KUTSAL KİTAP

KUTSAL
KİTAP

(Tevrat, Zebur, İncil)

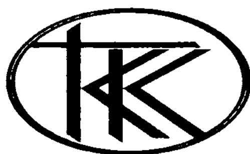
KİTAB-I MUKADDES
ŞİRKETİ
1820 - 2020

KİTAB-I MUKADDES
ŞİRKETİ
1820 - 2020

KUTSAL KİTAP

ESKİ ve YENİ ANTLAŞMA

(Tevrat, Zebur, İncil)

Bütün hakları saklıdır. Telif hakkı sahiplerinin yazılı izni olmadan bu yayının herhangi bir biçimde basılıp çoğaltılması (fotokopi yoluyla çoğaltılması, bilgisayar ortamında kullanılması, kaset veya CD'ye kaydedilmesi dahil) yasaktır. Kitabın metnini yukarıda anılan herhangi bir biçimde kullanmak isteyenler, telif hakkı sahiplerinin yazılı izni için yayıncıya başvurmalıdır. Kaynağını açık şekilde belirtmek koşuluyla 100 (yüz) ayeti geçmeyen, Eski ya da Yeni Antlaşma kitaplarından herhangi birinin tamamını içermeyen alıntılar için, telif hakkı sahiplerinden yazılı izin alma zorunluluğu yoktur.

Kutsal Kitap © The Bible Society in Turkey (Kitabı Mukaddes Şirketi) & The Translation Trust / Yeni Yaşam Yayınları, 2001, 2008

Bu kitabın tüm yayın hakları
Kitabı Mukaddes Şirketi ile Yeni Yaşam Yayınları'na aittir.

ISBN: 978-975-462-090-0 KKS03

5 M

Kitabı Mukaddes Şirketi
İstiklal Caddesi No:237 Tünel
Beyoğlu - İstanbul
Tel: 0212 244 20 60 / 512 44 45
Fax: 0212 511 11 43
email: bilgi@kitabimukaddes.com
www.kitabimukaddes.com

Yeni Yaşam Yayınları
Serasker Cad. Sakız Sok.
Aytaç-2 İşhanı, No:40/1-2
Kadıköy - İstanbul
Tel: 0216 414 20 61 / 414 16 15
Fax: 0216 348 05 26
www.yyyayinlari.com

Printed in Korea

Mart 2020

Jesus Film'in katkılarıyla basılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Eski Antlaşma (Tevrat ve Zebur)

Yeni Antlaşma (İncil)

ÖNSÖZ

Kutsal Kitap Nedir?

Kutsal Kitap Eski ve Yeni Antlaşma olmak üzere iki kısımdan oluşur. Eski Antlaşma Yahudiler'in kutsal kitabıdır, İbranice ve Aramice olarak yazılmıştır. Üç bölüme ayrılır: 1) Yasa Kitapları (Musa'nın 5 kitabı olarak da bilinir), 2) Peygamberlikler ve tarihsel kitaplar, 3) Mezmurlar, şiirsel ve düz metinler. Eski ve Yeni Antlaşma Hıristiyanlar'ın kabul ettiği kutsal yazılardır.

Yirmi yedi kitaptan oluşan Yeni Antlaşma (İncil) Grekçe yazılmıştır. İlk dört kitap İsa'nın yaşamını, öğretilerini, ölüm ve dirilişiyle ilgili bilgileri içermektedir. Elçilerin İşleri Kitabı, İsa'nın ölümünden sonra elçilerin bu öğretiyi yaymak için yaptığı işleri anlatır. İncil'de yer alan mektuplar, İsa Mesih'in elçileri ve yakın izleyicileri tarafından, ilk inanlı topluluklarına (kiliselere) yol göstermek, O'nun öğretisine uygun bir yaşam sürmelerini sağlamak ve karşılaştıkları sorunların üstesinden nasıl gelebileceklerini göstermek amacıyla Tanrı'nın esiniyle yazıldı. İncil'in son kitabı olan Vahiy inanlıları sıkıntılar karşısında cesaretlendirir, gelecekteki olayları simgelerle açıklar.

Kutsal Kitap'ın Çağdaş Türkçe Çevirisi

Kutsal Kitap'ın ilk çevirisi 17. yüzyılda Padişah IV. Mehmet'in döneminde yapıldı. Padişahın çevirmenlerinden Ali Bey'in bu çevirinin sonuçlanmasında önemli katkısı oldu. 1827 yılında Arap harfleriyle yayınlanan çeviri dil devriminden önce birkaç kez gözden geçirildi. Çeviri, 1941 yılında Latin harfleriyle yayınlanmadan önce bir kez daha gözden geçirildi ve günümüze dek kullanılageldi. Son 30 yıl içinde dilde yapılan özleşme çalışmaları yeni bir çeviriyi gerekli kıldı. Elinizdeki çağdaş çeviri bu ihtiyacı karşılamak amacıyla yapıldı.

Çeviride İzlenen Yöntem

Kutsal Kitap'ın öbür dillerde yapılmış çevirileri gibi, bu çeviri de bir kurul tarafından gerçekleştirildi. Amaç, Türkçe'nin doğal anlatımından uzaklaşmadan, özgün İbranice, Aramice ve Grekçe metinlere sadık bir çeviri yapmaktı.

Çeviride şöyle bir çalışma yöntemi izlendi: Çevirmenlerin geliştirdiği ilk taslaklar İbranice, Aramice ve Grekçe uzmanları tarafından özgün metne uygunluğu yönünden sıkı bir incelemeden geçirildi. Bu işlemlerden sonraki ye-

ni metinler, düzeltmenler ve üslup uzmanlarınca iki üç kez gözden geçirildi. Düzeltmenlerle üslupçuların son önerileri, çevirmen, Grekçe, İbranice ya da Aramice uzmanıyla düzeltmen ve üslupçuların da katıldığı çeviri kurulunda görüşülüp sonuçlandırıldı. Çeviri Kurulu, yılda üç dört kez toplanarak yukarıda sözü edilen işlemlerden geçen metindeki son pürüzleri giderdi. Böylelikle Kurul, tam bir görüş birliğiyle son metni onayladı. Çeviri, yirmi yıl sürmüş olan ağır ve çetin bir çalışmanın ürünüdür.

Metinle İlgili Bilgiler

Okuyucuya belirli konuları anlamakta yardımcı olsun diye metne yer yer başlıklar eklendi. Başlıkların hemen altında, benzeri konulara değinen öbür kaynak ayetlerin bölüm ve numaraları ayrıca verildi. Okuyucu bundan başka sayfaların dibinde değişik bazı yardımcı bilgiler bulacaktır. Bunlar, hem metinde hem sayfanın dibinde alfabetik sırayla yazılan ve küçük harflerle belirtilen dipnotları içerir. Bir ayetin ilişkili olduğu Eski ve Yeni Antlaşma bölümleri de ilgili ayetle birlikte sayfanın dibinde verildi. Kaynak ayetlerde ve başlıkların altında kullanılan kısaltmaların listesi aşağıdaki gibidir:

Eski Antlaşma (Tevrat ve Zebur)

1 Yar. .... Yaratılış
2 Çık. .... Mısır'dan Çıkış
3 Lev. .... Levililer
4 Say. .... Çölde Sayım
5 Yas. .... Yasa'nın Tekrarı
6 Yşu. .... Yeşu
7 Hâk. .... Hâkimler
8 Rut .... Rut
9 1Sa. 1.Samuel
10 2Sa. 2.Samuel
11 1Kr. 1.Krallar
12 2Kr. 2.Krallar
13 1Ta. 1.Tarihler
14 2Ta. 2.Tarihler
15 Ezr. .... Ezra
16 Neh. .... Nehemya
17 Est. .... Ester
18 Eyü. .... Eyüp
19 Mez. .... Mezmurlar (Zebur)
20 Özd. .... Süleyman'ın Özdeyişleri
21 Vai. .... Vaiz
22 Ezg. .... Ezgiler Ezgisi
23 Yşa. .... Yeşaya
24 Yer. .... Yeremya
25 Ağı. .... Ağıtlar
26 Hez. .... Hezekiel
27 Dan. .... Daniel
28 Hoş. .... Hoşea
29 Yoe. .... Yoel
30 Amo. .... Amos
31 Ova. .... Ovadya
32 Yun. .... Yunus
33 Mik. .... Mika
34 Nah. .... Nahum
35 Hab. .... Habakkuk
36 Sef. .... Sefanya
37 Hag. .... Hagay
38 Zek. .... Zekeriya
39 Mal. .... Malaki

Yeni Antlaşma (İncil)

1 Mat. .... Matta
2 Mar. .... Markos
3 Luk. .... Luka
4 Yu. .... Yuhanna
5 Elç. .... Elçilerin İşleri
6 Rom. .... Pavlus'tan Romalılar'a Mektup
7 1Ko. .... Pavlus'tan Korintliler'e Birinci Mektup
8 2Ko. .... Pavlus'tan Korintliler'e İkinci Mektup
9 Gal. .... Pavlus'tan Galatyalılar'a Mektup
10 Ef. .... Pavlus'tan Efesliler'e Mektup
11 Flp. .... Pavlus'tan Filipililer'e Mektup
12 Kol. .... Pavlus'tan Koloseliler'e Mektup
13 1Se. .... Pavlus'tan Selanikliler'e Birinci Mektup
14 2Se. .... Pavlus'tan Selanikliler'e İkinci Mektup
15 1Ti. .... Pavlus'tan Timoteos'a Birinci Mektup
16 2Ti. .... Pavlus'tan Timoteos'a İkinci Mektup
17 Tit. .... Pavlus'tan Titus'a Mektup
18 Flm. .... Pavlus'tan Filimon'a Mektup
19 İbr. .... İbraniler'e Mektup
20 Yak. .... Yakup'un Mektubu
21 1Pe. .... Petrus'un Birinci Mektubu
22 2Pe. .... Petrus'un İkinci Mektubu
23 1Yu. .... Yuhanna'nın Birinci Mektubu
24 2Yu. .... Yuhanna'nın İkinci Mektubu
25 3Yu. .... Yuhanna'nın Üçüncü Mektubu
26 Yah. .... Yahuda'nın Mektubu
27 Va. .... Vahiy

Eski ve Yeni Antlaşma'daki 66 kitabın her birine birer giriş bölümü eklendi. Bunlar, ilgili kitabın içeriğine ilişkin kısa bir özet ve açıklayıcı bilgiler vermektedir.

*Okuyucunun yabancı olduğu sözcük ve terimleri açıklayan kısa bir sözlük ile Kutsal Kitap'ın yazıldığı dönemde kullanılan ağırlık, hacim, uzunluk ve para birimlerine ilişkin bir cetvel kitabın sonuna eklendi. Sözlükte açıklanan terim ve kavramlar metin içinde *·ile belirtildi.*

Okuyucunun göz önünde tutması gereken bir nokta da şudur: Bazı değerli taşlar, bitki, hayvan isimleri, mimari terimler, giysi, mücevher ya da müzik aletleri bugünkü tanımlara uymayabilir.

Adlar

Kutsal Kitap'ta geçen adlar okunduğu biçimiyle çevrildi. Türkçe'de var olan kişi ve yer adları olduğu gibi korunmuş, bölge adları bugünkü coğrafi bölgelerden farklı olduğu için İbranice ve Grekçe biçimleriyle çevrilmiştir. Ancak Kudüs Kenti için Yeruşalim adı kullanıldı. Değişik metinlerde farklı biçimler alan adların çevirisinde ise en yaygın olanı seçildi.

Tanrı'nın Unvanları

Tanrı'nın İbranice'deki bazı adlarının Türkçe karşılıkları şöyledir: Elohim sözcüğü Tanrı; Adonay sözcüğü Rab; İbranice'de 4 sessiz harften oluşan ve büyük olasılıkla Yahve diye telaffuz edilen YHVH sözcüğü birkaç yerde Yahve, bu yerler dışında RAB; YHVH ve Adonay sözcüklerinin birlikte geçtiği yerler Egemen RAB diye çevrildi. Yahve, Kutsal Kitap'ın eski çevirisinde ve kimi kaynaklarda Yehova diye geçer.

Temel Metinler

Eski Antlaşma çevirisi geleneksel İbranice metne (Masoretik metne) dayanarak yapıldı. Yeni Antlaşma (İncil) çevirisi ise Kitabı Mukaddes Şirketi'yle çoğu uzmanların dünyaca ortak metin olarak kabul ettiği Kitabı Mukaddes Şirketi'nin üçüncü baskısını yaptığı Grekçe metninden yapıldı. Masoretik metnin yanısıra antik Kutsal Kitap çevirilerine de başvuruldu. Bunların arasında Septuaginta denilen Grekçe çeviri (yaklaşık İ.Ö. 3. yüzyıl), 1947 yıllarında Lut Gölü civarında bulunan Kumran elyazmaları (yaklaşık İ.Ö. 2. yüzyıl - İ.S. 1. yüzyıl), Samiriye Tevratı (yaklaşık İ.Ö. 2. yüzyıl), Süryanice (yaklaşık İ.S. 1. yüzyıl), Targum (İ.S. ilk yüzyıllar) ve Latince Vulgata (İ.S. 4. ve 5. yüzyıl) gibi eski çeviriler de vardır.

Çeviri Kurulu, bu çalışmanın sonuçlandırılmasında emeği geçen herkese teşekkürü bir borç bilir. Dileğimiz bu çalışma aracılığıyla Tanrı'nın övülmesi ve yüceltilmesidir.

ESKİ ANTLAŞMA

(Tevrat, Zebur)

YARATILIŞ

GİRİŞ

Yaratılış Kitabı bize evrenin ve insanın yaratılışını, günahın ve dünyada çekilen acıların başlangıcını, Tanrı'nın insanlığa yaklaşım biçimini anlatmaktadır. Yaratılış Kitabı'nı iki ana bölüme ayırabiliriz:

1. 1-11 bölümleri, dünyanın yaratılışı ve ilk insanların öyküsüdür. Adem'le Havva'nın, Kayin'le Habil'in, Nuh'un, Tufan'ın, Babil Kulesi'nin öyküsünü içerir.

2. 12-50 bölümleri, İsrailliler'in ilk atalarının öyküsüdür. Önce imanı ve Tanrı'ya itaatiyle bilinen İbrahim'den söz eder. Bunu İbrahim'in oğlu İshak'ın, torunu Yakup'un ve Yakup'un on iki oğlunun öyküsü izler. Bunlardan Yusuf'un öyküsüyle, Yakup ve oğullarını Mısır'da yaşamaya sürükleyen olayların öyküsü özel bir yer tutar.

Kitap insanın öyküsünü anlatmakla birlikte konunun odağında Tanrı vardır. Her şeyi yaratan, günahlıyı yargılayıp cezalandıran, halkına yardım ve öncülük eden hep O'dur. Kitap Tanrı'ya iman eden kişilerin öyküsünü kayda geçirmek ve sonraki kuşakların aynı imanı sürdürmelerini sağlamak için yazıldı.

Geleneksel kanıya göre Yaratılış, Mısır'dan Çıkış, Levililer, Çölde Sayım ve Yasa'nın Tekrarı kitaplarının yazarı Musa'dır. Bu beş kitap İbranice "Tora" diye bilinir. Türkçe Tevrat sözcüğü de Tora'dan geliyor.

Ana Hatlar:

1:1-2:25	*Evrenin ve insanın yaratılışı*	*11:10-32*	*Sam'dan İbrahim'e*
3:1-24	*Günahın ve acı çekmenin başlangıcı*	*12:1-35:29*	*İlk atalar: İbrahim, İshak, Yakup*
4:1-5:32	*Adem'den Nuh'a*	*36:1-43*	*Esav'ın soyu*
6:1-10:32	*Nuh ve Tufan*	*37:1-45:28*	*Yusuf'la kardeşleri*
11:1-9	*Babil Kulesi*	*46:1-50:26*	*İsrailliler Mısır'da*

Dünyanın Yaratılışı

1 Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri ya-
rattı. 2Yer boştu, yeryüzü şekille-
ri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı.
Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde hare-
ket ediyordu.
3Tanrı, "Işık olsun" diye buyurdu
ve ışık oldu. 4Tanrı ışığın iyi oldu-
ğunu gördü ve onu karanlıktan ayır-
dı. 5Işığa "Gündüz", karanlığa "Gece"
adını verdi. Akşam oldu, sabah oldu
ve ilk gün oluştu.
6Tanrı, "Suların ortasında bir kubbe
olsun, suları birbirinden ayırsın" diye
buyurdu. 7Ve öyle oldu. Tanrı gökkub-
beyi yarattı. Kubbenin altındaki suları
üstündeki sulardan ayırdı. 8Kubbeye

1:1 Yu.1:1-3; İbr.11:3 **1:3** 1Ko.4:6 **1:6-8** 1Pe.3:5

"Gök" adını verdi. Akşam oldu, sabah
oldu ve ikinci gün oluştu.
9 Tanrı, "Göğün altındaki sular bir
yere toplansın, kuru toprak görünsün"
diye buyurdu ve öyle oldu. 10 Kuru ala-
na "Kara", toplanan sulara "Deniz"
adını verdi. Tanrı bunun iyi olduğu-
nu gördü.
11 Tanrı, "Yeryüzü bitkiler, tohum
veren otlar, türüne göre tohumu mey-
vesinde bulunan meyve ağaçları üret-
sin" diye buyurdu ve öyle oldu. 12 Yer-
yüzü bitkiler, türüne göre tohum veren
otlar, tohumu meyvesinde bulunan
meyve ağaçları yetiştirdi. Tanrı bunun
iyi olduğunu gördü. 13 Akşam oldu, sa-
bah oldu ve üçüncü gün oluştu.
14-15 Tanrı şöyle buyurdu: "Gökkub-
bede gündüzü geceden ayıracak, yer-
yüzünü aydınlatacak ışıklar olsun.
Belirtileri, mevsimleri, günleri, yıl-
ları göstersin." Ve öyle oldu. 16 Tanrı
büyüğü gündüze, küçüğü geceye ege-
men olacak iki büyük ışığı ve yıldızla-
rı yarattı. 17-18 Yeryüzünü aydınlatmak,
gündüze ve geceye egemen olmak,
ışığı karanlıktan ayırmak için onları
gökkubbeye yerleştirdi. Tanrı bunun
iyi olduğunu gördü. 19 Akşam oldu, sa-
bah oldu ve dördüncü gün oluştu.
20 Tanrı, "Sular canlı yaratıklarla do-
lup taşsın, yeryüzünün üzerinde, gökte
kuşlar uçuşsun" diye buyurdu. 21 Tanrı
büyük deniz canavarlarını, sularda kay-
naşan canlıları ve uçan çeşitli varlıkla-
rı yarattı. Bunun iyi olduğunu gördü.
22 Tanrı, "Verimli olun, çoğalın, deniz-
leri doldurun, yeryüzünde kuşlar çoğal-
sın" diyerek onları kutsadı. 23 Akşam ol-
du, sabah oldu ve beşinci gün oluştu.
24 Tanrı, "Yeryüzü çeşit çeşit canlı
yaratık, evcil ve yabanıl hayvan, sü-
rüngen[a] türetsin" diye buyurdu. Ve
öyle oldu. 25 Tanrı çeşit çeşit yabanıl
hayvan, evcil hayvan, sürüngen yarat-
tı. Bunun iyi olduğunu gördü.
26 Tanrı, "Kendi suretimizde, ken-
dimize benzer insan yaratalım" dedi,
"Denizdeki balıklara, gökteki kuşlara,
evcil hayvanlara, sürüngenlere, yer-
yüzünün tümüne egemen olsun."
27 Tanrı insanı kendi suretinde ya-
rattı, onu Tanrı'nın suretinde yarat-
tı. Onları erkek ve dişi olarak yarat-
tı. 28 Onları kutsayarak, "Verimli olun,
çoğalın" dedi, "Yeryüzünü doldurun
ve denetiminize alın; denizdeki ba-
lıklara, gökteki kuşlara, yeryüzünde
yaşayan bütün canlılara egemen olun.
29 İşte yeryüzünde tohum veren her otu,
tohumu meyvesinde bulunan her mey-
ve ağacını size veriyorum. Bunlar size
yiyecek olacak. 30 Yabanıl hayvanlara,
gökteki kuşlara, sürüngenlere –soluk
alıp veren bütün hayvanlara– yiyecek
olarak yeşil otları veriyorum." Ve öyle
oldu. 31 Tanrı yarattıklarına baktı ve her
şeyin çok iyi olduğunu gördü. Akşam
oldu, sabah oldu ve altıncı gün oluştu.

2 Gök ve yer bütün öğeleriyle ta-
mamlandı. 2 Yedinci güne gelindi-
ğinde Tanrı yapmakta olduğu işi bitirdi.
Yaptığı işten o gün dinlendi. 3 Yedinci
günü kutsadı. Onu kutsal bir gün ola-
rak belirledi. Çünkü Tanrı o gün yaptı-
ğı, yarattığı bütün işi bitirip dinlendi.

Adem ile Havva

4 Göğün ve yerin yaratılış öyküsü:
RAB Tanrı göğü ve yeri yarattığın-
da, 5 yeryüzünde yabanıl bir fidan, bir
ot bile bitmemişti. Çünkü RAB Tan-
rı henüz yeryüzüne yağmur gönder-
memişti. Toprağı işleyecek insan da
yoktu. 6 Yerden yükselen buhar[b] bü-

a *1:24* "Sürüngen": İbranice sözcük fare, böcek gibi öteki kara hayvanlarını da kapsıyor.
b *2:6* "Yerden yükselen buhar" ya da "Yerden çıkan su kaynakları"
1:26 1Ko.11:7 **1:27** Yar.5:2; Mat.19:4-5; Mar.10:6 **1:27-28** Yar.5:1-2 **2:2** İbr.4:4,10
2:2-3 Çık.20:11

tün toprakları suluyordu. 7 RAB Tan-
rı Adem'i topraktan yarattı ve burnu-
na yaşam soluğunu üfledi. Böylece
Adem yaşayan varlık oldu.
8 RAB Tanrı doğuda, Aden'de bir
bahçe dikti. Yarattığı Adem'i oraya
koydu. 9 Bahçede iyi meyve veren tür-
lü türlü güzel ağaç yetiştirdi. Bahçe-
nin ortasında yaşam ağacıyla iyiyle
kötüyü bilme ağacı vardı.
10 Aden'den bir ırmak doğuyor, bah-
çeyi sulayıp orada dört kola ayrılıyor-
du. 11 İlk ırmağın adı Pişon'dur. Altın
kaynakları olan Havila sınırları bo-
yunca akar. 12 Orada iyi altın, reçine
ve oniks bulunur. 13 İkinci ırmağın
adı Gihon'dur, Kûş* sınırları boyunca
akar. 14 Üçüncü ırmağın adı Dicle'dir,
Asur'un doğusundan akar. Dördüncü
ırmak ise Fırat'tır.
15 RAB Tanrı Aden bahçesine bak-
ması, onu işlemesi için Adem'i ora-
ya koydu. 16 Ona, "Bahçede istediğin
ağacın meyvesini yiyebilirsin" diye
buyurdu, 17 "Ama iyiyle kötüyü bilme
ağacından yeme. Çünkü ondan yedi-
ğin gün kesinlikle ölürsün."
18 Sonra, "Adem'in yalnız kalması iyi
değil" dedi, "Ona uygun bir yardım-
cı yaratacağım." 19 RAB Tanrı yerdeki
hayvanların, gökteki kuşların tümünü
topraktan yaratmıştı. Onlara ne ad ve-
receğini görmek için hepsini Adem'e
getirdi. Adem her birine ne ad verdiy-
se, o canlı o adla anıldı. 20 Adem bü-
tün evcil ve yabanıl hayvanlara, gök-
te uçan kuşlara ad koydu. Ama kendisi
için uygun bir yardımcı bulunmadı.
21 RAB Tanrı Adem'e derin bir uy-
ku verdi. Adem uyurken, RAB Tan-
rı onun kaburga kemiklerinden biri-
ni alıp yerini etle kapadı. 22 Adem'den
aldığı kaburga kemiğinden bir kadın
yaratarak onu Adem'e getirdi.
23 Adem,
"İşte, bu benim kemiklerimden
alınmış kemik,
Etimden alınmış ettir" dedi,
"Ona 'Kadın[c]' denilecek,
Çünkü o adamdan[c] alındı."
24 Bu nedenle adam annesini baba-
sını bırakıp karısına bağlanacak, iki-
si tek beden olacak. 25 Adem de karı-
sı da çıplaktılar, henüz utanç nedir
bilmiyorlardı.

İnsanın Günahı

3 RAB Tanrı'nın yarattığı yabanıl
hayvanların en kurnazı yılandı.
Yılan kadına, "Tanrı gerçekten, 'Bah-
çedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini
yemeyin' dedi mi?" diye sordu.
2 Kadın, "Bahçedeki ağaçların mey-
velerinden yiyebiliriz" diye yanıtla-
dı, 3 "Ama Tanrı, 'Bahçenin ortasın-
daki ağacın meyvesini yemeyin, ona
dokunmayın; yoksa ölürsünüz' dedi."
4 Yılan, "Kesinlikle ölmezsiniz" de-
di, 5 "Çünkü Tanrı biliyor ki, o ağacın
meyvesini yediğinizde gözleriniz açı-
lacak, iyiyle kötüyü bilerek Tanrı gibi
olacaksınız."
6 Kadın ağacın güzel, meyvesinin
yemek için uygun ve bilgelik kazan-
mak için çekici olduğunu gördü. Mey-
veyi koparıp yedi. Yanındaki kocasına
verdi, o da yedi. 7 İkisinin de gözleri
açıldı. Çıplak olduklarını anladılar.
Bu yüzden incir yaprakları dikip ken-
dilerine önlük yaptılar.
8 Derken, günün serinliğinde bahçe-
de yürüyen RAB Tanrı'nın sesini duy-
dular. O'ndan kaçıp ağaçların arasına
gizlendiler. 9 RAB Tanrı Adem'e, "Ne-
redesin?" diye seslendi.
10 Adem, "Bahçede sesini duyunca
korktum. Çünkü çıplaktım, bu yüz-
den gizlendim" dedi.

c *2:23* İbranice kadın (İşşa) sözcüğü adam (İş) sözcüğünden türemiştir.
2:7 1Ko.15:45 **2:9** Yar.3:22; Va.2:7; 22:2,14 **2:24** Mat.19:4-5; Mar.10:7-8; 1Ko.6:16; Ef.5:31
3:1 Va.12:9; 20:2 **3:6** Rom.5:12

11 RAB Tanrı, "Çıplak olduğunu sa-
na kim söyledi?" diye sordu, "Sana
meyvesini yeme dediğim ağaçtan mı
yedin?"
12 Adem, "Yanıma koyduğun kadın
ağacın meyvesini bana verdi, ben de
yedim" diye yanıtladı.
13 RAB Tanrı kadına, "Nedir bu
yaptığın?" diye sordu.
Kadın, "Yılan beni aldattı, o yüz-
den yedim" diye karşılık verdi.
14 Bunun üzerine RAB Tanrı yılana,
"Bu yaptığından ötürü
Bütün evcil ve yabanıl
hayvanların
En lanetlisi sen olacaksın" dedi,
"Karnının üzerinde sürünecek,
Yaşamın boyunca toprak
yiyeceksin.
15 Seninle kadını, onun soyuyla
senin soyunu
Birbirinize düşman edeceğim.
Onun soyu senin başını ezecek,
Sen onun topuğuna
saldıracaksın."
16 RAB Tanrı kadına,
"Çocuk doğururken sana
Çok acı çektireceğim" dedi,
"Ağrı çekerek doğum
yapacaksın.
Kocana istek duyacaksın,
Seni o yönetecek."
17 RAB Tanrı Adem'e,
"Karının sözünü dinlediğin ve
sana,
Meyvesini yeme dediğim
ağaçtan yediğin için
Toprak senin yüzünden
lanetlendi" dedi,
"Yaşam boyu emek vermeden
yiyecek bulamayacaksın.
18 Toprak sana diken ve çalı verecek,
Yaban otu yiyeceksin.
19 Toprağa dönünceye dek
Ekmeğini alın teri dökerek
kazanacaksın.
Çünkü topraksın, topraktan
yaratıldın
Ve yine toprağa döneceksin."
20 Adem karısına Havva[ç] adını verdi.
Çünkü o bütün insanların[ç] annesiydi.
21 RAB Tanrı Adem'le karısı için
deriden giysiler yaptı, onları giydirdi.
22 Sonra, "Adem iyiyle kötüyü bilmek-
le bizlerden biri gibi oldu" dedi, "Ar-
tık yaşam ağacına uzanıp meyve al-
masına, yiyip ölümsüz olmasına izin
verilmemeli." 23 Böylece RAB Tanrı,
yaratılmış olduğu toprağı işlemek üze-
re Adem'i Aden bahçesinden çıkardı.
24 Onu kovdu. Yaşam ağacının yolunu
denetlemek için de Aden bahçesinin
doğusuna Keruvlar* ve her yana dö-
nen alevli bir kılıç yerleştirdi.

Kayin ile Habil

4 Adem karısı Havva ile yattı. Hav-
va hamile kaldı ve Kayin'i do-
ğurdu. "RAB'bin yardımıyla bir oğul
dünyaya getirdim" dedi. 2 Daha son-
ra Kayin'in kardeşi Habil'i doğurdu.
Habil çoban oldu, Kayin ise çiftçi.
3 Günler geçti. Bir gün Kayin topra-
ğın ürünlerinden RAB'be sunu ge-
tirdi. 4 Habil de sürüsünde ilk doğan
hayvanlardan bazılarını, özellikle de
yağlarını getirdi. RAB Habil'i ve su-
nusunu kabul etti. 5 Kayin'le sunusu-
nu ise reddetti. Kayin çok öfkelendi,
suratını astı.
6 RAB Kayin'e, "Niçin öfkelendin?"
diye sordu, "Niçin surat astın? 7 Doğ-
ru olanı yapsan, seni kabul etmez mi-
yim? Ancak doğru olanı yapmazsan,
günah kapıda pusuya yatmış, seni
bekliyor. Ona egemen olmalısın."

ç *3:20* Havva ve insan sözcükleri İbranice'de "Yaşam" anlamına gelen aynı sözcükten türemiştir.

3:13 Rom.7:11; 2Ko.11:3; 1Ti.2:14 **3:15** Va.12:17 **3:17-18** İbr.6:8
3:22 Yar.2:9; Va.2:7; 22:2,14 **4:4** İbr.11:4

8 Kayin kardeşi Habil'e, "Haydi, tar-
laya gidelim[d]" dedi. Tarlada birliktey-
ken kardeşine saldırıp onu öldürdü.
9 RAB Kayin'e, "Kardeşin Habil ne-
rede?" diye sordu.
Kayin, "Bilmiyorum, kardeşimin
bekçisi miyim ben?" diye karşılık
verdi.
10 RAB, "Ne yaptın?" dedi, "Karde-
şinin kanı topraktan bana sesleniyor.
11 Artık döktüğün kardeş kanını içmek
için ağzını açan toprağın laneti altın-
dasın. 12 İşlediğin toprak bundan böy-
le sana ürün vermeyecek. Yeryüzün-
de aylak aylak dolaşacaksın."
13 Kayin, "Cezam kaldıramayacağım
kadar ağır" diye karşılık verdi, 14 "Bu-
gün beni bu topraklardan kovdun. Ar-
tık huzurundan uzak kalacak, yeryü-
zünde aylak aylak dolaşacağım. Kim
bulsa öldürecek beni."
15 Bunun üzerine RAB, "Seni kim
öldürürse, ondan yedi kez öç alına-
cak" dedi. Kimse bulup öldürmesin
diye Kayin'in üzerine bir nişan koydu.
16 Kayin RAB'bin huzurundan ayrıl-
dı. Aden bahçesinin doğusunda, Nod[e]
topraklarına yerleşti.

Kayin'in Soyu

17 Kayin karısıyla yattı. Karısı hamile
kaldı ve Hanok'u doğurdu. Kayin o sı-
rada bir kent kurmaktaydı. Kente oğlu
Hanok'un adını verdi. 18 Hanok'tan İrat
oldu. İrat'tan Mehuyael, Mehuyael'den
Metuşael, Metuşael'den Lemek oldu.
19 Lemek iki kadınla evlendi. Birinin
adı Âda, öbürünün ise Silla'ydı. 20 Âda
Yaval'ı doğurdu. Yaval sürü sahibi gö-
çebelerin atasıydı. 21 Kardeşinin adı
Yuval'dı. Yuval lir ve ney çalanların
atasıydı. 22 Silla Tuval-Kayin'i doğurdu.
Tuval-Kayin tunç* ve demirden çeşitli
kesici aletler yapardı. Tuval-Kayin'in
kızkardeşi Naama'ydı.
23 Lemek karılarına şöyle dedi:

"Ey Âda ve Silla, beni dinleyin,
Ey Lemek'in karıları,
sözlerime kulak verin.
Beni yaraladığı için
Bir adam öldürdüm,
Beni hırpaladığı için
Bir genci öldürdüm.
24 Kayin'in yedi kez öcü alınacaksa,
Lemek'in yetmiş yedi kez öcü
alınmalı."

25 Adem karısıyla yine yattı. Havva
bir erkek çocuk doğurdu. "Tanrı Ka-
yin'in öldürdüğü Habil'in yerine bana
başka bir oğul bağışladı" diyerek ço-
cuğa Şit[f] adını verdi. 26 Şit'in de bir oğ-
lu oldu, adını Enoş koydu.
O zaman insanlar RAB'bi adıyla ça-
ğırmaya başladı.

Adem'den Nuh'a

(1Ta.1:1-4)

5 Adem soyunun öyküsü: Tanrı in-
sanı yarattığında onu kendine ben-
zer kıldı. 2 Onları erkek ve dişi olarak
yarattı ve kutsadı. Yaratıldıkları gün
onlara "İnsan" adını verdi. 3 Adem 130
yaşındayken kendi suretinde, kendisi-
ne benzer bir oğlu oldu. Ona Şit adını
verdi. 4 Şit'in doğumundan sonra Adem
800 yıl daha yaşadı. Başka oğulları,
kızları oldu. 5 Adem toplam 930 yıl ya-
şadıktan sonra öldü.
6 Şit 105 yaşındayken oğlu Enoş
doğdu. 7 Enoş'un doğumundan sonra
Şit 807 yıl daha yaşadı. Başka oğul-
ları, kızları oldu. 8 Şit toplam 912 yıl
yaşadıktan sonra öldü.
9 Enoş 90 yaşındayken oğlu Kenan
doğdu. 10 Kenan'ın doğumundan sonra
Enoş 815 yıl daha yaşadı. Başka oğul-

d ***4:8*** "Haydi tarlaya gidelim" sözleri Septuaginta, Samiriye Tevratı, Süryanice ve Vulgata'dan alındı. **e** ***4:16*** "Nod": "Aylak" anlamına gelir. **f** ***4:25*** "Şit": "Bağışlamak" anlamına gelir.
4:8 Mat.23:35; Luk.11:51; 1Yu.3:12 **4:10** İbr.12:22-24 **5:1-2** Yar.1:27-28
5:2 Yar.1:27; Mat.19:4-5; Mar.10:6

ları, kızları oldu. 11Enoş toplam 905
yıl yaşadıktan sonra öldü.
12Kenan 70 yaşındayken oğlu Maha-
lalel doğdu. 13Mahalalel'in doğumun-
dan sonra Kenan 840 yıl daha yaşadı.
Başka oğulları, kızları oldu. 14Kenan
toplam 910 yıl yaşadıktan sonra öldü.
15Mahalalel 65 yaşındayken oğlu Ye-
ret doğdu. 16Yeret'in doğumundan son-
ra Mahalalel 830 yıl daha yaşadı. Baş-
ka oğulları, kızları oldu. 17Mahalalel
toplam 895 yıl yaşadıktan sonra öldü.
18Yeret 162 yaşındayken oğlu Hanok
doğdu. 19Hanok'un doğumundan son-
ra Yeret 800 yıl daha yaşadı. Başka
oğulları, kızları oldu. 20Yeret toplam
962 yıl yaşadıktan sonra öldü.
21Hanok 65 yaşındayken oğlu Metu-
şelah doğdu. 22Metuşelah'ın doğumun-
dan sonra Hanok 300 yıl Tanrı yolun-
da yürüdü. Başka oğulları, kızları oldu.
23Hanok toplam 365 yıl yaşadı. 24Tanrı
yolunda yürüdü, sonra ortadan kaybol-
du; çünkü Tanrı onu yanına almıştı.
25Metuşelah 187 yaşındayken oğ-
lu Lemek doğdu. 26Lemek'in doğu-
mundan sonra Metuşelah 782 yıl da-
ha yaşadı. Başka oğulları, kızları oldu.
27Metuşelah toplam 969 yıl yaşadık-
tan sonra öldü.
28Lemek 182 yaşındayken bir oğlu
oldu. 29"RAB'bin lanetlediği bu top-
rak yüzünden çektiğimiz eziyeti, har-
cadığımız emeği bu çocuk hafifle-
tip bizi rahatlatacak" diyerek çocuğa
Nuh[g] adını verdi. 30Nuh'un doğumun-
dan sonra Lemek 595 yıl daha yaşadı.
Başka oğulları, kızları oldu. 31Lemek
toplam 777 yıl yaşadıktan sonra öldü.
32Nuh 500 yıl yaşadıktan sonra Sam,
Ham, Yafet adlı oğulları doğdu.

Tufan

6 Yeryüzünde insanlar çoğalmaya
başladı, kızlar doğdu. 2İlahi var-
lıklar[h] insan kızlarının güzelliğini gö-
rünce beğendikleriyle evlendiler. 3RAB,
"Ruhum insanda sonsuza dek kalmaya-
cak, çünkü o ölümlüdür" dedi, "İnsanın
ömrü yüz yirmi yıl olacak." 4İlahi var-
lıkların[h] insan kızlarıyla evlenip çocuk
sahibi oldukları günlerde ve daha sonra
yeryüzünde Nefiller[ı] vardı. Bunlar es-
ki çağ kahramanları, ünlü kişilerdi.
5RAB baktı, yeryüzünde insanın
yaptığı kötülük çok, aklı fikri hep
kötülükte. 6İnsanı yarattığına pişman
oldu. Yüreği sızladı. 7"Yarattığım in-
sanları, hayvanları, sürüngenleri*,
kuşları yeryüzünden silip atacağım"
dedi, "Çünkü onları yarattığıma piş-
man oldum." 8Ama Nuh RAB'bin gö-
zünde lütuf buldu.
9Nuh'un öyküsü şöyledir: Nuh doğ-
ru bir insandı. Çağdaşları arasında
kusursuz biriydi. Tanrı yolunda yü-
rüdü. 10Üç oğlu vardı: Sam, Ham, Ya-
fet. 11Tanrı'nın gözünde yeryüzü bo-
zulmuş, zorbalıkla dolmuştu. 12Tanrı
yeryüzüne baktı ve her şeyin ne den-
li bozulduğunu gördü. Çünkü insan-
lar yoldan çıkmıştı.
13Tanrı Nuh'a, "İnsanlığa son vere-
ceğim" dedi, "Çünkü onlar yüzün-
den yeryüzü zorbalıkla doldu. Onlar-
la birlikte yeryüzünü de yok edeceğim.
14Kendine gofer[i] ağacından bir gemi
yap. İçini dışını ziftle, içeriye kama-
ralar yap. 15Gemiyi şöyle yapacaksın:
Uzunluğu üç yüz[j], genişliği elli[k], yük-
sekliği otuz arşın[l] olacak. 16Pencere
de yap, boyu yukarıya doğru bir ar-

g *5:29* "Nuh": "Rahatlık" anlamına gelir. **h** *6:2,4* "İlahi varlıklar": İbranice "Tanrı oğulları". Bunların melek ya da Şit soyundan gelen insanlar olduğu sanılıyor. **ı** *6:4* "Nefiller": İbranice sözcük "Düşmüş kişiler" anlamına gelir. Septuaginta bunu "Devler" diye çevirir. Aynı sözcük Say.13:32-33 ayetlerinde de geçer. **i** *6:14* "Gofer": Ne çeşit ağaç olduğu bilinmiyor. Selvi ağacı olduğu sanılıyor. **j** *6:15* "Üç yüz arşın": Yaklaşık 135 m. **k** *6:15* "Elli arşın": Yaklaşık 22.5 m. **l** *6:15* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m.

5:21-24 İbr.11:5; Yah.14-15 **6:5-8** Mat.24:37; Luk.17:26; 1Pe.3:20 **6:9** 2Pe.2:5

şını[m] bulsun. Kapıyı geminin yan ta-
rafına koy. Alt, orta ve üst güverteler
yap. 17Yeryüzüne tufan göndereceğim.
Göklerin altında soluk alan bütün can-
lıları yok edeceğim. Yeryüzündeki her
canlı ölecek. 18Ama seninle bir antlaş-
ma yapacağım. Oğulların, karın, ge-
linlerinle birlikte gemiye bin. 19Sağ ka-
labilmeleri için her canlı türünden bir
erkek, bir dişi olmak üzere birer çifti
gemiye al. 20Çeşit çeşit kuşlar, hayvan-
lar, sürüngenler sağ kalmak için çif-
ter çifter sana gelecekler. 21Yanına hem
kendin, hem onlar için yenebilecek ne
varsa al, ilerde yemek üzere depola."
22Nuh Tanrı'nın bütün buyruklarını
yerine getirdi.

7 RAB Nuh'a, "Bütün ailenle birlik-
te gemiye bin" dedi, "Çünkü bu
kuşak içinde yalnız seni doğru bul-
dum. 2-3Yeryüzünde soyları tüken-
mesin diye, yanına temiz sayılan hay-
vanlardan erkek ve dişi olmak üzere
yedişer çift, kirli sayılan hayvanlar-
dan birer çift, kuşlardan yedişer çift
al. 4Çünkü yedi gün sonra yeryüzüne
kırk gün kırk gece yağmur yağdıraca-
ğım. Yarattığım her canlıyı yeryüzün-
den silip atacağım." 5Nuh RAB'bin
bütün buyruklarını yerine getirdi.
6Yeryüzünde tufan koptuğunda
Nuh altı yüz yaşındaydı. 7Nuh, oğul-
ları, karısı, gelinleri tufandan kurtul-
mak için hep birlikte gemiye bindiler.
8-9Tanrı'nın Nuh'a buyurduğu gibi te-
miz ve kirli sayılan her tür hayvan, kuş
ve sürüngenden* erkek ve dişi olmak
üzere birer çift Nuh'a gelip gemiye bin-
diler. 10Yedi gün sonra tufan koptu.
11Nuh altı yüz yaşındayken, o yılın
ikinci ayının* on yedinci günü engin-
lerin bütün kaynakları fışkırdı, gökle-
rin kapakları açıldı. 12Yeryüzüne kırk
gün kırk gece yağmur yağdı.
13Nuh, oğulları Sam, Ham, Yafet,
Nuh'un karısıyla üç gelini tam o gün
gemiye bindiler. 14Onlarla birlikte her
tür hayvan –evcil hayvanların, sürün-
genlerin, kuşların, uçan yaratıkların
her türü– gemiye bindi. 15Soluk alan
her tür canlı çifter çifter Nuh'un yanı-
na gelip gemiye bindi. 16Gemiye giren
hayvanlar Tanrı'nın Nuh'a buyurduğu
gibi erkek ve dişiydi. RAB Nuh'un ar-
dından kapıyı kapadı.
17Tufan kırk gün sürdü. Çoğalan
sular gemiyi yerden yukarı kaldırdı.
18Sular yükseldi, çoğaldıkça çoğaldı;
gemi suyun üzerinde yüzmeye başla-
dı. 19Sular öyle yükseldi ki, yeryüzün-
deki bütün yüksek dağlar su altında
kaldı. 20Yükselen sular dağları on beş
arşın[n] aştı. 21-22Yeryüzünde yaşayan
bütün canlılar yok oldu; kuşlar, evcil
ve yabanıl hayvanlar, sürüngenler, in-
sanlar, soluk alan bütün canlılar öldü.
23RAB insanlardan evcil hayvanla-
ra, sürüngenlerden kuşlara dek bütün
canlıları yok etti, yeryüzündeki her
şey silinip gitti. Yalnız Nuh'la gemi-
dekiler kaldı. 24Sular yüz elli gün bo-
yunca yeryüzünü kapladı.

Tufanın Sonu

8 Sonra Tanrı Nuh'u ve gemideki
evcil ve yabanıl hayvanları anım-
sadı. Yeryüzünde bir rüzgar estirdi,
sular alçalmaya başladı. 2Enginlerin
kaynakları, göklerin kapakları kapan-
dı. Yağmur dindi. 3Sular yeryüzün-
den çekilmeye başladı. Yüz elli gün
geçtikten sonra sular azaldı. 4Gemi
yedinci ayın* on yedinci günü Ararat
dağlarına oturdu. 5Sular onuncu aya
kadar sürekli azaldı. Onuncu ayın bi-
rinde dağların doruğu göründü.
6Kırk gün sonra Nuh yapmış olduğu
geminin penceresini açtı. 7Kuzgunu
dışarı gönderdi. Kuzgun sular kuru-

m *6:16* "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm. **n** *7:20* "On beş arşın": Yaklaşık 6.8 m.
6:22 İbr.11:7 **7:7** Mat.24:38-39; Luk.17:27 **7:11-12** 2Pe.3:6

yuncaya kadar dönmedi, uçup durdu.
8 Bunun üzerine Nuh suların yeryü-
zünden çekilip çekilmediğini anlamak
için güvercini gönderdi. 9 Güvercin ko-
nacak bir yer bulamadı, çünkü her yer
suyla kaplıydı. Gemiye, Nuh'un yanı-
na döndü. Nuh uzanıp güvercini tut-
tu ve gemiye, yanına aldı. 10 Yedi gün
daha bekledi, sonra güvercini yine dı-
şarı saldı. 11 Güvercin gagasında yeni
kopmuş bir zeytin yaprağıyla akşam-
leyin geri döndü. O zaman Nuh sula-
rın yeryüzünden çekilmiş olduğunu
anladı. 12 Yedi gün daha bekledikten
sonra güvercini yine gönderdi. Bu kez
güvercin geri dönmedi.
13 Nuh altı yüz bir yaşındayken, bi-
rinci ayın birinde yeryüzündeki sular
kurudu. Nuh geminin üstündeki kapa-
ğı kaldırınca toprağın kurumuş oldu-
ğunu gördü. 14 İkinci ayın yirmi yedin-
ci günü toprak tümüyle kurumuştu.
15-16 Tanrı Nuh'a, "Karın, oğulların
ve gelinlerinle birlikte gemiden çık"
dedi, 17 "Kendinle birlikte bütün can-
lıları, kuşları, hayvanları, sürüngenle-
ri* de çıkar. Üresinler, verimli olsun-
lar, yeryüzünde çoğalsınlar."
18 Nuh karısı, oğulları ve gelinle-
riyle birlikte gemiden çıktı. 19 Bütün
hayvanlar, sürüngenler, kuşlar, yer-
yüzünde yaşayan her tür canlı da ge-
miyi terk etti.
20 Nuh RAB'be bir sunak yaptı. Ora-
da bütün temiz sayılan hayvanlarla
kuşlardan yakmalık sunular* sundu.
21 Güzel kokudan hoşnut olan RAB
içinden şöyle dedi: "İnsanlar yüzün-
den yeryüzünü bir daha lanetleme-
yeceğim. Çünkü insan yüreğindeki
eğilimler çocukluğundan beri kötü-
dür. Şimdi yaptığım gibi bütün canlı-
ları bir daha yok etmeyeceğim.
22 "Dünya durdukça
Ekin ekmek, biçmek,
Sıcak, soğuk,
Yaz, kış,
Gece, gündüz hep var olacaktır."

Tanrı Nuh'la Antlaşma Yapıyor

9 Tanrı, Nuh'u ve oğullarını kut-
sayarak, "Verimli olun, çoğalıp
yeryüzünü doldurun" dedi, 2 "Yerde-
ki hayvanların, gökteki kuşların tümü
sizden korkup ürkecek. Yeryüzündeki
bütün canlılar, denizdeki bütün balık-
lar sizin yönetiminize verilmiştir. 3 Bü-
tün canlılar size yiyecek olacak. Yeşil
bitkiler gibi, hepsini size veriyorum.
4 "Yalnız kanlı et yemeyeceksiniz,
çünkü kan canı içerir. 5 Sizin de ka-
nınız dökülürse, hakkınızı kesinlikle
arayacağım. Her hayvandan hesabı-
nı soracağım. Her insandan, kardeşi-
nin canına kıyan herkesten hakkınızı
arayacağım.
6 "Kim insan kanı dökerse,
Kendi kanı da insan tarafından
dökülecektir.
Çünkü Tanrı insanı kendi
suretinde yarattı.
7 Verimli olun, çoğalın.
Yeryüzünde üreyin, artın."
8 Tanrı Nuh'a ve oğullarına şöyle de-
di: 9-10 "Sizinle ve gelecek kuşakları-
nızla, sizinle birlikteki bütün canlılar-
la –kuşlar, evcil ve yabanıl hayvanlar,
gemiden çıkan bütün hayvanlarla–
antlaşmamı sürdürmek istiyorum.
11 Sizinle antlaşmamı sürdüreceğim:
Bir daha tufanla bütün canlılar yok ol-
mayacak. Yeryüzünü yok eden tufan
bir daha olmayacak."
12 Tanrı şöyle sürdürdü konuşmasını:
"Sizinle ve bütün canlılarla kuşaklar
boyu sonsuza dek sürecek antlaşma-
mın belirtisi şu olacak: 13 Yayımı bu-
lutlara yerleştireceğim ve bu, yeryü-
züyle aramdaki antlaşmanın belirtisi
olacak. 14 Yeryüzüne ne zaman bulut

9:1 Yar.1:28 **9:4** Lev.7:26-27; 17:10-14; 19:26; Yas.12:16,23-25; 15:23 **9:6** Çık.20:13
9:6 Yar.1:26 **9:7** Yar.1:28

göndersem, yayım bulutların arasında
ne zaman görünse, [15]sizinle ve bütün
canlı varlıklarla yaptığım antlaşmayı
anımsayacağım: Canlıları yok edecek
bir tufan bir daha olmayacak. [16]Ne za-
man bulutlarda yay görünse, ona ba-
kıp yeryüzünde yaşayan bütün can-
lılarla yaptığım sonsuza dek geçerli
antlaşmayı anımsayacağım."
[17]Tanrı Nuh'a, "Kendimle yeryüzün-
deki bütün canlılar arasında sürdürece-
ğim antlaşmanın belirtisi budur" dedi.

Nuh'un Oğulları

[18]Gemiden çıkan Nuh'un oğulları
Sam, Ham ve Yafet idi. Ham Kenan'ın
babasıydı. [19]Nuh'un üç oğlu bunlardı.
Yeryüzüne yayılan bütün insanlar on-
lardan üredi.
[20]Nuh çiftçiydi, ilk bağı o dikti. [21]Şa-
rap içip sarhoş oldu, çadırının içinde
çırılçıplak uzandı. [22]Kenan'ın babası
olan Ham babasının çıplak olduğunu
görünce dışarı çıkıp iki kardeşine an-
lattı. [23]Sam'la Yafet bir giysi alıp omuz-
larına attılar, geri geri yürüyerek çıplak
babalarını örttüler. Babalarını çıplak
görmemek için yüzlerini öbür yana çe-
virdiler. [24]Nuh ayılınca küçük oğlunun
ne yaptığını anlayarak, [25]şöyle dedi:
"Kenan'a lanet olsun,
Köleler kölesi olsun kardeşlerine.
[26] Övgüler olsun Sam'ın Tanrısı
RAB'be,
Kenan Sam'a kul olsun.
[27] Tanrı Yafet'e[o] bolluk versin,
Sam'ın çadırlarında yaşasın,
Kenan Yafet'e kul olsun."
[28]Nuh tufandan sonra üç yüz elli yıl
daha yaşadı. [29]Toplam dokuz yüz elli
yıl yaşadıktan sonra öldü.

Nuh Oğullarının Soyu

(1Ta.1:5-23)

10 Nuh'un oğulları Sam, Ham ve
Yafet'in öyküsü şudur:
Tufandan sonra bunların birçok oğ-
lu oldu.
[2]Yafet'in oğulları: Gomer, Magog,
Meday, Yâvan, Tuval, Meşek, Tiras.
[3]Gomer'in oğulları: Aşkenaz, Rifat,
Togarma. [4]Yâvan'ın oğulları: Elişa,
Tarşiş, Kittim, Rodanim. [5]Kıyılarda
yaşayan insanların ataları bunlardır.
Ülkelerinde çeşitli dillere, ulusların-
da çeşitli boylara bölündüler.
[6]Ham'ın oğulları: Kûş, Misrayim, Pût,
Kenan. [7]Kûş'un oğulları: Seva, Havi-
la, Savta, Raama, Savteka. Raama'nın
oğulları: Şeva, Dedan. [8]Kûş'un Nem-
rut adında bir oğlu oldu. Yiğitliğiyle
yeryüzüne ün saldı. [9]RAB'bin önün-
de yiğit bir avcıydı. "RAB'bin önünde
Nemrut gibi yiğit avcı" sözü buradan
gelir. [10]İlkin Şinar topraklarında, Ba-
bil, Erek, Akat, Kalne kentlerinde kral-
lık yaptı. [11-12]Sonra Asur'a giderek Ni-
nova, Rehovot-İr, Kalah kentlerini ve
Ninova'yla önemli bir kent olan Kalah
arasında Resen'i kurdu.
[13-14]Misrayim Ludlular'ın, Anam-
lılar'ın, Lehavlılar'ın, Naftuhlular'ın,
Patruslular'ın, Filistliler'in ataları
olan Kasluhlular'ın ve Kaftorlular'ın
atasıydı.
[15-18]Kenan ilk oğlu olan Sidon'un[ö]
babası ve Hititler'in*, Yevuslular'ın,
Amorlular'ın, Girgaşlılar'ın, Hivliler'in,
Arklılar'ın, Sinliler'in, Arvatlılar'ın,
Semarlılar'ın, Hamalılar'ın atasıy-
dı. Kenan boyları daha sonra dağıldı.
[19]Kenan sınırı Sayda'dan Gerar, Gaz-
ze, Sodom, Gomora, Adma ve Sevo-
yim'e doğru Laşa'ya kadar uzanıyordu.
[20]Ülkelerinde ve uluslarında çeşitli
boylara ve dillere bölünen Hamoğul-
ları bunlardı.
[21]Yafet'in ağabeyi olan Sam'ın da
çocukları oldu. Sam bütün Ever so-
yunun atasıydı.
[22]Sam'ın oğulları: Elam, Asur, Ar-
pakşat, Lud, Aram. [23]Aram'ın oğulla-

o *9:27* "Yafet": "Bolluk, genişlik" anlamına gelir. ö ***10:15-18*** "Sidon": Saydalılar'ın atası.

rı: Ûs, Hul, Geter, Maş. 24Arpakşat
Şelah'ın babasıydı[p]. Şelah'tan Ever ol-
du. 25Ever'in iki oğlu oldu. Birinin adı
Pelek'ti[r]; çünkü yeryüzündeki insan-
lar onun yaşadığı dönemde bölündü.
Kardeşinin adı Yoktan'dı. 26-29Yoktan
Almodat'ın, Şelef'in, Hasarmavet'in,
Yerah'ın, Hadoram'ın, Uzal'ın, Dikla'nın,
Oval'ın, Avimael'in, Şeva'nın, Ofir'in,
Havila'nın, Yovav'ın atasıydı. Bunların
hepsi Yoktan'ın soyundandı.
30Doğuda, Meşa'dan Sefar'a uzanan
dağlık bölgede yaşarlardı. 31Ülkelerin-
de ve uluslarında çeşitli boylara ve dil-
lere bölünen Samoğulları bunlardı.
32Tufandan sonra kayda geçen, ulus
ulus, boy boy yeryüzüne yayılan bü-
tün bu insanlar Nuh'un soyundan
gelmedir.

Babil Kulesi

11 Başlangıçta dünyadaki bütün
insanlar aynı dili konuşur, aynı
sözleri kullanırlardı. 2Doğuya göçer-
lerken Şinar bölgesinde bir ova bulup
oraya yerleştiler.
3Birbirlerine, "Gelin, tuğla yapıp
iyice pişirelim" dediler. Taş yerine tuğ-
la, harç yerine zift kullandılar. 4Sonra,
"Kendimize bir kent kuralım" dediler,
"Göklere erişecek bir kule dikip ün sala-
lım. Böylece yeryüzüne dağılmayız."
5RAB insanların yaptığı kentle ku-
leyi görmek için aşağıya indi. 6"Tek
bir halk olup aynı dili konuşarak bunu
yapmaya başladıklarına göre, düşün-
düklerini gerçekleştirecek, hiçbir engel
tanımayacaklar" dedi, 7"Gelin, aşağı
inip dillerini karıştıralım ki, birbirleri-
ni anlamasınlar." 8Böylece RAB onla-
rı yeryüzüne dağıtarak kentin yapımı-
nı durdurdu. 9Bu nedenle kente Babil[s]
adı verildi. Çünkü RAB bütün insan-
ların dilini orada karıştırmış ve onları
yeryüzünün dört bucağına dağıtmıştı.

Sam'dan Avram'a

(1Ta.1:24-27)

10Sam'ın soyunun öyküsü: Tufandan
iki yıl sonra Sam 100 yaşındayken oğ-
lu Arpakşat doğdu. 11Arpakşat'ın do-
ğumundan sonra Sam 500 yıl daha
yaşadı. Başka oğulları, kızları oldu.
12Arpakşat 35 yaşındayken oğlu
Şelah doğdu. 13Şelah'ın doğumundan
sonra Arpakşat 403 yıl daha yaşadı.
Başka oğulları, kızları oldu[ş].
14Şelah 30 yaşındayken oğlu Ever
doğdu. 15Ever'in doğumundan son-
ra Şelah 403 yıl daha yaşadı. Başka
oğulları, kızları oldu.
16Ever 34 yaşındayken oğlu Pelek
doğdu. 17Pelek'in doğumundan sonra
Ever 430 yıl daha yaşadı. Başka oğul-
ları, kızları oldu.
18Pelek 30 yaşındayken oğlu Reu
doğdu. 19Reu'nun doğumundan son-
ra Pelek 209 yıl daha yaşadı. Başka
oğulları, kızları oldu.
20Reu 32 yaşındayken oğlu Seruk
doğdu. 21Seruk'un doğumundan sonra
Reu 207 yıl daha yaşadı. Başka oğul-
ları, kızları oldu.
22Seruk 30 yaşındayken oğlu Nahor
doğdu. 23Nahor'un doğumundan son-
ra Seruk 200 yıl daha yaşadı. Başka
oğulları, kızları oldu.
24Nahor 29 yaşındayken oğlu Terah
doğdu. 25Terah'ın doğumundan son-
ra Nahor 119 yıl daha yaşadı. Başka
oğulları, kızları oldu.
26Yetmiş yaşından sonra Terah'ın
Avram, Nahor ve Haran adlı oğulla-
rı oldu.

p *10:24* Masoretik metin "Arpakşat Şelah'ın babasıydı", Septuaginta "Arpakşat Kenan'ın babasıydı, Kenan Şelah'ın babasıydı." **r** *10:25* "Pelek": "Bölünme" anlamına gelir.
s *11:9* "Babil": İbranice "Kargaşa" sözcüğünü çağrıştırır. **ş** *11:12-13* Septuaginta "Arpakşat 35 yaşındayken oğlu Kenan doğdu. Kenan'ın doğumundan sonra Arpakşat 430 yıl daha yaşadı. Başka oğulları, kızları oldu. Kenan 130 yaşındayken oğlu Şelah doğdu. Şelah'ın doğumundan sonra Kenan 330 yıl daha yaşadı. Başka oğulları, kızları oldu" (bkz. Luk.3:35-36).

27 Terah soyunun öyküsü: Terah
Avram, Nahor ve Haran'ın babasıydı.
Haran'ın Lut adlı bir oğlu oldu. 28 Ha-
ran, babası Terah henüz sağken, doğ-
duğu ülkede, Kildaniler'in* Ur Ken-
ti'nde öldü. 29 Avram'la Nahor evlen-
diler. Avram'ın karısının adı Saray,
Nahor'unkinin adı Milka'ydı. Milka
Yiska'nın babası Haran'ın kızıydı. 30 Sa-
ray kısırdı, çocuğu olmuyordu.
31 Terah, oğlu Avram'ı, Haran'ın oğ-
lu olan torunu Lut'u ve Avram'ın karısı
olan gelini Saray'ı yanına aldı. Kenan
ülkesine gitmek üzere Kildaniler'in Ur
Kenti'nden ayrıldılar. Harran'a gidip
oraya yerleştiler. 32 Terah iki yüz beş
yıl yaşadıktan sonra Harran'da öldü.

Avram'a Çağrı

12 RAB Avram'a, "Ülkeni, akra-
balarını, baba evini bırak, sana
göstereceğim ülkeye git" dedi,
2 "Seni büyük bir ulus yapacağım,
Seni kutsayacak, sana ün
kazandıracağım,
Bereket kaynağı olacaksın.
3 Seni kutsayanları kutsayacak,
Seni lanetleyeni lanetleyeceğim.
Yeryüzündeki bütün halklar
Senin aracılığınla kutsanacak."
4 Avram RAB'bin buyurduğu gibi
yola çıktı. Lut da onunla birlikte git-
ti. Avram Harran'dan ayrıldığı zaman
yetmiş beş yaşındaydı. 5 Karısı Saray'ı,
yeğeni Lut'u, Harran'da kazandıkları
malları, edindikleri uşakları yanına
alıp Kenan ülkesine doğru yola çıktı.
Oraya vardılar.
6 Avram ülke boyunca Şekem'deki
More meşesine kadar ilerledi. O gün-
lerde orada Kenanlılar yaşıyordu.
7 RAB Avram'a görünerek, "Bu toprak-
ları senin soyuna vereceğim" dedi. Av-
ram kendisine görünen RAB'be orada
bir sunak yaptı. 8 Oradan Beytel'in do-
ğusundaki dağlık bölgeye doğru git-
ti. Çadırını batıdaki Beytel'le doğuda-
ki Ay Kenti'nin arasına kurdu. Orada
RAB'be bir sunak yapıp RAB'bi adıy-
la çağırdı. 9 Sonra kona göçe Negev'e
doğru ilerledi.

Avram Mısır'da

10 Ülkedeki şiddetli kıtlık yüzünden
Avram geçici bir süre için Mısır'a git-
ti. 11 Mısır'a yaklaştıklarında karısı
Saray'a, "Güzel bir kadın olduğunu
biliyorum" dedi, 12 "Olur ki Mısırlı-
lar seni görüp, 'Bu onun karısı' diye-
rek beni öldürür, seni sağ bırakırlar.
13 Lütfen, 'Onun kızkardeşiyim' de ki,
senin hatırın için bana iyi davransın-
lar, canıma dokunmasınlar."
14 Avram Mısır'a girince, Mısırlılar
karısının çok güzel olduğunu farket-
tiler. 15 Kadını gören firavunun adam-
ları, güzelliğini firavuna övdüler. Ka-
dın saraya alındı. 16 Onun hatırı için
firavun Avram'a iyi davrandı. Avram
davar, sığır, erkek ve dişi eşek, erkek
ve kadın köle, deve sahibi oldu.
17 RAB Avram'ın karısı Saray yü-
zünden firavunla ev halkının başı-
na korkunç felaketler getirdi. 18 Fira-
vun Avram'ı çağırtarak, "Nedir bana
bu yaptığın?" dedi, "Neden Saray'ın
karın olduğunu söylemedin? 19 Niçin
'Saray kızkardeşimdir' diyerek onun-
la evlenmeme izin verdin? Al karını,
git!" 20 Firavun Avram için adamları-
na buyruk verdi. Böylece Avram'la
karısını sahip olduğu her şeyle bir-
likte gönderdiler.

Avram'la Lut'un Ayrılması

13 Avram, karısı ve sahip oldu-
ğu her şeyle birlikte Mısır'dan
ayrılıp Negev'e doğru gitti. Lut da
onunla birlikteydi. 2 Avram çok zen-
gindi. Sürüleri, altınları, gümüşleri

12:1 Elç.7:2-3; İbr.11:8 **12:3** Yar.22:18; 26:4; 28:14; Elç.3:25; Gal.3:8 **12:7** Elç.7:5; Gal.3:16
12:13 Yar.20:2; 26:7

vardı. [3]Negev'den başlayıp bir yerden
öbürüne göçerek Beytel'e kadar gitti.
Beytel'le Ay Kenti arasında daha ön-
ce çadırını kurmuş olduğu yere var-
dı. [4]Önceden yapmış olduğu sunağın
bulunduğu yere gidip orada RAB'bi
adıyla çağırdı.
[5]Avram'la birlikte göçen Lut'un da
davarları, sığırları, çadırları vardı.
[6]Malları öyle çoktu ki, toprak birlik-
te yaşamalarına elvermedi; yan yana
yaşayamadılar. [7]Avram'ın çobanla-
rıyla Lut'un çobanları arasında kavga
çıktı. –O günlerde Kenanlılar'la Pe-
rizliler de orada yaşıyorlardı.–
[8]Avram Lut'a, “Biz akrabayız” de-
di, “Bu yüzden aramızda da çoban-
larımız arasında da kavga çıkmasın.
[9]Bütün topraklar senin önünde. Gel,
ayrılalım. Sen sola gidersen, ben sa-
ğa gideceğim. Sen sağa gidersen, ben
sola gideceğim.”
[10]Lut çevresine baktı. Şeria Ovası-
nın tümü RAB'bin bahçesi gibi, Soar'a
doğru giderken Mısır toprakları gibiy-
di. Her yerde bol su vardı. RAB So-
dom ve Gomora kentlerini yok etme-
den önce ova böyleydi. [11]Lut kendine
Şeria Ovası'nın tümünü seçerek doğu-
ya doğru göçtü. Birbirlerinden ayrıl-
dılar. [12]Avram Kenan topraklarında
kaldı. Lut ovadaki kentlerin arasına
yerleşti, Sodom'a yakın bir yere çadır
kurdu. [13]Sodom halkı çok kötüydü.
RAB'be karşı büyük günah işliyordu.
[14]Lut Avram'dan ayrıldıktan sonra,
RAB Avram'a, “Bulunduğun yerden
kuzeye, güneye, doğuya, batıya dik-
katle bak” dedi, [15]“Gördüğün bütün
toprakları sonsuza dek sana ve soyu-
na vereceğim. [16]Soyunu toprağın to-
zu kadar çoğaltacağım. Öyle ki, biri
çıkıp da toprağın tozunu sayabilirse,
senin soyunu da sayabilecek. [17]Kalk,
sana vereceğim toprakları boydan bo-
ya dolaş.”
[18]Avram çadırını söktü, gidip Hev-
ron'daki Mamre meşeliğine yerleşti.
Orada RAB'be bir sunak yaptı.

Avram Lut'u Kurtarıyor

14 Bu arada Şinar[t] Kralı Amrafel,
Ellasar Kralı Aryok, Elam Kra-
lı Kedorlaomer ve Goyim Kralı Tidal
[2]Sodom Kralı Bera'ya, Gomora Kra-
lı Birşa'ya, Adma Kralı Şinav'a, Se-
voyim Kralı Şemever'e ve Bala –So-
ar– Kralı'na karşı savaş açtı. [3]Bu son
beş kral bugün Lut Gölü olan Siddim
Vadisi'nde güçlerini birleştirmişti. [4]Bu
krallar on iki yıl Kedorlaomer'in ege-
menliği altında yaşamış, on üçüncü
yıl ona başkaldırmışlardı. [5-6]On dör-
düncü yıl Kedorlaomer'le onu des-
tekleyen öbür krallar gelip Aşterot-
Karnayim'de Refalılar'ı, Ham'da
Zuzlular'ı, Şave-Kiryatayim'de Emli-
ler'i, çöl kenarındaki El-Paran'a ka-
dar uzanan dağlık Seir bölgesinde
Horlular'ı bozguna uğrattılar. [7]Oradan
geri dönüp Eyn-Mişpat'a –Kadeş'e–
gittiler. Amalekliler'in bütün toprak-
larını alarak Haseson-Tamar'da yaşa-
yan Amorlular'ı bozguna uğrattılar.
[8-9]Bunun üzerine Sodom, Gomora,
Adma, Sevoyim, Bala –Soar– kralları
yola çıktı. Bu beş kral dört krala –Elam
Kralı Kedorlaomer, Goyim Kralı Ti-
dal, Şinar Kralı Amrafel, Ellasar Kralı
Aryok'a– karşı Siddim Vadisi'nde savaş
düzenine girdiler. [10]Siddim Vadisi zift
çukurlarıyla doluydu. Sodom ve Go-
mora kralları kaçarken adamlarından
bazıları bu çukurlara düştü. Sağ kalan-
larsa dağlara kaçtı. [11]Dört kral Sodom
ve Gomora'nın bütün malını ve yiyece-
ğini alıp gitti. [12]Avram'ın yeğeni Lut'la
mallarını da götürdüler. Çünkü o da
Sodom'da yaşıyordu.
[13]Oradan kaçıp kurtulan biri gelip
İbrani Avram'a durumu bildirdi. Av-
ram Eşkol'la Aner'in kardeşi Amor-

t *14:1* “Şinar”, yani “Babil”. **13:10** Yar.2:10 **13:15** Elç.7:5

lu Mamre'nin meşeliğinde yaşıyordu.
Bunların hepsi Avram'dan yanaydı-
lar. [14]Avram yeğeni Lut'un tutsak alın-
dığını duyunca, evinde doğup yetiş-
miş üç yüz on sekiz adamını yanına
alarak dört kralı Dan'a kadar kovala-
dı. [15]Adamlarını gruplara ayırdı, ge-
ce saldırıp onları bozguna uğratarak
Şam'ın kuzeyindeki Hova'ya kadar
kovaladı. [16]Yağmalanan bütün malı,
yeğeni Lut'la mallarını, kadınları ve
halkı geri getirdi.

Melkisedek Avram'ı Kutsuyor

[17]Avram Kedorlaomer'le onu destek-
leyen kralları bozguna uğratıp dönün-
ce, Sodom Kralı onu karşılamak için
Kral Vadisi olan Şave Vadisi'ne gitti.
[18]Yüce Tanrı'nın kâhini* olan Şa-
lem Kralı Melkisedek ekmek ve şa-
rap getirdi.
[19]Avram'ı kutsayarak şöyle dedi:
"Yeri göğü yaratan yüce Tanrı
Avram'ı kutsasın,
[20] Düşmanlarını onun eline teslim
eden yüce Tanrı'ya övgüler
olsun."
Bunun üzerine Avram her şeyin on-
dalığını Melkisedek'e verdi.
[21]Sodom Kralı Avram'a, "Adamları-
mı bana ver, mallar sana kalsın" dedi.
[22-23]Avram Sodom Kralı'na, "Ye-
ri göğü yaratan yüce Tanrı RAB'bin
önünde sana ait hiçbir şey, bir iplik,
bir çarık bağı bile almayacağıma ant
içerim" diye karşılık verdi, "Öyle
ki, 'Avram'ı zengin ettim' demeyesin.
[24]Yalnız, adamlarımın yedikleri bu-
nun dışında. Bir de beni destekleyen
Aner, Eşkol ve Mamre paylarına dü-
şeni alsınlar."

Rab'bin Avram'la Yaptığı Antlaşma

15 Bundan sonra RAB bir görüm-
de Avram'a, "Korkma, Avram"
diye seslendi, "Senin kalkanın benim.
Ödülün çok büyük olacak."
[2]Avram, "Ey Egemen RAB, bana
ne vereceksin?" dedi, "Çocuk sahibi
olamadım. Evim Şamlı Eliezer'e ka-
lacak. [3]Bana çocuk vermediğin için
evimdeki bir uşak mirasçım olacak."
[4]RAB yine seslendi: "O mirasçın
olmayacak, öz çocuğun mirasçın ola-
cak." [5]Sonra Avram'ı dışarı çıkararak,
"Göklere bak" dedi, "Yıldızları saya-
bilir misin? İşte, soyun o kadar çok
olacak."
[6]Avram RAB'be iman etti, RAB
bunu ona doğruluk saydı.
[7]Tanrı Avram'a, "Bu toprakları sa-
na miras olarak vermek için Kilda-
niler'in* Ur Kenti'nden seni çıkaran
RAB benim" dedi.
[8]Avram, "Ey Egemen RAB, bu top-
rakları miras alacağımı nasıl bilece-
ğim?" diye sordu.
[9]RAB, "Bana bir düve, bir keçi, bir
de koç getir" dedi, "Hepsi üçer yaşın-
da olsun. Bir de kumruyla güvercin
yavrusu getir."
[10]Avram hepsini getirdi, ortadan ke-
sip parçaları birbirine karşı dizdi. Yal-
nız kuşları kesmedi. [11]Leşlerin üzeri-
ne konan yırtıcı kuşları kovdu.
[12]Güneş batarken Avram derin bir
uykuya daldı. Üzerine dehşet veri-
ci zifiri bir karanlık çöktü. [13]RAB
Avram'a şöyle dedi: "Şunu iyi bil ki,
senin soyun yabancı bir ülkede, gur-
bette yaşayacak. Dört yüz yıl kölelik
edip baskı görecek. [14]Ama soyuna kö-
lelik yaptıran ulusu cezalandıracağım.
Sonra soyun oradan büyük mal varlı-
ğıyla çıkacak. [15]Sen de esenlik için-
de atalarına kavuşacaksın. İleri yaşta
ölüp gömüleceksin. [16]Soyunun dör-
düncü kuşağı buraya geri dönecek.
Çünkü Amorlular'ın yaptığı kötülük-
ler henüz doruğa varmadı."

14:17-20 İbr.7:1-10 **15:5** Rom.4:18; İbr.11:12 **15:6** Rom.4:3,9,22; Gal.3:6; Yak.2:23
15:13 Çık.1:1-14; Elç.7:6 **15:14** Çık.12:40-41; Elç.7:7

17 Güneş batıp karanlık çökünce, du-
manlı bir mangalla alevli bir meşale
göründü ve kesilen hayvan parçaları-
nın arasından geçti. 18-21 O gün RAB
Avram'la antlaşma yaparak ona şöyle
dedi: "Mısır Irmağı'ndan büyük Fırat
Irmağı'na kadar uzanan bu toprakla-
rı –Ken, Keniz, Kadmon, Hitit*, Pe-
riz, Refa, Amor, Kenan, Girgaş ve
Yevus topraklarını– senin soyuna ve-
receğim."

Hacer ile İsmail

16 Karısı Saray Avram'a çocuk ve-
rememişti. Saray'ın Hacer adın-
da Mısırlı bir cariyesi vardı. 2 Saray
Avram'a, "RAB çocuk sahibi olma-
mı engelledi" dedi, "Lütfen, cariyem-
le yat. Belki bu yoldan bir çocuk sahi-
bi olabilirim." Avram Saray'ın sözünü
dinledi. 3 Saray Mısırlı cariyesi Hacer'i
kocası Avram'a karı olarak verdi. Bu
olay Avram Kenan'da on yıl yaşadık-
tan sonra oldu. 4 Avram Hacer'le yat-
tı, Hacer hamile kaldı. Hacer hamile
olduğunu anlayınca, hanımını küçük
görmeye başladı.
5 Saray Avram'a, "Bu haksızlık se-
nin yüzünden başıma geldi!" dedi,
"Cariyemi koynuna soktum. Hamile
olduğunu anlayınca beni küçük gör-
meye başladı. Seninle benim aramda
RAB karar versin."
6 Avram, "Cariyen senin elinde" de-
di, "Neyi uygun görürsen yap." Böy-
lece Saray cariyesine sert davranmaya
başladı. Hacer onun yanından kaçtı.
7 RAB'bin meleği Hacer'i çölde bir
pınarın, Şur yolundaki pınarın başın-
da buldu. 8 Ona, "Saray'ın cariyesi Ha-
cer, nereden gelip nereye gidiyorsun?"
diye sordu.
Hacer, "Hanımım Saray'dan kaçıyo-
rum" diye yanıtladı.
9 RAB'bin meleği, "Hanımına dön
ve ona boyun eğ" dedi, 10 "Senin so-
yunu öyle çoğaltacağım ki, kimse
sayamayacak.

11 "İşte hamilesin, bir oğlun olacak,
Adını İsmail[u] koyacaksın.
Çünkü RAB sıkıntı içindeki
yakarışını işitti.
12 Oğlun yaban eşeğine benzer bir
adam olacak,
O herkese, herkes de ona karşı
çıkacak.
Kardeşlerinin hepsiyle
çekişme içinde yaşayacak[ü]."

13 Hacer, "Beni gören Tanrı'yı ger-
çekten gördüm mü?" diyerek kendi-
siyle konuşan RAB'be "El-Roi[v]" adı-
nı verdi. 14 Bu yüzden Kadeş'le Beret
arasındaki o kuyuya Beer-Lahay-Roi[y]
adı verildi.
15 Hacer Avram'a bir erkek çocuk
doğurdu. Avram çocuğun adını İsmail
koydu. 16 Hacer İsmail'i doğurduğun-
da, Avram seksen altı yaşındaydı.

Sünnet: Antlaşma Simgesi

17 Avram doksan dokuz yaşınday-
ken RAB ona görünerek, "Ben
Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'yım" dedi,
"Benim yolumda yürü, kusursuz ol. 2 Se-
ninle yaptığım antlaşmayı sürdürecek,
soyunu alabildiğine çoğaltacağım."
3 Avram yüzüstü yere kapandı. Tan-
rı, 4 "Seninle yaptığım antlaşma şudur"
dedi, "Birçok ulusun babası olacaksın.
5 Artık adın Avram[z] değil, İbrahim[a]
olacak. Çünkü seni birçok ulusun ba-
bası yapacağım. 6 Seni çok verimli kı-

u *16:11* "İsmail": "Tanrı işitir" anlamına gelir. **ü** *16:12* "Kardeşlerinin hepsiyle çekişme içinde yaşayacak" ya da "Bütün kardeşlerinin yaşadığı yerin doğusuna yerleşecek".
v *16:13* "El-Roi": "Beni gören Tanrı" anlamına gelir. **y** *16:14* "Beer-Lahay-Roi": "Tanrı'yı görüp sağ kalanın kuyusu" anlamına gelir. **z** *17:5* "Avram": "Yüce Baba" anlamına gelir.
a *17:5* "İbrahim": İbranice Avraham, "Çokların babası" anlamına gelebilir.
15:18-21 Elç.7:5 **16:15** Gal.4:22 **17:5** Rom.4:16-17

lacağım. Soyundan uluslar doğacak, krallar çıkacak. [7]Antlaşmamı seninle ve soyunla kuşaklar boyunca, sonsuza dek sürdüreceğim. Senin, senden sonra da soyunun Tanrısı olacağım. [8]Bir yabancı olarak yaşadığın toprakları, bütün Kenan ülkesini sonsuza dek mülkünüz olmak üzere sana ve soyuna vereceğim. Onların Tanrısı olacağım."

[9]Tanrı İbrahim'e, "Sen ve soyun kuşaklar boyu antlaşmama bağlı kalmalısınız" dedi, [10]"Seninle ve soyunla yaptığım antlaşmanın koşulu şudur: Aranızdaki erkeklerin hepsi sünnet edilecek. [11]Sünnet olmalısınız. Sünnet aramızdaki antlaşmanın belirtisi olacak. [12]Evinizde doğmuş ya da soyunuzdan olmayan bir yabancıdan satın alınmış köleler dahil sekiz günlük her erkek çocuk sünnet edilecek. Gelecek kuşaklarınız boyunca sürecek bu. [13]Evinizde doğan ya da satın aldığınız her çocuk kesinlikle sünnet edilecek. Bedeninizdeki bu belirti sonsuza dek sürecek antlaşmamın simgesi olacak. [14]Sünnet edilmemiş her erkek halkının arasından atılacak, çünkü antlaşmamı bozmuş demektir."

[15]Tanrı, "Karın Saray'a gelince, ona artık Saray demeyeceksin" dedi, "Bundan böyle onun adı Sara[b] olacak. [16]Onu kutsayacak, ondan sana bir oğul vereceğim. Onu kutsayacağım, ulusların anası olacak. Halkların kralları onun soyundan çıkacak."

[17]İbrahim yüzüstü yere kapandı ve güldü. İçinden, "Yüz yaşında bir adam çocuk sahibi olabilir mi?" dedi, "Doksan yaşındaki Sara doğurabilir mi?" [18]Sonra Tanrı'ya, "Keşke İsmail'i mirasçım kabul etseydin!" dedi.

[19]Tanrı, "Hayır. Ama karın Sara sana bir oğul doğuracak, adını İshak[c] koyacaksın" dedi, "Onunla ve soyuyla antlaşmamı sonsuza dek sürdüreceğim. [20]İsmail'e gelince, seni işittim. Onu kutsayacak, verimli kılacak, soyunu alabildiğine çoğaltacağım. On iki beyin babası olacak. Soyunu büyük bir ulus yapacağım. [21]Ancak antlaşmamı gelecek yıl bu zaman Sara'nın doğuracağı oğlun İshak'la sürdüreceğim." [22]Tanrı İbrahim'le konuşmasını bitirince ondan ayrılıp yukarıya çekildi.

[23]İbrahim evindeki bütün erkekleri –oğlu İsmail'i, evinde doğanların, satın aldığı uşakların hepsini– Tanrı'nın kendisine buyurduğu gibi o gün sünnet ettirdi. [24]İbrahim sünnet olduğunda doksan dokuz yaşındaydı. [25]Oğlu İsmail on üç yaşında sünnet oldu. [26]İbrahim, oğlu İsmail'le aynı gün sünnet edildi. [27]İbrahim'in evindeki bütün erkekler –evinde doğanlar ve yabancılardan satın alınanlar– onunla birlikte sünnet oldu.

Üç Konuk

18 İbrahim günün sıcak saatlerinde Mamre meşeliğindeki çadırının önünde otururken, RAB kendisine göründü. [2]İbrahim karşısında üç adamın durduğunu gördü. Onları görür görmez karşılamaya koştu. Yere kapanarak, [3]"Ey efendim, eğer gözünde lütuf bulduysam, lütfen kulunun yanından ayrılma" dedi, [4]"Biraz su getirteyim, ayaklarınızı yıkayın. Şu ağacın altında dinlenin. [5]Madem kulunuza konuk geldiniz, bırakın size yiyecek bir şeyler getireyim. Biraz dinlendikten sonra yolunuza devam edersiniz."

Adamlar, "Peki, dediğin gibi olsun" dediler.

[6]İbrahim hemen çadıra, Sara'nın yanına gitti. Ona, "Hemen üç sea[ç] ince un al, yoğurup pide yap" dedi. [7]Ardından sığırlara koştu. Körpe ve besi-

b *17:15* "Sara": "Prenses" anlamına gelir. c *17:19* "İshak": "Güler" anlamına gelir.
ç *18:6* "Üç sea": Yaklaşık 13 kg.
17:7 Luk.1:54-55 **17:8** Elç.7:5 **17:10** Elç.7:8; Rom.4:11 **18:2** İbr.13:2

li bir buzağı seçip uşağına verdi. Uşak
buzağıyı hemen hazırladı. 8İbrahim
hazırlanan buzağıyı yoğurt ve sütle
birlikte götürüp konuklarının önüne
koydu. Onlar yerken o da yanlarında,
ağacın altında durdu.
9Konuklar, "Karın Sara nerede?"
diye sordular.
İbrahim, "Çadırda" diye yanıtladı.
10O, "Gelecek yıl bu zamanda kesin-
likle yanına döneceğim" dedi, "O za-
man karın Sara'nın bir oğlu olacak."
Sara onun arkasında, çadırın giri-
şinde durmuş, dinliyordu. 11İbrahim'le
Sara kocamışlardı, yaşları hayli ileriy-
di. Sara âdetten kesilmişti. 12İçin için
gülerek, "Bu yaştan sonra bu sevinci
tadabilir miyim?" diye düşündü, "Üs-
telik efendim de yaşlı."
13RAB İbrahim'e sordu: "Sara ni-
çin, 'Bu yaştan sonra gerçekten çocuk
sahibi mi olacağım?' diyerek güldü?
14RAB için olanaksız bir şey var mı?
Belirlenen vakitte, gelecek yıl bu za-
man yanına döndüğümde Sara'nın bir
oğlu olacak."
15Sara korktu, "Gülmedim" diyerek
yalan söyledi.
RAB, "Hayır, güldün" dedi.

İbrahim Sodom için Yalvarıyor

16Adamlar oradan ayrılırken So-
dom'a doğru baktılar. İbrahim onları
yolcu etmek için yanlarında yürüyordu.
17RAB, "Yapacağım şeyi İbrahim'den
mi gizleyeceğim?" dedi, 18"Kuşkusuz
İbrahim'den büyük ve güçlü bir ulus
türeyecek, yeryüzündeki bütün uluslar
onun aracılığıyla kutsanacak. 19Doğru
ve adil olanı yaparak yolumda yürü-
meyi oğullarına ve soyuna buyursun
diye İbrahim'i seçtim. Öyle ki, ona ver-
diğim sözü yerine getireyim."
20Sonra İbrahim'e, "Sodom ve Go-
mora büyük suçlama altında" dedi,
"Günahları çok ağır. 21Onun için inip
bakacağım. Duyduğum suçlamalar
doğru mu, değil mi göreceğim. Bunla-
rı yapıp yapmadıklarını anlayacağım."
22Adamlar oradan ayrılıp Sodom'a
doğru gittiler. Ama İbrahim RAB'bin
huzurunda kaldı[d]. 23RAB'be yaklaşa-
rak, "Haksızla birlikte haklıyı da mı
yok edeceksin?" diye sordu, 24"Kentte
elli doğru kişi var diyelim. Orayı ger-
çekten yok edecek misin? İçindeki elli
doğru kişinin hatırı için kenti bağışla-
mayacak mısın? 25Senden uzak olsun
bu. Haklıyı, haksızı aynı kefeye koya-
rak haksızın yanında haklıyı da öldür-
mek senden uzak olsun. Bütün dünya-
yı yargılayan adil olmalı."
26RAB, "Eğer Sodom'da elli doğ-
ru kişi bulursam, onların hatırına bü-
tün kenti bağışlayacağım" diye kar-
şılık verdi.
27İbrahim, "Ben toz ve külüm, bir
hiçim" dedi, "Ama seninle konuşma
yürekliliğini göstereceğim. 28Kırk beş
doğru kişi var diyelim, beş kişi için
bütün kenti yok mu edeceksin?"
RAB, "Eğer kentte kırk beş doğ-
ru kişi bulursam, orayı yok etmeye-
ceğim" dedi.
29İbrahim yine sordu: "Ya kırk ki-
şi bulursan?"
RAB, "O kırk kişinin hatırı için hiç-
bir şey yapmayacağım" diye yanıtladı.
30İbrahim, "Ya Rab, öfkelenme ama,
otuz kişi var diyelim?" dedi.
RAB, "Otuz kişi bulursam, kente
dokunmayacağım" diye yanıtladı.
31İbrahim, "Ya Rab, lütfen konuşma
yürekliliğimi bağışla" dedi, "Eğer yir-
mi kişi bulursan?"
RAB, "Yirmi kişinin hatırı için ken-
ti yok etmeyeceğim" diye yanıtladı.
32İbrahim, "Ya Rab, öfkelenme ama,
bir kez daha konuşacağım" dedi, "Eğer
on kişi bulursan?"

d *18:22* "İbrahim RAB'bin huzurunda kaldı": Bazı eski İbrani din bilginlerine göre "RAB İbrahim'in önünde kaldı." **18:10** Rom.9:9 **18:12** 1Pe.3:6 **18:14** Luk.1:37

RAB, "On kişinin hatırı için kenti
yok etmeyeceğim" diye yanıtladı.
33 RAB İbrahim'le konuşmasını bi-
tirince oradan ayrıldı, İbrahim de ça-
dırına döndü.

Sodom ve Gomora'nın Yıkılışı

19 İki melek akşamleyin Sodom'a
vardılar. Lut kentin kapısında
oturuyordu. Onları görür görmez kar-
şılamak için ayağa kalktı. Yere kapa-
narak, 2 "Efendilerim" dedi, "Kulu-
nuzun evine buyurun. Ayaklarınızı
yıkayın, geceyi bizde geçirin. Son-
ra erkenden kalkıp yolunuza devam
edersiniz."
Melekler, "Olmaz" dediler, "Geceyi
kent meydanında geçireceğiz."
3 Ama Lut çok diretti. Sonunda
onunla birlikte evine gittiler. Lut on-
lara yemek hazırladı, mayasız ekmek
pişirdi. Yediler.
4 Onlar yatmadan, kentin erkek-
leri –Sodom'un her mahallesinden
genç yaşlı bütün erkekler– evi sardı.
5 Lut'a seslenerek, "Bu gece sana ge-
len adamlar nerede?" diye sordular,
"Getir onları da yatalım."
6 Lut dışarı çıktı, arkasından kapıyı
kapadı. 7 "Kardeşler, lütfen bu kötülü-
ğü yapmayın" dedi, 8 "Erkek yüzü gör-
memiş iki kızım var. Size onları geti-
reyim, ne isterseniz yapın. Yeter ki, bu
adamlara dokunmayın. Çünkü onlar
konuğumdur, çatımın altına geldiler."
9 Adamlar, "Çekil önümüzden!" di-
ye karşılık verdiler, "Adam buraya dı-
şardan geldi, şimdi yargıçlık taslıyor!
Sana daha beterini yaparız." Lut'u
ite kaka kapıyı kırmaya davrandılar.
10 Ama içerdeki adamlar uzanıp Lut'u
evin içine, yanlarına aldılar ve kapıyı
kapadılar. 11 Kapıya dayanan adamları,
büyük küçük hepsini kör ettiler. Öyle
ki, adamlar kapıyı bulamaz oldu.
12 İçerdeki iki adam Lut'a, "Senin
burada başka kimin var?" diye sor-
dular, "Oğullarını, kızlarını, damatla-
rını, kentte sana ait kim varsa hepsini
dışarı çıkar. 13 Çünkü burayı yok ede-
ceğiz. RAB bu halk hakkında birçok
kötü suçlama duydu, kenti yok etmek
için bizi gönderdi."
14 Lut dışarı çıktı ve kızlarıyla evle-
necek olan adamlara, "Hemen bura-
dan uzaklaşın!" dedi, "Çünkü RAB
bu kenti yok etmek üzere." Ne var ki
damat adayları onun şaka yaptığını
sandılar.
15 Tan ağarırken melekler Lut'a,
"Karınla iki kızını al, hemen bura-
dan uzaklaş" diye üstelediler, "Yok-
sa kent cezasını bulurken sen de ca-
nından olursun." 16 Lut ağır davrandı,
ama RAB ona acıdı. Adamlar Lut'la
karısının ve iki kızının elinden tutup
onları kentin dışına çıkardılar. 17 Kent
dışına çıkınca, adamlardan biri Lut'a,
"Kaç, canını kurtar, arkana bakma"
dedi, "Bu ovanın hiçbir yerinde dur-
ma. Dağa kaç, yoksa ölür gidersin."
18 Lut, "Aman, efendim!" diye kar-
şılık verdi, 19 "Ben kulunuzdan hoş-
nut kaldınız, canımı kurtarmakla ba-
na büyük iyilik yaptınız. Ama dağa
kaçamam. Çünkü felaket bana yetişir,
ölürüm. 20 İşte, şurada kaçabileceğim
yakın bir kent var, küçücük bir kent.
İzin verin, oraya kaçıp canımı kurta-
rayım. Zaten küçücük bir kent."
21 Adamlardan biri, "Peki, dileğini ka-
bul ediyorum" dedi, "O kenti yıkmaya-
cağım. 22 Çabuk ol, hemen kaç! Çünkü
sen oraya varmadan bir şey yapamam."
Bu yüzden o kente Soar[e] adı verildi.
23 Lut Soar'a vardığında güneş doğ-
muştu. 24 RAB Sodom ve Gomora'nın
üzerine gökten ateşli kükürt yağdırdı.
25 Bu kentleri, bütün ovayı, oradaki in-
sanların hepsini ve bütün bitkileri yok

e *19:22* "Soar": "Küçük" anlamına gelir.
19:16 2Pe.2:7 **19:24-25** Mat.10:15; 11:23-24; Luk.10:12; 17:29; 2Pe.2:6; Yah.7

etti. 26 Ancak Lut'un peşisıra gelen ka-
rısı dönüp geriye bakınca tuz kesildi.
27 İbrahim sabah erkenden kalkıp ön-
ceki gün RAB'bin huzurunda durdu-
ğu yere gitti. 28 Sodom ve Gomora'ya
ve bütün ovaya baktı. Yerden, tüten
bir ocak gibi duman yükseliyordu.
29 Tanrı ovadaki kentleri yok eder-
ken İbrahim'i anımsamış ve Lut'un
yaşadığı kentleri yok ederken Lut'u
bu felaketin dışına çıkarmıştı.

Lut ile Kızları

30 Lut Soar'da kalmaktan korkuyor-
du. Bu yüzden iki kızıyla kentten ayrı-
larak dağa yerleşti, onlarla birlikte bir
mağarada yaşamaya başladı. 31 Büyük
kızı küçüğüne, "Babamız yaşlı" dedi,
"Dünya geleneklerine uygun biçimde
burada bizimle yatabilecek bir erkek
yok. 32 Gel, babamıza şarap içirelim,
soyumuzu yaşatmak için onunla ya-
talım." 33 O gece babalarına şarap içir-
diler. Büyük kız gidip babasıyla yattı.
Ancak Lut yatıp kalktığının farkında
değildi. 34 Ertesi gün büyük kız küçü-
ğüne, "Dün gece babamla yattım" dedi,
"Bu gece de ona şarap içirelim. Soyu-
muzu yaşatmak için sen de onunla yat."
35 O gece de babalarına şarap içirdiler
ve küçük kız babasıyla yattı. Ama Lut
yatıp kalktığının farkında değildi.
36 Böylece Lut'un iki kızı da öz baba-
larından hamile kaldılar. 37 Büyük kız
bir erkek çocuk doğurdu, ona Moav[f]
adını verdi. Moav bugünkü Moavlılar'ın
atasıdır. 38 Küçük kızın da bir oğlu oldu,
adını Ben-Ammi[g] koydu. O da bugün-
kü Ammonlular'ın atasıdır.

İbrahim ile Avimelek

20 İbrahim Mamre'den Negev'e
göçerek Kadeş ve Şur kent-
lerinin arasına yerleşti. Sonra geçici
bir süre Gerar'da kaldı. 2 Karısı Sara
için, "Bu kadın kızkardeşimdir" dedi.
Bunun üzerine Gerar Kralı Avimelek
adam gönderip Sara'yı getirtti. 3 Ama
Tanrı gece düşünde Avimelek'e görü-
nerek, "Bu kadını aldığın için öleceksin" dedi, "Çünkü o evli bir kadın."
4 Avimelek henüz Sara'ya dokunma-
mıştı. "Ya Rab" dedi, "Suçsuz bir ulu-
su mu yok edeceksin? 5 İbrahim'in ken-
disi bana, 'Bu kadın kızkardeşimdir'
demedi mi? Kadın da İbrahim için, 'O
kardeşimdir' dedi. Ben temiz vicdanla,
suçsuz ellerimle yaptım bunu."
6 Tanrı, düşünde ona, "Bunu temiz
vicdanla yaptığını biliyorum" diye ya-
nıtladı, "Ben de seni bu yüzden ba-
na karşı günah işlemekten alıkoydum,
kadına dokunmana izin vermedim.
7 Şimdi kadını kocasına geri ver. Çün-
kü o bir peygamberdir. Senin için dua
eder, ölmezsin. Ama kadını geri ver-
mezsen, sen de sana ait olan herkes de
öleceksin, bilesin."
8 Avimelek sabah erkenden kalktı,
bütün adamlarını çağırarak olup bi-
teni anlattı. Adamlar dehşete düştü.
9 Avimelek İbrahim'i çağırtarak, "Ne
yaptın bize?" dedi, "Sana ne haksızlık
ettim ki, beni ve krallığımı bu büyük
günaha sürükledin? Bana bu yaptığın
yapılacak iş değil." 10 Sonra, "Amacın
neydi, niçin yaptın bunu?" diye sordu.
11 İbrahim, "Çünkü burada hiç Tan-
rı korkusu yok" diye yanıtladı, "Ka-
rım yüzünden beni öldürebilirler diye
düşündüm. 12 Üstelik, Sara gerçekten
kızkardeşimdir. Babamız bir, annemiz
ayrıdır. Onunla evlendim. 13 Tanrı be-
ni babamın evinden gurbete gönderdi-
ği zaman karıma, 'Bana sevgini şöyle
göstereceksin: Gideceğimiz her yerde
kardeşin olduğumu söyle' dedim."
14 Avimelek İbrahim'e karısı Sara'yı
geri verdi. Bunun yanısıra ona da-
var, sığır, köleler, cariyeler de verdi.

f *19:37* "Moav": "Babadan" anlamına gelir. g *19:38* "Ben-Ammi": "Halkımın oğlu" anlamına gelir. **19:26** Luk.17:32 **20:2** Yar.12:13; 26:7

15İbrahim'e, "İşte ülkem önünde, nere-
ye istersen oraya yerleş" dedi. 16Sara'ya
da, "Kardeşine bin parça gümüş veri-
yorum" dedi, "Yanındakilere karşı se-
nin suçsuz olduğunu gösteren bir kanıt-
tır bu. Herkes suçsuz olduğunu bilsin."
17İbrahim Tanrı'ya dua etti ve Tanrı
Avimelek'le karısına, cariyelerine şifa
verdi. Çocuk sahibi oldular. 18Çünkü
İbrahim'in karısı Sara yüzünden RAB
Avimelek'in evindeki kadınların ha-
mile kalmasını engellemişti.

İshak'ın Doğumu

21 RAB verdiği söz uyarınca Sa-
ra'ya iyilik etti ve sözünü yerine
getirdi. 2Sara hamile kaldı; İbrahim'in
yaşlılık döneminde, tam Tanrı'nın be-
lirttiği zamanda ona bir erkek çocuk
doğurdu. 3İbrahim Sara'nın doğurduğu
çocuğa İshak[h] adını verdi. 4Tanrı'nın
kendisine buyurduğu gibi oğlu İshak'ı
sekiz günlükken sünnet etti. 5İshak
doğduğunda İbrahim yüz yaşındaydı.
6Sara, "Tanrı yüzümü güldürdü"
dedi, "Bunu duyan herkes benimle
birlikte gülecek. 7Kim İbrahim'e Sa-
ra çocuk emzirecek derdi? Bu yaşın-
da ona bir oğul doğurdum."

Hacer'le İsmail Uzaklaştırılıyor

8Çocuk büyüdü. Sütten kesildi-
ği gün İbrahim büyük bir şölen ver-
di. 9Ne var ki Sara, Mısırlı Hacer'in
İbrahim'den olma oğlu İsmail'in alay
ettiğini görünce, 10İbrahim'e, "Bu ca-
riyeyle oğlunu kov" dedi, "Bu cariye-
nin oğlu, oğlum İshak'ın mirasına or-
tak olmasın." 11Bu İbrahim'i çok üzdü,
çünkü İsmail de öz oğluydu. 12Ancak
Tanrı İbrahim'e, "Oğlunla cariyen için
üzülme" dedi, "Sara ne derse, onu yap.
Çünkü senin soyun İshak'la sürecektir.
13Cariyenin oğlundan da bir ulus yara-
tacağım, çünkü o da senin soyun."
14İbrahim sabah erkenden kalktı, bi-
raz yiyecek, bir tulum da su hazırla-
yıp Hacer'in omuzuna attı, çocuğunu
da verip onu gönderdi. Hacer Beer-
Şeva Çölü'ne gitti, orada bir süre do-
laştı. 15Tulumdaki su tükenince, oğlu-
nu bir çalının altına bıraktı. 16Yaklaşık
bir ok atımı uzaklaşıp, "Oğlumun ölü-
münü görmeyeyim" diyerek onun kar-
şısına oturup hıçkıra hıçkıra ağladı.
17Tanrı çocuğun sesini duydu. Tan-
rı'nın meleği göklerden Hacer'e, "Nen
var, Hacer?" diye seslendi, "Korkma!
Çünkü Tanrı çocuğun sesini duydu.
18Kalk, oğlunu kaldır, elini tut. Onu
büyük bir ulus yapacağım." 19Sonra
Tanrı Hacer'in gözlerini açtı, Hacer
bir kuyu gördü. Gidip tulumunu dol-
durdu, oğluna içirdi.
20Çocuk büyürken Tanrı onunlay-
dı. Çocuk çölde yaşadı ve okçu oldu.
21Paran Çölü'nde yaşarken annesi ona
Mısırlı bir kadın aldı.

İbrahim'le Avimelek Arasındaki Antlaşma

22O sırada Avimelek'le ordusunun
komutanı Fikol İbrahim'e, "Yaptı-
ğın her şeyde Tanrı seninle" dediler,
23"Onun için, Tanrı'nın önünde bana,
oğluma ve soyuma haksız davranma-
yacağına ant iç. Bana ve konuk olarak
yaşadığın bu ülkeye, benim sana yap-
tığım gibi iyi davran."
24İbrahim, "Ant içerim" dedi.
25İbrahim Avimelek'e bir kuyuyu
zorla ele geçiren adamlarından yakın-
dı. 26Avimelek, "Bunu kimin yaptığı-
nı bilmiyorum" diye yanıtladı, "Sen
de bana söylemedin, ilk kez duyu-
yorum."
27Daha sonra İbrahim Avimelek'e
davar ve sığır verdi. Böylece ikisi bir
antlaşma yaptılar. 28İbrahim sürüsün-
den yedi dişi kuzu ayırdı. 29Avimelek,

h *21:3* "İshak": "Güler" anlamına gelir. **21:2** İbr.11:11 **21:4** Yar.17:12; Elç.7:8
21:9-10 Gal.4:29-30 **21:12** Rom.9:7; İbr.11:18 **21:22** Yar.26:26

"Bunun anlamı ne, niçin bu yedi dişi
kuzuyu ayırdın?" diye sordu.
30 İbrahim, "Bu yedi dişi kuzuyu be-
nim elimden almalısın" diye yanıtla-
dı, "Kuyuyu benim açtığımın kanıtı
olsun." 31 Bu yüzden oraya Beer-Şe-
va[ı] adı verildi. Çünkü ikisi orada ant
içmişlerdi.
32 Beer-Şeva'da yapılan bu antlaşma-
dan sonra Avimelek, ordusunun komu-
tanı Fikol'la birlikte Filist yöresine geri
döndü. 33 İbrahim Beer-Şeva'da bir ıl-
gın ağacı dikti; orada RAB'bi, ölümsüz
Tanrı'yı adıyla çağırdı. 34 Filist yöresin-
de konuk olarak uzun süre yaşadı.

İbrahim'in Denenmesi

22 Daha sonra Tanrı İbrahim'i de-
nedi. "İbrahim!" diye seslendi.
İbrahim, "Buradayım!" dedi.
2 Tanrı, "İshak'ı, sevdiğin biricik oğ-
lunu al, Moriya bölgesine git" dedi,
"Orada sana göstereceğim bir dağda
oğlunu yakmalık sunu* olarak sun."
3 İbrahim sabah erkenden kalktı, eşe-
ğine palan vurdu. Yanına uşaklarından
ikisini ve oğlu İshak'ı aldı. Yakmalık su-
nu için odun yardıktan sonra, Tanrı'nın
kendisine belirttiği yere doğru yola çık-
tı. 4 Üçüncü gün gideceği yeri uzaktan
gördü. 5 Uşaklarına, "Siz burada, eşeğin
yanında kalın" dedi, "Tapınmak için oğ-
lumla birlikte oraya gidip döneceğiz."
6-7 Yakmalık sunu için yardığı odun-
ları oğlu İshak'a yükledi. Ateşi ve bı-
çağı kendisi aldı. Birlikte giderlerken
İshak İbrahim'e, "Baba!" dedi.
İbrahim, "Evet, oğlum!" diye ya-
nıtladı.
İshak, "Ateşle odun burada, ama
yakmalık sunu kuzusu nerede?" di-
ye sordu.
8 İbrahim, "Oğlum, yakmalık su-
nu için kuzuyu Tanrı kendisi sağla-
yacak" dedi. İkisi birlikte yürümeye
devam ettiler.
9 Tanrı'nın kendisine belirttiği yere
varınca İbrahim bir sunak yaptı, üze-
rine odun dizdi. Oğlu İshak'ı bağlayıp
sunaktaki odunların üzerine yatırdı.
10 Onu boğazlamak için uzanıp bıçağı
aldı. 11 Ama RAB'bin meleği göklerden,
"İbrahim, İbrahim!" diye seslendi.
İbrahim, "İşte buradayım!" diye
karşılık verdi.
12 Melek, "Çocuğa dokunma" dedi,
"Ona hiçbir şey yapma. Şimdi Tan-
rı'dan korktuğunu anladım, biricik
oğlunu benden esirgemedin."
13 İbrahim çevresine bakınca, boy-
nuzları sık çalılara takılmış bir koç
gördü. Gidip koçu getirdi. Oğlunun
yerine onu yakmalık sunu olarak sun-
du. 14 Oraya "Yahve yire[i]" adını verdi.
"RAB'bin dağında sağlanacaktır" sö-
zü bu yüzden bugün de söyleniyor.
15 RAB'bin meleği göklerden İbra-
him'e ikinci kez seslendi: 16 "RAB di-
yor ki, kendi üzerime ant içiyorum.
Bunu yaptığın için, biricik oğlunu esir-
gemediğin için 17 seni fazlasıyla kutsa-
yacağım; soyunu göklerin yıldızları,
kıyıların kumu kadar çoğaltacağım.
Soyun düşmanlarının kentlerini mülk
edinecek. 18 Soyunun aracılığıyla yer-
yüzündeki bütün uluslar kutsanacak.
Çünkü sözümü dinledin."
19 Sonra İbrahim uşaklarının yanına
döndü. Birlikte yola çıkıp Beer-Şeva'ya
gittiler. İbrahim Beer-Şeva'da kaldı.

Nahor'un Oğulları

20 Bir süre sonra İbrahim'e, "Mil-
ka, kardeşin Nahor'a çocuklar doğur-
du" diye haber verdiler, 21 "İlk oğlu
Ûs, kardeşi Bûz, Kemuel –Aram'ın
babası– 22 Keset, Hazo, Pildaş, Yidlaf,
Betuel." 23 Betuel Rebeka'nın babası

ı *21:31* "Beer-Şeva": "Ant Kuyusu" anlamına gelir. i *22:14* "Yahve yire": "RAB sağlar" anlamına gelir.

22:1-13 İbr.11:17-19 **22:9** Yak.2:21 **22:16-17** İbr.6:13-14 **22:17** İbr.11:12 **22:18** Elç.3:25

oldu. Bu sekiz çocuğu İbrahim'in kar-
deşi Nahor'a Milka doğurdu. 24 Reuma
adındaki cariyesi de Nahor'a Tevah,
Gaham, Tahaş ve Maaka'yı doğurdu.

Sara'nın Ölümü

23 Sara yüz yirmi yedi yıl yaşadı.
Ömrü bu kadardı. 2 Kenan ül-
kesinde, bugün Hevron denilen Kiryat-
Arba'da öldü. İbrahim yas tutmak, ağla-
mak için Sara'nın ölüsünün başına gitti.
3 Sonra karısının ölüsünün başın-
dan kalkıp Hititler'e*, 4 "Ben aranız-
da konuk ve yabancıyım" dedi, "Bana
mezar yapabileceğim bir toprak satın.
Ölümü kaldırıp gömeyim."
5-6 Hititler, "Efendim, bizi dinle" di-
ye yanıtladılar, "Sen aramızda önemli
bir beysin. Ölünü mezarlarımızın en
iyisine göm. Ölünü gömmen için kim-
se senden mezarını esirgemez."
7 İbrahim, ülke halkı olan Hititler'in
önünde eğilerek, 8 "Eğer ölümü göm-
memi istiyorsanız, benim için Sohar
oğlu Efron'a ricada bulunun" dedi,
9 "Tarlasının dibindeki Makpela Ma-
ğarası'nı bana satsın. Fiyatı neyse hu-
zurunuzda eksiksiz ödeyip orayı me-
zarlık yapacağım."
10 Hititli Efron halkının arasında
oturuyordu. Kent kapısında toplanan
herkesin duyacağı biçimde, 11 "Hayır,
efendim!" diye karşılık verdi, "Beni
dinle, mağarayla birlikte tarlayı da sa-
na veriyorum. Halkımın huzurunda
onu sana veriyorum. Ölünü göm."
12 İbrahim ülke halkının önünde
eğildi. 13 Herkesin duyacağı biçimde
Efron'a, "Lütfen beni dinle" dedi, "Tar-
lanın parasını ödeyeyim. Parayı kabul
et ki, ölümü oraya gömeyim."
14-15 Efron, "Efendim, beni dinle" di-
ye karşılık verdi, "Aramızda dört yüz
şekel[j] gümüşün sözü mü olur? Ölü-
nü göm."
16 İbrahim Efron'un önerisini kabul
etti. Efron'un Hititler'in önünde sözü-
nü ettiği dört yüz şekel gümüşü tüc-
carların ağırlık ölçülerine göre tarttı.
17-18 Böylece Efron'un Mamre yakı-
nında Makpela'daki tarlası, çevresin-
deki bütün ağaçlarla ve içindeki mağa-
rayla birlikte, kent kapısında toplanan
Hititler'in huzurunda İbrahim'in mül-
kü kabul edildi.
19 İbrahim karısı Sara'yı Kenan ül-
kesinde Mamre'ye –Hevron'a– ya-
kın Makpela Tarlası'ndaki mağaraya
gömdü. 20 Hititler tarlayı içindeki ma-
ğarayla birlikte İbrahim'in mezarlık
yeri olarak onayladılar.

İshak ile Rebeka

24 İbrahim kocamış, iyice yaş-
lanmıştı. RAB onu her yön-
den kutsamıştı. 2 İbrahim, evindeki
en yaşlı ve her şeyden sorumlu uşa-
ğına, "Elini uyluğumun altına koy[k]"
dedi, 3 "Yerin göğün Tanrısı RAB'bin
adıyla ant içmeni istiyorum. Araların-
da yaşadığım Kenanlılar'dan oğluma
kız almayacaksın. 4 Oğlum İshak'a kız
almak için benim ülkeme, akrabaları-
mın yanına gideceksin."
5 Uşak, "Ya kız benimle bu ülkeye
gelmek istemezse?" diye sordu, "O
zaman oğlunu geldiğin ülkeye götü-
reyim mi?"
6 İbrahim, "Sakın oğlumu oraya gö-
türme!" dedi, 7 "Beni baba ocağından,
doğduğum ülkeden getiren, 'Bu toprak-
ları senin soyuna vereceğim' diyerek
ant içen Göklerin Tanrısı RAB senin
önünden meleğini gönderecek. Böyle-
ce oradan oğluma bir kız alabileceksin.
8 Eğer kız seninle gelmek istemezse, iç-
tiğin ant seni bağlamaz. Yalnız, oğlumu
oraya götürme." 9 Bunun üzerine uşak
elini efendisi İbrahim'in uyluğunun al-
tına koyarak bu konuda ant içti.

j *23:14-15* "Dört yüz şekel": Yaklaşık 4.6 kg. k *24:2* Bu davranış bir andın kesinlikle yerine getirileceğini gösterirdi. **23:4** İbr.11:9,13 **23:4** Elç.7:16

10 Sonra efendisinden on deve ala-
rak en iyi eşyalarla birlikte yola çık-
tı; Aram-Naharayim'e, Nahor'un ya-
şadığı kente gitti. 11 Develerini kentin
dışındaki kuyunun yanına çöktürdü.
Akşamüzeriydi, kadınların su almak
için dışarı çıkacakları zamandı.
12 Uşak, "Ya RAB, efendim İbra-
him'in Tanrısı, yalvarırım bugün be-
ni başarılı kıl" diye dua etti, "Efendim
İbrahim'e iyilik et. 13 İşte, pınarın ba-
şında bekliyorum. Kentin kızları su al-
maya geliyorlar. 14 Birine, 'Lütfen testi-
ni indir, biraz su içeyim' diyeceğim. O
da, 'Sen iç, ben de develerine içireyim'
derse, bileceğim ki o kız kulun İshak
için seçtiğin kızdır. Böylece efendime
iyilik ettiğini anlayacağım."
15 O duasını bitirmeden, İbrahim'in
kardeşi Nahor'la karısı Milka'nın oğ-
lu Betuel'in kızı Rebeka, omuzunda
su testisiyle dışarı çıktı. 16 Çok güzel
bir genç kızdı. Ona erkek eli değme-
mişti. Pınara gitti, testisini doldurup
geri döndü. 17 Uşak onu karşılamaya
koştu, "Lütfen testinden biraz su ver,
içeyim" dedi.
18 Rebeka, "İç, efendim" diyerek he-
men testisini indirdi, içmesi için ona
uzattı.
19 Ona su verdikten sonra, "Deve-
lerin için de su çekeyim" dedi, "Ka-
nıncaya kadar içsinler." 20 Çabucak
suyu hayvanların teknesine boşalt-
tı, yine su çekmek için kuyuya koştu.
Adamın bütün develeri için su çekti.
21 Adam RAB'bin yolunu açıp açma-
dığını anlamak için sessizce genç kı-
zı süzüyordu.
22 Develer su içtikten sonra, adam
bir beka[l] ağırlığında altın bir burun
halkasıyla on şekel[m] ağırlığında iki
altın bilezik çıkardı. 23 "Lütfen söyle,
kimin kızısın sen?" diye sordu, "Ba-
banın evinde geceyi geçirebileceği-
miz bir yer var mı?"
24 Kız, "Milka'yla Nahor'un oğlu
Betuel'in kızıyım" diye karşılık ver-
di, 25 "Bizde saman ve yem bol, gece-
yi geçirebileceğiniz yer de var."
26 Adam eğilip RAB'be tapındı.
27 "Efendim İbrahim'in Tanrısı RAB-
be övgüler olsun" dedi, "Sevgisini,
sadakatini efendimden esirgemedi.
Efendimin akrabalarının evine giden
yolu bana gösterdi."
28 Kız annesinin evine koşup olanları
anlattı. 29 Rebeka'nın Lavan adında bir
kardeşi vardı. Lavan pınarın başında-
ki adama doğru koştu. 30 Kızkardeşi-
nin burnundaki halkayı, kollarındaki
bilezikleri görmüştü. Rebeka adamın
kendisine söylediklerini de anlatınca,
Lavan adamın yanına gitti. Adam pı-
narın başında, develerinin yanında
duruyordu. 31 Lavan, "Eve buyur, ey
RAB'bin kutsadığı adam" dedi, "Ni-
çin dışarıda bekliyorsun? Senin için
oda, develerin için yer hazırladım."
32 Böylece adam eve girdi. Lavan
develerin kolanlarını çözdü, onlara
saman ve yem verdi. Adamla yanın-
dakilere ayaklarını yıkamaları için
su getirdi. 33 Önüne yemek konulun-
ca, adam, "Niçin geldiğimi anlatma-
dan yemek yemeyeceğim" dedi.
Lavan, "Öyleyse anlat" diye karşı-
lık verdi.
34 Adam, "Ben İbrahim'in uşağıyım"
dedi, 35 "RAB efendimi alabildiğine
kutsadı. Onu zengin etti. Ona davar,
sığır, altın, gümüş, erkek ve kadın kö-
leler, develer, eşekler verdi. 36 Karısı
Sara ileri yaşta efendime bir oğul do-
ğurdu. Efendim sahip olduğu her şeyi
oğluna verdi. 37-38 'Ülkelerinde yaşadı-
ğım Kenanlılar'dan oğluma kız alma-
yacaksın. Oğluma kız almak için ba-
bamın ailesine, akrabalarımın yanına
gideceksin' diyerek bana ant içirdi.
39 "Efendime, 'Ya kız benimle gel-
mezse?' diye sordum.

l *24:22* "Bir beka": Yaklaşık 6 gr. m *24:22* "On şekel": Yaklaşık 115 gr.

40“Efendim, ‘Yolunda yürüdüğüm
RAB meleğini seninle gönderecek,
yolunu açacak’ dedi, ‘Akrabalarım-
dan, babamın ailesinden oğluma bir
kız getireceksin. 41İçtiğin anttan an-
cak akrabalarımın yanına vardığında
sana kızı vermezlerse, evet, ancak o
zaman özgür olabilirsin.’

42“Bugün pınarın başına geldiğim-
de şöyle dua ettim: ‘Ya RAB, efendim
İbrahim'in Tanrısı, yalvarırım yolu-
mu aç. 43İşte pınarın başında bekliyo-
rum. Su almaya gelen kızlardan biri-
ne, lütfen testinden bana biraz su ver,
içeyim, diyeceğim. 44O da, sen iç, de-
velerin için de su çekeyim derse, an-
layacağım ki efendimin oğlu için
RAB'bin seçtiği kız odur.’

45“Ben içimden dua ederken, Rebe-
ka omuzunda su testisiyle dışarı çıktı.
Pınar başına gidip su aldı. Ona, ‘Lüt-
fen, biraz su ver, içeyim’ dedim.

46“Rebeka hemen testisini omuzun-
dan indirdi, ‘İç efendim’ dedi, ‘Ben de
develerine içireyim.’ Ben içtim. De-
velere de su verdi.

47“Ona, ‘Kimin kızısın sen?’ diye
sordum.

“ ‘Milka'yla Nahor'un oğlu Betuel'in
kızıyım’ dedi.

“Bunun üzerine burnuna halka, kol-
larına bilezik taktım. 48Eğilip RAB'be
tapındım. Efendimin oğluna kardeşi-
nin torununu almak için bana doğru
yolu gösteren efendim İbrahim'in Tan-
rısı RAB'be övgüler sundum. 49Şimdi
efendime sevgi ve sadakat mı göste-
receksiniz, yoksa olmaz mı diyecek-
siniz, bana bildirin. Öyle ki, ben de ne
yapacağıma karar vereyim.”

50Lavan'la Betuel, “Bu RAB'bin işi”
diye karşılık verdiler, “Biz sana ne iyi,
ne kötü diyebiliriz. 51İşte Rebeka bu-
rada. Al götür. RAB'bin buyurduğu
gibi efendinin oğluna karı olsun.”

52İbrahim'in uşağı bu sözleri du-
yunca, yere kapanarak RAB'be tapın-
dı. 53Rebeka'ya altın, gümüş takım-
lar, giysiler, kardeşiyle annesine de
değerli eşyalar çıkarıp verdi. 54Sonra
yanındakilerle birlikte yedi, içti. Ge-
ceyi orada geçirdiler.

Sabah kalkınca İbrahim'in uşağı,
“Beni yolcu edin, efendime döneyim”
dedi.

55Rebeka'nın kardeşiyle annesi, “Bı-
rak kız on gün kadar bizimle kalsın,
sonra gidersin” diye karşılık verdiler.

56Adam, “Madem RAB yolumu aç-
tı, beni geciktirmeyin” dedi, “İzin ve-
rin, efendime döneyim.”

57“Kızı çağırıp ona soralım” dediler.
58Rebeka'yı çağırıp, “Bu adamla git-
mek istiyor musun?” diye sordular.

Rebeka, “İstiyorum” dedi.

59Böylece Rebeka'yla dadısını, İbra-
him'in uşağıyla adamlarını uğurla-
maya çıktılar. 60Rebeka'yı şöyle kut-
sadılar:

“Ey kızkardeşimiz,
Binlerce, on binlerce kişiye
analık et,
Soyun düşmanlarının
kentlerini mülk edinsin.”

61Rebeka'yla genç hizmetçileri ha-
zırlanıp develere binerek İbrahim'in
uşağını izlediler. Uşak Rebeka'yı alıp
oradan ayrıldı.

62İshak Beer-Lahay-Roi'den gelmiş-
ti. Çünkü Negev bölgesinde yaşıyordu.
63Akşamüzeri düşünmek için tarlaya
gitti. Başını kaldırdığında develerin
yaklaştığını gördü. 64Rebeka İshak'ı
görünce deveden indi, 65İbrahim'in
uşağına, “Tarladan bizi karşılamaya
gelen şu adam kim?” diye sordu.

Uşak, “Efendim” diye karşılık verdi.
Rebeka peçesini alıp yüzünü örttü.

66Uşak bütün yaptıklarını İshak'a an-
lattı. 67İshak Rebeka'yı annesi Sara'nın
yaşamış olduğu çadıra götürüp onunla
evlendi. Böylece Rebeka İshak'ın karısı
oldu. İshak onu sevdi. Annesinin ölü-
münden sonra onunla avunç buldu.

İbrahim'in Ölümü

(1Ta.1:32-33)

25 İbrahim bir kadınla daha ev-
lendi. Kadının adı Ketura'ydı.
2 Ondan Zimran, Yokşan, Medan, Mid-
yan, Yişbak, Şuah adlı çocukları oldu.
3 Yokşan'dan da Şeva, Dedan oldu. De-
dan soyundan Aşurlular, Letuşlular,
Leumlular doğdu. 4 Midyan'ın Efa, Efer,
Hanok, Avida, Eldaa adlı oğulları oldu.
Bunların hepsi Ketura'nın soyundandı.
5 İbrahim sahip olduğu her şeyi İs-
hak'a bıraktı. 6 Cariyelerinin oğulla-
rına da armağanlar verdi. Kendisi
sağken bu çocukları oğlu İshak'tan
uzaklaştırıp doğuya gönderdi.
7 İbrahim yüz yetmiş beş yıl yaşa-
dı. Ömrü bu kadardı. 8 Kocamış, ya-
şama doymuş, iyice yaşlanmış olarak
son soluğunu verdi. Ölüp ataları-
na kavuştu. 9 Oğulları İshak'la İsma-
il onu Hititli* Sohar oğlu Efron'un
tarlasında Mamre'ye yakın Makpela
Mağarası'na gömdüler. 10 İbrahim o
tarlayı Hititler'den satın almıştı. Böy-
lece İbrahim'le karısı Sara oraya gö-
müldüler. 11 Tanrı İbrahim'in ölümün-
den sonra oğlu İshak'ı kutsadı. İshak
Beer-Lahay-Roi'de yaşıyordu.

İsmailoğulları

(1Ta.1:29-31)

12 Sara'nın cariyesi Mısırlı Hacer'in
İbrahim'e doğurduğu İsmail'in öykü-
sü: 13 Doğum sırasına göre İsmail'in
oğullarının adları şunlardır: İlk oğlu
Nevayot. Sonra Kedar, Adbeel, Miv-
sam, 14 Mişma, Duma, Massa, 15 Ha-
dat, Tema, Yetur, Nafiş, Kedema ge-
lir. 16 İsmail'in oğulları olan bu on iki
bey oymakların atalarıydı. Köyleri-
ne, obalarına da bu adları verdiler.
17 İsmail yüz otuz yedi yıl yaşadıktan
sonra son soluğunu verdi. Ölüp hal-
kına kavuştu. 18 İsmailoğulları Aşur'a
doğru giderken Mısır sınırı yakının-
da, Havila ile Şur arasındaki bölgeye
yerleştiler. Kardeşlerinin yaşadığı ye-
rin doğusuna yerleşmişlerdi.

Yakup'la Esav

19 İbrahim'in oğlu İshak'ın öykü-
sü: 20 İshak Aramlı Lavan'ın kızkar-
deşi, Paddan-Aramlı Betuel'in kızı
Rebeka'yla evlendiğinde kırk yaşın-
daydı. 21 İshak karısı için RAB'be ya-
kardı, çünkü karısı kısırdı. RAB İs-
hak'ın yakarışını yanıtladı, Rebeka
hamile kaldı. 22 Çocuklar karnında
itişiyordu. Rebeka, "Nedir bu başıma
gelen?" diyerek RAB'be danışmaya
gitti. 23 RAB onu şöyle yanıtladı:

"Rahminde iki ulus var,
Senden iki ayrı halk doğacak,
Biri öbüründen güçlü olacak,
Büyüğü küçüğüne hizmet
edecek."

24 Doğum vakti gelince, Rebeka'nın
ikiz oğulları oldu. 25 İlk doğan oğlu kıp-
kırmızı ve tüylüydü; kırmızı bir cüppe-
yi andırıyordu. Adını Esav[n] koydular.
26 Sonra kardeşi doğdu. Eliyle Esav'ın
topuğunu tutuyordu. Bu yüzden İshak
ona Yakup[o] adını verdi. Rebeka doğum
yaptığında İshak altmış yaşındaydı.
27 Çocuklar büyüdü. Esav kırları se-
ven usta bir avcı oldu. Yakup'sa hep
çadırda oturan sakin bir adamdı. 28 İs-
hak Esav'ı daha çok severdi, çünkü
onun getirdiği av etlerini yerdi. Re-
beka ise Yakup'u severdi.
29 Bir gün Yakup çorba pişirirken
Esav avdan geldi. Aç ve bitkindi. 30 Ya-
kup'a, "Lütfen şu kızıl çorbadan biraz
ver de içeyim. Aç ve bitkinim" dedi. Bu
nedenle ona Edom[ö] adı da verildi.

n ***25:25*** "Esav": "Tüylü" anlamına gelir. **o** ***25:26*** "Yakup": "Topuk tutar" ya da "Hileci" anlamına gelir. **ö** ***25:30*** "Edom": "Kızıl" anlamına gelir.

25:10 Yar.23:3-16 **25:23** Rom.9:11-12

31 Yakup, "Önce sen ilk oğulluk hak-
kını bana ver" diye karşılık verdi.
32 Esav, "Baksana, açlıktan ölmek
üzereyim" dedi, "İlk oğulluk hakkı-
nın bana ne yararı var?"
33 Yakup, "Önce ant iç" dedi. Esav
ant içerek ilk oğulluk hakkını Yakup'a
sattı. 34 Yakup Esav'a ekmekle merci-
mek çorbası verdi. Esav yiyip içtikten
sonra kalkıp gitti.
Böylece Esav ilk oğulluk hakkını
küçümsemiş oldu.

İshak ile Avimelek

26 İbrahim'in yaşadığı dönem-
deki kıtlıktan başka ülkede
bir kıtlık daha oldu. İshak Gerar'a,
Filist Kralı Avimelek'in yanına git-
ti. 2 RAB İshak'a görünerek, "Mısır'a
gitme" dedi, "Sana söyleyeceğim ül-
keye yerleş. 3 Orada bir süre kal. Ben
seninle olacak, seni kutsayacağım:
Bütün bu toprakları sana ve soyuna
vereceğim. Baban İbrahim'e ant içe-
rek verdiğim sözü yerine getireceğim.
4 Soyunu gökteki yıldızlar kadar ço-
ğaltacağım. Bu ülkelerin tümünü on-
lara vereceğim. Yeryüzündeki bütün
uluslar senin soyun aracılığıyla kutsa-
nacak. 5 Çünkü İbrahim sözümü din-
ledi. Uyarılarıma, buyruklarıma, ku-
rallarıma, yasalarıma bağlı kaldı."
6 Böylece İshak Gerar'da kaldı. 7 Yö-
re halkı karısıyla ilgili soru sorunca,
"Kızkardeşimdir" diyordu. Çünkü
"Karımdır" demekten korkuyordu. Re-
beka yüzünden yöre halkı beni öldü-
rebilir diye düşünüyordu. Çünkü Re-
beka güzeldi.
8 İshak orada uzun zaman kaldı. Bir
gün Filist Kralı Avimelek, pencere-
den dışarı bakarken, İshak'ın karısı
Rebeka'yı okşadığını gördü. 9 İshak'ı
çağırtarak, "Bu kadın gerçekte senin
karın!" dedi, "Neden kızkardeşin ol-
duğunu söyledin?"
İshak, "Çünkü onun yüzünden ca-
nımdan olurum diye düşündüm" dedi.
10 Avimelek, "Nedir bize bu yaptığın?"
dedi, "Az kaldı halkımdan biri karınla
yatacaktı. Bize suç işletecektin." 11 Son-
ra bütün halka, "Kim bu adama ya da
karısına dokunursa, kesinlikle öldürü-
lecek" diye buyruk verdi.
12 İshak o ülkede ekin ekti ve o yıl ek-
tiğinin yüz katını biçti. RAB onu kut-
samıştı. 13 İshak bolluğa kavuştu. Varlı-
ğı gittikçe büyüyordu. Çok zengin oldu.
14 Sürülerle davar, sığır ve birçok uşak
sahibi oldu. Filistliler onu kıskanmaya
başladılar. 15 Babası İbrahim yaşarken
kölelerinin kazmış olduğu bütün kuyu-
ları toprakla doldurup kapadılar.
16 Avimelek İshak'a, "Ülkemizden
git" dedi, "Çünkü gücün bizim gücü-
müzü aştı." 17 İshak oradan ayrıldı.
Gerar Vadisi'nde çadır kurup oraya
yerleşti. 18 Babası İbrahim yaşarken
kazılmış olan kuyuları yeniden aç-
tırdı. Çünkü Filistliler İbrahim'in
ölümünden sonra o kuyuları kapa-
mışlardı. Kuyulara aynı adları, baba-
sının vermiş olduğu adları verdi.
19 İshak'ın köleleri vadide kuyu ka-
zarken bir kaynak buldular. 20 Gerar'ın
çobanları, "Su bizim" diyerek İshak'ın
çobanlarıyla kavgaya tutuştular. İs-
hak kendisiyle çekiştikleri için kuyu-
ya Esek[p] adını verdi.
21 İshak'ın köleleri başka bir kuyu
kazdılar. Bu kuyu yüzünden de kav-
ga çıkınca İshak kuyuya Sitna[r] adını
verdi. 22 Oradan ayrılıp başka bir yer-
de kuyu kazdırdı. Bu kuyu yüzün-
den kavga çıkmadı. Bu nedenle İs-
hak ona Rehovot[s] adını verdi. "RAB
en sonunda bize rahatlık verdi" dedi,
"Bu ülkede verimli olacağız."

p ***26:20*** "Esek": "Çekişme" anlamına gelir. **r** ***26:21*** "Sitna": "Düşmanlık" anlamına gelir.
s ***26:22*** "Rehovot": "Rahatlık, genişlik" anlamına gelir.
25:33 İbr.12:16 **26:3-4** Yar.22:16-18; Elç.3:25 **26:7** Yar.12:13; 20:2

23İshak oradan Beer-Şeva'ya gitti.
24O gece RAB kendisine görünerek,
'Ben baban İbrahim'in Tanrısı'yım,
korkma" dedi, "Seninle birlikteyim.
Seni kutsayacak, kulum İbrahim'in
hatırı için soyunu çoğaltacağım." 25İs-
hak orada bir sunak yaparak RAB'bi
adıyla çağırdı. Çadırını oraya kurdu.
Köleleri de orada bir kuyu kazdı.

26Avimelek, danışmanı Ahuzzat ve
ordusunun komutanı Fikol ile birlikte,
Gerar'dan İshak'ın yanına gitti. 27İs-
hak onlara, "Niçin yanıma geldiniz?"
dedi, "Benden nefret ediyorsunuz. Üs-
telik beni ülkenizden kovdunuz."

28-29"Açıkça gördük ki, RAB seninle"
diye yanıtladılar, "Onun için, aramızda
ant olsun: Biz nasıl sana dokunmadık-
sa, hep iyi davranarak seni esenlik için-
de gönderdikse, sen de bize kötülük et-
me. Bu konuda seninle anlaşalım. Sen
şimdi RAB'bin kutsadığı bir adamsın."

30İshak onlara bir şölen verdi, yiyip
içtiler. 31Sabah erkenden kalkıp karşı-
lıklı ant içtiler. Sonra İshak onları yolcu
etti. Esenlik içinde oradan ayrıldılar.

32Aynı gün İshak'ın köleleri gelip
kazdıkları kuyu hakkında kendisi-
ne bilgi verdiler, "Su bulduk" dediler.
33İshak kuyuya Şiva[§] adını verdi. Bu
yüzden kent bugüne kadar Beer-Şe-
va[t] diye anılır.

34Esav kırk yaşında Hititli* Be-
eri'nin kızı Yudit ve Hititli Elon'un
kızı Basemat'la evlendi. 35Bu kadın-
lar İshak'la Rebeka'nın başına dert
oldular.

İshak Yakup'u Kutsuyor

27 İshak yaşlanmış, gözleri gör-
mez olmuştu. Büyük oğlu
Esav'ı çağırıp, "Oğlum!" dedi.

Esav, "Efendim!" diye yanıtladı.

2İshak, "Artık yaşlandım" dedi, "Ne
zaman öleceğimi bilmiyorum. 3Silah-
larını –ok kılıfını, yayını– al, kırla-
ra çıkıp benim için bir hayvan avla.
4Sevdiğim lezzetli bir yemek yap, ba-
na getir yiyeyim. Ölmeden önce seni
kutsayayım."

5İshak, oğlu Esav'la konuşurken
Rebeka onları dinliyordu. Esav av-
lanmak için kıra çıkınca, 6Rebeka
oğlu Yakup'a şöyle dedi: "Dinle, ba-
banın ağabeyin Esav'a söylediklerini
duydum. 7Baban ona, 'Bana bir hay-
van avla getir' dedi, 'Lezzetli bir ye-
mek yap, yiyeyim. Ölmeden önce se-
ni RAB'bin huzurunda kutsayayım.'
8Bak oğlum, sana söyleyeceklerimi
iyi dinle: 9Git süründen bana iki seç-
me oğlak getir. Onlarla babanın sev-
diği lezzetli bir yemek yapayım. 10Ye-
mesi için onu babana sen götüreceksin.
Öyle ki, ölmeden önce seni kutsasın."

11Yakup, "Ama kardeşim Esav'ın
bedeni kıllı, benimkiyse kılsız" diye
yanıtladı, 12"Ya babam bana dokunur-
sa? O zaman kendisini aldattığımı an-
lar. Kutsama yerine üzerime lanet ge-
tirmiş olurum."

13Annesi, "Sana gelecek lanet bana
gelsin, oğlum" dedi, "Sen beni dinle,
git oğlakları getir."

14Yakup gidip oğlakları annesine
getirdi. Annesi babasının sevdiği lez-
zetli bir yemek yaptı. 15Büyük oğlu
Esav'ın en güzel giysileri o anda ev-
deydi. Rebeka onları küçük oğlu Ya-
kup'a giydirdi. 16Ellerinin üstünü, en-
sesinin kılsız yerini oğlak derisiyle
kapladı. 17Yaptığı güzel yemekle ek-
meği Yakup'un eline verdi.

18Yakup babasının yanına varıp,
"Baba!" diye seslendi.

Babası, "Evet, kimsin sen?" dedi.

19Yakup, "Ben ilk oğlun Esav'ım" di-
ye karşılık verdi, "Söylediğini yaptım.
Lütfen kalk, otur da getirdiğim av eti-
ni ye. Öyle ki, beni kutsayabilesin."

§ *26:33* "Şiva": "Ant" anlamına gelir. t *26:33* "Beer-Şeva": "Ant Kuyusu" anlamına gelir.
26:26 Yar.21:22

20İshak, "Nasıl böyle çabucak bul-
dun, oğlum?" dedi.
Yakup, "Tanrın RAB bana yardım
etti" diye yanıtladı.
21İshak, "Yaklaş, oğlum" dedi, "Sa-
na dokunayım, gerçekten oğlum Esav
mısın, değil misin anlayayım."
22Yakup babasına yaklaştı. Babası
ona dokunarak, "Ses Yakup'un sesi,
ama eller Esav'ın elleri" dedi. 23Onu
tanıyamadı. Çünkü Yakup'un elle-
ri ağabeyi Esav'ın elleri gibi kıllıydı.
İshak onu kutsamak üzereyken, 24bir
daha sordu: "Sen gerçekten oğlum
Esav mısın?"
Yakup, "Evet!" diye yanıtladı.
25İshak, "Oğlum, av etini getir yi-
yeyim de seni kutsayayım" dedi. Ya-
kup önce yemeği, sonra şarabı getirdi.
İshak yedi, içti. 26"Yaklaş da beni öp,
oğlum" dedi. 27Yakup yaklaşıp babası-
nı öptü. Babası onun giysilerini kokla-
dı ve kendisini kutsayarak şöyle dedi:

"İşte oğlumun kokusu
Sanki RAB'bin kutsadığı
kırların kokusu.
28 Tanrı sana göklerin çiyinden
Ve yerin verimli
topraklarından
Bol buğday ve yeni şarap versin.
29 Halklar sana kulluk etsin,
Uluslar boyun eğsin.
Kardeşlerine egemen ol,
Kardeşlerin sana boyun eğsin.
Sana lanet edenlere lanet olsun,
Seni kutsayanlar kutsansın."

Esav Kutsanma Hakkını Yitiriyor

30İshak Yakup'u kutsadıktan ve Ya-
kup babasının yanından ayrıldıktan
hemen sonra kardeşi Esav avdan dön-
dü. 31Esav da lezzetli bir yemek ya-
parak babasına götürdü. Ona, "Ba-
ba, kalk, getirdiğim av etini ye" dedi,
"Öyle ki, beni kutsayabilesin."
32Babası, "Sen kimsin?" diye sordu.
Esav, "Ben ilk oğlun Esav'ım" diye
karşılık verdi.
33İshak'ı bir titreme sardı. Tir tir titre-
yerek, "Öyleyse daha önce avlanıp bana
yemek getiren kimdi?" diye sordu, "Sen
gelmeden önce yemeğimi yiyip onu
kutsadım. Artık o kutsanmış oldu."
34Esav babasının anlattıklarını du-
yunca, acı acı haykırdı. "Beni de kut-
sa, baba, beni de!" dedi.
35İshak, "Kardeşin gelip beni kan-
dırdı" diye karşılık verdi, "Senin ye-
rine o kutsandı."
36Esav, "Ona boşuna mı Yakup di-
yorlar?" dedi, "İki kezdir beni alda-
tıyor. Önce ilk oğulluk hakkımı aldı.
Şimdi de benim yerime o kutsandı."
Sonra, "Kutsamak için bana bir hak
ayırmadın mı?" diye sordu.
37İshak, "Onu sana egemen kıldım"
diye yanıtladı, "Bütün kardeşlerini
onun hizmetine verdim. Onu buğday
ve yeni şarapla besledim. Senin için
ne yapabilirim ki, oğlum?"
38Esav, "Sen yalnız bir kişiyi mi
kutsayabilirsin baba?" dedi, "Beni de
kutsa, baba, beni de!" Sonra hıçkıra
hıçkıra ağlamaya başladı.
39Babası şöyle yanıtladı:

"Göklerin çiyinden,
Zengin topraklardan
Uzak yaşayacaksın.
40 Kılıcınla yaşayacak,
Kardeşine hizmet edeceksin.
Ama özgür olmak isteyince,
Onun boyunduruğunu kırıp
atacaksın."

Yakup Lavan'ın Yanına Kaçıyor

41Babası Yakup'u kutsadığı için
Esav kardeşi Yakup'a kin bağladı.
"Nasıl olsa babamın ölümü yaklaştı"
diye düşünüyordu, "O zaman karde-
şim Yakup'u öldürürüm."

27:27-29 İbr.11:20 **27:29** Yar.12:3 **27:36** Yar.25:29-34 **27:38** İbr.12:17 **27:39-40** İbr.11:20
27:40 Yar.36:8; 2Kr.8:20

42 Büyük oğlu Esav'ın ne düşündü-
ğü Rebeka'ya bildirilince Rebeka kü-
çük oğlu Yakup'u çağırttı. "Bak, ağa-
beyin Esav seni öldürmeyi düşünerek
kendini avutuyor" dedi, 43 "Beni din-
le, oğlum. Hemen Harran'a, kardeşim
Lavan'ın yanına kaç. 44-45 Ağabeyinin
öfkesi dinip sana kızgınlığı geçinceye,
ona yaptığını unutuncaya kadar ora-
da kal. Birini gönderir, seni getirtirim.
Niçin bir günde ikinizden de yoksun
kalayım?"
46 Sonra İshak'a, "Bu Hititli* kadın-
lar yüzünden canımdan bezdim" de-
di, "Eğer Yakup da bu ülkenin kızla-
rıyla, Hitit kızlarıyla evlenirse, nasıl
yaşarım?"

28 İshak Yakup'u çağırdı, onu kut-
sayarak, "Kenanlı kızlarla evlen-
me" diye buyurdu, 2 "Hemen Paddan-
Aram'a, annenin babası Betuel'in evine
git. Orada dayın Lavan'ın kızlarından
biriyle evlen. 3 Her Şeye Gücü Yeten
Tanrı seni kutsasın, verimli kılsın, so-
yunu çoğaltsın; soyundan halklar tü-
resin. 4 İbrahim'i kutsadığı gibi seni ve
soyunu da kutsasın. Öyle ki, Tanrı'nın
İbrahim'e verdiği topraklara –üzerinde
yabancı olarak yaşadığın bu toprakla-
ra– sahip olasın." 5 İshak Yakup'u böyle
uğurladı. Yakup Paddan-Aram'a, ken-
disinin ve Esav'ın annesi Rebeka'nın
kardeşi Aramlı Betuel oğlu Lavan'ın
yanına gitmek üzere yola çıktı.
6-7 Esav İshak'ın Yakup'u kutsadığını,
evlenmek üzere Paddan-Aram'a gön-
derdiğini öğrendi. Ayrıca Yakup'u
kutsarken, babasının, "Kenanlı kız-
larla evlenme" diye buyurduğunu,
Yakup'un da annesiyle babasını dinle-
yip Paddan-Aram'a gittiğini öğrendi.
8 Böylece babasının Kenanlı kızlardan
hoşlanmadığını anladı. 9 İsmail'in ya-
nına gitti. İbrahim oğlu İsmail'in kızı,
Nevayot'un kızkardeşi Mahalat'la evle-
nerek onu karılarının üzerine getirdi.

Yakup'un Düşü

10 Yakup Beer-Şeva'dan ayrılarak
Harran'a doğru yola çıktı. 11 Bir ye-
re varıp orada geceledi, çünkü güneş
batmıştı. Oradaki taşlardan birini alıp
başının altına koyarak yattı. 12 Düş-
te yeryüzüne bir merdiven dikildi-
ğini, başının göklere eriştiğini gör-
dü. Tanrı'nın melekleri merdivenden
çıkıp iniyorlardı. 13 RAB yanıbaşın-
da durup, "Atan İbrahim'in, İshak'ın
Tanrısı RAB benim" dedi, "Üzerin-
de yattığın toprakları sana ve soyuna
vereceğim. 14 Yeryüzünün tozu kadar
sayısız bir soya sahip olacaksın. Do-
ğuya, batıya, kuzeye, güneye doğru
yayılacaksınız. Yeryüzündeki bütün
halklar sen ve soyun aracılığıyla kut-
sanacak. 15 Seninle birlikteyim. Gide-
ceğin her yerde seni koruyacak ve bu
topraklara geri getireceğim. Verdiğim
sözü yerine getirinceye kadar senden
ayrılmayacağım."
16 Yakup uyanınca, "RAB burada,
ama ben farkına varamadım" diye
düşündü. 17 Korktu ve, "Ne korkunç
bir yer!" dedi, "Bu, Tanrı'nın evinden
başka bir yer olamaz. Burası gökle-
rin kapısı."
18 Ertesi sabah erkenden kalkıp ba-
şının altına koyduğu taşı anıt ola-
rak dikti, üzerine zeytinyağı döktü.
19 Oraya Beytel[u] adını verdi. Kentin
önceki adı Luz'du.
20 Sonra bir adak adayarak şöyle de-
di: "Tanrı benimle olur, gittiğim yolda
beni korur, bana yiyecek, giyecek sağ-
larsa, 21 babamın evine esenlik içinde
dönersem, RAB benim Tanrım olacak.
22 Anıt olarak diktiğim bu taş Tanrı'nın
evi olacak. Bana vereceğin her şeyin
ondalığını sana vereceğim."

u *28:19* "Beytel": "Tanrı'nın Evi" anlamına gelir.

28:4 Yar.17:4-8 **28:12** Yu.1:51 **28:13** Yar.13:14-15 **28:14** Yar.12:3; 22:18; 26:4

Yakup Paddan-Aram'a Varıyor

29 Yakup yoluna devam ederek
doğu halklarının ülkesine var-
dı. 2 Kırda bir kuyu gördü. Kuyunun
yanıbaşında üç davar sürüsü yatıyordu.
Sürülere o kuyudan su verilirdi. Kuyu-
nun ağzında büyük bir taş vardı. 3 Bü-
tün sürüler oraya toplanınca, çoban-
lar kuyunun ağzındaki taşı yuvarlar,
davarlarını suvardıktan sonra taşı yi-
ne yerine, kuyunun ağzına koyarlardı.
4 Yakup çobanlara, "Kardeşler, ne-
relisiniz?" diye sordu.
Çobanlar, "Harranlı'yız" diye ya-
nıtladılar.
5 Yakup, "Nahor'un torunu Lavan'ı
tanıyor musunuz?" diye sordu.
"Tanıyoruz" dediler.
6 Yakup, "İyi midir?" diye sordu.
"İyidir. İşte kızı Rahel davarlarla bir-
likte geliyor."
7 Yakup, "Akşama daha çok var"
dedi, "Sürülerin toplanma vakti de-
ğil. Davarlarınızı suvarın, götürüp ot-
latın."
8 Çobanlar, "Bütün sürüler toplan-
madan, kuyunun ağzındaki taşı yu-
varlamadan olmaz" dediler, "Ancak o
zaman davarları suvarabiliriz."
9 Yakup onlarla konuşurken Rahel
babasının davarlarını getirdi. Rahel
çobanlık yapıyordu. 10 Yakup dayısı
Lavan'ın kızı Rahel'i ve davarları gö-
rünce, gidip kuyunun ağzındaki ta-
şı yuvarladı, dayısının davarlarını su-
vardı. 11 Rahel'i öperek hıçkıra hıçkıra
ağladı. 12 Rahel'e baba tarafından ak-
raba olduklarını, Rebeka'nın oğlu ol-
duğunu anlattı. Rahel koşup babası-
na haber verdi.
13 Lavan, yeğeni Yakup'un geldiğini
duyunca, onu karşılamaya koştu. Ona
sarılıp öptü, evine getirdi. Yakup bü-
tün olanları Lavan'a anlattı. 14 Lavan,
"Sen benim etim, kemiğimsin" dedi.

Yakup Lea ve Rahel'le Evleniyor

Yakup Lavan'ın yanında bir ay kaldık-
tan sonra, 15 Lavan, "Akrabamsın diye
benim için bedava mı çalışacaksın?" de-
di, "Söyle, ne kadar ücret istiyorsun?"
16 Lavan'ın iki kızı vardı. Büyüğü-
nün adı Lea, küçüğünün adı Rahel'di.
17 Lea'nın gözleri alımlıydı[ü], Rahel ise
boyu bosu yerinde, güzel bir kızdı.
18 Yakup Rahel'e aşıktı. Lavan'a, "Kü-
çük kızın Rahel için sana yedi yıl hiz-
met ederim" dedi.
19 Lavan, "Onu sana vermek baş-
kasına vermekten daha iyidir" dedi,
"Yanımda kal." 20 Yakup Rahel için ye-
di yıl çalıştı. Rahel'i sevdiği için, yedi
yıl ona birkaç gün gibi geldi.
21 Lavan'a, "Zaman doldu, kızını ver,
evleneyim" dedi.
22 Lavan bütün yöre halkını topla-
yıp bir şölen verdi. 23 Gece kızı Lea'yı
Yakup'a götürdü. Yakup onunla yattı.
24 Lavan cariyesi Zilpa'yı kızı Lea'nın
hizmetine verdi.
25 Sabah olunca Yakup bir de baktı ki,
yanındaki Lea! Lavan'a, "Nedir bana bu
yaptığın?" dedi, "Ben Rahel için yanın-
da çalışmadım mı? Niçin beni aldattın?"
26 Lavan, "Bizim buralarda adettir.
Büyük kız dururken küçük kız evlen-
dirilmez" dedi, 27 "Bu bir haftayı ta-
mamla, Rahel'i de sana veririz. Yalnız
ona karşılık yedi yıl daha yanımda
çalışacaksın."
28 Yakup kabul etti. Lea'yla bir haf-
ta geçirdi. Sonra Lavan kızı Rahel'i de
ona verdi. 29 Cariyesi Bilha'yı Rahel'in
hizmetine verdi. 30 Yakup Rahel'le de
yattı. Onu Lea'dan çok sevdi. Lavan'a
yedi yıl daha hizmet etti.

Yakup'un Çocukları

31 RAB Lea'nın sevilmediğini gö-
rünce, çocuk sahibi olmasını sağla-
dı. Oysa Rahel kısırdı. 32 Lea hamile

ü *29:17* "Alımlıydı" ya da "Zayıftı".

kalıp bir erkek çocuk doğurdu. Adını
Ruben[v] koydu. "Çünkü RAB mutsuz-
luğumu gördü" dedi, "Kuşkusuz artık
kocam beni sever."
33 Yine hamile kaldı ve bir erkek ço-
cuk daha doğurdu. "RAB sevilmedi-
ğimi duyduğu için bana bu çocuğu
verdi" diyerek adını Şimon[y] koydu.
34 Üçüncü kez hamile kalıp bir da-
ha erkek çocuk doğurdu. "Artık ko-
cam bana bağlanacak" dedi, "Çünkü
ona üç erkek çocuk doğurdum." Onun
için çocuğa Levi[z] adı verildi.
35 Dördüncü kez hamile kaldı ve bir
erkek çocuk daha doğurdu. "Bu kez
RAB'be övgüler sunacağım" dedi.
Onun için çocuğa Yahuda[a] adını ver-
di. Bir süre doğum yapmadı.

30 Rahel Yakup'a çocuk doğura-
mayınca, ablasını kıskanma-
ya başladı. Yakup'a, "Bana çocuk ver,
yoksa öleceğim" dedi.
2 Yakup Rahel'e öfkelendi. "Çocuk
sahibi olmanı Tanrı engelliyor. Ben
Tanrı değilim ki!" diye karşılık verdi.
3 Rahel, "İşte cariyem Bilha" dedi,
"Onunla yat, benim için çocuk doğur-
sun, ben de aile kurayım."
4 Rahel cariyesi Bilha'yı eş olarak
kocasına verdi. Yakup onunla yattı.
5 Bilha hamile kalıp Yakup'a bir erkek
çocuk doğurdu. 6 Rahel, "Tanrı beni
haklı çıkardı" dedi, "Yakarışımı du-
yup bana bir oğul verdi." Bu yüzden
çocuğa Dan[b] adını verdi.
7 Rahel'in cariyesi Bilha yine hami-
le kaldı ve Yakup'a ikinci bir oğul do-
ğurdu. 8 Rahel, "Ablama karşı büyük
savaşım verdim ve onu yendim" diye-
rek çocuğa Naftali[c] adını verdi.
9 Lea artık doğum yapamadığını
görünce, cariyesi Zilpa'yı Yakup'a eş
olarak verdi. 10 Zilpa Yakup'a bir erkek
çocuk doğurdu. 11 Lea, "Uğurum!" di-
yerek çocuğa Gad[ç] adını verdi.
12 Lea'nın cariyesi Zilpa Yakup'a
ikinci bir oğul doğurdu. 13 Lea, "Mutlu-
yum!" dedi, "Kadınlar bana 'Mutlu' di-
yecek." Ve çocuğa Aşer[d] adını verdi.
14 Ruben hasat mevsimi tarlaya gitti.
Orada adamotu[e] bulup annesi Lea'ya
getirdi. Rahel Lea'ya, "Lütfen oğlu-
nun getirdiği adamotundan bana da
ver" dedi.
15 Lea, "Kocamı aldığın yetmez mi?
Bir de oğlumun adamotunu mu isti-
yorsun?" diye karşılık verdi.
Rahel, "Öyle olsun" dedi, "Oğlunun
adamotuna karşılık kocam bu gece se-
ninle yatsın."
16 Akşamleyin Yakup tarladan döner-
ken Lea onu karşılamaya gitti. Yakup'a,
"Benimle yatacaksın" dedi, "Oğlumun
adamotuna karşılık bu gece benimsin."
Yakup o gece onunla yattı.
17 Tanrı Lea'nın duasını işitti. Lea
hamile kalıp Yakup'a beşinci oğlunu
doğurdu. 18 "Cariyemi kocama verdi-
ğim için Tanrı beni ödüllendirdi" di-
yerek çocuğa İssakar[f] adını verdi.
19 Lea yine hamile kaldı ve Yakup'a
altıncı oğlunu doğurdu. 20 "Tanrı ba-
na iyi bir armağan verdi" dedi, "Artık
kocam bana değer verir. Çünkü ona
altı erkek çocuk doğurdum." Ve ço-
cuğa Zevulun[g] adını verdi.
21 Bir süre sonra Lea bir kız doğur-
du ve adını Dina koydu.
22 Tanrı Rahel'i anımsadı, onun dua-
sını işiterek çocuk sahibi olmasını
sağladı. 23-24 Rahel hamile kaldı ve bir

v *29:32* "Ruben": "Bak, erkek çocuk!" anlamına gelir. y *29:33* "Şimon": "Duyar" anlamına gelir. z *29:34* "Levi": "Bağlılık" anlamına gelir. a *29:35* "Yahuda": "Övgü" anlamına gelir.
b *30:6* "Dan": "Haklı" anlamına gelir. c *30:8* "Naftali": "Benim savaşım" anlamına gelir.
ç *30:11* "Gad": "Uğur" anlamına gelir. d *30:13* "Aşer": "Mutlu" anlamına gelir.
e *30:14* "Adamotu": İnsanın iki bacağını andıran çatal biçiminde köke sahip, yenildiğinde cinsel gücü artırdığına inanılan bir bitki. f *30:18* "İssakar": "Ödül" anlamına gelir.
g *30:20* "Zevulun": "Değer" anlamına gelir.

erkek çocuk doğurdu. "Tanrı utancımı kaldırdı. RAB bana bir oğul daha versin!" diyerek çocuğa Yusuf[h] adını verdi.

Yakup'un Sürüleri Artıyor

25Rahel Yusuf'u doğurduktan sonra
Yakup Lavan'a, "Beni gönder, evime, topraklarıma gideyim" dedi,
26"Hizmetime karşılık karılarımı, çocuklarımı ver de gideyim. Sana nasıl hizmet ettiğimi biliyorsun."
27Lavan, "Eğer benden hoşnutsan, burada kal" dedi, "Çünkü fala bakarak anladım ki, RAB senin sayende beni kutsadı.
28Alacağın neyse söyle, ödeyeyim."
29Yakup, "Sana nasıl hizmet ettiğimi, sürülerine nasıl baktığımı biliyorsun" diye karşılık verdi,
30"Ben gelmeden önce malın azdı. Sayemde RAB seni kutsadı, malın gitgide arttı. Ya kendi evim için ne zaman çalışacağım?"
31Lavan, "Sana ne vereyim?" diye sordu.
Yakup, "Bana bir şey verme" diye yanıtladı, "Eğer şu önerimi kabul edersen, yine sürünü güder, hayvanlarına bakarım:
32Bugün bütün sürülerini yoklayıp noktalı veya benekli koyunları, kara kuzuları, benekli veya noktalı keçileri ayırayım. Ücretim bu olsun.
33İleride bana verdiklerini denetlemeye geldiğinde, dürüst olup olmadığımı kolayca anlayabilirsin. Noktalı ve benekli olmayan keçilerim, kara olmayan kuzularım varsa, onları çalmışım demektir."
34Lavan, "Kabul, söylediğin gibi olsun" dedi.
35Ama o gün çizgili ve benekli tekeleri, noktalı ve benekli keçileri, beyaz keçilerin hepsini, bütün kara kuzuları ayırıp oğullarına teslim etti.
36Sonra Yakup'tan üç günlük yol kadar uzaklaştı. Yakup Lavan'ın kalan sürüsünü gütmeye devam etti.
37Yakup aselbent, badem, çınar ağaçlarından taze dallar kesti. Dalları soyarak beyaz çentikler açtı.
38Soyduğu çubukları koyunların önüne, su içtikleri yalaklara koydu. Koyunlar su içmeye gelince çiftleşiyorlardı.
39Çubukların önünde çiftleşince çizgili, noktalı, benekli yavrular doğuruyorlardı.
40Yakup kuzuları ayırıp sürülerin yüzünü Lavan'ın çizgili, kara hayvanlarına döndürüyordu. Kendi sürülerini ayrı tutuyor, Lavan'ınkilerle karıştırmıyordu.
41Sürüdeki güçlü hayvanlar kızışınca, Yakup çubukları onların gözü önüne, yalaklara koyuyordu ki, çubukların yanında çiftleşsinler.
42Sürünün zayıf hayvanlarının önüneyse çubuk koymuyordu. Böylece zayıf hayvanları Lavan, güçlüleri Yakup aldı.
43Yakup alabildiğine zenginleşti. Çok sayıda sürü, erkek ve kadın köle, deve, eşek sahibi oldu.

Yakup Lavan'dan Kaçıyor

31 Lavan'ın oğulları, "Yakup babamızın sahip olduğu her şeyi aldı" dediler, "Bütün varlığını babamıza ait şeylerden kazandı." Yakup bu sözleri duyunca,
2Lavan'ın kendisine karşı tutumunun eskisi gibi olmadığını anladı.
3RAB Yakup'a, "Atalarının topraklarına, akrabalarının yanına dön" dedi, "Seninle olacağım."
4Bunun üzerine Yakup Rahel'le Lea'yı sürüsünün bulunduğu kırlara çağırttı.
5Onlara, "Bakıyorum, babanız bana eskisi gibi davranmıyor" dedi, "Ama babamın Tanrısı benimle birlikte.
6Var gücümle babanıza hizmet ettiğimi bilirsiniz.
7Ne yazık ki, babanız beni aldattı, ondan alacağımı on kez değiştirdi. Ama Tanrı bana kötülük etmesine izin vermedi.
8Babanız, 'Ücret olarak noktalı hayvanları al' deyince, bütün sürü noktalı do-

h *30:24* "Yusuf": "Daha çok versin" anlamına gelir.

ğurdu. 'Ücret olarak çizgili olanları
al' deyince de bütün sürü çizgili do-
ğurdu. 9Tanrı babanızın hayvanlarını
aldı, bana verdi.
10"Sürülerin çiftleştiği mevsimde
bir düş gördüm. Çiftleşen tekeler çiz-
gili, noktalı, kırçıldı. 11Düşümde Tan-
rı'nın meleği bana, 'Yakup!' diye ses-
lendi. 'Buyur' dedim. 12Bana, 'Bak,
bütün çiftleşen tekeler çizgili, noktalı
ve kırçıl' dedi, 'Çünkü Lavan'ın sana
yaptıklarının hepsini gördüm. 13Ben
Beytel'in Tanrısı'yım. Hani orada ba-
na anıt dikip meshetmiş*, adak ada-
mıştın. Kalk, bu ülkeden git, doğdu-
ğun ülkeye dön.' "
14Rahel'le Lea, "Babamızın evinde
hâlâ payımız, mirasımız var mı?" de-
diler, 15"Onun gözünde artık yaban-
cı değil miyiz? Çünkü bizi sattı. Bi-
zim için ödenen bedelin hepsini yedi.
16Tanrı'nın babamızdan aldığı varlı-
ğın tümü bize ve çocuklarımıza aittir.
Tanrı sana ne dediyse öyle yap."
17Böylece Yakup çocuklarını, karı-
larını develere bindirdi. 18Bütün hay-
vanları önüne kattı; topladığı mallarla,
Paddan-Aram'da kazandığı hayvan-
larla birlikte Kenan ülkesine, baba-
sı İshak'ın yanına gitmek üzere yola
çıktı.
19Lavan koyunlarını kırkmaya gi-
dince, Rahel babasının putlarını çaldı.
20Yakup da kaçacağını söylemeyerek
Aramlı Lavan'ı kandırdı. 21Böylece
kendisine ait her şeyi alıp kaçtı. Fırat
Irmağı'nı geçip Gilat dağlık bölgesi-
ne doğru gitti.

Lavan Yakup'un Peşine Düşüyor

22Üçüncü gün Yakup'un kaçtığını
Lavan'a bildirdiler. 23Lavan yakınla-
rını yanına alıp Yakup'un peşine düş-
tü. Yedi gün sonra Gilat dağlık böl-
gesinde ona yetişti. 24O gece Tanrı
Aramlı Lavan'ın düşüne girerek ona,
"Dikkatli ol!" dedi, "Yakup'a ne iyi, ne
kötü bir şey söyle."
25Lavan Yakup'a yetişti. Yakup ça-
dırını Gilat dağlık bölgesine kurmuş-
tu. Lavan da yakınlarıyla birlikte ça-
dırını aynı yere kurdu. 26Yakup'a,
"Nedir bu yaptığın?" dedi, "Beni al-
dattın. Kızlarımı alıp savaş tutsağı gi-
bi götürdün. 27Neden gizlice kaçtın?
Neden beni aldattın? Niçin bana söy-
lemedin? Seni sevinçle, ezgilerle, tef-
le, lirle yolcu ederdim. 28Torunlarım-
la, kızlarımla öpüşüp vedalaşmama
izin vermedin. Aptallık ettin. 29Size
kötülük yapacak güçteyim, ama baba-
nın Tanrısı dün gece bana, 'Dikkatli
ol!' dedi, 'Yakup'a ne iyi, ne kötü hiç-
bir şey söyleme.' 30Babanın evini çok
özlediğin için bizden ayrıldın. Ama
ilahlarımı niçin çaldın?"
31Yakup, "Korktum" diye karşılık
verdi, "Kızlarını zorla elimden alır-
sın diye düşündüm. 32İlahlarını kimde
bulursan, o öldürülecektir. Yakınla-
rımızın önünde kendin ara, eşyala-
rımın arasında sana ait ne bulursan
al." Yakup ilahları Rahel'in çaldığı-
nı bilmiyordu.
33Lavan Yakup'un, Lea'nın ve iki
cariyenin çadırına baktıysa da ilahla-
rı bulamadı. Lea'nın çadırından çıkıp
Rahel'in çadırına girdi. 34Rahel çaldı-
ğı putları devesinin semerine koymuş,
üzerine oturmuştu. Lavan çadırını di-
dik didik aradıysa da putları bulamadı.
35Rahel babasına, "Efendim, huzu-
runda kalkamadığım için kızma, âdet
görüyorum da" dedi. Lavan her yeri
aradıysa da, putları bulamadı.
36Yakup kendini tutamadı. Lavan'a
çıkışarak, "Suçum ne?" diye sordu,
"Ne günah işledim ki böyle öfkeyle
peşime takıldın? 37Bütün eşyalarımı
aradın, kendine ait bir şey buldun mu?
Varsa onu buraya, yakınlarımızın önü-
ne koy. Onlar ikimiz hakkında karar

31:13 Yar.28:18-22

versinler. [38]Yirmi yıl yanında kaldım.
Koyunların, keçilerin hiç düşük yapmadı. Sürülerinin içinden bir tek koç
yemedim. [39]Yabanıl hayvanların parçaladığını sana göstermedim, zararını ben çektim. Gece ya da gündüz çalınan her hayvanın karşılığını benden
istedin. [40]Öyle bir durumdaydım ki, gündüz sıcak, gece kırağı yedi bitirdi beni. Gözüme uyku girmedi. [41]Yirmi yıl evinde böyle yaşadım. İki kızın için on dört yıl, sürün için altı yıl sana hizmet ettim. On kez alacağımı değiştirdin. [42]Babamın ve İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın taptığı[i] Tanrı benden yana olmasaydı, beni eli boş gönderecektin. Tanrı çektiğim zorluğu, verdiğim emeği gördü ve dün gece seni uyardı."

[43]Lavan, "Kadınlar benim kızlarım, çocuklar benim çocuklarım, sürüler benim sürülerim" diye karşılık verdi, "Burada gördüğün her şey bana ait. Kızlarıma ya da doğurdukları çocuklara bugün ne yapabilirim ki? [44]Gel
anlaşalım. Aramıza tanık koyalım."

[45]Yakup bir taş alıp onu anıt olarak
dikti. [46]Yakınlarına, "Taş toplayın" dedi. Adamlar topladıkları taşları bir yere yığdılar. Orada, yığının yanında yemek
yediler. [47]Lavan taş yığınına Yegar-Sahaduta[i], Yakup ise Galet adını verdi.

[48]Lavan, "Bu yığın bugün aramızda tanık olsun" dedi. Bu yüzden yığına Galet adı verildi. [49]Mispa[j] diye de anılır. Çünkü Lavan, "Birbirimizden uzak olduğumuz zaman RAB aramızda gözcülük etsin" dedi, [50]"Eğer kızlarıma kötü davranır, başka kadınlarla evlenirsen, yanımızda kimse olmasa bile Tanrı tanık olacaktır."

[51]Sonra, "İşte taş yığını, işte aramıza diktiğim anıt" dedi, [52]"Bu yığın ve
anıt birer tanık olsun. Bu yığının ötesine geçip sana kötülük etmeyeceğim. Sen de bu yığını ve anıtı geçip bana kötülük etmeyeceksin. [53]İbrahim'in,
Nahor'un ve babalarının Tanrısı aramızda yargıç olsun."

Yakup babası İshak'ın taptığı Tanrının adıyla ant içti. [54]Sonra dağda kurban kesip yakınlarını yemeğe çağırdı. Yemeği yiyip geceyi dağda geçirdiler.
[55]Lavan sabah erkenden kalktı; torunlarını, kızlarını öpüp kutsadıktan sonra evine gitti.

32 Yakup yoluna devam ederken, Tanrı'nın melekleriyle karşılaştı. [2]Onları görünce, "Tanrı'nın ordugahı bu" diyerek oraya Mahanayim[k]
adını verdi.

Yakup Esav'la Karşılaşmaya Hazırlanıyor

[3]Yakup Edom topraklarında, Seir ülkesinde yaşayan ağabeyi Esav'a önceden haberciler gönderdi. [4]Onlara şu buyruğu verdi: "Efendim Esav'a şöyle deyin: Kulun Yakup diyor ki, 'Şimdiye kadar Lavan'ın yanında konuk olarak kaldım. [5]Öküzlere, eşeklere, davarlara, erkek ve kadın kölelere sahip oldum. Efendimi hoşnut etmek için önceden haber gönderiyorum.' "

[6]Haberciler geri dönüp Yakup'a, "Ağabeyin Esav'ın yanına gittik" dediler, "Dört yüz adamla seni karşılamaya geliyor." [7]Yakup çok korktu, sıkıldı. Yanındaki adamları, davarları, sığırları, develeri iki gruba ayırdı. [8]"Esav gelir, bir gruba saldırırsa, hiç değilse öteki grup kurtulur" diye düşündü.

[9]Sonra şöyle dua etti: "Ey atam İbrahim'in, babam İshak'ın Tanrısı RAB! Bana, 'Ülkene, akrabalarının yanına dön, seni başarılı kılacağım' diye söz verdin. [10]Bana gösterdiğin bunca iyiliğe, güvene layık değilim.

i *31:42* "Taptığı": İbranice "Korktuğu". Aynı ifade 31:53'te de geçer. i *31:47* Aramice "Yegar-Sahaduta" ve İbranice "Galet" "Tanıklık yığını" anlamına gelir. j *31:49* "Mispa": "Gözcü kulesi" anlamına gelir. k *32:2* "Mahanayim": "İki ordugah" anlamına gelir.

Şeria Irmağı'nı geçtiğimde değneğim-
den başka bir şeyim yoktu. Şimdi iki
orduyla döndüm. 11 Yalvarırım, beni
ağabeyim Esav'dan koru. Gelip bana,
çocuklarla annelerine saldırmasından
korkuyorum. 12 'Seni kesinlikle başa-
rılı kılacağım, soyunu denizin kumu
gibi sayılamayacak kadar çoğaltaca-
ğım' diye söz vermiştin bana."
13-15 Yakup geceyi orada geçirdi. Bir-
likte getirdiği hayvanlardan ağabe-
yi Esav'a armağan olarak iki yüz keçi,
yirmi teke, iki yüz koyun, yirmi koç,
yavrularıyla birlikte otuz dişi deve, kırk
inek, on boğa, yirmi dişi, on erkek eşek
ayırdı. 16 Bunları ayrı sürüler halinde
kölelerine teslim ederek, "Önümden
gidin, sürüler arasında boşluk bıra-
kın" dedi. 17 Birinci köleye buyruk ver-
di: "Ağabeyim Esav'la karşılaştığın-
da, 'Sahibin kim, nereye gidiyorsun?
Önündeki bu hayvanlar kimin?' diye
sorarsa, 18 'Kulun Yakup'un' diyeceksin,
'Efendisi Esav'a armağan olarak gönde-
riyor. Kendisi de arkamızdan geliyor.' "
19 İkinci ve üçüncü köleye, sürülerin pe-
şinden giden herkese aynı buyruğu ver-
di: "Esav'la karşılaştığınızda aynı şey-
leri söyleyeceksiniz. 20 'Kulun Yakup
arkamızdan geliyor' diyeceksiniz."
"Önden göndereceğim armağanla
onu yatıştırır, sonra kendisini görürüm.
Belki beni bağışlar" diye düşünüyor-
du. 21 Böylece armağanı önden gönde-
rip geceyi konakladığı yerde geçirdi.

Yakup Güreş Tutuyor

22 Yakup o gece kalktı; iki karısı-
nı, iki cariyesini, on bir oğlunu yanı-
na alıp Yabbuk Irmağı'nın sığ yerin-
den karşıya geçti. 23 Onları geçirdikten
sonra sahip olduğu her şeyi de karşıya
geçirdi. 24 Böylece Yakup arkada yalnız
kaldı. Bir adam gün ağarıncaya kadar
onunla güreşti. 25 Yakup'u yenemeye-
ceğini anlayınca, onun uyluk kemiği-
nin başına çarptı. Öyle ki, güreşirken
Yakup'un uyluk kemiği çıktı. 26 Adam,
"Bırak beni, gün ağarıyor" dedi.
Yakup, "Beni kutsamadıkça seni bı-
rakmam" diye yanıtladı.
27 Adam, "Adın ne?" diye sordu.
"Yakup."
28 Adam, "Artık sana Yakup değil,
İsrail[l] denecek" dedi, "Çünkü Tan-
rı'yla, insanlarla güreşip yendin."
29 Yakup, "Lütfen adını söyler mi-
sin?" diye sordu.
Ama adam, "Neden adımı soruyor-
sun?" dedi. Sonra Yakup'u kutsadı.
30 Yakup, "Tanrı'yla yüzyüze görüş-
tüm, ama canım bağışlandı" diyerek
oraya Peniel[m] adını verdi.
31 Yakup Peniel'den ayrılırken gü-
neş doğdu. Uyluğundan ötürü aksı-
yordu. 32 Bu nedenle İsrailliler bugün
bile uyluk kemiğinin üzerindeki siniri
yemezler. Çünkü Yakup'un uyluk ke-
miğinin başındaki sinire çarpılmıştı.

Yakup Esav'la Karşılaşıyor

33 Yakup baktı, Esav dört yüz ada-
mıyla birlikte geliyor. Çocukla-
rı Lea'yla Rahel'e ve iki cariyeye tes-
lim etti. 2 Cariyelerle çocuklarını öne,
Lea'yla çocuklarını arkaya, Rahel'le
Yusuf'u da en arkaya dizdi. 3 Kendisi
hepsinin önüne geçti. Ağabeyine yak-
laşırken yedi kez yere kapandı.
4 Ne var ki Esav koşarak onu karşı-
ladı, kucaklayıp boynuna sarıldı, öp-
tü. İkisi de ağlamaya başladı. 5 Esav
kadınlarla çocuklara baktı. "Kim bu
yanındakiler?" diye sordu.
Yakup, "Tanrı'nın kuluna lütfettiği
çocuklar" dedi.
6 Cariyelerle yanlarındaki çocuklar
yaklaşıp eğildiler. 7 Ardından Lea ço-
cuklarıyla birlikte yaklaşıp eğildi. En
son da Yusuf'la Rahel yaklaşıp eğildi.

l *32:28* "İsrail": "Tanrı'yla güreşir" anlamına gelir. m *32:30* "Peniel": "Tanrı'nın yüzü" anlamına gelir. **32:12** Yar.22:17 **32:28** Yar.35:10 **32:28** Hoş.12:4

8 Esav, "Karşılaştığım öbür toplulu-
ğun anlamı neydi?" diye sordu.
Yakup, "Efendimi hoşnut etmek
için" diye yanıtladı.
9 Esav, "Benim yeterince malım var,
kardeşim" dedi, "Senin malın sana
kalsın."
10 Yakup, "Olmaz, eğer sevgini ka-
zandımsa, lütfen armağanımı kabul
et" diye karşılık verdi, "Senin yüzü-
nü görmek Tanrı'nın yüzünü görmek
gibi. Çünkü beni kabul ettin. 11 Lütfen
sana gönderdiğim armağanı al. Tan-
rı bana öyle iyilik yaptı ki, her şeyim
var." Armağanı kabul ettirinceye ka-
dar diretti.
12 Esav, "Haydi yolumuza devam ede-
lim" dedi, "Ben önünsıra gideceğim."
13 Yakup, "Efendim, bilirsin, çocuk-
lar narindir" dedi, "Yanımdaki koyun-
ların, sığırların yavruları var. Hayvan-
ları bir gün daha yürümeye zorlarsak
hepsi ölür. 14 Efendim, lütfen sen ku-
lunun önünden git. Ben hayvanlar-
la çocuklara ayak uydurarak yavaş
yavaş geleceğim. Seir'de efendime
yetişirim."
15 Esav, "Yanımdaki adamlardan
birkaçını yanına vereyim" dedi.
Yakup, "Niçin?" diye sordu, "Ben
yalnızca seni hoşnut etmek istiyorum."
16 Esav o gün Seir'e dönmek üzere yo-
la koyuldu. 17 Yakup'sa Sukkot'a[n] gitti.
Orada kendine ev, hayvanlarına barı-
naklar yaptı. Bu yüzden oraya Sukkot
adını verdi.
18 Yakup güvenlik içinde Paddan-
Aram'dan Kenan ülkesine, Şekem
Kenti'ne vardı. Kentin yakınında ko-
nakladı. 19 Çadırını kurduğu arsayı
Şekem'in babası Hamor'un oğulların-
dan yüz parça gümüşe[o] aldı. 20 Ora-
da bir sunak kurarak El-Elohe-İsrail[ö]
adını verdi.

Dina ve Şekemliler

34 Lea'yla Yakup'un kızı Dina bir
gün yöre kadınlarını ziyarete
gitti. 2 O bölgenin beyi Hivli Hamor'un
oğlu Şekem Dina'yı görünce tutup ır-
zına geçti. 3 Yakup'un kızına gönlünü
kaptırdı. Dina'yı sevdi ve ona nazik
davrandı. 4 Babası Hamor'a, "Bu kızı
bana eş olarak al" dedi.
5 Yakup kızı Dina'nın kirletildiğini
duyduğunda, oğulları kırda hayvanla-
rın başındaydı. Yakup onlar gelince-
ye kadar konuşmadı.
6 Bu arada Şekem'in babası Hamor
konuşmak için Yakup'un yanına gitti.
7 Yakup'un oğulları olayı duyar duy-
maz kırdan döndüler. Üzüntülü ve çok
öfkeliydiler. Çünkü Şekem Yakup'un
kızıyla yatarak İsrail'in onurunu kır-
mıştı. Böyle bir şey olmamalıydı.
8 Hamor onlara, "Oğlum Şekem'in
gönlü kızınızda" dedi, "Lütfen onu
oğluma eş olarak verin. 9 Bizimle ak-
raba olun. Birbirimize kız verip kız
alalım. 10 Bizimle birlikte yaşayın. Ül-
ke önünüzde, nereye isterseniz yerle-
şin, ticaret yapın, mülk edinin."
11 Şekem de Dina'nın babasıyla kar-
deşlerine, "Bana bu iyiliği yapın, ne
isterseniz veririm" dedi, 12 "Ne kadar
başlık ve armağan isterseniz isteyin,
dilediğiniz her şeyi vereceğim. Yeter
ki, kızı bana eş olarak verin."
13 Kızkardeşleri Dina'nın ırzına ge-
çildiği için, Yakup'un oğulları Şe-
kem'le babası Hamor'a aldatıcı bir ya-
nıt verdiler. 14 "Olmaz, kızkardeşimizi
sünnetsiz* bir adama veremeyiz" de-
diler, "Bizim için utanç olur. 15 Ancak
şu koşulla kabul ederiz: Bütün erkek-
leriniz bizim gibi sünnet olursa, 16 bir-
birimize kız verip kız alabiliriz. Si-
zinle birlikte yaşar, bir halk oluruz.

n *33:17* "Sukkot": "Barınaklar" anlamına gelir. **o** *33:19* "Yüz parça gümüş": İbranice "Yüz kesita". Kesita ağırlığı ve değeri bilinmeyen bir para birimiydi. **ö** *33:20* "El-Elohe-İsrail": "Tanrı İsrail'in Tanrısı" anlamına gelir. **33:19** Yşu.24:32; Yu.4:5; Elç.7:16

17 Eğer kabul etmez, sünnet olmazsa-
nız, kızımızı alır gideriz."
18 Bu öneri Hamor'la oğlu Şekem'e
iyi göründü. 19 Ailesinde en saygın ki-
şi olan genç Şekem öneriyi yerine ge-
tirmekte gecikmedi. Çünkü Yakup'un
kızına aşıktı.
20 Hamor'la oğlu Şekem durumu
kent halkına bildirmek için kentin
kapısına gittiler. 21 "Bu adamlar bi-
ze dostluk gösteriyor" dediler, "Ül-
kemizde yaşasınlar, ticaret yapsın-
lar. Topraklarımız geniş, onlara da
yeter, bize de. Birbirimize kız verip
kız alabiliriz. 22 Yalnız, şu koşulla bi-
zimle birleşmeyi, birlikte yaşamayı
kabul ediyorlar: Bizim erkeklerin de
kendileri gibi sünnet olmasını istiyor-
lar. 23 Böylece bütün sürüleri, malları,
öbür hayvanları da bizim olur, değil
mi? Gelin onlarla anlaşalım, bizimle
birlikte yaşasınlar." 24 Kent kapısından
geçen herkes Hamor'la oğlu Şekem'in
söylediklerini kabul etti ve kentteki
bütün erkekler sünnet oldu.
25 Üçüncü gün erkekler daha sünne-
tin acısını çekerken, Yakup'un oğulla-
rından ikisi –Dina'nın kardeşleri Şi-
mon'la Levi– kılıçlarını kuşanıp kuşku
uyandırmadan kente girip bütün er-
kekleri kılıçtan geçirdiler. 26 Hamor'la
oğlu Şekem'i de öldürdüler. Dina'yı
Şekem'in evinden alıp gittiler. 27 Son-
ra Yakup'un bütün oğulları cesetleri
soyup kenti yağmaladılar. Çünkü kız-
kardeşlerini kirletmişlerdi. 28 Kentteki
ve kırdaki davarları, sığırları, eşekleri
ele geçirdiler. 29 Bütün mallarını, ço-
cuklarını, kadınlarını aldılar, evlerin-
deki her şeyi yağmaladılar.
30 Yakup, Şimon'la Levi'ye, "Bu ül-
kede yaşayan Kenanlılar'la Perizliler'i
bana düşman ettiniz, başımı belaya
soktunuz" dedi, "Sayıca azız. Eğer
birleşir, bana saldırırlarsa, ailemle
birlikte yok olurum."
31 Şimon'la Levi, "Kızkardeşimize
bir fahişe gibi mi davranmalıydı?" di-
ye karşılık verdiler.

Yakup Beytel'e Dönüyor

35 Tanrı Yakup'a, "Git, Beytel'e
yerleş" dedi, "Ağabeyin Esav-
dan kaçarken sana görünen Tanrı'ya
orada bir sunak yap."
2 Yakup ailesine ve yanındakilere,
"Yabancı ilahlarınızı atın" dedi, "Ken-
dinizi arındırıp giysilerinizi değişti-
rin. 3 Beytel'e gidelim. Sıkıntı çektiğim
günlerde yakarışımı duyan, gittiğim
her yerde benimle birlikte olan Tanrı-
ya orada bir sunak yapacağım." 4 Böy-
lece herkes yabancı ilahlarını, kulakla-
rındaki küpeleri Yakup'a verdi. Yakup
bunları Şekem yakınlarında bir yaba-
nıl fıstık ağacının altına gömdü. 5 Son-
ra göçtüler. Çevre kentlerde yaşayan
halk peşlerine düşmedi, çünkü hepsi-
ni Tanrı korkusu sarmıştı.
6 Yakup adamlarıyla birlikte Kenan
ülkesindeki Luz –Beytel– Kenti'ne
geldi. 7 Bir sunak yaparak oraya El-
Beytel[p] adını verdi. Çünkü ağabe-
yinden kaçarken Tanrı orada kendi-
sine görünmüştü.
8 Rebeka'nın dadısı Debora ölünce
Beytel'in güneyindeki meşe ağacı-
nın altına gömüldü. Bu yüzden ağa-
ca Allon-Bakut[r] adı verildi.
9 Yakup Paddan-Aram'dan dönünce,
Tanrı ona yine görünerek onu kutsa-
dı. 10 "Sana Yakup diyorlar, ama bun-
dan böyle adın Yakup değil, İsra-
il olacak" diyerek onun adını İsrail[s]
koydu. 11 "Ben Her Şeye Gücü Yeten
Tanrı'yım" dedi, "Verimli ol, çoğal.
Senden bir ulus ve uluslar topluluğu
doğacak. Kralların atası olacaksın.

p *35:7* "El-Beytel": "Beytel'in Tanrısı" anlamına gelir. **r** *35:8* "Allon-Bakut": "Ağlama meşesi" anlamına gelir. **s** *35:10* "İsrail": "Tanrı'yla güreşir" anlamına gelir.
35:1 Yar.28:11-17 **35:10** Yar.32:28 **35:11-12** Yar.17:4-8

12İbrahim'e, İshak'a verdiğim toprak-
ları sana verecek, senden sonra da so-
yuna bağışlayacağım." 13Sonra Tanrı
Yakup'tan ayrılarak onunla konuş-
tuğu yerden yukarı çekildi. 14Yakup
Tanrı'nın kendisiyle konuştuğu yere
taş bir anıt dikti. Üzerine dökmelik
sunu ve zeytinyağı döktü. 15Oraya,
Tanrı'nın kendisiyle konuştuğu yere
Beytel[§] adını verdi.

Rahel'le İshak'ın Ölümü

16Sonra Beytel'den göçtüler. Efrat'a
varmadan Rahel doğum yaptı. Doğum
yaparken çok sancı çekti. 17O sancı çe-
kerken, ebesi, "Korkma!" dedi, "Bir
oğlun daha oluyor." 18Ama Rahel öl-
mek üzereydi. Can verirken oğlunun
adını Ben-Oni[t] koydu. Babası ise ço-
cuğa Benyamin[u] adını verdi.
19Rahel öldü ve Efrat –Beytlehem–
yolunda gömüldü. 20Yakup Rahel'in
mezarına bir taş dikti. Bu mezar taşı
bugüne kadar kaldı.
21İsrail yine göçtü ve Eder Kulesi'nin
ötesinde konakladı. 22İsrail o bölge-
de yaşarken Ruben babasının cariye-
si Bilha'yla yattı. İsrail bunu duyunca
çok kızdı[ü].
23Yakup'un on iki oğlu vardı.
Lea'nın oğulları: Ruben –Yakup'un
ilk oğlu– Şimon, Levi, Yahuda, İssa-
kar, Zevulun.
24Rahel'in oğulları: Yusuf, Benya-
min.
25Rahel'in cariyesi Bilha'nın oğulla-
rı: Dan, Naftali.
26Lea'nın cariyesi Zilpa'nın oğulları:
Gad, Aşer. Yakup'un Paddan-Aram'da
doğan oğulları bunlardır.
27Yakup, İshak'la İbrahim'in de ya-
bancı olarak kalmış olduğu, bugün
Hevron denen Kiryat-Arba yakınla-
rındaki Mamre'ye, babası İshak'ın ya-
nına gitti. 28İshak yüz seksen yıl yaşa-
dı. 29Kocamış, yaşama doymuş olarak
son soluğunu verdi. Ölüp halkına ka-
vuştu. Oğulları Esav'la Yakup onu
gömdüler.

Esav'ın Soyu

(1Ta.1:35-37)

36 Esav'ın, yani Edom'un öyküsü:
2Esav şu Kenanlı kızlarla ev-
lendi: Hititli* Elon'un kızı Âda; Hivli
Sivon'un torunu, Âna'nın kızı Oholiva-
ma; 3Nevayot'un kızkardeşi, İsmail'in
kızı Basemat. 4Âda Esav'a Elifaz'ı, Ba-
semat Reuel'i, 5Oholivama Yeuş, Ya-
lam ve Korah'ı doğurdu. Esav'ın Kenan
ülkesinde doğan oğulları bunlardı.
6Esav karılarını, oğullarını, kızla-
rını, evindeki bütün adamlarını, hay-
vanlarının hepsini, Kenan ülkesinde
kazandığı malların tümünü alıp kar-
deşi Yakup'tan ayrıldı, başka bir ülke-
ye gitti. 7Birlikte yaşayamayacak ka-
dar çok malları vardı. Yabancı olarak
yaşadıkları bu topraklar davarlarına
yetmiyordu. 8Esav –Edom– Seir dağ-
lık bölgesine yerleşti.
9Seir dağlık bölgesine yerleşen
Edomlular'ın atası Esav'ın soyu:
10Esav'ın oğullarının adları şun-
lardır:
Esav'ın karılarından Âda'nın oğlu
Elifaz, Basemat'ın oğlu Reuel.
11Elifaz'ın oğulları:
Teman, Omar, Sefo, Gatam, Kenaz.
12Timna Esav'ın oğlu Elifaz'ın cariye-
siydi. Elifaz'a Amalek'i doğurdu. Bun-
lar Esav'ın karısı Âda'nın torunlarıdır.
13Reuel'in oğulları:
Nahat, Zerah, Şamma, Mizza.
Bunlar Esav'ın karısı Basemat'ın
torunlarıdır.

§ *35:15* "Beytel": "Tanrı'nın evi" anlamına gelir. t *35:18* "Ben-Oni": "Kederimin oğlu" anlamına gelir. u *35:18* "Benyamin": "Sağ elimin oğlu" ya da "Güneyli oğul" anlamına gelir. ü *35:22* Septuaginta "Bunu duyunca çok kızdı", Masoretik metin "Bunu duydu".

35:14-15 Yar.28:18-19 **35:27** Yar.13:18 **36:2** Yar.26:34 **36:3** Yar.28:9

14 Sivon'un torunu ve Âna'nın kı-
zı olan Esav'ın karısı Oholivama'nın
Esav'a doğurduğu oğullar şunlardır:
Yeuş, Yalam, Korah.
15 Esavoğulları'nın boy beyleri şun-
lardır:
Esav'ın ilk oğlu Elifaz'ın oğulları:
Teman, Omar, Sefo, Kenaz,
16 Korah,
Gatam, Amalek. Bunlar Edom ülke-
sinde Elifaz'ın soyundan beylerdi ve
Âda'nın torunlarıydı.
17 Esav oğlu Reuel'in oğulları şun-
lardır:
Nahat, Zerah, Şamma, Mizza. Bun-
lar Edom ülkesinde Reuel'in soyun-
dan gelen beylerdi ve Esav'ın karısı
Basemat'ın torunlarıydı.
18 Esav'ın karısı Oholivama'nın oğul-
ları şunlardır:
Yeuş, Yalam, Korah. Bunlar Âna'nın
kızı olan Esav'ın karısı Oholivama'nın
soyundan gelen beylerdi.
19 Bunların hepsi Esav'ın –Edom'un–
oğullarıdır. Yukardakiler de onların
beyleridir.

Seir'in Soyu

(1Ta.1:38-42)

20 Ülkede yaşayan Horlu Seir'in
oğulları şunlardı: Lotan, Şoval, Si-
von, Âna,
21 Dişon, Eser, Dişan. Seir'in
Edom'da beylik eden Horlu oğulları
bunlardı.
22 Lotan'ın oğulları:
Hori, Hemam. Timna Lotan'ın kız-
kardeşiydi.
23 Şoval'ın oğulları:
Alvan, Manahat, Eval, Şefo, Onam.
24 Sivon'un oğulları:
Aya ve Âna. Babası Sivon'un eşekle-
rini güderken çölde sıcak su kaynak-
ları bulan Âna'dır bu.
25 Âna'nın çocukları şunlardı:
Dişon ve Âna'nın kızı Oholivama.
26 Dişon'un oğulları şunlardı:
Hemdan, Eşban, Yitran, Keran.
27 Eser'in oğulları şunlardı:
Bilhan, Zaavan, Akan.
28 Dişan'ın oğulları şunlardı:
Ûs, Aran.
29 Horlu boy beyleri şunlardı:
Lotan, Şoval, Sivon, Âna,
30 Dişon,
Eser, Dişan. Seir ülkesindeki Horlu
boy beyleri bunlardı.

Edom Kralları

(1Ta.1:43-54)

31 İsrailliler'i yöneten bir kralın ol-
madığı dönemde, Edom'u şu krallar
yönetti:
32 Beor oğlu Bala Edom Kralı oldu.
Kentinin adı Dinhava'ydı.
33 Bala ölünce, yerine Bosralı Zerah
oğlu Yovav geçti.
34 Yovav ölünce, Temanlılar ülkesin-
den Huşam kral oldu.
35 Huşam ölünce, Midyan'ı Moav kır-
larında bozguna uğratan Bedat oğlu
Hadat kral oldu. Kentinin adı Avit'ti.
36 Hadat ölünce, yerine Masrekalı
Samla geçti.
37 Samla ölünce, yerine Rehovot-
Hannaharlı Şaul geçti.
38 Şaul ölünce, yerine Akbor oğlu
Baal-Hanan geçti.
39 Akbor oğlu Baal-
Hanan ölünce, yerine Hadat geçti. Ken-
tinin adı Pau'ydu. Karısı, Me-Zahav
kızı Matret'in kızı Mehetavel'di.
40 Boylarına ve bölgelerine göre
Esav'ın soyundan gelen beylerin adla-
rı şunlardı: Timna, Alva, Yetet,
41 Oho-
livama, Ela, Pinon,
42 Kenaz, Teman,
Mivsar,
43 Magdiel, İram. Sahip olduk-
ları ülkede yaşadıkları yerlere adları-
nı veren Edom beyleri bunlardı.
Edomlular'ın atası Esav'dı.

Yusuf'un Düşleri

37 Yakup babasının yabancı ola-
rak kalmış olduğu Kenan ül-
kesinde yaşadı.
2 Yakup soyunun öy-
küsü:
Yusuf on yedi yaşında bir gençti.
Babasının karıları Bilha ve Zilpa'dan

olan üvey kardeşleriyle birlikte sürü
güdüyordu. Kardeşlerinin yaptığı kö-
tülükleri babasına ulaştırırdı.
3 İsrail Yusuf'u öbür oğullarının
hepsinden çok severdi. Çünkü Yusuf
onun yaşlılığında doğmuştu. Yusuf'a
uzun, renkli bir giysi yaptırmıştı.
4 Yusuf'un kardeşleri babalarının onu
kendilerinden çok sevdiğini görünce,
ondan nefret ettiler. Yusuf'a tatlı söz
söylemez oldular.
5 Yusuf bir düş gördü. Bunu kardeş-
lerine anlatınca, ondan daha çok nef-
ret ettiler. 6 Yusuf, "Lütfen gördüğüm
düşü dinleyin!" dedi, 7 "Tarlada demet
bağlıyorduk. Ansızın benim demetim
kalkıp dikildi. Sizinkilerse, çevresine
toplanıp önünde eğildiler."
8 Kardeşleri, "Başımıza kral mı
olacaksın? Bizi sen mi yönetecek-
sin?" dediler. Düşlerinden, söyledik-
lerinden ötürü ondan büsbütün nef-
ret ettiler.
9 Yusuf bir düş daha görüp kardeş-
lerine anlattı. "Dinleyin, bir düş da-
ha gördüm" dedi, "Güneş, ay ve on
bir yıldız önümde eğildiler."
10 Yusuf babasıyla kardeşlerine bu
düşü anlatınca, babası onu azarladı:
"Ne biçim düş bu?" dedi, "Ben, annen,
kardeşlerin gelip önünde yere mi eği-
leceğiz yani?" 11 Kardeşleri Yusuf'u
kıskanıyordu, ama bu olay babasının
aklına takıldı.

Kardeşleri Yusuf'u Satıyor

12 Bir gün Yusuf'un kardeşleri baba-
larının sürüsünü gütmek için Şekem'e
gittiler. 13 İsrail Yusuf'a, "Kardeşlerin
Şekem'de sürü güdüyorlar" dedi, "Gel
seni de onların yanına göndereyim."
Yusuf, "Hazırım" diye yanıtladı.
14 Babası, "Git kardeşlerine ve sü-
rüye bak" dedi, "Her şey yolunda mı,
değil mi, bana haber getir." Böylece
onu Hevron Vadisi'nden gönderdi.
Yusuf Şekem'e vardı. 15 Kırda dola-
şırken bir adam onu görüp, "Ne arı-
yorsun?" diye sordu.
16 Yusuf, "Kardeşlerimi arıyorum" di-
ye yanıtladı, "Buralarda sürü güdüyor-
lar. Nerede olduklarını biliyor musun?"
17 Adam, "Buradan ayrıldılar" dedi,
" 'Dotan'a gidelim' dediklerini duy-
dum."
Böylece Yusuf kardeşlerinin peşin-
den gitti ve Dotan'da onları buldu.
18 Kardeşleri onu uzaktan gördüler.
Yusuf yanlarına varmadan, onu öldür-
mek için düzen kurdular. 19 Birbirlerine,
"İşte düş hastası geliyor" dediler, 20 "Ha-
di onu öldürüp kuyulardan birine ata-
lım. Yabanıl bir hayvan yedi deriz. Ba-
kalım o zaman düşleri ne olacak!"
21 Ruben bunu duyunca Yusuf'u kur-
tarmaya çalıştı: "Canına kıymayın"
dedi, 22 "Kan dökmeyin. Onu şu ıssız
yerdeki kuyuya atın, ama kendisine
dokunmayın." Amacı Yusuf'u kurta-
rıp babasına geri götürmekti.
23 Yusuf yanlarına varınca, kardeş-
leri sırtındaki renkli uzun giysiyi çe-
kip çıkardılar 24 ve onu susuz, boş bir
kuyuya attılar.
25 Yemek yemek için oturduklarında,
da, Gilat yönünden bir İsmaili kerva-
nının geldiğini gördüler. Develeri kit-
re, pelesenk, laden yüklüydü. Mısır'a
gidiyorlardı. 26 Yahuda, kardeşlerine,
"Kardeşimizi öldürür, suçumuzu giz-
lersek ne kazanırız?" dedi, 27 "Gelin
onu İsmaililer'e satalım. Böylece ca-
nına dokunmamış oluruz. Çünkü o
kardeşimizdir, aynı kanı taşıyoruz."
Kardeşleri kabul etti.
28 Midyanlı tüccarlar oradan geçerken,
kardeşleri Yusuf'u kuyudan çekip çıkar-
dılar, yirmi gümüşe İsmaililer'e sattılar.
İsmaililer Yusuf'u Mısır'a götürdüler.
29 Kuyuya geri dönen Ruben Yusuf'u
orada göremeyince üzüntüden giysi-
lerini yırttı. 30 Kardeşlerinin yanına

37:11 Elç.7:9-10 **37:28** Elç.7:9-10

gidip, “Çocuk orada yok” dedi, “Ne
yapacağım şimdi ben?”
31 Bunun üzerine bir teke keserek
Yusuf'un renkli uzun giysisini kanı-
na buladılar. 32 Giysiyi babalarına gö-
türerek, “Bunu bulduk” dediler, “Bak,
bakalım, oğlunun mu, değil mi?”
33 Yakup giysiyi tanıdı, “Evet, bu
oğlumun giysisi” dedi, “Onu yabanıl
bir hayvan yemiş olmalı. Yusuf'u par-
çalamış olsa gerek.”
34 Yakup üzüntüden giysilerini yırt-
tı, beline çul sardı, oğlu için uzun süre
yas tuttu. 35 Bütün oğulları, kızları onu
avutmaya çalıştılarsa da o avunmak
istemedi. “Oğlumun yanına, ölüler di-
yarına yas tutarak gideceğim” diyerek
oğlu için ağlamaya devam etti.
36 Bu arada Midyanlılar da Yusuf'u
Mısır'da firavunun bir görevlisine, mu-
hafız birliği komutanı Potifar'a sattılar.

Yahuda'yla Tamar

38 O sıralarda Yahuda kardeşle-
rinden ayrılarak Adullamlı Hira
adında bir adamın yanına gitti. 2 Orada
Kenanlı bir kızla karşılaştı. Kızın ba-
basının adı Şua'ydı. Yahuda kızla ev-
lendi. 3 Kadın hamile kaldı ve bir er-
kek çocuk doğurdu. Yahuda ona Er
adını verdi. 4 Kadın yine hamile kal-
dı, bir erkek çocuk daha doğurdu, adı-
nı Onan koydu. 5 Yine bir erkek çocuk
doğurdu, adını Şela koydu. Şela doğ-
duğu zaman Yahuda Keziv'deydi.
6 Yahuda ilk oğlu Er için bir kadın al-
dı. Kadının adı Tamar'dı. 7 Yahuda'nın
ilk oğlu Er, RAB'bin gözünde kötüy-
dü. Bu yüzden RAB onu öldürdü.
8 Yahuda Onan'a, “Kardeşinin ka-
rısıyla evlen” dedi, “Kayınbiraderlik
görevini yap. Kardeşinin soyunu sür-
dür.” 9 Ama Onan doğacak çocukların
kendisine ait olmayacağını biliyordu.
Bu yüzden ne zaman kardeşinin karı-
sıyla yatsa, kardeşine soy yetiştirme-
mek için menisini yere boşaltıyordu.
10 Bu yaptığı RAB'bin gözünde kötüy-
dü. Bu yüzden RAB onu da öldürdü.
11 Bunun üzerine Yahuda, gelini Ta-
mar'a, “Babanın evine dön” dedi, “Oğ-
lum Şela büyüyünceye kadar orada
dul olarak yaşa.” Yahuda, “Şela da
kardeşleri gibi ölebilir” diye düşünü-
yordu. Böylece Tamar babasının evi-
ne döndü.
12 Uzun süre sonra Şua'nın kızı olan
Yahuda'nın karısı öldü. Yahuda yası
bittikten sonra arkadaşı Adullamlı
Hira'yla birlikte Timna'ya, sürüsünü
kırkanların yanına gitti.
13 Tamar'a, “Kayınbaban sürüsünü
kırkmak için Timna'ya gidiyor” diye
haber verdiler. 14 Tamar üzerindeki dul
giysilerini çıkardı. Peçesini örttü, sa-
rınıp Timna yolu üzerindeki Enayim
Kapısı'nda oturdu. Çünkü Şela büyü-
düğü halde onunla evlenmesine izin
verilmediğini görmüştü.
15 Yahuda onu görünce fahişe sandı.
Çünkü yüzü örtülüydü. 16 Yolun kena-
rına, ona doğru seğirterek, kendi geli-
ni olduğunu bilmeden, “Hadi gel, se-
ninle yatmak istiyorum” dedi.
Tamar, “Seninle yatarsam, bana ne
vereceksin?” diye sordu.
17 Yahuda, “Sürümden sana bir oğ-
lak göndereyim” dedi.
Tamar, “Oğlağı gönderinceye kadar
rehin olarak bana bir şey verebilir mi-
sin?” dedi.
18 Yahuda, “Ne vereyim?” diye sordu.
Tamar, “Mührünü, kaytanını ve
elindeki değneği” diye yanıtladı. Ya-
huda bunları verip onunla yattı. Ta-
mar hamile kaldı. 19 Gidip peçesini çı-
kardı, yine dul giysilerini giydi.
20 Bu arada Yahuda rehin bıraktığı
eşyaları geri almak için Adullamlı ar-
kadaşıyla kadına bir oğlak gönderdi.
Ne var ki arkadaşı kadını bulamadı.
21 O çevrede yaşayanlara, “Enayim'de,

38:8 Yas.25:5-7

yol kenarında bir fahişe vardı, nerede o?" diye sordu.

"Burada öyle bir kadın yok" diye karşılık verdiler.

22 Bunun üzerine Yahuda'nın yanına dönerek, "Kadını bulamadım" dedi, "O çevrede yaşayanlar da 'Burada fahişe yok' dediler."

23 Yahuda, "Varsın eşyalar onun olsun" dedi, "Kimseyi kendimize güldürmeyelim. Ben oğlağı gönderdim, ama sen kadını bulamadın."

24 Yaklaşık üç ay sonra Yahuda'ya, "Gelinin Tamar zina etmiş, şu anda hamile" diye haber verdiler.

Yahuda, "Onu dışarıya çıkarıp yakın" dedi.

25 Tamar dışarı çıkarılınca, kayınbabasına, "Ben bu eşyaların sahibinden hamile kaldım" diye haber gönderdi, "Lütfen şunlara bak. Bu mühür, kaytan, değnek kime ait?"

26 Yahuda eşyaları tanıdı. "O benden daha doğru bir kişi" dedi, "Çünkü onu oğlum Şela'ya almadım." Bir daha onunla yatmadı.

27 Doğum vakti gelince Tamar'ın rahminde ikiz olduğu anlaşıldı. 28 Doğum yaparken ikizlerden biri elini dışarı çıkardı. Ebe çocuğun elini yakalayıp bileğine kırmızı bir iplik bağladı, "Bu önce doğdu" dedi. 29 Ne var ki, çocuk elini içeri çekti, o sırada da kardeşi doğdu. Ebe, "Kendine böyle mi gedik açtın?" dedi. Bu yüzden çocuğa Peres[v] adı kondu. 30 Sonra bileğine kırmızı iplik bağlı kardeşi doğdu. Ona da Zerah[y] adı verildi.

Yusuf'la Potifar'ın Karısı

39 İsmaililer Yusuf'u Mısır'a götürmüştü. Firavunun görevlisi, muhafız birliği komutanı Mısırlı Potifar onu İsmaililer'den satın almıştı. 2 RAB Yusuf'la birlikteydi ve onu başarılı kılıyordu. Yusuf Mısırlı efendisinin evinde kalıyordu. 3 Efendisi RAB'bin Yusuf'la birlikte olduğunu, yaptığı her işte onu başarılı kıldığını gördü. 4 Yusuf'tan hoşnut kalarak onu özel hizmetine aldı. Evinin ve sahip olduğu her şeyin sorumluluğunu ona verdi. 5 Yusuf'u evinin ve sahip olduğu her şeyin sorumlusu atadığı andan itibaren RAB Yusuf sayesinde Potifar'ın evini kutsadı. Evini, tarlasını, kendisine ait her şeyi bereketli kıldı. 6 Potifar sahip olduğu her şeyin sorumluluğunu Yusuf'a verdi; yediği yemek dışında hiçbir şeyle ilgilenmedi.

Yusuf güzel yapılı, yakışıklıydı. 7 Bir süre sonra efendisinin karısı ona göz koyarak, "Benimle yat" dedi. 8 Ama Yusuf reddetti. "Ben burada olduğum için efendim evdeki hiçbir şeyle ilgilenme gereğini duymuyor" dedi, "Sahip olduğu her şeyin yönetimini bana verdi. 9 Bu evde ben de onun kadar yetkiliyim. Senin dışında hiçbir şeyi benden esirgemedi. Sen onun karısısın. Nasıl böyle bir kötülük yapar, Tanrı'ya karşı günah işlerim?" 10 Potifar'ın karısı her gün kendisiyle yatması ya da birlikte olması için direttiyse de, Yusuf onun isteğini kabul etmedi.

11 Bir gün Yusuf olağan işlerini yapmak üzere eve gitti. İçerde ev halkından hiç kimse yoktu. 12 Potifar'ın karısı Yusuf'un giysisini tutarak, "Benimle yat" dedi. Ama Yusuf giysisini onun elinde bırakıp evden dışarı kaçtı.

13 Kadın Yusuf'un giysisini bırakıp kaçtığını görünce, 14 uşaklarını çağırdı. "Bakın şuna!" dedi, "Kocamın getirdiği bu İbrani bizi rezil etti. Yanıma geldi, benimle yatmak istedi. Ben de bağırdım. 15 Bağırdığımı duyunca giysisini yanımda bırakıp dışarı kaçtı."

16 Efendisi eve gelinceye kadar Yusuf'un giysisini yanında alıkoydu.

v *38:29* "Peres": "Gedik açmak" anlamına gelir. y *38:30* "Zerah": "Kırmızı" anlamına gelir.
39:2,21 Elç.7:9-10

[17]Ona da aynı şeyleri anlattı: "Buraya
getirdiğin İbrani köle yanıma gelip be-
ni aşağılamak istedi. [18]Ama ben bağı-
rınca giysisini yanımda bırakıp kaçtı."
[19]Karısının, "Kölen bana böyle
yaptı" diyerek anlattıklarını duyun-
ca, Yusuf'un efendisinin öfkesi tepe-
sine çıktı. [20]Yusuf'u yakalayıp zinda-
na, kralın tutsaklarının bağlı olduğu
yere attı.
Ama Yusuf zindandayken [21]RAB
onunla birlikteydi. Ona iyilik etti. Zin-
dancıbaşı Yusuf'tan hoşnut kaldı. [22]Bü-
tün tutsakların yönetimini ona verdi.
Zindanda olup biten her şeyden Yusuf
sorumluydu. [23]Zindancıbaşı Yusuf'un
sorumlu olduğu işlerle hiç ilgilenmez-
di. Çünkü RAB Yusuf'la birlikteydi ve
yaptığı her işte onu başarılı kılıyordu.

Yusuf Tutsakların Düşünü Yorumluyor

40 Bir süre sonra Mısır Kralı'nın
sakisiyle fırıncısı efendilerini
gücendirdiler. [2]Firavun bu iki görev-
lisine, baş sakiyle fırıncıbaşına öfke-
lendi. [3]Onları muhafız birliği komuta-
nının evinde, Yusuf'un tutsak olduğu
zindanda göz altına aldı. [4]Muhafız bir-
liği komutanı Yusuf'u onların hizme-
tine atadı. Bir süre zindanda kaldılar.
[5]Firavunun sakisiyle fırıncısı tutsak
oldukları zindanda aynı gece birer düş
gördüler. Düşleri farklı anlamlar taşı-
yordu. [6]Sabah Yusuf yanlarına gittiğin-
de, onları tedirgin gördü. [7]Efendisinin
evinde, kendisiyle birlikte zindanda
kalan firavunun görevlilerine, "Niçin
suratınız asık bugün?" diye sordu.
[8]"Düş gördük ama yorumlayacak
kimse yok" dediler.
Yusuf, "Yorum Tanrı'ya özgü de-
ğil mi?" dedi, "Lütfen düşünüzü ba-
na anlatın."
[9]Baş saki düşünü Yusuf'a anlattı:
"Düşümde önümde bir asma gördüm.
[10]Üç çubuğu vardı. Tomurcuklar açar
açmaz çiçeklendi, salkım salkım üzüm
verdi. [11]Firavunun kâsesi elimdeydi.
Üzümleri alıp firavunun kâsesine sık-
tım. Sonra kâseyi ona verdim."
[12]Yusuf, "Bu şu anlama gelir" dedi,
"Üç çubuk üç gün demektir. [13]Üç gün
içinde firavun seni zindandan çıka-
racak, yine eski görevine döneceksin.
Geçmişte olduğu gibi yine ona saki-
lik yapacaksın. [14]Ama her şey yolunda
giderse, lütfen beni anımsa. Bir iyilik
yap, firavuna benden söz et. Çıkar be-
ni bu zindandan. [15]Çünkü ben İbrani
ülkesinden zorla kaçırıldım. Burada da
zindana atılacak bir şey yapmadım."
[16]Fırıncıbaşı bu iyi yorumu duyun-
ca, Yusuf'a, "Ben de bir düş gördüm"
dedi, "Başımın üstünde üç sepet be-
yaz ekmek vardı. [17]En üstteki sepette
firavun için pişirilmiş çeşitli pastalar
vardı. Kuşlar başımın üstündeki se-
petten pastaları yiyorlardı."
[18]Yusuf, "Bu şu anlama gelir" dedi,
"Üç sepet üç gün demektir. [19]Üç gün
içinde firavun seni zindandan çıkarıp
ağaca asacak. Kuşlar etini yiyecekler."
[20]Üç gün sonra, firavun doğum gü-
nünde bütün görevlilerine bir şölen
verdi. Görevlilerinin önünde baş sa-
kisiyle fırıncıbaşını zindandan çıkar-
dı. [21-22]Yusuf'un yaptığı yoruma uy-
gun olarak baş sakisini eski görevine
atadı. Baş saki firavuna şarap sunma-
ya başladı. Ama firavun fırıncıbaşını
astırdı. [23]Gelgelelim, baş saki Yusuf'u
anımsamadı, unuttu gitti.

Yusuf Firavunun Düşünü Yorumluyor

41 Tam iki yıl sonra firavun bir
düş gördü: Nil Irmağı'nın kıyı-
sında duruyordu. [2]Irmaktan güzel ve
semiz yedi inek çıktı. Sazlar arasında
otlamaya başladılar. [3]Sonra yedi çir-
kin ve cılız inek çıktı. Irmağın kıyı-
sında öbür ineklerin yanında durdular.
[4]Çirkin ve cılız inekler güzel ve semiz
yedi ineği yiyince, firavun uyandı.

[5]Yine uykuya daldı, bu kez başka
bir düş gördü: Bir sapta yedi güzel ve
dolgun başak bitti. [6]Sonra, cılız ve do-
ğu rüzgarıyla kavrulmuş yedi başak
daha bitti. [7]Cılız başaklar, yedi güzel
ve dolgun başağı yuttular. Firavun
uyandı, düş gördüğünü anladı.
[8]Sabah uyandığında kaygılıydı. Bü-
tün Mısırlı büyücüleri, bilgeleri ça-
ğırttı. Onlara gördüğü düşleri anlat-
tı. Ama hiçbiri firavunun düşlerini
yorumlayamadı.
[9]Bu arada baş saki firavuna, "Bu-
gün suçumu itiraf etmeliyim" dedi,
[10]"Kullarına –bana ve fırıncıbaşına–
öfkelenince bizi zindana, muhafız bir-
liği komutanının evine kapattın. [11]Bir
gece ikimiz de düş gördük. Düşleri-
miz farklı anlamlar taşıyordu. [12]Ora-
da bizimle birlikte muhafız birliği ko-
mutanının kölesi İbrani bir genç vardı.
Gördüğümüz düşleri ona anlattık. Bi-
ze bir bir yorumladı. [13]Her şey onun
yorumladığı gibi çıktı: Ben görevime
döndüm, fırıncıbaşıysa asıldı."
[14]Firavun Yusuf'u çağırttı. Hemen
onu zindandan çıkardılar. Yusuf tıraş
olup giysilerini değiştirdikten sonra
firavunun huzuruna çıktı.
[15]Firavun Yusuf'a, "Bir düş gör-
düm" dedi, "Ama kimse yorumlaya-
madı. Duyduğun her düşü yorumlaya-
bildiğini işittim."
[16]Yusuf, "Ben yorumlayamam" de-
di, "Firavuna en uygun yorumu Tan-
rı yapacaktır."
[17]Firavun Yusuf'a anlatmaya başla-
dı: "Düşümde bir ırmak kıyısında du-
ruyordum. [18]Irmaktan semiz ve güzel
yedi inek çıktı. Sazlar arasında otlama-
ya başladılar. [19]Sonra arık, çirkin, cı-
lız yedi inek daha çıktı. Mısır'da onlar
kadar çirkin inek görmedim. [20]Cılız
ve çirkin inekler ilk çıkan yedi semiz
ineği yedi. [21]Ancak kötü görünüşleri
değişmedi. Sanki bir şey yememiş gibi
görünüyorlardı. Sonra uyandım.
[22]"Bir de düşümde bir sapta dolgun
ve güzel yedi başak bittiğini gördüm.
[23]Sonra solgun, cılız, doğu rüzgarının
kavurduğu yedi başak daha bitti. [24]Cı-
lız başaklar yedi güzel başağı yuttular.
Büyücülere bunu anlattım. Ama hiç-
biri yorumlayamadı."
[25]Yusuf, "Efendim, iki düş de ay-
nı anlamı taşıyor" dedi, "Tanrı ne ya-
pacağını sana bildirmiş. [26]Yedi güzel
inek yedi yıl demektir. Yedi güzel ba-
şak da yedi yıldır. Aynı anlama ge-
liyor. [27]Daha sonra çıkan yedi cılız,
çirkin inek ve doğu rüzgarının ka-
vurduğu yedi solgun başaksa yedi yıl
kıtlık olacağı anlamına gelir.
[28]"Söylediğim gibi, Tanrı ne yapa-
cağını sana göstermiş. [29]Mısır'da yedi
yıl bolluk olacak. [30]Sonra yedi yıl öy-
le bir kıtlık olacak ki, bolluk yılları hiç
anımsanmayacak. Çünkü kıtlık ülke-
yi kasıp kavuracak. [31]Ardından gelen
kıtlık bolluğu unutturacak, çünkü çok
şiddetli olacak. [32]Bu konuda iki kez
düş görmenin anlamı, Tanrı'nın kesin
kararını verdiğini ve en kısa zamanda
uygulayacağını gösteriyor.
[33]"Şimdi firavunun akıllı, bilgili bir
adam bulup onu Mısır'ın başına getir-
mesi gerekir. [34]Ülke çapında adamlar
görevlendirmeli, bunlar yedi bolluk yı-
lı boyunca ürünlerin beşte birini top-
lamalı. [35]Gelecek verimli yılların bü-
tün yiyeceğini toplasınlar, firavunun
yönetimi altında kentlerde depolayıp
korusunlar. [36]Bu yiyecek, gelecek ye-
di kıtlık yılı boyunca Mısır'da ihti-
yat olarak kullanılacak, ülke kıtlıktan
kırılmayacak."

Yusuf Mısır'ın Yöneticisi Oluyor

[37]Bu öneri firavunla görevlilerine
iyi göründü. [38]Firavun görevlilerine,
"Bu adam gibi Tanrı Ruhu'na sahip bi-
rini bulabilir miyiz?" diye sordu.
[39]Sonra Yusuf'a, "Madem Tanrı bü-
tün bunları sana açıkladı, senden daha

akıllısı, bilgilisi yoktur" dedi, [40]"Sa-
rayımın yönetimini sana vereceğim.
Bütün halkım buyruklarına uyacak.
Tahttan başka senden üstünlüğüm
olmayacak. [41]Seni bütün Mısır'a yö-
netici atıyorum." [42]Sonra mührünü
parmağından çıkarıp Yusuf'un par-
mağına taktı. Ona ince ketenden giy-
si giydirdi. Boynuna altın zincir taktı.
[43]Onu kendi yardımcısının arabasına
bindirdi. Yusuf'un önünde, "Yol açın!"
diye bağırdılar. Böylece firavun ona
bütün Mısır'ın yönetimini verdi.

[44]Firavun Yusuf'a, "Firavun benim"
dedi, "Ama Mısır'da senden izinsiz
kimse elini ayağını oynatmayacak."
[45]Yusuf'un adını Safenat-Paneah koy-
du. On Kenti'nin[z] kâhini Potifera'nın
kızı Asenat'ı da ona karı olarak verdi.
Yusuf ülkeyi boydan boya dolaştı.

[46]Yusuf firavunun hizmetine gir-
diğinde otuz yaşındaydı. Firavunun
huzurundan ayrıldıktan sonra bütün
Mısır'ı dolaştı. [47]Yedi bolluk yılı bo-
yunca toprak çok ürün verdi. [48]Yusuf
Mısır'da yedi yıl içinde yetişen bütün
ürünleri toplayıp kentlerde depoladı.
Her kente o kentin çevresindeki tarla-
larda yetişen ürünleri koydu. [49]Deni-
zin kumu kadar çok buğday depoladı;
öyle ki, ölçmekten vazgeçti. Çünkü
buğday ölçülemeyecek kadar çoktu.

[50]Kıtlık yılları başlamadan, On
Kenti'nin kâhini Potifera'nın kızı Ase-
nat Yusuf'a iki erkek çocuk doğurdu.
[51]Yusuf ilk oğlunun adını Manaşşe[a]
koydu. "Tanrı bana bütün acılarımı
ve babamın ailesini unutturdu" dedi.
[52]"Tanrı sıkıntı çektiğim ülkede beni
verimli kıldı" diyerek ikinci oğlunun
adını Efrayim[b] koydu.

[53]Mısır'da yedi bolluk yılı sona erdi.
[54]Yusuf'un söylemiş olduğu gibi yedi
kıtlık yılı başgösterdi. Bütün ülkelerde
kıtlık vardı, ama Mısır'ın her yanında
yiyecek bulunuyordu. [55]Mısırlılar aç
kalınca, yiyecek için firavuna yakardı-
lar. Firavun, "Yusuf'a gidin" dedi, "O
size ne derse öyle yapın." [56]Kıtlık bü-
tün ülkeyi sarınca, Yusuf depoları açıp
Mısırlılar'a buğday satmaya başladı.
Çünkü kıtlık Mısır'ı boydan boya ka-
vuruyordu. [57]Bütün ülkelerden insan-
lar da buğday satın almak için Mısır'a,
Yusuf'a geliyordu. Çünkü kıtlık bütün
dünyayı sarmıştı ve şiddetliydi.

Yusuf'un Kardeşleri Mısır'a Gidiyor

42 Yakup Mısır'da buğday oldu-
ğunu öğrenince, oğullarına,
"Neden birbirinize bakıp duruyorsu-
nuz?" dedi, [2]"Mısır'da buğday oldu-
ğunu duydum. Gidin, satın alın ki, ya-
şayalım, yoksa öleceğiz."

[3]Böylece Yusuf'un on kardeşi buğ-
day almak için Mısır'a gittiler. [4]Ancak
Yakup Yusuf'un kardeşi Benyamin'i
onlarla birlikte göndermedi, çünkü
oğlunun başına bir şey gelmesinden
korkuyordu. [5]Buğday satın almaya
gelenler arasında İsrail'in oğulları da
vardı. Çünkü Kenan ülkesinde de kıt-
lık hüküm sürüyordu.

[6]Yusuf ülkenin yöneticisiydi, herke-
se o buğday satıyordu. Kardeşleri ge-
lip onun önünde yere kapandılar. [7]Yu-
suf kardeşlerini görünce tanıdı. Ama
onlara yabancı gibi davranarak sert
konuştu: "Nereden geliyorsunuz?"

"Kenan ülkesinden" diye yanıtladı-
lar, "Yiyecek satın almaya geldik."

[8]Yusuf kardeşlerini tanıdıysa da
kardeşleri onu tanımadılar. [9]Yusuf
onlarla ilgili düşlerini anımsayarak,
"Siz casussunuz" dedi, "Ülkenin zayıf
noktalarını öğrenmeye geldiniz."

[10]"Aman, efendim" diye karşılık
verdiler, "Biz kulların yalnızca yiye-

z *41:45* "On Kenti": Heliopolis diye de bilinir. **a** *41:51* "Manaşşe": "Unutturan" anlamına gelir. **b** *41:52* "Efrayim": "İki kat verimli" anlamına gelir.

41:40 Elç.7:9-10 **41:54** Elç.7:11 **41:55** Yu.2:5 **42:2** Elç.7:12 **42:9** Yar.37:5-10

cek satın almaya geldik. [11]Hepimiz
aynı babanın çocuklarıyız. Biz kulla-
rın dürüst insanlarız, casus değiliz."
[12]Yusuf, "Hayır!" dedi, "Siz ülkenin
zayıf noktalarını öğrenmeye geldiniz."
[13]Kardeşleri, "Biz kulların on iki
kardeşiz" dediler, "Hepimiz Kenan
ülkesinde yaşayan aynı babanın ço-
cuklarıyız. En küçüğümüz babamızın
yanında kaldı, biri de kayboldu."
[14]Yusuf, "Söylediğim gibi" dedi,
"Casussunuz siz. [15]Sizi sınayacağım.
Firavunun başına ant içerim. Küçük
kardeşiniz de gelmedikçe, buradan
ayrılamazsınız. [16]Aranızdan birini
gönderin, kardeşinizi getirsin. Geri
kalanlarınız göz altına alınacak. An-
lattıklarınız doğru mu, değil mi, sizi
sınayacağız. Değilse, firavunun ba-
şına ant içerim ki casussunuz." [17]Üç
gün onları göz altında tuttu.
[18]Üçüncü gün, "Bir koşulla canını-
zı bağışlarım" dedi, "Ben Tanrı'dan
korkarım. [19]Dürüst olduğunuzu kanıt-
lamak için, içinizden biri göz altında
tutulduğunuz evde kalsın, ötekiler gi-
dip aç kalan ailenize buğday götürsün.
[20]Sonra küçük kardeşinizi bana geti-
rin. Böylece anlattıklarınızın doğru
olup olmadığı ortaya çıkar, ölümden
kurtulursunuz."
Kabul ettiler. [21]Birbirlerine, "Bes-
belli kardeşimize yaptığımızın ceza-
sını çekiyoruz" dediler, "Bize yalvar-
dığında nasıl sıkıntı çektiğini gördük,
ama dinlemedik. Bu sıkıntı onun için
başımıza geldi."
[22]Ruben, "Çocuğa zarar verme-
yin diye sizi uyarmadım mı?" dedi,
"Ama dinlemediniz. İşte şimdi kanı-
nın hesabı soruluyor." [23]Yusuf'un ko-
nuştuklarını anladığını farketmediler,
çünkü onunla çevirmen aracılığıyla
konuşuyorlardı.
[24]Yusuf kardeşlerinden ayrılıp ağ-
lamaya başladı. Sonra dönüp onlar-
la konuştu. Aralarından Şimon'u ala-
rak ötekilerin gözleri önünde bağladı.
[25]Sonra torbalarına buğday doldurul-
masını, paralarının torbalarına ge-
ri konulmasını, yol için kendilerine
azık verilmesini buyurdu. Bunlar ya-
pıldıktan sonra [26]buğdayları eşekleri-
ne yükleyip oradan ayrıldılar.
[27]Konakladıkları yerde içlerinden bi-
ri eşeğine yem vermek için torbasını
açınca parasını gördü. Para torbanın
ağzına konmuştu. [28]Kardeşlerine, "Pa-
ramı geri vermişler" diye seslendi, "İş-
te torbamda!" Yürekleri yerinden oy-
nadı. Titreyerek birbirlerine, "Tanrı'nın
bize bu yaptığı nedir?" dediler.
[29]Kenan ülkesine, babaları Yakup'un
yanına varınca, başlarına gelenleri ona
anlattılar: [30]"Mısır'ın yöneticisi bizim-
le sert konuştu. Bize casusmuşuz gibi
davrandı. [31]Ona, 'Biz dürüst insanla-
rız' dedik, 'Casus değiliz. [32]Hepimiz
aynı babanın çocuklarıyız. On iki kar-
deşiz; biri kayboldu, en küçüğü de Ke-
nan ülkesinde, babamızın yanında.'
[33]"Ülkenin yöneticisi, 'Dürüst ol-
duğunuzu şöyle anlayabilirim' dedi,
'Kardeşlerinizden birini yanımda bı-
rakın, buğdayı alıp aç kalan aileleri-
nize götürün. [34]Küçük kardeşinizi de
bana getirin. O zaman casus olmadı-
ğınızı, dürüst insanlar olduğunuzu
anlar, kardeşinizi size geri veririm.
Ülkede ticaret yapabilirsiniz.' "
[35]Torbalarını boşaltınca, hepsi para
kesesini torbasında buldu. Para kese-
lerini görünce hem kendileri hem ba-
baları korkuya kapıldı. [36]Yakup, "Beni
çocuklarımdan yoksun bırakıyorsu-
nuz" dedi, "Yusuf yok, Şimon yok.
Şimdi de Benyamin'i götürmek isti-
yorsunuz. Sıkıntıyı çeken hep benim."
[37]Ruben babasına, "Benyamin'i ge-
ri getirmezsem, iki oğlumu öldür" de-
di, "Onu bana teslim et, ben sana geri
getireceğim."

42:22 Yar.37:21-22

38 Ama Yakup, "Oğlumu sizinle gön-
dermeyeceğim" dedi, "Çünkü kardeşi
öldü, yalnız o kaldı. Yolda ona bir za-
rar gelirse, bu acıyla ak saçlı başımı
ölüler diyarına götürürsünüz."

Mısır'a İkinci Yolculuk

43 Kenan ülkesinde kıtlık şid-
detlenmişti. 2 Mısır'dan getiri-
len buğday tükenince Yakup, oğulla-
rına, "Yine gidin, bize biraz yiyecek
alın" dedi.
3 Yahuda, "Adam bizi sıkı sıkı uyar-
dı" diye karşılık verdi, " 'Kardeşiniz
sizinle birlikte gelmezse, yüzümü
göremezsiniz' dedi. 4 Kardeşimizi bi-
zimle gönderirsen, gider sana yiye-
cek alırız. 5 Göndermezsen gitmeyiz.
Çünkü o adam, 'Kardeşinizi birlik-
te getirmezseniz, yüzümü göremez-
siniz' dedi."
6 İsrail, "Niçin adama bir kardeşiniz
daha olduğunu söyleyerek bana bu kö-
tülüğü yaptınız?" dedi.
7 Şöyle yanıtladılar: "Adam, 'Baba-
nız hâlâ yaşıyor mu? Başka kardeşi-
niz var mı?' diye sordu. Bizimle ve
akrabalarımızla ilgili öyle sorular sor-
du ki, yanıt vermek zorunda kaldık.
Kardeşinizi getirin diyeceğini nere-
den bilebilirdik?"
8 Yahuda, babası İsrail'e, "Çocuğu
benimle gönder, gidelim" dedi, "Sen
de biz de yavrularımız da ölmez, ya-
şarız. 9 Ona ben kefil oluyorum. Beni
sorumlu say. Eğer onu geri getirmez,
önüne çıkarmazsam, ömrümce sana
karşı suçlu sayılayım. 10 Çünkü gecik-
meseydik, şimdiye dek iki kez gidip
gelmiş olurduk."
11 Bunun üzerine İsrail, "Öyleyse
gidin" dedi, "Yalnız, torbalarınıza bu
ülkenin en iyi ürünlerinden biraz pe-
lesenk, biraz bal, kitre, laden, fıstık,
badem koyun, Mısır'ın yöneticisine
armağan olarak götürün. 12 Yanınıza
iki kat para alın. Torbalarınızın ağzına
konan parayı geri götürün. Belki bir
yanlışlık olmuştur. 13 Kardeşinizi alıp
gidin, o adamın yanına dönün. 14 Her
Şeye Gücü Yeten Tanrı, adamın yü-
reğine size karşı merhamet koysun da,
adam öbür kardeşinizle Benyamin'i si-
ze geri versin. Bana gelince, çocukla-
rımdan yoksun kalacaksam kalayım."
15 Böylece kardeşler yanlarına arma-
ğanlar, iki kat para ve Benyamin'i ala-
rak hemen Mısır'a gidip Yusuf'un hu-
zuruna çıktılar. 16 Yusuf Benyamin'i
yanlarında görünce, kâhyasına, "Bu
adamları eve götür" dedi, "Bir hay-
van kesip hazırla. Çünkü öğlen be-
nimle birlikte yemek yiyecekler."
17 Kâhya Yusuf'un buyurduğu gibi
onları Yusuf'un evine götürdü. 18 Ne
var ki kardeşleri Yusuf'un evine gö-
türüldükleri için korktular. "İlk geli-
şimizde torbalarımıza konan para yü-
zünden götürülüyoruz galiba!" dediler,
"Bize saldırıp egemen olmak, bizi köle
edip eşeklerimizi almak istiyor."
19 Yusuf'un kâhyasına yaklaşıp evin
kapısında onunla konuştular: 20 "Aman,
efendim!" dediler, "Buraya ilk kez yi-
yecek satın almaya gelmiştik. 21 Ko-
nakladığımız yerde torbalarımızı açın-
ca, bir de baktık ki, paramız eksiksiz
olarak torbalarımızın ağzına konmuş.
Onu size geri getirdik. 22 Ayrıca yeni-
den yiyecek almak için yanımıza baş-
ka para da aldık. Paraları torbalarımı-
za kimin koyduğunu bilmiyoruz."
23 Kâhya, "Merak etmeyin" dedi,
"Korkmanıza gerek yok. Parayı Tan-
rınız, babanızın Tanrısı torbalarını-
za koydurmuş. Ben paranızı aldım."
Sonra Şimon'u onlara getirdi.
24 Kâhya onları Yusuf'un evine gö-
türüp ayaklarını yıkamaları için su
getirdi, eşeklerine yem verdi. 25 Kar-
deşler öğlene, Yusuf'un geleceği sa-
ate kadar armağanlarını hazırladılar.
Çünkü orada yemek yiyeceklerini
duymuşlardı.

[26]Yusuf eve gelince, getirdikleri
armağanları kendisine sunup önün-
de yere kapandılar. [27]Yusuf hatırla-
rını sorduktan sonra, "Bana sözünü
ettiğiniz yaşlı babanız iyi mi?" dedi,
"Hâlâ yaşıyor mu?"

[28]Kardeşleri, "Babamız kulun iyi"
diye yanıtladılar, "Hâlâ yaşıyor." Son-
ra saygıyla eğilip yere kapandılar.

[29]Yusuf göz gezdirirken kendisiyle
aynı anneden olan kardeşi Benyamin'i
gördü. "Bana sözünü ettiğiniz küçük
kardeşiniz bu mu?" dedi, "Tanrı sana
lütfetsin, oğlum." [30]Sonra hemen ora-
dan ayrıldı, çünkü kardeşini görünce
yüreği sızlamıştı. Ağlayacak bir yer
aradı. Odasına girip orada ağladı.

[31]Yüzünü yıkadıktan sonra dışa-
rı çıktı. Kendisini toparlayarak, "Ye-
meği getirin" dedi.

[32]Yusuf'a ayrı, kardeşlerine ay-
rı, Yusuf'la yemek yiyen Mısırlılar'a
ayrı hizmet edildi. Çünkü Mısırlı-
lar İbraniler'le birlikte yemek yemez,
bunu iğrenç sayarlardı. [33]Kardeşle-
ri Yusuf'un önünde büyükten küçü-
ğe doğru yaş sırasına göre oturdular.
Şaşkın şaşkın birbirlerine baktılar.
[34]Yusuf'un masasından onlara yemek
dağıtıldı. Benyamin'in payı ötekiler-
den beş kat fazlaydı. İçtiler, birlikte
hoş vakit geçirdiler.

Kaybolan Kâse

44 Yusuf kâhyasına, "Bu adamla-
rın torbalarına taşıyabilecek-
leri kadar yiyecek doldur" diye buyur-
du, "Her birinin parasını torbasının
ağzına koy. [2]En küçüğünün torbasına
benim gümüş kâsemi ve buğdayının
parasını koy." Kâhya Yusuf'un buy-
ruğunu yerine getirdi.

[3]Sabah erkenden adamlar eşekle-
riyle yolcu edildi. [4]Onlar kentten pek
uzaklaşmamıştı ki Yusuf kâhyasına,
"Hemen o adamların peşine düş" dedi,
"Onlara yetişince, 'Niçin iyiliğe kar-
şı kötülük yaptınız?' de, [5]'Efendimin
şarap içmek, fala bakmak için kullan-
dığı kâse değil mi bu? Bunu yapmakla
kötülük ettiniz.' " [6]Kâhya onlara yeti-
şip bu sözleri yineledi.

[7]Adamlar, "Efendim, neden böyle
konuşuyorsun?" dediler, "Bizden uzak
olsun, biz kulların böyle şey yapma-
yız. [8]Torbalarımızın ağzında bulduğu-
muz paraları Kenan ülkesinden sana
geri getirdik. Nasıl efendinin evinden
altın ya da gümüş çalarız? [9]Kulların-
dan birinde çıkarsa öldürülsün, geri
kalanlar efendimin kölesi olsun."

[10]Kâhya, "Peki, dediğiniz gibi olsun"
dedi, "Kimde çıkarsa kölem olacak, ge-
ri kalanlar suçsuz sayılacak." [11]Hemen
torbalarını indirip açtılar. [12]Kâhya bü-
yükten küçüğe doğru hepsinin torbası-
nı aradı. Kâse Benyamin'in torbasında
çıktı. [13]Kardeşleri üzüntüden giysileri-
ni yırttılar. Sonra torbalarını eşekleri-
ne yükleyip kente geri döndüler.

[14]Yahuda'yla kardeşleri Yusuf'un
evine geldiğinde, Yusuf daha evdey-
di. Önünde yere kapandılar. [15]Yusuf,
"Nedir bu yaptığınız?" dedi, "Benim
gibi birinin fala bakabileceği aklını-
za gelmedi mi?"

[16]Yahuda, "Ne diyelim, efendim?"
diye karşılık verdi, "Nasıl anlata-
lım? Kendimizi nasıl temize çıkara-
lım? Tanrı suçumuzu ortaya çıkardı.
Hepimiz köleniz artık, efendim; hem
biz hem de kendisinde kâse bulunan
kardeşimiz."

[17]Yusuf, "Benden uzak olsun!" de-
di, "Yalnız kendisinde kâse bulunan
kölem olacak. Siz esenlikle babanı-
zın yanına dönün."

Yahuda Benyamin için Yalvarıyor

[18]Yahuda yaklaşıp, "Efendim, lüt-
fen izin ver konuşayım" dedi, "Ku-
luna öfkelenme. Sen firavunla aynı
yetkiye sahipsin. [19]Efendim, biz kul-
larına sormuştun: 'Babanız ya da baş-

ka kardeşiniz var mı?' diye. [20]Biz de,
'Yaşlı bir babamız ve onun yaşlılığın-
da doğan küçük bir kardeşimiz var'
demiştik, 'O çocuğun kardeşi öldü,
kendisi annesinin tek oğlu. Babamız
onu çok sever.'
[21]"Sen de biz kullarına, 'O çocuğu
bana getirin, gözümle göreyim' de-
miştin. [22]Biz de, 'Çocuk babasından
ayrılamaz, ayrılırsa babası ölür' diye
karşılık vermiştik. [23]Sen de biz kul-
larına, 'Eğer küçük kardeşiniz sizinle
gelmezse, yüzümü bir daha göremez-
siniz' demiştin.
[24]"Kulun babamızın yanına döndü-
ğümüzde, söylediklerini ona anlattık.
[25]Babamız, 'Yine gidin, bize biraz yi-
yecek alın' dedi. [26]Ama biz, 'Gideme-
yiz' dedik, 'Ancak küçük kardeşimiz
bizimle gelirse gideriz. Küçük karde-
şimiz bizimle olmazsa o adamın yü-
zünü göremeyiz.'
[27]"Babam, biz kullarına, 'Biliyorsu-
nuz, karım bana iki erkek çocuk do-
ğurdu' dedi, [28]'Biri yanımdan ayrıldı.
Besbelli bir hayvan parçaladı, bir da-
ha göremedim onu. [29]Bunu da götü-
rürseniz ve ona bir zarar gelirse, bu
acıyla ak saçlı başımı ölüler diyarına
götürürsünüz.'
[30-31]"Efendim, şimdi babam kulu-
nun yanına döndüğümde çocuk yanı-
mızda olmazsa, babam onu görmeyin-
ce ölür. Çünkü onu yaşama bağlayan
bu çocuktur. Biz kulların da acı için-
de babamızın ak saçlı başını ölüler di-
yarına indiririz. [32]Ben kulun bu çocu-
ğa kefil oldum. Babama, 'Onu sana
geri getirmezsem, ömrümce kendimi
sana karşı suçlu sayarım' dedim.
[33]"Lütfen şimdi çocuğun yerine be-
ni kölen kabul et. Çocuk kardeşleriy-
le birlikte geri dönsün. [34]O yanımda
olmadan babamın yanına nasıl döne-
rim? Babamın başına gelecek kötülü-
ğe dayanamam."

Yusuf Kardeşlerine Kim Olduğunu Açıklıyor

45 Yusuf adamlarının önünde
kendini tutamayıp, "Herkesi
çıkarın buradan!" diye bağırdı. Ken-
dini kardeşlerine tanıttığında yanın-
da kimse olmasın istiyordu. [2]O kadar
yüksek sesle ağladı ki, Mısırlılar ağ-
layışını işitti. Bu haber firavunun ev
halkına da ulaştı.
[3]Yusuf kardeşlerine, "Ben Yusu-
f'um!" dedi, "Babam yaşıyor mu?"
Kardeşleri donup kaldı, yanıt vere-
mediler.
[4]Yusuf, "Lütfen bana yaklaşın" de-
di. Onlar yaklaşınca Yusuf şöyle de-
vam etti: "Mısır'a sattığınız karde-
şiniz Yusuf benim. [5]Beni buraya
sattığınız için üzülmeyin. Kendini-
zi suçlamayın. Tanrı insanlığı koru-
mak için beni önden gönderdi. [6]Çün-
kü iki yıldır ülkede kıtlık var, beş yıl
daha sürecek. Kimse çift süremeye-
cek, ekin biçemeyecek. [7]Tanrı yeryü-
zünde soyunuzu korumak ve harika
biçimde canınızı kurtarmak için be-
ni önünüzden gönderdi. [8]Beni bura-
ya gönderen siz değilsiniz, Tanrı'dır.
Beni firavunun başdanışmanı, sara-
yının efendisi, bütün Mısır ülkesinin
yöneticisi yaptı. [9]Hemen babamın ya-
nına gidin, ona oğlun Yusuf şöyle di-
yor deyin: 'Tanrı beni Mısır ülkesi-
ne yönetici yaptı. Durma, yanıma gel.
[10]Goşen bölgesine yerleşirsin; çocuk-
ların, torunların, davarların, sığırların
ve sahip olduğun her şeyle birlikte ya-
kınımda olursun. [11]Orada sana baka-
rım, çünkü kıtlık beş yıl daha sürecek.
Yoksa sen de ailen ve sana bağlı olan
herkes de perişan olursunuz.'
[12]"Hepiniz gözlerinizle görüyorsu-
nuz, kardeşim Benyamin, sen de gö-
rüyorsun konuşanın gerçekten ben
olduğumu. [13]Mısır'da ne denli güç-

45:1-3 Elç.7:13 **45:9-11** Elç.7:14

lü olduğumu ve bütün gördüklerinizi
babama anlatın. Babamı hemen bu-
raya getirin."
14Sonra kardeşi Benyamin'in boy-
nuna sarılıp ağladı. Benyamin de ağ-
layarak ona sarıldı. 15Yusuf ağlayarak
bütün kardeşlerini öptü. Sonra kar-
deşleri onunla konuşmaya başladı.
16Yusuf'un kardeşlerinin geldiği ha-
beri firavunun sarayına ulaşınca, fira-
vunla görevlileri hoşnut oldu. 17Fira-
vun Yusuf'a şöyle dedi: "Kardeşlerine
de ki, 'Hayvanlarınızı yükleyip Ke-
nan ülkesine gidin. 18Babanızı ve ai-
lelerinizi buraya getirin. Size Mısır'ın
en iyi topraklarını vereceğim. Ülke-
nin kaymağını yiyeceksiniz.' 19Onla-
ra ayrıca şöyle demeni de buyuruyo-
rum: 'Çocuklarınızla karılarınız için
Mısır'dan arabalar alın, babanızla bir-
likte buraya gelin. 20Gözünüz arka-
da kalmasın, çünkü Mısır'da en iyi ne
varsa sizin olacak.' "
21İsrail'in oğulları söyleneni yaptı.
Firavunun buyruğu üzerine Yusuf on-
lara araba ve yol için azık verdi. 22Hep-
sine birer kat yedek giysi, Benyamin'e
ise üç yüz parça gümüşle beş kat ye-
dek giysi verdi. 23Böylece babasına
Mısır'da en iyi ne varsa hepsiyle yüklü
on eşek, yolculuk için buğday, ekmek
ve azık yüklü on dişi eşek gönderdi.
24Kardeşlerini yolcu ederken onlara,
"Yolda kavga etmeyin" dedi.
25Yusuf'un kardeşleri Mısır'dan ayrı-
lıp Kenan ülkesine, babaları Yakup'un
yanına döndüler. 26Ona, "Yusuf yaşı-
yor!" dediler, "Üstelik Mısır'ın yöne-
ticisi olmuş." Babaları donup kaldı,
onlara inanmadı. 27Yusuf'un kendi-
lerine bütün söylediklerini anlattı-
lar. Kendisini Mısır'a götürmek için
Yusuf'un gönderdiği arabaları görün-
ce, Yakup'un keyfi yerine geldi. 28"Ta-
mam!" dedi, "Oğlum Yusuf yaşıyor.
Ölmeden önce gidip onu göreceğim."

Yakup Mısır'a Gidiyor

46 İsrail sahip olduğu her şey-
le birlikte yola çıktı. Beer-
Şeva'ya varınca, orada babası İshak'ın
Tanrısı'na kurbanlar kesti. 2O gece
Tanrı bir görümde İsrail'e, "Yakup,
Yakup!" diye seslendi.
Yakup, "Buradayım" diye yanıtladı.
3Tanrı, "Ben Tanrı'yım, babanın
Tanrısı" dedi, "Mısır'a gitmekten çe-
kinme. Soyunu orada büyük bir ulus
yapacağım. 4Seninle birlikte Mısır'a
gelecek, soyunu bu ülkeye geri geti-
receğim. Senin gözlerini Yusuf'un el-
leri kapayacak."
5Yakup Beer-Şeva'dan ayrıldı. Oğul-
ları Yakup'u –İsrail'i– götürmek üzere
firavunun gönderdiği arabalara onu,
kendi çocuklarıyla karılarını bindir-
diler. 6-7Yakup, bütün ailesini –oğul-
larını, kızlarını, torunlarını– hayvan-
larını ve Kenan ülkesinde kazandığı
malları yanına alarak Mısır'a gitti.
8İsrail'in Mısır'a giden oğullarının
–Yakup'la oğullarının– adları şunlardır:
Yakup'un ilk oğlu Ruben.
9 Ruben'in oğulları:
Hanok, Pallu, Hesron, Karmi.
10 Şimon'un oğulları:
Yemuel, Yamin, Ohat, Yakin, Sohar
ve Kenanlı bir kadının oğlu Şaul.
11 Levi'nin oğulları:
Gerşon, Kehat, Merari.
12 Yahuda'nın oğulları:
Er, Onan, Şela, Peres, Zerah.
Ancak Er'le Onan Kenan ülkesinde
ölmüştü.
Peres'in oğulları:
Hesron, Hamul.
13 İssakar'ın oğulları:
Tola, Puvva, Yov, Şimron.
14 Zevulun'un oğulları:
Seret, Elon, Yahleel.
15Bunlar Lea'nın Yakup'a doğur-
duğu oğullardır. Lea onları ve kızı

46:6-7 Elç.7:15

Dina'yı Paddan-Aram'da doğurmuş-
tu. Yakup'un bu oğullarıyla kızları
toplam otuz üç kişiydi.
16 Gad'ın oğulları:
Sifyon, Hagi, Şuni, Esbon, Eri, Aro-
di, Areli.
17 Aşer'in çocukları:
Yimna, Yişva, Yişvi, Beria; kızkar-
deşleri Serah.
Beria'nın oğulları:
Hever, Malkiel.
18 Bunlar Lavan'ın kızı Lea'ya ver-
diği Zilpa'nın Yakup'a doğurduğu ço-
cuklardır. Toplam on altı kişiydiler.
19 Yakup'un karısı Rahel'in oğulları:
Yusuf, Benyamin. 20 Yusuf'un Mı-
sır'da On Kenti[c] kâhini Potifera'nın
kızı Asenat'tan Manaşşe ve Efrayim
adında iki oğlu oldu.
21 Benyamin'in oğulları:
Bala, Beker, Aşbel, Gera, Naaman,
Ehi, Roş, Muppim, Huppim, Ard.
22 Bunlar Rahel'in Yakup'a doğur-
duğu çocuklardır. Toplam on dört
kişiydiler.
23 Dan'ın oğlu:
Huşim.
24 Naftali'nin oğulları:
Yahseel, Guni, Yeser, Şillem.
25 Bunlar Lavan'ın, kızı Rahel'e ver-
diği Bilha'nın Yakup'a doğurduğu ço-
cuklardır. Toplam yedi kişiydiler.

Yakupoğulları Goşen'e Yerleşiyor

26 Oğullarının karıları dışında Ya-
kup'un soyundan gelen ve onunla bir-
likte Mısır'a gidenler toplam altmış al-
tı kişiydi. Bunların hepsi Yakup'tan
olmuştu. 27 Yusuf'un Mısır'da doğan
iki oğluyla birlikte Mısır'a göçen Ya-
kup ailesi toplam yetmiş kişiydi.
28 Yakup Goşen yolunu gösterme-
si için Yahuda'yı önden Yusuf'a gön-
derdi. Onlar Goşen'e varınca, 29 Yusuf
arabasını hazırlayıp babası İsrail'i kar-
şılamak üzere Goşen'e gitti. Babasını
görür görmez boynuna sarılıp uzun
uzun ağladı.
30 İsrail Yusuf'a, "Yüzünü gördüm
ya, artık ölsem de gam yemem" dedi,
"Yaşıyorsun!"
31 Yusuf kardeşleriyle babasının ev
halkına şöyle dedi: "Gidip firavuna
haber vereyim, 'Kenan ülkesinde ya-
şayan kardeşlerimle babamın ev hal-
kı yanıma geldi' diyeyim. 32 Çoban ol-
duğunuzu, hayvancılık yaptığınızı, bu
yüzden davarlarınızla sığırlarınızı ve
her şeyinizi birlikte getirdiğinizi anla-
tayım. 33 Firavun sizi çağırıp da, 'Ne iş
yaparsınız?' diye sorarsa, 34 'Atalarımız
gibi biz de çocukluktan beri hayvancı-
lık yapıyoruz' dersiniz. Öyle deyin ki,
sizi Goşen bölgesine yerleştirsin. Çün-
kü Mısırlılar çobanlardan iğrenir."

47 Yusuf gidip firavuna, "Ba-
bamla kardeşlerim davarları,
sığırları ve bütün eşyalarıyla Kenan
ülkesinden geldiler" diye haber verdi,
"Şu anda Goşen bölgesindeler." 2 Son-
ra kardeşlerinden beşini seçerek fira-
vunun huzuruna çıkardı.
3 Firavun Yusuf'un kardeşlerine,
"Ne iş yapıyorsunuz?" diye sordu.
"Biz kulların atalarımız gibi çoba-
nız" diye yanıtladılar, 4 "Bu ülkeye ge-
çici bir süre için geldik. Çünkü Kenan
ülkesinde şiddetli kıtlık var. Davarla-
rımız için otlak bulamıyoruz. İzin ver,
Goşen bölgesine yerleşelim."
5 Firavun Yusuf'a, "Babanla kar-
deşlerin yanına geldiler" dedi, 6 "Mı-
sır ülkesi senin sayılır. Onları ülkenin
en iyi yerine yerleştir. Goşen bölgesi-
ne yerleşsinler. Sence aralarında bece-
rikli olanlar varsa, davarlarıma bak-
makla görevlendir."
7 Yusuf babası Yakup'u getirip fira-
vunun huzuruna çıkardı. Yakup fi-
ravunu kutsadı. 8 Firavun, Yakup'a,
"Kaç yaşındasın?" diye sordu.

c *46:20* "On Kenti": Heliopolis diye de bilinir. **46:20** Yar.41:50-52 **46:27** Elç.7:14

9Yakup, "Gurbet yıllarım yüz otuz
yılı buldu" diye yanıtladı, "Ama yıllar
çabuk ve zorlu geçti. Atalarımın gurbet
yılları kadar uzun sürmedi." 10Sonra
firavunu kutsayıp huzurundan ayrıldı.
11Yusuf babasıyla kardeşlerini Mısır'a yerleştirdi; firavunun buyruğu uyarınca onlara ülkenin en iyi yerinde,
Ramses bölgesinde mülk verdi. 12Ayrı-
ca babasıyla kardeşlerine ve babasının ev halkına, sahip oldukları çocukların sayısına göre yiyecek sağladı.

Kıtlık Şiddetleniyor

13Kıtlık öyle şiddetlendi ki, hiçbir ülkede yiyecek bulunmaz oldu. Mısır ve Kenan ülkeleri kıtlıktan kırılı-
yordu. 14Yusuf sattığı buğdaya karşı-
lık Mısır ve Kenan'daki bütün paraları toplayıp firavunun sarayına götürdü.
15Mısır ve Kenan'da para tükenince Mısırlılar Yusuf'a giderek, "Bize yiyecek ver" dediler, "Gözünün önünde ölelim mi? Paramız bitti."
16Yusuf, "Paranız bittiyse, davarlarınızı getirin" dedi, "Onlara karşılık size yiyecek vereyim." 17Böylece da-
varlarını Yusuf'a getirdiler. Yusuf atlara, davar ve sığır sürülerine, eşeklere karşılık onlara yiyecek verdi. Bir yıl boyunca hayvanlarına karşılık onlara yiyecek sağladı.
18O yıl geçince, ikinci yıl yine geldiler. Yusuf'a, "Efendim, gerçeği senden saklayacak değiliz" dediler, "Paramız tükendi, davarlarımızı da sana verdik. Canımızdan ve toprağımızdan başka verecek bir şeyimiz kalma-
dı. 19Gözünün önünde ölelim mi? Top-
rağımız çöle mi dönsün? Canımıza ve toprağımıza karşılık bize yiyecek sat. Toprağımızla birlikte firavunun kölesi olalım. Bize tohum ver ki ölmeyelim, yaşayalım; toprak da çöle dönmesin."

20Böylece Yusuf Mısır'daki bütün toprakları firavun için satın aldı. Mısırlılar'ın hepsi tarlalarını sattılar, çünkü kıtlık onları buna zorluyordu. Toprakların tümü firavunun ol-
du. 21Yusuf Mısır'ın bir ucundan öbür ucuna kadar bütün halkı köleleştirdi[ç].
22Yalnız kâhinlerin toprağını satın almadı. Çünkü onlar firavundan aylık alıyor, firavunun bağladığı aylıkla geçiniyorlardı. Bu yüzden topraklarını satmadılar.
23Yusuf halka, "Sizi de toprağınızı da firavun için satın aldım" dedi,
"İşte size tohum, toprağı ekin. 24Ürün devşirdiğinizde, beşte birini firavuna vereceksiniz. Beşte dördünü ise tohumluk olarak kullanacak ve ailelerinizle, çocuklarınızla yiyeceksiniz."
25"Canımızı kurtardın" diye karşılık verdiler, "Efendimizin gözünde lütuf bulalım. Firavunun kölesi oluruz."
26Yusuf ürünün beşte birinin firavuna verilmesini Mısır'da toprak yasası yaptı. Bu yasa bugün de yürürlüktedir. Yalnız kâhinlerin toprağı firavuna verilmedi.
27İsrail Mısır'da Goşen bölgesine yerleşti. Orada mülk sahibi oldular, çoğalıp arttılar.
28Yakup Mısır'da on yedi yıl yaşadı. Ömrü toplam yüz kırk yedi yıl sür-
dü. 29Ölümü yaklaşınca, oğlu Yusuf'u çağırıp, "Eğer benden hoşnut kaldınsa, lütfen elini uyluğumun altına koy" dedi, "Bana sevgi ve sadakat göstereceğine söz ver. Lütfen beni Mısır'da gömme.
30Atalarıma kavuştuğum zaman beni Mısır'dan çıkarıp onların yanına göm."
Yusuf, "Dediğin gibi yapacağım" diye karşılık verdi.
31İsrail, "Ant iç" dedi. Yusuf ant içti. İsrail yatağının başı ucunda eğilip[d] RAB'be tapındı.

ç *47:21* Septuaginta, Samiriye Tevratı "Köleleştirdi", Masoretik metin "Kentlere göçtürdü".
d *47:31* "Yatağının başı ucunda eğilip" ya da "Değneğinin ucuna yaslanıp".
47:29-30 Yar.49:29-32; 50:6 **47:31** İbr.11:21

Yakup Efrayim'le Manaşşe'yi Kutsuyor

48 Bir süre sonra, "Baban has-
ta" diye Yusuf'a haber geldi.
Yusuf iki oğlu Manaşşe'yle Efrayim'i
yanına alıp yola çıktı. 2 Yakup'a, "Oğ-
lun Yusuf geliyor" diye haber verdi-
ler. İsrail kendini toparlayıp yatağın-
da oturdu.
3 Yusuf'a, "Her Şeye Gücü Yeten
Tanrı Kenan ülkesinde, Luz'da bana
görünerek beni kutsadı" dedi, 4 "Ba-
na, 'Seni verimli kılacak, çoğaltaca-
ğım' dedi, 'Soyundan birçok ulus do-
ğuracağım. Senden sonra bu ülkeyi
sonsuza dek mülk olarak senin soyu-
na vereceğim.'
5 "Ben Mısır'a gelmeden önce bu-
rada doğan iki oğlun benim sayı-
lır. Efrayim'le Manaşşe benim için
Ruben'le Şimon gibidir. 6 Onlardan
sonra doğacak çocuklar senin olsun.
Efrayim'le Manaşşe'den onlara miras
geçecek. 7 Ben Paddan'dan dönerken
Rahel Kenan ülkesinde, Efrat'a var-
madan yolda yanımda öldü. Çok üzül-
düm, onu orada Efrat'a –Beytlehem'e–
giden yolun kenarına gömdüm."
8 İsrail, Yusuf'un oğullarını görün-
ce, "Bunlar kim?" diye sordu.
9 Yusuf, "Oğullarım" diye yanıtladı,
"Tanrı onları bana Mısır'da verdi."

İsrail, "Lütfen onları yanıma getir, kutsayayım" dedi.

10 İsrail'in gözleri yaşlılıktan zayıf-
lamıştı, göremiyordu. Yusuf oğulla-
rını onun yanına götürdü. Babası on-
ları öpüp kucakladı.
11 Sonra Yusuf'a, "Senin yüzünü
göreceğimi hiç sanmıyordum" dedi,
"Ama işte Tanrı bana soyunu bile gös-
terdi."
12 Yusuf oğullarını babasının kuca-
ğından alıp onun önünde yere kapan-
dı. 13 Sonra Efrayim'i sağına alarak
İsrail'in sol eline, Manaşşe'yi soluna
alarak İsrail'in sağ eline yaklaştırdı.
14 İsrail ellerini çapraz olarak uzattı,
sağ elini küçük olan Efrayim'in, sol
elini Manaşşe'nin başına koydu. Oy-
sa ilkin Manaşşe doğmuştu.
15 Sonra Yusuf'u kutsayarak şöyle
dedi:

"Atalarım İbrahim'in, İshak'ın
hizmet ettiği,
Bugüne dek yaşamım boyunca
bana çobanlık eden Tanrı,
16 Beni bütün kötülüklerden
kurtaran melek bu gençleri
kutsasın!
Adım ve atalarım İbrahim'le
İshak'ın adları bu gençlerle
yaşasın!
Yeryüzünde çoğaldıkça
çoğalsınlar."

17 Yusuf, babasının sağ elini Efra-
yim'in başına koyduğunu görünce,
bundan hoşlanmadı. Babasının eli-
ni Efrayim'in başından kaldırıp Ma-
naşşe'nin başına koymak istedi. 18 "Ba-
ba, öyle değil" dedi, "İlkin Manaşşe
doğdu. Sağ elini onun başına koy."
19 Ancak babası bunu istemedi. "Bi-
liyorum oğlum, biliyorum" dedi, "Ma-
naşşe de büyük bir halk olacak. Ama
küçük kardeşi daha büyük bir halk
olacak, soyundan birçok ulus doğa-
cak." 20 O gün onları kutsayarak şöy-
le dedi:

"İsrailliler, 'Tanrı seni Efrayim
ve Manaşşe gibi yapsın'
Diyerek sizin adınızla
kutsayacaklar."

Böylece Yakup Efrayim'i Manaşşe'nin önüne geçirdi.

21 İsrail Yusuf'a, "Ben ölmek üzere-
yim" dedi, "Tanrı sizinle olacak. Sizi
atalarınızın toprağına geri götürecek.
22 Sana kardeşlerinden bir pay fazla
veriyorum; onu Amorlular'dan kılı-
cımla, yayımla aldım."

48:3-4 Yar.28:13-14 **48:7** Yar.35:16-19 **48:20** İbr.11:21

Yakup'un Son Sözleri

49 Yakup oğullarını çağırarak, "Yanıma toplanın" dedi, "Gelecekte size neler olacağını anlatayım.

2 "Yakupoğulları, toplanın ve
dinleyin,
Babanız İsrail'e kulak verin.

3 "Ruben, sen benim ilk oğlum,
gücümsün,
Kudretimin ilk ürünüsün,
Saygı ve güç bakımından en
üstünsün.
4 Ama su gibi oynaksın,
Üstün olmayacaksın artık.
Çünkü babanın yatağına girip
Onu kirlettin.
Döşeğimi rezil ettin.

5 "Şimon'la Levi kardeştir,
Kılıçları şiddet kusar.
6 Gizli tasarılarına ortak olmam,
Toplantılarına katılmam.
Çünkü öfkelenince adam
öldürdüler,
Canları istedikçe sığırları
sakatladılar.
7 Lanet olsun öfkelerine,
Çünkü şiddetlidir.
Lanet olsun gazaplarına,
Çünkü zalimcedir.
Onları Yakup'ta bölecek
Ve İsrail'de dağıtacağım.

8 "Yahuda, kardeşlerin seni
övecek,
Düşmanlarının ensesinde
olacak elin.
Kardeşlerin önünde eğilecek.
9 Yahuda bir aslan yavrusudur.
Oğlum benim! Avından dönüp
yere çömelir,
Aslan gibi, dişi bir aslan gibi
yatarsın.
Kim onu uyandırmaya cesaret
edebilir?
10 Sahibi[e] gelene kadar
Krallık asası Yahuda'nın
elinden çıkmayacak,
Yönetim hep onun soyunda
kalacak,
Uluslar onun sözünü
dinleyecek.
11 Eşeğini bir asmaya,
Sıpasını seçme bir dala
bağlayacak;
Giysilerini şarapta,
Kaftanını üzümün kızıl
kanında yıkayacak.
12 Gözleri şaraptan kızıl,
Dişleri sütten beyaz olacak.

13 "Zevulun deniz kıyısında
yaşayacak,
Liman olacak gemilere,
Sınırı Sayda'ya dek uzanacak.

14 "İssakar semerler arasında yatan
güçlü eşek gibidir;
15 Ne zaman dinlenecek iyi bir yer,
Hoşuna giden bir ülke görse,
Yüklenmek için sırtını eğer,
Angaryaya katlanır.

16 "Dan kendi halkını yönetecek,
Bir İsrail oymağı gibi.
17 Yol kenarında bir yılan,
Toprak yolda bir engerek
olacak;
Atın topuklarını ısırıp
Atlıyı sırtüstü düşüren bir
engerek.

18 "Ben senin kurtarışını
bekliyorum, ya RAB.

19 "Gad akıncıların saldırısına
uğrayacak,
Ama onların topuklarına
saldıracak.

e ***49:10*** "Sahibi" ya da "Şilo" veya "Şilo'ya". **49:9** Say.24:9; Va.5:5

20 "Zengin yemekler olacak Aşer'de,
Krallara yaraşır lezzetli
yiyecekler yetiştirecek Aşer.

21 "Naftali salıverilmiş geyiğe
benzer,
Sevimli yavrular doğurur.

22 "Yusuf meyveli bir dal gibidir,
Kaynak kıyısında verimli bir
dal gibi,
Filizleri duvarların üzerinden
aşar.
23 Okçular acımadan saldırdı ona.
Düşmanca savurdular oklarını
üzerine.
24 Ama onun yayı sağlam,
Kolları esnek çıktı;
Yakup'un güçlü Tanrısı,
İsrail'in Kayası, Çobanı olan
Tanrı sayesinde.
25 Sana yardım eden babanın
Tanrısı'dır,
Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'dır
seni kutsayan.
Yukarıdaki göklerin
Ve aşağıdaki denizlerin
bereketiyle,
Memelerin, rahimlerin
bereketiyle O'dur seni
kutsayan.
26 Babanın kutsamaları ebedi
dağların nimetlerinden,
Ebedi tepelerin bolluğundan
daha yücedir;
Yusuf'un başı üzerinde,
Kardeşleri arasında önder
olanın üstünde olacak.

27 "Benyamin aç kurda benzer;
Sabah avını yer,
Akşam ganimeti paylaşır."

28 İsrail'in on iki oymağı bunlardır.
Babaları onları kutsarken bunları söy-
ledi. Her birini uygun biçimde kutsadı.

Yakup'un Ölümü

29-30 Sonra Yakup oğullarına şu buy-
rukları verdi: "Ben ölmek, halkıma
kavuşmak üzereyim. Beni Kenan ül-
kesinde atalarımın yanına, Mamre ya-
kınlarında Hititli* Efron'un tarlasın-
daki mağaraya, Makpela Tarlası'ndaki
mağaraya gömün. İbrahim o mağarayı
mezar yapmak üzere Hititli Efron'dan
tarlasıyla birlikte satın almıştı. 31 İbra-
him'le karısı Sara, İshak'la karısı Re-
beka oraya gömüldüler. Lea'yı da ben
oraya gömdüm. 32 Tarla ile içindeki
mağara Hititler'den satın alındı."
33 Yakup oğullarına verdiği buyruk-
ları bitirince, ayaklarını yatağın içi-
ne çekti, son soluğunu vererek halkı-
na kavuştu.

Yakup'un Gömülüşü

50 Yusuf kendini babasının üze-
rine attı, ağlayarak onu öptü.
2 Babasının cesedini mumyalamala-
rı için özel hekimlerine buyruk verdi.
Hekimler İsrail'i mumyaladılar. 3 Bu iş
kırk gün sürdü. Mumyalama için bu
süre gerekliydi. Mısırlılar İsrail için
yetmiş gün yas tuttu.
4 Yas günleri geçince, Yusuf firavu-
nun ev halkına, "Eğer benden hoşnut
kaldınızsa, lütfen firavunla konuşun"
dedi, 5 "Babam bana ant içirdi: 'Ölmek
üzereyim. Beni Kenan ülkesinde ken-
dim için kazdırdığım mezara göme-
ceksin' dedi. Şimdi lütfen firavuna
bildirin, izin versin gideyim, babamı
gömüp geleyim."
6 Firavun, "Git, babanı göm, andını
yerine getir" dedi.
7 Böylece Yusuf babasını gömme-
ye gitti. Firavunun bütün görevlile-
ri, sarayın ve Mısır'ın ileri gelenleri
ona eşlik etti. 8 Yusuf'un bütün aile-
si, kardeşleri, babasının ev halkı da
onunla birlikteydi. Yalnız çocukları,

49:29-30 Yar.23:3-20 **49:31** Yar.25:9-10 **49:31** Yar.35:29 **49:33** Elç.7:15 **50:5** Yar.47:29-31

davarlarla sığırları Goşen'de bıraktı-
lar. [9]Arabalarla atlılar da onları izledi.
Büyük bir alay oluşturdular.
[10]Şeria Irmağı'nın doğusunda Atat
Harmanı'na varınca, yüksek sesle, acı
acı ağıt yaktılar. Yusuf babası için ye-
di gün yas tuttu. [11]O bölgede yaşayan
Kenanlılar, Atat Harmanı'ndaki yası
görünce, "Mısırlılar ne kadar hüzün-
lü yas tutuyor!" dediler. Bu yüzden,
Şeria Irmağı'nın doğusundaki bu ye-
re Avel-Misrayim[f] adı verildi.
[12]Yakup'un oğulları, babalarının
vermiş olduğu buyruğu tam tamına
yerine getirdiler. [13]Onu Kenan ülkesi-
ne götürüp Mamre yakınlarında Mak-
pela Tarlası'ndaki mağaraya gömdü-
ler. O mağarayı mezar yapmak üzere
tarlayla birlikte Hititli* Efron'dan İb-
rahim satın almıştı. [14]Yusuf babasını
gömdükten sonra, kendisi, kardeşleri
ve onunla birlikte babasını gömmeye
gelenlerin hepsi Mısır'a döndüler.

Yusuf Kardeşlerine Güven Veriyor

[15]Babalarının ölümünden sonra
Yusuf'un kardeşleri, "Belki Yusuf bi-
ze kin besliyordur" dediler, "Ya ona
yaptığımız kötülüğe karşılık bizden
öç almaya kalkarsa?" [16-17]Böylece Yu-
suf'a haber gönderdiler: "Babamız öl-
meden önce Yusuf'a şöyle deyin diye
buyurmuştu: 'Kardeşlerin sana kö-
tülük yaptılar, lütfen onların suçu-
nu, günahını bağışla.' Ne olur şim-
di günahımızı bağışla. Biz babanın
Tanrısı'nın kullarıyız." Yusuf bu ha-
beri alınca ağladı.
[18]Bunun üzerine kardeşleri gidip
onun önünde yere kapanarak, "Senin
köleniz" dediler.
[19]Yusuf, "Korkmayın" dedi, "Ben
Tanrı mıyım? [20]Siz bana kötülük dü-
şündünüz, ama Tanrı bugün olduğu
gibi birçok halkın yaşamını koru-
mak için o kötülüğü iyiliğe çevirdi.
[21]Korkmanıza gerek yok, size de ço-
cuklarınıza da bakacağım." Yürekle-
rine dokunacak güzel sözlerle onlara
güven verdi.

Yusuf'un Ölümü

[22]Yusuf'la babasının ev halkı Mısır'a
yerleştiler. Yusuf yüz on yıl yaşa-
dı. [23]Efrayim'in üç göbek çocukları-
nı gördü. Manaşşe'nin oğlu Makir'in
çocukları onun elinde doğdu.
[24]Yusuf yakınlarına, "Ben ölmek
üzereyim" dedi, "Ama Tanrı kesinlik-
le size yardım edecek; sizi İbrahim'e,
İshak'a, Yakup'a ant içerek söz verdiği
topraklara götürecek." [25]Sonra onla-
ra ant içirerek, "Tanrı kesinlikle size
yardım edecek" dedi, "O zaman ke-
miklerimi buradan götürürsünüz."
[26]Yusuf yüz on yaşında öldü. Onu
mumyalayıp Mısır'da bir tabuta koy-
dular.

f *50:11* "Avel-Misrayim": "Mısırlılar'ın yası" ya da "Mısırlılar'ın çayırı" anlamına gelir.
50:13 Elç.7:16 **50:25** Çık.13:19; Yşu.24:32; İbr.11:22

MISIR'DAN ÇIKIŞ

GİRİŞ

Mısır'dan Çıkış Kitabı, İsrail halkının yaklaşık 3500 yıl önce köle oldukları Mısır'dan ayrılmalarını anlatır. Kitap dört ana bölüme ayrılabilir:

1. *İsrailliler'in kölelikten kurtulması.*
2. *Sina Dağı'na yaptıkları yolculuk.*
3. *Tanrı'nın Sina Dağı'nda halkıyla yaptığı antlaşma. (Bu antlaşma yaşamlarına ışık tutacak ahlaksal, sosyal ve dinsel yasaları içermekteydi.)*
4. *Tapınma yerinin yapımı, döşenmesi, Tanrı'ya tapınma, kâhinlerle ilgili yasalar.*

Kitap, her şeyden önce Tanrı'nın halkını kölelikten kurtarıp geleceğe umutla bakan bir ulus kılmak için neler yaptığını anlatır.

Kitabın odağındaki kişi, Tanrı'nın halkını Mısır'dan çıkarmaya öncülük etsin diye seçtiği Musa'dır. 20. bölümde geçen On Buyruk kitabın en iyi bilinen konularındandır.

Ana Hatlar:

1:1-15:21 İsrailliler'in Mısır'dan kurtulması
- *a. 1:1-22 Mısır'da kölelik*
- *b. 2:1-4:31 Musa'nın doğumu ve gençlik yılları*
- *c. 5:1-11:10 Musa'yla Harun'un firavuna meydan okuması*
- *ç. 12:1-15:21 Fısıh kurbanı ve Mısır'dan çıkış*

15:22-18:27 Kamış Denizi'nden Sina Dağı'na göç
19:1-24:18 Sina Dağı'nda yapılan antlaşma
25:1-40:38 Buluşma Çadırı'yla tapınma kuralları

İsrailliler Mısır'da Baskı Görüyor

1 Yakup'la birlikte aileleriyle Mısır'a
giden İsrailoğulları'nın adları şun-
lardır: 2 Ruben, Şimon, Levi, Yahuda,
3 İssakar, Zevulun, Benyamin, 4 Dan,
Naftali, Gad, Aşer. 5 Yakup'un soyun-
dan gelenler toplam yetmiş kişiydi.
Yusuf zaten Mısır'daydı.
6 Zamanla Yusuf, kardeşleri ve o
kuşağın hepsi öldü. 7 Ama soyları art-
tı; üreyip çoğaldılar, gittikçe büyüdü-
ler, ülke onlarla dolup taştı.
8 Sonra Yusuf hakkında bilgisi
olmayan yeni bir kral Mısır'da tah-
ta çıktı. 9 Halkına, "Bakın, İsrailli-
ler sayıca bizden daha çok" dedi,
10 "Gelin, onlara karşı aklımızı kul-
lanalım, yoksa daha da çoğalırlar;
bir savaş çıkarsa, düşmanlarımıza
katılıp bize karşı savaşır, ülkeyi terk
ederler."

1:1-4 Yar.46:8-27 **1:7** Elç.7:17 **1:8** Elç.7:18 **1:10** Elç.7:19

11 Böylece Mısırlılar İsrailliler'in
başına onları ağır işlere koşacak an-
garyacılar atadılar. İsrailliler firavun
için Pitom ve Ramses adında ambar-
lı kentler yaptılar. 12 Ama Mısırlılar
baskı yaptıkça İsrailliler daha da ço-
ğalarak bölgeye yayıldılar. Mısırlılar
korkuya kapılarak 13 İsrailliler'i aman-
sızca çalıştırdılar. 14 Her türlü tarla işi,
harç ve kerpiç yapımı gibi ağır işlerle
yaşamı onlara zehir ettiler. Bütün işle-
rinde onları amansızca kullandılar.

15 Mısır Kralı, Şifra ve Pua adında-
ki İbrani ebelere şöyle dedi: 16 "İbra-
ni kadınlarını doğum sandalyesinde
doğurturken iyi bakın; çocuk erkekse
öldürün, kızsa dokunmayın." 17 Ama
ebeler Tanrı'dan korkan kimseler-
di, Mısır Kralı'nın buyruğuna uyma-
yarak erkek çocukları sağ bıraktılar.
18 Bunun üzerine Mısır Kralı ebeleri
çağırtıp, "Niçin yaptınız bunu?" di-
ye sordu, "Neden erkek çocukları sağ
bıraktınız?"

19 Ebeler, "İbrani kadınlar Mısırlı
kadınlara benzemiyor" diye yanıtla-
dılar, "Çok güçlüler. Daha ebe gelme-
den doğuruyorlar."

20 Tanrı ebelere iyilik etti. Halk ço-
ğaldıkça çoğaldı. 21 Ebeler kendisin-
den korktukları için Tanrı onları ev
bark sahibi yaptı.

22 Bunun üzerine firavun bütün hal-
kına buyruk verdi: "Doğan her İbrani
erkek çocuk Nil'e atılacak, kızlar sağ
bırakılacak."

Musa'nın Doğumu

2 Levili bir adam kendi oymağından
bir kızla evlendi. 2 Kadın gebe kal-
dı ve bir erkek çocuk doğurdu. Güzel
bir çocuk olduğunu görünce, onu üç ay
gizledi. 3 Daha fazla gizleyemeyeceği-
ni anlayınca, hasır bir sepet alıp kat-
ran ve ziftle sıvadı. İçine çocuğu yer-
leştirip Nil kıyısındaki sazlığa bıraktı.
4 Çocuğun ablası kardeşine ne olacağı-
nı görmek için uzaktan gözlüyordu.

5 O sırada firavunun kızı yıkanmak
için ırmağa indi. Hizmetçileri ırmak
kıyısında yürüyorlardı. Sazların ara-
sındaki sepeti görünce, firavunun kızı
onu getirmesi için hizmetçisini gön-
derdi. 6 Sepeti açınca ağlayan çocuğu
gördü. Ona acıyarak, "Bu bir İbrani
çocuğu" dedi.

7 Çocuğun ablası firavunun kızına,
"Gidip bir İbrani sütnine çağırayım
mı?" diye sordu, "Senin için bebeği
emzirsin."

8 Firavunun kızı, "Olur" diye yanıt-
ladı. Kız gidip bebeğin annesini çağır-
dı. 9 Firavunun kızı kadına, "Bu bebe-
ği al, benim için emzir, ücretin neyse
veririm" dedi. Kadın bebeği alıp em-
zirdi. 10 Çocuk büyüyünce, onu geri
getirdi. Firavunun kızı çocuğu evlat
edindi. "Onu sudan çıkardım" diye-
rek adını Musa[a] koydu.

Musa Midyan'a Kaçıyor

11 Musa büyüdükten sonra bir gün
soydaşlarının yanına gitti. Yaptıkları
ağır işleri seyrederken bir Mısırlı'nın
bir İbrani'yi dövdüğünü gördü. 12 Çev-
resine göz gezdirdi; kimse olmadığı-
nı anlayınca, Mısırlı'yı öldürüp ku-
ma gizledi. 13 Ertesi gün gittiğinde, iki
İbrani'nin kavga ettiğini gördü. Hak-
sız olana, "Niçin kardeşini dövüyor-
sun?" diye sordu.

14 Adam, "Kim seni başımıza yöne-
tici ve yargıç atadı?" diye yanıtladı,
"Mısırlı'yı öldürdüğün gibi beni de mi
öldürmek istiyorsun?" O zaman Musa
korkarak, "Bu iş ortaya çıkmış!" di-
ye düşündü. 15 Firavun olayı duyun-
ca Musa'yı öldürtmek istedi. Ancak

a ***2:10*** "Musa": İbranice "Moşe", "Çıkarmak" anlamına gelen "Maşa" sözcüğünü çağrıştırır.
1:22 Elç.7:19 **2:2** Elç.7:20-21; İbr.11:23 **2:10** Elç.7:20-21 **2:11** İbr.11:24
2:11-14 Elç.7:23-28,35 **2:15** Elç.7:29; İbr.11:27

Musa ondan kaçıp Midyan yöresine
gitti. Bir kuyunun başında otururken
16 Midyanlı bir kâhinin* yedi kızı su
çekmeye geldi. Babalarının sürüsünü
suvarmak için yalakları dolduruyor-
lardı. 17 Ama bazı çobanlar gelip onla-
rı kovmak istedi. Musa kızların yardı-
mına koşup hayvanlarını suvardı.
18 Sonra kızlar babaları Reuel'in
yanına döndüler. Reuel, "Nasıl oldu
da bugün böyle tez geldiniz?" diye
sordu.
19 Kızlar, "Mısırlı bir adam bizi ço-
banların elinden kurtardı" diye yanıt-
ladılar, "Üstelik bizim için su çekip
hayvanlara verdi."
20 Babaları, "Nerede o?" diye sordu,
"Niçin adamı dışarıda bıraktınız? Gi-
din onu yemeğe çağırın."
21 Musa Reuel'in yanında kalmayı
kabul etti. Reuel de kızı Sippora'yı
onunla evlendirdi. 22 Sippora bir erkek
çocuk doğurdu. Musa, "Garibim bu
yabancı ülkede" diyerek çocuğa Ger-
şom[b] adını verdi.
23 Aradan yıllar geçti, bu arada Mı-
sır Kralı öldü. İsrailliler hâlâ köle-
lik altında inliyor, feryat ediyorlardı.
Sonunda yakarışları Tanrı'ya eriş-
ti. 24 Tanrı iniltilerini duydu; İbrahim,
İshak ve Yakup'la yaptığı antlaşmayı
anımsadı. 25 İsrailliler'e baktı ve onla-
ra ilgi gösterdi.

Tanrı Musa'yı Çağırıyor

3 Musa kayınbabası Midyanlı Kâhin
Yitro'nun sürüsünü güdüyordu.
Sürüyü çölün batısına sürdü ve Tan-
rı Dağı'na, Horev'e vardı. 2 RAB'bin
meleği bir çalıdan yükselen alevlerin
içinde ona göründü. Musa baktı, çalı
yanıyor, ama tükenmiyor. 3 "Çok ga-
rip" diye düşündü, "Gidip bir baka-
yım, çalı neden tükenmiyor!"
4 RAB Tanrı Musa'nın yaklaştığını
görünce, çalının içinden, "Musa, Mu-
sa!" diye seslendi.
Musa, "Buyur!" diye yanıtladı.
5 Tanrı, "Fazla yaklaşma" dedi, "Ça-
rıklarını çıkar. Çünkü bastığın yer
kutsal topraktır. 6 Ben babanın Tan-
rısı, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tan-
rısı ve Yakup'un Tanrısı'yım." Musa
yüzünü kapadı, çünkü Tanrı'ya bak-
maya korkuyordu.
7 RAB, "Halkımın Mısır'da çektiği
sıkıntıyı yakından gördüm" dedi, "An-
garyacılar yüzünden ettikleri feryadı
duydum. Acılarını biliyorum. 8 Bu yüz-
den onları Mısırlılar'ın elinden kurtar-
mak için geldim. O ülkeden çıkarıp
geniş ve verimli topraklara, süt ve bal
akan ülkeye, Kenan, Hitit*, Amor, Pe-
riz, Hiv ve Yevus topraklarına götüre-
ceğim. 9 İsrailliler'in feryadı bana erişti.
Mısırlılar'ın onlara yapmakta olduğu
baskıyı görüyorum. 10 Şimdi gel, hal-
kım İsrail'i Mısır'dan çıkarmak için se-
ni firavuna göndereyim."
11 Musa, "Ben kimim ki firavuna gi-
dip İsrailliler'i Mısır'dan çıkarayım?"
diye karşılık verdi.
12 Tanrı, "Kuşkun olmasın, ben se-
ninle olacağım" dedi, "Seni benim
gönderdiğimin kanıtı şu olacak: Hal-
kı Mısır'dan çıkardığın zaman bu dağ-
da bana tapınacaksınız."
13 Musa şöyle karşılık verdi: "İsra-
illiler'e gidip, 'Beni size atalarınızın
Tanrısı gönderdi' dersem, 'Adı ne-
dir?' diye sorabilirler. O zaman ne
diyeyim?"
14 Tanrı, "Ben Ben'im" dedi, "İsra-
illiler'e de ki, 'Beni size Ben Ben'im
diyen gönderdi.'
15 "İsrailliler'e de ki, 'Beni size ata-
larınızın Tanrısı, İbrahim'in Tanrısı,
İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı

b *2:22* "Gerşom": "Orada garip" anlamına gelir. **2:24** Yar.15:13-14 **3:1-10** Elç.7:30-34
3:5 Yşu.5:15 **3:6** Çık.3:15; Mat.22:32; Mar.12:26; Luk.20:37; Elç.3:13; 7:32 **3:13** Çık.6:2-3
3:14 Yu.8:24,28,58; Va.1:4,8 **3:15** Mat.22:32; Mar.12:26; Luk.20:37; Elç.3:13

Yahve[c] gönderdi.' Sonsuza dek adım
bu olacak. Kuşaklar boyunca böyle
anılacağım. 16Git, İsrail ileri gelenle-
rini topla, onlara şöyle de: 'Atalarınız
İbrahim'in, İshak'ın, Yakup'un Tanrısı
Yahve bana görünerek şunları söyledi:
Sizinle ve Mısır'da size yapılanlarla
yakından ilgileniyorum. 17Söz verdim,
sizi Mısır'da çektiğiniz sıkıntıdan kur-
taracağım; Kenan, Hitit, Amor, Periz,
Hiv ve Yevus topraklarına, süt ve bal
akan ülkeye götüreceğim.'
18"İsrail ileri gelenleri seni dinleye-
cekler. Sonra birlikte Mısır Kralı'na
gidip, 'İbraniler'in Tanrısı Yahve bi-
zimle görüştü' diyeceksiniz, 'Şimdi
izin ver, Tanrımız Yahve'ye kurban
kesmek için çölde üç gün yol alalım.'
19Ama biliyorum, güçlü bir el zorla-
madıkça Mısır Kralı gitmenize izin
vermeyecek. 20Elimi uzatacak ve ara-
larında şaşılası işler yaparak Mısır'ı
cezalandıracağım. O zaman sizi
salıverecek.
21"Halkımın Mısırlılar'ın gözünde
lütuf bulmasını sağlayacağım. Git-
tiğinizde eli boş gitmeyeceksiniz.
22Her kadın Mısırlı komşusundan ya
da konuğundan altın ve gümüş takı-
lar, giysiler isteyecek. Oğullarınızı,
kızlarınızı bunlarla süsleyeceksiniz.
Mısırlılar'ı soyacaksınız."

Rab Musa'ya Belirtiler Gösteriyor

4 Musa, "Ya bana inanmazlarsa?"
dedi, "Sözümü dinlemez, 'RAB
sana görünmedi' derlerse, ne olacak?"
2RAB, "Elinde ne var?" diye sordu.
Musa, "Değnek" diye yanıtladı.
3RAB, "Onu yere at" dedi. Musa
değneğini yere atınca, değnek yılan
oldu. Musa yılandan kaçtı.
4RAB, "Elini uzat, kuyruğundan tut"
dedi. Musa elini uzatıp kuyruğunu tu-
tunca yılan yine değnek oldu. 5RAB,
"Bunu yap ki, ataları İbrahim'in,
İshak'ın, Yakup'un Tanrısı RAB'bin
sana göründüğüne inansınlar" dedi.
6Sonra, "Elini koynuna koy" dedi.
Musa elini koynuna koydu. Çıkardığı
zaman eli bir deri hastalığına yaka-
lanmış, kar gibi bembeyaz olmuştu.
7RAB, "Elini yine koynuna koy"
dedi. Musa elini yine koynuna koy-
du. Çıkardığı zaman eli eski haline
dönmüştü.
8RAB, "Eğer sana inanmaz, ilk be-
lirtiyi önemsemezlerse, ikinci belirti-
ye inanabilirler" dedi, 9"Bu iki belirti-
ye de inanmaz, sözünü dinlemezlerse,
Nil'den biraz su alıp kuru toprağa dök.
Irmaktan aldığın su toprakta kana
dönecek."
10Musa RAB'be, "Aman, ya Rab!"
dedi, "Ben kulun ne geçmişte, ne de
benimle konuşmaya başladığından bu
yana iyi bir konuşmacı oldum. Çünkü
dili ağır, tutuk biriyim."
11RAB, "Kim ağız verdi insana?"
dedi, "İnsanı sağır, dilsiz, görür ya
da görmez yapan kim? Ben değil mi-
yim? 12Şimdi git! Ben konuşmana yar-
dımcı olacağım. Ne söylemen gerekti-
ğini sana öğreteceğim."
13Musa, "Aman, ya Rab!" dedi, "Ne
olur, benim yerime başkasını gönder."
14RAB Musa'ya öfkelendi ve, "Ağa-
beyin Levili Harun var ya!" dedi, "Bi-
lirim, o iyi konuşur. Hem şu anda seni
karşılamaya geliyor. Seni görünce se-
vinecek. 15Onunla konuş, ne söylemesi
gerektiğini anlat. İkinizin konuşması-
na da yardımcı olacak, ne yapacağını-
zı size öğreteceğim. 16O sana sözcülük
edecek, senin yerine halkla konuşacak.
Sen de onun için Tanrı gibi olacaksın.
17Bu değneği eline al, çünkü belirtile-
ri onunla gerçekleştireceksin."

c *3:15* Yahve sözcüğüyle 14. ayetteki Ehye (Ben'im) sözcüğü aynı fiilden (olmak fiilinden) türetilir. Yahve sözcüğü genellikle RAB diye çevrilir (bkz. Önsöz, Çık.6:2-8).
3:21-22 Çık.12:35-36

Musa Mısır'a Dönüyor

18 Musa kayınbabası Yitro'nun yanı-
na döndü. Ona, "İzin ver, Mısır'daki
soydaşlarımın yanına döneyim" dedi,
'Bakayım, hâlâ yaşıyorlar mı?"
Yitro, "Esenlikle git" diye karşılık
verdi.
19 RAB Midyan'da Musa'ya, "Mısır'a
dön, çünkü canını almak isteyenlerin
hepsi öldü" demişti. 20 Böylece Musa
karısını, oğullarını eşeğe bindirdi;
Tanrı'nın buyurduğu değneği de eli-
ne alıp Mısır'a doğru yola çıktı.
21 RAB Musa'ya, "Mısır'a döndüğün-
de, sana verdiğim güçle bütün şaşılası
işleri firavunun önünde yapmaya bak"
dedi, "Ama ben onu inatçı yapacağım.
Halkı salıvermeyecek. 22 Sonra firavu-
na de ki, 'RAB şöyle diyor: İsrail be-
nim ilk oğlumdur. 23 Sana, bırak oğlum
gitsin, bana tapsın, dedim. Ama sen
onu salıvermeyi reddettin. Bu yüzden
senin ilk oğlunu öldüreceğim.' "
24 RAB yolda, bir konaklama ye-
rinde Musa'yla[ç] karşılaştı, onu öldür-
mek istedi. 25 O anda Sippora keskin
bir taş alıp oğlunu sünnet etti, derisi-
ni Musa'nın[d] ayaklarına dokundurdu.
'Gerçekten sen bana kanlı güveysin"
dedi. 26 Böylece RAB Musa'yı esirge-
di. Sippora Musa'ya sünnetten ötürü
'Kanlı güveysin" demişti.
27 RAB Harun'a, "Çöle, Musa'yı kar-
şılamaya git" dedi. Harun gitti, onu
Tanrı Dağı'nda karşılayıp öptü. 28 Mu-
sa duyurması için RAB'bin kendisine
söylediği bütün sözleri ve gerçekleş-
tirmesini buyurduğu bütün belirtileri
Harun'a anlattı.
29 Musa'yla Harun varıp İsrail'in bü-
tün ileri gelenlerini topladılar. 30 Ha-
run RAB'bin Musa'ya söylemiş olduğu
her şeyi onlara anlattı. Musa da halkın
önünde belirtileri gerçekleştirdi. 31 Halk
inandı; RAB'bin kendileriyle ilgilendi-
ğini, çektikleri sıkıntıyı görmüş oldu-
ğunu duyunca, eğilip tapındılar.

Musa'yla Harun Firavunun Huzurunda

5 Sonra Musa'yla Harun firavuna
gidip şöyle dediler: "İsrail'in Tan-
rısı RAB diyor ki, 'Halkımı bırak git-
sin, çölde bana bayram yapsın.' "
2 Firavun, "RAB kim oluyor ki,
O'nun sözünü dinleyip İsrail halkı-
nı salıvereyim?" dedi. "RAB'bi tanı-
mıyorum. İsrailliler'in gitmesine izin
vermeyeceğim."
3 Musa'yla Harun, "İbraniler'in Tan-
rısı bizimle görüştü" diye yanıtladılar,
"İzin ver, Tanrımız RAB'be kurban
kesmek için çölde üç gün yol alalım.
Yoksa bizi salgın hastalık ya da kılıç-
la cezalandırabilir."
4 Mısır Firavunu, "Ey Musa ve Ha-
run, niçin halkı işinden alıkoyuyor-
sunuz? Siz de işinizin başına dönün"
dedi, 5 "Bakın, halkınız Mısırlılar'dan
daha kalabalık, oysa siz onların işini
engellemeye çalışıyorsunuz."
6 Firavun o gün angaryacılara ve
halkın başındaki görevlilere buyruk
verdi: 7 "Kerpiç yapmak için artık hal-
ka saman vermeyeceksiniz. Gitsinler,
kendi samanlarını kendileri toplasın-
lar. 8 Önceki gibi aynı sayıda kerpiç
yapmalarını isteyin, kerpiç sayısını
azaltmayın. Çünkü tembel insanlar-
dır; bu yüzden, 'Gidelim, Tanrımız'a
kurban keselim' diye bağrışıyorlar.
9 İşlerini ağırlaştırın ki, meşgul olsun-
lar, yalan sözlere kulak asmasınlar."
10 Angaryacılarla görevliler gidip
İsrailliler'e şöyle dediler: "Firavun di-
yor ki, 'Artık size saman vermeyece-
ğim. 11 Gidin, nerede bulursanız oradan
kendinize saman alın. Ancak işiniz hiç
hafifletilmeyecek.' " 12 Böylece halk
saman yerine anız toplamak üzere bü-
tün Mısır'a dağıldı. 13 Angaryacılar,

ç *4:24* "Musa'yla": İbranice "Onunla". **d** *4:25* "Musa'nın": İbranice "Onun". **4:23** Çık.12:29

"Saman verildiği günlerdeki gibi gün-
delik görevlerinizi eksiksiz yerine ge-
tirin" diyerek onlara baskı yapıyordu.
[14]Firavunun angaryacılarının atadığı
İsrailli görevliler, "Niçin dün ve bugün
daha önceki gibi gereken sayıda kerpiç
yaptırmadınız?" diyerek dövüldüler.
[15]Bunun üzerine İsrailli görevliler
firavunun yanına varıp yakındılar:
"Neden kullarına böyle davranıyor-
sun? [16]Neden bize saman verilmediği
halde, 'Kerpiç yapın!' deniyor? İşte
kulların dövülüyor, oysa suçlu senin
kendi halkındır."
[17]Firavun, "Tembelsiniz siz, tem-
bel!" diye karşılık verdi, "Bu yüzden
'Gidip RAB'be kurban keselim' diyor-
sunuz. [18]Haydi, işinizin başına dönün.
Size saman verilmeyecek; yine de ay-
nı sayıda kerpiç üreteceksiniz."
[19]Kendilerine, "Her gün üretmeniz
gereken kerpiç sayısını azaltmaya-
caksınız" dendiğinde İsrailli görevli-
ler zor durumda olduklarını anladılar.
[20]Firavunun yanından ayrılınca, ken-
dilerini bekleyen Musa'yla Harun'a
çıkıştılar. [21]"RAB yaptığınızı görsün,
cezanızı versin!" dediler, "Bizi fira-
vunla görevlilerinin gözünde rezil et-
tiniz. Bizi öldürmeleri için ellerine bir
kılıç verdiniz."

Tanrı Kurtuluş Sözü Veriyor

[22]Musa RAB'be döndü ve, "Ya Rab,
niçin bu halka kötü davrandın?" dedi,
"Beni bunun için mi gönderdin? [23]Se-
nin adına firavunla konuşmaya gittim
gideli firavun bu halka kötü davranı-
yor. Sen de kendi halkını kurtarmak
için hiçbir şey yapmadın."

6 RAB Musa'ya, "Firavuna ne ya-
pacağımı şimdi göreceksin" dedi,
"Güçlü elimden ötürü İsrail halkını sa-
lıverecek, güçlü elimden ötürü onları
ülkesinden kovacak."
[2]Tanrı ayrıca Musa'ya, "Ben Yah-
ve'yim[e]" dedi, [3]"İbrahim'e, İshak'a ve
Yakup'a Her Şeye Gücü Yeten Tanrı
olarak göründüm, ama onlara kendi-
mi Yahve adıyla tanıtmadım. [4]Yaban-
cı olarak yaşadıkları Kenan ülkesini
kendilerine vermek üzere onlarla ant-
laşma yaptım. [5]Mısırlılar'ın köleleştir-
diği İsrailliler'in iniltilerini duydum
ve antlaşmamı hep andım.
[6]"Onun için İsrailliler'e de ki, 'Ben
Yahve'yim. Sizi Mısırlılar'ın boyundu-
ruğundan çıkaracak, onların kölesi ol-
maktan kurtaracağım. Onları ağır bi-
çimde yargılayacak ve kudretli elimle
sizi özgür kılacağım. [7]Sizi kendi hal-
kım yapacak ve Tanrınız olacağım. O
zaman sizi Mısırlılar'ın boyunduru-
ğundan çıkaran Tanrınız Yahve'nin
ben olduğumu bileceksiniz. [8]Sizi
İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a verece-
ğime ant içtiğim topraklara götürece-
ğim. Orayı size mülk olarak verece-
ğim. Ben Yahve'yim.' "
[9]Musa bunları İsrailliler'e anlattı,
ama umutları kırıldığı ve ağır baskı al-
tında oldukları için onu dinlemediler.
[10-11]RAB Musa'ya, "Git, Mısır Fi-
ravunu'na İsrailliler'i ülkesinden salı-
vermesini söyle" dedi.
[12]Ama Musa, "İsrailliler beni dinle-
medikten sonra, firavun nasıl dinler?"
diye karşılık verdi, "Zaten iyi konu-
şan biri değilim[f]."
[13]RAB Musa ve Harun'la İsrailliler
ve Mısır Firavunu hakkında konuş-
tu. İsrailliler'i Mısır'dan çıkarmaları-
nı buyurdu.

Musa'yla Harun'un Soy Kütüğü

[14]İsrailliler'in aile önderleri şunlar-
dır: Yakup'un ilk oğlu Ruben'in oğul-

e *6:2* Yahve genellikle RAB diye çevrilir (bkz. Çık.3:13-18). **f** *6:12* "Zaten iyi konuşan biri değilim": İbranice "Ben dudakları sünnetsiz bir adamım." Aynı ifade 6:30'da da geçer.
6:2-3 Çık.3:13-15

ları: Hanok, Pallu, Hesron, Karmi.
Ruben'in boyları bunlardır. [15]Şimon'un
oğulları: Yemuel, Yamin, Ohat, Yakin,
Sohar ve Kenanlı bir kadının oğlu Şa-
ul. Şimon'un boyları bunlardır. [16]Ka-
yıtlarına göre Levioğulları'nın adları
şunlardır: Gerşon, Kehat, Merari. Le-
vi 137 yıl yaşadı. [17]Gerşon'un oğulları
boylarına göre şunlardır: Livni, Şimi.
[18]Kehat'ın oğulları: Amram, Yishar,
Hevron, Uzziel. Kehat 133 yıl yaşadı.
[19]Merari'nin oğulları: Mahli, Muşi. Ka-
yıtlarına göre Levi boyları bunlardır.

[20]Amram halası Yokevet'le evlendi.
Yokevet ona Harun'la Musa'yı doğur-
du. Amram 137 yıl yaşadı. [21]Yishar'ın
oğulları: Korah, Nefek, Zikri.
[22]Uzziel'in oğulları: Mişael, Elsafan,
Sitri. [23]Harun Nahşon'un kızkardeşi ve
Amminadav'ın kızı Elişeva'yla evlen-
di. Elişeva ona Nadav, Avihu, Elazar
ve İtamar'ı doğurdu. [24]Korah'ın oğulla-
rı: Assir, Elkana, Aviasaf. Korahlılar'ın
boyları bunlardır. [25]Harun'un oğlu Ela-
zar Putiel'in kızlarından biriyle evlendi.
Karısı ona Pinehas'ı doğurdu. Boyları-
na göre Levili aile önderleri bunlardır.

[26]RAB'bin, "İsrailliler'i ordular ha-
linde Mısır'dan çıkarın" dediği Ha-
run ve Musa bunlardır. [27]İsrailliler'i
Mısır'dan çıkarmak için Mısır Fi-
ravunu ile konuşanlar da Musa'yla
Harun'dur.

Rab Musa'yla Harun'a Buyruk Veriyor

[28-29]RAB Mısır'da Musa'yla konuş-
tuğunda, ona, "Ben RAB'bim" de-
di, "Sana söylediğim her şeyi Mısır
Firavunu'na ilet."

[30]Musa RAB'bin huzurunda, "Ben
iyi konuşan biri değilim" diye karşılık
verdi, "Firavun beni nasıl dinler?"

7 RAB, "Bak, seni firavuna karşı
Tanrı gibi yaptım" dedi, "Ağabe-
yin Harun senin peygamberin olacak.
[2]Sana buyurduğum her şeyi ağabeyi-
ne anlat. O da firavuna İsrailliler'i ül-
kesinden salıvermesini söylesin. [3]Ben
firavunu inatçı yapacağım ki, belirti-
lerimi ve şaşılası işlerimi Mısır'da artı-
rabileyim. [4]Ama firavun sizi dinleme-
yecek. O zaman elimi Mısır'ın üzerine
koyacağım ve onları ağır biçimde ce-
zalandırarak halkım İsrail'i ordular ha-
linde Mısır'dan çıkaracağım. [5]Mısır'a
karşı elimi kaldırdığım ve İsrailliler'i
aralarından çıkardığım zaman Mısırlı-
lar benim RAB olduğumu anlayacak."

[6]Musa'yla Harun RAB'bin buyur-
duğu gibi yaptılar. [7]Firavunla konuş-
tuklarında Musa seksen, Harun sek-
sen üç yaşındaydı.

Harun'un Değneği Yılan Oluyor

[8]RAB Musa'yla Harun'a şöyle de-
di: [9]"Firavun size, 'Bir mucize yapın'
dediğinde, söyle Harun'a, değneğini
alıp firavunun önüne atsın. Değnek
yılan olacak."

[10]Böylece Musa'yla Harun firavu-
nun yanına gittiler ve RAB'bin bu-
yurduğu gibi yaptılar. Harun değne-
ğini firavunla görevlilerinin önüne
attı. Değnek yılan oluverdi. [11]Bunun
üzerine firavun kendi bilgelerini, bü-
yücülerini çağırdı. Mısırlı büyücü-
ler de büyüleriyle aynı şeyi yaptılar.
[12]Her biri değneğini attı, değnekler
yılan oldu. Ancak Harun'un değneği
onların değneklerini yuttu. [13]Yine de,
RAB'bin söylediği gibi firavun inat
etti ve Musa'yla Harun'u dinlemedi.

Kan Belası

[14]RAB Musa'ya, "Firavun inat edi-
yor, halkı salıvermeyi reddediyor" de-
di, [15]"Sabah git, firavun Nil'e inerken
onu karşılamak için ırmak kıyısında
bekle. Yılana dönüşen değneği eline al
[16]ve ona de ki, 'Halkımı salıver, çölde

6:16-19 Say.3:17-20; 26:57-58; 1Ta.6:16-19 **7:3** Elç.7:36 **7:11** 2Ti.3:8

bana tapsınlar, demem için İbraniler'in
Tanrısı RAB beni sana gönderdi. Ama
sen şu ana kadar kulak asmadın. 17Be-
nim RAB olduğumu şundan anla, di-
yor RAB. İşte, elimdeki değneği ır-
mağın sularına vuracağım, sular kana
dönecek. 18Irmaktaki balıklar ölecek,
ırmak leş gibi kokacak, Mısırlılar artık
ırmağın suyunu içemeyecekler.' "
19Sonra RAB Musa'ya şöyle buyur-
du: "Harun'a de ki, 'Değneğini al ve
elini Mısır'ın suları üzerine –ırmak-
ları, kanalları, havuzları, bütün su bi-
rikintileri üzerine– uzat, hepsi kana
dönsün. Bütün Mısır'da tahta ve taş
kaplardaki sular bile kana dönecek.' "
20Musa'yla Harun RAB'bin buyur-
duğu gibi yaptılar. Harun firavunla
görevlilerinin gözü önünde değneğini
kaldırıp ırmağın sularına vurdu. Bü-
tün sular kana dönüştü. 21Irmaktaki
balıklar öldü, ırmak kokmaya baş-
ladı. Mısırlılar ırmağın suyunu içe-
mez oldular. Mısır'ın her yerinde kan
vardı.
22Mısırlı büyücüler de kendi büyü-
leriyle aynı şeyi yaptılar. RAB'bin
söylediği gibi firavun inat etti ve
Musa'yla Harun'u dinlemedi. 23Olan-
lara aldırmadan sarayına döndü. 24Mı-
sırlılar içecek su bulmak için ırmak
kıyısını kazmaya koyuldular. Çünkü
ırmağın suyunu içemiyorlardı.
25RAB'bin ırmağı vurmasının üze-
rinden yedi gün geçti.

Kurbağa Belası

8 RAB Musa'ya şöyle dedi: "Fi-
ravunun yanına git ve ona de
ki, 'RAB şöyle diyor: Halkımı salı-
ver, bana tapsınlar. 2Eğer halkımı sa-
lıvermeyi reddedersen, bütün ülkeni
kurbağalarla cezalandıracàğım. 3Ir-
mak kurbağalarla dolup taşacak. Kur-
bağalar çıkıp sarayına, yatak odana,
yatağına, görevlilerinin ve halkının
evlerine, fırınlarına, hamur tekneleri-
ne girecekler. 4Senin, halkının, bütün
görevlilerinin üstüne sıçrayacaklar.'
5"Harun'a de ki, 'Elindeki değne-
ği ırmakların, kanalların, havuzla-
rın üzerine uzatıp kurbağaları çıkart;
Mısır'ı kurbağalar kaplasın.' "
6Böylece Harun elini Mısır'ın su-
ları üzerine uzattı; kurbağalar çıkıp
Mısır'ı kapladı. 7Ancak büyücüler de
kendi büyüleriyle aynı şeyi yaptılar
ve ülkeye kurbağaları saldılar.
8Firavun Musa'yla Harun'u çağırtıp,
"RAB'be dua edin, benim ve halkımın
üzerinden kurbağaları uzaklaştırsın"
dedi, "O zaman halkınızı RAB'be
kurban kessinler diye salıvereceğim."
9Musa, "Sen karar ver" diye kar-
şılık verdi, "Bunu sana bırakıyorum.
Kurbağalar senden ve evlerinden uzak
dursun, yalnız ırmakta kalsınlar diye
senin, görevlilerin ve halkın için ne
zaman dua edeyim?"
10Firavun, "Yarın" dedi.
Musa, "Peki, dediğin gibi olsun"
diye karşılık verdi, "Böylece bilecek-
sin ki, Tanrımız RAB gibisi yoktur.
11Kurbağalar senden, evlerinden, gö-
revlilerinden, halkından uzaklaşacak,
yalnız ırmakta kalacaklar."
12Musa'yla Harun firavunun yanın-
dan ayrıldılar. Musa RAB'bin firavu-
nun başına getirdiği kurbağa belası için
RAB'be feryat etti. 13RAB Musa'nın is-
teğini yerine getirdi. Kurbağalar evler-
de, avlularda, tarlalarda öldüler. 14Kur-
bağaları yığın yığın topladılar. Ülke
kokudan geçilmez oldu. 15Ancak fi-
ravun ülkenin rahatladığını görünce,
RAB'bin söylediği gibi inatçılık etti
ve Musa'yla Harun'u dinlemedi.

Sivrisinek Belası

16RAB Musa'ya şöyle dedi: "Harun'a
de ki, 'Değneğini uzatıp yere vur, yer-
deki toz sivrisineğe dönüşsün, bütün

7:17 Mez.78:44; Va.11:6; 16:4

Mısır'ı kaplasın.' " 17Öyle yaptılar. Ha-
run elindeki değneği uzatıp yere vu-
runca, insanlarla hayvanların üzeri-
ne sivrisinekler üşüştü. Mısır'da yerin
bütün tozu sivrisineğe dönüştü. 18Bü-
yücüler de kendi büyüleriyle tozu siv-
risineğe dönüştürmek istedilerse de
başaramadılar. İnsanların, hayvanla-
rın üzerini sivrisinek kapladı.
19Büyücüler firavuna, "Bu işte Tan-
rı'nın parmağı var" dediler. Ne var ki,
RAB'bin söylediği gibi firavun inat
etti, Musa'yla Harun'u dinlemedi.

At Sineği Belası

20RAB Musa'ya şöyle dedi: "Sabah
erkenden kalk, firavun ırmağa iner-
ken onu karşıla ve şöyle de: 'RAB di-
yor ki, halkımı salıver, bana tapsınlar.
21Halkımı salıvermezsen senin, görev-
lilerinin, halkının, evlerinin üzerine
at sineği yağdıracağım. Mısırlılar'ın
evleri ve üzerinde yaşadıkları toprak-
lar at sinekleriyle dolup taşacak.
22" 'Ama o gün halkımın yaşadığı
Goşen bölgesinde farklı davranaca-
ğım. Orada at sineği olmayacak. Böy-
lece bileceksin ki, bu ülkede RAB be-
nim. 23Kendi halkımla senin halkın
arasına fark koyacağım. Yarın bu be-
lirti gerçekleşecek.' "
24RAB dediğini yaptı. Firavunun
sarayına, görevlilerinin evlerine sürü
sürü at sineği gönderdi. Mısır at sine-
ği yüzünden baştan sona harap oldu.
25Firavun Musa'yla Harun'u çağır-
tıp, "Gidin, bu ülkede Tanrınız'a kur-
ban kesin" dedi.
26Musa, "Bu doğru olmaz" diye kar-
şılık verdi, "Çünkü Mısırlılar Tanrı-
mız RAB'be kurban kesmeyi iğrenç
sayıyorlar. İğrenç saydıkları bu şeyi
gözlerinin önünde yaparsak bizi taş-
lamazlar mı? 27Tanrımız RAB'be kur-
ban kesmek için, bize buyurduğu gibi
üç gün çölde yol almalıyız."
28Firavun, "Çölde Tanrınız RAB'be
kurban kesmeniz için sizi salıveriyo-
rum" dedi, "Yalnız çok uzağa gitmeye-
ceksiniz. Şimdi benim için dua edin."
29Musa, "Yarın at sineklerini fira-
vunun, görevlilerinin, halkının üze-
rinden uzaklaştırsın diye, yanından
ayrılır ayrılmaz RAB'be dua edece-
ğim" dedi, "Yalnız firavun RAB'be
kurban kesmek için halkın gitmesini
önleyerek bizi yine aldatmamalı."
30Musa firavunun yanından çıkıp
RAB'be dua etti. 31RAB Musa'nın is-
teğini yerine getirdi; firavunun, gö-
revlilerinin, halkının üzerinden at
sineklerini uzaklaştırdı. Tek sinek kal-
madı. 32Öyleyken, firavun bir kez da-
ha inatçılık etti ve halkı salıvermedi.

Hayvanların Ölümü

9 RAB Musa'ya şöyle dedi: "Fira-
vunun yanına git ve ona de ki,
'İbraniler'in Tanrısı RAB şöyle diyor:
Halkımı salıver, bana tapsınlar. 2Salı-
vermeyi reddeder, onları tutmakta di-
retirsen, 3RAB'bin eli kırlardaki hay-
vanlarınızı –atları, eşekleri, develeri,
sığırları, davarları– büyük kırıma
uğratarak sizi cezalandıracak. 4RAB
İsrailliler'le Mısırlılar'ın hayvanlarına
farklı davranacak. İsrailliler'in hay-
vanlarından hiçbiri ölmeyecek.' "
5RAB zamanı da belirleyerek, "Ya-
rın ülkede bunu yapacağım" dedi.
6Ertesi gün RAB dediğini yaptı: Mı-
sırlılar'ın hayvanları büyük çapta öldü.
Ama İsrailliler'in hayvanlarından hiç-
biri ölmedi. 7Firavun adam gönderdi,
İsrailliler'in bir tek hayvanının bile öl-
mediğini öğrendi. Öyleyken, inat etti
ve halkı salıvermedi.

Çıban Belası

8RAB Musa'yla Harun'a, "Yanınıza
iki avuç dolusu ocak kurumu alın" de-
di, "Musa kurumu firavunun önünde

8:19 Luk.11:20

göğe doğru savursun. [9]Kurum bütün
Mısır'ın üzerinde ince bir toza dönü-
şecek; ülkenin her yanındaki insan-
ların, hayvanların bedenlerinde irin-
li çıbanlar çıkacak."
[10]Böylece Musa'yla Harun ocak ku-
rumu alıp firavunun önünde durdu-
lar. Musa kurumu göğe doğru savur-
du. İnsanlarda ve hayvanlarda irinli
çıbanlar çıktı. [11]Büyücüler çıbandan
ötürü Musa'nın karşısında duramaz
oldular. Çünkü bütün Mısırlılar'da
olduğu gibi onlarda da çıbanlar çık-
mıştı. [12]RAB firavunu inatçı yaptı,
RAB'bin Musa'ya söylediği gibi, fi-
ravun Musa'yla Harun'u dinlemedi.

Dolu Belası

[13]RAB Musa'ya şöyle dedi: "Sabah
erkenden kalkıp firavunun huzuruna
çık, de ki, 'İbraniler'in Tanrısı RAB
şöyle diyor: Halkımı salıver, bana tap-
sınlar. [14]Yoksa bu kez senin, görev-
lilerinin, halkının üzerine bütün be-
lalarımı yağdıracağım. Öyle ki, bu
dünyada benim gibisi olmadığını öğ-
renesin. [15]Çünkü elimi kaldırıp seni
ve halkını salgın hastalıkla vurmuş
olsaydım, yeryüzünden silinmiş olur-
dun. [16]Gücümü sana göstermek, adı-
mı bütün dünyaya tanıtmak için seni
ayakta tuttum. [17]Hâlâ halkımı salı-
vermiyor, onlara üstünlük taslıyor-
sun. [18]Bu yüzden, yarın bu saatlerde
Mısır'a tarihinde görülmemiş ağır bir
dolu yağdıracağım. [19]Şimdi buyruk
ver, hayvanların ve kırda neyin varsa
hepsi sığınaklara konsun. Dolu yağın-
ca, eve getirilmeyen, kırda kalan bü-
tün insanlarla hayvanlar ölecek.' "
[20]Firavunun görevlileri arasında
RAB'bin uyarısından korkanlar köle-
leriyle hayvanlarını çabucak evlerine
getirdiler. [21]RAB'bin uyarısını önem-
semeyenler ise köleleriyle hayvanları-
nı tarlada bıraktı.
[22]RAB Musa'ya, "Elini göğe doğ-
ru uzat" dedi, "Mısır'ın her yerine,
insanların, hayvanların, kırdaki bü-
tün bitkilerin üzerine dolu yağsın."
[23]Musa değneğini göğe doğru uzatın-
ca RAB gök gürlemeleri ve dolu gön-
derdi. Yıldırım düştü. RAB Mısır'a
dolu yağdırdı. [24]Şiddetli dolu yağıyor,
sürekli şimşek çakıyordu. Mısır Mı-
sır olalı böylesi bir dolu görmemişti.
[25]Dolu Mısır'da insandan hayvana dek
kırdaki her şeyi, bütün bitkileri mah-
vetti, bütün ağaçları kırdı. [26]Yalnız
İsrailliler'in yaşadığı Goşen bölgesi-
ne dolu düşmedi.
[27]Firavun Musa'yla Harun'u çağır-
tarak, "Bu kez günah işledim" dedi,
"RAB haklı, ben ve halkım haksızız.
[28]RAB'be dua edin, yeter bu gök gür-
lemeleri ve dolu. Sizi salıvereceğim,
artık burada kalmayacaksınız."
[29]Musa, "Kentten çıkınca, ellerimi
RAB'be uzatacağım" dedi, "Gök gür-
lemeleri duracak, artık dolu yağmaya-
cak. Böylece dünyanın RAB'be ait ol-
duğunu bileceksin. [30]Ama biliyorum,
sen ve görevlilerin RAB Tanrı'dan
hâlâ korkmuyorsunuz."
[31]Keten ve arpa mahvolmuştu; çünkü
arpa başak vermiş, keten çiçek açmıştı.
[32]Ama buğday ve kızıl buğday henüz
bitmediği için zarar görmemişti.
[33]Musa firavunun yanından ayrılıp
kentten çıktı. Ellerini RAB'be uzattı.
Gök gürlemesi ve dolu durdu, yağmur
dindi. [34]Firavun yağmurun, dolunun,
gök gürlemesinin kesildiğini görünce,
yine günah işledi. Hem kendisi, hem
görevlileri inat ettiler. [35]RAB'bin Mu-
sa aracılığıyla söylediği gibi, firavun
inat ederek İsrailliler'i salıvermedi.

Çekirge Belası

10 RAB Musa'ya, "Firavunun ya-
nına git" dedi, "Belirtilerimi
aralarında göstermek için firavunla

9:10 Va.16:2 **9:16** Rom.9:17 **9:24** Va.8:7; 16:21

görevlilerini inatçı yaptım. 2Mısır'la
nasıl alay ettiğimi, aralarında göster-
diğim belirtileri sen de çocuklarına,
torunlarına anlat ki, benim RAB ol-
duğumu bilesiniz."
3Musa'yla Harun firavunun yanına
varıp şöyle dediler: "İbraniler'in Tan-
rısı RAB diyor ki, 'Ne zamana dek
alçakgönüllü olmayı reddedecek-
sin? Halkımı salıver, bana tapsınlar.
4Halkımı salıvermeyi reddedersen,
yarın ülkene çekirgeler göndereceğim.
ğim. 5Yeryüzünü öylesine kaplaya-
caklar ki, toprak görünmez olacak.
Doludan kurtulan ürünlerinizi, kırda
biten bütün ağaçlarınızı yiyecekler.
6Evlerine, bütün görevlilerinin, bütün
Mısırlılar'ın evlerine çekirge dolacak.
Ne babaların, ne ataların ömürlerince
böylesini görmediler.' " Sonra Musa
dönüp firavunun yanından ayrıldı.
7Görevlileri firavuna, "Ne zama-
na dek bu adam bize tuzak kuracak?"
dediler, "Bırak gitsinler, Tanrıları
RAB'be tapsınlar. Mısır harap oldu,
hâlâ anlamıyor musun?"
8Böylece, Musa'yla Harun'u fira-
vunun yanına geri getirdiler. Firavun,
"Gidin, Tanrınız RAB'be tapın" dedi,
"Ama kimler gidecek?"
9Musa, "Genç, yaşlı hep birlikte
gideceğiz" dedi, "Oğullarımızı, kız-
larımızı, davarlarımızı, sığırlarımızı
yanımıza alacağız. Çünkü RAB'be
bayram yapmalıyız."
10Firavun, "Alın çoluk çocuğunuzu,
gidin gidebilirseniz, RAB yardımcı-
nız olsun!" dedi, "Bakın, kötü niye-
tiniz ne kadar açık. 11Olmaz. Yalnız
erkekler gidip RAB'be tapsın. Zaten
istediğiniz de bu." Sonra Musa'yla Ha-
run firavunun yanından kovuldular.
12RAB Musa'ya, "Elini Mısır'ın üze-
rine uzat" dedi, "Çekirge yağsın; ül-
kenin bütün bitkilerini, doludan kur-
tulan her şeyi yesinler."
13Musa değneğini Mısır'ın üzerine
uzattı. Bütün o gün ve gece RAB ül-
kede doğu rüzgarı estirdi. Sabah olun-
ca da doğu rüzgarı çekirgeleri getirdi.
14Mısır'ın üzerinde uçuşan çekirgeler
ülkeyi boydan boya kapladı. Öyle çok-
tular ki, böylesi hiçbir zaman görülme-
di, kuşaklar boyu da görülmeyecek.
15Toprağın üzerini öyle kapladılar ki,
ülke kapkara kesildi. Bütün bitkileri,
dolunun zarar vermediği ağaçlarda ka-
lan meyvelerin hepsini yediler. Mısır'ın
hiçbir yerinde, ne ağaçlarda, ne de kır-
daki bitkilerde yeşillik kalmadı.
16Firavun acele Musa'yla Harun'u
çağırttı. "Tanrınız RAB'be ve size
karşı günah işledim" dedi, 17"Lütfen
bir kez daha günahımı bağışlayın ve
Tanrınız RAB'be dua edin; bu ölüm-
cül belayı üzerimden uzaklaştırsın."
18Musa firavunun yanından çı-
kıp RAB'be dua etti. 19RAB rüzgarı
çok şiddetli batı rüzgarına döndürdü.
Rüzgar çekirgeleri sürükleyip Kamış
Denizi'ne* döktü. Mısır'da tek çekirge
kalmadı. 20Ama RAB firavunu inatçı
yaptı. Firavun İsrailliler'i salıvermedi.

Karanlık Belası

21RAB Musa'ya, "Elini göğe doğru
uzat" dedi, "Mısır'ı hissedilebilir bir
karanlık kaplasın." 22Musa elini göğe
doğru uzattı, Mısır üç gün koyu ka-
ranlığa gömüldü. 23Üç gün boyunca
kimse kimseyi göremez, yerinden kı-
mıldayamaz oldu. Yalnız İsrailliler'in
yaşadığı yerler aydınlıktı.
24Firavun Musa'yı çağırttı. "Gidin,
RAB'be tapın" dedi, "Yalnız davarla-
rınızla sığırlarınız alıkonacak. Çoluk
çocuğunuz sizinle birlikte gidebilir."
25Musa, "Ama Tanrımız RAB'be
kurban kesmemiz için bize kurbanlık
ve yakmalık sunular* da vermelisin"
diye karşılık verdi, 26"Hayvanlarımı-
zı da yanımıza almalıyız. Bir tırnak

10:14-15 Yoe.2:2; Va.9:2-3 **10:21-23** Mez.105:28; Va.16:10

bile kalmamalı burada. Çünkü Tanrı-
mız RAB'be tapmak için bazı hayvan-
ları kullanacağız. Oraya varmadıkça
hangi hayvanları RAB'be sunacağı-
mızı bilemeyiz."
[27]Ancak RAB firavunu inatçı yap-
tı, firavun İsrailliler'i salıvermeye ya-
naşmadı. [28]Musa'ya, "Git başımdan"
dedi, "Sakın bir daha karşıma çıkma.
Yüzümü gördüğün gün ölürsün."
[29]Musa, "Dediğin gibi olsun" di-
ye karşılık verdi, "Bir daha yüzünü
görmeyeceğim."

İlk Doğan Çocukların Ölümü

11 RAB Musa'ya, "Firavunun ve
Mısır'ın başına bir bela daha ge-
tireceğim" dedi, "O zaman gitmenize
izin verecek, sizi buradan adeta kova-
cak. [2]Halkına söyle, kadın erkek herkes
komşusundan altın, gümüş eşya iste-
sin." [3]RAB İsrail halkının Mısırlılar'ın
gözünde lütuf bulmasını sağladı. Musa
da Mısır'da, firavunun görevlilerinin
ve halkın gözünde çok büyüdü.
[4]Musa firavuna şöyle dedi: "RAB
diyor ki, 'Gece yarısı Mısır'ı boydan
boya geçeceğim. [5]Tahtında oturan fira-
vunun ilk çocuğundan, değirmendeki
kadın kölenin ilk çocuğuna kadar, hay-
vanlar dahil Mısır'daki bütün ilk do-
ğanlar ölecek. [6]Bütün Mısır'da benze-
ri ne görülmüş, ne de görülecek büyük
bir feryat kopacak. [7]İsrailliler'e ya da
hayvanlarına bir köpek bile havlama-
yacak.' O zaman RAB'bin İsrailliler'le
Mısırlılar'a nasıl farklı davrandığı-
nı anlayacaksınız. [8]Bu görevlilerinin
hepsi gelip önümde eğilecek, 'Sen ve
seni izleyenler, gidin!' diyecekler. On-
dan sonra gideceğim." Musa firavunun
yanından büyük bir öfkeyle ayrıldı.
[9]RAB Musa'ya, "Mısır'da şaşıla-
sı işlerim çoğalsın diye firavun sizi
dinlemeyecek" demişti. [10]Musa'yla
Harun firavunun önünde bütün bu
şaşılası işleri yaptılar. Ama RAB fira-
vunu inatçı yaptı. Firavun İsrailliler'i
ülkesinden salıvermedi.

Fısıh Bayramı

12 [1-2]RAB Mısır'da Musa'yla Ha-
run'a, "Bu ay sizin için ilk ay*,
yılın ilk ayı olacak" dedi, [3]"Bütün
İsrail topluluğuna bildirin: Bu ayın
onunda herkes ailesine göre kendi ev
halkına birer kuzu[g] alacak. [4]Eğer bir
kuzu bir aileye çok geliyorsa, aile bi-
reylerinin sayısı ve herkesin yiyeceği
miktar hesaplanacak ve aile kuzuyu
en yakın komşusuyla paylaşabilecek.
[5]Koyun ya da keçilerden seçeceğiniz
hayvan kusursuz, erkek ve bir yaşın-
da olmalı. [6]Ayın on dördüne kadar
ona bakacaksınız. O akşamüstü bütün
İsrail topluluğu hayvanları boğazlaya-
cak. [7]Hayvanın kanını alıp, etin yene-
ceği evin yan ve üst kapı sövelerine
sürecekler. [8]O gece ateşte kızartılmış
et mayasız ekmek ve acı otlarla yen-
melidir. [9]Eti çiğ veya haşlanmış ola-
rak değil, başı, bacakları, bağırsakla-
rı ve işkembesiyle birlikte kızartarak
yiyeceksiniz. [10]Sabaha kadar bitirme-
lisiniz. Artakalan olursa, sabah ateşte
yakacaksınız. [11]Eti şöyle yemelisiniz:
Beliniz kuşanmış, çarıklarınız ayağı-
nızda, değneğiniz elinizde olmalı. Eti
çabuk yemelisiniz. Bu RAB'bin Fısıh*
kurbanıdır.
[12]"O gece Mısır'dan geçeceğim.
Hem insanların hem de hayvanların
bütün ilk doğanlarını öldüreceğim.
Mısır'ın bütün ilahlarını yargılaya-
cağım. Ben RAB'bim. [13]Bulunduğu-
nuz evlerin üzerindeki kan sizin için
belirti olacak. Kanı görünce üzeri-
nizden geçeceğim[h]. Mısır'ı cezalan-

g *12:3,4* İbranice'den "Kuzu" olarak çevrilen sözcük "Oğlak" anlamına da gelir.
h *12:13* "Geçmek": Bu geçiş olayı Fısıh Bayramı olarak kutlanmaktadır. Fısıh sözcüğü "Geçmek" anlamına gelir. **12:1-14** Lev.23:5; Say.9:1-5; 28:16; Yas.16:1-2

dırırken ölüm saçan size hiçbir zarar
vermeyecek. 14Bu gün sizin için anma
günü olacak. Bu günü RAB'bin bay-
ramı olarak kutlayacaksınız. Gelecek
kuşaklarınız boyunca sürekli bir ku-
ral olarak bu günü kutlayacaksınız."

Mayasız Ekmek Bayramı

(Lev.23:4-8; Say.28:16-25; Yas.16:1-8)

15"Yedi gün mayasız ekmek yiye-
ceksiniz. İlk gün evlerinizden maya-
yı kaldıracaksınız. Kim bu yedi gün
içinde mayalı bir şey yerse, İsrail'den
atılacaktır. 16Birinci ve yedinci günler
kutsal toplantı yapacaksınız. O gün-
ler hiçbir iş yapılmayacak. Herkes
yalnız kendi yiyeceğini hazırlayacak.
17Mayasız Ekmek Bayramı'nı* kutla-
yacaksınız, çünkü sizi ordular halin-
de o gün Mısır'dan çıkardım. Bu gü-
nü kalıcı bir kural olarak kuşaklarınız
boyunca kutlayacaksınız. 18Birinci
ayın* on dördüncü gününün akşamın-
dan yirmi birinci gününün akşamına
kadar mayasız ekmek yiyeceksiniz.
19Evlerinizde yedi gün maya bulun-
mayacak. Mayalı bir şey yiyen yerli
yabancı herkes İsrail topluluğundan
atılacaktır. 20Mayalı bir şey yemeye-
ceksiniz. Yaşadığınız her yerde maya-
sız ekmek yiyeceksiniz."

İlk Fısıh Bayramı

21Musa İsrail'in bütün ileri gelenle-
rini çağırtarak onlara şöyle dedi: "He-
men gidin, aileleriniz için kendinize
davarlar seçip Fısıh* kurbanı olarak
boğazlayın. 22Bir demet mercanköş-
kotu alın, leğendeki kana batırıp kanı
kapılarınızın yan ve üst sövelerine sü-
rün. Sabaha kadar kimse evinden çık-
masın. 23RAB Mısırlılar'ı öldürmek
için gelecek, kapılarınızın yan ve üst
sövelerindeki kanı görünce üzerinden
geçecek, ölüm saçanın evlerinize gi-
rip sizi öldürmesine izin vermeyecek.
24"Sen ve çocukların kalıcı bir ku-
ral olarak bu olayı kutlayacaksınız.
25RAB'bin size söz verdiği toprakla-
ra girdiğiniz zaman bu töreye uyacak-
sınız. 26Çocuklarınız size, 'Bu töre-
nin anlamı nedir?' diye sorduklarında,
27'Bu RAB'bin Fısıh kurbanıdır' di-
yeceksiniz, 'Çünkü RAB Mısırlılar'ı
öldürürken evlerimizin üzerinden ge-
çerek bizi bağışladı.' " İsrailliler eği-
lip tapındılar. 28Sonra gidip RAB'bin
Musa'yla Harun'a verdiği buyruğu ek-
siksiz uyguladılar.

29Gece yarısı RAB tahtında otu-
ran firavunun ilk çocuğundan zin-
dandaki tutsağın ilk çocuğuna kadar
Mısır'daki bütün insanların ve hay-
vanların ilk doğanlarını öldürdü. 30O
gece firavunla görevlileri ve bütün
Mısırlılar uyandı. Büyük feryat kop-
tu. Çünkü ölüsü olmayan ev yoktu.

Mısır'dan Çıkış

31Aynı gece firavun Musa'yla Harun'u
çağırttı ve, "Kalkın!" dedi, "Siz ve İsra-
illiler halkımın arasından çıkıp gidin,
istediğiniz gibi RAB'be tapın. 32Dedi-
ğiniz gibi davarlarınızı, sığırlarınızı da
alın götürün. Beni de kutsayın!"

33İsrailliler'in ülkeyi hemen terk et-
mesi için Mısırlılar diretti. "Yoksa he-
pimiz öleceğiz!" diyorlardı. 34Böylece
halk mayası henüz katılmamış hamu-
runu aldı, giysilere sarılı hamur tek-
nelerini omuzlarında taşıdı.

35İsrailliler Musa'nın dediğini yap-
mış, Mısırlılar'dan altın, gümüş eş-
ya ve giysi istemişlerdi. 36RAB İsra-
illiler'in Mısırlılar'ın gözünde lütuf
bulmasını sağladı. Mısırlılar onlara
istediklerini verdiler. Böylece İsrail-
liler onları soydular.

37İsrailliler kadın ve çocukların dı-
şında altı yüz bin kadar erkekle yaya
olarak Ramses'ten Sukkot'a doğru yo-
la çıktılar. 38Daha pek çok kişi de on-

12:23 İbr.11:28 **12:29** Çık.4:22-32 **12:35-36** Çık.3:21-22

larla birlikte gitti. Yanlarında çok sayıda davar ve sığır vardı. [39]Mısır'dan getirdikleri hamurla mayasız pide pişirdiler. Maya yoktu. Çünkü Mısır'dan kovulmuşlar, kendilerine azık hazırlayacak zaman bulamamışlardı.

[40]İsrailliler Mısır'da dört yüz otuz yıl yaşadı. [41]Dört yüz otuz yılın sonuncu günü RAB'bin halkı ordular halinde Mısır'ı terk etti. [42]O gece RAB İsrailliler'i Mısır'dan çıkarmak için sürekli bekledi. İsrailliler de kuşaklar boyunca aynı gece RAB'bi yüceltmek için uyanık olmalıdır.

Fısıh Kuralları

[43]RAB Musa'yla Harun'a şöyle dedi: "Fısıh Bayramı'nın* kuralları şunlardır: Hiçbir yabancı Fısıh* etini yemeyecek. [44]Ama satın aldığınız köleler sünnet edildikten sonra ondan yiyebilir. [45]Konuklar ve ücretli işçiler ondan yemeyecek. [46]Fısıh eti evde yenmeli, evin dışına çıkarılmamalı. Kemikleri kırmayacaksınız. [47]Bütün İsrail topluluğu Fısıh Bayramı'nı kutlayacak. [48]Yanınızdaki yabancı bir konuk RAB'bin Fısıh Bayramı'nı kutlamak isterse, önce evindeki bütün erkekler sünnet edilmeli; sonra yerel halktan biri gibi İsrail halkına katılıp bayramı kutlayabilir. Ama sünnetsiz* biri Fısıh etini yemeyecektir. [49]Ülkede doğan için de, aranızda yaşayan yabancı için de aynı kural geçerlidir." [50]İsrailliler RAB'bin Musa'yla Harun'a verdiği buyruğu eksiksiz yerine getirdiler. [51]O gün RAB İsrailliler'i ordular halinde Mısır'dan çıkardı.

İlk Doğanların Adanması

13 [1-2]RAB Musa'ya, "Bütün ilk doğanları bana adayın" dedi, "İsrailliler arasında insan olsun, hayvan olsun her rahmin ilk ürünü bana aittir."

[3]Musa halka, "Mısır'dan, köle olduğunuz ülkeden çıktığınız bugünü anımsayın" dedi, "Çünkü RAB güçlü eliyle sizi oradan çıkardı. Mayalı hiçbir şey yenmeyecek. [4]Bugün Aviv ayında* buradan ayrılıyorsunuz. [5]RAB sizi Kenan, Hitit*, Amor, Hiv ve Yevus topraklarına, atalarınıza vereceğine ant içtiği süt ve bal akan ülkeye götürdüğü zaman bu ay şu törelere uyacaksınız: [6]Yedi gün mayasız ekmek yiyecek, yedinci gün RAB'be bayram yapacaksınız. [7]O yedi gün içinde yalnız mayasız ekmek yiyeceksiniz. Aranızda ve ülkenizin hiçbir yerinde mayalı bir şey görülmeyecek. [8]O gün oğullarınıza, 'Mısır'dan çıktığımızda RAB'bin bizim için yaptıklarından dolayı bunları yapıyoruz' diye anlatacaksınız. [9]Bu elinizde bir belirti ve alnınızda bir anma işareti olacak; öyle ki, RAB'bin yasası hep ağzınızda olsun. Çünkü RAB güçlü eliyle sizi Mısır'dan çıkardı. [10]Siz de her yıl belirlenen tarihte bu kuralı uygulamalısınız.

[11]"RAB size ve atalarınıza ant içerek söz verdiği gibi sizi Kenan topraklarına getirecektir. Orayı size verdiği zaman, [12]ilk doğan erkek çocuklarınızın ve hayvanlarınızın hepsini RAB'be adayacaksınız. Çünkü bunlar RAB'be aittir. [13]İlk doğan her sıpanın bedelini bir kuzuyla ödeyin. Bedelini ödemezseniz, boynunu kırın. Bütün ilk doğan erkek çocuklarınızın bedelini ödemelisiniz.

[14]"İlerde oğullarınız size, 'Bunun anlamı ne?' diye sorduklarında, 'RAB bizi güçlü eliyle Mısır'dan, köle olduğumuz ülkeden çıkardı' diye yanıtlarsınız, [15]'Firavun bizi salıvermemekte diretince, RAB Mısır'da insanların ve hayvanların bütün ilk doğanlarını öldürdü. İşte bunun için hayvanların ilk doğan erkek yavrularını RAB'be

12:40 Yar.15:13; Gal.3:17 **12:46** Say.9:12; Mez.34:20; Yu.19:36 **13:1-2** Say.3:13; Luk.2:23 **13:12** Luk.2:23

kurban ediyoruz. İlk doğan erkek ço-
cuklarımızın bedelini ise bir hayvan-
la ödüyoruz.' [16]Bu uygulama elinizde
bir belirti ve alnınızda bir anma işare-
ti olacak; RAB'bin bizi Mısır'dan güç-
lü eliyle çıkardığını anımsatacak."

Kamış Denizi'ni Geçiş

[17]Firavun İsrailliler'i salıverdiğin-
de, Filist yöresi yakın olmasına karşın,
Tanrı onları oradan götürmedi. Çün-
kü, "Halk savaşla karşılaşınca, düşün-
celerini değiştirip Mısır'a geri dönebi-
lir" diye düşündü. [18]Halkı çöl yolundan
Kamış Denizi'ne* doğru dolaştırdı. İs-
railliler Mısır'dan silahlı çıkmışlardı.
[19]Musa Yusuf'un kemiklerini yanı-
na almıştı. Çünkü Yusuf İsrail'in oğul-
larına, "Tanrı kesinlikle size yardım
edecek, kemiklerimi buradan götüre-
ceksiniz" diye sıkı sıkı ant içirmişti.
[20]Sukkot'tan ayrılıp çöl kenarında,
Etam'da konakladılar. [21]Gece gündüz
ilerlemeleri için, RAB gündüzün bir
bulut sütunu içinde yol göstererek, ge-
celeyin bir ateş sütunu içinde ışık ve-
rerek onlara öncülük ediyordu. [22]Gün-
düz bulut sütunu, gece ateş sütunu
halkın önünden eksik olmadı.

14 [1-2]RAB Musa'ya, "İsrailliler'e
söyle, dönsünler" dedi, "Pi-
Hahirot yakınlarında, Migdol ile de-
niz arasında, Baal-Sefon'un karşısında
deniz kıyısında konaklasınlar. [3]Fira-
vun şöyle düşünecek: 'İsrailliler ülke-
de şaşkın şaşkın dolaşıyorlardır, çöl
onları kuşatmıştır.' [4]Firavunu inatçı
yapacağım. Onların peşine düşecek.
Böylece firavunla ordusunu yenerek
yücelik kazanacağım. Mısırlılar bile-
cek ki, ben RAB'bim." İsrailliler söy-
leneni yaptılar.
[5]Halkın kaçtığı Mısır Firavunu'na
bildirilince, firavunla görevlileri onla-
ra ilişkin düşüncelerini değiştirdiler:
"Biz ne yaptık?" dediler, "İsrailliler'i
salıvermekle kölelerimizi kaybetmiş
olduk!" [6]Firavun savaş arabasını ha-
zırlattı, ordusunu yanına aldı. [7]Seç-
me altı yüz savaş arabasının yanısıra,
Mısır'ın bütün savaş arabalarını so-
rumlu sürücüleriyle birlikte yanına
aldı. [8]RAB Mısır Firavunu'nu inatçı
yaptı. Firavun zafer havası içinde iler-
leyen İsrailliler'in peşine düştü. [9]Mı-
sırlılar firavunun bütün atları, savaş
arabaları, atlıları, askerleriyle onla-
rın ardına düştüler ve deniz kıyısın-
da, Pi-Hahirot yakınlarında, Baal-
Sefon'un karşısında konaklarken
onlara yetiştiler.
[10]Firavun yaklaşırken, İsrailliler
Mısırlılar'ın arkalarından geldiğini
görünce dehşete kapılarak RAB'be
feryat ettiler. [11]Musa'ya, "Mısır'da me-
zar mı yoktu da bizi çöle ölmeye getir-
din?" dediler, "Bak, Mısır'dan çıkar-
makla bize ne yaptın! [12]Mısır'dayken
sana, 'Bırak bizi, Mısırlılar'a kulluk
edelim' demedik mi? Çölde ölmek-
tense Mısırlılar'a kulluk etsek bizim
için daha iyi olurdu."
[13]Musa, "Korkmayın!" dedi, "Yeri-
nizde durup bekleyin, RAB bugün
sizi nasıl kurtaracak görün. Bugün
gördüğünüz Mısırlılar'ı bir daha hiç
görmeyeceksiniz. [14]RAB sizin için sa-
vaşacak, siz sakin olun yeter."
[15]RAB Musa'ya, "Niçin bana feryat
ediyorsun?" dedi, "İsrailliler'e söyle,
ilerlesinler. [16]Sen değneğini kaldır,
elini denizin üzerine uzat. Sular ya-
rılacak ve İsrailliler kuru toprak üze-
rinde yürüyerek denizi geçecekler.
[17]Ben Mısırlılar'ı inatçı yapacağım ki,
artlarına düşsünler. Firavunu, bütün
ordusunu, savaş arabalarını, atlıları-
nı yenerek yücelik kazanacağım. [18]Fi-
ravun, savaş arabaları ve atlılarından
ötürü yücelik kazandığım zaman, Mı-
sırlılar bilecek ki, ben RAB'bim."

13:19 Yar.50:25; Yşu.24:32; İbr.11:22

19-20 İsrail ordusunun önünde yü-
rüyen Tanrı'nın meleği yerini değiş-
tirip arkaya geçti. Önlerindeki bulut
sütunu da yerini değiştirip arkaları-
na, Mısır ve İsrail ordularının arasına
geldi. Gece boyunca bulut bir yanı ka-
rartıyor, öbür yanı aydınlatıyordu. Bu
yüzden, bütün gece iki taraf birbirine
yaklaşamadı.
21 Musa elini denizin üzerine uzattı.
RAB bütün gece güçlü doğu rüzga-
rıyla suları geri itti, denizi karaya çe-
virdi. Sular ikiye bölündü, 22 İsrailliler
kuru toprak üzerinde yürüyerek deni-
zi geçtiler. Sular sağlarında, sollarında
da onlara duvar oluşturdu. 23 Mısırlılar
artlarından geliyordu. Firavunun bü-
tün atları, savaş arabaları, atlıları de-
nizde onları izliyordu. 24 Sabah nöbe-
tinde RAB ateş ve bulut sütunundan
Mısır ordusuna baktı ve onları şaşkına
çevirdi. 25 Arabalarının tekerleklerini
çıkardı[ı]; öyle ki, arabalarını zorluk-
la sürdüler. Mısırlılar, "İsrailliler'den
kaçalım!" dediler, "Çünkü RAB on-
lar için bizimle savaşıyor."
26 RAB Musa'ya, "Elini denizin üze-
rine uzat" dedi, "Sular Mısırlılar'ın,
savaş arabalarının, atlılarının üzerine
dönsün." 27 Musa elini denizin üzerine
uzattı. Sabaha karşı deniz olağan hali-
ne döndü. Mısırlılar sulardan kaçarken
RAB onları denizin ortasında silkip at-
tı. 28 Geri dönen sular savaş arabalarını,
atlıları, İsrailliler'in peşinden denize
dalan firavunun bütün ordusunu yuttu.
Onlardan bir kişi bile sağ kalmadı.
29 Ama İsrailliler denizi kuru toprak-
ta yürüyerek geçmişlerdi. Sular sağ-
larında, sollarında onlara duvar oluş-
turmuştu. 30 RAB o gün İsrailliler'i
Mısırlılar'ın elinden kurtardı. İsrail-
liler deniz kıyısında Mısırlılar'ın ölü-
lerini gördüler. 31 RAB'bin Mısırlılar'a
gösterdiği büyük gücü gören İsrail
halkı RAB'den korkup O'na ve kulu
Musa'ya güvendi.

Kurtuluş Ezgisi

15 Musa'yla İsrailliler RAB'be şu
ezgiyi söylediler:

"Ezgiler sunacağım RAB'be,
Çünkü yüceldikçe yüceldi;
Atları da, atlıları da denize
döktü.
2 Rab gücüm ve ezgimdir,
O kurtardı beni.
O'dur Tanrım,
Övgüler sunacağım O'na.
O'dur babamın Tanrısı,
Yücelteceğim O'nu.
3 Savaş eridir RAB,
Adı RAB'dir.

4 "Denize attı firavunun ordusunu,
Savaş arabalarını.
Kamış Denizi'nde* boğuldu
seçme subayları.
5 Derin sulara gömüldüler,
Taş gibi dibe indiler.

6 "Senin sağ elin, ya RAB,
Senin sağ elin korkunç güce
sahiptir.
Altında düşmanlar kırılır.
7 Devrilir sana başkaldıranlar
büyük görkemin karşısında,
Gönderir gazabını anız gibi
tüketirsin onları.
8 Burnunun soluğu karşısında,
Sular yığıldı bir araya.
Kabaran sular duvarlara
dönüştü,
Denizin göbeğindeki derin
sular dondu.
9 Düşman böbürlendi:
'Peşlerine düşüp
yakalayacağım onları' dedi,
'Bölüşeceğim çapulu,

ı *14:25* "Çıkardı": İbranice fiil "Yoldan saptırdı" ya da "Çamura saplanmasını sağladı" anlamına da gelebilir. **14:22** 1Ko.10:1-2; İbr.11:29 **15:1** Va.15:3-4 **15:2** Mez.118:14; Yşa.12:2

Dileğimce yağmalayacağım,
Kılıcımı çekip yok edeceğim
onları.'
10 Üfledin soluğunu, denize
gömüldüler,
Kurşun gibi engin sulara
battılar.

11 "Var mı senin gibisi ilahlar
arasında, ya RAB?
Senin gibi kutsallıkta görkemli,
heybetiyle övgüye değer,
Harikalar yaratan var mı?
12 Sağ elini uzattın,
Yer yuttu onları.
13 Öncülük edeceksin sevginle
kurtardığın halka,
Kutsal konutunun yolunu
göstereceksin gücünle onlara.
14 Uluslar duyup titreyecekler,
Filist halkını dehşet saracak.
15 Edom beyleri korkuya kapılacak,
Moav önderlerini titreme
alacak,
Kenan'da yaşayanların tümü
korkudan eriyecek.
16 Korku ve dehşet düşecek
üzerlerine,
Senin halkın geçinceye dek,
ya RAB,
Sahip olduğun bu halk
geçinceye dek,
Bileğinin gücü karşısında taş
kesilecekler.
17 Ya RAB, halkını içeri alacaksın.
Kendi dağına, yaşamak için
seçtiğin yere,
Ellerinle kurduğun kutsal yere
dikeceksin, ya Rab!
18 RAB sonsuza dek egemen
olacaktır."

19 Firavunun atları, savaş arabala-
rı, atlıları denize dalınca, RAB sula-
rı onların üzerine çevirdi. Ama İsra-
illiler denizi kuru toprakta yürüyerek
geçtiler.
20 Harun'un kızkardeşi Peygamber
Miryam tefini eline aldı, bütün kadın-
lar teflerle, oynayarak onu izlediler.
21 Miryam onlara şu ezgiyi söyledi:

"Ezgiler sunun RAB'be,
Çünkü yüceldikçe yüceldi,
Atları, atlıları denize döktü."

Acı Su

22 Musa İsrailliler'i Kamış Denizi'nin*
ötesine çıkardı. Şur Çölü'ne girdiler.
Çölde üç gün yol aldılarsa da su bu-
lamadılar. 23 Mara'ya vardılar. Ama
Mara'nın suyunu içemediler, çünkü
su acıydı. Bu yüzden oraya Mara[i] adı
verildi. 24 Halk, "Ne içeceğiz?" diye
Musa'ya yakınmaya başladı.
25 Musa RAB'be yakardı. RAB ona
bir ağaç parçası gösterdi. Musa onu
suya atınca sular tatlı oldu.
Orada RAB onlar için bir kural ve
ilke koydu, hepsini sınadı. 26 "Ben,
Tanrınız RAB'bin sözünü dikkatle
dinler, gözümde doğru olanı yapar,
buyruklarıma kulak verir, bütün ku-
rallarıma uyarsanız, Mısırlılar'a ver-
diğim hastalıkların hiçbirini size ver-
meyeceğim" dedi, "Çünkü size şifa
veren RAB benim."
27 Sonra Elim'e gittiler. Orada on iki
su kaynağı, yetmiş hurma ağacı vardı.
Su kıyısında konakladılar.

Man ve Bıldırcın

16 Bütün İsrail topluluğu Elim'den
ayrıldı. Mısır'dan çıktıktan son-
ra ikinci ayın* on beşinci günü Elim
ile Sina arasındaki Sin Çölü'ne var-
dılar. 2 Çölde hepsi Musa'yla Harun'a
yakınmaya başladı. 3 "Keşke RAB
bizi Mısır'dayken öldürseydi" dedi-
ler, "Hiç değilse orada et kazanlarının
başına oturur, doyasıya yerdik. Ama
siz bütün topluluğu açlıktan öldürmek
için bizi bu çöle getirdiniz."

i *15:23* "Mara": "Acı" anlamına gelir. **15:27** Say.33:9

4 RAB Musa'ya, "Size gökten ek-
mek yağdıracağım" dedi, "Halk her
gün gidip günlük ekmeğini toplaya-
cak. Böylece onları sınayacağım: Be-
nim yasama göre yaşıyorlar mı, yaşa-
mıyorlar mı, göreceğim. 5 Altıncı gün
her gün topladıklarının iki katını top-
layıp hazırlayacaklar."
6 Musa'yla Harun İsrailliler'e, "Bu
akşam sizi Mısır'dan RAB'bin çıkar-
dığını bileceksiniz" dediler, 7 "Sabah
da RAB'bin görkemini göreceksiniz.
Çünkü RAB kendisine söylendiğini-
zi duydu. Biz kimiz ki, bize söyleni-
yorsunuz?" 8 Sonra Musa, "Akşam si-
ze yemek için et, sabah da dilediğiniz
kadar ekmek verilince, RAB'bin gör-
kemini göreceksiniz" dedi, "Çünkü
RAB kendisine söylendiğinizi duydu.
Biz kimiz ki? Siz bize değil, RAB'be
söyleniyorsunuz."
9 Musa Harun'a, "Bütün İsrail toplu-
luğuna söyle, RAB'bin huzuruna gel-
sinler" dedi, "Çünkü RAB söylendik-
lerini duydu."
10 Harun İsrail topluluğuna bunları an-
latırken, çöle doğru baktılar. RAB'bin
görkemi bulutta görünüyordu.
11 RAB Musa'ya şöyle dedi: 12 "İs-
railliler'in yakınmalarını duydum.
Onlara de ki, 'Akşamüstü et yiyecek-
siniz, sabah da ekmekle karnınızı do-
yuracaksınız. O zaman bileceksiniz
ki, Tanrınız RAB benim.' "
13 Akşam bıldırcınlar geldi, orduga-
hı sardı. Sabah ordugahın çevresini
çiy kaplamıştı. 14 Çiy eriyince, toprak-
ta, çölün yüzeyinde kırağıya benzer
ince pulcuklar göründü. 15 Bunu gö-
rünce İsrailliler birbirlerine, "Bu da
ne?" diye sordular. Çünkü ne olduğu-
nu anlayamamışlardı.
Musa, "RAB'bin size yemek için
verdiği ekmektir bu" dedi, 16 "RAB'bin
buyruğu şudur: 'Herkes yiyeceği ka-
dar toplasın. Çadırınızdaki her kişi
için birer omer[j] alın.' "
17 İsrailliler söyleneni yaptılar. Kimi
çok, kimi az topladı. 18 Omerle ölçtük-
lerinde, çok toplayanın fazlası, az top-
layanın da eksiği yoktu. Herkes yiye-
ceği kadar toplamıştı.
19 Musa onlara, "Kimse sabaha bir
parça bile bırakmasın" dedi.
20 Ama bazıları ona aldırmayıp sa-
baha bıraktılar. Bıraktıkları kurtla-
nıp kokmaya başlayınca Musa onla-
ra öfkelendi.
21 Her sabah herkes yiyeceği ka-
dar topluyordu. Güneş ortalığı ısı-
tınca, yerde kalanlar eriyordu. 22 Al-
tıncı gün kişi başına iki omer[k], yani
iki kat topladılar. Topluluğun önder-
leri gelip durumu Musa'ya bildirdiler.
23 Musa, "RAB'bin buyruğu şudur"
dedi, " 'Yarın dinlenme günü, RAB
için kutsal Şabat Günü'dür*. Pişirece-
ğinizi pişirin, haşlayacağınızı haşla-
yın. Artakalanı bir kenara koyun, sa-
baha kalsın.' "
24 Musa'nın buyurduğu gibi artaka-
lanı sabaha bıraktılar. Ne koktu, ne
kurtlandı. 25 Musa, "Artakalanı bugün
yiyin" dedi, "Çünkü bugün RAB için
Şabat Günü'dür. Bugün dışarda ekmek
bulamayacaksınız. 26 Altı gün ekmek
toplayacaksınız, ama yedinci gün olan
Şabat Günü ekmek bulunmayacak."
27 Yedinci gün bazıları ekmek topla-
mak için dışarı çıktı, ama hiçbir şey
bulamadılar. 28 RAB Musa'ya, "Ne za-
mana dek buyruklarıma ve yasaları-
ma uymayı reddedeceksiniz?" dedi,
29 "Size Şabat Günü'nü verdim. Bunun
için altıncı gün size iki günlük ekmek
veriyorum. Yedinci gün herkes nere-
deyse orada kalsın, dışarı çıkmasın."
30 Böylece halk yedinci gün dinlendi.

j *16:16* "Bir omer": Yaklaşık 2.2 litrelik bir ölçek. Aynı ifade 16:18,32,33,36'da da geçer.
k *16:22* "İki omer": Yaklaşık 4.4 litrelik bir ölçek.
16:4 Yu.6:31 **16:15** 1Ko.10:3 **16:18** 2Ko.8:13-15 **16:23** Çık.20:8-11

31 İsrailliler o ekmeğe man[l] adını
verdiler. Kişniş tohumu gibi beya-
zımsı, tadı ballı yufka gibiydi. 32 Mu-
sa, "RAB'bin buyruğu şudur" dedi,
" 'Mısır'dan sizi çıkardığımda, gele-
cek kuşakların çölde size yedirdiğim
ekmeği görmesi için, bir omer sak-
lansın.' "
33 Musa Harun'a, "Bir testi al, içine
bir omer man doldur" dedi, "Gelecek
kuşaklar için saklanmak üzere onu
RAB'bin huzuruna koy."
34 RAB'bin Musa'ya buyurduğu gibi
Harun manı saklanmak üzere Antlaş-
ma Levhaları'nın önüne koydu.
35 İsrailliler yerleştikleri Kenan top-
raklarına varıncaya dek kırk yıl man
yediler. 36 –Bir omer efanın[m] onda
biridir.–

Kayadan Çıkan Su

17 RAB'bin buyruğu uyarın-
ca, bütün İsrail topluluğu Sin
Çölü'nden ayrıldı, bir yerden öbürü-
ne göçerek Refidim'de konakladı. An-
cak orada içecek su yoktu. 2 Musa'ya,
"Bize içecek su ver" diye çıkıştılar.
Musa, "Niçin bana çıkışıyorsunuz?"
dedi, "Neden RAB'bi deniyorsunuz?"
3 Ama halk susamıştı. "Niçin bizi
Mısır'dan çıkardın?" diye Musa'ya
söylendiler, "Bizi, çocuklarımızı,
hayvanlarımızı susuzluktan öldür-
mek için mi?"
4 Musa, "Bu halka ne yapayım?" di-
ye RAB'be feryat etti, "Neredeyse be-
ni taşlayacaklar."
5 RAB Musa'ya, "Halkın önüne geç"
dedi, "Birkaç İsrail ileri gelenini ve
Nil'e vurduğun değneği de yanına alıp
yürü. 6 Ben Horev Dağı'nda bir kaya-
nın üzerinde, senin önünde duraca-
ğım. Kayaya vuracaksın, halk içsin
diye su fışkıracak." Musa İsrail ileri
gelenlerinin önünde denileni yaptı.
7 Oraya Massa[n] ve Meriva[o] adı veril-
di. Çünkü İsrailliler orada Musa'ya çı-
kışmış ve, "Acaba RAB aramızda mı,
değil mi?" diye RAB'bi denemişlerdi.

Amalekliler Bozguna Uğruyor

8 Amalekliler gelip Refidim'de İs-
railliler'e savaş açtılar. 9 Musa Yeşu'ya,
"Adam seç, git Amalekliler'le savaş" de-
di, "Yarın ben elimde Tanrı'nın değne-
ğiyle tepenin üzerinde duracağım."
10 Yeşu Musa'nın buyurduğu gibi
Amalekliler'le savaştı. Bu arada Musa,
Harun ve Hur tepenin üzerine çıktı-
lar. 11 Musa elini kaldırdıkça İsrailliler,
indirdikçe Amalekliler kazanıyordu.
12 Ne var ki, Musa'nın elleri yoruldu.
Bir taş getirip altına koydular. Mu-
sa üzerine oturdu. Bir yanda Harun,
öbür yanda Hur Musa'nın ellerini yu-
karıda tuttular. Güneş batıncaya dek
Musa'nın elleri yukarıda kaldı. 13 Böy-
lece Yeşu Amalek ordusunu yenip kı-
lıçtan geçirdi.
14 RAB Musa'ya, "Bunu anı olarak
kayda geç" dedi, "Yeşu'ya da söy-
le, Amalekliler'in adını yeryüzünden
büsbütün sileceğim."
15 Musa bir sunak yaptı, adını "Yah-
ve nissi[ö]" koydu. 16 "Eller Rab'bin tah-
tına doğru kaldırıldı" dedi, "RAB ku-
şaklar boyunca Amalekliler'e karşı
savaşacak!"

Yitro Musa'yı Ziyaret Ediyor

18 Musa'nın kayınbabası Midyan-
lı Kâhin Yitro, Tanrı'nın Mu-
sa ve halkı İsrail için yaptığı her şe-
yi, RAB'bin İsrailliler'i Mısır'dan
nasıl çıkardığını duydu. 2-3 Musa'nın
kendisine göndermiş olduğu karısı

l *16:31* "Man": "Bu ne?" anlamına gelir. **m** *16:36* "Bir efa": Yaklaşık 22 litrelik bir ölçek.
n *17:7* "Massa": "Deneme" anlamına gelir. **o** *17:7* "Meriva": "Çıkışma" anlamına gelir.
ö *17:15* "Yahve nissi": "Rab sancağımdır" anlamına gelir.
16:31 Say.11:7-8 **16:33** İbr.9:4 **16:35** Yşu.5:12; 1Ko.10:3 **17:1-7** Say.20:2-13; 1Ko.10:4
17:14 Yas.25:17-19; 1Sa.15:2-9 **18:2-3** Çık.2:21-22 **18:2-3** Elç.7:29

Sippora'yı ve iki oğlunu yanına aldı.
Musa, "Garibim bu yabancı diyarda"
diyerek oğullarından birine Gerşom[p]
adını vermişti. 4 Sonra, "Babamın
Tanrısı bana yardım etti, beni firavu-
nun kılıcından esirgedi" diyerek öbü-
rüne de Eliezer[r] adını koymuştu.
5 Yitro Musa'nın karısı ve oğulla-
rıyla birlikte Tanrı Dağı'na, Musa'nın
konakladığı çöle geldi. 6 Musa'ya şu
haberi gönderdi: "Ben, kayınbaban
Yitro, karın ve iki oğlunla birlikte sa-
na geliyoruz."
7 Musa kayınbabasını karşılamaya
çıktı, önünde eğilip onu öptü. Bir-
birinin hatırını sorup çadıra girdiler.
8 Musa İsrailliler uğruna RAB'bin fi-
ravunla Mısırlılar'a bütün yaptıklarını,
yolda çektikleri sıkıntıları, RAB'bin
kendilerini nasıl kurtardığını kayın-
babasına bir bir anlattı.
9 Yitro RAB'bin İsrailliler'e yap-
tığı iyiliklere, onları Mısırlılar'ın
elinden kurtardığına sevindi. 10 "Si-
zi Mısırlılar'ın ve firavunun elinden
kurtaran RAB'be övgüler olsun" dedi,
"Halkı Mısır'ın boyunduruğundan O
kurtardı. 11 Artık biliyorum ki, RAB
bütün ilahlardan büyüktür. Çünkü on-
ların gurur duyduğu şeylerin üstesin-
den geldi." 12 Sonra Tanrı'ya yakmalık
sunu* ve kurbanlar getirdi. Harun'la
bütün İsrail ileri gelenleri, Musa'nın
kayınbabasıyla Tanrı'nın huzurunda
yemek yemeye geldiler.

Yitro'nun Öğüdü

(Yas.1:9-18)

13 Ertesi gün Musa halkın davaları-
na bakmak için yargı kürsüsüne çık-
tı. Halk sabahtan akşama kadar çev-
resinde ayakta durdu.
14 Kayınbabası Musa'nın halk için
yaptıklarını görünce, "Nedir bu, hal-
ka yaptığın?" dedi, "Neden sen tek
başına yargıç olarak oturuyorsun da
herkes sabahtan akşama kadar çev-
rende bekliyor?"
15 Musa, "Çünkü halk Tanrı'nın is-
temini bilmek için bana geliyor" diye
yanıtladı, 16 "Ne zaman bir sorunları
olsa, bana gelirler. Ben de taraflar ara-
sında karar veririm; Tanrı'nın kuralla-
rını, yasalarını onlara bildiririm."
17 Kayınbabası, "Yaptığın iş iyi de-
ğil" dedi, 18 "Hem sen, hem de yanın-
daki halk tükeneceksiniz. Bu işi tek
başına kaldıramazsın. Sana ağır gelir.
19 Beni dinle, sana öğüt vereyim. Tanrı
seninle olsun. Tanrı'nın önünde halkı
sen temsil etmeli, sorunlarını Tanrı'ya
sen iletmelisin. 20 Kuralları, yasaları
halka öğret, izlemeleri gereken yolu,
yapacakları işi göster. 21 Bunun yanı-
sıra halkın arasından Tanrı'dan kor-
kan, yetenekli, haksız kazançtan nef-
ret eden dürüst adamlar seç; onları
biner, yüzer, ellişer, onar kişilik top-
lulukların başına önder ata. 22 Halka
sürekli onlar yargıçlık etsin. Büyük
davaları sana getirsinler, küçük dava-
ları kendileri çözsünler. Böylece işi-
ni paylaşmış olurlar. Yükün hafifler.
23 Eğer böyle yaparsan, Tanrı da buyu-
rursa, dayanabilirsin. Herkes esenlik
içinde evine döner."
24 Musa kayınbabasının sözünü din-
ledi. Söylediği her şeyi yerine getirdi.
25 İsrailliler arasından yetenekli adam-
lar seçti. Onları biner, yüzer, ellişer,
onar kişilik toplulukların başına ön-
der atadı. 26 Halka sürekli yargıçlık
eden bu kişiler zor davaları Musa'ya
getirdiler, küçük davaları ise kendileri
çözdüler. 27 Sonra Musa kayınbabasını
uğurladı. Yitro da ülkesine döndü.

İsrailliler Sina Dağı'nda

19 İsrailliler Mısır'dan çıktıktan
tam üç ay sonra Sina Çölü'ne

p *18:2-3* "Gerşom": "Orada garip" anlamına gelir. r *18:4* "Eliezer": "Tanrım yardımcıdır" anlamına gelir.

vardılar. [2]Refidim'den yola çıkıp Sina Çölü'ne girdiler. Orada, Sina Dağı'nın karşısında konakladılar.

[3]Musa Tanrı'nın huzuruna çıktı. RAB dağdan kendisine seslendi: "Yakup soyuna, İsrail halkına şöyle diyeceksin: [4]Mısırlılar'a ne yaptığımı, sizi nasıl kartal kanatları üzerinde taşıyarak yanıma getirdiğimi gördünüz. [5]Şimdi sözümü dikkatle dinler, antlaşmama uyarsanız, bütün uluslar içinde öz halkım olursunuz. Çünkü yeryüzünün tümü benimdir. [6]Siz benim için kâhinler[s] krallığı, kutsal ulus olacaksınız. İsrailliler'e böyle söyleyeceksin."

[7]Musa gidip halkın ileri gelenlerini çağırdı ve RAB'bin kendisine buyurduğu her şeyi onlara anlattı. [8]Bütün halk bir ağızdan, "RAB'bin söylediği her şeyi yapacağız" diye yanıtladılar. Musa halkın yanıtını RAB'be iletti.

[9]RAB Musa'ya, "Sana koyu bir bulut içinde geleceğim" dedi, "Öyle ki, seninle konuşurken halk işitsin ve her zaman sana güvensin." Musa halkın söylediklerini RAB'be iletti.

[10]RAB Musa'ya, "Git, bugün ve yarın halkı arındır" dedi, "Giysilerini yıkasınlar. [11]Üçüncü güne hazır olsunlar. Çünkü üçüncü gün bütün halkın gözü önünde ben, RAB Sina Dağı'na ineceğim. [12]Dağın çevresine sınır çiz ve halka de ki, 'Sakın dağa çıkmayın, dağın eteğine de yaklaşmayın! Kim dağa dokunursa, kesinlikle öldürülecektir. [13]Ya taşlanacak, ya da okla vurulacak; ona insan eli değmeyecek. İster hayvan olsun ister insan, yaşamasına izin verilmeyecek.' Ancak boru uzun uzun çalınınca dağa çıkabilirler."

[14]Sonra Musa dağdan halkın yanına inip onları arındırdı. Herkes giysilerini yıkadı. [15]Musa halka, "Üçüncü güne hazır olun" dedi, "Bu süre içinde cinsel ilişkide bulunmayın."

[16]Üçüncü günün sabahı gök gürledi, şimşekler çaktı. Dağın üzerinde koyu bir bulut vardı. Derken, çok güçlü bir boru sesi duyuldu. Ordugahta herkes titremeye başladı. [17]Musa halkın Tanrı'yla görüşmek üzere ordugahtan çıkmasına öncülük etti. Dağın eteğinde durdular. [18]Sina Dağı'nın her yanından duman tütüyordu. Çünkü RAB dağın üstüne ateş içinde inmişti. Dağdan ocak dumanı gibi duman çıkıyor, bütün dağ şiddetle sarsılıyordu. [19]Boru sesi gitgide yükselince, Musa konuştu ve Tanrı gök gürlemeleriyle onu yanıtladı. [20]RAB Sina Dağı'nın üzerine indi, Musa'yı dağın tepesine çağırdı. Musa tepeye çıktı. [21]RAB, "Aşağı inip halkı uyar" dedi, "Sakın beni görmek için sınırı geçmesinler, yoksa birçoğu ölür. [22]Bana yaklaşan kâhinler de kendilerini kutsasınlar, yoksa onları şiddetle cezalandırırım."

[23]Musa, "Halk Sina Dağı'na çıkamaz" diye karşılık verdi, "Çünkü sen, 'Dağın çevresine sınır çiz, onu kutsal kıl' diyerek bizi uyardın."

[24]RAB, "Aşağı inip Harun'u getir" dedi, "Ama kâhinlerle halk huzuruma gelmek için sınırı geçmesinler. Yoksa onları şiddetle cezalandırırım." [25]Bunun üzerine Musa aşağı inip durumu halka anlattı.

On Buyruk

(Yas.5:6-21)

20 Tanrı şöyle konuştu: [2]"Seni Mısır'dan, köle olduğun ülkeden çıkaran Tanrın RAB benim.

s *19:6* "Kâhin": Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrı'ya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli. Kâhinin büyücülük, falcılık, sihirbazlık, gaipten haber vermek gibi işlerle uğraşması söz konusu değildi. Bu uygulamalar Yas.18:9-14 ayetlerinde yasaklanmıştır. **19:5** Yas.4:20; 7:6; 14:2; 26:18; Tit.2:14 **19:5-6** 1Pe.2:9, Va.1:4-6; 5:9-10 **19:12-13** İbr.12:20 **19:16** Va.4:5 **19:16-18** Yas.4:11-12; İbr.12:18-19

[3]"Benden başka tanrın olmayacak.
[4]"Kendine yukarıda gökyüzünde, aşağıda yeryüzünde ya da yer altındaki sularda yaşayan herhangi bir canlıya benzer put yapmayacak-
sın. [5]Putların önünde eğilmeyecek, onlara tapmayacaksın. Çünkü ben, Tanrın RAB, kıskanç bir Tanrı'yım. Benden nefret edenin babasının işlediği suçun hesabını çocuklarından, üçüncü, dördüncü kuşaklardan
sorarım. [6]Ama beni seven, buyruklarıma uyan binlerce kuşağa§ sevgi gösteririm.
[7]"Tanrın RAB'bin adını boş yere ağzına almayacaksın. Çünkü RAB, adını boş yere ağzına alanları cezasız bırakmayacaktır.
[8]"Şabat Günü'nü* kutsal sayarak
anımsa. [9]Altı gün çalışacak, bütün
işlerini yapacaksın. [10]Ama yedinci gün bana, Tanrın RAB'be Şabat Günü olarak adanmıştır. O gün sen, oğlun, kızın, erkek ve kadın kölen, hayvanların, aranızdaki yabancılar dahil,
hiçbir iş yapmayacaksınız. [11]Çünkü ben, RAB yeri göğü, denizi ve bütün canlıları altı günde yarattım, yedinci gün dinlendim. Bu yüzden Şabat Günü'nü kutsadım ve kutsal bir gün olarak belirledim.
[12]"Annene babana saygı göster. Öyle ki, Tanrın RAB'bin sana vereceği ülkede ömrün uzun olsun.
[13]"Adam öldürmeyeceksin.
[14]"Zina etmeyeceksin.
[15]"Çalmayacaksın.
[16]"Komşuna karşı yalan yere tanıklık etmeyeceksin.
[17]"Komşunun evine, karısına, erkek ve kadın kölesine, öküzüne, eşeğine, hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin."

İsrailliler Korkuyor

(Yas.5:22-23)

[18]Halk gök gürlemelerini, boru sesini duyup şimşekleri ve dağın başındaki dumanı görünce korkudan titremeye başladı. Uzakta durarak [19]Musa'ya,
"Bizimle sen konuş, dinleyelim" dediler, "Ama Tanrı konuşmasın, yoksa ölürüz."
[20]Musa, "Korkmayın!" diye karşılık verdi, "Tanrı sizi denemek için geldi; Tanrı korkusu üzerinizde olsun, günah işlemeyesiniz diye."
[21]Musa Tanrı'nın içinde bulunduğu koyu karanlığa yaklaşırken halk uzakta durdu.

Sunaklara İlişkin Yasalar

[22]RAB Musa'ya şöyle dedi: "İsrailliler'e de ki, 'Göklerden sizinle
konuştuğumu gördünüz. [23]Benim yanımsıra başka ilahlar yapmayacaksınız, altın ya da gümüş ilahlar dök-
meyeceksiniz. [24]Benim için toprak bir sunak yapacaksınız. Yakmalık ve esenlik sunularınızı*, davarlarınızı, sığırlarınızı onun üzerinde sunacaksınız. Adımı anımsattığım her
yere gelip sizi kutsayacağım. [25]Eğer bana taş sunak yaparsanız, yontma taş kullanmayın. Çünkü kullanacağınız alet sunağın kutsallığını bozar.
[26]Sunağımın üzerine basamakla çıkmayacaksınız. Çünkü çıplak yeriniz görünebilir.' "

§ *20:6* "Kuşağa" ya da "Kişiye".

20:4-5 Çık.34:17; Lev.19:4; 26:1; Yas.4:15-18; 27:15 **20:5-6** Çık.34:6-7; Say.14:18; Yas.7:9-10
20:7 Lev.19:12 **20:8** Çık.16:23-30; 31:12-14 **20:9-10** Çık.23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Lev.23:3
20:11 Yar.2:1-3; Çık.31:17
20:12 Yas.27:16; Mat.15:4; 19:19; Mar.7:10; 10:19; Luk.18:20; Ef. 6:2 **20:12** Ef.6:3
20:13 Yar.9:6; Lev.24:17; Mat.5:21; 19:18; Mar.10:19; Luk.18:20; Rom.13:9; Yak.2:11
20:14 Lev.20:10; Mat.5:27; 19:18; Mar.10:19; Luk.18:20; Rom.13:9; Yak.2:11
20:15 Lev.19:11; Mat.19:18; Mar.10:19; Luk.18:20; Rom.13:9
20:16 Çık.23:1; Mat.19:18; Mar.10:19; Luk.18:20 **20:17** Rom.7:7; 13:9 **20:18-19** İbr.12:18-19
20:22 İbr.12:25 **20:25** Yas.27:5-7; Yşu.8:31

Kölelere Nasıl Davranmalı

(Yas.15:12-18)

21 “İsrailliler'e şu ilkeleri bildir:
2 “İbrani bir köle satın alır-
san, altı yıl kölelik edecek, ama ye-
dinci yıl karşılık ödemeden özgür ola-
cak. 3 Bekâr geldiyse, yalnız kendisi
özgür olacak; evli geldiyse, karısı da
özgür olacak. 4 Efendisi kendisine bir
kadın verir ve o kadından çocukları
olursa, kadın ve çocuklar efendisinde
kalacak, yalnız kendisi gidecek.
5 “Ama köle açıkça, ‘Ben efendimi,
karımla çocuklarımı seviyorum, öz-
gür olmak istemiyorum’ derse, 6 efen-
disi onu yargıç huzuruna[t] çıkaracak.
Kapıya ya da kapı sövesine yaklaştırıp
kulağını bizle delecek. Böylece köle
yaşam boyu efendisine hizmet edecek.
7 “Eğer bir adam kızını cariye ola-
rak satarsa, kız erkek köleler gibi öz-
gür bırakılmayacak. 8 Efendisi kızla
nişanlanır, sonra kızdan hoşlanmaz-
sa, kızın geri alınmasına izin vermeli-
dir. Kızı aldattığı için onu yabancılara
satamaz. 9 Eğer cariyeyi oğluna nişan-
larsa, ona kendi kızı gibi davranmalı-
dır. 10 Eğer ikinci bir kadınla evlenirse,
ilk karısını nafakadan, giysiden, karı-
lık haklarından yoksun bırakmamalı-
dır. 11 Eğer bu üç hakkı ona vermezse,
kadın karşılıksız özgür olacaktır.”

Şiddete Karşı Yasalar

12 “Kim birini vurup öldürürse, ken-
disi de kesinlikle öldürülecektir. 13 Ama
olayda kasıt yoksa, ona ben izin ver-
mişsem, size adamın kaçacağı yeri
bildireceğim. 14 Eğer bir adam komşu-
suna düzen kurar, kasıtlı olarak saldı-
rıp onu öldürürse, sunağıma bile kaç-
mış olsa, onu çıkarıp öldüreceksiniz.
15 “Kim annesini ya da babasını dö-
verse, kesinlikle öldürülecektir.
16 “Kim adam kaçırırsa, onu ister
satmış olsun, ister elinde tutsun, ke-
sinlikle öldürülecektir.
17 “Annesine ya da babasına lanet
eden kesinlikle öldürülecektir.
18 “Kavga çıkar, bir adam komşusu-
na taşla ya da yumrukla vurur, vu-
rulan adam ölmeyip yatağa düşer,
19 sonra kalkıp değnekle dışarıda geze-
bilirse, vuran adam suçsuz sayılacak-
tır. Yalnız yaralının kaybettiği zama-
nın karşılığını ödeyecek ve tümüyle
iyileşmesini sağlayacaktır.
20 “Bir adam erkek ya da kadın kö-
lesini değnekle döverken öldürürse,
kesinlikle cezalandırılacaktır. 21 Ama
köle hemen ölmez, bir iki gün sonra
ölürse, köle sahibi ceza görmeyecek-
tir. Çünkü köle onun malı sayılır.
22 “İki kişi kavga ederken gebe bir
kadına çarpar, kadın erken doğum
yapar ama başka bir zarar görmez-
se, saldırgan, kadının kocasının is-
tediği ve yargıçların onayladığı mik-
tarda para cezasına çarptırılacaktır.
23-25 Ama başka bir zarar varsa, cana
karşılık can, göze karşılık göz, dişe
karşılık diş, ele karşılık el, ayağa kar-
şılık ayak, yanığa karşılık yanık, ya-
raya karşılık yara, bereye karşılık be-
re ödenecektir.
26 “Bir adam erkek ya da kadın kö-
lesini gözüne vurarak kör ederse, gö-
züne karşılık onu özgür bırakacaktır.
27 Eğer erkek ya da kadın kölesinin di-
şini kırarsa, dişine karşılık onu özgür
bırakacaktır.”

Mal Sahiplerinin Sorumluluğu

28 “Eğer bir boğa bir erkeği ya da
kadını boynuzuyla vurup öldürürse,

t *21:6* “Yargıç huzuru” ya da “Tanrı huzuru”. Tanrı huzuru tapınma yeri anlamına gelebilir.
21:2 Yas.15:12 **21:2-6** Lev.25:39-46 **21:12** Lev.24:17
21:13 Say.35:10-34; Yas.19:1-13; Yşu.20:1-9 **21:16** Yas.24:7
21:17 Lev.20:9; Mat.15:4; Mar.7:10 **21:23-25** Lev.24:20; Yas.19:21; Mat.5:38

kesinlikle taşlanacak ve eti yenmeyecektir. Boğanın sahibi ise suçsuz sayılacaktır. [29]Ama saldırganlığı bilinen bir boğanın sahibi uyarılmasına karşın boğasına sahip çıkmazsa ve boğası bir erkeği ya da kadını öldürürse, hem boğa taşlanacak, hem de sahibi öldürülecektir. [30]Ancak, boğanın sahibinden para cezası istenirse, istenen miktarı ödeyerek canını kurtarabilir. [31]Boğa ister erkek, ister kız çocuğunu öldürsün, aynı kural uygulanacaktır. [32]Eğer boğa bir erkek ya da kadın köleyi öldürürse, kölenin efendisine otuz şekel[u] gümüş verilecek ve boğa taşlanacaktır.

[33]"Bir adam bir çukur açar ya da kazdığı çukurun üzerini örtmezse ve çukura bir boğa ya da bir eşek düşerse, [34]çukuru kazan hayvanın bedelini ödeyecektir. Parayı hayvanın sahibine verecek, ölü hayvan kendisinin olacaktır.

[35]"Bir adamın boğası komşusunun boğasını yaralar, yaralı boğa ölürse, sağ boğayı satıp parasını paylaşacak, ölü hayvanı da bölüşeceklerdir. [36]Eğer boğanın saldırgan olduğu ve sahibinin ona sahip çıkmadığı biliniyorsa, boğaya karşılık boğa verecek ve ölü hayvan kendisine kalacaktır."

Mala İlişkin Yasalar

22 "Bir adam öküz ya da davar çalıp boğazlar ya da satarsa, bir öküze karşılık beş öküz, bir koyuna karşılık dört koyun ödeyecektir.

[2]"Bir hırsız bir eve girerken yakalanıp öldürülürse, öldüren kişi suçlu sayılmaz. [3]Ancak olay güneş doğduktan sonra olmuşsa, kan dökmekten sorumlu sayılır.

"Hırsız çaldığının karşılığını kesinlikle ödemelidir. Hiçbir şeyi yoksa, hırsızlık yaptığı için köle olarak satılacaktır. [4]Çaldığı mal –öküz, eşek ya da koyun– sağ olarak elinde yakalanırsa, iki katını ödeyecektir.

[5]"Tarlada ya da bağda hayvanlarını otlatan bir adam, hayvanlarının başkasının tarlasında otlamasına izin verirse, zararı kendi tarlasının ya da bağının en iyi ürünleriyle ödeyecektir.

[6]"Birinin yaktığı ateş dikenlere sıçrar, ekin demetleri, tarladaki ekin ya da tarla yanarsa, yangın çıkaran kişi zararı ödeyecektir.

[7]"Biri komşusuna saklasın diye parasını ya da eşyasını emanet eder ve bunlar komşusunun evinden çalınırsa, hırsız yakalandığında iki katını ödemelidir. [8]Ama hırsız yakalanmazsa, komşusunun eşyasına el uzatıp uzatmadığının anlaşılması için ev sahibi yargıç[ü] huzuruna çıkmalıdır. [9]Emanete ihanet edilen konularda, öküz, eşek, koyun, giysi, herhangi bir kayıp eşya için 'Bu benimdir' diyen her iki taraf sorunu yargıcın huzuruna getirmelidir. Yargıcın suçlu bulduğu kişi komşusuna iki kat ödeyecektir.

[10]"Bir adam komşusuna korusun diye eşek, öküz, koyun ya da herhangi bir hayvan emanet ettiğinde, hayvan ölür, sakatlanır ya da kimse görmeden çalınırsa, [11]komşusu adamın malına el uzatmadığına ilişkin RAB'bin huzurunda ant içmelidir. Mal sahibi bunu kabul edecek ve komşusu bir şey ödemeyecektir. [12]Ama mal gerçekten ondan çalınmışsa, karşılığı sahibine ödenmelidir. [13]Emanet hayvan parçalanmışsa, adam parçalarını kanıt olarak göstermelidir. Parçalanan hayvan için bir şey ödemeyecektir.

[14]"Biri komşusundan bir hayvan ödünç alır, sahibi yokken hayvan sakatlanır ya da ölürse, karşılığını ödemelidir. [15]Ama sahibi hayvanla birlikteyse, ödünç alan karşılığını ödemeyecektir. Hayvan kiralanmışsa, kayıp ödenen kiraya sayılmalıdır."

u *21:32* "Otuz şekel": Yaklaşık 345 gr. **ü** *22:8,9* "Yargıç" ya da "Tanrı".

Sosyal Sorumluluklar

16“Eğer biri nişanlı olmayan bir kızı aldatıp onunla yatarsa, başlık parasını ödemeli ve onunla evlenmelidir.
17Babası kızını ona vermeyi reddederse, adam normal başlık parası neyse onu ödemelidir.

18“Büyücü kadını yaşatmayacaksınız.

19“Hayvanlarla cinsel ilişki kuran herkes öldürülecektir.

20“RAB'den başka bir ilaha kurban kesen ölüm cezasına çarptırılacaktır.

21“Yabancıya haksızlık ve baskı yapmayacaksınız. Çünkü siz de Mısır'da yabancıydınız.

22“Dul ve öksüzün hakkını yeme-
yeceksiniz. 23Yerseniz, bana feryat ettiklerinde onları kesinlikle işitirim.
24Öfkem alevlenir, sizi kılıçtan geçirtirim. Kadınlarınız dul, çocuklarınız öksüz kalır.

25“Halkıma, aranızda yaşayan bir yoksula ödünç para verirseniz, ona tefeci gibi davranmayacaksınız. Üzerine
faiz eklemeyeceksiniz. 26Komşunuzun abasını rehin alırsanız, gün batmadan
geri vereceksiniz. 27Çünkü tek örtüsü abasıdır, ancak onunla örtünebilir. Onsuz nasıl yatar? Bana feryat ederse işiteceğim, çünkü ben iyilikseverim.

28“Tanrı'ya sövmeyeceksiniz. Halkınızın önderine lanet etmeyeceksiniz.

29“Ürününüzü ve şıranızı sunmakta gecikmeyeceksiniz. İlk doğan oğullarınızı bana vereceksiniz. 30Öküzlerinize,
davarlarınıza da aynı şeyi yapacaksınız. Yedi gün analarıyla kalacaklar, sekizinci gün onları bana vereceksiniz.

31“Benim kutsal halkım olacaksınız. Bunun içindir ki, kırda parçalanmış hayvanların etini yemeyecek, köpeklerin önüne atacaksınız.”

Adalet ve Doğruluk Yasaları

23 “Yalan haber taşımayacaksınız. Haksız yere tanıklık ederek kötü kişiye yan çıkmayacaksınız.

2“Kötülük yapan kalabalığı izlemeyeceksiniz. Bir davada çoğunluktan yana konuşarak adaleti saptırmayacaksınız. 3Duruşmada yoksulu
kayırmayacaksınız.

4“Düşmanınızın yolunu şaşırmış öküzüne ya da eşeğine rastlarsanız, onu kendisine geri götüreceksiniz.
5Sizden nefret eden kişinin eşeğini yük altında çökmüş görürseniz, kendi haline bırakıp gitmeyecek, ona yardımcı olacaksınız.

6“Duruşmada yoksula karşı adaleti saptırmayacaksınız. 7Yalandan uzak duracak, suçsuz ve doğru kişiyi öldürmeyeceksiniz. Çünkü ben kötü kişiyi aklamam.

8“Rüşvet almayacaksınız. Çünkü rüşvet göreni kör eder, haklıyı haksız çıkarır.

9“Yabancıya baskı yapmayacaksınız. Yabancılığın ne olduğunu bilirsiniz. Çünkü siz de Mısır'da yabancıydınız.

10“Toprağınızı altı yıl ekecek, ürününü toplayacaksınız. 11Ama yedinci yıl nadasa bırakacaksınız; öyle ki, halkınızın arasındaki yoksullar yiyecek bulabilsin, onlardan artakalanı da yabanıl hayvanlar yesin. Bağınıza ve zeytinliğinize de aynı şeyi yapın.

12“Altı gün çalışacak, yedinci gün dinleneceksiniz. Böylece hem öküzünüz, eşeğiniz dinlenir, hem de kadın kölenizin oğulları ve yabancılar rahat eder.

22:16-17 Yas.22:28-29 **22:18** Yas.18:10-11 **22:19** Lev.18:23; 20:15-16; Yas.27:21
22:20 Yas.17:2-7 **22:21-22** Çık.23:9; Lev.19:33-34; Yas.24:17-18; 27:19
22:25 Lev.25:35-38; Yas.15:7-11; 23:19-20 **22:26-27** Yas.24:10-13 **22:28** Elç.23:5
22:31 Lev.17:15 **23:1** Çık.20:16; Lev.19:11-12; Yas.5:20 **23:3** Lev.19:15 **23:4-5** Yas.22:1-4
23:6-8 Lev.19:15; Yas.16:19 **23:9** Çık.22:21; Lev.19:33-34; Yas.24:17-18; 27:19
23:10-11 Lev.25:1-7 **23:12** Çık.20:9-11; 31:15; 34:21; 35:2; Lev.23:3; Yas.5:13-14

[13]"Söylediğim her şeyi yerine ge-
tirin. Başka ilahların adını anmayın,
ağzınıza almayın."

Üç Bayram
(Çık.34:18-26; Yas.16:1-17)

[14]"Yılda üç kez bana bayram ya-
pacaksınız. [15]Size buyurduğum gibi,
Aviv ayının* belirli günlerinde yedi
gün mayasız ekmek yiyerek Mayasız
Ekmek Bayramı'nı* kutlayacaksınız.
Çünkü Mısır'dan o ay çıktınız.
"Kimse huzuruma eli boş çıkmasın.
[16]"Tarlaya ektiğiniz ürünleri biçtiği-
nizde ilk ürünlerle Hasat Bayramı'nı*
kutlayacaksınız.
"Yıl sonunda tarladan ürünlerini-
zi topladığınızda Ürün Devşirme
Bayramı'nı* kutlayacaksınız.
[17]"Bütün erkekleriniz yılda üç
kez ben Egemen RAB'bin huzuruna
çıkacaklar.
[18]"Evinizde maya bulunduğu sürece
bana kurban kesmeyeceksiniz.
"Bayramda bana kurban edilen hay-
vanın yağı sabaha bırakılmamalı.
[19]"Toprağınızın seçme ilk ürünle-
rini Tanrınız RAB'bin Tapınağı'na
getireceksiniz.
"Oğlağı anasının sütünde haşlama-
yacaksınız."

Tanrı Meleği Öncülük Ediyor

[20]"Yolda sizi koruması, hazırladığım
yere götürmesi için önünüzden bir me-
lek gönderiyorum. [21]Ona dikkat edin,
sözünü dinleyin, başkaldırmayın. Çün-
kü beni temsil ettiği için başkaldırınızı
bağışlamaz. [22]Ama onun sözünü dik-
katle dinler, bütün söylediklerimi ye-
rine getirirseniz, düşmanlarınıza düş-
man, hasımlarınıza hasım olacağım.
[23]Meleğim önünüzden gidecek, sizi
Amor, Hitit*, Periz, Kenan, Hiv ve Ye-
vus topraklarına götürecek. Onları yok
edeceğim. [24]Onların ilahları önünde
eğilmeyecek, tapınmayacaksınız; töre-
lerini izlemeyeceksiniz. Tersine, ilah-
larını yok edecek, dikili taşlarını büs-
bütün parçalayacaksınız. [25]Tanrınız
RAB'be tapacaksınız. Ekmeğinizi, su-
yunuzu bereketli kılacak, aranızdaki
hastalıkları yok edeceğim. [26]Ülkeniz-
de kısır ve çocuk düşüren kadın olma-
yacak. Size uzun ömür vereceğim.
[27]"Dehşetimi önünüzden göndere-
cek, karşılaşacağınız bütün halkla-
rı şaşkına çevireceğim. Düşmanları-
nız önünüzden kaçacak. [28]Hivliler'i,
Kenanlılar'ı, Hititler'i önünüzden kov-
maları için önünüzsıra eşekarısı[v] gön-
dereceğim. [29]Ama onları bir yıl için-
de kovmayacağım. Yoksa ülke viran
olur, yabanıl hayvanlar çoğaldıkça ço-
ğalır, sayıları sizi aşar. [30]Siz çoğalın-
caya, toprağı yurt edininceye dek on-
ları azar azar kovacağım.
[31]"Sınırlarınızı Kamış Denizi'nden*
Filist Denizi'ne[y], çölden Fırat Irma-
ğı'na kadar genişleteceğim. Ülke hal-
kını elinize teslim edeceğim. Onları
önünüzden kovacaksınız. [32]Onlarla ya
da ilahlarıyla antlaşma yapmayacak-
sınız. [33]Onları ülkenizde barındırma-
yacaksınız. Yoksa bana karşı günah
işlemenize neden olurlar. İlahlarına ta-
parsanız, size tuzak olur."

Antlaşma Onaylanıyor

24 RAB Musa'ya, "Sen, Harun,
Nadav, Avihu ve İsrail ile-
ri gelenlerinden yetmiş kişi bana ge-
lin" dedi, "Bana uzaktan tapın. [2]Yal-
nız sen bana yaklaşacaksın. Ötekiler
yaklaşmamalı. Halk seninle dağa
çıkmamalı."

v *23:28* "Eşekarısı": İbranice sözcüğün anlamı kesin bilinmiyor. Dehşet ya da bir çeşit hastalık anlamına da gelebilir. y *23:31* "Filist Denizi": Akdeniz.
23:15 Çık.12:14-20; Lev.23:6-8; Say.28:17-25 **23:16** Lev.23:15-21; Say.28:26-31
23:16 Lev.23:39-43 **23:19** Yas.26:2 **23:19** Çık.34:26; Yas.14:21

[3]Musa gidip RAB'bin bütün buy-
ruklarını, ilkelerini halka anlattı. Her-
kes bir ağızdan, "RAB'bin her söyle-
diğini yapacağız" diye karşılık verdi.
[4]Musa RAB'bin bütün buyruklarını
yazdı. Sabah erkenden kalkıp dağın
eteğinde bir sunak kurdu, İsrail'in on
iki oymağını simgeleyen on iki taş
sütun dikti. [5]Sonra İsrailli gençleri
gönderdi. Onlar da RAB'be yakma-
lık sunular* sundular, esenlik kurban-
ları olarak boğalar kestiler. [6]Musa ka-
nın yarısını leğenlere doldurdu, öbür
yarısını sunağın üzerine döktü. [7]Son-
ra antlaşma kitabını alıp halka okudu.
Halk, "RAB'bin her söylediğini yapa-
cağız, O'nu dinleyeceğiz" dedi.
[8]Musa leğenlerdeki kanı halkın
üzerine serpti ve, "Bütün bu sözler
uyarınca, RAB'bin sizinle yaptığı ant-
laşmanın kanı budur" dedi.
[9]Sonra Musa, Harun, Nadav, Avi-
hu ve İsrail ileri gelenlerinden yetmiş
kişi dağa çıkarak [10]İsrail'in Tanrısı'nı
gördüler. Tanrı'nın ayakları altında la-
civerttaşını andıran bir döşeme vardı.
Gök gibi duruydu. [11]Tanrı İsrail soy-
lularına zarar vermedi. Tanrı'yı gör-
düler, sonra yiyip içtiler.
[12]RAB Musa'ya, "Dağa, yanıma gel"
dedi, "Burada bekle, halkın öğrenmesi
için üzerine yasalarla buyrukları yaz-
dığım taş levhaları sana vereceğim."
[13]Musa'yla yardımcısı Yeşu hazır-
landılar. Musa Tanrı Dağı'na çıkarken,
[14]İsrail ileri gelenlerine, "Geri dönün-
ceye kadar bizi burada bekleyin" dedi,
"Harun'la Hur aranızda; kimin sorunu
olursa onlara başvursun."
[15]Musa dağa çıkınca, bulut da-
ğı kapladı. [16]RAB'bin görkemi Sina
Dağı'nın üzerine indi. Bulut dağı altı
gün örttü. Yedinci gün RAB bulutun
içinden Musa'ya seslendi. [17]RAB'bin
görkemi İsrailliler'e dağın doruğun-
da yakıcı bir ateş gibi görünüyordu.
[18]Musa bulutun içinden dağa çıktı.
Kırk gün kırk gece dağda kaldı.

Buluşma Çadırı için Armağanlar

(Çık.35:4-9)

25 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"İs-
railliler'e söyle, bana armağan
getirsinler. Gönülden veren herke-
sin armağanını alın. [3]Onlardan ala-
cağınız armağanlar şunlardır: Altın,
gümüş, tunç*; [4]lacivert, mor, kırmı-
zı iplik; ince keten, keçi kılı, [5]deri[z],
kırmızı boyalı koç derisi, akasya ağa-
cı, [6]kandil için zeytinyağı, mesh ya-
ğıyla güzel kokulu buhur için baha-
rat, [7]başkâhinin efoduyla* göğüslüğü*
için oniks ve öbür kakma taşlar.
[8]"Aralarında yaşamam için bana
kutsal bir yer yapsınlar. [9]Konutu ve
eşyalarını sana göstereceğim örneğe
tıpatıp uygun yapın."

Antlaşma Sandığı

(Çık.37:1-9)

[10]"Akasya ağacından bir sandık
yapsınlar. Boyu iki buçuk[a], eni ve
yüksekliği birer buçuk arşın[b] olsun.
[11]İçini de dışını da saf altınla kapla.
Çevresine altın pervaz yap. [12]Dört al-
tın halka döküp dört ayağına tak. İki-
si bir yanda, ikisi öbür yanda olacak.
[13]Akasya ağacından sırıklar yapıp al-
tınla kapla. [14]Sandığın taşınması için
sırıkları yanlardaki halkalara geçir.
[15]Sırıklar sandığın halkalarında ka-
lacak, çıkarılmayacak. [16]Antlaşmanın
taş levhalarını sana vereceğim. Onla-
rı sandığın içine koy.
[17]"Saf altından bir Bağışlanma Ka-
pağı[c] yap. Boyu iki buçuk, eni bir bu-

z ***25:5*** "Deri": Yunus balığı derisi olabilir. **a** ***25:10,17*** "İki buçuk arşın": Yaklaşık 1.1 m.
b ***25:10,17*** "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm. **c** ***25:17,22*** "Bağışlanma Kapağı" diye çevrilen İbranice "Kapporet" sözcüğü Tanrı'nın öfkesinin yatıştırıldığı, halkının günahlarının bağışlanıp Tanrı'yla barıştırıldığı özel yeri ifade ediyordu. **24:8** İbr.9:19-20
24:8 Mat.26:28; Mar.14:24; Luk.22:20; 1Ko.11:25; İbr.9:20; 10:29 **24:18** Yas.9:9

çuk arşın olacak. 18 Kapağın iki kena-
rına dövme altından birer Keruv* yap.
19 Keruvlar'dan birini bir kenara, öbü-
rünü öteki kenara, kapakla tek parça
halinde yap. 20 Keruvlar yukarı doğru
açık kanatlarıyla kapağı örtecek. Yüz-
leri birbirine dönük olacak ve kapağa
bakacak. 21 Kapağı sandığın üzerine,
sana vereceğim taş levhaları ise san-
dığın içine koy. 22 Seninle orada, Lev-
ha Sandığı'nın[ç] üstündeki Keruvlar
arasında, Bağışlanma Kapağı'nın üze-
rinde görüşeceğim ve İsrailliler için
sana buyruklar vereceğim."

Üzerinde Ekmek Sunulan Masa

(Çık.37:10-16)

23 "Akasya ağacından bir masa yap.
Boyu iki[d], eni bir[e], yüksekliği bir bu-
çuk arşın[f] olacak. 24 Masayı saf altın-
la kapla. Çevresine altın pervaz yap.
25 Pervazın çevresine dört parmak
eninde bir kenarlık yaparak altın per-
vazla çevir. 26 Masa için dört altın hal-
ka yap, dört ayak üzerindeki dört kö-
şeye yerleştir. 27 Masanın taşınması
için sırıkların içinden geçeceği halka-
lar kenarlığa yakın olmalı. 28 Sırıkları
akasya ağacından yap, altınla kapla.
Masa onlarla taşınacak. 29 Masa için
saf altından tabaklar, sahanlar, dök-
melik sunu testileri, tasları yap. 30 Ek-
mekleri sürekli olarak huzuruma, ma-
sanın üzerine koyacaksın."

Kandillik

(Çık.37:17-24)

31 "Saf altından bir kandillik yap.
Ayağı, gövdesi dövme altın olsun.
Çanak, tomurcuk ve çiçek motifleri
kendinden olsun. 32 Kandillik üç ko-
lu bir yanda, üç kolu öteki yanda ol-
mak üzere altı kollu olacak. 33 Her kol-
da badem çiçeğini andıran üç çanak,
tomurcuk ve çiçek motifi bulunacak.
Altı kol da aynı olacak. 34 Kandilliğin
gövdesinde badem çiçeğini andıran
dört çanak, tomurcuk ve çiçek moti-
fi olacak. 35 Kandillikten yükselen ilk
iki kolun, ikinci iki kolun, üçüncü iki
kolun altında kendinden birer tomur-
cuk bulunacak. Toplam altı kol olacak.
36 Tomurcukları, kolları tek parça olan
kandillik saf dövme altından olacak.
37 "Kandillik için yedi kandil yap;
kandiller karşısını aydınlatacak bi-
çimde yerleştirilsin. 38 Fitil maşaları,
tablaları saf altından olacak. 39 Bütün
takımları dahil kandilliğe bir talant[g]
saf altın harcanacak. 40 Her şeyi sana
dağda gösterilen örneğe göre yapma-
ya dikkat et."

Tanrı'nın Konutu

(Çık.36:8-38)

26 "Tanrı'nın Konutu'nu on perde-
den yap. Perdeler lacivert, mor,
kırmızı iplikle özenle dokunmuş in-
ce ketenden olsun, üzeri Keruvlar'la*
ustaca süslensin. 2 Her perdenin bo-
yu yirmi sekiz[h], eni dört arşın[ı] olma-
lı. Bütün perdeler aynı ölçüde olacak.
3 Perdeler beşer beşer birbirine eklene-
rek iki takım perde yapılacak. 4 Birin-
ci takımın kenarına lacivert ilmekler
aç. Öbür takımın kenarına da aynı şe-
yi yap. 5 Birinci takımın ilk perdesiy-
le ikinci takımın son perdesine ellişer
ilmek aç. İlmekler birbirine karşı ol-
malı. 6 Elli altın kopça yap, perdeleri
kopçalayarak çadırı birleştir. Böylece
konut tek parça haline gelecek.
7 "Konutun üstünü kaplayacak ça-
dır için keçi kılından on bir perde yap.
8 Her perdenin boyu otuz[i], eni dört ar-
şın olacak. On bir perde de aynı ölçüde

ç *25:22* "Levha Sandığı": Antlaşma Sandığı diye de bilinir. **d** *25:23* "İki arşın": Yaklaşık 90 cm.
e *25:23* "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm. **f** *25:23* "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm.
g *25:39* "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg. **h** *26:2* "Yirmi sekiz arşın": Yaklaşık 12.6 m.
ı *26:2,8* "Dört arşın": Yaklaşık 1.8 m. **i** *26:8* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m.
25:30 Lev.24:5-8 **25:40** Elç.7:44; İbr.8:5

olmalı. [9]Beş perde birbirine, altı perde
birbirine birleştirilecek. Altıncı perde-
yi çadırın önünde katla. [10]Her iki per-
de takımının kenarlarına ellişer ilmek
aç. [11]Elli tunç* kopça yap, kopçaları
ilmeklere geçir ki, çadır tek parça ha-
line gelsin. [12]Çadırın perdelerinden ar-
tan yarım perde konutun arkasından
sarkacak. [13]Perdelerin uzun kenarla-
rından artan kumaş çadırın yanların-
dan birer arşın[j] sarkarak konutu örte-
cek. [14]Çadır için kırmızı boyalı koç
derilerinden bir örtü, onun üstüne de
deriden[k] başka bir örtü yap.

[15]"Konut için akasya ağacından di-
kine çerçeveler yap. [16]Her çerçevenin
boyu on[l], eni bir buçuk arşın[m] olacak.
[17]Çerçevelerin birbirine uyan iki pa-
ralel çıkıntısı olacak. Konutun bütün
çerçevelerini aynı biçimde yapacaksın.
[18]Konutun güneyi için yirmi çerçeve
yap. [19]Her çerçevenin altında iki çıkın-
tı için birer taban olmak üzere, yirmi
çerçevenin altında kırk gümüş taban
yap. [20-21]Konutun öbür yanı, yani ku-
zeyi için de yirmi çerçeve ve her çer-
çevenin altında iki taban olmak üzere
kırk gümüş taban yap. [22]Konutun ba-
tıya bakacak arka tarafı için altı çerçe-
ve yap. [23]Arkada konutun köşeleri için
iki çerçeve yap. [24]Bu köşe çerçeveleri-
nin alt tarafı ayrı kalacak, üst tarafı ise
birinci halkayla birleştirilecek. İki kö-
şeyi oluşturan iki çerçeve aynı biçim-
de olacak. [25]Böylece sekiz çerçeve ve
her çerçevenin altında iki taban olmak
üzere on altı gümüş taban olacak.

[26-27]"Konutun bir yanındaki çerçeve-
ler için beş, öbür yanındaki çerçeveler
için beş, batıya bakan arka tarafında-
ki çerçeveler için de beş olmak üzere
akasya ağacından kirişler yap. [28]Çer-
çevelerin ortasındaki kiriş çadırın bir
ucundan öbür ucuna geçecek. [29]Çerçe-
veleri ve kirişleri altınla kapla, kirişle-
rin geçeceği halkaları da altından yap.

[30]"Konutu dağda sana gösterilen
plana göre yap.

[31]"Lacivert, mor, kırmızı iplikle
özenle dokunmuş ince ketenden bir
perde yap; üzerini Keruvlar'la usta-
ca süsle. [32]Dört gümüş taban üstün-
de duran akasya ağacından altın kaplı
dört direk üzerine as. Çengelleri al-
tın olacak. [33]Perdeyi kopçaların altına
asıp Levha Sandığı'nı perdenin arka-
sına koy. Perde Kutsal Yer'le* En Kut-
sal Yer'i* birbirinden ayıracak. [34]Ba-
ğışlanma Kapağı'nı En Kutsal Yer'de
bulunan Levha Sandığı'nın üzerine
koy. [35]Masayı perdenin öbür tarafına,
konutun kuzeye bakan yanına yerleş-
tir; kandilliği masanın karşısına, ko-
nutun güney tarafına koy.

[36]"Çadırın giriş bölümüne lacivert,
mor, kırmızı iplikle özenle dokunmuş
ince ketenden nakışlı bir perde yap.
[37]Perdeyi asmak için akasya ağacın-
dan beş direk yap, altınla kapla. Çen-
gelleri de altın olacak. Direkler için
tunçtan beş taban dök."

Yakmalık Sunu Sunağı

(Çık.38:1-7)

27 "Sunağı akasya ağacından ka-
re biçiminde yap. Eni ve bo-
yu beşer arşın[n], yüksekliği üç arşın[o]
olacak. [2]Dört üst köşesine kendinden
boynuzlar yaparak hepsini tunçla*
kapla. [3]Sunak için yağ ve kül kovala-
rı, kürekler, çanaklar, büyük çatallar,
ateş kapları yap. Tümü tunç olacak.
[4]Ağ biçiminde tunç bir ızgara da yap,
dört köşesine birer tunç halka tak. [5]Iz-
garayı sunağın kenarının altına koy.
Öyle ki, aşağı doğru sunağın yarısı-

j *26:13* "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm. **k** *26:14* "Deri": Yunus balığı derisi olabilir.
l *26:16* "On arşın": Yaklaşık 4.5 m. **m** *26:16* "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm.
n *27:1* "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **o** *27:1* "Üç arşın": Yaklaşık 1.4 m.
26:33 İbr.6:19; 9:3-5

na yetişsin. 6 Sunak için akasya ağa-
cından sırıklar yap, tunçla kapla. 7 Sı-
rıklar halkalara geçirilecek ve sunak
taşınırken iki yanında olacak. 8 Suna-
ğı tahtadan, içi boş yapacaksın. Tıpkı
dağda sana gösterildiği gibi olacak."

Konutun Avlusu

(Çık.38:9-20)

9 "Konuta bir avlu yap. Avlunun
güney tarafı için yüz arşın[ö] boyunda,
özenle dokunmuş ince keten perde-
ler yapacaksın. 10 Perdeler için yirmi
direk yapılacak; direklerin tabanları
tunç*, çengelleri ve çengel çemberle-
ri gümüş olacak. 11 Kuzey tarafı için
yüz arşın boyunda perdeler, yirmi di-
rek, direkler için yirmi tunç taban ya-
pılacak. Direklerin çengelleriyle çem-
berleri gümüşten olacak.
12 "Avlunun batı tarafı için elli arşın[p]
boyunda perde, on direk, on taban ya-
pılacak. 13 Doğuya bakan tarafta avlu-
nun eni elli arşın olacak. 14 Girişin bir
tarafında on beş arşın[r] boyunda perde,
üç direk ve üç taban olacak. 15 Girişin
öbür tarafında da on beş arşın boyun-
da perde, üç direk ve üç taban olacak.
16 "Avlunun girişinde lacivert, mor,
kırmızı iplikle, özenle dokunmuş ince
ketenden yirmi arşın[s] boyunda nakış-
lı bir perde olacak. Dört direği ve dört
tabanı bulunacak. 17 Avlunun çevresin-
deki bütün direkler gümüş çemberler-
le donatılacak. Çengelleri gümüş, ta-
banları tunç olacak. 18 Avlunun boyu
yüz, eni elli, çevresindeki perdelerin
yüksekliği beş arşın[ş] olacak. Perdele-
ri özenle dokunmuş ince ketenden, ta-
banları tunçtan olacak. 19 Konutta her
türlü hizmet için kullanılacak bütün
aletler, konutun ve avlunun bütün ka-
zıkları da tunçtan olacak."

Rab'bin Huzurunda Yanan Işık

(Lev.24:1-3)

20 "İsrail halkına buyruk ver, kan-
dilin sürekli yanıp ışık vermesi için
saf sıkma zeytinyağı getirsinler.
21 Harun'la oğulları kandilleri benim
huzurumda, Buluşma Çadırı'nda[t],
Levha Sandığı'nın önündeki perdenin
dışında, akşamdan sabaha kadar yanar
tutacaklar. İsrailliler için kuşaklar bo-
yunca sürekli bir kural olacak bu."

Kâhin Giysileri

(Çık.39:1-7)

28 "Bana kâhinlik etmeleri için
İsrailliler arasından ağabeyin
Harun'u, oğulları Nadav, Avihu, Ela-
zar ve İtamar'ı yanına al. 2 Ağabeyin
Harun'a görkem ve saygınlık kazan-
dırmak için kutsal giysiler yap. 3 Bilge-
lik verdiğim becerikli adamlara söyle,
Harun'a giysi yapsınlar. Öyle ki, bana
kâhinlik etmek için kutsal kılınmış ol-
sun. 4 Yapacakları giysiler şunlardır:
Göğüslük*, efod*, kaftan, nakışlı min-
tan, sarık, kuşak. Bana kâhinlik etme-
leri için ağabeyin Harun'a ve oğulla-
rına bu kutsal giysileri yapacaklar.
5 Altın sırma, lacivert, mor, kırmızı
iplik, ince keten kullanacaklar."

Efod

(Çık.39:2-7)

6 "Efodu* altın sırmayla, lacivert,
mor, kırmızı iplikle, özenle dokun-
muş ince ketenden ustaca yapacaklar.
7 Bağlanabilmesi için iki köşesine ta-
kılmış ikişer omuzluğu olacak. 8 Efo-
dun üzerinde efod gibi ustaca dokun-
muş bir şerit olacak. Efodun bir parçası
gibi lacivert, mor, kırmızı iplikle, al-
tın sırmayla, özenle dokunmuş in-

ö ***27:9,11,18*** "Yüz arşın": Yaklaşık 45 m. p ***27:12,13,18*** "Elli arşın": Yaklaşık 22.5 m.
r ***27:14,15*** "On beş arşın": Yaklaşık 6.8 m. s ***27:16*** "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m.
ş ***27:18*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. t ***27:21*** "Buluşma Çadırı": İnsanların Tanrı'ya
danıştıkları yer (bkz. Çık.33:7-10).

ce ketenden olacak. 9-10İki oniks taşı
alacak, İsrailoğulları'nın adlarını, do-
ğuş sırasına göre altısını birinin, al-
tısını ötekinin üzerine oyacaksın.
11-12İsrailoğulları'nın adlarını bu iki ta-
şın üzerine usta oymacıların mühür oy-
duğu gibi oyacaksın. Taşları altın yuva-
lar içine koyduktan sonra İsrailliler'in
anılması için efodun omuzluklarına
tak. Harun, anılmaları için onların ad-
larını RAB'bin önünde iki omuzunda
taşıyacak. 13-14Altın yuvalar ve saf al-
tından iki zincir yap. Zincirleri örme
kordon gibi yapıp yuvalara yerleştir."

Göğüslük

(Çık.39:8-21)

15"Usta işi bir karar göğüslüğü* yap.
Onu da efod* gibi, altın sırmayla, la-
civert, mor, kırmızı iplikle, özenle do-
kunmuş ince ketenden yap. 16Dört kö-
şe, eni ve boyu birer karış[u] olacak;
ikiye katlanacak. 17Üzerine dört sıra
taş yuvası kak. Birinci sırada yakut,
topaz, zümrüt; 18ikinci sırada firuze,
laciverttaşı, aytaşı; 19üçüncü sırada
gökyakut, agat, ametist; 20dördüncü
sırada sarı yakut, oniks ve yeşim ola-
cak. Taşlar altın yuvalara kakılacak.
21On iki taş olacak. Üzerlerine mühür
oyar gibi İsrailoğulları'nın adları bir
bir oyulacak. Bu taşlar İsrail'in on iki
oymağını simgeleyecek.
22"Göğüslük için saf altından ör-
me zincirler yap. 23İki altın halka
yap, göğüslüğün üst iki köşesine bi-
rer halka koy. 24İki örme altın zinci-
ri göğüslüğün köşelerindeki halkala-
ra tak. 25Zincirlerin öteki iki ucunu
iki yuvanın üzerinden geçirerek efo-
dun ön tarafına, omuzlukların üzeri-
ne bağla. 26İki altın halka daha yap;
her birini göğüslüğün alt iki köşesine,
efoda bitişik iç kenarına tak. 27İki al-
tın halka daha yap; efodun önündeki
omuzluklara alttan, dikişe yakın, us-
taca dokunmuş şeridin yukarısına tak.
28Göğüslüğün halkalarıyla efodun
halkaları lacivert kordonla birbirine
bağlanacak. Öyle ki, göğüslük efodun
ustaca dokunmuş şeridinin yukarısın-
da kalsın ve efoddan ayrılmasın.
29"Harun Kutsal Yer'e* girerken,
İsrailoğulları'nın adlarının yazılı oldu-
ğu karar göğüslüğünü yüreğinin üze-
rinde taşıyacak. Öyle ki, ben, RAB hal-
kımı sürekli anımsayayım. 30Urim'le
Tummim'i* karar göğüslüğünün içine
koy; öyle ki, Harun ne zaman huzuru-
ma çıksa yüreğinin üzerinde olsunlar.
Böylece Harun İsrailoğulları'nın ka-
rar vermek için kullandıkları Urim'le
Tummim'i RAB'bin huzurunda sürekli
yüreğinin üzerinde taşıyacak."

Öbür Kâhin Giysileri

(Çık.39:22-31)

31"Efodun* altına giyilen kaftanı
salt lacivert iplikten yap. 32Ortasın-
da baş geçecek kadar bir boşluk bırak.
Yırtılmaması için boşluğun kenarları-
nı yaka gibi dokuyarak çevir. 33Kafta-
nın kenarını çepeçevre lacivert, mor,
kırmızı iplikten nar motifleriyle beze,
aralarına altın çıngıraklar tak. 34Ete-
ğin ucu bir altın çıngırak, bir nar, bir
altın çıngırak, bir nar olmak üzere çe-
peçevre kaplanacak. 35Harun hizmet
ederken bu kaftanı giyecek. En Kut-
sal Yer'e*, huzuruma girip çıkarken
duyulan çıngırak sesi onun ölmedi-
ğini gösterecek.
36"Saf altından bir levha yap ve
üzerine mühür oyar gibi 'RAB'be
adanmıştır' sözünü oy; 37lacivert bir
kordonla sarığın ön tarafına bağla.
38Harun onu alnında taşıyacak. İs-
railliler kutsal bağışlarını getirirken
suç işlemişlerse, suçlarını Harun ta-
şıyacak; onlar önümde kabul görsün
diye levha sürekli Harun'un alnında
bulunacak.

u ***28:16*** "Bir karış": Yaklaşık 22.5 cm.

39"İnce ketenden işlemeli bir min-
tan doku, ince ketenden bir sarık, bir
de nakışlı kuşak yap.
40"Harun'un oğullarına mintanlar,
kuşaklar, görkem ve saygınlık kazan-
dıracak başlıklar yap. 41Bu giysileri
ağabeyin Harun'a ve oğullarına giy-
dir; sonra bana kâhinlik etmeleri için
onları meshedip* ata ve kutsal kıl.
42"Edep yerlerini örtmek için onla-
ra keten donlar yap. Boyu belden uy-
luğa kadar olacak. 43Harun'la oğulla-
rı Buluşma Çadırı'na girdiklerinde ya
da Kutsal Yer'de* hizmet etmek üze-
re sunağa yaklaştıklarında, suç işle-
yip ölmemek için bu donları giyecek-
ler. Harun ve soyundan gelenler için
sürekli bir kural olacak bu."

Kâhinliğe Atanma

(Lev.8:1-36)

29 "Bana kâhinlik edebilmeleri
için, Harun'la oğullarını kut-
sal kılmak üzere şunları yap: Bir boğa
ile iki kusursuz koç al. 2İnce buğday
unundan mayasız ekmek, zeytinya-
ğıyla yoğrulmuş mayasız pideler, üze-
rine yağ sürülmüş mayasız yufkalar
yap. 3Bunları bir sepete koyup boğa ve
iki koçla birlikte bana getir. 4Harun'la
oğullarını Buluşma Çadırı'nın giriş
bölümüne getirip yıka. 5Giysileri al;
mintanı, efodun* altına giyilen kafta-
nı, efodu ve göğüslüğü* Harun'a giydir.
Efodun ustaca dokunmuş şeridini bağ-
la. 6Başına sarığı sar, üzerine de kutsal
tacı koy. 7Sonra mesh yağını al, başına
dökerek onu meshet*. 8Harun'un oğul-
larını öne çıkarıp onlara mintan giydir.
9Bellerine kuşak bağla, başlarına baş-
lık koy. Kalıcı bir kural olarak kâhinlik
onların işi olacak. Böylece Harun'la
oğullarını atamış olacaksın.
10"Boğayı Buluşma Çadırı'nın önüne
getir, Harun'la oğulları ellerini boğanın
başına koysunlar. 11Boğayı huzurumda,
Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde
keseceksin. 12Kanını parmağınla su-
nağın boynuzlarına sür, artan kanı su-
nağın dibine dök. 13Hayvanın bağırsak
ve işkembe yağlarını, karaciğer perde-
sini, böbreklerini ve böbrek yağlarını
sunağın üzerinde yakacaksın. 14Etini,
derisini, gübresini de ordugahın dışın-
da yak. Bu günah sunusudur*.
15"Bir koç getir, Harun'la oğulla-
rı ellerini koçun başına koysunlar.
16Koçu sen kes. Kanını sunağın her
yanına dök. 17Koçu parçalara ayırıp
bağırsaklarını, işkembesini, ayakla-
rını yıka, başla öteki parçaların yanı-
na koy. 18Sonra koçun tümünü suna-
ğın üzerinde yak. Bu RAB'be sunulan
yakmalık sunu*, RAB'bi hoşnut eden
koku, O'nun için yakılan sunudur.
19"Öteki koçu getir, Harun'la oğul-
ları ellerini koçun başına koysunlar.
20Koçu sen kes. Kanını Harun'la oğul-
larının sağ kulak memelerine, sağ el ve
ayaklarının baş parmaklarına sür. Ar-
tan kanı sunağın her yanına dök. 21Su-
nağın üzerindeki kanı ve mesh yağı-
nı Harun'la oğullarının ve giysilerinin
üzerine serp. Böylece Harun'la oğulla-
rı ve giysileri kutsal kılınmış olacak.
22"Koçun yağını, kuyruk yağını,
bağırsak ve işkembe yağlarını, kara-
ciğer perdesini, böbreklerini, böbrek
yağlarını ve sağ budunu al. –Çünkü
bu, biri göreve atanırken kesilen koç-
tur.– 23Huzurumdaki mayasız ekmek
sepetinden bir somun, yağlı pide ve
yufka al, 24hepsini Harun'la oğulla-
rının eline ver. Bunları benim huzu-
rumda sallamalık sunu olarak salla,
25sonra ellerinden alıp sunakta yak-
malık sunuyla birlikte beni hoşnut
eden koku olarak yak. Bu, RAB için
yakılan sunudur.
26"Harun'un atanması için sunulacak
koçun döşünü huzurumda sallamalık
sunu olarak salla. O döş senin payın

29:18 Ef.5:2; Flp.4:18

olacak. 27Harun'la oğullarının atan-
ması için kesilen koçun sallanmış olan
döşüyle bağış olarak sunulan budunu
bana ayır. 28İsrailliler bunları sürek-
li Harun'la oğullarının payına ayıra-
cak. Bu, İsrailliler'in RAB'be sunduğu
esenlik kurbanlarından biridir.
29"Harun'un kutsal giysileri, ken-
dinden sonra oğullarına kalacak. Mes-
hedilip atanırlarken bu giysileri giye-
cekler. 30Harun'un yerine kâhin olan
oğlu, Kutsal Yer'de* hizmet etmek
üzere Buluşma Çadırı'na girdiğinde
yedi gün bu giysileri giyecek.
31-32"Harun'la oğulları göreve atanır-
ken kesilen koçun etini kutsal bir yerde
haşlayacaksın. Haşlanan eti ve sepet-
teki ekmeği Buluşma Çadırı'nın giriş
bölümünde yiyecekler. 33Atanıp kut-
sal kılınmaları için günahları bağışla-
tan bu sunuları yalnız onlar yiyebilir.
Yabancı biri yiyemez, çünkü bu sunu-
lar kutsaldır. 34Atanmaları için kesilen
kurbanın etinden ya da ekmekten sa-
baha artan olursa, yakacaksın. Bunlar
yenmeyecek, çünkü kutsaldır.
35"Harun'la oğulları için sana buyur-
duklarımın hepsini yap. Atanmaları
yedi gün sürecek. 36Günah bağışlat-
mak için günah sunusu olarak her gün
bir boğa sunacaksın. Sunağı arındır-
mak için günah sunusu sun, kutsal kıl-
mak için de meshet. 37Yedi gün sunağı
arındırarak kutsal kılacaksın. Böylece
sunak çok kutsal olacak. Ona dokunan
her şey de kutsal sayılacaktır."

Günlük Sunular

(Say.28:1-8)

38"Düzenli olarak her gün sunağın
üzerinde bir yaşında iki erkek kuzu
sunacaksınız. 39Kuzunun birini sabah,
öbürünü akşamüstü sunun. 40Kuzuyla
birlikte dörtte bir hin[ü] sıkma zeytin-
yağıyla yoğrulmuş onda bir efa[v] ince
un ve dökmelik sunu olarak dörtte bir
hin şarap sunacaksınız. 41Öbür kuzu-
yu akşamüstü, beni hoşnut eden koku,
yakılan sunu olarak, sabahki gibi tahıl
sunusu* ve dökmelik sunuyla birlikte
bana sunacaksınız.
42"Bu yakmalık sunu Buluşma Ça-
dırı'nın giriş bölümünde, RAB'bin hu-
zurunda, kuşaklar boyu sürekli su-
nulacaktır. Musa'yla konuşmak için
İsrail halkıyla orada buluşacağım.
43İsrailliler'le buluşurken çadır gör-
kemimle kutsal kılınacak.
44"Buluşma Çadırı'nı ve sunağı kut-
sal kılacak, Harun'la oğullarını bana
kâhinlik etmeleri için görevlendirece-
ğim. 45İsrailliler arasında yaşayacak,
onların Tanrısı olacağım. 46Anlaya-
caklar ki, aralarında yaşamak için on-
ları Mısır'dan çıkaran Tanrıları RAB
benim. Tanrıları RAB benim."

Buhur Sunağı

(Çık.37:25-28)

30 "Üzerinde buhur yakmak için
akasya ağacından bir sunak
yap. 2Kare biçiminde, boyu ve eni bi-
rer arşın[y], yüksekliği iki arşın[z], boy-
nuzları kendinden olacak. 3Üstünü,
yanlarını, boynuzlarını saf altınla
kapla. Çevresine altın pervaz yap. 4İki
yandaki pervazın altına iki altın hal-
ka yap. Bunlar sunağın taşınması için
sırıkların geçmesine yarayacak. 5Sı-
rıkları akasya ağacından yap ve altın-
la kapla. 6Sunağı Levha Sandığı'nın
karşısındaki perdenin, sandığın üze-
rindeki Bağışlanma Kapağı'nın önüne,
seninle buluşacağım yere koy.
7"Harun her sabah kandillerin ba-
kımını yaparken sunağın üzerinde
güzel kokulu buhur yakacak. 8Akşa-
müstü kandilleri yakarken yine buhur
yakacak. Böylece huzurumda kuşak-
lar boyunca sürekli buhur yanacak.

ü ***29:40*** "Dörtte bir hin": Yaklaşık 0.9 lt. **v** ***29:40*** "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg.
y ***30:2*** "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm. **z** ***30:2*** "İki arşın": Yaklaşık 90 cm.

9Sunağın üzerinde başka buhur, yak-
malık sunu* ya da tahıl sunusu* sun-
mayacaksınız; üzerine dökmelik sunu
dökmeyeceksiniz. 10Harun yılda bir
kez sunağın boynuzlarını arındıracak.
Kuşaklarınız boyunca yılda bir kez
günahları bağışlatmak için sunulan
sununun kanıyla sunağı arındıracak.
Sunak ben RAB için çok kutsaldır."

Bağışlanma Bedeli

11RAB Musa'ya şöyle dedi: 12"İs-
railliler'in sayımını yaptığın zaman,
herkes canına karşılık bana bedel öde-
yecektir. Öyle ki, sayım yapılırken baş-
larına bela gelmesin. 13Sayılan herkes
armağan olarak bana yarım kutsal ye-
rin şekeli[a] verecektir. –Bir şekel yir-
mi geradır.– 14Sayılan yirmi yaşında-
ki ve daha yukarı yaştaki herkes bana
armağan verecektir. 15Canlarınızın
bedeli olarak bu armağanı verdiğiniz-
de, zengin yarım şekelden fazla, yok-
sul yarım şekelden eksik vermeyecek.
16İsrailliler'den bedel olarak verilen pa-
raları toplayacak, Buluşma Çadırı'nın
hizmetinde kullanacaksın. Bu paralar
canlarınızın bedeli olarak ben, RAB'be
İsrailliler'i hep anımsatacak."

Yıkanma Kazanı

(Çık.38:8)

17RAB Musa'ya şöyle dedi: 18"Yı-
kanmak için tunç* bir kazan yap.
Ayaklığı da tunçtan olacak. Buluşma
Çadırı ile sunağın arasına koyup içi-
ne su doldur. 19Harun'la oğulları el-
lerini, ayaklarını orada yıkayacaklar.
20-21Buluşma Çadırı'na girmeden ya
da RAB için yakılan sunuyu sunarak
hizmet etmek üzere sunağa yaklaşma-
dan önce, ölmemek için ellerini, ayak-
larını yıkamalılar. Harun'la soyunun
bütün kuşakları boyunca sürekli bir
kural olacak bu."

Mesh Yağı

22RAB Musa'ya şöyle dedi: 23"Şu
nadide baharatı al: 500 şekel[b] sıvı
mür*, yarısı kadar, yani 250'şer şe-
kel[c] güzel kokulu tarçın ve kamış,
24500 kutsal yerin şekeli hıyarşem-
be, bir hin[ç] de zeytinyağı. 25Bunlar-
dan ıtriyatçı ustalığıyla güzel kokulu
kutsal bir mesh yağı yap. Ona kut-
sal mesh yağı denecek. 26-28Buluşma
Çadırı'nı, Levha Sandığı'nı, masayla
takımlarını, kandillikle takımlarını,
buhur sunağını, yakmalık sunu* su-
nağıyla bütün takımlarını, kazanı ve
kazan ayaklığını hep bu yağla mes-
het*. 29Onları kutsal kıl ki, çok kutsal
olsunlar. Onlara değen her şey kutsal
sayılacaktır.

30"Bana kâhin olmaları için Ha-
run'la oğullarını meshedip kutsal kıl.
31İsrailliler'e de ki, 'Kuşaklarınız bo-
yunca bu kutsal mesh yağı yalnız be-
nim için kullanılacak. 32İnsan bede-
nine dökülmeyecek. Aynı reçeteyle
benzeri yapılmayacak. O kutsaldır
ve sizin için kutsal olacaktır. 33Onun
benzerini yapan ya da kâhin olmayan
birinin üzerine döken herkes halkının
arasından atılacaktır.' "

Buhur

34Sonra RAB Musa'ya şöyle dedi:
"Güzel kokulu baharat –kara günnük,
onika[d], kasnı ve saf günnük– al. Hep-
si aynı ölçüde olsun. 35Bir ıtriyatçı us-
talığıyla bunlardan güzel kokulu bir
buhur yap. Tuzlanmış, saf ve kutsal
olacak. 36Birazını çok ince döv, Bu-
luşma Çadırı'nda seninle buluşaca-
ğım yere, Levha Sandığı'nın önüne

a ***30:13*** "Yarım kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 5 gr. **b** ***30:23,24*** "500 kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 5 kg. **c** ***30:23*** "250 şekel": Yaklaşık 2.5 kg. **ç** ***30:24*** "Bir hin": Yaklaşık 3.6 lt.
d ***30:34*** "Onika": Kamış Denizi'nde bulunan bir tür midye kabuğundan yapılan güzel kokulu bir baharat olduğu sanılıyor. **30:13** Çık.38:25-26; Mat.17:24 **30:18** Çık.38:8 **30:22-38** Çık.37:29

koy. Sizin için çok kutsal olacaktır.
[37]Aynı reçeteyle kendinize buhur yap-
mayacaksınız. Onu RAB için kutsal
sayacaksınız. [38]Kim koklamak için
aynısını yaparsa halkının arasından
atılacaktır."

Besalel ve Oholiav Ustalar

(Çık.35:30-35)

31 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"Bak,
Yahuda oymağından özellik-
le Hur oğlu Uri oğlu Besalel'i seçtim.
[3]Beceri, anlayış, bilgi ve her türlü us-
talık vermek için onu ruhumla doldur-
dum. [4]Öyle ki, altın, gümüş, tunç* iş-
leyerek ustaca yapıtlar üretsin; [5]taş
kesme ve kakmada, ağaç oymacılı-
ğında, her türlü sanat dalında çalışsın.
[6]Ayrıca Dan oymağından Ahisamak
oğlu Oholiav'ı onunla çalışması için
görevlendirdim. Sana buyurduğum
işlerin hepsini yapabilsinler diye öte-
ki becerikli adamlara üstün yetenek
verdim. [7]Buluşma Çadırı'nı, Levha
Sandığı'nı, sandığın üzerindeki Bağış-
lanma Kapağı'nı, çadırın bütün takım-
larını, [8]masayla takımlarını, saf altın
kandillikle takımlarını, buhur sunağı-
nı, [9]yakmalık sunu* sunağıyla takım-
larını, kazanla kazan ayaklığını, [10]do-
kunmuş giysileri –Kâhin Harun'un
kutsal giysileriyle oğullarının kâhin
giysilerini– [11]mesh yağını, kutsal yer
için güzel kokulu buhuru tam sana bu-
yurduğum gibi yapsınlar."

Şabat: Dinlenme Günü

[12]RAB Musa'ya şöyle buyurdu:
[13]"İsrailliler'e de ki, 'Şabat* günlerimi
kesinlikle tutmalısınız. Çünkü o sizin-
le benim aramda kuşaklar boyu süre-
cek bir belirtidir. Böylece anlayacaksı-
nız ki, sizi kutsal kılan RAB benim.
[14]" 'Şabat Günü'nü tutmalısınız,
çünkü sizin için kutsaldır. Kim onun
kutsallığını bozarsa, kesinlikle öldü-
rülmeli. O gün çalışan herkes halkı-
nın arasından atılmalı. [15]Altı gün ça-
lışılacak; ama yedinci gün RAB'be
adanmış Şabat'tır, dinlenme günüdür.
Şabat Günü çalışan herkes kesinlik-
le öldürülmelidir. [16]İsrailliler, sonsu-
za dek sürecek bir antlaşma gereği
olarak, Şabat Günü'nü kuşaklar boyu
kutlamaya özen gösterecekler. [17]Bu,
İsrailliler'le benim aramda sürekli bir
belirti olacaktır. Çünkü ben, RAB ye-
ri göğü altı günde yarattım, yedinci
gün işe son verip dinlendim.' "
[18]Tanrı Sina Dağı'nda Musa'yla ko-
nuşmasını bitirince, üzerine eliyle
antlaşma koşullarını yazdığı iki taş
levhayı ona verdi.

Altın Buzağı

(Yas.9:7-29)

32 Halk Musa'nın dağdan inme-
diğini, geciktiğini görünce,
Harun'un çevresine toplandı. Ona,
"Kalk, bize öncülük edecek bir ilah
yap" dediler, "Bizi Mısır'dan çıkaran
adama, Musa'ya ne oldu bilmiyoruz!"
[2]Harun, "Karılarınızın, oğulları-
nızın, kızlarınızın kulağındaki altın
küpeleri çıkarıp bana getirin" dedi.
[3]Herkes kulağındaki küpeyi çıkarıp
Harun'a getirdi. [4]Harun altınları top-
ladı, oymacı aletiyle buzağı biçiminde
dökme bir put yaptı. Halk, "Ey İsrail-
liler, sizi Mısır'dan çıkaran Tanrınız
budur!" dedi.
[5]Harun bunu görünce, buzağının
önünde bir sunak yaptı ve, "Yarın
RAB'bin onuruna bayram olacak" diye
ilan etti. [6]Ertesi gün halk erkenden kal-
kıp yakmalık sunular* sundu, esenlik
sunuları* getirdi. Yiyip içmeye oturdu,
sonra kalkıp çılgınca eğlendi.
[7]RAB Musa'ya, "Aşağı in" dedi,
"Mısır'dan çıkardığın halkın baştan

31:15 Çık.20:8-11; 23:12; 34:21; 35:2; Lev.23:3; Yas.5:12-14 **31:17** Çık.20:11 **32:1** Elç.7:40
32:4 Neh.9:18; Elç.7:41 **32:6** 1Ko.10:7

çıktı. [8]Buyurduğum yoldan hemen
saptılar. Kendilerine dökme bir buza-
ğı yaparak önünde tapındılar, kurban
kestiler. 'Ey İsrailliler, sizi Mısır'dan
çıkaran ilahınız budur!' dediler."

[9]RAB Musa'ya, "Bu halkın ne inat-
çı olduğunu biliyorum" dedi, [10]"Şim-
di bana engel olma, bırak öfkem alev-
lensin, onları yok edeyim. Sonra seni
büyük bir ulus yapacağım."

[11]Musa Tanrısı RAB'be yalvardı:
"Ya RAB, niçin kendi halkına karşı
öfken alevlensin? Onları Mısır'dan
büyük kudretinle, güçlü elinle çıkar-
dın. [12]Neden Mısırlılar, 'Tanrı kötü
amaçla, dağlarda öldürmek, yeryü-
zünden silmek için onları Mısır'dan
çıkardı' desinler? Öfkelenme, vazgeç
halkına yapacağın kötülükten. [13]Kul-
ların İbrahim'i, İshak'ı, İsrail'i anımsa.
Onlara kendi üzerine ant içtin, 'So-
yunuzu gökteki yıldızlar kadar ço-
ğaltacağım. Söz verdiğim bu ülkenin
tümünü soyunuza vereceğim. Sonsu-
za dek onlara miras olacak' dedin."
[14]Böylece RAB halkına yapacağını
söylediği kötülükten vazgeçti.

[15]Musa döndü, elinde antlaşma ko-
şulları yazılı iki taş levhayla dağdan
indi. Levhaların ön ve arka iki yüzü
de yazılıydı. [16]Onları Tanrı yapmış-
tı, üzerlerindeki oyma yazılar O'nun
yazısıydı.

[17]Yeşu, bağrışan halkın sesini du-
yunca, Musa'ya, "Ordugahtan savaş
sesi geliyor!" dedi.

[18]Musa şöyle yanıtladı:
"Ne yenenlerin,
Ne de yenilenlerin sesidir bu;
Ezgiler duyuyorum ben."

[19]Musa ordugaha yaklaşınca, buza-
ğıyı ve oynayan insanları gördü; çok
öfkelendi. Elindeki taş levhaları fır-
latıp dağın eteğinde parçaladı. [20]Yap-
tıkları buzağıyı alıp yaktı, toz haline
gelinceye dek ezdi, sonra suya serpe-
rek İsrailliler'e içirdi.

[21]Harun'a, "Bu halk sana ne yaptı
ki, onları bu korkunç günaha sürük-
ledin?" dedi.

[22]Harun, "Öfkelenme, efendim!" di-
ye karşılık verdi, "Bilirsin, halk kötü-
lüğe eğilimlidir. [23]Bana, 'Bize öncü-
lük edecek bir ilah yap. Bizi Mısır'dan
çıkaran adama, Musa'ya ne oldu bil-
miyoruz' dediler. [24]Ben de, 'Kimde
altın varsa çıkarsın' dedim. Altınları-
nı bana verdiler. Ateşe atınca, bu bu-
zağı ortaya çıktı!"

[25]Musa halkın başıboş hale geldi-
ğini gördü. Çünkü Harun onları diz-
ginlememiş, düşmanlarına alay konu-
su olmalarına neden olmuştu. [26]Musa
ordugahın girişinde durdu, "RAB'den
yana olanlar yanıma gelsin!" dedi. Bü-
tün Levililer çevresine toplandı.

[27]Musa şöyle dedi: "İsrail'in Tanrı-
sı RAB diyor ki, 'Herkes kılıcını ku-
şansın. Ordugahta kapı kapı dolaşarak
kardeşini, komşusunu, yakınını öldür-
sün.' " [28]Levililer Musa'nın buyruğu-
nu yerine getirdiler. O gün halktan üç
bine yakın adam öldürüldü. [29]Musa,
"Bugün kendinizi RAB'be adamış ol-
dunuz" dedi, "Herkes öz oğluna, öz
kardeşine düşman kesildiği için bu-
gün RAB sizi kutsadı."

[30]Ertesi gün halka, "Korkunç bir gü-
nah işlediniz" dedi, "Şimdi RAB'bin
huzuruna çıkacağım. Belki günahını-
zı bağışlatabilirim."

[31]Sonra RAB'be dönerek, "Çok ya-
zık, bu halk korkunç bir günah işledi"
dedi, "Kendilerine altın put yaptılar.
[32]Lütfen günahlarını bağışla, yoksa
yazdığın kitaptan adımı sil."

[33]RAB, "Kim bana karşı günah iş-
lediyse onun adını sileceğim" diye
karşılık verdi, [34]"Şimdi git, halkı sa-
na söylediğim yere götür. Meleğim

32:11-14 Say.14:13-19 **32:13** Yar.22:16-17 **32:13** Yar.17:8 **32:23** Elç.7:40
32:32-33 Mez.69:28; Va.3:5

sana öncülük edecek. Ama zamanı
gelince günahlarından ötürü onları
cezalandıracağım."
[35]RAB halkı cezalandırdı. Çünkü
Harun'a buzağı yaptırmışlardı.

Horev'den Ayrılma Hazırlığı

33 RAB Musa'ya, "Buradan git"
dedi, "Sen ve Mısır'dan çıkar-
dığın halk İbrahim'e, İshak'a, Yakup'a,
'Orayı senin soyuna vereceğim' diye
ant içtiğim topraklara gidin. [2-3]Süt ve
bal akan ülkeye senden önce bir me-
lek gönderecek, Kenan, Amor, Hitit*,
Periz, Hiv ve Yevus halklarını ora-
dan kovacağım. Ben sizinle gelme-
yeceğim, çünkü inatçı insanlarsınız.
Belki sizi yolda yok ederim."
[4]Halk bu kötü haberi duyunca ya-
sa büründü. Kimse takı takmadı.
[5]Çünkü RAB Musa'ya şöyle demiş-
ti: "İsrailliler'e de ki, 'Siz inatçı insan-
larsınız. Bir an aranızda kalsam, sizi
yok ederim. Şimdi üzerinizdeki takı-
ları çıkarın, size ne yapacağıma karar
vereyim.' " [6]Böylece Horev Dağı'ndan
sonra İsrailliler takılarını çıkardı.

Musa ve Rab'bin Görkemi

[7]Musa bir çadır alır, ordugahın dışı-
na, biraz öteye kurardı. Ona 'Buluşma
Çadırı' derdi. Kim RAB'be danışmak
istese, ordugahın dışındaki Buluşma
Çadırı'na giderdi. [8]Musa ne zaman ça-
dıra gitse, bütün halk kalkar, herkes
çadırının girişinde durarak Musa içe-
ri girinceye kadar arkasından bakardı.
[9]Musa çadıra girince, bulut sütunu aşa-
ğı iner, RAB Musa'yla konuştuğu süre-
ce girişi kapardı. [10]Bulut sütununun ça-
dırın girişinde durduğunu gören herkes
kalkar, kendi çadırının girişinde tapı-
nırdı. [11]RAB Musa'yla iki arkadaş gibi
yüz yüze konuşurdu. Sonra Musa or-
dugaha dönerdi. Ama genç yardımcısı
Nun oğlu Yeşu çadırdan çıkmazdı.

[12]Musa RAB'be şöyle dedi: "Bana,
'Bu halka öncülük et' diyorsun, ama
kimi benimle göndereceğini söyle-
medin. Bana, 'Seni adınla tanıyorum,
senden hoşnudum' demiştin. [13]Eğer
benden hoşnutsan, lütfen şimdi bana
yollarını göster ki, seni daha iyi ta-
nıyıp hoşnut etmeye devam edeyim.
Unutma, bu ulus senin halkındır."
[14]RAB, "Varlığım sana eşlik ede-
cek" diye yanıtladı, "Seni rahata ka-
vuşturacağım."
[15]Musa, "Eğer varlığın bize eşlik et-
meyecekse, bizi buradan çıkarma" de-
di, [16]"Yoksa benden ve halkından hoş-
nut kaldığın nereden bilinecek? Bize
eşlik etmenden, değil mi? Ancak o za-
man benimle halkın yeryüzünün öte-
ki halklarından ayırt edilebiliriz."
[17]RAB, "Söylediğin gibi yapacağım"
dedi, "Çünkü senden hoşnut kaldım,
adınla tanıyorum seni."
[18]Musa, "Lütfen görkemini bana
göster" dedi.
[19]RAB, "Bütün iyiliğimi önün-
den geçireceğim" diye karşılık verdi,
"Adımı, RAB adını senin önünde du-
yuracağım. Merhamet ettiğime mer-
hamet edeceğim, acıdığıma acıyaca-
ğım. [20]Ancak, yüzümü görmene izin
veremem. Çünkü yüzümü gören yaşa-
yamaz." [21]Sonra, "Yakınımda bir yer
var" dedi, "Orada, kayanın üzerinde
dur. [22]Görkemim oradan geçerken se-
ni kayanın kovuğuna sokup geçinceye
kadar elimle örteceğim. [23]Elimi kal-
dırdığımda, sırtımı göreceksin. Ama
yüzüm görülmeyecek."

Antlaşma Yenileniyor

34 RAB Musa'ya, "Öncekiler gibi
iki taş levha kes" dedi, "Kırdı-
ğın levhaların üzerindeki sözleri onlara
yazacağım. [2]Sabaha kadar hazırlan, sa-
bah olunca Sina Dağı'na çık; dağın te-
pesinde, huzurumda dur. [3]Senden baş-

33:1 Yar.12:7; 26:3; 28:13 **33:19** Rom.9:15

ka kimse dağa çıkmasın, dağın hiçbir
yerinde kimse görülmesin. Dağın ete-
ğinde davar ya da sığır da otlamasın."
4 Musa öncekiler gibi iki taş levha
kesti. RAB'bin buyurduğu gibi sabah
erkenden kalktı, taş levhaları yanına
alarak Sina Dağı'na çıktı. 5 RAB bu-
lutun içinde oraya inip onunla birlik-
te durdu ve adını RAB olarak duyur-
du. 6 Musa'nın önünden geçerek, "Ben
RAB'bim" dedi, "RAB, acıyan, lütfe-
den, tez öfkelenmeyen, sevgisi engin
ve sadık Tanrı. 7 Binlercesine sevgi gös-
terir, suçlarını, isyanlarını, günahlarını
bağışlarım. Hiçbir suçu cezasız bırak-
mam. Babaların işlediği suçun hesabı-
nı oğullarından, torunlarından, üçüncü,
dördüncü kuşaklardan sorarım."
8 Musa hemen yere kapanıp tapındı.
9 "Ya Rab, eğer benden hoşnutsan, lüt-
fen bizimle gel" dedi, "Bunlar inatçı
insanlardır. Sen suçlarımızı, günah-
larımızı bağışla. Bizi kendi mirasın
olarak benimse."
10 RAB, "Senin halkınla bir antlaş-
ma yapıyorum" dedi, "Onların önün-
de dünyada ve öteki uluslar arasın-
da görülmemiş harikalar yapacağım.
Arasında yaşadığın halk neler yapabi-
leceğimi görecek. Senin için korkunç
şeyler yapacağım. 11 Bugün sana ver-
diğim buyruğu tut. Amor, Kenan, Hi-
tit*, Periz, Hiv ve Yevus halklarını
senin önünden kovacağım. 12 Gidece-
ğin ülkedeki insanlarla antlaşma yap-
maktan kaçın. Çünkü bu senin için bir
tuzak olur. 13 Onların sunaklarını yı-
kacak, dikili taşlarını parçalayacak,
Aşera* putlarını keseceksiniz. 14 Başka
ilahlara tapmayacaksınız. Çünkü ben
adı Kıskanç bir RAB'bim, kıskanç bir
Tanrı'yım. 15 Ülke halkıyla herhangi bir
antlaşma yapmayın. Yoksa onlar başka
ilahlara gönül verir, kurban keserken
sizi de çağırırlar; siz de gider yersiniz.
16 Kızlarını oğullarınıza alırsınız. Kız-
lar başka ilahlara gönül verirken oğul-
larınızı da artlarından sürükler.
17 "Dökme putlar yapmayacaksınız.
18 "Size buyurduğum gibi, Aviv ayı-
nın* belirli günlerinde yedi gün ma-
yasız ekmek yiyerek Mayasız Ekmek
Bayramı'nı* kutlayacaksınız. Çünkü
Mısır'dan Aviv ayında çıktınız.
19 "Bütün ilk doğanlar benimdir; is-
ter sığır, ister davar olsun, ilk doğan
erkek hayvanlarınızın tümü bana ait-
tir. 20 İlk doğan sıpanın bedelini bir
kuzuyla ödeyin. Bedelini ödemeye-
cekseniz, sıpanın boynunu kıracak-
sınız. Bütün ilk doğan oğullarınızın
bedelini ödemelisiniz.
"Kimse huzuruma eli boş çıkmasın.
21 "Altı gün çalışacak, yedinci gün
dinleneceksiniz. Ekim, biçim vakti
bile olsa dinleneceksiniz.
22 "İlk buğday biçiminde Haftalar
Bayramı*, yıl sonunda da Ürün Dev-
şirme Bayramı* yapacaksınız. 23 Bü-
tün erkekleriniz yılda üç kez İsrail'in
Tanrısı ben Egemen RAB'bin hu-
zuruna çıkacaklar. 24 Öteki ulusla-
rı önünüzden kovacak, sınırlarınızı
genişleteceğim. Yılda üç kez Tanrı-
nız RAB'bin önüne çıktığınız zaman,
kimse ülkenize göz dikemeyecek.
25 "Evinizde maya bulunduğu süre-
ce bana kurban kesmeyeceksiniz. Fı-
sıh* kurbanı sabaha bırakılmayacak.
26 "Toprağınızın seçme ilk ürün-
lerini Tanrınız RAB'bin Tapınağı'na
getireceksiniz.
"Oğlağı anasının sütünde haşlama-
yacaksınız."

34:6 Say.14:18; Neh.9:17; Mez.86:15; 103:8; 145:8; Yoe.2:13; Yun.4:2
34:6-7 Çık.20:5-6; Say.14:18; Yas.5:9-10; 7:9-10 **34:13** Yas.16:21
34:17 Çık.20:4; Lev.19:4; Yas.5:8; 27:15 **34:18** Çık.12:14-20; Lev.23:6-8; Say.28:16-25
34:19 Çık.13:2 **34:20** Çık.13:13 **34:21** Çık.20:9-10; 23:12; 31:15; 35:2; Lev.23:3; Yas.5:13-14
34:22 Lev.23:15-21; Say.28:26-31 **34:22** Lev.23:39-43 **34:25** Çık.12:10 **34:26** Yas.26:2
34:26 Yas.24:21

27 RAB Musa'ya, "Bunları yaz" de-
di, "Çünkü seninle ve İsrailliler'le
bu sözlere dayanarak antlaşma yap-
tım." 28 Musa orada kırk gün kırk gece
RAB'le birlikte kaldı. Ağzına ne ek-
mek koydu, ne de su. Antlaşma söz-
lerini, on buyruğu taş levhaların üze-
rine yazdı.

Musa Sina Dağı'ndan İniyor

29 Musa elinde iki antlaşma levha-
sıyla Sina Dağı'ndan indi. RAB'le
konuştuğu için yüzü ışıldıyordu,
ama kendisi bunun farkında değildi.
30 Harun'la İsrailliler Musa'nın ışılda-
yan yüzünü görünce, ona yaklaşma-
ya korktular. 31 Musa onları yanına
çağırdı. Harun'la İsrail topluluğunun
bütün önderleri çevresine toplandılar.
Musa onlarla konuştu. 32 Sonra her-
kes ona yaklaştı. Musa RAB'bin Si-
na Dağı'nda kendisine bildirdiği bü-
tün buyrukları onlara verdi.
33 Konuşmasını bitirdikten sonra,
yüzüne bir peçe taktı. 34 Ama ne za-
man konuşmak için RAB'bin huzu-
runa çıksa, ayrılıncaya kadar peçeyi
kaldırırdı. Dönünce de kendisine ve-
rilen buyrukları İsrailliler'e bildirir,
35 İsrailliler de onun ışıldayan yüzü-
nü görürlerdi. Sonra Musa içeri girip
RAB'le görüşünceye kadar yine pe-
çeyi takardı.

Şabat Kuralları

(Çık.31:12-18)

35 Musa bütün İsrail topluluğunu
çağırarak, "RAB'bin yapma-
nızı buyurduğu işler şunlardır" de-
di, 2 "Altı gün çalışacaksınız. Ama
yedinci gün sizin için kutsal Şabat*,
RAB'be adanmış dinlenme günü ola-
caktır. O gün çalışan herkes öldürü-
lecektir. 3 Şabat Günü konutlarınızda
ateş yakmayacaksınız."

Konuta Getirilen Armağanlar

(Çık.25:1-7; 39:32-41)

4 Musa bütün İsrail topluluğuna ses-
lenerek şöyle dedi: "RAB'bin buyruğu
şudur: 5-7 Aranızda armağanlar topla-
yıp RAB'be sunacaksınız. İstekli olan
herkes RAB'be altın, gümüş, tunç*; la-
civert, mor, kırmızı iplik; ince keten,
keçi kılı, deri[e], kırmızı boyalı koç de-
risi, akasya ağacı armağan etsin. 8 Kan-
dil için zeytinyağı; mesh yağı ve güzel
kokulu buhur için baharat; 9 başkâhinin
efoduyla* göğüslüğü* için oniks ve
öbür kakma taşları getirsin.
10 "Aranızdaki bütün becerikli kişi-
ler gelip RAB'bin buyurduğu her şe-
yi yapsın. 11 Konutu, çadırın iç ve dış
örtüsünü, kopçalarını, çerçevelerini,
kirişlerini, direklerini, tabanlarını;
12 sandığı ve sırıklarını, Bağışlanma
Kapağı'nı, bölme perdesini, 13 masay-
la sırıklarını, bütün masa takımları-
nı, huzura konan ekmekleri*; 14 ışık
için kandilliği ve takımlarını, kandil-
leri, kandiller için zeytinyağını; 15 bu-
hur sunağını ve sırıklarını, mesh ya-
ğını, güzel kokulu buhuru; konutun
giriş bölümündeki perdeyi; 16 yak-
malık sunu* sunağını ve tunç ızga-
rasını, sırıklarını, bütün takımlarını,
kazanı ve kazan ayaklığını; 17 avlu-
nun çevresindeki perdeleri, direkle-
ri, direk tabanlarını, avlu kapısındaki
perdeyi, 18 konutun ve avlunun ka-
zıklarıyla iplerini; 19 kutsal yerde hiz-
met etmek için dokunmuş giysileri
–Kâhin Harun'un giysileriyle oğulla-
rının kâhin giysilerini– yapsınlar."
20 İsrail topluluğu Musa'nın yanından
ayrıldı. 21 Her istekli, hevesli kişi Bu-
luşma Çadırı'nın yapımı, hizmeti ve
kutsal giysiler için RAB'be armağan
getirdi. 22 Kadın erkek herkes istekle
geldi, RAB'be her çeşit altın takı, broş,

e *35:5-7* "Deri": Yunus balığı derisi olabilir.
34:29-35 2Ko.3:7-16 **35:2** Çık.20:8-11; 23:12; 31:15; 34:21; Lev.23:3; Yas.5:12-14

küpe, yüzük, kolye getirdi. RAB'be
armağan ettikleri bütün takılar altın-
dı. 23Ayrıca kimde lacivert, mor, kır-
mızı iplik; ince keten, keçi kılı, deri,
kırmızı boyalı koç derisi varsa getir-
di. 24Gümüş ve tunç armağanlar sunan
herkes onları RAB'be adadı. Herhangi
bir işte kullanılmak üzere kimde akas-
ya ağacı varsa getirdi. 25Bütün bece-
rikli kadınlar elleriyle eğirdikleri la-
civert, mor, kırmızı ipliği, ince keteni
getirdiler. 26İstekli, becerikli kadınlar
da keçi kılı eğirdiler. 27Önderler efod
ve göğüslük için oniks, kakma taşlar,
28kandil, mesh yağı ve güzel kokulu
buhur için baharat ve zeytinyağı getir-
diler. 29Kadın erkek bütün istekli İsra-
illiler RAB'bin Musa aracılığıyla yap-
malarını buyurduğu işler için RAB'be
gönülden verilen sunu sundular.

Besalel ve Oholiav Ustalar

(Çık.31:2-6)

30Musa İsrailliler'e, "Bakın!" dedi,
"RAB Yahuda oymağından özellikle
Hur oğlu Uri oğlu Besalel'i seçti. 31Be-
ceri, anlayış, bilgi ve her türlü ustalık
vermek için onu kendi Ruhu'yla dol-
durdu. 32Öyle ki, altın, gümüş, tunç*
işleyerek ustaca yapıtlar üretsin; 33taş
kesme ve kakmada, ağaç oymacılı-
ğında, her türlü sanat dalında çalış-
sın. 34RAB ona ve Dan oymağından
Ahisamak oğlu Oholiav'a öğretme ye-
teneği de verdi. 35Onlara üstün bece-
ri verdi. Öyle ki, ustalık isteyen her
türlü işte, oymacılıkta, lacivert, mor,
kırmızı iplik ve ince keten yapmada,
dokuma ve nakış işlerinde, her sanat
dalında yaratıcı olsunlar.

36 "Besalel, Oholiav ve kutsal
yerin yapımında gereken işle-
ri nasıl yapacaklarına ilişkin RAB-
bin kendilerine bilgelik ve anlayış
verdiği bütün becerikli kişiler her işi
tam RAB'bin buyurduğu gibi yapa-
caklar."

2Musa Besalel'i, Oholiav'ı, RAB'bin
kendilerine bilgelik verdiği becerikli
adamları ve çalışmaya istekli herkesi
iş başına çağırdı. 3Gelenler kutsal yerin
yapımında gereken işleri yapmak üzere
İsrailliler'in getirmiş olduğu bütün ar-
mağanları Musa'dan aldılar. İsrailliler
gönülden verdikleri sunuları her sabah
Musa'ya getirmeye devam ettiler. 4Öyle
ki, kutsal yerdeki işleri yapmakta olan
ustalar işlerini bırakıp bir bir Musa'nın
yanına gelerek, 5"Halk RAB'bin yapıl-
masını buyurduğu iş için gereğinden
fazla getiriyor" dediler.

6Bunun üzerine Musa buyruk verdi:
"Ne erkek, ne kadın hiç kimse kutsal
yere armağan olarak artık bir şey ver-
mesin." Buyruk ordugahta ilan edildi.
Böylece halkın daha çok armağan ge-
tirmesine engel olundu. 7Çünkü o ana
kadar getirilenler işi bitirmek için ye-
ter de artardı bile.

Konutun Yapımı

(Çık.26:1-37)

8Çalışanlar arasındaki becerikli
adamlar konutu on perdeden yaptılar.
Besalel onları lacivert, mor, kırmızı ip-
likle, özenle dokunmuş ince ketenden
yaptı, üzerini Keruvlar'la* ustaca süs-
ledi. 9Her perdenin boyu yirmi sekiz[f],
eni dört arşındı[g]. Bütün perdeler aynı
ölçüdeydi. 10Perdeleri beşer beşer bir-
birine ekleyerek iki takım perde yaptı.
11Birinci takımın kenarına lacivert il-
mekler açtı. Öbür takımın kenarına da
aynı şeyi yaptı. 12Birinci takımın ilk
perdesiyle ikinci takımın son perdesi-
ne ellişer ilmek açtı; ilmekler birbirine
karşıydı. 13Elli altın kopça yaptı, per-
deleri kopçalayarak çadırı birleştirdi.
Böylece konut tek parça haline geldi.

14Konutun üstünü kaplayacak çadır
için keçi kılından on bir perde yaptı.

f *36:9* "Yirmi sekiz arşın": Yaklaşık 12.6 m. g *36:9,15* "Dört arşın": Yaklaşık 1.8 m.

[15]Her perdenin boyu otuz[h], eni dört
arşındı. On bir perde de aynı ölçüdey-
di. [16]Beş perdeyi birbirine, altı perde-
yi birbirine birleştirdi. [17]Her iki per-
de takımının kenarlarına ellişer ilmek
açtı. [18]Çadırı birleştirip tek parça ha-
line getirmek için elli tunç* kopça
yaptı. [19]Çadır için kırmızı boyalı koç
derisinden bir örtü, onun üstüne de
deriden[ı] başka bir örtü yaptı.

[20]Konut için akasya ağacından diki-
ne çerçeveler yaptı. [21]Her çerçevenin
boyu on[i], eni bir buçuk[j] arşındı. [22]Çer-
çevelerin birbirine uyan iki paralel çı-
kıntısı vardı. Konutun bütün çerçeve-
lerini aynı biçimde yaptı. [23]Konutun
güneyi için yirmi çerçeve yaptı. [24]Her
çerçevenin altında iki çıkıntı için bi-
rer taban olmak üzere, yirmi çerçe-
venin altında kırk gümüş taban yaptı.
[25-26]Konutun öbür yanı, yani kuzeyi
için de yirmi çerçeve ve her çerçeve-
nin altında iki taban olmak üzere kırk
gümüş taban yaptı. [27]Konutun batıya
bakacak arka tarafı için altı çerçeve
yaptı. [28]Arkada konutun köşeleri için
iki çerçeve yaptı. [29]Bu köşe çerçevele-
rinin alt tarafı ayrı kaldı, üst tarafı ise
birinci halkayla birleştirildi. İki köşe-
yi oluşturan iki çerçeveyi aynı biçim-
de yaptı. [30]Böylece sekiz çerçeve ve
her çerçevenin altında iki taban olmak
üzere on altı gümüş taban yaptı.

[31-32]Konutun bir yanındaki çerçeve-
ler için beş, öbür yanındaki çerçeve-
ler için beş, batıya bakan arka tara-
fındaki çerçeveler için de beş olmak
üzere akasya ağacından kirişler yaptı.
[33]Çerçevelerin ortasındaki kirişi ko-
nutun bir ucundan öbür ucuna geçir-
di. [34]Çerçevelerle kirişleri altınla kap-
ladı, kirişlerin geçeceği halkaları da
altından yaptı.

[35]Lacivert, mor, kırmızı iplikle,
özenle dokunmuş ince ketenden bir
perde yaptı, üzerini Keruvlar'la usta-
ca süsledi. [36]Perde için akasya ağacın-
dan dört direk yaparak altınla kapla-
dı. Çengelleri de altındı. Direkler için
dört gümüş taban döktü. [37]Çadırın gi-
riş bölümüne lacivert, mor, kırmızı ip-
likle, özenle dokunmuş ince ketenden
nakışlı bir perde yaptı. [38]Perdeyi as-
mak için çengelli beş direk yaparak
başlıklarını, çemberlerini altınla kap-
ladı. Direklere beş tunç taban yaptı.

Antlaşma Sandığı'nın Yapımı

(Çık.25:10-22)

37 Besalel Antlaşma Sandığı'nı*
akasya ağacından yaptı. Bo-
yu iki buçuk[k], eni ve yüksekliği birer
buçuk arşındı[l]. [2]İçini de dışını da saf
altınla kapladı. Çevresine altın per-
vaz yaptı. [3]İkisi bir yanda, ikisi öbür
yanda olmak üzere sandığın dört kö-
şesindeki ayaklara takmak için birer
altın halka döktü. [4]Akasya ağacından
sırıklar yapıp altınla kapladı. [5]Sandı-
ğın taşınması için sırıkları yanlar-
daki halkalara geçirdi. [6]Bağışlanma
Kapağı'nı saf altından yaptı. Boyu iki
buçuk, eni bir buçuk arşındı. [7]Kapa-
ğın iki kenarına dövme altından birer
Keruv* yaptı. [8]Keruvlar'dan birini bir
kenara, öbürünü öteki kenara koyarak
kapağı tek parça halinde yaptı. [9]Ke-
ruvlar yukarı doğru açık kanatlarıyla
kapağı örtüyor, yüzleri birbirine dö-
nük kapağa bakıyorlardı.

Üzerinde Ekmek Sunulan Masa'nın Yapımı

(Çık.25:23-30)

[10]Besalel akasya ağacından bir ma-
sa yaptı. Boyu iki[m], eni bir[n], yüksek-

h *36:15* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m. **ı** *36:19* "Deri": Yunus balığı derisi olabilir.
i *36:21* "On arşın": Yaklaşık 4.5 m. **j** *36:21* "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm.
k *37:1,6* "İki buçuk arşın": Yaklaşık 1.1 m. **l** *37:1,6* "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm.
m *37:10* "İki arşın": Yaklaşık 90 cm. **n** *37:10* "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm.

liği bir buçuk arşındı[o]. 11 Masayı saf
altınla kapladı. Çevresine altın pervaz
yaptı. 12 Pervazın çevresine dört par-
mak eninde bir kenarlık yaparak al-
tın pervazla çevirdi. 13 Masa için dört
altın halka dökerek dört ayak üzerin-
deki dört köşeye yerleştirdi. 14 Masa-
nın taşınması için sırıkların içinden
geçeceği halkalar kenarlığa yakındı.
15 Sırıkları akasya ağacından yaptı, al-
tınla kapladı. 16 Masa için saf altından
tabaklar, sahanlar, dökmelik sunu tes-
tileri, tasları yaptı.

Kandilliğin Yapımı

(Çık.25:31-40)

17 Saf altından bir kandillik yaptı.
Ayağı, gövdesi dövme altındı. Çanak,
tomurcuk ve çiçek motifleri kendin-
dendi. 18 Üç kolu bir yanda, üç kolu
öteki yanda olmak üzere altı kolluydu.
19 Her kolda badem çiçeğini andıran
üç çanak, tomurcuk ve çiçek motifi
vardı. Altı kol da aynıydı. 20 Kandil-
liğin gövdesinde badem çiçeğini an-
dıran dört çanak, tomurcuk ve çiçek
motifi bulunuyordu. 21 Kandillikten
yükselen ilk iki kolun, ikinci iki ko-
lun, üçüncü iki kolun altında kendin-
den birer tomurcuk vardı. Toplam al-
tı koldu. 22 Tomurcukları, kolları tek
parça olan kandillik saf dövme altındı.
23 Kandillik için saf altından yedi kan-
dil, fitil maşaları, tablalar yaptı. 24 Bü-
tün takımları dahil kandilliğe bir ta-
lant[ö] saf altın harcandı.

Buhur Sunağının Yapımı

(Çık.30:1-5)

25 Akasya ağacından bir buhur su-
nağı yaptı. Kare biçiminde, boyu ve
eni birer arşın, yüksekliği iki arşın-
dı. Boynuzları kendindendi. 26 Üstü-
nü, yanlarını, boynuzlarını saf altınla
kapladı. Çevresine altın pervaz yaptı.
27 İki yandaki pervazın altına iki altın
halka yaptı. Bunlar sunağın taşınma-
sı için sırıkların geçmesine yarıyordu.
28 Sırıkları akasya ağacından yaparak
altınla kapladı.

29 Itriyatçı ustalığıyla kutsal mesh
yağı ve güzel kokulu saf buhur yaptı.

Yakmalık Sunu Sunağının Yapımı

(Çık.27:1-8)

38 Besalel yakmalık sunu* suna-
ğını akasya ağacından kare bi-
çiminde yaptı. Eni ve boyu beşer ar-
şın[p], yüksekliği üç arşındı[r]. 2 Dört üst
köşesine kendinden boynuzlar yapa-
rak hepsini tunçla* kapladı. 3 Sunağın
bütün takımlarını –kovaları, kürekleri,
çanakları, büyük çatalları, ateş kapla-
rını– tunçtan yaptı. 4 Kenarın altında
aşağı doğru sunağın yarısına kadar ağ
biçiminde tunç bir ızgara yaptı. 5 Tunç
ızgaranın dört köşesine taşıma sırık-
larını geçirmek için birer halka döktü.
6 Sırıkları akasya ağacından yaparak
tunçla kapladı. 7 Sunağın taşınması
için yan tarafındaki halkalara geçirdi.
Sunağı tahtadan, içi boş yaptı.

Yıkanma Kazanının Yapımı

(Çık.30:18)

8 Buluşma Çadırı'nın giriş bölü-
münde hizmet eden kadınların ayna-
larından tunç* ayaklıklı tunç bir ka-
zan yaptı.

Konut Avlusunun Yapımı

(Çık.27:9-19)

9 Konuta bir avlu yaptı. Avlunun
güney tarafı için yüz arşın[s] boyunda
özenle dokunmuş ince keten perdeler
yaptı. 10 Perdeler için tabanları tunç*,
çengelleri ve çengel çemberleri gü-
müş yirmi direk yaptı. 11 Kuzey tarafı

o ***37:10*** "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm. **ö** ***37:24*** "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg.
p ***38:1*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **r** ***38:1*** "Üç arşın": Yaklaşık 1.4 m.
s ***38:9,11*** "Yüz arşın": Yaklaşık 45 m. **37:29** Çık.30:22-38

için yüz arşın boyunda perdeler, yir-
mi direk, direkler için yirmi tunç ta-
ban yapıldı. Direklerin çengelleriyle
çemberleri gümüştü.
12 Avlunun batı tarafı için elli arşın[ş]
boyunda perde, on direk, on taban ya-
pıldı. Direklerin çengelleriyle çember-
leri gümüştü. 13 Doğuya bakan tarafta
avlunun eni elli arşındı. 14 Girişin bir
tarafında on beş arşın[t] boyunda per-
de, üç direk ve üç taban; 15 öbür tara-
fında da on beş arşın boyunda perde,
üç direk ve üç taban vardı. 16 Avlunun
çevresindeki bütün perdeler özenle
dokunmuş ince ketendi. 17 Direkle-
rin tabanları tunç, çengelleriyle çem-
berleri gümüştü. Başlıkları da gümüş
kaplamaydı. Avlunun bütün direkleri
gümüş çemberlerle donatılmıştı.
18 Avlunun girişindeki perde lacivert,
mor, kırmızı iplikle, özenle dokun-
muş nakışlı ince ketenden yapılmış-
tı. Boyu yirmi[u], yüksekliği avlunun
perdeleri gibi beş arşındı[ü]. 19 Tunçtan
dört direği ve dört tabanı vardı. Di-
reklerin çengelleri, başlıklarının kap-
laması ve çemberleri gümüştü. 20 Ko-
nutun ve konutu çevreleyen avlunun
bütün kazıkları tunçtandı.

Kullanılan Malzemeler

21 Antlaşma Levhaları'nın bulun-
duğu konut için kullanılan malzeme
miktarının tümü Musa'nın buyruğu
uyarınca, Kâhin Harun oğlu İtamar'ın
yönetimindeki Leviliier tarafından
kaydedildi. 22 RAB'bin Musa'ya bu-
yurduğu bütün işleri Yahuda oyma-
ğından Hur oğlu Uri oğlu Besalel yap-
tı. 23 Dan oymağından oymacı, yaratıcı,
lacivert, mor, kırmızı iplik ve ince ke-
ten işlemede usta nakışçı Ahisamak
oğlu Oholiav da ona yardım etti.
24 Kutsal yerdeki bütün işler için kul-
lanılan adanmış altın miktarı kutsal
yerin şekeliyle 29 talant 730 şekeldi[v].
25 Topluluğun sayımından elde edilen
gümüş, kutsal yerin şekeliyle 100 ta-
lant 1 775 şekeldi[y]. 26 Sayımı yapılan
yirmi ve daha yukarı yaştaki 603 550
kişiden adam başına bir beka, yani
yarım kutsal yerin şekeli[z] düşüyordu.
27 Kutsal yer ve perde tabanlarının dö-
kümü için 100 talant[a] gümüş kullanıl-
dı. Her tabana bir talant[b] olmak üzere,
100 tabana 100 talant gümüş harcan-
dı. 28 Direklerin çengelleri, başlıkların
kaplanması ve çemberleri için 1 775
şekel[c] harcandı. 29 Adanan tunç* 70 ta-
lant 2 400 şekeldi[ç]. 30-31 Bununla Bu-
luşma Çadırı'nın giriş bölümündeki
tabanlar, sunakla ızgarası ve bütün ta-
kımları, avlu çevresindeki ve girişin-
deki tabanlar, bütün konut kazıklarıyla
avlu çevresindeki kazıklar yapıldı.

Kâhin Giysilerinin Yapımı

(Çık.28:1-14)

39 Kutsal yerde hizmet için la-
civert, mor, kırmızı iplikten
özenle dokunmuş giysiler yaptılar.
Ayrıca RAB'bin Musa'ya buyurduğu
gibi Harun'a kutsal giysiler yapıldı.

Efodun Yapımı

(Çık.28:6-14)

2 Efodu* altın sırmayla lacivert, mor,
kırmızı iplikle, özenle dokunmuş ince
ketenden yaptılar. 3 Altını ince tabaka-
lar halinde dövüp lacivert, mor, kır-
mızı iplik ve ince keten arasına usta-
ca işlemek için tel tel kestiler. 4 Efodun

ş ***38:12,13*** "Elli arşın": Yaklaşık 22.5 m. **t** ***38:14,15*** "On beş arşın": Yaklaşık 6.8 m. **u** ***38:18*** "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m. **ü** ***38:18*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **v** ***38:24*** "Kutsal yerin şekeliyle 29 talant 730 şekel": Yaklaşık 880 kg. **y** ***38:25*** "Kutsal yerin şekeliyle 100 talant 1 775 şekel": Yaklaşık 3.2 ton. **z** ***38:26*** "Bir beka, yani yarım kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 5 gr. **a** ***38:27*** "100 talant": Yaklaşık 3 ton. **b** ***38:27*** "Bir talant": Yaklaşık 30 kg. **c** ***38:28*** "1 775 şekel": Yaklaşık 17.8 kg. **ç** ***38:29*** "70 talant 2 400 şekel": Yaklaşık 2.1 ton.
38:25-26 Çık.30:11-16 **38:26** Mat.17:24

iki köşesine tutturulmuş omuzluklar
yaparak birleştirdiler. 5Efodun üze-
rindeki ustaca dokunmuş şerit efodun
bir parçası gibi altın sırmayla lacivert,
mor, kırmızı iplikle, özenle dokun-
muş ince ketendendi; tıpkı RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibiydi.
6Altın yuvalar içine kakılmış, üze-
rine İsrailoğulları'nın adları mühür gi-
bi oyulmuş oniksi işleyip 7İsrailliler'in
anılması için efodun omuzluklarına
taktılar. Tıpkı RAB'bin Musa'ya bu-
yurduğu gibi yaptılar.

Göğüslüğün Yapımı

(Çık.28:15-30)

8Efod* gibi altın sırmayla lacivert,
mor, kırmızı iplikle, özenle dokun-
muş ince ketenden usta işi bir göğüs-
lük* yaptılar. 9Dört köşe, eni ve boyu
birer karıştı[d], ikiye katlanmıştı. 10Üze-
rine dört sıra taş yuvası kaktılar. Birin-
ci sırada yakut, topaz, zümrüt; 11ikin-
ci sırada firuze, laciverttaşı, aytaşı;
12üçüncü sırada gökyakut, agat, ame-
tist; 13dördüncü sırada sarı yakut, oniks,
yeşim vardı. Taşlar altın yuvalara ka-
kılmıştı. 14On iki taş vardı. Üzerlerine
mühür oyar gibi İsrailoğulları'nın adla-
rı bir bir oyulmuştu. Bu taşlar İsrail'in
on iki oymağını simgeliyordu.
15Göğüslük için saf altından örme
zincirler yaptılar. 16İkişer tane altın
yuva ve halka yaptılar. Göğüslüğün
üst iki köşesine birer halka koydular.
17İki örme altın zinciri göğüslüğün
köşelerindeki halkalara taktılar. 18Zin-
cirlerin öteki iki ucunu iki yuvanın
üzerinden geçirerek efodun ön tarafı-
na, omuzlukların üzerine bağladılar.
19İki altın halka yaparak göğüslüğün
alt iki köşesine, efoda bitişik iç kena-
rına taktılar. 20İki altın halka daha ya-
parak efodun önündeki omuzluklara
alttan, dikişe yakın, ustaca dokunmuş
şeridin yukarısına taktılar. 21Göğüs-
lüğün halkalarıyla efodun halkalarını
lacivert kordonla birbirine bağladılar.
Öyle ki, göğüslük efodun ustaca do-
kunmuş şeridinin yukarısında kalsın
ve efoddan ayrılmasın. Tıpkı RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibi yaptılar.

Öbür Kâhin Giysilerinin Yapımı

(Çık.28:31-43)

22Efodun* altına giyilen kaftanı us-
taca dokunmuş salt lacivert iplikten
yaptılar. 23Ortasında baş geçecek ka-
dar bir boşluk bıraktılar. Yırtılmama-
sı için boşluğun kenarlarını yaka gibi
dokuyarak çevirdiler. 24Kaftanın ke-
narını lacivert, mor, kırmızı iplikle,
özenle dokunmuş ince ketenden nar
motifleriyle bezediler. 25-26Saf altın-
dan çıngıraklar yaptılar ve hizmet için
kullanılan kaftanın eteğinin ucunda-
ki narların arasına, bir çıngırak bir
nar, bir çıngırak bir nar olmak üzere
çepeçevre koydular. Tıpkı RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibi yaptılar.
27-29Harun'la oğulları için ince ke-
tenden ustaca dokunmuş mintanlar,
sarıklar, süslü başlıklar, ince keten
donlar, lacivert, mor, kırmızı iplikle,
özenle dokunmuş ince ketenden na-
kışlı kuşak yaptılar; tıpkı RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibi.
30Kutsal tacın levhasını saf altın-
dan yaparak üzerine mühür oyar gibi
'RAB'be adanmıştır' sözünü yazdılar.
31Üstüne bağlanmak üzere sarığa laci-
vert bir kordon taktılar; tıpkı RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibi.

İşin Tamamlanması

(Çık.35:10-19)

32Böylece konutun, yani Buluşma
Çadırı'nın bütün işleri tamamlandı. İs-
railliler her şeyi tıpkı RAB'bin Musa'ya
buyurduğu gibi yaptılar. 33-41Konutu,
çadırla bütün takımlarını, kopçaları-
nı, çerçevelerini, kirişlerini, direkleri-

d *39:9* "Bir karış": Yaklaşık 22.5 cm.

ni, tabanlarını; kırmızı boyalı koç de-
risinden örtüyü, deri[e] örtüyü, bölme
perdesini; Levha Sandığı'yla sırıkları-
nı, Bağışlanma Kapağı'nı; masayla ta-
kımlarını, Tanrı'nın huzuruna konan
ekmekleri*; saf altın kandilliği, üstü-
ne dizilecek kandillerle takımlarını,
kandil için zeytinyağını; altın sunağı,
mesh yağını, güzel kokulu buhuru, ça-
dırın giriş bölümünün perdesini; tunç*
sunakla ızgarasını, sırıklarını, bütün
takımlarını, kazanı, kazan ayaklığını;
avlunun perdelerini, direklerini, direk
tabanlarını, avlu girişinin perdesini, ip-
lerini, kazıklarını, konutta, yani Buluş-
ma Çadırı'ndaki hizmet için gerekli bü-
tün aletleri; kutsal yerdeki hizmet için
dokunmuş giysileri, Kâhin Harun'un
kutsal giysilerini, oğullarının kâhin
giysilerini Musa'ya gösterdiler. 42 Her
şeyi tıpkı RAB'bin Musa'ya buyurdu-
ğu gibi yaptılar. 43 Musa baktı, bütün
işlerin RAB'bin buyurduğu gibi yapıl-
mış olduğunu görünce onları kutsadı.

Buluşma Çadırı'nın Düzenlenmesi ve Adanması

40 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2 "Ko-
nutu, yani Buluşma Çadırı'nı
birinci ayın* ilk günü kur. 3 Levha
Sandığı'nı oraya getirip perdeyle giz-
le. 4 Masayı içeri getir, gereken her şe-
yi üzerine diz. Kandilliği getirip kan-
dillerini yak. 5 Altın buhur sunağını
Levha Sandığı'nın önüne koy, konutun
giriş bölümüne perdesini tak. 6 Yakma-
lık sunu* sunağını konutun –Buluşma
Çadırı'nın– giriş bölümüne koy. 7 Kaza-
nı çadırla sunak arasına koyup içine su
doldur. 8 Çadırın çevresini avluyla ka-
pat, avlunun girişine perdesini as.
9 "Sonra mesh yağıyla konutu ve için-
deki bütün eşyaları meshederek* kut-
sal kıl. Böylece konutla takımları kutsal
olacak. 10 Yakmalık sunu sunağıyla ta-
kımlarını meshet, sunağı kutsal kıl. Su-
nak çok kutsal olacak. 11 Kazan ve ka-
zan ayaklığını meshederek kutsal kıl.
12 "Harun'la oğullarını Buluşma
Çadırı'nın giriş bölümüne getirip yıka.
13 Harun'a kutsal giysileri giydir, bana
kâhinlik etmesi için onu meshederek
kutsal kıl. 14 Oğullarını getirip min-
tanları giydir. 15 Bana kâhinlik etme-
leri için babaları gibi onları da meshet.
Bu mesh onların kuşaklar boyu sürek-
li kâhin olmalarını sağlayacak."
16 Musa her şeyi RAB'bin kendisine
buyurduğu gibi yaptı. 17 Böylece ikinci
yılın birinci ayının birinci günü konut
kuruldu. 18 Musa konutu kurdu, taban-
larını koydu, çerçevelerini yerleştir-
di, kirişlerini taktı, direklerini dikti.
19 Çadırı tıpkı RAB'bin kendisine bu-
yurduğu gibi konutun üzerine gerdi,
çadır örtüsünü üzerine örttü. 20 Ant-
laşma Levhaları'nı sandığa koydu,
sandık sırıklarını taktı, Bağışlanma
Kapağı'nı sandığın üzerine yerleştirdi.
21 RAB'bin kendisine buyurduğu gibi
Levha Sandığı'nı konuta getirdi, böl-
me perdesini asarak sandığı gizledi.
22 Masayı Buluşma Çadırı'na, konu-
tun kuzeyine, perdenin dışına koydu.
23 RAB'bin huzurunda, RAB'bin kendi-
sine buyurduğu gibi üzerine ekmekleri
dizdi. 24 Kandilliği Buluşma Çadırı'na,
masanın karşısına, konutun güneyine
koydu. 25 RAB'bin kendisine buyurdu-
ğu gibi, RAB'bin huzurunda kandilleri
yaktı. 26 Altın sunağı Buluşma Çadırı'na,
perdenin önüne koydu. 27 RAB'bin ken-
disine buyurduğu gibi üzerinde güzel
kokulu buhur yaktı. 28 Konutun giriş
bölümünün perdesini taktı. 29 RAB'bin
kendisine buyurduğu gibi yakmalık su-
nu sunağını Buluşma Çadırı'nın giriş
bölümüne koydu, üzerinde yakmalık
sunu ve tahıl sunusu* sundu. 30 Kazanı
Buluşma Çadırı ile sunak arasına koy-
du, yıkanmak için içine su doldurdu.
31 Musa, Harun ve Harun'un oğulları el-

e *39:33-41* "Deri": Yunus balığı derisi olabilir.

lerini, ayaklarını orada yıkadılar. 32Ne
zaman Buluşma Çadırı'na girip sunağa
yaklaşsalar RAB'bin Musa'ya buyurdu-
ğu gibi orada yıkandılar. 33Musa konut-
la sunağı avluyla çevirdi. Avlunun giri-
şine perdeyi asarak işi tamamladı.

Buluşma Çadırı Üstündeki Bulut

(Say.9:15-23)

34O zaman bulut Buluşma Çadırı'nı
kapladı ve RAB'bin görkemi konutu
doldurdu. 35Musa Buluşma Çadırı'na
giremedi; çünkü bulut her yeri kap-
lamış, RAB'bin görkemi konutu dol-
durmuştu. 36İsrailliler ancak bulut
konutun üzerinden kalkınca göçer-
lerdi. 37Bulut durdukça yerlerinden
ayrılmaz, kalkacağı günü beklerler-
di. 38Böylece bütün yolculuklarında
konutun üzerinde gündüzün RAB'bin
bulutu, gece de ateş İsrailliler'e yol
gösterdi.

40:34 1Kr.8:10-11; 2Ta.5:13-14; Yşa.6:4; Hez.43:4-5; Va.15:8 **40:36** Say.9:17

LEVİLİLER

GİRİŞ

Levililer Kitabı eski İsrail'deki tapınma düzeni ve bunu yöneten Levi oymağından gelen kâhinlerle ilgili kuralları içerir.

Kitap temel olarak Tanrı'nın kutsallığı ve İsrail halkının kutsal Tanrı'yla ilişkisini sürdürmek için nasıl yaşayıp tapınması gerektiği konusuna açıklık getirir. Kitabın en çok bilinen ayetlerinden biri, İsa'nın ikinci büyük buyruk olarak söylediği 19:18 ayetindeki "Komşunu kendin gibi seveceksin" sözleridir.

Ana Hatlar:

1:1-7:38 Sunu ve kurbanlarla ilgili yasalar
8:1-10:20 Harun'la oğullarının kâhin olarak atanması
11:1-15:33 Dinsel açıdan kirli ve temiz sayılmayla ilgili yasalar
16:1-34 Günahları Bağışlatma Günü
17:1-27:34 Kutsallık ve tapınmayla ilgili yasalar

Yakmalık Sunu

1 RAB Musa'yı çağırıp Buluşma
Çadırı'ndan[a] ona şöyle seslendi:
2 "İsrail halkıyla konuş, onlara de ki,
'İçinizden biri RAB'be sunu olarak bir
hayvan sunacağı zaman, sığır ya da
davar sunmalı.
3 " 'Eğer yakmalık sunu* sığırsa, ku-
sursuz ve erkek olmalı. RAB'bin su-
nuyu[b] kabul etmesi için onu Buluşma
Çadırı'nın giriş bölümünde sunmalı.
4 Elini yakmalık sununun başına koy-
malı. Sunu kişinin günahlarının ba-
ğışlanması için kabul edilecektir. 5 Bo-
ğayı RAB'bin önünde kesmeli. Harun
soyundan gelen kâhinler[c] boğanın ka-
nını getirip Buluşma Çadırı'nın giriş
bölümündeki sunağın her yanına dö-
kecekler. 6 Sonra kişi yakmalık sunu-
yu yüzüp parçalara ayırmalı. 7 Kâhin
Harun'un oğulları sunakta ateş yakıp
üzerine odun dizecekler. 8 Hayvanın
başını, iç yağını, parçalarını sunak-
ta yanan odunların üzerine yerleştire-
cekler. 9 Kişi hayvanın işkembesini, ba-
ğırsaklarını ve ayaklarını yıkayacak.
Kâhin de hepsini yakmalık sunu, yakı-
lan sunu ve RAB'bi hoşnut eden koku
olarak sunağın üzerinde yakacaktır.
10 " 'Eğer kişi yakmalık sunu ola-
rak davar, yani koyun ya da keçi sun-
mak istiyorsa, sunusu kusursuz ve er-
kek olmalı. 11 Onu sunağın kuzeyinde,
RAB'bin önünde kesmeli. Harun so-
yundan gelen kâhinler kanı sunağın
her yanına dökecekler. 12 Kişi başı-
nı, iç yağını kesip hayvanı parçalara

a ***1:1*** "Buluşma Çadırı": İnsanların Tanrı'ya danıştıkları yer (bkz. Çık.33:7-10).
b ***1:3*** "Sunuyu" ya da "Kişiyi". **c** ***1:5*** "Kâhin": Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrı'ya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli. Kâhinin büyücülük, falcılık, sihirbazlık, gaipten haber vermek gibi işlerle uğraşması söz konusu değildi. Bu uygulamalar Yas.18:9-14 ayetlerinde yasaklanmıştır.

ayırmalı. Kâhin bunları sunakta ya-
nan odunların üzerine yerleştirecek.
13 Kişi hayvanın işkembesini, bağır-
saklarını, ayaklarını yıkamalı. Kâhin
bunları sunak üzerinde yakarak sun-
malı. Bu yakmalık sunu, yakılan sunu
ve RAB'bi hoşnut eden kokudur.
14“ ‘Eğer kişi yakmalık sunu olarak
RAB'be kuş sunmak istiyorsa, kumru
ya da güvercin sunmalı. 15 Kâhin su-
nuyu sunağa getirecek, başını ayırıp
sunağın üzerinde yakacak. Kuşun ka-
nı sunağın yan tarafından akıtılacak.
16 Kâhin kuşun kursağını pisliğiyle
birlikte çıkarıp sunağın doğusundaki
küllüğe atacak. 17 Kanatlarını tutarak
kuşu ikiye bölecek, ama tümüyle ayır-
mayacak. Sonra kuşu sunakta yanan
odunların üstünde yakmalı. Bu yak-
malık sunu, yakılan sunu ve RAB'bi
hoşnut eden kokudur.’ ”

Tahıl Sunusu

2 “ ‘Biri RAB'be tahıl sunusu* ge-
tirdiği zaman, sunusu ince undan
olmalı. Üzerine zeytinyağı dökerek
ve günnük koyarak 2 sunuyu Harun
soyundan gelen kâhinlere götürme-
li. Kâhin avuç dolusu ince un, zeytin-
yağı ve bütün günnüğü alıp sunağın
üzerinde anma payı olarak yakacak.
Bu yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut
eden kokudur. 3 Tahıl sunusundan ar-
takalan Harun'la oğullarına bırakıl-
malı. RAB için yakılan bir sunu ol-
duğundan çok kutsaldır.
4“ ‘Eğer fırında pişirilmiş tahıl su-
nusu sunuyorsan, zeytinyağıyla yoğ-
rulmuş ince undan yapılmış mayasız
pideler ya da üzerine yağ sürülmüş
mayasız yufkalar olmalı. 5 Eğer sunu
sacda pişirilmiş tahıl sunusu ise, zey-
tinyağıyla yoğrulmuş mayasız ince
undan yapılmalı. 6 Onu sunarken par-
çalara ayırıp üzerine zeytinyağı döke-
ceksin. Bu tahıl sunusudur. 7 Eğer su-
nu tavada pişirilmiş tahıl sunusu ise,
ince un ve zeytinyağıyla yoğrulmuş
olmalı. 8 Böyle yapılmış tahıl sunusu-
nu RAB'be sunmak için getirip kâhine
vereceksin. Kâhin de onu sunağa gö-
türecek. 9 Anma payı olarak tahıl su-
nusundan bir parça alıp yakılan sunu
ve RAB'bi hoşnut eden koku olarak
sunak üzerinde yakacak. 10 Tahıl su-
nusundan artakalan Harun'la oğulla-
rına bırakılmalı. RAB için yakılan bir
sunu olduğundan çok kutsaldır.
11“ ‘RAB'be sunacağınız tahıl su-
nularının hiçbirine maya katılmamalı.
Çünkü RAB için yakılan sunu içinde
hiçbir zaman maya ya da bal yakıl-
mamalı. 12 Bunları ilk ürünlerinizin
sunusu olarak RAB'be sunabilirsi-
niz. Ancak RAB'bi hoşnut eden koku
olarak sunak üzerinde sunulmamaları
gerekir. 13 Bütün tahıl sunularını tuz-
layacaksınız. Tanrı'nın sizinle yaptığı
antlaşmayı simgeleyen tuzu tahıl su-
nularından hiç eksik etmeyeceksiniz.
Bütün sunulara tuz katacaksınız.
14“ ‘Eğer RAB'be ilk ürünlerin ta-
hıl sunusunu getiriyorsan, kavrulup
dövülmüş, taze devşirilmiş buğday
başakları sunacaksın. 15 Üzerine zey-
tinyağı ve günnük koyacaksın. Tahıl
sunusudur bu. 16 Kâhin biraz dövül-
müş buğday ve zeytinyağı alıp günnü-
ğün tümüyle birlikte anma payı olarak
yakacak. RAB için yakılan sunudur
bu.’ ”

Esenlik Sunusu

3 “ ‘Eğer biri esenlik kurbanı olarak
sığır sunmak istiyorsa, RAB'be
erkek ya da dişi, kusursuz bir hayvan
sunmalı. 2 Elini sununun başına koyup
onu Buluşma Çadırı'nın giriş bölü-
münde kesmeli. Harun soyundan gelen
kâhinler kanı sunağın her yanına döke-
cekler. 3 Kişi esenlik sunusunun* bazı
parçalarını RAB için yakılan sunu ola-
rak sunmalı. Sununun bağırsak ve iş-
kembe yağlarını, 4 böbreklerini, böbrek

üstü yağlarını, karaciğerden böbrekle-
re uzanan perdeyi ayıracak. 5Harun'un
oğulları sunakta yanan odunların üze-
rinde duran yakmalık sununun* üze-
rinde bunları yakacak. Yakılan sunu,
RAB'bi hoşnut eden kokudur.
6" 'Eğer kişi esenlik kurbanı olarak
RAB'be davar sunmak istiyorsa, er-
kek ya da dişi, sunusu kusursuz olmalı.
7Eğer kuzu sunmak istiyorsa, RAB'bin
önünde sunmalı. 8Elini sununun ba-
şına koyup onu Buluşma Çadırı'nın
önünde kesmeli. Harun'un oğulları
kanı sunağın her yanına dökecekler.
9Kişi esenlik kurbanının bazı parça-
larını RAB için yakılan sunu olarak
sunmalı. Yağını almalı, kuyruk soku-
munun dibinden bütün kuyruk yağını
kesmeli, bağırsak ve işkembe yağları-
nı, 10böbreklerini, böbrek üstü yağla-
rını, karaciğerden böbreklere uzanan
perdeyi ayırmalı. 11Kâhin bunları su-
nağın üzerinde yakacak. RAB için ya-
kılan yiyecek sunusudur bu.
12" 'Eğer sunusu keçi ise, onu
RAB'bin önünde sunmalı. 13Elini su-
nunun başına koyup onu Buluşma
Çadırı'nın önünde kesmeli. Harun'un
oğulları kanı sunağın her yanına dö-
kecekler. 14-15RAB için yakılan sunu
olarak sunudan şunları ayırıp sun-
malı: Bağırsak ve işkembe yağlarını,
böbrekleri, böbrek üstü yağlarını, ka-
raciğerden böbreklere uzanan perdeyi.
16Kâhin bütün bunları sunağın üze-
rinde yakacak. Yakılan yiyecek sunu-
sudur bu. Kokusu RAB'bi hoşnut eder.
Yağın tümü RAB'be aittir. 17Hayvan
yağı ve kan yemeyeceksiniz. Yaşadı-
ğınız her yerde kuşaklar boyunca bu
kural hep geçerli olacak.' "

Günah Sunusu

4 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2"İsra-
il halkına söyle: 'Biri buyrukla-
rımdan birinde yasakladığım bir şeyi
yapar, bilmeden günah işlerse; 3mes-
hedilmiş* kâhin günah işleyerek hal-
kını da suçlu kılarsa, işlediği günahtan
ötürü RAB'be günah sunusu* olarak
kusursuz bir boğa sunmalı. 4Boğayı
Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne,
RAB'bin önüne getirip elini onun başı-
na koymalı ve RAB'bin huzurunda onu
kesmeli. 5Meshedilmiş kâhin boğa ka-
nının birazını Buluşma Çadırı'na götü-
recek. 6Parmağını kana batırıp En Kut-
sal Yer'in* perdesi önünde, RAB'bin
huzurunda yedi kez serpecek. 7Son-
ra çadırda, RAB'bin huzurunda, bu-
hur sunağının boynuzlarına sürecek.
Boğanın artakalan kanını çadırın gi-
riş bölümündeki yakmalık sunu* su-
nağının dibine dökecek. 8Günah sunu-
su olarak adanan boğanın bütün yağını
alacak. Bağırsak ve işkembe yağlarını,
9böbrekleri, böbrek üstü yağlarını, ka-
raciğerden böbreklere uzanan perdeyi,
10esenlik kurbanı olarak sunulan sığır-
da olduğu gibi ayıracak. Bunları yak-
malık sunu sunağı üzerinde yakacak.
11-12Boğanın artakalan parçalarını; de-
risini, etinin tümünü, başını, ayaklarını,
işkembesini, bağırsaklarını, gübresini
ordugahın dışında küllerin döküldüğü
temiz bir yere götürecek; küllerin üze-
rinde odun ateşiyle yakacak.
13" 'Eğer bütün İsrail topluluğu bil-
meden günah işler, RAB'bin buyruk-
larından birinde yasaklanmış olanı ya-
parsa durum gözden kaçsa bile suçlu
sayılır. 14İşlediği günah açığa çıkınca,
topluluk günah sunusu olarak bir bo-
ğa sunmalı, onu Buluşma Çadırı'nın
önüne getirmeli. 15RAB'bin huzu-
runda topluluğun ileri gelenleri elle-
rini boğanın başına koyacak ve boğa
RAB'bin huzurunda kesilecek. 16Mes-
hedilmiş kâhin boğanın kanını Buluş-
ma Çadırı'na götürecek. 17Parmağı-
nı kana batırıp RAB'bin huzurunda,
perdenin önünde yedi kez serpecek.

4:7-31 Say.15:27-28

18 Sonra çadırda RAB'bin huzurunda
bulunan sunağın boynuzlarına süre-
cek. Boğanın artakalan kanını çadı-
rın giriş bölümündeki yakmalık sunu
sunağının dibine dökecek. 19 Boğanın
bütün yağını alıp sunağın üzerinde
yakacak. 20 Günah sunusu olarak su-
nulan boğaya yaptığının aynısını ya-
pacak. Böylece kâhin halkın günahla-
rını bağışlatacak ve halk bağışlanacak.
21 İlk boğayı yaktığı gibi bunu da or-
dugahın dışına çıkarıp yakacak. Top-
luluğun günah sunusudur bu.
22 “ ‘Önderlerden biri günah işler,
bilmeden Tanrısı RAB'bin buyruk-
larından birinde yasak olanı yaparsa,
suçlu sayılır. 23 İşlediği günah kendisi-
ne açıklanırsa, sunu olarak kusursuz
bir teke getirmeli. 24 Elini tekenin ba-
şına koymalı ve yakmalık sunuların
kesildiği yerde RAB'bin huzurunda
onu kesmeli. Bu bir günah sunusudur.
25 Kâhin günah sunusunun kanına par-
mağını batırıp yakmalık sunu sunağı-
nın boynuzlarına sürecek. Artakalan
kanı yakmalık sunu sunağının dibine
dökecek. 26 Tekenin bütün yağını esen-
lik kurbanının yağı gibi sunak üzerin-
de yakacak. Kâhin kişinin günahını
bağışlatacak ve kişi bağışlanacak.
27 “ ‘Eğer halktan biri RAB'bin buy-
ruklarından birinde yasak olanı yapar,
bilmeden günah işlerse, suçlu sayılır.
28 İşlediği günah kendisine açıklanır-
sa, günahından ötürü sunu olarak ku-
sursuz bir dişi keçi getirmeli. 29 Elini
günah sunusunun başına koymalı ve
yakmalık sunuların kesildiği yerde onu
kesmeli. 30 Kâhin sununun kanına par-
mağını batırıp yakmalık sunu sunağı-
nın boynuzlarına sürecek. Artakalan
kanı sunağın dibine dökecek. 31 Ki-
şi keçinin bütün yağını, esenlik kur-
banında olduğu gibi ayıracak. Kâhin
RAB'bi hoşnut eden koku olarak onu
sunakta yakacak, kişinin günahını ba-
ğışlatacak ve kişi bağışlanacak.
32 “ ‘Eğer biri günah sunusu olarak
bir kuzu getirirse, kuzu dişi ve kusur-
suz olmalı. 33 Elini günah sunusunun
başına koyacak ve yakmalık sunula-
rın kesildiği yerde onu günah sunusu
olarak kesecek. 34 Kâhin sununun ka-
nına parmağını batırıp yakmalık sunu
sunağının boynuzlarına sürecek. Ar-
takalan kanı sunağın dibine dökecek.
35 Esenlik kurbanı kuzusunda olduğu
gibi kişi sununun bütün yağını ayır-
malı. Kâhin RAB için yakılan sunula-
rın üzerinde hepsini sunakta yakacak.
Kâhin kişinin günahını bağışlatacak
ve kişi bağışlanacak.

5 “ ‘Lanetleneceğini bile bile gördü-
ğüne ya da bildiğine tanıklık et-
meyen kişi günah işlemiş olur ve su-
çunun cezasını çekecektir.
2 “ ‘Biri bilmeden kirli sayılan her-
hangi bir şeye, yabanıl, evcil ya da kü-
çük bir hayvan leşine dokunursa, kir-
lenmiş olur ve suçlu sayılır.
3 “ ‘Biri bilmeden kirli sayılan bir
insana ya da insandan kaynaklanan
kendisini kirletecek herhangi bir şe-
ye dokunursa, ne yaptığını anladığı
an suçlu sayılacaktır.
4 “ ‘Biri hangi konuda olursa olsun,
kötülük ya da iyilik yapmak için, dü-
şünmeden ve ne yaptığını bilmeden
ant içerse, bunu anladığı an suçlu
sayılacaktır.
5 “ ‘Kişi bu suçlardan birini işlediği
zaman, günahını itiraf etmeli. 6 Gü-
nahının bedeli olarak RAB'be bir suç
sunusu* getirmeli. Bu sunu küçükbaş
hayvanlardan olmalı. Dişi bir kuzu ya
da keçi olabilir. Kâhin kişinin güna-
hını bağışlatacaktır.
7 “ ‘Eğer kuzu alacak gücü yoksa,
suçuna karşılık biri günah sunusu*,
öbürü yakmalık sunu* olmak üzere
RAB'be iki kumru ya da iki güvercin
sunmalı. 8 Bunları kâhine getirmeli.
Kâhin önce günah sunusunu sunacak.

Kuşun boynunu kırmalı, ama başını
koparmamalı. [9]Sununun kanından bi-
razını sunağın yan yüzüne serpmeli.
Artakalan kan sunağın dibine akıtıl-
malı. Bu günah sunusudur. [10]Kâhin
bundan sonra ikinci kuşu yakmalık
sunu olarak kurallara göre sunacak.
Kâhin kişinin günahını bağışlatacak
ve kişi bağışlanacak.
[11]" 'Eğer iki kumru ya da iki güver-
cin alacak gücü yoksa, günahına kar-
şılık günah sunusu olarak onda bir
efa[ç] ince un getirmeli. Üzerine zey-
tinyağı dökmemeli, günnük de koy-
mamalı; çünkü bu günah sunusudur.
[12]Onu kâhine vermeli. Kâhin anma
payı olarak bir avuç dolusu alıp su-
nakta, RAB için yakılan sunuların
üzerinde yakacak. Bu günah sunusu-
dur. [13]Kâhin kişinin günahını bağış-
latacak ve kişi bağışlanacak. Tahıl su-
nusunda* olduğu gibi, artakalan un
kâhinin olacaktır.' "

Suç Sunusu

[14]RAB Musa'ya şöyle dedi: [15]"Eğer
biri RAB'be adanmış nesnelere el
uzatır, bilmeden günah işlerse, suç su-
nusu* olarak RAB'be küçükbaş hay-
vanlardan kusursuz bir koç getirmeli.
Değeri gümüş şekelle, kutsal yerin şe-
keliyle[d] ölçülmeli. [16]Adanmış nesne-
ler konusunda işlediği günahın karşı-
lığını ödemeli ve beşte birini üzerine
ekleyip kâhine vermeli. Kâhin suç su-
nusu olan koçla kişinin günahını ba-
ğışlatacak ve kişi bağışlanacak.
[17]"Eğer biri günah işler, RAB'bin
buyruklarından birinde yasak olanı
yaparsa, bilmeden yapsa bile, suç işle-
miş olur; suçunun cezasını çekecektir.
[18]Kâhine suç sunusu olarak küçükbaş
hayvanlardan belli değeri olan kusur-
suz bir koç getirmeli. Kâhin kişinin
bilmeden işlediği günahı bağışlatacak
ve kişi bağışlanacak. [19]Bu suç sunusu-
dur. Kişi gerçekten RAB'be karşı suç
işlemiştir."

6 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"Eğer
biri günah işler, RAB'be ihanet
eder, kendisine emanet edilen, rehin
bırakılan ya da çalıntı bir mal konu-
sunda komşusunu aldatır ya da ona
haksızlık ederse, [3]kayıp bir eşya bu-
lup yalan söylerse, yalan yere ant içer-
se, yani insanların işleyebileceği bu
suçlardan birini işlerse, [4]günah işle-
miş olur ve suçlu sayılır. Çaldığı ya da
haksızlıkla ele geçirdiği şeyi, kendi-
sine emanet edilen ya da bulduğu ka-
yıp eşyayı, [5]ya da hakkında yalan ye-
re ant içtiği şeyi, üzerine beşte birini
de ekleyerek, suç sunusunu getirdiği
gün sahibine geri vermeli. [6]RAB'be
suç sunusu olarak kâhine belli de-
ğeri olan kusursuz bir koç getirme-
li. [7]Kâhin RAB'bin huzurunda onun
günahını bağışlatacak; işlediği suç ne
olursa olsun kişi bağışlanacak."

Kâhinlerin Sunu Sunma Kuralları

a) Yakmalık Sunu

[8]RAB Musa'ya şöyle dedi: [9]"Harun-
la oğullarına buyruk ver: 'Yakmalık
sunu* yasası şudur: Yakmalık sunu
bütün gece, sabaha kadar sunakta-
ki ateşin üzerinde kalacak. Sunağın
üzerindeki ateş sönmeyecek. [10]Kâhin
keten giysisini, donunu giyecek. Su-
nağın üzerindeki yakmalık sunudan
kalan külü toplayıp sunağın yanına
koyacak. [11]Giysilerini değiştirdikten
sonra külü ordugahın dışında temiz
bir yere götürecek. [12]Sunağın üze-
rindeki ateş sürekli yanacak, hiç sön-
meyecek. Kâhin her sabah ateşe odun
atacak, yakmalık sununun parçalarını
odunların üzerine dizecek, onun üze-

ç *5:11* "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg. **d** *5:15* "Bir kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 10 gr.
6:1-7 Say.5:5-8

rinde de esenlik sunularının* yağını
yakacak. 13 Sunağın üzerindeki ateş
sürekli yanacak, hiç sönmeyecek.' "

b) Tahıl Sunusu

14 " 'Tahıl sunusu* yasası şudur: Ha-
run'un oğulları onu sunağın önünde
RAB'be sunacaklar. 15 Kâhin üzerin-
deki günnükle birlikte tahıl sunusu-
nun ince unundan ve zeytinyağından
bir avuç alıp anma payı ve RAB'bi
hoşnut eden koku olarak sunakta ya-
kacak. 16 Artakalanı Harun'la oğulları
yiyecekler. Onu kutsal bir yerde, Bu-
luşma Çadırı'nın avlusunda mayasız
ekmek olarak yemeliler. 17 Mayayla pi-
şirilmemeli. Bunu yakılan sunulardan,
kâhinlerin payı olarak verdim. Suç su-
nusu*, günah sunusu* gibi bu da çok
kutsaldır. 18 Harun soyundan gelen her
erkek ondan yiyebilir. RAB için yakı-
lan sunularda onların kuşaklar boyun-
ca sonsuza dek payları olacak. Sunula-
ra her dokunan kutsal sayılacak.' "
19 RAB Musa'ya şöyle dedi: 20 "Ha-
run kâhin olarak meshedildiği* gün,
Harun'la oğulları tahıl sunusu olarak
RAB'be yarısı sabah, yarısı akşam ol-
mak üzere, onda bir efa[e] ince un su-
nacaklar. Bu sürekli bir sunu olacak.
21 Zeytinyağıyla iyice yoğrulup sac-
da pişirilecek. Tahıl sunusunu getirip
RAB'bi hoşnut eden koku olarak piş-
miş parçalar halinde sunacaklar. 22 Bu-
nu Harun soyundan gelen meshedilmiş
kâhin RAB'be sunacak. Sürekli bir ku-
ral olacak bu. Sununun tümü yakılacak.
23 Kâhinin sunduğu her tahıl sunusu tü-
müyle yakılmalı, hiç yenmemeli."

c) Günah Sunusu

24 RAB Musa'ya şöyle dedi: 25 "Ha-
run'la oğullarına de ki, 'Günah sunusu*
yasası şudur: Günah sunusu yakmalık
sununun* kesildiği yerde, RAB'bin
huzurunda kesilecek. Çok kutsaldır.
26 Hayvanı sunan kâhin onu kutsal bir
yerde, Buluşma Çadırı'nın giriş bölü-
münde yiyecek. 27 Sununun etine her
dokunan kutsal sayılacak. Kanı biri-
nin giysisine sıçrarsa, giysi kutsal bir
yerde yıkanmalı. 28 İçinde etin haşlan-
dığı çömlek kırılmalı. Ancak tunç* bir
kapta haşlanmışsa, kap iyice ovulup
suyla durulanmalı. 29 Kâhinler soyun-
dan gelen her erkek bu sunuyu yiyebi-
lir. Çok kutsaldır. 30 Ama kutsal yerde
günah bağışlatmak için kanı Buluşma
Çadırı'na getirilen günah sunusunun
eti yenmeyecek, yakılacaktır.' "

ç) Suç Sunusu

7 " 'Çok kutsal olan suç sunusunun*
yasası şudur: 2 Suç sunusu yakma-
lık sununun* kesildiği yerde kesilecek
ve kanı sunağın her yanına dökülecek.
3-4 Hayvanın bütün yağı alınacak, kuy-
ruk yağı, bağırsak ve işkembe yağları,
böbrekleri, böbrek üstü yağları, kara-
ciğerden böbreklere uzanan perde ay-
rılacak. 5 Kâhin bunların hepsini su-
nak üzerinde, RAB için yakılan sunu
olarak yakacak. Bu suç sunusudur.
6 Kâhinler soyundan gelen her erkek
bu sunuyu yiyebilir. Sunu kutsal bir
yerde yenecek, çünkü çok kutsaldır.
7 " 'Suç ve günah sunuları* için ay-
nı yasa geçerlidir. Et, sunuyu sunarak
günahı bağışlatan kâhinindir. 8 Yak-
malık sununun derisi de sunuyu su-
nan kâhinindir. 9 Fırında, tavada ya da
sacda pişirilen her tahıl sunusu* onu
sunan kâhinin olacak. 10 Zeytinyağıy-
la yoğrulmuş ya da kuru tahıl sunuları
da Harunoğulları'na aittir. Aralarında
eşit olarak bölüşülecektir.' "

Esenlik Sunusu

11 " 'RAB'be sunulacak esenlik kur-
banının yasası şudur: 12 Eğer adam
sunusunu RAB'be şükretmek için
sunuyorsa, sunusunun yanısıra zey-

e *6:20* "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg.

tinyağıyla yoğrulmuş mayasız pideler,
üzerine zeytinyağı sürülmüş mayasız
yufkalar ve iyice karıştırılmış ince un-
dan yağla yoğrulmuş mayasız pideler
de sunacak. 13RAB'be şükretmek için,
esenlik sunusunu* mayalı ekmek pi-
deleriyle birlikte sunacak. 14Her sunu-
dan birini RAB'be bağış sunusu olarak
sunacak ve o sunu esenlik sunusunun
kanını sunağa döken kâhinin olacak.
15RAB'be şükretmek için sunulan esen-
lik kurbanının eti, sununun sunulduğu
gün yenecek, sabaha bırakılmayacak.
16" 'Biri gönülden verilen bir sunu
ya da dilediği adağı sunmak istiyorsa,
kurbanın eti sununun sunulduğu gün
yenecek, artakalırsa ertesi güne bıra-
kılabilecek. 17Ancak üçüncü güne bı-
rakılan kurban eti yakılacak. 18Esenlik
kurbanının eti üçüncü gün yenirse su-
nu kabul edilmeyecek, geçerli sayılma-
yacak. Çünkü et kirlenmiş sayılır ve
her yiyen suçunun cezasını çekecektir.
19" 'Kirli sayılan herhangi bir şeye
dokunan et yenmemeli, yakılmalıdır.
Öteki etlere gelince, temiz sayılan bir
insan o etlerden yiyebilir. 20Ama bi-
ri kirli sayıldığı sürece RAB'be su-
nulan esenlik kurbanının etini yerse,
halkın arasından atılacak. 21Ayrıca
kirli sayılan herhangi bir şeye, insan-
dan kaynaklanan bir kirliliğe, kirli bir
hayvana ya da kirli ve iğrenç bir şeye
dokunup da RAB'be sunulan esenlik
kurbanının etinden yiyen biri halkın
arasından atılacak.' "

Yağ ve Kan Yenmemeli

22RAB Musa'ya şöyle dedi: 23"İsra-
il halkına de ki, 'İster sığır, ister ko-
yun ya da keçi yağı olsun, hayvan ya-
ğı yemeyeceksiniz. 24Kendiliğinden
ölen ya da yabanıl hayvanların parça-
ladığı bir hayvanın yağı başka şeyler
için kullanılabilir, ama hiçbir zaman
yenmemeli. 25Kim yakılan ve RAB'be
sunulan hayvanlardan birinin yağını
yerse, halkımın arasından atılacak.
26Nerede yaşarsanız yaşayın, hiçbir
kuşun ya da hayvanın kanını yeme-
yeceksiniz. 27Kan yiyen herkes hal-
kımın arasından atılacak.' "

Kâhinlerin Payı

28RAB Musa'ya şöyle dedi: 29"İsrail
halkına de ki, 'RAB'be esenlik kurba-
nı sunmak isteyen biri, esenlik kurba-
nının bir parçasını RAB'be sunmalı.
30RAB için yakılan sunusunu ken-
di eliyle getirmeli. Hayvanın yağı-
nı döşüyle birlikte getirecek ve döş
RAB'bin huzurunda sallamalık bir
sunu olarak sallanacak. 31Kâhin yağı
sunağın üzerinde yakacak, ama döş
Harun'la oğullarının olacak. 32Esen-
lik kurbanlarınızın sağ budunu bağış
olarak kâhine vereceksiniz. 33Haru-
noğulları arasında esenlik sunusunun*
kanını ve yağını kim sunuyorsa, sağ
but onun payı olacak. 34İsrail halkı-
nın sunduğu esenlik kurbanlarından
sallamalık döşü ve bağış olarak su-
nulan budu aldım. İsrail halkının pa-
yı olarak bunları sonsuza dek Kâhin
Harun'la oğullarına verdim.' "
35Harun'la oğulları kâhin atandık-
ları gün RAB için yakılan sunulardan
paylarına bu düştü. 36RAB onları mes-
hettiği* gün İsrail halkına buyruk ver-
mişti. Adağın bu parçaları gelecek ku-
şaklar boyunca onların payı olacaktı.
37Yakmalık, tahıl, suç, günah, atan-
ma sunularının ve esenlik kurbanları-
nın yasası budur. 38RAB, bu buyruğu
çölde, Sina Dağı'nda İsrail halkından
kendisine sunu sunmalarını istediği
gün Musa'ya vermişti.

Harun'la Oğullarının Kâhin Atanması

(Çık.29:1-37)

8 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2-3"Ha-
run'la oğullarını, kâhin giysileri-

7:26-27 Yar.9:4; Lev.17:10-14; 19:26; Yas.12:16,23-25; 15:23

ni, mesh yağını, günah sunusu* olarak
sunulacak boğayı, iki koçu ve mayasız
ekmek sepetini Buluşma Çadırı'nın
giriş bölümüne getir. Bütün topluluğu
da oraya çağır." 4Musa RAB'bin buy-
ruğunu yerine getirdi. Herkes Buluş-
ma Çadırı'nın önünde toplandı.
5Musa topluluğa, "Şimdi RAB'bin
buyruğunu yerine getireceğim" dedi.
6Harun'la oğullarını öne çıkarıp yı-
kadı. 7Harun'a mintanı giydirdi, be-
line kuşağı bağladı, üzerine kaftanı,
onun üzerine de efodu* giydirdi. Us-
taca dokunmuş şeridiyle efodu bağ-
ladı. 8Üzerine göğüslüğü* taktı, gö-
ğüslüğün içine Urim ile Tummim'i*
koydu. 9Başına sarığı sardı, ön kıs-
mına kutsal tacı, altın levhayı koy-
du. Musa her şeyi RAB'bin buyurdu-
ğu gibi yaptı.
10Sonra mesh yağını aldı, Tanrı'nın
Konutu'nu ve içindeki her şeyi mes-
hederek* kutsal kıldı. 11Yağı yedi kez
sunağın üzerine serpti; sunağı, suna-
ğın bütün aletlerini, kazanı ve ayak-
lıklarını kutsal kılmak için meshetti.
12Harun'u kutsal kılmak için başı-
na yağ dökerek meshetti. 13Harun'un
oğullarını öne çıkardı, onlara min-
tan giydirdi, bellerine kuşak bağladı,
başlarına başlık koydu. Musa her şeyi
RAB'bin buyurduğu gibi yaptı.
14Sonra günah sunusu olarak sunu-
lacak boğayı getirdi. Harun'la oğul-
ları ellerini boğanın başına koydular.
15Musa boğayı kesti. Sunağı pak kıl-
mak için kanını parmağıyla sunağın
boynuzlarına çepeçevre sürdü. Artan
kanı sunağın dibine döktü. Böylece
sunağı arındırıp kutsal kıldı. 16Musa
hayvanın bağırsak ve işkembe yağla-
rını, karaciğer perdesini, böbreklerini
ve böbrek yağlarını sunağın üzerinde
yaktı. 17Boğanın geri kalan kısmını da
–derisini, etini, gübresini– ordugahın
dışında yaktı. Musa her şeyi RAB'bin
buyurduğu gibi yaptı.

18Sonra yakmalık sunu* olarak su-
nulacak koçu getirdi. Harun'la oğul-
ları ellerini koçun başına koydular.
19Musa koçu kesti, kanını sunağın her
yanına döktü. 20Koçu parçalara ayı-
rıp parçaları, başını ve iç yağını yaktı.
21Bağırsaklarını, işkembesini, ayakla-
rını yıkadı ve koçun tümünü sunağın
üzerinde yaktı. Bu bir yakmalık sunu,
RAB'bi hoşnut eden koku, yakılan su-
nuydu. Musa her şeyi RAB'bin buyur-
duğu gibi yaptı.
22Sonra öteki koçu, atanma su-
nusu olarak sunulacak koçu getirdi.
Harun'la oğulları ellerini koçun başı-
na koydular. 23Musa koçu kesti. Kanı-
nı Harun'un sağ kulak memesine, sağ
elinin ve sağ ayağının baş parmakla-
rına sürdü. 24Sonra Harun'un oğulla-
rını öne çıkardı. Onların da sağ kulak
memelerine, sağ ellerinin ve ayakla-
rının baş parmaklarına kan sürdü.
Artan kanı sunağın her yanına dök-
tü. 25Hayvanın yağını, kuyruk yağını,
bağırsak ve işkembe yağlarını, kara-
ciğer perdesini, böbreklerini, böbrek
yağlarını ve sağ budunu aldı. 26Sonra
RAB'bin huzurunda bulunan mayasız
ekmek sepetinden bir ekmek, yağlı pi-
de ve yufka alıp hayvanın yağlarının
ve sağ budunun üzerine koydu. 27Hep-
sini Harun'la oğullarının eline verdi.
Bunları RAB'bin huzurunda sallama-
lık sunu olarak salladı. 28Sonra elle-
rinden alıp sunakta yakmalık sunu-
nun üzerinde yaktı. Bunlar atanma
sunusu, RAB'bi hoşnut eden koku ve
RAB için yakılan sunuydu. 29Bundan
sonra Musa döşü aldı ve sallamalık
sunu olarak RAB'bin huzurunda sal-
ladı. Atanma sunusu olarak sunulan
koçtan Musa'nın payına düşen buy-
du. Musa her şeyi RAB'bin buyurdu-
ğu gibi yaptı.
30Musa mesh yağını ve sunağın üze-
rindeki kanı alıp Harun'la oğullarının
ve giysilerinin üzerine serpti. Böylece

Harun'u, oğullarını ve giysilerini kut-
sal kılmış oldu.
31 Sonra Harun'la oğullarına, "Eti
Buluşma Çadırı'nın giriş bölümünde
haşlayın" dedi, " 'Eti Harun'la oğulları
yiyecek' diye buyurmuştum. Atanma
sunularının bulunduğu sepetteki ek-
mekle birlikte onu orada yiyin. 32 Etten
ve ekmekten artanı yakın. 33 Atanma
günleriniz doluncaya kadar, yedi gün
boyunca Buluşma Çadırı'nın giriş bö-
lümünden ayrılmayın. Çünkü atanma-
nız yedi gün sürecek. 34 Bugün yapı-
lan her şeyi günahlarınızı bağışlatmak
için RAB buyurdu. 35 Yedi gün boyun-
ca gece gündüz Buluşma Çadırı'nın
giriş bölümünde bekleyecek, RAB'bin
buyruğunu yerine getireceksiniz. Öy-
le ki, ölmeyesiniz. Bana böyle buyruk
verildi." 36 Böylece Harun'la oğulları
RAB'bin Musa aracılığıyla verdiği bü-
tün buyrukları yerine getirdiler.

Kâhinler Görevlerine Başlıyor

9 Sekizinci gün Musa Harun'la
oğullarını ve İsrail ileri gelenleri-
ni çağırdı. 2 Harun'a, "Kendin için gü-
nah sunusu* olarak kusursuz bir erkek
buzağı, yakmalık sunu* olarak da ku-
sursuz bir koç al, RAB'be sun" dedi,
3 "Sonra İsrail halkına de ki, 'Günah
sunusu olarak bir teke, yakmalık sunu
olarak da bir yaşında kusursuz bir bu-
zağı ile bir kuzu alın. 4 RAB'bin huzu-
runda esenlik sunusu* olarak kurban
edilmek üzere bir sığır ve bir koçla
birlikte zeytinyağıyla yoğrulmuş ta-
hıl sunusu* getirin. Çünkü RAB bu-
gün size görünecektir.' "
5 Musa'nın buyurdukları Buluşma
Çadırı'nın önüne getirildi. Herkes
yaklaşıp RAB'bin huzurunda toplan-
dı. 6 Musa, "RAB şunları yapmanızı
buyuruyor, o zaman RAB'bin yüce-
liği size görünecektir" dedi. 7 Sonra
Harun'a, "Sunağa git, günah ve yak-
malık sunularını sun" dedi, "Hem
kendinin, hem de halkın günahları-
nı bağışlat. RAB'bin buyurduğu gi-
bi halkın sunusunu sun, günahlarını
bağışlat."
8 Böylece Harun sunağa gidip kendi-
si için günah sunusu olarak sunulacak
buzağıyı kesti. 9 Oğulları buzağının
kanını ona getirdiler. Harun parma-
ğını kana batırıp sunağın boynuzla-
rına sürdü. Artan kanı sunağın dibi-
ne döktü. 10 RAB'bin Musa'ya verdiği
buyruğa uygun olarak günah sunusu-
nun yağını, böbreklerini, karaciğeri-
nin perdesini sunakta yaktı. 11 Etiyle
derisini ise ordugahın dışında yaktı.
12 Sonra yakmalık sunuyu kesti.
Oğulları sununun kanını kendisine
verdiler. O da kanı sunağın her yanı-
na döktü. 13 Sununun bütün parçaları-
nı ve başını Harun'a verdiler. Harun
hepsini sunağın üzerinde yaktı. 14 Su-
nunun işkembesini, bağırsaklarını,
ayaklarını yıkayıp sunakta yakmalık
sununun üzerinde yaktı.
15 Bundan sonra Harun halkın sunu-
sunu getirdi. Halkın günahları için su-
nulacak tekeyi kesti ve ilk sunu gibi
bunu da günah sunusu olarak sundu.
16 Yakmalık sunuyu da kurallara
uygun biçimde sundu. 17 Sonra tahıl
sunusunu getirdi. Bir avuç alıp her
sabah sunulan yakmalık sunuya ek
olarak sunağın üzerinde yaktı.
18 Halk için esenlik kurbanları ola-
rak sunulacak sığırla koçu da kesti.
Oğulları sunuların kanını kendisine
verdiler. O da kanı sunağın her yanı-
na döktü. 19 Sığırla koçun yağlarını,
kuyruk yağını, bağırsak ve işkembe
yağlarını, böbreklerini ve karaciğer-
lerinin perdesini 20 döşlerin üzerine
koydular. Harun yağları sunakta yak-
tı. 21 Musa'nın buyurduğu gibi döşle-
ri ve sağ budu sallamalık sunu olarak
RAB'bin huzurunda salladı.

9:7 İbr.7:27 **9:18** Lev.3:1-11

[22]Harun günah, yakmalık, esenlik
sunularını sunduktan sonra ellerini
halka doğru uzatarak onları kutsadı
ve aşağıya indi.
[23]Musa'yla Harun Buluşma Çadırı-
na girdiler. Dışarı çıkınca halkı kutsa-
dılar. O zaman RAB'bin yüceliği hal-
ka göründü. [24]RAB bir ateş gönderdi.
Ateş sunağın üzerindeki yakmalık su-
nuyu, yağları yakıp küle çevirdi. Bu-
nu gören halkın tümü sevinçle haykı-
rarak yüzüstü yere kapandı.

Nadav'la Avihu'nun Ölümü

10 Harun'un oğulları Nadav'la Avi-
hu buhurdanlarını alıp içlerine
ateş, ateşin üstüne de buhur koydu-
lar. RAB'bin buyruklarına aykırı bir
ateş sundular. [2]RAB bir ateş gönderdi.
Ateş onları yakıp yok etti. RAB'bin
huzurunda öldüler. [3]Musa Harun'a
şöyle dedi: "RAB demişti ki,

'Bana hizmet edenler
kutsallığıma saygı duyacak
Ve halkın tümü beni yüceltecek.' "

Harun hiçbir şey söylemedi.
[4]Musa Harun'un amcası Uzziel'in
oğullarını, Mişael'le Elsafan'ı çağırdı,
"Gelin, kardeşlerinizi kutsal yerin önün-
den kaldırıp ordugahın dışına çıkarın"
dedi. [5]Geldiler ve Musa'nın buyurdu-
ğu gibi cesetleri üzerlerindeki mintan-
larıyla ordugahın dışına çıkardılar.
[6]Sonra Musa Harun'la oğulları Ela-
zar'la İtamar'a, "Saçlarınızı dağıtma-
yın, giysilerinizi yırtmayın" dedi,
"Yoksa ölürsünüz ve RAB bütün top-
luluğa öfkelenir. Ama kardeşleriniz,
bütün İsrail halkı RAB'bin ateşle yok
ettiği bu insanlar için yas tutsun. [7]Bu-
luşma Çadırı'nın giriş bölümünden
ayrılmayın, yoksa ölürsünüz. Çün-
kü RAB'bin mesh yağıyla kutsandı-
nız." Harun'la oğulları Musa'nın de-
diğine uydular.
[8]RAB Harun'a şöyle dedi: [9]"Sen
ve oğulların Buluşma Çadırı'na şarap
ya da herhangi bir içki içip girmeyin,
yoksa ölürsünüz. Kuşaklar boyunca
bir kural olsun bu. [10]Kutsalla bayağı
olanı, kirliyle temizi birbirinden ayırt
etmelisiniz. [11]RAB'bin Musa aracılı-
ğıyla İsrail halkına bildirdiği bütün
kuralları onlara öğretmelisiniz."
[12]Musa Harun'a ve sağ kalan oğulla-
rı Elazar'la İtamar'a şöyle dedi: "RAB
için yakılan sunulardan artan tahıl su-
nusunu* alın, mayasız ekmek yapıp
sunağın yanında yiyin. Çünkü çok
kutsaldır. [13]Onu kutsal bir yerde ye-
melisiniz. Çünkü RAB için yakılan
sunulardan senin ve oğullarının pa-
yıdır bu. Bana böyle buyruk verildi.
[14-15]Sallamalık döşle bağış olarak su-
nulan budu ise oğulların ve kızların-
la birlikte temiz bir yerde yemelisin.
Çünkü bunlar İsrail halkının sunduğu
esenlik kurbanlarından senin ve ço-
cuklarının payı olarak ayrıldı. Bağış
olarak sunulan butla sallamalık döşü,
yakılacak sunu yağlarıyla birlikte ge-
tirip RAB'bin önünde sallamalık sunu
olarak sunacaklar. RAB'bin buyruğu
uyarınca bunlar sonsuza dek senin ve
çocuklarının payı olacak."
[16-17]Musa günah sunusu* olarak su-
nulacak tekeyi soruşturdu, yakılmış
olduğunu öğrenince, Harun'un sağ ka-
lan oğulları Elazar'la İtamar'a çok öf-
kelendi, "Neden günah sunusunu kut-
sal bir yerde yemediniz?" diye sordu,
"O çok kutsaldır. Topluluğun suçunu
üstlenmesi ve günahlarını bağışlatma-
nız için RAB onu size vermişti. [18]Te-
kenin kanı kutsal çadıra getirilmemiş.
Buyurduğum gibi tekeyi kesinlikle
kutsal yerde yemeniz gerekirdi."
[19]Harun, "Halk bugün RAB'be gü-
nah sunusu ve yakmalık sunu* sun-
du" diye yanıtladı, "Benim başıma ise

9:22 Say.6:22-26 **10:10** Hez.22:26; 44:23 **10:12-13** Lev.6:14-18 **10:14-15** Lev.7:30-34
10:16-17 Lev.6:24-26

bunlar geldi. Günah sunusunu bugün
yemiş olsaydım, RAB bundan hoş-
nut olur muydu?" [20]Musa yanıtı uy-
gun buldu.

Eti Yenen ve Yenmeyen Hayvanlar

(Yas.14:3-21)

11 RAB Musa'yla Harun'a şöyle
dedi: [2]"İsrail halkına deyin ki,
'Karada yaşayan hayvanlardan şunla-
rın etini yiyebilirsiniz: [3]Çatal ve ya-
rık tırnaklı, geviş getiren hayvanların
tümü. [4]Ancak geviş getiren ve çatal
tırnaklı olan hayvanlardan etini ye-
memeniz gerekenler şunlardır: Deve
geviş getirir, ama çatal tırnaklı değil-
dir. Sizin için kirli sayılır. [5]Kaya tav-
şanı* geviş getirir, ama çatal tırnaklı
değildir. Sizin için kirli sayılır. [6]Tav-
şan geviş getirir, ama çatal tırnaklı
değildir. Sizin için kirli sayılır. [7]Do-
muz çatal ve yarık tırnaklıdır, ama
geviş getirmez. Sizin için kirli sayı-
lır. [8]Bu hayvanların etini yemeyecek,
leşine dokunmayacaksınız, sizin için
kirlidir.

[9]" 'Suda yaşayan hayvanlardan
şunların etini yiyebilirsiniz: Denizde,
akarsularda yaşayan pullu ve yüzgeç-
li canlıların etini yiyebilirsiniz. [10]De-
nizdeki ve akarsulardaki bütün pul-
suz ve yüzgeçsiz canlılar –suda toplu
halde yaşayanlar ve ötekiler– sizin
için iğrenç sayılır. [11]Bunlar sizin için
iğrenç sayılacak. Etlerini yemeyecek,
leşlerinden tiksineceksiniz. [12]Suda ya-
şayan bütün pulsuz ve yüzgeçsiz can-
lılar sizin için iğrenç sayılacak.

[13]" 'Tiksindirici kuşların etini ye-
meyecek, şunları iğrenç sayacaksı-
nız: Kartal, kuzu kartalı, kara akbaba,
[14]çaylak, doğan türleri, [15]bütün karga
türleri, [16]baykuş, puhu, martı, atma-
ca türleri, [17]kukumav, karabatak, bü-
yük baykuş, [18]peçeli baykuş, ishak-
kuşu, akbaba, [19]leylek, balıkçıl türleri,
ibibik, yarasa.

[20]" 'Dört ayaklı ve kanatlı böcek-
lerin hepsi sizin için iğrençtir. [21]Ama
dört ayaklı ve kanatlı olup ayakları-
nı sıçramak için kullanan bazılarının
etini yiyebilirsiniz. [22]Şunları yiyecek-
siniz: Bütün çekirge türleri, küçük
çekirge, cırcırböceği, ağustosböceği.
[23]Öbür dört ayaklı, kanatlı böceklerin
hepsi sizin için iğrenç sayılır.

[24]" 'Sizi kirletecek şeyler şunlardır:
Aşağıdaki hayvanların leşine doku-
nan akşama kadar kirli sayılacaktır.
[25]Kim aşağıdaki hayvanların leşini
taşırsa giysilerini yıkayacak ve ak-
şama kadar kirli sayılacaktır. [26]Çatal
tırnaklı ama tırnağı yarık olmayan
ve geviş getirmeyen her hayvan sizin
için kirlidir. Bunlara dokunan da kir-
lenmiş sayılır. [27]Dört ayaklı hayvan-
lardan pençelerini yere basarak yü-
rüyenler sizin için kirlidir. Bunların
leşine dokunanlar akşama kadar kir-
li sayılacaktır. [28]Bunların leşini taşı-
yanlar giysilerini yıkayacak ve akşa-
ma kadar kirli sayılacaktır. Çünkü bu
hayvanlar sizin için kirlidir.

[29-30]" 'Küçük kara hayvanları için-
de sizin için kirli sayılanlar şunlar-
dır: Gelincik, fare, bütün kertenkele
türleri –geko, varan, duvar kertenke-
lesi, düz keler– bukalemun. [31]Sizin
için kirli sayılan küçük kara hayvan-
ları bunlardır. Bunların leşine doku-
nan akşama kadar kirli sayılacaktır.
[32]Bunlardan birinin leşi neyin üzerine
düşerse onu da kirletir. İster tahta kap,
ister giysi, ister deri, ister çul olsun
suya konmalıdır. Akşama kadar kirli
sayılacak ve akşam temizlenmiş ola-
caktır. [33]Bunlardan biri toprak kabın
içine düşerse, kabın içindekiler kir-
li sayılacaktır. Toprak kap kırılmalı-
dır. [34]Toprak kaptaki sulu yiyecek ve
her içecek kirli sayılacaktır. [35]Bunlar-
dan birinin leşi neyin üzerine düşerse
onu da kirletir. Üzerine düştüğü ister
fırın olsun, ister ocak, parçalanmalı-

dır. Çünkü onlar kirlidir ve sizin için
kirli sayılacaktır. [36]Ancak kaynak ya
da su sarnıcı temiz sayılacaktır; ama
bunların leşine dokunan kirli sayıla-
caktır. [37]Eğer bu hayvanlardan birinin
leşi ekin tohumunun üzerine düşerse,
o tohum temiz sayılacaktır. [38]Ama su-
ya konmuş tohumun içine düşerse, to-
hum sizin için kirlidir.
[39]" 'Eti yenen hayvanlardan biri
ölürse, leşine dokunan akşama ka-
dar kirli sayılacaktır. [40]Hayvanın le-
şinden yiyen giysilerini yıkayacak ve
akşama kadar kirli sayılacaktır. Le-
şi taşıyan da giysilerini yıkayacak ve
akşama kadar kirli sayılacaktır.
[41]" 'Bütün küçük kara hayvanları
iğrençtir. Yenmeyecektir. [42]İster kar-
nı üzerinde sürünen, ister dört ayaklı
ya da çok ayaklı canlılar olsun, bunla-
rın hiçbirini yemeyeceksiniz. Çünkü
bunlar iğrençtir. [43]Bunların hiçbiriy-
le kendinizi kirletmeyin, iğrenç duru-
ma sokmayın, kirli duruma düşmeyin.
[44]Tanrınız RAB benim. Kendinizi ba-
na adayın ve kutsal olun. Çünkü ben
kutsalım. Murdar küçük kara hayvan-
larını yiyerek kendinizi kirletmeyin.
[45]Tanrınız olmak için sizi Mısır'dan
çıkaran RAB benim. Kutsal olun,
çünkü ben kutsalım.
[46-47]" 'Kirli olanı temizden, eti yene-
ni eti yenmeyenden ayırt edebilmeniz
için hayvanlar, kuşlar, suda toplu hal-
de yaşayan bütün canlılar ve küçük ka-
ra hayvanlarıyla ilgili yasa budur.' "

Doğum Yapan Kadının Paklanması

12 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"İs-
rail halkına de ki, 'Bir kadın ha-
mile kalıp erkek çocuk doğurursa, âdet
gördüğü günlerde olduğu gibi yedi gün
kirli sayılacaktır. [3]Çocuk sekizinci gün
sünnet edilmeli. [4]Kadın kanamasından
paklanmak için otuz üç gün bekleye-
cek. Pak sayılması için geçmesi gere-
ken bu günler doluncaya dek kutsal bir
şeye dokunmayacak, tapınağa girme-
yecek. [5]Ancak, kız çocuk doğurursa,
âdet gördüğü günler gibi iki hafta kir-
li sayılacaktır. Kanamasından paklan-
mak için altmış altı gün bekleyecektir.
[6]" 'Erkek ya da kız çocuk doğuran
kadının temiz sayılması için geçme-
si gereken günler dolunca, yakmalık
sunu* olarak bir yaşında bir kuzu, gü-
nah sunusu* olarak bir güvercin ya da
bir kumru getirip Buluşma Çadırı'nın
giriş bölümünde kâhine verecektir.
[7]Kâhin bunu RAB'bin huzurunda
sunacak ve kadını arıtacak. Böylece
kadın kanamasından temizlenmiş sa-
yılacak. Erkek ya da kız doğuran ka-
dınla ilgili yasa budur.
[8]" 'Eğer kadının kuzu alacak gücü
yoksa, biri yakmalık sunu, öbürü gü-
nah sunusu olmak üzere, iki kumru
ya da iki güvercin yavrusu getirecek.
Kâhin kadını arıtacak ve kadın temiz
sayılacaktır.' "

Deri Hastalıkları Yasası

13 RAB Musa'ya ve Kâhin Harun'a
şöyle dedi: [2]"Bedeninde deri
hastalığına dönüşebilecek şiş, kabuk
ya da parlak leke bulunan kişi Harun'a,
ya da Harun'un kâhin oğullarından
birine götürülecek. [3]Kâhin derideki
yaraya bakacak, yarada kıl ağarma-
sı varsa ve yara derine inmişse, kişi
deri hastalığına yakalanmış demek-
tir. Hastaya bakan kâhin onu kirli ilan
edecektir. [4]Derideki parlak leke be-
yazsa, derine inmemişse, üzerindeki
kıllar ağarmamışsa, kâhin hastayı ye-
di gün kapalı bir yerde tutacak. [5]Ye-
dinci gün yaraya bakacak; yara ilerle-
memiş, deri yüzeyine yayılmamışsa,
hastayı yedi gün daha kapalı bir yer-
de tutacak. [6]Yedinci gün hastaya bir
daha bakacak; yara solmuş, deri yü-
zeyine yayılmamışsa, hastayı temiz

11:44-45 Lev.19:2; 1Pe.1:16 **12:3** Yar.17:12; Luk.1:59; 2:21 **12:8** Luk.2:24

ilan edecek. Yara yalnızca kabuktur.
Hasta giysilerini yıkayıp temiz sayı-
lacaktır. 7Ancak temiz sayılmak için
kâhine muayene olduktan sonra deri-
sindeki kabuk yayılırsa, yine kâhine
görünmelidir. 8Kâhin kişiye bakacak,
derisindeki kabuk yayılmışsa onu kir-
li ilan edecek. Kişi deri hastalığına
yakalanmış demektir.
9"Deri hastalığına yakalanan kişi
kâhine götürülecek. 10Kâhin ona ba-
kacak. Derideki şiş beyazlaşmış, üze-
rindeki kıllar ağarmışsa, şişkin yarada
kızıl et görünüyorsa, 11bu müzmin bir
deri hastalığıdır. Kâhin kişiyi kirli ilan
edecek, ama kapalı yerde tutmayacak-
tır. Çünkü kişi zaten kirlenmiştir.
12"Eğer deri hastalığı yayılıp kâhinin
görebildiği kadarıyla tepeden tırnağa
hastanın bütün bedenini kaplamışsa,
13kâhin hastaya bakacak ve bedenini
hastalık saran kişiyi temiz ilan ede-
cektir. Yaralar beyazlaşmış ve temizdir.
14Ama kızıl et görülüyorsa, kişi kirli
sayılacaktır. 15Kâhin kızıl et görürse,
kişiyi kirli ilan edecektir. Kızıl et kirli-
dir, deri hastalığıdır. 16Eğer kızıl et iyi-
leşir, beyazlaşırsa, hasta yine kâhine
görünmelidir. 17Kâhin hastaya baka-
cak, yara beyazlaşmışsa, yarayı temiz
ilan edecek. Kişi temiz sayılacak.
18"Derideki çıban iyileşmiş, 19ama
bir süre sonra çıbanın yerinde beyaz
bir şiş, ya da kırmızımsı-beyaz parlak
bir leke oluşmuşsa, kâhine gösterme-
li. 20Kâhin hastaya bakacak, görünen
yara derine inmiş, üzerindeki kıllar
ağarmışsa, kişiyi kirli ilan edecektir.
Çıbanda baş gösteren bir deri hasta-
lığıdır bu. 21Ama kâhin hastaya bak-
tığında yarada beyaz kıl yoksa, yara
derine inmemiş ve yara solmuşsa, ki-
şiyi yedi gün kapalı bir yerde tutacak-
tır. 22Eğer derideki yara yayılıyorsa,
kâhin kişiyi kirli ilan edecektir; çün-
kü kişi hastalığa yakalanmış demektir.
23Parlak leke geçmemiş ama yayılma-
mışsa, bu çıban kabuğudur. Kâhin ki-
şiyi temiz ilan edecektir.
24"Deride ateş yanığı varsa ve et
kırmızımsı-beyaz ya da beyaz, parlak
bir leke haline gelmişse, 25kâhin yara-
ya bakmalı. Parlak lekenin üzerinde-
ki kıllar ağarmış, leke derine inmiş-
se, yanıkta deri hastalığı var demektir.
Kâhin kişiyi kirli ilan edecektir, çün-
kü kişi deri hastalığına yakalanmış-
tır. 26Ama parlak lekede kıl ağarması
yoksa, leke derine inmemiş ve sol-
muşsa, kâhin hastayı yedi gün kapalı
bir yerde tutacaktır. 27Yedinci gün ki-
şiye yine bakacak, eğer leke deriye ya-
yılmışsa, onu kirli ilan edecek. Çün-
kü kişi deri hastalığına yakalanmıştır.
28Eğer derideki parlak leke geçmemiş,
ama yayılmamış ve solmuşsa, yanık-
tan doğan bir şişliktir. Kâhin kişiyi te-
miz ilan edecektir. Çünkü yanık yara-
sının kabuğudur bu.
29"Bir erkeğin ya da kadının başın-
da ya da çenesinde yara varsa, 30kâhin
yaraya bakmalı. Yara derine inmişse
ve üzerinde ince sarı tüyler varsa, has-
tayı kirli ilan edecektir. Çünkü hasta
uyuzdur. Baş ya da çenede görülen
bir deri hastalığıdır. 31Ancak kâhin
bu tür bir yaraya baktığı zaman, ya-
ra derine inmemişse, üzerinde siyah
kıl yoksa, hastayı yedi gün kapalı bir
yerde tutacak. 32Yedinci gün yaraya
yine bakacak; uyuz deriye yayılma-
mışsa, üzerinde sarı kıl yoksa, uyuz
derine inmemişse, 33hasta tıraş ola-
cak, ama uyuz olan yerlere dokunma-
yacaktır. Kâhin hastayı yedi gün da-
ha kapalı bir yerde tutacak. 34Yedinci
gün uyuza yine bakacak; uyuz deriye
yayılmamışsa, derine inmemişse, has-
tayı temiz ilan edecektir. Hasta giysi-
lerini yıkayacak ve temiz sayılacak-
tır. 35Ama hasta temiz ilan edildikten
sonra uyuz derisine yayılırsa, 36kâhin
ona yeniden bakmalı. Uyuz yayılmış-
sa, yarada sarı kıl olup olmamasına

bakılmaksızın kişi kirli sayılacaktır.
37Ama kâhine göre uyuz ilerleme-
miş, üzerinde siyah kıl bitmişse, has-
talık geçmiş demektir. Kişi temizdir.
Kâhin onu temiz ilan edecektir.
38"Bir erkeğin ya da kadının derisin-
de beyaz parlak lekeler varsa, 39kâhin
ona bakmalı. Derideki lekeler beyaz
ve solgunsa, sadece deride çıkan kır-
mızı lekelerdir. Kişi temizdir.
40"Eğer adamın saçı dökülmüşse,
sadece keldir. Temiz sayılır. 41Saçının
önü dökülmüşse alnı açılmış demek-
tir. Temiz sayılır. 42Ama saçı dökül-
müş ya da alnı açılmış adamın başında
veya alnında kırmızımsı-beyaz yaralar
çıkmışsa, adam deri hastalığına yaka-
lanmış demektir. 43Kâhin adama baka-
cak. Saçı dökülmüş baş ya da alındaki
şişler deri hastalığının yol açtığı yara-
lar gibi kırmızımsı-beyazsa, 44adam
deri hastalığına yakalanmıştır. Kirli-
dir. Başındaki yaradan ötürü kâhin ke-
sinlikle onu kirli ilan edecektir.
45"Böyle bir hastalığa yakalanan ki-
şinin giysileri yırtık, saçları dağınık
olmalı; kişi ağzını örtüp, 'Kirliyim!
Kirliyim!' diye bağırmalı. 46Hastalığı
devam ettiği sürece kirli sayılacaktır,
çünkü kirlenmiştir. Halktan uzak, or-
dugahın dışında yaşamalıdır."

Küfle İlgili Kurallar

47"Yün ya da keten bir giyside,
48yün ya da keten bir kumaşta, deri
ya da deri eşyada küf görülürse, 49giy-
side, deride, deri eşyada, örgü ipinde,
kumaşta görülen küf yeşilimsi ya da
kırmızımsı bir renk almışsa, kâhine
gösterilmelidir. 50Kâhin ona bakacak
ve yedi gün kapalı bir yerde tutacak.
51Yedinci gün ona yine bakacak. Eğer
kumaştaki, giysideki veya herhangi
bir amaçla kullanılan deri eşyadaki
küf yayılmışsa, bu tehlikeli bir küf-
tür. Kirli sayılacaktır. 52Üzerinde küf
bulunan yün ya da keten giysi, kumaş
ya da her türlü deri eşya kâhin tara-
fından yakılacaktır. Çünkü önü alına-
maz bir küftür ve yakılmalıdır.
53"Kâhin giyside, kumaşta ya da her-
hangi bir deri eşyada bulunan küfün
yayılmadığını görürse, 54buyruk vere-
cek ve küflü eşya yıkanacak. Kâhin
onu yedi gün daha kapalı bir yerde tu-
tacak. 55Küflü eşya yıkandıktan sonra
yeniden kâhine gösterilmeli. Küf yayıl-
masa bile rengi değişmemişse, kirli sa-
yılacak. Yakılmalıdır. Gerek iç yüzünü,
gerekse dış yüzünü küf kemirmiştir.
56"Küflü eşya yıkandıktan sonra,
küfte bir solma varsa, kâhin giysideki,
derideki ya da kumaştaki küflü kısmı
yırtacak. 57Eğer kumaşta, giyside ya
da herhangi bir deri eşyada yine küf
görülürse, küf yayılıyor demektir; eş-
yayı yakacaksın. 58Yıkanan giysiden,
kumaştan ya da deri bir eşyadan küf
geçmişse, yeniden yıkanacak. Sonra
temiz sayılacaktır."
59Küfün bulaştığı yün ya da keten
giysiyi, kumaşı veya deri eşyayı kirli
ya da temiz ilan etmenin yasası budur.

Deri Hastalarının Paklanması

14 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2"Deri
hastasının temiz kılınacağı gün
şu yasa geçerlidir: Hasta kâhine gö-
türülecek. 3Kâhin hastaya ordugahın
dışında bakacak. Hastalık iyileşmişse,
4pak kılınacak kişi için iki temiz, canlı
kuş, sedir ağacı, kırmızı iplik ve mer-
canköşkotu getirilmesini buyuracak.
5Kâhinin buyruğuyla kuşlardan biri
toprak bir kapta, akarsuyun üzerinde
kesilecek. 6Sonra kâhin canlı kuşu, se-
dir ağacını, kırmızı ipliği ve mercan-
köşkotunu akarsuyun üzerinde kesilen
kuşun kanına batıracak 7ve pak kılına-
cak kişinin üzerine yedi kez serpecek,
onu temiz ilan edip canlı kuşu kıra sa-
lacak. 8Pak kılınacak kişi giysilerini

14:2 Mat.8:4; Mar.1:44, Luk.5:14; 17:14

yıkayacak, bütün kıllarını tıraş edecek
ve yıkanacak. Bundan sonra pak sayı-
lacak. Artık ordugaha girebilir, ama
yedi gün çadırının dışında kalmalı.
9Yedinci gün saçını, sakalını, kaşları-
nı, bedenindeki bütün kılları tıraş ede-
cek. Giysilerini yıkayacak, kendisi de
yıkandıktan sonra temiz sayılacak.
10"Sekizinci gün kusursuz iki erkek
kuzu, bir yaşında kusursuz bir dişi ku-
zu, tahıl sunusu* olarak zeytinyağıy-
la yoğrulmuş onda üç efa[f] ince un ve
bir log[g] zeytinyağı getirecek. 11Pakla-
ma işiyle görevli kâhin bütün bunları
ve pak kılacağı kişiyi RAB'bin huzu-
runda, Buluşma Çadırı'nın giriş bö-
lümünde bekletecek. 12Sonra kâhin
erkek kuzulardan birini alıp bir log[g]
zeytinyağıyla birlikte RAB'be suç su-
nusu* olarak sunacak. Sallamalık su-
nu olarak bunları RAB'bin huzurun-
da sallayacak. 13Erkek kuzuyu günah
sunusunun* ve yakmalık sununun*
kesildiği kutsal yerde kesecek. Çün-
kü günah sunusu gibi suç sunusu da
kâhine aittir. Çok kutsaldır. 14Kâhin
pak kılınacak kişinin sağ kulak me-
mesine, sağ elinin ve sağ ayağının
baş parmağına suç sunusunun kanın-
dan sürecek. 15Sonra bir log[g] zeytin-
yağından biraz alarak kendi sol avu-
cuna dökecek. 16Sağ elinin parmağını
zeytinyağına batırıp RAB'bin huzu-
runda yedi kez serpecek. 17Pak kılına-
cak kişinin sağ kulak memesine, sağ
elinin ve sağ ayağının baş parmağı-
na, suç sunusunun kanı üzerine avu-
cunda kalan yağdan sürecek. 18Ayrıca
pak kılınacak kişinin başına avucun-
da kalan yağı sürerek RAB'bin huzu-
runda onu arıtacak. 19Sonra günah su-
nusunu sunarak pak kılınacak kişiyi
kirliliğinden arıtacak ve yakmalık su-
nuyu kesecek. 20Yakmalık sunuyla ta-
hıl sunusunu sunakta sunacak. Böyle-
ce kâhin kişiyi arıtacak ve kişi temiz
sayılacaktır.
21"Eğer kişi yoksulsa ve bunları ala-
cak gücü yoksa, arınmak üzere salla-
malık suç sunusu olarak bir erkek ku-
zu, tahıl sunusu olarak zeytinyağıyla
yoğrulmuş onda bir efa[h] ince un ve bir
log[g] zeytinyağı alacak. 22Gücü oranın-
da biri günah sunusu, öbürü yakmalık
sunu olmak üzere iki kumru ya da iki
güvercin sunacak. 23Pak kılınmak için
sekizinci gün hepsini RAB'bin huzu-
runa, Buluşma Çadırı'nın giriş bölü-
müne getirip kâhine verecek. 24Kâhin
suç sunusu olan erkek kuzuyla bir log[g]
zeytinyağını alıp sallamalık sunu ola-
rak RAB'bin huzurunda sallayacak.
25Suç sunusu olan kuzuyu kesecek. Su-
nunun kanını pak kılınan kişinin sağ
kulak memesine, sağ elinin ve sağ aya-
ğının baş parmağına sürecek. 26Sonra
kendi sol avucuna biraz zeytinyağı dö-
kecek. 27Sağ parmağını sol avucundaki
yağa batırarak RAB'bin huzurunda ye-
di kez serpecek. 28Avucundaki yağdan
pak kılınacak kişinin sağ kulak me-
mesine, sağ elinin ve sağ ayağının baş
parmağına, suç sunusunun kanını sür-
düğü yerlere sürecek. 29RAB'bin hu-
zurunda pak kılınacak kişiyi arıtmak
üzere avucunda kalan yağı başına sü-
recek. 30-31Sonra kişinin gücü oranın-
da aldığı kumrulardan ya da güvercin-
lerden birini günah sunusu, öbürünü
yakmalık sunu olarak tahıl sunusuy-
la birlikte sunacak. Kâhin böylece pak
kılınan kişiyi RAB'bin huzurunda arı-
tacak." 32Deri hastası olup da temiz kı-
lınmaya parasal gücü yetmeyen kişiler
için bu yasa geçerlidir.

Küften Kurtulma

33RAB Musa'yla Harun'a şöyle dedi:
34"Size mülk olarak vereceğim Kenan
ülkesine gittiğiniz zaman, ülkenizde-

f ***14:10*** "Onda üç efa": Yaklaşık 3.9 kg. **g** ***14:10,12,15,21,24*** "Bir log": Yaklaşık 0.3 lt.
h ***14:21*** "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg.

ki bir eve küf hastalığı gönderirsem,
35ev sahibi gidip kâhine, 'Evimde kü-
fe benzer bir hastalık gördüm' diye
haber vermeli. 36Kâhin küfe bakmaya
gitmeden önce, evdeki her şeyin kirli
sayılmaması için evin boşaltılmasını
buyuracak. Sonra evi görmeye gide-
cek. 37Duvarlara yayılan küfe bakacak.
Eğer küf yeşilimsi ya da kırmızımsı
lekeler halindeyse ve duvarın içine
işlemişse, 38kâhin evi terk edecek ve
yedi gün süreyle kapalı tutacak. 39Ye-
dinci gün geri dönecek ve eve yine ba-
kacak. Eğer küf duvarlara yayılmış-
sa, 40küflü taşları söküp kentin dışına,
kirli sayılan bir yere atmaları için buy-
ruk verecek. 41Evin içindeki bütün sı-
vayı kazdıracak. Moloz kentin dışına,
kirli sayılan bir yere dökülecek. 42Sö-
külen taşların yerine başka taşlar ko-
yup evi yeniden sıvayacaklar.

43"Taşları sökülüp sıvası kazınan
evde yeni sıva yapıldıktan sonra küf
yine ortaya çıkarsa, 44kâhin gidip eve
bakacak. Küf yayılmışsa, önü alına-
maz demektir. Ev kirli sayılır. 45Yı-
kılmalıdır. Taşları, keresteleri, bütün
harcı kent dışına, kirli sayılan bir yere
atılmalıdır. 46Evin kapalı olduğu gün-
lerde, eve giren biri akşama kadar kir-
li sayılacak. 47O evde yatan ya da ye-
mek yiyen biri giysilerini yıkamalı.

48"Ev sıvandıktan sonra kâhin eve
girip bakacak, küf yayılmamışsa evi
temiz ilan edecek. Çünkü küf geçmiş
demektir. 49Evi paklamak için iki kuş,
sedir ağacı, kırmızı iplik ve mercan-
köşkotu alacak. 50Kuşlardan birini
toprak bir kapta, akarsuyun üzerinde
kesecek. 51Sedir ağacını, mercanköş-
kotunu, kırmızı ipliği, canlı kuşu alıp
kesilen kuşun kanına ve akarsuya ba-
tıracak. Yedi kez eve serpecek. 52Böy-
lece kuşun kanı, akarsu, canlı kuş, se-
dir ağacı, mercanköşkotu ve kırmızı
iplikle evi paklamış olacak. 53Sonra
canlı kuşu kent dışına, kıra salacak.
Böylece evin kirliliğini bağışlatacak
ve ev temiz sayılacaktır."

54-56Her türlü deri hastalığı, uyuz,
giysiye ya da eve bulaşan küf, şiş, ka-
buk ya da parlak lekelerle ilgili yasa
budur. 57Bunların ne zaman kirli, ne
zaman temiz olduğu bu yasaya göre bi-
linebilir. Deri hastalığı yasası budur.

Bedensel Akıntının Yol Açtığı Kirlilik

15 RAB Musa'yla Harun'a şöy-
le dedi: 2"İsrail halkına deyin
ki, 'Adamın erkeklik organında akıntı
varsa, akıntı kirlidir. 3Akıntı ister de-
vam etsin, ister kesilsin adamı kirle-
tir. Akıntının neden olduğu kirlilikler
şunlardır: 4Üzerinde yattığı her yatak
ve oturduğu her şey kirli sayılacaktır.
5Kim yatağına dokunursa, giysileri-
ni yıkayacak, yıkanacak, akşama ka-
dar kirli sayılacaktır. 6Adamın üzerine
oturduğu bir eşyaya oturan da giysi-
lerini yıkayacak, yıkanacak, akşama
kadar kirli sayılacaktır. 7Kim akıntısı
olan adamın bedenine dokunursa giy-
silerini yıkayacak, yıkanacak, akşama
kadar kirli sayılacaktır. 8Eğer akıntısı
olan adam temiz bir adama tükürürse,
o kişi giysilerini yıkayacak, yıkana-
cak, akşama kadar kirli sayılacaktır.
9Akıntısı olan adamın bindiği her eyer
kirli sayılacaktır. 10Adamın üzerine
oturduğu ya da yattığı herhangi bir eş-
yaya dokunan, akşama kadar kirli sa-
yılacaktır. Bu eşyaları taşıyan herkes
giysilerini yıkayacak, yıkanacak, ak-
şama kadar kirli sayılacaktır. 11Akıntı-
sı olan adam ellerini yıkamadan kime
dokunursa o kişi giysilerini yıkayacak,
yıkanacak, akşama kadar kirli sayıla-
caktır. 12Akıntısı olan adamın dokun-
duğu toprak kap parçalanacak, tahta
kap ise suyla çalkalanacaktır.

13" 'Eğer adamın akıntısı kesilirse,
paklanmak için yedi gün bekleyecek.
Sonra giysilerini yıkayacak, akarsuda

yıkanacak ve temiz sayılacak. [14]Sekizinci gün iki kumru ya da iki güvercin alıp RAB'bin huzuruna, Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne gelecek ve bunları kâhine verecek. [15]Kâhin birini günah sunusu*, ötekini yakmalık sunu* olarak sunacak. Böylece akıntısı olan adamı RAB'bin huzurunda arıtacak.

[16]" 'Eğer bir adamdan meni akarsa, bedeninin tümünü yıkayacak ve akşama kadar kirli sayılacaktır. [17]Üzerine meni bulaşan her giysi ya da deri eşya yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. [18]Bir adam kadınla cinsel ilişkide bulunurken menisi akarsa, ikisi de yıkanacak ve akşama kadar kirli sayılacaklardır.

[19]" 'Âdet gördüğü için kan kaybeden kadın yedi gün kirli sayılacak. Ona dokunan da akşama kadar kirli sayılacak. [20]Âdet gördüğü günlerde kadının üzerinde yattığı ya da oturduğu her şey kirli sayılacaktır. [21]Kim kadının yatağına dokunursa, giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. [22]Kim kadının üzerine oturduğu herhangi bir şeye dokunursa, o da giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli sayılacaktır. [23]Kadının yatağındaki ya da oturduğu şeyin üzerindeki herhangi bir eşyaya dokunan herkes akşama kadar kirli sayılacaktır. [24]Âdet gören kadının kirliliği onunla yatan adama da bulaşır. Adam yedi gün kirli kalır ve yattığı her yatak kirli sayılır.

[25]" 'Eğer bir kadının âdet günleri dışında uzun süreli bir kanaması varsa, ya da kanaması âdet günlerinden sonra da devam ediyorsa, kanaması olduğu sürece âdet günlerinde olduğu gibi kirli sayılır. [26]Kanaması olduğu sürece, âdet günlerinde olduğu gibi, yattığı her yatak ve üzerine oturduğu her şey kirli sayılacaktır. [27]Kim bunlara dokunursa kirli sayılacak. Giysilerini yıkayacak, yıkanacak, akşama kadar kirli kalacaktır.

[28]" 'Ama kanama durursa, kadın yedi gün bekleyecek, sonra temiz sayılacaktır. [29]Sekizinci gün iki kumru ya da iki güvercin alıp Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne getirecek ve bunları kâhine verecek. [30]Kâhin birini günah sunusu, ötekini yakmalık sunu olarak sunacak. Böylece kadını kanamasından doğan kirlilikten RAB'bin huzurunda arıtacak.

[31]" 'İsrail halkını kirliliğinden arındıracaksın. Öyle ki, aralarında bulunan konutumu kirletip kirlilik içinde ölmesinler.' "

[32-33]Akıntısı olan, boşalarak kirlenen adam, âdet gören kadın, akıntısı olan erkek ya da kadın ve kirli sayılan kadınla yatan erkekle ilgili yasa budur.

Günahları Bağışlatma Günü

(Lev.23:26-32; Say.29:7-11)

16 [1-2]RAB'bin huzuruna yaklaştıkları için ölen Harun'un iki oğlunun ölümünden sonra RAB Musa'ya şöyle dedi: "Ağabeyin Harun'a de ki, perdenin arkasındaki En Kutsal Yer'e* ikide bir girmesin, Antlaşma Sandığı'nın* üzerindeki Bağışlanma Kapağı'na[ı] yaklaşmasın. Yoksa ölür. Çünkü ben kapağın üstünde, bulut içinde görünüyorum. [3]Harun En Kutsal Yer'e ancak günah sunusu* olarak bir boğa, yakmalık sunu* olarak da bir koç sunarak girebilir. [4]Kutsal keten mintan, keten don giyecek, keten kuşak bağlayacak, keten sarık saracak. Bunlar kutsal giysilerdir. Bunları giymeden önce yıkanacak. [5]İsrail topluluğu günah sunusu olarak Harun'a iki teke, yakmalık sunu olarak bir koç verecek.

ı *16:1-2* "Bağışlanma Kapağı" diye çevrilen İbranice "Kapporet" sözcüğü Tanrı'nın öfkesinin yatıştırıldığı, halkının günahlarının bağışlanıp Tanrı'yla barıştırıldığı özel yeri ifade ediyordu.
16:1-2 İbr.6:19 **16:3** İbr.9:7

6“Harun boğayı kendisi için günah
sunusu olarak sunacak. Böylece kendi-
sinin ve ailesinin günahlarını bağışla-
tacak. 7Sonra iki tekeyi alıp RAB'bin
huzuruna, Buluşma Çadırı'nın giriş
bölümüne götürecek. 8İkisi üzerine
kura çekecek. Biri RAB için, biri Aza-
zel[i] için. 9Harun kurada RAB'be dü-
şen tekeyi getirip günah sunusu olarak
sunacak. 10Azazel'e düşen tekeyi ise
halkın günahlarını bağışlatmak için
canlı olarak RAB'be sunacak. Onu çö-
le salıp Azazel'e gönderecek.

11“Harun kendisi için günah sunusu
olarak boğayı getirecek. Böylece ken-
disinin ve ailesinin günahlarını bağış-
latacak. Bu günah sunusunu kendisi
için kesecek. 12RAB'bin huzurunda
bulunan sunağın üzerindeki korla-
rı buhurdana koyup iki avuç dolusu
ince öğütülmüş güzel kokulu buhur-
la perdenin arkasına geçecek. 13Ora-
da, RAB'bin huzurunda buhuru korla-
rın üzerine koyacak; buhurun dumanı
Levha Sandığı'nın[j] üzerindeki Bağış-
lanma Kapağı'nı kaplayacak. Öyle ki,
Harun ölmesin. 14Sonra boğanın ka-
nını alıp parmağıyla kapağın üzeri-
ne, doğuya doğru serpecek. Kapağın
önünde yedi kez bunu yineleyecek.

15“Bundan sonra, halk için günah
sunusu olarak tekeyi kesecek. Kanı-
nı perdenin arkasına götürecek. Boğa-
nın kanıyla yaptığı gibi tekenin kanı-
nı da Bağışlanma Kapağı'nın üzerine
ve önüne serpecek. 16Böylece En Kut-
sal Yer'i İsrail halkının kirliliklerin-
den, isyanlarından, bütün günahların-
dan arındıracak. Buluşma Çadırı için
de aynı şeyi yapacak. Çünkü kirli in-
sanların arasında bulunuyor. 17Harun
kendisi, ailesi ve bütün İsrail toplulu-
ğunun günahlarını bağışlatmak için
En Kutsal Yer'e girdiğinde, dışarı çı-
kıncaya kadar Buluşma Çadırı'nda
hiç kimse bulunmayacak. 18Harun
RAB'bin huzurunda bulunan sunağa
çıkıp sunağı arındıracak, boğanın ve
tekenin kanını sunağın boynuzlarına
çepeçevre sürecek. 19Kanı parmağıyla
yedi kez sunağa serpecek. Böylece su-
nağı İsrail halkının kirliliğinden arın-
dırıp kutsal kılacak.

20“Harun En Kutsal Yer'i, Buluşma
Çadırı'nı, sunağı arındırdıktan son-
ra, canlı tekeyi sunacak. 21İki elini te-
kenin başına koyacak, İsrail halkının
bütün suçlarını, isyanlarını, günahla-
rını açıklayarak bunları tekenin başı-
na aktaracak. Sonra bu iş için atanan
bir adamla tekeyi çöle gönderecek.
22Teke İsrail halkının bütün suçlarını
yüklenerek ıssız bir ülkeye taşıyacak.
Adam tekeyi çöle salacak.

23“Sonra Harun Buluşma Çadırı'na
girecek. En Kutsal Yer'e girerken giy-
diği keten giysileri çıkarıp orada bı-
rakacak. 24Kutsal bir yerde yıkanıp
kendi giysilerini giyecek. Sonra çıkıp
kendisi ve halk için getirilen yakmalık
sunuları sunacak, kendisinin ve halkın
günahlarını bağışlatacak. 25Günah su-
nusunun yağını sunakta yakacak.

26“Tekeyi Azazel'e gönderen adam
giysilerini yıkayıp kendisi de yıkan-
dıktan sonra ordugaha girecek. 27Gü-
nah sunusu olarak sunulan ve kanları
günahları bağışlatmak için En Kutsal
Yer'e getirilen boğa ile teke orduga-
hın dışına çıkarılacak. Derileri, etleri,
gübreleri yakılacak. 28Bunları yakan
kişi giysilerini yıkayıp kendisi de yı-
kandıktan sonra ordugaha girecek.

29“Aşağıdakiler sizin için sürekli
bir yasa olacak: Yedinci ayın* onuncu
günü isteklerinizi denetleyeceksiniz.
Gerek İsrailliler'den, gerekse aranız-
da yaşayan yabancılardan hiç kimse

i *16:8,10,26* “Azazel”: “Günah keçisi olarak kıra salmak” anlamına gelebilir.
j *16:13* “Levha Sandığı”: Antlaşma Sandığı diye de bilinir.
16:15-16 İbr.9:12 **16:23** Hez.44:19 **16:27** İbr.13:11 **16:29-34** Lev.23:26-32; Say.29:7-11

çalışmayacak. [30]Çünkü o gün, Kâhin
Harun sizi pak kılmak için günahla-
rınızı bağışlatacaktır. RAB'bin huzu-
runda bütün günahlarınızdan arına-
caksınız. [31]O gün Şabat'tır*, sizin için
dinlenme günüdür. İsteklerinizi de-
netleyeceksiniz. Bu sürekli bir yasadır.
[32]Babasının meshedip* kendi yerine
atadığı kâhin günahları bağışlatacak.
Kutsal keten giysileri giyecek. [33]En
Kutsal Yer'i, Buluşma Çadırı'nı, su-
nağı arındıracak; kâhinlerin ve bütün
topluluğun günahlarını bağışlatacak.
[34]"Bu sizin için sürekli bir yasadır:
İsrail halkının bütün günahlarını yıl-
da bir kez bağışlatmak için verildi."
Ve Harun RAB'bin Musa'ya buyur-
duğu gibi yaptı.

Kan Yemek Yasaktır

17 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"Ha-
run'la oğullarına ve bütün İsra-
il halkına de ki, 'RAB'bin buyruğu
şudur: [3]İsrailliler'den kim orduga-
hın içinde ya da dışında bir sığır, bir
kuzu ya da keçi kurban eder [4]ve onu
Buluşma Çadırı'nın giriş bölümüne,
RAB'bin Konutu'nun önüne, RAB'be
sunmak üzere getirmezse, kan dök-
müş sayılacak ve halkın arasından atı-
lacaktır. [5]Öyle ki, İsrailliler açık kır-
larda kestikleri kurbanları RAB'bin
huzuruna, Buluşma Çadırı'nın gi-
riş bölümüne, kâhine getirsinler ve
esenlik sunusu* olarak RAB'be kur-
ban etsinler. [6]Kâhin sununun kanını
Buluşma Çadırı'nın giriş bölümün-
de RAB'bin sunağı üzerine dökecek,
yağını da RAB'bi hoşnut eden koku
olarak yakacak. [7]İsrail halkı taptığı
teke ilahlara[k] artık kurban kesmeye-
cek. Bu yasa kuşaklar boyunca geçer-
li olacak.'
[8]"Onlara de ki, 'İsrail halkından ya
da aralarında yaşayan yabancılardan
kim yakmalık sunu* veya kurban su-
nar da, [9]onu RAB'be sunmak için Bu-
luşma Çadırı'nın giriş bölümüne getir-
mezse, halkın arasından atılacaktır.
[10]" 'İsrail halkından ya da araların-
da yaşayan yabancılardan kim kan
yerse, ona öfkeyle bakacağım ve hal-
kımın arasından atacağım. [11]Çünkü
canlılara yaşam veren kandır. Ben
onu size sunakta kendinizi günahtan
bağışlatmanız için verdim. Kan ya-
şam karşılığı günah bağışlatır. [12]Bun-
dan dolayı İsrail halkına, Sizlerden ya
da aranızda yaşayan yabancılardan
hiç kimse kan yemeyecek, dedim.
[13]" 'İsrail halkından ya da araların-
da yaşayan yabancılardan kim eti ye-
nen bir hayvan veya kuş avlarsa, kanı-
nı akıtıp toprakla örtecektir. [14]Çünkü
canlılara yaşam veren kandır. Bundan
dolayı İsrail halkına, Hiçbir etin kanı-
nı yemeyeceksiniz, dedim. Çünkü her
canlıya yaşam veren kandır. Onu yi-
yen halkın arasından atılacaktır.
[15]" 'Yerli olsun, yabancı olsun ölü
bulduğu ya da yabanıl hayvanların
parçaladığı bir hayvanın leşini yiyen
herkes giysilerini yıkayacak, kendisi
de yıkanacak, akşama kadar kirli sa-
yılacaktır. Ancak bundan sonra temiz
sayılacaktır. [16]Eğer giysilerini yıka-
maz ve yıkanmazsa suçunun cezası-
nı çekecektir.' "

Yasak İlişkiler

18 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"İs-
rail halkına de ki, 'Tanrınız
RAB benim. [3]Mısır'da bir süre ya-
şadınız; onların törelerine göre yaşa-
mayacaksınız. Sizleri Kenan ülkesine
götürüyorum. Onlar gibi de yaşama-
yacaksınız. Onların kurallarına uy-
mayacaksınız. [4]Benim kurallarımı
yerine getirecek, ilkelerime göre ya-
şayacaksınız. Tanrınız RAB benim.

k *17:7* "Teke ilahlar" ya da "Teke görünümlü cinler."
17:7 2Ta.11:15 **17:10** Yar.9:4; Lev.7:26-27; 19:26; Yas.12:16,23-25; 15:23 **17:11** İbr.9:22

[5]Kurallarıma, ilkelerime sarılın. Çün-
kü onları yerine getiren onlar sayesin-
de yaşayacaktır. RAB benim.
[6]“ ‘Hiçbiriniz cinsel ilişkide bulun-
mak için yakın akrabasına yaklaşma-
yacak. RAB benim. [7]Annenle cinsel
ilişkide bulunarak babanın namusu-
na dokunmayacaksın. O senin an-
nendir. Onunla ilişki kurmayacaksın.
[8]Babanın karısıyla cinsel ilişki kur-
mayacaksın. Babanın namusudur o.
[9]Annenden ya da babandan olan, is-
ter seninle aynı evde doğmuş olsun,
ister olmasın üvey kızkardeşlerinden
biriyle cinsel ilişki kurmayacaksın.
[10]Kızının ya da oğlunun kızıyla cin-
sel ilişki kurmayacaksın. Çünkü onla-
rın namusu senin namusundur. [11]Ba-
banın evlendiği kadından doğan kızla
cinsel ilişki kurmayacaksın. Çünkü o
babandan olmadır, senin kızkardeşin
sayılır. [12]Halanla cinsel ilişki kurma-
yacaksın. Çünkü o babanın yakın ak-
rabasıdır. [13]Teyzenle cinsel ilişki kur-
mayacaksın. Çünkü o annenin yakın
akrabasıdır. [14]Amcanın namusuna do-
kunmayacaksın. Karısına yaklaşma-
yacaksın, çünkü o senin yengendir.
[15]Gelininle cinsel ilişki kurmayacak-
sın. Çünkü oğlunun karısıdır. Onun-
la ilişki kurmayacaksın. [16]Kardeşinin
karısıyla cinsel ilişki kurmayacaksın.
Çünkü o kardeşinin namusudur. [17]Bir
kadının hem kendisiyle, hem kızıyla
cinsel ilişki kurmayacaksın. Kadının
kızının ya da oğlunun kızıyla cin-
sel ilişki kurmayacaksın. Çünkü on-
lar kadının yakın akrabasıdır. Onlara
yaklaşmak alçaklıktır. [18]Karın yaşadı-
ğı sürece onun kızkardeşini kuma ola-
rak almayacak ve onunla cinsel ilişki
kurmayacaksın.
[19]“ ‘Âdet gördüğü için kirli sayılan
bir kadınla cinsel ilişki kurmayacaksın.
[20]Komşunun karısıyla cinsel ilişki ku-
rarak kendini kirletmeyeceksin. [21]İlah
Molek'e* ateşte kurban edilmek üzere
çocuklarından hiçbirini vermeyecek-
sin. Tanrın'ın adına leke getirmeyecek-
sin. RAB benim. [22]Kadınla yatar gibi
bir erkekle yatma. Bu iğrençtir. [23]Bir
hayvanla cinsel ilişki kurmayacaksın.
Kendini kirletmiş olursun. Kadınlar
cinsel ilişki kurmak amacıyla bir hay-
vana yaklaşmayacak. Sapıklıktır bu.
[24]“ ‘Bu davranışların hiçbiriyle ken-
dinizi kirletmeyin. Çünkü önünüzden
kovacağım uluslar böyle kirlendiler.
[25]Onların yüzünden ülke bile kirlendi.
Günahından ötürü ülkeyi cezalandır-
dım. Ülke, üzerinde yaşayan halkı ku-
suyor. [26]İster yerli olsun, ister aranızda
yaşayan yabancılar olsun kurallarıma
ve ilkelerime göre yaşayacaksınız. Bu
iğrençliklerin hiçbirini yapmayacaksı-
nız. [27]Sizden önce bu ülkede yaşayan
insanlar bütün bu iğrençlikleri yapa-
rak ülkeyi kirlettiler. [28]Eğer siz de ül-
keyi kirletirseniz, ülke sizden önceki
uluslara yaptığı gibi sizi de kusar.
[29]“ ‘Kim bu iğrençliklerden birini
yaparsa halkın arasından atılacaktır.
[30]Buyruklarımı yerine getirin, siz-
den önceki insanların iğrenç töreleri-
ne uyarak kendinizi kirletmeyin. Tan-
rınız RAB benim.’ ”

Adalet ve Kutsallık Yasaları

19 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]“İsrail
topluluğuna de ki, ‘Kutsal olun,
çünkü ben Tanrınız RAB kutsalım.
[3]“ ‘Herkes annesine babasına say-
gı göstersin. Şabat* günlerimi tutun.
Tanrınız RAB benim.

18:5 Neh.9:29; Hez.18:9; 20:11-13; Luk.10:28; Rom.10:5; Gal.3:12
18:8 Lev.20:11; Yas.22:30; 27:20; 1Ko.5:1 **18:9** Lev.20:17; Yas.27:22 **18:12-14** Lev.20:19-20
18:15 Lev.20:12 **18:16** Lev.20:21 **18:17** Lev.20:14; Yas.27:23 **18:19** Lev.20:18
18:20 Lev.20:10 **18:21** Lev.20:1-5 **18:22** Lev.20:13
18:23 Çık.22:19; Lev.20:15-16; Yas.27:21 **19:2** Lev.11:44-45; 1Pe.1:16
19:3 Çık.20:12; Yas.5:16 **19:3** Çık.20:8; Yas.5:12

4 “ ‘Putlara tapmayın. Kendinize
dökme ilahlar yapmayın. Tanrınız
RAB benim.
5“ ‘RAB için esenlik kurbanı kese-
ceğiniz zaman kabul edilecek biçim-
de[l] kesin. 6 Kurban eti, kestiğiniz gün
ya da ertesi gün yenecek. Üçüncü gü-
ne kalan et yakılacak. 7 Üçüncü gün
yenirse iğrenç sayılır. Kabul olmaya-
caktır. 8 Onu yiyen suçunun cezasını
çekecektir. Çünkü RAB'bin gözünde
kutsal olanı bayağılaştırmıştır. Halkın
arasından atılacaktır.
9“ ‘Ülkenizdeki ekinleri biçerken
tarlanızı sınırlarına kadar biçmeye-
ceksiniz. Artakalan başakları topla-
mayacaksınız. 10 Bağbozumunda ba-
ğınızı tümüyle devşirmeyecek, yere
düşen üzümleri toplamayacaksınız.
Onları yoksullara ve yabancılara bı-
rakacaksınız. Tanrınız RAB benim.
11 “ ‘Çalmayacaksınız. Hile yapma-
yacaksınız. Birbirinize yalan söyle-
meyeceksiniz. 12 Benim adımla yalan
yere ant içmeyeceksiniz. Tanrınız'ın
adını aşağılamış olursunuz. RAB
benim.
13“ ‘Komşuna haksızlık etmeyecek,
onu soymayacaksın. İşçinin alacağı-
nı sabaha bırakmayacaksın. 14 Sağıra
lanet etmeyecek, körün önüne engel
koymayacaksın. Tanrın'dan korkacak-
sın. RAB benim.
15“ ‘Yargılarken haksızlık yapma-
yacaksın. Yoksula ayrıcalık göster-
meyecek, güçlüyü kayırmayacaksın.
Komşunu adaletle yargılayacaksın.
16 Halkının arasında onu bunu çekiş-
tirerek dolaşmayacaksın. Komşunun
canına zarar vermeyeceksin. RAB
benim.
17“ ‘Kardeşine yüreğinde nefret bes-
lemeyeceksin. Komşun günah işlerse
onu uyaracaksın. Yoksa sen de günah
işlemiş olursun. 18 Öç almayacaksın.
Halkından birine kin beslemeyecek-
sin. Komşunu kendin gibi seveceksin.
RAB benim.
19“ ‘Kurallarımı uygulayın. Farklı
cinsten iki hayvanı çiftleştirme. Tar-
lana iki çeşit tohum ekme. Üzerine iki
tür iplikle dokunmuş giysi giyme.
20“ ‘Bir adam bir cariyeyle yatarsa,
eğer kadın nişanlı, bedeli ödenmemiş
ya da azat edilmemişse, ikisi de ce-
zalandırılacak ama öldürülmeyecek.
Çünkü kadın özgür değildir. 21 Adam
RAB'be, Buluşma Çadırı'nın giriş bö-
lümüne, suç sunusu* olarak bir koç
getirecek. 22 Kâhin bu koçla adamın
işlediği günahı RAB'bin önünde ba-
ğışlatacak ve adam bağışlanacak.
23“ ‘Kenan ülkesine girdiğinizde bir
meyve ağacı dikerseniz, ilk üç yıl mey-
vesini kirli ve yasak sayın, yemeyin.
24 Dördüncü yıl ağacın bütün meyvesi
şükran sunusu olarak RAB için kutsal
sayılacak. 25 Beşinci yıl ağacın meyve-
sini yiyebilirsiniz. Böylece ağaç daha
bol ürün verir. Tanrınız RAB benim.
26 “ ‘Kanlı et yemeyeceksiniz. Keha-
nette bulunmayacak, falcılık yapmaya-
caksınız. 27 Başınızın yan tarafındaki
saçları kesmeyecek, sakalınızın kenar-
larına dokunmayacaksınız. 28 Ölüler
için bedeninizi yaralamayacak, döv-
me yaptırmayacaksınız. RAB benim.
29“ ‘Kızını fahişeliğe sürükleyip re-
zil etme. Yoksa fahişelik yayılır ve ül-
ke ahlaksızlıkla dolup taşar. 30 Şabat
günlerimi tutacaksınız. Tapınağıma
saygı göstereceksiniz. RAB benim.

l *19:5* “Kabul edilecek biçimde” ya da “Kabul edilmeniz için”.
19:4 Lev.26:1 **19:4** Çık.20:23; 34:17; Yas.7:25 **19:9-10** Lev.23:22; Yas.24:19-22
19:11 Çık.20:15; Yas.5:19 **19:11** Çık.20:16; Yas.5:20 **19:12** Çık.20:7; Yas.5:11; Mat.5:33
19:13 Yas.24:14-15 **19:14** Yas.27:18 **19:15** Çık.23:6-8; Yas.16:19 **19:17** Mat.18:15
19:18 Mat.5:43; 19:19; 22:39; Mar.12:31,33; Luk.10:27; Rom.13:9; Gal.5:14; Yak.2:8
19:19 Yas.22:9-11 **19:26** Yar.9:4; Lev.7:26-27; 17:10-14; Yas.12:16,23-25; 15:23
19:26 Yas.18:10 **19:27-28** Lev.21:5; Yas.14:1 **19:29** Yas.23:17 **19:30** Lev.26:2

31" 'Cincilere, ruh çağıranlara yö-
nelmeyin. Onlara danışmayın, kirle-
nirsiniz. Tanrınız RAB benim.
32" 'Ak saçlı insanların önünde ayağa
kalkacak, yaşlılara saygı göstereceksin.
Tanrın'dan korkacaksın. RAB benim.
33" 'Ülkenizde sizinle birlikte yaşa-
yan bir yabancıya kötü davranmayın.
34Ona sizden biriymiş gibi davrana-
cak ve onu kendiniz kadar seveceksi-
niz. Çünkü siz de Mısır'da yabancıy-
dınız. Tanrınız RAB benim.
35" 'Yargılarken, uzunluk ve sıvı öl-
çerken, ağırlık tartarken haksızlık yap-
mayın. 36Doğru terazi, ağırlık taşı, efa
ve hin kullanın. Mısır'dan sizi çıkaran
Tanrınız RAB benim. 37Kurallarımın,
ilkelerimin tümüne uyacak ve onları
yerine getireceksiniz. RAB benim.' "

Günahın Bedeli

20 RAB Musa'ya şöyle dedi:
2"İsrail halkına de ki, 'İsrail-
liler'den ya da aranızda yaşayan ya-
bancılardan kim çocuklarından biri-
ni ilah Molek'e* sunarsa, kesinlikle
öldürülecek. Ülke halkı onu taşlaya-
cak. 3Kim çocuğunu Molek'e sunarak
tapınağımı kirletir, kutsal adıma leke
sürerse, ona öfkeyle bakacağım. Onu
halkımın arasından atacağım. 4Adam
çocuğunu Molek'e sunar da, ülke halkı
bunu görmezden gelir, onu öldürmez-
se, 5adama ve ailesine öfkeyle baka-
cağım. Hem onu, hem de bana ihanet
edip onu izleyerek Molek'e tapanların
hepsini halkımın arasından atacağım.
6" 'Kim cincilere, ruh çağıranlara
danışır, bana ihanet ederse, ona öfkey-
le bakacak, halkımın arasından ataca-
ğım. 7Kendinizi bana adayın, kutsal
olun. Tanrınız RAB benim. 8Kuralla-
rıma uyacak, onları yerine getirecek-
siniz. Sizi kutsal kılan RAB benim.
9" 'Annesine ya da babasına lanet
eden herkes kesinlikle öldürülecektir.
Annesine ya da babasına lanet ettiği
için ölümü hak etmiştir.
10" 'Biri başka birinin karısıyla, yani
komşusunun karısıyla zina ederse, hem
kendisi, hem de zina ettiği kadın kesin-
likle öldürülecektir. 11Babasının karı-
sıyla yatan, babasının namusuna leke
sürmüş olur. İkisi de kesinlikle öldürü-
lecektir. Ölümü hak etmişlerdir. 12Bir
adam geliniyle yatarsa, ikisi de kesin-
likle öldürülecektir. Rezillik etmişler,
ölümü hak etmişlerdir. 13Bir erkek baş-
ka bir erkekle cinsel ilişki kurarsa, iki-
si de iğrençlik etmiş olur. Kesinlikle
öldürülecekler. Ölümü hak etmişlerdir.
14Bir adam hem bir kızla, hem de kızın
annesiyle evlenirse, alçaklık etmiş olur.
Aranızda böyle alçaklıklar olmasın di-
ye üçü de yakılacaktır. 15Bir hayvanla
cinsel ilişki kuran adam kesinlikle öl-
dürülecek, hayvansa kesilecektir. 16Bir
kadın cinsel ilişki kurmak amacıyla bir
hayvana yaklaşırsa, kadını da hayva-
nı da kesinlikle öldüreceksiniz. Ölümü
hak etmişlerdir.
17" 'Bir adam anne ya da baba tara-
fından üvey olan kızkardeşiyle evlenir,
cinsel ilişki kurarsa, utançtır. Açıkça
aşağılanıp halkın arasından atılacak-
lardır. Adam kızkardeşiyle ilişki kur-
duğu için suçunun cezasını çekecektir.
18Âdet gören bir kadınla yatıp cinsel
ilişki kuran adam kadının akıntılı ye-
rini açığa çıkarmış, kadın da buna ka-
tılmış olur. İkisi de halkın arasından
atılacaktır.
19" 'Teyzenle ya da halanla cinsel
ilişki kurmayacaksın. Çünkü yakın

19:31 Yas.18:11; 1Sa.28:3; 2Kr.23:4; Yşa.8:19 **19:33-34** Çık.22:21; Yas.24:17-18; 27:19
19:35-36 Yas.25:13-16; Özd.20:10; Hez.45:10 **20:9** Çık.21:17; Mat.15:4; Mar.7:10
20:10 Çık.20:14; Lev.18:20; Yas.5:18 **20:11** Lev.18:8; Yas.22:30; 27:20; 1Ko.5:1
20:12 Lev.18:15 **20:13** Lev.18:22 **20:14** Lev.18:17; Yas.27:23
20:15-16 Çık.22:19; Lev.18:23; Yas.27:21 **20:17** Lev.18:9; Yas.27:22 **20:18** Lev.18:19
20:19-20 Lev.18:12-14

akrabanın namusudur. İkiniz de su-
çunuzun cezasını çekeceksiniz.
20“ ‘Amcasının karısıyla cinsel iliş-
ki kuran adam, amcasının namusuna
leke sürmüş olur. İkisi de günahları-
nın cezasını çekecek ve çocuk sahi-
bi olmadan öleceklerdir. 21 Kardeşinin
karısıyla evlenen adam rezillik etmiş
olur. Kardeşinin namusunu lekelemiş-
tir. Çocuk sahibi olmayacaklardır.
22“ ‘Bütün kurallarıma, ilkeleri-
me uyacak, onları yerine getireceksi-
niz. Öyle ki, yaşamak üzere sizi gö-
türeceğim ülke sizi dışarı kusmasın.
23 Önünüzden kovacağım ulusların tö-
relerine göre yaşamayacaksınız. Çün-
kü onlar bütün bu kötülükleri yaptı-
lar. Bu yüzden onlardan nefret ettim.
24 Oysa, Siz onların topraklarını sa-
hipleneceksiniz. Bal ve süt akan bu
ülkeyi size mülk olarak vereceğim,
dedim. Sizi öteki uluslardan ayrı tu-
tan Tanrınız RAB benim.
25“ ‘Temiz hayvanlarla kuşları kir-
li olanlardan ayırt edeceksiniz. Sizin
için kirli ilan ettiğim hayvanlarla, kuş-
larla, küçük kara hayvanlarıyla kendi-
nizi kirletmeyeceksiniz. 26 Benim için
kutsal olacaksınız. Çünkü ben RAB
kutsalım. Bana ait olmanız için sizi
öbür halklardan ayrı tuttum.
27“ ‘Cincilik yapan ve ruh çağıran
ister erkek olsun, ister kadın olsun ke-
sinlikle öldürülecektir. Onları taşlaya-
caksınız. Ölümlerinden kendileri so-
rumludur.’ ”

Kâhinlerle İlgili Kurallar

21 1-2 RAB Musa'ya şöyle dedi:
“Harun soyundan gelen kâ-
hinlere de ki, ‘Kâhinlerden hiçbiri ya-
kın akrabası olan annesi, babası, oğ-
lu, kızı ve kardeşi dışında, halkından
birinin ölüsüyle kendini kirletmesin.
3 Yanında kalan evlenmemiş kızkarde-
şi için kendini kirletebilir. 4 Halkı ara-
sında bir büyük olarak kendini kirlet-
memeli, adına leke getirmemeli.
5“ ‘Kâhinler yas tutarken başlarını
tıraş etmeyecek, sakallarının uçlarını
kesmeyecek, bedenlerini yaralamaya-
caklar. 6 Tanrıları için kutsal olacaklar,
Tanrıları'nın adını lekelemeyecekler.
Çünkü onlar Tanrıları RAB'be yakı-
lan sunu ve yiyecek sunusu sunuyorlar.
Kutsal olmaları gerekir. 7 Kâhinler fa-
hişelerle, kirletilmiş kadınlarla, boşan-
mış kadınlarla evlenmeyecek. Çünkü
kâhin Tanrı için kutsal olmalıdır. 8 Onu
kutsal sayın. Çünkü yiyecek sunusu-
nu Tanrınız'a o sunuyor. Sizin için kut-
saldır. Çünkü ben kutsalım, sizi kutsal
kılan RAB benim. 9 Bir kâhinin kızı
fahişelik yaparak kendini kirletirse,
hem kendini hem de babasını rezil et-
miş olur. Yakılmalıdır.
10“ ‘Öbür kâhinler arasından başı-
na mesh yağı dökülen ve özel giysiler
giymek üzere atanan başkâhin, saçla-
rını dağıtmayacak, giysilerini yırtma-
yacak. 11 Hiçbir ölüye yaklaşmayacak.
Ölen annesi, babası bile olsa kendini
kirletmeyecek. 12 Tapınak hizmetinden
ayrılmayacak, Tanrısı'nın Tapınağı'nı
kirletmeyecek. Çünkü Tanrı'nın bu-
yurduğu mesh yağıyla Tanrısı'na adan-
mıştır. RAB benim. 13 Başkâhinin ev-
leneceği kadın bakire olmalıdır. 14 Dul,
boşanmış, kirletilmiş ya da fahişe bir
kadınla evlenmeyecek. Yalnız kendi
halkından bakire bir kızla evlenebilir.
15 Böylece halkının arasında çocukla-
rına leke sürmemiş olur. Onu kutsal
kılan RAB benim.’ ”
16 RAB Musa'ya şöyle dedi: 17“Ha-
run'a de ki, ‘Soyundan gelecek kuşak-
lar boyunca kusurlu olan hiç kimse yi-
yecek sunusu sunmak üzere Tanrısı'na
yaklaşmasın. 18 Kusurlu olan, sunağa
yaklaşamaz: Kör, topal, yüzü arıza-
lı, organlarından biri aşırı büyümüş,
19 kolu veya ayağı kırık, 20 kambur,

20:21 Lev.18:16 **21:3** Hez.44:25 **21:5** Lev.19:27-28; Yas.14:1 **21:14** Hez.44:22

cüce, gözü özürlü, uyuz, yarası ka-
buk bağlamış ya da hadım. 21 Kâhin
Harun'un soyundan bu kusurlara sa-
hip hiç kimse RAB için yakılan sunu-
yu sunmak üzere sunağa yaklaşma-
yacak. Çünkü kusurludur. Tanrısı'na
yiyecek sunusu sunmak üzere su-
nağa yaklaşamaz. 22 Böyle bir adam
Tanrısı'na sunulan kutsal ve en kutsal
yiyecekleri yiyebilir. 23 Ancak perdeye
ve sunağa yaklaşmayacaktır. Çünkü
kusurludur. Tapınağımı kirletmesin.
Onları kutsal kılan RAB benim.' "

24 Musa Harun'la oğullarına ve bü-
tün İsrail halkına bunları anlattı.

Sunuları Kimler Yiyecek

22 RAB Musa'ya şöyle dedi:
2 "Harun'a ve oğullarına de ki,
'İsrail halkının bana sunduğu kutsal
sunulardan uzak dursunlar. Kutsal
adıma leke sürmesinler. RAB benim.
3 Gelecek kuşaklar boyunca soyunuz-
dan biri İsrail halkının bana sunduğu
kutsal sunulara kirli olarak yaklaşır-
sa, onu huzurumdan atacağım. RAB
benim.

4 " 'Harun soyundan deri hastalığı-
na yakalanmış ya da akıntısı olan biri
temiz sayılıncaya kadar kutsal sunu-
ları yemeyecektir. Bir cesede değdi-
ği için kirli sayılan bir şeye dokunan,
menisi akan, 5 insanı kirli kılacak kü-
çük kara hayvanlarından birine ya da
herhangi bir nedenle kirli sayılan bir
insana dokunan, 6 akşama kadar kirli
sayılacak, yıkanmadığı sürece kutsal
sunulardan yemeyecektir. 7 Güneş bat-
tıktan sonra temiz sayılır, kutsal su-
nuları yiyebilir. Çünkü bu onun yiye-
ceğidir. 8 Ölü bulunmuş ya da yabanıl
hayvanlar tarafından parçalanmış bir
leşi yiyerek kendini kirletmeyecektir.
RAB benim.

9 " 'Kâhinler buyruklarıma uymalı-
dır. Yoksa günahlarının cezasını çeker,
buyruklarımı çiğnedikleri için ölürler.
Onları kutsal kılan RAB benim.

10 " 'Kâhin ailesi dışında hiç kim-
se kutsal sunuyu yemeyecek; kâhinin
konuğu ve işçisi bile. 11 Ama kâhinin
parayla satın aldığı ya da evinde do-
ğan köle onun yemeğini yiyebilir.
12 Kâhinin kâhin olmayan bir erkek-
le evlenen kızı bağışlanan kutsal su-
nuları yemeyecek. 13 Ama dul kalmış
ya da boşanmış, çocuğu olmamış ve
gençliğinde kaldığı baba evine geri
dönmüş kâhin kızı babasının ekme-
ğini yiyebilir. Aile dışından yabancı
biri asla yiyemez.

14 " 'Bilmeden kutsal sunuyu yi-
yen biri, beşte birini üzerine katarak
kâhine geri verecek. 15 Kâhinler İsrail
halkının RAB'be sunduğu kutsal su-
nuları bayağılaştırmayacaklar. 16 Yok-
sa kutsal sunuları yiyen öbür insanla-
ra büyük suç yüklemiş olurlar. Çünkü
sunuları kutsal kılan RAB benim.' "

Kabul Edilmeyecek Kurbanlar

17 RAB Musa'ya şöyle dedi: 18 "Ha-
run'la oğullarına ve bütün İsrail hal-
kına de ki, 'İster İsrailli olsun, ister
İsrail'de yaşayan bir yabancı olsun, bi-
riniz RAB'be dilek adağı ya da gö-
nülden verilen sunu olarak yakmalık
sunu* sunmak istiyorsa, 19 sunusunun
kabul edilmesi için kusursuz bir erkek
sığır, koyun ya da keçi sunmalı. 20 Ku-
surlu olanı sunmayacaksınız. Çünkü
kabul edilmeyecektir. 21 Kim gönülden
verilen bir sunuyu ya da dilek adağını
yerine getirmek için RAB'be esenlik
kurbanı olarak sığır veya davar sun-
mak isterse, kabul edilmesi için hay-
van kusursuz olmalı. Hiçbir eksiği bu-
lunmamalı. 22 Kör, sakat, yaralı, yarası
irinli, kabuklu ya da uyuz bir hayva-
nı RAB'be sunmayacaksınız. Yakılan
sunu olarak sunak üzerinde RAB'be
böyle bir hayvan sunmayacaksınız.

22:20 Yas.17:1

[23]Organlarından biri aşırı büyümüş
ya da yeterince gelişmemiş bir sığırı
veya davarı dilek adağı olarak suna-
bilirsiniz. Ama gönülden verilen bir
sunu olarak kabul edilmez. [24]Yumur-
taları vurulmuş, ezilmiş, burulmuş ya
da kesilmiş hayvanı RAB'be sunma-
yacak, ülkenizde buna yer vermeye-
ceksiniz. [25]Böyle bir hayvanı bir ya-
bancıdan alıp yiyecek sunusu olarak
Tanrınız'a sunmayacaksınız. Çünkü
sakat ve kusurludur. Kabul edilme-
yecektir.' "
[26]RAB Musa'ya şöyle dedi: [27]"Bir
buzağı, kuzu ya da oğlak doğduğu za-
man, yedi gün anasının yanında kala-
caktır. Sekizinci günden itibaren ya-
kılan sunu olarak RAB'be sunulabilir.
Kabul edilecektir. [28]İster inek, ister
davar olsun, hayvanla yavrusunu ay-
nı gün kesmeyeceksiniz.
[29]"RAB'be şükran kurbanı sundu-
ğunuz zaman, kabul edilecek biçim-
de[m] sunun. [30]Eti aynı gün yenecek,
sabaha bırakılmayacak. RAB benim.
[31]"Buyruklarıma uyacak, onları
yerine getireceksiniz. RAB benim.
[32]Kutsal adıma leke sürmeyeceksiniz.
İsrail halkı arasında kutsal tanınaca-
ğım. Sizi kutsal kılan RAB benim.
[33]Tanrınız olmak için sizi Mısır'dan
çıkardım. RAB benim."

Bayramlar

23 RAB Musa'ya şöyle dedi:
[2]"İsrail halkına de ki, 'Kut-
sal toplantılar olarak ilan edeceğiniz
bayramlarım, RAB'bin bayramları
şunlardır:' "

Şabat Günü

[3]" 'Altı gün çalışacaksınız. Ama
yedinci gün olan Şabat* dinlenme ve
kutsal toplantı günüdür. Hiçbir iş yap-
mayacaksınız. Yaşadığınız her yerde
Şabat'ı RAB'be ayıracaksınız.' "

Fısıh ve Mayasız Ekmek Bayramı

(Çık.12:15-20; Say.28:16-25; Yas.16:1-8)

[4]" 'Belirli zamanlarda kutsal top-
lantılar olarak ilan edeceğiniz RAB-
bin bayramları şunlardır: [5]Birinci
ayın* on dördüncü günü akşamüstü
RAB'bin Fısıh Bayramı* başlar. [6]On
beşinci gün RAB'bin Mayasız Ekmek
Bayramı'dır*. Yedi gün mayasız ek-
mek yiyeceksiniz. [7]İlk gün kutsal top-
lantı düzenleyecek, gündelik işlerini-
zi yapmayacaksınız. [8]Yedi gün RAB
için yakılan sunu sunacaksınız. Ye-
dinci gün kutsal toplantı düzenleye-
cek, gündelik işlerinizi yapmayacak-
sınız.' "

İlk Ürünler

[9]RAB Musa'ya şöyle dedi: [10]"İsra-
il halkına de ki, 'Size vereceğim ül-
keye girip ürününü biçtiğiniz zaman,
ilk yetişen ürününüzden bir demet
kâhine götüreceksiniz. [11]Kabul edil-
meniz için, kâhin demeti RAB'bin hu-
zurunda sallayacak. Demet Şabat'tan*
sonraki gün sallanacak. [12]Demetin
sallandığı gün, yakmalık sunu* ola-
rak RAB'be bir yaşında kusursuz bir
erkek kuzu sunacaksınız. [13]Kuzuy-
la birlikte tahıl sunusu* olarak yağla
yoğrulmuş bir efa ince unun onda iki-
si[n] sunulacak. RAB için yakılan su-
nu ve O'nu hoşnut eden koku olacak
bu. Yakmalık sunuyla birlikte dökme-
lik sunu olarak bir hin şarabın dörtte
birini[o] sunacaksınız. [14]Tanrınız'a bu
sunuyu getireceğiniz güne kadar ek-
mek, kavrulmuş buğday, taze başak
yemeyeceksiniz. Yaşadığınız her yer-
de kuşaklar boyunca sürekli bir yasa
olacak bu.' "

m *22:29* "Kabul edilecek biçimde" ya da "Kabul edilmeniz için".
n *23:13* "Efanın onda ikisi": Yaklaşık 2.6 kg. **o** *23:13* "Hinin dörtte biri": Yaklaşık 0.9 lt.
23:3 Çık.20:8-10; 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Yas.5:12-14 **23:5** Çık.12:1-13; Yas.16:1-2

Hasat Bayramı

(Say.28:26-31; Yas.16:9-12)

15" 'Şabat'tan* sonraki gün sallama-
lık demeti götürdüğünüz günden baş-
layarak tam yedi hafta sayın. 16 Yedin-
ci Şabat'tan sonraki güne kadar elli
gün sayın: O gün RAB'be yeni tahıl
sunusu* sunacaksınız. 17 Yaşadığınız
yerden RAB'be sallamalık sunu ola-
rak iki ekmek getirin. Ekmekler ilk
ürünlerden, onda iki efa[ö] ince undan
yapılacak. Mayayla pişirilip RAB'be
öyle sunulacak. 18 Ekmekle birlikte
yakmalık sunu* olarak RAB'be bir
yaşında kusursuz yedi kuzu, bir boğa
ve iki koç sunacaksınız. Tahıl sunusu
ve dökmelik sunuyla sunulan bu sunu,
yakılan sunu ve RAB'bi hoşnut eden
kokudur. 19 Günah sunusu* olarak bir
teke, esenlik kurbanı olarak bir ya-
şında iki kuzu sunacaksınız. 20 Kâhin
iki kuzuyu ilk üründen yapılmış ek-
mekle birlikte sallamalık sunu olarak
RAB'bin huzurunda sallayacak. RAB
için kutsal olan bu sunular kâhinindir.
21 O gün kutsal toplantı ilan edecek ve
gündelik işlerinizi yapmayacaksınız.
Yaşadığınız her yerde kuşaklar bo-
yunca sürekli bir yasa olacak bu.

22" 'Ülkenizdeki ekinleri biçerken
tarlalarınızı sınırlarına kadar biçme-
yin. Artakalan başakları toplamayın.
Onları yoksullara ve yabancılara bıra-
kacaksınız. Tanrınız RAB benim.' "

Anma Günü

(Say.29:1-6)

23 RAB Musa'ya şöyle dedi: 24 "İsra-
il halkına de ki, 'Yedinci ayın* birin-
ci günü dinlenme günüdür, boru ça-
lınarak anma ve kutsal toplantı günü
olacaktır. 25 O gün gündelik işlerinizi
yapmayacak, RAB için yakılan sunu
sunacaksınız.' "

Günahların Bağışlanma Günü

(Lev.16:2-34; Say.29:7-11)

26 RAB Musa'ya şöyle dedi: 27 "Ye-
dinci ayın* onuncu günü günahların
bağışlanma günüdür. Kutsal bir top-
lantı düzenleyeceksiniz. İsteklerinizi
denetleyecek, RAB için yakılan sunu
sunacaksınız. 28 O gün hiç iş yapma-
yacaksınız. Çünkü Tanrınız RAB'bin
huzurunda günahlarınızı bağışlataca-
ğınız bağışlanma günüdür. 29 O gün is-
teklerini denetlemeyen herkes halkın
arasından atılacaktır. 30 O gün herhangi
bir iş yapanı halkın arasından yok ede-
ceğim. 31 Hiç iş yapmayacaksınız. Ya-
şadığınız her yerde kuşaklar boyunca
sürekli yasa olacak bu. 32 O gün sizin
için Şabat*, dinlenme günü olacak. İs-
teklerinizi denetleyeceksiniz. Ayın do-
kuzuncu günü, akşamdan ertesi akşa-
ma kadar Şabat'ı kutlayacaksınız."

Çardak Bayramı

(Say.29:12-39; Yas.16:13-17)

33 RAB Musa'ya şöyle dedi: 34 "İsrail
halkına de ki, 'Yedinci ayın* on beşinci
günü Çardak Bayramı* başlar. Bu bay-
ramı RAB'bin onuruna yedi gün kutla-
yacaksınız. 35 İlk gün kutsal bir toplantı
düzenleyecek, gündelik işlerinizi yap-
mayacaksınız. 36 Yedi gün RAB için
yakılan sunu sunacaksınız. Sekizin-
ci gün kutsal bir toplantı düzenlemeli,
RAB için yakılan sunu sunmalısınız.
Bu bayramın son toplantısıdır. Günde-
lik işlerinizi yapmayacaksınız.

37 " 'Kutsal toplantılar olarak ilan
edeceğiniz RAB'bin bayramları bun-
lardır. Bayramlarda RAB için yakı-
lan sunuyu, yakmalık sunuyu*, tahıl
sunusunu*, kurbanı, dökmelik sunu-
ları günün gereğine uygun biçimde
sunacaksınız. 38 Bunlar RAB'bin kut-
lamanızı istediği Şabat* günlerinin,

ö *23:17* "Onda iki efa": Yaklaşık 2.6 kg. **23:15-21** Çık.23:16; 34:22
23:22 Lev.19:9-10; Yas.24:19-22 **23:27** Lev.16:29-34; Say.29:7 **23:34-36** Say.29:12,35

RAB'be sunduğunuz armağanların,
bütün dilek adaklarının ve gönülden
verilen sunuların dışındadır.–
39“ ‘Yedinci ayın on beşinci günü,
topraklarınızın ürünlerini devşirdi-
ğiniz zaman RAB için yedi gün bay-
ram yapacaksınız. Birinci ve sekizinci
gün dinlenme günleri olacak. 40İlk gün
meyve ağaçlarının güzel meyvelerini,
hurma dallarını, sık yapraklı ağaç dal-
larını, vadi kavaklarını toplayıp Tan-
rınız RAB'bin önünde yedi gün şenlik
yapacaksınız. 41Bunu her yıl yedi gün
RAB'bin bayramı olarak kutlayacaksı-
nız. Kuşaklar boyunca sürekli bir yasa
olacak bu. Bayramı yedinci ay kutla-
yacaksınız. 42Yedi gün çardaklarda ka-
lacaksınız. Bütün yerli İsrailliler çar-
daklarda yaşayacak. 43Öyle ki, gelecek
kuşaklar İsrail halkını Mısır'dan çıkar-
dığım zaman çardaklarda barındırdığı-
mı bilsinler. Tanrınız RAB benim.’ ”
44Böylece Musa İsrail halkına
RAB'bin bayramlarını bildirdi.

Rab'bin Huzurunda Yanan Işık

(Çık.27:20-21)

24 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2“İs-
rail halkına buyruk ver, kan-
dilin sürekli yanıp ışık vermesi için
saf sıkma zeytinyağı getirsinler. 3Ha-
run kandilleri benim huzurumda, Bu-
luşma Çadırı'nda, Levha Sandığı'nın
önündeki perdenin dışında, akşamdan
sabaha kadar sürekli yanar biçimde
tutacak. Kuşaklar boyunca sürekli bir
kural olacak bu. 4RAB'bin huzurunda
saf altın kandillikteki kandiller sürek-
li yanacaktır.”

Rab'be Sunulan Ekmek

5“İnce undan on iki pide pişirecek-
sin. Her biri efanın onda ikisi[p] ağırlı-
ğında olacak. 6Bunları RAB'bin huzu-
runda iki sıra halinde, altışar altışar saf
altın masanın üzerine dizeceksin. 7İki
sıra ekmeğin yanına anma payı ola-
rak saf günnük koyacaksın. Bu RAB
için yakılan sunu olacak ve ekmeğin
yerini alacak. 8Bu ekmek, İsrail halkı
adına sonsuza dek sürecek bir antlaş-
ma olarak, her Şabat* Günü aksatıl-
madan RAB'bin huzurunda dizilecek.
9Ve Harun'la oğullarına ait olacak. Onu
kutsal bir yerde yiyecekler. Çünkü çok
kutsaldır. RAB için yakılan sunulardan
onların sürekli bir payı olacak.”

Tanrı'ya Lanet Edenin Sonu

10İsrailliler arasında annesi İsrailli
babası Mısırlı bir adam vardı. Ordu-
gahta onunla bir İsrailli arasında kav-
ga çıktı. 11İsrailli kadının oğlu RAB'be
sövdü, lanet etti. Onu Musa'ya getirdi-
ler. Annesi Dan oymağından Divri'nin
kızı Şelomit'ti. 12Adamı göz altına alıp
RAB'bin kararını beklediler.
13RAB Musa'ya şöyle dedi: 14“Onu
ordugahın dışına çıkar. Ettiği lane-
ti duyan herkes elini adamın başına
koysun ve bütün topluluk onu taşlasın.
15İsrail halkına de ki, ‘Kim Tanrısı'na
lanet ederse günahının cezasını çeke-
cektir. 16RAB'be söven kesinlikle öl-
dürülecektir. Bütün topluluk onu taş-
layacak. İster yerli ister yabancı olsun,
RAB'be söven herkes öldürülecektir.
17“ ‘Adam öldüren kesinlikle öldü-
rülecektir. 18Başkasının hayvanını öl-
düren, yerine bir hayvan vererek aldı-
ğı canın karşılığını canla ödeyecektir.
19Kim komşusunu yaralarsa, kendisi-
ne de aynı şey yapılacaktır. 20Kırığa
karşılık kırık, göze göz, dişe diş ol-
mak üzere, ona ne yaptıysa kendisi-
ne de aynı şey yapılacaktır. 21Hayvan
öldüren yerine bir hayvan verecek,
adam öldüren öldürülecektir. 22Yer-

p *24:5* “Efanın onda ikisi”: Yaklaşık 2.6 kg.
23:39-43 Çık.23:16; 34:22 **24:5-6** Çık.25:30 **24:9** Mat.12:4; Mar.2:26; Luk.6:4
24:17 Çık.21:12 **24:20** Çık.21:23-25; Yas.19:21; Mat.5:38 **24:22** Say.15:16

li yabancı herkes için tek bir yasanız
olacak. Tanrınız RAB benim.' "
[23]Musa bunları İsrail halkına bil-
dirdikten sonra, halk RAB'be lanet
eden adamı ordugahın dışına çıkardı
ve taşlayarak öldürdü. Böylece İsrail
halkı RAB'bin Musa'ya verdiği buy-
ruğu yerine getirmiş oldu.

Şabat Yılı

25 RAB Sina Dağı'nda Musa'ya
şöyle dedi: [2]"İsrail halkına de
ki, 'Size vereceğim ülkeye girdiğiniz
zaman, ülke RAB için Şabat'ı* kutla-
malı. [3]Altı yıl tarlanı ekeceksin, ba-
ğını budayacaksın, ürününü topla-
yacaksın. [4]Ama yedinci yıl toprak
dinlenecek. O yıl Şabat Yılı olacak,
RAB'be adanacak. Tarlanı ekmeme-
li, bağını budamamalısın. [5]Hasadının
ardından süreni biçmeyecek, budan-
mamış asmanın üzümlerini toplama-
yacaksın. O yıl ülke için dinlenme yı-
lı olacak. [6]Şabat Yılı'nda ülke ne ürün
verirse, sizin için, köleleriniz, cariye-
leriniz, yanınızda çalışan ücretliler ve
aranızda yaşayan yabancılar için yi-
yecek olacak. [7]Ülkede yetişen ürünler
kendi hayvanlarınızı da yabanıl hay-
vanları da doyuracak.' "

Özgürlük Yılı

[8]" 'Yedi yılda bir kutlanan Şabat yıl-
larının yedi kez geçmesini bekleyin.
Yedi kez geçecek Şabat yıllarının top-
lamı kırk dokuz yıldır. [9]Sonra, yedin-
ci ayın* onuncu günü, yani günahları
bağışlatma günü, bütün ülkede yük-
sek sesle boru çalınacak. [10]Ellinci yılı
kutsal sayacak, bütün ülke halkı için
özgürlük ilan edeceksiniz. O yıl sizin
için özgürlük yılı olacak. Herkes ken-
di toprağına, ailesine dönecek. [11]Ellin-
ci yıl sizin için özgürlük yılı olacak.
O yıl ekmeyecek, ürünün ardından
süreni biçmeyecek, budanmamış as-
manın üzümlerini toplamayacaksınız.
[12]Çünkü o yıl özgürlük yılıdır. Sizin
için kutsaldır. Yalnız tarlalarda kendi-
liğinden yetişeni yiyebilirsiniz.
[13]" 'Özgürlük yılında herkes kendi
toprağına dönecek. [14]Bir komşuna tar-
la satar ya da ondan tarla alırsan, bir-
birinize haksızlık yapmayacaksınız.
[15]Eğer sen ondan alıyorsan, özgürlük
yılından sonraki yılların sayısına gö-
re ödeyeceksin, o da sana ürün yılla-
rının sayısına göre satacak. [16]Yılların
sayısı çoksa fiyatı artıracak, azsa in-
direceksin. Çünkü sana yıllık ürün-
lerini satıyor. [17]Birbirinize haksızlık
yapmayacak, Tanrınız'dan korkacak-
sınız. Tanrınız RAB benim.
[18]" 'Kurallarıma uyacak, ilkelerimi
özenle yerine getireceksiniz. Böyle-
ce ülkede güvenlik içinde yaşayacak-
sınız. [19]Ülke de ürün verecek, sizi
doyuracak ve orada güvenlik içinde
oturacaksınız. [20]Toprağımızı ekmez,
ürünümüzü toplamazsak, yedinci yıl
ne yiyeceğiz? diye sorarsanız, [21]altın-
cı yıl size öyle bir bereket gönderece-
ğim ki, toprak üç yıllık ürün verecek.
[22]Sekizinci yıl toprağınızı ekerken,
dokuzuncu yıl ürün alıncaya kadar
eski ürününüzü yiyeceksiniz.
[23]" 'Tarlanız temelli olarak satıla-
maz. Çünkü bana aittir. Sizse yaban-
cısınız, konuğumsunuz. [24]Miras ala-
cağınız ülkenin her yerinde tarlanın
asıl sahibine tarlasını geri alma hak-
kı tanımalısınız. [25]Kardeşlerinizden
biri yoksullaşır, toprağının bir parça-
sını satmak zorunda kalırsa, en ya-
kın akrabası gelip toprağı geri alabilir.
[26]Toprağını satın alacak yakın bir ak-
rabası yoksa, sonradan durumu düze-
lir, yeterli para bulursa, [27]satış yaptık-
tan sonra geçen yılları hesaplayacak
ve geri kalan parayı toprağını sattı-
ğı adama ödeyip toprağına dönecek.
[28]Ancak toprağını geri alacak para-

25:1-7 Çık.23:10-11

yı bulamazsa, toprak özgürlük yılına
kadar onu satın alan adama ait olacak.
O yıl toprağı elinden çıkaracak, satan
adam da toprağına kavuşacak.
29“ ‘Surlu bir kentte evini satan ada-
mın evi sattıktan tam bir yıl sonrasına
kadar onu geri alma hakkı olacaktır.
30 Eğer bir yıl içinde evini geri almaz-
sa, ev temelli olarak alıcıya geçecek,
kuşaklar boyunca yeni sahibinin ola-
caktır. Özgürlük yılında ev yeni sahi-
binin elinden alınmayacaktır. 31 Ama
surlarla çevrilmemiş köylerdeki evler
tarlalar gibi işlem görecektir. İlk sahi-
binin evi geri alma hakkı olacak, öz-
gürlük yılında evi satın alan onu ge-
ri verecektir.
32“ ‘Ancak Levililer kendilerine
ait kentlerde sattıkları evleri her za-
man geri alma hakkına sahiptirler.
33 Eğer bir Levili bu kentlerde sattığı
evi geri alamazsa, özgürlük yılında
ev kendisine geri verilecektir. Çünkü
Levililer'in kentlerindeki evler onla-
rın İsrail halkının arasındaki mülk-
leridir. 34 Kentlerinin çevresindeki ot-
laklar ise satılamaz. Çünkü bunlar
onların kalıcı mülküdür.
35“ ‘Bir kardeşin yoksullaşır, muh-
taç duruma düşerse, ona yardım etme-
lisin. Aranızda kalan bir yabancı ya da
konuk gibi yaşayacak. 36 Ondan faiz ve
kâr alma. Tanrın'dan kork ki, kardeşin
yanında yaşamını sürdürebilsin. 37 O-
na faizle para vermeyeceksin. Ödünç
verdiğin yiyecekten kâr almayacaksın.
38 Ben Kenan ülkesini size vermek ve
Tanrınız olmak için sizleri Mısır'dan
çıkaran Tanrınız RAB'bim.
39“ ‘Aranızda yaşayan bir kardeşin
yoksullaşır, kendini köle olarak sana
satarsa, onu bir köle gibi çalıştırmaya-
caksın. 40 Yanında çalışan bir işçi ya da
yabancı gibi davranacaksın ona. Öz-
gürlük yılına dek yanında çalışacak.
41 Sonra çocuklarıyla birlikte yanından
ayrılıp ailesinin yanına, atalarının top-
rağına dönecek. 42 Çünkü İsrailliler be-
nim Mısır'dan çıkardığım kullarımdır.
Köle olarak satılamazlar. 43 Ona efen-
dilik etmeyecek, sert davranmayacak-
sın. Tanrın'dan korkacaksın.
44“ ‘Köleleriniz, cariyeleriniz çevre-
nizdeki uluslardan olmalı. Onlardan
uşak ve cariye satın alabilirsiniz. 45 Ay-
rıca aranızda yaşayan yabancıların ço-
cuklarını, ister ülkenizde doğmuş ol-
sun ister olmasın, satın alıp onlara
sahip olabilirsiniz. 46 Onları miras ola-
rak çocuklarınıza bırakabilirsiniz. Ya-
şamları boyunca size kölelik edecekler.
Ancak bir İsrailli kardeşine efendilik
etmeyecek, sert davranmayacaksın.
47“ ‘Aranızda yaşayan bir yabancı
ya da geçici olarak kalan biri zengin-
leşir, buna karşılık bir İsrailli karde-
şin yoksullaşıp kendini ona ya da aile-
sinin bir bireyine köle olarak satarsa,
48-49 satıldıktan sonra geri alınma hak-
kı vardır. Kardeşlerinden biri, amcası,
amcasının oğlu veya yakın akrabala-
rından, ailesinden biri onu geri alabi-
lir. Ya da yeterli para bulursa, kendisi
özgürlüğünü geri alabilir. 50 Efendisiy-
le hesap görmeli. Kendisini sattığı yıl-
dan özgürlük yılına kadar geçen yıl-
ları sayacaklar. Özgürlüğünün bedeli,
kalan yılların sayısına göre bir işçinin
gündelik ücreti üzerinden hesap edile-
cektir. 51 Eğer geriye çok yıl kalıyorsa,
buna göre özgürlüğünün bedeli ola-
rak satın alındığı fiyatın bir bölümünü
ödeyecek. 52 Eğer özgürlük yılına yal-
nız birkaç yıl kalmışsa, ona göre hesap
ederek özgürlüğünün bedelini ödeme-
lidir. 53 Efendisinin yanında yıllık söz-
leşmeyle çalışan bir işçi gibi yaşamalı-
dır. Senin önünde efendisinin ona sert
davranmamasını sağlayacaksın.
54“ ‘Bu yollardan özgürlüğüne ka-
vuşamasa bile, özgürlük yılında ço-
cuklarıyla birlikte özgür olacaktır.

25:35 Yas.15:7-8 **25:37** Çık.22:25; Yas.23:19-20 **25:39-46** Çık.21:2-6; Yas.15:12-18

55Çünkü İsrailliler benim kullarım,
Mısır'dan çıkardığım kendi kullarım-
dır. Tanrınız RAB benim.' ”

Tanrı'ya Bağlılığın Ödülü

26 “ 'Put yapmayacaksınız. Oy-
ma put ya da taş sütun dik-
meyeceksiniz. Tapmak için ülkenize
putları simgeleyen oyma taşlar koy-
mayacaksınız. Çünkü Tanrınız RAB
benim. 2Şabat* günlerimi tutacak, ta-
pınağıma saygı göstereceksiniz. RAB
benim.
3“ 'Kurallarıma göre yaşar, buy-
ruklarımı dikkatle yerine getirirse-
niz, 4yağmurları zamanında yağdıra-
cağım. Toprak ürün, ağaçlar meyve
verecek. 5Bağbozumuna kadar har-
man dövecek, ekim zamanına kadar
bağlarınızdan üzüm toplayacaksınız.
Bol bol yiyecek, ülkenizde güvenlik
içinde yaşayacaksınız.
6“ 'Ülkenize barış sağlayacağım.
Korku içinde yatmayacaksınız. Teh-
likeli hayvanları ülkenizden kovaca-
ğım. Savaş yüzü görmeyeceksiniz.
7Düşmanlarınızı kovalayacaksınız.
Kılıç darbeleriyle önünüzde yere se-
rilecekler. 8Beşiniz yüz kişinin, yü-
zünüz on bin kişinin hakkından gele-
cek. Düşmanlarınız kılıç darbeleriyle
önünüzde yere serilecek. 9Size iyilik-
le bakacağım. Sizi verimli kılıp çoğal-
tacağım. Sizinle yaptığım antlaşmayı
sürdüreceğim. 10Eski ürününüz ye-
mekle tükenmeyecek. Yeni ürüne yer
bulmak için eskisini boşaltmak zo-
runda kalacaksınız. 11Konutumu ara-
nızda kuracak, size sırt çevirmeyece-
ğim. 12Aranızda yaşayacak, Tanrınız
olacağım. Siz de benim halkım ola-
caksınız. 13Ben sizi Mısır'da köle ol-
maktan kurtaran Tanrınız RAB'bim.
Boyunduruğunuzu kırdım. Sizi başı
dik yaşattım.' ”

Tanrı'dan Uzaklaşmanın Cezası

14“ 'Ama beni dinlemez, bütün bu
buyrukları yerine getirmezseniz, ce-
zalandırılacaksınız. 15Kurallarımı
çiğner, ilkelerimden nefret eder, buy-
ruklarıma karşı çıkar, antlaşmamı
bozarsanız, 16sizi şöyle cezalandıra-
cağım: Üzerinize dehşet salacağım.
Verem ve sıtma gözlerinizin ferini
söndürecek, canınızı kemirecek. Bo-
şa tohum ekeceksiniz, çünkü ürünle-
rinizi düşmanlarınız yiyecek. 17Size
öfkeyle bakacağım. Düşmanlarınız
sizi bozguna uğratacak. Sizden nef-
ret edenler sizi yönetecek. Kovalayan
yokken bile kaçacaksınız.
18“ 'Bütün bunlara karşın beni din-
lemezseniz, günahlarınıza karşılık ce-
zanızı yedi kat artıracağım. 19İnatçı
gururunuzu kıracağım. Gök demir,
yer bakır olacak. 20Gücünüz tükene-
cek. Topraklarınız ürün, ağaçlarınız
meyve vermeyecek.
21“ 'Eğer karşı çıkmaya devam eder,
beni dinlemek istemezseniz, günah-
larınıza karşılık cezanızı yedi kat ar-
tıracağım. 22Üzerinize yabanıl hay-
vanlar göndereceğim. Çocuklarınızı
öldürecek, hayvanlarınızı yok ede-
cekler. Sayınız azalacak, yollarınız
ıssız kalacak.
23“ 'Bununla da yola gelmez, bana
karşı çıkmaya devam ederseniz, 24ben
de size karşı çıkacağım, günahlarını-
za karşılık sizi yedi kez cezalandıra-
cağım. 25Bozduğunuz antlaşmamın
öcünü almak için başınıza savaş geti-
receğim. Kentlerinize çekildiğinizde
aranıza salgın hastalık göndereceğim.
Düşman eline düşeceksiniz. 26Ekme-
ğinizi kestiğim zaman, on kadın ek-
meğinizi bir fırında pişirecek. Ek-
meğiniz azar azar, tartıyla verilecek.
Yiyecek ama doymayacaksınız.

26:1 Lev.19:4 **26:1** Çık.20:4; Yas.5:8; 16:21-22; 27:1 **26:3-5** Yas.11:13-15
26:12 Hez.37:27; 2Ko.6:16; Va.21:3

27“ ‘Bütün bunlardan sonra yine beni dinlemez, bana karşı çıkarsanız, 28bu kez ben de öfkeyle size karşı çıkacağım ve günahlarınıza karşılık sizi yedi kat cezalandıracağım. 29Açlıktan çocuklarınızın etini yiyeceksiniz. 30Tapınma yerlerinizi yıkacak, buhur sunaklarınızı yok edeceğim. Cesetlerinizi devrilen putların üzerine serecek, sizden nefret edeceğim. 31Kentlerinizi viraneye çevirecek, tapınaklarınızı yıkacağım. Beni hoşnut etmek için sunduğunuz kokuları duymayacağım. 32Ülkenizi viran edeceğim, oraya yerleşen düşmanlarınız bile şaşkına dönecek. 33Sizi öteki ulusların arasına dağıtacak, kılıcımla peşinize düşeceğim. Ülkeniz viran olacak, kentleriniz harabeye dönecek. 34Siz düşmanlarınızın ülkesinde yaşarken, ülke ıssız kaldığı yıllar boyunca Şabatlar'ın* sevincini yaşayacak. Ancak o zaman dinlenip Şabatları'nın tadına varacak. 35Üzerinde yaşadığınız Şabat yıllarında görmediği rahatı ıssız kaldığı yıllarda görecek.

36“ ‘Düşman ülkelerinde sağ kalanlarınızın yüreğine öyle bir korku düşüreceğim ki, rüzgarın sürüklediği yaprakların sesinden bile kaçacaklar. Savaştan kaçarcasına kaçacaklar. Peşlerinde kovalayan olmadığı halde düşecekler. 37Kovalayan yokken savaştan kaçarcasına birbirlerinin üzerine yıkılacaklar. Düşmanlarınızın karşısında ayakta duramayacaksınız. 38Öteki ulusların arasında yok olacaksınız. Düşman ülkeler sizi yutacak. 39Artakalanlarınız gerek kendi, gerekse atalarının suçlarından ötürü düşman ülkelerde eriyip gidecekler.

40“ ‘Ama işledikleri suçları, atalarının suçlarını, bana karşı geldiklerini, ihanet ettiklerini itiraf eder 41–bu yüzden onlara karşı çıkıp kendilerini düşman ülkelerine sürmüştüm– inadı bırakıp alçakgönüllü olur[r], suçlarının bedelini öderlerse, 42 ben de Yakup'la, İshak'la, İbrahim'le yaptığım antlaşmayı ve onlara söz verdiğim ülkeyi anımsayacağım. 43Ülke önce ıssız bırakılacak ve ıssız kaldığı sürece Şabatlar'ın tadına varacak. Onlar da işledikleri suçların bedelini ödeyecekler; çünkü ilkelerimi reddettiler, kurallarımdan nefret ettiler. 44Bütün bunlara karşın, düşman ülkelerindeyken yine de onları reddetmeyecek, onlardan nefret etmeyeceğim. Böylece hepsini yok etmeyecek, kendileriyle yaptığım antlaşmayı bozmayacağım. Çünkü ben onların Tanrısı RAB'bim. 45Tanrıları olmak için öteki ulusların önünde Mısır'dan çıkardığım atalarıyla yaptığım antlaşmayı onlar için anımsayacağım. RAB benim.’ ”

46RAB'bin Sina Dağı'nda Musa aracılığıyla kendisiyle İsrail halkı arasına koyduğu kurallar, ilkeler, yasalar bunlardır.

Dilek Adaklarıyla İlgili Kurallar

27 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2“İsrail halkına de ki, ‘Eğer bir kimse RAB'be birini adamışsa senin biçeceğin değeri ödeyerek adağını yerine getirebilir. 3Bu değerler şöyle olacak: Yirmi yaşından altmış yaşına kadar erkekler için elli kutsal yerin şekeli[s] gümüş, 4kadınlar için otuz şekel[ş]. 5Beş yaşından yirmi yaşına kadar erkekler için yirmi[t], kadınlar için on şekel[u]. 6Bir aylıktan beş yaşına kadar oğlanlar için beş[ü], kızlar için üç şekel[v] gümüş. 7Eğer altmış ya da daha yukarı yaşta iseler, erkekler için on

r *26:41* “İnadı bırakıp alçakgönüllü olur”: İbranice “Sünnetsiz* yüreklerini alçaltır”.
s *27:3* “Elli kutsal yerin şekeli”: Yaklaşık 500 gr. ş *27:4* “Otuz şekel”: Yaklaşık 300 gr.
t *27:5* “Yirmi şekel”: Yaklaşık 200 gr. u *27:5,7* “On şekel”: Yaklaşık 100 gr.
ü *27:6* “Beş şekel”: Yaklaşık 50 gr. v *27:6* “Üç şekel”: Yaklaşık 30 gr.
26:42 Yar.28:13-14 **26:42** Yar.26:3-4 **26:42** Yar.17:7-8

beş[y], kadınlar için on şekel. [8]Ancak adakta bulunan kişi belirtilen parayı ödeyemeyecek kadar yoksulsa, adadığı kişiyi kâhine götürecek; kâhin adakta bulunan kişinin ödeme gücüne göre ona değer biçecektir.

[9]" 'RAB'be sunulacak adak O'na sunu olarak sunulabilecek hayvanlardan biriyse, kabul edilecektir. O'na böyle sunulan her hayvan kutsaldır. [10]Adakta bulunan kişi RAB'be sunacağı adağı değiştirmemeli. İyisinin yerine kötüsünü ya da kötüsünün yerine iyisini koymamalı. Eğer hayvanı değiştirirse, değiştirilen hayvanların ikisi de kutsal sayılacaktır. [11]Eğer adak RAB'be sunulamayacak kirli sayılan hayvanlardan biriyse, kâhine götürülecektir. [12]Hayvan iyi ya da kötü olsun, kâhin ona değer biçecek. Biçilen değer neyse o geçerli olacak. [13]Ama sahibi hayvanı geri almak isterse, kâhinin biçtiği değerin üzerine beşte bir fazlasını katarak ödemelidir.

[14]" 'Bir kimse kutsal bir sunu olarak evini RAB'be adarsa, evin iyi ya da kötü olduğuna kâhin karar verecektir. Kâhinin biçtiği değer geçerli olacaktır. [15]Eğer kişi adadığı evi geri almak isterse, kâhinin biçtiği değerin üzerine beşte bir fazlasını katarak ödeyecek, böylece ev kendisine kalacaktır.

[16]" 'Bir kimse ailesinden kalan tarlanın bir bölümünü RAB'be adamak isterse, tarlaya ekilecek tohum miktarına göre değer biçilecektir. Bir homer arpa[z] tohumu ekilebilecek tarlanın değeri elli şekel[a] gümüş olacaktır. [17]Eğer tarlasını özgürlük yılından hemen sonra adarsa, bu fiyat geçerli olacaktır. [18]Eğer özgürlük yılından daha sonra adarsa, kâhin bir sonraki özgürlük yılına kadar geçecek yılların sayısına göre tarlaya değer biçecektir. Tarlanın fiyatı daha düşük olacaktır. [19]Kişi tarlasını geri almak isterse, tarlaya biçilen değerin üzerine beşte bir fazlasını katarak ödeyecek, böylece tarla kendisine kalacaktır. [20]Ama tarlayı geri almadan başka birine satarsa, tarla geri alınamaz. [21]Tarla özgürlük yılında serbest kaldığı zaman, RAB'be koşulsuz adanmış bir tarla gibi kutsal sayılacak ve kâhinlere ait olacaktır.

[22]" 'Bir kimse ailesinin mülkü olmayan, sonradan satın aldığı bir tarlayı RAB'be adarsa, [23]kâhin özgürlük yılına kadar geçecek yıllara göre ona bir değer biçecektir. O gün kişi biçilen değer üzerinden ödeme yapacak ve para RAB'be ait olacak, kutsal sayılacaktır. [24]Özgürlük yılında tarla ilk sahibine geri verilecektir. [25]Değer biçilirken kutsal yerin şekeli[b] esas alınacaktır. Bir şekel yirmi geradır.

[26]" 'İlk doğan hayvan RAB'be aittir. İster sığır, ister davar olsun, kimse onu RAB'be adayamaz. Çünkü o RAB'bindir. [27]Ama ilk doğan hayvan kirli sayılan hayvanlardan biriyse, kişi kâhinin biçeceği değerin beşte bir fazlasını ödeyerek hayvanı geri alabilir. Geri alınmazsa, hayvan biçilen değer üzerinden başka birine satılacaktır.

[28]" 'İster insan, ister hayvan, ister aileden kalma tarla olsun, RAB'be koşulsuz adanan hiç bir şey satılmayacak ve geri alınmayacaktır. Çünkü RAB'be koşulsuz adanan her şey RAB için çok kutsaldır. [29]RAB'be koşulsuz adanan insan para karşılığında kurtarılamayacak, kesinlikle öldürülecektir.

[30]" 'İster toprağın ürünü, ister ağacın meyvesi olsun, toprakta yetişen her şeyin ondalığı RAB'be aittir. RAB için kutsaldır. [31]Kim ondalığının bir bölümünü geri almak isterse,

y *27:7* "On beş şekel": Yaklaşık 150 gr. **z** *27:16* "Bir homer arpa": Yaklaşık 150 kg.
a *27:16* "Elli şekel": Yaklaşık 500 gr. **b** *27:25* "Bir kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 10 gr.
27:28 Say.18:14 **27:30-33** Say.18:21; Yas.14:22-29

değerinin üzerine beşte bir fazlasını
katarak ödemelidir. 32 Bütün sığırlar-
la davarların ondalığı, sayımda çoban
değneğinin altından geçen her onuncu
hayvan RAB için kutsal sayılacaktır.
33 Hayvan sahibi hayvanları iyi, kö-
tü diye ayırmayacak, birini öbürüyle
değiştirmeyecektir. Değiştirirse, de-
ğiştirilen hayvanların ikisi de kutsal
sayılacak ve karşılığı ödenip geri alı-
namayacaktır.' "

34 RAB'bin Sina Dağı'nda İsrail hal-
kı için Musa'ya bildirdiği buyruklar
bunlardır.

ÇÖLDE SAYIM

GİRİŞ

Çölde Sayım Kitabı, İsrail halkının Sina Dağı'ndan göç edip Tanrı'nın vaat ettiği Kenan topraklarının doğu sınırına ulaşana dek başlarından geçen olayları anlatır. Kitap adını Musa'nın Sina Dağı'nda, göç etmeden önce yaptığı sayımdan almıştır. Musa bir kuşak sonra Moav'da, Şeria Irmağı'nın doğusunda İsrail halkı arasında bir kez daha sayım yaptı. Bu iki sayım arasında İsrailliler Kenan topraklarının güney sınırında olan Kadeş-Barnea'ya dek ilerlediler. Ne var ki, oradan vaat edilen ülkeye imansızlıklarından ötürü giremediler. Kırk yıl kadar dolaştıktan sonra, Şeria Irmağı'nın doğu bölgesine gittiler. Kenan topraklarına girmek için ırmağın karşı yakasına geçmeye hazırlandılar.

Çölde Sayım Kitabı sık sık cesaretsizliğe düşen, sıkıntılardan korkan ve yakınan halkın başından geçen olayları anlatır. Halk Tanrı'ya ve Tanrı'nın onlara önder atadığı Musa'ya karşı başkaldırıp durdu. Bu kitap halkın itaatsizliğine karşın, Tanrı'nın sadakatini ve sürekli kayırıcılığını vurguluyor; bazen sabırsız olmuşsa da Musa'nın Tanrısı'na ve halkına adanmışlığını açıkça dile getiriyor.

Kitap ayrıca hem Sina Dağı'nda, hem de Kenan sınırında Tanrı'nın Musa aracılığıyla verdiği yasaları içerir.

Ana Hatlar:

1:1-9:14 İsrailliler Sina Dağı'ndan göç etmeye hazırlanıyor
- *a. 1:1-4:49 Birinci sayım*
- *b. 5:1-8:26 Çeşitli yasalar, kurallar*
- *c. 9:1-14 İkinci Fısıh Bayramı*

9:15-21:35 Sina Dağı'ndan Moav'a
22:1-32:42 Moav'da geçen olaylar
33:1-49 Mısır'dan Moav'a yolculuğun özeti
33:50-36:13 Şeria Irmağı'nın karşı yakasına geçmeden verilen kurallar

---

İsrail'de Yapılan İlk Sayım

1 İsrailliler'in Mısır'dan çıkışının
ikinci yılı, ikinci ayın* birinci
günü RAB Sina Çölü'nde, Buluşma
Çadırı'nda[a] Musa'ya şöyle seslendi:
2-3 "Sen ve Harun İsrail topluluğunun
bütün boylarıyla ailelerinin sayımını
yapın. Bütün erkekleri bir bir sayıp
adlarını yazın. İsrailliler'den savaşabilecek durumda yirmi ve daha yukarı yaştaki bütün erkekleri sayıp bölüklere ayırın.
4 Size yardım etmek için
yanınızda her oymaktan birer adam
bulunsun; bu kişiler aile başı olmalı.
5 Size yardımcı olacak adamların adları şunlardır:

"Ruben oymağından: Şedeur oğlu Elisur,
6 Şimon oymağından: Surişadday oğlu Şelumiel,
7 Yahuda oy-

a ***1:1*** "Buluşma Çadırı": İnsanların Tanrı'ya danıştıkları yer (bkz. Çık.33:7-10). **1:1-46** Say.26:1-51

mağından: Amminadav oğlu Nahşon,
8İssakar oymağından: Suar oğlu Ne-
tanel, 9Zevulun oymağından: Helon
oğlu Eliav, 10Yusufoğulları'ndan Ef-
rayim oymağından: Ammihut oğlu
Elişama, Manaşşe oymağından: Pe-
dahsur oğlu Gamliel, 11Benyamin oy-
mağından: Gidoni oğlu Avidan, 12Dan
oymağından: Ammişadday oğlu Ahi-
ezer, 13Aşer oymağından: Okran oğ-
lu Pagiel, 14Gad oymağından: Deuel
oğlu Elyasaf, 15Naftali oymağından:
Enan oğlu Ahira."

16Bunlar İsrail topluluğundan atan-
mış adamlardı; atalarının soyun-
dan gelen oymak önderleri, İsrail'in
boy başlarıydı. 17Musa'yla Harun ad-
ları bildirilen bu adamları getirttiler.
18-19RAB'bin buyruğu uyarınca ikin-
ci ayın birinci günü bütün halkı topla-
dılar. Yirmi ve daha yukarı yaştakile-
ri boylarına, ailelerine göre birer birer
sayıp adlarını yazdılar. Böylece Musa
Sina Çölü'nde halkın sayımını yaptı.

20İsrail'in ilk oğlu Ruben'in soyun-
dan olanlar: Savaşabilecek durumda
yirmi ve daha yukarı yaştaki bütün
erkekler bağlı oldukları boy ve aileye
göre adlarıyla birer birer kayda geçi-
rildi. 21Ruben oymağından sayılanlar
46 500 kişiydi.

22Şimon'un soyundan olanlar: Sa-
vaşabilecek durumda yirmi ve daha
yukarı yaştaki bütün erkekler bağ-
lı oldukları boy ve aileye göre adla-
rıyla birer birer belirlenip kayda geçi-
rildi. 23Şimon oymağından sayılanlar
59 300 kişiydi.

24Gad'ın soyundan olanlar: Savaşa-
bilecek durumda yirmi ve daha yukarı
yaştakiler bağlı oldukları boy ve aile-
ye göre adlarıyla kayda geçirildi. 25Gad
oymağından sayılanlar 45 650 kişiydi.

26Yahuda'nın soyundan olanlar: Sa-
vaşabilecek durumda yirmi ve daha
yukarı yaştakiler bağlı oldukları boy
ve aileye göre adlarıyla kayda geçi-
rildi. 27Yahuda oymağından sayılan-
lar 74 600 kişiydi.

28İssakar'ın soyundan olanlar: Sa-
vaşabilecek durumda yirmi ve daha
yukarı yaştakiler bağlı oldukları boy
ve aileye göre adlarıyla kayda geçi-
rildi. 29İssakar oymağından sayılan-
lar 54 400 kişiydi.

30Zevulun'un soyundan olanlar: Sa-
vaşabilecek durumda yirmi ve daha
yukarı yaştakiler bağlı oldukları boy
ve aileye göre adlarıyla kayda geçiril-
di. 31Zevulun oymağından sayılanlar
57 400 kişiydi.

32Yusufoğulları'ndan, Efrayim so-
yundan olanlar: Savaşabilecek du-
rumda yirmi ve daha yukarı yaştaki-
ler bağlı oldukları boy ve aileye göre
adlarıyla kayda geçirildi. 33Efrayim
oymağından sayılanlar 40 500 kişiydi.
34Manaşşe'nin soyundan olanlar: Sa-
vaşabilecek durumda yirmi ve daha
yukarı yaştakiler bağlı oldukları boy
ve aileye göre adlarıyla kayda geçiril-
di. 35Manaşşe oymağından sayılanlar
32 200 kişiydi.

36Benyamin'in soyundan olanlar:
Savaşabilecek durumda yirmi ve da-
ha yukarı yaştakiler bağlı oldukları
boy ve aileye göre adlarıyla kayda ge-
çirildi. 37Benyamin oymağından sayı-
lanlar 35 400 kişiydi.

38Dan'ın soyundan olanlar: Savaşa-
bilecek durumda yirmi ve daha yukarı
yaştakiler bağlı oldukları boy ve aile-
ye göre adlarıyla kayda geçirildi. 39Dan
oymağından sayılanlar 62 700 kişiydi.

40Aşer'in soyundan olanlar: Sava-
şabilecek durumda yirmi ve daha yu-
karı yaştakiler bağlı oldukları boy ve
aileye göre adlarıyla kayda geçirildi.
41Aşer oymağından sayılanlar 41 500
kişiydi.

42Naftali'nin soyundan olanlar: Sa-
vaşabilecek durumda yirmi ve daha
yukarı yaştakiler bağlı oldukları boy
ve aileye göre adlarıyla kayda geçi-

rildi. 43Naftali oymağından sayılan-
lar 53 400 kişiydi.
44Musa, Harun ve İsrail'in on iki
önderi tarafından sayılanlar bunlar-
dı. Her önder bağlı olduğu aileyi tem-
sil ediyordu. 45İsrail'de savaşabilecek
durumda yirmi ve daha yukarı yaş-
takilerin tümü bağlı oldukları aileye
göre sayıldılar. 46Sayılanların toplamı
603 550 kişiydi.
47Ne var ki, Levi oymağından olanlar
öbürleriyle birlikte sayılmadı. 48Çünkü
RAB Musa'ya şöyle demişti: 49"Ancak
Levi oymağını sayma, öbür İsrailliler
arasında yaptığın sayıma onları katma.
50Levililer'i Levha Sandığı'nın[b] bulun-
duğu konuttan, eşyalardan ve konuta
ait her şeyden sorumlu kıl. Konutu ve
bütün eşyalarını onlar taşısın; konu-
tun bakımını onlar yapsın, çevresin-
de ordugah kursun. 51Konut taşınırken
onu Levililer toplayacak; konaklana-
cağı zaman da onlar kuracak. Levililer
dışında konuta yaklaşan ölüm cezası-
na çarptırılacak. 52İsrailliler çadırları-
nı bölükler halinde kuracaklar. Herkes
kendi ordugahında, kendi sancağının
altında bulunacak. 53Ancak İsrail top-
luluğunun gazabıma uğramaması için
Levililer Levha Sandığı'nın bulundu-
ğu konutun çevresinde konaklayacak
ve konuta bekçilik edecekler."
54İsrailliler bütün bunları tam tamı-
na RAB'bin Musa'ya buyurduğu gi-
bi yaptılar.

Oymakların Konaklama Düzeni

2 1-2RAB Musa'yla Harun'a, "İsra-
illiler sancaklarının altında, aile
bayraklarıyla Buluşma Çadırı'ndan bi-
raz ötede çepeçevre konaklasın" dedi.
3Doğuda, gündoğusunda konaklayan
bölükler Yahuda ordugahının sancağı-
na bağlı olacak. Yahudaoğulları'nın ön-
deri Amminadav oğlu Nahşon olacak.
4Bölüğünün sayısı 74 600 kişiydi.
5İssakar oymağı onların bitişiğinde
konaklayacak. İssakaroğulları'nın ön-
deri Suar oğlu Netanel olacak. 6Bölü-
ğünün sayısı 54 400 kişiydi.
7Sonra Zevulun oymağı konaklaya-
cak. Zevulunoğulları'nın önderi He-
lon oğlu Eliav olacak. 8Bölüğünün sa-
yısı 57 400 kişiydi.
9Yahuda ordugahına ayrılan bölük-
lerdeki adam sayısı 186 400 kişiydi.
Yola ilk çıkacak olanlar bunlardı.
10Güneyde Ruben ordugahının san-
cağı dikilecek, Ruben'e bağlı bölük-
ler orada konaklayacak. Rubenoğul-
ları'nın önderi Şedeur oğlu Elisur
olacak. 11Bölüğünün sayısı 46 500
kişiydi.
12Şimon oymağı onların bitişiğinde
konaklayacak. Şimonoğulları'nın ön-
deri Surişadday oğlu Şelumiel olacak.
13Bölüğünün sayısı 59 300 kişiydi.
14Sonra Gad oymağı konaklayacak.
Gadoğulları'nın önderi Deuel oğlu
Elyasaf olacak. 15Bölüğünün sayısı
45 650 kişiydi.
16Ruben ordugahına ayrılan bölük-
lerdeki adam sayısı 151 450 kişiy-
di. İkinci sırada yola çıkacak olanlar
bunlardı.
17Buluşma Çadırı ve Levililer'in or-
dugahı göç sırasında öbür ordugah-
ların ortasında yola çıkacak. Herkes
konakladığı düzende kendi sancağı
altında göç edecek.
18Batıda Efrayim ordugahının san-
cağı dikilecek, Efrayim'e bağlı bö-
lükler orada konaklayacak. Efrayim-
oğulları'nın önderi Ammihut oğlu
Elişama olacak. 19Bölüğünün sayısı
40 500 kişiydi.
20Manaşşe oymağı onlara bitişik
olacak. Manaşşeoğulları'nın önderi
Pedahsur oğlu Gamliel olacak. 21Bö-
lüğünün sayısı 32 200 kişiydi.
22Sonra Benyamin oymağı konak-
layacak. Benyaminoğulları'nın önde-

b ***1:50*** "Levha Sandığı": Antlaşma Sandığı diye de bilinir.

ri Gidoni oğlu Avidan olacak. [23]Bölü-
ğünün sayısı 35 400 kişiydi.
[24]Efrayim ordugahına ayrılan bö-
lüklerdeki adam sayısı 108 100 kişiydi.
Üçüncü olarak bunlar yola çıkacak.
[25]Kuzeyde Dan ordugahının sancağı
dikilecek, Dan'a bağlı bölükler orada
konaklayacak. Danoğulları'nın önde-
ri Ammişadday oğlu Ahiezer olacak.
[26]Bölüğünün sayısı 62 700 kişiydi.
[27]Aşer oymağı onların bitişiğinde
konaklayacak. Aşeroğulları'nın önde-
ri Okran oğlu Pagiel olacak. [28]Bölü-
ğünün sayısı 41 500 kişiydi.
[29]Sonra Naftali oymağı konaklaya-
cak. Naftalioğulları'nın önderi Enan
oğlu Ahira olacak. [30]Bölüğünün sa-
yısı 53 400 kişiydi.
[31]Dan ordugahına ayrılan adamların
sayısı 157 600 kişiydi. Kendi sancak-
ları altında en son onlar yola çıkacak.
[32]Ailelerine göre sayılan İsrailli-
ler bunlardı. Ordugahlardaki bütün
bölüklerin toplamı 603 550 kişiydi.
[33]RAB'bin Musa'ya verdiği buyruk
uyarınca Levililer öbür İsrailliler'le
birlikte sayılmadı.
[34]Böylece İsrailliler RAB'bin Mu-
sa'ya buyurduğu gibi yaptılar. San-
cakları altında ordugah kurdular. Göç
ederken de herkes boyu ve ailesiyle
birlikte yola çıktı.

Levililer'in Görevleri

3 RAB Sina Dağı'nda Musa'ya ses-
lendiği sırada Harun'la Musa'nın
çocukları şunlardı. [2]Harun'un oğulla-
rı: İlk oğlu Nadav, Avihu, Elazar, İta-
mar. [3]Harun'un kâhin[c] atanıp meshe-
dilen* oğulları bunlardı. [4]Nadav'la
Avihu Sina Çölü'nde RAB'bin önünde
kurallara aykırı bir ateş sunarken öl-
düler. Oğulları yoktu. Elazar'la İtamar
babaları Harun'un yanında kâhinlik
ettiler.
[5]RAB Musa'ya şöyle dedi: [6]"Kâhin
Harun'a yardım etmek üzere Levi oy-
mağını çağırıp görevlendir. [7]Buluşma
Çadırı'nda Harun'la bütün topluluk
adına konutla ilgili hizmeti yürüt-
sünler. [8]Buluşma Çadırı'ndaki bütün
eşyalardan sorumlu olacak, İsrailliler
adına konuta ilişkin hizmeti yerine ge-
tirecekler. [9]Levililer'i Harun'la oğulla-
rının hizmetine ver. İsrailliler arasın-
da tümüyle onun hizmetine ayrılanlar
onlardır. [10]Kâhinlik görevini sürdür-
mek üzere Harun'la oğullarını görev-
lendir. Kutsal yere onlardan başka her
kim yaklaşırsa öldürülecektir."
[11]RAB Musa'ya şöyle dedi: [12]"İşte
İsrailli kadınların doğurduğu ilk er-
kek çocukların yerine İsrailliler ara-
sından Levililer'i seçtim. Onlar benim
olacaktır. [13]Çünkü bütün ilk doğan-
lar benimdir. Mısır'da ilk doğanların
hepsini yok ettiğim gün, İsrail'de in-
san olsun hayvan olsun bütün ilk do-
ğanları kendime ayırdım. Onlar be-
nim olacak. Ben RAB'bim."
[14]RAB Musa'ya Sina Çölü'nde şöy-
le dedi: [15]"Levioğulları'nı ailelerine ve
boylarına göre say. Bir aylık ve daha
yukarı yaştaki her erkeği sayacaksın."
[16]Böylece Musa RAB'bin buyruğu
uyarınca onları saydı.
[17]Levi'nin oğullarının adları şunlar-
dı: Gerşon, Kehat, Merari. [18]Gerşon'un
boy başı olan oğulları şunlardı: Livni,
Şimi. [19]Kehat'ın boy başı olan oğul-
ları: Amram, Yishar, Hevron, Uzzi-
el. [20]Merari'nin boy başı olan oğulla-
rı: Mahli, Muşi. Ailelerine göre Levi
boyları bunlardı.
[21]Livni ve Şimi boyları Gerşon so-
yundandı. Gerşon boyları bunlardı.

c *3:3* "Kâhin": Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrı'ya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli. Kâhinin büyücülük, falcılık, sihirbazlık, gaipten haber vermek gibi işlerle uğraşması söz konusu değildi. Bu uygulamalar Yas.18:9-14 ayetlerinde yasaklanmıştır.
3:2 Say.26:60 **3:4** Lev.10:1-2; Say.26:61 **3:13** Çık.13:2

22 Bir aylık ve daha yukarı yaştaki bütün erkeklerin sayısı 7 500'dü. 23 Gerşon boyları batıda konutun arkasında konaklayacaktı. 24 Gerşon'a bağlı ailelerin önderi Lael oğlu Elyasaf'tı. 25 Buluşma Çadırı'nda Gerşonoğulları konuttan, çadırın örtüsünden, Buluşma Çadırı'nın girişindeki perdeden, 26 konutla sunağı çevreleyen avlunun perdelerinden, avlunun girişindeki perdeyle iplerden ve bunların kullanımından sorumlu olacaktı.

27 Amram, Yishar, Hevron ve Uzziel boyları Kehat soyundandı. Kehat boyları bunlardı. 28 Bir aylık ve daha yukarı yaştaki bütün erkeklerin sayısı 8 600'dü. Bunlar kutsal yerden sorumluydular. 29 Kehat boyları konutun güney yanında konaklayacaktı. 30 Kehat boylarına bağlı ailelerin önderi Uzziel oğlu Elisafan'dı. 31 Kehatlılar Antlaşma Sandığı'ndan*, masayla kandillikten, sunaklardan, kutsal yerin eşyalarından, perdeden ve bunların kullanımından sorumlu olacaktı. 32 Levili önderlerin başı Kâhin Harun'un oğlu Elazar olacak, kutsal yerden sorumlu olanları o yönetecekti.

33 Mahli ve Muşi boyları Merari soyundandı. Merari boyları bunlardı. 34 Bir aylık ve daha yukarı yaştaki bütün erkeklerin sayısı 6 200'dü. 35 Merari boylarına bağlı ailelerin önderi Avihayil oğlu Suriel'di. Merari boyları konutun kuzey yanında konaklayacaktı. 36 Merarioğulları konutun çerçevelerinden, kirişlerinden, direklerinden, tabanlarından, takımlarından ve bunların kullanımından, 37 konutu çevreleyen avlunun direkleriyle tabanlarından, kazıklarıyla iplerinden sorumlu olacaktı.

38 Musa, Harun ve oğulları konutun önünde, gündoğusu yönünde Buluşma Çadırı'nın önünde konaklayacaklardı. İsrailliler adına kutsal yerin bakımından sorumlu olacaklardı. Kutsal yere başka her kim yaklaşırsa öldürülecekti.

39 RAB'bin buyruğu uyarınca Musa'yla Harun'un Levili boylardan saydıkları bir aylık ve daha yukarı yaştaki bütün erkeklerin sayısı 22 000'di.

40 Sonra RAB Musa'ya, "İsrailliler'in bir aylık ve daha yukarı yaştaki ilk doğan bütün erkeklerini say, adlarını yaz" dedi, 41 "İsrailliler'in bütün ilk doğanlarının yerine Levililer'i, yine İsrailliler'in ilk doğan hayvanlarının yerine Levililer'in hayvanlarını bana ayır. Ben RAB'bim."

42 Böylece Musa, RAB'bin buyurduğu gibi, İsrailliler arasında ilk doğanların tümünü saydı. 43 Adlarıyla yazılan, ilk doğan bir aylık ve daha yukarı yaştaki erkeklerin sayısı 22 273'tü.

44 RAB Musa'ya şöyle dedi: 45 "İsrailliler'in ilk doğanları yerine Levililer'i, hayvanları yerine de Levililer'in hayvanlarını ayır. Levililer benim olacak. Ben RAB'bim. 46 İsrailliler'in ilk doğanlarından olup Levililer'in sayısını aşan 273 kişi için bedel alacaksın. 47 Adam başına beşer şekel[ç] al. Kutsal yerin yirmi geradan[d] oluşan şekelini ölçü tut. 48 Levililer'in sayısını aşanlardan bedel olarak alınan parayı Harun'la oğullarına ver."

49 Böylece Musa, bedeli Levililer olanların sayısını aşan İsrailliler'den bedel parasını aldı. 50 İsrailliler'in ilk doğanlarından 1 365 kutsal yerin şekeli[e] aldı. 51 RAB'bin sözü uyarınca, RAB'bin kendisine buyurduğu gibi, bedel parasını Harun'la oğullarına verdi.

Kehatoğulları'nın Görevleri

4 1-2 RAB Musa'yla Harun'a, "Levi oymağında Kehatoğulları'na bağlı boy ve aileler arasında sayım yapın"

ç *3:47* "Beş kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 50 gr. gümüş. d *3:47* "Yirmi gera": Yaklaşık 10 gr. gümüş. e *3:50* "1 365 kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 13.7 kg.

dedi, 3 “Buluşma Çadırı'nda hizmet et-
meye[f] gelen otuz ile elli yaş arasında-
ki adamların hepsini sayın.
4 “Kehatoğulları'nın Buluşma Ça-
dırı'ndaki görevi şudur: En kutsal eş-
yaları taşımak. 5 Ordugah taşınacağı
zaman Harun'la oğulları gelip böl-
me perdesini indirecekler ve Levha
Sandığı'nı bununla örtecekler. 6 Son-
ra üzerine deri[g] bir örtü geçirecek, üs-
tüne de salt lacivert bir bez serecek,
sırıklarını yerine koyacaklar.
7 “Kutsal masanın üzerine lacivert
bir bez serip üzerine tabakları, sahan-
ları, tasları, dökmelik sunu testileri-
ni koyacaklar. Masada sürekli ekmek
bulunmasını sağlayacaklar. 8 Bunla-
rın üzerine kırmızı bir bez serip de-
ri[g] bir örtüyle örtecek, sırıklarını ye-
rine koyacaklar.
9 “Işık veren kandilliği, kandillerini,
fitil maşalarını, tablalarını ve zeytin-
yağı için kullanılan kaplarını lacivert
bir bezle örtecekler. 10 Kandillikle ta-
kımlarını deri[g] bir örtüye sarıp sedye-
nin üzerine koyacaklar.
11 “Altın sunağın üzerine lacivert
bir bez serip üzerine deri[g] bir örtü
örtecek, sırıklarını yerine koyacak-
lar. 12 Kutsal yerde kullanılan bütün
eşyaları lacivert bir beze sarıp deri[g]
bir örtüyle örtecek, sedyenin üzeri-
ne koyacaklar. 13 Sunaktan yağı, külü
kaldıracak, sunağı mor bir bezle ör-
tecekler. 14 Sonra üzerine hizmet için
kullanılan bütün takımları, ateş kap-
larını, büyük çatalları, kürekleri, ça-
nakları yerleştirip deri[g] bir örtüyle ör-
tecek, sırıklarını yerine koyacaklar.
15 “Ordugah başka yere taşınırken
Harun'la oğulları kutsal yere ait bü-
tün eşyaları ve takımları örtmeyi bi-
tirdikten sonra, Kehatoğulları onla-
rı taşımaya gelecekler. Ölmemek için
kutsal eşyalara dokunmayacaklar. Bu-
luşma Çadırı'ndaki bu eşyaların taşın-
ması Kehatoğulları'nın sorumluluğu
altındadır.
16 “Kâhin Harun oğlu Elazar ışık
için zeytinyağından, güzel kokulu bu-
hurdan, günlük tahıl sunusundan* ve
mesh yağından –konuttan ve içindeki
her şeyden– kutsal yerle eşyalarından
sorumlu olacaktır.”
17 RAB Musa'yla Harun'a şöyle de-
di: 18 “Kehat boylarının Levililer'in
arasından yok olmasına yol açma-
yın. 19 En kutsal eşyalara yaklaşınca
ölmemeleri için şöyle yapın: Harun'la
oğulları kutsal yere girecek, her ada-
mı göreceği işe atayıp ne taşıyacağı-
nı bildirecek. 20 Ancak Kehatoğulları
içeri girip bir an bile kutsal eşyalara
bakmamalı, yoksa ölürler.”

Gerşonoğulları'nın Görevleri

21 RAB Musa'ya şöyle dedi: 22 “Ger-
şonoğulları'nı da boylarına, aileleri-
ne göre say. 23 Buluşma Çadırı'ndaki
işlerde çalışabilecek otuz ile elli yaş
arasındaki bütün erkekleri say.
24 “Hizmet etmek ve yük taşımak
konusunda Gerşon boylarının sorum-
luluğu şudur: 25-26 Konutun perdeleri-
ni, Buluşma Çadırı'nı ve örtüsünü,
üzerindeki deri[h] örtüyü, Buluşma
Çadırı'nın girişindeki perdeyi, ko-
nutla sunağı çevreleyen avlunun per-
delerini, girişindeki perdeyi, ipleri ve
bu amaçla kullanılan bütün eşyaları
taşıyacaklar. Bu konuda gereken her
şeyi Gerşonoğulları yapacak. 27 Yapa-
cakları bütün hizmetler –yük taşıma
ya da başka bir iş– Harun'la oğulları-
nın yönetimi altında yapılacaktır. Ta-
şıyacakları yükten Gerşonoğulları'nı
sorumlu tutacaksınız. 28 Gerşon boy-
larının Buluşma Çadırı'yla ilgili göre-

f ***4:3*** “Hizmet etmeye”: İbranice “Savaşta görev almak” anlamına da gelebilir. Aynı ifade şu ayetlerde geçiyor: 4:23,30,34-35,38-39,42-43 ve 8:24,25. **g** ***4:6,8,10,11,12,14*** “Deri”: Yunus balığı derisi olabilir. **h** ***4:25-26*** “Deri”: Yunus balığı derisi olabilir.

vi budur. Kâhin Harun oğlu İtamar'ın
yönetimi altında hizmet edecekler."

Merarioğulları'nın Görevleri

29"Boylarına ve ailelerine göre Me-
rarioğulları'nı say. 30Buluşma Çadı-
rı'ndaki işlerde çalışabilecek otuz ile
elli yaş arasındaki bütün erkekleri say.
31Buluşma Çadırı'nda hizmet ederken
şunları yapacaklar: Konutun çerçeve-
lerini, kirişlerini, direklerini, taban-
larını, 32çadırı çevreleyen avlunun
direkleriyle tabanlarını, kazıklarını,
iplerini ve bunların kullanımıyla ilgi-
li bütün eşyaları taşıyacaklar. Herkesi
yapacağı belirli işe ata. 33Merari boy-
larının Buluşma Çadırı'yla ilgili göre-
vi budur. Kâhin Harun oğlu İtamar'ın
yönetimi altında hizmet edecekler."

Levililer'in Sayımı

34-35Musa, Harun ve topluluğun ön-
derleri, boylarına ve ailelerine göre
Kehatoğulları'nı, Buluşma Çadırı'ndaki
işlerde çalışabilecek otuz ile elli yaş
arasındaki bütün erkekleri saydılar.
36Boylarına göre sayılanlar 2 750 kişiy-
di. 37Buluşma Çadırı'nda hizmet gören
Kehat boylarından sayılanlar bunlardı.
RAB'bin Musa'ya verdiği buyruk uya-
rınca Musa'yla Harun onları saydılar.

38-39Gerşonoğulları'ndan boylarına ve
ailelerine göre Buluşma Çadırı'ndaki
işlerde çalışabilecek otuz ile elli yaş
arasındaki bütün erkekleri saydılar.
40Boylarına ve ailelerine göre sayılan-
lar 2 630 kişiydi. 41Buluşma Çadırı'nda
hizmet gören Gerşon boylarından sayı-
lanlar bunlardı. RAB'bin buyruğu uya-
rınca Musa'yla Harun onları saydılar.

42-43Merari boylarına ve ailelerine
göre Buluşma Çadırı'ndaki işlerde ça-
lışabilecek otuz ile elli yaş arasındaki
bütün erkekleri saydılar. 44Boylarına
göre sayılanlar 3 200 kişiydi. 45Bu-
luşma Çadırı'nda hizmet gören Me-
rari boylarından sayılanlar bunlardı.
RAB'bin Musa'ya verdiği buyruk uya-
rınca Musa'yla Harun onları saydılar.

46-47Böylece Musa, Harun ve İsra-
il önderleri, boylarına ve ailelerine
göre Levililer'i, Buluşma Çadırı'nda
hizmet gören ve yük taşıma işini ya-
pan otuz ile elli yaş arasındaki bütün
erkekleri saydılar. 48Sayılanlar 8 580
kişiydi. 49RAB'bin Musa'ya verdi-
ği buyruk uyarınca, herkes yapacağı
hizmete ve taşıyacağı yüke göre atan-
dı. Böylece RAB'bin Musa'ya verdiği
buyruk uyarınca yazıldılar.

Topluluğu Temiz Tutmak

5 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2"İsrail
halkına de ki, deri hastalığı veya
akıntısı olan ya da ölüye dokunduğun-
dan kirli sayılan herkesi ordugahın
dışına çıkarsınlar. 3Erkeği de kadını
da çıkaracaksınız. Aralarında yaşa-
dığım ordugahlarını kirletmemeleri
için onları ordugahın dışına çıkara-
caksınız." 4İsrail halkı denileni yapa-
rak RAB'bin Musa'ya buyurduğu gibi
onları ordugahın dışına çıkardı.

5RAB Musa'ya şöyle dedi: 6"İsrail
halkına de ki, 'Bir erkek ya da kadın,
insanın işleyebileceği günahlardan bi-
rini işler, RAB'be ihanet ederse o kişi
suçlu sayılır. 7İşlediği günahı itiraf et-
meli. Karşılığını, beşte birini üzerine
ekleyerek suç işlediği kişiye ödeyecek.
8Eğer kişinin işlenen suçun karşılığını
alacak bir yakını yoksa, suçun karşılığı
RAB'be ait olacak. Günahın bağışlan-
ması için sunulan bağışlamalık koçla
birlikte suçun karşılığı da kâhine ve-
rilecek. 9İsrail halkının kâhine sundu-
ğu kutsal armağanların bağış kısımla-
rı kâhinin olacak. 10Herkesin kendine
ayırdığı sunular kendinin, ama kâhine
verdikleri kâhinin olacaktır.' "

11RAB Musa'ya şöyle dedi: 12"İsrail
halkına de ki, 'Eğer bir adamın karı-

5:5-8 Lev.6:1-7

sı yoldan çıkar, ona ihanet eder, 13baş-
ka bir adamla yatar, kirlendiği halde
bu olayı kocasından gizlerse ve tanık
olmadığı için kadının yaptığı ortaya
çıkmazsa, 14koca karısını kıskanır,
ona karşı yüreğinde kuşku uyanırsa,
kadın suçluysa ya da suçlu olmadığı
halde kocası onu kıskanır, ona kar-
şı yüreğinde kuşku uyanırsa, 15adam
karısını kâhine götürecek. Karısı için
sunu olarak onda bir efa arpa unu[1] ala-
cak. Üzerine zeytinyağı dökmeyecek,
günnük koymayacak. Çünkü bu kıs-
kançlık sunusudur. Suçu anımsatan
anımsatma sunusudur.

16" 'Kâhin kadını öne çağırıp RAB-
bin önünde durmasını sağlayacak.
17Sonra, toprak bir kabın içine kutsal
su koyacak. Konutun kurulu olduğu
yerden biraz toprak alıp suya katacak.
18Kadını RAB'bin önünde durdurduk-
tan sonra onun saçını açacak, anımsat-
ma sunusu, yani kıskançlık sunusunu
eline verecek. Kendisi de lanet getiren
acı suyu elinde tutacak. 19Sonra kadı-
na ant içirtip şöyle diyecek: Eğer başka
bir adam seninle yatmadıysa, kocan-
la evliyken yoldan çıkıp günah işle-
mediysen, lanet getiren bu acı su sana
zarar vermesin. 20Ama kocanla evliy-
ken yoldan çıkıp başka biriyle yatarak
günah işlediysen 21–kâhin kadına la-
net andı içirtip şöyle diyecek– RAB
sana eriyen kalça, şişen karın versin.
RAB halkın arasında seni lanetli ve
iğrenç duruma düşürsün. 22Lanet ge-
tiren bu su karnına girince karnını şi-
şirsin, kalçanı eritsin.

" 'O zaman kadın, Amin, amin,
diyecek.

23" 'Kâhin bu lanetleri bir kitaba ya-
zıp acı suda yıkayacak. 24Lanet geti-
ren acı suyu kadına içirecek. Su ka-
dının içine girince acılık verecek.
25Kâhin kadının elinden kıskançlık
sunusunu alacak, RAB'bin huzurun-
da salladıktan sonra sunağa getirecek.
26Kadının anma payı olarak sunudan
bir avuç alıp sunakta yakacak. Son-
ra kadına suyu içirecek. 27Eğer kadın
kocasına ihanet etmiş, kendini kirlet-
mişse, lanet getiren suyu içince acı
duyacak; karnı şişip kalçası eriyecek.
Halkı arasında lanetli olacak. 28Ama
kendini kirletmemişse, temizse, zarar
görmeyecek, çocuk doğurabilecek.

29" 'Kıskançlık yasası budur. Bir
kadın yoldan çıkar, kocasıyla evliy-
ken kendini kirletirse, 30ya da bir ko-
ca karısını kıskanır, ona karşı yüre-
ğinde kuşku uyanırsa, kâhin kadını
RAB'bin önünde durduracak, bu ya-
sayı ona uygulayacak. 31Kocası her-
hangi bir suçtan suçsuz sayılacak, ka-
dınsa suçunun cezasını çekecek.' "

Rab'bin Adanmışı

6 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2"İsrail
halkına de ki, 'Eğer bir erkek ya
da kadın RAB'be adanmış kişi* olarak
RAB'be özel bir adak adamak, kendi-
ni RAB'be adamak isterse, 3şaraptan
ya da herhangi bir içkiden kaçınacak,
şaraptan ya da başka içkilerden yapıl-
mış sirke içmeyecek. Üzüm suyu da
içmeyecek. Yaş ya da kuru üzüm ye-
meyecek. 4RAB'be adanmışlığı süre-
since çekirdekten kabuğuna dek asma-
nın ürününden hiçbir şey yemeyecek.

5" 'RAB'be adanmışlığı süresince
başına ustura değmeyecek. Kendini
RAB'be adadığı günler tamamlanın-
caya dek kutsal olacak, saçını uzata-
cak. 6Kendini RAB'be adadığı günler
boyunca ölüye yaklaşmayacak. 7Anne-
si, babası, erkek ya da kız kardeşi ölse
bile onlar için kendini kirletmeyecek.
Çünkü kendini Tanrısı'na adama sim-
gesi başı üzerindedir. 8Adanmışlığı sü-
resince RAB için kutsal olacaktır.

[1] *5:15* "Onda bir efa arpa unu": Yaklaşık 1.5 kg.
6:3 Luk.1:15

9" 'Eğer ansızın yanında biri ölür,
adamış olduğu başını kirletirse, te-
mizlendiği gün, yedinci gün saçını
tıraş edecek. 10Sekizinci gün Buluş-
ma Çadırı'nın giriş bölümünde kâhine
iki kumru ya da iki güvercin sunacak.
11Kâhin birini günah sunusu*, öbü-
rünü yakmalık sunu* olarak sunacak.
Böylece ölünün yanında bulunmakla
kirlenen adam arınacak. O gün başını
yeniden adayacak. 12Adanmışlığı sü-
resince kendini RAB'be yeniden ada-
yacak. Suç sunusu* olarak bir yaşında
bir erkek kuzu getirecek. Önceki gün-
ler sayılmayacak, çünkü adanmışlığı
kirlenmiş sayıldı.

13" 'Adanmış kişi için yasa şudur:
Kendini adamış olduğu günler tamam-
lanınca, Buluşma Çadırı'nın giriş bö-
lümüne getirilecek. 14Orada RAB'be
sunularını sunacak: Yakmalık sunu
için bir yaşında kusursuz bir erkek ku-
zu, günah sunusu olarak bir yaşında
kusursuz bir dişi kuzu, esenlik sunu-
su* için kusursuz bir koç, 15tahıl sunu-
su* ve dökmelik sunularla birlikte bir
sepet mayasız ekmek, ince undan zey-
tinyağıyla yoğrulmuş pideler, üzerine
yağ sürülmüş mayasız yufkalar.

16" 'Kâhin bunları günah sunusu ve
yakmalık sunu olarak RAB'bin önün-
de sunacak. 17Esenlik kurbanı olarak
da koçu mayasız ekmek sepetiyle bir-
likte RAB'be sunacak. İlgili tahıl ve
dökmelik sunuları da sunacak.

18" 'Sonra adanmış kişi Buluşma
Çadırı'nın giriş bölümünde adadığı
saçını tıraş edecek, saçını alıp esenlik
kurbanının altındaki ateşe koyacak.

19" 'Adanmış kişi adadığı saçını tıraş
ettikten sonra, kâhin koçun haşlanmış
budunu, sepetten alacağı mayasız pide
ve mayasız yufkayla birlikte adanmış
kişinin eline koyacak. 20Sonra salla-
malık sunu olarak RAB'bin huzurun-
da bunları sallayacak. Bunlar sallanan
döş ve bağış olarak sunulan butla bir-
likte kutsaldır, kâhin için ayrılacak-
tır. Bundan sonra adanmış kişi şarap
içebilir.

21" 'Adak adayan adanmış kişiy-
le ilgili yasa budur. RAB'be sunaca-
ğı sunu adağı uyarınca olacak. Elin-
den geldiğince daha fazlasını verebilir.
Adanmışlıkla ilgili yasa uyarınca ada-
dığı adağı yerine getirmelidir.' "

Kâhinin Yapacağı Kutsama

22RAB Musa'ya şöyle dedi: 23"Ha-
run'la oğullarına de ki, 'İsrail halkı-
nı şöyle kutsayacaksınız. Onlara di-
yeceksiniz ki,

24 RAB sizi kutsasın
Ve korusun;
25 RAB aydın yüzünü size göstersin
Ve size lütfetsin;
26 RAB yüzünü size çevirsin
Ve size esenlik versin.'

27"Böylece kâhinler İsrail halkını
adımı anarak kutsayacaklar. Ben de
onları kutsayacağım."

Önderlerin Rab'be Verdiği Armağanlar

7 Musa konutu bitirdiği gün onu
meshetti*. Onu ve içindeki bütün
eşyaları, sunağı ve bütün takımları-
nı da meshedip adadı. 2-3Sonra İsrail
ileri gelenleri, sayılanlardan sorum-
lu olan aile ve oymak önderleri arma-
ğanlar sundular. RAB'be armağan
olarak üstü kapalı altı araba ve on iki
öküz getirdiler: Her iki önder için bir
araba, her önder için bir öküz. Bu ar-
mağanları konutun önüne getirdiler.

4-5Sonra RAB Musa'ya, "Bunla-
rı Buluşma Çadırı'ndaki hizmetlerde
kullanılmak üzere onlardan alıp yapa-
cakları işe göre Levililer'e ver" dedi.

6Musa arabaları, öküzleri alıp Le-
vililer'e verdi. 7Yapacakları işe göre
Gerşonoğulları'na iki arabayla dört

6:13-21 Elç.21:23-24

öküz, 8 Merarioğulları'na da dört ara-
bayla sekiz öküz verdi. Bunlar Kâhin
Harun oğlu İtamar'ın sorumluluğu al-
tında yapıldı. 9 Kehatoğulları'na ise bir
şey vermedi. Çünkü onların görevi
kutsal eşyaları omuzlarında taşımaktı.
10 Meshedilen sunağın adanma-
sı için önderler armağanlarını suna-
ğın önüne getirdiler. 11 Çünkü RAB
Musa'ya, "Sunağın adanması için her
gün bir önder kendi armağanını suna-
cak" demişti.
12 Birinci gün Yahuda oymağından
Amminadav oğlu Nahşon armağan-
larını sundu. 13 Getirdiği armağanlar
şunlardı: 130 kutsal yerin şekeli[i] ağır-
lığında gümüş bir tabak, yetmiş şekel[j]
ağırlığında gümüş bir çanak –ikisi de
tahıl sunusu* için zeytinyağıyla yoğ-
rulmuş ince un doluydu– 14 buhur do-
lu on şekel[k] ağırlığında altın bir ta-
bak; 15 yakmalık sunu* için bir boğa,
bir koç, bir yaşında bir erkek kuzu;
16 günah sunusu* için bir teke; 17 esen-
lik kurbanı için iki sığır, beş koç, beş
teke, bir yaşında beş kuzu. Ammina-
dav oğlu Nahşon'un getirdiği arma-
ğanlar bunlardı.
18 İkinci gün İssakar oymağı önderi
Suar oğlu Netanel armağanlarını sun-
du. 19 Getirdiği armağanlar şunlardı:
130 kutsal yerin şekeli ağırlığında
gümüş bir tabak, yetmiş şekel ağırlı-
ğında gümüş bir çanak –ikisi de tahıl
sunusu için zeytinyağıyla yoğrulmuş
ince un doluydu– 20 buhur dolu on şe-
kel ağırlığında altın bir tabak; 21 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 22 günah sunu-
su için bir teke; 23 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında
beş kuzu. Suar oğlu Netanel'in getir-
diği armağanlar bunlardı.

24 Üçüncü gün Zevulun oymağı ön-
deri Helon oğlu Eliav armağanlarını
sundu. 25 Getirdiği armağanlar şunlar-
dı: 130 kutsal yerin şekeli ağırlığında
gümüş bir tabak, yetmiş şekel ağırlı-
ğında gümüş bir çanak –ikisi de tahıl
sunusu için zeytinyağıyla yoğrulmuş
ince un doluydu– 26 buhur dolu on şe-
kel ağırlığında altın bir tabak; 27 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 28 günah sunu-
su için bir teke; 29 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında
beş kuzu. Helon oğlu Eliav'ın getirdi-
ği armağanlar bunlardı.
30 Dördüncü gün Ruben oymağı ön-
deri Şedeur oğlu Elisur armağanlarını
sundu. 31 Getirdiği armağanlar şunlar-
dı: 130 kutsal yerin şekeli ağırlığında
gümüş bir tabak, yetmiş şekel ağırlı-
ğında gümüş bir çanak –ikisi de tahıl
sunusu için zeytinyağıyla yoğrulmuş
ince un doluydu– 32 buhur dolu on şe-
kel ağırlığında altın bir tabak; 33 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 34 günah sunu-
su için bir teke; 35 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında
beş kuzu. Şedeur oğlu Elisur'un getir-
diği armağanlar bunlardı.
36 Beşinci gün Şimon oymağı önde-
ri Surişadday oğlu Şelumiel armağan-
larını sundu. 37 Getirdiği armağanlar
şunlardı: 130 kutsal yerin şekeli ağır-
lığında gümüş bir tabak, yetmiş şekel
ağırlığında gümüş bir çanak –ikisi de
tahıl sunusu için zeytinyağıyla yoğrul-
muş ince un doluydu– 38 buhur dolu on
şekel ağırlığında altın bir tabak; 39 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 40 günah sunu-
su için bir teke; 41 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında

i *7:13* "130 kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 1.3 kg. Aynı ifade 19,25,31,37,43,49,55,61,67,73,79,85 ayetlerinde de geçer. **j** *7:13* "Yetmiş şekel": Yaklaşık 700 gr. Aynı ifade 19,25,31,37,43,49,55, 61,67,73,79,85 ayetlerinde de geçer. **k** *7:14* "On şekel": Yaklaşık 100 gr. Aynı ifade 20,26,32,3 8,44,50,56,62,68,74,80,86 ayetlerinde de geçer.

beş kuzu. Surişadday oğlu Şelumiel'in
getirdiği armağanlar bunlardı.
42 Altıncı gün Gad oymağı önde-
ri Deuel oğlu Elyasaf armağanlarını
sundu. 43 Getirdiği armağanlar şunlar-
dı: 130 kutsal yerin şekeli ağırlığında
gümüş bir tabak, yetmiş şekel ağırlı-
ğında gümüş bir çanak –ikisi de tahıl
sunusu için zeytinyağıyla yoğrulmuş
ince un doluydu– 44 buhur dolu on şe-
kel ağırlığında altın bir tabak; 45 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 46 günah sunu-
su için bir teke; 47 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında
beş kuzu. Deuel oğlu Elyasaf'ın getir-
diği armağanlar bunlardı.
48 Yedinci gün Efrayim oymağı ön-
deri Ammihut oğlu Elişama armağan-
larını sundu. 49 Getirdiği armağanlar
şunlardı: 130 kutsal yerin şekeli ağır-
lığında gümüş bir tabak, yetmiş şekel
ağırlığında gümüş bir çanak –ikisi de
tahıl sunusu için zeytinyağıyla yoğrul-
muş ince un doluydu– 50 buhur dolu on
şekel ağırlığında altın bir tabak; 51 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 52 günah sunu-
su için bir teke; 53 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında
beş kuzu. Ammihut oğlu Elişama'nın
getirdiği armağanlar bunlardı.
54 Sekizinci gün Manaşşe oymağı ön-
deri Pedahsur oğlu Gamliel armağan-
larını sundu. 55 Getirdiği armağanlar
şunlardı: 130 kutsal yerin şekeli ağır-
lığında gümüş bir tabak, yetmiş şekel
ağırlığında gümüş bir çanak –ikisi de
tahıl sunusu için zeytinyağıyla yoğrul-
muş ince un doluydu– 56 buhur dolu on
şekel ağırlığında altın bir tabak; 57 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 58 günah sunu-
su için bir teke; 59 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşın-
da beş kuzu. Pedahsur oğlu Gamliel'in
getirdiği armağanlar bunlardı.
60 Dokuzuncu gün Benyamin oy-
mağı önderi Gidoni oğlu Avidan ar-
mağanlarını sundu. 61 Getirdiği ar-
mağanlar şunlardı: 130 kutsal yerin
şekeli ağırlığında gümüş bir tabak,
yetmiş şekel ağırlığında gümüş bir
çanak –ikisi de tahıl sunusu için zey-
tinyağıyla yoğrulmuş ince un doluy-
du– 62 buhur dolu on şekel ağırlığında
altın bir tabak; 63 yakmalık sunu için
bir boğa, bir koç, bir yaşında bir er-
kek kuzu; 64 günah sunusu için bir te-
ke; 65 esenlik kurbanı için iki sığır, beş
koç, beş teke, bir yaşında beş kuzu.
Gidoni oğlu Avidan'ın getirdiği arma-
ğanlar bunlardı.
66 Onuncu gün Dan oymağı önderi
Ammişadday oğlu Ahiezer armağan-
larını sundu. 67 Getirdiği armağanlar
şunlardı: 130 kutsal yerin şekeli ağır-
lığında gümüş bir tabak, yetmiş şekel
ağırlığında gümüş bir çanak –ikisi de
tahıl sunusu için zeytinyağıyla yoğ-
rulmuş ince un doluydu– 68 buhur do-
lu on şekel ağırlığında altın bir tabak;
69 yakmalık sunu için bir boğa, bir koç,
bir yaşında bir erkek kuzu; 70 günah
sunusu için bir teke; 71 esenlik kurba-
nı için iki sığır, beş koç, beş teke, bir
yaşında beş kuzu. Ammişadday oğ-
lu Ahiezer'in getirdiği armağanlar
bunlardı.
72 On birinci gün Aşer oymağı ön-
deri Okran oğlu Pagiel armağanlarını
sundu. 73 Getirdiği armağanlar şunlar-
dı: 130 kutsal yerin şekeli ağırlığında
gümüş bir tabak, yetmiş şekel ağırlı-
ğında gümüş bir çanak –ikisi de tahıl
sunusu için zeytinyağıyla yoğrulmuş
ince un doluydu– 74 buhur dolu on şe-
kel ağırlığında altın bir tabak; 75 yak-
malık sunu için bir boğa, bir koç, bir
yaşında bir erkek kuzu; 76 günah sunu-
su için bir teke; 77 esenlik kurbanı için
iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında
beş kuzu. Okran oğlu Pagiel'in getir-
diği armağanlar bunlardı.

[78]On ikinci gün Naftali oymağı önderi Enan oğlu Ahira armağanlarını sundu. [79]Getirdiği armağanlar şunlardı: 130 kutsal yerin şekeli ağırlığında gümüş bir tabak, yetmiş şekel ağırlığında gümüş bir çanak –ikisi de tahıl sunusu için zeytinyağıyla yoğrulmuş ince un doluydu– [80]buhur dolu on şekel ağırlığında altın bir tabak; [81]yakmalık sunu için bir boğa, bir koç, bir yaşında bir erkek kuzu; [82]günah sunusu için bir teke; [83]esenlik kurbanı için iki sığır, beş koç, beş teke, bir yaşında beş kuzu. Enan oğlu Ahira'nın getirdiği armağanlar bunlardı.

[84]Sunak meshedildiğinde İsrail önderlerinin adanması için sunduğu armağanlar şunlardı: On iki gümüş tabak, on iki gümüş çanak, on iki altın tabak; [85]her gümüş tabağın ağırlığı 130 şekel, her çanağın ağırlığı yetmiş şekeldi. Bütün gümüş eşyaların toplam ağırlığı 2 400 kutsal yerin şekeliydi[l]. [86]Buhur dolu on iki altın tabağın her birinin ağırlığı on kutsal yerin şekeliydi. Bütün altın tabakların toplam ağırlığı 120 şekeldi[m]. [87]Yakmalık sunu için tahıl sunularıyla birlikte sunulan hayvanların sayısı on iki boğa, on iki koç, bir yaşında on iki erkek kuzuydu; günah sunusu için de on iki teke sunuldu. [88]Esenlik kurbanı için sunulan hayvanların sayısı yirmi dört sığır, altmış koç, altmış teke, bir yaşında altmış kuzuydu. Sunak meshedildikten sonra, adanması için verilen armağanlar bunlardı.

[89]Musa RAB'le konuşmak için Buluşma Çadırı'na girince, Levha Sandığı'nın Bağışlanma Kapağı'nın[n] üstündeki iki Keruv* arasından kendisine seslenen sesi duydu. RAB Musa'yla bu şekilde konuştu.

Kandillikle İlgili Kurallar

8 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"Harun'a de ki, yedi kandili kandilliğin önünü aydınlatacak biçimde yerleştirsin."

[3]Harun söyleneni yaptı. RAB'bin Musa'ya buyurduğu gibi, kandilleri kandilliğin önüne yerleştirdi. [4]Kandillik, ayağından çiçek motiflerine dek dövme altından, RAB'bin Musa'ya gösterdiği örneğe göre yapıldı.

Levililer'in Adanması

[5]RAB Musa'ya şöyle dedi: [6]"Levililer'i İsrailliler'in arasından ayırıp dinsel açıdan arındır. [7]Onları arındırmak için şöyle yapacaksın: Günahtan arındırma suyunu üzerlerine serp; bedenlerindeki bütün kılları tıraş etmelerini, giysilerini yıkamalarını sağla. Böylece arınmış olurlar. [8]Sonra bir boğa ile tahıl sunusu* için zeytinyağıyla yoğrulmuş ince un alsınlar; günah sunusu* için sen de başka bir boğa alacaksın. [9]Levililer'i Buluşma Çadırı'nın önüne getir, bütün İsrail topluluğunu da topla. [10]Levililer'i RAB'bin huzuruna getireceksin, İsrailliler ellerini üzerlerine koyacaklar. [11]Harun, RAB'bin hizmetini yapabilmeleri için, İsrailliler'in arasından adak olarak Levililer'i RAB'be adayacak.

[12]"Levililer ellerini boğaların başına koyacaklar; günahlarını bağışlatmak için boğalardan birini günah sunusu, öbürünü yakmalık sunu* olarak RAB'be sunacaksın. [13]Levililer Harun'la oğullarının önünde duracaklar. Onları adak olarak RAB'be adayacaksın. [14]Levililer'i öbür İsrailliler'in arasından bu şekilde ayıracaksın. Levililer benim olacak.

l *7:85* "2 400 kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 24 kg. **m** *7:86* "120 şekel": Yaklaşık 1.2 kg.
n *7:89* "Bağışlanma Kapağı" diye çevrilen İbranice "Kapporet" sözcüğü Tanrı'nın öfkesinin yatıştırıldığı, halkının günahlarının bağışlanıp Tanrı'yla barıştırıldığı yeri ifade ediyordu.
8:1-4 Çık.25:31-40; 37:17-24

15"Sen onları arındırıp adak olarak
adadıktan sonra, Levililer Buluşma
Çadırı'ndaki hizmeti yerine getirmeye
başlayacaklar. 16Çünkü İsrailliler ara-
sından Levililer tümüyle bana veril-
miştir. İlk doğanların, İsrailli kadınla-
rın doğurdukları ilk erkek çocukların
yerine onları kendime ayırdım. 17İs-
railliler arasında ilk doğan insan ya
da hayvan benimdir. Mısır'da ilk do-
ğanları yok ettiğim gün, onları kendi-
me ayırdım. 18İsrail'de ilk doğan erkek
çocukların yerine Levililer'i seçtim.
19İsrailliler kutsal yere yaklaştıkların-
da belaya uğramamaları için, onların
adına Buluşma Çadırı'ndaki hizme-
ti yerine getirmek ve günahlarını ba-
ğışlatmak üzere, onların arasından
Levililer'i Harun'la oğullarına arma-
ğan olarak verdim."
20Musa, Harun ve bütün İsrail top-
luluğu Levililer için söyleneni yap-
tılar. İsrailliler RAB'bin Musa'ya
Levililer'le ilgili verdiği her buyruğu
yerine getirdiler. 21Levililer kendile-
rini günahtan arındırıp giysilerini yı-
kadılar. Sonra Harun onları RAB'bin
huzurunda adak olarak adadı; onları
arındırmak için günahlarını bağışlat-
tı. 22Bundan sonra Levililer Harun'la
oğullarının sorumluluğu altında Bu-
luşma Çadırı'ndaki hizmetlerini yap-
maya geldiler. RAB'bin Levililer'e
ilişkin Musa'ya verdiği buyrukları
yerine getirdiler.
23RAB Musa'ya şöyle dedi: 24"Le-
vililer'le ilgili kural şudur: Yirmi beş
ve daha yukarı yaşta olanlar Buluşma
Çadırı'nda hizmet edecekler. 25Ancak
elli yaşına gelince yaptıkları hizmet-
ten ayrılıp bir daha çadırda çalışma-
yacaklar. 26Buluşma Çadırı'nda görev
yapan kardeşlerine yardımcı olacak-
lar, ama kendileri hizmet etmeyecek-
ler. Levililer'in sorumluluklarını böy-
le düzenleyeceksin."

Fısıh Kurbanıyla İlgili Kurallar

9 İsrailliler'in Mısır'dan çıkışlarının
ikinci yılının birinci ayında* RAB
Sina Çölü'nde Musa'ya şöyle seslendi:
2"İsrailliler Fısıh* kurbanını belirle-
nen zamanda kessinler. 3Bütün kural-
lar, ilkeler uyarınca kurbanı belirlenen
zamanda, bu ayın on dördüncü günü-
nün akşamüstü keseceksiniz."
4Böylece Musa İsrailliler'e Fısıh
kurbanını kesmelerini söyledi. 5On-
lar da Sina Çölü'nde birinci ayın on
dördüncü gününün akşamüstü Fısıh
kurbanını kestiler. Her şeyi RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibi yaptılar.
6Ancak, ölüye dokunduklarından
kirli sayılan bazı kişiler o gün Fısıh
kurbanını kesemediler. Aynı gün Mu-
sa'yla Harun'a gelip 7Musa'ya, "Ölüye
dokunduğumuzdan kirli sayılırız" de-
diler, "Ama öbür İsrailliler'le birlikte
belirlenen zamanda RAB'bin sunusu-
nu sunmamız neden engellensin?"
8Musa, "RAB'bin sizinle ilgili ba-
na neler söyleyeceğini duyuncaya dek
bekleyin" dedi.
9RAB Musa'ya şöyle dedi: 10"İsra-
illiler'e de ki, 'Sizlerden ya da soyu-
nuzdan ölüye dokunduğu için kirli
sayılan ya da uzak bir yolculukta bulu-
nan biri RAB'bin Fısıh kurbanını kese-
bilir. 11İkinci ayın on dördüncü günü-
nün akşamüstü Fısıh kurbanını kesip
mayasız ekmek ve acı otlarla yiyecek.
12Sabaha dek kurbandan bir şey bırak-
mayacak, kemiklerini kırmayacak. Fı-
sıh kurbanını bütün kuralları uyarınca
kesmelidir. 13Ancak, temiz sayılan ve
yolculukta olmayan biri Fısıh kurbanı-
nı kesmeyi savsaklarsa, halkının ara-
sından atılacaktır. Çünkü belirlenen
zamanda RAB'bin sunusunu sunma-
mıştır. Günahının cezasını çekecektir.
14" 'Aranızda yaşayan bir yabancı
RAB'bin Fısıh kurbanını kesmek is-

8:17 Çık.13:2 **9:1-5** Çık.12:1-13 **9:12** Çık.12:46; Mez.34:20; Yu.19:36

terse, Fısıh'ın kuralları, ilkeleri uya-
rınca kesmelidir. Yerli ya da yabancı
için aynı kuralı uygulamalısınız.' "

Konutun Üstündeki Bulut

(Çık.40:34-38)

15 Konut, yani Levha Sandığı'nın bu-
lunduğu çadır kurulduğu gün üstünü
bulut kapladı. Konutun üstündeki bu-
lut akşamdan sabaha dek ateşi andır-
dı. 16 Bu hep böyle sürüp gitti. Konutu
kaplayan bulut gece ateşi andırıyordu.
17 İsrailliler ancak bulut çadırın üzerin-
den kalkınca göçer, bulut nerede du-
rursa orada konaklarlardı. 18 RAB'bin
buyruğu uyarınca göç eder, yine
RAB'bin buyruğu uyarınca konaklar-
lardı. Bulut konutun üzerinde durduk-
ça yerlerinden ayrılmazlardı. 19 Bulut
konutun üzerinde uzun süre durduğu
zaman RAB'bin buyruğuna uyar, yo-
la çıkmazlardı. 20 Bazen bulut konutun
üzerinde birkaç gün kalırdı. Halk da
RAB'bin verdiği buyruğa göre ya ko-
nakladığı yerde kalır ya da göç eder-
di. 21 Bazı günler bulut akşamdan saba-
ha dek kalır, sabah konutun üzerinden
kalkar kalkmaz halk yola çıkardı. Ge-
ce olsun, gündüz olsun, bulut konutun
üzerinden kalkar kalkmaz halk yola
çıkardı. 22 Bulut konutun üzerinde iki
gün, bir ay ya da uzun süre kalsa bile,
İsrailliler konakladıkları yerde kalır,
yola koyulmazlardı. Ama bulut kalkar
kalkmaz yola çıkarlardı. 23 RAB'bin
buyruğu uyarınca konaklar ya da yo-
la çıkarlardı. Böylece RAB'bin Musa
aracılığıyla verdiği buyruğa uydular.

Gümüş Borazanlar

10 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2 "Döv-
me gümüşten iki borazan yapa-
caksın; bunları topluluğu çağırmak ve
halkın yola çıkması için kullanacak-
sın. 3 İki borazan birden çalınınca, bü-
tün topluluk senin yanında, Buluşma
Çadırı'nın girişi önünde toplanacak.
4 Yalnız biri çalınırsa, önderler, İsrail'in
oymak başları senin yanında toplana-
cak. 5 Borazan kısa çalınınca, doğuda
konaklayanlar yola çıkacak. 6 İkinci
kez kısa çalınınca da güneyde konakla-
yanlar yola çıkacak. Borazanın kısa ça-
lınması oymakların yola çıkması için
bir işarettir. 7 Topluluğu toplamak için
de borazan çaldırt, ama kısa olmasın.
8 "Borazanları kâhin olan Haruno-
ğulları çalacak. Borazan çalınması siz-
ler ve gelecek kuşaklar için kalıcı bir
kural olacak. 9 Sizi sıkıştıran düşma-
na karşı ülkenizde savaşa çıktığınız-
da, borazan çalın. O zaman Tanrınız
RAB sizi anımsayacak, sizi düşman-
larınızdan kurtaracak. 10 Sevinçli oldu-
ğunuz günler –kutladığınız bayramlar
ve Yeni Ay Törenleri'nde– yakmalık
sunular* ve esenlik kurbanları üzeri-
ne borazan çalacaksınız. Böylelikle
Tanrınız'ın önünde anımsanmış ola-
caksınız. Ben Tanrınız RAB'bim."

İsrailliler Sina'dan Ayrılıyor

11 İkinci yılın ikinci ayının* yirmin-
ci günü bulut Levha Sandığı'nın bu-
lunduğu konutun üzerinden kalktı.
12 İsrailliler de Sina Çölü'nden göç et-
meye başladılar. Bulut Paran Çölü'nde
durdu. 13 Bu, RAB'bin Musa aracılı-
ğıyla verdiği buyruk uyarınca ilk göç
edişleriydi.
14 Önce Yahuda sancağı bölükleriy-
le yola çıktı. Yahuda bölüğüne Ammi-
nadav oğlu Nahşon komuta ediyordu.
15 İssakar oymağının bölüğüne Suar
oğlu Netanel, 16 Zevulun oymağının
bölüğüne de Helon oğlu Eliav komu-
ta ediyordu. 17 Konut yere indirilince,
onu taşıyan Gerşonoğulları'yla Mera-
rioğulları yola koyuldular.
18 Sonra Ruben sancağı bölükleriy-
le yola çıktı. Ruben bölüğüne Şedeur
oğlu Elisur komuta ediyordu. 19 Şimon

9:17 Çık.40:36

oymağının bölüğüne Surişadday oğlu
Şelumiel, [20]Gad oymağının bölüğüne
de Deuel oğlu Elyasaf komuta ediyor-
du. [21]Kehatlılar kutsal eşyaları taşıya-
rak yola koyuldular. Bunlar varmadan
konut kurulmuş olurdu.
[22]Efrayim sancağı bölükleriyle yo-
la çıktı. Efrayim bölüğüne Ammihut
oğlu Elişama komuta ediyordu. [23]Ma-
naşşe oymağının bölüğüne Pedahsur
oğlu Gamliel, [24]Benyamin oymağının
bölüğüne de Gidoni oğlu Avidan ko-
muta ediyordu.
[25]En sonunda Dan sancağı ordunun
artçı kolu olan bölükleriyle yola çık-
tı. Dan bölüğüne Ammişadday oğlu
Ahiezer komuta ediyordu. [26]Aşer oy-
mağının bölüğüne Okran oğlu Pagi-
el, [27]Naftali oymağının bölüğüne de
Enan oğlu Ahira komuta ediyordu.
[28]Yola koyulduklarında İsrailli bölük-
lerin yürüyüş düzeni böyleydi.
[29]Musa, kayınbabası Midyanlı Reu-
el oğlu Hovav'a, "RAB'bin, 'Size ve-
receğim' dediği yere gidiyoruz" de-
di, "Bizimle gel, sana iyi davranırız.
Çünkü RAB İsrail'e iyilik edeceğine
söz verdi."
[30]Hovav, "Gelmem" diye yanıtla-
dı, "Ülkeme, akrabalarımın yanına
döneceğim."
[31]Musa, "Lütfen bizi bırakma" diye
üsteledi, "Çünkü çölde konaklayaca-
ğımız yerleri sen biliyorsun. Sen bi-
ze göz olabilirsin. [32]Bizimle gelirsen,
RAB'bin yapacağı bütün iyilikleri se-
ninle paylaşırız."
[33]RAB'bin Dağı'ndan ayrılıp üç
günlük yol aldılar. Konaklayacakları
yeri bulmaları için RAB'bin Antlaş-
ma Sandığı* üç gün boyunca önleri
sıra gitti. [34]Konakladıkları yerden ay-
rıldıklarında da RAB'bin bulutu gün-
düzün onların üzerinde duruyordu.
[35]Sandık yola çıkınca Musa,

"Ya RAB, kalk!
Düşmanların dağılsın,
Senden nefret edenler önünden
kaçsın!" diyordu.

[36]Sandık konaklayınca da,

"Ya RAB, binlerce, on binlerce
İsrailli'ye dön!" diyordu.

Halk Yakınıyor

11 Halk çektiği sıkıntılardan ötü-
rü yakınmaya başladı. RAB bu-
nu duyunca öfkelendi, aralarına ate-
şini göndererek ordugahın kenarlarını
yakıp yok etti. [2]Halk Musa'ya yalvar-
dı. Musa RAB'be yakarınca ateş sön-
dü. [3]Bu nedenle oraya Tavera[o] adı ve-
rildi. Çünkü RAB'bin gönderdiği ateş
onların arasında yanmıştı.
[4]Derken, halkın arasındaki yabancı-
lar başka yiyeceklere özlem duymaya
başladılar. İsrailliler de yine ağlaya-
rak, "Keşke yiyecek biraz et olsaydı!"
dediler, [5]"Mısır'da parasız yediğimiz
balıkları, salatalıkları, karpuzları, pı-
rasaları, soğanları, sarmısakları anım-
sıyoruz. [6]Şimdiyse yemek yeme iste-
ğimizi yitirdik. Bu mandan* başka
hiçbir şey gördüğümüz yok."
[7]Man kişniş tohumuna benzerdi, gö-
rünüşü de reçine gibiydi. [8]Halk çıkıp
onu toplar, değirmende öğütür ya da
havanda döverdi. Çömlekte haşlayıp
pide yaparlardı. Tadı zeytinyağında
pişirilmiş yiyeceklere benzerdi. [9]Ge-
ce ordugaha çiy düşerken, man da bir-
likte düşerdi.
[10]Musa herkesin, her ailenin çadı-
rının önünde ağladığını duydu. RAB
buna çok öfkelendi. Musa da üzüldü.
[11]RAB'be, "Kuluna neden kötü dav-
randın?" dedi, "Seni hoşnut etmeyen
ne yaptım ki, bu halkın yükünü bana
yüklüyorsun? [12]Bütün bu halka ben
mi gebe kaldım? Onları ben mi do-
ğurdum? Öyleyse neden emzikteki

o *11:3* "Tavera": "Yangın" anlamına gelir.
10:35 Mez.68:1 **11:4** 1Ko.10:6 **11:7-8** Çık.16:31 **11:9** Çık.16:13-15

çocuğu taşıyan bir dadı gibi, atalarına ant içerek söz verdiğin ülkeye onları kucağımda taşımamı istiyorsun?
[13] Bütün bu halka verecek eti nereden bulayım? Bana, 'Bize yiyecek et ver' diye sızlanıp duruyorlar. [14] Bu halkı tek başıma taşıyamam, bunca yükü kaldıramam. [15] Bana böyle davranacaksan –eğer gözünde lütuf bulduysam– lütfen beni hemen öldür de kendi yıkımımı görmeyeyim."
[16] RAB Musa'ya, "Halk arasında önder ve yönetici bildiğin İsrail ileri gelenlerinden yetmiş kişi topla" dedi, "Onları Buluşma Çadırı'na getir, yanında dursunlar. [17] Ben inip seninle orada konuşacağım. Senin üzerindeki Ruh'tan alıp onlara vereceğim. Halkın yükünü tek başına taşımaman için sana yardım edecekler.
[18] "Halka de ki, 'Yarın için kendinizi kutsayın, et yiyeceksiniz. Keşke yiyecek biraz et olsaydı, Mısır'da durumumuz iyiydi diye ağladığınızı RAB duydu. Şimdi yemeniz için size et verecek. [19] Yalnız bir gün, iki gün, beş, on ya da yirmi gün değil, [20] bir ay boyunca, burnunuzdan gelinceye dek, tiksinene dek yiyeceksiniz. Çünkü aranızda olan RAB'bi reddettiniz. O'nun önünde, Mısır'dan neden çıktık diyerek ağladınız.' "
[21] Musa, "Aralarında bulunduğum halkın 600 000'i yetişkin erkektir" diye karşılık verdi, "Oysa sen, 'Bu halka bir ay boyunca yemesi için et vereceğim' diyorsun. [22] Bütün davarlar, sığırlar kesilse, onları doyurur mu? Denizdeki bütün balıklar tutulsa, onları doyurur mu?"
[23] RAB, "Elim kısaldı mı?" diye yanıtladı, "Sana söylediklerimin yerine gelip gelmeyeceğini şimdi göreceksin."
[24] Böylece Musa dışarı çıkıp RAB-bin kendisine söylediklerini halka bildirdi. Halkın ileri gelenlerinden yetmiş adam toplayıp çadırın çevresine yerleştirdi. [25] Sonra RAB bulutun içinde inip Musa'yla konuştu. Musa'nın üzerindeki Ruh'tan alıp yetmiş ileri gelene verdi. Ruh'u alınca peygamberlik ettilerse de, daha sonra hiç peygamberlik etmediler.
[26] Eldat ve Medat adında iki kişi ordugahta kalmıştı. Seçilen yetmiş kişi arasındaydılar ama çadıra gitmemişlerdi. Ruh üzerlerine konunca ordugahta peygamberlik ettiler. [27] Bir genç koşup Musa'ya, "Eldat'la Medat ordugahta peygamberlik ediyor" diye haber verdi.
[28] Gençliğinden beri Musa'nın yardımcısı olan Nun oğlu Yeşu, "Ey efendim Musa, onlara engel ol!" dedi.
[29] Ama Musa, "Sen benim adıma mı kıskanıyorsun?" diye yanıtladı, "Keşke RAB'bin bütün halkı peygamber olsa da RAB üzerlerine Ruhu'nu gönderse!" [30] Sonra Musa'yla İsrail'in ileri gelenleri ordugaha döndüler.

Rab Bıldırcın Gönderiyor

[31] RAB denizden bıldırcın getiren bir rüzgar gönderdi. Rüzgar bıldırcınları ordugahın her yönünden bir günlük yol kadar uzaklığa, yerden iki arşın[ö] yüksekliğe indirdi. [32] Halk bütün gün, bütün gece ve ertesi gün durmadan bıldırcın topladı. Kimse on homerden[p] az toplamadı. Bıldırcınları ordugahın çevresine serdiler.
[33] Et daha halkın dişleri arasındayken, çiğnemeye vakit kalmadan RAB öfkelendi, onları büyük bir yıkımla cezalandırdı. [34] Bu nedenle oraya Kivrot-Hattaava[r] adı verildi. Başka yiyeceklere özlem duyanları oraya gömdüler.
[35] Halk Kivrot-Hattaava'dan Haserot'a göç edip orada kaldı.

ö *11:31* "İki arşın": Yaklaşık 90 cm. p *11:32* "On homer": Yaklaşık 2 200 litrelik bir ölçek.
r *11:34* "Kivrot-Hattaava": "Özlem mezarları" anlamına gelir.

Miryam'la Harun'un Yakınmaları

12 Musa Kûşlu* bir kadınla evlen-
mişti. Bundan dolayı Miryam'la
Harun onu yerdiler. 2“RAB yalnız
Musa aracılığıyla mı konuştu?” dedi-
ler, “Bizim aracılığımızla da konuşma-
dı mı?” RAB bu yakınmaları duydu.
3Musa yeryüzünde yaşayan herkes-
ten daha alçakgönüllüydü.
4RAB ansızın Musa, Harun ve
Miryam'a, “Üçünüz Buluşma Çadırı'na
gelin” dedi. Üçü de gittiler. 5RAB bu-
lut sütununun içinde indi. Çadırın kapı-
sında durup Harun'la Miryam'ı çağırdı.
İkisi ilerlerken 6RAB onlara seslendi:
“Sözlerime kulak verin:
Eğer aranızda bir peygamber
varsa,
Ben RAB görümde kendimi
ona tanıtır,
Onunla düşte konuşurum.
7 Ama kulum Musa öyle değildir.
O bütün evimde sadıktır.
8 Onunla bilmecelerle değil,
Açıkça, yüzyüze konuşurum.
O RAB'bin suretini görüyor.
Öyleyse kulum Musa'yı
yermekten korkmadınız mı?”
9RAB onlara öfkelenip oradan git-
ti. 10Bulut çadırın üzerinden ayrıldı-
ğında Miryam deri hastalığına yaka-
lanmış, kar gibi bembeyaz olmuştu.
Harun Miryam'a baktı, deri hastalı-
ğına yakalandığını gördü. 11Musa'ya,
“Ey efendim, lütfen akılsızca işledi-
ğimiz günahtan ötürü bizi cezalan-
dırma” dedi, 12“Miryam etinin yarısı
yenmiş olarak ana rahminden çıkan
ölü bir bebeğe benzemesin.”
13Musa RAB'be, “Ey Tanrı, lütfen
Miryam'ı iyileştir!” diye yakardı.
14RAB, “Babası onun yüzüne tükür-
seydi, yedi gün utanç içinde kalmaya-
cak mıydı?” diye karşılık verdi, “Onu
yedi gün ordugahtan uzaklaştırın, son-
ra geri getirilsin.” 15Böylece Miryam
yedi gün ordugahtan uzaklaştırıldı, o
geri getirilene dek halk yola çıkmadı.
16Bundan sonra halk Haserot'tan ay-
rılıp Paran Çölü'nde konakladı.

Kenan Ülkesine Casuslar Gönderiliyor

(Yas.1:19-33)

13 1-2RAB Musa'ya, “İsrail hal-
kına vereceğim Kenan ülkesi-
ni araştırmak için bazı adamlar gön-
der” dedi, “Ataların her oymağından
bir önder gönder.”
3Musa RAB'bin buyruğu uyarınca
Paran Çölü'nden adamları gönderdi.
Hepsi İsrail halkının önderlerinden-
di. 4Adları şöyleydi:
Ruben oymağından Zakkur oğlu
Şammua; 5Şimon oymağından Ho-
ri oğlu Şafat; 6Yahuda oymağından
Yefunne oğlu Kalev; 7İssakar oyma-
ğından Yusuf oğlu Yigal; 8Efrayim
oymağından Nun oğlu Hoşea; 9Ben-
yamin oymağından Rafu oğlu Pal-
ti; 10Zevulun oymağından Sodi oğlu
Gaddiel; 11Yusuf oymağından –Ma-
naşşe oymağından– Susi oğlu Gaddi;
12Dan oymağından Gemalli oğlu Am-
miel; 13Aşer oymağından Mikael oğ-
lu Setur; 14Naftali oymağından Vofsi
oğlu Nahbi; 15Gad oymağından Maki
oğlu Geuel.
16Ülkeyi araştırmak üzere Musa'nın
gönderdiği adamlar bunlardı. Musa
Nun oğlu Hoşea'ya[s] Yeşu adını verdi.
17Musa, Kenan ülkesini araştırmak
üzere onları gönderirken, “Negev'e,
dağlık bölgeye gidin” dedi, 18“Nasıl
bir ülke olduğunu, orada yaşayan hal-
kın güçlü mü zayıf mı, çok mu az mı
olduğunu öğrenin. 19Yaşadıkları ülke
iyi mi kötü mü, kentleri nasıl, surlu
mu değil mi anlayın. 20Toprak nasıl?

s *13:16* Hoşea “Kurtuluş”, Yeşu “RAB kurtuluştur” anlamına gelir.
12:7 İbr.3:2,5 **12:14** Say.5:2-3

Verimli mi, kıraç mı? Çevre ağaçlık
mı, değil mi? Elinizden geleni yapıp
orada yetişen meyvelerden getirin."
Mevsim üzümün olgunlaşmaya baş-
ladığı zamandı.
[21]Böylece adamlar yola çıkıp ülke-
yi Zin Çölü'nden Levo-Hamat'a doğru
Rehov'a dek araştırdılar. [22]Negev'den
geçip Anakoğulları'ndan Ahiman, Şe-
şay ve Talmay'ın yaşadığı Hevron'a
vardılar. –Hevron Mısır'daki Soan
Kenti'nden[ş] yedi yıl önce kurulmuş-
tu.– [23]Eşkol Vadisi'ne varınca, üzerin-
de bir salkım üzüm olan bir asma da-
lı kestiler. Adamlardan ikisi dalı bir
sırıkta taşıdılar. Yanlarına nar, incir
de aldılar. [24]İsrailliler'in kestiği üzüm
salkımından dolayı oraya Eşkol[t] Va-
disi adı verildi.
[25]Kırk gün dolaştıktan sonra adam-
lar ülkeyi araştırmaktan döndüler.
[26]Paran Çölü'ndeki Kadeş'e, Musa'yla
Harun'un ve İsrail topluluğunun yanı-
na geldiler. Onlara ve bütün topluluğa
gördüklerini anlatıp ülkenin ürünleri-
ni gösterdiler. [27]Musa'ya, "Bizi gön-
derdiğin ülkeye gittik" dediler, "Ger-
çekten süt ve bal akıyor orada! İşte
ülkenin ürünleri! [28]Ancak orada ya-
şayan halk güçlü, kentler de surlu ve
çok büyük. Orada Anak soyundan
gelen insanları bile gördük. [29]Ama-
lekliler Negev'de; Hititler*, Yevuslu-
lar ve Amorlular dağlık bölgede; Ke-
nanlılar da denizin yanında ve Şeria
Irmağı'nın kıyısında yaşıyor."
[30]Kalev, Musa'nın önünde halkı sus-
turup, "Oraya gidip ülkeyi ele geçi-
relim. Kesinlikle buna yetecek gücü-
müz var" dedi.
[31]Ne var ki, kendisiyle oraya giden
adamlar, "Bu halka saldıramayız, onlar
bizden daha güçlü" dediler. [32]Araştır-
dıkları ülke hakkında İsrailliler arasın-
da kötü haber yayarak, "Boydan boya
araştırdığımız ülke, içinde yaşayanları
yiyip bitiren bir ülkedir" dediler, "Üs-
telik orada gördüğümüz herkes uzun
boyluydu. [33]Nefiller'i, Nefiller'in so-
yundan gelen Anaklılar'ı gördük. On-
ların yanında kendimizi çekirge gibi
hissettik, onlara da öyle göründük."

Halk Başkaldırıyor

(Yas.1:26-46)

14 O gece bütün topluluk yüksek
sesle bağrışıp ağladı. [2]Bütün
İsrail halkı Musa'yla Harun'a karşı
söylenmeye başladı. Onlara, "Keşke
Mısır'da ya da bu çölde ölseydik!" de-
diler, [3]"RAB neden bizi bu ülkeye gö-
türüyor? Kılıçtan geçirilelim diye mi?
Karılarımız, çocuklarımız tutsak edi-
lecek. Mısır'a dönmek bizim için da-
ha iyi değil mi?" [4]Sonra birbirlerine,
"Kendimize bir önder seçip Mısır'a dö-
nelim" dediler.
[5]Bunun üzerine Musa'yla Harun İs-
rail topluluğunun önünde yüzüstü ye-
re kapandılar. [6]Ülkeyi araştıranlardan
Nun oğlu Yeşu'yla Yefunne oğlu Kalev
giysilerini yırttılar. [7]Sonra bütün İsrail
topluluğuna şöyle dediler: "İçinden ge-
çip araştırdığımız ülke çok iyi bir ülke-
dir. [8]Eğer RAB bizden hoşnut kalırsa,
süt ve bal akan o ülkeye bizi götüre-
cek ve orayı bize verecektir. [9]Ancak
RAB'be karşı gelmeyin. Orada yaşa-
yan halktan korkmayın. Onları ekmek
yer gibi yiyip bitireceğiz. Koruyucu-
ları onları bırakıp gitti. Ama RAB bi-
zimledir. Onlardan korkmayın!"
[10]Topluluk onları taşa tutmayı dü-
şünürken, ansızın RAB'bin görkemi
Buluşma Çadırı'nda bütün İsrail hal-
kına göründü. [11]RAB Musa'ya şöyle
dedi: "Ne zamana dek bu halk bana
saygısızlık edecek? Onlara gösterdi-
ğim bunca belirtiye karşın, ne zamana
dek bana iman etmeyecekler? [12]Onla-

ş *13:22* "Soan Kenti": Tanis Kenti olduğu sanılıyor. t *13:24* "Eşkol": "Salkım" anlamına gelir.
14:9 İbr.3:16

rı salgın hastalıkla cezalandıracağım,
mirastan yoksun bırakacağım. Ama
seni onlardan daha büyük, daha güç-
lü bir ulus kılacağım."
13 Musa, "Mısırlılar bunu duyacak"
diye karşılık verdi, "Çünkü bu hal-
kı gücünle onların arasından sen çı-
kardın. 14 Kenan topraklarında yaşa-
yan halka bunu anlatacaklar. Ya RAB,
bu halkın arasında olduğunu, onlar-
la yüz yüze görüştüğünü, bulutunun
onların üzerinde durduğunu, gündüz
bulut sütunu, gece ateş sütunu için-
de onlara yol gösterdiğini duymuş-
lar. 15-16 Eğer bu halkı bir insanmış gi-
bi yok edersen, senin ününü duymuş
olan bu uluslar, 'RAB ant içerek söz
verdiği ülkeye bu halkı götüremediği
için onları çölde yok etti' diyecekler.
17 "Şimdi gücünü göster, ya Rab.
Demiştin ki, 18 'RAB tez öfkelenmez,
sevgisi engindir, suçu ve isyanı ba-
ğışlar. Ancak suçluyu cezasız bırak-
maz; babaların işlediği suçun hesabını
üçüncü, dördüncü kuşak çocukların-
dan sorar.' 19 Mısır'dan çıkışlarından
bugüne dek bu halkı nasıl bağışla-
dıysan, büyük sevgin uyarınca onla-
rın suçunu bağışla."
20 RAB, "Dileğin üzerine onları ba-
ğışladım" diye yanıtladı, 21 "Ne var ki,
varlığım ve yeryüzünü dolduran yü-
celiğim adına ant içerim ki, 22 yüceli-
ğimi, Mısır'da ve çölde gösterdiğim
belirtileri görüp de beni on kez sına-
yan, sözümü dinlemeyen bu kişiler-
den hiçbiri 23 atalarına ant içerek söz
verdiğim ülkeyi görmeyecek. Beni
küçümseyenlerden hiçbiri orayı gör-
meyecek. 24 Ama kulum Kalev'de baş-
ka bir ruh var, o bütün yüreğiyle ar-
dımca yürüdü. Araştırmak için gittiği
ülkeye onu götüreceğim, onun soyu
orayı miras alacak. 25 Amalekliler'le
Kenanlılar ovada yaşıyorlar. Siz ya-
rın geri dönün, Kamış Denizi* yolun-
dan çöle gidin."
26-27 RAB Musa'yla Harun'a da, "Bu
kötü topluluk ne zamana dek bana söy-
lenecek?" dedi, "Bana söylenen İsrail
halkının yakınmalarını duydum. 28 On-
lara RAB şöyle diyor de: 'Varlığım
adına ant içerim ki, söylediklerinizin
aynısını size yapacağım: 29 Cesetleri-
niz bu çöle serilecek. Bana söylenen,
yirmi ve daha yukarı yaşta sayılan
herkes çölde ölecek. 30 Sizi yerleşti-
receğime ant içtiğim ülkeye Yefunne
oğlu Kalev'le Nun oğlu Yeşu'dan baş-
kası girmeyecek. 31 Ama tutsak edile-
cek dediğiniz çocuklarınızı oraya, si-
zin reddettiğiniz ülkeye götüreceğim;
orayı tanıyacaklar. 32 Size gelince, ce-
setleriniz bu çöle serilecek. 33 Çocuk-
larınız, hepiniz ölünceye dek kırk yıl
çölde çobanlık edecek ve sizin sada-
katsizliğiniz yüzünden sıkıntı çeke-
cekler. 34 Ülkeyi araştırdığınız günler
kadar –kırk gün, her gün için bir yıl-
dan kırk yıl– suçunuzun cezasını çeke-
ceksiniz. Sizden yüz çevirdiğimi bile-
ceksiniz!' 35 Ben RAB söyledim; bana
karşı toplanan bu kötü topluluğa bunla-
rı gerçekten yapacağım. Bu çölde yıkı-
ma uğrayacak, burada ölecekler."
36 Musa'nın ülkeyi araştırmak üze-
re gönderdiği adamlar geri dönüp ül-
ke hakkında kötü haber yayarak bü-
tün topluluğun RAB'be söylenmesine
neden oldular. 37 Ülke hakkında kö-
tü haber yayan bu adamlar RAB'bin
önünde ölümcül hastalıktan öldüler.
38 Ülkeyi araştırmak üzere gidenler-
den yalnız Nun oğlu Yeşu'yla Yefun-
ne oğlu Kalev sağ kaldı.
39 Musa bu sözleri İsrail halkına bil-
dirince, halk yasa büründü. 40 Sabah
erkenden kalkıp dağın tepesine çık-

14:13-19 Çık.32:11-14 **14:18** Çık.34:6; Neh.9:17; Mez.86:15; 103:8; 145:8; Yoe.2:13; Yun.4:2
14:18 Çık.20:5-6; 34:6-7; Yas.5:9-10; 7:9-10 **14:21-23** İbr.3:18 **14:24** Yşu.14:9-12
14:29 1Ko.10:5; İbr.3:17 **14:33** Elç.7:36; 13:17-18

tılar. "Günah işledik" dediler, "Ama
RAB'bin söz verdiği yere çıkmaya
hazırız."
41Bunun üzerine Musa, "Neden
RAB'bin buyruğuna karşı geliyor-
sunuz?" dedi, "Bunu başaramazsı-
nız. 42Savaşa gitmeyin, çünkü RAB
sizinle olmayacak. Düşmanlarını-
zın önünde yenilgiye uğrayacaksınız.
43Amalekliler'le Kenanlılar sizin-
le orada karşılaşacak ve sizi kılıçtan
geçirecekler. Çünkü RAB'bin ardınca
gitmekten vazgeçtiniz. RAB de sizin-
le olmayacak."
44Öyleyken, kendilerine güvene-
rek dağlık bölgenin tepesine çıktılar.
RAB'bin Antlaşma Sandığı* da Mu-
sa da ordugahta kaldı. 45Dağlık böl-
gede yaşayan Amalekliler'le Kenan-
lılar üzerlerine saldırdılar, Horma
Kenti'ne dek onları kovalayıp bozgu-
na uğrattılar.

Sunularla İlgili Kurallar

15 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2"İs-
rail halkına de ki, 'Yerleşmek
için size vereceğim ülkeye girince,
3RAB'bi hoşnut eden bir koku yap-
mak için yakmalık sunu*, özel adak
kurbanı, gönülden verilen sunu ya da
bayram sunusu gibi yakılan sunu ola-
rak RAB'be sığır ya da davar sunacak-
sınız. 4Sunu sunan kişi RAB'be tahıl
sunusu* olarak dörtte bir hin[u] zeytin-
yağıyla yoğrulmuş onda bir efa[ü] in-
ce un sunacak. 5Yakmalık sunu ya da
kurban için, her kuzuya dökmelik su-
nu olarak dörtte bir hin şarap hazırla.
6" 'Koç sunarken tahıl sunusu olarak
üçte bir hin[v] zeytinyağıyla yoğrulmuş
onda iki efa[y] ince un hazırla. 7Dökme-
lik sunu olarak da üçte bir hin şarap
sun. Bunları RAB'bi hoşnut eden koku
olarak sunacaksın. 8RAB'be yakmalık
sunu, özel adak kurbanı ya da esenlik
sunusu* olarak bir boğa sunduğunda,
9boğayla birlikte tahıl sunusu olarak
yarım hin[z] zeytinyağıyla yoğrulmuş
onda üç efa[a] ince un sun. 10Ayrıca
dökmelik sunu olarak yarım hin şa-
rap sun. Yakılan bu sunu RAB'bi hoş-
nut eden bir koku olacak. 11Sığır, koç,
davar –kuzu ya da keçi– böyle hazır-
lanacak. 12Kaç hayvan sunacaksan her
biri için aynı şeyleri yapacaksın.
13" 'Her İsrail yerlisi RAB'bi hoş-
nut eden koku olarak yakılan bir su-
nu sunarken bunları aynen yapmalıdır.
14Kuşaklar boyunca aranızda yaşayan
bir yabancı ya da yerli olmayan bir
konuk, RAB'bi hoşnut eden koku ola-
rak yakılan bir sunu sunarken, sizin
uyguladığınız kuralları uygulamalıdır.
15Sizin ve aranızda yaşayan yabancı-
lar için topluluk aynı kuralları uygu-
lamalıdır. Kuşaklar boyunca kalıcı bir
kural olacak bu. RAB'bin önünde siz
nasılsanız, aranızda yaşayan yaban-
cı da aynı olacak. 16Size de aranızda
yaşayan yabancıya da aynı yasalar ve
kurallar uygulanacak.' "
17RAB Musa'ya şöyle dedi: 18"İsrail
halkına de ki, 'Sizi götüreceğim ülke-
ye girip 19o ülkenin ekmeğinden yedi-
ğinizde, bir kısmını bana sunacaksınız.
20İlk tahılınızdan sunu olarak bir pide
sunacaksınız; bunu harmanınızdan bir
sunu olarak sunacaksınız. 21İlk tahılı-
nızdan yapılmış bu sunuyu kuşaklar
boyunca RAB'be sunacaksınız.' "

Günah için Sunu

22-23" 'Eğer bilmeden günah işlediy-
seniz, RAB'bin Musa'ya verdiği buy-
ruklardan herhangi birini –RAB'bin
buyruk verdiği günden başlayarak Mu-

u *15:4,5* "Dörtte bir hin": Yaklaşık 0.9 lt. **ü** *15:4* "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg.
v *15:6,7* "Üçte bir hin": Yaklaşık 1.2 lt. **y** *15:6* "Onda iki efa": Yaklaşık 2.6 kg.
z *15:9,10* "Yarım hin": Yaklaşık 1.8 lt. **a** *15:9* "Onda üç efa": Yaklaşık 3.9 kg.
15:16 Lev.24:22

sa aracılığıyla size ve gelecek kuşaklara buyurduğu herhangi bir şeyi– yerine getirmediyseniz 24ve bu günah bilmeden işlendiyse, bütün topluluk RAB'bi hoşnut eden koku sunmak için yakmalık sunu olarak istenilen tahıl ve dökmelik sunuyla birlikte bir boğa, günah sunusu olarak da bir teke sunacaktır. 25Kâhin bütün İsrail topluluğunun günahını bağışlatacak, halk bağışlanacak. Çünkü bilmeyerek günah işlediler. İşledikleri günah yüzünden RAB için yakılan sunu olarak sunularını ve günah sunularını sundular. 26Bütün İsrail topluluğu da aranızda yaşayan yabancılar da bağışlanacaktır. Çünkü halk bilmeyerek bu günahı işledi.

27" 'Eğer biri bilmeden günah işlerse, günah sunusu olarak bir yaşında bir dişi keçi getirmeli. 28Kâhin RAB'bin önünde, bilmeden günah işleyen kişinin günahını bağışlatacak. Bağışlatma yapılınca kişi bağışlanacak. 29Bilmeden günah işleyen İsrail yerlisi için de aranızda yaşayan yabancı için de aynı yasayı uygulayacaksınız.

30" 'Yerli ya da yabancı biri bilerek günah işlerse, RAB'be saygısızlık etmiştir. Bu kişi halkının arasından atılmalı. 31RAB'bin sözünü küçümsemiş, buyruklarına karşı gelmiştir. Bu nedenle o kişi halkının arasından kesinlikle atılacak, suçunun cezasını çekecektir.' "

Şabat Günü'nü Tutmayan Öldürülüyor

32İsrailliler çöldeyken, Şabat Günü* odun toplayan birini buldular. 33Odun toplarken adamı bulanlar onu Musa'yla Harun'un ve bütün topluluğun önüne getirdiler. 34Adama ne yapılacağı belirlenmediğinden onu gözaltında tuttular. 35Derken RAB Musa'ya, "O adam öldürülmeli. Bütün topluluk ordugahın dışında onu taşa tutsun" dedi. 36Böylece topluluk adamı ordugahın dışına çıkardı. RAB'bin Musa'ya buyurduğu gibi, onu taşlayarak öldürdüler.

Püsküllerle İlgili Kural

37RAB Musa'ya şöyle dedi: 38"İsrail halkına de ki, 'Kuşaklar boyunca giysinizin dört yanına püskül dikeceksiniz. Her püskülün üzerine lacivert bir kordon koyacaksınız. 39Öyle ki, püskülleri gördükçe RAB'bin buyruklarını anımsayasınız. Böylelikle RAB'bin buyruklarına uyacak, yüreğinizin, gözünüzün istekleri ardınca gitmeyecek, hainlik etmeyeceksiniz. 40Ta ki, bütün buyruklarımı anımsayıp tutasınız ve Tanrınız için kutsal olasınız. 41Tanrınız olmak için sizi Mısır'dan çıkaran Tanrınız RAB benim. Tanrınız RAB benim.' "

Korah, Datan ve Aviram Başkaldırıyor

16 1-2Levi oğlu Kehat oğlu Yishar oğlu Korah, Ruben soyundan Eliavoğulları'ndan Datan, Aviram ve Pelet oğlu On toplulukça seçilen, tanınmış iki yüz elli İsrailli önderle birlikte Musa'ya başkaldırdı. 3Hep birlikte Musa'yla Harun'un yanına varıp, "Çok ileri gittiniz!" dediler, "Bütün topluluk, topluluğun her bireyi kutsaldır ve RAB onların arasındadır. Öyleyse neden kendinizi RAB'bin topluluğundan üstün görüyorsunuz?"

4Bunu duyan Musa yüzüstü yere kapandı. 5Sonra Korah'la yandaşlarına şöyle dedi: "Sabah RAB kimin kendisine ait olduğunu, kimin kutsal olduğunu açıklayacak ve o kişiyi huzuruna çağıracak. RAB seçeceği kişiyi huzuruna çağıracak. 6Ey Korah ve yandaşları, kendinize buhurdanlar alın. 7Yarın RAB'bin huzurunda buhurdanlarınızın içine ateş, ateşin üstü-

15:27-28 Lev.4:27-31 **15:38** Yas.22:12 **16:1-2** Yah.11

ne de buhur koyun. RAB'bin seçeceği
kişi, kutsal olan kişidir. Ey Levililer,
çok ileri gittiniz!"
8 Musa Korah'la konuşmasını şöyle
sürdürdü: "Ey Levililer, beni dinle-
yin! 9-10 İsrail'in Tanrısı sizi kendi hu-
zuruna çıkarmak için ayırdı. RAB'bin
Konutu'nun hizmetini yapmanız, top-
luluğun önünde durmanız, onlara hiz-
met etmeniz için sizi İsrail toplulu-
ğunun arasından seçti. Sizi ve bütün
Levili kardeşlerinizi huzuruna çıkar-
dı. Bu yetmiyormuş gibi kâhinliği de
mi istiyorsunuz? 11 Ey Korah, senin
ve yandaşlarının böyle toplanması
RAB'be karşı gelmektir. Harun kim
ki, ona dil uzatıyorsunuz?"
12 Sonra Musa Eliavoğulları Datan'la
Aviram'ı çağırttı. Ama onlar, "Gel-
meyeceğiz" dediler, 13 "Bizi çölde öl-
dürtmek için süt ve bal akan ülkeden
çıkardın. Bu yetmiyormuş gibi başı-
mıza geçmek istiyorsun. 14 Bizi süt ve
bal akan ülkeye götürmediğin gibi
mülk olarak bize tarlalar, bağlar da
vermedin. Bu adamları kör mü sanı-
yorsun? Hayır, gelmeyeceğiz."
15 Çok öfkelenen Musa RAB'be,
"Onların sunularını önemseme. Onlar-
dan bir eşek bile almadım, üstelik hiç-
birine de haksızlık etmedim" dedi.
16 Sonra Korah'a, "Yarın sen ve bü-
tün yandaşların –sen de, onlar da–
RAB'bin önünde bulunmak için ge-
lin" dedi, "Harun da gelsin. 17 Herkes
kendi buhurdanını alıp içine buhur
koysun. İki yüz elli kişi birer bu-
hurdan alıp RAB'bin önüne getirsin.
Harun'la sen de buhurdanlarınızı ge-
tirin." 18 Böylece herkes buhurdanını
alıp içine ateş, ateşin üstüne de buhur
koydu. Sonra Musa ve Harun'la birlik-
te Buluşma Çadırı'nın giriş bölümün-
de durdular. 19 Korah bütün topluluğu
Musa'yla Harun'un karşısında Buluş-
ma Çadırı'nın giriş bölümünde topla-
yınca, RAB'bin görkemi bütün top-
luluğa göründü. 20-21 RAB, Musa'yla
Harun'a, "Bu topluluğun arasından
ayrılın da onları bir anda yok ede-
yim" dedi.
22 Musa'yla Harun yüzüstü yere ka-
panarak, "Ey Tanrı, bütün insan ruh-
larının Tanrısı!" dediler, "Bir kişi
günah işledi diye bütün topluluğa mı
öfkeleneceksin?"
23-24 RAB Musa'ya, "Topluluğa söy-
le, Korah'ın, Datan'ın, Aviram'ın ça-
dırlarından uzaklaşsınlar" dedi.
25 Musa Datan'la Aviram'a gitti. İs-
rail'in ileri gelenleri onu izledi. 26 Top-
luluğu uyararak, "Bu kötü adamla-
rın çadırlarından uzak durun!" dedi,
"Onların hiçbir şeyine dokunmayın.
Yoksa onların günahları yüzünden ca-
nınızdan olursunuz." 27 Bunun üzerine
topluluk Korah, Datan ve Aviram'ın
çadırlarından uzaklaştı. Datan'la Avi-
ram çıkıp karıları, küçük büyük ço-
cuklarıyla birlikte çadırlarının önün-
de durdular.
28 Musa şöyle dedi: "Bütün bunla-
rı yapmam için RAB'bin beni gön-
derdiğini, kendiliğimden bir şey yap-
madığımı şuradan anlayacaksınız:
29 Eğer bu adamlar herkes gibi doğal
bir ölümle ölür, herkesin başına gelen
bir olayla karşılaşırlarsa, bilin ki be-
ni RAB göndermemiştir. 30 Ama RAB
yepyeni bir olay yaratırsa, yer yarılıp
onları ve onlara ait olan her şeyi yu-
tarsa, ölüler diyarına diri diri inerler-
se, bu adamların RAB'be saygısızlık
ettiklerini anlayacaksınız."
31 Musa konuşmasını bitirir bitirmez
Korah, Datan ve Aviram'ın altındaki
yer yarıldı. 32 Yer yarıldı, onları, aile-
lerini, Korah'ın adamlarıyla mallarını
yuttu. 33 Sahip oldukları her şeyle bir-
likte diri diri ölüler diyarına indiler.
Yer onların üzerine kapandı. Toplulu-
ğun arasından yok oldular. 34 Çığlıkla-
rını duyan çevredeki İsrailliler, "Yer
bizi de yutmasın!" diyerek kaçıştılar.

35RAB'bin gönderdiği ateş buhur su-
nan iki yüz elli adamı yakıp yok etti.
36RAB Musa'ya şöyle dedi: 37"Kâhin
Harun oğlu Elazar'a buhurdanları ate-
şin içinden çıkarmasını, ateş korları-
nı az öteye dağıtmasını söyle. Çünkü
buhurdanlar kutsaldır. 38İşledikleri
günahtan ötürü öldürülen bu adamla-
rın buhurdanlarını levha haline geti-
rip sunağı bunlarla kapla. Buhurdan-
lar RAB'be sunuldukları için kutsaldır.
Bunlar İsrailliler için bir uyarı olsun."
39-40Böylece Kâhin Elazar, yanarak
ölen adamların getirdiği tunç* buhur-
danları RAB'bin Musa aracılığıyla
kendisine söylediği gibi alıp döverek
sunağı kaplamak için levha haline ge-
tirdi. Bu, İsrailliler'e Harun'un soyun-
dan gelenlerden başka hiç kimsenin
RAB'bin önüne çıkıp buhur yakma-
ması gerektiğini anımsatacaktı. Yok-
sa o kişi Korah'la yandaşları gibi yok
olacaktı.
41Ertesi gün bütün İsrail topluluğu
Musa'yla Harun'a söylenmeye başla-
dı. "RAB'bin halkını siz öldürdünüz"
diyorlardı.
42Topluluk Musa'yla Harun'a kar-
şı toplanıp Buluşma Çadırı'na doğru
yönelince, çadırı ansızın bulut kap-
ladı ve RAB'bin görkemi göründü.
43Musa'yla Harun Buluşma Çadırı'nın
önüne geldiler. 44-45RAB Musa'ya, "Bu
topluluğun arasından ayrılın da onla-
rı birden yok edeyim" dedi. Musa'yla
Harun yüzüstü yere kapandılar.
46Sonra Musa Harun'a, "Buhurda-
nını alıp içine sunaktan ateş koy, üs-
tüne de buhur koy" dedi, "Günahları-
nı bağışlatmak için hemen topluluğa
git. Çünkü RAB öfkesini yağdırdı.
Öldürücü hastalık başladı." 47Harun
Musa'nın dediğini yaparak buhur-
danını alıp topluluğun ortasına koş-
tu. Halkın arasında öldürücü hasta-
lık başlamıştı. Harun buhur sunarak
topluluğun günahını bağışlattı. 48O
ölülerle dirilerin arasında durunca,
öldürücü hastalık da dindi. 49Korah
olayında ölenler dışında, öldürücü
hastalıktan ölenlerin sayısı 14 700 ki-
şiydi. 50Öldürücü hastalık dindiğin-
den, Harun Musa'nın yanına, Buluş-
ma Çadırı'nın giriş bölümüne döndü.

Harun'un Değneği

17 RAB Musa'ya şöyle dedi: 2"İs-
rail halkına her oymak önderi
için bir tane olmak üzere on iki değ-
nek getirmesini söyle. Her önderin
adını kendi değneğinin üzerine yaz.
3Levi oymağının değneği üzerine
Harun'un adını yazacaksın. Her oy-
mak önderi için bir değnek olacak.
4Değnekleri Buluşma Çadırı'nda si-
zinle buluştuğum Levha Sandığı'nın
önüne koy. 5Seçeceğim kişinin değne-
ği filiz verecek. İsrail halkının sizden
sürekli yakınmasına son vereceğim."
6Musa İsrail halkıyla konuştu. Hal-
kın önderleri, her oymak önderi için
bir tane olmak üzere on iki değnek
getirdiler. Harun'un değneği de ara-
larındaydı. 7Musa değnekleri Lev-
ha Sandığı'nın bulunduğu çadırda
RAB'bin önüne koydu.
8Ertesi gün Musa Levha Sandığı'nın
bulunduğu çadıra girdi. Baktı, Levi
oymağını temsil eden Harun'un değ-
neği filiz vermiş, tomurcuklanıp çi-
çek açmış, badem yetiştirmiş. 9Musa
bütün değnekleri RAB'bin önünden
çıkarıp İsrail halkına gösterdi. Halk
değneklere baktı, her biri kendi değ-
neğini aldı.
10RAB Musa'ya, "Başkaldıranlara
bir uyarı olsun diye Harun'un değneği-
ni saklanmak üzere Levha Sandığı'nın
önüne koy" dedi, "Onların benden ya-
kınmalarına son vereceksin; öyle ki,
ölmesinler." 11Musa RAB'bin buyru-
ğu uyarınca davrandı.

16:41-49 1Ko.10:10 **17:8-10** İbr.9:4

12İsrailliler Musa'ya, "Yok olaca-
ğız! Öleceğiz! Hepimiz yok olaca-
ğız!" dediler, 13"RAB'bin Konutu'na
her yaklaşan ölüyor. Hepimiz mi yok
olacağız?"

Kâhinlerle Levililer'in Görevi

18 RAB Harun'a, "Sen, oğulların
ve ailen kutsal yere ilişkin
suçtan sorumlu tutulacaksınız" de-
di, "Kâhinlik görevinizle ilgili suç-
tan da sen ve oğulların sorumlu tutu-
lacaksınız. 2Sen ve oğulların Levha
Sandığı'nın bulunduğu çadırın önün-
de hizmet ederken, atanız Levi'nin oy-
mağından kardeşlerinizin de size katı-
lıp yardım etmelerini sağlayın. 3Senin
sorumluluğun altında çadırda hizmet
etsinler. Ancak, siz de onlar da ölme-
yesiniz diye kutsal yerin eşyalarına ya
da sunağa yaklaşmasınlar. 4Seninle
çalışacak ve Buluşma Çadırı'yla ilgi-
li bütün hizmetlerden sorumlu olacak-
lar. Leviliiler dışında hiç kimse bulun-
duğunuz yere yaklaşmayacak.
5"Bundan sonra İsrail halkına öfke-
lenmemem için kutsal yerin ve suna-
ğın hizmetinden sizler sorumlu ola-
caksınız. 6Ben İsrailliler arasından
Levili kardeşlerinizi size bir armağan
olarak seçtim. Buluşma Çadırı'yla il-
gili hizmeti yapmaları için onlar bana
adanmıştır. 7Ama sunaktaki ve perde-
nin ötesindeki kâhinlik görevini sen
ve oğulların üstleneceksiniz. Kâhinlik
görevini size armağan olarak veriyo-
rum. Sizden başka kutsal yere kim
yaklaşırsa öldürülecektir."

Kâhinlerle Levililer'in Payı

8RAB Harun'la konuşmasını şöyle
sürdürdü: "Bana sunulan kutsal sunu-
ların bağış kısımlarını sana veriyorum.
Bunları sonsuza dek pay olarak sana
ve oğullarına veriyorum. 9Sunakta tü-
müyle yakılmayan, bana sunulan en
kutsal sunulardan şunlar senin olacak:
Tahıl, suç ve günah sunuları*. En kut-
sal sunular senin ve oğullarının ola-
cak. 10Bunları en kutsal sunu olarak
yiyeceksin. Her erkek onlardan yiye-
bilir. Onları kutsal sayacaksın.
11"Ayrıca şunlar da senin olacak:
İsrailliler'in sunduğu sallamalık su-
nuların bağış kısımlarını sonsuza dek
pay olarak sana, oğullarına ve kızları-
na veriyorum. Ailende dinsel açıdan
temiz olan herkes onları yiyebilir.
12"RAB'be verdikleri ilk ürünleri
–zeytinyağının, yeni şarabın, tahılın
en iyisini– sana veriyorum. 13Ülkede
yetişen ilk ürünlerden RAB'be getir-
diklerinin tümü senin olacak. Ailen-
de dinsel açıdan temiz olan herkes on-
ları yiyebilir.
14"İsrail'de RAB'be koşulsuz ada-
nan her şey senin olacak. 15İnsan ol-
sun hayvan olsun RAB'be adanan her
rahmin ilk ürünü senin olacak. An-
cak ilk doğan her çocuk ve kirli sa-
yılan hayvanların her ilk doğanı için
kesinlikle bedel alacaksın. 16İlk do-
ğanlar bir aylıkken, kendi biçeceğin
değer uyarınca, yirmi geradan oluşan
kutsal yerin şekeline göre beş şekel[b]
gümüş bedel alacaksın.
17"Ancak sığırın, koyunun ya da ke-
çinin ilk doğanı için bedel almayacak-
sın. Onlar benim için ayrılmıştır. Kan-
larını sunağın üzerine dökeceksin,
yağlarını RAB'bi hoşnut eden koku ol-
sun diye yakılan bir sunu olarak yaka-
caksın. 18Sallamalık sununun göğsü ve
sağ budu senin olduğu gibi eti de senin
olacak. 19İsrailliler'in bana sundukları
kutsal sunuların bağış kısımlarını son-
suza dek pay olarak sana, oğullarına ve
kızlarına veriyorum. Senin ve soyun
için bu RAB'bin önünde sonsuza dek
sürecek bozulmaz bir antlaşmadır[c]."

b *18:16* "Beş kutsal yerin şekeli": Yaklaşık 50 gr. c *18:19* "Bozulmaz bir antlaşmadır": İbranice "Tuz antlaşmasıdır". **18:2-6** İbr.9:6 **18:14** Lev.27:28

20 RAB Harun'la konuşmasını şöyle
sürdürdü: "Onların ülkesinde mirasın
olmayacak, aralarında hiçbir payın ol-
mayacak. İsrailliler arasında payın ve
mirasın benim.
21 "Buluşma Çadırı'yla ilgili yap-
tıkları hizmete karşılık, İsrail'de top-
lanan bütün ondalıkları pay olarak
Levililer'e veriyorum. 22 Bundan böy-
le öbür İsrailliler Buluşma Çadırı'na
yaklaşmamalı. Yoksa günahlarının
bedelini canlarıyla öderler. 23 Buluş-
ma Çadırı'yla ilgili hizmeti Levililer
yapacak, çadıra karşı işlenen suçtan
onlar sorumlu olacak. Gelecek kuşak-
larınız boyunca kalıcı bir kural olacak
bu. İsrailliler arasında onların payı ol-
mayacak. 24 Bunun yerine İsrailliler'in
RAB'be armağan olarak verdiği on-
dalığı miras olarak Levililer'e ve-
riyorum. Bu yüzden Levililer için,
'İsrailliler arasında onların mirası ol-
mayacak' dedim."
25 RAB Musa'ya şöyle dedi: 26 "Le-
vililer'e de ki, 'Pay olarak size ver-
diğim ondalıkları İsrailliler'den alın-
ca, aldığınız ondalığın ondalığını
RAB'be armağan olarak sunacaksı-
nız. 27 Armağanınız harmandan tahıl
ya da üzüm sıkma çukurundan bir ar-
mağan sayılacaktır. 28 Böylelikle siz
de İsrailliler'den aldığınız bütün on-
dalıklardan RAB'be armağan suna-
caksınız. Bu ondalıklardan RAB'bin
armağanını Kâhin Harun'a verecek-
siniz. 29 Aldığınız bütün armağanlar-
dan RAB için bir armağan ayıracak-
sınız; hepsinin en iyisini, en kutsalını
ayıracaksınız.'
30 "Levililer'e şöyle de: 'En iyisini
sunduğunuzda, geri kalanı harman ya
da asma ürünü olarak size sayılacaktır.
31 Siz ve aileniz her yerde ondan yiye-
bilirsiniz. Buluşma Çadırı'nda yaptı-
ğınız hizmete karşılık size verilen üc-
rettir bu. 32 En iyisini sunarsanız, bu
konuda günah işlememiş olursunuz.
Ölmemek için İsrailliler'in sunduğu
kutsal sunuları kirletmeyeceksiniz.' "

Kirli Sayılanın Arındırılması

19 RAB Musa'yla Harun'a şöy-
le dedi: 2 "RAB'bin buyurdu-
ğu yasanın kuralı şudur: İsrailliler'e
size kusursuz, özürsüz, boyunduruk
takmamış kızıl bir inek getirmelerini
söyleyin. 3 İnek Kâhin Elazar'a veril-
sin; ordugahın dışına çıkarılıp onun
önünde kesilecek. 4 Kâhin Elazar par-
mağıyla kanından alıp yedi kez Buluş-
ma Çadırı'nın önüne doğru serpecek.
5 Sonra Elazar'ın gözü önünde inek,
derisi, eti, kanı ve gübresiyle birlikte
yakılacak. 6 Kâhin biraz sedir ağacı,
mercanköşkotu ve kırmızı iplik alıp
yanmakta olan ineğin üzerine atacak.
7 Sonra giysilerini yıkayacak, yıkana-
cak. Ancak o zaman ordugaha girebi-
lir. Ama akşama dek kirli sayılacaktır.
8 İneği yakan kişi de giysilerini yıka-
yacak, yıkanacak. O da akşama dek
kirli sayılacak.
9 "Temiz sayılan bir kişi ineğin kü-
lünü toplayıp ordugahın dışında te-
miz sayılan bir yere koyacak. İsrail
topluluğu temizlenme suyu için bu
külü saklayacak; bu, günahtan arın-
mak içindir. 10 İneğin külünü toplayan
adam giysilerini yıkayacak, akşama
dek kirli sayılacak. Bu kural hem İs-
railliler, hem de aralarında yaşayan
yabancılar için kalıcı olacaktır.
11 "Herhangi bir insan ölüsüne do-
kunan kişi yedi gün kirli sayılacaktır.
12 Üçüncü ve yedinci gün temizlenme
suyuyla kendini arındıracak, böylece
paklanmış olacak. Üçüncü ve yedinci
gün kendini arındırmazsa, paklanmış
sayılmayacak. 13 Herhangi bir insan
ölüsüne dokunup da kendini arındır-
mayan kişi RAB'bin Konutu'nu kir-
letmiş olur. O kişi İsrail'den atılmalı.

18:21 Lev.27:30-33; Yas.14:22-29; İbr.7:5 **19:9** İbr.9:13

Temizlenme suyu üzerine dökülme-
diği için kirli sayılır, kirliliği üzerin-
de kalır.
14“Çadırda biri öldüğü zaman uy-
gulanacak kural şudur: Çadıra gi-
ren ve çadırda bulunan herkes yedi
gün kirli sayılacaktır. 15Kapağı iple
bağlanmamış, ağzı açık her kap kir-
li sayılacaktır.
16“Kırda kılıçla öldürülmüş ya da
doğal ölümle ölmüş birine, insan ke-
miğine ya da mezara her dokunan ye-
di gün kirli sayılacaktır.
17“Kirli sayılan kişi için bir kabın
içine yakılan günah sunusunun* kü-
lünden koyun, üstüne duru su döke-
ceksiniz. 18Temiz sayılan bir adam
mercanköşkotunu alıp suya batıracak.
Sonra çadırın, bütün eşyaların ve ora-
da bulunanların üzerine serpecek. Ke-
miğe, öldürülmüş ya da doğal ölümle
ölmüş kişiye ya da mezara dokuna-
nın üzerine de suyu serpecek. 19Temiz
sayılan adam, üçüncü ve yedinci gün
kirli sayılanın üzerine suyu serpecek.
Yedinci gün onu arındıracak. Arınan
kişi giysilerini yıkayacak, yıkanacak
ve akşam temiz sayılacak. 20Ancak,
kirli sayılan biri kendini arındırmazsa
topluluğun arasından atılmalı. Çünkü
RAB'bin Tapınağı'nı kirletmiştir. Te-
mizlenme suyu üzerine dökülmediği
için kirli sayılır. 21Onlar için bu kural
kalıcı olacaktır. Temizlenme suyunu
serpen kişi de giysisini yıkamalı. Te-
mizlenme suyuna dokunan kişi akşa-
ma dek kirli sayılacak. 22Kirli sayılan
birinin dokunduğu nesne kirli sayı-
lır; o nesneye dokunan da akşama dek
kirli sayılır.”

Kayadan Çıkan Su

20 İsrail topluluğu birinci ay* Zin
Çölü'ne vardı, halk Kadeş'te
konakladı. Miryam orada öldü ve
gömüldü.
2Ancak topluluk için içecek su yok-
tu. Halk Musa'yla Harun'a karşı top-
landı. 3Musa'ya, “Keşke kardeşlerimiz
RAB'bin önünde öldüğünde biz de öl-
seydik!” diye çıkıştılar, 4“RAB'bin
topluluğunu neden bu çöle getirdiniz?
Biz de hayvanlarımız da ölelim diye
mi? 5Neden bizi bu korkunç yere ge-
tirmek için Mısır'dan çıkardınız? Ne
tahıl, ne incir, ne üzüm ne de nar var.
Üstelik içecek su da yok!”
6Musa'yla Harun topluluktan ay-
rılıp Buluşma Çadırı'nın giriş bölü-
müne gittiler, yüzüstü yere kapandı-
lar. RAB'bin görkemi onlara göründü.
7-8RAB Musa'ya, “Değneği al” dedi,
“Sen ve ağabeyin Harun topluluğu
toplayın. Halkın gözü önünde su fış-
kırması için kayaya buyruk verin. On-
lar da hayvanları da içsin diye kaya-
dan onlara su çıkaracaksınız.”
9Musa kendisine verilen buyruk uya-
rınca değneği RAB'bin önünden aldı.
10Musa'yla Harun topluluğu kayanın
önüne topladılar. Musa, “Ey siz, baş-
kaldıranlar, beni dinleyin!” dedi, “Bu
kayadan size su çıkaralım mı?” 11Son-
ra kolunu kaldırıp değneğiyle kayaya
iki kez vurdu. Kayadan bol su fışkırdı,
topluluk da hayvanları da içti.
12RAB Musa'yla Harun'a, “Madem
İsrailliler'in önünde bana güvenmedi-
niz ve kutsallığımı küçümsediniz” de-
di, “Bu topluluğu kendilerine verece-
ğim ülkeye de götürmeyeceksiniz.”
13Bu sulara Meriva[ç] suları denildi.
Çünkü İsrail halkı orada RAB'be çı-
kışmış, RAB de aralarında kutsallığı-
nı göstermişti.

Edom Kralı İsrailliler'e Geçiş İzni Vermiyor

14Musa Kadeş'ten Edom Kralı'na
ulaklarla şu haberi gönderdi: “Kar-
deşin İsrail şöyle diyor: ‘Başımıza ge-
len güçlükleri biliyorsun. 15Atalarımız

ç *20:13* “Meriva”: “Çıkışma” anlamına gelir. **20:2-13** Çık.17:1-7; 1Ko.10:4

Mısır'a gitmişler. Orada uzun yıllar ya-
şadık. Mısırlılar atalarımıza da bize de
kötü davrandılar. 16 Ama biz RAB'be
yakarınca, yakarışımızı işitti. Bir me-
lek gönderip bizi Mısır'dan çıkardı.
" 'Şimdi senin sınırına yakın bir
kent olan Kadeş'teyiz. 17 İzin ver, ül-
kenden geçelim. Tarlalardan, bağlar-
dan geçmeyeceğiz, hiçbir kuyudan da
su içmeyeceğiz. Sınırından geçinceye
dek, sağa sola sapmadan Kral yolun-
dan yolumuza devam edeceğiz.' "
18 Ama Edom Kralı, "Ülkemden geç-
meyeceksiniz!" diye yanıtladı, "Geç-
meye kalkışırsanız kılıçla karşınıza
çıkarım."
19 İsrailliler, "Yol boyunca geçip gi-
deceğiz" dediler, "Eğer biz ya da hay-
vanlarımız suyundan içersek karşılı-
ğını öderiz. Yürüyüp geçmek için
senden izin istiyoruz, hepsi bu."
20 Edom Kralı yine, "Geçmeye-
ceksiniz!" yanıtını verdi. Edomlular
İsrailliler'e saldırmak üzere kalaba-
lık ve güçlü bir orduyla yola çıktılar.
21 Edom Kralı ülkesinden geçmelerine
izin vermeyince, İsrailliler dönüp on-
dan uzaklaştılar.

Harun'un Ölümü

22 İsrail topluluğu Kadeş'ten ayrı-
lıp Hor Dağı'na geldi. 23 RAB, Edom
sınırındaki Hor Dağı'nda Musa'yla
Harun'a şöyle dedi: 24 "Harun ölüp
atalarına kavuşacak. İsrail halkına ve-
receğim ülkeye girmeyecek. Çünkü
ikiniz Meriva sularında verdiğim buy-
ruğa karşı geldiniz. 25 Harun'la oğlu
Elazar'ı Hor Dağı'na çıkar. 26 Harun'un
kâhinlik giysilerini üzerinden çıkarıp
oğlu Elazar'a giydir. Harun orada ölüp
atalarına kavuşacak."
27 Musa RAB'bin buyurduğu gibi
yaptı. Bütün topluluğun gözü önünde
Hor Dağı'na çıktılar. 28 Musa Harun'un
kâhinlik giysilerini üzerinden çıkarıp
oğlu Elazar'a giydirdi. Harun orada,
dağın tepesinde öldü. Sonra Musa'yla
Elazar dağdan indiler. 29 Harun'un öl-
düğünü öğrenince bütün İsrail halkı
onun için otuz gün yas tuttu.

Arat Kenti Yok Ediliyor

21 Negev'de yaşayan Kenanlı
Arat Kralı, İsrailliler'in Ata-
rim yolundan geldiğini duyunca, on-
lara saldırarak bazılarını tutsak aldı.
2 Bunun üzerine İsrailliler, "Eğer bu
halkı tümüyle elimize teslim eder-
sen, kentlerini büsbütün yok edece-
ğiz" diyerek RAB'be adak adadılar.
3 RAB İsrailliler'in yalvarışını işitti ve
Kenanlılar'ı ellerine teslim etti. İsrail-
liler onları da kentlerini de büsbütün
yok ettiler. Oraya Horma[d] adı verildi.

Tunç Yılan

4 Edom ülkesinin çevresinden geç-
mek için Kamış Denizi* yoluyla Hor
Dağı'ndan ayrıldılar. Ama yolda halk
sabırsızlandı. 5 Tanrı'dan ve Musa'dan
yakınarak, "Çölde ölelim diye mi bizi
Mısır'dan çıkardınız?" dediler, "Bura-
da ne ekmek var, ne de su. Ayrıca bu
iğrenç yiyecekten de tiksiniyoruz!"
6 Bunun üzerine RAB halkın arası-
na zehirli yılanlar gönderdi. Yılanlar
ısırınca İsrailliler'den birçok kişi öl-
dü. 7 Halk Musa'ya gelip, "RAB'den
ve senden yakınmakla günah işledik.
Yalvar da, RAB aramızdan yılanları
kaldırsın" dedi. Bunun üzerine Musa
halk için yalvardı.
8 RAB Musa'ya, "Bir yılan yap ve
onu bir direğin üzerine koy. Isırılan
herkes ona bakınca yaşayacaktır" de-
di. 9 Böylece Musa tunç* bir yılan ya-
parak direğin üzerine koydu. Yılan

d *21:3* "Horma": "Büsbütün yok etmek" ya da "Koşulsuz adamak" anlamına gelir.

20:28 Çık.29:29 **20:28** Say.33:38; Yas.10:6 **21:1** Say.33:40 **21:4** Yas.2:1 **21:5-6** 1Ko.10:9
21:9 2Kr.18:4; Yu.3:14

tarafından ısırılan kişiler tunç yılana
bakınca yaşadı.

Moav'a Yolculuk

[10]İsrail halkı yola koyulup Ovot'ta
konakladı. [11]Sonra Ovot'tan ayrı-
lıp doğuda Moav'a bakan çölde, İye–
Haavarim'de konakladı. [12]Oradan
da ayrılıp Zeret Vadisi'nde konakla-
dı. [13]Oradan da ayrılıp Amorlular'ın
sınırına dek uzanan çölde, Arnon
Vadisi'nin karşı yakasında konakla-
dılar. Arnon Moav'la Amorlular'ın
ülkesi arasındaki Moav sınırıdır.
[14]RAB'bin Savaşları Kitabı'nda şöy-
le yazılıdır:

"... Sufa topraklarında Vahev Kenti,
vadiler, Arnon Vadisi, [15]Ar Kenti'ne
dayanan ve Moav sınırı boyunca
uzanan vadilerin yamaçları ..."

[16]Oradan RAB'bin Musa'ya, "Hal-
kı bir araya topla, onlara su verece-
ğim" dediği kuyuya, Beer'e[e] doğru
yol aldılar.

[17]O zaman İsrailliler şu ezgiyi söy-
lediler:

"Suların fışkırsın, ey kuyu!
Ezgi okuyun ona.
[18] O kuyu ki, onu önderlerle
Halkın soyluları
Asayla, değnekle kazdılar."

Bundan sonra çölden Mattana'ya,
[19]Mattana'dan Nahaliel'e, Nahaliel'den
Bamot'a, [20]Bamot'tan Moav toprak-
larındaki vadiye, çöle bakan Pisga
Dağı'nın eteklerine gittiler.

Kral Sihon ve Og'un Yenilgisi

(Yas.2:26-3:11)

[21]İsrailliler Amorlular'ın Kralı Si-
hon'a ulaklarla şu haberi gönderdi:
[22]"İzin ver, ülkenden geçelim. Tar-
lalardan, bağlardan geçmeyeceğiz,
hiçbir kuyudan su içmeyeceğiz. Sını-
rından geçinceye dek, Kral yolundan
yolumuza devam edeceğiz."

[23]Ne var ki Sihon, ülkesinden İsra-
illiler'in geçmesine izin vermedi. İsra-
illiler'le savaşmak üzere bütün halkını
toplayıp çöle çıktı. Yahesa'ya varınca,
İsrailliler'e saldırdı. [24]İsrailliler onu
kılıçtan geçirip Arnon'dan Yabbuk'a,
Ammonlular'ın sınırına dek uzanan
topraklarını aldılar. Az Kenti Am-
mon sınırını oluşturuyordu. [25]İsrail-
liler Heşbon ve çevresindeki köylerle
birlikte Amorlular'ın bütün kentleri-
ni ele geçirerek orada yaşamaya baş-
ladılar. [26]Heşbon Amorlular'ın Kralı
Sihon'un kentiydi. Sihon eski Moav
Kralı'na karşı savaşmış, Arnon'a dek
uzanan topraklarını elinden almıştı.
[27]Bunun için ozanlar şöyle diyor:

"Heşbon'a gelin,
Sihon'un kenti yeniden kurulsun
Ve sağlamlaştırılsın.
[28] Heşbon'dan ateş,
Sihon'un kentinden alev çıktı;
Moav'ın Ar Kenti'ni,
Arnon tepelerinin efendilerini
yakıp yok etti.
[29] Vay sana, ey Moav!
İlah Kemoş'un halkı, yok oldun!
Kemoş senin oğullarının
Amorlular'ın Kralı Sihon'a
kaçmasını,
Kızlarının ona tutsak olmasını
önleyemedi.
[30] Onları bozguna uğrattık;
Heşbon Divon'a dek yıkıma
uğradı.
Medeva'ya uzanan Nofah'a dek
onları yıkıma uğrattık."

[31]Böylece İsrail halkı Amorlular'ın
ülkesinde yaşamaya başladı.

[32]Musa Yazer'i araştırmak için adam-
lar gönderdi. Sonra İsrailliler Yazer
çevresindeki köyleri ele geçirerek ora-
da yaşayan Ammonlular'ı kovdular.
[33]Bundan sonra dönüp Başan'a doğru
ilerlediler. Başan Kralı Og'la ordusu

e ***21:16*** "Beer": "Kuyu" anlamına gelir. **21:28-29** Yer.48:45-46

onlarla savaşmak için Edrei'de karşı-
larına çıktı.
[34]RAB Musa'ya, "Ondan korkma!"
dedi, "Çünkü onu da ordusuyla ül-
kesini de senin eline teslim ettim.
Amorlular'ın Heşbon'da yaşayan Kra-
lı Sihon'a yaptığının aynısını ona da
yapacaksın."
[35]Böylece İsrail halkı kimseyi sağ
bırakmadan Og'la oğullarını ve ordu-
sunu yok etti, ülkeyi ele geçirdi.

Moav Kralı Balak Balam'ı Çağırıyor

22 İsrailliler yollarına devam ede-
rek Moav ovalarında, Şeria Ir-
mağı'nın doğusunda, Eriha karşısında
konakladılar.
[2]Sippor oğlu Balak İsrailliler'in
Amorlular'a neler yaptığını duydu.
[3]İsrail halkı kalabalık olduğundan,
Moavlılar onlardan korkarak yılgı-
ya düştü.
[4]Midyan ileri gelenlerine, "Öküz
kırda nasıl otu yiyip tüketirse, bu top-
luluk da çevremizdeki her şeyi yiyip
bitirecek" dediler.
O sırada Sippor oğlu Balak Moav
Kralı'ydı. [5]Balak, Beor oğlu Balam'ı
çağırmak için ulaklar gönderdi. Ba-
lam Fırat Irmağı kıyısında, Amav ül-
kesindeki Petor'da yaşıyordu. Balak
şöyle dedi:
"Mısır'dan çıkıp yeryüzünü kapla-
yan bir halk yanıbaşıma yerleşti. [6]Lüt-
fen gel de benden daha güçlü olan bu
halka benim için lanet oku. Olur ki,
onları yener, ülkeden kovarız. Çün-
kü senin kutsadığın kişinin kutsana-
cağını, lanetlediğin kişinin lanetlene-
ceğini biliyorum."
[7]Moav ve Midyan ileri gelenleri fal-
cılık ücretini alıp gittiler. Balam'a va-
rınca Balak'ın bildirisini ona ilettiler.
[8]Balam onlara, "Geceyi burada geçi-
rin" dedi, "RAB'bin bana söyleyecek-
leri uyarınca size yanıt vereceğim."
Bunun üzerine Moav önderleri ge-
ceyi Balam'ın yanında geçirdiler.
[9]Tanrı Balam'a gelip, "Evinde kalan
bu adamlar kim?" diye sordu.
[10]Balam Tanrı'yı şöyle yanıtladı:
"Sippor oğlu Moav Kralı Balak bana
şu bildiriyi gönderdi: [11]'Mısır'dan çı-
kan halk yeryüzünü kapladı. Gel de
benim için onlara lanet oku. Olur ki,
onlarla savaşmaya gücüm yeter, on-
ları kovarım.' "
[12]Ama Tanrı Balam'a, "Onlarla git-
me! Bu halka lanet okuma, onlar kut-
sanmış halktır" dedi.
[13]Sabah Balam kalktı, Balak'ın ön-
derlerine, "Ülkenize dönün. Çünkü
RAB sizinle gelmeme izin vermiyor"
dedi.
[14]Moav önderleri dönüp Balak'a,
"Balam bizimle gelmedi" dediler.
[15]Bunun üzerine Balak ilk giden-
lerden daha çok ve daha saygın baş-
ka önderler gönderdi. [16]Balam'a gidip
şöyle dediler:
"Sippor oğlu Balak diyor ki, 'Lütfen
yanıma gelmene engel olan hiçbir şe-
ye izin verme. [17]Çünkü seni fazlasıyla
ödüllendireceğim, ne istersen yapaca-
ğım. Ne olur, gel, benim için bu hal-
ka lanet oku.' "
[18]Balam Balak'ın ulaklarına şu
yanıtı verdi: "Balak sarayını altın-
la, gümüşle doldurup bana verse bi-
le, Tanrım RAB'bin buyruğundan
öte küçük büyük hiçbir şey yapamam.
[19]Lütfen siz de bu gece burada kalın,
RAB'bin bana başka bir diyeceği var
mı öğreneyim."
[20]O gece Tanrı Balam'a gelip, "Ma-
dem bu adamlar seni çağırmaya gel-
miş, onlarla git; ancak sana ne söyler-
sem onu yap" dedi.

Balam'ın Eşeği

[21]Balam sabah kalkıp eşeğine pa-
lan vurdu, Moav önderleriyle birlikte

22:5 2Pe.2:15-16; Yah.11

gitti. 22 Tanrı onun gidişine öfkelendi.
RAB'bin meleği engel olmak için yo-
luna dikildi. Balam eşeğine binmişti,
yanında iki uşağı vardı. 23 Eşek, yalın
kılıç yolda durmakta olan RAB'bin
meleğini görünce, yoldan sapıp tarla-
ya girdi. Balam yola döndürmek için
eşeği dövdü.
24 RAB'bin meleği iki bağın arasın-
da iki yanı duvarlı dar bir yolda dur-
du. 25 Eşek RAB'bin meleğini görünce
duvara sıkıştı, Balam'ın ayağını ezdi.
Balam eşeği yine dövdü.
26 RAB'bin meleği ilerledi, sağa so-
la dönüşü olmayan dar bir yerde dur-
du. 27 Eşek RAB'bin meleğini görünce,
Balam'ın altında yıkıldı. Balam öfke-
lendi, değneğiyle eşeği dövdü. 28 Bu-
nun üzerine RAB eşeği konuşturdu.
Eşek Balam'a, "Sana ne yaptım ki, üç
kez beni böyle dövdün?" diye sordu.
29 Balam, "Benimle alay ediyorsun"
diye yanıtladı, "Elimde kılıç olsaydı,
seni hemen öldürürdüm."
30 Eşek, "Bugüne dek hep üzerine bin-
diğin eşek değil miyim ben?" dedi, "Da-
ha önce sana hiç böyle davrandım mı?"
Balam, "Hayır" diye yanıtladı.
31 Bundan sonra RAB Balam'ın
gözlerini açtı. Balam yalın kılıç yol-
da durmakta olan RAB'bin meleğini
gördü, eğilip yüzüstü yere kapandı.
32 RAB'bin meleği, "Neden üç kez
eşeğini dövdün?" diye sordu, "Ben se-
ni engellemeye geldim. Çünkü gitti-
ğin yol seni yıkıma götürüyor. 33 Eşek
beni gördü, üç kez önümden saptı.
Eğer yoldan sapmasaydı, seni öldü-
rür, onu sağ bırakırdım."
34 Balam RAB'bin meleğine, "Günah
işledim" dedi, "Beni engellemek için
yolda dikildiğini anlamadım. Uygun
görmüyorsan şimdi evime döneyim."
35 RAB'bin meleği, "Adamlarla git"
dedi, "Ama yalnız sana söyleyecekle-
rimi söyleyeceksin." Böylece Balam
Balak'ın önderleriyle gitti.
36 Balak Balam'ın geldiğini duyunca,
onu karşılamak için Arnon kıyısın-
da, sınırın en uzak köşesindeki Moav
Kenti'ne gitti. 37 Balam'a, "Seni çağır-
mak için adam gönderdiğimde neden
gelmedin?" dedi, "Seni ödüllendirme-
ye gücüm yetmez mi?"
38 Balam, "İşte şimdi geldim" di-
ye yanıtladı, "Ama ne diyebilirim ki?
Ancak Tanrı'nın bana buyurduklarını
söyleyeceğim."
39 Bundan sonra Balam Balak'la yola
çıkarak Kiryat-Husot'a gitti. 40 Balak
sığırlar, davarlar kurban etti, Balam'la
yanındaki önderlere et gönderdi. 41 Sa-
bah Balak Balam'ı Bamot-Baal'a çı-
kardı. Balam oradan İsrail halkının
bir kesimini görebildi.

Balam'ın İlk Bildirisi

23 Balam Balak'a, "Burada benim
için yedi sunak kur ve yedi bo-
ğayla yedi koç hazırla" dedi.
2 Balak onun dediğini yaptı. Balak'la
Balam her sunağın üstünde birer bo-
ğayla koç sundular.
3 Sonra Balam Balak'a, "Ben az öte-
ye gideceğim, sen yakmalık sununun*
yanında bekle" dedi, "Olur ki, RAB
karşıma çıkar. Bana ne açıklarsa, sa-
na bildiririm." Sonra çıplak bir tepe-
ye çıktı.
4 Tanrı Balam'a göründü. Balam
Tanrı'ya, "Yedi sunak kurdum, her su-
nağın üstünde birer boğayla koç sun-
dum" dedi.
5 RAB Balam'a ne söylemesi gerek-
tiğini bildirerek, "Balak'a git, ona şu
haberi ilet" dedi.
6 Böylece Balam Balak'ın yanına
döndü. Onun Moav önderleriyle birlik-
te yakmalık sunusunun yanında durdu-
ğunu gördü. 7 Sonra şu bildiriyi iletti:

"Balak beni Aram'dan,
Moav Kralı beni doğu
dağlarından getirdi.

'Gel, benim için Yakup soyuna
lanet oku' dedi,
'Gel, İsrail'in yıkımını dile.'
8 Tanrı'nın lanetlemediğini
Ben nasıl lanetlerim?
RAB'bin yıkımını istemediği
kişinin yıkımını
Ben nasıl isteyebilirim?
9 Kayaların doruğundan
görüyorum onları,
Tepelerden bakıyorum onlara.
Tek başına yaşayan,
Uluslardan kendini soyutlayan
Bir halk görüyorum.
10 Kim Yakup soyunun tozunu
Ve İsrail'in dörtte birini
sayabilir?
Doğru kişilerin ölümüyle
öleyim,
Sonum onlarınki gibi olsun!"

11 Balak Balam'a, "Bana ne yaptın?"
dedi, "Düşmanlarıma lanet okuyasın
diye seni getirdim. Oysa sen onları
kutsadın!"
12 Balam, "Ben ancak RAB'bin söy-
lememi istediği şeyleri söylemeliyim"
diye yanıtladı.

Balam'ın İkinci Bildirisi

13 Bunun üzerine Balak, "Ne olur, be-
nimle gel" dedi, "Onları görebileceğin
başka bir yere gidelim. Onların hepsi-
ni görmeyeceksin, bir kesimini göre-
ceksin. Oradan onlara benim için lanet
oku." 14 Böylece Balak Balam'ı Pisga
Dağı'ndaki Gözcüler Yaylası'na götür-
dü. Orada yedi sunak kurdu, her suna-
ğın üstünde birer boğayla koç sundu.
15 Balam Balak'a, "Az ötede RAB'be
danışacağım, sen burada yakmalık
sununun* yanında bekle" dedi.
16 RAB Balam'a göründü, ne söyle-
mesi gerektiğini bildirerek, "Balak'a
git, ona şu haberi ilet" dedi.
17 Böylece Balam Balak'ın yanına
döndü, onun Moav önderleriyle bir-
likte yakmalık sunusunun yanında
durduğunu gördü.
Balak, "RAB ne dedi?" diye sordu.
18 Balam şu bildiriyi iletti:

"Ey Balak, uyan ve dinle;
Ey Sippor oğlu, bana kulak ver.
19 Tanrı insan değil ki,
Yalan söylesin;
İnsan soyundan değil ki,
Düşüncesini değiştirsin.
O söyler de yapmaz mı?
Söz verir de yerine getirmez mi?
20 Kutsamak için bana buyruk
verildi;
O kutsadı, ben değiştiremem.
21 Yakup soyunda suç bulunmadı,
Ne de İsrail'de kötülük.
Tanrıları RAB aralarındadır,
Aralarındaki kral olarak
Adına sevinç çığlıkları atıyorlar.
22 Tanrı onları Mısır'dan çıkardı,
O'nun yaban öküzü gibi gücü
var.
23 Yakup soyuna yapılan büyü
tutmaz;
İsrail'e karşı falcılık etkili olmaz.
Şimdi Yakup ve İsrail için,
'Tanrı neler yaptı!' denecek.
24 İşte halk bir dişi aslan gibi
uyanıyor.
Avını yiyip bitirmedikçe,
Öldürülenlerin kanını
içmedikçe rahat etmeyen
aslan gibi kalkıyor."

25 Bunun üzerine Balak, "Onlara ne
lanet oku, ne de onları kutsa!" dedi.
26 Balam, "RAB ne derse onu yap-
malıyım dememiş miydim sana?" di-
ye yanıtladı.

Balam'ın Üçüncü Bildirisi

27 Sonra Balak Balam'a, "Ne olur,
gel, seni başka bir yere götüreyim"
dedi, "Olur ki, Tanrı oradan benim
için onlara lanet okumana izin verir."

28 Böylece Balam'ı çöle bakan Peor
Dağı'nın tepesine götürdü.
29 Balam, "Burada benim için yedi
sunak kurup yedi boğayla yedi koç
hazırla" dedi. 30 Balak onun dediğini
yaptı, her sunağın üstünde birer bo-
ğayla koç sundu.

24 Balam, RAB'bin İsrail halkını
kutsamaktan hoşnut olduğunu
anlayınca, önceden yaptığı gibi gidip
fala başvurmadı, yüzünü çöle çevir-
di. 2 Baktı, İsrail'in oymak oymak yer-
leştiğini gördü. Tanrı'nın Ruhu onun
üzerine inince, 3 şu bildiriyi iletti:

"Beor oğlu Balam,
Gözü açılmış olan,
4 Tanrı'nın sözlerini duyan,
Her Şeye Gücü Yeten'in
görümlerini gören,
Yere kapanan, Tanrı'nın
gözlerini açtığı kişi
bildiriyor:
5 'Ey Yakup soyu, çadırların,
Ey İsrail, konutların ne güzel!
6 Yayılıyorlar vadiler gibi,
Irmak kıyısında bahçeler gibi,
RAB'bin diktiği öd ağaçları gibi,
Su kıyısındaki sedir ağaçları
gibi.
7 Kovalarından sular akacak,
Tohumları bol suyla sulanacak.
Kralları Agak'tan büyük olacak,
Krallığı yüceltilecek.
8 Tanrı onları Mısır'dan çıkardı,
O'nun yaban öküzü gibi gücü
var.
Düşmanı olan ulusları yiyip
bitirecek,
Kemiklerini parçalayacak,
Oklarıyla onları deşecekler.
9 Aslan gibi, dişi aslan gibi
Yere çömelir, yatarlar,
Kim onları uyandırmaya
cesaret edebilir?
Seni kutsayan kutsansın,
Seni lanetleyen lanetlensin!' "

10 Balam'a öfkelenen Balak ellerini
birbirine vurarak, "Düşmanlarıma la-
net okuyasın diye seni çağırdım" dedi,
"Oysa üç kez onları kutsadın. 11 Haydi,
hemen evine dön! Seni ödüllendire-
ceğimi söylemiştim. Ama RAB seni
ödül almaktan yoksun bıraktı."
12-13 Balam şöyle karşılık verdi: "Ba-
na gönderdiğin ulaklara, 'Balak sara-
yını altınla, gümüşle doldurup bana
verse bile, RAB'bin buyruğundan öte
iyi kötü hiçbir şey yapamam. Ancak
RAB ne derse onu söylerim' dememiş
miydim? 14 İşte şimdi halkıma dönüyo-
rum. Gel, bu halkın gelecekte halkına
neler yapacağını sana bildireyim."

Balam'ın Dördüncü Bildirisi

15 Sonra Balam şu bildiriyi iletti:

"Beor oğlu Balam,
Gözü açılmış olan,
16 Tanrı'nın sözlerini duyan,
Yüceler Yücesi'nin bilgisine
kavuşan,
Her Şeye Gücü Yeten'in
görümlerini gören,
Yere kapanan, Tanrı'nın
gözlerini açtığı kişi
bildiriyor:
17 'Onu görüyorum, ama şimdilik
değil,
Ona bakıyorum, ama
yakından değil.
Yakup soyundan bir yıldız
çıkacak,
İsrail'den bir önder[f] yükselecek.
Moavlılar'ın alınlarını,
Şetoğulları'nın başlarını ezecek.
18 Düşmanı olan Edom ele
geçirilecek,
Evet, Seir alınacak,
Ama İsrail güçlenecek.

f *24:17* "Önder": İbranice "Asa". **24:9** Yar.49:9; Va.5:5 **24:9** Yar.12:3

[19] Yakup soyundan gelen kişi
önderlik edecek,
Kentte sağ kalanları yok
edecek.' "

Balam'ın Son Bildirileri

[20] Balam Amalekliler'i görünce şu
bildiriyi iletti:
"Amalek halkı uluslar arasında
birinciydi,
Ama sonu yıkım olacak."
[21] Kenliler'i görünce de şu bildiri-
yi iletti:
"Yaşadığınız yer güvenli,
Yuvanız kayalarda kurulmuş;
[22] Ama, ey Kenliler, Asurlular sizi
tutsak edince,
Yanıp yok olacaksınız."
[23] Balam bildirisini iletmeyi sür-
dürdü:
"Ah, bunu yapan Tanrı'ysa,
Kim sağ kalabilir?
[24] Kittim[g] kıyılarından gemiler
gelecek,
Asur'la Ever'i dize getirecekler,
Kendileri de yıkıma uğrayacak."
[25] Bundan sonra Balam kalkıp evine
döndü, Balak da kendi yoluna gitti.

İsrailliler Peor'da Günaha Giriyor

25 İsrailliler Şittim'de yaşarken,
erkekleri Moavlı kadınlarla zi-
na etmeye başladı. [2] Bu kadınlar kendi
ilahlarına kurban sunarken İsrailliler'i
de çağırdılar. İsrail halkı yiyecekler-
den yedi ve onların ilahlarına tap-
tı. [3] Böylece Baal-Peor'a bağlandılar.
RAB bu yüzden onlara öfkelendi.
[4] Musa'ya, "Bu halkın bütün önder-
lerini gündüz benim önümde öldür"
dedi, "Öyle ki, İsrail halkına öfkem
yatışsın."
[5] Bunun üzerine Musa İsrail yargıç-
larına, "Her biriniz kendi adamlarınız
arasında Baal-Peor'a bağlanmış olan-
ları öldürün" dedi.
[6] O sırada İsrailli bir adam geldi,
Musa'nın ve Buluşma Çadırı'nın giri-
şinde ağlayan İsrail topluluğunun gözü
önünde kardeşine Midyanlı bir kadın
getirdi. [7] Bunu gören Kâhin Harun oğ-
lu Elazar oğlu Pinehas topluluktan ay-
rılıp eline bir mızrak aldı. [8] İsrailli'nin
ardına düşerek çadıra girdi ve mızra-
ğı ikisine birden sapladı. Mızrak hem
İsrailli'nin, hem de Midyanlı kadının
karnını delip geçti. Böylece İsrail'i yok
eden hastalık dindi. [9] Hastalıktan ölen-
lerin sayısı 24 000 kişiydi.
[10] RAB Musa'ya şöyle dedi: [11] "Kâhin
Harun oğlu Elazar oğlu Pinehas İsrail
halkına öfkemin dinmesine neden ol-
du. Çünkü o, aralarında benim adıma
büyük kıskançlık duydu. Bu yüzden
onları kıskançlıktan büsbütün yok et-
medim. [12] Ona de ki, 'Onunla bir esen-
lik antlaşması yapacağım. [13] Kendisi
ve soyundan gelenler için kalıcı bir
kâhinlik antlaşması olacak bu. Çünkü
o Tanrısı için kıskançlık duydu ve İs-
rail halkının günahlarını bağışlattı.' "
[14] Midyanlı kadınla birlikte öldürü-
len İsrailli, Şimonoğulları'nın bir ai-
le başıydı ve adı Salu oğlu Zimri'ydi.
[15] Öldürülen kadın ise Midyanlı bir ai-
le başı olan Sur'un kızı Kozbi'ydi.
[16-17] RAB Musa'ya, "Midyanlılar'ı
düşman say ve yok et" dedi, [18] "Çün-
kü Peor olayında ve bunun sonucunda
ölümcül hastalık çıktığı gün öldürü-
len kızkardeşleri Midyanlı önderin kızı
Kozbi olayında kurdukları tuzaklarla
sizi aldatarak düşmanca davrandılar."

İkinci Sayım

26 [1-2] Ölümcül hastalık son bulun-
ca RAB, Musa'yla Kâhin Ha-
run oğlu Elazar'a, "İsrail topluluğu-
nun ailelerine göre sayımını yapın"
dedi, "Savaşabilecek durumdaki yir-
mi ve daha yukarı yaştaki bütün er-
kekleri sayın."

g *24:24* "Kittim": Bugünkü Kıbrıs. **25:1-18** 1Ko.10:8 **26:1-51** Say.1:1-46

3-4Bunun üzerine Musa'yla Kâhin
Elazar, Şeria Irmağı'nın yanında, Eri-
ha karşısındaki Moav ovalarında hal-
ka, "RAB'bin Musa'ya verdiği buyruk
uyarınca, yirmi ve daha yukarı yaşta-
ki erkekleri sayın" dediler.
Mısır'dan çıkan İsrailliler şunlardı:
5İsrail'in ilk doğanı Ruben'in soyun-
dan gelen Rubenoğulları:
Hanok soyundan Hanok boyu, Pal-
lu soyundan Pallu boyu, 6Hesron so-
yundan Hesron boyu, Karmi soyun-
dan Karmi boyu.
7Ruben boyları bunlardı, sayıları
43 730 kişiydi.
8Pallu'nun oğlu Eliav, 9Eliav'ın
oğulları Nemuel, Datan ve Aviram'dı.
Bunlar topluluğun seçtiği, Musa'yla
Harun'a, dolayısıyla RAB'be başkal-
dırarak Korah'ın yandaşlarına katılan
Datan'la Aviram'dı. 10Yer yarılıp onla-
rı Korah'la birlikte yutunca yok oldu-
lar. Ateş Korah'ın iki yüz elli yandaşı-
nı yakıp yok etti. Böylece başkalarına
bir uyarı oldular. 11Korah'ın oğulları
ise ölmedi.
12Boylarına göre Şimonoğulları
şunlardı:
Nemuel soyundan Nemuel boyu,
Yamin soyundan Yamin boyu, Yakin
soyundan Yakin boyu, 13Zerah soyun-
dan Zerah boyu, Şaul soyundan Şa-
ul boyu.
14Şimon boyları bunlardı, sayıları
22 200 kişiydi.
15Boylarına göre Gadoğulları şun-
lardı:
Sefon soyundan Sefon boyu, Hagi
soyundan Hagi boyu, Şuni soyundan
Şuni boyu, 16Ozni soyundan Ozni bo-
yu, Eri soyundan Eri boyu, 17Arot so-
yundan Arot boyu, Areli soyundan
Areli boyu.
18Gad boyları bunlardı, sayıları
40 500 kişiydi.
19Yahuda'nın iki oğlu Er'le Onan
Kenan ülkesinde ölmüşlerdi.
20Boylarına göre Yahudaoğulları
şunlardı:
Şela soyundan Şela boyu, Peres so-
yundan Peres boyu, Zerah soyundan
Zerah boyu.
21Peres soyundan gelenler şunlardı:
Hesron soyundan Hesron boyu, Ha-
mul soyundan Hamul boyu.
22Yahuda boyları bunlardı, sayıları
76 500 kişiydi.
23Boylarına göre İssakaroğulları
şunlardı:
Tola soyundan Tola boyu, Puvva so-
yundan Puvva boyu, 24Yaşuv soyun-
dan Yaşuv boyu, Şimron soyundan
Şimron boyu.
25İssakar boyları bunlardı, sayıları
64 300 kişiydi.
26Boylarına göre Zevulunoğulları
şunlardı:
Seret soyundan Seret boyu, Elon so-
yundan Elon boyu, Yahleel soyundan
Yahleel boyu.
27Zevulun boyları bunlardı, sayıları
60 500 kişiydi.
28Boylarına göre Yusuf'un oğulları:
Manaşşe ve Efrayim.
29Manaşşe soyundan gelenler:
Makir soyundan Makir boyu –Ma-
kir Gilat'ın babasıydı– Gilat soyundan
Gilat boyu.
30Gilat soyundan gelenler şunlardı:
İezer soyundan İezer boyu, Helek
soyundan Helek boyu, 31Asriel soyun-
dan Asriel boyu, Şekem soyundan Şe-
kem boyu, 32Şemida soyundan Şemi-
da boyu, Hefer soyundan Hefer boyu.
33Hefer oğlu Selofhat'ın oğulları ol-
madı; yalnız Mahla, Noa, Hogla, Mil-
ka ve Tirsa adında kızları vardı.
34Manaşşe boyları bunlardı, sayıla-
rı 52 700 kişiydi.
35Boylarına göre Efrayim soyundan
gelenler şunlardı:
Şutelah soyundan Şutelah boyu, Be-
ker soyundan Beker boyu, Tahan so-
yundan Tahan boyu.

36 Şutelah soyundan gelenler şun-
lardı:
Eran soyundan Eran boyu.
37 Efrayim boyları bunlardı, sayıları
32 500 kişiydi.
Boylarına göre Yusuf'un soyundan
gelenler bunlardı.
38 Boylarına göre Benyamin soyun-
dan gelenler:
Bala soyundan Bala boyu, Aşbel so-
yundan Aşbel boyu, Ahiram soyun-
dan Ahiram boyu, 39 Şufam soyundan
Şufam boyu, Hufam soyundan Hufam
boyu.
40 Bala'nın oğulları Ard'la Naaman'dı.
Ard soyundan Ard boyu,
Naaman soyundan Naaman boyu.
41 Boylarına göre Benyamin soyun-
dan gelenler bunlardı, sayıları 45 600
kişiydi.
42 Boylarına göre Dan soyundan ge-
lenler şunlardı:
Şuham soyundan Şuham boyu.
Dan boyu buydu.
43 Hepsi Şuham boyundandı, sayıla-
rı 64 400 kişiydi.
44 Boylarına göre Aşer soyundan
gelenler:
Yimna soyundan Yimna boyu, Yiş-
vi soyundan Yişvi boyu, Beria soyun-
dan Beria boyu.
45 Beria soyundan gelenler:
Hever soyundan Hever boyu,
Malkiel soyundan Malkiel boyu.
46 Aşer'in Serah adında bir kızı vardı.
47 Aşer boyları bunlardı, sayıları
53 400 kişiydi.
48 Boylarına göre Naftali soyundan
gelenler:
Yahseel soyundan Yahseel boyu,
Guni soyundan Guni boyu, 49 Yeser
soyundan Yeser boyu, Şillem soyun-
dan Şillem boyu.
50 Boylarına göre Naftali boyları
bunlardı, sayıları 45 400 kişiydi.

51 Sayılan İsrailliler'in toplamı 601 730
erkekti.
52 RAB Musa'ya şöyle dedi: 53 "Ad-
larının sayısına göre ülke bunlara pay
olarak bölüştürülecek. 54 Sayıca çok
olana büyük, sayıca az olana küçük
pay vereceksin. Her oymağa kişi sa-
yısına göre pay verilecek. 55 Ancak ül-
ke kura ile dağıtılacak. Herkesin pa-
yı, ata oymağının adına göre olacak.
56 Küçük, büyük her oymağın payı ku-
rayla dağıtılacak."
57 Boylarına göre sayılan Levililer
şunlardı:
Gerşon soyundan Gerşon boyu, Ke-
hat soyundan Kehat boyu, Merari so-
yundan Merari boyu.
58 Şunlar da Levili boylardı:
Livni boyu, Hevron boyu, Mahli
boyu, Muşi boyu, Korah boyu.
Kehat Amram'ın babasıydı. 59 Am-
ram'ın karısı Mısır'da doğan, Levi so-
yundan gelme Yokevet'ti. Amram'a
Harun'u, Musa'yı ve kızkardeşleri
Miryam'ı doğurdu. 60 Harun Nadav,
Avihu, Elazar ve İtamar'ın babasıy-
dı. 61 Nadav'la Avihu RAB'bin önün-
de kurallara aykırı bir ateş sunarken
öldüler.
62 Levililer'den sayılan bir ay-
lık ve daha yukarı yaştaki bütün er-
kekler 23 000 kişiydi. Bunlar öbür
İsrailliler'le birlikte sayılmadılar.
Çünkü öbür İsrailliler arasında onla-
ra pay verilmemişti.
63 Şeria Irmağı yanında, Eriha kar-
şısındaki Moav ovalarında Musa'yla
Kâhin Elazar'ın saydıkları İsrailli-
ler bunlardı. 64 Ancak, bu sayılan-
ların arasında Musa'yla Kâhin Ha-
run'un Sina Çölü'nde saymış olduğu
İsrailliler'den kimse yoktu. 65 Çünkü
RAB o dönemde sayımı yapılan İs-
railliler'in kesinlikle çölde öleceği-
ni söylemişti. Onlardan Yefunne oğ-

26:52-56 Say.34:13; Yşu.14:1-2 **26:60** Say.3:2 **26:61** Lev.10:1-2; Say.3:4
26:65 Say.14:26-35

lu Kalev'le Nun oğlu Yeşu'dan başka
kimse sağ kalmamıştı.

Selofhat'ın Kızları

(Say.36:1-12)

27 [1-2] Yusuf oğlu Manaşşe'nin boy-
larından Manaşşe oğlu Makir
oğlu Gilat oğlu Hefer oğlu Selofhat'ın
Mahla, Noa, Hogla, Milka, Tirsa adın-
daki kızları, Buluşma Çadırı'nın giri-
şinde Musa'nın, Kâhin Elazar'ın, ön-
derlerin ve bütün topluluğun önüne
gelip şöyle dediler: [3] "Babamız çölde
öldü. RAB'be başkaldıran Korah'ın
yandaşları arasında değildi. İşlemiş
olduğu günahtan ötürü öldü. Oğulla-
rı olmadı. [4] Erkek çocuğu olmadı diye
babamızın adı kendi boyu arasından
neden yok olsun? Babamızın kardeş-
leri arasında bize de mülk verin."

[5] Musa onların davasını RAB'be
götürdü. [6] RAB Musa'ya şöyle dedi:
[7] "Selofhat'ın kızları doğru söylüyor.
Onlara amcalarıyla birlikte miras ola-
rak mülk verecek, babalarının mirası-
nı onlara aktaracaksın.

[8] "İsrailliler'e de ki, 'Bir adam erkek
çocuğu olmadan ölürse, mirasını kızı-
na vereceksiniz. [9] Kızı yoksa mirasını
kardeşlerine, [10] kardeşleri yoksa amca-
larına vereceksiniz. [11] Amcaları da yok-
sa, mirasını bağlı olduğu boyda kendi-
sine en yakın akrabasına vereceksiniz.
Yakını mirası mülk edinsin. Musa'ya
verdiğim buyruk uyarınca, İsrailliler
için kesin bir kural olacak bu.' "

Yeşu Musa'nın Yerine Geçecek

(Yas.31:1-8)

[12] Bundan sonra RAB Musa'ya,
"Haavarim dağlık bölgesine çık, İsra-
illiler'e vereceğim ülkeye bak" dedi,
[13] "Ülkeyi gördükten sonra, ağabe-
yin Harun gibi sen de ölüp atalarına
kavuşacaksın. [14] Çünkü ikiniz de Zin
Çölü'nde buyruğuma karşı çıktınız.
Topluluk sularda bana başkaldırdığın-
da, onların önünde kutsallığımı önem-
semediniz." –Bunlar Zin Çölü'ndeki
Kadeş'te Meriva sularıdır.–

[15-16] Musa, "Bütün insan ruhlarının
Tanrısı RAB bu topluluğa bir önder
atasın" diye karşılık verdi, [17] "O kişi
topluluğun önünde yürüsün ve toplulu-
ğu yönetsin. Öyle ki, RAB'bin toplulu-
ğu çobansız koyunlar gibi kalmasın."

[18] Bunun üzerine RAB, "Kendisin-
de RAB'bin Ruhu bulunan Nun oğlu
Yeşu'yu yanına al, üzerine elini koy"
dedi, [19] "Onu Kâhin Elazar'la bütün
topluluğun önüne çıkar ve hepsinin
önünde görevlendir. [20] Bütün İsrail
topluluğu sözünü dinlesin diye ona
yetkinden ver. [21] Kâhin Elazar'ın önü-
ne çıkacak; kâhin, Yeşu için Urim*
aracılığıyla RAB'be danışacak. Bu
yöntemle Elazar Yeşu'yu ve bütün
halkı yönlendirecek."

[22] Musa RAB'bin kendisine buyurdu-
ğu gibi yaptı. Yeşu'yu Kâhin Elazar'ın
ve bütün topluluğun önüne götürdü.
[23] RAB'bin buyruğu uyarınca ellerini
üzerine koyarak onu görevlendirdi.

Günlük Sunular

(Çık.29:38-46)

28 RAB Musa'ya şöyle dedi:
[2] "İsrailliler'e buyur ve de ki,
'Bana sunacağınız sunuyu –yakılan
sunu ve beni hoşnut eden koku olarak
sunacağınız yiyeceği– belirlenen za-
manda sunmaya dikkat edeceksiniz.'
[3] Onlara de ki, 'RAB'be sunacağınız
yakılan sunu şudur: Günlük yakma-
lık sunu* olarak her gün bir yaşında
kusursuz iki erkek kuzu sunacaksınız.
[4] Kuzunun birini sabah, öbürünü akşa-
müstü sunun. [5] Kuzuyla birlikte tahıl

27:7 Say.36:2 **27:12-14** Yas.3:23-27; 32:48-52
27:17 1Kr.22:17; 2Ta.18:16; Hez.34:5; Zek.10:2; Mat.9:36; Mar.6:34
27:18 Çık.24:13 **27:23** Yas.31:23

sunusu* olarak dörtte bir hin[h] sıkma
zeytinyağıyla yoğrulmuş onda bir efa[ı]
ince un sunacaksınız. 6Günlük yak-
malık sunu, Sina Dağı'nda başlatılan,
RAB'bi hoşnut eden koku olarak ya-
kılan sunudur. 7Kuzuyla birlikte dök-
melik sunu olarak dörtte bir hin[h] içki
sunacaksınız. Dökmelik sunuyu RAB
için kutsal yerde dökeceksiniz. 8Öbür
kuzuyu akşamüstü, yakılan sunu ve
RAB'bi hoşnut eden koku olarak, sa-
bahki gibi tahıl sunusu ve dökmelik
sunuyla birlikte bana sunacaksınız.' "

Şabat Sunuları

9" 'Şabat Günü* bir yaşında kusur-
suz iki erkek kuzuyla birlikte tahıl su-
nusu* olarak zeytinyağıyla yoğrulmuş
onda iki efa[i] ince un ve onun dökme-
lik sunusunu sunacaksınız. 10Günlük
yakmalık sunuyla* dökmelik sunusu
dışında, her Şabat Günü sunulan yak-
malık sunu budur.' "

Yeni Ay Sunuları

11" 'Her ayın ilk günü, RAB'be yak-
malık sunu* olarak iki boğa, bir koç ve
bir yaşında kusursuz yedi erkek kuzu
sunacaksınız. 12Her boğayla birlikte ta-
hıl sunusu* olarak zeytinyağıyla yoğ-
rulmuş onda üç efa[j] ince un; koçla bir-
likte tahıl sunusu olarak zeytinyağıyla
yoğrulmuş onda iki efa ince un; 13her
kuzuyla da tahıl sunusu olarak zey-
tinyağıyla yoğrulmuş onda bir efa in-
ce un sunacaksınız. Bu, yakmalık su-
nu, RAB'bi hoşnut eden koku, yakılan
sunu olacaktır. 14Her boğayla dökme-
lik sunu olarak yarım hin[k], koçla üçte
bir hin[l], her kuzuyla dörtte bir hin[m] şa-
rap sunacaksınız. Yıl boyunca her Yeni
Ay'da yapılacak yakmalık sunu budur.
15Günlük yakmalık sunuyla dökmelik
sunusu dışında, RAB'be günah sunu-
su olarak bir teke sunulacak.' "

Fısıh Sunuları

(Çık.12:15-20; Lev.23:4-8; Yas.16:1-8)

16" 'RAB'bin Fısıh* kurbanı birinci
ayın* on dördüncü günü kesilmelidir.
17On beşinci gün bayram olacaktır;
yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz.
18İlk gün kutsal toplantı düzenleyecek,
gündelik işlerinizi yapmayacaksınız.
19RAB için yakılan sunu, yakmalık
sunu* olarak iki boğa, bir koç ve bir
yaşında yedi erkek kuzu sunacaksı-
nız. Sunacağınız hayvanlar kusursuz
olmalı. 20-21Her boğayla birlikte tahıl
sunusu* olarak zeytinyağıyla yoğrul-
muş onda üç efa, koçla onda iki efa,
her kuzuyla onda bir efa ince un suna-
caksınız; 22günahlarınızı bağışlatmak
için de günah sunusu* olarak bir teke
sunacaksınız. 23Her sabah sunacağı-
nız günlük yakmalık sunuya ek ola-
rak bunları da sunacaksınız. 24Böyle-
ce her gün RAB'bi hoşnut eden koku
olarak yakılan yiyecek sunusunu yedi
gün sunacaksınız. Bunu günlük yak-
malık sunuyla dökmelik sunusuna ek
olarak sunacaksınız. 25Yedinci gün
kutsal toplantı düzenleyecek, günde-
lik işlerinizi yapmayacaksınız.' "

Haftalar Bayramı'nda Sunulacak Sunular

(Lev.23:15-22; Yas.16:9-12)

26" 'İlk ürünleri kutlama günü, Haf-
talar Bayramı'nda* RAB'be yeni tahıl
sunusu* sunduğunuzda kutsal toplantı
düzenleyecek, gündelik işlerinizi yap-
mayacaksınız. 27RAB'bi hoşnut eden
koku, yakmalık sunu* olarak iki boğa,

h *28:5,7* "Dörtte bir hin": Yaklaşık 0.9 lt. **ı** *28:5* "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg. Aynı ifade 13,20-21,28-29 ayetlerinde de geçer. **i** *28:9* "Onda iki efa": Yaklaşık 2.6 kg. Aynı ifade 12,20-21,28-29 ayetlerinde de geçer. **j** *28:12* "Onda üç efa": Yaklaşık 3.9 kg. Aynı ifade 20-21,28-29 ayetlerinde de geçer. **k** *28:14* "Yarım hin": Yaklaşık 1.8 lt. **l** *28:14* "Üçte bir hin": Yaklaşık 1.2 lt. **m** *28:14* "Dörtte bir hin": Yaklaşık 0.9 lt.
28:9-10 Mat.12:5 **28:16** Çık.12:1-13; Yas.16:1-2

bir koç ve bir yaşında yedi erkek kuzu
sunacaksınız. 28-29Her boğayla birlikte
tahıl sunusu olarak zeytinyağıyla yoğ-
rulmuş onda üç efa, koçla birlikte on-
da iki efa, her kuzuyla da onda bir efa
ince un sunacaksınız; 30günahlarınızı
bağışlatmak için de bir teke sunacaksı-
nız. 31Günlük yakmalık sunuyla tahıl
sunusuna ek olarak bunları dökmelik
sunuyla birlikte sunacaksınız. Sunaca-
ğınız hayvanlar kusursuz olmalı.' "

Boru Çalma Günü

(Lev.23:23-25)

29 " 'Yedinci ayın* birinci günü
kutsal toplantı düzenleyecek,
gündelik işlerinizi yapmayacaksınız.
O gün sizin için boru çalma günü ola-
cak. 2RAB'bi hoşnut eden koku, yak-
malık sunu* olarak kusursuz bir boğa,
bir koç ve bir yaşında yedi erkek kuzu
sunacaksınız. 3-4Boğayla birlikte tahıl
sunusu* olarak zeytinyağıyla yoğrul-
muş onda üç efa[n], koçla birlikte onda
iki efa[o], her kuzuyla da onda bir efa[ö]
ince un sunacaksınız. 5Günahlarını-
zı bağışlatmak için de günah sunusu*
olarak bir teke sunacaksınız. 6Kurala
göre sunacağınız aylık ve günlük yak-
malık sunuyla dökmelik sunulara, ta-
hıl sunularına ek olarak bunları suna-
caksınız. Bunlar RAB'bi hoşnut eden
koku olarak yakılan sunulardır.' "

Günahları Bağışlatma Günü Sunulacak Sunular

(Lev.16:2-34; 23:26-32)

7" 'Yedinci ayın* onuncu günü kutsal
bir toplantı düzenleyeceksiniz. O gün
isteklerinizi denetleyecek, hiç iş yap-
mayacaksınız. 8RAB'bi hoşnut eden
koku, yakmalık sunu* olarak bir boğa,
bir koç ve bir yaşında yedi erkek kuzu
sunacaksınız. Sunacağınız hayvanlar
kusursuz olmalı. 9Boğayla birlikte ta-
hıl sunusu* olarak zeytinyağıyla yoğ-
rulmuş onda üç efa, koçla birlikte on-
da iki efa, 10her kuzuyla da onda bir efa
ince un sunacaksınız. 11Günah sunu-
su* için bir teke sunacaksınız. Günah-
larınızı bağışlatmak için sunulan gü-
nah sunusu, günlük yakmalık sunuyla
dökmelik ve tahıl sunularına ek olarak
bunları da sunacaksınız.' "

Çardak Bayramı'nda Sunulacak Sunular

(Lev.23:33-43; Yas.16:13-17)

12" 'Yedinci ayın* on beşinci günü
kutsal bir toplantı düzenleyecek, gün-
delik işlerinizi yapmayacaksınız. Bu
bayramı RAB'bin onuruna yedi gün
kutlayacaksınız. 13RAB'bi hoşnut
eden koku olarak yakılan sunu, yak-
malık sunu* olarak on üç boğa, iki koç
ve bir yaşında on dört erkek kuzu su-
nacaksınız. Bu hayvanlar kusursuz
olmalı. 14-15Her boğayla birlikte tahıl
sunusu* olarak zeytinyağıyla yoğrul-
muş onda üç efa, her koçla birlikte on-
da iki efa, her kuzuyla da onda bir efa
ince un sunacaksınız. 16Günah sunusu*
için bir teke sunacaksınız. Bu sunular
günlük yakmalık sunuyla tahıl sunula-
rına ve dökmelik sunulara ek olacak.

17" 'İkinci gün kusursuz on iki bo-
ğa, iki koç ve bir yaşında on dört er-
kek kuzu sunacaksınız. 18Boğa, koç
ve kuzularla sayısına göre istenilen
tahıl sunularını ve dökmelik sunuları
sunacaksınız. 19Günah sunusu için bir
teke sunacaksınız. Bu sunular günlük
yakmalık sunuyla tahıl sunularına ve
dökmelik sunulara ek olacak.

20" 'Üçüncü gün kusursuz on bir
boğa, iki koç ve bir yaşında on dört

n ***29:3-4*** "Onda üç efa": Yaklaşık 3.9 kg. Aynı ifade 9,14-15 ayetlerinde de geçer.
o ***29:3-4*** "Onda iki efa": Yaklaşık 2.6 kg. Aynı ifade 9,14-15 ayetlerinde de geçer.
ö ***29:3-4*** "Onda bir efa": Yaklaşık 1.3 kg. Aynı ifade 10,14-15 ayetlerinde de geçer.
29:7 Lev.23:27 **29:12** Lev.23:34-35

erkek kuzu sunacaksınız. [21]Boğa, koç
ve kuzularla sayısına göre istenilen ta-
hıl sunularını ve dökmelik sunuları
sunacaksınız. [22]Günah sunusu için bir
teke sunacaksınız. Bu sunular günlük
yakmalık sunuyla tahıl sunularına ve
dökmelik sunulara ek olacak.

[23]" 'Dördüncü gün kusursuz on bo-
ğa, iki koç ve bir yaşında on dört er-
kek kuzu sunacaksınız. [24]Boğa, koç
ve kuzularla sayısına göre istenilen
tahıl sunularını ve dökmelik sunuları
sunacaksınız. [25]Günah sunusu için bir
teke sunacaksınız. Bu sunular günlük
yakmalık sunuyla tahıl sunularına ve
dökmelik sunulara ek olacak.

[26]" 'Beşinci gün kusursuz dokuz
boğa, iki koç ve bir yaşında on dört
erkek kuzu sunacaksınız. [27]Boğa, koç
ve kuzularla sayısına göre istenilen ta-
hıl sunularını ve dökmelik sunuları
sunacaksınız. [28]Günah sunusu için bir
teke sunacaksınız. Bu sunular günlük
yakmalık sunuyla tahıl sunularına ve
dökmelik sunulara ek olacak.

[29]" 'Altıncı gün kusursuz sekiz bo-
ğa, iki koç ve bir yaşında on dört er-
kek kuzu sunacaksınız. [30]Boğa, koç
ve kuzularla sayısına göre istenilen
tahıl sunularını ve dökmelik sunuları
sunacaksınız. [31]Günah sunusu için bir
teke sunacaksınız. Bu sunular günlük
yakmalık sunuyla tahıl sunularına ve
dökmelik sunulara ek olacak.

[32]" 'Yedinci gün kusursuz yedi bo-
ğa, iki koç ve bir yaşında on dört er-
kek kuzu sunacaksınız. [33]Boğa, koç
ve kuzularla sayısına göre istenilen
tahıl sunularını ve dökmelik sunuları
sunacaksınız. [34]Günah sunusu için bir
teke sunacaksınız. Bu sunular günlük
yakmalık sunuyla tahıl sunularına ve
dökmelik sunulara ek olacak.`

[35]" 'Sekizinci gün bir toplantı dü-
zenleyecek, gündelik işlerinizi yap-
mayacaksınız. [36]Yakmalık sunu, ya-
kılan sunu, RAB'bi hoşnut eden koku
olarak kusursuz bir boğa, bir koç ve
bir yaşında yedi erkek kuzu sunacak-
sınız. [37]Boğa, koç ve kuzularla sayı-
sına göre istenilen tahıl sunularını
ve dökmelik sunuları sunacaksınız.
[38]Günah sunusu için bir teke suna-
caksınız. Bu sunular günlük yakma-
lık sunuyla tahıl sunularına ve dök-
melik sunulara ek olacak.

[39]" 'Adadığınız adaklar ve gönülden
verdiğiniz sunuların yanısıra, bay-
ramlarınızda RAB'be yakmalık, ta-
hıl, dökmelik ve esenlik sunularınız*
olarak bunları sunun.' "

[40]Musa RAB'bin kendisine buyur-
duğu her şeyi İsrailliler'e anlattı.

Adaklarla İlgili Kurallar

30 Musa İsrail'in oymak önder-
lerine şöyle dedi: "RAB şöy-
le buyurdu: [2]'Eğer bir adam RAB'be
adak adar ya da ant içerek kendini yü-
kümlülük altına sokarsa, verdiği sözü
bozmayacak, ağzından her çıkanı ye-
rine getirecek.

[3]" 'Genç bir kadın babasının evin-
deyken RAB'be adak adar ya da kendi-
ni yükümlülük altına sokarsa, [4]babası
da onun RAB'be adadığı adağı ve ken-
dini yükümlülük altına soktuğunu du-
yar, ona karşı çıkmazsa, kadının ada-
dığı adaklar ve kendini altına soktuğu
yükümlülük geçerli sayılacak. [5]Ama
babası bunları duyduğu gün engel olur-
sa, kadının adadığı adaklar ve kendini
altına soktuğu yükümlülük geçerli sa-
yılmayacak; RAB onu bağışlayacak,
çünkü babası ona engel olmuştur.

[6]" 'Eğer kadın adak adadıktan ya da
düşünmeden kendini yükümlülük al-
tına soktuktan sonra evlenirse, [7]koca-
sı da bunu duyar ve aynı gün ona karşı
çıkmazsa, adadığı adaklar ve kendini
altına soktuğu yükümlülük geçerli sa-
yılacak. [8]Ama kocası bunu duyduğu

29:35 Lev.23:36 **30:2** Yas.23:21-23; Mat.5:33

gün engel olur, kadının adadığı adağı
ya da düşünmeden kendini altına sok-
tuğu yükümlülüğü geçerli saymazsa,
RAB kadını bağışlayacaktır.
9“ ‘Dul ya da boşanmış bir kadının
adadığı adak, kendini yükümlülük al-
tına soktuğu her şey geçerli sayılacak.
10“ ‘Eğer bir kadın evliyken bir adak
adar ya da ant içerek kendini yüküm-
lülük altına sokarsa, 11kocası da bunu
duyar, karşı çıkmaz, ona engel olmaz-
sa, kadının adadığı bütün adaklar ya
da kendini altına soktuğu her yüküm-
lülük geçerli sayılacak. 12Ama koca-
sı bunları duyduğu gün engel olur-
sa, kadının adadığı bütün adaklar ve
kendini altına soktuğu yükümlülük
geçerli sayılmayacak. Kocası geçer-
siz kılmıştır, RAB kadını bağışlaya-
cak. 13Kocası, kadının kendi istekle-
rini denetlemesi için adadığı adağı ya
da ant içerek kendini altına soktuğu
yükümlülüğü onaylayabilir ya da ge-
çersiz kılabilir. 14Eğer kocası bir gün
içinde bu konuda ona karşı çıkmazsa,
bütün adaklarını ya da yükümlülük-
lerini onaylamış olur. Onları duyduğu
gün kadına karşı çıkmamakla onayla-
mış sayılır. 15Eğer onları duyduktan
bir süre sonra engel olursa, kadının
suçundan kocası sorumlu olacaktır.’ ”
16Erkekle karısı, babayla evinde ya-
şayan genç kızı arasındaki ilişki ko-
nusunda RAB'bin Musa'ya buyurdu-
ğu kurallar bunlardır.

Midyanlılar'dan Öç Alınıyor

31 1-2RAB Musa'ya, “Midyanlılar-
dan İsrailliler'in öcünü al; son-
ra ölüp atalarına kavuşacaksın” dedi.
3Bunun üzerine Musa halka, “Mid-
yanlılar'a karşı savaşmak ve onlardan
RAB'bin öcünü almak üzere aranız-
dan adamlar silahlandırın” dedi, 4“Sa-
vaşa İsrail'in her oymağından bin ki-
şi gönderin.”
5Böylece İsrail'in her oymağından
biner kişi olmak üzere 12 000 kişi se-
çilip savaşa hazırlandı. 6Musa onları
–her oymaktan biner kişiyi– ve Kâhin
Elazar oğlu Pinehas'ı savaşa gönder-
di. Pinehas yanına kutsal yere ait ba-
zı eşyaları ve çağrı borazanlarını aldı.
7RAB'bin Musa'ya verdiği buyruk uya-
rınca, Midyanlılar'a savaş açıp bütün
erkekleri öldürdüler. 8Öldürdükleri ara-
sında beş Midyan kralı –Evi, Rekem,
Sur, Hur ve Reva– da vardı. Beor oğlu
Balam'ı da kılıçla öldürdüler. 9Midyan-
lı kadınlarla çocuklarını tutsak alıp bü-
tün hayvanlarını, sürülerini, mallarını
yağmaladılar. 10Midyanlılar'ın yaşadı-
ğı bütün kentleri, obaları ateşe verdiler.
11İnsanları, hayvanları, yağmalanmış
bütün malları yanlarına aldılar. 12Tut-
saklarla yağmalanmış malları Şeria
Irmağı'nın yanında, Eriha karşısında,
Moav ovalarındaki ordugahta konak-
layan Musa'yla Kâhin Elazar'a ve İsra-
il topluluğuna getirdiler.
13Musa, Kâhin Elazar ve topluluğun
önderleri onları karşılamak için ordu-
gahın dışına çıktılar. 14Musa savaştan
dönen ordu komutanlarına –binbaşı-
lara, yüzbaşılara– öfkelendi.
15Onlara, “Bütün kadınları sağ mı
bıraktınız?” diye çıkıştı, 16“Bu ka-
dınlar Balam'ın verdiği öğüde uyarak
Peor olayında İsrailliler'in RAB'be
ihanet etmesine neden oldular. Bu
yüzden RAB'bin topluluğu arasında
ölümcül hastalık başgösterdi. 17Şim-
di bütün erkek çocukları ve erkekle
yatmış kadınları öldürün. 18Yalnız er-
kekle yatmamış genç kızları kendiniz
için sağ bırakın.
19“Aranızda birini öldüren ya da öl-
dürülen birine dokunan herkes yedi
gün ordugahın dışında kalsın. Üçün-
cü ve yedinci gün kendinizi de tut-
saklarınızı da günahtan arındıra-
caksınız. 20Her giysiyi, deriden, keçi

31:16 Say.25:1-9

kılından, tahtadan yapılmış her nes-
neyi arındıracaksınız."
[21]Bundan sonra Kâhin Elazar, sa-
vaştan dönen askerlere, "RAB'bin
Musa'ya buyurduğu yasanın kuralı
şudur" dedi, [22-23]"Altını, gümüşü, tun-
cu*, demiri, kalayı, kurşunu –ateşe
dayanıklı her nesneyi– ateşten geçi-
receksiniz; ancak bundan sonra temiz
sayılacak. Ayrıca temizlenme suyuyla
da arındıracaksınız. Ateşe dayanıklı
olmayan nesneleri sudan geçirecek-
siniz. [24]Yedinci gün giysilerinizi yı-
kayın. Böylece temiz sayılacaksınız.
Sonra ordugaha girebilirsiniz."

Yağmalanan Malın Paylaştırılması

[25]RAB Musa'ya şöyle dedi: [26]"Sen,
Kâhin Elazar ve topluluğun aile baş-
ları ele geçirilen insanlarla hayvan-
ları sayacaksınız. [27]Ele geçirilenleri
savaşa katılan askerlerle topluluğun
geri kalanı arasında paylaştıracaksı-
nız. [28]Savaşa katılan askerlere düşen
paydan –insan, sığır, eşek, davardan–
vergi olarak RAB'be beş yüzde bir pay
ayıracaksın. [29]Bu vergiyi askerlere dü-
şen yarı paydan alacak, RAB'be arma-
ğan olarak Kâhin Elazar'a vereceksin.
[30]Öbür İsrailliler'e düşen yarıdan, ge-
rek insanlardan, gerek hayvanlardan
–sığır, eşek, davardan– ellide birini
alıp RAB'bin Konutu'nun hizmetin-
den sorumlu olan Levililer'e verecek-
sin." [31]Musa'yla Kâhin Elazar RAB'bin
Musa'ya buyurduğu gibi yaptılar.
[32]Savaşa katılan askerlerin ele ge-
çirdiklerinden kalanlar şunlardı:
675 000 davar, [33]72 000 sığır, [34]61 000
eşek, [35]erkekle yatmamış 32 000 kız.
[36]Savaşa katılan askerlere düşen ya-
rı pay da şuydu: 337 500 davar, [37]bun-
lardan RAB'be vergi olarak 675 da-
var verildi; [38]36 000 sığır, bunlardan
RAB'be vergi olarak 72 sığır verildi;
[39]30 500 eşek, bunlardan RAB'be ver-
gi olarak 61 eşek verildi; [40]16 000 ki-
şi, bunlardan RAB'be vergi olarak 32
kişi verildi.
[41]Musa, RAB'bin kendisine buyur-
duğu gibi, RAB'be ayrılan vergiyi
Kâhin Elazar'a verdi.
[42]Musa'nın savaşa katılan askerler-
den alıp İsrailliler'e ayırdığı yarı pay
şuydu: [43]Topluluğa düşen yarı pay
337 500 davar, [44]36 000 sığır, [45]30 500
eşek, [46]16 000 kişi.
[47]Musa, RAB'bin kendisine buyur-
duğu gibi, İsrailliler'e düşen yarı pay-
dan her elli kişiden ve hayvandan birini
alıp RAB'bin Konutu'nun hizmetinden
sorumlu olan Levililer'e verdi.
[48]Ordu komutanları –binbaşılar ve
yüzbaşılar– Musa'ya gidip, [49]"Efen-
dimiz, yönetimimiz altındaki asker-
leri saydık, eksik yok" dediler, [50]"İşte,
ele geçirdiğimiz altın eşyaları –pazı-
bentleri, bilezikleri, yüzükleri, küpe-
leri, kolyeleri– getirdik. Günahlarımı-
zı bağışlatmak için bunları RAB'be
sunuyoruz."
[51]Musa'yla Kâhin Elazar altını, her
tür işlenmiş altın eşyayı onlardan al-
dılar. [52]Binbaşı ve yüzbaşılardan alıp
RAB'be armağan olarak sundukları
altının toplam ağırlığı 16 750 şekel-
di[p]. [53]Savaşa katılan her asker kendi-
ne yağmalanmış maldan almıştı.
[54]Musa'yla Kâhin Elazar binbaşı ve
yüzbaşılardan aldıkları altını İsrailli-
ler için RAB'bin önünde bir anımsat-
ma sunusu olarak Buluşma Çadırı'na
getirdiler.

Şeria Irmağı'nın Doğusuna Yerleşen Oymaklar

(Yas.3:12-22)

32 Çok sayıda hayvanı olan Ru-
benliler'le Gadlılar Yazer ve
Gilat topraklarının hayvanlar için
uygun bir yer olduğunu gördüler.
[2-4]Musa'yla Kâhin Elazar'a ve toplu-

p *31:52* "16 750 şekel": Yaklaşık 190 kg.

luğun önderlerine giderek, "RAB'bin
yardımıyla İsrail halkının ele geçirdi-
ği Atarot, Divon, Yazer, Nimra, Heş-
bon, Elale, Sevam, Nevo, Beon kentle-
rini içeren bölge hayvanlar için uygun
bir yer" dediler, "Kullarınızın da hay-
vanları var. 5Bizden hoşnut kaldıysa-
nız, bu ülkeyi mülk olarak bize ve-
rin ki, Şeria Irmağı'nın karşı yakasına
geçmek zorunda kalmayalım."
6Musa, "İsrailli kardeşleriniz sava-
şa giderken siz burada mı kalacaksı-
nız?" diye karşılık verdi, 7"RAB'bin
kendilerine vereceği ülkeye giden
İsrailliler'in neden cesaretini kırı-
yorsunuz? 8Ülkeyi araştırsınlar diye
Kadeş-Barnea'dan gönderdiğim ba-
balarınız da aynı şeyi yaptılar. 9Eşkol
Vadisi'ne kadar gidip ülkeyi gördükten
sonra, RAB'bin kendilerine vereceği
ülkeye gitmemeleri için İsrailliler'in
gözünü korkuttular. 10O gün RAB öf-
kelenerek şöyle ant içti: 11'Madem bü-
tün yürekleriyle ardımca yürümediler,
Mısır'dan çıkanlardan yirmi ve daha
yukarı yaştakilerin hiçbiri İbrahim'e,
İshak'a, Yakup'a ant içerek söz verdi-
ğim ülkeyi görmeyecek. 12Kenaz so-
yundan Yefunne oğlu Kalev'le Nun
oğlu Yeşu'dan başkası orayı görmeye-
cek. Çünkü onlar bütün yürekleriyle
ardımca yürüdüler.' 13İsrailliler'e öf-
kelenen RAB, gözünde kötülük yapan
o kuşak büsbütün yok oluncaya dek
kırk yıl onları çölde dolaştırdı.
14"İşte, ey günahkârlar soyu, babala-
rınızın yerine siz geçtiniz ve RAB'bin
İsrail'e daha çok öfkelenmesine neden
oluyorsunuz. 15Eğer O'nun ardınca yü-
rümekten vazgeçerseniz, bütün bu hal-
kı yine çölde bırakacak; siz de bu hal-
kın yok olmasına neden olacaksınız."
16Gadlılar'la Rubenliler Musa'ya yak-
laşıp, "Burada hayvanlarımız için ağıl-
lar yapmamıza, çocuklarımız için ye-
niden kentler kurmamıza izin ver"
dediler, 17"Kendimiz de hemen silah-
lanıp İsrailliler'i kendilerinin olacak ül-
keye götürünceye dek onlara öncülük
edeceğiz. Ülke halkı yüzünden çocuk-
larımız surlu kentlerde yaşayacak. 18Her
İsrailli mülküne kavuşmadan evlerimi-
ze dönmeyeceğiz. 19Şeria Irmağı'nın
karşı yakasında onlarla birlikte mülk al-
mayacağız, çünkü bizim payımız Şeria
Irmağı'nın doğu yakasına düştü."
20Musa şöyle yanıtladı: "Bu söyle-
diklerinizi yapar, RAB'bin önünde sa-
vaşa gitmek üzere silahlanıp 21RAB
düşmanlarını kovuncaya dek hepiniz
O'nun önünde Şeria Irmağı'nın kar-
şı yakasına silahlı olarak geçerseniz,
22ülke ele geçirildiğinde dönebilir,
RAB'be ve İsrail'e karşı yükümlülü-
ğünüzden özgür olursunuz. RAB'bin
önünde bu topraklar sizin olacaktır.
23"Ama söylediklerinizi yapmazsa-
nız, RAB'be karşı günah işlemiş olur-
sunuz; günahınızın cezasını çekeceği-
nizi bilmelisiniz. 24Çocuklarınız için
yeniden kentler kurun, davarlarınız
için ağıllar yapın. Yeter ki, verdiği-
niz sözü yerine getirin."
25Gadlılar'la Rubenliler, "Efendimiz,
bize buyurduğun gibi yapacağız" diye
yanıtladılar, 26"Çoluk çocuğumuz, sı-
ğırlarımızla öbür hayvanlarımız bura-
da, Gilat kentlerinde kalacak. 27Ama
buyurduğun gibi, silahlanmış olan
herkes RAB'bin önünde savaşmak
üzere karşı yakaya geçecek."
28Musa Gadlılar'la Rubenliler hak-
kında Kâhin Elazar'a, Nun oğlu Ye-
şu'ya ve İsrail oymaklarının aile baş-
larına buyruk verdi. 29Şöyle dedi:
"Gadlılar'la Rubenliler'den silahlan-
mış olan herkes RAB'bin önünde si-
zinle birlikte Şeria Irmağı'nın karşı
yakasına geçerse, ülkeyi de ele geçi-
rirseniz, Gilat bölgesini miras olarak
onlara vereceksiniz. 30Ama silahlan-
mış olarak sizinle ırmağın karşı yaka-

32:8-9 Say.13:17-33 **32:10-13** Say.14:26-35 **32:28-32** Yşu.1:12-15

sına geçmezlerse, Kenan ülkesinde si-
zinle miras alacaklar."
31 Gadlılar'la Rubenliler, "RAB'bin
bize buyurduğunu yapacağız" dediler,
32 "Silahlanmış olarak RAB'bin önün-
de Kenan ülkesine gideceğiz. Ama
alacağımız mülk Şeria Irmağı'nın do-
ğu yakasında olacak."
33 Böylece Musa Gadlılar'la Ru-
benliler'e ve Yusuf oğlu Manaşşe oy-
mağının yarısına Amorlular'ın Kralı
Sihon'un ülkesiyle Başan Kralı Og'un
ülkesini ve çevrelerindeki topraklarla
kentleri verdi.
34-36 Gadlılar surlu Divon, Atarot,
Aroer, Atrot-Şofan, Yazer, Yogboha,
Beytnimra ve Beytharan kentlerini
yeniden kurdular, davarları için ağıl-
lar yaptılar. 37-38 Rubenliler Heşbon,
Elale, Kiryatayim, Nevo, Baal-Meon
–bu son iki ad değiştirildi– ve Sivma
kentlerini yeniden kurdular. Kurduk-
ları kentlere yeni adlar verdiler.
39 Manaşşe oğlu Makir'in soyundan
gelenler gidip Gilat'ı ele geçirerek,
orada yaşayan Amorlular'ı kovdular.
40 Böylece Musa Gilat'ı Manaşşe oğ-
lu Makir'in soyundan gelenlere verdi;
onlar da oraya yerleştiler. 41 Manaşşe
soyundan Yair gidip Amorlular'ın yer-
leşim birimlerini ele geçirdi ve bunla-
ra Havvot-Yair[r] adını verdi. 42 Novah
da Kenat'la çevresindeki köyleri ele
geçirerek oraya kendi adını verdi.

Mısır'dan Moav'a Yolculuk

33 Musa'yla Harun önderliğinde
birlikler halinde Mısır'dan çı-
kan İsrailliler sırasıyla aşağıdaki yol-
culukları yaptılar. 2 Musa RAB'bin
buyruğu uyarınca sırasıyla yapılan
yolculukları kayda geçirdi. Yapılan
yolculuklar şunlardır:
3 İsrailliler Fısıh* kurbanının ertesi
günü –birinci ayın* on beşinci günü–
Mısırlılar'ın gözü önünde zafer hava-
sı içinde Ramses'ten yola çıktılar. 4 O
sırada Mısırlılar RAB'bin yok ettiği
ilk doğan çocuklarını gömüyorlardı;
RAB onların ilahlarını yargılamıştı.
5 İsrailliler Ramses'ten yola çıkıp
Sukkot'ta konakladılar.
6 Sukkot'tan ayrılıp çöl kenarındaki
Etam'da konakladılar.
7 Etam'dan ayrılıp Baal-Sefon'un
doğusundaki Pi-Hahirot'a döndüler,
Migdol yakınlarında konakladılar.
8 Pi-Hahirot'tan ayrılıp denizden çö-
le geçtiler. Etam Çölü'nde üç gün yü-
rüdükten sonra Mara'da konakladılar.
9 Mara'dan ayrılıp on iki su kayna-
ğı ve yetmiş hurma ağacı olan Elim'e
giderek orada konakladılar.
10 Elim'den ayrılıp Kamış Denizi*
kıyısında konakladılar.
11 Kamış Denizi'nden ayrılıp Sin
Çölü'nde konakladılar.
12 Sin Çölü'nden ayrılıp Dofka'da
konakladılar.
13 Dofka'dan ayrılıp Aluş'ta konak-
ladılar.
14 Aluş'tan ayrılıp Refidim'de ko-
nakladılar. Orada halk için içecek su
yoktu.
15 Refidim'den ayrılıp Sina Çölü'nde
konakladılar.
16 Sina Çölü'nden ayrılıp Kivrot-
Hattaava'da konakladılar.
17 Kivrot-Hattaava'dan ayrılıp Ha-
serot'ta konakladılar.
18 Haserot'tan ayrılıp Ritma'da ko-
nakladılar.
19 Ritma'dan ayrılıp Rimmon-Pe-
res'te konakladılar.
20 Rimmon-Peres'ten ayrılıp Liv-
na'da konakladılar.
21 Livna'dan ayrılıp Rissa'da konak-
ladılar.
22 Rissa'dan ayrılıp Kehelata'da ko-
nakladılar.
23 Kehelata'dan ayrılıp Şefer Da-
ğı'nda konakladılar.

r *32:41* "Havvot-Yair": "Yair'in yerleşim birimleri" anlamına gelir. **33:9** Çık.15:27

[24]Şefer Dağı'ndan ayrılıp Harada'da
konakladılar.
[25]Harada'dan ayrılıp Makhelot'ta
konakladılar.
[26]Makhelot'tan ayrılıp Tahat'ta ko-
nakladılar.
[27]Tahat'tan ayrılıp Terah'ta konak-
ladılar.
[28]Terah'tan ayrılıp Mitka'da konak-
ladılar.
[29]Mitka'dan ayrılıp Haşmona'da ko-
nakladılar.
[30]Haşmona'dan ayrılıp Moserot'ta
konakladılar.
[31]Moserot'tan ayrılıp Bene-Yaa-
kan'da konakladılar.
[32]Bene-Yaakan'dan ayrılıp Hor-Ha-
gidgat'ta konakladılar.
[33]Hor-Hagidgat'tan ayrılıp Yotva-
ta'da konakladılar.
[34]Yotvata'dan ayrılıp Avrona'da ko-
nakladılar.
[35]Avrona'dan ayrılıp Esyon-Ge-
ver'de konakladılar.
[36]Esyon-Gever'den ayrılıp Zin Çö-
lü'nde –Kadeş'te– konakladılar.
[37]Kadeş'ten ayrılıp Edom sınırında-
ki Hor Dağı'nda konakladılar.
[38]Kâhin Harun RAB'bin buyru-
ğu uyarınca Hor Dağı'na çıktı. İsra-
illiler'in Mısır'dan çıkışlarının kırkın-
cı yılı, beşinci ayın birinci günü orada
öldü. [39]Hor Dağı'nda öldüğünde Ha-
run 123 yaşındaydı.
[40]Kenan ülkesinin Negev bölge-
sinde yaşayan Kenanlı Arat Kralı
İsrailliler'in geldiğini duydu.
[41]İsrailliler Hor Dağı'ndan ayrılıp
Salmona'da konakladılar.
[42]Salmona'dan ayrılıp Punon'da ko-
nakladılar.
[43]Punon'dan ayrılıp Ovot'ta konak-
ladılar.
[44]Ovot'tan ayrılıp Moav sınırındaki
İye-Haavarim'de konakladılar.
[45]İyim'den[s] ayrılıp Divon-Gad'da
konakladılar.
[46]Divon-Gad'dan ayrılıp Almon-
Divlatayma'da konakladılar.
[47]Almon-Divlatayma'dan ayrılıp
Nevo yakınlarındaki Haavarim dağ-
lık bölgesinde konakladılar.
[48]Haavarim dağlık bölgesinden
ayrılıp Şeria Irmağı yanında, Eri-
ha karşısındaki Moav ovalarında ko-
nakladılar. [49]Şeria Irmağı boyunca
Beythayeşimot'tan Avel-Haşşittim'e
kadar Moav ovalarında konakladılar.
[50]Orada, Şeria Irmağı yanında Eri-
ha karşısındaki Moav ovalarında RAB
Musa'ya şöyle dedi: [51]"İsrailliler'e de
ki, 'Şeria Irmağı'ndan Kenan ülkesi-
ne geçince, [52]ülkede yaşayan bütün
halkı kovacaksınız. Oyma ve dökme
putlarını yok edecek, tapınma yerle-
rini yıkacaksınız. [53]Ülkeyi yurt edi-
necek, oraya yerleşeceksiniz; çünkü
mülk edinesiniz diye orayı size ver-
dim. [54]Ülkeyi boylarınız arasında
kurayla paylaşacaksınız. Büyük bo-
ya büyük pay, küçük boya küçük pay
vereceksiniz. Kurada kime ne çıkarsa,
orası onun olacak. Dağıtımı atalarını-
zın oymaklarına göre yapacaksınız.
[55]" 'Ama ülkede yaşayanları kov-
mazsanız, orada bıraktığınız halk göz-
lerinizde kanca, böğürlerinizde diken
olacak. Yaşayacağınız ülkede size sı-
kıntı verecekler. [56]Ben de onlara yap-
mayı tasarladığımı size yapacağım.' "

Kenan Ülkesinin Sınırları

34 RAB Musa'ya şöyle dedi: [2]"İs-
raililer'e de ki, 'Mülk olarak
size düşecek Kenan ülkesine girince,
sınırlarınız şöyle olacak:
[3]" 'Güney sınırınız Zin Çölü'nden
Edom sınırı boyunca uzanacak. Doğu-
da, güney sınırınız Lut Gölü'nün ucun-
dan başlayacak, [4]Akrep Geçidi'nin

s *33:45* "İyim", yani "İye-Haavarim".
33:38 Say.20:22-28; Yas.10:6 **33:40** Say.21:1 **33:54** Say.26:54-56 **34:3-5** Yşu.15:2-4

güneyinden Zin'e geçip Kadeş-Bar-
nea'nın güneyine dek uzanacak.
Oradan Hasar-Addar'a ve Asmon'a,
5oradan da Mısır Vadisi'ne uzanarak
Akdeniz'de son bulacak.
6" 'Batı sınırınız Akdeniz ve kıyısı
olacak. Batıda sınırınız bu olacak.
7" 'Kuzey sınırınız Akdeniz'den
Hor Dağı'na dek uzanacak. 8Hor
Dağı'ndan Levo-Hamat'a, oradan
Sedat'a, 9Zifron'a doğru uzanarak
Hasar-Enan'da son bulacak. Kuzeyde
sınırınız bu olacak.
10" 'Doğu sınırınız Hasar-Enan'dan
Şefam'a dek uzanacak. 11Sınırı-
nız Şefam'dan Ayin'in doğusundaki
Rivla'ya dek inecek. Oradan Kinne-
ret Gölü'nün[§] doğu kıyısındaki ya-
maçlara dek uzanacak. 12Oradan Şe-
ria Irmağı boyunca uzanacak ve Lut
Gölü'nde son bulacak.
" 'Her yandan ülkenizin sınırları bu
olacaktır.' "
13 Musa İsrailliler'e, "Miras olarak
kurayla paylaştıracağınız ülke budur"
dedi, "RAB'bin buyruğu uyarınca ül-
ke dokuz oymakla bir yarım oymak
arasında paylaştırılacak. 14Çünkü
Ruben oymağına bağlı ailelerle Gad
oymağına bağlı aileler ve Manaşşe
oymağının öbür yarısı mülklerini al-
dılar. 15Bu iki oymakla yarım oymak
mülklerini Eriha'nın karşısındaki Şe-
ria Irmağı'nın doğusunda aldılar."
16RAB Musa'ya şöyle dedi: 17"Ülke-
yi mülk olarak aranızda paylaştıracak
adamlar şunlardır: Kâhin Elazar ve
Nun oğlu Yeşu. 18Ülkeyi mülk olarak
paylaştırmaları için her oymaktan bi-
rer önder görevlendirin. 19Şu adamla-
rı görevlendireceksiniz:
"Yahuda oymağından Yefunne oğ-
lu Kalev, 20Şimon oymağından Am-
mihut oğlu Şemuel, 21Benyamin oy-
mağından Kislon oğlu Elidat, 22Dan
oymağından Yogli oğlu önder Bukki,
23Yusufoğulları'ndan: Manaşşe oyma-
ğından Efot oğlu önder Hanniel, 24Ef-
rayim oymağından Şiftan oğlu önder
Kemuel, 25Zevulun oymağından Par-
nak oğlu önder Elisafan, 26İssakar oy-
mağından Azzan oğlu önder Paltiel,
27Aşer oymağından Şelomi oğlu önder
Ahihut, 28Naftali oymağından Ammi-
hut oğlu önder Pedahel."
29Kenan ülkesinde İsrailliler'e mül-
kü paylaştırmaları için RAB'bin gö-
revlendirdiği adamlar bunlardı.

Levililer'e Ayrılan Kentler

35 RAB Şeria Irmağı yanında Eri-
ha karşısındaki Moav ovaların-
da Musa'ya şöyle dedi: 2"İsrailliler'e
buyruk ver, alacakları mülkten otur-
maları için Levililer'e kentler versin-
ler. Kentlerin çevresinde otlaklar da
vereceksiniz. 3Böylece yaşamak için
Levililer'in kentleri olacak; sığırları,
sürüleri, öbür hayvanları için otlak-
ları da olacak.
4"Levililer'e vereceğiniz kentlerin
çevresindeki otlaklar kent surundan
bin arşın[t] uzaklıkta olacak. 5Kent or-
tada olmak üzere, kent dışından doğu-
da iki bin arşın[u], güneyde iki bin ar-
şın, batıda iki bin arşın, kuzeyde iki
bin arşın ölçeceksiniz. Bu bölge kent-
ler için otlak olacak."

Sığınak Kentler

(Yas.4:41-43; 19:1-13; Yşu.20:1-9)

6"Levililer'e vereceğiniz kentler-
den altısı sığınak kent olacak; öyle ki,
adam öldüren biri oraya kaçabilsin.
Ayrıca Levililer'e kırk iki kent daha
vereceksiniz. 7Levililer'e otlaklarıy-
la birlikte toplam kırk sekiz kent ve-
receksiniz. 8İsrailliler'in mülkünden

§ *34:11* "Kinneret Gölü", yani "Celile Gölü". **t** *35:4* "Bin arşın": Yaklaşık 450 m.
u *35:5* "İki bin arşın": Yaklaşık 900 m. **34:13** Say.26:52-56 **34:13-15** Yşu.14:1-5
35:1-8 Yşu.21:1-42

Levililer'e vereceğiniz kentler her oy-
mağa düşen pay oranında olsun. Çok
kenti olan oymak çok, az kenti olan
oymak az sayıda kent verecek."
[9]RAB Musa'yla konuşmasını şöy-
le sürdürdü: [10]"İsrailliler'e de ki, 'Şe-
ria Irmağı'ndan geçip Kenan ülkesine
girince, [11]sığınak kentler olarak bazı
kentler seçin. Öyle ki, istemeyerek bi-
rini öldüren kişi oraya kaçabilsin; [12]öç
alacak kişiden kaçıp sığınacak bir ye-
riniz olsun. Böylece adam öldüren kişi
topluluğun önünde yargılanmadan öl-
dürülmesin. [13]Vereceğiniz bu altı kent
sizin için sığınak kentler olacak. [14]Sı-
ğınak kentlerin üçünü Şeria Irmağı'nın
doğusundan, üçünü de Kenan ülkesin-
den seçeceksiniz. [15]Bu altı kent İsrail-
liler ve aralarında yaşayan yabancılar-
la yerli olmayan konuklar için sığınak
kentler olacak. Öyle ki, istemeyerek
birini öldüren kişi oraya kaçabilsin.
[16]" 'Eğer biri demir bir aletle başka
birine vurur, o kişi de ölürse, adam ka-
tildir ve kesinlikle öldürülecektir. [17]Bi-
rinin elinde adam öldürebilecek bir taş
varsa, bu taşla başka birine vurursa,
o kişi de ölürse, adam katildir ve ke-
sinlikle öldürülecektir. [18]Ya da elinde
adam öldürebilecek tahtadan bir alet
varsa, bununla birine vurursa, o kişi
de ölürse, adam katildir ve kesinlikle
öldürülecektir. [19]Ölenin öcünü alacak
kişi, katili öldürecektir; onunla karşıla-
şınca onu öldürecektir. [20]Eğer biri baş-
ka birine beslediği kinden ötürü onu
iter ya da bile bile ona bir nesne fırla-
tırsa, o kişi de ölürse, [21]ya da beslediği
kinden ötürü onu yumruklar, o kişi de
ölürse, vuran kişi kesinlikle öldürüle-
cektir; katildir. Ölenin öcünü alacak ki-
şi katille karşılaşınca onu öldürecektir.
[22]" 'Eğer biri bir başkasına kin bes-
lemediği halde ansızın onu iter ya da
istemeyerek ona bir nesne fırlatırsa,
[23]ya da onu görmeden üzerine öldü-
rebilecek bir taş düşürürse, o kişi de
ölürse, öldüren ölene kin beslemedi-
ğinden ve ona zarar vermek istemedi-
ğinden, [24]topluluk adam öldürenle kan
öcünü alacak kişi arasında şu kural-
lar uyarınca karar verecek: [25]Topluluk
adam öldüreni kan öcü alacak kişinin
elinden korumalı ve kaçmış olduğu sı-
ğınak kente geri göndermeli. Kişi kut-
sal yağla meshedilmiş* başkâhinin
ölümüne dek orada kalmalıdır.
[26]" 'Ama adam öldüren kaçmış ol-
duğu sığınak kentin sınırını geçer,
[27]kan öcü alacak kişi de onu sığınak
kentin sınırı dışında görür, kan öcü
alacak kişi öldüreni öldürürse suçlu
sayılmayacaktır. [28]Çünkü adam öldü-
ren, başkâhinin ölümüne dek sığınak
kentte kalmalı. Ancak onun ölümün-
den sonra kendi toprağına dönebilir.
[29]" 'Bunlar kuşaklar boyunca yaşa-
dığınız her yerde sizin için kesin ku-
ral olacaktır.
[30]" 'Adam öldüren, tanıkların tanık-
lığıyla öldürülecek, bir tek kişinin ta-
nıklığıyla öldürülmeyecektir.
[31]" 'Ölümü hak etmiş katilin canı
için bedel almayacaksınız; o kesinlik-
le öldürülecektir.
[32]" 'Sığınak kente kaçmış olan bi-
rinin başkâhinin ölümünden önce
toprağına dönüp yaşaması için bedel
almayacaksınız.
[33]" 'İçinde yaşadığınız ülkeyi kir-
letmeyeceksiniz. Kan dökmek ülkeyi
kirletir. İçinde kan dökülen ülke an-
cak kan dökenin kanıyla bağışlanır.
[34]" 'İçinde oturduğunuz, benim de
içinde yaşadığım ülkeyi kirletmeye-
ceksiniz; çünkü ben İsrailliler'in ara-
sında yaşayan RAB'bim.' "

Selofhat'ın Kızlarının Mirası

(Say.27:1-11)

36 Yusufoğulları boylarından Ma-
naşşe oğlu Makir oğlu Gilat'ın

35:30 Yas.17:6; 19:15

boyunun aile başları gelip Musa'ya ve
İsrail'in aile başı olan önderlerine şöy-
le dediler: 2"RAB ülkeyi mülk olarak
kurayla İsrailliler arasında paylaştır-
ması için efendimiz Musa'ya buyruk
verdi. Kardeşimiz Selofhat'ın mirası-
nın kızlarına verilmesi için de buy-
ruk verildi. 3Eğer Selofhat'ın kızları
başka bir İsrail oymağına bağlı erkek-
lerle evlenirlerse, mirasları bizim ai-
lelerimizden alınıp kocalarının bağlı
oldukları oymağın mirasına eklene-
cek. Böylece kurayla bize düşen pay
eksilecek. 4İsrailliler'in özgürlük yılı
kutlandığında, kızların mirası kocala-
rının bağlı olduğu oymağa eklenecek.
Böylece onların mirası atalarımızın
oymağına düşen mirastan alınacak."
5Musa, RAB'bin buyruğu uyarın-
ca, İsrailliler'e şöyle buyurdu: "Yusuf
soyundan gelenlerin söyledikleri doğ-
rudur. 6RAB Selofhat'ın kızları için
şöyle diyor: Selofhat'ın kızları baba-
larının bağlı olduğu oymak ve boydan
herhangi bir erkekle evlenmekte öz-
gürdürler. 7İsrail'de miras bir oymak-
tan öbür oymağa geçmeyecek. Her İs-
railli atalarının bağlı olduğu oymağın
mirasına bağlı kalacak. 8Herhangi bir
İsrail oymağında miras alan kız, ba-
basının bağlı olduğu oymak ve boy-
dan biriyle evlenmelidir. Öyle ki, her
İsrailli atalarının mirasını sahiplene-
bilsin. 9Miras bir oymaktan öbür oy-
mağa geçmeyecek. Her İsrail oymağı
aldığı mirasa bağlı kalacak."
10-11Selofhat'ın kızları Mahla, Tirsa,
Hogla, Milka, Noa, RAB'bin Musa'ya
verdiği buyruk uyarınca davranarak
amcalarının oğullarıyla evlendiler.
12Böylece Yusuf oğlu Manaşşe boy-
larından erkeklerle evlendiler, dola-
yısıyla mirasları da babalarının bağlı
olduğu boy ve oymakta kaldı.
13RAB'bin Musa aracılığıyla Şeria
Irmağı yanında Eriha karşısındaki
Moav ovalarında İsrailliler'e verdiği
buyruklar ve ilkeler bunlardı.

36:2 Say.27:7

YASA'NIN TEKRARI

GİRİŞ

İsrail halkı Kenan topraklarına girmeden önce Moav'da konakladı. Bu kitap Musa'nın halka birkaç kez seslenişini içerir.

Eski çeviride Tesniye diye bilinen Yasa'nın Tekrarı Kitabı'nda yazılan önemli konular şunlardır:

1. *Musa son kırk yılın önemli olaylarını anımsatıyor. Çölde dolandıkları sürece Tanrı'nın İsrail halkını nasıl kayırdığını anımsamalarını, Tanrı'ya itaatli ve sadık olmalarını diliyor.*
2. *Musa On Buyruk'u tekrarlıyor. İlk buyruğun önemini vurguluyor. Yalnız ve yalnız Tanrı'ya adanmaları için halka sesleniyor. Vaat edilen Kenan topraklarında İsrail halkına yön verecek çeşitli kural, ilke ve buyrukları yeniden açıklıyor. Bu yüzden kitaba "Yasa'nın Tekrarı" adı verildi.*
3. *Musa halka Tanrı'nın onlarla yaptığı antlaşmanın anlamını anımsatıyor, bu antlaşmaya bağlı kalmalarını istiyor.*
4. *Yeşu Musa'dan sonra halkın önderliğine atanıyor. Tanrı'nın sadakatini hatırlatan bir ezgi okuyup İsrail oymaklarını kutsadıktan sonra Musa Moav'da, Şeria Irmağı'nın doğu kesiminde ölüyor.*

Bu kitabın en önemli konusu şudur: Tanrı sevdiği ve seçtiği halkını kurtardı ve kutsadı. Halk bunu unutmamalı, Tanrı'nın bereketlerine kavuşmak için O'nu sevmeli ve itaat etmelidir.

Bu kitabın teması 6:4-5 ayetlerinde özetlenir. İsa'nın en büyük buyruk diye nitelediği bu ayetler şöyle der: "Dinle, ey İsrail! Tanrımız RAB tek RAB'dir. Tanrınız RAB'bi bütün yüreğinizle, bütün canınızla, bütün gücünüzle seveceksiniz."

Ana Hatlar:

1:1-4:49 Musa'nın halka seslenişi
5:1-26:19 Musa yasaları, buyrukları tekrarlıyor
27:1-28:68 Bereket ve lanet
29:1-30:20 Antlaşma yeniden yapılıyor
31:1-33:29 Musa'nın son sözleri
34:1-12 Musa'nın ölümü

İsrailliler'in Horev Dağı'ndan Ayrılışı

1 Şeria Irmağı'nın doğu yakasındaki
çölde, Suf'un karşısında Arava'da,
Paran ile Tofel, Lavan, Haserot, Di-
Zahav arasında Musa İsrailliler'e şun-
ları anlattı. 2 Horev'den Seir Dağı yo-
luyla Kadeş-Barnea'ya gitmek on bir
gün sürer. 3 Mısır'dan çıktıktan sonra
kırkıncı yılın on birinci ayının* birin-
ci günü, Musa RAB'bin, kendisi ara-
cılığıyla İsrailliler'e neler buyurduğu-

nu anlattı. [4]Bu olay Musa Heşbon'da
yaşayan Amorlular'ın Kralı Sihon'u,
Aştarot'ta ve Edrei'de yaşayan Başan
Kralı Og'u bozguna uğrattıktan sonra
oldu. [5]Musa Şeria Irmağı'nın doğu ya-
kasındaki Moav topraklarında bu ya-
sayı şöyle açıklamaya başladı:
[6]"Tanrımız RAB Horev'de bize,
'Bu dağda yeteri kadar kaldınız' dedi,
[7]'Haydi kalkın, Arava'da, dağlık böl-
gede, Şefela'da, Negev'de ve Akde-
niz kıyısında yaşayan bütün komşu
halklara, Amorlular'ın dağlık bölge-
sine, büyük Fırat Irmağı'na kadar uza-
nan Kenanlılar ülkesine ve Lübnan'a
gidin. [8]Bu toprakları size verdim. Gi-
din, atalarınıza, İbrahim'e, İshak'a,
Yakup'a ve soylarına ant içerek söz
verdiğim toprakları mülk edinin.' "

Musa Önderler Atıyor

(Çık.18:13-27)

[9]"O sırada size, 'Tek başıma yükü-
nüzü taşıyamam' dedim, [10]'Tanrınız
RAB sizi çoğalttı. Bugün göklerdeki
yıldızlar kadar çoğaldınız. [11]Ataları-
nızın Tanrısı RAB sizi bin kat daha
çoğaltsın ve söz verdiği gibi kutsasın!
[12]Sorunlarınıza, yükünüze, davaları-
nıza ben tek başıma nasıl katlanabili-
rim? [13]Kendinize her oymaktan bil-
ge, anlayışlı, deneyimli adamlar seçin.
Onları size önder atayacağım.'
[14]"Siz de bunun iyi olduğunu onay-
ladınız. [15]Böylece oymaklarınızın
bilge ve deneyimli kişiler olan ile-
ri gelenlerini size önder atadım. On-
lara biner, yüzer, ellişer, onar kişilik
toplulukların sorumluluğunu verdim.
Oymaklarınız için de yöneticiler gö-
revlendirdim. [16]Ayrıca yargıçlarınıza,
'Kardeşleriniz arasındaki sorunları
dinleyin' dedim, 'Bir adamla İsrailli
kardeşi ya da bir yabancı arasındaki
davalarda adaletle karar verin. [17]Yar-
gılarken kimseyi kayırmayın; küçüğe
de, büyüğe de aynı gözle bakın. Hiç
kimseden korkmayın. Yargı Tanrı'ya
özgüdür. Çözemeyeceğiniz bir sorun
olursa bana getirin, ben gerekeni ya-
parım.' [18]O sırada yapmanız gereken
her şeyi size buyurmuştum."

Halk Casuslar Gönderiyor

(Say.13:1-23)

[19]"Sonra Tanrımız RAB'bin bize
buyurduğu gibi Horev'den ayrıldık,
Amorlular'ın dağlık bölgesine giden
yoldan geçerek gördüğünüz o geniş
ve korkunç çölü aşıp Kadeş-Barnea'ya
vardık. [20]Size, 'Tanrımız RAB'bin bi-
ze vereceği Amorlular'ın dağlık böl-
gesine vardınız' dedim, [21]'İşte, Tan-
rınız RAB size ülkeyi verdi. Haydi,
atalarınızın Tanrısı RAB'bin size söy-
lediği gibi, gidip orayı mülk edinin.
Korkmayın, yılmayın.'
[22]"O zaman hepiniz bana gelip,
'Ülkeyi araştırmak için önümüzden
adamlar gönderelim' dediniz, 'Hangi
yoldan gideceğiz, hangi kentlere uğ-
rayacağız? Bilgi versinler.'
[23]"Bu düşünceyi benimsedim. Her
oymaktan birer kişi olmak üzere ara-
nızdan on iki kişi seçtim. [24]Bunlar
dağlık bölgeye çıkarak Eşkol Vadisi'ne
varıp ülkeyi araştırdılar. [25]Dönüşte
orada yetişen meyvelerden getirdiler
ve, 'Tanrımız RAB'bin bize vereceği
ülke verimlidir' diye haber verdiler.
[26]"Ne var ki, siz oraya gitmek iste-
mediniz. Tanrınız RAB'bin buyru-
ğuna karşı geldiniz. [27]Çadırlarınızda
söylenerek, 'RAB bizden nefret edi-
yor' dediniz, 'Bizi Amorlular'ın eline
verip yok etmek için Mısır'dan çıkardı.
[28]Oraya niye gidelim? Kardeşlerimiz
yöre halkının bizden daha güçlü, daha
uzun boylu olduğunu söyleyerek cesa-
retimizi kırdılar. Kentler büyükmüş,
göğe dek yükselen surlarla çevriliy-
miş. Orada Anaklılar'ı da görmüşler.'

1:4 Say.21:21-35 **1:26** Yas.9:23; İbr.3:16

[29]"Oysa ben size, 'Onlardan korkmayın, yılmayın' dedim, [30-31]'Önünüzden giden Tanrınız RAB sizin için savaşacak. Gözünüzün önünde Mısır'da ve çölde sizler için yaptıklarının aynısını yapacak. Tanrınız RAB'bin buraya varıncaya dek, çocuğunu taşıyan bir adam gibi sizi nasıl yol boyunca taşıdığını gördünüz.' [32]Bütün bunlara karşın Tanrınız RAB'be güvenmediniz. [33]O RAB ki, çadırlarınızı kurmanız için size yer aramak, gideceğiniz yolu göstermek için geceleyin ateşte, gündüzün bulutta önünüzsıra gitti."

Rab İsrail'i Cezalandırıyor

(Say.14:20-38)

[34]"RAB yakınmalarınızı duyunca öfkelendi ve şöyle ant içti: [35-36]'Atalarınıza ant içerek söz verdiğim o verimli ülkeyi, bu kötü kuşaktan Yefunne oğlu Kalev dışında hiç kimse görmeyecek. Yalnız o görecek, ayak bastığı toprakları ona ve soyuna vereceğim. Çünkü o bütün yüreğiyle RAB'bin yolunda yürüdü.'

[37]"Sizin yüzünüzden RAB bana da öfkelenerek, 'Sen de o ülkeye girmeyeceksin' dedi, [38]'Ama yardımcın Nun oğlu Yeşu oraya girecek. Onu yüreklendir. İsrailliler'in ülkeyi mülk edinmesini o sağlayacak. [39]Tutsak olacak dediğiniz küçükleriniz, bugün iyiyle kötüyü ayırt edemeyen çocuklarınız oraya girecekler. Ülkeyi onlara vereceğim, orayı onlar mülk edinecekler. [40]Ama siz geri dönün, Kamış Denizi* yolundan çöle gidin.' "

İsrail Horma'da Yenilgiye Uğruyor

(Say.14:39-44)

[41]"Bunun üzerine bana, 'RAB'be karşı günah işledik' dediniz, 'Tanrımız RAB'bin buyruğu uyarınca gidip savaşacağız.' Sonra dağlık bölgede savaşmanın kolay olacağını düşünerek her biriniz silahınızı kuşandınız.

[42]"Ama RAB bana şöyle dedi: 'Söyle onlara, savaşa gitmesinler. Çünkü sizinle olmayacağım. Düşmanlarınızın önünde yenilgiye uğrayacaksınız.'

[43]"Sizi uyardım, ama dinlemediniz. RAB'bin buyruğuna karşı geldiniz. Kendinize güvenerek dağlık bölgeye çıktınız. [44]Dağlık bölgede yaşayan Amorlular size karşı çıktılar. Arılar gibi sizi kovaladılar. Seir'den Horma Kenti'ne dek sizi bozguna uğrattılar. [45]Geri döndünüz ve RAB'bin önünde ağladınız. Ama RAB ne ağlayışınızı duydu, ne de size kulak astı. [46]Uzun süre Kadeş'te kaldınız."

İsrailliler'in Çölde Geçirdiği Yıllar

2 "Sonunda geri dönüp RAB'bin bana buyurduğu gibi Kamış Denizi* yolundan çöle gittik. Uzun süre Seir dağlık bölgesinde dolanıp durduk.

[2-3]"RAB bana, 'Bu dağlık bölgenin çevresinde yeterince dolaştınız' dedi, 'Şimdi kuzeye gidin.' [4]Sonra halka şu buyrukları vermemi söyledi: 'Seir'de yaşayan kardeşlerinizin, Esavoğulları'nın ülkesinden geçeceksiniz. Sizden korkacaklar. Çok dikkatli davranın. [5]Onları savaşa kışkırtmayın. Size onların ülkesinden hiçbir toprak parçası, ayağınızı basacak bir yer bile vermeyeceğim. Çünkü Seir dağlık bölgesini mülk olarak Esav'a verdim. [6]Yiyeceklerinizi, içeceklerinizi onlardan para karşılığında alacaksınız.'

[7]"Tanrınız RAB el attığınız her işte sizi kutsadı. Bu geniş çölde dolanıp durduğunuz sürece sizi korudu. Tanrınız RAB geçirdiğiniz bu kırk yıl boyunca sizlerleydi ve hiçbir eksiğiniz olmadı.

[8]"Böylece Seir'de yaşayan kardeşlerimizin, Esavoğulları'nın yanından geç-

1:30-31 Elç.13:18 **1:32** İbr.3:19 **1:34-36** İbr.3:18 **1:42,44** Say.14:42,45 **2:1** Say.21:4 **2:4** Yar.36:8

tik. Eylat ve Esyon-Gever'den Arava'ya
giden yoldan saparak yolculuğumuzu
Moav Çölü yolundan sürdürdük.
9“RAB bana, ‘Moavlılar'a düşman
gözüyle bakma, onları savaşa kışkırt-
ma’ dedi, ‘Onların ülkesinden hiçbir
toprak parçasını sana mülk olarak
vermeyeceğim. Çünkü Ar Kenti'ni
Lut soyuna verdim.’ ”
10–Daha önce orada Anaklılar kadar
uzun boylu, güçlü ve kalabalık olan
Emliler yaşıyordu. 11Emliler Anaklı-
lar gibi Refalılar'dan sayılırdı. Ama
Moavlılar onlara Emliler adını tak-
mıştı. 12Daha önce Seir'de Horlular
yaşardı. Esavoğulları orayı onların
elinden aldı. İsrailliler'in RAB'bin
mülk edinmek için kendilerine ver-
diği ülkede yaptıkları gibi, Esavoğul-
ları da Horlular'ı yok edip yerlerine
yerleştiler.–
13“RAB, ‘Haydi kalkın, Zeret Vadi-
si'nden geçin’ dedi. Biz de Zeret Va-
disi'nden geçtik. 14Kadeş-Barnea'dan
yola çıkıp Zeret Vadisi'nden geçinceye
dek otuz sekiz yıl yol aldık. RAB'bin
içtiği ant uyarınca, İsrail halkından o
kuşağın bütün savaşçıları yok olmuş-
tu. 15RAB, ordugahtaki bütün savaş-
çıları ortadan kaldırıncaya dek onları
cezalandırmıştı.
16“Topluluktaki bütün savaşçılar öl-
dükten sonra, 17RAB bana şöyle de-
di: 18‘Bugün Moav topraklarından
ve Ar Kenti'nden geçeceksin. 19Am-
monlular'a yaklaştığında onlara düş-
man gözüyle bakma, onları savaşa
kışkırtma. Çünkü mülk edinmen için
Ammonlular'ın ülkesinden sana hiçbir
toprak parçası vermeyeceğim. O ülke-
yi mülk olarak Lut soyuna verdim.’ ”
20–Bu bölge Refalılar ülkesi diye
bilinir. Refalılar önceden orada yaşı-
yordu. Ammonlular onlara Zamzum-
lular adını takmıştı. 21Zamzumlular
Anaklılar kadar uzun boylu, güç-
lü ve kalabalıktılar. Ama RAB on-
ları Ammonlular'ın önünde yok etti.
Ammonlular Zamzumlular'ın top-
raklarını alıp yerlerine yerleştiler.
22RAB Seir'de yaşayan Esavoğulla-
rı için de aynısını yapmış, Horlular'ı
onların önünde yok etmişti. Esavo-
ğulları Horlular'ın topraklarını al-
mış, yerlerine yerleşmişlerdi. Bugün
de orada yaşıyorlar. 23Gazze'ye kadar
uzanan köylerde yaşayan Avvalılar'ı
da Kaftor'dan[a] gelen Kaftorlular yok
edip yerlerine yerleştiler.–
24“ ‘Haydi kalkın! Arnon Vadisi'nden
geçin! İşte Heşbon Kralı Amorlu
Sihon'u ve ülkesini elinize teslim ettim.
Ona saldırın ve ülkesini mülk edinme-
ye başlayın. 25Bugünden başlayarak
göğün altındaki uluslara korkunuzu,
dehşetinizi salacağım. Haberinizi du-
yunca korkuyla titreyecekler.’ ”

İsrailliler Heşbon Kralı Sihon'u Bozguna Uğratıyor

(Say.21:21-30)

26“Bundan sonra Kedemot Çö-
lü'nden Heşbon Kralı Sihon'a barış
önerileriyle ulaklar gönderdim. Öne-
riler şöyleydi: 27‘İzin ver, ülkenden
geçelim. Dosdoğru ana yoldan, sağa
sola sapmadan geçeceğiz. 28-29Yiye-
ceğimizi, içeceğimizi para karşılığın-
da bize vereceksin. Yeter ki ülkenden
geçelim. Seir'de yaşayan Esavoğulla-
rı ile Ar Kenti'nde yaşayan Moavlılar
sınırlarından geçmemize izin verdi-
ler. Şeria Irmağı'ndan geçip Tanrımız
RAB'bin bize vereceği ülkeye gitme-
mize sen de izin ver.’ 30Ne var ki, Heş-
bon Kralı Sihon ülkesinden geçme-
mize izin vermek istemedi. Tanrınız
RAB, şimdi olduğu gibi, Sihon'u eli-
nize teslim etmek için yüreğini duy-
gusuzlaştırıp onu inatçı yaptı.
31“RAB bana, ‘İşte Sihon'u ve ülke-
sini senin eline teslim etmeye başla-

a *2:23* “Kaftor”: Bugünkü Girit. **2:9** Yar.19:37 **2:14** Say.14:28-35 **2:19** Yar.19:38

dım. Haydi, ülkeyi ele geçir ve mülk
edinmeye başla' dedi. 32 Sihon bizim-
le savaşmak için Yahesa'da bütün
halkıyla karşımıza çıktı. 33 Tanrımız
RAB onu elimize teslim etti. Onu,
oğullarını ve bütün halkını yok ettik.
34 Bütün kentlerini ele geçirdik, hep-
sini yok ettik. Kadın, erkek, çocuk,
kimseyi sağ bırakmadık. 35 Hayvan-
lara ve ele geçirdiğimiz kentlerdeki
mallara ise el koyduk. 36 Arnon Vadisi
kıyısında Aroer'den ve vadideki kent-
ten Gilat'a dek, ele geçirmediğimiz
hiçbir kent kalmadı. Tanrımız RAB
hepsini elimize teslim etti. 37 Ama
Tanrımız RAB'bin buyruğu uyarın-
ca, Ammonlular'ın ülkesine –Yabbuk
Irmağı kıyılarına, dağlık bölgedeki
kentlere– yaklaşmadınız."

İsrailliler Başan Kralı Og'u Bozguna Uğratıyor

(Say.21:31-35)

3 "Bundan sonra dönüp Başan'a
doğru ilerledik. Başan Kralı Og'la
ordusu bizimle savaşmak için Edrei'de
karşımıza çıktı. 2 RAB bana, 'Ondan
korkma!' dedi, 'Çünkü onu da ordu-
suyla ülkesini de senin eline teslim et-
tim. Amorlular'ın Heşbon'da yaşayan
Kralı Sihon'a yaptığının aynısını ona
da yapacaksın.'

3 "Böylece Tanrımız RAB, Başan
Kralı Og'u ve halkını da elimize tes-
lim etti. Hiçbirini sağ bırakmadan
hepsini yok ettik. 4 Bütün kentleri-
ni ele geçirdik. Ele geçirmediğimiz
tek kent kalmadı. Hepsi altmış kent-
ti: Başan'da Og'un ülkesi olan bü-
tün Argov bölgesi. 5 Bütün bu kentler
yüksek surlarla, kapılarla, sürgülerle
sağlamlaştırılmıştı. Bunlardan başka
surla çevrilmemiş birçok köy de vardı.
6 Heşbon Kralı Sihon'a yaptığımız gi-
bi hepsini yok ettik. Her kenti, kadın,
erkek ve çocuklarla birlikte, tümüyle
yok ettik. 7 Hayvanlara ve kentlerdeki
mallara ise el koyduk.

8 "Arnon Vadisi'nden Hermon Dağı-
na kadar Şeria Irmağı'nın doğu yaka-
sındaki toprakları iki Amorlu kralın
elinden aldık. 9 –Saydalılar Hermon'a
Siryon, Amorlular'sa Senir derler.–
10 Ovadaki bütün kentleri, bütün Gilat'ı,
Og'un ülkesine ait kentler olan Sal-
ka ve Edrei'ye uzanan bütün Başan'ı
ele geçirdik." 11 –Refalılar'dan yalnız
Başan Kralı Og sağ kalmıştı. Og'un
Ammonlular'ın Rabba Kenti'ndeki ya-
tağı demirdendi. O gün kullanılan ar-
şın ölçüsüne göre uzunluğu dokuz[b],
eni dört arşındı[c].–

Şeria Irmağı'nın Doğusuna Yerleşen Oymaklar

(Say.32:1-42)

12 "O sırada ele geçirdiğimiz toprak-
lardan Arnon Vadisi yakınındaki Aroer
Kenti'nin kuzeyini, Gilat dağlık bölge-
sinin yarısıyla oradaki kentleri Ruben
ve Gad oymaklarına verdim. 13 Gilat'ın
geri kalan bölümünü ve Og'un ülkesi
Başan'ı Manaşşe oymağının yarısına
verdim. Başan'daki Argov bölgesi Re-
falılar ülkesi diye bilinirdi. 14 Manaşşe
soyundan Yair, Geşur ile Maaka sını-
rına dek uzanan bütün Argov bölgesini
aldı. Başan denilen bölgeye kendi adı-
nı verdi. Orası bugün de Havvot-Yair[ç]
diye anılıyor. 15 Makir'e Gilat'ı verdim.
16 Gilat'la Arnon Vadisi arasında ka-
lan toprakları Ruben ve Gad oymak-
larına verdim. Vadinin ortası onların
sınırıydı; Ammonlular'la sınırları ise
Yabbuk Irmağı'ydı. 17 Arava'da da sınır
Şeria Irmağı'ydı; Kinneret'ten Arava
–Lut– Gölü'ne, doğuda Pisga yamaçla-
rının aşağısına kadar uzanıyordu.

18 "O zaman size şöyle buyruk ver-
dim: 'Tanrınız RAB mülk edinmek

b ***3:11*** "Dokuz arşın": Yaklaşık 4 m. **c** ***3:11*** "Dört arşın": Yaklaşık 1.8 m. **ç** ***3:14*** "Havvot-Yair": "Yair'in yerleşim birimleri" anlamına gelir. **3:1-2** Say.21:33-34 **3:17-20** Yşu.1:12-15

için bu ülkeyi size verdi. Bütün sa-
vaşçılarınız silahlı olarak İsrailli kar-
deşlerinizin önüsıra gitsin. 19-20Ancak
RAB sizi rahata erdirdiği gibi onları
da rahata erdirene ve onlar Tanrınız
RAB'bin Şeria Irmağı'nın karşı yaka-
sında kendilerine vereceği toprakları
ele geçirene kadar, kadınlarınız, ço-
cuklarınız ve hayvanlarınız –biliyo-
rum, birçok hayvanınız var– size ver-
diğim kentlerde kalsın. Ondan sonra,
her biriniz size verdiğim toprağa dö-
nebilir.' "

Rab Musa'nın Kenan Ülkesine Girmesini Yasaklıyor

21"O zaman Yeşu'ya, 'Tanrın RAB-
bin bu iki krala neler yaptığını göz-
lerinle gördün' dedim, 'RAB gidece-
ğin bütün ülkelere aynısını yapacak.
22Onlardan korkmayın! Tanrınız
RAB sizin için savaşacak.'
23"Sonra RAB'be yalvardım: 24'Ey
Egemen RAB, büyüklüğünü ve güçlü
elini bana göstermeye başladın. Gök-
te ve yerde senin yaptığın yüce işle-
ri yapabilecek başka bir tanrı yok!
25İzin ver de Şeria Irmağı'ndan ge-
çip karşı yakadaki o verimli ülkeyi,
o güzel dağlık bölgeyi ve Lübnan'ı
göreyim.'
26"Ama RAB sizin yüzünüzden ba-
na öfkelendi, yalvarışıma kulak asma-
dı. Bana, 'Yeter artık!' dedi, 'Bir da-
ha bu konudan söz etme bana. 27Pisga
Dağı'na çık. Batıya, kuzeye, güneye,
doğuya bak. Gözlerinle gör. Çün-
kü Şeria Irmağı'ndan geçmeyecek-
sin. 28Yeşu'ya görev ver. Onu güç-
lendir ve yüreklendir. Çünkü bu halk
Şeria Irmağı'ndan onun önderliğinde
geçecek. Göreceğin toprakları hal-
ka o miras olarak verecek.' 29Böyle-
ce Beytpeor'un karşısındaki vadide
kaldık."

İsrailliler'den Söz Dinlemeleri İsteniyor

4 "Şimdi, ey İsrail, size öğrettiğim
kurallara, ilkelere kulak verin.
Yaşamak, ülkeye girmek ve ataları-
nızın Tanrısı RAB'bin size vereceği
toprakları mülk edinmek için bunlara
uyun. 2Size verdiğim buyruklara hiç-
bir şey eklemeyin, hiçbir şey çıkar-
mayın. Ama size bildirdiğim Tanrınız
RAB'bin buyruklarına uyun.
3"RAB'bin Baal-Peor'da neler yaptı-
ğını kendi gözlerinizle gördünüz. Tan-
rınız RAB, Baal-Peor'a tapan herkesi
aranızdan yok etti. 4RAB'be bağlı ka-
lan sizler ise hâlâ yaşamaktasınız.
5"İşte, Tanrım RAB'bin buyruğu
uyarınca size kurallar, ilkeler verdim.
Öyle ki, mülk edinmek için gideceği-
niz ülkede bunlara uyasınız. 6Onla-
ra sımsıkı bağlanın. Çünkü ne denli
bilge ve anlayışlı olduğunuzu ulus-
lara bunlar gösterecek. Bu kuralla-
rı duyunca, uluslar, 'Bu büyük ulus
gerçekten bilge ve anlayışlı bir halk!'
diyecek. 7Tanrımız RAB her çağırdı-
ğımızda bize yakın olur. Tanrısı ken-
disine böylesine yakın olan başka bir
büyük ulus var mı? 8Bugün size verdi-
ğim bu yasa gibi adil kuralları, ilkele-
ri olan başka bir büyük ulus var mı?
9"Ancak gördüklerinizi unutmama-
ya, yaşamınız boyunca aklınızdan çı-
karmamaya dikkat edin ve uyanık olun.
Bunları çocuklarınıza, torunlarınıza
anlatın. 10Horev'de Tanrınız RAB'bin
önünde durduğunuz günü anımsayın.
RAB bana şöyle dedi: 'Sözlerimi din-
lemesi için halkı topla. Öyle ki, yaşam-
ları boyunca benden korkmayı öğren-
sinler, çocuklarına da öğretsinler.'
11"Yaklaşıp dağın eteğinde durdu-
nuz. Dağ göklere dek yükselen alev-
le tutuşmuştu. Kara bulutlar ve koyu

3:23-27 Say.27:12-14; Yas.32:48-52 **4:2** Va.22:18-19 **4:3** Say.25:1-9
4:11-12 Çık.19:16-18; İbr.12:18-19

bir karanlık vardı. [12]RAB size ate-
şin içinden seslendi. Siz konuşulanı duydunuz, ama konuşanı görmediniz. Yalnız bir ses duydunuz. [13]RAB uy-
manızı buyurduğu antlaşmayı, yani On Buyruk'u size açıkladı. Onları iki taş levha üstüne yazdı. [14]Mülk edin-
mek için gideceğiniz ülkede uymanız gereken kuralları, ilkeleri size öğretmemi buyurdu."

Putatapanlara Karşı Uyarı

[15]"RAB Horev'de ateşin içinden size seslendiği gün hiçbir suret görmediniz. Bu nedenle kendinize çok dikkat
edin. [16-18] Öyle ki, kendiniz için erkek ya da kadın, yerde yaşayan hayvan ya da gökte uçan kuş, küçük kara hayvanı ya da aşağıda suda yaşayan balık suretinde, heykel biçiminde put yaparak yoldan sapmayasınız. [19]Gözlerini-
zi göklere kaldırıp güneşi, ayı, yıldızları –gök cisimlerini– görünce sakın aldanmayın; eğilip onlara tapmayın. Tanrınız RAB bunları göğün altındaki halklara pay olarak vermiştir. [20]Size
gelince, RAB, bugün olduğu gibi kendi halkı olmanız için, sizi alıp demir eritme ocağından, Mısır'dan çıkardı.

[21]"RAB sizin yüzünüzden bana öfkelendi. Şeria Irmağı'nın karşı yakasına geçmemem ve Tanrınız RAB'bin size mülk olarak vereceği o verimli ülkeye girmemem için ant içti. [22]Ben bu
toprakta öleceğim. Şeria Irmağı'ndan geçmeyeceğim. Ama siz karşıya geçecek ve o verimli ülkeyi mülk edineceksiniz. [23]Tanrınız RAB'bin sizinle
yaptığı antlaşmayı unutmamaya, kendinize Tanrınız RAB'bin yasakladığı herhangi bir şeyin suretinde put yapmamaya dikkat edin. [24]Çünkü Tanrı-
nız RAB yakıp yok eden bir ateştir; kıskanç bir Tanrı'dır.

[25]"Ülkede uzun zaman oturduktan, çocuk ve torun sahibi olduktan sonra yoldan sapar, kendinize herhangi bir şeyin suretinde put yapar, Tanrınız RAB'bin gözünde kötü olanı yaparak onu öfkelendirirseniz, [26]bugün size
karşı yeri göğü tanık gösteririm ki, mülk edinmek için Şeria Irmağı'ndan geçip gideceğiniz ülkede kesinlikle ve çabucak öleceksiniz. Orada uzun süre yaşamayacak, büsbütün yok ola-
caksınız. [27]RAB sizi başka halkların arasına dağıtacak. RAB'bin sizi süreceği ulusların arasında sayıca az ola-
caksınız. [28]Orada görmeyen, duymayan, yemeyen, koku almayan, insan eliyle yapılmış, ağaçtan, taştan tanrılara tapacaksınız. [29]Ama Tanrınız
RAB'bi arayacaksınız. Bütün yüreğinizle, bütün canınızla ararsanız, O'nu
bulacaksınız. [30]Sıkıntıya düştüğünüzde ve bütün bu olaylar başınıza geldiğinde, sonunda Tanrınız RAB'be dönecek, O'nun sözüne kulak vere-
ceksiniz. [31]Çünkü Tanrınız RAB acıyan bir Tanrı'dır. Sizi bırakmaz, yok etmez ve atalarınıza ant içerek yaptığı antlaşmayı unutmaz.

[32]"Siz doğmadan önceki geçmiş günleri, Tanrı'nın yeryüzünde insanı yarattığı günden bu yana geçen zamanı soruşturun. Göklerin bir ucundan öbür ucuna sorun. Bu kadar önemli bir olay hiç oldu mu, ya da buna benzer bir olay duyuldu mu? [33]Ateşin
içinden seslenen Tanrı'nın sesini sizin gibi duyup da sağ kalan başka bir ulus var mı? [34]Hiçbir tanrı Tanrınız
RAB'bin Mısır'da gözlerinizin önünde sizin için yaptığı gibi denemelerle, belirtilerle, şaşılası işlerle, savaşla, güçlü ve kudretli elle, büyük ve ürkütücü olaylarla gidip başka bir ulustan kendine bir ulus almaya kalkıştı mı?

4:13 Çık.31:18 **4:14** Çık.21:1 **4:16-18** Çık.20:4; Lev.26:1; Yas.5:8; 27:15 **4:16-18** Rom.1:23 **4:20** Çık.19:5; Yas.7:6; 14:2; 26:18; Tit.2:14; 1Pe.2:9 **4:21** Say.20:12 **4:24** Yas.9:3; İbr.12:29 **4:27-28** Yas.28:36 **4:29** Yer.29:13

[35]"Bu olaylar RAB'bin Tanrı olduğunu ve O'ndan başkası olmadığını bilesiniz diye size gösterildi. [36]O sizi yola getirmek için gökten size sesini duyurdu. Yeryüzünde size büyük ateşini gösterdi. Ateşin içinden size sözlerini duyurdu. [37]Atalarınızı sevdiği ve onların soyunu seçtiği için sizi büyük gücüyle Mısır'dan kendisi çıkardı. [38]Amacı sizden daha büyük, daha güçlü ulusları önünüzden kovmak, onların ülkelerine girmenizi sağlamak, bugün olduğu gibi mülk edinmeniz için ülkelerini size vermekti.

[39]"Bunun için, bugün RAB'bin yukarıda göklerde, aşağıda yeryüzünde Tanrı olduğunu, O'ndan başkası olmadığını bilin ve bunu aklınızdan çıkarmayın. [40]Size ve sizden sonra gelen çocuklarınıza iyilik sağlaması ve Tanrınız RAB'bin sonsuza dek size vereceği bu topraklarda uzun yıllar yaşamanız için bugün size bildirdiğim RAB'bin kurallarına, buyruklarına uyun."

Sığınak Kentler

(Say.35:6-28; Yas.19:1-13; Yşu.20:1-9)

[41]Bundan sonra Musa Şeria Irmağı'nın doğusunda üç kent ayırdı. [42]Öyle ki, önceden kin beslemediği bir komşusunu istemeyerek öldüren biri bu kentlerden birine kaçıp canını kurtarabilsin. [43]Bu kentler şunlardı: Rubenliler için ovadaki kırsal bölgede Beser, Gadlılar için Gilat'taki Ramot, Manaşşeliler için Başan'daki Golan.

Yasaya Giriş

[44]Musa'nın İsrailliler'e anlattığı yasa budur. [45]Mısır'dan çıktıktan sonra Musa'nın İsrailliler'e bildirdiği yasalar, kurallar, ilkeler bunlardır. [46]Musa bunları Şeria Irmağı'nın doğu yakasında, Beytpeor karşısındaki vadide bildirdi. Burası daha önce Heşbon'da oturan Amorlular'ın Kralı Sihon'a ait topraklardı. Musa ile İsrailliler Mısır'dan çıktıklarında Sihon'u bozguna uğratmışlardı. [47]Onun ve Başan Kralı Og'un ülkesini, yani Şeria Irmağı'nın doğusunda yaşayan iki Amorlu kralın ülkesini ele geçirmişlerdi. [48]Bu topraklar, Arnon Vadisi kıyısındaki Aroer Kenti'nden Sion, yani Hermon Dağı'na kadar uzanıyor, [49]Pisga Dağı'nın eteğindeki Arava Gölü'ne dek uzanan, Şeria Irmağı'nın doğu yakasındaki bütün Arava'yı kapsıyordu.

On Buyruk

(Çık.20:1-17)

5 Musa bütün İsrailliler'i bir araya toplayarak şöyle dedi: "Ey İsrail, bugün size bildireceğim kurallara, ilkelere kulak verin! Onları öğrenin ve onlara uymaya dikkat edin! [2]Tanrımız RAB Horev Dağı'nda bizimle bir antlaşma yaptı. [3]RAB bu antlaşmayı atalarımızla değil, bizimle, bugün burada sağ kalan hepimizle yaptı. [4]RAB dağda ateşin içinden sizinle yüz yüze konuştu. [5]O zaman RAB'bin sözünü size bildirmek için RAB ile sizin aranızda durdum. Çünkü siz ateşten korkup dağa çıkmadınız. RAB şöyle seslendi:

[6]" 'Seni Mısır'dan, köle olduğun ülkeden çıkaran Tanrın RAB benim.

[7]" 'Benden başka tanrın olmayacak.

[8]" 'Kendine yukarıda gökyüzünde, aşağıda yeryüzünde ya da yer altındaki sularda yaşayan herhangi bir canlıya benzer put yapmayacaksın. [9]Putların önünde eğilmeyecek, onlara tapmayacaksın. Çünkü ben, Tanrın RAB, kıskanç bir Tanrı'yım. Benden nefret edenin babasının işlediği suçun hesabını çocuklarından, üçüncü, dör-

4:35 Mar.12:32 **4:41-43** Yşu.20:8-9 **5:8-9** Yas.4:15-18; 27:15
5:9-10 Çık.34:6-7; Say.14:18; Yas.7:9-10

düncü kuşaklardan sorarım. 10 Ama
beni seven, buyruklarıma uyan bin-
lerce kuşağa[d] sevgi gösteririm.
11 " 'Tanrın RAB'bin adını boş ye-
re ağzına almayacaksın. Çünkü RAB,
adını boş yere ağzına alanları cezasız
bırakmayacaktır.
12 " 'Tanrın RAB'bin buyruğu uya-
rınca Şabat Günü'nü* tut ve kutsal
say. 13 Altı gün çalışacak, bütün işle-
rini yapacaksın. 14 Ama yedinci gün
bana, Tanrın RAB'be Şabat Günü
olarak adanmıştır. O gün sen, oğlun,
kızın, erkek ve kadın kölen, öküzün,
eşeğin ya da herhangi bir hayvanın,
aranızdaki yabancılar dahil, hiçbir iş
yapmayacaksınız. Öyle ki, senin gibi
erkek ve kadın kölelerin de dinlensin-
ler. 15 Mısır'da köle olduğunu ve Tan-
rın RAB'bin seni oradan güçlü ve
kudretli eliyle çıkardığını anımsaya-
caksın. Tanrın RAB bu yüzden Şabat
Günü'nü tutmanı buyurdu.
16 " 'Tanrın RAB'bin buyruğu uya-
rınca annene babana saygı göster. Öy-
le ki, ömrün uzun olsun ve Tanrın
RAB'bin sana vereceği ülkede üzeri-
ne iyilik gelsin.
17 " 'Adam öldürmeyeceksin.
18 " 'Zina etmeyeceksin.
19 " 'Çalmayacaksın.
20 " 'Komşuna karşı yalan yere ta-
nıklık etmeyeceksin.
21 " 'Komşunun karısına kötü göz-
le bakmayacaksın. Komşunun evi-
ne, tarlasına, erkek ve kadın kölesine,
öküzüne, eşeğine, hiçbir şeyine göz
dikmeyeceksin.'
22 "RAB bu sözleri dağda ateşin, bu-
lutun, koyu karanlığın içinden bütün
topluluğunuza yüksek sesle söyledi.
Başka bir şey eklemedi. Sonra bunları
iki taş levha üstüne yazıp bana verdi.
23 "Dağ alev alev yanarken karanlı-
ğın içinden sesi duyduğunuzda bütün
oymak başlarınız ve ileri gelenlerinizle
bana yaklaştınız. 24 'Tanrımız RAB bi-
ze yüceliğini ve büyüklüğünü gösterdi'
dediniz, 'Ateşin içinden sesini duyduk.
Bugün Tanrı'nın insanla konuştuğunu
ve insanın ölmediğini gördük. 25 Neden
şimdi ölelim? Bu büyük ateş bizi ya-
kıp yok edecek. Tanrımız RAB'bin se-
sini bir daha duyarsak öleceğiz. 26 Ate-
şin içinden seslenen, yaşayan Tanrı'nın
sesini bizim gibi duyup da sağ kalan
var mı? 27 Sen git, Tanrımız RAB'bin
söyleyeceklerini dinle. Sonra Tanrımız
RAB'bin bütün söylediklerini bize an-
lat. Biz de kulak verip uyacağız.'
28 "RAB benimle yaptığınız konuş-
mayı duyunca, şöyle dedi: 'Bu halkın
sana neler söylediğini duydum. Bütün
söyledikleri doğrudur. 29 Keşke ben-
den korksalardı ve bütün buyrukları-
ma uymak için her zaman yürekten
istekli olsalardı! O zaman kendilerine
ve çocuklarına sürekli iyilik gelirdi.
30 " 'Git, çadırlarına dönmeleri-
ni söyle. 31 Ama sen burada yanımda
dur. Sana bütün buyrukları, kuralla-
rı, ilkeleri vereceğim. Bunları halka
sen öğreteceksin. Öyle ki, mülk edin-
mek için kendilerine vereceğim ülke-
de hepsine uysunlar.'
32 "Tanrınız RAB'bin size buyur-
duklarına uymaya özen gösterin. On-
lardan sağa sola sapmayın. 33 Tanrınız
RAB'bin size buyurduğu yollarda yü-
rüyün. Öyle ki, mülk edineceğiniz ül-
kede sağ kalasınız, başarılı ve uzun
ömürlü olasınız."

d *5:10* "Kuşağa" ya da "Kişiye".
5:11 Lev.19:12 **5:12** Çık.16:23-30; 31:12-14 **5:13-14** Çık.23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Lev. 23:3
5:16 Yas.27:16; Mat.15:4; 19:19; Mar.7:10; 10:19; Luk.18:20; Ef.6:2 **5:16** Ef.6:3
5:17 Yar.9:6; Lev.24:17; Mat.5:21; 19:18; Mar.10:19; Luk.18:20; Rom.13:9; Yak.2:11
5:18 Lev.20:10; Mar.5:27; 19:18; Mar.10:19; Luk.18:20; Rom.13:9; Yak.2:11
5:19 Lev.19:11; Mat.19:18; Mar.10:19; Luk.18:20; Rom.13:9
5:20 Çık.23:1; Mat.19:18; Mar.10:19; Luk.18:20 **5:21** Rom.7:7; 13:9 **5:22-27** İbr.12:18-19

En Büyük Buyruk

6 "Tanrınız RAB'bin size öğretmek
için bana verdiği buyruklar, ku-
rallar, ilkeler bunlardır. Mülk edin-
mek için gideceğiniz ülkede onlara
uyun. 2Yaşamınız boyunca siz, ço-
cuklarınız ve torunlarınız, size ver-
diğim bütün kurallara, buyruklara
uyarak Tanrınız RAB'den korkun ki,
ömrünüz uzun olsun. 3Kulak ver, ey
İsrail! Söz dinleyin ki, üzerinize iyilik
gelsin, atalarınızın Tanrısı RAB'bin
size verdiği söz uyarınca süt ve bal
akan ülkede bol bol çoğalasınız.
4"Dinle, ey İsrail! Tanrımız RAB
tek RAB'dir[e]. 5Tanrınız RAB'bi bü-
tün yüreğinizle, bütün canınızla, bü-
tün gücünüzle seveceksiniz. 6Bugün
size verdiğim bu buyrukları aklınız-
da tutun. 7Onları çocuklarınıza bel-
letin. Evinizde otururken, yolda yü-
rürken, yatarken, kalkarken onlardan
söz edin. 8Bir belirti olarak onları el-
lerinize bağlayın, alın sargısı olarak
takın. 9Evlerinizin kapı sövelerine,
kentlerinizin kapılarına yazın."

Söz Dinlemezliğe Karşı Uyarı

10-11"Tanrınız RAB atalarınıza,
İbrahim'e, İshak'a, Yakup'a içtiği ant
uyarınca, sizi vereceği ülkeye –inşa
etmediğiniz büyük ve güzel kentle-
ri, biriktirmediğiniz iyi eşyalarla do-
lu evleri, siz emek vermeden kazıl-
mış sarnıçları, dikmediğiniz bağları,
zeytinlikleri olan ülkeye– götürecek.
Orada yiyip doyacaksınız. 12O za-
man dikkat edin! Sizi Mısır'dan, köle
olduğunuz ülkeden çıkaran RAB'bi
unutmayın.
13"Tanrınız RAB'den korkacak-
sınız; O'na kulluk edecek ve O'nun
adıyla ant içeceksiniz. 14Başka ilah-
ların, çevrenizdeki ulusların taptığı
hiçbir ilahın ardınca gitmeyeceksiniz.
15Çünkü aranızda olan Tanrınız RAB
kıskanç bir Tanrı'dır. Öfkelenirse si-
zi yeryüzünden yok eder. 16Massa'da
olduğu gibi, Tanrınız RAB'bi dene-
meyeceksiniz. 17Tanrınız RAB'bin
buyruklarına, size verdiği yasalara,
kurallara uymaya dikkat edeceksi-
niz. 18RAB'bin gözünde iyi ve doğru
olanı yapacaksınız. Öyle ki, üzerini-
ze iyilik gelsin, RAB'bin atalarınıza
ant içerek söz verdiği verimli ülkeyi
mülk edinesiniz. 19RAB de sözü uya-
rınca bütün düşmanlarınızı önünüz-
den kovacak.
20"Gelecekte çocuklarınız size,
'Tanrımız RAB'bin size verdiği ya-
saların, kuralların, ilkelerin anlamı
nedir?' diye sorunca, 21onlara şöyle
diyeceksiniz: 'Mısır'da firavunun kö-
leleriydik. RAB bizi güçlü eliyle ora-
dan çıkardı. 22Gözlerimizin önünde
Mısır'a, firavuna, ailesine karşı be-
lirtiler, büyük ve korkunç işler yaptı.
23Atalarımıza ant içerek söz verdiği
ülkeye götürmek ve orayı bize ver-
mek için bizi Mısır'dan çıkardı. 24Sü-
rekli üzerimize iyilik gelmesi ve bu-
gün olduğu gibi sağ kalmamız için
Tanrımız RAB bütün bu kurallara
uymamızı ve kendisinden korkma-
mızı buyurdu. 25Tanrımız RAB'bin
önünde, verdiği bu buyruklara uy-
maya dikkat edersek, bunu bize doğ-
ruluk sayacaktır.' "

Tanrı'nın Öz Halkı

(Çık.34:11-16)

7 "Tanrınız RAB mülk edinmek
üzere gideceğiniz ülkeye sizi gö-
türdüğünde, önünüzden birçok ulusu

e *6:4* "Tanrımız RAB tek RAB'dir" ya da "RAB Tanrımız'dır, yalnız ve yalnız RAB" veya "RAB Tanrımız'dır, RAB tektir". **6:4** Mar.12:29 **6:5** Mat.22:37; Mar.12:30; Luk.10:27 **6:6-9** Yas.11:18-20 **6:10** Yar.12:7; 26:3; 28:13 **6:13** Mat.4:10; Luk.4:8 **6:16** Mat.4:7; Luk.4:12 **6:16** Çık.17:1-7 **7:1** Elç.13:19-20

–Hititler'i*, Girgaşlılar'ı, Amorlular'ı,
Kenanlılar'ı, Perizliler'i, Hivliler'i, Ye-
vuslular'ı, sizden daha büyük ve daha
güçlü yedi ulusu– kovacak. 2Tanrınız
RAB bu ulusları elinize teslim etti-
ğinde, onları bozguna uğrattığınızda,
tümünü yok etmelisiniz. Bu uluslar-
la antlaşma yapmayacaksınız, onlara
acımayacaksınız. 3Kız alıp vermeye-
ceksiniz. Kızlarınızı oğullarına ver-
meyeceksiniz; oğullarınıza da onlar-
dan kız almayacaksınız. 4Çünkü onlar
oğullarınızı beni izlemekten saptıra-
cak, başka ilahlara tapmalarına neden
olacaklardır. O zaman RAB size öf-
kelenecek ve sizi çabucak yok edecek.
5Onlara şöyle yapacaksınız: Sunak-
larını yıkacak, dikili taşlarını parça-
layacak, Aşera* putlarını devirecek,
öbür putlarını yakacaksınız.
6"Siz Tanrınız RAB için kutsal bir
halksınız. Tanrınız RAB, öz halkı ol-
manız için, yeryüzündeki bütün halk-
ların arasından sizi seçti. 7RAB'bin
sizi sevmesinin ve seçmesinin ne-
deni öbür halklardan daha kalaba-
lık olduğunuzdan değil. Siz sayıca
öbür halklardan azdınız. 8RAB si-
ze sevgisini göstermek ve atalarını-
za ant içerek verdiği sözü yerine ge-
tirmek için güçlü eliyle sizi Mısır'dan
çıkardı; köle olduğunuz ülkeden, Mı-
sır Firavunu'nun elinden sizi kurtar-
dı. 9Tanrınız RAB'bin Tanrı olduğunu
bilin. O güvenilir Tanrı'dır. Kendisi-
ni sevenlerin, buyruklarına uyanla-
rın bininci kuşağına kadar antlaşma-
sına bağlı kalır. 10Kendisinden nefret
edenlere ise üzerlerine yıkım gönde-
rerek karşılık verir. RAB kendisinden
nefret edene karşılık vermekte gecik-
meyecek. 11Onun için, bugün size bil-
dirdiğim buyruklara, kurallara, ilke-
lere uymaya dikkat edin."

Buyruklara Uyanlara Verilecek Ödül

(Yas.28:1-14)

12"Bu ilkeleri dinler, onlara özenle
uyarsanız, Tanrınız RAB atalarınıza
ant içerek verdiği söz uyarınca sizin-
le yaptığı antlaşmaya bağlı kalacak.
13Sizi sevecek, kutsayacak, çoğaltacak.
Atalarınıza ant içerek size söz verdiği
ülkede rahminizin meyvesini, toprağı-
nızın ürününü –tahılını, yeni şarabını,
zeytinyağını– sığırlarınızın buzağıla-
rını, sürülerinizin kuzularını bereket-
li kılacak. 14Öbür halklardan daha çok
kutsanmış olacaksınız. Erkekleriniz,
kadınlarınız, hayvanlarınız arasında
döl vermeyen olmayacak. 15RAB her
türlü hastalığı sizden uzaklaştıracak.
Mısır'da gördüğünüz korkunç hasta-
lıklardan hiçbirini size vermeyecek.
Bütün bu hastalıkları sizden nefret
edenlere verecek. 16Tanrınız RAB'bin
elinize teslim edeceği halkların tümü-
nü yok edeceksiniz. Onlara acımaya-
caksınız. İlahlarına tapmayacaksınız.
Çünkü bu sizin için tuzak olacaktır.
17" 'Bu uluslar bizden daha güçlü.
Onları nasıl kovabiliriz?' diye düşü-
nebilirsiniz. 18Onlardan korkmayacak-
sınız. Tanrınız RAB'bin firavuna ve
bütün Mısır'a yaptıklarını her zaman
anımsayın. 19Tanrınız RAB'bin sizi
Mısır'dan çıkarmak için yaptığı büyük
denemeleri, belirtileri, şaşılası işleri,
güçlü ve kudretli elini gözlerinizle
gördünüz. Tanrınız RAB şimdi kork-
tuğunuz bütün bu halklara aynısını ya-
pacaktır. 20Sizden gizlenerek sağ kal-
mış olanların üzerine, hepsi yok olana
dek eşekarısı[f] gönderecek. 21Onlardan
yılmayacaksınız. Aranızda olan Tan-
rınız RAB ulu ve heybetli bir Tanrı'dır.
22Bu ulusları önünüzden azar azar ko-
vacak. Onları birden ortadan kaldıra-

f *7:20* "Eşekarısı": İbranice sözcüğün anlamı kesin bilinmiyor. Dehşet ya da bir çeşit hastalık anlamına da gelebilir. **7:5** Yas.12:3 **7:6** Çık.19:5; Yas.4:20; 14:2; 26:18; Tit.2:14; 1Pe.2:9 **7:9-10** Çık.20:5-6; 34:6-7; Say.14:18; Yas.5:9-10 **7:12-16** Yas.11:13-17

mazsınız. Yoksa çevrenizde yabanıl
hayvanlar çoğalır. [23]Tanrınız RAB
onları elinize teslim edecek ve hepsi
yok oluncaya dek onları şaşkına çevi-
recek. [24]Krallarını elinize teslim ede-
cek; adlarını göğün altından sileceksi-
niz. Onları yok edene dek kimse size
karşı duramayacak. [25]İlahlarını simge-
leyen putları yakacaksınız; üzerlerin-
deki altına, gümüşe göz dikmeyecek,
bunları kendinize ayırmayacaksınız.
Öyle ki, tuzağa düşmeyesiniz. Bu put-
lar Tanrınız RAB'bin gözünde iğrenç-
tir. [26]Bu iğrenç şeyleri evinize getir-
meyeceksiniz, yoksa siz de onlar gibi
yok olursunuz. Onlardan çok nefret
edecek, tiksineceksiniz; çünkü onlar
yok olmaya mahkûmdur."

Rab'bi Unutmayın

8 "Bugün size bildirdiğim buyruk-
lara tam tamına uyun ki, yaşayası-
nız, çoğalasınız ve gidip RAB'bin ata-
larınıza ant içerek söz verdiği ülkeyi
mülk edinesiniz. [2]Tanrınız RAB'bin
sizi kırk yıl boyunca çölde dolaştırdığı
uzun yolculuğu anımsayın! Buyruk-
larına uyup uymayacağınızı, amacı-
nızın ne olduğunu öğrenmek için sizi
sıkıntılara sokarak sınadı. [3]Sizi aç bı-
rakarak sıkıntıya soktu. Sonra sizin de
atalarınızın da bilmediği man* ile sizi
doyurdu. İnsanın yalnız ekmekle ya-
şamadığını, RAB'bin ağzından çıkan
her sözle yaşadığını size öğretmek için
yaptı bunu. [4]Kırk yıl ne giysileriniz es-
kidi, ne de ayaklarınız şişti. [5]Tanrınız
RAB'bin, çocuğunu eğiten bir baba gi-
bi, sizi nasıl eğittiğini anlayın.
[6]"Onun için, Tanrınız RAB'bin buy-
ruklarına uyun. Yollarında yürüyün,
O'ndan korkun. [7]Tanrınız RAB si-
zi verimli bir ülkeye götürüyor. Öyle
bir ülke ki, ırmakları, pınarları, dere-
lerden tepelerden çıkan su kaynakları
vardır; [8]buğdayı, arpası, üzümü, inciri,
narı, zeytinyağı, balı vardır. [9]Sıkıntı-
sız ekmek yiyebileceğiniz, hiçbir şeye
gereksinim duymayacağınız bir ülke-
dir. Öyle bir ülke ki, kayaları demirdir,
dağlarından bakır çıkarabilirsiniz.
[10]"Yiyip doyunca, size verdiği ve-
rimli ülke için Tanrınız RAB'be öv-
güler sunun. [11]Tanrınız RAB'bi
unutmamaya dikkat edin. Bugün si-
ze bildirdiğim buyruklarını, ilkeleri-
ni, kurallarını savsaklamayın. [12]Yi-
yip doyduğunuzda, güzel evler yapıp
yerleştiğinizde, [13]sığırlarınız, davar-
larınız çoğaldığında, altınınız, gümü-
şünüz ve her şeyiniz arttığında, [14]bö-
bürlenmemeye ve sizi Mısır'dan, köle
olduğunuz ülkeden çıkaran Tanrınız
RAB'bi unutmamaya dikkat edin.
[15]RAB o büyük ve korkunç çölde, ze-
hirli yılanlarla, akreplerle dolu o ku-
rak, susuz toprakta sizi yürüttü. Size
sert kayadan su çıkardı. [16]Atalarınızın
bilmediği man ile sizi çölde doyur-
du. Sizi sıkıntıya soktu, sınadı. Öy-
le ki, sonunda üzerinize iyilik gelsin.
[17]'Bu serveti toplayan kendi yetene-
ğimiz, güçlü elimizdir' diye düşüne-
bilirsiniz. [18]Ancak bu serveti toplama
yeteneğini size verenin Tanrınız RAB
olduğunu anımsayın. Atalarınıza ant
içerek yaptığı antlaşmayı sürdürmek
amacıyla bugün de bunu yapıyor.
[19]"Tanrınız RAB'bi unutur, başka
ilahların ardınca giderseniz, onlara
tapar, önlerinde yere kapanırsanız,
bugün size açıkça belirtirim ki, tama-
men yok olacaksınız. [20]Tanrınız RAB
önünüzden ulusları yok ettiği gibi, sö-
züne kulak vermediğiniz için sizi de
yok edecek.

9 "Ey İsrail, kulak ver! Bugün siz-
den daha büyük, daha güçlü ulus-
ların topraklarını mülk edinmek için
Şeria Irmağı'ndan geçeceksiniz. On-
ların kentleri büyük, surları göğe dek

8:3 Mat.4:4; Luk.4:4 **8:11-16** Hoş.13:5-6

yükseliyor. 2Bu güçlü, uzun boylu
halk Anaklılar'dır. Onları biliyorsu-
nuz. 'Kim Anaklılar'a karşı durabilir?'
deyişini duydunuz. 3Bilin ki, yakıp yok
eden ateş olan Tanrınız RAB önünüz-
den gidecek. Onları ortadan kaldıracak,
size boyun eğmelerini sağlayacak. On-
ları kovacaksınız, RAB'bin verdiği söz
uyarınca bir çırpıda yok edeceksiniz."

Halkın Söz Dinlemezliği

4"Tanrınız RAB bu ulusları önünüz-
den kovunca, 'RAB doğruluğumuzdan
ötürü bu ülkeyi mülk edinelim diye
bizi buraya getirdi' diye düşünmeyin.
Çünkü RAB, bu ulusları yaptıkları kö-
tülükler yüzünden önünüzden kovuyor.
5Onların topraklarını mülk edinmeye
gitmenizin nedeni doğruluğunuz, erde-
miniz değildir. Tanrınız RAB bu ulus-
ları kötülükleri yüzünden ve atalarınız
İbrahim'e, İshak'a, Yakup'a ant içerek
verdiği sözü yerine getirmek için önü-
nüzden kovacak. 6Şunu anlayın ki,
Tanrınız RAB'bin bu verimli toprak-
ları mülk edinesiniz diye size verme-
sinin nedeni doğruluğunuz değildir.
Çünkü siz dikbaşlı bir halksınız.
7"Tanrınız RAB'bi çölde nasıl kız-
dırdığınızı anımsayın, hiç unutmayın.
Mısır'dan çıktığınız günden buraya
varıncaya dek, RAB'be sürekli kar-
şı geldiniz. 8Horev Dağı'nda RAB'bi
öyle kızdırdınız ki, sizi yok edecek
kadar öfkelendi. 9Daha önce taş lev-
haları –RAB'bin sizinle yaptığı ant-
laşmanın levhalarını– almak için dağa
çıkmıştım; orada kırk gün, kırk gece
kaldım. Ne yedim, ne içtim. 10RAB
Tanrı parmağıyla yazmış olduğu iki
taş levhayı bana verdi. Bu levhalar,
dağda toplandığınız gün RAB'bin ate-
şin içinden size bildirdiği bütün buy-
rukları içermekteydi. 11Kırk gün, kırk
gece sonra RAB bana iki taş levhayı,
antlaşma levhalarını verdi.
12" 'Haydi, buradan hemen in' de-
di, 'Çünkü Mısır'dan çıkardığın hal-
kın yoldan çıktı. Onlara buyurduğum
yoldan hemen saptılar. Kendilerine
dökme bir put yaptılar.' 13Sonra RAB
bana, 'Bu halkı gördüm' dedi, 'İşte
dikbaşlı bir halk! 14Bırak da onları
yok edeyim; adlarını da göğün altın-
dan sileyim. Seni onlardan daha güç-
lü, daha büyük bir ulus kılayım.'
15"Dönüp dağdan aşağıya indim.
Dağ alev alev yanıyordu. Antlaşmanın
iki levhası iki elimdeydi. 16Tanrınız
RAB'be karşı günah işlediğinizi gör-
düm. Kendinize buzağıya benzer bir
dökme put yapmıştınız. RAB'bin size
buyurduğu yoldan hemen sapmıştınız.
17Bu yüzden iki levhayı fırlatıp attım,
gözünüzün önünde parçaladım. 18Bir
kez daha RAB'bin huzurunda bir şey
yemeden, içmeden kırk gün kırk ge-
ce yere kapanıp kaldım. Çünkü günah
işlemiştiniz; RAB'bin gözünde kötü
olanı yaparak O'nu öfkelendirmişti-
niz. 19RAB'bin kızgın öfkesi karşısın-
da korktum. Öfkesi sizi yok edecek
kadar alevlenmişti. Ama RAB yaka-
rışımı yine duydu. 20RAB Harun'a da
onu yok edecek kadar öfkelenmiş-
ti. O sırada Harun için de yakardım.
21Yaptığınız günahlı nesneyi, o buza-
ğıya benzer dökme putu alıp yaktım.
Parçalayıp ince toz haline getirinceye
dek ezdim. Sonra tozu dağdan akan
dereye attım.
22 "Tavera'da, Massa'da, Kivrot-
Hattaava'da[g] da RAB'bi öfkelendir-
diniz. 23 RAB sizi Kadeş-Barnea'dan
gönderirken, 'Gidin, size vereceğim
ülkeyi mülk edinin' diye buyurmuş-
tu. Sizse Tanrınız RAB'bin buyruğu-
na karşı geldiniz. O'na güvenmediniz,

g *9:22* "Kivrot-Hattaava": "Özlem mezarları" anlamına gelir. **9:3** Yas.4:24; İbr.12:29
9:9 Çık.24:18 **9:19** İbr.12:21 **9:21** Çık.32:20 **9:22** Say.11:3 **9:22** Çık.17:7 **9:22** Say.11:34
9:23 Say.13:25-14:38 **9:23** Yas.1:21 **9:23** Say.13:31; Yas.1:26; İbr.3:16

sözüne kulak vermediniz. [24]Sizi tanı-
dığım günden bu yana RAB'be sürek-
li karşı geldiniz.
[25]"RAB sizi yok edeceğini söylediği
için, kırk gün kırk gece O'nun önün-
de yere kapanıp kaldım. [26]RAB'be
şöyle yakardım: 'Ey Egemen RAB,
büyük kudretinle kurtarıp güçlü
elinle Mısır'dan çıkardığın halkını,
kendi mirasını yok etme. [27]Kulların
İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u anımsa.
Bu halkın dikbaşlılığını, kötülüğü-
nü, günahını dikkate alma. [28]Yoksa
bizi çıkardığın ülkenin halkı, 'RAB
söz verdiği ülkeye götüremediği, on-
lardan nefret ettiği için çölde yok et-
mek amacıyla onları Mısır'dan çıkar-
dı' diyecek. [29]Oysa onlar, büyük güçle
ve kudretli elinle Mısır'dan çıkardığın
kendi halkın ve mirasındır.' "

Musa Buyrukları Yeniden Alıyor

(Çık.34:1-10)

10 "O zaman RAB bana, 'Önce-
kiler gibi iki taş levha kes ve
dağa, yanıma çık' dedi, 'Ağaçtan bir
sandık yap. [2]Parçaladığın önceki lev-
halara yazılı buyrukları yeni levha-
lara yazacağım. Sonra onları sandığa
koyacaksın.'
[3]"Böylece akasya ağacından bir
sandık yaptım. Öncekiler gibi iki taş
levha kestim. İki levhayı da alıp da-
ğa çıktım. [4]RAB dağda toplandığınız
gün ateşin içinden size bildirdiği On
Buyruk'u, daha önce yaptığı gibi, bu
levhalara yazdı ve bana verdi. [5]Sonra
dönüp dağdan indim. RAB'bin buyru-
ğu uyarınca, levhaları yaptığım sandı-
ğa koydum. Orada duruyorlar."
[6]–İsrailliler Yaakanoğulları'na ait
kuyulardan ayrılıp Mosera'ya gittiler.
Harun orada öldü ve gömüldü. Yeri-
ne oğlu Elazar kâhin* oldu. [7]İsrailliler
oradan Gudgoda'ya, sonra da akarsu-
lar bölgesi olan Yotvata'ya göç etti-
ler. [8]O zaman RAB, kendi Antlaşma
Sandığı'nı* taşıması, kendisine hiz-
met etmek üzere önünde durması ve
O'nun adıyla kutsaması için Levi-
liler oymağını ayırdı. Bugün de ay-
nı görevi yapıyorlar. [9]Bu yüzden Le-
vililer kardeşleri olan öbür oymaklar
gibi pay ve mülk almadılar. Tanrınız
RAB'bin onlara verdiği söz uyarınca
onların mirası RAB'dir.–
[10]"Daha önce yaptığım gibi dağda
kırk gün, kırk gece kaldım. RAB yine
yakarışımı duydu ve sizi yok etmek is-
temedi. [11]Sonra, 'Kalk, git' dedi, 'On-
ları atalarına ant içerek söz verdiğim
ülkeye götür. Gidip orayı mülk edin-
sinler.' "

Rab'den Korkun

[12]"Şimdi, ey İsrail halkı, Tanrınız
RAB sizden ne istiyor? Yalnız şunu is-
tiyor: Tanrınız RAB'den korkun, O'nun
yollarında yürüyün, O'nu sevin; bütün
yüreğinizle, bütün canınızla O'na kul-
luk edin; [13]üzerinize iyilik gelsin diye
bugün size bildirdiğim buyruklarına,
kurallarına uyun. [14]Gökler de, gökle-
rin gökleri de, yeryüzü ve içindeki her
şey Tanrınız RAB'bindir. [15]Öyleyken
RAB atalarınızı sevdi, onlara bağlandı.
Bugün olduğu gibi, onların soyu olan
sizleri bütün halkların arasından seçti.
[16]Yüreklerinizi RAB'be adayın[h], bun-
dan böyle dikbaşlı olmayın. [17]Çünkü
Tanrınız RAB, tanrıların Tanrısı, rab-
lerin Rabbi'dir. O kimseyi kayırmayan,
rüşvet almayan, ulu, güçlü, heybetli
Tanrı'dır. [18]Öksüzlerin, dul kadınla-
rın hakkını gözetir. Yabancıları sever,
onlara yiyecek, giyecek sağlar. [19]Siz
de yabancıları seveceksiniz. Çünkü
Mısır'da siz de yabancıydınız. [20]Tan-

h ***10:16*** "Yüreklerinizi RAB'be adayın": İbranice "Yüreklerinizi sünnet edin".
10:6 Say.20:28; 33:38 **10:8** Say.3:5-8 **10:9** Yas.18:2 **10:10** Çık.34:28
10:17 1Ti.6:15; Va.17:14; 19:16 **10:17** Elç.10:34-35; Rom.2:11; Gal.2:6, Ef.6:9

rınız RAB'den korkun, O'na kulluk
edin. O'na bağlı kalın ve O'nun adıyla
ant için. [21]O övgünüzdür. Gözlerinizle
gördüğünüz o büyük, heybetli belirtile-
ri sizin için gerçekleştiren Tanrınız'dır.
[22] Mısır'a giden atalarınız yetmiş kişiy-
di. Şimdiyse Tanrınız RAB sizi gökler-
deki yıldızlar kadar çoğalttı."

Rab'bin Büyüklüğü

11 "Tanrınız RAB'bi sevin. Uya-
rılarına, kurallarına, ilkeleri-
ne, buyruklarına her zaman uyun.
[2]Unutmayın ki, Tanrınız RAB'bin
tedibini görüp yaşayanlar çocukla-
rınız değil, sizsiniz: Büyüklüğünü,
güçlü elini, kudretini, [3]belirtilerini,
Mısır'da firavuna ve bütün ülkesi-
ne yaptıklarını; [4]Mısır ordusuna, at-
larına, savaş arabalarına neler yaptı-
ğını; Mısırlılar sizi kovalarken onları
nasıl Kamış Denizi'nin* suları altın-
da bıraktığını, onları nasıl yok ettiği-
ni gördünüz. [5]Buraya varıncaya dek
RAB'bin çölde sizin için neler yap-
tığını; [6]Rubenoğulları'ndan Eliav'ın
oğulları Datan'la Aviram'a neler etti-
ğini; bütün İsrail'in gözü önünde ye-
rin nasıl yarıldığını, onları, aileleri-
ni, çadırlarını ve onlara ait her canlıyı
nasıl yuttuğunu gören çocuklarınız
değil, sizsiniz. [7]RAB'bin yaptığı bu
büyük işlerin tümünü gören sizsiniz.
[8]"Bugün size bildirdiğim buyruk-
ların tümüne uyun ki, güçlü olasınız,
mülk edinmek üzere Şeria Irmağı'ndan
geçip ülkeyi ele geçiresiniz. [9]RAB'bin
ant içerek atalarınıza ve soylarına söz
verdiği süt ve bal akan ülkede ömrü-
nüz uzun olsun. [10]Mülk edinmek için
gideceğiniz ülke, çıkmış olduğunuz
Mısır gibi değildir. Orada tohumunu-
zu eker, sebze bahçesi gibi zorlukla[ı]
sulardınız. [11]Mülk edinmek üzere gi-
deceğiniz ülkenin ise dağları, dereleri
vardır. Toprağı gökten yağan yağmur-
la sulanır. [12]Orası Tanrınız RAB'bin
kayırdığı bir ülkedir. Tanrınız RAB
orayı bütün yıl sürekli gözetir.
[13]"Tanrınız RAB'bi sevmek, bütün
yüreğinizle, bütün canınızla O'na
kulluk etmek için bugün size bildir-
diğim buyruklara iyice kulak verirse-
niz, [14]RAB ülkenize ilk ve son yağ-
muru vaktinde yağdıracak. Öyle ki,
tahılınızı, yeni şarabınızı, zeytinya-
ğınızı toplayasınız. [15]RAB tarlalar-
da hayvanlarınız için ot sağlayacak,
siz de yiyip doyacaksınız. [16]Sakının,
ayartılıp yoldan çıkmayasınız; başka
ilahlara tapmayasınız, önlerinde eğil-
meyesiniz. [17]Öyle ki, RAB size öfke-
lenmesin; yağmur yağmasın, toprak
ürün vermesin diye gökleri kapama-
sın; size vereceği verimli ülkede ça-
bucak yok olmayasınız.
[18]"Bu sözlerimi aklınızda ve yü-
reğinizde tutun. Bir belirti olarak el-
lerinize bağlayın, alın sargısı olarak
takın. [19]Onları çocuklarınıza öğretin.
Evinizde otururken, yolda yürürken,
yatarken, kalkarken onlardan söz edin.
[20]Evlerinizin kapı sövelerine, kentle-
rinizin kapılarına yazın. [21]Öyle ki,
RAB'bin atalarınıza vermeye söz ver-
diği topraklar üzerinde sizin de, ço-
cuklarınızın da ömrü uzun olsun ve
yeryüzünün üstünde gökler olduğu
sürece orada yaşayasınız.
[22]"Uymanız için size bildirdiğim
bu buyrukları eksiksiz yerine getirir,
Tanrınız RAB'bi sever, yollarında yü-
rür, O'na bağlı kalırsanız, [23]RAB bu
ulusların tümünü önünüzden kovacak.
Sizden daha büyük, daha güçlü ulus-
ların topraklarını mülk edineceksiniz.
[24]Ayak basacağınız her yer sizin ola-
cak. Sınırlarınız çölden Lübnan'a, Fırat

ı *11:10* "Zorlukla": İbranice "Ayağınızla". **10:22** Yar.46:27 **10:22** Yar.15:5; 22:17
11:3 Çık.7:8-12:13 **11:4** Çık.14:28 **11:6** Say.16:31-32
11:13-17 Lev.26:3-5; Yas.7:12-16; 28:1-14 **11:18-20** Yas.6:6-9 **11:24-25** Yşu.1:3-5

Irmağı'ndan Akdeniz'e kadar uzana-
cak. 25 Hiç kimse size karşı koyamaya-
cak. Tanrınız RAB, size verdiği söz
uyarınca, ayak basacağınız her yere
dehşetinizi, korkunuzu saçacaktır.

26 "Bakın, bugün önünüze kutsama-
yı ve laneti koyuyorum: 27 Bugün si-
ze bildirdiğim Tanrınız RAB'bin buy-
ruklarına uyarsanız kutsanacaksınız.
28 Ama Tanrınız RAB'bin buyrukları-
nı dinlemez, bilmediğiniz başka ilah-
ların ardınca giderek bugün size bu-
yurduğum yoldan saparsanız, lanete
uğrayacaksınız. 29 Tanrınız RAB mülk
edinmek için gideceğiniz ülkeye si-
zi götürdüğünde, Gerizim Dağı'nda
kutsama yapacak, Eval Dağı'nda la-
net okuyacaksınız. 30 Bu iki dağ Şeria
Irmağı'nın karşı yakasında, yolun ba-
tısında, Arava'da oturan Kenanlılar ül-
kesinde, Gilgal karşısında, More me-
şeliği yanındadır. 31 Tanrınız RAB'bin
size vereceği ülkeyi mülk edinmek
için Şeria Irmağı'ndan geçmek üzere-
siniz. Orayı ele geçirip yerleştiğinizde,
32 bugün size bildirdiğim bütün kural-
lara, ilkelere uymaya dikkat edin."

Tek Tapınma Yeri

12 "Atalarınızın Tanrısı RAB'bin
mülk edinmek için size verdi-
ği ülkede yaşamınız boyunca uyma-
nız gereken kurallar, ilkeler şunlar-
dır: 2 Topraklarını alacağınız ulusların
ilahlarına taptıkları yüksek dağlarda-
ki, tepelerdeki, bol yapraklı her ağa-
cın altındaki yerleri tümüyle yıka-
caksınız. 3 Sunaklarını yıkacak, dikili
taşlarını parçalayacak, Aşera* putları-
nı yakacak, öbür putlarını parça parça
edeceksiniz. İlahlarının adlarını ora-
dan sileceksiniz.

4 "Siz Tanrınız RAB'be bu biçimde
tapmamalısınız. 5 Tanrınız RAB'bin
adını yerleştirmek için bütün oymak-
larınız arasından seçeceği yere, ko-
nutuna yönelmeli, oraya gitmelisiniz.
6 Yakmalık sunularınızı*, kurbanları-
nızı, ondalıklarınızı, bağışlarınızı, di-
lek adaklarınızı, gönülden verdiğiniz
sunuları, sığırlarınızın ve davarlarını-
zın ilk doğanlarını oraya götürecek-
siniz. 7 Orada, sizi kutsayan Tanrınız
RAB'bin huzurunda, siz de aileleriniz
de yiyeceksiniz ve el attığınız her işte
sevinç bulacaksınız.

8 "Bugün burada yaptığımızı yapma-
yın; herkes kendi gözünde doğru ola-
nı yapıyor. 9 Çünkü Tanrınız RAB'bin
size vereceği dinlenme yerine, mül-
ke daha ulaşmadınız. 10 Ama Şeria
Irmağı'ndan geçip Tanrınız RAB'bin
mülk olarak size vereceği ülkeye yer-
leşeceksiniz. RAB sizi çevrenizdeki
bütün düşmanlarınızdan kurtarıp ra-
hata kavuşturacak. Güvenlik içinde
yaşayacaksınız. 11 Tanrınız RAB adı-
nı yerleştirmek için bir yer seçecek.
Size buyurduğum her şeyi oraya gö-
türeceksiniz: Yakmalık sunularınızı,
kurbanlarınızı, ondalıklarınızı, ba-
ğışlarınızı, RAB'be adadığınız bütün
özel adaklarınızı. 12 Siz, oğullarınız,
kızlarınız, erkek ve kadın köleleriniz,
kentlerinizde yaşayan Levililer Tanrı-
nız RAB'bin huzurunda sevineceksi-
niz. Çünkü Levililer'in sizin gibi ken-
dilerine ait payları ve mülkleri yoktur.
13 Yakmalık sunularınızı herhangi bir
yerde sunmamaya dikkat edin. 14 Yak-
malık sunularınızı RAB'bin oymakla-
rınızın birinde seçeceği yerde suna-
caksınız. Size buyurduğum her şeyi
orada yapacaksınız.

15 "Tanrınız RAB'bin sizi kutsadı-
ğı ölçüde, yaşadığınız kentlerde dile-
diğiniz kadar hayvan kesip etini yi-
yebilirsiniz. Dinsel açıdan temiz ya
da kirli kişi, bu eti ceylan ya da ge-
yik eti yer gibi yiyebilir. 16 Ancak kan

11:29 Yas.27:11-14; Yşu.8:33-35 **12:3** Yas.7:5
12:16 Yar.9:4; Lev.7:26-27; 17:10-14; 19:26; Yas.15:23

yemeyeceksiniz. Kanı su gibi topra-
ğa akıtacaksınız. 17Tahılınızın, yeni
şarabınızın, zeytinyağınızın ondalı-
ğını, sığırlarınızın, davarlarınızın ilk
doğanlarını, adadıklarınızın tümünü,
gönülden verdiğiniz sunuları, bağışla-
rınızı yaşadığınız kentlerde yememe-
lisiniz. 18Siz, oğullarınız, kızlarınız,
erkek ve kadın köleleriniz, kentleri-
nizde oturan Levililer bunları Tan-
rınız RAB'bin huzurunda, O'nun se-
çeceği yerde yiyeceksiniz. Tanrınız
RAB'bin huzurunda el attığınız her
işte sevinç bulacaksınız. 19Ülkede
yaşadığınız sürece Levililer'i yüzüs-
tü bırakmamaya dikkat edin.

20“Tanrınız RAB size verdiği söz
uyarınca sınırınızı genişlettiğinde, et
yemeye istek duyup, ‘Et yiyeceğiz’
derseniz, dilediğiniz kadar et yiye-
bilirsiniz. 21Tanrınız RAB'bin adını
yerleştirmek için seçeceği yer sizden
uzaksa, buyruğum uyarınca RAB'bin
size verdiği sığırlardan, davarlardan
kesebilirsiniz. Kentlerinizde diledi-
ğiniz kadar et yiyebilirsiniz. 22Din-
sel açıdan temiz ya da kirli kişi bu
eti ceylan ya da geyik eti yer gibi yi-
yebilir. 23Ama kan yememeye dikkat
edin. Çünkü ete can veren kandır. Et-
le birlikte canı yememelisiniz. 24Kan
yememelisiniz; kanı su gibi toprağa
akıtacaksınız. 25Kan yemeyeceksi-
niz. Öyle ki, size ve sizden sonra ge-
len çocuklarınıza iyilik gelsin. Böy-
lece RAB'bin gözünde doğru olanı
yapmış olursunuz.

26“Kutsal sunularınızı, dilek adak-
larınızı alıp RAB'bin seçeceği yere
gideceksiniz. 27Yakmalık sunularını-
zı, eti ve kanı Tanrınız RAB'bin suna-
ğında sunacaksınız. Kurbanınızın ka-
nı Tanrınız RAB'bin sunağına akacak.
Ama eti yiyebilirsiniz. 28Size bildirdi-
ğim bütün bu buyruklara iyice uyun
ki, size ve sizden sonra gelen çocuk-
larınıza sürekli iyilik gelsin. Böyle-
ce Tanrınız RAB'bin gözünde iyi ve
doğru olanı yapmış olacaksınız.”

Başka İlahlara Tapmayın

29“Tanrınız RAB topraklarını ala-
cağınız ulusları önünüzden yok ede-
cek. Topraklarını miras alıp orada
yaşadığınızda 30ve onları yok ettiği-
nizde, onların tuzaklarına düşmekten
sakının. İlahlarına yönelip, ‘Bu ulus-
lar ilahlarına nasıl tapıyorlardı? Biz
de aynısını yapalım’ demeyin. 31Tan-
rınız RAB'be bu biçimde tapınmaya-
caksınız. Onlar ilahlarına RAB'bin
tiksindiği iğrenç şeyler sunuyorlar.
Oğullarını, kızlarını bile yakarak
ilahlarına kurban ediyorlar.

32“Size bildirdiğim bütün buyrukla-
ra iyice uyun. Bunlara hiçbir şey ekle-
meyin, hiçbir şey çıkarmayın.

13 “Aranızdan bir peygamber ya
da düş gören biri çıkarsa, bir be-
lirtiyi ya da şaşılası bir olayı önceden
bildirirse, 2‘Bilmediğiniz başka ilah-
lara yönelip tapınalım’ derse, söz etti-
ği belirti, şaşılası olay gerçekleşse bile,
3o peygamberi ya da düş göreni dinle-
memelisiniz. Tanrınız RAB kendisi-
ni bütün yüreğinizle, bütün canınızla
sevip sevmediğinizi anlamak için sizi
sınamaktadır. 4Tanrınız RAB'bin ar-
dınca yürüyün, O'ndan korkun. Buy-
ruklarına uyun, O'nun sözüne kulak
verin. O'na kulluk edin, O'na bağlı
kalın. 5O peygamber ya da düş gören
öldürülecek. O, sizi Mısır'dan çıka-
ran, köle olduğunuz ülkeden kurtaran
Tanrınız RAB'be karşı gelmeye kış-
kırttı. Tanrınız RAB'bin yürümeni-
zi buyurduğu yoldan sizi saptırmaya
çalıştı. Aranızdaki kötülüğü ortadan
kaldırmalısınız.

6-7“Öz kardeşin, oğlun, kızın, sev-
diğin karın ya da en yakın dostun se-

12:23-24 Lev.17:10-14 **12:32** Yas.4:2; Va.22:18-19 **13:5** Yas.17:7; 1Ko.5:13

ni gizlice ayartmaya çalışır, senin ve atalarının önceden bilmediğiniz, dünyanın bir ucundan öbür ucuna dek uzakta, yakında, çevrenizde yaşayan halkların ilahları için, 'Haydi gidelim, bu ilahlara tapalım' derse, [8]ona uymayacak, onu dinlemeyeceksin. Ona acımayacak, sevecenlik göstermeyecek, onu korumayacaksın. [9]Onu kesinlikle öldüreceksin. Onu önce sen, sonra bütün halk taşa tutsun. [10]Taşlayarak öldürün onu. Çünkü Mısır'dan, köle olduğunuz ülkeden sizi çıkaran Tanrınız RAB'den sizi saptırmaya çalıştı. [11]Böylece bütün İsrail bunu duyup korkacak. Bir daha aranızda buna benzer kötü bir şey yapmayacaklar.

[12-13]"Tanrınız RAB'bin yaşamanız için size vereceği kentlerin birinde, içinizden kötü kişiler çıktığını ve, 'Haydi, bilmediğiniz başka ilahlara tapalım' diyerek kentlerinde yaşayan halkı saptırdıklarını duyarsanız, [14]araştıracak, inceleyecek, iyice soruşturacaksınız. Duyduklarınız gerçekse ve bu iğrenç olayın aranızda yapıldığı kanıtlanırsa, [15]o kentte yaşayanları kesinlikle kılıçtan geçireceksiniz. Kenti yok edip orada yaşayan bütün halkı ve hayvanları kılıçtan geçireceksiniz. [16]Yağmalanan malların tümünü toplayıp meydanın ortasına yığın. Kenti ve malları Tanrınız RAB'be tümüyle yakmalık sunu* olarak yakın. Kent sonsuza dek yıkıntı halinde bırakılacak. Yeniden onarılmayacak. [17]Yok edilecek mallardan hiçbir şey almayın. Böylece RAB'bin kızgın öfkesi yatışacak ve RAB atalarınıza içtiği ant uyarınca size acıyacak, sevecenlik gösterecek, sizi çoğaltacaktır. [18]Çünkü Tanrınız RAB'bin sözünü dinleyeceksiniz. Böylece bugün size bildirdiğim buyruklara uyup O'nun gözünde doğru olanı yapmış olacaksınız."

Eti Yenen ve Yenmeyen Hayvanlar

(Lev.11:1-47)

14 "Siz Tanrınız RAB'bin çocuklarısınız. Ölülere ağıt yakmak için bedenlerinizi yaralamayacaksınız. İki kaş arasındaki tüyleri almayacaksınız. [2]Tanrınız RAB için kutsal bir halksınız. RAB öz halkı olmanız için yeryüzündeki bütün halkların arasından sizi seçti.

[3]"İğrenç sayılan hiçbir şey yemeyeceksiniz. [4]Şu hayvanların etini yiyebilirsiniz: Sığır, koyun, keçi, [5]geyik, ceylan, karaca, yaban keçisi, gazal, ahu, dağ koyunu. [6]Çatal ve yarık tırnaklı, geviş getiren her hayvanın etini yiyebilirsiniz. [7]Ancak geviş getiren, çatal ve yarık tırnaklı hayvanlardan etini yememeniz gerekenler şunlardır: Deve, tavşan, kaya tavşanı*. Bunlar geviş getirir, ama çatal tırnaklı değildir. Sizin için kirli sayılırlar. [8]Domuz çatal tırnaklıdır, ama geviş getirmez. Sizin için kirli sayılır. Bu hayvanların etini yemeyecek, leşine dokunmayacaksınız.

[9]"Suda yaşayan hayvanlardan şunların etini yiyebilirsiniz: Pullu ve yüzgeçli canlıların etini yiyebilirsiniz. [10]Ama pulsuz ve yüzgeçsiz canlıların hiçbirini yemeyeceksiniz. Bunlar sizin için kirli sayılır.

[11]"Temiz sayılan bütün kuşları yiyebilirsiniz. [12]Etini yemeyeceğiniz kuşlar şunlardır: Kartal, kuzu kartalı, kara akbaba, [13]çaylak, doğan türleri, [14]bütün karga türleri, [15]baykuş, puhu, martı, atmaca türleri, [16]kukumav, büyük baykuş, peçeli baykuş, [17]ishakkuşu, akbaba, karabatak, [18]leylek, balıkçıl türleri, ibibik, yarasa. [19]Bütün kanatlı böcekler sizin için kirli sayılır. Hiçbirini yemeyeceksiniz. [20]Ama temiz sayılan kanatlı yaratıkların tümünü yiyebilirsiniz.

14:1 Lev.19:28; 21:5 **14:2** Çık.19:5-6; Yas.4:20; 7:6; 26:18; Tit.2:14; 1Pe.2:9

[21]"Kendiliğinden ölen hiçbir hay-
vanın etini yemeyeceksiniz. Ölü
hayvanı yemesi için kentlerinizde
yaşayan bir yabancıya verebilir ya
da öteki yabancılara satabilirsiniz.
Siz Tanrınız RAB için kutsal bir
halksınız.
"Oğlağı anasının sütünde haşlama-
yın."

Ondalıklara İlişkin Kural

[22]"Her yıl tarlalarınızda yetişen
ürünlerin ondalığını bir yana ayı-
racaksınız. [23]Tahılınızın, yeni şara-
bınızın, zeytinyağınızın ondalığını,
sığırlarınızın ve davarlarınızın ilk
doğanlarını, Tanrınız RAB'bin adı-
nı yerleştirmek için seçeceği yerde
O'nun önünde yiyeceksiniz. Bunu ya-
pın ki, her zaman O'ndan korkma-
yı öğrenesiniz. [24]Tanrınız RAB'bin
adını yerleştirmek için seçeceği yer
uzaksa, yol Tanrınız RAB'bin size
verimli kıldığı ürünlerin ondalığını
oraya taşıyamayacak kadar uzunsa,
[25]ondalığınızı gümüşe çevirin. Gü-
müşü alıp Tanrınız RAB'bin seçece-
ği yere gidin. [26]Gümüşü dilediğiniz
şekilde kullanın: Sığır, davar, şarap,
içki ya da canınızın istediği başka bir
şey alın. Siz ve aileniz orada, Tan-
rınız RAB'bin önünde yiyecek ve
sevineceksiniz.
[27]"Kentlerinizde yaşayan Levililer'i
yüzüstü bırakmayın. Onların si-
zin gibi payları ve mülkleri yoktur.
[28]Her üç yılın sonunda, o yılın ürünü-
nün bütün ondalığını getirip kentle-
rinizde toplayın. [29]Öyle ki, sizin gibi
payları ve mülkleri olmayan Levili-
ler, kentlerinizde yaşayan yabancılar,
öksüzler, dul kadınlar gelsinler, yi-
yip doysunlar. Bunu yaparsanız, Tan-
rınız RAB el attığınız her işte sizi
kutsayacaktır."

Borçların Bağışlanacağı Yıl

15 "Her yedi yılın sonunda size
borçlu olanları bağışlayacak-
sınız. [2]Borçları bağışlama işini şöy-
le yapacaksınız: Her alacaklı, komşu-
sunun borcunu bağışlayacak. Borcun
ödenmesi için komşusunu ya da kar-
deşini zorlamayacak. Çünkü RAB'bin
borçları bağışlama yılı duyurulmuş-
tur. [3]Yabancıdan borcunu alabilir-
sin. Ama İsrailli kardeşinin borcunu
bağışlayacaksın.
[4-5]"Aranızda yoksul kimse olma-
yacak. Tanrınız RAB'bin mülk edin-
mek için size vereceği ülkede Tan-
rınız RAB'bin sözünü can kulağıyla
dinler, bugün size bildirdiğim bütün
bu buyruklara özenle uyarsanız, O si-
zi kesinlikle kutsayacaktır. [6]Tanrınız
RAB verdiği söz uyarınca sizi kutsa-
yacak. Siz birçok ulusa ödünç vere-
ceksiniz, ama siz ödünç almayacak-
sınız. Siz birçok ulusu yöneteceksiniz,
ama onlar sizi yönetmeyecek.
[7]"Tanrınız RAB'bin size vereceği
ülkenin herhangi bir kentinde yaşayan
kardeşlerinizden biri yoksulsa, yüre-
ğinizi katılaştırmayın, yoksul karde-
şinize elisıkı davranmayın. [8]Tersine,
eliniz açık olsun; gereksinimlerini
karşılayacak kadar ona ödünç verin.
[9]'Yedinci yıl, borçları bağışlama yı-
lı yakındır' diyerek yüreğinizde kötü
düşünce barındırmaktan sakının. Öy-
le ki, yoksul kardeşinize karşı elisıkı
davranıp ona yardım etmekten kaçın-
mayasınız. Yoksul kardeşiniz sizden
RAB'be yakınabilir, siz de günah iş-
lemiş olursunuz. [10]Ona bol bol ve-
rin, verirken yüreğinizde isteksiz-
lik olmasın. Bundan ötürü Tanrınız
RAB bütün işlerinizde ve el attığınız
her şeyde sizi kutsayacaktır. [11]Ülke-
de her zaman yoksullar olacak. Bunun

14:21 Çık.23:19; 34:26 **14:22-29** Lev.27:30-33; Say.18:21 **15:7-8** Lev.25:35
15:11 Mat.26:11; Mar.14:7; Yu.12:8

için, ülkenizde yaşayan kardeşlerini-
ze, yoksullara, gereksinimi olanlara
eliaçık davranmanızı buyuruyorum.”

Kölelere Yapılacak İşlem

(Çık.21:2-6)

12 “Eğer İbrani kardeşlerinizden bir
erkek ya da kadın size satılırsa, al-
tı yıl size kölelik edecek, yedinci yıl
onu özgür bırakacaksınız. 13 Onu öz-
gür bırakırken, eli boş göndermeyin.
14 Ona davarlarınızdan, tahılınızdan,
şarabınızdan bol bol verin. Tanrınız
RAB'bin sizi kutsadığı oranda ona ve-
receksiniz. 15 Mısır'da köle olduğunu-
zu, Tanrınız RAB'bin sizi kurtardığı-
nı anımsayın. Bu buyruğu bugün size
bunun için veriyorum.

16 “Eğer köleniz sizi ve ailenizi sevi-
yorsa, sizden hoşnutsa, ‘Yanınızdan
ayrılmak istemiyorum’ derse, 17 bir
biz alıp kölenin kulak memesinden
sokarak kapıya geçirin; o zaman ya-
şam boyu köleniz olarak kalacaktır.
Kadın kölelerinize de aynı şeyi yapın.
18 Kölenizi özgür bırakınca üzülme-
melisiniz. Size hizmet ettiği bu altı yıl
boyunca ücretli bir işçiden iki kat faz-
la iş görmüştür. Tanrınız RAB yaptı-
ğınız her işte sizi kutsayacaktır.”

İlk Doğan Hayvanlar

19 “Sığır ve davarlarınızın içinde
ilk doğan her erkek hayvanı Tanrınız
RAB'be ayıracaksınız. Sığırınızın ilk
doğan öküzüyle iş yapmayacak, sürü-
nüzün ilk doğan koyununu kırkmaya-
caksınız. 20 Siz ve aileniz her yıl Tanrı-
nız RAB'bin önünde, O'nun seçeceği
yerde onları yiyeceksiniz. 21 Bir hay-
vanın özürü varsa, topal ya da kör-
se, herhangi bir ciddi sakatlığı varsa,
onu Tanrınız RAB'be kurban etmeyin.
22 Bu durumdaki hayvanları kentleri-
nizde yiyebilirsiniz. Dinsel açıdan te-
miz ya da kirli kişi bunların etini cey-
lan ya da geyik eti yer gibi yiyebilir.
23 Ancak kan yemeyeceksiniz. Kanı su
gibi toprağa akıtacaksınız.”

Fısıh Bayramı

(Çık.12:1-39; Lev.23:4-8; Say.28:16-25)

16 “Aviv ayını* tutun ve Tanrınız
RAB'bin Fısıh Bayramı'nı* kut-
layın. Tanrınız RAB Aviv ayında ge-
celeyin sizi Mısır'dan çıkardı. 2 Tanrı-
nız RAB'bin adını yerleştirmek için
seçeceği yerde davarlardan, sığırlar-
dan Fısıh* kurbanlarını keseceksiniz.
3 Kurban etiyle birlikte mayalı ekmek
yemeyeceksiniz. Yedi gün mayasız
ekmek –sıkıntıda yenilen ekmek– yi-
yeceksiniz. Siz Mısır'dan aceleyle
çıktınız. Öyle ki, yaşadığınız sürece
Mısır'dan çıktığınız günü anımsayası-
nız. 4 Yedi gün ülkenizin hiçbir yerinde
maya bulunmasın. Akşam kurban ede-
ceğiniz hayvanların etinden ilk günün
sabahına bir şey bırakmayacaksınız.

5 “Fısıh kurbanlarını Tanrınız RAB-
bin size vereceği kentlerden birinde
kesmeyeceksiniz; 6 ancak Tanrınız
RAB'bin adını yerleştirmek için se-
çeceği yerde keseceksiniz. Kurbanı
orada akşam gün batınca, Mısır'dan
çıktığınız saatlerde keseceksiniz. 7 Eti
Tanrınız RAB'bin seçeceği yerde pişi-
rip yiyeceksiniz. Sabah dönüp çadır-
larınıza gideceksiniz. 8 Altı gün maya-
sız ekmek yiyeceksiniz. Yedinci gün
Tanrınız RAB için bir toplantı düzen-
leyecek ve iş yapmayacaksınız.”

Haftalar Bayramı

(Lev.23:15-21; Say.28:26-31)

9 “Ekin biçme zamanından başla-
yarak yedi hafta sayacaksınız. 10 Son-
ra Tanrınız RAB'bin sizi kutsadığı
oranda vereceğiniz gönülden sunu-
larla O'nun için Haftalar Bayramı'nı*

15:12 Çık.21:2 **15:12-18** Lev.25:39-46 **15:19** Çık.13:12
15:23 Yar.9:4; Lev.7:26-27; 17:10-14; 19:26; Yas.12:16,23-25

kutlayacaksınız. 11Tanrınız RAB'bin
adını yerleştirmek için seçeceği yerde,
O'nun önünde, siz, oğullarınız, kızla-
rınız, erkek ve kadın köleleriniz, kent-
lerinizde yaşayan Levililer, aranız-
daki yabancılar, öksüzler, dullar hep
birlikte sevineceksiniz. 12Mısır'da kö-
le olduğunuzu anımsayın ve bu kural-
lara uymaya dikkat edin."

Çardak Bayramı

(Lev.23:33-43; Say.29:12-39)

13"Tahılınızı ve asmanızın ürünü-
nü topladıktan sonra yedi gün Çardak
Bayramı'nı* kutlayacaksınız. 14Siz,
oğullarınız, kızlarınız, erkek ve kadın
köleleriniz, kentlerinizde yaşayan Le-
viliIer, yabancılar, öksüzler, dullar bu
bayramda hep birlikte sevineceksiniz.
15Tanrınız RAB'bin seçeceği yerde
O'nun için yedi gün bayramı kutlaya-
caksınız. Tanrınız RAB ürününüzün
tümünü ve el attığınız her işi kutsaya-
cak. Böylece sevinciniz tam olacak.
16"Bütün erkekleriniz yılda üç kez
–Mayasız Ekmek Bayramı'nda*, Haf-
talar Bayramı'nda* ve Çardak Bay-
ramı'nda– Tanrınız RAB'bin önünde
bulunmak üzere O'nun seçeceği ye-
re gitmeli. Kimse RAB'bin önüne eli
boş gitmemeli. 17Her biriniz Tanrınız
RAB'bin sizi kutsadığı oranda arma-
ğanlar götürmeli."

Yöneticiler Atamak

18"Tanrınız RAB'bin size vereceği
kentlerde her oymağınız için yargıç-
lar, yöneticiler atayacaksınız. Onlar
halkı gerçek adaletle yargılayacaklar.
19Yargılarken haksızlık yapmayacak,
kimseyi kayırmayacaksınız. Rüşvet
almayacaksınız. Çünkü rüşvet bil-
ge kişinin gözlerini kör eder, haklıyı
haksız çıkarır. 20Yaşamak ve Tanrınız
RAB'bin size vereceği ülkeyi miras
almak için doğruluğun, yalnız doğ-
ruluğun ardınca gidin.
21"Tanrınız RAB için yapacağı-
nız sunağın yanına ağaçtan bir Aşe-
ra* putu dikmeyeceksiniz. 22Tanrı-
nız RAB'bin nefret ettiği dikili taş
dikmeyeceksiniz.

17 "Tanrınız RAB'be herhangi bir
özürü, kusuru olan sığır ya da
koyun kurban etmeyeceksiniz. Tanrı-
nız RAB bundan tiksinir.
2"Tanrınız RAB'bin size verece-
ği kentlerin birinde aranızdan O'nun
antlaşmasını çiğneyip gözünde kötü
olanı yapan bir erkek ya da kadın çı-
kar 3ve buyruklarıma aykırı olarak gi-
dip başka ilahlara tapar, onların, gü-
neşin, ayın ya da gök cisimlerinin
önünde eğilirse 4ve bu olay size bildi-
rilirse, duyduklarınızı iyice araştırın.
Duyduklarınız doğruysa ve bu iğrenç
olayın İsrail'de yapıldığı kanıtlanırsa,
5bu kötülüğü yapan erkeği ya da kadı-
nı kentinizin kapısına çıkarın ve taşa
tutarak öldürün. 6Ölmesi gereken, iki
ya da üç kişinin tanıklığıyla öldürüle-
cek; bir kişinin tanıklığıyla öldürül-
meyecek. 7O kişiyi önce tanıklar, son-
ra bütün halk taşa tutsun. Aranızdaki
kötülüğü ortadan kaldırmalısınız.
8"Eğer kentlerinizde adam öldürme,
dava, saldırı konusunda yargılamada
sizi aşan sorunlarla karşılaşırsanız,
Tanrınız RAB'bin seçeceği yere gidin.
9Sorunlarınızı Levili kâhinlere ve o
dönemde görevli yargıca götürüp so-
ruşturun. Yargı kararını onlar size bil-
direcekler. 10RAB'bin seçeceği yerden
size bildirilen karara uymalı, size veri-
len öğüdü tutmaya dikkat etmelisiniz.
11Size öğretilen yasa ve verilen karar
uyarınca davranın. Size bildirilenin
dışına çıkmayın. 12Orada, Tanrınız
RAB'bin önünde görev yapan kâhini

16:19 Çık.23:6-8; Lev.19:15 **16:21** Çık.34:13 **16:22** Lev.26:1 **17:3** Çık.22:20
17:6 Say.35:30; Yas.19:15; Mat.18:16; 2Ko.13:1; 1Ti.5:19; İbr.10:28 **17:7** Yas.13:5; 1Ko.5:13

ya da yargıcı kim dinlemeyip saygısız-
lık ederse öldürülmeli. İsrail'den kötü-
lüğü atmalısınız. [13]Bütün halk bunu
duyup korkacak, bir daha saygısızlık
etmeye kalkışmayacaktır."

Krala İlişkin Kurallar

[14]"Tanrınız RAB'bin size vereceği
ülkeye girip orayı mülk edinerek yer-
leştiğinizde ve, 'Çevremizdeki ulusla-
rın tümü gibi biz de başımıza bir kral
atayalım' dediğinizde, [15]atayacağınız
kral Tanrınız RAB'bin seçtiği kişi ol-
malıdır. Atayacağınız kral kendi kar-
deşlerinizden biri olmalı. Soydaşları-
nızdan olmayan birini, bir yabancıyı
kral seçmeyeceksiniz. [16]Kral çok sayı-
da at edinmemeli, daha çok at satın al-
mak için halkı Mısır'a göndermemeli.
Çünkü RAB size, 'Bir daha o yoldan
dönmeyeceksiniz' dedi. [17]Atayacağı-
nız kral yüreğinin RAB'den sapmama-
sı için çok kadın edinmemeli, büyük
ölçüde altın, gümüş biriktirmemeli.
[18]"Kral tahtına oturunca, Levili
kâhinlerin koruması altındaki Kutsal
Yasa'nın bir örneğini kendisi bir ki-
taba yazacak. [19]Bu yasa örneğini ya-
nında bulunduracak, yaşamı boyunca
her gün onu okuyacak. Öyle ki, Tan-
rısı RAB'den korkmayı, bu yasanın
bütün sözlerine ve kurallarına uyma-
yı öğrensin; [20]kendini kardeşlerinden
üstün saymasın, yasanın dışına çık-
masın; kendinin ve soyunun krallığı
İsrail'de uzun yıllar sürsün."

Levililer'in ve Kâhinlerin Payı

18 "Levili kâhinlerin, bütün Levi
oymağının öbür İsrailliler gibi
payı ve mülkü olmayacak. RAB için
yakılan sunularla, RAB'be düşen pay-
la geçinecekler. [2]Kardeşleri arasında
mülkleri olmayacak. RAB'bin onlara
verdiği söz uyarınca, RAB'bin kendisi
onların mirası olacak.
[3]"Halktan sığır ya da koyun kurban
edenlerin kâhinlere vereceği pay şu
olacak: Kol, çene, işkembe. [4]Tahılını-
zın, yeni şarabınızın, zeytinyağınızın
ilk ürününü ve koyunlarınızdan kırk-
tığınız ilk yünü kâhine vereceksiniz.
[5]Çünkü Tanrınız RAB, önünde dur-
sunlar, her zaman adıyla hizmet etsin-
ler diye bütün oymaklarınız arasından
onu ve oğullarını seçti.
[6]"Eğer bir Levili, yaşadığı herhangi
bir İsrail kentinden RAB'bin seçece-
ği yere kendi isteğiyle gelirse, [7]orada
Tanrısı RAB'bin önünde duran Levi-
li kardeşleri gibi RAB'bin adıyla hiz-
met edebilir. [8]Aile mülkünün satışın-
dan eline geçen para dışında, eşit pay
olarak bölüşecekler."

Ulusların İğrenç Töreleri

[9]"Tanrınız RAB'bin size verece-
ği ülkeye girdiğinizde, oradaki ulus-
ların iğrenç törelerini öğrenip uygu-
lamayın. [10-11]Aranızda oğlunu ya da
kızını ateşte kurban eden, falcı[i], bü-
yücü, muskacı, medyum, ruh çağıran
ya da ölülerin ruhlarına danışan kim-
se olmasın. [12]Çünkü RAB bunları ya-
panlardan tiksinir. Tanrınız RAB, bu
iğrenç töreleri yüzünden bu ulusla-
rı önünüzden kovacaktır. [13]Tanrınız
RAB'bin önünde yetkin olun."

Peygamber Hakkında

[14]"Ülkelerini alacağınız uluslar bü-
yücülerin, falcıların öğüdüne kulak ve-
rirler. Ama Tanrınız RAB buna izin
vermiyor. [15]Tanrınız RAB size aranız-
dan, kendi kardeşlerinizden benim gi-
bi bir peygamber çıkaracak. Onu din-

i *18:10-11* Falcı sözcüğü İbranice'deki 3 ayrı terimin karşılığı olarak kullanılıyor. Bu 3 terim falcılığın değişik türlerini içerir. **17:14** 1Sa.8:5 **17:16** 1Kr.10:28; 2Ta.1:16; 9:28 **17:17** 1Kr.11:1-8 **17:17** 1Kr.10:14-22,27; 2Ta.1:15; 9:27 **18:2** Say.18:20; Yas.10:9 **18:10-11** Çık.22:18; Lev.19:26,31 **18:13** Mat.5:48 **18:15,18** Yu.1:21; 7:40; Elç.3:22; 7:37

leyin. 16 Horev'de toplandığınız gün
Tanrınız RAB'den şunu dilemiştiniz:
‘Bir daha ne Tanrımız RAB'bin sesini
duyalım, ne de o büyük ateşi görelim,
yoksa ölürüz.’ 17 RAB bana, ‘Söyledik-
leri doğrudur’ dedi. 18 ‘Onlara kardeşle-
ri arasından senin gibi bir peygamber
çıkaracağım. Sözlerimi onun ağzından
işiteceksiniz. Kendisine buyurdukları-
mın tümünü onlara bildirecek. 19 Adı-
ma konuşan peygamberin ilettiği söz-
leri dinlemeyeni ben cezalandıracağım.
20 Ancak, kendisine buyurmadığım bir
sözü benim adıma söylemeye kalkışan
ya da başka ilahlar adına konuşan pey-
gamber öldürülecektir.’

21 “ ‘Bir sözün RAB'den olup ol-
madığını nasıl bilebiliriz?’ diye dü-
şünebilirsiniz. 22 Eğer bir peygamber
RAB'bin adına konuşur, ama konuş-
tuğu söz yerine gelmez ya da gerçek-
leşmezse, o söz RAB'den değildir.
Peygamber saygısızca konuşmuştur.
Ondan korkmayın.”

Sığınak Kentler

(Say.35:6-34; Yas.4:41-43; Yşu.20:1-9)

19 “Tanrınız RAB ülkelerini size
vereceği ulusları yok ettiğinde ve
siz bu ülkeleri mülk edinip kentlerine
ve evlerine yerleştiğinizde, 2 Tanrınız
RAB'bin mülk edinmek için size vere-
ceği ülkenin ortasında kendiniz için üç
kent ayıracaksınız. 3 Bu kentlere giden
yollar yapacak, Tanrınız RAB'bin mülk
olarak size vereceği ülkeyi üç bölgeye
ayıracaksınız. Öyle ki, birini öldüren
bu kentlerden birine kaçabilsin.

4 “Birini öldürüp de canını kurtar-
mak için oraya kaçan kişiyle ilgili ku-
ral şudur: Biri, önceden kin besleme-
diği komşusunu istemeyerek öldürürse,
5 örneğin odun kesmek üzere komşu-
suyla ormana gidip ağacı kesmek için
baltayı vurduğunda balta demiri sap-
tan çıkar, komşusuna çarpar, komşu-
su ölürse, ölüme neden olan kişi bu
kentlerden birine kaçıp canını kurtar-
sın. 6 Yoksa ölenin öcünü almak iste-
yen, öfkeyle öldürenin peşine düşebi-
lir, yol uzunsa yetişip onu öldürebilir.
Oysa öldüren kişi, öldürdüğü kişiye
karşı önceden bir kini olmadığından,
ölümü hak etmemiştir. 7 Kendinize üç
kent ayırın dememin nedeni budur.

8-9 “Tanrınız RAB'bi sevmek, her za-
man O'nun yollarında yürümek için
bugün size bildirdiğim bütün bu buy-
ruklara uyarsanız, Tanrınız RAB ata-
larınıza içtiği ant uyarınca sınırınızı
genişletir ve onlara söz verdiği bü-
tün ülkeyi size verirse, kendinize üç
kent daha ayırın. 10 Öyle ki, Tanrınız
RAB'bin mülk olarak size vereceği ül-
kede suçsuz kanı dökülmesin ve siz de
kan dökmekten suçlu olmayasınız.

11 “Komşusuna kin besleyen biri pu-
suya yatar, saldırıp onu öldürür, sonra
da bu kentlerden birine kaçarsa, 12 ken-
tinin ileri gelenleri peşinden adam gön-
derip onu kaçtığı kentten geri getire-
cekler. Öldürülmesi için, ölenin öcünü
almak isteyen kişiye teslim edecekler.
13 Ona acımayacaksınız. İsrail'i suçsuz
kanı dökme günahından arındırmalısı-
nız ki, üzerinize iyilik gelsin.

14 “Tanrınız RAB'bin mülk edinmek
için size vereceği ülkede payınıza dü-
şen mirasta komşunuzun önceden belir-
lenen sınırını değiştirmeyeceksiniz.”

Tanıklar Hakkında

15 “Herhangi bir suç ya da günah
konusunda birini suçlu çıkarmak
için bir tanık yetmez. Her sorun iki
ya da üç tanığın tanıklığıyla açıklığa
kavuşturulacaktır.

16 “Eğer yalancı bir tanık kötü amaçla
birini suçlarsa, 17 aralarında sorun olan
iki kişi RAB'bin önünde kâhinlerin ve

18:19 Elç.3:23 **19:14** Yas.27:17
19:15 Say.35:30; Yas.17:6; Mat.18:16; 2Ko.13:1; 1Ti.5:19; İbr.10:28

o dönemde görevli yargıçların önüne
çıkarılmalı. 18 Yargıçlar sorunu iyice
araştıracaklar. Eğer tanığın kardeşine
karşı yalancı tanıklık yaptığı ortaya
çıkarsa, 19 kardeşine yapmayı tasarla-
dığını kendisine yapacaksınız. Ara-
nızdaki kötülüğü ortadan kaldırma-
lısınız. 20 Geri kalanlar olup bitenleri
duyup korkacaklar; bir daha aranızda
buna benzer kötü bir şey yapmayacak-
lar. 21 Acımayacaksınız: Cana can, gö-
ze göz, dişe diş, ele el, ayağa ayak.”

Savaşa Gidince

20 “Düşmanlarınızla savaşmaya
gittiğinizde, atlar, savaş araba-
ları ve sizden daha kalabalık bir ordu
görürseniz onlardan korkmayın. Si-
zi Mısır'dan çıkaran Tanrınız RAB
sizinledir. 2 Savaşa başlamadan ön-
ce kâhin gelip askerlere seslenecek.
3 Onlara şöyle diyecek: ‘Ey İsrailliler,
dinleyin! Bugün düşmanlarınızla sa-
vaşmaya gidiyorsunuz. Cesaretinizi
yitirmeyin, korkmayın. Onlardan yıl-
mayın, ürkmeyin. 4 Çünkü sizi zafe-
re kavuşturmak üzere sizinle birlikte
düşmanlarınıza karşı savaşmaya ge-
len Tanrınız RAB'dir.’
5 “Görevliler askerlere şöyle diye-
cekler: ‘Yeni ev yapıp da içinde otur-
mayan biri var mı? Evine geri dönsün.
Yoksa savaşta ölebilir, evine bir baş-
kası yerleşir. 6 Bağ dikip de üzümü-
nü toplamayan var mı? Evine dönsün.
Olur ya, savaşta ölür, üzümü bir baş-
kası toplar. 7 Bir kızla nişanlanıp da ev-
lenmeyen var mı? Evine dönsün. Belki
savaşta ölür, kızı başka biri alır.’
8 “Görevliler konuşmalarını şöyle
sürdürecekler: ‘Aranızda korkan, ce-
saretini yitiren var mı? Evine dönsün.
Öyle ki, kardeşlerinin yürekleri onun-
ki gibi ürpermesin.’ 9 Görevliler asker-
lere seslenmeyi bitirince, orduya ko-
mutanlar atayacaklar.
10 “Bir kente saldırmadan önce, kent
halkına barış önerin. 11 Barış önerini-
zi benimser, kapılarını size açarlarsa,
kentte yaşayanların tümü sizin için an-
garyasına çalışacak, size hizmet ede-
cekler. 12 Ama barış önerinizi geri çe-
virir, sizinle savaşmak isterlerse, kenti
kuşatın. 13 Tanrınız RAB kenti elini-
ze teslim edince, orada yaşayan bütün
erkekleri kılıçtan geçirin. 14 Kadınla-
rı, çocukları, hayvanları ve kentteki
her şeyi yağmalayabilirsiniz. Tanrınız
RAB'bin size verdiği düşman malını
kullanabilirsiniz. 15 Yakınınızdaki ulus-
lara ait olmayan sizden çok uzak kent-
lerin tümüne böyle davranacaksınız.
16 “Ancak Tanrınız RAB'bin miras
olarak size vereceği bu halkların kent-
lerinde soluk alan hiçbir canlıyı ya-
şatmayacaksınız. 17 Tanrınız RAB'bin
size buyurduğu gibi, onları –Hitit*,
Amor, Kenan, Periz, Hiv ve Yevus
halklarını– tümüyle yok edeceksiniz.
18 Öyle ki, ilahlarına taparken yaptık-
ları iğrençliklere uymayı size öğrete-
mesinler, siz de Tanrınız RAB'be kar-
şı günah işlemeyesiniz.
19 “Bir kentle savaşırken, kenti ele
geçirmek için kuşatma uzun sürerse,
ağaçlarına balta vurup yok etmeye-
ceksiniz. Ağaçların ürünlerini yiyebi-
lirsiniz, ama onları kesmeyeceksiniz.
Çünkü kırdaki ağaçlar insan değil ki
kuşatma altına alasınız. 20 Yalnız ürün
vermediğini bildiğiniz ağaçları kesip
yok edebilirsiniz. Sizinle savaşan ken-
ti ele geçirene dek kesilen ağaçları ku-
şatma işinde kullanabilirsiniz.”

Kimin Öldürdüğü Bilinmeyen Ölüler

21 “Tanrınız RAB'bin mülk edin-
mek için size vereceği ülkede,
kırda yere düşmüş, kimin öldürdüğü
bilinmeyen birini görürseniz, 2 ileri ge-
lenleriniz ve yargıçlarınız gidip ölünün

19:21 Çık.21:23-25; Lev.24:20; Mat.5:38

çevredeki kentlere olan uzaklığını ölç-
sünler. [3]Ölüye en yakın kentin ileri ge-
lenleri işe koşulmamış, boyunduruk
takmamış bir düve alacaklar. [4]Düveyi
toprağı sürülmemiş, ekilmemiş ve için-
de sürekli akan bir dere olan bir vadi-
ye getirecekler. Orada, derede düvenin
boynunu kıracaklar. [5]Levili kâhinler
de oraya gidecek. Çünkü Tanrınız
RAB, onları kendisine hizmet etsin-
ler, O'nun adıyla kutsasınlar diye seçti.
Kavga, saldırı davalarına da onlar ba-
kacak. [6]Ölüye en yakın kentin ileri ge-
lenleri, derede boynu kırılan düvenin
üzerinde ellerini yıkayacaklar. [7]Sonra
şöyle bir açıklama yapacaklar: ‘Bu ka-
nı ellerimiz dökmedi, kimin yaptığını
gözlerimiz de görmedi. [8]Ya RAB, kur-
tardığın halkın İsraillileri bağışla. Hal-
kını dökülen suçsuz kanından sorumlu
tutma.’ Böylece kan dökme günahın-
dan bağışlanacaklar. [9]RAB'bin gözün-
de doğru olanı yapmakla, suçsuz kanı
dökme günahından arınacaksınız.”

Tutsak Bir Kadınla Evlenmek

[10]“Düşmanlarınızla savaşmaya çıktı-
ğınızda ve Tanrınız RAB onları elinize
teslim ettiğinde, tutsaklar alır ve [11]ara-
larında sevdiğiniz güzel bir kadın gö-
rürseniz, onu kendinize eş olarak alabi-
lirsiniz. [12]Onu evinize götürün. Başını
tıraş etsin, tırnaklarını kessin. [13]Üze-
rinden tutsaklık giysilerini çıkarsın.
Evinizde otursun. Anne babası için bir
ay yas tutsun. Sonra kadını alan kişi
onunla yatabilir. Erkek ona koca, kadın
da ona karı olacak. [14]Kadından hoşnut
kalmazsa, onu özgür bıraksın. Kadınla
yattığı için onu parayla satmasın, ona
köle gibi davranmasın.”

İlk Oğulluk Hakkı

[15]“Eğer bir adamın iki karısı varsa,
birini seviyor, öbüründen hoşlanmı-
yorsa; iki kadın da kendisine oğullar
doğurmuşsa; ilk oğul hoşlanmadığı
kadının oğluysa; [16]adam malını miras
olarak oğullarına bölüştürdüğü gün
sevdiği kadının oğlunu kayırıp ona ilk
oğulluk hakkını veremez. [17]Hoşlan-
madığı kadının oğlunu ilk doğan oğul
olarak tanıyacak ve ona bütün malın-
dan iki pay verecektir. Çünkü bu oğul
babasının gücünün ilk ürünüdür. İlk
oğulluk hakkı onun olacak.”

Söz Dinlemez Oğul

[18]“Eğer bir adamın dikbaşlı, başkal-
dıran, annesinin ve babasının sözünü
dinlemeyen, onların tedibine aldırma-
yan bir oğlu varsa, [19]annesiyle baba-
sı onu tutup kent kapısında görev ya-
pan kent ileri gelenlerine götürecekler.
[20]Onlara şöyle diyecekler: ‘Oğlumuz
dikbaşlı, başkaldıran bir çocuktur.
Sözümüzü dinlemiyor. Savurgan ve
içkicidir.’ [21]Bunun üzerine kentin bü-
tün erkekleri onu taşlayarak öldüre-
cekler. Aranızdaki kötülüğü ortadan
kaldıracaksınız. Bütün İsrailliler bu-
nu duyup korkacaklar.”

Çeşitli Yasalar

[22]“Eğer bir adam bir günahtan ötü-
rü ölüm cezasına çarptırılıp öldürülür
ve ölüsü ağaca asılırsa, [23]ölüyü gece
ağaçta asılı bırakmamalısınız. O gün
kesinlikle gömmelisiniz. Asılan kişi
Tanrı tarafından lanetlenmiştir. Tan-
rınız RAB'bin mülk olarak size vere-
ceği ülkeyi kirletmeyeceksiniz.

22 “Kardeşinin yolunu yitirmiş sı-
ğırını ya da koyununu görün-
ce, onları görmezlikten gelme. Sığırı
ya da koyunu kesinlikle kardeşine ge-
ri götüreceksin. [2]Kardeşin sana uzak-
sa ya da hayvanın kime ait olduğunu
bilmiyorsan evine götür. Kardeşin sı-
ğırını ya da koyununu aramaya çıkın-
caya dek hayvan evinde kalsın. Sonra

21:22-23 Gal.3:13-14 **22:1-4** Çık.23:4-5

ona geri verirsin. 3Kardeşinin eşeğini,
giysisini ya da yitirdiği başka bir şeyi-
ni gördüğünde, aynı biçimde davrana-
caksın. Görmezlikten gelmeyeceksin.
4"Kardeşinin eşeğini ya da sığırını
yolda düşmüş gördüğünde, görmez-
likten gelme. Hayvanı ayağa kaldır-
ması için kesinlikle kardeşine yardım
edeceksin.
5"Kadınlar erkek giysisi, erkekler de
kadın giysisi giymesin. Tanrınız RAB
bu gibi şeyleri yapanlardan tiksinir.
6"Yolda rastlantıyla ağaçta ya da
yerde bir kuş yuvası görürseniz, ana
kuş yavruların ya da yumurtaların
üzerinde oturuyorsa, anayı yavrula-
rıyla birlikte almayacaksınız. 7Yav-
ruları kendiniz için alabilirsiniz, ama
anayı kesinlikle özgür bırakacaksınız.
Öyle ki, üzerinize iyilik gelsin ve öm-
rünüz uzun olsun.
8"Yeni bir ev yaparken, dama kor-
kuluk yapacaksın. Öyle ki, biri dam-
dan düşüp ölürse ailen sorumlu
sayılmasın.
9"Bağına iki çeşit tohum ekmeye-
ceksin. Yoksa ektiğin tohumun da ba-
ğın da ürününü kullanamazsın.
10"Çift sürmek için eşeği öküzle bir-
likte koşmayacaksın.
11"Yünle ketenden dokunmuş karı-
şık kumaştan giysi giymeyeceksin.
12"Giysinin dört yerine püskül dike-
ceksin."

Cinsel Paklıkla İlgili Kurallar

13"Bir adam bir kadın alır, yattık-
tan sonra ondan hoşlanmazsa, 14ona
suç yükler, adını kötüler, 'Bu kadın-
la evlendim ama onunla yatınca erden
olmadığını gördüm' derse, 15kadının
annesiyle babası kızlarının erden ol-
duğuna ilişkin kanıtı alıp kapıda gö-
revli kent ileri gelenlerine getirecek-
ler. 16-17Kadının babası ileri gelenlere,
'Kızımı bu adamla evlendirdim ama
o kızımdan hoşlanmıyor' diyecek,
'Şimdi kızımı suçluyor, onun erden
olmadığını söylüyor. İşte kızımın er-
den olduğunun kanıtı!' Sonra anne-
baba kızlarının erden olduğunu kanıt-
layan yatak çarşafını ileri gelenlerin
önüne serip gösterecekler. 18Kent ileri
gelenleri de adamı cezalandıracaklar.
19Ceza olarak ondan yüz gümüş alıp
kadının babasına verecekler. Çün-
kü adam İsrailli bir erden kızın adı-
nı kötülemiştir. Kadın adamın karısı
kalacak ve adam yaşamı boyunca onu
boşayamayacaktır.
20"Ancak bu sav doğruysa, kızın er-
den olduğuna ilişkin bir kanıt buluna-
mazsa, 21kızı baba evinin kapısına çı-
karacaklar. Kent halkı taşlayarak kızı
öldürecek. Babasının evindeyken fu-
huş yapmakla İsrail'de iğrençlik yap-
mıştır. Aranızdaki kötülüğü ortadan
kaldıracaksınız.
22"Eğer bir adam başka birinin ka-
rısıyla yatarken yakalanırsa, hem ka-
dınla yatan adam, hem kadın, ikisi
de öldürülecek. İsrail'den kötülüğü
atacaksınız.
23"Eğer bir adam kentte başka bi-
riyle nişanlı erden bir kızla karşılaşır
ve onunla yatarsa, 24ikisini de kentin
kapısına götürecek, taşlayarak öldü-
receksiniz. Çünkü kız kentte olduğu
halde yardım istemek için bağırmadı;
adam da komşusunun karısıyla ilişki
kurdu. Aranızdaki kötülüğü ortadan
kaldıracaksınız.
25"Eğer bir adam kırda nişanlı bir
kızla karşılaşır, onu yakalayıp teca-
vüz ederse, yalnız tecavüz eden adam
öldürülecek. 26Kıza hiçbir şey yapma-
yacaksınız. Çünkü kızın ölümü hak
edecek bir günahı yoktur. Bu, kom-
şusuna saldırıp onu öldüren adamın
davasına benzer. 27Adam kızı kırda
gördüğünde nişanlı kız bağırmışsa da
onu kurtaran olmamıştır.

22:9-11 Lev.19:19 **22:12** Say.15:37-41

28“Eğer bir adam nişanlı olmayan
erden bir kızla karşılaşır, tutup onun-
la yatarsa ve bu ortaya çıkarsa, 29kız-
la yatan adam kızın babasına elli gü-
müş verecek. Kıza tecavüz ettiği için
onu karı olarak alacak ve yaşamı bo-
yunca onu boşayamayacaktır.
30“Kimse babasının karısını alma-
yacak, babasının evlilik yatağına le-
ke sürmeyecektir.”

Topluluğun Dışında Bırakılanlar

23 “Erkeklik bezi ezilmiş ya da
erkeklik organı kesilmiş kişi
RAB'bin topluluğuna girmeyecek.
2“Yasa dışı doğan biri RAB'bin top-
luluğuna girmeyecek. Soyundan ge-
lenler de onuncu kuşağa dek RAB'bin
topluluğuna girmeyecektir.
3“Ammonlu ya da Moavlı biri RAB-
bin topluluğuna girmeyecek. Onla-
rın soyundan gelenler de onuncu ku-
şağa dek asla RAB'bin topluluğuna
girmeyecek. 4Mısır'dan çıktığınız-
da yolda sizi ekmek ve suyla karşıla-
madılar. Aram-Naharayim'deki Petor
Kenti'nden Beor oğlu Balam'ı size la-
net okuması için ücretle tuttular. 5Ne
var ki Tanrınız RAB Balam'ı dinle-
mek istemedi. Sizin için laneti kutsa-
maya çevirdi. Çünkü Tanrınız RAB
sizi seviyor. 6Kuşaklar boyunca onla-
rın esenliği ve iyiliği için çalışmayın.
7“Edomlular'dan iğrenmeyeceksiniz.
Onlar kardeşinizdir. Mısırlılar'dan da
iğrenmeyeceksiniz. Çünkü onların ül-
kesinde yabancı olarak yaşadınız. 8On-
lardan doğan üçüncü kuşak çocuklar
RAB'bin topluluğuna girebilir.”

Ordugahı Temiz Tutmak

9“Düşmanlarınızla savaşmak üze-
re ordugah kurduğunuzda, her kötü-
lükten sakınacaksınız. 10Aranızda ge-
ce menisi boşaldığı için dinsel açıdan
kirli biri varsa, ordugahın dışına çıkıp
orada kalsın. 11Akşama doğru yıkan-
sın, gün batımında ordugaha dönsün.
12“İhtiyaçlarınızı gidermek için or-
dugahın dışında bir yeriniz olmalı.
13Donatımınız arasında yeri kazmak
için bir gereç bulunsun. İhtiyacınızı
gidereceğiniz zaman bir çukur kazın,
sonra da dışkınızı örtün. 14Tanrınız
RAB sizi kurtarmak ve düşmanlarını-
zı elinize teslim etmek için ordugahın
ortasında dolaşır. Ordugahınız kutsal
olsun ki, RAB aranızda yakışıksız bir
şey görüp sizden ayrılmasın.”

Çeşitli Kurallar

15“Efendisinden kaçıp size sığınan
köleyi efendisine teslim etmeyecek-
siniz. 16Bırakın kendi seçeceği yerde,
beğendiği bir kentte aranızda yaşasın.
Ona baskı yapmayacaksınız.
17“Putperest törenlerinde fuhuş ya-
pan İsrailli bir kadın ya da erkek ol-
masın. 18Fuhuş yapan kadın ya da er-
keğin[j] kazancını adak olarak Tanrınız
RAB'bin Tapınağı'na götürmeyecek-
siniz. İkisi de Tanrınız RAB'bin gö-
zünde iğrençtir.
19“Kardeşinize para, yiyecek ya da
faiz getiren başka bir şey ödünç ver-
diğinizde, ondan faiz almayacaksınız.
20Yabancıdan faiz alabilirsiniz ama
kardeşinizden almayacaksınız. Böy-
le yapın ki, mülk edinmek için gidece-
ğiniz ülkede el attığınız her işte Tan-
rınız RAB sizi kutsasın.
21“Tanrınız RAB'be bir dilek ada-
ğı adadığınızda yerine getirmeyi sav-
saklamayın. Tanrınız RAB sizden
kesinlikle bunu isteyecektir. Yerine
getirmezseniz size günah sayılacak-

j *23:18* “Erkeğin”: İbranice “Köpeğin”.
22:28-29 Çık.22:16-17 **22:30** Lev.18:8; 20:11; Yas.27:20; 1Ko.5:1 **23:3-5** Neh.13:1-2
23:4 Say.22:1-6 **23:5** Say.23:7-24:9 **23:6** Ezr.9:12 **23:17** Lev.19:29
23:19-20 Çık.22:25; Lev.25:36-37; Yas.15:7-11 **23:21** Say.30:1-16; Mat.5:33

tır. 22 Ama adak adamaktan çekinirsen
günah sayılmaz. 23 Ağzınızdan çıkanı
yapmaya dikkat edin. Çünkü Tanrınız
RAB'be adağı gönülden adadınız.
24 “Komşunuzun bağına girdiğiniz-
de doyuncaya dek üzüm yiyebilirsi-
niz, ama torbanıza koymayacaksınız.
25 Komşunuzun ekin tarlasına girdiği-
nizde elinizle başak koparabilirsiniz,
ama ekinlere orak salmayacaksınız.

24 “Eğer bir adam evlendiği kadın-
da yakışıksız bir şey bulur, bun-
dan ötürü ondan hoşlanmaz, boşanma
belgesi yazıp ona verir ve onu evinden
kovarsa, 2 kadın adamın evinden ay-
rıldıktan sonra başka biriyle evlenirse,
3 ikinci kocası da ondan hoşlanmaz, bo-
şanma belgesi yazıp verir, onu evinden
kovarsa ya da ikinci adam ölürse, 4 ka-
dını boşayan ilk kocası onunla yeniden
evlenemez. Çünkü kadın kirlenmiştir.
Bu RAB'bin gözünde iğrençtir. Tanrı-
nız RAB'bin mülk olarak size vereceği
ülkeyi günaha sürüklemeyin.
5 “Yeni evli bir adam savaşa gitme-
yecek, ona herhangi bir görev veril-
meyecek. Bir yıl özgürce evinde ka-
lıp karısını mutlu edecek.
6 “Rehin olarak ne değirmeni, ne de
üst taşını alın. Bunu yapmakla ada-
mın yaşamını rehin almış olursunuz.
7 “İsrailli kardeşlerinden birini kaçı-
rıp ona kötü davranan ya da onu satan
adam yakalanırsa ölmeli. Aranızdaki
kötülüğü ortadan kaldıracaksınız.
8 “Deri hastalığı konusunda, Levi-
li kâhinlerin size bütün öğrettiklerini
yapmaya çok dikkat edin. Onlara ver-
diğim buyruklara özenle uyun. 9 Siz
Mısır'dan çıktıktan sonra Tanrınız
RAB'bin yolda Miryam'a neler yap-
tığını anımsayın.
10 “Komşuna herhangi bir şey ödünç
verdiğinde, vereceği rehini almak için
onun evine girmeyeceksin. 11 Dışarı-
da bekleyeceksin. Ödünç verdiğin ki-
şi rehini kendisi sana getirsin. 12 Eğer
yoksul biriyse, onun rehini elinde ol-
duğu sürece yatağa girmeyeceksin.
13 Ondan aldığın giysiyi gün batımın-
da ona kesinlikle geri vereceksin ki,
onunla yatabilsin. O da seni kutsa-
yacak. Bu yaptığın, Tanrın RAB'bin
önünde sana doğruluk sayılacak.
14 “Ücretle çalışan, gereksinimi olan,
yoksul bir soydaşınızı ya da kentle-
rinizin birinde yaşayan bir yabancı-
yı sömürmeyeceksiniz. 15 Ücretini her
gün, güneş batmadan ödeyeceksiniz.
Yoksul olduğu için güvencesi odur.
Yoksa sana karşı RAB'be haykırır ve
sen de günah işlemiş sayılırsın.
16 “Ne babalar çocuklarının güna-
hından ötürü öldürülecek, ne de ço-
cuklar babalarının. Herkes kendi gü-
nahı için öldürülecek.
17 “Yabancıya ya da öksüze haksız-
lık etmeyeceksiniz. Dul kadının giysi-
sini rehin almayacaksınız. 18 Mısır'da
köle olduğunuzu, Tanrınız RAB'bin
sizi oradan kurtardığını anımsa-
yın. Bunun için böyle davranmanızı
buyuruyorum.
19 “Tarlanızdaki ekini biçtiğinizde,
gözden kaçan bir demet olursa, almak
için geri dönmeyin. Onu yabancıya,
öksüze, dul kadına bırakın. Öyle ki,
Tanrınız RAB el attığınız her işte sizi
kutsasın. 20 Zeytin ağaçlarınızı dövüp
ürününü topladığınızda, dallarda ka-
lanı toplamak için geri dönmeyeceksi-
niz. Kalanları yabancıya, öksüze, dul
kadına bırakacaksınız. 21 Bağbozu-
munda artakalan üzümleri toplamak
için geri dönmeyeceksiniz. Yabancı-

23:25 Mat.12:1; Mar.2:23; Luk.6:1 **24:1** Mat.5:31; 19:7; Mar.10:4 **24:7** Çık.21:16
24:8 Lev.13:1-14:54 **24:9** Say.12:10 **24:10-13** Çık.22:26-27 **24:14-15** Lev.19:13; Yak.5:4
24:16 2Kr.14:6; 2Ta.25:4; Hez.18:20 **24:17-18** Çık.23:9; Lev.19:33-34; Yas.27:19
24:19-21 Lev.19:9-10; 23:22

ya, öksüze, dul kadına bırakacaksınız.
22Mısır'da köle olduğunuzu anımsa-
yın. Bunun için böyle davranmanızı
buyuruyorum.

25 "Kişiler arasında bir sorun çık-
tığında, taraflar mahkemeye
gittiğinde, yargıçlar davaya bakacak;
suçsuzu aklayacak, suçluyu cezaya
çarptıracaklar. 2Eğer suçlu kişi kam-
çılanmayı hak ettiyse, yargıç onu ye-
re yatırtacak ve önünde suçu oranında
sayıyla kamçılatacak. 3Suçluya kırk
kırbaçtan fazla vurulmamalı. Kırbaç
sayısı kırkı aşarsa, kardeşiniz gözü-
nüzde aşağılanabilir.
4"Harman döven öküzün ağzını
bağlamayacaksın.
5"Birlikte oturan kardeşlerden biri
oğlu olmadan ölürse, ölenin dulu aile
dışından biriyle evlenmemeli. Ölenin
kardeşi dul kalan kadına gidecek. Onu
kendine karı olarak alacak, ona kayın-
biraderlik görevini yapacak. 6Kadı-
nın doğuracağı ilk oğul, ölen karde-
şin adını sürdürsün. Öyle ki, ölenin
adı İsrail'den silinmesin. 7Ama adam
kardeşinin dul karısıyla evlenmek is-
temiyorsa, dul kadın kent kapısında
görev yapan ileri gelenlere gidip şöy-
le diyecek: 'Kayınbiraderim İsrail'de
kardeşinin adını yaşatmayı kabul et-
miyor. Bana kayınbiraderlik görevini
yapmak istemiyor.' 8Kentin ileri ge-
lenleri adamı çağırıp onunla konuşa-
caklar. Eğer adam, 'Onunla evlenmek
istemiyorum' diye üstelerse, 9kardeşi-
nin dul karısı ileri gelenlerin önünde
adamın yanına gidecek, onun ayağın-
daki çarığı çıkaracak, yüzüne tüküre-
cek ve, 'Kardeşine soy yetiştirmek is-
temeyen adama böyle yapılır' diyecek.
10Adamın soyu İsrail'de 'Çarığı çıka-
rılanın soyu' diye bilinecek.
11"Eğer iki adam kavgaya tutuşur da
birinin karısı kocasını dövenin elin-
den kurtarmak için gelip elini uzatır,
öbür adamın erkeklik organını tutar-
sa, 12kadının elini keseceksiniz; ona
acımayacaksınız.
13"Torbanızda biri ağır, öbürü ha-
fif iki türlü tartı olmayacak. 14Eviniz-
de biri büyük, öbürü küçük iki türlü
ölçü[k] olmayacak. 15Tartınız da ölçü-
nüz de eksiksiz ve doğru olacak. Öy-
le ki, Tanrınız RAB'bin size vereceği
ülkede ömrünüz uzun olsun. 16Tanrı-
nız RAB bunları yapandan da, hak-
sızlık edenden de tiksinir.
17"Siz Mısır'dan çıktıktan sonra
Amalekliler'in yolda size neler yap-
tığını anımsayın. 18Siz yorgun ve
bitkinken yolda size saldırdılar; ge-
ride kalan bütün güçsüzleri öldürdü-
ler. Tanrı'dan korkmadılar. 19Tanrınız
RAB mülk edinmek için miras olarak
size vereceği ülkede sizi çevrenizde-
ki bütün düşmanlardan kurtarıp raha-
ta kavuşturunca, Amalekliler'in anısı-
nı gökler altından sileceksiniz. Bunu
unutmayın!"

İlk Ürün ve Ondalık

26 "Tanrınız RAB'bin miras ola-
rak size vereceği ülkeye gi-
rip orayı mülk edinerek yerleştiğiniz-
de, 2Tanrınız RAB'bin size vereceği
ülkenin topraklarından topladığınız
bütün ürünlerin ilk yetişenlerini alıp
sepete koyacaksınız. Sonra Tanrınız
RAB'bin adını yerleştirmek için seçe-
ceği yere gideceksiniz. 3O dönemde
görevli kâhine gidip, 'RAB'bin bize
ant içerek atalarımıza söz verdiği ül-
keye geldiğimi Tanrın RAB'be bugün
bildiriyorum' diyeceksiniz. 4Kâhin se-
peti elinizden alıp Tanrınız RAB'bin
sunağının önüne koyacak. 5Sonra

k ***25:14*** "Ölçü": İbranice "Efa", yaklaşık 22 litrelik bir ölçek.
25:3 2Ko.11:24 **25:4** 1Ko.9:9-10; 1Ti.5:18 **25:5-6** Mat.22:23-24; Mar.12:18-19; Luk.20:27-28
25:7-10 Rut4:7-8 **25:13-16** Lev.19:35-36 **25:17-19** Çık.17:8-14; 1Sa.15:2-9 **26:2** Çık.23:19

Tanrınız RAB'bin önünde şu açıklamayı yapacaksınız: 'Atam göçebe bir Aramlı'ydı. Sayıca az kişiyle Mısır'a gidip orada yaşamaya başladı. Orada büyük, güçlü, kalabalık bir ulus oldu.
6Mısırlılar bize kötü davranarak baskı yaptılar. Bizi ağır işlere zorladılar.
7Atalarımızın Tanrısı RAB'be yakardık. RAB yakarışımızı duydu; çektiğimiz sıkıntıyı, emeği, bize yapılan baskıyı gördü. 8Bunun üzerine güçlü elle, kudretle, büyük ve ürkütücü olaylarla, belirtilerle, şaşılası işlerle bizi Mısır'dan çıkardı. 9Bizi buraya getirdi; bu toprakları, süt ve bal akan ülkeyi bize verdi. 10Şimdi, ya RAB, bize verdiğin toprağın ürününün ilk yetişenini getiriyorum.' Sonra sepeti Tanrınız RAB'bin önüne koyup O'nun önünde yere kapanacaksınız. 11Sizler, Levililer ve aranızda yaşayan yabancılar Tanrınız RAB'bin size ve ailenize verdiği bütün iyi şeyler için sevineceksiniz.

12"Üçüncü yıl, ondalığı verme yılı, bütün ürününüzün ondalığını bir yana ayırın. Ayırma işini bitirdiğinizde, ondalığı Levililer'e, yabancılara, öksüzlere ve dul kadınlara vereceksiniz. Öyle ki, onlar da kentlerinizde yiyip doysunlar. 13Sonra Tanrınız RAB'be, 'Bana buyurduğun gibi, RAB'be ayırdıklarımı evden çıkarıp Levililer'e, yabancılara, öksüzlere ve dul kadınlara verdim' diyeceksiniz, 'Buyruklarından ayrılmadım, hiç birini unutmadım. 14Ne yas tutarken ayırdıklarımdan yedim, ne dinsel açıdan kirliyken onlara dokundum, ne de ölülere sundum. Tanrım RAB'bin sözüne kulak verdim. Bana bütün buyurduklarını yaptım. 15Kutsal konutundan, göklerden aşağıya bak! Halkın İsrail'i ve atalarımıza içtiğin ant uyarınca bize verdiğin ülkeyi, süt ve bal akan ülkeyi kutsa.' "

Tanrı'nın Öz Halkı

16"Bugün Tanrınız RAB bu kurallara, ilkelere uymanızı buyuruyor. Onlara bütün yüreğinizle, canınızla uymaya dikkat edin. 17Bugün RAB'bin Tanrınız olduğunu, O'nun yollarında yürüyeceğinizi, kurallarına, buyruklarına, ilkelerine uyacağınızı, O'nun sözünü dinleyeceğinizi açıkladınız. 18Bugün RAB, size verdiği söz uyarınca, öz halkı olduğunuzu açıkladı. Bütün buyruklarına uyacaksınız. 19Tanrınız RAB sizi övgüde, ünde, onurda yarattığı bütün uluslardan üstün kılacağını, verdiği söz uyarınca kendisi için kutsal bir halk olacağınızı açıkladı."

Eval Dağı'ndaki Sunak

27 Musa ile İsrail ileri gelenleri halka şöyle dediler: "Bugün size ilettiğim bütün buyruklara uyun.
2Şeria Irmağı'ndan Tanrınız RAB'bin size vereceği ülkeye geçince, büyük taşlar dikip kireçleyeceksiniz. 3Atalarınızın Tanrısı RAB'bin size verdiği söz uyarınca O'nun size vereceği ülkeye, süt ve bal akan ülkeye girince, bu yasanın bütün sözlerini taşlara yazacaksınız. 4Şeria Irmağı'ndan geçince, bugün size buyurduğum gibi, bu taşları Eval Dağı'na dikip kireçleyeceksiniz. 5Orada Tanrınız RAB'be taşlardan bir sunak yapacaksınız. Bu taşlara demir alet uygulamayacaksınız. 6Tanrınız RAB'bin sunağını yontulmamış taşlardan yapacak, üzerinde Tanrınız RAB'be yakmalık sunular* sunacaksınız. 7Esenlik sunularını* orada kesip yiyecek ve Tanrınız RAB'bin önünde sevineceksiniz.
8Taşlara bu yasanın bütün sözlerini okunaklı bir biçimde yazacaksınız."

9Sonra Musa ile Levili kâhinler bütün İsrailliler'e, "Ey İsrail, sus ve

26:12 Yas.14:28-29 **26:18** Çık.19:5; Yas.4:20; 7:6; 14:2; Tit.2:14; 1Pe.2:9 **27:2-8** Yşu.8:30-32
27:5-6 Çık.20:25

kulak ver!" diye seslendiler, "Bu-
gün Tanrınız RAB'bin halkı oldunuz.
10Tanrınız RAB'bin sözüne kulak ve-
rin, bugün size ilettiğim buyruklarına,
kurallarına uyun."

Eval Dağı'ndan Lanetler

11O gün Musa halka şöyle dedi:
12"Şeria Irmağı'ndan geçince, halkı
kutsamak için Gerizim Dağı'nda du-
racak oymaklar şunlardır: Şimon, Le-
vi, Yahuda, İssakar, Yusuf, Benyamin.
13Lanetlemek için Eval Dağı'nda şu
oymaklar duracak: Ruben, Gad, Aşer,
Zevulun, Dan, Naftali. 14Levililer bü-
tün İsrail halkına yüksek sesle şöyle
diyecekler:

15" 'RAB'bin tiksindiği el işi oyma
ya da dökme put yapana ve onu gizli-
ce dikene lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diye karşılık
verecek.

16" 'Annesine, babasına saygısızca
davranana lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

17" 'Komşusunun sınırını değiştire-
ne lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

18" 'Kör olanı yoldan saptırana la-
net olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

19" 'Yabancıya, öksüze, dul kadına
haksızlık edene lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

20" 'Babasının karısıyla yatana la-
net olsun! Çünkü o babasının evlilik
yatağına leke sürmüştür.'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

21" 'Herhangi bir hayvanla cinsel
ilişki kurana lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

22" 'Annesinden ya da babasından
olan kızkardeşiyle yatana lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

23" 'Kaynanasıyla yatana lanet ol-
sun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

24" 'Komşusunu gizlice öldürene la-
net olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

25" 'Suçsuz birini öldürmek için
rüşvet alana lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek.

26" 'Bu yasanın sözlerine uymayan
ve onları onaylamayana lanet olsun!'

"Bütün halk, 'Amin!' diyecek."

Bereketler

28 "Eğer Tanrınız RAB'bin sözü-
nü iyice dinler ve bugün size
ilettiğim bütün buyruklarına uyarsa-
nız, Tanrınız RAB sizi yeryüzünde-
ki bütün uluslardan üstün kılacaktır.
2Tanrınız RAB'bin sözünü dinlerse-
niz, şu bereketler üzerinize gelecek ve
sizinle olacak:

3"Kentte de tarlada da kutsanacak-
sınız.

4"Rahminizin meyvesi kutsanacak.
Toprağınızın ürünü, hayvanlarınızın
dölü –sığırlarınızın buzağıları, sürü-
lerinizin kuzuları– bereketli olacak.

5"Sepetiniz ve hamur tekneniz be-
reketli olacak.

6"İçeri girdiğinizde de dışarı çıktı-
ğınızda da kutsanacaksınız.

7"RAB size saldıran düşmanlarınızı
önünüzde bozguna uğratacak. Onlar
size bir yoldan saldıracak, ama önü-
nüzden yedi yoldan kaçacaklar.

8"RAB'bin buyruğuyla ambarları-
nız dolu olacak. El attığınız her işte
RAB sizi kutsayacak. Tanrınız RAB
size vereceği ülkede sizi kutsayacak.

9"Tanrınız RAB'bin buyrukları-
na uyar, O'nun yollarında yürürseniz,

27:12 Yas.11:29; Yşu.8:33-35 **27:15** Çık.20:4; 34:17; Lev.19:4; 26:1; Yas.4:15-18; 5:8
27:16 Çık.20:12; Yas.5:16 **27:17** Yas.19:14 **27:18** Lev.19:14
27:19 Çık.22:21; 23:9; Lev.19:33-34; Yas.24:17-18 **27:20** Lev.18:8; 20:11; Yas.22:30; 1Ko.5:1
27:21 Çık.22:19; Lev.18:23; 20:15 **27:22** Lev.18:9; 20:17 **27:23** Lev.18:17; 20:14
27:26 Gal.3:10 **28:1-14** Yas.11:13-17

RAB size içtiği ant uyarınca sizi kendisi için kutsal bir halk olarak koruyacaktır. 10 Yeryüzündeki bütün uluslar RAB'be ait olduğunuzu görecek, sizden korkacaklar. 11 RAB atalarınıza ant içerek size söz verdiği ülkede bolluk içinde yaşamanızı sağlayacak: Rahminizin meyvesi kutsanacak; hayvanlarınızın yavruları, toprağınızın ürünü verimli olacak. 12 RAB ülkenize yağmuru zamanında yağdırmak ve bütün emeğinizi verimli kılmak için göklerdeki zengin hazinesini açacak. Birçok ulusa ödünç vereceksiniz; siz ödünç almayacaksınız. 13 RAB sizi kuyruk değil baş yapacak. Eğer bugün size ilettiğim Tanrınız RAB'bin buyruklarını dinler, onlara iyice uyarsanız, altta değil, her zaman üstte olacaksınız. 14 Bugün size ilettiğim buyrukların dışına çıkmayacak, başka ilahların ardınca gitmeyecek, onlara tapmayacaksınız."

Lanetler

15 "Ama Tanrınız RAB'bin sözünü dinlemez, bugün size ilettiğim buyrukların, kuralların hepsine uymazsanız, şu lanetler üzerinize gelecek ve size ulaşacak:

16 "Kentte de tarlada da lanetli olacaksınız.

17 "Sepetiniz ve hamur tekneniz lanetli olacak.

18 "Rahminizin meyvesi, toprağınızın ürünü, sığırlarınızın buzağıları, sürülerinizin kuzuları lanetli olacak.

19 "İçeri girdiğinizde lanetli olacaksınız; dışarı çıktığınızda da lanetli olacaksınız.

20 "RAB'be sırt çevirmekle yaptığınız kötülükler yüzünden el attığınız her işte O sizi lanete uğratacak, şaşkına çevirecek, paylayacak. Sonunda üzerinize yıkım gelecek ve çabucak yok olacaksınız. 21 RAB, mülk edinmek için gideceğiniz ülkede sizi yok edinceye dek salgın hastalıkla cezalandıracak. 22 Veremle, sıtmayla, iltihapla, yakıcı sıcaklıkla, kuraklıkla, samyeliyle, küfle cezalandıracak. Siz yok oluncaya dek bunlar sizi kovalayacak. 23 Başınızın üstündeki gök tunç*, ayağınızın altındaki yer demir olacak. 24 RAB siz yok oluncaya dek gökten yağmur yerine ülkenize toz ve kum yağdıracak.

25 "RAB sizi düşmanlarınızın önünde bozguna uğratacak. Onlara bir yoldan saldıracak, ama önlerinden yedi yoldan kaçacaksınız. Yeryüzündeki bütün uluslar için dehşet verici bir örnek olacaksınız. 26 Ölüleriniz bütün kuşlara, yabanıl hayvanlara yem olacak; onları korkutup kaçıran kimse olmayacak. 27 RAB sizi iyileşemeyeceğiniz Mısır çıbanıyla, urlarla, kaşıntıyla, uyuzla vuracak. 28 RAB sizi delilikle, körlükle, şaşkınlıkla cezalandıracak. 29 Öğle vakti körlerin karanlıkta el yordamıyla yürüdüğü gibi yürüyeceksiniz. Yaptığınız her şeyde başarısız olacak, sürekli sıkıştırılacak, yağmalanacaksınız. Sizi kurtaran olmayacak.

30 "Bir kızla nişanlanacaksınız, ama başka biri onunla yatacak. Ev yapacak ama içinde oturmayacaksınız. Bağ dikecek ama üzümünü toplamayacaksınız. 31 Öküzünüz gözünüzün önünde kesilecek ama etini yemeyeceksiniz. Eşeğiniz zorla sizden alınacak, geri getirilmeyecek. Davarlarınız düşmanlarınıza verilecek. Sizi kurtaran olmayacak. 32 Oğullarınız, kızlarınız gözlerinizin önünde başka bir ulusa verilecek. Her gün onları gözlemekten gözlerinizin gücü tükenecek. Elinizden bir şey gelmeyecek. 33 Tanımadığınız bir halk toprağınızın ürününü ve bütün emeğinizi yiyecek. Sürekli sıkıştırılacak, ezileceksiniz. 34 Gözlerinizle gördükleriniz sizi çıldırtacak. 35 RAB dizlerinizi, bacaklarınızı tepe-

28:26 Yer.7:33

den tırnağa iyileşmeyen ağrılı çıban-
larla vuracak.
36"RAB sizi ve başınıza atayacağı-
nız kralı sizin de atalarınızın da bil-
mediği bir ulusa sürecek. Orada ağaç-
tan, taştan yapılmış başka ilahlara
tapacaksınız. 37RAB'bin sizi sürece-
ği bütün uluslar başınıza gelenlerden
dehşete düşecek; sizi aşağılayacak, si-
zinle eğlenecekler.
38"Çok tohum ekecek, ama az top-
layacaksınız. Çünkü ürününüzü çe-
kirge yiyecek. 39Bağlar dikecek, bakı-
mını yapacak, ama şarap içmeyecek,
üzüm toplamayacaksınız. Onları kurt
yiyecek. 40Ülkenizin her yerinde zey-
tinlikleriniz olacak, ama zeytinyağı
sürünmeyeceksiniz. Zeytin ağaçları-
nız ürününü yere dökecek. 41Oğulla-
rınız, kızlarınız olacak, ama sizinle
kalmayacaklar, sürgüne gönderile-
cekler. 42Bütün ağaçlarınızı, toprağı-
nızın ürününü çekirgeler yiyecek.
43"Aranızdaki yabancılar yüksel-
dikçe yükselecek, sizse alçaldıkça al-
çalacaksınız. 44O sana ödünç verecek,
ama sen ona ödünç vermeyeceksin. O
baş, sen kuyruk olacaksın.
45"Bütün bu lanetler başınıza ya-
ğacak. Yok oluncaya dek sizi kovala-
yacak ve size erişecek. Çünkü Tan-
rınız RAB'bin sözünü dinlemediniz,
size verdiği buyrukları, kuralları ye-
rine getirmediniz. 46Bu lanetler siz
ve soyunuz için sonsuza dek bir be-
lirti, şaşılası bir olay olarak kalacak.
47Madem bolluk zamanında Tanrınız
RAB'be sevinçle, hoşnutlukla kulluk
etmediniz, 48RAB'bin üzerinize gön-
dereceği düşmanlara kölelik edecek-
siniz. Aç, susuz, çıplak kalacaksınız;
her şeye gereksinim duyacaksınız.
RAB sizi yok edinceye dek boynu-
nuza demir boyunduruk vuracak.
49-50"RAB uzaktan, dünyanın öbür
ucundan bir ulusu –dilini bilmediği-
niz bir ulusu, yaşlılara saygı, küçük-
lere sevgi beslemeyen acımasız bir
ulusu– birden çullanan bir kartal gibi
başınıza getirecek. 51Siz yok oluncaya
dek hayvanlarınızın yavrularını, top-
rağınızın ürününü yiyip bitirecekler.
Size ne tahıl, ne şarap, ne zeytinyağı,
ne sığırlarınızın buzağılarını, ne de
sürülerinizin kuzularını bırakacak-
lar; ta ki, siz ortadan kalkıncaya dek.
52Güvendiğiniz yüksek, dayanıklı
surlar yerle bir oluncaya dek ülkeniz-
deki bütün kentlerde sizi kuşatacaklar.
Tanrınız RAB'bin size verdiği ülkede-
ki bütün kentleri kuşatacaklar.
53"Kuşatma sırasında düşmanınızın
vereceği sıkıntıdan rahminizin mey-
vesini, Tanrınız RAB'bin size verdiği
oğulların, kızların etini yiyeceksiniz.
54Aranızdaki en yumuşak, en duyarlı
adam bile öz kardeşine, sevdiği karı-
sına, sağ kalan çocuklarına acımaya-
cak; 55yediği çocuklarının etini onla-
rın hiçbiriyle paylaşmayacak. Çünkü
düşmanın kuşatma sırasında sizi sı-
kıştırması yüzünden kentlerinizde hiç
yiyecek kalmayacak. 56-57Aranızda en
yumuşak, en duyarlı kadın –yumuşak-
lığından ve duyarlılığından ayağının
tabanını yere basmak istemeyen ka-
dın– bile sevdiği kocasından, öz oğ-
lundan, kızından, plasentayı ve doğu-
racağı çocukları esirgeyecek. Çünkü
kuşatma sırasında düşmanın kentle-
rinizde size vereceği sıkıntıdan, yok-
luktan onları gizlice yiyecek.
58"Bu kitapta yazılı yasanın bütün
sözlerine uymaz, Tanrınız RAB'bin
yüce ve heybetli adından korkmazsa-
nız, 59RAB sizi ve soyunuzu korkunç
belalarla, büyük ve sürekli belalarla,
ağır, iyileşmez hastalıklarla vuracak.
60Sizi ürküten Mısır'ın bütün hastalık-
larını yeniden başınıza getirecek; size
yapışacaklar. 61Siz yok oluncaya dek
RAB bu Yasa Kitabı'nda yazılmamış

28:56-57 2Kr.6:28-29; Ağı.4:10

her türlü hastalığı ve belayı da başını-
za getirecek. 62 Gökteki yıldızlar kadar
çok olan sizler, sayıca az bırakılacak-
sınız. Çünkü Tanrınız RAB'bin sö-
züne kulak vermediniz. 63 Size iyilik
yapmak, sizi çoğaltmak RAB'bi na-
sıl sevindirdiyse, sizi yıkmak ve yok
etmek de öyle sevindirecektir. Mülk
edinmek için gideceğiniz ülkeden sö-
külüp atılacaksınız.

64 "RAB sizi dünyanın bir ucundan
öbür ucuna, bütün halklar arasına da-
ğıtacak. Orada sizin de atalarınızın da
tanımadığı, ağaçtan ve taştan yapıl-
mış başka ilahlara tapacaksınız. 65 Bu
uluslar arasında ne esenliğiniz ne de
dinlenecek bir yeriniz olacak. Ora-
da RAB size titreyen yürekler, umut-
suzluk ve bakmaktan yorulmuş gözler
verecek. 66 Sürekli can kaygısı içinde
yaşayacaksınız. Gece gündüz dehşet
içinde olacaksınız. Yaşamınızın gü-
venliği olmayacak. 67 Yüreğinizi kap-
layan dehşet ve gözlerinizin gördüğü
olaylar yüzünden, sabah, 'Keşke ak-
şam olsa!', akşam, 'Keşke sabah olsa!'
diyeceksiniz. 68 Bir daha görmeyecek-
siniz dediğim yoldan RAB sizi gemi-
lerle Mısır'a geri gönderecek. Orada
erkek ve kadın köle olarak kendinizi
düşmanlarınıza satmaya kalkışacak-
sınız; ama satın alan olmayacak."

Antlaşmanın Yinelenmesi

29 RAB'bin İsrailliler'le Horev
Dağı'nda yaptığı antlaşmaya
ek olarak, Moav'da Musa'ya onlarla
yapmayı buyurduğu antlaşmanın söz-
leri bunlardır.

2 Musa bütün İsrailliler'i bir ara-
ya toplayarak şöyle dedi: "RAB'bin
Mısır'da gözlerinizin önünde firavu-
na, görevlilerine, ülkesine yaptıklarını
gördünüz. 3 Büyük denemeleri, belirti-
leri, o büyük ve şaşılası işleri gözleri-
nizle gördünüz. 4 Ne var ki, RAB bu-
güne dek size kavrayan yürek, gören
göz, duyan kulak vermedi. 5 RAB, 'Si-
zi kırk yıl çölde dolaştırdım; ne üze-
rinizdeki giysi eskidi, ne ayağınızda-
ki çarık. 6 Ekmek yemediniz, şarap ya
da başka içki içmediniz. Bütün bun-
ları Tanrınız RAB'bin ben olduğumu
anlayasınız diye yaptım' diyor.

7 "Buraya ulaştığınızda, Heşbon
Kralı Sihon ile Başan Kralı Og bi-
zimle savaşa tutuştular. Ama onla-
rı bozguna uğrattık. 8 Ülkelerini ele
geçirerek mülk olarak Rubenliler'e,
Gadlılar'a, Manaşşe oymağının yarı-
sına verdik. 9 El attığınız her işte başa-
rılı olmak için bu antlaşmanın sözleri-
ni yerine getirmeye dikkat edin.

10-11 "Bugün hepiniz –önderleriniz,
oymak başlarınız, ileri gelenleriniz,
görevlileriniz, bütün öbür İsrailli er-
kekler, çocuklarınız, karılarınız, ara-
nızda yaşayan ve odununuzu kesen,
suyunuzu taşıyan yabancılar– Tanrınız
RAB'bin önünde duruyorsunuz. 12 Bu-
gün Tanrınız RAB'bin ant içerek si-
zinle yaptığı bu antlaşmayı geçerli kıl-
mak için burada duruyorsunuz. 13 Öyle
ki, bugün sizi kendi halkı olarak belir-
lesin ve size söylediği gibi, atalarınız
İbrahim'e, İshak'a, Yakup'a içtiği ant
uyarınca Tanrınız olsun. 14-15 Antla ya-
pılan bu antlaşmayı yalnız sizinle, bu-
gün burada bizimle birlikte Tanrımız
RAB'bin önünde duranlarla değil, ya-
nımızda olmayanlarla da yapıyorum.

16 "Mısır'da nasıl yaşadığımızı, öte-
ki ulusların ortasından geçerek bura-
ya nasıl geldiğimizi kendiniz de bili-
yorsunuz. 17 Onların arasında iğrenç
suretleri, ağaçtan, taştan, altından,
gümüşten yapılmış putları gördünüz.
18 Dikkat edin, bugün aranızda bu
ulusların ilahlarına tapmak için Tan-
rımız RAB'den sapan erkek ya da ka-
dın, boy ya da oymak olmasın; aranız-
da acılık, zehir veren kök olmasın.

29:7 Say.21:21-35 **29:8** Say.32:33 **29:18** İbr.12:15

19“Bu andın sözlerini duyup da kim-
se kendi kendini kutlamasın ve, ‘Ken-
di isteklerim uyarınca yaşasam da gü-
venlikte olurum’ diye düşünmesin. Bu
herkese[l] yıkım getirir. 20RAB böyle
birini bağışlamak istemez. RAB'bin
öfkesi ve kıskançlığı o kişiye karşı
alevlenecek. Bu kitapta yazılı bütün
lanetler başına yağacak ve RAB onun
adını göğün altından silecektir. 21Bu
Yasa Kitabı'nda yazılı antlaşmada yer
alan bütün lanetler uyarınca, RAB onu
felakete uğraması için İsrail'in bütün
oymakları arasından ayıracaktır.

22“Sizden sonraki kuşak, çocukları-
nız ve uzak ülkeden gelen yabancılar
ülkenizin uğradığı belaları, RAB'bin
ülkeye gönderdiği hastalıkları göre-
cekler. 23Bütün ülke yanacak, tuz ve
kükürtle örtülecek; tohum ekilmeye-
cek, filiz sürmeyecek, ot bitmeyecek.
Ülke RAB'bin kızgın öfkesiyle yer-
le bir ettiği Sodom, Gomora, Adma
ve Sevoyim gibi yıkıma uğrayacak.
24Bütün uluslar, ‘RAB bu ülkeye ne-
den bunu yaptı?’ diye soracaklar, ‘Bu
büyük öfke neden alevlendi?’

25“Yanıt şöyle olacak: ‘Atalarının
Tanrısı RAB kendilerini Mısır'dan çı-
kardığında onlarla yaptığı antlaşmayı
bıraktılar. 26Tanımadıkları, RAB'bin
kendilerine pay olarak vermediği baş-
ka ilahlara yöneldiler; onlara tapıp
önlerinde eğildiler. 27İşte bu yüzden
RAB'bin öfkesi bu ülkeye karşı alev-
lendi; bu kitapta yazılı bütün lanetleri
oraya yağdırdı. 28RAB büyük kızgın-
lıkla, şiddetli öfkeyle onları ülkelerin-
den söküp attı; bugün olduğu gibi baş-
ka ülkeye sürdü.’

29“Gizlilik Tanrımız RAB'be özgü-
dür. Ama bu yasanın bütün sözlerine
uymamız için açığa çıkarılanlar sonsu-
za dek bize ve çocuklarımıza aittir.”

İyileşmenin ve Kutsanmanın Koşulları

30 “Bütün bu olaylar –önünü-
ze serdiğim kutsama ve lanet-
ler– başınıza geldiğinde, Tanrınız
RAB'bin sizi dağıttığı uluslar arasın-
da bunları anımsayacaksınız. 2Bugün
size ilettiğim buyruklar uyarınca siz
ve çocuklarınız Tanrınız RAB'be dö-
ner, bütün yüreğinizle, bütün canınız-
la O'na uyarsanız, 3Tanrınız RAB size
acıyacak, sizi sürgünden geri getire-
cek. Sizi dağıttığı ulusların arasından
yeniden toplayacak. 4Dünyanın öbür
ucuna sürülmüş olsanız bile, Tanrı-
nız RAB sizleri toplayıp geri getire-
cek. 5Sizi atalarınızın mülk edindiği
ülkeye ulaştıracak. Orayı miras ala-
caksınız. Tanrınız RAB üzerinize iyi-
lik getirecek ve sizi atalarınızdan daha
çok çoğaltacak. 6Sizin ve çocukları-
nızın yüreğini değiştirecek[m]. Öyle ki,
O'nu bütün yüreğinizle, bütün canı-
nızla sevesiniz ve yaşayasınız. 7Tan-
rınız RAB bütün bu lanetleri sizden
nefret edenlerin, size baskı yapan düş-
manlarınızın üzerine yağdıracak. 8Siz
yine RAB'bin sözüne kulak verecek,
bugün size ilettiğim buyrukların hep-
sine uyacaksınız. 9Tanrınız RAB el
attığınız her işte sizi başarılı kılacak;
çok sayıda çocuğunuz olacak, hayvan-
larınızın yavruları, toprağınızın ürünü
bol olacak. RAB atalarınızdan nasıl
hoşnut kaldıysa, sizden de öyle hoşnut
kalacak ve sizi başarılı kılacak. 10Yeter
ki, Tanrınız RAB'bin sözünü dinleyin,
bu Yasa Kitabı'nda yazılı buyrukları-
na, kurallarına uyun ve bütün yüreği-
nizle, bütün canınızla O'na dönün.

11“Bugün size ilettiğim bu buyruk
ne tutamayacağınız kadar zor, ne de
ulaşamayacağınız kadar uzaktır. 12O

l *29:19* “Herkes”: İbranice “Hem yaş, hem kuru”. **m** *30:6* “Yüreğini değiştirecek”: İbranice “Yüreğini sünnet edecek”.

29:23 Yar.19:24-25 **29:24-26** Yer.22:8-9 **30:4** Neh.1:9 **30:12-14** Rom.10:6-8

göklerde değil ki, 'Kim bizim için
göğe çıkacak? Kim yerine getirme-
miz için onu alıp yayacak?' diyesiniz.
13Denizin ötesinde değil ki, 'Kim bi-
zim için denizin ötesine gidecek? Kim
yerine getirmemiz için onu alıp yaya-
cak?' diyesiniz. 14Tanrı sözü size çok
yakındır; uymanız için ağzınızda ve
yüreğinizdedir.
15"İşte bugün önünüze yaşamla
iyiliği, ölümle kötülüğü koyuyorum.
16Bugün size Tanrınız RAB'bi sev-
meyi, yollarında yürümeyi, buyruk-
larına, kurallarına, ilkelerine uymayı
buyuruyorum. Öyle ki, yaşayasınız,
çoğalasınız ve mülk edinmek için gi-
deceğiniz ülkede Tanrınız RAB tara-
fından kutsanasınız.
17"Eğer yoldan döner, kulak ver-
mezseniz, ayartılır, başka ilahlara
eğilip taparsanız, 18bugün size ke-
sinlikle yok olacağınızı bildiriyorum.
Şeria Irmağı'ndan geçip mülk edin-
mek için gideceğiniz ülkede uzun
yaşamayacaksınız.
19"Önünüze yaşamla ölümü, kutsa-
mayla laneti koyduğuma bugün yeri
göğü size karşı tanık gösteriyorum.
Yaşamı seçin ki, siz de çocuklarınız
da yaşayasınız. 20Tanrınız RAB'bi se-
vin, sözüne uyup O'na bağlanın. RAB
yaşamınızdır; kendilerine vereceği-
ne ilişkin atalarınız İbrahim'e, İshak'a,
Yakup'a söz verdiği ülkede uzun ya-
şamanızı sağlayacaktır."

Yeşu Musa'nın Yerine Geçecek

(Say.27:15-23)

31 Musa İsrailliler'e şöyle dedi:
2"Yüz yirmi yaşındayım. Bun-
dan böyle size önderlik edemem. Üs-
telik RAB bana, 'Şeria Irmağı'nın
karşı yakasına geçmeyeceksin' de-
di. 3Tanrınız RAB önünüzden geçe-
cek. Bu ulusları önünüzden yok ede-
cek. Ülkelerini mülk edineceksiniz.
RAB'bin sözü uyarınca Yeşu size ön-
derlik edecek. 4RAB Amorlular'ın
kralları Sihon'u ve Og'u yok edip ülke-
lerine yaptığının aynısını bu uluslara
da yapacak. 5RAB onları size teslim
edecek. Onlara size verdiğim buyruk-
lar uyarınca davranmalısınız. 6Güçlü
ve yürekli olun! Onlardan korkmayın,
yılmayın. Çünkü sizinle birlikte giden
Tanrınız RAB'dir. O sizi terk etmeye-
cek, sizi yüzüstü bırakmayacaktır."
7Sonra Musa Yeşu'yu çağırıp bü-
tün İsrailliler'in gözü önünde ona şöy-
le dedi: "Güçlü ve yürekli ol! Çünkü
RAB'bin, atalarına ant içerek söz ver-
diği ülkeye bu halkla birlikte sen gi-
deceksin. Ülkeyi miras olarak onla-
ra sen vereceksin. 8RAB'bin kendisi
sana öncülük edecek, seninle birlik-
te olacak. Seni terk etmeyecek, se-
ni yüzüstü bırakmayacak. Korkma,
yılma."

Yasanın Okunması

9Musa bu yasayı yazıp RAB'bin
Antlaşma Sandığı'nı* taşıyan Levi-
li kâhinlere ve bütün İsrail ileri ge-
lenlerine verdi. 10 Sonra onlara şöy-
le buyurdu: "Her yedi yılın sonunda,
borçları bağışlama yılında, Çardak
Bayramı'nda*, 11bütün İsrailliler Tan-
rınız RAB'bin önünde bulunmak üze-
re seçeceği yere geldiğinde, bu yasayı
onlara okuyacaksınız. 12Halkı –er-
kekleri, kadınları, çocukları ve kent-
lerinizde yaşayan yabancıları– topla-
yın. Öyle ki, herkes duyup öğrensin,
Tanrınız RAB'den korksun. Bu yasa-
nın bütün sözlerine uymaya dikkat
etsin. 13Yasayı bilmeyen çocuklar da
duysunlar, mülk edinmek için Şeria
Irmağı'ndan geçip gideceğiniz ülkede
yaşadığınız sürece Tanrınız RAB'den
korkmayı öğrensinler."

30:20 Yar.12:7; 26:3; 28:13 **31:2** Say.20:12 **31:4** Say.21:21-35 **31:6,8** Yşu.1:5; İbr.13:5 **31:10** Yas.15:1 **31:10** Yas.16:13-15

Rab'bin Musa'ya Son Buyruğu

14RAB Musa'ya, "Ölümüne az kaldı"
dedi, "Yeşu'yu çağır. Ona buyrukları-
mı bildirmem için Buluşma Çadırı'nda
hazır olun." Böylece Musa ile Yeşu
gidip Buluşma Çadırı'nda beklediler.
15Sonra RAB çadırda bulut sütunu-
nun içinde göründü; bulut çadırın ka-
pısı üzerinde durdu. 16RAB Musa'ya
şöyle seslendi: "Yakında ölüp ataları-
na kavuşacaksın. Bu halk da gideceği
ülkenin ilahlarına bağlanıp bana ha-
inlik edecek. Beni bırakacak, kendile-
riyle yaptığım antlaşmayı bozacaklar.
17O gün onlara öfkeleneceğim, onları
terk edeceğim. Yüzümü onlardan çe-
vireceğim. Başkalarına yem olacaklar,
başlarına sayısız kötülükler, sıkıntı-
lar gelecek. O gün, 'Tanrımız bizim-
le olmadığı için bu kötülükler başımı-
za geldi' diyecekler. 18Başka ilahlara
yönelmekle yaptıkları kötülük yüzün-
den o gün kesinlikle onlardan yüzü-
mü çevireceğim.

19"Şimdi kendiniz için şu ezgiyi ya-
zın ve İsrailliler'e öğretin; onu okusun-
lar. Öyle ki, bu ezgi İsrailliler'e karşı
benim tanığım olsun. 20Onları atala-
rına ant içerek söz verdiğim süt ve bal
akan ülkeye getirdiğimde yiyip doya-
caklar; semirince başka ilahlara yö-
nelip onlara tapacaklar. Beni tepecek,
antlaşmamı bozacaklar. 21Başlarına sa-
yısız kötülükler, sıkıntılar geldiğinde,
bu ezgi onlara karşı tanıklık edecek.
Çünkü çocukları bu ezgiyi unutma-
yacak. Ant içerek söz verdiğim ülkeye
onları getirmeden önce neler tasarla-
dıklarını biliyorum." 22O gün Musa bu
ezgiyi yazıp İsrailliler'e öğretti.

23 RAB Nun oğlu Yeşu'ya şu buyru-
ğu verdi: "Güçlü ve yürekli ol! Çünkü
İsrailliler'i, ant içerek söz verdiğim ül-
keye sen götüreceksin ve ben seninle
birlikte olacağım."

24Musa yasanın sözlerini eksik-
siz olarak kitaba yazmayı bitirince,
25RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı* ta-
şıyan Levililer'e şu buyruğu verdi:
26"Bu Yasa Kitabı'nı alın, Tanrınız
RAB'bin Antlaşma Sandığı'nın yanı-
na koyun. Orada size karşı bir tanık
olarak kalsın. 27Çünkü sizin başkaldı-
ran, dikbaşlı kişiler olduğunuzu bili-
yorum. Bugün ben sağken, aranızday-
ken bile RAB'be karşı geliyorsunuz;
ölümümden sonra daha ne kadar çok
başkaldıracaksınız. 28Oymaklarınızın
bütün ileri gelenlerini, görevlilerinizi
bana getirin. Bu sözleri onlara duyu-
racağım. Yeri göğü onlara karşı tanık
tutacağım. 29Ölümümden sonra büs-
bütün yozlaşacağınızı, size buyurdu-
ğum yoldan sapacağınızı biliyorum.
Son günlerde kötülüklerle karşılaşa-
caksınız. Çünkü RAB'bin gözünde
kötü olanı yapacak ve yaptıklarınızla
O'nu öfkelendireceksiniz."

Musa'nın Ezgisi

30Musa şu ezginin sözlerini eksik-
siz olarak bütün İsrail topluluğuna
okudu:

32 "Ey gökler, kulak verin,
sesleneyim;
Ey dünya, ağzımdan çıkan
sözleri işit!
2 Öğretişim yağmur gibi damlasın;
Sözlerim çiy gibi düşsün,
Çimen üzerine çiseleyen
yağmur gibi,
Bitkilere yağan sağanak gibi.
3 RAB'bin adını duyuracağım.
Ululuğu için Tanrımız'ı övün!
4 O Kaya'dır, işleri kusursuzdur,
Bütün yolları doğrudur.
O haksızlık etmeyen güvenilir
Tanrı'dır.
Doğru ve adildir.
5 Bu eğri ve sapık kuşak,

31:23 Say.27:23 **31:23** Yşu.1:6

O'na bağlı kalmadı.
O'nun çocukları değiller.
Bu onların utancıdır.
6 RAB'be böyle mi karşılık verilir,
Ey akılsız ve bilgelikten
yoksun halk?
Sizi yaratan, size biçim veren,
Babanız, Yaratıcınız O değil mi?

7 "Eski günleri anımsayın;
Çoktan geçmiş çağları düşünün.
Babanıza sorun, size anlatsın,
Yaşlılarınız size açıklasın.
8 Yüceler Yücesi uluslara
paylarına düşeni verip
İnsanları böldüğünde,
Ulusların sınırlarını
İsrailoğulları'nın[n] sayısına
göre belirledi.
9 Çünkü RAB'bin payı kendi
halkıdır
Ve Yakup soyu O'nun payına
düşen mirastır.

10 "Onu kurak bir ülkede,
Issız, uluyan bir çölde buldu,
Onu kuşattı, kayırdı,
Gözbebeği gibi korudu.
11 Yuvasında yavrularını uçmaya
kışkırtan,
Onların üzerinde kanat çırpan
bir kartal gibi,
Kanatlarını gerip onları aldı
Ve kanatları üzerinde taşıdı.
12 Ona yalnız RAB yol gösterdi,
Yanında yabancı ilah yoktu.

13 "Onu yeryüzünün
yüksekliklerinde gezdirdi,
Tarlada yetişen ürünlerle
doyurdu.
Onu kayadan akan balla,
Çakmaktaşından çıkardığı
yağla besledi.
14 İneklerin yağıyla,
Koyunların sütüyle,
Besili kuzularla,
Başan cinsi en iyi koçlarla,
tekelerle,
En iyi buğdayla onu besledi.
Halk üzümün kırmızı kanını
içti.

15 "Yeşurun[o] semirdi ve sahibini
tepti;
Doyunca yağ bağlayıp ağırlaştı,
Kendisini yaratan Tanrı'ya sırt
çevirdi,
Kurtarıcısını, Kaya'yı
küçümsedi.
16 Yabancı ilahlarla Tanrı'yı
kıskandırıp
İğrençlikleriyle O'nu
öfkelendirdiler.
17 Tanrı olmayan cinlere,
Tanımadıkları ilahlara,
Atalarınızın korkmadıkları,
Son zamanlarda ortaya çıkan
Yeni ilahlara kurban kestiler.
18 Seni oluşturan Kaya'yı
savsakladın,
Seni yaratan Tanrı'yı unuttun.

19 "RAB bunu görünce onları
reddetti;
Çünkü oğulları, kızları O'nu
öfkelendirmişlerdi.
20 'Yüzümü onlardan çevirecek
Ve sonlarının ne olacağını
göreceğim' dedi,
'Çünkü onlar sapık bir kuşak
Ve güvenilmez çocuklardır.
21 Tanrı olmayan ilahlarla
Beni kıskandırdılar;
Değersiz putlarıyla beni
öfkelendirdiler.
Ben de halk olmayan bir halkla
Onları kıskandıracağım.

n *32:8* Masoretik metin "İsrailoğulları", Septuaginta "Tanrı'nın melekleri", Kumran "Tanrı'nın oğulları". **o** *32:15* "Dürüst" anlamına gelen "Yeşurun" İsrail halkına verilen bir addır.
32:8 Elç.17:26 **32:17** 1Ko.10:20 **32:21** 1Ko.10:22 **32:21** Rom.10:19

Anlayışsız bir ulusla
Onları öfkelendireceğim.
22 Çünkü size karşı öfkem ateş gibi
tutuşup
Ölüler diyarının derinliklerine
dek yanacak.
Yeryüzünü ve ürününü yutup
yok edecek
Ve dağların temellerini
tutuşturacak.

23 " 'Üzerlerine kötülükler
yığacağım,
Oklarımı onlara karşı
kullanacağım.
24 Kavurucu kıtlık, tüketici
hastalık,
Öldürücü salgın vuracak onları.
Gönderdiğim canavarlar
dişleriyle onlara saldıracak,
Toprakta sürünen zehirli
yılanlar onları ısıracak.
25 Sokakta kılıç onları çocuksuz
bırakacak;
Evlerinde dehşet egemen olacak.
Delikanlısı, genç kızı,
Emzikteki çocuğu, aksaçlısı
ölecek.
26 Onları darmadağın etmeyi,
İnsanlar arasından anılarını
silmeyi düşündüm.
27 Ama düşmanın alay etmesinden
çekindim.
Öyle ki, düşman yanlış
anlayıp da,
Bütün bunları yapan RAB değil,
Başarı kazanan biziz, demesin.'

28 "Onlar anlayışsız bir ulustur,
Onlarda sezgi yoktur.
29 Keşke bilge kişiler olsalardı,
anlasalardı,
Sonlarının ne olacağını
düşünselerdi!
30 Onların Kayası kendilerini
satmamış
Ve RAB onları ele vermemiş
olsaydı,
Nasıl bir kişi bin kişiyi kovar,
İki kişi on bin kişiyi kaçırtırdı?
31 Çünkü bizim Kayamız[ö] onların
kayasına benzemez,
Düşmanlarımız bu konuda
yargıç olabilir.
32 Onların asması Sodom
asmasından,
Gomora bağlarındandır.
Üzümleri zehirle dolu,
Salkımları acıdır.
33 Şarapları yılan zehiri,
Kobraların öldürücü zehiridir.

34 " 'Bu kötülükleri yazmadım mı?
Hazinelerimde mühürlemedim
mi?
35 Öç benimdir, karşılığını ben
vereceğim,
Zamanı gelince ayakları
kayacak,
Onların yıkım günü yakındır,
Ceza günü hızla yaklaşıyor.'

36 "RAB kendi halkının hakkını
koruyacak,
Onların gücünün tükendiğini,
Ülkede genç yaşlı kimsenin
kalmadığını görünce,
Kullarına acıyacaktır.
37 'Hani sığındığınız kaya,
Hani ilahlarınız nerede?'
diyecek,
38 'Kurbanlarınızın yağını yiyen,
Dökmelik sununuzu içen
İlahlarınız hani nerede?
Kalksınlar da size yardım
etsinler!
Size barınak olsunlar!

39 " 'Artık anlayın ki, ben, evet ben
O'yum,
Benden başka tanrı yoktur!
Öldüren de, yaşatan da,

ö ***32:31*** "Kayamız": "Tanrımız". **32:35** Rom.12:19; İbr.10:30 **32:36** Mez.135:14

Yaralayan da, iyileştiren de
benim.
Kimse elimden kurtaramaz.
40 Elimi göğe kaldırır
Ve sonsuzluk boyunca
varlığım hakkı için derim ki,
41 Parlayan kılıcımı bileyip
Yargılamak için elime alınca,
Düşmanlarımdan öç alacağım,
Benden nefret edenlere
karşılığını vereceğim.
42 Oklarımı kanla sarhoş edeceğim,
Kılıcım vurulanların,
tutsakların kanıyla,
Düşman önderlerinin başlarıyla
Ve etle beslenecek.'

43 "Ey uluslar, O'nun halkını
kutlayın,
Çünkü O kullarının kanının
öcünü alacak,
Düşmanlarından öç alacak,
Ülkesinin ve halkının
günahını bağışlayacak."

44 Musa, Nun oğlu Hoşea[p] ile bir-
likte gelip bu ezginin sözlerini halka
okudu. 45-46 Musa sözlerini bitirince,
İsrailliler'e şöyle dedi: "Bugün size
bildirdiğim bu uyarıcı sözlerin tümü-
nü benimseyin. Bu yasanın bütün söz-
lerine dikkat etmeleri ve yerine ge-
tirmeleri için çocuklarınıza buyruk
verin. 47 Bunlar sizin için boş sözler
değildir, sizin yaşamınızdır. Şeria
Irmağı'ndan geçerek mülk edinece-
ğiniz ülkede ömrünüz bu sözler sa-
yesinde uzun olacaktır."

Musa'ya Ölümü Önceden Bildiriliyor

48 RAB aynı gün Musa'ya şöyle ses-
lendi: 49 "Haavarim dağlık bölgesi-
ne, Eriha karşısında Moav ülkesin-
deki Nevo Dağı'na çık. Mülk olarak
İsrailliler'e vereceğim Kenan ülkesine
bak. 50 Ağabeyin Harun Hor Dağı'nda
ölüp atalarına kavuştuğu gibi, sen de
çıkacağın dağda ölüp atalarına ka-
vuşacaksın. 51 Çünkü ikiniz de Zin
Çölü'nde, Meriva-Kadeş sularında,
İsrailliler'in önünde bana ihanet et-
tiniz, kutsallığımı önemsemediniz.
52 Bu nedenle ülkeyi ancak uzaktan
göreceksin. Ama oraya, İsrail halkına
vereceğim ülkeye girmeyeceksin."

Musa İsrail Oymaklarını Kutsuyor

33 Tanrı adamı Musa, ölümünden
önce İsrailliler'i kutsadı. 2 Şöy-
le dedi:
"RAB Sina Dağı'ndan geldi,
Halkına Seir'den doğdu
Ve Paran Dağı'ndan parladı.
On binlerce kutsalıyla birlikte
geldi,
Sağ elinde halkı için alev alev
yanan ateş vardı.
3 Ya RAB, halkları gerçekten
seversin,
Bütün kutsallar elinin altındadır.
Ayaklarına kapanır,
Sözlerini dinlerler.
4 Yakup'un topluluğuna miras
olarak,
Musa bize yasayı verdi.
5 İsrail'in oymaklarıyla
Halkın önderleri bir araya
geldiğinde
RAB Yeşurun'un[r] kralı oldu[s].

6 "Ruben yaşasın, ölmesin,
Halkının sayısı az olmasın."

7 Musa Yahuda için de şunları
söyledi:
"Ya RAB, Yahuda'nın
yakarışını duy
Ve onu kendi halkına getir.
Kendisi için elleriyle savaştı.

p *32:44* "Hoşea": Yeşu'nun öbür adı. r *33:5* "Dürüst" anlamına gelen "Yeşurun" İsrail halkına verilen bir addır. Aynı ifade 33:26'da da geçer. s *33:5* "Kralı oldu" ya da "Kralıydı".
32:43 Rom.15:10-11 **32:43** Va.19:2 **32:48-52** Say.27:12-14; Yas.3:23-27

Düşmanlarına karşı ona
yardımcı ol."

8 Levi için de şöyle dedi:
"Ya RAB, senin Tummim'in
ve Urim'in*
Sadık kulun içindir.
Onu Massa'da denedin,
Meriva sularında onunla
tartıştın.
9 O annesi ve babası için,
'Onları saymıyorum' dedi.
Kardeşlerini tanımadı,
Çocuklarını bilmedi.
Ama senin sözünü tuttu
Ve antlaşmana bağlı kaldı.
10 İlkelerini Yakup soyuna,
Yasanı İsrail'e öğretecekler.
Senin önünde buhur,
Sunağında tümüyle yakmalık
sunular* sunacaklar.
11 Ya RAB, onları el attıkları her
işte kutsa,
Yaptıklarından hoşnut ol.
Ona karşı ayaklananların
Ve ondan nefret edenlerin
belini kır,
Bir daha ayağa kalkmasınlar!"

12 Benyamin için de şöyle dedi:
"RAB'bin sevgilisi,
O'nun yanında güvenlikte
yaşasın;
RAB bütün gün onu korur,
O da RAB'bin kucağında§
oturur."

13 Yusuf için de şöyle dedi:
"RAB onun ülkesini
Gökten yağan değerli çiyle
Ve yeraltındaki derin su
kaynaklarıyla kutsasın.
14 Ülkesi güneş altında yetişen
ürünlerin en iyisiyle,
Her ay yetişen en iyi meyvelerle,
15 Yaşlı dağların en seçkin
armağanlarıyla,
Kalıcı tepelerin bolluğuyla,
16 Yerin en değerli ürünü ve
doluluğuyla,
Çalıda oturanın lütfuyla
bereketli olsun.
Yusuf'un başı üzerine,
Kardeşlerinden ayrı olanın
başı üzerine bereket yağsın.
17 İlk doğan bir boğa kadar
Görkemlidir o;
Boynuzları yaban öküzünün
boynuzları gibidir.
Bu boynuzlarla ulusları,
Yeryüzünün dört bucağındaki
ulusları yaralayacak.
İşte böyledir Efrayim'in on
binleri,
İşte bunlardır Manaşşe'nin
binleri."

18 Zevulun için de şöyle dedi:
"Ey Zevulun, sevinç duy yola
çıkışınla,
Ve sen, İssakar, çadırlarında
sevin!
19 Ulusları dağa çağıracak,
Orada doğruluk kurbanları
kesecekler.
Denizlerin bolluğuyla
Ve kumlarda saklı hazinelerle
doyacaklar."

20 Gad için de şöyle dedi:
"Gad'ın sınırını genişleten
kutsansın;
Gad orada kol ve baş
parçalayan
Bir aslan gibi oturuyor.
21 Kendine ilk toprağı seçti;
Önderlik payı ona verilmiştir.
Halkın önderleri bir araya
geldiğinde,
RAB'bin doğru isteğini

§ *33:12* "Kucağında": İbranice "Omuzlar arasında".
33:8 Çık.28:30 **33:8** Çık.17:7; Say.20:13 **33:16** Çık.3:2

Ve İsrail'e ilişkin ilkelerini,
O yerine getirdi."

22 Dan için de şöyle dedi:
"Dan Başan'dan sıçrayan
Aslan yavrusudur."

23 Naftali için de şöyle dedi:
"Ey sen, RAB'bin lütfu ve
Kutsamasıyla dolu olan Naftali!
Sen batıyı ve güneyi mülk
edineceksin."

24 Aşer için de şöyle dedi:
"Oğullar arasında en çok
kutsanan Aşer olsun,
Kardeşlerinin beğenisini
kazanan o olsun.
Ayağını zeytinyağına batırsın.
25 Kapı sürgülerin demir ve tunç*
olacak
Ve gücün yaşamın boyunca
sürecektir."

26 "Ey Yeşurun, sana yardım için
Göklere ve bulutlara görkemle
binen,
Tanrı'ya benzer biri yok.
27 Sığınağın çağlar boyu var olan
Tanrı'dır,
Seni taşıyan O'nun yorulmaz
kollarıdır.
Düşmanı önünden kovacak
Ve sana, 'Onu yok et!' diyecek.
28 Böylece İsrail güvenlik içinde
yaşayacak;
Tahıl ve yeni şarap ülkesinde,
Yakup'un pınarı güvenlikte
kalacak.
Gökler oraya çiy damlatacak.
29 Ne mutlu sana, ey İsrail!
Var mı senin gibisi?
Sen RAB'bin kurtardığı bir
halksın.
RAB seni koruyan kalkan
Ve şanlı kılıcındır.
Düşmanların senin önünde
küçülecek
Ve sen onları çiğneyeceksin."

Musa'nın Ölümü

34 Bundan sonra Musa Moav ova-
larından Nevo Dağı'na giderek
Eriha Kenti karşısındaki Pisga Dağı'na
çıktı. RAB ona bütün ülkeyi göster-
di: 2 Dan'a kadar uzanan Gilat'ı, bütün
Naftali'yi, Efrayim ve Manaşşe böl-
gelerini, Akdeniz'e kadar uzanan bü-
tün Yahuda bölgesini, 3 Negev'i, hur-
ma kenti Eriha Vadisi'nin Soar'a kadar
uzanan ovasını. 4 Sonra Musa'ya şöy-
le dedi: "İbrahim'e, İshak'a, Yakup'a,
'Senin soyuna vereceğim' diye ant iç-
tiğim ülke budur. Ülkeyi sana göster-
dim, ama oraya gitmeyeceksin."
5 Böylece RAB'bin sözü uyarınca
RAB'bin kulu Musa orada, Moav ül-
kesinde öldü. 6 RAB onu Moav ülke-
sinde, Beytpeor karşısındaki vadide
gömdü. Bugün de mezarının nerede
olduğunu kimse bilmiyor. 7 Musa öl-
düğünde yüz yirmi yaşındaydı; ne
gözleri zayıflamıştı, ne de gücü tü-
kenmişti. 8 İsrailliler Moav ovalarında
Musa için otuz gün yas tuttular.
Sonra Musa için ağlama ve yas tut-
ma günleri sona erdi. 9 Nun oğlu Ye-
şu bilgelik ruhuyla doluydu. Çünkü
Musa ellerini üzerine koymuştu. İs-
railliler onu dinliyor ve RAB'bin
Musa'ya verdiği buyruklar uyarınca
davranıyorlardı.
10 O günden bu yana İsrail'de Mu-
sa gibi RAB'bin yüz yüze görüştüğü
bir peygamber çıkmadı. 11 RAB onu
Mısır'da firavuna, görevlilerine ve bü-
tün ülkesine bir sürü belirtiler, şaşılası
işler yapması için göndermişti. 12 Mu-
sa İsrailliler'in gözleri önünde güçlü,
büyük ve ürkütücü işler yapmıştı.

34:4 Yar.12:7; 26:3; 28:13 **34:10** Çık.33:11

YEŞU

GİRİŞ

Bu kitap Musa'nın yerine geçen Yeşu'nun önderliğinde çoğu Kenan topraklarının İsrailliler tarafından ele geçirilişinin tarihidir. Kitapta sözü edilen önemli olaylar arasında Şeria Irmağı'nın geçilmesi, Eriha'nın düşüşü, Ay Kenti'nin ele geçirilmesi, Tanrı ile İsrail arasındaki antlaşmanın yenilenmesi sayılabilir.

Kitabın iyi bilinen ayetlerinden biri 24:15'tir. Yeşu bu ayette şöyle diyor: "Kime kulluk edeceksiniz, bugün karar verin. Ben ve ev halkım RAB'be kulluk edeceğiz."

Ana Hatlar:

1:1-12:24 Kenan topraklarının ele geçirilmesi
13:1-21:45 Toprakların bölüştürülmesi
a.13:1-33 Şeria Irmağı'nın doğusundaki topraklar
b.14:1-19:51 Şeria Irmağı'nın batısındaki topraklar
c.20:1-9 Sığınak kentler
ç.21:1-45 Levililer'e ayrılan kentler
22:1-34 Doğuda yerleşen oymakların kendi topraklarına dönmesi
23:1-16 Yeşu'nun veda konuşması
24:1-33 Antlaşmanın Şekem'de yenilenmesi

Rab'bin Yeşu'ya Buyruğu

1 RAB, kulu Musa'nın ölümünden
sonra onun yardımcısı Nun oğ-
lu Yeşu'ya şöyle seslendi: 2 "Kulum
Musa öldü. Şimdi kalk, bütün halkla
birlikte Şeria Irmağı'nı geç. Size, İs-
rail halkına vereceğim ülkeye girin.
3 Musa'ya söylediğim gibi, ayak basa-
cağınız her yeri size veriyorum. 4 Sı-
nırlarınız çölden Lübnan'a, büyük Fı-
rat Irmağı'ndan –bütün Hitit* ülkesi
dahil– batıdaki Akdeniz'e kadar uza-
nacak. 5 Yaşamın boyunca hiç kimse
sana karşı koyamayacak; nasıl Musa
ile birlikte oldumsa, seninle de birlik-
te olacağım. Seni terk etmeyeceğim,
seni yüzüstü bırakmayacağım.
6 "Güçlü ve yürekli ol. Çünkü hal-
kı, atalarına vereceğime ant içtiğim
ülkeyi miras almaya sen götürecek-
sin. 7 Yeter ki, güçlü ve yürekli ol. Ku-
lum Musa'nın sana buyurduğu Kut-
sal Yasa'nın tümünü yerine getirmeye
dikkat et. Gittiğin her yerde başarılı
olmak için bu yasadan ayrılma, sağa
sola sapma. 8 Yasa Kitabı'nda yazılan-
ları dilinden düşürme. Tümünü özen-
le yerine getirmek için gece gündüz
onu düşün. O zaman başarılı olacak
ve amacına ulaşacaksın. 9 Sana güçlü
ve yürekli ol demedim mi? Korkma,
yılma. Çünkü Tanrın RAB gideceğin
her yerde seninle birlikte olacak."

Yeşu'nun Halka Buyruğu

10 Bunun üzerine Yeşu, halkın gö-
revlilerine şöyle buyurdu: 11 "Orduga-
hın ortasından geçip halka şu buyruğu
verin: 'Kendinize kumanya hazırlayın.

1:3-5 Yas.11:24-25 **1:5** Yas.31:6,8; İbr.13:5 **1:6** Yas.31:6,7,23

Çünkü Tanrınız RAB'bin size verece-
ği ülkeye girip orayı mülk edinmek
için üç gün sonra Şeria Irmağı'nı ge-
çeceksiniz.' "
12 Yeşu, Ruben ve Gad oymakları-
na ve Manaşşe oymağının yarısına da
şöyle dedi: 13 "RAB'bin kulu Musa'nın,
'Tanrınız RAB bu ülkeyi size verip sizi
rahata erdirecek' dediğini anımsayın.
14 Kadınlarınız, çocuklarınız ve hay-
vanlarınız Şeria Irmağı'nın doğusun-
da, Musa'nın size verdiği topraklarda
kalsın. Ama sizler, bütün yiğit savaş-
çılar, silahlı olarak kardeşlerinizden
önce ırmağı geçip onlara yardım edin.
15 RAB sizi rahata erdirdiği gibi, onla-
rı da rahata erdirecek. Onlar Tanrınız
RAB'bin vereceği ülkeyi mülk edin-
dikten sonra siz de mülk edindiğiniz
topraklara, RAB'bin kulu Musa'nın
Şeria Irmağı'nın doğusunda size ver-
diği topraklara dönüp oraya yerleşin."
16 Önderler Yeşu'ya, "Bize ne buyur-
duysan yapacağız" diye karşılık verdi-
ler, "Bizi nereye gönderirsen gidece-
ğiz. 17 Her durumda Musa'nın sözünü
dinlediğimiz gibi, senin sözünü de
dinleyeceğiz. Yeter ki, Musa'yla bir-
likte olmuş olan Tanrın RAB seninle
de birlikte olsun. 18 Sözünü dinleme-
yen, buyruklarına karşı gelip başkal-
dıran ölümle cezalandırılacaktır. Ye-
ter ki, sen güçlü ve yürekli ol."

Rahav ve Casuslar

2 Nun oğlu Yeşu Şittim'den gizlice
iki casus gönderdi. "Gidip ülke-
yi, özellikle de Eriha'yı araştırın" de-
di. Böylece yola çıkan casuslar, Rahav
adında bir fahişenin evine gidip gece-
yi orada geçirdiler.
2 Bu arada Eriha Kralı'na, "Ülke-
mizi araştırmak üzere bu gece İsrail
halkından buraya adamlar geldi" diye
haber verildi. 3 Bunun üzerine Eriha
Kralı, Rahav'a, "Sana gelip evinde ka-
lan o adamları dışarı çıkar" diye ha-
ber gönderdi, "Çünkü onlar ülkemizi
araştırmak için geldiler."
4 İki adamı saklamış olan Rahav,
"Adamların bana geldikleri doğru" de-
di, "Ama ben nereli olduklarını bil-
miyordum. 5 Karanlık basar basmaz,
kentin kapısı kapanmak üzereyken
çıktılar. Nereye gittiklerini bilmiyo-
rum. Hemen peşlerinden giderseniz
yetişirsiniz." 6 Aslında kadın onları
dama çıkarmış, oraya sermiş oldu-
ğu keten saplarının altına gizlemişti.
7 Kralın adamlarıysa casusları Şeria
Irmağı'nın geçitlerine giden yol bo-
yunca kovaladılar. Onlar kentten çı-
kar çıkmaz kapı sürgülenmişti.
8 Damdaki adamlar yatmadan önce
kadın yanlarına çıktı. 9 "RAB'bin bu
ülkeyi size verdiğini biliyorum" dedi,
"Sizden ötürü dehşete kapıldık; ülke-
de yaşayan herkesin korkudan dizleri-
nin bağı çözüldü. 10 Çünkü Mısır'dan
çıktığınızda RAB'bin Kamış Denizi'ni*
önünüzde nasıl kuruttuğunu, Şeria
Irmağı'nın ötesindeki Amorlu iki krala
–Sihon ve Og'a– neler yaptığınızı, onla-
rı nasıl yok ettiğinizi duyduk. 11 Bunları
duyduğumuzda korkudan dizlerimizin
bağı çözüldü. Sizin korkunuzdan kim-
sede derman kalmadı. Çünkü Tanrınız
RAB hem yukarıda göklerde, hem de
aşağıda yeryüzünde Tanrı'dır. 12-13 Size
iyilik ettiğim gibi, siz de aileme iyilik
edeceğinize lütfen RAB adına ant için.
Annemi, babamı, erkek ve kız kardeş-
lerimle ailelerini ölümden kurtarıp he-
pimizi sağ bırakacağınıza ilişkin bana
güvenilir bir işaret verin."
14 Adamlar, "Eğer bu yaptıklarımı-
zı açığa vurmazsanız, yerinize ölme-
ye hazırız" dediler, "RAB bu ülkeyi
bize verdiğinde sana iyilik edip sözü-
müzü tutacağız."

1:12-15 Say.32:28-32; Yas.3:18-20; Yşu.22:1-6 **2:1** İbr.11:31; Yak.2:25 **2:10** Çık.14:21
2:10 Say.21:21-35

[15]Kent surlarında bir evde oturan
Rahav, adamları iple pencereden aşa-
ğı indirdi. [16]Onlara, "Dağa çıkın, yok-
sa sizi kovalayanlarla karşılaşabilir-
siniz" dedi, "Onlar dönene kadar üç
gün orada saklanın. Sonra yolunuza
devam edersiniz."
[17]Adamlar Rahav'a, "Bize içirdi-
ğin andı tutmasına tutarız" dediler,
[18]"Ama ülkeye girdiğimizde şu kır-
mızı ipi bizi indirdiğin pencereye bağ-
la. Anneni, babanı, kardeşlerinle ba-
banın bütün ev halkını yanına, kendi
evine topla. [19]Evinin kapısından dı-
şarıya çıkan, kendi kanından sorum-
lu olacak; böyle biri için sorumluluk
kabul etmeyiz. Ama seninle birlikte
evinde olan herhangi birine gelecek
zarardan biz sorumluyuz. [20]Ancak bu
yaptıklarımızı açığa vurursan, içirdi-
ğin ant bizi bağlamaz."
[21]Kadın, "Dediğiniz gibi olsun" di-
ye karşılık verdi. Onları yola çıkarıp
uğurladıktan sonra kırmızı ipi pence-
reye bağladı.
[22]Adamlar ayrılıp dağa çıktılar;
kendilerini kovalayanlar dönünceye
dek üç gün orada kaldılar. Kovala-
yanlar yol boyu onları aradılarsa da
bulamadılar. [23]İki adam geri dönmek
üzere dağdan indi. Irmağı geçip Nun
oğlu Yeşu'nun yanına vardılar ve baş-
larından geçen her şeyi ona anlattılar.
[24]Yeşu'ya, "RAB gerçekten bütün ül-
keyi elimize teslim etti" dediler, "Ora-
da yaşayan herkesin korkudan dizleri-
nin bağı çözüldü."

İsrailliler Şeria Irmağı'nı Geçiyor

3 Sabah erkenden kalkan Yeşu, bü-
tün İsrail halkıyla birlikte Şit-
tim'den yola çıkıp Şeria Irmağı'na
kadar geldi. Irmağı geçmeden orada
konakladılar. [2]Üçüncü günün sonun-
da ordugahı baştan başa geçen görev-
liler [3]halka, "Levili kâhinlerin* Tan-
rınız RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı*
yüklendiklerini gördüğünüzde siz de
yerinizden kalkıp sandığı izleyin" di-
ye buyurdular, [4]"Böylece hangi yöne
gideceğinizi bileceksiniz. Çünkü da-
ha önce bu yoldan hiç geçmediniz.
Ama Antlaşma Sandığı'na yaklaşma-
yın; sandıkla aranızda iki bin arşın[a]
kadar bir aralık kalsın."
[5]Yeşu halka, "Kendinizi kutsayın"
dedi, "Çünkü RAB yarın aranızda
mucizeler yaratacak."
[6]Yeşu kâhinlere, "Antlaşma Sandı-
ğı'nı yüklenip halkın önüne geçin" de-
di. Böylece kâhinler sandığı yüklenip
halkın önünde yürümeye başladılar.
[7]Bu arada RAB Yeşu'ya şöyle dedi:
"Musa'yla birlikte olduğum gibi, senin-
le de birlikte olduğumu anlamaları için
bugün seni bütün İsrail halkının gözün-
de yüceltmeye başlayacağım. [8]Antlaş-
ma Sandığı'nı taşıyan kâhinlere, 'Şeria
Irmağı'nın kıyısına varınca suda biraz
ilerleyip durun' diye buyruk ver."
[9]Yeşu İsrail halkına, "Yaklaşın,
Tanrınız RAB'bin söylediklerini din-
leyin" dedikten sonra ekledi: [10]"Ya-
şayan Tanrı'nın aranızda olduğu-
nu, Kenan, Hitit*, Hiv, Periz, Girgaş,
Amor ve Yevus halklarını kesinlik-
le önünüzden süreceğini şundan an-
layacaksınız: [11]Bütün yeryüzünün
Egemeni'ne ait olan Antlaşma Sandığı,
sizden önce Şeria Irmağı'nı geçecek.
[12]Şimdi her oymaktan birer kişi ol-
mak üzere İsrail oymaklarından ken-
dinize on iki adam seçin. [13]Bütün yer-
yüzünün Egemeni RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nı taşıyan kâhinlerin ayakları
Şeria Irmağı'nın sularına değer değ-
mez, yukarıdan aşağıya akan sular ke-
silip bir yığın halinde birikecek."
[14]Halk Şeria Irmağı'nı geçmek üze-
re konakladığı yerden yola çıktı. Ant-
laşma Sandığı'nı taşıyan kâhinler ön-
den gidiyorlardı. [15]Sandığı taşıyan

a *3:4* "İki bin arşın": Yaklaşık 900 m.

kâhinler ırmağın kıyısına varıp su-
ya ayak bastıklarında –Şeria Irmağı,
ekin biçme zamanında kabarır, kıyıla-
rını basar– [16]ta yukarıdan gelen sular
durdu, çok uzaklarda, Saretan yakı-
nında bulunan Adam Kenti'nde bir yı-
ğın halinde yükselmeye başladı. Öyle
ki, Arava –Lut– Gölü'ne akan sular tü-
müyle kesildi. Halk Eriha'nın karşısın-
dan ırmağı geçti. [17]RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nı taşıyan kâhinler, halkın ta-
mamı ırmağı geçinceye dek kurumuş
ırmak yatağının ortasında kıpırdama-
dan durdular. Böylece bütün İsrail hal-
kı kurumuş ırmak yatağından geçti.

Irmaktan Alınan Taşlar

4 Halkın tümü Şeria Irmağı'nı geç-
tikten sonra RAB Yeşu'ya şöyle
seslendi: [2]"Her oymaktan birer ki-
şi olmak üzere halktan on iki adam
seçin. [3]Onlara şunu buyurun: 'Bu-
radan, Şeria Irmağı'nın ortasından,
kâhinlerin ayaklarını sağlam biçim-
de bastıkları yerden birer taş alın. Bu
taşları yanınızda götürüp geceyi ge-
çireceğiniz yere koyun.' "
[4]Böylece Yeşu İsrail'in her oyma-
ğından birer kişi olmak üzere seçtiği
on iki adamı çağırdı. [5]Onlara, "Irma-
ğın ortasına, Tanrınız RAB'bin Ant-
laşma Sandığı'na* kadar gidin" diye
buyurdu, "İsrail halkının oymak sa-
yısına göre her biriniz omuzuna birer
taş alsın. [6]Bunlar sizin için bir anı ola-
cak. Çocuklarınız ilerde, 'Bu taşların
sizin için anlamı ne?' diye sordukla-
rında, [7]onlara diyeceksiniz ki, 'Şeria
Irmağı'nın suları RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nın önünde kesildi. Antlaşma
Sandığı ırmaktan geçerken akan su-
lar durdu. Bu taşlar sonsuza dek İsrail
halkı için bu olayın anısı olacak.' "
[8]İsrailliler Yeşu'nun buyruğunu ye-
rine getirdiler. RAB'bin Yeşu'ya söy-
lediği gibi, İsrail oymaklarının sayı-
sına göre Şeria Irmağı'nın ortasından
aldıkları on iki taşı konaklayacakları
yere götürüp bir araya yığdılar. [9]Yeşu
ayrıca Şeria Irmağı'nın ortasına, Ant-
laşma Sandığı'nı taşıyan kâhinlerin
durduğu yere on iki taş diktirdi. Bu
taşlar bugün de oradadır.
[10]Böylece RAB'bin Yeşu'ya, hal-
ka iletilmek üzere buyurduğu her şey
yerine getirilinceye dek, sandığı ta-
şıyan kâhinler Şeria Irmağı'nın or-
tasında durdular. Her şey Musa'nın
Yeşu'ya buyurduğu gibi yapıldı. Halk
da çabucak ırmağı geçti. [11]Halkın tü-
mü geçtikten sonra kâhinler RAB'bin
Antlaşma Sandığı'yla birlikte halkın
önüne geçtiler. [12]Ruben ve Gad oy-
maklarıyla Manaşşe oymağının yarısı,
Musa'nın kendilerine buyurduğu gi-
bi, silahlı olarak İsrail halkının önüne
geçtiler. [13]Böylece kırk bin kadar si-
lahlı adam savaşmak üzere RAB'bin
önünde Eriha ovalarına girdi.
[14]RAB o gün Yeşu'yu bütün İsra-
il halkının gözünde yüceltti. Musa'ya
yaşamı boyunca nasıl saygı gösterdi-
lerse, Yeşu'ya da öyle saygı gösterme-
ye başladılar.
[15-16]RAB Yeşu'ya, "Levha Sandığı'nı
taşıyan kâhinlerin Şeria Irmağı'ndan
çıkmalarını buyur" dedi.
[17]Yeşu da kâhinlere, "Şeria Irma-
ğı'ndan çıkın" diye buyurdu.
[18]RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı ta-
şıyan kâhinler Şeria Irmağı'nın orta-
sından ayrılıp karaya ayak basar bas-
maz ırmağın suları eskisi gibi akma-
ya ve kıyıları basmaya başladı.
[19]Halk Şeria Irmağı'nı birinci ayın*
onuncu günü geçip Gilgal'da, Eriha'nın
doğu sınırında konakladı. [20]Yeşu ır-
maktan alınan on iki taşı Gilgal'a dikti.
[21]Sonra İsrail halkına şöyle dedi: "Ço-
cuklarınız bir gün size, 'Bu taşların
anlamı nedir?' diye soracak olurlarsa,
[22]onlara, 'İsrail halkı Şeria Irmağı'nın
kurumuş yatağından geçti' diyeceksi-
niz. [23]'Tanrınız RAB Kamış Denizi'ni*

geçişimiz boyunca önümüzde na-
sıl kuruttuysa, Şeria Irmağı'nı da ge-
çişiniz boyunca önünüzde kuruttu.
24Öyle ki, yeryüzünün bütün halkları
RAB'bin ne denli güçlü olduğunu an-
lasın; siz de Tanrınız RAB'den her za-
man korkasınız!' "

5 RAB'bin Şeria Irmağı'nın suları-
nı İsrailliler'in önünde, halkın ge-
çişi boyunca nasıl kuruttuğunu duyan
batı yakasındaki Amorlu krallarla
Akdeniz kıyısındaki Kenanlı krallar,
İsrailliler'den ötürü can derdine düştü-
ler; korkudan dizlerinin bağı çözüldü.

Gilgal'daki Sünnet Olayı

2Bu arada RAB, Yeşu'ya şöyle ses-
lendi: "Kendine taştan bıçaklar yap ve
İsrailliler'i eskisi gibi sünnet et."
3Böylece Yeşu taştan yaptığı bıçak-
larla İsrailliler'i Givat-Haaralot'ta sün-
net etti. 4Bunu yapmasının nedeni şuy-
du: İsrailliler Mısır'dan çıktıklarında
savaşabilecek yaştaki bütün erkekler,
Mısır'dan çıktıktan sonra çölden ge-
çerken ölmüşlerdi. 5Mısır'dan çıkan
erkeklerin hepsi sünnetliydi. Ama
Mısır'dan çıktıktan sonra yolda, çölde
doğan erkeklerin hiçbiri sünnet olma-
mıştı. 6İsrailliler Mısır'dan çıktıkla-
rında savaşacak yaşta olanların tümü
ölünceye dek çölde kırk yıl dolaştılar.
Çünkü RAB'bin sözünü dinlememiş-
lerdi. RAB bize verilmek üzere ata-
larımıza söz verdiği süt ve bal akan
ülkeyi onlara göstermeyeceğine ant
içmişti. 7RAB onların yerine çocuk-
larını yaşattı. Sünnetsiz* olan bu ço-
cukları Yeşu sünnet etti. Çünkü yolda
sünnet olmamışlardı. 8Bütün erkekler
sünnet edildikten sonra yaraları iyile-
şinceye dek ordugahta kaldılar.
9RAB Yeşu'ya, "Mısır'da uğradığı-
nız utancı bugün üzerinizden kaldır-
dım" dedi. Bugün de oraya Gilgal[b]
denmesinin nedeni budur.
10Gilgal'da, Eriha ovalarında konak-
lamış olan İsrail halkı, ayın on dördün-
cü gününün akşamı Fısıh Bayramı'nı*
kutladı. 11Bayramın ertesi günü, tam
o gün, ülkenin ürününden mayasız
ekmek yaptılar ve kavrulmuş başak
yediler. 12Ülkenin ürününden yeme-
leri üzerine ertesi gün man* kesildi.
Man kesilince İsrailliler o yıl Kenan
topraklarının ürünüyle beslendiler.

Eriha'nın Düşüşü

13Yeşu Eriha'nın yakınındaydı. Ba-
şını kaldırınca önünde, kılıcını çek-
miş bir adam gördü. Ona yaklaşarak,
"Sen bizden misin, karşı taraftan mı?"
diye sordu.
14Adam, "Hiçbiri" dedi, "Ben RAB-
bin ordusunun komutanıyım. Şimdi
geldim."
O zaman Yeşu yüzüstü yere kapanıp
ona tapındı. "Efendimin kuluna buy-
ruğu nedir?" diye sordu. 15RAB'bin
ordusunun komutanı, "Çarığını çıkar"
dedi, "Çünkü bastığın yer kutsaldır."
Yeşu söyleneni yaptı.

6 Eriha Kenti'nin kapıları İsrail-
liler yüzünden sımsıkı kapatıl-
mıştı. Ne giren vardı, ne de çıkan.
2RAB Yeşu'ya, "İşte Eriha'yı, kralını
ve yiğit savaşçılarını senin eline tes-
lim ediyorum" dedi, 3"Siz savaşçılar,
kentin çevresini günde bir kez olmak
üzere altı gün dolanacaksınız. 4Koç
boynuzundan yapılmış birer boru ta-
şıyan yedi kâhin sandığın önünden
gitsin. Yedinci gün kentin çevresini
yedi kez dolanın; bu arada kâhinler
borularını çalsınlar. 5Kâhinlerin koç
boynuzu borularını uzun uzun çaldık-
larını işittiğinizde, bütün halk yüksek
sesle bağırsın. O zaman kentin surları

b *5:9* "Gilgal": İbranice "Galal" (kaldırmak, yuvarlamak) fiilinden türetilmiştir.
5:6 Say.14:28-35 **5:10** Çık.12:1-13 **5:12** Çık.16:35 **5:15** Çık.3:5

çökecek ve herkes bulunduğu yerden
dosdoğru kente girecek."
6 Nun oğlu Yeşu kâhinleri çağırıp,
"RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı* alın"
dedi, "Yedi kâhin, ellerinde koç boy-
nuzu borularla sandığın önünde yü-
rüsün." 7 Sonra halka, "Kalkın, kentin
çevresini dolanmaya başlayın" dedi,
"Silahlı öncüler RAB'bin Sandığı'nın
önünden gitsin."
8 Yeşu'nun bunları halka söyleme-
sinden sonra, koç boynuzu birer boru
taşıyan yedi kâhin borularını çalarak
RAB'bin önünde ilerlemeye başladı-
lar. Onları RAB'bin Antlaşma San-
dığı izliyordu. 9 Silahlı öncüler boru
çalan kâhinlerin önünden, artçılar da
sandığın arkasından ilerliyor, bu ara-
da borular çalınıyordu. 10 Yeşu halka
şu buyruğu verdi: "Savaş naraları at-
mayın, sesinizi yükseltmeyin. 'Bağı-
rın' diyeceğim güne dek ağzınızdan
tek bir söz çıkmasın. Buyruğumu
duyunca bağırın." 11 Halk RAB'bin
Sandığı'yla birlikte kentin çevresini
bir kez dolandı, sonra ordugaha dö-
nüp geceyi orada geçirdi.
12 Ertesi sabah Yeşu erkenden kalktı.
Kâhinler de RAB'bin Sandığı'nı yük-
lendiler. 13 Koç boynuzu borular taşı-
yan yedi kâhin RAB'bin Sandığı'nın
önünde ilerliyor, bir yandan da bo-
rularını çalıyorlardı. Silahlı öncüler
onların önünden gidiyor, artçılar da
RAB'bin Sandığı'nı izliyordu. Bu ara-
da borular sürekli çalınıyordu. 14 Böy-
lece ikinci gün de kentin çevresini bir
kez dolanıp ordugaha döndüler. Aynı
şeyi altı gün yinelediler.
15 Yedinci gün erkenden, şafak söker-
ken kalkıp kentin çevresini aynı şekil-
de yedi kez dolandılar. Kentin çevre-
sini yalnız o gün yedi kez dolandılar.
16 Kâhinler yedinci turda borularını ça-
lınca, Yeşu halka, "Bağırın! RAB ken-
ti size verdi" dedi, 17 "Kent, içindeki her
şeyle birlikte, RAB'be koşulsuz adan-
mıştır. Yalnız gönderdiğimiz ulakları
saklamış olan fahişe Rahav'la evinde-
kiler sağ bırakılacak. 18 Sakın RAB'be
adanan herhangi bir şeye el sürmeyin.
Adadığınız şeyleri alırsanız İsrail'in or-
dugahını felakete ve yıkıma sürükler-
siniz. 19 Bütün altınla gümüş, tunç* ve
demir eşya RAB'be ayrılmıştır. Bunlar
RAB'bin hazinesine girecek."
20 Halk bağırmaya başladı, kâhinler
de borularını çaldılar. Boru sesini
işiten halk daha yüksek sesle bağır-
dı. Kentin surları çöktü. Herkes bu-
lunduğu yerden dosdoğru kente girdi.
Böylece kenti ele geçirdiler. 21 Kadın
erkek, genç yaşlı, küçük ve büyük baş
hayvanlardan eşeklere dek, kentte ne
kadar canlı varsa, hepsini kılıçtan ge-
çirip yok ettiler.
22 Yeşu ülkeye casus olarak gönder-
diği iki adama, "O fahişenin evine gi-
din, ant içtiğiniz gibi, kadını ve bütün
yakınlarını dışarı çıkarın" dedi. 23 Eve
giren genç casuslar Rahav'ı, annesi-
ni, babasını, erkek kardeşleriyle bü-
tün akrabalarını ve kendisine ait olan
her şeyi alıp İsrail ordugahının yakı-
nına getirdiler. 24 Sonra kenti içindeki-
lerle birlikte ateşe verdiler. Ancak al-
tını ve gümüşü, tunç ve demir eşyayı
RAB'bin Tapınağı'nın hazinesine koy-
dular. 25 Yeşu fahişe Rahav'a, babası-
nın ev halkıyla yakınlarına dokunmadı.
Yeşu'nun Eriha'yı araştırmak için gön-
derdiği ulakları saklayan Rahav, bugün
de İsrailliler'in arasında yaşıyor.
26 Bundan sonra Yeşu şöyle ant iç-
ti: "Bu kenti, Eriha'yı yeniden kurma-
ya kalkışan, RAB'bin lanetine uğra-
sın. Buna kalkışan kişi büyük oğlunu
kaybetme pahasına temel atacak, en
küçük oğlunu kaybetme pahasına da
kentin kapılarını yerine takacak."
27 RAB Yeşu'yla birlikteydi. Yeşu-
nun ünü ülkenin her yanına yayıldı.

6:20 İbr.11:30 **6:25** İbr.11:31 **6:26** 1Kr.16:34

Akan'ın Günahı

7 Ne var ki, İsrailliler adanan eşya-
lar konusunda RAB'be ihanet et-
tiler. Yahuda oymağından Zerah oğlu,
Zavdi oğlu, Karmi oğlu Akan adan-
mış eşyaların bazılarını alınca, RAB
İsrailliler'e öfkelendi.
2 Yeşu, Eriha'dan Beytel'in doğusun-
da, Beytaven yakınındaki Ay Kenti'ne
adamlar göndererek, "Gidip ülkeyi
araştırın" dedi. Adamlar da gidip Ay
Kenti'ni araştırdılar. 3 Sonra Yeşu'nun
yanına dönerek ona, "Bütün halkın
oraya gidip yorulmasına gerek yok"
dediler, "Sayısı az olan Ay halkını
yenmeye iki üç bin kişi yeter." 4 Kentin
üzerine yürüyen üç bin kadar İsrailli,
Ay halkının önünde kaçmaya başladı.
5 Ay halkı onlardan otuz altı kadarını
öldürdü, sağ kalanları da kentin kapı-
sından Şevarim'e dek kovaladı. Bayır-
dan aşağı kaçanları öldürdü. Korkudan
İsrailliler'in dizlerinin bağı çözüldü.
6 Bunun üzerine Yeşu giysilerini yır-
tarak İsrail'in ileri gelenleriyle birlikte
başından aşağı toprak döküp RAB'bin
Sandığı'nın önünde yüzüstü yere ka-
pandı ve akşama dek bu durumda kal-
dı. 7 Ardından şöyle dedi: "Ey Ege-
men RAB, bizi Amorlular'ın eline
teslim edip yok etmek için mi Şeria
Irmağı'ndan geçirdin? Keşke halimize
razı olup ırmağın ötesinde kalsaydık.
8 Ya Rab, İsrail halkı dönüp düşmanla-
rının önünden kaçtıktan sonra ben ne
diyebilirim! 9 Kenanlılar ve ülkede ya-
şayan öbür halklar bunu duyunca çev-
remizi kuşatacak, adımızı yeryüzün-
den silecekler. Ya sen, ya Rab, kendi
yüce adın için ne yapacaksın?"
10 RAB Yeşu'ya şöyle karşılık ver-
di: "Ayağa kalk! Neden böyle yüzüstü
yere kapanıyorsun? 11 İsrailliler günah
işlediler. Onlarla yaptığım ve yerine
getirmelerini buyurduğum antlaşmayı
bozdular. Koşulsuz adanmış eşyaların
bir kısmını çalıp kendi eşyaları arası-
na gizlediler ve yalan söylediler. 12 İş-
te bu yüzden İsrailliler düşmana karşı
tutunamıyor, arkalarını dönüp düş-
manlarının önünden kaçıyor. Çünkü
lanete uğradılar. Sizde bulunan adan-
mış eşyaları yok etmezseniz, artık si-
zinle birlikte olmayacağım. 13 Kalk,
halkı kutsa ve onlara de ki, 'Kendini-
zi yarın için kutsayın. Çünkü İsrail'in
Tanrısı RAB şöyle diyor: Ey İsrail,
adanmış eşyaların bir kısmını aldı-
nız. Bunları yok etmedikçe düşman-
larınızın karşısında dayanamazsınız.'
14 Sabah olunca oymak oymak dizilip
sırayla öne çıkacaksınız. RAB'bin be-
lirleyeceği oymak, boy boy öne çıka-
cak. RAB'bin belirleyeceği boy, aile
aile öne çıkacak. Yine RAB'bin be-
lirleyeceği ailenin erkekleri teker te-
ker öne çıkacak. 15 Adanmış eşyala-
rı aldığı belirlenen kişi, kendisine ait
her şeyle birlikte ateşe atılacak. Çün-
kü RAB'bin Antlaşması'nı bozup
İsrail'de iğrenç bir günah işledi."
16 Sabah erkenden kalkan Yeşu, İs-
rail halkını oymak oymak öne çıkar-
dı. Bunlardan Yahuda oymağı belir-
lendi. 17 Yahuda boylarını teker teker
öne çıkardığında, Zerah boyu belir-
lendi. Zerahlılar aile aile öne çıkarıl-
dığında Zavdi ailesi belirlendi. 18 Zav-
di ailesinin erkekleri teker teker öne
çıkarıldığında Yahuda oymağından
Zerah oğlu, Zavdi oğlu, Karmi oğlu
Akan belirlendi.
19 O zaman Yeşu Akan'a, "Oğlum"
dedi, "İsrail'in Tanrısı RAB'bin hak-
kı için doğruyu söyle[c], ne yaptın, söy-
le bana, benden gizleme."
20 Akan, "Doğru" diye karşılık ver-
di, "İsrail'in Tanrısı RAB'be karşı gü-
nah işledim. Yaptığım şu: 21 Ganime-

c *7:19* "İsrail'in Tanrısı RAB'bin hakkı için doğruyu söyle": İbranice "İsrail'in Tanrısı RAB'bi yücelt ve O'nu öv". Bu deyim birine ant içirmek için kullanılırdı.

tin içinde Şinar[ç] işi güzel bir kaftan,
iki yüz şekel[d] gümüş, elli şekel[e] ağır-
lığında bir külçe altın görünce daya-
namayıp aldım. En altta gümüş olmak
üzere, tümünü çadırımın ortasında
toprağa gömdüm."
22Yeşu'nun görevlendirdiği adam-
lar hemen çadıra koştular. Gömül-
müş eşyaları orada buldular. Gümüş
en alttaydı. 23Tümünü çadırdan çıkar-
dılar, Yeşu'ya ve İsrail halkına getirip
RAB'bin önünde yere serdiler.
24Yeşu ile İsrail halkı, Zerah oğlu
Akan'ı, gümüşü, altın külçeyi, kafta-
nı, Akan'ın oğullarıyla kızlarını, sığır
ve davarlarıyla eşeğini, çadırıyla bü-
tün eşyalarını alıp Akor[f] Vadisi'ne gö-
türdüler. 25Yeşu Akan'a, "Bizi neden
bu felakete sürükledin?" dedi, "RAB
de bugün seni felakete sürükleyecek."
Ardından bütün İsrail halkı Akan'ı ta-
şa tuttu; kendisine ait ne varsa taşlayıp
yaktı. 26Akan'ın üzerine taşlardan bü-
yük bir yığın yaptılar. Bu yığın bugün
de duruyor. Bunun üzerine RAB'bin
öfkesi dindi. Oranın bugün de Akor
Vadisi diye anılmasının nedeni budur.

Ay Kenti'nin Yıkılması

8 RAB Yeşu'ya, "Korkma, yılma"
dedi, "Bütün savaşçılarını yanı-
na alıp Ay Kenti'nin üzerine yürü. Ay
Kralı'nı, halkını ve kenti bütün top-
raklarıyla birlikte sana teslim ediyo-
rum. 2Eriha'ya ve kralına ne yaptıysan,
Ay Kenti'ne ve kralına da aynısını yap.
Ama mal ve hayvanlardan oluşan ga-
nimeti kendinize ayırın. Kentin geri-
sinde pusu kur."
3Böylece Yeşu bütün savaşçılarıy-
la birlikte Ay Kenti'nin üzerine yü-
rümeye hazırlandı. Seçtiği otuz bin
yiğit savaşçıyı geceleyin yola çıka-
rırken 4onlara şöyle buyurdu: "Gidip
kentin gerisinde pusuya yatın. Kentin
çok uzağında durmayın. Hepiniz her
an hazır olun. 5Ben yanımdaki halkla
birlikte kente yaklaşacağım. Bir önce-
ki gibi, düşman kentten çıkıp üzerimi-
ze gelince, önlerinde kaçar gibi yapıp
6onları kentten uzaklaştırıncaya dek
ardımızdan sürükleyeceğiz. Önceki
gibi onlardan kaçtığımızı sanacaklar.
Biz kaçar gibi yaparken, 7siz de pusu
kurduğunuz yerden çıkıp kenti ele ge-
çirirsiniz. Tanrımız RAB orayı elini-
ze teslim edecek. 8Kenti ele geçirince
ateşe verin. RAB'bin buyruğuna göre
hareket edin. İşte buyruğum budur."
9Ardından Yeşu onları yolcu et-
ti. Adamlar gidip Beytel ile Ay Kenti
arasında, Ay Kenti'nin batısında pu-
suya yattılar. Yeşu ise geceyi halkla
birlikte geçirdi.
10Yeşu sabah erkenden kalkarak hal-
kı topladı. Sonra kendisi ve İsrail'in
ileri gelenleri önde olmak üzere Ay
Kenti'ne doğru yola çıktılar. 11Yeşu,
yanındaki bütün savaşçılarla kentin
üzerine yürüdü. Yaklaşıp kentin ku-
zeyinde ordugah kurdular. Kentle ara-
larında bir vadi vardı. 12Yeşu beş bin
kişi kadar bir güçle Beytel ile Ay Ken-
ti arasında, kentin batısında pusu kur-
durdu. 13Ardından hem kuzeyde or-
dugah kuranlar, hem batıda pusuya
yatanlar savaş düzenine girdiler. Ye-
şu o gece vadide ilerledi.
14Bunu gören Ay Kralı, kent hal-
kıyla birlikte sabah erkenden kalktı.
Zaman yitirmeden, İsrailliler'e karşı
savaşmak üzere Arava bölgesinin kar-
şısında belirlenen yere çıktı. Ne var ki,
kentin gerisinde kendisine karşı ku-
rulan pusudan habersizdi. 15Yeşu ile
yanındaki İsrailliler, kent halkı önün-
de bozguna uğramış gibi, çöle doğru
kaçmaya başladılar. 16Kentteki bütün
halk İsrailliler'i kovalamaya çağrıl-
dı. Ama Yeşu'yu kovalarken kentten

ç *7:21* "Şinar", yani "Babil". **d** *7:21* "İki yüz şekel": Yaklaşık 2.3 kg.
e *7:21* "Elli şekel": Yaklaşık 575 gr. **f** *7:24* "Akor": "Sıkıntı" anlamına gelir.

uzaklaştılar. 17 Ay Kenti'yle Beytel'den
İsrailliler'i kovalamaya çıkmayan tek
kişi kalmamıştı. İsrailliler'i kovala-
maya çıkarlarken kent kapılarını açık
bıraktılar.
18 RAB Yeşu'ya, "Elindeki palayı Ay
Kenti'ne doğru uzat; orayı senin eline
teslim ediyorum" dedi.
Yeşu elindeki palayı kente doğru
uzattı. 19 Elini uzatır uzatmaz, pusuda-
kiler yerlerinden fırlayıp kente girdiler;
kenti ele geçirip hemen ateşe verdiler.
20 Kentliler arkalarına dönüp bakınca,
yanan kentten göklere yükselen duma-
nı gördüler. Çöle doğru kaçan İsrailli-
ler de geri dönüp onlara saldırınca artık
kaçacak hiçbir yerleri kalmadı. 21 Pusu-
ya yatmış olanların kenti ele geçirdiği-
ni, kentten dumanlar yükseldiğini gö-
ren Yeşu ile yanındaki İsrailliler, geri
dönüp Ay halkına saldırdılar. 22 Ken-
ti ele geçirenler de çıkıp saldırıya ka-
tılınca, kent halkı iki yönden gelen
İsrailliler'in ortasında kaldı. İsrailliler
tek canlı bırakmadan hepsini öldür-
düler. 23 Sağ olarak tutsak aldıkları Ay
Kralı'nı Yeşu'nun önüne çıkardılar.
24 İsrailliler Ay Kenti'nden çıkıp
kendilerini kırsal alanlarda ve çölde
kovalayanların hepsini kılıçtan geçir-
dikten sonra kente dönüp geri kalan-
ları da kılıçtan geçirdiler. 25 O gün Ay
halkının tümü öldürüldü. Öldürülen-
lerin toplamı, kadın erkek, on iki bin
kişiydi. 26 Yeşu kentte yaşayanların tü-
mü yok edilinceye dek pala tutan eli-
ni indirmedi. 27 İsrailliler, RAB'bin
Yeşu'ya verdiği buyruk uyarınca,
kentin yalnız hayvanlarıyla malları-
nı yağmaladılar. 28 Ardından Yeşu Ay
Kenti'ni ateşe verdi, yakıp yıkıp vira-
neye çevirdi. Yıkıntıları bugün de du-
ruyor. 29 Ay Kralı'nı ağaca asıp akşama
dek orada bırakan Yeşu, güneş batar-
ken cesedi ağaçtan indirerek kent ka-
pısının dışına attırdı. Cesedin üzerine
taşlardan büyük bir yığın yaptılar. Bu
yığın bugün de duruyor.

Kutsal Yasa Halka Okunuyor

30 Bundan sonra Yeşu Eval Dağı'nda
İsrail'in Tanrısı RAB'be bir sunak yap-
tı. 31 Sunak, RAB'bin kulu Musa'nın
İsrail halkına verdiği buyruk uyarın-
ca, Musa'nın Yasa Kitabı'nda yazıldığı
gibi yontulmamış, demir alet değme-
miş taşlardan yapıldı. RAB'be orada
yakmalık sunular* sundular, esenlik
kurbanları kestiler. 32 Yeşu Musa'nın
İsrail halkının önünde yazmış oldu-
ğu Kutsal Yasa'nın kopyasını orada
taş levhalara yazdı. 33 Bütün İsrailli-
ler, ileri gelenleriyle, görevlileriyle ve
hâkimleriyle birlikte –yabancılar da-
hil– RAB'bin Antlaşma Sandığı'nın*
iki yanında, yüzleri, sandığı taşıyan
Levili kâhinlere dönük olarak dizildiler.
Halkın yarısı sırtını Gerizim Dağı'na,
öbür yarısı da Eval Dağı'na verdi. Çün-
kü RAB'bin kulu Musa kutsanmaları
için bu şekilde durmalarını daha ön-
ce buyurmuştu. 34 Ardından Yeşu ya-
sanın tümünü, kutsama ve lanetle ilgili
bölümleri Yasa Kitabı'nda yazılı oldu-
ğu gibi okudu. 35 Böylece Yeşu'nun, ya-
bancıların da aralarında bulunduğu ka-
dınlı, çocuklu bütün İsrail topluluğuna,
Musa'nın buyruklarından okumadığı
tek bir söz kalmadı.

Givonlular'ın Hilesi

9 Şeria Irmağı'nın ötesinde, dağlık
bölgede, Şefela'da ve Lübnan'a
kadar uzanan Akdeniz kıyısındaki
bütün krallar –Hitit*, Amor, Kenan,
Periz, Hiv ve Yevus kralları– olup
bitenleri duyunca, 2 Yeşu'ya ve İsrail
halkına karşı hep birlikte savaşmak
için bir araya geldiler. 3 Givon halkı
ise Yeşu'nun Eriha ve Ay kentleri-
ne yaptıklarını duyunca 4 hileye baş-
vurdu. Kendilerine elçi süsü vererek

8:30-32 Yas.27:2-8 **8:31** Çık.20:25 **8:33-35** Yas.11:29; 27:11-14

eşeklerinin sırtına yıpranmış heybeler,
eski, yırtık ve yamalı şarap tulumla-
rı yüklediler. [5]Ayaklarında yıpranmış,
yamalı çarıklar, sırtlarında da eski
püskü giysiler vardı. Azık torbaların-
daki bütün ekmekler kurumuş, küf-
lenmişti. [6]Adamlar Gilgal'daki ordu-
gaha, Yeşu'nun yanına gittiler. Ona ve
İsrail halkına, "Uzak bir ülkeden gel-
dik" dediler, "Bizimle bir barış antlaş-
ması yapmanızı istiyoruz."

[7]Ama İsrailliler Hivliler'e[g], "Sizin-
le neden antlaşma yapalım?" diye kar-
şılık verdiler, "Belki de yakınımızda
yaşıyorsunuz."

[8]Givonlular Yeşu'ya, "Biz senin
kullarınız" dediler.

Yeşu, "Kimsiniz, nereden geliyor-
sunuz?" diye sordu.

[9]Onlar da, "Çok uzak bir ülkeden
kalkıp geldik" dediler. "Çünkü Tanrın
RAB'bin ününü duyduk. Tanrın'la il-
gili haberleri, Mısır'da yaptığı her şeyi,
[10]Şeria Irmağı'nın ötesindeki Amor-
lu iki krala, Heşbon Kralı Sihon'a
ve Aştarot'ta egemenlik süren Başan
Kralı Og'a neler yaptığını da duyduk.
[11]Bunun üzerine önderlerimiz ve ül-
kemizin bütün halkı bize şöyle dedi-
ler: 'Onları karşılamak için yanınıza
yiyecek alıp yola çıkın ve onlara, biz
sizin kullarınızız; bunun için bizim-
le bir barış antlaşması yapmanızı isti-
yoruz deyin.' [12]Size gelmek için yola
çıktığımız gün azık olarak evden al-
dığımız şu ekmekler sıcacıktı. Bakın
şimdi, kurumuş, küflenmişler. [13]Şa-
rap doldurduğumuz şu tulumlar ye-
niydi, bakın nasıl sıyrılıp yırtılmış.
Bunca yol geldiğimiz için giysileri-
miz ve çarıklarımız yıprandı."

[14]İsrailliler, RAB'be danışmadan
Givonlular'ın sunduğu yiyecekleri
aldılar. [15]Yeşu da onları sağ bıraka-
cağına söz verip onlarla bir barış ant-
laşması yaptı. Topluluğun önderle-
ri de antlaşmaya bağlı kalacaklarına
ant içtiler. [16]Ne var ki, antlaşmadan
üç gün sonra Givonlular'ın yakında,
komşu topraklarda yaşadıklarını öğ-
rendiler. [17]Bunun üzerine yola çıkıp
üç gün sonra onların kentlerine var-
dılar. Bu kentler Givon, Kefira, Bee-
rot ve Kiryat-Yearim'di. [18]Ancak İsra-
illiler bunlara dokunmadılar. Çünkü
topluluğun önderleri, İsrail'in Tanrısı
RAB adına ant içmişlerdi.

Bu yüzden topluluk önderlere kar-
şı söylenmeye başladı. [19]Önderler ise,
"Biz İsrail'in Tanrısı RAB adına ant
içtik; bu yüzden onlara el süremeyiz"
diye karşılık verdiler, [20]"Ant içtiği-
miz için onları sağ bırakacağız; yoksa
Tanrı'nın gazabına uğrarız." [21]Sonra
halka, "Onları sağ bırakalım" dedi-
ler, "Ama bütün topluluk için odun
kesip su çekmekle görevlendirilsin-
ler." Böylece önderler vermiş olduk-
ları sözü tuttular.

[22]Ardından Yeşu Givonlular'ı çağı-
rıp, "Yakınımızda yaşadığınız halde
neden çok uzaktan geldiğinizi söyle-
yip bizi aldattınız?" dedi, [23]"Bunun
için artık lanetlisiniz. Hep köle ka-
lacaksınız. Tanrım'ın Tapınağı için
odun kesip su çekeceksiniz."

[24]Givonlular, "Efendimiz, Tanrın
RAB'bin kulu Musa'ya verdiği buy-
ruğu duyduk" diye karşılık verdiler,
"Musa'ya bütün ülkeyi size vermesi-
ni, ülkede yaşayanların hepsini yok
etmenizi buyurduğunu duyduk. Siz-
den çok korktuk, can korkusuyla böy-
le davrandık. [25]Şimdi senin elindeyiz.
Sana göre adil ve doğru olanı yap."

[26]Bunun üzerine Yeşu onları
İsrailliler'in elinden kurtardı, öldürül-
melerine izin vermedi. [27]O gün onları
topluluk için ve gelecekte RAB'bin se-
çeceği yerde yapılacak RAB'bin suna-
ğı için odun kesip su çekmekle görev-
lendirdi. Bugün de bu işi yapıyorlar.

g *9:7* "Hivliler": Givonlular Hiv halkındandı. **9:7** Çık.23:32; 34:12; Yas.7:2 **9:10** Say.21:21-35

Amorlular'ın Yenilgiye Uğratılması

10 Yeruşalim* Kralı Adoni-Sedek,
Yeşu'nun Eriha'yı ele geçirip
kralını ortadan kaldırdığı gibi, Ay
Kenti'ni de ele geçirip tümüyle yık-
tığını, kralını öldürdüğünü, Givon
halkının da İsrailliler'le bir barış
antlaşması yapıp onlarla birlikte ya-
şadığını duyunca, 2büyük korkuya
kapıldı. Çünkü Givon, kralların ya-
şadığı kentler gibi büyük bir kentti;
Ay Kenti'nden de büyüktü ve yiğit
bir halkı vardı. 3Bu yüzden Yeruşa-
lim Kralı Adoni-Sedek, Hevron Kra-
lı Hoham, Yarmut Kralı Piram, Lakiş
Kralı Yafia ve Eglon Kralı Devir'e şu
haberi gönderdi: 4"Gelin bana yardım
edin, Givon'a saldıralım. Çünkü Gi-
von halkı Yeşu ve İsrail halkıyla bir
barış antlaşması yaptı."
5Böylece Amorlu beş kral –Yeruşa-
lim, Hevron, Yarmut, Lakiş ve Eglon
kralları– ordularını topladılar, hep bir-
likte gidip Givon'un karşısında ordu-
gah kurdular; sonra saldırıya geçtiler.
6Givonlular Gilgal'da ordugahta bu-
lunan Yeşu'ya şu haberi gönderdiler:
"Biz kullarını yalnız bırakma. Eli-
ni çabuk tutup yardımımıza gel, bizi
kurtar. Çünkü dağlık bölgedeki bütün
Amorlu krallar bize karşı birleşti."
7Bunun üzerine Yeşu bütün sa-
vaşçıları ve yiğit adamlarıyla bir-
likte Gilgal'dan yola çıktı. 8Bu ara-
da RAB Yeşu'ya, "Onlardan korkma"
dedi, "Onları eline teslim ediyorum.
Hiçbiri sana karşı koyamayacak."
9Gilgal'dan çıkıp bütün gece yol alan
Yeşu, Amorlular'a ansızın saldırdı.
10RAB Amorlular'ı İsrailliler'in önün-
de şaşkına çevirdi. İsrailliler de onları
Givon'da büyük bir bozguna uğrattılar;
Beythoron'a çıkan yol boyunca, Aze-
ka ve Makkeda'ya dek kovalayıp öl-
dürdüler. 11RAB İsrailliler'den kaçan
Amorlular'ın üzerine Beythoron'dan
Azeka'ya inen yol boyunca gökten iri
iri dolu yağdırdı. Yağan dolunun altın-
da can verenler, İsrailliler'in kılıçla öl-
dürdüklerinden daha çoktu.
12RAB'bin Amorlular'ı İsrailliler'in
karşısında bozguna uğrattığı gün Yeşu
halkın önünde RAB'be şöyle seslendi:

"Dur, ey güneş, Givon üzerinde
Ve ay, sen de Ayalon Vadisi'nde."

13Halk, düşmanlarından öcünü alın-
caya dek güneş durdu, ay da yerinde
kaldı. Bu olay Yaşar Kitabı'nda da ya-
zılıdır. Güneş, yaklaşık bir gün boyun-
ca göğün ortasında durdu, batmakta
gecikti. 14Ne bundan önce, ne de sonra
RAB'bin bir insanın dileğini işittiği o
günkü gibi bir gün olmamıştır. Çünkü
RAB İsrail'den yana savaştı.
15Yeşu bundan sonra İsrail halkıyla
birlikte Gilgal'daki ordugaha döndü.

Amorlu Kralların Öldürülmesi

16Amorlu beş kral kaçıp Makke-
da'daki bir mağarada gizlenmişlerdi.
17Yeşu'ya, "Beş kral Makkeda'daki bir
mağarada gizlenirken bulundu" diye
haber verildi. 18Yeşu, "Mağaranın ağzı-
na büyük taşlar yuvarlayın, orayı koru-
mak için adamlar görevlendirin" dedi,
19"Ama siz durmayın, düşmanı kova-
layın; arkadan saldırıp kentlere ulaş-
malarına engel olun. Tanrınız RAB
onları elinize teslim etmiştir." 20Ye-
şu ve İsrailliler düşmanı çok ağır bir
yenilgiye uğratıp tamamını yok ettiler.
Kurtulabilenler surlu kentlere sığın-
dı. 21Sonra bütün halk güvenlik için-
de Makkeda'daki ordugaha, Yeşu'nun
yanına döndü. Hiç kimse ağzını açıp
İsrailliler'e karşı bir şey söyleyemedi.
22Sonra Yeşu adamlarına, "Mağara-
nın ağzını açın, beş kralı çıkarıp ba-
na getirin" dedi. 23Onlar da beş kra-
lı –Yeruşalim, Hevron, Yarmut, Lakiş
ve Eglon krallarını– mağaradan çıka-

10:13 2Sa.1:18

rıp Yeşu'ya getirdiler. [24]Krallar getiri-
lince, Yeşu bütün İsrail halkını topla-
dı. Savaşta kendisine eşlik etmiş olan
komutanlara, "Yaklaşın, ayaklarınızı
bu kralların boyunları üzerine koyun"
dedi. Komutanlar yaklaşıp ayaklarını
kralların boyunları üzerine koydular.
[25]Yeşu onlara, "Korkmayın, yılmayın;
güçlü ve yürekli olun" dedi, "RAB sa-
vaşacağınız düşmanların hepsini bu
duruma getirecek." [26]Ardından beş
kralı vurup öldürdü ve her birini bir
ağaca astı. Akşama dek öylece ağaç-
lara asılı kaldılar.

[27]Yeşu'nun buyruğu üzerine gün ba-
tımında kralların cesetlerini ağaçlar-
dan indirdiler, gizlendikleri mağaraya
atıp mağaranın ağzını büyük taşlar-
la kapadılar. Bu taşlar bugün de ora-
da duruyor.

[28]Yeşu aynı gün Makkeda'yı al-
dı, kralını ve halkını kılıçtan geçirdi.
Kentte tek canlı bırakmadı, hepsini
öldürdü. Makkeda Kralı'na da Eriha
Kralı'na yaptığının aynısını yaptı.

Güneydeki Kentlerin Ele Geçirilmesi

[29]Yeşu İsrail halkıyla birlikte Mak-
keda'dan Livna'nın üzerine yürüyüp
kente saldırdı. [30]RAB kenti ve kralını
İsrailliler'in eline teslim etti. Yeşu ken-
tin bütün halkını kılıçtan geçirdi. Tek
canlı bırakmadı. Kentin kralına da Eri-
ha Kralı'na yaptığının aynısını yaptı.

[31]Bundan sonra Yeşu İsrail halkıy-
la birlikte Livna'dan Lakiş üzerine yü-
rüdü. Kentin karşısında ordugah ku-
rup saldırıya geçti. [32]RAB Lakiş'i
İsrailliler'in eline teslim etti. Yeşu er-
tesi gün kenti aldı. Livna'da yaptığı gi-
bi, halkı ve kentteki bütün canlıları kı-
lıçtan geçirdi. [33]Bu arada Gezer Kralı
Horam Lakiş'e yardıma geldi. Yeşu onu
ve ordusunu yenilgiye uğrattı; kimseyi
sağ bırakmaksızın hepsini öldürdü.

[34]İsrail halkıyla birlikte Lakiş'ten
Eglon üzerine yürüyen Yeşu, kentin
karşısında ordugah kurup saldırıya
geçti. [35]Kenti aynı gün ele geçirdiler.
Lakiş'te yaptığı gibi, halkı ve kentte-
ki bütün canlıları o gün kılıçtan geçi-
rip yok ettiler.

[36]Ardından Yeşu İsrail halkıyla bir-
likte Eglon'dan Hevron üzerine yü-
rüyüp saldırıya geçti. [37]Kenti aldılar,
kralını, halkını ve köylerindeki bütün
canlıları kılıçtan geçirdiler. Eglon'da
yaptıkları gibi, herkesi öldürdüler;
kimseyi sağ bırakmadılar.

[38]Bundan sonra Yeşu İsrail halkıy-
la birlikte geri dönüp Devir'e saldır-
dı. [39]Kralıyla birlikte Devir'i ve köy-
lerini alıp bütün halkı kılıçtan geçirdi;
tek canlı bırakmadı, hepsini öldürdü.
Hevron'a, Livna'ya ve kralına ne yap-
tıysa, Devir'e ve kralına da aynısını
yaptı.

[40]Böylece Yeşu dağlık bölge, Negev,
Şefela ve dağ yamaçları dahil, bütün
ülkeyi ele geçirip buralardaki kral-
ların tümünü yenilgiye uğrattı. Hiç
kimseyi esirgemedi. İsrail'in Tanrı-
sı RAB'bin buyruğu uyarınca kim-
seyi sağ bırakmadı, hepsini öldürdü.
[41]Kadeş-Barnea'dan Gazze'ye kadar,
Givon'a kadar uzanan bütün Goşen
bölgesini egemenliği altına aldı. [42]Bü-
tün bu kralları ve topraklarını tek bir
savaşta ele geçirdi. Çünkü İsrail'in
Tanrısı RAB İsrail'den yana savaşmış-
tı. [43]Ardından Yeşu İsrail halkıyla bir-
likte Gilgal'daki ordugaha döndü.

Kuzeydeki Kentlerin Ele Geçirilmesi

11 Olup bitenleri duyan Hasor Kra-
lı Yavin, Madon Kralı Yovav'a,
Şimron ve Akşaf krallarına, [2]dağlık
kuzey bölgesinde, Kinneret Gölü'nün[h]
güneyindeki Arava'da, Şefela'da ve
batıda Dor Kenti sırtlarındaki kralla-

h *11:2* "Kinneret Gölü", yani "Celile Gölü".

ra, 3doğu ve batı bölgelerindeki Kenan, Amor, Hitit*, Periz halklarına ve dağlık bölgedeki Yevuslular'la Hermon Dağı'nın eteğindeki Mispa bölgesinde yaşayan Hivliler'e haber gönderdi. 4Bu krallar bütün ordularıyla, kıyıların kumu kadar sayısız askerleriyle, çok sayıdaki at ve savaş arabalarıyla yola çıktılar. 5Bütün bu krallar İsrailliler'e karşı savaşmak üzere birleşerek Merom suları kıyısına gelip hep birlikte ordugah kurdular.

6Bu arada RAB Yeşu'ya, "Onlardan korkma" diye seslendi, "Onların hepsini yarın bu saatlerde İsrail'in önünde yere sereceğim. Atlarını sakatlayıp savaş arabalarını ateşe ver." 7Böylece Yeşu bütün ordusuyla birlikte Merom suları kıyısındaki kralların üzerine beklenmedik bir anda yürüdü ve onlara saldırdı. 8RAB onları İsrailliler'in eline teslim etti. Onları bozguna uğratan İsrailliler, kaçanları Büyük Sayda'ya, Misrefot-Mayim'e ve doğuda Mispe Vadisi'ne kadar kovalayıp öldürdüler; kimseyi sağ bırakmadılar. 9Yeşu, RAB'bin kendisine buyurduğu gibi yaptı, atlarını sakatladı, savaş arabalarını ateşe verdi.

10Yeşu bundan sonra geri dönüp Hasor'u ele geçirdi, Hasor Kralı'nı kılıçla öldürdü. Çünkü Hasor eskiden bütün bu krallıkların başıydı. 11İsrailliler kentteki bütün canlıları kılıçtan geçirip yok ettiler. Soluk alan bir tek kişiyi esirgemediler. Ardından Yeşu Hasor'u ateşe verdi. 12Böylece bütün bu kentlerle krallarını ele geçirdi. RAB'bin kulu Musa'nın buyruğu uyarınca hepsini kılıçtan geçirip yok etti. 13Ancak, İsrailliler, Yeşu'nun ateşe verdiği Hasor dışında, tepe üzerinde kurulu kentlerden hiçbirini ateşe vermediler. 14Bu kentlerdeki bütün mal ve hayvanları ganimet olarak aldılar, insanların tümünü ise kılıçtan geçirip öldürdüler; soluk alan bir tek kişiyi esirgemediler. 15RAB'bin kulu Musa RAB'den aldığı buyrukları Yeşu'ya aktarmıştı. Yeşu bunlara uydu ve RAB'bin Musa'ya buyurduklarını eksiksiz yerine getirdi.

16-17Böylece Yeşu, dağlık bölge, bütün Negev ve Goşen bölgesi, Şefela, Arava ve İsrail dağlarıyla bu dağların etekleri, Seir yönünde yükselen Halak Dağı'ndan Hermon Dağı'nın altındaki Lübnan Vadisi'nde bulunan Baal-Gat'a varıncaya dek bütün toprakları ele geçirdi. Buraların krallarını yakalayıp öldürdü. 18Yeşu bu krallarla uzun süre savaştı. 19Givon'da yaşayan Hivliler dışında, İsrailliler'le barış antlaşması yapan bir kent olmadı. İsrailliler öbür kentlerin hepsini savaşarak aldılar. 20Çünkü onları İsrail'e karşı savaşmaya kararlı yapan RAB'bin kendisiydi. Böylece RAB'bin Musa'ya buyurduğu gibi, İsrailliler onlara acımadı, hepsini öldürüp yok ettiler.

21Yeşu bundan sonra Anaklılar'ın üzerine yürüdü. Onları dağlık bölgeden, Hevron, Devir ve Anav'dan, Yahuda ve İsrail'in bütün dağlık bölgelerinden söküp attı. Kentleriyle birlikte onları tümüyle yok etti. 22İsrailliler'in elindeki topraklarda hiç Anaklı kalmadı. Yalnız Gazze, Gat ve Aşdot'ta sağ kalanlar oldu. 23RAB'bin Musa'ya söylediği gibi, Yeşu bütün ülkeyi ele geçirdi ve İsrail oymakları arasında mülk olarak bölüştürdü. Böylece savaş sona erdi, ülke barışa kavuştu.

Yenilgiye Uğratılan Krallar

12 İsrailliler'in bozguna uğrattığı, Şeria Irmağı'nın doğusunda, Arava'nın bütün doğusu ile Arnon Vadisi'nden Hermon Dağı'na kadar topraklarını ele geçirdiği krallar şunlardır: 2-3Heşbon'da oturan Amorlular'ın Kralı Sihon: Krallığı Arnon Vadisi kıyısında-

11:20 Yas.7:16. **12:1-5** Say.21:21-35; Yas.2:26-3:11

ki Aroer'den –vadinin ortasından– başlıyor, Ammonlular'ın sınırı olan Yabbuk Irmağı'na dek uzanıyor, Gilat'ın yarısını içine alıyordu. Arava bölgesinin doğusu da ona aitti. Burası Kinneret Gölü'nden Arava –Lut– Gölü'ne uzanıyor, doğuda Beytyeşimot'a, güneyde de Pisga Dağı'nın yamaçlarına varıyordu. 4Sağ kalan Refalılar'dan, Aştarot ve Edrei'de oturan Başan Kralı Og: 5Kral Og, Hermon Dağı, Salka, Geşurlular'la Maakalılar'ın sınırına kadar bütün Başan'ı ve Heşbon Kralı Sihon'un sınırına kadar uzanan Gilat'ın yarısını yönetiyordu.

6RAB'bin kulu Musa'nın ve İsrailliler'in yenilgiye uğrattığı krallar bunlardı. RAB'bin kulu Musa bunların topraklarını Ruben ve Gad oymaklarıyla Manaşşe oymağının yarısına mülk olarak verdi.

7-8Lübnan Vadisi'ndeki Baal-Gat'tan, Seir yönünde yükselen Halak Dağı'na kadar Şeria Irmağı'nın batısında bulunan toprakların kralları –Yeşu ve İsrailliler'in yenilgiye uğrattığı kralları– şunlardır: –Yeşu, Hitit*, Amor, Kenan, Periz, Hiv ve Yevus halklarına ait dağlık bölgeyi, Şefela'yı, Arava bölgesini, dağ yamaçlarını, çölü ve Negev'i İsrail oymakları arasında mülk olarak bölüştürdü.–

9Eriha Kralı, Beytel yakınındaki Ay Kenti'nin Kralı, 10Yeruşalim Kralı, Hevron Kralı, 11Yarmut Kralı, Lakiş Kralı, 12Eglon Kralı, Gezer Kralı, 13Devir Kralı, Geder Kralı, 14Horma Kralı, Arat Kralı, 15Livna Kralı, Adullam Kralı, 16Makkeda Kralı, Beytel Kralı, 17Tappuah Kralı, Hefer Kralı, 18Afek Kralı, Şaron Kralı, 19Madon Kralı, Hasor Kralı, 20Şimron-Meron Kralı, Akşaf Kralı, 21Taanak Kralı, Megiddo Kralı, 22Kedeş Kralı, Karmel'deki Yokneam Kralı, 23Dor sırtlarındaki Dor Kralı, Gilgal'daki Goyim Kralı 24ve Tirsa Kralı. Toplam otuz bir kral.

Alınacak Yerler

13 Yeşu kocamış, yaşı hayli ilerlemişti. RAB ona, "Artık yaşlandın, yaşın hayli ilerledi" dedi, "Ama mülk olarak alınacak daha çok toprak var.

2"Alınacak topraklar şunlardır: Bütün Filist ve Geşur bölgeleri; 3–Mısır'ın doğusundaki Şihor Irmağı'ndan, kuzeyde Ekron sınırlarına kadar uzanan bölge Kenanlılar'a ait sayılırdı.– Gazze, Aşdot, Aşkelon, Gat ve Ekron adlı beş Filist beyliği ve Avlılar'ın toprakları; 4güneyde bütün Kenan toprakları; Afek'e, yani Amor sınırına kadar, Saydalılar'a ait olan Meara; 5Gevallılar'ın toprakları; Hermon Dağı eteğindeki Baal-Gat'tan Levo-Hamat'a kadar doğu yönündeki bütün Lübnan toprakları. 6Lübnan'dan Misrefot-Mayim'e dek uzanan dağlık bölgede yaşayanları, bütün Saydalılar'ı İsrailliler'in önünden söküp atacağım. Sana buyurduğum gibi, buraları kura ile İsrailliler arasında mülk olarak bölüştür.

7"Bu toprakları şimdiden dokuz oymakla Manaşşe oymağının yarısı arasında mülk olarak bölüştür."

Şeria Irmağı'nın Doğusundaki Topraklar

8Manaşşe oymağının öbür yarısı ile Ruben ve Gad oymakları, RAB'bin kulu Musa'nın Şeria Irmağı'nın doğusundaki toprakları kendilerine vermesiyle mülkten paylarını almışlardı.

9Bu topraklar şunlardır: Arnon Vadisi kıyısında Aroer'den vadinin ortasındaki kentle Divon'a kadar uzanan Medeva Yaylası; 10Heşbon'da egemenlik sürmüş olan Amor Kralı Sihon'un Ammon sınırına kadar uza-

12:6 Say.32:33; Yas.3:12 **13:6** Say.33:54 **13:8** Say.32:33; Yas.3:12

nan bütün kentleri; [11]Gilat, Geşur ve
Maaka toprakları, Hermon Dağı'yla
Salka'ya kadar bütün Başan; [12]sağ ka-
lan Refalılar'dan biri olup Aştarot ve
Edrei'de egemenlik sürmüş olan Kral
Og'un Başan'da kalan topraklarının tü-
mü. Musa'nın, krallarını yenilgiye uğ-
ratıp ele geçirdiği topraklar bunlardı.
[13]İsrailliler Geşurlular'ı ve Maakalılar'ı
topraklarından sürmediler; bunlar bu-
gün de İsrailliler arasında yaşıyorlar.
[14]Musa, yalnız Levi oymağına top-
raktan pay vermedi. RAB'den aldığı
buyruğa göre, Levililer'in payı İsrail'in
Tanrısı RAB için yakılan sunulardı.

Rubenoğulları'na Verilen Topraklar

[15]Musa'nın boy sayısına göre Ruben
oymağına verdiği topraklar şunlardır:
[16]Arnon Vadisi kıyısında Aroer'den
vadinin ortasındaki kente kadar uza-
nan bölgeyle Medeva'nın çevresinde-
ki yaylanın tümü; [17]Heşbon ve buna
bağlı yayladaki bütün kentler; Di-
von, Bamot-Baal, Beytbaal-Meon,
[18]Yahsa, Kedemot, Mefaat, [19]Kirya-
tayim ve Sivma, vadideki tepede ku-
rulu Seret-Şahar, [20]Beytpeor, Pisga
yamaçları, Beytyeşimot, [21]yayladaki
kentlerle Heşbon'da egemenlik sür-
müş olan Amor Kralı Sihon'un bütün
ülkesi. Musa Sihon'u ve Sihon'un ege-
menliği altındaki topraklarda yaşayan
Midyan beylerini –Evi, Rekem, Sur,
Hur ve Reva'yı– yenilgiye uğratmıştı.
[22]Öldürülenler arasında İsrailliler'in
kılıçtan geçirdiği Beor oğlu falcı Ba-
lam da vardı. [23]Rubenoğulları'nın
sınırı Şeria Irmağı'na dayanıyordu.
Rubenoğulları'na, boy sayısına göre
köyleriyle birlikte mülk olarak veri-
len kentler bunlardı.

Gadoğulları'na Verilen Topraklar

[24]Musa Gad oymağına da boy sayı-
sına göre miras verdi. [25]Verdiği top-
raklar şunlardı: Yazer bölgesi, bü-
tün Gilat kentleri, Rabba yakınındaki
Aroer'e kadar uzanan Ammonlular'a
ait toprakların yarısı; [26]Heşbon'dan
Ramat-Mispe'ye ve Betonim'e,
Mahanayim'den Devir sınırına kadarki
bölge; [27]Şeria Ovası'ndaki Beytharam,
Beytnimra, Sukkot, Safon, Heşbon
Kralı Sihon'un topraklarından geri ka-
lan bölüm, Kinneret Gölü'nün güney
ucuna kadar uzanan Şeria Irmağı'nın
doğu yakası. [28]Gadoğulları'na, boy
sayısına göre köyleriyle birlikte mülk
olarak verilen kentler bunlardı.
[29]Musa, Manaşşe oymağının ya-
rısına boy sayısına göre topraktan
miras vermişti. [30]Bu topraklar Ma-
hanayim'den başlıyor, Başan Kra-
lı Og'un ülkesini –bütün Başan'ı– ve
Yair'in Başan'daki yerleşim birim-
lerinin tümünü, yani toplam altmış
kenti, [31]Gilat'ın yarısını, Başan Kra-
lı Og'un egemenliğindeki Aştarot ve
Edrei kentlerini içine alıyordu. Bura-
lar, Manaşşe oğlu Makir'in soyuna,
boy sayısına göre Makiroğulları'nın
yarısına ayrılmıştı.
[32]Musa'nın, Eriha'nın doğusunda,
Şeria Irmağı'nın ötesinde kalan Mo-
av ovalarındayken bölüştürdüğü top-
raklar bunlardır. [33]Ama Levi oymağı-
na topraktan pay vermedi. Söz verdiği
gibi, onların mirası İsrail'in Tanrısı
RAB'bin kendisidir.

Şeria Irmağı'nın Batısındaki Toprakların Bölüşülmesi

14 İsrailliler'in Kenan'da mülk
edindiği topraklara gelince, bu
topraklar Kâhin Elazar, Nun oğlu Ye-
şu ve İsrail oymaklarının boy başla-
rı tarafından miras olarak İsrailliler
arasında bölüştürülmüştür. [2]RAB'bin
Musa aracılığıyla buyurduğu gibi,
paylar dokuz oymakla bir oymağın
yarısı arasında kura ile bölüştürüldü.

13:14 Yas.18:1 **13:33** Say.18:20; Yas.18:2 **14:2** Say.26:52-56; 34:13

3Çünkü Musa iki oymakla yarım oy-
mağın payını Şeria Irmağı'nın doğu-
sunda vermişti. Ama onlarla birlik-
te Levililer'e mülkten pay vermemişti.
4Yusuf'un soyundan gelenler, Manaş-
şe ve Efrayim diye iki oymak oluştu-
ruyordu. Levililer'e de yerleşecekleri
kentler ve bu kentlerin çevresinde bü-
yük ve küçük baş hayvanlarına ayrı-
lan otlaklar dışında topraktan pay ve-
rilmedi. 5İsrailliler, RAB'bin Musa'ya
verdiği buyruğa göre hareket edip ül-
keyi paylaştılar.

Hevron Kalev'e Veriliyor

6Bu arada Yahudaoğulları Gilgal'da
bulunan Yeşu'nun yanına geldiler. Ke-
nizli Yefunne oğlu Kalev Yeşu'ya şöy-
le dedi: "RAB'bin Kadeş-Barnea'da
Tanrı adamı Musa'ya senin ve benim
hakkımda neler söylediğini biliyor-
sun. 7RAB'bin kulu Musa ülkeyi araş-
tırmak üzere beni Kadeş-Barnea'dan
gönderdiğinde kırk yaşındaydım. Gör-
düklerimi ona açık yüreklilikle ilet-
tim. 8Ne var ki, benimle gelmiş olan
soydaşlarım halkı korkuya düşürdüler.
Ama ben tümüyle Tanrım RAB'bin
yolundan gittim. 9Bu nedenle Musa o
gün, 'Tümüyle Tanrım RAB'bin yo-
lundan gittiğin için ayak bastığın top-
raklar sonsuza dek sana ve oğulları-
na mülk olacak' diye ant içti. 10RAB
sözünü tuttu, beni yaşattı. İsrailliler
çölden geçerken RAB'bin Musa'ya bu
sözleri söylediği günden bu yana kırk
beş yıl geçti. Şimdi seksen beş yaşın-
dayım. 11Bugün de Musa'nın beni
gönderdiği günkü kadar güçlüyüm. O
günkü gibi hâlâ savaşa gidip gelecek
güçteyim. 12RAB'bin o gün söz ver-
diği gibi, bu dağlık bölgeyi şimdi ba-
na ver. Orada Anaklılar'ın yaşadığını
ve surlarla çevrili büyük kentleri oldu-
ğunu o gün sen de duymuştun. Belki
RAB bana yardım eder de, O'nun de-
diği gibi, onları oradan sürerim."
13Yeşu Yefunne oğlu Kalev'i kutsa-
dı ve Hevron'u ona mülk olarak verdi.
14Böylece Hevron bugün de Kenizli
Yefunne oğlu Kalev'in mülküdür. Çün-
kü o, tümüyle İsrail'in Tanrısı RAB'bin
yolundan gitti. 15Hevron'un eski adı
Kiryat-Arba'ydı. Arba, Anaklılar'ın
en güçlü adamının adıydı.

Böylece savaş sona erdi ve ülke ba-
rışa kavuştu.

Yahudaoğulları'na Verilen Topraklar

15 Boy sayısına göre Yahuda oy-
mağına verilen bölge, güney-
de Edom sınırına, en güneyde de
Zin Çölü'ne kadar uzanıyordu. 2Gü-
ney sınırları, Lut Gölü'nün güney
ucundaki körfezden başlayıp 3Akrep
Geçidi'nin güneyine, oradan da Zin
Çölü'ne geçiyor, Kadeş-Barnea'nın
güneyinden Hesron'a ve Addar'a çı-
kıyor, oradan da Karka'ya kıvrılıyor,
4Asmon'u aşıp Mısır Vadisi'ne uzanı-
yor ve Akdeniz'de son buluyordu. Gü-
ney sınırları buydu. 5Doğu sınırı, Lut
Gölü kıyısı boyunca Şeria Irmağı'nın
ağzına kadar uzanıyordu. Kuzey sı-
nırı, Şeria Irmağı'nın göl ağzındaki
körfezden başlıyor, 6Beythogla'ya ula-
şıp Beytarava'nın kuzeyinden geçiyor,
Ruben oğlu Bohan'ın taşına varıyordu.
7Sınır, Akor Vadisi'nden Devir'e çıkı-
yor, vadinin güneyinde Adummim Yo-
kuşu karşısındaki Gilgal'a doğru ku-
zeye yöneliyor, buradan Eyn-Şemeş
sularına uzanarak Eyn-Rogel'e daya-
nıyordu. 8Sonra Ben-Hinnom Vadi-
si'nden geçerek Yevus Kenti'nin –Ye-
ruşalim'in– güney sırtlarına çıkıyor,
buradan Refaim Vadisi'nin kuzey
ucunda bulunan Hinnom Vadisi'nin
batısındaki dağın doruğuna yükseli-

14:3 Say.32:33; 34:14-15; Yas.3:12-17 **14:6** Say.14:30 **14:7** Say.13:1-30 **14:9** Say.14:24
15:4 Say.34:3-5

yor, 9oradan da Neftoah sularının kay-
nağına kıvrılıyor, Efron Dağı'ndaki
kentlere uzanarak Baala'ya –Kiryat-
Yearim'e– dönüyordu. 10Baala'dan ba-
tıya, Seir Dağı'na yönelen sınır, Yea-
rim –Kesalon– Dağı'nın kuzey sırtları
boyunca uzanarak Beytşemeş'e iniyor,
Timna'ya varıyordu. 11Sonra Ekron'un
kuzey sırtlarına uzanıyor, Şikeron'a
doğru kıvrılarak Baala Dağı'na ulaş-
tıktan sonra Yavneel'e çıkıyor, Ak-
deniz'de son buluyordu.

12Batı sınırı Akdeniz'in kıyılarıydı.
Yahudaoğulları'ndan gelen boyların
çepeçevre sınırları buydu.

13Yeşu, RAB'den aldığı buyruk uya-
rınca, Yahuda bölgesindeki Kiryat-
Arba'yı –Hevron'u– Yefunne oğ-
lu Kalev'e miras olarak verdi. Arba,
Anaklılar'ın atasıydı. 14Kalev, Anak'ın
üç torununu, onun soyundan gelen Şe-
şay, Ahiman ve Talmay'ı oradan sür-
dü. 15Oradan eski adı Kiryat-Sefer
olan Devir Kenti halkının üzerine yü-
rüdü. 16Kalev, "Kiryat-Sefer halkını
yenip orayı ele geçirene kızım Aksa'yı
eş olarak vereceğim" dedi.

17Kenti Kalev'in kardeşi Kenaz'ın
oğlu Otniel ele geçirdi. Bunun üze-
rine Kalev kızı Aksa'yı ona eş olarak
verdi. 18Kız Otniel'in yanına varın-
ca, onu babasından bir tarla isteme-
ye zorladı. Kalev, eşeğinden inen kı-
zına, "Bir isteğin mi var?" diye sordu.
19Kız, "Bana bir armağan ver" dedi,
"Madem Negev'deki toprakları bana
verdin, su kaynaklarını da ver." Böy-
lece Kalev yukarı ve aşağı su kaynak-
larını ona verdi.

20Boy sayısına göre Yahudaoğulları
oymağının payı buydu.

21Yahudaoğulları oymağının Edom
sınırlarına doğru en güneyde kalan
kentleri şunlardı:

Kavseel, Eder, Yagur, 22Kina, Di-
mona, Adada, 23Kedeş, Hasor, Yitnan,
24Zif, Telem, Bealot, 25Hasor-Hadatta,
Keriyot-Hesron –Hasor– 26Amam, Şe-
ma, Molada, 27Hasar-Gadda, Heşmon,
Beytpelet, 28Hasar-Şual, Beer-Şeva,
Bizyotya, 29Baala, İyim, Esem, 30El-
tolat, Kesil, Horma, 31Ziklak, Mad-
manna, Sansanna, 32Levaot, Şilhim,
Ayin ve Rimmon; köyleriyle birlikte
yirmi dokuz kent.

33Şefela'dakiler, Eştaol, Sora, Aş-
na, 34Zanoah, Eyn-Gannim, Tappu-
ah, Enam, 35Yarmut, Adullam, Soko,
Azeka, 36Şaarayim, Aditayim, Gede-
ra ve Gederotayim; köyleriyle birlik-
te on dört kent.

37Senan, Hadaşa, Migdal-Gad, 38Di-
lan, Mispe, Yokteel, 39Lakiş, Boskat,
Eglon, 40Kabbon, Lahmas, Kitliş, 41Ge-
derot, Beytdagon, Naama ve Makkeda;
köyleriyle birlikte on altı kent.

42Livna, Eter, Aşan, 43Yiftah, Aşna,
Nesiv, 44Keila, Akziv ve Mareşa; köy-
leriyle birlikte dokuz kent.

45Kasaba ve köyleriyle birlikte Ek-
ron; 46Ekron'un batısı, Aşdot'un çevre-
sindeki bütün köyler; 47kasaba ve köy-
leriyle birlikte Aşdot; Mısır Vadisi'ne
ve Akdeniz'in kıyısına kadar kasaba
ve köyleriyle birlikte Gazze.

48Dağlık bölgede Şamir, Yattir, So-
ko, 49Danna, Kiryat-Sanna –Devir–
50Anav, Eştemo, Anim, 51Goşen, Ho-
lon ve Gilo; köyleriyle birlikte on bir
kent.

52Arav, Duma, Eşan, 53Yanum,
Beyttappuah, Afeka, 54Humta, Kiryat-
Arba –Hevron– ve Sior; köyleriyle
birlikte dokuz kent.

55Maon, Karmel, Zif, Yutta, 56Yiz-
reel, Yokdeam, Zanoah, 57Kayin, Giva
ve Timna; köyleriyle birlikte on kent.

58Halhul, Beytsur, Gedor, 59Maarat,
Beytanot ve Eltekon; köyleriyle bir-
likte altı kent.

60Kiryat-Baal –Kiryat-Yearim– ve
Rabba; köyleriyle birlikte iki kent.

15:14-19 Hâk.1:10-15,20

61Çölde Beytarava, Middin, Seka-
ka, 62Nivşan, Tuz Kenti ve Eyn-Gedi;
köyleriyle birlikte altı kent.
63Yahudaoğulları Yeruşalim'de yaşa-
yan Yevuslular'ı oradan çıkartamadı-
lar. Yevuslular bugün de Yeruşalim'de
Yahudaoğulları'yla birlikte yaşıyorlar.

Efrayimoğulları'na Verilen Topraklar

16 Kurada Yusufoğulları'na dü-
şen toprakların sınırları, doğu-
da Eriha sularının doğusundan, Eri-
ha'daki Şeria Irmağı'ndan başlayarak
çöle geçiyor, Eriha'dan Beytel'in dağ-
lık bölgesine çıkıyor, 2Beytel'den
Luz'a geçerek Arklılar'ın sınırına,
Atarot'a uzanıyordu. 3Sınır batıda Yaf-
letliler'in topraklarına, Aşağı Beytho-
ron bölgesine, oradan da Gezer'e ini-
yor ve Akdeniz'de son buluyordu.
4Böylece Yusuf'un soyundan gelen
Manaşşe ve Efrayim paylarını almış
oldular.
5Boy sayısına göre Efrayimoğulla-
rı'na pay olarak verilen toprakların sı-
nırları, doğuda Atrot-Addar'dan yukarı
Beythoron'a kadar uzanarak 6Akdeniz'e
varıyordu. Sınır kuzeyde Mikmetat'ta
doğuya, Taanat-Şilo'ya dönüyor, ken-
tin doğusundan geçip Yanoah'a uzanı-
yor, 7buradan Atarot ve Naara'ya ini-
yor, Eriha'yı aşarak Şeria Irmağı'na
ulaşıyordu. 8Sınır Tappuah'tan batıya,
Kana Vadisi'ne uzanıp Akdeniz'de son
buluyordu. Boy sayısına göre Efrayi-
moğulları oymağının payı buydu. 9Ay-
rıca Manaşşeoğulları'na düşen payda
da Efrayimoğulları'na ayrılan kentler
ve bunlara bağlı köyler vardı.
10Ne var ki, Efrayimoğulları Ge-
zer'de yaşayan Kenanlılar'ı buradan
sürmediler. Kenanlılar bugüne ka-
dar Efrayimoğulları arasında yaşa-
yıp onlara ücretsiz hizmet etmek zo-
runda kaldılar.

Manaşşeoğulları'na Düşen Topraklar

17 Yusuf'un büyük oğlu Manaş-
şe'nin oymağı için kura çekildi.
–Gilat ve Başan, Manaşşe'nin ilk oğlu
Makir'e verilmişti. Çünkü Gilatlılar'ın
atası olan Makir büyük bir savaşçıy-
dı.– 2Manaşşe soyundan gelen öbürleri
–Aviezer, Helek, Asriel, Şekem, Hefer
ve Şemidaoğulları– bu kuranın için-
deydi. Bunlar boylarına göre Yusuf
oğlu Manaşşe'nin erkek çocuklarıydı.
3Bunlardan Manaşşe oğlu, Ma-
kir oğlu, Gilat oğlu, Hefer oğlu Se-
lofhat'ın erkek çocuğu olmadı; yalnız
Mahla, Noa, Hogla, Milka ve Tirsa
adında kızları vardı. 4Bunlar, Kâhin
Elazar'a, Nun oğlu Yeşu'ya ve önderle-
re gidip şöyle dediler: "RAB, Musa'ya
erkek akrabalarımızla birlikte bize de
mirastan pay verilmesini buyurdu."
RAB'bin bu buyruğu üzerine Yeşu,
amcalarıyla birlikte onlara da miras-
tan pay verdi. 5Böylece Manaşşe oy-
mağına Şeria Irmağı'nın doğusundaki
Gilat ve Başan bölgelerinden başka on
pay verildi. 6Çünkü Manaşşe'nin kız
torunları da erkek torunların yanısı-
ra mirastan pay almışlardı. Gilat böl-
gesi ise Manaşşe'nin öbür oğullarına
verilmişti.
7Manaşşe sınırı Aşer sınırından
Şekem yakınındaki Mikmetat'a uza-
nıyor, buradan güneye kıvrılarak
Eyn-Tappuah halkının topraklarına
varıyordu. 8Tappuah Kenti'ni çevre-
leyen topraklar Manaşşe'nindi. Ama
Manaşşe sınırındaki Tappuah Ken-
ti Efrayimoğulları'na aitti. 9Sonra sı-
nır Kana Vadisi'ne iniyordu. Vadinin
güneyinde Manaşşe kentleri arasında
Efrayim'e ait kentler de vardı. Manaş-
şe sınırları vadinin kuzeyi boyunca
uzanarak Akdeniz'de son buluyordu.
10Güneydeki topraklar Efrayim'in,

15:63 Hâk.1:21; 2Sa.5:6; 1Ta.11:4 **16:10** Hâk.1:29 **17:4** Say.27:1-7

kuzeydeki topraklarsa Manaşşe'nindi.
Böylece Manaşşe bölgesi Akdeniz'le,
kuzeyde Aşer'le ve doğuda İssakar'la
sınırlanmıştı.
11 İssakar ve Aşer'e ait topraklardaki
Beytşean ve köyleri, Yivleam'la köyle-
ri, Dor, yani Dor sırtları halkıyla köy-
leri, Eyn-Dor halkıyla köyleri, Taanak
halkıyla köyleri, Megiddo halkıyla
köyleri Manaşşe'ye aitti. 12 Ne var ki,
Manaşşeoğulları bu kentleri tümüyle
ele geçiremediler. Çünkü Kenanlılar
buralarda yaşamaya kararlıydı. 13 İsra-
illiler güçlenince, Kenanlılar'ı sürecek
yerde, onları angaryasına çalıştırma-
ya başladılar.
14 Yusufoğulları Yeşu'ya gelip, "Mülk
olarak bize neden tek kurayla tek pay
verdin?" dediler, "Çok kalabalığız.
Çünkü RAB bizi bugüne dek alabil-
diğine çoğalttı."
15 Yeşu, "O kadar kalabalıksanız ve
Efrayim'in dağlık bölgesi size dar ge-
liyorsa, Perizliler'in ve Refalılar'ın
topraklarındaki ormanlara çıkıp ken-
dinize yer açın" diye karşılık verdi.
16 Yusufoğulları, "Dağlık bölge bize
yetmiyor" dediler, "Ancak hem Beyt-
şean ve köylerinde, hem de Yizreel
Vadisi'nde oturanların, ovada yaşa-
yan bütün Kenanlılar'ın demirden sa-
vaş arabaları var."
17 Yeşu Yusufoğulları'na, Efrayim ve
Manaşşe oymaklarına şöyle dedi: "Ka-
labalıksınız ve çok güçlüsünüz. Tek
kuraya kalmayacaksınız. 18 Dağlık böl-
ge de sizin olacak. Orası ormanlıktır,
ama ağaçları kesip açacağınız bütün
topraklar sizin olur. Kenanlılar güçlü-
dür, demirden savaş arabalarına sahip-
tirler ama, yine de onları sürersiniz."

Öbür Toprakların Bölüşülmesi

18 Ülkenin denetimini eline geçiren
İsrail topluluğu Şilo'da bir araya
geldi. Orada Buluşma Çadırı'nı kurdu-
lar. 2 Ne var ki, mülkten henüz paylarını
almamış yedi İsrail oymağı vardı.
3 Yeşu İsrailliler'e, "Bu uyuşukluğu
üzerinizden ne zaman atacaksınız, ata-
larınızın Tanrısı RAB'bin size verdiği
toprakları ele geçirmek için daha ne
kadar bekleyeceksiniz?" dedi. 4 "Her
oymaktan üçer adam seçin. Onları, ül-
keyi incelemeye göndereceğim. Mülk
edinecekleri yerlerin sınırlarını belirle-
yip kayda geçirerek yanıma dönsünler.
5 Bu toprakları yedi bölgeye ayırsınlar.
Yahuda güney bölgesinde, Yusufoğul-
ları kuzey bölgesinde kalsın. 6 Yedi böl-
geyi belirleyip kayda geçirdikten sonra,
sonucu bana getirin. Burada, Tanrımız
RAB'bin önünde aranızda kura çeke-
ceğim. 7 Levililer'e gelince, onların ara-
nızda payı yoktur; mirasları RAB için
kâhinlik yapmaktır. Gad ve Ruben oy-
maklarıyla Manaşşe oymağının ya-
rısı ise RAB'bin kulu Musa'nın Şeria
Irmağı'nın doğusunda kendilerine ver-
diği mülkü almış bulunuyorlar."
8 Yeşu, toprakları kayda geçirmek
için yola çıkmak üzere olan adamla-
ra, "Gidip toprakları inceleyin, kay-
da geçirip yanıma dönün" diye buyur-
du, "Sonra burada, Şilo'da, RAB'bin
önünde sizin için kura çekeceğim."
9 Adamlar yola çıkıp ülkeyi dolaştı-
lar; kent kent, yedi bölge halinde kay-
da geçirdikten sonra Şilo'da, ordugah-
ta bulunan Yeşu'nun yanına döndüler.
10 Yeşu Şilo'da RAB'bin önünde onlar
için kura çekti ve toprakları İsrail oy-
makları arasında bölüştürdü.

Benyaminoğulları'na Verilen Topraklar

11 Boy sayısına göre Benyaminoğul-
ları oymağı için kura çekildi. Payla-
rına düşen bölge Yahudaoğulları'yla
Yusufoğulları'nın toprakları arasın-
da kalıyordu. 12 Topraklarının sını-
rı kuzeyde Şeria Irmağı'ndan başlı-

17:12-13 Hâk.1:27-28

yor, Eriha'nın kuzey sırtlarına doğru
yükselerek batıda dağlık bölgeye uza-
nıyor, Beytaven kırlarında son bulu-
yordu. 13 Sınır oradan Luz'a –Beytel'e–
Luz'un güney sırtlarına geçiyor, Aşağı
Beythoron'un güneyindeki dağın üze-
rinde kurulu Atrot-Addar'a iniyor,
14 bölgenin batısında Beythoron'un
güneyindeki dağdan güneye dönüyor
ve Yahudaoğulları'na ait Kiryat-Baal
-Kiryat-Yearim– Kenti'nde son bulu-
yordu. Bu batı tarafıydı.
15 Güney tarafı Kiryat-Yearim'in ba-
tı varoşlarından başlıyor[ı], Neftoah su-
larının kaynağına uzanıyordu. 16 Sınır
buradan Refaim Vadisi'nin kuzeyin-
deki Ben-Hinnom Vadisi'ne bakan
dağın yamaçlarına varıyor, Hinnom
Vadisi'ni geçip Yevus'un güney sırtla-
rına, oradan da Eyn-Rogel'e iniyordu.
17 Kuzeye kıvrılan sınır Eyn-Şemeş ve
Adummim Yokuşu'nun karşısındaki
Gelilot'a çıkıyor, Ruben oğlu Bohan'ın
taşına iniyor, 18 sonra Arava Vadisi'nin
kuzey sırtlarından geçip Arava'ya sar-
kıyor, 19 buradan Beythogla'nın kuzey
yamaçlarına geçiyor, Lut Gölü'nün
kuzey körfezinde, Şeria Irmağı'nın
güney ağzında bitiyordu. Güney sı-
nırı buydu. 20 Şeria Irmağı doğu sını-
rını oluşturuyordu. Boy sayısına göre
Benyaminoğulları'nın payına düşen
mülkün sınırları çepeçevre buydu.
21 Boy sayısına göre Benyamino-
ğulları oymağının payına düşen kent-
ler şunlardı: Eriha, Beythogla, Emek-
Kesis, 22 Beytarava, Semarayim, Beytel,
23 Avvim, Para, Ofra, 24 Kefar-Ammoni,
Ofni, Geva; köyleriyle birlikte on iki
kent. 25 Givon, Rama, Beerot, 26 Mispe,
Kefira, Mosa, 27 Rekem, Yirpeel, Ta-
rala, 28 Sela, Haelef, Yevus –Yeruşa-
lim– Givat ve Kiryat; köyleriyle bir-
likte on dört kent. Boy sayısına göre
Benyaminoğulları'nın payı buydu.

Şimonoğulları'na Verilen Topraklar

19 İkinci kura Şimon'a, boy sayısı-
na göre Şimonoğulları oymağına
düştü. Onların payı Yahudaoğulları'na
düşen payın sınırları içinde kalıyordu.
2 Bu pay Beer-Şeva ya da Şeva, Mola-
da, 3 Hasar-Şual, Bala, Esem, 4 Eltolat,
Betul, Horma, 5 Ziklak, Beytmarkavot,
Hasar-Susa, 6 Beytlevaot ve Şaruhen'i
içeriyordu. Köyleriyle birlikte toplam
on üç kent. 7 Ayin, Rimmon, Eter ve
Aşan; köyleriyle birlikte dört kent.
8 Baalat-Beer, yani Negev'deki Ra-
ma'ya kadar uzanan bu kentlerin çev-
resindeki bütün köyler de Şimon-
oğulları'na aitti. Boy sayısına göre
Şimonoğulları oymağının payı buy-
du. 9 Şimonoğulları'na verilen pay
Yahudaoğulları'nın payından alın-
mıştı. Çünkü Yahudaoğulları'nın pa-
yı ihtiyaçlarından fazlaydı. Böylece
Şimonoğulları'nın payı Yahuda oyma-
ğının sınırları içinde kalıyordu.

Zevulunoğulları'na Verilen Topraklar

10 Üçüncü kura boy sayısına göre
Zevulunoğulları'na düştü. Toprakla-
rının sınırı Sarit'e kadar uzanıyordu.
11 Sınır batıda Marala'ya doğru çıkı-
yor, Dabbeşet'e erişip Yokneam kar-
şısındaki vadiye uzanıyor, 12 Sarit'ten
doğuya, gün doğusuna, Kislot-Tavor
sınırına dönüyor, oradan Daverat'a da-
yanıyor ve Yafia'ya çıkıyordu. 13 Bu-
radan yine doğuya, Gat-Hefer ve Et-
Kasin'e geçiyor, Rimmon'a uzanıyor,
Nea'ya kıvrılıyordu. 14 Kuzey sınırı bu-
radan Hannaton'a dönüyor ve Yiftahel
Vadisi'nde son buluyordu. 15 Kattat, Na-
halal, Şimron, Yidala ve Beytlehem;
köyleriyle birlikte on iki kentti. 16 Boy
sayısına göre Zevulunoğulları'nın payı
köyleriyle birlikte bu kentlerdi.

ı *18:15* "Batı varoşlarından başlıyor" ya da "Varoşlarından başlayıp batıya yöneliyor."
19:2-8 1Ta.4:28-33

İssakaroğulları'na Verilen Topraklar

17 Dördüncü kura İssakar'a, boy sa-
yısına göre İssakaroğulları'na düştü.
18 Yizreel, Kesullot, Şunem, 19 Hafara-
yim, Şion, Anaharat, 20 Rabbit, Kişyon,
Eves, 21 Remet, Eyn-Gannim, Eyn-
Hadda ve Beytpasses bu sınırların
içinde kalıyordu. 22 Sınır Tavor, Şaha-
sima ve Beytşemeş boyunca uzanarak
Şeria Irmağı'nda son buluyordu. Köy-
leriyle birlikte on altı kentti. 23 Boy sa-
yısına göre İssakaroğulları oymağının
payı köyleriyle birlikte bu kentlerdi.

Aşeroğulları'na Verilen Topraklar

24 Beşinci kura boy sayısına göre
Aşeroğulları oymağına düştü. 25 Sı-
nırları içindeki kentler Helkat, Hali,
Beten, Akşaf, 26 Allammelek, Amat
ve Mişal'dı. Sınır batıda Karmel ve
Şihor-Livnat'a erişiyordu. 27 Buradan
doğuya, Beytdagon'a dönüyor, Ze-
vulun sınırı ve Yiftahel Vadisi bo-
yunca uzanarak kuzeyde Beytemek
ve Neiel'e ulaşıyordu. Kavul'un ku-
zeyinden, 28 Evron, Rehov, Hammon
ve Kana'ya geçerek Büyük Sayda'ya
kadar çıkıyordu. 29 Buradan Rama'ya
dönüyor, sonra surlarla çevrili Sur
Kenti'ne uzanıyor, Hosa'ya dönerek
Akziv yöresinde, Akdeniz'de son bulu-
yordu. 30 Umma, Afek ve Rehov; köy-
leriyle birlikte yirmi iki kent, 31 boy
sayısına göre Aşeroğulları oymağına
verilen payın içinde kalıyordu.

Naftalioğulları'na Verilen Topraklar

32 Altıncı kura Naftali'ye, boy sa-
yısına göre Naftalioğulları'na düştü.
33 Sınırları Helef ve Saanannim'deki
büyük meşe ağacından başlayarak
Adami-Nekev ve Yavneel üzerinden
Lakkum'a uzanıyor, Şeria Irmağı'nda
son buluyordu. 34 Sınır buradan batı-
ya yöneliyor, Aznot-Tavor'dan geçerek
Hukok'a erişiyordu. Güneyde Zevulun
toprakları, batıda Aşer toprakları, do-
ğuda ise Şeria Irmağı[i] vardı.
35 Surlu kentler şunlardı: Siddim, Ser,
Hammat, Rakkat, Kinneret, 36 Adama,
Rama, Hasor, 37 Kedeş, Edrei, Eyn-
Hasor, 38 Yiron, Migdal-El, Horem,
Beytanat, Beytşemeş; köyleriyle bir-
likte toplam on dokuz kent. 39 Boy sa-
yısına göre Naftalioğulları oymağının
payı köyleriyle birlikte bu kentlerdi.

Danoğulları'na Verilen Topraklar

40 Yedinci kura boy sayısına göre Da-
noğulları oymağına düştü. 41 Mülkleri-
nin sınırı içinde kalan kentler şunlar-
dı: Sora, Eştaol, İr-Şemeş, 42 Şaalabbin,
Ayalon, Yitla, 43 Elon, Timna, Ekron,
44 Elteke, Gibbeton, Baalat, 45 Yehut,
Bene-Berak, Gat-Rimmon, 46 Me-
Yarkon ve Yafa'nın karşısındaki top-
raklarla birlikte Rakkon. 47 Toprakla-
rını yitiren Danoğulları gidip Leşem'e
saldırdılar. Kenti alıp halkını kılıçtan
geçirdikten sonra tümüyle işgal ederek
oraya yerleştiler. Ataları Dan'ın anı-
sına buraya Dan adını verdiler. 48 Boy
sayısına göre Danoğulları oymağının
payı köyleriyle birlikte bu kentlerdi.

Yeşu'nun Payı

49 İsrailliler bölgelere göre toprak-
ları bölüştürme işini bitirdikten son-
ra, kendi topraklarından Nun oğ-
lu Yeşu'ya pay verdiler. 50 RAB'bin
buyruğu uyarınca, ona istediği ken-
ti, Efrayim'in dağlık bölgesindeki
Timnat-Serah'ı verdiler. Yeşu kenti
onarıp oraya yerleşti.
51 Kâhin Elazar, Nun oğlu Yeşu ve
İsrail oymaklarının boy başları tara-
fından Şilo'da RAB'bin önünde, Bu-
luşma Çadırı'nın kapısında kura ile
pay olarak bölüştürülen topraklar

i *19:34* Septuaginta "Şeria Irmağı", Masoretik metin "Yahuda, Şeria Irmağı".
19:47 Hâk.18:27-29

bunlardı. Böylece ülkeyi bölüştürme
işini tamamladılar.

Sığınak Kentler

(Say.35:9-34; Yas.4:41-43; 19:1-14)

20 1-2 Bundan sonra RAB Yeşu'ya,
"Musa aracılığıyla size buyur-
duğum gibi, İsrailliler'e kendileri için
sığınak olacak kentler seçmelerini
söyle" dedi. 3 "Öyle ki, istemeyerek,
kazayla birini öldüren oraya kaçsın.
Sizin de öç alacak kişiden kaçıp sığı-
nacak bir yeriniz olsun.
4 "Bu kentlerden birine kaçan kişi,
kentin kapısına gidip durumunu kent
ileri gelenlerine anlatsın. Onlar da onu
kente, yanlarına kabul edip kendileriy-
le birlikte oturacağı bir yer versinler.
5 Öç almak isteyen kişi adam öldüre-
nin peşine düşerse, kent ileri gelenle-
ri onu teslim etmesinler. Çünkü adam
öldüren öldürdüğü kişiye önceden kin
beslemiyordu, onu istemeyerek öldür-
dü. 6 Bu kişi topluluğun önüne çıkıp
yargılanıncaya ve o dönemde görevli
başkâhin ölünceye dek o kentte kalma-
lıdır. Ondan sonra kaçıp geldiği kente,
kendi evine dönebilir."
7 Böylece Naftali'nin dağlık böl-
gesinde bulunan Celile'deki Kedeş'i,
Efrayim'in dağlık bölgesindeki Şe-
kem'i ve Yahuda'nın dağlık bölge-
sindeki Kiryat-Arba'yı –Hevron'u–
seçtiler. 8 Ayrıca Şeria Irmağı'nın
kıyısındaki Eriha'nın doğusunda, Ru-
ben oymağının sınırları içindeki kırsal
bölgede bulunan Beser Kenti'ni, Gad
oymağının sınırları içinde Gilat'taki
Ramot'u, Manaşşe oymağı sınırları
içinde de Başan'daki Golan'ı belirle-
diler. 9 Birini kazayla öldürüp kaçan
bir İsrailli'nin ya da İsrailliler arasın-
da yaşayan bir yabancının, topluluğun
önünde yargılanmadan öç almak iste-
yenlerce öldürülmesini önlemek için
belirlenen kentler bunlardı.

Levililer'e Ayrılan Kentler

(1Ta.6:54-80)

21 1-2 Levili boy başları, Kenan
topraklarında, Şilo'da, Kâhin
Elazar, Nun oğlu Yeşu ve İsrail oy-
maklarının boy başlarına giderek,
"RAB, Musa aracılığıyla bize otur-
mak için kentler, hayvanlarımız için
de otlaklar verilmesini buyurmuş-
tu" dediler. 3 Bunun üzerine İsrailli-
ler RAB'bin buyruğu uyarınca ken-
di paylarından Levililer'e otlaklarıyla
birlikte şu kentleri verdiler:
4 İlk kura Kehat boylarına düştü.
Levililer'den olan Kâhin Harun'un
oğullarına kurayla Yahuda, Şimon ve
Benyamin oymaklarından on üç kent
verildi. 5 Geri kalan Kehatoğulları'na
Efrayim, Dan ve Manaşşe oymağının
yarısına ait boylardan alınan on kent
kurayla verildi.
6 Gerşonoğulları'na kurayla İssakar,
Aşer, Naftali oymaklarına ait boylar-
dan ve Başan'da Manaşşe oymağının
yarısından alınan on üç kent verildi.
7 Merarioğulları'na boy sayılarına
göre Ruben, Gad ve Zevulun oymak-
larından alınan on iki kent verildi.
8 Böylece RAB'bin Musa aracılı-
ğıyla buyurduğu gibi, İsrailliler ot-
laklarıyla birlikte bu kentleri kurayla
Levililer'e verdiler.
9 Yahuda, Şimon oymaklarından
alınan ve aşağıda adları verilen kent-
ler, 10 ilk kurayı çeken Levili Kehat
boylarından Harunoğulları'na ayrıl-
dı. 11 Yahuda'nın dağlık bölgesinde,
Anaklılar'ın atası Arba'nın adıyla anı-
lan Kiryat-Arba'yla –Hevron'la– çevre-
sindeki otlaklar onlara verildi. 12 Ken-
tin tarlalarıyla köyleri ise Yefunne
oğlu Kalev'e mülk olarak verilmişti.
13 Kâhin Harun'un oğullarına kazay-
la adam öldürenler için sığınak kent
seçilen Hevron, Livna, 14 Yattir, Eş-

21:1-2 Say.35:1-8

temoa, [15]Holon, Devir, [16]Ayin, Yutta ve Beytşemeş kentleriyle bunların otlakları –iki oymaktan toplam dokuz kent– verildi. [17]Benyamin oymağından da Givon, Geva, [18]Anatot, Almon ve bunların otlakları, toplam dört kent verildi.

[19]Böylece Harun'un soyundan gelen kâhinlere otlaklarıyla birlikte verilen kentlerin toplam sayısı on üçü buldu.

[20]Kehatoğulları'ndan geri kalan Levili ailelere gelince, kurada onlara düşen kentler Efrayim oymağından alınmıştı. [21]Bunlar, Efrayim dağlık bölgesinde bulunan ve kazayla adam öldürenler için sığınak kent seçilen Şekem, Gezer, [22]Kivsayim ve Beythoron olmak üzere otlaklarıyla birlikte dört kentti. [23-24]Dan oymağından Elteke, Gibbeton, Ayalon ve Gat-Rimmon olmak üzere otlaklarıyla birlikte dört kent; [25]Manaşşe oymağının yarısından da Taanak, Gat-Rimmon ve otlakları olmak üzere iki kent alındı. [26]Böylece Kehatoğulları'ndan geri kalan boylara otlaklarıyla birlikte verilen kentlerin toplam sayısı onu buldu.

[27]Levili boylardan Gerşonoğulları'na, Manaşşe oymağının yarısına ait Başan'da kazayla adam öldürenler için sığınak kent seçilen Golan ve Beeştera, otlaklarıyla birlikte iki kent; [28-29]İssakar oymağından alınan Kişyon, Daverat, Yarmut ve Eyn-Gannim olmak üzere otlaklarıyla birlikte dört kent; [30-31]Aşer oymağından alınan Mişal, Avdon, Helkat ve Rehov olmak üzere otlaklarıyla birlikte dört kent; [32]Naftali oymağından alınan ve kazayla adam öldürenler için sığınak kent seçilen Celile'deki Kedeş, Hammot-Dor, Kartan ve otlakları olmak üzere toplam üç kent. [33]Boy sayısına göre Gerşonoğulları'na otlaklarıyla birlikte verilen kentlerin toplam sayısı on üçü buldu.

[34]Merarioğulları boylarına, geri kalan Levililer'e, Zevulun oymağından alınan Yokneam, Karta, [35]Dimna ve Nahalal olmak üzere otlaklarıyla birlikte toplam dört kent; [36-37]Ruben oymağından alınan Beser, Yahsa, Kedemot ve Mefaat olmak üzere otlaklarıyla birlikte dört kent; [38-39]Gad oymağından alınan ve kazayla adam öldürenler için sığınak kent seçilen Gilat'taki Ramot, Mahanayim, Heşbon ve Yazer olmak üzere otlaklarıyla birlikte toplam dört kent verildi. [40]Boy sayısına göre Merarioğulları'na, yani Levili boyların geri kalanlarına kurayla verilen kentlerin sayısı on ikiydi.

[41]İsrailliler'in toprakları içinde olup otlaklarıyla birlikte Levililer'e verilen kentlerin toplamı kırk sekizi buluyordu. [42]Bu kentlerin hepsinin çevresinde otlakları vardı. Otlaksız kent yoktu.

[43]Böylece RAB atalarına vermeye ant içtiği bütün ülkeyi İsrailliler'e vermiş oldu. İsrailliler de ülkeyi mülk edinip buraya yerleştiler. [44]RAB atalarına ant içtiği gibi, onları her yönden rahata erdirdi. Düşmanlarından hiçbiri onların önünde tutunamadı. RAB hepsini onların eline teslim etti. [45]RAB'bin İsrail halkına verdiği sözlerden hiçbiri boş çıkmadı; hepsi yerine geldi.

Doğuda Yerleşen Oymakların Dönüşü

22 Bundan sonra Yeşu, Ruben ve Gad oymaklarıyla Manaşşe oymağının yarısını topladı. [2]Onlara, "RAB'bin kulu Musa'nın size buyurduğu her şeyi yaptınız" dedi, "Benim bütün buyruklarımı da yerine getirdiniz. [3]Bugüne dek, bunca zaman kardeşlerinizi yalnız bırakmadınız; Tanrınız RAB'bin sizi yükümlü saydığı buyruğu yerine getirdiniz. [4]Görüyorsunuz, Tanrınız RAB, kardeşlerinize söylediği gibi, onları rahata kavuş-

22:2 Say.32:20-32; Yşu.1:12-15

turdu. Şimdi kalkın, RAB'bin kulu
Musa'nın, Şeria Irmağı'nın ötesinde
size mülk olarak verdiği topraklarda-
ki evlerinize dönün. 5 RAB'bin kulu
Musa'nın size verdiği buyrukları ve
Kutsal Yasa'yı yerine getirmeye çok
dikkat edin. Tanrınız RAB'bi sevin,
tümüyle gösterdiği yolda yürüyün,
buyruklarını yerine getirin, O'na bağ-
lı kalın, O'na candan ve yürekten hiz-
met edin." 6 Sonra onları kutsayıp yol-
cu etti. Onlar da evlerine döndüler.

7 Musa Manaşşe oymağının yarısına
Başan'da toprak vermişti. Yeşu da oy-
mağın öbür yarısına Şeria Irmağı'nın
batısında, öbür kardeşleri arasında
toprak vermişti.

Bu oymakları kutsayıp evlerine
gönderirken, 8 "Evlerinize büyük ser-
vetle, çok sayıda hayvanla, altın, gü-
müş, tunç*, demir ve çok miktarda
giysiyle dönün" dedi, "Düşmanları-
nızdan elde ettiğiniz ganimeti kardeş-
lerinizle paylaşın."

9 Böylece Rubenliler'le Gadlılar ve
Manaşşe oymağının yarısı, Kenan
topraklarındaki Şilo'dan, İsrailliler'in
yanından ayrıldılar; RAB'bin buyru-
ğu uyarınca, Musa aracılığıyla yurt
edindikleri Gilat topraklarına –ken-
di mülkleri olan topraklara– dönmek
üzere yola çıktılar.

10 Rubenliler'le Gadlılar ve Manaş-
şe oymağının yarısı, Şeria Irmağı'nın
Kenan topraklarında kalan kesi-
mine varınca, ırmak kıyısında bü-
yük ve gösterişli bir sunak yaptılar.
11 Rubenliler'le Gadlılar ve Manaşşe
oymağının yarısının Kenan sınırın-
da, Şeria Irmağı kıyısında, İsrailliler'e
ait topraklarda bir sunak yaptıklarını
12 duyan İsrail topluluğu, onlara karşı
savaşmak üzere Şilo'da toplandı.

13 Ardından İsrailliler Kâhin Ela-
zar'ın oğlu Pinehas'ı Gilat bölgesine,
Rubenliler'le Gadlılar'a ve Manaş-
şe oymağının yarısına gönderdiler.
14 İsrail'in her oymağından birer tem-
silci olmak üzere on oymak önderini
de onunla birlikte gönderdiler. Bunla-
rın her biri bir İsrail boyunun başıy-
dı. 15 Gilat topraklarına, Rubenliler'le
Gadlılar'a ve Manaşşe oymağının ya-
rısına gelen temsilciler şunları bildir-
diler: 16 "RAB'bin topluluğu, 'Bugün
kendinize bir sunak yaparak RAB'be
başkaldırdınız, O'nu izlemekten vaz-
geçtiniz' diyor, 'İsrail'in Tanrısı'na
karşı bu hainliği nasıl yaparsınız?
17 Peor'un günahı bize yetmedi mi?
RAB'bin topluluğu onun yüzünden fe-
lakete uğradı. Bugüne dek kendimizi
bu günahtan temizleyebilmiş değiliz.
18 Bugün RAB'bi izlemekten vaz mı
geçiyorsunuz? Eğer bugün RAB'be is-
yan ederseniz, O da yarın bütün İsrail
topluluğuna öfkelenir. 19 Eğer size ait
olan topraklar murdarsa*, RAB'bin
Tapınağı'nın bulunduğu RAB'be ait
topraklara gelip aramızda mülk edi-
nin. Kendinize, Tanrımız RAB'bin
sunağından başka bir sunak yaparak
RAB'be ve bize karşı isyan etmeyin.
20 Zerah oğlu Akan RAB'be adanan
ganimete ihanet ettiğinde, bütün İsrail
topluluğu RAB'bin öfkesine uğrama-
dı mı? Akan'ın günahı yalnız kendisi-
ni ölüme götürmekle kalmadı!' "

21 Rubenliler'le Gadlılar ve Manaş-
şe oymağının yarısı, İsrail boy başla-
rına şöyle karşılık verdiler: 22 "Tanrı-
ların Tanrısı RAB, tanrıların Tanrısı
RAB her şeyi biliyor; İsrail de bile-
cek. Eğer yaptığımızı, RAB'be isyan
etmek ya da O'na ihanet etmek için
yaptıysak, ya RAB, bugün bizi esir-
geme! 23 Eğer sunağı, RAB'bi izle-
mekten vazgeçip yakmalık sunular*
ve tahıl ya da esenlik sunuları* sun-
mak için yaptıysak, RAB bizden he-
sap sorsun. 24 Bunu yaparken kaygı-
mız şuydu: Oğullarınız ilerde bizim

22:16 Yas.12:6 **22:17** Say.25:1-9 **22:20** Yşu.7:1-26

oğullarımıza, 'İsrail'in Tanrısı RAB
ile ne ilginiz var? [25]Ey Rubenliler ve
Gadlılar, RAB Şeria Irmağı'nı sizin-
le bizim aramızda sınır yaptı. Sizin
RAB'de hiçbir payınız yoktur' diye-
bilir, oğullarımızı RAB'be tapmaktan
alıkoyabilirler. [26]Bu nedenle, kendi-
mize bir sunak yapalım dedik. Yak-
malık sunu* ya da kurban sunmak
için değil, [27]yalnız sizinle bizim ara-
mızda ve bizden sonra gelecek kuşak-
lar arasında bir tanık olması için yap-
tık. Böylece RAB'bin Tapınağı'nda
yakmalık sunularla, kurbanlarla ve
esenlik sunularıyla RAB'be tapına-
cağız. Oğullarınız da ilerde bizim
oğullarımıza, 'RAB'de hiçbir payınız
yok' diyemeyecekler. [28]Şöyle düşün-
dük: İlerde bize ya da gelecek kuşak-
larımıza böyle bir şey diyecek olur-
larsa, biz de, 'Atalarımızın RAB için
yaptığı sunağın örneğine bakın' deriz.
'Yakmalık sunu ya da kurban sunmak
için değildir bu. Sizinle bizim aramız-
daki birliğin tanığıdır.' [29]RAB'be is-
yan etmek, bugün RAB'bi izlemekten
vazgeçmek, yakmalık sunu, tahıl su-
nusu ya da kurban sunmak için Tan-
rımız RAB'bin sunağından, tapına-
ğının önündeki sunaktan başka bir
sunak yapmak bizden uzak olsun."

[30]Kâhin Pinehas ve onunla birlik-
te olan topluluk önderleri, yani İs-
rail'in boy başları, Rubenliler'le
Gadlılar'ın ve Manaşşeliler'in söy-
lediklerini duyunca hoşnut kaldılar.
[31]Bunun üzerine Kâhin Elazar'ın oğ-
lu Pinehas, Rubenliler'le Gadlılar'a
ve Manaşşeliler'e, "Şimdi RAB'bin
aramızda olduğunu biliyoruz" dedi,
"Çünkü O'na ihanet etmediniz. Böyle-
ce İsrailliler'i O'nun elinden kurtardı-
nız." [32]Kâhin Elazar'ın oğlu Pinehas ve
önderler, Rubenliler'le Gadlılar'ın bu-
lunduğu Gilat topraklarından Kenan
topraklarına, İsrailliler'in yanına dö-
nüp olan biteni anlattılar. [33]Anlatılan-
lardan hoşnut kalan İsrailliler Tanrı'ya
övgüler sundular. Rubenliler'le Gad-
lılar'ın yaşadıkları toprakların üzeri-
ne yürüyüp savaşmaktan ve orayı ya-
kıp yıkmaktan bir daha söz etmediler.
[34]Rubenliler'le Gadlılar, "Bu sunak
RAB'bin Tanrı olduğuna sizinle bi-
zim aramızda tanıktır" diyerek suna-
ğa "Tanık" adını verdiler.

Yeşu'nun Veda Konuşması

23 RAB İsrail'i çevresindeki bü-
tün düşmanlarından kurtarıp
esenliğe kavuşturdu. Aradan uzun
zaman geçmişti. Yeşu kocamış, yaşı
hayli ilerlemişti. [2]Bu nedenle ileri ge-
lenleri, boy başlarını, hâkimleri, gö-
revlileri, bütün İsrail halkını topladı.
Onlara, "Kocadım, yaşım hayli iler-
ledi" dedi, [3]"Tanrınız RAB'bin si-
zin yararınıza bütün bu uluslara ne-
ler yaptığını gördünüz. Çünkü sizin
için savaşan Tanrınız RAB'di. [4]İş-
te Şeria Irmağı'ndan gün batısındaki
Akdeniz'e dek yok ettiğim bütün bu
uluslarla birlikte, geri kalan ulusla-
rın topraklarını da kurayla oymakla-
rınıza mülk olarak böldüm. [5]Tanrınız
RAB bu ulusları önünüzden püskür-
tüp sürecektir. Tanrınız RAB'bin size
söz verdiği gibi, onların topraklarını
mülk edineceksiniz. [6]Musa'nın Yasa
Kitabı'nda yazılı olan her şeyi koru-
mak ve yerine getirmek için çok güçlü
olun. Yazılanlardan sağa sola sapma-
yın. [7]Aranızda kalan uluslarla hiçbir
ilişkiniz olmasın; ilahlarının adını an-
mayın; kimseye onların adıyla ant içir-
meyin; onlara kulluk edip tapmayın.
[8]Bugüne dek yaptığınız gibi, Tanrınız
RAB'be sımsıkı bağlı kalın. [9]Çünkü
RAB büyük ve güçlü ulusları önünüz-
den sürdü. Bugüne dek hiçbiri önü-
nüzde tutunamadı. [10]Biriniz bin kişi-
yi kovalayacak. Çünkü Tanrınız RAB,

23:10 Yas.32:30 **23:10** Yas.3:22

size söylediği gibi, yerinize savaşacak.
11 Bunun için Tanrınız RAB'bi sevme-
ye çok dikkat edin. 12 Çünkü O'na sırt
çevirir, sağ kalıp aranızda yaşayan bu
uluslarla birlik olur, onlara kız verip
onlardan kız alır, onlarla oturup kal-
karsanız, 13 iyi bilin ki, Tanrınız RAB
bu ulusları artık önünüzden sürmeye-
cek. Ve sizler Tanrınız RAB'bin si-
ze verdiği bu güzel topraklardan yok
oluncaya dek bu uluslar sizin için tu-
zak, kapan, sırtınızda kırbaç, gözleri-
nizde diken olacaklar.
14 "İşte her insan gibi ben de bu dün-
yadan göçüp gitmek üzereyim. Bütün
varlığınızla ve yüreğinizle biliyorsu-
nuz ki, Tanrınız RAB'bin size ver-
diği sözlerden hiçbiri boş çıkmadı;
hepsi gerçekleşti, boş çıkan olmadı.
15 Tanrınız RAB'bin size verdiği söz-
lerin tümü nasıl gerçekleştiyse, Tan-
rınız RAB verdiği bu güzel topraklar-
dan sizi yok edene dek sözünü ettiği
bütün kötülükleri de öylece başınıza
getirecektir. 16 Tanrınız RAB'bin si-
ze buyurduğu antlaşmayı bozarsanız,
gidip başka ilahlara kulluk eder, ta-
parsanız, RAB'bin öfkesi size kar-
şı alevlenecek; RAB'bin size verdiği
bu güzel ülkeden çabucak yok olup
gideceksiniz."

Şekem'de Yenilenen Antlaşma

24 Yeşu İsrail oymaklarının tü-
münü Şekem'de topladıktan
sonra, İsrail'in ileri gelenlerini, boy
başlarını, hâkimlerini, görevlilerini
yanına çağırdı. Hepsi gelip Tanrı'nın
önünde durdular. 2 Yeşu bütün hal-
ka, "İsrail'in Tanrısı RAB şöyle di-
yor" diye söze başladı, " 'İbrahim'in
ve Nahor'un babası Terah ve öbür ata-
larınız eski çağlarda Fırat Irmağı'nın
ötesinde yaşar, başka ilahlara kulluk
ederlerdi. 3 Ama ben atanız İbrahim'i
ırmağın öte yakasından alıp bütün
Kenan topraklarında dolaştırdım; so-
yunu çoğalttım, ona İshak'ı verdim.
4 İshak'a da Yakup ve Esav'ı verdim.
Esav'a mülk edinmesi için Seir dağlık
bölgesini bağışladım. Yakup'la oğulla-
rı ise Mısır'a gittiler. 5 Ardından Musa
ile Harun'u Mısır'a gönderdim. Ora-
da yaptıklarımla Mısırlılar'ı felakete
uğrattım; sonra sizi Mısır'dan çıkar-
dım. 6 Evet, atalarınızı Mısır'dan çı-
kardım; gelip denize dayandılar. Mı-
sırlılar savaş arabalarıyla, atlılarıyla
atalarınızı Kamış Denizi'ne* dek ko-
valadılar. 7 Atalarınız bana yakarınca,
onlarla Mısırlılar'ın arasına karanlık
çöktürdüm. Mısırlılar'ı deniz sularıy-
la örttüm. Mısır'da yaptıklarımı göz-
lerinizle gördünüz.
" 'Uzun zaman çölde yaşadınız.
8 Sonra sizi Şeria Irmağı'nın ötesin-
de yaşayan Amorlular'ın topraklarına
götürdüm. Size karşı savaştıklarında
onları elinize teslim ettim. Toprakla-
rını yurt edindiniz. Onları önünüz-
den yok ettim. 9 Moav Kralı Sippor
oğlu Balak, İsrail'e karşı savaşmaya
hazırlandığında, haber gönderip Be-
or oğlu Balam'ı size lanet etmeye ça-
ğırdı. 10 Ama ben Balam'ı dinlemeyi
reddettim. O da sizi tekrar tekrar kut-
sadı; böylece sizi onun elinden kur-
tardım. 11 Sonra Şeria Irmağı'nı geçip
Eriha'ya geldiniz. Size karşı savaşan
Erihalılar'ı, Amor, Periz, Kenan, Hi-
tit*, Girgaş, Hiv ve Yevus halkları-
nı elinize teslim ettim. 12 Önden gön-
derdiğim eşekarısı[j] Amorlu iki kralı
önünüzden kovdu. Bu işi kılıcınız ya
da yayınız yapmadı. 13 Böylece, emek
vermediğiniz toprakları, kurmadı-

j *24:12* "Eşekarısı": İbranice sözcüğün anlamı kesin bilinmiyor. Dehşet ya da bir çeşit hastalık anlamına da gelebilir.

24:2 Yar.11:27 **24:3** Yar.12:1-9 **24:3** Yar.21:1-3 **24:4** Yar.25:24-26 **24:4** Yar.36:8; Yas.2:5 **24:4** Yar.46:1-7 **24:5** Çık.3:1-12:42 **24:6-7** Çık.14:1-31 **24:8** Say.21:21-35 **24:9-10** Say.22:1-24:25 **24:11** Yşu.3:14-17 **24:11** Yşu.6:1-21 **24:13** Yas.6:10-11

ğınız kentleri size verdim. Buralar-
da yaşıyor, dikmediğiniz bağlardan,
zeytinliklerden yiyorsunuz.' "
14 Yeşu, "Bunun için RAB'den kor-
kun, içtenlik ve bağlılıkla O'na kulluk
edin" diye devam etti, "Atalarınızın
Fırat Irmağı'nın ötesinde ve Mısır'da
kulluk ettikleri ilahları atın, RAB'be
kulluk edin. 15 İçinizden RAB'be kul-
luk etmek gelmiyorsa, atalarınızın Fı-
rat Irmağı'nın ötesinde kulluk ettik-
leri ilahlara mı, yoksa topraklarında
yaşadığınız Amorlular'ın ilahlarına
mı kulluk edeceksiniz, bugün karar
verin. Ben ve ev halkım RAB'be kul-
luk edeceğiz."
16 Halk, "RAB'bi bırakıp başka ilah-
lara kulluk etmek bizden uzak olsun!"
diye karşılık verdi, 17 "Çünkü bizi ve
atalarımızı Mısır'da kölelikten kurta-
rıp oradan çıkaran, gözümüzün önün-
de o büyük mucizeleri yaratan, bütün
yolculuğumuz ve uluslar arasından
geçişimiz boyunca bizi koruyan Tan-
rımız RAB'dir. 18 RAB bu ülkede ya-
şayan bütün ulusları, yani Amorlular'ı
önümüzden kovdu. Biz de O'na kulluk
edeceğiz. Çünkü Tanrımız O'dur."
19 Yeşu, "Ama sizler RAB'be kul-
luk edemeyeceksiniz" dedi, "Çün-
kü O kutsal bir Tanrı'dır, kıskanç bir
Tanrı'dır. Günahlarınızı, suçlarınızı
bağışlamayacak. 20 RAB'bi bırakıp ya-
bancı ilahlara kulluk ederseniz, RAB
daha önce size iyilik etmişken, bu kez
size karşı döner, sizi felakete uğratıp
yok eder."
21 Halk, "Hayır! RAB'be kulluk ede-
ceğiz" diye karşılık verdi.
22 O zaman Yeşu halka, "Kulluk et-
mek üzere RAB'bi seçtiğinize siz ken-
diniz tanıksınız" dedi.
"Evet, biz tanığız" dediler.
23 Yeşu, "Öyleyse şimdi aranızda-
ki yabancı ilahları atın. Yüreğinizi
İsrail'in Tanrısı RAB'be verin" dedi.
24 Halk, "Tanrımız RAB'be kulluk
edip O'nun sözünü dinleyeceğiz" di-
ye karşılık verdi.
25 Yeşu o gün Şekem'de halk adına
bir antlaşma yaptı. Onlar için kurallar
ve ilkeler belirledi. 26 Bunları Tanrı'nın
Yasa Kitabı'na da geçirdi. Sonra bü-
yük bir taş alıp oraya, RAB'bin Ta-
pınağı'nın yanındaki yabanıl fıstık
ağacının altına dikti. 27 Ardından bütün
halka, "İşte taş bize tanık olsun" dedi,
"Çünkü RAB'bin bize söylediği bütün
sözleri işitti. Tanrınız'ı inkâr ederseniz
bu taş size karşı tanıklık edecek."

Yeşu'nun Ölümü

(Hâk.2:6-9)

28 Bundan sonra Yeşu halkı mülk al-
dıkları topraklara gönderdi.
29 RAB'bin kulu Nun oğlu Yeşu bir
süre sonra yüz on yaşında öldü. 30 O-
nu Efrayim'in dağlık bölgesindeki
Gaaş Dağı'nın kuzeyine, kendi mül-
künün sınırları içinde kalan Timnat-
Serah'a gömdüler. 31 Yeşu yaşadıkça ve
Yeşu'dan sonra yaşayan ve RAB'bin
İsrail için yaptığı her şeyi bilen ileri
gelenler durdukça İsrail halkı RAB'be
kulluk etti.
32 İsrailliler Mısır'dan çıkarken Yu-
suf'un kemiklerini de yanlarında ge-
tirmişlerdi. Bunları Yakup'un Şe-
kem'deki tarlasına gömdüler. Yakup
bu tarlayı Şekem'in babası Hamor'un
torunlarından yüz parça gümüşe[k] sa-
tın almıştı. Burası Yusuf soyundan
gelenlerin mülkü oldu.
33 Harun'un oğlu Elazar ölünce, onu
Efrayim'in dağlık bölgesinde oğlu
Pinehas'a verilen tepeye gömdüler.

k *24:32* "Yüz parça gümüş": İbranice "Yüz kesita". Kesita ağırlığı ve değeri bilinmeyen bir para birimiydi.

24:30 Yşu.19:49-50 **24:32** Yar.50:24-25; Çık.13:19 **24:32** Yar.33:19; Yu.4:5; Elç.7:16

HÂKİMLER

GİRİŞ

Hâkimler Kitabı, İsrail halkının çoğu Kenan topraklarını ele geçirdiği tarihle İsrail krallığının kurulduğu tarih arasında kalan düzensiz dönemin olaylarından oluşur. Bu olaylar "Hâkimler" diye adlandırılan, halk önderlerinden oluşan kahramanların yaptıklarını yansıtır.

Kitabın önemli bir bildirisi vardır: İsrail halkının ayakta kalması Tanrı'ya itaatlerine bağlıdır; itaatsizlikleriyse hep felaket getirmiştir. Ama Tanrı tövbe edip kendisine yönelen halkı her zaman kurtarmaya hazırdır.

Ana Hatlar:

1:1-2:9 Yeşu'nun ölümüne dek geçen olaylar
2:10-16:31 İsrail'in hâkimleri
17:1-21:25 Değişik olaylar

Kenanlılar'la Savaş

(Yşu.15:15-19)

1 İsrailliler, Yeşu'nun ölümünden
sonra RAB'be, "Bizim için Ke-
nanlılar'la savaşmaya ilk kim gide-
cek?" diye sordular.
2 RAB, "Yahuda oymağı gidecek"
dedi, "Kenan ülkesini onun eline tes-
lim ediyorum."
3 Yahudaoğulları, kardeşleri Şimon-
oğulları'na, "Kenanlılar'la savaşmak
için payımıza düşen bölgeye bizim-
le birlikte gelin" dediler, "Sonra biz
de payınıza düşen bölgeye sizinle ge-
liriz." Böylece Şimonoğulları Yahu-
daoğulları'yla birlikte gitti.
4 Yahudaoğulları saldırıya geçti.
RAB Kenanlılar'la Perizliler'i ellerine
teslim etti. Bezek'te onlardan on bin
kişiyi öldürdüler. 5 Adoni-Bezek'le[a]
orada karşılaşıp savaşa tutuştular,
Kenanlılar'la Perizliler'i yenilgiye uğ-
rattılar. 6 Adoni-Bezek kaçtı, ama pe-
şine düşüp onu yakaladılar; elleriyle
ayaklarının başparmaklarını kestiler.
7 O zaman Adoni-Bezek şöyle dedi:
"Elleriyle ayaklarının başparmakları
kesilmiş yetmiş kral, soframdan dü-
şen kırıntıları toplayıp yerdi. Tanrı
bana onlara yaptıklarımın karşılığı-
nı veriyor."
Adoni-Bezek'i Yeruşalim'e götürdü-
ler; orada öldü.
8 Yahudaoğulları Yeruşalim'e saldı-
rıp kenti aldılar; halkı kılıçtan geçire-
rek kenti ateşe verdiler. 9 Sonra dağlık
bölgede, Negev'de ve Şefela'da yaşa-
yan Kenanlılar'la savaşmak üzere gü-
neye yöneldiler. 10 Eski adı Kiryat-Arba
olan Hevron'da yaşayan Kenanlılar'ın
üzerine yürüyerek Şeşay, Ahiman ve
Talmay'ı yenilgiye uğrattılar. 11 Oradan
eski adı Kiryat-Sefer olan Devir Kenti
halkının üzerine yürüdüler.
12 Kalev, "Kiryat-Sefer halkını yenip
orayı ele geçirene kızım Aksa'yı eş ola-
rak vereceğim" dedi. 13 Kenti Kalev'in

a **1:5** "Adoni-Bezek": "Bezek Beyi" anlamına gelir. **1:10-15,20** Yşu.15:14-19

küçük kardeşi Kenaz'ın oğlu Otniel
ele geçirdi. Bunun üzerine Kalev kı-
zı Aksa'yı ona eş olarak verdi. [14]Kız
Otniel'in yanına varınca, onu babasın-
dan bir tarla istemeye zorladı. Kalev,
eşeğinden inen kızına, “Bir isteğin mi
var?” diye sordu. [15]Kız, “Bana bir ar-
mağan ver” dedi, “Madem Negev'deki
toprakları bana verdin, su kaynaklarını
da ver.” Böylece Kalev yukarı ve aşağı
su kaynaklarını ona verdi.
[16]Musa'nın kayınbabasının torun-
ları olan Kenliler, Yahudaoğulları'yla
birlikte Hurma Kenti'nden[b] ayrılıp
Arat'ın güneyindeki Yahuda Çölü'nde
yaşamaya gittiler.
[17]Bundan sonra Yahudaoğulları,
kardeşleri Şimonoğulları'yla birlikte
gidip Sefat Kenti'nde oturan Kenan-
lılar'ı yenilgiye uğrattılar. Kenti tü-
müyle yıktılar ve oraya Horma[c] adı-
nı verdiler. [18]Yahudaoğulları Gazze'yi,
Aşkelon'u, Ekron'u ve bunlara bağlı
toprakları da ele geçirdiler.
[19]RAB Yahudaoğulları'yla birliktey-
di. Yahudaoğulları dağlık bölgeyi ele
geçirdilerse de ovada yaşayan halkı
kovamadılar. Çünkü bunların demir-
den savaş arabaları vardı. [20]Musa'nın
sözü uyarınca Hevron'u Kalev'e ver-
diler. Kalev de Anak'ın üç torununu
oradan sürdü.
[21]Bununla birlikte Benyaminoğul-
ları Yeruşalim'de yaşayan Yevuslular'ı
kovmadılar. Yevuslular bugün de Ye-
ruşalim'de Benyaminoğulları'yla bir-
likte yaşıyorlar.
[22]Yusuf'un soyundan gelenler Bey-
tel'in üzerine yürüdüler. RAB onlar-
la birlikteydi. [23-24]Eski adı Luz olan
Beytel Kenti hakkında bilgi toplamak
için gönderdikleri casuslar kentten çı-
kan bir adam gördüler. Ona, “Kentin
girişini bize gösterirsen, sana iyi dav-
ranırız” dediler. [25]Kentin girişini gös-
teren adamla ailesini serbest bıraktı-
lar, kent halkını ise kılıçtan geçirdiler.
[26]Adam Hitit* topraklarına göç ede-
rek Luz adında bir kent kurdu; kent
bugün de bu adla anılıyor.
[27]Manaşşeoğulları Beytşean, Taa-
nak, Dor, Yivleam, Megiddo ve bun-
ların çevre köylerindeki halkı kovma-
dı. Çünkü Kenanlılar bu topraklarda
kalmakta kararlıydı. [28]İsrailliler Ke-
nan halkını tümüyle kovmadılar; ama
zamanla güçlenince onları angaryası-
na çalıştırdılar.
[29]Efrayimoğulları Gezer'de yaşayan
Kenanlılar'ı buradan sürmediler. Ke-
nanlılar Gezer'de İsrailliler'in arasın-
da yaşadılar.
[30]Zevulun da Kitron ve Nahalol
halklarını kovmadı. İsrailliler arasın-
da yaşayan bu Kenanlılar angarya iş-
ler yaptılar.
[31]Aşeroğulları'na gelince, onlar da
Akko, Sayda, Ahlav, Akziv, Helba,
Afek ve Rehov halklarını kovmadılar.
[32]Bu topraklardaki Kenanlılar'ı kov-
mayıp onlarla birlikte yaşadılar.
[33]Naftali Beytşemeş ve Beytanat
halkını kovmadı. Buraların halkı olan
Kenanlılar'la birlikte yaşayıp onları
angaryasına çalıştırdı.
[34]Amorlular Danoğulları'nı ova-
ya inmekten alıkoyarak dağlık böl-
gelerde tuttular. [35]Amorlular Heres
Dağı'nda, Ayalon'da ve Şaalvim'de
kalmakta kararlıydılar. Yusuf'un to-
runları güçlenince onları angaryası-
na çalıştırmaya başladılar.
[36]Amorlular'ın sınırı Akrep Ge-
çidi'nden Sela'ya ve ötesine uzanı-
yordu.

Rab'bin Meleği İsrailliler'i Azarlıyor

2 RAB'bin meleği Gilgal'dan Bo-
kim'e gitti ve İsrailliler'e şöyle de-
di: “Sizi Mısır'dan çıkarıp atalarınıza

b *1:16* “Hurma Kenti”: Eriha. c *1:17* “Horma”: “Yıkılmış” anlamına gelir.
1:21 Yşu.15:63; 2Sa.5:6; 1Ta.11:4 **1:27-28** Yşu.17:11-13 **1:29** Yşu.16:10

söz verdiğim toprağa getirdim. 'Si-
zinle yaptığım antlaşmayı hiçbir za-
man bozmayacağım' dedim. [2]Dedim
ki, 'Bu topraklarda yaşayanlarla ant-
laşma yapmayın; sunaklarını yıkın.'
Ama sözümü dinlemediniz. Bunu ne-
den yaptınız? [3]Onun için şimdi, 'Bu
halkları önünüzden kovmayacağım;
onlar böğrünüzde diken, ilahları da
size tuzak olacak' diyorum."
[4]RAB'bin meleği sözlerini bitirince
bütün İsrail halkı hıçkıra hıçkıra ağla-
maya başladı. [5]Bu yüzden oraya Bo-
kim[ç] adını verdiler ve orada RAB'be
kurban sundular.

Yeşu'nun Ölümü

(Yşu.24:28-31)

[6]Bundan sonra Yeşu halkı gönder-
di. İsrailliler paylarına düşen toprak-
ları miras edinmek için yola çıktılar.
[7]Yeşu yaşadıkça ve RAB'bin İsrail
için yaptığı büyük işleri görmüş olup
Yeşu'dan sonra sağ kalan ileri gelen-
ler durdukça halk RAB'be kulluk etti.
[8]RAB'bin kulu Nun oğlu Yeşu yüz on
yaşında öldü. [9]Onu Efrayim'in dağlık
bölgesindeki Gaaş Dağı'nın kuzeyine,
kendi mülkünün sınırları içinde kalan
Timnat-Heres'e gömdüler.

İsrailliler Rab'den Uzaklaşıyor

[10]Bu kuşaktan olanların hepsi ölüp
atalarına kavuştuktan sonra, RAB'bi
tanımayan ve O'nun İsrail için yaptık-
larını bilmeyen yeni bir kuşak yetişti.
[11]İsrailliler RAB'bin gözünde kötü ola-
nı yaptılar, Baallar'a* taptılar. [12]Ken-
dilerini Mısır'dan çıkaran atalarının
Tanrısı RAB'bi terk ettiler. Çevrelerin-
de yaşayan ulusların değişik ilahlarına
bağlanıp onlara taparak RAB'bi öfke-
lendirdiler. [13]Çünkü RAB'bi terk edip
Baal'a ve Aştoretler'e* taptılar.
[14]Bunun üzerine RAB İsrail'e öfke-
lendi. Onları, her şeylerini alan yağ-
macıların eline teslim etti; artık karşı
koyamadıkları çevredeki düşmanları-
nın kölesi yaptı. [15]RAB söylediği ve
ant içtiği gibi, onlara karşı olduğun-
dan, savaşa her gittiklerinde yenilgiye
uğradılar. Büyük sıkıntı içindeydiler.
[16]Sonra RAB onları yağmacıla-
rın elinden kurtaran hâkimler çıkar-
dı. [17]Ama hâkimlerini de dinlemedi-
ler. RAB'be vefasızlık ederek başka
ilahlara taptılar. RAB'bin buyrukla-
rını yerine getiren ataları gibi davran-
madılar, onların izlediği yoldan ça-
bucak saptılar. [18]RAB onlar için ne
zaman bir hâkim çıkardıysa, onunla
birlikte oldu; hâkim yaşadığı sürece
onları düşmanlarının elinden kurtar-
dı. Baskı ve zulüm altında inledikle-
ri zaman RAB onlara acıyordu. [19]Ne
var ki, hâkimleri ölür ölmez yine baş-
ka ilahlara bağlanıyor, onlara kulluk
edip tapıyorlardı. Bu yolda ataların-
dan beter oldular. Yaptıkları kötülük-
lerden ve inatçılıktan vazgeçmediler.
[20]RAB bu yüzden İsrail'e öfkelene-
rek şöyle dedi: "Madem bu ulus ata-
larının uymasını buyurduğum ant-
laşmayı bozdu ve sözümü dinlemedi,
[21]ben de Yeşu öldüğünde bu toprak-
larda bıraktığı ulusların hiçbirini artık
önlerinden kovmayacağım. [22]Ataları
gibi özenle RAB'bin yolundan gidip
gitmeyeceklerini görmek için onları
bu uluslarla sınayacağım."
[23]RAB o ulusları hemen kovmamış,
Yeşu'nun eline teslim etmeyerek ülke-
lerinde kalmalarına izin vermişti.

3 [1-2]Kenan'daki savaşların hiçbirine
katılmamış olan İsrailliler'i sına-
mak ve hiç savaş deneyimi olmayan
yeni kuşaklara savaş eğitimi vermek
için RAB'bin dokunmadığı uluslar
şunlardır: [3]Beş Filist Beyliği, bütün
Kenanlılar, Saydalılar, Baal-Hermon
Dağı'ndan Levo-Hamat'a kadar uza-

ç *2:5* "Bokim": "Ağlama yeri" anlamına gelir. **2:2** Çık.34:12-13; Yas.7:2-5 **2:9** Yşu.19:49-50

nan Lübnan dağlarında yaşayan Hiv-
liler. 4RAB İsrailliler'i sınamak, Musa
aracılığıyla atalarına verdiği buyruk-
ları yerine getirip getirmeyecekleri-
ni görmek için bu ulusları ülkelerin-
de bıraktı.
5Böylece İsrailliler Kenan, Hitit*,
Amor, Periz, Hiv ve Yevus halkları
arasında yaşadılar. 6Onlardan kız al-
dılar, kızlarını onların oğullarına ver-
diler ve onların ilahlarına taptılar.

Otniel

7RAB'bin gözünde kötü olanı ya-
pan İsrailliler Tanrıları RAB'bi unu-
tup Baallar'a* ve Aşera* putlarına
taptılar. 8Bunun üzerine RAB İsrail'e
öfkelendi ve onları Aram– Nahara-
yim Kralı Kuşan-Rişatayim'in eline
teslim etti. İsrailliler sekiz yıl Kuşan-
Rişatayim'in boyunduruğunda kaldılar.
9Ama RAB'be yakarmaları üzerine
RAB onlara Otniel adında bir kurta-
rıcı çıkardı. Kalev'in küçük kardeşi
Kenaz'ın oğlu Otniel onları kurtardı.
10RAB'bin Ruhu Otniel'in üzerine in-
di. Otniel İsrailliler'i yönetti, onlar için
savaştı. RAB Aram-Naharayim Kralı
Kuşan-Rişatayim'i onun eline teslim
etti. Artık Otniel ondan daha güçlüy-
dü. 11Ülke Kenaz oğlu Otniel'in ölü-
müne dek kırk yıl barış içinde yaşadı.

Ehut

12Sonra İsrailliler yine RAB'bin gö-
zünde kötü olanı yaptılar. RAB gö-
zünde kötü olanı yaptıkları için Moav
Kralı Eglon'u onlara karşı güçlen-
dirdi. 13Kral Eglon Ammonlular'la
Amalekliler'i kendi tarafına çeke-
rek İsrail'e saldırdı. Onları bozgu-
na uğratarak Hurma Kenti'ni ele ge-
çirdi. 14İsrailliler on sekiz yıl Moav
Kralı Eglon'un boyunduruğu altında
kaldılar.

15Ama RAB'be yakarmaları üzerine
RAB onlar için Ehut adında bir kurta-
rıcı çıkardı. Benyaminli Gera'nın oğlu
Ehut solaktı. İsrailliler Ehut'un eliyle
Moav Kralı Eglon'a haraç gönderdiler.
16Ehut kendine bir arşın[d] uzunluğun-
da iki ağızlı bir kama yaptı ve bunu
sağ kalçası üzerine, giysisinin altına
sakladı. 17Varıp haracı Moav Kralı
Eglon'a sundu. Eglon çok şişman bir
adamdı. 18Ehut haracı sunduktan son-
ra, haracı taşımış olan adamlarını sa-
lıverdi. 19Ama kendisi Gilgal yakının-
daki taş putlardan[e] geri döndü. "Ey
kral, sana gizli bir haberim var" de-
di. Kral ona, "Sus" diyerek yanındaki
adamların hepsini dışarı çıkardı.
20Ehut, üst kattaki serin odasında
yalnız kalan krala yaklaşarak, "Tan-
rı'dan sana bir haber getirdim" de-
yince kral tahtından kalktı. 21Ehut
sol eliyle sağ kalçası üzerindeki ka-
mayı çekti ve kralın karnına sapladı.
22Kamanın ucu kralın sırtından çık-
tı. Bıçağın ardından kabza da ete sap-
lanmıştı. Ehut kamayı çekmeyince
kama kralın yağlı karnına gömüldü.
23Ehut sofaya çıktı, üst kattaki oda-
nın kapısını ardından çekip kilitledi.
24O çıktıktan sonra, geri gelen kralın
hizmetkârları üst kattaki odanın kapı-
larını kilitli buldular. Birbirlerine, "Su
döküyor olmalı" dediler. 25Uzun süre
bekledilerse de kral odanın kapıları-
nı açmadı. Bunun üzerine bir anah-
tar bulup kapıyı açtılar. Efendilerinin
ölüsü yerde yatıyordu.
26Onlar beklerken Ehut kaçmış, taş
putları geçerek Seira'ya yönelmiş-
ti. 27Oraya varınca Efrayim'in dağ-
lık bölgesine çıkıp boru çaldı. İsrail-
liler onunla birlikte dağlardan indiler.
Ehut önden gidiyordu. 28Onlara, "Be-
ni izleyin" dedi, "RAB düşmanlarını-
zı, Moavlılar'ı elinize teslim etti."

d *3:16* "Bir arşın": İbranice "Gomet", yaklaşık 37 cm.
e *3:19,26* "Taş putlar" ya da "Taş ocakları".

Ehut'u izleyen İsrailliler, Moav'a gi-
den Şeria geçitlerini tuttular, kimseyi
geçirmediler. 29 Moav'ın güçlü yiğitle-
rinden on bin kadarını vurup öldür-
düler; hiç kurtulan olmadı. 30 Moav o
gün İsrailliler'in boyunduruğuna girdi.
Ülke seksen yıl barış içinde yaşadı.

Şamgar

31 Ehut'tan sonra Anat oğlu Şamgar
başa geçti. Şamgar Filistliler'den al-
tı yüz kişiyi üvendireyle öldürerek
İsrailliler'i kurtardı.

Debora

4 Ehut'un ölümünden sonra İsrail-
liler yine RAB'bin gözünde kö-
tü olanı yaptılar. 2 RAB de İsrailliler'i
Hasor'da egemenlik süren Kenanlı
kral Yavin'in eline teslim etti. Yavin'in
Sisera adında bir ordu komutanı var-
dı; Haroşet-Goyim'de yaşardı. 3 Dokuz
yüz demir savaş arabasına sahip olan
Yavin, yirmi yıldır İsrailliler'i acıma-
sızca eziyordu. Bu yüzden İsrailliler
RAB'be yakardılar.
4 O sırada İsrail'i Lappidot'un karısı
Peygamber Debora yönetiyordu. 5 De-
bora Efrayim'in dağlık bölgesinde, Ra-
ma ile Beytel arasındaki hurma ağa-
cının altında oturur, kendisine gelen
İsrailliler'in davalarına bakardı. 6 De-
bora bir gün adam gönderip Avinoam
oğlu Barak'ı Kedeş-Naftali'den çağırt-
tı. Ona, "İsrail'in Tanrısı RAB, yanı-
na Naftali ve Zevulunoğulları'ndan on
bin kişi alıp Tavor Dağı'na gitmeni bu-
yuruyor" dedi, 7 "RAB, 'Kral Yavin'in
ordu komutanı Sisera'yı, savaş araba-
larını ve ordusunu Kişon Vadisi'ne,
senin yanına çekip eline teslim ede-
ceğim' diyor."
8 Barak Debora'ya, "Eğer benimle
gelirsen giderim" dedi, "Benimle gel-
mezsen gitmem."
9 Debora, "Seninle gelmesine geli-
rim, ama böyle bir yol tuttuğun için
onurlandırılmayacaksın" dedi, "Çün-
kü RAB Sisera'yı bir kadının eline
teslim etmiş olacak." Böylece Debora
kalkıp Barak'la birlikte Kedeş'e gitti.
10 Barak Zevulun ve Naftali oğullarını
Kedeş'te topladı. Ardında on bin kişi
vardı. Debora da onunla birlikte gitti.
11 Kenliler'den Hever, Musa'nın ka-
yınbiraderi Hovav'ın torunlarından,
yani Kenliler'den ayrılmış, çadırını
Kedeş yakınında Saanannim'deki me-
şe ağacının yanına kurmuştu.
12 Avinoam oğlu Barak'ın Tavor Da-
ğı'na çıktığını duyan Sisera, 13 dokuz
yüz demir arabasını ve yanındaki hal-
kı Haroşet-Goyim'den çıkarıp Kişon
Vadisi'nde topladı.
14 Debora Barak'a, "Haydi kalk! Çün-
kü RAB'bin Sisera'yı senin eline tes-
lim ettiği gün bugündür" dedi, "RAB
senin önünden gidiyor." Bunun üze-
rine Barak ardında on bin kişiyle Ta-
vor Dağı'ndan indi. 15 RAB, Sisera'yı,
savaş arabalarını sürenleri ve ordu-
sunu Barak'ın önünde şaşkına çevi-
rerek bozguna uğrattı. Sisera savaş
arabasından indi ve yaya olarak kaç-
tı. 16 Barak savaş arabalarını ve ordu-
yu Haroşet-Goyim'e kadar kovaladı.
Sisera'nın bütün ordusu kılıçtan geçi-
rildi, tek kişi bile kurtulamadı.
17 Yaya olarak kaçan Sisera ise Ken-
liler'den Hever'in karısı Yael'in çadırı-
na sığındı. Çünkü Hasor Kralı Yavin'le
Kenliler'den Hever'in arası iyiydi.
18 Yael Sisera'yı karşılamaya çıktı.
Ona, "Korkma, efendim, gel çadırı-
ma sığın" dedi. Çadırına sığınan Si-
sera'nın üzerine bir yorgan örttü.
19 Sisera, "Susadım, lütfen biraz su
ver de içeyim" dedi. Yael süt tulumu-
nu açıp ona içirdikten sonra üzerini
yine örttü.
20 Sisera kadına, "Çadırın kapısın-
da dur" dedi, "Biri gelir de çadırda
kimse var mı diye sorarsa, yok de."
21 Hever'in karısı Yael eline bir çadır

kazığı ile tokmak aldı. Yorgunluktan
derin bir uykuya dalmış olan Sisera'ya
sessizce yaklaşarak kazığı şakağına
dayadı ve yere saplanıncaya dek çak-
tı. Sisera hemen öldü.
22 Yael Sisera'yı kovalayan Barak'ı
karşılamaya çıktı. "Gel, aradığın ada-
mı sana göstereyim" dedi.
Barak kadını izledi ve şakağına ka-
zık çakılmış Sisera'yı ölü buldu.
23 Böylece Tanrı o gün Kenanlı kral
Yavin'i İsrailliler'in önünde bozguna
uğrattı. 24 Giderek güçlenen İsrailliler
sonunda Kenanlı kral Yavin'i ortadan
kaldırdılar.

Debora'nın Ezgisi

5 Debora ile Avinoam oğlu Barak o
gün şu ezgiyi söylediler:
2 "İsrail'in önderleri başı çekince,
Halk gönüllü olarak savaşınca
RAB'be övgüler sunun.
3 Dinleyin, ey krallar!
Ey yönetenler, kulak verin!
RAB'be ezgiler söyleyip
İsrail'in Tanrısı RAB'bi
ilahilerle öveceğim.
4 Seir'den çıktığında, ya RAB,
Edom kırlarından geçtiğinde,
Yer sarsıldı, göklerden yağmur
boşandı,
Evet, bulutlar yağmur yağdırdı.
5 Sina Dağı'nda olan RAB'bin,
İsrail'in Tanrısı RAB'bin
önünde
Dağlar sarsıldı.
6 Anat oğlu Şamgar zamanında,
Yael zamanında kervanların
ardı kesildi.
Yolcular sapa yollardan gider
oldu.
7 Bomboştu İsrail'in köyleri,
Ben İsrail'de ana olarak ortaya
çıkıncaya dek,
Ben Debora ortaya çıkıncaya
dek
İsrail'in köyleri bomboştu.
8 Yeni ilahlar seçtikleri zaman
Savaş kentin kapılarına
dayandı.
İsrail'deki kırk bin askerin
elinde
Ne kalkan ne de mızrak vardı.
9 Yüreğim İsrail'i yönetenlerle
Ve halkın arasındaki
gönüllülerledir.
RAB'be övgüler sunun!
10 Ey semerleri pahalı boz eşeklere
binenler,
Ey yoldan yaya gidenler,
dinleyin!
11 Kuyu başındaki kalabalıklar
RAB'bin zaferlerini,
İsrail savaşçılarının zaferlerini
anlatıyorlar.
Ardından RAB'bin halkı kent
kapılarına
Akın etmeye başladı.
12 Uyan, uyan Debora, uyan uyan!
Söyle, ezgiler söyle!
Ey Avinoam oğlu Barak,
Kalk, götür tutsaklarını.
13 Geriye kalanlar soyluların
yanına geldi,
RAB'bin halkı yiğitleriyle
bana geldi.
14 Amalek kökünden olanlar
Efrayim'den geldi,
Benyaminliler de seni
izleyenlerin arasındaydı.
Yöneticiler Makir'den,
Başbuğ asasını taşıyanlar
Zevulun'dan geldi.
15 Debora'yla birlikteydi İssakar'ın
beyleri.
Evet, İssakaroğulları da
Barak'ın ardından
Hızla ovaya indi.
Ama Ruben oymağının
bölükleri
Büyük bir kararsızlık içindeydi.
16 Sürülerine kaval çalan çobanları

5:4-5 Çık.19:18; Mez.68:7-8

Dinlemek için neden ağıllarda
kaldılar?
Evet, Ruben oymağının
bölükleri
Büyük bir kararsızlık içindeydi.
17 Gilatlılar Şeria Irmağı'nın
ötesinde kaldı,
Dan oymağıysa gemilerde
oyalandı.
Aşer oymağı deniz kıyısında
dinlendi,
Koylarda yan gelip oturdu.
18 Ama Zevulun ve Naftali halkları
Tehlikeye attılar canlarını
savaş alanında.
19 Taanak'ta ve Megiddo sularının
kıyısında
Krallar gelip savaştılar.
Kenan kralları da savaştı.
Ancak ne gümüş ne ganimet
aldılar.
20 Yıldızlar göklerden savaşa katıldı.
Göğü bir baştan öbür başa
geçerken,
Sisera'ya karşı savaştı.
21 Kişon Irmağı, o eski ırmak,
Süpürüp götürdü onları.
Yürü, ey ruhum, üzerlerine
güçle yürü!
22 O zaman atlar dörtnala koştu.
Güçlü atların toynakları
Yerde izler bıraktı.
23 RAB'bin meleği, 'Meroz
Kenti'ni lanetleyin' dedi,
'Halkına lanetler yağdırın.
Çünkü RAB'bin yardımına,
Zorbalara karşı RAB'bin
yardımına koşmadılar.'
24 Kenliler'den Hever'in karısı Yael
Kadınlar arasında alabildiğine
kutsansın.
Çadırlarda yaşayan kadınlar
arasında
Alabildiğine kutsansın.
25 Sisera su istedi, Yael ona süt verdi.
Soylulara yaraşır bir çanakla
ayran sundu.
26 Sol eline çadır kazığını,
Sağ eline işçi tokmağını aldı.
Vurdu, Sisera'nın başını ezdi.
Şakağına çaktı kazığı, deldi
geçirdi.
27 Ayaklarının dibine çöktü,
Yere serildi Sisera.
Düşüp yığıldı Yael'in ayakları
dibine,
Yığıldığı yerde cansız kaldı.
28 Sisera'nın annesi parmaklıkların
ardından,
Pencereden bakıp feryat etti:
'Oğlumun savaş arabası
Neden bu kadar gecikti,
Nal sesleri neden duyulmuyor?'
29 Bilge kadınlar onu yanıtladılar.
O da şöyle düşündü:
30 'Ganimeti bulmuş, paylaşıyor
olmalılar.
Her yiğide bir ya da iki kız,
Sisera'ya ganimet olarak
rengarenk giysiler,
Evet, işlemeli, rengarenk
giysiler.
Yağmacıların boyunları için
İki yanı işlemeli renkli giysiler,
Hepsi ganimet.'
31 Ya RAB, bütün düşmanların
böyle yok olsun.
Seni sevenlerse,
Bütün gücüyle doğan güneş
gibi olsunlar."
Bundan sonra ülke kırk yıl barış için-
de yaşadı.

Gidyon

6 İsrailliler yine RAB'bin gözünde
kötü olanı yaptılar. RAB de onla-
rı yedi yıl süreyle Midyanlılar'ın eli-
ne teslim etti. 2 Midyan boyunduruğu
İsrailliler'e öyle ağır geldi ki, dağlar-
da kendilerine sığınaklar, mağaralar,
kaleler yaptılar. 3 Ekin ektikleri vakit,
Midyanlılar, Amalekliler ve öbür do-
ğulu halklar topraklarına girip 4 ordu-
gah kurarlardı. Gazze'ye dek ekinleri

yok eder, koyun, sığır, eşek gibi geçim
kaynağı olan her şeyi alırlardı. [5]Hay-
vanları ve çadırlarıyla birlikte çekirge
sürüsü gibi gelirlerdi. Adamları, de-
veleri saymak olanaksızdı. Yakıp yık-
mak amacıyla toprakları işgal eder-
lerdi. [6]Midyanlılar İsrail'i öyle yoksul
düşürdüler ki, İsrailliler RAB'be ya-
karmaya başladılar.
[7]İsrailliler Midyanlılar'dan ötürü
RAB'be yakarınca, [8]RAB onlara bir
peygamber gönderdi. Peygamber on-
lara şöyle dedi: "İsrail'in Tanrısı RAB
diyor ki, 'Sizi Mısır'dan ben çıkardım,
köle olduğunuz ülkeden ben getirdim.
[9]Mısırlılar'ın elinden, size baskı ya-
panların hepsinin elinden sizi ben
kurtardım. Onları önünüzden kovdum,
topraklarını size verdim. [10]Size dedim
ki, Ben Tanrınız RAB'bim. Toprakla-
rında yaşadığınız Amorlular'ın ilah-
larına tapmayın. Ama sözümü dinle-
mediniz.' "
[11]RAB'bin meleği gelip Aviezerli
Yoaş'ın Ofra Kenti'ndeki yabanıl fıstık
ağacının altında oturdu. Yoaş'ın oğ-
lu Gidyon, buğdayı Midyanlılar'dan
kurtarmak için üzüm sıkma çukurun-
da dövüyordu. [12]RAB'bin meleği ona
görünerek, "Ey yiğit savaşçı, RAB se-
ninledir" dedi.
[13]Gidyon, "Ey Efendim, eğer RAB
bizimleyse bütün bunlar neden ba-
şımıza geldi?" diye karşılık verdi,
"Atalarımız RAB'bin bizi Mısır'dan
çıkardığını söylemediler mi? Bize
anlattıkları RAB'bin bütün o harika-
ları nerede? RAB bizi terk etti, Mid-
yanlılar'ın eline teslim etti."
[14]RAB Gidyon'a dönüp, "Kendi gü-
cünle git, İsrail'i Midyanlılar'ın elin-
den kurtar" dedi, "Seni ben gönderi-
yorum."
[15]Gidyon, "Ey Efendim, ben İsrail'i
nasıl kurtarabilirim?" diye karşılık
verdi, "Ait olduğum boy Manaşşe oy-
mağının en zayıf boyudur. Ben de ai-
lemin en genç adamıyım."
[16]RAB, "Ben seninle olacağım" de-
di, "Midyanlılar'ı tek bir adamı yener
gibi bozguna uğratacaksın."
[17]Gidyon, "Benden hoşnutsan, be-
nimle konuşanın sen olduğuna dair
bana bir belirti göster" dedi, [18]"Lütfen
gelip sana adağımı sununcaya, önüne
koyuncaya dek buradan ayrılma."
RAB, "Sen dönünceye dek kalırım"
diye yanıtladı.
[19]Gidyon eve gidip bir oğlak kes-
ti, bir efa[f] undan mayasız pide yaptı.
Eti sepete, et suyunu tencereye koy-
du; bunları getirip yabanıl fıstık ağa-
cının altında meleğe sundu.
[20]Tanrı'nın meleği, "Eti ve mayasız
pideleri al, şu kayanın üzerine koy. Et
suyunu ise dök" dedi. Gidyon söyle-
neni yaptı. [21]RAB'bin meleği elindeki
değneğin ucuyla ete ve mayasız pide-
lere dokununca kayadan ateş fışkırdı.
Ateş eti ve mayasız pideleri yakıp kül
etti. Sonra RAB'bin meleği gözden
kayboldu. [22]Gidyon, gördüğü kişinin
RAB'bin meleği olduğunu anlayınca,
"Eyvah, Egemen RAB! Meleğinin yü-
zünü gördüm" dedi.
[23]RAB ona, "Sana esenlik olsun.
Korkma, ölmeyeceksin" dedi.
[24]Gidyon orada RAB için bir sunak
yaptı. Sunağa "Yahve şalom[g]" adını
verdi. Sunak bugün de Aviezerliler'in
Ofra Kenti'nde duruyor.
[25]Aynı gece RAB, Gidyon'a, "Baba-
nın boğasını, yedi yaşındaki ikinci
boğayı al" dedi, "Sonra babanın Ba-
al* için yaptırdığı sunağı yık. Sunağın
yanındaki Aşera* putunu kes. [26]Tan-
rın RAB için bu höyüğün üstünde uy-
gun bir sunak yap. İkinci boğayı al,
keseceğin Aşera putunun odunlarıyla
yakmalık sunu* olarak sun." [27]Gidyon
adamlarından onunu yanına alarak
RAB'bin kendisine buyurduklarını

f *6:19* "Bir efa": Yaklaşık 13.2 kg. **g** *6:24* "Yahve şalom": "RAB esenliktir" anlamına gelir.

yerine getirdi. Ne var ki, ailesinden
ve kent halkından korktuğu için bu-
nu gündüz yerine gece yaptı.
28 Sabah erkenden kalkan kent hal-
kı, Baal'a ait sunağın yıkıldığını, ya-
nındaki Aşera putunun kesildiğini,
ikinci boğanın yeni yapılan sunak
üzerinde sunulduğunu gördü. 29 Bir-
birlerine, "Bu işi kim yaptı?" diye sor-
dular. Araştırıp soruşturduktan sonra,
bu işi Yoaş oğlu Gidyon'un yaptığı-
nı anladılar. 30 Bunun üzerine Yoaş'a,
"Oğlunu dışarı çıkar" dediler, "Ölme-
si gerek. Çünkü Baal'ın sunağını yıktı,
yanındaki Aşera putunu kesti."
31 Yoaş çevresindeki öfkeli kalabalı-
ğa, "Baal'ı savunmak size mi düştü?"
dedi, "Siz mi onu kurtaracaksınız?
Onu savunan şafak sökmeden ölecek.
Baal tanrıysa, bırakın kendini savun-
sun. Yıkılan sunak onun!"
32 O gün Yoaş, "Baal kendini savun-
sun, yıkılan sunak onun sunağıdır" di-
yerek Gidyon'a Yerubbaal[h] adını verdi.
33 Bu arada Midyanlılar, Amalekli-
ler ve öbür doğulu halklar birleşerek
Şeria Irmağı'nı geçtiler, gidip Yizreel
Vadisi'nde ordugah kurdular. 34 RAB'bin
Ruhu Gidyon'u yönlendirmeye başladı.
Gidyon borusunu çalınca Aviezerliler
onun çevresinde toplandı. 35 Gidyon bü-
tün Manaşşe'ye ulaklar göndererek ora-
nın halkını da topladı. Aşer, Zevulun
ve Naftali'ye de ulaklar gönderdi. On-
lar da onu karşılamaya çıktılar.
36 Gidyon Tanrı'ya şöyle seslendi:
"Söz verdiğin gibi İsrail'i benim ara-
cılığımla kurtaracağın doğruysa, 37 çiy
yalnızca harman yerine koyduğum
yün yapağının üzerine düşsün, top-
raksa kuru kalsın. Böylece, söylediğin
gibi İsrail'i benim aracılığımla kurta-
racağını bileceğim."
38 Ve öyle oldu. Ertesi gün erkenden
kalkan Gidyon yapağıyı alıp sıktı. Ya-
pağıdan bir tas dolusu çiy süzüldü.
39 Bunun üzerine Gidyon Tanrı'ya
şöyle seslendi: "Bana kızma, bir is-
tekte daha bulunmak istiyorum. Yapa-
ğıyla bir deneme daha yapmama izin
ver. Lütfen bu kez yalnızca yapağı ku-
ru kalsın, topraksa çiyle ıslansın."
40 Tanrı o gece Gidyon'un dediğini
yaptı. Yapağı kuru kaldı, toprağın her
yanıysa çiyle kaplandı.

Gidyon Midyanlılar'ı Yeniyor

7 Yerubbaal –Gidyon– ile yanın-
daki halk erkenden kalkıp Harot
Pınarı'nın başında ordugah kurdular.
Midyanlılar'ın ordugahıysa onların
kuzeyinde, More Tepesi'nin yanında-
ki vadideydi.
2 RAB Gidyon'a şöyle dedi: "Yanın-
da fazla adam var; Midyan'ı onların
eline teslim etmem. Yoksa İsrailliler,
'Kendi gücümüzle kurtulduk' diye-
rek bana karşı övünebilirler. 3 Şimdi
halka şunu söyle: 'Korkudan titreyen
dönsün, Gilat Dağı'ndan geri gitsin.' "
Bunun üzerine halktan yirmi iki bin
kişi döndü, on bin kişi orada kaldı.
4 RAB Gidyon'a, "Adamların sayı-
sı hâlâ fazla" dedi, "Kalanları suyun
başına götür, onları orada senin için
sınayayım. 'Bu seninle gidecek' dedi-
ğim adam seninle gidecek; 'Bu senin-
le gitmeyecek' dediğim gitmeyecek."
5 Gidyon halkı suyun başına götürdü.
RAB Gidyon'a, "Köpek gibi diliyle su
içenleri bir yana, su içmek için dizleri
üzerine çökenleri öbür yana ayır" dedi.
6 Ellerini ağızlarına götürerek dille-
riyle su içenlerin sayısı üç yüzü bul-
du. Geri kalanların hepsi su içmek
için dizleri üzerine çöktüler. 7 RAB
Gidyon'a, "Sizi diliyle su içen üç yüz
kişinin eliyle kurtaracağım" dedi,
"Midyanlılar'ı senin eline teslim ede-
ceğim. Öbürleri yerlerine dönsün."
8 Gidyon yalnız üç yüz kişiyi alı-
koyarak geri kalan İsrailliler'i çadır-

h *6:32* "Yerubbaal": "Baal kendini savunsun" anlamına gelir. **7:3** Yas.20:8

larına gönderdi. Bu üç yüz kişi, gidenlerin kumanyalarıyla borularını da aldılar. Midyanlılar'ın ordugahı Gidyon'un aşağısında, vadideydi.

9RAB aynı gece Gidyon'a, "Kalk, ordugaha saldır" dedi, "Çünkü orayı
senin eline teslim ediyorum. 10Ordu-
gaha yalnız gitmekten korkuyorsan,
uşağın Pura'yı da yanına al. 11Mid-
yanlılar'ın söylediklerine kulak kabart. O zaman ordugahlarına saldırmaya cesaret bulursun."

Böylece Gidyon uşağı Pura ile or-
dugahın yanına kadar sokuldu. 12Mid-
yanlılar, Amalekliler ve öbür doğulu halklar çekirge sürüsü gibi vadiye yayılmışlardı. Kıyıların kumu kadar
çok, sayısız develeri vardı. 13Gidyon
ordugahın yanına vardığında, adamlardan biri arkadaşına gördüğü düşü anlatıyordu. "Bir düş gördüm" diyordu, "Arpa unundan yapılmış bir somun ekmek, Midyan ordugahına doğru yuvarlanarak çadıra kadar geldi, çadıra çarpıp onu devirdi, altüst etti. Çadır yerle bir oldu."

14Adamın arkadaşı şöyle karşılık verdi: "Bu, İsrailli Yoaş oğlu Gidyon'un kılıcından başka bir şey değildir. Tanrı Midyan'ı ve bütün ordugahı onun eline teslim edecek."

15Gidyon düşü ve yorumunu duyunca Tanrı'ya tapındı. İsrail ordugahına döndü ve adamlarına, "Kalkın! RAB Midyan ordugahını elinize teslim et-
ti" dedi. 16Sonra üç yüz adamını üç bölüğe ayırdı. Hepsine borular, boş testiler ve testilerin içinde yakılmak
üzere çıralar verdi. 17Onlara, "Gözünüz bende olsun" dedi, "Ben ne yaparsam siz de onu yapın. Ordugahın yanına vardığımda ne yaparsam siz de
aynısını yapın. 18Ben ve yanımdakiler borularımızı çalınca, siz de ordugahın çevresinde durup borularınızı çalın ve, 'RAB için ve Gidyon için!' diye bağırın."

19Gidyon ile yanındaki yüz kişi gece yarısından az önce, nöbetçi değişiminden hemen sonra ordugahın yanına vardılar; borularını çalmaya başlayıp ellerindeki testileri kırdılar.
20Üç bölük de borularını çalıp testileri kırdı. Çalacakları boruları sağ ellerinde, çıralarıysa sol ellerinde tutuyorlardı. "Yaşasın RAB'bin ve Gidyon'un
kılıcı!" diye bağırdılar. 21Onlar ordu-
gahın çevresinde dururken, ordugahtakilerin hepsi koşuşmaya, bağırıp kaçışmaya başladı.

22Üç yüz boru birden çalınca RAB ordugahtakilerin hepsini kılıçla birbirlerine saldırttı. Midyan ordusu Serera'ya doğru, Beytşitta'ya, Tabbat yakınındaki Avel-Mehola sınırı-
na dek kaçtı. 23Naftali, Aşer ve bütün Manaşşe'den çağrılan İsrailliler Midyanlılar'ı kovalamaya başladılar.

24Gidyon, Efrayim'in dağlık bölgesine gönderdiği ulaklar aracılığıyla, "İnip Midyanlılar'a saldırın" dedi, "Önlerini kesmek için Şeria Irmağı'nın Beytbara'ya kadar uzanan bölümünü tutun." Efrayimoğulları Şeria Irmağı'nın Beytbara'ya kadarki
bölümünü ele geçirdiler. 25Midyanlı
iki önderi, Orev ile Zeev'i tutsak aldılar. Orev'i Orev Kayası'nda, Zeev'i ise Zeev'in üzüm sıkma çukurunda öldürerek Midyanlılar'ı kovalamaya devam ettiler. Orev'le Zeev'in kesik başlarını Şeria Irmağı'nın karşı yakasından Gidyon'a getirdiler.

Zevah ile Salmunna

8 Efrayimoğulları Gidyon'a, "Midyanlılar'la savaşmaya gittiğinde bizi çağırmadın; bize neden böyle davrandın?" diyerek onu sert bir dille eleştirdiler.

2Gidyon, "Sizin yaptığınızın yanında benim yaptığım ne ki?" diye karşılık verdi, "Efrayim'in bağbozumundan artakalan üzümler, Aviezer'in

bütün bağbozumu ürününden daha
iyi değil mi? 3Tanrı Midyan önderle-
rini, Orev'i ve Zeev'i elinize teslim et-
ti. Sizin yaptıklarınıza kıyasla ben ne
yapabildim ki?" Gidyon'un bu sözleri
onların öfkesini yatıştırdı.

4Gidyon bitkin olmalarına karşın
Midyanlılar'ı kovalamayı sürdüren
üç yüz adamıyla Şeria Irmağı'na ula-
şıp karşıya geçti. 5Sukkot'a vardıkla-
rında kent halkına, "Lütfen ardımdaki
adamlara ekmek verin, bitkin halde-
ler" dedi, "Ben Midyan kralları Zevah
ve Salmunna'yı kovalıyorum."

6Sukkot önderleri, "Zevah ile Sal-
munna'yı tutsak aldın mı ki, orduna
ekmek verelim?" dediler.

7Gidyon, "Öyle olsun!" diye karşılık
verdi, "RAB Zevah ile Salmunna'yı
elime teslim edince, bedenlerinizi çöl
dikenleriyle, çalılarla yaracağım."

8Gidyon oradan Penuel'e gitti ve
oranın halkından da aynı şeyi istedi.
Penuel halkı da Sukkot halkının ver-
diği yanıtın aynısını verdi. 9Gidyon
onlara, "Esenlik içinde döndüğüm za-
man bu kuleyi yıkacağım" dedi.

10Zevah ile Salmunna doğulu halk-
ların ordularından artakalan yaklaşık
on beş bin kişilik bir orduyla birlik-
te Karkor'daydılar. Eli kılıç tutan yüz
yirmi bin savaşçı ölmüştü. 11Gidyon
Novah ve Yogboha'nın doğusundan,
göçebelerin yolundan geçerek düş-
man ordugahına saldırdı. Adamlar
hazırlıksız yakalandılar. 12Zevah ile
Salmunna kaçtıysa da Gidyon peşle-
rine düştü. Bu iki Midyan kralını, Ze-
vah ile Salmunna'yı yakalayıp bütün
ordularını bozguna uğrattı.

13Yoaş oğlu Gidyon Heres Geçi-
di yoluyla savaştan döndü. 14Yolda
Sukkot'tan genç bir adamı yakalayıp
sorguya çekti. Adam Sukkot önder-
leriyle ileri gelenlerinin adlarını, top-
lam yetmiş yedi kişinin adını yazıp
Gidyon'a verdi.

15Gidyon Sukkot'a gidip halka şöyle
dedi: " 'Zevah ile Salmunna'yı tutsak
aldın mı ki bitkin adamlarına ekmek
verelim' diyerek beni aşağıladınız. İş-
te Zevah ile Salmunna!" 16Sonra kentin
ileri gelenlerini topladı; Sukkot halkını
çöl dikenleriyle, çalılarla döverek ceza-
landırdı. 17Ardından Penuel Kulesi'ni
yıkıp kent halkını kılıçtan geçirdi.

18Sonra Zevah ile Salmunna'ya, "Ta-
vor'da öldürdükleriniz nasıl adamlar-
dı?" diye sordu.

"Tıpkı senin gibiydiler, hepsi kral
oğullarına benziyordu" yanıtını ver-
diler.

19Gidyon, "Onlar kardeşlerimdi, öz
annemin oğullarıydı" dedi, "Yaşayan
RAB'bin adıyla ant içerim ki, onları
sağ bıraksaydınız sizi öldürmezdim."
20Sonra büyük oğlu Yeter'e, "Hay-
di, öldür onları" dedi. Ne var ki, he-
nüz genç olan Yeter korktu, kılıcını
çekmedi.

21Bunun üzerine Zevah ile Salmun-
na Gidyon'a, "Sen öldür bizi" dediler,
"Erkeğin işini ancak erkek yapar."

Böylece Gidyon varıp Zevah ile Sal-
munna'yı öldürdü. Develerinin boyun-
larındaki hilal biçimi süsleri de aldı.

22İsrailliler Gidyon'a, "Sen, oğlun
ve torunun bize önderlik edin" dedi-
ler. "Çünkü bizi Midyanlılar'ın elin-
den sen kurtardın."

23Ama Gidyon, "Ben size önderlik
etmem, oğlum da etmez" diye karşı-
lık verdi, "Size RAB önderlik edecek."
24Sonra, "Yalnız sizden bir dileğim
var" diye sözünü sürdürdü, "Ele ge-
çirdiğiniz ganimetin içindeki küpeleri
bana verin." –İsmaililer altın küpeler
takarlardı.–

25İsrailliler, "Seve seve veririz" diye-
rek yere bir üstlük serdiler. Herkes ele
geçirdiği küpeleri üstlüğün üzerine at-
tı. 26Hilaller, kolyeler, Midyan kralla-
rının giydiği mor giysiler ve develerin
boyunlarından alınan zincirler dışında,

Gidyon'un aldığı altın küpelerin ağır-
lığı bin yedi yüz şekel[1] tuttu. 27Gidyon
bu altından bir efod* yaparak onu ken-
di kenti olan Ofra'ya yerleştirdi. Bütün
İsrailliler bu put yüzünden RAB'be ve-
fasızlık ettiler. Böylece efod Gidyon ile
ailesi için bir tuzak oldu.
28İsrailliler'e yenilen Midyanlılar
bir daha toparlanamadılar. Ülke Gid-
yon zamanında kırk yıl barış içinde
yaşadı.

Gidyon'un Ölümü

29Yoaş oğlu Yerubbaal dönüp kendi
evinde yaşamını sürdürdü. 30Çok sa-
yıda kadınla evlendi ve yetmiş oğlu
oldu. 31Ayrıca Şekem'de bir cariyesi
vardı. Bundan da bir oğlu oldu, adını
Avimelek koydu. 32Yoaş oğlu Gidyon
iyice yaşlanıp öldü. Aviezerliler'e ait
Ofra Kenti'nde, babası Yoaş'ın meza-
rına gömüldü.
33Gidyon ölünce İsrailliler yine
RAB'be vefasızlık ettiler. Baallar'a*
taptılar. Baal-Berit'i ilah edinerek
34kendilerini çevrelerindeki düşman-
larının elinden kurtaran Tanrıları
RAB'bi unuttular. 35İsrail'e büyük iyi-
likler yapan Yerubbaal'ın –Gidyon'un–
ev halkına vefasızlık ettiler.

Avimelek

9 Yerubbaal'ın oğlu Avimelek, da-
yılarının bulunduğu Şekem Ken-
ti'ne giderek onlara ve annesinin bo-
yundan gelen herkese şöyle dedi:
2"Şekem halkına şunu duyurun: 'Si-
zin için hangisi daha iyi? Gidyon'un
yetmiş oğlu tarafından yönetilmek mi,
yoksa bir kişi tarafından yönetilmek
mi?' Unutmayın ki ben sizinle aynı
etten, aynı kandanım."
3Dayıları Avimelek'in söyledikleri-
ni Şekem halkına ilettiler. Halkın yü-
reği Avimelek'ten yanaydı. "O bizim
kardeşimizdir" dediler. 4Ona Baal-
Berit Tapınağı'ndan yetmiş parça gü-
müş verdiler. Avimelek bu parayla ki-
raladığı belalı serserileri peşine taktı.
5Sonra Ofra'ya, babasının evine dö-
nüp kardeşlerini, Yerubbaal'ın yetmiş
oğlunu bir taşın üzerinde kesip öldür-
dü. Yalnız Yerubbaal'ın küçük oğlu
Yotam kaçıp gizlendiği için sağ kaldı.
6Şekem ve Beytmillo halkları top-
lanarak hep birlikte Şekem'de diki-
li taş meşesinin olduğu yere gittiler;
Avimelek'i orada kral ilan ettiler.
7Olup biteni Yotam'a bildirdiklerin-
de Yotam Gerizim Dağı'nın tepesine
çıkıp yüksek sesle halka şöyle dedi:
"Ey Şekem halkı, beni dinleyin, Tan-
rı da sizi dinleyecek. 8Bir gün ağaçlar
kendilerine bir kral meshetmek* iste-
diler; zeytin ağacına gidip, 'Gel kralı-
mız ol' dediler.
9"Zeytin ağacı, 'İlahları ve insanla-
rı onurlandırmak için kullanılan yağı-
mı bırakıp ağaçlar üzerinde sallanma-
ya mı gideyim?' diye yanıtladı.
10"Bunun üzerine ağaçlar incir ağa-
cına, 'Gel sen kralımız ol' dediler.
11"İncir ağacı, 'Tatlılığımı ve güzel
meyvemi bırakıp ağaçlar üzerinde sal-
lanmaya mı gideyim?' diye yanıtladı.
12"Sonra ağaçlar asmaya, 'Gel sen
bizim kralımız ol' dediler. 13Asma,
'İlahlarla insanlara zevk veren yeni şa-
rabımı bırakıp ağaçlar üzerinde sal-
lanmaya mı gideyim?' dedi.
14"Sonunda ağaçlar karaçalıya, 'Gel
sen kralımız ol' dediler.
15"Karaçalı, 'Eğer gerçekten beni
kendinize kral meshetmek istiyorsa-
nız, gelin gölgeme sığının' diye kar-
şılık verdi, 'Eğer sığınmazsanız, ka-
raçalıdan çıkan ateş Lübnan'ın bütün
sedir ağaçlarını yakıp kül edecektir.'
16"Şimdi siz Avimelek'i kral yap-
makla içten ve dürüst davrandığınızı
mı sanıyorsunuz? Yerubbaal'la ailesi-
ne iyilik mi ettiniz? Ona hak ettiği gi-

ı *8:26* "Bin yedi yüz şekel": Yaklaşık 19.5 kg.

bi mi davrandınız? 17Oysa babam sizi
Midyanlılar'ın elinden kurtarmak için
canını tehlikeye atarak sizin için sa-
vaştı. 18Ama bugün siz babamın aile-
sine karşı ayaklandınız, yetmiş oğlu-
nu bir taşın üzerinde kesip öldürdünüz.
Cariyesinden doğan Avimelek kardeşi-
niz olduğu için onu Şekem'e kral yaptı-
nız. 19Eğer bugün Yerubbaal'la ailesine
içten ve dürüst davrandığınıza inanı-
yorsanız, Avimelek'le sevinin, o da si-
zinle sevinsin! 20Ama öyle değilse, di-
lerim, Avimelek ateş olsun, Şekem ve
Beytmillo halkını yakıp kül etsin. Ya
da Şekem ve Beytmillo halkı ateş ol-
sun, Avimelek'i yakıp kül etsin."

21Ardından Yotam kardeşi Avi-
melek'ten korktuğu için kaçtı, gidip
Beer'e yerleşti.

22Avimelek İsrail'i üç yıl yönet-
ti. 23Sonra Tanrı Avimelek'le Şekem
halkını birbirine düşürdü; halk Avi-
melek'e başkaldırdı. 24Tanrı bunu Avi-
melek'i Yerubbaal'ın yetmiş oğluna
yapılan zorbalığın aynısına uğratmak,
kardeşlerini öldüren Avimelek'ten ve
onu bu kırıma isteklendiren Şekem
halkından akıttıkları kanın öcünü al-
mak için yaptı. 25Şekem halkı dağ baş-
larında Avimelek'e pusu kurdu. Ora-
dan geçen herkesi soyuyorlardı. Bu
durum Avimelek'e bildirildi.

26Ebet oğlu Gaal kardeşleriyle bir-
likte gelip Şekem'e yerleşti. Şekem
halkı ona güvendi. 27Bağlara çıkıp
üzümleri topladıktan, ezip şarap yap-
tıktan sonra bir şenlik düzenlediler.
İlahlarının tapınağına gittiler; orada
yiyip içerken Avimelek'e lanetler yağ-
dırdılar. 28Ebet oğlu Gaal kalkıp şöy-
le dedi: "Avimelek kim ki, biz Şekem
halkı ona hizmet edelim? Yerubbaal'ın
oğlu değil mi o? Zevul da onun yar-
dımcısı değil mi? Şekemliler'in baba-
sı Hamor'un soyundan gelenlere hiz-
met edin. Neden Avimelek'e hizmet
edelim? 29Keşke bu halkı ben yönet-
seydim! Avimelek'i uzaklaştırır ve,
'Ordunu güçlendir de öyle ortaya çık!'
derdim."

30Kentin yöneticisi olan Zevul, Ebet
oğlu Gaal'ın sözlerini duyunca öfke-
lendi. 31Avimelek'e gizlice gönderdiği
ulaklar aracılığıyla şöyle dedi: "Ebet
oğlu Gaal ve kardeşleri Şekem'e geldi-
ler. Kenti sana karşı ayaklandırıyorlar.
32Gel, adamlarınla birlikte gece kırda
pusuya yat. 33Sabah güneş doğar doğ-
maz kalk, kenti bas. Gaal ile adamla-
rı sana saldırdığında onlara yapaca-
ğını yap."

34Böylece Avimelek'le adamları ge-
ce kalkıp dört bölük halinde Şekem
yakınında pusuya yattılar.

35Ebet oğlu Gaal çıkıp kentin giriş
kapısında durunca, Avimelek'le ya-
nındakiler pusu yerinden fırladılar.

36Gelenleri gören Gaal, Zevul'a,
"Dağların tepesinden inip gelenlere
bak!" dedi.

Zevul, "Adam sandığın aslında dağ-
ların gölgesidir" diye karşılık verdi.

37Ama Gaal ısrar etti: "Bak, toprak-
larımızın ortasında ilerleyenler var.
Bir kısmı da Falcılar Meşesi yolun-
dan geliyor."

38Bunun üzerine Zevul, " 'Avimelek
kim ki, ona hizmet edelim' diye övü-
nen sen değil miydin?" dedi, "Küçüm-
sediğin halk bu değil mi? Haydi şimdi
git, onlarla savaş!"

39Şekem halkına öncülük eden Gaal,
Avimelek'le savaşa tutuştu. 40Ama tu-
tunamayıp kaçmaya başladı. Avime-
lek ardına düştü. Kentin giriş kapısına
dek çok sayıda ölü yerde yatıyordu.

41Avimelek Aruma'da kaldı. Zevul
ise Gaal'ı ve kardeşlerini Şekem'den
kovdu, kentte yaşamalarına izin ver-
medi.

42Savaşın ertesi günü Avimelek
Şekemliler'in tarlalarına gittikleri-
ni haber aldı. 43Adamlarını üç bölü-
ğe ayırıp kırda pusuya yattı. Halkın

kentten çıktığını görünce saldırıp
onları öldürdü. 44Sonra yanındaki
bölükle hızla ilerleyerek kentin giriş
kapısına dayandı. Öbür iki bölükse
tarlalardakilere saldırıp onları öldür-
dü. 45Avimelek gün boyu kente kar-
şı savaştı; kenti ele geçirdikten sonra
halkını kılıçtan geçirdi. Kenti yıkıp
üstüne tuz serpti.

46Şekem Kulesi'ndeki halk olup bi-
teni duyunca, El-Berit Tapınağı'nın
kalesine sığındı. 47Onların Şekem
Kulesi'nde toplandığını haber alan
Avimelek, 48yanındaki halkla birlikte
Salmon Dağı'na çıktı. Eline bir balta
alıp ağaçtan bir dal kesti, dalı omuzu-
na atarak yanındakilere, "Ne yaptığı-
mı gördünüz" dedi, "Çabuk olun, siz
de benim gibi yapın." 49Böylece hepsi
birer dal kesip Avimelek'i izledi. Dal-
ları kalenin dibinde yığıp ateşe verdi-
ler. Şekem Kulesi'ndeki bin kadar ka-
dın, erkek yanarak öldü.

50Bundan sonra Avimelek Teves
üzerine yürüdü, kenti kuşatıp ele ge-
çirdi. 51Kentin ortasında sağlam bir
kule vardı. Kadın erkek bütün kent
halkı oraya sığındı. Kapıları kapayıp
kulenin damına çıktılar. 52Avimelek
gelip kuleyi kuşattı. Ateşe vermek
için kapısına yaklaştığında, 53bir ka-
dın değirmenin üst taşını Avimelek'in
üzerine atıp başını yardı.

54Avimelek hemen silahlarını taşı-
yan uşağını çağırdı ve, "Kılıcını çek,
beni öldür" dedi, "Hiç kimse, 'Avi-
melek'i bir kadın öldürdü' demesin."
Uşak kılıcını Avimelek'e saplayıp onu
öldürdü. 55Avimelek'in öldüğünü gö-
rünce İsrailliler evlerine döndüler.

56Böylece Tanrı yetmiş kardeşini öl-
dürerek babasına büyük kötülük eden
Avimelek'i cezalandırdı. 57Tanrı Şe-
kem halkını da yaptıkları kötülükler-
den ötürü cezalandırdı. Yerubbaal'ın
oğlu Yotam'ın lanetine uğradılar.

Tola

10 Avimelek'in ölümünden son-
ra İsrail'i kurtarmak için İssa-
kar oymağından Dodo oğlu Pua oğ-
lu Tola adında bir adam ortaya çıktı.
Tola Efrayim'in dağlık bölgesindeki
Şamir'de yaşardı. 2İsrail'i yirmi üç
yıl yönettikten sonra öldü, Şamir'de
gömüldü.

Yair

3Ondan sonra Gilatlı Yair başa
geçti. Yair İsrail'i yirmi iki yıl yönet-
ti. 4Otuz oğlu vardı. Bunlar otuz eşe-
ğe biner, otuz kenti yönetirlerdi. Gi-
lat yöresindeki bu kentler bugün de
Havvot-Yair[i] diye anılıyor. 5Yair ölün-
ce Kamon'da gömüldü.

Yiftah

6İsrailliler yine RAB'bin gözünde
kötü olanı yaptılar; Baallar'a*, Aş-
toretler'e*, Aram, Sayda, Moav, Am-
mon ve Filist ilahlarına kulluk ettiler.
RAB'bi terk ettiler, O'na kulluk et-
mediler. 7Bu yüzden İsrailliler'e öf-
kelenen RAB, onları Filistliler'e ve
Ammonlular'a tutsak etti. 8Bunlar
o yıldan başlayarak İsrailliler'i bas-
kı altında ezdiler; Şeria Irmağı'nın
ötesinde, Gilat'taki Amorlular ülke-
sinde yaşayan bütün İsrailliler'i on
sekiz yıl baskı altında tuttular. 9Am-
monlular Yahuda, Benyamin ve Efra-
yim oymaklarıyla savaşmak için Şe-
ria Irmağı'nın ötesine geçtiler. İsrail
büyük sıkıntı içindeydi. 10İsrailliler
RAB'be, "Sana karşı günah işledik"
diye seslendiler, "Seni, Tanrımız'ı
terk edip Baallar'a kulluk ettik."

11RAB, "Sizi Mısırlılar'dan, Amor-
lular'dan, Ammonlular'dan, Filistli-
ler'den kurtaran ben değil miyim?"
diye karşılık verdi, 12"Saydalılar,
Amalekliler, Maonlular size baskı

i *10:4* "Havvot-Yair": "Yair'in yerleşim birimleri" anlamına gelir. **10:10** 1Sa.12:10

yaptıklarında bana yakardınız, ben
de sizi onların elinden kurtardım.
13 Sizse beni terk ettiniz, başka ilah-
lara kulluk ettiniz. Bu yüzden sizi bir
daha kurtarmayacağım. 14 Gidin, seç-
tiğiniz ilahlara yakarın; sıkıntıya düş-
tüğünüzde sizi onlar kurtarsın."
15 İsrailliler, "Günah işledik" dedi-
ler, "Bize ne istersen yap. Yalnız bu-
gün bizi kurtar." 16 Sonra aralarındaki
yabancı putları atıp RAB'be tapındılar.
RAB de onların daha fazla acı çekme-
sine dayanamadı.
17 Ammonlular toplanıp Gilat'ta or-
dugah kurunca İsrailliler de toplana-
rak Mispa'da ordugah kurdular. 18 Gi-
lat halkının önderleri birbirlerine,
"Ammonlular'a karşı ilk saldırıyı baş-
latan kişi, bütün Gilat halkının önde-
ri olacak" dediler.

11 Yiftah adında yiğit bir savaş-
çı vardı. Bir fahişenin oğlu
olan Yiftah'ın babasının adı Gilat'tı.
2 Gilat'ın karısı da ona erkek çocuklar
doğurmuştu. Bu çocuklar büyüyün-
ce Yiftah'ı kovmuşlardı. Ona, "Baba-
mızın evinden miras almayacaksın.
Çünkü sen başka bir kadının oğlu-
sun" demişlerdi. 3 Yiftah kardeşlerin-
den kaçıp Tov yöresine yerleşti. Çev-
resinde toplanan serserilere önderlik
etmeye başladı.
4 Bir süre sonra Ammonlular İsra-
illiler'e savaş açtı. 5 Savaş patlak ve-
rince Gilat ileri gelenleri Yiftah'ı al-
mak için Tov yöresine gittiler. 6 Ona,
"Gel, komutanımız ol, Ammonlular'la
savaşalım" dediler.
7 Yiftah, "Benden nefret eden, beni
babamın evinden kovan siz değil miy-
diniz?" diye yanıtladı, "Sıkıntıya dü-
şünce neden bana geldiniz?"
8 Gilat ileri gelenleri, "Sana başvu-
ruyoruz; çünkü bizimle gelip Am-
monlular'la savaşmanı, bize, Gilat
halkına önderlik etmeni istiyoruz"
dediler.
9 Yiftah, "Ammonlular'la savaşmak
için beni götürürseniz, RAB de onla-
rı elime teslim ederse, sizin önderiniz
olacak mıyım?" diye sordu.
10 Gilat ileri gelenleri, "RAB aramız-
da tanık olsun, kesinlikle dediğin gi-
bi yapacağız" dediler. 11 Böylece Yif-
tah Gilat ileri gelenleriyle birlikte gitti.
Halk onu kendine önder ve komutan
yaptı. Yiftah bütün söylediklerini Mis-
pa'da, RAB'bin önünde yineledi.
12 Sonra Ammon Kralı'na ulaklar
göndererek, "Aramızda ne var ki, ül-
keme saldırmaya kalkıyorsun?" dedi.
13 Ammon Kralı, Yiftah'ın ulaklarına
şu karşılığı verdi: "İsrailliler Mısır'dan
çıktıktan sonra Arnon Vadisi'nden
Yabbuk ve Şeria ırmaklarına kadar
uzanan topraklarımı aldılar. Şimdi bu-
raları bana savaşsız geri ver."
14 Yiftah yine Ammon Kralı'na
ulaklar göndererek 15 şöyle dedi:
"Yiftah diyor ki, İsrailliler ne Moav
ülkesini, ne de Ammon toprakları-
nı aldı. 16 Mısır'dan çıktıkları zaman
Kamış Denizi'ne* kadar çölde yürü-
yerek Kadeş'e ulaştılar. 17 Sonra Edom
Kralı'na ulaklar göndererek, 'Lütfen
topraklarından geçmemize izin ver'
dediler. Edom Kralı kulak asmadı. İs-
railliler Moav Kralı'na da ulaklar gön-
derdi, ama o da izin vermedi. Bunun
üzerine Kadeş'te kaldılar.
18 "Çölü izleyerek Edom ile Moav
topraklarının çevresinden geçtiler;
Moav bölgesinin doğusunda, Arnon
Vadisi'nin öbür yakasında konakladı-
lar. Moav sınırından içeri girmediler.
Çünkü Arnon Vadisi sınırdı.
19 "Sonra Heşbon'da egemenlik sü-
ren Amorlular'ın Kralı Sihon'a ulak-
lar göndererek, 'Ülkenden geçip top-
raklarımıza ulaşmamıza izin ver' diye
rica ettiler. 20 Ama Sihon İsrailliler'in

11:17 Say.20:14-21 **11:18** Say.21:4 **11:19-22** Say.21:21-24

topraklarından geçip gideceklerine
inanmadı. Bu nedenle bütün halkını
toplayıp Yahesa'da ordugah kurdu ve
İsrailliler'le savaşa tutuştu.
21“İsrail'in Tanrısı RAB, Sihon'u ve
bütün halkını İsrailliler'in eline teslim
etti. İsrailliler Amorlular'ı yenip o yö-
redeki halkın bütün topraklarını ele
geçirdiler. 22Arnon Vadisi'nden Yab-
buk Irmağı'na, çölden Şeria Irmağı'na
kadar uzanan bütün Amor toprakları-
nı ele geçirdiler.
23“İsrail'in Tanrısı RAB Amorlular'ı
kendi halkı İsrail'in önünden kovduk-
tan sonra, sen hangi hakla buraları ge-
ri istiyorsun? 24İlahın Kemoş sana bir
yer verse oraya sahip çıkmaz mısın?
Biz de Tanrımız RAB'bin önümüz-
den kovduğu halkın topraklarını sa-
hipleneceğiz. 25Sen Moav Kralı Sip-
por oğlu Balak'tan üstün müsün? O
hiç İsrailliler'le çekişti mi, hiç onlarla
savaşmaya kalkıştı mı? 26İsrailliler üç
yüz yıldır Heşbon'da, Aroer'de, bunla-
rın çevre köylerinde ve Arnon kıyısın-
daki bütün kentlerde yaşarken neden
buraları geri almaya çalışmadınız?
27Ben sana karşı suç işlemedim. Ama
sen benimle savaşmaya kalkışmakla
bana haksızlık ediyorsun. Hâkim olan
RAB, İsrailliler'le Ammonlular ara-
sında bugün hakemlik yapsın.”
28Ne var ki Ammon Kralı, Yiftah'ın
kendisine ilettiği bu sözlere kulak
asmadı.
29RAB'bin Ruhu Yiftah'ın üzeri-
ne indi. Yiftah, Gilat ve Manaşşe'den
geçti, Gilat'taki Mispa'dan geçerek
Ammonlular'a doğru ilerledi. 30RAB-
bin önünde ant içerek şöyle dedi:
“Gerçekten Ammonlular'ı elime tes-
lim edersen, 31onları yenip sağ salim
döndüğümde beni karşılamak için
evimin kapısından ilk çıkan, RAB'be
adanacaktır. Onu yakmalık sunu* ola-
rak sunacağım.”
32Yiftah bundan sonra Ammon-
lular'la savaşmaya gitti. RAB onla-
rı Yiftah'ın eline teslim etti. 33Yiftah,
başta Avel-Keramim olmak üzere,
Aroer'den Minnit'e kadar yirmi kenti
yakıp yıkarak Ammonlular'a çok bü-
yük kayıplar verdirdi. Böylece Am-
monlular İsrailliler'in boyunduruğu-
na girdi.
34Yiftah Mispa'ya, kendi evine dön-
düğünde, kızı tef çalıp dans ederek
onu karşılamaya çıktı. Tek çocuğu
oydu, ondan başka ne oğlu ne de kızı
vardı. 35Yiftah, kızını görünce giysile-
rini yırtarak, “Eyvahlar olsun, kızım!”
dedi, “Beni perişan ettin, umarsız bı-
raktın! Çünkü RAB'be verdiğim söz-
den dönemem.”
36Kız, “Baba, RAB'be ant içtin” de-
di, “Madem RAB düşmanların olan
Ammonlular'dan senin öcünü aldı,
ağzından ne çıktıysa bana öyle yap.”
37Sonra ekledi: “Yalnız bir dileğim
var: Beni iki ay serbest bırak, gidip
arkadaşlarımla kırlarda gezineyim,
kızlığıma ağlayayım.”
38Babası, “Gidebilirsin” diyerek onu
iki ay serbest bıraktı. Kız arkadaşla-
rıyla birlikte kırlara çıkıp erdenliğine
ağladı. 39İki ay sonra babasının yanı-
na döndü. Babası da içtiği andı yerine
getirdi. Kıza erkek eli değmemişti.
Bundan sonra İsrail'de bir gelenek
oluştu. 40İsrail kızları her yıl kırlara
çıkıp Gilatlı Yiftah'ın kızı için dört
gün yas tutar oldular.

Yiftah ile Efrayim

12 Efrayimli erkekler toplanıp
Safon'a geçtiler. Yiftah'a, “Am-
monlular'la savaşmaya gittiğinde bizi
neden çağırmadın?” dediler, “Seni de
evini de yakacağız.”
2Yiftah, “Halkımla ben Ammonlu-
lar'a karşı amansız bir savaşa tutuş-
muştuk” diye yanıtladı, “Sizi çağır-

11:25 Say.22:1-6 **11:35** Say.30:2

dım, ama gelip beni onların elinden
kurtarmadınız. 3Beni kurtarmak is-
temediğinizi görünce canımı dişime
takıp Ammonlular'a karşı harekete
geçtim. Sonunda RAB onları elime
teslim etti. Neden bugün benimle sa-
vaşmaya kalkışıyorsunuz?"
4Bundan sonra Yiftah Gilat erkekle-
rini toplayarak Efrayimoğulları'yla sa-
vaşa girdi. Gilatlılar Efrayimoğulları'na
saldırdılar. Çünkü Efrayimoğulları on-
lara, "Ey Efrayim ve Manaşşe halk-
ları arasında yaşayan Gilatlılar, siz
Efrayim'den kaçan döneklersiniz!" de-
mişlerdi. 5Şeria Irmağı'nın Efrayim'e
yol veren geçitlerini tutan Gilatlılar,
geçmek isteyen Efrayimli kaçakla-
ra, "Efrayimli misin?" diye sorarlar-
dı. Adamlar, "Hayır" derlerse, 6o za-
man onlara, " 'Şibbolet' deyin bakalım"
derlerdi. Adamlar "Sibbolet" derdi.
Çünkü "Şibbolet" sözcüğünü doğru
söyleyemezlerdi. Bunun üzerine onları
yakalayıp Şeria Irmağı'nın geçitlerinde
öldürürlerdi. O gün Efrayimliler'den
kırk iki bin kişi öldürüldü.
7Gilatlı Yiftah İsrail'i altı yıl yönet-
ti. Ölünce Gilat kentlerinden birinde
gömüldü.

İvsan, Elon ve Avdon

8Ondan sonra İsrail'in başına Beyt-
lehemli İvsan geçti. 9İvsan'ın otuz oğlu,
otuz kızı vardı. İvsan kızlarını başka
boylara verdi, oğullarına da başka boy-
lardan kızlar aldı. İsrail'i yedi yıl yönet-
ti. 10Ölünce Beytlehem'de gömüldü.
11Ondan sonra İsrail'in başına Ze-
vulun oymağından Elon geçti. Elon
İsrail'i on yıl yönetti. 12Ölünce Zevu-
lun topraklarında, Ayalon'da gömüldü.
13Onun ardından İsrail'in başı-
na Piratonlu Hillel oğlu Avdon geç-
ti. 14Avdon'un kırk oğlu, otuz toru-
nu ve bunların bindiği yetmiş eşeği
vardı. İsrail'i sekiz yıl yönetti. 15Pira-
tonlu Hillel oğlu Avdon ölünce Ama-
lekliler'e ait dağlık bölgenin Efrayim
yöresindeki Piraton'da gömüldü.

Şimşon'un Doğumu

13 İsrailliler yine RAB'bin gözün-
de kötü olanı yaptılar. RAB de
onları kırk yıl süreyle Filistliler'in bo-
yunduruğuna terk etti.
2Dan oymağından Soralı bir adam
vardı. Adı Manoah'tı. Karısı kısırdı ve
hiç çocuğu olmamıştı. 3RAB'bin me-
leği kadına görünerek, "Kısır olduğun,
çocuk doğurmadığın halde gebe kalıp
bir oğul doğuracaksın" dedi, 4"Bundan
böyle şarap ya da içki içmemeye dikkat
et, murdar* bir şey yeme. 5Çünkü ge-
be kalıp bir oğul doğuracaksın. Onun
başına ustura değmeyecek. Çünkü o
daha rahmindeyken Tanrı'ya adanmış*
olacak. İsrail'i Filistliler'in elinden kur-
tarmaya başlayacak olan odur."
6Kadın kocasına gidip, "Yanıma bir
Tanrı adamı geldi" dedi, "Tanrı'nın
meleğine benzer görkemli bir görünü-
şü vardı. Nereden geldiğini sormadım.
Bana adını da söylemedi. 7Ama, 'Ge-
be kalıp bir oğul doğuracaksın' dedi,
'Bundan böyle şarap ve içki içme, mur-
dar bir şey yeme. Çünkü çocuk ana
rahmine düştüğü andan öleceği güne
dek Tanrı'nın adanmışı olacak.' "
8Manoah RAB'be şöyle yakardı:
"Ya Rab, gönderdiğin Tanrı adamının
yine gelmesini, doğacak çocuk için ne
yapmamız gerektiğini bize öğretme-
sini dilerim."
9Tanrı Manoah'ın yakarışını duydu.
Kadın tarladayken Tanrı'nın meleği
yine ona göründü. Ne var ki, Mano-
ah karısının yanında değildi. 10Kadın
haber vermek için koşa koşa kocası-
na gitti. "İşte geçen gün yanıma gelen
adam yine bana göründü!" dedi.
11Manoah kalkıp karısının ardısıra
gitti. Adamın yanına varınca, "Ka-
rımla konuşan adam sen misin?" di-
ye sordu.

Adam, "Evet, benim" dedi.
12 Manoah, "Söylediklerin yerine gel-
diğinde, çocuğun yaşamı ve göreviyle
ilgili yargı ne olacak?" diye sordu.
13 RAB'bin meleği, "Karın kendi-
sine söylediğim her şeyden sakınsın"
diye karşılık verdi, 14 "Asmanın ürü-
nünden üretilen hiçbir şey yemesin,
şarap ve içki içmesin. Murdar bir şey
yemesin. Buyurduklarımın hepsini
yerine getirsin."
15 Manoah, "Seni alıkoymak, onuru-
na bir oğlak kesmek istiyoruz" dedi.
16 RAB'bin meleği, "Beni alıkoy-
san da hazırlayacağın yemeği yemem"
dedi, "Yakmalık bir sunu* sunacak-
san, RAB'be sunmalısın." Manoah
onun RAB'bin meleği olduğunu an-
lamamıştı.
17 RAB'bin meleğine, "Adın ne?" di-
ye sordu, "Bilelim ki, söylediklerin ye-
rine geldiğinde seni onurlandıralım."
18 RAB'bin meleği, "Adımı niçin so-
ruyorsun?" dedi, "Adım tanımlana-
maz." 19 Manoah bir oğlakla tahıl su-
nusunu* aldı, bir kayanın üzerinde
RAB'be sundu. O anda Manoah'la karı-
sının gözü önünde şaşılacak şeyler oldu:
20 RAB'bin meleği sunaktan yükselen
alevle birlikte göğe yükseldi. Bunu gö-
ren Manoah'la karısı yüzüstü yere ka-
pandılar. 21 RAB'bin meleği Manoah'la
karısına bir daha görünmeyince, Ma-
noah onun RAB'bin meleği olduğunu
anladı. 22 Karısına, "Kesinlikle ölece-
ğiz" dedi, "Çünkü Tanrı'yı gördük."
23 Karısı, "RAB bizi öldürmek iste-
seydi, yakmalık sunuyu ve tahıl sunu-
sunu kabul etmezdi" diye karşılık ver-
di, "Bütün bunları bize göstermezdi.
Bugün söylediklerini de işitmezdik."
24 Ve kadın bir erkek çocuk doğur-
du. Adını Şimşon koydu. Çocuk bü-
yüyüp gelişti. RAB de onu kutsa-
dı. 25 RAB'bin Ruhu Sora ile Eştaol
arasında, Mahane-Dan'da bulunan
Şimşon'u yönlendirmeye başladı.

Şimşon'un Evlenmesi

14 Şimşon bir gün Timna'ya git-
ti. Orada Filistli bir kadın gör-
dü. 2 Geri dönünce annesiyle babasına,
"Timna'da Filistli bir kadın gördüm" de-
di, "Onu hemen bana eş olarak alın."
3 Annesiyle babası, "Akrabalarının
ya da halkımızın kızları arasında kim-
se yok mu ki, sünnetsiz* Filistliler'den
kız almaya kalkıyorsun?" diye karşı-
lık verdiler.
Ama Şimşon babasına, "Bana o
kadını al, ondan hoşlanıyorum" de-
di. 4 Şimşon'un annesiyle babası bunu
isteyenin RAB olduğunu anlamadı-
lar. Çünkü RAB o sırada İsrailliler'e
egemen olan Filistliler'e karşı fırsat
kolluyordu.
5 Böylece Şimşon annesi ve babasıy-
la Timna'ya doğru yola koyuldu. Tim-
na bağlarına vardıklarında, genç bir
aslan kükreyerek Şimşon'un karşısına
çıktı. 6 Şimşon üzerine inen RAB'bin
Ruhu'yla güçlendi ve aslanı bir oğ-
lak parçalar gibi çıplak elle parçaladı.
Ama yaptığını ne annesine ne de ba-
basına bildirdi.
7 Sonra gidip kadınla konuştu ve on-
dan çok hoşlandı. 8 Bir süre sonra ka-
dınla evlenmek üzere yine Timna'ya
giderken, aslanın leşini görmek için
yoldan saptı. Bir arı sürüsünün asla-
nın leşini kovana çevirdiğini gördü.
9 Kovandaki balı avuçlarına doldurdu,
yiye yiye oradan uzaklaştı. Annesiyle
babasının yanına varınca baldan on-
lara da verdi, onlar da yedi. Ama balı
aslanın leşinden aldığını söylemedi.
10 Babası kadını görmeye gidince,
Şimşon da damat geleneğine uyarak
orada bir şölen düzenledi. 11 Filistli-
ler onu görünce ona eşlik etmek üze-
re otuz genç getirdiler. 12 Şimşon on-
lara, "Size bir bilmece sorayım" dedi,
"Şölenin yedi günü içinde kesin yanı-
tı bulup bana bildirirseniz, size otuz

keten mintan, otuz takım da üst giy-
si vereceğim. 13 Ama bilmeceyi çöze-
mezseniz, o zaman da siz bana otuz
keten mintanla otuz takım üst giysi
vereceksiniz."
Ona, "Seni dinliyoruz" dediler,
"Söyle bakalım bilmeceni."
14 Şimşon,
"Yiyenden yiyecek,
Güçlüden tatlı çıktı"
dedi. Üç gün geçtiyse de bilmeceyi
çözemediler.
15 Dördüncü[j] gün gençler Şimşon'un
karısına, "Kocanı kandır da bize bil-
mecenin yanıtını versin" dediler, "Yok-
sa, seni de babanın evini de yakarız.
Bizi soymak için mi buraya çağır-
dınız?"
16 Şimşon'un karısı ağlayarak ona,
"Benden nefret ediyorsun" dedi, "Beni
sevmiyorsun. Soydaşlarıma bir bilme-
ce sordun, yanıtını bana söylemedin."
Şimşon karısına, "Bak" dedi, "An-
neme babama bile söylemedim, sana
mı söyleyeceğim?"
17 Kadın şölen boyunca yedi gün ağ-
layıp durdu. Kadının sürekli sıkıştır-
ması üzerine Şimşon yedinci gün bil-
mecenin yanıtını ona söyledi. Kadın
da yanıtı soydaşlarına iletti.
18 Yedinci gün, gün batmadan kentli
gençler Şimşon'a geldiler.
"Baldan tatlı,
Aslandan güçlü ne var?"
dediler.
Şimşon, "Düvemle çift sürmüş ol-
masaydınız, bilmecemi çözemezdiniz"
diye karşılık verdi.
19 RAB'bin Ruhu üzerine inince
güçlenen Şimşon Aşkelon'a gitti; otuz
kişi vurup mallarını yağmaladı, giy-
silerini de bilmeceyi çözenlere verdi.
Öfkeden kudurmuş bir halde babası-
nın evine döndü.
20 Şimşon'un karısı ise Şimşon'a eş-
lik eden sağdıca verildi.

Şimşon Öç Alıyor

15 Bir süre sonra, buğday biçimi
sırasında Şimşon bir oğlak alıp
karısını ziyarete gitti. "Karımın oda-
sına girmek istiyorum" dedi.
Ama kızın babası Şimşon'un girme-
sine izin vermedi. 2 "Ondan gerçekten
nefret ettiğini sanıyordum" dedi, "Bu
nedenle onu senin sağdıcına verdim.
Küçük kızkardeşi ondan daha güzel
değil mi? Ablasının yerine onu al."
3 Şimşon, "Bu kez Filistliler'e kötülük
etsem de buna hakkım var" dedi. 4 Kı-
ra çıkıp üç yüz çakal yakaladı. Sonra
çakalları çifter çifter kuyruk kuyruğa
bağladı. Kuyruklarının arasına da bi-
rer çıra sıkıştırdı. 5 Çıraları tutuşturup
çakalları Filistliler'in ekinlerinin arası-
na salıverdi. Böylece demetleri, ekinle-
ri, bağları, zeytinlikleri yaktı.
6 Filistliler, "Bunu kim yaptı?" dedi-
ler, "Yapsa yapsa, Timnalı'nın dama-
dı Şimşon yapmıştır. Çünkü Timnalı
karısını elinden alıp sağdıcına verdi."
Sonra gidip kadınla babasını yaktılar.
7 Şimşon onlara, "Madem böyle yap-
tınız, sizden öcümü almadan dura-
mam" dedi. 8 Onlara acımasızca sal-
dırarak çoğunu öldürdü, sonra Etam
Kayalığı'na çekilip bir mağaraya sığın-
dı. 9 Filistliler de gidip Yahuda'da ordu-
gah kurdular, Lehi yöresine yayıldılar.
10 Yahudalılar, "Neden bizimle sa-
vaşmaya geldiniz?" diye sorunca, Fi-
listliler, "Şimşon'u yakalamaya geldik,
bize yaptığının aynısını ona yapmak
için buradayız" diye karşılık verdiler.
11 Yahudalılar'dan üç bin kişi, Etam
Kayalığı'ndaki mağaraya giderek
Şimşon'a, "Filistliler'in bize egemen
olduklarını bilmiyor musun? Nedir bu
bize yaptığın?" dediler.
Şimşon, "Onlar bana ne yaptılarsa
ben de onlara öyle yaptım" diye kar-
şılık verdi.

j *14:15* Bazı Septuaginta elyazmaları ve Süryanice "Dördüncü", Masoretik metin "Yedinci".

12"Seni yakalayıp Filistliler'e teslim
etmek için geldik" dediler.
Şimşon, "Beni öldürmeyeceğinize
ant için" dedi.
13Onlar da, "Olur, ama seni sıkıca
bağlayıp onlara teslim edeceğiz" de-
diler, "Söz veriyoruz, seni öldürme-
yeceğiz." Sonra onu iki yeni urganla
bağlayıp mağaradan çıkardılar.
14Şimşon Lehi'ye yaklaşınca, Filist-
liler bağırarak ona yöneldiler. RAB-
bin Ruhu büyük bir güçle Şimşon'un
üzerine indi. Şimşon'un kollarını sa-
ran urganlar yanan keten gibi dağıl-
dı, elindeki bağlar çözüldü. 15Şimşon
yeni ölmüş bir eşeğin çene kemiğini
eline alıp bununla bin kişiyi öldürdü.
16Sonra şöyle dedi:
"Bir eşeğin çene kemiğiyle,
İki eşek yığını yaptım,
Eşeğin çene kemiğiyle bin
kişiyi öldürdüm."
17Bunları söyledikten sonra çene
kemiğini elinden attı. Oraya Ramat-
Lehi[k] adı verildi.
18Şimşon ölesiye susamıştı. RAB'be
şöyle yakardı: "Kulunun eliyle büyük
bir kurtuluş sağladın. Ama şimdi su-
suzluktan ölüp sünnetsizlerin* eli-
ne mi düşeceğim?" 19Bunun üzerine
Tanrı Lehi'deki çukuru yardı. Çukur-
dan su fışkırdı. Şimşon suyu içince
canlanıp güçlendi. Suyun çıktığı yere
Eyn-Hakkore[l] adını verdi. Pınar bu-
gün de Lehi'de duruyor.
20Şimşon Filistliler'in egemenliği
sırasında İsrailliler'e yirmi yıl önder-
lik yaptı.

Şimşon ile Delila

16 Şimşon bir gün Gazze'ye git-
ti. Orada gördüğü bir fahişe-
nin evine girdi. 2Gazzeliler'e, "Şim-
şon buraya geldi" diye haber verilince
çevreyi kuşattılar. Bütün gece kentin
kapısında pusuya yattılar. "Gün ağa-
rınca onu öldürürüz" diyerek gece bo-
yunca yerlerinden kımıldamadılar.
3Şimşon gece yarısına dek yattı.
Gece yarısı kalktı, kent kapısının iki
kanadıyla iki direğini tutup sürgüy-
le birlikte yerlerinden söktü. Hepsi-
ni omuzlayıp Hevron'un karşısındaki
tepeye çıkardı.
4Bir süre sonra Şimşon Sorek Va-
disi'nde yaşayan Delila adında bir
kadına aşık oldu. 5Filist beyleri kadı-
na gelip, "Şimşon'un üstün gücünün
kaynağı nedir, onu kandırıp öğrenme-
ye bak" dediler, "Böylece belki onu
bağlar, etkisiz hale getirip yenebili-
riz. Her birimiz sana bin yüzer parça
gümüş[m] vereceğiz."
6Bunun üzerine Delila Şimşon'a,
"Lütfen, söyle bana, bu üstün gücü
nereden alıyorsun?" diye sordu, "Se-
ni bağlayıp yenmek olası mı?"
7Şimşon, "Beni kurumamış yedi
taze sırımla bağlarlarsa sıradan bir
adam gibi güçsüz olurum" dedi.
8Bunun üzerine Filist beyleri De-
lila'ya kurumamış yedi taze sırım ge-
tirdiler. Delila bunlarla Şimşon'u bağ-
ladı. 9Adamları bitişik odada pusuya
yatmıştı. Delila, "Şimşon, Filistliler
geldi!" dedi. Şimşon sırımları ateş
değdiğinde dağılıveren kendir lifle-
ri gibi koparıp attı. Gücünün sırrını
vermemişti.
10Delila, "Beni kandırdın, bana ya-
lan söyledin" dedi, "Lütfen söyle ba-
na, seni neyle bağlamalı?"
11Şimşon, "Beni hiç kullanılma-
mış yeni urganla sımsıkı bağlarlar-
sa sıradan bir adam gibi güçsüz olu-
rum" dedi.
12Böylece Delila yeni urgan alıp
Şimşon'u bağladı. Sonra, "Şimşon, Fi-
listliler geldi!" dedi. Adamlar hâlâ bi-
tişik odada pusu kurmuş bekliyorlar-

k *15:17* "Ramat-Lehi": "Çene kemiği Tepesi" anlamına gelir. **l** *15:19* "Eyn-Hakkore": "Yalvaranın pınarı" anlamına gelir. **m** *16:5* "Bin yüz parça gümüş": Yaklaşık 12.7 kg. gümüş.

dı. Şimşon urganları iplik koparır gibi
koparıp kollarından sıyırdı.
13 Delila ona, "Şimdiye kadar be-
ni hep kandırdın, bana yalan söyle-
din" dedi, "Söyle bana, seni neyle
bağlamalı?"
Şimşon, "Başımdaki yedi örgüyü
dokuma tezgahındaki kumaşla birlik-
te dokuyup kazıkla burarsan sıradan
bir adam gibi güçsüz olurum" dedi.
14 Şimşon uyurken Delila onun ba-
şındaki yedi örgüyü dokuma tezga-
hındaki kumaşla birlikte dokuyup
kazıkla burdu[n]. Sonra, "Şimşon, Fi-
listliler geldi!" dedi. Şimşon uykusun-
dan uyandı, saçını tezgah kazığından
ve kumaştan çekip kurtardı.
15 Delila, "Bana güvenmiyorsan nasıl
olur da, 'Seni seviyorum' diyorsun?"
dedi, "Üç kezdir beni kandırıyorsun,
üstün gücünün nereden geldiğini söy-
lemiyorsun." 16 Bu sözlerle Şimşon'u
sıkıştırıp günlerce başını ağrıttı. So-
nunda Şimşon dayanamayıp 17 yüreğini
kadına tümüyle açtı. "Başıma hiç us-
tura değmedi" dedi, "Çünkü ben ana
rahmindeyken Tanrı'ya adanmışım*.
Tıraş olursam gücümü yitiririm. Sıra-
dan bir adam gibi güçsüz olurum."
18 Delila Şimşon'un gerçeği söyledi-
ğini anlayınca haber gönderip Filist
beylerini çağırttı. "Bir kez daha gelin"
dedi, "Şimşon bana gerçeği söyledi."
Kadının yanına gelen Filist beyleri
gümüşü de birlikte getirdiler. 19 Deli-
la Şimşon'u dizleri üzerinde uyuttuk-
tan sonra adamlardan birini çağırtıp
başındaki yedi örgüyü kestirdi. Sonra
alay ederek onu dürtüklemeye başladı.
Çünkü Şimşon gücünü yitirmişti.
20 Delila, "Şimşon, Filistliler geldi!"
dedi. Şimşon uyandı ve, "Her zaman-
ki gibi kalkıp silkinirim" diye düşün-
dü. RAB'bin kendisinden ayrıldığını
bilmiyordu.
21 Filistliler onu yakalayıp gözlerini
oydular. Gazze'ye götürüp tunç* zincir-
lerle bağladılar, cezaevinde değirmen
taşına koştular. 22 Bu arada Şimşon'un
kesilen saçları uzamaya başladı.

Şimşon'un Ölümü

23 Filist beyleri ilahları Dagon'un
onuruna çok sayıda kurban kesip eğ-
lenmek için toplandılar. "İlahımız,
düşmanımız Şimşon'u elimize teslim
etti" dediler. 24 Halk Şimşon'u görünce
kendi ilahlarını övmeye başladı.

"İlahımız ülkemizi yakıp yıkan,
Birçoğumuzu öldüren
Düşmanımızı elimize teslim etti"

diyorlardı.
25 İyice coşunca, "Şimşon'u getirin,
bizi eğlendirsin" dediler. Şimşon'u ce-
zaevinden getirip oynatmaya başladı-
lar, sonra sütunların arasında durdur-
dular. 26 Şimşon, elinden tutan gence,
"Beni tapınağın damını taşıyan sü-
tunların yanına götür de onlara yas-
lanayım" dedi. 27 Tapınak erkeklerle,
kadınlarla doluydu. Bütün Filist bey-
leri de oradaydı. Üç bin kadar kadın
erkek Şimşon'un oynayışını damdan
seyrediyordu.
28 Şimşon RAB'be yakarmaya baş-
ladı: "Ey Egemen RAB, lütfen beni
anımsa. Ey Tanrı, bir kez daha beni
güçlendir; Filistliler'den bir vuruşta
iki gözümün öcünü alayım." 29 Sonra
tapınağın damını taşıyan iki ana sütu-
nun ortasında durup sağ eliyle birini,
sol eliyle ötekini kavradı. 30 "Filistli-
ler'le birlikte öleyim" diyerek bütün
gücüyle sütunlara yüklendi. Tapınak
Filist beylerinin ve bütün içindekile-
rin üzerine çöktü. Böylece Şimşon

n *16:13-14* Septuaginta "Şimşon 'Başımdaki yedi örgüyü dokuma tezgahındaki kumaşla birlikte dokuyup kazıkla burarsan sıradan bir adam gibi güçsüz olurum' dedi. Şimşon uyurken Delila onun başındaki yedi örgüyü dokuma tezgahındaki kumaşla birlikte dokuyup kazıkla burdu", Masoretik metin "Şimşon kadına, 'Başımdaki yedi örgüyü dokuma tezgahındaki kumaşla birlikte dokursan' dedi. Kadın dokuyup kazıkla burdu".

ölürken, yaşamı boyunca öldürdüğünden daha çok insan öldürdü.
[31]Şimşon'un kardeşleriyle babası Manoah'ın bütün ailesi onun ölüsünü almaya geldiler. Şimşon'u götürüp babasının Sora ile Eştaol arasındaki mezarına gömdüler. Şimşon İsrail'i yirmi yıl süreyle yönetmişti.

Mika'nın Putları

17 Efrayim'in dağlık bölgesinde Mika adında bir adam vardı.
[2]Mika annesine, "Senden çalınan, lanetlediğini duyduğum bin yüz parça gümüş var ya, işte o gümüşler bende, onları ben çaldım" dedi.

Annesi, "RAB seni kutsasın, oğlum!" dedi. [3]Mika bin yüz parça gümüşü annesine geri verdi.

Annesi, "Oğlumun bir oyma put, bir de dökme put yaptırabilmesi için gümüşün tamamını RAB'be adıyorum" dedi, "Gümüşü sana geri veriyorum."
[4]Gümüşü Mika'dan geri alan kadın, iki yüz parçasını ayırıp kuyumcuya verdi. Kuyumcu bundan bir oyma, bir de dökme put yaptı. Putlar Mika'nın evine götürüldü.
[5]Mika'nın bir tapınma yeri vardı. Özel aile putları ve bir efod* yaptırmış, oğullarından birini de kâhinliğe
atamıştı. [6]O dönemde İsrail'de kral yoktu. Herkes kendince doğru olanı yapıyordu.
[7]Yahuda'nın Beytlehem Kenti'nde, Yahudalı bir ailenin yanında geçici olarak yaşayan genç bir Levili var-
dı. [8]Adam yerleşecek başka bir yer bulmak üzere Yahuda'nın Beytlehem Kenti'nden ayrıldı. Efrayim'in dağlık bölgesinden geçerken Mika'nın evine geldi.
[9]Mika, "Nereden geliyorsun?" diye sorunca adam, "Yahuda'nın Beytlehem Kenti'nden geliyorum, Levili'yim, yerleşecek yer arıyorum" dedi.
[10]Mika, "Benimle kal" dedi, "Bana danışmanlık ve kâhinlik yap. Seni doyurur, yılda bir takım giysi, on parça da gümüş veririm." Levili kabul et-
ti. [11]Mika ile kalmaya razı oldu. Mi-
ka da ona oğlu gibi davrandı. [12]Genç Levili'yi kâhinliğe atayarak evine al-
dı. [13]Mika, "Şimdi biliyorum ki, RAB bana iyi davranacak" dedi, "Çünkü bir Levili kâhinim* var."

Danoğulları Layiş'e Yerleşiyor

18 O dönemde İsrail'de kral yoktu ve Dan oymağından olanlar yerleşecek yer arıyorlardı. Çünkü İsrail oymakları arasında kendilerine
düşen payı henüz almamışlardı. [2]Böylece kendi boylarından, Sora ve Eştaol kentlerinden beş cesur savaşçıyı toprakları araştırıp bilgi toplamak üzere yola çıkardılar. Onlara, "Gidin, toprakları araştırın" dediler.

Adamlar Efrayim'in dağlık bölgesinde bulunan Mika'nın evine gelip geceyi
orada geçirdiler. [3]Mika'nın evinin yanındayken genç Levili'nin sesini tanıdılar. Eve yaklaşarak ona, "Seni buraya kim getirdi? Burada ne yapıyorsun? Burada ne işin var?" diye sordular.
[4]Levili Mika'nın kendisi için yaptıklarını anlattı. "Bana verdiği ücrete karşılık ona kâhinlik ediyorum" dedi.
[5]Adamlar, "Lütfen Tanrı'ya danış, bu yolculuğumuz başarılı olacak mı, bilelim" dediler.
[6]Kâhin, "Esenlikle gidin, Tanrı yolculuğunuzu onaylıyor" diye yanıtladı.
[7]Böylece beş adam yola çıkıp Layiş'e vardılar. Kent halkının Saydalılar gibi kaygıdan uzak, esenlik ve güvenlik içinde yaşadığını gördüler. Yörede onlara egemen olan, baskı yapan kimse yoktu. Saydalılar'dan uzaktaydılar, başka kimseyle de ilişkileri yoktu.
[8]Sonra adamlar Sora ve Eştaol'a, soydaşlarının yanına döndüler. Soy-

17:6 Hâk.21:25

daşları, "Ne öğrendiniz?" diye sordular.
[9]Adamlar, "Haydi, onlara saldıralım" dediler, "Ülkeyi gördük, toprağı çok güzel. Ne duruyorsunuz? Gecikmeden gidip ülkeyi sahiplenin.
[10]Oraya vardığınızda halkın her şeyden habersiz olduğunu göreceksiniz. Tanrı'nın elinize teslim ettiği bu ülke çok geniş; öyle bir yer ki, hiçbir eksiği yok."
[11]Bunun üzerine Dan oymağından altı yüz kişi silahlarını kuşanıp Sora ve Eştaol'dan yola çıktı.
[12]Gidip Yahuda'nın Kiryat-Yearim Kenti yakınında ordugah kurdular. Bu nedenle Kiryat-Yearim'in batısındaki bu yer bugün de Mahane-Dan[o] diye anılıyor.
[13]Buradan Efrayim'in dağlık bölgesine geçip Mika'nın evine gittiler.
[14]Layiş yöresini araştırmaya gitmiş olan beş adam soydaşlarına, "Bu evlerden birinde bir efod*, özel aile putları, bir oyma, bir de dökme put olduğunu biliyor musunuz?" dediler, "Ne yapacağınıza siz karar verin."
[15]Bunun üzerine halk genç Levili'nin kaldığı Mika'nın evine yöneldi. Eve girip Levili'ye hal hatır sordular.
[16]Silahlarını kuşanmış altı yüz Danlı dış kapının önüne yığılmıştı.
[17]Yöreyi araştırmış olan beş adam içeri girip efodu, özel putları, oyma ve dökme putları aldılar. Kâhinle silah kuşanmış altı yüz kişiyse dış kapının önünde duruyordu.
[18]Adamların Mika'nın evine girip efodu, özel putları, oyma ve dökme putları aldığını gören kâhin, "Ne yapıyorsunuz?" diye sordu.
[19]Adamlar, "Sus, sesini çıkarma" dediler, "Bizimle gel. Bize danışmanlık ve kâhinlik yap. Bir adamın evinde kâhinlik etmek mi iyi, yoksa İsrail'in bir boyuna, bir oymağına kâhinlik etmek mi?"
[20]Kâhinin yüreği sevinçle doldu. Efodu, özel putları, oyma putu alıp topluluğun ortasında yürümeye başladı.
[21]Topluluk çocuklarını, hayvanlarını, değerli eşyalarını alıp yola çıktı.
[22]Danoğulları Mika'nın evinden biraz uzaklaştıktan sonra, Mika'nın komşuları toplanıp onlara yetiştiler.
[23]Bağırıp çağırmaya başladılar. Danoğulları dönüp Mika'ya, "Ne oldu, neden adamlarını toplayıp geldin?" dediler.
[24]Mika, "Kâhinimi, yaptırdığım putları alıp gittiniz" dedi, "Bana ne kaldı ki? Bir de, 'Ne oldu?' diye soruyorsunuz."
[25]"Kes sesini!" dediler, "Yoksa öfkeli adamlarımız saldırıp seni de, aileni de öldürür."
[26]Sonra yollarına devam ettiler. Mika onların kendisinden daha güçlü olduğunu görünce dönüp evine gitti.
[27]Danoğulları Mika'nın yaptırdığı putları ve kâhini yanlarına alarak Layiş üzerine yürüdüler. Barışçıl ve her şeyden habersiz olan kent halkını kılıçtan geçirip kenti ateşe verdiler.
[28]Beytrehov yakınındaki vadide bulunan Layiş Kenti'nin yardımına gelen olmadı. Çünkü kent Sayda'dan uzaktı, başka bir kentle de ilişkisi yoktu.

Danoğulları kenti yeniden inşa ederek oraya yerleştiler.
[29]Yakup'un oğlu olan ataları Dan'ın anısına kente Dan adını verdiler. Kentin eski adı Layiş'ti.
[30]Oyma putu oraya diktiler. Musa oğlu[ö] Gerşom oğlu Yonatan ile oğulları sürgüne kadar onlara kâhinlik ettiler.
[31]Tanrı'nın Tapınağı Şilo'da olduğu sürece Mika'nın yaptırdığı puta taptılar.

Levili ile Cariyesi

19 İsrail'in kralsız olduğu o dönemde Efrayim'in dağlık bölgesinin ücra yerinde yaşayan bir Levi-

o *18:12* "Mahane-Dan": "Dan ordugahı" anlamına gelir.
ö *18:30* Bazı Septuaginta elyazmaları, Vulgata ve bazı eski İbrani din bilginlerine göre "Musa oğlu", Masoretik metin "Manaşşe oğlu".

li vardı. Adam Yahuda'nın Beytlehem
Kenti'nden kendisine bir cariye almıştı.
2-3 Ama kadın onu başka erkeklerle al-
dattı. Sonra adamı bırakıp Yahuda'ya,
babasının Beytlehem'deki evine döndü.
Kadın dört ay orada kaldıktan sonra
kocası kalkıp onun yanına gitti. Gönlü-
nü hoş edip onu geri getirmek istiyordu.
Yanında uşağı ve iki de eşek vardı. Ka-
dın onu babasının evine götürdü. Ka-
yınbaba damadını görünce onu sevinç-
le karşıladı. 4 Yanında alıkoydu. Adam
onların evinde üç gün kaldı, onlarla
birlikte yedi, içti ve orada geceledi.
5 Dördüncü günün sabahı erkenden
kalktılar. Kızın babası gitmeye hazır-
lanan damadına, "Rahatına bak, bir
lokma ekmek ye, sonra gidersiniz"
dedi. 6 İkisi oturup birlikte yiyip iç-
tiler. Kayınbaba, "Lütfen bu gece de
kal, keyfine bak" dedi. 7 Damat git-
mek üzere ayağa kalkınca kayınbaba-
sı ısrarla kalmasını istedi; damat da
geceyi orada geçirdi. 8 Beşinci gün
gitmek üzere erkenden kalktı. Kayın-
baba, "Rahatına bak, bir şeyler ye; öğ-
leden sonra gidersiniz" dedi. İkisi bir-
likte yemek yediler.
9 Damat, cariyesi ve uşağıyla bir-
likte gitmek için ayağa kalkınca, ka-
yınbaba, "Bak, akşam oluyor, lütfen
geceyi burada geçirin" dedi, "Gün
batmak üzere. Geceyi burada geçirin,
keyfinize bakın. Yarın erkenden kal-
kıp yola çıkar, evine gidersin." 10 Ama
adam orada gecelemek istemedi. Ca-
riyesini alıp palan vurulmuş iki eşek-
le yola çıktı. Yevus'un –Yeruşalim'in–
karşısında bir yere geldiler.
11 Yevus'a yaklaştıklarında gün bat-
mak üzereydi. Uşak efendisine, "Ye-
vuslular'ın bu kentine girip geceyi
orada geçirelim" dedi.
12 Efendisi, "İsrailliler'e ait olmayan
yabancı bir kente girmeyeceğiz" de-
di, "Giva'ya gideceğiz." 13 Sonra ek-
ledi: "Haydi Giva'ya ya da Rama'ya
ulaşmaya çalışalım. Bunlardan bi-
rinde geceleriz." 14 Böylece yollarına
devam ettiler. Benyaminliler'in Giva
Kenti'ne yaklaştıklarında güneş bat-
mıştı. 15 Geceyi geçirmek için Giva'ya
giden yola saptılar. Varıp kentin mey-
danında konakladılar. Çünkü hiç kim-
se onları evine almadı.
16 Akşam saatlerinde yaşlı bir adam
tarladaki işinden dönüyordu. Efra-
yim'in dağlık bölgesindendi. Giva'da
oturuyordu. Kent halkı ise Benyamin-
li'ydi. 17 Yaşlı adam kent meydanında-
ki yolcuları görünce Levili'ye, "Ne-
reden geliyor, nereye gidiyorsunuz?"
diye sordu.
18 Levili, "Yahuda'nın Beytlehem
Kenti'nden geliyor, Efrayim'in dağlık
bölgesinde uzak bir yere gidiyoruz"
dedi, "Ben oralıyım. Beytlehem'e git-
miştim. Şimdi RAB'bin evine dönü-
yorum. Ama kimse bizi evine almadı.
19 Eşeklerimiz için yem ve saman, ken-
dim, cariyem ve uşağım için ekmek ve
şarap var. Hepimiz sana hizmet etme-
ye hazırız. Hiçbir eksiğimiz yok."
20 Yaşlı adam, "Gönlün rahat olsun"
dedi, "Her ihtiyacını ben karşılayaca-
ğım. Geceyi meydanda geçirmeyin."
21 Onları evine götürdü, eşeklerine
yem verdi. Konuklar ayaklarını yıka-
dıktan sonra yiyip içtiler.
22 Onlar dinlenirken kentin serseri-
leri evi kuşattı. Kapıya var güçleriyle
vurarak yaşlı ev sahibine, "Evine ge-
len o adamı dışarı çıkar, onunla yata-
lım" diye bağırdılar.
23 Ev sahibi dışarıya çıkıp onların
yanına gitti. "Hayır, kardeşlerim, ri-
ca ediyorum böyle bir kötülük yapma-
yın" dedi, "Madem adam evime gelip
konuğum oldu, böyle bir alçaklık yap-
mayın. 24 Bakın, daha erkek eli değ-
memiş kızımla adamın cariyesi içerde.
Onları dışarı çıkarayım, onlarla yatın,
onlara dilediğinizi yapın. Ama adama
bu kötülüğü yapmayın."

[25]Ne var ki, adamlar onu dinleme-
diler. Bunun üzerine Levili cariyesini
zorla dışarı çıkarıp onlara teslim etti.
Adamlar bütün gece, sabaha dek ka-
dınla yattılar, onun ırzına geçtiler. Şa-
fak sökerken onu salıverdiler. [26]Kadın
gün ağarırken efendisinin kaldığı evin
kapısına geldi, düşüp yere yığıldı. Or-
talık aydınlanıncaya dek öylece kaldı.
[27]Sabahleyin kalkan adam, yoluna
devam etmek üzere kapıyı açtı. Elle-
ri eşiğin üzerinde, yerde boylu boyun-
ca yatan cariyesini görünce, [28]kadına,
"Kalk, gidelim" dedi. Kadın yanıt ver-
medi. Bunun üzerine adam onu eşeğe
bindirip evine doğru yola çıktı.
[29]Eve varınca eline bir bıçak aldı, ca-
riyesinin cesedini on iki parçaya bölüp
İsrail'in on iki oymağına dağıttı. [30]Bu-
nu her gören, "İsrailliler Mısır'dan çık-
tığından beri böyle bir şey olmamış,
görülmemiştir" dedi, "Düşünün taşı-
nın, ne yapmamız gerek, söyleyin."

Benyaminoğulları'na Karşı Savaş

20 Gilat başta olmak üzere Dan-
dan Beer-Şeva'ya kadar, bü-
tün İsrail halkı yola çıkıp Mispa'da,
RAB'bin önünde tek beden gibi top-
landı. [2]Tanrı halkı İsrail'in bütün oy-
mak önderleri bu toplantıda hazır bu-
lundular. Eli kılıç tutan dört yüz bin
yayaydılar. [3]–Bu arada Benyamino-
ğulları İsrailliler'in Mispa'da toplan-
dığını duydular.– İsrailliler, "Anlatın
bize, bu korkunç olay nasıl oldu?" di-
ye sordular.
[4]Öldürülen kadının Levili koca-
sı şöyle yanıtladı: "Cariyemle bir-
likte geceyi geçirmek üzere Benya-
min bölgesinin Giva Kenti'ne girdik.
[5]Giva'dan bazı adamlar gece beni öl-
dürmeyi tasarlayarak gelip evi ku-
şattılar. Cariyemin ırzına geçtiler,
ölümüne neden oldular. [6]Onun ölü-
sünü alıp parçaladım, her bir parça-
sını İsrail'in mülk aldığı bir bölgeye
gönderdim. Çünkü bu alçakça reza-
let İsrail'de işlendi. [7]Ey İsrailliler! İş-
te hepiniz buradasınız. Düşünceniz,
kararınız nedir, söyleyin."
[8]Oradakilerin hepsi ağız birliği et-
mişçesine, "Bizden hiç kimse çadırına
gitmeyecek, evine dönmeyecek" dedi-
ler, [9]"Yapacağımız şu: Giva'ya kura
ile saldıracağız. [10]Halka yiyecek sağ-
lamak için bütün İsrail oymakların-
dan nüfuslarına göre, her yüz kişiden
on, bin kişiden yüz, on bin kişiden bin
kişi seçeceğiz. Bunlar Benyamin'in
Giva Kenti'ne geldiklerinde kentliler-
den İsrail'de yaptıkları bu alçaklığın
öcünü alsınlar."
[11]Giva'ya karşı toplanmış olan İsra-
illiler tam bir birlik içindeydi.
[12]İsrail oymakları, Benyamin oy-
mağına adamlar göndererek, "Ara-
nızda yapılan bu alçaklık nedir?" di-
ye sordular, [13]"Giva'daki o serserileri
bize hemen teslim edin. Onları öl-
dürüp İsrail'deki kötülüğün kökünü
kazıyalım."
Ama Benyaminoğulları İsrailli kar-
deşlerini dinlemediler. [14]İsrailliler'le
savaşmak üzere öbür kentlerden akın
akın Giva'ya geldiler. [15]Giva halkın-
dan olan yedi yüz seçme adam dışın-
da, öbür kentlerden gelen ve eli kılıç
tutan Benyaminoğulları'nın sayısı o
gün yirmi altı bini buldu. [16]Solak olan
yedi yüz seçme adam da bunların ara-
sındaydı. Hepsi de bir kılı sapanla vu-
racak kadar iyi nişancıydı.
[17]Benyaminoğulları'nın yanısıra İs-
railliler de sayıldı. Eli kılıç tutan dört
yüz bin askerleri vardı. Hepsi de ya-
man savaşçılardı.
[18]Beytel'e çıkan İsrailliler Tanrı'ya,
"Benyaminoğulları'na karşı önce han-
gimiz savaşacak?" diye sordular.
RAB, "Önce Yahudaoğulları sava-
şacak" dedi.
[19]İsrailliler sabah kalkıp Giva'nın
karşısında ordugah kurdular. [20]Ben-

yaminoğulları'yla savaşmak üzere
ilerleyip Giva'da savaş düzenine gir-
diler. 21Giva'dan çıkan Benyamino-
ğulları, o gün İsrailliler'den yirmi iki
bin kişiyi yere serdiler. 22Ama İsrailli-
ler birbirlerini yüreklendirerek önce-
ki gün savaş düzenine girdikleri yer-
de mevzilendiler. 23Sonra Beytel'de
RAB'bin önünde akşama dek ağla-
dılar. RAB'be, "Kardeşlerimiz olan
Benyaminoğulları'yla yine savaşma-
ya çıkalım mı?" diye sordular.

RAB, "Evet, onlarla savaşın" dedi.

24Bunun üzerine İsrailliler ikinci
gün yine Benyaminoğulları'na yak-
laştılar. 25Benyaminoğulları da aynı
gün Giva'dan onların üzerine yürü-
yerek on sekiz bin kişiyi daha yere
serdiler. Ölenlerin hepsi eli kılıç tu-
tan savaşçılardı.

26Bütün İsrailliler, bütün halk çeki-
lip Beytel'e döndü. Orada, RAB'bin
önünde durup ağladılar, o gün akşama
dek oruç* tuttular. RAB'be yakmalık
sunular* ve esenlik sunuları* sundu-
lar. 27-28Tanrı'nın Antlaşma Sandığı* o
sırada Beytel'deydi. Harun oğlu Elazar
oğlu Pinehas o sırada sandığın önün-
de görev yapıyordu. İsrailliler RAB'be,
"Kardeşimiz Benyaminoğulları'yla sa-
vaşmaya devam edelim mi, yoksa vaz
mı geçelim?" diye sordular.

RAB, "Savaşın" dedi, "Çünkü onla-
rı yarın elinize teslim edeceğim."

29İsrailliler dört bir yandan Giva'nın
çevresinde pusuya yattılar. 30Üçüncü
gün Benyaminoğulları'na karşı hare-
kete geçerek önceki gibi kentin karşı-
sında savaş düzenine girdiler. 31Saldı-
rıya geçen Benyaminoğulları kentten
epey uzaklaştılar. Beytel'e ve Giva'ya
giden ana yollarda, kırlarda önceki
çarpışmalarda olduğu gibi İsrailliler'e
kayıplar verdirmeye başladılar; otuz
kadarını öldürdüler.

32-33"Geçen seferki gibi onları yi-
ne bozguna uğratıyoruz" dediler. İs-
railliler ise birbirlerine, "Kaçalım da
onları kentten uzağa, ana yollara çe-
kelim" diyerek bulundukları yerden
çıkıp Baal-Tamar'da savaş düzenine
girdiler. Giva'nın batısında[p] pusuya
yatanlar da birden yerlerinden fırladı.
34Böylece bütün İsrail'den seçme on
bin kişi Giva'ya cepheden saldırdı. Sa-
vaş iyice kızışmıştı. Benyaminoğulla-
rı başlarına gelecek felaketten haber-
sizdi. 35RAB onları İsrail'in önünde
bozguna uğrattı. İsrailliler o gün Ben-
yaminoğulları'ndan eli kılıç tutan yir-
mi beş bin yüz kişiyi öldürdüler.

36Benyaminoğulları yenildiklerini
anladılar. İsrailliler onların geçmesi-
ne izin verdiler; çünkü Giva çevresin-
de pusuda yatanlara güveniyorlardı.
37Pusudakiler ansızın Giva'ya saldır-
dılar. Bütün kente dağılarak halkı kı-
lıçtan geçirdiler. 38Pusuya yatanlarla
öbür İsrailliler arasında bir işaret ka-
rarlaştırılmıştı: Kenti ateşe verip bü-
yük bir duman bulutu oluşturacak-
lardı. 39O zaman savaş alanındaki
İsrailliler birden geri dönecekti.

Bu arada Benyaminoğulları İsrail-
liler'e kayıplar verdirmeye başlamış,
otuz kadarını vurmuşlardı. Daha ön-
ceki savaşta olduğu gibi, İsrailliler'i ke-
sin bir bozguna uğrattıklarını sandılar.
40Ama dönüp kente baktıklarında ora-
da hortum gibi göğe yükselen duman
bulutunu gördüler. Yanan kentin duma-
nı göğü kaplamıştı. 41İsrailliler'in dön-
düğünü gören Benyaminoğulları pa-
niğe kapıldı. Çünkü başlarına gelecek
felaketi sezmişlerdi. 42İsrailliler'in önü-
sıra kırlara doğru yöneldilerse de sa-
vaştan kaçamadılar. Çeşitli kentlerden
çıkagelen İsrailliler onları kuşatıp yok
etti. 43Geri kalan Benyaminoğulları'nı
kovaladılar. Giva'nın doğusunda ko-

p *20:32-33* Bazı Septuaginta elyazmaları "Giva'nın batısında", Masoretik metin "Geva'nın açıklığında".

nakladıkları yere dek onları yol boyunca vurup yere serdiler.
44 Benyaminoğulları'ndan on sekiz bin kişi vuruldu. Hepsi de yiğit savaşçılardı.
45 Sağ kalanlar dönüp kırlara, Rimmon Kayalığı'na doğru kaçmaya başladı. İsrailliler yol boyunca bunlardan beş bin kişi daha öldürdü. Gidom'a kadar onları adım adım izleyerek iki binini daha vurup yere serdiler.
46 O gün Benyaminoğulları'ndan öldürülenlerin toplam sayısı yirmi beş bin kişiyi buldu. Hepsi de eli kılıç tutan yiğit savaşçılardı.
47 Kırlara kaçıp Rimmon Kayalığı'na sığınanların sayısı altı yüzdü. Kayalıkta dört ay kaldılar.
48 İsrailliler Benyamin kentlerine döndüler; insanları, hayvanları ve oradaki bütün canlıları kılıçtan geçirdiler, rastladıkları bütün kentleri ateşe verdiler.

Benyaminoğulları'nın Evlendirilmesi

21 İsrailliler Mispa'da, "Bizden hiç kimse Benyaminoğulları'na kız vermeyecek" diye ant içmişlerdi.
2 Halk Beytel'e geldi. Akşama dek orada, Tanrı'nın önünde oturup hıçkıra hıçkıra ağladılar.
3 "Ey İsrail'in Tanrısı RAB!" dediler, "Bugün İsrail'den bir oymağın eksilmesine yol açan böyle bir şey neden oldu?"
4 Ertesi gün erkenden kalkıp bir sunak yaptılar, orada yakmalık sunular* ve esenlik sunuları* sundular.
5 İsrailliler, "RAB'bin önüne çıkmak üzere toplandığımızda İsrail oymaklarından bize kimler katılmadı?" diye sordular. Çünkü Mispa'da, RAB'bin önünde toplandıklarında kendilerine katılmayanların kesinlikle öldürüleceğine dair ant içmişlerdi.
6 İsrailliler Benyaminli kardeşleri için çok üzülüyorlardı. "İsrail bugün bir oymağını yitirdi" dediler,
7 "Sağ kalanlara eş olacak kızları bulmak için ne yapsak? Çünkü kızlarımızdan hiçbirini onlara eş olarak vermeyeceğimize RAB'bin adına ant içtik."
8 Sonra, "Mispa'ya, RAB'bin önüne İsrail oymaklarından kim çıkmadı?" diye sordular. Böylece Yaveş-Gilat'tan toplantıya, ordugaha kimsenin gelmediği ortaya çıktı.
9 Çünkü gelenler sayıldığında Yaveş-Gilat'tan kimsenin olmadığı anlaşılmıştı.
10 Bunun üzerine topluluk Yaveş-Gilat halkının üzerine on iki bin yiğit savaşçı gönderdi. "Gidin, Yaveş-Gilat halkını, kadın, çoluk çocuk demeden kılıçtan geçirin" dediler,
11 "Yapacağınız şu: Her erkeği ve erkek eli değmiş her kadını öldüreceksiniz."
12 Yaveş-Gilat halkı arasında erkek eli değmemiş dört yüz kız bulup Kenan topraklarında bulunan Şilo'daki ordugaha getirdiler.
13 Ardından bütün topluluk Rimmon Kayalığı'ndaki Benyaminoğulları'na aracılar göndererek barış yapmayı önerdi.
14 Bunun üzerine Benyaminoğulları döndü. Topluluk Yaveş-Gilat halkından sağ bırakılan kızları onlara eş olarak verdi. Ama kızların sayısı Benyaminoğulları için yine de yeterli değildi.
15 İsrail halkı Benyaminoğulları'nın durumuna çok üzülüyordu. Çünkü RAB İsrail oymakları arasında birliği bozmuştu.
16 Topluluğun ileri gelenleri, "Benyaminoğulları'nın kadınları öldürüldüğüne göre, kalan erkeklere eş bulmak için ne yapsak?" diyorlardı,
17 "İsrail'den bir oymağın yok olup gitmemesi için sağ kalan Benyaminoğulları'nın mirasçıları olmalı.
18 Biz onlara kızlarımızdan eş veremeyiz. Çünkü Benyaminoğulları'na kız veren her İsrailli lanetlenecek diye ant içtik."
19 Sonra, "Bakın, Şilo'da her yıl RAB adına bir şölen düzenleniyor" diye eklediler. Şilo Beytel'in kuzeyinde, Beytel'den Şekem'e giden yolun doğusunda, Levona'nın güneyindedir.

[20]Böylece Benyaminoğulları'na,
"Gidip bağlarda gizlenin" diye öğüt
verdiler, [21]"Gözünüzü açık tutun. Şi-
lolu kızlar dans etmeye kalkınca bağ-
lardan fırlayıp onlardan kendinize
birer eş kapın ve Benyamin toprakla-
rına götürün. [22]Kızların babaları ya
da erkek kardeşleri bize yakınmaya
gelirse, 'Benyaminoğulları'nı hatırı-
mız için bağışlayın' diyeceğiz, 'Sava-
şarak aldığımız kızlar hepsine yetme-
di. Siz de kendi kızlarınızı isteyerek
vermediğinize göre suçlu sayılmaz-
sınız.' "

[23]Benyaminoğulları da böyle yaptı-
lar. Kızlar dans ederken her erkek bir
kız kapıp götürdü. Kendi topraklarına
gittiler, kentlerini onarıp yerleştiler.

[24]Ardından İsrailliler de oradan ay-
rılıp kendi topraklarına, oymaklarına,
ailelerine döndüler.

[25]O dönemde İsrail'de kral yoktu.
Herkes kendince doğru olanı yapı-
yordu.

RUT

GİRİŞ

Rut'un öyküsü, hâkimler zamanında hüküm süren şiddet döneminde geçer. Rut, Tanrı halkından sayılmayan Moavlılar'dandı. Kıtlık sonucu Moav'a yerleşen bir İsrailli'yle evlenir. Kocası ölünce Rut, görülmemiş bir sadakatle İsrailli kaynanası Naomi'ye, derin bir adanma duygusuyla da İsrail'in Tanrısı'na bağlanır. Sonunda kocasının akrabalarından biriyle evlenerek İsrail'in en büyük kralı Davut'un dedesinin annesi olur.

Hâkimler Kitabı'ndaki olaylar Tanrı'ya itaat etmeyen İsrailliler'in başına gelen felaketleri yansıtır. Rut'un öyküsü ise İsrail'in Tanrısı'na dönen bir yabancının aldığı bereketleri sergiler.

Ana Hatlar:

1:1-22 Naomi'nin Rut'la birlikte Beytlehem'e dönüşü
2:1-3:18 Rut'la Boaz'ın karşılaşması
4:1-22 Boaz'ın Rut'la evlenmesi

Kıtlık ve Göç

1 Hâkimlerin egemenlik sürdüğü
günlerde İsrail'de kıtlık başladı.
Yahuda'nın Beytlehem Kenti'nden bir
adam, karısı ve iki oğluyla birlikte ge-
çici bir süre kalmak üzere Moav top-
raklarına doğru yola çıktı. 2 Adamın adı
Elimelek, karısının adı Naomi, oğulla-
rının adları da Mahlon ve Kilyon'du.
Yahuda'nın Beytlehem Kenti'nden, Efrat
boyundan olan bu kişiler, Moav toprak-
larına gidip orada yaşamaya başladılar.
3 Naomi, kocası Elimelek ölünce iki
oğluyla yalnız kaldı. 4 İki oğul Moav
kızlarından kendilerine birer eş aldı-
lar. Kızlardan birinin adı Orpa, öteki-
nin adı Rut'tu. Orada on yıl kadar ya-
şadıktan sonra, 5 Mahlon da, Kilyon
da öldü. Böylece kocasıyla iki oğlunu
yitiren Naomi yapayalnız kaldı.

Beytlehem'e Dönüş

6 Naomi, Moav topraklarındayken
RAB'bin kendi halkının yardımına
yetişip yiyecek sağladığını duyunca
gelinleriyle oradan dönmeye hazırlan-
dı. 7 Onlarla birlikte bulunduğu yerden
ayrıldı ve Yahuda ülkesine dönmek
üzere yola koyuldu.
8 Yolda onlara, "Analarınızın evine
dönün" dedi. "Ölmüşlerimize ve bana
nasıl iyilik ettinizse, RAB de size iyi-
lik etsin. 9 RAB her birinize evinde ra-
hat edeceğiniz birer koca versin!"
Sonra onları öptü. İki gelin hıçkıra
hıçkıra ağlayarak, 10 "Hayır, seninle bir-
likte senin halkına döneceğiz" dediler.
11 Naomi, "Geri dönün, kızlarım"
dedi. "Niçin benimle gelesiniz? Si-
ze koca[a] olacak oğullarım olabilir mi
bundan sonra? 12 Dönün kızlarım, yo-

a *1:11* Kutsal Yasa'ya göre ölen bir adamın soyunun sürmesi için erkek kardeşi ya da en yakın akrabası dul eşiyle evlenirdi (bkz. Yas.25:5-6).

lunuza gidin. Ben kocaya varamaya-
cak kadar yaşlandım. Umudum var
desem, bu gece kocaya varıp oğullar
doğursam, 13 onlar büyüyene kadar
bekler miydiniz, kocaya varmaktan
vazgeçer miydiniz? Hayır, kızlarım!
Benim acım sizinkinden de büyüktür.
Çünkü RAB beni felakete uğrattı."
14 Gelinler yine hıçkıra hıçkıra ağla-
maya başladı. Sonunda Orpa kayna-
nasını öpüp vedalaştı, Rut'sa ona sa-
rılıp yanında kaldı.
15 Naomi Rut'a, "Bak, eltin kendi
halkına, kendi ilahına dönüyor. Sen
de onun ardından git" dedi.
16 Rut şöyle karşılık verdi: "Seni bıra-
kıp geri dönmemi isteme! Sen nereye
gidersen ben de oraya gideceğim, sen
nerede kalırsan ben de orada kalaca-
ğım. Senin halkın benim halkım, se-
nin Tanrın benim Tanrım olacak. 17 Sen
nerede ölürsen ben de orada öleceğim
ve orada gömüleceğim. Eğer ölümden
başka bir nedenle senden ayrılırsam,
RAB bana daha kötüsünü yapsın."
18 Naomi, Rut'un kendisiyle gitme-
ye kesin kararlı olduğunu görünce üs-
telemekten vazgeçti. 19 Böylece ikisi
Beytlehem'e kadar yola devam ettiler.
Dönüşleri bütün kenti ayağa kaldır-
dı. Kadınlar birbirlerine, "Naomi bu
mu?" diye sordular.
20 Naomi onlara, "Beni, Naomi[b] de-
ğil, Mara diye çağırın" dedi. "Çünkü
Her Şeye Gücü Yeten Tanrı bana çok
acı verdi. 21 Giderken her şeyim vardı,
ama RAB beni eli boş döndürdü. Beni
niçin Naomi diye çağırasınız ki? Gö-
rüyorsunuz, RAB beni sıkıntıya sok-
tu, Her Şeye Gücü Yeten Tanrı başı-
ma felaket getirdi."
22 İşte Naomi, Moavlı gelini Rut'la
birlikte Moav topraklarından böy-
le döndü. Beytlehem'e gelişleri, ar-
panın biçilmeye başlandığı zamana
rastlamıştı.

Rut'la Boaz'ın Karşılaşması

2 Naomi'nin Boaz adında bir akra-
bası vardı. Kocası Elimelek'in bo-
yundan olan Boaz, ileri gelen, varlık-
lı bir adamdı.
2 Bir gün Moavlı Rut, Naomi'ye şöy-
le dedi: "İzin ver de tarlalara gideyim,
iyiliksever bir adamın ardında başak
devşireyim."
Naomi, "Git, kızım" diye karşılık
verdi.
3 Böylece Rut gidip tarlalarda, orak-
çıların ardında başak devşirmeye baş-
ladı. Bir rastlantı sonucu, kendini
Elimelek'in boyundan Boaz'ın tarla-
sında buldu.
4 Bu arada Beytlehem'den gelen Bo-
az orakçılara, "RAB sizinle olsun" di-
ye seslendi.
Onlar da, "RAB seni kutsasın" kar-
şılığını verdiler.
5 Boaz, orakçıların başında duran
adamına, "Kim bu genç kadın?" di-
ye sordu.
6 Orakçıların başında duran adam
şu karşılığı verdi: "Naomi ile birlik-
te Moav topraklarından gelen Moavlı
genç kadın budur. 7 Bana gelip, 'İzin
ver de başak devşireyim, orakçıların
ardından gidip demetlerin arasındaki
artıkları toplayayım' dedi. Sabahtan
şimdiye kadar tarlada çalışıp durdu,
çardağın altında pek az dinlendi."
8 Bunun üzerine Boaz Rut'a, "Dinle,
kızım" dedi, "Başak devşirmek için
başka tarlaya gitme; buradan ayrıl-
ma. Burada, benim hizmetçi kızlarla
birlikte kal. 9 Gözün, orakçıların biç-
tiği tarlada olsun; kızların ardından
git. Sana ilişmesinler diye adamları-
ma buyruk verdim. Susayınca var git,
kuyudan çektikleri suyla doldurduk-
ları testilerden iç."
10 Rut eğilip yüzüstü yere kapandı.
Boaz'a, "Bir yabancı olduğum halde

b *1:20* Naomi "Tatlı", Mara "Acı" anlamına gelir. **2:2** Lev.19:9-10; Yas.24:19

bana neden yakınlık gösteriyor, bu
iyiliği yapıyorsun?" dedi.
11Boaz şöyle karşılık verdi: "Koca-
nın ölümünden sonra kaynanan için
yaptığın her şey bana bir bir anlatıl-
dı. Anneni babanı, doğduğun ülkeyi
bıraktın; önceden hiç tanımadığın bir
halkın arasına geldin. 12RAB yaptık-
larının karşılığını versin. Kanatları al-
tına sığınmak için kendisine geldiğin
İsrail'in Tanrısı RAB seni cömertçe
ödüllendirsin."
13Rut, "Bana çok iyi davrandın,
efendim" dedi. "Kölelerinden biri ol-
madığım halde, söylediğin sözlerle
beni teselli ettin, yüreğimi okşadın."
14Yemek vakti gelince Boaz Rut'a,
"Buraya yaklaş, ekmek al, pekmeze
batırıp ye" dedi.
Rut varıp orakçıların yanına otur-
du. Boaz ona kavrulmuş başak verdi.
Rut bir kısmını yedikten sonra doy-
du, birazını da artırdı. 15Başak devşir-
mek için kalkınca, Boaz adamlarına,
"Demetler arasında da başak devşir-
sin, ona dokunmayın" diye buyurdu.
16"Hatta onun için demetlerden başak
ayırıp yere bırakın da devşirsin. Sa-
kın onu azarlamayın."
17Böylece Rut akşama dek tarlada
başak devşirdi. Devşirdiği başakları
dövünce bir efa kadar arpası[c] oldu.
18Bunu yüklenip kente döndü. Dev-
şirdiklerini gören kaynanasına ayrı-
ca, tarlada doyduktan sonra artırdığı
başakları da çıkarıp verdi.
19Naomi, "Bugün nerede başak dev-
şirdin, nerede çalıştın?" diye sordu.
"Sana bunca yakınlık göstermiş olan
her kimse, kutsansın!"
Rut tarlasında çalıştığı adamdan söz
ederek kaynanasına, "Bugün tarlasın-
da çalıştığım adamın adı Boaz" dedi.
20Naomi gelinine, "RAB, sağ kalan-
lardan da ölmüşlerden de iyiliğini esir-
gemeyen Boaz'ı kutsasın" dedi. Son-
ra ekledi: "O adam akrabalarımızdan,
yakın akrabalarımızdan[ç] biridir."
21Moavlı Rut şöyle konuştu: "Üs-
telik bana, 'Adamlarım bütün biçme
işini bitirinceye kadar onlarla birlik-
te kal' dedi."
22Naomi, gelini Rut'a, "Kızım, onun
kızlarıyla gitmen daha iyi. Başka bir
tarlada sana zarar gelebilir" dedi.
23Böylece Rut arpa ile buğday bi-
çimi sonuna kadar Boaz'ın hizmetçi
kızlarından ayrılmadı; başak devşirip
kaynanasıyla oturmaya devam etti.

Rut ile Boaz

3 Kaynanası Naomi bir gün Rut'a,
"Kızım, iyiliğin için sana rahat ede-
ceğin bir yer aramam gerekmez mi?"
dedi. 2"Hizmetçileriyle birlikte bulun-
duğun Boaz akrabamız değil mi? Bak
şimdi, bu akşam Boaz harman yerinde
arpa savuracak. 3Yıkan, kokular sürün,
giyinip harman yerine git. Ama adam
yemeyi içmeyi bitirene dek orada ol-
duğunu belli etme. 4Adam yatıp uyu-
duğunda, nerede yattığını belle; sonra
gidip onun ayaklarının üzerindeki ör-
tüyü kaldır ve oracıkta yat[d]. Ne yap-
man gerektiğini o sana söyler."
5Rut ona, "Söylediğin her şeyi yapa-
cağım" diye karşılık verdi. 6Harman
yerine giderek kaynanasının her de-
diğini yaptı.
7Boaz yiyip içti, keyfi yerine gel-
di. Sonra harman yığınının dibinde
uyumaya gitti. Rut da gizlice yaklaştı,
onun ayaklarının üzerindeki örtüyü
kaldırıp yattı. 8Gece yarısı adam ürk-
tü; yattığı yerde dönünce ayaklarının
dibinde yatan kadını ayrımsadı.

c *2:17* "Bir efa arpa": Yaklaşık 14.7 kg. **ç** *2:20* "Yakın akraba": İbranice "Goel". Kutsal Yasa'ya göre ailenin muhtaç kalan üyelerini korumakla yükümlü yakın akraba (Yar.38:8; Lev.25:25; Yas.25:5-10; Rut 3:9,12; 4:1,3,6,8,14). **d** *3:4* Eski İsrail geleneğine göre bu davranış evlenme teklifi anlamına gelirdi. **2:20** Lev.25:25

9 Ona, “Kimsin sen?” diye sordu.
Kadın, “Ben kölen Rut'um” diye ya-
nıtladı. “Kölenle evlen[e]. Çünkü sen
yakın akrabamızsın” dedi.
10 Boaz, “RAB seni kutsasın, kı-
zım” dedi. “Bu son iyiliğin, ilkinden
de büyük. Çünkü yoksul olsun, zen-
gin olsun, gençlerin peşinden gitme-
din. 11 Ve şimdi, korkma kızım; her is-
tediğini yapacağım. Bütün kent halkı
senin erdemli bir kadın olduğunu bili-
yor. 12 Yakın akrabanız olduğum doğ-
rudur. Ama benden daha yakın bi-
ri var. 13 Geceyi burada geçir. Sabah
olduğunda eğer adam senin için ak-
rabalık görevini yaparsa ne âlâ, var-
sın yapsın. Ama o, akrabalık görevini
yapmak istemezse, yaşayan RAB'be
ant içerim ki, bu görevi ben üstleni-
rim. Sen sabaha kadar yat.”
14 Böylece Rut sabaha kadar Boaz'ın
ayakları dibinde yattı. Ama ortalık in-
sanların birbirini seçebileceği kadar
aydınlanmadan önce kalktı. Çünkü
Boaz, ‘Harman yerine kadın geldiği
bilinmemeli’ demişti.
15 Boaz Rut'a, “Sırtındaki şalı çıkar,
aç” dedi. Rut şalı açınca Boaz içine
altı ölçek arpa boşaltıp onun sırtına
yükledi. Sonra Rut kente döndü.
16 Rut geri dönünce kaynanası, “Na-
sıl geçti kızım?” diye sordu.
Rut, Boaz'ın kendisi için yaptığı her
şeyi anlattı. 17 Sonra ekledi: “ ‘Kayna-
nana eli boş dönme’ diyerek bana bu
altı ölçek arpayı da verdi.”
18 Naomi, “Kızım, bu işin ne olaca-
ğını öğreninceye kadar evde kal” dedi.
“Çünkü Boaz bugün bu işi bitirmeden
rahat edemeyecek.”

Boaz Rut'la Evleniyor

4 Bu arada Boaz kent kapısına[f] gi-
dip oturdu. Sözünü ettiği yakın
akraba oradan geçerken ona, “Arkadaş,
gel şuraya otur” diye seslendi. Adam
da varıp Boaz'ın yanına oturdu.
2 Sonra Boaz kentin ileri gelenlerin-
den on adam topladı. Onlara, “Siz de
gelin, oturun” dedi. Adamlar da otur-
dular. 3 Boaz, yakın akrabadan olan
adama şöyle dedi: “Moav toprakların-
dan dönmüş olan Naomi, akrabamız
Elimelek'in tarlasını satıyor. 4 Ben de
burada oturanların ve halkımın ileri
gelenlerinin önünde bunu satın alman
için durumu sana açayım dedim. Ya-
kın akrabalık görevini yapmak istiyor-
san, yap. Ama sen akrabalık görevini
yerine getirmeyeceksen, söyle de bile-
yim. Çünkü bu görevi yapmak önce sa-
na düşer. Senden sonra ben gelirim.”
Adam, “Yakın akrabalık görevini
ben yaparım” diye karşılık verdi.
5 Bunun üzerine Boaz, “Yalnız, tar-
layı Naomi'den satın aldığın gün, ölen
Mahlon'un adının bıraktığı mirasla
sürmesi için dul eşi Moavlı Rut'u da
almalısın” dedi.
6 Adam, “Bu durumda yakın akra-
balık görevini yapamam; yaparsam
kendi mirasımı tehlikeye atmış olurum”
dedi. “Bana düşen akrabalık görevini
sen yüklen. Çünkü ben yapamam.”
7 Eskiden İsrail'de akrabalık görevi-
nin yerine getirildiğini ve mülk alım
satımının onaylandığını göstermek
için taraflardan biri çarığını çıkarıp
ötekine verirdi. Alışverişi yasallaştır-
manın yolu buydu.
8 Bu nedenle yakın akrabadan olan
adam, “Sen kendin satın al” diyerek
çarığını çıkarıp Boaz'a verdi.
9 Boaz, ileri gelenlere ve bütün hal-
ka, “Elimelek'in, Kilyon ile Mahlon'un
bütün mülkünü Naomi'den satın aldı-
ğıma bugün siz tanık oldunuz” dedi.
10 “Mahlon'un dul karısı Moavlı Rut'u
da kendime eş olarak alıyorum. Öyle
ki, ölen Mahlon'un adı bıraktığı miras-

e *3:9* “Kölenle evlen”: İbranice “Köleni eteğinle ört”. f *4:1* O dönemde kent kapısı sorunların konuşulup çözümlendiği yerdi. **3:12** Rut2:20 **4:7-8** Yas.25:9 **4:10** Yas.25:5-6

la birlikte sürsün; kardeşlerinin arasın-
dan ve yaşadığı kentten adı silinmesin.
Bugün siz buna tanık oldunuz."
11 Kent kapısında bulunan bütün
halk ve ileri gelenler, "Evet, biz tanı-
ğız" dediler. "RAB senin evine gelen
kadını, İsrail soyunun o iki ana dire-
ğine –Rahel ve Lea'ya– benzer kılsın.
Efrat boyunda varlıklı, Beytlehem'de
ünlü olasın. 12 RAB'bin bu genç ka-
dından sana vereceği çocuklarla senin
soyun, Tamar'ın Yahuda'ya doğurdu-
ğu Peres'in soyu gibi olsun."

Davut'un Soyu

(1Ta.2:10-12; Mat.1:3-6; Luk.3:31-33)

13 Böylece Boaz, Rut'u kendine eş
olarak aldı ve onunla birleşti. RAB'bin
kutsamasıyla gebe kalan Rut bir oğul
doğurdu.
14 O zaman kadınlar Naomi'ye, "Bu-
gün seni yakın akrabasız bırakma-
mış olan RAB'be övgüler olsun. Do-
ğan çocuğun ünü İsrail'de yayılsın"
dediler. 15 "O seni yaşama döndüre-
cek, yaşlılığında doyuracak. Çün-
kü onu, seni seven ve senin için yedi
oğuldan bile daha değerli olan geli-
nin doğurdu."
16 Naomi çocuğu alıp bağrına bastı
ve ona dadılık yaptı.
17 Komşu kadınlar, "Naomi'nin bir
oğlu oldu" diyerek çocuğa ad koy-
dular; ona, Ovet adını verdiler. Ovet,
İşay'ın babası; İşay ise Davut'un ba-
basıdır.
18 Peres'in soyu şöyledir: Peres
Hesron'un babası, 19 Hesron Ram'ın
babası, Ram Amminadav'ın baba-
sı, 20 Amminadav Nahşon'un baba-
sı, Nahşon Salmon'un[g] babası, 21 Sal-
mon Boaz'ın babası, Boaz Ovet'in
babası, 22 Ovet İşay'ın babası, İşay da
Davut'un babasıdır.

g ***4:20*** Bazı Septuaginta elyazmaları "Salmon", Masoretik metin "Salma".
4:11 Yar.29:31 **4:12** Yar.38:27-30

1.SAMUEL

GİRİŞ

Bu kitap adını, ilk bölümlerinde konu edilen Peygamber Samuel'den alır. İsrail'in "Hâkimler" döneminden krallığa geçiş olaylarını konu eder. İsrail yönetiminde meydana gelen bu değişiklik üç kişinin çevresinde yoğunlaşır: Hâkimlerin sonuncusu Samuel, İsrail'in ilk kralı Saul ve Davut.

Bu kitabın konusu Eski Antlaşma'nın öbür kitaplarındaki gibi, Tanrı'ya bağlılığın başarıyı, Tanrı'ya itaatsizliğin yıkımı getireceğinin vurgulanmasıdır. Bu konu Kâhin Eli'ye 2:30 ayetinde açıklanmıştır: "Beni onurlandıranı ben de onurlandırırım. Ama beni saymayan küçük düşürülecek."

Kitapta krallığın kuruluşuyla ilgili değişik tepkilerden söz edilir. Rab'bin kendisi İsrail'in kralı olarak bilinirdi. Halkın bir kral istemesi karşısında Rab yine de onlar için bir kral seçti. Ama gerçek şu ki, kral da halk da Tanrı'nın yönetimi altında yaşıyordu (2:7-10). Yoksul zengin, bütün halkın hakları Tanrı'nın Yasası uyarınca eşit bir şekilde korunuyordu.

1. ve 2. Samuel kitapları Septuaginta'da 1. ve 2. Krallar diye bilinir.

Ana Hatlar:

1:1-7:17 Hâkim olarak Samuel
8:1-10:27 Saul'un kral oluşu
11:1-15:35 Kral Saul'un ilk yılları
16:1-30:31 Davut ile Saul
31:1-13 Saul'la oğullarının ölümü

Samuel'in Doğumu

1 Efrayim dağlık bölgesindeki Ramatayim Kasabası'nda yaşayan, Efrayim oymağının Suf boyundan Yeroham oğlu Elihu oğlu Tohu oğlu Suf oğlu Elkana adında bir adam
vardı. 2 Elkana'nın Hanna ve Peninna adında iki karısı vardı. Peninna'nın çocukları olduğu halde, Hanna'nın çocuğu olmuyordu.
3 Elkana Her Şeye Egemen RAB'be tapınıp kurban sunmak üzere her yıl kendi kentinden Şilo'ya giderdi. Eli'nin RAB'bin kâhinleri* olan Hofni ve Pinehas adındaki iki oğlu da
oradaydı. 4 Elkana kurban sunduğu gün karısı Peninna'ya ve oğullarıyla kızlarına etten birer pay verirken,
5 Hanna'ya iki pay verirdi. Çünkü RAB Hanna'nın rahmini kapamasına karşın, Elkana onu severdi. 6 Ama
RAB Hanna'nın rahmini kapadığından, kuması Peninna Hanna'yı öfkelendirmek için ona sürekli sataşırdı. 7 Bu yıllarca böyle sürdü. Hanna RAB'bin Tapınağı'na her gittiğinde kuması ona sataşırdı. Böylece Hanna ağlar, yemek yemezdi. 8 Kocası Elkana, “Hanna, neden ağlıyorsun, neden yemek yemiyorsun?” derdi, “Neden bu kadar üzgünsün? Ben

senin için on oğuldan daha iyi de-
ğil miyim?"
9Bir gün onlar Şilo'da yiyip içtik-
ten sonra, Hanna kalktı. Kâhin Eli
RAB'bin Tapınağı'nın kapı söve-
si yanındaki sandalyede oturuyordu.
10Hanna, gönlü buruk, acı acı ağlaya-
rak RAB'be yakardı 11 ve şu adağı ada-
dı: "Ey Her Şeye Egemen RAB, kulu-
nun üzüntüsüne gerçekten bakıp beni
anımsar, kulunu unutmayıp bana bir
erkek çocuk verirsen, yaşamı boyun-
ca onu sana adayacağım. Onun başı-
na hiç ustura değmeyecek[a]."
12Hanna RAB'be yakarışını sürdü-
rürken, Eli onun dudaklarını gözet-
liyordu. 13Hanna içinden yakarıyor,
yalnız dudakları kımıldıyor, sesi du-
yulmuyordu. Bu yüzden Eli, Hanna'yı
sarhoş sanarak, 14"Sarhoşluğunu ne
zamana dek sürdüreceksin? Artık şa-
rabı bırak" dedi.
15Hanna, "Ah, öyle değil efendim!"
diye yanıtladı, "Ben yüreği acılarla
dolu bir kadınım. Ne şarap içtim, ne
de başka bir içki. Sadece yüreğimi
RAB'be döküyordum. 16Kulunu kötü
bir kadın sanma. Yakarışımı şimdiye
dek sürdürmemin nedeni çok kaygılı,
üzüntülü olmamdır."
17Eli, "Öyleyse esenlikle git" dedi, "İs-
rail'in Tanrısı dileğini yerine getirsin."
18Hanna, "Senin gözünde lütuf bu-
layım" deyip yoluna gitti. Sonra ye-
mek yedi. Artık üzgün değildi.
19Ertesi sabah erkenden kalkıp
RAB'be tapındılar. Ondan sonra Ra-
ma'daki evlerine döndüler. Elkana ka-
rısı Hanna'yla birleşti ve RAB Han-
na'yı anımsadı. 20Zamanı gelince
Hanna gebe kaldı ve bir erkek çocuk
doğurdu. "Onu RAB'den diledim" di-
yerek adını Samuel[b] koydu.

Hanna Samuel'i Tanrı'ya Adıyor

21Elkana RAB'be yıllık kurbanını
ve adağını sunmak üzere ev halkıyla
birlikte Şilo'ya gitti. 22Ama Hanna git-
medi. Kocasına, "Çocuk sütten kesil-
dikten sonra onu RAB'bin hizmetinde
bulunmak üzere götüreceğim. Yaşamı
boyunca orada kalacak" dedi.
23Kocası Elkana, "Nasıl istersen
öyle yap" diye karşılık verdi, "Ço-
cuk sütten kesilinceye dek burada kal.
RAB sözünü yerine getirsin." Böyle-
ce Hanna oğlu sütten kesilinceye dek
evde kalıp onu emzirdi.
24Küçük çocuk sütten kesildikten
sonra Hanna üç yaşında bir boğa[c], bir
efa[ç] un ve bir tulum şarap alarak onu
kendisiyle birlikte RAB'bin Şilo'daki
tapınağına götürdü. 25Boğayı kes-
tikten sonra çocuğu Eli'ye getirdiler.
26Hanna, "Ey efendim, yaşamın hakkı
için derim ki, burada yanında durup
RAB'be yakaran kadınım ben" dedi,
27"Bu çocuk için yakarmıştım; RAB
dileğimi yerine getirdi. 28Ben de onu
RAB'be adıyorum. Yaşamı boyunca
RAB'be adanmış kalacaktır." Sonra
orada RAB'be tapındılar.

Hanna'nın Duası

2 Hanna şöyle dua etti:
"Yüreğim RAB'de bulduğum
sevinçle coşuyor;
Gücümü[d] yükselten RAB'dir.
Düşmanlarımın karşısında
övünüyor,
Kurtarışınla seviniyorum!
2 Kutsallıkta RAB'bin benzeri
yok,
Evet, senin gibisi yok, ya RAB!
Tanrımız gibi dayanak yok.
3 Artık büyük konuşmayın,

a *1:11* Eski Antlaşma'da saçın kesilmemesi, Tanrı'ya adanmış kişinin belirtisiydi (bkz. Say.6:5). **b** *1:20* "Samuel": "Tanrı duyar" anlamına gelir. **c** *1:24* Septuaginta, Kumran, Süryanice "Üç yaşında bir boğa", Masoretik metin "Üç boğa". **ç** *1:24* "Bir efa": Yaklaşık 13.2 kg. **d** *2:1* "Gücümü": İbranice "Boynuzumu". **1:11** Say.6:5 **2:1-10** Luk.1:46-55

Ağzınızdan küstahça sözler
çıkmasın.
Çünkü RAB her şeyi bilen
Tanrı'dır;
O'dur davranışları tartan.
4 Güçlülerin yayları kırılır;
Güçsüzlerse güçle donatılır.
5 Toklar yiyecek uğruna
gündelikçi olur,
Açlar doyurulur.
Kısır kadın yedi çocuk
doğururken,
Çok çocuklu kadın kimsesiz
kalır.
6 RAB öldürür de diriltir de,
Ölüler diyarına indirir ve çıkarır.
7 O kimini yoksul, kimini varsıl
kılar;
Kimini alçaltır, kimini yükseltir.
8 Düşkünü yerden kaldırır,
Yoksulu çöplükten çıkarır;
Soylularla oturtsun
Ve kendilerine onur tahtını
miras olarak bağışlasın diye.
Çünkü yeryüzünün temelleri
RAB'bindir,
O dünyayı onların üzerine
kurmuştur.
9 RAB sadık kullarının adımlarını
korur,
Ama kötüler karanlıkta
susturulur.
Çünkü güçle zafere ulaşamaz
insan.
10 RAB'be karşı gelenler
paramparça olacak,
RAB onlara karşı gökleri
gürletecek,
Bütün dünyayı yargılayacak,
Kralını güçle donatacak,
Meshettiği* kralın gücünü
yükseltecek."
11 Sonra Elkana Rama'ya, evine dön-
dü. Küçük Samuel ise Kâhin Eli'nin
gözetiminde RAB'bin hizmetinde
kaldı.

Eli'nin Oğullarının Yaptığı Kötülükler

12-13 Eli'nin oğulları değersiz kişilerdi.
RAB'bi ve kâhinlerin halkla ilgili ku-
rallarını önemsemiyorlardı. Biri sun-
duğu kurbanın etini haşlarken, kâhinin
hizmetkârı elinde üç dişli büyük bir ça-
talla gelir, 14 çatalı kap, tencere, tava ya
da kazana daldırırdı. Çatalla çıkarılan
her şey kâhin için ayırılırdı. Şilo'ya ge-
len İsrailliler'in hepsine böyle davranır-
lardı. 15 Üstelik kurbanın yağları yakıl-
madan önce, kâhinin hizmetkârı gelip
kurban sunan adama, "Kâhine kızart-
malık et ver. Senden haşlanmış et değil,
çiğ et alacak" derdi.
16 Kurban sunan, "Önce hayvanın
yağları yakılmalı, sonra dilediğin ka-
dar al" diyecek olsa, hizmetkâr, "Ha-
yır, şimdi vereceksin, yoksa zorla alı-
rım" diye karşılık verirdi. 17 Gençlerin
RAB'be karşı işledikleri günah çok
büyüktü; çünkü RAB'be sunulan su-
nuları küçümsüyorlardı.
18 Bu arada genç Samuel, keten efod*
giymiş, RAB'bin önünde hizmet edi-
yordu. 19 Yıllık kurbanı sunmak için
annesi her yıl kocasıyla birlikte oraya
gider, diktiği cüppeyi oğluna getirir-
di. 20 Kâhin Eli de, Elkana ile karısı-
na iyi dilekte bulunarak, "Dilediği ve
RAB'be adadığı çocuğun yerine RAB
sana bu kadından başka çocuklar ver-
sin" derdi. Bundan sonra evlerine dö-
nerlerdi. 21 RAB'bin lütfuna eren Han-
na gebe kalıp üç erkek, iki kız daha
doğurdu. Küçük Samuel ise RAB'bin
hizmetinde büyüdü.
22 Eli artık çok yaşlanmıştı. Oğul-
larının İsrailliler'e bütün yaptıklarını,
Buluşma Çadırı'nın girişinde görev-
li kadınlarla düşüp kalktıklarını duy-
muştu. 23 Onlara, "Neden böyle şeyler
yapıyorsunuz?" dedi, "Yaptığınız kö-
tülükleri herkesten işitiyorum. 24 Ol-

2:8 Mez.113:7

maz bu, oğullarım! RAB'bin halkı
arasında yayıldığını duyduğum haber
iyi değil. 25İnsan insana karşı günah
işlerse, Tanrı onun için aracılık eder.
Ama RAB'be karşı günah işleyeni
kim savunacak?" Ne var ki, onlar ba-
balarının sözünü dinlemediler. Çünkü
RAB onları öldürmek istiyordu.
26Bu arada giderek büyüyen genç
Samuel RAB'bin de halkın da beğe-
nisini kazanmaktaydı.

Eli'nin Oğullarına Karşı Peygamberlik Sözü

27O sıralarda bir Tanrı adamı Eli'ye
gelip şöyle dedi: "RAB diyor ki, 'Atan
ve soyu Mısır'da firavunun halkına
kölelik ederken kendimi onlara açıkça
göstermedim mi? 28 Sunağıma çıkma-
sı, buhur yakıp önümde efod* giymesi
için bütün İsrail oymakları arasından
yalnız atanı kendime kâhin seçtim.
Üstelik İsrailliler'in yakılan bütün
sunularını da atanın soyuna verdim.
29Öyleyse neden konutum için buyur-
duğum kurbanı ve sunuyu küçümsü-
yorsunuz? Halkım İsrail'in sunduğu
bütün sunuların en iyi kısımlarıyla
kendinizi semirterek neden oğulları-
nı benden daha çok önemsiyorsun?'
30"Bu nedenle İsrail'in Tanrısı RAB
şöyle diyor: 'Gerçekten, ailen ve atanın
soyu sonsuza dek bana hizmet edecek-
ler demiştim.' Ama şimdi RAB şöyle
buyuruyor: 'Bu benden uzak olsun!
Beni onurlandıranı ben de onurlandı-
rırım. Ama beni saymayan küçük dü-
şürülecek. 31Soyundan hiç kimsenin
yaşlanacak kadar yaşamaması için
senin ve atanın soyunun gücünü kı-
racağım günler yaklaşıyor. 32İsrail'e
yapılacak bütün iyiliğe karşın, sen ko-
nutumda sıkıntı göreceksin. Artık so-
yundan hiç kimse yaşlanacak kadar
yaşamayacak. 33Sunağımdan bütün
soyunu yok edeceğim, yalnız bir ki-
şiyi esirgeyeceğim. Gözleri ağlamak-
tan kör olacak, yüreği yanacak[e]. Ama
soyundan gelenlerin hepsi kılıçla[f] öle-
cekler. 34İki oğlun Hofni ile Pinehas'ın
başına gelecek olay senin için bir be-
lirti olacak: İkisi de aynı gün ölecek.
35İsteklerimi ve amaçlarımı yerine
getirecek güvenilir bir kâhin çıkara-
cağım kendime. Onun soyunu sürdü-
receğim; o da meshettiğim* kişinin
önünde sürekli hizmet edecek. 36Ai-
lenden sağ kalan herkes bir parça gü-
müş ve bir somun ekmek için gelip
ona boyun eğecek ve, Ne olur, karın
tokluğuna beni herhangi bir kâhinlik
görevine ata! diye yalvaracak.' "

Tanrı'nın Samuel'e Seslenişi

3 Genç Samuel Eli'nin yönetimi al-
tında RAB'be hizmet ediyordu. O
günlerde RAB'bin sözü seyrek geli-
yordu; görümler de azalmıştı.
2Bir gece Eli yatağında uyuyordu.
Gözleri öyle zayıflamıştı ki, güçlük-
le görebiliyordu. 3Samuel ise RAB'bin
Tapınağı'nda, Tanrı'nın Sandığı'nın
bulunduğu yerde uyuyordu. Tanrı'nın
kandili daha sönmemişti.
4RAB Samuel'e seslendi. Samuel,
"Buradayım" diye karşılık verdi. 5Ar-
dından Eli'ye koşup, "Beni çağırdın,
işte buradayım" dedi.
Ama Eli, "Ben çağırmadım, dön
yat" diye karşılık verdi. Samuel de
dönüp yattı.
6RAB yine, "Samuel!" diye seslen-
di. Samuel kalkıp Eli'ye gitti ve, "İşte,
buradayım, beni çağırdın" dedi.
Eli, "Çağırmadım, oğlum" diye kar-
şılık verdi, "Dön yat." 7Samuel RAB-

e *2:33* Septuaginta, Kumran "Sunağımdan bütün soyunu yok edeceğim, yalnız bir kişiyi esirgeyeceğim. Gözleri ağlamaktan kör olacak, yüreği yanacak", Masoretik metin "Gözlerini körleştirmek ve sana sıkıntı vermek için sunağımdan bütün soyunu yok etmeyeceğim, yalnız birini esirgeyeceğim". f *2:33* Septuaginta, Kumran "Kılıçla", Masoretik metin "Adamlar olarak". **2:26** Özd.3:4; Luk.2:52 **2:28** Çık.28:1-4 **2:28** Lev.7:35-36

bi daha tanımıyordu; RAB'bin sözü
henüz ona açıklanmamıştı.
8 RAB yine üçüncü kez Samuel'e
seslendi. Samuel kalkıp Eli'ye gitti.
"İşte buradayım, beni çağırdın" dedi.
O zaman Eli genç Samuel'e RAB'bin
seslendiğini anladı. 9 Bunun üzerine
Samuel'e, "Git yat" dedi, "Sana yine
seslenirse, 'Konuş, ya RAB, kulun
dinliyor' dersin." Samuel gidip yeri-
ne yattı.
10 RAB gelip orada durdu ve önceki
gibi, "Samuel, Samuel!" diye seslendi.
Samuel, "Konuş, kulun dinliyor" di-
ye yanıtladı.
11 RAB Samuel'e şöyle dedi: "Ben
İsrail'de her duyanı şaşkına çevire-
cek bir şey yapmak üzereyim. 12 O gün
Eli'nin ailesine karşı söylediğim her şe-
yi baştan sona dek yerine getireceğim.
13 Çünkü farkında olduğu günahtan
ötürü ailesini sonsuza dek yargılayaca-
ğımı Eli'ye bildirdim. Oğulları Tanrı'ya
saygısızlık ettiler[g]. Eli de onlara engel
olmadı. 14 Bu nedenle, 'Eli'nin ailesinin
günahı hiçbir zaman kurban ya da su-
nuyla bile bağışlanmayacaktır' diyerek
Eli'nin ailesi hakkında ant içtim."
15 Samuel sabaha kadar yattı, sonra
RAB'bin Tapınağı'nın kapılarını açtı.
Gördüğü görümü Eli'ye söylemekten
çekiniyordu. 16 Ama Eli ona, "Oğlum
Samuel!" diye seslendi.
Samuel, "İşte buradayım" diye ya-
nıtladı.
17 Eli, "RAB sana neler söyledi?" di-
ye sordu, "Lütfen benden gizleme. Sa-
na söylediklerinden birini bile benden
gizlersen, Tanrı sana aynısını, hatta
daha kötüsünü yapsın!" 18 Bunun üze-
rine Samuel hiçbir şey gizlemeden ona
her şeyi anlattı. Eli de, "O RAB'dir,
gözünde iyi olanı yapsın" dedi.
19 Samuel büyürken RAB onunla
birlikteydi. RAB ona verdiği sözlerin
hiçbirinin boşa çıkmasına izin verme-
di. 20 Samuel'in RAB'bin bir peygam-
beri olarak onaylandığını Dan'dan
Beer-Şeva'ya kadar bütün İsrail anla-
dı. 21 RAB Şilo'da görünmeyi sürdür-
dü. Orada sözü aracılığıyla kendisini
Samuel'e tanıttı.

4 Samuel'in sözü bütün İsrail'de
yayıldı[h].

Antlaşma Sandığı Ele Geçiriliyor

İsrailliler Filistliler'le savaşmak
üzere yola çıktılar. İsrailliler Even-
Ezer'de, Filistliler de Afek'te ordugah
kurdu. 2 Filistliler İsrail'e karşı savaş
düzenine girdiler. Savaş her yere ya-
yılınca, Filistliler İsrailliler'i bozgu-
na uğrattı. Savaş alanında dört bine
yakın İsrailli'yi öldürdüler. 3 Asker-
ler ordugaha dönünce, İsrail'in ileri
gelenleri, "Neden bugün RAB bizi
Filistliler'in önünde bozguna uğrattı?"
diye sordular, "RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nı* Şilo'dan buraya getirelim
ki, aramıza geldiğinde bizi düşman-
larımızın elinden kurtarsın."
4 Halk Şilo'ya adamlar gönderdi. Ke-
ruvlar* arasında taht kurmuş, Her Şe-
ye Egemen RAB'bin Antlaşma San-
dığı'nı oradan getirdiler. Eli'nin iki
oğlu, Hofni ile Pinehas da Tanrı'nın
Antlaşma Sandığı'nın yanındaydılar.
5 RAB'bin Antlaşma Sandığı ordu-
gaha varınca, bütün İsrailliler öyle
yüksek sesle bağırdılar ki, yer yerin-
den oynadı. 6 Filistliler bağrışmaları
duyunca, "İbraniler'in ordugahındaki
bu yüksek bağrışmaların anlamı ne?"
diye sordular. RAB'bin Sandığı'nın or-
dugaha getirildiğini öğrenince, 7 kor-

g *3:13* Septuaginta ve bazı eski İbrani din bilginlerine göre "Tanrı'ya saygısızlık ettiler", Masoretik metin "Başlarına lanet getirdiler". **h** *4:1* Masoretik metin "Samuel'in sözü bütün İsrail'de yayıldı", Septuaginta "O günlerde Filistliler İsrailliler'le savaşmak üzere toplandılar".
4:4 Çık.25:22

karak, "Tanrılar ordugaha gelmiş" de-
diler, "Vay başımıza! Daha önce buna
benzer bir olay olmamıştı. [8]Vay başı-
mıza! Bu güçlü tanrıların elinden bi-
zi kim kurtarabilir? Çölde Mısırlılar'ı
her tür belaya çarptıran tanrılar bun-
lar. [9]Güçlü olun, ey Filistliler! Yiğitçe
davranın! Yoksa, İbraniler size nasıl
boyun eğdiyse, siz de onlara öyle bo-
yun eğeceksiniz. Bu yüzden yiğitçe
davranın ve savaşın!"

[10]Böylece Filistliler savaşıp İsrail-
liler'i bozguna uğrattılar. İsrailliler'in
hepsi evlerine kaçtı. Yenilgi öyle bü-
yüktü ki, İsrailliler otuz bin yaya as-
ker yitirdi, [11]Tanrı'nın Sandığı alındı,
Eli'nin iki oğlu, Hofni ile Pinehas öldü.

Eli'nin Ölümü

[12]Benyaminli bir adam savaş ala-
nından koşarak aynı gün Şilo'ya ulaş-
tı. Giysileri yırtılmış, başı toz toprak
içindeydi. [13]Adam Şilo'ya vardığında,
Tanrı'nın Sandığı için yüreği titreyen
Eli, yol kenarında bir sandalyeye otur-
muş, kaygıyla bekliyordu. Adam ken-
te girip olup bitenleri anlatınca, kent-
tekilerin tümü haykırdı.

[14]Eli haykırışları duyunca, "Bu gü-
rültünün anlamı ne?" diye sordu.

Adam olanları Eli'ye bildirmek için
hemen onun yanına geldi. [15]O sırada
Eli doksan sekiz yaşındaydı. Gözle-
ri zayıflamış, göremiyordu. [16]Adam
Eli'ye, "Ben savaş alanından geliyorum"
dedi, "Savaş alanından bugün kaçtım."

Eli, "Ne oldu, oğlum?" diye sordu.

[17]Haber getiren adam şöyle yanıt-
ladı: "İsrailliler Filistliler'in önünden
kaçtı. Askerler büyük bir yenilgiye uğ-
radı. İki oğlun, Hofni'yle Pinehas öldü.
Tanrı'nın Sandığı da ele geçirildi."

[18]Adam Tanrı'nın Sandığı'ndan söz
edince, Eli sandalyeden geriye, kapı-
nın yanına düştü. Yaşlı ve şişman ol-
duğundan boynu kırılıp öldü. İsrail
halkını kırk yıl süreyle yönetmişti.

[19]Eli'nin gelini –Pinehas'ın karısı–
gebeydi, doğurmak üzereydi. Tan-
rı'nın Sandığı'nın ele geçirildiğini,
kayınbabasıyla kocasının öldüğünü
duyunca birden sancıları tuttu, yere
çömelip doğurdu. [20]Ölmek üzereyken
ona yardım eden kadınlar, "Korkma,
bir oğlun oldu" dediler. Ama o aldır-
madı, karşılık da vermedi. [21]Tanrı'nın
Sandığı ele geçirilmiş, kayınbabasıyla
kocası ölmüştü. Bu yüzden, "Yücelik
İsrail'den ayrıldı!" diyerek çocuğa İka-
vot[ı] adını verdi. [22]"Yücelik İsrail'den
ayrıldı!" dedi, "Çünkü Tanrı'nın San-
dığı ele geçirildi."

Antlaşma Sandığı Aşdot'a ve Ekron'a Taşınıyor

5 Filistliler, Tanrı'nın Sandığı'nı
ele geçirdikten sonra, onu Even-
Ezer'den Aşdot'a götürdüler. [2]Tanrı'nın
Sandığı'nı Dagon Tapınağı'na taşıyıp
Dagon heykelinin yanına yerleştirdi-
ler. [3]Ertesi gün erkenden kalkan Aş-
dotlular, Dagon'u RAB'bin Sandığı'nın
önünde yüzüstü yere düşmüş buldular.
Dagon'u alıp yerine koydular. [4]Ama
ertesi sabah erkenden kalktıkların-
da, Dagon'u yine RAB'bin Sandığı'nın
önünde yüzüstü yere düşmüş buldular.
Bu kez Dagon'un başıyla iki eli kırıl-
mış, eşiğin üzerinde duruyordu; yalnız-
ca gövdesi kalmıştı. [5]Dagon kâhinleri
de, Aşdot'taki Dagon Tapınağı'na bü-
tün gelenler de bu yüzden bugün de ta-
pınağın eşiğine basmıyorlar.

[6]RAB Aşdotlular'ı ve çevrelerindeki
halkı ağır biçimde cezalandırdı; onları
urlarla cezalandırıp sıkıntıya soktu[i].

[7]Aşdotlular olup bitenleri görünce,
"İsrail Tanrısı'nın Sandığı yanımızda
kalmamalı; çünkü O bizi de, ilahımız
Dagon'u da ağır bir biçimde cezalandı-

ı *4:21* "İkavot": "Yücelik yok" anlamına gelir. i *5:6* Masoretik metin "Soktu", Septuaginta "Soktu. ... Ülkelerinde fareler göründü. Kentin her yanına ölüm saçmaya başladı."

rıyor" dediler. [8]Bunun üzerine ulaklar
gönderip bütün Filist beylerini çağırt-
tılar ve, "İsrail Tanrısı'nın Sandığı'nı
ne yapalım?" diye sordular.
Filist beyleri, "İsrail Tanrısı'nın
Sandığı Gat'a götürülsün" dediler.
Böylece İsrail Tanrısı'nın Sandığı'nı
Gat'a götürdüler.
[9]Ama sandık oraya götürüldükten
sonra, RAB o kenti de cezalandırdı.
Kenti çok büyük bir korku sardı. RAB
kent halkını, büyük küçük herkesi urlar-
la cezalandırdı. [10]Bu yüzden Tanrı'nın
Sandığı'nı Ekron'a gönderdiler.
Tanrı'nın Sandığı kente girer girmez
Ekronlular, "Bizi ve halkımızı yok et-
mek için İsrail Tanrısı'nın Sandığı'nı
bize getirdiler!" diye bağırdılar. [11]Bü-
tün Filist beylerini toplayarak, "İsrail
Tanrısı'nın Sandığı'nı buradan uzak-
laştırın" dediler, "Sandık yerine geri
gönderilsin; öyle ki, bizi de halkımızı
da yok etmesin." Çünkü kentin her ya-
nını ölüm korkusu sarmıştı. Tanrı'nın
onlara verdiği ceza çok ağırdı. [12]Sağ
kalanlarda urlar çıktı. Kent halkının
haykırışı göklere yükseldi.

Antlaşma Sandığı'nın İsrail'e Geri Verilişi

6 RAB'bin Sandığı Filist ülkesin-
de yedi ay kaldıktan sonra, [2]Fi-
listliler kâhinlerle falcıları çağırtıp,
"RAB'bin Sandığı'nı ne yapalım? Onu
nasıl yerine göndereceğimizi bize bil-
dirin" dediler.
[3]Kâhinlerle falcılar, "İsrail Tanrı-
sı'nın Sandığı'nı geri gönderecekseniz,
boş göndermeyin" diye yanıtladılar,
"O'na bir suç sunusu* sunmalısınız.
O zaman iyileşecek ve O'nun sizi ne-
den sürekli cezalandırdığını anlaya-
caksınız."
[4]Filistliler, "Ona suç sunusu olarak
ne göndermeliyiz?" diye sordular.
Kâhinlerle falcılar, "Suç sununuz
Filist beylerinin sayısına göre beş al-
tın ur ve beş altın fare olsun" diye ya-
nıtladılar, "Çünkü aynı bela hepinizin
de, beylerinizin de üzerindedir. [5]Onun
için, urların ve ülkeyi yıkan farelerin
benzerlerini yapın. Böylelikle İsrail'in
Tanrısı'nı onurlandırın. Belki sizin,
ilahlarınızın ve ülkenizin üzerindeki
cezayı hafifletir. [6]Neden Mısırlılar'ın
ve firavunun yaptığı gibi inat ediyor-
sunuz? Tanrı Mısırlılar'ı alaya aldıktan
sonra, İsrail halkının Mısır'dan çıkma-
sı için onları serbest bırakmadılar mı?
[7]"Şimdi yeni bir arabayla boyun-
duruk vurulmamış, süt veren iki inek
hazırlayın. İnekleri arabaya koşun;
buzağılarını artlarından ayırıp ahı-
ra götürün. [8]RAB'bin Sandığı'nı alıp
arabaya koyun; suç sunusu olarak
O'na göndereceğiniz altın eşyaları da
bir kutuya koyup yanına yerleştirin.
Sonra bırakın arabayı yoluna gitsin.
[9]Ama ardından gözetleyin. Eğer ken-
di ülkesine, Beytşemeş'e giden yoldan
ilerlerse, demek ki, üzerimize bu bü-
yük yıkımı getiren O'dur. Yoksa bu
yıkımın O'ndan gelmediğini, bize bir
rastlantı olduğunu anlayacağız."
[10]Adamlar denileni yaptılar. Süt
veren iki inek getirip arabaya koştu-
lar, buzağılarını da ahıra kapadılar.
[11]İçinde farelerle urların altın benzer-
lerinin bulunduğu kutuyu RAB'bin
Sandığı'yla birlikte arabaya koydular.
[12]İnekler dosdoğru Beytşemeş yolun-
dan gittiler. Sağa sola sapmadan, bö-
ğüre böğüre ana yoldan ilerlediler. Fi-
list beyleri onları Beytşemeş sınırına
dek izledi.
[13]O sırada Beytşemeşliler vadide
buğday biçiyorlardı. Gözlerini kaldı-
rıp sandığı görünce sevindiler. [14]Beyt-
şemeşli Yeşu'nun tarlasına giren araba
oradaki büyük bir taşın yanında dur-
du. Beytşemeşliler arabanın odununu
yardılar, inekleri de RAB'be yakma-
lık sunu* olarak sundular. [15]Levililer
RAB'bin Sandığı'nı ve içinde altın eş-

yaların bulunduğu yanındaki kutuyu
indirip büyük taşın üzerine koymuş-
lardı. O gün Beytşemeşliler RAB'be
yakmalık sunular sunup kurbanlar
kestiler. [16]Filistliler'in beş beyi olup
bitenleri gördükten sonra aynı gün
Ekron'a döndüler.

[17]Filistliler Aşdot, Gazze, Aşkelon,
Gat ve Ekron kentleri için RAB'be
suç sunusu olarak ur biçiminde birer
altın gönderdiler. [18]Altın farelerse,
surlu kentlerle çevre köyler dahil beş
Filistli beye ait kentlerin sayısı kadar-
dı. Beytşemeşli Yeşu'nun tarlasında
RAB'bin Antlaşma Sandığı'nın* üze-
rine konduğu büyük taş tanık olarak
bugün de duruyor.

[19]RAB'bin Antlaşma Sandığı'nın içi-
ne baktıkları için, RAB Beytşemeş-
liler'den bazılarını cezalandırıp yetmiş
kişiyi[j] yok etti. Halk RAB'bin başları-
na getirdiği bu büyük yıkımdan dolayı
yas tuttu. [20]Beytşemeşliler, "Bu kutsal
Tanrı'nın, RAB'bin önünde kim dura-
bilir? Bizden sonra kime gidecek?" di-
yorlardı. [21]Sonunda Kiryat-Yearim'de
oturanlara ulaklar göndererek, "Filist-
liler RAB'bin Sandığı'nı geri getirdiler;
gelin, onu alıp götürün" dediler.

7 Bunun üzerine Kiryat-Yearim hal-
kı varıp RAB'bin Sandığı'nı al-
dı. Onu Avinadav'ın tepedeki evine
götürdüler. RAB'bin Antlaşma San-
dığı'na bakması için Avinadav oğlu
Elazar'ı görevlendirdiler.

Samuel İsrail'e Önderlik Ediyor

[2]Sandık uzun bir süre, yirmi yıl bo-
yunca Kiryat-Yearim'de kaldı. Bu ara-
da bütün İsrail halkı RAB'bin özle-
mini çekti.

[3]Samuel İsrail halkına şöyle de-
di: "Eğer bütün yüreğinizle RAB'be
dönmeye istekliyseniz, yabancı ilah-
ları ve Aştoret'in* putlarını aranız-
dan kaldırın. Kendinizi RAB'be ada-
yıp yalnız O'na kulluk edin. RAB de
sizi Filistliler'in elinden kurtaracak-
tır." [4]Bunun üzerine İsrailliler Baal'ın*
ve Aştoret'in putlarını atıp yalnızca
RAB'be kulluk etmeye başladılar.

[5]O zaman Samuel, "Bütün İsrail
halkını Mispa'da toplayın, ben de si-
zin için RAB'be yakaracağım" dedi.
[6]Mispa'da toplanan İsrailliler kuyu-
dan su çekip RAB'bin önüne döktü-
ler. O gün oruç* tuttular ve, "RAB'be
karşı günah işledik" dediler. Samuel
Mispa'da İsrail halkına önderlik etti.

[7]Filistliler İsrail halkının Mispa'da
toplandığını duydular. Filist beyle-
ri İsrailliler'e karşı savaşmaya çık-
tılar. İsrailliler bunu duyunca Filist-
liler'den korktular. [8]Samuel'e, "Bizi
Filistliler'in elinden kurtarması için
Tanrımız RAB'be yakarmayı bırak-
ma" dediler. [9]Bunun üzerine Samuel
bir süt kuzusu alıp RAB'be tümüyle
yakmalık sunu* olarak sundu ve İs-
railliler adına RAB'be yakardı. RAB
de ona karşılık verdi. [10]Samuel yak-
malık sunuyu sunarken, Filistliler, İs-
railliler'e saldırmak üzere yaklaşmış-
lardı. Ama RAB o an korkunç bir
sesle gürleyerek Filistliler'i öyle şaş-
kına çevirdi ki, İsrailliler'in önünde
bozguna uğradılar. [11]Mispa'dan çıkan
İsrailliler Filistliler'i Beytkar'ın altına
kadar kovalayıp öldürdüler.

[12]Samuel bir taş alıp Mispa ile Şen
arasına dikti. "RAB buraya kadar
bize yardım etmiştir" diyerek taşa
Even-Ezer[k] adını verdi. [13]Yenilgiye
uğrayan Filistliler bir daha İsrail top-
raklarına saldırmadılar. Samuel yaşa-
dığı sürece RAB Filistliler'in saldır-
masını engelledi. [14]Ekron'dan Gat'a
kadar Filistliler'in ele geçirdiği kent-
ler İsrail'e geri verildi. Bunun yanısıra

j *6:19* Bazı İbranice elyazmaları "Yetmiş kişi", çoğu İbranice elyazmaları "Yetmiş kişi, elli bin kişi". k *7:12* "Even-Ezer": "Yardım taşı" anlamına gelir. 7:1 2Sa.6:2-4; 1Ta.13:5-7

İsrail'in sınır toprakları da Filistliler'in
elinden kurtarıldı. İsrailliler'le Amor-
lular arasında ise barış vardı.
15 Samuel yaşadığı sürece İsrail'e ön-
derlik yaptı. 16 Her yıl gidip Beytel'i,
Gilgal'ı, Mispa'yı dolaşır, bu kentlerden
İsrail'i yönetirdi. 17 Sonra Rama'daki
evine döner, İsrail'i oradan yönetirdi.
Orada RAB'be bir sunak yaptı.

İsrail Halkı Bir Kral İstiyor

8 Samuel yaşlanınca oğullarını İsra-
il'e önder atadı. 2 Beer-Şevada gö-
rev yapan ilk oğlunun adı Yoel, ikinci
oğlunun adıysa Aviya'ydı. 3 Ama oğul-
ları onun yolunda yürümediler. Tersi-
ne, haksız kazanca yönelip rüşvet alır,
yargıda yan tutarlardı.
4 Bu yüzden İsrail'in bütün ileri ge-
lenleri toplanıp Rama'ya, Samuel'in
yanına vardılar. 5 Ona, "Bak, sen yaş-
landın" dediler, "Oğulların da senin
yolunda yürümüyor. Şimdi, öteki ulus-
larda olduğu gibi, bizi yönetecek bir
kral ata." 6 Ne var ki, "Bizi yönetecek
bir kral ata" demeleri Samuel'in hoşu-
na gitmedi. Samuel RAB'be yakardı.
7 RAB, Samuel'e şu karşılığı verdi:
"Halkın sana bütün söylediklerini din-
le. Çünkü reddettikleri sen değilsin;
kralları olarak beni reddettiler. 8 Onla-
rı Mısır'dan çıkardığım günden bu ya-
na bütün yaptıklarının aynısını sana
da yapıyorlar. Beni bırakıp başka ilah-
lara kulluk ettiler. 9 Şimdi onları dinle.
Ancak onları açıkça uyar ve kendileri-
ne krallık yapacak kişinin onları na-
sıl yöneteceğini söyle."
10 Samuel kendisinden kral isteyen
halka RAB'bin bütün söylediklerini
bildirdi: 11 "Size krallık yapacak kişi-
nin yönetimi şöyle olacak: Oğullarını-
zı alıp savaş arabalarında ve atlı birlik-
lerinde görevlendirecek. Onun savaş
arabalarının önünde koşacaklar. 12 Ba-
zılarını biner, bazılarını ellişer kişilik
birliklere komutan atayacak. Kimisini
toprağını sürüp ekinini biçmek, kimi-
sini de silahların ve savaş arabalarının
donatımını yapmak için görevlendire-
cek. 13 Kızlarınızı ıtriyatçı, aşçı, fırıncı
olmak üzere alacak. 14 Seçkin tarlaları-
nızı, bağlarınızı, zeytinliklerinizi alıp
hizmetkârlarına verecek. 15 Tahıllarını-
zın, üzümlerinizin ondalığını alıp sa-
ray görevlileriyle öbür hizmetkârlarına
dağıtacak. 16 Kadın erkek kölelerinizi,
seçkin boğalarınızı[l], eşeklerinizi alıp
kendi işinde çalıştıracak. 17 Sürüleri-
nizin de ondalığını alacak. Sizler ise
onun köleleri olacaksınız. 18 Bunlar
gerçekleştiğinde, seçtiğiniz kral yü-
zünden feryat edeceksiniz. Ama RAB
o gün size karşılık vermeyecek."
19 Ne var ki, halk Samuel'in sözünü
dinlemek istemedi. "Hayır, bizi yöne-
tecek bir kral olsun" dediler, 20 "Böy-
lece biz de bütün uluslar gibi olacağız.
Kralımız bizi yönetecek, önümüzden
gidip savaşlarımızı sürdürecek."
21 Halkın bütün söylediklerini din-
leyen Samuel, bunları RAB'be aktar-
dı. 22 RAB Samuel'e, "Onların sözünü
dinle ve başlarına bir kral ata" diye
buyurdu.
Bunun üzerine Samuel İsrailliler'e,
"Herkes kendi kentine dönsün" dedi.

Saul'un Kral Atanması

9 Benyamin oymağından Afiyah
oğlu Bekorat oğlu Seror oğlu
Aviel oğlu Kiş adında bir adam var-
dı. Benyaminli Kiş sözü geçen biriydi.
2 Saul adında genç, yakışıklı bir oğlu
vardı. İsrail halkı arasında ondan da-
ha yakışıklısı yoktu. Boyu herkesten
bir baş daha uzundu.
3 Bir gün Saul'un babası Kiş'in
eşekleri kayboldu. Kiş, oğlu Saul'a,
"Hizmetkârlardan birini yanına al da
git, eşekleri ara" dedi. 4 Saul Efrayim
dağlık bölgesinden geçip Şalişa top-

l *8:16* Septuaginta "Boğalarınızı", Masoretik metin "Gençlerinizi". **8:5** Yas.17:14

raklarını dolaştı. Ama eşekleri bulamadılar. Şaalim bölgesine geçtiler. Eşekler orada da yoktu. Sonra Benyamin bölgesinden geçtilerse de, hayvanları bulamadılar.
5Suf bölgesine varınca, Saul yanındaki hizmetkârına, "Haydi dönelim! Yoksa babam eşekleri düşünmekten vazgeçip bizim için kaygılanmaya başlar" dedi.
6Hizmetkâr, "Bak, bu kentte saygın bir Tanrı adamı vardır" diye karşılık verdi, "Bütün söyledikleri bir bir yerine geliyor. Şimdi ona gidelim. Belki gideceğimiz yolu o bize gösterir."
7Saul, "Gidersek, adama ne götüreceğiz?" dedi, "Torbalarımızdaki ekmek tükendi. Tanrı adamına götürecek bir armağanımız yok. Neyimiz kaldı ki?"
8Hizmetkâr, "Bak, bende çeyrek şekel[m] gümüş var" diye karşılık verdi, "Gideceğimiz yolu bize göstermesi için bunu Tanrı adamına vereceğim."
9–Eskiden İsrail'de biri Tanrı'ya bir şey sormak istediğinde, "Haydi, biliciye* gidelim" derdi. Çünkü bugün peygamber denilene o zaman bilici denirdi.–
10Saul hizmetkârına, "İyi, haydi gidelim" dedi. Böylece Tanrı adamının yaşadığı kente gittiler.
11Yokuştan kente doğru çıkarlarken, kuyudan su çekmeye giden kızlarla karşılaştılar. Onlara, "Bilici burada mı?" diye sordular.
12Kızlar, "Evet, ilerde" diye karşılık verdiler, "Şimdi çabuk davranın. Kentimize bugün geldi. Çünkü halk bugün tapınma yerinde bir kurban sunacak.
13Kente girer girmez, yemek için tapınma yerine çıkmadan önce onu bulacaksınız. Kurbanı o kutsayacağı için, kendisi gelmeden halk yemek yemez. Çağrılı olanlar o geldikten sonra yemeye başlar. Şimdi gidin, onu hemen bulursunuz."
14Saul'la hizmetkârı kente gittiler. Kente girdiklerinde, tapınma yerine çıkmaya hazırlanan Samuel onlara doğru ilerliyordu.
15Saul gelmeden bir gün önce RAB Samuel'e şunu açıklamıştı:
16"Yarın bu saatlerde sana Benyamin bölgesinden birini göndereceğim. Onu halkım İsrail'in önderi olarak meshedeceksin*. Halkımı Filistliler'in elinden o kurtaracak. Halkımın durumuna baktım; çünkü haykırışları bana ulaştı."
17Samuel Saul'u görünce, RAB, "İşte sana sözünü ettiğim adam!" dedi, "Halkıma o önderlik edecek."
18Saul kent kapısında duran Samuel'e yaklaştı. "Bilicinin evi nerede, lütfen söyler misin?" dedi.
19Samuel, "Bilici benim" diye yanıtladı, "Önümden tapınma yerine çıkın. Bugün benimle birlikte yemek yiyeceksiniz. Yarın sabah düşündüğün her şeyi sana bildirip seni geri gönderirim.
20Üç gün önce kaybolan eşeklerin için kaygılanma. Onlar bulundu. İsrail'in özlemi kime yönelik? Sana ve babanın ailesine değil mi?"
21Saul şu karşılığı verdi: "Ben İsrail oymaklarının en küçüğü olan Benyamin oymağından değil miyim? Ait olduğum boy da Benyamin oymağına bağlı bütün boyların en küçüğü değil mi? Bana neden böyle şeyler söylüyorsun?"
22Samuel Saul ile hizmetkârını alıp yemek odasına götürdü; yaklaşık otuz çağrılı arasında ilk sırayı onlara verdi.
23Sonra aşçıya, "Sana verdiğim ve bir kenara ayırmanı söylediğim payı getir" dedi.
24Aşçı budu getirip Saul'un önüne koydu. Samuel, "İşte senin için ayrılan parça, buyur ye!" dedi, "Çünkü bunu belirtilen gün çağırdığım halkla birlikte yemen için sakladım." O gün Saul Samuel'le yemek yedi.
25Tapınma yerinden kente indikten sonra Samuel evinin damında Saul'la

m *9:8* "Çeyrek şekel": Yaklaşık 3 gr.

konuştu[n]. [26]Sabah erkenden, şafak
sökerken kalktılar. Samuel, damdan
Saul'u çağırıp, "Hazırlan, seni gönde-
receğim" dedi. Saul kalktı. Samuel'le
birlikte dışarı çıktılar. [27]Kentin sınırı-
na yaklaşırken Samuel Saul'a, "Hiz-
metkâra önümüzden gitmesini söyle"
dedi. Hizmetkâr öne geçince, Samu-
el, "Ama sen dur" diye ekledi, "Sana
Tanrı'nın sözünü bildireceğim."

10 Sonra Samuel yağ kabını alıp
yağı Saul'un başına döktü. Onu
öpüp şöyle dedi: "RAB seni kendi
halkına önder olarak meshetti. [2]Bu-
gün benden ayrıldıktan sonra Ben-
yamin sınırında, Selsah'taki Rahel'in
mezarı yanında iki kişiyle karşılaşa-
caksın. Sana, 'Aramaya çıktığın eşek-
ler bulundu' diyecekler, 'Baban eşek-
leri düşünmekten vazgeçti, oğlum
için ne yapsam diye sizin için kaygı-
lanmaya başladı.' [3]Oradan daha ilerle-
yip Tavor'daki meşe ağacına varacak-
sın. Orada biri üç oğlak, biri üç somun
ekmek, öbürü de bir tulum şarapla
Tanrı'nın huzuruna, Beytel'e çıkan üç
adamla karşılaşacaksın. [4]Seni selam-
layıp iki somun ekmek verecekler. Sen
de kabul edeceksin. [5]Sonra Filist or-
dugahının bulunduğu Givat-Elohim'e
varacaksın. Kente girince, önlerinde
çenk, tef, kaval ve lir çalanlarla birlik-
te peygamberlik ederek tapınma yerin-
den inen bir peygamber topluluğuyla
karşılaşacaksın. [6]RAB'bin Ruhu senin
üzerine güçlü bir biçimde inecek. On-
larla birlikte peygamberlikte buluna-
cak ve başka bir kişiliğe bürüneceksin.
[7]Bu belirtiler gerçekleştiğinde, duru-
ma göre gerekeni yap. Çünkü Tanrı se-
ninledir. [8]Şimdi benden önce Gilgal'a
git. Yakmalık sunuları* sunmak ve
esenlik kurbanlarını kesmek için ben
de yanına geleceğim. Ancak, ben ya-
nına gelip ne yapacağını bildirene dek
yedi gün beklemen gerekecek."
[9]Saul, Samuel'in yanından ayrılmak
üzere ona sırtını döner dönmez, Tanrı
ona başka bir kişilik verdi. O gün bü-
tün bu belirtiler gerçekleşti. [10]Giva'ya
varınca, Saul'u bir peygamber toplu-
luğu karşıladı. Tanrı'nın Ruhu güçlü
bir biçimde üzerine indi ve Saul onlar-
la birlikte peygamberlikte bulunmaya
başladı. [11]Onu önceden tanıyanların
hepsi, peygamberlerle birlikte peygam-
berlikte bulunduğunu görünce, birbir-
lerine, "Ne oldu Kiş oğluna? Saul da
mı peygamber oldu?" diye sordular.
[12]Orada oturanlardan biri, "Ya on-
ların babası kim?" dedi. İşte, "Saul da
mı peygamber oldu?" sözü buradan
gelir. [13]Saul peygamberlikte bulun-
duktan sonra tapınma yerine çıktı.
[14]Amcası, Saul ile hizmetkârına,
"Nerede kaldınız?" diye sordu.
Saul, "Eşekleri arıyorduk" diye
karşılık verdi, "Onları bulamayınca,
Samuel'e gittik."
[15]Amcası, "Samuel sana neler söyle-
di, lütfen bana da anlat" dedi.
[16]Saul, "Eşeklerin bulunduğunu
bize açıkça bildirdi" diye yanıtladı.
Ama Samuel'in krallıkla ilgili sözle-
rini amcasına açıklamadı.
[17-18]Sonra Samuel, İsrail halkını
Mispa'da RAB için bir araya getirip
şöyle dedi: "İsrail'in Tanrısı RAB diyor
ki, 'Ben İsrailliler'i Mısır'dan çıkardım.
Mısırlılar'ın ve size baskı yapan bütün
krallıkların elinden sizi kurtardım.'
[19]Ama siz bugün bütün zorluk ve sı-
kıntılarınızdan sizi kurtaran Tanrınız'a
sırt çevirdiniz ve, 'Hayır, bize bir kral
ata' dediniz. Şimdi RAB'bin önünde
oymak oymak, boy boy dizilin."
[20]Samuel bütün İsrail oymaklarını
bir bir öne çıkardı. Bunlardan Ben-
yamin oymağı kurayla seçildi. [21]Son-

n *9:25* Masoretik metin "Samuel evinin damında Saul'la konuştu", Septuaginta "Saul için damda bir döşek serildi, o da orada yattı." **10:12** 1Sa.19:23-24

ra Benyamin oymağını boy boy öne
çağırdı. Matri'nin boyu seçildi. En
sonunda da Matri boyundan Kiş oğ-
lu Saul seçildi. Onu aradılarsa da bu-
lamadılar. [22]Yine RAB'be, "O daha
buraya gelmedi mi?" diye sordular.

RAB de, "O burada, eşyaların ara-
sında saklanıyor" dedi.

[23]Bunun üzerine koşup Saul'u ora-
dan getirdiler. Saul halkın arasına
geldi. Boyu hepsinden bir baş uzun-
du. [24]Samuel halka, "RAB'bin seçtiği
adamı görüyor musunuz?" dedi, "Bü-
tün halkın arasında bir benzeri yok."

Bunun üzerine halk, "Yaşasın kral!"
diye bağırdı.

[25]Samuel krallığın ilkelerini halka
açıkladı. Bunları kitap haline getirip
RAB'bin önüne koydu. Sonra herke-
si evine gönderdi. [26]Saul da Giva'ya,
kendi evine döndü. Tanrı'nın isteklen-
dirdiği yiğitler ona eşlik ettiler. [27]Ama
bazı kötü kişiler, "O bizi nasıl kurta-
rabilir?" diyerek Saul'u küçümsediler
ve ona armağan vermediler. Saul ise
buna aldırmadı.

Saul Ammonlular'ı Bozguna Uğratıyor

11 Ammon Kralı Nahaş Yaveş-
Gilat üzerine yürüyüp kenti ku-
şattı. Bütün Yaveşliler, Nahaş'a, "Bi-
zimle bir antlaşma yap, sana kulluk
ederiz" dediler.

[2]Ama Ammonlu Nahaş, "Ancak bir
koşulla sizinle antlaşma yaparım" di-
ye karşılık verdi, "Bütün İsrail halkı-
nı küçük düşürmek için her birinizin
sağ gözünü oyup çıkaracağım."

[3]Yaveş Kenti'nin ileri gelenleri ona,
'İsrail'in her bölgesine ulaklar gönder-
memiz için bize yedi günlük bir sü-
re tanı" dediler, "Eğer bizi kurtaracak
kimse çıkmazsa o zaman sana teslim
oluruz."

[4]Ulaklar Saul'un yaşadığı Giva
Kenti'ne gelip olanları halka bildi-
rince, herkes hıçkıra hıçkıra ağlama-
ya başladı. [5]Tam o sırada Saul, öküz-
lerinin ardında, tarladan dönüyordu.
"Halka ne oldu? Neden böyle ağlıyor-
lar?" diye sordu. Yaveşliler'in söyle-
diklerini ona anlattılar.

[6]Saul bu sözleri duyunca, Tanrı'nın
Ruhu güçlü bir biçimde onun üzeri-
ne indi. Saul çok öfkelendi. [7]Bir çift
öküz alıp parçaladı. Ulaklar aracılı-
ğıyla İsrail'in her bölgesine bu par-
çaları gönderip şöyle dedi: "Saul ile
Samuel'in ardınca gelmeyen herkesin
öküzlerine de aynı şey yapılacaktır."

Halk RAB korkusuyla sarsıldı ve tek
beden halinde yola çıktı. [8]Saul onları
Bezek'te topladı. İsrail halkı üç yüz bin,
Yahudalılar ise otuz bin kişiydi. [9]Ora-
ya gelen Yaveşli ulaklara şöyle dedi-
ler: "Yaveş-Gilat halkına, 'Yarın öğle-
ye doğru kurtarılacaksınız' deyin."

Ulaklar gidip bu haberi iletince Ya-
veşliler sevindi. [10]Ammonlular'a, "Ya-
rın size teslim olacağız" dediler, "Bi-
ze ne dilerseniz yapın."

[11]Ertesi gün Saul adamlarını üç bö-
lüğe ayırdı. Adamlar sabah nöbetinde
Ammonlular'ın ordugahına girdi. Kı-
rım günün en sıcak zamanına dek sür-
dü. Sağ kalanlar dağıldı; iki kişi bile
bir arada kalmadı.

[12]Bundan sonra halk Samuel'e, " 'Sa-
ul mu bize krallık yapacak?' diyen-
ler kimdi? Getirin onları, öldürelim"
dedi.

[13]Ama Saul, "Bugün hiç kimse öl-
dürülmeyecek" diye yanıtladı, "Çün-
kü RAB bugün İsrail halkına kurtu-
luş verdi."

[14]Samuel halka, "Haydi, Gilgal'a
gidip orada krallığı yeniden onay-
layalım" dedi. [15]Böylece bütün halk
Gilgal'a gidip RAB'bin önünde Sa-
ul'un kral olduğunu onayladı. Orada,
RAB'bin önünde esenlik kurbanları
kestiler; Saul da bütün İsrailliler de
büyük bir sevinç yaşadılar.

Samuel'in Söylevi

12 Bundan sonra Samuel İsrail
halkına şöyle dedi: "Bana söy-
lediğiniz her şeye kulak verdim: Size
bir kral atadım. 2 Şimdi size önderlik
yapan bir kralınız var. Bense yaşlan-
dım, saçım ağardı. Oğullarım da siz-
lerle birlikte. Gençliğimden bu güne
dek size önderlik yaptım. 3 İşte karşı-
nızda duruyorum. Hanginizin öküzü-
nü aldım? Kimin eşeğine el koydum?
Kimi dolandırdım? Kime baskı yap-
tım? Göz yummak için kimden rüşvet
aldım? RAB'bin ve O'nun meshettiği-
nin* önünde bana karşı tanıklık edin
de size karşılığını vereyim."
4 Halk, "Bizi dolandırmadın" diye
karşılık verdi, "Bize baskı da yapmadın.
Kimsenin elinden hiçbir şey almadın."
5 Samuel, "Bana karşı bir şey bula-
madığınıza bugün hem RAB, hem de
O'nun meshettiği kral tanıktır" dedi.
"Evet, tanıktır" dediler.
6 Samuel konuşmasını şöyle sürdür-
dü: "Musa ile Harun'u görevlendiren,
atalarınızı Mısır'dan çıkaran RAB'dir.
7 Şimdi burada durun, RAB'bin önün-
de, O'nun sizi ve atalarınızı tekrar
tekrar nasıl kurtardığına dair kanıtlar
göstereyim size.
8 "Yakup Mısır'a gittikten sonra,
atalarınız RAB'be yakardı. O da ata-
larınızı Mısır'dan çıkarıp burada yer-
leşmelerini sağlayan Musa ile Harun'u
gönderdi. 9 Ama atalarınız Tanrıları
RAB'bi unuttular. Bu yüzden RAB
onları Hasor ordusunun komuta-
nı Sisera'nın, Filistliler'in ve Moav
Kralı'nın eline teslim etti. Bunlar ata-
larınıza karşı savaştılar. 10 Atalarınız
RAB'be, 'Günah işledik; RAB'bi bı-
rakıp Baal'ın* ve Aştoret'in* putlarına
kulluk ettik. Ama şimdi bizi düşman-
larımızın elinden kurtar, sana kulluk
edeceğiz' diye seslendiler. 11 RAB de
Yerubbaal'ı[o], Bedan'ı[ö], Yiftah'ı ve ben
Samuel'i[p] gönderdi. Güvenlik içinde
yaşamanız için sizi saran düşmanları-
nızın elinden kurtardı.
12 "Ama siz Ammon Kralı Nahaş'ın
üzerinize yürüdüğünü görünce, Tan-
rınız RAB kralınız olduğu halde bana,
'Hayır, bize bir kral önderlik yapacak'
dediniz. 13 İşte seçtiğiniz, dilediği-
niz kral! Evet, RAB size bir kral ver-
di. 14 Eğer RAB'den korkar, O'na kul-
luk ederseniz, O'nun sözünü dinleyip
buyruklarına karşı gelmezseniz, hem
siz hem de önderiniz olacak kral Tan-
rınız RAB'bin ardınca giderseniz, ne
âlâ! 15 Ama RAB'bin sözünü dinlemez,
buyruklarına karşı gelirseniz, RAB
kralınızı[r] cezalandırdığı gibi sizi de
cezalandıracaktır.
16 "Şimdi olduğunuz yerde durun ve
RAB'bin gözlerinizin önünde yapa-
cağı şu olağanüstü olayı görün. 17 Bu-
gün buğday biçme zamanı değil mi?
Göğü gürletsin, yağmur yağdırsın di-
ye RAB'be yalvaracağım. Böylece bir
kral istemekle yaptığınız kötülüğün
RAB'bin gözünde ne denli büyük ol-
duğunu iyice anlayacaksınız."
18 Samuel RAB'be yalvardı ve RAB
o gün göğü gürletti, yağmur yağdır-
dı. Halk RAB'den de Samuel'den de
çok korktu. 19 Bunun üzerine Samuel'e,
"Yok olmayalım diye, biz kulların için
Tanrın RAB'be yakar" dediler, "Çün-
kü bütün günahlarımıza kendimize bir
kral istemek kötülüğünü de ekledik."
20 Samuel halka, "Korkmayın" dedi,
"Siz bu büyük kötülüğü yaptınız, ama
yine de RAB'bin ardınca gitmekten
vazgeçmeyin; tersine, bütün yüreği-

o *12:11* "Yerubbaal", yani "Gidyon". **ö** *12:11* Masoretik metin "Bedan", Septuaginta, Süryanice "Barak". **p** *12:11* Masoretik metin "Ben Samuel'i", Septuaginta "Şimşon'u". **r** *12:15* Septuaginta "Kralınızı", Masoretik metin "Atalarınızı".

12:6 Çık.6:26 **12:8** Çık.2:23 **12:9** Hâk.4:2 **12:9** Hâk.13:1 **12:9** Hâk.3:12 **12:10** Hâk.10:10 **12:11** Hâk.7:1 **12:11** Hâk.11:29 **12:11** 1Sa.3:20 **12:12** 1Sa.8:19

nizle RAB'be kulluk edin. 21Kimseyi
kurtaramayan yararsız putların ardın-
ca gitmeyin; çünkü onlar değersizdir.
22RAB görkemli adının hatırına hal-
kını bırakmayacak. Çünkü sizi kendi
halkı kılmaktan hoşnut kaldı. 23Bana
gelince, sizin için RAB'be yalvarmak-
tan vazgeçip O'na karşı günah işlemek
benden uzak olsun! Ancak size iyi ve
doğru yolu öğreteceğim. 24Yalnız
RAB'den korkun, O'na bağlılıkla ve
bütün yüreğinizle kulluk edin. O'nun
sizler için ne görkemli işler yaptığını
bir düşünün! 25Ama kötülük yapmayı
sürdürürseniz, hem siz yok olacaksı-
nız, hem de kralınız."

Samuel Saul'u Paylıyor

13 Saul[s] İsrail'de iki yıl krallık
yaptıktan sonra 2halktan üç bin
kişi seçti. Bunlardan iki binini Mik-
mas ve Beytel'in dağlık bölgesinde
yanına aldı. Binini de Benyamin oy-
mağına ait Giva Kenti'nde Yonatan'ın
yanına bıraktı. Halktan geri kalanları
evlerine gönderdi. 3Yonatan Giva'daki
Filist birliğini yendi. Filistliler bunu
duydular. Saul, bütün ülkede boru
çaldırarak, "İbraniler bu haberi duy-
sun" dedi. 4Böylece İsrailliler'in hep-
si Saul'un Filist birliğini yendiğini ve
Filistliler'in İsrailliler'den iğrendiğini
duydu. Bunun üzerine halk Gilgal'da
Saul'un çevresinde toplandı.
5Filistliler İsrailliler'le savaşmak
üzere toplandılar. Otuz bin[§] savaş ara-
bası, altı bin atlı asker ve kıyılardaki
kum kadar kalabalık bir orduya sahip-
tiler. Gidip Beytaven'in doğusundaki
Mikmas'ta ordugah kurdular. 6Durum-
larının tehlikeli olduğunu ve askerle-
rinin sıkıştırıldığını gören İsrailliler,
mağaralarda, çalılıklarda, kayalıklar-
da, çukurlarda, sarnıçlarda gizlendiler.
7Bazı İbraniler de Şeria Irmağı'ndan
Gad ve Gilat bölgesine geçti. Ama Sa-
ul daha Gilgal'daydı. Bütün askerler
onu titreyerek izliyordu.
8Saul, Samuel tarafından belirle-
nen süreye uyarak, yedi gün bekle-
di. Ama Samuel Gilgal'a gelmeyince,
halk Saul'un yanından dağılmaya baş-
ladı. 9Saul, "Yakmalık sunuları* ve
esenlik sunularını* bana getirin" dedi.
Sonra yakmalık sunuyu sundu. 10Saul
yakmalık sununun sunulmasını bitirir
bitirmez Samuel geldi. Saul selamla-
mak için onu karşılamaya çıktı.
11Samuel, "Ne yaptın?" diye sordu.
Saul, "Halk yanımdan dağılıyordu"
diye karşılık verdi, "Sen de belirle-
nen gün gelmedin. Üstelik Filistliler
Mikmas'ta toplandılar. Bunları görün-
ce, 12'Şimdi Filistliler Gilgal'da üzeri-
me yürüyecek; oysa ben RAB'bin yar-
dımını dilememiştim' diye düşündüm.
Bu nedenle, yakmalık sunuyu sunma
gerekliliğini duydum."
13Samuel, "Akılsızca davrandın" dedi,
"Tanrın RAB'bin sana verdiği buyruğa
uymadın; yoksa, RAB İsrail üzerinde
senin krallığının sonsuza dek sürmesi-
ni sağlayacaktı. 14Ama artık krallığın
sürmeyecek. RAB kendi gönlüne uy-
gun birini arayıp onu kendi halkına ön-
der olarak atamaya kararlı. Çünkü sen
RAB'bin buyruğunu tutmadın."
15Bundan sonra Samuel Gilgal'dan
ayrılarak Benyaminoğulları'nın Gi-
va Kenti'ne gitti[t]. Saul yanında kalan
halkı saydı; yaklaşık altı yüz kişiydi.
16Saul, oğlu Yonatan ve yanlarında-
ki halk Benyaminoğulları'nın bölge-
sindeki Giva'da kalıyorlardı. Filistliler
ise Mikmas'ta ordugah kurmuşlardı.
17Akıncılar üç koldan Filistliler'in or-

s *13:1* "Saul": Masoretik metinde "... yaşında kral olan Saul" cümlesindeki rakamın düştüğü sanılıyor. § *13:5* Masoretik metin "Otuz bin", Süryanice "Üç bin". t *13:15* Masoretik metin "Benyaminoğulları'nın Giva Kenti'ne gitti", Septuaginta "Yoluna gitti. Halkın kalan kısmı ise orduya katılmak üzere Saul'u izledi. Gilgal'dan ayrılıp Benyaminoğulları'nın Giva Kenti'ne gittiler." **13:8** 1Sa.10:8 **13:14** Elç.13:22

dugahından çıktılar. Kollardan bi-
ri Şual bölgesindeki Ofra'ya, 18biri
Beythoron'a, öbürü ise çöle, Sevoyim
Vadisi'ne bakan sınıra doğru ilerledi.
19Bütün İsrail ülkesinde bir tek de-
mirci yoktu. Filistliler, "İbraniler kılıç,
mızrak yapmasın" demişlerdi. 20Bu
nedenle bütün İsrailliler saban demir-
lerini, kazma, balta ve oraklarını[u] bi-
letmek için Filistliler'e gitmek zorun-
daydılar. 21Saban demiriyle kazmanın
bileme fiyatı, şekelin üçte ikisi[ü] ka-
dardı. Beller, baltalar, üvendireler için
istenilen fiyat ise şekelin üçte biriydi[v].
22İşte bu yüzden, savaş sırasında Saul
ile Yonatan dışında, yanlarındaki hiç
kimsenin elinde kılıç, mızrak yoktu.

Filistliler'e Karşı Savaş

23O sırada Filistliler'in bir kolu Mik-
mas Geçidi'ne çıkmıştı.

14 Bir gün Saul oğlu Yonatan, sila-
hını taşıyan genç hizmetkârına,
"Gel, karşı taraftaki Filist ordugahı-
na geçelim" dedi. Ama bunu babası-
na haber vermedi. 2Saul, Giva Kenti
yakınındaki Migron'da bir nar ağacı-
nın altında oturmaktaydı. Yanında altı
yüz kadar asker vardı. 3Efod* giymiş
olan Ahiya da aralarındaydı. Ahiya
Şilo'da RAB'bin kâhini olan Eli oğlu
Pinehas oğlu İkavot'un erkek kardeşi
Ahituv'un oğluydu. Halk Yonatan'ın
gittiğini farketmemişti. 4Yonatan'ın
Filist ordugahına ulaşmak için geçme-
yi tasarladığı geçidin her iki yanın-
da iki sivri kaya vardı; birine Boses,
öbürüne Sene denirdi. 5Kayalardan
biri kuzeyde Mikmas'a, öbürü güney-
de Giva'ya bakardı.
6Yonatan silahını taşıyan genç hiz-
metkârına, "Gel, şu sünnetsizlerin* or-
dugahına gidelim" dedi, "Belki RAB
bizim için bir şeyler yapar. Çünkü ge-
rek çoklukta, gerekse azlıkta RAB'bin
zafere ulaştırmasına engel yoktur."
7Silahını taşıyan genç, "Ne düşü-
nüyorsan öyle yap" diye yanıtladı,
"Haydi yürü! Düşündüğün her şeyde
seninleyim."
8Yonatan, "Bu adamlara gidelim,
bizi görsünler" dedi, 9"Eğer bize, 'Ya-
nınıza gelene dek bekleyin' derlerse,
olduğumuz yerde kalırız, gitmeyiz.
10Ama, 'Yanımıza gelin' derlerse, gi-
deriz. Çünkü bu, RAB'bin Filistliler'i
elimize teslim ettiğine ilişkin bir be-
lirti olacak bizim için."
11Böylece ikisi de Filistliler'in asker-
lerine göründüler. Filistliler, "Bakın!
İbraniler gizlendikleri çukurlardan
çıkmaya başlıyor!" dediler. 12Son-
ra Yonatan'la silahını taşıyan gence,
"Buraya, yanımıza gelin, size bir şey
söyleyeceğiz" diye seslendiler.
Bunun üzerine Yonatan silahını ta-
şıyana, "Ardımdan gel" dedi, "RAB
onları İsrailliler'in eline teslim etti."
13Yonatan elleriyle ayaklarını kul-
lanarak yukarıya tırmandı; silahını
taşıyan genç de onu izledi. Yonatan
Filistliler'i yenilgiye uğrattı. Sila-
hını taşıyan genç de onu izliyor ve
Filistliler'i öldürüyordu. 14Yonatan'la
silahını taşıyan genç bu ilk saldırıda
iki dönümlük[y] bir alanda yirmi kadar
asker öldürdüler. 15Ordugahta ve kır-
sal alanda bütün Filist halkı arasında
dehşet hüküm sürüyordu. Askerlerle
akıncılar bile titriyordu. Derken yer
sarsıldı; sanki Tanrı'dan gelen bir tit-
remeydi bu.
16Benyamin topraklarındaki Giva
Kenti'nde Saul'un nöbetçileri büyük
bir kalabalığın oraya buraya dağıldı-
ğını gördüler. 17Bunun üzerine Saul
yanındaki adamlara, "Yoklama yapın

u *13:20* Septuaginta "Oraklarını", Masoretik metin "Saban demirlerini". **ü** *13:21* "Şekelin üçte ikisi": Yaklaşık 8 gr. **v** *13:21* "Şekelin üçte biri": Yaklaşık 4 gr. **y** *14:14* "İki dönüm": İbranice "Yarım semet".

da aramızdan kimin ayrıldığını görün"
dedi. Yoklama yapılınca Yonatan'la si-
lahını taşıyan gencin orada olmadığını
anladılar. 18Saul Ahiya'ya, "Tanrı'nın
Sandığı'nı[z] getir" dedi. O sırada Tan-
rı'nın Sandığı İsrail halkındaydı.

19Saul kâhinle konuşurken, Filist-
liler'in ordugahındaki kargaşa da gide-
rek artmaktaydı. Bunun üzerine Saul
kâhine, "Elini çek" dedi. 20Saul'la ya-
nındaki askerlerin tümü toplanıp savaş
alanına gittiler. Orada büyük bir kar-
gaşa vardı. Herkes birbirine kılıç çeki-
yordu. 21Daha önce Filistliler'in yanın-
da yer alıp onların ordugahına katılan
İbraniler bile saf değiştirerek Saul'la
Yonatan'ın yanındaki İsrail birliklerine
katıldılar. 22Efrayim dağlık bölgesin-
de gizlenen İsrailliler de Filistliler'in
kaçtığını duyunca onları savaş alanın-
da kovalamaya başladılar. 23Böylece
RAB İsrail'i o gün zafere ulaştırdı. Sa-
vaş Beytaven'in ötesine dek yayıldı.

24O gün İsrailliler bitkindi. Çünkü
Saul, "Ben düşmanlarımdan öç alın-
caya kadar, akşama dek kim yemek
yerse lanetli olsun!" diye halka ant
içirmişti. Bu yüzden de kimse bir şey
yememişti.

25-26Derken, her yanı bal dolu bir or-
mana vardılar. Askerler ormana girin-
ce, toprakta akan balları gördüler. Ne
var ki, içtikleri anttan korktukları için
hiçbiri bala dokunmadı. 27Yonatan ba-
basının halka ant içirdiğini duymamış-
tı. Elindeki değneği uzatıp ucunu bal
gümecine batırdı. Biraz bal tadar tat-
maz gözleri parladı. 28Bunun üzerine
oradakilerden biri Yonatan'a, "Baban
askerlere, 'Bugün kim yemek yerse la-
netli olsun' diye ant içirdi" dedi, "As-
kerlerin bitkin düşmesi de bundan."

29Yonatan, "Babam halka sıkıntı
verdi" diye yanıtladı, "Bakın, bu bal-
dan biraz tadınca gözlerim nasıl da
parladı! 30Bugün halk düşmanların-
dan yağmaladığı yiyeceklerden öz-
gürce yeseydi, çok daha iyi olurdu! O
zaman Filistliler'in yenilgisi de daha
ağır olmaz mıydı?"

31O gün İsrailliler, Filistliler'i Mik-
mas'tan Ayalon'a kadar yenilgiye uğ-
rattılar. Ama İsrail askerleri o kadar
bitkindi ki, 32yağmaladıkları mallara
saldırdılar; davarları, sığırları, buza-
ğıları yakaladıkları gibi hemen ora-
cıkta kesip kanını akıtmadan yediler.
33Durumu Saul'a bildirerek, "Bak,
askerlerin kanlı eti yemekle RAB'be
karşı günah işliyor!" dediler.

Bunun üzerine Saul, "Hainlik etti-
niz!" dedi, "Hemen büyük bir taş yu-
varlayın bana." 34Sonra ekledi: "Hal-
kın arasına varıp herkesin öküzünü,
koyununu bana getirmesini söyleyin.
Onları burada kesip yesinler. Eti ka-
nıyla birlikte yiyerek RAB'be kar-
şı günah işlemeyin." O gece herkes
öküzünü getirip orada kesti. 35O sı-
rada Saul RAB'be bir sunak yaptı.
RAB'be yaptığı ilk sunaktı bu.

36Saul adamlarına, "Haydi, bu ge-
ce Filistliler'e saldıralım" dedi, "Tan
ağarıncaya dek mallarını yağmala-
yalım, onlardan bir tekini bile sağ
bırakmayalım."

Adamlar, "Sence uygun olan neyse
onu yap" diye karşılık verdiler.

Ama kâhin, "Burada Tanrı'ya danı-
şalım" dedi.

37Bunun üzerine Saul Tanrı'ya, "Fi-
listliler'e saldırmaya gideyim mi?
Onları İsrailliler'in eline teslim ede-
cek misin?" diye sordu. Ama Tanrı o
gün yanıt vermedi. 38Bunun için Sa-
ul, "Ey halkın önderleri! Buraya yak-
laşın da bugün işlenen bu günahın na-
sıl işlendiğini ortaya çıkaralım" dedi,
39"İsrail'i kurtaran yaşayan RAB'bin
adıyla derim ki, bu günaha yol açan

z *14:18* Masoretik metin "Tanrı'nın Sandığı", Septuaginta "Efod".
14:33 Yar.9:4; Lev.7:26-27; 17:10-14; 19:26; Yas.12:16,23-25; 15:23

oğlum Yonatan bile olsa kesinlikle öl-
dürülecektir." Ama kimse bir şey söy-
lemedi. [40]Bunun üzerine Saul halka,
"Siz bir yanda durun, oğlum Yonatan'la
ben öbür yanda duracağız" dedi.

Halk, "Sence uygun olan neyse onu
yap" diye karşılık verdi.

[41]Saul İsrail'in Tanrısı RAB'be,
"Bana doğru yanıtı ver" dedi[a]. Kura
Yonatan'la Saul'a düştü, halk aklandı.
[42]Saul bu kez, "Benimle oğlum Yo-
natan arasında kura çekin" dedi. Ku-
ra Yonatan'a düştü. [43]Bunun üzerine
Saul Yonatan'a, "Söyle bana, ne yap-
tın?" diye sordu.

Yonatan, "Ben yalnızca elimdeki
değneğin ucuyla biraz bal alıp tattım.
Şimdi ölmem mi gerek?" diye karşı-
lık verdi.

[44]Saul, "Yonatan, eğer seni öldürt-
mezsem, Tanrı bana aynısını, hatta
daha kötüsünü yapsın!" dedi.

[45]Ama halk Saul'a, "İsrail'i bu bü-
yük zafere ulaştıran Yonatan'ı mı öl-
dürteceksin?" dedi, "Asla! Yaşayan
RAB'bin adıyla deriz ki, saçının bir
teline bile zarar gelmeyecektir. Çün-
kü bugün o ne yaptıysa Tanrı'nın yar-
dımıyla yapmıştır." Böylece halk Yo-
natan'ı öldürülmekten kurtardı.

[46]Bundan sonra Saul Filistliler'i ko-
valamaktan vazgeçti. Filistliler de yer-
lerine döndüler.

[47]Saul İsrail'e kral atandıktan son-
ra, her yandaki düşmanlarına –Moav,
Ammon, Edom halkları, Sova kralla-
rı ve Filistliler'e– karşı savaştı. Gitti-
ği her yerde zafer kazandı[b]. [48]Yiğitçe
savaşarak Amalekliler'i yenilgiye uğ-
rattı, İsrailliler'i düşmanın yağmasın-
dan kurtardı.

[49]Saul'un oğulları Yonatan, Yiş-
vi ve Malkişua idi. İki kızından bü-
yüğünün adı Merav, küçüğünün adı
Mikal'dı. [50]Karısı, Ahimaas'ın kızı
Ahinoam'dı. Ordusunun başkomuta-
nı amcası Ner oğlu Avner'di. [51]Saul'un
babası Kiş'le Avner'in babası Ner,
Aviel'in oğullarıydı.

[52]Saul yaşamı boyunca Filistliler'le
kıyasıya savaştı. Nerede yiğit, güçlü
birini görse kendi ordusuna kattı.

Saul'un Kral Olarak Reddedilmesi

15 Samuel Saul'a şöyle dedi: "RAB
seni kendi halkı İsrail'in Kra-
lı olarak meshetmek* için beni gön-
derdi. Şimdi RAB'bin sözlerine ku-
lak ver. [2]Her Şeye Egemen RAB
diyor ki, 'İsrailliler'e yaptıkları kö-
tülükten ötürü Amalekliler'i cezalan-
dıracağım. Çünkü Mısır'dan çıkan
İsrailliler'e karşı koydular. [3]Şimdi git,
Amalekliler'e saldır. Onlara ait her şe-
yi tümüyle yok et[c], hiçbir şeyi esirge-
me. Kadın erkek, çoluk çocuk, öküz,
koyun, deve, eşek hepsini öldür.' "

[4]Bunun üzerine Saul askerlerini
toplayıp Telaim Kenti'nde saydı. İki
yüz bin yaya askerin yanısıra Yahu-
dalılar'dan da on bin kişi vardı. [5]Sa-
ul Amalek Kenti'ne varıp vadide pu-
su kurdu. [6]Sonra Kenliler'e şu uyarıyı
gönderdi: "Haydi gidin, Amalekliler'i
bırakın; öyle ki, sizi de onlarla birlikte
yok etmeyeyim. Çünkü siz Mısır'dan
çıkan İsrail halkına iyilik ettiniz." Bu-
nun üzerine Kenliler Amalekliler'den
ayrıldılar.

[7]Saul Havila'dan Mısır'ın doğusun-
daki Şur'a dek Amalekliler'i yenilgi-
ye uğrattı. [8]Amalek Kralı Agak'ı sağ

a ***14:41*** Masoretik metin "Saul İsrail'in Tanrısı RAB'be, 'Bana doğru yanıtı ver' dedi.", Septuaginta "Saul, 'Ey İsrail'in Tanrısı RAB, bugün neden kuluna yanıt vermedin? Suç bende ya da oğlum Yonatan'daysa, ey İsrail Tanrısı RAB, Urim'i* ver. Yok eğer suç halkın İsrail'deyse Tummim'i ver' dedi." **b** ***14:47*** Septuaginta "Zafer kazandı", Masoretik metin "Zarar verdi". **c** ***15:3*** İbranice "Tümüyle yok etmek" fiili insanları, malları bir daha alınmamak üzere RAB'be adamak anlamını içerir. İbranice'de aynı ifade 8. ve 21. ayetlerde de geçer. **15:1** 1Sa.10:1 **15:2** Çık.17:8-14; Yas.25:17-19

olarak yakaladı. Halkının tümünü de
kılıçtan geçirdi. 9Ne var ki, Saul ile
adamları Agak'ı ve en iyi koyunla-
rı, sığırları, besili danaları, kuzuları
-iyi olan ne varsa hepsini– esirgediler.
Bunları tümüyle yok etmek istemedi-
ler. Ancak değersiz ve zayıf ne varsa
hepsini yok ettiler.
10RAB Samuel'e şöyle seslendi:
11"Saul'u kral yaptığıma pişmanım.
Beni izlemekten vazgeçti. Buyrukla-
rımı yerine getirmedi." Samuel öfke-
lendi ve bütün geceyi RAB'be yakar-
makla geçirdi.
12Ertesi sabah Samuel Saul'la görüş-
mek için erkenden kalktı. Saul'un Kar-
mel Kenti'ne gittiğini, orada kendisi-
ne bir anıt diktikten sonra aşağı inip
Gilgal'a döndüğünü öğrendi. 13Saul
kendisine gelen Samuel'e, "RAB se-
ni kutsasın! Ben RAB'bin buyruğunu
yerine getirdim" dedi.
14Samuel, "Öyleyse nedir kulağı-
ma gelen bu koyun melemesi? Nedir
bu duyduğum sığır böğürmesi?" di-
ye sordu.
15Saul şöyle yanıtladı: "Halk bun-
ları Amalekliler'den getirdi. Tanrın
RAB'be kurban sunmak üzere davar-
ların, sığırların en iyilerini esirgediler.
Ama geri kalanları tümüyle yok ettik."
16Samuel, "Dur da bu gece RAB'bin
bana neler söylediğini sana bildire-
yim" dedi.
Saul, "Söyle" diye karşılık verdi.
17Samuel konuşmasını şöyle sürdür-
dü: "Kendini önemsiz saydığın halde,
sen İsrail oymaklarının önderi olma-
dın mı? RAB seni İsrail'e kral mes-
hetti. 18RAB seni bir göreve gönderip,
'Git, o günahlı Amalekliler'i tümüyle
yok et; hepsini ortadan kaldırıncaya
dek onlarla savaş' dedi. 19Öyleyse ne-
den RAB'bin sözüne kulak asmadın?
Neden yağmalanan mallara saldırarak
RAB'bin gözünde kötü olanı yaptın?"
20Saul, "Ama ben RAB'bin sözüne
kulak verdim!" diye yanıtladı, "RAB-
bin beni gönderdiği yere gittim. Ama-
lekliler'i tümüyle yok ettim, Amalek
Kralı Agak'ı da buraya getirdim. 21Ne
var ki askerler, Gilgal'da Tanrın RAB'be
kurban sunmak üzere yağmalanmış ba-
zı malları, yok edilmeye adanmış en iyi
davarlarla sığırları aldılar."
22Samuel şöyle karşılık verdi:
"RAB kendi sözünün
dinlenmesinden hoşlandığı
kadar
Yakmalık sunulardan*,
kurbanlardan hoşlanır mı?
İşte söz dinlemek kurbandan,
Sözü önemsemek de koçların
yağlarından daha iyidir.
23 Çünkü başkaldırma, falcılık
kadar günahtır
Ve dikbaşlılık, putperestlik[ç]
kadar kötüdür.
Sen RAB'bin buyruğunu
reddettiğin için,
RAB de senin kral olmanı
reddetti."
24Bunun üzerine Saul, "Günah iş-
ledim! Evet, RAB'bin buyruğunu da,
senin sözlerini de çiğnedim" dedi,
"Halktan korktuğum için onların sö-
zünü dinledim. 25Ama şimdi yalvarı-
rım, günahımı bağışla ve benimle bir-
likte dön ki, RAB'be tapınayım."
26Samuel, "Seninle dönmem" de-
di, "Çünkü sen RAB'bin buyruğunu
reddettin, RAB de İsrail Kralı olma-
nı reddetti!"
27Samuel dönüp gitmeye davranın-
ca, Saul onun cüppesinin eteğini tut-
tu. Cüppe yırtıldı. 28Samuel, "Bugün
RAB İsrail Krallığı'nı elinden aldı
ve senden daha iyi birine verdi" de-
di, 29"İsrail'in yüce Tanrısı yalan söy-
lemez, düşüncesini de değiştirmez.
Çünkü O insan değil ki, düşüncesini
değiştirsin."

ç *15:23* "Putperestlik": İbranice "Özel aile putlarına danışmak".

30 Saul, "Günah işledim!" dedi, "Ama
ne olur halkımın ileri gelenleri ve İsra-
illiler karşısında beni onurlandır. Tan-
rın RAB'be tapınmam için benimle
dön." 31 Böylece Samuel Saul'la birlik-
te geri döndü ve Saul RAB'be tapındı.
32 Samuel, "Amalek Kralı Agak'ı ba-
na getirin" diye buyurdu.
Agak güvenle geldi. Çünkü, "Ölüm
tehlikesi kesinlikle geçti" diye düşü-
nüyordu.
33 Ama Samuel,
"Kılıcın kadınları nasıl çocuksuz
bıraktıysa
Senin annen de kadınlar arasında
Çocuksuz bırakılacak"
diyerek Agak'ı Gilgal'da RAB'bin
önünde kılıçla parçaladı.
34 Samuel Rama'ya, Saul da Giva-
daki[d] evine gitti. 35 Samuel ölümüne
dek Saul'u bir daha görmediyse de,
onun için üzüldü. RAB de Saul'u İs-
rail Kralı yaptığına pişmandı.

Davut Kral Olarak Meshediliyor

16 RAB Samuel'e, "Ben Saul'un
İsrail Kralı olmasını reddettim
diye sen daha ne zamana dek onun
için üzüleceksin?" dedi, "Yağ boy-
nuzunu yağla doldurup yola çık. Seni
Beytlehemli İşay'ın evine gönderiyo-
rum. Çünkü onun oğullarından biri-
ni kral seçtim."
2 Samuel, "Nasıl gidebilirim? Saul
bunu duyarsa beni öldürür!" dedi.
RAB şöyle yanıtladı: "Yanına bir
düve al ve, 'RAB'be kurban sunmak
için geldim' de. 3 İşay'ı kurban töre-
nine çağır. O zaman ne yapman ge-
rektiğini ben sana bildireceğim. Sana
belirteceğim kişiyi benim adıma kral
olarak meshedeceksin*."
4 Samuel RAB'bin sözüne uyarak
Beytlehem Kenti'ne gitti. Kentin ileri
gelenleri onu titreyerek karşıladılar ve,
"Barış için mi geldin?" diye sordular.
5 Samuel, "Evet, barış için" diye
yanıtladı, "RAB'be kurban sunmaya
geldim. Kendinizi kutsayıp benimle
birlikte kurban törenine gelin." Son-
ra İşay ile oğullarını kutsayıp kurban
törenine çağırdı.
6 İşay ile oğulları gelince Samuel
Eliav'ı gördü ve, "Gerçekten RAB'bin
önünde duran bu adam O'nun meshet-
tiği kişidir" diye düşündü.
7 Ama RAB Samuel'e, "Onun ya-
kışıklı ve uzun boylu olduğuna bak-
ma" dedi, "Ben onu reddettim. Çünkü
RAB insanın gördüğü gibi görmez;
insan dış görünüşe, RAB ise yüreğe
bakar." 8 İşay, oğlu Avinadav'ı çağırıp
Samuel'in önünden geçirdi.
Ama Samuel, "RAB bunu da seç-
medi" dedi. 9 Bunun üzerine İşay
Şamma'yı da geçirdi. Samuel yine,
"RAB bunu da seçmedi" dedi. 10 Böy-
lece İşay yedi oğlunu da Samuel'in
önünden geçirdi. Ama Samuel, "RAB
bunlardan hiçbirini seçmedi" dedi.
11 Sonra İşay'a, "Oğullarının hepsi
bunlar mı?" diye sordu.
İşay, "Bir de en küçüğü var" dedi,
"Sürüyü güdüyor."
Samuel, "Birini gönder de onu ge-
tirsin" dedi, "O buraya gelmeden ye-
meğe oturmayacağız."
12 İşay birini gönderip oğlunu getirt-
ti. Çocuk kızıl saçlı, yakışıklı, gözleri
pırıl pırıl bir delikanlıydı.
RAB Samuel'e, "Kalk, onu meshet.
Seçtiğim kişi odur" dedi. 13 Samuel yağ
boynuzunu alıp kardeşlerinin önünde
çocuğu meshetti. O günden başlayarak
RAB'bin Ruhu Davut'un üzerine güç-
lü bir biçimde indi. Bundan sonra Sa-
muel kalkıp Rama'ya döndü.

Davut Saul'a Lir Çalıyor

14 Bu sıralarda RAB'bin Ruhu Sa-
ul'dan ayrılmıştı. RAB'bin gönderdiği
kötü bir ruh ona sıkıntı çektiriyordu.

d *15:34* Septuaginta "Giva'daki", Masoretik metin "Saul Givası'ndaki".

15Hizmetkârları Saul'a, "Bak, Tan-
rı'nın gönderdiği kötü bir ruh sana sı-
kıntı çektiriyor" dediler, 16"Efendimiz,
biz hizmetkârlarına buyruk ver, iyi lir
çalan birini bulalım. Öyle ki, Tanrı'nın
gönderdiği kötü ruh üzerine gelince, o
lir çalar, sen de rahatlarsın."
17Saul hizmetkârlarına, "İyi lir ça-
lan birini bulup bana getirin" diye
buyurdu.
18Hizmetkârlardan biri, "Beytlehem-
li İşay'ın oğullarından birini gördüm"
dedi, "İyi lir çalar. Üstelik yürekli,
güçlü bir savaşçıdır; akıllıca konuşur,
yakışıklıdır. RAB de onunladır."
19Bunun üzerine Saul İşay'a ulak-
lar göndererek, "Sürüyü güden oğlun
Davut'u bana gönder" dedi. 20İşay ek-
mek yüklü bir eşek, bir tulum şarap,
bir de oğlak alıp oğlu Davut'la birlik-
te Saul'a gönderdi. 21Davut Saul'un ya-
nına varıp onun hizmetine girdi. Saul
Davut'u çok sevdi ve ona silahlarını ta-
şıma görevini verdi. 22Saul İşay'a şu ha-
beri gönderdi: "İzin ver de Davut hiz-
metimde kalsın; ondan hoşnudum."
23O günden sonra, Tanrı'nın gönder-
diği kötü ruh ne zaman Saul'un üzeri-
ne gelse, Davut liri alıp çalar, Saul ra-
hatlayıp kendine gelirdi. Kötü ruh da
ondan uzaklaşırdı.

Davut'un Golyat'ı Öldürmesi

17 Savaşmak üzere ordularını bir
araya getiren Filistliler, Yahu-
da'nın Soko Kenti'nde toplandılar. So-
ko ile Azeka Kenti arasındaki Efes-
Dammim'de ordugah kurdular. 2Saul ile
İsrailliler de toplandılar. Ela Vadisi'nde
ordugah kurup Filistliler'e karşı savaş
düzeni aldılar. 3Filistliler tepenin bir
yanında, İsrailliler de karşı tepede yer-
lerini aldı. Aralarında vadi vardı.
4Filist ordugahından Gatlı Golyat
adında usta bir dövüşçü ortaya çık-
tı. Boyu altı arşın bir karıştı[e]. 5Başı-
na tunç* miğfer takmış, pullu bir zırh
kuşanmıştı. Tunç zırhın ağırlığı beş
bin şekeldi[f]. 6Baldırları zırhlarla ko-
runmuştu. Omuzları arasında tunç bir
pala asılıydı. 7Mızrağının sapı doku-
macı tezgahının sırığı gibiydi. Mız-
rağın demir başının ağırlığı altı yüz
şekeldi[g]. Golyat'ın önüsıra kalkanını
taşıyan bir adam yürüyordu.
8Golyat durup İsrail ordusuna, "Ne-
den savaş düzeni aldınız?" diye hay-
kırdı, "Ben Filistli'yim, sizse Saul'un
kölelerisiniz. Aranızdan karşıma çıka-
cak birini seçin. 9Dövüşte beni yenip
öldürebilirse, biz sizin köleniz oluruz.
Ama ben üstün gelip onu yok edebilir-
sem, siz bizim kölemiz olur, bize kul-
luk edersiniz." 10Filistli Golyat konuş-
masını şöyle sürdürdü: "Bugün İsrail
ordusuna meydan okuyorum! Benim-
le dövüşecek birini çıkarın karşıma!"
11Filistli'nin bu sözlerini duyunca, Sa-
ul da İsrailliler de çok korkup dehşet
içinde kaldılar.
12Davut Yahuda'nın Beytlehem
Kenti'nden Efratlı İşay adında bir ada-
mın oğluydu. İşay'ın sekiz oğlu vardı.
Saul'un krallığı döneminde İşay'ın yaşı
oldukça ilerlemişti. 13İşay'ın üç büyük
oğlu Saul'la birlikte savaşa katılmış-
tı. Savaşa giden en büyük oğlunun adı
Eliav, ikincisinin adı Avinadav, üçün-
cüsünün adıysa Şamma'ydı. 14Davut en
küçükleriydi. Üç büyük oğul Saul'un
yanındaydı. 15Davut ise babasının sü-
rüsüne bakmak için Saul'un yanından
ayrılıp Beytlehem'e gider gelirdi.
16Filistli Golyat kırk gün boyun-
ca sabah akşam ortaya çıkıp meydan
okudu.
17Bir gün İşay, oğlu Davut'a şöyle
dedi: "Kardeşlerin için şu kavrulmuş
bir efa buğdayla[h] on somun ekme-
ği al, çabucak ordugaha, kardeşleri-

e *17:4* "Altı arşın bir karış": Yaklaşık 2.9 m. f *17:5* "Beş bin şekel": Yaklaşık 57.5 kg.
g *17:7* "Altı yüz şekel": Yaklaşık 6.9 kg. h *17:17* "Bir efa buğday": Yaklaşık 17.6 kg.

nin yanına git. [18]Şu on parça peyniri
de birlik komutanına götür. Kardeş-
lerinin ne durumda olduğunu öğ-
ren ve iyi olduklarına ilişkin bir be-
lirti getir. [19]Kardeşlerin Saul ve öbür
İsrailliler'le birlikte Ela Vadisi'nde
Filistliler'e karşı savaşıyorlar."

[20]Ertesi sabah Davut erkenden kalk-
tı. Sürüyü bir çobana bıraktı. İşay'ın
buyurduğu gibi erzağı alıp yola koyul-
du. Ordugaha vardığı sırada askerler
savaş naraları atarak savaş düzenine
giriyorlardı. [21]İsrailliler'le Filistliler
karşı karşıya savaş düzeni almışlardı.
[22]Davut getirdiklerini levazım görev-
lisine bırakıp cepheye koştu; kardeş-
lerinin yanına varıp onları selamladı.
[23]Davut onlarla konuşurken, Gatlı Fi-
listli, Golyat adındaki dövüşçü Filist
cephesinden ileri çıkarak daha önce
yaptığı gibi meydan okudu. Davut bu-
nu duydu. [24]İsrailliler Golyat'ı görünce
büyük korkuyla önünden kaçıştılar.

[25]Birbirlerine, "İsrail'e meydan oku-
mak için ortaya çıkan şu adamı görü-
yorsunuz ya!" diyorlardı, "Kral onu öl-
dürene büyük bir armağanın yanısıra
kızını da verecek. Babasının ailesini de
İsrail'e vergi ödemekten muaf tutacak."

[26]Davut yanındakilere, "Bu Filist-
li'yi öldürüp İsrail'den bu utancı kal-
dıracak kişiye ne verilecek?" diye sor-
du, "Bu sünnetsiz* Filistli kim oluyor
da yaşayan Tanrı'nın ordusuna mey-
dan okuyor?"

[27]Adamlar daha önce verilmiş olan
söze göre Golyat'ı öldürecek kişiye
neler verileceğini anlattılar.

[28]Ağabeyi Eliav Davut'un adam-
larla konuştuğunu duyunca öfkelen-
di. "Ne işin var burada?" dedi, "Çöl-
deki üç beş koyunu kime bıraktın? Ne
kadar kendini beğenmiş ve ne kadar
kötü yürekli olduğunu biliyorum. Sa-
dece savaşı görmeye geldin."

[29]Davut, "Ne yaptım ki?" dedi, "Bir
soru sordum, o kadar." [30]Sonra başka
birine dönüp aynı soruyu sordu. Adam-
lar öncekine benzer bir yanıt verdiler.

[31]Davut'un söylediklerini duyanlar
Saul'a ilettiler. Saul onu çağırttı. [32]Da-
vut Saul'a, "Bu Filistli yüzünden kim-
se yılmasın! Ben kulun gidip onunla
dövüşeceğim!" dedi.

[33]Saul, "Sen bu Filistli'yle dövüşe-
mezsin" dedi, "Çünkü daha gençsin, o
ise gençliğinden beri savaşçıdır."

[34]Ama Davut, "Kulun babasının sü-
rüsünü güder" diye karşılık verdi, "Bir
aslan ya da ayı gelip sürüden bir kuzu
kaçırınca, [35]peşinden gidip ona saldı-
rır, kuzuyu ağzından kurtarırım. Eğer
aslan ya da ayı üzerime gelirse, boğa-
zından tuttuğum gibi vurur öldürürüm.
[36]Kulun, aslan da ayı da öldürmüştür.
Bu sünnetsiz Filistli de onlar gibi ola-
cak. Çünkü yaşayan Tanrı'nın ordu-
suna meydan okudu. [37]Beni aslanın,
ayının pençesinden kurtaran RAB, bu
Filistli'nin elinden de kurtaracaktır."

Saul, "Öyleyse git, RAB seninle bir-
likte olsun" dedi. [38]Sonra kendi giysi-
lerini Davut'a verdi; başına tunç miğ-
fer taktı, ona bir zırh giydirdi. [39]Davut
giysilerinin üzerine kılıcını kuşanıp
yürümeye çalıştı. Çünkü bu giysilere
alışık değildi.

Saul'a, "Bunlarla yürüyemiyorum"
dedi, "Çünkü alışık değilim." Sonra
giysileri üzerinden çıkardı. [40]Değne-
ğini alıp dereden beş çakıl taşı seç-
ti. Bunları çoban dağarcığının cebine
koyduktan sonra sapanını alıp Filistli
Golyat'a doğru ilerledi.

[41]Filistli de, önünde kalkan taşıyı-
cısı, Davut'a doğru ilerliyordu. [42]Da-
vut'u tepeden tırnağa süzdü. Kızıl
saçlı, yakışıklı bir genç olduğu için
onu küçümsedi. [43]"Ben köpek miyim
ki, üzerime değnekle geliyorsun?" di-
yerek kendi ilahlarının adıyla Davut'u
lanetledi. [44]"Bana gelsene! Bedenini
gökteki kuşlara ve kırdaki hayvanla-
ra yem edeceğim!" dedi.

[45]Davut, “Sen kılıçla, mızrakla, pa-
layla üzerime geliyorsun” diye karşı-
lık verdi, “Bense meydan okuduğun
İsrail ordusunun Tanrısı, Her Şeye
Egemen RAB'bin adıyla senin üze-
rine geliyorum. [46]Bugün RAB seni
elime teslim edecek. Seni vurup ba-
şını gövdenden ayıracağım. Bugün
Filistli askerlerin leşlerini gökteki
kuşlarla yerdeki hayvanlara yem ede-
ceğim. Böylece bütün dünya İsrail'de
Tanrı'nın var olduğunu anlayacak.
[47]Bütün bu topluluk RAB'bin kılıçla,
mızrakla kurtarmadığını anlayacak.
Çünkü savaş zaten RAB'bindir! O si-
zi elimize teslim edecek.”
[48]Golyat saldırmak amacıyla Davut'a
doğru ilerledi. Davut da onunla dö-
vüşmek üzere hemen Filist cephesine
doğru koştu. [49]Elini dağarcığına so-
kup bir taş çıkardı, sapanla fırlattı. Taş
Filistli'nin alnına çarpıp saplandı. Fi-
listli yüzükoyun yere düştü. [50]Böyle-
ce Davut Filistli Golyat'ı sapan ve taş-
la yendi. Elinde kılıç olmaksızın onu
yere serdi. [51]Sonra koşup üzerine çıktı.
Golyat'ın kılıcını tutup kınından çekti-
ği gibi onu öldürdü ve başını kesti.
Kahraman Golyat'ın öldüğünü gö-
ren Filistliler kaçtılar. [52]İsrailliler'le
Yahudalılar kalkıp Gat'ın[ı] girişine ve
Ekron kapılarına kadar nara atarak
onları kovaladılar. Filistliler'in ölüle-
ri Gat'a, Ekron'a kadar Şaarayim yo-
lunda yerlere serildi. [53]Filistliler'i ko-
valadıktan sonra geri dönen İsrailliler
Filist ordugahını yağmaladılar. [54]Da-
vut Filistli Golyat'ın başını alıp Ye-
ruşalim'e götürdü, silahlarını da ken-
di çadırına koydu.
[55]Saul, Davut'un Golyat'la dövüş-
meye çıktığını görünce, ordu komu-
tanı Avner'e, “Ey Avner, kimin oğlu
bu genç?” diye sormuştu.
Avner de, “Yaşamın hakkı için, ey
kral, bilmiyorum” diye yanıtlamıştı.
[56]Kral Saul, “Bu gencin kimin oğ-
lu olduğunu öğren” diye buyurmuştu.
[57]Davut Golyat'ı öldürüp ordugaha dö-
ner dönmez, Avner onu alıp Saul'a gö-
türdü. Golyat'ın kesik başı Davut'un
elindeydi. [58]Saul, “Kimin oğlusun,
delikanlı?” diye sordu.
Davut, “Kulun Beytlehemli İşay'ın
oğluyum” diye karşılık verdi.

Yonatan Davut'la Bir Antlaşma Yapıyor

18 Saul'la Davut'un konuşması
sona erdiğinde, Saul oğlu Yo-
natan'ın yüreği Davut'a bağlandı. Yo-
natan onu canı gibi sevdi. [2]O günden
sonra Saul Davut'u yanında tuttu ve
babasının evine dönmesine izin ver-
medi. [3]Yonatan, Davut'a beslediği de-
rin sevgiden ötürü, onunla bir dostluk
antlaşması yaptı. [4]Üzerinden kaftanı-
nı çıkarıp zırhı, kılıcı, yayı ve kuşa-
ğıyla birlikte Davut'a verdi.
[5]Davut Saul'un kendisini gönder-
diği her yere gitti ve başarılı oldu.
Bu yüzden Saul ona ordusunda üs-
tün bir rütbe verdi. Bu olay bütün
halkı, Saul'un görevlilerini bile hoş-
nut etti.

Saul Davut'u Kıskanıyor

[6]Davut'un Filistli Golyat'ı öldürme-
sinden sonra, askerler geri dönerken,
İsrail'in bütün kentlerinden gelen ka-
dınlar, tef ve çeşitli çalgılar çalarak,
sevinçli ezgiler söyleyip oynayarak
Kral Saul'u karşılamaya çıktılar. [7]Bir
yandan oynuyor, bir yandan da şu ez-
giyi söylüyorlardı:
“Saul binlercesini öldürdü,
Davut'sa on binlercesini.”
[8]Bu sözlere gücenen Saul çok öfke-
lendi. “Davut'a on binlercesini, banay-
sa ancak binlercesini verdiler. Artık
kral olmaktan başka onun ne eksiği
kaldı ki?” diye düşündü. [9]Böylece o

ı *17:52* Septuaginta “Gat”, Masoretik metin “Vadi”. **18:7** 1Sa.21:11; 29:5

günden sonra Saul Davut'u kıskanma-
ya başladı.
10 Ertesi gün Tanrı'nın gönderdiği
kötü bir ruh Saul'un üzerine güçlü bir
biçimde indi. Saul evinde sayıklama-
ya başladı. Davut her zamanki gibi
yine lir çalıyordu. Saul'un elinde bir
mızrak vardı. 11 "Davut'u vurup duva-
ra çakacağım" diye düşünerek mızra-
ğı ona fırlattı. Ama Davut iki kez on-
dan kurtuldu.
12 Saul Davut'tan korkuyordu. Çün-
kü RAB Davut'laydı, oysa kendi-
sinden ayrılmıştı. 13 Bu yüzden Sa-
ul Davut'u yanından uzaklaştırdı.
Onu bin kişilik birliğe komutan ata-
dı. Davut askerlere öncülük yapı-
yordu. 14 RAB onunla birlikte oldu-
ğundan, yaptığı her işte başarılıydı.
15 Davut'un büyük başarısını gördük-
çe Saul'un korkusu daha da artıyordu.
16 Ne var ki, bütün İsrail ve Yahuda
halkı Davut'u seviyordu; çünkü Da-
vut onlara öncülük ediyordu.
17 Saul Davut'a, "İşte büyük kızım
Merav" dedi, "Onu sana eş olarak ve-
receğim. Yalnız hatırım için yiğitçe
davran ve RAB'bin savaşlarını sür-
dür." Çünkü, "Davut'un ölümü benim
elimden değil, Filistliler'in elinden ol-
sun" diye düşünüyordu.
18 Davut, "Ben kim oluyorum, İs-
rail'de ailem ve babamın oymağı ne
ki, krala damat olayım?" diye kar-
şılık verdi. 19 Ne var ki, Saul'un kızı
Merav'ın Davut'a verileceği zaman
geldiğinde, kız Davut yerine Meho-
lalı Adriel'e eş olarak verildi.
20 Bu arada Saul'un öbür kızı Mikal
Davut'a gönül vermişti. Bunu duyan
Saul sevindi. 21 "Davut'a Mikal'ı veri-
rim" diye düşündü, "Öyle ki, Mikal
Davut'u tuzağa düşürür; Filistliler de
onu öldürür." Davut'a, "Bugün dama-
dım olmak için yine fırsatın var" dedi.
22 Sonra görevlilerine, Davut'a giz-
lice şunları söylemelerini buyurdu:
"Bak, kral senden hoşnut, bütün gö-
revlileri de seni seviyor. Kralın dama-
dı olmanın zamanı geldi."
23 Saul'un görevlileri bu sözleri
Davut'a ilettiler. Davut, "Yoksul ve
önemsiz biriyken kralın damadı ol-
mak sizce küçük bir şey mi?" diye
karşılık verdi.
24 Görevliler Davut'un dediklerini
Saul'a bildirdiler. 25 Saul şöyle buyur-
du: "Davut'a deyin ki, 'Kral düşman-
larından öç almak için başlık parası
olarak yüz Filistli'nin sünnet derisin-
den başka bir şey istemiyor.' " Da-
vut'un Filistliler'in eline düşüp ölece-
ğini tasarlıyordu.
26 Görevliler Saul'un söyledikleri-
ni Davut'a ilettiler. Davut, kralın da-
madı olacağına sevindi. Tanınan süre
dolmadan 27 Davut'la adamları gidip
iki yüz Filistli öldürdüler. Kralın da-
madı olabilmek için Davut, öldürülen
Filistliler'in sünnet derilerini tam ta-
mına getirip krala sundu. Saul da bu-
na karşılık kızı Mikal'ı eş olarak ona
verdi. 28 Saul, RAB'bin Davut'la bir-
likte olduğunu ve kızı Mikal'ın onu
sevdiğini apaçık gördü. 29 Bu yüzden
Davut'tan daha çok korktu ve yaşamı
boyunca ona düşmanlık besledi.
30 Filistli komutanlar saldırdıkça Da-
vut Saul'un öbür komutanlarından da-
ha başarılı oluyordu. Bu yüzden bü-
yük bir üne kavuştu.

Saul Davut'u Öldürmeyi Tasarlıyor

19 1-2 Saul, oğlu Yonatan'a ve bütün
görevlilerine Davut'u öldürmele-
ri için buyruk verdi. Ama Davut'u çok
seven Yonatan ona, "Babam Saul seni
öldürmek için fırsat kolluyor" diye ha-
ber verdi, "Lütfen yarın sabah dikkatli
ol; gizlenebileceğin bir yere gidip sak-
lan. 3 Ben de saklandığın tarlaya gidip
babamın yanında duracağım ve onunla
senin hakkında konuşacağım. Bir şey
öğrenirsem, sana bildiririm."

4Yonatan babası Saul'a Davut'u öve-
rek şunları söyledi: "Kral kulu Davut'a
haksızlık etmesin. Çünkü o sana hiç
haksızlık etmedi ve yaptığı her şeyde
sana büyük yararı dokundu. 5Yaşamı-
nı tehlikeye atarak Filistli'yi öldürdü.
RAB de bütün İsrail'i büyük bir zafere
ulaştırdı. Sen de bunu görüp sevindin.
Öyleyse neden Davut'u yok yere öldü-
rerek suçsuz birine haksızlık edesin?"
6Saul Yonatan'ın söylediklerinden
etkilenerek ant içti: "Yaşayan RAB-
bin adıyla derim ki, Davut öldürül-
meyecektir." 7Bunun üzerine Yonatan
Davut'u çağırıp ona her şeyi anlattı.
Sonra Davut'u Saul'un yanına getirdi.
Davut da önceden olduğu gibi kralın
hizmetine girdi.
8Savaş yine patlak verdi. Davut gi-
dip Filistliler'e karşı savaştı. Onla-
rı öyle büyük bir bozguna uğrattı ki,
önünden kaçtılar.
9Bir gün Saul, mızrağı elinde evin-
de oturuyor, Davut da lir çalıyordu.
Derken RAB'bin gönderdiği kötü bir
ruh Saul'u yakaladı. 10Saul mızrağıyla
Davut'u duvara çakmaya çalıştı. An-
cak Davut yana kaçınca Saul'un mız-
rağı duvara saplandı. O gece Davut
kaçıp kurtuldu.
11Saul, Davut'u gözetlemeleri, ertesi
sabah da öldürmeleri için evine ulaklar
gönderdi. Ama karısı Mikal Davut'a,
"Bu gece kaçıp kurtulamazsan, yarın
öldürüleceksin" dedi. 12Sonra Davut'u
pencereden aşağıya indirdi. Böylece
Davut kaçıp kurtuldu. 13Mikal aile pu-
tunu alıp yatağa koydu, üstüne yorganı
örttü, baş tarafına da keçi kılından bir
yastık yerleştirdi. 14Saul'un gönderdiği
ulaklar Davut'u yakalamaya geldiğin-
de, Mikal, "Davut hasta" dedi.
15Saul Davut'u görmeleri için ulak-
ları yeniden göndererek, "Onu yata-
ğıyla buraya getirin de öldüreyim"
diye buyurdu. 16Ulaklar eve girin-
ce, yatakta başında keçi kılından yas-
tık olan putu gördüler. 17Saul Mikal'a
"Neden beni böyle kandırıp düşmanı-
mın kaçmasını sağladın?" diye sordu.
Mikal, "Davut bana, 'Bırak beni gi-
deyim, yoksa seni öldürürüm' dedi"
diye yanıtladı.
18Kaçıp kurtulan Davut, Rama'da
yaşayan Samuel'in yanına gitti. Sa-
ul'un kendisine bütün yaptıklarını
ona anlattı. Sonra Samuel'le birlikte
Nayot Mahallesi'ne gidip orada kal-
dı. 19Davut'un Rama'nın Nayot Ma-
hallesi'nde olduğu haberi Saul'a ulaş-
tırıldı. 20Bunun üzerine Saul Davut'u
yakalamaları için ulaklarını oraya gön-
derdi. Ulaklar Samuel'in önderliğin-
de bir peygamber topluluğunun oyna-
yıp coştuğunu[i] gördüler. İşte o zaman
Tanrı'nın Ruhu Saul'un ulaklarının
üzerine indi. Onlar da oynayıp coş-
maya başladılar. 21Saul olup bitenleri
duyunca, başka ulaklar gönderdi. On-
lar da oynayıp coştular. Saul'un üçün-
cü kez gönderdiği ulaklar da önceki-
ler gibi yaptı. 22Sonunda Saul kendisi
Rama'ya doğru yola çıktı. Seku'daki
büyük sarnıca varınca, "Samuel'le Da-
vut neredeler?" diye sordu.
Biri, "Rama'nın Nayot Mahallesi'nde"
dedi. 23Saul Rama'daki Nayot'a doğru
ilerlerken, Tanrı'nın Ruhu onun üzeri-
ne de indi. Nayot'a varıncaya dek yol
boyunca oynayıp coştu. 24Giysilerini
de çıkarıp Samuel'in önünde oynayıp
coştu. Bütün gün ve gece çıplak yattı.
Halkın, "Saul da mı peygamber oldu?"
demesi bundandır.

Yonatan'la Davut'un Dostluğu

20 Davut Rama'nın Nayot Ma-
hallesi'nden kaçtıktan son-
ra Yonatan'a gitti. Ona, "Ne yaptım?
Suçum ne?" diye sordu, "Babana kar-

i *19:20-24* İbranice'den "Oynayıp coşmak" diye çevrilen ifade "Peygamberlik etmek" sözcüğünden türemiştir. **19:11** Mez.59:0 **19:24** 1Sa.10:11-12

şı ne günah işledim ki, beni öldürmek
istiyor?"
2 Yonatan, "Bu senden uzak olsun,
ölmeyeceksin!" diye yanıtladı, "Ba-
bam bana bildirmeden ister büyük,
ister küçük olsun hiçbir iş yapmaz.
Neden bunu benden gizlesin? Olmaz
öyle şey!"
3 Ancak Davut ant içerek, "Senin
beni sevdiğini baban çok iyi biliyor"
diye yanıtladı, " 'Yonatan ne yapaca-
ğımı bilmemeli, yoksa üzülür' diye
düşünmüştür. RAB'bin ve senin ya-
şamın hakkı için derim ki, ölüm ile
aramda yalnız bir adım var."
4 Yonatan Davut'a, "Ne dilersen di-
le, senin için yaparım" diye karşılık
verdi.
5 Davut Yonatan'a, "Bak, yarın Ye-
ni Ay Töreni" dedi, "Kralla birlikte
yemeğe oturmam gerekir. Ama izin
ver, ertesi günün akşamına dek tarla-
da gizleneyim. 6 Eğer baban yokluğu-
mu sezerse ona, 'Davut aceleyle kendi
kenti Beytlehem'e gitmek için benden
ısrarla izin istedi; orada bütün ailenin
yıllık kurban töreni var' dersin. 7 Ba-
ban, 'İyi' derse, kulun güvenlikte de-
mektir. Ama öfkelenirse, bil ki, ba-
na kötülük yapmaya karar vermiştir.
8 Sana gelince, bana yardım et; çün-
kü RAB'bin önünde benimle antlaş-
ma yaptın. Suçluysam, beni sen öldür!
Neden beni babana teslim edesin?"
9 Yonatan, "Olmaz öyle şey!" di-
ye yanıtladı, "Babamın sana kötülük
yapmaya karar verdiğini bilsem, sana
söylemez miydim?"
10 Davut, "Baban sana sert bir karşı-
lık verirse, kim bana bildirecek?" di-
ye sordu.
11 Yonatan, "Gel, tarlaya gidelim"
dedi. Böylece ikisi tarlaya gittiler.
12 Yonatan Davut'la konuşmasını
sürdürdü: "İsrail'in Tanrısı RAB ta-
nık olsun! Yarın ya da öbür gün bu
saate kadar babamın ne düşündüğü-
nü araştıracağım. Babamın sana karşı
tutumu olumluysa, sana haber gönde-
receğim. 13 Ama babam seni öldürme-
yi tasarlıyorsa, bunu sana bildirip gü-
venlik içinde gitmeni sağlamazsam,
RAB bana aynısını, hatta daha kötü-
sünü yapsın! RAB önceden babam-
la olduğu gibi seninle de birlikte ol-
sun! 14 Ama sen yaşamım boyunca
RAB'bin iyiliğini bana göster ki öl-
meyeyim. 15 RAB Davut'un bütün
düşmanlarını yeryüzünden yok ede-
ceği zaman bile, sen soyuma iyilikle-
rini sonsuza dek esirgeme."
16 Böylece Yonatan Davut soyuyla
bir antlaşma yaptı ve, "RAB Davut'un
düşmanlarını cezalandırsın" dedi.
17 Davut'a beslediği sevgiden ötürü
Yonatan ona bir daha ant içirtti. Çün-
kü onu canı kadar seviyordu.
18 Yonatan Davut'a, "Yarın Yeni Ay
Töreni" dedi, "Yerin boş kalacağından,
yokluğun anlaşılacak. 19 Öbür gün, ge-
çen sefer gizlendiğin yere çabucak git.
Ezel Taşı'nın yanında bekle. 20 Ben he-
defe atar gibi taşın bir yanına üç ok ata-
cağım. 21 Sonra hizmetkârımı gönderip,
'Git okları bul' diye buyruk vereceğim.
Eğer özellikle ona, 'Bak, oklar senin
bu yanında, onları alıp buraya getir'
dersem, gel. Yaşayan RAB'bin adıy-
la derim ki, güvenliktesin, tehlike yok.
22 Ama hizmetkâra, 'Bak, oklar öten-
de' dersem, git; çünkü RAB seni uzak-
laştırmıştır. 23 Birbirimizle yaptığımız
antlaşmaya gelince, RAB sonsuza dek
seninle benim aramda tanık olsun."
24 Böylece Davut tarlada gizlendi.
Yeni Ay Töreni başlayınca, Kral Saul
gelip yemeğe oturdu. 25 Her zamanki
gibi duvarın yanındaki yerine otur-
muştu. Yonatan karşısında[j], Avner de
yanında yerlerini aldılar. Davut'un ye-

j *20:25* Septuaginta "Karşısında", Masoretik metin "Ayağa kalktı".
20:5 Say.28:11 **20:15** 2Sa.9:1

riyse boş kaldı. 26 Ama Saul o gün bir
şey söylemedi. "Davut'un başına bir
şey gelmiş olmalı. Dinsel açıdan kir-
li olsa gerek, evet dinsel açıdan te-
miz değildir" diye düşündü. 27 Ertesi
gün, ayın ikinci günü, Davut'un yeri
yine boştu. Bunun üzerine Saul, oğ-
lu Yonatan'a, "İşay'ın oğlu neden dün
de, bugün de yemeğe gelmedi?" di-
ye sordu.

28 Yonatan, "Davut Beytlehem'e git-
mek için benden ısrarla izin istedi" di-
ye karşılık verdi, 29 " 'Lütfen izin ver.
Çünkü ailemizin kentte bir kurbanı
var, ağabeyim orada bulunmamı bu-
yurdu. Gözünde lütuf bulduysam gi-
dip kardeşlerimi göreyim' dedi. İşte
bu yüzden kralın sofrasına gelemedi."

30 Saul Yonatan'a öfkelenerek, "Seni
sapık ve dikbaşlı kadının oğlu!" diye
bağırdı, "İşay'ın oğlunu desteklediğini
bilmiyor muyum? Bu kendin için de,
seni doğuran annen için de utanç ve-
rici. 31 Çünkü İşay'ın oğlu yeryüzünde
yaşadıkça ne sen güvenlikte olabilir-
sin, ne de krallığın. Şimdi adam gön-
der, onu bana getir. O ölmeli!"

32 Yonatan babası Saul'a, "Neden öl-
meli? Ne yaptı ki?" diye karşılık verdi.
33 Ama Saul Yonatan'ı öldürmek ama-
cıyla mızrağını ona fırlattı. Böylece
Yonatan babasının Davut'u öldürmeye
kararlı olduğunu anladı. 34 Büyük bir
öfkeyle sofradan kalktı ve ayın ikin-
ci günü hiç yemek yemedi. Babasının
Davut'u böyle aşağılamasına üzüldü.

35 Sabahleyin Yonatan Davut'la bu-
luşmak üzere tarlaya gitti. Yanına bir
uşak almıştı. 36 Uşağa, "Haydi koş,
atacağım okları bul" dedi. Uşak ko-
şarken, Yonatan onun ötesine bir ok
attı. 37 Uşak Yonatan'ın attığı okun
düştüğü yere varınca, Yonatan, "Ok
ötende!" diye seslendi, 38 "Çabuk ol!
Koş, yerinde durma!" Yonatan'ın uşa-
ğı oku alıp efendisine getirdi. 39 Olup
bitenden habersizdi. Olanları yalnız
Yonatan'la Davut biliyordu. 40 Yonatan,
silahlarını yanındaki uşağa vererek,
"Al bunları kente götür" dedi.

41 Uşak gider gitmez, Davut taşın
güney yanından ayağa kalktı ve yü-
züstü yere kapanarak üç kez eğildi.
İki arkadaş birbirlerini öpüp ağladı-
lar; ancak Davut daha çok ağladı.

42 Yonatan, "Esenlikle yoluna git"
dedi, "İkimiz RAB'bin adıyla ant iç-
miştik. RAB seninle benim aramda
ve soylarımız arasında sonsuza dek
tanık olsun." Bundan sonra Davut yo-
luna gitti. Yonatan da kente döndü.

Davut Saul'dan Kaçıyor

21 Davut Nov Kenti'ne, Kâhin
Ahimelek'in yanına gitti. Ahi-
melek titreyerek Davut'u karşılama-
ya çıktı. "Neden yalnızsın? Neden ya-
nında kimse yok?" diye sordu.

2 Davut şöyle yanıtladı: "Kral bana
bir görev verdi. 'Sana verdiğim görev-
den ve buyruklardan kimsenin habe-
ri olmasın' dedi. Adamlarıma gelin-
ce, belli bir yere gitmelerini söyledim.
3 Şu an elinde ne var? Bana beş somun
ekmek ya da başka ne varsa ver."

4 Kâhin, "Taze ekmeğim yok" di-
ye karşılık verdi, "Ama adamların
kadından uzak kaldılarsa kutsanmış
ekmek[k] var."

5 Davut, "Yola çıktığımızdan her
zaman olduğu gibi, kadından uzak
kaldık" dedi, "Sıradan bir yolculuğa
çıktığımızda bile adamlarım kendi-
lerini temiz tutarlar; özellikle bugün
ne kadar daha çok temiz olacaklar."
6 Bunun üzerine kâhin ona kutsanmış
ekmek verdi; çünkü orada huzura ko-
nan ekmekten başka ekmek yoktu. Bu
ekmek RAB'bin huzurundan alındığı
gün yerine sıcak ekmek konurdu.

k *21:4,6* "Kutsanmış ekmek": Adak ekmeği ya da Tanrı'nın huzuruna konan ekmek diye de bilinir. **21:1-6** Mat.12:3-4; Mar.2:25-26; Luk.6:3-4 **21:6** Lev.24:5-9

7 O gün Saul'un görevlilerinden
Edomlu Doek adındaki baş çoban
RAB'bin önünde dinsel görevini yeri-
ne getirmek üzere[l] orada bulunuyordu.
8 Davut Ahimelek'e, "Yanında mızrak
ya da kılıç yok mu?" diye sordu, "Kra-
lın işi acele olduğundan, yanıma ne kı-
lıcımı aldım, ne de başka bir silah."
9 Kâhin, "Ela Vadisi'nde öldürdüğün
Filistli Golyat'ın kılıcı var" diye kar-
şılık verdi, "Efodun* arkasında beze
sarılı duruyor. Burada başka silah yok.
İstersen onu alabilirsin."
Davut, "Onun gibisi yoktur, onu ba-
na ver" dedi.
10 Saul'dan kaçan Davut o gün Gat
Kralı Akiş'e gitti. 11 Akiş'in görevli-
leri, "Bu İsrail Kralı Davut değil mi?"
dediler,
"Çalıp oynarken,
'Saul binlercesini öldürdü,
Davut'sa on binlercesini'
diye hakkında ezgiler okudukları kişi
bu değil mi?"
12-13 Bu sözler Davut'u derin derin
düşündürdü. Gat Kralı Akiş'ten çok
korkan Davut, onların önünde tutu-
munu değiştirerek deli gibi davrandı.
Kentin kapılarını tırmaladı, salyasını
sakalına akıttı.
14 Akiş görevlilerine, "Şu adama ba-
kın!" dedi, "Delinin biri! Onu neden
bana getirdiniz? 15 Bizde deliler eksik
mi ki, önümde delilik yapsın diye bu
adamı getirdiniz? Bu adamın sarayı-
ma girmesi şart mı?"

22 Davut Gat'tan ayrılıp Adullam
Mağarası'na kaçtı. Bunu duyan
kardeşleri ve ailesinin öteki bireyleri
yanına gittiler. 2 Sıkıntısı, borcu, hoş-
nutsuzluğu olan herkes Davut'un çev-
resinde toplandı. Davut sayısı dört yü-
ze varan bu adamlara önderlik yaptı.
3 Davut oradan Moav'daki Mispa
Kenti'ne gitti. Moav Kralı'ndan, "Tan-
rı'nın bana ne yapacağı belli oluncaya
dek annemle babamın gelip yanınızda
kalmasına izin verir misin?" diye bir
istekte bulundu. 4 Böylece Davut an-
nesiyle babasını Moav Kralı'nın yanı-
na bıraktı. Davut sığınakta kaldığı sü-
rece onlar da Moav Kralı'nın yanında
kaldılar. 5 Ne var ki, Peygamber Gad
Davut'a, "Sığınakta kalma. Yahuda ül-
kesine git" dedi. Bunun üzerine Davut
oradan ayrılıp Heret Ormanı'na gitti.

Saul Nov Kenti'nin Kâhinlerini Öldürüyor

6 Bu sırada Saul Davut'la yanındaki-
lerin nerede olduklarını öğrendi. Saul
elinde mızrağıyla Giva'da bir tepede-
ki[m] ılgın ağacının altında oturuyordu.
Askerleri de çevresinde duruyordu.
7 Saul onlara şöyle dedi: "Ey Benya-
minliler, şimdi dinleyin! İşay'ın oğlu
her birinize tarlalar, bağlar mı vere-
cek? Her birinizi binbaşı, yüzbaşı mı
yapacak? 8 Hepiniz bana karşı düzen
kurdunuz. Çünkü oğlum İşay'ın oğ-
luyla antlaşma yaptığında bana haber
veren olmadı. İçinizden bana acıyan
tek kişi çıkmadı. Bugün olduğu gibi,
bana pusu kurması için oğlumun ku-
lum Davut'u kışkırttığını bana bildi-
ren olmadı."
9 Bunun üzerine Saul'un askerle-
rinin yanında duran Edomlu Do-
ek, "İşay oğlu Davut'un Nov Kenti'ne,
Ahituv oğlu Kâhin Ahimelek'in yanı-
na geldiğini gördüm" dedi, 10 "Ahime-
lek Davut için RAB'be danıştı. Ona
hem yiyecek sağladı, hem de Filistli
Golyat'ın kılıcını verdi."
11 Kral Saul, Ahituv oğlu Kâhin Ahi-
melek'i ve babasının ailesinden Nov-
da yaşayan bütün kâhinleri çağırmak

l *21:7* "Dinsel görevini yerine getirmek üzere": İbranice "Alıkonulmuş". **m** *22:6* Septuaginta "Tepedeki", Masoretik metin "Rama'daki". **21:9** 1Sa.17:51 **21:11** 1Sa.18:7; 29:5 **21:12-13** Mez.56:0; Mez.34:0 **22:1** Mez.57:0; Mez.142:0 **22:9-10** Mez.52:0

için ulaklar gönderdi. Hepsi kralın
yanına geldi. 12 Saul Ahimelek'e, "Ey
Ahituv oğlu, beni dinle!" dedi.
Ahimelek, "Buyur, efendim" diye
yanıtladı.
13 Saul, "Neden sen ve İşay oğlu
bana karşı düzen kurdunuz?" dedi,
"Çünkü ona ekmek, kılıç verdin ve
onun için Tanrı'ya danıştın. O da ba-
na karşı ayaklandı ve bugün yaptığı
gibi pusu kurdu."
14 Ahimelek, "Bütün görevlilerin
arasında Davut kadar sana bağlı biri
var mı?" diye karşılık verdi, "Davut
senin damadın, muhafız birliği komu-
tanın ve ailende saygın biridir. 15 Ben
Davut için Tanrı'ya danışmaya o gün
mü başladım? Kesinlikle hayır! Kral
ben kulunu ve babasının ailesini suç-
lamasın. Çünkü kulun bu konuda hiç-
bir şey bilmiyor."
16 Ama Saul, "Ey Ahimelek, sen de
bütün ailen de kesinlikle öleceksiniz"
dedi. 17 Sonra yanında duran nöbetçi as-
kerlere, "Gidin ve Davut'u destekleyen
RAB'bin kâhinlerini öldürün!" dedi,
"Çünkü onun kaçtığını bildikleri hal-
de bana haber vermediler." Ne var ki,
kralın görevlileri el kaldırıp RAB'bin
kâhinlerini öldürmek istemediler.
18 Bunun üzerine kral, Doek'e, "Sen
git, kâhinleri öldür" diye buyurdu.
Edomlu Doek de gidip kâhinleri öl-
dürdü. O gün Doek keten efod* giymiş
seksen beş kişi öldürdü. 19 Kadın erkek,
çoluk çocuk demeden kâhinler kenti
Nov'un halkını kılıçtan geçirdi. Sığır-
ları, eşekleri, koyunları da öldürdü.
20 Yalnız Ahituv oğlu Kâhin Ahi-
melek'in oğullarından Aviyatar adın-
da biri kurtulup Davut'a kaçtı. 21 Avi-
yatar Saul'un RAB'bin kâhinlerini
öldürttüğünü Davut'a söyledi. 22 Da-
vut Aviyatar'a, "O gün orada bulu-
nan Edomlu Doek'in olup biteni Saul'a
bildireceğini anlamıştım zaten" dedi,
"Babanın bütün aile bireylerinin ölü-
müne ben neden oldum. 23 Yanımda
kal ve korkma! Seni öldürmek iste-
yen beni de öldürmek istiyor. Yanım-
da güvenlikte olursun."

Davut Keila Kenti'ni Kurtarıyor

23 Davut'a, "Filistliler Keila Ken-
ti'ne saldırıp harmanları yağ-
malıyorlar" diye haber verdiler.
2 Davut RAB'be, "Gidip şu Filist-
liler'e saldırayım mı?" diye danıştı.
RAB, "Git, Filistliler'e saldır ve Ke-
ila Kenti'ni kurtar" diye yanıtladı.
3 Ama adamları Davut'a, "Bak,
biz burada Yahuda'dayken korkuyo-
ruz" dediler, "Keila'ya Filist ordusu-
na karşı savaşmaya gidersek büsbü-
tün korkarız."
4 Bunun üzerine Davut RAB'be
bir kez daha danıştı. RAB ona yine,
"Kalk, Keila'ya git! Çünkü Filistliler'i
senin eline ben teslim edeceğim" dedi.
5 Böylece Davut'la adamları Keila'ya
gidip Filistliler'e karşı savaştılar. Da-
vut onların hayvanlarını ele geçirdi.
Filistliler'i ağır bir yenilgiye uğrata-
rak Keila halkını kurtardı.
6 Ahimelek'in oğlu Aviyatar kaçıp
Keila'da bulunan Davut'a gittiğinde,
efodu* da birlikte götürmüştü.

Saul Davut'u Kovalıyor

7 Saul, Davut'un Keila Kenti'ne git-
tiğini duyunca, "Tanrı Davut'u eli-
me teslim etti" dedi, "Davut sürgülü
kapıları olan bir kente girmekle ken-
dini hapsetmiş oldu." 8 Böylece Saul,
Keila'ya yürüyüp Davut'la adamları-
nı kuşatmak amacıyla bütün halkı sa-
vaşa çağırdı.
9 Davut, Saul'un kendisine bir dü-
zen kurduğunu duyunca, Kâhin Avi-
yatar'a, "Efodu* getir" dedi. 10 Son-
ra şöyle yakardı: "Ey İsrail'in Tanrısı
RAB! Ben kulun yüzünden Saul'un
gelip Keila'yı yıkmayı tasarladığına
dair kesin haber aldım. 11 Keila halkı

beni onun eline teslim eder mi? Kulu-
nun duymuş olduğu gibi Saul gelecek
mi? Ey İsrail'in Tanrısı RAB, yalva-
rırım, kuluna bildir!"
RAB, "Saul gelecek" yanıtını verdi.
[12]Davut RAB'be, "Keila halkı be-
ni ve adamlarımı Saul'un eline teslim
edecek mi?" diye sordu.
RAB, "Teslim edecek" dedi.
[13]Bunun üzerine Davut ile yanında-
ki altı yüz kadar kişi Keila'dan ayrılıp
oradan oraya yer değiştirmeye başla-
dılar. Davut'un Keila'dan kaçtığını öğ-
renen Saul oraya gitmekten vazgeçti.
[14]Davut kırsal bölgedeki sığınaklar-
da ve Zif Çölü'nün dağlık kesiminde
kaldı. Saul her gün Davut'u aradığı
halde, Tanrı onu Saul'un eline teslim
etmedi.
[15]Davut Zif Çölü'nde, Horeş'teyken,
Saul'un kendisini öldürmek için yola
çıktığını öğrendi. [16]Bu arada Saul oğ-
lu Yonatan kalkıp Horeş'e, Davut'un
yanına gitti ve onu Tanrı'nın adıy-
la yüreklendirdi. [17]"Korkma!" dedi,
"Babam Saul sana dokunmayacak.
Sen İsrail Kralı olacaksın, ben de se-
nin yardımcın olacağım. Babam Saul
da bunu biliyor." [18]İkisi de RAB'bin
önünde aralarındaki antlaşmayı ye-
nilediler. Sonra Yonatan evine döndü,
Davut ise Horeş'te kaldı.
[19]Zifliler Giva'ya gidip Saul'a, "Da-
vut aramızda" dediler, "Yeşimon'un
güneyinde, Hakila Tepesi'ndeki Ho-
reş sığınaklarında gizleniyor. [20]Ey
kral, ne zaman gelmek istersen gel!
Davut'u kralın eline teslim etmeyi ise
bize bırak."
[21]Saul, "RAB sizi kutsasın! Bana
acıdınız" dedi, [22]"Gidin ve bir daha
araştırın; Davut'un genellikle nereler-
de gizlendiğini, orada onu kimin gör-
düğünü iyice öğrenin. Çünkü onun
çok kurnaz olduğunu söylüyorlar.
[23]Gizlendiği yerlerin hepsini öğrenip
bana kesin bir haber getirin. O zaman
ben de sizinle gelirim. Eğer Davut o
bölgedeyse, bütün Yahuda boyları
içinde onu arayıp bulacağım."
[24]Böylece Zifliler kalkıp Saul'dan
önce Zif'e gittiler. O sırada Davut'la
adamları Yeşimon'un güneyindeki
Arava'da, Maon Çölü'ndeydiler. [25]Sa-
ul ile adamlarının kendisini aramaya
geldiklerini öğrenince Davut aşağı-
ya inip Maon Çölü'ndeki kayalığa sı-
ğındı. Saul bunu duyunca Davut'un
ardından Maon Çölü'ne gitti. [26]Saul
dağın bir yanından, Davut'la adam-
ları ise öbür yanından ilerliyordu. Da-
vut Saul'dan kaçıp kurtulmaya çalı-
şıyordu. Saul'la askerleri Davut'la
adamlarını yakalamak üzere yakla-
şırken, [27]bir ulak gelip Saul'a şöyle de-
di: "Çabuk gel! Filistliler ülkeye saldı-
rıyor." [28]Bunun üzerine Saul Davut'u
kovalamayı bırakıp Filistliler'le sa-
vaşmaya gitti. Bu yüzden oraya Sela-
Hammahlekot[n] adı verildi. [29]Davut
oradan ayrılıp Eyn-Gedi bölgesinde-
ki sığınaklara gizlendi.

Davut Saul'un Canını Bağışlıyor

24 Saul Filistliler'i kovalamaktan
dönünce, Davut'un Eyn-Gedi
Çölü'nde olduğu haberini aldı. [2]Sa-
ul da Davut'la adamlarını Dağ Keçisi
Kayalığı dolaylarında arayıp bulmak
için, bütün İsrail'den üç bin seçme as-
ker alıp yola çıktı.
[3]Yolda koyun ağıllarına rastladı.
Yakında bir de mağara vardı. Saul ih-
tiyacını gidermek için mağaraya gir-
di. Davut'la adamları mağaranın en
iç bölümünde kalıyorlardı. [4]Adamları,
Davut'a, "İşte RAB'bin sana, 'Diledi-
ğini yapabilmen için düşmanını eline
teslim edeceğim' dediği gün bugün-
dür" dediler.

n *23:28* "Sela-Hammahlekot": "Ayrılış Kayası" anlamına gelir.
23:18 1Sa.18:3 **23:19** Mez.54:0 **24:3** Mez.57:0; Mez.142:0

Davut kalkıp Saul'un cüppesi-
nin eteğinden gizlice bir parça kesti.
[5]Ama sonradan Saul'un eteğinden bir
parça kestiği için kendini suçlu buldu.
[6]Adamlarına, "Efendime, RAB'bin
meshettiği* kişiye karşı böyle bir şey
yapmaktan, el kaldırmaktan RAB beni
uzak tutsun" dedi, "Çünkü o RAB'bin
meshettiği kişidir." [7]Davut bu sözlerle
adamlarını engelledi ve Saul'a saldır-
malarına izin vermedi. Saul mağara-
dan çıkıp yoluna koyuldu.
[8]O zaman Davut da mağaradan çık-
tı. Saul'a, "Efendim kral!" diye seslen-
di. Saul arkasına bakınca, Davut eğilip
yüzüstü yere kapandı. [9]" 'Davut sa-
na kötülük yapmak istiyor' diyenlerin
sözlerini neden önemsiyorsun?" dedi,
[10]"Bugün RAB'bin mağarada seni eli-
me nasıl teslim ettiğini gözünle görü-
yorsun. Bazıları seni öldürmemi istedi.
Ama ben seni esirgeyip, 'Efendime el
kaldırmayacağım, çünkü o RAB'bin
meshettiği kişidir' dedim. [11]Ey baba,
cüppenin eteğinden kesilmiş, elimde-
ki şu parçaya bak; evet, bak! Cüppen-
den bir parça kestim, ama seni öldür-
medim. Bundan ötürü içimde kötülük
ve başkaldırma düşüncesi olmadığı-
nı iyice bilesin. Sana kötülük yapma-
dığım halde sen beni öldürmeye ça-
lışıyorsun. [12]RAB aramızda yargıç
olsun ve benim öcümü senden O al-
sın. Ama ben elimi sana karşı kaldır-
mayacağım. [13]Eskilerin şu, 'Kötülük
kötü kişilerden gelir' deyişi uyarınca
elim sana karşı kalkmayacaktır. [14]İsra-
il Kralı kime karşı çıkmış? Sen kimi
kovalıyorsun? Ölü bir köpek mi? Bir
pire mi? [15]RAB yargıç olsun ve han-
gimizin haklı olduğuna O karar versin.
RAB davama baksın ve beni savunup
senin elinden kurtarsın."
[16]Davut söylediklerini bitirince, Saul,
"Davut oğlum, bu senin sesin mi?" diye
sordu ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya baş-
ladı. [17]Sonra, "Sen benden daha doğru
bir adamsın" dedi, "Sana kötülük yap-
tığım halde sen bana iyilikle karşılık
verdin. [18]Bugün bana iyi davrandığını
kanıtladın: RAB beni eline teslim et-
tiği halde beni öldürmedin. [19]Düşma-
nını yakalayan biri onu güvenlik için-
de salıverir mi? Bugün bana yaptığın
iyiliğe karşılık RAB de seni iyilikle
ödüllendirsin. [20]Şimdi anladım ki, sen
gerçekten kral olacaksın ve İsrail Kral-
lığı senin egemenliğin altında sürecek.
[21]Benden sonra soyumu ortadan kal-
dırmayacağına, babamın ailesinden
adımı silmeyeceğine dair RAB'bin
önünde ant iç." [22]Davut Saul'un istedi-
ği gibi ant içti. Sonra Saul evine döndü.
Davut'la adamları da sığınağa gittiler.

Davut, Naval ve Avigayil

25 Bu sırada Samuel öldü. Bü-
tün İsrailliler toplanıp onun
için yas tuttular. Onu Rama'daki evi-
ne gömdüler.
Bundan sonra Davut Maon[o] Çölü'ne
gitti. [2]Maon'da çok varlıklı bir adam
vardı; işi Karmel'deydi. Üç bin koyunu,
bin keçisi vardı. O sırada Karmel'de
koyunlarını kırkmaktaydı. [3]Adamın
adı Naval, karısının adı da Avigayil'di.
Kadın sağgörülü ve güzeldi. Ama Ka-
lev soyundan gelen kocası kaba, kötü
huylu biriydi.
[4]Davut kırdayken, Naval'ın koyun-
larını kırktığını duydu. [5]On uşağı şu
buyrukla ona gönderdi: "Karmel'de
Naval'ın yanına gidin. Benden ona se-
lam söyleyip [6]şöyle deyin: 'Ömrün
uzun olsun! Sana, ailene ve sana bağ-
lı olan herkese esenlik olsun! [7]Şimdi
koyunların kırkma zamanı olduğunu
duydum. Çobanların bizimle birlikte-
ken, onları incitmedik. Karmel'de kal-
dıkları sürece hiçbir kayıpları olma-
dı. [8]Uşaklarına sor, sana söyleyecekler.
Bunun için adamlarıma yakınlık gös-

o *25:1* Septuaginta "Maon", Masoretik metin "Paran".

ter. Çünkü sana şenlik zamanında gel-
dik. Lütfen kullarına ve oğlun Davut'a
elinden geleni ver.' "
9 Davut'un adamları varıp Davut
adına bu sözleri Naval'a ilettiler ve
beklemeye başladılar. 10 Ne var ki,
Naval Davut'un adamlarına şu karşı-
lığı verdi: "Bu Davut da kim? İşay'ın
oğlu da kim oluyor? Bu günlerde bir-
çok köle efendilerini bırakıp kaçıyor.
11 Ekmeğimi, suyumu, kırkıcılarım
için kestiğim hayvanların etini alıp
nereden geldiklerini bilmediğim ki-
şilere mi vereyim?"
12 Davut'un adamları geldikleri yol-
dan döndüler ve Naval'ın bütün söyle-
diklerini Davut'a bildirdiler. 13 Davut
adamlarına, "Herkes kılıcını kuşan-
sın!" diye buyruk verdi. Davut da,
adamları da kılıçlarını kuşandılar.
Yaklaşık dört yüz adam Davut'la bir-
likte gitti; iki yüz kişi de erzağın ya-
nında kaldı.
14 Naval'ın uşaklarından biri, Naval'ın
karısı Avigayil'e, "Davut efendimiz
Naval'a esenlik dilemek için kırdan
ulaklar gönderdi" dedi, "Ama Naval
onları tersledi. 15 Oysa adamlar bi-
ze çok iyi davrandılar. Bizi incitme-
diler. Kırda onlarla birlikte kaldığı-
mız sürece hiçbir şeyimiz kaybolmadı.
16 Koyunlarımızı güderken, yanların-
da kaldığımız sürece gece gündüz bizi
korudular. 17 Şimdi ne yapman gerekti-
ğini iyi düşün. Çünkü efendimize ve
bütün ailesine kötülük yapmayı tasarlı-
yorlar. Üstelik efendimiz o kadar kötü
ki, kimse ona bir şey söyleyemiyor."
18 Bunun üzerine Avigayil, hiç zaman
yitirmeden, iki yüz ekmek, iki tulum
şarap, hazırlanmış beş koyun, beş sea
kavrulmuş buğday[ö], yüz salkım ku-
ru üzüm ve iki yüz parça incir pestili
alıp eşeklere yükledi. 19 Sonra uşakla-
rına, "Önümden gidin, ben arkanız-
dan geliyorum" dedi. Kocası Naval'a
hiçbir şey söylemedi. 20 Avigayil eşeğe
binmiş, dağın öbür yolundan inerken,
Davut'la adamları da ona doğru ilerli-
yorlardı. Avigayil onlarla karşılaştı.
21 Davut, "Bu adamın kırdaki malı-
nı doğrusu boş yere korudum" demiş-
ti, "Onun mallarından hiçbir şey eksil-
medi. Öyleyken bana iyilik yapacağına
kötülükle karşılık verdi. 22 Eğer sabaha
dek adamlarından tek birini bile sağ
bırakırsam, Tanrı bana[p] aynısını, hat-
ta daha kötüsünü yapsın!"
23 Avigayil Davut'u görünce hemen
eşekten indi; Davut'un önünde eğilip
yüzüstü yere kapandı. 24 Onun ayakla-
rına kapanarak şöyle yalvardı: "Efen-
dim, suçu ben, yalnız ben üstüme
alıyorum. İzin ver, ben kölen senin-
le konuşsun, onun söyleyeceklerini
dinle. 25 Yalvarırım, efendim, o kötü
adam Naval'a aldırma. Çünkü kişiliği
tıpkı adı gibidir. Adı akılsız anlamına
gelir; kendisi de akılsızın biridir. Ben
kulun, efendim Davut'un gönderdiği
ulakları görmedim.
26 "Ama şimdi, ey efendim, RAB se-
nin kan dökmene ve kendi elinle öç
almana engel oldu. Yaşayan RAB'bin
adı ve senin yaşamın hakkı için yal-
varırım, düşmanların ve efendime kö-
tülük tasarlayanların tümü Naval gibi
olsun. 27 Ben kölenin efendime getir-
diği bu armağan, seni izleyen adam-
larına verilsin. 28 Lütfen kölenin suçu-
nu bağışla. RAB kesinlikle efendimin
soyunu sürdürecektir; çünkü efendim
RAB'bin savaşlarını sürdürüyor. Ya-
şadığın sürece sende hiçbir haksızlık
bulunmasın. 29 Biri kalkıp seni öldür-
mek amacıyla ardına düşerse, yaşamı-
nı Tanrın RAB güven altında tutacak-
tır; düşmanlarını sapanla taş atar gibi
fırlatıp atacaktır. 30 RAB, efendime söz
verdiği bütün iyilikleri yerine getirip

ö *25:18* "Beş sea buğday": Yaklaşık 30 kg. **p** *25:22* "Bana": Septuaginta "Davut'a", Masoretik metin "Davut'un düşmanlarına".

onu İsrail'e önder atadığında, 31kendi öcünü almak uğruna boş yere kan dökmediğin için pişmanlık ve üzüntü duymayacaksın. RAB efendimi başarıya ulaştırdığında köleni anımsa."

32Davut, "Bugün seni karşıma çıkaran İsrail'in Tanrısı RAB'be övgüler olsun!" diye karşılık verdi, 33"Anlayışını kutlarım! Bugün kan dökmemi ve öcümü elimle almamı engellediğin için seni kutlarım. 34Doğrusu sana kötülük etmemi önleyen İsrail'in Tanrısı yaşayan RAB'bin adıyla derim ki, beni karşılamak için hemen gelmemiş olsaydın, gün doğuncaya dek Naval'ın adamlarından hiçbiri sağ kalmayacaktı."

35Avigayil'in kendisine getirdiklerini kabul eden Davut, "Esenlikle evine dön. Sözlerine kulak verip dileğini kabul ettim" dedi.

36Avigayil Naval'ın yanına döndü. Naval evinde krallara yaraşır bir şölen düzenlemişti. Çok sarhoş olduğundan neşeliydi. Bu yüzden Avigayil sabaha dek ona bir şey söylemedi. 37Ama ertesi sabah Naval ayılınca karısı ona olup bitenleri anlattı. İşte o an Naval'ın kalbi sıkıştı ve felç oldu. 38Yaklaşık on gün sonra da RAB Naval'ı cezalandırıp öldürdü.

39Davut, Naval'ın öldüğünü duyunca, "Beni küçümseyen Naval'a karşı davama bakan, kulunu kötülük etmekten alıkoyan RAB'be övgüler olsun!" dedi, "RAB Naval'ın kötülüğünü onun başına döndürdü."

Sonra Davut Avigayil'e evlenme teklifinde bulunmak için ulaklar gönderdi. 40Davut'un ulakları Karmel'e, Avigayil'in yanına varıp, "Davut sana evlenme teklifinde bulunmak için bizi gönderdi" dediler.

41Avigayil yüzüstü yere kapanarak, "Ben kölen sana hizmet etmeye ve efendimin ulaklarının ayaklarını yıkamaya hazırım" diye yanıtladı. 42Hemen kalkıp eşeğe bindi. Yanına beş hizmetçisini alıp Davut'un ulaklarını izleyerek yola koyuldu. Sonra Davut'un karısı oldu.

43Davut Yizreelli Ahinoam'ı da eş olarak almıştı. Böylece ikisi de onun karısı oldular. 44Bu arada Saul, Davut'un karısı olan kızı Mikal'ı Gallimli Layiş oğlu Palti'ye vermişti.

Davut Yine Saul'un Canını Bağışlıyor

26 Zifliler Giva'ya, Saul'un yanına gidip, "Davut Yeşimon'a bakan Hakila Tepesi'nde gizleniyor" dediler. 2Bunun üzerine Saul üç bin seçme İsrailli askerle Zif Çölü'nde Davut'u aramaya çıktı. 3Yeşimon'a bakan Hakila Tepesi'nde, yol kenarında ordugah kurdu. Kırda bulunan Davut, Saul'un peşine düştüğünü anlayınca, 4gözcü gönderdi. Böylece Saul'un oraya geldiğini saptadı.

5Bunun üzerine Davut, Saul'un ordugah kurduğu yere gitti ve Saul'la ordusunun başkomutanı Ner oğlu Avner'in nerede yattıklarını gördü. Saul ordugahın ortasında, askerler de çevresinde yatıyorlardı.

6O zaman Davut, Hititli* Ahimelek ile Yoav'ın kardeşi, Seruya oğlu Avişay'a, "Kim benimle ordugaha, Saul'un yanına gelecek?" diye sordu.

Avişay, "Ben seninle geleceğim" diye karşılık verdi.

7Davut'la Avişay o gece ordugaha girdiler. Saul, mızrağı başucunda yere saplanmış, ordugahın ortasında uyuyordu. Avner'le askerler de çevresinde uyuyorlardı.

8Avişay Davut'a, "Bugün Tanrı düşmanını senin eline teslim etti" dedi, "Şimdi bırak da, onu kendi mızrağıyla bir atışta yere çakayım. İkinci kez vurmama gerek kalmayacak."

9Ne var ki Davut, "Onu öldürme!" dedi, "RAB'bin meshettiği* kişiye

26:1 Mez.54:0

kim el uzatırsa, suçlu çıkar. 10 Yaşayan
RAB'bin adıyla derim ki, RAB ken-
disi onu öldürecektir; ya günü gelince
ölecek, ya da savaşta vurulup yok ola-
cak. 11 Ama RAB'bin meshettiği kişiye
el uzatmaktan RAB beni uzak tutsun!
Haydi, Saul'un başucundaki mızrakla
su matarasını al da gidelim."

12 Böylece Davut Saul'un başucun-
dan mızrağını ve su matarasını aldı.
Sonra oradan uzaklaştılar. Onları gö-
ren olmadı. Kimse olup bitenin farkı-
na varmadı, uyanan da olmadı. Hepsi
uyuyorlardı, çünkü RAB onlara derin
bir uyku vermişti.

13 Davut karşı yakaya geçip tepenin
üstünde, onlardan uzak bir yerde dur-
du. Aralarında epeyce mesafe vardı.
14 Davut askerlere ve Ner oğlu Avner'e,
"Ey Avner, bana yanıt vermeyecek mi-
sin?" diye seslendi.

Avner, "Sen kimsin ki krala sesleni-
yorsun?" diye karşılık verdi.

15 Davut, "Sen yiğit biri değil mi-
sin?" dedi, "İsrail'de senin gibisi var
mı? Öyleyse neden efendin kralı ko-
rumadın? Çünkü biri onu öldürmek
için ordugaha girdi. 16 Görevini iyi
yapmadın. Yaşayan RAB'bin adıyla
derim ki, hepiniz ölümü hak ettiniz;
çünkü efendinizi, RAB'bin meshetti-
ği kişiyi korumadınız. Bak bakalım,
kralın başucundaki mızrağıyla su ma-
tarası nerede?"

17 Davut'un sesini tanıyan Saul, "Da-
vut, oğlum, bu senin sesin mi?" di-
ye sordu.

Davut, "Evet, efendim kral, benim
sesim" diye karşılık verdi, 18 "Efen-
dim, ben kulunu neden kovalıyorsun?
Ne yaptım? Ne suç işledim? 19 Lütfen,
efendim kral, kulunun sözlerine ku-
lak ver. Eğer seni bana karşı kışkırtan
RAB ise, bir sunu O'nu yatıştırır. Ama
bunu yapan insanlarsa, RAB'bin önün-
de lanetli olsunlar! Çünkü, 'Git, başka
ilahlara kulluk et' diyerek, RAB'bin
mirasından bana düşen paydan bugün
beni uzaklaştırdılar. 20 Ne olur, kanım
RAB'den uzak topraklara dökülmesin.
İsrail Kralı, dağlarda keklik avlayan
avcı gibi, bir pireyi avlamaya çıkmış!"

21 Bunun üzerine Saul, "Günah iş-
ledim" diye karşılık verdi, "Davut,
oğlum, geri dön. Bugün yaşamıma
değer verdiğin için sana bir daha kö-
tülük yapmayacağım. Gerçekten akıl-
sızca davrandım, çok büyük yanlış-
lık yaptım."

22 Davut, "İşte kralın mızrağı!" dedi,
"Adamlarından biri gelip alsın. 23 RAB
herkesi doğruluğuna ve bağlılığına
göre ödüllendirir. Bugün RAB seni
elime teslim ettiği halde, ben RAB'bin
meshettiği kişiye elimi uzatmak iste-
medim. 24 Bugün ben senin yaşamına
nasıl değer verdiysem, RAB de benim
yaşamıma öyle değer versin ve beni
her sıkıntıdan kurtarsın."

25 Saul, "Davut, oğlum, RAB seni
kutsasın!" dedi, "Sen kesinlikle bü-
yük işler yapacak, başarılı olacaksın!"
Bundan sonra Davut yoluna koyuldu,
Saul da evine döndü.

Davut Filistliler Arasında

27 Davut, "Bir gün Saul'un eliy-
le yok olacağım" diye düşün-
dü, "Benim için en iyisi hemen Filist
topraklarına kaçmak. O zaman Saul
İsrail'in her yanında beni aramaktan
vazgeçer; ben de onun elinden kurtul-
muş olurum."

2 Böylece Davut'la yanındaki altı
yüz kişi kalkıp Gat Kralı Maok oğlu
Akiş'in tarafına geçtiler. 3 Aileleriyle
birlikte Gat'ta Akiş'in yanına yerleş-
tiler. İki karısı Yizreelli Ahinoam'la
Karmelli Naval'ın dul karısı Aviga-
yil de Davut'un yanındaydı. 4 Saul
Davut'un Gat'a kaçtığını duyunca, ar-
tık onu aramaktan vazgeçti.

5 Davut Akiş'e, "Benden hoşnut kal-
dıysan, çevre kentlerden birinde ba-

na bir yer versinler de orada oturayım"
dedi, "Çünkü ben kulunun seninle bir-
likte kral kentinde yaşamasına gerek
yok." 6Akiş o gün ona Ziklak Kenti'ni
verdi. Bundan ötürü Ziklak bugün de
Yahuda krallarına aittir. 7Davut Filist
topraklarında bir yıl dört ay yaşadı.
8Bu süre içinde Davut'la adamla-
rı gidip Geşurlular'a, Girizliler'e ve
Amalekliler'e baskınlar yaptılar. Bun-
lar uzun zamandan beri Şur'a, hatta
Mısır'a dek uzanan topraklarda yaşı-
yorlardı. 9Davut bir bölgeye saldırdı-
ğında kadın erkek demez, kimseyi sağ
bırakmazdı; yalnız davarları, sığırla-
rı, eşekleri, develeri ve giysileri alıp
Akiş'e dönerdi.
10Akiş, "Bugün nerelere baskın dü-
zenlediniz?" diye sorardı.
Davut da, "Yahuda'nın güneyine,
Yerahmeelliler'in ve Kenliler'in güney
bölgesine saldırdık" derdi. 11Davut,
kendisiyle Gat'a kimseyi götürmemek
için kadın erkek kimseyi sağ bırak-
mazdı. Çünkü, "Gat'a gidip, 'Davut
şöyle yaptı, böyle yaptı' diyerek bize
karşı bilgi aktarmasınlar" diye düşü-
nürdü. Davut, Filist topraklarında ya-
şadığı sürece bu yöntemi uyguladı.
12Akiş Davut'a güven duymaya
başladı. "Davut kendi halkı olan İs-
railliler'in nefretine uğradı. Bundan
böyle benim hizmetimde kalacak" di-
ye düşünüyordu.

28 O sırada Filistliler İsrail'le sa-
vaşmak için askeri birliklerini
topladılar. Akiş Davut'a, "Adamların-
la birlikte benim yanımda savaşacağı-
nı bilmelisin" dedi.
2Davut, "O zaman sen de kulunun
neler yapabileceğini göreceksin!" di-
ye karşılık verdi.
Akiş, "İyi!" dedi, "Yaşadığın süre-
ce seni kendime koruma görevlisi ata-
yacağım."

Saul Ruhlara Danışıyor

3 Samuel ölmüş, bütün İsrail hal-
kı onun için yas tutmuştu. Onu ken-
di kenti Rama'da gömmüşlerdi. Saul
da cincilerle ruhlara danışanları ül-
keden kovmuştu.
4Filistliler toplanıp Şunem'e gitti-
ler ve orada ordugah kurdular. Saul
da bütün İsrailliler'i toplayıp Gilboa
Dağı'nda ordugah kurdu. 5Saul Filist
ordusunu görünce korkup büyük deh-
şete kapıldı. 6RAB'be danıştıysa da,
RAB ona ne düşlerle, ne Urim*, ne de
peygamberler aracılığıyla yanıt ver-
di. 7Bunun üzerine Saul görevlilerine,
"Bana bir cinci kadın bulun da varıp
ona danışayım" diye buyruk verdi.
Görevliler, "Eyn-Dor'da bir cinci
kadın var" dediler.
8Böylece Saul başka giysilere bürü-
nüp kılığını değiştirdi. Geceleyin ya-
nına iki kişi alıp kadının yaşadığı ye-
re gitti. Kadına, "Lütfen benim için
ruhlara danış ve sana söyleyeceğim
kişiyi çağır" dedi.
9Ama kadın ona şu karşılığı verdi:
"Saul'un neler yaptığını, cincilerle ruh-
lara danışanları ülkeden kovduğunu
biliyorsun. Öyleyse neden beni öldür-
mek için tuzak kuruyorsun?"
10Saul, "Yaşayan RAB'bin adıy-
la derim ki, bundan sana bir kötülük
gelmeyecek" diye ant içti.
11Bunun üzerine kadın, "Sana kimi
çağırayım?" diye sordu.
Saul, "Bana Samuel'i çağır" dedi.
12Kadın, Samuel'i görünce çığlık
atarak, "Sen Saul'sun! Neden beni
kandırdın?" dedi.
13Kral ona, "Korkma!" dedi, "Ne
görüyorsun?"
Kadın, "Yerin altından çıkan bir
ilah görüyorum" diye karşılık verdi.
14Saul, "Neye benziyor?" diye sor-
du.

28:3 1Sa.25:1 **28:3** Lev.20:27; Yas.18:10-11

Kadın, “Cüppe giymiş yaşlı bir
adam yukarıya çıkıyor” dedi. O za-
man Saul onun Samuel olduğunu an-
ladı; eğilip yüzüstü yere kapandı.
15 Samuel Saul'a, “Neden beni çağır-
tıp rahatsız ettin?” dedi.
Saul, “Büyük sıkıntı içindeyim” di-
ye yanıtladı, “Filistliler bana karşı sa-
vaşıyor ve Tanrı da beni terk etti. Ar-
tık bana ne peygamberler aracılığıyla,
ne de düşlerle yanıt veriyor. Bu yüz-
den, ne yapmam gerektiğini bana bil-
dirmen için seni çağırttım.”
16 Samuel, “RAB seni terk edip sa-
na düşman olduğuna göre, neden ba-
na danışıyorsun?” dedi,
17 “RAB be-
nim aracılığımla söylediğini yaptı,
krallığı senden alıp soydaşın Davut'a
verdi.
18 Çünkü sen RAB'bin buyru-
ğuna uymadın, O'nun alevlenen öfke-
sini Amalekliler'e uygulamadın. RAB
bugün bunları bu yüzden başına ge-
tirdi.
19 RAB seni de, İsrail halkını da
Filistliler'in eline teslim edecek. Yarın
sen ve oğulların bana katılacaksınız.
RAB İsrail ordusunu da Filistliler'in
eline teslim edecek.”
20 Saul birden boylu boyunca yere
düştü. Samuel'in sözlerinden ötürü
büyük korkuya kapıldı. Gücü de kal-
mamıştı; çünkü bütün gün, bütün ge-
ce yemek yememişti.
21 Kadın Saul'a
yaklaştı. Onun büyük şaşkınlık için-
de olduğunu görünce, “Bak, kölen sö-
zünü dinledi” dedi, “Canımı tehlike-
ye atarak benden istediğini yaptım.
22 Şimdi lütfen kölenin söyleyeceğini
dinle. İzin ver de, önüne biraz yemek
koyayım. Yoluna devam edecek gü-
cün olması için yemek yemelisin.”
23 Ama Saul, “Yemem” diyerek red-
detti. Ancak hizmetkârlarıyla kadın
zorlayınca, onların dediğini yaptı.
Yerden kalkıp yatağın üzerine otur-
du.
24 Kadının evinde besili bir da-
na vardı. Kadın onu hemen kesti. Un
alıp yoğurdu ve mayasız ekmek pişir-
di.
25 Sonra Saul'la görevlilerinin önü-
ne koydu. Onlar da yediler. Sonra o
gece kalkıp gittiler.

Akiş Davut'u Ziklak'a Gönderiyor

29 Filistliler bütün ordularını
Afek'te topladılar. İsrailliler ise
Yizreel'deki pınarın yanına kurdukları
ordugahta kalıyorlardı.
2 Filist beyleri
yüzer ve biner kişilik birliklerle iler-
liyordu. Davut'la adamlarıysa Akiş'le
birlikte geriden geliyorlardı.
3 Filistli
komutanlar, “Bu İbraniler'in burada
ne işi var?” diye sorunca, Akiş şu kar-
şılığı verdi: “Bu, İsrail Kralı Saul'un
görevlisi Davut'tur. Bir yıldan uzun
süredir yanımda kalıyor. Bana geldi-
ğinden beri kendisinde hiçbir kötülük
bulamadım.”
4 Ama Filistli komutanlar Akiş'e öf-
kelendiler. “Adamı geri gönder, ken-
disine verdiğin yere dönsün” dediler,
“Bizimle birlikte savaşa gelmesin;
yoksa savaş sırasında bize karşı çıkar.
Efendisinin beğenisini nasıl kazana-
bilir? Adamlarımızın başını ona ver-
mekten daha iyi bir yol bulabilir mi?
5 Çalıp oynarken,
‘Saul binlercesini öldürdü,
Davut'sa on binlercesini’
diye hakkında ezgiler okudukları Da-
vut değil mi bu?”
6 Bunun üzerine Akiş, Davut'u çağı-
rıp, “Yaşayan RAB'bin adıyla derim ki,
sen dürüst bir kişisin” dedi, “Benimle
birlikte savaşa katılmanı isterdim. Ya-
nıma geldiğin günden bu yana ters bir
davranışını görmedim. Ama Filist bey-
leri seni uygun görmedi.
7 Şimdi geri
dön ve esenlikle git. Filist beylerinin
gözünde ters bir davranışta bulunma.”
8 Davut, “Ama ben ne yaptım?” diye
sordu, “Yanına geldiğimden bu yana
bende ne buldun ki, gidip efendim kralın
düşmanlarına karşı savaşmayayım?”

28:17 1Sa.15:28 **28:18** 1Sa.15:3-9 **29:5** 1Sa.18:7; 21:11

9Akiş, "Biliyorum, sen benim gözümde Tanrı'nın bir meleği gibi iyisin" diye yanıtladı, "Ne var ki Filistli komutanlar, 'Bizimle savaşa gelmesin' diyorlar.
10Seninle gelmiş olan efendin Saul'un kullarıyla birlikte sabah erkenden kalkın ve tan ağarır ağarmaz gidin."
11Böylece Davut'la adamları Filist ülkesine dönmek üzere sabah erkenden kalktılar. Filistliler ise Yizreel'e gittiler.

Davut Amalekliler'i Bozguna Uğratıyor

30 Davut'la adamları üçüncü gün Ziklak Kenti'ne vardılar. Bu arada Amalekliler Negev bölgesiyle Ziklak'a baskın yapmış, Ziklak Kenti'ni yakıp yıkmışlardı.
2Kimseyi öldürmemişlerdi, ama kadınlarla orada yaşayan genç, yaşlı herkesi tutsak etmişlerdi. Sonra onları da yanlarına alıp yollarına gitmişlerdi.
3Davut'la adamları oraya varınca kentin ateşe verildiğini, karılarının, oğullarının, kızlarının tutsak alındığını anladılar.
4Güçleri tükeninceye dek hıçkıra hıçkıra ağladılar.
5Davut'un iki karısı, Yizreelli Ahinoam ile Karmelli Naval'ın dulu Avigayil de tutsak edilmişti.
6Davut büyük sıkıntı içindeydi. Çünkü herkes oğulları, kızları için acı çekiyor ve, "Davut'u taşlayalım" diyordu. Ama Davut, Tanrısı RAB'de güç bularak,
7Ahimelek oğlu Kâhin Aviyatar'a, "Bana efodu* getir" dedi. Aviyatar efodu getirdi.
8Davut RAB'be danışarak, "Bu akıncıların ardına düşersem, onlara yetişir miyim?" diye sordu.

RAB, "Artlarına düş, kesinlikle onlara yetişip tutsakları kurtaracaksın" diye yanıtladı.
9-10Bunun üzerine Davut yanındaki altı yüz kişiyle yola çıktı. Besor Vadisi'ne geldiler. Vadiyi geçemeyecek kadar bitkin düşen iki yüz kişi orada kaldı. Davut dört yüz kişiyle akıncıları kovalamayı sürdürdü.
11Kırda bir Mısırlı bulup Davut'a getirdiler. Yiyip içmesi için ona yiyecek, içecek verdiler.
12Bir parça incir pestili ile iki salkım kuru üzüm de verdiler. Adam yiyince canlandı. Üç gün üç gecedir yiyip içmemişti.
13Davut ona, "Kime bağlısın? Nerelisin?" diye sordu.

Genç adam, "Mısırlı'yım, bir Amalekli'nin kölesiyim" diye yanıtladı, "Üç gün önce hastalanınca, efendim beni bıraktı.
14Keretliler'in güney sınırlarına, Yahuda topraklarına, Kalev'in güneyine baskınlar düzenlemiş, Ziklak Kenti'ni de ateşe vermiştik."
15Davut, "Beni bu akıncılara götürebilir misin?" diye sordu.

Mısırlı genç, "Beni öldürmeyeceğine ya da efendimin eline teslim etmeyeceğine dair Tanrı'nın önünde ant içersen, seni akıncıların olduğu yere götürürüm" diye karşılık verdi.
16Böylece Mısırlı Davut'u götürdü. Akıncılar dört bir yana dağılmışlardı. Filist ve Yahuda topraklarından topladıkları büyük yağmadan yiyip içiyor, eğlenip oynuyorlardı.
17Davut ertesi gün tan vaktinden akşama dek onları öldürdü. Develere binip kaçan dört yüz genç dışında içlerinden kurtulan olmadı.
18Davut Amalekliler'in ele geçirdiği her şeyi, bu arada da iki karısını kurtardı.
19Gençler, yaşlılar, oğullar, kızlar, yağmalanan mallar, kısacası Amalekliler'in aldıklarından hiçbir şey eksik kalmadı. Davut tümünü geri aldı.
20Bütün koyunlarla sığırları da aldı. Adamları, bunları öbür hayvanların önünden sürerek, "Bunlar Davut'un yağmaladıkları" diyorlardı.
21Bundan sonra Davut, daha ileriye gidemeyecek kadar bitkin düşüp Besor Vadisi'nde kalan iki yüz kişinin bulun-

30:5 1Sa.25:42-43 **30:6-7** 1Sa.22:20-23

duğu yere vardı. Onlar da Davut'la ya-
nındakileri karşılamaya çıktılar. Da-
vut yaklaşınca onlara esenlik diledi.
22 Ama Davut'la giden adamlardan kö-
tü ve değersiz olanların tümü, "Ma-
dem bizimle birlikte gitmediler, geri
aldığımız yağmadan onlara hiçbir pay
vermeyeceğiz" dediler, "Her biri yal-
nız karısıyla çocuklarını alıp gitsin."

23 Ama Davut, "Hayır, kardeşlerim!"
dedi, "RAB'bin bize verdikleri konu-
sunda böyle davranamayız! O bizi ko-
rudu ve bize saldıran akıncıları elimize
teslim etti. 24 Sizin bu söylediklerinizi
kim kabul eder? Savaşa gidenle eşya-
nın yanında kalanın payı aynıdır. Her
şey eşit paylaşılacak!" 25 O günden son-
ra Davut bunu İsrail için bugüne dek
geçerli bir kural ve ilke haline getirdi.

26 Davut Ziklak'a dönünce, dostları
olan Yahuda ileri gelenlerine yağma
mallardan göndererek, "İşte RAB'bin
düşmanlarından yağmalanan mallar-
dan size bir armağan" dedi. 27 Son-
ra Beytel, Negev'deki Ramot, Yattir,
28 Aroer, Sifmot, Eştemoa, 29 Rakal, Ye-
rahmeelliler'in, Kenliler'in kentlerinde,
30 Horma, Bor-Aşan, Atak, 31 Hevron'da
oturanlara ve adamlarıyla birlikte sık
sık uğradığı yerlerin tümüne yağma-
lanan mallardan gönderdi.

Saul'la Oğullarının Ölümü

(1Ta.10:1-12)

31 Filistliler İsrailliler'le savaşa
tutuştu. İsrailliler Filistliler'in
önünden kaçtı. Birçoğu Gilboa Da-
ğı'nda ölüp yere serildi. 2 Filistliler
Saul'la oğullarının ardına düştüler.
Saul'un oğulları Yonatan'ı, Avinadav'ı
ve Malkişua'yı yakalayıp öldürdüler.
3 Saul'un çevresinde savaş kızıştı. Der-
ken Saul Filistli okçular tarafından
vuruldu ve ağır yaralandı.
4 Saul, silahını taşıyan adama, "Kı-
lıcını çek de bana sapla" dedi, "Yoksa
bu sünnetsizler* gelip bana kılıç sap-
layacak ve benimle alay edecekler."

Ama silah taşıyıcısı büyük bir kor-
kuya kapılarak bunu yapmak isteme-
di. Bunun üzerine Saul kılıcını çekip
kendini üzerine attı. 5 Saul'un öldüğü-
nü görünce, silah taşıyıcısı da kendini
kılıcının üzerine attı ve Saul'la birlik-
te öldü. 6 Böylece Saul, üç oğlu, silah
taşıyıcısı ve bütün adamları aynı gün
öldüler.

7 Vadinin öbür tarafında ve Şeria
Irmağı'nın karşı yakasında oturan
İsrailliler, İsrail ordusunun kaçtığı-
nı, Saul'la oğullarının öldüğünü an-
layınca, kentlerini terk edip kaçmaya
başladılar. Filistliler gelip bu kentle-
re yerleştiler.

8 Ertesi gün Filistliler, öldürülenle-
ri soymak için geldiklerinde, Saul'la
üç oğlunun Gilboa Dağı'nda öldüğünü
gördüler. 9 Saul'un başını kesip silahla-
rını aldılar. Sonra bu iyi haberin put-
larının tapınağında ve halk arasında
duyurulması için Filist ülkesinin her
yanına ulaklar gönderdiler. 10 Saul'un
silahlarını Aştoret'in* tapınağına ko-
yup cesedini Beytşean Kenti'nin su-
runa çaktılar.

11 Yaveş-Gilat halkı Filistliler'in Sa-
ul'a yaptıklarını duydu. 12 Bütün yi-
ğitler geceleyin yola koyularak Beyt-
şean'a gittiler. Saul'la oğullarının
cesetlerini Beytşean surundan indi-
rip Yaveş'e götürdüler, orada yaktı-
lar. 13 Sonra kemiklerini toplayıp Ya-
veş'teki ılgın ağacının altına gömdüler
ve yedi gün oruç* tuttular.

2.SAMUEL

GİRİŞ

1. Samuel'in devamı olan 2. Samuel Kitabı Kral Davut'un krallığının bir tarihçesidir. Davut önce Yahuda oymağının (1-4 bölümleri), sonra bütün İsrail'in kralı oldu (5-24 bölümleri).

2. Samuel Kitabı Davut'un krallığını pekiştirmek ve birliği sağlamak için içte ve dışta düşmanlarıyla nasıl bir mücadeleye giriştiğini canlı bir şekilde anlatır. Ayrıca Tanrı'nın Davut'la yaptığı antlaşmayı ve Davut'un yerine tahta kimin geçeceğini anlatır.

Davut imanlı, Tanrı'ya bağlı ve halkın saygısını kolayca kazanan biri olarak tanıtılıyor bu kitapta. Bazen de acımasız, bencil duygularına kapılıp günah işleyen biri olarak da tanıtılıyor. Ama Rab'bin Peygamberi Natan günahını ortaya çıkarınca, itiraf etti ve Tanrı'nın ona vereceği cezayı kabul etti.

Davut'un yaşamı ve başarıları İsrail halkını o denli çok etkiledi ki, kendisinden sonra halk sıkıntıya düştüğünde onun soyundan gelecek ve ona benzeyecek bir kral için özlem duydu.

Ana Hatlar:

1:1-4:12 Davut'un Yahuda krallığı
5:1-24:25 Davut'un bütün İsrail krallığı
a. 5:1-10:19 İlk yıllar
b. 11:1-12:25 Davut'la Bat-Şeva olayı
c. 12:26-20:26 Sıkıntılar ve zorluklar
ç. 21:1-24:25 Son yıllar

Davut Saul'un Ölüm Haberini Duyuyor

1 Saul'un ölümünden sonra Amalekliler'e karşı kazandığı zaferden dönen Davut Ziklak'ta iki gün kaldı.
2Üçüncü gün, Saul'un ordugahından giysileri yırtılmış, başı toz toprak içinde bir adam geldi. Adam Davut'a yaklaşınca önünde yere kapandı. 3Davut, "Nereden geliyorsun?" diye sordu.

Adam, "İsrail ordugahından kaçıp kurtuldum" dedi.

4Davut, "Ne oldu? Bana anlat" dedi.

Adam askerlerin savaş alanından kaçtığını, birçoğunun düşüp öldüğünü, Saul'la oğlu Yonatan'ın da ölüler arasında olduğunu anlattı.

5Davut, kendisine haberi veren genç adama, "Saul'la oğlu Yonatan'ın öldüğünü nereden biliyorsun?" diye sordu.

6Genç adam şöyle yanıtladı: "Bir rastlantı sonucu Gilboa Dağı'ndaydım. Saul mızrağına dayanmıştı. Atlılarla savaş arabaları ona doğru yaklaşıyordu. 7Saul arkasına dönüp beni görünce seslendi. Ben de, 'Buyrun, buradayım' dedim.

1:6-10 1Sa.31:1-6; 1Ta.10:1-6

[8]"Saul, 'Sen kimsin?' diye sordu.
" 'Ben bir Amalekli'yim' diye yanıtladım.
[9]"Saul, 'Ne olur üstüme var ve beni öldür!' dedi, 'Çünkü çektiğim acılardan kurtulmak istiyorum.'
[10]Bu
yüzden varıp onu öldürdüm. Çünkü yere düştükten sonra yaşayamayacağını biliyordum. Başındaki taçla kolundaki bileziği aldım ve onları buraya, efendime getirdim."
[11]Bunun üzerine Davut'la yanındakiler giysilerini yırttılar.
[12]Kılıçtan ge-
çirilen Saul, oğlu Yonatan ve RAB'bin halkı olan İsrailliler için akşama dek yas tutup ağladılar, oruç* tuttular.
[13]Davut, kendisine haber getiren genç adama, "Nerelisin?" diye sordu.
Adam, "Ben yabancıyım, bir Amalekli'nin oğluyum" dedi.
[14]Davut, "RAB'bin meshettiği* ki-
şiye el kaldırıp onu yok etmekten
korkmadın mı?" diye sordu.
[15]Son-
ra adamlarından birini çağırıp, "Git, öldür onu!" diye buyurdu. Böylece adam Amalekli'yi vurup öldürdü.
[16]Davut Amalekli'ye, "Kanından sen kendin sorumlusun" demişti, "Çünkü 'RAB'bin meshettiği kişiyi ben öldürdüm' demekle kendine karşı ağzınla tanıklıkta bulundun."

Davut'un Saul ve Yonatan için Yaktığı Ağıt

[17]Davut Saul'la oğlu Yonatan için
ağıt yaktı.
[18]Sonra Yaşar Kitabı'nda
yazılan Yay adındaki ağıtın Yahuda halkına öğretilmesini buyurdu:

[19] "Ey İsrail, senin yüceliğin
yüksek tepelerinde yok oldu!
Güçlüler nasıl da yere serildi!
[20] Haberi ne Gat'a duyurun,
Ne de Aşkelon sokaklarında
yayın.
Öyle ki, ne Filistliler'in kızları
sevinsin,
Ne de sünnetsizlerin* kızları
coşsun.
[21] Ey Gilboa dağları,
Üzerinize ne çiy ne de yağmur
düşsün.
Ürün veren tarlalarınız olmasın.
Çünkü güçlünün kalkanı,
Bir daha yağ sürülmeyecek olan
Saul'un kalkanı
Orada bir yana atıldı!
[22] Yonatan'ın yayı yere
serilmişlerin kanından,
Yiğitlerin bedenlerinden hiç geri
çekilmedi.
Saul'un kılıcı hiç boşa
savrulmadı.
[23] Saul'la Yonatan tatlı ve
sevimliydiler,
Yaşamda da ölümde de
ayrılmadılar.
Kartallardan daha çevik,
Aslanlardan daha güçlüydüler.
[24] Ey İsrail kızları!
Sizi al renkli, süslü giysilerle
donatan,
Giysinizi altın süslerle bezeyen
Saul için ağlayın!
[25] Güçlüler nasıl da yere serildi
savaşta!
Yonatan senin yüksek
tepelerinde ölü yatıyor.
[26] Senin için üzgünüm, kardeşim
Yonatan.
Benim için çok değerliydin.
Sevgin kadın sevgisinden daha
üstündü.
[27] Güçlüler nasıl da yere serildi!
Savaş silahları yok oldu!"

Davut'un Yahuda Kralı Oluşu

2 Bundan sonra Davut RAB'be, "Yahuda kentlerinden birine gideyim mi?" diye sordu.
RAB, "Git" dedi.
Davut, "Nereye gideyim?" diye sorunca, RAB, "Hevron'a" diye karşı-

1:18 Yşu.10:13

lık verdi. 2Bunun üzerine Davut, iki
eşiyle –Yizreelli Ahinoam ve Karmel-
li Naval'ın dulu Avigayil'le– birlikte
oraya gitti. 3Aileleriyle birlikte adam-
larını da götürdü. Hevron'a bağlı kent-
lere yerleştiler. 4Yahudalılar Hevron'a
giderek orada Davut'u Yahuda Kralı
olarak meshettiler*.

Saul'u gömenlerin Yaveş-Gilatlılar
olduğu Davut'a bildirildi. 5Davut on-
lara ulaklar göndererek şöyle dedi:
"Efendiniz Saul'u gömmekle ona yap-
tığınız iyilikten dolayı RAB sizi kut-
sasın. 6RAB şimdi size bağlılıkla, iyi-
likle davransın. Bunu yaptığınız için
ben de size aynı şekilde iyilik yapa-
cağım. 7Şimdi güçlü ve yürekli olun,
çünkü efendiniz Saul öldü. Yahuda
halkı beni kralları olarak meshetti."

İsrail'le Yahuda Arasındaki Savaş

8Saul'un ordu komutanı Ner oğlu
Avner, Saul oğlu İş-Boşet'i yanına alıp
Mahanayim'e götürmüştü. 9Avner onu
orada Gilat, Aşurlular, Yizreel, Efra-
yim, Benyamin ve bütün İsrail'in kralı
yaptı. 10Saul oğlu İş-Boşet kırk yaşın-
da kral oldu ve İsrail'de iki yıl krallık
yaptı. Ancak Yahuda halkı Davut'u
destekledi. 11Davut Hevron'da Yahuda
halkına yedi yıl altı ay krallık yaptı.

12Ner oğlu Avner, Saul oğlu İş-
Boşet'in adamlarıyla birlikte Maha-
nayim'den Givon'a gitti. 13Seruya oğlu
Yoav'la Davut'un adamları varıp Gi-
von Havuzu'nun yanında onları kar-
şıladılar. Taraflardan biri havuzun
bir yanına, öteki öbür yanına oturdu.
14Avner Yoav'a, "Ne olur gençler kal-
kıp önümüzde dövüşsünler" dedi.

Yoav, "Olur, kalkıp dövüşsünler" di-
ye karşılık verdi.

15Böylece Benyamin oymağından
Saul oğlu İş-Boşet'ten yana olanlar-
dan on iki kişiyle Davut'un adamla-
rından on iki kişi kalkıp ileri atıldı.
16Her biri karşıtının başından tuttuğu
gibi kılıcını böğrüne sapladı; birlikte
yere serildiler. Bu yüzden Givon'daki
o yere Helkat-Hassurim[a] adı verildi.

17O gün savaş çok çetin oldu. Da-
vut'un adamları Avner'le İsrailliler'i
yenilgiye uğrattılar. 18Seruya'nın üç
oğlu –Yoav, Avişay ve Asahel– de ora-
daydılar. Bir kır ceylanı kadar hızlı
koşan Asahel 19sağa sola sapmadan
Avner'i kovaladı.

20Avner arkasına bakınca, "Asahel
sen misin?" diye sordu.

Asahel, "Evet, benim" diye karşı-
lık verdi.

21Avner, "Sağa ya da sola dön. Genç-
lerden birini yakala ve kendin için si-
lahlarını al" dedi. Ama Asahel Avner'i
kovalamaktan vazgeçmek istemedi.

22Avner Asahel'i bir daha uyardı:
"Beni kovalamaktan vazgeç! Neden
seni yere sereyim? Sonra kardeşin
Yoav'ın yüzüne nasıl bakarım?"

23Asahel peşini bırakmayı reddedin-
ce Avner mızrağının arka ucuyla onu
karnından vurdu. Mızrak Asahel'in
sırtından çıktı. Asahel orada düşüp
öldü. Asahel'in düşüp öldüğü yere va-
ranların tümü orada durup beklediler.

24Ama Yoav'la Avişay Avner'i ko-
valamayı sürdürdüler. Güneş batar-
ken Givon kırsal bölgesine giden yo-
lun üzerindeki Giah'a bakan Amma
Tepesi'ne vardılar. 25Benyaminliler
Avner'in çevresinde toplanarak bir
birlik oluşturdular. Bir tepenin ba-
şında durup beklediler.

26Avner Yoav'a, "Kılıç sonsuza dek
mi insanları yok etsin?" diye seslen-
di, "Bu olayın acıyla sona ereceğini
anlamıyor musun? Kardeşlerini kova-
lamaktan vazgeçmeleri için askerlere
ne zaman buyruk vereceksin?"

27Yoav şöyle karşılık verdi: "Yaşa-
yan Tanrı'nın adıyla derim ki, seslen-
meseydin askerler sabaha dek kardeş-

a *2:16* "Helkat-Hassurim": "Kılıç alanı" anlamına gelir. **2:2** 1Sa.25:42-43 **2:4** 1Sa.31:11-13

lerini kovalamaktan vazgeçmeyecekti."
[28]Sonra Yoav boru çaldı. Herkes dur-
du. Bundan böyle İsrail halkını ne ko-
valadılar, ne de onlarla savaştılar.
[29]Avner'le adamları bütün gece Ara-
va Vadisi'nde yürüdüler. Şeria Irma-
ğı'nı geçerek Bitron yolundan[b] Maha-
nayim'e vardılar.
[30]Yoav Avner'i kovalamaktan dön-
dükten sonra orduyu topladı. Asa-
hel'den başka, Davut'un adamların-
dan on dokuz kişi eksikti. [31]Oysa
Davut'un adamları Avner'i destekle-
yen Benyaminliler'i bozguna uğratıp
üç yüz altmış kişiyi öldürmüşlerdi.
[32]Yoav'la adamları Asahel'i götürüp
Beytlehem'de babasının mezarına
gömdüler. Sonra bütün gece yürüyerek
gün doğumunda Hevron'a vardılar.

3 Saul'un soyuyla Davut'un soyu
arasındaki savaş uzun sürdü. Da-
vut giderek güçlenirken, Saul'un soyu
gitgide zayıf düşüyordu.

Davut'un Hevron'da Doğan Çocukları

(1Ta.3:1-4)

[2]Davut'un Hevron'da doğan oğul-
ları şunlardı: İlk oğlu Yizreelli Ahi-
noam'dan Amnon, [3]ikincisi Karmel-
li Naval'ın dulu Avigayil'den Kilav,
üçüncüsü Geşur Kralı Talmay'ın kı-
zı Maaka'dan Avşalom, [4]dördüncüsü
Hagit'ten Adoniya, beşincisi Avital'ın
oğlu Şefatya, [5]altıncısı Davut'un eşi
Egla'dan Yitream. Davut'un bu oğul-
larının hepsi Hevron'da doğdular.

Avner Davut'a Katılıyor

[6]Saul'un soyuyla Davut'un soyu ara-
sındaki savaş sürerken, Avner Saul'un
soyu arasında güçleniyordu.
[7]Saul'un Aya kızı Rispa adında bir
cariyesi vardı. Bir gün İş-Boşet Av-
ner'e, "Neden babamın cariyesiyle
yattın?" diye sordu.
[8]İş-Boşet'in sorusuna çok öfkelenen
Avner şu karşılığı verdi: "Ben Yahuda
tarafına geçen bir köpek başı mıyım?
Bugün bile baban Saul'un ailesine, kar-
deşlerine, dostlarına bağlıyım. Seni
Davut'un eline teslim etmedim. Ama
bugün bu kadın yüzünden beni suçlu-
yorsun. [9-10]RAB krallığı Saul'un soyun-
dan alıp Dan'dan Beer-Şeva'ya kadar
uzanan İsrail ve Yahuda'da Davut'un
krallığını kuracağına ant içti. Ben de
bunu Davut için yapmazsam Tanrı ba-
na aynısını, hatta daha kötüsünü yap-
sın!" [11]İş-Boşet Avner'den korktuğu
için ona başka bir şey söyleyemedi.
[12]Avner kendi adına Davut'a ulaklar
gönderip şöyle dedi: "Ülke kimin ül-
kesi? Benimle bir antlaşma yap; o za-
man İsrail'in tümünün sana bağlanma-
sı için ben de senden yana olurum."
[13]Davut, "İyi" diye yanıtladı, "Se-
ninle bir antlaşma yaparım. Yalnız
senden şunu istiyorum: Beni görme-
ye geldiğinde Saul'un kızı Mikal'ı da
getir. Yoksa beni görmeyeceksin."
[14]Öte yandan Davut Saul oğlu İş-
Boşet'e de ulaklar aracılığıyla şu ha-
beri gönderdi: "Yüz Filistli'nin sünnet
derisi karşılığında nişanlandığım ka-
rım Mikal'ı bana ver." [15]Bunun üzeri-
ne İş-Boşet, kadının kocası Layiş oğlu
Paltiel'den alınıp getirilmesi için adam-
lar gönderdi. [16]Kocası kadını ağlaya
ağlaya Bahurim'e kadar izledi; sonra
Avner ona, "Geri dön" deyince döndü.
[17]Avner İsrail'in ileri gelenleriyle
görüşüp onlara şöyle demişti: "Siz bir
süredir Davut'un kralınız olmasını is-
tiyorsunuz. [18]Şimdi bunu gerçekleş-
tirin! Çünkü RAB, Davut hakkında,
'Halkım İsrail'i kulum Davut aracılı-
ğıyla Filistliler'in ve bütün düşmanla-
rının elinden kurtaracağım' demişti."

b *2:29* "Bitron yolundan" ya da "Sabah boyunca yürüyerek".
3:9-10 1Sa.15:28 **3:14** 1Sa.18:27

19Avner Benyaminliler'le de görüştü,
İsrail'in ve bütün Benyamin halkının
uygun gördüğü her şeyi Davut'a bil-
dirmek üzere Hevron'a gitti.
20Avner yirmi kişiyle birlikte Hev-
ron'a, Davut'un yanına vardı. Davut
Avner'le yanındakilere bir şölen verdi.
21Avner Davut'a, "Hemen gidip bü-
tün İsrail halkını efendim kralın yanı-
na toplayayım" dedi, "Öyle ki, seninle
bir antlaşma yapsınlar. Sen de dile-
diğin her yeri yönetebilesin." Bunun
üzerine Davut Avner'i yoluna gönder-
di. O da esenlikle gitti.

Yoav Avner'i Öldürüyor

22Tam o sırada Davut'un adamlarıy-
la Yoav, bir baskından dönmüş, yan-
larında birçok yağmalanmış mal ge-
tirmişlerdi. Ama Avner Hevron'da
Davut'un yanında değildi. Çünkü
Davut onu göndermiş, o da esenlik-
le gitmişti. 23Yoav'la yanındaki bütün
askerler Hevron'a vardığında, Ner oğ-
lu Avner'in krala geldiğini, kralın onu
gönderdiğini, onun da esenlikle git-
tiğini Yoav'a bildirdiler. 24Yoav kra-
la gidip, "Ne yaptın?" dedi, "Baksana
Avner ayağına kadar gelmiş! Neden
onu salıverdin? Çoktan gitmiş! 25Ner
oğlu Avner'i tanırsın; seni kandırmak,
nereye gidip geldiğini, neler yaptığını
öğrenmek için gelmiştir."
26Davut'un yanından çıkan Yoav,
Avner'in arkasından ulaklar gönderdi.
Ulaklar Avner'i Sira Sarnıcı'ndan ge-
ri getirdiler. Davut ise bundan haber-
sizdi. 27Avner Hevron'a dönünce, Yo-
av onunla özel bir görüşme yapmak
bahanesiyle, onu kent kapısına çekti.
Kardeşi Asahel'in kanını döktüğü için,
Avner'i orada karnından vurup öldür-
dü. 28Davut bu haberi işitince şöyle
dedi: "RAB'bin önünde ben de, kral-
lığım da Ner oğlu Avner'in kanından
sonsuza dek suçsuzuz. 29Bu suçun so-
rumlusu Yoav'la babasının bütün soyu
olsun. Yoav'ın soyundan irinli, deri
hastalığına yakalanmış, koltuk değ-
neğine dayanan, kılıçla öldürülen, aç-
lık çeken kişiler hiç eksik olmasın!"
30Böylece Yoav'la kardeşi Avişay, Gi-
von'daki savaşta kardeşleri Asahel'i
öldüren Avner'i öldürdüler.
31Sonra Davut Yoav'la yanındaki-
lere şu buyruğu verdi: "Giysilerini-
zi yırtıp çula sarının ve Avner'in ölü-
sü önünde yas tutun!" Kral Davut da
cenazenin ardısıra yürüdü. 32Avner'i
Hevron'da gömdüler. Kral, Avner'in
mezarı başında hıçkıra hıçkıra ağla-
dı. Oradaki herkes de ağladı. 33Sonra
kral, Avner için şu ağıtı yaktı:

"Avner, bir budala gibi mi
ölmeliydi?
34 Ellerin bağlı değildi, ayaklarına
zincir vurulmamıştı.
Ama sen kötülerin önünde düşen
biri gibi düştün!"

Herkes Avner için yine ağladı.
35Halk Davut'un yanına varıp ak-
şam olmadan bir şeyler yemesi için
üstelediyse de, Davut ant içerek şöyle
dedi: "Güneş batmadan ekmek ya da
başka herhangi bir şey tatmayacağım.
Yoksa Tanrı bana aynısını, hatta daha
kötüsünü yapsın!" 36Herkes bunu be-
nimsedi ve kralın yaptığı her şeyden
hoşnut oldukları gibi, bundan da hoş-
nut oldular. 37Ner oğlu Avner'in öldü-
rülmesinde kralın parmağı olmadığı-
nı o gün bütün İsrail halkı anladı.
38Kral adamlarına, "Bugün İsrail'de
bir önderin, büyük bir adamın öldüğü-
nü bilmiyor musunuz?" dedi, 39"Meshe-
dilmiş* bir kral olduğum halde bugün
güçsüzüm. Seruya'nın oğulları benden
daha zorlu. RAB kötülük edene yaptığı
kötülüğe göre karşılık versin!"

İş-Boşet'in Öldürülmesi

4 Avner'in Hevron'da öldürüldü-
ğünü duyan Saul oğlu İş-Boşet
korkuya kapıldı. Bütün İsrail halkı

da dehşet içindeydi. [2]Saul oğlu İş-
Boşet'in iki akıncı önderi vardı; bun-
lar Benyamin oymağından Beerotlu
Rimmon'un oğullarıydı. Birinin adı
Baana, öbürününki Rekav'dı. –Bee-
rot Benyamin oymağından sayılırdı.
[3]Beerotlular Gittayim'e kaçmışlardı.
Yabancı olan bu halk bugün de orada
gurbette yaşıyor.–
[4]Saul oğlu Yonatan'ın Mefiboşet
adında bir oğlu vardı; iki ayağı da to-
paldı. Saul'la Yonatan'ın ölüm haberi
Yizreel'den ulaştığında, Mefiboşet beş
yaşındaydı. Dadısı onu alıp kaçmıştı.
Ne var ki, aceleyle kaçmaya çalışır-
ken çocuk düşüp sakatlanmıştı.
[5]Beerotlu Rimmon'un oğulları Re-
kav'la Baana yola koyuldular. Öğle sı-
cağında İş-Boşet'in evine vardıkların-
da İş-Boşet uzanmış dinlenmekteydi.
[6-7]Buğday alacakmış gibi yaparak eve
girdiler. O sırada İş-Boşet yatak oda-
sında yatağında uzanıyordu. Adamlar
İş-Boşet'in karnını deşip öldürdüler.
Başını gövdesinden ayırıp yanlarına
aldılar.

Rekav'la kardeşi Baana kaçıp bü-
tün gece Arava yolundan ilerlediler.
[8]İş-Boşet'in başını Hevron'da Kral
Davut'a getirip, "İşte seni öldürmek
isteyen düşmanın Saul'un oğlu İş-Bo-
şet'in başı!" dediler, "RAB bugün Sa-
ul'dan ve onun soyundan efendimiz
kralın öcünü aldı."
[9-10]Ama Davut Beerotlu Rimmon'un
oğulları Rekav'la kardeşi Baana'ya
şöyle karşılık verdi: "Beni her türlü sı-
kıntıdan kurtaran yaşayan RAB adıy-
la derim ki, iyi haber getirdiğini sa-
narak bana Saul'un öldüğünü bildiren
adamı yakalayıp Ziklak'ta yaşamına
son verdim. Getirdiği iyi haber için
verdiğim ödül buydu! [11]Doğru birini
evinde, yatağında öldüren kötü kişi-
lerin ölümü çok daha kesindir! Şim-
di sizi yeryüzünden yok ederek onun
öcünü sizden almayacak mıyım?"
[12]Sonra adamlarına buyruk verdi. İki
kardeşi öldürüp ellerini, ayaklarını
kestiler ve Hevron'daki havuzun ya-
nına astılar. İş-Boşet'in başını ise gö-
türüp Hevron'da Avner'in mezarına
gömdüler.

Davut İsrail Kralı Oluyor

(1Ta.11:1-9)

5 İsrail'in bütün oymakları Hev-
ron'da bulunan Davut'a gelip şöy-
le dediler: "Biz senin etin, kemiğiniz.
[2]Geçmişte Saul kralımızken, savaşta
İsrail'e komuta eden sendin. RAB sa-
na, 'Halkım İsrail'i sen güdecek, on-
lara sen önder olacaksın' diye söz
verdi." [3]İsrail'in bütün ileri gelenleri
Hevron'a, Kral Davut'un yanına gelin-
ce, kral RAB'bin önünde orada onlarla
bir antlaşma yaptı. Onlar da Davut'u
İsrail Kralı olarak meshettiler*.
[4]Davut otuz yaşında kral oldu ve
kırk yıl krallık yaptı. [5]Hevron'da ye-
di yıl altı ay Yahuda'ya, Yeruşalim'de
otuz üç yıl bütün İsrail'e ve Yahuda'ya
krallık yaptı.
[6]Kral Davut'la adamları Yeruşa-
lim'de yaşayan Yevuslular'a saldırmak
için yola çıktılar. Yevuslular Davut'a,
"Sen buraya giremezsin, körlerle topal-
lar bile seni geri püskürtebilir" dedi-
ler. "Davut buraya giremez" diye dü-
şünüyorlardı. [7]Ne var ki, Davut Siyon
Kalesi'ni ele geçirdi. Daha sonra bu
kaleye "Davut Kenti" adı verildi.
[8]Davut o gün adamlarına şöyle de-
mişti: "Yevuslular'ı kim yenilgiye uğ-
ratırsa Davut'un nefret ettiği şu 'Topal-
larla körlere' su kanalından ulaşmalı!"
"Körlerle topallar saraya giremeyecek"
denmesinin nedeni işte budur.
[9]Bundan sonra Davut "Davut Kenti"
adını verdiği kalede oturmaya başladı.
Çevredeki bölgeyi, Millo'dan* içeriye
doğru uzanan bölümü inşa etti. [10]Da-

4:4 2Sa.9:3 **4:9-10** 2Sa.1:1-16 **5:4-5** 1Kr.2:11; 1Ta.3:4; 29:27 **5:6** Yşu.15:63; Hâk.1:21

vut giderek güçleniyordu. Çünkü Her
Şeye Egemen Tanrı RAB onunlaydı.
11Sur Kralı Hiram Davut'a ulaklar,
sedir kütükleri, marangozlar ve taş-
çılar gönderdi. Bu adamlar Davut için
bir saray yaptılar. 12Böylece Davut
RAB'bin kendisini İsrail Kralı atadı-
ğını ve halkı İsrail'in hatırı için kral-
lığını yücelttiğini anladı.
13Davut Hevron'dan ayrıldıktan
sonra Yeruşalim'de kendine daha bir-
çok cariye ve karı aldı. Davut'un er-
kek ve kız çocukları oldu. 14Davut'un
Yeruşalim'de doğan çocuklarının ad-
ları şunlardı: Şammua, Şovav, Natan,
Süleyman, 15Yivhar, Elişua, Nefek,
Yafia, 16Elişama, Elyada ve Elifelet.

Filistliler Yenilgiye Uğruyor

(1Ta.14:8-17)

17Filistliler Davut'un İsrail Kralı
olarak meshedildiğini* duyunca, bü-
tün Filist ordusu onu aramak için yola
çıktı. Bunu duyan Davut kaleye sığın-
dı. 18Filistliler gelip Refaim Vadisi'ne
yayılmışlardı. 19Davut RAB'be danış-
tı: "Filistliler'e saldırayım mı? Onları
elime teslim edecek misin?"
RAB Davut'a, "Saldır" dedi, "Onla-
rı kesinlikle eline teslim edeceğim."
20Bunun üzerine Davut Baal-Pera-
sim'e gidip orada Filistliler'i bozgu-
na uğrattı. Sonra, "Her şeyi yarıp ge-
çen sular gibi, RAB düşmanlarımı
önümden yarıp geçti" dedi. Bundan
ötürü oraya Baal-Perasim[c] adı verildi.
21Davut'la adamları, Filistliler'in ora-
da bıraktığı putları alıp götürdüler.
22Filistliler bir kez daha gelip Re-
faim Vadisi'ne yayıldılar. 23Davut
RAB'be danıştı. RAB şöyle karşılık
verdi: "Buradan saldırma! Onları ar-
kadan çevirip pelesenk ağaçlarının
önünden saldır. 24Pelesenk ağaçla-
rının tepesinden yürüyüş sesi du-
yar duymaz, acele et. Çünkü ben Fi-
list ordusunu bozguna uğratmak için
önünsıra gitmişim demektir." 25Davut
RAB'bin kendisine buyurduğu gibi
yaptı ve Filistliler'i Geva'dan Gezer'e
kadar bozguna uğrattı.

Antlaşma Sandığı'nın Yeruşalim'e Getirilişi

(1Ta.13:1-14; 15:25-16:3,43)

6 Davut İsrail'deki bütün seçme
adamları topladı. Sayıları otuz bin
kişiydi. 2Böylece Davut'la ordusu, san-
dığın üzerindeki Keruvlar* arasında
taht kuran Her Şeye Egemen RAB'bin
adıyla anılan Tanrı'nın Sandığı'nı ge-
tirmek için Baale-Yahuda'ya gittiler.
3-4Tanrı'nın Sandığı'nı Avinadav'ın
tepedeki evinden alıp yeni bir araba-
ya koydular. Tanrı'nın Sandığı'nı taşı-
yan yeni arabayı Avinadav'ın oğulları
Uzza'yla Ahyo sürüyordu. Ahyo san-
dığın önünden yürüyordu. 5Bu arada
Davut'la bütün İsrail halkı da RAB'bin
önünde lir, çenk, tef, çıngırak ve ziller
eşliğinde ezgiler okuyarak var güçle-
riyle[ç] bu olayı kutluyorlardı.
6Nakon'un harman yerine vardıkla-
rında öküzler tökezledi. Bu nedenle
Uzza elini uzatıp Tanrı'nın Sandığı'nı
tuttu. 7RAB Tanrı saygısızca davra-
nan Uzza'ya öfkelenerek onu orada
yere çaldı. Uzza Tanrı'nın Sandığı'nın
yanında öldü.
8Davut, RAB'bin Uzza'yı cezalan-
dırmasına öfkelendi. O günden bu ya-
na oraya Peres-Uzza[d] denilir.
9Davut o gün RAB'den korkarak,
"RAB'bin Sandığı nasıl olur da ba-
na gelir?" diye düşündü. 10RAB'bin
Sandığı'nı Davut Kenti'ne götürmek

c *5:20* "Baal-Perasim": "Yarıp geçen Efendi" anlamına gelir. **ç** *6:5* Olası metin "Lir, çenk, tef, çıngırak ve ziller eşliğinde ezgiler okuyarak var güçleriyle" (bkz. Septuaginta, Kumran, 1Ta.13:8), Masoretik metin "Çam ağacından yapılmış her türlü çalgılar, lir, çenk, tef, çıngırak ve ziller çalarak". **d** *6:8* "Peres-Uzza": "Uzza'nın cezası" anlamına gelir.

6:2 Çık.25:22 **6:3-4** 1Sa.7:1-2

istemedi. Bunun yerine sandığı Gatlı
Ovet-Edom'un evine götürdü. 11RAB-
bin Sandığı Gatlı Ovet-Edom'un evin-
de üç ay kaldı. RAB Ovet-Edom'u ve
bütün ailesini kutsadı.

12"Tanrı'nın Sandığı'ndan ötürü
RAB Ovet-Edom'un ailesini ve ona
ait her şeyi kutsadı" diye Kral Davut'a
bildirildi. Böylece Davut gidip Tan-
rı'nın Sandığı'nı Ovet-Edom'un evin-
den Davut Kenti'ne sevinçle getirdi.
13RAB'bin Sandığı'nı taşıyanlar altı
adım atınca, Davut bir boğayla besili
bir dana kurban etti.

14Keten efod* kuşanmış Davut,
RAB'bin önünde var gücüyle oynu-
yordu. 15Davut'la bütün İsrail halkı,
sevinç naraları ve boru sesi eşliğin-
de RAB'bin Sandığı'nı getiriyorlardı.
16RAB'bin Sandığı Davut Kenti'ne
varınca, Saul'un kızı Mikal pencere-
den baktı. RAB'bin önünde oynayıp
zıplayan Kral Davut'u görünce, onu
küçümsedi.

17RAB'bin Sandığı'nı getirip Da-
vut'un bu amaçla kurduğu çadırın için-
deki yerine koydular. Davut RAB'be
yakmalık sunular* ve esenlik sunuları*
sundu. 18Yakmalık sunuları ve esenlik
sunularını sunmayı bitirince, Her Şe-
ye Egemen RAB'bin adıyla halkı kut-
sadı. 19Ardından kadın erkek herkese,
bütün İsrail topluluğuna birer somun
ekmekle birer hurma ve üzüm pestili
dağıttı. Sonra herkes evine döndü.

20Davut ailesini kutsamak için eve
döndüğünde, Saul'un kızı Mikal onu
karşılamaya çıktı. Davut'a şöyle de-
di: "İsrail Kralı bugün ne güzel bir
ün kazandırdı kendine! Değersiz bi-
ri gibi, kullarının cariyeleri önünde
soyundun."

21Davut, "Baban ve bütün soyu yeri-
ne beni seçen ve halkı İsrail'e önder ata-
yan RAB'bin önünde oynadım!" diye
karşılık verdi, "Evet, RAB'bin önünde
oynayacağım. 22Üstelik kendimi bun-
dan daha da küçük düşüreceğim, hiçe
sayacağım. Ama sözünü ettiğin o cari-
yeler beni onurlandıracaklar."

23Saul'un kızı Mikal'ın ölene dek
çocuğu olmadı.

Tanrı'nın Davut'a Verdiği Söz

(1Ta.17:1-15)

7 Kral sarayına yerleşmişti. RAB de
onu çevresindeki bütün düşmanla-
rından koruyarak rahata kavuşturdu.

2O sırada kral, Peygamber Natan'a,
"Bak, ben sedir ağacından yapılmış bir
sarayda oturuyorum. Oysa Tanrı'nın
Sandığı bir çadırda duruyor!" dedi.

3Natan, "Git, tasarladığın her şeyi
yap, çünkü RAB seninledir" diye kar-
şılık verdi.

4O gece RAB Natan'a şöyle seslendi:
5"Git, kulum Davut'a şöyle de: 'RAB
diyor ki, oturmam için bana sen mi
tapınak[e] yapacaksın? 6İsrail halkını
Mısır'dan çıkardığım günden bu yana
konutta oturmadım. Bir çadırda orada
burada konaklayarak dolaşıyordum.
7İsrailliler'le birlikte dolaştığım yer-
lerin herhangi birinde, halkım İsrail'i
gütmesini buyurduğum İsrail önder-
lerinden birine, neden bana sedir ağa-
cından bir konut yapmadınız diye hiç
sordum mu?'

8"Şimdi kulum Davut'a şöyle diye-
ceksin: 'Her Şeye Egemen RAB diyor
ki, halkım İsrail'e önder olasın diye
seni otlaklardan ve koyun gütmekten
aldım. 9Her nereye gittiysen senin-
leydim. Önünden bütün düşmanları-
nı yok ettim. Adını dünyadaki büyük
adamların adı gibi büyük kılacağım.
10-11Halkım İsrail için bir yurt sağlayıp
onları oraya yerleştireceğim. Bundan
böyle kendi yurtlarında otursunlar, bir
daha rahatsız edilmesinler. Kötü kişi-

e *7:5* Bu bölümdeki 5,6,7,10-11,13,16,19,25,26,27 ve 29 ayetlerinde geçen İbranice "Beyt" sözcüğü, "tapınak", "konut" ve "soy" olarak çevrildi. **6:11** 1Ta.26:4-5 **6:19-20** 1Ta.16:43

ler de halkım İsrail'e hâkimler atadı-
ğım günden bu yana yaptıkları gibi,
bir daha onlara baskı yapmasınlar. Se-
ni bütün düşmanlarından kurtarıp ra-
hata kavuşturacağım.
" 'RAB senin için bir soy yetiştirece-
ğini belirtiyor: [12]Sen ölüp atalarına
kavuşunca, senden sonra soyundan
birini ortaya çıkarıp krallığını pekiş-
tireceğim. [13]Adıma bir tapınak kura-
cak olan odur. Ben de onun krallığı-
nın tahtını sonsuza dek sürdüreceğim.
[14]Ben ona baba olacağım, o da bana
oğul olacak. Kötülük yapınca, onu in-
sanların değneğiyle, insanların vuruş-
larıyla yola getireceğim. [15]Ama senin
önünden kaldırdığım Saul'dan esirge-
diğim sevgiyi hiçbir zaman esirgeme-
yeceğim. [16]Soyun ve krallığın sonsuza
dek önümde duracak; tahtın sonsuza
dek sürecektir.' "
[17]Böylece Natan bütün bu sözleri ve
görümleri Davut'a aktardı.

Davut'un Duası

(1Ta.17:16-27)

[18]Bunun üzerine Kral Davut gelip
RAB'bin önünde oturdu ve şöyle dedi:
"Ey Egemen RAB, ben kimim, ailem
nedir ki, beni bu duruma getirdin?
[19]Ey Egemen RAB, sanki bu yetmez-
miş gibi, kulunun soyunun geleceği
hakkında da söz verdin. Ey Egemen
RAB, insanlarla hep böyle mi ilgile-
nirsin? [20]Ben sana başka ne diyebili-
rim ki! Çünkü, ey Egemen RAB, ku-
lunu tanıyorsun. [21]Sözünün hatırı için
ve isteğin uyarınca bu büyüklüğü gös-
terdin ve kuluna bildirdin.
[22]"Yücesin, ey Egemen RAB! Bir
benzerin yok, senden başka Tanrı'da
yok! Bunu kendi kulaklarımızla duy-
duk. [23]Halkın İsrail'e benzer tek bir
ulus yok dünyada. Kendi halkın olsun
diye onları kurtarmaya gittin. Çün-
kü onlar için de, ülken için de büyük
ve görkemli işler yapmakla ün saldın.
Mısır'dan kendin için kurtardığın hal-
kın önünden ulusları ve tanrılarını
kovdun. [24]Halkın İsrail'i sonsuza dek
kendi halkın olarak benimsedin ve sen
de, ya RAB, onların Tanrısı oldun.
[25]"Şimdi, ya RAB Tanrı, kuluna
ve onun soyuna ilişkin verdiğin sözü
sonsuza dek tut, sözünü yerine getir.
[26]Öyle ki, insanlar, 'Her Şeye Egemen
RAB İsrail'in Tanrısı'dır!' diyerek adı-
nı sonsuza dek yüceltsinler ve kulun
Davut'un soyu da önünde sürsün.
[27]"Ey Her Şeye Egemen RAB, İsra-
il'in Tanrısı! 'Senin için bir soy çıkara-
cağım' diye kuluna açıkladın. Bundan
dolayı kulun sana bu duayı etme yü-
rekliliğini buldu. [28]Ey Egemen RAB,
sen Tanrı'sın! Sözlerin gerçektir ve
kuluna bu iyilikleri söz verdin. [29]Şim-
di önünde sonsuza dek sürmesi için
kulunun soyunu kutsamanı diliyorum.
Çünkü, ey Egemen RAB, sen böyle
söz verdin ve kulunun soyu kutsaman-
la sonsuza dek kutlu kılınacak."

Davut'un Başarıları

(1Ta.18:1-13)

8 Bir süre sonra Davut Filistliler'i
yenip boyunduruğu altına aldı ve
Meteg-Amma'yı Filistliler'in yöneti-
minden çıkardı.
[2]Moavlılar'ı da bozguna uğrattı.
Onları yere yatırıp iple ölçtü. Ölçtü-
ğü iki sırayı öldürdü, bir bütün sırayı
sağ bıraktı. Moavlılar Davut'un haraç
ödeyen köleleri oldular.
[3]Davut Fırat'a kadar krallığını ye-
niden kurmaya giden Sova Kralı Re-
hov oğlu Hadadezer'i de yendi. [4]Bin
yedi yüz atlısıyla yirmi bin yaya aske-
rini ele geçirdi. Yüz savaş arabası için
gereken atların dışındaki bütün atları
da sakatladı.
[5]Sova Kralı Hadadezer'e yardıma
gelen Şam Aramlıları'ndan yirmi iki

7:12-13 Mez.132:11; Elç.2:30 **7:14** 1Ta.17:13; 2Ko.6:18; İbr.1:5; Va.21:7

bin kişiyi öldürdü. 6 Sonra Şam Aram-
lıları'nın ülkesine askeri birlikler yer-
leştirdi. Onlar da Davut'un haraç öde-
yen köleleri oldular. RAB Davut'u
gittiği her yerde zafere ulaştırdı.
7 Davut Hadadezer'in komutanları-
nın taşıdığı altın kalkanları alıp Ye-
ruşalim'e götürdü. 8 Ayrıca Hada-
dezer'in yönetimindeki Betah ve
Berotay kentlerinden bol miktarda
tunç* aldı.
9 Hama Kralı Toi, Davut'un Hada-
dezer'in bütün ordusunu bozguna uğ-
rattığını duydu. 10 Toi Kral Davut'u
selamlamak ve Hadadezer'le savaşıp
yendiği için onu kutlamak üzere oğ-
lu Yoram'ı ona gönderdi. Çünkü Toi
Hadadezer'le sürekli savaşmıştı. Yo-
ram Davut'a altın, gümüş, tunç arma-
ğanlar getirdi. 11-12 Kral Davut bu ar-
mağanları yendiği bütün uluslardan
–Aram, Moav, Ammonlular, Filistliler
ve Amalekliler'den– ele geçirdiği al-
tın ve gümüşle birlikte RAB'be adadı.
Bunun yanısıra Sova Kralı Rehov oğ-
lu Hadadezer'den yağmalanan altınla
gümüşü de RAB'be adadı.
13 Davut Tuz Vadisi'nde on sekiz
bin Edomlu öldürüp dönünce üne
kavuştu.
14 Edom'un her yanına askeri birlikler
yerleştirdi. Edomlular'ın tümü Davut'un
köleleri oldular. RAB Davut'u gittiği
her yerde zafere ulaştırdı.

Davut'un Görevlileri

(1Ta.18:14-17)

15 Bütün İsrail'de krallık yapan Da-
vut halkına doğruluk ve adalet sağla-
dı. 16 Seruya oğlu Yoav ordu komutanı,
Ahilut oğlu Yehoşafat devlet tarihçi-
siydi. 17 Ahituv oğlu Sadok'la Aviya-
tar oğlu Ahimelek kâhin*, Seraya
yazmandı. 18 Yehoyada oğlu Benaya
Keretliler'le Peletliler'in* komutanıy-
dı. Davut'un oğullarıysa kâhindi.

Davut'un Mefiboşet'e Yaptığı İyilik

9 Davut, "Saul'un ailesinden daha
sağ kalan, Yonatan'ın hatırı için
iyilik edebileceğim kimse var mı?"
diye sordu.
2 Saul'un ailesinin Siva adında bir
hizmetkârı vardı. Onu Davut'un ya-
nına çağırdılar. Kral, "Siva sen mi-
sin?" diye sordu.
Siva, "Evet, ben kulunum" diye
yanıtladı.
3 Kral, "Saul'un ailesinden sağ kalan
kimse yok mu?" diye sordu, "Tanrı'nın
iyiliğini ona göstereyim."
Siva, "Yonatan'ın iki ayağı sakat bir
oğlu var" diye yanıtladı.
4 Kral, "Nerede o?" diye sordu.
Siva, "Ammiel oğlu Makir'in Lo-
Devar'daki evinde" diye karşılık verdi.
5 Böylece Kral Davut, Lo-Devar'dan
Ammiel oğlu Makir'in evinden onu
yanına getirtti.
6 Saul oğlu Yonatan oğlu Mefiboşet,
Davut'un yanına gelince, onun önün-
de yere kapandı.
Davut, "Mefiboşet!" diye seslendi.
Mefiboşet, "Evet, ben kulunum" di-
ye yanıtladı.
7 Davut ona, "Korkma!" dedi, "Çün-
kü baban Yonatan'ın hatırı için, sa-
na kesinlikle iyilik edeceğim. Atan
Saul'un bütün toprağını sana geri ve-
receğim. Ve sen her zaman soframda
yemek yiyeceksin."
8 Mefiboşet yere kapanıp şöyle dedi:
"Kulun ne ki, benim gibi ölmüş bir kö-
pekle ilgileniyorsun?"
9 Kral Davut, Saul'un hizmetkârı
Siva'yı çağırtıp, "Önceden efendin
Saul ile ailesine ait her şeyi torunu
Mefiboşet'e verdim" dedi, 10 "Sen,
oğulların ve kölelerin onun için top-
rağı işleyip ürünü getireceksiniz. Öy-
le ki, efendinizin torununun yiyecek
gereksinimi sağlansın. Efendinin to-

8:13 Mez.60:0 **9:1** 1Sa.20:15-17 **9:3** 2Sa.4:4

runu Mefiboşet her zaman benim sof-
ramda yemek yiyecektir." Siva'nın on
beş oğlu ve yirmi kölesi vardı.
11 Siva, "Efendim kralın buyurduğu
her şeyi yapacağım" dedi. Mefiboşet
kralın çocuklarından biri gibi onun
sofrasında yemek yedi. 12 Mefiboşet'in
Mika adında küçük bir oğlu vardı.
Siva'ya bağlı herkes Mefiboşet'e hiz-
met ediyordu. 13 İki ayağı sakat Mefi-
boşet hep kralın sofrasında yemek ye-
diğinden Yeruşalim'de oturuyordu.

Davut Ammonlular'la Aramlılar'ı Yenilgiye Uğratıyor

(1Ta.19:1-19)

10 Bir süre sonra Ammon Kralı öl-
dü, yerine oğlu Hanun kral ol-
du. 2 Davut, "Babası bana iyilik ettiği
gibi ben de Nahaş oğlu Hanun'a iyilik
edeceğim" diye düşünerek, babasının
ölümünden dolayı baş sağlığı dilemek
için Hanun'a görevliler gönderdi.
Davut'un görevlileri Ammonlular'ın
ülkesine varınca, 3 Ammon önderleri,
efendileri Hanun'a şöyle dediler: "Da-
vut sana bu adamları gönderdi diye
babana saygı duyduğunu mu sanıyor-
sun? Davut, kenti araştırmak, casus-
luk etmek, yıkmak için adamlarını sa-
na gönderdi."
4 Bunun üzerine Hanun Davut'un
görevlilerini yakalattı. Sakallarının
yarısını tıraş edip giysilerinin kalça-
yı kapatan kesimini ortadan kesti ve
onları öylece gönderdi.
5 Davut bunu duyunca, onları karşı-
lamak üzere adamlar gönderdi. Çün-
kü görevliler çok utanıyorlardı. Kral,
"Sakalınız uzayıncaya dek Eriha'da ka-
lın, sonra dönün" diye buyruk verdi.
6 Ammonlular, Davut'un nefreti-
ni kazandıklarını anlayınca, haber
gönderip Beytrehov ve Sova'dan yir-
mi bin Aramlı yaya asker, Maaka
Kralı'yla bin adamını ve Tov halkın-
dan on iki bin adamı kiraladılar. 7 Da-
vut bunu duyunca, Yoav'ı ve güçlü
adamlardan oluşan bütün ordusunu
onlara karşı gönderdi. 8 Ammonlular
çıkıp kent kapısında savaş düzeni al-
dılar. Aramlı Sova'yla Rehov, Tov hal-
kı ve Maaka'nın adamları da kırda sa-
vaş düzenine girdiler.
9 Önde, arkada düşman birliklerini
gören Yoav, İsrail'in iyi askerlerinden
bazılarını seçerek Aramlılar'a karşı
yerleştirdi. 10 Geri kalan birlikleri de
kardeşi Avişay'ın komutasına vererek
Ammonlular'a karşı yerleştirdi. 11 Yo-
av, "Aramlılar benden güçlü çıkarsa,
yardımıma gelirsin" dedi, "Ama Am-
monlular senden güçlü çıkarsa, ben
sana yardıma gelirim. 12 Güçlü ol!
Halkımızın ve Tanrımız'ın kentleri
uğruna yürekli olalım! RAB gözün-
de iyi olanı yapsın."
13 Yoav'la yanındakiler Aramlılar'a
karşı savaşmak için ileri atılınca, Aram-
lılar onlardan kaçtı. 14 Onların kaçıştı-
ğını gören Ammonlular da Avişay'dan
kaçarak kente girdiler. Bunun üzeri-
ne Yoav Ammonlular'la savaşmaktan
vazgeçerek Yeruşalim'e gitti.
15 İsrailliler'in önünde bozguna uğ-
radıklarını gören Aramlılar bir araya
geldiler. 16 Hadadezer, haber gönde-
rip Fırat Irmağı'nın karşı yakasında-
ki Aramlılar'ı çağırttı. Aramlılar Ha-
dadezer'in ordu komutanı Şovak'ın
komutasında Helam'a gittiler.
17 Davut bunu duyunca, bütün İsrail
ordusunu topladı. Şeria Irmağı'nı geçe-
rek Helam'a vardılar. Aramlılar Davut'a
karşı düzen alarak onunla savaştı-
lar. 18 Ne var ki, Aramlılar İsrailliler'in
önünden kaçtılar. Davut onlardan yedi
yüz savaş arabası sürücüsü ile kırk bin
atlı asker öldürdü. Hadadezer'in ordu
komutanı Şovak'ı da vurdu. Şovak sa-
vaş alanında öldü. 19 Hadadezer'in buy-
ruğundaki kralların hepsi bozguna uğ-
radıklarını görünce, İsrailliler'le barış
yaparak onlara boyun eğdiler.

Aramlılar bundan böyle Ammon-
lular'a yardım etmekten kaçındılar.

Davut'la Bat-Şeva

11 İlkbaharda, kralların savaşa
gittiği dönemde, Davut ken-
di subaylarıyla birlikte Yoav'ı ve bü-
tün İsrail ordusunu savaşa gönderdi.
Onlar Ammonlular'ı yenilgiye uğra-
tıp Rabba Kenti'ni kuşatırken, Davut
Yeruşalim'de kalıyordu.
2Bir akşamüstü Davut yatağından
kalktı, sarayın damına çıkıp gezinme-
ye başladı. Damdan yıkanan bir ka-
dın gördü. Kadın çok güzeldi. 3Davut
onun kim olduğunu öğrenmek için bi-
rini gönderdi.
Adam, "Kadın Eliam'ın kızı Hitit-
li* Uriya'nın karısı Bat-Şeva'dır" dedi.
4Davut kadını getirmeleri için ulak-
lar gönderdi. Kadın Davut'un yanına
geldi. Davut aybaşı kirliliğinden ye-
ni arınmış olan kadınla yattı. Sonra
kadın evine döndü. 5Gebe kalan ka-
dın Davut'a, "Gebe kaldım" diye ha-
ber gönderdi.
6Bunun üzerine Davut Hititli Uri-
ya'yı kendisine göndermesi için Yo-
av'a haber yolladı. Yoav da Uriya'yı
Davut'a gönderdi. 7Uriya yanına va-
rınca, Davut Yoav'ın, ordunun ve sava-
şın durumunu sordu. 8Sonra Uriya'ya,
"Evine git, rahatına bak" dedi.
Uriya saraydan çıkınca, kral ardın-
dan bir armağan gönderdi. 9Ne var ki,
Uriya evine gitmedi, efendisinin bü-
tün adamlarıyla birlikte sarayın kapı-
sında uyudu. 10Davut Uriya'nın evine
gitmediğini öğrenince, ona, "Yolcu-
luktan geldin. Neden evine gitmedin?"
diye sordu.
11Uriya, "Sandık da, İsrailliler'le Ya-
hudalılar da çardaklarda kalıyor" diye
karşılık verdi, "Komutanım Yoav'la
efendimin adamları kırlarda konaklı-
yor. Bu durumda nasıl olur da ben yi-
yip içmek, karımla yatmak için evime
giderim? Yaşamın hakkı için, böyle
bir şeyi kesinlikle yapmayacağım."
12Bunun üzerine Davut, "Bugün de
burada kal, yarın seni göndereceğim"
dedi. Uriya o gün de, ertesi gün de
Yeruşalim'de kaldı. 13Davut Uriya'yı
çağırdı. Onu sarhoş edene dek yedirip
içirdi. Akşam olunca Uriya efendisi-
nin adamlarıyla birlikte uyumak üzere
yattığı yere gitti. Yine evine gitmedi.
14Sabahleyin Davut Yoav'a bir mek-
tup yazıp Uriya aracılığıyla gönderdi.
15Mektupta şöyle yazdı: "Uriya'yı sa-
vaşın en şiddetli olduğu cepheye yer-
leştir ve yanından çekil ki, vurulup
ölsün."
16Böylece Yoav kenti kuşatırken
Uriya'yı yiğit adamların bulunduğu-
nu bildiği yere yerleştirdi. 17Kent hal-
kı çıkıp Yoav'ın askerleriyle savaştı.
Davut'un askerlerinden ölenler oldu.
Hititli Uriya da ölenler arasındaydı.
18Yoav savaşla ilgili ayrıntılı ha-
berleri Davut'a iletmek üzere bir ulak
gönderdi. 19Ulağı şöyle uyardı: "Sen
savaşla ilgili ayrıntılı haberleri krala
iletmeyi bitirdikten sonra, 20kral öfke-
lenip sana şunu sorabilir: 'Onlarla sa-
vaşmak için kente neden o kadar çok
yaklaştınız? Surdan ok atacaklarını
bilmiyor muydunuz? 21Yerubbeşet[f]
oğlu Avimelek'i kim öldürdü? Teves'te
surun üstünden bir kadın üzerine bir
değirmen üst taşını atıp onu öldürme-
di mi? Öyleyse niçin sura o kadar çok
yaklaştınız?' O zaman, 'Kulun Hititli
Uriya da öldü' dersin."
22Ulak yola koyuldu. Davut'un yanı-
na varınca, Yoav'ın kendisine söyledik-
lerinin tümünü ona iletti. 23"Adamlar
bizden üstün çıktılar" dedi, "Kentten
çıkıp bizimle kırda savaştılar. Ama
onları kent kapısına kadar geri püs-
kürttük. 24Bunun üzerine okçular
adamlarına surdan ok attılar. Kralın

f *11:21* "Yerubbeşet": Yerubbaal ya da Gidyon.

11:1 1Ta.20:1 **11:21** Hâk.9:53

adamlarından bazıları öldü; kulun Hi-
titli Uriya da öldü."
25Davut ulağa şöyle dedi: "Yoav'a
de ki, 'Bu olay seni üzmesin! Savaşta
kimin öleceği belli olmaz. Kente kar-
şı saldırınızı güçlendirin ve kenti yerle
bir edin!' Bu sözlerle onu yüreklendir."
26Uriya'nın karısı, kocasının öldü-
ğünü duyunca, onun için yas tuttu.
27Yas süresi geçince, Davut onu sa-
rayına getirtti. Kadın Davut'un karısı
oldu ve ona bir oğul doğurdu.
Ancak, Davut'un bu yaptığı RAB-
bin hoşuna gitmedi.

Natan Davut'u Paylıyor

12 RAB Natan'ı Davut'a gönder-
di. Natan Davut'un yanına ge-
lince ona, "Bir kentte biri zengin,
öbürü yoksul iki adam vardı" dedi,
2"Zengin adamın birçok koyunu, sı-
ğırı vardı. 3Ama yoksul adamın satın
alıp beslediği küçük bir dişi kuzudan
başka bir hayvanı yoktu. Kuzu ada-
mın yanında, çocuklarıyla birlikte bü-
yüdü. Adamın yemeğinden yer, tasın-
dan içer, koynunda uyurdu. Yoksulun
kızı gibiydi. 4Derken, zengin adama
bir yolcu uğradı. Adam gelen konuğa
yemek hazırlamak için kendi koyun-
larından, sığırlarından birini almaya
kıyamadığından yoksulun kuzusunu
alıp yolcuya yemek hazırladı."
5Zengin adama çok öfkelenen Da-
vut Natan'a, "Yaşayan RAB'bin adıy-
la derim ki, bunu yapan ölümü hak
etmiştir!" dedi, 6"Bunu yaptığı ve acı-
madığı için kuzuya karşılık dört katı-
nı ödemeli."
7Bunun üzerine Natan Davut'a, "O
adam sensin!" dedi, "İsrail'in Tanrısı
RAB diyor ki, 'Ben seni İsrail'e kral
olarak meshettim* ve Saul'un elinden
kurtardım. 8Sana efendinin evini ver-
dim, karılarını da koynuna verdim. İs-
rail ve Yahuda halkını da sana verdim.
Bu az gelseydi, sana daha neler neler
verirdim! 9Öyleyse neden RAB'bin
gözünde kötü olanı yaparak, O'nun
sözünü küçümsedin? Hititli* Uriya'yı
kılıçla öldürdün, Ammonlular'ın kılı-
cıyla canına kıydın. Karısını da ken-
dine eş olarak aldın. 10Bundan böyle,
kılıç senin soyundan sonsuza dek ek-
sik olmayacak. Çünkü beni küçümse-
din ve Hititli Uriya'nın karısını kendi-
ne eş olarak aldın.'
11"RAB şöyle diyor: 'Sana kendi
soyundan kötülük getireceğim. Se-
nin gözünün önünde karılarını alıp
bir yakınına vereceğim; güpegündüz
karılarının koynuna girecek. 12Evet,
sen o işi gizlice yaptın, ama ben bu-
nu bütün İsrail halkının gözü önünde
güpegündüz yapacağım!' "
13Davut, "RAB'be karşı günah iş-
ledim" dedi.
Natan, "RAB günahını bağışla-
dı, ölmeyeceksin" diye karşılık verdi,
14"Ama sen bunu yapmakla, RAB'bin
düşmanlarının O'nu küçümsemesine
neden oldun. Bu yüzden doğan çocu-
ğun kesinlikle ölecek." 15Bundan son-
ra Natan evine döndü.
RAB Uriya'nın karısının Davut'tan
doğan çocuğunun hastalanmasına ne-
den oldu. 16Davut çocuk için Tanrı'ya
yalvarıp oruç* tuttu; evine gidip ge-
celerini yerde yatarak geçirdi.
17Sarayın ileri gelenleri onu yerden
kaldırmaya geldiler. Ama Davut kalk-
mak istemedi, onlarla yemek de yeme-
di. 18Yedinci gün çocuk öldü. Davut'un
görevlileri çocuğun öldüğünü Davut'a
bildirmekten çekindiler. Çünkü, "Ço-
cuk daha yaşarken onunla konuştuk
ama bizi dinlemedi" diyorlardı, "Şim-
di çocuğun öldüğünü ona nasıl söyle-
riz? Kendisine zarar verebilir!"
19Davut görevlilerinin fısıldaştığı-
nı görünce, çocuğun öldüğünü anladı.
Onlara, "Çocuk öldü mü?" diye sordu.

12:1 Mez.51:0 **12:11-12** 2Sa.16:22

"Evet, öldü" dediler.
[20] Bunun üzerine Davut yerden kalktı.
Yıkandı, güzel kokular sürünüp giysilerini değiştirdi. RAB'bin Tapınağı'na gidip tapındı. Sonra evine döndü ve yemek istedi. Önüne konan yemeği yedi.
[21] Hizmetkârları, "Neden böyle davranıyorsun?" diye sordular, "Çocuk yaşarken oruç tuttun, ağladın; ama ölünce kalkıp yemek yemeye başladın."
[22] Davut şöyle yanıtladı: "Çocuk yaşarken oruç tutup ağladım. Çünkü, 'Kim bilir, RAB bana lütfeder de çocuk yaşar' diye düşünüyordum.
[23] Ama çocuk öldü. Artık neden oruç tutayım? Onu geri getirebilir miyim ki? Ben onun yanına gideceğim, ama o bana geri dönmeyecek."
[24-25] Davut karısı Bat-Şeva'yı avuttu. Yanına girip onunla yattı. Bat-Şeva bir oğul doğurdu. Çocuğun adını Süleyman koydu. Çocuğu seven RAB Peygamber Natan aracılığıyla haber gönderdi ve hatırı için çocuğun adını Yedidyah[g] koydu.
[26] Bu sırada Ammonlular'ın Rabba Kenti'ne karşı savaşı sürdüren Yoav, saray semtini ele geçirdi.
[27] Sonra Davut'a ulaklar göndererek, "Rabba Kenti'ne karşı savaşıp su kaynaklarını ele geçirdim" dedi,
[28] "Şimdi sen ordunun geri kalanlarını topla, kenti kuşatıp ele geçir; öyle ki, kenti ben ele geçirmeyeyim ve kent adımla anılmasın."
[29] Davut bütün askerlerini toplayıp Rabba Kenti'ne gitti, kente karşı savaşıp ele geçirdi.
[30] Ammon Kralı'nın[h] başındaki tacı aldı. Değerli taşlarla süslü, ağırlığı bir talant[i] altını bulan tacı Davut'un başına koydular. Davut kentten çok miktarda mal yağmalayıp götürdü.
[31] Orada yaşayan halkı dışarı çıkarıp testereyle, demir kazma ve baltayla yapılan işlerde, tuğla yapımında çalıştırdı. Davut bunu bütün Ammon kentlerinde uyguladı. Sonra bütün ordusuyla birlikte Yeruşalim'e döndü.

Amnon'la Tamar

13 Davut'un oğlu Avşalom'un Tamar adında güzel bir kızkardeşi vardı. Davut'un başka bir oğlu, Amnon Tamar'a gönül verdi.
[2] Amnon üvey kızkardeşi Tamar yüzünden yatağa düşecek kadar üzüntüye kapıldı. Çünkü Tamar erden bir kızdı ve Amnon ona bir şey yapmayı olanaksız görüyordu.
[3] Amnon'un Davut'un kardeşi Şima'nın oğlu Yonadav adında çok akıllı bir arkadaşı vardı.
[4] Yonadav Amnon'a, "Ey kral oğlu, neden böyle her sabah üzgün görünüyorsun?" diye sordu, "Bana anlatamaz mısın?"
Amnon, "Üvey kardeşim Avşalom'un kızkardeşi Tamar'a gönül verdim" diye yanıtladı.
[5] Yonadav, "Yatağa yat ve hastaymış gibi yap" dedi, "Baban seni görmeye gelince ona şöyle dersin: 'Lütfen kızkardeşim Tamar gelip bana yiyecek versin. Yemeği önümde hazırlasın ki, ona bakayım, elinden yiyeyim.' "
[6] Böylece Amnon yatağa yatıp hastaymış gibi yaptı. Kral onu görmeye gelince, Amnon, "Lütfen kızkardeşim Tamar gelip önümde iki gözleme hazırlasın da elinden yiyeyim" dedi.
[7] Davut, sarayda yaşayan Tamar'a, "Haydi kardeşin Amnon'un evine gidip ona yiyecek hazırla" diye haber gönderdi.
[8] Tamar yatmakta olan kardeşi Amnon'un evine gitti. Hamur alıp yoğurdu, önünde gözleme yapıp pişirdi.
[9] Tavayı alıp gözlemeyi önüne koyduysa da Amnon yemek istemedi. "Yanımdan herkesi çıkarın" diye buyruk verdi. Herkes çıktı.
[10] Sonra Am-

g *12:24-25* "Yedidyah": "RAB tarafından sevilen" anlamına gelir.
h *12:30* "Ammon Kralı'nın" ya da "Ammon'un ilahı Molek'in*".
ı *12:30* "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg.

non Tamar'a, "Yemeği yatak odama
getir de, elinden yiyeyim" dedi. Ta-
mar hazırladığı gözlemeleri karde-
şi Amnon'un yatak odasına götürdü.
11 Yesin diye yemeği ona yaklaştırın-
ca, Amnon Tamar'ı yakalayarak, "Gel,
benimle yat, kızkardeşim" dedi.
12 Ama Tamar, "Hayır, kardeşim,
beni zorlama!" dedi, "İsrail'de böy-
le şey yapılmamalıdır! Bu iğrençliği
yapma! 13 Sonra ben utancımı nasıl üs-
tümden atarım? Sense İsrail'de alçak
biri durumuna düşersin. Ne olur krala
söyle; o beni senden esirgemez." 14 Ne
var ki, Amnon Tamar'ı dinlemek iste-
medi. Daha güçlü olduğu için onunla
zorla yattı.
15 Bundan sonra Amnon Tamar'dan
öylesine nefret etti ki, ona duyduğu
nefret, beslemiş olduğu sevgiden da-
ha güçlüydü. Amnon Tamar'a, "Kalk,
git!" dedi.
16 Tamar, "Hayır" dedi, "Çünkü beni
kovman, bana yaptığın öbür kötülük-
ten daha büyük bir kötülüktür." Ama
Amnon onu dinlemek istemedi. 17 Hiz-
metindeki uşağı çağırıp, "Bu kadını
yanımdan dışarı çıkar, ardından da ka-
pıyı sürgüle" dedi. 18 Uşak Tamar'ı dı-
şarı çıkarıp ardından kapıyı sürgüle-
di. Tamar uzun kollu bir giysi giymişti.
Kralın erden kızları böyle giyinirler-
di. 19 Tamar başına kül saçıp sırtında-
ki uzun kollu giysiyi yırttı. Elini başı-
na koyup ağlaya ağlaya gitti.
20 Kardeşi Avşalom ona, "Seninle
birlikte olan kardeşin Amnon muy-
du?" diye sordu, "Haydi, kızkarde-
şim, sesini çıkarma. O senin üvey kar-
deşindir. Bu olayın üzerinde durma."
Böylece Tamar, kardeşi Avşalom'un
evinde yalnız ve üzgün yaşadı.
21 Kral Davut olup bitenleri duyun-
ca çok öfkelendi. 22 Avşalom ise Am-
non'a iyi kötü hiçbir şey söylemedi.
Kızkardeşi Tamar'a tecavüz ettiği için
Amnon'dan nefret ediyordu.

Avşalom Amnon'u Öldürüyor

23 Tam iki yıl sonra, Avşalom kra-
lın bütün oğullarını kendi koyun kır-
kıcılarının bulunduğu Efrayim Ken-
ti yakınındaki Baal-Hasor'a çağırdı.
24 Avşalom krala gelip, "Koyunlarımı
kırktırıyorum" dedi, "Lütfen kral ve
görevlileri de kuluna katılsın."
25 Kral Davut, "Hayır, oğlum, he-
pimiz gelmeyelim, sana yük oluruz"
diye yanıtladı. Avşalom üstelediy-
se de kral gitmek istemedi, ama onu
kutsadı.
26 Bunun üzerine Avşalom, "Öyley-
se izin ver de kardeşim Amnon bizim-
le gelsin" dedi.
Kral, "Amnon neden seninle gel-
sin?" diye sordu. 27 Ancak Avşalom
üsteleyince, kral Amnon'u ve bütün
öbür oğullarını onunla gönderdi.
28 Avşalom hizmetkârlarına şöyle
buyurdu: "Dinleyin! Amnon'un şa-
raptan iyice keyiflendiği anı bekle-
yin. Size 'Amnon'u vurun' dediğim an
onu öldürün. Korkmayın! Size buy-
ruğu ben veriyorum. Güçlü ve yürek-
li olun!" 29 Hizmetkârlar Avşalom'un
buyruğuna uyarak Amnon'u öldürdü-
ler. Kralın öbür oğulları katırlarına at-
layıp kaçtılar.
30 Onlar yoldayken, Avşalom'un kra-
lın bütün oğullarını öldürdüğü, hiçbi-
rinin sağ kalmadığı söylentisi Davut'a
ulaştı. 31 Kral kalkıp giysilerini yırt-
tı, yere kapandı. Bütün görevlileri de,
giysileri yırtılmış, yanıbaşındaydılar.
32 Davut'un kardeşi Şima'nın oğlu
Yonadav şöyle dedi: "Efendim kral bü-
tün oğullarının öldürüldüğünü sanma-
sın; yalnız Amnon öldü. Çünkü o üvey
kızkardeşi Tamar'a tecavüz ettiği gün-
den bu yana, Avşalom buna kararlıy-
dı. 33 Onun için, ey efendim kral, bütün
oğullarının öldüğü haberini dikkate
alma; çünkü yalnız Amnon öldü."
34 Bu arada Avşalom kaçtı.

Nöbetçi tepenin yamacındaki batı
yolundan büyük bir kalabalığın gel-
diğini gördü. 35Yonadav krala, "İşte
oğulların geliyor! Kulunun dediği gibi
oldu" dedi. 36O konuşmasını bitirir bi-
tirmez, kralın oğulları oraya varıp hıç-
kıra hıçkıra ağlamaya başladılar. Kral
ve görevlileri de acı acı ağladılar.
37Avşalom Geşur Kralı Ammihut
oğlu Talmay'ın yanına kaçtı. Davut
ise oğlu Amnon için sürekli yas tutu-
yordu. 38Geşur'a kaçan Avşalom orada
üç yıl kaldı. 39Kral Davut Avşalom'un
yanına gitmeyi çok istiyordu. Çünkü
Amnon'un ölümü konusunda avuntu
bulmuştu.

Avşalom Yeruşalim'e Dönüyor

14 1-2Kral Davut'un Avşalom'u özle-
diğini anlayan Seruya oğlu Yoav,
birini gönderip Tekoa'da yaşayan bilge
bir kadını getirtti. Yoav kadına, "Lüt-
fen yasa bürün" dedi, "Yas giysileri-
ni giy. Yağ sürme ve ölü için günlerdir
yas tutan bir kadın gibi davran. 3Krala
git ve ona söyleyeceklerimi ilet." Sonra
kadına neler söyleyeceğini bildirdi.
4Tekoalı kadın krala gitti. Önün-
de yüzüstü yere kapanarak, "Ey kral,
yardım et!" dedi.
5Kral, "Neyin var?" diye sordu.
Kadın, "Ben zavallı dul bir kadınım"
diye yanıtladı, "Kocam öldü. 6Ben kö-
lenin iki oğlu vardı. İkisi tarlada kav-
gaya tutuştular. Orada onları ayıracak
kimse yoktu. Biri öbürünü vurup öl-
dürdü. 7Şimdi bütün boy halkı cari-
yene karşı çıkıp, 'Kardeşini öldüreni
bize teslim et' diyor, 'Öldürdüğü kar-
deşinin canına karşılık onu öldürelim.
Böylece mirasçıyı da ortadan kaldır-
mış oluruz.' İşte geri kalan közümü de
söndürecekler; yeryüzünde kocamın
adını sürdürecek soy kalmayacak."
8Kral, "Evine dön, ben davanla il-
gili buyruk vereceğim" dedi.
9Tekoalı kadın, "Efendim kral, bu
olayın suçlusu ben ve babamın ev hal-
kı olsun" dedi, "Kral ve tahtı suçsuz
olsun."
10Kral, "Kim sana bir şey derse,
onu bana getir" dedi, "Bir daha ca-
nını sıkmaz."
11Kadın, "Öyleyse kral Tanrısı
RAB'bin adına ant içsin de kanın öcü-
nü alacak kişi yıkımı büyütmesin" di-
ye karşılık verdi, "Yoksa oğlumu yok
edecekler."
Kral, "Yaşayan RAB'bin adıyla de-
rim ki, oğlunun saçının bir teline bile
zarar gelmeyecektir" dedi.
12Kadın, "İzin ver de, efendim krala
bir söz daha söyleyeyim" dedi.
Kral, "Söyle" dedi.
13Kadın konuşmasını şöyle sürdür-
dü: "Neden Tanrı'nın halkına karşı
böyle bir şey tasarladın? Kral böyle
konuşmakla sanki kendini suçlu çıka-
rıyor. Çünkü sürgüne gönderdiği kişi-
yi geri getirmedi. 14Hepimizin öleceği
kesin, toprağa dökülüp yeniden topla-
namayan su gibiyiz. Ama Tanrı can
almaz; sürgüne gönderilen kişi ken-
disinden uzak kalmasın diye çözüm
yolları düşünür.
15"Halk beni korkuttuğu için efen-
dim krala bunları söylemeye geldim.
'Kralla konuşayım, belki kölesinin di-
leğini yerine getirir' diye düşündüm,
16'Belki kral oğlumla beni öldürüp
Tanrı'nın halkından yoksun bırakmak
isteyenin elinden kurtarmayı kabul
eder.' 17Efendim kralın sözü beni rahat-
latsın dedim. Çünkü efendim kral iyiyi,
kötüyü ayırt etmekte Tanrı'nın meleği
gibidir. Tanrın RAB seninle olsun!"
18Kral, "Sana bir soru soracağım,
benden gerçeği saklama" dedi.
Kadın, "Efendim kral, buyur" diye
karşılık verdi.
19Kral, "Bütün bunları seninle bir-
likte tasarlayan Yoav mı?" diye sordu.

13:37 2Sa.3:3

Kadın şöyle yanıtladı: "Yaşamın
hakkı için derim ki, ey efendim kral,
hiçbir sorunu yanıtlamaktan kaça-
mam. Evet, bana buyruk veren ve
kölene bütün bunları söyleten kulun
Yoav'dır. 20Kulun Yoav duruma bir çö-
züm getirmek için yaptı bunu. Efen-
dim, Tanrı'nın bir meleği gibi bilgedir.
Ülkede olup biten her şeyi bilir."
21Bunun üzerine kral Yoav'a, "İs-
tediğini yapacağım" dedi, "Git, genç
Avşalom'u geri getir."
22Yoav yüzüstü yere kapanarak onu
kutsadı ve, "Ey efendim kral, bugün
benden hoşnut olduğunu biliyorum,
çünkü kulunun isteğini yaptın" dedi.
23Yoav hemen Geşur'a gidip Avşa-
lom'u Yeruşalim'e getirdi. 24Ne var
ki, kral, "Avşalom evine gitsin, ya-
nıma gelmesin" diye buyruk verdi.
Bu yüzden Avşalom evine gitti; kra-
lı görmedi.
25Bütün İsrail'de Avşalom kadar ya-
kışıklılığı için övülen kimse yoktu; te-
peden tırnağa kusursuz biriydi. 26Av-
şalom saçını kestirdiği zaman tartardı.
Saçı ona ağırlık verdiği için her yıl
kestirirdi. Saçının ağırlığı krallık öl-
çüsüne göre iki yüz şekel[i] çekerdi.
27Avşalom'un üç oğlu ve Tamar adın-
da çok güzel bir kızı vardı.
28Avşalom kralı görmeden Yeruşa-
lim'de iki yıl yaşadı. 29Sonra Yoav'ı
krala göndermek için ona haber saldı.
Ama Yoav gelmek istemedi. Avşalom
ikinci kez haber gönderdi, Yoav yine
gelmek istemedi. 30Avşalom kullarına,
"Bakın, Yoav'ın arpa tarlası benimki-
ne bitişiktir" dedi, "Gidin, tarlayı ate-
şe verin." Bunun üzerine gidip tarlayı
ateşe verdiler.
31Yoav kalkıp Avşalom'un evine git-
ti. "Kulların neden tarlamı ateşe ver-
di?" diye sordu.
32Avşalom şöyle yanıtladı: "Bak, sa-
na, 'Buraya gel, seni krala göndere-
yim' diye haber yolladım. Ona şun-
ları söylemeni isteyecektim: 'Neden
Geşur'dan geldim? Orada kalsaydım
benim için daha iyi olurdu. Artık kra-
lı görmek istiyorum. Bir suçum varsa,
beni öldürsün.' "
33Bunun üzerine Yoav gidip
Avşalom'un söylediklerini krala iletti.
Kral Avşalom'u çağırttı. Avşalom kra-
lın yanına gelip önünde yüzüstü yere
kapandı. Kral da onu öptü.

Avşalom Davut'a Karşı Ayaklanıyor

15 Bundan sonra Avşalom ken-
disine bir savaş arabası, atlar
ve önünde koşacak elli kişi hazırladı.
2Sabah erkenden kalkıp kent kapısına
giden yolun kenarında dururdu. Dava-
sına baktırmak için krala gelen herke-
se seslenip, "Nerelisin?" diye sorardı.
Adam hangi İsrail oymağından gel-
diğini söylerdi.
3Avşalom ona şöyle derdi: "Bak, ile-
ri sürdüğün savlar doğru ve haklı. Ne
var ki, kral adına seni dinleyecek kim-
se yok." 4Sonra konuşmasını şöyle sür-
dürürdü: "Keşke kral beni ülkeye yar-
gıç atasa! Davası ya da sorunu olan
herkes bana gelse, ben de ona hakkı-
nı versem!" 5Biri önünde yüzüstü ye-
re kapanmak üzere yaklaştı mı, Av-
şalom elini uzatıp adamı tutar, öperdi.
6Davasına baktırmak için krala gelen
İsrailliler'in hepsine böyle davrandı.
Böylelikle İsrailliler'in gönlünü çeldi.
7Dört yıl[j] sonra Avşalom krala, "İzin
ver de Hevron'a gidip RAB'be adağımı
yerine getireyim" dedi, 8"Çünkü ben
kulun Aram'ın Geşur Kenti'nde yaşar-
ken, 'RAB beni Yeruşalim'e geri ge-
tirirse, O'na Hevron'da[k] tapınacağım'
diye adak adamıştım."

i *14:26* "Krallık ölçüsüne göre iki yüz şekel": Yaklaşık 2.5 kg.
j *15:7* Bazı Septuaginta elyazmaları ve Süryanice "Dört yıl", Masoretik metin "Kırk yıl".
k *15:8* Bazı Septuaginta elyazmaları "Hevron'da". Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir.

9-10Kral, "Esenlikle git" dedi. Ne var
ki, Hevron'a giden Avşalom bütün İs-
rail oymaklarına gizlice ulaklar gön-
dererek şöyle dedi: "Boru sesini duyar
duymaz, 'Avşalom Hevron'da kral oldu'
diyeceksiniz." 11Yeruşalim'den çağrı-
lan iki yüz kişi olup bitenden haberle-
ri olmaksızın, iyi niyetle Avşalom'la
birlikte gittiler. 12Avşalom kurbanla-
rı keserken, Davut'un danışmanı Gi-
lolu Ahitofel'i de Gilo Kenti'nden ge-
tirtti. Böylece ayaklanma güç kazandı.
Çünkü Avşalom'u izleyen halkın sayı-
sı giderek çoğalıyordu.

Davut Yeruşalim'den Kaçıyor

13Bir ulak gelip Davut'a, "İsrailliler
Avşalom'a yürekten bağlandı" dedi.

14Bunun üzerine Davut Yeruşalim'de
kendisiyle birlikte olan bütün görev-
lilerine şöyle dedi: "Haydi kaçalım!
Yoksa Avşalom'dan kaçıp kurtulama-
yacağız. Hemen gidelim! Yoksa Av-
şalom ardımızdan çabucak yetişip bi-
zi yıkıma uğratır. Kenti de kılıçtan
geçirir."

15Kralın görevlileri, "Efendimiz
kral ne karar verirse yapmaya hazı-
rız" diye yanıtladılar.

16Böylece kral ardısıra gelen bütün
ev halkıyla birlikte yola koyuldu. An-
cak saraya baksınlar diye on cariye-
sini orada bıraktı. 17Kralla yanında-
kiler kentin en son evinde durdular.
18Bütün kulları, Keretliler'le Peletli-
ler* kralın yanından geçtiler. Gat'tan
ardısıra gelmiş olan altı yüz Gatlı as-
ker de kralın önünden geçti.

19Kral Gatlı İttay'a, "Neden sen de
bizimle geliyorsun?" dedi, "Geri dön
ve yeni kralla kal. Çünkü sen yurdun-
dan sürülmüş bir yabancısın. 20Daha
dün geldin. Bugün nereye gideceği-
mi kendim bilmezken, seni de bizimle
birlikte mi dolaştırayım? Kardeşlerin-
le birlikte geri dön. Tanrı'nın sevgisi
ve sadakati üzerinde olsun!"

21Ama İttay şöyle yanıtladı: "Efen-
dim kral, yaşayan RAB'bin adıyla
ve yaşamın hakkı için derim ki, is-
ter yaşam, ister ölüm için olsun, sen
neredeysen kulun ben de orada ola-
cağım."

22Davut İttay'a, "Yürü, geç!" de-
di. Böylece Gatlı İttay yanındaki bü-
tün adamları ve çocuklarıyla birlik-
te geçti. 23Halk geçerken, bütün yöre
halkı hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Kral
Kidron Vadisi'ni geçti. Halk da kırla-
ra doğru ilerledi.

24Kâhin Sadok'la Tanrı'nın Antlaş-
ma Sandığı'nı* taşıyan Levili20 de
oradaydı. Tanrı'nın Sandığı'nı yere
koydular. Bütün halk kentten çıkana
dek Aviyatar sunular sundu.

25Sonra kral, Sadok'a, "Tanrı'nın
Sandığı'nı kente geri götür" dedi,
"RAB benden hoşnut kalırsa, beni
geri getirir, sandığı ve konduğu yeri
bana gösterir. 26Ama, 'Senden hoşnut
değilim' derse, işte buradayım, ba-
na uygun gördüğünü yapsın." 27Kral
Kâhin Sadok'la konuşmasını şöyle
sürdürdü: "Sen bilici* değil misin[l]?
Oğlun[m] Ahimaas'ı ve Aviyatar oğlu
Yonatan'ı yanına al; Aviyatar'la bir-
likte esenlikle kente dönün. 28Sizden
aydınlatıcı bir haber alana dek ben
kırda, ırmağın sığ yerinde bekleye-
ceğim." 29Böylece Sadok'la Aviyatar
Tanrı'nın Sandığı'nı Yeruşalim'e geri
götürüp orada kaldılar.

30Davut ağlaya ağlaya Zeytin Da-
ğı'na çıkıyordu. Başı örtülüydü, yalı-
nayak yürüyordu. Yanındaki herke-
sin başı örtülüydü ve ağlayarak dağa
çıkıyorlardı.

31O sırada biri Davut'a, "Ahitofel
Avşalom'dan yana olan suikastçıların
arasında" diye bildirdi.

l *15:27* Masoretik metin "Sen bilici değil misin?", Septuaginta "Bakın".
m *15:27* "Oğlun": Masoretik metin "Oğlun ... iki oğlunu".

Bunun üzerine Davut, "Ya RAB,
Ahitofel'in öğüdünü boşa çıkar" di-
ye dua etti.
32Davut Tanrı'ya tapılan tepenin
doruğuna varınca, Arklı Huşay giysi-
si yırtılmış, başı toz toprak içinde onu
karşıladı. 33Davut ona, "Benimle bir-
likte gelirsen, bana yük olursun" de-
di, 34"Ama kente döner ve Avşalom'a,
'Ey kral, senin kulun olacağım; geç-
mişte babana nasıl kulluk ettiysem,
şimdi de sana öyle kulluk edeceğim'
dersen, Ahitofel'in öğüdünü benim
için boşa çıkarırsın. 35Kâhin Sa-
dok ile Kâhin Aviyatar orada senin-
le birlikte olacaklar. Kralın sarayın-
da duyduğun her şeyi onlara bildir.
36Sadok oğlu Ahimaas ile Aviyatar
oğlu Yonatan da oradalar. Bütün duy-
duklarınızı onların aracılığıyla bana
iletebilirsiniz."
37Böylece Davut'un dostu Huşay
Yeruşalim'e gitti. Tam o sırada Avşa-
lom da kente giriyordu.

Davut'la Siva

16 Davut tepenin doruğunu bi-
raz geçince, Mefiboşet'in hiz-
metkârı Siva palan vurulmuş ve üzer-
lerine iki yüz ekmek, yüz salkım kuru
üzüm, yüz tane taze meyve ve bir tu-
lum şarap yüklü iki eşekle onu karşı-
ladı. 2Kral, Siva'ya, "Bunları niçin ge-
tirdin?" diye sordu.
Siva, "Eşekler kral ailesinin binme-
si, ekmekle taze meyve hizmetkârların
yemesi, şarapsa kırda yorgun düşenle-
rin içmesi için" diye yanıtladı.
3Kral, "Efendin Saul'un torunu ne-
rede?" diye sordu.
Siva, "Yeruşalim'de kalıyor" diye
yanıtladı, "Çünkü 'İsrail halkı bugün
atamın krallığını bana geri verecek'
diye düşünüyor."
4Kral, "Mefiboşet'in her şeyi senin-
dir" dedi.
Siva, "Önünde eğilirim, efendim
kral! Dilerim her zaman benden hoş-
nut kalırsın" dedi.

Davut'la Şimi

5Kral Davut Bahurim'e vardığında,
Saul ailesinin geldiği boydan Gera oğ-
lu Şimi adında biri lanetler okuyarak
ortaya çıktı. 6Bütün askerler ve koru-
yucular Kral Davut'un sağında, so-
lunda olmasına karşın, Şimi Davut'la
askerlerini taşlıyordu. 7Şimi lanetler
okuyarak, "Çekil git, ey eli kanlı, al-
çak adam!" diyordu, 8"RAB, yeri-
ne kral olduğun Saul ailesinin dökü-
len kanlarının karşılığını sana verdi.
RAB krallığı oğlun Avşalom'a verdi.
Sen eli kanlı bir adam olduğun için bu
yıkıma uğradın!"
9Seruya oğlu Avişay krala, "Bu ölü
köpek neden efendim krala lanet oku-
sun?" dedi, "İzin ver de gidip başını
uçurayım."
10Ama kral, "Bu sizin işiniz değil,
ey Seruya oğulları!" dedi, "RAB ona,
'Davut'a lanet oku' dediği için lanet
okuyorsa, kim, 'Bunu neden yapıyor-
sun' diye sorabilir?"
11Sonra Davut Avişay'la askerleri-
ne, "Öz oğlum beni öldürmeye çalı-
şırken, şu Benyaminli'nin yaptığına
şaşmamalı" dedi, "Bırakın onu, lanet
okusun, çünkü ona böyle yapmasını
RAB buyurmuştur. 12Belki RAB sı-
kıntımı görür de, bugün okunan lanet-
lerin karşılığını iyilikle verir."
13Davut'la adamları yollarına de-
vam ettiler. Davut'un karşısında, da-
ğın yamacında yürüyen Şimi, gi-
derken ona lanet okuyor, taş, toprak
atıyordu. 14Gidecekleri yere yorgun
argın varan kralla yanındaki halk ora-
da dinlendiler.
15Avşalom'la İsrail halkı Yeruşalim'e
girmişlerdi. Ahitofel de Avşalom'la bir-
likteydi. 16Davut'un dostu Arklı Huşay,

16:1 2Sa.9:9-10

Avşalom'un yanına varınca, "Yaşasın
kral! Yaşasın kral!" diye bağırdı.
[17]Avşalom Huşay'a, "Dostuna bağ-
lılığın bu mu? Neden dostunla gitme-
din?" diye sordu.
[18]Huşay, "Hayır" diye yanıtladı,
"Ben RAB'bin, bu halkın ve bütün
İsrailliler'in seçtiği kişiden yana ola-
cağım, onun yanında kalacağım. [19]Üs-
telik Davut oğlu Avşalom'dan başka
kime hizmet edeceğim? Babana na-
sıl hizmet ettiysem, sana da öyle hiz-
met edeceğim."
[20]Avşalom Ahitofel'e, "Ne yapmalı-
yız, bize öğüt ver" dedi.
[21]Ahitofel, "Babanın saraya bakmak
için bıraktığı cariyelerle yat" diye kar-
şılık verdi, "Böylece bütün İsrail ba-
banın nefretini kazandığını duyacak
ve seni destekleyenlerin tümü kendi-
lerini daha da güçlenmiş bulacaklar."
[22]Sarayın damında Avşalom için
bir çadır kurdular. Avşalom bütün
İsrailliler'in gözü önünde babasının
cariyelerinin yanına girdi.

Huşay Ahitofel'in Öğüdünü Bozuyor

[23]O günlerde Ahitofel'in verdi-
ği öğüt, Tanrı sözünü ileten bir ada-
mınki gibiydi. Davut da, Avşalom da
onun öğüdünü öyle kabul ederlerdi.

17 Ahitofel Avşalom'a şöyle dedi:
"İzin ver de on iki bin kişi seçe-
yim, bu gece kalkıp Davut'un peşine
düşeyim. [2]Davut yorgun ve güçsüzken
ona saldırıp gözünü korkutayım. Ya-
nındakilerin hepsi kaçacaktır. Ben de
yalnız Kral Davut'u öldürürüm. [3]Son-
ra bütün halkı sana geri getiririm. Hal-
kın dönmesi, öldürmek istediğin ada-
mın ölümüne bağlıdır. Böylece halk da
esenlikte olur." [4]Bu öğüt Avşalom'u ve
İsrail ileri gelenlerini hoşnut etti.
[5]Avşalom, "Arklı Huşay'ı da çağı-
rın, neler söyleyeceğini duyalım" de-
di. [6]Huşay gelince Avşalom, "Ahitofel
bu öğüdü verdi" dedi, "Onun öğüdüne
uyalım mı? Yoksa, sen öğüt ver."
[7]Huşay Avşalom'a, "Bu kez Ahi-
tofel'in verdiği öğüt iyi değil" dedi,
[8]"Baban Davut'la adamlarının güçlü
savaşçılar olduklarını biliyorsun. Kır-
da yavrularından yoksun bırakılmış
bir ayı gibi öfkeliler. Baban deneyim-
li bir savaşçıdır, geceyi askerlerle ge-
çirmez. [9]Şu anda ya bir mağarada ya
da başka bir yerde gizlenmiştir. Davut
askerlerine karşı ilk saldırıyı yapınca,
bunu her duyan, 'Avşalom'u destek-
leyenler arasında kırım var' diyecek.
[10]O zaman aslan yürekli yiğitler bile
korkuya kapılacak. Çünkü bütün İs-
railliler babanın güçlü, yanındakile-
rin de yiğit olduğunu bilir.
[11]"Onun için sana öğüdüm şu:
Dan'dan Beer-Şeva'ya kadar, kıyıla-
rın kumu kadar olan İsrailliler çevre-
ne toplansın, sen de savaşa katıl. [12]O
zaman gizlendiği yerlerden birinde
Davut'un üstüne yürürüz; yeryüzüne
düşen çiy gibi üzerine gideriz. Onu
da, yanındakilerin hiçbirini de yaşat-
mayız. [13]Eğer bir kente çekilirse, İs-
railliler o kente halatlar getirir, tek
bir taş kalmayıncaya dek kenti vadi-
ye indiririz."
[14]Avşalom'la İsrailliler, "Arklı Hu-
şay'ın öğüdü Ahitofel'in öğüdünden
daha iyi" dediler. Çünkü RAB, Av-
şalom'u yıkıma uğratmak için, Ahi-
tofel'in iyi öğüdünü boşa çıkarmayı
tasarlamıştı.
[15]Huşay Kâhin Sadok'la Kâhin Avi-
yatar'a şöyle dedi: "Ahitofel Avşalom'a
ve İsrail'in ileri gelenlerine böyle öğüt
verdi, bense şöyle öğüt verdim. [16]Şim-
di siz Davut'a hemen şu haberi gönde-
rin: 'Geceyi kırdaki ırmağın sığ ye-
rinde geçirme, duraksamadan karşı
yakaya geç; yoksa kral da yanındaki-
lerin tümü de yok olabilir.' "

16:22 2Sa.12:11-12

[17]Bu sırada Yonatan'la Ahimaas
Eyn-Rogel'de kalıyorlardı. Bir hizmet-
çi kız gidip onlara olup bitenleri ha-
ber veriyor, onlar da gidip duydukları-
nı Kral Davut'a bildiriyorlardı. Çünkü
kendileri kente girerken görünmeyi
göze alamıyorlardı. [18]Ama bir genç on-
ları görüp Avşalom'a bildirdi. Bunun
üzerine Yonatan'la Ahimaas hemen
oradan ayrılıp Bahurim'de bir adamın
evine gittiler. Evin avlusunda bir kuyu
vardı. Yonatan'la Ahimaas kuyuya in-
diler. [19]Adamın karısı bir örtü alıp ku-
yunun ağzına serdi. Bir şey belli olma-
sın diye örtünün üstüne başak yaydı.
[20]Avşalom'un görevlileri eve, kadının
yanına varınca, "Ahimaas'la Yonatan
nerede?" diye sordular.

Kadın, "Irmağın karşı yakasına geçtiler" diye yanıtladı. Avşalom'un görevlileri onları aramaya gittiler; bulamayınca Yeruşalim'e döndüler.

[21]Adamlar gittikten sonra, Ahima-
as'la Yonatan kuyudan çıktılar ve olup
bitenleri bildirmek üzere Kral Davut'a
gittiler. Ona, "Haydi, hemen ırmağı
geçin" dediler, "Çünkü Ahitofel size
karşı böyle öğüt verdi." [22]Bunun üze-
rine Davut'la yanındaki bütün halk
Şeria Irmağı'nı çabucak geçti. Şafak
söktüğünde Şeria Irmağı'nı geçmeyen
bir kişi bile kalmamıştı.

[23]Ahitofel, verdiği öğüde uyulmadığını görünce, eşeğine palan vurdu; yola koyulup kentine, evine döndü. İşlerini düzene koyduktan sonra kendini astı. Ölüsünü babasının mezarına gömdüler.

[24]Davut Mahanayim'e vardığı sı-
rada Avşalom'la yanındaki İsrail as-
kerleri Şeria Irmağı'nı geçtiler. [25]Av-
şalom Yoav'ın yerine Amasa'yı ordu
komutanı atamıştı. Amasa Yitra adın-
da bir İsmaili'nin[n] oğluydu. Annesi
Nahaş'ın kızı Avigayil'di; Yoav'ın an-
nesi Seruya'nın kızkardeşiydi. [26]Av-
şalom'la İsrailliler Gilat bölgesinde ordugah kurdular.

[27-29]Davut Mahanayim'e vardığında, Ammonlular'ın Rabba Kenti'nden Nahaş oğlu Şovi, Lo-Devarlı Ammiel oğlu Makir ve Rogelim'den Gilatlı Barzillay ona yataklar, taslar, toprak kaplar getirdiler. Ayrıca Davut'la yanındakilerin yemesi için buğday, arpa, un, kavrulmuş buğday, bakla, mercimek, bal, tereyağı, inek peyniri ve koyun da getirdiler. "Halk kırda yorulmuştur, aç ve susuzdur" diye düşünmüşlerdi.

Avşalom'un Ölümü

18 Davut kendini destekleyen as-
kerleri bir araya topladı. Onlara
binbaşılar ve yüzbaşılar atadı. [2]Sonra
orduyu Seruya oğlu Yoav'ın, kardeşi
Avişay'ın ve Gatlı İttay'ın denetimin-
de üç kol halinde gönderdi. Kral as-
kerlere, "Ben de sizinle birlikte gide-
ceğim" dedi.

[3]Ancak askerler, "Bizimle gelmemelisin" diye karşılık verdiler, "Çünkü kaçmak zorunda kalırsak düşmanlarımız bizi umursamaz; yarımız ölse bile umursamazlar. Sen bizim gibi on bin adama değersin. Sen kentten bize yardım et, daha iyi."

[4]Kral, "Gözünüzde iyi olanı yapacağım" dedi.

Adamları yüzer ve biner kişilik bir-
likler halinde kentten çıkarken kral
kapının yanında duruyordu. [5]Kral,
Yoav'a, Avişay'a ve İttay'a, "Benim
hatırım için genç Avşalom'a sert dav-
ranmayın" diye buyurdu. Bütün as-
kerler kralın komutanlara Avşalom'a
ilişkin buyruk verdiğini duydular.

[6]Davut'un ordusu İsrailliler'le sa-
vaşmak üzere tarlalara çıktı. Savaş
Efrayim Ormanı'nda başladı. [7]İsra-
il ordusu Davut'un adamları önünde
yenilgiye uğradı. Büyük bir kırım ol-

n *17:25* Bazı Septuaginta elyazmaları ve 1Ta.2:17 "İsmaili", Masoretik metin "İsrailli".

du. O gün yirmi bin kişi öldü. [8]Savaş
her yana yayıldı. O gün ormanda yok
olanların sayısı kılıçtan geçirilenlerin
sayısından daha çoktu.
[9]Avşalom ansızın Davut'un adamlarıyla karşılaştı. Avşalom katıra binmişti. Katır büyük bir yabanıl fıstık ağacının sık dalları altından geçerken, Avşalom'un başı dallara takıldı. Katır yoluna devam edince, Avşalom havada
asılı kaldı. [10]Adamlardan biri bunu gördü. Yoav'a, "Avşalom'u bir yabanıl fıstık ağacına asılı gördüm" diye bildirdi.
[11]Yoav, haberi verene, "Onu gördün mü? Neden onu orada öldürmedin? Sana on parça gümüşle bir kemer verirdim" dedi.
[12]Ama adam, "Elime bin parça gümüş saysan bile, kralın oğluna elimi kaldırmam" diye yanıtladı, "Çünkü kralın sana, Avişay'a ve İttay'a, 'Benim hatırım için genç Avşalom'u koruyun' diye buyruk verdiğini duyduk.
[13]Oysa Avşalom'u öldürseydim –hiçbir şey kraldan gizli kalmaz– o zaman sen de beni savunmazdın."
[14]Yoav, "Seninle böyle vakit kaybedemem" dedi. Üç kargı aldı, yabanıl fıstık ağacında asılı duran ve hâlâ sağ olan Avşalom'un yüreğine sapla-
dı. [15]Bunun üzerine Yoav'ın silahlarını taşıyan on genç Avşalom'un çevresini sarıp onu öldürdüler.
[16]Yoav boru çaldırınca, askerler İsrailliler'i kovalamayı bırakıp geri döndüler. Yoav onların savaşı sürdür-
melerine engel oldu. [17]Yoav'ın askerleri Avşalom'u alıp ormanda derin bir çukura attılar; üzerine büyük bir taş yığını yaptılar. Bütün İsrailliler evlerine kaçtılar.
[18]Avşalom daha sağken bir direk alıp kendisi için Kral Vadisi'ne dikmişti. Çünkü, "Adımı anımsatacak bir oğlum yok" diye düşünmüştü. Direğe kendi adını vermişti. Bu direk bugün de Avşalom Anıtı diye bilinir.

Davut Yas Tutuyor

[19]Sadok oğlu Ahimaas Yoav'a, "İzin ver de koşup krala RAB'bin onu düşmanlarının elinden kurtardığını haber vereyim" dedi.
[20]Yoav, "Olmaz, bugün haberi götüren sen olmayacaksın" dedi, "Başka bir zaman haber götürürsün, ama bugün değil. Çünkü kralın oğlu öl-
dü." [21]Sonra bir Kûşlu'ya*, "Sen git, gördüklerini krala bildir" dedi. Kûşlu Yoav'ın önünde yere kapandı, sonra koşmaya başladı.
[22]Ama Sadok oğlu Ahimaas yine, "Ne olursa olsun, izin ver, ben de Kûşlu'nun ardısıra koşayım" dedi.
Yoav, "Oğlum, neden koşmak istiyorsun?" dedi, "Sana ödül kazandıracak bir haberin yok ki!"
[23]Ahimaas, "Ne olursa olsun koşacağım" diye karşılık verdi.
Yoav, "Koş öyleyse" dedi. Böylece Ahimaas Şeria Ovası yolundan koşarak Kûşlu'yu geçti.
[24]Davut kentin iç ve dış kapıları arasında oturuyordu. Nöbetçi surun yanındaki kapının tepesine çıktı. Çevreye göz gezdirince, tek başına koşan
birini gördü. [25]Krala seslenerek gördüğünü bildirdi.
Kral, "Tek başına geliyorsa, iyi haber getiriyor demektir" dedi. Adam gitgide yaklaşıyordu.
[26]Nöbetçi koşan başka birini görünce, kapıcıya, "İşte tek başına koşan bir adam daha!" diye seslendi.
Kral, "O da iyi haber getiriyor" dedi.
[27]Nöbetçi, "Sanırım birinci adamın koşuşu Sadok oğlu Ahimaas'ın koşuşuna benziyor" dedi.
Kral, "Ahimaas iyi adamdır" diye karşılık verdi, "İyi haberle gelir."
[28]Ahimaas krala, "Her şey yolunda!" diye seslendi. Kralın önünde yüzüstü yere kapanarak, "Efendimiz

krala el kaldıranları teslim eden Tan-
rın RAB'be övgüler olsun!" dedi.
29 Kral, "Genç Avşalom güvenlikte
mi?" diye sordu.
Ahimaas şöyle yanıtladı: "Yoav kra-
lın hizmetkârı Kûşlu'yla beni gönder-
diği sırada büyük bir karışıklık gör-
düm, ama ne olduğunu anlamadım."
30 Kral, "Bir yana çekilip burada
bekle" dedi. Ahimaas da çekilip bek-
lemeye başladı.
31 Tam o sırada Kûşlu geldi. "Efendi-
miz krala müjde!" dedi, "Bugün RAB
sana karşı bütün ayaklananların elin-
den seni kurtardı."
32 Kral Kûşlu'ya, "Genç Avşalom
güvenlikte mi?" diye sordu.
Kûşlu, "Efendimiz kral!" diye yanıt-
ladı, "Düşmanlarının ve kötü amaçla
sana karşı ayaklananların hepsinin
sonu bu gencin sonu gibi olsun."
33 Kral sarsıldı. Giriş kapısının üs-
tündeki odaya çıkıp ağladı. Giderken,
"Ah oğlum Avşalom! Ah oğlum, oğ-
lum Avşalom!" diye inliyordu, "Keş-
ke senin yerine ben ölseydim, oğlum!
Ah oğlum Avşalom!"

Yoav Davut'u Paylıyor

19 Yoav'a, "Kral Davut Avşalom
için ağlayıp yas tutuyor" diye
bildirdiler.
2 O gün zafer ordu için yasa dönüş-
tü. Çünkü kralın oğlu için acı çektiği-
ni duymuşlardı. 3 Bu yüzden askerler,
savaş kaçakları gibi, o gün kente uta-
narak girdiler. 4 Kral ise yüzünü ört-
müş, yüksek sesle, "Ah oğlum Avşa-
lom! Avşalom, oğlum, oğlum!" diye
bağırıyordu.
5 Yoav kralın bulunduğu odaya gi-
derek ona şöyle dedi: "Bugün senin
canını, oğullarının, kızlarının, eşle-
rinin, cariyelerinin canlarını kurtaran
adamlarının hepsini utandırdın. 6 Çün-
kü senden nefret edenleri seviyor, seni
sevenlerden nefret ediyorsun: Bugün
komutanlarının ve adamlarının senin
gözünde değersiz olduğunu gösterdin.
Evet, bugün anladım ki, Avşalom sağ
kalıp hepimiz ölseydik senin için da-
ha iyi olurdu!
7 "Haydi kalk, gidip adamlarını yü-
reklendir! RAB'bin adıyla ant içerim
ki, gitmezsen bu gece bir kişi bile se-
ninle kalmayacak. Bu da, gençliğin-
den şimdiye dek başına gelen yıkım-
ların tümünden daha kötü olacak."
8 Bunun üzerine kral gidip kentin
kapısında oturdu. Bütün askerlere,
"İşte kral kentin kapısında oturuyor"
diye haber salındı. Onlar da kralın ya-
nına geldiler.

Davut Yeruşalim'e Dönüyor

Bu arada İsrailliler evlerine kaç-
mışlardı. 9 İsrail oymaklarından olan
herkes birbiriyle tartışıyor ve, "Kral
bizi düşmanlarımızın elinden kurtar-
dı" diyordu, "Bizi Filistliler'in elin-
den kurtaran da odur. Şimdiyse Av-
şalom yüzünden ülkeyi bırakıp kaçtı.
10 Bizi yönetmesi için meshettiğimiz*
Avşalom'sa savaşta öldü. Öyleyse ne-
den kralı geri getirme konusunda su-
sup duruyorsunuz?"
11 Kral Davut Kâhin Sadok'la Kâ-
hin Aviyatar'a şu haberi gönderdi:
"Yahuda'nın ileri gelenlerine deyin
ki, 'Bütün İsrail'de konuşulanlar kra-
lın konutuna dek ulaştığına göre, kra-
lı sarayına geri getirmekte siz neden
sonuncu oluyorsunuz? 12 Siz kardeş-
lerimsiniz; etim, kemiğimsiniz! Kralı
geri getirmekte neden en son siz dav-
ranıyorsunuz?'
13 "Amasa'ya da şöyle deyin: 'Sen
etim, kemiğimsin! Seni Yoav'ın yeri-
ne ordunun sürekli komutanı atamaz-
sam, Tanrı bana aynısını, hatta daha
kötüsünü yapsın!' "
14 Böylece Davut bütün Yahudalılar'ı
derinden etkiledi. Yahudalılar krala,
"Bütün adamlarınla birlikte dön!" di-

ye haber gönderdiler. [15]Kral dönüp
Şeria Irmağı'na vardı.

Yahudalılar kralı karşılamak ve Şeria
Irmağı'ndan geçirmek için Gilgal'a gel-
diler. [16]Bahurim'den Benyaminli Gera
oğlu Şimi de Kral Davut'u karşılamak
için Yahudalılar'la birlikte çıkageldi.
[17]Yanında Benyamin oymağından bin
kişi vardı. Saul evinin hizmetkârı Siva
da on beş oğlu ve yirmi kölesiyle bir-
likte hemen Şeria Irmağı'na, kralın ya-
nına geldi. [18]Kralın ev halkını karşıya
geçirmek ve onun istediğini yapmak
için ırmağın sığ yerinden karşı yakaya
geçtiler. Kral Şeria Irmağı'nı geçmek
üzereydi ki, Gera oğlu Şimi kendini
onun önüne attı. [19]Krala, "Efendim,
beni suçlu sayma" dedi, "Ey efendim
kral, Yeruşalim'den çıktığın gün işle-
diğim suçu anımsama, göz önünde tut-
ma. [20]Çünkü kulun günah işlediğini
biliyor. Efendim kralı karşılamak için
bugün bütün Yusuf soyundan ilk ge-
len benim."

[21]Seruya oğlu Avişay, "Şimi öldü-
rülmeli, çünkü RAB'bin meshettiği
kişiye lanet okudu" dedi.

[22]Davut, "Ey Seruya oğulları, bu
sizin işiniz değil!" dedi, "Bugün ba-
na düşman oldunuz. İsrail'de bugün
bir tek kişi öldürülmeyecek! İsrail'in
Kralı olduğumu bilmiyor muyum?"
[23]Sonra ant içerek Şimi'ye, "Ölmeye-
ceksin!" dedi.

[24]Saul'un torunu Mefiboşet de kralı
karşılamaya gitti. Kralın gittiği gün-
den esenlikle geri döndüğü güne dek
ayaklarını da, giysilerini de yıkama-
mış, bıyığını kesmemişti. [25]Kralı kar-
şılamak için Yeruşalim'den geldiğin-
de, kral, "Mefiboşet, neden benimle
gelmedin?" diye sordu.

[26]Mefiboşet şöyle yanıtladı: "Ey
efendim kral! Kulun topal olduğun-
dan, kulum Siva'ya, 'Eşeğe palan vur
da binip kralla birlikte gideyim' de-
dim. Ama o beni kandırdı. [27]Ayrıca
efendim kralın önünde kuluna kara
çaldı. Ama sen, ey efendim kral, Tan-
rı'nın bir meleği gibisin; gözünde doğ-
ru olanı yap. [28]Çünkü atamın ailesinin
bütün bireyleri ölümü hak etmişken,
kuluna sofrandakilerle birlikte yemek
yeme ayrıcalığını tanıdın. Artık sen-
den daha başka bir şey dilemeye ne
hakkım var, ey kral?"

[29]Kral, "İşlerin hakkında daha faz-
la konuşmana gerek yok" dedi, "Sen
ve Siva toprakları paylaşın diye buy-
ruk veriyorum."

[30]Mefiboşet, "Madem efendim kral
sarayına esenlikle döndü, bütün top-
rakları Siva alsın" diye karşılık verdi.

[31]Gilatlı Barzillay da Şeria Irmağı'nı
geçişte krala eşlik edip onu uğurlamak
üzere Rogelim'den gelmişti. [32]Barzillay
çok yaşlıydı, seksen yaşındaydı. Kral
Mahanayim'de kaldığı sürece, geçimi-
ni o sağlamıştı. Çünkü Barzillay çok
varlıklıydı. [33]Kral Barzillay'a, "Benim-
le karşıya geç, Yeruşalim'de ben senin
geçimini sağlayacağım" dedi.

[34]Ama Barzillay, "Kaç yıl ömrüm
kaldı ki, seninle birlikte Yeruşalim'e
gideyim?" diye karşılık verdi, [35]"Şu
anda seksen yaşındayım. İyi ile kötü-
yü ayırt edebilir miyim? Yediğimin,
içtiğimin tadını alabilir miyim? Ka-
dın erkek şarkıcıların sesini duyabilir
miyim? Öyleyse neden efendim krala
daha fazla yük olayım? [36]Kulun Şeria
Irmağı'nı kralla birlikte geçerek sana
birazcık eşlik edecek. Kral beni neden
böyle ödüllendirsin? [37]İzin ver de döne-
yim, kentimde, annemin babamın me-
zarı yanında öleyim. Ama kulun Kim-
ham burada; o seninle karşıya geçsin.
Uygun gördüğünü ona yaparsın."

[38]Kral, "Kimham benimle karşıya
geçecek ve ona senin uygun gördü-
ğünü yapacağım" dedi, "Benden ne
dilersen yapacağım." [39]Bundan sonra

19:16 2Sa.16:5-13 **19:24** 2Sa.9:1-13; 16:1-4 **19:31** 2Sa.17:27-29

kralla bütün halk Şeria Irmağı'nı geç-
ti. Kral Barzillay'ı öpüp kutsadı. Son-
ra Barzillay evine döndü.
40Kral Gilgal'a geçti. Kimham da
onunla birlikte gitti. Bütün Yahuda-
lılar'la İsrailliler'in yarısı krala eşlik
ettiler. 41Sonra İsrailliler krala varıp
şöyle dediler: "Neden kardeşlerimiz
Yahudalılar seni çaldı? Neden seni,
aile bireylerini ve bütün adamlarını
Şeria Irmağı'nın karşı yakasına ge-
çirdiler?"
42Bunun üzerine Yahudalılar İsra-
illiler'e, "Çünkü kral bizden biri!" de-
diler, "Buna neden kızdınız? Kralın
yiyeceklerinden bir şey yedik mi?
Kendimize bir şey aldık mı?"
43İsrailliler, "Kralda on payımız var"
diye yanıtladılar, "Davut'ta sizden da-
ha çok hakkımız var. Öyleyse neden
bizi küçümsüyorsunuz? Kralımızı ge-
ri getirmekten ilk söz eden biz değil
miydik?"

Ne var ki, Yahudalılar'ın tepkisi İs-
railliler'inkinden daha sert oldu.

Şeva Başkaldırıyor

20 O sırada Benyamin oymağın-
dan Bikri oğlu Şeva adında kö-
tü bir adam bir rastlantı sonucu Gil-
gal'daydı. Şeva boru çalıp,

"İşay oğlu Davut'la ne ilgimiz
Ne de payımız var" dedi,
"Ey İsrailliler, herkes kendi evine
dönsün!"

2Bunun üzerine bütün İsrailliler
Davut'u bırakıp Bikri oğlu Şeva'nın
ardından gitti. Yahudalılar ise kral-
larına bağlı kalıp Şeria Irmağı'ndan
Yeruşalim'e dek ona eşlik ettiler.
3Kral Davut Yeruşalim'deki sarayına
varınca, saraya bakmak için bıraktığı
on cariyeyi gözetim altına aldı, onla-
rın geçimini sağladı. Ancak yatakları-
na girmedi. Onlar da ölünceye dek göz
altında dul kadınlar gibi yaşadılar.
4Davut Amasa'ya, "Üç gün içinde
Yahudalılar'ı yanıma çağır. Sen de bu-
rada ol" dedi. 5Amasa Yahudalılar'ı
çağırmaya gitti. Ama belirlenen za-
manda dönmedi.
6Bunun üzerine Davut Avişay'a,
"Şimdi Bikri oğlu Şeva bize Avşa-
lom'dan daha büyük kötülük yapa-
cak" dedi, "Efendinin adamlarını al
ve onu kovala. Yoksa kendine surlu
kentler bulup bizden kaçar." 7Böylece
Yoav'ın adamları, Keretliler'le Peletli-
ler* ve bütün koruyucular Bikri oğlu
Şeva'yı kovalamak için Avişay'ın ko-
mutasında Yeruşalim'den çıktılar.
8Givon'daki büyük kayanın yanına
varınca, Amasa onları karşılamaya gel-
di. Yoav savaş giysisini giymişti. Giy-
sinin üzerine bir kemer kuşanmış, ke-
mere kınında duran bir kılıç bağlamıştı.
Yoav ilerlerken kılıç kınından çıktı.
9Yoav Amasa'ya, "İyi misin, kar-
deşim?" diye sordu. Onu öpmek için
sağ eliyle Amasa'nın sakalından tuttu.
10Amasa Yoav'ın elindeki kılıcı far-
ketmedi. Yoav kılıcı karnına saplayın-
ca, Amasa'nın bağırsakları yere dö-
küldü. İkinci vuruşa gerek kalmadan
Amasa öldü.

Bundan sonra Yoav'la kardeşi Avi-
şay, Bikri oğlu Şeva'yı kovalamayı
sürdürdüler. 11Yoav'ın adamlarından
biri, Amasa'nın ölüsü yanında durup,
"Yoav'ı tutan ve Davut'tan yana olan
herkes Yoav'ın ardından gitsin" de-
di. 12Amasa'nın ölüsü yolun ortasın-
da kanlar içinde duruyordu. Yoav'ın
adamı, ölüye yaklaşan herkesin orada
durduğunu görünce, Amasa'yı yoldan
sürükleyip tarlaya götürdü ve üzerine
bir örtü attı. 13Ölü yoldan kaldırıldık-
tan sonra herkes Bikri oğlu Şeva'yı ko-
valamak için Yoav'ın ardından gitti.
14Şeva bütün İsrail oymakların-
dan ve Berliler'in bölgesinden geçip
Avel-Beytmaaka'ya geldi. Berliler de

20:1 1Kr.12:16; 2Ta.10:16 **20:3** 2Sa.16:22

toplanıp onu izleyerek kente girdiler.
15 Yoav'la bütün adamları varıp Avel-
Beytmaaka Kenti'nde Şeva'yı kuşat-
tılar. Topraktan kentin suruna bitişik
bir yığın yaptılar ve suru devirmek
için yıkmaya başladılar.
16 O sırada bilge bir kadın kentin
içinden seslendi: "Dinleyin! Dinle-
yin! Yoav'a buraya gelmesini söyle-
yin, onunla konuşacağım." 17 Yoav ka-
dına yaklaştı.
Kadın, "Yoav sen misin?" diye sor-
du.
Yoav, "Benim" diye yanıtladı.
Kadın, "Kölenin sözlerini dinle"
dedi.
Yoav, "Dinliyorum" dedi.
18 Kadın konuşmasını şöyle sürdür-
dü: "Eskiden, 'Avel Kenti'ne danışın'
derlerdi ve sorunları böyle çözerlerdi.
19 Biz İsrail'in esenliğini isteyen güve-
nilir kişileriz. Sense İsrail'e ana gibi
kucak açan kentlerden birini yıkma-
ya çalışıyorsun. Neden RAB'bin hal-
kını yok etmek istiyorsun?"
20 Yoav, "Asla!" diye yanıtladı, "Ne
yıkmak, ne de yok etmek istiyorum.
21 Durum öyle değil. Efrayim dağlık
bölgesinden Bikri oğlu Şeva adındaki
adam Kral Davut'a başkaldırdı. Yal-
nız onu verin, ben de kentten geri çe-
kileyim."
Kadın, "Onun başı surun üzerinden
sana atılacak" dedi.
22 Sonra kadın bilgece öğüdüy-
le bütün halka gitti. Halk Bikri oğlu
Şeva'nın başını kesip Yoav'a attı. Bu-
nun üzerine Yoav boru çaldı. Adamla-
rı kenti bırakıp evlerine gittiler. Yoav
da Yeruşalim'e, kralın yanına döndü.

Davut'un Görevlileri

23 Yoav İsrail ordusunun komu-
tanıydı. Yehoyada oğlu Benaya ise
Keretliler'le Peletliler'in* komutanıy-
dı. 24 Adoram angaryasına çalışanlar-
dan sorumluydu. Ahilut oğlu Yehoşa-
fat devlet tarihçisiydi. 25 Şeva yazman,
Sadok'la Aviyatar kâhindi. 26 Yairli İra
ise Davut'un kâhiniydi.

Givonlular Öç Alıyor

21 Davut'un döneminde, üç yıl art
arda kıtlık oldu. Davut RAB-
be danıştı. RAB şöyle yanıtladı: "Bu-
na kan döken Saul ile ailesi neden ol-
du. Çünkü Saul Givonlular'ı öldürdü."
2 Kral Givonlular'ı çağırtıp onlarla ko-
nuştu. –Givonlular İsrail soyundan
değildi. Amorlular'dan sağ kalan bir
halktı. İsrailliler onları sağ bırakacak-
larına ant içmişlerdi. Ne var ki, İsra-
il ve Yahuda halkı için büyük gayret
gösteren Saul onları yok etmeye ça-
lışmıştı.– 3 Davut Givonlular'a, "Sizin
için ne yapabilirim? RAB'bin halkını
kutsamanız için bu suçu nasıl bağış-
latabilirim?" diye sordu.
4 Givonlular ona şöyle karşılık ver-
di: "Saul'la ailesinden ne altın ne de
gümüş isteriz; İsrail'de herhangi biri-
ni öldürmek de istemeyiz."
Davut, "Ne isterseniz yaparım" dedi.
5-6 Şöyle karşılık verdiler: "Bizi yok
etmeye çalışan ve İsrail ülkesinin hiçbir
yerinde yaşamamamız için bizi ortadan
kaldırmayı tasarlayan adamın oğulla-
rından yedisi bize verilsin. RAB'bin se-
çilmişi Saul'un Giva Kenti'nde RAB'bin
önünde onları asalım."
Kral, "Onları vereceğim" dedi.
7 Kral, Saul oğlu Yonatan'la RAB'bin
önünde içtiği anttan ötürü, Yonatan
oğlu Mefiboşet'i esirgedi. 8 Onun ye-
rine, Aya kızı Rispa'nın Saul'dan do-
ğurduğu Armoni ve Mefiboşet adın-
daki iki oğlunu ve Saul kızı Merav'ın
Meholalı Barzillay oğlu Adriel'den
doğurduğu beş oğlunu aldı. 9 Davut
onları Givonlular'ın eline teslim et-
ti. Givonlular onları dağda, RAB'bin
önünde astılar. Yedisi de aynı anda öl-

21:2 Yşu.9:3-15 **21:7** 1Sa.20:15-17; 2Sa.9:1-7

düler. Biçme zamanının ilk günlerin-
de, arpa biçme zamanının başlangı-
cında öldürüldüler.
10 Aya kızı Rispa bir çul alıp kendi-
si için bir kayanın üzerine serdi. Biç-
me zamanının ilk günlerinden ceset-
lerin üzerine gökten yağmur yağana
dek Rispa orada kaldı; cesetleri gün-
düzün yırtıcı kuşlardan, geceleyin ya-
banıl hayvanlardan korudu.
11 Saul'un cariyesi Aya kızı Rispa'nın
yaptıkları Davut'a bildirildi. 12 Davut
gidip Saul'un ve oğlu Yonatan'ın ke-
miklerini Yaveş-Gilatlılar'dan aldı.
Filistliler Gilboa Dağı'nda Saul'u öl-
dürdükleri gün, onun ve oğlunun ce-
setlerini Beytşean alanında asmışlardı.
Yaveş-Gilat halkı da cesetleri gizlice
oradan almıştı. 13 Davut Saul'un ve oğ-
lu Yonatan'ın kemiklerini oradan ge-
tirdi. Asılmış yedi kişinin kemikleri
de toplandı. 14 Saul'la oğlu Yonatan'ın
kemiklerini Benyamin bölgesindeki
Sela'da Saul'un babası Kiş'in mezarına
gömdüler. Kralın bütün buyruklarını
yerine getirdiler. Bundan sonra Tanrı
ülkeyle ilgili yakarışları yanıtladı.

Filistliler'e Karşı Savaş

(1Ta.20:4-8)

15 Filistliler'le İsrailliler arasında ye-
niden savaş çıktı. Davut'la adamları
gidip Filistliler'e karşı savaştılar. O
sıralarda Davut bitkin düştü. 16-17 Ucu
üç yüz şekel[o] ağırlığında bir tunç*
mızrak taşıyan ve yeni kılıç kuşanan
Rafaoğulları'ndan Filistli Yişbi-Benov
Davut'u öldürmeyi amaçlıyordu. Ama
Seruya oğlu Avişay Davut'un yardı-
mına koştu; saldırıp onu öldürdü.
Bundan sonra Davut'un adamları ant
içerek, Davut'a, “İsrail'in ışığını sön-
dürmemek için bir daha bizimle bir-
likte savaşa gelmeyeceksin” dediler.
18 Bir süre sonra Filistliler'le Gov'da
yine savaş çıktı. Bu savaş sırasında
Huşalı Sibbekay Rafa soyundan Saf
adındaki adamı öldürdü.
19 İsrailliler'le Filistliler arasında
Gov'da bir savaş daha çıktı. Beytle-
hemli Yareoregim'in oğlu Elhanan,
Gatlı Golyat'ı öldürdü. Golyat'ın mız-
rağının sapı dokumacı tezgahının sı-
rığı gibiydi.
20 Gat'ta bir kez daha savaş çıktı.
Orada dev gibi bir adam vardı. Elle-
ri, ayakları altışar parmaklıydı. Top-
lam yirmi dört parmağı vardı. O da
Rafa soyundandı. 21 Adam İsrailliler'e
meydan okuyunca, Davut'un kardeşi
Şima'nın oğlu Yonatan onu öldürdü.
22 Bunların dördü de Gat'taki Rafa
soyundandı. Davut'la adamları tara-
fından öldürüldüler.

Davut'un Zafer Ezgisi

(Mez.18:1-50)

22 RAB, Davut'u bütün düşman-
larının ve Saul'un elinden kur-
tardığı gün Davut RAB'be şu ezgiyi
okudu. 2 Şöyle dedi:
“RAB benim kayam, sığınağım,
kurtarıcımdır,
3 Tanrım, kayamdır, O'na sığınırım,
Kalkanım, güçlü kurtarıcım,
Korunağım, sığınacak yerimdir.
Kurtarıcım, zorbalıktan beni sen
kurtarırsın!
4 Övgüye değer RAB'be seslenir,
Kurtulurum düşmanlarımdan.
5 Çünkü ölüm dalgaları beni kuşattı,
Yıkım selleri bastı,
6 Ölüler diyarının bağları sardı,
Ölüm tuzakları çıktı karşıma.
7 Sıkıntı içinde RAB'be yakardım,
Tanrım'a seslendim.
Tapınağından sesimi duydu,
Haykırışım kulaklarına ulaştı.
8 O zaman yeryüzü sarsılıp sallandı,
Titreyip sarsıldı göklerin temelleri,
Çünkü RAB öfkelenmişti.
9 Burnundan duman yükseldi,

o *21:16-17* “Üç yüz şekel”: Yaklaşık 3.5 kg. **21:12** 1Sa.31:8-13

Ağzından kavurucu ateş
Ve korlar fışkırdı.
10 Kara buluta basarak
Gökleri yarıp indi.
11 Bir Keruv'a* binip uçtu,
Rüzgarın kanatları üstünde
belirdi.
12 Karanlığı örtündü,
Kara bulutları kendine çardak
yaptı.
13 Varlığının parıltısından
Korlar savruluyordu.
14 RAB göklerden gürledi,
Duyurdu sesini Yüceler Yücesi.
15 Savurup oklarını düşmanlarını
dağıttı,
Şimşek çaktırarak onları şaşkına
çevirdi.
16 RAB'bin azarlamasından,
Burnundan çıkan güçlü soluktan,
Denizin dibi göründü,
Yeryüzünün temelleri açığa çıktı.
17 RAB yukarıdan elini uzatıp tuttu,
Çıkardı beni derin sulardan.
18 Beni zorlu düşmanımdan,
Benden nefret edenlerden
kurtardı,
Çünkü onlar benden daha
güçlüydü.
19 Felaket günümde karşıma
dikildiler,
Ama RAB bana destek oldu.
20 Beni huzura kavuşturdu,
Kurtardı, çünkü benden hoşnut
kaldı.
21 RAB doğruluğumun karşılığını
verdi,
Beni temiz ellerime göre
ödüllendirdi.
22 Çünkü RAB'bin yolunda
yürüdüm,
Tanrım'dan uzaklaşarak kötülük
yapmadım.
23 O'nun bütün ilkelerini göz
önünde tuttum,
Kurallarından ayrılmadım.
24 O'nun önünde kusursuzdum,
Suç işlemekten sakındım.
25 Bu yüzden RAB beni
doğruluğuma
Ve gözünde pak yaşayışıma göre
ödüllendirdi.
26 Sadık kuluna sadakat gösterir,
Kusursuz olana kusursuz
davranırsın.
27 Pak olanla pak olur,
Eğriye eğri davranırsın.
28 Alçakgönüllüleri kurtarır,
Gururluları gözler, gururunu
kırarsın.
29 Ya RAB, ışığım sensin!
Karanlığımı aydınlatırsın.
30 Desteğinle akıncılara saldırır,
Seninle surları aşarım, Tanrım.
31 Tanrı'nın yolu kusursuzdur,
RAB'bin sözü arıdır.
O kendisine sığınan herkesin
kalkanıdır.
32 Var mı RAB'den başka tanrı?
Tanrımız'dan başka kaya var mı?
33 Sığınağım Tanrı'dır,
Yolumu doğru kılan O'dur.
34 Ayaklar verdi bana, geyiklerinki
gibi,
Doruklarda tutar beni.
35 Bana savaşmayı öğretti,
Kollarımla tunç* bir yayı
gereyim diye.
36 Bana zafer kalkanını bağışlarsın,
Alçakgönüllülüğün beni yüceltir.
37 Bastığım yerleri genişletirsin,
Burkulmaz bileklerim.
38 Düşmanlarımı kovalayıp yok
ettim,
Hepsi yok olmadan geri
dönmedim.
39 Onları ezip yok ettim, kalkamaz
oldular,
Ayaklarımın altına serildiler.
40 Savaş için beni güçle donattın,
Bana başkaldıranları önümde
yere serdin.

22:34 İbr.3:19

41 Düşmanlarımı kaçmak zorunda
bıraktın,
Benden nefret edenleri yok ettim.
42 Feryat ettiler, ama kurtaran
çıkmadı;
RAB'bi çağırdılar, ama O yanıt
vermedi.
43 Yerin tozu gibi onları ezdim,
Sokak çamuru gibi ayağımın
altında çiğnedim.
44 Halkımın çekişmelerinden beni
kurtardın,
Uluslara önder olarak beni
korudun,
Tanımadığım halklar bana
kulluk ediyor.
45 Yabancılar bana boyun eğiyor,
Duyar duymaz sözümü dinliyorlar.
46 Yabancıların betleri benizleri attı,
Titreyerek[ö] çıkıyorlar kalelerinden.
47 RAB yaşıyor! Kayam'a övgüler
olsun!
Yücelsin kurtarıcım, Kayam
Tanrım!
48 O'dur öcümü alan,
Halkları bana bağımlı kılan.
49 Düşmanlarımdan kurtarır,
Başkaldıranlardan üstün kılar beni,
Zorbaların elinden alır.
50 Bunun için uluslar arasında sana
şükredeceğim, ya RAB,
Adını ilahilerle öveceğim.
51 RAB kralını büyük zaferlere
ulaştırır,
Meshettiği* krala, Davut'a ve
soyuna
Sonsuza dek sevgi gösterir."

Davut'un Son Sözleri

23 Davut'un son sözleri şunlardır:
"İşay oğlu Davut,
Tanrı'nın yükselttiği adam,
Yakup'un Tanrısı'nın meshettiği*,
İsrail'in sevilen ezgi okuyucusu
şöyle diyor:
2 RAB'bin Ruhu benim
aracılığımla konuşuyor,
Sözü dilimin ucundadır.
3 İsrail'in Tanrısı konuştu,
İsrail'in kayası bana dedi ki,
'İnsanları doğrulukla
Ve Tanrı korkusuyla yöneten kişi,
4 Bulutsuz bir sabah,
Şafakta görünen gün ışığı gibidir,
Parlaklığı yağmurdan sonra
topraktan ot bitirir.'
5 Soyum da Tanrı'yla böyle değil mi?
O benimle sonsuza dek kalıcı,
Her yönüyle düzenli ve güvenilir
bir antlaşma yaptı.
Kesin kurtuluşa ve her dileğime
kavuşmamı O sağlamayacak
mı?
6 Kötülere gelince,
Elle tutulamayan dikenler gibi
Tümü bir yana atılacak.
7 Dikenlere dokunan kişi,
Demir bir araçla
Ya da mızrağın sapıyla dokunur.
Dikenler oldukları yerde
bütünüyle yakılacak."

Davut'un Yiğit Askerleri

(1Ta.11:10-41)

8 Davut'un yiğit askerlerinin adla-
rı şunlardır:
Esnili Adino diye de bilinen üç ki-
şinin önderi Tahkemonlu Yoşeb-Baş-
şevet bir saldırıda sekiz yüz kişiyi
öldürdü.
9 İkincisi, Ahohlu Dodo oğlu Ela-
zar. Pas-Dammim'de[p] savaşmak için
toplanan Filistliler'e meydan okuyan
Davut'un yanındaki üç yiğitten biriy-
di. İsrailliler o sırada geri çekilmişlerdi.
10 Ama Elazar yerinde durdu; eli yoru-
lup kılıca yapışıncaya dek Filistliler'i öl-
dürdü. O gün RAB büyük bir zafer sağ-
ladı. İsrailliler yalnız yere serilenleri
yağmalamak üzere Elazar'a döndüler.

ö *22:46* Olası metin "Titreyerek" (bkz. Mez.18:45), Masoretik metin "Silah kuşanarak".
p *23:9* "Pas-Dammim'de": Masoretik metin "Orada" (bkz. 1Ta.11:13). **22:50** Rom.15:8-9

11 Üçüncüsü, Hararlı Age oğlu Şam-
ma'ydı. Filistliler Lahay'daki bir mer-
cimek tarlasının yanında toplan-
dıklarında, İsrailli askerler onların
önünden kaçmıştı. 12 Ama Şamma tar-
lanın ortasında durup orayı savunmuş,
Filistliler'i öldürmüştü. RAB büyük
bir zafer sağlamıştı.
13 Biçme zamanı Otuzlar'dan üçü
Davut'un yanına, Adullam Mağarası'na
gittiler. Bir Filist birliği Refaim Va-
disi'nde ordugah kurmuştu. 14 Bu sıra-
da Davut hisarda, ikinci Filist birliğiy-
se Beytlehem'deydi. 15 Davut özlemle,
"Keşke biri Beytlehem'de kapının ya-
nındaki kuyudan bana su getirse!" de-
di. 16 Bu Üçler Filist ordugahının orta-
sından geçerek Beytlehem'de kapının
yanındaki kuyudan su çekip Davut'a
getirdiler. Ama Davut içmek isteme-
di; suyu yere dökerek RAB'be sundu.
17 "Ya RAB, bunu yapmak benden uzak
olsun!" dedi, "Canlarını tehlikeye atıp
giden bu üç kişinin kanını mı içeyim?"
Bu yüzden suyu içmek istemedi.
Bu üç kişinin yiğitliği işte böyleydi.
18 Yoav'ın kardeşi, Seruya oğlu Avi-
şay Üçler'in önderiydi. Mızrağını kal-
dırıp üç yüz kişiyi öldürdü. Bu yüz-
den Üçler kadar ünlendi. 19 Üçler'in en
saygın kişisiydi ve onların önderi ol-
du. Ama Üçler'den sayılmadı.
20 Yehoyada oğlu Kavseelli Bena-
ya yürekli bir savaşçıydı. Büyük işler
başardı. Aslan yürekli iki Moavlı'yı
öldürdü. Ayrıca karlı bir gün çuku-
ra inip bir aslan öldürdü. 21 İri yarı bir
Mısırlı'yı da öldürdü. Mısırlı'nın elin-
de mızrak vardı. Benaya sopayla onun
üzerine yürüdü. Mızrağı elinden kap-
tığı gibi onu kendi mızrağıyla öldürdü.
22 Yehoyada oğlu Benaya'nın yaptıkla-
rı bunlardır. Bu sayede o da üç yiğit-
ler kadar ünlendi. 23 Benaya Otuzlar
arasında saygın bir yer edindiyse de,
Üçler'den sayılmadı. Davut onu mu-
hafız birliği komutanlığına atadı.

24 Otuzlar'ın arasında sayılan öteki-
ler şunlardır:
Yoav'ın kardeşi Asahel,
Beytlehemli Dodo oğlu Elhanan,
25 İkisi de Harotlu olan Şamma ve
Elika,
26 Paletli Heles, Tekoalı İkkeş oğlu
İra,
27 Anatotlu Aviezer, Huşalı
Mevunnay,
28 Ahohlu Salmon, Netofalı Mahray,
29 Netofalı Baana oğlu Helev,
Benyaminoğulları'ndan Givalı
Rivay oğlu İttay,
30 Piratonlu Benaya, Gaaş
vadilerinden Hidday,
31 Arvalı Avialvon, Barhumlu
Azmavet,
32 Şaalbonlu Elyahba, Yaşan'ın
oğulları ve Yonatan,
33 Hararlı Şamma, Hararlı Şarar
oğlu Ahiam,
34 Maakalı Ahasbay oğlu Elifelet,
Gilolu Ahitofel oğlu Eliam,
35 Karmelli Hesray, Aravlı Paaray,
36 Sovalı Natan oğlu Yigal, Gatlı
Bani,
37 Ammonlu Selek, Seruya oğlu
Yoav'ın silah taşıyıcısı
Beerotlu Nahray,
38 Yattirli İra ve Garev,
39 Hititli* Uriya.
Tümü otuz yedi kişiydi.

Davut Sayım Yapıyor

(1Ta.21:1-26)

24 RAB İsrail halkına yine öfke-
lendi. Davut'u onlara karşı kış-
kırtarak, "Git, İsrail ve Yahuda halkı-
nı say" dedi. 2 Kral, yanında bulunan
ordu komutanı Yoav'a şu buyruğu ver-
di: "Dan'dan Beer-Şeva'ya dek İsrail'in
bütün oymaklarına gidip halkı sayın
ki, halkın sayısını bileyim."
3 Ama Yoav, "RAB Tanrın halkını
yüz kat daha çoğaltsın, efendim kra-
lım da bunu görsün!" diye karşılık

verdi, "Ancak, efendim kralım neden
bunu istiyor?"
[4]Gelgelelim kralın sözü Yoav'la bir-
lik komutanlarının sözünden baskın
çıktı. Böylece kralın yanından ayrılıp
İsrail'de sayım yapmaya gittiler.
[5-6]Şeria Irmağı'ndan geçerek Aroer
yakınında, vadinin ortasındaki kentin
güneyinde konakladılar. Oradan Gat'ı,
Yazer'i, Gilat'ı, Tahtim-Hodşi toprak-
larını, Dan-Yaan'ı geçip Sayda'ya var-
dılar. [7]Sonra Sur Kalesi'ne, Hivliler'le
Kenanlılar'ın bütün kentlerine uğradı-
lar. Sonunda Yahuda ülkesinin Negev
bölgesindeki Beer-Şeva'ya ulaştılar.
[8]Dokuz ay yirmi gün ülkeyi baştan
başa dolaştıktan sonra Yeruşalim'e
döndüler. [9]Yoav sayımın sonucunu
krala bildirdi: İsrail'de kılıç kuşana-
bilen sekiz yüz bin, Yahuda'daysa beş
yüz bin kişi vardı.
[10]Davut sayım yaptıktan sonra ken-
disini suçlu buldu ve RAB'be, "Bu-
nu yapmakla büyük günah işledim!"
dedi, "Ya RAB, lütfen kulunun su-
çunu bağışla. Çünkü çok akılsızca
davrandım."
[11-12]Ertesi sabah Davut uyandığın-
da, RAB Davut'un bilicisi* Peygam-
ber Gad'a şöyle dedi: "Gidip Davut'a
de ki, 'RAB şöyle diyor: Önüne üç
seçenek koyuyorum. Bunlardan biri-
ni seç de sana onu yapayım.' "
[13]Gad Davut'a gidip durumu anlattı
ve şöyle dedi: "Ülkende yedi yıl kıtlık
mı olsun? Yoksa seni kovalayan düş-
manlarının önünden üç ay kaçmak mı
istersin? Ya da ülkende üç gün salgın
hastalık mı olsun? Beni gönderene ne
yanıt vereyim, şimdi iyice düşün."
[14]Davut, "Sıkıntım büyük" diye
yanıtladı, "İnsan eline düşmektense,
RAB'bin eline düşelim. Çünkü O'nun
acıması büyüktür."
[15]Bunun üzerine RAB o sabahtan
belirlenen zamana dek İsrail ülkesi-
ne salgın hastalık gönderdi. Dan'dan
Beer-Şeva'ya dek halktan yetmiş bin
kişi öldü. [16]Melek Yeruşalim'i yok et-
mek için elini uzatınca, RAB gön-
dereceği yıkımdan vazgeçti. Halkı
yok eden meleğe, "Yeter artık! Eli-
ni çek" dedi. RAB'bin meleği Yevus-
lu Aravna'nın harman yerinde duru-
yordu. [17]Davut, halkı öldüren meleği
görünce, RAB'be, "Günah işleyen
benim, ben suç işledim" dedi, "Bu
koyunlar ne yaptı ki? Ne olur beni ve
babamın soyunu cezalandır."
[18]O gün Gad Davut'a gitti. Ona, "Gi-
dip Yevuslu Aravna'nın harman yerin-
de RAB'be bir sunak kur" dedi. [19]Da-
vut Gad'ın sözü uyarınca RAB'bin
buyurduğu gibi gitti. [20]Aravna bakın-
ca kralla görevlilerinin kendisine doğ-
ru yaklaştıklarını gördü. Varıp kralın
önünde yüzüstü yere kapandı. [21]Son-
ra, "Efendim kral niçin kulunun yanı-
na geldi?" diye sordu.
Davut, "RAB'be bir sunak kurmak
üzere harman yerini senden satın al-
mak için" diye yanıtladı, "Öyle ki, sal-
gın hastalık halkın üzerinden kalksın."
[22]Aravna, "Efendim kral uygun
gördüğünü alıp RAB'be sunsun" dedi,
"İşte yakmalık sunu* için öküzler ve
odun için düvenlerle öküzlerin takım-
ları! [23]Ey kral, Aravna bütün bunla-
rı sana veriyor." Sonra ekledi: "RAB
Tanrın senden hoşnut olsun!"
[24]Ne var ki kral, "Olmaz!" dedi,
"Senden malını kesinlikle bir ücret
karşılığında satın alacağım. Çünkü
Tanrım RAB'be karşılığını ödeme-
den yakmalık sunular sunmam."
Böylece Davut harman yerini ve
öküzleri elli şekel[r] gümüş karşılığın-
da satın aldı. [25]Davut orada RAB'be
bir sunak kurup yakmalık sunuları*
ve esenlik sunularını* sundu. RAB
de ülkeyle ilgili yakarıyı yanıtladı ve
salgın hastalık İsrail'den kaldırıldı.

r *24:24* "Elli şekel": Yaklaşık 575 gr.

1.KRALLAR

GİRİŞ

İsrail'de Samuel kitaplarıyla başlayan krallığın tarihine 1.Krallar Kitabı'nda devam edilir. Kitabı üç bölüme ayırabiliriz:

1. Süleyman'ın İsrail Kralı olması, babası Davut'un ölümü.
2. Süleyman'ın krallığı ve yaptığı işler, özellikle Yeruşalim'de yaptırdığı tapınak.
3. Krallığın kuzey (İsrail) ve güney (Yahuda) krallığı olarak ikiye bölünmesi ve İ.Ö. 9. yüzyılın ortalarına kadar krallıkları yöneten kralların tarihi.

1. ve 2.Krallar kitaplarında her kral Tanrı'ya bağlı olup olmamasına göre değerlendiriliyor, ulusal başarı bu bağlılığa dayanıyor, putperestlikle sadakatsizlik felaketin öncüsü olarak görülüyor. Kuzey kralları zorluklar karşısında Tanrı'ya bağlı kalmayıp başarısız olurken, güney kralları yer yer daha başarılı olur.

Kitaplardaki önemli olaylardan biri Rab'bin yürekli peygamberlerinin halkı putlara tapmamaları ve Tanrı'ya itaatsizlik etmemeleri için uyarmalarıdır. Özellikle İlyas'ın, Baal'ın peygamberleriyle yaptığı savaşımın öyküsü büyük önem taşır (18. bölüm).

1. ve 2.Krallar kitapları Septuaginta'da 3. ve 4.Krallar diye bilinir.

Ana Hatlar:

1:1-2:12 Davut'un krallığının sonu
2:13-46 Süleyman'ın kral olması
3:1-11:43 Süleyman'ın krallığı
a. 3:1-4:34 Krallığın ilk yılları
b. 5:1-8:66 Tapınağın yapımı
c. 9:1-11:43 Krallığın son yılları
12:1-22:53 Bölünen krallıklar
a. 12:1-14:20 Kuzeydeki oymakların ayaklanması
b. 14:21-16:34 Yahuda ve İsrail krallıkları
c. 17:1-19:21 Peygamber İlyas
ç. 20:1-22:40 İsrail Kralı Ahav
d. 22:41-53 Yahuda Kralı Yehoşafat'la İsrail Kralı Ahazya

Kral Davut'un Son Yılları

1 Yıllar geçmiş, Kral Davut yaşlanmıştı. Üstünü örtülerle örtmelerine karşın ısınamıyordu. [2]Görevlileri, "Efendimiz kral!" dediler, "Yanında kalıp sana bakacak, koynunda yatıp seni ısıtacak genç bir kız arayalım."
[3]Görevliler bütün İsrail'i aradılar; sonunda Şunemli Avişak adında genç ve güzel bir kız bulup krala getirdiler. [4]Çok güzel olan genç kız, krala bakıp hizmet etti. Ama kral ona hiç dokunmadı.

Adoniya Kendini Kral İlan Ediyor

[5]Hagit'in oğlu Adoniya kral olmayı düşünüyordu. Bu amaçla ortaya çıkıp kendine savaş arabaları, atlılar ve önünde koşacak elli muhafız buldu. [6]Babası

1:5 2Sa.3:4

Davut hiçbir zaman, "Neden şöyle ya
da böyle davranıyorsun?" diye ona kar-
şı çıkmamıştı. Avşalom'dan sonra dün-
yaya gelen Adoniya çok yakışıklıydı.
7 Adoniya, Seruya oğlu Yoav ve Kâ-
hin* Aviyatar'la görüşüp onların des-
teğini sağladı. 8 Ama Kâhin Sadok,
Yehoyada oğlu Benaya, Peygamber
Natan, Şimi, Rei ve Davut'un muha-
fızları ona katılmadılar.
9-10 Adoniya, Eyn-Rogel yakınların-
da Sohelet Kayası denilen yerde da-
var, sığır ve besili buzağılar kurban
edip bütün kardeşlerini, yani kralın
oğullarını ve krala hizmet eden bütün
Yahudalılar'ı çağırdı. Ama Peygam-
ber Natan'ı, Benaya'yı, muhafızları ve
kardeşi Süleyman'ı çağırmadı.

Süleyman'ın Kral İlan Edilmesi

11 Bunun üzerine Natan, Süleyman'ın
annesi Bat-Şeva'ya, "Hagit oğlu Ado-
niya efendimiz Davut'un haberi olma-
dan kendini kral ilan etmiş, duymadın
mı?" dedi, 12 "Şimdi izin ver de sana
kendi canınla oğlun Süleyman'ın ca-
nını nasıl kurtaracağına ilişkin öğüt
vereyim. 13 Git Kral Davut'a söyle,
'Efendim kral, benden sonra oğlun Sü-
leyman kral olacak ve tahtıma o otura-
cak diye bana ant içmedin mi? O hal-
de neden Adoniya kral oldu?' 14 Sen
kralla konuşmanı bitirmeden ben içeri
girip sözlerini doğrulayacağım."
15 Bat-Şeva yaşı çok ilerlemiş olan
kralın odasına girdiğinde Şunemli Avi-
şak ona hizmet ediyordu. 16 Bat-Şeva,
kralın önünde diz çöküp yere kapandı.
Kral, "Ne istiyorsun?" diye sordu.
17 Bat-Şeva şöyle karşılık verdi: "Efen-
dim, 'Benden sonra oğlun Süleyman
kral olacak ve tahtıma oturacak' di-
ye bana Tanrın RAB adıyla ant içtin.
18 Efendim kral, şu anda senin haberin
olmadan Adoniya krallığını ilan etti.
19 Sayısız sığır, davar ve besili buza-
ğı kurban edip kralın bütün oğulları-
nı, Kâhin Aviyatar'ı ve ordu komutanı
Yoav'ı çağırdı, ama kulun Süleyman'ı
çağırmadı. 20 Efendim kral, bütün İs-
rail'in gözü sende. Senden sonra tah-
tına kimin geçeceğini öğrenmek is-
tiyorlar. 21 Yoksa sen ölüp atalarına
kavuşunca, ben ve oğlum Süleyman
suçlu sayılacağız."
22 Bat-Şeva daha kralla konuşur-
ken Peygamber Natan geldi. 23 Krala,
"Peygamber Natan geldi" dediler. Na-
tan kralın huzuruna çıkıp yüzüstü ye-
re kapandı.
24 Sonra, "Efendim kral, senden son-
ra Adoniya'nın kral olup tahtına ge-
çeceğini söyledin mi?" dedi, 25 "Ado-
niya bugün gidip sayısız sığır, davar
ve besili buzağı kurban etmiş; kralın
bütün oğullarını, ordu komutanlarını
ve Kâhin Aviyatar'ı çağırmış. Şu an-
da hepsi onun önünde yiyip içiyor ve,
'Yaşasın Kral Adoniya!' diye bağırıyor.
26 Ama Adoniya beni, Kâhin Sadok'u,
Yehoyada oğlu Benaya'yı ve kulun
Süleyman'ı çağırmadı. 27 Efendim ve
kralım, gerçekten bütün bunlara sen
mi karar verdin? Yoksa senden sonra
tahtına kimin geçeceğini biz kulları-
na bildirmeden mi bunu yaptın?"
28 Kral Davut, "Bana Bat-Şeva'yı ça-
ğırın!" dedi. Bat-Şeva kralın huzuru-
na çıkıp önünde durdu.
29 Kral Bat-Şeva'ya, "Beni bütün sı-
kıntılardan kurtaran, yaşayan RAB'bin
adıyla ant içiyorum" dedi, 30 " 'Ben-
den sonra oğlun Süleyman kral ola-
cak ve tahtıma geçecek' diye İsrail'in
Tanrısı RAB'bin adıyla içtiğim andı
bugün yerine getireceğim."
31 O zaman Bat-Şeva kralın önünde
diz çöküp yüzüstü yere kapandı ve,
"Efendim Kral Davut sonsuza dek ya-
şasın!" dedi.
32 Kral Davut, "Kâhin Sadok'u, Pey-
gamber Natan'ı ve Yehoyada oğlu

1:11 2Sa.12:24

Benaya'yı bana çağırın" dedi. Hepsi
önüne gelince, 33kral onlara şöyle de-
di: "Efendinizin görevlilerini yanınıza
alın ve oğlum Süleyman'ı benim katı-
rıma bindirip Gihon'a götürün. 34Ora-
da Kâhin Sadok ve Peygamber Natan
onu İsrail Kralı olarak meshetsinler*.
Boru çalıp, 'Yaşasın Kral Süleyman!'
diye bağırın. 35Onun ardından gidin;
çünkü o gelip tahtıma oturacak ve ye-
rime kral olacak. Onu İsrail ve Yahu-
da'ya yönetici atadım."
36Yehoyada oğlu Benaya, "Amin"
diye karşılık verdi, "Efendim kralın
Tanrısı RAB de bu kararı onaylasın.
37RAB, efendim kralla birlikte oldu-
ğu gibi Süleyman'la da birlikte olsun
ve onun krallığını Davut'un krallığın-
dan daha başarılı kılsın."
38Kâhin Sadok, Peygamber Natan,
Yehoyada oğlu Benaya, Keretliler'le
Peletliler* gidip Süleyman'ı Kral Da-
vut'un katırına bindirdiler ve Gihon'a
kadar ona eşlik ettiler. 39Kâhin Sadok,
Kutsal Çadır'dan yağ dolu boynuz ka-
bı alıp Süleyman'ı meshetti. Boru ça-
lınca bütün halk "Yaşasın Kral Süley-
man!" diye bağırdı. 40Herkes kaval
çalarak Süleyman'ın ardından yürü-
dü. Öyle sevinçliydiler ki, seslerinden
adeta yer sarsılıyordu.
41Adoniya ve yanındaki konuklar
yemeklerini bitirirken kalabalığın gü-
rültüsünü duydular. Boru sesini du-
yan Yoav, "Kentten gelen bu gürültü
de ne?" diye sordu. 42Yoav daha soru-
sunu tamamlamadan, Kâhin Aviyatar
oğlu Yonatan çıkageldi. Adoniya ona,
"İçeri gir, sen yiğit bir adamsın. İyi ha-
berler getirmiş olmalısın" dedi.
43Yonatan, "Hayır, bu kez farklı"
diye karşılık verdi, "Efendimiz Kral
Davut, Süleyman'ı kral atadı. 44Kral,
Kâhin Sadok, Peygamber Natan, Ye-
hoyada oğlu Benaya ve Keretliler'le
Peletliler'in Süleyman'ı kendi katı-
rına bindirip götürmelerini istedi.
45Gihon'a götürülen Süleyman ora-
da Kâhin Sadok'la Peygamber Na-
tan tarafından kral olarak meshedildi.
Oradan sevinçle döndüler ve sesleri
kentte yankılanmaya başladı. Duydu-
ğunuz sesler onların sesleridir. 46Üs-
telik Süleyman krallık tahtına oturdu
bile. 47Ayrıca efendimiz Kral Davut'u
kutlamaya gelen görevlileri, 'Tanrın,
Süleyman'ın adını senin adından da-
ha yüce, krallığını senin krallığından
daha başarılı kılsın' diyorlar. Kral
yatağının üzerine kapanarak, 48'He-
nüz gözlerim açıkken bugün tahtıma
oturacak birini veren İsrail'in Tanrısı
RAB'be övgüler olsun' diyor."
49Bunun üzerine Adoniya'nın bütün
konukları korkuya kapılıp kalktılar,
her biri kendi yoluna gitti. 50Adoniya
ise, Süleyman'dan korktuğu için, gidip
sunağın boynuzlarına sarıldı[a]. 51Du-
rumu Süleyman'a anlattılar. "Adoni-
ya senden korkuyor" dediler, "Suna-
ğın boynuzlarına sarılmış ve 'İlk önce
Kral Süleyman ben kulunu kılıçla öl-
dürmeyeceğine dair ant içsin' diyor."
52Süleyman, "Eğer bana bağlı ka-
lırsa, saçının bir teline bile zarar gel-
mez" diye yanıtladı, "Ama içinde bir
kötülük varsa öldürülür." 53Sonra
Kral Süleyman'ın gönderdiği adam-
lar Adoniya'yı sunaktan indirip getir-
diler. Adoniya gelip önünde yere ka-
panınca, ona, "Evine dön!" dedi.

Davut'un Süleyman'a Verdiği Görevler

2 Davut'un ölümü yaklaşınca, oğ-
lu Süleyman'a şunları söyledi:
2"Herkes gibi ben de yakında bu dün-
yadan ayrılacağım. Güçlü ve kararlı
ol. 3Tanrın RAB'bin verdiği görevle-
ri yerine getir. Onun yollarında yürü
ve Musa'nın yasasında yazıldığı gibi
Tanrı'nın kurallarına, buyruklarına, il-

a *1:50* Sunağın boynuzlarına sarılan öldürülmezdi (bkz. Çık.21:13-14).

kelerine ve öğütlerine uy ki, yaptığın
her şeyde ve gittiğin her yerde başarılı
olasın. [4]O zaman RAB bana verdiği şu
sözü yerine getirecektir: 'Eğer soyun
nasıl yaşadığına dikkat eder, candan
ve yürekten bana bağlı kalarak yolla-
rımda yürürse, İsrail tahtından senin
soyunun ardı arkası kesilmeyecektir.'
[5]"Seruya oğlu Yoav'ın bana ve İs-
rail ordusunun iki komutanı Ner oğ-
lu Avner'le Yeter oğlu Amasa'ya neler
yaptığını biliyorsun. Sanki savaş var-
mış gibi onları öldürerek barış döne-
minde kan döktü. Belindeki kemer-
le ayağındaki çarıklara kan bulaştırdı.
[6]Sen aklına uyanı yap, ama onun ak
saçlı başının esenlik içinde ölüler di-
yarına gitmesine izin verme.
[7]"Gilatlı Barzillay'ın oğullarına iyi
davran, sofranda yemek yiyenlerin ara-
sında onlara da yer ver. Çünkü ben ağa-
beyin Avşalom'un önünden kaçtığım
zaman onlar bana yardım etmişlerdi.
[8]"Mahanayim'e gittiğim gün beni
çok ağır biçimde lanetleyen Benya-
min oymağından Bahurimli Gera'nın
oğlu Şimi de yanında. Beni Şeria Ir-
mağı kıyısında karşılamaya geldiğin-
de, 'Seni kılıçla öldürmeyeceğim' di-
ye RAB'bin adıyla ona ant içmiştim.
[9]Ama sen sakın onu cezasız bırakma.
Ona ne yapacağını bilecek kadar akıl-
lısın. Onun ak saçlı başını ölüler diya-
rına kanlar içinde gönder."

Davut'un Ölümü

(1Ta.29:26-28)

[10]Davut ölüp atalarına kavuşun-
ca, kendi adıyla bilinen kentte gö-
müldü. [11]Yedi yıl Hevron'da, otuz
üç yıl Yeruşalim'de olmak üzere top-
lam kırk yıl İsrail'de krallık yaptı.
[12]Babası Davut'un tahtına geçen Sü-
leyman'ın krallığı çok sağlam temel-
lere oturmuştu.

Adoniya'nın Ölümü

[13]Hagit oğlu Adoniya, Süleyman'ın
annesi Bat-Şeva'nın yanına gitti. Bat-
Şeva ona, "Dostça mı geldin?" diye
sordu.
Adoniya, "Dostça" diye karşılık ver-
di. [14]Ve ekledi: "Sana söyleyecekle-
rim var."
Bat-Şeva, "Söyle!" dedi.
[15]Adoniya, "Bildiğin gibi, daha önce
krallık benim elimdeydi" dedi, "Bütün
İsrail benim kral olmamı bekliyordu.
Ancak her şey değişti ve krallık kar-
deşimin eline geçti. Çünkü RAB'bin
isteği buydu. [16]Ama benim senden bir
dileğim var. Lütfen geri çevirme."
Bat-Şeva, "Söyle!" dedi.
[17]Adoniya, "Kral Süleyman seni
kırmaz" dedi, "Lütfen ona söyle, Şu-
nemli Avişak'ı bana eş olarak versin."
[18]Bat-Şeva, "Peki, senin için kralla
konuşacağım" diye karşılık verdi.
[19]Bat-Şeva, Adoniya'nın dileğini
iletmek üzere Kral Süleyman'ın ya-
nına gitti. Süleyman annesini karşı-
lamak için ayağa kalkıp önünde eğil-
dikten sonra tahtına oturdu. Annesi
için de sağ tarafına bir taht koydurdu.
[20]Tahtına oturan annesi, "Senden kü-
çük bir dileğim var, lütfen beni boş
çevirme" dedi.
Kral, "Söyle anne, seni kırmam" di-
ye karşılık verdi.
[21]Bat-Şeva, "Şunemli Avişak ağa-
beyin Adoniya'ya eş olarak verilsin"
dedi.
[22]Kral Süleyman, "Neden Şunemli
Avişak'ın Adoniya'ya verilmesini is-
tiyorsun?" dedi, "Krallığı da ona ver-
memi iste bari! Ne de olsa o benim
büyüğüm. Üstelik Kâhin Aviyatar'la
Seruya oğlu Yoav da ondan yana."
[23]Bu olay üzerine Kral Süleyman
RAB'bin adıyla ant içti: "Eğer Ado-

2:5 2Sa.3:27 **2:5** 2Sa.20:10 **2:7** 2Sa.17:27-29 **2:8** 2Sa.16:5-1 **2:8** 2Sa.19:16-23
2:11 2Sa.5:4-5; 1Ta.3:4 **2:12** 1Ta.29:23

niya bu dileğini hayatıyla ödemezse,
Tanrı bana aynısını, hatta daha kötüsü-
nü yapsın! 24 Beni güçlendirip babam
Davut'un tahtına oturtan, verdiği sözü
tutup bana bir hanedan kuran, yaşayan
RAB'bin adıyla ant içerim ki, Adoniya
bugün öldürülecek!" 25 Böylece Kral
Süleyman Yehoyada oğlu Benaya'yı
Adoniya'yı öldürmekle görevlendirdi.
Benaya da gidip Adoniya'yı öldürdü.

Aviyatar'ın Sürgüne Gönderilmesi, Yoav'ın Ölümü

26 Kral, Kâhin Aviyatar'a, "Ana-
tot'taki tarlana dön" dedi, "Aslında
ölümü hak ettin. Ama seni şimdi öl-
dürmeyeceğim. Çünkü sen babam
Davut'un önünde Egemen RAB'bin
Antlaşma Sandığı'nı* taşıdın ve ba-
bamın çektiği bütün sıkıntıları onun-
la paylaştın." 27 Eli'nin ailesi hakkında
RAB'bin Şilo'da söylediği sözün ger-
çekleşmesi için, Süleyman Aviyatar'ı
RAB'bin kâhinliğinden uzaklaştırdı.
28 Haber Yoav'a ulaştı. Yoav daha
önce ayaklanan Avşalom'u destekle-
mediği halde Adoniya'yı destekle-
di. Bu nedenle RAB'bin Çadırı'na
kaçtı ve sunağın boynuzlarına sarıl-
dı. 29 Yoav'ın RAB'bin Çadırı'na ka-
çıp sunağın yanında olduğu Kral
Süleyman'a bildirildi. Süleyman, Ye-
hoyada oğlu Benaya'ya, "Git, onu
vur!" diye buyruk verdi.
30 Benaya RAB'bin Çadırı'na gitti ve
Yoav'a, "Kral dışarı çıkmanı buyuru-
yor!" dedi.
Yoav, "Hayır, burada ölmek istiyo-
rum" karşılığını verdi.
Benaya gidip Yoav'ın kendisini na-
sıl yanıtladığını krala bildirdi.
31 Kral, "Onun istediği gibi yap" de-
di, "Onu orada öldür ve göm. Yoav'ın
boş yere döktüğü kanın sorumluluğu-
nu benim ve babamın soyu üstünden
kaldırmış olursun. 32 RAB döktüğü
kandan ötürü onu cezalandıracaktır.
Çünkü Yoav babam Davut'un bilgi-
si dışında, kendisinden daha iyi ve
doğru olan iki kişiyi –İsrail ordusu-
nun komutanı Ner oğlu Avner'le Ya-
huda ordusunun komutanı Yeter oğlu
Amasa'yı– kılıçla öldürdü. 33 Böylece
dökülen kanlarının sorumluluğu son-
suza dek Yoav'ın ve soyunun üstün-
de kalacaktır. Ama RAB, Davut'a, so-
yuna, ailesine ve tahtına sonsuza dek
esenlik verecektir."
34 Yehoyada oğlu Benaya gidip Yoav'ı
öldürdü. Onu ıssız bir bölgede bulunan
kendi evine gömdüler. 35 Kral, Yoav'ın
yerine Yehoyada oğlu Benaya'yı ordu
komutanı yaptı. Aviyatar'ın yerine de
Kâhin Sadok'u atadı.

Şimi'nin Ölümü

36 Sonra kral haber gönderip Şimi'yi
çağırttı. Ona, "Yeruşalim'de kendine
bir ev yap ve orada otur" dedi, "Hiçbir
yere gitme. 37 Oradan ayrılıp Kidron
Vadisi'nden öteye geçtiğin gün bil ki
öleceksin. Sorumluluk sana ait."
38 Şimi krala, "Efendim kral, pe-
ki" diye karşılık verdi, "Kulun olarak
söylediklerini aynen yapacağım." Şi-
mi Yeruşalim'de uzun süre yaşadı.
39 Aradan üç yıl geçmişti, Şimi'nin
iki kölesi Gat Kralı Maaka oğlu
Akiş'in yanına kaçtı. Kölelerin Gat'a
kaçtığını Şimi'ye haber verdiler. 40 Bu-
nun üzerine Şimi kalkıp eşeğine pa-
lan vurdu ve kölelerini aramak üzere
Gat'a Akiş'in yanına gitti. Kölelerini
bulup Gat'tan geri getirdi.
41 Şimi'nin Yeruşalim'den Gat'a gi-
dip döndüğü Süleyman'a anlatılın-
ca, 42 Süleyman Şimi'yi çağırttı. "Sa-
na RAB'bin adıyla ant içirmedim
mi?" dedi, " 'Kalkıp herhangi bir ye-
re gittiğin gün öleceğini bil!' diye se-
ni uyarmadım mı? Sen de bana: 'Peki,
sözünü dinleyeceğim' demedin mi?

2:26 2Sa.15:24 **2:26** 1Sa.22:20-23 **2:27** 1Sa.2:27-36

43Öyleyse neden RAB'bin adına içti-
ğin anda ve buyruğuma uymadın?"
44Kral, Şimi'ye karşı sözlerini şöy-
le sürdürdü: "Babam Davut'a yaptı-
ğın bütün kötülükleri çok iyi biliyor-
sun. Bu yaptıklarından dolayı RAB
seni cezalandıracak. 45Ama Kral Sü-
leyman kutsanacak ve Davut'un tahtı
RAB'bin önünde sonsuza dek kurulu
kalacaktır."
46Kral, Yehoyada oğlu Benaya'ya
buyruk verdi. O da gidip Şimi'yi
öldürdü.

Böylece Süleyman'ın krallığı iyice
pekişti.

Süleyman Tanrı'dan Bilgelik İstiyor

(2Ta.1:3-12)

3 Süleyman, Mısır Firavunu'nun kı-
zıyla evlendi. Böylece firavunla
müttefik oldu. Eşini Davut Kenti'ne
götürdü. Kendi sarayı, RAB'bin Tapı-
nağı ve Yeruşalim'in çevre surları ta-
mamlanıncaya kadar orada yaşadılar.
2Halk, hâlâ çeşitli tapınma yerlerin-
de RAB'be kurban sunuyordu. Çünkü
o güne dek RAB'bin adına yapılmış
bir tapınak yoktu. 3Süleyman babası
Davut'un kurallarına uyarak RAB'be
olan sevgisini gösterdi. Ancak hâlâ
çeşitli tapınma yerlerinde kurban su-
nuyor, buhur yakıyordu.
4Tapınma yerlerinin en ünlüsü Gi-
von'daydı. Kral Süleyman oraya gi-
derek sunakta bin yakmalık sunu*
sundu. 5RAB Tanrı, Givon'da o gece
rüyada Süleyman'a görünüp, "Sana ne
vermemi istersin?" diye sordu.
6Süleyman, "Kulun babam Davut'a
büyük iyilikler yaptın" diye karşılık
verdi, "O sana bağlı, doğru, bütün yü-
reğiyle dürüst biri olarak yolunda yü-
rüdü. Bugün tahtına oturacak bir oğul
vermekle ona büyük bir iyilik daha
yapmış oldun.
7"Ya RAB Tanrım! Ben henüz ço-
cuk denecek bir yaşta, yöneticilik ne-
dir bilmezken bu kulunu babam Da-
vut'un yerine kral atadın. 8İşte kulun
kendi seçtiğin kalabalık halkın, sayı-
lamayacak kadar büyük bir kalabalı-
ğın ortasındadır. 9Bu yüzden bana öy-
le sezgi dolu bir yürek ver ki, iyi ile
kötüyü ayırt edip halkını yönetebile-
yim. Başka türlü senin bu büyük hal-
kını kim yönetebilir!"
10Süleyman'ın bu isteği Rab'bi hoş-
nut etti. 11-12Tanrı ona şöyle dedi: "Ma-
dem kendin için uzun ömür, zenginlik
ve düşmanlarının ölümünü istemedin,
bunların yerine adil bir yönetim için
bilgelik istedin; isteğini yerine getire-
ceğim. Sana öyle bir bilgelik ve sezgi
dolu bir yürek vereceğim ki, benze-
ri ne senden öncekilerde görülmüştür,
ne de senden sonrakilerde görülecek-
tir. 13Sana istemediklerini de verece-
ğim: Yaşadığın sürece öbür kralların
erişemeyeceği bir zenginlik ve onura
ulaşacaksın. 14Eğer sen de baban Da-
vut gibi kurallarıma ve buyruklarıma
uyup yollarımda yürürsen, sana uzun
ömür de vereceğim."
15Süleyman uyanınca bunun bir rü-
ya olduğunu anladı. Sonra Yeruşalim'e
gitti, Rab'bin Antlaşma Sandığı'nın*
önünde durup yakmalık sunular ve
esenlik sunuları* sundu. Ayrıca bü-
tün görevlilerine de bir şölen verdi.

Süleyman Bilgece Yargılıyor

16Bir gün iki fahişe gelip kralın
önünde durdu. 17Kadınlardan biri kra-
la şöyle dedi: "Efendim, bu kadın-
la ben aynı evde kalıyoruz. Birlikte
kaldığımız sırada ben bir çocuk do-
ğurdum. 18İki gün sonra da o doğur-
du. Evde yalnızdık, ikimizden başka
kimse yoktu. 19Bu kadın geceleyin ço-
cuğunun üzerine yattığı için çocuk öl-
müş. 20Gece yarısı, ben kulun uyurken,
kalkıp çocuğumu almış, koynuna ya-
tırmış, kendi ölü çocuğunu da benim
koynuma koymuş. 21Sabahleyin oğlu-

mu emzirmek için kalktığımda, onu öl-
müş buldum. Ama sabah aydınlığında
dikkatle bakınca, onun benim doğur-
duğum çocuk olmadığını anladım."
22 Öbür kadın, "Hayır! Yaşayan çocuk
benim, ölü olan senin!" diye çıkıştı.
Birinci kadın, "Hayır! Ölen çocuk
senin, yaşayan çocuk benim!" diye
diretti. Kralın önünde böyle tartışıp
durdular.
23 Kral, "Biri, 'Yaşayan çocuk be-
nim, ölü olan senin' diyor, öbürü, 'Ha-
yır! Ölen çocuk senin, yaşayan benim'
diyor. 24 O halde bana bir kılıç getirin!"
dedi. Kılıç getirilince, 25 kral, "Yaşayan
çocuğu ikiye bölüp yarısını birine, ya-
rısını öbürüne verin!" diye buyurdu.
26 Yüreği oğlunun acısıyla sızlayan,
çocuğun gerçek annesi krala, "Aman
efendim, sakın çocuğu öldürmeyin!
Ona verin!" dedi.
Öbür kadınsa, "Çocuk ne benim,
ne de senin olsun, onu ikiye bölsün-
ler!" dedi.
27 O zaman kral kararını verdi: "Sa-
kın çocuğu öldürmeyin! Birinci kadı-
na verin, çünkü gerçek annesi odur."
28 Kralın verdiği bu kararı duyan
bütün İsrailliler hayranlık içinde
kaldı. Herkes adil bir yönetim için
Süleyman'ın Tanrı'dan gelen bilgeli-
ğe sahip olduğunu anladı.

Süleyman'ın Görevlileri

4 Süleyman bütün İsrail'in kralıydı.
2 Görevlileri ise şunlardı:
Kâhin: Sadok oğlu Azarya. 3 Yaz-
manlar: Şişa'nın oğulları Elihoref ve
Ahiya. Devlet tarihçisi: Ahilut oğlu
Yehoşafat. 4 Ordu komutanı: Yehoya-
da oğlu Benaya. Kâhinler: Sadok ve
Aviyatar. 5 Baş vali: Natan oğlu Azar-
ya. Kralın özel danışmanı: Natan oğlu
Kâhin Zavut. 6 Saray sorumlusu: Ahi-
şar. Angaryacıların başı: Avda oğlu
Adoniram.

7 Süleyman'ın İsrail'de on iki bölge
valisi vardı. Bunlar kralın ve sarayın
yiyecek içecek gereksinimini karşı-
lardı. Her vali yılda bir ay bu gereksi-
nimleri karşılamakla yükümlüydü.
8 Bu valiler şunlardı: Efrayim'in
dağlık bölgesinde Ben-Hur; 9 Ma-
kaz, Şaalvim, Beytşemeş ve Elon-
Beythanan bölgelerinde Ben-Deker;
10 Arubbot, Soko ve bütün Hefer böl-
gesinde Ben-Heset; 11 Nafat-Dor böl-
gesinde Süleyman'ın kızı Tafat'la evli
olan Ben-Avinadav; 12 Taanak, Megid-
do, Yizreel'in altında Saretan'ın yanın-
daki bütün Beytşean ve Beytşean'dan
Avel-Mehola ve Yokmoam'ın öteleri-
ne kadar uzanan bölgede Ahilut oğ-
lu Baana; 13 Ramot-Gilat, Gilat'ta Ma-
naşşe oğlu Yair'in yerleşim birimleri
ve Başan'daki Argov yöresinde sur-
lar ve tunç* sürgülerle güçlendiril-
miş altmış büyük kentin başında Ben-
Gever; 14 Mahanayim bölgesinde İddo
oğlu Ahinadav; 15 Naftali bölgesinde
Süleyman'ın kızı Basemat'la evlenen
Ahimaas; 16 Aşer ve Bealot bölgelerin-
de Huşay oğlu Baana; 17 İssakar bölge-
sinde Paruah oğlu Yehoşafat; 18 Benya-
min bölgesinde Ela oğlu Şimi; 19 Gilat
bölgesinde, yani Amorlular'ın Kralı
Sihon'la Başan Kralı Og'un eski top-
raklarında Uri oğlu Gever. Ayrıca Ya-
huda bölgesinin[b] tek valisi vardı.

Süleyman'ın Bir Günlük Gereksinimleri

20 Yahuda ve İsrail halkı kıyıların
kumu kadar kalabalıktı. Herkes yiyip
içip sevinç içinde yaşıyordu. 21 Süley-
man, Fırat Irmağı'ndan Filist'e, ora-
dan Mısır sınırına kadar bütün ülkele-
re egemendi. Bu ülkeler Süleyman'ın
yaşamı boyunca ona haraç ödeyip
hizmet ettiler.
22 Süleyman'ın sarayının bir gün-
lük yiyecek gereksinimi şunlardı:

b *4:19* Septuaginta "Yahuda bölgesi", Masoretik metin "Ülke". **4:21** Yar.15:18; 2Ta.9:26

Otuz kor[c] ince, altmış kor[ç] kepekli
un; 23onu ahırda, yirmisi çayırda ye-
tiştirilmiş sığır ve yüz koyun; ayrıca
geyikler, ceylanlar, karacalar ve se-
miz kuşlar. 24Tifsah'tan Gazze'ye ka-
dar, Fırat Irmağı'nın batısındaki bütün
krallıkları Süleyman yönetiyordu. Her
tarafta barış vardı. 25Dan'dan Beer-
Şeva'ya kadar Yahuda ve İsrail hal-
kının her bireyi Süleyman'ın yaşamı
boyunca kendi asması ve incir ağacı
altında güvenlik içinde yaşadı.

26Süleyman'ın savaş arabalarının at-
ları için dört bin[d] ahırı ve on iki bin
atlısı vardı.

27Bölge valilerinin her biri kendi-
ne düşen bir ay boyunca, Kral Sü-
leyman'a ve sofrasına oturan herke-
se yiyecek sağlar, hiçbir şeyi eksik
etmezdi. 28Her vali kendisine verilen
buyruk uyarınca, savaş arabalarının
atlarıyla öbür atlar için belirli bir ye-
re arpa ve saman getirirdi.

Süleyman'ın Eşsiz Bilgeliği

29Tanrı, Süleyman'a bilgelik, derin
bir sezgi, kıyılardaki kum kadar anla-
yış verdi. 30Süleyman'ın bilgeliği, bü-
tün doğuluların ve Mısırlılar'ın bilge-
liğinden daha üstündü. 31O, Ezrahlı
Etan, Mahol'un oğulları Heman, Kal-
kol ve Darda dahil herkesten daha bil-
geydi. Ünü çevredeki bütün uluslara
yayılmıştı. 32Üç bin özdeyişi ve bin
beş ezgisi vardı. 33Lübnan sedir ağa-
cından duvarlarda biten mercanköşko-
tuna kadar bütün ağaçlardan söz ettiği
gibi, hayvanlar, kuşlar, sürüngenler*
ve balıklardan da söz edebiliyordu.
34Süleyman'ın bilgeliğini duyan dün-
yanın bütün kralları ona adamlarını
gönderirdi. Bütün uluslardan insan-
lar gelir, Süleyman'ın bilgece sözle-
rini dinlerdi.

Tapınağın Yapım Hazırlıkları

(2Ta.2:1-18)

5 Sur Kralı Hiram, Süleyman'ın
babası Davut'un yerine kral ola-
rak meshedildiğini* duyunca, elçi-
lerini Süleyman'a gönderdi. Çünkü
Davut'la hep dostça geçinmişti. 2Sü-
leyman Hiram'a şu haberi gönderdi:
3"Bildiğin gibi, babam Davut çev-
resindeki savaşlar yüzünden Tanrısı
RAB'bin adına bir tapınak yapama-
dı. Bu savaşlarda RAB, Davut'un düş-
manlarını onun ayakları altına serdi.
4Oysa şimdi Tanrım RAB her yön-
den bana rahatlık verdi. Ne bir düş-
manım var, ne de kötü bir olay. 5RAB,
babam Davut'a, 'Tahtına oturtacağım
oğlun benim adıma bir tapınak yapa-
cak' diye söz verdi. Ben de Tanrım
RAB'bin adına bir tapınak yapmaya
karar verdim.

6"Şimdi bana Lübnan'dan sedir
ağaçları kesmeleri için adamlarına
buyruk ver. Benim adamlarım da se-
ninkilerle birlikte çalışsın. Adamların
için istediğin ücreti vereceğim. Ara-
mızda Saydalılar kadar ağaç kesmede
usta adamlar olmadığını biliyorsun."

7Hiram, Süleyman'dan bu habe-
ri alınca çok sevindi ve, "Bugün, o
büyük ulusu yönetmek üzere Davut'a
bilge bir oğul veren RAB'be övgüler
olsun!" dedi.

8Sonra Hiram Süleyman'a şu habe-
ri gönderdi: "Gönderdiğin haberi al-
dım. Sedir ve çam ağaçlarıyla ilgili
bütün dileklerini yerine getireceğim.
9Adamlarım tomrukları Lübnan'dan
denize indirecekler, ben de onları sal-
lar halinde bağlatıp belirteceğin yere
kadar yüzdüreceğim. Orada adamla-
rım onları çözer, sen de alıp götürür-
sün. Sarayımın yiyecek gereksinimini

c *4:22* "Otuz kor": Yaklaşık 4 ton. **ç** *4:22* "Altmış kor": Yaklaşık 8 ton. **d** *4:26* Septuaginta "Dört bin", Masoretik metin "Kırk bin". **4:26** 1Kr.10:26; 2Ta.1:14; 9:25 **4:31** Mez.89:0 **4:32** Özd.1:1; 10:1; 25:1; Ezg.1:1 **5:5** 2Sa.7:12-13; 1Ta.17:11-12

karşılamakla, sen de benim dileğimi
yerine getirmiş olursun."
10 Hiram Süleyman'a istediği ka-
dar sedir ve çam tomruğu sağladı.
11 Süleyman her yıl Hiram'a sarayı-
nın yiyecek gereksinimi olarak yirmi
bin kor buğday[e], yirmi kor[f] saf zey-
tinyağı verirdi. 12 RAB, verdiği söz
uyarınca, Süleyman'a bilgelik verdi.
Süleyman'la Hiram arasında barış var-
dı. Aralarında bir antlaşma yaptılar.
13 Kral Süleyman angaryasına ça-
lıştırmak üzere bütün İsrail'den otuz
bin adam topladı. 14 Sırayla her ay on
binini Lübnan'a gönderiyordu. Bir ay
Lübnan'da, iki ay evlerinde kalıyorlar-
dı. Angaryasına çalışan adamların ba-
şında Adoniram vardı. 15 Süleyman'ın
yük taşıyan 70 000, dağlarda taş kesen
80 000 adamı vardı. 16 Ayrıca, işin yü-
rümesini sağlayan ve işçileri yöneten
3 300 görevlisi vardı. 17 İşçiler, kralın
buyruğu uyarınca, tapınağın temelini
yontma taşlarla atmak üzere ocaktan
büyük ve kaliteli taşlar kesip çıkardılar.
18 Süleyman'ın ve Hiram'ın yapıcılarıy-
la Gevallılar, tapınağın yapımı için taş-
larla keresteleri kesip hazırladılar.

Tapınağın Yapılışı

(2Ta.3:1-14)

6 İsrail halkı Mısır'dan çıktıktan
dört yüz seksen yıl sonra, Süley-
man, krallığının dördüncü yılının
ikinci ayı* olan Ziv ayında RAB'bin
Tapınağı'nın yapımına başladı.
2 Kral Süleyman'ın RAB için yaptı-
ğı tapınağın uzunluğu altmış[g], geniş-
liği yirmi[h], yüksekliği otuz arşındı[ı].
3 Tapınağın ana bölümünün önündeki
eyvan tapınağın genişliğinde olup yir-
mi arşındı. Eyvan tapınağın önünden
ileriye doğru on arşındı[i]. 4 Süleyman
tapınakta dışa doğru daralan kafes-
li pencereler yaptırdı. 5 Tapınağın dış
cephesine bitişik, ana bölümün ve iç
odanın çevresindeki duvarlara bitişik,
odalardan oluşan katlar yaptırdı. 6 Alt
kat beş arşın[j], orta kat altı arşın[k], üst
kat yedi arşın[l] genişliğindeydi. Kiriş-
ler tapınağın duvarlarına girmesin di-
ye duvarların çevresinde dışarıya doğ-
ru çıkıntılar bıraktı.
7 Tapınağın yapımında kullanılan
taşlar taş ocaklarında yontulmuştu.
Onun için yapım halindeki tapınakta
çekiç ve balta dahil hiçbir demir aletin
sesi duyulmadı. 8 Aşağı[m] yan katın gi-
rişi tapınağın güneyindeydi. Döner bir
merdivenle orta kata, oradan da üçün-
cü kata çıkılırdı. 9 Süleyman tapınağı
yapıp tamamladı. Üstünü sedir ağacın-
dan direklerle, kalın tahtalarla kapattı.
10 Dış duvarlara bitişik katlar tapınağın
çevresini kapsıyordu. Her birinin yük-
sekliği beş arşındı[n]. Bunlar sedir ağa-
cından kirişlerle tapınağa eklendi.
11 RAB, Süleyman'a şöyle seslendi:
12 "Bu tapınağı yapmaktasın. Kuralla-
rıma, ilkelerime ve bütün buyrukları-
ma uyup onlara bağlı kalırsan, baban
Davut'a verdiğim sözü senin aracılı-
ğınla yerine getireceğim. 13 Halkım
İsrail'in arasında yaşayıp onları hiç
terk etmeyeceğim."
14 Süleyman tapınağı yapıp bitirdi.
15 Tapınağın iç duvarlarının yüzeyini
sedir ağaçlarıyla döşeyip üstlerini ta-
bandan tavana kadar tahtalarla kapla-
dı. Tapınağın zeminini ise çam tahta-
larla döşetti. 16 En Kutsal Yer* olarak
adlandırılan iç oda, tapınağın ar-
ka bölümünde yapıldı. Tabandan ta-
vana kadar sedir tahtasından oluşan

e *5:11* "Yirmi bin kor buğday": Yaklaşık 3 500 ton. **f** *5:11* "Yirmi kor": Yaklaşık 4 400 lt.
g *6:2* "Altmış arşın": Yaklaşık 27 m. **h** ***6:2,3,16,20*** "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m.
ı *6:2* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m. **i** ***6:3,23,24,25,26*** "On arşın": Yaklaşık 4.5 m.
j ***6:6,24*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **k** ***6:6*** "Altı arşın": Yaklaşık 2.7 m. **l** ***6:6*** "Yedi arşın": Yaklaşık 3.2 m. **m** *6:8* Septuaginta "Aşağı", Masoretik metin "Orta". **n** ***6:10*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **6:16** Çık.26:33-34

bir duvarla öbür bölümlerden ayrıldı.
Bu bölümün uzunluğu yirmi arşındı.
17Bu iç odanın önündeki ana bölümün
uzunluğu ise kırk arşındı[o]. 18Taşlar
görünmesin diye tapınağın içi, üzeri-
ne sukabağı ve çiçek motifleri oyul-
muş sedir tahtalarıyla kaplandı.
19Tapınağın içinde RAB'bin Antlaş-
ma Sandığı'nın* konacağı iç oda ha-
zırlandı. 20Bu odanın içten içe uzun-
luğu, genişliği ve yüksekliği yirmişer
arşındı. Süleyman odayı saf altınla
kaplattı. Sunağı da sedir tahtalarla dö-
şetti. 21Tapınağın içini saf altınla kap-
lattı; iç odanın önüne altın zincirler
asıp orayı da altınla kaplattı. 22Böyle-
ce iç odadaki sunak dahil, tapınağın
içini tamamen altınla kaplatmış oldu.
23İç odada her biri on arşın yük-
sekliğinde, iğde ağacından iki Ke-
ruv* yaptı. 24Her kanadı beşer arşın
olan Keruv'un açık kanatları bir uç-
tan öbür uca toplam on arşındı. 25Öbür
Keruv'un kanat açıklığı da on arşındı.
Her iki Keruv'un da ölçüsü ve görü-
nüşü aynıydı. 26İkisinin de yüksekli-
ği on arşındı. 27Süleyman Keruvlar'ı
tapınağın iç odasına yerleştirdi. Ke-
ruvlar'dan birinin açık kanadı bir du-
vara, ötekinin kanadı karşı duvara
erişirken, öbür kanatları da odanın or-
tasında birbirine değiyordu. 28Süley-
man Keruvlar'ı da altınla kaplattı.
29Tapınağın iç ve dış odalarının bü-
tün duvarlarını kabartma Keruvlar,
hurma ağaçları ve çiçek motifleriyle
süsletti. 30Tapınağın hem iç, hem de dış
odasının döşemelerini altınla kaplattı.
31İç odanın girişine iğde ağacından
iki kanatlı söveli bir kapı yaptırdı. Sö-
veli kapının genişliği tapınağın geniş-
liğinin beşte biriydi[ö]. 32İğde ağacın-
dan yapılan iki kapı kanadının üstüne
kabartma Keruvlar, hurma ağaçları ve
çiçek motifleri oydurdu. Keruvlar ve
hurma ağaçlarını altınla kaplattı. 33Ay-
nı biçimde ana bölümün girişine de
iğde ağacından kapı söveleri yaptırdı.
Bu söveli kapı tapınağın genişliğinin
dörtte biriydi. 34Ayrıca, çam ağacın-
dan, her biri iki kanatlı, katlanabilen
iki kapı yaptırdı. 35Bunların da üstü-
ne Keruvlar, hurma ağaçları ve çiçek
motifleri oydurdu. Oymaların üzerini
düzgün biçimde altınla kaplattı.
36İç avlunun duvarlarını üç sıra
yontma taş ve bir sıra sedir ağacı ki-
rişleriyle yaptırdı.
37RAB'bin Tapınağı'nın temeli dör-
düncü yılın Ziv ayında atıldı. 38On
birinci yılın sekizinci ayı olan Bul
ayında tapınak tasarlandığı biçimde
bütün ayrıntılarıyla tamamlandı. Ta-
pınağın yapımı Süleyman'ın yedi yı-
lını almıştı.

Süleyman'ın Sarayı

7 Süleyman kendine, yapımı on üç
yıl süren bir saray yaptırdı.
2Uzunluğu yüz[p], genişliği elli[r], yük-
sekliği otuz arşın[s] olan Lübnan Orma-
nı adında bir saray daha yaptırdı. Saray
sedir kirişler yerleştirilmiş dört sıra ha-
lindeki sedir sütunların üzerine yapıl-
mıştı. 3Sütunların üstündeki kırk beş
kirişin üstü sedir tahtalarıyla kaplan-
mıştı. Bir sıra on beş kirişten oluşuyor-
du. 4Kafesli pencereler üç sıra halinde
birbirine bakacak biçimde yapılmıştı.
5Kapılar ve kapı söveleri dört köşeliydi.
Pencereler ise üç sıra halinde birbirine
bakacak biçimde yapılmıştı.
6Süleyman elli arşın uzunluğunda
otuz arşın genişliğinde sütunlu bir ey-
van yaptırdı. Eyvanın önünde sütun-
larla desteklenmiş asma tavan vardı.

o *6:17* "Kırk arşın": Yaklaşık 18 m. **ö** *6:31* "Söveli kapının genişliği tapınağın genişliğinin beşte biriydi" ya da "Kapı söveleri beş köşeliydi." Benzer ifade 33. ayette de geçmektedir.
p *7:2* "Yüz arşın": Yaklaşık 45 m. **r** *7:2,6* "Elli arşın": Yaklaşık 22.5 m. **s** *7:2,6* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m. **6:22** Çık.30:1-3 **6:23-28** Çık.25:18-20

7 Taht Eyvanı'nı, yani kararların ve-
rileceği Yargı Eyvanı'nı da yaptırdı.
Bu eyvan da baştan aşağı sedir tahta-
larıyla kaplıydı. 8 Eyvanın arkasında
öbür avludaki kendi oturacağı saray
da aynı biçimde yapılmıştı. Süleyman,
karısı olan firavunun kızı için de bu
eyvanın benzeri bir saray yaptırdı.
9 Dışarıdan büyük avluya, temelden
çatıya kadar bütün bu yapılar kalite-
li taşlarla yapılmıştı. Taşlar testerey-
le kesilmiş, ön ve arka yüzleri yontul-
muş, belirli ölçülere göre hazırlanmıştı.
10 Temeller sekiz[ş] ve on arşın[t] uzunlu-
ğunda büyük, seçme taşlardan atılmış-
tı. 11 Üstlerinde belirli ölçülere göre ke-
silmiş kaliteli taşlar ve sedir kirişler
vardı. 12 Büyük avlu üç sıra yontma
taş ve bir sıra sedir kirişlerinden olu-
şan bir duvarla çevrilmişti. RAB'bin
Tapınağı'nın iç avlusuyla eyvanın du-
varları da aynı yapıdaydı.

Hiram'ın Görevi

(2Ta.3:17; 4:2-6,10-5:1)

13 Kral Süleyman haber gönderip
Sur'dan Hiram'ı getirtti. 14 Hiram'ın
annesi Naftali oymağından dul bir
kadın, babası ise Surlu bir tunç* iş-
çisiydi. Hiram tunç işlemede bilgili,
deneyimli, usta biriydi. Gelip Kral
Süleyman'ın bütün işlerini yaptı.
15 Hiram her birinin yüksekliği on
sekiz[u] arşın ve çevresi on iki arşın[ü]
olan iki tunç sütun döktü. 16 Sütunla-
rın üzerine koymak için beşer arşın[v]
yüksekliğinde dökme tunçtan iki sü-
tun başlığı yaptı. 17-18 Sütun başlıkla-
rının her biri ağla kaplanmıştı. Ağın
üzeri yedi sıra örgülü zincirle ve iki
sıra nar motifiyle bezenmişti. 19 Ey-
vanda bulunan dört arşın[y] yüksek-
liğindeki sütun başlıkları da nilüfer
biçimindeydi. 20 Her iki sütun başlı-
ğında, örgülü ağa yakın çıkıntının
yukarısında çepeçevre diziler halin-
de iki yüz nar motifi vardı.
21 Hiram sütunları tapınağın eyvanı-
na dikip sağdakine Yakin[z], soldakine
Boaz[a] adını verdi. 22 Sütun başlıkları
nilüfer biçimindeydi. Böylece sütun-
ların işi tamamlanmış oldu.
23 Hiram dökme tunçtan on arşın[b] ça-
pında, beş arşın derinliğinde, çevresi
otuz arşın[c] yuvarlak bir havuz yaptı.
24 Havuz, kenarlarının altındaki iki
sıra sukabağı motifiyle birlikte dö-
külmüştü. Her arşında onar tane olan
bu motifler havuzu çepeçevre kuşa-
tıyordu.
25 Havuz üçü kuzeye, üçü batıya,
üçü güneye, üçü de doğuya bakan on
iki boğa heykeli üzerine oturtulmuştu.
Boğaların sağrıları içe dönüktü. 26 Ha-
vuzun çeperi dört parmak kalınlığın-
daydı; kenarları kâse kenarlarını, ni-
lüferleri andırıyordu. İki bin bat[ç] su
alıyordu.
27 Hiram her biri dört arşın uzunlu-
ğunda, dört arşın genişliğinde ve üç
arşın[d] yüksekliğinde on adet tunç
ayaklık yaptı. 28 Ayaklıklar aynalık-
larla döşenmiş, aynalıklar da çerçeve
içine alınmıştı. 29 Aynalıklar aslan, bo-
ğa, Keruv* motifleriyle süslenmişti.
Çerçeveler de böyleydi, yalnız aslan-
larla boğaların üstünde ve altında sar-
kık çelenk işlemeleri vardı. 30 Her bir
ayaklığın dört tunç tekerleği ve dingil-
leri vardı. Dört köşeye de kazan için
destekler yapılmıştı. Her dökme des-
tek çelenklerle süslenmişti. 31 Ayaklı-
ğın üst yüzeyinde kazan için bir ar-
şın[e] yüksekliğinde yuvarlak çerçeveli

ş *7:10* "Sekiz arşın": Yaklaşık 3.6 m. **t** *7:10* "On arşın": Yaklaşık 4.5 m. **u** *7:15* "On sekiz arşın": Yaklaşık 8.1 m. **ü** *7:15* "On iki arşın": Yaklaşık 5.4 m. **v** *7:16,23* "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **y** *7:19,27,38* "Dört arşın": Yaklaşık 1.8 m. **z** *7:21* "Yakin": "Pekiştirir" anlamına gelir. **a** *7:21* "Boaz": "Güç O'ndadır (Tanrı'dadır)" anlamına gelebilir. **b** *7:23* "On arşın": Yaklaşık 4.5 m. **c** *7:23* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m. **ç** *7:26* "İki bin bat": Yaklaşık 44 000 lt. **d** *7:27* "Üç arşın": Yaklaşık 1.4 m. **e** *7:31* "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm. **7:8** 1Kr.3:1

bir boşluk vardı. Boşluğun tabanı bir buçuk arşın[f] genişliğindeydi. Çevresinde oymalar vardı. Ayaklıkların aynalıkları yuvarlak değil, kareydi.

32Aynalıkların altındaki dört tekerleğin dingilleri ayaklıklara bağlıydı. Her tekerleğin çapı bir buçuk arşındı. 33Tekerlekler savaş arabalarının tekerlekleri gibiydi. Dingilleri, jantları, parmakları ve göbeklerinin hepsi dökümdü.

34Her ayaklığın dört köşesinde de kendinden dört destek vardı. 35Ayaklıkların üstünde yarım arşın[g] yüksekliğinde yuvarlak birer halka vardı. Ayaklıkların başındaki dayanaklar ve yan aynalıklar da ayaklıklara bitişikti. 36Hiram dayanakların ve aynalıklarının genişliği oranında her birinin yüzeyine Keruvlar, aslanlar, hurma ağaçları, çevrelerine de çelenkler oydu. 37Böylece on ayaklığı yaptı; hepsinin dökümü, ölçüsü ve biçimi aynıydı.

38Hiram ayrıca on ayaklığın üzerine oturan dörder arşın genişliğinde on tunç kazan yaptı. Her kazan kırk bat[h] su alıyordu. 39Ayaklıkların beşini tapınağın güneyine, beşini kuzeyine yerleştirdi. Havuzu ise tapınağın güneydoğu köşesine yerleştirdi.

40Hiram kazanlar, kürekler, çanaklar yaptı. Böylece Kral Süleyman için üstlenmiş olduğu RAB'bin Tapınağı'yla ilgili bütün işleri tamamlamış oldu:

41İki sütun ve iki yuvarlak sütun başlığı, bu başlıkları süsleyen iki örgülü ağ,

42Sütunların yuvarlak başlıklarını süsleyen iki örgülü ağın üzerini ikişer sıra halinde süsleyen dört yüz nar motifi,

43On kazan ve ayaklıkları,

44Havuz ve havuzu taşıyan on iki boğa heykeli,

45Kovalar, kürekler, çanaklar.

Hiram'ın Kral Süleyman için RAB-bin Tapınağı'na yaptığı bütün bu eşyalar parlak tunçtandı.

46Kral bunları Şeria Ovası'nda, Sukkot ile Saretan arasındaki killi topraklarda döktürmüştü. 47Eşyalar o kadar çoktu ki, Süleyman hepsini tartmadı. Kullanılan tuncun hesabı tutulmadı.

48Süleyman'ın RAB'bin Tapınağı için yaptırdığı altın eşyalar şunlardı:

Sunak, ekmeklerin Tanrı'nın huzuruna konduğu masa,

49İç odanın girişine, beşi sağa, beşi sola yerleştirilen saf altın kandillikler, çiçek süslemeleri, kandiller, maşalar,

50Saf altın taslar, fitil maşaları, çanaklar, tabaklar, buhurdanlar.

Tapınaktaki iç odanın, yani En Kutsal Yer'in* ve ana bölümün kapı menteşeleri de altındandı.

51RAB'bin Tapınağı'nın yapımı tamamlanınca Kral Süleyman, babası Davut'un adadığı altın, gümüş ve öbür eşyaları getirip tapınağın hazine odalarına yerleştirdi.

Antlaşma Sandığı'nın Tapınağa Getirilmesi

(2Ta.5:2-6:2)

8 Kral Süleyman RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı* Davut Kenti olan Siyon'dan getirmek üzere İsrail halkının ileri gelenleriyle bütün oymak ve boy başlarını Yeruşalim'e çağırdı. 2Hepsi yedinci ay* olan Etanim ayındaki bayramda Kral Süleyman'ın önünde toplandı. 3İsrail'in bütün ileri gelenleri toplanınca, bazı kâhinler Antlaşma Sandığı'nı yerden kaldırdılar. 4Sandığı, Buluşma Çadırı'nı ve çadırdaki bütün kutsal eşyaları kâhinlerle LeviliR tapınağa taşıdılar. 5Kral Süleyman ve bütün İsrail topluluğu Ant-

f *7:31,32* "Bir buçuk arşın": Yaklaşık 70 cm. **g** *7:35* "Yarım arşın": Yaklaşık 22.5 cm.
h *7:38* "Kırk bat": Yaklaşık 880 lt. **7:38** Çık.30:17-21 **7:48** Çık.30:1-3 **7:48** Çık.25:23-30
7:49 Çık.25:31-40 **7:51** 2Sa.8:11; 1Ta.18:11 **8:1** 2Sa.6:12-16; 1Ta.15:25-29

laşma Sandığı'nın önünde sayısız da-
var ve sığır kurban etti.
6 Kâhinler RAB'bin Antlaşma San-
dığı'nı tapınağın iç odasına, En Kutsal
Yer'e* taşıyıp Keruvlar'ın* kanatları-
nın altına yerleştirdiler. 7 Keruvlar'ın
kanatları sandığın konduğu yerin üs-
tüne kadar uzanıyor ve sandığı da, sı-
rıklarını da örtüyordu. 8 Sırıklar öyle
uzundu ki, uçları iç odanın önündeki
Kutsal Yer'den* görünüyordu. Ancak
dışarıdan görünmüyordu. Bunlar hâlâ
oradadır. 9 Sandığın içinde Musa'nın
Horev Dağı'nda koyduğu iki taş lev-
hadan başka bir şey yoktu. Bunlar
Mısır'dan çıkışlarında RAB'bin İs-
railliler'le yaptığı antlaşmanın taş
levhalarıydı.
10 Kâhinler Kutsal Yer'den çıkınca,
RAB'bin Tapınağı'nı bir bulut doldurdu.
11 Bu bulut yüzünden kâhinler görevle-
rini sürdüremediler. Çünkü RAB'bin
görkemi tapınağı doldurmuştu.

Süleyman'ın Halka Verdiği Söylev

(2Ta.6:1-11)

12 O zaman Süleyman şöyle dedi:
"Ya RAB, karanlık bulutlarda oturu-
rum demiştin. 13 Senin için görkemli
bir tapınak, sonsuza dek yaşayacağın
bir konut yaptım."
14 Kral ayakta duran bütün İsrail top-
luluğuna dönerek onları kutsadıktan
sonra şöyle dedi: 15 "Babam Davut'a
verdiği sözü tutan İsrail'in Tanrısı
RAB'be övgüler olsun! RAB demişti
ki, 16 'Halkım İsrail'i Mısır'dan çıkar-
dığım günden bu yana, içinde buluna-
cağım[1] bir tapınak yaptırmak için İsra-
il oymaklarına ait kentlerden hiçbirini
seçmedim. Ancak halkım İsrail'i yö-
netmesi için Davut'u seçtim.'
17 "Babam Davut İsrail'in Tanrısı
RAB'bin adına bir tapınak yapma-
yı yürekten istiyordu. 18 Ama RAB,
babam Davut'a, 'Adıma bir tapınak
yapmayı yürekten istemen iyi bir
şey' dedi, 19 'Ne var ki, adıma yapı-
lacak bu tapınağı sen değil, öz oğlun
yapacak.'
20 "RAB verdiği sözü yerine getir-
di. RAB'bin sözü uyarınca, babam
Davut'tan sonra İsrail tahtına ben geç-
tim ve İsrail'in Tanrısı RAB'bin adı-
na tapınağı ben yaptırdım. 21 Ayrıca,
RAB'bin atalarımızı Mısır'dan çıkar-
dığında onlarla yaptığı antlaşmanın
içinde korunduğu sandık için tapınak-
ta bir yer hazırladım."

Süleyman'ın Duası

(2Ta.6:12-42)

22 Süleyman RAB'bin sunağının
önünde, İsrail topluluğunun karşısın-
da durup ellerini göklere açtı. 23 "Ya
RAB, İsrail'in Tanrısı, yerde ve gök-
te sana benzer başka tanrı yoktur" de-
di, "Bütün yürekleriyle yolunu izle-
yen kullarınla yaptığın antlaşmaya
bağlı kalırsın. 24 Ağzınla kulun ba-
bam Davut'a verdiğin sözü bugün el-
lerinle yerine getirdin.
25 "Şimdi, ya RAB, İsrail'in Tanrısı,
kulun babam Davut'a verdiğin öbür
sözü de tutmanı istiyorum. Ona, 'Se-
nin soyundan İsrail tahtına oturacak-
ların ardı arkası kesilmeyecektir; ye-
ter ki, çocukların önümde senin gibi
dikkatle yürüsünler' demiştin. 26 Ey
İsrail'in Tanrısı, şimdi kulun babam
Davut'a verdiğin sözleri yerine getir-
meni istiyorum.
27 "Tanrı gerçekten yeryüzünde ya-
şar mı? Sen göklere, göklerin gökle-
rine bile sığmazsın. Benim yaptığım
bu tapınak ne ki! 28 Ya RAB Tanrım,
kulunun bugün ettiği duayı, yalvarı-
şı işit; duasına ve yakarışına kulak ver.

1 *8:16* "İçinde bulunacağım": İbranice "Adım orada bulunacak". Benzer ifadeler 8:29,44; 9:3; 11:36'da da geçer. **8:9** Yas.10:5 **8:10-11** Çık.40:34-35 **8:16** 2Sa.7:4-11; 1Ta.17:3-10 **8:17-18** 2Sa.7:1-3; 1Ta.17:1-2 **8:19** 2Sa.7:12-13; 1Ta.17:11-12 **8:25** 1Kr.2:4 **8:27** 2Ta.2:6

29Gözlerin gece gündüz, ‘Orada bulu-
nacağım!’ dediğin bu tapınağın üze-
rinde olsun. Kulunun buraya yönelerek
ettiği duayı işit. 30Buraya yönelerek
dua eden kulunun ve halkın İsrail'in
yalvarışını işit. Göklerden, oturduğun
yerden kulak ver; duyunca bağışla.
31“Biri komşusuna karşı günah iş-
leyip ant içmek zorunda kaldığında,
gelip bu tapınakta, senin sunağının
önünde ant içerse, 32göklerden kulak
ver ve gereğini yap. Suçlunun ceza-
sını vererek, suçsuzu haklı çıkararak
kullarını yargıla.
33“Sana karşı günah işlediği için
düşmanlarına yenik düşen halkın İs-
rail yine sana döner, adını anar, bu ta-
pınakta dua edip yakararak önüne çı-
karsa, 34göklerden kulak ver, halkın
İsrail'in günahını bağışla. Onları ata-
larına verdiğin ülkeye yine kavuştur.
35“Halkın sana karşı günah işlediği
için gökler kapanıp yağmur yağmazsa,
sıkıntıya düşen halkın buraya yönelip
dua eder, adını anar ve günahlarından
dönerse, 36göklerden kulak ver; kulla-
rının, halkın İsrail'in günahlarını ba-
ğışla. Onlara doğru yolda yürümeyi
öğret, halkına mülk olarak verdiğin
ülkene yağmurlarını gönder.
37“Ülkeyi kıtlık, salgın hastalık,
samyeli, küf, tırtıl ya da çekirgeler ka-
vurduğunda, düşmanlar kentlerden bi-
rinde halkını kuşattığında, herhangi
bir felaket ya da hastalık ortalığı sar-
dığında, 38halkından bir kişi ya da bü-
tün halkın İsrail başına gelen felaketi
ayrımsar, dua edip yakararak ellerini
bu tapınağa doğru açarsa, 39göklerden,
oturduğun yerden kulak ver ve bağışla.
İnsanların yüreklerini yalnızca sen bi-
lirsin. Onlara yaptıklarına göre davran
ki, 40atalarımıza verdiğin bu ülkede
yaşadıkları sürece senden korksunlar.
41“Halkın İsrail'den olmayan, ama
senin yüce adını, 42gücünü, kudreti-
ni duyup uzak ülkelerden gelen ya-
bancılar bu tapınağa gelip dua eder-
lerse, 43göklerden, oturduğun yerden
kulak ver, yalvarışlarını yanıtla. Öy-
le ki, dünyanın bütün ulusları, halkın
İsrail gibi, senin adını bilsin, senden
korksun ve yaptırdığım bu tapınağın
sana ait olduğunu[i] öğrensin.
44“Halkın düşmanlarına karşı gös-
terdiğin yoldan savaşa giderken sana,
seçtiğin bu kente ve adına yaptırdı-
ğım bu tapınağa yönelip dua ederse,
45dualarına, yakarışlarına göklerden
kulak ver ve onları kurtar.
46“Sana karşı günah işlediklerin-
de –günah işlemeyen tek kişi yok-
tur– sen öfkelenip onları yakın ya da
uzak bir ülkeye tutsak olarak götüre-
cek düşmanlarının eline teslim eder-
sen, 47onlar da tutsak oldukları ülkede
pişmanlık duyup günahlarından döner,
‘Günah işledik, yoldan sapıp kötülük
yaptık’ diyerek sana yakarırlarsa, 48tut-
sak oldukları ülkede candan ve yürek-
ten sana dönerlerse, atalarına verdiğin
ülkelerine, seçtiğin kente ve adına yap-
tırdığım tapınağına yönelip dua eder-
lerse, 49göklerden, oturduğun yerden
dualarına, yakarışlarına kulak ver, on-
ları kurtar. 50Sana karşı günah işlemiş
olan halkını ve işledikleri bütün suçları
bağışla. Düşmanlarının onlara acıma-
sını sağla. 51Çünkü onlar demir eritme
ocağından, Mısır'dan çıkardığın kendi
halkın, kendi mirasındır.
52“Sana her yalvarışlarında onlara
kulak ver, bu kulunun ve halkın İsra-
il'in yalvarışlarını dinle. 53Ey Egemen
RAB, atalarımızı Mısır'dan çıkardığın-
da kulun Musa aracılığıyla dediğin gi-
bi, onları dünyanın bütün halkları ara-
sından kendine miras olarak seçtin.”
54Süleyman, RAB'be duasını ve
yalvarışını bitirince, elleri göklere
açık, dizleri üzerine çökmüş olduğu
RAB'bin sunağının önünden kalktı.

i *8:43* “Sana ait olduğunu”: İbranice “Senin adınla çağrıldığını.” **8:29** Yas.12:11

[55]Ayakta durup bütün İsrail topluluğunu yüksek sesle şöyle kutsadı:
[56]"Sözünü tutup halkı İsrail'e esenlik veren RAB'be övgüler olsun. Kulu Musa aracılığıyla verdiği iyi sözlerin hiçbiri boşa çıkmadı.
[57]Tanrımız RAB atalarımızla olduğu gibi bizimle de olsun ve bizi hiç bırakmasın, bizden ayrılmasın.
[58]Bütün yollarını izlememiz, atalarımıza verdiği buyruklara, kurallara, ilkelere uymamız için RAB yüreklerimizi kendine yöneltsin.
[59]Ya RAB Tanrımız, önünde yalvarırken söylediğim bu sözleri gece gündüz anımsa. Kulunu ve halkın İsrail'i her durumda koru.
[60]Sonunda dünyanın bütün ulusları bilsinler ki, tek Tanrı RAB'dir ve O'ndan başka Tanrı yoktur.
[61]Bugünkü gibi O'nun kurallarına göre yaşamak ve buyruklarına uymak için bütün yüreğinizi Tanrımız RAB'be adayın."

Tapınağın Adanması

(2Ta.7:4-10)

[62]Kral ve bütün İsrail halkı RAB'bin önünde kurban kestiler.
[63]Süleyman, esenlik kurbanı olarak RAB'be yirmi iki bin sığır, yüz yirmi bin davar kurban etti. Böylece kral ve bütün İsrail halkı, RAB'bin Tapınağı'nı adama işini tamamlamış oldu.
[64]Aynı gün kral, tapınağın önündeki avlunun orta kısmını da kutsadı. Yakmalık sunuları*, tahıl sunularını* ve esenlik sunularının* yağlarını orada sundu. Çünkü RAB'bin önündeki tunç* sunak yakmalık sunuları, tahıl sunularını ve esenlik sunularının yağlarını alamayacak kadar küçüktü.
[65]Süleyman, Levo-Hamat'tan Mısır Vadisi'ne kadar her yerden gelen İsrailliler'in oluşturduğu büyük toplulukla birlikte Tanrımız RAB'bin önünde art arda yedişer gün, toplam on dört gün bayram yaptı.
[66]Kral sekizinci gün halkı evlerine gönderdi. Onlar da kralı kutsayıp RAB'bin, kulu Davut ve halkı İsrail için yapmış olduğu bütün iyiliklerden dolayı sevinç duyarak mutluluk içinde evlerine döndüler.

Rab Süleyman'a Yine Görünüyor

(2Ta.7:11-22)

9 Süleyman RAB'bin Tapınağı'nı, sarayı ve yapmayı istediği bütün işleri bitirince,
[2]RAB daha önce Givon'da olduğu gibi ona yine görünerek
[3]şöyle dedi: "Duanı ve yakarışını duydum. Adım sürekli orada bulunsun diye yaptığın bu tapınağı kutsal kıldım. Gözlerim onun üstünde, yüreğim her zaman orada olacaktır.
[4]Sana gelince, baban Davut'un yaptığı gibi, bütün yüreğinle ve doğrulukla yollarımı izler, buyurduğum her şeyi yapar, kurallarıma ve ilkelerime uyarsan,
[5]baban Davut'a, 'İsrail tahtından senin soyunun ardı arkası kesilmeyecektir' diye verdiğim sözü tutup krallığını sonsuza dek pekiştireceğim.
[6]"Ama siz ya da çocuklarınız yollarımdan sapar, buyruklarıma ve kurallarıma uymaz, gidip başka ilahlara kulluk eder, taparsanız,
[7]size verdiğim bu ülkeden sizi söküp atacağım, adıma kutsal kıldığım bu tapınağı terk edeceğim; İsrail bütün uluslar arasında aşağılanıp alay konusu olacak.
[8]Bu gösterişli tapınağın önünden geçenler, hayret ve dehşet içinde, 'RAB bu ülkeyi ve tapınağı neden bu duruma getirdi?' diye soracaklar.
[9]Ve, diyecekler ki, 'İsrail halkı, atalarını Mısır'dan çıkaran Tanrıları RAB'bi terk etti; başka ilahların ardından gitti, onlara tapıp kulluk etti. RAB bu yüzden bütün bu kötülükleri başlarına getirdi.' "

Süleyman'ın Öbür Etkinlikleri

(2Ta.8:1-18)

[10]Süleyman iki yapıyı –RAB'bin Tapınağı'yla kendi sarayını– yirmi

8:56 Yas.12:10; Yşu.21:44-45 **9:2** 1Kr.3:5; 2Ta.1:7 **9:5** 1Kr.2:4

yılda bitirdi. [11]Bu yapılar için istedi-
ği sedir ve çam ağaçlarıyla altını sağ-
layan Sur Kralı Hiram'a Celile bölge-
sinde yirmi kent verdi. [12]Hiram gidip
Süleyman'ın kendisine verdiği kent-
leri görünce onları beğenmedi. [13]Sü-
leyman'a, "Bunlar mı bana verdiğin
kentler, kardeşim!" dedi. Bu yüzden o
bölge bugün de "Kavul[j]" diye bilinir.
[14]Oysa Hiram, Kral Süleyman'a yüz
yirmi talant[k] altın göndermişti.

[15]Kral Süleyman RAB'bin Tapına-
ğı'nı, kendi sarayını, Millo'yu* ve Ye-
ruşalim'in surlarını yaptırmak; ayrıca
Hasor, Megiddo ve Gezer kentlerini
onarıp güçlendirmek amacıyla angar-
yacıları toplamıştı. [16]Mısır Firavunu
gidip Gezer'i ele geçirmiş ve ateşe
vermişti. Orada yaşayan Kenanlılar'ı
öldürerek kenti Süleyman'la evlenen
kızına armağan etmişti. [17]Süleyman
Gezer'i, Aşağı Beythoron'u, [18]Baalat'ı
ve kırsal bir bölgede bulunan Tamar'la
birlikte [19]bütün ambarlı kentleri, ay-
rıca savaş arabalarıyla atların bulun-
duğu kentleri de onarıp güçlendirdi.
Böylece Yeruşalim'de, Lübnan'da, yö-
netimi altındaki bütün topraklarda her
istediğini yaptırmış oldu.

[20]İsrail halkından olmayan Amor-
lular, Hititler*, Perizliler, Hivliler ve
Yevuslular'dan artakalanlara gelince,
[21]Süleyman İsrail halkının tamamen
yok edemediği bu insanların soyun-
dan gelip ülkede kalanları angaryaya
koştu. Bu durum bugün de sürüyor.
[22]Ancak Süleyman İsrail halkından
hiç kimseye kölelik yaptırmadı. On-
lar savaşçı, görevli, komutan, subay,
savaş arabalarıyla atlıların komutanı
olarak görev yaptılar. [23]Süleyman'ın
yapılan işlerin başında duran ve ça-
lışanları denetleyen beş yüz elli gö-
revlisi vardı.

[24]Firavunun kızı, Davut Kenti'nden
Süleyman'ın kendisi için yaptırdığı
saraya taşındıktan sonra, Süleyman
Millo'yu yaptırdı.

[25]Süleyman RAB için yaptırdığı su-
nakta yılda üç kez yakmalık sunular*
ve esenlik sunuları* sunardı. Ayrıca
RAB'bin önündeki sunağın üstünde
buhur da yakardı. Böylece Süleyman
tapınağın yapımını tamamlamış oldu.

[26]Kral Süleyman Edomlular'ın ül-
kesinde, Kamış Denizi* kıyısında Ey-
lat yakınlarındaki Esyon-Gever'de ge-
miler yaptırdı. [27]Hiram denizi bilen
gemicilerini Süleyman'ın adamlarıy-
la birlikte Ofir'e gönderdi. [28]Ofir'e
giden bu gemiciler, Kral Süleyman'a
420 talant[l] altın getirdiler.

Saba Kraliçesi Süleyman'ı Ziyaret Ediyor

(2Ta.9:1-12)

10 Saba Kraliçesi, RAB'bin adın-
dan ötürü Süleyman'ın artan
ününü duyunca, onu çetin sorularla
sınamaya geldi. [2]Çeşitli baharat, çok
miktarda altın ve değerli taşlarla yüklü
büyük bir kervan eşliğinde Yeruşalim'e
gelen kraliçe, aklından geçen her şeyi
Süleyman'la konuştu. [3]Süleyman onun
bütün sorularına karşılık verdi. Kra-
lın ona yanıt bulmakta güçlük çekti-
ği hiçbir konu olmadı. [4-5]Süleyman'ın
bilgeliğini, yaptırdığı sarayı, sofrası-
nın zenginliğini, görevlilerinin oturup
kalkışını, hizmetkârlarının özel giy-
sileriyle yaptığı hizmeti, sakilerini ve
RAB'bin Tapınağı'nda sunduğu yak-
malık sunuları* gören Saba Kraliçesi
hayranlık içinde kaldı.

[6]Krala, "Ülkemdeyken yaptıkların-
la ve bilgeliğinle ilgili duyduklarım
doğruymuş" dedi, [7]"Ama gelip ken-
di gözlerimle görünceye dek inan-

j *9:13* "Kavul": "Değersiz" anlamına gelir. **k** *9:14* "Yüz yirmi talant": Yaklaşık 4.1 ton.
l *9:28* "420 talant": Yaklaşık 14.5 ton. **9:25** Çık.23:17; 34:23; Yas.16:16
10:1-13 Mat.12:42; Luk.11:31

mamıştım. Bunların yarısı bile bana
anlatılmadı. Bilgeliğin de, zenginli-
ğin de duyduklarımdan kat kat fazla.
8Ne mutlu adamlarına! Ne mutlu sa-
na hizmet eden görevlilere! Çünkü sü-
rekli bilgeliğine tanık oluyorlar. 9Sen-
den hoşnut kalan, seni İsrail tahtına
oturtan Tanrın RAB'be övgüler olsun!
RAB İsrail'e sonsuz sevgi duyduğun-
dan, adaleti ve doğruluğu sağlaman
için seni kral yaptı."
10Saba Kraliçesi krala 120 talant[m]
altın, çok büyük miktarda baharat ve
değerli taşlar armağan etti. Krala o
kadar baharat armağan etti ki, bir da-
ha bu kadar çok baharat görülmedi.
11Bu arada Hiram'ın gemileri
Ofir'den altın ve büyük miktarda al-
mug[n] kerestesiyle değerli taşlar getir-
diler. 12Kral, RAB'bin Tapınağı'yla
sarayın tırabzanlarını, çalgıcıların
lirleriyle çenklerini bu almug keres-
tesinden yaptırdı. Bugüne dek o ka-
dar almug ağacı ne gelmiş, ne de gö-
rülmüştür.
13Kral Süleyman Saba Kraliçesi'nin
her isteğini, her dileğini yerine getir-
di. Ayrıca ona gönülden kopan birçok
armağan verdi. Bundan sonra krali-
çe adamlarıyla birlikte oradan ayrı-
lıp kendi ülkesine döndü.

Kral Süleyman'ın Zenginliği

(2Ta.1:14-17; 9:13-28)

14Süleyman'a bir yılda gelen altı-
nın miktarı 666 talantı[o] buluyordu.
15Alım satımla uğraşanlarla tüccarla-
rın kazançlarından ve Arabistan'ın bü-
tün krallarıyla İsrail valilerinden ge-
lenler bunun dışındaydı.
16Kral Süleyman her biri altı yüz
şekel[ö] ağırlığında dövme altından iki
yüz büyük kalkan yaptırdı. 17Ayrıca
her biri üç mina[p] ağırlığında dövme
altından üç yüz küçük kalkan yaptır-
dı. Kral bu kalkanları Lübnan Orma-
nı adındaki saraya koydu.
18Kral fildişinden büyük bir taht
yaptırıp saf altınla kaplattı. 19Tahtın
altı basamağı, arka kısmında yuvar-
lak bir başlığı vardı. Oturulan yerin
iki yanında kollar, her kolun yanında
birer aslan heykeli bulunuyordu. 20Al-
tı basamağın iki yanında on iki aslan
heykeli vardı. Hiçbir krallıkta böyle-
si yapılmamıştı. 21Kral Süleyman'ın
kadehleriyle Lübnan Ormanı adında-
ki sarayın bütün eşyaları saf altından
yapılmış, hiç gümüş kullanılmamıştı.
Çünkü Süleyman'ın döneminde gü-
müşün değeri yoktu. 22Hiram'ın ge-
milerinin yanısıra, kralın da deniz-
de ticaret gemileri vardı. Bu gemiler
üç yılda bir altın, gümüş, fildişi ve
türlü maymunlarla[r] yüklü olarak dö-
nerlerdi.
23Kral Süleyman dünyanın bütün
krallarından daha zengin, daha bil-
geydi. 24Tanrı'nın Süleyman'a verdi-
ği bilgeliği dinlemek için bütün dün-
ya onu görmek isterdi. 25Onu görmeye
gelenler her yıl armağan olarak altın
ve gümüş eşya, giysi, silah, baharat,
at, katır getirirlerdi.
26Süleyman savaş arabalarıyla atla-
rını topladı. Bin dört yüz savaş ara-
bası, on iki bin atı vardı. Bunların
bir kısmını savaş arabaları için ayrı-
lan kentlere, bir kısmını da kendi ya-
nına, Yeruşalim'e yerleştirdi. 27Kral-
lığı döneminde Yeruşalim'de gümüş
taş değerine düştü. Sedir ağaçları
Şefela'daki yabanıl incir ağaçları ka-
dar bollaştı. 28Süleyman'ın atları Mı-
sır ve Keve'den[s] getirilirdi. Kralın
tüccarları atları Keve'den satın alırdı.

m ***10:10*** "120 talant": Yaklaşık 4.1 ton. **n** ***10:11,12*** "Almug": Ne çeşit ağaç olduğu bilinmiyor. Bir tür ardıç ağacı olduğu sanılıyor. **o** ***10:14*** "666 talant": Yaklaşık 23 ton. **ö** ***10:16,29*** "Altı yüz şekel": Yaklaşık 6.9 kg. **p** ***10:17*** "Üç mina": Yaklaşık 1.7 kg. **r** ***10:22*** "Türlü maymunlarla" ya da "Maymunlar ve tavuskuşlarıyla". **s** ***10:28*** "Keve": Büyük bir olasılıkla "Kilikya", yani "Çukurova bölgesi". **10:26** 1Kr.4:26 **10:27** Yas.17:17 **10:28** Yas.17:16

[29]Mısır'dan bir savaş arabası altı yüz[s],
bir at yüz elli şekel[t] gümüşe getirilir-
di. Bunları bütün Hitit* ve Aram kral-
larına satarlardı.

Süleyman Tanrı'dan Uzaklaşıyor

11 Kral Süleyman firavunun kızı-
nın yanısıra Moavlı, Ammon-
lu, Edomlu, Saydalı ve Hititli* bir-
çok yabancı kadın sevdi. [2]Bu kadınlar
RAB'bin İsrail halkına, "Ne siz onla-
rın arasına girin, ne de onlar sizin ara-
nıza girsinler; çünkü onlar kesinlikle
sizi kendi ilahlarının ardınca yürümek
üzere saptıracaklardır" dediği uluslar-
dandı. Buna karşın, Süleyman onlara
sevgiyle bağlandı. [3]Süleyman'ın kral
kızlarından yedi yüz karısı ve üç yüz
cariyesi vardı. Karıları onu yolundan
saptırdılar. [4]Süleyman yaşlandıkça, ka-
rıları onu başka ilahların ardınca yürü-
mek üzere saptırdılar. Böylece Süley-
man bütün yüreğini Tanrısı RAB'be
adayan babası Davut gibi yaşamadı.
[5]Saydalılar'ın tanrıçası Aştoret'e* ve
Ammonlular'ın iğrenç ilahı Molek'e*
taptı. [6]Böylece RAB'bin gözünde kö-
tü olanı yaptı, RAB'bin yolunda yürü-
yen babası Davut gibi tam anlamıyla
RAB'bi izlemedi. [7]Yeruşalim'in doğu-
sundaki tepede Moavlılar'ın iğrenç ila-
hı Kemoş'a ve Ammonlular'ın iğrenç
ilahı Molek'e tapmak için bir yer yap-
tırdı. [8]İlahlarına buhur yakıp kurban
kesen bütün yabancı karıları için de
aynı şeyleri yaptı.
[9-10]İsrail'in Tanrısı RAB, kendisi-
ne iki kez görünüp, "Başka ilahlara
tapma!" demesine karşın, Süleyman
RAB'bin yolundan saptı ve O'nun
buyruğuna uymadı. Bu yüzden RAB
Süleyman'a öfkelenerek, [11]"Seninle
yaptığım antlaşmaya ve kurallarıma
bilerek uymadığın için krallığı elin-
den alacağım ve görevlilerinden biri-
ne vereceğim" dedi, [12]"Ancak baban
Davut'un hatırı için, bunu senin yaşa-
dığın sürede değil, oğlun kral olduk-
tan sonra yapacağım. [13]Ama oğlunun
elinden bütün krallığı almayacağım.
Kulum Davut'un ve kendi seçtiğim
Yeruşalim'in hatırı için oğluna bir oy-
mak bırakacağım."

Süleyman'ın Düşmanları

[14]RAB kral soyundan gelen bir düş-
manı, Edomlu Hadat'ı Süleyman'a
karşı ayaklandırdı. [15]Daha önce, Da-
vut Edomlular'la savaşırken, ölüleri
gömmeye giden ordu komutanı Yoav
Edom'daki bütün erkekleri öldürmüş-
tü. [16]Yoav ile İsrailliler Edom'daki er-
keklerin hepsini yok edinceye dek, al-
tı ay orada kalmışlardı. [17]Ancak genç
Hadat, babasının görevlilerinden bazı
Edomlular'la birlikte Mısır'a kaçmış-
tı. [18]Sonra Midyan'dan ayrılıp Paran'a
gitmişler, oradan bazı Paranlılar'ı da
yanlarına alıp Mısır'a, firavunun ya-
nına gelmişlerdi. Firavun Hadat'a ba-
rınak, yiyecek ve toprak sağlamıştı.
[19]Hadat firavunun dostluğunu ka-
zandı. Bunun üzerine firavun, kendi
karısı Kraliçe Tahpenes'in kızkarde-
şini Hadat'la evlendirdi. [20]Tahpenes'in
kızkardeşi Hadat'a Genuvat adlı bir
oğul doğurdu. Tahpenes çocuğu sa-
rayda firavunun çocuklarıyla birlik-
te büyüttü[u].
[21]Hadat Davut'la ordu komutanı
Yoav'ın ölüm haberini Mısır'da duy-
du. Firavuna, "İzin ver, kendi ülkeme
döneyim" dedi.
[22]Firavun, "Bir eksiğin mi var, ne-
den ülkene dönmek istiyorsun?" di-
ye sordu.
Hadat, "Hayır, ama lütfen gitmeme
izin ver" diye yanıtladı.

§ ***10:16,29*** "Altı yüz şekel": Yaklaşık 6.9 kg. **t** ***10:29*** "Yüz elli şekel": Yaklaşık 1.7 kg.
u ***11:20*** Masoretik metin "Büyüttü", Septuaginta "Sütten kesti".
11:1 Yas.17:17 **11:2** Çık.34:16; Yas.7:3-4

23 Tanrı, efendisi Sova Kralı Hada-
dezer'den kaçan bir düşmanı, Elyada
oğlu Rezon'u Süleyman'a karşı ayak-
landırdı. 24 Davut Sovalılar'a saldır-
dığında, Rezon çevresine haydutları
toplayıp onlara önderlik etmişti. Bir-
likte Şam'a gitmişler, orada kalıp yö-
netimi ele geçirmişlerdi. 25 Hadat'ın
yaptığı kötülüğün yanısıra, Rezon Sü-
leyman yaşadığı sürece İsrail'in düş-
manı oldu; Aram'da krallık yaparak
İsrail'den nefret etti.

Yarovam'ın Süleyman'a Karşı Ayaklanması

26 Efrayim oymağından Nevat oğlu
Seredalı Yarovam Kral Süleyman'a
karşı ayaklandı. Yarovam Süleyman'ın
görevlilerindendi. Annesi Serua adlı
dul bir kadındı.
27 Yarovam'ın krala karşı ayaklan-
masının öyküsü şöyleydi: Süleyman
Millo'yu* yaptırıp babası Davut'un
Kenti'ndeki surların gediğini kapat-
mıştı. 28 Yarovam çok yetenekli biriy-
di. Süleyman bu genç adamın ne den-
li çalışkan olduğunu görünce, Yusuf
soyunun bütün ağır işlerinin sorum-
luluğunu ona verdi.
29 Bir gün Yarovam Yeruşalim'in
dışına çıktı. Yolda Şilolu Peygamber
Ahiya ile karşılaştı. Ahiya yeni giysi-
sini giymişti. İkisi kent dışında yalnız-
dılar. 30 Ahiya üzerindeki giysiyi yırtıp
on iki parçaya ayırdı 31 ve Yarovam'a,
"On parçayı kendine al" dedi, "Çünkü
İsrail'in Tanrısı RAB diyor ki, 'Ben,
Süleyman'ın elinden krallığı alıp on
oymağı sana vereceğim. 32 Ama ku-
lum Davut'un ve İsrail oymaklarının
yaşadığı kentler arasından seçtiğim
Yeruşalim Kenti'nin hatırı için bir oy-
mağı onda bırakacağım. 33 Çünkü Sü-
leyman bana sırt çevirip Saydalılar'ın
tanrıçası Aştoret'e*, Moavlılar'ın ila-
hı Kemoş'a ve Ammonlular'ın ilahı
Molek'e* taptı. Kurallarıma, ilkeleri-
me uyup gözümde doğru olanı yapan
babası Davut gibi yollarımı izleme-
di. 34 Ama buyruklarıma, kurallarıma
bağlı kalan, seçtiğim kulum Davut'un
hatırı için Süleyman'ın elinden bütün
krallığı almayacağım. Yaşamı bo-
yunca onu önder yapacağım. 35 An-
cak krallığı oğlunun elinden alıp on
oymağı sana vereceğim. 36 Adımı yer-
leştirmek için kendime seçtiğim Ye-
ruşalim Kenti'nde kulum Davut için
önümde sönmeyen bir ışık olmak üze-
re Süleyman'ın oğluna bir oymak ve-
receğim. 37 Sana gelince, seni İsrail
Kralı yapacağım. İsrail'i dilediğin gi-
bi yöneteceksin. 38 Kulum Davut gi-
bi isteklerimi yerine getirir, kuralla-
rıma ve buyruklarıma uyar, gözümde
doğru olanı yapar, yollarımı izlersen,
seninle birlikte olacağım. Davut'a
yaptığım gibi senin için de güçlü bir
hanedan kurup İsrail'i sana vereceğim.
39 Süleyman'ın günahından ötürü Da-
vut soyunun gururunu kıracağım, an-
cak sonsuza dek değil.' "

Süleyman'ın Ölümü

(2Ta.9:29-31)

40 Süleyman Yarovam'ı öldürmeye ça-
lıştı. Ama Yarovam Mısır'a kaçıp Mısır
Kralı Şişak'a sığındı. Süleyman'ın ölü-
müne kadar orada kaldı.
41 Süleyman'ın krallığı döneminde-
ki öteki olaylar, bütün yaptıkları ve
bilgeliği Süleyman'ın tarihinde yazılı-
dır. 42 Süleyman kırk yıl süreyle bütün
İsrail'i Yeruşalim'den yönetti. 43 Süley-
man ölüp atalarına kavuşunca babası
Davut'un Kenti'nde gömüldü. Yerine
oğlu Rehavam kral oldu.

İsrailliler Rehavam'a Başkaldırıyor

(2Ta.10:1-19)

12 Rehavam Şekem'e gitti. Çünkü
bütün İsrailliler kendisini kral

11:36 1Kr.15:4,47; 2Kr.8:19, 2Ta.21:7; Mez.132:17

ilan etmek için orada toplanmışlardı.
2Kral Süleyman'dan kaçıp Mısır'a yer-
leşen Nevat oğlu Yarovam bunu du-
yunca Mısır'da kalmaya karar verdi.
3İsrail topluluğu Yarovam'ı çağırttı.
Birlikte gidip Rehavam'a şöyle dedi-
ler: 4"Baban üzerimize ağır bir boyun-
duruk koydu. Ama babanın üzerimize
yüklediği ağır yükü ve boyunduruğu
hafifletirsen sana kul köle oluruz."
5Rehavam, "Şimdi gidin, üç gün
sonra yine gelin" yanıtını verince
halk yanından ayrıldı.
6Kral Rehavam, babası Süleyman'a
sağlığında danışmanlık yapan ileri ge-
lenlere, "Bu halka nasıl yanıt verme-
mi öğütlersiniz?" diye sordu.
7İleri gelenler, "Bugün bu halka hiz-
met eder, olumlu yanıt verirsen, sana
her zaman kul köle olurlar" diye kar-
şılık verdiler.
8Ne var ki, Rehavam ileri gelenle-
rin öğüdünü reddederek birlikte büyü-
düğü genç görevlilerine danıştı: 9"Siz
ne yapmamı öğütlersiniz? 'Babanın
üzerimize koyduğu boyunduruğu ha-
fiflet' diyen bu halka nasıl bir yanıt
verelim?"
10Birlikte büyüdüğü gençler ona şu
karşılığı verdiler: "Sana 'Babanın üze-
rimize koyduğu boyunduruğu hafif-
let' diyen halka de ki, 'Benim küçük
parmağım babamın belinden daha ka-
lındır. 11 Babam size ağır bir boyundu-
ruk yüklediyse, ben boyunduruğunu-
zu daha da ağırlaştıracağım. Babam
sizi kırbaçla yola getirdiyse, ben sizi
akreplerle yola getireceğim.' "
12Yarovam'la bütün halk, kralın, "Üç
gün sonra yine gelin" sözü üzerine,
üçüncü gün Rehavam'ın yanına geldi-
ler. 13-14İleri gelenlerin öğüdünü red-
deden Kral Rehavam, gençlerin öğü-
düne uyarak halka sert bir yanıt verdi:
'Babamın size yüklediği boyunduruğu
ben daha da ağırlaştıracağım. Babam
sizi kırbaçla yola getirdiyse, ben sizi
akreplerle yola getireceğim." 15Kral
halkı dinlemedi. Çünkü Şilolu Ahiya
aracılığıyla Nevat oğlu Yarovam'a ver-
diği sözü yerine getirmek için RAB
bu olayı düzenlemişti.
16Kralın kendilerini dinlemediğini
görünce, bütün İsrailliler,

"İşay oğlu, Davut'la ne ilgimiz,
Ne de payımız var!" diye
bağırdılar,
"Ey İsrail halkı, haydi evimize
dönelim!
Davut'un soyu başının çaresine
baksın."

Böylece herkes evine döndü.
17Rehavam da yalnızca Yahuda
kentlerinde yaşayan İsrailliler'e kral-
lık yapmaya başladı.
18İsrailliler Kral Rehavam'ın gön-
derdiği angaryacıbaşı Adoram'ı ta-
şa tutup öldürdüler. Bunun üzerine
Kral Rehavam savaş arabasına atlayıp
Yeruşalim'e kaçtı. 19İsrail halkı, Davut
soyundan gelenlere hep başkaldırdı.
20Yarovam'ın Mısır'dan döndüğünü
duyunca, bütün İsrailliler haber gön-
derip kendisini toplantıya çağırdılar
ve onu İsrail Kralı ilan ettiler. Yahu-
da oymağından başka hiç kimse Da-
vut soyunu izlemedi.

Şemaya'nın Peygamberliği

(2Ta.11:1-4)

21Süleyman oğlu Rehavam Yeru-
şalim'e varınca, İsrail oymaklarıyla
savaşıp onları yeniden egemenliği al-
tına almak amacıyla bütün Yahuda ve
Benyamin oymaklarından yüz seksen
bin seçkin savaşçı topladı.
22Bu arada Tanrı adamı Şemaya'ya
Tanrı şöyle seslendi: 23"Süleyman
oğlu Yahuda Kralı Rehavam'a, bütün
Yahudalılar'a, Benyaminliler'e ve ora-
da yaşayan öteki insanlara şunu söy-
le: 24'RAB diyor ki, İsrailli kardeşleri-

12:16 2Sa.20:1

nize saldırmayın, onlarla savaşmayın.
Herkes evine dönsün! Çünkü bu olayı
ben düzenledim.' " RAB'bin bu söz-
lerini duyan halk O'nun buyruğuna
uyup evine döndü.

Beytel ve Dan'daki Altın Buzağılar

25 Yarovam Efrayim'in dağlık bölge-
sindeki Şekem Kenti'ni onarıp orada
yaşamaya başladı. Daha sonra oradan
ayrılıp Penuel Kenti'ni onardı. 26 Ya-
rovam, "Şimdi krallık yine Davut so-
yunun eline geçebilir" diye düşün-
dü, 27 "Eğer bu halk Yeruşalim'e gidip
RAB'bin Tapınağı'nda kurbanlar su-
narsa, yürekleri efendileri, Yahuda
Kralı Rehavam'a döner. Beni öldürüp
yeniden Rehavam'a bağlanırlar."
28 Kral, danışmanlarına danıştıktan
sonra, iki altın buzağı yaptırıp halkına,
"Tapınmak için artık Yeruşalim'e gitme-
nize gerek yok" dedi, "Ey İsrail halkı,
işte sizi Mısır'dan çıkaran ilahlarınız!"
29 Altın buzağılardan birini Beytel, öte-
kini Dan Kenti'ne yerleştirdi. 30 Bu gü-
nahtı. Böylece halk buzağıya tapmak
için Dan'a kadar gitmeye başladı. 31 Ya-
rovam ayrıca tapınma yerlerinde tapı-
naklar yaptırdı. Levililer'in dışında her
türlü insanlardan kâhinler atadı.
32 Yarovam sekizinci ayın on beşin-
ci günü Yahuda'daki bayrama benzer
bir bayram başlattı. Dan'daki sunak-
ta ve Beytel'de yaptırdığı altın buza-
ğılara kurbanlar sundu; orada kurmuş
olduğu tapınma yerlerine kâhinler
yerleştirdi. 33 Kendi kendine uydur-
duğu sekizinci ayın on beşinci günü,
Beytel'de yaptırdığı sunağa gitti, kur-
ban sunup buhur yaktı. Ve o günü İs-
rail halkı için bayram ilan etti.

Yahudalı Tanrı Adamı

13 Yarovam buhur yakmak için
sunağın yanında dururken, bir
Tanrı adamı RAB'bin buyruğu üzerine
Yahuda'dan Beytel'e geldi. 2 RAB'bin
buyruğu uyarınca sunağa karşı şöy-
le seslendi: "Sunak, ey sunak! RAB
diyor ki, 'Davut'un soyundan Yoşi-
ya adında bir erkek çocuk doğacak.
Buhur yakan, tapınma yerlerinde gö-
revli kâhinleri senin üstünde kurban
edecek. Üstünde insan kemikleri ya-
kılacak.' " 3 Aynı gün Tanrı adamı bir
belirti göstererek konuşmasını şöyle
sürdürdü: "RAB'bin bana açıkladığı
belirti şudur: Bu sunak parçalanacak,
üstündeki küller çevreye savrulacak."
4 Kral Yarovam, Tanrı adamının
Beytel'de sunağa karşı söyledikleri-
ni duyunca, elini ona doğru uzatarak,
"Yakalayın onu!" diye buyruk verdi.
Ancak Tanrı adamına uzattığı eli felç
oldu ve düzelmedi. 5 Tanrı adamının
RAB'bin buyruğuyla gösterdiği belir-
ti uyarınca, sunak parçalandı, üstün-
deki küller çevreye savruldu.
6 O zaman Kral Yarovam, Tanrı ada-
mına, "Lütfen benim için dua et, Tan-
rın RAB'be yalvar ki, elim eski halini
alsın" dedi. Tanrı adamı RAB'be yalva-
rınca kralın eli iyileşip eski halini aldı.
7 Kral, Tanrı adamına, "Benimle eve
kadar gel de bir şeyler ye" dedi, "Sana
bir armağan vereceğim."
8 Tanrı adamı, "Varlığının yarısını
bile versen, seninle gelmem" diye kar-
şılık verdi, "Burada ne yer, ne de içe-
rim. 9 Çünkü RAB bana, 'Orada hiç-
bir şey yiyip içme ve gittiğin yoldan
dönme' diye buyruk verdi." 10 Böylece
Tanrı adamı, Beytel'e gelmiş olduğu
yoldan değil, başka bir yoldan gitti.

Beytelli Yaşlı Peygamber

11 O sıralarda Beytel'de yaşayan yaşlı
bir peygamber vardı. Çocukları gelip
o gün Tanrı adamının Beytel'de yap-
tıklarını ve krala söylediklerini baba-
larına anlattılar. 12 Yaşlı baba, "Tanrı
adamı hangi yoldan gitti?" diye sor-

12:28 Çık.32:4 **12:32-33** Lev.23:33-34 **13:2** 2Kr.23:15-16

du. Çocuklar Yahuda'dan gelen Tanrı
adamının hangi yoldan gittiğini ona
gösterdiler. 13Bunun üzerine yaşlı ba-
ba, "Eşeğimi hazırlayın" dedi. Çocuk-
lar eşeğe palan vurunca, binip 14Tanrı
adamının ardına düştü. Onun bir ya-
banıl fıstık ağacının altında oturduğu-
nu görünce, "Yahuda'dan gelen Tanrı
adamı sen misin?" diye sordu.

Adam, "Evet, benim" diye karşılık
verdi.

15Yaşlı peygamber, "Gel benimle
eve gidelim, bir şeyler ye" dedi.

16Tanrı adamı şöyle karşılık verdi:
"Yolumdan dönüp seninle gelemem.
Burada ne yer, ne de içerim. 17Çün-
kü RAB bana, 'Orada hiçbir şey yiyip
içme ve gittiğin yoldan dönme' diye
buyruk verdi."

18Bunun üzerine yaşlı peygamber,
"Ben de senin gibi peygamberim" dedi,
"RAB'bin buyruğu üzerine bir melek
bana, 'Onu evine götür ve yiyip içme-
sini sağla' dedi." Ne var ki yalan söyle-
yerek Tanrı adamını kandırdı. 19Böy-
lece Tanrı adamı onunla birlikte geri
döndü ve evinde yiyip içmeye başladı.

20Sofrada otururlarken, RAB, Tanrı
adamını yolundan döndüren peygam-
bere seslendi. 21O da Yahuda'dan ge-
len Tanrı adamına şöyle dedi: "RAB
diyor ki, 'Madem RAB'bin sözünü
dinlemedin, Tanrın RAB'bin sana
verdiği buyruğa uymayıp 22yolundan
döndün; sana yiyip içme dediği yerde
yiyip içtin, cesedin atalarının mezar-
lığına gömülmeyecek.' "

23Tanrı adamı yiyip içtikten sonra
yaşlı peygamber onun için eşeği ha-
zırladı. 24Tanrı adamı giderken yol-
da bir aslanla karşılaştı. Aslan onu
oracıkta öldürdü. Eşekle aslan yere
serilen cesedin yanında duruyordu.
25Yoldan geçenler yerde yatan ceset-
le yanında duran aslanı gördüler. Gi-
dip yaşlı peygamberin yaşadığı kent-
te gördüklerini anlattılar.

26Tanrı adamını yolundan döndü-
ren yaşlı peygamber olanları duyunca,
şöyle dedi: "RAB'bin sözünü dinle-
meyen Tanrı adamı budur. Bu yüzden
RAB, sözü uyarınca, onun üzerine bir
aslan gönderdi. Aslan onu parçalayıp
öldürdü." 27-28Peygamber, çocukları-
na, "Eşeği hazırlayın!" dedi. Çocukla-
rın hazırladığı eşeğe binip gitti. Eşek-
le aslanı yerde yatan Tanrı adamının
cesedi başında buldu. Ancak aslan ce-
sedi yemediği gibi eşeğe de dokunma-
mıştı. 29Yaşlı peygamber Tanrı adamı-
nın cesedini eşeğin sırtına attı ve ona
ağıt yakıp gömmek için kendi kenti-
ne götürdü. 30Cesedi kendi mezarına
gömdü. "Ah kardeşim!" diyerek ar-
dından ağıt yaktılar.

31Tanrı adamını gömdükten sonra,
yaşlı peygamber çocuklarına şöyle
dedi: "Ben ölünce beni bu Tanrı ada-
mının yanına gömün, kemiklerimi
de onun kemiklerinin yanına koyun.
32Çünkü onun Beytel'deki sunağa ve
Samiriye kentlerindeki tapınma yerle-
rinde bulunan bütün tapınaklara karşı
RAB'bin buyruğuyla yaptığı uyarılar
kesinlikle yerine gelecektir."

Yarovam'ın Büyük Günahı

33Bu olaya karşın Yarovam gittiği
kötü yoldan ayrılmadı. Yine her türlü
insanı tapınma yerlerine kâhin olarak
atadı ve buralara kâhin olmak isteyen
herkese görev verdi. 34Yarovam'ın so-
yu günah işledi. Bu günahlar onların
yeryüzünden silinip yok edilmesine
neden oldu.

Yarovam'ın Oğlunun Ölümü

14 O sıralarda İsrail Kralı Yaro-
vam'ın oğlu Aviya hastalan-
dı. 2Yarovam, karısına, "Kalk, Yaro-
vam'ın karısı olduğunu anlamamaları
için kılığını değiştirip Şilo'ya git" de-
di, "Bu halkın kralı olacağımı bana
bildiren Peygamber Ahiya orada otu-

ruyor. 3Ona on ekmek, birkaç çörek,
bir tulum bal götür. Çocuğa ne olaca-
ğını o sana bildirecektir."
4Yarovam'ın karısı denileni yaptı;
kalkıp Şilo'ya, Ahiya'nın evine git-
ti. Ahiya'nın gözleri yaşlılıktan gör-
mez olmuştu. 5RAB, Ahiya'ya şöyle
dedi: "Şimdi Yarovam'ın karısı gele-
cek. Hastalanan oğlunun durumunu
senden soracak. Onu söylediğin gibi
yanıtlayacaksın. O geldiğinde kendini
sana başka biriymiş gibi gösterecek."
6Ahiya, kapıdan içeri giren kadı-
nın ayak seslerini duyunca, "Gel, Ya-
rovam'ın karısı!" dedi, "Neden başka
kılığa giriyorsun? Sana kötü haber-
lerim var. 7Git Yarovam'a de ki, 'İs-
rail'in Tanrısı RAB, Ben seni halkın
arasından seçip kendi halkıma, İs-
railliler'e önder yaptım, diyor, 8Kral-
lığı Davut'un soyundan alıp sana ver-
dim. Ama sen buyruklarıma uyan,
gözümde yalnız doğru olanı yapan
ve bütün yüreğiyle yollarımı izleyen
kulum Davut'a benzemedin. 9Senden
önce yaşayanların hepsinden çok kö-
tülük yaptın. Beni reddettin; kendi-
ne başka ilahlar buldun, dökme putlar
yaparak beni öfkelendirdin.
10" 'Bundan dolayı Yarovam'ın aile-
sini sıkıntılara sokup İsrail'de onun so-
yundan gelen genç yaşlı[ü] bütün erkek-
leri öldüreceğim. Yarovam'ın ailesini
gübre yakarcasına kökünden kuruta-
cağım. 11 Yarovam'ın ailesinden kentte
ölenleri köpekler, kırda ölenleri yırtıcı
kuşlar yiyecek.' RAB böyle konuştu.
12"Sana gelince, kalk, evine dön.
Kente ayak basar basmaz çocuk öle-
cek. 13Bütün İsrail halkı ağıt yakıp
onu gömecek. Yarovam'ın ailesinden
yalnız o gömülecek. Çünkü Yarovam
ailesi içinde İsrail'in Tanrısı RAB'bi
hoşnut eden nitelikler yalnız onda
bulundu.
14"RAB İsrail'e bir kral atayacak. Bu
kral aynı gün Yarovam'ın ailesine son
verecek. Ne zaman mı? Hemen şimdi.
15RAB İsrail halkını cezalandıracak.
İsrail halkı suda sallanan bir kamışa
dönecek. RAB onları atalarına vermiş
olduğu bu iyi topraklardan söküp Fırat
Irmağı'nın ötelerine dağıtacak. Çünkü
Aşera* putlarını dikerek RAB'bi öfke-
lendirdiler. 16Yarovam'ın işlediği ve İs-
rail halkını sürüklediği günahlar yü-
zünden RAB İsrail'i terk edecek."
17Yarovam'ın karısı oradan ayrılıp
Tirsa'ya döndü. Evinin eşiğine varın-
ca çocuk öldü. 18Bütün İsrail halkı,
RAB'bin kulu Peygamber Ahiya ara-
cılığıyla söylediği söz uyarınca, çocu-
ğu gömüp onun için ağıt yaktı.

Yarovam'ın Ölümü

19Yarovam'ın krallığı dönemindeki
öteki olaylar, nasıl savaştığı, ülkesini
nasıl yönettiği İsrail krallarının tari-
hinde yazılıdır. 20Yarovam yirmi iki
yıl krallık yaptı. Ölüp atalarına kavu-
şunca, yerine oğlu Nadav kral oldu.

Rehavam'ın Krallığı

(2Ta.11:5-12:15)

21Süleyman oğlu Rehavam Yahuda
Kralı olduğunda kırk bir yaşınday-
dı. RAB'bin adını yerleştirmek için
bütün İsrail oymaklarının yaşadığı
kentler arasından seçtiği Yeruşalim
Kenti'nde on yedi yıl krallık yaptı.
Annesi Ammonlu Naama'ydı.
22Yahudalılar RAB'bin gözünde kö-
tü olanı yaparak, işledikleri günahlar-
la Tanrı'yı atalarından daha çok öfke-
lendirdiler. 23Ayrıca kendilerine her
yüksek tepenin üstüne ve bol yapraklı
her ağacın altına tapınma yerleri, di-
kili taşlar ve Aşera* putları yaptılar.
24Ülkedeki putperest törenlerinde fu-
huş yapan kadın ve erkekler bile vardı.

ü ***14:10*** "Genç yaşlı" ya da "Köle olsun, özgür olsun".
14:10 1Kr.15:29 **14:23** 2Kr.17:9-10 **14:24** Yas.23:17

Yahudalılar RAB'bin İsrail halkının
önünden kovduğu ulusların yaptığı
bütün iğrençlikleri yaptılar.
25Rehavam'ın krallığının beşinci yı-
lında Mısır Kralı Şişak Yeruşalim'e
saldırdı. 26Süleyman'ın yaptırmış ol-
duğu altın kalkanlar dahil RAB'bin
Tapınağı'nın ve sarayın bütün hazine-
lerini boşaltıp götürdü. 27Kral Reha-
vam bunların yerine tunç* kalkanlar
yaptırarak sarayın kapı muhafızları-
nın komutanlarına emanet etti. 28Kral
RAB'bin Tapınağı'na her gittiğinde,
muhafızlar bu kalkanları taşır, sonra
muhafız odasına götürürlerdi.
29Rehavam'ın krallığı döneminde-
ki öteki olaylar ve bütün yaptıkları
Yahuda krallarının tarihinde yazılı-
dır. 30Rehavam'la Yarovam arasında
sürekli savaş vardı. 31Rehavam ölüp
atalarına kavuşunca, Davut Kenti'nde
atalarının yanına gömüldü. Anne-
si Ammonlu Naama'ydı. Rehavam'ın
yerine oğlu Aviyam kral oldu.

Aviyam'ın Krallığı

(2Ta.13:1-14:1)

15 Nevat oğlu İsrail Kralı Yaro-
vam'ın krallığının on sekizin-
ci yılında Aviyam Yahuda Kralı oldu.
2Yeruşalim'de üç yıl krallık yaptı. An-
nesi Avşalom'un kızı Maaka'ydı.
3Babasının kendisinden önce işlemiş
olduğu bütün günahlara Aviyam da ka-
tıldı. Bütün yüreğini Tanrısı RAB'be
adayan atası Davut gibi değildi. 4Buna
karşın Tanrısı RAB, Davut'un hatırı-
na Yeruşalim'i güçlendirmek için ken-
disinden sonra oğlunu kral atayarak
ona Yeruşalim'de bir ışık verdi. 5Çün-
kü RAB'bin gözünde doğru olanı ya-
pan Davut, Hititli* Uriya olayı dışında,
yaşamı boyunca RAB'bin buyrukları-
nın hiçbirinden sapmamıştı.
6Rehavam'la Yarovam arasında-
ki savaş Aviyam'ın yaşamı boyunca
sürüp gitti. 7Aviyam'ın krallığı döne-
mindeki öteki olaylar ve bütün yaptık-
ları Yahuda krallarının tarihinde ya-
zılıdır. Aviyam'la Yarovam arasındaki
savaş sürüp gitti. 8Aviyam ölüp atala-
rına kavuşunca, Davut Kenti'nde gö-
müldü, yerine oğlu Asa kral oldu.

Asa'nın Krallığı

(2Ta.15:16-16:6)

9İsrail Kralı Yarovam'ın krallığının
yirminci yılında Asa Yahuda Kralı ol-
du. 10Yeruşalim'de kırk bir yıl krallık
yaptı. Büyükannesi Avşalom'un kızı
Maaka'ydı. 11Atası Davut gibi RAB'bin
gözünde doğru olanı yapan Asa, 12put-
perest törenlerinde fuhuş yapan kadın
ve erkekleri ülkeden kovdu. Atalarının
yapmış olduğu bütün putları yok etti.
13Kral Asa annesi Maaka'nın kraliçeli-
ğini elinden aldı. Çünkü o Aşera* için
iğrenç bir put yaptırmıştı. Asa bu iğ-
renç putu kesip Kidron Vadisi'nde yak-
tı. 14Ancak puta tapılan yerleri kaldır-
madı. Ama yaşamı boyunca yüreğini
RAB'be adadı. 15Babasının ve kendisi-
nin adadığı altını, gümüşü ve eşyaları
RAB'bin Tapınağı'na getirdi.
16Asa'yla İsrail Kralı Baaşa arasın-
daki savaş yaşamları boyunca sürüp
gitti. 17İsrail Kralı Baaşa Yahuda'ya
saldırmaya hazırlanıyordu. Yahuda
Kralı Asa'nın topraklarına giriş çıkışı
engellemek amacıyla, Rama Kenti'ni
güçlendirmeye başladı.
18Bunun üzerine Asa, Şam'da otu-
ran Hezyon oğlu Tavrimmon oğlu
Aram Kralı Ben-Hadat'a, RAB'bin
Tapınağı'nın ve sarayın hazinelerin-
deki bütün altın ve gümüşü görevlileri
aracılığıyla şu haberle birlikte gönder-
di: 19"Babamla baban arasında oldu-

14:25 2Ta.12:2-8 **14:26** 1Kr.10:16-17; 2Ta.9:15-16
15:4 1Kr.11:36; 2Kr.8:19; 2Ta.21:7; Mez.132:17 **15:5** 2Sa.11:1-27
15:6 2Ta.13:3-21 **15:12** 2Ta.15:8-15

ğu gibi seninle benim aramızda da bir
antlaşma olsun. Sana armağan olarak
gönderdiğim bu altınlara, gümüşlere
karşılık, sen de İsrail Kralı Baaşa ile
yaptığın antlaşmayı boz, topraklarım-
dan askerlerini çeksin."
20Kral Asa'nın önerisini kabul eden
Ben-Hadat, komutanlarını İsrail kent-
lerinin üzerine gönderdi. İyon'u, Dan'ı,
Avel-Beytmaaka'yı ve bütün Naftali
bölgesiyle birlikte Kinrot'u ele geçirdi.
21Baaşa bunu duyunca Rama'nın yapı-
mını durdurup Tirsa'ya çekildi. 22Kral
Asa istisnasız bütün Yahudalılar'ı kap-
sayan bir çağrı yaptı. Baaşa'nın Ra-
ma'nın yapımında kullandığı taşlarla
keresteleri alıp götürdüler. Kral Asa
bunlarla Benyamin bölgesindeki Ge-
va ve Mispa kentlerini onardı.
23-24Asa'nın krallığı dönemindeki
öteki olaylar, başarıları, bütün yaptık-
ları ve kurduğu kentler Yahuda kral-
larının tarihinde yazılıdır. Yaşlılığın-
da ayaklarından hastalanan Asa, ölüp
atalarına kavuşunca, atası Davut'un
Kenti'nde atalarının yanına gömüldü;
yerine oğlu Yehoşafat kral oldu.

Nadav'ın Krallığı

25Yahuda Kralı Asa'nın krallığı-
nın ikinci yılında Yarovam oğlu Na-
dav İsrail Kralı oldu ve İsrail'de iki yıl
krallık yaptı. 26O da RAB'bin gözün-
de kötü olanı yaptı. Babasının yolunu
izledi ve babasının İsrail'i sürükledi-
ği günahlara katıldı.
27Nadav ve İsrail ordusu Filistliler'in
Gibbeton Kenti'ni kuşatırken, İssa-
kar oymağından Ahiya oğlu Baaşa,
Nadav'a düzen kurup onu Gibbeton'da
öldürdü. 28Yahuda Kralı Asa'nın kral-
lığının üçüncü yılında Nadav'ı öldü-
ren Baaşa, onun yerine kral oldu.
29Baaşa kral olur olmaz, Yarovam'ın
bütün ailesini ortadan kaldırdı.
RAB'bin, kulu Şilolu Ahiya aracılığıy-
la söylediği söz uyarınca, Yarovam'ın
bütün ailesi yok edildi; sağ kalan ol-
madı. 30Bütün bunlar İsrail'in Tanrısı
RAB'bi öfkelendiren Yarovam'ın iş-
lediği ve İsrail'i sürüklediği günahlar
yüzünden oldu.
31Nadav'ın krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve bütün yaptıkları İsra-
il krallarının tarihinde yazılıdır. 32Ya-
huda Kralı Asa ile İsrail Kralı Baaşa
arasındaki savaş yaşamları boyunca
sürüp gitti.

Baaşa'nın Krallığı

33Yahuda Kralı Asa'nın krallığı-
nın üçüncü yılında Ahiya oğlu Baa-
şa Tirsa'da bütün İsrail'in Kralı oldu
ve yirmi dört yıl krallık yaptı. 34Baa-
şa, RAB'bin gözünde kötü olanı yap-
tı. Yarovam'ın yolunu izledi ve onun
İsrail'i sürüklediği günahlara katıldı.

16 RAB Hanani oğlu Yehu aracılı-
ğıyla İsrail Kralı Baaşa'ya şun-
ları bildirdi: 2"Sen önemsiz biriyken,
ben seni halkım İsrail'e önder yap-
tım. Ama sen Yarovam'ın yolunu iz-
leyip halkım İsrail'i günaha sürükle-
din. Günahlarınız beni öfkelendirdi.
3Onun için Nevat oğlu Yarovam'a
yaptığım gibi, senin ve ailenin kökü-
nü kurutacağım. 4Baaşa'nın ailesin-
den kentte ölenleri köpekler, kırda
ölenleri yırtıcı kuşlar yiyecek."
5Baaşa'nın krallığı dönemindeki öte-
ki olaylar, yaptıkları ve başarıları İsra-
il krallarının tarihinde yazılıdır. 6Baa-
şa ölüp atalarına kavuşunca, Tirsa'da
gömüldü ve yerine oğlu Ela kral oldu.
7Baaşa'nın RAB'bin gözünde yaptı-
ğı her kötülükten ötürü RAB, Hanani
oğlu Peygamber Yehu aracılığıyla ona
ve ailesine karşı yargısını bildirdi. Ba-
aşa yaptığı kötülüklerle RAB'bi öfke-
lendirmiş, Yarovam'ın ailesine benze-
miş ve bu aileyi ortadan kaldırmıştı.

15:29 1Kr.14:10

Ela'nın Krallığı

[8]Yahuda Kralı Asa'nın krallığının
yirmi altıncı yılında Baaşa oğlu Ela
Tirsa'da İsrail Kralı oldu ve iki yıl
krallık yaptı. [9]Savaş arabalarının ya-
rısına komuta eden Zimri adındaki
bir görevlisi ona düzen kurdu. Ela o
sırada Tirsa'da sarayının sorumlusu
Arsa'nın evinde içip sarhoş olmuştu.
[10]Zimri içeri girip Ela'yı öldürdü ve
onun yerine kral oldu. Yahuda Kra-
lı Asa'nın krallığının yirmi yedinci
yılıydı.
[11]Zimri İsrail Kralı olup tahta ge-
çince, Baaşa'nın bütün ailesini yok
etti. Dost ve akrabalarından hiçbir
erkeği sağ bırakmadı. [12-13]Baaşa'yla
oğlu Ela, değersiz putlara taptıkları
için İsrail'in Tanrısı RAB'bi öfkelen-
dirmişlerdi. Onların işlediği ve İsrail'i
sürükledikleri günahlardan dolayı
RAB'bin Peygamber Yehu aracılığıy-
la Baaşa'ya karşı söylediği söz uyarın-
ca, Zimri Baaşa'nın bütün ailesini or-
tadan kaldırdı.
[14]Ela'nın krallığı dönemindeki öteki
olaylar ve bütün yaptıkları İsrail kral-
larının tarihinde yazılıdır.

Zimri'nin Krallığı

[15]Yahuda Kralı Asa'nın krallığının
yirmi yedinci yılında Zimri Tirsa'da
yedi gün krallık yaptı. İsrail ordusu
Filistliler'in Gibbeton Kenti yakınla-
rında ordugah kurmuştu. [16]Ordugah-
ta bulunan İsrailliler, Zimri'nin düzen
kurup kralı öldürdüğünü duyunca, or-
du komutanı Omri'yi o gün orada İs-
rail Kralı yaptılar. [17]Omri ve yanın-
daki bütün İsrailliler Gibbeton'dan
çıkıp Tirsa'yı kuşattılar. [18]Zimri ken-
tin alındığını görünce, sarayın kalesi-
ne girip sarayı ateşe verdi ve orada öl-
dü. [19]Çünkü o RAB'bin gözünde kötü
olanı yapmış, Yarovam'ın yolunu izle-
miş, onun işlediği ve İsrail'i sürükle-
diği günahlara katılmıştı.
[20]Zimri'nin krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve krala kurduğu düzen
İsrail krallarının tarihinde yazılıdır.

Omri'nin Krallığı

[21]İsrail halkı ikiye bölündü. Hal-
kın yarısı Ginat'ın oğlu Tivni'yi kral
yapmak isterken, öbür yarısı Omri'yi
destekliyordu. [22]Sonunda Omri'yi
destekleyenler Ginat oğlu Tivni'yi
destekleyenlerden daha güçlü çıktı.
Tivni öldü, Omri kral oldu.
[23]Yahuda Kralı Asa'nın krallığı-
nın otuz birinci yılında Omri İsrail
Kralı oldu ve altı yılı Tirsa'da olmak
üzere toplam on iki yıl krallık yaptı.
[24]Omri, Şemer adlı birinden Samiriye
Tepesi'ni iki talant[v] gümüşe satın alıp
üstüne bir kent yaptırdı. Tepenin eski
sahibi Şemer'in adından dolayı kente
Samiriye adını verdi.
[25]RAB'bin gözünde kötü olanı ya-
pan Omri, kendisinden önceki bütün
krallardan daha çok kötülük yaptı.
[26]Nevat oğlu Yarovam'ın bütün yol-
larını izledi ve onun İsrail'i sürükle-
diği günahlara katılıp değersiz put-
lara taparak İsrail'in Tanrısı RAB'bi
öfkelendirdi.
[27]Omri'nin krallığı dönemindeki
öteki olaylar, yaptıkları ve başarıla-
rı İsrail krallarının tarihinde yazılı-
dır. [28]Omri ölüp atalarına kavuşunca,
Samiriye'de gömüldü ve yerine oğlu
Ahav kral oldu.

Ahav'ın Krallığı

[29]Yahuda Kralı Asa'nın krallığı-
nın otuz sekizinci yılında Omri oğlu
Ahav İsrail Kralı oldu ve Samiriye'de
yirmi iki yıl krallık yaptı. [30]RAB'bin
gözünde kötü olanı yapan Omri oğlu
Ahav, kendisinden önceki bütün kral-
lardan daha çok kötülük yaptı. [31]Nevat

v *16:24* "İki talant": Yaklaşık 69 kg.

oğlu Yarovam'ın günahlarını izlemek
yetmezmiş gibi, bir de Sayda Kralı
Etbaal'ın kızı İzebel'le evlendi. Gidip
Baal'a* hizmet ederek ona taptı. 32Ba-
al için Samiriye'de yaptırdığı tapınağın
içine bir sunak kurdu. 33Ayrıca bir Aşe-
ra* putu yaptırdı. Ahav İsrail'in Tanrısı
RAB'bi kendisinden önceki bütün İsra-
il krallarından daha çok öfkelendirdi.
34Ahav'ın krallığı döneminde, Bey-
telli Hiel Eriha Kenti'ni yeniden in-
şa etti. RAB'bin Nun oğlu Yeşu ara-
cılığıyla söylediği söz uyarınca, Hiel
ilk oğlu Aviram'ı kaybetme pahası-
na kentin temelini attı; en küçük oğlu
Seguv'u kaybetme pahasına da kentin
kapılarını taktı.

İlyas ve Kuraklık

17 Gilat'ın Tişbe Kenti'nden olan
İlyas, Ahav'a şöyle dedi: "Hiz-
met ettiğim İsrail'in Tanrısı yaşayan
RAB'bin adıyla derim ki, ben söyle-
medikçe önümüzdeki yıllarda ne yağ-
mur yağacak, ne de çiy düşecek."
2O zaman RAB, İlyas'a şöyle ses-
lendi: 3"Buradan ayrıl, doğuya git.
Şeria Irmağı'nın doğusundaki Kerit
Vadisi'nde gizlen. 4Dereden su içecek-
sin ve buyruk verdiğim kargaların ge-
tirdiklerini yiyeceksin."
5RAB'bin söylediklerini yapan İl-
yas, gidip Şeria Irmağı'nın doğusun-
daki Kerit Vadisi'ne yerleşti. 6Dere-
den su içiyor, kargaların sabah akşam
getirdiği et ve ekmekle besleniyordu.
7Ancak ülkede yağmur yağmadığı
için bir süre sonra dere kurudu.

İlyas ve Sarefatlı Dul Kadın

8O zaman RAB, İlyas'a, 9"Şimdi
kalk git, Sayda yakınlarındaki Sare-
fat Kenti'ne yerleş" dedi, "Orada sana
yiyecek sağlaması için dul bir kadı-
na buyruk verdim." 10Sarefat'a giden
İlyas kentin kapısına varınca, orada
dul bir kadının odun topladığını gör-
dü. Kadına: "Bana içmek için biraz su
verebilir misin?" dedi. 11Kadın su ge-
tirmeye giderken İlyas yine seslendi:
"Lütfen bir parça da ekmek getir."
12Kadın, "Senin Tanrın yaşayan
RAB'bin adıyla ant içerim, hiç ekme-
ğim yok" diye karşılık verdi, "Yalnız
küpte bir avuç un, çömleğin dibinde
de azıcık yağ var. Görüyorsun, bir iki
parça odun topluyorum. Götürüp oğ-
lumla kendim için bir şeyler hazırla-
yacağım. Belki de son yemeğimiz ola-
cak, ölüp gideceğiz."
13İlyas kadına, "Korkma, git yiyece-
ğini hazırla" dedi, "Yalnız önce bana
küçük bir pide yapıp getir. Sonra oğ-
lunla kendin için yaparsın. 14İsrail'in
Tanrısı RAB diyor ki, 'Toprağa yağ-
mur düşünceye dek küpten un, çöm-
lekten yağ eksilmeyecek.' "
15Kadın gidip İlyas'ın söylediklerini
yaptı. Hep birlikte günlerce yiyip içti-
ler. 16RAB'bin İlyas aracılığıyla söy-
lediği söz uyarınca, küpten un, çöm-
lekten yağ eksilmedi.
17Bir süre sonra ev sahibi dul kadının
oğlu gittikçe ağırlaşan kötü bir hasta-
lığa yakalandı, sonunda öldü. 18Kadın
İlyas'a, "Ey Tanrı adamı, alıp vereme-
diğimiz nedir?" dedi, "Günahlarımı
Tanrı'ya anımsatıp oğlumun ölümüne
neden olmak için mi buraya geldin?"
19İlyas, "Oğlunu bana ver" diyerek
çocuğu kadının kucağından aldı, kal-
dığı yukarı odaya çıkardı ve yatağına
yatırdı. 20Sonra RAB'be şöyle yalvar-
dı: "Ya RAB Tanrım, neden yanında
kaldığım dul kadının oğlunu öldü-
rerek ona bu kötülüğü yaptın?" 21İl-
yas üç kez çocuğun üzerine kapanıp
RAB'be şöyle dua etti: "Ya RAB Tan-
rım, bu çocuğa yeniden can ver."
22RAB İlyas'ın yalvarışını duydu.
Çocuk dirilip yeniden yaşama döndü.
23İlyas çocuğu yukarı odadan indirip

16:34 Yşu.6:26 **17:1** Yak.5:17 **17:9** Luk.4:25-26

annesine verirken, "İşte oğlun yaşı-
yor!" dedi.
24Bunun üzerine kadın, "Şimdi an-
ladım ki, sen Tanrı adamısın ve söy-
lediğin söz gerçekten RAB'bin sözü-
dür" dedi.

İlyas ile Ovadya

18 Uzun bir süre sonra kuraklı-
ğın üçüncü yılında RAB İlyas'a,
"Git, Ahav'ın huzuruna çık" dedi, "Top-
rağı yağmursuz bırakmayacağım." 2İl-
yas Ahav'ın huzuruna çıkmaya gitti.
Samiriye'de kıtlık şiddetlenmişti.
3Ahav sarayının sorumlusu Ovadya'yı
çağırdı. –Ovadya RAB'den çok kor-
kardı. 4İzebel RAB'bin peygamber-
lerini öldürdüğünde, Ovadya yüz
peygamberi yanına alıp ellişer elli-
şer mağaralara gizlemiş ve yiyecek,
içecek gereksinimlerini karşılamıştı.–
5Ahav, Ovadya'ya, "Haydi gidip ülke-
deki bütün su kaynaklarıyla vadilere
bakalım" dedi, "Belki atlarla katırla-
rın yaşamasını sağlayacak kadar ot
buluruz da onları ölüme terk etme-
miş oluruz." 6Ahav'la Ovadya, araş-
tırma yapmak üzere ülkeyi araların-
da bölüştükten sonra, her biri yalnız
başına bir yöne gitti.
7Ovadya giderken yolda İlyas'la
karşılaştı. İlyas'ı tanıyınca yüzüstü
yere kapanarak, "Efendim İlyas sen
misin?" diye sordu.
8İlyas, "Evet, benim. Git efendine,
'İlyas burada' de" diye karşılık verdi.
9Ovadya, "Ne günah işledim ki, beni
öldürsün diye Ahav'a gönderiyorsun?"
dedi ve ekledi: 10"Tanrın yaşayan
RAB'bin adıyla derim ki, efendimin
seni aramak için adam göndermediği
ulus ve krallık kalmadı. Ahav ülke-
lerinde olmadığını söyleyen herkese,
seni bulamadıklarına dair ant içirdi.
11Oysa sen şimdi, 'Git, efendine İlyas
burada de' diyorsun. 12Ben senin ya-
nından ayrıldığımda, RAB'bin Ruhu
seni bilmediğim bir yere götürebilir.
Durumu Ahav'a bildirince, gelip se-
ni bulamazsa beni öldürür. Ben kulun
gençliğimden beri RAB'den korkan
biriyim. 13Efendim, İzebel RAB'bin
peygamberlerini öldürdüğünde yap-
tıklarımı duymadın mı? RAB'bin pey-
gamberlerinden yüzünü ellişer ellişer
iki mağaraya saklayıp onların yiye-
cek, içecek gereksinimlerini karşıla-
dım. 14Ama sen şimdi, 'Git, efendine
İlyas burada de' diyorsun. O zaman
beni öldürür!"
15İlyas şöyle karşılık verdi: "Hizme-
tinde bulunduğum yaşayan ve Her Şe-
ye Egemen RAB'bin adıyla diyorum,
bugün Ahav'ın huzuruna çıkacağım."

İlyas Karmel Dağı'nda

16Ovadya gidip Ahav'ı gördü, ona
durumu anlattı. Bunun üzerine Ahav
İlyas'ı karşılamaya gitti. 17İlyas'ı gö-
rünce, "Ey İsrail'i sıkıntıya sokan
adam, sen misin?" diye sordu.
18İlyas, "İsrail'i sıkıntıya sokan ben
değilim, seninle babanın ailesi İsrail'i
sıkıntıya soktunuz" diye karşılık ver-
di, "RAB'bin buyruklarını terk edip
Baallar'ın* ardınca gittiniz. 19Şimdi
haber sal: Bütün İsrail halkı, İzebel'in
sofrasında yiyip içen Baal'ın dört yüz
elli peygamberi ve Aşera'nın* dört
yüz peygamberi Karmel Dağı'na ge-
lip önümde toplansın."
20Ahav bütün İsrail'e haber sala-
rak peygamberlerin Karmel Dağı'nda
toplanmalarını sağladı. 21İlyas halka
doğru ilerleyip, "Daha ne zamana ka-
dar böyle iki taraf arasında dalgalana-
caksınız?" dedi, "Eğer RAB Tanrı'ysa,
O'nu izleyin; yok eğer Baal Tanrı'ysa,
onun ardınca gidin." Halk İlyas'a hiç
karşılık vermedi.
22İlyas konuşmasını şöyle sürdürdü:
"RAB'bin peygamberi olarak sadece
ben kaldım. Ama Baal'ın dört yüz
elli peygamberi var. 23Bize iki boğa

getirin. Birini Baal'ın peygamberle-
ri alıp kessinler, parçalayıp odunla-
rın üzerine koysunlar; ama odunları
yakmasınlar. Öbür boğayı da ben ke-
sip hazırlayacağım ve odunların üze-
rine koyacağım; ama odunları yakma-
yacağım. 24 Sonra siz kendi ilahınızı
adıyla çağırın, ben de RAB'bi adıyla
çağırayım. Hangisi ateşle karşılık ve-
rirse, Tanrı odur."

Bütün halk, "Peki, öyle olsun" dedi.
25 İlyas, Baal'ın peygamberlerine,
"Kalabalık olduğunuz için önce siz
boğalardan birini seçip hazırlayın ve
ilahınızı adıyla çağırın" dedi, "Ama
ateş yakmayın."

26 Kendilerine verilen boğayı alıp
hazırlayan Baal'ın peygamberleri sa-
bahtan öğlene kadar, "Ey Baal, bize
karşılık ver!" diye yalvardılar. Ama
ne bir ses vardı, ne de bir karşılık.
Yaptıkları sunağın çevresinde zıpla-
yıp oynadılar.

27 Öğleyin İlyas onlarla alay etmeye
başladı: "Bağırın, yüksek sesle bağı-
rın! O tanrıymış. Belki dalgındır, ya
da heladadır, belki de yolculuk yapı-
yor! Yahut uyuyordur da uyandırmak
gerekir!" 28 Böylece yüksek sesle ba-
ğırdılar. Adetleri uyarınca, kılıç ve
mızraklarla kanlarını akıtıncaya dek
bedenlerini yaraladılar. 29 Öğlenden
akşam sunusu saatine kadar kıvran-
dılar. Ama hâlâ ne bir ses, ne ilgi, ne
de bir karşılık vardı.

30 O zaman İlyas bütün halka, "Bana
yaklaşın" dedi. Herkes onun çevresin-
de toplandı. İlyas RAB'bin yıkılan su-
nağını onarmaya başladı. 31 On iki taş
aldı. Bu sayı RAB'bin Yakup'a, "Se-
nin adın İsrail olacak" diye bildirdi-
ği Yakupoğulları oymaklarının sayı-
sı kadardı. 32 İlyas bu taşlarla RAB'bin
adına bir sunak yaptırdı. Çevresine de
iki sea[y] tohum alacak kadar bir hen-
dek kazdı. 33 Sunağın üzerine odunları
dizdi, boğayı parça parça kesip odun-
ların üzerine yerleştirdi. "Dört küp su
doldurup yakmalık sunuyla* odunla-
rın üzerine dökün" dedi.

34 Sonra, "Bir daha yapın" dedi. Bir
daha yaptılar.

"Bir kez daha yapın" dedi. Üçün-
cü kez aynı şeyi yaptılar. 35 O zaman
sunağın çevresine akan su hendeği
doldurdu.

36 Akşam sunusu saatinde, Peygam-
ber İlyas sunağa yaklaşıp şöyle dua et-
ti: "Ey İbrahim'in, İshak'ın ve İsrail'in
Tanrısı olan RAB! Bugün bilinsin ki,
sen İsrail'in Tanrısı'sın, ben de senin
kulunum ve bütün bunları senin buy-
ruklarınla yaptım. 37 Ya RAB, bana
yanıt ver! Yanıt ver ki, bu halk senin
Tanrı olduğunu anlasın. Onların yine
sana dönmelerini sağla."

38 O anda gökten RAB'bin ateşi
düştü. Düşen ateş yakmalık sunuyu,
odunları, taşları ve toprağı yakıp hen-
dekteki suyu kuruttu.

39 Halk olanları görünce yüzüstü
yere kapandı. "RAB Tanrı'dır, RAB
Tanrı'dır!" dediler.

40 İlyas, "Baal'ın peygamberlerini
yakalayın, hiçbirini kaçırmayın" di-
ye onlara buyruk verdi. Peygamber-
ler yakalandı, İlyas onları Kişon Vadi-
si'ne götürüp orada öldürdü.

Kuraklığın Sonu

41 Sonra İlyas, Ahav'a, "Git, yemene
içmene bak; çünkü güçlü bir yağmur
sesi var" dedi. 42 Ahav yiyip içmek
üzere oradan ayrılınca, İlyas Karmel
Dağı'nın tepesine çıktı. Yere kapana-
rak başını dizlerinin arasına koydu.

43 Sonra uşağına, "Haydi git, denize
doğru bak!" dedi.

Uşağı gidip denize baktı ve, "Hiçbir
şey görmedim" diye karşılık verdi.

İlyas, uşağına yedi kez, "Git, bak"
dedi.

y *18:32* "İki sea": Yaklaşık 14.7 litrelik bir ölçek. **18:31** Yar.32:28; 35:10 **18:42-45** Yak.5:18

[44]Yedinci kez gidip bakan uşak,
"Denizden avuç kadar küçük bir bulut çıkıyor" dedi.

İlyas şöyle dedi: "Git, Ahav'a, 'Yağmura yakalanmadan arabanı al ve geri dön' de."

[45]Tam o sırada gökyüzü bulutlarla kararıdı, rüzgar çıktı, şiddetli bir yağmur başladı. Ahav hemen arabasına binip Yizreel'e gitti.
[46]Üzerine RAB'bin gücü inen İlyas kemerini kuşanıp Yizreel'e kadar Ahav'ın önünde koştu.

İlyas'ın Kaçışı

19 Ahav, İlyas'ın bütün yaptıklarını, peygamberleri nasıl kılıçtan geçirdiğini İzebel'e anlattı.
[2]İzebel, İlyas'a, "Yarın bu saate kadar senin peygamberlere yaptığını ben de sana yapmazsam, ilahlar bana aynısını, hatta daha kötüsünü yapsın" diye haber gönderdi.

[3]İlyas can korkusuyla Yahuda'nın Beer-Şeva Kenti'ne kaçıp uşağını orada bıraktı.
[4]Bir gün boyunca çölde yürüdü, sonunda bir retem çalısının altına oturdu ve ölmek için dua etti: "Ya RAB, yeter artık, canımı al, ben atalarımdan daha iyi değilim."

[5]Sonra retem çalısının altına yatıp uykuya daldı. Ansızın bir melek ona dokunarak, "Kalk yemek ye" dedi.
[6]İlyas çevresine bakınca yanıbaşında, kızgın taşların üstünde bir pideyle bir testi su gördü. Yiyip içtikten sonra yine uzandı.

[7]RAB'bin meleği ikinci kez geldi, ona dokunarak, "Kalk yemeğini ye. Gideceğin yol çok uzun" dedi.
[8]İlyas kalktı, yiyip içti. Yediklerinden aldığı güçle kırk gün kırk gece Tanrı Dağı Horev'e kadar yürüdü.
[9]Geceyi orada bulunan bir mağarada geçirdi.

Rab İlyas'a Görünüyor

RAB, "Burada ne yapıyorsun, İlyas?" diye sordu.

[10]İlyas, "RAB'be, Her Şeye Egemen Tanrı'ya büyük bir istekle kulluk ettim" diye karşılık verdi, "Ama İsrail halkı senin antlaşmanı reddetti, sunaklarını yıktı ve peygamberlerini kılıçtan geçirdi. Yalnız ben kaldım. Beni de öldürmeye çalışıyorlar."

[11]RAB, "Dağa çık ve önümde dur, yanından geçeceğim" dedi.

RAB'bin önünde çok güçlü bir rüzgar dağları yarıp kayaları parçaladı. Ancak RAB rüzgarın içinde değildi. Rüzgarın ardından bir deprem oldu, RAB depremin içinde de değildi.
[12]Depremden sonra bir ateş çıktı, ancak RAB ateşin içinde de değildi. Ateşten sonra ince, yumuşak bir ses duyuldu.
[13]İlyas bu sesi duyunca, cüppesiyle yüzünü örttü, çıkıp mağaranın girişinde durdu.

O sırada bir ses, "Burada ne yapıyorsun, İlyas?" dedi.

[14]İlyas, "RAB'be, Her Şeye Egemen Tanrı'ya büyük bir istekle kulluk ettim" diye karşılık verdi, "Ama İsrail halkı senin antlaşmanı reddetti, sunaklarını yıktı ve peygamberlerini kılıçtan geçirdi. Yalnız ben kaldım. Beni de öldürmeye çalışıyorlar."

[15-16] RAB, "Geldiğin yoldan geri dön, Şam yakınındaki kırlara git" dedi, "Oraya vardığında, Hazael'i Aram Kralı olarak, Nimşi oğlu Yehu'yu İsrail Kralı olarak, Avel-Meholalı Şafat'ın oğlu Elişa'yı da kendi yerine peygamber olarak meshedeceksin*.
[17]Hazael'in kılıcından kurtulanı Yehu, Yehu'nun kılıcından kurtulanı Elişa öldürecek.
[18]Ancak İsrail'de Baal'ın* önünde diz çöküp onu öpmemiş yedi bin kişiyi sağ bırakacağım."

Elişa'ya Çağrı

[19]İlyas oradan ayrılıp gitti, Şafat oğlu Elişa'yı buldu. Elişa, on iki çift öküzle saban sürenlerin ardından on

19:10,14 Rom.11:3 **19:15-16** 2Kr.8:7-13 **19:15-16** 2Kr.9:16 **19:18** Rom.11:4

ikinci çifti sürüyordu. İlyas Elişa'nın
yanından geçerek kendi cüppesini
onun üzerine attı. [20]Elişa öküzleri bı-
rakıp İlyas'ın ardından koştu ve, "İzin
ver, annemle babamı öpeyim, sonra
seninle geleyim" dedi.
İlyas, "Geri dön, ben sana ne yap-
tım ki?" diye karşılık verdi.
[21]Böylece Elişa gidip sürdüğü çiftin
öküzlerini kesti. Boyunduruklarıyla
ateş yakıp etleri pişirdikten sonra, ye-
sinler diye halka dağıttı. Sonra, İlyas'ın
ardından gidip ona hizmet etti.

Ben-Hadat Samiriye'ye Saldırıyor

20 Aram Kralı Ben-Hadat bütün
ordusunu topladı. Atları, savaş
arabaları ve kendisini destekleyen otuz
iki kralla birlikte Samiriye'nin üzerine
yürüyerek kenti kuşattı. [2]Ben-Hadat,
kentte bulunan İsrail Kralı Ahav'a ha-
berciler göndererek şöyle buyruk ver-
di: [3]"Ben-Hadat diyor ki, 'Altınını,
gümüşünü, karılarını ve en gürbüz
çocuklarını bana teslim et.' "
[4]İsrail Kralı, "Efendim kralın de-
diklerini kabul ediyorum" diye kar-
şılık verdi, "Beni ve sahip olduğum
her şeyi alabilirsin."
[5]Haberciler yine gelip Ahav'a şöy-
le dediler: "Ben-Hadat diyor ki, 'Sa-
na altınını, gümüşünü, karılarını ve
çocuklarını bana vereceksin diye ha-
ber göndermiştim. [6]Ayrıca yarın bu
saatlerde sarayında ve görevlilerinin
evlerinde arama yapmak üzere kendi
görevlilerimi göndereceğim. Değerli
olan her şeyini alıp getirecekler.' "
[7]İsrail Kralı ülkenin bütün ileri ge-
lenlerini toplayarak, "Bakın, bu adam
nasıl bela arıyor!" dedi, "Bana haber
gönderip altınımı, gümüşümü, karıları-
mı, çocuklarımı istedi, reddetmedim."
[8]Bütün ileri gelenler ve halk, "Onu
dinleme, isteklerini de kabul etme"
diye karşılık verdiler.
[9]Böylece Ahav, Ben-Hadat'ın ha-
bercilerine, "Efendimiz krala ilk is-
teklerinin hepsini kabul edeceğimi,
ama ikincisini kabul edemeyeceğimi
söyleyin" dedi. Haberciler gidip Ben-
Hadat'a durumu bildirdiler.
[10]O zaman Ben-Hadat Ahav'a baş-
ka bir haber gönderdi: "O kadar çok
adamla senin üstüne yürüyeceğim ki,
Samiriye'yi yerle bir edeceğim. Ken-
tin tozları askerlerimin avuçlarını bile
dolduramayacak. Eğer bunu yapmaz-
sam, ilahlar bana aynısını, hatta daha
kötüsünü yapsın!"
[11]İsrail Kralı şöyle karşılık verdi:
"Kralınıza deyin ki, 'Zırhını kuşan-
madan önce değil, kuşandıktan son-
ra övünsün.' "
[12]Ben-Hadat bunu duyduğunda,
kendisini destekleyen krallarla bir-
likte çadırda içki içiyordu. Hemen
adamlarına buyruk verdi: "Saldırıya
hazırlanın." Böylece Samiriye'ye kar-
şı saldırı hazırlıklarına giriştiler.

Ahav Ben-Hadat'ı Bozguna Uğratıyor

[13]O sırada bir peygamber gelip İsra-
il Kralı Ahav'a şöyle dedi: "RAB di-
yor ki, 'Bu büyük orduyu görüyor mu-
sun? Onları bugün senin eline teslim
edeceğim. O zaman benim RAB ol-
duğumu anlayacaksın.' "
[14]Ahav, "Kimin aracılığıyla olacak
bu?" diye sordu.
Peygamber şu karşılığı verdi: "RAB
diyor ki, 'İlçe komutanlarının genç as-
kerleri bunu başaracak.' "
Ahav, "Savaşa kim başlayacak?" di-
ye sordu.
Peygamber, "Sen başlayacaksın"
dedi.
[15]Ahav ilçe komutanlarının genç as-
kerlerini çağırıp saydı. İki yüz otuz
iki kişiydiler. Sonra bütün İsrail or-
dusunu toplayıp saydı, onlar da yedi
bin kişiydiler.

19:20 Luk.9:61

16 Öğleyin Ben-Hadat ile kendisini
destekleyen otuz iki kral çadırlarda
içip sarhoş olmuşken İsrail saldırısı
başladı. 17 Önce genç askerler saldırıya
geçti. Ben-Hadat'ın gönderdiği gözcü-
ler, "Samiriyeliler geliyor" diye ona
haber getirdiler.
18 Ben-Hadat, "İster barış, ister sa-
vaş için gelsinler, onları canlı yaka-
layın" dedi.
19 Genç askerler arkalarındaki İsrail
ordusuyla birlikte kentten çıkıp saldı-
rıya geçtiler. 20 Herkes önüne geleni öl-
dürdü. Aramlılar kaçmaya başlayınca,
İsrailliler peşlerine düştü. Ama Aram
Kralı Ben-Hadat, atına binerek atlı-
larla birlikte kaçıp kurtuldu. 21 İsrail
Kralı atlarla savaş arabalarına büyük
zararlar vererek Aramlılar'ı ağır bir
yenilgiye uğrattı.
22 Daha sonra peygamber gelip İsrail
Kralı'na, "Git, gücünü pekiştir ve ne-
ler yapman gerektiğini iyi düşün" de-
di, "Çünkü önümüzdeki ilkbaharda
Aram Kralı sana yine saldıracak."

Aramlılar'ın İkinci Saldırısı

23 Bu arada görevlileri Aram Kralı-
nın kendisine, "İsrail'in ilahı dağ ilahı-
dır" dediler, "Bu nedenle bizden güçlü
çıktılar. Ama ovada savaşırsak, onları
kesinlikle yeneriz. 24 Şimdi bütün kral-
ları görevlerinden al, onların yerine ye-
ni komutanlar ata. 25 Kaybettiğin kadar
at ve savaş arabası toplayarak kendi-
ne yeni bir ordu kur. İsrailliler'le ova-
da savaşalım. O zaman onları kesin-
likle yeneriz." Aram Kralı Ben-Hadat
bütün söylenenleri kabul edip yerine
getirdi. 26 İlkbaharda Aramlılar'ı topla-
yıp İsrailliler'le savaşmak üzere Afek
Kenti'ne gitti. 27 İsrail halkı da toplanıp
yiyeceğini hazırladı. Aramlılar'la sa-
vaşmak üzere yola çıkıp onların karşı-
sına ordugah kurdu. Ülkeyi dolduran
Aramlılar'ın karşısında İsrailliler iki
küçük oğlak sürüsü gibi kalıyordu.
28 Bir Tanrı adamı gidip İsrail Kra-
lı Ahav'a şöyle dedi: "RAB diyor ki,
'Aramlılar, RAB dağların Tanrısı'dır,
ovaların değil, dedikleri için bu güç-
lü ordunun tümünü senin eline teslim
edeceğim. O zaman benim RAB ol-
duğumu anlayacaksın.' "
29 Birbirlerine karşı ordugah kuran
Aramlılar'la İsrailliler yedi gün bek-
lediler. Yedinci gün savaş başladı. İs-
railliler bir gün içinde yüz bin Aram-
lı yaya asker öldürdü. 30 Sağ kalanlar
Afek Kenti'ne kaçtılar. Orada da yir-
mi yedi bin kişinin üstüne surlar yı-
kıldı. Ben-Hadat kentin içine kaçıp
bir iç odaya saklandı.
31 Görevlileri Ben-Hadat'a şöyle
dediler: "Duyduğumuza göre, İsrail
kralları iyi yürekli krallarmış. Hay-
di bellerimize çul kuşanıp başlarımı-
za ip saralım ve İsrail Kralı'nın hu-
zuruna çıkalım. Belki senin canını
bağışlar."
32 Bellerine çul kuşanıp başlarına da
ip bağladılar ve İsrail Kralı'nın huzu-
runa çıkarak, "Kulun Ben-Hadat 'Ca-
nımı bağışla' diye yalvarıyor" dediler.
Ahav, "Ben-Hadat hâlâ yaşıyor mu?
O benim kardeşim sayılır" diye kar-
şılık verdi.
33 Adamlar bunu olumlu bir belirti
sayarak hemen sözü ağzından aldılar
ve, "Evet, Ben-Hadat kardeşin sayı-
lır!" dediler.
Kral, "Gidin, onu getirin" diye buy-
ruk verdi. Ben-Hadat gelince, Ahav
onu kendi savaş arabasına aldı.
34 Ben-Hadat, "Babamın babandan
almış olduğu kentleri geri vereceğim"
dedi, "Babam nasıl Samiriye'de çar-
şılar kurduysa, sen de Şam'da çarşılar
kurabilirsin."
Bunun üzerine Ahav, "Ben de bu
şartlara dayanarak sana özgürlüğü-
nü veriyorum" dedi. Böylece onunla
bir antlaşma yaparak gitmesine izin
verdi.

Bir Peygamberin Ahav'ı Suçlaması

35 Peygamberlerden biri, RAB'bin
sözüne uyarak arkadaşına, "Lütfen,
beni vur!" dedi. Ama arkadaşı onu
vurmak istemedi.
36 O zaman peygamber arkadaşına
şöyle dedi: "Sen RAB'bin buyruğu-
nu dinlemediğin için, yanımdan ayrı-
lır ayrılmaz bir aslan seni öldürecek."
Adam oradan ayrıldıktan sonra aslan
onu yakalayıp öldürdü.
37 Bunun üzerine aynı peygamber,
başka bir adama giderek, "Lütfen beni
vur!" dedi. Adam da onu vurup yara-
ladı. 38 Peygamber gitti, kılığını değiş-
tirmek için gözlerini bağladı. Yol ke-
narında kralın geçmesini beklemeye
başladı. 39 Kral oradan geçerken, pey-
gamber ona şöyle seslendi: "Ben ku-
lun, tam savaşın içindeyken, askerin
biri bana bir tutsak getirip, 'Bu adamı
iyi koru' dedi, 'Kaçacak olursa, karşı-
lığını ya canınla, ya da bir talant[z] gü-
müşle ödersin.' 40 Ama ben oraya bu-
raya bakarken, adam kayboldu."
İsrail Kralı, "Sen kendini yargıla-
mış oldun" diye karşılık verdi, "Ce-
zanı çekeceksin."
41 Peygamber, hemen gözlerindeki
sargıyı çıkardı. O zaman İsrail Kralı
onun bir peygamber olduğunu anla-
dı. 42 Bunun üzerine peygamber kra-
la şöyle dedi: "RAB diyor ki, 'Ölüme
mahkûm ettiğim adamı salıverdiğin
için onun yerine sen öleceksin. Onun
halkının başına gelecekler senin hal-
kının başına gelecek.' " 43 Keyfi kaçan
İsrail Kralı öfkeyle Samiriye'deki sa-
rayına döndü.

Navot'un Bağı

21 1-2 Yizreel'de Samiriye Kralı
Ahav'ın sarayının yanında Yiz-
reelli Navot'un bir bağı vardı. Bir gün
Ahav, Navot'a şunu önerdi: "Bağını ba-
na ver. Sarayıma yakın olduğu için ora-
yı sebze bahçesi olarak kullanmak isti-
yorum. Karşılığında ben de sana daha
iyi bir bağ vereyim, ya da istersen de-
ğerini gümüş olarak ödeyeyim."
3 Ama Navot, "Atalarımın bana bı-
raktığı mirası sana vermekten RAB
beni esirgesin" diye karşılık verdi.
4 "Atalarımın bana bıraktığı mirası
sana vermem" diyen Yizreelli Navot'un
bu sözlerine sıkılıp öfkelenen Ahav sa-
rayına döndü. Asık bir yüzle yatağına
uzanıp hiçbir şey yemedi.
5 Karısı İzebel yanına gelip, "Neden
bu kadar sıkılıyorsun? Neden yemek
yemiyorsun?" diye sordu.
6 Ahav karısına şöyle karşılık verdi:
"Yizreelli Navot'a, 'Sen bağını gümüş
karşılığında bana sat, istersen ben de
onun yerine sana başka bir bağ vere-
yim' dedim. Ama o, 'Hayır, bağımı
sana vermem' dedi."
7 İzebel, "Sen İsrail'e böyle mi krallık
yapıyorsun?" dedi, "Kalk, yemeğini
ye, keyfini bozma. Yizreelli Navot'un
bağını sana ben vereceğim."
8 İzebel Ahav'ın mührünü kulla-
narak onun adına mektuplar yazdı,
Navot'un yaşadığı kentin ileri gelen-
leriyle soylularına gönderdi. 9 Mektup-
larda şunları yazdı:

"Oruç* ilan edip Navot'u halkın
önüne oturtun. 10 Karşısına da, 'Na-
vot Tanrı'ya ve krala sövdü' diyen
iki yalancı tanık koyun. Sonra onu
dışarı çıkarıp taşlayarak öldürün."

11 Navot'un yaşadığı kentin ileri ge-
lenleriyle soyluları İzebel'in gönder-
diği mektuplarda yazdıklarını uy-
guladılar. 12 Oruç ilan edip Navot'u
halkın önüne oturttular. 13 Sonra iki
kötü adam gelip Navot'un karşısı-
na oturdu ve halkın önünde: "Navot,
Tanrı'ya ve krala sövdü" diyerek ya-
lan yere tanıklık etti. Bunun üzerine
onu kentin dışına çıkardılar ve taş-

z ***20:39*** "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg.

layarak öldürdüler. 14Sonra İzebel'e,
"Navot taşlanarak öldürüldü" diye haber gönderdiler.
15İzebel, Navot'un taşlanıp öldürüldüğünü duyar duymaz, Ahav'a, "Kalk, Yizreelli Navot'un sana gümüş karşılığında satmak istemediği bağını sahiplen" dedi, "Çünkü o artık yaşamıyor, öldü."
16Ahav, Yizreelli Navot'un öldüğünü duyunca, onun bağını almaya gitti.
17O zaman RAB, Tişbeli İlyas'a şöyle dedi:
18"Kalk, Samiriyeli İsrail Kralı Ahav'ı karşılamaya git. Şu anda Navot'un bağındadır. Orayı almaya gitti.
19Ona de ki, RAB şöyle diyor: 'Hem adamı öldürdün, hem de bağını aldın, değil mi? Navot'un kanını köpekler nerede yaladıysa, senin kanını da orada yalayacak.' "
20Ahav, İlyas'a, "Ey düşmanım, beni buldun, değil mi?" dedi.

İlyas şöyle karşılık verdi: "Evet, buldum. Çünkü sen RAB'bin gözünde kötü olanı yaparak kendini sattın.
21RAB diyor ki, 'Seni sıkıntılara sokacak ve yok edeceğim. İsrail'de senin soyundan gelen genç yaşlı[a] bütün erkeklerin kökünü kurutacağım.
22Beni öfkelendirip İsrail'i günaha sürüklediğin için senin ailen de Nevat oğlu Yarovam'ın ve Ahiya oğlu Baaşa'nın ailelerinin akıbetine uğrayacak.'
23"RAB İzebel için de, 'İzebel'i Yizreel Kenti'nin surları dibinde köpekler yiyecek' diyor.
24'Ahav'ın ailesinden kentte ölenleri köpekler, kırda ölenleri yırtıcı kuşlar yiyecek.' "
25–Ahav kadar, RAB'bin gözünde kötü olanı yaparak kendini satan hiç kimse olmadı. Karısı İzebel onu her konuda kışkırtıyordu.
26Ahav RAB'bin İsrail halkının önünden kovduğu Amorlular'ın her yaptığına uyarak putların ardınca yürüdü ve iğrenç işler yaptı.–
27Ahav bu sözleri dinledikten sonra, giysilerini yırttı, çula sarınıp oruç tutmaya başladı. Çul içinde yatıp kalkarak, alçakgönüllü bir yol tuttu.
28RAB, Tişbeli İlyas'a şöyle dedi:
29"Ahav'ın önümde ne denli alçakgönüllü davrandığını gördün mü? Bu alçakgönüllülüğünden ötürü yaşamı boyunca ben de onu sıkıntıya sokmayacağım. Ama oğlunun zamanında ailesine sıkıntı vereceğim."

Peygamber Mikaya Ahav'ı Uyarıyor

(2Ta.18:2-27)

22 Üç yıl boyunca Aram ile İsrail arasında savaş çıkmadı.
2Üçüncü yıl Yahuda Kralı Yehoşafat, İsrail Kralı'nı görmeye gitti.
3İsrail Kralı Ahav, görevlilerine, "Ramot-Gilat'ın bize ait olduğunu bilmiyor musunuz?" dedi, "Biz onu Aram Kralı'ndan geri almak için bir şey yapmadık."
4Sonra Yehoşafat'a, "Ramot-Gilat'a karşı benimle birlikte savaşır mısın?" diye sordu.

Yehoşafat, "Beni kendin, halkımı halkın, atlarımı atların say" diye yanıtladı,
5"Ama önce RAB'be danışalım" diye ekledi.
6İsrail Kralı dört yüz kadar peygamberi toplayıp, "Ramot-Gilat'a karşı savaşayım mı, yoksa vaz mı geçeyim?" diye sordu.

Peygamberler, "Savaş, çünkü Rab kenti senin eline teslim edecek" diye yanıtladılar.
7Ama Yehoşafat, "Burada danışabileceğimiz RAB'bin başka peygamberi yok mu?" diye sordu.
8İsrail Kralı, "Yimla oğlu Mikaya adında biri daha var" diye yanıtladı, "Onun aracılığıyla RAB'be danışabiliriz. Ama ben ondan nefret ederim. Çünkü benimle ilgili hiç iyi peygamberlik etmez, yalnız kötü şeyler söyler."

a *21:21* "Genç yaşlı" ya da "Köle olsun, özgür olsun". **21:23** 2Kr.9:36

Yehoşafat, "Böyle konuşmaman ge-
rekir, ey kral!" dedi.
9İsrail Kralı bir görevli çağırıp,
"Hemen Yimla oğlu Mikaya'yı getir!"
diye buyurdu.
10İsrail Kralı Ahav ile Yahuda Kra-
lı Yehoşafat kral giysileriyle Samiri-
ye Kapısı'nın girişinde, harman ye-
rine konan tahtlarında oturuyorlardı.
Bütün peygamberler de onların önün-
de peygamberlik ediyordu. 11 Kenaana
oğlu Sidkiya, yaptığı demir boynuzla-
rı göstererek şöyle dedi: "RAB diyor
ki, 'Aramlılar'ı yok edinceye dek on-
ları bu boynuzlarla vuracaksın.' "
12Öteki peygamberlerin hepsi de ay-
nı şeyi söylediler: "Ramot-Gilat'a sal-
dır, kazanacaksın! Çünkü RAB onla-
rı senin eline teslim edecek."
13Mikaya'yı çağırmaya giden görev-
li ona, "Bak! Peygamberler bir ağız-
dan kral için olumlu şeyler söylüyor-
lar" dedi, "Rica ederim, senin sözün
de onlarınkine uygun olsun; olumlu
bir şey söyle."
14Mikaya, "Yaşayan RAB'bin hakkı
için, RAB bana ne derse onu söyleye-
ceğim" diye karşılık verdi.
15Mikaya gelince kral, "Mikaya,
Ramot-Gilat'a karşı savaşa gidelim mi,
yoksa vaz mı geçelim?" diye sordu.
Mikaya, "Saldır, kazanacaksın!
Çünkü RAB onları senin eline tes-
lim edecek" diye yanıtladı.
16Bunun üzerine kral, "RAB'bin
adına bana gerçeğin dışında bir şey
söylemeyeceğine ilişkin sana kaç kez
ant içireyim?" diye sordu.
17Mikaya şöyle karşılık verdi: "İs-
raililer'i dağlara dağılmış çobansız
koyunlar gibi gördüm. RAB, 'Bunla-
rın sahibi yok. Herkes güvenlik için-
de evine dönsün' dedi."
18İsrail Kralı Yehoşafat'a, "Benimle
ilgili iyi peygamberlik etmez, hep kötü
şeyler söyler dememiş miydim?" dedi.
19Mikaya konuşmasını sürdürdü:
"Öyleyse RAB'bin sözünü dinle! Gör-
düm ki, RAB tahtında oturuyor, bütün
göksel varlıklar da sağında, solunda
duruyordu. 20RAB sordu: 'Ramot-
Gilat'a saldırıp ölsün diye Ahav'ı kim
kandıracak?'
"Kimi şöyle, kimi böyle derken, 21 bir
ruh çıkıp RAB'bin önünde durdu ve,
'Ben onu kandıracağım' dedi.
"RAB, 'Nasıl?' diye sordu.
22"Ruh, 'Aldatıcı ruh olarak gidip
Ahav'ın bütün peygamberlerine yalan
söyleteceğim' diye karşılık verdi.
"RAB, 'Onu kandırmayı başaracak-
sın!' dedi, 'Git, dediğini yap.'
23"İşte RAB bütün bu peygamber-
lerin ağzına aldatıcı bir ruh koydu.
Çünkü sana kötülük etmeye karar
verdi."
24Kenaana oğlu Sidkiya yaklaşıp Mi-
kaya'nın yüzüne bir tokat attı. "RAB-
bin Ruhu nasıl benden çıkıp da senin-
le konuştu?" dedi.
25Mikaya, "Gizlenmek için bir iç
odaya girdiğin gün göreceksin" diye
yanıtladı.
26Bunun üzerine İsrail Kralı, "Mika-
ya'yı kentin yöneticisi Amon'a ve kra-
lın oğlu Yoaş'a götürün" dedi, 27"Ben
güvenlik içinde dönünceye dek bu
adamı cezaevinde tutmalarını, ona
su ve ekmekten başka bir şey verme-
melerini söyleyin!"
28Mikaya, "Eğer sen güvenlik için-
de dönersen, RAB benim aracılığımla
konuşmamış demektir" dedi ve, "Her-
kes bunu duysun!" diye ekledi.

Ahav'ın Ölümü

(2Ta.18:28-34)

29İsrail Kralı Ahav'la Yahuda Kra-
lı Yehoşafat Ramot-Gilat'a saldır-
mak için yola çıktılar. 30İsrail Kralı,
Yehoşafat'a, "Ben kılık değiştirip sa-
vaşa öyle gireceğim, ama sen kral giy-

22:17 Say.27:17; Hez.34:5; Zek.10:2; Mat.9:36; Mar.6:34

silerini giy" dedi. Böylece İsrail Kralı
kılığını değiştirip savaşa girdi.
31 Aram Kralı, savaş arabalarının
otuz iki komutanına, "İsrail Kralı
dışında, büyük küçük hiç kimseye
saldırmayın!" diye buyruk vermişti.
32 Savaş arabalarının komutanları Ye-
hoşafat'ı görünce, İsrail Kralı sanıp
saldırmak için ona döndüler. Yehoşa-
fat yakarmaya başladı. 33 Komutanlar
onun İsrail Kralı olmadığını anlayın-
ca peşini bıraktılar.
34 O sırada bir asker rasgele attığı bir
okla İsrail Kralı'nı zırhının parçaları-
nın birleştiği yerden vurdu. Kral ara-
bacısına, "Dönüp beni savaş alanın-
dan çıkar, yaralandım" dedi. 35 Savaş
o gün şiddetlendi. İsrail Kralı, araba-
sında Aramlılar'a karşı akşama kadar
dayandı ve akşamleyin öldü. Yarasın-
dan akan kanlar arabasının içinde kal-
dı. 36 Güneş batarken ordugahta, "Her-
kes kendi kentine, ülkesine dönsün!"
diye bağırdılar.
37 Kral ölmüştü. Onu Samiriye'ye ge-
tirip orada gömdüler. 38 Arabası fahişe-
lerin yıkandığı Samiriye Havuzu'nun
kenarında temizlenirken RAB'bin sö-
zü uyarınca köpekler kanını yaladı.
39 Ahav'ın krallığı dönemindeki öte-
ki olaylar, bütün yaptıkları, yaptırdığı
fildişi süslemeli saray ve bütün kent-
ler İsrail krallarının tarihinde yazılı-
dır. 40 Ahav ölüp atalarına kavuşunca
yerine oğlu Ahazya kral oldu.

Yehoşafat'ın Krallığı

(2Ta.20:31-21:1)

41 İsrail Kralı Ahav'ın krallığının dör-
düncü yılında Asa oğlu Yehoşafat Ya-
huda Kralı oldu. 42 Yehoşafat otuz beş
yaşında kral oldu ve Yeruşalim'de yirmi
beş yıl krallık yaptı. Annesi Şilhi'nin
kızı Azuva'ydı. 43 Babası Asa'nın bütün
yollarını izleyen ve bunlardan sapma-
yan Yehoşafat RAB'bin gözünde doğru
olanı yaptı. Ancak alışılagelen tapınma
yerleri kaldırılmadı. Halk hâlâ oralarda
kurban kesip buhur yakıyordu. 44 Yeho-
şafat İsrail Kralı ile barış yaptı.
45 Yehoşafat'ın krallığı döneminde-
ki öteki olaylar, başarıları ve savaşları
Yahuda krallarının tarihinde yazılıdır.
46 Yehoşafat babası Asa'nın dönemin-
den kalan, putperest törenlerinde fu-
huş yapan kadın ve erkeklerin hepsini
ülkeden süpürüp attı. 47 Edom'da kral
yoktu, yerine bir vekil bakıyordu.
48 Yehoşafat altın almak için Ofir'e
gitmek üzere ticaret gemileri yaptır-
dı. Ancak gemiler oraya gidemeden
Esyon-Gever'de parçalandı. 49 O za-
man Ahav oğlu Ahazya, Yehoşafat'a,
"Benim adamlarım gemilerde senin-
kilerle birlikte gitsinler" dedi. Ama
Yehoşafat kabul etmedi.
50 Yehoşafat ölüp atalarına kavuştu
ve atası Davut'un Kenti'nde atalarının
yanına gömüldü. Yerine oğlu Yeho-
ram kral oldu.

Ahazya'nın Krallığı

51 Yahuda Kralı Yehoşafat'ın kral-
lığının on yedinci yılında Ahav oğlu
Ahazya Samiriye'de İsrail Kralı oldu.
İki yıl krallık yaptı. 52 RAB'bin gözün-
de kötü olanı yaptı. Babasının, annesi-
nin ve İsrail'i günaha sürükleyen Ne-
vat oğlu Yarovam'ın yolunda yürüdü.
53 Baal'a* hizmet edip taptı. Babasının
her yaptığına uyarak İsrail'in Tanrısı
RAB'bi öfkelendirdi.

2.KRALLAR

GİRİŞ

2.Krallar Kitabı İsrail ve Yahuda krallıklarının tarihine 1.Krallar Kitabı'nda kaldığı yerden devam eder. Kitap iki bölüme ayrılabilir:

1. İki krallığın tarihi, İ.Ö. 9. yüzyıl ortalarından Samiriye'nin düşüşü ve İsrail (kuzey krallığı) halkının Asur'a sürgün edilmesine kadar (İ.Ö. 722).

2. Yahuda krallığının tarihi, İsrail krallığının yıkılışından Babil Kralı Nebukadnessar'ın Yeruşalim'i ele geçirip yıkmasına, Yahuda halkını Babil'e sürmesine kadar (İ.Ö. 586). Kitap Babil yönetimindeki Yahuda Valisi Gedalya'nın öldürülmesiyle ve Yahuda Kralı Yehoyakin'in Babil'deki tutukevinden salıverilmesi haberiyle son buluyor.

Bu ulusal felaketler Yahuda ve İsrail krallarının ve halklarının sadakatsizliği yüzünden yaşanmaktadır. Yeruşalim'in yıkılışıyla Yahudalılar'dan birçok kişinin sürgüne gitmesi İsrail tarihinde büyük dönüm noktalarından biridir.

2.Krallar Kitabı'nda en önemli iki peygamber İlyas'ın yerine geçen Elişa ve Yeşaya'dır.

Ana Hatlar:

1:1-17:41 Bölünen krallıklar
a. 1:1-8:15 Peygamber Elişa
b. 8:16-17:4 Yahuda ve İsrail kralları
c. 17:5-41 Samiriye'nin düşüşü

18:1-25:30 Yahuda krallığı
a. 18:1-21:26 Hizkiya'dan Yoşiya'ya
b. 22:1-23:30 Yoşiya'nın krallığı
c. 23:31-24:20 Yahuda'nın son kralları
ç. 25:1-30 Yeruşalim'in düşüşü

Rab Kral Ahazya'yı Cezalandırıyor

1 İsrail Kralı Ahav'ın ölümünden
sonra Moavlılar İsrail'e karşı ayaklandı.
2 İsrail Kralı Ahazya Samiriye'de
yaşadığı sarayın üst katındaki kafesli pencereden düşüp yaralandı. Habercilerine, "Gidin, Ekron ilahı Baalzevuv'a* danışın, yaralarımın iyileşip iyileşmeyeceğini öğrenin" dedi.
3 Ama RAB'bin meleği, Tişbeli
İlyas'a şöyle dedi: "Kalk, Samiriye Kralı'nın habercilerini karşıla ve onlara de ki, 'İsrail'de Tanrı yok mu ki Ekron ilahı Baalzevuv'a danışmaya gidiyorsunuz?'
4 Kralınıza deyin ki, 'RAB,
Yattığın yataktan kalkamayacak, kesinlikle öleceksin! diyor.' " Böylece İlyas oradan ayrıldı.
5 Haberciler kralın yanına döndüler. Kral, "Neden geri döndünüz?" diye sordu.
6 Şöyle karşılık verdiler: "Yolda bir adamla karşılaştık. Bize dedi ki, 'Gidin, sizi gönderen krala RAB şöyle diyor deyin: İsrail'de Tanrı yok mu ki Ekron ilahı Baalzevuv'a danışmak için haberciler gönderdin? Bu yüzden

yattığın yataktan kalkamayacak, kesinlikle öleceksin!' "

7 Kral, "Sizi karşılayıp bu sözleri söyleyen nasıl bir adamdı?" diye sordu.

8 "Üzerinde tüylü bir giysi, belinde deri bir kuşak vardı" diye yanıtladılar.

Kral, "O Tişbeli İlyas'tır" dedi.

9 Sonra bir komutanla birlikte elli adamını İlyas'a gönderdi. Komutan tepenin üstünde oturan İlyas'ın yanına çıkıp ona, "Ey Tanrı adamı, kral aşağı inmeni istiyor" dedi.

10 İlyas, "Eğer ben Tanrı adamıysam, şimdi göklerden ateş yağacak ve seninle birlikte elli adamını yok edecek!" diye karşılık verdi. O anda göklerden ateş yağdı, komutanla birlikte elli adamını yakıp yok etti.

11 Bunun üzerine kral, İlyas'a başka bir komutanla birlikte elli adam daha gönderdi. Komutan İlyas'a, "Ey Tanrı adamı, kral hemen aşağı inmeni istiyor!" dedi.

12 İlyas, "Eğer ben Tanrı adamıysam, göklerden ateş yağacak ve seninle birlikte elli adamını yok edecek!" diye karşılık verdi. O anda göklerden ateş yağdı, komutanla birlikte elli adamını yakıp yok etti.

13 Kral üçüncü kez bir komutanla elli adam gönderdi. Üçüncü komutan çıkıp İlyas'ın önünde diz çöktü ve ona şöyle yalvardı: "Ey Tanrı adamı, lütfen bana ve adamlarıma acı, canımızı ba-
ğışla! 14 Göklerden yağan ateş daha önce gelen iki komutanla ellişer adamını yakıp yok etti, ama lütfen bana acı."

15 RAB'bin meleği, İlyas'a, "Onunla birlikte aşağı in, korkma" dedi. İlyas kalkıp komutanla birlikte kralın yanına gitti
16 ve ona şöyle dedi: "RAB diyor ki, 'İsrail'de danışacak Tanrı yok mu ki Ekron ilahı Baalzevuv'a danışmak için haberciler gönderdin? Bu yüzden yattığın yataktan kalkamayacak, kesinlikle öleceksin!' "

17 RAB'bin İlyas aracılığıyla söylediği söz uyarınca Kral Ahazya öldü. Oğlu olmadığı için yerine kardeşi Yoram geçti. Bu olay Yahuda Kralı Yehoşafat oğlu Yehoram'ın krallığının ikinci yılında oldu.

18 Ahazya'nın krallığı dönemindeki öteki olaylar ve yaptıkları İsrail krallarının tarihinde yazılıdır.

İlyas'ın Göklere Alınışı

2 RAB İlyas'ı kasırgayla göklere çıkarmadan önce, İlyas ile Elişa Gilgal'dan ayrılıp yola çıkmışlar-
dı. 2 İlyas Elişa'ya, "Lütfen sen burada kal, çünkü RAB beni Beytel'e gönderdi" dedi.

Elişa, "Yaşayan RAB'bin adıyla başın üzerine ant içerim ki, senden ayrılmam" diye karşılık verdi. Böylece Beytel'e birlikte gittiler.

3 Beytel'deki peygamber topluluğu Elişa'nın yanına geldi. "RAB bugün efendini senin başından alacak, biliyor musun?" diye ona sordular.

Elişa, "Evet, biliyorum, konuşmayın!" diye karşılık verdi.

4 İlyas, "Elişa, lütfen burada kal, çünkü RAB beni Eriha'ya gönderdi" dedi.

Elişa, "Yaşayan RAB'bin adıyla başın üzerine ant içerim ki, senden ayrılmam" diye karşılık verdi. Böylece birlikte Eriha'ya gittiler.

5 Eriha'daki peygamber topluluğu Elişa'nın yanına geldi. "RAB efendini bugün senin başından alacak, biliyor musun?" diye ona sordular.

Elişa, "Evet, biliyorum, konuşmayın" diye karşılık verdi.

6 Sonra İlyas, "Lütfen, burada kal, çünkü RAB beni Şeria Irmağı kıyısına gönderdi" dedi.

Elişa, "Yaşayan RAB'bin adıyla başın üzerine ant içerim ki, senden ayrılmam" diye karşılık verdi. Böylece ikisi birlikte yollarına devam et-

1:8 Mat.3:4; Mar.1:6 **1:10,12** Luk.9:54

ti. 7 Elli peygamber de onları Şeria
Irmağı'na kadar izledi. İlyas ile Eli-
şa Şeria Irmağı'nın kıyısında durdular.
Peygamberler de biraz ötede, onların
karşısında durdu. 8 İlyas cüppesini dü-
rüp sulara vurunca, sular ikiye ayrıldı.
Elişa ile İlyas kuru toprağın üzerin-
den yürüyerek karşıya geçtiler. 9 Karşı
yakaya geçtikten sonra İlyas Elişa'ya,
"Söyle, yanından alınmadan önce se-
nin için ne yapabilirim?" dedi.
Elişa, "İzin ver, senin ruhundan iki
pay miras[a] alayım" diye karşılık verdi.
10 İlyas, "Zor bir şey istedin" dedi,
"Eğer yanından alındığımı görürsen
olur, yoksa olmaz."
11 Onlar yürüyüp konuşurlarken,
ansızın ateşten bir atlı araba görün-
dü, onları birbirinden ayırdı. İlyas
kasırgayla göklere alındı. 12 Olanları
gören Elişa şöyle bağırdı: "Baba, ba-
ba, İsrail'in arabası ve atlıları!" İlyas'ı
bir daha göremedi. Giysilerini yırtıp
paramparça etti. 13 Sonra İlyas'ın üze-
rinden düşen cüppeyi alıp geri dön-
dü ve Şeria Irmağı'nın kıyısında dur-
du. 14 İlyas'ın üzerinden düşen cüppeyi
sulara vurarak, "İlyas'ın Tanrısı RAB
nerede?" diye seslendi. Cüppeyi sula-
ra vurunca ırmak ikiye ayrıldı, Elişa
karşı yakaya geçti.
15 Erihalı peygamberler karşıdan
Elişa'yı görünce, "İlyas'ın ruhu Eli-
şa'nın üzerinde!" dediler. Sonra onu
karşılamaya giderek önünde yere
kapandılar. 16 "Yanımızda elli güçlü
adam var" dediler, "İzin ver, gidip
efendini arayalım. Belki RAB'bin Ru-
hu onu dağların ya da vadilerin biri-
ne atmıştır."
Elişa, "Hayır, onları göndermeyin"
dedi.
17 Ama o kadar direttiler ki, sonun-
da Elişa dayanamadı, "Peki, gönderin"
dedi. Elli adam gidip üç gün İlyas'ı
aradılarsa da bulamadılar. 18 Sonra
Eriha'ya, Elişa'nın yanına döndüler.
Elişa onlara, "Ben size gitmeyin de-
medim mi?" dedi.

Elişa Suları Paklıyor

19 Erihalılar Elişa'ya, "Efendimiz,
gördüğün gibi bu kentin yeri iyi
ama suyu kötü, toprağı da verimsiz"
dediler.
20 Elişa, "Yeni bir kabın içine tuz
koyup bana getirin" dedi. Kap geti-
rilince, 21 Elişa suyun kaynağına çık-
tı, tuzu suya atıp şöyle dedi: "RAB
diyor ki, 'Bu suyu paklıyorum, artık
onda ölüm ve verimsizlik olmayacak.'
" 22 Elişa'nın söylediği gibi, su bugüne
dek temiz kaldı.

Elişa'yı Alaya Alan Çocuklar

23 Elişa oradan ayrılıp Beytel'e gi-
derken kentin çocukları yola dökül-
düler. "Defol, defol, kel kafalı!" diye-
rek onunla alay ettiler.
24 Elişa arkasına dönüp çocuklara
baktı ve RAB'bin adıyla onları lanet-
ledi. Bunun üzerine ormandan çıkan
iki dişi ayı çocuklardan kırk ikisini
parçaladı.
25 Elişa oradan Karmel Dağı'na gitti,
sonra Samiriye'ye döndü.

Moavlılar'ın Ayaklanması

3 Yahuda Kralı Yehoşafat'ın kral-
lığının on sekizinci yılında Ahav
oğlu Yoram Samiriye'de İsrail Kralı
oldu ve on iki yıl krallık yaptı. 2 Yo-
ram RAB'bin gözünde kötü olanı yap-
tıysa da annesiyle babası kadar kötü
değildi. Çünkü babasının yaptırdığı
Baal'ı* simgeleyen dikili taşı kaldı-
rıp attı. 3 Bununla birlikte Nevat oğlu
Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günah-
lara o da katıldı ve bu günahlardan
ayrılmadı.

a *2:9* Kutsal Yasa'ya göre ilk doğan çocuk iki pay miras alırdı (bkz. Yas.21:17).
2:9 Yas.21:17 **2:12** 2Kr.13:14

[4]Moav Kralı Meşa koyun yetiştirirdi.
İsrail Kralı'na her yıl yüz bin kuzu, yüz
bin de koç yünü sağlamak zorundaydı.
[5]Ama Ahav'ın ölümünden sonra, Moav
Kralı İsrail Kralı'na karşı ayaklandı. [6]O
zaman Kral Yoram Samiriye'den ayrıl-
dı ve bütün İsrailliler'i bir araya topladı.
[7]Yahuda Kralı Yehoşafat'a da şu habe-
ri gönderdi: "Moav Kralı bana başkal-
dırdı, benimle birlikte Moavlılar'a kar-
şı savaşır mısın?"
Yehoşafat, "Evet, savaşırım. Beni
kendin, halkımı halkın, atlarımı atla-
rın say" dedi. [8]Sonra, "Hangi yönden
saldıralım?" diye sordu.
Yoram, "Edom kırlarından" diye
karşılık verdi.
[9]İsrail, Yahuda ve Edom kralları bir-
likte yola çıktılar. Dolambaçlı yollarda
yedi gün ilerledikten sonra suları tü-
kendi. Askerler ve hayvanlar susuz kal-
dı. [10]İsrail Kralı, "Eyvah!" diye bağırdı,
"RAB, Moavlılar'ın eline teslim etmek
için mi üçümüzü bir araya topladı?"
[11]Yehoşafat, "Burada RAB'bin pey-
gamberi yok mu? Onun aracılığıyla
RAB'be danışalım" dedi.
İsrail Kralı'nın adamlarından biri,
"Şafat oğlu Elişa burada. İlyas'ın elle-
rine o su dökerdi" diye yanıtladı.
[12]Kral Yehoşafat, "O, RAB'bin ne
düşündüğünü bilir" dedi. Bunun üze-
rine Yehoşafat, İsrail ve Edom kralları
birlikte Elişa'nın yanına gittiler.
[13]Elişa İsrail Kralı'na, "Ne diye ba-
na geldin?" dedi, "Git, annenle baba-
nın peygamberlerine danış."
İsrail Kralı, "Olmaz! Demek RAB
üçümüzü Moavlılar'ın eline teslim et-
mek için bir araya toplamış" diye kar-
şılık verdi.
[14]Elişa şöyle dedi: "Hizmetinde ol-
duğum, Her Şeye Egemen, yaşayan
RAB'bin adıyla derim ki, Yahuda Kralı
Yehoşafat'a saygım olmasaydı, sana ne
bakardım, ne de ilgilenirdim. [15]Şimdi
bana lir çalan bir adam getirin."
Getirilen adam lir çalarken, RAB-
bin gücü Elişa'nın üzerine indi. [16]Elişa
şöyle dedi: "RAB diyor ki, 'Bu vadi-
nin başından sonuna kadar hendekler
kazın. [17]Ne rüzgar göreceksiniz, ne
yağmur. Öyleyken vadi suyla dolup
taşacak. Sizler, sürüleriniz ve öteki
hayvanlarınız doyasıya içeceksiniz.
[18]RAB için bunu yapmak kolaydır. O,
Moavlılar'ı da sizin elinize teslim ede-
cek. [19]Onların önemli surlu kentleri-
nin tümünü ele geçireceksiniz. Meyve
ağaçlarının hepsini kesecek, su kay-
naklarını kurutacak, verimli tarlala-
rına taş dolduracaksınız.' "
[20]Ertesi sabah, sununun sunulduğu
saatte, Edom yönünden akan sular her
yeri doldurdu.
[21]Moavlılar kralların kendilerine sal-
dırmak üzere yola çıktıklarını duydu-
lar. Genç, yaşlı eli silah tutan herkes
bir araya toplanıp sınırda beklemeye
başladı. [22]Ertesi sabah erkenden kalk-
tılar. Güneş ışınlarının kızıllaştırdığı
suyu kan sanarak, [23]"Kan bu!" diye
haykırdılar, "Krallar kendi aralarında
savaşıp birbirlerini öldürmüş olsalar
gerek. Haydi, Moavlılar, yağmaya!"
[24]Ama Moavlılar İsrail ordugahına
vardıklarında, İsrailliler saldırıp onları
püskürttü. Moavlılar kaçmaya başladı.
İsrailliler peşlerine düşüp onları öldür-
düler. [25]Kentlerini yıktılar. Her İsrailli
verimli tarlalara taş attı. Bütün tarlalar
taşla doldu. Su kaynaklarını kuruttular,
meyve ağaçlarını kestiler. Yalnız Kîr-
Hereset'in taşları yerinde kaldı. Sapan-
cılar kenti kuşatıp saldırıya geçti.
[26]Moav Kralı, savaşı kaybettiğini an-
layınca, yanına yedi yüz kılıçlı adam
aldı; Edom kuvvetlerini yarıp kaçmak
istediyse de başaramadı. [27]Bunun üze-
rine tahtına geçecek en büyük oğlunu
surların üzerine götürüp yakmalık su-
nu* olarak sundu. İsrailliler bu olaydan
doğan büyük öfke karşısında oradan
ayrılıp ülkelerine döndüler.

Elişa'nın Yoksul Bir Dula Yardımı

4 Bir gün, peygamber topluluğun-
dan bir adamın karısı gidip Eli-
şa'ya şöyle yakardı: "Efendim, kocam
öldü! Bildiğin gibi RAB'be tapınır-
dı[b]. Şimdi bir alacaklısı geldi, iki oğ-
lumu benden alıp köle olarak götür-
mek istiyor."
2Elişa, "Senin için ne yapsam?" di-
ye karşılık verdi, "Söyle bana, evin-
de neler var?"
Kadın, "Azıcık zeytinyağı dışında,
kulunun evinde hiçbir şey yok" dedi.
3Elişa, "Bütün komşularına git, ne
kadar boş kapları varsa iste" dedi,
4"Sonra oğullarınla birlikte eve git.
Kapıyı üzerinize kapayın ve bütün
kapları yağla doldurun. Doldurduk-
larınızı bir kenara koyun."
5Kadın oradan ayrılıp oğullarıy-
la birlikte evine gitti, kapıyı kapadı.
Oğullarının getirdiği kapları doldur-
maya başladı. 6Bütün kaplar dolunca
oğullarından birine, "Bana bir kap da-
ha getir" dedi.
Oğlu, "Başka kap kalmadı" diye
karşılık verdi. O zaman zeytinyağı-
nın akışı durdu. 7Kadın gidip duru-
mu Tanrı adamı Elişa'ya bildirdi. Eli-
şa, "Git, zeytinyağını sat, borcunu
öde" dedi, "Kalan parayla da oğulla-
rınla birlikte yaşamını sürdür."

Elişa ile Şunemli Zengin Kadın

8Elişa bir gün Şunem'e gitti. Ora-
da zengin bir kadın vardı. Elişa'yı ye-
meğe alıkoydu. O günden sonra Elişa
ne zaman Şunem'e gitse, yemek için
oraya uğradı. 9Kadın kocasına, "Bi-
ze sık sık gelen bu adamın kutsal bir
Tanrı adamı olduğunu anladım" de-
di, 10"Gel, damda onun için küçük bir
oda yapalım; içine yatak, masa, san-
dalye, bir de kandil koyalım. Bize gel-
diğinde orada kalsın."
11Bir gün Elişa geldi, yukarı odaya
çıkıp uzandı. 12Uşağı Gehazi'ye, "Şu-
nemli kadını çağır" dedi. Gehazi ka-
dını çağırdı. Kadın gelince, 13Elişa
Gehazi'ye şöyle dedi: "Ona de ki, 'Bi-
zim için katlandığın bunca zahmetle-
re karşılık ne yapabilirim? Senin için
kralla ya da ordu komutanıyla konu-
şayım mı?' "
Kadın, "Ben halkımın arasında mut-
lu yaşıyorum" diye karşılık verdi.
14Elişa, "Öyleyse ne yapabilirim?"
diye sordu.
Gehazi, "Kadının oğlu yok, kocası
da yaşlı" diye yanıtladı.
15Bunun üzerine Elişa, "Kadını ça-
ğır" dedi. Gehazi kadını çağırdı. Ka-
dın gelip kapının eşiğinde durdu. 16Eli-
şa, kadına, "Gelecek yıl bu zaman
kucağında bir oğlun olacak" dedi.
Kadın, "Olamaz, efendim!" diye
karşılık verdi, "Sen ki bir Tanrı ada-
mısın, lütfen kuluna yalan söyleme!"
17Ama kadın gebe kaldı ve bir yıl
sonra, Elişa'nın söylediği günlerde bir
oğul doğurdu.
18Çocuk büyüdü. Bir gün orakçıla-
rın başında bulunan babasının yanına
gitti. 19"Başım ağrıyor, başım!" diye
bağırmaya başladı.
Babası uşağına, "Onu annesine gö-
tür" dedi. 20Uşak çocuğu alıp annesi-
ne götürdü. Çocuk öğlene kadar anne-
sinin dizlerinde yattıktan sonra öldü.
21Annesi onu yukarı çıkardı, Tanrı
adamının yatağına yatırdı, sonra ka-
pıyı kapayıp dışarıya çıktı. 22Kocasını
çağırıp şöyle dedi: "Lütfen bir eşekle
birlikte uşaklarından birini bana gön-
der. Tanrı adamının yanına gitmeli-
yim. Hemen dönerim."
23Kocası, "Neden bugün gidiyor-
sun?" dedi, "Ne Yeni Ay, ne de Şa-
bat* bugün."
Kadın, "Zarar yok" karşılığını ver-
di.

b *4:1* "RAB'be tapınırdı": İbranice "RAB'den korkardı".

[24]Eşeğe palan vurup uşağına, "Haydi yürü, ben sana söylemedikçe yavaşlama" dedi.
[25]Karmel Dağı'na varıp Tanrı adamının yanına çıktı.
Tanrı adamı, kadını uzaktan görünce, uşağı Gehazi'ye, "Bak, Şunemli kadın geliyor!" dedi,
[26]"Haydi koş, onu karşıla, 'Nasılsın, kocanla oğlun nasıllar?' diye sor."
Kadın Gehazi'ye, "Herkes iyi" dedi.
[27]Kadın dağa çıkıp Tanrı adamının yanına varınca, onun ayaklarına sarıldı. Gehazi kadını uzaklaştırmak istediyse de Tanrı adamı, "Kadını rahat bırak!" dedi, "Çünkü acı çekiyor. RAB bunun nedenini benden gizledi, açıklamadı."
[28]Kadın ona, "Efendim, ben senden çocuk istedim mi?" dedi, "Beni umutlandırma demedim mi?"
[29]Elişa Gehazi'ye, "Hemen kemerini kuşan, değneğimi al, koş" dedi, "Biriyle karşılaşırsan selam verme, biri seni selamlarsa karşılık verme. Git, değneğimi çocuğun yüzüne tut."
[30]Çocuğun annesi, "Yaşayan RAB-bin adıyla başın üzerine ant içerim ki, senden ayrılmayacağım" dedi. Sonra
Gehazi'yle birlikte yola çıktı.
[31]Gehazi önden gidip değneği çocuğun yüzüne tuttu, ama ne bir ses vardı, ne de bir yanıt. Bunun üzerine Gehazi geri dönüp Elişa'yı karşıladı ve ona, "Çocuk dirilmedi" diye haber verdi.
[32]Elişa eve vardığında, çocuğu yatağında ölü buldu.
[33]İçeri girdi, kapıyı kapayıp RAB'be yalvarmaya başladı.
[34]Sonra ağzı çocuğun ağzının, gözleriyle elleri de çocuğun gözleriyle ellerinin üzerine gelecek biçimde yatağa, çocuğun üzerine kapandı. Çocuğun
bedeni ısınmaya başladı.
[35]Elişa kalkıp odanın içinde sağa sola gezindi, sonra yine dönüp çocuğun üzerine kapandı. Çocuk yedi kez aksırdı ve gözlerini açtı.
[36]Elişa Gehazi'ye, "Şunemli kadını çağır" diye seslendi. Gehazi kadını çağırdı. Kadın gelince, Elişa, "Al oğlunu" dedi.
[37]Kadın Elişa'nın ayaklarına kapandı, yerlere kadar eğildi, sonra çocuğunu alıp gitti.

İki Mucize Daha

[38]Elişa Gilgal'a döndü. Ülkede kıtlık vardı. Elişa bir peygamber topluluğuyla otururken uşağına, "Büyük tencereyi ateşe koy, peygamberlere çorba pişir" dedi.
[39]Biri ot toplamak için tarlaya gitti ve yabanıl bir bitki buldu. Bitkiden bir etek dolusu yaban kabağı topladı, getirip tencereye doğradı. Bunların ne olduğunu kimse bilmiyordu.
[40]Çorba yenmek üzere boşaltıldı. Ama adamlar çorbayı tadar tatmaz, "Ey Tanrı adamı, zehirli bu!" diye bağırdılar ve yiyemediler.
[41]Elişa, "Biraz un getirin" dedi. Unu tencereye atıp, "Koy önlerine, yesinler" dedi. Tencerede zararlı bir şey kalmadı.
[42]Baal-Şalişa'dan bir adam geldi. Tanrı adamına o yıl ilk biçilen arpadan yapılmış yirmi ekmekle taze buğday başağı getirdi. Elişa uşağına, "Bunları halka dağıt, yesinler" dedi.
[43]Uşak, "Nasıl olur, bu yüz kişinin önüne konur mu?" diye sordu.
Elişa, "Halka dağıt, yesinler" diye karşılık verdi, "Çünkü RAB diyor ki, 'Yiyecekler, birazı da artacak.' "
[44]Bunun üzerine uşak yiyecekleri halkın önüne koydu. RAB'bin sözü uyarınca halk yedi, birazı da arttı.

Naaman Deri Hastalığından Nasıl Kurtuldu

5 Aram Kralı'nın ordu komutanı Naaman efendisinin gözünde saygın, değerli bir adamdı. Çünkü RAB onun aracılığıyla Aramlılar'ı zafere ulaştırmıştı. Naaman yiğit bir askerdi, ama bir deri hastalığına yakalanmıştı.

5:1-14 Luk.4:27

[2]Aramlılar düzenledikleri akınlar sı-
rasında İsrail'den küçük bir kızı tutsak
almışlardı. Bu kız Naaman'ın karısının
hizmetine verilmişti. [3]Bir gün hanımı-
na, "Keşke efendim Samiriye'deki pey-
gamberin yanına gitse! Peygamber onu
deri hastalığından kurtarırdı" dedi.
[4]Naaman gidip İsrailli kızın söyle-
diklerini efendisi krala anlattı. [5]Aram
Kralı şöyle karşılık verdi: "Kalk git,
seninle İsrail Kralı'na bir mektup gön-
dereceğim." Naaman yanına on ta-
lant[c] gümüş, altı bin şekel[ç] altın ve on
takım giysi alıp gitti. [6]Mektubu İsrail
Kralı'na verdi. Mektupta şunlar yazı-
lıydı: "Bu mektupla birlikte sana ku-
lum Naaman'ı gönderiyorum. Onu de-
ri hastalığından kurtarmanı dilerim."
[7]İsrail Kralı mektubu okuyunca
giysilerini yırtıp şöyle haykırdı: "Ben
Tanrı mıyım, can alıp can vereyim?
Nasıl bana bir adam gönderip onu de-
ri hastalığından kurtar der? Görüyor
musunuz, açıkça benimle kavga çı-
karmaya çalışıyor!"
[8]İsrail Kralı'nın giysilerini yırttı-
ğını duyan Tanrı adamı Elişa ona şu
haberi gönderdi: "Neden giysilerini
yırttın? Adam bana gelsin, İsrail'de bir
peygamber olduğunu anlasın!"
[9]Böylece Naaman atları ve savaş
arabalarıyla birlikte gidip Elişa'nın
evinin kapısı önünde durdu. [10]Elişa
ona şu haberi gönderdi: "Git, Şeria
Irmağı'nda yedi kez yıkan. Tenin es-
ki halini alacak, tertemiz olacaksın."
[11]Gelgelelim Naaman oradan öf-
keyle ayrıldı. "Sandım ki dışarı çı-
kıp yanıma gelecek, Tanrısı RAB'bi
adıyla çağırarak eliyle hastalıklı deri-
me dokunup beni iyileştirecek" dedi,
[12]"Şam'ın Avana ve Farpar ırmakla-
rı İsrail'in bütün ırmaklarından daha
iyi değil mi? Oralarda yıkanıp pakla-
namaz mıydım sanki?" Sonra öfkey-
le dönüp gitti.
[13]Naaman'ın görevlileri yanına va-
rıp, "Efendim, peygamber senden da-
ha zor bir şey istemiş olsaydı, yapmaz
mıydın?" dediler, "Oysa o sana sade-
ce, 'Yıkan, temizlen' diyor." [14]Bunun
üzerine Naaman Tanrı adamının sözü
uyarınca gidip Şeria Irmağı'nda yedi
kez suya daldı. Teni eski haline döndü,
bebek teni gibi tertemiz oldu.
[15]Naaman adamlarıyla birlikte
Tanrı adamının yanına döndü. Onun
önünde durup şöyle dedi: "Şimdi an-
ladım ki, İsrail dışında dünyanın hiç-
bir yerinde Tanrı yoktur. Lütfen, bu
kulunun armağanını kabul et."
[16]Elişa, "Hizmetinde olduğum yaşa-
yan RAB'bin adıyla ant içerim ki, hiçbir
şey alamam" diye karşılık verdi. Naa-
man direttiyse de, Elişa almak istemedi.
[17]Bunun üzerine Naaman, "Ma-
dem armağan istemiyorsun, öyleyse
buradan iki katır yükü toprak alma-
ma izin ver" dedi, "Çünkü bu kulun
artık RAB'bin dışında başka ilahlara
yakmalık sunu* ve kurban sunmaya-
caktır. [18]Ama RAB kulunu bir konu-
da bağışlasın. Efendim tapınmak için
Rimmon Tapınağı'na girip kendisi-
ne eşlik etmemi isteyince, tapınak-
ta onunla birlikte yere kapandığımda
RAB bu kulunu bağışlasın."
[19]Elişa ona, "Esenlikle git" dedi.
Naaman oradan ayrılıp biraz uzak-
laşınca, [20]Tanrı adamı Elişa'nın uşağı
Gehazi, "Efendim, Aramlı Naaman'a
çok yumuşak davrandı; getirdiği ar-
mağanları kabul etmedi" dedi, "Yaşa-
yan RAB'bin hakkı için, peşinden ko-
şup ondan bir şey alacağım."
[21]Böylece Gehazi Naaman'ın peşine
düştü. Naaman ardından birinin koş-
tuğunu görünce, arabasından inip onu
karşıladı ve, "Ne oldu?" diye sordu.
[22]Gehazi, "Bir şey yok" dedi, "Yal-
nız efendimin bir ricası var. Biraz ön-
ce Efrayim'in dağlık bölgesinden iki

c *5:5* "On talant": Yaklaşık 345 kg. ç *5:5* "Altı bin şekel": Yaklaşık 69 kg.

genç peygamber geldi. Efendim onla-
ra bir talant[d] gümüşle iki takım giysi
vermen için beni gönderdi."
23Naaman, "Lütfen iki talant[e] al!"
dedi ve ısrarla iki talant gümüşü iki
torbaya koyup bağladı. Ayrıca iki uşa-
ğına da birer takım giysi verdi. Uşak-
lar Gehazi'nin önüsıra bunları taşıdı-
lar. 24Tepeye varınca Gehazi eşyaları
ellerinden alıp eve koydu, adamları da
geri gönderdi. 25Sonra gidip efendisi
Elişa'nın huzuruna çıktı. Elişa, "Ne-
redeydin, Gehazi?" diye sordu.
Gehazi, "Kulun hiçbir yere gitmedi"
diye karşılık verdi.
26Bunun üzerine Elişa, "O adam ara-
basından inip seni karşılarken ruhum
seninle değil miydi?" diye sordu, "Şim-
di gümüş ya da giysi, zeytinlik, bağ, ko-
yun, sığır, erkek ve kadın köle almanın
zamanı mı? 27Bu yüzden Naaman'ın
deri hastalığı sonsuza dek senin ve so-
yunun üzerinde kalacak." Böylece Ge-
hazi Elişa'nın huzurundan kar gibi be-
yaz bir deri hastalığıyla ayrıldı.

Balta Demirinin Su Yüzüne Çıkması

6 Bir gün peygamber topluluğu
Elişa'ya, "Bak, yaşadığımız yer
bize küçük geliyor" dedi, 2"Lütfen
izin ver, Şeria Irmağı kıyısına gidelim,
ağaç kesip kendimize ev yapalım."
Elişa, "Gidin" dedi.
3Peygamberlerden biri, "Lütfen kul-
larınla birlikte sen de gel" dedi.
Elişa, "Olur, gelirim" diye karşılık
verdi 4ve onlarla birlikte gitti.
Şeria Irmağı kıyısına varınca ağaç
kesmeye başladılar. 5Biri ağaç keser-
ken balta demirini suya düşürdü. "Ey-
vah, efendim! Onu ödünç almıştım"
diye bağırdı.
6Tanrı adamı, "Nereye düştü?" di-
ye sordu. Adam ona demirin düştüğü
yeri gösterdi. Elişa bir dal kesip ora-
ya atınca, balta demiri su yüzüne çık-
tı. 7Elişa, "Al onu!" dedi. Adam elini
uzatıp balta demirini aldı.

Aram Ordusu ve Elişa

8Aram Kralı İsrail'le savaş halin-
deydi. Görevlilerine danıştıktan son-
ra, "Ordugahımı kuracak bir yer seç-
tim" dedi.
9Tanrı adamı Elişa, İsrail Kralı'na şu
haberi gönderdi: "Sakın oradan geç-
meyin, çünkü Aramlılar oraya doğru
iniyorlar." 10İsrail Kralı adam gönde-
rip oradaki durumu denetledi. Böyle-
ce Tanrı adamı İsrail Kralı'nı birkaç
kez uyardı. Kral da önlem aldı.
11Bu durum Aram Kralı'nı çok öf-
kelendirdi. Görevlilerini çağırıp, "İçi-
nizden hanginizin İsrail Kralı'ndan
yana olduğunu söylemeyecek misi-
niz?" dedi.
12Görevlilerden biri, "Hiçbirimiz,
efendimiz kral" diye karşılık verdi,
"Yalnız İsrail'de yaşayan Peygamber
Elişa senin yatak odanda söyledikle-
rini bile İsrail Kralı'na bildiriyor."
13Aram Kralı şöyle buyurdu: "Gi-
dip onun nerede olduğunu öğrenin.
Adam gönderip onu yakalayacağım."
Elişa'nın Dotan'da olduğu bildirilin-
ce, 14kral oraya atlılar, savaş arabala-
rı ve büyük bir kuvvet gönderdi. Ge-
celeyin varıp kenti kuşattılar.
15Tanrı adamının uşağı erkenden
kalktı. Dışarıya çıkınca kentin askerler,
atlılar ve savaş arabalarınca kuşatıldı-
ğını gördü. Dönüp Elişa'ya, "Eyvah,
efendim, ne yapacağız?" diye sordu.
16Elişa, "Korkma, çünkü bizim yan-
daşlarımız onlarınkinden daha çok"
diye karşılık verdi.
17Sonra şöyle dua etti: "Ya RAB,
lütfen onun gözlerini aç, görsün!"
RAB uşağın gözlerini açtı. Uşak Eli-
şa'nın çevresindeki dağların atlılarla,
ateşten savaş arabalarıyla dolu oldu-
ğunu gördü.

d *5:22* "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg. e *5:23* "İki talant": Yaklaşık 69 kg.

18 Aramlılar kendisine doğru iler-
leyince Elişa RAB'be şöyle yalvar-
dı: "Ya RAB, lütfen bu halkı kör et."
RAB Elişa'nın yalvarışını duydu ve
onları kör etti.
19 Bunun üzerine Elişa onlara, "Yan-
lış yoldasınız" dedi, "Aradığınız kent
bu değil. Beni izleyin, sizi aradığı-
nız adama götüreyim." Sonra onları
Samiriye'ye götürdü.
20 Samiriye'ye girdiklerinde Elişa
şöyle dua etti: "Ya RAB, bu adamla-
rın gözlerini aç, görsünler." RAB göz-
lerini açınca adamlar Samiriye'nin or-
tasında olduklarını anladılar.
21 İsrail Kralı adamları görünce Eli-
şa'ya, "Onları öldüreyim mi? Öldüre-
yim mi, baba?" dedi.
22 Elişa, "Hayır, öldürme" diye kar-
şılık verdi, "Kendi kılıç ve yayınla
tutsak aldığın insanları nasıl öldürür-
sün. Önlerine yiyecek içecek bir şey-
ler koy, yiyip içtikten sonra izin ver,
krallarına dönsünler."
23 Bunun üzerine İsrail Kralı adam-
lara büyük bir şölen verdi, yedirip
içirdikten sonra da onları krallarına
gönderdi. Aramlı akıncılar bir da-
ha İsrail topraklarına ayak basma-
dılar.

Samiriye'de Kıtlık

24 Bir süre sonra, Aram Kralı Ben-
Hadat bütün ordusunu toplayıp İs-
rail'e girdi ve Samiriye'yi kuşattı.
25 Samiriye'de büyük bir kıtlık oldu.
Kuşatma sonunda bir eşek kellesinin
fiyatı seksen şekel[f] gümüşe, dörtte bir
kav[g] güvercin gübresinin[h] fiyatı ise
beş şekel[ı] gümüşe çıktı.
26 İsrail Kralı surların üzerinde yü-
rürken, bir kadın, "Efendim kral, ba-
na yardım et!" diye seslendi.
27 Kral, "RAB sana yardım etmiyor-
sa, ben nasıl yardım edebilirim ki?"
diye karşılık verdi, "Buğday mı, yok-
sa şarap mı istersin? 28 Derdin ne?"
Kadın şöyle yanıtladı: "Geçen gün
şu kadın bana dedi ki, 'Oğlunu ver, bu-
gün yiyelim, yarın da benim oğlumu
yeriz.' 29 Böylece oğlumu pişirip yedik.
Ertesi gün ona, 'Oğlunu ver de yiye-
lim' dedim. Ama o, oğlunu gizledi."
30 Kadının bu sözlerini duyan kral
giysilerini yırttı. Surların üzerinde
yürürken, halk onun giysilerinin altı-
na çul giydiğini gördü. 31 Kral, "Eğer
bugün Şafat oğlu Elişa'nın başı yerin-
de kalırsa, Tanrı bana aynısını, hatta
daha kötüsünü yapsın!" dedi.
32 Elişa o sırada halkın ileri gelenle-
riyle birlikte evinde oturuyordu. Kral
önden bir haberci gönderdi. Ama da-
ha haberci gelmeden, Elişa ileri gelen-
lere, "Görüyor musunuz caniyi?" dedi,
"Kalkmış, başımı kestirmek için adam
gönderiyor! Haberci geldiğinde kapıyı
kapayın, onu içeri almayın. Çünkü ar-
dından efendisi kral da gelecek."
33 Elişa konuşmasını bitirmeden,
haberci yanına geldi ve, "Bu fela-
ket RAB'dendir" dedi, "Neden hâlâ
RAB'bi bekleyeyim?"

7 Elişa, "RAB'bin sözüne kulak ve-
rin!" dedi, "RAB diyor ki, 'Yarın
bu saatlerde Samiriye Kapısı'nda bir
sea ince un[i] da, iki sea arpa[j] da birer
şekele[k] satılacak.' "
2 Kralın özel yardımcısı olan komu-
tan, Tanrı adamına, "RAB göklerin
kapaklarını açsa bile olacak şey de-
ğil bu!" dedi.
Elişa, "Sen her şeyi gözlerinle göre-
ceksin, ama onlardan hiçbir şey yiye-
meyeceksin!" diye karşılık verdi.

f *6:25* "Seksen şekel": Yaklaşık 920 gr. **g** *6:25* "Dörtte bir kav": Yaklaşık 0.3 litrelik bir ölçek. **h** *6:25* "Güvercin gübresi" ya da "Keçiboynuzu tohumu".
ı *6:25* "Beş şekel": Yaklaşık 57.5 gr. **i** *7:1* "Bir sea ince un": Yaklaşık 7.5 lt. **j** *7:1* "İki sea arpa": Yaklaşık 15 lt. **k** *7:1* "Bir şekel": Yaklaşık 11.5 gr. gümüş. **6:29** Yas.28:57

Kuşatmanın Kaldırılması

[3]Kent kapısının girişinde deri has-
talığına yakalanmış dört adam vardı.
Birbirlerine, "Ne diye ölene dek bu-
rada kalalım?" diyorlardı, [4]"Kente gi-
relim desek, orada kıtlık var, ölürüz;
burada kalsak da öleceğiz. Bari gidip
Aram ordugahına teslim olalım. Canı-
mızı bağışlarlarsa yaşarız, öldürürler-
se de öldürsünler."
[5]Akşam karanlığında kalkıp Aram
ordugahına doğru gittiler. Ordugaha
yaklaştıklarında, orada kimseyi gö-
remediler. [6]Çünkü Rab Aram ordu-
gahında savaş arabalarıyla, atlarıyla
yaklaşan büyük bir ordunun çıkar-
dığı seslerin duyulmasını sağlamıştı.
Aramlılar da birbirlerine, "Bakın, İs-
rail Kralı bize saldırmak için Hitit* ve
Mısır krallarını kiralamış!" demişler-
di. [7]Böylece, gün batarken çadırlarını,
atlarını, eşeklerini bırakıp kaçmışlar,
canlarını kurtarmak için ordugahı ol-
duğu gibi bırakmışlardı.
[8]Deri hastalığına yakalanmış adam-
lar ordugaha varıp çadırların birine
girdiler. Yiyip içtikten sonra oradaki
altın, gümüş ve giysileri götürüp giz-
lediler. Sonra dönüp başka bir çadıra
girdiler, orada bulduklarını da götü-
rüp gizlediler.
[9]Ardından birbirlerine, "Yaptığımız
doğru değil" dediler, "Bugün müjde
günü. Oysa biz susuyoruz. Gün do-
ğuncaya kadar beklersek, cezaya
çarptırılacağımız kesin. Haydi sara-
ya gidip durumu bildirelim."
[10]Böylece gidip kent kapısındaki
nöbetçilere seslendiler. "Aram ordu-
gahına gittik" dediler, "Hiç kimse-
yi göremedik; ne de bir insan sesi
duyduk. Yalnızca bağlı atlar, eşekler
vardı. Çadırları da olduğu gibi bıra-
kıp gitmişler." [11]Kapı nöbetçileri ha-
beri duyurdu. Haber kralın sarayına
ulaştırıldı.
[12]Kral gece kalkıp görevlilerine,
"Aramlılar'ın ne tasarladığını size söy-
leyeyim" dedi, "Aç kaldığımızı bili-
yorlar. Onun için ordugahlarını bıra-
kıp kırda gizlenmişler. Kentin dışına
çıktığımızda, bizi canlı yakalayıp
kenti ele geçirmeyi düşünüyorlar."
[13]Görevlilerden biri, "Kentte kalan
beş atla birkaç adam gönderelim, o za-
man durumu anlarız" dedi, "Nasıl olsa
gidecek olanlar da burada, kentte ka-
lan nice İsrailli gibi ölüme mahkûm!"
[14]Adamlar yanlarına iki atlı ara-
ba aldılar. Kral, "Gidin, ne olduğunu
öğrenin" diyerek onları Aram ordu-
sunun ardından gönderdi. [15]Adam-
lar Şeria Irmağı'na kadar Aram ordu-
sunu izlediler. Yol baştan sona kadar
Aramlılar'ın kaçarken attıkları giysi
ve eşyalarla doluydu. Haberciler dö-
nüp krala durumu bildirdiler. [16]Bunun
üzerine halk kentten çıkıp Aram or-
dugahını yağmaladı. RAB'bin dediği
gibi, bir sea[l] ince unun da, iki sea ar-
panın[m] da fiyatı bir şekele[n] düştü.
[17]Kral özel yardımcısı olan komuta-
nı kentin kapısında bırakmıştı. Halk
onu kapının ağzında çiğneyerek öl-
dürdü. Kral Elişa'nın evine gittiğinde,
Tanrı adamı ona olacakları önceden
bildirmişti. [18]Her şey Tanrı adamının
krala dediği gibi oldu. "Yarın bu saat-
lerde Samiriye Kapısı'nda bir sea ince
un da, iki sea arpa da birer şekele sa-
tılacak" demişti.
[19]Komutan da Tanrı adamına şöyle
karşılık vermişti: "RAB göklerin ka-
paklarını açsa bile, olacak şey değil
bu!" Elişa, "Sen her şeyi gözlerinle
görecek, ama onlardan hiçbir şey yi-
yemeyeceksin!" demişti. [20]Tam dediği
gibi oldu. Komutan kentin kapısında
halk tarafından çiğnenerek öldü.

l *7:16,18* "Bir sea": Yaklaşık 7.5 lt. **m** *7:16,18* "İki sea arpa": Yaklaşık 15 lt.
n *7:16,18* "Bir şekel": Yaklaşık 11.5 gr. gümüş.

Şunemli Kadının Dönüşü

8 Elişa, oğlunu diriltmiş olduğu Şu-
nemli kadına şöyle demişti: "Kalk,
ailenle birlikte buradan git, geçici ola-
rak kalabileceğin bir yer bul. Çünkü
RAB ülkeye yedi yıl sürecek bir kıt-
lık göndermeye karar verdi." 2Kadın
Tanrı adamının öğüdüne uyarak aile-
siyle birlikte kalkıp Filist ülkesine git-
ti ve orada yedi yıl kaldı.
3Yedi yıl sonra Filist'ten döndü. Evi-
ni, tarlasını geri almak için kraldan
yardım istemeye gitti. 4O sırada kral
Tanrı adamının uşağı Gehazi'yle ko-
nuşuyor, "Bana Elişa'nın yaptığı bü-
tün mucizeleri anlat" diyordu. 5İşte
Gehazi tam Elişa'nın ölüyü nasıl di-
rilttiğini krala anlatırken, oğlu diril-
tilen kadın eviyle tarlasını geri almak
için kraldan yardım istemeye geldi.
Gehazi krala, "Efendim kral, sözünü
ettiğim kadın budur. Yanındaki oğlu
da Elişa'nın dirilttiği çocuktur" dedi.
6Kral kadına sorunca kadın her şeyi
anlattı. Bunun üzerine kral bir görevli
çağırtıp şu buyruğu verdi: "Bu kadına
her şeyini, ülkeden ayrıldığı günden
bugüne kadar biriken bütün geliriyle
birlikte tarlasını geri verin."

Elişa ile Aram Kralı Ben-Hadat

7Aram Kralı Ben-Hadat hastalandığı
sırada Elişa Şam'a gitti. Tanrı adamı-
nın Şam'a geldiği krala bildirildi. 8Kral,
Hazael'e, "Bir armağan al, Tanrı ada-
mını karşılamaya git" dedi, "Onun ara-
cılığıyla RAB'be danış, bu hastalıktan
kurtulup kurtulamayacağımı sor."
9Hazael, Şam'ın en iyi mallarından
oluşan kırk deve yükü armağanı ya-
nına alarak, Tanrı adamını karşılama-
ya gitti. Elişa'nın önünde durup şöyle
dedi: "Kulun Aram Kralı Ben-Hadat,
hastalığından kurtulup kurtulamaya-
cağını sormam için beni gönderdi."
10Elişa, "Git ona, 'Kesinlikle iyile-
şeceksin' de; ama RAB bana onun ke-
sinlikle öleceğini açıkladı" diye kar-
şılık verdi. 11Tanrı adamı, Hazael'i
utandırıncaya kadar dik dik yüzüne
baktı. Ardından ağlamaya başladı.
12Hazael, "Efendim, niçin ağlıyor-
sun?" diye sordu.
Elişa, "Senin İsrail halkına yapaca-
ğın kötülükleri biliyorum" diye yanıt-
ladı, "Kalelerini ateşe verecek, genç-
lerini kılıçtan geçirecek, çocuklarını
yere çalıp öldürecek, gebe kadınları-
nın karınlarını deşeceksin."
13Hazael, "Bir köpekten farksız olan
bu kulun, bütün bu işleri nasıl yapa-
bilir?" dedi.
Elişa, "RAB bana senin Aram Kralı
olacağını gösterdi" diye yanıtladı.
14Bunun üzerine Hazael Elişa'dan
ayrılıp efendisi Ben-Hadat'ın yanına
döndü. Ben-Hadat ona, "Elişa sana ne
söyledi?" diye sordu.
Hazael, "Kesinlikle iyileşeceğini
söyledi" diye yanıtladı. 15Gelgelelim
ertesi gün Hazael ıslattığı bir örtü-
yü kralın yüzüne kapatıp onu boğ-
du. Böylece kral öldü, yerine Haza-
el geçti.

Yehoram'ın Yahuda Krallığı

(2Ta.21:1-20)

16İsrail Kralı Ahav oğlu Yoram'ın
krallığının beşinci yılında, Yeho-
şafat'ın Yahuda Kralı olduğu sırada,
Yehoşafat'ın oğlu Yehoram Yahuda'yı
yönetmeye başladı. 17Yehoram otuz iki
yaşında kral oldu ve Yeruşalim'de se-
kiz yıl krallık yaptı. 18Karısı Ahav'ın
kızı olduğu için, o da Ahav'ın ailesi
gibi İsrail krallarının yolunu izledi
ve RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı.
19Ama RAB kulu Davut'un hatırı için
Yahuda'yı yok etmek istemedi. Çünkü
Davut'a ve soyuna sönmeyen bir ışık
vereceğine söz vermişti.

8:1 2Kr.4:8-37 **8:13** 1Kr.19:15 **8:19** 1Kr.11:36; 15:4,47, 2Ta.21:7; Mez.132:17

20Yehoram'ın krallığı döneminde
Edomlular Yahudalılar'a karşı ayak-
lanarak kendi krallıklarını kurdular.
21Yehoram bütün savaş arabalarıy-
la Sair'e gitti. Edomlular onu ve savaş
arabalarının komutanlarını kuşattılar.
Ama Yehoram gece kalkıp kuşatma-
yı yararak kaçtı. Askerleri de kaçarak
evlerine döndü. 22O sırada Livna Ken-
ti ayaklandı. Edomlular'ın Yahuda'ya
karşı başkaldırması bugün de sürüyor.
23Yehoram'ın krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve bütün yaptıkları Yahu-
da krallarının tarihinde yazılıdır. 24Ye-
horam ölüp atalarına kavuştu ve Davut
Kenti'nde atalarının yanına gömüldü.
Yerine oğlu Ahazya kral oldu.

Ahazya'nın Yahuda Krallığı

(2Ta.22:1-6)

25İsrail Kralı Ahav oğlu Yoram'ın
krallığının on ikinci yılında Yeho-
ram oğlu Ahazya Yahuda Kralı oldu.
26Ahazya yirmi iki yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de bir yıl krallık yap-
tı. Annesi İsrail Kralı Omri'nin toru-
nu Atalya'ydı. 27Ahazya evlilik yoluyla
Ahav'a akraba olduğu için Ahav ailesi-
nin yolunu izledi ve onlar gibi RAB'bin
gözünde kötü olanı yaptı. 28Ahazya,
Aram Kralı Hazael'le savaşmak üze-
re Ahav oğlu Yoram'la birlikte Ramot-
Gilat'a gitti. Aramlılar Yoram'ı yara-
ladılar. 29Kral Yoram Ramot-Gilat'ta
Aram Kralı Hazael'le savaşırken aldığı
yaraların iyileşmesi için Yizreel'e dön-
dü. Yahuda Kralı Yehoram oğlu Ahaz-
ya da yaralanan Ahav oğlu Yoram'ı
görmek için Yizreel'e gitti.

Yehu'nun İsrail Kralı Oluşu

9 Peygamber Elişa, peygamberler
topluluğundan bir adam çağırıp,
"Kemerini kuşan, bu yağ kabını alıp
Ramot-Gilat'a git" dedi, 2"Oraya varın-
ca Nimşi oğlu, Yehoşafat oğlu Yehu'yu
ara. Onu kardeşlerinin arasından alıp
başka bir odaya götür. 3Zeytinyağını
başına dök ve ona RAB şöyle diyor de:
'Seni İsrail Kralı olarak meshettim*.'
Sonra kapıyı aç ve koş, oyalanma!"
4Böylece peygamberin uşağı Ramot-
Gilat'a gitti. 5Oraya vardığında ordu
komutanlarının bir arada oturdukla-
rını gördü. "Komutanım, sana bir ha-
berim var" dedi.
Yehu, "Hangimize söylüyorsun?"
diye sordu.
Uşak, "Sana, efendim" diye yanıt-
ladı.
6Yehu kalkıp eve girdi. Uşak yağı
Yehu'nun başına döküp ona şöyle dedi:
"İsrail'in Tanrısı RAB diyor ki, 'Seni
halkım İsrail'in kralı olarak meshet-
tim. 7Efendin Ahav'ın ailesini öldü-
receksin. Bana hizmet eden peygam-
berlerin ve bütün kullarımın dökülen
kanının öcünü İzebel'den alacağım.
8Ahav'ın bütün soyu ortadan kalkacak.
İsrail'de genç yaşlı[o] Ahav'ın soyundan
gelen bütün erkeklerin kökünü kuruta-
cağım. 9Nevat oğlu Yarovam'la Ahiya
oğlu Baaşa'nın ailelerine ne yaptımsa,
Ahav'ın ailesine de aynısını yapaca-
ğım. 10Yizreel topraklarında İzebel'in
ölüsünü köpekler yiyecek ve onu gö-
men olmayacak.' " Uşak bunları söyle-
dikten sonra kapıyı açıp kaçtı.
11Yehu komutan arkadaşlarının ya-
nına döndü. İçlerinden biri, "Her şey
yolunda mı? O delinin seninle ne işi
vardı?" diye sordu.
Yehu, "Onu tanıyorsunuz, neler
saçmaladığını bilirsiniz" diye karşı-
lık verdi.
12"Hayır, bilmiyoruz, ne söyledi?
Anlat bize!" dediler.
Yehu şöyle yanıtladı: "Bana RAB
şöyle diyor dedi: 'Seni İsrail Kralı ola-
rak meshettim.' "

o *9:8* "Genç yaşlı" ya da "Köle olsun özgür olsun".
8:20 Yar.27:40 **9:6** 1Kr.19:16 **9:10** 1Kr.21:23

13 Bunun üzerine hepsi hemen cüppe-
lerini çıkarıp merdivenin başında du-
ran Yehu'nun ayaklarına serdi. Boru ça-
larak, "Yehu kraldır!" diye bağırdılar.

Yehu'nun Yoram'ı Öldürmesi

14 Nimşi oğlu Yehoşafat oğlu Yehu
Yoram'a karşı bir düzen kurdu. O sıra-
larda Yoram ile İsrail halkı Aram Kra-
lı Hazael'e karşı Ramot-Gilat'ı savu-
nuyordu. 15 Ancak Kral Yoram, Aram
Kralı Hazael'le savaşırken Aramlı-
lar onu yaralamıştı. Yoram da yarala-
rın iyileşmesi için Yizreel'e dönmüş-
tü. Yehu arkadaşlarına, "Eğer siz de
benimle aynı görüşteyseniz, hiç kim-
senin kentten kaçmasına ve gidip du-
rumu Yizreel'e bildirmesine izin ver-
meyin" dedi. 16 Yehu savaş arabasına
binip Yizreel'e gitti. Çünkü Yoram
orada hasta yatıyordu. Yahuda Kralı
Ahazya da Yoram'ı görmek için ora-
ya gitmişti.
17 Yizreel'de kulede nöbet tutan göz-
cü, Yehu'nun ordusuyla yaklaştığını
görünce, "Bir kalabalık görüyorum!"
diye bağırdı.
Yoram, "Bir atlı gönder, onu karşı-
lasın, barış için gelip gelmediğini sor-
sun" dedi.
18 Atlı Yehu'yu karşılamaya gitti ve
ona, "Kralımız, 'Barış için mi geldin?'
diye soruyor" dedi.
Yehu, "Barıştan sana ne! Sen beni
izle" diye karşılık verdi.
Gözcü durumu krala bildirdi: "Ulak
onlara vardı, ama geri dönmedi."
19 Bu kez ikinci bir atlı gönderildi.
Atlı onlara varıp, "Kralımız, 'Barış
için mi geldin?' diye soruyor" dedi.
Yehu, "Barıştan sana ne! Sen beni
izle" diye karşılık verdi.
20 Gözcü durumu krala bildirdi:
"Ulak onlara vardı, ama geri dönme-
di. Komutanları savaş arabasını Nim-
şi oğlu Yehu gibi delicesine sürüyor."
21 Kral Yoram, "Arabamı hazırla-
yın!" diye buyruk verdi. Arabası ha-
zırlandı. İsrail Kralı Yoram ile Yahu-
da Kralı Ahazya arabalarına binip
Yehu'yu karşılamaya gittiler. Yizreel-
li Navot'un topraklarında onunla kar-
şılaştılar. 22 Yoram Yehu'yu görünce,
"Barış için mi geldin?" diye sordu.
Yehu, "Annen İzebel'in yaptığı bun-
ca putperestlik ve büyücülük sürüp
giderken barıştan söz edilir mi?" di-
ye karşılık verdi.
23 Yoram, "Hainlik bu, Ahazya!" di-
ye bağırdı ve arabasının dizginlerini
çevirip kaçtı.
24 Yehu var gücüyle yayını çekip
Yoram'ı sırtından vurdu. Ok Yoram'ın
kalbini delip geçti. Yoram arabasının
içine yığılıp kaldı. 25 Yehu yardımcısı
Bidkar'a, "Onun cesedini al, Yizreelli
Navot'un toprağına at" dedi, "Anım-
sa, senle ben birlikte Yoram'ın babası
Ahav'ın ardından savaş arabasıyla gi-
derken, RAB Ahav'a, 26 'Dün Navot'la
oğullarının kanını gördüm. Seni de
bu topraklarda cezalandıracağım' de-
mişti. Şimdi RAB'bin sözü uyarınca,
Yoram'ın cesedini al, Navot'un topra-
ğına at!"

Yahuda Kralı Ahazya'nın Öldürülmesi

(2Ta.22:7-9)

27 Yahuda Kralı Ahazya olanları gö-
rünce Beythaggan'a doğru kaçmaya
başladı. Yehu ardına takılıp, "Onu da
öldürün!" diye bağırdı. Ahazya'yı Yiv-
leam yakınlarında, Gur yolunda, ara-
basının içinde vurdular. Yaralı olarak
Megiddo'ya kadar kaçıp orada öldü.
28 Adamları Ahazya'nın cesedini bir
savaş arabasına koyup Yeruşalim'e gö-
türdüler. Onu Davut Kenti'nde ataları-
nın yanına, kendi mezarına gömdüler.
29 Ahazya Ahav oğlu Yoram'ın kral-
lığının on birinci yılında Yahuda Kra-
lı olmuştu.

9:15-16 2Ta.22:6 **9:26** 1Kr.21:19

İzebel'in Öldürülmesi

30 Sonra Yehu Yizreel'e gitti. İzebel
bunu duyunca, gözlerine sürme çek-
ti, saçlarını tarayıp pencereden dışa-
rıyı gözlemeye başladı. 31 Yehu kentin
kapısından içeri girince, İzebel, "Ey
efendisini öldüren Zimri, barış için mi
geldin?" diye seslendi.
32 Yehu pencereye doğru bakıp,
"Kim benden yana?" diye bağırdı. İki
üç görevli yukarıdan ona baktı. 33 Ye-
hu, "Atın onu aşağı!" dedi. Görevliler
İzebel'i aşağıya attılar. Kanı surların
ve bedenini çiğneyen atların üzerine
sıçradı.
34 Yehu içeri girip yedi, içti. Sonra,
"O lanet olası kadını alıp gömün, ne
de olsa bir kral kızıdır" dedi. 35 Ama
İzebel'i gömmeye giden adamlar ba-
şından, ayaklarından, ellerinden baş-
ka bir şey bulamadılar. 36 Geri dönüp
durumu Yehu'ya bildirdiler. Yehu on-
lara şöyle dedi: "Kulu Tişbeli İlyas
aracılığıyla konuşan RAB'bin sözü
yerine geldi. RAB, 'Yizreel toprak-
larında İzebel'in ölüsünü köpekler yi-
yecek' demişti. 37 'İzebel'in leşi Yizre-
el topraklarına gübre olacak ve kimse,
bu İzebel'dir, diyemeyecek.' "

Ahav'ın Ailesinin Öldürülmesi

10 Ahav'ın Samiriye'de yetmiş oğ-
lu vardı. Yehu mektuplar yazıp
Samiriye'ye gönderdi. Yizreel'in yö-
neticilerine, ileri gelenlere ve Ahav'ın
çocuklarını koruyanlara yazdığı mek-
tuplarda Yehu şöyle diyordu: 2 "Efen-
dinizin oğulları sizinle birliktedir. Sa-
vaş arabalarınız, atlarınız, silahlarınız
var. Surlu bir kentte yaşıyorsunuz. Bu
mektup size ulaşır ulaşmaz, 3 efendi-
nizin oğullarından en iyi ve en uygun
olanı seçip babasının tahtına oturtun.
Ve efendinizin ailesini korumak için
savaşın."
4 Ama onlar dehşete düştüler. "İki
kral Yehu'yla başa çıkamadı, biz na-
sıl çıkarız?" dediler.
5 Saray sorumlusu, kent valisi, ile-
ri gelenler ve Ahav'ın çocuklarını ko-
ruyanlar Yehu'ya şu haberi gönderdi:
"Biz senin kullarınız, söyleyeceğin her
şeyi yapmaya hazırız. Kimseyi kral
yapmaya niyetimiz yok. Kendin için
en iyi olan neyse onu yap."
6 Yehu onlara ikinci bir mektup
yazdı: "Eğer siz benden yana ve bana
bağlıysanız, efendinizin oğullarının
başını kesip yarın bu saatlerde Yiz-
reel'e, bana getirin."
Kral Ahav'ın yetmiş oğlu, onları ye-
tiştirmekle görevli kent ileri gelenle-
rinin koruması altındaydı. 7 Yehu'nun
mektubu kent ileri gelenlerine ula-
şınca, Ahav'ın yetmiş oğlunu öldü-
rüp başlarını küfelere koydular ve
Yizreel'e, Yehu'ya gönderdiler. 8 Ulak
gelip Yehu'ya, "Kral oğullarının baş-
larını getirdiler" diye haber verdi.
Yehu, "Onları iki yığın halinde kent
kapısının girişine bırakın, sabaha ka-
dar orada kalsınlar" dedi.
9 Ertesi sabah Yehu halkın önüne çı-
kıp şöyle dedi: "Efendime düzen kurup
onu öldüren benim, sizin suçunuz yok.
Ama bunları kim öldürdü? 10 Bu olay
gösteriyor ki, RAB'bin Ahav'ın ailesi-
ne ilişkin söylediği hiçbir söz boşa çık-
mayacaktır. RAB, kulu İlyas aracılığıy-
la verdiği sözü yerine getirdi." 11 Sonra
Yizreel'de Ahav'ın öteki akrabalarının
hepsini, bütün yüksek görevlilerini,
yakın arkadaşlarını ve kâhinlerini* öl-
dürdü. Sağ kalan olmadı.

Kral Ahazya'nın Akrabalarının Öldürülmesi

(2Ta.22:8)

12 Yehu Yizreel'den ayrılıp Samiriye'ye
doğru yola çıktı. Yolda çobanların Bey-
teket adını verdiği yerde, 13 Yahuda Kralı

9:36 1Kr.21:23 **10:11** Hoş.1:4

Ahazya'nın akrabalarıyla karşılaştı. Onlara, "Siz kimsiniz?" diye sordu.
"Biz Ahazya'nın akrabalarıyız" diye karşılık verdiler, "Kralın ve ana kraliçe İzebel'in çocuklarına saygılarımızı sunmaya gidiyoruz."
14 Yehu adamlarına, "Bunları diri yakalayın!" diye buyruk verdi. Onları diri yakalayıp Beyteket Kuyusu yakınında kılıçtan geçirdiler. Öldürülenler kırk iki kişiydi. Sağ kalan olmadı.

Ahav'ın Öteki Akrabalarının Öldürülmesi

15 Yehu oradan ayrıldı. Yolda kendisine doğru gelen Rekav oğlu Yehonadav'la karşılaştı. Ona selam vererek, "Ben sana karşı iyi duygular besliyorum, sen de aynı duygulara sahip misin?" diye sordu.
Yehonadav, "Evet" diye yanıtladı.
Yehu, "Öyleyse elini ver" dedi. Yehonadav elini uzattı. Yehu onu arabasına alarak,
16 "Benimle gel ve RAB için nasıl çaba harcadığımı gör" dedi. Sonra onu arabasıyla Samiriye'ye götürdü.
17 Samiriye'ye varınca Yehu RAB'bin İlyas aracılığıyla söylediği söz uyarınca, Ahav'ın orada kalan akrabalarının hepsini öldürdü.

Baal'a Tapanların Öldürülmesi

18 Yehu, bütün halkı toplayarak, "Ahav Baal'a* az kulluk etti, ben daha çok edeceğim" dedi,
19 "Baal'ın bütün peygamberlerini, kâhinlerini, ona tapan herkesi çağırın. Hiçbiri gelmemezlik etmesin. Çünkü Baal'a büyük bir kurban sunacağım. Kim gelmezse öldürülecek." Gerçekte Yehu Baal'a tapanları yok etmek için bir düzen kurmaktaydı.
20 Yehu, "Baal'ın onuruna bir toplantı yapılacağını duyurun" dedi. Duyuru yapıldı.
21 Yehu bütün İsrail'e haber saldı. Baal'a tapanların hepsi geldi, gelmeyen kalmadı. Baal'ın tapınağı hıncahınç doldu.
22 Yehu, kutsal giysiler görevlisine, "Baal'a tapanların hepsine giysi çıkar" diye buyruk verdi. Görevli herkese giysi getirdi.
23 O zaman Yehu Rekav oğlu Yehonadav'la birlikte Baal'ın tapınağına girdi. İçerdekilere, "Çevrenize iyi bakın" dedi, "Aranızda RAB'be tapanlardan kimse olmasın, sadece Baal'a tapanlar olsun."
24 Ardından Yehu'yla Yehonadav kurban ve yakmalık sunu* sunmak üzere içeri girdiler. Yehu tapınağın çevresine seksen kişi yerleştirmiş ve onlara şu buyruğu vermişti: "Elinize teslim ettiğim bu adamlardan biri kaçarsa, bunu canınızla ödersiniz!"
25 Yakmalık sununun sunulması biter bitmez, Yehu muhafızlarla komutanlara, "İçeriye girin, hepsini öldürün, hiçbiri kaçmasın!" diye buyruk verdi. Muhafızlarla komutanlar hepsini kılıçtan geçirip ölülerini dışarı attılar. Sonra Baal'ın tapınağının iç bölümüne girdiler.
26 Baal'ın tapınağındaki dikili taşları çıkarıp yaktılar.
27 Baal'ın dikili taşını ve tapınağını ortadan kaldırdılar. Halk orayı helaya çevirdi. Orası bugüne kadar da öyle kaldı.
28 Böylece Yehu İsrail'de Baal'a tapmaya son verdi.
29 Ne var ki, Nevat oğlu Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlardan –Beytel ve Dan'daki altın buzağılara tapmaktan– vazgeçmedi.
30 RAB Yehu'ya, "Gözümde doğru olanı yaparak başarılı oldun" dedi, "Ahav'ın ailesine istediğim her şeyi yaptın. Bunun için senin soyun dört kuşak İsrail tahtında oturacak."
31 Gelgelelim Yehu İsrail'in Tanrısı RAB'bin yasasını yürekten izlemedi, önemsemedi. Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlardan ayrılmadı.

Yehu'nun Ölümü

32-33 RAB o günlerde İsrail topraklarını küçültmeye başladı. Aram Kra-

10:29 1Kr.12:28-30

lı Hazael Şeria Irmağı'nın doğusunda
Gadlılar, Rubenliler ve Manaşşeliler'in
yaşadığı bütün Gilat bölgesini, Ar-
non Vadisi'ndeki Aroer'den Gilat ve
Başan'a kadar bütün İsrail toprakla-
rını ele geçirdi.
34Yehu'nun krallığı dönemindeki
öteki olaylar, bütün yaptıkları ve ba-
şarıları İsrail krallarının tarihinde ya-
zılıdır.
35Yehu ölüp atalarına kavuşunca,
Samiriye'de gömüldü. Yerine oğlu Ye-
hoahaz kral oldu. 36Yehu Samiriye'de
yirmi sekiz yıl İsrail krallığı yaptı.

Atalya Yönetime El Koyuyor

(2Ta.22:10-23:15)

11 Ahazya'nın annesi Atalya, oğ-
lunun öldürüldüğünü duyun-
ca, kral soyunun bütün bireylerini
yok etmeye çalıştı. 2Ne var ki, Kral
Yehoram'ın kızı, Ahazya'nın üvey kız-
kardeşi Yehoşeva, Ahazya oğlu Yoaş'ı
kralın öldürülmek istenen öteki oğul-
larının arasından alıp kaçırdı ve dadı-
sıyla birlikte yatak odasına gizledi. Ço-
cuğu Atalya'dan gizleyerek kurtarmış
oldu. 3Atalya ülkeyi yönetirken, çocuk
altı yıl boyunca RAB'bin Tapınağı'nda
dadısıyla birlikte gizlendi.

Atalya'ya Karşı Ayaklanma

(2Ta.23:1-16)

4Yedinci yıl Yehoyada haber gön-
derip Karyalılar'ın[ö] ve muhafızların
yüzbaşılarını çağırttı. Onları RAB'bin
Tapınağı'nda toplayarak onlarla bir
antlaşma yaptı. Hepsine RAB'bin
Tapınağı'nda ant içirdikten sonra kralın
oğlu Yoaş'ı kendilerine gösterdi. 5On-
lara şu buyrukları verdi: "Şabat Günü*
göreve gidenlerin üçte biri kral sarayı-
nı koruyacak, 6üçte biri Sur Kapısı'nda,
üçte biri de muhafızların arkasındaki
kapıda bulunacak. Sırayla tapınak nö-
beti tutacaksınız. 7Şabat Günü görev-
leri biten öbür iki bölükteki askerlerin
tümü RAB'bin Tapınağı'nın çevresin-
de durup kralı koruyacak. 8Herkes ya-
lın kılıç kralın çevresini sarsın, yakla-
şan olursa öldürün. Kral nereye giderse,
ona eşlik edin."
9Yüzbaşılar Kâhin Yehoyada'nın
buyruklarını tam tamına uyguladılar.
Şabat Günü göreve gidenlerle görevi
biten adamlarını alıp Yehoyada'nın
yanına gittiler. 10Kâhin RAB'bin
Tapınağı'ndaki Kral Davut'tan kalan
mızraklarla kalkanları yüzbaşılara
dağıttı. 11Kralı korumak için sunağın
ve tapınağın çevresine tapınağın gü-
neyinden kuzeyine kadar silahlı mu-
hafızlar yerleştirildi. 12Yehoyada kra-
lın oğlu Yoaş'ı dışarı çıkarıp başına
taç koydu. Tanrı'nın Yasası'nı da ona
verip krallığını ilan ettiler. Onu mes-
hedip* alkışlayarak, "Yaşasın kral!"
diye bağırdılar.
13Atalya muhafızlarla halkın çıkar-
dığı gürültüyü duyunca, RAB'bin
Tapınağı'nda toplananların yanına git-
ti. 14Baktı, kral geleneğe uygun olarak
sütunun yanında duruyor; yüzbaşılar,
borazan çalanlar çevresine toplanmış.
Ülke halkı sevinç içindeydi, borazanlar
çalınıyordu. Atalya giysilerini yırtarak,
"Hainlik! Hainlik!" diye bağırdı.
15Kâhin Yehoyada yüzbaşılara, "O
kadını aradan çıkarın. Ardından kim
giderse kılıçtan geçirin" diye buyruk
verdi. Çünkü kadının RAB'bin Ta-
pınağı'nda öldürülmesini istemiyor-
du. 16Atalya yakalandı ve sarayın At
Kapısı'na götürülüp öldürüldü.

Kâhin Yehoyada'nın Yaptığı Yenilikler

(2Ta.23:16-21)

17Yehoyada RAB'bin halkı olmala-
rı için RAB ile kral ve halk arasında
bir antlaşma yaptı. Ayrıca halkla kral
arasında da bir antlaşma yaptı. 18Ül-

ö ***11:4*** "Karyalılar": O dönemde güneybatı Anadolu'dan gelen paralı askerler.

ke halkı gidip Baal'ın* tapınağını yık-
tı. Sunaklarını, putlarını parçaladılar;
Baal'ın Kâhini Mattan'ı da sunakların
önünde öldürdüler.
Kâhin Yehoyada RAB'bin Tapı-
nağı'na nöbetçiler yerleştirdi. [19]Sonra
yüzbaşıları, Karyalılar'ı, muhafızları
ve halkı yanına aldı. Kralı RAB'bin
Tapınağı'ndan getirdiler. Muhafızlar
Kapısı'ndan geçerek sarayına götür-
düler, kral tahtına oturttular. [20]Ül-
ke halkı sevinç içindeydi, ancak kent
suskundu. Çünkü Atalya sarayda kı-
lıçla öldürülmüştü.

Yoaş Tapınağı Onarıyor

(2Ta.24:1-27)

12 İsrail Kralı Yehu'nun krallığı-
nın yedinci yılında Yoaş Yahu-
da Kralı oldu. Yedi yaşında[p] kral oldu
ve Yeruşalim'de kırk yıl krallık yap-
tı. Annesi Beer-Şevalı Sivya'ydı. [2]Yo-
aş Kâhin Yehoyada yaşadığı sürece
RAB'bin gözünde doğru olanı yaptı.
Çünkü Kâhin Yehoyada ona yol gös-
teriyordu. [3]Ancak alışılagelen tapın-
ma yerleri henüz kaldırılmamıştı ve
halk oralarda hâlâ kurban kesip bu-
hur yakıyordu.
[4]Yoaş kâhinlere şöyle dedi: "RAB-
bin Tapınağı için yapılan bağışları:
Nüfus sayımından elde edilen geliri,
kişi başına düşen vergiyi ve halkın
gönüllü olarak RAB'bin Tapınağı'na
sunduğu paraları toplayın. [5]Her kâhin
bunları hazine görevlilerinden alsın.
Tapınağın neresinde yıkık bir yer var-
sa, onarılsın."
[6]Yoaş'ın krallığının yirmi üçüncü
yılında kâhinler tapınağı hâlâ onar-
mamışlardı. [7]Bunun üzerine Kral Yo-
aş, Kâhin Yehoyada ile öbür kâhinleri
çağırıp, "Neden RAB'bin Tapınağı'nı
onarmıyorsunuz?" diye sordu, "Ha-
zine görevlilerinden artık para alma-
yın. Aldığınız paraları da RAB'bin
Tapınağı'nın onarımına devredin."
[8]Böylece kâhinler halktan para top-
lamamayı ve tapınağın onarım işleri-
ne karışmamayı kabul ettiler.
[9]Kâhin Yehoyada bir sandık aldı.
Kapağına bir delik açıp sunağın ya-
nına, RAB'bin Tapınağı'na girenle-
rin sağına yerleştirdi. Kapıda görevli
kâhinler RAB'bin Tapınağı'na geti-
rilen bütün paraları sandığa atıyor-
lardı. [10]Sandıkta çok para biriktiğini
görünce kralın yazmanıyla başkâhin
RAB'bin Tapınağı'na getirilen para-
ları sayıp torbalara koyarlardı. [11]Sa-
yılan paralar RAB'bin Tapınağı'ndaki
işlerin başında bulunan adamlara ve-
rilirdi. Onlar da paraları RAB'bin
Tapınağı'nda çalışan marangozlara,
yapıcılara, [12]duvarcılara, taşçılara
öder, tapınağı onarmak için kereste ve
yontma taş alımında kullanır ve ona-
rım için gereken öbür malzemelere
harcarlardı. [13]RAB'bin Tapınağı'nda
toplanan paralar, tapınak için gümüş
tas, fitil maşaları, çanak, borazan, al-
tın ya da gümüş eşya yapımında kul-
lanılmadı. [14]Bu para yalnız işçilere
ödendi ve tapınağın onarımına har-
candı. [15]Tapınakta çalışanlara para
ödemekle görevli kişiler öyle dürüst
insanlardı ki, onlara hesap bile sorul-
mazdı. [16]Suç ve günah sunusu* olarak
verilen paralarsa RAB'bin Tapınağı'na
getirilmezdi; bunlar kâhinlere aitti.
[17]O sırada Aram Kralı Hazael, Gat
Kenti'ne saldırıp kenti ele geçirdi. Son-
ra Yeruşalim'e saldırmaya karar ver-
di. [18]Yahuda Kralı Yoaş, ataları olan
öbür Yahuda krallarından Yehoşafat'ın,
Yehoram'ın, Ahazya'nın ve kendisinin
RAB'be adamış olduğu bütün kutsal
armağanları, RAB'bin Tapınağı'nda ve
sarayın hazinelerinde bulunan bütün
altınları Aram Kralı Hazael'e gönder-

p *12:1* 11.bölümün son cümlesi 12.bölümün ilk ayetine eklenmiştir.
12:4 Çık.30:11-16, Lev.27:1-25 **12:16** Lev.7:7

di. Bunun üzerine Hazael Yeruşalim'e
saldırmaktan vazgeçti.
19 Yoaş'ın krallığı dönemindeki öteki olaylar ve bütün yaptıkları Yahuda krallarının tarihinde yazılıdır.
20 Kral Yoaş'ın görevlileri düzen kurup onu Silla'ya inen yolda, Beytmillo'da öldürdüler.
21 Yoaş'ı öldürenler, görevlilerinden Şimat oğlu Yozakar'la Şomer oğlu Yehozavat'tı. Yoaş Davut Kenti'nde atalarının yanına gömüldü. Yerine oğlu Amatsya kral oldu.

Yehoahaz'ın İsrail Krallığı

13 Yahuda Kralı Ahazya oğlu Yoaş'ın krallığının yirmi üçüncü yılında Yehu oğlu Yehoahaz Samiriye'de İsrail Kralı oldu ve on yedi
yıl krallık yaptı.
2 Yehoahaz RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı ve Nevat oğlu Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlara katıldı. Bu günahlardan ayrılmadı.
3 İşte bu yüzden RAB'bin İsrail'e karşı öfkesi alevlendi ve RAB onları uzun süre Aram Kralı Hazael'le oğlu Ben-Hadat'ın egemenliği altına soktu.
4 Bunun üzerine Yehoahaz RAB'be yakardı. RAB onun yakarışını kabul etti. Çünkü İsrail'in çektiği sıkıntıyı, Aram Kralı'nın onlara neler yaptığını görüyordu.
5 RAB İsrail'e bir kurtarıcı gönderdi. Böylece halk Aramlılar'ın egemenliğinden kurtuldu ve önceki gibi evlerinde yaşamaya başladı.
6 Ne var ki Yarovam ailesinin İsrail'i sürüklediği günahları izlediler, bu günahlardan ayrılmadılar. Aşera* putu da Samiriye'de dikili kaldı.
7 Yehoahaz'ın elli atlı, on savaş arabası, on bin de yaya asker dışında gücü kalmamıştı. Çünkü Aram Kralı ötekileri harman tozu gibi ezip yok etmişti.
8 Yehoahaz'ın krallığı dönemindeki öteki olaylar, bütün yaptıkları ve başarıları İsrail krallarının tarihinde yazılıdır.
9 Yehoahaz ölüp atalarına kavuşunca, Samiriye'de gömüldü ve yerine oğlu Yehoaş kral oldu.

Yehoaş'ın İsrail Krallığı

10 Yahuda Kralı Yoaş'ın krallığının otuz yedinci yılında Yehoahaz oğlu Yehoaş Samiriye'de İsrail Kralı oldu ve on altı yıl krallık yaptı.
11 RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı ve Nevat oğlu Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlardan ayrılmadı; onun yolunu izledi.
12 Yehoaş'ın krallığı dönemindeki öteki olaylar, bütün yaptıkları, Yahuda Kralı Amatsya ile savaşırken gösterdiği başarılar İsrail krallarının tarihinde yazılıdır.
13 Yehoaş ölüp atalarına kavuşunca, Samiriye'de İsrail krallarının yanına gömüldü ve tahtına Yarovam[r] geçti.

Elişa'nın Ölümü

14 Elişa ölümcül bir hastalığa yakalandı. İsrail Kralı Yehoaş gidip onu ziyaret etti, "Baba, baba, İsrail'in arabası ve atlıları!" diyerek ağladı.
15 Elişa ona, "Bir yayla birkaç ok al" dedi. Kral yayla okları aldı.
16 Elişa, "Yayı hazırla" dedi. Kral yayı hazırlayınca, Elişa ellerini kralın elleri üzerine koydu.
17 "Doğuya bakan pencereyi aç" dedi. Kral pencereyi açtı. Elişa, "Oku at!" dedi. Kral oku atınca, Elişa, "Bu ok Aramlılar'a karşı sizi zafere ulaştıracak RAB'bin kurtarış okudur" dedi, "Afek'te onları kesin bozguna uğratacaksınız."
18 Sonra, "Öbür okları al" dedi. İsrail Kralı okları alınca, Elişa, "Onları yere vur" dedi. Kral okları üç kez yere vurdu ve durdu.
19 Buna öfkelenen Tanrı adamı Elişa, "Beş altı kez vurmalıydın, o zaman Aramlılar'a karşı kesin bir zafer kazanırdın" dedi, "Ama şimdi Aramlılar'ı ancak üç kez bozguna uğratacaksın."
20 Elişa öldü ve gömüldü.

r *13:13* II.Yarovam. **13:14** 2Kr.2:12

Her ilkbaharda Moav akıncıları İs-
rail topraklarına girerlerdi. [21]Bir ke-
resinde İsrailliler, ölü gömerken
akıncıların geldiğini görünce, ölüyü
Elişa'nın mezarına atıp kaçtılar. Ölü
Elişa'nın kemiklerine dokununca di-
rilip ayağa kalktı.

İsrail ile Aram Arasındaki Savaş

[22]Aram Kralı Hazael Yehoahaz'ın
krallığı boyunca İsrailliler'e baskı
yaptı. [23]Ama RAB, İbrahim, İshak
ve Yakup'la yaptığı antlaşmadan ötü-
rü, İsrailliler'e iyilik etti. Onlara acı-
yıp yardım etti. Yok olmalarına izin
vermedi. Onları şimdiye kadar huzu-
rundan atmadı.
[24]Aram Kralı Hazael ölünce yeri-
ne oğlu Ben-Hadat kral oldu. [25]Bunun
üzerine İsrail Kralı Yehoaş, babası
Yehoahaz'ın krallığı döneminde Ha-
zael oğlu Ben-Hadat'ın savaşta ele ge-
çirmiş olduğu kentleri geri aldı. Onu
üç kez bozguna uğratıp İsrail kentle-
rine yeniden sahip oldu.

Amatsya'nın Yahuda Krallığı

(2Ta.25:1-24)

14 İsrail Kralı Yehoahaz oğlu Ye-
hoaş'ın krallığının ikinci yılın-
da Yoaş oğlu Amatsya Yahuda Kra-
lı oldu. [2]Amatsya yirmi beş yaşında
kral oldu ve Yeruşalim'de yirmi dokuz
yıl krallık yaptı. Annesi Yeruşalimli
Yehoaddan'dı. [3]Amatsya RAB'bin gö-
zünde doğru olanı yaptıysa da atası
Davut gibi değildi. Her konuda babası
Yoaş'ı örnek aldı. [4]Ancak alışılagelen
tapınma yerleri henüz kaldırılmamış-
tı ve halk oralarda hâlâ kurban kesip
buhur yakıyordu.
[5]Amatsya krallığını güçlendirdik-
ten sonra, babasını öldüren görevlile-
ri ortadan kaldırdı. [6]Ancak Musa'nın
Kitabı'ndaki yasaya uyarak katillerin
çocuklarını öldürtmedi. Çünkü RAB,
"Ne babalar çocuklarının yerine öldü-
rülecek, ne de çocuklar babalarının
yerine. Herkes kendi günahı için öl-
dürülecek" diye buyurmuştu.
[7]Amatsya Tuz Vadisi'nde on bin
Edomlu asker öldürdü. Savaşarak Se-
la'yı ele geçirdi ve oraya Yokteel adı-
nı verdi. Orası hâlâ aynı adla anıl-
maktadır.
[8]Bundan sonra Amatsya, Yehu oğ-
lu Yehoahaz oğlu İsrail Kralı Yehoaş'a,
"Gel, yüz yüze görüşelim" diye haber
gönderdi.
[9]İsrail Kralı Yehoaş da karşılık ola-
rak Yahuda Kralı Amatsya'ya şu ha-
beri gönderdi: "Lübnan'da dikenli bir
çalı, sedir ağacına, 'Kızını oğluma eş
olarak ver' diye haber yollar. O sırada
oradan geçen yabanıl bir hayvan basıp
çalıyı çiğner. [10]Edomlular'ı bozguna
uğrattın diye böbürleniyorsun. Bu za-
fer sana yeter. Otur evinde! Niçin be-
la arıyorsun? Kendi başını da, Yahuda
halkının başını da derde sokacaksın."
[11]Ne var ki, Amatsya dinlemek iste-
medi. Derken İsrail Kralı Yehoaş Ya-
huda Kralı Amatsya'nın üzerine yü-
rüdü. İki ordu Yahuda'nın Beytşemeş
Kenti'nde karşılaştı. [12]İsrailliler'in
önünde bozguna uğrayan Yahudalı-
lar evlerine kaçtı. [13]İsrail Kralı Yeho-
aş, Ahazya[s] oğlu Yoaş oğlu Yahuda
Kralı Amatsya'yı Beytşemeş'te ya-
kaladı. Sonra Yeruşalim'e girip Efra-
yim Kapısı'ndan Köşe Kapısı'na kadar
Yeruşalim surlarının dört yüz arşın-
lık[ş] bölümünü yıktırdı. [14]RAB'bin
Tapınağı'nda ve sarayın hazinelerinde
bulduğu altını, gümüşü ve bütün eşya-
ları aldı. Ayrıca bazı adamları da rehine
olarak yanına alıp Samiriye'ye döndü.
[15]Yehoaş'ın krallığı dönemindeki
öteki olaylar, yaptıkları ve Yahuda
Kralı Amatsya ile savaşırken göster-

s ***14:13*** "Ahazya": Yehoahaz diye de bilinir. **ş** ***14:13*** "Dört yüz arşın": Yaklaşık 180 m.
14:6 Yas.24:16, 2Ta.25:4, Hez.18:20

diği başarılar İsrail krallarının tari-
hinde yazılıdır. [16]Yehoaş ölüp atala-
rına kavuşunca, Samiriye'de İsrail
krallarının yanına gömüldü. Yerine
oğlu Yarovam kral oldu.

Yahuda Kralı Amatsya'nın Ölümü

(2Ta.25:25-28)

[17]Yahuda Kralı Yoaş oğlu Amatsya,
İsrail Kralı Yehoahaz oğlu Yehoaş'ın
ölümünden sonra on beş yıl daha ya-
şadı. [18]Amatsya'nın krallığı dönemin-
deki öteki olaylar Yahuda krallarının
tarihinde yazılıdır.
[19]Yeruşalim'de Amatsya'ya bir dü-
zen kurulmuştu. Amatsya Lakiş'e
kaçtı. Ardından adam göndererek
onu öldürttüler. [20]Ölüsü at sırtında
Yeruşalim'e getirildi, Davut Kenti'nde
atalarının yanına gömüldü.
[21]Yahuda halkı Amatsya'nın yeri-
ne on altı yaşındaki oğlu Azarya'yı[t]
kral yaptı. [22]Babası Amatsya ölüp ata-
larına kavuştuktan sonra Azarya Ey-
lat Kenti'ni onarıp Yahuda toprakla-
rına kattı.

II.Yarovam'ın İsrail Krallığı

[23]Yahuda Kralı Yoaş oğlu Amats-
ya'nın krallığının on beşinci yılında
Yehoaş oğlu Yarovam Samiriye'de İsra-
il Kralı oldu ve kırk bir yıl krallık yap-
tı. [24]Yarovam RAB'bin gözünde kötü
olanı yaptı ve Nevat oğlu Yarovam'ın[u]
İsrail'i sürüklediği günahlardan ayrıl-
madı. [25]İsrail'in Tanrısı RAB'bin, kulu
Gat-Heferli Amittay oğlu Yunus Pey-
gamber aracılığıyla söylediği söz uya-
rınca, Yarovam Levo-Hamat'tan Ara-
va Gölü'ne[ü] kadar İsrail topraklarını
yeniden ele geçirdi.
[26]RAB İsrail'in çektiği sıkıntı-
yı görmüştü. Genç yaşlı[v] herkes acı
içinde kıvranıyordu. İsrail'e yardım
edecek kimse yoktu. [27]RAB İsrail'in
adını yeryüzünden silmek istemiyor-
du. Onun için, Yehoaş oğlu Yarovam
aracılığıyla onları kurtardı.
[28]Yarovam'ın krallığı dönemindeki
öteki olaylar, bütün yaptıkları, askeri
başarıları, eskiden Yahuda'ya ait olan
Şam ve Hama kentlerini yeniden İsra-
il topraklarına katışı İsrail krallarının
tarihinde yazılıdır. [29]Yarovam ölüp
ataları olan İsrail krallarına kavuştu.
Yerine oğlu Zekeriya kral oldu.

Azarya'nın Yahuda Krallığı

(2Ta.26:1-23)

15 İsrail Kralı Yarovam'ın kral-
lığının yirmi yedinci yılında
Amatsya oğlu Azarya Yahuda Kralı
oldu. [2]Azarya on altı yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de elli iki yıl krallık
yaptı. Annesi Yeruşalimli Yekolya'ydı.
[3]Babası Amatsya gibi, Azarya da
RAB'bin gözünde doğru olanı yaptı.
[4]Ancak alışılagelen tapınma yerleri
henüz kaldırılmamıştı ve halk oralarda
hâlâ kurban kesip buhur yakıyordu.
[5]RAB Kral Azarya'yı cezalandır-
dı. Kral ölünceye kadar deri hastalı-
ğından kurtulamadı. Bu yüzden ayrı
bir evde yaşadı. Sarayı ve ülke halkı-
nı oğlu Yotam yönetti.
[6]Azarya'nın krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve bütün yaptıkları Ya-
huda krallarının tarihinde yazılıdır.
[7]Azarya ölüp atalarına kavuşunca,
Davut Kenti'nde atalarının yanına gö-
müldü. Yerine oğlu Yotam kral oldu.

Zekeriya'nın İsrail Krallığı

[8]Yahuda Kralı Azarya'nın krallığı-
nın otuz sekizinci yılında Yarovam
oğlu Zekeriya Samiriye'de İsrail Kra-
lı oldu ve altı ay krallık yaptı. [9]Atala-
rı gibi, RAB'bin gözünde kötü olanı

t *14:21* "Azarya": Uzziya diye de bilinir. u *14:24* "Nevat oğlu Yarovam": I.Yarovam.
ü *14:25* "Arava Gölü": Lut Gölü. v *14:26* "Genç yaşlı" ya da "Köle olsun özgür olsun".
14:25 Yun.1:1 **15:7** Yşa.6:1

yaptı ve Nevat oğlu Yarovam'ın İsrail'i
sürüklediği günahlardan ayrılmadı.
[10]Yaveş oğlu Şallum Zekeriya'ya bir
düzen kurdu; halkın önünde saldırıp
onu öldürdü, yerine kendisi kral oldu.
[11]Zekeriya'nın krallığı dönemindeki öteki olaylar İsrail krallarının tarihinde yazılıdır.
[12]Böylece RAB'bin
Yehu'ya, "Senin soyun dört kuşak İsrail tahtında oturacak" diye verdiği
söz yerine gelmiş oldu.

Şallum'un İsrail Krallığı

[13]Yahuda Kralı Azarya'nın krallığının otuz dokuzuncu yılında Yaveş
oğlu Şallum İsrail Kralı oldu ve Samiriye'de bir ay krallık yaptı.
[14]Gadi
oğlu Menahem Tirsa'dan Samiriye'ye
gelip Yaveş oğlu Şallum'a saldırdı.
Onu öldürüp yerine kendisi kral oldu.
[15]Şallum'un krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve kurduğu düzen İsrail
krallarının tarihinde yazılıdır.
[16]O sırada Menahem, Tirsa Kenti'nden başlayarak, Tifsah Kenti'ne ve
çevresinde yaşayan herkese saldırdı.
Çünkü kentin kapısını kendisine açmamışlardı. Herkesi öldürüp gebe kadınların karınlarını bile yardı.

Menahem'in İsrail Krallığı

[17]Yahuda Kralı Azarya'nın krallığının
otuz dokuzuncu yılında Gadi oğlu Menahem İsrail Kralı oldu ve Samiriye'de
on yıl krallık yaptı.
[18]RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı ve yaşamı boyunca
Nevat oğlu Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlardan ayrılmadı.
[19]Asur Kralı Tiglat-Pileser[y] İsrail'e
saldırdı. Menahem, Tiglat-Pileser'in
desteğini sağlayıp krallığını güçlendirmek için, ona bin talant[z] gümüş
verdi.
[20]İsrail'deki bütün zenginleri
adam başı elli şekel[a] gümüş ödemekle yükümlü kılarak Asur Kralı'na verilen gümüşü karşıladı. Böylece Asur
Kralı İsrail topraklarından çekilip ülkesine döndü.
[21]Menahem'in krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve bütün yaptıkları İsrail
krallarının tarihinde yazılıdır.
[22]Menahem ölüp atalarına kavuşunca, yerine oğlu Pekahya kral oldu.

Pekahya'nın İsrail Krallığı

[23]Yahuda Kralı Azarya'nın krallığının ellinci yılında Menahem oğlu
Pekahya Samiriye'de İsrail Kralı oldu ve iki yıl krallık yaptı.
[24]Pekahya
RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı ve
Nevat oğlu Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlardan ayrılmadı.
[25]Komutanlarından biri olan Remalya'nın
oğlu Pekah kendisine düzen kurdu.
Argov ve Arye'nin işbirliğiyle yanına Gilatlı elli adam alarak Pekahya'yı
Samiriye'deki sarayın kalesinde öldürdü, yerine kendisi kral oldu.
[26]Pekahya'nın krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve bütün yaptıkları İsrail
krallarının tarihinde yazılıdır.

Pekah'ın İsrail Krallığı

[27]Yahuda Kralı Azarya'nın krallığının elli ikinci yılında Remalya oğlu
Pekah Samiriye'de İsrail Kralı oldu ve
yirmi yıl krallık yaptı.
[28]RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı ve Nevat oğlu
Yarovam'ın İsrail'i sürüklediği günahlardan ayrılmadı.
[29]İsrail Kralı Pekah'ın krallığı sırasında, Asur Kralı Tiglat-Pileser
İsrail'in İyon, Avel-Beytmaaka, Yanoah, Kedeş, Hasor kentleriyle Gilat,
Celile ve Naftali bölgelerini ele geçirerek halkı Asur'a sürdü.
[30]Yahuda
Kralı Azarya oğlu Yotam'ın krallığının yirminci yılında Ela oğlu Hoşea,
Remalya oğlu Pekah'a düzen kurdu ve
onu öldürüp yerine kendisi kral oldu.

y *15:19* "Tiglat-Pileser": Pûl diye de bilinir. (Tiglat-Pileser'in Babilce adı.) **z** *15:19* "Bin talant": Yaklaşık 34.5 ton. **a** *15:20* "Elli şekel": Yaklaşık 575 gr. **15:12** 2Kr.10:30

31Pekah'ın krallığı dönemindeki öteki
olaylar ve bütün yaptıkları İsrail kral-
larının tarihinde yazılıdır.

Yotam'ın Yahuda Krallığı

(2Ta.27:1-9)

32İsrail Kralı Remalya oğlu Pekah'ın
krallığının ikinci yılında Azar-
ya oğlu Yotam Yahuda Kralı oldu.
33Yotam yirmi beş yaşında kral oldu
ve Yeruşalim'de on altı yıl krallık yaptı.
Annesi Sadok'un kızı Yeruşa'ydı. 34Ba-
bası Azarya gibi, Yotam da RAB'bin
gözünde doğru olanı yaptı. 35Ancak alı-
şılagelen tapınma yerleri henüz kaldırıl-
mamıştı ve halk oralarda hâlâ kurban
kesip buhur yakıyordu. Yotam RAB'bin
Tapınağı'nın Yukarı Kapısı'nı onardı.

36Yotam'ın krallığı dönemindeki öte-
ki olaylar ve yaptıkları Yahuda kral-
larının tarihinde yazılıdır. 37RAB işte
o günlerde Aram Kralı Resin'le İsra-
il Kralı Remalya oğlu Pekah'ı Yahu-
da üzerine göndermeye başladı. 38Yo-
tam ölüp atalarına kavuşunca, atası
Davut'un Kenti'nde atalarının yanına
gömüldü. Yerine oğlu Ahaz kral oldu.

Ahaz'ın Yahuda Krallığı

(2Ta.28:1-27)

16 İsrail Kralı Remalya oğlu Pe-
kah'ın krallığının on yedinci yı-
lında Yotam oğlu Ahaz Yahuda Kralı
oldu. 2Ahaz yirmi yaşında kral oldu
ve Yeruşalim'de on altı yıl krallık yap-
tı. Tanrısı RAB'bin gözünde doğru
olanı yapan atası Davut gibi davran-
madı. 3İsrail krallarının yolunu izledi;
hatta RAB'bin İsrail halkının önün-
den kovmuş olduğu ulusların iğrenç
törelerine uyarak oğlunu ateşte kur-
ban etti. 4Puta tapılan yerlerde, tepe-
lerde, bol yapraklı her ağacın altında
kurban kesip buhur yaktı.

5Aram Kralı Resin'le İsrail Kralı
Remalya oğlu Pekah Yeruşalim'e yü-
rüdüler. Kenti kuşattılarsa da Ahaz'ı
yenemediler. 6O sırada Aram Kra-
lı Resin Eylat'ı geri alıp Yahudalılar'ı
oradan sürdü. Edomlular Eylat'a yer-
leşti. Bugün de orada yaşıyorlar.

7Ahaz, Asur Kralı Tiglat-Pileser'e:
"Senin kulun kölenim; gel, bana sal-
dıran Aram ve İsrail krallarının elin-
den beni kurtar" diye ulaklar gönder-
di. 8RAB'bin Tapınağı'nda ve sarayın
hazinelerinde bulunan altın ve gü-
müşü armağan olarak Asur Kralı'na
gönderdi. 9Asur Kralı Ahaz'ın iste-
ğini olumlu karşıladı, saldırıp Şam'ı
ele geçirdi. Kent halkını Kîr'e sürüp
Resin'i öldürdü.

10Kral Ahaz, Asur Kralı Tiglat-Pi-
leser'i karşılamak için Şam'a gittiğin-
de, oradaki sunağı gördü. Aynısını
yaptırmak için sunağın bütün ayrın-
tılarını gösteren bir planı ve maketi
Kâhin Uriya'ya gönderdi. 11Kâhin Uri-
ya, Kral Ahaz Şam'dan dönünceye ka-
dar, onun göndermiş olduğu maketin
tıpkısı bir sunak yaptı. 12Kral Şam'dan
dönünce sunağı gördü, yaklaşıp üze-
rinde sunular sundu. 13Yakmalık su-
nuları* ve tahıl sunularını* sundu,
dökmelik sunuyu boşalttı, esenlik su-
nusunun* kanını sunağın üzerine dök-
tü. 14RAB'bin huzurundaki tunç* su-
nağı tapınağın önünden, yeni sunakla
tapınağın arasındaki yerinden getirtip
yeni sunağın kuzeyine yerleştirdi.

15Kral Ahaz Kâhin Uriya'ya şu buy-
rukları verdi: "Sabahın yakmalık su-
nusuyla akşamın tahıl sunusunu, kra-
lın yakmalık ve tahıl sunusunu, ayrıca
ülke halkının yakmalık, tahıl ve dök-
melik sunularını bu büyük sunağın
üzerinde sun; yakmalık sunuların ve
kurbanların kanını onun üzerine dök.
Ama tunç sunağı geleceği bilmek için
kendim kullanacağım." 16Kâhin Uri-
ya Kral Ahaz'ın bütün buyruklarını
yerine getirdi.

16:3 Yas.12:31 **16:5** Yşa.7:1 **16:14** Çık.27:1-2; 2Ta.4:1

[17]Kral Ahaz tapınaktaki kazanların
üzerine oturduğu ayaklıkların yan ay-
nalıklarını söküp kazanları kaldırdı.
Havuzu tunç boğaların üzerinden in-
dirip taş bir döşeme üzerine yerleştir-
di. [18]Asur Kralı'nı hoşnut etmek için
RAB'bin Tapınağı'na konan kral kür-
süsünün setini[b] kaldırıp kralın tapı-
nağa girmek için kullandığı özel ka-
pıyı kapattı.
[19]Ahaz'ın krallığı dönemindeki öte-
ki olaylar ve yaptıkları Yahuda kralla-
rının tarihinde yazılıdır. [20]Ahaz ölüp
atalarına kavuşunca, Davut Kenti'nde
atalarının yanına gömüldü. Yerine oğ-
lu Hizkiya kral oldu.

İsrail'in Son Kralı Hoşea

17 Yahuda Kralı Ahaz'ın krallığının
on ikinci yılında Ela oğlu Hoşea
Samiriye'de İsrail Kralı oldu ve dokuz
yıl krallık yaptı. [2]RAB'bin gözünde
kötü olanı yaptı, ama kendisinden ön-
ceki İsrail kralları kadar kötü değildi.
[3]Asur Kralı Şalmaneser Hoşea'ya
savaş açtı. Hoşea teslim olup haraç
ödemeye başladı. [4]Ancak Asur Kra-
lı Hoşea'nın hainlik yaptığını öğrendi.
Çünkü Hoşea Mısır Firavunu So'nun
desteğini sağlamak için ona ulaklar
göndermiş, üstelik her yıl ödemesi ge-
reken haraçları da Asur Kralı'na öde-
memişti. Bunun üzerine Asur Kralı
onu yakalayıp cezaevine kapadı.

Samiriye'nin Düşmesi

[5]Asur Kralı İsrail topraklarına sal-
dırdı. Samiriye'yi kuşattı. Kuşatma
üç yıl sürdü. [6]Hoşea'nın krallığının
dokuzuncu yılında Asur Kralı Sa-
miriye'yi ele geçirdi. İsrail halkını
Asur'a sürdü. Onları Halah'a, Habur
Irmağı kıyısındaki Gozan'a ve Med
kentlerine yerleştirdi.
[7]Bütün bunlar kendilerini Mı-
sır Firavunu'nun boyunduruğundan
kurtarıp Mısır'dan çıkaran Tanrıları
RAB'be karşı günah işledikleri için
İsrailliler'in başına geldi. Çünkü başka
ilahlara tapmışlar, [8]RAB'bin İsrail hal-
kının önünden kovmuş olduğu ulus-
ların törelerine ve İsrail krallarının
koyduğu kurallara göre yaşamışlardı.
[9]Tanrıları RAB'bin onaylamadığı bu
işleri gizlilik içinde yapmışlar, göz-
cü kulelerinden surlu kentlere kadar
her yerde tapınma yerleri kurmuşlar-
dı. [10]Her yüksek tepenin üzerine, bol
yapraklı her ağacın altına dikili taş-
lar, Aşera* putları diktiler. [11]RAB'bin
onların önünden kovmuş olduğu ulus-
ların yaptığı gibi, bütün tapınma yer-
lerinde buhur yaktılar. Yaptıkları kö-
tülüklerle RAB'bi öfkelendirdiler.
[12]RAB'bin, "Bunu yapmayacaksınız"
demiş olmasına karşın putlara taptılar.
[13]RAB İsrail ve Yahuda halkını bütün
peygamberler ve biliciler* aracılığıyla
uyarmış, onlara, "Bu kötü yollarınız-
dan dönün" demişti, "Atalarınıza bu-
yurduğum ve kullarım peygamberler
aracılığıyla size gönderdiğim Kutsal
Yasa'nın tümüne uyarak buyruklarımı,
kurallarımı yerine getirin."
[14]Ama dinlemediler, Tanrıları RAB-
be güvenmeyen ataları gibi inat ettiler.
[15]Tanrı'nın kurallarını, uyarılarını ve
atalarıyla yaptığı antlaşmayı hiçe sa-
yarak değersiz putların ardınca gitti-
ler, böylece kendi değerlerini de yi-
tirdiler. Çevrelerindeki uluslar gibi
yaşamamaları için RAB kendilerine
buyruk verdiği halde, ulusların töre-
lerine göre yaşadılar.
[16]Tanrıları RAB'bin bütün buyruk-
larını terk ettiler. Tapınmak için kendi-
lerine iki dökme buzağı ve Aşera* pu-
tu yaptırdılar. Gök cisimlerine taptılar.

b ***16:18*** Septuaginta "RAB'bin Tapınağı'na konan kral kürsüsünün seti", Masoretik metin "Şabat günleri RAB'bin Tapınağı'na gitmek için kullanılan üstü kapalı yol."

16:17 1Kr.7:23-39; 2Ta.4:2-6 **16:20** Yşa.14:28 **17:10** 1Kr.14:23 **17:16** 1Kr.12:28

Baal'a* kulluk ettiler. 17Oğullarını, kız-
larını ateşte kurban ettiler. Falcılık, bü-
yücülük yaptılar. RAB'bin gözünde kö-
tü olanı yaptılar, kendilerini kötülüğe
adayarak O'nu öfkelendirdiler. 18RAB
İsrailliler'e çok kızdı, Yahuda oymağı
dışında hepsini huzurundan kovdu.

19Yahudalılar bile Tanrıları RAB'bin
buyruklarına uymadılar. İsrailliler'in
benimsediği törelere göre yaşadılar.
20Bundan dolayı RAB İsrail soyun-
dan olan herkesi reddetti. Çapulcula-
rın eline teslim ederek onları cezalan-
dırdı. Hepsini huzurundan kovdu.

21RAB İsrail'i Davut soyunun elin-
den aldıktan sonra, İsrailliler Nevat
oğlu Yarovam'ı kral yaptılar. Yarovam
İsrailliler'i RAB'bin yolundan saptıra-
rak büyük günaha sürükledi. 22İsrailli-
ler Yarovam'ın işlediği bütün günahla-
ra katıldılar ve bunlardan ayrılmadılar.
23Sonunda RAB kulları peygamberler
aracılığıyla uyarmış olduğu gibi, onla-
rı huzurundan kovdu. İsrailliler kendi
topraklarından Asur'a sürüldüler. Bu-
gün de orada yaşıyorlar.

Samiriye'ye Yerleşenler

24Asur Kralı İsrailliler'in yerine
Babil, Kuta, Avva, Hama ve Sefar-
vayim'den insanlar getirtip Samiriye
kentlerine yerleştirdi. Bunlar Sami-
riye'yi mülk edinip oradaki kentler-
de yaşamaya başladılar. 25Oralara ilk
yerleştiklerinde RAB'be tapınmadılar.
Bu yüzden RAB aslanlar göndererek
bazılarını öldürttü. 26Asur Kralı'na,
"Sürdüğün ve Samiriye kentlerine yer-
leştirdiğin uluslar Samiriye ilahının
yasasını bilmiyorlar. O da üzerlerine
aslanlar gönderiyor" diye haber salın-
dı, "Bu yüzden aslanlara yem oluyor-
lar. Çünkü ülke ilahının yasasından
haberleri yok."

27Bunun üzerine Asur Kralı şu buy-
ruğu verdi: "Samiriye'den sürülen
kâhinlerden birini geri gönderin, gi-
dip orada yaşasın ve ülke ilahının ya-
sasını onlara öğretsin." 28Samiriye'den
sürülen kâhinlerden biri gelip Beytel'e
yerleşti ve RAB'be nasıl tapınacakla-
rını onlara öğretmeye başladı.

29Gelgelelim Samiriye kentlerine
yerleşen her ulus kendi ilahlarını yap-
tı. Samiriyeliler'in yapmış olduğu ta-
pınma yerlerindeki yapılara bu ilahları
koydular. 30Babil halkı Sukkot-Benot,
Kuta halkı Nergal, Hama halkı Aşi-
ma, 31Avva halkı ise Nivhaz ve Tartak
adındaki ilahlarını yaptılar. Sefarva-
yim halkı ise oğullarını ilahları Ad-
rammelek ve Anammelek'e yakarak
kurban ettiler. 32Bir yandan RAB'be
tapınıyor, öte yandan tapınma yerle-
rindeki yapılarda görev yapmak üzere
aralarından rasgele kâhinler seçiyor-
lardı. 33Böylece hem RAB'be tapını-
yorlar, hem de aralarından geldikleri
ulusların törelerine göre kendi ilahla-
rına kulluk ediyorlardı.

34Bugün de eski törelerine göre yaşı-
yorlar. Ne RAB'be tapınıyorlar, ne de
RAB'bin İsrail adını verdiği Yakup'un
oğulları için koymuş olduğu kurallara,
ilkelere, yasalara, buyruklara uyuyor-
lar. 35RAB Yakupoğulları'yla antlaşma
yapmış ve onlara şöyle buyurmuştu:
"Başka ilahlara tapmayacak, önlerin-
de eğilmeyecek, onlara kulluk etme-
yecek, kurban kesmeyeceksiniz. 36Yal-
nızca ulu gücüyle her yere erişen eliyle
sizleri Mısır'dan çıkaran RAB'be tapı-
nacaksınız. O'nun önünde eğilip O'na
kurban keseceksiniz. 37Sizler için yaz-
mış olduğu kuralları, ilkeleri, yasaları,
buyrukları her zaman yerine getirmeye
özen gösterecek ve başka ilahlara tap-
mayacaksınız. 38Sizinle yaptığım ant-
laşmayı unutmayacak ve başka ilahla-
ra tapmayacaksınız. 39Yalnız Tanrınız
RAB'be tapacaksınız. O sizi bütün
düşmanlarınızın elinden kurtaracak."

17:17 Yas.18:10 **17:34** Yar.32:28; 35:10 **17:35** Çık.20:5; Yas.5:9 **17:36** Yas.6:13

[40]Ne var ki Samiriye'ye yerleşen-
ler buna kulak asmadılar ve eski tö-
relerine göre yaşamaya devam etti-
ler. [41]Bu uluslar aynı zamanda hem
RAB'be, hem de putlarına tapıyorlar-
dı. Çocukları ve torunları da bugüne
dek ataları gibi yaşıyorlar.

Hizkiya'nın Yahuda Krallığı

(2Ta.29:1-2; 31:1)

18 İsrail Kralı Ela oğlu Hoşea'nın
krallığının üçüncü yılında
Ahaz oğlu Hizkiya Yahuda Kralı ol-
du. [2]Hizkiya yirmi beş yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de yirmi dokuz yıl
krallık yaptı. Annesi Zekeriya'nın kı-
zı Aviya'ydı. [3]Atası Davut gibi, o da
RAB'bin gözünde doğru olanı yaptı.
[4]Alışılagelen tapınma yerlerini kal-
dırdı, dikili taşları, Aşera* putları-
nı parçaladı. Musa'nın yapmış oldu-
ğu Nehuştan[c] adındaki tunç* yılanı
da parçaladı. Çünkü İsrailliler o güne
kadar ona buhur yakıyorlardı.
[5]Hizkiya İsrail'in Tanrısı RAB'be
güvendi. Kendisinden önceki ve son-
raki Yahuda kralları arasında onun
gibisi yoktu. [6]RAB'be çok bağlıydı,
O'nun yolundan ayrılmadı, RAB'bin
Musa'ya vermiş olduğu buyrukları ye-
rine getirdi. [7]RAB onunla birliktey-
di. Yaptığı her işte başarılı oldu. Asur
Kralı'na karşı ayaklandı ve ona kulluk
etmedi. [8]Gazze ve çevresine, gözcü
kulelerinden surlu kentlere kadar her
yerde Filistliler'i bozguna uğrattı.
[9]Hizkiya'nın krallığının dördün-
cü yılında –İsrail Kralı Ela oğlu Ho-
şea'nın krallığının yedinci yılı– Asur
Kralı Şalmaneser Samiriye'ye yürü-
yerek kenti kuşattı. [10]Kuşatma üç yıl
sürdü. Sonunda Samiriye'yi ele geçir-
diler. Hizkiya'nın krallığının altıncı
yılı, İsrail Kralı Hoşea'nın krallığının
dokuzuncu yılında Samiriye alındı.
[11]Asur Kralı İsrailliler'i Asur'a süre-
rek Halah'a, Habur Irmağı kıyısındaki
Gozan'a ve Med kentlerine yerleştirdi.
[12]Çünkü Tanrıları RAB'bin sözünü
dinlememişler, O'nun antlaşmasını ve
RAB'bin kulu Musa'nın buyruklarını
çiğnemişlerdi. Ne kulak asmışlar, ne
de buyrukları yerine getirmişlerdi.

Sanherib'in Tehdidi

(2Ta.32:9-19; Yşa.36:1-22)

[13]Hizkiya'nın krallığının on dör-
düncü yılında Asur Kralı Sanherib,
Yahuda'nın surlu kentlerine saldırıp
hepsini ele geçirdi. [14]Yahuda Kra-
lı Hizkiya, Lakiş Kenti'ndeki Asur
Kralı'na şu haberi gönderdi: “Suçlu-
yum, üzerimden kuvvetlerini çek, ne
istersen ödeyeceğim.” Asur Kralı Ya-
huda Kralı Hizkiya'yı üç yüz talant[ç]
gümüş ve otuz talant[d] altın ödemek-
le yükümlü kıldı. [15]Hizkiya RAB'bin
Tapınağı'nda ve kral sarayının hazi-
nelerinde bulunan bütün gümüşü ona
verdi. [16]Daha önce yaptırmış olduğu
RAB'bin Tapınağı'nın kapılarıyla ka-
pı pervazlarının üzerindeki altın kap-
lamaları da çıkarıp Asur Kralı'na ver-
di. [17]Asur Kralı başkomutan, askeri
danışman ve komutanını büyük bir
orduyla Lakiş'ten Yeruşalim'e, Kral
Hizkiya'ya gönderdi. Yeruşalim'e
varan ordu Çırpıcı Tarlası yolun-
da, Yukarı Havuz'un su yolunun ya-
nında durdu. [18]Haber gönderip Kral
Hizkiya'yı çağırdılar. Saray sorum-
lusu Hilkiya oğlu Elyakim, Yazman
Şevna ve devlet tarihçisi Asaf oğlu
Yoah Asurlular'ı karşılamaya çıktı.
[19]Komutan onlara şöyle dedi: “Hiz-
kiya'ya söyleyin. ‘Büyük kral, Asur
Kralı diyor ki: Güvendiğin şey ne, ne-
ye güveniyorsun? [20]Savaş tasarıların
ve gücün olduğunu söylüyorsun, ama
bunlar boş sözler. Kime güveniyorsun

c ***18:4*** “Nehuştan”: İbranice'de hem “tunç” hem de “yılan” sözcüklerini çağrıştırır.
ç ***18:14*** “Üç yüz talant”: Yaklaşık 10.4 ton. **d** ***18:14*** “Otuz talant”: Yaklaşık 1 ton. **18:4** Say.21:9

da bana karşı ayaklanıyorsun? 21İşte
sen şu kırık kamış değneğe, Mısır'a
güveniyorsun. Bu değnek kendisi-
ne yaslanan herkesin eline batar, de-
ler. Firavun da kendisine güvenenler
için böyledir. 22Yoksa bana, Tanrımız
RAB'be güveniyoruz mu diyeceksi-
niz? Hizkiya'nın Yahuda ve Yeruşa-
lim halkına, yalnız Yeruşalim'de, bu
sunağın önünde tapınacaksınız diye-
rek tapınma yerlerini, sunaklarını or-
tadan kaldırdığı Tanrı değil mi bu?'

23"Haydi, efendim Asur Kralı'yla
bahse giriş. Binicileri sağlayabilirsen
sana iki bin at veririm. 24Mısır'ın sa-
vaş arabalarıyla atlıları sağlayacağı-
na güvensen bile, efendimin en küçük
rütbeli komutanlarından birini yene-
mezsin! 25Dahası var: RAB'bin buy-
ruğu olmadan mı saldırıp burayı yık-
mak için yola çıktığımı sanıyorsun?
RAB, 'Git, o ülkeyi yık' dedi."

26Hilkiya oğlu Elyakim, Şevna ve
Yoah, "Lütfen biz kullarınla Aramice*
konuş" diye karşılık verdiler, "Çünkü
biz bu dili anlarız. Yahudi dilinde ko-
nuşma. Surların üzerindeki halk bizi
dinliyor."

27Komutan, "Efendim bu sözleri yal-
nız size ve efendinize söyleyeyim di-
ye mi gönderdi beni?" dedi, "Surların
üzerinde oturan bu halka, sizin gibi
dışkısını yemek, idrarını içmek zorun-
da kalacak olan herkese gönderdi."

28Sonra ayağa kalkıp Yahudi dilin-
de bağırdı: "Büyük kralın, Asur Kra-
lı'nın söylediklerini dinleyin! 29Kral
diyor ki, 'Hizkiya sizi aldatmasın,
o sizi benim elimden kurtaramaz.
30RAB bizi mutlaka kurtaracak, bu
kent Asur Kralı'nın eline geçmeyecek
diyen Hizkiya'ya kanmayın, RAB'be
güvenmeyin. 31-32Hizkiya'yı dinleme-
yin.' Çünkü Asur Kralı diyor ki, 'Tes-
lim olun, bana gelin. Böylece ben ge-
lip sizi zeytinyağı ve bal ülkesi olan
kendi ülkeniz gibi bir ülkeye –tahıl ve
yeni şarap, ekmek ve üzüm dolu bir
ülkeye– götürene kadar herkes kendi
asmasından, kendi incir ağacından yi-
yecek, kendi sarnıcından içecek. Ya-
şamı seçin, ölümü değil. RAB bizi
kurtaracak diyerek sizi aldatmaya ça-
lışan Hizkiya'yı dinlemeyin. 33Ulusla-
rın ilahları ülkelerini Asur Kralı'nın
elinden kurtarabildi mi? 34Hani ne-
rede Hama'nın, Arpat'ın ilahları? Se-
farvayim'in[e], Hena ve İvva'nın ilahları
nerede? Samiriye'yi elimden kurtara-
bildiler mi? 35Bütün ülkelerin ilahla-
rından hangisi ülkesini elimden kur-
tardı ki, RAB Yeruşalim'i elimden
kurtarabilsin?' "

36Halk sustu, komutana tek sözle bi-
le karşılık veren olmadı. Çünkü Kral
Hizkiya, "Karşılık vermeyin" diye
buyurmuştu. 37Sonra saray sorumlusu
Hilkiya oğlu Elyakim, Yazman Şevna
ve devlet tarihçisi Asaf oğlu Yoah giy-
silerini yırttılar ve gidip komutanın
söylediklerini Hizkiya'ya bildirdiler.

Hizkiya Yeşaya'ya Başvuruyor

(Yşa.37:1-13)

19 Kral Hizkiya olanları duyunca
giysilerini yırttı, çul kuşanıp
RAB'bin Tapınağı'na girdi. 2Saray so-
rumlusu Elyakim'i, Yazman Şevna'yı
ve ileri gelen kâhinleri Amots oğlu
Peygamber Yeşaya'ya gönderdi. Hepsi
çul kuşanmıştı. 3Yeşaya'ya şöyle dedi-
ler: "Hizkiya diyor ki, 'Bugün sıkıntı,
azar ve utanç günü. Çünkü çocukla-
rın doğum vakti geldi, ama doğuracak
güç yok. 4Yaşayan Tanrı'yı aşağılamak
için efendisi Asur Kralı'nın gönderdiği
komutanın söylediklerini belki Tanrın
RAB duyar da duyduğu sözlerden ötü-
rü onları cezalandırır. Bu nedenle sağ
kalanlarımız için dua et.' "

e *18:34* "Sefarvayim": Asurlular'ın Samiriye'ye sürgün ettiği halk (bkz. 2Kr.17:24,31).
18:21 Hez.29:6-7

5-6Yeşaya, Kral Hizkiya'dan gelen
görevlilere şöyle dedi: "Efendinize
şunları söyleyin: 'RAB diyor ki, Asur
Kralı'nın adamlarından benimle ilgi-
li duyduğunuz küfürlerden korkma.
7Onun içine öyle bir ruh koyacağım ki,
bir haber üzerine kendi ülkesine döne-
cek. Orada onu kılıçla öldürteceğim.' "
8Komutan, Asur Kralı'nın Lakiş'ten
ayrılıp Livna'ya karşı savaştığını duy-
du. Krala danışmak için oraya gitti.
9Kûş* Kralı Tirhaka'nın kendisiyle
savaşmak üzere yola çıktığını haber
alan Asur Kralı, Hizkiya'ya yine ulak-
lar göndererek şöyle dedi: 10"Yahuda
Kralı Hizkiya'ya deyin ki, 'Güvendi-
ğin Tanrın, Yeruşalim Asur Kralı'nın
eline teslim edilmeyecek diyerek seni
aldatmasın. 11 Asur krallarının bütün
ülkelere neler yaptığını, onları nasıl
yerle bir ettiğini duymuşsundur. Sen
kurtulacağını mı sanıyorsun? 12Atala-
rımın yok ettiği ulusları –Gozanlılar'ı,
Harranlılar'ı, Resefliler'i, Telassar'da
yaşayan Edenliler'i– ilahları kurtara-
bildi mi? 13Hani nerede Hama ve Ar-
pat kralları? Lair, Sefarvayim, Hena,
İvva kralları nerede?' "

Hizkiya'nın Duası

(Yşa.37:14-20)

14Hizkiya mektubu ulakların elin-
den alıp okuduktan sonra RAB'bin
Tapınağı'na çıktı. RAB'bin önünde
mektubu yere yayarak 15şöyle dua et-
ti: "Ey Keruvlar* arasında taht kuran
İsrail'in Tanrısı RAB, bütün dünya
krallıklarının tek Tanrısı sensin. Ye-
ri, göğü sen yarattın. 16Ya RAB, ku-
lak ver de işit, gözlerini aç da gör, ya
RAB; Sanherib'in söylediklerini, ya-
şayan Tanrı'yı nasıl aşağıladığını duy.
17Ya RAB, gerçek şu ki, Asur kralları
birçok ulusu ve ülkelerini viraneye çe-
virdiler. 18İlahlarını yakıp yok ettiler.
Çünkü onlar tanrı değil, insan eliyle
biçimlendirilmiş tahta ve taşlardı. 19Ya
RAB Tanrımız, şimdi bizi Sanherib'in
elinden kurtar ki, bütün dünya krallık-
ları senin tek Tanrı olduğunu anlasın."

Yeşaya'nın Sözleri Gerçekleşiyor

(2Ta.32:20-21; Yşa.37:21-38)

20-21Bunun üzerine Amots oğlu Ye-
şaya, Hizkiya'ya şu haberi gönderdi:
"İsrail'in Tanrısı RAB şöyle diyor:
'Asur Kralı Sanherib'le ilgili olarak
bana yalvardığın için diyorum ki,
" 'Erden kız Siyon seni hor görüyor,
Alay ediyor seninle.
Yeruşalim kızı* ardından alayla
baş sallıyor.
22Sen kimi aşağıladın, kime
küfrettin?
Kime sesini yükselttin?
İsrail'in Kutsalı'na tepeden
baktın!
23Ulakların aracılığıyla Rab'bi
aşağıladın.
Bir sürü savaş arabamla dağların
tepesine,
Lübnan'ın doruklarına çıktım,
dedin.
Yüksek sedir ağaçlarını, seçme
çamlarını kestim,
Lübnan'ın en iç noktalarına,
Gür ormanlarına ulaştım.
24Yabancı ülkelerde kuyular
kazdım, sular içtim,
Mısır'ın bütün kanallarını
ayağımın tabanıyla kuruttum,
dedin.

25" 'Bütün bunları çoktan yaptığımı,
Çok önceden tasarladığımı
duymadın mı?
Surlu kentleri enkaz yığınlarına
çevirmeni
Şimdi ben gerçekleştirdim.
26O kentlerde yaşayanların kolu
kanadı kırıldı.
Yılgınlık ve utanç içindeydiler;

19:15 Çık.25:22

Kır otuna, körpe filizlere,
Damlarda büyümeden kavrulup
giden ota döndüler.
27Senin oturuşunu, kalkışını,
Ne zaman gidip geldiğini,
Bana nasıl öfkelendiğini
biliyorum.
28Bana duyduğun öfkeden,
Kulağıma erişen küstahlığından
ötürü
Halkamı burnuna, gemimi
ağzına takacak,
Seni geldiğin yoldan geri
çevireceğim.

29" 'Senin için belirti şu olacak, ey
Hizkiya:
Bu yıl kendiliğinden yetişeni
yiyeceksiniz,
İkinci yıl ise ardından biteni.
Üçüncü yıl ekip biçin,
Bağlar dikip ürününü yiyin.
30Yahudalılar'ın kurtulup sağ
kalanları
Yine aşağıya doğru kök salacak,
Yukarıya doğru meyve verecek.
31Çünkü sağ kalanlar Yeruşalim'den,
Kurtulanlar Siyon Dağı'ndan
çıkacak.
Her Şeye Egemen RAB'bin
gayretiyle olacak bu.'

32"Bundan dolayı RAB Asur
Kralı'na ilişkin şöyle diyor:
'Bu kente girmeyecek, ok
atmayacak.
Kente kalkanla yaklaşmayacak,
Karşısında rampa kurmayacak.
33Geldiği yoldan dönecek ve kente
girmeyecek' diyor RAB,
34'Kendim için ve kulum Davut'un
hatırı için
Bu kenti savunup kurtaracağım'
diyor."
35O gece RAB'bin meleği gidip Asur
ordugahında yüz seksen beş bin kişi-
yi öldürdü. Ertesi sabah uyananlar salt
cesetlerle karşılaştılar. 36Bunun üze-
rine Asur Kralı Sanherib ordugahını
bırakıp çekildi. Ninova'ya döndü ve
orada kaldı. 37Bir gün ilahı Nisrok'un
tapınağında tapınırken, oğullarından
Adrammelek'le Şareser, onu kılıçla öl-
dürüp Ararat ülkesine kaçtılar. Yerine
oğlu Esarhaddon kral oldu.

Hizkiya'nın Hastalığı

(2Ta.32:24-26; Yşa.38:1-8; 21-22)

20 O günlerde Hizkiya ölümcül
bir hastalığa yakalandı. Amots
oğlu Peygamber Yeşaya ona gidip
şöyle dedi: "RAB diyor ki, 'Ev işleri-
ni düzene sok. Çünkü iyileşmeyecek,
öleceksin.' "
2Hizkiya yüzünü duvara dönüp
RAB'be yalvardı: 3"Ya RAB, yürek-
ten bir sadakatle önünde nasıl yaşa-
dığımı, gözünde iyi olanı yaptığımı
anımsa lütfen." Sonra acı acı ağlama-
ya başladı.
4Yeşaya sarayın orta avlusundan
çıkmadan önce RAB ona şöyle de-
di: 5"Geri dön ve halkımı yöneten
Hizkiya'ya şunu söyle: 'Atan Davut'un
Tanrısı RAB diyor ki: Duanı işit-
tim, gözyaşlarını gördüm, seni sağ-
lığına kavuşturacağım. Üç gün için-
de RAB'bin Tapınağı'na çıkacaksın.
6Ömrünü on beş yıl daha uzatacağım.
Seni de kenti de Asur Kralı'nın elin-
den kurtaracağım. Kendim için ve ku-
lum Davut'un hatırı için bu kenti sa-
vunacağım.' "
7Sonra Yeşaya, "İncir pestili geti-
rin" dedi. Getirip çıbanına koydular
ve Hizkiya iyileşti.
8Hizkiya Yeşaya'ya, "RAB'bin be-
ni iyileştireceğine ve üç gün içinde
RAB'bin Tapınağı'na çıkacağıma iliş-
kin belirti nedir?" diye sormuştu.
9Yeşaya şöyle karşılık vermişti:
"RAB'bin verdiği sözü tutacağına iliş-
kin belirti şu olacak: Gölge on basa-
mak uzasın mı, kısalsın mı?"

[10]Hizkiya, "Gölgenin on basamak
uzaması kolaydır, on basamak kısal-
sın" demişti.
[11]Bunun üzerine Peygamber Yeşa-
ya RAB'be yakardı ve RAB Ahaz'ın
merdiveninden aşağı düşmüş olan
gölgeyi on basamak kısaltmıştı.

Hizkiya'nın Akılsızlığı

(2Ta.32:32-33; Yşa.39:1-8)

[12]O sırada Hizkiya'nın hastalandı-
ğını duyan Baladan oğlu Babil Kra-
lı Merodak-Baladan, ona mektuplarla
birlikte bir armağan gönderdi. [13]Hiz-
kiya elçileri kabul etti. Deposundaki
bütün değerli eşyaları –altını, gümü-
şü, baharatı, değerli yağı, silah depo-
sunu ve hazine odalarındaki her şe-
yi– elçilere gösterdi. Sarayında da
krallığında da onlara göstermediği
hiçbir şey kalmadı.
[14]Peygamber Yeşaya Kral Hizkiya'ya
gidip, "Bu adamlar sana ne dediler,
nereden gelmişler?" diye sordu.
Hizkiya, "Uzak bir ülkeden, Babil-
den gelmişler" diye karşılık verdi.
[15]Yeşaya, "Sarayında ne gördüler?"
diye sordu.
Hizkiya, "Sarayımdaki her şeyi gör-
düler, hazinelerimde onlara gösterme-
diğim hiçbir şey kalmadı" diye ya-
nıtladı.
[16]Bunun üzerine Yeşaya şöyle dedi:
"RAB'bin sözüne kulak ver. [17]RAB
diyor ki, 'Gün gelecek, sarayındaki
her şey, atalarının bugüne kadar bü-
tün biriktirdikleri Babil'e taşınacak.
Hiçbir şey kalmayacak. [18]Soyundan
gelen bazı çocuklar alınıp götürüle-
cek, Babil Kralı'nın sarayında hadım
edilecek.' "
[19]Hizkiya, "RAB'den ilettiğin bu
söz iyi" dedi. Çünkü, "Nasıl olsa ya-
şadığım sürece barış ve güvenlik ola-
cak" diye düşünüyordu.

[20]Hizkiya'nın krallığı dönemindeki
öteki olaylar, bütün başarıları, bir ha-
vuz ve tünel yaparak suyu kente nasıl
getirdiği, Yahuda krallarının tarihin-
de yazılıdır. [21]Hizkiya ölüp atalarına
kavuşunca, yerine oğlu Manaşşe kral
oldu.

Manaşşe'nin Yahuda Krallığı

(2Ta.33:1-20)

21 Manaşşe on iki yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de elli beş yıl
krallık yaptı. Annesinin adı Hefsivah'tı.
[2]RAB'bin İsrail halkının önünden kov-
muş olduğu ulusların iğrenç törelerine
uyarak RAB'bin gözünde kötü olanı
yaptı. [3]Babası Hizkiya'nın yok ettiği
puta tapılan yerleri yeniden yaptırdı.
İsrail Kralı Ahav gibi, Baal* için su-
naklar kurdu, Aşera* putu yaptı. Gök
cisimlerine taparak onlara kulluk et-
ti. [4]RAB'bin, "Yeruşalim'de buluna-
cağım" dediği RAB'bin Tapınağı'nda
sunaklar kurdu. [5]Tapınağın iki avlu-
sunda gök cisimlerine tapmak için su-
naklar yaptırdı. [6]Oğlunu ateşte kur-
ban etti; falcılık ve büyücülük yaptı.
Medyumlara, ruh çağıranlara danıştı.
RAB'bin gözünde çok kötülük yapa-
rak O'nu öfkelendirdi.
[7]Manaşşe yaptırdığı Aşera putu-
nu RAB'bin Tapınağı'na yerleştirdi.
Oysa RAB tapınağa ilişkin Davut'la
oğlu Süleyman'a şöyle demişti: "Bu
tapınakta ve İsrail oymaklarının yaşa-
dığı kentler arasından seçtiğim Yeru-
şalim'de adım sonsuza dek anılacak.
[8]Buyruklarımı dikkatle yerine getirir
ve kulum Musa'nın kendilerine ver-
diği Kutsal Yasa'yı tam uygularlarsa,
İsrail halkının ayağını bir daha atala-
rına vermiş olduğum ülkenin dışına
çıkarmayacağım." [9]Ama halk kulak
asmadı. Manaşşe onları öylesine yol-
dan çıkardı ki, RAB'bin İsrail halkı-

20:17 2Kr.24:13; 2Ta.36:10 **20:18** 2Kr.24:10-16; Dan.1:1-7 **21:2** Yer.15:4 **21:4** 2Sa.7:13
21:7-8 1Kr.9:3-5; 2Ta.7:12-18

nın önünde yok ettiği uluslardan daha
çok kötülük yaptılar.
[10]RAB, kulları peygamberler aracı-
lığıyla şöyle dedi: [11-12]"Yahuda Kralı
Manaşşe bu iğrenç işleri yaptığı, ken-
disinden önceki Amorlular'dan da-
ha çok kötülük ettiği, putlar dikerek
Yahudalılar'ı günaha sürüklediği için
İsrail'in Tanrısı RAB, 'Yeruşalim'in
ve Yahuda'nın başına öyle bir felaket
getireceğim ki, duyanların hepsi şaş-
kına dönecek' diyor, [13]'Samiriye'yi ve
Ahav'ın soyunu nasıl cezalandırdımsa,
Yeruşalim'i cezalandırırken de aynı
ölçü ipini, aynı çekülü kullanacağım.
Bir adam tabağını nasıl temizler, silip
yüzüstü kapatırsa, Yeruşalim'i de öy-
le silip süpüreceğim. [14]Halkımdan sağ
kalanları terk edeceğim ve düşmanla-
rının eline teslim edeceğim. Yeruşa-
lim halkı yağmalanıp ganimet olarak
götürülecek. [15]Çünkü gözümde kötü
olanı yaptılar. Atalarının Mısır'dan
çıktığı günden bugüne kadar beni öf-
kelendirdiler.' "
[16]Manaşşe RAB'bin gözünde kötü
olanı yaparak Yahudalılar'ı günaha
sürüklemekle kalmadı, Yeruşalim'i
bir uçtan öbür uca dolduracak kadar
çok sayıda suçsuzun kanını döktü.
[17]Manaşşe'nin krallığı döneminde-
ki öteki olaylar, bütün yaptıkları ve
işlediği günahlar Yahuda krallarının
tarihinde yazılıdır. [18]Manaşşe ölüp
atalarına kavuşunca, sarayının Uzza
adındaki bahçesine gömüldü. Yerine
oğlu Amon kral oldu.

Amon'un Yahuda Krallığı

(2Ta.33:21-25)

[19]Amon yirmi iki yaşında kral oldu
ve Yeruşalim'de iki yıl krallık yaptı.
Annesi Yotvalı Harus'un kızı Meşul-
lemet'ti. [20]Amon da babası Manaşşe
gibi RAB'bin gözünde kötü olanı yap-
tı. [21]Babasının yürüdüğü yollarda yü-
rüdü, aynı putlara taptı ve hizmet etti.
[22]Atalarının Tanrısı RAB'bi terk etti,
O'nun yolunda yürümedi.
[23]Kral Amon'un görevlileri düzen
kurup onu sarayında öldürdüler. [24]Ül-
ke halkı Amon'a düzen kuranların
hepsini öldürdü. Yerine oğlu Yoşiya'yı
kral yaptı.
[25]Amon'un krallığı döneminde-
ki öteki olaylar ve yaptıkları Yahuda
krallarının tarihinde yazılıdır. [26]Amon
Uzza bahçesinde kendi mezarına gö-
müldü. Yerine oğlu Yoşiya kral oldu.

Yoşiya'nın Yahuda Krallığı

(2Ta.34:1-2; 8-28)

22 Yoşiya sekiz yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de otuz bir yıl
krallık yaptı. Annesi Boskatlı Ada-
ya'nın kızı Yedida'ydı. [2]Yoşiya RAB-
bin gözünde doğru olanı yaptı. Sağa
sola sapmadan atası Davut'un bütün
yollarını izledi.
[3]Kral Yoşiya, krallığının on seki-
zinci yılında Meşullam oğlu Asalya
oğlu Yazman Şafan'ı RAB'bin Ta-
pınağı'na gönderirken ona şöyle de-
di: [4]"Başkâhin Hilkiya'nın yanına
çık. Kapı nöbetçilerinin halktan top-
layıp RAB'bin Tapınağı'na getirdik-
leri paraları saysın. [5-6]RAB'bin Ta-
pınağı'ndaki işlerin başında bulunan
denetçilere versin. Onlar da parala-
rı RAB'bin Tapınağı'ndaki çatlakları
onaranlara, marangozlara, yapıcılara,
duvarcılara ödesinler. Tapınağın ona-
rımı için gerekli keresteyi, yontma ta-
şı da bu parayla alsınlar. [7]Onlara veri-
len paranın hesabı sorulmasın, çünkü
dürüstçe çalışıyorlar."
[8]Başkâhin Hilkiya Yazman Şafan'a,
"RAB'bin Tapınağı'nda Yasa Kitabı'nı
buldum" diyerek kitabı ona verdi. Şa-
fan kitabı okudu. [9]Sonra krala giderek,
"Görevlilerin tapınaktaki paraları alıp
RAB'bin Tapınağı'ndaki işlerin başın-

22:1 Yer.3:6

da bulunan adamlara verdiler" diye
durumu bildirdi. 10 Ardından, "Kâhin
Hilkiya bana bir kitap verdi" diye-
rek kitabı krala okudu. 11 Kral Kutsal
Yasa'daki sözleri duyunca giysilerini
yırttı. 12 Kâhin Hilkiya'ya, Şafan oğ-
lu Ahikam'a, Mikaya oğlu Akbor'a,
Yazman Şafan'a ve kendi özel görev-
lisi Asaya'ya şöyle buyurdu: 13 "Gidin,
bulunan bu kitabın sözleri hakkın-
da benim için de, bütün Yahuda hal-
kı için de RAB'be danışın. RAB'bin
bize karşı alevlenen öfkesi büyüktür.
Çünkü atalarımız bu kitabın sözleri-
ne kulak asmadılar, bizler için yazılan
bu sözlere uymadılar."

14 Kâhin Hilkiya, Ahikam, Akbor,
Şafan ve Asaya varıp tapınaktaki giysi-
lerin nöbetçisi Harhas oğlu Tikva oğlu
Şallum'un karısı Peygamber Hulda'ya
danıştılar. Hulda Yeruşalim'de, İkinci
Mahalle'de oturuyordu.

15 Hulda onlara şöyle dedi: "İsrail'in
Tanrısı RAB, 'Sizi bana gönderen
adama şunları söyleyin' diyor: 16 'Ya-
huda Kralı'nın okuduğu kitapta yazılı
olduğu gibi, buraya da, burada yaşa-
yan halkın başına da felaket getire-
ceğim. 17 Beni terk ettikleri, elleriyle
yaptıkları başka ilahlara buhur yakıp
beni kızdırdıkları için buraya karşı
öfkem alevlenecek ve sönmeyecek.'

18 "RAB'be danışmak için sizi gön-
deren Yahuda Kralı'na şöyle deyin:
'İsrail'in Tanrısı RAB duyduğun söz-
lere ilişkin diyor ki: 19 Madem yıkılıp
lanetle anılacak olan burası ve burada
yaşayanlarla ilgili sözlerimi duyunca
yüreğin yumuşadı, önümde kendini
alçalttın, giysilerini yırtıp huzurum-
da ağladın, ben de yalvarışını işit-
tim. 20 Seni atalarına kavuşturacağım,
esenlik içinde mezarına gömülecek-
sin. Buraya getireceğim büyük felake-
ti görmeyeceksin.' " Hilkiya ile ya-
nındakiler bu sözleri krala ilettiler.

Yoşiya Putperestliği Kaldırıyor

(2Ta.34:3-7; 29-33)

23 Kral Yoşiya haber gönderip
Yahuda ve Yeruşalim'in bütün
ileri gelenlerini yanına topladı. 2 Sonra
Yahudalılar, Yeruşalim'de yaşayanlar,
kâhinler, peygamberler, büyük küçük
herkesle birlikte RAB'bin Tapınağı'na
çıktı. RAB'bin Tapınağı'nda bulun-
muş olan Antlaşma Kitabı'nı baştan
sona kadar herkesin duyacağı biçim-
de okudu. 3 Sütunun yanında durarak
RAB'bin yolunu izleyeceğine, buy-
ruklarını, öğütlerini, kurallarını can-
dan ve yürekten uygulayacağına, bu
kitapta yazılı antlaşmanın koşullarını
yerine getireceğine ilişkin RAB'bin
huzurunda antlaşma yaptı. Bütün halk
bu antlaşmayı onayladı.

4 Kral Yoşiya Baal*, Aşera* ve gök ci-
simleri için yapılmış olan bütün eşya-
ları RAB'bin Tapınağı'ndan çıkarmak
üzere Başkâhin Hilkiya'ya, kâhin yar-
dımcılarına ve kapı nöbetçilerine buy-
ruk verdi. Bunları Yeruşalim'in dışına
çıkarıp Kidron Vadisi'nde yaktı, kül-
lerini Beytel'e götürdü. 5 Yahuda kral-
larının kentlerde ve Yeruşalim'in çev-
resindeki tapınma yerlerinde buhur
yaksınlar diye atamış olduğu putperest
kâhinleri, Baal'a, güneşe, aya, takım-
yıldızlara –bütün gök cisimlerine– bu-
hur yakanları ortadan kaldırdı. 6 Aşera
putunu RAB'bin Tapınağı'ndan çıkarıp
Yeruşalim'in dışında Kidron Vadisi'nde
yaktı, ezip toza çevirdi. Bu tozu sıradan
halkın mezarlarına serpti. 7 Fuhuş ya-
pan kadın ve erkeklerin RAB'bin Tapı-
nağı alanındaki odalarını yıktı. Kadın-
lar orada Aşera için kumaş dokurlardı.

8 Yoşiya Yahuda kentlerinden bütün
kâhinleri getirtti. Geva'dan Beer-Şe-
va'ya kadar kâhinlerin buhur yaktıkla-
rı tapınma yerlerini kirletti. Adını kent
yöneticisinden alan Yeşu Kapısı'nın

23:4-6 2Kr.21:3; 2Ta.33:3

girişinde, kentin ana kapısının solun-
da kalan kapılardaki tapınma yerlerini
de yıktı. 9 Tapınma yerlerinin kâhinleri,
Yeruşalim'deki RAB'bin sunağına çık-
maz, ancak öbür kâhinlerle birlikte
mayasız ekmek yerlerdi.
10 Yoşiya, kimse oğlunu ya da kızı-
nı ilah Molek* için ateşte kurban et-
mesin diye, Ben-Hinnom Vadisi'ndeki
Tofet'i* kirletti. 11 Yahuda krallarının
güneşe adamış olduğu atları RAB'bin
Tapınağı'nın girişinden kaldırdı. Atlar
tapınağın avlusunda, hadım Natan-
Melek'in odasının yanındaydı. Yoşi-
ya güneşe adanmış savaş arabalarını
da ateşe verdi.
12 Ahaz'ın yukarı odasının damında
Yahuda krallarının yaptırdığı sunakları
da, RAB'bin Tapınağı'nın iki avlusun-
da Manaşşe'nin yaptırdığı sunakları da
yıktı; onları kırıp parçalayarak tozları-
nı Kidron Vadisi'ne saçtı. 13 Yeruşalim'in
doğusunda, Yıkım Dağı'nın[f] güneyinde
İsrail Kralı Süleyman'ın Saydalılar'ın
iğrenç putu Aştoret*, Moavlılar'ın iğ-
renç putu Kemoş ve Ammonlular'ın iğ-
renç putu Molek için yaptırmış olduğu
tapınma yerlerini kirletti. 14 Dikili taş-
ları, Aşera putlarını parçaladı; yerlerini
insan kemikleriyle doldurdu.
15 Bundan başka İsrail'i günaha sü-
rükleyen Nevat oğlu Yarovam'ın yaptır-
dığı Beytel'deki tapınma yerini ve suna-
ğı bile yıktı. Tapınma yerini ateşe verip
toz duman etti. Aşera putunu yaktı.
16 Yoşiya çevresine bakındı. Tepede-
ki mezarları görünce, adamlarını gön-
derip mezarlardaki kemikleri çıkart-
tı. Olacakları önceden bildiren Tanrı
adamının açıkladığı RAB'bin sözü
uyarınca, kemikleri sunağın üzerin-
de yakarak sunağı kirletti.
17 Kral, "Orada görünen anıt nedir?"
diye sordu.
Kent halkı, "Orası Yahuda'dan ge-
len ve senin Beytel'deki sunağa yap-
tıklarını bildiren Tanrı adamının me-
zarıdır" diye yanıtladı.
18 Kral, "Ona dokunmayın" dedi,
"Kimse onun kemiklerini rahatsız et-
mesin." Böylece Tanrı adamının ke-
miklerine de, Samiriye'den gelmiş
olan peygamberin kemiklerine de do-
kunmadılar.
19 Yoşiya Beytel'de yaptığı gibi, İs-
rail krallarının Samiriye kentlerinde
yaptırdığı RAB'bi öfkelendiren tapın-
ma yerlerindeki bütün yapıları orta-
dan kaldırdı. 20 O kentlerdeki tapınma
yerlerinin bütün kâhinlerini sunakla-
rın üzerinde kurban etti. Sunakların
üzerinde insan kemikleri yaktıktan
sonra Yeruşalim'e döndü.

Yoşiya Fısıh Bayramını Kutluyor

(2Ta.35:1-19)

21 Kral, "Tanrınız RAB için Fısıh
Bayramı'nı* bu Antlaşma Kitabı'nda
yazılanlara uygun biçimde kutlayın"
diye halka buyruk verdi. 22 İsrail'e ön-
derlik etmiş olan hâkimler dönemin-
den bu yana, ne İsrail, ne de Yahu-
da kralları döneminde, böyle bir Fısıh
Bayramı kutlanmamıştı. 23 RAB için
düzenlenen bu Fısıh Bayramı Kral
Yoşiya'nın krallığının on sekizinci yı-
lında Yeruşalim'de kutlandı.

Yoşiya'nın Getirdiği Öteki Yenilikler

24 Bundan başka Yoşiya, Kâhin Hil-
kiya'nın RAB'bin Tapınağı'nda bul-
duğu kitapta yazılı yasanın ilkeleri-
ni yerine getirmek amacıyla, cincileri,
ruhçuları, aile putlarını, öteki putları,
ayrıca Yahuda ve Yeruşalim'de görü-
len bütün iğrençlikleri silip süpürdü.
25 Ne ondan önce, ne de sonra onun

f *23:13* "Yıkım Dağı": Zeytin Dağı olduğu sanılıyor.

23:10 Lev.18:21 **23:10** Yer.7:31; 19:1-6; 32:35 **23:12** 2Kr.21:5; 2Ta.33:5 **23:13** 1Kr.11:7
23:15 1Kr.12:33 **23:16** 1Kr.13:2 **23:17** 1Kr.13:30-32

gibi candan ve yürekten var gücüyle
RAB'be yönelen ve Musa'nın yasası-
na uyan bir kral çıktı.
26 Oysa Manaşşe işlediği suçlarla
RAB'bi öyle öfkelendirmişti ki, RAB
Yahuda'ya karşı alevlenen öfkesinden
vazgeçmedi 27 ve "İsrail'i nasıl huzu-
rumdan attımsa, Yahuda'yı da öyle
atacağım" dedi, "Seçtiğim bu kenti,
Yeruşalim'i ve 'Orada bulunacağım'
dediğim tapınağı kendimden uzak-
laştıracağım."

Yoşiya'nın Ölümü

(2Ta.35:20-36:1)

28 Yoşiya'nın krallığı dönemindeki
öteki olaylar ve bütün yaptıkları Ya-
huda krallarının tarihinde yazılıdır.
29 Yoşiya'nın krallığı sırasında Mı-
sır Firavunu Neko Asur Kralı'na yar-
dım etmek üzere Fırat'a doğru yola
çıktı. Kral Yoşiya da Neko'nun üze-
rine yürüdü. Megiddo'da karşılaştılar.
Neko Yoşiya'yı öldürdü. 30 Görevlile-
ri Yoşiya'nın cesedini savaş araba-
sıyla Megiddo'dan Yeruşalim'e geti-
rip mezarına gömdüler. Yahuda halkı
Yoşiya'nın oğlu Yehoahaz'ı meshede-
rek* babasının yerine kral yaptı.

Yehoahaz'ın Yahuda Krallığı

(2Ta.36:2-4)

31 Yehoahaz yirmi üç yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de üç ay krallık
yaptı. Annesi Livnalı Yeremya'nın kı-
zı Hamutal'dı. 32 Yehoahaz ataları gi-
bi RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı.
33 Yeruşalim'de krallık yapmasın diye,
Firavun Neko, Hama ülkesinde, Riv-
la'da Yehoahaz'ı zincire vurdu. Ül-
ke halkını yüz talant[g] gümüş ve bir
talant[h] altın ödemekle yükümlü kıl-
dı. 34 Firavun Neko Yoşiya'nın oğlu
Elyakim'i babasının yerine kral yaptı
ve adını değiştirip Yehoyakim koydu.
Sonra Yehoahaz'ı alıp Mısır'a döndü.
Yehoahaz orada öldü. 35 Yehoyakim fi-
ravunun istediği altın ve gümüşü öde-
di. Bu parayı bulmak için firavunun
buyruğuna uyarak ülkeyi vergiye bağ-
ladı. Firavun Neko'ya verilmek üzere
Yahuda halkından herkesin gücü ora-
nında altın ve gümüş topladı.

Yehoyakim'in Yahuda Krallığı

(2Ta.36:5-8)

36 Yehoyakim yirmi beş yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de on bir yıl krallık
yaptı. Annesi Rumalı Pedaya'nın kızı
Zevuda'ydı. 37 Yehoyakim ataları gibi
RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı.

24 Yahuda Kralı Yehoyakim'in
krallığı döneminde Babil Kra-
lı Nebukadnessar Yahuda'ya saldırdı.
Yehoyakim üç yıl ona boyun eğdiy-
se de sonradan fikrini değiştirerek
Nebukadnessar'a başkaldırdı. 2 RAB,
kulları peygamberler aracılığıyla söy-
lediği söz uyarınca, Yahuda'yı yok et-
mek üzere Kildani*, Aramlı, Moavlı
ve Ammonlu akıncıları ona karşı gön-
derdi. 3-4 Bütün bunlar RAB'bin buy-
ruğuyla Yahudalılar'ın başına geldi.
Manaşşe'nin işlediği bütün günahlar,
döktüğü suçsuz kan yüzünden RAB
Yahudalılar'ı huzurundan atmak iste-
di. Çünkü Manaşşe Yeruşalim'i suç-
suzların kanıyla doldurmuştu ve RAB
bunu bağışlamak niyetinde değildi.
5 Yehoyakim'in krallığı dönemin-
deki öteki olaylar ve bütün yaptıkları
Yahuda krallarının tarihinde yazılıdır.
6 Yehoyakim ölüp atalarına kavuşunca,
yerine oğlu Yehoyakin kral oldu.
7 Mısır Kralı bir daha ülkesinden dı-
şarı çıkamadı. Çünkü Babil Kralı Mı-
sır Vadisi'nden Fırat'a kadar daha ön-

g *23:33* "Yüz talant": Yaklaşık 3.45 ton. **h** *23:33* "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg.
23:29 Zek.12:11; Va.16:16 **23:34** Yer.22:11-12 **23:36** Yer.22:18-19; 26:1-6; 35:1-19
24:1 Yer.25:1-38; Dan.1:1-2

ce Mısır Firavunu'na ait olan bütün
toprakları ele geçirmişti.

Yehoyakin'in Yahuda Krallığı

(2Ta.36:9-10)

8Yehoyakin on sekiz yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de üç ay krallık
yaptı. Annesi Yeruşalimli Elnatan'ın
kızı Nehuşta'ydı. 9O da babası gibi
RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı.
10O sırada Babil Kralı Nebukad-
nessar'ın askerleri Yeruşalim'in üzeri-
ne yürüyüp kenti kuşattı. 11Kuşatma
sürerken Nebukadnessar geldi. 12Ya-
huda Kralı Yehoyakin, annesi, görev-
lileri, yöneticileri ve hadımlarıyla bir-
likte, Nebukadnessar'a teslim oldu.
Babil Kralı krallığının sekizinci yılın-
da Yehoyakin'i tutsak etti. 13RAB'bin
sözü uyarınca, Nebukadnessar RAB-
bin Tapınağı'nın ve kral sarayının bü-
tün hazinelerini boşalttı, İsrail Kra-
lı Süleyman'ın RAB'bin Tapınağı için
yaptırdığı altın eşyaların tümünü par-
çaladı. 14Bütün Yeruşalim halkını, ko-
mutanları, yiğit savaşçıları, zanaatçı-
ları, demircileri, toplam on bin kişiyi
sürgün etti. Yahuda halkının en yoksul
kesimi dışında kimse kalmadı.
15-16Babil Kralı Nebukadnessar Ye-
hoyakin'i tutsak olarak Babil'e gö-
türdü. Onunla birlikte annesini, ka-
rılarını, hadımlarını ve ülkenin ileri
gelenlerini de Yeruşalim'den Babil'e
sürdü. Ayrıca yedi bin deneyimli yiğit
savaşçıyı ve bin zanaatçıyla demirciyi
Babil'e sürgün etti. 17Yehoyakin'in ye-
rine amcası Mattanya'yı kral yaptı ve
adını değiştirip Sidkiya koydu.

Sidkiya'nın Yahuda Krallığı

(2Ta.36:11-12; Yer.52:1-3a)

18Sidkiya yirmi bir yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de on bir yıl krallık
yaptı. Annesi Livnalı Yeremya'nın kızı
Hamutal'dı. 19Yehoyakim gibi Sidkiya
da RAB'bin gözünde kötü olanı yaptı.
20RAB Yeruşalim'le Yahuda'ya öfke-
lendiği için onları huzurundan attı.

Yeruşalim'in Düşüşü

(2Ta.36:13-21; Yer.39:1-8; 52:3b-11)

Sidkiya Babil Kralı'na karşı ayak-
landı.

25 Sidkiya'nın krallığının doku-
zuncu yılında, onuncu ayın*
onuncu günü, Babil Kralı Nebukad-
nessar bütün ordusuyla Yeruşalim
önlerine gelip ordugah kurdu. Ken-
tin çevresine rampa yaptılar. 2Kral
Sidkiya'nın krallığının on birinci yı-
lına kadar kent kuşatma altında kal-
dı. 3Dördüncü ayın dokuzuncu günü
kentte kıtlık öyle şiddetlendi ki, halk
bir lokma ekmek bulamaz oldu. 4So-
nunda kentin surlarında bir gedik açıl-
dı. Kildaniler* kenti çepeçevre kuşat-
mış olmasına karşın, bütün askerler
gece kral bahçesinin yolundan iki
duvarın arasındaki kapıdan kaçarak
Arava yoluna çıktılar. 5Ama Kilda-
ni ordusu kralın ardına düşerek Eri-
ha ovalarında ona yetişti. Sidkiya'nın
bütün ordusu dağıldı. 6Kral Sidkiya
yakalanıp Rivla'da Babil Kralı'nın
huzuruna çıkarıldı ve hakkında ka-
rar verildi. 7Sidkiya'nın gözü önün-
de oğullarını öldürdüler; kendisinin
de gözlerini oydular, zincire vurup
Babil'e götürdüler.

Tapınağın Yıkılışı

(Yer.52:12-23)

8Babil Kralı Nebukadnessar'ın kral-
lığının on dokuzuncu yılında, beşinci
ayın* yedinci günü muhafız birliği ko-
mutanı, Babil Kralı'nın görevlisi Nebu-

24:12 Yer.22:24-30; 24:1-10; 29:1-2 **24:15-18** Hez.17:12 **24:17** Yer.37:1; Hez.17:13
24:18 Yer.27:1-22; 28:1-17 **24:20** Hez.17:15 **25:1** Yer.21:1-10; 34:1-5; Hez.24:2
25:4 Hez.33:21 **25:7** Hez.12:13

zaradan Yeruşalim'e girdi. 9RAB'bin
Tapınağı'nı, sarayı ve Yeruşalim'deki
bütün evleri ateşe verip önemli ya-
pıları yaktı. 10Muhafız birliği komu-
tanı önderliğindeki Kildani* ordusu
Yeruşalim'i çevreleyen surları yıktı.
11Komutan Nebuzaradan kentte sağ
kalanları, Babil Kralı'nın safına geçen
kaçakları ve geri kalan halkı sürgün et-
ti. 12 Ancak bağcılık, çiftçilik yapsınlar
diye bazı yoksulları orada bıraktı.
13 Kildaniler RAB'bin Tapınağı'nda-
ki tunç* sütunları, ayaklıkları, tunç
havuzu parçalayıp tunçları Babil'e gö-
türdüler. 14Tapınak törenlerinde kulla-
nılan kovaları, kürekleri, fitil maşa-
larını, tabakları, bütün tunç eşyaları
aldılar. 15Muhafız birliği komutanı saf
altın ve gümüş buhurdanları, çanak-
ları alıp götürdü.
16RAB'bin Tapınağı için Süley-
man'ın yaptırmış olduğu iki sütun, ha-
vuz ve ayaklıklar için hesapsız tunç
harcanmıştı. 17Her sütun on sekiz ar-
şın[ı] yüksekliğindeydi, üzerlerinde
tunç birer başlık vardı. Başlığın yük-
sekliği üç arşındı[i], çevresi tunçtan ağ
ve nar motifleriyle bezenmişti. Öbür
sütun da ağ motifleriyle süslenmişti
ve ötekine benziyordu.

Yahuda Halkı Babil'e Sürülüyor

(Yer.52:24-27)

18Muhafız birliği komutanı Nebuzara-
dan Başkâhin Seraya'yı, Başkâhin Yar-
dımcısı Sefanya'yı ve üç kapı nöbetçisi-
ni tutsak aldı. 19Kentte kalan askerlerin
komutanını, kralın beş danışmanını, ay-
rıca ülke halkını askere yazan ordu ko-
mutanının yazmanını ve ülke halkından
kentte bulunan altmış kişiyi tutsak etti.
20Hepsini Rivla'ya, Babil Kralı'nın ya-
nına götürdü. 21Babil Kralı Hama ülke-
sinde, Rivla'da onları idam etti.
Böylece Yahuda halkı ülkesinden
sürülmüş oldu.

Yahuda Valisi Gedalya

(Yer.40:7-9; 41:1-3; 16-18)

22Babil Kralı Nebukadnessar Ya-
huda'da kalan halkın üzerine Şafan oğ-
lu Ahikam oğlu Gedalya'yı vali atadı.
23Ordu komutanlarıyla adamları, Ba-
bil Kralı'nın Gedalya'yı vali atadığını
duyunca, Mispa'ya, Gedalya'nın yanı-
na geldiler. Gelenler Netanya oğlu İs-
mail, Kareah oğlu Yohanan, Netofalı
Tanhumet oğlu Seraya, Maakalı oğlu
Yaazanya ve adamlarıydı. 24Gedalya
onlara ve adamlarına ant içerek, "Kil-
dani* yetkililerden korkmayın" dedi,
"Ülkeye yerleşip Babil Kralı'na hizmet
edin. Böylesi sizin için daha iyi olur."
25O yılın yedinci ayında* kral soyun-
dan Elişama oğlu Netanya oğlu İsma-
il on adamıyla birlikte Mispa'ya gidip
Gedalya'yı öldürdü. Ayrıca, Gedalya'yı
destekleyen Yahudiler'i ve Kildaniler'i
de kılıçtan geçirdi. 26Bunun üzerine
büyük küçük bütün halk ordu komu-
tanlarıyla birlikte Mısır'a kaçtı. Çünkü
Kildaniler'den korkuyorlardı.

Yehoyakin Serbest Bırakılıyor

(Yer.52:31-34)

27Yahuda Kralı Yehoyakin'in sürgün-
deki otuz yedinci yılı Evil-Merodak
Babil Kralı oldu. Evil-Merodak o yılın
on ikinci ayının* yirmi yedinci günü,
Yahuda Kralı Yehoyakin'i cezaevinden
çıkardı. 28Kendisiyle tatlı tatlı konuştu
ve ona Babil'deki öteki sürgün krallar-
dan daha üstün bir yer verdi. 29Yeho-
yakin cezaevi giysilerini üstünden çı-
kardı. Yaşadığı sürece Babil Kralı'nın
sofrasında yer aldı. 30Yaşamı boyunca
kral tarafından günlük yiyeceği sürek-
li karşılandı.

ı *25:17* "On sekiz arşın": Yaklaşık 8.1 m. i *25:17* "Üç arşın": Yaklaşık 1.4 m.
25:13 1Kr.7:15-22; 2Ta.3:15-17 **25:13** 1Kr.7:23-26; 2Ta.4:2-5 **25:14** 1Kr.7:45; 2Ta.4:16
25:22-24 Yer.40:7-9 **25:25** Yer.41:1-3 **25:26** Yer.43:5-7

1.TARİHLER

GİRİŞ

Tarihler diye bilinen kitaplar Samuel ve Krallar kitaplarında geçen olayların başka bir görüş açısından tekrarıdır. Tarihler kitaplarında İsrail'in krallık tarihinin öyküsü gerisinde önemli bir amaç vardır:

İsrail ve Yahuda üzerine gelen felaketlere karşın Tanrı kendi halkına olan vaatlerini koruyor ve onları reddetmiyor.

1.Tarihler Kitabı'nın baş kısmı Adem'den Davut'a kadarki tarihi soyağacı biçiminde özetler (1-9 bölümleri). Kitabın ikinci kısmı (10-29 bölümleri) Davut'un krallığını, özellikle tapınağın Yeruşalim'de inşası için yaptığı hazırlıkları vurgular.

Ana Hatlar:

1:1-9:44 Soy listeleri
10:1-14 Saul'un ölümü
11:1-29:30 Davut'un krallığı
a. 11:1-22:1 Zorluklar ve başarılar
b. 22:2-29:30 Tapınağı kurma hazırlıkları

Adem'in Soyu

(Yar.10:2-31; 11:10-26)

1 Adem, Şit, Enoş, 2 Kenan, Maha-
lalel, Yeret, 3 Hanok, Metuşelah,
Lemek, 4 Nuh.
Nuh'un oğulları[a]: Sam, Ham, Yafet.
5 Yafet'in oğulları: Gomer, Magog,
Meday, Yâvan, Tuval, Meşek, Tiras.
6 Gomer'in oğulları: Aşkenaz, Difat,
Togarma.
7 Yâvan'ın oğulları: Elişa, Tarşiş,
Kittim, Rodanim.
8 Ham'ın oğulları: Kûş, Misrayim,
Pût, Kenan.
9 Kûş'un oğulları: Seva, Havila, Sav-
ta, Raama, Savteka.
Raama'nın oğulları: Şeva, Dedan.
10 Kûş'un Nemrut adında bir oğlu ol-
du. Yiğitliğiyle yeryüzüne ün saldı.
11-12 Misrayim Ludlular'ın, Anam-
lılar'ın, Lehavlılar'ın, Naftuhlular'ın,
Patruslular'ın, Filistliler'in ataları
olan Kasluhlular'ın ve Kaftorlular'ın
atasıydı.
13-16 Kenan ilk oğlu Sidon'un[b] baba-
sı ve Hititler'in*, Yevuslular'ın, Amor-
lular'ın, Girgaşlılar'ın, Hivliler'in,
Arklılar'ın, Sinliler'in, Arvatlılar'ın,
Semarlılar'ın, Hamalılar'ın atasıydı.
17 Sam'ın oğulları: Elam, Asur, Ar-
pakşat, Lud, Aram, Ûs, Hul, Geter,
Meşek. 18 Arpakşat Şelah'ın babasıy-
dı[c]. Şelah'tan Ever oldu. 19 Ever'in iki
oğlu oldu. Birinin adı Pelek'ti[ç], çünkü
yeryüzündeki insanlar onun yaşadı-
ğı dönemde bölündü. Kardeşinin adı
Yoktan'dı.
20-23 Yoktan Almodat'ın, Şelef'in,
Hasarmavet'in, Yerah'ın, Hadoram'ın,

a ***1:4*** Septuaginta "Nuh'un oğulları". Bu sözler Masoretik metinde geçmemektedir.
b ***1:13-16*** "Sidon": Saydalılar'ın atası. **c** ***1:18*** Masoretik metin "Arpakşat Şelah'ın babasıydı", Septuaginta "Arpakşat Kenan'ın babasıydı, Kenan Şelah'ın babasıydı." **ç** ***1:19*** "Pelek": "Bölünme" anlamına gelir.

Uzal'ın, Dikla'nın, Eval'ın, Avimael'in,
Şeva'nın, Ofir'in, Havila'nın, Yovav'ın
atasıydı. Bunların hepsi Yoktan'ın
soyundandı.
[24]Sam, Arpakşat, Şelah, [25]Ever, Pe-
lek, Reu, [26]Seruk, Nahor, Terah, [27]Av-
ram –İbrahim-.

İbrahim'in Soyu

(Yar.25:1-4; 12-16)

[28]İbrahim'in oğulları: İshak, İsmail.
[29]İsmailoğulları'nın soyu: İsmail'in
ilk oğlu Nevayot. Sonra Kedar, Adbe-
el, Mivsam, [30]Mişma, Duma, Massa,
Hadat, Tema, [31]Yetur, Nafiş, Kedema
gelir. Bunlar İsmail'in oğullarıydı.
[32]İbrahim'in cariyesi Ketura'nın
oğulları: Zimran, Yokşan, Medan,
Midyan, Yişbak, Şuah.
Yokşan'ın oğulları: Şeva, Dedan.
[33]Midyan'ın oğulları: Efa, Efer, Ha-
nok, Avida, Eldaa. Bunların hepsi
Ketura'nın soyundandı.

Esav'ın Soyu

(Yar.36:10-18)

[34]İshak İbrahim'in oğluydu.
İshak'ın oğulları: Esav, İsrail.
[35]Esav'ın oğulları: Elifaz, Reuel, Ye-
uş, Yalam, Korah.
[36]Elifaz'ın oğulları: Teman, Omar,
Sefi, Gatam, Kenaz ve Timna'dan do-
ğan Amalek[d].
[37]Reuel'in oğulları: Nahat, Zerah,
Şamma, Mizza.

Seir'in Soyu

(Yar.36:20-28)

[38]Seir'in oğulları: Lotan, Şoval, Si-
von, Âna, Dişon, Eser, Dişan.
[39]Lotan'ın oğulları: Hori, Homam.
Timna Lotan'ın kızkardeşiydi.
[40]Şoval'ın oğulları: Alyan, Manahat,
Eval, Şefi, Onam.
Sivon'un oğulları: Aya, Âna.
[41]Âna'nın oğlu: Dişon.
Dişon'un oğulları: Hamran, Eşban,
Yitran, Keran.
[42]Eser'in oğulları: Bilhan, Zaavan,
Yaakan.
Dişan'ın oğulları şunlardı: Ûs, Aran.

Edom Kralları

(Yar.36:31-43)

[43]İsrailliler'i yöneten bir kralın ol-
madığı dönemde, Edom'u şu kral-
lar yönetti: Beor oğlu Bala. Kentinin
adı Dinhava'ydı. [44]Bala ölünce, yeri-
ne Bosralı Zerah oğlu Yovav geçti.
[45]Yovav ölünce, Temanlılar ülkesin-
den Huşam kral oldu. [46]Huşam ölün-
ce, Midyan'ı Moav kırlarında bozguna
uğratan Bedat oğlu Hadat kral oldu.
Kentinin adı Avit'ti. [47]Hadat ölünce,
yerine Masrekalı Samla geçti. [48]Sam-
la ölünce, yerine Rehovot-Hannaharlı
Şaul geçti. [49]Şaul ölünce, yerine Akbor
oğlu Baal-Hanan geçti. [50]Baal-Hanan
ölünce, yerine Hadat geçti. Kentinin
adı Pai'ydi. Karısı, Me-Zahav kızı
Matret'in kızı Mehetavel'di. [51]Sonun-
da Hadat da öldü.
Edom beyleri şunlardı: Timna, Al-
va, Yetet, [52]Oholivama, Ela, Pinon,
[53]Kenaz, Teman, Mivsar, [54]Magdiel,
İram. Edom beyleri bunlardı.

İsrailoğulları

2 İsrail'in oğulları şunlardır: Ru-
ben, Şimon, Levi, Yahuda, İssa-
kar, Zevulun, [2]Dan, Yusuf, Benya-
min, Naftali, Gad, Aşer.

Yahudaoğulları

(Rut 4:18-22; Mat.1:3-6; Luk.3:31-33)

[3]Yahuda'nın oğulları: Er, Onan, Şe-
la. Bu üç oğulu Yahuda'ya Kenan-
lı Şua'nın kızı doğurdu. Yahuda'nın
ilk oğlu Er, RAB'bin gözünde kö-
tüydü. Bu yüzden RAB onu öldürdü.

d ***1:36*** Bazı Septuaginta elyazmaları “Timna'dan doğan Amalek”, Masoretik metin “Timna ve Amalek” (bkz. Yar.36:12).

4 Yahuda'nın gelini Tamar ona Peres
ve Zerah'ı doğurdu. Yahuda'nın toplam beş oğlu vardı.
5 Peres'in oğulları: Hesron, Hamul.
6 Zerahoğulları: Zimri, Etan, Heman, Kalkol, Darda. Toplam beş kişiydi.
7 Karmi'nin oğlu: Yok edilmeye adanmış eşyalar konusunda RAB'be ihanet etmekle İsrail'i yıkıma sürükleyen Akan.
8 Etam'ın oğlu: Azarya.
9 Hesron'un oğulları: Yerahmeel,
Ram, Kalev.
10 Amminadav Ram'ın oğluydu.
Yahudalılar'ın önderi Nahşon
Amminadav'ın oğluydu.
11 Salma[e] Nahşon'un oğluydu.
Boaz Salma'nın,
12 Ovet Boaz'ın,
İşay Ovet'in oğluydu.
13 İşay'ın yedi oğlu oldu: Birincisi Eliav, ikincisi Avinadav, üçüncüsü
Şima, 14 dördüncüsü Netanel, beşincisi Radday, 15 altıncısı Osem, yedincisi Davut. 16 Kızkardeşleri Seruya ile Avigayil'di.
Seruya'nın üç oğlu vardı: Avişay, Yoav, Asahel. 17 İsmaili Yeter'le evlenen Avigayil Amasa'yı doğurdu.
18 Hesron oğlu Kalev'in, karısı Azuva'dan ve Yeriot'tan oğulları oldu.
Karısından doğan oğullar şunlardır: Yeşer, Şovav, Ardon. 19 Azuva ölünce, Kalev kendisine Hur'u doğuran Efrat'la evlendi.
20 Uri Hur'un oğluydu,
Besalel Uri'nin oğluydu.
21 Daha sonra Hesron, Gilat'ın babası Makir'in kızıyla yattı. Altmış yaşındayken evlendiği bu kadın ona Seguv'u doğurdu. 22 Yair Seguv'un oğluydu; Gilat ülkesinde yirmi üç kenti
vardı. 23 Ama Geşur'la Aram Havvot-Yair'i[f] ve Kenat ile çevresindeki köyleri, toplam altmış kenti ele geçirdiler. Buralarda yaşayan bütün halk Gilat'ın
babası Makir'in soyundandı. 24 Hesron
Kalev-Efrata'da öldükten sonra, karısı Aviya Tekoa'nın kurucusu[g] olan Aşhur'u doğurdu.
25 Hesron'un ilk oğlu Yerahmeel'in oğulları: İlk oğlu Ram, Buna, Oren,
Osem, Ahiya. 26 Yerahmeel'in Atara adında başka bir karısı vardı; O da Onam'ın annesiydi.
27 Yerahmeel'in ilk oğlu Ram'ın oğulları: Maas, Yamin, Eker.
28 Onam'ın oğulları: Şammay, Yada.
Şammay'ın oğulları: Nadav, Avi-
şur. 29 Avişur'un Avihayil adında bir karısı vardı; ona Ahban'ı ve Molit'i doğurdu.
30 Nadav'ın oğulları: Selet, Appayim. Selet çocuksuz öldü.
31 Appayim'in oğlu: Yişi.
Yişi'nin oğlu: Şeşan.
Şeşan'ın oğlu: Ahlay.
32 Şammay'ın kardeşi Yada'nın oğulları: Yeter ve Yonatan. Yeter çocuksuz öldü.
33 Yonatan'ın oğulları: Pelet, Zaza.
Bunlar Yerahmeel'in soyundan geli-
yordu. 34 Şeşan'ın oğlu olmadıysa da kızları vardı. Şeşan'ın Yarha adında
Mısırlı bir uşağı vardı. 35 Şeşan kızını uşağı Yarha'yla evlendirdi. Kadın ona Attay'ı doğurdu.
36 Natan Attay'ın oğluydu.
Zavat Natan'ın,
37 Eflal Zavat'ın,
Ovet Eflal'ın,
38 Yehu Ovet'in,
Azarya Yehu'nun,
39 Heles Azarya'nın,
Elasa Heles'in,
40 Sismay Elasa'nın,
Şallum Sismay'ın,
41 Yekamya Şallum'un,
Elişama Yekamya'nın oğluydu.

e *2:11* "Salma": Septuaginta "Salmon" (bkz. Rut 4:21). **f** *2:23* "Havvot-Yair": "Yair'in yerleşim birimleri" anlamına gelir. **g** *2:24* "Kurucusu" ya da "Atası". **2:7** Yşu.7:1

[42]Yerahmeel'in kardeşi Kalev'in
oğulları: İlk oğlu Zif'in kurucusu Me-
şa ve Hevron'un kurucusu Meraşa.
[43]Hevron'un oğulları: Korah, Tap-
puah, Rekem, Şema.
[44] Raham Şema'nın oğluydu.
Yorkoam Raham'ın,
Şammay Rekem'in,
[45] Maon Şammay'ın oğluydu.
Beytsur'un kurucusu Maon'du.
[46]Kalev'in cariyesi Efa ona Haran'ı,
Mosa'yı ve Gazez'i doğurdu. Gazez
Haran'ın oğluydu.
[47]Yahday'ın oğulları: Regem, Yo-
tam, Geşan, Pelet, Efa, Şaaf.
[48]Kalev'in öbür cariyesi Maaka
ona Şever'i ve Tirhana'yı doğurdu.
[49]Maaka Madmanna'nın kurucusu
Şaaf'ı, Makbena ve Giva'nın kurucu-
su Şeva'yı da doğurdu. Kalev'in Aksa
adında bir de kızı oldu.
[50]Kalev'in soyundan gelenler: Ef-
rat'ın ilk oğlu Hur'un oğulları:
Kiryat-Yearim'in kurucusu Şoval,
[51] Beytlehem'in kurucusu Salma,
Beytgader'in kurucusu Haref.
[52]Kiryat-Yearim'in kurucusu Şoval,
Haroeliler'in ve Menuhot'ta yaşayan
halkın yarısının atasıydı.
[53]Kiryat-Yearim'in boyları: Yeter-
liler, Pûtlular, Şumatlılar, Mişralılar.
Soralılar'la Eştaollular da bu boyların
soyundan geldi.
[54]Salma'nın soyundan gelenler:
Beytlehemliler, Netofalılar, Atrot-
Beytyoavlılar, Manahatlılar'ın yarısı
ve Sorlular.
[55]Yabes'te yaşayan yazmanların boy-
ları: Tiratlılar, Şimatlılar, Sukatlılar.
Bunlar Rekav halkının atası Hammat'ın
soyundan gelen Kenliler'dir.

Davut'un Çocukları

(2Sa.3:2-5; 5:14-16; 1Ta.14:4-7)

3 Davut'un Hevron'da doğan oğul-
ları şunlardı: İlk oğlu Yizreelli
Ahinoam'dan Amnon, ikincisi Kar-
melli Avigayil'den Daniel, [2]üçüncüsü
Geşur Kralı Talmay'ın kızı Maaka'dan
Avşalom, dördüncüsü Hagit'ten Adoni-
ya, [3]beşincisi Avital'dan Şefatya, altın-
cısı karısı Egla'dan Yitream. [4]Davut'un
bu altı oğlu Hevron'da doğdular. Davut
orada yedi yıl altı ay, Yeruşalim'de de
otuz üç yıl krallık yaptı.
[5]Davut'un Yeruşalim'de doğan oğul-
ları: Şima, Şovav, Natan, Süleyman.
Bu dördü Ammiel'in kızı Bat-Şeva'dan
doğdular. [6]Öbür oğulları: Yivhar, Eli-
şama, Elifelet, [7]Nogah, Nefek, Yafia,
[8]Elişama, Elyada, Elifelet. Toplam do-
kuz kişiydiler.
[9]Bütün bunlar, Davut'un cariyelerin-
den doğanlar dışındaki oğullarıydı.
Tamar onların kızkardeşidir.

Yahuda Krallarının Soyu

[10] Rehavam Süleyman'ın oğluydu.
Aviya Rehavam'ın,
Asa Aviya'nın,
Yehoşafat Asa'nın,
[11] Yehoram Yehoşafat'ın,
Ahazya Yehoram'ın,
Yoaş Ahazya'nın,
[12] Amatsya Yoaş'ın,
Azarya Amatsya'nın,
Yotam Azarya'nın,
[13] Ahaz Yotam'ın,
Hizkiya Ahaz'ın,
Manaşşe Hizkiya'nın,
[14] Amon Manaşşe'nin,
Yoşiya Amon'un oğluydu.
[15]Yoşiya'nın oğulları:
İlk oğlu Yohanan,
İkincisi Yehoyakim,
Üçüncüsü Sidkiya,
Dördüncüsü Şallum.
[16]Yehoyakim'in oğulları: Yehoyakin
ve Sidkiya.
[17]Sürgün edilen Yehoyakin'in torun-
ları: Şealtiel, [18]Malkiram, Pedaya, Şe-
nassar, Yekamya, Hoşama, Nedavya.

3:4 2Sa.5:4-5; 1Kr.2:11; 1Ta.29:27 **3:5** 2Sa.11:3

[19]Pedaya'nın oğulları: Zerubbabil,
Şimi.
Zerubbabil'in çocukları: Meşul-
lam, Hananya ve kızkardeşleri Şe-
lomit. [20]Zerubbabil'in beş oğlu daha
vardı: Haşuva, Ohel, Berekya, Hasad-
ya, Yuşav-Heset.
[21]Hananya'nın oğulları: Pelatya,
Yeşaya.

Yeşaya Refaya'nın,
Refaya Arnan'ın,
Arnan Ovadya'nın,
Ovadya Şekanya'nın babasıydı.

[22]Şekanya'nın oğlu: Şemaya.
Şemaya'nın oğulları: Hattuş, Yi-
gal, Bariah, Nearya, Şafat. Toplam
altı kişiydi.
[23]Nearya'nın oğulları: Elyoenay,
Hizkiya, Azrikam. Toplam üç ki-
şiydi.
[24]Elyoenay'ın oğulları: Hodavya,
Elyaşiv, Pelaya, Akkuv, Yohanan, De-
laya, Anani. Toplam yedi kişiydi.

Yahuda'nın Soyu

4 Yahuda oğulları: Peres, Hesron,
Karmi, Hur, Şoval. [2]Şoval oğ-
lu Reaya Yahat'ın babasıydı. Yahat
Ahumay'ın ve Lahat'ın babasıydı. So-
ralı boylar bunlardı.
[3]Etam'ın oğulları[h]: Yizreel, Yiş-
ma, Yidbaş. Kızkardeşlerinin adı Ha-
selelponi'dir. [4]Penuel Gedor'un baba-
sıydı. Ezer Huşa'nın babasıydı. Bunlar
Beytlehem'in kurucusu ve Efrat'ın ilk
oğlu Hur'un torunlarıydı.
[5]Tekoa'nın kurucusu Aşhur'un He-
lah ve Naara adında iki karısı vardı.
[6]Naara ona Ahuzzam, Hefer, Teme-
ni ve Haahaştari'yi doğurdu. Bunlar
Naara'nın oğullarıydı.
[7]Helah'ın oğulları: Seret, Yishar, Et-
nan [8]ve Anuv'la Hassoveva'nın babası
Kos. Kos Harum oğlu Aharhel boyla-
rının atasıydı.
[9]Yabes[ı] kardeşlerinden daha say-
gın biriydi. Annesi, "Onu acı çekerek
doğurdum" diyerek adını Yabes koy-
muştu. [10]Yabes, İsrail'in Tanrısı'na,
"Ne olur, beni kutsa, sınırlarımı ge-
nişlet!" diye yakardı, "Elin üzerimde
olsun, beni kötülükten koru. Öyle ki,
acı çekmeyeyim." Tanrı onun yakarı-
şını duydu.
[11]Şuha'nın kardeşi Keluv, Eşton'un
babası Mehir'in babasıydı. [12]Eşton
Beytrafa'nın, Paseah'ın ve İr-Nahaş'ın
kurucusu Tehinna'nın babasıydı. Bun-
lar Rekalılar'dır.
[13-14]Kenaz'ın oğulları: Otniel, Seraya.
Otniel'in oğulları: Hatat ve Meono-
tay. Meonotay Ofra'nın babasıydı. Se-
raya Ge-Haraşim'in kurucusu Yoav'ın
babasıydı. Bunlar el işlerinde becerik-
li kişilerdi.
[15]Yefunne oğlu Kalev'in oğulları:
İru, Ela, Naam.
Ela'nın oğlu: Kenaz.
[16]Yehallelel'in oğulları: Zif, Zifa,
Tirya, Asarel.
[17]Ezra'nın oğulları: Yeter, Meret,
Efer, Yalon. Meret'in karılarından bi-
ri Miryam'ı, Şamma'yı ve Eştemoa'nın
kurucusu Yişbah'ı doğurdu. [18]Bun-
lar Meret'in evlendiği firavunun kı-
zı Bitya'nın doğurduğu çocuklardır.
Meret'in Yahudalı karısı, Gedor'un
kurucusu Yeret'i, Soko'nun kurucusu
Hever'i, Zanoah'ın kurucusu Yekutiel'i
doğurdu.
[19]Hodiya Naham'ın kızkardeşiy-
le evlendi. Ondan doğan oğulları
Keila'da yaşayan Garm ve Eştemoa'da
yaşayan Maaka boylarının atasıydı.
[20]Şimon'un oğulları: Amnon, Rin-
na, Ben-Hanan, Tilon.
Yişi'nin torunları: Zohet ve Ben-
Zohet.
[21]Yahuda oğlu Sela'nın oğulları:
Leka'nın kurucusu Er, Mareşa'nın ku-

h *4:3* Septuaginta, Vulgata "Oğulları", Masoretik metin "Atası" ya da "Kurucusu".
ı *4:9* "Yabes": İbranice "Acı" sözcüğünün kökünden gelmektedir.

rucusu Lada, Beytaşbea'da ince keten
işinde çalışanların boyları, [22]Yokim,
Kozevalılar, Moavlı kadınlarla evle-
nen Yoaş'la Saraf ve Yaşuvi-Lehem.
Bu kayıtlar eskidir. [23]Netayim ve Ge-
dera'da oturur, çömlekçilik yapar ve
kral için çalışırlardı.

Şimon Soyu

(Yşu.19:2-10)

[24]Şimonoğulları: Nemuel, Yamin,
Yariv, Zerah, Şaul. [25]Şallum Şaul'un
oğluydu. Mivsam Şallum'un, Mişma
da Mivsam'ın oğluydu.
[26]Mişma'nın torunları: Hammu-
el Mişma'nın oğluydu. Zakkur Ham-
muel'in, Şimi de Zakkur'un oğluy-
du. [27]Şimi'nin on altı oğlu, altı kızı
vardı. Ancak kardeşlerinin çok sa-
yıda çocukları yoktu. Bu yüzden Şi-
mon oymağı, sayıca Yahuda oyma-
ğı kadar artmadı. [28-31]Şimonoğulları
Beer-Şeva, Molada, Hasar-Şual, Bil-
ha, Esem, Tolat, Betuel, Horma, Zik-
lak, Beytmarkavot, Hasar-Susim,
Beytbiri ve Şaarayim kentlerinde ya-
şadılar. Davut dönemine dek kentle-
ri bunlardı. [32]Ayrıca şu beş ilçede de
yaşadılar: Etam, Ayin, Rimmon, To-
ken, Aşan. [33]Baalat'a[i] kadar uzanan
bu kentlerin çevresindeki bütün köy-
ler Şimonoğulları'na aitti. Ailelerinin
soy kütüğünü de tuttular.
[34]Meşovav, Yamlek, Amatsya oğlu
Yoşa, [35]Yoel, Asiel oğlu Seraya oğlu
Yoşivya oğlu Yehu, [36]Elyoenay, Yaa-
kova, Yeşohaya, Asaya, Adiel, Yesi-
miel, Benaya [37]ve Şemaya oğlu Şim-
ri oğlu Yedaya oğlu Allon oğlu Şifi
oğlu Ziza. [38]Yukarıda adı geçenle-
rin her biri, ait olduğu boyun başıydı.
Aileleri sayıca çoğaldılar. [39]Sürüleri-
ne otlak aramak için Gedor yakınla-
rına, vadinin doğusuna kadar gittiler.
[40]Orada çok zengin otlaklar buldular.
Ülke geniş, rahat ve huzur doluydu.
Eskiden orada Ham'ın soyundan ge-
lenler yaşardı.
[41]Yukarıda adı yazılı olanlar, Yahu-
da Kralı Hizkiya döneminde geldiler.
Hamlılar'ın çadırlarına ve orada yaşa-
yan Meunlular'a saldırıp tümünü öl-
dürdüler. Sonra ülkelerine yerleştiler.
Bugün de oradalar. Çünkü orada sü-
rüleri için otlak vardı. [42]Yişi'nin oğul-
ları Pelatya, Nearya, Refaya, Uzziel
önderliğinde Şimon oymağından beş
yüz kişi Seir dağlık bölgesine gidip
[43]Amalekliler'den sağ kalanları öldür-
düler. Bugün de orada yaşıyorlar.

Ruben Soyu

5 İsrail'in ilk oğlu Ruben'in oğulla-
rı. –Ruben ilk doğandır. Babası-
nın yatağına yatıp onu kirlettiği için
ilk oğulluk hakkı İsrail oğlu Yusuf'un
oğullarına verildi. Bu yüzden Ruben
soy kütüğüne ilk oğulluk hakkına gö-
re yazılmadı. [2]Yahuda kardeşleri ara-
sında en güçlü olandı, önderlik hep
onun soyundan çıktı. Ama ilk oğul-
luk hakkı Yusuf'a aitti.–
[3]İsrail'in ilk oğlu Ruben'in oğulları:
Hanok, Pallu, Hesron, Karmi.
[4-6]Yoel'in soyu:
Şemaya Yoel'in,
Gog Şemaya'nın,
Şimi Gog'un,
Mika Şimi'nin,
Reaya Mika'nın,
Baal Reaya'nın,
Beera Baal'ın oğluydu.
Asur Kralı Tiglat-Pileser'in sürgü-
ne gönderdiği Beera Rubenliler'in
önderiydi. [7]Boylarına göre aile soy
kütüğüne yazılan akrabaları şunlar-
dır: Önder Yeiel, Zekeriya, [8]Yoel oğlu
Şema oğlu Azaz oğlu Bala. Bunlar
Aroer'de, Nevo ve Baal-Meon'a ka-
dar uzanan topraklarda yaşadılar.

i *4:33* Bazı Septuaginta elyazmaları "Baalat", Masoretik metin "Baal" (bkz. Yşu.19:8).
5:1 Yar.35:22; 49:3-4 **5:2** Yar.49:8-10 **5:4-6,26** 2Kr.15:29

[9]Doğuda Fırat'tan çöle kadar uzanan
topraklara yayıldılar. Çünkü Gilat
bölgesinde sığırları çoğalmıştı.
[10]Rubenliler Saul döneminde Ha-
cerliler'e karşı savaş açtı. Onları yenil-
giye uğratıp Gilat'ın doğusunda kalan
topraklardaki çadırlarını ele geçirdiler.

Gad Soyu

[11]Gadlılar, Başan'da, Selka'ya ka-
dar uzanan topraklarda Rubenliler'in
karşısında yaşadılar. [12]Önderleri
Yoel'di; ikinci derecede önemli Şa-
fam, Başan'da ise Yanay ve Şafat'tı.
[13]Boylarına göre akrabaları şunlar-
dır: Mikael, Meşullam, Şeva, Yoray,
Yakan, Zia, Ever. Toplam yedi kişiydi.
[14]Bunlar Bûz oğlu Yahdo oğlu Yeşişay
oğlu Mikael oğlu Gilat oğlu Yaroah oğ-
lu Huri oğlu Avihayil'in oğullarıydı.
[15]Guni oğlu Avdiel oğlu Ahi bu
boyların başıydı. [16]Gadlılar Gilat'ta,
Başan'da, çevredeki köylerde ve Şa-
ron'un bütün otlaklarında yaşadı-
lar. [17]Bunların hepsi Yahuda Kralı
Yotam'ın ve İsrail Kralı Yarovam'ın
döneminde soy kütüğüne yazıldılar.
[18]Rubenliler'in, Gadlılar'ın ve Ma-
naşşe oymağının yarısının kalkan ve
kılıç kullanabilen, ok atabilen, sa-
vaş için eğitilmiş 44 760 yiğit askeri
vardı. [19]Hacerliler'e, Yetur'a, Nafiş'e,
Nodav'a karşı savaş açtılar. [20]Onlar-
la savaşırken yardım gördüler. Tan-
rı Hacerliler'i ve onlarla birlikte olan-
ları ellerine teslim etti. Çünkü savaş
sırasında Tanrı'ya yalvarmışlar, O'na
güvenmişlerdi. Bu yüzden Tanrı yal-
varışlarını yanıtladı. [21]Hacerliler'in
hayvanlarını ele geçirdiler: Elli bin
deve, iki yüz elli bin davar, iki bin
eşek. Tutsak olarak da yüz bin ki-
şi aldılar. [22]Savaş Tanrı'nın isteğiyle
olduğu için düşmandan birçok kişi-
yi öldürdüler. Sürgün dönemine dek
Hacerliler'in topraklarında yaşadılar.

Manaşşe Oymağının Yarısı

[23]Manaşşe oymağının yarısı Ba-
şan'dan Baal-Hermon'a, Senir, yani
Hermon Dağı'na kadar uzanan toprak-
larda yaşadı ve sayıca çoğaldı. [24]Boy
başları şunlardı:
Efer, Yişi, Eliel, Azriel, Yeremya,
Hodavya, Yahdiel. Bunlar yiğit savaş-
çılar, ünlü kişiler ve boy başlarıydı.
[25]Ne var ki atalarının Tanrısı'na bağ-
lı kalmadılar. Tanrı'ya ihanet ederek
önlerinden yok ettiği ulusların ilahla-
rına yöneldiler. [26] Bu yüzden İsrail'in
Tanrısı, Tiglat-Pileser diye bilinen
Asur Kralı Pûl'u harekete geçirdi.
Asur Kralı Rubenliler'i, Gadlılar'ı,
Manaşşe oymağının yarısını tutsak
edip Halah'a, Habur'a, Hara'ya, Go-
zan Irmağı'na sürdü. Onlar bugün de
oralarda yaşıyorlar.

Levi Soyu

6 Levi'nin oğulları: Gerşon, Kehat,
Merari.
[2]Kehat'ın oğulları: Amram, Yishar,
Hevron, Uzziel.
[3]Amram'ın çocukları: Harun, Mu-
sa, Miryam.
Harun'un oğulları: Nadav, Avihu,
Elazar, İtamar.
[4] Pinehas Elazar'ın oğluydu.
Avişua Pinehas'ın,
[5] Bukki Avişua'nın,
Uzzi Bukki'nin,
[6] Zerahya Uzzi'nin,
Merayot Zerahya'nın,
[7] Amarya Merayot'un,
Ahituv Amarya'nın,
[8] Sadok Ahituv'un,
Ahimaas Sadok'un,
[9] Azarya Ahimaas'ın,
Yohanan Azarya'nın,
[10] Azarya Yohanan'ın oğluydu.
–Süleyman'ın Yeruşalim'de yaptığı
tapınakta kâhinlik eden oydu.–

5:26 2Kr.15:19, 29 **5:26** 2Kr.17:6

11 Amarya Azarya'nın,
Ahituv Amarya'nın,
12 Sadok Ahituv'un,
Şallum Sadok'un,
13 Hilkiya Şallum'un,
Azarya Hilkiya'nın,
14 Seraya Azarya'nın,
Yehosadak Seraya'nın oğluydu.
15 RAB Nebukadnessar aracılığıyla
Yahuda ve Yeruşalim halkını sürdü-
ğünde Yehosadak da sürgüne gitmişti.
16 Levi'nin oğulları: Gerşon, Kehat,
Merari.
17 Gerşon'un oğulları: Livni, Şimi.
18 Kehat'ın oğulları: Amram, Yishar,
Hevron, Uzziel.
19 Merari'nin oğulları: Mahli, Muşi.
Soylarına göre yazılan Levi oyma-
ğının boyları şunlardır:
20 Gerşon'un soyu:
Livni Gerşon'un,
Yahat Livni'nin,
Zimma Yahat'ın,
21 Yoah Zimma'nın,
İddo Yoah'ın,
Zerah İddo'nun,
Yeateray Zerah'ın oğluydu.
22 Kehat'ın soyu:
Amminadav Kehat'ın,
Korah Amminadav'ın,
Assir Korah'ın,
23 Elkana Assir'in,
Evyasaf Elkana'nın,
Assir Evyasaf'ın,
24 Tahat Assir'in,
Uriel Tahat'ın,
Uzziya Uriel'in,
Şaul Uzziya'nın oğluydu.
25 Elkana'nın öbür oğulları: Ama-
say, Ahimot.
26 Elkana Ahimot'un,
Sofay Elkana'nın,
Nahat Sofay'ın,
27 Eliav Nahat'ın,
Yeroham Eliav'ın,
Elkana Yeroham'ın,
Samuel[j] Elkana'nın oğluydu.
28 Samuel'in oğulları: İlk oğlu Yoel[k],
ikincisi Aviya.
29 Merari'nin soyu:
Mahli Merari'nin,
Livni Mahli'nin,
Şimi Livni'nin,
Uzza Şimi'nin,
30 Şima Uzza'nın,
Hagiya Şima'nın,
Asaya Hagiya'nın oğluydu.

Tapınağın Ezgicileri

31 Antlaşma Sandığı* RAB'bin Tapı-
nağı'na taşındıktan sonra Davut'un
orada görevlendirdiği ezgiciler şunlar-
dır. 32 Bunlar Süleyman Yeruşalim'de
RAB'bin Tapınağı'nı kurana dek Bu-
luşma Çadırı'nda ezgi okuyarak hiz-
met eder, belirlenmiş kurallar uyarın-
ca görevlerini yerine getirirlerdi.
33-38 Oğullarıyla birlikte görev yapan
kişiler şunlardır:
Kehatoğulları'ndan: Ezgici Heman.
Heman, İsrail oğlu Levi oğlu Kehat
oğlu Yishar oğlu Korah oğlu Evya-
saf oğlu Assir oğlu Tahat oğlu Sefan-
ya oğlu Azarya oğlu Yoel oğlu Elkana
oğlu Amasay oğlu Mahat oğlu Elkana
oğlu Suf oğlu Toah oğlu Eliel oğlu Ye-
roham oğlu Elkana oğlu Samuel oğlu
Yoel'in oğluydu.
39-43 Heman'ın sağ yanında görev
yapan akrabası Asaf. Asaf, Levi oğ-
lu Gerşon oğlu Yahat oğlu Şimi oğ-
lu Zimma oğlu Etan oğlu Adaya oğ-
lu Zerah oğlu Etni oğlu Malkiya oğlu
Baaseya oğlu Mikael oğlu Şima oğlu
Berekya'nın oğluydu.
44-47 Heman'ın solunda görev yapan
kardeşleri Merarioğulları'ndan: Etan.
Etan, Levi oğlu Merari oğlu Muşi oğ-

j *6:27* Bazı Septuaginta elyazmaları "Samuel". Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir.
k *6:28* Bazı Septuaginta elyazmaları ve Süryanice "Yoel". Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir. **6:16-19** Çık.6:16-19

lu Mahli oğlu Şemer oğlu Bani oğlu Amsi oğlu Hilkiya oğlu Amatsya oğlu Haşavya oğlu Malluk oğlu Avdi oğlu Kiyşi'nin oğluydu.

48 Bunların Levili akrabaları, çadırın, Tanrı'nın Tapınağı'nın bütün görevlerini yerine getirmek üzere atandılar. 49 Ancak, Tanrı kulu Musa'nın buyruğu uyarınca, yakmalık sunu* sunağında ve buhur sunağında sunu sunanlar Harun'la oğullarıydı. En Kutsal Yer'de* yapılan hizmetlerden ve İsrailliler'in bağışlanması için sunulan kurbanlardan onlar sorumluydu.

Harun'un Soyu

50 Harunoğulları şunlardır: Harun'un oğlu Elazar, onun oğlu Pinehas, onun oğlu Avişua, 51 onun oğlu Bukki, onun oğlu Uzzi, onun oğlu Zerahya, 52 onun oğlu Merayot, onun oğlu Amarya, onun oğlu Ahituv, 53 onun oğlu Sadok, onun oğlu Ahimaas.

Levililer'in Yaşadığı Kentler

(Yşu.21:4-39)

54 İlk kurayı çeken Kehat boyundan Harunoğulları'nın sınırlarına göre yerleşim yerleri şunlardır: 55 Yahuda topraklarındaki Hevron'la çevresindeki otlaklar onlara verildi. 56 Kentin tarlalarıyla köyleri ise Yefunne oğlu Kalev'e verildi.

57-59 Sığınak kent seçilen Hevron, Livna, Yattir, Eştemoa, Hilen, Devir, Aşan, Yutta[l], Beytşemeş kentleriyle bunların otlakları Harunoğulları'na verildi. 60 Benyamin oymağından da Givon[m], Geva, Alemet, Anatot ve bunların otlakları verildi. Kehat boylarına verilen bu kentlerin toplam sayısı on üçtü.

61 Geri kalan Kehatoğulları'na Manaşşe oymağının yarısına ait boylardan alınan on kent kurayla verildi.

62 Gerşonoğulları'na boy sayısına göre İssakar, Aşer, Naftali ve Başan'daki Manaşşe oymağından alınan on üç kent verildi.

63 Merarioğulları'na boy sayısına göre Ruben, Gad ve Zevulun oymaklarından alınan on iki kent kurayla verildi.

64 İsrailliler bu kentleri otlaklarıyla birlikte Levililer'e verdiler. 65 Yahuda, Şimon, Benyamin oymaklarından alınan ve yukarıda adları sayılan kentler kurayla verildi.

66 Kehat boyundan bazı ailelere Efrayim oymağından alınan kentler verildi. 67-69 Efrayim dağlık bölgesinde sığınak kent seçilen Şekem, Gezer, Yokmoam, Beythoron, Ayalon, Gat-Rimmon ve bunların otlakları verildi.

70 İsrailliler Manaşşe oymağının yarısından alınan Aner, Bilam ve bunların otlaklarını Kehat boyunun öbür ailelerine verdiler.

71 Aşağıdaki kentler Gerşonoğulları'na verildi: Manaşşe oymağının yarısına ait Başan'daki Golan, Aştarot ve bunların otlakları.

72-73 İssakar oymağından Kedeş, Daverat, Ramot, Anem ve bunların otlakları.

74-75 Aşer oymağından Maşal, Avdon, Hukok, Rehov ve bunların otlakları.

76 Naftali oymağından Celile'deki Kedeş, Hammon, Kiryatayim ve bunların otlakları.

77 Merarioğulları'na –geri kalan Levililer'e– aşağıdaki kentler verildi:

Zevulun oymağından Rimmono, Tavor ve bunların otlakları.

78-79 Ruben oymağından Eriha'nın ötesinde, Şeria Irmağı'nın doğusundaki kırda bulunan Beser, Yahsa, Kedemot, Mefaat ve bunların otlakları.

80-81 Gad oymağından Gilat'taki Ramot, Mahanayim, Heşbon, Yazer ve bunların otlakları.

l ***6:57-59*** Süryanice "Yutta". Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir (bkz. Yşu.21:16).
m ***6:60*** "Givon" Masoretik metinde geçmemektedir (bkz. Yşu.21:17).

İssakar Soyu

7 İssakar'ın dört oğlu vardı: Tola,
Pua, Yaşuv, Şimron.
[2]Tola'nın oğulları: Uzzi, Refaya, Ye-
riel, Yahmay, Yivsam, Samuel. Bun-
lar Tola boyunun başlarıydı. Soy kü-
tüğüne göre yiğit savaşçılardı. Davut
döneminde sayıları 22 600'dü.
[3]Uzzi'nin oğlu: Yizrahya.
Yizrahya'nın oğulları: Mikael, Ovad-
ya, Yoel, Yişşiya. Beşi de boy başıydı.
[4]Soy kütüğüne göre, aralarında savaşa
hazır 36 000 kişi vardı. Hepsinin çok
sayıda karısı ve çocuğu vardı. [5]Soy
kütüğüne göre İssakar boylarına bağ-
lı akrabalarından savaşacak durumda
olanların sayısı 87 000'di.

Benyamin Soyu

[6]Benyamin'in üç oğlu vardı: Bala,
Beker, Yediael.
[7]Bala'nın beş oğlu vardı: Esbon, Uz-
zi, Uzziel, Yerimot, İyri. Bunlar boy
başıydı. Soy kütüğüne kayıtlı yiğit sa-
vaşçıların sayısı 22 034 kişiydi.
[8]Beker'in oğulları: Zemira, Yoaş,
Eliezer, Elyoenay, Omri, Yeremot,
Aviya, Anatot, Alemet. Hepsi Beker'in
oğullarıydı. [9]Bunların soy kütüğüne
kayıtlı aile başlarının ve yiğit savaş-
çıların sayısı 20 200'dü.
[10]Yediael'in oğlu: Bilhan.
Bilhan'ın oğulları: Yeuş, Benyamin,
Ehut, Kenaana, Zetan, Tarşiş, Ahişa-
har. [11]Yediael'in bütün oğulları boy
başlarıydı. Aralarında savaşa hazır
17 200 yiğit savaşçı vardı. [12]Şuppim
ve Huppim İr'in, Huşim ise Aher'in[n]
oğluydu.

Naftali Soyu

[13]Naftali'nin oğulları: Yahasiel, Gu-
ni, Yeser, Şallum. Bunlar Bilha'nın
soyundandı.

Manaşşe Soyu

[14]Manaşşe'nin oğulları: Aramlı cari-
yenin doğurduğu Asriel, Makir. Makir
Gilat'ın babasıydı. [15]Makir Huppim'le
Şuppim'in kızkardeşi Maaka'yı karı
olarak aldı. Makir'in ikinci oğlunun
adı Selofhat'tı. Selofhat'ın yalnız kız-
ları oldu.
[16]Makir'in karısı Maaka, Pereş ve Şe-
reş adında iki oğul doğurdu. Şereş'in de
Ulam ve Rekem adında iki oğlu oldu.
[17]Ulam'ın oğlu: Bedan.
Manaşşe oğlu Makir oğlu Gilat'ın
oğulları bunlardır.
[18]Gilat'ın kızkardeşi Hammoleket
İşhot'u, Aviezer'i, Mahla'yı doğurdu.
[19]Şemida'nın oğulları: Ahyan, Şe-
kem, Likhi, Aniam.

Efrayim Soyu

[20-21]Efrayim'in oğulları: Şutelah,
Ezer ve Elat.
Beret Şutelah'ın,
Tahat Beret'in,
Elada Tahat'ın,
Tahat Elada'nın,
Zavat Tahat'ın,
Şutelah da Zavat'ın oğluydu.
Ülkede doğup büyüyen Gatlılar
Ezer'le Elat'ı öldürdüler. Çünkü on-
ların sürülerini çalmaya gitmişlerdi.
[22]Babaları Efrayim günlerce yas tut-
tu. Akrabaları onu avutmaya geldiler.
[23]Efrayim karısıyla yine yattı. Kadın
gebe kalıp bir oğul doğurdu. Evinde
talihsizlik var diye babası oğlana
Beria[o] adını verdi. [24]Kızı Aşağı ve
Yukarı Beythoron'u, Uzzen-Şeera'yı
kuran Şeera'ydı.
[25-27]Beria'nın Refah adında bir oğ-
lu vardı.
Refah Beria'nın,
Reşef Refah'ın,
Telah Reşef'in,

n *7:12* "Başkası" anlamına gelen "Aher" büyük bir olasılıkla "Dan" yerine kullanılmıştır.
o *7:23* "Beria": "Talihsizlik" anlamına gelir.

Tahan Telah'ın,
Ladan Tahan'ın,
Ammihut Ladan'ın,
Elişama Ammihut'un,
Nun Elişama'nın,
Yeşu da Nun'un oğluydu.
28 Efrayimliler'in yerleştikleri toprak-
laklar Beytel'i ve çevresindeki köy-
leri, doğuda Naaran'ı, batıda Gezer'i
ve köylerini, Şekem, Aya ve köylerini
kapsıyordu. 29 Manaşşe oymağının sı-
nırında Beytşean, Taanak, Megiddo,
Dor ve bunlara ait köyler vardı. İsrail
oğlu Yusuf'un soyu buralarda yaşadı.

Aşer Soyu

30 Aşer'in oğulları: Yimna, Yişva,
Yişvi, Beria; kızkardeşleri Serah.
31 Beriaoğulları: Hever ve Birzayit'in
kurucusu Malkiel.
32 Hever Yaflet, Şomer, Hotam ve
kızkardeşleri Şua'nın babasıydı.
33 Yafletoğulları: Pasak, Bimhal,
Aşvat. Yaflet'in oğulları bunlardı.
34 Şomeroğulları: Ahi, Rohga, Ye-
hubba, Aram.
35 Kardeşi Helem'in oğulları: Sofah,
Yimna, Şeleş, Amal.
36 Sofahoğulları: Suah, Harnefer,
Şual, Beri, Yimra, 37 Beser, Hod, Şam-
ma, Şilşa, Yitran, Beera.
38 Yeteroğulları: Yefunne, Pispa, Ara.
39 Ulla'nın oğulları: Arah, Hanniel,
Risya.
40 Bunların hepsi Aşer soyundandı.
Boy başları, seçkin kişiler, yiğit sa-
vaşçılar ve tanınmış önderlerdi. Soy
kütüğüne kayıtlı savaşa hazır olanla-
rın sayısı yirmi altı bindi.

Benyamin Soyu

8 Benyamin'in ilk oğlu Bala,
İkinci oğlu Aşbel,
Üçüncü oğlu Ahrah,
2 Dördüncü oğlu Noha,
Beşinci oğlu Rafa'ydı.
3 Bala'nın oğulları: Addar, Gera, Avi-
hut, 4 Avişua, Naaman, Ahoah, 5 Gera,
Şefufan, Huram.
6 Ehutoğulları Geva'da yaşayan ailele-
rin başlarıydı. Oradan Manahat'a sürül-
düler. Adları şunlardır: 7 Naaman, Ahi-
ya ve onları sürgüne gönderen Gera.
Gera Uzza'yla Ahihut'un babasıydı.
8 Şaharayim, karıları Huşim'le Ba-
ara'yı boşadıktan sonra, Moav kı-
rında çocuk sahibi oldu. 9 Yeni karı-
sı Hodeş'ten doğan oğulları şunlardır:
Yovav, Sivya, Meşa, Malkam, 10 Yeus,
Sakeya, Mirma. Bunlar Şaharayim'in
oğullarıydı. Hepsi de boy başlarıydı.
11 Şaharayim'in karısı Huşim'den de
Avituv ve Elpaal adında iki oğlu vardı.
12-13 Elpaal'ın oğulları: Ever, Mişam,
Ono ve Lod kentleriyle çevrelerindeki
köyleri yeniden kuran Şemet, Beria,
Şema. Beria'yla Şema Ayalon'da ya-
şayan halkın boy başlarıydı. Bunlar
Gat'ta yaşayan halkı sürdüler.
14 Ahyo, Şaşak, Yeremot, 15 Zevadya,
Arat, Eder, 16 Mikael, Yişpa ve Yoha
Beria'nın oğullarıydı.
17 Zevadya, Meşullam, Hizki, He-
ver, 18 Yişmeray, Yizliya ve Yovav
Elpaal'ın oğullarıydı.
19 Yakim, Zikri, Zavdi, 20 Elienay,
Silletay, Eliel, 21 Adaya, Beraya ve
Şimrat Şimi'nin oğullarıydı.
22 Şaşak'ın oğulları: Yişpan, Ever, Eli-
el, 23 Avdon, Zikri, Hanan, 24 Hananya,
Elam, Antotiya, 25 Yifdeya, Penuel.
26 Yeroham'ın oğulları: Şamşeray,
Şeharya, Atalya, 27 Yaareşya, Eliya,
Zikri.
28 Bunların hepsi soy kütüğüne gö-
re boy başları ve önderlerdi. Yeru-
şalim'de yaşadılar.

Kral Saul'un Soyu

(1Ta.9:34-44)

29 Givon'un kurucusu Yeiel[ö] Givon'da
yaşadı. Karısının adı Maaka'ydı. 30 Ye-

ö *8:29* Septuaginta "Yeiel". Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir (bkz. 9:35).

iel'in ilk oğlu Avdon'du. Öbürleri şun-
lardı: Sur, Kiş, Baal, Ner[p], Nadav,
[31]Gedor, Ahyo, Zeker [32]ve Şima'nın
babası Miklot. Bunlar Yeruşalim'deki
akrabalarının yanında yaşarlardı.

[33] Ner Kiş'in, Kiş Saul'un babasıydı.
Saul Yonatan, Malkişua,
Avinadav ve Eşbaal'ın[r]
babasıydı.
[34] Yonatan Merib-Baal'ın[s], Merib-
Baal Mika'nın babasıydı.
[35] Mika'nın oğulları: Piton, Melek,
Tarea, Ahaz.
[36] Ahaz Yehoadda'nın babasıydı.
Yehoadda Alemet, Azmavet,
Zimri'nin,
Zimri Mosa'nın,
[37] Mosa Binea'nın,
Binea Rafa'nın,
Rafa Elasa'nın,
Elasa da Asel'in babasıydı.

[38]Asel'in altı oğlu vardı. Adları şöy-
ledir: Azrikam, Bokeru, İsmail, Şe-
arya, Ovadya, Hanan. Bütün bunlar
Asel'in oğullarıydı.
[39]Asel'in kardeşi Esek'in oğulları:
İlk oğlu Ulam, ikincisi Yeuş, üçün-
cüsü Elifelet.
[40]Ulamoğulları ok atmakta usta, yi-
ğit savaşçılardı. Ulam'ın birçok oğlu,
torunu vardı. Sayıları yüz elli kişiydi.
Hepsi Benyamin soyundandı.

9 Bütün İsrailliler soylarına göre
kaydedilmiştir. Bu kayıtlar İsrail
krallarının tarihinde yazılıdır.

Sürgünden Yeruşalim'e Dönenler

(Neh.11:3-19)

Yahudalılar RAB'be ihanet ettikleri
için Babil'e sürüldüler. [2]Kentlerindeki
mülklerine dönüp ilk yerleşenler bazı
İsrailliler, kâhinler*, Levililer ve tapı-
nak görevlileriydi.

[3]Yahuda, Benyamin, Efrayim ve
Manaşşe soyundan Yeruşalim'de ya-
şayanlar şunlardır:
[4]Yahuda oğlu Peres soyundan Ba-
ni oğlu İmri oğlu Omri oğlu Ammi-
hut oğlu Utay.
[5]Şelaoğulları'ndan: İlk oğlu Asaya
ve oğulları.
[6]Zerahoğulları'ndan: Yeuel.
Yahudalılar'ın toplamı 690 kişiydi.
[7]Benyamin soyundan gelenler:
Hassenua oğlu Hodavya oğlu Me-
şullam oğlu Sallu, [8]Yeroham oğlu
Yivneya, Mikri oğlu Uzzi oğlu Ela,
Yivniya oğlu Reuel oğlu Şefatya oğ-
lu Meşullam. [9]Soylarına göre kayde-
dilenlerin toplamı 956 kişiydi. Bunla-
rın hepsi aile başlarıydı.
[10]Kâhinler:
Yedaya, Yehoyariv, Yakin, [11]Ahi-
tuv oğlu Merayot oğlu Sadok oğlu
Meşullam oğlu Hilkiya oğlu tapınak
baş görevlisi Azarya, [12]Malkiya oğ-
lu Paşhur oğlu Yeroham oğlu Ada-
ya, İmmer oğlu Meşillemit oğlu Me-
şullam oğlu Yahzera oğlu Adiel oğlu
Maasay. [13]Aile başları olan kâhin kar-
deşlerinin toplamı 1 760'tı. Tanrı'nın
Tapınağı'ndaki hizmetlerden sorumlu
yetenekli kişilerdi.
[14]Levililer:
Merarioğulları'ndan Haşavya oğlu
Azrikam oğlu Haşşuv oğlu Şemaya,
[15]Bakbakkar, Hereş, Galal, Asaf oğlu
Zikri oğlu Mika oğlu Mattanya, [16]Ye-
dutun oğlu Galal oğlu Şemaya oğlu
Ovadya ve Netofalılar'ın köylerinde ya-
şayan Elkana oğlu Asa oğlu Berekya.
[17]Tapınak kapı nöbetçileri:
Şallum, Akkuv, Talmon, Ahiman ve
kardeşleri. Şallum başlarıydı. [18]Bugü-
ne kadar doğuya bakan Kral Kapısı'nda
görevlidirler. Levili bölüklere bağlı ka-
pı nöbetçileri bunlardı. [19]Korah oğlu

p ***8:30*** "Ner": Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir (bkz. 9:36). **r** ***8:33*** "Eşbaal": 2Sa.2:8'de İş-Boşet diye de bilinir. **s** ***8:34*** "Merib-Baal": Mefiboşet diye de bilinir.
9:2-3 Ezr.2:70; Neh.7:73

Evyasaf oğlu Kore oğlu Şallum ve aile-
sinden –Korahoğulları'ndan– olan ça-
lışma arkadaşları Çadır'ın[§] giriş kapısı-
nın nöbetçileriydi. Bunların ataları da
RAB'bin ordugahının giriş kapısının
nöbetçileriydi. 20Önceleri Elazar oğlu
Pinehas onların başıydı. RAB onunlay-
dı. 21Buluşma Çadırı'nın kapısında Me-
şelemya oğlu Zekeriya nöbet tutardı.

22Giriş kapısına nöbetçi seçilenle-
rin toplamı 212'ydi. Bunlar, köylerin-
de bağlı oldukları soy kütüğüne yazılı-
dır. Davut'la Bilici* Samuel tarafından
bu göreve atanmışlardı. 23Oğullarıyla
birlikte RAB'bin Tapınağı'nın, yani
Çadır'ın kapılarında nöbet tutarlardı.
24Nöbetçiler dört yanda –doğuda, batı-
da, kuzeyde ve güneyde– nöbet tutardı.
25Köylerdeki kardeşleri zaman zaman
gelir, yedi günlük bir süre için görevi
onlarla paylaşırdı. 26Dört kapının baş
nöbetçileri Levili'ydi. Bunlar Tanrı'nın
Tapınağı'ndaki odalardan ve hazineler-
den sorumluydu. 27Geceyi Tanrı'nın
Tapınağı'nın çevresinde geçirirlerdi.
Çünkü tapınağı koruma ve her sabah
kapılarını açma görevi onlarındı.

28Bazıları da tapınak hizmetinde
kullanılan eşyalardan sorumluydu.
Eşyaları sayarak içeri alır, sayarak dı-
şarıya çıkarırlardı. 29Öbürleri eşyalar-
dan, kutsal yere ait nesnelerden, ince
undan, şaraptan, zeytinyağından, gün-
nükten, baharattan sorumluydu. 30An-
cak baharatı karıştırıp hazırlama göre-
vi kâhinlerindi. 31Korahoğulları'ndan
Şallum'un ilk oğlu Levili Mattitya sac-
da pide pişirme görevine atanmıştı.
32Kardeşleri Kehatoğulları'ndan bazı-
ları da her Şabat Günü* adak ekmek-
lerini* hazırlamakla görevliydi.

33Leviliier'in boy başları olan ezgici-
ler tapınağın odalarında yaşardı. Baş-
ka iş yapmazlardı. Çünkü yaptıkları
işten gece gündüz sorumluydular.

34Bunların hepsi soy kütüğüne gö-
re Leviliier'in boy başları, önderleriy-
di ve Yeruşalim'de yaşarlardı.

Kral Saul'un Soyu

(1Ta.8:28-38)

35Givon'un kurucusu Yeiel, Givon'da
yaşadı. Karısının adı Maaka'ydı.
36Yeiel'in ilk oğlu Avdon'du. Öbürle-
ri şunlardı: Sur, Kiş, Baal, Ner, Na-
dav, 37Gedor, Ahyo, Zekeriya, Miklot.
38Miklot Şimam'ın babasıydı. Bunlar
Yeruşalim'de akrabalarının yanında
yaşarlardı.

39 Ner Kiş'in, Kiş Saul'un babasıydı.
Saul Yonatan, Malkişua,
Avinadav ve Eşbaal'ın
babasıydı.
40 Yonatan Merib-Baal'ın, Merib-
Baal Mika'nın babasıydı.
41Mika'nın oğulları: Piton, Melek,
Tahrea, Ahaz[t].
42 Ahaz Yada'nın babasıydı.
Yada Alemet, Azmavet ve
Zimri'nin,
Zimri Mosa'nın,
43 Mosa Binea'nın,
Binea Refaya'nın,
Refaya Elasa'nın,
Elasa da Asel'in babasıydı.
44Asel'in altı oğlu vardı. Adları şöy-
ledir: Azrikam, Bokeru, İsmail, Şe-
arya, Ovadya, Hanan. Bütün bunlar
Asel'in oğullarıydı.

Saul'la Oğullarının Ölümü

(1Sa.31:1-13)

10 Filistliler İsrailliler'le savaşa
tutuştu. İsrailliler Filistliler'in
önünden kaçtı. Birçoğu Gilboa Da-
ğı'nda ölüp yere serildi. 2Filistliler
Saul'la oğullarının ardına düştüler.
Saul'un oğulları Yonatan'ı, Avinadav'ı
ve Malkişua'yı yakalayıp öldürdüler.
3Saul'un çevresinde savaş kızıştı. Der-

§ *9:19* "Çadır", yani "Tapınak". Aynı ifade 21,23 ayetlerinde de geçmektedir. t *9:41* 8:35, bazı Septuaginta ve Vulgata elyazmaları, Süryanice "Ahaz". Bu ad Masoretik metinde geçmemektedir.

ken Saul Filistli okçular tarafından
vuruldu ve yaralandı.
4Saul silahını taşıyan adama, "Kılıcını çek de bana sapla" dedi, "Yoksa bu sünnetsizler* gelip benimle alay edecekler."

Ama silah taşıyıcısı büyük bir korkuya kapılarak bunu yapmak istemedi.
Bunun üzerine Saul kılıcını çekip kendini üzerine attı.
5Saul'un öldüğünü görünce, silah taşıyıcısı da kendini kılıcının üzerine atıp öldü.
6Böylece Saul, üç oğlu ve bütün ev halkı birlikte öldüler.
7Vadide oturan İsrailliler, İsrail ordusunun kaçtığını, Saul'la oğullarının öldüğünü anlayınca, kentlerini terk edip kaçmaya başladılar. Filistliler gelip bu kentlere yerleştiler.
8Ertesi gün Filistliler, öldürülenleri soymak için geldiklerinde, Saul'la oğullarının Gilboa Dağı'nda öldüğünü gördüler.
9Saul'u soyduktan sonra başını kesip silahlarını aldılar. Sonra bu iyi haberi putlarına ve halka duyurmaları için Filist ülkesinin her yanına ulaklar gönderdiler.
10Saul'un silahlarını ilahlarının tapınağına koyup başını Dagon Tapınağı'na çaktılar.
11Yaveş-Gilat halkı Filistliler'in Saul'a yaptıklarını duydu.
12Bütün yiğitler gidip Saul'la oğullarının cesetlerini Yaveş'e getirdiler. Sonra kemiklerini Yaveş'teki yabanıl fıstık ağacının altına gömdüler ve yedi gün oruç* tuttular.
13-14 Saul RAB'be ihanet ettiği için öldü. RAB'bin sözünü yerine getirmedi. Yol göstermesi için RAB'be danışacağına bir cinciye danıştı. Bu yüzden RAB onu öldürdü. Krallığını da İşay oğlu Davut'a devretti.

Davut İsrail Kralı Oluyor

(2Sa.5:1-10)

11 İsrailliler'in tümü Hevron'da bulunan Davut'a gelip şöyle dediler: "Biz senin etin, kemiğiniz.
2Geçmişte Saul kralımızken, savaşta İsrail'e komuta eden sendin. Tanrın RAB sana, 'Halkım İsrail'i sen güdecek, onlara sen önder olacaksın' diye söz verdi."
3İsrail'in bütün ileri gelenleri Hevron'a, Kral Davut'un yanına gelince, Davut RAB'bin önünde orada onlarla bir antlaşma yaptı. Onlar da RAB'bin Samuel aracılığıyla söylediği söz uyarınca, Davut'u İsrail Kralı olarak meshettiler*.
4Kral Davut'la İsrailliler Yevus diye bilinen Yeruşalim'e saldırmak için yola çıktılar. Orada yaşayan Yevuslular
5Davut'a, "Sen buraya giremezsin" dediler. Ne var ki, Davut Siyon Kalesi'ni, Davut Kenti'ni ele geçirdi.
6Davut, "Yevuslular'a ilk saldıran kişi komutan ve önder olacak" demişti. İlk saldırıyı Seruya oğlu Yoav yaptı, böylece ordu komutanı oldu.
7Bundan sonra Davut kalede oturmaya başladı. Bunun için oraya "Davut Kenti" adı verildi.
8Çevredeki bölgeyi, Millo'dan* çevre surlara kadar uzanan kesimi inşa etti. Yoav da kentin geri kalan bölümünü onardı.
9Davut giderek güçleniyordu. Çünkü Her Şeye Egemen RAB onunlaydı.

Davut'un Yiğit Askerleri

(2Sa.23:8-39)

10RAB'bin İsrail'e verdiği söz uyarınca Davut'un yiğit askerlerinin komutanları İsrail halkıyla birlikte Davut'u kral yaptılar ve krallığının güçlenmesi için onu desteklediler.
11Bunların adları şöyledir:

Üçler'in[u] önderi Hakmonlu Yaşovam, mızrağını üç yüz kişiye karşı kaldırıp bir saldırıda hepsini öldürdü.
12İkincisi, üç yiğitlerden biri olan Ahohlu Dodo oğlu Elazar.
13Filistliler savaş için Pas-Dammim'de toplandık-

u ***11:11*** Bazı Septuaginta elyazmaları "Üçler", Masoretik metin "Otuzlar".
10:13-14 1Sa.13:8-14; 15:1-24 **10:13-14** Lev.19:31; 20:6; 1Sa.28:7-8 **11:4** Yşu.15:63; Hâk.1:21

larında Elazar Davut'un yanındaydı.
Orada bir arpa tarlası vardı. İsrailliler
Filistliler'in önünden kaçmıştı. 14 Ama
Elazar'la Davut tarlanın ortasında du-
rup orayı savunmuş, Filistliler'i öldür-
müşlerdi. RAB onlara büyük bir za-
fer sağlamıştı.
15 Otuzlar'dan üçü Davut'un yanına,
Adullam Mağarası'ndaki kayaya gitti-
ler. Bir Filist birliği Refaim Vadisi'nde
ordugah kurmuştu. 16 Bu sırada Da-
vut hisarda, başka bir Filist birliğiy-
se Beytlehem'deydi. 17 Davut özlemle,
“Keşke biri Beytlehem'de kapının ya-
nındaki kuyudan bana su getirse!” de-
di. 18 Bu Üçler Filist ordugahının orta-
sından geçerek Beytlehem'de kapının
yanındaki kuyudan su çekip Davut'a
getirdiler. Ama Davut içmek isteme-
di; suyu yere dökerek RAB'be sundu.
19 “Ey Tanrım, bunu yapmak benden
uzak olsun!” dedi, “Canlarını tehlikeye
atıp giden bu üç kişinin kanını mı içe-
yim?” Canlarını tehlikeye atarak suyu
getirdikleri için Davut içmek istemedi.
Bu üç kişinin yiğitliği işte böyleydi.
20 Yoav'ın kardeşi Avişay Üçler'in
önderiydi. Mızrağını kaldırıp üç yüz
kişiyi öldürdü. Bu yüzden Üçler ka-
dar ünlendi. 21 Üçler'in en saygın ki-
şisiydi ve onların önderi oldu. Ama
Üçler'den sayılmadı.
22 Yehoyada oğlu Kavseelli Bena-
ya yürekli bir savaşçıydı. Büyük işler
başardı. Aslan yürekli iki Moavlı'yı
öldürdü. Ayrıca karlı bir gün çuku-
ra inip bir aslan öldürdü. 23 Beş arşın[ü]
boyunda iri yarı bir Mısırlı'yı da öl-
dürdü. Mısırlı'nın elinde dokumacı
sırığı gibi bir mızrak vardı. Benaya
sopayla onun üzerine yürüdü. Mız-
rağı elinden kaptığı gibi onu kendi
mızrağıyla öldürdü. 24 Yehoyada oğ-
lu Benaya'nın yaptıkları bunlardır. Bu
sayede o da üç yiğitler kadar ünlendi.
25 Benaya Otuzlar arasında saygın bir
yer edindiyse de, Üçler'den sayılma-
dı. Davut onu muhafız birliği komu-
tanlığına atadı.
26 Öteki yiğitler şunlardır:
Yoav'ın kardeşi Asahel,
Beytlehemli Dodo oğlu Elhanan,
27 Harorlu Şammot, Pelonlu Heles,
28 Tekoalı İkkeş oğlu İra, Anatotlu
Aviezer,
29 Huşalı Sibbekay, Ahohlu İlay,
30 Netofalı Mahray ve Baana oğlu
Helet,
31 Benyaminoğulları'ndan Givalı
Rivay oğlu İttay, Piratonlu
Benaya,
32 Gaaş vadilerinden Huray, Arvalı
Aviel,
33 Baharumlu Azmavet, Şaalbonlu
Elyahba,
34 Gizonlu Haşem'in oğulları,
Hararlı Şage oğlu Yonatan,
35 Hararlı Sakâr oğlu Ahiam, Ur
oğlu Elifal,
36 Mekeralı Hefer, Pelonlu Ahiya,
37 Karmelli Hesro, Ezbay oğlu
Naaray,
38 Natan'ın kardeşi Yoel, Hacer
oğlu Mivhar,
39 Ammonlu Selek, Seruya oğlu
Yoav'ın silah taşıyıcısı
Berotlu Nahray,
40 Yattirli İra ve Garev,
41 Hititli* Uriya, Ahlay oğlu Zavat,
42 Rubenliler'in önderi Rubenli
Şiza oğlu Adina ve ona eşlik
eden otuz kişi,
43 Maaka oğlu Hanan, Mitanlı
Yoşafat,
44 Aşteralı Uzziya, Aroerli Hotam'ın
oğulları Şama ve Yeiel,
45 Şimri oğlu Yediael ve kardeşi
Tisli Yoha,
46 Mahavlı Eliel, Elnaam'ın
oğulları Yerivay ve
Yoşavya, Moavlı Yitma,
47 Eliel, Ovet, Mesovalı Yaasiel.

ü *11:23* “Beş arşın”: Yaklaşık 2.3 m.

Davut'un Ziklak'taki Yardımcıları

12 Davut'un Kiş oğlu Saul'dan
gizlendiği Ziklak'ta yanına ge-
lenler şunlardır. Bunlar savaşta onu
destekleyen yiğitlerdi. 2 Benyamin
oymağından, Saul'un ailesindendi-
ler. Yay taşır ve yayla ok, sapanla taş
atmak için hem sağ, hem sol ellerini
kullanabilirlerdi. 3 Givalı Şemaa'nın
oğulları Ahiezer'le Yoaş'ın komu-
tası altındaydılar. Adları şunlardı:
Azmavet'in oğulları Yeziel'le Pelet,
Beraka, Anatotlu Yehu, 4 Otuzlar'dan
bir yiğit ve Otuzlar'ın önderi olan Gi-
vonlu Yişmaya, Yeremya, Yahaziel,
Yohanan, Gederalı Yozavat, 5 Eluzay,
Yerimot, Bealya, Şemarya, Haruflu
Şefatya, 6 Elkana, Yişşiya, Azarel, Yo-
ezer, Yaşovam, Korahlılar, 7 Yoela, Ze-
vadya, Gedorlu Yeroham'ın oğulları.

8 Davut çölde saklandığı yerdeyken
bazı Gadlılar da ona katıldı. Bunlar
savaşa hazır, kalkan ve mızrak kulla-
nabilen yiğit adamlardı. Yüzleri aslan
yüzü gibiydi, dağlardaki ceylanlar ka-
dar çeviktiler.

9 Önderleri Ezer'di. İkincisi Ovad-
ya, üçüncüsü Eliav, 10 dördüncüsü
Mişmanna, beşincisi Yeremya, 11 al-
tıncısı Attay, yedincisi Eliel, 12 seki-
zincisi Yohanan, dokuzuncusu Elza-
vat, 13 onuncusu Yeremya, on birincisi
de Makbannay'dı.

14 Bu Gadlılar ordu komutanlarıydı.
En güçsüzleri yüz, güçlüleri bin kişi-
nin yerini tutardı. 15 Birinci ay*, Şeria
Irmağı her yana taşmışken, karşı yaka-
ya geçtiler. Oradaki vadilerde oturanla-
rın tümünü doğuya, batıya kaçırdılar.

16 Benyamin ve Yahudaoğulları'ndan
bazı kişiler de Davut'un yanına, sak-
landığı yere gittiler. 17 Onları karşıla-
maya çıkan Davut şöyle dedi: "Eğer
bana yardım etmek için esenlikle gel-
diyseniz, buyrun bize katılın. Ama
ben haksızlık yapmamışken beni düş-
manlarımın eline teslim etmeye gel-
diyseniz, atalarımızın Tanrısı bunu
görsün ve sizi yargılasın."

18 Tanrı'nın Ruhu Otuzlar'ın önderi
Amasay'ın üzerine indi. Amasay şöy-
le dedi:

"Ey Davut, seniniz biz!
Ey İşay oğlu, seninleyiz!
Esenlik olsun sana, esenlik!
Seni destekleyenlere de esenlik
olsun!
Tanrın sana yardım edecektir."

Davut onları iyi karşıladı ve akıncı-
ların başı yaptı.

19 Davut Filistliler'le birlikte Saul'a
karşı savaşmaya gidince, Manaşşe oy-
mağından da bazı kişiler onun yanı-
na geçtiler. Ne var ki Davut'la adam-
ları Filistliler'e yardım etmediler.
Çünkü Filist beyleri birbirlerine da-
nışıp, "Davut efendisi Saul'a dönerse
başımızdan oluruz" diyerek onu ge-
ri göndermişlerdi. 20 Davut Ziklak'a
gittiğinde yanına geçen Manaşşeli-
ler şunlardır: Adna, Yozavat, Yedia-
el, Mikael, Yozavat, Elihu, Silletay.
Bunlar Manaşşe'de bin kişilik birlik-
lerin komutanlarıydı. 21 Düşman akın-
cılarına karşı Davut'a yardım ettiler.
Hepsi de yiğit savaşçılar, ordu komu-
tanlarıydı. 22 Her gün insanlar Davut'a
yardım etmeye geliyorlardı. Davut bü-
yük, güçlü bir orduya sahip oluncaya
dek bu böyle sürdü.

Davut'un Hevron'daki Ordusu

23 RAB'bin sözü uyarınca Saul'un
krallığını Davut'a vermek için Hev-
ron'a, Davut'un yanına gelen savaşçı-
ların sayısı şudur:

24 Savaşa hazır, kalkan ve mızrak ta-
şıyan Yahudaoğulları'ndan 6 800 kişi.

25 Savaşa hazır, yiğit Şimonoğulla-
rı'ndan 7 100 kişi.

26 Levioğulları'ndan 4 600 kişi.

27 Harun ailesinin başı Yehoyada ve
onunla birlikte olanlar 3 700 kişi.

[28]Genç yiğit Sadok'la ailesinden 22
subay.
[29]Saul'un soyu Benyaminliler'den
3 000 kişi. Benyaminliler'in çoğu o
zamana dek Saul'un ailesine bağlı
kalmışlardı.
[30]Efrayimoğulları'ndan yiğit savaşçı
ve boylarında ün salmış 20 800 kişi.
[31]Davut'u kral yapmak için Manaş-
şe oymağının yarısından özel olarak
seçilip gelenler 18 000 kişi.
[32]İssakaroğulları'ndan 200 kişi. Bun-
lar İsrailliler'in ne zaman ne yapması
gerektiğini bilen kişilerdi. Boy başlarıy-
dı ve bütün akrabalarını yönetirlerdi.
[33]Zevulun'dan 50 000 kişi. Bunlar
savaşa hazır, deneyimli askerlerdi.
Her tür silahı kullanmada ustaydılar.
Davut'a candan ve yürekten yardım
ettiler.
[34]Naftali'den 1 000 subay ile kalkan
ve mızrak taşıyan 37 000 kişi.
[35]Danlılar'dan savaşa hazır 28 600
kişi.
[36]Aşer'den savaşa hazır, deneyimli
40 000 asker.
[37]Şeria Irmağı'nın doğusunda yaşa-
yan, savaş için her tür silahla donatılmış
Rubenliler'den, Gadlılar'dan ve Manaş-
şe oymağının yarısından 120 000 kişi.
[38]Bunların hepsi savaşa hazır yi-
ğit askerlerdi. Büyük bir kararlılıkla
Davut'u bütün İsrail'in kralı yapmak
için Hevron'a geldiler. Geri kalan İs-
railliler de Davut'u kral yapma konu-
sunda aynı düşüncedeydiler. [39]Adam-
lar Davut'un yanında üç gün kaldılar.
Orada yiyip içtiler. Gereksinimlerini
yakınları sağlamıştı. [40]İssakar, Zevu-
lun ve Naftali'ye kadar yayılmış olan
yakınları da yiyecek yüklü eşeklerle,
develerle, katırlarla, öküzlerle geldi-
ler. Bol miktarda un, incir pestili, ku-
ru üzüm salkımları, şarap, zeytinya-
ğı, çok sayıda sığır ve davar getirdiler.
Çünkü İsrail'de sevinç vardı.

Antlaşma Sandığı'nın Kiryat-Yearim'den Taşınması

(2Sa.6:1-11)

13 Davut binbaşılara, yüzbaşı-
lara ve subaylarına danıştı.
[2]Sonra bütün İsrail topluluğuna şöyle
seslendi: "Eğer onaylarsanız ve Tan-
rımız RAB'bin isteğiyse, İsrail ülke-
sinin her yanına yayılmış öbür soy-
daşlarımıza ve onlarla birlikte kendi
kentlerinde ve otlaklarında yaşayan
kâhinlerle Leviliier'e haberciler gönde-
relim. Onlar da gelip bize katılsınlar.
[3]Tanrımız'ın Sandığı'nı geri getirelim.
Çünkü Saul'un krallığı döneminde ona
gereken önemi vermedik." [4]Topluluk
bu öneriyi benimseyerek sandığı geri
getirmeye karar verdi.
[5]Davut Tanrı'nın Antlaşma San-
dığı'nı* Kiryat-Yearim'den geri getir-
mek için Mısır'daki Şihor Irmağı'ndan
Levo-Hamat'a kadar bütün İsrailliler'i
topladı. [6]Böylece Davut'la İsrailliler
Keruvlar* arasında taht kuran RAB
Tanrı'nın adıyla anılan Tanrı'nın
Antlaşma Sandığı'nı getirmek için
Yahuda'daki Baala Kenti'ne –Kiryat-
Yearim'e– gittiler.
[7]Tanrı'nın Sandığı'nı Avinadav'ın
evinden alıp yeni bir arabaya koydu-
lar. Arabayı Uzza'yla Ahyo sürüyor-
du. [8]Bu arada Davut'la bütün İsrail
halkı da Tanrı'nın önünde lir, çenk,
tef, zil ve borazanlar eşliğinde ezgi-
ler okuyarak, var güçleriyle bu olayı
kutluyorlardı.
[9]Kidon'un harman yerine vardıkla-
rında öküzler tökezledi. Bu nedenle
Uzza elini uzatıp sandığı tuttu. [10]RAB
sandığa elini uzatan Uzza'ya öfkele-
nerek onu yere çaldı. Uzza orada,
Tanrı'nın önünde öldü.
[11]Davut, RAB'bin Uzza'yı cezalan-
dırmasına öfkelendi. O günden bu ya-
na oraya Peres-Uzza[v] denilir.

v *13:11* "Peres-Uzza": "Uzza'nın cezası" anlamına gelir. **13:5** 1Sa.7:1-2 **13:6** Çık.25:22

[12]Davut o gün Tanrı'dan korkarak,
"Tanrı'nın Sandığı'nı nasıl yanıma
getirsem?" diye düşündü. [13]Sandığı
yanına, Davut Kenti'ne götüreceği-
ne Gatlı Ovet-Edom'un evine götür-
dü. [14]Tanrı'nın Sandığı Gatlı Ovet-
Edom'un evinde üç ay kaldı. RAB
Ovet-Edom'un ailesini ve ona ait her
şeyi kutsadı.

Davut'un Ailesi

(2Sa.5:11-16)

14 Sur Kralı Hiram Davut'a ulak-
lar ve bir saray yapmak için se-
dir tomrukları, taşçılar, marangozlar
gönderdi. [2]Böylece Davut RAB'bin
kendisini İsrail Kralı atadığını ve hal-
kı İsrail'in hatırı için krallığını çok
yücelttiğini anladı.
[3]Davut Yeruşalim'de kendine da-
ha birçok karı aldı; bunlardan er-
kek ve kız çocukları oldu. [4]Davut'un
Yeruşalim'de doğan çocuklarının ad-
ları şunlardı: Şammua, Şovav, Natan,
Süleyman, [5]Yivhar, Elişua, Elpelet,
[6]Nogah, Nefek, Yafia, [7]Elişama, Be-
elyada, Elifelet.

Filistliler Yenilgiye Uğruyor

(2Sa.5:17-25)

[8]Filistliler Davut'un İsrail Kralı ola-
rak meshedildiğini* duyunca, bütün
Filist ordusu onu aramak için yola
çıktı. Bunu duyan Davut onları kar-
şılamaya gitti. [9]Filistliler gelip Refaim
Vadisi'nde baskın yapmışlardı. [10]Da-
vut Tanrı'ya danıştı: "Filistliler'e sal-
dırayım mı? Onları elime teslim ede-
cek misin?"
RAB, "Saldır" dedi, "Onları eline
teslim edeceğim."
[11]Bunun üzerine Davut'la adamla-
rı Baal-Perasim'e gittiler. Davut ora-
da Filistliler'i bozguna uğrattı. Sonra,
"Her şeyi yarıp geçen sular gibi, Tan-
rı düşmanlarımı benim elimle yarıp
geçti" dedi. Bundan ötürü oraya Baal-
Perasim[y] adı verildi. [12]Filistliler putla-
rını orada bıraktılar. Davut'un buyru-
ğu uyarınca putlar yakıldı.
[13]Filistliler bir kez daha gelip vadiye
baskın yaptılar. [14]Davut yine Tanrı'ya
danıştı. Tanrı şöyle karşılık verdi:
"Buradan saldırma! Onları arkadan
çevirip pelesenk ağaçlarının önünden
saldır. [15]Pelesenk ağaçlarının tepesin-
den yürüyüş sesi duyar duymaz, sal-
dırıya geç. Çünkü ben Filist ordusu-
nu bozguna uğratmak için önünsıra
gitmişim demektir." [16]Davut Tanrı'nın
kendisine buyurduğu gibi yaptı ve Fi-
list ordusunu Givon'dan Gezer'e kadar
bozguna uğrattı.
[17]Böylece Davut'un ünü her yana
yayıldı. RAB bütün ulusların ondan
korkmasını sağladı.

Antlaşma Sandığı'nın Yeruşalim'e Getirilişi

(2Sa.6:12-19)

15 Davut kendisine Davut Ken-
ti'nde evler yaptı. Ardından
Tanrı'nın Antlaşma Sandığı* için bir
yer hazırlayıp çadır kurdu. [2]Sonra,
"Tanrı'nın Antlaşma Sandığı'nı yal-
nız Levililer taşıyacak" dedi, "Çün-
kü sandığı taşımak ve sonsuza dek
kendisine hizmet etmek için RAB
Levililer'i seçti."
[3]Davut RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı
hazırlamış olduğu yere getirmek için
bütün İsrailliler'i Yeruşalim'de topla-
dı. [4]Sonra Harunoğulları'yla Levililer'i
bir araya getirdi:
[5]Kehatoğulları'ndan: Önder Uriel'le
120 yakını,
[6]Merarioğulları'ndan: Önder Asa-
ya'yla 220 yakını,
[7]Gerşonoğulları'ndan: Önder Yoel'le
130 yakını,
[8]Elisafanoğulları'ndan: Önder
Şemaya'yla 200 yakını,

y *14:11* "Baal-Perasim": "Yarıp geçen Efendi" anlamına gelir. **13:14** 1Ta.26:4-5 **15:2** Yas.10:8

9Hevronoğulları'ndan: Önder Eliel'le
80 yakını,
10Uzzieloğulları'ndan: Önder Am-
minadav'la 112 yakını.
11Bundan sonra Davut Kâhin Sa-
dok'la Kâhin Aviyatar'ı, Levili Uriel'i,
Asaya'yı, Yoel'i, Şemaya'yı, Eliel'i,
Amminadav'ı yanına çağırdı. 12On-
lara şöyle dedi: “Siz Levili boyların
başlarısınız. Levili kardeşlerinizle
birlikte kendinizi kutsayın, sonra İs-
rail'in Tanrısı RAB'bin Antlaşma San-
dığı'nı hazırlamış olduğum yere geti-
rin. 13Çünkü geçen sefer sandığı siz
taşımadığınız ve biz de kurala uygun
davranmadığımız için Tanrımız RAB
bize öfkelendi.”
14Böylece kâhinlerle Levililer İs-
rail'in Tanrısı RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nı getirmek için kendilerini
kutsadılar. 15RAB'bin sözü uyarın-
ca ve Musa'nın onlara buyurduğu gi-
bi, Tanrı'nın Sandığı'nın sırıklarını
omuzları üzerinde taşıdılar.
16Davut Levili önderlere, kardeş-
lerinden çenk, lir ve zil gibi çalgılar
eşliğinde yüksek sesle sevinçli ez-
giler okuyacak ezgiciler atamalarını
söyledi.
17Levililer de Yoel oğlu Heman'ı, ak-
rabalarından Berekya oğlu Asaf'ı, akra-
baları Merarioğulları'ndan Kuşaya oğlu
Etan'ı atadılar. 18Onlara yardımcı ola-
rak da kapı nöbetçileri kardeşlerinden
Zekeriya'yı, Yaaziel'i, Şemiramot'u,
Yehiel'i, Unni'yi, Eliav'ı, Benaya'yı,
Maaseya'yı, Mattitya'yı, Elifelehu'yu,
Mikneya'yı, Ovet-Edom'u, Yeiel'i ata-
dılar. 19Ezgicilerden Heman, Asaf,
Etan tunç* zil; 20Zekeriya, Aziel, Şe-
miramot, Yehiel, Unni, Eliav, Maaseya,
Benaya tiz perdeli çenk çalmak; 21Mat-
titya, Elifelehu, Mikneya, Ovet-Edom,
Yeiel, Azazya sekiz telli[z] lirle önderlik
yapmak üzere seçildiler. 22Levililer'in
önderi Kenanya ise ezgilerden sorum-
luydu. Bu konuda yetenekliydi.
23Berekya ile Elkana Antlaşma San-
dığı'nın bulunduğu yerin kapı nöbet-
çileriydi. 24Şevanya, Yoşafat, Netanel,
Amasay, Zekeriya, Benaya, Eliezer
adındaki kâhinler Tanrı'nın Antlaş-
ma Sandığı önünde borazan çalıyor-
du. Ovet-Edom ile Yehiya da Antlaş-
ma Sandığı'nın bulunduğu yerin kapı
nöbetçileriydi.
25Böylece Davut, İsrail ileri gelen-
leri ve binbaşılar RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nı Ovet-Edom'un evinden
sevinçle getirmeye gittiler. 26Tanrı,
RAB'bin Antlaşma Sandığı'nı taşıyan
Levililer'e yardım ettiği için, yedi bo-
ğa ile yedi koç kurban ettiler. 27Davut,
sandığı taşıyan Levililer, ezgiciler ve
ezgilerden sorumlu olan Kenanya in-
ce ketenden cüppeler giyinmişlerdi.
Davut ince keten efod* da kuşanmış-
tı. 28Böylece İsrailliler sevinç nara-
ları atarak, boru, borazan, zil, çenk
ve lirler çalarak RAB'bin Antlaşma
Sandığı'nı getiriyorlardı. 29RAB'bin
Antlaşma Sandığı Davut Kenti'ne va-
rınca, Saul'un kızı Mikal pencereden
baktı. Oynayıp zıplayan Kral Davut'u
görünce, onu içinden küçümsedi.

16 Tanrı'nın Antlaşma Sandığı'nı
getirip Davut'un bu amaçla
kurduğu çadırın içine koydular. Tan-
rı'ya yakmalık sunular* ve esenlik
sunuları* sundular. 2Davut yakmalık
sunuları ve esenlik sunularını sun-
mayı bitirince, RAB'bin adıyla halkı
kutsadı. 3Ardından erkek, kadın her
İsrailli'ye birer somun ekmekle birer
hurma ve üzüm pestili dağıttı.
4RAB'bin Antlaşma Sandığı önünde
hizmet etmek, İsrail'in Tanrısı RAB'bi
anmak, O'na şükretmek ve övgü-
ler sunmak için bazı Levililer'i ata-

z *15:21* “Sekiz telli”: İbranice sözcük “Pes perdeli” ya da “Oktavlı” anlamına da gelebilir.
15:15 Çık.25:14

dı. [5] Bunların önderi Asaf, yardımcısı
Zekeriya'ydı. Öbürleri Yeiel, Şemira-
mot, Yehiel, Mattitya, Eliav, Benaya,
Ovet-Edom ve Yeiel'di. Bunlar çenk
ve lir, Asaf yüksek sesli zil, [6] Kâhin
Benaya ile Yahaziel de Tanrı'nın Ant-
laşma Sandığı önünde sürekli borazan
çalacaklardı.

Davut'un Şükür Ezgisi

(Mez.96:1-13; 105:1-15; 106:1,47-48)

[7] O gün Davut RAB'be şükretme işi-
ni ilk kez Asaf'la kardeşlerine verdi.

[8] RAB'be şükredin, O'nu adıyla
çağırın,
Halklara duyurun yaptıklarını!
[9] O'nu ezgilerle, ilahilerle övün,
Bütün harikalarını anlatın!
[10] Kutsal adıyla övünün,
Sevinsin RAB'be yönelenler!
[11] RAB'be ve O'nun gücüne bakın,
Durmadan O'nun yüzünü arayın!
[12-13] Ey sizler, kulu İsrail'in soyu,
Seçtiği Yakupoğulları,
O'nun yaptığı harikaları,
Olağanüstü işlerini
Ve ağzından çıkan yargıları
anımsayın!

[14] Tanrımız RAB O'dur,
Yargıları bütün yeryüzünü kapsar.
[15-16] O'nun antlaşmasını,
Bin kuşak için verdiği sözü,
İbrahim'le yaptığı antlaşmayı,
İshak için içtiği andı sonsuza
dek anımsayın.
[17-18] "Hakkınıza düşen mülk olarak
Kenan ülkesini size vereceğim"
diyerek,
Bunu Yakup için bir kural,
İsrail'le sonsuza dek geçerli bir
antlaşma yaptı.

[19] O zaman bir avuç insandınız,
Sayıca az ve ülkeye yabancıydınız.
[20] Bir ulustan öbürüne,
Bir ülkeden ötekine dolaşıp
durdular.
[21] RAB kimsenin onları ezmesine
izin vermedi,
Onlar için kralları bile payladı:
[22] "Meshettiklerime* dokunmayın,
Peygamberlerime kötülük
etmeyin!" dedi.
[23] Ey bütün dünya, ezgiler söyleyin
RAB'be!
Her gün duyurun kurtarışını!
[24] Görkemini uluslara,
Harikalarını bütün halklara
anlatın!

[25] Çünkü RAB uludur, yalnız O
övgüye değer,
İlahlardan çok O'ndan korkulur.
[26] Halkların bütün ilahları bir hiçtir,
Oysa gökleri yaratan RAB'dir.
[27] Yücelik, ululuk O'nun
huzurundadır,
Güç ve sevinç O'nun konutundadır.

[28] Ey bütün halklar, RAB'bi övün,
RAB'bin gücünü, yüceliğini övün,
[29] RAB'bin görkemini adına
yaraşır biçimde övün,
Sunular getirip O'nun önüne çıkın!
Kutsal giysiler içinde RAB'be
tapının!
[30] Titreyin O'nun önünde, ey bütün
yeryüzündekiler!
Dünya sağlam kurulmuş,
sarsılmaz.
[31] Sevinsin gökler, coşsun yeryüzü,
Uluslar arasında, "RAB
egemenlik sürüyor!" densin.
[32] Gürlesin deniz içindekilerle
birlikte,
Bayram etsin kırlar ve
üzerindekiler!
[33] O zaman RAB'bin önünde
ormanın ağaçları

16:8 Mez.105:1; Yşa.12:4 **16:15-16** Yar.12:7 **16:15-16** Yar.26:3. **16:17-18** Yar.28:13. **16:21-22** Yar.20:3-7 **16:29-30** Mez.29:2; 96:8-9

Sevinçle haykıracak.
Çünkü O yeryüzünü
yargılamaya geliyor.
34 RAB'be şükredin, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.
35 Şöyle seslenin:
"Kurtar bizi, ey kurtarıcımız
Tanrı,
Topla bizi, ulusların arasından
çıkar.
Kutsal adına şükredelim,
Yüceliğinle övünelim.
36 İsrail'in Tanrısı RAB'be
Öncesizlikten sonsuza dek
övgüler olsun!"
Bütün halk, "Amin!" diyerek RAB-
be övgüler sundu.

Levililer Antlaşma Sandığı'nın Hizmetine Atanıyor

37Davut RAB'bin Antlaşma San-
dığı'nın* önünde günlük işlerde sürek-
li hizmet etmeleri için Asaf'la Levili
kardeşlerini atadı. 38Onlarla birlikte
hizmet etmeleri için Ovet-Edom'la alt-
mış sekiz Levili akrabasını da atadı.
Yedutun oğlu Ovet-Edom'la Hosa ka-
pı nöbetçileriydi.
39Davut Kâhin Sadok'la öbür kâhin
kardeşlerini Givon'daki tapınma ye-
rinde, RAB'bin Çadırı'nın bulun-
duğu yerde görevlendirdi. 40Bunlar
RAB'bin İsrail'e verdiği yasada yazı-
lanlar uyarınca, sabah akşam, düzen-
li olarak yakmalık sunu* sunağında
RAB'be sunular sunacaklardı. 41On-
larla birlikte Heman'la Yedutun'u ve
RAB'bin sonsuz sevgisi için şükret-
sinler diye özel olarak seçilen öbür-
lerini de görevlendirdi. 42Heman'la
Yedutun borazanlardan, zillerden
ve Tanrı'yı öven ezgiler için gere-
ken öbür çalgılardan sorumluydu.
Yedutunoğulları'nı da kapıda nöbetçi
olarak görevlendirdi. 43Sonra herkes
evine döndü. Davut da ailesini kutsa-
mak için evine döndü.

Tanrı'nın Davut'a Verdiği Söz

(2Sa.7:1-17)

17 Davut sarayına yerleştikten son-
ra Peygamber Natan'a, "Bak,
ben sedir ağacından yapılmış bir sa-
rayda oturuyorum. Oysa RAB'bin
Antlaşma Sandığı* bir çadırın altın-
da duruyor!" dedi.
2Natan, "Tasarladığın her şeyi yap,
çünkü Tanrı seninledir" diye karşılık
verdi.
3O gece Tanrı Natan'a şöyle ses-
lendi: 4"Git, kulum Davut'a şöyle de:
'RAB diyor ki, oturmam için bana ta-
pınak yapmayacaksın. 5İsrail halkını
Mısır'dan çıkardığım günden bu ya-
na tapınakta oturmadım. Bir çadır-
dan öbür çadıra, orada burada konak-
layarak dolaştım. 6İsrailliler'le birlikte
dolaştığım yerlerin herhangi birinde,
halkımı gütmesini buyurduğum İsrail
önderlerinden birine, neden bana se-
dir ağacından bir konut yapmadınız
diye hiç sordum mu?'
7"Şimdi kulum Davut'a şöyle diye-
ceksin: 'Her Şeye Egemen RAB diyor
ki: Halkım İsrail'e önder olasın diye
seni otlaklardan ve koyun gütmekten
aldım. 8Her nereye gittiysen senin-
leydim. Önünden bütün düşmanları-
nı yok ettim. Adını dünyadaki büyük
adamların adı gibi büyük kılacağım.
9-10Halkım İsrail için bir yurt sağlayıp
onları oraya yerleştireceğim. Bundan
böyle kendi yurtlarında otursunlar, bir
daha rahatsız edilmesinler. Kötü ki-
şiler de halkım İsrail'e hâkimler ata-
dığım günden bu yana yaptıkları gi-
bi, bir daha onlara baskı yapmasınlar.
Bütün düşmanlarının sana boyun eğ-
mesini sağlayacağım. RAB'bin senin
için bir soy yetiştirecek, bilesin.

16:34 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11
16:43 2Sa.6:19-20

[11]" 'Sen ölüp atalarına kavuşun-
ca, senden sonra oğullarından biri-
ni ortaya çıkarıp krallığını pekiştire-
ceğim. [12]Benim için tapınak kuracak
olan odur. Ben de onun tahtını sonsu-
za dek sürdüreceğim. [13]Ben ona baba
olacağım, o da bana oğul olacak. Sen-
den önceki kraldan esirgediğim sev-
giyi hiçbir zaman esirgemeyeceğim.
[14]Onu sonsuza dek tapınağımın ve
krallığımın üzerine atayacağım; tah-
tı sonsuza dek sürecektir.' "
[15]Böylece Natan bütün bu sözleri ve
görümleri Davut'a aktardı.

Davut'un Duası

(2Sa.7:18-29)

[16]Bunun üzerine Kral Davut gelip
RAB'bin önünde oturdu ve şöyle dedi:
"Ya RAB Tanrı, ben kimim, ailem ne-
dir ki, beni bu duruma getirdin? [17]Ey
Tanrı, sanki bu yetmezmiş gibi, kulu-
nun soyunun geleceği hakkında da söz
verdin. Benimle de büyük bir adam-
mışım gibi ilgilendin, ya RAB Tanrı!
[18]Kulunu onurlandırdın, ben sana baş-
ka ne diyebilirim ki! Çünkü sen ku-
lunu tanıyorsun. [19]Ya RAB, kulunun
hatırı için ve isteğin uyarınca bu bü-
yüklüğü gösterdin ve bu büyük vaat-
leri bildirdin.
[20]"Ya RAB, bir benzerin yok, sen-
den başka tanrı da yok! Bunu kendi
kulaklarımızla duyduk. [21]Halkın İs-
rail'e benzer tek bir ulus yok dünyada.
Kendi halkın olsun diye onları kur-
tarmaya gittin. Büyük ve görkemli
işler yapmakla ün saldın. Mısır'dan
kurtardığın halkın önünden ulusları
kovdun. [22]Halkın İsrail'i sonsuza dek
kendi halkın olarak seçtin ve sen de,
ya RAB, onların Tanrısı oldun.
[23]"Şimdi, ya RAB, kuluna ve onun
soyuna ilişkin verdiğin sözü sonsu-
za dek tut, sözünü yerine getir. [24]Öyle
ki, insanlar, 'İsrail'i kayıran, Her Şe-
ye Egemen RAB Tanrı İsrail'in Tan-
rısı'dır!' diyerek adını sonsuza dek an-
sınlar, yüceltsinler ve kulun Davut'un
soyu da önünde sürsün.
[25]"Sen, ey Tanrım, ben kulun için bir
soy çıkaracağını bana açıkladın. Bun-
dan dolayı kulun önünde sana dua et-
me yürekliliğini buldu. [26]Ya RAB, sen
Tanrı'sın! Kuluna bu iyi sözü verdin.
[27]Şimdi önünde sonsuza dek sürmesi
için kulunun soyunu kutsamayı uygun
gördün. Çünkü, ya RAB, onu kutsadı-
ğın için sonsuza dek kutlu kılınacak."

Davut'un Başarıları

(2Sa.8:1-14)

18 Bir süre sonra, Davut Filist-
liler'i yenip boyunduruğu altı-
na aldı; Gat'ı ve çevresindeki köyleri
Filistliler'in yönetiminden çıkardı.
[2]Moavlılar'ı da bozguna uğrattı.
Onlar Davut'un haraç ödeyen kölele-
ri oldular.
[3]Davut Fırat'a kadar krallığını pekiş-
tirmeye giden Sova Kralı Hadadezer'i
de Hama yakınlarında yendi. [4]Bin sa-
vaş arabasını, yedi bin atlısını, yirmi
bin yaya askerini ele geçirdi. Yüz sa-
vaş arabası için gereken atların dışın-
daki bütün atları da sakatladı.
[5]Sova Kralı Hadadezer'e yardıma
gelen Şam Aramlıları'ndan yirmi iki
bin kişiyi öldürdü. [6]Sonra Şam Aram-
lıları'nın ülkesine askeri birlikler yer-
leştirdi. Onlar da Davut'un haraç öde-
yen köleleri oldular. RAB Davut'u
gittiği her yerde zafere ulaştırdı.
[7]Davut Hadadezer'in komutanları-
nın taşıdığı altın kalkanları alıp Yeru-
şalim'e götürdü. [8]Ayrıca Hadadezer'in
yönetimindeki Tivhat ve Kun kentle-
rinden bol miktarda tunç* aldı. Süley-
man bunu havuz, sütunlar ve çeşitli
eşyalar yapmak için kullandı.

17:11-12 Mez.132:11; Elç.2:30 **17:13** 2Sa.17:14; 2Ko.6:18; İbr.1:5; Va.21:7
18:8 1Kr.7:40-47; 2Ta.4:11-18

[9]Hama Kralı Tou, Davut'un Sova
Kralı Hadadezer'in bütün ordusunu
bozguna uğrattığını duydu. [10]Tou Kral
Davut'u selamlamak ve Hadadezer'le
savaşıp yendiği için kutlamak üzere oğ-
lu Hadoram'ı ona gönderdi. Çünkü Tou
Hadadezer'le sürekli savaşmıştı. Ha-
doram Davut'a her türlü altın, gümüş,
tunç armağanlar getirdi. [11]Kral Da-
vut bu armağanları bütün uluslardan
–Edom, Moav, Ammonlular, Filistliler
ve Amalekliler'den– ele geçirdiği altın
ve gümüşle birlikte RAB'be adadı.
[12]Seruya oğlu Avişay Tuz Vadisi'nde
on sekiz bin Edomlu öldürdü.
[13]Edom'a askeri birlikler yerleştirdi.
Edomlular'ın tümü Davut'un köleleri
oldular. RAB Davut'u gittiği her yer-
de zafere ulaştırdı.

Davut'un Görevlileri

(2Sa.8:15-18)

[14]Bütün İsrail'de krallık yapan Da-
vut halkına doğruluk ve adalet sağ-
ladı. [15]Seruya oğlu Yoav ordu komu-
tanı, Ahilut oğlu Yehoşafat devlet
tarihçisiydi. [16]Ahituv oğlu Sadok'la
Aviyatar oğlu Ahimelek kâhin, Şav-
şa yazmandı. [17]Yehoyada oğlu Benaya
Keretliler'le Peletliler'in* komutanıy-
dı. Davut'un oğulları da sarayda yük-
sek görevlere atanmışlardı.

Davut Ammonlular'la Aramlılar'ı Yenilgiye Uğratıyor

(2Sa.10:1-19)

19 Bir süre sonra Ammon Kralı
Nahaş öldü, yerine oğlu kral
oldu. [2]Davut, "Babası bana iyilik ettiği
için ben de Nahaş oğlu Hanun'a iyilik
edeceğim" diye düşünerek, babasının
ölümünden dolayı baş sağlığı dilemek
için Hanun'a ulaklar gönderdi.
Davut'un ulakları Hanun'a baş sağ-
lığı dilemek için Ammonlular'ın ülke-
sine varınca, [3]Ammon önderleri Ha-
nun'a şöyle dediler: "Davut sana baş
sağlığı dileyen bu adamları gönder-
di diye babana saygı duyduğunu mu
sanıyorsun? Bu ulaklar ülkeyi araş-
tırmak, casusluk etmek, yıkmak için
buraya geldiler."
[4]Bunun üzerine Hanun Davut'un
ulaklarını yakalattı. Sakallarını tıraş
edip giysilerinin kalçayı kapatan ke-
simini ortadan kesti ve onları öylece
gönderdi.
[5]Davut bunu duyunca, ulakları karşı-
lamak üzere adamlar gönderdi. Çünkü
ulaklar çok utanıyorlardı. Kral, "Sa-
kalınız uzayıncaya dek Eriha'da kalın,
sonra dönün" diye buyruk verdi.
[6]Ammonlular Davut'un nefretini ka-
zandıklarını anlayınca, Hanun'la Am-
monlular Aram-Naharayim, Aram-
Maaka ve Sova'dan savaş arabalarıyla
atlılar kiralamak için bin talant[a] gü-
müş gönderdiler. [7]Otuz iki bin savaş
arabası ve Maaka Kralı'yla askerlerini
kiraladılar. Maaka Kralı'yla askerleri
gelip Medeva'nın yakınında ordugah
kurdular. Ammonlular da savaşmak
üzere kentlerinden çıkıp bir araya gel-
diler. [8]Davut bunu duyunca, Yoav'ı ve
güçlü adamlardan oluşan bütün ordu-
sunu onlara karşı gönderdi. [9]Ammon-
lular çıkıp kent kapısında savaş dü-
zeni aldılar. Yardıma gelen krallar da
kırda savaş düzenine girdiler.
[10]Önde, arkada düşman birlikleri-
ni gören Yoav, İsrail'in en iyi askerle-
rinden bazılarını seçerek Aramlılar'ın
karşısına yerleştirdi. [11]Geri kalan bir-
likleri de kardeşi Avişay'ın komuta-
sına vererek Ammonlular'a karşı yer-
leştirdi. [12]Yoav, "Aramlılar benden
güçlü çıkarsa, yardımıma gelirsin"
dedi, "Ama Ammonlular senden güç-
lü çıkarsa, ben sana yardıma gelirim.
[13]Güçlü ol! Halkımızın ve Tanrımız'ın
kentleri uğruna yürekli olalım! RAB
gözünde iyi olanı yapsın."

a ***19:6*** "Bin talant": Yaklaşık 34.5 ton. **18:12** Mez.60:0

14 Yoav'la yanındakiler Aramlı-
lar'a karşı savaşmak için ileri atılın-
ca, Aramlılar onlardan kaçtı. 15 Aram-
lılar'ın kaçıştığını gören Ammonlular
da Yoav'ın kardeşi Avişay'dan kaçarak
kente girdiler. Yoav ise Yeruşalim'e
döndü.
16 İsrailliler'in önünde bozguna uğ-
radıklarını gören Aramlılar, ulaklar
gönderip Fırat Irmağı'nın karşı ya-
kasında, Hadadezer'in ordu komuta-
nı Şofak'ın komutasındaki Aramlılar'ı
çağırdılar.
17 Davut bunu duyunca, bütün İsrail
ordusunu topladı. Şeria Irmağı'ndan
geçerek onlara doğru ilerleyip karşı-
larında savaş düzeni aldı. Davut sa-
vaşmak için düzen alınca, Aramlılar
onunla savaştılar. 18 Ne var ki, Aramlı-
lar İsrailliler'in önünden kaçtılar. Da-
vut onlardan yedi bin savaş arabası
sürücüsü ile kırk bin yaya asker öl-
dürdü. Ordu komutanı Şofak'ı da öl-
dürdü. 19 Hadadezer'in buyruğundaki
krallar İsrailliler'in önünde bozguna
uğradıklarını görünce, Davut'la barış
yaparak ona boyun eğdiler.
Aramlılar bundan böyle Ammon-
lular'a yardım etmekten kaçındılar.

Rabba Kenti Ele Geçiriliyor

(2Sa.11:1; 12:26-31)

20 İlkbaharda, kralların savaşa
gittiği dönemde Yoav, komu-
tasındaki orduyla birlikte yola çık-
tı. Ammonlular'ın ülkesini yerle bir
edip Rabba Kenti'ni kuşatırken Da-
vut Yeruşalim'de kalıyordu. Yoav
Rabba Kenti'ne saldırıp onu yerle bir
etti. 2 Davut Ammon Kralı'nın[b] ba-
şındaki tacı aldı. Değerli taşlarla süs-
lü, ağırlığı bir talant[c] altını bulan ta-
cı Davut'un başına koydular. Davut
kentten çok miktarda mal yağmala-
yıp götürdü. 3 Orada yaşayan halkı dı-
şarı çıkarıp testereyle, demir kazma
ve baltayla yapılan işlerde çalıştırdı[ç].
Davut bunu bütün Ammon kentlerin-
de uyguladı. Sonra ordusuyla birlikte
Yeruşalim'e döndü.

Filistliler'e Karşı Savaş

(2Sa.21:15-22)

4 Bir süre sonra Filistliler'le Gezer'de
savaş çıktı. Bu savaş sırasında Huşalı
Sibbekay, Rafa soyundan Sippay'ı öl-
dürünce, Filistliler boyun eğdiler.
5 İsrailliler'le Filistliler arasında çı-
kan bir başka savaşta Yair oğlu Elha-
nan, Gatlı Golyat'ın kardeşi Lahmi'yi
öldürdü. Golyat'ın mızrağının sapı do-
kumacı tezgahının sırığı gibiydi.
6 Gat'ta bir kez daha savaş çıktı.
Orada dev gibi bir adam vardı. Elle-
ri, ayakları altışar parmaklıydı. Top-
lam yirmi dört parmağı vardı. O da
Rafa soyundandı. 7 Adam İsrailliler'e
meydan okuyunca, Davut'un kardeşi
Şima'nın oğlu Yonatan onu öldürdü.
8 Bunlar Gat'taki Rafa soyundan-
dı. Davut'la adamları tarafından öl-
dürüldüler.

Davut Sayım Yapıyor

(2Sa.24:1-25)

21 Şeytan İsrailliler'e karşı çı-
kıp İsrail'de sayım yapması
için Davut'u kışkırttı. 2 Davut Yoav'la
halkın önderlerine, "Gidin, Beer-
Şeva'dan Dan'a dek İsrailliler'i sayın"
dedi, "Sonra bana bilgi verin ki, hal-
kın sayısını bileyim."
3 Ama Yoav, "RAB halkını yüz kat
daha çoğaltsın" diye karşılık verdi,
"Ey efendim kral, bunlar hepsi se-
nin kulların değil mi? Efendim ne-
den bunu istiyor? Neden İsrail'i suça
sürüklüyor?"

b *20:2* "Ammon Kralı'nın" ya da "Ammon'un ilahı Molek'in*". c *20:2* "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg. ç *20:3* "Yapılan işlerde çalıştırdı" (bkz. 2Sa.15:31), Masoretik metin "Kesti".
20:1 2Sa.11:1 **20:5** 1Sa.17:4-7

4Gelgelelim kralın sözü Yoav'ın sö-
zünden baskın çıktı. Böylece Yoav kra-
lın yanından ayrılıp İsrail'in her yanı-
nı dolaşmaya gitti. Sonra Yeruşalim'e
dönerek 5sayımın sonucunu Davut'a
bildirdi: İsrail'de kılıç kuşanabilen bir
milyon yüz bin, Yahuda'daysa dört yüz
yetmiş bin kişi vardı.
6Yoav Levililer'le Benyaminliler'i
saymadı; çünkü kralın bu konudaki
buyruğunu benimsememişti. 7Tan-
rı da yapılanı uygun görmedi ve bu
yüzden İsraililer'i cezalandırdı.
8Davut Tanrı'ya, "Bunu yapmakla
büyük günah işledim!" dedi, "Lütfen
kulunun suçunu bağışla. Çünkü çok
akılsızca davrandım."
9RAB Davut'un bilicisi* Gad'a şöy-
le dedi: 10"Gidip Davut'a de ki, 'RAB
şöyle diyor: Önüne üç seçenek koyu-
yorum. Bunlardan birini seç de sana
onu yapayım.' "
11Gad Davut'a gidip şöyle dedi:
"RAB diyor ki, 'Hangisini istiyor-
sun? 12Üç yıl kıtlık mı? Yoksa kılıçla
seni kovalayan düşmanlarının önün-
de üç ay kaçıp yok olmak mı? Ya da
RAB'bin kılıcının ve RAB'bin mele-
ğinin bütün İsrail ülkesine üç gün sal-
gın hastalık salmasını mı?' Beni gön-
derene ne yanıt vereyim, şimdi iyice
düşün."
13Davut, "Sıkıntım büyük" diye
yanıtladı, "İnsan eline düşmektense,
RAB'bin eline düşeyim. Çünkü O'nun
acıması çok büyüktür."
14Bunun üzerine RAB İsrail ülke-
sine salgın hastalık gönderdi. Yetmiş
bin İsrailli öldü. 15Tanrı Yeruşalim'i
yok etmek için bir melek gönderdi.
Ama melek yıkıma başlayacağı sıra-
da RAB onu gördü. Göndereceği yı-
kımdan vazgeçerek halkı yok eden
meleğe, "Yeter artık! Elini çek" de-
di. RAB'bin meleği Yevuslu Ornan'ın
harman yerinde duruyordu.
16Davut başını kaldırıp baktı. Elinde
yalın bir kılıç olan RAB'bin meleğini
gördü. Melek elini Yeruşalim'in üzeri-
ne uzatmış, yerle gök arasında duruyor-
du. Çula sarınmış Davut'la halkın ileri
gelenleri yüzüstü yere kapandılar.
17Davut Tanrı'ya şöyle seslendi:
"Halkın sayılmasını buyuran ben de-
ğil miydim? Günah işleyen benim, kö-
tülük yapan benim. Ama bu koyunlar
ne yaptı ki? Ya RAB Tanrım, ne olur
beni ve babamın soyunu cezalandır.
Bu salgın hastalığı halkın üzerinden
kaldır."
18RAB'bin meleği Gad'a, Davut'un
Yevuslu Ornan'ın harman yerine gi-
dip RAB'be bir sunak kurmasını bu-
yurdu. 19Davut RAB'bin adıyla konu-
şan Gad'ın sözü uyarınca oraya gitti.
20Harman yerinde buğday döverken,
Ornan arkasına dönüp meleği gördü.
Yanındaki dört oğlu gizlendi. 21Da-
vut'un yaklaştığını gören Ornan, har-
man yerinden çıktı, varıp Davut'un
önünde yüzüstü yere kapandı.
22Davut Ornan'a, "RAB'be bir su-
nak kurmak üzere harman yerini ba-
na sat" dedi, "Öyle ki, salgın hastalık
halkın üzerinden kalksın. Harman ye-
rini bana tam değerine satacaksın."
23Ornan, "Senin olsun!" diye karşı-
lık verdi, "Efendim kral uygun gördü-
ğünü yapsın. İşte yakmalık sunular*
için öküzleri, odun olarak düvenleri,
tahıl sunusu* olarak buğday veriyo-
rum. Hepsini veriyorum."
24Ne var ki, Kral Davut, "Olmaz!"
dedi, "Tam değerini ödeyip alacağım.
Çünkü senin olanı RAB'be vermem.
Karşılığını ödemeden yakmalık sunu
sunmam."
25Böylece Davut harman yeri için
Ornan'a altı yüz şekel[d] altın öde-
di. 26Davut orada RAB'be bir sunak
kurup yakmalık sunuları ve esenlik
sunularını* sundu. RAB'be yakardı.

d *21:25* "Altı yüz şekel": Yaklaşık 6.9 kg.

RAB yakmalık sunu sunağında gök-
ten gönderdiği ateşle onu yanıtladı.
27Bundan sonra RAB meleğe kılıcını
kınına koymasını buyurdu. Melek buy-
ruğa uydu. 28RAB'bin kendisine Ye-
vuslu Ornan'ın harman yerinde yanıt
verdiğini gören Davut, orada kurbanlar
kesti. 29Musa'nın çölde RAB için yap-
tığı çadırla yakmalık sunu sunağı o sı-
rada Givon'daki tapınma yerindeydi.
30Ama Davut Tanrı'ya danışmak için
oraya gidemedi. Çünkü RAB'bin me-
leğinin kılıcından korkuyordu.

22 Davut, "RAB Tanrı'nın Tapınağı ve İsrail için yakmalık sunu sunağı burada olacak" dedi.

Tapınak için Hazırlıklar

2Davut İsrail'de yaşayan yabancıla-
rın toplanmasını buyurdu. Tanrı'nın
Tapınağı'nı kurmak için onları yont-
ma taşlar hazırlamakla görevlendirdi.
3Giriş kapılarının çivileri ve kenetle-
ri için çok miktarda demir, tartılama-
yacak kadar çok tunç* sağladı. 4Ay-
rıca sayısız sedir tomruğu da sağladı.
Çünkü Saydalılar'la Surlular Davut'a
çok sedir tomruğu getirmişlerdi.
5Davut, "Oğlum Süleyman genç ve
deneyimsiz" dedi, "RAB için kurula-
cak tapınak bütün ulusların gözünde
çok büyük, ünlü ve görkemli olmalı.
Onun için hazırlık yapmalıyım." Böy-
lece, ölmeden önce, tapınağın yapımı
için büyük hazırlık yaptı.
6Davut, oğlu Süleyman'ı yanına ça-
ğırdı. Onu İsrail'in Tanrısı RAB için
bir tapınak kurmakla görevlendirdi.
7Sonra Süleyman'a şöyle dedi: "Oğ-
lum, Tanrım RAB'bin adına bir ta-
pınak kurmak istedim. 8Ama RAB
bana, 'Sen çok kan döktün, büyük sa-
vaşlara katıldın' dedi, 'Benim adıma
tapınak kurmayacaksın. Çünkü yeryü-
zünde gözümün önünde çok kan dök-
tün. 9Ama barışsever bir oğlun olacak.
Onu her yandan kuşatan düşmanların-
dan kurtarıp rahata kavuşturacağım.
Adı Süleyman[e] olacak. Onun döne-
minde İsrail'in barış ve güvenlik için-
de yaşamasını sağlayacağım. 10Adıma
bir tapınak kuracak olan odur. O bana
oğul olacak, ben de ona baba olaca-
ğım. Onun krallığının tahtını İsrail'de
sonsuza dek sürdüreceğim.'
11"Şimdi, oğlum, RAB seninle ol-
sun; Tanrın RAB kendisine tapınak
kurman için verdiği söz uyarınca, se-
ni başarılı kılsın. 12Tanrın RAB seni
İsrail'e önder atadığı zaman yasasını
yerine getirmen için sana sağgörü ve
anlayış versin. 13RAB'bin İsrail'e Mu-
sa aracılığıyla verdiği kurallara, ilkele-
re dikkatle uyarsan, başarılı olacaksın.
Güçlü ve yürekli ol! Korkma, yılma!
14"İşte sıkıntılar içinde RAB'bin Ta-
pınağı için yüz bin talant[f] altın, bir
milyon talant[g] gümüş, tartılamayacak
kadar çok miktarda tunç, demir, tom-
ruk ve taş sağladım. Sen de bunlara
ekleyebilirsin. 15Birçok işçin var. Taş-
çıların, duvarcıların, marangozların
ve her tür işte hünerli adamların var.
16Ölçülemeyecek kadar altının, gümü-
şün, tuncun, demirin de var. Haydi, işi
başlat. RAB seninle olsun!"
17Davut bütün İsrail önderlerine oğlu
Süleyman'a yardım etmelerini buyur-
du. 18Onlara, "Tanrınız RAB sizinle
değil mi?" dedi, "Her yanda sizi raha-
ta kavuşturmadı mı? Çünkü bu ülkede
yaşayanları elime teslim etti. Bu yüz-
den ülke RAB'bin ve halkının yöneti-
mi altındadır. 19Şimdi yüreğinizi ve ca-
nınızı Tanrınız RAB'be adayarak O'na
yönelin. RAB Tanrı'nın Tapınağı'nı
yapmaya başlayın. Öyle ki, RAB'bin

e *22:9* "Süleyman": İbranice "Barış" sözcüğüyle aynı kökten gelmektedir.
f *22:14* "Yüz bin talant": Yaklaşık 3450 ton. **g** *22:14* "Bir milyon talant": Yaklaşık 34500 ton.
22:7-10 2Sa.7:1-16; 1Ta.17:1-14 **22:13** Yşu.1:6-9

adına kuracağınız tapınağa RAB'bin
Antlaşma Sandığı'nı* ve Tanrı'ya ait
kutsal eşyaları getiresiniz."

23 Davut çok yaşlanınca, oğlu
Süleyman'ı İsrail Kralı yaptı.

Levililer'in Görevleri

2 Davut İsrail'in bütün önderlerini,
kâhinleri, Levililer'i bir araya topla-
dı. 3 Otuz ve daha yukarı yaştaki Le-
vililer sayıldı. Toplamı otuz sekiz bin
erkekti. 4 Bunlardan yirmi dört bini
RAB'bin Tapınağı'nın işlerini göze-
tecek, altı bini memur ve yargıç ola-
caktı; 5 dört bini kapı nöbetçisi olacak,
dört bini de Davut'un RAB'bi övmek
için sağladığı çalgıları çalacaktı.
6 Davut Levililer'i Levi'nin oğulları-
na göre bölümlere ayırdı: Gerşon, Ke-
hat, Merari.
7 Gerşonlular: Ladan, Şimi.
8 Ladan'ın oğulları: İlk oğlu Yehiel,
Zetam, Yoel. Toplam üç kişiydi.
9 Bunlar Ladan boyunun boy başla-
rıydı. Şimi'nin oğulları: Şelomit, Ha-
ziel, Haran. Toplam üç kişiydi.
10 Şimi'nin öbür oğulları: Yahat, Zi-
za, Yeuş, Beria. Bu dördü Şimi'nin
oğullarıydı. 11 Yahat ilk, Ziza ikinci
oğuldu. Ancak Yeuş'la Beria'nın çok
sayıda oğulları olmadığı için bir boy
sayıldılar.
12 Kehat'ın oğulları: Amram, Yishar,
Hevron, Uzziel. Toplam dört kişi.
13 Amram'ın oğulları: Harun, Musa.
Harun'la oğulları en kutsal eşyala-
rı korumak, RAB'bin önünde buhur
yakmak, O'na hizmet etmek ve son-
suza dek O'nun adına halkı kutsamak
için atandılar. 14 Tanrı adamı Musa'nın
oğulları da Levi oymağından sayıldı.
15 Musa'nın oğulları: Gerşom, Eli-
ezer.
16 Gerşom'un oğulları: Önder Şe-
vuel.
17 Eliezer'in oğlu: Önder Rehavya.
Eliezer'in başka oğlu yoktu. Rehav-
ya'nınsa birçok oğlu vardı.
18 Yishar'ın oğulları: Önder Şelomit.
19 Hevron'un oğulları: İlk oğlu Yeri-
ya, ikincisi Amarya, üçüncüsü Yaha-
ziel, dördüncüsü Yekamam.
20 Uzziel'in oğulları: İlk oğlu Mika,
ikincisi Yişşiya.
21 Merari'nin oğulları: Mahli, Muşi.
Mahli'nin oğulları: Elazar, Kiş.
22 Elazar oğul sahibi olmadan öldü.
Ama kızları vardı. Amcaları Kiş'in
oğulları onlarla evlendi.
23 Muşi'nin oğulları: Mahli, Eder,
Yeremot. Toplam üç kişi.
24 Boylarına göre Levioğulları bun-
lardı. Boy başlarının her biri kendi
adıyla sayıldı. Yirmi ve daha yuka-
rı yaştaki Levililer, RAB'bin Tapına-
ğı'nın işlerinde görev aldılar. 25 Çünkü
Davut, "İsrail'in Tanrısı RAB halkı-
nı rahata kavuşturdu" demişti, "Ye-
ruşalim'i de sonsuza dek kendine
konut seçti. 26 Onun için Levililer'in
RAB'bin Çadırı'nı ve tapınma hizme-
tinde kullanılan eşyaları taşımalarına
artık gerek yok." 27 Davut'un son buy-
ruğu uyarınca, yirmi ve daha yukarı
yaştaki Levililer sayıldı.
28 Levililer'in görevi RAB'bin Ta-
pınağı'nın hizmetinde Harunoğul-
ları'na yardım etmekti: Avlulardan,
odalardan, kutsal eşyaların arınma-
sından ve Tanrı'nın Tapınağı'ndaki
öbür hizmetlerden sorumluydular.
29 Adak ekmeklerinden*, tahıl sunu-
su* için kullanılan ince undan, ma-
yasız ince ekmekten, sacda pişirilen
yiyeceklerden ve zeytinyağıyla karış-
tırılan sunulardan, her tür hacim ve
uzunluk ölçülerinden onlar sorum-
luydu. 30 RAB'be şükretmek, övgüler
sunmak üzere her sabah ve akşam ta-
pınakta hazır bulunacaklardı. 31 Şabat
Günü*, Yeni Ay Töreni ve öbür bay-

23:1 1Kr.1:1-40 **23:13** Çık.28:1 **23:26** Yas.10:8 **23:28-32** Say.3:5-9

ramlarda RAB'be yakmalık sunular*
sunulduğunda da hazır bulunacaklar-
dı. RAB'bin önünde, kendileri için be-
lirlenen ilkeler uyarınca uygun sayıda
sürekli hizmet edeceklerdi.
32 Böylece Levililer Buluşma Çadı-
rı'na ve kutsal yere bakma, RAB'bin
Tapınağı'nın hizmetinde kardeşleri
Harunoğulları'na yardım etme göre-
vini üstlendiler.

Kâhinlerin Görevleri

24 Harunoğulları'nın bağlı olduk-
ları bölükler: Harun'un oğul-
ları: Nadav, Avihu, Elazar, İtamar.
2 Nadav'la Avihu babalarından önce,
oğul sahibi olamadan öldüler. Onun
için Elazar'la İtamar kâhinlik yaptılar.
3 Davut Elazar soyundan Sadok'la İta-
mar soyundan Ahimelek'in yardımıy-
la Harunoğulları'nı yaptıkları göreve
göre bölüklere ayırdı. 4 Elazaroğulları
arasında İtamaroğulları'ndan daha çok
önder olduğundan, buna göre bölündü-
ler: Elazaroğulları'ndan on altı boy ba-
şı, İtamaroğulları'ndan ise sekiz boy ba-
şı çıktı. 5 Gerek Elazaroğulları, gerekse
İtamaroğulları arasında kutsal yerden
ve Tanrı'yla ilgili hizmetlerden sorum-
lu önderler vardı. Bu yüzden atanmala-
rı kayırılmaksızın kurayla yapıldı.
6 Levili Netanel oğlu Yazman Şema-
ya, kralın ve görevlileri Kâhin Sadok,
Aviyatar oğlu Ahimelek, kâhinler ve
Levililer'in boy başlarının gözü önün-
de kura çekimini kaydetti. Kura sıray-
la, bir Elazar ailesinden, bir İtamar ai-
lesinden çekildi.

7 Birinci kura Yehoyariv'e düştü,
İkincisi Yedaya'ya.
8 Üçüncüsü Harim'e,
Dördüncüsü Seorim'e,
9 Beşincisi Malkiya'ya,
Altıncısı Miyamin'e,
10 Yedincisi Hakkos'a,
Sekizincisi Aviya'ya,
11 Dokuzuncusu Yeşu'ya,
Onuncusu Şekanya'ya,
12 On birincisi Elyaşiv'e,
On ikincisi Yakim'e,
13 On üçüncüsü Huppa'ya,
On dördüncüsü Yeşevav'a,
14 On beşincisi Bilga'ya,
On altıncısı İmmer'e,
15 On yedincisi Hezir'e,
On sekizincisi Happises'e,
16 On dokuzuncusu Petahya'ya,
Yirmincisi Yehezkel'e,
17 Yirmi birincisi Yakin'e,
Yirmi ikincisi Gamul'a,
18 Yirmi üçüncüsü Delaya'ya,
Yirmi dördüncüsü Maazya'ya
düştü.

19 İsrail'in Tanrısı RAB'bin buyru-
ğu uyarınca ataları Harun'un verdiği
ilkelere göre RAB'bin Tapınağı'na gi-
dip görev yapma sırası buydu.
20 Öbür Levililer:
Amramoğulları'ndan Şuvael,
Şuvaeloğulları'ndan Yehdeya.
21 Rehavyaoğulları'ndan önder Yiş-
şiya.
22 Yisharoğulları'ndan Şelomot,
Şelomotoğulları'ndan Yahat.
23 Hevron'un oğulları: İlk oğlu Yeri-
ya, ikincisi Amarya, üçüncüsü Yaha-
ziel, dördüncüsü Yekamam.
24 Uzziel'in oğlu: Mika.
Mika'nın oğlu: Şamir.
25 Mika'nın kardeşi: Yişşiya.
Yişşiya'nın oğlu: Zekeriya.
26 Merarioğulları: Mahli, Muşi, Ya-
aziya.
27 Merari'nin torunlarından Yaazi-
ya'nın oğulları: Şoham, Zakkur, İvri.
28 Mahli'den: Elazar. Elazar'ın oğlu
olmadı.
29 Kiş'ten: Kiş oğlu Yerahmeel.
30 Muşi'nin oğulları: Mahli, Eder,
Yerimot.
Levi soyundan gelen boylar bunlar-
dır. 31 Bunlar da kardeşleri Haruno-

24:2 Lev.10:1-2 **24:10** Luk.1:5

ğulları gibi, Kral Davut'un, Sadok'un,
Ahimelek'in, kâhinler ve Levililer'in
boy başlarının gözü önünde kura çekti.
Büyük boy başları da, kardeşleri olan
küçük boy başları da kura çektiler.

Ezgiciler

25 Davut'la ordu komutanları hiz-
met için Asaf'ın, Heman'ın,
Yedutun'un bazı oğullarını ayırdı-
lar. Bunlar lir, çenk ve ziller eşliğin-
de peygamberlikte bulunacaklardı. Bu
göreve atananların listesi şuydu:
2 Asaf'ın oğullarından: Zakkur, Yu-
suf, Netanya, Aşarela. Bunlar kralın
buyruğu uyarınca peygamberlikte bu-
lunan Asaf'ın yönetimi altındaydılar.
3 Yedutun'un oğullarından: Gedalya,
Seri, Yeşaya, Şimi, Haşavya, Mattitya.
Toplam altı kişiydi. Lir eşliğinde pey-
gamberlikte bulunan, RAB'be şükür
ve övgü sunan babaları Yedutun'un
sorumluluğu altındaydılar.
4 Heman'ın oğullarından: Bukki-
ya, Mattanya, Uzziel, Şevuel, Yeri-
mot, Hananya, Hanani, Eliata, Giddal-
ti, Romamti-Ezer, Yoşbekaşa, Malloti,
Hotir, Mahaziot. 5 Hepsi kralın bilicisi*
Heman'ın oğullarıydı. Tanrı'nın sözü
uyarınca bu oğullar Heman'ı güçlendir-
mek için ona verilmişti. Tanrı Heman'a
on dört oğulla üç kız verdi. 6 Bunların
tümü babalarının sorumluluğu altında
RAB Tanrı'nın Tapınağı'nda hizmet et-
mek için zil, çenk ve lirler eşliğinde ez-
gi söylerdi. Asaf, Yedutun, Heman kra-
lın sorumluluğu altındaydı. 7 RAB'be
ezgi okumak için eğitilmiş yetenekli
Levililer'in toplamı 288 kişiydi. 8 Bun-
ların her biri, büyük küçük, öğretmen
öğrenci ayrımı yapılmaksızın, görev
dağıtımı için kura çekti.
9 Birinci kura Asaf soyundan Yu-
suf'a düştü; oğulları ve kardeşleriyle
birlikte 12 kişi[h].
İkincisi Gedalya'ya; kendisi, kardeş-
leri ve oğullarıyla birlikte 12 kişi.
10 Üçüncüsü Zakkur'a; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
11 Dördüncüsü Yisri'ye; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
12 Beşincisi Netanya'ya; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
13 Altıncısı Bukkiya'ya; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
14 Yedincisi Yesarela'ya; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
15 Sekizincisi Yeşaya'ya; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
16 Dokuzuncusu Mattanya'ya; oğul-
ları ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
17 Onuncusu Şimi'ye; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
18 On birincisi Azarel'e; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
19 On ikincisi Haşavya'ya; oğulları
ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
20 On üçüncüsü Şuvael'e; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
21 On dördüncüsü Mattitya'ya; oğul-
ları ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
22 On beşincisi Yeremot'a; oğulları
ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
23 On altıncısı Hananya'ya; oğulları
ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
24 On yedincisi Yoşbekaşa'ya; oğul-
ları ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
25 On sekizincisi Hanani'ye; oğulları
ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
26 On dokuzuncusu Malloti'ye; oğul-
ları ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
27 Yirmincisi Eliata'ya; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
28 Yirmi birincisi Hotir'e; oğulları ve
kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
29 Yirmi ikincisi Giddalti'ye; oğulla-
rı ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi.
30 Yirmi üçüncüsü Mahaziot'a;
oğulları ve kardeşleriyle birlikte 12
kişi.

h *25:9* Septuaginta "Oğulları ve kardeşleriyle birlikte 12 kişi". Bu tümce Masoretik metinde geçmemektedir.

31 Yirmi dördüncüsü Romamti-
Ezer'e; oğulları ve kardeşleriyle bir-
likte 12 kişi.

Tapınak Kapı Nöbetçileri

26 Kapı nöbetçilerinin bölükleri:
Korahlılar'dan: Asafoğul-
ları'ndan Kore oğlu Meşelemya.
2 Meşelemya'nın oğulları: İlk oğlu
Zekeriya, ikincisi Yediael, üçüncüsü
Zevadya, dördüncüsü Yatniel, 3 beşin-
cisi Elam, altıncısı Yehohanan, yedin-
cisi Elyehoenay.
4 Ovet-Edom'un oğulları: İlk oğlu
Şemaya, ikincisi Yehozavat, üçüncü-
sü Yoah, dördüncüsü Sakâr, beşincisi
Netanel, 5 altıncısı Ammiel, yedincisi
İssakar, sekizincisi Peulletay. Çünkü
Tanrı Ovet-Edom'u kutsamıştı.
6 Ovet-Edom'un oğlu Şemaya'nın
oğulları vardı. Bunlar yetenekli ol-
duklarından boy başlarıydılar. 7 Şe-
maya'nın oğulları: Otni, Refael, Ovet,
Elzavat. Şemaya'nın akrabaları Elihu
ile Şemakya da yiğit adamlardı. 8 Bun-
ların tümü Ovet-Edom soyundandı.
Onlar da, oğullarıyla akrabaları da yi-
ğit, görevlerinde becerikli kişilerdi.
Ovet-Edom soyundan 62 kişi vardı.
9 Meşelemya'nın 18 becerikli oğlu ve
akrabası vardı.
10 Merarioğulları'ndan Hosa'nın
oğulları: İlki Şimri'ydi. –Şimri ilk
oğul olmadığı halde babası onu ön-
der atamıştı.– 11 İkincisi Hilkiya,
üçüncüsü Tevalya, dördüncüsü Zeke-
riya. Hosa'nın oğullarıyla akrabaları-
nın toplamı 13 kişiydi.
12 RAB'bin Tapınağı'nda Levili kar-
deşleri gibi görev yapan kapı nöbetçisi
bölükler ve başlarındaki adamlar bun-
lardır. 13 Her kapı için her aile büyük,
küçük ayırmadan kura çekti.
14 Kurada Doğu Kapısı Şelemya'ya
düştü. Sonra bilge bir danışman olan
oğlu Zekeriya için kura çekildi. Ona
Kuzey Kapısı düştü. 15 Güney Kapı-
sı Ovet-Edom'a, depo için çekilen ku-
ra da oğullarına düştü. 16 Batı Kapı-
sı ile yukarı yol üzerindeki Şalleket
Kapısı için çekilen kuralar Şuppim'le
Hosa'ya düştü.
Her ailenin nöbet zamanları sırayla
birbirini izliyordu.
17 Doğu Kapısı'nda günde altı, Ku-
zey Kapısı'nda dört, Güney Kapısı'nda
dört, depolarda da ikişerden dört Le-
vili nöbetçi vardı. 18 Batı Kapısı'na ba-
kan avlu içinse, yolda dört, avluda iki
nöbetçi bekliyordu.
19 Korah ve Merari soyundan gelen
kapı nöbetçilerinin bölükleri bun-
lardı.

Hazinelerden Sorumlu Kişiler

20 Levili Ahiya Tanrı'nın Tapınağı'nın
hazinelerinden ve Tanrı'ya adanmış
armağanlardan sorumluydu.
21 Ladanoğulları: Ladan soyundan
gelen Gerşonoğulları, Ladan boyu-
nun boy başları Gerşonlu Yehieli ve
oğullarıydı.
22 Yehieli'nin oğulları: Zetam'la kar-
deşi Yoel. Bunlar RAB'bin Tapına-
ğı'nın hazinelerinden sorumluydu.
23 Amram, Yishar, Hevron, Uzziel
soylarından şu kişilere görev verildi:
24 Musa oğlu Gerşom'un soyundan
Şevuel tapınak hazinelerinin baş so-
rumlusuydu.
25 Eliezer soyundan gelen kardeşle-
ri: Rehavya Eliezer'in oğluydu, Ye-
şaya Rehavya'nın oğluydu, Yoram
Yeşaya'nın oğluydu, Zikri Yoram'ın
oğluydu, Şelomit Zikri'nin oğluydu.
26 Şelomit'le kardeşleri boy başlarının,
Kral Davut'un binbaşılarının, yüzba-
şılarının ve öbür ordu komutanlarının
verdiği armağanların saklandığı hazi-
nelerden sorumluydular. 27 Bunlar sa-
vaşta yağmalanan mallardan bir kıs-
mını RAB'bin Tapınağı'nın onarımı

26:4-5 2Sa.6:11; 1Ta.13:14; 27:23

için ayırdılar. 28Bilici* Samuel'in, Kiş
oğlu Saul'un, Ner oğlu Avner'in, Seruya oğlu Yoav'ın verdiği armağanlarla öbür armağanlardan da Şelomit'le kardeşleri sorumluydu.

Levililer'in Öbür Görevleri

29Yisharlılar'dan: Kenanya ile oğulları İsrail'de memur ve yargıç olarak tapınak dışındaki işlere bakmakla görevlendirildiler.

30Hevronlular'dan: Haşavya ile kardeşleri –bin yedi yüz yiğit adam– RAB'bin işlerine ve kralın hizmetine bakmak için İsrail'in Şeria Irmağı'nın batı yakasında kalan bölgesine atan-
mıştı. 31Aile soy kütüğündeki kayıtlara göre Yeriya Hevronlular'ın boy başıydı. Davut'un krallığının kırkıncı yılında kayıtlar incelendi ve Gilat'taki Yazer'de Hevronlular arasında yiğit
savaşçılar bulundu. 32Yeriya'nın aile
başları olan iki bin yedi yüz akrabası vardı. Kral Davut bu yiğit adamları Tanrı'nın ve kralın işlerine bakmaları için Rubenliler'e, Gadlılar'a, Manaşşe oymağının yarısına yönetici olarak atadı.

Ordudaki Görevliler

27 İsrail'de görev yapan İsrailli boy başlarının, binbaşılarla yüzbaşıların ve görevlilerin listesi. Bunlar değişen birliklerde yıl boyunca aydan aya her konuda krala hizmet ederlerdi. Her birlik 24 000 kişiden oluşurdu.

2Birinci ay* için birinci birliğin komutanı Zavdiel oğlu Yaşovam'dı. Komutasındaki birlik 24 000 kişiden
oluşuyordu. 3Birinci ay için görevlendirilen ordunun başkomutanı Yaşovam, Peres soyundandı.

4İkinci ay için ikinci birliğin komutanı Ahohlu Doday'dı. Miklot bu birliğin baş görevlisiydi. Doday komutasındaki birlik 24 000 kişiden oluşuyordu.

5Üçüncü ay için üçüncü birliğin komutanı Kâhin Yehoyada oğlu önder Benaya'ydı. Komutasındaki birlik 24 000 kişiden oluşuyordu. 6Otuz
yiğitlerden biri ve Otuzlar'ın önderi olan Benaya'ydı bu. Oğlu Ammizavat da onun birliğinde görevliydi.

7Dördüncü ay için dördüncü birliğin komutanı Yoav'ın kardeşi Asahel'di. Sonradan yerine oğlu Zevadya geçti. Birliğinde 24 000 kişi vardı.

8Beşinci ay için beşinci birliğin komutanı Yizrahlı Şamhut'tu. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

9Altıncı ay için altıncı birliğin komutanı Tekoalı İkkeş oğlu İra'ydı. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

10Yedinci ay için yedinci birliğin komutanı Efrayimoğulları'ndan Pelonlu Heles'ti. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

11Sekizinci ay için sekizinci birliğin komutanı Zerahlılar'dan Huşalı Sibbekay'dı. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

12Dokuzuncu ay için dokuzuncu birliğin komutanı Benyaminoğulları'ndan Anatotlu Aviezer'di. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

13Onuncu ay için onuncu birliğin komutanı Zerahlılar'dan Netofalı Mahray'dı. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

14On birinci ay için on birinci birliğin komutanı Efrayimoğulları'ndan Piratonlu Benaya'ydı. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

15On ikinci ay için on ikinci birliğin komutanı Otniel soyundan Netofalı Helday'dı. Komutasındaki birlikte 24 000 kişi vardı.

İsrail Oymaklarının Yöneticileri

16İsrail oymaklarının yöneticileri:
Ruben oymağı: Zikri oğlu Eliezer.
Şimon oymağı: Maaka oğlu Şefatya.

17 Levi oymağı: Kemuel oğlu
Haşavya.
Harunoğulları: Sadok.
18 Yahuda oymağı: Davut'un
kardeşlerinden Elihu.
İssakar oymağı: Mikael oğlu Omri.
19 Zevulun oymağı: Ovadya oğlu
Yişmaya.
Naftali oymağı: Azriel oğlu
Yerimot.
20 Efrayimoğulları: Azazya oğlu
Hoşea.
Manaşşe oymağının yarısı:
Pedaya oğlu Yoel.
21 Gilat'taki Manaşşe oymağının
öbür yarısı: Zekeriya oğlu
Yiddo.
Benyamin oymağı: Avner oğlu
Yaasiel.
22 Dan oymağı: Yeroham oğlu Azarel.
İsrail oymaklarının yöneticileri bunlardı.
23 Davut yirmi ve daha aşağıdaki
yaştakilerin sayımını yapmadı. Çünkü RAB İsrail'i gökteki yıldızlar kadar
çoğaltacağına söz vermişti.
24 Seruya
oğlu Yoav da başladığı sayımı bitirmedi. Bu sayımdan ötürü RAB İsrail'e öfkelendi. Bu yüzden sayımın sonucu Kral Davut'un tarihinde yazılmadı.

Kralın Yöneticileri

25 Kralın hazinelerine yönetici olarak Adiel oğlu Azmavet atanmıştı. Açık bölgelerdeki, kentlerdeki, köylerdeki, kalelerdeki depolardan da Uzziya oğlu Yehonatan sorumluydu.
26 Toprağı süren tarım işçilerinden:
Keluv oğlu Ezri,
27 Bağlardan: Ramalı Şimi,
Üzümlerden ve şarap
mahzenlerinden: Şefamlı Zavdi,
28 Şefela bölgesindeki zeytinliklerden
ve yabanıl incir ağaçlarından:
Gederli Baal-Hanan,
Zeytinyağı depolarından: Yoaş,
29 Şaron'da otlatılan sığırlardan:
Şaronlu Şitray,
Vadilerdeki sığırlardan: Adlay
oğlu Şafat,
30 Develerden: İsmaili Ovil,
Eşeklerden: Meronotlu Yehdeya,
31 Davarlardan: Hacerli Yaziz
sorumluydu.
Bunların hepsi Kral Davut'un servetinden sorumlu yöneticilerdi.
32 Davut'un amcası Yehonatan anlayışlı bir yazman ve danışmandı.
Hakmoni oğlu Yehiel kralın oğullarına bakardı.
33 Ahitofel kralın danışmanıydı.
Arklı Huşay kralın dostuydu.
34 Ahitofel'den sonra yerine Benaya oğlu Yehoyada'yla Aviyatar geçti.
Yoav kralın ordu komutanıydı.

Davut'un Tapınakla İlgili Tasarıları

28 Davut İsrail'deki bütün yöneticilerin –oymak başlarının, kralın hizmetindeki birlik komutanlarının, binbaşıların, yüzbaşıların, kralla oğullarına ait servetten ve sürüden sorumlu kişilerin, saray görevlilerinin, bütün güçlü adamların ve yiğit savaşçıların– Yeruşalim'de toplanmasını buyurdu.
2 Kral Davut ayağa kalkıp onlara şöyle dedi: "Ey kardeşlerim ve halkım, beni dinleyin! RAB'bin Antlaşma Sandığı*, Tanrımız'ın ayak basamağı için kalıcı bir yer yapmak istedim. Konutun yapımı için hazırlık yaptım.
3 Ama Tanrı bana, 'Adıma bir tapınak kurmayacaksın' dedi, 'Çünkü sen savaşçı birisin, kan döktün.'
4 "İsrail'in Tanrısı RAB, sonsuza dek İsrail Kralı olmam için bütün ailem arasından beni seçti. Önder olarak Yahuda'yı, Yahuda oymağından da babamın ailesini seçti. Babamın oğulları arasından beni bütün İsrail'in kralı yapmayı uygun gördü.
5 Bütün oğullarım arasından –RAB bana birçok

27:23 Yar.15:5; 22:17; 26:4 **27:24** 2Sa.24:1-15; 1Ta.21:1-14 **28:2-7** 2Sa.7:1-16; 1Ta.17:1-14

oğul verdi– İsrail'de RAB'bin kral-
lığının tahtına oturtmak için oğlum
Süleyman'ı seçti. 6RAB bana şöyle de-
di: 'Tapınağımı ve avlularımı yapacak
olan oğlun Süleyman'dır. Onu kendime
oğul seçtim. Ben de ona baba olaca-
ğım. 7Bugün yaptığı gibi buyrukları-
ma, ilkelerime dikkatle uyarsa, krallı-
ğını sonsuza dek sürdüreceğim.'
8"Şimdi, Tanrımız'ın önünde, RAB-
bin topluluğu olan bütün İsrail'in gözü
önünde size sesleniyorum: Tanrınız
RAB'bin bütün buyruklarına uymaya
dikkat edin ki, bu verimli ülkeyi mülk
edinip sonsuza dek çocuklarınıza mi-
ras olarak veresiniz.
9"Sen, ey oğlum Süleyman, baba-
nın Tanrısı'nı tanı. Bütün yüreğinle
ve istekle O'na kulluk et. Çünkü RAB
her yüreği araştırır, her düşüncenin
ardındaki amacı saptar. Eğer O'na
yönelirsen, kendisini sana buldurur.
Ama O'nu bırakırsan, seni sonsuza
dek reddeder. 10Şimdi dinle! Tapına-
ğı yapmak için RAB seni seçti. Yü-
rekli ol, işe başla!"
11Davut tapınağa ait eyvanın, bina-
ların –hazine odalarının, yukarıyla iç
odaların ve Bağışlanma Kapağı'nın
bulunduğu yerin– tasarılarını oğlu
Süleyman'a verdi. 12Ruh aracılığıy-
la kendisine açıklanan bütün tasarı-
ları verdi: RAB'bin Tapınağı'nın av-
lularıyla çevredeki bütün odaların,
Tanrı'nın Tapınağı'nın hazinelerinin,
adanmış armağanların konulacağı
yerlerin ölçülerini verdi. 13Kâhinlerle
Levililer'in bölüklerine ilişkin kural-
ları, RAB'bin Tapınağı'ndaki hizmet
ve hizmette kullanılan bütün eşyalar-
la ilgili ilkeleri, 14değişik hizmetlerde
kullanılan altın eşyalar için saptanan
altın miktarını, değişik hizmetlerde
kullanılan gümüş eşyalar için sapta-
nan gümüş miktarını, 15altın kandil-
liklerle kandiller –her bir altın kan-
dillikle kandil– için saptanan altını,
her kandilliğin kullanış biçimine gö-
re gümüş kandilliklerle kandiller için
saptanan gümüşü, 16adak ekmekleri-
nin* dizildiği masalar için belirlenen
altını, gümüş masalar için gümüşü,
17büyük çatallar, çanaklar ve testi-
ler için belirlenen saf altını, her altın
tas için saptanan altını, her gümüş tas
için saptanan gümüşü, 18buhur sunağı
için saptanan saf altın miktarını bil-
dirdi. Davut arabanın –RAB'bin Ant-
laşma Sandığı'na kanatlarını yayarak
onu örten altın Keruvlar'ın*– tasarısı-
nı da verdi. 19"Bütün bunlar RAB'bin
eli üzerimde olduğu için bana bildiril-
di" dedi, "Ben de tasarının bütün ay-
rıntılarını yazılı olarak veriyorum."
20Sonra oğlu Süleyman'a, "Güçlü
ve yürekli ol!" dedi, "İşe giriş. Kork-
ma, yılma. Çünkü benim Tanrım,
RAB Tanrı seninledir. RAB'bin Ta-
pınağı'nın bütün yapım işleri bi-
tinceye dek seni başarısızlığa uğ-
ratmayacak, seni bırakmayacaktır.
21Tanrı'nın Tapınağı'nın yapım işleri
için kâhinlerle Levililer'in bölükleri
burada hazır bekliyor. Her tür yapım
işinde usta ve istekli adamlar sana yar-
dım edecek. Önderler de bütün halk da
senin buyruklarını bekliyor."

Tapınağın Yapımı için Verilen Armağanlar

29 Kral Davut bütün toplulu-
ğa şöyle dedi: "Tanrı'nın seç-
tiği oğlum Süleyman genç ve dene-
yimsizdir. İş büyüktür. Çünkü bu
tapınak insan için değil, RAB Tanrı
içindir. 2Tanrım'ın Tapınağı'na gereç
sağlamak için var gücümle çalıştım.
Altın eşyalar için altın, gümüş için
gümüş, tunç* için tunç, demir için
demir, ahşap için ağaç sağladım. Ay-
rıca oniks, kakma taşlar, süs taşları,
çeşitli renklerde değerli taşlar ve çok

29:1-2 1Ta.22:5

miktarda mermer sağladım. [3]Bu kut-
sal tapınak için sağladıklarımın ya-
nısıra, Tanrım'ın Tapınağı'na sevgim
yüzünden, kişisel servetimden de al-
tın ve gümüş de veriyorum: [4]Üç bin
talant[ı] Ofir altını ve tapınağın duvar-
larını kaplamak için yedi bin talant[i]
kaliteli gümüş. [5]Bunları altın, gümüş
gerektiren işlerde ve sanatkârların el
işçiliğinde kullanılmak üzere veri-
yorum. Kim bugün kendini RAB'be
adamak istiyor?"

[6]Bunun üzerine boy başları, İsrail'in
oymak önderleri, binbaşılar, yüz-
başılar ve saray yöneticileri gönül-
den armağanlar verdiler. [7]Tanrı'nın
Tapınağı'nın yapımı için beş bin ta-
lant[j], on bin darik[k] altın, on bin ta-
lant[l] gümüş, on sekiz bin talant[m]
tunç*, yüz bin talant[n] demir bağış-
ladılar. [8]Değerli taşları olanlar, Ger-
şonlu Yehiel'in denetiminde, bunları
RAB'bin Tapınağı'nın hazinesine ver-
di. [9]Halk verdiği armağanlar için se-
viniyordu. Çünkü herkes RAB'be iç-
tenlikle ve gönülden vermişti. Kral
Davut da çok sevinçliydi.

Davut'un Övgüsü

[10]Davut bütün topluluğun gözü
önünde RAB'bi övdü. Şöyle dedi:
"Ey atamız İsrail'in Tanrısı
RAB,
Sonsuzluk boyunca sana övgüler
olsun!
[11] Ya RAB, büyüklük, güç,
yücelik,
Zafer ve görkem senindir.
Gökte ve yerde olan her şey
senindir.
Egemenlik senindir, ya RAB!
Sen her şeyden yücesin.
[12] Zenginlik ve onur senden gelir.
Her şeye egemensin.
Güç ve yetki senin elindedir.
Birini yükseltmek ve
güçlendirmek
Senin elindedir.
[13] Şimdi, ey Tanrımız, sana
şükrederiz,
Görkemli adını överiz.
[14]"Ama ben kimim, halkım kim ki,
böyle gönülden armağanlar verebi-
lelim? Her şey sendendir. Biz ancak
senin elinden aldıklarımızı sana ver-
dik. [15]Senin önünde garibiz, yaban-
cıyız atalarımız gibi. Yeryüzündeki
günlerimiz bir gölge gibidir, kalıcı
değildir. [16]Ya RAB Tanrımız, kutsal
adına bir tapınak yapmak için sağladı-
ğımız bu büyük servet senin elinden-
dir, hepsi senindir. [17]Yüreği sınadığı-
nı, doğruluktan hoşlandığını bilirim.
Her şeyi içtenlikle, gönülden ver-
dim. Şimdi burada olan halkının sa-
na nasıl istekle bağışlar verdiğini se-
vinçle gördüm. [18]Ya RAB, atalarımız
İbrahim'in, İshak'ın, İsrail'in Tanrısı,
bu isteği sonsuza dek halkının yüre-
ğinde ve düşüncesinde tut, onların sa-
na bağlı kalmalarını sağla. [19]Oğlum
Süleyman'a bütün buyruklarına, uya-
rılarına, kurallarına uymak, hazırlığı-
nı yaptığım tapınağı kurmak için is-
tekli bir yürek ver."

[20]Sonra Davut bütün topluluğa,
"Tanrınız RAB'bi övün!" dedi. Böy-
lece hepsi atalarının Tanrısı RAB'bi
övdü; Tanrı'nın ve kralın önünde baş-
larını eğip yere kapandı.

Süleyman Kral Olarak Yağla Kutsanıyor

[21]Ertesi gün halk RAB'be kurbanlar
kesip yakmalık sunular* sundu: Bin
boğa, bin koç, bin kuzunun yanısıra,

ı *29:4* "Üç bin talant": Yaklaşık 100 ton. **i** *29:4* "Yedi bin talant": Yaklaşık 240 ton.
j *29:7* "Beş bin talant": Yaklaşık 170 ton. **k** *29:7* "On bin darik": Yaklaşık 85 kg.
l *29:7* "On bin talant": Yaklaşık 345 ton. **m** *29:7* "On sekiz bin talant": Yaklaşık 620 ton.
n *29:7* "Yüz bin talant": Yaklaşık 3450 ton. **29:11** Mat.6:13.

bütün İsrailliler için dökmelik sunu-
lar ve birçok başka kurban. 22O gün
İsrailliler büyük bir sevinçle RAB'bin
önünde yiyip içtiler.

Bundan sonra Davut oğlu Süley-
man'ı ikinci kez kral olarak onayla-
dılar. Süleyman'ı RAB'bin önünde
önder, Sadok'u da kâhin olarak mes-
hettiler*. 23Böylece Süleyman baba-
sı Davut'un yerine RAB'bin tahtına
oturdu. Başarılı oldu. Bütün İsrail hal-
kı onun sözüne uydu. 24Yöneticilerin,
güçlü kişilerin ve Davut'un oğulları-
nın tümü Kral Süleyman'a bağlı kala-
caklarına söz verdiler. 25RAB bütün
İsrailliler'in gözünde Süleyman'ı çok
yükseltti ve daha önce İsrail'de hiçbir
kralın erişemediği bir krallık görke-
miyle donattı.

Davut'un Ölümü

(1Kr.2:10-12)

26İşay oğlu Davut bütün İsrail'de
krallık yaptı. 27Yedi yıl Hevron'da,
otuz üç yıl Yeruşalim'de olmak üzere
toplam kırk yıl İsrail'de krallık yaptı.
28Güzel bir yaşlılık döneminde öldü.
Zenginlik ve onur dolu günler yaşadı.
Yerine oğlu Süleyman kral oldu.

29Kral Davut'un krallığı dönemin-
deki öteki olaylar, başından sonu-
na dek Bilici* Samuel'in, Peygamber
Natan'ın, Bilici Gad'ın tarihinde ya-
zılıdır. 30Krallığı dönemindeki bütün
ayrıntılar, ne denli güçlü olduğu, ba-
şından geçen olaylar, İsrail'de ve çev-
redeki ülkelerde olup bitenler bu ta-
rihte yazılıdır.

29:23 1Kr.2:12 **29:27** 2Sa.5:4-5; 1Ta.3:4

2.TARİHLER

GİRİŞ

1.Tarihler'in devamı olan 2.Tarihler Kral Süleyman'ın yaptığı işleri ve dönemindeki olayları anlatır. Yarovam önderliğindeki kuzey oymakları Kral Süleyman'ın yerine geçen oğlu Rehavam'a karşı ayaklanır ve krallık ikiye bölünür. İ.Ö. 586 yılında Yeruşalim'in düşüşüne ve Babil sürgününe dek olaylar güneydeki Yahuda krallığı etrafında gelişir. Kitap Pers Kralı Koreş'in Yahudiler'in Babil'den Yeruşalim'e dönmelerine izin vermesiyle son bulur.

Ana Hatlar:

1:1-9:31 Süleyman'ın krallığı
a.1:1-17 İlk yıllar
b.2:1-7:10 Tapınak kuruluyor
c.7:11-9:31 Son yıllar
10:1-19 Kuzeydeki oymakların başkaldırışı
11:1-36:12 Yahuda kralları
36:13-21 Yeruşalim'in düşüşü
36:22-23 Pers Kralı Koreş'in duyurusu

Süleyman Bilgelik Diliyor

(1Kr.3:4-15)

1 Davut oğlu Süleyman krallığını
sağlamlaştırdı. Çünkü Tanrısı RAB
onunlaydı ve onu çok yüceltti.
2 Süleyman bütün İsrailliler'i –binbaşıları, yüzbaşıları, yargıçları, İsrail'in boy
başları olan önderleri– çağırttı. 3 Sonra
bütün toplulukla birlikte Givon'daki tapınma yerine gitti. Çünkü RAB'bin kulu Musa'nın çölde yaptığı Tanrı'yla Buluşma Çadırı oradaydı. 4 Ancak Davut
Tanrı'nın Antlaşma Sandığı'nı* Kiryat-Yearim'den getirip Yeruşalim'de hazırladığı çadıra koymuştu. 5 Hur oğlu Uri
oğlu Besalel'in yaptığı tunç* sunağı da Givon'da RAB'bin Konutu'nun önüne yerleştirmişti. Süleyman'la topluluk
orada RAB'be danıştılar. 6 Süleyman
RAB'bin önüne, Buluşma Çadırı'nın önündeki tunç sunağa çıkarak üzerinde bin yakmalık sunu* sundu.
7 Tanrı o gece Süleyman'a görünüp, "Sana ne vermemi istersin?" diye sordu.
8 Süleyman, "Babam Davut'a büyük iyilikler yaptın" diye karşılık verdi,
"Beni de onun yerine kral atadın. 9 Ya
RAB Tanrı, babam Davut'a verdiğin söz yerine gelsin! Beni yeryüzünün tozu kadar çok olan bir halkın kralı yaptın. 10 Şimdi bu halkı yönetebilmem için bana bilgi ve bilgelik ver. Başka türlü senin bu büyük halkını kim yönetebilir!"
11 Tanrı Süleyman'a, "Demek yüreğinin dileği bu" dedi, "Zenginlik, mal mülk, onur ya da senden nefret edenlerin ölümünü istemedin, kendin için uzun ömür de istemedin. Bunların yerine seni başına kral yaptığım halkımı yönetmek için bilgi ve bilgelik istedin. 12 Sana bilgi ve bilgelik
verilecektir. Sana ayrıca öyle bir zenginlik, mal mülk ve onur vereceğim

1:4 2Sa.6:1-17; 1Ta.13:5-14; 15:25-16:1 **1:5** Çık.38:1-7 **1:9** Yar.13:16; 28:14

ki, benzeri ne senden önceki krallar-
da görülmüştür, ne de senden sonra-
kilerde görülecektir."

Süleyman'ın Gücü ve Zenginliği

(1Kr.10:26-29; 2Ta.9:25-28)

13 Bundan sonra Süleyman Givon-
daki tapınma yerinden, Buluşma Ça-
dırı'ndan ayrılıp Yeruşalim'e gitti. İs-
rail'i oradan yönetti.
14 Kral Süleyman savaş arabalarıy-
la atlarını topladı. Bin dört yüz savaş
arabası, on iki bin atı vardı. Bunların
bir kısmını savaş arabaları için ayrı-
lan kentlere, bir kısmını da kendi ya-
nına, Yeruşalim'e yerleştirdi. 15 Kral-
lığı döneminde Yeruşalim'de altın ve
gümüş taş değerine düştü. Sedir ağaç-
ları Şefela'daki yabanıl incir ağaçla-
rı kadar bollaştı. 16 Süleyman'ın atları
Mısır ve Keve'den[a] getirilirdi. Kralın
tüccarları atları Keve'den satın alırdı.
17 Mısır'dan bir savaş arabası altı yüz[b],
bir at yüz elli şekel[c] gümüşe getirilir-
di. Bunları bütün Hitit* ve Aram kral-
larına satarlardı.

Tapınağın Yapım Hazırlıkları

(1Kr.5:1-18)

2 Süleyman RAB adına bir tapınak,
kendisi için de bir saray yaptırma-
ya karar verdi. 2 Yük taşımak için yet-
miş bin, dağlarda taş kesmek için sek-
sen bin, bunlara gözcülük etmek için
de üç bin altı yüz kişi görevlendirdi.
3 Sur Kralı Hiram'a da şu haberi gön-
derdi: "Babam Davut'un oturması için
saray yapılırken kendisine gönderdiğin
sedir tomruklarından bana da gönder.
4 Tanrım RAB'be adamak üzere, O'nun
adına bir tapınak yapıyorum. Bu tapı-
nakta hoş kokulu buhur yakıp adak ek-
meklerini* sürekli olarak masaya dize-
ceğiz. Sabah akşam, her Şabat Günü*,
her Yeni Ay ve Tanrımız RAB'bin be-
lirlediği bayramlarda orada yakmalık
sunular* sunacağız. İsrail'e bunları sü-
rekli yapması buyruldu.
5 "Yapacağım tapınak büyük ola-
cak. Çünkü Tanrımız bütün tanrılar-
dan büyüktür. 6 Ama O'na bir tapınak
yapmaya kimin gücü yeter? Çünkü O
göklere, göklerin göklerine bile sığ-
maz. Ben kimim ki O'na bir tapınak
yapayım! Ancak önünde buhur yakı-
labilecek bir yer yapabilirim.
7 "Bana bir adam gönder; Yahuda ve
Yeruşalim'de babam Davut'un yetiş-
tirdiği ustalarımla çalışsın. Altın, gü-
müş, tunç* ve demiri işlemede; mor,
kırmızı, lacivert kumaş dokumada,
oymacılıkta usta olsun.
8 "Bana Lübnan'dan sedir, çam, al-
gum[ç] tomrukları da gönder. Adam-
larının oradaki ağaçları kesmekte usta
olduklarını biliyorum. Benim adam-
larım da seninkilerle birlikte çalışsın.
9 Öyle ki, bana çok sayıda tomruk sağ-
layabilsinler. Çünkü yapacağım tapı-
nak büyük ve görkemli olacak. 10 Ağaç
kesen adamlarına yirmi bin kor bul-
gur[d], yirmi bin kor arpa[e], yirmi bin
bat[f] şarap, yirmi bin bat zeytinyağı
vereceğim."
11 Sur Kralı Hiram Süleyman'a mek-
tupla şu yanıtı gönderdi: "RAB halkını
sevdiği için, seni onların kralı yaptı."
12 Hiram mektubunu şöyle sürdürdü:
"Yeri göğü yaratan İsrail'in Tanrısı
RAB'be övgüler olsun! Kral Davut'a
bilge bir oğul verdi; RAB için bir ta-
pınak, kendisi için de bir saray yapa-
cak akıllı ve anlayışlı bir oğul.
13 "Sana Huram-Avi adında usta ve
akıllı birini gönderiyorum. 14 Annesi
Danlı, babası Surlu'dur. Altın, gümüş,

a *1:16* "Keve": Büyük bir olasılıkla "Kilikya", yani "Çukurova bölgesi". **b** *1:17* "Altı yüz şekel": Yaklaşık 6.9 kg. **c** *1:17* "Yüz elli şekel": Yaklaşık 1.7 kg. **ç** *2:8* "Algum": Ne çeşit ağaç olduğu bilinmiyor. Bir tür ardıç ağacı olduğu sanılıyor. **d** *2:10* "Yirmi bin kor bulgur": Yaklaşık 3 500 ton. **e** *2:10* "Yirmi bin kor arpa": Yaklaşık 2 900 ton. **f** *2:10* "Yirmi bin bat": Yaklaşık 440 000 lt. **1:14** 1Kr.4:26 **1:15** Yas.17:17 **1:16** Yas.17:16 **2:6** 1Kr.8:27; 2Ta.6:18

tunç, demir, taş ve tahta işlemekte; in-
ce keten, mor, lacivert ve kırmızı ku-
maş dokumakta ustadır. Her türlü oy-
macılıkta usta olduğu gibi her tasarımı
uygulayabilecek yetenektedir. Usta-
larınla ve babanın, efendim Davut'un
yetiştirdiği ustalarla çalışacak.
15 "Efendim, sözünü ettiğin buğday,
arpa, zeytinyağı ve şarabı kullarına
gönder.
16 Biz de sana gereken bütün
tomrukları Lübnan'da keser, deniz yo-
luyla, sallarla Yafa'ya kadar yüzdürü-
rüz. Sonra sen tomrukları alıp Yeru-
şalim'e götürürsün."
17 Babası Davut'un yaptığı sayımdan
sonra, Süleyman da İsrail'de yaşayan
bütün yabancılar arasında bir sayım
yaptı. Yabancıların sayısı 153 600
kişi olarak belirlendi.
18 Bunlardan
70 000'ine yük taşıma, 80 000'ine
dağlarda taş kesme, 3 600'üne de iş-
çileri çalıştırma görevi verildi.

Tapınağın Yapılışı

(1Kr.6:1-29; 7:21)

3 Süleyman bundan sonra RAB'bin
Yeruşalim'de babası Davut'a gö-
ründüğü Moriya Dağı'nda RAB'bin
Tapınağı'nı yaptırmaya başladı. Ye-
vuslu Ornan'ın olan bu harman ye-
rini Davut sağlamıştı.
2 Süleyman
krallığının dördüncü yılının ikinci
ayının* ikinci gününde yapıyı başlat-
tı.
3 Tanrı'nın Tapınağı için attığı te-
mel, eski ölçülere göre altmış arşın[g]
uzunluğunda, yirmi arşın[h] genişliğin-
deydi.
4 Tapınağın ön cephesini boy-
dan boya kaplayan eyvanının genişli-
ği yirmi arşın, yüksekliği yüz yirmi
arşındı[ı]. Süleyman iç duvarları saf al-
tınla kaplattı.
5 Ana bölümün duvarla-
rını da önce çam tahtasıyla, sonra saf
altınla kaplattı; hurma ağacı ve zin-
cir motifleriyle süsletti.
6 Tapınağı de-
ğerli taşlarla bezetti. Kullanılan altın
Parvayim'den getirilmişti.
7 Kirişle-
ri, kapı eşiklerini, duvarlarla kapıla-
rı altınla kaplattı. Duvarlara Keruv-
lar* oydurdu.
8 En Kutsal Yer'i* yaptı: Uzunluğu
tapınağın genişliğine eşitti; uzunluğu
da genişliği de yirmişer arşındı[i]. En
Kutsal Yer'in iç duvarlarını altı yüz
talant[j] saf altınla kaplattı.
9 Altın çivi-
lerin ağırlığı elli şekeldi[k]. Süleyman
yukarı odaları da altınla kaplattı.
10 En Kutsal Yer'de iki Keruv hey-
keli yaptırarak altınla kaplattı.
11 Ke-
ruvlar'ın kanatlarının uzunluğu yirmi
arşındı. Keruvlar'dan birinin kanadı
beş arşındı[l] ve tapınağın duvarına eri-
şiyordu. Öbür kanat da beş arşındı ve
öteki Keruv'un kanadına değiyordu.
12 Aynı şekilde öteki Keruv'un da ka-
nadı beş arşındı ve tapınağın duvarı-
na erişiyordu. Öbür kanat da beş ar-
şındı ve birinci Keruv'un kanadına
değiyordu.
13 Ayakta duran ve açıl-
mış kanatlarının uzunluğu yirmi ar-
şın olan Keruvlar'ın yüzü ana bölüme
bakıyordu.
14 En Kutsal Yer'in perdesi lacivert,
mor, kırmızı kumaştan ve ince keten-
den yapılmıştı. Üzerinde Keruv işle-
meleri vardı.
15 Süleyman otuz beşer arşın[m] yük-
sekliğinde iki sütun yaptırıp tapınağın
önüne diktirdi. Sütun başlıkları beşer
arşın yüksekliğindeydi.
16 Gerdanlığa
benzer[n] zincirler yaptırarak sütunla-
rın üzerine koydurdu. Yüz nar motifi
yaptırıp zincirlere taktırdı.
17 Sütunla-
rı tapınağın önüne diktirip sağdakine
Yakin[o], soldakine Boaz[ö] adını verdi.

g ***3:3*** "Altmış arşın": Yaklaşık 27 m. **h** ***3:3,4*** "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m. **ı** ***3:4*** "Yüz yirmi arşın": Yaklaşık 54 m. **i** ***3:8,11,13*** "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m. **j** ***3:8*** "Altı yüz talant": Yaklaşık 20.7 ton. **k** ***3:9*** "Elli şekel": Yaklaşık 575 gr. **l** ***3:11,12,15*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **m** ***3:15*** "Otuz beş arşın": Yaklaşık 15.8 m. **n** ***3:16*** "Gerdanlığa benzer" ya da "İç odada". **o** ***3:17*** "Yakin": "Pekiştirir" anlamına gelir. **ö** ***3:17*** "Boaz": "Güç O'ndadır (Tanrı'dadır)" anlamına gelebilir. **3:8** Çık.26:33-34 **3:10-13** Çık.25:18-20 **3:14** Çık.26:31

Tapınağın Eşyaları

(1Kr.7:23-51)

4 Süleyman tunçtan* bir sunak
yaptırdı. Sunağın eniyle uzunlu-
ğu yirmişer arşın[p], yüksekliği on ar-
şındı[r]. 2 Dökme tunçtan on arşın ça-
pında, beş arşın[s] derinliğinde, çevresi
otuz arşın[ş] yuvarlak bir havuz yaptır-
dı. 3 Havuzun dışı boğa kabartmalarıy-
la kuşatılmıştı. Her arşında[t] onar tane
olan bu kabartmalar iki sıra halindeydi
ve gövdeyle birlikte dökülmüştü. 4 Ha-
vuz üçü kuzeye, üçü batıya, üçü güne-
ye, üçü de doğuya bakan on iki boğa
heykeli üzerine oturtulmuştu. Boğa-
ların sağrıları içe dönüktü. 5 Havuzun
çeperi dört parmak kalınlığındaydı;
kenarları kâse kenarlarını, nilüferleri
andırıyordu. Üç bin bat[u] su alıyordu.
6 Süleyman yıkama işleri için on ka-
zan yaptırdı. Beşini sunağın güneyi-
ne, beşini kuzeyine yerleştirdi. Yak-
malık sunuların* parçaları bunlarda
yıkanırdı. Havuz ise kâhinlerin* yı-
kanması içindi.
7 Süleyman tanıma uygun biçimde
yaptırdığı on altın kandilliği tapına-
ğın içine, beşi sağda, beşi solda olmak
üzere yerleştirdi. 8 Yaptırdığı on masa-
nın beşini de tapınağın sağına, beşi-
ni soluna yerleştirdi. Ayrıca yüz altın
çanak yaptırdı.
9 Kâhinlerin avlusunu, büyük avluy-
la kapılarını yaptırdı. Kapıları tunçla
kaplattı. 10 Havuzu ise tapınağın gü-
neydoğu köşesine yerleştirdi.
11 Hiram kovalar, kürekler, çanaklar
yaptı. Böylece Kral Süleyman için üst-
lenmiş olduğu Tanrı'nın Tapınağı'yla
ilgili işleri tamamlamış oldu:
12 İki sütun ve iki yuvarlak sütun başlı-
ğı, bu başlıkları süsleyen iki örgülü ağ,
13 Sütunların yuvarlak başlıklarını
süsleyen iki örgülü ağın üzerini iki-
şer sıra halinde süsleyen dört yüz nar
motifi,
14 On kazan ve ayaklıkları,
15 Havuz ve havuzu taşıyan on iki
boğa heykeli,
16 Kovalar, kürekler, büyük çatallar.
Huram-Avi'nin Kral Süleyman için
RAB'bin Tapınağı'na yaptığı bütün
eşyalar parlak tunçtandı.
17 Kral bunları Şeria Ovası'nda, Suk-
kot ile Seredata arasındaki killi top-
raklarda döktürmüştü. 18 Süleyman'ın
yaptırdığı eşyalar o kadar çoktu ki,
kullanılan tuncun hesabı tutulmadı.
19 Süleyman'ın Tanrı'nın Tapınağı
için yaptırdığı altın eşyalar şunlardı:
Altın sunak ve ekmeklerin Tanrı'nın
huzuruna konduğu masalar,
20 İç odanın önüne yerleştirilen ve
kurala uygun olarak yakılan saf al-
tından kandilliklerle kandilleri,
21 Çiçek süslemeleri, kandiller, ma-
şalar. –Bunlar saf altındandı.–
22 Saf altın fitil maşaları, çanaklar,
tabaklar, buhurdanlar ve tapınağın al-
tın kapıları. En Kutsal Yer'in* ve ana
bölümün kapıları da altındandı.

5 RAB'bin Tapınağı'nın yapımı ta-
mamlanınca Süleyman, babası
Davut'un adadığı altın, gümüş ve öbür
eşyaları getirip Tanrı'nın Tapınağı'nın
hazine odalarına yerleştirdi.

Antlaşma Sandığı'nın Tapınağa Getirilmesi

(1Kr.8:1-11)

2 Süleyman RAB'bin Antlaşma San-
dığı'nı* Davut Kenti olan Siyon'dan ge-
tirmek üzere İsrail halkının ileri gelen-
leriyle bütün oymak ve boy başlarını

p *4:1* "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m. **r** *4:1,2* "On arşın": Yaklaşık 4.5 m. **s** *4:2* "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. **ş** *4:2* "Otuz arşın": Yaklaşık 13.5 m. **t** *4:3* "Bir arşın": Yaklaşık 45 cm. **u** *4:5* "Üç bin bat": Yaklaşık 66 000 lt. **4:1** Çık.27:1-2 **4:6** Çık.30:17-21 **4:7** Çık.25:31-40 **4:8** Çık.25:23-30 **5:1** 2Sa.8:11; 1Ta.18:11 **5:2** 2Sa.6:12-15; 1Ta.15:25-28

Yeruşalim'e çağırdı. [3]Hepsi yedinci ay-
daki* bayramda kralın önünde toplan-
dı. [4]İsrail'in bütün ileri gelenleri top-
lanınca, Levililer Antlaşma Sandığı'nı
yerden kaldırdılar. [5]Sandığı, Buluşma
Çadırı'nı ve çadırdaki bütün kutsal eş-
yaları Levili kâhinler tapınağa taşı-
dılar. [6]Kral Süleyman ve bütün İsrail
topluluğu Antlaşma Sandığı'nın önün-
de sayısız davar ve sığır kurban etti.

[7]Kâhinler RAB'bin Antlaşma San-
dığı'nı tapınağın iç odasına, En Kutsal
Yer'e* taşıyıp Keruvlar'ın* kanatları-
nın altına yerleştirdiler. [8]Keruvlar'ın
kanatları sandığın konduğu yerin üs-
tüne kadar uzanıyor ve sandığı da, sı-
rıklarını da örtüyordu. [9]Sırıklar öyle
uzundu ki, uçları iç odanın önünden
görünüyordu. Ancak dışarıdan görün-
müyordu. Bunlar hâlâ oradadır. [10]San-
dığın içinde Musa'nın Horev Dağı'nda
koyduğu iki levhadan başka bir şey
yoktu. Bunlar Mısır'dan çıkışlarında
RAB'bin İsrailliler'le yaptığı antlaş-
manın levhalarıydı.

[11]Kâhinler Kutsal Yer'den* çıktılar.
Orada bulunan kâhinlerin hepsi, bölük-
lerinin sırasını beklemeden, kendileri-
ni kutsamışlardı. [12]Bütün Levili ezgici-
ler –Asaf, Heman, Yedutun, oğullarıyla
kardeşleri– zillerle, çenk ve lirlerle, in-
ce keten kuşanmış olarak sunağın do-
ğusunda yerlerini almışlardı. Borazan
çalan yüz yirmi kâhin onlara eşlik edi-
yordu. [13] Borazan çalanlarla ezgiciler
tek ses halinde RAB'be şükredip öv-
güler sunmaya başladılar. Borazan, zil
ve çalgıların eşliğinde seslerini yüksel-
terek RAB'bi şöyle övdüler:

"RAB iyidir;
Sevgisi sonsuza dek kalıcıdır."

O anda RAB'bin Tapınağı'nı bir
bulut doldurdu. [14]Bu bulut yüzünden
kâhinler görevlerini sürdüremediler.
Çünkü RAB Tanrı'nın görkemi tapı-
nağı doldurmuştu.

Süleyman'ın Halka Verdiği Söylev

(1Kr.8:12-21)

6 O zaman Süleyman şöyle dedi:
"Ya RAB, karanlık bulutlarda
otururum demiştin. [2]Senin için gör-
kemli bir tapınak, sonsuza dek yaşa-
yacağın bir konut yaptım."

[3]Kral ayakta duran bütün İsrail top-
luluğuna dönerek onları kutsadıktan
sonra [4]şöyle dedi: "Babam Davut'a
verdiği sözü tutan İsrail'in Tanrısı
RAB'be övgüler olsun! RAB demiş-
ti ki, [5]'Halkımı Mısır'dan çıkardığım
günden bu yana, içinde bulunacağım[ü]
bir tapınak yaptırmak için İsrail oy-
maklarına ait kentlerden hiçbirini seç-
medim. İçlerinden halkım İsrail'i yö-
netecek birini de seçmedim. [6]Ancak
adımın içinde bulunacağı yer olarak
Yeruşalim'i, halkım İsrail'i yönetme-
si için Davut'u seçtim.'

[7]"Babam Davut İsrail'in Tanrısı
RAB'bin adına bir tapınak yapmayı
yürekten istiyordu. [8]Ama RAB, ba-
bam Davut'a, 'Adıma bir tapınak yap-
mayı yürekten istemen iyi bir şey' de-
di, [9]'Ne var ki, adıma yapılacak bu
tapınağı sen değil, öz oğlun yapacak.'

[10]"RAB verdiği sözü yerine getir-
di. RAB'bin sözü uyarınca, babam
Davut'tan sonra İsrail tahtına ben geç-
tim ve İsrail'in Tanrısı RAB'bin adı-
na tapınağı ben yaptırdım. [11] Ayrıca
RAB'bin İsrail halkıyla yaptığı ant-
laşmanın içinde korunduğu sandığı
oraya yerleştirdim."

Süleyman'ın Duası

(1Kr.8:22-53; Mez.132:8-10)

[12]Süleyman RAB'bin sunağının
önünde, İsrail topluluğunun karşısın-

ü ***6:5*** "İçinde bulunacağım": İbranice "Adım orada bulunacak". Benzer ifadeler 6:6,20'de de geçer.
5:10 Yas.10:5 **5:13** 1Ta.16:34; 2Ta.7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11
5:13-14 Çık.40:34-35 **6:4-9** 2Sa.7:1-13; 1Ta.17:1-12

da durup ellerini göklere açtı. [13]Beş
arşın[v] uzunluğunda, beş arşın enin-
de, üç arşın[y] yüksekliğinde tunç* bir
kürsü yaptırıp avlunun ortasına kur-
durmuştu. Bu kürsünün üstünde dur-
du, İsrail topluluğunun önünde diz çö-
küp ellerini göklere açtı. [14]"Ya RAB,
İsrail'in Tanrısı, yerde ve gökte sana
benzer başka tanrı yoktur" dedi, "Bü-
tün yürekleriyle yolunu izleyen kulla-
rınla yaptığın antlaşmaya bağlı kalır-
sın. [15]Ağzınla kulun babam Davut'a
verdiğin sözü bugün ellerinle yerine
getirdin.

[16]"Şimdi, ya RAB, İsrail'in Tanrısı,
kulun babam Davut'a verdiğin öbür
sözü de tutmanı istiyorum. Ona, 'Se-
nin soyundan İsrail tahtına oturacak-
ların ardı arkası kesilmeyecektir; ye-
ter ki, çocukların yasam uyarınca
önümde senin gibi dikkatle yürüsün-
ler' demiştin. [17]Ya RAB, İsrail'in Tan-
rısı, şimdi kulun Davut'a verdiğin sö-
zü yerine getirmeni istiyorum.

[18]"Tanrı gerçekten yeryüzünde, in-
sanlar arasında yaşar mı? Sen gökle-
re, göklerin göklerine bile sığmazsın.
Benim yaptığım bu tapınak ne ki!
[19]Ya RAB Tanrım, kulunun ettiği du-
ayı, yalvarışı işit; duasına ve yakarı-
şına kulak ver. [20]Gözlerin gece gün-
düz, 'Adımı oraya yerleştireceğim!'
dediğin bu tapınağın üzerinde olsun.
Kulunun buraya yönelerek ettiği du-
ayı işit. [21]Buraya yönelerek dua eden
kulunun ve halkın İsrail'in yakarışını
işit. Göklerden, oturduğun yerden ku-
lak ver; duyunca bağışla.

[22]"Biri komşusuna karşı günah iş-
leyip ant içmek zorunda kaldığında,
gelip bu tapınakta, senin sunağının
önünde ant içerse, [23]göklerden kulak
ver ve gereğini yap. Suçluya karşılı-
ğını vererek, suçsuzu haklı çıkararak
kullarını yargıla.

[24]"Sana karşı günah işlediği için
düşmanlarına yenik düşen halkın İs-
rail yine sana döner, adını anar, bu ta-
pınakta dua edip yakararak önüne çı-
karsa, [25]göklerden kulak ver, halkın
İsrail'in günahını bağışla. Onları ken-
dilerine ve atalarına verdiğin ülkeye
yine kavuştur.

[26]"Halkın sana karşı günah işlediği
için gökler kapanıp yağmur yağmaz-
sa, sıkıntıya düşen halkın buraya yö-
nelip dua eder, adını anar ve günahla-
rından dönerse, [27]göklerden kulak ver;
kullarının, halkın İsrail'in günahlarını
bağışla. Onlara doğru yolda yürüme-
yi öğret, halkına mülk olarak verdiğin
ülkene yağmurlarını gönder.

[28]"Ülkeyi kıtlık, salgın hastalık,
samyeli, küf, tırtıl ya da çekirgeler ka-
vurduğunda, düşmanlar kentlerden bi-
rinde halkını kuşattığında, herhangi
bir felaket ya da hastalık ortalığı sardı-
ğında, [29]halkından bir kişi ya da bütün
halkın İsrail başına gelen felaketi, acı-
yı kavrar, dua edip yakararak ellerini
bu tapınağa doğru açarsa, [30]göklerden,
oturduğun yerden kulak ver ve bağış-
la. İnsanların yüreklerini yalnızca sen
bilirsin. Onlara yaptıklarına göre dav-
ran ki, [31]atalarımıza verdiğin bu ülke-
de yaşadıkları sürece senden korksun-
lar ve senin yolunda yürüsünler.

[32]"Halkın İsrail'den olmayan, ama
senin yüce adını, gücünü, kudretini
duyup uzak ülkelerden gelen yaban-
cılar bu tapınağa gelip dua ederlerse,
[33]göklerden, oturduğun yerden kulak
ver, yalvarışlarını yanıtla. Öyle ki,
dünyanın bütün ulusları, halkın İsrail
gibi, adını bilsin, senden korksun ve
yaptırdığım bu tapınağın sana ait ol-
duğunu[z] öğrensin.

[34]"Halkın, düşmanlarına karşı gös-
terdiğin yoldan savaşa giderken sana,
seçtiğin bu kente ve adına yaptırdığım

v *6:13* "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m. y *6:13* "Üç arşın": Yaklaşık 1.4 m. z *6:33* "Sana ait olduğunu": İbranice "Senin adınla çağrıldığını." **6:16** 1Kr.2:4 **6:18** 2Ta.2:6 **6:20** Yas.12:11

bu tapınağa yönelip dua ederse, [35]dua-
larına, yakarışlarına göklerden kulak
ver ve onları kurtar.
[36]"Sana karşı günah işlediklerinde
–günah işlemeyen tek kişi yoktur– öf-
kelenip onları yakın ya da uzak bir ül-
keye tutsak olarak götürecek düşman-
larının eline teslim edersen, [37]onlar da
tutsak oldukları ülkede pişmanlık du-
yup günahlarından döner, 'Günah iş-
ledik, yoldan sapıp kötülük yaptık'
diyerek sana yakarırlarsa, [38]tutsak
oldukları ülkede candan ve yürekten
sana dönerlerse, atalarına verdiğin ül-
kelerine, seçtiğin kente ve adına yap-
tırdığım tapınağa yönelip dua eder-
lerse, [39]göklerden, oturduğun yerden
dualarına, yakarışlarına kulak ver, on-
ları kurtar. Sana karşı günah işlemiş
olan halkını bağışla.
[40]"Şimdi, ey Tanrım, bizi gör ve bu-
rada edilen duaya kulak ver.
[41] "Çık, ya RAB Tanrı,
yaşayacağın yere,
Gücünü simgeleyen Sandık'la
birlikte.
Ya RAB Tanrı, kâhinlerin
kurtuluşu kuşansın,
Sadık kulların iyiliklerinle
sevinsinler.
[42] Ya RAB Tanrı, meshettiğin*
krala yüz çevirme.
Kulun Davut'a yaptığın iyilikleri
anımsa[a]."

Tapınağın Adanması

(1Kr.8:62-66)

7 Süleyman duasını bitirince, gök-
ten ateş yağdı; yakmalık sunular-
la* kurbanları yiyip bitirdi. RAB'bin
görkemi tapınağı doldurdu. [2]RAB'bin
Tapınağı O'nun görkemiyle dolunca
kâhinler tapınağa giremediler. [3]Gök-
ten yağan ateşi ve tapınağın üzerin-
deki RAB'bin görkemini gören İsra-
illiler avluda yüzüstü yere kapandılar;
RAB'be tapınarak O'nu övdüler:
"RAB iyidir;
Sevgisi sonsuza dek kalıcıdır."
[4]Kral ve bütün halk RAB'bin önün-
de kurban kestiler. [5]Kral Süleyman
yirmi iki bin sığır, yüz yirmi bin da-
var kurban etti. Böylece kral ve halk
Tanrı'nın Tapınağı'nı adamış oldular.
[6]Kâhinler yerlerini almışlardı. Kral
Davut'un RAB'bi övmek için yap-
tırdığı ve "RAB'bin sevgisi sonsuza
dek kalıcıdır" diyerek överken kul-
landığı çalgıları alan Levililer de yer-
lerini almıştı. Levililer'in karşısında
duran kâhinler borazanlarını çalıyor-
lardı. Bu sırada bütün İsrailliler ayak-
ta duruyordu. [7]Süleyman RAB'bin
Tapınağı'nın önündeki avlunun orta
kısmını kutsadı. Yakmalık sunularla
esenlik sunularının* yağlı parçalarını
orada sundu. Çünkü yaptırdığı tunç*
sunak yakmalık sunuları, tahıl sunu-
larını* ve yağlı parçaları almadı.
[8]Süleyman, Levo-Hamat'tan Mı-
sır Vadisi'ne kadar her yerden gelen
İsrailliler'in oluşturduğu çok büyük
bir toplulukla birlikte bayramı yedi
gün kutladı. [9]Sekizinci gün kutsal bir
toplantı yaptılar. Sunağı adamaya yedi
gün, bayramı kutlamaya da yedi gün
ayırdılar. [10]Kral yedinci ayın* yirmi
üçüncü günü halkı evlerine gönderdi.
RAB'bin, Davut, Süleyman ve halkı İs-
rail için yapmış olduğu iyilikten dolayı
hepsi mutluydu, sevinçle coşuyordu.

Rab Süleyman'a Yine Görünüyor

(1Kr.9:1-9)

[11]Süleyman RAB'bin Tapınağı'nı,
sarayı ve RAB'bin Tapınağı'yla kendi
sarayında yapmayı istediği bütün iş-
leri başarıyla bitirince, [12]RAB gece-

a *6:42* "Kulun Davut'a yaptığın iyilikleri anımsa" ya da "Kulun Davut'un yaptığı iyilikleri anımsa". **7:1** Lev.9:23-24
7:3 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11

leyin ona görünerek şöyle dedi: "Duanı duydum. Burayı kendime kurban sunulan tapınak olarak seçtim.
13"Yağmur yağmasın diye göğü kapadığımda, toprağın ürününü yiyip bitirmesi için çekirgelere buyruk verdiğimde ya da halkımın arasına salgın hastalık gönderdiğimde, 14adımla çağrılan halkım alçakgönüllülüğü takınır, bana yönelip dua eder, kötü yollarından dönerse, gökten onları duyacağım, günahlarını bağışlayıp ülkelerini sağlığa kavuşturacağım. 15Gözlerim burada edilen duaya açık, kulaklarım işitici olacak. 16Adım sürekli orada bulunsun diye bu tapınağı seçip kutsal kıldım. Gözlerim onun üstünde, yüreğim her zaman orada olacaktır. 17Sana gelince, baban Davut'un yaptığı gibi yollarımı izler, buyurduğum her şeyi yapar, kurallarıma ve ilkelerime uyarsan, 18baban Davut'la, 'İsrail tahtından senin soyunun ardı arkası kesilmeyecektir' diye yaptığım antlaşmaya bağlı kalıp krallığını pekiştireceğim.
19"Ama siz yollarımdan sapar, kurallarımı, buyruklarımı bırakır, gidip başka ilahlara kulluk eder, taparsanız, 20size verdiğim ülkeden sizi söküp atacağım, adıma kutsal kıldığım bu tapınağı terk edeceğim; burayı bütün ulusların aşağılayıp alay ettiği bir yer durumuna getireceğim. 21Bu gösterişli tapınağın önünden geçenler hayretle, 'RAB bu ülkeyi ve tapınağı neden bu duruma getirdi?' diye soracaklar. 22Ve diyecekler ki, 'İsrail halkı, atalarını Mısır'dan çıkaran Tanrıları RAB'bi terk etti; başka ilahların ardından gitti, onlara tapıp kulluk etti. RAB bu yüzden bu kötülükleri başlarına getirdi.' "

Süleyman'ın Öbür Etkinlikleri

(1Kr.9:10-28)

8 Süleyman RAB'bin Tapınağı'yla kendi sarayını yirmi yılda bitirdi. 2Sonra Hiram'ın kendisine verdiği kentleri onarıp İsrailliler'in buralara yerleşmesini sağladı. 3Ardından Hamat-Sova üzerine yürüyerek orayı ele geçirdi. 4Çölde Tadmor Kenti'ni onardı. Hama yöresinde yaptırdığı bütün ambarlı kentlerin yapımını bitirdi. 5Yukarı ve Aşağı Beythoron'u yeniden kurup çevrelerini surlarla, sürgülü kapılarla sağlamlaştırdı. 6Baalat'ı ve yönetimindeki bütün ambarlı kentleri, savaş arabalarıyla atların bulunduğu kentleri de onarıp güçlendirdi. Böylece Yeruşalim'de, Lübnan'da, yönetimi altındaki bütün topraklarda her istediğini yaptırmış oldu.
7İsrail halkından olmayan Hititler*, Amorlular, Perizliler, Hivliler ve Yevuslular'dan artakalanlara gelince, 8Süleyman İsrail halkının yok etmediği bu insanların soyundan gelip ülkede kalanları angaryaya koştu. Bu durum bugün de sürüyor. 9Ancak İsrail halkından hiç kimseye kölelik yaptırmadı. Onlar savaşçı, birlik komutanı, savaş arabalarıyla atlıların komutanı olarak görev yaptılar. 10Kral Süleyman adına halkı denetleyen iki yüz elli görevli de İsrail halkındandı.
11Süleyman, "Karım İsrail Kralı Davut'un sarayında kalmamalı. Çünkü RAB'bin Antlaşma Sandığı'nın* girdiği yerler kutsaldır" diyerek firavunun kızını Davut Kenti'nden kendisi için yaptırdığı saraya getirtti.
12Tapınağın eyvanının önünde, yaptırdığı sunakta RAB'be yakmalık sunular* sundu. 13Şabat Günü*, Yeni Ay, yılın üç bayramı –Mayasız Ekmek, Haftalar ve Çardak bayramları*– için Musa'nın buyurduğu sunuları günü gününe sundu. 14Babası Davut'un koyduğu kural uyarınca, kâhin bölüklerine ayrı ayrı görevler verdi. Levililer'i Tanrı'yı övme ve her günün gerektirdiği işlerde kâhinlere yardım etme

7:18 1Kr.2:4 **8:13** Say.28:9-15

görevine atadı. Kapı nöbetçilerini de
bölüklerine göre değişik kapılarda gö-
revlendirdi. Çünkü Tanrı adamı Davut
böyle buyurmuştu. 15Bunlar, hazine
odalarına ilişkin konular dahil, hiçbir
konuda kralın kâhinlerle Levililer'e
verdiği buyruklardan ayrılmadılar.
16RAB'bin Tapınağı'nın temelinin
atıldığı günden bitimine dek Süley-
man'ın yapmak istediği her iş yerine
getirildi. Böylece RAB'bin Tapına-
ğı'nın yapımı tamamlanmış oldu.
17Bundan sonra Süleyman Esyon-
Gever'e, Edom kıyısındaki Eylat'a gitti.
18Hiram ona denizi bilen gemiciler ve
kendi görevlileri aracılığıyla gemiler
gönderdi. Kral Süleyman'ın adamla-
rıyla birlikte Ofir'e giden bu gemiciler,
dört yüz elli talant[b] altın getirdiler.

Saba Kraliçesi Süleyman'ı Ziyaret Ediyor

(1Kr.10:1-13)

9 Saba Kraliçesi, Süleyman'ın ünü-
nü duyunca, onu çetin sorularla
sınamak için Yeruşalim'e geldi. Çeşit-
li baharat, çok miktarda altın ve değer-
li taşlarla yüklü büyük bir kervan eşli-
ğinde gelen kraliçe, aklından geçen her
şeyi Süleyman'la konuştu. 2Süleyman
onun bütün sorularına karşılık verdi.
Kralın ona yanıt bulmakta güçlük çek-
tiği hiçbir konu olmadı. 3-4Süleyman'ın
bilgeliğini, yaptırdığı sarayı, sofrası-
nın zenginliğini, görevlilerinin oturup
kalkışını, hizmetkârlarının ve sakile-
rinin özel giysileriyle yaptığı hizmeti,
RAB'bin Tapınağı'nda sunduğu yak-
malık sunuları* gören Saba Kraliçesi
hayranlık içinde kaldı.
5Krala, "Ülkemdeyken, yaptıkların-
la ve bilgeliğinle ilgili duyduklarım
doğruymuş" dedi, 6"Ama gelip ken-
di gözlerimle görünceye dek anlatı-
lanlara inanmamıştım. Büyük bilge-
liğinin yarısı bile bana anlatılmadı.
Duyduklarımdan daha üstünsün. 7Ne
mutlu adamlarına! Ne mutlu sana hiz-
met eden görevlilere! Çünkü sürek-
li bilgeliğine tanık oluyorlar. 8Senden
hoşnut kalan, adına egemenlik sür-
men için seni tahta oturtan Tanrın
RAB'be övgüler olsun! Tanrın İsrail'i
sevdiği, sonsuza dek korumak istedi-
ği için, adaleti ve doğruluğu sağlaman
için seni İsrail'e kral yaptı."
9Saba Kraliçesi krala 120 talant[c] al-
tın, çok büyük miktarda baharat ve de-
ğerli taşlar armağan etti. Krala arma-
ğan ettiği baharatın benzeri yoktu.
10Bu arada Hiram'ın adamlarıyla
Süleyman'ın adamları Ofir'den altın,
algum[ç] kerestesiyle değerli taşlar ge-
tirdiler. 11Kral, RAB'bin Tapınağı'yla
sarayın basamaklarını, çalgıcıların
lirleriyle çenklerini bu algum keres-
tesinden yaptırdı. Yahuda bölgesinde
daha önce böylesi görülmemişti.
12Kral Süleyman Saba Kraliçesi'nin
her isteğini, her dileğini yerine getir-
di. Kraliçenin kendisine getirdiklerin-
den daha fazlasını ona verdi. Bundan
sonra kraliçe adamlarıyla birlikte ora-
dan ayrılıp kendi ülkesine döndü.

Kral Süleyman'ın Zenginliği

(1Kr.10:14-29; 2Ta.1:14-17)

13Süleyman'a bir yılda gelen altı-
nın miktarı 666 talantı[d] buluyordu.
14Tüccarların ve alım satımla uğra-
şanların getirdiği altın bunun dışın-
daydı. Arabistan'ın bütün krallarıyla
İsrail valileri de Süleyman'a altın, gü-
müş getiriyorlardı.
15Kral Süleyman dövme altından
her biri altı yüz şekel[e] ağırlığında iki

b *8:18* "Dört yüz elli talant": Yaklaşık 15.5 ton. **c** *9:9* "120 talant": Yaklaşık 4.1 ton.
ç *9:10,11* "Algum": Ne çeşit ağaç olduğu bilinmiyor. Bir tür ardıç ağacı olduğu sanılıyor.
d *9:13* "666 talant": Yaklaşık 23 ton. **e** *9:15* "Altı yüz şekel": Yaklaşık 6.9 kg.
9:1-12 Mat.12:42; Luk.11:31

yüz büyük kalkan yaptırdı. 16Ayrıca
her biri üç yüz şekel[f] ağırlığında döv-
me altından üç yüz küçük kalkan yap-
tırdı. Kral bu kalkanları Lübnan Or-
manı adındaki saraya koydu.
17Kral fildişinden büyük bir taht
yaptırıp saf altınla kaplattı. 18Tahtın al-
tı basamağı, bir de altın ayak taburesi
vardı. Bunlar tahta bağlıydı. Oturulan
yerin iki yanında kollar, her kolun ya-
nında birer aslan heykeli bulunuyordu.
19Altı basamağın iki yanında on iki as-
lan heykeli vardı. Hiçbir krallıkta böy-
lesi yapılmamıştı. 20Kral Süleyman'ın
kadehleriyle Lübnan Ormanı adında-
ki sarayın bütün eşyaları saf altından
yapılmış, hiç gümüş kullanılmamış-
tı. Çünkü Süleyman'ın döneminde gü-
müşün değeri yoktu. 21Kralın gemile-
ri Hiram'ın adamlarının yönetiminde
Tarşiş'e[g] giderdi. Bu gemiler üç yılda
bir altın, gümüş, fildişi ve türlü may-
munlarla[h] yüklü olarak dönerlerdi.
22Kral Süleyman dünyanın bütün
krallarından daha zengin, daha bil-
geydi. 23Tanrı'nın Süleyman'a verdi-
ği bilgeliği dinlemek için dünyanın
bütün kralları onu görmek isterlerdi.
24Onu görmeye gelenler her yıl arma-
ğan olarak altın ve gümüş eşya, giysi,
silah, baharat, at, katır getirirlerdi.
25Süleyman'ın atlarla savaş arabaları
için dört bin ahırı, on iki bin atlısı var-
dı. Bunların bir kısmını savaş arabaları
için ayrılan kentlere, bir kısmını da ken-
di yanına, Yeruşalim'e yerleştirdi. 26Fı-
rat Irmağı'ndan Filist bölgesine, oradan
da Mısır sınırına dek uzanan bölgede-
ki bütün krallara egemendi. 27Onun
krallığı döneminde Yeruşalim'de gü-
müş taş değerine düştü. Sedir ağaçları
Şefela'daki yabanıl incir ağaçları kadar
bollaştı. 28Süleyman'ın atları Mısır'dan
ve bütün öbür ülkelerden getirilirdi.

Süleyman'ın Ölümü

(1Kr.11:41-43)

29Süleyman'ın yaptığı öbür işler,
başından sonuna dek, Peygamber
Natan'ın tarihinde, Şilolu Ahiya'nın
peygamberlik yazılarında ve Bilici*
İddo'nun Nevat oğlu Yarovam'a iliş-
kin görümlerinde yazılıdır. 30Süley-
man kırk yıl süreyle bütün İsrail'i Ye-
ruşalim'den yönetti. 31Süleyman ölüp
atalarına kavuşunca babası Davut'un
Kenti'nde gömüldü. Yerine oğlu Re-
havam kral oldu.

İsrailliler Rehavam'a Başkaldırıyor

(1Kr.12:1-20)

10 Rehavam Şekem'e gitti. Çünkü
bütün İsrailliler kendisini kral
ilan etmek için orada toplanmışlar-
dı. 2Kral Süleyman'dan kaçıp Mısır'a
yerleşen Nevat oğlu Yarovam bunu
duyunca Mısır'dan döndü. 3İsrailli-
ler Yarovam'ı çağırttılar. Birlikte gi-
dip Rehavam'a şöyle dediler: 4"Baban
üzerimize ağır bir boyunduruk koy-
du. Ama babanın üzerimize yükledi-
ği ağır yükü ve boyunduruğu hafifle-
tirsen sana kul köle oluruz."
5Rehavam, "Üç gün sonra yine ge-
lin" yanıtını verince halk yanından
ayrıldı.
6Kral Rehavam, babası Süleyman'a
sağlığında danışmanlık yapan ileri ge-
lenlere, "Bu halkaa nasıl yanıt verme-
mi öğütlersiniz?" diye sordu.
7İleri gelenler, "Halka iyi davranır,
onları hoşnut eder, olumlu yanıt verir-
sen, sana her zaman kul köle olurlar"
diye karşılık verdiler.
8Ne var ki, Rehavam ileri gelenle-
rin öğüdünü reddederek birlikte büyü-
düğü genç görevlilerine danıştı: 9"Siz
ne yapmamı öğütlersiniz? 'Babanın

f *9:16* "Üç yüz şekel": Yaklaşık 3.5 kg. **g** *9:21* "Tarşiş'e" ya da "Uzun yola".
h *9:21* "Türlü maymunlarla" ya da "Maymunlar ve tavuskuşlarıyla".
9:25 1Kr.4:26 **9:26** Yar.15:18; 1Kr.4:21 **9:27** Yas.17:17 **9:28** Yas.17:16

üzerimize koyduğu boyunduruğu ha-
fiflet' diyen bu halka nasıl bir yanıt
verelim?"
10Birlikte büyüdüğü gençler ona şu
karşılığı verdiler: "Sana, 'Babanın
üzerimize koyduğu boyunduruğu ha-
fiflet' diyen halka de ki, 'Benim kü-
çük parmağım, babamın belinden daha
kalındır. 11Babam size ağır bir boyun-
duruk yüklediyse, ben boyunduruğu-
nuzu daha da ağırlaştıracağım. Babam
sizi kırbaçla yola getirdiyse, ben sizi
akreplerle yola getireceğim.' "
12Yarovam'la bütün halk, kralın,
"Üç gün sonra yine gelin" sözü üze-
rine, üçüncü gün Rehavam'ın yanına
geldiler. 13-14İleri gelenlerin öğüdü-
nü reddeden Kral Rehavam, genç-
lerin öğüdüne uyarak halka sert bir
yanıt verdi: "Babamın size yükledi-
ği boyunduruğu ben daha da ağırlaş-
tıracağım. Babam sizi kırbaçla yola
getirdiyse, ben sizi akreplerle yola ge-
tireceğim." 15Kral halkı dinlemedi. Bu
Tanrı'dandı. Çünkü Şilolu Ahiya ara-
cılığıyla Nevat oğlu Yarovam'a verdi-
ği sözü yerine getirmek için RAB bu
olayı düzenlemişti.
16Kralın kendilerini dinlemediğini
görünce, bütün İsrailliler,

"İşay oğlu Davut'la ne ilgimiz,
Ne de payımız var!" diye bağırdılar,
"Ey İsrail halkı, haydi evimize
dönelim!
Davut'un soyu başının çaresine
baksın."

Böylece herkes evine döndü.
17Rehavam da yalnızca Yahuda
kentlerinde yaşayan İsrailliler'e kral-
lık yapmaya başladı.
18İsrailliler Kral Rehavam'ın gön-
derdiği angaryacıbaşı Hadoram'ı ta-
şa tutup öldürdüler. Bunun üzerine
Kral Rehavam savaş arabasına atlayıp
Yeruşalim'e kaçtı. 19İsrail halkı, Davut
soyundan gelenlere hep başkaldırdı.

Şemaya'nın Peygamberliği

(1Kr.12:21-24)

11 Rehavam Yeruşalim'e varınca,
İsrailliler'le savaşıp onları yeni-
den egemenliği altına almak amacıyla
Yahuda ve Benyamin oymaklarından
yüz seksen bin seçkin savaşçı topladı.
2Bu arada RAB, Tanrı adamı Şe-
maya'ya şöyle seslendi: 3"Süleyman
oğlu Yahuda Kralı Rehavam'a, Yahu-
da ve Benyamin bölgesinde yaşayan
bütün İsrailliler'e şunu söyle: 4'RAB
diyor ki, İsrailli kardeşlerinize sal-
dırmayın, onlarla savaşmayın. Her-
kes evine dönsün! Çünkü bu olayı
ben düzenledim.' " RAB'bin bu söz-
lerini duyan halk Yarovam'a karşı sa-
vaşmaktan vazgeçti.

Rehavam Yahuda'yı Güçlendiriyor

5Rehavam Yeruşalim'de yaşadı ve
savunma amacıyla Yahuda'daki şu
kentleri onardı: 6Beytlehem, Etam, Te-
koa, 7Beytsur, Soko, Adullam, 8Gat,
Mareşa, Zif, 9Adorayim, Lakiş, Azeka,
10Sora, Ayalon, Hevron. Bunlar Yahu-
da ve Benyamin bölgesinde surlu kent-
lerdi. 11Rehavam bu kentlerin surları-
nı güçlendirerek buralara komutanlar
atadı; yiyecek, zeytinyağı, şarap depo-
ladı. 12Her kent için kalkanlar, mızrak-
lar sağladı. Kentleri iyice güçlendirdi.
Böylece Yahuda ve Benyamin bölgele-
ri onun denetimi altında kaldı.
13İsrail'in her bölgesinden kâhinlerle
Levililer Rehavam'dan yana geçtiler.
14Levililer otlaklarını, mallarını bıra-
kıp Yahuda ve Yeruşalim'e gelmişler-
di. Çünkü Yarovam'la oğulları onları
RAB'bin kâhinliğinden uzaklaştır-
mıştı. 15 Yarovam tapınma yerleri ve
yaptırdığı teke ve buzağı biçimindeki
putlar için kâhinler atamıştı. 16İsrail'in
her oymağından RAB'be, İsrail'in
Tanrısı'na yönelmeye yürekten kararlı

10:16 2Sa.20:1 **11:15** 1Kr.12:31 **11:15** Lev.17:7

olanlar ise, atalarının Tanrısı RAB'be
kurban sunmak için kâhinlerle
Levililer'in ardından Yeruşalim'e gel-
diler. 17Üç yıl Davut'la Süleyman'ın
izinde yürüyen bu kişiler, Süleyman
oğlu Rehavam'ı destekleyerek Yahuda
Krallığı'nı güçlendirdiler.

Rehavam'ın Ailesi

18Rehavam Davut oğlu Yerimot'un
kızı Mahalat'la evlendi. Mahalat'ın an-
nesi Avihayil, İşay oğlu Eliav'ın kızıy-
dı. 19Mahalat Rehavam'a şu oğulları
doğurdu: Yeuş, Şemarya, Zaham. 20Re-
havam Mahalat'tan sonra Avşalom'un
kızı Maaka ile evlendi. Maaka ona
Aviya'yı, Attay'ı, Ziza'yı, Şelomit'i
doğurdu. 21Rehavam Avşalom'un kı-
zı Maaka'yı öbür eşleriyle cariyeleri-
nin hepsinden daha çok severdi. Reha-
vam'ın on sekiz karısı, altmış cariyesi
vardı. Bunlardan yirmi sekiz erkek,
altmış kız çocuğu oldu.
22Rehavam Maaka'dan doğan Avi-
ya'yı kral yapmak amacıyla onu kar-
deşleri arasında önder ve tahta geçe-
cek aday atadı. 23Bilgece davranarak
oğullarının bazılarını Yahuda ve Ben-
yamin topraklarına, surlu kentlere da-
ğıttı. Onlara bol yiyecek sağladı ve
birçok kadınla evlendirdi.

Şişak Yeruşalim'e Saldırıyor

(1Kr.14:21-31)

12 Rehavam krallığını pekişti-
rip güçlenince, İsrail[ı] halkıy-
la birlikte RAB'bin Yasası'na sırt çe-
virdi. 2Rehavam'ın krallığının beşinci
yılında Mısır Kralı Şişak Yeruşalim'e
saldırdı. Çünkü Rehavam'la halk
RAB'be ihanet etmişti. 3Şişak'ın bin
iki yüz savaş arabası, altmış bin atlısı
ve Mısır'dan onunla birlikte gelen Luv-
lu, Suklu, Kûşlu* sayısız askeri vardı.
4Şişak Yahuda'nın surlu kentlerini ele
geçirerek Yeruşalim'e kadar geldi.
5Bu sırada Peygamber Şemaya,
Rehavam'a ve Şişak yüzünden Yeru-
şalim'de toplanan Yahuda önderlerine
gelip şöyle dedi: "RAB, 'Siz beni bı-
raktınız. Ben de sizi bırakıp Şişak'ın
eline teslim ettim' diyor."
6İsrail önderleriyle kral alçakgönül-
lü bir tutum takınarak, "RAB adildir"
dediler.
7RAB onların alçakgönüllü bir tu-
tum takındıklarını görünce, Şema-
ya'ya şöyle dedi: "Madem alçakgö-
nüllü bir tutum takındılar, onları
yok etmeyeceğim; biraz da olsa on-
ları huzura kavuşturacağım. Öfke-
mi Şişak aracılığıyla Yeruşalim üze-
rine boşaltmayacağım. 8Ama onları
Şişak'a köle edeceğim. Öyle ki, bana
hizmet etmekle öbür ulusların kral-
larına hizmet etmek arasındaki farkı
anlayabilsinler."
9Mısır Kralı Şişak Yeruşalim'e sal-
dırdığında, Süleyman'ın yaptırmış ol-
duğu altın kalkanlar dahil RAB'bin
Tapınağı'nın ve sarayın bütün hazine-
lerini boşaltıp götürdü. 10Kral Reha-
vam bunların yerine tunç* kalkanlar
yaptırarak sarayın kapı muhafızları-
nın komutanlarına emanet etti. 11Kral
RAB'bin Tapınağı'na her gittiğinde,
muhafızlar bu kalkanları taşıyarak
ona eşlik eder, sonra muhafız odası-
na götürürlerdi.
12Rehavam'ın alçakgönüllü bir tu-
tum takınması üzerine RAB'bin öfke-
si dindi, onu büsbütün yok etmekten
vazgeçti. Yahuda'da bazı iyi davranış-
lar da vardı.
13Kral Rehavam Yeruşalim'de kral-
lığını pekiştirerek sürdürdü. Kral ol-
duğunda kırk bir yaşındaydı. RAB'bin
adını yerleştirmek için bütün İsrail oy-
maklarının yaşadığı kentler arasından
seçtiği Yeruşalim Kenti'nde on yedi
yıl krallık yaptı. Annesi Ammonlu
Naama'ydı. 14Rehavam RAB'be yö-

ı *12:1* "İsrail", yani "Yahuda". **12:9** 1Kr.10:16-17; 2Ta.9:15-16

nelmeye yürekten kararlı olmadığı
için kötülük yaptı.
15 Rehavam'ın yaptığı işler, başın-
dan sonuna dek, Peygamber Şemaya
ve Bilici* İddo'nun soyla ilgili tari-
hinde yazılıdır. Rehavam'la Yarovam
arasında sürekli savaş vardı. 16 Reha-
vam ölüp atalarına kavuşunca, Davut
Kenti'nde gömüldü. Rehavam'ın yeri-
ne oğlu Aviya kral oldu.

Aviya'nın Yahuda Krallığı

(1Kr.15:1-8)

13 İsrail Kralı Yarovam'ın krallı-
ğının on sekizinci yılında Avi-
ya Yahuda Kralı oldu. 2 Yeruşalim'de
üç yıl krallık yaptı. Annesi Givalı
Uriel'in kızı Mikaya'ydı.
Aviya'yla Yarovam arasında savaş
vardı. 3 Aviya seçme yiğit askerlerden
oluşan dört yüz bin kişilik bir orduyla
savaşa çıktı. Yarovam da sekiz yüz bin
seçme yiğit savaşçıdan oluşan bir or-
duyla ona karşı savaş düzenine girdi.
4 Aviya Efrayim dağlık bölgesinde-
ki Semarayim Dağı'na çıkıp şöyle ses-
lendi: "Ey Yarovam ve bütün İsrail-
liler, beni dinleyin! 5 İsrail'in Tanrısı
RAB'bin bozulmaz bir antlaşmayla[i]
İsrail Krallığı'nı sonsuza dek Davut'a
ve soyuna verdiğini bilmiyor musu-
nuz? 6 Nevat oğlu Yarovam efendisi
Davut oğlu Süleyman'a başkaldırdı.
7 Bir takım işe yaramaz kötü kişiler
çevresinde toplanıp Süleyman oğlu
Rehavam'a baskı yaptılar. O sırada
Rehavam onlara karşı koyamayacak
kadar genç ve deneyimsizdi.
8 "Şimdi de siz Davut soyunun elin-
deki RAB'bin Krallığı'na karşı gelme-
yi tasarlıyorsunuz. Büyük bir ordusu-
nuz. Üstelik Yarovam'ın ilahlarınız
olsun diye yaptırdığı altın buzağılar
da yanınızda. 9 RAB'bin kâhinlerini,
Harunoğulları'yla Levililer'i kovma-
dınız mı? Onların yerine öbür halk-
lar gibi kendinize kâhinler atamadı-
nız mı? Atanmak için bir boğa ve yedi
koçla gelen herkes, tanrı olmayanlara
kâhin olabiliyor.
10 "Ama bizim Tanrımız RAB'dir,
O'nu bırakmadık. RAB'be hizmet
eden kâhinler Harun soyundandır. Le-
vililer de onlara yardımcıdır. 11 Onlar
her sabah, her akşam RAB'be yakma-
lık sunular* sunar, hoş kokulu buhur
yakar, dinsel açıdan temiz masanın
üzerine adak ekmeklerini* dizerler.
Her akşam altın kandilliğin kandille-
rini yakarlar. Biz Tanrımız RAB'bin
buyruklarını yerine getiriyoruz. Oysa
siz O'na sırt çevirdiniz. 12 Tanrı bizim-
ledir, O önderimizdir. O'nun kâhinleri
borazanlarla size karşı savaş çağrısı
yapacaklar. Ey İsrail halkı, atalarını-
zın Tanrısı RAB'be karşı savaşmayın;
çünkü başaramazsınız."
13 Yarovam askerlerinin bir bölü-
müyle Yahudalılar'ı önden karşılarken,
öbür bölümünü arkalarında pusu kur-
maya göndermişti. 14 Yahudalılar ön-
den, arkadan kuşatıldıklarını görünce,
RAB'be yakardılar. Kâhinler borazan-
larını çaldı. 15 Yahudalılar savaş çığ-
lıkları attığı anda, Tanrı Yarovam'la
İsrailliler'i Aviya'yla Yahudalılar'ın
önünde yenilgiye uğrattı. 16 İsrailliler
Yahudalılar'ın önünden kaçtı. Tanrı
onları Yahudalılar'ın eline teslim etti.
17 Aviya'yla ordusu İsrailliler'i bozguna
uğrattı. İsrailliler'den beş yüz bin seç-
me asker öldürüldü. 18 Böylece İsrailliler
yenilgiye uğradı, Yahudalılar'sa zafer
kazandı. Çünkü Yahudalılar atalarının
Tanrısı RAB'be güvenmişlerdi.
19 Aviya Yarovam'ı kovaladı. Yaro-
vam'a ait Beytel, Yeşana, Efron kent-
leriyle çevrelerindeki köyleri ele ge-
çirdi. 20 Aviya'nın krallığı döneminde
Yarovam bir daha eski gücünü topar-
layamadı. Sonunda RAB onu cezalan-
dırdı, Yarovam öldü.

i *13:5* "Bozulmaz bir antlaşma": İbranice "Tuz antlaşması".

21 Aviya ise gitgide krallığını güç-
lendirdi. On dört kadınla evlenip yir-
mi iki erkek, on altı kız babası oldu.
22 Aviya'nın yaptığı öbür işler, uygu-
lamaları ve söyledikleri, Peygamber
İddo'nun yorumunda yazılıdır.

14 Aviya ölüp atalarına kavuşun-
ca, Davut Kenti'nde gömül-
dü, yerine oğlu Asa kral oldu. Ülke
Asa'nın yönetimi altında on yıl barış
içinde yaşadı.

Asa'nın Yahuda Krallığı

(1Kr.15:9-12)

2 Asa Tanrısı RAB'bin gözünde iyi ve
doğru olanı yaptı. 3 Yabancı ilahların
sunaklarını, puta tapılan yerleri kaldır-
dı. Dikili taşları parçaladı, Aşera* put-
larını devirdi. 4 Yahudalılar'dan atala-
rının Tanrısı RAB'be yönelmelerini,
O'nun yasasına ve buyruklarına uyma-
larını istedi. 5 Yahuda'nın bütün kentle-
rinden puta tapılan yerlerle buhur su-
naklarını kaldırdı. Ülke onun yönetimi
altında barış içinde yaşadı. 6 Ülke barış
içinde olduğu için Asa Yahuda'daki ba-
zı kentleri surlarla çevirdi. O yıllarda
kimse ona karşı savaş açmadı. Çünkü
RAB ona esenlik vermişti.
7 Asa Yahudalılar'a, "Bu kentleri ona-
ralım" dedi, "Onları surlarla kuşatıp
kulelerle, kapılarla, sürgülerle güç-
lendirelim. Ülke hâlâ bizim elimizde,
çünkü Tanrımız RAB'be yöneldik, O
da bizi her yandan esenlikle kuşattı."
Böylece yapım işlerini başarıyla bi-
tirdiler.
8 Asa'nın Yahudalılar'la Benyamin-
liler'den oluşan bir ordusu vardı. Ya-
hudalılar büyük kalkan ve mızraklarla
donanmış üç yüz bin kişiydi. Benya-
minliler ise küçük kalkan ve yay taşı-
yan iki yüz seksen bin kişiydi. Bunla-
rın hepsi yiğit savaşçılardı.
9 Kûşlu* Zerah binlerce asker ve üç
yüz savaş arabasıyla Mareşa'ya iler-
ledi. 10 Asa ona karşı durmak için yo-
la çıktı. İki ordu Mareşa yakınlarında
Sefata Vadisi'nde savaş düzeni aldı.
11 Asa, Tanrısı RAB'be, "Ya RAB,
güçlünün karşısında güçsüze yar-
dım edebilecek senden başka kimse
yoktur" diye yakardı, "Ey Tanrımız
RAB, bize yardım et, çünkü sana gü-
veniyoruz. Senin adınla bu kalabalı-
ğa karşı çıktık. Ya RAB, sen bizim
Tanrımız'sın. İnsanlar sana karşı za-
fer kazanmasın."
12 RAB Kûşlular'ı Asa'yla Yahudalı-
lar'ın önünde bozguna uğrattı. Kûşlular
kaçmaya başladı. 13 Asa ordusuyla onla-
rı Gerar'a kadar kovaladı. Kûşlular'dan
kurtulan olmadı. RAB'bin ve ordusu-
nun önünde kırıldılar. Yahudalılar çok
miktarda mal yağmalayıp götürdüler.
14 Gerar'ın çevresindeki bütün köyleri
yerle bir ettiler. Çünkü RAB'bin deh-
şeti onları sarmıştı. Bu köylerde çok
mal olduğundan onları yağmaladılar.
15 Çobanların çadırlarına da saldırdı-
lar. Çok sayıda davar ve deveyi alıp
Yeruşalim'e döndüler.

Asa'nın Yaptığı Yenilikler

(1Kr.15:13-15)

15 Tanrı'nın Ruhu Odet oğlu
Azarya'nın üzerine indi. 2 Azar-
ya, Kral Asa'ya gidip şöyle dedi: "Ey
Asa, ey Yahuda ve Benyamin halkı,
beni dinleyin! RAB'le birlikte oldu-
ğunuz sürece, O da sizinle olacaktır.
O'nu ararsanız bulursunuz. Ama O'nu
bırakırsanız, O da sizi bırakır. 3 İsra-
il halkı uzun süre gerçek Tanrı'dan,
eğitici kâhinlerden ve yasadan uzak
yaşadı. 4 Ama sıkıntıya düştüklerin-
de İsrail'in Tanrısı RAB'be döndüler,
O'nu arayıp buldular. 5 O günlerde yol-
cuların güvenliği yoktu. Çünkü çev-
re ülkelerde yaşayanların tümü bü-
yük kargaşa içindeydi. 6 Ulus ulusu,
kent kenti ezmeye çalışıyordu. Çün-
kü Tanrı onları çeşitli sıkıntılarla te-

dirgin ediyordu. 7 Ama siz güçlü olun,
cesaretinizi yitirmeyin. Yaptıklarını-
zın karşılığını alacaksınız.”
8 Asa bu sözleri, Peygamber Odet'in
oğlu Azarya'nın[j] peygamberliğini du-
yunca, cesaret buldu. Yahuda ve Ben-
yamin topraklarından, Efrayim'in dağ-
lık bölgesinde ele geçirdiği kentlerden
iğrenç putları kaldırdı. RAB'bin Ta-
pınağı'nın eyvanının önündeki RAB-
bin sunağını onardı.
9 Efrayim'den, Manaşşe'den, Şi-
mon'dan gelen birçok İsrailli, Tanrı-
sı RAB'bin Asa'yla birlikte olduğunu
görünce onun tarafına geçti. Asa bu
gelenlerle Yahuda ve Benyamin halkı-
nı bir araya topladı. 10 Asa'nın krallığı-
nın on beşinci yılının üçüncü ayında*
Yeruşalim'de toplandılar. 11 Yağmala-
mış oldukları hayvanlardan yedi yüz
sığırla yedi bin davarı o gün RAB'be
kurban ettiler. 12 Bütün yürekleriy-
le, bütün canlarıyla atalarının Tan-
rısı RAB'be yönelmek için antlaşma
yaptılar. 13 Büyük küçük, kadın erkek,
kim İsrail'in Tanrısı RAB'be yönel-
mezse öldürülecekti. 14 Yüksek sesle
bağırarak, borazan ve boru çalarak
RAB'bin önünde ant içtiler. 15 Yahu-
dalılar bütün yürekleriyle içtikleri ant
için sevindiler. RAB'bi istekle arayıp
buldular. O da onları her yandan esen-
likle kuşattı.
16 Kral Asa annesi Maaka'nın krali-
çeliğini elinden aldı. Çünkü o Aşera*
için iğrenç bir put yaptırmıştı. Asa bu
iğrenç putu kesip parçaladıktan son-
ra Kidron Vadisi'nde yaktı. 17 Ancak
İsrail'den[k] puta tapılan yerleri kaldır-
madı. Ama yaşamı boyunca yüreğini
RAB'be adadı. 18 Babasının ve kendi-
sinin adadığı altını, gümüşü ve eşya-
ları Tanrı'nın Tapınağı'na getirdi.
19 Asa'nın krallığının otuz beşinci
yılına kadar savaş olmadı.

Asa'nın Son Yılları

(1Kr.15:16-24)

16 Yahuda Kralı Asa'nın krallığı-
nın otuz altıncı yılında İsrail
Kralı Baaşa Yahuda'ya saldırmaya ha-
zırlanıyordu. Asa'nın topraklarına gi-
riş çıkışı engellemek amacıyla, Rama
Kenti'ni güçlendirmeye başladı.
2 Bunun üzerine Asa, RAB'bin Ta-
pınağı'nın ve sarayın hazinelerindeki
altın ve gümüşü çıkararak şu haber-
le birlikte Şam'da oturan Aram Kra-
lı Ben-Hadat'a gönderdi: 3 “Babamla
baban arasında olduğu gibi seninle
benim aramızda da bir antlaşma ol-
sun. Sana gönderdiğim bu altınlara,
gümüşlere karşılık, sen de İsrail Kra-
lı Baaşa ile yaptığın antlaşmayı boz,
topraklarımdan askerlerini çeksin.”
4 Kral Asa'nın önerisini kabul eden
Ben-Hadat, ordu komutanlarını İsrail
kentlerinin üzerine gönderdi. İyon'u,
Dan'ı, Avel-Mayim'i, Naftali'nin bütün
ambarlı kentlerini ele geçirdiler. 5 Ba-
aşa bunu duyunca Rama'nın yapımı-
nı durdurup işe son verdi. 6 Kral Asa
bütün Yahudalılar'ı çağırttı; Baaşa'nın
Rama'nın yapımında kullandığı taş-
larla keresteleri alıp götürdüler. Asa
bunlarla Geva ve Mispa kentlerini
onardı.
7 O sırada Bilici* Hanani Yahuda
Kralı Asa'ya gelip şöyle dedi: “Tanrın
RAB'be güveneceğine Aram Kralı'na
güvendin. Bu yüzden Aram Kralı'nın
ordusu elinden kurtuldu. 8 Kûşlular'la*
Luvlular, çok sayıda savaş arabaları,
atlılarıyla büyük bir ordu değil miy-
diler? Ama sen RAB'be güvendin, O
da onları eline teslim etti. 9 RAB'bin
gözleri bütün yürekleriyle kendisine
bağlı olanlara güç vermek için her ye-
ri görür. Akılsızca davrandın. Bundan
böyle hep savaş içinde olacaksın.”

j *15:8* Bazı Vulgata elyazmaları “Peygamber Odet'in oğlu Azarya'nın”, Masoretik metin “Peygamber Odet'in” (bkz. 15:1). **k** *15:17* “İsrail”, yani “Yahuda”.

[10]Asa biliciye öfkelenip onu cezae-
vine attırdı. Çünkü söyledikleri onu
kızdırmıştı. Halktan bazı kişilere de
baskı yaptı.
[11]Asa'nın yaptığı işler, başından so-
nuna dek, Yahuda ve İsrail krallarının
tarihinde yazılıdır. [12] Asa, krallığının
otuz dokuzuncu yılında ayaklarından
hastalandı. Durumu çok ağırdı. Hasta-
lığında RAB'be yöneleceğine hekim-
lere başvurdu. [13]Asa krallığının kırk
birinci yılında ölüp atalarına kavuştu.
[14]Onu özel olarak hazırlanmış, güzel
kokulu çeşit çeşit baharat dolu bir sed-
yeye yatırarak Davut Kenti'nde ken-
disi için yaptırdığı mezara gömdüler.
Onuruna çok büyük bir ateş yaktılar.

Yehoşafat'ın Yahuda Krallığı

17 Asa'nın yerine oğlu Yehoşa-
fat kral oldu. Yehoşafat İsrail'e
karşı krallığını pekiştirdi. [2]Yahuda'nın
bütün surlu kentlerine askeri birlikler
yerleştirdi; Yahuda'ya ve babası Asa-
nın ele geçirmiş olduğu Efrayim kent-
lerine de asker yerleştirdi.
[3]RAB Yehoşafat'laydı. Çünkü Ye-
hoşafat atası Davut'un başlangıçtaki
yollarını izledi; Baallar'a* yönelece-
ğine, [4]babasının Tanrısı'na yöneldi;
İsrail halkının yaptıklarına değil,
Tanrı'nın buyruklarına uydu. [5]RAB
onun yönetimi altındaki krallığı pe-
kiştirdi. Bütün Yahudalılar ona ar-
mağanlar getirdi. Böylece Yehoşafat
büyük zenginliğe ve onura kavuştu.
[6]Yüreği RAB'de[l] cesaret buldu, pu-
ta tapılan yerleri ve Aşera* putlarını
Yahuda'dan kaldırdı.
[7]Yehoşafat krallığının üçüncü yı-
lında halka öğretmek amacıyla gö-
revlilerinden Ben-Hayil'i, Ovadya'yı,
Zekeriya'yı, Netanel'i, Mikaya'yı Ya-
huda kentlerine gönderdi. [8]Onlarla
birlikte şu Levililer'i de gönderdi: Şe-
maya, Netanya, Zevadya, Asahel, Şe-
miramot, Yehonatan, Adoniya, Toviya,
Tov-Adoniya. Kâhinlerden Elişama
ile Yehoram'ı gönderdi. [9]RAB'bin Ya-
sa Kitabı'nı yanlarına alıp Yahuda'da
halka öğrettiler. Bütün Yahuda kentle-
rini dolaşarak halka ders verdiler.
[10]Yahuda'yı çevreleyen ülkelerin
krallıklarını RAB korkusu sardı. Bu
yüzden Yehoşafat'a karşı savaşama-
dılar. [11] Bazı Filistliler Yehoşafat'a ha-
raç olarak armağanlar ve gümüş ver-
diler. Araplar da ona davar getirdiler:
Yedi bin yedi yüz koçla yedi bin yedi
yüz teke. [12]Yehoşafat giderek güçlen-
di. Yahuda'da kaleler, ambarlı kentler
yaptırdı. [13]Yahuda kentlerinde birçok
işler yaptı. Yeruşalim'e deneyimli yi-
ğit savaşçılar yerleştirdi. [14]Bunlar boy-
larına göre şöyle kaydedilmişlerdi:

Yahuda'dan binbaşılar: Komutan
Adna ve komutasında 300 000 yiğit
asker;

[15] Yanında Komutan Yehohanan ve
komutasında 280 000 asker;

[16] Onun yanında kendini RAB'bin
hizmetine adayan Zikri oğlu Amatsya
ve komutasında 200 000 yiğit asker.

[17] Benyamin oymağından: Yiğit bir
savaşçı olan Elyada ile komutasında
yay ve kalkanla silahlanmış 200 000
asker;

[18] Yanında Yehozavat ve komutasın-
da savaşmak üzere donatılmış 180 000
asker.

[19]Bunlar kralın surlu Yahuda kent-
lerine yerleştirdiği askerlerin yanısı-
ra, ona hizmet ediyorlardı.

Peygamber Mikaya Ahav'ı Uyarıyor

(1Kr.22:1-28)

18 Büyük bir zenginlik ve onu-
ra kavuşan Yehoşafat, evlilik
bağıyla Ahav'a akraba oldu. [2]Birkaç
yıl sonra Samiriye Kenti'nde yaşayan
Ahav'ı görmeye gitti. Ahav onun ve
yanındakilerin onuruna birçok davar,

l *17:6* "RAB'de": İbranice "RAB'bin yollarında".

sığır keserek Ramot-Gilat'a saldırmak
için onu kışkırttı.
3 İsrail Kralı Ahav, Yahuda Kralı Ye-
hoşafat'a, "Ramot-Gilat'a karşı benim-
le birlikte savaşır mısın?" diye sordu.
Yehoşafat, "Beni kendin, halkımı
halkın say. Savaşta sana eşlik edece-
ğiz" diye yanıtladı,
4 "Ama önce RAB-
be danışalım" diye ekledi.
5 İsrail Kralı Ahav dört yüz peygam-
ber toplayıp, "Ramot-Gilat'a karşı sa-
vaşalım mı, yoksa vaz mı geçeyim?"
diye sordu.
Peygamberler, "Savaş, çünkü Tanrı
kenti senin eline teslim edecek" diye
yanıtladılar.
6 Ama Yehoşafat, "Burada danışabi-
leceğimiz RAB'bin başka peygambe-
ri yok mu?" diye sordu.
7 İsrail Kralı, "Yimla oğlu Mikaya
adında biri daha var" diye yanıtladı,
"Onun aracılığıyla RAB'be danışabi-
liriz. Ama ben ondan nefret ederim.
Çünkü benimle ilgili hiç iyi peygam-
berlik etmez, hep kötü şeyler söyler."
Yehoşafat, "Böyle konuşmaman ge-
rekir, ey kral!" dedi.
8 İsrail Kralı bir görevli çağırıp, "He-
men Yimla oğlu Mikaya'yı getir!" di-
ye buyurdu.
9 İsrail Kralı Ahav ile Yahuda Kra-
lı Yehoşafat kral giysileriyle Samiri-
ye Kapısı'nın girişinde, harman yerine
konan tahtlarında oturuyorlardı. Bü-
tün peygamberler de onların önünde
peygamberlik ediyordu.
10 Kenaana
oğlu Sidkiya, yaptığı demir boynuz-
ları göstererek şöyle dedi: "RAB di-
yor ki, 'Aramlılar'ı yok edinceye dek
onları bu boynuzlarla vuracaksın.' "
11 Öteki peygamberlerin hepsi de
aynı şeyi söylediler: "Ramot– Gilat'a
saldır, kazanacaksın! Çünkü RAB on-
ları senin eline teslim edecek."
12 Mikaya'yı çağırmaya giden görev-
li ona, "Bak! Peygamberler bir ağız-
dan kral için olumlu şeyler söylüyor-
lar" dedi, "Rica ederim, senin sözün
de onlarınkine uygun olsun; olumlu
bir şey söyle."
13 Mikaya, "Yaşayan RAB'bin hak-
kı için, Tanrım ne derse onu söyleye-
ceğim" diye karşılık verdi.
14 Mikaya gelince kral, "Mikaya,
Ramot-Gilat'a karşı savaşa gidelim
mi, yoksa vaz mı geçeyim?" diye sor-
du.
Mikaya, "Saldırın, kazanacaksınız!
Çünkü onlar sizin elinize teslim edi-
lecek" diye yanıtladı.
15 Bunun üzerine kral, "RAB'bin
adına bana gerçeğin dışında bir şey
söylemeyeceğine ilişkin sana kaç kez
ant içireyim?" diye sordu.
16 Mikaya şöyle karşılık verdi: "İs-
raillliler'i dağlara dağılmış çobansız
koyunlar gibi gördüm. RAB, 'Bunla-
rın sahibi yok. Herkes güvenlik için-
de evine dönsün' dedi."
17 İsrail Kralı Ahav Yehoşafat'a, "Be-
nimle ilgili iyi peygamberlik etmez,
hep kötü şeyler söyler dememiş miy-
dim?" dedi.
18 Mikaya konuşmasını sürdürdü:
"Öyleyse RAB'bin sözünü dinleyin!
Gördüm ki, RAB tahtında oturuyor,
bütün göksel varlıklar da sağında, so-
lunda duruyordu.
19 RAB sordu: 'Ra-
mot-Gilat'a saldırıp ölsün diye İsrail
Kralı Ahav'ı kim kandıracak?'
"Kimi şöyle, kimi böyle derken,
20 bir ruh çıkıp RAB'bin önünde dur-
du ve, 'Ben onu kandıracağım' dedi.
"RAB, 'Nasıl?' diye sordu.
21 "Ruh, 'Aldatıcı ruh olarak gidip
Ahav'ın bütün peygamberlerine yalan
söyleteceğim' diye karşılık verdi.
"RAB, 'Onu kandırmayı başaracak-
sın' dedi, 'Git, dediğini yap.'
22 "İşte RAB bu peygamberlerinin
ağzına aldatıcı bir ruh koydu. Çünkü
sana kötülük etmeye karar verdi."

18:16 Say.27:17; Hez.34:5; Zek.10:2; Mat.9:36; Mar.6:34

[23]Kenaana oğlu Sidkiya yaklaşıp Mikaya'nın yüzüne bir tokat attı. "RAB'bin Ruhu nasıl benden çıkıp da seninle konuştu?" dedi.
[24]Mikaya, "Gizlenmek için bir iç odaya girdiğin gün göreceksin" diye yanıtladı.
[25]Bunun üzerine İsrail Kralı, "Mikaya'yı kentin yöneticisi Amon'a ve kralın oğlu Yoaş'a götürün" dedi,
[26]"Ben güvenlik içinde dönünceye dek bu adamı cezaevinde tutmalarını, ona su ve ekmekten başka bir şey vermemelerini söyleyin!"
[27]Mikaya, "Eğer sen güvenlik içinde dönersen, RAB benim aracılığımla konuşmamış demektir" dedi ve, "Herkes bunu duysun!" diye ekledi.

Ahav'ın Ölümü

(1Kr.22:29-35)

[28]İsrail Kralı Ahav'la Yahuda Kralı Yehoşafat Ramot-Gilat'a saldırmak için
yola çıktılar. [29]İsrail Kralı, Yehoşafat'a,
"Ben kılık değiştirip savaşa öyle gireceğim, ama sen kral giysilerini giy" dedi. Böylece İsrail Kralı kılığını değiştirdi, sonra savaşa girdiler.
[30]Aram Kralı, savaş arabalarının komutanlarına, "İsrail Kralı dışında, büyük küçük hiç kimseye saldırma-
yın!" diye buyruk vermişti. [31]Savaş
arabalarının komutanları Yehoşafat'ı görünce, İsrail Kralı sanıp saldırmak için ona döndüler. Yehoşafat yakarmaya başladı. RAB Tanrı ona yardım edip saldıranların yönünü değiştirdi.
[32]Komutanlar onun İsrail Kralı olmadığını anlayınca peşini bıraktılar.
[33]O sırada bir asker rasgele attığı bir okla İsrail Kralı'nı zırhının parçalarının birleştiği yerden vurdu. Kral arabacısına, "Dönüp beni savaş ala-
nından çıkar, yaralandım" dedi. [34]Sa-
vaş o gün şiddetlendi. Arabasında Aramlılar'a karşı akşama kadar dayanan İsrail Kralı gün batımında öldü.

Bilici Yehu Yehoşafat'ı Paylıyor

19 Yahuda Kralı Yehoşafat ise Yeruşalim'deki sarayına güven-
lik içinde döndü. [2]Hanani oğlu Bilici*
Yehu, Kral Yehoşafat'ı karşılamaya giderek ona şöyle dedi: "Kötülere yardım edip RAB'den nefret edenleri mi sevmen gerekir? Bunun için RAB'bin
öfkesi senin üstünde olacak. [3]Ancak,
bazı iyi yönlerin de var. Ülkeden Aşera* putlarını kaldırıp attın ve yürekten Tanrı'ya yönelmeye karar verdin."

Yehoşafat'ın Yaptığı Yenilikler

[4]Yehoşafat Yeruşalim'de yaşadı. Beer-Şeva'dan Efrayim dağlık bölgesine kadar yine halkın arasında dolaşarak onları atalarının Tanrısı RAB'be
döndürdü. [5]Ülkeye, Yahuda'nın bütün
surlu kentlerine yargıçlar atadı. [6]On-
lara, "Yaptıklarınıza dikkat edin" dedi, "Çünkü insan adına değil, yargı verirken sizinle olan RAB adına yar-
gılayacaksınız. [7]Onun için RAB'den
korkun, dikkatle yargılayın. Çünkü Tanrımız RAB kimsenin haksızlık yapmasına, kimseyi kayırmasına, rüşvet almasına göz yummaz."
[8]RAB'bin yargılarını uygulamak, davalara bakmak için Yehoşafat Yeruşalim'e de bazı Levililer'i, kâhinleri, İsrail[m] boy başlarını atadı. Bunlar Ye-
ruşalim'de yaşadılar[n]. [9]Yehoşafat on-
lara şu buyrukları verdi: "Görevinizi RAB korkusuyla, bağlılıkla, bütün
yüreğinizle yapmalısınız. [10]Kentler-
de yaşayan kardeşlerinizden gelen her davada –kan davası, Kutsal Yasa, buyruklar, kurallar ya da ilkelerle ilgili her konuda– onları RAB'be karşı suç işlememeleri için uyarın; öyle ki RAB size de kardeşlerinize de öfke-

m *19:8* "İsrail", yani "Yahuda". **n** *19:8* "Bunlar Yeruşalim'de yaşadılar" ya da "Yeruşalim'e döndüler".

lenmesin. Böyle yaparsanız suç işle-
memiş olursunuz.
11“RAB'be ilişkin her konuda Baş-
kâhin Amarya, krala ilişkin her ko-
nuda ise Yahuda oymağının önderi
İsmail oğlu Zevadya size başkanlık
edecek. Leviliiler de görevli olarak si-
ze yardımcı olacaklar. Yürekli olun,
bu buyrukları uygulayın. RAB doğ-
ru kişiyle olsun!”

Moavlılar'la Ammonlular'a Karşı Savaş

20 Bundan sonra Moavlılar, Am-
monlular ve Meunlular'ın[o] bir
kısmı Yehoşafat'la savaşmak için yola
çıktılar. 2Birkaç kişi Yehoşafat'a gidip,
“Gölün öbür yakasından, Edom'dan
sana saldırmak için büyük bir ordu
geliyor. Şu anda Haseson-Tamar'da
–Eyn-Gedi'de–” dediler. 3Korkuya
kapılan Yehoşafat RAB'be danışma-
ya karar verdi ve bütün Yahuda'da
oruç* ilan etti. 4RAB'be yönelmek
için Yahuda'nın bütün kentlerinden
gelen halk toplanıp RAB'den yardım
diledi.
5Yehoşafat RAB'bin Tapınağı'nda,
yeni avlunun önünde, Yahuda ve Ye-
ruşalim topluluğunun arasına gidip
durdu.
6“Ey atalarımızın Tanrısı RAB,
sen göklerde oturan Tanrı değil mi-
sin?” dedi, “Ulusların bütün krallık-
larını yöneten sensin. Güç, kudret se-
nin elinde. Kimse sana karşı duramaz.
7Ey Tanrımız, bu ülkede yaşayanları
halkın İsrail'in önünden kovan ve ül-
keyi sonsuza dek dostun İbrahim'in
soyuna veren sen değil misin? 8Onlar
orada yaşadılar, adına bir tapınak kur-
dular ve, 9‘Başımıza bela, savaş, yar-
gı, salgın hastalık, kıtlık gelirse, adı-
nın bulunduğu bu tapınağın ve senin
önünde duracağız’ dediler, ‘Sıkıntıya
düştüğümüzde sana yakaracağız, sen
de duyup bizi kurtaracaksın.’
10“İşte Ammonlular, Moavlılar ve
Seir dağlık bölgesinde yaşayanlar!
Mısır'dan çıktıktan sonra İsrailliler'in
onların ülkesine girmelerine izin ver-
medin. Bu yüzden atalarımız başka
yöne döndü, onları yok etmedi. 11Ama
bak, bunun karşılığını bize nasıl ödü-
yorlar! Bize miras olarak vermiş ol-
duğun mülkünden bizi kovmaya
geliyorlar. 12Ey Tanrımız, onları yar-
gılamayacak mısın? Çünkü bize sal-
dıran bu büyük orduya karşı koyacak
gücümüz yok. Ne yapacağımızı bile-
miyoruz. Gözümüz sende.”
13Bütün Yahudalılar, çoluk çocuk-
larıyla birlikte RAB'bin önünde du-
ruyordu. 14RAB'bin Ruhu toplulu-
ğun ortasında duran Asaf soyundan
Mattanya oğlu Yeiel oğlu Benaya oğ-
lu Zekeriya oğlu Levili Yahaziel'in
üzerine indi. 15Yahaziel şöyle dedi:
“Ey Kral Yehoşafat, ey Yahuda halkı
ve Yeruşalim'de oturanlar, dinleyin!
RAB size şöyle diyor: ‘Bu büyük or-
dudan korkmayın, yılmayın! Çünkü
savaş sizin değil, Tanrı'nındır. 16Yarın
onlarla savaşmaya çıkın. Onları vadi-
nin sonunda, Yeruel kırlarında, Sits
Yokuşu'nu çıkarlarken bulacaksınız.
17Bu kez savaşmak zorunda kalmaya-
caksınız. Yerinizde durup bekleyin,
RAB'bin size sağlayacağı kurtuluşu
görün, ey Yahuda ve Yeruşalim hal-
kı! Korkmayın, yılmayın. Yarın on-
lara karşı savaşa çıkın. RAB sizinle
olacak!’ ”
18Yehoşafat yüzüstü yere kapandı.
Yahuda halkıyla Yeruşalim'de oturanlar
da RAB'bin önünde yere kapanıp O'na
tapındılar. 19Sonra Kehatoğulları'ndan
ve Korahoğulları'ndan bazı Leviliiler
ayağa kalkıp İsrail'in Tanrısı RAB'bi
yüksek sesle övdüler.

o ***20:1*** Septuaginta “Meunlular”, Masoretik metin “Ammonlular” (bkz. 26:7).
20:7 Yşa.41:8; Yak.2:23 **20:10** Yas.2:4-19 **20:15-17** Yas.20:1-4

20 Ertesi sabah erkenden kalkıp Te-
koa kırlarına doğru yola çıktılar. Yo-
la koyulduklarında Yehoşafat durup
şöyle dedi: "Beni dinleyin, ey Yahu-
da halkı ve Yeruşalim'de oturanlar!
Tanrınız RAB'be güvenin, güven-
likte olursunuz. O'nun peygamber-
lerine güvenin, başarılı olursunuz."
21 Yehoşafat halka danıştıktan sonra
RAB'be ezgi okumak, O'nun kutsal-
lığının görkemini övmek için adam-
lar atadı. Bunlar ordunun önünde yü-
rüyerek şöyle diyorlardı:
"RAB'be şükredin,
Çünkü sevgisi sonsuza dek
kalıcıdır!"
22 Onlar ezgi okuyup övgüler sun-
maya başladığında, RAB Yahuda'ya
saldıran Ammonlular'a, Moavlılar'a
ve Seir dağlık bölgesinde yaşayan-
lara pusu kurmuştu. Hepsi bozguna
uğratıldı. 23 Ammonlular'la Moavlılar,
Seir dağlık bölgesinde yaşayan halkı
büsbütün yok etmek için onlara sal-
dırdılar. Seirliler'i yok ettikten sonra
da birbirlerini öldürmeye başladılar.
24 Yahudalılar kırdaki gözcü kulesi-
ne varınca, o büyük orduya baktılar,
ama sadece yere serilmiş cesetler gör-
düler. Tek kişi kurtulmamıştı. 25 Mal-
ları yağmalamaya giden Yehoşafat'la
askerleri, ölülerin arasında çok mik-
tarda mal, giysi ve değerli eşya bul-
dular. Taşıyabileceklerinden çok mal
topladılar. Yağma edilecek o kadar
çok mal vardı ki, toplama işi üç gün
sürdü. 26 Dördüncü gün Beraka[ö] Va-
disi'nde toplanarak RAB'be övgüler
sundular. Bu yüzden oranın adı bugün
de Beraka Vadisi olarak kaldı.
27 Bundan sonra bütün Yahuda ve Ye-
ruşalim halkı Yehoşafat'ın önderliğin-
de sevinçle Yeruşalim'e döndü. Çünkü
RAB düşmanlarını bozguna uğratarak
onları sevindirmişti. 28 Çenk, lir ve bo-
razan çalarak Yeruşalim'e, RAB'bin
Tapınağı'na gittiler. 29 RAB'bin İsrail'in
düşmanlarına karşı savaştığını duyan
ülkelerin krallıklarını Tanrı korkusu
sardı. 30 Yehoşafat'ın ülkesi ise barış
içindeydi. Çünkü Tanrısı her yandan
onu esenlikle kuşatmıştı.

Yehoşafat'ın Krallığının Sonu

(1Kr.22:41-50)

31 Yehoşafat Yahuda'yı yönetti. Otuz
beş yaşında kral oldu ve Yeruşalim'de
yirmi beş yıl krallık yaptı. Anne-
si Şilhi'nin kızı Azuva'ydı. 32 Babası
Asa'nın yollarını izleyen ve bunlardan
sapmayan Yehoşafat RAB'bin gözün-
de doğru olanı yaptı. 33 Ancak alışı-
lagelen tapınma yerleri kaldırılmadı.
Halk hâlâ atalarının Tanrısı'na bütün
yüreğiyle yönelmemişti.
34 Yehoşafat'ın yaptığı öbür işler, ba-
şından sonuna dek, İsrail kralları ta-
rihinin bir bölümü olan Hanani oğlu
Yehu'nun tarihinde yazılıdır.
35 Yahuda Kralı Yehoşafat bir süre
sonra kendini günaha veren İsrail Kralı
Ahazya ile anlaşmaya vardı. 36 Tarşiş'e
gidecek gemiler[p] yapmak için anlaş-
tılar. Gemileri Esyon-Gever'de yaptı-
lar. 37 Mareşalı Dodavahu oğlu Eliezer,
Yehoşafat'a karşı şöyle peygamber-
lik etti: "Ahazya ile anlaşmaya vardı-
ğın için RAB işini bozacak." Gemiler
Tarşiş'e[r] gidemeden parçalandı.

21 Yehoşafat ölüp atalarına ka-
vuştu ve Davut Kenti'nde ata-
larının yanına gömüldü. Yerine oğlu
Yehoram kral oldu.

Yehoram'ın Yahuda Krallığı

(2Kr.8:17-24)

2 Yehoşafat oğlu Yehoram'ın kardeş-
leri şunlardı: Azarya, Yehiel, Zekeriya,
Azaryahu, Mikael, Şefatya. Bunların

ö *20:26* "Beraka": "Övgü" ya da "Kutsama" anlamına gelir. p *20:36* "Tarşiş'e gidecek gemiler" ya da "Uzun yol gemileri". r *20:37* "Tarşiş'e" ya da "Uzun yola".

tümü İsrail[s] Kralı Yehoşafat'ın oğul-
larıydı. [3]Babaları onlara çok miktarda
altın, gümüş, değerli eşyalar armağan
etmiş, ayrıca Yahuda'da surlu kentler
vermişti. Ancak, Yehoram ilk oğlu ol-
duğundan, krallığı ona bırakmıştı.
[4]Babasının yerine geçen Yehoram
güçlenince, bütün kardeşlerini ve ba-
zı İsrail önderlerini kılıçtan geçirtti.
[5]Yehoram otuz iki yaşında kral oldu
ve Yeruşalim'de sekiz yıl krallık yap-
tı. [6]Karısı Ahav'ın kızı olduğu için, o
da Ahav'ın ailesi gibi İsrail kralları-
nın yolunu izledi ve RAB'bin gözünde
kötü olanı yaptı. [7]Ama RAB Davut'la
yaptığı antlaşmadan ötürü onun so-
yunu yok etmek istemedi. Çünkü
Davut'a ve soyuna sönmeyen bir ışık
vereceğine söz vermişti.
[8]Yehoram'ın krallığı döneminde
Edomlular Yahudalılar'a karşı ayak-
lanarak kendi krallıklarını kurdular.
[9]Yehoram komutanları ve bütün sa-
vaş arabalarıyla oraya gitti. Edomlu-
lar onu ve savaş arabalarının komu-
tanlarını kuşattılar. Ama Yehoram
gece kalkıp kuşatmayı yararak kaçtı.
[10]Edomlular'ın Yahuda'ya karşı baş-
kaldırması bugün de sürüyor.
O sırada Livna Kenti de ayaklan-
dı. Çünkü Yehoram atalarının Tanrı-
sı RAB'bi bırakmıştı. [11]Yahuda tepe-
lerinde puta tapılan yerler bile yapmış,
Yeruşalim halkının putlara bağlanma-
sına önayak olmuş, Yahuda halkını
günaha sürüklemişti.
[12]Yehoram Peygamber İlyas'tan bir
mektup aldı. Mektup şöyleydi:
"Atan Davut'un Tanrısı RAB şöy-
le diyor: 'Baban Yehoşafat'ın ve Ya-
huda Kralı Asa'nın yollarını izleme-
din. [13]İsrail krallarının yolunu izledin.
Ahav'ın ailesinin yaptığı gibi Yahuda
ve Yeruşalim halkının putlara bağlan-
masına önayak oldun. Üstelik kendi
ailenden, senden daha iyi olan kar-
deşlerini öldürttün. [14]Bu yüzden RAB
halkını, oğullarını, karılarını ve senin
olan her şeyi büyük bir yıkımla vu-
racak. [15]Sen de korkunç bir bağırsak
hastalığına yakalanacaksın. Bu hasta-
lık yüzünden bağırsakların dışarı dö-
külene dek günlerce sürüneceksin.' "
[16]RAB Filistliler'i ve Kûşlular'ın*
yanında yaşayan Araplar'ı Yehoram'a
karşı kışkırttı. [17]Saldırıp Yahuda'ya
girdiler. Sarayda bulunan her şeyi,
kralın oğullarıyla karılarını alıp gö-
türdüler. Kralın en küçük oğlu Yeho-
ahaz'dan[ş] başka oğlu kalmadı.
[18]Sonra RAB Yehoram'ı iyileşmez
bir bağırsak hastalığıyla cezalandırdı.
[19]Zaman geçti, ikinci yılın sonunda
hastalık yüzünden bağırsakları dışa-
rı döküldü. Şiddetli acılar içinde öl-
dü. Halkı ataları için ateş yaktığı gibi
onun onuruna ateş yakmadı.
[20]Yehoram otuz iki yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de sekiz yıl krallık
yaptı. Ölümüne kimse üzülmedi. Onu
Davut Kenti'nde gömdülerse de, kral-
ların mezarlığına gömmediler.

Ahazya'nın Yahuda Krallığı

(2Kr.8:25-29; 9:21-28)

22 Yeruşalim halkı Yehoram'ın en
küçük oğlu Ahazya'yı babası-
nın yerine kral yaptı. Çünkü Arap-
lar'la ordugaha gelen akıncılar büyük
kardeşlerinin hepsini öldürmüştü. Do-
layısıyla Yehoram oğlu Ahazya Yahu-
da Kralı oldu.
[2]Ahazya yirmi iki[t] yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de bir yıl krallık yaptı.
Annesi Omri'nin torunu Atalya'ydı.
[3]Ahazya da Ahav ailesinin yollarını
izledi. Annesi onu kötülüğe itiyordu.
[4]Ahav ailesi gibi RAB'bin gözünde

s *21:2,4* "İsrail", yani "Yahuda". **ş** *21:17* "Yehoahaz": Ahazya diye de bilinir.
t *22:2* 2Kr.8:26, bazı Septuaginta elyazmaları ve Süryanice "Yirmi iki", Masoretik metin
"Kırk iki". **21:7** 1Kr.11:36; 15:4; 2Kr.8:19; Mez.132:17 **21:8** Yar.27:40

kötü olanı yaptı. Çünkü babasının ölü-
münden beri Ahav ailesi onu yıkıma
götürecek öğütler veriyordu. 5 Ahazya
onların öğütlerine uyarak, Aram Kralı
Hazael'le savaşmak üzere İsrail Kralı
Ahav oğlu Yoram'la birlikte Ramot-
Gilat'a gitti. Aramlılar Yoram'ı yara-
ladılar. 6 Yoram Ramot-Gilat'ta Aram
Kralı Hazael'le savaşırken aldığı yara-
ların iyileşmesi için Yizreel'e döndü.
Yahuda Kralı Yehoram oğlu Ahazya
da yaralanan Ahav oğlu Yoram'ı gör-
mek için Yizreel'e gitti.
7 Yoram'ı ziyaret eden Ahazya'yı
Tanrı yıkıma uğrattı. Ahazya oraya
varınca, Yoram'la birlikte Nimşi oğ-
lu Yehu'yu karşılamaya gitti; RAB
Yehu'yu Ahav soyunu ortadan kaldır-
mak için meshetmişti*. 8 Yehu, Ahav
soyunu cezalandırırken, Ahazya'ya
hizmet eden Yahuda önderleriyle
Ahazya'nın yeğenlerini bulup hepsi-
ni öldürdü. 9 Sonra Ahazya'yı aramaya
koyuldu. Onu Samiriye'de gizlenirken
yakalayıp Yehu'ya getirdiler, sonra öl-
dürdüler. Ahazya'yı, "Bütün yüreğiy-
le RAB'be yönelen Yehoşafat'ın toru-
nudur" diyerek gömdüler. Böylece
Ahazya'nın soyunda krallığı yönete-
bilecek güçte kimse kalmadı.

Atalya Yönetime El Koyuyor

(2Kr.11:1-3)

10 Ahazya'nın annesi Atalya, oğ-
lunun öldürüldüğünü duyunca,
Yahuda'da kral soyunun bütün bi-
reylerini yok etmeye çalıştı. 11 Ne var
ki, Kral Yehoram'ın kızı Yehoşavat,
Ahazya oğlu Yoaş'ı kralın öldürül-
mek istenen öteki oğullarının arasın-
dan alıp kaçırdı ve dadısıyla birlikte
yatak odasına gizledi. Yehoşavat Kral
Yehoram'ın kızı, Kâhin Yehoyada'nın
karısı, Ahazya'nın da üvey kızkar-
deşiydi. Öldürülmesin diye çocu-
ğu Atalya'dan gizledi. 12 Atalya ülke-
yi yönetirken, çocuk altı yıl boyunca
Tanrı'nın Tapınağı'nda onların yanın-
da gizlendi.

Atalya'ya Karşı Ayaklanma

(2Kr.11:4-16)

23 Yedinci yıl gücünü gösteren
Yehoyada yüzbaşı olan Yero-
ham oğlu Azarya, Yehohanan oğlu İs-
mail, Ovet oğlu Azarya, Adaya oğlu
Maaseya, Zikri oğlu Elişafat'la bir ant-
laşma yaptı. 2 Yahuda'yı dolaşarak bü-
tün kentlerden Levililer'le İsrail[u] boy
başlarını topladılar. Yeruşalim'e dönen
3 topluluk Tanrı'nın Tapınağı'nda kral-
la bir antlaşma yaptı. Yehoyada onlara
şöyle dedi: "Davut'un soyuna ilişkin
RAB'bin verdiği söz uyarınca, kralın
oğlu kral olacak. 4 Siz şunları yapa-
caksınız: Şabat Günü* göreve giden
kâhinlerle Levililer'in üçte biri kapı-
larda nöbet tutacak, 5 üçte biri sarayda,
üçte biri de Temel Kapısı'nda duracak.
Bütün halk RAB'bin Tapınağı'nın av-
lularında toplanacak. 6 Kâhinlerle gö-
revli Levililer'in dışında RAB'bin
Tapınağı'na kimse girmesin. Onlar
kutsal oldukları için girebilirler. Halk
da RAB'bin buyruğunu yerine getir-
meye özen gösterecek. 7 Levililer yalın
kılıç kralın çevresini saracaklar. Ta-
pınağa yaklaşan olursa öldürün. Kral
nereye giderse, ona eşlik edin."
8 Levililer'le Yahudalılar Kâhin Ye-
hoyada'nın buyruklarını tam tamına
uyguladılar. Şabat Günü göreve gi-
denlerle görevi biten adamlarını aldı-
lar. Çünkü Kâhin Yehoyada bölükle-
re izin vermemişti. 9 Kâhin Yehoyada
Tanrı'nın Tapınağı'ndaki Kral Davut-
tan kalan mızrakları ve büyük küçük
kalkanları yüzbaşılara dağıttı. 10 Kra-
lı korumak için sunağın ve tapınağın
çevresine tapınağın güneyinden ku-
zeyine kadar bütün silahlı adamları
yerleştirdi. 11 Yehoyada'yla oğulları

u *23:2* "İsrail", yani "Yahuda". **22:6** 2Kr.9:15-16 **23:3** 2Sa.7:12

kralın oğlu Yoaş'ı dışarı çıkarıp başı-
na taç koydular. Tanrı'nın Yasası'nı da
ona verip krallığını ilan ettiler. Onu
meshederek*, "Yaşasın kral!" diye ba-
ğırdılar.
12 Atalya koşuşan, kralı öven halkın
çıkardığı gürültüyü duyunca, RAB-
bin Tapınağı'nda toplananların yanına
gitti. 13 Baktı, kral tapınağın girişin-
de sütunun yanında duruyor; yüzba-
şılar, borazan çalanlar çevresine top-
lanmış. Ülke halkı sevinç içindeydi,
borazanlar çalınıyor, ezgiciler çalgı-
larıyla övgüleri yönetiyordu. Atalya
giysilerini yırtarak, "Hainlik! Hain-
lik!" diye bağırdı.
14 Kâhin Yehoyada yüzbaşıları ça-
ğırarak, "O kadını aradan çıkarın.
Ardından kim giderse kılıçtan geçi-
rin" diye buyruk verdi. Çünkü, "Onu
RAB'bin Tapınağı'nda öldürmeyin"
demişti. 15 Atalya yakalandı ve sarayın
At Kapısı'na varır varmaz öldürüldü.

Kâhin Yehoyada'nın Yaptığı Yenilikler

(2Kr.11:17-20)

16 Yehoyada RAB'bin halkı olmala-
rı için kendisiyle halk ve kral arasında
bir antlaşma yaptı. 17 Bütün halk gidip
Baal'ın* tapınağını yıktı. Sunakla-
rını, putlarını parçaladılar; Baal'ın
Kâhini Mattan'ı da sunakların önün-
de öldürdüler.
18 Yehoyada Levili kâhinleri RAB-
bin Tapınağı'ndaki işin başına getir-
di. Onları Davut tarafından atanmış
oldukları görevleri yerine getirmek,
Musa'nın Yasası'nda yazılanlar uyarın-
ca RAB'be yakmalık sunular* sunmak
ve Davut'un koyduğu düzene göre se-
vinçle ezgiler okumakla görevlendir-
di. 19 Ayrıca dinsel açıdan herhangi bir
nedenle kirli birinin içeri girmemesi
için RAB'bin Tapınağı'nın kapılarına
da nöbetçiler yerleştirdi. 20 Sonra yüz-
başıları, soyluları, halkın yöneticileri-
ni ve ülke halkını yanına alarak kralı
RAB'bin Tapınağı'ndan getirdi. Yuka-
rı Kapı'dan geçip saraya girerek kra-
lı tahta oturttular. 21 Ülke halkı sevinç
içindeydi, ancak kent suskundu. Çün-
kü Atalya kılıçla öldürülmüştü.

Yoaş Tapınağı Onarıyor

(2Kr.12:1-16)

24 Yoaş yedi yaşında kral oldu ve
Yeruşalim'de kırk yıl krallık
yaptı. Annesi Beer-Şevalı Sivya'ydı.
2 Yoaş Kâhin Yehoyada yaşadığı süre-
ce RAB'bin gözünde doğru olanı yaptı.
3 Yehoyada onu iki kadınla evlendirdi.
Yoaş'ın onlardan oğulları, kızları oldu.
4 Bir süre sonra Yoaş RAB'bin Tapı-
nağı'nı onarmaya karar verdi. 5 Kâhin-
lerle Levililer'i toplayarak şöyle dedi:
"Yahuda kentlerine gidip Tanrınız'ın
Tapınağı'nı onarmak için gerekli yıl-
lık parayı bütün İsrail halkından top-
layın. Bunu hemen yapın." Ama Le-
vililer hemen işe girişmediler.
6 Bunun üzerine kral, Başkâhin Ye-
hoyada'yı çağırıp, "RAB'bin kulu Mu-
sa'nın ve İsrail topluluğunun Levha
Sandığı'nın bulunduğu çadır için koy-
duğu vergiyi Yahuda ve Yeruşalim'den
toplasınlar diye Levililer'i neden uyar-
madın?" diye sordu.
7 Çünkü o kötü kadının, Atalya'nın
oğulları, RAB Tanrı'nın Tapınağı'na
zorla girerek bütün adanmış eşyaları
Baallar* için kullanmışlardı.
8 Kralın buyruğu uyarınca bir sandık
yapılarak RAB'bin Tapınağı'nın kapı-
sının dışına yerleştirildi. 9 Tanrı'nın ku-
lu Musa'nın çölde İsrail halkına koy-
duğu vergiyi RAB'be getirmeleri için
Yahuda ve Yeruşalim halkına bir çağ-
rı yapıldı. 10 Bütün önderlerle halk ver-
gilerini sevinçle getirdiler, doluncaya
dek sandığın içine attılar. 11 Levililer,
sandığı kralın görevlilerine getiriyor-

24:6 Çık.30:11-16

lardı. Çok para biriktiğini görünce
kralın yazmanıyla başkâhinin görev-
lisine haber veriyor, onlar da gelip san-
dığı boşaltıyor, sonra yine yerine ko-
yuyorlardı. Bunu her gün yaptılar ve
çok para topladılar. [12]Kral Yoaş'la Ye-
hoyada parayı RAB'bin Tapınağı'nda
yapılan işlerden sorumlu olanlara ve-
riyorlardı. RAB'bin Tapınağı'nı onar-
mak için ücretle taşçılar, marangozlar,
demir ve tunç* işçileri tuttular.
[13]İşten sorumlu kişiler çalışkandı,
onarım işi onlar sayesinde ilerledi.
Tanrı'nın Tapınağı'nı eski durumuna
getirip sağlamlaştırdılar. [14]Onarım işi
bitince, geri kalan parayı krala ve Ye-
hoyada'ya getirdiler. Bununla RAB-
bin Tapınağı'ndaki hizmet ve yakma-
lık sunuları* sunmak için gereçler,
tabaklar, altın ve gümüş eşyalar yap-
tılar. Yehoyada yaşadığı sürece RAB-
bin Tapınağı'nda sürekli yakmalık su-
nu sunuldu.
[15]Yehoyada uzun yıllar yaşadıktan
sonra yüz otuz yaşında öldü. [16]İsrail'de
Tanrı'ya ve Tanrı'nın Tapınağı'na yap-
tığı yararlı hizmetlerden dolayı kendi-
sini Davut Kenti'nde kralların yanına
gömdüler.

Yoaş'ın Kötülüğü

[17]Yehoyada'nın ölümünden sonra
Yahuda önderleri gelip kralın önünde
eğildiler. Kral da onları dinledi. [18]Ata-
larının Tanrısı RAB'bin Tapınağı'nı
terk ederek Aşera* putlarıyla öbür put-
lara taptılar. Suçları yüzünden RAB
Yahuda ve Yeruşalim halkına öfkelen-
di. [19]Kendisine dönmeleri için arala-
rına peygamberler gönderdi. Bu pey-
gamberler halkı uyardılarsa da, onlara
kulak asmadılar.
[20]O zaman Tanrı'nın Ruhu Kâhin
Yehoyada oğlu Zekeriya'nın üzerine
indi[ü]. Zekeriya, halkın önünde durup
seslendi: "Tanrı şöyle diyor: 'Niçin
buyruklarıma karşı geliyorsunuz? İş-
leriniz iyi gitmeyecek. Çünkü siz beni
bıraktınız, ben de sizi bıraktım.' "
[21]Bunun üzerine Zekeriya'ya düzen
kurdular. Kralın buyruğuyla RAB'bin
Tapınağı'nın avlusunda taşa tutup onu
öldürdüler. [22]Kral Yoaş Zekeriya'nın
babası Yehoyada'nın kendisine yaptı-
ğı iyiliği unutup oğlunu öldürdü. Ze-
keriya ölürken, "RAB bu yaptığınızı
görüp hesabını sorsun" dedi.
[23]Yıl sonunda[v] Aram ordusu Yoaş'a
saldırıp Yahuda ve Yeruşalim'e girdi.
Halkın bütün önderlerini öldürdüler.
Yağmaladıkları malların hepsini Şam
Kralı'na gönderdiler. [24]Aram ordusu
küçük bir ordu olmasına karşın, RAB
çok büyük bir orduyu ellerine teslim
etmişti. Çünkü Yahuda halkı, ataları-
nın Tanrısı RAB'bi bırakmıştı. Böyle-
ce Aram ordusu Yoaş'ı cezalandırmış
oldu. [25]Aramlılar Yoaş'ı ağır yaralı
durumda bırakıp gittiler. Yoaş'ın gö-
revlileri, Kâhin Yehoyada'nın oğlu-
nun kanını döktüğü için, düzen ku-
rup onu yatağında öldürdüler. Yoaş'ı
Davut Kenti'nde gömdülerse de, kral-
ların mezarlığına gömmediler.
[26]Yoaş'a düzen kuranlar şunlar-
dı: Ammonlu Şimat adlı kadının oğ-
lu Zavat, Moavlı Şimrit adlı kadının
oğlu Yehozavat. [27]Yoaş'ın oğullarının
öyküsü, kendisine Tanrı'dan defalarca
gelen bildiriler, Tanrı'nın Tapınağı'nın
onarımıyla ilgili konular kralların ta-
rihine ilişkin yorumda yazılıdır. Yeri-
ne oğlu Amatsya kral oldu.

Amatsya'nın Yahuda Krallığı

(2Kr.14:1-22)

25 Amatsya yirmi beş yaşın-
da kral oldu ve Yeruşalim'de

ü ***24:20*** "Zekeriya'nın üzerine indi": İbranice "Zekeriya'yı kuşandı".
v ***24:23*** "Yıl sonunda": O çağda kullanılan iki ayrı takvime göre ya "Sonbahar" ya da
"İlkbahar" olabilir. **24:20-21** Mat.23:35; Luk.11:51; İbr.11:37

yirmi dokuz yıl krallık yaptı. Annesi
Yeruşalimli Yehoaddan'dı. 2 Amatsya
RAB'bin gözünde doğru olanı yaptıy-
sa da bütün yüreğiyle yapmadı. 3 Kral-
lığını güçlendirdikten sonra, babasını
öldüren görevlileri öldürttü. 4 Ancak
Musa'nın kitabındaki yasaya uyarak
çocuklarını öldürtmedi. Çünkü RAB,
"Ne babalar çocuklarının günahından
ötürü öldürülecek, ne de çocuklar ba-
balarının. Herkes kendi günahı için
öldürülecek" diye buyurmuştu.
5 Amatsya Yahudalılar'ı topladı.
Bütün Yahudalılar'la Benyaminliler'i
boylarına göre binbaşıların ve yüzba-
şıların denetimine verdi. Yaşları yir-
mi ve yirminin üstünde olanların sa-
yımını yaptı. Savaşa hazır, mızrak ve
kalkan kullanabilen üç yüz bin seç-
me asker olduğunu saptadı. 6 Ayrıca
İsrail'den yüz talant[y] gümüş karşılı-
ğında, yüz bin yiğit savaşçı tuttu.
7 Bu sırada bir Tanrı adamı gelip
krala şöyle dedi: "Ey kral, İsrail'den
gelen askerler seninle savaşa gitme-
sin. Çünkü RAB İsrailliler'le, yani
Efrayimliler'le birlikte değil. 8 Gider-
sen, yiğitçe savaşsan bile Tanrı seni
düşmanın önünde bozguna uğratacak.
Tanrı'nın yardım etmeye de, bozguna
uğratmaya da gücü vardır."
9 Amatsya, "Ya İsrail askerleri için
ödediğim yüz talant ne olacak?" di-
ye sordu.
Tanrı adamı, "RAB sana bundan
çok daha fazlasını verebilir" diye kar-
şılık verdi.
10 Bunun üzerine Amatsya Efra-
yim'den gelen askerlerin evlerine dön-
melerini buyurdu. Yahudalılar'a çok
kızan askerler büyük bir öfke içinde
evlerine döndüler.
11 Amatsya cesaretini toplayarak or-
dusunu Tuz Vadisi'ne götürdü. Yahu-
dalılar orada on bin Seirli'yi öldürdü.
12 Sağ olarak ele geçirdikleri on bin
kişiyi de uçurumun kenarına götürüp
oradan aşağıya attılar. Hepsi param-
parça oldu.
13 Bu arada Amatsya'nın kendisiy-
le birlikte savaşa katılmamaları için
geri gönderdiği askerler, Samiriye ile
Beythoron arasındaki Yahuda kentle-
rine saldırdılar. Üç bin kişi öldürüp
çok miktarda mal yağmaladılar.
14 Amatsya, Edomlular'ı bozguna
uğrattıktan sonra, dönüşte Seir halkı-
nın putlarını yanında getirdi. Kendi-
sine ilah olarak diktiği putlara taptı ve
buhur yaktı. 15 RAB Amatsya'ya öfke-
lendi. Ona bir peygamber göndererek,
"Halkını senin elinden kurtaramayan
bu halkın ilahlarına neden tapıyor-
sun?" diye sordu. 16 Peygamber konuş-
masını sürdürmekteyken Amatsya
ona, "Seni krala danışman mı atadık?
Sus! Yoksa öldürüleceksin" dedi.
Peygamber, "Tanrı'nın seni yok et-
meye karar verdiğini biliyorum. Çün-
kü sen bu kötülüğü yaptın, öğüdüme
de aldırış etmedin!" dedikten sonra
sustu.
17 Yahuda Kralı Amatsya, danışman-
larıyla konuştuktan sonra Yehu oğlu
Yehoahaz oğlu İsrail Kralı Yehoaş'a,
"Gel, yüz yüze görüşelim" diye ha-
ber gönderdi.
18 İsrail Kralı Yehoaş da karşılık ola-
rak Yahuda Kralı Amatsya'ya şu ha-
beri gönderdi: "Lübnan'da dikenli bir
çalı, sedir ağacına, 'Kızını oğluma eş
olarak ver' diye haber yollar. O sıra-
da oradan geçen yabanıl bir hayvan
basıp çalıyı çiğner. 19 İşte Edomlular'ı
bozguna uğrattın diye böbürleniyor-
sun. Otur evinde! Niçin bela arıyor-
sun? Kendi başını da, Yahuda halkı-
nın başını da derde sokacaksın."
20 Ne var ki, Amatsya dinlemek is-
temedi. Bunun böyle olması Tanrı'nın
isteğiydi. Edom'un ilahlarına taptık-
ları için Tanrı onları düşmanın eline

y *25:6,9* "Yüz talant": Yaklaşık 3.45 ton. **25:4** Yas.24:16, Hez.18:20

teslim etmeye karar vermişti. [21]Der-
ken İsrail Kralı Yehoaş Yahuda Kralı
Amatsya'nın üzerine yürüdü. İki ordu
Yahuda'nın Beytşemeş Kenti'nde kar-
şılaştı. [22]İsrailliler'in önünde bozgu-
na uğrayan Yahudalılar evlerine kaçtı.
[23]İsrail Kralı Yehoaş, Yehoahaz[z] oğlu
Yoaş oğlu Yahuda Kralı Amatsya'yı
Beytşemeş'te yakalayıp Yeruşalim'e
götürdü. Efrayim Kapısı'ndan Köşe
Kapısı'na kadar Yeruşalim surlarının
dört yüz arşınlık[a] bölümünü yıktırdı.
[24]Tanrı'nın Tapınağı'nda Ovet-Edom
soyunun gözetimi altındaki altını, gü-
müşü, eşyaları, sarayın hazinelerini
ve bazı adamları da rehine olarak ya-
nına alıp Samiriye'ye döndü.

Yahuda Kralı Amatsya'nın Ölümü

(2Kr.14:17-20)

[25]Yahuda Kralı Yoaş oğlu Amatsya,
İsrail Kralı Yehoahaz oğlu Yehoaş'ın
ölümünden sonra on beş yıl daha ya-
şadı. [26]Amatsya'nın yaptığı öbür iş-
ler, başından sonuna dek, Yahuda ve
İsrail krallarının tarihinde yazılıdır.
[27]RAB'bin ardınca yürümekten vaz-
geçtiği andan başlayarak Yeruşalim'de
Amatsya'ya bir düzen kurulmuştu.
Amatsya Lakiş'e kaçtı. Ardından adam
göndererek onu öldürttüler. [28]Ölüsü at
sırtında getirildi, Yahuda Kenti'nde[b]
atalarının yanına gömüldü.

Uzziya'nın Yahuda Krallığı

(2Kr.14:21-22; 15:1-7)

26 Yahuda halkı Amatsya'nın
yerine on altı yaşındaki oğlu
Uzziya'yı[c] kral yaptı. [2]Babası Amats-
ya ölüp atalarına kavuştuktan sonra
Uzziya Eylat Kenti'ni onarıp Yahuda
topraklarına kattı. [3]Uzziya on altı ya-
şında kral oldu ve Yeruşalim'de elli iki
yıl krallık yaptı. Annesi Yeruşalim-
li Yekolya'ydı. [4]Babası Amatsya gi-
bi, Uzziya da RAB'bin gözünde doğru
olanı yaptı. [5]Kendisine Tanrı korku-
sunu öğreten Zekeriya'nın günlerin-
de Tanrı'ya yöneldi. RAB'be yöneldiği
sürece Tanrı onu başarılı kıldı.

[6]Uzziya Filistliler'e savaş açtı. Gat,
Yavne ve Aşdot'un surlarını yıktırdı.
Sonra Aşdot yakınlarında ve Filist
bölgesinde kentler kurdu. [7]Filistliler'e,
Gur-Baal'da yaşayan Araplar'a ve
Meunlular'a karşı Tanrı ona yardım
etti. [8]Ammonlular Uzziya'ya haraç
vermeye başladılar. Gitgide güçle-
nen Uzziya'nın ünü Mısır sınırına
dek ulaştı.

[9]Uzziya Yeruşalim'de Köşe Kapısı,
Dere Kapısı ve surun köşesi üzerinde
kuleler kurup bunları sağlamlaştırdı.
[10]Şefela'da ve ovada çok sayıda hay-
vanı olduğundan, kırda gözetleme ku-
leleri yaptırarak birçok sarnıç açtırdı.
Dağlık bölgelerde, verimli topraklar-
da da ırgatları, bağcıları vardı; çünkü
toprağı severdi. [11]Uzziya'nın savaşa
hazır bir ordusu vardı. Kralın komu-
tanlarından Hananya'nın denetiminde
Yazman Yeiel'le görevli Maaseya'nın
yaptığı sayımın sonuçlarına göre, bu
ordu bölük bölük savaşa girerdi. [12]Yi-
ğit savaşçıları yöneten boy başlarının
sayısı 2 600'dü. [13]Bunların komutası
altında krala yardım etmek için düş-
manla yiğitçe savaşacak 307 500 as-
kerden oluşan bir ordu vardı. [14]Uzzi-
ya bütün ordu için kalkan, mızrak,
miğfer, zırh, yay, sapan taşı sağladı.
[15]Yeruşalim'de becerikli adamlarca
tasarlanmış gereçler yaptırdı. Okla-
rı, büyük taşları fırlatmak için bu ge-
reçleri kulelere ve köşelere yerleştirdi.
Uzziya'nın ünü uzaklara kadar yayıl-
dı; çünkü gördüğü olağanüstü yardım
sayesinde büyük güce kavuşmuştu.

[16]Ne var ki, güçlenince kendisini yı-
kıma sürükleyecek bir gurura kapıl-

z *25:23* "Yehoahaz": Ahazya diye de bilinir. a *25:23* "Dört yüz arşın": Yaklaşık 180 m.
b *25:28* "Yahuda Kenti", yani "Yeruşalim". c *26:1* "Uzziya": Azarya diye de bilinir.

dı. Tanrısı RAB'be ihanet etti. Buhur
sunağı üzerinde buhur yakmak için
RAB'bin Tapınağı'na girdi. 17Kâhin
Azarya ile RAB'bin yürekli sek-
sen kâhini de ardısıra tapınağa gir-
diler. 18Kral Uzziya'ya karşı durarak,
"Ey Uzziya, RAB'be buhur yakma-
ya hakkın yok!" dediler, "Ancak Ha-
run soyundan kutsanmış kâhinler bu-
hur yakabilir. Tapınaktan çık! Çünkü
sen RAB'be ihanet ettin; RAB Tan-
rı da seni onurlandırmayacak!" 19Bu-
hur yakmak için elinde buhurdan tutan
Uzziya kâhinlere öfkelendi. Öfkele-
nir öfkelenmez de kâhinlerin önünde,
RAB'bin Tapınağı'ndaki buhur sunağı-
nın yanında duran Uzziya'nın alnında
deri hastalığı belirdi. 20Başkâhin Azar-
ya ile öbür kâhinler ona bakınca alnın-
da deri hastalığı belirdiğini gördüler.
Onu çabucak oradan çıkardılar. Uzziya
da çıkmaya istekliydi, çünkü RAB onu
cezalandırmıştı. 21Kral Uzziya ölünce-
ye kadar deri hastalığından kurtulama-
dı. Bu yüzden ayrı bir evde yaşadı ve
RAB'bin Tapınağı'na sokulmadı. Sara-
yı ve ülke halkını oğlu Yotam yönetti.
22Uzziya'nın yaptığı öbür işleri, ba-
şından sonuna dek, Amots oğlu Pey-
gamber Yeşaya yazmıştır. 23Uzziya
ölüp atalarına kavuşunca, deri has-
talığına yakalandığı için onu ataları-
nın yanına, kral mezarlığının ayrı bir
yerine gömdüler. Yerine oğlu Yotam
kral oldu.

Yotam'ın Yahuda Krallığı

(2Kr.15:32-38)

27 Yotam yirmi beş yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de on altı
yıl krallık yaptı. Annesi Sadok'un kızı
Yeruşa'ydı. 2Babası Uzziya gibi, Yo-
tam da RAB'bin gözünde doğru olanı
yaptı. Ancak RAB'bin Tapınağı'na gir-
medi. Ne var ki, halk kötülük yapma-
yı sürdürmekteydi. 3Yotam RAB'bin
Tapınağı'nın Yukarı Kapısı'nı onar-
dı. Ofel Tepesi'ndeki surun üzerinde
de birçok iş yaptı. 4Yahuda'nın dağlık
bölgesinde kentler, ormanlık tepele-
rinde kaleler ve kuleler kurdu.
5Ammon Kralı'yla savaşarak Am-
monlular'ı yendi. Ammonlular o yıl
için kendisine yüz talant[ç] gümüş,
on bin kor buğday[d], on bin kor ar-
pa[e] verdiler. İkinci ve üçüncü yıllar
için de aynı miktarı ödediler. 6Tanrı-
sı RAB'bin önünde kararlı bir şekilde
yürüyen Yotam giderek güçlendi.
7Yotam'ın yaptığı öbür işler, bü-
tün savaşları ve uygulamaları, İsrail
ve Yahuda krallarının tarihinde yazı-
lıdır. 8Yotam yirmi beş yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de on altı yıl kral-
lık yaptı. 9Yotam ölüp atalarına kavu-
şunca, onu Davut Kenti'nde gömdüler.
Yerine oğlu Ahaz kral oldu.

Ahaz'ın Yahuda Krallığı

(2Kr.16:1-20)

28 Ahaz yirmi yaşında kral oldu
ve Yeruşalim'de on altı yıl kral-
lık yaptı. RAB'bin gözünde doğru ola-
nı yapan atası Davut gibi davranma-
dı. 2İsrail krallarının yollarını izledi;
Baallar'a* tapmak için dökme putlar
bile yaptırdı. 3Ben-Hinnom Vadisi'nde
buhur yaktı. RAB'bin İsrail halkının
önünden kovmuş olduğu ulusların iğ-
renç törelerine uyarak oğullarını ateşte
kurban etti. 4Puta tapılan yerlerde, te-
pelerde, bol yapraklı her ağacın altında
kurban kesip buhur yaktı.
5İşte bu nedenle Tanrısı RAB Ahaz'ı
Aram Kralı'nın eline teslim etti. Aram-
lılar onu bozguna uğrattılar, halkın-
dan birçoğunu tutsak alıp Şam'a gö-
türdüler.

ç *27:5* "Yüz talant": Yaklaşık 3.45 ton. **d** *27:5* "On bin kor buğday": Yaklaşık 1 800 ton.
e *27:5* "On bin kor arpa": Yaklaşık 1 500 ton.
26:18 Çık.30:7-8; Say.3:10 **26:23** Yşa.6:1 **28:5-6** 2Kr.16:5; Yşa.7:1

Ayrıca onu ağır bir yenilgiye uğ-
ratan İsrail Kralı'nın eline de teslim
edildi. 6Remalya oğlu İsrail Kralı Pe-
kah, Yahuda'da bir günde yüz yirmi
bin yiğit askeri öldürttü. Çünkü Ya-
huda halkı atalarının Tanrısı RAB'be
sırt çevirmişti. 7Efrayimli yiğit Zikri,
kralın oğlu Maaseya'yı, saray sorum-
lusu Azrikam'ı ve kraldan sonra ikinci
adam olan Elkana'yı öldürdü.

8İsrailliler kardeşleri olan Yahuda-
lılar'dan iki yüz bin kadınla çocuğu
tutsak aldı. Bu arada çok miktarda
malı da yağmalayıp Samiriye'ye taşı-
dılar. 9Orada RAB'bin Odet adında bir
peygamberi vardı. Odet Samiriye'ye
dönmekte olan ordunun karşısına çı-
kıp şöyle dedi: "Atalarınızın Tanrı-
sı RAB, Yahuda halkına öfkelendiği
için onları elinize teslim etti. Ama siz
göklere erişen bir öfkeyle onları öl-
dürdünüz. 10Şimdi de Yahuda ve Ye-
ruşalim halkını kendinize kadın ve er-
kek köleler yapmayı düşünüyorsunuz.
Tanrınız RAB'be karşı siz hiç suç iş-
lemediniz mi? 11Şimdi beni dinleyin!
Kardeşlerinizden aldığınız tutsakları
geri gönderin, çünkü RAB'bin kızgın
öfkesi üzerinizdedir."

12Efrayim halkının önderlerinden
Yehohanan oğlu Azarya, Meşillemot
oğlu Berekya, Şallum oğlu Yehizkiya
ve Hadlay oğlu Amasa savaştan dönen-
lerin karşısına çıkarak, 13"Tutsakları
buraya getirmeyin, yoksa RAB'be kar-
şı suç işlemiş olacağız" dediler, "Suç-
larımızı, günahlarımızı çoğaltmak mı
istiyorsunuz? Şimdiden yeterince su-
çumuz var zaten. RAB'bin kızgın öf-
kesi İsrail halkının üzerindedir."

14Bunun üzerine savaşçılar tutsak-
larla yağmalanan malları önderlerin
ve topluluğun önüne bıraktılar. 15Gö-
revlendirilen belirli kişiler tutsakları
aldılar, yağmalanmış giysilerle arala-
rındaki çıplakların hepsini giydirdiler.
Onlara giysi, çarık, yiyecek, içecek
sağladılar. Yaralarına zeytinyağı sür-
düler. Yürüyemeyecek durumda olan-
ları eşeklere bindirdiler. Onları hurma
kenti Eriha'ya, kardeşlerine geri götür-
dükten sonra Samiriye'ye döndüler.

16O sırada Kral Ahaz yardım is-
temek için Asur Kralı'na haber gön-
derdi. 17Edomlular yine Yahuda'ya
saldırmış, onları yenip tutsak almış-
lardı. 18Filistliler ise Şefela bölgesiy-
le Yahuda'nın Negev bölgesindeki
kentlere akınlar düzenleyip Beytşe-
meş, Ayalon, Gederot ile Soko, Tim-
na, Gimzo ve çevre köylerini ele geçi-
rerek buralara yerleşmişlerdi. 19RAB
İsrail[f] Kralı Ahaz yüzünden Yahuda
halkını bu ezik duruma düşürmüş-
tü. Çünkü Ahaz Yahuda'yı günaha
özendirmiş ve RAB'be ihanet etmiş-
ti. 20Asur Kralı Tiglat-Pileser Ahaz'a
geldi, ama yardım edeceğine onu sı-
kıntıya düşürdü. 21Ahaz RAB'bin Ta-
pınağı'ndan, saraydan ve önderlerden
aldıklarını Asur Kralı'na armağan et-
tiyse de ona yaranamadı.

22İşte Ahaz denen bu kral, sıkıntı-
lı günlerinde RAB'be ihanetini ar-
tırdı. 23Daha önce kendisini bozgu-
na uğratan Şam ilahlarına kurbanlar
sundu. "Madem ilahları Aram kralla-
rına yardım etti, onlara kurban suna-
yım da bana da yardım etsinler" di-
ye düşünüyordu. Ne var ki, bu ilahlar
onun da, bütün İsrail halkının da yı-
kımına neden oldu. 24Ahaz Tanrı'nın
Tapınağı'ndaki eşyaları toplayıp par-
çaladı. RAB'bin Tapınağı'nın kapıları-
nı kapatıp Yeruşalim'in her köşesinde
sunaklar yaptırdı. 25Başka ilahlara bu-
hur yakmak için Yahuda'nın her ken-
tinde tapınma yerleri yaparak ataları-
nın Tanrısı RAB'bi öfkelendirdi.

26Ahaz'ın yaptığı öbür işler ve bü-
tün uygulamaları, başından sonuna
dek, Yahuda ve İsrail krallarının ta-

f *28:19,27* "İsrail", yani "Yahuda".

rihinde yazılıdır. [27]Ahaz ölüp atala-
rına kavuşunca, onu İsrail krallarının
mezarlığına gömeceklerine Yeruşalim
Kenti'nde gömdüler. Yerine oğlu Hiz-
kiya kral oldu.

Hizkiya'nın Yahuda Krallığı

(2Kr.18:1-3)

29 Hizkiya yirmi beş yaşında
kral oldu ve Yeruşalim'de yir-
mi dokuz yıl krallık yaptı. Annesi Ze-
keriya'nın kızı Aviya'ydı. [2]Atası Da-
vut gibi, o da RAB'bin gözünde doğru
olanı yaptı.

Hizkiya Tapınağı Onarıp Kutsuyor

[3]Hizkiya krallığının birinci yılı-
nın birinci ayında* RAB'bin Tapına-
ğı'nın kapılarını açıp onardı. [4]Sonra
kâhinlerle Levililer'i çağırıp tapınağın
doğusundaki alanda topladı. [5]Onla-
ra, "Ey Levililer, beni dinleyin!" dedi,
"Şimdi kendinizi kutsayın; atalarını-
zın Tanrısı RAB'bin Tapınağı'nı da
kutsayın. İğrenç olan her şeyi kutsal
yerden çıkarın. [6]Atalarımız Tanrı'ya
ihanet ettiler. Tanrımız RAB'bin gö-
zünde kötü olanı yaparak O'nu bırak-
tılar. Yüzlerini RAB'bin Konutu'ndan
ayırıp ona sırt çevirdiler. [7]Tapınağın
eyvana açılan kapılarını kapattılar,
kandilleri sönmeye bıraktılar. Kutsal
yerde İsrail'in Tanrısı'na buhur yakma-
dılar, yakmalık sunu* da sunmadılar.
[8]Yahuda ve Yeruşalim halkı bu yüz-
den RAB'bin öfkesine uğradı. Göz-
lerinizle gördüğünüz gibi, RAB'bin
onlara yaptığı, başkalarını korkuya,
dehşete düşürdü. Alay konusu oldular.
[9]İşte bu yüzden, babalarımız kılıçtan
geçirildi; oğullarımız, kızlarımız, ka-
rılarımız tutsak alındı. [10]Şimdi, bize
duyduğu kızgın öfkeyi yatıştırmak
için, İsrail'in Tanrısı RAB'le bir ant-
laşma yapmayı tasarlıyorum. [11]Oğul-
larım, artık işi savsaklamayın! Çünkü
RAB önünde durmanız, hizmet etme-
niz, hizmetkârları olmanız ve buhur
yakmanız için sizi seçti."

[12]İşe başlayan Levililer şunlardı:
Kehat boyundan Amasay oğlu
Mahat, Azarya oğlu Yoel;
Merari boyundan Avdi oğlu Kiş,
Yehallelel oğlu Azarya;
Gerşon boyundan Zimma oğlu
Yoah, Yoah oğlu Eden;
[13] Elisafan soyundan Şimri, Yeiel;
Asaf soyundan Zekeriya,
Mattanya;
[14] Heman soyundan Yehiel, Şimi;
Yedutun soyundan Şemaya ve
Uzziel.

[15]Bu Levililer kardeşlerini topla-
dılar. Kendilerini kutsadıktan sonra,
RAB'bin sözü uyarınca kralın buy-
ruğuyla RAB'bin Tapınağı'nı dinsel
açıdan arındırmak için içeri girdiler.
[16]RAB'bin Tapınağı'nı arındırmak
için içeri giren kâhinler tapınakta
buldukları bütün kirli sayılan şeyle-
ri tapınağın avlusuna çıkardılar. Le-
vililer bunları dışarı çıkarıp Kidron
Vadisi'ne götürdüler. [17]Birinci ayın ilk
günü kutsamaya başladılar; ayın seki-
zinci günü tapınağın eyvanına vardı-
lar. Tapınağı kutsamayı sekiz gün da-
ha sürdürerek, birinci ayın on altıncı
günü işi bitirdiler.

[18]Sonra Kral Hizkiya'ya giderek,
"Bütün RAB'bin Tapınağı'nı, yakma-
lık sunu sunağıyla takımlarını, adak
ekmeklerinin* dizildiği masayla ta-
kımlarını arındırdık" dediler, [19]"Ay-
rıca krallığı döneminde ihanet eden
Ahaz'ın attırdığı bütün takımları da
hazırlayıp kutsadık. Hepsi RAB'bin
sunağının önünde duruyor."

[20]Ertesi gün Kral Hizkiya erkenden
kentin ileri gelenlerini toplayıp onlar-
la birlikte RAB'bin Tapınağı'na gitti.
[21]Kral ailesi, tapınak ve Yahuda halkı
için günah sunusu* olarak yedi boğa,

28:27 Yşa.14:28

yedi koç, yedi kuzu, yedi teke getirdiler. Hizkiya bunları RAB'bin sunağının üzerinde sunmaları için Harun soyundan gelen kâhinlere buyruk verdi. [22]Önce boğalar kesildi, kâhinler boğaların kanını sunağın üzerine döktüler. Sonra sırasıyla koçları ve kuzuları keserek kanlarını sunağın üzerine döktüler. [23]Tekeleri günah sunusu olarak kralla topluluğun önüne getirdiler. Kralla topluluk ellerini tekelerin üzerine koydu. [24]Sonra kâhinler tekeleri kestiler. Bütün İsrail halkının günahlarını bağışlatmak için tekelerin kanını sunağın üzerinde günah sunusu olarak sundular. Çünkü kral yakmalık sunu ve günah sunusunu bütün İsrail halkı adına sunmaları için buyruk vermişti. [25]Sonra kral Davut'un, bilicisi* Gad'ın ve Peygamber Natan'ın düzenine göre Levililer'i ziller, çenkler ve lirlerle RAB'bin Tapınağı'na yerleştirdi. RAB bu düzeni peygamberleri aracılığıyla vermişti. [26]Böylece Levililer Davut'un çalgılarıyla, kâhinler de borazanlarıyla yerlerini aldılar. [27]Hizkiya yakmalık sununun sunağın üzerinde yakılmasını buyurdu. Sunu sunulmaya başlayınca, borazanlar ve İsrail Kralı Davut'un çalgıları eşliğinde RAB'be ezgiler okumaya koyuldular. [28]Ezgiciler ezgi söylüyor, borazancılar borazan çalıyor, bütün topluluk tapınıyordu. Yakmalık sunu bitinceye dek bu böyle sürüp gitti.

[29]Yakmalık sunular sunulduktan sonra, kralla yanındakiler yere kapanıp tapındılar. [30]Kral Hizkiya ile önderler, Levililer'e Davut'un ve Bilici Asaf'ın sözleriyle RAB'bi övmelerini söylediler. Onlar da sevinçle övgüler sundular, başlarını eğip tapındılar.

[31]Hizkiya, "Artık kendinizi RAB'be adamış bulunuyorsunuz" dedi, "Gelin, RAB'bin Tapınağı'na kurbanlar, şükran sunuları getirin." Bunun üzerine topluluk kurban ve şükran sunuları getirdi. İçlerindeki istekli kişiler de yakmalık sunular getirdiler.

[32]Topluluğun yakmalık sunu olarak getirdiği hayvanların sayısı yetmiş sığır, yüz koç, iki yüz kuzuydu. Bunların tümü RAB'be yakmalık sunu olarak sunulmak içindi. [33]Kurban olarak adanan hayvanlar altı yüz sığır, üç bin davardı. [34]Yakmalık sunu olarak kesilen hayvanların derilerini yüzecek kâhinlerin sayısı yetersizdi. Bu nedenle kardeşleri Levililer iş bitene ve öbür kâhinler kutsanana dek onlara yardım etti. Çünkü Levililer kendilerini kutsamaya kâhinlerden daha çok özen göstermişlerdi. [35]Çok sayıda yakmalık sununun yanısıra esenlik sunularının* yağı ve yakmalık sunularla birlikte sunulan dökmelik sunular da vardı.

Böylece RAB'bin Tapınağı'ndaki hizmet düzeni yeniden kurulmuş oldu. [36]Hizkiya'yla bütün halk, Tanrı'nın halk için yaptıkları karşısında sevinç içindeydi; çünkü her şey çabucak tamamlanmıştı.

Fısıh Bayramı Kutlanıyor

30 Hizkiya, bütün İsrail ve Yahuda halkına haber göndererek, Efrayim ve Manaşşe halkına da mektup yazarak, İsrail'in Tanrısı RAB için Fısıh Bayramı'nı* kutlamak amacıyla Yeruşalim'deki RAB'bin Tapınağı'na gelmelerini bildirdi. [2]Kralla önderleri ve Yeruşalim'deki topluluk Fısıh Bayramı'nı ikinci ay* kutlamaya karar verdiler. [3]Bayramı zamanında kutlayamamışlardı; çünkü ne kendini kutsamış yeterli sayıda kâhin vardı, ne de halk Yeruşalim'de toplanabilmişti. [4]Bu tasarı krala da topluluğa da uygun göründü. [5]Herkes Yeruşalim'e gelip İsrail'in Tanrısı RAB için Fısıh Bayramı'nı kutlasın diye Beer-Şeva'dan Dan'a kadar bütün İsrail ül-

30:2-3 Say.9:9-11

kesine duyuru yapmaya karar verdiler.
Çünkü bayram, yazılı olduğu gibi çok
sayıda insanla kutlanmamıştı. 6Kralın
buyruğu uyarınca ulaklar, kral ve ön-
derlerinden aldıkları mektuplarla bü-
tün İsrail ve Yahuda'yı koşa koşa dola-
şarak şu duyuruyu yaptılar: "Ey İsrail
halkı! İbrahim'in, İshak'ın ve İsrail'in
Tanrısı RAB'be dönün. Öyle ki, O da
sağ kalanlarınıza, Asur krallarının
elinden kurtulanlarınıza dönsün. 7Ata-
larının Tanrısı RAB'be ihanet eden
atalarınıza, kardeşlerinize benzeme-
yin; gördüğünüz gibi RAB onları deh-
şet verici bir duruma düşürdü. 8Ata-
larınız gibi inatçı olmayın, RAB'be
boyun eğin. O'nun sonsuza dek kutsal
kıldığı tapınağa gelin. Kızgın öfkesi-
nin sizden uzaklaşması için Tanrınız
RAB'be kulluk edin. 9RAB'be döner-
seniz, kardeşlerinizi, oğullarınızı tut-
sak edenler onlara acıyıp bu ülkeye
dönmelerine izin vereceklerdir. Çün-
kü Tanrınız RAB lütfeden, acıyan bir
Tanrı'dır. O'na dönerseniz, O da yüzü-
nü sizden çevirmeyecektir."

10Ulaklar Efrayim ve Manaşşe böl-
gelerinde Zevulun'a dek kent kent do-
laştılar. Ne var ki, halk gülerek onlarla
alay etti. 11Ama Aşer, Manaşşe ve Ze-
vulun halkından bazıları alçakgönüllü
bir tutum takınarak Yeruşalim'e git-
ti. 12Birlik ruhu vermek için Tanrı'nın
eli Yahuda'nın üzerindeydi. Öyle ki,
Tanrı kral ve önderlerin RAB'bin sö-
zü uyarınca verdikleri buyruğa halkın
uymasını sağladı.

13İkinci ay Mayasız Ekmek Bay-
ramı'nı* kutlamak için çok büyük bir
topluluk Yeruşalim'de toplandı. 14İşe
Yeruşalim'deki sunakları kaldırmak-
la başladılar. Bütün buhur sunakla-
rını kaldırıp Kidron Vadisi'ne attı-
lar. 15İkinci ayın on dördüncü günü
Fısıh* kurbanını kestiler. Kâhinlerle
Levililer utanarak kendilerini kutsa-
dılar, sonra RAB'bin Tapınağı'na yak-
malık sunular* getirdiler. 16Bunun ar-
dından, Tanrı adamı Musa'nın Yasası
uyarınca, geleneksel yerlerini aldı-
lar. Kâhinler Levililer'in elinden al-
dıkları kurban kanını sunağın üstüne
döktüler. 17Topluluk arasında kendini
kutsamamış birçok kişi vardı; bu ne-
denle arınmamış olanların Fısıh kur-
banını kesme ve RAB'be adama göre-
vini Levililer üstlendi. 18-19Çok sayıda
insan, Efrayim, Manaşşe, İssakar ve
Zevulun'dan gelen halkın birçoğu
kendisini dinsel açıdan arındırma-
mıştı; öyleyken yazılana ters düşerek
Fısıh kurbanını yediler. Hizkiya onlar
için şöyle dua etti: "Kutsal yerin ku-
ralları uyarınca arınmamış bile olsa,
RAB Tanrı'ya, atalarının Tanrısı'na
yönelmeye yürekten kararlı olan her-
kesi iyi olan RAB bağışlasın." 20RAB
Hizkiya'nın yakarışını duydu ve hal-
kı bağışladı[g].

21Yeruşalim'deki İsrailliler Maya-
sız Ekmek Bayramı'nı yedi gün bü-
yük sevinçle kutladılar. Levililer'le
kâhinler RAB'bi yüceltmek amacıyla
kullanılan yüksek sesli çalgılarla her
gün O'nu övüyorlardı.

22Hizkiya RAB'be hizmetlerini ba-
şarıyla yerine getiren Levililer'i öv-
dü. Yedi gün boyunca herkes esenlik
kurbanlarını kesip atalarının Tanrısı
RAB'be şükrederek bayramda kendi-
sine ayrılan paydan yedi.

23Topluluk bayramı yedi gün daha
kutlamaya karar verdi. Böylece her-
kes bayramı yedi gün daha sevinçle
kutladı. 24Yahuda Kralı Hizkiya top-
luluğa bin boğayla yedi bin davar sağ-
ladı; önderler de topluluğa bin boğay-
la on bin davar daha verdiler. Birçok
kâhin kendini kutsadı. 25Bütün Ya-
huda topluluğu, kâhinler, Levililer,
İsrail'den gelen topluluk, İsrail'den
gelip Yahuda'ya yerleşen yabancılar

g *30:20* "Bağışladı": İbranice "Sağlığa kavuşturdu" (bkz. 7:14).

sevindi. 26 Yeruşalim'de büyük sevinç
vardı. Çünkü İsrail Kralı Davut oğ-
lu Süleyman'ın günlerinden bu ya-
na Yeruşalim'de böylesi bir olay ya-
şanmamıştı. 27 Levili kâhinler ayağa
kalkıp halkı kutsadılar. Tanrı onları
duydu. Çünkü duaları O'nun kutsal
konutuna, göklere erişmişti.

Hizkiya Dinsel Kuralları Düzenliyor

31 Bütün bunlar sona erince, ora-
daki İsrailliler Yahuda kentle-
rine giderek dikili taşları parçalayıp
Aşera* putlarını devirdiler. Yahuda,
Benyamin, Efrayim ve Manaşşe böl-
gelerindeki puta tapılan yerlerin ve
sunakların hepsini yıktılar. Sonra her-
kes kendi kentine, toprağına döndü.
2 Hizkiya kâhinlerle Levililer'i gö-
revlerine göre bölüklere ayırdı. Kimi-
ne yakmalık sunuları* ve esenlik su-
nularını* sunma, kimine hizmet etme,
kimine de RAB'bin Konutu'nun kapı-
larında şükredip övgüler söyleme gö-
revini verdi. 3 Kral da RAB'bin Yasası
uyarınca sabah akşam sunulmak üzere
yakmalık sunular, Şabat* günleri, Ye-
ni Ay ve bayramlarda sunulacak yak-
malık sunular için sürüsünden hay-
vanlar verdi. 4 Yeruşalim'de yaşayan
halka da kâhinlerle Levililer'in payla-
rına düşeni vermelerini buyurdu; öy-
le ki, RAB'bin Yasası'na kendilerini
adayabilsinler. 5 Kralın bu buyruğunu
duyar duymaz İsrailliler ilk yetişen ta-
hıl, yeni şarap, zeytinyağı, bal ve bü-
tün tarla ürünlerinden bol bol verdiler.
Bunun yanısıra her şeyin ondalığını
da bol bol getirdiler. 6 Yahuda kentle-
rinde yaşayan İsrailliler'le Yahudalılar
da sığırlarının, davarlarının, Tanrıla-
rı RAB'be adamış oldukları kutsal ar-
mağanların ondalığını getirip bir ara-
ya yığdılar. 7 Ondalıkların toplanması
üçüncü aydan* yedinci aya kadar sür-
dü. 8 Hizkiya ile önderler gelip yığın-
ları görünce, RAB'be övgüler sunup
halkı İsrail'i kutsadılar.
9 Hizkiya kâhinlerle Levililer'e
yığınları sorunca, 10 Sadok soyundan
Başkâhin Azarya şu yanıtı verdi:
"Halk RAB'bin Tapınağı'na bağış
getirmeye başladıktan bu yana yiyip
doyduk; üstelik artırdık da. Çünkü
RAB halkını kutsadı. Bu büyük yığın
da artakalandır."
11 Hizkiya RAB'bin Tapınağı'ndaki
depoların hazırlanması için buy-
ruk verdi. Depolar hazırlandı. 12 Ba-
ğışlar, ondalıklar, adanan armağan-
lar sadakatle içeri getirildi. Bütün bu
işlerin sorumlusu olarak Levili Ko-
nanya atandı; kardeşi Şimi de yardım-
cısı oldu. 13 Kral Hizkiya ile Tanrı'nın
Tapınağı'nın sorumlusu Azarya, Ko-
nanya ile kardeşi Şimi'nin yönetimin-
deki şu denetçileri atadılar: Yehiel,
Azazya, Nahat, Asahel, Yerimot, Yo-
zavat, Eliel, Yismakya, Mahat, Bena-
ya. 14 Tapınağın Doğu Kapısı'nın nö-
betçisi Yimna'nın oğlu Levili Kore,
Tanrı'ya gönülden verilen sunuların
sorumlusuydu. RAB'be adanan ba-
ğışları ve kutsal yiyecekleri dağıtmak
için bu göreve getirilmişti. 15 Eden,
Minyamin, Yeşua, Şemaya, Amar-
ya ve Şekanya kâhinlerin yaşadıkla-
rı kentlerde bölükleri uyarınca büyük
küçük bütün kardeşlerine bağışla-
rı dağıtma işinde Kore'ye sadakatle
yardım ettiler. 16-18 Ayrıca soyağacın-
da adı kayıtlı üç ve daha yukarı yaş-
taki erkeklere, bölüklerine ve sorum-
luluklarına göre RAB'bin Tapınağı'na
girip günün gerektirdiği değişik gö-
revleri yapanların tümüne; bağlı ol-
dukları boylara göre kütüğe kayıtlı
kâhinlere, bölüklerine ve sorumluluk-
larına göre yirmi ve daha yukarı yaş-
taki Levililer'e; kâhinlerle Levililer'in
soyağacında kayıtlı küçük çocuklara,
kadınlara, oğullarla kızlara, yani top-

31:3 Say.28:1-29:39 **31:4-5** Say.18:12-13,21

luluğa yiyecek dağıtıyorlardı. Çünkü
kendilerini sadakatle Tanrı'ya ada-
mışlardı. 19 Kentlerinin çevresindeki
kırlarda ya da herhangi bir kentte ya-
şayan Harun soyundan kâhinlere ge-
lince, onlardan olan bütün erkekle-
re ve Levililer'in soyağacında kayıtlı
herkese yiyecek dağıtmak için belirli
kişiler atanmıştı.
20 Hizkiya bütün Yahuda'da böy-
le davrandı; Tanrısı RAB'bin önün-
de iyi, doğru ve hakça olanı yaptı.
21 Tanrı'nın Tapınağı'nda üstlendiği
görevi bütün yüreğiyle yerine getir-
di; Kutsal Yasa'ya, buyruklara uydu;
Tanrısı'na yöneldi. Bu sayede başarı-
lı oldu.

Sanherib'in Tehdidi

(2Kr.18:13-19:13; Yşa.36:1-37:13)

32 Hizkiya'nın RAB'be bağlılıkla
yaptığı bu hizmetlerden sonra
Asur Kralı Sanherib gelip Yahuda'ya
saldırdı. Surlu kentleri ele geçirmek
amacıyla onları kuşattı. 2 Sanherib'in
Yeruşalim'le savaşmaya hazırlandığı-
nı duyan Hizkiya, 3 kentin dışındaki
pınarları kapatma konusunda önder-
lerine ve ordu komutanlarına danış-
tı. Onlar da onu desteklediler. 4 Böy-
lece birçok kişi toplandı. "Neden Asur
Kralı gelip bol su bulsun?" diyerek
bütün pınarları ve ülkenin ortasından
akan dereyi kapadılar. 5 Hizkiya gücü-
nü toplayarak surun yıkılmış bölüm-
lerini onarttı, üstüne kuleler yaptırdı.
Dışardan bir sur daha yaptırarak Da-
vut Kenti'nde Millo'yu* sağlamlaştır-
dı. Bunların yanısıra, çok sayıda silah
ve kalkan hazırlattı.
6 Halka komutanlar atadı. Sonra
onları kent kapısı yakınındaki alanda
toplayarak şöyle yüreklendirdi: 7 "Güç-
lü ve yürekli olun! Asur Kralı'ndan ve
yanındaki büyük ordudan korkmayın,
yılmayın. Çünkü bizimle olan onun-
la olandan daha üstündür. 8 Ondaki
güç insansaldır; bizdeki güç ise bi-
ze yardım eden ve bizden yana sava-
şan Tanrımız RAB'dir." Yahuda Kra-
lı Hizkiya'nın bu sözleri halka güven
verdi.
9 Asur Kralı Sanherib, bütün ordu-
suyla Lakiş Kenti'ni kuşatırken, su-
bayları aracılığıyla Yahuda Kralı
Hizkiya'ya ve Yeruşalim'de yaşayan
Yahuda halkına şu haberi gönderdi:
10 "Asur Kralı Sanherib şöyle diyor:
'Neye güvenerek Yeruşalim'de kuşat-
ma altında kalıyorsunuz?' 11 Hizkiya,
'Tanrımız RAB bizi Asur Kralı'nın
elinden kurtaracak' diyerek sizi kan-
dırıyor. Sizi kıtlığa ve susuzluğa terk
edip ölüme sürüklüyor. 12 Tanrı'nın
tapınma yerlerini, sunaklarını orta-
dan kaldıran, Yahuda ve Yeruşalim
halkına, 'Tek bir sunağın önünde ta-
pınacak, onun üzerinde buhur yaka-
caksınız' diyen Hizkiya değil mi bu?
13 Benim ve atalarımın öbür ülkelerin
halklarına neler yaptığımızı bilmi-
yor musunuz? Ulusların ilahlarından
hangisi ülkesini benim elimden kur-
tarabildi? 14 Atalarımın büsbütün yok
ettiği bu ulusların ilahlarından han-
gisi halkını elimden kurtarabildi ki,
Tanrınız sizi elimden kurtarabilsin?
15 Hizkiya'nın sizi kandırıp aldatması-
na izin vermeyin! Ona güvenmeyin!
Çünkü hiçbir ulusun, krallığın ilah-
larından bir teki bile halkını elimden
ya da atalarımın elinden kurtarama-
mıştır! Tanrınız kim ki sizi elimden
kurtarsın?'"
16 Sanherib'in subayları RAB Tan-
rı'ya ve kulu Hizkiya'ya karşı daha
birçok şey söylediler. 17 Sanherib İs-
rail'in Tanrısı RAB'bi aşağılamak için
yazdığı mektuplarda da şöyle diyor-
du: "Öteki ulusların tanrıları halkla-
rını elimden kurtaramadıkları gibi,
Hizkiya'nın Tanrısı da halkını elim-
den kurtaramayacak." 18 Sonra kenti
ele geçirmek amacıyla surun üstün-

deki Yeruşalim halkını korkutup yıl-
dırmak için Yahudi dilinde bağırdılar.
[19]Üstelik dünyanın öteki uluslarının
insan eliyle yapılmış ilahlarından söz
edercesine Yeruşalim'in Tanrısı'ndan
söz ettiler.

Rab Hizkiya'yı Kurtarıyor

(2Kr.19:14-37; Yşa.37:14-38)

[20]Bunun üzerine Kral Hizkiya ile
Amots oğlu Peygamber Yeşaya dua
edip Tanrı'ya yalvardılar. [21]RAB bir
melek göndererek Asur Kralı'nın or-
dugahındaki bütün yiğit savaşçıları,
önderleri, komutanları yok etti. Asur
Kralı utanç içinde ülkesine döndü. Bir
gün kendi ilahının tapınağına girdi-
ğinde de oğullarından bazıları onu
orada kılıçla öldürdüler. [22]Böylece
RAB Hizkiya'yla Yeruşalim'de ya-
şayanları Asur Kralı Sanherib'in ve
öbür düşmanlarının elinden kurtara-
rak her yanda güvenlik içinde yaşa-
malarını sağladı. [23]Yeruşalim'e gelen
birçok kişi RAB'be sunular, Yahu-
da Kralı Hizkiya'ya da değerli arma-
ğanlar getirdi. O günden sonra Hiz-
kiya bütün uluslar arasında saygınlık
kazandı.

Hizkiya'nın Hastalığı, İyileşmesi ve Ölümü

(2Kr.20:1-21; Yşa.38:1-3)

[24]O günlerde Hizkiya ölümcül bir
hastalığa yakalanınca, RAB'be yal-
vardı. RAB yakarışını duyarak ona
bir belirti verdi. [25]Ne var ki, Hizki-
ya kendisine yapılan bu iyiliğe yara-
şır biçimde davranmayıp büyüklen-
di. Bu yüzden RAB hem ona, hem
Yahuda'ya, hem de Yeruşalim'e öfke-
lendi. [26]Hizkiya ile Yeruşalim'de ya-
şayanlar gururu bırakıp alçakgönül-
lü davranmaya başladılar. Bu sayede
Hizkiya'nın krallığı boyunca RAB'bin
öfkesine uğramadılar.

[27]Hizkiya çok zengin ve onurlu bi-
riydi. Altını, gümüşü, değerli taşla-
rı, baharatı, kalkanları ve çeşit çeşit
değerli eşyası için hazineler yaptırdı.
[28]Ayrıca tahıl ambarları, yeni şarap
ve zeytinyağı depoları, sığırlar için
ahırlar, sürüler için ağıllar yaptırdı.
[29]Bunların yanısıra kendisi için kent-
ler kurdurdu ve çok sayıda davar, sı-
ğır edindi. Tanrı ona çok büyük zen-
ginlik vermişti. [30]Gihon Pınarı'nın
yukarı ağzını kapayıp suyun Davut
Kenti'nin batı yakasından aşağıya ak-
masını sağlayan da Hizkiya'dır. Üst-
lendiği her işte başarılı oldu. [31]Ama
Babil önderlerinin ülkede gerçekleşti-
rilen belirtiyi araştırmak için gönder-
diği elçiler gelince, Tanrı Hizkiya'yı
denemek ve aklından geçenlerin hep-
sini öğrenmek için onu bıraktı.
[32]Hizkiya'nın yaptığı öbür işler ve
RAB'be bağlılığı Amots oğlu Pey-
gamber Yeşaya'nın Yahuda ve İsrail
krallarının tarihindeki görümünde ya-
zılıdır. [33]Hizkiya ölüp atalarına kavu-
şunca, Davutoğulları'nın mezarlarının
üst kesimine gömüldü. Bütün Yahuda
ve Yeruşalim halkı onu saygıyla andı.
Yerine oğlu Manaşşe kral oldu.

Manaşşe'nin Yahuda Krallığı

(2Kr.21:1-18)

33 Manaşşe on iki yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de elli beş
yıl krallık yaptı. [2]RAB'bin İsrail hal-
kının önünden kovmuş olduğu ulusla-
rın iğrenç törelerine uyarak RAB'bin
gözünde kötü olanı yaptı. [3]Babası
Hizkiya'nın ortadan kaldırdığı puta
tapılan yerleri yeniden yaptırdı. Baal-
lar* için sunaklar kurdu, Aşera* put-
ları yaptı. Gök cisimlerine taparak
onlara kulluk etti. [4]RAB'bin, "Adım
sonsuza dek Yeruşalim'de bulunacak-
tır" dediği RAB'bin Tapınağı'nda su-
naklar kurdu. [5]Tapınağın iki avlu-

32:24 2Ta.32:31; 2Kr.20:10-11; Yşa.38:7-8 **33:2** Yer.15:4 **33:4** 2Sa.7:13

sunda gök cisimlerine tapmak için
sunaklar yaptırdı. [6]Oğullarını Ben-
Hinnom Vadisi'nde ateşte kurban etti;
falcılık ve büyücülük yaptı. Medyum-
lara, ruh çağıranlara danıştı. RAB'bin
gözünde çok kötülük yaparak O'nu
öfkelendirdi.
[7]Manaşşe yaptırdığı putu Tanrı'nın
Tapınağı'na yerleştirdi. Oysa Tan-
rı tapınağa ilişkin Davut'la oğlu Sü-
leyman'a şöyle demişti: "Bu tapınakta
ve İsrail oymaklarının yaşadığı kent-
ler arasından seçtiğim Yeruşalim'de
adım sonsuza dek anılacak. [8]Kendi-
lerine Musa aracılığıyla buyurduğum
Kutsal Yasa'yı, kuralları, ilkeleri dik-
katle yerine getirirlerse, İsrail halkı-
nın ayağını bir daha atalarına vermiş
olduğum ülkenin dışına çıkarmayaca-
ğım." [9]Ancak Manaşşe Yahudalılar'la
Yeruşalim'de yaşayanları öylesine yol-
dan çıkardı ki, RAB'bin İsrail halkı-
nın önünde yok ettiği uluslardan daha
çok kötülük yaptılar.
[10]RAB Manaşşe'yle halkını uyar-
dıysa da aldırış etmediler. [11]Bunun
üzerine RAB Asur Kralı'nın ordu ko-
mutanlarını onların üzerine gönderdi.
Manaşşe'yi tutsak alıp burnuna çen-
gel taktılar; tunç* zincirlerle bağlayıp
Babil'e götürdüler. [12]Ne var ki, Manaş-
şe sıkıntısında Tanrısı RAB'be yakar-
dı ve atalarının Tanrısı önünde son de-
rece alçakgönüllü davrandı. [13]RAB'be
yalvarınca RAB yakarışını, duasını
duydu ve onu yine Yeruşalim'e, kral-
lığına getirdi. İşte o zaman Manaşşe
RAB'bin Tanrı olduğunu anladı.
[14]Sonra Davut Kenti için vadideki
Gihon Pınarı'nın batısından Balık Ka-
pısı'nın girişine kadar yüksek bir dış
sur yaptı; Ofel Tepesi'ni de bu surla çe-
virdi. Yahuda'nın bütün surlu kentleri-
ne komutanlar yerleştirdi. [15]RAB'bin
Tapınağı'ndan yabancı ilahları ve dik-
tirdiği putu çıkardı; tapınağın bulun-
duğu tepede ve Yeruşalim'de yaptır-
dığı bütün sunakları kaldırıp kentin
dışına attı. [16]RAB'bin sunağını yeni-
den kurup üzerinde esenlik ve şük-
ran kurbanları kesti; Yahuda halkına
İsrail'in Tanrısı RAB'be kulluk et-
meleri için buyruk verdi. [17]Ne var ki,
halk tapınma yerlerinde kurban sun-
mayı sürdürdü; ancak yalnız Tanrıları
RAB'be kurban sunuyorlardı.
[18]Manaşşe'nin yaptığı öbür işler,
Tanrısı'na yakarışı ve İsrail'in Tanrısı
RAB'bin adına onu uyaran bilicilerin*
sözleri, İsrail krallarının tarihinde ya-
zılıdır. [19]Duası, Tanrı'nın ona yanıtı,
gururundan dönmeden önce işlediği
bütün günahlar, ihaneti, yaptırdığı ta-
pınma yerleri, Aşera putlarıyla öbür
putları diktirdiği yerler Hozay'ın[h] ta-
rihinde yazılıdır. [20]Manaşşe ölüp ata-
larına kavuşunca, kendi sarayına gö-
müldü. Yerine oğlu Amon kral oldu.

Amon'un Yahuda Krallığı

(2Kr.21:19-26)

[21]Amon yirmi iki yaşında kral oldu
ve Yeruşalim'de iki yıl krallık yaptı.
[22]Amon da babası Manaşşe gibi RAB-
bin gözünde kötü olanı yaptı. Babası
Manaşşe'nin yaptırdığı putlara kurban
sundu, onlara taptı. [23]Ancak RAB'bin
önünde alçakgönüllülüğü takınan ba-
bası Manaşşe'nin tersine, giderek su-
çunu artırdı. [24]Görevlileri düzen ku-
rup onu sarayında öldürdüler. [25]Ülke
halkı Kral Amon'a düzen kuranların
hepsini öldürdü. Yerine oğlu Yoşiya'yı
kral yaptı.

Yoşiya'nın Yahuda Krallığı

(2Kr.22:1-2)

34 Yoşiya sekiz yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de otuz bir
yıl krallık yaptı. [2]RAB'bin gözünde

h *33:19* Masoretik metin "Hozay'ın", bir İbranice elyazması ve Septuaginta "Bilicilerin".
33:7-8 1Kr.9:3-5; 2Ta.7:12-18 **34:1** Yer.3:6

doğru olanı yaptı. Sağa sola sapmadan
atası Davut'un yollarını izledi.

Yoşiya'nın Yaptığı Yenilikler

(2Kr.23:4-20)

[3]Yoşiya krallığının sekizinci yı-
lında, daha gençken, atası Davut'un
Tanrısı'na yönelmeye başladı. Kral-
lığının on ikinci yılında da Yahuda
ve Yeruşalim'i puta tapılan yerlerden,
Aşera* putlarından, oyma ve dök-
me putlardan arındırmaya başladı.
[4]Yoşiya'nın gözetiminde Baallar'ın*
sunaklarını yıktırıp üzerlerindeki bu-
hur sunaklarını parçalattı. Aşera put-
larını, oyma ve dökme putları da par-
çalayıp ezdikten sonra tozlarını onlara
kurban sunanların mezarlarına serpti.
[5]Kâhinlerin kemiklerini kendi sunak-
larının üstünde yaktı. Böylece Yahuda
ve Yeruşalim'i arındırdı. [6]Naftali'ye
dek Manaşşe, Efrayim ve Şimon oy-
maklarının kentleriyle çevredeki yı-
kıntılarda bulunan [7]sunakları, Aşera
putlarını yıktı; toz haline gelinceye
dek putları ezdi. İsrail ülkesinin her
yanındaki buhur sunaklarını param-
parça etti. Sonra Yeruşalim'e döndü.

Yasa Kitabı'nın Bulunuşu

(2Kr.22:3-23:3)

[8]Yoşiya ülkeyi ve tapınağı arındır-
dıktan sonra, krallığının on sekizinci
yılında Asalya oğlu Şafan'ı, kent yö-
neticisi Maaseya'yı ve Yoahaz oğlu
devlet tarihçisi Yoah'ı Tanrısı RAB-
bin Tapınağı'nı onarmaya gönder-
di. [9]Bunlar Tanrı'nın Tapınağı'na ge-
tirilen paraları götürüp Başkâhin
Hilkiya'ya verdiler. Kapı nöbetçile-
ri olan Levililer bu parayı Manaş-
şe ve Efrayim halkından, İsrail'in ge-
ri kalanından, bütün Yahudalılar'la
Benyaminliler'den, Yeruşalim'de ya-
şayanlardan toplamışlardı. [10]Paraları
RAB'bin Tapınağı'ndaki işlerin başın-
da bulunan denetçilere verdiler. Onlar
da tapınağı yenileme ve onarma işin-
de çalışan işçilere ödediler. [11]Yontma
taş, Yahuda krallarının yıkılmaya terk
ettiği yapıların kiriş ve bağlantı yer-
lerinin onarımı için kereste almala-
rı için marangozlara, yapıcılara öde-
me yapıldı. [12-13]Çalışanlar işi özenle
yaptılar. Başlarında yönetici olarak
Levililer'den şu denetçiler vardı: Me-
rari boyundan Yahat'la Ovadya, Ke-
hat boyundan Zekeriya'yla Meşullam.
Çalgı çalmakta usta olan Levililer yük
taşıyan işçilerin sorumluluğunu aldılar
ve her işi yapan işçileri denetlediler.
Levililer'den bazıları da yazman, gö-
revli, kapı nöbetçisi olarak çalıştılar.

[14]RAB'bin Tapınağı'na getirilen pa-
rayı çıkarırlarken, Kâhin Hilkiya Musa
aracılığıyla verilmiş olan RAB'bin Ya-
sa Kitabı'nı buldu. [15]Yazman Şafan'a,
"RAB'bin Tapınağı'nda Yasa Kitabı'nı
buldum" diyerek kitabı ona verdi. [16]Şa-
fan kitabı krala götürerek, "Görevli-
lerin kendilerine verilen her işi yapı-
yorlar" diye haber verdi, [17]"RAB'bin
Tapınağı'ndaki paraları alıp denetçi-
lerle işçilere verdiler." [18]Ardından,
"Kâhin Hilkiya bana bir kitap ver-
di" diyerek kitabı krala okudu. [19]Kral
Kutsal Yasa'daki sözleri duyunca giy-
silerini yırttı. [20]Hilkiya'ya, Şafan oğlu
Ahikam'a, Mika oğlu Avdon'a, Yaz-
man Şafan'a ve kendi özel görevlisi
Asaya'ya şöyle buyurdu: [21]"Gidin, bu-
lunan bu kitabın sözleri hakkında be-
nim için de, İsrail ve Yahuda halkının
geri kalanı için de RAB'be danışın.
RAB'bin bize karşı alevlenen öfkesi
büyüktür. Çünkü atalarımız RAB'bin
sözüne kulak asmadılar, bu kitapta ya-
zılanlara uymadılar."

[22]Hilkiya ile kralın gönderdiği adam-
lar varıp tapınaktaki giysilerin nöbet-
çisi Hasra oğlu Tokhat oğlu Şallum'un
karısı Peygamber Hulda'ya danıştılar.

34:4 2Kr.21:3; 2Ta.33:3 **34:5** 1Kr.13:2

Hulda Yeruşalim'de, İkinci Mahalle'de
oturuyordu.
23 Hulda onlara şöyle dedi: "İsrail'in
Tanrısı RAB, 'Sizi bana gönderen adama şunları söyleyin' diyor: 24 'Yahuda
Kralı'nın önünde okunan kitapta yazılı bütün lanetleri, felaketi buraya da,
burada yaşayan halkın başına da getireceğim. 25 Beni terk ettikleri, elleriyle
yaptıkları başka ilahlara buhur yakıp beni kızdırdıkları için buraya karşı öfkem alevlenecek ve sönmeyecek.'
26 "RAB'be danışmak için sizi gönderen Yahuda Kralı'na şöyle deyin:
'İsrail'in Tanrısı RAB duyduğun sözlere ilişkin diyor ki: 27 Madem burası
ve burada yaşayanlarla ilgili sözlerimi duyunca yüreğin yumuşadı, kendini alçalttın, evet, önümde kendini alçalttın, giysilerini yırtıp huzurumda ağladın, ben de yalvarışını işittim.
Böyle diyor RAB. 28 Seni atalarına kavuşturacağım, esenlik içinde mezarına gömüleceksin. Buraya ve burada yaşayanlara getireceğim büyük felaketi görmeyeceksin.' " Hilkiya ile yanındakiler bu sözleri krala ilettiler.
29 Kral Yoşiya haber gönderip Yahuda ve Yeruşalim'in bütün ileri gelenlerini topladı. 30 Sonra Yahudalılar,
Yeruşalim'de yaşayanlar, kâhinler, Levililer, büyük küçük herkesle birlikte RAB'bin Tapınağı'na çıktı. RAB'bin Tapınağı'nda bulunmuş olan Antlaşma Kitabı'nı baştan sona kadar herkesin duyacağı biçimde okudu. 31 Özel
yerinde durarak RAB'bin yolunu izleyeceğine, buyruklarını, öğütlerini, kurallarını candan ve yürekten uygulayacağına, bu kitapta yazılı antlaşmanın koşullarını yerine getireceğine ilişkin RAB'bin huzurunda antlaşma yaptı. 32 Sonra oradaki Yeruşalim
ve Benyamin halkına bu antlaşmaya bağlı kalacaklarına ilişkin ant içirtti.
Yeruşalim'de yaşayanlar Tanrı'nın, atalarının Tanrısı'nın antlaşmasına bağlı
kaldılar. 33 Yoşiya İsrail topraklarından
bütün iğrenç putları kaldırttı. İsrail'de kalan halkın Tanrıları RAB'be kulluk etmelerini sağladı. Kral yaşadığı sürece halk atalarının Tanrısı RAB'bin ardınca yürümekten vazgeçmedi.

Yoşiya Fısıh Bayramı'nı Kutluyor

(2Kr.23:21-23)

35 Yoşiya Yeruşalim'de RAB için Fısıh Bayramı'nı* kutladı. Birinci ayın* on dördüncü günü Fısıh*
kurbanı kesildi. 2 Yoşiya kâhinleri
görevlerine atayarak RAB'bin Tapınağı'nda hizmet etmeleri için yüreklendirdi. 3 Bütün İsrail halkını eğiten
RAB'be adanmış Levililer'e, "Kutsal sandığı İsrail Kralı Davut oğlu Süleyman'ın yaptırdığı tapınağa koyun" dedi, "Bundan böyle onu omuzlarınızın üzerinde taşımayacaksınız. Şimdi Tanrınız RAB'be ve halkı İsrail'e hizmet edin. 4 İsrail Kralı Davut'la oğlu
Süleyman'ın yazılı düzeni uyarınca, boylarınıza, bölüklerinize göre hazırlanın. 5 Kardeşleriniz olan halkın boylarına bağlı bölüklere yardım etmek üzere siz Levililer takımlar halinde kutsal yerde durun. 6 Kendinizi kutsayın ve RAB'bin Musa aracılığıyla buyurduğu gibi Fısıh kurbanlarını kesip kardeşleriniz için hazırlayın."
7 Yoşiya Fısıh kurbanını sunmaları için oradaki halka sürüsünden otuz bin kuzuyla oğlak, üç bin de sığır bağışladı. 8 Kralın önderleri de halka,
kâhinlere ve Levililer'e gönülden bağışta bulundular. Tanrı Tapınağı'nın yöneticileri olan Hilkiya, Zekeriya, Yehiel de Fısıh kurbanı olarak kâhinlere iki bin altı yüz kuzuyla oğlak, üç yüz sığır verdiler. 9 Konanya,
kardeşleri Şemaya ile Netanel, Levililer'in önderleri Haşavya, Yeiel ve Yozavat da Fısıh kurbanı olarak Levi-

35:4 2Ta.8:14

liler'e beş bin kuzuyla oğlak, beş yüz
de sığır bağışladılar.
[10]Hizmetle ilgili hazırlıklar tamamlanınca, kralın buyruğu uyarınca kâhinlerle bölüklerine göre Levililer yerlerini aldılar.
[11]Fısıh kurbanları kesildi. Kâhinler kendilerine verilen kanı sunağın üzerine döktüler; Levililer de hayvanların derisini yüzdüler.
[12]Musa'nın kitabında yazılanlar uyarınca, RAB'be sunsunlar diye yakmalık sunular* halk boylarının bölüklerine verilmek üzere bir yana koyuldu. Sığırlara da aynısını yaptılar.
[13]Kural uyarınca, Fısıh kurbanlarını ateşte kızarttılar; kutsal sunuları da tencerelerde, kazanlarda, tavalarda haşlayıp çabucak halka dağıttılar.
[14]Bundan sonra Levililer hem kendileri, hem de kâhinler adına hazırlık yaptılar. Çünkü Harun soyundan kâhinler akşam geç vakte kadar yakmalık sunu ve yağ sunmakla uğraşıyorlardı. Bu nedenle Levililer hem kendileri, hem de Harun soyundan gelen kâhinler için hazırlık yaptılar.
[15]Asaf soyundan gelen ezgiciler Davut, Asaf, Heman ve kralın bilicisi* Yedutun'un buyruğu uyarınca yerlerinde durdular. Kapı nöbetçileri de görevlerini bırakmak zorunda kalmadı, çünkü onlar için hazırlığı kardeşleri Levililer yapmıştı.
[16]Böylece o gün Kral Yoşiya'nın buyruğu doğrultusunda Fısıh Bayramı'nı kutlamak ve RAB'bin sunağı üzerinde yakmalık sunular sunmak için RAB'bin hizmetiyle ilgili bütün çalışmalar tamamlandı.
[17]O gün orada bulunan İsrail halkı Fısıh Bayramı'nı kutladı. Mayasız Ekmek Bayramı'nı* da yedi gün boyunca kutladılar.
[18]Peygamber Samuel'in döneminden bu yana, İsrail'de böyle bir Fısıh Bayramı kutlanmamıştı. Hiçbir İsrail[ı] kralı da Yoşiya'nın, kâhinlerin, Levililer'in, bütün Yahuda halkıyla oradaki İsrailliler'in ve Yeruşalim'de yaşayanların kutladığı gibi bir Fısıh Bayramı kutlamamıştı.
[19]Bu Fısıh Bayramı Yoşiya'nın krallığının on sekizinci yılında kutlandı.

Yoşiya'nın Ölümü

(2Kr.23:28-30)

[20]Yoşiya'nın tapınağı düzenlemesinden sonra, Mısır Kralı Neko savaşmak üzere Fırat kıyısındaki Karkamış'a yürüdü. Yoşiya da onunla savaşmak için yola çıktı.
[21]Ama Neko ulaklar aracılığıyla şu haberi gönderdi: "Benimle senin aranda bir anlaşmazlık yok, ey Yahuda Kralı! Bugün sana değil, savaş açtığım ülkeye karşı savaşmaya geldim. Tanrı ivedi davranmamı buyurdu. Benden yana olan Tanrı'dan sakın. Yoksa seni yok eder!"
[22]Ne var ki, Yoşiya onunla savaşmaktan vazgeçmediği gibi, Tanrı'nın Neko aracılığıyla söylediği sözlere de aldırış etmedi. Kılık değiştirip Megiddo Ovası'nda Neko ile savaşmak üzere yola çıktı.
[23]Okçular Kral Yoşiya'yı vurunca, kral görevlilerine, "Beni buradan götürün, ağır yaralıyım!" dedi.
[24]Görevlileri onu savaş arabasından çıkarıp kendisine ait başka bir arabaya koyarak Yeruşalim'e götürdüler. Yoşiya öldü ve atalarının mezarlığına gömüldü. Bütün Yahuda ve Yeruşalim halkı onun için yas tuttu.
[25]Yeremya Yoşiya için bir ağıt yazdı. Kadın, erkek bütün ozanlar bugüne dek ağıtlarında Yoşiya'yı anarlar. İsrail'de bir gelenek haline gelen bu ağıtlar Ağıtlar Kitabı'nda yazılıdır.
[26]Yoşiya'nın yaptığı öbür işler, RAB'bin Yasası'nda yazılanlara uygun bağlılığı,
[27]uygulamaları, başından sonuna dek İsrail ve Yahuda krallarının tarihinde yazılıdır.

Yehoahaz'ın Yahuda Krallığı

(2Kr.23:30-35)

36 Yahuda halkı babası Yoşiyanın yerine oğlu Yehoahaz'ı Ye-

ı *35:18* "İsrail", yani "Yahuda". **35:13** Çık.12:8-9 **35:15** 1Ta.25:1 **35:17** Çık.12:1-20

ruşalim'e kral yaptı. 2 Yehoahaz yirmi
üç yaşında kral oldu ve Yeruşalim'de
üç ay krallık yaptı. 3-4 Mısır Kralı Ne-
ko Yeruşalim'de onu tahttan indire-
rek ülke halkını yüz talant[i] gümüş ve
bir talant[j] altın ödemekle yükümlü kıl-
dı. Yehoahaz'ın ağabeyi Elyakim'i de
Yahuda'yla Yeruşalim Kralı yaptı ve adı-
nı değiştirip Yehoyakim koydu. Sonra
kardeşi Yehoahaz'ı alıp Mısır'a döndü.

Yehoyakim'in Yahuda Krallığı

(2Kr.23:36-24:7)

5 Yehoyakim yirmi beş yaşında kral
oldu ve Yeruşalim'de on bir yıl krallık
yaptı. Tanrısı RAB'bin gözünde kötü
olanı yaptı. 6 Yehoyakim'e saldıran Ba-
bil Kralı Nebukadnessar Babil'e gö-
türmek için onu tunç* zincirlerle bağ-
ladı. 7 RAB'bin Tapınağı'ndaki bazı
eşyaları da alıp Babil'de kendi tapı-
nağına yerleştirdi.
8 Yehoyakim'in yaptığı öbür işler, iğ-
rençlikleri, onunla ilgili açığa çıkan
kötülükler İsrail ve Yahuda kralları-
nın tarihinde yazılıdır. Yerine oğlu
Yehoyakin kral oldu.

Yehoyakin'in Yahuda Krallığı

(2Kr.24:8-17)

9 Yehoyakin on sekiz yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de üç ay on gün krallık
yaptı. O da RAB'bin gözünde kötü ola-
nı yaptı. 10 İlkbaharda Kral Nebukad-
nessar onu ve RAB'bin Tapınağı'ndaki
bazı değerli eşyaları Babil'e getirtti.
Yehoyakin'in yerine akrabası Sidkiya'yı
Yahuda ve Yeruşalim Kralı yaptı.

Sidkiya'nın Yahuda Krallığı

(2Kr.24:18-20; Yer.52:1-3a)

11 Sidkiya yirmi bir yaşında kral ol-
du ve Yeruşalim'de on bir yıl krallık
yaptı. 12 Tanrısı RAB'bin gözünde kö-
tü olanı yaptı. RAB'bin sözünü bildi-
ren Peygamber Yeremya'nın karşısın-
da alçakgönüllü davranmadı.

Yeruşalim'in Düşüşü

(2Kr.25:1-21; Yer.52:3b-27)

13 Sidkiya Tanrı adıyla kendisine
bağlı kalacağına ant içiren Kral Nebu-
kadnessar'a karşı ayaklandı. İsrail'in
Tanrısı RAB'be dönmemek için di-
renerek inat etti. 14 Üstelik kâhinlerin
ve halkın önderleri de öteki ulusla-
rın iğrenç törelerine uyarak ihanet-
lerini gitgide artırdılar ve RAB'bin
Yeruşalim'de kutsal kıldığı tapınağı-
nı kirlettiler.
15 Atalarının Tanrısı RAB, halkı-
na ve konutuna acıdığı için onları
ulakları aracılığıyla defalarca uyar-
dı. 16 Ama onlar Tanrı'nın ulaklarıy-
la alay ederek sözlerini küçümse-
diler, peygamberlerini aşağıladılar.
Sonunda RAB'bin halkına karşı öf-
kesi kurtuluş yolu bırakmayacak ka-
dar alevlendi.
17 RAB Kildan* Kralı'nı onların üze-
rine saldırttı. Kildani ordusu gençle-
rini tapınakta kılıçtan geçirdi. Ne de-
likanlıya, ne genç kıza, ne yaşlıya,
ne aksaçlıya acıdı. RAB hepsini Kil-
dan Kralı'nın eline teslim etti. 18 Kral,
RAB Tanrı'nın Tapınağı'ndaki büyük
küçük bütün eşyaları, tapınağın, Ya-
huda Kralı'nın ve önderlerinin ha-
zinelerini Babil'e taşıttı. 19 Tanrı'nın
Tapınağı'nı ateşe verdiler, Yeruşalim
surlarını yıkıp bütün sarayları yaktı-
lar, değerli olan her şeyi yok ettiler.
20 Kildan Kralı kılıçtan kurtulanla-
rı Babil'e sürdü. Bunlar Pers krallığı
egemen oluncaya dek onun ve oğulla-
rının köleleri olarak yaşadılar. 21 Böy-

i ***36:3-4*** "Yüz talant": Yaklaşık 3.45 ton. **j** ***36:3-4*** "Bir talant": Yaklaşık 34.5 kg.
36:3-4 Yer.22:11-12 **36:5** Yer.22:18-19; 26:1-6; 35:1-19
36:6 Yer.25:1-38; 36:1-32; 45:1-5; Dan.1:1-2 **36:10** Yer.22:24-30; 24:1-10; 29:1-2; Hez.17:12
36:10 Yer.37:1; Hez.17:13 **36:11** Yer.27:1-22; 28:1-17 **36:13** Hez.17:15
36:16 Mat.5:12; Luk.6:23; Elç.7:52-53 **36:17** Yer.21:1-10; 34:1-5 **36:21** Yer.25:11; 29:10

lece RAB'bin Yeremya aracılığıyla söylediği söz yerine geldi: "Ülke tutulmayan Şabat yıllarını[k] tamamlayıncaya, yetmiş yıl doluncaya kadar ıssız kalıp dinlenecek."

Koreş'in Duyurusu

(Ezr.1:1-3)

22Pers Kralı Koreş'in[l] krallığının birinci yılında RAB, Yeremya aracılığıyla bildirdiği sözü yerine getirmek amacıyla, Pers Kralı Koreş'i harekete geçirdi. Koreş yönetimi altındaki bütün halklara şu yazılı bildiriyi duyurdu:

23"Pers Kralı Koreş şöyle diyor: 'Göklerin Tanrısı RAB yeryüzünün bütün krallıklarını bana verdi. Beni Yahuda'daki Yeruşalim Kenti'nde kendisi için bir tapınak yapmakla görevlendirdi. Aranızda O'nun halkından kim varsa oraya gitsin. Tanrısı RAB onunla olsun!' "

k *36:21* "Şabat yılları": RAB, İsrailliler'e her yedi yılda bir topraklarını bir yıl dinlendirmesini buyurdu. Halk buna uymadı (bkz. Lev.26:33-35; Yer.25:8-11). l *36:22* "Koreş": Tarihsel kayıtlarda "Keyhüsrev" diye de geçer.
36:23 Yşa.44:28.

EZRA

GİRİŞ

Ezra Kitabı Tarihler kitaplarının devamıdır. İ.Ö. 538 yıllarında Babil'den dönen ve Yeruşalim'de tapınmayı yeniden başlatan Yahudiler'in yaptıklarını açıklıyor. Bu yapılanlar şu aşamalardan geçti:

1. *Pers Kralı Koreş'in buyruğu uyarınca ilk kesim Yahudi sürgünler Babil'den dönüyor.*
2. *Tapınak yeniden kuruluyor ve adanıyor. Yeruşalim'de Tanrı'ya tapınma yeniden başlıyor.*
3. *Yıllar sonra Yasa Bilgini Ezra önderliğinde başka bir Yahudi kesimi Yeruşalim'e dönüyor. Ezra İsrail'in kutsal yasası uyarınca halkın dinsel ve sosyal yaşamını düzene sokmasına yardım ediyor.*

Ana Hatlar:

1:1-2:70 Sürgünden ilk dönenler
3:1-6:22 Tapınak yeniden kuruluyor ve adanıyor
7:1-10:44 Ezra öbür sürgünlerle dönüyor

Koreş'in Duyurusu

(2Ta.36:22-23)

1 Pers Kralı Koreş'in[a] krallığının bi-
rinci yılında RAB, Yeremya ara-
cılığıyla bildirdiği sözü yerine ge-
tirmek amacıyla, Pers Kralı Koreş'i
harekete geçirdi. Koreş yönetimi al-
tındaki bütün halklara şu yazılı bildi-
riyi duyurdu:
2 "Pers Kralı Koreş şöyle diyor:
'Göklerin Tanrısı RAB yeryüzünün
bütün krallıklarını bana verdi. Be-
ni Yahuda'daki Yeruşalim Kenti'nde
kendisi için bir tapınak yapmakla gö-
revlendirdi. 3 Aranızda O'nun halkın-
dan kim varsa Tanrısı onunla olsun.
Yahuda'daki Yeruşalim Kenti'ne gi-
dip İsrail'in Tanrısı RAB'bin, Yeru-
şalim'deki Tanrı'nın Tapınağı'nı yeni-
den yapsınlar. 4 Krallığımda yaşayan
yerliler, sürgün oldukları yerlerde sağ
kalmış olanlara altın, gümüş, mal ve
hayvanlar sağlamakla birlikte Yeru-
şalim'deki Tanrı'nın Tapınağı'na gö-
nülden sunular sunsun.' "

Sürgündekilerin Yeruşalim'e Dönüşü

5 Böylece Yahuda ve Benyamin oy-
maklarının boy başları, kâhinler*,
Levililer ve ruhları Tanrı tarafından
harekete geçirilen herkes, RAB'bin
Yeruşalim'deki Tapınağı'nı yeniden
yapmak için gidiş hazırlıklarına gi-
rişti. 6 Komşuları gönülden verdikleri
armağanların yanısıra, altın, gümüş
kaplar, mal, hayvan ve değerli arma-
ğanlarla onları desteklediler. 7-8 Pers
Kralı Koreş de Nebukadnessar'ın Ye-
ruşalim'deki RAB'bin Tapınağı'ndan

a ***1:1*** "Koreş": Tarihsel kayıtlarda "Keyhüsrev" diye de geçer.
1:1 Yer.25:11; 29:10 **1:2** Yşa.44:28

alıp kendi ilahının tapınağına koymuş olduğu kapları çıkardı. Bunları hazine görevlisi Mitredat'a getirterek sayımını yaptırdı ve Yahuda önderi Şeşbassar'a verdi.
9 Sayım sonucu şuydu:
30 altın leğen,
1 000 gümüş leğen,
29 tas,
10 30 altın tas
ve birbirinin benzeri 410 gümüş tas,
1 000 parça değişik kap.
11 Altın ve gümüş eşyaların toplamı
5 400 parçaydı. Sürgünler Babil'den Yeruşalim'e dönerken Şeşbassar bunların hepsini birlikte getirdi.

Sürgünden Dönenlerin Listesi

(Neh.7:6-73)

2 Babil Kralı Nebukadnessar'ın Babil'e sürgün ettiği insanlar yaşadıkları ilden Yeruşalim ve Yahudadaki kendi kentlerine döndü.
2 Bunlar Zerubbabil, Yeşu, Nehemya, Seraya, Reelaya, Mordekay, Bilşan, Mispar, Bigvay, Rehum ve Baana'nın önderliğinde geldiler.

Sürgünden dönen İsrailliler'in sayıları şöyleydi:

3 Paroşoğulları: 2172
4 Şefatyaoğulları: 372
5 Arahoğulları: 775
6 Yeşu ve Yoav soyundan Pahat-Moavoğulları: 2812
7 Elamoğulları: 1254
8 Zattuoğulları: 945
9 Zakkayoğulları: 760
10 Banioğulları: 642
11 Bevayoğulları: 623
12 Azgatoğulları: 1222
13 Adonikamoğulları: 666
14 Bigvayoğulları: 2056
15 Adinoğulları: 454
16 Hizkiya soyundan Ateroğulları: 98
17 Besayoğulları: 323
18 Yoraoğulları: 112
19 Haşumoğulları: 223
20 Gibbaroğulları: 95
21 Beytlehemliler: 123
22 Netofalılar: 56
23 Anatotlular: 128
24 Azmavetliler: 42
25 Kiryat-Yearimliler, Kefiralılar ve Beerotlular: 743
26 Ramalılar ve Gevalılar: 621
27 Mikmaslılar: 122
28 Beytel ve Ay kentlerinden olanlar: 223
29 Nevolular: 52
30 Magbişliler: 156
31 Öbür Elam Kenti'nden olanlar: 1254
32 Harimliler: 320
33 Lod, Hadit ve Ono kentlerinden olanlar: 725
34 Erihalılar: 345
35 Senaalılar: 3630.
36 Kâhinler:
Yeşu soyundan Yedayaoğulları: 973
37 İmmeroğulları: 1052
38 Paşhuroğulları: 1247
39 Harimoğulları: 1017.
40 Levililer:
Hodavya soyundan Yeşu ve Kadmieloğulları: 74.
41 Ezgiciler:
Asafoğulları: 128.
42 Tapınak kapı nöbetçileri:
Şallumoğulları, Ateroğulları, Talmonoğulları, Akkuvoğulları, Hatitaoğulları, Şovayoğulları, toplam 139.
43 Tapınak görevlileri:
Sihaoğulları, Hasufaoğulları, Tabbaotoğulları,
44 Kerosoğulları, Siahaoğulları, Padonoğulları,
45 Levanaoğulları, Hagavaoğulları, Akkuvoğulları,
46 Hagavoğulları, Şalmayoğulları, Hananoğulları,
47 Giddeloğulları, Gaharoğulları, Reayaoğulları,

48 Resinoğulları, Nekodaoğulları,
Gazzamoğulları,
49 Uzzaoğulları, Paseahoğulları,
Besayoğulları,
50 Asnaoğulları, Meunimoğulları,
Nefusimoğulları,
51 Bakbukoğulları, Hakufaoğulları,
Harhuroğulları,
52 Baslutoğulları, Mehidaoğulları,
Harşaoğulları,
53 Barkosoğulları, Siseraoğulları,
Temahoğulları,
54 Nesiahoğulları, Hatifaoğulları.
55 Süleyman'ın kullarının soyu:
Sotayoğulları, Hassoferetoğulları,
Perudaoğulları,
56 Yalaoğulları, Darkonoğulları,
Giddeloğulları,
57 Şefatyaoğulları, Hattiloğulları,
Pokeret-Hassevayimoğulları,
Amioğulları.
58 Tapınak görevlileriyle Süleyman'ın
kullarının soyundan olanlar: 392.
59 Tel-Melah, Tel-Harşa, Keruv, Ad-
dan ve İmmer'den dönen, ancak han-
gi aileden olduklarını ve soylarının İs-
rail'den geldiğini kanıtlayamayanlar
şunlardır:
60 Delayaoğulları, Toviyaoğulları,
Nekodaoğulları: 652.
61 Kâhinlerin soyundan:
Hovayaoğulları, Hakkosoğulları ve
Gilatlı Barzillay'ın kızlarından biriy-
le evlenip kayınbabasının adını alan
Barzillay'ın oğulları. 62 Bunlar soy
kütüklerini aradılar. Ama yazılı bir
kayıt bulamayınca, kâhinlik göre-
vi ellerinden alındı. 63 Vali, Urim
ile Tummim'i* kullanan bir kâhin
çıkıncaya dek en kutsal yiyeceklerden
yememelerini buyurdu.
64 Bütün halk toplam 42 360 kişiydi.
65-67 Ayrıca 7 337 erkek ve kadın köle,
kadınlı erkekli 200 ezgici,
736 at,
245 katır,
435 deve,
6 720 eşek vardı.
68 Bazı aile başları Yeruşalim'deki
RAB Tanrı'nın Tapınağı'na varınca,
tapınağın bulunduğu yerde yeniden
kurulması için gönülden armağanlar
verdiler. 69 Her biri gücü oranında ha-
zineye bu iş için toplam 61 000 darik[b]
altın, 5 000 mina[c] gümüş, 100 kâhin
mintanı bağışladı.
70 Kâhinler, LeviliDer, halktan bazı
kişiler –ezgiciler, tapınak görevlile-
ri ve kapı nöbetçileri– kendi kentleri-
ne yerleştiler. Böylece bütün İsrailliler
kentlerinde yaşamaya başladılar.

Sunak Yeniden Kuruluyor

3 İsrailliler kendi kentlerine yerleş-
tikten sonra, yedinci ay* Yeruşa-
lim'de tek vücut halinde toplandılar.
2 Yosadak oğlu Yeşu ve kâhin olan
kardeşleri, Şealtiel oğlu Zerubbabil'le
kardeşleri İsrail'in Tanrısı'nın sunağı-
nı yeniden kurdular. Amaçları, Tan-
rı adamı Musa'nın yasası uyarınca,
sunağın üzerinde yakmalık sunular*
sunmaktı. 3 Çevrelerinde yaşayan
halklardan korkmalarına karşın, su-
nağı eski temeli üzerine yeniden kur-
dular. Üzerinde RAB'be sabah, akşam
öngörülen yakmalık sunuları sundu-
lar. 4 Sonra yazılanlara uygun biçimde
Çardak Bayramı'nı* kutladılar. Kural
uyarınca, her gün için belirlenen sayı-
ya göre, yakmalık sunuları sundular.
5 Bundan sonra da günlük yakmalık
sunuyu, Yeni Ay sunularını, RAB'bin
belirlediği bütün kutsal bayramların
sunularını ve RAB'be gönülden ve-
rilen sunuları sundular. 6 RAB'bin
Tapınağı'nın temeli henüz atılmadı-
ğı halde, yedinci ayın birinci günü

b *2:69* "61 000 darik": Yaklaşık 520 kg. c *2:69* "5 000 mina": Yaklaşık 2.9 ton.
2:70 1Ta.9:2; Neh.11:3 **3:1** Neh.8:1 **3:2** Çık.27:1 **3:3** Say.28:1-8 **3:4** Say.29:12-38
3:5 Say.28:11-29:39

RAB'be yakmalık sunular sunmaya
başladılar.

Tapınağın Temelleri Atılıyor

[7]İsrailliler taşçılarla marangozlara
para ödediler. Ayrıca sedir tomrukla-
rını Lübnan'dan denize indirerek Ya-
fa'ya getirmeleri için Saydalılar'a ve
Surlular'a yiyecek, içecek, zeytinya-
ğı sağladılar. Bütün bunlara Pers Kra-
lı Koreş izin vermişti. [8]Tanrı'nın Ye-
ruşalim'deki Tapınağı'na vardıktan
sonra, ikinci yılın ikinci ayında* Şe-
altiel oğlu Zerubbabil, Yosadak oğ-
lu Yeşu ve bütün öteki kardeşleri,
kâhinler, Levililer ve sürgünden Ye-
ruşalim'e dönenlerin tümü işe başla-
dılar. RAB'bin Tapınağı'nın yapımını
denetlemek için yirmi ve daha yuka-
rı yaştaki Levililer'i görevlendirdiler.
[9]Levililer'den Yeşu, oğulları ve kar-
deşleri, Yahuda[c] soyundan Kadmiel
ile oğulları, Henadat'ın oğullarıyla
torunları Tanrı'nın Tapınağı'nın ya-
pımında çalışanları denetleme işini
hep birlikte yüklendiler.
[10]Yapıcılar RAB'bin Tapınağı'nın
temelini atınca, İsrail Kralı Davut'un
kuralı uyarınca kâhinler RAB'bi
övmek için tören giysilerini giymiş
olarak ellerinde borazanlarla, Levili
Asafoğulları da zillerle yerlerini al-
dılar. [11]RAB'be övgüler, şükranlar
sunarak ezgi okudular:

"RAB iyidir;
İsrail'e sevgisi sonsuzdur."

RAB'bin Tapınağı'nın temeli atıldı-
ğı için herkes yüksek sesle RAB'bi öv-
meye başladı. [12]Eski tapınağı görmüş
birçok yaşlı kâhin, Levili ve boy başı
tapınağın temelinin atıldığını görünce
hıçkıra hıçkıra ağladılar. Birçokları da
sevinç çığlıkları attı. [13]Sevinç çığlık-
ları ağlama sesinden ayırt edilemiyor-
du. Çünkü halk avaz avaz bağırıyordu.
Ses uzak yerlerden bile duyuluyordu.

Düşmanlar Tapınağın Yapımına Karşı Koyuyor

4 Yahudalılar'la Benyaminliler'in
düşmanları, sürgünden dönenle-
rin İsrail'in Tanrısı RAB için bir tapı-
nak yaptığını duyunca, [2]Zerubbabil'in
ve boy başlarının yanına vardılar. "Ta-
pınağı sizinle birlikte kuralım" dedi-
ler, "Çünkü biz de, sizin gibi Tanrı-
nız'a tapıyoruz; bizi buraya getiren
Asur Kralı Esarhaddon'un dönemin-
den bu yana sizin Tanrınız'a kurban
sunuyoruz."
[3]Ne var ki Zerubbabil, Yeşu ve İs-
rail'in öteki boy başları, "Tanrımız'a
bir tapınak kurmak size düşmez" diye
karşılık verdiler, "Pers Kralı Koreş-
in buyruğu uyarınca, İsrail'in Tanrısı
RAB için tapınağı yalnız biz kura-
cağız."
[4]Bunun üzerine çevre halkı Yahuda-
lılar'ı tapınağın yapımından caydır-
mak için korkutmaya, cesaretlerini
kırmaya girişti. [5]Tasarılarına engel
olmak için Pers Kralı Koreş'in döne-
minden Pers Kralı Darius'un krallığı-
na dek rüşvetle danışmanlar tuttular.

Yeruşalim'in Yeniden Kuruluşuna Karşı Engeller

[6]Ahaşveroş'un[d] krallığının başlan-
gıcında, Yahudalılar'ın düşmanları
Yahuda ve Yeruşalim'de yaşayanları
suçlayan bir belge düzenlediler.
[7]Pers Kralı Artahşasta'nın[e] krallığı
döneminde, Bişlam, Mitredat, Taveel
ve öbür çalışma arkadaşları Artah-
şasta'ya bir mektup yazdılar. Mektup
Aramice[f] yazılıp çevrildi.

c *3:9* "Yahuda", yani "Hodavya" (bkz. 2:40). **d** *4:6* "Ahaşveroş": Kserkses diye de bilinir.
e *4:7* "Artahşasta": Artakserkses diye de bilinir. **f** *4:7* 4:8-6:18 ayetleri o dönemin resmi dili Aramice yazılmıştır.

3:10 1Ta.25:1 **3:11** 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11
4:2 2Kr.19:37; Yşa.37:38 **4:6** Est.1:1

8 Vali Rehum ile Yazman Şimşay Kral
Artahşasta'ya Yeruşalim'i suçlayan bir
mektup yazdılar. Mektup şöyleydi:
9 "Vali Rehum, Yazman Şimşay ve
öbür çalışma arkadaşları, yargıçlar,
yöneticiler, görevliler, Persler, Erek-
liler, Babilliler, Elam topraklarından
gelen Sus halkı, 10 büyük ve onurlu
Asurbanipal'ın[g] sürüp Samiriye Ken-
ti'yle Fırat'ın batı yakasındaki bölgeye
yerleştirdiği öbür halklarından."
11 İşte Kral Artahşasta'ya gönderilen
mektubun örneği:
"Kral Artahşasta'ya,
"Fırat'ın batı yakasındaki bölgede
yaşayan kullarından:
12 "Yönetimindeki öbür bölgelerden
çıkıp bize gelen Yahudiler Yeruşalim'e
yerleşerek o asi ve kötü kenti yeniden
kurmaya başladılar. Bunu bilgine su-
nuyoruz. Temelini pekiştiriyor, surları-
nı tamamlıyorlar. 13 Ey kral, bilmelisin
ki, bu kent yeniden kurulur, surları ta-
mamlanırsa, Yahudiler yine vergi öde-
meyecek; krallığının geliri de azalacak.
14 Biz sarayının ekmeğini yedik[h]. Sana
zarar gelmesine izin veremeyiz. Bu-
nun için, haberin olsun diye bu mektu-
bu gönderiyoruz. 15 Atalarının belgele-
ri araştırılsın. Kayıtlarda bu kentin asi,
krallara, valilere zarar veren bir kent
olduğunu göreceksin. Bu kent öteden
beri başkaldıran bir kenttir. Yerle bir
edilmesinin nedeni de budur. 16 Bu yüz-
den, ey kral, sana bildiriyoruz: Bu kent
yeniden kurulur, surları tamamlanırsa,
Fırat'ın batı yakasındaki bölgede hiçbir
payın kalmayacak."
17 Kral şu yanıtı gönderdi:
"Samiriye'de ve Fırat'ın batı yakasın-
daki öbür yerlerde yaşayan Vali Re-
hum'a, Yazman Şimşay'a ve öbür ça-
lışma arkadaşlarına selamlar.
18 "Bize gönderdiğiniz mektup çev-
rilip bana okundu. 19 Buyruğum üzeri-
ne araştırma yapıldı. Bu kentin öteden
beri krallara başkaldırdığı, isyan etti-
ği, ayaklandığı saptandı. 20 Yeruşalim'i
güçlü krallar yönetti. Fırat'ın batı ya-
kasındaki bütün bölgede egemenlik
sürdüler. Oradaki halktan vergi top-
ladılar. 21 Şimdi işi durdurmaları için
bu adamlara bir buyruk çıkarın. Öy-
le ki, ben buyruk vermedikçe kent ye-
niden kurulmasın. 22 Bu konuya özen
gösterin; krallığıma daha fazla zarar
gelmesin."
23 Kral Artahşasta'nın mektubunun
örneği kendilerine okunur okunmaz,
Rehum, Yazman Şimşay ve öbür ça-
lışma arkadaşları hemen Yeruşalim'e
Yahudiler'in yanına gittiler ve zorla
onları durdurdular.
24 Böylece Tanrı'nın Yeruşalim'deki
Tapınağı'nın yapımı, Pers Kralı Da-
rius'un krallığının ikinci yılına dek
askıda kaldı.

Tapınak Yeniden Kuruluyor

5 O sırada Peygamber Hagay ile İd-
do oğlu Peygamber Zekeriya, Ya-
huda ve Yeruşalim'deki Yahudiler'e İs-
rail Tanrısı'nın adıyla peygamberlikte
bulundular. 2 Bunun üzerine Şealtiel
oğlu Zerubbabil ile Yosadak oğlu Yeşu
Tanrı'nın Yeruşalim'deki Tapınağı'nı
yeniden kurmaya giriştiler. Tanrı'nın
peygamberleri de onlarla birlikteydi
ve onlara yardım ediyordu.
3 Fırat'ın batı yakasındaki bölgenin
valisi Tattenay, Şetar-Bozenay ve ça-
lışma arkadaşları onlara gidip, "Bu ta-
pınağı yeniden kurmak ve yapımını
tamamlamak için size kim yetki ver-
di?" diye sordular. 4 Yapıyı kuranların
adlarını da sordular. 5 Ama Tanrıları
Yahudi ileri gelenlerini koruyordu. Bu
yüzden, Darius'a bir haber gönderilip
ondan yazılı bir yanıt alınıncaya dek
Yahudiler durdurulmadı.

g *4:10* "Asurbanipal": Aramice "Osnappar". **h** *4:14* "Sarayının ekmeğini yedik": Aramice "Sarayın tuzunu yedik." **5:1** Ezr.6:14; Hag.1:1; Zek.1:1 **5:2** Hag.1:12; Zek.4:6-9 **5:2** Zek.3:1

6 Fırat'ın batı yakasındaki bölgenin
valisi Tattenay, Şetar-Bozenay, çalış-
ma arkadaşları ve oradaki görevlilerin
Kral Darius'a gönderdikleri mektubun
örneği aşağıdadır. 7 Gönderdikleri bel-
ge şöyleydi:
"Kral Darius'a candan selamlar. 8 Ya-
huda İli'ne, yüce Tanrı'nın Tapınağı'na
gittiğimizi krala bildiririz. Tapınağı
büyük taşlarla kuruyor, duvarlarına
kirişler yerleştiriyorlar. Tapınağın ya-
pımında canla başla çalışılıyor ve ya-
pım işi başarıyla ilerliyor.
9 "Halkın ileri gelenlerine, 'Bu tapı-
nağı yeniden kurmak ve yapımını ta-
mamlamak için size kim yetki verdi?'
diye sorduk. 10 Bilgine sunmak üzere
önderlerinin kim olduklarını sana ya-
zabilmek için adlarını da sorduk.
11 "İşte bize verdikleri yanıt:
" 'Biz yerin ve göğün Tanrısı'nın
kullarıyız. Uzun yıllar önce İsrail'in
büyük bir kralının kurup yapımını
tamamladığı tapınağı yeniden kuru-
yoruz. 12 Ama atalarımız Göklerin
Tanrısı'nı öfkelendirdi. Bu yüzden
Tanrı onları Babil Kralı Kildani* Ne-
bukadnessar'ın eline teslim etti. Ne-
bukadnessar tapınağı yıktı, halkı da
Babil'e sürdü. 13 Ama Babil Kralı Ko-
reş, krallığının birinci yılında Tan-
rı'nın Tapınağı'nın yeniden yapılma-
sı için buyruk verdi. 14 Ayrıca Nebu-
kadnessar'ın Tanrı'nın Yeruşalim'deki
Tapınağı'ndan çıkarıp Babil'deki tapı-
nağa götürdüğü altın ve gümüş kapları
da oradan çıkararak vali atadığı Şeş-
bassar adlı kişiye verdi. 15 Koreş ona,
Bu kapları al, gidip Yeruşalim'deki
tapınağa yerleştir dedi, Tanrı'nın Ta-
pınağı'nı eski yerinde yeniden kur.
16 Böylece Şeşbassar gelip Tanrı'nın
Yeruşalim'deki Tapınağı'nın temelini
attı. O günden bu yana yapım işleri
sürmekte, ama daha bitmedi.'
17 "Kral uygun görüyorsa, Babil
Sarayı'ndaki arşivde bir araştırma
yapılsın. Tanrı'nın Yeruşalim'deki
Tapınağı'nın yeniden kurulması için
Kral Koreş'in bir buyruk verip verme-
diği saptansın. Sonra kral bu konuya
ilişkin kararını bize bildirsin."

Darius'un Buyruğu

6 Kral Darius'un buyruğu uyarın-
ca, Babil'de kayıtların saklandı-
ğı odada araştırma yapıldı. 2 Medya
İli'ndeki Ahmeta[ı] Kalesi'nde bir to-
mar bulundu. Tomarın içinde şunlar
yazılıydı:
3-4 "Kral Koreş, krallığının birin-
ci yılında, Tanrı'nın Yeruşalim'deki
Tapınağı'na ilişkin şöyle buyruk verdi:
'Kurban kesmek üzere bu tapınağın ye-
niden kurulması için temel atılsın. Üç
sıra büyük taş, bir sıra kiriş döşensin.
Yüksekliği ve genişliği altmışar arşın[i]
olsun. Giderler saraydan karşılansın.
5 Nebukadnessar'ın Yeruşalim'deki
Tanrı'nın Tapınağı'ndan çıkarıp Ba-
bil'e getirdiği altın ve gümüş kaplar
da geri verilsin. Yeruşalim'deki tapı-
nakta özel yerlerine götürülsün. Hepsi
Tanrı'nın Tapınağı'na konsun.' "
6 "Onun için siz, Fırat'ın batı yaka-
sındaki bölge valisi Tattenay, Şetar-
Bozenay, çalışma arkadaşları ve
oranın görevlileri, tapınaktan uzak
durun! 7 Tanrı'nın Tapınağı'nın ya-
pım işlerine karışmayın. Bırakın,
Yahudiler'in valisiyle ileri gelenleri
Tanrı'nın Tapınağı'nı eski yerinde ye-
niden kursunlar. 8 Ayrıca Tanrı'nın Ta-
pınağı'nın yeniden kurulması için Ya-
hudi ileri gelenlerine neler yapmanız
gerektiğini de size buyuruyorum: Bu
adamların bütün giderleri kralın ha-
zinesinden, Fırat'ın batı yakasındaki
bölgeden toplanan vergilerden öden-
sin. Öyle ki, yapım işleri aksamasın.

ı *6:2* "Ahmeta": Bugünkü "Hemedan". i *6:3-4* "Altmış arşın": Yaklaşık 27 m.
5:12 2Kr.25:8-12; 2Ta.36:17-20; Yer.52:12-15 **5:13** Ezr.1:2-11

[9]Yeruşalim'deki kâhinlerin bütün ge-
reksinimlerini hiç aksatmadan her gün vereceksiniz: Göklerin Tanrısı'na sunulacak yakmalık sunular* için genç boğalar, koçlar, kuzular ve buğday, tuz, şarap, zeytinyağı.
[10]Öyle ki, Göklerin Tanrısı'nı hoşnut eden sunular sunsunlar, ben ve oğullarım sağ kalalım diye dua etsinler.
[11]Bundan başka buyuruyorum ki, bu kararı değiştirenin evinden bir kiriş çıkarılacak ve o kişi kirişin üzerine asılacak. Evi de bu suçtan ötürü çöplüğe çevrilecek.
[12]Yeruşalim'i adına konut seçen Tanrı, bu kararı değiştirmeye, oradaki Tanrı Tapınağı'nı yıkmaya kalkışan her kralı ve ulusu yok etsin. Ben Darius böyle buyurdum. Buyruğum özenle yerine getirilsin."

Tapınağın Adanması

[13]Fırat'ın batı yakasındaki bölge valisi Tattenay, Şetar-Bozenay ve çalışma arkadaşları Kral Darius'un buyruğunu özenle yerine getirdiler.
[14]Peygamber Hagay ile İddo oğlu Zekeriya'nın yaptıkları peygamberlik sayesinde Yahudi ileri gelenleri yapım işlerini başarıyla ilerlettiler. İsrail Tanrısı'nın buyruğu ve Pers kralları Koreş'in, Darius'un, Artahşasta'nın buyrukları uyarınca tapınağın yapımını bitirdiler.
[15]Tapınak Kral Darius'un krallığının altıncı yılı, Adar ayının* üçüncü günü tamamlandı.

[16]İsrail halkı –kâhinler, Levililer ve sürgünden dönenlerin tümü– Tanrı'nın Tapınağı'nın adanmasını sevinçle kutladılar.
[17]Tanrı'nın Tapınağı'nın adanması için yüz boğa, iki yüz koç, dört yüz kuzu kurban ettiler. Oymakların sayısına göre, bütün İsrailliler için günah sunusu* olarak on iki teke sundular.
[18]Musa'nın Kitabı'ndaki kural uyarınca Tanrı'nın Yeruşalim'deki hizmeti için kâhinlerle Levililer'i bağlı oldukları bölüklere göre görevlere atadılar.

Fısıh Bayramı Kutlanıyor

[19]Sürgünden dönenler birinci ayın* on dördüncü günü Fısıh Bayramı'nı* kutladılar.
[20]Kâhinlerle Levililer hep birlikte kendilerini arındırdılar; dinsel açıdan hepsi arındı. Levililer sürgünden dönenlerin tümü, kardeşleri olan kâhinler ve kendileri için Fısıh* kurbanını kestiler.
[21]Sürgünden dönen İsrailliler'le İsrail'in Tanrısı RAB'be yönelmek amacıyla kendilerini çevredeki halkların kötü alışkanlıklarından ayırıp onlara katılanların hepsi kurban etinden yedi.
[22]Mayasız Ekmek Bayramı'nı* yedi gün sevinçle kutladılar. Çünkü RAB onları sevindirdi ve Asur Kralı'nın onlara iyi davranmasını, İsrail'in Tanrısı Tanrı'nın Tapınağı'nın yapım işlerinde onlara yardım etmesini sağladı.

Ezra Yeruşalim'e Geliyor

7 [1-6]Bu olaylardan sonra, Pers Kralı Artahşasta'nın krallığı döneminde, Başkâhin Harun oğlu Elazar oğlu Pinehas oğlu Avişua oğlu Bukki oğlu Uzzi oğlu Zerahya oğlu Merayot oğlu Azarya oğlu Amarya oğlu Ahituv oğlu Sadok oğlu Şallum oğlu Hilkiya oğlu Azarya oğlu Seraya oğlu Ezra adında biri Babil'den geldi. Ezra İsrail'in Tanrısı RAB'bin Musa'ya verdiği yasayı iyi bilen bir bilgindi. Tanrısı RAB'bin yardımıyla kral ona her istediğini verdi.
[7]Kral Artahşasta'nın krallığının yedinci yılında İsrail halkından, kâhinlerden, Levililer'den, ezgicilerden, tapınak görevlilerinden ve kapı nöbetçilerinden bazıları Yeruşalim'e gitti.

[8]Ezra, Artahşasta'nın krallığının yedinci yılının beşinci ayında* Yeruşalim'e vardı.
[9]Birinci ayın birinci

6:14 Ezr.5:1; Hag.1:1; Zek.1:1 **6:19** Çık.12:1-20

günü Babil'den ayrılmıştı. Tanrısı'nın
koruyucu eli sayesinde beşinci ayın
birinci günü Yeruşalim'e vardı. 10Ez-
ra kendini RAB'bin Yasası'nı incele-
yip uygulamaya ve İsrail'de kuralları,
ilkeleri öğretmeye adamıştı.

Kral Artahşasta'nın Ezra'ya Verdiği Mektup

11Kral Artahşasta'nın RAB'bin buy-
ruklarını, İsrail için koyduğu kuralları
iyi bilen Kâhin ve Bilgin Ezra'ya ver-
diği mektubun bir örneği şudur:[j]
12"Kralların Kralı Artahşasta'dan
Gökler Tanrısı'nın Yasası'nın bilgini
Kâhin Ezra'ya selamlar!
13"Krallığımda yaşayan İsrail hal-
kından, kâhinlerden ve Levililer'den
Yeruşalim'e gitmek isteyen herkesin
seninle gidebilmesi için buyruk veri-
yorum. 14Elindeki Tanrın'ın Yasası'nın
uygulanıp uygulanmadığı konusun-
da Yahuda ve Yeruşalim'de araştır-
ma yapman için, ben ve yedi danış-
manım seni görevlendirdik. 15Benim
ve danışmanlarımın Yeruşalim'de ko-
nut kuran İsrail'in Tanrısı'na gönül-
den verdiğimiz altını, gümüşü birlik-
te götürmelisin. 16Babil İli'nden elde
edeceğin altının, gümüşün tümünü,
halkın ve kâhinlerin Tanrıları'nın
Yeruşalim'deki Tapınağı'na gönülden
verdikleri armağanları da alıp götür-
melisin.
17"Bu parayla hemen boğalar, koçlar,
kuzular, tahıl sunuları* ve dökmelik
sunular satın alacak ve hepsini Tan-
rın'ın Yeruşalim'deki Tapınağı'nın su-
nağı üzerinde sunacaksın. 18Sen ve
kardeşlerin artan altını, gümüşü Tan-
rınız'ın isteği uyarınca dilediğiniz gi-
bi kullanın. 19Tanrın'ın Tapınağı'nın
hizmetinde kullanılmak üzere sana
verilen kapların hepsini Yeruşalim'in
Tanrısı'na sun. 20Tanrın'ın Tapınağı
için ödemen gereken başka bir şey
varsa, giderleri kralın hazinesinden
karşılarsın.
21"Ben, Kral Artahşasta, Fırat'ın
batı yakasındaki bölgenin bütün ha-
zine görevlilerine buyruk veriyorum:
Gökler Tanrısı'nın Yasası'nın bilgini
Kâhin Ezra'nın sizden her istediği-
ni özenle yerine getirin. 22Kendisi-
ne gerektiğinde yüz talanta[k] kadar
gümüş, yüz kor buğday[l], yüz bat[m]
şarap, yüz bat zeytinyağı ve iste-
diği kadar tuz sağlayın. 23Göklerin
Tanrısı kendi tapınağı için ne buyu-
rursa, özenle yerine getirin. Öyle ki,
bana ve oğullarıma öfkelenmesin.
24Şunu da bilesiniz ki, kâhinlerden,
Levililer'den, ezgicilerden, tapınak
görevlilerinden ve kapı nöbetçile-
rinden, Tanrı'nın Tapınağı'nın öbür
hizmetkârlarından vergi almaya yet-
kiniz yoktur.
25"Sana gelince, Ezra, sendeki Tanrı
bilgeliği uyarınca yargıçlar ata. Bun-
lar Fırat'ın batı yakasındaki bölgede
yaşayan bütün halka, Tanrın'ın yasa-
larını bilenlerin hepsine adalet sağ-
lasınlar. Yasayı bilmeyenlere de siz
öğreteceksiniz. 26Tanrın'ın Yasası'na
ve kralın buyruklarına uymayanlar
ya ölümle, ya sürgünle, ya mallarına
el konarak, ya da hapsedilerek ceza-
landırılsın."

Ezra Tanrı'yı Övüyor

27Atalarımızın Tanrısı RAB'be öv-
güler olsun! Kralın yüreğine Yeru-
şalim'deki tapınağını onurlandırma
isteğini koydu. 28Kralın, danışman-
larının, güçlü komutanlarının bana
iyi davranmalarını sağladı. Tanrım
RAB'bin eli üzerimde olduğundan yü-
reklendim. İsrail ileri gelenlerinin ba-
zılarını toplayıp benimle Yeruşalim'e
dönmelerini sağladım.

j *7:11* 7:11-26 ayetleri Aramice yazılmıştır. k *7:22* "Yüz talant": Yaklaşık 3.45 ton.
l *7:22* "Yüz kor buğday": Yaklaşık 17.6 ton. m *7:22* "Yüz bat": Yaklaşık 2 000 lt.

Ezra ile Yeruşalim'e Dönenlerin Listesi

8 Artahşasta'nın krallığı döneminde ben Ezra'yla birlikte Babil'den dönen boy başlarının ve onlarla birlikte kayıtlı olanların listesi:

2 Pinehasoğulları'ndan Gerşom,
İtamaroğulları'ndan Daniel,
Davutoğulları'ndan Hattuş.
3 Şekanyaoğulları'ndan,
Paroşoğulları'ndan Zekeriya ve onunla birlikte bu boydan kaydedilen 150 erkek.
4 Pahat-Moavoğulları'ndan Zerahya oğlu Elyehoenay ve onunla birlikte 200 erkek.
5 Yahaziel oğlu Şekanya'nın oğullarından 300 erkek.
6 Adinoğulları'ndan Yonatan oğlu Ebet ve onunla birlikte 50 erkek.
7 Elamoğulları'ndan Atalya oğlu Yeşaya ve onunla birlikte 70 erkek.
8 Şefatyaoğulları'ndan Mikael oğlu Zevadya ve onunla birlikte 80 erkek.
9 Yoavoğulları'ndan Yehiel oğlu Ovadya ve onunla birlikte 218 erkek.
10 Yosifya oğlu Şelomit'in oğullarından 160 erkek.
11 Bevayoğulları'ndan Bevay oğlu Zekeriya ve onunla birlikte 28 erkek.
12 Azgatoğulları'ndan Hakkatan oğlu Yohanan ve onunla birlikte 110 erkek.
13 Adonikam'ın küçük oğullarından adları Elifelet, Yeiel, Şemaya olanlar ve onlarla birlikte 60 erkek.
14 Bigvayoğulları'ndan Utay, Zakkur ve onlarla birlikte 70 erkek.

Yeruşalim'e Dönüş

15 Onları Ahava Kenti'ne doğru uzanan kanalın yanına topladım. Orada üç gün konakladık. Halkın ve kâhinlerin arasında yoklama yaptığımda orada Levililer'den kimse olmadığını gördüm.
16 Bunun üzerine Eliezer, Ariel, Şemaya, Elnatan, Yariv, Elnatan, Natan, Zekeriya, Meşullam adındaki önderleri, Öğretmen Yoyariv'i ve Elnatan'ı çağırttım.
17 Sonra onları Kasifya'da bulunan Önder İddo'ya gönderdim. İddo'ya ve tapınak görevlisi olan kardeşlerine neler söylemeleri gerektiğini bildirdim. Öyle ki, bize Tanrımız'ın Tapınağı'nda görev yapacak adamlar göndersinler.
18 Tanrımız'ın iyiliği sayesinde İsrail oğlu Levi oğlu Mahlioğulları'ndan Şerevya adında bilge bir kişiyi bize gönderdiler. Kendisiyle birlikte oğulları ve kardeşleri toplam on sekiz kişi geldi.
19 Haşavya'yı, Merarioğulları'ndan Yeşaya'yı ve kardeşleriyle oğullarını, toplam yirmi kişiyi de gönderdiler.
20 Ayrıca Levililer'e yardım etmek üzere Davut'la görevlilerinin atadığı tapınak görevlilerinden iki yüz yirmi kişi gönderdiler. Hepsinin adı listeye yazılmıştı.

21 Tanrımız'ın önünde alçakgönüllü davranmak, O'ndan kendimiz, çocuklarımız, mallarımız için güvenli bir yolculuk dilemek üzere orada, Ahava Kanalı yanında oruç* ilan ettim.
22 Yolculuğumuz sırasında herhangi bir düşmandan bizi korumaları için, kraldan asker ve atlı istemeye utanıyordum. Çünkü krala, "Tanrımız kendisine yönelenlerin hepsine iyilik eder, ama kızgın öfkesi kendisini bırakanların üzerindedir" demiştik.
23 Oruç tuttuk ve bu konuda Tanrımız'a yakardık. O da yakarışımızı yanıtladı.

24 Şerevya, Haşavya ve kardeşlerinden on kişiyle birlikte on iki önde

gelen kâhin seçtim. [25]Kralın, danışmanlarının, komutanlarının ve orada bulunan İsrailliler'in Tanrımız'ın Tapınağı'na bağışladığı altını, gümüşü, kapları tartıp onlara verdim. [26]Tartıp verdiklerim şunlardır:

650 talant[n] gümüş,
100 talant[o] gümüş kap,
100 talant altın,
[27] bin dariklik[ö] yirmi altın tas ve altın kadar değerli, kaliteli, parlak tunçtan* iki kap.

[28]Onlara, "Siz RAB için kutsalsınız, bu kaplar da öyle" dedim, "Altın ve gümüş, atalarınızın Tanrısı RAB'be gönülden sunulan sunudur. [29]RAB'bin Yeruşalim'deki Tapınağı'nın odalarında, önde gelen kâhinlerin, Levililer'in, İsrail'in boy başlarının önünde tartıncaya dek bunları iyi koruyun." [30]Böylece kâhinlerle Levililer Yeruşalim'e, Tanrımız'ın Tapınağı'na götürülmek için tartılan altını, gümüşü, kapları aldılar.

[31]Birinci ayın* on ikinci günü Yeruşalim'e gitmek üzere Ahava Kanalı'ndan ayrıldık. Tanrımız'ın eli üzerimizdeydi; yol boyunca düşmandan, pusuya yatanların saldırısından bizi korudu. [32]Sonunda Yeruşalim'e vardık. Orada üç gün kaldık.

[33]Dördüncü gün, Tanrımız'ın Tapınağı'na gidip altını, gümüşü, kapları tarttık ve Uriya oğlu Kâhin Meremot'a verdik. Pinehas oğlu Elazar, Levili Yeşu oğlu Yozavat ve Binnuy oğlu Noadya da onunla birlikteydi. [34]Her şey sayıldı, tartıldı; tartılanların tümü anında kayda geçirildi.

[35]Sürgünden dönenler İsrail'in Tanrısı'na yakmalık sunular* sundular: Bütün İsrail için on iki boğa, doksan altı koç, yetmiş yedi kuzu ve günah sunusu* olarak on iki teke. Bütün bunlar RAB'be yakmalık sunu olarak sunuldu. [36]Ayrıca kralın buyruklarını içeren belgeyi kralın satraplarına* ve Fırat'ın batı yakasındaki valilere verdiler. Bunlar İsrail halkına ve Tanrı'nın Tapınağı'na yardım etmişlerdi.

Ezra'nın Duası

9 Bütün bunlardan sonra, önderler yanıma gelerek şöyle dediler: "İsrail halkı, kâhinlerle Levililer dahil, çevredeki halkların –Kenanlılar'ın, Hititler'in*, Perizliler'in, Yevuslular'ın, Ammonlular'ın, Moavlılar'ın, Mısırlılar'ın, Amorlular'ın– iğrenç alışkanlıklarından kendilerini ayrı tutmadı.
[2]Kendilerine ve oğullarına bu halklardan kız aldılar. Böylece kutsal soy çevredeki halklarla karıştı. Önderlerle görevliler bu hainlikte öncülük etti."

[3]Bunu duyunca giysimi ve cüppemi yırttım, saçımı sakalımı yoldum, dehşet içinde oturakaldım. [4]Sürgünden dönenlerin bu hainliğinden ötürü İsrail'in Tanrısı'nın sözlerinden titreyenlerin hepsi çevremde toplandı. Bense akşam sunusu sunulana dek dehşet içinde kaldım.

[5]Akşam sunusu saati gelince üzüntümü bir yana bırakıp kalktım. Giysimle cüppem hâlâ yırtıktı. Diz çöküp ellerimi Tanrım RAB'be açtım. [6]Şöyle dua ettim:

"Ey Tanrım, yüzümü sana çevirmeye utanıyorum, sıkılıyorum. Ey Tanrım, günahlarımız başımızdan aşkın. Suçlarımız göklere ulaştı. [7]Atalarımızın günlerinden bugüne dek suçlarımız içinde boğulduk. Günahlarımız yüzünden biz de, krallarımızla kâhinlerimiz de yabancı kralların eline teslim edildik. Kılıçtan geçirildik, sürgüne gönderildik. Yağmalandık. Bugün de olduğu gibi aşağılandık.

[8]"Şimdiyse Tanrımız RAB bir an için bize acıdı. Sürgünden kurtulan bir azınlık bıraktı bize. Kutsal ye-

n *8:26* "650 talant": Yaklaşık 22.4 ton. o *8:26* "100 talant": Yaklaşık 3.45 ton.
ö *8:27* "Bin darik": Yaklaşık 8.5 kg.

rinde bize sarsılmaz bir destek verdi.
Gözlerimizi aydınlattı. Köleliğimiz-
de bize yenilenme fırsatı sağladı. 9Kö-
le olduğumuz halde Tanrımız bizi kö-
le bırakmadı. Pers krallarının bize iyi
davranmalarını sağladı: Tanrımız'ın
Tapınağı'nı yeniden kurmak, yıkık yer-
leri onarmak için bize yenilenme fır-
satı verdi. Yeruşalim'de ve Yahuda'da
bize bir korunma duvarı verdi.

10-11"Ey Tanrımız, bundan başka ne
diyebiliriz? Kulların peygamberler
aracılığıyla verdiğin buyruklara uy-
madık. Şöyle demiştin: 'Mülk edinmek
için gitmekte olduğunuz ülke, orada
yaşayan halkların iğrençlikleriyle kir-
lenmiştir. İğrençlikleri yüzünden ül-
ke baştan başa murdarlıklarla* doldu.
12 Bunun için kızlarınızı onların oğul-
larına vermeyin. Onların kızlarını da
oğullarınıza almayın. Hiçbir zaman
onların esenliği ve iyiliği için çalışma-
yın. Öyle ki, güç bulasınız, ülkenin iyi
ürünlerini yiyesiniz ve ülkeyi sonsuza
dek oğullarınıza miras bırakasınız.'

13"Başımıza gelenlere yaptığımız
kötülükler ve büyük suçumuz neden
oldu. Sen, ey Tanrımız, bizi hak etti-
ğimizden daha az cezalandırdın ve bi-
ze sürgünden kurtulan böyle bir azın-
lık bıraktın.

14"Yine buyruklarına karşı gelecek
miyiz? Bu iğrençlikleri yapan halk-
larla evlilik bağıyla karışacak mıyız?
Bunu yaparsak, tek kişi sağ kalmadan
yok edinceye dek bize öfkelenmeye-
cek misin? 15Ey İsrail'in Tanrısı RAB,
sen adilsin! Bugün sürgünden kurtu-
lan bir azınlık olarak bırakıldık. Se-
nin önünde durmaya hakkımız olma-
dığı halde, suçlarımızın içinde önün-
de duruyoruz."

İsrail Halkı Günahlarını Açıklıyor

10 Ağlayarak kendini Tanrı'nın
Tapınağı'nın önünde yere atan
Ezra dua edip günahlarını açıkla-
dı. Bu arada erkek, kadın, çocuk, İs-
railliler'den çok büyük bir topluluk
Ezra'nın çevresine toplandı. Onlar
da hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. 2Elam-
oğulları'ndan Yehiel oğlu Şekanya, Ez-
ra'ya şöyle dedi: "Çevremizdeki halk-
lardan yabancı karılar aldığımız için
Tanrımız'a ihanet ettik. Buna karşın
İsrail için hâlâ umut var. 3Senin ve
Tanrımız'ın buyrukları karşısında tit-
reyenlerin öğütleri uyarınca, bütün ya-
bancı kadınları ve çocuklarını uzak-
laştırmak için Tanrımız'la şimdi bir
antlaşma yapalım. Bu antlaşma yasa-
ya uygun olsun. 4Haydi kalk! Sorum-
luluk senin üzerinde. Biz seni destek-
leyeceğiz. Güçlü ol ve gerekeni yap!"

5Bunun üzerine yerden kalkan Ez-
ra önde gelen Levili kâhinlere ve öbür
İsrailliler'e söyleneni yapmaları için
ant içirdi. Hepsi ant içti. 6Sonra Ezra
Tanrı'nın Tapınağı'nın önünden ayrı-
lıp Elyaşiv oğlu Yehohanan'ın odası-
na gitti. Orada gecelerken ne yemek
yedi, ne su içti. Sürgünden dönenler
Tanrı'ya bağlı kalmadığı için yas tu-
tuyordu.

7Sürgünden dönenlerin hepsinin
Yeruşalim'de toplanması için Yahu-
da ve Yeruşalim'de bir duyuru yapıl-
dı: 8Halkın önderlerinin ve ileri gelen-
lerinin kararı uyarınca, üç gün içinde
gelmeyenin bütün malına el konula-
cak, kendisi de sürgünden dönenler
topluluğundan atılacaktı.

9Bütün Yahudalı ve Benyaminli
erkekler üç gün içinde Yeruşalim'de
toplandılar. Dokuzuncu ayın* yirmin-
ci günü hepsi Tanrı'nın Tapınağı'nın
önündeki alandaydı. Hem durumun
öneminden, hem de yağmurdan ötürü
herkes titriyordu. 10Kâhin Ezra kalkıp,
"Siz Tanrı'ya ihanet ettiniz" dedi, "Ya-
bancı kadınlarla evlendiniz. İsrail'in
suçuna suç kattınız. 11Şimdi ataları-

9:12 Çık.34:11-16; Yas.7:1-5 **9:12** Yas.23:6

nızın Tanrısı RAB'be suçunuzu açık-
layın. O'nun istediğini yapın. Çevre-
deki halklardan ve yabancı karılardan
ayrılın."
[12]Topluluk yüksek sesle şöyle karşı-
lık verdi: "Bütün söylediklerini yapa-
cağız. [13]Yalnız kalabalık çok, üstelik
hava da yağmurlu. Dışarda duracak
gücümüz kalmadı. Hem bu bir iki
günde çözülecek iş değil. Çünkü bu
konuda çok günah işledik. [14]Bütün
topluluk adına önderlerimiz bu ko-
nuyla ilgilensin. Sonra kentlerimiz-
de yabancı kadınla evli olan herkes
saptanan bir zamanda kentin ileri ge-
lenleri ve yargıçlarıyla birlikte gel-
sin. Yeter ki, Tanrımız'ın bu konuda-
ki kızgın öfkesi üzerimizden kalksın."
[15]Ancak, Asahel oğlu Yonatan, Tik-
va oğlu Yahzeya ve onları destekle-
yen Meşullam ile Levili Şabbetay bu-
na karşı çıktılar.
[16]Sürgünden dönenler bu öneriye
göre davrandılar. Kâhin Ezra adla-
rını belirterek her boydan boy başla-
rını seçti. Onuncu ayın birinci günü
oturup konuyu incelemeye başladılar.
[17]Birinci ayın birinci günü yabancı
kadınlarla evlenen bütün erkeklerin
durumunu incelemeyi bitirdiler.

Yabancı Kadınlarla Evlenenler

[18]Kâhinlerin soyundan gelip yaban-
cı kadınlarla evlenenler şunlardı:
Yosadak oğlu Yeşu'nun oğulların-
dan ve kardeşlerinin soyundan Maa-
seya, Eliezer, Yariv, Gedalya. [19]Bunlar
karılarını kovacaklarına söz verdiler.
İşledikleri suç için suç sunusu* olarak
sürüden bir koç sundular.
[20]İmmeroğulları'ndan: Hanani, Ze-
vadya.
[21]Harimoğulları'ndan: Maaseya,
Eliya, Şemaya, Yehiel, Uzziya.
[22]Paşhuroğulları'ndan: Elyoenay,
Maaseya, İsmail, Netanel, Yozavat,
Elasa.
[23]Levililer'den: Yozavat, Şimi, Kela-
ya –Kelita– Petahya, Yahuda, Eliezer.
[24]Ezgicilerden: Elyaşiv.
Tapınak kapı nöbetçilerinden: Şal-
lum, Telem, Uri.
[25]Öbür İsrailliler'den:
Paroşoğulları'ndan: Ramya, Yizzi-
ya, Malkiya, Miyamin, Elazar, Mal-
kiya, Benaya.
[26]Elamoğulları'ndan: Mattanya, Ze-
keriya, Yehiel, Avdi, Yeremot, Eliya.
[27]Zattuoğulları'ndan: Elyoenay, El-
yaşiv, Mattanya, Yeremot, Zavat,
Aziza.
[28]Bevayoğulları'ndan: Yehohanan,
Hananya, Zabbay, Atlay.
[29]Banioğulları'ndan: Meşullam,
Malluk, Adaya, Yaşuv, Şeal, Yeremot.
[30]Pahat-Moavoğulları'ndan: Adna,
Kelal, Benaya, Maaseya, Mattanya,
Besalel, Binnuy, Manaşşe.
[31]Harimoğulları'ndan: Eliezer, Yiş-
şiya, Malkiya, Şemaya, Şimon, [32]Ben-
yamin, Malluk, Şemarya.
[33]Haşumoğulları'ndan: Mattenay,
Mattatta, Zavat, Elifelet, Yeremay,
Manaşşe, Şimi.
[34]Banioğulları'ndan: Maaday, Am-
ram, Uel, [35]Benaya, Bedeya, Keluhu,
[36]Vanya, Meremot, Elyaşiv, [37]Mattan-
ya, Mattenay, Yaasay, [38]Bani, Bin-
nuy, Şimi, [39]Şelemya, Natan, Adaya,
[40]Maknadvay, Şaşay, Şaray, [41]Azarel,
Şelemya, Şemarya, [42]Şallum, Amar-
ya, Yusuf.
[43]Nevooğulları'ndan: Yeiel, Mat-
titya, Zavat, Zevina, Yadday, Yoel,
Benaya.
[44]Bunların hepsi yabancı kadınlar-
la evlenmişti. Bazılarının bu kadınlar-
dan çocukları da vardı.

NEHEMYA

GİRİŞ

Nehemya Kitabı'ndaki olaylar, İ.Ö. 5. yüzyılda yer alıyor. Bu dönemde Yahudiler'in çoğu Babil'de sürgündeydi. Nehemya Kitabı'nı dört bölüme ayırabiliriz:

1. Yahuda'yı yönetmesi için Pers Kralı'nın Nehemya'yı vali olarak Yeruşalim'e göndermesi.
2. Yeruşalim surlarının onarılması.
3. Kutsal Yasa'nın Ezra tarafından yüksek sesle okunması ve halkın günahlarını itiraf etmesi.
4. Nehemya'nın vali olarak yaptığı öbür etkinlikler.

Kitapta geçen en önemli noktalardan biri Nehemya'nın Tanrı'ya derin bir bağlılık duyması ve sık sık O'na dua etmesidir.

Ana Hatlar:
1:1-2:20 Nehemya'nın Yeruşalim'e dönüşü
3:1-7:73 Yeruşalim surlarının onarılması
8:1-10:39 Yasa Kitabı'nın okunması ve Antlaşma'nın yenilenmesi
11:1-13:31 Nehemya'nın öbür etkinlikleri

Nehemya'nın Duası

1 Hakalya oğlu Nehemya'nın anlatıkları:
Pers Kralı Artahşasta'nın krallığının yirminci yılı, Kislev ayında* Sus Kalesi'ndeydim.
2 Kardeşlerimden Hanani ve bazı Yahudalılar yanıma geldi. Onlara sürgünden kurtulup sağ kalan Yahudiler'i ve Yeruşalim'in durumunu sordum.
3 "Sürgünden kurtulup Yahuda İli'ne dönenler büyük sıkıntı ve utanç içinde" diye karşılık verdiler, "Üstelik Yeruşalim surları yıkılmış, kapıları yakılmış."
4 Bunları duyunca oturup ağladım, günlerce yas tuttum. Oruç* tutup Göklerin Tanrısı'na dua ettim:
5 "Ey Göklerin Tanrısı RAB! Yüce ve görkemli Tanrı! Seni sevenlerle, buyruklarına uyanlarla yaptığın antlaşmaya bağlı kalırsın.
6 Ya RAB, halimi gör, gece gündüz kulların İsrail halkı için ettiğim duaya kulak ver. İtiraf ediyorum, İsrail halkı günah işledi, ben ve atalarım günah işledik.
7 Sana çok kötülük yaptık. Kulun Musa'ya verdiğin buyruklara, kurallara, ilkelere uymadık.
8 "Kulun Musa'ya söylediklerini anımsa. Dedin ki, 'Eğer bana ihanet ederseniz, sizi ulusların arasına dağıtacağım.
9 Ama bana döner, buyruklarımı özenle yerine getirirseniz, dünyanın öbür ucuna sürülmüş olsanız bile sizleri toplayıp seçtiğim yere, bulunacağım yere getireceğim.'
10 "Onlar senin kulların, kendi halkındır. Yüce kudretin ve güçlü elinle

1:8 Lev.26:33 **1:9** Yas.30:4

onları kurtardın. 11 Ya Rab, bu kulu-
nun, adını yüceltmekten sevinç du-
yan öbür kullarının dualarına kulak
ver. Beni bugün başarılı kıl ve kralın
önerimi kabul etmesini sağla."
O günlerde kralın sakisiydim.

Nehemya Yeruşalim'e Gidiyor

2 Kral Artahşasta'nın[a] krallığının
yirminci yılı, Nisan[b] ayıydı. Krala
getirilen şarabı alıp kendisine sundum.
O güne kadar beni hiç üzgün görme-
mişti. 2 Bu yüzden, "Neden böyle üz-
gün görünüyorsun?" diye sordu, "Has-
ta olmadığına göre, bir derdin olmalı."
Çok korktum. 3 Krala, "Tanrı sana
uzun ömürler versin" dedim, "Atala-
rımın gömüldüğü kent yıkıldı, kapıla-
rı yakıldı. Nasıl üzülmem?"
4-5 Kral, "Dileğin ne?" diye sordu.
Göklerin Tanrısı'na dua edip krala
şöyle dedim: "Eğer uygun görüyor-
san, benden hoşnut kaldınsa, lütfen
beni Yahuda'ya, atalarımın gömüldü-
ğü kente gönder; kenti onarayım."
6 Kral kraliçeyle birlikte oturuyor-
du. "Yolculuğun ne kadar sürer?" diye
sordu, "Ne zaman dönersin?" Böyle-
ce kral dileğimi uygun buldu ve beni
göndermeyi kabul etti. Ona ne zaman
döneceğimi söyledim.
7 Sonra şöyle dedim: "Uygun görü-
yorsan, Yahuda'ya varmamı sağlamala-
rı için, Fırat'ın batı yakasındaki valile-
re birer mektup yazılsın. 8 Bir de kralın
orman sorumlusu Asaf'a bir mektup
götürmek istiyorum. Tapınağın yanın-
daki kalenin kapıları, kent surları ve
oturacağım evin yapımı için bana ke-
reste versin." Tanrım bana destek oldu-
ğu için kral dileklerimi yerine getirdi.
9 Fırat'ın batı yakasındaki valilere gi-
dip kralın mektuplarını verdim. Kral
benimle birlikte komutanlar ve atlılar
göndermişti. 10 Horonlu Sanballat ile
Ammonlu görevlilerden Toviya, İsrail
halkının iyiliği için birinin çalışmaya
geldiğini duyunca çok sıkıldılar.
11 Yeruşalim'e gittim. Orada üç gün
kaldıktan sonra, 12 gece kalkıp birkaç
adamla birlikte işe koyuldum. Yeru-
şalim için yapacaklarıma ilişkin Tan-
rı'dan aldığım esini kimseye açıkla-
madım. Bindiğim hayvandan başka
hayvan götürmemiştim.
13 Hâlâ karanlıktı. Dere Kapısı'ndan
Ejder Pınarı'na, oradan Gübre Kapı-
sı'na gittim. Yeruşalim'in yıkılan sur-
larını, yanıp kül olan kapılarını gözden
geçirdim. 14 Sonra Pınar Kapısı'na, Kral
Havuzu'na doğru gittim. Ne var ki, yol
bindiğim hayvanın geçmesine uygun
değildi. 15 Gece karanlığında dere bo-
yunca ilerledim, surları gözden geçirip
geri geldim. Sonunda Dere Kapısı'ndan
girip yerime döndüm. 16 Yetkililer nere-
ye gittiğimi, ne yaptığımı bilmiyorlar-
dı. Çünkü Yahudiler'e, kâhinlere*, soy-
lulara, yetkililere ve öteki görevlilere
henüz hiçbir şey söylememiştim.
17 Sonra onlara, "İçine düştüğümüz
yıkımı görüyorsunuz" dedim, "Yeru-
şalim yıkılmış, kapıları ateşe verilmiş.
Gelin, Yeruşalim surlarını onaralım,
utancımıza son verelim." 18 Onlara
Tanrı'nın bana nasıl destek olduğunu
ve kralın söylediklerini anlattım.
Onlar da, "Haydi, onarmaya başla-
yalım" dediler. Var güçleriyle bu ha-
yırlı işe başladılar.
19 Ama Horonlu Sanballat, Ammon-
lu görevlilerden Toviya, Arap Geşem
yapacaklarımızı duyunca, bizi kü-
çümseyip alay ettiler. "Ne yapıyorsu-
nuz? Krala baş mı kaldırıyorsunuz?"
dediler.
20 Onları şöyle yanıtladım: "Gökle-
rin Tanrısı bizi başarılı kılacaktır. Biz
O'nun kulları olarak onarımı başlata-
cağız. Ama sizin Yeruşalim üzerin-

a *2:1* "Artahşasta": Artakserkses diye de bilinir. b *2:1* "Nisan" ayı o dönemde Mart sonuyla Nisan başlangıcını kapsardı. **2:3** 2Kr.25:8-10; 2Ta.36:19; Yer.52:12-14

de ne hakkınız, ne de payınız olacak,
adınız bile anılmayacak."

Surların Onarımı

3 Başkâhin Elyaşiv ile öbür kâhinler
işe koyulup Koyun Kapısı'nı onar-
dılar, kapı kanatlarını kutsayıp yerine
taktılar. Hammea[c] Kulesi'ne ve Hana-
nel Kulesi'ne kadar surları kutsadılar.
2 Bitişik bölümü Erihalılar, onun yanın-
dakini de İmri oğlu Zakkur onardı.
3 Balık Kapısı'nı Senaalılar onardı.
Kirişleri yerleştirip kapı kanatlarını
yerine koydular, sürgülerle kapı kol-
larını taktılar. 4 Bitişik bölümü Hak-
kos oğlu Uriya oğlu Meremot onar-
dı. Onun yanındakini Meşezavel oğlu
Berekya oğlu Meşullam onardı. Onun
yanındakini Baana oğlu Sadok onardı.
5 Onun yanındakini Tekoalılar onardı;
ama soylular efendilerinin buyurduğu
işlere el atmadılar.
6 Eski Kapı'yı Paseah oğlu Yoyada ile
Besodya oğlu Meşullam onardı. Kiriş-
leri yerleştirip kapı kanatlarını yerine
koydular, sürgülerle kapı kollarını tak-
tılar. 7 Bitişik bölümü Givonlu Melatya,
Meronotlu Yadon ve Fırat'ın batı yaka-
sındaki bölge valisinin yönetiminde ya-
şayan Givonlular'la Mispalılar onardı.
8 Onların yanındakini kuyumculardan
biri olan Harhaya oğlu Uzziel onardı.
Onun yanındakini baharatçı Hanan-
ya onardı. Yeruşalim surlarını Geniş
Duvar'a kadar onardılar. 9 Onların ya-
nındaki bölümü Yeruşalim'in yarısını
yöneten Hur oğlu Refaya onardı. 10 Bu-
nun yanındaki bölüm Harumaf oğlu
Yedaya'nın evinin karşısına düşüyordu.
O bölümü Yedaya onardı. Onun yanın-
dakini Haşavneya oğlu Hattuş onardı.
11 Harim oğlu Malkiya ile Pahat-Moav
oğlu Haşşuv başka bir bölümü ve Fı-
rınlar Kulesi'ni onardılar. 12 Onların
yanındaki bölümü Yeruşalim'in öbür
yarısını yöneten Halloheş oğlu Şallum
kızlarıyla birlikte onardı.
13 Dere Kapısı'nı Hanun ve Zanoah'ta
yaşayanlar onardı. Kapı kanatlarını
yerlerine yerleştirip sürgülerle kapı
kollarını taktılar. Ayrıca Gübre Ka-
pısı'na kadar uzanan surlarda bin ar-
şınlık[ç] yer onardılar.
14 Gübre Kapısı'nı Beythakkerem
bölgesini yöneten Rekav oğlu Malkiya
onardı. Kapı kanatlarını yerine yerleş-
tirip sürgülerle kapı kollarını taktılar.
15 Pınar Kapısı'nı Mispa bölgesini
yöneten Kol-Hoze oğlu Şallun onardı.
Üzerini bir saçakla kapadı. Kapı ka-
natlarını yerine yerleştirip sürgülerle
kapı kollarını taktı. Kral Bahçesi'nin
yanındaki Şelah[d] Havuzu'nun duva-
rını Davut Kenti'nden inen merdi-
venlere kadar onardı. 16 Oradan ötesi-
ni Beytsur bölgesinin yarısını yöneten
Azbuk oğlu Nehemya, Davut'un aile
mezarlığından yapay havuza ve Yiğit-
ler Evi'ne kadar onardı.
17 Surların sonraki bölümünü aşağı-
daki Levililer onardı: Bani oğlu Re-
hum bir sonraki bölümü onardı. Bitişi-
ğini Keila bölgesinin yarısını yöneten
Haşavya kendi bölgesi adına onardı.
18 Ondan sonraki bölümü, Keila böl-
gesinin öbür yarısını yöneten Henadat
oğlu Bavvay yönetiminde kardeşleri
onardılar. 19 Onun bitişiğini –silah de-
posuna, surun döndüğü yere kadar çı-
kan yolun karşısını– Mispa'yı yöneten
Yeşu oğlu Ezer onardı. 20 Ondan sonra-
ki, surun döndüğü yerden Başkâhin El-
yaşiv'in evinin kapısına kadar uzanan
bölümü büyük çaba harcayarak Zak-
kay oğlu Baruk onardı. 21 Ondan sonra-
sını, Elyaşiv'in evinin kapısından evin
sonuna kadar uzanan bölümü Hakkos
oğlu Uriya oğlu Meremot onardı.
22 Surların sonraki bölümünü çevre-
de yaşayan kâhinler onardı. 23 Evleri-

c *3:1* "Hammea": "100" anlamına gelir. **ç** *3:13* "Bin arşın": Yaklaşık 450 m.
d *3:15* "Şelah" ya da "Şiloah".

nin karşısına düşen bölümü Benyamin
ile Haşşuv onardılar. Onlardan son-
ra, evinin bitişiği olan bölümü Anan-
ya oğlu Maaseya oğlu Azarya onardı.
24 Ondan sonraki, Azarya'nın evinden
surun döndüğü köşeye kadar uzanan
bölümü Henadat oğlu Binnuy onardı.
25 Uzay oğlu Palal surun döndüğü kö-
şeden sonraki bölümü ve yukarı saray
muhafız avlusunun yanındaki gözet-
leme kulesini onardı. Ondan sonra-
ki bölümü Paroş oğlu Pedaya onardı;
26 Pedaya ile Ofel Tepesi'nde yaşayan
tapınak görevlileri doğuya doğru Su
Kapısı'nın önüne ve gözetleme kule-
sine kadarki bölümü onardılar.
27 Ondan sonraki, büyük gözetleme
kulesinden Ofel surlarına kadar uza-
nan bölümü Tekoalılar onardı. 28 At
Kapısı'nın yukarısını kâhinler onardı.
Her biri kendi evinin karşısını yaptı.
29 Onlardan sonra, evinin karşısına dü-
şen bölümü İmmer oğlu Sadok onar-
dı. Ondan sonrasını Doğu Kapısı'nın
nöbetçisi Şekanya oğlu Şemaya onar-
dı. 30 Ondan sonraki bölümü Şelemya
oğlu Hananya ile Salaf'ın altıncı oğlu
Hanun onardı. Ondan sonra, odasının
karşısına düşen bölümü Berekya oğ-
lu Meşullam onardı. 31 Ondan sonra-
ki bölümü, tapınak görevlileriyle tüc-
carların kaldığı eve, oradan Mifkat
Kapısı'na, surun yukarı köşesindeki
odaya kadar, kuyumculardan biri olan
Malkiya onardı. 32 Surun köşesindeki
odayla Koyun Kapısı arasındaki bölü-
mü kuyumcularla tüccarlar onardılar.

Onarıma Karşı Çıkanlar

4 Sanballat surları onardığımızı
duyunca öfkeden deliye döndü.
Bizimle alay etmeye başladı. 2 Dost-
larının ve Samiriye ordusunun önün-
de, "Bu zavallı Yahudiler ne yaptık-
larını sanıyorlar?" dedi, "Onlara izin
verirler mi? Kurban mı kesecekler?
Bir günde mi bitirecekler? Küle dön-
müş molozların arasından taşları mı
canlandıracaklar?"
3 Yanında duran Ammonlu Toviya,
"Yaptıkları şu taş duvara bak!" dedi,
"Üzerine bir tilki çıksa yıkılır."
4 O zaman şöyle dua ettim: "Ey Tan-
rımız, bize kulak ver! Hor görüyorlar
bizi. Onların aşağılamalarını kendi
başlarına döndür. Sürüldükleri ülke-
de yağmaya uğrasınlar. 5 Suçlarını ba-
ğışlama, günahlarını unutma. Çünkü
biz çalışanları aşağıladılar."
6 Surun onarımına devam ettik; ya-
rı yüksekliğe kadar suru tamamladık.
Çünkü herkes canla başla çalışıyordu.
7 Sanballat, Toviya, Araplar, Am-
monlular ve Aşdotlular Yeruşalim sur-
larındaki onarımın ilerlediğini, gedik-
lerin kapanmaya başladığını duyunca
çok öfkelendiler. 8 Hepsi bir araya ge-
lerek Yeruşalim'e karşı savaşmak ve
kentte karışıklık çıkarmak için düzen
kurdular. 9 Ama biz Tanrımız'a dua et-
tik ve gece gündüz onları gözetlesin-
ler diye nöbetçiler diktik.
10 O sırada Yahudalılar, "Yük taşı-
yanların gücü tükendi" dediler, "O
kadar moloz var ki, artık surların ona-
rımını sürdüremiyoruz."
11 Düşmanlarımız ise, "Onlar anla-
madan, bizi görmeden aralarına girip
hepsini öldürerek bu işe son verelim"
diye düşünüyorlardı.
12 Çevrede yaşayan Yahudiler gelip
on kez bizi uyardılar. "Yanımıza ge-
lin, yoksa size her yönden saldıracak-
lar" dediler.
13 Bu yüzden, surların en alçak yer-
lerinin arkasına, tamamlanmamış yer-
lere, çeşitli boylardan kılıçlı, mızraklı,
yaylı adamlar yerleştirdim. 14 Durumu
görünce ayağa kalktım; soylulara, gö-
revlilere ve geri kalan herkese, "On-
lardan korkmayın!" dedim, "Yüce ve
görkemli Rab'bi anımsayın. Kardeşle-
riniz, oğullarınız, kızlarınız, karıları-
nız, evleriniz için savaşın."

15Kurdukları düzeni anladığımız düş-
manlarımızın kulağına gitti. Tanrı dü-
zenlerini boşa çıkarmıştı. O zaman he-
pimiz surlara, işimizin başına döndük.
16O günden sonra adamlarımın yarı-
sı çalışırken öbür yarısı mızraklı, kal-
kanlı, yaylı ve zırhlı olarak nöbet tuttu.
Önderler Yahudalılar'ın arkasında yer
almıştı. 17Duvarcılar, yükleri taşıyan-
lar, yükleyenler bir eliyle çalışıyor, bir
eliyle silah tutuyordu. 18Yapıcılar kılıç
kuşanmış, öyle çalışıyorlardı. Boru ça-
lansa benim yanımdaydı. 19Soylulara,
görevlilere ve geri kalan herkese, "İş
çok büyük ve dağınık" dedim, "Sur-
ların üzerinde her birimiz ayrı yerde,
birbirimizden uzaktayız. 20Nereden
boru sesini işitirseniz, orada bize ka-
tılın. Tanrımız bizim için savaşacak."
21İşte böyle çalışıyorduk. Yarımız
gün doğumundan yıldızlar görünene
kadar mızraklarla nöbet tutuyordu. 22O
sırada halka, "Herkes geceyi yardım-
cısıyla birlikte Yeruşalim'de geçirsin"
dedim, "Gece bizim için nöbet tutsun-
lar, gündüz de çalışsınlar." 23Ne ben, ne
kardeşlerim, ne adamlarım, ne de ya-
nımdaki nöbetçiler, giysilerimizi çıkar-
madık. Herkes suya bile silahıyla gitti.

Nehemya Yoksullara Yardım Ediyor

5 Bir süre sonra kadınlı erkekli halk
Yahudi kardeşlerinden şiddetle
yakınmaya başladı. 2Bazıları, "Biz
kalabalığız" diyordu, "Oğullarımız,
kızlarımız çok. Yaşamak için buğda-
ya ihtiyacımız var."
3Bazıları da, "Kıtlıkta buğday al-
mak için tarlalarımızı, bağlarımızı,
evlerimizi ipotek ediyoruz" diyordu.
4Bazıları ise, "Krala vergi ödemek
için tarlalarımızı, bağlarımızı karşı-
lık gösterip borç para aldık" diyordu,
5"Yahudi kardeşlerimizle aynı ka-
nı taşımıyor muyuz? Bizim çocukla-
rımızın onlarınkinden ne farkı var?
Oğullarımızı kızlarımızı köle olarak
satmak zorunda kaldık. Kızlarımız-
dan bazıları cariye olarak satıldı bi-
le. Çaresiz kaldık. Çünkü tarlalarımız,
bağlarımız başkalarının elinde."
6Onların bu dertlerini, yakınmala-
rını duyunca çok öfkelendim. 7Dü-
şününce soylularla yetkilileri suçlu
buldum. Onlara, "Kardeşlerinizden
faiz alıyorsunuz!" dedim. Onlara kar-
şı herkesi bir araya topladım. Sonra
şöyle dedim: 8"Biz yabancılara satı-
lan Yahudi kardeşlerimizi elimizden
geldiğince geri almaya çalışırken siz
kardeşlerinizi satıyorsunuz. Yine bi-
ze satılsınlar diye mi?" Sustular, söy-
leyecek söz bulamadılar.
9Sonra, "Yaptığınız doğru değil" de-
dim, "Düşmanlarımız olan öteki ulus-
ların aşağılamalarından kaçınmak için
Tanrı korkusuyla yaşamanız gerekmez
mi? 10Kardeşlerim, adamlarım ve ben
ödünç olarak halka para ve buğday ve-
riyoruz. Lütfen faiz almaktan vazge-
çelim! 11Tarlalarını, bağlarını, zeytin-
liklerini, evlerini onlara hemen geri
verin. Bir de faiz olarak aldığınız gü-
müşün, buğdayın, yeni şarabın, zey-
tinyağının yüzde birini verin."
12"Veririz" dediler, "Artık onlardan
hiçbir şey istemeyeceğiz. Ne diyorsan
öyle yapacağız."
Kâhinleri çağırdım ve yetkililere
kâhinlerin önünde verdikleri sözü tu-
tacaklarına ilişkin ant içirdim. 13Son-
ra eteğimi silktim ve dedim ki, "Kim
verdiği sözü tutmazsa, Tanrı da onu
böyle silksin; malını mülkünü elinden
alsın; tamtakır bıraksın." Herkes bu-
na, "Amin" dedi ve RAB'be övgüler
sundu. Ve sözlerini tuttular.
14Yahuda'da valilik yaptığım on iki
yıl boyunca, ilk atandığım günden son
güne kadar, Artahşasta'nın krallığının
yirminci yılından otuz ikinci yılına
dek, ne ben, ne kardeşlerim valiliğe

5:7 Çık.22:25; Lev.25:35-37; Yas.23:19-20

ayrılan yiyecek bütçesine dokunma-
dık. 15Benden önce görev yapan vali-
ler halka yük oldular. Onlardan kırk
şekel[e] gümüşün yanısıra yiyecek ve
şarap da aldılar. Uşakları bile halkı
ezdi. Ama ben Tanrı'dan korktuğum
için böyle davranmadım. 16Surların
onarımını sürdürdüm. Adamlarımın
hepsi işin başında durdu. Bir tarla bi-
le satın almadık.

17Çevremizdeki uluslardan bize ge-
lenlerin dışında Yahudiler'den ve yet-
kililerden yüz elli kişi soframa otu-
rurdu. 18Benim için her gün bir boğa,
altı seçme koyun, tavuklar kesilir, on
günde bir de her türden bolca şarap
hazırlanırdı. Bütün bunlara karşın va-
liliğin yiyecek bütçesine dokunma-
dım. Çünkü halk ağır yük altındaydı.

19Ey Tanrım, bu halk uğruna yap-
tıklarım için beni iyilikle an.

Nehemya'ya Kurulan Düzenler

6 Surları onardığım, gediklerini ka-
padığım haberi Sanballat'a, To-
viya'ya, Arap Geşem'e ve öbür düş-
manlarımıza ulaştı. O sırada kapı
kanatlarını henüz takmamıştım. 2San-
ballat ile Geşem bana haber göndere-
rek, "Gel, Ono Ovası'ndaki köylerden
birinde buluşalım" dediler. Bana kö-
tülük yapmayı düşünüyorlardı. 3Onla-
ra haberciler göndererek, "Büyük bir
iş yapıyorum, gelemem" dedim, "Ya-
nınıza gelirsem işi bırakmış olurum;
niçin iş dursun?" 4Bana dört kez bu
haberi gönderdiler, ben de hep aynı
yanıtı verdim.

5Sanballat beşinci kez aynı öneriyle
habercisini gönderdi. Habercinin elin-
de açık bir mektup vardı. 6İçinde şun-
lar yazılıydı:

"Çevredeki uluslar arasında Geşem'in
de doğruladığı bir söylenti var. Sen ve
Yahudiler ayaklanmayı düşündüğünüz
için surları onarıyormuşsunuz. Anla-
tılanlara göre kral olmak üzeresin.
7Yahuda Kralı olduğunu Yeruşalim'e
duyurmak için peygamberler bile ata-
mışsın. Bütün bunlar kralın kulağına
gidecek. Onun için, gel de görüşelim."

8Ona şu yanıtı gönderdim: "Söyle-
diklerinin hiçbiri doğru değil. Hepsi-
ni kendin uyduruyorsun."

9Hepsi bizi korkutmaya çalışıyorlar-
dı. "İşi bırakacaklar, onarım duracak"
diye düşünüyorlardı. Ama ben, "Tan-
rım, ellerime güç ver" diye dua ettim.

10Bir gün Mehetavel oğlu Delaya
oğlu Şemaya'nın evine gittim. Evine
kapanmıştı. Bana, "Tanrı'nın evinde,
tapınakta buluşalım" dedi, "Tapına-
ğın kapılarını kapatalım, çünkü seni
öldürmeye gelecekler. Gece seni öl-
dürmeye gelecekler."

11Ona, "Ben kaçacak adam değilim"
dedim, "Benim gibi biri canını kur-
tarmak için tapınağa sığınır mı? Gel-
meyeceğim." 12Anladım ki, onu Tanrı
göndermemiş. Bu sözleri bir peygam-
ber gibi, benim kötülüğüm için söyle-
mişti. Toviya ile Sanballat onu satın
almışlardı. 13Bu yolla gözümü korku-
tup bana günah işleteceklerini düşü-
nüyorlardı. Böylece beni kötülemek
için ellerine fırsat geçmiş olacaktı.

14"Ey Tanrım, Toviya'yla Sanballat-
ın yaptığı kötülüğü unutma" diye dua
ettim, "Beni korkutmak isteyen kadın
peygamber Noadya'yla öbür peygam-
berlerin yaptıklarını da unutma."

Surların Onarımı Bitiyor

15Surların onarımı elli iki günde,
yirmi beş Elul'da[f] bitti. 16Bütün düş-
manlarımız bunu duydu, çevremizde-
ki ulusları korku sardı. Böylece düş-
manlarımız özgüvenlerini büsbütün
yitirdiler. Çünkü bu işi Tanrımız'ın
yardımıyla başardığımızı anladılar.

e *5:15* "Kırk şekel": Yaklaşık 460 gr. **f** *6:15* "Elul" ayı o dönemde Eylül sonuyla Ekim başlangıcını kapsardı.

[17]O günlerde Yahuda soylularıyla
Toviya sık sık yazışıyorlardı. [18]Birçok
Yahudalı Toviya'ya bağlı kalacağına
ant içmişti. Çünkü Toviya, Arah oğlu
Şekanya'nın damadıydı. Oğlu Yehoha-
nan da Berekya oğlu Meşullam'ın kızını
almıştı. [19]Soylular Toviya'nın iyilikleri-
ni bana anlatıyor, benim söylediklerimi
de ona iletiyorlardı. Toviya beni yıldır-
mak için sürekli mektup gönderiyordu.

7 Surların onarımı bitip kapılar ye-
rine takıldıktan sonra, kapı nö-
betçileri, ezgiciler ve Leviliiler göreve
atandı. [2]Kardeşim Hanani'yle kale ko-
mutanı Hananya'yı Yeruşalim'e yöneti-
ci atadım. Hananya güvenilir bir kişiy-
di. Çoğu insandan daha çok Tanrı'dan
korkardı. [3]Onlara, "Güneş ortalığı ısı-
tıncaya kadar Yeruşalim kapıları açıl-
masın" dedim, "Kapı nöbetçileri görev
başındayken kapıları kapalı tutsunlar.
Kapıları siz sürgüleyin ve Yeruşalim'de
oturanlara nöbet görevi verin. Bazıları
bu görevi yapsın, bazıları da evlerinin
çevresinde nöbet tutsun."

Sürgünden Dönenlerin Listesi

(Ezr.2:1-70)

[4]Yeruşalim geniş, büyük bir kentti,
ama nüfusu azdı. İçindeki evler he-
nüz onarılmamıştı. [5]Tanrım soyları-
na göre halkın sayımı yapılabilsin di-
ye soyluları, yetkilileri ve bütün halkı
toplamamı istedi. Sürgünden ilk dö-
nenlerin soy kütüğünü buldum. İçin-
de şunlar yazılıydı:
[6]Babil Kralı Nebukadnessar'ın sür-
gün ettiği insanlar yaşadıkları ilden
Yeruşalim ve Yahuda'daki kendi kent-
lerine döndü. [7]Bunlar Zerubbabil, Ye-
şu, Nehemya, Azarya, Raamya, Na-
hamani, Mordekay, Bilşan, Misperet,
Bigvay, Nehum ve Baana'nın önderli-
ğinde geldiler.
Sürgünden dönen İsrailliler'in sayı-
ları şöyleydi:

[8] Paroşoğulları: 2172
[9] Şefatyaoğulları: 372
[10] Arahoğulları: 652
[11] Yeşu ve Yoav soyundan Pahat-Moavoğulları: 2818
[12] Elamoğulları: 1254
[13] Zattuoğulları: 845
[14] Zakkayoğulları: 760
[15] Binnuyoğulları: 648
[16] Bevayoğulları: 628
[17] Azgatoğulları: 2322
[18] Adonikamoğulları: 667
[19] Bigvayoğulları: 2067
[20] Adinoğulları: 655
[21] Hizkiya soyundan Ateroğulları: 98
[22] Haşumoğulları: 328
[23] Besayoğulları: 324
[24] Harifoğulları: 112
[25] Givonlular: 95
[26] Beytlehemliler ve Netofalılar: 188
[27] Anatotlular: 128
[28] Beytazmavetliler: 42
[29] Kiryat-Yearimliler, Kefiralılar ve Beerotlular: 743
[30] Ramalılar ve Gevalılar: 621
[31] Mikmaslılar: 122
[32] Beytel ve Ay kentlerinden olanlar: 123
[33] Öbür Nevo Kenti'nden olanlar: 52
[34] Öbür Elam Kenti'nden olanlar: 1254
[35] Harimliler: 320
[36] Erihalılar: 345
[37] Lod, Hadit ve Ono kentlerinden olanlar: 721
[38] Senaalılar: 3930
[39]Kâhinler:
Yeşu soyundan Yedayaoğulları: 973
[40] İmmeroğulları: 1052
[41] Paşhuroğulları: 1247
[42] Harimoğulları: 1017
[43]Leviliiler:
Kadmiel ve Hodeva soyundan gelen Yeşuoğulları: 74
[44]Ezgiciler:
Asafoğulları: 148
[45]Tapınak kapı nöbetçileri:
Şallumoğulları, Ateroğulları,

Talmonoğulları, Akkuvoğulları,
Hatitaoğulları, Şovayoğulları: 138
46 Tapınak görevlileri:
Sihaoğulları, Hasufaoğulları,
Tabbaotoğulları,
47 Kerosoğulları, Siaoğulları,
Padonoğulları,
48 Levanaoğulları, Hagavaoğulları,
Şalmayoğulları,
49 Hananoğulları, Giddeloğulları,
Gaharoğulları,
50 Reayaoğulları, Resinoğulları,
Nekodaoğulları,
51 Gazzamoğulları, Uzzaoğulları,
Paseahoğulları,
52 Besayoğulları, Meunimoğulları,
Nefişesimoğulları,
53 Bakbukoğulları, Hakufaoğulları,
Harhuroğulları,
54 Baslitoğulları, Mehidaoğulları,
Harşaoğulları,
55 Barkosoğulları, Siseraoğulları,
Temahoğulları,
56 Nesiahoğulları, Hatifaoğulları.
57 Süleyman'ın kullarının soyu:
Sotayoğulları, Soferetoğulları,
Peridaoğulları,
58 Yalaoğulları, Darkonoğulları,
Giddeloğulları,
59 Şefatyaoğulları, Hattiloğulları,
Pokeret-Hassevayimoğulları,
Amonoğulları.
60 Tapınak görevlileriyle Süleyman'ın
kullarının soyundan olanlar: 392
61 Tel-Melah, Tel-Harşa, Keruv, Ad-
don ve İmmer'den dönen, ancak han-
gi aileden olduklarını ve soylarının İs-
rail'den geldiğini kanıtlayamayanlar
şunlardır:
62 Delayaoğulları, Toviyaoğulları,
Nekodaoğulları: 642
63 Kâhinlerin soyundan:
Hovayaoğulları, Hakkosoğulları ve
Gilatlı Barzillay'ın kızlarından biriy-
le evlenip kayınbabasının adını alan
Barzillay'ın oğulları. 64 Bunlar soy kü-
tüklerini aradılar. Ama yazılı bir kayıt
bulamayınca, kâhinlik görevi ellerinden
alındı. 65 Vali, Urim ile Tummim'i* kul-
lanan bir kâhin çıkıncaya dek en kutsal
yiyeceklerden yememelerini buyurdu.
66 Bütün halk toplam 42 360 kişiydi.
67-69 Ayrıca 7 337 erkek ve kadın köle,
kadınlı erkekli 245 ezgici,
736 at,
245 katır[g],
435 deve,
6 720 eşek vardı.
70 Bazı aile başları onarım işi için
bağışta bulundu: Vali hazineye 1 000
darik[h] altın, 50 çanak, 530 kâhin min-
tanı bağışladı.
71 Bazı aile başları da iş için hazine-
ye 20 000 darik[ı] altın, 2 200 mina[i] gü-
müş verdiler. 72 Halkın geri kalanı ise,
toplam 20 000 darik altın, 2 000 mina[j]
gümüş ve 67 kâhin mintanı verdi.
73 Kâhinler, Levili   ler, tapınak gö-
revlileri ve kapı nöbetçileri, ezgiciler,
sıradan insanlar ve bütün İsrailliler
kentlerine yerleştiler.

Ezra Yasa Kitabı'nı Halka Okuyor

8 İsrailliler kentlerine yerleştikten
sonra, yedinci ay* tek vücut ha-
linde Su Kapısı'nın karşısındaki alan-
da toplandılar. Bilgin Ezra'ya RAB'bin
Musa aracılığıyla İsrail halkına verdiği
buyrukları içeren Yasa Kitabı'nı getir-
mesini söylediler. 2 Yedinci ayın birin-
ci günü Kâhin Ezra Yasa Kitabı'nı hal-
kın toplandığı yere getirdi. Dinleyip
anlayabilecek kadın erkek herkes ora-
daydı. 3 Ezra Su Kapısı'nın karşısında-
ki alanda kadınların, erkeklerin ve an-
layabilecek yaştaki çocukların önünde,
sabahtan öğlene kadar Yasa Kitabı'nı
okudu. Herkes dikkatle dinledi.

g *7:67-69* "736 at, 245 katır" sözleri Ezr.2:66'dan alınmıştır. **h** *7:70* "1 000 darik": Yaklaşık 8.5 kg. **ı** *7:71,72* "20 000 darik": Yaklaşık 170 kg. **i** *7:71* "2 200 mina": Yaklaşık 1.3 ton. **j** *7:72* "2 000 mina": Yaklaşık 1.15 ton. **7:73** 1Ta.9:2; İbr.11:3 **8:1** Ezr.3:1

4Bilgin Ezra toplantı için hazırlan-
mış ahşap bir zemin üzerinde duru-
yordu. Sağında Mattitya, Şema, Ana-
ya, Uriya, Hilkiya ve Maaseya vardı.
Solunda ise Pedaya, Mişael, Malki-
ya, Haşum, Haşbaddana, Zekeriya ve
Meşullam duruyordu.
5Ezra halkın gözü önünde kitabı
açtı. Halktan daha yüksek bir yerde
duruyordu. Kitabı açar açmaz her-
kes ayağa kalktı. 6Ezra yüce Tanrı'ya,
RAB'be övgüler sundu. Bütün halk el-
lerini kaldırarak, "Amin! Amin!" diye
karşılık verdi. Hep birlikte eğilip yere
kapanarak RAB'be tapındılar.
7Levililer'den Yeşu, Bani, Şerevya,
Yamin, Akkuv, Şabbetay, Hodiya, Ma-
aseya, Kelita, Azarya, Yozavat, Hanan
ve Pelaya ayakta duran halka yasayı
anlattılar. 8Tanrı'nın Yasa Kitabı'nı
okuyup açıkladılar, herkesin anlama-
sını sağlayacak biçimde yorumladılar.
9Vali Nehemya, Kâhin ve Bilgin
Ezra ve halka öğretmenlik yapan Le-
vililer, "Bugün Tanrınız RAB için
kutsal bir gündür. Yas tutup ağlama-
yın" dediler. Çünkü bütün halk Kutsal
Yasa'yı dinlerken ağlıyordu.
10Nehemya da, "Gidin, yağlı yiyip
tatlı için" dedi, "Hazırlığı olmayan-
lara da bir pay gönderin. Çünkü bu-
gün Rabbimiz için kutsal bir gündür.
Üzülmeyin. RAB'bin verdiği sevinç
sizi güçlü kılar."
11Levililer, "Sakin olun, bugün kut-
sal bir gündür, üzülmeyin" diyerek
halkı yatıştırdılar. 12Böylece herkes
yiyip içmek, yiyeceklerini başkalarıy-
la paylaşmak ve büyük şenlik yapmak
üzere evinin yolunu tuttu. Çünkü ken-
dilerine okunanları anlamışlardı.
13Ertesi gün bütün aile başları,
kâhinler ve Levililer Kutsal Yasa'nın
buyruklarını öğrenmek için Bilgin
Ezra'nın çevresine toplandılar. 14Yasa-
da RAB'bin Musa aracılığıyla verdi-
ği şu buyruğu buldular: Yedinci ayda*
kutlanan bayramda İsrailliler çar-
daklarda oturmalı. 15Bütün kentler-
de ve Yeruşalim'de şu duyuru yapıl-
sın: "Dağlara çıkın; yasada yazılana
uygun olarak, çardak yapmak üzere
zeytin, iğde, mersin ve hurma dalları,
sık yapraklı ağaç dalları getirin."
16Böylece halk dalları getirip damla-
rında, evlerinin ve Tanrı Tapınağı'nın
avlularında, Su Kapısı ve Efrayim
Kapısı alanlarında çardaklar yap-
tı. 17Sürgünden dönen herkes yaptığı
çardakta oturdu. İsrailliler Nun oğlu
Yeşu'nun döneminden beri böyle bir
kutlama yapmamışlardı. Herkes bü-
yük sevinç içindeydi. 18Ezra ilk gün-
den son güne kadar, her gün Tanrı'nın
Yasa Kitabı'nı okudu. Yedi gün bay-
ram yaptılar. Sekizinci gün kural uya-
rınca kutsal toplantı yapıldı.

İsrail Halkı Günahlarını İtiraf Ediyor

9 Aynı ayın yirmi dördüncü günü
İsrailliler toplandı. Hepsi oruç*
tutmuş, çul kuşanmış, başına toprak
serpmişti. 2İsrail soyundan gelenler
bütün yabancılardan ayrılmıştı. Gü-
nahlarını ve atalarının yaptığı kötü-
lükleri ayakta itiraf ettiler. 3Oldukları
yerde durup günün dörtte biri boyun-
ca Tanrıları RAB'bin Yasa Kitabı'nı
okudular. Günün öbür dörtte birin-
deyse günahlarını itiraf ederek Tan-
rıları RAB'be tapındılar. 4Levililer'e
yüksekçe bir yer ayrılmıştı. Yeşu, Ba-
ni, Kadmiel, Şevanya, Bunni, Şerev-
ya, Bani ve Kenani orada oturuyordu.
Ayağa kalkıp yüksek sesle Tanrıları
RAB'be yakardılar.
5Levililer'den Yeşu, Kadmiel, Ba-
ni, Haşavneya, Şerevya, Hodiya, Şe-
vanya ve Petahya halka, "Ayağa kal-
kın!" dediler, "Başlangıçtan sonsuza
kadar var olan Tanrınız RAB'be öv-
güler olsun. 'Ya Rab senin kutsal adın

8:14-15 Lev.23:33-36,39-43; Yas.16:13-15

öyle yücedir ki, bizim yüceltmeleri-
miz, övgülerimiz yetersiz kalır.’ ”
6 Halk şöyle dua etti: “Tek RAB sen-
sin. Gökleri, göklerin göklerini, bütün
gök cisimlerini, yeryüzünü ve içinde-
ki her şeyi, denizleri ve içlerindeki her
şeyi sen yarattın. Hepsine sen can ver-
din. Bütün gök cisimleri sana tapınır.
7 “Ya RAB, Avram'ı seçen, onu Kil-
daniler'in* Ur Kenti'nden çıkaran, ona
İbrahim adını veren Tanrı sensin. 8 O-
nu kendine yürekten bağlı buldun ve
onunla bir antlaşma yaptın. Kenanlı,
Hitit*, Amorlu, Perizli, Yevus ve Gir-
gaş topraklarını onun soyuna verece-
ğim deyip sözünü tuttun. Çünkü sen
doğrusun.
9 “Atalarımızın Mısır'da çektikleri-
ni gördün, Kamış Denizi'nde* yakarış-
larını işittin. 10 Firavuna, görevlilerine
ve ülkesinin halkına karşı mucizeler,
harikalar yarattın. Çünkü atalarımızı
nasıl ezdiklerini biliyordun. Bugün ol-
duğu gibi ün kazandın. 11 Denizi yara-
rak atalarımıza yol açtın. Denizin or-
tasından, kuru topraktan geçip gittiler.
Onları kovalayanları ise bir taş gibi az-
gın derin sulara fırlattın. 12 Gündüzün
bir bulut sütunuyla, geceleyin yolları-
na ışık tutmak için bir ateş sütunuyla
atalarımıza yol gösterdin.
13 “Sina Dağı'na indin, onlarla gök-
lerden konuştun. Onlara doğru ilkeler,
adil yasalar, iyi kurallar, buyruklar ver-
din. 14 Kutsal Şabat Günü'nü* bildirdin.
Kulun Musa aracılığıyla buyruklar, ku-
rallar, yasalar verdin. 15 Acıktıklarında
gökten ekmek verdin, susadıklarında
kayadan su çıkardın. Onlara verme-
ye ant içtiğin ülkeye girmelerini, orayı
mülk edinmelerini buyurdun.

16 “Ama atalarımız gurura kapıldı;
dikbaşlılık edip buyruklarına uyma-
dılar. 17 Söz dinlemek istemediler, ara-
larında yaptığın harikaları unuttular.
Dikbaşlılık ettiler, eski kölelik yaşam-
larına dönmek için kendilerine bir ön-
der bularak başkaldırdılar. Ama sen
bağışlayan, iyilik yapan, acıyan, tez öf-
kelenmeyen, sevgisi engin bir Tanrı'sın.
Onları terk etmedin. 18 Kendilerine bu-
zağı biçiminde dökme bir put yaptılar,
‘Sizi Mısır'dan çıkaran Tanrınız budur!’
diyerek seni çok aşağıladılar. 19 Yine de,
yüce merhametinden ötürü onları çölde
bırakmadın. Gündüzün yol göstermek
için bulut sütununu, geceleyin yolları-
na ışık tutmak için ateş sütununu önle-
rinden eksik etmedin. 20 Onları eğitmek
için iyi Ruhun'u verdin. Ağızlarından
manı* eksiltmedin. Susadıklarında on-
lara su verdin. 21 Kırk yıl onları çölde
besledin. Hiç eksikleri olmadı. Ne giy-
sileri eskidi, ne de ayakları şişti.
22 “Onlara ülkeler, uluslar verdin,
aralarında bölüştürdün. Heşbon Kra-
lı Sihon'un, Başan Kralı Og'un ülke-
sini mülk edindiler. 23 Onlara gökteki
yıldızlar kadar çocuk verdin. Onla-
rı, mülk edinmek üzere atalarına söz
verdiğin ülkeye getirdin. 24 Çocukları
Kenan ülkesini ele geçirip mülk edin-
diler. Ülke halkının onlara boyun eğ-
mesini sağladın. Krallarını ve ülkede-
ki halkları istediklerini yapsınlar diye
ellerine teslim ettin. 25 Surlu kentler,
verimli topraklar ele geçirdiler. Güzel
eşyalarla dolu evlere, kazılmış sarnıç-
lara, bağlara, zeytinliklere, çok sayıda
meyve ağacına sahip oldular. Yediler,
doydular, beslendiler ve onlara yaptı-
ğın büyük iyiliklere sevindiler.

9:7 Yar.12:1 **9:7** Yar.17:5. **9:8** Yar.15:18-21 **9:9** Çık.3:7 **9:9** Çık.14:10-12
9:10 Çık.7:8-12:32 **9:11** Çık.14:21-29 **9:11** Çık.15:4-5 **9:12** Çık.13:21-22
9:13-14 Çık.19:18-23:33 **9:15** Çık.16:4-15 **9:15** Çık.17:1-7 **9:15** Yas.1:21
9:16-17 Say.14:1-4; Yas.1:26-33
9:17 Çık.34:6; Say.14:18; Mez.86:15; 103:8; 145:8; Yoe.2:13; Yun.4:2 **9:18** Çık.32:1-4
9:19-21 Yas.8:2-4 **9:22** Say.21:21-35 **9:23** Yar.15:5; 22:17 **9:23** Yşa.3:14-17
9:24 Yşu.11:23 **9:25** Yas.6:10-11

26“Ama halkın söz dinlemedi, sa-
na başkaldırdı. Yasana sırt çevirdiler,
sana dönmeleri için kendilerini uya-
ran peygamberleri öldürdüler. Seni
çok aşağıladılar. 27Bu yüzden onları
düşmanlarının eline teslim ettin. Düş-
manları onları ezdi. Sıkıntıya düşünce
sana feryat ettiler. Onları göklerden
duydun, yüce merhametinden ötürü
kurtarıcılar gönderdin. Bunlar halkı
düşmanlarının elinden kurtardı.
28“Ne var ki İsrail halkı rahata kavu-
şunca yine senin gözünde kötü olanı
yaptı. Bu yüzden onları düşmanlarının
eline terk ettin. Düşmanları onlara ege-
men oldu. Yine sana yönelip feryat et-
tiler. Onları göklerden duydun ve mer-
hametinden ötürü defalarca kurtardın.
29“Onları Kutsal Yasan'a dönmele-
ri için uyardınsa da, gurura kapılarak
buyruklarına karşı geldiler. Kuralları-
nı çiğneyip günah işlediler. Oysa kim
kurallarına bağlı kalırsa yaşam bulur.
İnatla sana sırt çevirdiler, dinlemek
istemediler. 30Yıllarca onlara katlan-
dın. Ruhun'la, peygamberlerin aracı-
lığıyla onları uyardın. Ama kulak as-
madılar. Bunun üzerine onları çeşitli
ülke halklarının ellerine teslim ettin.
31Yüce merhametinden ötürü yok ol-
malarına izin vermedin. Onları terk
etmedin. Çünkü sen iyilik yapan, acı-
yan bir Tanrı'sın.
32“Ey Tanrımız! Sen antlaşmana bağ-
lı kalırsın. Güçlü, görkemli, yüce bir
Tanrı'sın. Asur krallarının dönemin-
den bugüne kadar krallarımız, önder-
lerimiz, kâhinlerimiz, peygamberleri-
miz, atalarımız ve bütün halk acı çekti.
Çektiklerimizi küçümseme. 33Başımı-
za gelen bütün olaylarda sen hep adil
davrandın, doğru olanı yaptın, bizse
kötülük yaptık. 34Krallarımız, önder-
lerimiz, kâhinlerimiz, atalarımız ya-
sana göre yaşamadılar. Verdiğin buy-
rukları, yaptığın uyarıları dinlemediler.
35Ülkelerinde onlara sağladığın bolluk
içinde, önlerine serdiğin geniş, verimli
topraklarda sana kulluk etmediler, kö-
tülüklerinden dönmediler.
36“Bak, bugün köleyiz. Meyvelerini,
iyi ürünlerini yesinler diye atalarımı-
za verdiğin ülkede köle olduk. 37Gü-
nahlarımız yüzünden ürünlerimizin
çoğunu başımıza getirdiğin krallara
veriyoruz. Bizi de, hayvanlarımızı da
istedikleri gibi kullanıyorlar. Büyük
sıkıntı içindeyiz.”

Halk Antlaşmayı Onaylıyor

38“Bütün bu olanlardan ötürü biz İs-
rail halkı olarak kesin bir yazılı antlaş-
ma yapıyoruz. Önderlerimiz, Levilile-
rimiz ve kâhinlerimiz de antlaşmayı
mühürlüyor.”

10 Antlaşmayı mühürleyenler şun-
lardı:
Hakalya oğlu Vali Nehemya ve Sid-
kiya.
2Kâhinler:
Seraya, Azarya, Yeremya, 3Paşhur,
Amarya, Malkiya, 4Hattuş, Şevanya,
Malluk, 5Harim, Meremot, Ovadya,
6Daniel, Ginneton, Baruk, 7Meşul-
lam, Aviya, Miyamin, 8Maazya, Bil-
gay, Şemaya.
9Levililer:
Azanya oğlu Yeşu, Henadat oğulla-
rından Binnuy, Kadmiel; 10arkadaşları
Şevanya, Hodiya, Kelita, Pelaya, Ha-
nan, 11Mika, Rehov, Haşavya, 12Zak-
kur, Şerevya, Şevanya, 13Hodiya, Ba-
ni, Beninu.
14Halk önderleri:
Paroş, Pahat-Moav, Elam, Zattu, Ba-
ni, 15Bunni, Azgat, Bevay, 16Adoniya,
Bigvay, Adin, 17Ater, Hizkiya, Azzur,
18Hodiya, Haşum, Besay, 19Harif, Ana-
tot, Nevay, 20Magpiaş, Meşullam, Hezir,

9:26-28 Hâk.2:11-16 **9:29** Lev.18:5 **9:30** 2Kr.17:13-18; 2Ta.36:15-16
9:32 2Kr.15:19,29; 17:3-6; Ezr.4:2,10

[21]Meşezavel, Sadok, Yaddua, [22]Pelatya,
Hanan, Anaya, [23]Hoşea, Hananya, Haş-
şuv, [24]Halloheş, Pilha, Şovek, [25]Rehum,
Haşavna, Maaseya, [26]Ahiya, Hanan,
Anan, [27]Malluk, Harim, Baana.

[28]"Halkın geri kalanı, kâhinler, Le-
viliiler, tapınak görevlileri ve kapı nö-
betçileri, ezgiciler, Tanrı'nın Yasa-
sı uğruna çevre halklardan ayrılmış
olan herkes, karıları ve anlayıp kavra-
yacak yaştaki oğullarıyla, kızlarıyla
birlikte [29]soylu kardeşlerine katıldılar.
Tanrı'nın, kulu Musa aracılığıyla ver-
diği yasaya göre yaşamak, Egemeni-
miz RAB'bin bütün buyruklarına, il-
kelerine, kurallarına uymak üzere ant
içtiler, uymayacaklara lanet okudular.

[30]"Çevremizdeki halklara kız verip
kız almayacağız.

[31] "Çevre halklardan Şabat Günü*
ya da kutsal bir gün eşya veya tahıl
satmak isteyen olursa almayacağız.
Yedi yılda bir toprağı sürmeyeceğiz
ve bütün alacaklarımızı sileceğiz.

[32-33]"Tanrımız'ın Tapınağı'nın gi-
derlerini karşılamak üzere hepimiz
sorumluluk alıyoruz. Her yıl şekelin
üçte birini[k] vereceğiz. Bu para adak
ekmekleri*, günlük tahıl sunusu* ve
yakmalık sunular*, Şabat günleri, Ye-
ni Aylar ve öbür bayramlarda sunu-
lan kurbanlar, kutsal sunular, İsrail'in
günahlarını bağışlatacak sunular ve
Tanrımız'ın Tapınağı'nın öteki işleri
için harcanacak.

[34]"Kâhinler, Leviliiler ve halk hep
birlikte kura çektik. Aileler her yıl
Kutsal Yasa'ya uygun olarak Tanrımız
RAB'bin sunağında yakılmak üzere
belirli zamanlarda odun getirecek.

[35]"Ayrıca her yıl toprağımızın ve
meyve ağaçlarımızın ilk ürününü
RAB'bin Tapınağı'na götüreceğiz.

[36]"Yasaya uygun olarak, ilk doğan
oğullarımızı, hayvanlarımızı, ilk do-
ğan sığırlarımızı ve davarlarımızı
Tanrımız'ın Tapınağı'na, tapınakta
hizmet eden kâhinlere götüreceğiz.

[37]"Hamurlu yiyeceklerimizin, kal-
dırdığımız ürünlerin, bütün ağaçları-
mızın meyvelerinin, yeni şarabımızın,
zeytinyağımızın ilkini Tanrımız'ın Ta-
pınağı'nın depolarına getirip kâhinlere
vereceğiz. Toprağımızın ondalığını
Leviliiler'e vereceğiz, çünkü çalıştığı-
mız bütün kentlerde ondalıkları onlar
topluyor. [38]Leviliiler ondalıkları top-
larken Harun soyundan bir kâhin yan-
larında bulunacak. Leviliiler topladık-
ları ondalığın onda birini Tanrımız'ın
Tapınağı'ndaki depolara, hazine odala-
rına bırakacak. [39]İsrail halkıyla Levili-
ler, buğdaydan, yeni şaraptan, zeytin-
yağından verilen armağanları, tapınak
eşyalarının, kâhinlerin, tapınak kapı
nöbetçilerinin ve ezgicilerin bulundu-
ğu odalara koyacaklar.

"Artık Tanrımız'ın Tapınağı'nı göz
ardı etmeyeceğiz."

Yeruşalim'de Yaşayanlar

(1Ta.9:3-17)

11 Halkın önderleri Yeruşalim'e
yerleşti. Geri kalanlar araların-
da kura çektiler. Her on kişiden biri
kutsal kente, Yeruşalim'e yerleşecek,
öteki dokuz kişiyse kendi kentlerin-
de kalacaklardı. [2]Halk Yeruşalim'de
yaşamaya gönüllü olanların hepsini
kutladı.

[3]Yeruşalim'e yerleşen bölge önder-
leri şunlardır: –Ancak bazı İsrailliler,
kâhinler, Leviliiler, tapınak görevlileri,
Süleyman'ın kullarının soyundan ge-
lenler Yahuda kentlerine, her biri ken-
di kentindeki kendi mülküne yerleşti.

k *10:32-33* "Şekelin üçte biri": Yaklaşık 4 gr. **10:30** Çık.34:16; Yas.7:3
10:31 Çık.23:10-11; Lev.25:1-7 **10:31** Yas.15:1-2 **10:32-33** Çık.30:11-16
10:35 Çık.23:19; 34:26; Yas.26:2 **10:36** Çık.13:2 **10:37** Say.18:21 **10:38** Say.18:26
11:3-4 Neh.7:73

4 Yahuda ve Benyamin halkından ba-
zılarıysa Yeruşalim'de kaldı.–
Yahuda soyundan gelenler:
Peres soyundan Mahalalel oğlu Şe-
fatya oğlu Amarya oğlu Zekeriya oğ-
lu Uzziya oğlu Ataya, 5 Şela soyundan
Zekeriya oğlu Yoyariv oğlu Adaya oğ-
lu Hazaya oğlu Kol-Hoze oğlu Baruk
oğlu Maaseya. 6 Peresoğulları'ndan
Yeruşalim'e 468 yiğit yerleşti.
7 Benyamin soyundan gelenler:
Yeşaya oğlu İtiel oğlu Maaseya oğ-
lu Kolaya oğlu Pedaya oğlu Yoet oğlu
Meşullam oğlu Sallu. 8 Onu Gabbay ve
Sallay izledi; toplam 928 yiğit. 9 Zik-
ri oğlu Yoel onlara önderlik ediyordu,
Hassenua oğlu Yahuda ise kentte vali
yardımcısıydı.
10 Kâhinler:
Yoyariv oğlu Yedaya, Yakin, 11 Ahi-
tuv oğlu Merayot oğlu Sadok oğlu
Meşullam oğlu Hilkiya oğlu tapınak
baş görevlisi Seraya 12 ve tapınağa
hizmet eden kardeşleri; toplam 822
kişi. Malkiya oğlu Paşhur oğlu Ze-
keriya oğlu Amsi oğlu Pelalya oğlu
Yeroham oğlu Adaya 13 ve aile başları
olan kardeşleri; toplam 242 kişi. İm-
mer oğlu Meşillemot oğlu Ahzay oğlu
Azarel oğlu Amaşsay ve 14 kardeşle-
rinden oluşan 128 cesur yiğit. Hag-
gedolim oğlu Zavdiel onlara önder-
lik ediyordu.
15 Levililer:
Bunni oğlu Haşavya oğlu Azri-
kam oğlu Haşşuv oğlu Şemaya. 16 Le-
vililer'in önderlerinden Şabbetay'la
Yozavat Tanrı Tapınağı'nın dış işleri-
ni yönetiyordu. 17 Asaf oğlu Zavdi oğ-
lu Mika oğlu Mattanya şükran duasını
okuyan tapınak korosunu yönetiyordu.
Kardeşlerinden Bakbukya ise ikinci
derecede görevliydi. Ayrıca Yedutun
oğlu Galal oğlu Şammua oğlu Avda
vardı. 18 Kutsal kentte* yaşayan Levi-
liler 284 kişiydi.
19 Tapınak kapı nöbetçileri:
Kapılarda Akkuv, Talmon ve kar-
deşleri nöbet tutardı. Toplam 172
kişiydiler.
20 İsrailliler'in geri kalanı, kâhinlerle
Levililer ise Yahuda'nın öbür kentle-
rine dağılmıştı. Herkes kendi mülkü-
ne yerleşmişti.
21 Tapınak görevlileri Ofel'de yaşı-
yordu. Önderleri Siha ile Gişpa idi.
22 Tanrı'nın Tapınağı'nda ezgi söy-
leyenlere Asaf soyundan gelenler ön-
derlik ediyordu. Bu soydan Mika oğlu
Mattanya oğlu Haşavya oğlu Bani oğ-
lu Uzzi Yeruşalim'de, Levililer'in ba-
şında bulunuyordu. 23 Pers Kralı'nın ez-
gicilerle ilgili buyruğu vardı. Düzenli
olarak her gün ücretlerini alacaklardı.
24 Yahuda oğlu Zerah'ın soyundan
Meşezavel oğlu Petahya İsrail hal-
kının genel temsilcisi olarak Pers
Kralı'na yardımcı oluyordu.

Yeruşalim Dışındakiler

25 Kırsal bölgelerde, köylerde ya-
şayanlara gelince: Bazı Yahudalılar
Kiryat-Arba ve köylerinde, bazıları
Divon ve köylerinde, bazıları Yekav-
seel ve köylerinde, 26 bazıları Yeşua'da,
Molada'da, Beytpelet'te, 27 Hasar-Şu-
al'da, Beer-Şeva ve köylerinde, 28 bazı-
ları Ziklak'ta, Mekona ve köylerinde,
29 bazıları Eyn-Rimmon'da, Sora'da,
Yarmut'ta, 30 Zanoah'ta, Adullam ve
köylerinde, bazıları Lakiş ve çevre-
sinde, bazıları da Azeka ve köylerin-
de yaşıyordu. Yahudalılar'ın yaşadığı
bu yerler Beer-Şeva ile Hinnom Va-
disi arasındaki toprakları kapsıyordu.
31 Benyamin soyundan olanlar Ge-
va'da, Mikmas'ta, Aya'da, Beytel
ve köylerinde, 32 Anatot'ta, Nov'da,
Ananya'da, 33 Hasor'da, Rama'da, Git-
tayim'de, 34 Hadit'te, Sevoim'de, Ne-
vallat'ta, 35 Lod'da, Ono'da ve Esnaf
Vadisi'nde yaşıyordu. 36 Bölükler ha-
linde Yahuda'dan gelen bazı Levililer
de Benyamin'e yerleşti.

Kâhinler ve Levililer

12 Şealtiel oğlu Zerubbabil ve Ye-
şu ile birlikte sürgünden dönen
kâhinlerle Levililer şunlardır:
Kâhinler: Seraya, Yeremya, Ezra,
2Amarya, Malluk, Hattuş, 3Şekanya,
Rehum, Meremot, 4İddo, Ginneton,
Aviya, 5Miyamin, Maadya, Bilga, 6Şe-
maya, Yoyariv, Yedaya, 7Sallu, Amok,
Hilkiya, Yedaya. Bunlar Yeşu'nun dö-
neminde kâhinlere ve öbür kardeşle-
rine önderlik ediyorlardı.
8Levililer:
Yeşu, Binnuy, Kadmiel, Şerevya,
Yahuda ve şükran ezgileri sorumlusu
Mattanya ile kardeşleri. 9Öbür kardeş-
leri Bakbukya ile Unni ezgiler söyle-
nirken onların karşısında dururdu.
10Yeşu Yoyakim'in babasıydı. Yo-
yakim Elyaşiv'in babası, Elyaşiv Yo-
yada'nın babası, 11Yoyada Yonatan'ın
babası, Yonatan Yaddua'nın babasıydı.
12Yoyakim'in döneminde, kâhin ai-
lelerinin başları şunlardı:
Seraya ailesinin başında Meraya,
Yeremya'nın Hananya, 13Ezra'nın Me-
şullam, Amarya'nın Yehohanan, 14Me-
liku'nun Yonatan, Şevanya'nın Yusuf,
15Harim'in Adna, Merayot'un Helkay,
16İddo'nun Zekeriya, Ginneton'un Me-
şullam, 17Aviya'nın Zikri, Minyamin'in,
Moadya'nın Piltay, 18Bilga'nın Şammua,
Şemaya'nın Yehonatan, 19Yoyariv'in
Mattenay, Yedaya'nın Uzzi, 20Sallay'ın
Kallay, Amok'un Ever, 21Hilkiya'nın
Haşavya, Yedaya'nın Netanel.
22Levililer'den Elyaşiv, Yoyada, Yo-
hanan ve Yaddua'nın yaşadığı günlerde,
Pers Kralı Darius'un döneminde, Levi-
li aile başlarının ve kâhinlerin kaydı
tutuldu. 23Levili aile başlarının listesi
Elyaşiv oğlu Yohanan'ın yaşadığı dö-
neme kadar tarihler kitabına yazıldı.
24Levili önderlerden Haşavya, Şe-
revya ve Kadmiel oğlu Yeşu bir yan-
da, kardeşleri öbür yanda durur, Tanrı
adamı Davut'un buyruğu uyarınca kar-
şılıklı övgüler ve şükürler sunarlardı.
25Mattanya, Bakbukya, Ovadya,
Meşullam, Talmon ve Akkuv kapılar-
da nöbet tutarak kapılara yakın am-
barları korumakla görevliydiler.
26Yosadak oğlu Yeşu oğlu Yoya-
kim'in ve Vali Nehemya ile Kâhin ve
Bilgin Ezra'nın yaşadığı dönemde bu
insanlar görev yaptı.

Yeruşalim Surlarının Kutsanması

27Yeruşalim surları Tanrı'ya adana-
cağı zaman, nerede bir Levili varsa
aranıp bulundu ve Yeruşalim'e geti-
rildi. Çünkü surları sevinçle, şükranla,
ezgilerle, zil, çenk ve lirlerle adamak
istiyorlardı. 28-29Ezgiciler Yeruşalim
çevresindeki bölgelerden, Netofalı-
lar'ın köylerinden, Beytgilgal'dan, Ge-
va ve Azmavet çevresinden toplandı.
Yeruşalim çevresinde köyler kurmuş-
lardı. 30Kâhinlerle Levililer önce ken-
dilerini, sonra halkı, kapıları ve surla-
rı paklama görevini yerine getirdiler.
31Yahudalı önderleri surların üzerine
çıkardım. Şükrederek yürüsünler diye
iki büyük gruba ayırdım. Birinci grup
sağdan Gübre Kapısı'na doğru yürü-
dü. 32Arkalarından Hoşaya ve Yahu-
dalı önderlerin yarısı, 33Azarya, Ezra,
Meşullam, 34Yahuda, Benyamin, Şe-
maya, Yeremya 35ve borazan çalan ba-
zı kâhinler izliyordu. Asaf oğlu Zak-
kur oğlu Mikaya oğlu Mattanya oğlu
Şemaya oğlu Yonatan oğlu Zekeriya
36ve kardeşleri Şemaya, Azarel, Mila-
lay, Gilalay, Maay, Netanel, Yahuda ve
Hanani Tanrı adamı Davut gibi çalgı-
larıyla yürüyorlardı. Bilgin Ezra onlara
öncülük ediyordu. 37Pınar Kapısı'ndan
Davut Kenti'nin merdivenlerinden dos-
doğru surlara çıktılar; Davut'un sarayı-
nın üst tarafından geçerek doğuya doğ-
ru, Su Kapısı'na kadar yürüdüler.
38Şükürler sunarak yürüyen öbür
grupsa surların üzerinde sola doğ-

ru ilerliyordu. Halkın yarısıyla bir-
likte ben de onları izledim. Fırınlar
Kulesi'nden geçip Geniş Duvar'a ka-
dar yürüdük. 39Efrayim Kapısı'nı, Es-
ki Kapı'yı, Balık Kapısı'nı, Hananel
Kulesi'ni, Hammea[l] Kulesi'ni geçip
Koyun Kapısı'na kadar gittik. Muha-
fızlar Kapısı'nda durduk.
40Şükürler sunarak yürüyen bu iki
grup Tanrı Tapınağı'nda durdu. Görev-
lilerin yarısıyla birlikte ben de durdum.
41Benim grubumda borazan çalan şu
kâhinler vardı: Elyakim, Maaseya,
Minyamin, Mikaya, Elyoenay, Zekeri-
ya, Hananya. 42Ayrıca Maaseya, Şema-
ya, Elazar, Uzzi, Yehohanan, Malkiya,
Elam, Ezer. Ezgiciler Yizrahya'nın ön-
cülüğünde yüksek sesle ezgiler söyle-
diler. 43O gün pek çok kurban kesil-
di. Halk coşku içindeydi, çünkü Tanrı
onlara büyük sevinç vermişti. Kadın-
larla çocuklar da bu sevince katıldı-
lar. Yeruşalim'den gelen sevinç sesle-
ri uzaklardan duyulabiliyordu.
44Bu arada bağışların, ilk ürünle-
rin ve ondalıkların konacağı ambar-
ları gözetecek bazı kişiler görevlendi-
rildi. Bunlar Kutsal Yasa'nın kâhinler
ve Levililer için öngördüğü yardımla-
rı kentlerin çevresindeki kırsal bölge-
lerden toplayıp ambarlara getirmekle
sorumluydu. Yahudalılar kâhinlerle
Levililer'in hizmetinden hoşnuttu.
45Çünkü onlar Tanrıları'nın hizmetini
ve paklama görevini yerine getiriyor-
lardı. Ezgicilerle kapı nöbetçileri de
Davut'la oğlu Süleyman'ın buyruğuna
uygun olarak sorumluluklarını yerine
getirdiler. 46Çünkü eskiden, Davut'un
ve Asaf'ın yaşadığı yıllarda, ezgicileri
yönetenler vardı. Tanrı'ya övgü ve şü-
kür ezgileri söylenirdi. 47Zerubbabil'in
ve Nehemya'nın yaşadığı dönemde bü-
tün İsrail halkı bağışlarıyla ezgicilerin
ve kapı nöbetçilerinin ücretlerini gü-
nünde karşıladı. Levililer'in hakkını
ayırdılar, Levililer de Harun soyun-
dan gelenlerin hakkını ayırdı.

Nehemya'nın Son Yenilikleri

13 O gün Musa'nın Kitabı halka
okundu. Kitapta Ammonlular'la
Moavlılar'ın sonsuza dek Tanrı'nın
topluluğuna giremeyeceği yazılıydı.
2Çünkü onlar İsrail halkına ekmek ve
su vermemekle kalmamış, İsrailliler'e
lanet okuması için Balam'a da para
vermişlerdi. Ancak Tanrımız lane-
ti kutsamaya çevirmişti. 3İsrail halkı
bu yasayı duyunca, bütün yabancıla-
rı ayrı tutmaya başladı.
4Tanrımız'ın Tapınağı'nın ambarla-
rına Kâhin Elyaşiv bakıyordu. Elyaşiv
Toviya'nın akrabasıydı. 5Bu yüzden
ona büyük bir oda vermişti. Eskiden
bu odaya tahıl sunuları*, günnük, ta-
pınak eşyaları, ayrıca Kutsal Yasa
uyarınca Levililer'e, ezgicilere, tapı-
nak kapı nöbetçilerine verilen buğda-
yın, yeni şarabın, zeytinyağının on-
dalıkları ve kâhinlere verilen bağışlar
konulurdu. 6Ama bütün bunlar olup
biterken ben Yeruşalim'de değildim.
Babil Kralı Artahşasta'nın krallığı-
nın otuz ikinci yılında, onun yanı-
na gitmiştim. Bir süre sonra yine izin
istedim 7ve Yeruşalim'e döndüm. O
zaman Elyaşiv'in yaptığı kötülüğü öğ-
rendim. Tanrı Tapınağı'nın avlusun-
da Toviya'ya oda vermişti. 8Buna çok
canım sıkıldı. Toviya'nın bütün eşya-
larını odadan attım. 9Odaları temiz-
lemeleri için buyruk verdim. Tanrı
Tapınağı'nın eşyalarını, tahıl sunuları-
nı, günnüğü yine oraya koydurdum.
10Ayrıca öğrendim ki, Levililer'in
alacakları verilmemiş. Hizmeti yü-
rüten Levililer'le ezgiciler tarlalarına
geri dönmüşler. 11Görevlileri azarla-
dım. "Tanrı'nın Tapınağı neden ih-

l *12:39* "Hammea": "100" anlamına gelir.
12:45 1Ta.25:1-8; 1Ta.26:12 **13:1-2** Yas.23:3-5 **13:2** Say.22:1-6 **13:10** Yas.12:19

mal edilmiş?" diye sordum. Sonra
bütün gidenleri toplayıp işlerinin ba-
şına koydum. [12]Bütün Yahuda halkı
buğdayın, yeni şarabın, zeytinyağının
ondalığını yine ambarlara getirmeye
başladı. [13]Bu kez ambarların başına
Kâhin Şelemya'yı, Bilgin Sadok'u ve
Levililer'den Pedaya'yı koydum. Mat-
tanya oğlu Zakkur oğlu Hanan onla-
rın yardımcısıydı. Bunlar güvenilir
insanlardı. Görevleri kardeşlerinin
paylarını bölüştürmekti.

[14]Ey Tanrım, beni anımsa. Tapına-
ğın için ve oradaki hizmetler için yap-
tığım iyi işleri hiçe sayma.

[15]O günlerde Yahuda'da bazı adam-
ların Şabat Günü* üzüm sıktıklarını
gördüm. Bazıları da demet demet ta-
hıllarını eşeklere yüklüyor, şarap,
üzüm, incir ve çeşitli yüklerle birlikte
Şabat Günü Yeruşalim'e getiriyorlardı.
Şabat Günü bunları sattıkları için on-
ları azarladım. [16]Yeruşalim'de yaşa-
yan Surlular balık ve çeşitli mallar ge-
tirip Şabat Günü kentte Yahudalılar'a
satıyorlardı. [17]Yahudalı soyluları azar-
layarak, "Yaptığınız kötülüğe bakın!"
dedim, "Şabat Günü'nü hiçe sayıyor-
sunuz. [18]Atalarınız da aynı şeyi yap-
madı mı? Bu yüzden Tanrımız ba-
şımıza ve bu kente bela yağdırmadı
mı? Siz Şabat Günü'nü hiçe saya-
rak Tanrı'nın öfkesini İsrail'e karşı
alevlendiriyorsunuz."

[19]Şabat'tan önceki akşam Yeruşalim
kapılarına gölge düşünce, kapıların
kapatılması ve Şabat sona erinceye
kadar açılmaması için buyruk verdim.
Şabat Günü kente yük sokulmasın di-
ye bazı adamlarımı kapılara yerleş-
tirdim. [20]Tüccarlarla çeşitli eşya satı-
cıları bir iki kez geceyi Yeruşalim'in
dışında geçirdiler. [21]Onları uyardım:
"Niçin surun dibinde geceliyorsunuz?
Bir daha yaparsanız size karşı zor kul-
lanacağım." Bir daha Şabat Günü gel-
mediler. [22]Şabat Günü'nün kutsallığı-
nı korumak için Levililer'e kendilerini
paklasınlar ve gidip kapılarda nöbet
tutsunlar diye buyruk verdim.

Ey Tanrım, bunun için de beni
anımsa ve yüce sevgin uyarınca ba-
na merhamet et.

[23]Ayrıca o günlerde Aşdotlu, Am-
monlu, Moavlı kadınlarla evlenmiş Ya-
hudiler gördüm. [24]Çocuklarının yarısı
Aşdot dilini ya da öbür halkların dilini
konuşuyor, Yahudi dilini bilmiyorlardı.
[25]Adamları azarladım, lanet okudum.
Bazılarını dövüp saçlarını yoldum.
Tanrı'nın adıyla onlara ant içirdim ve,
"Yabancılara kız verip kız almaya-
caksınız" dedim, [26]"Kral Süleyman
bu yabancı kadınlar yüzünden güna-
ha girmedi mi? Onca ulusun kralları
arasında Süleyman gibisi yoktu. Tan-
rı onu öyle sevdi ki, bütün İsrail'e kral
yaptı. Ama yabancı kadınlar onu bile
günaha sürükledi. [27]Şimdi de siz ya-
bancı kadınlarla evlenerek Tanrımız'a
ihanet ediyorsunuz. Yaptığınız bu bü-
yük kötülüğe göz mü yumalım?"

[28]Başkâhin Elyaşiv oğlu Yoyada'nın
oğullarından biri Horonlu Sanballat'ın
kızıyla evliydi. Bu yüzden onu yanım-
dan kovdum.

[29]Ey Tanrım, onları anımsa; çün-
kü kâhinliği lekelediler, kâhinlerle
ve Levililer'le yaptığın antlaşmayı
bozdular.

[30]Halkı bütün yabancılardan arın-
dırdım. Kâhinlerle Levililer'e görevle-
rini tek tek bildirdim. [31]Belirli zaman-
larda yakılmak için armağan edilen
odunları, getirilen ilk ürünleri düze-
ne koydum.

Ey Tanrım, bütün bunları iyiliğim
için anımsa.

13:12 Mal.3:10 **13:15** Çık.20:8-10; Yas.5:12-14; Yer.17:21-22 **13:19** Yer.17:21; Yu.5:10 **13:23-25** Çık.34:11-16; Yas.7:1-5 **13:26** 2Sa.12:24-25 **13:26** 1Kr.11:1-8 **13:28** Neh.4:1

ESTER

GİRİŞ

Ester Kitabı'nda anlatılan olaylar İ.Ö. 5. yüzyılın başlarında Pers Kralı olan Ahaşveroş'un kışlık sarayında geçer. Olayların merkezinde Ester adlı Yahudi kraliçe yer alır. Kraliçe Ester cesareti sayesinde İsrail halkının düşmanlarının tasarladığı büyük bir katliamdan kurtulmasına önayak olur. Ardından akrabası Mordekay kralın başbakanı olur. Kitap, Purim adlı Yahudi bayramının temelindeki olayları ve anlamını anlatır.

Ana Hatlar:

1:1-2:23 Ester kraliçe oluyor
3:1-5:14 Haman'ın kötü planları
6:1-7:10 Haman öldürülüyor
8:1-10:33 Yahudiler düşmanlarını yenilgiye uğratıyor

Ahaşveroş'un Şölenleri

1 Ahaşveroş[a] Hoddu'dan Kûş'a[b]
uzanan bölgedeki yüz yirmi ye-
di ilin kralıydı. 2 O sırada ülkeyi Sus
Kalesi'ndeki tahtından yönetiyordu.
3 Krallığının üçüncü yılında bütün ön-
derlerinin ve görevlilerinin onuruna
bir şölen verdi. Pers ve Med ordu ko-
mutanları, ileri gelenler ve il valileri
de oradaydı. 4 Ahaşveroş tam yüz sek-
sen gün süren şenliklerle krallığının
sonsuz zenginliğini, büyüklüğünün
görkemini ve yüceliğini gösterdi.
5 Bunun ardından, sarayının avlu-
sunda küçük büyük ayırmadan, Sus
Kalesi'nde bulunan bütün halka yedi
gün süren bir şölen verdi. 6 Mermer sü-
tunlar üzerindeki gümüş çemberlere
mor ve beyaz renkli iplikten yapılmış
sicimlerle bağlanmış beyaz ve lacivert
kumaşlar asılmıştı. Somaki, mermer,
sedef ve pahalı taşlar döşenmiş avlu-
ya altın ve gümüş sedirler yerleştiril-
mişti. 7 Sarayın en iyi şarabı kralın cö-
mertliğine yaraşır biçimde bol bol ve
her biri değişik altın kupalar içinde
sunuluyordu. 8 Kralın buyruğu uyarın-
ca, konuklar içki içmeye zorlanmadı.
Kral saray hizmetkârlarına konukla-
rın dileklerini yerine getirmeleri için
buyruk vermişti.

Kraliçe Vaşti'nin Tacını Yitirmesi

9 O sırada Kraliçe Vaşti de Kral
Ahaşveroş'un sarayındaki kadınlara
bir şölen veriyordu.
10-11 Yedinci gün, şarabın etkisiyle
keyiflenen Kral Ahaşveroş, hizmetin-
deki yedi haremağasına –Mehuman,
Bizta, Harvona, Bigta, Avagta, Zetar
ve Karkas'a– Kraliçe Vaşti'yi başında
tacıyla huzuruna getirmelerini buyur-
du. Kraliçe Vaşti güzeldi. Kral halka

a ***1:1*** "Ahaşveroş": Kserkses diye de bilinir. **b** ***1:1*** "Hoddu'dan Kûş'a": Bugünkü Pakistan'dan Sudan'a. **1:1** Ezr.4:6

ve önderlere onun ne kadar güzel ol-
duğunu göstermek istiyordu. 12 Ama
Kraliçe Vaşti haremağalarının kral-
dan getirdiği buyruğu reddedip git-
medi. Bunun üzerine kral çok kızdı,
öfkesinden küplere bindi.
13 Kral yasaları[c] bilen bilge kişiler-
le görüştü. Çünkü kralın, yasaları ve
adaleti bilen kişilere danışması gele-
nektendi. 14 Kendisine en yakın olan
Karşena, Şetar, Admata, Tarşiş, Me-
res, Marsena ve Memukan onunla
yüzyüze görüşebiliyorlardı. Pers ve
Med İmparatorluğu'nun bu yedi önde-
ri krallığın en üst yöneticileriydi.
15 Kral Ahaşveroş onlara, "Kralın
haremağaları aracılığıyla gönderdi-
ği buyruğa uymayan Kraliçe Vaşti'ye
yasaya göre ne yapmalı?" diye sordu.
16 Memukan, kralın ve önderle-
rin önünde şu yanıtı verdi: "Kraliçe
Vaşti yalnız krala karşı değil, bütün
önderlere ve kralın bütün illerinde-
ki halklara karşı suç işledi. 17 Bütün
kadınlar, kraliçenin davranışıyla il-
gili haberi duyunca, 'Kral Ahaşve-
roş Kraliçe Vaşti'nin huzuruna ge-
tirilmesini buyurdu, ama kraliçe
gitmedi' diyerek kocalarını küçüm-
semeye başlayacaklar. 18 Bugün kra-
liçenin davranışını öğrenen Pers ve
Medli soylu kadınlar da kralın soy-
lu adamlarına aynı biçimde davra-
nacak. Bu da alabildiğine kadınların
küçümsemesine, erkeklerin de öfke-
lenmesine yol açacak. 19 Kral uygun
görüyorsa ferman çıkarsın; bu fer-
man Persler'le Medler'in değişmeyen
yasalarına eklensin. Buna göre Vaşti
bir daha Kral Ahaşveroş'un huzuruna
çıkmasın ve kral ondan daha iyi biri-
ni kraliçeliğe seçsin. 20 Kralın ferma-
nı büyük krallığının dört bir yanına
ulaşınca, ister soylu ister halktan ol-
sun, bütün kadınlar kocalarına saygı
gösterecektir."
21 Bu sözler kralın ve önderlerinin
hoşuna gitti. Kral, Memukan'ın öneri-
sine uyarak, 22 krallığın bütün illerine
yazılı buyruklar gönderdi. Her ile ken-
di işaretleriyle ve her halka kendi di-
liyle yazıldı. Her erkeğin kendi evinin
egemeni olduğu her dilde vurgulandı.

Ester Kraliçe Oluyor

2 Bu olaylardan sonra öfkesi dinen
Kral Ahaşveroş, Vaşti'yi, yap-
tıklarını ve ona karşı alınan kararı
anımsadı. 2 Kralın özel hizmetkârları,
"Kral için genç, güzel, el değmemiş
kızlar aransın" dediler, 3 "Kral, ege-
men olduğu bütün illerde görevli-
ler atasın. Bu görevliler bütün genç,
güzel, el değmemiş kızları toplayıp
Sus Kalesi'ndeki hareme getirsinler,
kralın kızlardan sorumlu haremağası
Hegay'a teslim etsinler. Güzelleşmele-
ri için ne gerekiyorsa verilsin. 4 Sonun-
da kralın hoşuna giden kız, Vaşti'nin
yerine kraliçe olsun." Kral bu öneriyi
beğendi ve söyleneni yaptı.
5 Sus Kalesi'nde Mordekay adında
bir Yahudi vardı. Benyamin oyma-
ğından olan Mordekay, Kiş oğlu Şi-
mi oğlu Yair'in oğluydu. 6 Kiş, Babil
Kralı Nebukadnessar'ın Yahuda Kralı
Yehoyakin ile birlikte Yeruşalim'den
sürgün ettiği kişilerden biriydi.
7 Mordekay'ın Hadassa adında bir am-
ca kızı vardı. Annesiyle babasını yi-
tiren Hadassa'yı Mordekay evlat edi-
nip büyütmüştü. Hadassa'nın öbür adı
Ester'di; endamı ve yüzü güzeldi.
8 Kralın buyruğu ve fermanı yayın-
landıktan sonra çok sayıda genç kız
Sus Kalesi'ne getirilip harem sorum-
lusu Hegay'a teslim edildi. Saraya ge-
tirilen kızlar arasında Ester de vardı.
9 Hegay Ester'i beğendi ve ona ayrıca-
lık tanıdı. En iyi biçimde beslenip gü-
zelleşmesi için ne gerekiyorsa hemen
sağladı; ayrıca kralın sarayından seçi-

c *1:13* "Yasaları": İbranice "Zamanları". **2:6** 2Kr.24:10-16; 2Ta.36:10

len yedi hizmetçiyi buyruğuna verdi.
Sonra onu hizmetçileriyle birlikte ha-
remin en güzel bölümüne yerleştirdi.
10 Ester halkını da, soyunu da açık-
lamadı. Çünkü Mordekay bunları
açıklamasını yasaklamıştı. 11 Morde-
kay, Ester'in nasıl olduğunu ve ona
nasıl davranıldığını öğrenmek için
her gün haremin avlusunun önünde
gezinip dururdu.
12 Her genç kız sırası geldiğinde
Kral Ahaşveroş'un huzuruna çıkacak-
tı. Ama kızlarla ilgili kurallar uyarın-
ca, önce on iki ay süren güzellik bakı-
mını tamamlaması gerekiyordu. Altı
ay süreyle her kıza mür* yağı sürülü-
yor, altı ay da kremler, losyonlar uy-
gulanıyordu. 13 Kralın yanına girme
sırası gelen genç kız, haremden her
istediğini alıp birlikte saraya götürür-
dü. 14 Akşam kralın yanına giren kız,
ertesi sabah ikinci hareme, cariyeler-
den sorumlu haremağası Şaaşgaz'ın
yönetimindeki hareme dönerdi. Yal-
nız kralın beğendiği, adıyla çağırdığı
kız yeniden onun yanına girebilirdi.
15 Kralın yanına girme sırası Morde-
kay'ın evlat edindiği Ester'e –Morde-
kay'ın amcası Avihayil'in kızına– ge-
lince, Ester, kralın kızlardan sorumlu
haremağası Hegay'ın kendisine öner-
diklerinden başka bir şey istemedi.
Kendisini gören herkesin beğenisini
kazandı. 16 Ahaşveroş'un krallığının
yedinci yılında, Tevet diye adlandırı-
lan onuncu ayda*, Ester saraya, kra-
lın yanına götürüldü.
17 Kral Ester'i öbür kızlardan daha
çok sevdi, en çok ondan hoşlandı, en
çok ona ayrıcalık tanıdı. Kraliçelik ta-
cını ona giydirip Vaşti'nin yerine kra-
liçe yaptı. 18 Ardından Ester'in onuru-
na büyük bir şölen verdi. Bu şölende
bütün önderler ve görevliler hazır bu-
lundu. Kral bütün illerde bayram ilan
etti ve krallara yaraşır cömertlikle ar-
mağanlar dağıttı.

Mordekay Kralın Hayatını Kurtarıyor

19 Kızlar ikinci kez toplandıkların-
da Mordekay, kralın kapı görevlilerin-
den biri olmuştu. 20 Ester, Mordekay'ın
verdiği buyruk uyarınca, soyunu ve
halkını henüz açıklamamıştı; kendi-
sini büyüttüğü günlerde olduğu gibi,
Mordekay'ın sözünü dinlemeye de-
vam etti.
21 Mordekay kralın kapı görevlisiy-
ken, kapı nöbetçilerinden ikisi, Bigtan
ve Tereş, Kral Ahaşveroş'a öfkelen-
diler; onu öldürmek için fırsat kolla-
maya başladılar. 22 Durumu öğrenen
Mordekay bunu Kraliçe Ester'e ilet-
ti; o da Mordekay adına krala bildirdi.
23 Durum araştırıldı; doğru olduğu an-
laşılınca da iki adam darağacına asıl-
dı ve olay kralın önünde tarih kayıt-
larına geçirildi.

Haman'ın Kötü Tasarıları

3 Bu olaylardan sonra Kral Ahaş-
veroş, Agaklı Hammedata'nın oğ-
lu Haman'ı yüksek bir göreve atayıp
onurlandırdı. Onu bütün önderlerden
daha yetkili kıldı. 2 Kralın buyruğu
üzerine saray kapısında çalışan her-
kes Haman'ın önünde eğilip yere ka-
panırdı. Ama Mordekay ne eğildi, ne
de yere kapandı.
3 Kralın kapı görevlileri Mordekay'a,
“Kralın buyruğuna neden karşı geli-
yorsun?” diye sordular. 4 Görevliler
ona bu soruyu her gün sordularsa da
Mordekay onlara kulak asmadı. Bu-
nun üzerine durumu Haman'a bildir-
diler. Çünkü Mordekay onlara kendi-
sinin Yahudi olduğunu söylemişti ve
böyle davranmaya devam edip etme-
yeceğini görmek istiyorlardı. 5 Haman,
Mordekay'ın eğilip yere kapanmadığı-
nı görünce öfkeden kudurdu. 6 Yalnız
onu öldürmeyi düşünmekle kalmadı,
onun hangi halktan geldiğini bildiği

için bütün halkını, Ahaşveroş'un ege-
menliğinde yaşayan bütün Yahudiler'i
ortadan kaldırmaya karar verdi.
7Bu işe en uygun ayı ve günü be-
lirlemek için Ahaşveroş'un krallığı-
nın on ikinci yılında, birinci ay* olan
Nisan[ç] ayında Haman'ın önünde pur,
yani kura çekildi. Kura, on ikinci ay
olan Adar ayına düştü.
8Haman Kral Ahaşveroş'a şöyle de-
di: "Krallığının bütün illerinde, öbür
halkların arasına dağılmış, onlardan
ayrı yaşayan bir halk var. Yasaları bü-
tün öbür halklarınkinden farklı; ken-
dileri de kralın yasalarına uymazlar.
Onları kendi hallerine bırakmak kra-
lın çıkarlarına uygun düşmez. 9Kral
uygun görüyorsa, yok edilmeleri için
yazılı bir buyruk verilsin. Ben de ha-
zineye ödenmek üzere kralın me-
murlarına on bin talant[d] gümüş ve-
receğim."
10Bunun üzerine kral mühür yüzü-
ğünü parmağından çıkartıp Agaklı
Hammedata'nın oğlu Yahudi düşma-
nı Haman'a verdi. 11Ona, "Para sen-
de kalsın; o halka da ne istersen yap"
dedi.
12Birinci ayın on üçüncü günü kra-
lın yazmanları çağrıldı ve Haman'ın
buyruğu her ile kendi işaretleriyle ve
her halka kendi diliyle yazılarak sat-
raplara*, il valilerine ve bütün halk
önderlerine gönderildi. Buyruk Kral
Ahaşveroş'un adını ve yüzüğünün
mührünü taşıyordu. 13Krallığın bü-
tün illerine ulaklar aracılığıyla mek-
tuplar gönderildi. Bu mektuplar, on
ikinci ay olan Adar ayının on üçüncü
günü, genç, yaşlı, kadın, çocuk, bütün
Yahudiler'in bir günde öldürülüp yok
edilmesini, kökünün kurutulup mal
mülklerinin de yağmalanmasını bu-
yuruyordu. 14Bu fermanın metni her
ilde yasa olarak duyurulacak ve bütün
halklara bildirilecekti. Öyle ki, herkes
belirlenen gün için hazır olsun.
15Ulaklar kralın buyruğuyla hemen
yola çıktılar. Ferman Sus Kalesi'nde
de duyuruldu. Sus halkı şaşkınlık
içindeyken kral ile Haman oturmuş
içki içiyorlardı.

Mordekay Ester'den Yardım İstiyor

4 Mordekay olup bitenleri öğrenin-
ce giysilerini yırttı, çula sarınıp
başından aşağı kül döktü, yüksek ses-
le ve acıyla feryat ederek kent merke-
zine geldi. 2Varıp sarayın kapısında
durdu. Çünkü çula sarınmış hiç kim-
se bu kapıdan içeri giremezdi. 3Kralın
buyruğunun ve fermanının ulaştığı her
ilde Yahudiler büyük yas tuttular, ağ-
layıp feryat ettiler, oruç* tuttular. Bir-
çoğu da çula sarınıp kül içinde yattı.
4Hizmetçileriyle haremağaları ge-
lip Mordekay'ın durumunu anlatın-
ca, Kraliçe Ester çok sarsıldı. Çulu-
nu çıkartıp giyinmesi için Mordekay'a
giysiler gönderdi, ama Mordekay bun-
ları kabul etmedi. 5Bunun üzerine
Ester kralın kendi hizmetine atadığı
haremağalarından biri olan Hatak'ı
çağırttı; Mordekay'dan ne olup bitti-
ğini ve nedenini öğrenmesini buyur-
du. 6Hatak saray kapısının açıldığı
kent meydanına, Mordekay'ın yanına
gitti. 7Mordekay başına gelen her şe-
yi ona anlattı. Yahudiler'in yok edil-
mesi için Haman'ın saray hazinesine
vaat ettiği paranın miktarını bile tam
tamına ona bildirdi. 8Ester'e gösterip
açıklaması için Sus'ta yayımlanan,
Yahudiler'in kökünün kurutulmasını
isteyen fermanın bir kopyasını da ona
verdi. Ester'in krala çıkmasını, ondan
merhamet dileyip kendi halkı için yal-
varmasını istedi.
9Hatak geri dönüp Mordekay'ın
söylediklerini Ester'e bildirdi. 10Es-

ç *3:7* "Nisan" ayı o dönemde Mart sonuyla Nisan başlangıcını kapsardı.
d *3:9* "On bin talant": Yaklaşık 345 ton.

ter Mordekay'a şu haberi götürmesi-
ni buyurdu: 11 "Kralın bütün adamla-
rı ve illerinde yaşayan halk biliyor ki,
çağrılmadan sarayın iç avlusuna girip
kralın yanına yaklaşan her erkek ya
da kadın için tek bir ceza vardır. Kral
altın asasını uzatıp canlarını bağışla-
madıkça bu kişiler ölüme çarptırılır.
Ben de otuz gündür kralın huzuruna
çağrılmış değilim."
12 Ester'in bu sözleri kendisine ile-
tilince, 13 Mordekay ona şu yanıtı gö-
türmelerini istedi: "Sarayda yaşadığın
için bütün Yahudiler içinde kurtula-
cak tek kişinin sen olacağını sanma.
14 Şu anda susarsan, Yahudiler'e yar-
dım ve kurtuluş başka yerden gele-
cektir; ama sen ve babanın ev halkı
yok olacaksınız. Kim bilir, belki de
böyle bir gün için kraliçe oldun."
15 Bunun üzerine Ester Mordekay'a
şu yanıtı gönderdi: 16 "Git, Sus'taki bü-
tün Yahudiler'i topla; benim için oruç
tutun; üç gün, üç gece hiçbir şey ye-
meyin, içmeyin. Hizmetçilerimle ben
de sizin gibi oruç tutacağız. Ardından,
kurala aykırı olduğu halde kralın hu-
zuruna çıkacağım; ölürsem ölürüm."
17 Mordekay oradan ayrıldı ve Es-
ter'in söylediği her şeyi yaptı.

Ester Dileğini Krala Bildiriyor

5 Üçüncü gün Ester kraliçe giysi-
lerini kuşanıp sarayın iç avlusun-
da, taht odasının önünde durdu. Kral
bu odanın giriş kapısının karşısında-
ki tahtında oturuyordu. 2 Avluda bek-
leyen Kraliçe Ester'i görünce onu hoş-
görüyle karşılayıp elindeki altın asayı
ona doğru uzattı. Ester yaklaşıp asa-
nın ucuna dokundu.
3 Kral ona, "Ne istiyorsun Kraliçe Es-
ter, dileğin ne?" diye sordu. "Krallığın
yarısını bile istesen sana verilecektir."
4 Ester, "Kral uygun görüyorsa, bu-
gün kendisi için vereceğim şölene
Haman'la birlikte gelsin" diye karşı-
lık verdi.
5 Kral adamlarına, "Ester'in isteğini
yerine getirmek için Haman'ı hemen
çağırın" dedi.
Böylece kralla Haman Ester'in ver-
diği şölene gittiler. 6 Şarap içerlerken
kral yine Ester'e sordu: "Söyle, ne is-
tiyorsun? Ne istersen verilecek. Dile-
ğin nedir? Krallığın yarısını bile iste-
sen sana bağışlanacak."
7 Ester, "İsteğim ve dileğim şu" diye
yanıtladı, 8 "Kral benden hoşnutsa, is-
tediğimi vermek, dileğimi yerine getir-
mek istiyorsa, kral ve Haman yarın ken-
dileri için vereceğim şölene gelsinler, o
zaman kralın sorusunu yanıtlarım."

Haman'ın Öfkesi

9 Haman o gün şölenden mutlu ve se-
vinçli ayrıldı. Ama Mordekay'ı sara-
yın kapısında görünce ve onun ayağa
kalkmadığını, kendisine saygı göster-
mediğini farkedince öfkeden kudurdu.
10 Yine de kendini tuttu ve evine gitti.
Sonra dostlarını ve eşi Zereş'i ça-
ğırttı. 11 Onlara sonsuz zenginliğinden,
çok sayıdaki oğullarından, kralın, ken-
disini nasıl onurlandırdığından, öbür
önderlerinden ve görevlilerinden üs-
tün tuttuğundan söz etti. 12 "Üstelik,
Kraliçe Ester, verdiği şölene kralın
yanısıra yalnız beni çağırdı" diye ek-
ledi, "Yarınki şölene de kralla birlikte
beni davet etti. 13 Ne var ki, o Yahudi
Mordekay'ı sarayın kapısında otururr-
ken gördükçe bunlardan hiçbirinin
gözümde değeri kalmıyor."
14 Karısı Zereş ve bütün dostları Ha-
man'a şöyle dediler: "Elli arşın[e] yük-
sekliğinde bir darağacı kurulsun. Sa-
bah olunca kraldan Mordekay'ı oraya
astırmasını iste. Sonra da sevinç için-
de kralla birlikte şölene gidersin."
Haman öneriyi beğendi ve darağa-
cını hemen kurdurdu.

e *5:14* "Elli arşın": Yaklaşık 23 m.

Mordekay'ın Onurlandırılması

6 O gece kralın uykusu kaçtı; ta-
rih kayıtlarının getirilip kendi-
sine okunmasını buyurdu. 2Kayıtlar
Kral Ahaşveroş'u öldürmeyi tasarla-
mış olan iki görevliden söz ediyordu.
Kapı nöbetçisi olarak görev yapmış
olan Bigtan ve Tereş adındaki bu iki
adamı Mordekay ele vermişti.

3Kral, "Bu yaptıklarından dolayı
Mordekay nasıl onurlandırıldı, ona
ne ödül verildi?" diye sordu.

Hizmetkârlar, "Onun için hiçbir şey
yapılmadı" diye yanıtladılar.

4Kral, "Avluda kim var?" diye sor-
du. O sırada Haman sarayın dış avlu-
suna yeni girmişti. Kraldan, hazırlattı-
ğı darağacına Mordekay'ın asılmasını
isteyecekti.

5Hizmetkârlar krala, "Haman avlu-
da bekliyor" dediler.

Kral, "Buraya gelsin" dedi.

6-8Haman içeri girince kral ona,
"Kralın onurlandırmak istediği biri
için ne yapılmalı?" diye sordu.

"Kral benden başka kimi onurlan-
dırmak isteyebilir ki?" diye düşünen
Haman şu yanıtı verdi: "Kral onurlan-
dırmak istediği kişi için kendi giydi-
ği bir kral giysisini ve üzerine bindiği
sorguçlu atı getirtir, 9giysiyi ve atı en
üst yöneticilerinden birine verir; o da
kralın onurlandırmak istediği kişiyi
giydirip atın üstünde kent meydanın-
da gezdirir. Önden giderek, 'Kralın
onurlandırmak istediği kişiye böyle
davranılır' diye bağırır."

10Kral Haman'a, "Hemen git" dedi,
"Giysiyle atı al ve söylediklerini kra-
lın kapı görevlisi Yahudi Mordekay
için yap. Söylediklerinin hiçbirinde
kusur etme."

11Böylece Haman giysiyi ve atı aldı,
Mordekay'ı giydirip atın üstünde kent
meydanında gezdirmeye başladı. Ön-
den giderek, "Kralın onurlandırmak
istediği kişiye böyle davranılır" diye
bağırıyordu.

12Sonra Mordekay saray kapısına
döndü. Haman ise utanç içinde başı-
nı örterek çabucak evine gitti. 13Ba-
şına gelenleri karısı Zereş'e ve bütün
dostlarına anlattı.

Karısı Zereş ve danışmanları ona
şöyle dediler: "Önünde gerilemeye
başladığın Mordekay Yahudi soyun-
dansa, ona gücün yetmeyecek, önün-
de yok olup gideceksin."

14Onlar daha konuşurken, kralın ha-
remağaları gelip Haman'ı apar topar
Ester'in vereceği şölene götürdüler.

Haman'ın Ölümü

7 Böylece kral ve Haman, Kraliçe
Ester'in şölenine gittiler. 2O gün
şarap içerlerken kral Ester'e yine sor-
du: "İsteğin nedir, Kraliçe Ester? Ne
istersen verilecek. Dileğin nedir?
Krallığın yarısını bile istesen sana
bağışlanacak."

3Kraliçe Ester şöyle yanıtladı: "Ey
kralım, eğer benden hoşnutsan ve uy-
gun görüyorsan, isteğim canımı ba-
ğışlaman, dileğim de halkımı esir-
gemendir. 4Çünkü ben ve halkım
öldürülüp yok edilmek, yeryüzün-
den silinmek üzere satıldık. Eğer kö-
le ve cariye olarak satılmış olsaydık
sesimi çıkartmazdım; böyle bir so-
run için kralı rahatsız etmek uygun
olmazdı."

5Kral Ahaşveroş Kraliçe Ester'e,
"Böyle bir şeyi yapmaya cüret eden
kim, nerede bu adam?" diye sordu.

6Ester, "Düşmanımız, hasmımız,
işte bu kötü Haman'dır!" dedi.

Haman kralla kraliçenin önünde
dehşete kapıldı. 7Kral öfkeyle içki
masasından kalkıp sarayın bahçesine
çıktı. Haman ise Kraliçe Ester'den ca-
nını bağışlamasını istemek için içerde

6:2 Est.2:21-22

kaldı. Çünkü kralın kendisini yok et-
meye kararlı olduğunu anlamıştı.
[8]Kral sarayın bahçesinden şölen
salonuna dönünce, Haman'ı Ester'in
uzandığı sedire kapanmış olarak gör-
dü ve, "Bu adam sarayda, gözümün
önünde kraliçeye bile el uzatmaya mı
kalkıyor?" diye bağırdı. Kral sözle-
rini bitirir bitirmez Haman'ın yüzü-
nü örttüler.
[9]Krala hizmet eden haremağala-
rından biri olan Harvona şöyle dedi:
"Bakın, kralı uyarıp hayatını kurta-
ran Mordekay için Haman'ın hazır-
lattığı elli arşın[f] yüksekliğindeki da-
rağacı Haman'ın evinin önünde hazır
duruyor."
Kral, "Haman o darağacına asılsın!"
diye buyurdu. [10]Böylece Haman Mor-
dekay için hazırlattığı darağacına asıl-
dı; kralın öfkesi de yatıştı.

Yahudiler Kurtuluyor

8 O gün Kral Ahaşveroş Yahudi
düşmanı Haman'ın malını mül-
künü Kraliçe Ester'e verdi. Ester'in
Mordekay'a yakınlığını açıklaması
üzerine Mordekay kralın huzuruna
kabul edildi. [2]Kral, Haman'dan geri
almış olduğu mühür yüzüğünü par-
mağından çıkarıp Mordekay'a verdi.
Ester de onu Haman'ın malının mül-
künün yöneticisi atadı.
[3]Ester yine kralla görüştü. Ağlaya-
rak onun ayaklarına kapandı. Agak-
lı Haman'ın Yahudiler'e karşı kur-
duğu düzene ve kötü tasarıya engel
olması için yalvardı. [4]Kral altın asası-
nı Ester'e doğru uzatınca Ester ayağa
kalkıp kralın önünde durdu [5]ve şöy-
le dedi: "Kral benden hoşnutsa ve uy-
gun görüyorsa, benden hoşlanıyorsa
ve dileğimi uygun buluyorsa, Agaklı
Hammedata oğlu Haman'ın krallığın
bütün illerinde yaşayan Yahudiler'in
yok edilmesini buyurmak için yazdır-
dığı mektupları yazılı olarak geçersiz
kılsın. [6]Halkımın felakete uğradığını
görmeye nasıl dayanırım? Soydaşları-
mın öldürülmesine tanık olmaya na-
sıl dayanırım?"
[7]Kral Ahaşveroş, Kraliçe Ester'e
ve Yahudi Mordekay'a, "Bakın" dedi,
"Haman'ın malını mülkünü Ester'e ver-
dim ve Yahudiler'i yok etmeyi tasarla-
dığı için Haman'ı darağacına astırdım.
[8]Ama kral adına yazılmış ve onun yü-
züğüyle mühürlenmiş yazıyı kimse
geçersiz kılamaz. Bunun için, uygun
gördüğünüz biçimde kral adına Yahu-
di sorunu konusunda şimdi siz yazın
ve kralın yüzüğüyle mühürleyin."
[9]Bunun üzerine üçüncü ay* olan
Sivan ayının yirmi üçüncü günü kra-
lın yazmanları çağrıldı. Mordekay'ın
buyurduğu her şey, Hoddu'dan Kûş'a[g]
dek uzanan bölgedeki yüz yirmi ye-
di ilde yaşayan Yahudiler'e, satrapla-
ra*, vali ve önderlere yazıldı. Her il
için kendi işaretleri, her halk için ken-
di dili kullanıldı. Yahudiler'e de kendi
alfabelerinde ve kendi dillerinde ya-
zıldı. [10]Mordekay Kral Ahaşveroş adı-
na yazdırdığı mektupları kralın yüzü-
ğüyle mühürledi ve kralın hizmetinde
kullanılmak üzere yetiştirilen atlara
binmiş ulaklarla her yere gönderdi.
[11]Kral mektuplarda Yahudiler'e bü-
tün kentlerde toplanma ve kendileri-
ni koruma hakkını veriyordu. Ayrıca
kendilerine, çocuklarına ve kadınla-
rına saldırabilecek herhangi bir düş-
man halkın ya da ilin silahlı güçlerini
öldürüp yok etmelerine, kökünü ku-
rutmalarına ve mallarını mülklerini
yağmalamalarına izin veriyordu. [12]Bu
izin Kral Ahaşveroş'un bütün illerin-
de tek bir gün –on ikinci ayın, yani
Adar ayının on üçüncü günü– geçerli
olacaktı. [13]Bütün halklara duyurulan
bu fermanın metni her ilde yasa yeri-
ne geçecekti. Böylece Yahudiler belir-

f *7:9* "Elli arşın": Yaklaşık 23 m. g *8:9* "Hoddu'dan Kûş'a": Bugünkü Pakistan'dan Sudan'a.

lenen gün düşmanlarından öç almaya hazır olacaklardı.

14 Kralın hizmetindeki atlara binen ulaklar, kralın buyruğuna uyarak hemen dörtnala yola koyuldular. Ferman Sus Kalesi'nde de okundu.

15 Mordekay, lacivert ve beyaz bir krallık giysisiyle, başında büyük bir altın taç ve sırtında ince ketenden mor bir pelerinle kralın huzurundan ayrıldı. Sus Kenti sevinç çığlıklarıyla yankılandı. 16 Yahudiler için aydınlık ve sevinç, mutluluk ve onur dolu günler başlamıştı. 17 Kralın buyruğu ve fermanı ulaştığı her ilde ve her kentte Yahudiler arasında sevinç ve mutluluğa yol açtı. Şölenler düzenlendi, bir bayram havası doğdu. Ülkedeki halklardan çok sayıda kişi Yahudi oldu; çünkü Yahudi korkusu hepsini sarmıştı.

Yahudiler'in Zaferi

9 Kralın buyruğu ve fermanı, on ikinci ay* olan Adar ayının on üçüncü günü yerine getirilecekti. Yahudi düşmanları o gün Yahudiler'i alt etmeyi ummuşlardı, ama tam tersi oldu; Yahudiler kendilerinden nefret edenleri alt ettiler. 2 Yahudiler kendilerini yok etmeyi tasarlayanlara saldırmak üzere Kral Ahaşveroş'un bütün illerindeki kentlerde bir araya geldiler. Hiç kimse onlara karşı koyamadı. Çünkü Yahudi korkusu bütün halkları sarmıştı. 3 İl önderleri, satraplar*, valiler ve kralın memurları, Mordekay'dan korktukları için Yahudiler'i desteklediler. 4 Mordekay sarayda güçlü biriydi artık; ünü bütün illere ulaşmıştı. Gücü gittikçe artıyordu.

5 Yahudiler bütün düşmanlarını kılıçtan geçirdiler, öldürdüler, yok ettiler. Kendilerinden nefret edenlere dilediklerini yaptılar. 6 Sus Kalesi'nde beş yüz kişiyi öldürüp yok ettiler. 7-10 Yahudi düşmanı Hammedata oğlu Haman'ın on oğlunu –Parşandata, Dalfon, Aspata, Porata, Adalya, Aridata, Parmaşta, Arisay, Ariday ve Vayzata'yı– öldürdüler. Ama yağmaya girişmediler.

11 Sus Kalesi'nde öldürülenlerin sayısı aynı gün krala bildirildi. 12 O da Kraliçe Ester'e, "Yahudiler Sus Kalesi'nde Haman'ın on oğlu dahil beş yüz kişiyi öldürüp yok etmişler" dedi, "Kim bilir, öbür illerimde neler yapmışlardır? İstediğin nedir, sana vereyim; başka dileğin var mı, yerine getirilecektir."

13 Ester, "Eğer kral uygun görüyorsa, Sus'taki Yahudiler bugünkü fermanını yarın da uygulasınlar" dedi, "Haman'ın on oğlunun cesetleri de darağacına asılsın."

14 Kral bu isteklerin yerine getirilmesini buyurdu. Sus'ta ferman çıkarıldı ve Haman'ın on oğlu asıldı. 15 Sus'taki Yahudiler Adar ayının on dördüncü günü yeniden toplanarak kentte üç yüz kişi daha öldürdüler; ama yağmaya girişmediler.

16 Krallığın illerinde yaşayan öbür Yahudiler de canlarını korumak ve düşmanlarından kurtulmak için bir araya geldiler. Kendilerinden nefret edenlerden yetmiş beş bin kişiyi öldürdüler, ama yağmaya girişmediler. 17 Bütün bunlar Adar ayının on üçüncü günü oldu. Yahudiler on dördüncü gün dinlendiler ve o günü şölen ve eğlence günü ilan ettiler.

Purim Kutlamaları

18 Sus'taki Yahudiler ise kendilerini savunmak için on üçüncü ve on dördüncü günler bir araya geldiler. On beşinci gün de dinlendiler. O günü şölen ve eğlence günü ilan ettiler. 19 Taşradaki kentlerde yaşayan Yahudiler işte bu nedenle Adar ayının* on dördüncü gününü şölen ve eğlence günü olarak kutlarlar ve birbirlerine yemek sunarlar.

[20]Mordekay bu olayları kayda ge-
çirdi. Ardından Kral Ahaşveroş'un
uzak, yakın bütün illerinde yaşayan
Yahudiler'e mektuplar gönderdi. [21]Her
yıl Adar ayının on dördüncü ve on be-
şinci günlerini kutlamalarını buyurdu.
[22]Çünkü o günler, Yahudiler'in düş-
manlarından kurtulduğu günlerdir.
O ay kederlerinin sevince, yaslarının
mutluluğa dönüştüğü aydır. Mordekay
o günlerde şölenler düzenleyip eğlen-
melerini, birbirlerine yemek sunmala-
rını, yoksullara armağanlar vermele-
rini buyurdu.
[23]Böylece Yahudiler, Mordekay'ın
buyruğunu kabul ederek başlattıkla-
rı kutlamaları sürdürdüler. [24]Çünkü
bütün Yahudiler'in düşmanı Agak-
lı Hammedata oğlu Haman onla-
rı yok etmek için düzen kurmuştu.
Onları ezip yok etmek için pur, ya-
ni kura çekmişti. [25]Ama kral duru-
mu öğrenince, Haman'ın Yahudiler'e
karşı kurduğu düzen geri tepti; kral,
Haman'ın ve oğullarının darağacına
asılmaları için yazılı buyruklar verdi.
[26-27]Pur sözcüğünden ötürü bu günle-
re Purim[h] adı verildi. Böylece Yahu-
diler, Mordekay'ın mektubunda yazı-
lı olanlardan, görüp geçirdiklerinden
ve başlarına gelenlerden ötürü bu iki
günü buyrulduğu biçimde ve günler-
de her yıl kutlamayı kabul ettiler. Bu
gelenek kendileri için, soylarından
olanlar ve onlara katılan herkes için
geçerli olacaktı. [28]Böylece bu günler
her ilde, her kentte ve her ailede ku-
şaktan kuşağa anımsanacak ve kutla-
nacaktı. Purim günleri Yahudiler için
son bulmayacak ve bu günlerin anısı
kuşaklar boyu sürecekti.
[29]Avihayil'in kızı Kraliçe Ester ve
Yahudi Mordekay Purim'le ilgili bu
ikinci mektubu tam yetkiyle yazıp
uygulamaya koydular. [30]Mordekay,
Ahaşveroş'un egemenliği altındaki
yüz yirmi yedi ilde yaşayan Yahudi-
ler'e esenlik ve güvenlik dilekleriyle
dolu mektuplar gönderdi. [31]Kraliçe
Ester'le birlikte daha önce kararlaştır-
dıkları gibi, Purim günlerini belirle-
nen tarihte kutlamalarını buyuruyor-
du. Bu kutlamalara kendilerinin de,
soylarından gelenlerin de katılmala-
rını, oruç* tutmada ve ağıt yakmada
belirlenen kurallara uymalarını iste-
di. [32]Purim'e ilişkin bu düzenlemeler
Ester'in buyruğuyla onaylandı ve kay-
da geçirildi.

Ahaşveroş ve Mordekay'a Övgü

10 Kral Ahaşveroş ülkeyi en uzak
kıyılarına dek haraca bağla-
mıştı.
[2]Büyüklüğü, kahramanlıkları ve
Mordekay'ı her bakımdan nasıl onur-
landırdığı Pers ve Med krallarının ta-
rihinde yazılıdır. [3]Yahudi Mordekay,
Kral Ahaşveroş'tan sonra ikinci adam
olmuştu. Yahudi soydaşları arasında
saygı gören ve çoğunluk tarafından
sevilen biriydi. Çünkü halkının iyili-
ğini düşünüyor, bütün soydaşlarının
esenliği için çaba gösteriyordu.

h *9:26-27* “Purim”: “Kuralar” anlamına gelir. **9:24** Est.3:7

EYÜP

GİRİŞ

Eyüp Kitabı büyük felakete uğrayan doğru bir adamın çektiği acıları anlatır. Eyüp bütün çocuklarını, malını mülkünü yitirir, korkunç bir hastalığa yakalanır. Kitap, Eyüp ve üç arkadaşının bu felaketlere karşı gösterdikleri tepkiyi karşılıklı üç konuşmayla açıklamaktadır. İnsanlara yaklaşımı tartışılan Tanrı'nın bizzat kendisi sonunda Eyüp'e görünüyor.

Arkadaşları Eyüp'ün çektiği acıyı geleneksel dini kavramlarla açıklıyor. Tanrı'nın herzaman iyiliği ödüllendirip kötülüğü cezalandırdığını varsayıyor, Eyüp'ün günah işlediği için bu acıları çektiğini düşünüyorlar. Ama bu düşünce Eyüp'ün durumunu açıklamak için çok yetersiz kalıyor. Eyüp bu acımasız cezayı hak etmemiştir. Çünkü alışılmışın ötesinde iyi ve doğru bir insandır. Kendisi gibi birisinin başına bu denli kötülük gelmesine Tanrı'nın nasıl izin verdiğini anlayamıyor, Tanrı'ya cesurca meydan okuyor. İmanını yitirmiyor, ama Tanrı'nın önünde aklanıp yeniden iyi insan olarak onuruna kavuşmak istiyor.

Tanrı Eyüp'ün sorularına yanıt vermez, ama ilahi güç ve bilgeliğinin şiirselliğiyle imanına karşılık verir. O zaman Eyüp Tanrı'nın yücelik ve bilgeliğini kabul eder, öfkeli ve kaba sözlerden ötürü tövbe eder.

Kitap, sonuç olarak Eyüp'ün eski gönencine nasıl kavuştuğunu, hatta daha da zengin olduğunu anlatır. Tanrı Eyüp'ün çektiği acıların nedenini anlamayan arkadaşlarını azarlar. Yalnız Eyüp Tanrı'nın üstünlüğünü sezebilmiştir.

Ana Hatlar:

1:1-2:13 Öndeyiş
3:1-31:40 Eyüp ve üç arkadaşı
a. 3:1-26 Eyüp'ün yakınması
b. 4:1-14:22 İlk karşılıklı konuşma
c. 15:1-21:34 İkinci karşılıklı konuşma
ç. 22:1-27:23 Üçüncü karşılıklı konuşma
d. 28:1-28 Bilgeliğe övgü
e. 29:1-31:40 Eyüp'ün son söyledikleri
32:1-37:24 Elihu'nun konuşması
38:1-42:6 Tanrı'nın Eyüp'e yanıtı
42:7-17 Sonsöz

---

1 Ûs ülkesinde Eyüp adında bir
adam yaşardı. Kusursuz, doğru
bir adamdı. Tanrı'dan korkar, kötülük-
ten kaçınırdı. 2 Yedi oğlu, üç kızı var-
dı. 3 Yedi bin koyuna, üç bin deveye,
beş yüz çift öküze, beş yüz çift eşeğe
ve pek çok köleye sahipti. Doğudaki
insanların en zengini oydu.
4 Oğulları sırayla evlerinde şölen ve-
rir, birlikte yiyip içmek için üç kız-
kardeşlerini de çağırırlardı. 5 Bu şölen
dönemi bitince Eyüp onları çağırtıp
kutsardı. Sabah erkenden kalkar, "Ço-
cuklarım günah işlemiş, içlerinden
Tanrı'ya sövmüş olabilirler" diyerek
her biri için yakmalık sunu* sunardı.
Eyüp hep böyle yapardı.

Eyüp'ün İlk Sınavı

6 Bir gün ilahi varlıklar[a] RAB'bin
huzuruna çıkmak için geldiklerin-
de, Şeytan da onlarla geldi. 7 RAB
Şeytan'a, "Nereden geliyorsun?" dedi.
Şeytan, "Dünyada gezip dolaşmak-
tan" diye yanıtladı.
8 RAB, "Kulum Eyüp'e bakıp da dü-
şündün mü?" dedi, "Çünkü dünyada
onun gibisi yoktur. Kusursuz, doğru
bir adamdır. Tanrı'dan korkar, kötü-
lükten kaçınır."
9 Şeytan, "Eyüp Tanrı'dan boşuna
mı korkuyor?" diye yanıtladı. 10 "Onu,
ev halkını, sahip olduğu her şeyi sen
çitle çevirip korumadın mı? Elleriyle
yaptığı her şeyi bereketli kıldın. Sürü-
leri bütün ülkeye yayıldı. 11 Ama eli-
ni uzatır da sahip olduğu her şeyi yok
edersen, yüzüne karşı sövecektir."
12 RAB Şeytan'a, "Peki" dedi, "Sa-
hip olduğu her şeyi senin eline bıra-
kıyorum, yalnız kendisine dokunma."
Böylece Şeytan RAB'bin huzurundan
ayrıldı.
13 Bir gün Eyüp'ün oğullarıyla kız-
ları ağabeylerinin evinde yemek yiyip
şarap içerken 14 bir ulak gelip Eyüp'e
şöyle dedi: "Öküzler çift sürüyor,
eşekler onların yanında otluyordu.
15 Sabalılar baskın yaptı, hepsini alıp
götürdü. Uşakları kılıçtan geçirdiler.
Yalnız ben kaçıp kurtuldum sana du-
rumu bildirmek için."
16 O daha sözünü bitirmeden başka
bir ulak gelip, "Tanrı ateş yağdırdı"
dedi, "Koyunlarla uşakları yakıp kü-
le çevirdi. Yalnızca ben kaçıp kurtul-
dum durumu sana bildirmek için."
17 O daha sözünü bitirmeden başka
bir ulak gelip, "Kildaniler* üç bölük
halinde develere saldırdı" dedi, "Hep-
sini alıp götürdüler, uşakları kılıçtan
geçirdiler. Yalnızca ben kurtuldum
durumu sana bildirmek için."
18 O daha sözünü bitirmeden başka
bir ulak gelip, "Oğullarınla kızların
ağabeylerinin evinde yemek yiyip şa-
rap içerken 19 ansızın çölden şiddetli
bir rüzgar esti" dedi, "Evin dört köşe-
sine çarptı; ev gençlerin üzerine yıkıl-
dı, hepsi öldü. Yalnız ben kurtuldum
durumu sana bildirmek için."
20 Bunun üzerine Eyüp kalktı, kaf-
tanını yırtıp saçını sakalını kesti, ye-
re kapanıp tapındı. 21 Dedi ki,
"Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak
gideceğim.
RAB verdi, RAB aldı,
RAB'bin adına övgüler olsun!"
22 Bütün bu olaylara karşın Eyüp gü-
nah işlemedi ve Tanrı'yı suçlamadı.

Eyüp'ün İkinci Sınavı

2 Başka bir gün ilahi varlıklar
RAB'bin huzuruna çıkmak için
geldiklerinde Şeytan da RAB'bin hu-
zuruna çıkmak için onlarla gelmiş-
ti. 2 RAB Şeytan'a, "Nereden geliyor-
sun?" dedi.
Şeytan, "Dünyada gezip dolaşmak-
tan" diye yanıtladı.
3 RAB, "Kulum Eyüp'e bakıp da dü-
şündün mü?" dedi, "Çünkü dünyada
onun gibisi yoktur. Kusursuz, doğ-
ru bir adamdır. Tanrı'dan korkar, kö-
tülükten kaçınır. Senin kışkırtmala-
rın sonucunda onu boş yere yıkıma
uğrattım, ama o doğruluğunu hâlâ
sürdürüyor."
4 "Cana can!" diye yanıtladı Şeytan,
"İnsan canı için her şeyini verir. 5 Elini
uzat da, onun etine, kemiğine dokun,
yüzüne karşı sövecektir."
6 RAB, "Peki" dedi, "Onu senin
eline bırakıyorum. Yalnız canına do-
kunma."
7 Böylece Şeytan RAB'bin huzu-
rundan ayrıldı. Eyüp'ün bedeninde
tepeden tırnağa kadar kötü çıbanlar
çıkardı. 8 Eyüp çıbanlarını kaşımak

a *1:6* "İlahi varlıklar": İbranice "Tanrı oğulları". **1:9-11** Va.12:10

için bir çömlek parçası aldı. Kül için-
de oturuyordu.
9 Karısı, "Hâlâ doğruluğunu sürdü-
rüyor musun?" dedi, "Tanrı'ya söv de
öl bari!"
10 Eyüp, "Aptal kadınlar gibi konu-
şuyorsun" diye karşılık verdi, "Nasıl
olur? Tanrı'dan gelen iyiliği kabul ede-
lim de kötülüğü kabul etmeyelim mi?"
Bütün bu olaylara karşın Eyüp'ün
ağzından günah sayılabilecek bir söz
çıkmadı.

Eyüp'ün Üç Arkadaşı

11 Eyüp'ün üç dostu –Temanlı Eli-
faz, Şuahlı Bildat, Naamalı Sofar–
Eyüp'ün başına gelen bunca kötülüğü
duyunca kalkıp bir araya geldiler. Acı-
sını paylaşmak, onu avutmak için ya-
nına gitmek üzere anlaştılar.
12 Uzak-
tan onu tanıyamadılar; yüksek sesle
ağlayıp kaftanlarını yırtarak başla-
rına toprak saçtılar.
13 Yedi gün yedi
gece onunla birlikte yere oturdular.
Kimse ağzını açmadı, çünkü ne den-
li acı çektiğini görüyorlardı.

Eyüp Konuşuyor

3 1-2 Sonunda Eyüp ağzını açtı ve doğ-
duğu güne lanet edip şöyle dedi:

3 "Doğduğum gün yok olsun,
'Bir oğul doğdu' denen gece yok
olsun!
4 Karanlığa bürünsün o gün,
Yüce Tanrı onunla ilgilenmesin,
Üzerine ışık doğmasın.
5 Karanlık ve ölüm gölgesi sahip
çıksın o güne,
Bulut çöksün üzerine;
Işığını karanlık söndürsün.
6 Zifiri karanlık yutsun o geceyi,
Yılın günleri arasında sayılmasın,
Aylardan hiçbirine girmesin.
7 Kısır olsun o gece,
Sevinç sesi duyulmasın içinde.
8 Günleri lanetleyenler,
Livyatan'ı* uyandırmaya hazır
olanlar,
O günü lanetlesin.
9 Akşamının yıldızları kararsın,
Boş yere aydınlığı beklesin,
Tan atışını görmesin.
10 Çünkü sıkıntı yüzü görmemem için
Anamın rahminin kapılarını
üstüme kapamadı.

11 "Neden doğarken ölmedim,
Rahimden çıkarken son
soluğumu vermedim?
12 Neden beni dizler,
Emeyim diye memeler karşıladı?
13 Çünkü şimdi huzur içinde yatmış,
Uyuyup dinlenmiş olurdum;
14 Yaptırdıkları kentler şimdi viran olan
Dünya kralları ve
danışmanlarıyla birlikte,
15 Evlerini gümüşle dolduran
Altın sahibi önderlerle birlikte.
16 Neden düşük bir çocuk gibi,
Gün yüzü görmemiş yavrular
gibi toprağa gömülmedim?
17 Orada kötüler kargaşayı bırakır,
Yorgunlar rahat eder.
18 Tutsaklar huzur içinde yaşar,
Angaryacının sesini duymazlar.
19 Küçük de büyük de oradadır,
Köle efendisinden özgürdür.

20 "Niçin sıkıntı çekenlere ışık,
Acı içindekilere yaşam verilir?
21 Oysa onlar gelmeyen ölümü özler,
Onu define arar gibi ararlar;
22 Mezara kavuşunca
Neşeden coşar, sevinç bulurlar.
23 Neden yaşam verilir nereye
gideceğini bilmeyen insana,
Çevresini Tanrı'nın çitle çevirdiği
kişiye?
24 Çünkü iniltim ekmekten önce
geliyor,
Su gibi dökülmekte feryadım.

3:1-19 Yer.20:14-18 **3:21** Yer.8:3; Va.9:6

25 Korktuğum,
Çekindiğim başıma geldi.
26 Huzur yok, sükûnet yok, rahat yok,
Yalnız kargaşa var."

Elifaz

4 Temanlı Elifaz şöyle yanıtladı:

2 "Biri sana bir şey söylemeye çalışsa
gücenir misin?
Kim konuşmadan durabilir?
3 Evet, pek çoklarına sen ders verdin,
Zayıf elleri güçlendirdin,
4 Tökezleyeni senin sözlerin ayakta
tuttu,
Titreyen dizleri sen pekiştirdin.
5 Ama şimdi senin başına gelince
gücüne gidiyor,
Sana dokununca yılgınlığa
düşüyorsun.
6 Senin güvendiğin Tanrı'dan korkun
değil mi,
Umudun kusursuz yaşamında
değil mi?

7 "Düşün biraz: Hangi suçsuz yok oldu,
Nerede doğrular yıkıma uğradı?
8 Benim gördüğüm kadarıyla, fesat
sürenler,
Kötülük tohumu ekenler
ektiklerini biçiyor.
9 Tanrı'nın soluğuyla yok oluyor,
Öfkesinin rüzgarıyla tükeniyorlar.
10 Aslanın kükremesi, homurtusu
kesildi,
Dişleri kırıldı genç aslanların.
11 Aslan av bulamadığı için yok oluyor,
Dişi aslanın yavruları dağılıyor.

12 "Bir söz gizlice erişti bana,
Fısıltısı kulağıma ulaştı.
13 Gece rüyaların doğurduğu
düşünceler içinde,
İnsanları ağır uyku bastığı zaman,
14 Beni dehşet ve titreme aldı,
Bütün kemiklerimi sarstı.
15 Önümden bir ruh geçti,
Tüylerim ürperdi.
16 Durdu, ama ne olduğunu
seçemedim.
Bir suret duruyordu gözümün
önünde,
Çıt çıkmazken bir ses duydum:
17 'Tanrı karşısında insan doğru
olabilir mi?
Kendisini yaratanın karşısında
temiz çıkabilir mi?
18 Bakın, Tanrı kullarına güvenmez,
Meleklerinde hata bulur da,
19 Çamur evlerde oturanlara,
Mayası toprak olanlara,
Güveden kolay ezilenlere mi
güvenir?
20 Ömürleri sabahtan akşama varmaz,
Kimse farkına varmadan sonsuza
dek yok olurlar.
21 İçlerindeki çadır ipleri çekilince,
Bilgelikten yoksun olarak ölüp
giderler.'

5 "Haydi çağır, seni yanıtlayan
çıkacak mı?
Meleklerin hangisine yöneleceksin?
2 Aptalı üzüntü öldürür,
Budalayı kıskançlık bitirir.
3 Ben aptalın kök saldığını görünce,
Hemen yurduna lanet ettim.
4 Çocukları güvenlikten uzak,
Mahkeme kapısında ezilir,
Savunan çıkmaz.
5 Ürününü açlar yer,
Dikenler arasındakini bile toplarlar;
Mallarını susamışlar[b] yutmak ister.
6 Çünkü dert topraktan çıkmaz,
Sıkıntı yerden bitmez.
7 Havaya uçuşan kıvılcımlar gibi
Sıkıntı çekmek için doğar insan.

8 "Oysa ben Tanrı'ya yönelir,
Davamı O'na bırakırdım.
9 Anlayamadığımız büyük işler,
Sayısız şaşılası işler yapan O'dur.

b *5:5* Süryanice ve Vulgata "Susamışlar", Masoretik metin "Tuzak".

10Yeryüzüne yağmur yağdırır,
Tarlalara sular gönderir.
11Düşkünleri yükseltir,
Yaslıları esenliğe çıkarır.
12Kurnazların oyununu bozar,
Düzenlerini gerçekleştiremesinler diye.
13Bilgeleri kurnazlıklarında yakalar,
Düzenbazların oyunu son bulur.
14Gündüz karanlığa toslar,
Öğlen, geceymiş gibi el yordamıyla ararlar.
15Yoksulu onların kılıç gibi ağzından
Ve güçlünün elinden O kurtarır.
16Yoksul umutlanır,
Haksızlık ağzını kapar.

17"İşte, ne mutlu Tanrı'nın eğittiği insana!
Bu yüzden Her Şeye Gücü Yeten'in yola getirişini küçümseme.
18Çünkü O hem yaralar hem sarar,
O incitir, ama elleri sağaltır.
19Altı kez sıkıntıya düşsen seni kurtarır,
Yedinci kez de sana zarar vermez.
20Kıtlıkta ölümden,
Savaşta kılıçtan seni O koruyacak.
21Kamçılayan dillerden uzak kalacak,
Yıkım gelince korkmayacaksın.
22Yıkıma, açlığa gülüp geçecek,
Yabanıl hayvanlardan ürkmeyeceksin.
23Çünkü tarladaki taşlarla anlaşacaksın,
Yabanıl hayvanlar seninle barışacak.
24Çadırının güvenlik içinde olduğunu bilecek,
Yurdunu yoklayınca eksik bulmayacaksın.
25Çocuklarının çoğalacağını bileceksin,
Soyun ot gibi bitecek.
26Zamanında toplanan demetler gibi,
Mezara dinç gireceksin.
27"İşte araştırdık, doğrudur,
Onun için bunu dinle ve belle."

Eyüp

6 Eyüp şöyle yanıtladı:

2"Keşke üzüntüm tartılabilse,
Acım teraziye konabilseydi!
3Denizlerin kumundan ağır gelirdi,
Bu yüzden abuk sabuk konuştum.
4Çünkü Her Şeye Gücü Yeten'in okları içimde,
Ruhum onların zehirini içiyor,
Tanrı'nın dehşetleri karşıma dizildi.
5Otu olan yaban eşeği anırır mı,
Yemi olan öküz böğürür mü?
6Tatsız bir şey tuzsuz yenir mi,
Yumurta akında tat bulunur mu?
7Böyle yiyeceklere dokunmak istemiyorum,
Beni hasta ediyorlar.

8"Keşke dileğim yerine gelse,
Tanrı özlediğimi bana verse!
9Kerem edip beni ezse,
Elini çabuk tutup yaşam bağımı kesse!
10Yine avunur,
Amansız derdime karşın sevinirdim,
Çünkü Kutsal Olan'ın sözlerini yadsımadım.
11Gücüm nedir ki, bekleyeyim?
Sonum nedir ki, sabredeyim?
12Taş kadar güçlü müyüm,
Etim tunçtan* mı?
13Çaresiz kalınca
Kendimi kurtaracak gücüm mü olur?

14"Kederli insana dost sevgisi gerekir,
Her Şeye Gücü Yeten'den korkmaktan vazgeçse bile.
15Kardeşlerim kuru bir dere gibi beni aldattı;

5:13 1Ko.3:19 **5:17** Özd.3:11-12; İbr.12:5-6

Hani gürül gürül akan dereler
vardır,
16 Eriyen buzlarla taşan,
Kar sularıyla beslenen,
17 Ama kurak mevsimde akmayan,
Sıcakta yataklarında tükenen
dereler...
İşte öyle aldattılar beni.
18-19 O dereler için kervanlar
yolundan sapar,
Çöle çıkıp yok olurlar.
Tema'nın kervanları su arar,
Saba'dan gelen yolcular umutla
bakar.
20 Ama oraya varınca umut
bağladıkları için utanır,
Hayal kırıklığına uğrarlar.
21 Artık siz de bir hiç oldunuz,
Dehşete kapılıp korkuyorsunuz.
22-23 'Benim için bir şey verin'
Ya da, 'Rüşvet verip
Beni düşmanın elinden kurtarın,
Acımasızların elinden alın' dedim
mi?

24 "Bana öğretin, susayım,
Yanlışımı gösterin.
25 Doğru söz acıdır!
Ama tartışmalarınız neyi
kanıtlıyor?
26 Sözlerimi düzeltmek mi
istiyorsunuz?
Çaresizin sözlerini boş laf mı
sayıyorsunuz?
27 Öksüzün üzerine kura çeker,
Arkadaşınızın üzerine pazarlık
ederdiniz.

28 "Şimdi lütfedip bana bakın,
Yüzünüze karşı yalan söyleyecek
değilim ya.
29 Bırakın artık, haksızlık etmeyin,
Bir daha düşünün, davamda
haklıyım.
30 Ağzımdan haksız bir söz çıkıyor mu,
Damağım kötü niyeti ayırt
edemiyor mu?

7 "Yeryüzünde insan yaşamı savaşı
andırmıyor mu,
Günleri gündelikçinin
günlerinden farklı mı?
2 Gölgeyi özleyen köle,
Ücretini bekleyen gündelikçi gibi,
3 Miras olarak bana boş aylar verildi,
Payıma sıkıntılı geceler düştü.
4 Yatarken, 'Ne zaman kalkacağım'
diye düşünüyorum,
Ama gece uzadıkça uzuyor,
Gün doğana dek dönüp duruyorum.
5 Bedenimi kurt, kabuk kaplamış,
Çatlayan derimden irin akıyor.

6 "Günlerim dokumacının
mekiğinden hızlı,
Umutsuz tükenmekte.
7 Ey Tanrı, yaşamımın bir soluk
olduğunu anımsa,
Gözüm bir daha mutluluk yüzü
görmeyecek.
8 Şu anda bana bakan gözler bir daha
beni görmeyecek,
Senin gözlerin üzerimde olacak,
Ama ben yok olacağım.
9 Bir bulutun dağılıp gitmesi gibi,
Ölüler diyarına inen bir daha
çıkmaz.
10 Bir daha evine dönmez,
Bulunduğu yer artık onu tanımaz.

11 "Bu yüzden sessiz kalmayacak,
İçimdeki sıkıntıyı dile getireceğim;
Canımın acısıyla yakınacağım.
12 Ben deniz ya da deniz canavarı
mıyım ki,
Başıma bekçi koydun?
13 Yatağım beni rahatlatır,
Döşeğim acılarımı dindirir diye
düşündüğümde,
14 Beni düşlerle korkutuyor,
Görümlerle yıldırıyorsun.
15 Öyle ki, boğulmayı,
Ölmeyi şu yaşama yeğliyorum.
16 Yaşamımdan tiksiniyor,
Sonsuza dek yaşamak istemiyorum;

Çek elini benden, çünkü
günlerimin anlamı kalmadı.

17“İnsan ne ki, onu büyütesin,
Üzerinde kafa yorasın,
18Her sabah onu yoklayasın,
Her an onu sınayasın?
19Gözünü üzerimden hiç
ayırmayacak mısın,
Tükürüğümü yutacak kadar bile
beni rahat bırakmayacak mısın?
20Günah işledimse, ne yaptım sana,
Ey insan gözcüsü?
Niçin beni kendine hedef seçtin?
Sana yük mü oldum?
21Niçin isyanımı bağışlamaz,
Suçumu affetmezsin?
Çünkü yakında toprağa gireceğim,
Beni çok arayacaksın, ama ben
artık olmayacağım.”

Bildat

8 Şuahlı Bildat şöyle yanıtladı:

2“Ne zamana dek böyle konuşacaksın?
Sözlerin sert rüzgar gibi.
3Tanrı adaleti saptırır mı,
Her Şeye Gücü Yeten doğru olanı
çarpıtır mı?
4Oğulların ona karşı günah işlediyse,
İsyanlarının cezasını vermiştir.
5Ama sen gayretle Tanrı'yı arar,
Her Şeye Gücü Yeten'e yalvarırsan,
6Temiz ve doğruysan,
O şimdi bile senin için kolları
sıvayıp
Seni hak ettiğin yere geri
getirecektir.
7Başlangıcın küçük olsa da,
Sonun büyük olacak.

8“Lütfen, önceki kuşaklara sor,
Atalarının neler öğrendiğini iyice
araştır.
9Çünkü biz daha dün doğduk, bir
şey bilmeyiz,
Yeryüzündeki günlerimiz sadece
bir gölge.
10Onlar sana anlatıp öğretmeyecek,
İçlerindeki sözleri dile
getirmeyecek mi?

11“Bataklık olmayan yerde kamış
biter mi?
Susuz yerde saz büyür mü?
12Henüz yeşilken, kesilmeden,
Otlardan önce kururlar.
13Tanrı'yı unutan herkesin sonu
böyledir,
Tanrısız insanın umudu böyle yok
olur.
14Onun güvendiği şey kırılır,
Dayanağı ise bir örümcek ağıdır.
15Örümcek ağına yaslanır, ama ağ
çöker,
Ona tutunur, ama ağ taşımaz.
16Tanrısızlar güneşte iyi sulanmış
bitkiyi andırır,
Dalları bahçenin üzerinden aşar;
17Kökleri taş yığınına sarılır,
Çakılların arasında yer aranır.
18Ama yerinden sökülürse,
Yeri, ‘Seni hiç görmedim’ diyerek
onu yadsır.
19İşte sevinci böyle son bulur,
Yerinde başka bitkiler biter.

20“Tanrı kusursuz insanı reddetmez,
Kötülük edenlerin elinden tutmaz.
21O senin ağzını yine gülüşle,
Dudaklarını sevinç haykırışıyla
dolduracaktır.
22Düşmanlarını utanç kaplayacak,
Kötülerin çadırı yok olacaktır.”

Eyüp

9 Eyüp şöyle yanıtladı:

2“Biliyorum, gerçekten öyledir,
Ama Tanrı'nın önünde insan nasıl
haklı çıkabilir?
3Biri O'nunla tartışmak istese,

7:17 Mez.8:4; 144:3

Binde bir bile O'na yanıt veremez.
4 O'nun bilgisi derin, gücü eşsizdir,
Kim O'na direndi de ayakta kaldı?
5 O dağları yerinden oynatır da,
Dağlar farkına varmaz,
Öfkeyle altüst eder onları.
6 Dünyayı yerinden oynatır,
Direklerini titretir.
7 Güneşe buyruk verir, doğmaz güneş,
Yıldızları mühürler.
8 O'dur tek başına gökleri geren,
Denizin dalgaları üzerinde
yürüyen.
9 Büyük Ayı'yı, Oryon'u, Ülker'i,
Güney takımyıldızlarını yaratan
O'dur.
10 Anlayamadığımız büyük işler,
Sayısız şaşılası işler yapan O'dur.
11 İşte, yanımdan geçer, O'nu göremem,
Geçip gider, farkına bile varmam.
12 Evet, O avını kaparsa, kim O'nu
durdurabilir?
Kim O'na, 'Ne yapıyorsun'
diyebilir?
13 Tanrı öfkesini dizginlemez,
Rahav'ın[c] yardımcıları bile
O'nun ayağına kapanır.

14 "Nerde kaldı ki, ben O'na yanıt
vereyim,
O'nunla tartışmak için söz bulayım?
15 Haklı olsam da O'na yanıt veremez,
Merhamet etmesi için yargıcıma
yalvarırdım ancak.
16 O'nu çağırsam, O da bana yanıt
verseydi,
Yine de inanmazdım sesime
kulak verdiğine.
17 O beni kasırgayla eziyor,
Nedensiz yaralarımı çoğaltıyor.
18 Soluk almama izin vermiyor,
Ancak beni acıya doyuruyor.
19 Sorun güç sorunuysa, O güçlüdür!
Adalet sorunuysa, kim O'nu
mahkemeye çağırabilir?
20 Suçsuz olsam ağzım beni suçlar,
Kusursuz olsam beni suçlu çıkarır.

21 "Kusursuz olsam da kendime
aldırdığım yok,
Yaşamımı hor görüyorum.
22 Hepsi bir, bu yüzden diyorum ki,
'O suçluyu da suçsuzu da yok
ediyor.'
23 Kırbaç ansızın ölüm saçınca,
O suçsuzların sıkıntısıyla eğlenir.
24 Dünya kötülerin eline verilmiş,
Yargıçların gözünü kapayan O'dur.
O değilse, kimdir?

25 "Günlerim koşucudan çabuk,
İyilik görmeden geçmekte.
26 Kamış sandal gibi kayıp gidiyor,
Avının üstüne süzülen kartal gibi.
27 'Acılarımı unutayım,
Üzgün çehremi değiştirip
gülümseyeyim' desem,
28 Bütün dertlerimden yılarım,
Çünkü beni suçsuz
saymayacağını biliyorum.
29 Madem suçlanacağım,
Neden boş yere uğraşayım?
30 Sabun otuyla yıkansam,
Ellerimi kül suyuyla temizlesem,
31 Beni yine pisliğe batırırsın,
Giysilerim bile benden tiksinir.
32 O benim gibi bir insan değil ki,
O'na yanıt vereyim,
Birlikte mahkemeye gideyim.
33 Keşke aramızda bir hakem olsa da,
Elini ikimizin üstüne koysa!
34 Tanrı sopasını üzerimden kaldırsın,
Dehşeti beni yıldırmasın.
35 O zaman konuşur, O'ndan
korkmazdım,
Ama bu durumda bir şey yapamam.

10 "Yaşamımdan usandım,
Özgürce yakınacak,
İçimdeki acıyla konuşacağım.

c *9:13* "Rahav": Kenan efsanelerinde geçen kaos ve kötülük güçlerini simgeleyen bir deniz canavarı. **9:9** Eyü.38:31; Amo.5:8

2Tanrı'ya: Beni suçlama diyeceğim,
Ama söyle, niçin benimle
çekişiyorsun.
3Hoşuna mı gidiyor gaddarlık etmek,
Kendi ellerinin emeğini reddedip
Kötülerin tasarılarını onaylamak?
4Sende insan gözü mü var?
İnsanın gördüğü gibi mi
görüyorsun?
5Günlerin ölümlü birinin günleri gibi,
Yılların insanın yılları gibi mi ki,
6Suçumu arıyor,
Günahımı araştırıyorsun?
7Kötü olmadığımı,
Senin elinden beni kimsenin
kurtaramayacağını biliyorsun.

8"Senin ellerin bana biçim verdi,
beni yarattı,
Şimdi dönüp beni yok mu
edeceksin?
9Lütfen anımsa, balçık gibi bana sen
biçim verdin,
Beni yine toprağa mı
döndüreceksin?
10Beni süt gibi dökmedin mi,
Peynir gibi katılaştırmadın mı?
11Bana et ve deri giydirdin,
Beni kemiklerle, sinirlerle ördün.
12Bana yaşam verdin, sevgi
gösterdin,
İlgin ruhumu korudu.

13"Ama bunları yüreğinde gizledin,
Biliyorum aklındakini:
14Günah işleseydim, beni gözlerdin,
Suçumu cezasız bırakmazdın.
15Suçluysam, vay başıma!
Suçsuzken bile başımı
kaldıramıyorum,
Çünkü utanç doluyum, çaresizim.
16Başımı kaldırsam, aslan gibi beni
avlar,
Şaşılası gücünü yine gösterirsin
üstümde.
17Bana karşı yeni tanıklar çıkarır,
Öfkeni artırırsın.
Orduların dalga dalga üzerime
geliyor.

18"Niçin doğmama izin verdin?
Keşke ölseydim, hiçbir göz beni
görmeden!
19Hiç var olmamış olurdum,
Rahimden mezara taşınırdım.
20Birkaç günlük ömrüm kalmadı mı?
Beni rahat bırak da biraz yüzüm
gülsün;
21Dönüşü olmayan yere gitmeden
önce,
Karanlık ve ölüm gölgesi diyarına,
22Zifiri karanlık diyarına,
Ölüm gölgesi, kargaşa diyarına,
Aydınlığın karanlığı andırdığı
yere."

Sofar

11 Naamalı Sofar şöyle yanıtladı:

2"Bunca söz yanıtsız mı kalsın?
Çok konuşan haklı mı sayılsın?
3Saçmalıkların karşısında sussun
mu insanlar?
Sen alay edince kimse seni
utandırmasın mı?
4Tanrı'ya, 'İnancım arıdır' diyorsun,
'Senin gözünde temizim.'
5Ama keşke Tanrı konuşsa,
Sana karşı ağzını açsa da,
6Bilgeliğin sırlarını bildirse!
Çünkü bilgelik çok yönlüdür.
Bil ki, Tanrı günahlarından
bazılarını unuttu bile.

7"Tanrı'nın derin sırlarını anlayabilir
misin?
Her Şeye Gücü Yeten'in
sınırlarına ulaşabilir misin?
8Onlar gökler kadar yüksektir,
ne yapabilirsin?
Ölüler diyarından derindir, nasıl
anlayabilirsin?
9Ölçüleri yeryüzünden uzun,
Denizden geniştir.

10 "Gelip seni hapsetse, mahkemeye
çağırsa,
Kim O'na engel olabilir?
11 Çünkü O yalancıları tanır,
Kötülüğü görür de dikkate almaz
mı?
12 Ne zaman yaban eşeği insan
doğurursa,
Aptal da o zaman sağduyulu olur.

13 "O'na yüreğini adar,
Ellerini açarsan,
14 İşlediğin günahı kendinden
uzaklaştırır,
Çadırında haksızlığa yer
vermezsen,
15 Utanmadan başını kaldırır,
Sağlam ve korkusuz olabilirsin.
16 Sıkıntılarını unutur,
Akıp gitmiş sular gibi anarsın
onları.
17 Yaşamın öğlen güneşinden daha
parlak olur,
Karanlık sabaha döner.
18 Güven duyarsın, çünkü umudun
olur,
Çevrene bakıp güvenlik içinde
yatarsın.
19 Uzanırsın, korkutan olmaz,
Birçokları senden lütuf diler.
20 Ama kötülerin gözlerinin feri
sönecek,
Kaçacak yer bulamayacaklar,
Tek umutları son soluklarını
vermek olacak."

Eyüp

12 Eyüp şöyle yanıtladı:

2 "Kendinizi bir şey sandığınız belli,
Ama bilgelik de sizinle birlikte
ölecek!
3 Sizin kadar benim de aklım var,
Sizden aşağı kalmam.
Kim bilmez bunları?

4 "Gülünç oldum dostlarıma,
Ben ki, Tanrı'ya yakarırdım,
yanıtlardı beni.
Doğru ve kusursuz adam gülünç
oldu.
5 Kaygısızlar felaketi küçümser,
Ayağı kayanı umursamaz.
6 Soyguncuların çadırlarında rahatlık
var,
Tanrı'yı gazaba getirenler
güvenlik içinde,
Tanrı'ya değil, kendi bileklerine
güveniyorlar.

7 "Ama şimdi sor hayvanlara, sana
öğretsinler,
Gökte uçan kuşlara sor, sana
anlatsınlar,
8 Toprağa söyle, sana öğretsin,
Denizdeki balıklara sor, sana
bilgi versinler.
9 Hangisi bilmez
Bunu RAB'bin yaptığını?
10 Her yaratığın canı,
Bütün insanlığın soluğu O'nun
elindedir.
11 Damağın yemeği tattığı gibi
Kulak da sözleri denemez mi?
12 Bilgelik yaşlılarda,
Akıl uzun yaşamdadır.

13 "Bilgelik ve güç Tanrı'ya özgüdür,
O'ndadır öğüt ve akıl.
14 O'nun yıktığı onarılamaz,
O'nun hapsettiği kişi özgür
olamaz.
15 Suları tutarsa, kuraklık olur,
Salıverirse dünyayı sel götürür.
16 Güç ve zafer O'na aittir,
Aldanan da aldatan da O'nundur.
17 Danışmanları çaresiz kılar,
Yargıçları çıldırtır.
18 Kralların bağladığı bağı çözer,
Bellerine kuşak bağlar.
19 Kâhinleri* çaresiz kılar,
Koltuklarında yıllananları devirir.
20 Güvenilir danışmanları susturur,
Yaşlıların aklını alır.

21 Rezalet saçar soylular üzerine,
Güçlülerin kuşağını gevşetir.
22 Karanlıkların derin sırlarını açar,
Ölüm gölgesini aydınlığa çıkarır.
23 Ulusları büyütür, ulusları yok eder,
Ulusları genişletir, ulusları
sürgün eder.
24 Dünya önderlerinin aklını
başından alır,
Yolu izi belirsiz bir çölde
dolaştırır onları.
25 Karanlıkta el yordamıyla yürür,
ışık yüzü görmezler;
Sarhoş gibi dolaştırır onları.

13 "İşte, gözlerim her şeyi gördü,
Kulağım duydu, anladı.
2 Sizin bildiğinizi ben de biliyorum,
Sizden aşağı kalmam.
3 Ama ben Her Şeye Gücü Yeten'le
konuşmak,
Davamı Tanrı'yla tartışmak
istiyorum.
4 Sizlerse yalan düzüyorsunuz,
Hepiniz değersiz hekimlersiniz.
5 Keşke büsbütün sussanız!
Sizin için bilgelik olurdu bu.
6 Şimdi davamı dinleyin,
Yakınmama kulak verin.
7 Tanrı adına haksızlık mı edeceksiniz?
O'nun adına yalan mı
söyleyeceksiniz?
8 O'nun tarafını mı tutacaksınız?
Tanrı'nın davasını mı
savunacaksınız?
9 Sizi sorguya çekerse, iyi mi olur?
İnsanları aldattığınız gibi O'nu da
mı aldatacaksınız?
10 Gizlice O'nun tarafını tutarsanız,
Kuşkusuz sizi azarlar.
11 O'nun görkemi sizi yıldırmaz mı?
Dehşeti üzerinize düşmez mi?
12 Anlattıklarınız kül kadar
değersizdir,
Savunduklarınızsa çamurdan
farksız.

13 "Susun, bırakın ben konuşayım,
Başıma ne gelirse gelsin.
14 Hayatım tehlikeye girecekse girsin,
Canım zora düşecekse düşsün.
15 Beni öldürecek, umudum kalmadı[ç],
Hiç olmazsa yürüdüğüm yolun
doğruluğunu yüzüne karşı
savunayım.
16 Aslında bu benim kurtuluşum
olacak,
Çünkü tanrısız bir adam O'nun
karşısına çıkamaz.
17 Sözlerimi iyi dinleyin,
Kulaklarınızdan çıkmasın
söyleyeceklerim.
18 İşte davamı hazırladım,
Haklı çıkacağımı biliyorum.
19 Kim suçlayacak beni?
Biri varsa susar, son soluğumu
veririm.

20 "Yalnız şu iki şeyi lütfet, Tanrım,
O zaman kendimi senden
gizlemeyeceğim:
21 Elini üstümden çek
Ve dehşetinle beni yıldırma.
22 Sonra beni çağır, yanıtlayayım,
Ya da bırak ben konuşayım, sen
yanıtla.
23 Suçlarım, günahlarım ne kadar?
Bana suçumu, günahımı göster.
24 Niçin yüzünü gizliyorsun,
Beni düşman[d] gibi görüyorsun?
25 Rüzgarın sürüklediği yaprağa
dönmüşüm,
Beni mi korkutacaksın?
Kuru samanı mı kovalayacaksın?
26 Çünkü hakkımda acı şeyler
yazıyor,
Gençliğimde işlediğim günahları
bana miras veriyorsun.

ç *13:15* **"Beni öldürecek, umudum kalmadı"** ya da **"Beni öldürse bile O'na güvenim sarsılmaz."**
d *13:24* İbranice "Düşman" sözcüğü "Eyüp" sözcüğünü çağrıştırıyor, bu yolla bir söz sanatı yapılmış. **12:21,24** Mez.107:40

27 Ayaklarımı tomruğa vuruyor,
Yollarımı gözetliyor,
İzimi sürüyorsun.

28 “Oysa insan telef olmuş, çürük
bir şey,
Güve yemiş giysi gibidir.

14 “İnsanı kadın doğurur,
Günleri sayılı ve sıkıntı doludur.
2 Çiçek gibi açıp solar,
Gölge gibi gelip geçer.
3 Gözlerini böyle birine mi
dikiyorsun,
Yargılamak için önüne
çağırıyorsun?
4 Kim temizi kirliden çıkarabilir?
Hiç kimse!
5 Madem insanın günleri belirlenmiş,
Aylarının sayısı saptanmış,
Sınır koymuşsun, öteye geçemez;
6 Gözünü ondan ayır da,
Çalışma saatini dolduran
gündelikçi gibi rahat etsin.

7 “Oysa bir ağaç için umut vardır,
Kesilse, yeniden sürgün verir,
Eksilmez filizleri.
8 Kökü yerde kocasa,
Kütüğü toprakta ölse bile,
9 Su kokusu alır almaz filizlenir,
Bir fidan gibi dal budak salar.
10 İnsan ise ölüp yok olur,
Son soluğunu verir ve her şey biter.
11 Suyu akıp giden göl
Ya da kuruyan ırmak nasıl çöle
dönerse,
12 İnsan da öyle, yatar, bir daha
kalkmaz,
Gökler yok oluncaya dek uyanmaz,
Uyandırılmaz.

13 “Keşke beni ölüler diyarına gizlesen,
Öfken geçinceye dek saklasan,
Bana bir süre versen de, beni
sonra anımsasan.
14 İnsan ölür de dirilir mi?
Başka biri nöbetimi devralıncaya
dek
Savaş boyunca umutla beklerdim.
15 Sen çağırırdın, ben yanıtlardım,
Ellerinle yaptığın yaratığı özlerdin.
16 O zaman adımlarımı sayar,
Günahımın hesabını tutmazdın.
17 İsyanımı torbaya koyup mühürler,
Suçumu örterdin.

18 “Ama dağın yıkılıp çöktüğü,
Kayanın yerinden taşındığı,
19 Suyun taşı aşındırdığı,
Selin toprağı sürükleyip
götürdüğü gibi,
İnsanın umudunu yok ediyorsun.
20 Onu hep yenersin, yok olup gider,
Çehresini değiştirir, uzağa
gönderirsin.
21 Oğulları saygı görür, onun haberi
olmaz,
Aşağılanırlar, anlamaz.
22 Ancak kendi canının acısını duyar,
Yalnız kendisi için yas tutar.”

Elifaz

15 Temanlı Elifaz şöyle yanıtladı:

2 “Bilge kişi boş sözlerle yanıtlar mı,
Karnını doğu rüzgarıyla doldurur
mu?
3 Boş sözlerle tartışır,
Yararsız söylevler verir mi?
4 Tanrı korkusunu bile ortadan
kaldırıyor,
Tanrı'nın huzurunda düşünmeyi
engelliyorsun.
5 Çünkü suçun ağzını kışkırtıyor,
Hilekârların diliyle konuşuyorsun.
6 Kendi ağzın seni suçluyor, ben değil,
Dudakların sana karşı tanıklık
ediyor.

7 “İlk doğan insan sen misin?
Yoksa dağlardan önce mi var oldun?
8 Tanrı'nın sırrını mı dinledin de,
Yalnız kendini bilge görüyorsun?

9Senin bildiğin ne ki, biz bilmeyelim?
Senin anladığın ne ki, bizde
olmasın?
10Bizde ak saçlı da yaşlı da var,
Babandan bile yaşlı.
11Az mı geliyor Tanrı'nın avutması
sana,
Söylediği yumuşak sözler?
12Niçin yüreğin seni sürüklüyor,
Gözlerin parıldıyor,
13Tanrı'ya öfkeni gösteriyorsun,
Ağzından böyle sözler dökülüyor?

14"İnsan gerçekten temiz olabilir mi?
Kadından doğan biri doğru
olabilir mi?
15Tanrı meleklerine güvenmiyorsa,
Gökler bile O'nun gözünde temiz
değilse,
16Haksızlığı su gibi içen
İğrenç, bozuk insana mı
güvenecek?

17"Dinle beni, sana açıklayayım,
Gördüğümü anlatayım,
18Bilgelerin atalarından öğrenip
bildirdiği,
Gizlemediği gerçekleri;
19O atalar ki, ülke yalnız onlara
verilmişti,
Aralarına henüz yabancı
girmemişti.
20Kötü insan yaşamı boyunca kıvranır,
Zorbaya ayrılan yıllar sayılıdır.
21Dehşet sesleri kulağından eksilmez,
Esenlik içindeyken soyguncunun
saldırısına uğrar.
22Karanlıktan kurtulabileceğine
inanmaz,
Kılıç onu gözler.
23'Nerede?' diyerek ekmek ardınca
dolaşır,
Karanlık günün yanıbaşında
olduğunu bilir.
24Acı ve sıkıntı onu yıldırır,
Savaşa hazır bir kral gibi onu yener.
25Çünkü Tanrı'ya el kaldırmış,
Her Şeye Gücü Yeten'e meydan
okumuş,
26Kalın, yumrulu kalkanıyla
O'na inatla saldırmıştı.

27"Yüzü semirdiği,
Göbeği yağ bağladığı halde,
28Yıkılmış kentlerde,
Taş yığınına dönmüş oturulmaz
evlerde oturacak,
29Zengin olmayacak, serveti
tükenecek,
Malları ülkeye yayılmayacaktır.
30Karanlıktan kaçamayacak,
Filizlerini alev kurutacak,
Tanrı'nın ağzından çıkan solukla
yok olacaktır.
31Boş şeye güvenerek kendini
aldatmasın,
Çünkü ödülü de boş olacaktır.
32Gününden önce işi tamamlanacak,
Dalı yeşermeyecektir.
33Asma gibi koruğunu dökecek,
Zeytin ağacı gibi çiçeğini
dağıtacaktır.
34Çünkü tanrısızlar sürüsü kısır olur,
Rüşvetçilerin çadırlarını ateş
yakıp yok eder.
35Fesada gebe kalıp kötülük
doğururlar,
İçleri yalan doludur."

Eyüp

16 Eyüp şöyle yanıtladı:
2"Buna benzer çok şey duydum,
Oysa siz avutmuyor, sıkıntı
veriyorsunuz.
3Boş sözleriniz hiç sona ermeyecek
mi?
Nedir derdiniz, boyuna karşılık
veriyorsunuz?
4Yerimde siz olsaydınız,
Ben de sizin gibi konuşabilirdim;
Size karşı güzel sözler dizer,

15:35 Mez.7:14; Yşa.59:4

Başımı sallayabilirdim.
5 Ağzımdan çıkan sözlerle
yüreklendirir,
Dudaklarımdan dökülen avutucu
sözlerle yatıştırırdım sizi.

6 "Konuşsam bile acım dinmez,
Sussam ne değişir?
7 Ey Tanrı, beni tükettin,
Bütün ev halkımı dağıttın.
8 Beni sıkıp buruşturdun, bana karşı
tanık oldu bu;
Zayıflığım kalkmış tanıklık
ediyor bana karşı.
9 Tanrı öfkeyle saldırıp parçalıyor beni,
Dişlerini gıcırdatıyor bana,
Düşmanım gözlerini üzerime
dikiyor.
10 İnsanlar bana dudak büküyor,
Aşağılayarak tokat atıyor,
Birleşiyorlar bana karşı.
11 Tanrı haksızlara teslim ediyor beni,
Kötülerin kucağına atıyor.
12 Ben rahat yaşıyordum, ama Tanrı
paraladı beni,
Boynumdan tutup yere çaldı.
Beni hedef yaptı kendine.
13 Okçuları beni kuşatıyor,
Acımadan böbreklerimi deşiyor,
Ödümü yerlere döküyor.
14 Bedenimde gedik üstüne gedik
açıyor,
Dev gibi üzerime saldırıyor.

15 "Giymek için çul diktim,
Gururumu ayak altına aldım.
16 Ağlamaktan yüzüm kızardı,
Gözlerimin altı morardı.
17 Yine de ellerim şiddetten uzak,
Duam içtendir.

18 "Ey toprak, kanımı örtme,
Feryadım asla dinmesin.
19 Daha şimdiden tanığım göklerde,
Beni savunan yücelerdedir.
20 Dostlarım benimle eğleniyor,
Gözlerim Tanrı'ya yaş döküyor;
21 Tanrı kendisiyle insan arasında
İnsanoğluyla komşusu arasında
hak arasın diye.

22 "Çünkü birkaç yıl sonra,
Dönüşü olmayan yolculuğa
çıkacağım.

17 "Yaşama gücüm tükendi,
günlerim kısaldı,
Mezar gözlüyor beni.
2 Çevremi alaycılar kuşatmış,
Gözümü onların aşağılamasıyla
açıp kapıyorum.

3 "Ey Tanrı, kefilim ol kendine karşı,
Başka kim var bana güvence
verecek?
4 Çünkü onların aklını anlayışa
kapadın,
Bu yüzden onları zafere
kavuşturmayacaksın.
5 Para için dostlarını satan adamın
Çocuklarının gözünün feri söner.

6 "Tanrı beni insanların diline düşürdü,
Yüzüme tükürmekteler.
7 Kederden gözümün feri söndü,
Kollarım bacaklarım çırpı gibi.
8 Dürüst insanlar buna şaşıyor,
Suçsuzlar tanrısızlara saldırıyor.
9 Doğrular kendi yolunu tutuyor,
Elleri temiz olanlar gittikçe
güçleniyor.

10 "Ama siz, hepiniz gelin yine
deneyin!
Aranızda bir bilge bulamayacağım.
11 Günlerim geçti, tasarılarım,
Dileklerim suya düştü.
12 Bu insanlar geceyi gündüze
çeviriyorlar,
Karanlığa 'Işık yakındır' diyorlar.
13 Ölüler diyarını evim diye
gözlüyorsam,
Yatağımı karanlığa seriyorsam,
14 Çukura 'Babam',

Kurda ‘Annem, kızkardeşim’
diyorsam,
15 Umudum nerede?
Kim benim için umut görebilir?
16 Umut benimle ölüler diyarına mı
inecek?
Toprağa birlikte mi gireceğiz?”

Bildat

18 Şuahlı Bildat şöyle yanıtladı:

2 “Ne zaman bitecek bu sözler?
Biraz anlayışlı olun da konuşalım.
3 Niçin hayvan yerine konuyoruz,
Gözünüzde aptal sayılıyoruz?
4 Sen kendini öfkenle paralıyorsun,
Senin uğruna dünyadan vaz mı
geçilecek?
Kayalar yerini mi değiştirecek?

5 “Evet, kötünün ışığı sönecek,
Ateşinin alevi parlamayacak.
6 Çadırındaki ışık karanlığa dönecek,
Yanındaki kandil sönecek.
7 Adımlarının gücü zayıflayacak,
Kurduğu düzene kendi düşecek.
8 Ayakları onu ağa götürecek,
Kendi ayağıyla tuzağa basacak.
9 Topuğu kapana girecek,
Tuzak onu kapacak.
10 Toprağa gizlenmiş bir ilmek,
Yoluna koyulmuş bir kapan
bekliyor onu.
11 Dehşet saracak onu her yandan,
Her adımında onu kovalayacak.
12 Gücünü kıtlık kemirecek,
Tökezleyince, felaket yanında
bitiverecek.
13 Derisini hastalık yiyecek,
Kollarıyla bacaklarını ölüm
yutacak.
14 Güvenli çadırından atılacak,
Dehşet kralının önüne
sürüklenecek.
15 Çadırında ateş oturacak[e],
Yurdunun üzerine kükürt saçılacak.
16 Kökleri dipten kuruyacak,
Dalları üstten solacak.
17 Ülkede anısı yok olacak,
Adı dünyadan silinecek.
18 Işıktan karanlığa sürülecek,
Dünyadan kovulacak.
19 Ne çocuğu ne torunu kalacak halkı
arasında,
Yaşadığı yerde kimsesi
kalmayacak.
20 Batıdakiler onun yıkımına şaşacak,
Doğudakiler dehşet içinde bakacak.
21 Evet, kötülerin yaşamı işte böyle
son bulur,
Tanrı'yı tanımayanların varacağı
yer budur.”

Eyüp

19 Eyüp şöyle yanıtladı:

2 “Ne zamana dek beni üzecek,
Sözlerinizle ezeceksiniz?
3 On kez oldu beni aşağılıyor,
Hiç utanmadan saldırıyorsunuz.
4 Yanlış yola sapmışsam,
Bu benim suçum.
5 Kendinizi gerçekten benden üstün
görüyor,
Utancımı bana karşı
kullanıyorsanız,
6 Bilin ki, Tanrı bana haksızlık yaptı,
Beni ağıyla kuşattı.

7 “İşte, ‘Zorbalık bu!’ diye
haykırıyorum, ama yanıt yok,
Yardım için bağırıyorum, ama
adalet yok.
8 Yoluma set çekti, geçemiyorum,
Yollarımı karanlığa boğdu.
9 Üzerimden onurumu soydu,
Başımdaki tacı kaldırdı.
10 Her yandan yıktı beni, tükendim,
Umudumu bir ağaç gibi
kökünden söktü.
11 Öfkesi bana karşı alev alev yanıyor,
Beni hasım sayıyor.

e *18:15* “Ateş oturacak” ya da “Hiç bir şey kalmayacak.”

12 Orduları üstüme üstüme geliyor,
Bana karşı rampalar yapıyor,
Çadırımın çevresinde ordugah
kuruyorlar.

13 "Kardeşlerimi benden uzaklaştırdı,
Tanıdıklarım bana büsbütün
yabancılaştı.
14 Akrabalarım uğramaz oldu,
Yakın dostlarım beni unuttu.
15 Evimdeki konuklarla hizmetçiler
Beni yabancı sayıyor,
Garip oldum gözlerinde.
16 Kölemi çağırıyorum, yanıtlamıyor,
Dil döksem bile.
17 Soluğum karımı tiksindiriyor,
Kardeşlerim benden iğreniyor.
18 Çocuklar bile beni küçümsüyor,
Ayağa kalksam benimle
eğleniyorlar.
19 Bütün yakın dostlarım benden
iğreniyor,
Sevdiklerim yüz çeviriyor.
20 Bir deri bir kemiğe döndüm,
Ölümün eşiğine geldim.

21 "Ey dostlarım, acıyın bana, siz
acıyın,
Çünkü Tanrı'nın eli vurdu bana.
22 Neden Tanrı gibi siz de beni
kovalıyor,
Etime doymuyorsunuz?

23 "Keşke şimdi sözlerim yazılsa,
Kitaba geçseydi,
24 Demir kalemle, kurşunla
Sonsuza dek kalsın diye kayaya
kazılsaydı!
25 Oysa ben kurtarıcımın yaşadığını,
Sonunda yeryüzüne geleceğini
biliyorum.
26 Derim yok olduktan sonra,
Yeni bedenimle[f] Tanrı'yı
göreceğim.
27 O'nu kendim göreceğim,
Kendi gözlerimle, başkası değil.
Yüreğim bayılıyor bağrımda!
28 Eğer, 'Sıkıntının kökü onda
olduğu için
Onu kovalım' diyorsanız,
29 Kılıçtan korkmalısınız,
Çünkü kılıç cezası öfkeli olur,
O zaman adaletin var olduğunu
göreceksiniz."

Sofar

20 Naamalı Sofar şöyle yanıtladı:

2 "Sıkıntılı düşüncelerim beni yanıt
vermeye zorluyor,
Bu yüzden çok heyecanlıyım.
3 Beni utandıran bir azar işitiyorum,
Anlayışım yanıt vermemi
gerektiriyor.

4 "Bilmiyor musun eskiden beri,
İnsan dünyaya geldiğinden beri,
5 Kötünün zafer çığlığı kısadır,
Tanrısızın sevinciyse bir anlıktır.
6 Boyu göklere erişse,
Başı bulutlara değse bile,
7 Sonsuza dek yok olacak, kendi
pisliği gibi;
Onu görmüş olanlar, 'Nerede o?'
diyecekler.
8 Düş gibi uçacak, bir daha
bulunamayacak,
Gece görümü gibi yok olacak.
9 Kendisini görmüş olan gözler bir
daha onu görmeyecek,
Yaşadığı yerde artık
görünmeyecektir.
10 Çocukları yoksulların lütfunu
dileyecek,
Malını kendi eliyle geri verecektir.
11 Kemiklerini dolduran gençlik ateşi
Kendisiyle birlikte toprakta
yatacak.

12 "Kötülük ağzında tatlı gözükse,
Onu dilinin altına gizlese bile,
13 Tutsa, bırakmasa,

f *19:26* "Yeni bedenimle" ya da "Etim olmadan."

Damağının altına saklasa bile,
14 Yediği yiyecek midesinde ekşiyecek,
İçinde kobra zehirine dönüşecek.
15 Yuttuğu servetleri kusacak,
Tanrı onları midesinden çıkaracak.
16 Kobra zehiri emecek,
Engereğin zehir dişi onu öldürecek.
17 Akarsuların, bal ve ayran akan
derelerin
Sefasını süremeyecek.
18 Zahmetle kazandığını
Yemeden geri verecek,
Elde ettiği kazancın tadını
çıkaramayacak.
19 Çünkü yoksulları ezip yüzüstü
bıraktı,
Kendi yapmadığı evi zorla aldı.

20 "Hırsı yüzünden rahat nedir bilmedi,
Serveti onu kurtaramayacak.
21 Yediğinden artakalan olmadı,
Bu yüzden bolluğu uzun
sürmeyecek.
22 Varlık içinde yokluk çekecek,
Sıkıntı tepesine binecek.
23 Karnını tıka basa doyurduğunda,
Tanrı kızgın öfkesini ondan
çıkaracak,
Üzerine gazap yağdıracak.
24 Demir silahtan kaçacak olsa,
Tunç* ok onu delip geçecek.
25 Çekilince ok sırtından,
Parıldayan ucu ödünden çıkacak,
Dehşet çökecek üzerine.
26 Koyu karanlık onun hazinelerini
gözlüyor.
Körüklenmemiş ateş onu yiyip
bitirecek,
Çadırında artakalanı tüketecek.
27 Suçunu gökler açığa çıkaracak,
Yeryüzü ona karşı ayaklanacak.
28 Varlığını seller,
Azgın sular götürecek Tanrı'nın
öfkelendiği gün.
29 Budur kötünün Tanrı'dan aldığı pay,
Budur Tanrı'nın ona verdiği
miras."

Eyüp

21 Eyüp şöyle yanıtladı:
2 "Sözümü dikkatle dinleyin,
Bana verdiğiniz avuntu bu olsun.
3 Bırakın ben de konuşayım,
Ben konuştuktan sonra alay edin.

4 "Yakınmam insana mı karşı?
Niçin sabırsızlanmayayım?
5 Bana bakın da şaşın,
Elinizi ağzınıza koyun.
6 Bunu düşündükçe içimi korku
sarıyor,
Bedenimi titreme alıyor.
7 Kötüler niçin yaşıyor,
Yaşlandıkça güçleri artıyor?
8 Çocukları sapasağlam çevrelerinde,
Soyları gözlerinin önünde.
9 Evleri güvenlik içinde, korkudan
uzak,
Tanrı'nın sopası onlara
dokunmuyor.
10 Boğalarının çiftleşmesi hiç boşa
çıkmaz,
İnekleri hep doğurur, hiç düşük
yapmaz.
11 Çocuklarını sürü gibi salıverirler,
Yavruları oynaşır.
12 Tef ve lir eşliğinde şarkı söyler,
Ney sesiyle eğlenirler.
13 Ömürlerini bolluk içinde geçirir,
Esenlik içinde ölüler diyarına
inerler.
14 Tanrı'ya, 'Bizden uzak dur!' derler,
'Yolunu öğrenmek istemiyoruz.
15 Her Şeye Gücü Yeten kim ki, O'na
kulluk edelim?
Ne kazancımız olur O'na dua
etsek?'
16 Ama zenginlikleri kendi ellerinde
değil.
Kötülerin öğüdü benden uzak olsun.

17 "Kaç kez kötülerin kandili söndü,
Başlarına felaket geldi,

Tanrı öfkelendiğinde paylarına
düşen kederi verdi?
18 Kaç kez rüzgarın sürüklediği
saman gibi,
Kasırganın uçurduğu saman çöpü
gibi oldular?
19 'Tanrı babaların cezasını
çocuklarına çektirir' diyorsunuz,
Kendilerine çektirsin de bilsinler
nasıl olduğunu.
20 Yıkımlarını kendi gözleriyle
görsünler,
Her Şeye Gücü Yeten'in gazabını
içsinler.
21 Çünkü sayılı ayları sona erince
Geride bıraktıkları aileleri için
niye kaygı çeksinler?

22 "En yüksektekileri bile yargılayan
Tanrı'ya
Kim akıl öğretebilir?
23 Biri gücünün doruğunda ölür,
Büsbütün rahat ve kaygısız.
24 Bedeni iyi beslenmiş,
İlikleri dolu.
25 Ötekiyse acı içinde ölür,
İyilik nedir hiç tatmamıştır.
26 Toprakta birlikte yatarlar,
Üzerlerini kurt kaplar.

27 "Bakın, düşüncelerinizi,
Bana zarar vermek için
kurduğunuz düzenleri biliyorum.
28 'Büyük adamın evi nerede?'
diyorsunuz,
'Kötülerin çadırları nerede?'
29 Yolculara hiç sormadınız mı?
Anlattıklarına kulak asmadınız mı?
30 Felaket günü kötü insan esirgenir,
Gazap günü ona kurtuluş yolu
gösterilir.
31 Kim davranışını onun yüzüne
vurur?
Kim yaptığının karşılığını ona
ödetir?
32 Mezarlığa taşınır,
Kabri başında nöbet tutulur.
33 Vadi toprağı tatlı gelir ona,
Herkes ardından gider,
Önüsıra gidenlerse sayısızdır.

34 "Boş laflarla beni nasıl avutursunuz?
Yanıtlarınızdan çıkan tek sonuç
yalandır."

Elifaz

22 Temanlı Elifaz şöyle yanıtladı:

2 "İnsan Tanrı'ya yararlı olabilir mi?
Bilge kişinin bile O'na yararı
dokunabilir mi?
3 Doğruluğun Her Şeye Gücü Yeten'e
ne zevk verebilir,
Kusursuz yaşamın O'na ne
kazanç sağlayabilir?
4 Seni azarlaması, dava etmesi
O'ndan korktuğun için mi?
5 Kötülüğün büyük,
Günahların sonsuz değil mi?
6 Çünkü kardeşlerinden nedensiz
rehin alıyor,
Onları soyuyordun.
7 Yorguna su içirmedin,
Açtan ekmeği esirgedin;
8 Ülkeye bileğinle sahip oldun,
Saygın biri olarak orada yaşadın.
9 Dul kadınları eli boş çevirdin,
Öksüzlerin kolunu kanadını kırdın.
10 Bu yüzden her yanın tuzaklarla
çevrili,
Ansızın gelen korkuyla yılıyorsun,
11 Her şey kararıyor, göremez
oluyorsun,
Seller altına alıyor seni.

12 "Tanrı göklerin yükseklerinde
değil mi?
Yıldızlara bak, ne kadar
yüksekteler!
13 Sen ise, 'Tanrı ne bilir?' diyorsun,
'Zifiri karanlığın içinden
yargılayabilir mi?

22:2-3 Eyü.35:6-8

14 Koyu bulutlar O'na engeldir,
göremez,
Gökkubbenin üzerinde dolaşır.'
15 Kötülerin yürüdüğü
Eski yolu mu tutacaksın?
16 Onlar ki, vakitleri gelmeden
çekilip alındılar,
Temellerini sel bastı.
17 Tanrı'ya, 'Bizden uzak dur!'
dediler,
'Her Şeye Gücü Yeten bize ne
yapabilir?'
18 Ama onların evlerini iyilikle
dolduran O'ydu.
Bunun için kötülerin öğüdü
benden uzak olsun.

19 "Doğrular onların yıkımını görüp
sevinir,
Suçsuzlar şöyle diyerek eğlenir:
20 'Düşmanlarımız yok edildi,
Malları yanıp kül oldu.'

21 "Tanrı'yla dost ol, barış ki,
Bolluğa eresin.
22 Ağzından çıkan öğretiyi benimse,
Sözlerini yüreğinde tut.
23 Her Şeye Gücü Yeten'e dönersen,
eski haline kavuşursun.
Kötülüğü çadırından uzak tutar,
24 Altınını yere,
Ofir altınını vadideki çakılların
arasına atarsan,
25 Her Şeye Gücü Yeten senin altının,
Değerli gümüşün olur.
26 O zaman Her Şeye Gücü Yeten'den
zevk alır,
Yüzünü Tanrı'ya kaldırırsın.
27 O'na dua edersin, dinler seni,
Adaklarını yerine getirirsin.
28 Neye karar verirsen yapılır,
Yollarını ışık aydınlatır.
29 İnsanlar seni alçaltınca, güvenini
yitirme,
Çünkü Tanrı alçakgönüllüleri
kurtarır.
30 O suçsuz olmayanı bile kurtarır,
Senin ellerinin temizliği
sayesinde kurtulur suçlu."

Eyüp

23 Eyüp şöyle yanıtladı:

2 "Bugün de acı acı yakınacağım,
İniltime karşın Tanrı'nın
üzerimdeki eli ağırdır.
3 Keşke O'nu nerede bulacağımı
bilseydim,
Tahtına varabilseydim!
4 Davamı önünde dile getirir,
Kanıtlarımı art arda sıralardım.
5 Bana vereceği yanıtı öğrenir,
Ne diyeceğini anlardım.
6 Eşsiz gücüyle bana karşı mı çıkardı?
Hayır, yalnızca dinlerdi beni.
7 Haklı kişi davasını oraya, O'nun
önüne getirebilirdi,
Ben de yargılanmaktan sonsuza
dek kurtulurdum.

8 "Doğuya gitsem orada değil,
Batıya gitsem O'nu bulamıyorum.
9 Kuzeyde iş görse O'nu seçemiyorum,
Güneye dönse O'nu göremiyorum.
10 Ama O tuttuğum yolu biliyor,
Beni sınadığında altın gibi
çıkacağım.
11 Adımlarını yakından izledim,
Sapmadan yolunu tuttum.
12 Ağzından çıkan buyruklardan
ayrılmadım,
Günlük ekmeğimden çok ağzından
çıkan sözlere değer verdim.

13 "O tek başınadır, kim O'nu
caydırabilir?
Canı ne isterse onu yapar.
14 Benimle ilgili kararını yerine getirir,
Daha nice tasarısı vardır.
15 Bu yüzden dehşete düşerim
huzurunda,
Düşündükçe korkarım O'ndan.
16 Tanrı cesaretimi kırdı,
Her Şeye Gücü Yeten beni yıldırdı.

17 Karanlık beni susturamadı,
Yüzümü örten koyu karanlık.

24 "Niçin Her Şeye Gücü Yeten
yargı için vakit saptamıyor?
Neden O'nu tanıyanlar bu günleri
görmesin?
2 İnsanlar sınır taşlarını kaldırıyor,
Çaldıkları sürüleri otlatıyorlar.
3 Öksüzlerin eşeğini kovuyor,
Dul kadının öküzünü rehin
alıyorlar.
4 Yoksulları yoldan saptırıyor,
Ülkenin düşkünlerini gizlenmeye
zorluyorlar.
5 Bakın, yoksullar çöldeki yaban
eşekleri gibi
Yiyecek bulmak için erkenden işe
çıkıyorlar,
Çocuklarına yiyeceği kırlar sağlıyor.
6 Yemlerini tarlalardan topluyor,
Kötülerin bağındaki artıkları
eşeliyorlar.
7 Geceyi giysisiz, çıplak geçiriyorlar,
Örtünecek şeyleri yok soğukta.
8 Dağlara yağan sağanaktan ıslanıyor,
Sığınakları olmadığı için
kayalara sarılıyorlar.
9 Öksüz memeden uzaklaştırılıyor,
Düşkünün bebeği rehin alınıyor.
10 Giysisiz, çıplak dolaşıyor,
Aç karnına demet taşıyorlar.
11 Teraslar arasında zeytin eziyor,
Susuzluktan kavrulurken
Şarap için üzüm sıkıyorlar.
12 Kentlerden insan iniltileri
yükseliyor,
Yaralı canlar feryat ediyor,
Ama Tanrı haksızlığı önemsemiyor.

13 "Bunlar ışığa başkaldıranlardır;
Onun yolunu tanımaz,
İzinde yürümezler.
14 Gün ağarınca[g] katil kalkar,
Düşkünü, yoksulu öldürür,
Hırsız gibi sıvışır geceleyin.
15 Zina edenin gözü alaca karanlıktadır,
'Beni kimse görmez' diye düşünür,
Yüzünü örtüyle gizler.
16 Hırsızlar karanlıkta evleri deler,
Gündüz gizlenir, ışık nedir
bilmezler.
17 Çünkü zifiri karanlık, sabahıdır
onların,
Karanlığın dehşetiyle dostturlar.

18 "Diyorsunuz ki, 'Suyun üstündeki
köpüktür onlar,
Lanetlidir ülkedeki payları,
Kimse bağlara gitmez.
19 Kuraklık ve sıcağın eriyen karı
alıp götürdüğü gibi
Ölüler diyarı da günahlıları alıp
götürür.
20 Rahim onları unutacak,
Kurtlara yem olacak,
Bir daha anılmayacaklar.
Haksızlık bir ağaç gibi kırılacak.
21 Onlar çocuğu olmayan kısır
kadınları yolar,
Dul kadına iyilik etmezler.
22 Tanrı, gücüyle zorbaları yok eder,
Harekete geçince zorbaların
yaşama umudu kalmaz.
23 Tanrı onlara güven verir, O'na
güvenirler,
Ama gözü yürüdükleri yoldadır.
24 Kısa süre yükselir, sonra yok olurlar,
Düşerler, tıpkı ötekiler gibi alınıp
götürülür,
Başak başı gibi kesilirler.'

25 "Böyle değilse, kim beni yalancı
çıkarabilir,
Söylediklerimin boş olduğunu
gösterebilir?"

Bildat

25 Şuahlı Bildat şöyle yanıtladı:

2 "Egemenlik ve heybet Tanrı'ya
özgüdür,

g *24:14* "Gün ağarınca": İbranice "Işıkta".

Yüce göklerde düzen kuran O'dur.
3 Orduları sayılabilir mi?
Işığı kimin üzerine doğmaz?
4 İnsan Tanrı'nın önünde nasıl doğru olabilir?
Kadından doğan biri nasıl temiz olabilir?
5 O'nun gözünde ay parlak,
Yıldızlar temiz değilse,
6 Nerede kaldı bir kurtçuk olan insan,
Bir böcek olan insanoğlu!"

Eyüp

26 Eyüp şöyle yanıtladı:

2 "Çaresize nasıl yardım ettin!
Güçsüz pazıyı nasıl kurtardın!
3 Bilge olmayana ne öğütler verdin!
Sağlam bilgiyi pek güzel öğrettin!
4 Bu sözleri kime söyledin?
Senin ağzından konuşan ruh kimin?

5 "Suların ve sularda yaşayanların altında
Ölüler titriyor.
6 Tanrı'nın önünde ölüler diyarı çıplaktır,
Yıkım diyarı örtüsüz.
7 O boşluğun üzerine kuzey göklerini yayar,
Hiçliğin üzerine dünyayı asar.
8 Bulutların içine suları sarar,
Bulutlar yırtılmaz onların ağırlığı altında.
9 Dolunayın yüzünü örter,
Üstüne bulutlarını serper.
10 Suların yüzeyine sınır çizer
Işıkla karanlığın ayrıldığı yerde.
11 Göklerin direkleri sarsılır,
Şaşkına dönerler O azarlayınca.
12 Gücüyle denizi çalkalar,
Ustaca Rahav'ı[h] vurur.
13 Gökler O'nun soluğuyla açılır,
O'nun eli parçalar kaçan yılanı.
14 Bunlar yaptıklarının küçücük parçaları,
O'ndan duyduğumuz hafif bir fısıltıdır.
Gürleyen gücünü kim anlayabilir?"[ı]

27 Eyüp anlatmaya devam etti:

2 "Hakkımı elimden alan Tanrı'nın varlığı hakkı için,
Bana acı çektiren Her Şeye Gücü Yeten'in hakkı için,
3 İçimde yaşam belirtisi olduğu sürece,
Tanrı'nın soluğu burnumda olduğu sürece,
4 Ağzımdan kötü söz çıkmayacak,
Dilimden yalan dökülmeyecek.
5 Size asla hak vermeyecek,
Son soluğumu verene dek suçsuz olduğumu söyleyeceğim.
6 Doğruluğuma sarılacak, onu bırakmayacağım,
Yaşadığım sürece vicdanım beni suçlamayacak.

7 "Düşmanlarım kötüler gibi,
Bana saldıranlar haksızlar gibi cezalandırılsın.
8 Tanrısız insanın umudu nedir
Tanrı onu yok ettiğinde, canını aldığında?
9 Başına sıkıntı geldiğinde,
Tanrı feryadını duyar mı?
10 Her Şeye Gücü Yeten'den zevk alır mı?
Her zaman Tanrı'ya yakarır mı?

11 "Tanrı'nın gücünü size öğreteceğim,
Her Şeye Gücü Yeten'in tasarısını gizlemeyeceğim.
12 Aslında siz, hepiniz gördünüz bunu,
Öyleyse ne diye boş boş konuşuyorsunuz?

h *26:12* "Rahav": Kenan efsanelerinde geçen kaos ve kötülük güçlerini simgeleyen bir deniz canavarı. ı *26:14* Birçok uzmana göre 26:5-14 ayetleri Bildat'ın sözleridir.

13 “Kötünün Tanrı'dan alacağı pay,
Zorbanın Her Şeye Gücü
Yeten'den alacağı miras şudur:
14 Çocukları ne kadar çok olursa
olsun, kılıçla öldürülecek,
Soyu yeterince ekmek
bulamayacaktır.
15 Sağ kalanlar hastalıktan ölüp
gömülecek,
Dul karıları ağlamayacaktır.
16 Kötü insan kum gibi gümüş yığsa,
Yığınla giysi biriktirse,
17 Onun biriktirdiğini doğru insan
giyecek,
Gümüşü suçsuz paylaşacak.
18 Evini güve kozası gibi inşa eder,
Bekçinin kurduğu çardak gibi.
19 Zengin olarak yatar, ama bu öyle
sürmez,
Gözlerini açtığında hepsi yok
olup gitmiştir.
20 Dehşet onu sel gibi basar,
Kasırga gece kapar götürür.
21 Doğu rüzgarı onu uçurup götürür,
Yerinden silip süpürür.
22 Acımasızca üzerine eser,
Elinden kaçmaya çalışırken.
23 Onunla alay ederek el çırpar,
Yerinden ıslık çalar.”[i]

Bilgelik Üzerine

28 Gümüş maden ocağından
elde edilir,
Altını arıtmak için de bir yer vardır.
2 Demir topraktan çıkarılır,
Bakırsa taştan.
3 İnsan karanlığa son verir,
Koyu karanlığın, ölüm gölgesinin
taşlarını
Son sınırına kadar araştırır.
4 Maden kuyusunu insanların
oturduğu yerden uzakta açar,
İnsan ayağının unuttuğu yerlerde,
Herkesten uzak iplere sarılıp
sallanır.
5 Ekmek topraktan çıkar,
Toprağın altı ise yanmış, altüst
olmuştur.
6 Kayalarından laciverttaşı çıkar,
Yüzeyi altın tozunu andırır.
7 Yırtıcı kuş yolu bilmez,
Doğanın gözü onu görmemiştir.
8 Güçlü hayvanlar oraya ayak
basmamış,
Aslan oradan geçmemiştir.
9 Madenci elini çakmak taşına uzatır,
Dağları kökünden altüst eder.
10 Kayaların içinden tüneller açar,
Gözleri değerli ne varsa görür.
11 Irmakların kaynağını tıkar,
Gizli olanı ışığa çıkarır.

12 Ama bilgelik nerede bulunur?
Aklın yeri neresi?
13 İnsan onun değerini bilmez,
Yaşayanlar diyarında ona
rastlanmaz.
14 Engin, “Bende değil” der,
Deniz, “Yanımda değil.”
15 Onun bedeli saf altınla ödenmez,
Değeri gümüşle ölçülmez.
16 Ona Ofir altınıyla, değerli oniksle,
Laciverttaşıyla değer biçilmez.
17 Ne altın ne cam onunla
karşılaştırılabilir,
Saf altın kaplara değişilmez.
18 Yanında mercanla billurun sözü
edilmez,
Bilgeliğin değeri mücevherden
üstündür.
19 Kûş* topazı onunla denk sayılmaz,
Saf altınla ona değer biçilmez.

20 Öyleyse bilgelik nereden geliyor?
Aklın yeri neresi?
21 O bütün canlıların gözünden uzaktır,
Gökte uçan kuşlardan bile saklıdır.
22 Yıkım'la Ölüm:
“Kulaklarımız ancak fısıltısını
duydu” der.

23 Onun yolunu Tanrı anlar,

i *27:23* Bazı uzmanlara göre 27:13-23 ayetleri Sofar'ın sözleridir.

Yerini bilen O'dur.
24Çünkü O yeryüzünün uçlarına
kadar bakar,
Göklerin altındaki her şeyi görür.
25Rüzgara güç verdiği,
Suları ölçtüğü,
26Yağmura kural koyduğu,
Yıldırıma yol açtığı zaman,
27Bilgeliği görüp değerini biçti,
Onu onaylayıp araştırdı.
28İnsana, "İşte Rab korkusu, bilgelik
budur" dedi,
"Kötülükten kaçınmak akıllılıktır."

Eyüp

29 Eyüp yine anlatmaya başladı:

2"Keşke geçen aylar geri gelseydi,
Tanrı'nın beni kolladığı,
3Kandilinin başımın üstünde
parladığı,
Işığıyla karanlıkta yürüdüğüm
günler,
4Keşke olgunluk günlerim geri
gelseydi,
Tanrı'nın çadırımı dostça
koruduğu,
5Her Şeye Gücü Yeten'in henüz
benimle olduğu,
Çocuklarımın çevremde
bulunduğu,
6Yollarımın sütle yıkandığı,
Yanımdaki kayanın zeytinyağı
akıttığı günler!

7"Kent kapısına gidip
Kürsümü meydana koyduğumda,
8Gençler beni görüp gizlenir,
Yaşlılar kalkıp ayakta dururlardı;
9Önderler konuşmaktan çekinir,
Elleriyle ağızlarını kaparlardı;
10Soyluların sesi kesilir,
Dilleri damaklarına yapışırdı.
11Beni duyan kutlar,
Beni gören överdi;
12Çünkü yardım isteyen yoksulu,
Desteği olmayan öksüzü
kurtarırdım.
13Ölmekte olanın hayır duasını alır,
Dul kadının yüreğini sevinçten
coştururdum.
14Doğruluğu giysi gibi giyindim,
Adalet kaftanım ve sarığımdı sanki.
15Körlere göz,
Topallara ayaktım.
16Yoksullara babalık eder,
Garibin davasını üstlenirdim.
17Haksızın çenesini kırar,
Avını dişlerinin arasından
kapardım.

18" 'Son soluğumu yuvamda
vereceğim' diye düşünüyordum,
'Günlerim kum taneleri kadar çok.
19Köküm sulara erişecek,
Çiy geceyi dallarımda geçirecek.
20Aldığım övgüler tazelenecek,
Elimdeki yay yenilenecek.'

21"İnsanlar beni saygıyla dinler,
Öğüdümü sessizce beklerlerdi.
22Ben konuştuktan sonra onlar
konuşmazdı,
Sözlerim üzerlerine damlardı.
23Yağmuru beklercesine beni bekler,
Son yağmurları içercesine
sözlerimi içerlerdi.
24Kendilerine gülümsediğimde
gözlerine inanmazlardı,
Güler yüzlülüğüm onlara cesaret
verirdi.
25Onların yolunu ben seçer,
başlarında dururdum,
Askerlerinin ortasında kral gibi
otururdum,
Yaslıları avutan biri gibiydim.

30 "Ama şimdi, yaşı benden
küçük olanlar
Benimle alay etmekte,
Oysa babalarını sürümün
köpeklerinin

28:28 Mez.111:10; Özd.1:7; 9:10

Yanına koymaya tenezzül
etmezdim.
2 Çünkü güçleri tükenmişti,
Bileklerinin gücü ne işime yarardı?
3 Yoksulluktan, açlıktan bitkindiler,
Akşam çölde, ıssız çorak yerlerde
kök kemiriyorlardı.
4 Çalılıklarda karapazı topluyor,
Retem kökü yiyorlardı.
5 Toplumdan kovuluyorlardı,
İnsanlar hırsızmışlar gibi onlara
bağırıyordu.
6 Korkunç vadilerde, yerdeki
deliklerde,
Kaya kovuklarında yaşıyorlardı.
7 Çalıların arasında anırır,
Çalı altında birbirine sokulurlardı.
8 Aptalların, adı sanı belirsiz
insanların çocuklarıydılar,
Ülkeden kovulmuşlardı.

9 "Şimdiyse destan oldum dillerine,
Ağızlarına doladılar beni.
10 Benden tiksiniyor, uzak duruyorlar,
Yüzüme tükürmekten
çekinmiyorlar.
11 Tanrı ipimi çözüp beni alçalttığı için
Dizginsiz davranmaya başladılar
bana.
12 Sağımdaki ayak takımı üzerime
yürüyor,
Ayaklarımı kaydırıyor,
Bana karşı rampalar kuruyorlar.
13 Yolumu kesiyor,
Kimseden yardım görmeden
Beni yok etmeye çalışıyorlar.
14 Koca bir gedikten girer gibi ilerliyor,
Yıkıntılar arasından üzerime
yuvarlanıyorlar.
15 Dehşet çöktü üzerime,
Onurum rüzgara kapılmış gibi
uçtu,
Mutluluğum bulut gibi geçip gitti.

16 "Şimdi tükeniyorum,
Acı günler beni ele geçirdi.
17 Geceleri kemiklerim sızlıyor,
Beni kemiren acılar hiç durmuyor.
18 Tanrı'nın şiddeti
Üzerimdeki giysiye dönüştü,
Gömleğimin yakası gibi beni
sıkıyor.
19 Beni çamura fırlattı,
Toza, küle döndüm.

20 "Sana yakarıyorum, ama yanıt
vermiyorsun,
Ayağa kalktığımda gözünü bana
dikiyorsun.
21 Bana acımasız davranıyor,
Bileğinin gücüyle beni eziyorsun.
22 Beni kaldırıp rüzgara
bindiriyorsun,
Fırtınanın içinde darma duman
ediyorsun.
23 Biliyorum, beni ölüme,
Bütün canlıların toplanacağı yere
götüreceksin.

24 "Kuşkusuz düşenin dostu olmaz,
Felakete uğrayıp yardım
istediğinde.
25 Sıkıntıya düşenler için ağlamaz
mıydım?
Yoksullar için üzülmez miydim?
26 Ama ben iyilik beklerken kötülük
geldi,
Işık umarken karanlık geldi.
27 İçim kaynıyor, rahatım yok,
Önümde acı günler var.
28 Yaslı yaslı dolaşıyorum, güneş yok,
Topluluk içinde kalkıp feryat
ediyorum.
29 Çakallarla kardeş,
Baykuşlarla arkadaş oldum.
30 Derim karardı, soyuluyor,
Kemiklerim ateşten yanıyor.
31 Lirimin sesi yas feryadına,
Neyimin sesi ağlayanların sesine
döndü.

31 "Gözlerimle antlaşma yaptım
Şehvetle bir kıza bakmamak
için.

2Çünkü insanın yukarıdan,
Tanrı'dan payı nedir,
Yücelerden, Her Şeye Gücü
Yeten'den mirası ne?
3Kötüler için felaket,
Haksızlık yapanlar için bela değil
mi?
4Yürüdüğüm yolları görmüyor mu,
Attığım her adımı saymıyor mu?

5"Eğer yalan yolunda yürüdümse,
Ayağım hileye seğirttiyse,
6–Tanrı beni doğru teraziyle tartsın,
Kusursuz olduğumu görsün–
7Adımım yoldan saptıysa,
Yüreğim gözümü izlediyse,
Ellerim pisliğe bulaştıysa,
8Ektiğimi başkaları yesin,
Ekinlerim kökünden sökülsün.

9"Eğer gönlümü bir kadına
kaptırdıysam,
Komşumun kapısında pusuya
yattıysam,
10Karım başkasının buğdayını
öğütsün,
Onunla başka erkekler yatsın.
11Çünkü bu utanç verici,
Yargılanması gereken bir suç
olurdu.
12Yıkım diyarına dek yakan bir ateştir o,
Bütün ürünümü kökünden
kavururdu.

13"Benimle ters düştüklerinde
Kölemin ve hizmetçimin hakkını
yemişsem,
14Tanrı yargıladığında ne yaparım?
Hesap sorduğunda ne yanıt
veririm?
15Beni ana karnında yaratan onu da
yaratmadı mı?
Rahimde bize biçim veren O
değil mi?

16"Eğer yoksulların dileğini geri
çevirdimse,
Dul kadının umudunu kırdımsa,
17Ekmeğimi yalnız yedim,
Öksüzle paylaşmadımsa,
18Gençliğimden beri öksüzü baba
gibi büyütmedimse,
Doğduğumdan beri dul kadına
yol göstermedimse,
19Giysisi olmadığı için can çekişen
birini
Ya da örtüsü olmayan bir yoksulu
gördüm de,
20Koyunlarımın yünüyle
ısıtmadıysam,
O da içinden beni kutsamadıysa,
21Mahkemede sözümün geçtiğini
bilerek
Öksüze el kaldırdımsa,
22Kolum omuzumdan düşsün,
Kol kemiğim kırılsın.
23Çünkü Tanrı'dan gelecek beladan
korkarım,
O'nun görkeminden ötürü böyle
bir şey yapamam.

24"Eğer umudumu altına bağladımsa,
Saf altına, 'Güvencim sensin'
dedimse,
25Servetim çok,
Varlığımı bileğimle kazandım
diye sevindimse,
26Işıldayan güneşe,
Parıldayarak hareket eden aya
bakıp da,
27İçimden ayartıldımsa,
Elim onlara taptığımı gösteren bir
öpücük yolladıysa,
28Bu da yargılanacak bir suç olurdu,
Çünkü yücelerdeki Tanrı'yı
yadsımış olurdum.

29"Eğer düşmanımın yıkımına
sevindim,
Başına kötülük geldi diye
keyiflendimse,
30–Kimsenin canına lanet ederek
Ağzımın günah işlemesine izin
vermedim–

31 Evimdeki insanlar, 'Eyüp'ün
verdiği etle
Karnını doyurmayan var mı?'
diye sormadıysa,
32 –Hiçbir yabancı geceyi sokakta
geçirmezdi,
Çünkü kapım her zaman
yolculara açıktı–
33-34 Kalabalıktan çok korktuğum,
Boyların aşağılamasından yıldığım,
Susup dışarı çıkmadığım için
Suçumu bağrımda gizleyip
Adem gibi isyanımı örttümse,

35 -"Keşke beni dinleyen biri olsa!
İşte savunmamı imzalıyorum,
Her Şeye Gücü Yeten bana yanıt
versin!
Hasmımın yazdığı tomar elimde
olsa,
36 Kuşkusuz onu omuzumda taşır,
Taç gibi başıma koyardım.
37 Attığım her adımı ona bildirir,
Kendisine bir önder gibi
yaklaşırdım.–

38 "Toprağım bana feryat ediyorsa,
Sabanın açtığı yarıklar bir
ağızdan ağlıyorsa,
39 Ürününü para ödemeden yedimse
Ya da üzerinde oturanların
kalbini kırdımsa,
40 Orada buğday yerine diken,
Arpa yerine delice bitsin."

Eyüp'ün konuşması sona erdi.

Elihu

32 Böylece bu üç kişi Eyüp'e ya-
nıt vermekten vazgeçti, çünkü
Eyüp kendi doğruluğundan emindi.
2 Ram ailesinden Bûzlu Barakel oğ-
lu Elihu Eyüp'e çok öfkelendi. Çün-
kü Eyüp kendini Tanrı'dan haklı görü-
yordu. 3 Elihu Eyüp'ün üç arkadaşına
da öfkelendi, çünkü Eyüp'ü[j] suçlama-
larına karşın sağlam bir yanıt bulama-
mışlardı. 4 Elihu Eyüp'le konuşmak
için sırasını beklemişti, çünkü öteki-
ler yaşça kendisinden büyüktü. 5 Bu
üç kişinin başka bir şey söyleyemeye-
ceğini görünce öfkesi alevlendi.

6 Bûzlu Barakel oğlu Elihu şöyle
konuştu:

"Ben yaşça küçüğüm, sizse yaşlısınız.
Bu yüzden çekindim, bildiğimi
söylemekten korktum.
7 'Çok gün görenler konuşsun' dedim,
'Çok yıl yaşayanlar bilgeliği
öğretsin.'
8 Oysa insana ruh,
Her Şeye Gücü Yeten'in soluğu
akıl verir.
9 Akıl yaşta değil baştadır.
Adaleti anlamak yaşa bakmaz.

10 "Bu yüzden, 'Beni dinleyin' diyorum,
Ben de bildiğimi söyleyeyim.
11 Siz konuşurken ben bekledim,
Siz ne diyeceğinizi araştırırken
Düşüncelerinizi dinledim.
12 Bütün dikkatimi size çevirdim.
Ama hiçbiriniz Eyüp'ün
haksızlığını kanıtlayamadı,
Onun söylediklerine karşılık
veremedi.
13 'Biz bilgeliğe eriştik,
Bırakın Tanrı onu haksız çıkarsın,
insan değil' demeyin.
14 Ama Eyüp'ün sözlerinin hedefi ben
değildim,
Bu yüzden onu sizin sözlerinizle
yanıtlamayacağım.

15 "Onlar yıldı, yanıt veremiyorlar
artık,
Söyleyecek şeyleri kalmadı.
16 Onlar konuşmuyor diye ben
beklemeli miyim,
Duruyor, yanıt vermiyorlar diye?

j *32:3* "Eyüp'ü": Bazı eski İbrani din bilginlerine göre "Tanrı'yı".

17Benim de söyleyecek sözüm var,
Ben de bildiğimi söyleyeceğim.
18Çünkü içim dolu,
İçimdeki ruh beni zorluyor.
19İçim açılmamış şarap gibi,
Yeni şarap tulumları gibi
patlamak üzere.
20Konuşup rahatlamalıyım,
Ağzımı açıp yanıtlamalıyım.
21Kimseye ayrıcalık göstermeyecek,
Kimseye yaltaklanmayacağım.
22Çünkü yaltaklanmayı bilsem,
Yaratıcım beni hemen yok ederdi.

33 "Ama şimdi lütfen sözümü
dinle, Eyüp,
Söyleyeceğim her şeye kulak ver.
2Ağzımı açtım açacağım,
Söyleyeceklerim dilimin ucunda.
3Sözlerim temiz bir yürekten çıkıyor,
Dudaklarım bildiklerini
içtenlikle söylüyor.
4Beni Tanrı'nın Ruhu yarattı,
Her Şeye Gücü Yeten'in soluğu
yaşam veriyor bana.
5Elinden gelirse beni yanıtla,
Kendini hazırla, karşımda dur.
6Tanrı'nın önünde ben de tıpkı
senin gibiyim,
Ben de balçıktan yaratıldım.
7Onun için dehşetim seni yıldırmasın,
Baskım sana ağır gelmesin.

8"Sesin hâlâ kulaklarımda,
Şöyle demiştin:
9'Ben kusursuz ve günahsızım,
Temiz ve suçsuzum.
10Yine de Tanrı bana karşı bahane
arıyor,
Beni düşman görüyor.
11Ayaklarımı tomruğa vuruyor,
Yollarımı gözetliyor.'

12"Ama sana şunu söyleyeyim,
Bu konuda haksızsın.
Çünkü Tanrı insandan büyüktür.
13İnsanın hiçbir sözünü yanıtlamıyor
diye
Niçin O'nunla çekişiyorsun?
14Çünkü insan anlamasa da,
Tanrı şu ya da bu yolla konuşur.
15Rüyada, geceleyin görümde,
İnsanları ağır uyku basınca,
Yatakta yatarlarken,
16Kulaklarına konuşur,
Uyarısıyla onları korkutur;
17Onları yaptıkları kötülükten
döndürmek,
Gururdan uzak tutmak,
18Canlarını çukurdan,
Hayatlarını ölümden kurtarmak
için.
19İnsan yatağında acılarla,
Kemiklerinde dinmez sızılarla
yola getirilir.
20Öyle ki, içi yemek kaldırmaz,
En lezzetli yiyecekten tiksinir.
21Eti erir, görünmez olur,
Gözükmeyen kemikleri ortaya
çıkar.
22Canı çukura,
Hayatı ölüm meleklerine yaklaşır.

23"Yine de insana doğruyu
bildirmek için
Yanında bir melek, bin melekten
biri
Arabulucu olarak bulunursa,
24Ona lütfeder de,
'Onu ölüm çukuruna inmekten
kurtar,
Ben fidyeyi buldum' derse,
25Eti çocuk eti gibi yenilenir,
Gençlik günlerine döner.
26Dua ettiğinde Tanrı ondan hoşnut
kalır,
O da Tanrı'nın yüzünü görüp
sevinir.
Tanrı onun durumunu düzeltir.
27Sonra insanların önünde türkü
çağırır:
'Günah işleyip doğru yoldan saptım,
Ama Tanrı hak ettiğim cezayı
vermedi bana,

28 Canımı çukura inmekten O kurtardı,
Işığı görmek için yaşayacağım.'

29-30 "İşte, insanın canını çukurdan çıkarmak,
Onu yaşam ışığıyla aydınlatmak için
Tanrı bütün bunları iki kez,
Hatta üç kez yapar.

31 "İyi dinle, Eyüp, kulak ver,
Sen sus, ben konuşacağım.
32 Söyleyeceğin bir şey varsa söyle,
Çünkü seni haklı çıkarmak isterim.
33 Yoksa, beni dinle,
Sus da sana bilgelik öğreteyim."

34 Elihu konuşmasına şöyle devam etti:

2 "Ey bilgeler, sözlerimi dinleyin,
Kulak verin bana, ey bilgi sahipleri.
3 Çünkü damak nasıl yemeği tadarsa,
Kulak da sözleri sınar.
4 Gelin, doğruyu seçelim,
İyiyi birlikte öğrenelim.

5 "Çünkü Eyüp, 'Ben suçsuzum' diyor,
'Tanrı hakkımı elimden aldı.
6 Haklı olduğum halde yalancı sayılıyorum,
Suçsuz olduğum halde okunla yaraladın beni.'
7 Eyüp gibisi var mı?
Alayı su gibi içiyor!
8 Kötülük yapanlarla dostluk edip geziyor,
Kötülerle aynı yolda yürüyor.
9 Çünkü, 'Tanrı'yı hoşnut etmeye çalışmak
İnsana yarar getirmez' diyor.

10 "Bu yüzden, ey sağduyulu insanlar, beni dinleyin!
Tanrı kötülük yapar mı,
Her Şeye Gücü Yeten haksızlık eder mi? Asla!
11 Çünkü O herkese yaptığının karşılığını öder,
Hak ettiğini başına getirir.
12 Tanrı kesinlikle kötülük etmez,
Her Şeye Gücü Yeten adaleti saptırmaz.
13 Kim yeryüzünü O'na emanet etti?
Kim O'nu bütün dünyanın başına atadı?
14 Eğer niyet eder de
Ruhunu ve soluğunu geri çekerse,
15 Bütün insanlık bir anda yok olur,
İnsan yine toprağa döner.

16 "Aklın varsa dinle,
Kulak ver sözlerime.
17 Adaletten nefret eden hiç hüküm sürebilir mi?
Adil ve güçlü olanı suçlayacak mısın?
18 Krallara, 'Değersizsiniz',
Soylulara, 'Kötüsünüz' diyen,
19 Önderlere ayrıcalık tanımayan,
Zengini yoksuldan çok önemsemeyen O değil mi?
Çünkü hepsi O'nun ellerinin işidir.
20 Gece yarısı bir anda ölürler,
Herkes sarsılır, ölüp gider,
Güçlüler de insan eli değmeden alınıp götürülür.

21 "Tanrı'nın gözleri insanların yolundan ayrılmaz,
Attıkları her adımı görür.
22 Kötülük yapanların gizlenebileceği
Ne karanlık bir yer vardır, ne de ölüm gölgesi.
23 Yargılanmak için önüne gelsinler diye,
Tanrı insanları sorgulamaya pek gerek duymaz.
24 Araştırmadan güçlü insanları kırar,
Onların yerine başkalarını diker.

34:11 Yşa.62:12

25Çünkü ne yaptıklarını bilir,
Gece onları deviriverir, ezilirler.
26Herkesin gözü önünde
Kötülükleri yüzünden onları cezalandırır;
27Artık O'nun ardından gitmedikleri,
Yollarının hiçbirini dikkate almadıkları için.
28Yoksulun feryadını O'na duyurdular;
Düşkünlerin feryadını işitti.
29Ama Tanrı sessiz kalırsa kim O'nu suçlayabilir?
Yüzünü gizlerse kim O'nu görebilir?
Bir ulusa karşı da bir insana karşı da O hep aynıdır,
30Tanrısız insan krallık etmesin,
Halka tuzak kurmasın diye.

31"Kimse Tanrı'ya,
'Suçluyum, artık kötülük yapmayacağım' dedi mi,
32'Göremediğimi sen bana öğret,
Haksızlık ettimse, bir daha etmem?'
33O'nu reddettiğin halde,
Senin keyfince mi seni ödüllendirmeli?
Çünkü karar verecek olan sensin, ben değil,
Öyleyse anlat bana bildiğini.

34"Sağduyulu insanlar,
Beni dinleyen bilgeler diyecekler ki,
35'Eyüp bilgisizce konuşuyor,
Sözlerinin değeri yok.'
36Kötü biri gibi yanıtladığı için
Keşke Eyüp'ün sınanması sonsuza dek sürse!
37Çünkü günahına isyan da ekliyor,
Önümüzde alay edercesine el çırpıyor,
Tanrı'ya karşı konuştukça konuşuyor."

35 Elihu konuşmasına şöyle devam etti:

2" 'Tanrı'nın önünde haklıyım' diyorsun.
Doğru buluyor musun bunu?
3Ama hâlâ, 'Günah işlemezsem
Yararım ne, kazancım ne?' diye soruyorsun.

4"Ben yanıtlayayım seni
Ve arkadaşlarını.
5Göklere bak da gör,
Üzerinde yükselen bulutlara göz gezdir.
6Günah işlersen, Tanrı'ya ne zararı olur?
İsyanların çoksa ne olur O'na?
7Doğruysan, O'na verdiğin nedir,
Ya da ne alır O senin elinden?
8Kötülüğün ancak senin gibi birine zarar verir,
Doğruluğun ise yalnız insanoğlu içindir.

9"İnsanlar ağır baskı altında feryat ediyor,
Güçlülere karşı yardım istiyor.
10Ama kimse, 'Nerede Yaratıcım Tanrı?' demiyor;
O Tanrı ki, gece bize ezgiler verir,
11Yeryüzündeki hayvanlardan çok bize öğretir
Ve bizi gökteki kuşlardan daha bilge kılar.
12Kötülerin gururu yüzünden insanlar feryat ediyor,
Ama yanıtlayan yok.
13Gerçek şu ki, Tanrı boş feryadı dinlemez,
Her Şeye Gücü Yeten bunu önemsemez.
14O'nu görmediğini söylediğin zaman bile
Davan O'nun önündedir, bekle;
15Madem bu öfkeyle şimdi cezalandırmadı,

35:6-8 Eyü.22:2-3

İsyana da pek aldırmaz diyorsun.
16 Bu yüzden Eyüp ağzını boş yere
açıyor,
Bilgisizce konuştukça konuşuyor."

36 Elihu konuşmasına şöyle
devam etti:

2 "Biraz bekle, sana açıklayayım,
Çünkü Tanrı için söylenecek
daha çok söz var.
3 Bilgimi geniş kaynaklardan
toplayacağım,
Yaratıcıma hak vereceğim.
4 Kuşkusuz söylediğim hiçbir şey
yalan değil,
Karşında bilgide yetkin biri var.

5 "Tanrı güçlüdür, ama kimseyi hor
görmez,
Güçlü ve amacında kararlı.
6 Kötüleri yaşatmaz,
Ezilenin hakkını verir.
7 Gözlerini doğru kişiden ayırmaz,
Onu krallarla birlikte tahta oturtur,
Sonsuza dek yükseltir.
8 Ama insanlar zincire vurulur,
Baskı altında tutulurlarsa,
9 Onlara yaptıklarını,
Gurura kapılıp isyan ettiklerini
bildirir.
10 Öğüdünü dinletir,
Kötülükten dönmelerini buyurur.
11 Eğer dinler ve O'na kulluk ederlerse,
Kalan günlerini bolluk,
Yıllarını rahatlık içinde geçirirler.
12 Ama dinlemezlerse ölür,
Ders almadan yok olurlar.

13 "Tanrısızlar öfkelerini içlerinde
gizler,
Kendilerini bağladığında
Tanrı'dan yardım istemezler.
14 Genç yaşta ölüp giderler,
Yaşamları putperest
tapınaklarında fuhşu iş edinmiş
erkekler arasında sona erer.
15 Ama Tanrı acı çekenleri acı
çektikleri için kurtarır,
Düşkünlere kendini dinletir.

16 "Evet, seni sıkıntıdan çeker
çıkarırdı;
Darlığın olmadığı geniş bir yere,
Zengin yiyeceklerle bezenmiş bir
sofraya.
17 Oysa şimdi kötülerin hak ettiği
cezayı çekiyorsun,
Yargı ve adalet yakalamış seni.
18 Dikkat et, para seni
baştan çıkarmasın,
Büyük bir rüşvet seni
saptırmasın.
19 Zenginliğin ya da bütün gücün
yeter mi
Sıkıntı çekmeni önlemeye?
20 Halkların yeryüzünden
Yok edildiği geceyi özleme.
21 Dikkat et, kötülüğe dönme,
Çünkü sen onu düşkünlüğe
yeğledin.

22 "İşte Tanrı gücüyle yükselir,
O'nun gibi öğretmen var mı?
23 Kim O'na ne yapması gerektiğini
söyleyebilir?
Kim O'na, 'Haksızlık ettin'
diyebilir?
24 O'nun işlerini yüceltmelisin,
anımsa bunu,
İnsanların ezgilerle övdüğü
işlerini.
25 Bütün insanlar bunları görmüştür,
Herkes onları uzaktan izler.
26 Evet, Tanrı öyle büyüktür ki, O'nu
anlayamayız,
Varlığının süresi hesaplanamaz.

27 "Su damlalarını yukarı çeker,
Buharından yağmur damlatır.
28 Bulutlar nemini döker,
İnsanların üzerine bol yağmur
yağdırır.
29 Bulutları nasıl yaydığını,

Göksel konutundan nasıl
gürlediğini kim anlayabilir?
30 Şimşekleri çevresine nasıl yaydığına,
Denizin dibine dek nasıl
ulaştırdığına bakın.
31 Tanrı halkları böyle yönetir,
Bol yiyecek sağlar.
32 Şimşeği elleriyle tutar,
Hedefine vurmasını buyurur.
33 O'nun gürleyişi fırtınayı haber verir,
Sığırlar bile fırtına kopacağını
bildirir.

37 "Yüreğim titrer buna,
Yerinden oynar.
2 Dinleyin, gürleyen sesini dinleyin,
Ağzından çıkan sesi!
3 Şimşeğini göğün altındaki her yere,
Yeryüzünün dört bucağına salar.
4 Ardından bir ses gümbürder,
Görkemli sesiyle gürler.
Sesi duyulunca şimşekleri
alıkoymaz.
5 Tanrı'nın sesi şaşılacak biçimde
gürler,
O, anlayışımızın ötesinde büyük
işler yapar.
6 Çünkü kara, 'Yere düş' der,
Sağanağa, 'Bütün şiddetinle
boşal.'
7 Yarattığı bütün insanlar ne
yaptığını bilsin diye,
Herkese işini bıraktırır.
8 Hayvanlar kovuklarına girer,
İnlerinde otururlar.
9 Kasırga yuvasından kopar,
Soğuk saçılan rüzgarlardan.
10 Tanrı'nın soluğu suları dondurur,
Geniş sular buz tutar.
11 Bulutlara nem yükler,
Şimşeğini her yana yayar.
12 Yeryüzünde ne buyurursa yapmak
üzere
Bulutlar O'nun istediği yönde
döner durur.
13 Ya insanları cezalandırmak
Ya da yeryüzünü sulayıp
sevgisini göstermek için
Yağmur gönderir.

14 "Dinle, Eyüp,
Dur da düşün Tanrı'nın şaşılası
işlerini.
15 Tanrı'nın bulutları nasıl
düzenlediğini,
Şimşeğini nasıl çaktırdığını
biliyor musun?
16 Bulutların dengesini,
Bilgisi kusursuz olanın şaşılası
işlerini biliyor musun?
17 Dünyanın soluğu kesildiğinde
Güneyin kavurucu rüzgarı altında
Giysilerin seni terletmez mi?
18 Dökme tunç* bir ayna kadar sert
olan gökkubbeyi
O'nunla birlikte yayabilir misin?

19 "O'na ne söyleyeceğimizi öğret bize,
Çünkü karanlık yüzünden
sözümüze düzen veremiyoruz.
20 Konuşmak istediğim O'na
söylenebilir mi?
Kimse yutulmak ister mi?
21 Rüzgar geçip göğü temizlediğinde
Gökte parıldayan ışığa kimse
bakamaz.
22 Altın parıltısı geliyor kuzeyden,
Tanrı korkunç görkeme bürünmüş.
23 Her Şeye Gücü Yeten'e biz
ulaşamayız.
Gücü yücedir,
Adaleti ve eşsiz doğruluğuyla
kimseyi ezmez.
24 Bu yüzden insanlar O'na saygı duyar,
Çünkü O, bilgeleri dikkate almaz."

Tanrı Konuşuyor

38 RAB kasırganın içinden Eyüp'ü
şöyle yanıtladı:

2 "Bilgisizce sözlerle
Tasarımı karartan bu adam kim?

38:2 Eyü.42:3

3 Şimdi erkek gibi kuşağını beline
vur da,
Ben sorayım, sen anlat.

4 "Ben dünyanın temelini atarken sen
neredeydin?
Anlıyorsan söyle.
5 Kim saptadı onun ölçülerini?
Kuşkusuz biliyorsun!
Kim çekti ipi üzerine?
6 Neyin üstüne yapıldı temelleri?
Kim koydu köşe taşını,
7 Sabah yıldızları birlikte şarkı
söylerken,
İlahi varlıklar[k] sevinçle çığrışırken?

8 "Denizin ardından kapıları kim
kapadı,
Ana rahminden fışkırdığı zaman;
9 Ona bulutları giysi,
Koyu karanlığı kundak yaptığım,
10 Sınırını koyduğum,
Kapılarıyla sürgülerini
yerleştirdiğim,
11 'Buraya kadar gelip öteye
geçmeyeceksin,
Gururlu dalgaların şurada
duracak' dediğim zaman?

12 "Sen ömründe sabaha buyruk
verdin mi,
Şafağa yerini gösterdin mi;
13 Yeryüzünün uçlarını tutsun,
Oradaki kötüler silkilip atılsın
diye?
14 Mühür basılan balçık gibi biçim
değiştirir yeryüzü,
Giysi kıvrımları gibi göze çarpar.
15 Kötülerin ışıkları alınır,
Kalkan kolları kırılır.

16 "Denizin kaynaklarına vardın mı,
Gezdin mi enginin diplerinde?
17 Ölüm kapıları sana gösterildi mi?
Gördün mü ölüm gölgesinin
kapılarını?
18 Dünyanın genişliğini kavradın mı?
Anlat bana, bütün bunları
biliyorsan.

19 "Işığın bulunduğu yerin yolu nerede?
Ya karanlık, onun yeri neresi?
20 Onları yerlerine götürebilir misin?
Evlerinin yolunu biliyor musun?
21 Bilmediğin şey yok zaten,
Çünkü onlarla aynı zamanda
doğmuştun!
O kadar yaşlısın!

22 "Karın ambarlarına girdin mi,
Dolunun ambarlarını gördün mü?
23 Ben onları sıkıntılı günler için,
Kavga ve savaş günleri için
saklıyorum.
24 Nerede ışığın dağıtıldığı,
Doğu rüzgarının yeryüzüne
saçıldığı yere giden yol?
25 Kim sellere kanal,
Yıldırımlara yol açtı;
26 Kimsenin yaşamadığı toprakları,
İnsanın bulunmadığı çölü sulasın
diye;
27 Kurak ve ıssız yeri doyursun,
Ot bitirsin diye?
28 Yağmurun babası var mı?
Çiy damlalarını kim yarattı?
29 Buz kimin rahminden çıktı?
Göklerden düşen kırağıyı kim
doğurdu,
30 Sular taş gibi katılaşıp
Enginin yüzü donunca?

31 "Ülker yıldızlarını bağlayabilir
misin?
Oryon'un bağlarını çözebilir misin?
32 Mevsimlerinde çıkartabilir misin
takımyıldızları?
Büyük ve Küçük Ayı'ya yol
gösterebilir misin?
33 Biliyor musun göklerin yasalarını?
Tanrı'nın yönetimini yeryüzünde
kurabilir misin?

k *38:7* "İlahi varlıklar": İbranice "Tanrı oğulları". **38:8-11** Yer.5:22 **38:31** Eyü.9:9; Amo.5:8

34 "Başına bol yağmur yağsın diye
Bulutlara sesini duyurabilir misin?
35 Varıp da, 'Buradayız' desinler diye,
Şimşekleri gönderebilir misin?
36 Kim mısırturnasına bilgelik,
Horoza[l] anlayış verdi?
37 Kimin bulutları sayacak bilgisi var?
Kim göklerin tulumlarını
boşaltabilir,
38 Toprak sertleşip
Parçaları birbirine yapışınca?

39 "Dişi aslanlar için sen avlanabilir
misin,
Genç aslanların karnını
doyurabilir misin,
40 İnlerine sindikleri,
Çalılıkta pusuya yattıkları
zaman?
41 Kuzguna yiyeceğini kim sağlıyor,
Yavruları Tanrı'ya feryat edip
Açlıktan kıvrandığı zaman?

39 "Dağ keçilerinin ne zaman
doğurduğunu biliyor musun?
Geyiklerin yavruladığı zamanı
sen mi gözlüyorsun?
2 Sen mi sayıyorsun doğuruncaya
dek geçirdikleri ayları?
Doğurdukları zamanı biliyor
musun?
3 Çöküp yavrularını doğurur,
Kurtulurlar sancılarından.
4 Güçlenir, kırda büyür yavrular,
Gider, bir daha dönmezler.

5 "Kim yaban eşeğini başı boş
gönderdi,
Kim bağlarını çözdü?
6 Yurt olarak ona bozkırı,
Barınak olarak tuzlayı verdim.
7 Kentteki kargaşaya güler o,
Sürücünün bağırdığını duymaz.
8 Otlamak için tepeleri dolaşır,
Yeşillik arar.
9 "Yaban öküzü sana kulluk etmek
ister mi?
Geceyi senin yemliğinin yanında
geçirir mi?
10 Sabanla yarık açsın diye ona bağ
vurabilir misin?
Arkanda, ovalarda tırmık çeker mi?
11 Çok güçlü diye ona bel bağlayabilir
misin?
Ağır işini ona bırakabilir misin?
12 Ekinini getireceğine,
Buğdayını harman yerinde
toplayacağına güvenir misin?

13 "Devekuşunun kanatları sevinçle
dalgalanır,
Ama leyleğin kanatları ve
tüyleriyle kıyaslanamaz.
14 Devekuşu yumurtalarını yere
bırakır,
Onları kumda ısıtır,
15 Ayak altında ezilebileceklerini,
Yabanıl hayvanlarca
çiğnenebileceklerini düşünmez.
16 Yavrularına sert davranır, kendinin
değilmiş gibi,
Çektiği zahmetin boşa gideceğine
üzülmez.
17 Çünkü Tanrı ona bilgelik
bağışlamamış,
Anlayıştan pay vermemiştir.
18 Yine de koşmak için kabarınca
Ata ve binicisine güler.

19 "Sen mi ata güç verdin,
Dalgalanan yeleyi boynuna
giydirdin?
20 Sen misin onu çekirge gibi sıçratan,
Gururlu kişnemesiyle korku
saçtıran?
21 Ayakları toprağı şiddetle eşer,
Gücünden ötürü sevinçle coşar,
Savaşçının üstüne yürür.
22 Korkuya güler, hiçbir şeyden
yılmaz,

l *38:36* Mısırturnasıyla horozun havadaki olası değişikliği sezdikleri sanılırdı. Bu iki sözcük "yüreğimiz" ve "aklımız" anlamına da gelebilir.

Kılıç önünde geri adım atmaz.
23 Ok kılıfı, parıldayan mızrak ve pala
Üzerinde takırdar atın.
24 Coşku ve heyecanla uzaklıkları
yutar,
Boru çalınca duramaz yerinde.
25 Boru çaldıkça, 'Hi!' diye kişner,
Savaş kokusunu, komutanların
gürleyen sesini,
Savaş çığlıklarını uzaklardan
duyar.

26 "Atmaca senin bilgeliğinle mi
süzülüyor,
Kanatlarını güneye doğru açıyor?
27 Kartal senin buyruğunla mı
yükseliyor,
Yuvasını yükseklere kuruyor?
28 Uçurum kenarlarında konaklıyor,
Sivri kayalar onun kalesi.
29 Oradan gözetliyor yiyeceğini,
Gözleri avını uzaktan seçiyor.
30 Onun yavruları kanla beslenir,
Leşler neredeyse, o da oradadır."

40

RAB Eyüp'e şöyle dedi:

2 "Her Şeye Gücü Yeten'le çatışan
O'nu yola getirebilir mi?
Tanrı'yı suçlayan yanıtlasın."

3 O zaman Eyüp RAB'bi şöyle
yanıtladı:

4 "Bak, ben değersiz biriyim,
Sana nasıl yanıt verebilirim?
Ağzımı elimle kapıyorum.
5 Bir kez konuştum, yanıt almadım,
İkinci kez konuşamam artık."

6 RAB kasırganın içinden Eyüp'ü
şöyle yanıtladı:

7 "Şimdi erkek gibi kuşağını beline
vur da,
Ben sorayım, sen anlat.
8 "Adaletimi boşa mı çıkaracaksın?
Kendini haklı çıkarmak için beni
mi suçlayacaksın?
9 Sende Tanrı'nın bileği gibi bilek var
mı?
Sesin O'nunki gibi gürleyebilir mi?
10 Öyleyse şan ve şerefe bürün,
Görkem ve yücelik kuşan.
11 Gazabının ateşini saç,
Gururluya bakıp onu alçalt.
12 Gururluya bakıp onu çökert,
Kötüleri bulundukları yerde ez.
13 Hepsini birlikte toprağa göm,
Mezarda yüzlerini kefenle sar.
14 O zaman sağ kolunun seni
kurtarabileceğini
Ben de kabul ederim.

15 "Seninle birlikte yarattığım
Behemot'a[m] bak,
Sığır gibi ot yiyor.
16 Bak, ne güç var belinde,
Karnının kasları ne güçlü!
17 Kuyruğunu sedir ağacı gibi sallıyor,
Sımsıkıdır uyluk lifleri.
18 Kemikleri tunç* borular,
Kaburgaları demir çubuklar
gibidir.
19 Tanrı'nın yapıtları arasında ilk
sırayı alır,
Yalnız Yaratıcısı ona kılıçla
yaklaşır.
20 Tepeler ürünlerini ona getirir,
Bütün yabanıl hayvanlar yanında
oynaşır.
21 Hünnap çalıları altında,
Kamışlarla örtülü bir bataklıkta
yatar.
22 Hünnaplar onu gölgelerinde saklar,
Vadideki kavaklar kuşatır.
23 Irmak coşsa bile o ürkmez,
Güvenlik içindedir,
Şeria Irmağı boğazına dayansa bile.
24 Gözleri açıkken kim onu tutabilir,
Kim kancayla burnunu delebilir?

m ***40:15*** "Behemot": Behemot'un hangi hayvan olduğu kesin bilinmiyor. Su aygırı, fil, timsah ya da soyu tükenmiş bir hayvan olduğu sanılıyor. **39:30** Mat.24:28; Luk.17:37

41 "Livyatan'ı[n] çengelle çekebilir misin,
Dilini halatla bağlayabilir misin?
2 Burnuna sazdan ip takabilir misin,
Kancayla çenesini delebilir misin?
3 Yalvarıp yakarır mı sana,
Tatlı tatlı konuşur mu?
4 Seninle antlaşma yapar mı,
Onu ömür boyu köle edesin diye?
5 Kuşla oynar gibi onunla oynayabilir misin,
Hizmetçilerin eğlensin diye ona tasma takabilir misin?
6 Balıkçılar onun üzerine pazarlık eder mi?
Tüccarlar aralarında onu böler mi?
7 Derisini zıpkınlarla,
Başını mızraklarla doldurabilir misin?
8 Elini üzerine koy da, çıkacak çıngarı gör,
Bir daha yapmayacaksın bunu.
9 Onu yakalamak için umutlanma,
Görünüşü bile insanın ödünü patlatır.
10 Onu uyandıracak kadar yürekli adam yoktur.
Öyleyse benim karşımda kim durabilir?
11 Kim benden hesap vermemi isteyebilir?
Göklerin altında ne varsa bana aittir.

12 "Onun kolları, bacakları,
Zorlu gücü, güzel yapısı hakkında
Konuşmadan edemeyeceğim.
13 Onun giysisinin önünü kim açabilir?
Kim onun iki katlı zırhını delebilir[o]?
14 Ağzının kapılarını açmaya kim yeltenebilir,
Dehşet verici dişleri karşısında?
15 Sımsıkı kenetlenmiştir
Sırtındaki[ö] sıra sıra pullar,
16 Öyle yakındır ki birbirine
Aralarından hava bile geçmez.
17 Birbirlerine geçmişler,
Yapışmış, ayrılmazlar.
18 Aksırması ışık saçar,
Gözleri şafak gibi parıldar.
19 Ağzından alevler fışkırır,
Kıvılcımlar saçılır.
20 Kaynayan kazandan,
Yanan sazdan çıkan duman gibi
Burnundan duman tüter.
21 Soluğu kömürleri tutuşturur,
Alev çıkar ağzından.
22 Boynu güçlüdür,
Dehşet önü sıra gider.
23 Etinin katmerleri birbirine yapışmış,
Sertleşmiş üzerinde, kımıldamazlar.
24 Göğsü taş gibi serttir,
Değirmenin alt taşı gibi sert.
25 Ayağa kalktı mı güçlüler dehşete düşer,
Çıkardığı gürültüden ödleri patlar.
26 Üzerine gidildi mi ne kılıç işler,
Ne mızrak, ne cirit, ne de kargı.
27 Demir saman gibi gelir ona,
Tunç* çürük odun gibi.
28 Oklar onu kaçırmaz,
Anız gibi gelir ona sapan taşları.
29 Anız sayılır onun için topuzlar,
Vınlayan palaya güler.
30 Keskin çömlek parçaları gibidir karnının altı,
Düven gibi uzanır çamura.
31 Derin suları kaynayan kazan gibi fokurdatır,
Denizi merhem çömleği gibi karıştırır.
32 Ardında parlak bir iz bırakır,
İnsan enginin saçları ağarmış sanır.

n *41:1* "Livyatan": Livyatan'ın hangi hayvan olduğu kesin olarak bilinmiyor. Timsah ya da soyu tükenmiş bir hayvan olduğu sanılıyor. **o** *41:13* Olası metin "Kim onun iki katlı zırhını delebilir?" (bkz. Septuaginta), Masoretik metin "Kim çift gem takmak için ona yaklaşabilir?" **ö** *41:15* Olası metin "Sırtındaki" (bkz. Septuaginta, Vulgata), Masoretik metin "Gurur duyduğu". **41:11** Rom.11:35

33 Yeryüzünde bir eşi daha yoktur,
Korkusuz bir yaratıktır.
34 Kendini büyük gören her varlığı aşağılar,
Gururlu her varlığın kralı odur."

Eyüp'ün Yeni Bir Yaşama Dönüşü

42 O zaman Eyüp RAB'bi şöyle yanıtladı:

2 "Senin her şeyi yapabileceğini biliyorum,
Hiçbir amacına engel olunmaz.
3 'Tasarımı bilgisizce karartan bu adam kim?' diye sordun.
Kuşkusuz anlamadığım şeyleri konuştum,
Beni aşan, bilmediğim şaşılası işleri.

4 " 'Dinle de konuşayım' dedin,
'Ben sorayım, sen anlat.'
5 Kulaktan duymaydı bildiklerim senin hakkında,
Şimdiyse gözlerimle gördüm seni.
6 Bu yüzden kendimi hor görüyor,
Toz ve kül içinde tövbe ediyorum."

Rab'bin Kararı

7 RAB Eyüp'le konuştuktan sonra,
Temanlı Elifaz'a: "Sana ve iki dostuna
karşı öfkem alevlendi" dedi, "Çünkü
kulum Eyüp gibi hakkımda doğruyu
konuşmadınız.
8 Şimdi yedi boğa, ye-
di koç alıp kulum Eyüp'ün yanına gi-
din, kendiniz için yakmalık sunu* su-
nun. Kulum Eyüp sizin için dua etsin.
Çünkü onun duasını kabul eder, ap-
tallığınızın karşılığını vermem. Ku-
lum Eyüp gibi hakkımda doğruyu ko-
nuşmadınız."
9 Temanlı Elifaz, Şuahlı
Bildat, Naamalı Sofar gidip RAB'bin
söylediğini yaptılar. RAB de Eyüp'ün
duasını kabul etti.

Tanrı Eyüp'ü Yeniden Bolluğa Kavuşturuyor

10 Eyüp dostları için dua ettikten
sonra, RAB onu eski gönencine ka-
vuşturup ona önceki varlığının iki
katını verdi.
11 Bütün erkek ve kız
kardeşleri, eski tanıdıklarının hepsi
Eyüp'ün yanına gelip evinde onunla
birlikte yemek yediler. Acısını pay-
laşıp RAB'bin başına getirmiş oldu-
ğu felaketlerden ötürü onu avuttular.
Her biri ona bir parça gümüş[p], bir
de altın halka verdi.
12 RAB Eyüp'ün
sonunu başından bereketli kıldı. On
dört bin koyuna, altı bin deveye,
bin çift öküze, bin eşeğe sahip oldu.
13 Yedi oğlu, üç kızı oldu.
14 İlk kızı-
nın adını Yemima, ikincisinin Kesia,
üçüncüsünün Keren-Happuk koydu.
15 Ülkenin hiçbir yerinde Eyüp'ün
kızları kadar güzel kızlar yoktu. Ba-
baları, kardeşlerinin yanısıra onlara
da miras verdi.

16 Bundan sonra Eyüp yüz kırk yıl
daha yaşadı, oğullarını, dört göbek
torunlarını gördü.
17 Kocayıp yaşama
doyarak öldü.

p *42:11* "Bir parça gümüş": İbranice "Bir kesita". Kesita ağırlığı ve değeri bilinmeyen bir para birimiydi. **42:3** Eyü.38:2 **42:4** Eyü.38:3 **42:10** Eyü.1:1-3

MEZMURLAR

GİRİŞ

Mezmurlar (Zebur diye de bilinir) ilahi ve dua kitabıdır. Uzun bir süre içinde farklı yazarlar tarafından yazılmıştır. İsrailliler bu dua ve ilahileri kendi tapınmalarında kullanıyorlardı.

Bu ilahileri birkaç sınıfa ayırabiliriz: Övgü ve tapınma ilahileri, ağıtlar; yardım, korunma ve kurtuluş için edilen dualar; bağışlanmak için yalvarışlar; Tanrı'nın kutsamasına karşı şükran ilahileri; düşmanın cezalandırılması için dilekler. Bu dualar kişi ve ulus adına edilirdi. Bazıları kişinin en derin duygularını yansıtırken, bazıları da Tanrı halkının duygu ve gereksinimlerini dile getirir.

Mezmurlar şiir kitabıdır. İbrani şiirinin en belirgin özelliği paralelizmdir. Paralelizm birinci dizedeki konuyu ikinci ya da üçüncü dizelerde de farklı biçimlerde tekrarlamaktır. İkinci ve üçüncü dizeler aynı konuyu karşıt biçimde geliştirir, tasvir eder ya da doruğa ulaştırır.

9+10, 34, 37, 111, 112, 119 ve 145. mezmurlar akrostiş biçimde yazılmıştır, yani ayetler sırasıyla İbrani alfabesinin harfleriyle başlar.

1.KİTAP

1. Mezmur

1 Ne mutlu o insana ki, kötülerin
öğüdüyle yürümez,
Günahkârların yolunda durmaz,
Alaycıların arasında oturmaz.
2 Ancak zevkini RAB'bin
Yasası'ndan alır
Ve gece gündüz onun üzerinde
derin derin düşünür.
3 Böylesi akarsu kıyılarına dikilmiş
ağaca benzer,
Meyvesini mevsiminde verir,
Yaprağı hiç solmaz.
Yaptığı her işi başarır.

4 Kötüler böyle değil,
Rüzgarın savurduğu saman
çöpüne benzerler.
5 Bu yüzden yargılanınca aklanamaz,
Doğrular topluluğunda yer
bulamaz günahkârlar.
6 Çünkü RAB doğruların yolunu
gözetir,
Kötülerin yolu ise ölüme götürür.

2. Mezmur

1 Nedir uluslar arasındaki bu
kargaşa,
Neden boş düzenler kurar bu
halklar?
2 Dünyanın kralları saf bağlıyor,
Hükümdarlar birleşiyor
RAB'be ve meshettiği* krala[a] karşı.
3 "Koparalım onların kayışlarını"
diyorlar,
"Atalım üzerimizden bağlarını."

4 Göklerde oturan Rab gülüyor,
Onlarla eğleniyor.

a *2:2* "Meshettiği krala": İbranice "Meshettiğine". **1:3** Yer.17:8 **2:1-2** Elç.4:25-26

5 Sonra öfkeyle uyarıyor onları,
Gazabıyla dehşete düşürüyor
6 Ve, "Ben kralımı
Kutsal dağım Siyon'a oturttum"
diyor.

7 RAB'bin bildirisini ilan edeceğim:
Bana, "Sen benim oğlumsun"
dedi,
"Bugün ben sana baba oldum.
8 Dile benden, miras olarak sana
ulusları,
Mülk olarak yeryüzünün dört
bucağını vereyim.
9 Demir çomakla kıracaksın[b] onları,
Çömlek gibi parçalayacaksın."

10 Ey krallar, akıllı olun!
Ey dünya önderleri, ders alın!
11 RAB'be korkuyla hizmet edin,
Titreyerek sevinin.
12 Oğulu öpün ki öfkelenmesin,
Yoksa izlediğiniz yolda
mahvolursunuz.
Çünkü öfkesi bir anda
alevleniverir.
Ne mutlu O'na sığınanlara!

3. Mezmur

Davut'un oğlu Avşalom'dan kaçtığı zaman yazdığı mezmur

1 Ya RAB, düşmanlarım ne kadar
çoğaldı,
Hele bana karşı ayaklananlar!
2 Birçoğu benim için:
"Tanrı katında ona kurtuluş yok!"
diyor. *Sela*[c]

3 Ama sen, ya RAB, çevremde
kalkansın,
Onurum, başımı yukarı kaldıran
sensin.
4 RAB'be seslenirim,
Yanıtlar beni kutsal dağından. *Sela*
5 Yatar uyurum,
Uyanır kalkarım, RAB destektir
bana.
6 Korkum yok
Çevremi saran binlerce düşmandan.

7 Ya RAB, kalk, ey Tanrım, kurtar
beni!
Vur bütün düşmanlarımın çenesine,
Kır kötülerin dişlerini.
8 Kurtuluş RAB'dedir,
Halkının üzerinde olsun
bereketin! *Sela*

4. Mezmur

Müzik şefi için - Telli sazlarla - Davut'un mezmuru

1 Sana seslenince yanıtla beni,
Ey adil Tanrım!
Ferahlat beni sıkıntıya
düştüğümde,
Lütfet bana, kulak ver duama.

2 Ey insanlar, ne zamana dek
Onurumu utanca çevireceksiniz?
Ne zamana dek boş şeylere gönül
verecek,
Yalan peşinde koşacaksınız? *Sela**

3 Bilin ki, RAB sadık kulunu
kendine ayırmıştır,
Ne zaman seslensem, duyar beni.

4 Öfkelenebilirsiniz, ama günah
işlemeyin;
İyi düşünün yatağınızda, susun.
Sela
5 Doğruluk kurbanları sunun RAB'be,
O'na güvenin.

6 "Kim bize iyilik yapacak?" diyen çok.
Ya RAB, yüzünün ışığıyla bizi
aydınlat!
7 Öyle bir sevinç verdin ki bana,

b ***2:9*** Masoretik metin "Kıracaksın", Septuaginta, Süryanice "Güdeceksin". **c** ***3:2*** "Sela": Müzikte duruş ifade eden bir terim olduğu sanılıyor.

2:7 Elç.13:32-33; İbr.1:5; 5:5 **2:9** Va.2:26-28; 12:5; 19:15 **3:0** 2Sa.15:13-17:22 **4:4** Ef.4:26

Onların bol tahıl ve yeni şaraptan
aldığı sevinçten fazla.

8 Esenlik içinde yatar uyurum,
Çünkü yalnız sen, ya RAB,
Güvenlik içinde tutarsın beni.

5. Mezmur

Müzik şefi için - Ney için - Davut'un mezmuru

1 Sözlerime kulak ver, ya RAB,
İniltilerimi işit.
2 Feryadımı dinle, ey Kralım ve
Tanrım!
Duam sanadır.

3 Sabah sesimi duyarsın, ya RAB,
Her sabah sana duamı sunar,
umutla beklerim.

4 Çünkü sen kötülükten hoşlanan
Tanrı değilsin,
Kötülük senin yanında barınmaz.
5 Böbürlenenler önünde duramaz,
Bütün suç işleyenlerden nefret
duyar,
6 Yalan söyleyenleri yok edersin;
Ya RAB, sen eli kanlılardan,
Aldatıcılardan tiksinirsin.

7 Bense bol sevgin sayesinde
Kutsal tapınağına gireceğim;
Oraya doğru saygıyla eğileceğim.
8 Yol göster bana doğruluğunla,
ya RAB,
Düşmanlarıma karşı!
Yolunu önümde düzle.

9 Çünkü onların sözüne güvenilmez,
Yürekleri yıkım dolu.
Ağızları açık birer mezardır,
Yaltaklanır dururlar.
10 Ey Tanrı, onları suçlu çıkar!
Kurdukları düzen yıkımlarına yol
açsın.
Kov onları sayısız isyanları
yüzünden.
Çünkü sana karşı ayaklandılar.

11 Sevinsin sana sığınan herkes,
Sevinç çığlıkları atsın sürekli,
Kanat ger üzerlerine;
Sevinçle coşsun adını sevenler
sende.
12 Çünkü sen doğru kişiyi kutsarsın,
ya RAB,
Çevresini kalkan gibi lütfunla
sararsın.

6. Mezmur

Müzik şefi için - Sekiz telli sazlarla[ç] *Davut'un mezmuru*

1 Ya RAB, öfkeyle azarlama beni,
Gazapla yola getirme.
2 Lütfet bana, ya RAB, bitkinim;
Şifa ver bana, ya RAB,
kemiklerim sızlıyor,
3 Çok acı çekiyorum.
Ah, ya RAB!
Ne zamana dek sürecek bu?

4 Gel, ya RAB, kurtar beni,
Yardım et sevginden dolayı.
5 Çünkü ölüler arasında kimse seni
anmaz,
Kim şükür sunar sana ölüler
diyarından?

6 İnleye inleye bittim,
Döşeğim su içinde bütün gece
ağlamaktan,
Yatağım sırılsıklam
gözyaşlarımdan.
7 Kederden gözlerimin feri sönüyor,
Zayıflıyor gözlerim düşmanlarım
yüzünden.

8 Ey kötülük yapanlar,
Uzak durun benden,
Çünkü RAB ağlayışımı işitti.

ç *6:0* "Sekiz telli sazlarla": İbranice "Sekizinciye göre", anlamı kesin olarak bilinmiyor.
5:9 Rom.3:13 **6:1** Mez.38:1 **6:8** Mat.7:23; Luk.13:27

9 Yalvarışımı duydu,
Duamı kabul etti.
10 Bütün düşmanlarım utanacak,
Hepsini dehşet saracak,
Ansızın geri dönecekler utanç
içinde.

7. Mezmur

Benyaminli Kûş'un sözlerine ilişkin
Davut'un RAB'be okuduğu şigayon[d]

1 Sana sığınıyorum, ya RAB Tanrım!
Peşime düşenlerden kurtar beni,
Özgür kıl.
2 Yoksa aslan gibi parçalayacaklar beni,
Kurtaracak biri yok diye,
Lime lime edecekler etimi.

3 Ya RAB Tanrım, eğer şunu
yaptıysam:
Birine haksızlık ettiysem,
4 Dostuma ihanet ettiysem,
Düşmanımı nedensiz soyduysam,
5 Ardıma düşsün düşman,
Yakalasın beni,
Canımı yerde çiğnesin,
Ayak altına alsın onurumu. *Sela**

6 Öfkeyle kalk, ya RAB!
Düşmanlarımın gazabına karşı çık!
Benim için uyan!
Buyur, adalet olsun.
7 Uluslar topluluğu çevreni sarsın,
Onları yüce katından yönet.
8 RAB halkları yargılar;
Beni de yargıla, ya RAB,
Doğruluğuma, dürüstlüğüme göre.
9 Ey adil Tanrım!
Kötülerin kötülüğü son bulsun,
Doğrular güvene kavuşsun,
Sen ki akılları, gönülleri sınarsın.

10 Tanrı kalkan gibi yanıbaşımda,
Temiz yüreklileri O kurtarır.
11 Tanrı adil bir yargıçtır,
Öyle bir Tanrı ki, her gün öfke
saçar.
12 Kötüler yola gelmezse,
Tanrı kılıcını biler,
Yayını gerip hedefine kurar.
13 Hazır bekler ölümcül silahları,
Alevli okları.

14 İşte kötü insan kötülük sancıları
çekiyor,
Fesada gebe kalmış,
Yalan doğuruyor.
15 Bir kuyu açıp kazıyor,
Kazdığı kuyuya kendisi düşüyor.
16 Kötülüğü kendi başına gelecek,
Zorbalığı kendi tepesine inecek.

17 Şükredeyim doğruluğu için RAB'be,
Yüce RAB'bin adını ilahilerle
öveyim.

8. Mezmur

Müzik şefi için - Gittit[e] *üzerine -*
Davut'un mezmuru

1 Ey Egemenimiz RAB,
Ne yüce adın var yeryüzünün
tümünde!
Gökyüzünü görkeminle kapladın.
2 Çocukların, hatta emziktekilerin
sesiyle
Set çektin hasımlarına,
Düşmanı, öç alanı yok etmek için.

3 Seyrederken ellerinin eseri olan
gökleri,
Oraya koyduğun ayı ve yıldızları,
4 Soruyorum kendi kendime:
"İnsan ne ki, onu anasın,
Ya da insanoğlu ne ki, ona ilgi
göstersin?"

5 Nerdeyse bir tanrı yaptın onu[f],

d *7:0* "Şigayon": Anlamı tam olarak bilinmeyen bir müzik terimi. **e** *8:0* "Gittit": Bir müzik terimi ya da üzüm sıkma mevsiminde okunan bir ilahi olabilir. **f** *8:5* "Nerdeyse bir tanrı yaptın onu" (bkz.Yar.1:26-28): Septuaginta'da "Onu meleklerden biraz aşağı kıldın" (bkz. İbr.2:6-8).
7:9 Va.2:23 **7:14** Eyü.15:35; Yşa.59:4 **8:2** Mat.21:16 **8:4** Eyü.7:17-18; Mez.144:3; İbr.2:6-8

Başına yücelik ve onur tacını
koydun.
6Ellerinin yapıtları üzerine onu
egemen kıldın,
Her şeyi ayaklarının altına serdin;
7Davarları, sığırları,
Yabanıl hayvanları,
8Gökteki kuşları, denizdeki balıkları,
Denizde kıpırdaşan bütün canlıları.

9Ey Egemenimiz RAB,
Ne yüce adın var yeryüzünün
tümünde!

9. Mezmur[g]

Müzik şefi için - "Oğulun Ölümü" makamında - Davut'un mezmuru

1Ya RAB, bütün yüreğimle sana
şükredeceğim,
Yaptığın harikaların hepsini
anlatacağım.
2Sende sevinç bulacak, coşacağım,
Adını ilahilerle öveceğim, ey
Yüceler Yücesi!

3Düşmanlarım geri çekilirken,
Sendeleyip ölüyorlar senin önünde.
4Çünkü hakkımı, davamı sen savundun,
Adil yargıç olarak tahta oturdun.

5Ulusları azarladın, kötüleri yok ettin,
Sonsuza dek adlarını sildin.
6Yok olup gitti düşmanlar sonsuza dek,
Kökünden söktün kentlerini,
Anıları bile silinip gitti.

7Oysa RAB sonsuza dek egemenlik
sürer,
Yargı için kurmuştur tahtını;
8O yönetir doğrulukla dünyayı,
O yargılar adaletle halkları.

9RAB ezilenler için bir sığınak,
Sıkıntılı günlerde bir kaledir.
10Seni tanıyanlar sana güvenir,
Çünkü sana yönelenleri hiç terk
etmedin, ya RAB.

11Siyon'da oturan RAB'bi ilahilerle
övün!
Yaptıklarını halklar arasında
duyurun!
12Çünkü dökülen kanın hesabını
soran anımsar,
Ezilenlerin feryadını unutmaz.

13Acı bana, ya RAB!
Ey beni ölümün eşiğinden kurtaran,
Benden nefret edenler yüzünden
çektiğim sıkıntıya bak!
14Öyle ki, övgüye değer işlerini
anlatayım,
Siyon Kenti'nin kapılarında
Sağladığın kurtuluşla sevineyim.

15Uluslar kendi kazdıkları kuyuya
düştü,
Ayakları gizledikleri ağa takıldı.
16Adil yargılarıyla RAB kendini
gösterdi,
Kötüler kendi kurdukları tuzağa
düştü. *Higayon*[h] *sela**

17Kötüler ölüler diyarına gidecek,
Tanrı'yı unutan bütün uluslar...
18Ama yoksul büsbütün
unutulmayacak,
Mazlumun umudu sonsuza dek
kırılmayacak.

19Kalk, ya RAB! İnsan galip çıkmasın,
Huzurunda yargılansın uluslar!
20Onlara dehşet saç, ya RAB!
Sadece insan olduklarını bilsin
uluslar. *Sela*

10. Mezmur

1Ya RAB, neden uzak duruyorsun,
Sıkıntılı günlerde kendini
gizliyorsun?

g *9:0* Birçok İbranice elyazmasında 9. ve 10. Mezmur birleşik yazılır. **h** *9:16* "Higayon": Anlamı kesin olarak bilinmeyen bir müzik terimi. **8:6** 1Ko.15:27; Ef.1:22; İbr.2:8

[2]Kötüler gururla mazlumları avlıyor,
Mazlumlar kötülerin kurduğu
tuzağa düşüyor.

[3]Kötü insan içindeki isteklerle övünür,
Açgözlü insan RAB'be lanet okur,
O'nu hor görür.
[4]Kendini beğenmiş kötü insan
Tanrı'ya yönelmez,
Hep, "Tanrı yok!" diye düşünür.

[5]Kötülerin yolları her zaman
başarıya götürür.
Öyle yücedir ki senin yargıların,
Kötüler anlayamaz, düşmanına
burun kıvırır.
[6]İçinden, "Ben sarsılmam" der,
"Hiçbir zaman sıkıntıya düşmem."
[7]Ağzı lanet, hile ve zulüm dolu,
Dilinin altında kötülük ve fesat
saklı.

[8]Köylerin çevresinde pusu kurar,
Masumu gizli yerlerde öldürür,
Çaresizi sinsice gözler.
[9]Gizli yerlerde pusuya yatar
Çalılıktaki aslan gibi,
Kapmak için mazlumu bekler
Ve ağına düşürüp yakalar.

[10]Kurbanları çaresiz çöker,
Saldıranın üstün gücü altında
ezilir.
[11]Kötü insan içinden, "Tanrı unuttu"
der,
"Örttü yüzünü, asla göremez."

[12]Kalk, ya RAB, kaldır elini, ey Tanrı!
Mazlumları unutma!
[13]Neden kötü insan seni hor görsün,
İçinden, "Tanrı hesap sormaz"
desin?

[14]Oysa sen sıkıntı ve acı çekenleri
görürsün,
Yardım etmek için onları izlersin;
Çaresizler sana dayanır,
Öksüzün yardımcısı sensin.

[15]Kötünün, haksızın kolunu kır,
Sormadık hesap kalmasın yaptığı
kötülükten.

[16]RAB sonsuza dek kral kalacak,
Uluslar O'nun ülkesinden
temizlenecek.

[17]Mazlumların dileğini duyarsın, ya
RAB,
Yüreklendirirsin onları,
Kulağın hep üzerlerinde;
[18]Öksüze, düşküne hakkını vermek
için,
Bir daha dehşet saçmasın ölümlü
insan.

11. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

[1]Ben RAB'be sığınırım,
Nasıl dersiniz bana,
"Kuş gibi kaç dağlara.
[2]Bak, kötüler yaylarını geriyor,
Temiz yürekli insanları
Karanlıkta vurmak için
Oklarını kirişine koyuyor.
[3]Temeller yıkılırsa,
Ne yapabilir doğru insan?"

[4]RAB kutsal tapınağındadır,
O'nun tahtı göklerdedir,
Bütün insanları görür,
Herkesi sınar.
[5]RAB doğru insanı sınar,
Kötüden, zorbalığı sevenden
tiksinir.

[6]Kötülerin üzerine kızgın korlar ve
kükürt yağdıracak,
Paylarına düşen kâse* kavurucu
rüzgar olacak.
[7]Çünkü RAB doğrudur, doğruları
sever;

10:7 Rom.3:14

Dürüst insanlar O'nun yüzünü
görecek.

12. Mezmur

Müzik şefi için - Sekiz telli sazlarla[1] -
Davut'un mezmuru

1Kurtar beni, ya RAB, sadık kulun
kalmadı,
Güvenilir insanlar yok oldu.
2Herkes birbirine yalan söylüyor,
Dalkavukluk, ikiyüzlülük ediyor.

3Sustursun RAB dalkavukların ağzını,
Büyüklenen dilleri.
4Onlar ki, "Dilimizle kazanırız,
Dudaklarımız emrimizde,
Kim bize efendilik edebilir?"
derler.

5"Şimdi kalkacağım" diyor RAB,
"Çünkü mazlumlar eziliyor,
Yoksullar inliyor,
Özledikleri kurtuluşu vereceğim
onlara."

6RAB'bin sözleri pak sözlerdir;
Toprak ocakta eritilmiş,
Yedi kez arıtılmış gümüşe benzer.

7Sen onları koru, ya RAB,
Bu kötü kuşaktan hep uzak tut!
8İnsanlar arasında alçaklık rağbet
görünce,
Kötüler her yanda dolaşır oldu.

13. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1Ne zamana dek, ya RAB,
Sonsuza dek mi beni unutacaksın?
Ne zamana dek yüzünü benden
gizleyeceksin?
2Ne zamana dek içimde tasa,
Yüreğimde hep keder olacak?
Ne zamana dek düşmanım bana
üstün çıkacak?

3Gör halimi, ya RAB, yanıtla Tanrım,
Gözlerimi aç, ölüm uykusuna
dalmayayım.
4Düşmanlarım, "Onu yendik!"
demesin,
Sarsıldığımda hasımlarım
sevinmesin.

5Ben senin sevgine güveniyorum,
Yüreğim kurtarışınla coşsun.
6Ezgiler söyleyeceğim sana, ya RAB,
Çünkü iyilik ettin bana.

14. Mezmur

(Mez.53)
Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1Akılsız içinden, "Tanrı yok!" der.
İnsanlar bozuldu, iğrençlik aldı
yürüdü,
İyilik eden yok.

2RAB göklerden bakar oldu insanlara,
Akıllı, Tanrı'yı arayan biri var mı
diye.
3Hepsi saptı,
Tümü yozlaştı,
İyilik eden yok,
Bir kişi bile!

4Suç işleyenlerin hiçbiri
görmüyor mu?
Halkımı ekmek yer gibi yiyor,
RAB'be yakarmıyorlar.

5Dehşete düşecekler yeryüzünde,
Çünkü Tanrı doğruların
yanındadır.
6Mazlumun tasarılarını boşa
çıkarırdınız,
Ama RAB onun sığınağıdır.

7Keşke İsrail'in kurtuluşu Siyon'dan
gelse!
RAB halkını eski gönencine
kavuşturunca,

1 ***12:0*** "Sekiz telli sazlarla": İbranice "Sekizinciye göre", anlamı kesin olarak bilinmiyor.
14:1-3 Rom.3:10-12

Yakup soyu sevinecek, İsrail
halkı coşacak.

15. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, çadırına kim konuk olabilir?
Kutsal dağında kim oturabilir?

2 Kusursuz yaşam süren, adil davranan,
Yürekten gerçeği söyleyen.
3 İftira etmez,
Dostuna zarar vermez,
Komşusuna kara çalmaz böylesi.
4 Aşağılık insanları hor görür,
Ama RAB'den korkanlara saygı
duyar.
Kendi zararına ant içse bile,
dönmez andından.
5 Parasını faize vermez,
Suçsuza karşı rüşvet almaz.
Böyle yaşayan asla sarsılmayacak.

16. Mezmur

Davut'un Miktamı[i]

1 Koru beni, ey Tanrı,
Çünkü sana sığınıyorum.
2 RAB'be dedim ki, "Efendim sensin.
Senden öte mutluluk yok benim
için."

3 Ülkedeki kutsallara gelince,
Soyludur onlar, biricik zevkim
onlardır.

4 Başka ilahların ardınca koşanların
derdi artacak.
Onların kan sunularını
dökmeyeceğim,
Adlarını ağzıma almayacağım.

5 Benim payıma,
Benim kâseme düşen sensin, ya
RAB;
Yaşamım senin ellerinde.
6 Payıma ne güzel yerler düştü,
Ne harika bir mirasım var!

7 Övgüler sunarım bana öğüt veren
RAB'be,
Geceleri bile vicdanım uyarır beni.
8 Gözümü RAB'den ayırmam,
Sağımda durduğu için sarsılmam.

9 Bu nedenle içim sevinç dolu,
yüreğim coşuyor,
Bedenim güven içinde.
10 Çünkü sen beni ölüler diyarına
terk etmezsin,
Sadık kulunun çürümesine izin
vermezsin[j].

11 Yaşam yolunu bana bildirirsin.
Bol sevinç vardır senin huzurunda,
Sağ elinden mutluluk eksilmez.

17. Mezmur

Davut'un duası

1 Haklı davamı dinle, ya RAB,
Feryadımı işit!
Hilesiz dudaklardan çıkan duama
kulak ver!
2 Haklı çıkar beni,
Çünkü sen gerçeği görürsün.

3 Yüreğimi yokladın,
Gece denedin,
Sınadın beni,
Kötü bir şey bulmadın;
Kararlıyım, ağzımdan kötü söz
çıkmaz,
4 Başkalarının yaptıklarına gelince,
Ben senin sözlerine uyarak
Şiddet yollarından kaçındım.
5 Sıkı adımlarla senin yollarını tuttum,
Kaymadı ayaklarım.

6 Sana yakarıyorum, ey Tanrı,
Çünkü beni yanıtlarsın;

i ***16:0*** "Miktam": Bir edebiyat ya da müzik terimi. **j** ***16:10*** "Sadık kulunun çürümesine izin vermezsin" ya da "Sadık kulunun ölüm çukurunu görmesine izin vermezsin."
16:8-11 Elç.2:25-28 **16:10** Elç.2:31; 13:35

Kulak ver bana, dinle
söylediklerimi!
7 Göster harika sevgini,
Ey sana sığınanları
saldırganlardan sağ eliyle
kurtaran!

8 Koru beni gözbebeği gibi;
Kanatlarının gölgesine gizle
9 Kötülerin saldırısından,
Çevremi saran ölümcül
düşmanlarımdan.

10 Yürekleri yağ bağlamış,
Ağızları büyük laflar ediyor.
11 İzimi buldular, üzerime geliyorlar,
Yere vurmak için gözetliyorlar.
12 Tıpkı parçalamak için
sabırsızlanan bir aslan,
Pusuya yatan genç bir aslan gibi.

13 Kalk, ya RAB, kes önlerini, eğ
başlarını!
Kılıcınla kurtar canımı
kötülerden,
14 Elinle bu insanlardan, ya RAB,
Yaşam payı bu dünyada olan
insanlardan.
Varsın karınları vereceğin
cezalara doysun,
Çocukları da yiyip doysun,
Artanı torunlarına kalsın!

15 Ama ben doğruluk sayesinde
yüzünü göreceğim senin,
Uyanınca suretini görmeye
doyacağım.

18. Mezmur

(2Sa.22:1-51)

Müzik şefi için - RAB'bin kulu Davut'un mezmuru - RAB kendisini bütün düşmanlarının pençesinden ve Saul'un elinden kurtardığı gün Davut RAB'be şu ezgiyi okudu:

1 Seni seviyorum, gücüm sensin, ya
RAB!
2 RAB benim kayam, sığınağım,
kurtarıcımdır,
Tanrım, kayam, sığınacak yerimdir,
Kalkanım, güçlü kurtarıcım,
korunağımdır!
3 Övgüye değer RAB'be seslenir,
Kurtulurum düşmanlarımdan.

4 Ölüm iplerine dolanmıştım,
Yıkım selleri basmıştı beni,
5 Ölüler diyarının bağları sarmıştı,
Ölüm tuzakları çıkmıştı karşıma.
6 Sıkıntı içinde RAB'be yakardım,
Yardıma çağırdım Tanrım'ı.
Tapınağından sesimi duydu,
Haykırışım kulaklarına ulaştı.

7 O zaman yeryüzü sarsılıp sallandı,
Titreyip sarsıldı dağların temelleri,
Çünkü RAB öfkelenmişti.

8 Burnundan duman yükseldi,
Ağzından kavurucu ateş
Ve korlar fışkırdı.
9 Kara buluta basarak
Gökleri yarıp indi.
10 Bir Keruv'a* binip uçtu,
Rüzgar kanatlar takarak hızla
geldi.
11 Karanlığı örtündü,
Kara bulutları kendine çardak
yaptı.
12 Varlığının parıltısından,
Bulutlardan dolu ve korlar
savruluyordu.
13 RAB göklerden gürledi,
Duyurdu sesini Yüceler Yücesi,
Dolu ve alevli korlarla.
14 Savurup oklarını düşmanlarını
dağıttı,
Şimşek çaktırarak onları şaşkına
çevirdi.
15 Denizin dibi göründü,
Yeryüzünün temelleri açığa çıktı,
ya RAB,
Senin azarlamandan,
Burnundan çıkan güçlü soluktan.

16 RAB yukarıdan elini uzatıp tuttu,
Çıkardı beni derin sulardan.
17 Beni zorlu düşmanımdan,
Benden nefret edenlerden
kurtardı,
Çünkü onlar benden güçlüydü.
18 Felaket günümde karşıma dikildiler,
Ama RAB bana destek oldu.
19 Beni huzura kavuşturdu,
Kurtardı, çünkü benden hoşnut
kaldı.

20 RAB doğruluğumun karşılığını
verdi,
Beni temiz ellerime göre
ödüllendirdi.
21 Çünkü RAB'bin yolunda yürüdüm,
Tanrım'dan uzaklaşarak kötülük
yapmadım.
22 O'nun bütün ilkelerini göz önünde
tuttum,
Kurallarından ayrılmadım.
23 O'nun gözünde kusursuzdum,
Suç işlemekten sakındım.
24 Bu yüzden RAB beni doğruluğuma
Ve gözünde pak olan ellerime
göre ödüllendirdi.

25 Sadık kuluna sadakat gösterir,
Kusursuz olana kusursuz
davranırsın.
26 Pak olanla pak olur,
Eğriye eğri davranırsın.
27 Alçakgönüllüleri kurtarır,
Gururluların başını eğersin.
28 Işığımın kaynağı sensin, ya RAB,
Tanrım!
Karanlığımı aydınlatırsın.
29 Desteğinle akıncılara saldırır,
Seninle surları aşarım, Tanrım.

30 Tanrı'nın yolu kusursuzdur,
RAB'bin sözü arıdır.
O kendisine sığınan herkesin
kalkanıdır.
31 Var mı RAB'den başka tanrı?
Tanrımız'dan başka kaya var mı?
32 Tanrı beni güçle donatır,
Yolumu kusursuz kılar.
33 Ayaklar verdi bana, geyiklerinki gibi,
Doruklarda tutar beni.
34 Bana savaşmayı öğretti,
Kollarımla tunç* bir yayı
gereyim diye.
35 Bana zafer kalkanını bağışlarsın,
Sağ elin destekler,
Alçakgönüllülüğün yüceltir beni.
36 Bastığım yerleri genişletirsin,
Burkulmaz bileklerim.

37 Kovalayıp yetiştim düşmanlarıma,
Hepsi yok olmadan geri dönmedim.
38 Ezdim onları, kalkamaz oldular,
Ayaklarımın altına serildiler.
39 Savaş için beni güçle donattın,
Bana başkaldıranları önümde
yere serdin.
40 Düşmanlarımı kaçmak zorunda
bıraktın,
Benden nefret edenleri yok ettim.
41 Feryat ettiler, ama kurtaran çıkmadı;
RAB'bi çağırdılar, ama O yanıt
vermedi.
42 Ezdim onları, rüzgarın savurduğu
toza döndüler,
Sokak çamuru gibi savurup attım.

43 Halkımın çekişmelerinden beni
kurtardın,
Ulusların önderi yaptın,
Tanımadığım halklar bana kulluk
ediyor.
44 Duyar duymaz sözümü dinlediler,
Yabancılar bana yaltaklandılar.
45 Yabancıların betleri benizleri attı,
Titreyerek çıktılar kalelerinden.

46 RAB yaşıyor! Kayam'a övgüler
olsun!
Yücelsin kurtarıcım Tanrı!
47 O'dur öcümü alan,
Halkları bana bağımlı kılan.

18:33 Hab.3:19

48 Düşmanlarımdan kurtarır,
Başkaldıranlardan üstün kılar beni,
Zorbaların elinden alır.
49 Bunun için uluslar arasında sana
şükredeceğim, ya RAB,
Adını ilahilerle öveceğim.

50 RAB kralını büyük zaferlere
ulaştırır,
Meshettiği* krala, Davut'a ve
soyuna
Sonsuza dek sevgi gösterir.

19. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Gökler Tanrı'nın görkemini
açıklamakta,
Gökkubbe ellerinin eserini
duyurmakta.
2 Gün güne söz söyler,
Gece geceye bilgi verir.
3 Ne söz geçer orada, ne de konuşma,
Sesleri duyulmaz.
4 Ama sesleri yeryüzünü dolaşır,
Sözleri dünyanın dört bucağına
ulaşır.

Güneş için göklerde çadır kurdu Tanrı.
5 Gerdekten çıkan güveye benzer
güneş,
Koşuya çıkacak atlet gibi sevinir.
6 Göğün bir ucundan çıkar,
Öbür ucuna döner,
Hiçbir şey gizlenmez sıcaklığından.

7 RAB'bin yasası yetkindir, cana can
katar,
RAB'bin buyrukları güvenilirdir,
Saf adama bilgelik verir,
8 RAB'bin kuralları doğrudur, yüreği
sevindirir,
RAB'bin buyrukları arıdır,
gözleri aydınlatır.
9 RAB korkusu paktır, sonsuza dek
kalır,
RAB'bin ilkeleri gerçek,
tamamen adildir.
10 Onlara altından, bol miktarda saf
altından çok istek duyulur,
Onlar baldan, süzme petek
balından tatlıdır.
11 Uyarırlar kulunu,
Onlara uyanların ödülü büyüktür.

12 Kim yanlışlarını görebilir?
Bağışla göremediğim kusurlarımı,
13 Bilerek işlenen günahlardan koru
kulunu,
İzin verme bana egemen olmalarına!
O zaman büyük isyandan uzak,
Kusursuz olurum.

14 Ağzımdan çıkan sözler,
Yüreğimdeki düşünceler,
Kabul görsün senin önünde,
Ya RAB, kayam, kurtarıcım
benim[k]!

20. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Sıkıntılı gününde RAB seni yanıtlasın,
Yakup'un Tanrısı'nın adı seni
korusun!
2 Yardım göndersin sana kutsal yerden,
Siyon'dan destek versin.
3 Bütün tahıl sunularını* anımsasın,
Yakmalık sunularını* kabul etsin!
*Sela**
4 Gönlünce versin sana,
Bütün tasarılarını gerçekleştirsin!
5 O zaman zaferini sevinç
çığlıklarıyla kutlayacağız,
Tanrımız'ın adıyla sancaklarımızı
dikeceğiz.
RAB senin bütün dileklerini
yerine getirsin.

6 Şimdi anladım ki, RAB meshettiği*
kralı kurtarıyor,
Sağ elinin kurtarıcı gücüyle

k ***19:14*** "Kurtarıcım benim": Kurtarıcı diye çevrilen İbranice "Goel" sözcüğü "Yakın akraba" anlamına gelir (bkz. Rut 2:20). **18:49** Rom.15:8-9 **19:4** Rom.10:18

Kutsal göklerinden ona yanıt
veriyor.
7 Bazıları savaş arabalarına,
Bazıları atlarına güvenir,
Bizse Tanrımız RAB'bin adına
güveniriz.
8 Onlar çöküyor, düşüyorlar;
Bizse kalkıyor, dimdik duruyoruz.

9 Ya RAB, kralı kurtar!
Yanıtla bizi sana yakardığımız gün!

21. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, kral seviniyor gösterdiğin
güce.
Sevinçten coşuyor verdiğin zaferle!
2 Gönlünün istediğini verdin,
Ağzından çıkan dileği geri
çevirmedin. *Sela**
3 Onu güzel armağanlarla karşıladın,
Başına saf altından taç koydun.
4 Senden yaşam istedi, verdin ona:
Uzun, sonsuz bir ömür.
5 Sağladığın zaferle büyük yüceliğe
erişti,
Onu görkem ve büyüklükle donattın.
6 Üzerine sürekli bereket yağdırdın,
Varlığınla onu sevince boğdun.
7 Çünkü kral RAB'be güvenir,
Yüceler Yücesi'nin sevgisi
sayesinde sarsılmaz.

8 Elin bütün düşmanlarına erişecek,
Sağ elin senden nefret edenlere
uzanacak.
9 Öfkelendiğin an, ya RAB,
Kızgın fırına döndüreceksin onları;
Gazapla yutacak,
Ateşle tüketeceksin.
10 Yok edeceksin çocuklarını
yeryüzünden,
Soylarını insanlar arasından.

11 Düzenler kursalar sana,
Aldatmaya çalışsalar,
Yine de başarılı olamazlar.
12 Çünkü sırtlarını döndüreceksin,
Yayını yüzlerine doğru gerince.

13 Yüceliğini göster, ya RAB, gücünle!
Ezgiler söyleyip ilahilerle
öveceğiz kudretini.

22. Mezmur

Müzik şefi için - "Tan Geyiği" makamında - Davut'un mezmuru

1 Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?
Niçin bana yardım etmekten,
Haykırışıma kulak vermekten
uzak duruyorsun?
2 Ey Tanrım, gündüz sesleniyorum,
yanıt vermiyorsun,
Gece sesleniyorum, yine rahat
yok bana.
3 Oysa sen kutsalsın,
İsrail'in övgüleri üzerine taht
kuran sensin.
4 Sana güvendiler atalarımız,
Sana dayandılar, onları kurtardın.
5 Sana yakarıp kurtuldular,
Sana güvendiler, aldanmadılar.

6 Ama ben insan değil, toprak
kurduyum,
İnsanlar beni küçümsüyor, halk
hor görüyor.
7 Beni gören herkes alay ediyor,
Sırıtıp baş sallayarak diyorlar ki,
8 "Sırtını RAB'be dayadı, kurtarsın
bakalım onu,
Madem onu seviyor, yardım etsin!"

9 Oysa beni ana rahminden çıkaran,
Ana kucağındayken sana
güvenmeyi öğreten sensin.
10 Doğuşumdan beri sana teslim
edildim,
Ana rahminden beri Tanrım sensin.
11 Benden uzak durma! Çünkü sıkıntı
yanıbaşımda,
Yardım edecek kimse yok.

22:1 Mat.27:46; Mar.15:34 **22:7** Mat.27:39-40; Mar.15:29-30; Luk.23:35 **22:8** Mat.27:43

12 Boğalar kuşatıyor beni,
Azgın Başan boğaları sarıyor
çevremi.
13 Kükreyerek avını parçalayan
aslanlar gibi
Ağızlarını açıyorlar bana.
14 Su gibi dökülüyorum,
Bütün kemiklerim oynaklarından
çıkıyor;
Yüreğim balmumu gibi içimde
eriyor.
15 Gücüm çömlek parçası gibi kurudu,
Dilim damağıma yapışıyor;
Beni ölüm toprağına yatırdın.
16 Köpekler kuşatıyor beni,
Kötüler sürüsü çevremi sarıyor,
Ellerimi, ayaklarımı deliyorlar.
17 Bütün kemiklerimi sayar oldum,
Gözlerini dikmiş, bana bakıyorlar.
18 Giysilerimi aralarında paylaşıyor,
Elbisem için kura çekiyorlar.

19 Ama sen, ya RAB, uzak durma;
Ey gücüm benim, yardımıma koş!
20 Canımı kılıçtan,
Biricik hayatımı köpeğin
pençesinden kurtar!
21 Kurtar beni aslanın ağzından,
Yaban öküzlerinin boynuzundan.
Yanıt ver bana!
22 Adını kardeşlerime duyurayım,
Topluluğun ortasında sana
övgüler sunayım:
23 Ey sizler, RAB'den korkanlar, O'na
övgüler sunun!
Ey Yakup soyu, O'nu yüceltin!
Ey İsrail soyu, O'na saygı gösterin!
24 Çünkü O mazlumun çektiği
sıkıntıyı hafife almadı,
Ondan tiksinmedi, yüz çevirmedi;
Kendisini yardıma çağırdığında
ona kulak verdi.

25 Övgü konum sen olacaksın büyük
toplulukta,
Senden korkanların önünde
yerine getireceğim adaklarımı.
26 Yoksullar yiyip doyacak,
RAB'be yönelenler O'na övgü
sunacak.
Sonsuza dek ömrünüz tükenmesin!
27 Yeryüzünün dört bucağı
anımsayıp RAB'be dönecek,
Ulusların bütün soyları O'nun
önünde yere kapanacak.
28 Çünkü egemenlik RAB'bindir,
Ulusları O yönetir.

29 Yeryüzündeki bütün zenginler
doyacak
Ve O'nun önünde yere kapanacak,
Toprağa gidenler,
Ölümlerine engel olamayanlar,
Eğilecekler O'nun önünde.
30 Gelecek kuşaklar O'na kulluk edecek,
Rab yeni kuşaklara anlatılacak.
31 O'nun kurtarışını,
"Rab yaptı bunları" diyerek,
Henüz doğmamış bir halka
duyuracaklar.

23. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 RAB çobanımdır,
Eksiğim olmaz.
2 Beni yemyeşil çayırlarda yatırır,
Sakin suların kıyısına götürür.
3 İçimi tazeler,
Adı uğruna bana doğru yollarda
öncülük eder.
4 Karanlık ölüm vadisinden geçsem
bile,
Kötülükten korkmam.
Çünkü sen benimlesin.
Çomağın, değneğin güven verir
bana.

5 Düşmanlarımın önünde bana sofra
kurarsın,
Başıma yağ sürersin,

22:15 Mez.69:21; Yu.19:28 **22:18** Mat.27:35; Mar.15:24; Luk.23:34; Yu.19:24 **22:22** İbr.2:12
23:2 Va.7:17

Kâsem taşıyor.
6 Ömrüm boyunca yalnız iyilik ve
sevgi izleyecek beni,
Hep RAB'bin evinde
oturacağım.

24. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 RAB'bindir yeryüzü ve içindeki
her şey,
Dünya ve üzerinde yaşayanlar;
2 Çünkü O'dur denizler üzerinde onu
kuran,
Sular üzerinde durduran.

3 RAB'bin dağına kim çıkabilir,
Kutsal yerinde kim durabilir?
4 Elleri pak, yüreği temiz olan,
Gönlünü putlara kaptırmayan,
Yalan yere ant içmeyen.
5 RAB kutsar böylesini,
Kurtarıcısı Tanrı aklar.
6 O'na yönelenler,
Yakup'un Tanrısı'nın yüzünü
arayanlar
İşte böyledir. *Sela**

7 Kaldırın başınızı, ey kapılar!
Açılın, ey eski kapılar!
Yüce Kral girsin içeri!
8 Kimdir bu Yüce Kral?
O RAB'dir, güçlü ve yiğit,
Savaşta yiğit olan RAB.
9 Kaldırın başınızı, ey kapılar!
Açılın, ey eski kapılar!
Yüce Kral girsin içeri!
10 Kimdir bu Yüce Kral?
Her Şeye Egemen
RAB'dir bu Yüce Kral! *Sela*

25. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, bütün varlığımla sana
yaklaşıyorum,
2 Ey Tanrım, sana güveniyorum,
utandırma beni,
Düşmanlarım zafer kahkahası
atmasın!
3 Sana umut bağlayan hiç kimse
utanca düşmez;
Nedensiz hainlik edenler utanır.

4 Ya RAB, yollarını bana öğret,
Yönlerini bildir.
5 Bana gerçek yolunda öncülük et,
eğit beni;
Çünkü beni kurtaran Tanrı sensin.
Bütün gün umudum sende.
6 Ya RAB, sevecenliğini ve sevgini
anımsa;
Çünkü onlar öncesizlikten beri
aynıdır.
7 Gençlik günahlarımı, isyanlarımı
anımsama,
Sevgine göre anımsa beni,
Çünkü sen iyisin, ya RAB.

8 RAB iyi ve doğrudur,
Onun için günahkârlara yol gösterir.
9 Alçakgönüllülere adalet yolunda
öncülük eder,
Kendi yolunu öğretir onlara.
10 RAB'bin bütün yolları sevgi ve
sadakate dayanır
Antlaşmasındaki buyruklara
uyanlar için.

11 Ya RAB, adın uğruna
Suçumu bağışla, çünkü suçum
büyük.
12 Kim RAB'den korkarsa,
RAB ona seçeceği yolu gösterir.
13 Gönenç içinde yaşayacak o insan,
Soyu ülkeyi sahiplenecek.
14 RAB kendisinden korkanlarla
paylaşır sırrını,
Onlara açıklar antlaşmasını.
15 Gözlerim hep RAB'dedir,
Çünkü ayaklarımı ağdan O çıkarır.
16 Halime bak, lütfet bana;
Çünkü garip ve mazlumum.
17 Yüreğimdeki sıkıntılar artıyor,

24:1 1Ko.10:26 **24:4** Mat.5:8

Kurtar beni dertlerimden!
18 Üzüntüme, acılarıma bak,
Bütün günahlarımı bağışla!
19 Düşmanlarıma bak, ne kadar
çoğaldılar,
Nasıl da benden nefret ediyorlar!
20 Canımı koru, kurtar beni!
Hayal kırıklığına uğratma, çünkü
sana sığınıyorum!
21 Dürüstlük, doğruluk korusun beni,
Çünkü umudum sendedir.

22 Ey Tanrı, kurtar İsrail'i
Bütün sıkıntılarından!

26. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Beni haklı çıkar, ya RAB,
Çünkü dürüst bir yaşam sürdüm;
Sarsılmadan RAB'be güvendim.
2 Dene beni, ya RAB, sına;
Duygularımı, düşüncelerimi yokla.
3 Çünkü sevgini hep göz önünde
tutuyor,
Senin gerçeğini yaşıyorum ben.
4 Yalancılarla oturmam,
İkiyüzlülerin suyuna gitmem.
5 Kötülük yapanlar topluluğundan
nefret ederim,
Fesatçıların arasına girmem.
6 Suçsuzluğumu göstermek için
ellerimi yıkar,
Sunağının çevresinde dönerim,
ya RAB,
7 Yüksek sesle şükranımı duyurmak
Ve bütün harikalarını anlatmak
için.
8 Severim, ya RAB, yaşadığın evi,
Görkeminin bulunduğu yeri.

9 Günahkârların,
Eli kanlı adamların yanısıra
canımı alma.
10 Onların elleri kötülük aletidir,
Sağ elleri rüşvet doludur.
11 Ama ben dürüst yaşarım,
Kurtar beni, lütfet bana!
12 Ayağım emin yerde duruyor.
Topluluk içinde sana övgüler
sunacağım, ya RAB.

27. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 RAB benim ışığım, kurtuluşumdur,
Kimseden korkmam.
RAB yaşamımın kalesidir,
Kimseden yılmam.
2 Hasımlarım, düşmanlarım olan
kötüler,
Beni yutmak için üzerime gelirken
Tökezleyip düşerler.
3 Karşımda bir ordu konaklasa,
Kılım kıpırdamaz,
Bana karşı savaş açılsa,
Yine güvenimi yitirmem.

4 RAB'den tek dileğim, tek isteğim şu:
RAB'bin güzelliğini seyretmek,
Tapınağında O'na hayran olmak
için
Ömrümün bütün günlerini O'nun
evinde geçirmek.
5 Çünkü O kötü günde beni
çardağında gizleyecek,
Çadırının emin yerinde saklayacak,
Yüksek bir kaya üzerine
çıkaracak beni.
6 O zaman çevremi saran
düşmanlarıma karşı
Başım yukarı kalkacak,
Sevinçle haykırarak kurbanlar
sunacağım O'nun çadırında,
O'nu ezgilerle, ilahilerle öveceğim.

7 Sana yakarıyorum, ya RAB, kulak
ver sesime,
Lütfet, yanıtla beni!
8 Ya RAB, içimden bir ses duydum:
"Yüzümü ara!" dedin,
İşte yüzünü arıyorum.
9 Yüzünü benden gizleme,
Kulunu öfkeyle geri çevirme!
Bana hep yardımcı oldun;
Bırakma, terk etme beni,

Ey beni kurtaran Tanrı!
10 Annemle babam beni terk etseler
bile,
RAB beni kabul eder.
11 Ya RAB, yolunu öğret bana,
Düşmanlarıma karşı
Düz yolda bana öncülük et.
12 Beni hasımlarımın keyfine
bırakma,
Çünkü yalancı tanıklar dikiliyor
karşıma,
Ağızları şiddet saçıyor.

13 Yaşam diyarında
RAB'bin iyiliğini göreceğimden
kuşkum yok.
14 Umudunu RAB'be bağla,
Güçlü ve yürekli ol;
Umudunu RAB'be bağla!

28. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, sana yakarıyorum,
Kayam benim, kulak tıkama
sesime;
Çünkü sen sessiz kalırsan,
Ölüm çukuruna inen ölülere
dönerim ben.
2 Seni yardıma çağırdığımda,
Ellerimi kutsal konutuna doğru
açtığımda,
Kulak ver yalvarışlarıma.
3 Beni kötülerle, haksızlık yapanlarla
Aynı kefeye koyup cezalandırma.
Onlar komşularıyla dostça konuşur,
Ama yüreklerinde kötülük beslerler.

4 Eylemlerine, yaptıkları kötülüklere
göre onları yanıtla;
Yaptıklarının, hak ettiklerinin
karşılığını ver.
5 Onlar RAB'bin yaptıklarına,
Ellerinin eserine önem vermezler;
Bu yüzden RAB onları yıkacak,
Bir daha ayağa kaldırmayacak.

6 RAB'be övgüler olsun!
Çünkü yalvarışımı duydu.
7 RAB benim gücüm, kalkanımdır,
O'na yürekten güveniyor ve
yardım görüyorum.
Yüreğim coşuyor,
Ezgilerimle O'na şükrediyorum.

8 RAB halkının gücüdür,
Meshettiği* kralın zafer kalesidir.
9 Halkını kurtar, kendi halkını kutsa;
Çobanlık et onlara, sürekli
destek ol!

29. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Ey ilahi varlıklar, RAB'bi övün,
RAB'bin gücünü, yüceliğini
övün,
2 RAB'bin görkemini adına yaraşır
biçimde övün,
Kutsal giysiler içinde RAB'be
tapının!

3 RAB'bin sesi sulara hükmediyor,
Yüce Tanrı gürlüyor,
RAB engin sulara hükmediyor.
4 RAB'bin sesi güçlüdür,
RAB'bin sesi görkemlidir.
5 RAB'bin sesi sedir ağaçlarını kırar,
Lübnan sedirlerini parçalar.
6 Lübnan'ı buzağı gibi,
Siryon Dağı'nı yabanıl öküz
yavrusu gibi sıçratır.
7 RAB'bin sesi şimşek gibi çakar,
8 RAB'bin sesi çölü titretir,
RAB Kadeş Çölü'nü sarsar.
9 RAB'bin sesi geyikleri doğurtur[l],
Ormanları çıplak bırakır.
O'nun tapınağında herkes
"Yücesin!" diye haykırır.
10 RAB tufan üstünde taht kurdu,
O sonsuza dek kral kalacak.
11 RAB halkına güç verir,
Halkını esenlikle kutsar!

l *29:9* "Geyikleri doğurtur" ya da "Yabanıl fıstık ağaçlarını eğer".
28:4 Va.22:12 **29:1-2** 1Ta.16:29; Mez.96:7-9

30. Mezmur

Tapınak adanırken söylenen bir ilahi - Davut'un mezmuru

1 Seni yüceltmek istiyorum, ya RAB,
Çünkü beni kurtardın,
Düşmanlarımı bana güldürmedin.
2 Ya RAB Tanrım,
Sana yakardım, bana şifa verdin.
3 Ya RAB, beni ölüler diyarından çıkardın,
Yaşam verdin bana, ölüm çukuruna düşürmedin.
4 Ey RAB'bin sadık kulları, O'nu ilahilerle övün,
Kutsallığını anarak O'na şükredin.
5 Çünkü öfkesi bir an sürer,
Lütfu ise bir ömür;
Gözyaşlarınız belki bir gece akar,
Ama sabahla sevinç doğar.

6 Huzur duyunca dedim ki,
"Asla sarsılmayacağım!"
7 Ya RAB, lütfunla beni güçlü bir dağ gibi
Sarsılmaz kıldın;
Ama sen yüzünü gizleyince,
Dehşete düştüm.

8 Ya RAB, sana sesleniyorum,
Rab'be yalvarıyorum:
9 "Ne yararı olur senin için dökülen kanımın,
Ölüm çukuruna inersem?
Toprak sana övgüler sunar mı,
Senin sadakatini ilan eder mi?
10 Dinle, ya RAB, acı bana;
Yardımcım ol, ya RAB!"

11 Yasımı şenliğe döndürdün,
Çulumu çıkarıp beni sevinçle kuşattın.
12 Öyle ki, gönlüm seni ilahilerle övsün, susmasın!
Ya RAB Tanrım, sana sürekli şükredeceğim.

31. Mezmur

(Mez.71:1-3)

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, sana sığınıyorum.
Utandırma beni hiçbir zaman!
Adaletinle kurtar beni!
2 Kulak ver bana,
Çabuk yetiş, kurtar beni;
Bir kaya ol bana sığınmam için,
Güçlü bir kale ol kurtulmam için!
3 Madem kayam ve kalem sensin,
Öncülük et, yol göster bana
Kendi adın uğruna.
4 Bana kurdukları tuzaktan uzak tut beni,
Çünkü sığınağım sensin.
5 Ruhumu ellerine bırakıyorum,
Ya RAB, sadık Tanrı, kurtar beni.

6 Değersiz putlara bel bağlayanlardan tiksinirim,
RAB'be güvenirim ben.
7 Sadakatinden ötürü sevinip coşacağım,
Çünkü düşkün halimi görüyor,
Çektiğim sıkıntıları biliyorsun,
8 Beni düşman eline düşürmedin,
Bastığım yerleri genişlettin.

9 Acı bana, ya RAB, sıkıntıdayım,
Üzüntü gözümü, canımı, içimi kemiriyor.
10 Ömrüm acıyla,
Yıllarım iniltiyle tükeniyor,
Suçumdan ötürü gücüm zayıflıyor,
Kemiklerim eriyor.
11 Düşmanlarım yüzünden rezil oldum,
Özellikle komşularıma.
Tanıdıklarıma dehşet salar oldum;
Beni sokakta görenler benden kaçar oldu.
12 Gönülden çıkmış bir ölü gibi unutuldum,
Kırılmış bir çömleğe döndüm.
13 Birçoğunun fısıldaştığını duyuyorum.

31:5 Luk.23:46 **31:13** Yer.20:10

Her yer dehşet içinde,
Bana karşı anlaştılar,
Canımı almak için düzen kurdular.

14 Ama ben sana güveniyorum,
ya RAB,
"Tanrım sensin!" diyorum.
15 Hayatım senin elinde,
Kurtar beni düşmanlarımın
pençesinden,
Ardıma düşenlerden.
16 Yüzün kulunu aydınlatsın,
Sevgi göster, kurtar beni!
17 Utandırma beni, ya RAB, sana
seslenivorum;
Kötüler utansın, ölüler diyarında
sesleri kesilsin.
18 Sussun o yalancı dudaklar;
Doğru insana karşı
Gururla, tepeden bakarak,
Küçümseyerek konuşan dudaklar.

19 İyiliğin ne büyüktür, ya RAB,
Onu senden korkanlar için
saklarsın,
Herkesin gözü önünde,
Sana sığınanlara iyi davranırsın.
20 İnsanların düzenlerine karşı,
Koruyucu huzurunla üzerlerine
kanat gerersin;
Saldırgan dillere karşı
Onları çardağında gizlersin.

21 RAB'be övgüler olsun,
Kuşatılmış bir kentte
Sevgisini bana harika biçimde
gösterdi.
22 Telaş içinde demiştim ki,
"Huzurundan atıldım!"
Ama yardıma çağırınca seni,
Yalvarışımı işittin.

23 RAB'bi sevin, ey O'nun sadık
kulları!
RAB kendisine bağlı olanları korur,
Büyüklenenlerin ise tümüyle
hakkından gelir.
24 Ey RAB'be umut bağlayanlar,
Güçlü ve yürekli olun!

32. Mezmur

Davut'un mezmuru - Maskil[m]

1 Ne mutlu isyanı bağışlanan,
Günahı örtülen insana!
2 Suçu RAB tarafından sayılmayan,
Ruhunda hile bulunmayan insana
ne mutlu!

3 Sustuğum sürece
Kemiklerim eridi,
Gün boyu inlemekten.
4 Çünkü gece gündüz
Elin üzerimde ağırlaştı.
Dermanım tükendi yaz sıcağında
gibi. *Sela**
5 Günahımı açıkladım sana,
Suçumu gizlemedim.
"RAB'be isyanımı itiraf edeceğim"
deyince,
Günahımı, suçumu bağışladın.
Sela

6 Bu nedenle her sadık kulun
Ulaşılır olduğun zaman sana dua
etsin.
Engin sular taşsa bile ona erişemez.
7 Sığınağım sensin,
Beni sıkıntıdan korur,
Çevremi kurtuluş ilahileriyle
kuşatırsın. *Sela*

8 Eğiteceğim seni, gideceğin yolu
göstereceğim,
Öğüt vereceğim sana,
Gözüm sendedir.
9 At ya da katır gibi anlayışsız olmayın;
Onları idare etmek için gem ve
dizgin gerekir,
Yoksa sana yaklaşmazlar.
10 Kötülerin acısı çoktur,

m ***32:0*** "Maskil": Anlamı tam olarak bilinmeyen bir müzik veya edebiyat terimi. "Didaktik şiir" anlamına gelebilir. **32:1-2** Rom.4:7-8 **32:5** 2Sa.12:13

Ama RAB'be güvenenleri O'nun
sevgisi kuşatır.
11 Ey doğru insanlar, sevinç
kaynağınız RAB olsun, coşun;
Ey yüreği temiz olanlar,
Hepiniz sevinç çığlıkları atın!

33. Mezmur

1 Ey doğru insanlar, RAB'be sevinçle
haykırın!
Dürüstlere O'nu övmek yaraşır.
2 Lir çalarak RAB'be şükredin,
On telli çenk eşliğinde O'nu
ilahilerle övün.
3 O'na yeni bir ezgi söyleyin,
Sevinç çığlıklarıyla sazınızı
konuşturun.

4 Çünkü RAB'bin sözü doğrudur,
Her işi sadakatle yapar.
5 Doğruluğu, adaleti sever,
RAB'bin sevgisi yeryüzünü
doldurur.

6 Gökler RAB'bin sözüyle,
Gök cisimleri ağzından çıkan
solukla yaratıldı.
7 Deniz sularını bir araya toplar,
Engin suları ambarlara depolar.
8 Bütün yeryüzü RAB'den korksun,
Dünyada yaşayan herkes O'na
saygı duysun.
9 Çünkü O söyleyince, her şey var oldu;
O buyurunca, her şey belirdi.
10 RAB ulusların planlarını bozar,
Halkların tasarılarını boşa çıkarır.
11 Ama RAB'bin planları sonsuza
dek sürer,
Yüreğindeki tasarılar kuşaklar
boyunca değişmez.

12 Ne mutlu Tanrısı RAB olan ulusa,
Kendisi için seçtiği halka!
13 RAB göklerden bakar,
Bütün insanları görür.
14 Oturduğu yerden,
Yeryüzünde yaşayan herkesi gözler.
15 Herkesin yüreğini yaratan,
Yaptıkları her şeyi tartan O'dur.

16 Ne büyük ordularıyla zafer
kazanan kral var,
Ne de büyük gücüyle kurtulan
yiğit.
17 Zafer için at boş bir umuttur,
Büyük gücüne karşın kimseyi
kurtaramaz.
18 Ama RAB'bin gözü kendisinden
korkanların,
Sevgisine umut bağlayanların
üzerindedir;
19 Böylece onları ölümden kurtarır,
Kıtlıkta yaşamalarını sağlar.

20 Umudumuz RAB'dedir,
Yardımcımız, kalkanımız O'dur.
21 O'nda sevinç bulur yüreğimiz,
Çünkü O'nun kutsal adına
güveniriz.
22 Madem umudumuz sende,
Sevgin üzerimizde olsun, ya RAB!

34. Mezmur

Davut'un mezmuru
Avimelek'in önünde kendini deli gösterip kovulduğu, gittiği zaman

1 Her zaman RAB'be övgüler
sunacağım,
Övgüsü dilimden düşmeyecek.
2 RAB'le övünürüm,
Mazlumlar işitip sevinsin!
3 Benimle birlikte RAB'bin
büyüklüğünü duyurun,
Adını birlikte yüceltelim.

4 RAB'be yöneldim, yanıt verdi bana,
Bütün korkularımdan kurtardı
beni.
5 O'na bakanların yüzü ışıl ışıl parlar,
Yüzleri utançtan kızarmaz.
6 Bu mazlum yakardı, RAB duydu,
Bütün sıkıntılarından kurtardı onu.

33:3 Mez.98:1; Yşa.42:10; Va.5:9-10 **34:0** 1Sa.21:13-15

7RAB'bin meleği O'ndan korkanların
çevresine ordugah kurar,
Kurtarır onları.

8Tadın da görün, RAB ne iyidir,
Ne mutlu O'na sığınan adama!
9RAB'den korkun, ey O'nun kutsalları,
Çünkü O'ndan korkanın eksiği
olmaz.
10Genç aslanlar bile aç ve muhtaç olur;
Ama RAB'be yönelenlerden
hiçbir iyilik esirgenmez.

11Gelin, ey çocuklar, dinleyin beni:
Size RAB korkusunu öğreteyim.
12Kim yaşamdan zevk almak,
İyi günler görmek istiyorsa,
13Dilini kötülükten,
Dudaklarını yalandan uzak tutsun.
14Kötülükten sakının, iyilik yapın;
Esenliği amaçlayın, ardınca gidin.

15RAB'bin gözleri doğru kişilerin
üzerindedir,
Kulakları onların yakarışına
açıktır.
16RAB kötülük yapanlara karşıdır,
Onların anısını yeryüzünden siler.

17Doğrular yakarır, RAB duyar;
Bütün sıkıntılarından kurtarır
onları.
18RAB gönlü kırıklara yakındır,
Ruhu ezikleri kurtarır.

19Doğrunun dertleri çoktur,
Ama RAB hepsinden kurtarır onu.
20Bütün kemiklerini korur,
Hiçbiri kırılmaz.

21Kötü insanın sonu kötülükle biter,
Cezasını bulur doğrulardan nefret
edenler.
22RAB kullarını kurtarır,
O'na sığınanların hiçbiri ceza
görmez.

35. Mezmur

Davut'un mezmuru

1Ya RAB, benimle uğraşanlarla sen
uğraş,
Benimle savaşanlarla sen savaş!
2Al küçük kalkanla büyük kalkanı,
Yardımıma koş!
3Kaldır mızrağını, kargını beni
kovalayanlara,
"Seni ben kurtarırım" de bana!

4Canıma kastedenler utanıp rezil olsun!
Utançla geri çekilsin bana
kötülük düşünenler!
5Rüzgarın sürüklediği saman
çöpüne dönsünler,
RAB'bin meleği artlarına düşsün!
6Karanlık ve kaygan olsun yolları,
RAB'bin meleği kovalasın onları!

7Madem neden yokken bana gizli
ağlar kurdular,
Nedensiz çukur kazdılar,
8Başlarına habersiz felaket gelsin,
Gizledikleri ağa kendileri tutulsun,
Felakete uğrasınlar.

9O zaman RAB'de sevinç bulacağım,
Beni kurtardığı için coşacağım.
10Bütün varlığımla şöyle diyeceğim:
"Senin gibisi var mı, ya RAB,
Mazlumu zorbanın elinden,
Mazlumu ve yoksulu
soyguncudan kurtaran?"

11Kötü niyetli tanıklar türüyor,
Bilmediğim konuları soruyorlar.
12İyiliğime karşı kötülük ediyor,
Yalnızlığa itiyorlar beni.
13-14Oysa onlar hastalanınca ben çula
sarınır,
Oruç* tutup alçakgönüllü olurdum.
Duam yanıtsız kalınca,
Bir dost, bir kardeş yitirmiş gibi
dolaşırdım.

34:8 1Pe.2:3 **34:12-16** 1Pe.3:10-12 **34:20** Yu.19:36

Kederden belim bükülürdü,
Annesi için yas tutan biri gibi.
15 Ama ben sendeleyince toplanıp
sevindiler,
Toplandı bana karşı tanımadığım
alçaklar,
Durmadan didiklediler beni.
16 Tanrıtanımaz, alaycı soytarılar gibi,
Diş gıcırdattılar bana.
17 Ne zamana dek seyirci kalacaksın,
ya Rab?
Kurtar canımı bunların
saldırısından,
Hayatımı bu genç aslanlardan!
18 Büyük toplantıda sana şükürler
sunacağım,
Kalabalığın ortasında sana
övgüler dizeceğim.

19 Sevinmesin boş yere bana düşman
olanlar,
Göz kırpmasınlar birbirlerine
Nedensiz benden nefret edenler.
20 Çünkü barış sözünü etmez onlar,
Kurnazca düzen kurarlar ülkenin
sakin insanlarına.
21 Beni suçlamak için ağızlarını
ardına kadar açtılar:
"Oh! Oh!" diyorlar, "İşte kendi
gözümüzle gördük yaptıklarını!"

22 Olup biteni sen de gördün,
ya RAB, sessiz kalma,
Ya Rab, benden uzak durma!
23 Uyan, kalk savun beni,
Uğraş hakkım için, ey Tanrım ve
Rab'bim!
24 Adaletin uyarınca haklı çıkar beni,
ya RAB, Tanrım benim!
Gülmesinler halime!
25 Demesinler içlerinden:
"Oh! İşte buydu dileğimiz!",
Konuşmasınlar ardımdan:
"Yedik başını!" diye.

26 Utansın kötü halime sevinenler,
Kızarsın yüzleri hepsinin;
Gururla karşıma dikilenler
Utanca, rezalete bürünsün.

27 Benim haklı çıkmamı isteyenler,
Sevinç çığlıkları atıp coşsunlar;
Şöyle desinler sürekli:
"Kulunun esenliğinden hoşlanan
RAB yücelsin!"
28 O zaman gün boyu adaletin,
Övgülerin dilimden düşmeyecek.

36. Mezmur

Müzik şefi için - RAB'bin kulu
Davut'un mezmuru

1 Günah fısıldar kötü insana,
Yüreğinin dibinden:
Tanrı korkusu yoktur onda.
2 Kendini öyle beğenmiş ki,
Suçunu görmez, ondan tiksinmez.
3 Ağzından kötülük ve yalan akar,
Akıllanmaktan, iyilik yapmaktan
vazgeçmiş.
4 Yatağında bile fesat düşünür,
Olumsuz yolda direnir,
reddetmez kötülüğü.
5 Ya RAB, sevgin göklere,
Sadakatin gökyüzüne erişir.
6 Doğruluğun ulu dağlara benzer,
Adaletin uçsuz bucaksız enginlere.
İnsanı da, hayvanı da koruyan
sensin, ya RAB.

7 Sevgin ne değerli, ey Tanrı!
Kanatlarının gölgesine sığınır
insanoğlu.
8 Evindeki bolluğa doyarlar,
Zevklerinin ırmağından içirirsin
onlara.
9 Çünkü yaşam kaynağı sensin,
Senin ışığınla aydınlanırız.

10 Sürekli göster
Seni tanıyanlara sevgini,
Yüreği temiz olanlara
doğruluğunu.

35:19 Mez.69:4; Yu.15:25 **36:1** Rom.3:18

11 Gururlunun ayağı bana varmasın,
Kötülerin eli beni kovmasın.

12 Kötülük yapanlar oracıkta düştüler,
Yıkıldılar, kalkamazlar artık.

37. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Kötülük edenlere kızıp üzülme,
Suç işleyenlere özenme!
2 Çünkü onlar ot gibi hemen solacak,
Yeşil bitki gibi kuruyup gidecek.

3 Sen RAB'be güven, iyilik yap,
Ülkede otur, sadakatle çalış.
4 RAB'den zevk al,
O senin yüreğinin dileklerini
yerine getirecektir.

5 Her şeyi RAB'be bırak,
O'na güven, O gerekeni yapar.
6 O senin doğruluğunu ışık gibi,
Hakkını öğle güneşi gibi
Aydınlığa çıkarır.

7 RAB'bin önünde sakin dur, sabırla
bekle;
Kızıp üzülme işi yolunda olanlara,
Kötü amaçlarına kavuşanlara.
8 Kızmaktan kaçın, bırak öfkeyi,
Üzülme, yalnız kötülüğe sürükler
bu seni.
9 Çünkü kötülerin kökü kazınacak,
Ama RAB'be umut bağlayanlar
ülkeyi miras alacak.

10 Yakında kötünün sonu gelecek,
Yerini arasan da bulunmayacak.
11 Ama alçakgönüllüler ülkeyi miras
alacak,
Derin bir huzurun zevkini tadacak.
12 Kötü insan doğru insana düzen kurar,
Diş gıcırdatır.
13 Ama Rab kötüye güler,
Çünkü bilir onun sonunun
geldiğini.

14 Kılıç çekti kötüler, yaylarını gerdi,
Mazlumu, yoksulu yıkmak,
Doğru yolda olanları öldürmek için.
15 Ama kılıçları kendi yüreklerine
saplanacak,
Yayları kırılacak.

16 Doğrunun azıcık varlığı,
Pek çok kötünün servetinden iyidir.
17 Çünkü kötülerin gücü kırılacak,
Ama doğrulara RAB destek olacak.

18 RAB yetkinlerin her gününü gözetir,
Onların mirası sonsuza dek
sürecek.
19 Kötü günde utanmayacaklar,
Kıtlıkta karınları doyacak.

20 Ama kötüler yıkıma uğrayacak;
RAB'bin düşmanları kır çiçekleri
gibi kuruyup gidecek,
Duman gibi dağılıp yok olacak.

21 Kötüler ödünç alır, geri vermez;
Doğrularsa cömertçe verir.
22 RAB'bin kutsadığı insanlar ülkeyi
miras alacak,
Lanetlediği insanların kökü
kazınacak.

23 RAB insana sağlam adım attırır,
İnsanın yolundan hoşnut olursa.
24 Düşse bile yıkılmaz insan,
Çünkü elinden tutan RAB'dir.

25 Gençtim, ömrüm tükendi,
Ama hiç görmedim doğru insanın
terk edildiğini,
Soyunun ekmek dilendiğini.
26 O hep cömertçe ödünç verir,
Soyu kutsanır.

27 Kötülükten kaç, iyilik yap;
Sonsuz yaşama kavuşursun.
28 Çünkü RAB doğruyu sever,
Sadık kullarını terk etmez.

37:11 Mat.5:5

Onlar sonsuza dek korunacak,
Kötülerinse kökü kazınacak.
29 Doğrular ülkeyi miras alacak,
Orada sonsuza dek yaşayacak.
30 Doğrunun ağzından bilgelik akar,
Dilinden adalet damlar.
31 Tanrısı'nın yasası yüreğindedir,
Ayakları kaymaz.

32 Kötü, doğruya pusu kurar,
Onu öldürmeye çalışır.
33 Ama RAB onu kötünün eline
düşürmez,
Yargılanırken mahkûm etmez.

34 RAB'be umut bağla, O'nun yolunu
tut,
Ülkeyi miras almak üzere seni
yükseltecektir.
Kötülerin kökünün kazındığını
göreceksin.

35 Kötü ve acımasız adamı gördüm,
İlk dikildiği toprakta yeşeren
ağaç gibi
Dal budak salıyordu;
36 Geçip gitti, yok oldu,
Aradım, bulunmaz oldu.

37 Yetkin adamı gözle, doğru adama
bak,
Çünkü yarınlar barışseverindir.
38 Ama başkaldıranların hepsi yok
olacak,
Kötülerin kökü kazınacak.

39 Doğruların kurtuluşu RAB'den gelir,
Sıkıntılı günde onlara kale olur.
40 RAB onlara yardım eder, kurtarır
onları,
Kötülerin elinden alıp özgür kılar,
Çünkü kendisine sığınırlar.

38. Mezmur

Anma sunusu için Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, öfkelenip azarlama beni,
Gazapla yola getirme!
2 Okların içime saplandı,
Elin üzerime indi.
3 Öfken yüzünden sağlığım bozuldu,
Günahım yüzünden rahatım kaçtı.
4 Çünkü suçlarım başımdan aştı,
Taşınmaz bir yük gibi sırtımda
ağırlaştı.

5 Akılsızlığım yüzünden
Yaralarım iğrenç, irinli.
6 Eğildim, iki büklüm oldum,
Gün boyu yaslı dolaşıyorum.
7 Çünkü belim ateş içinde,
Sağlığım bozuk.
8 Tükendim, ezildim alabildiğine,
İnliyorum yüreğimin acısından.

9 Ya Rab, bütün özlemlerimi bilirsin,
İniltilerim senden gizli değil.
10 Yüreğim çarpıyor, gücüm tükeniyor,
Gözlerimin feri bile söndü.
11 Eşim dostum kaçar oldu derdimden,
Yakınlarım uzak duruyor benden.
12 Canıma susayanlar bana tuzak
kuruyor,
Zararımı isteyenler kuyumu
kazıyor,
Gün boyu hileler düşünüyorlar.

13 Ama ben bir sağır gibi duymuyorum,
Bir dilsiz gibi ağzımı açmıyorum;
14 Duymaz,
Ağzında yanıt bulunmaz bir
adama döndüm.
15 Umudum sende, ya RAB,
Sen yanıtlayacaksın, ya Rab,
Tanrım benim!
16 Çünkü dua ediyorum:
"Halime sevinmesinler,
Ayağım kayınca böbürlenmesinler!"

17 Düşmek üzereyim,
Acım hep içimde.
18 Suçumu itiraf ediyorum,
Günahım yüzünden
kaygılanıyorum.
19 Ama düşmanlarım güçlü ve dinç,

Yok yere benden nefret edenler çok.
20 İyiliğe karşı kötülük yapanlar bana
karşı çıkar,
İyiliğin peşinde olduğum için.

21 Beni terk etme, ya RAB!
Ey Tanrım, benden uzak durma!
22 Yardımıma koş,
Ya Rab, kurtuluşum benim!

39. Mezmur

Müzik Şefi Yedutun için -
Davut'un mezmuru

1 Karar verdim: "Adımlarıma dikkat
edeceğim,
Dilimi günahtan sakınacağım;
Karşımda kötü biri oldukça,
Ağzıma gem vuracağım."
2 Dilimi tutup sustum,
Hep kaçındım konuşmaktan,
yararı olsa bile.
Acım alevlendi,
3 Yüreğim tutuştu içimde,
Ateş aldı derin derin düşünürken,
Şu sözler döküldü dilimden:

4 "Bildir bana, ya RAB, sonumu,
Sayılı günlerimi;
Bileyim ömrümün ne kadar kısa
olduğunu!
5 Yalnız bir karış ömür verdin bana,
Hiç kalır hayatım senin önünde.
Her insan bir soluktur sadece,
En güçlü çağında bile. *Sela**

6 "Bir gölge gibi dolaşır insan,
Boş yere çırpınır,
Mal biriktirir, kime kalacağını
bilmeden.

7 "Ne bekleyebilirim şimdi, ya Rab?
Umudum sende.
8 Kurtar beni bütün isyanlarımdan,
Aptalların hakaretine izin verme.
9 Sustum, açmayacağım ağzımı;
Çünkü sensin bunu yapan.
10 Uzaklaştır üzerimden yumruklarını,
Tokadının altında mahvoldum.
11 Sen insanı suçundan ötürü
Azarlayarak yola getirirsin,
Güve gibi tüketirsin sevdiği şeyleri.
Her insan bir soluktur sadece. *Sela*

12 "Duamı işit, ya RAB,
Kulak ver yakarışıma,
Gözyaşlarıma kayıtsız kalma!
Çünkü ben bir garibim senin
yanında,
Bir yabancı, atalarım gibi.
13 Uzaklaştır üzerimden bakışlarını,
Göçüp yok olmadan mutlu
olayım!"

40. Mezmur

(Mez.70:1-5)
Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 RAB'bi sabırla bekledim;
Bana yönelip yakarışımı duydu.
2 Ölüm çukurundan,
Balçıktan çıkardı beni,
Ayaklarımı kaya üzerinde tuttu,
Kaymayayım diye.
3 Ağzıma yeni bir ezgi,
Tanrımız'a bir övgü ilahisi koydu.
Çokları görüp korkacak
Ve RAB'be güvenecekler.

4 Ne mutlu RAB'be güvenen insana,
Gururluya, yalana sapana ilgi
duymayana.
5 Ya RAB, Tanrım,
Harikaların, düşüncelerin ne
çoktur bizim için;
Sana eş koşulmaz!
Duyurmak, anlatmak istesem
yaptıklarını,
Saymakla bitmez.

6 Kurbandan, sunudan hoşnut olmadın,
Ama kulaklarımı açtın.
Yakmalık sunu*, günah sunusu*
da istemedin.

40:6-8 İbr.10:5-7

7-8 O zaman şöyle dedim:
"İşte geldim;
Kutsal Yazı tomarında benim için
yazılmıştır.
Ey Tanrım, senin isteğini
yapmaktan zevk alırım ben,
Yasan yüreğimin derinliğindedir."

9 Büyük toplantıda müjdelerim senin
zaferini,
Sözümü esirgemem,
Ya RAB, bildiğin gibi!
10 Zaferini içimde gizlemem,
Bağlılığını ve kurtarışını
duyururum,
Sevgini, sadakatini saklamam
büyük topluluktan.

11 Ya RAB, esirgeme sevecenliğini
benden!
Sevgin, sadakatin hep korusun
beni!
12 Sayısız belalar çevremi sardı,
Suçlarım bana yetişti, önümü
göremiyorum;
Başımdaki saçlardan daha çoklar,
Çaresiz kaldım.

13 Ne olur, ya RAB, kurtar beni!
Yardımıma koş, ya RAB!
14 Utansın canımı almaya çalışanlar,
Yüzleri kızarsın!
Geri dönsün zararımı isteyenler,
Rezil olsunlar!
15 Bana, "Oh! Oh!" çekenler
Dehşete düşsün utançlarından!

16 Sende neşe ve sevinç bulsun
Bütün sana yönelenler!
"RAB yücedir!" desin hep
Senin kurtarışını özleyenler!

17 Bense mazlum ve yoksulum,
Düşün beni, ya Rab.
Yardımcım ve kurtarıcım sensin,
Geç kalma, ey Tanrım!

41. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ne mutlu yoksulu düşünene!
RAB kurtarır onu kötü günde.
2 Korur RAB, yaşatır onu,
Ülkede mutlu kılar,
Terk etmez düşmanlarının eline.
3 Destek olur RAB ona
Yatağa düşünce;
Hastalandığında sağlığa
kavuşturur onu.

4 "Acı bana, ya RAB!" dedim,
"Şifa ver bana, çünkü sana karşı
günah işledim!"
5 Kötü konuşuyor düşmanlarım
ardımdan:
"Ne zaman ölecek adı batası?"
diyorlar.
6 Biri beni görmeye geldi mi, boş laf
ediyor,
Fesat topluyor içinde,
Sonra dışarı çıkıp fesadı yayıyor.

7 Benden nefret edenlerin hepsi
Fısıldaşıyor aralarında bana
karşı,
Zararımı düşünüyorlar,
8 "Başına öyle kötü bir şey geldi ki"
diyorlar,
"Yatağından kalkamaz artık."
9 Ekmeğimi yiyen, güvendiğim
yakın dostum bile
İhanet etti bana.

10 Bari sen acı bana, ya RAB, kaldır
beni.
Bunların hakkından geleyim.
11 Düşmanım zafer çığlığı atmazsa,
O zaman anlarım benden hoşnut
kaldığını.
12 Dürüstlüğümden ötürü bana
destek olur,
Sonsuza dek beni huzurunda
tutarsın.

41:9 Mat.26:23; Mar.14:20; Luk.22:21; Yu.13:18

13 Öncesizlikten sonsuza dek,
Övgüler olsun İsrail'in Tanrısı
RAB'be!
Amin! Amin!

2.KİTAP

42. Mezmur[n]

Müzik şefi için - Korahoğulları'nın Maskili

1 Geyik akarsuları nasıl özlerse,
Canım da seni öyle özler, ey Tanrı!
2 Canım Tanrı'ya, yaşayan Tanrı'ya
susadı;
Ne zaman görmeye gideceğim
Tanrı'nın yüzünü?
3 Gözyaşlarım ekmeğim oldu gece
gündüz,
Gün boyu, "Nerede senin
Tanrın?" dedikleri için.
4 Anımsayınca içim içimi yiyor,
Nasıl toplulukla birlikte yürür,
Tanrı'nın evine kadar alaya
öncülük ederdim,
Sevinç ve şükran sesleri arasında,
Bayram eden bir kalabalıkla
birlikte.

5 Neden üzgünsün, ey gönlüm,
Neden içim huzursuz?
Tanrı'ya umut bağla,
Çünkü O'na yine övgüler
sunacağım;
O benim kurtarıcım ve Tanrım'dır.

6-7 Gönlüm üzgün,
Bu yüzden seni anımsıyorum, ey
Tanrım.
Şeria yöresinde, Hermon ve
Misar dağlarında
Çağlayanların gümbürdeyince,
Enginler birbirine sesleniyor,
Bütün dalgaların, sellerin
üzerimden geçiyor.

8 Gündüz RAB sevgisini gösterir,
Gece ilahi söyler, dua ederim
Yaşamımın Tanrısı'na.

9 Kayam olan Tanrım'a diyorum ki,
"Neden beni unuttun?
Niçin düşmanlarımın baskısı
altında
Yaslı gezeyim?"
10 Gün boyu hasımlarım: "Nerede
senin Tanrın?" diyerek
Bana sataştıkça,
Kemiklerim kırılıyor sanki.

11 Neden üzgünsün, ey gönlüm,
Neden içim huzursuz?
Tanrı'ya umut bağla,
Çünkü O'na yine övgüler
sunacağım;
O benim kurtarıcım ve Tanrım'dır.

43. Mezmur

1 Hakkımı ara, ey Tanrı,
Savun beni vefasız ulusa karşı,
Kurtar hileci, haksız insandan.
2 Çünkü sen Tanrım, kalemsin;
Neden beni reddettin?
Niçin düşmanlarımın baskısı
altında
Yaslı gezeyim?
3 Gönder ışığını, gerçeğini,
Yol göstersinler bana,
Senin kutsal dağına, konutuna
götürsünler beni.
4 O zaman Tanrı'nın sunağına,
Neşe, sevinç kaynağım Tanrı'ya
gideceğim
Ve sana, ey Tanrı, Tanrım benim,
Lirle şükredeceğim.

5 Neden üzgünsün, ey gönlüm,
Neden içim huzursuz?
Tanrı'ya umut bağla,
Çünkü O'na yine övgüler
sunacağım;
O benim kurtarıcım ve Tanrım'dır.

n ***42:0*** Birçok İbranice elyazmasında 42. ve 43. Mezmur birleşik yazılır.
41:13 1Ta.16:36; Mez.106:48

44. Mezmur

Müzik şefi için - Korahoğulları'nın Maskili

1 Ey Tanrı, kulaklarımızla duyduk,
Atalarımız anlattı bize,
Neler yaptığını onların gününde,
eski günlerde.
2 Elinle ulusları kovdun,
Ama atalarımıza yer verdin;
Halkları kırdın,
Ama atalarımızın yayılmasını
sağladın.
3 Onlar ülkeyi kılıçla kazanmadılar,
Kendi bilekleriyle zafere
ulaşmadılar.
Senin sağ elin, bileğin, yüzünün
ışığı sayesinde oldu bu;
Çünkü sen onları sevdin.
4 Ey Tanrı, kralım sensin,
Buyruk ver de Yakup soyu
kazansın!
5 Senin sayende düşmanlarımızı
püskürteceğiz,
Senin adınla karşıtlarımızı
ezeceğiz.
6 Çünkü ben yayıma güvenmem,
Kılıcım da beni kurtarmaz;
7 Ancak sensin bizi
düşmanlarımızdan kurtaran,
Bizden nefret edenleri utanca
boğan.
8 Her gün Tanrı'yla övünür,
Sonsuza dek adına şükran
sunarız. *Sela**

9 Ne var ki, reddettin bizi, aşağıladın,
Artık ordularımızla savaşa
çıkmıyorsun.
10 Düşman karşısında bizi gerilettin,
Bizden tiksinenler bizi soydu.
11 Kasaplık koyuna çevirdin bizi,
Ulusların arasına dağıttın.
12 Yok pahasına sattın halkını,
Üstelik satıştan hiçbir şey
kazanmadan.
13 Bizi komşularımızın yüzkarası,
Çevremizdekilerin eğlencesi, alay
konusu ettin.
14 Ulusların diline düşürdün bizi,
Gülüyor halklar halimize.
15 Rezilliğim gün boyu karşımda,
Utancımdan yerin dibine geçtim
16 Hakaret ve sövgü duya duya,
Öç almak isteyen düşman
karşısında.

17 Bütün bunlar başımıza geldi,
Yine de seni unutmadık,
Antlaşmana ihanet etmedik,
18 Döneklik etmedik,
Adımlarımız senin yolundan
sapmadı.
19 Oysa sen bizi ezdin, ülkemizi
çakalların uğrağı ettin,
Üstümüzü koyu karanlıkla örttün.

20 Eğer Tanrımız'ın adını unutsaydık,
Yabancı bir ilaha ellerimizi açsaydık,
21 Tanrı bunu ortaya çıkarmaz mıydı?
Çünkü O yürekteki gizleri bilir.
22 Senin uğruna her gün öldürülüyoruz,
Kasaplık koyun sayılıyoruz.

23 Uyan, ya Rab! Niçin uyuyorsun?
Kalk! Sonsuza dek terk etme bizi!
24 Niçin yüzünü gizliyorsun?
Neden mazlum halimizi,
üzerimizdeki baskıyı
unutuyorsun?

25 Çünkü yere serildik,
Bedenimiz toprağa yapıştı.
26 Kalk, yardım et bize!
Kurtar bizi sevgin uğruna!

45. Mezmur

Müzik şefi için - "Zambaklar" makamında Korahoğulları'nın Maskili - Aşk ilahisi

1 Yüreğimden güzel sözler taşıyor,
Kral için söylüyorum şiirlerimi,
Dilim usta bir yazarın kalemi
gibi olsun.

44:22 Rom.8:36

2 Sen insanların en güzelisin,
Lütuf saçılmış dudaklarına.
Çünkü Tanrı seni sonsuza dek
kutsamış.
3 Ey yiğit savaşçı, kuşan kılıcını beline,
Görkemine, yüceliğine bürün.
4 At sırtında görkeminle, zaferle ilerle,
Gerçek ve adalet uğruna[o]
Sağ elin korkunç işler göstersin.
5 Okların sivridir,
Kral düşmanlarının yüreğine
saplanır,
Halklar ayaklarının altına serilir.
6 Ey Tanrı, tahtın sonsuzluklar
boyunca kalıcıdır[ö],
Krallığının asası adalet asasıdır.
7 Doğruluğu sever, kötülükten nefret
edersin.
Bunun için Tanrı, senin Tanrın,
Seni sevinç yağıyla
Arkadaşlarından daha çok
meshetti*.
8 Giysilerinin tümü mür*, öd, tarçın
kokuyor;
Fildişi saraylardan gelen çalgı
sesleri seni eğlendiriyor!
9 Kral kızları senin saygın kadınların
arasında,
Kraliçe, Ofir altınları içinde
senin sağında duruyor.

10 Dinle, ey kral kızı, bak, kulak ver,
Halkını, baba evini unut.
11 Kral senin güzelliğine vuruldu,
Efendin olduğu için önünde eğil.
12 Sur halkı armağan getirecek,
Halkın zenginleri lütfunu
kazanmak isteyecek.

13 Kral kızı odasında ışıl ışıl parıldıyor,
Giysisi altınla dokunmuş.
14 İşlemeli giysiler içinde kralın
önüne çıkarılacak,
Arkadaşları, ona eşlik eden kızlar
sana getirilecek.
15 Sevinç ve coşkuyla götürülecek,
Kralın sarayına girecekler.

16 Atalarının yerini oğulların alacak,
Onları önder yapacaksın bütün
ülkeye.
17 Adını kuşaklar boyunca yaşatacağım,
Böylece halklar sonsuza dek
övecek seni.

46. Mezmur

Müzik şefi için - Tiz sesliler[p] için - Korahoğulları'nın ezgisi

1 Tanrı sığınağımız ve gücümüzdür,
Sıkıntıda hep yardıma hazırdır.
2 Bu yüzden korkmayız yeryüzü
altüst olsa,
Dağlar denizlerin bağrına devrilse,
3 Sular kükreyip köpürse,
Kabaran deniz dağları titretse
bile. *Sela**

4 Bir ırmak var ki, suları sevinç
getirir Tanrı kentine,
Yüceler Yücesi'nin kutsal konutuna.
5 Tanrı onun ortasındadır,
Sarsılmaz o kent.
Gün doğarken Tanrı ona yardım
eder.
6 Uluslar kükrüyor, krallıklar sarsılıyor,
Tanrı gürleyince yeryüzü eriyip
gidiyor.

7 Her Şeye Egemen RAB bizimledir,
Yakup'un Tanrısı kalemizdir. *Sela*

8 Gelin, görün RAB'bin yaptıklarını,
Yeryüzüne getirdiği yıkımları.
9 Savaşları durdurur yeryüzünün
dört bucağında,
Yayları kırar, mızrakları parçalar,

o *45:4* Olası metin "Gerçek ve adalet uğruna", Masoretik metin "Gerçek ve alçakgönüllülük, adalet uğruna". **ö** *45:6* "Ey Tanrı, tahtın sonsuzluklar boyunca kalıcıdır" ya da "Tanrı'nın sana armağan ettiği krallık sonsuzluklar boyunca kalıcıdır". **p** *46:0* "Tiz sesliler": İbranice "Alamot", anlamı tam olarak bilinmeyen bir müzik terimi. **45:6-7** İbr.1:8-9

Kalkanları[r] yakar.
10"Sakin olun, bilin ki, Tanrı benim!
Uluslar arasında yüceleceğim,
Yeryüzünde yüceleceğim!"

11Her Şeye Egemen RAB bizimledir,
Yakup'un Tanrısı kalemizdir. *Sela*

47. Mezmur

Müzik şefi için -
Korahoğulları'nın mezmuru

1Ey bütün uluslar, el çırpın!
Sevinç çığlıkları atın Tanrı'nın onuruna!
2Ne müthiştir yüce RAB,
Bütün dünyanın ulu Kralı.
3Halkları altımıza,
Ulusları ayaklarımızın dibine serer.
4Sevdiği Yakup'un gururu olan mirasımızı
O seçti bizim için. *Sela**

5RAB Tanrı sevinç çığlıkları,
Boru sesleri arasında yükseldi.
6Ezgiler sunun Tanrı'ya, ezgiler;
Ezgiler sunun Kralımız'a, ezgiler!
7Çünkü Tanrı bütün dünyanın kralıdır,
Maskil[s] sunun!

8Tanrı kutsal tahtına oturmuş,
Krallık eder uluslara.
9Ulusların önderleri
İbrahim'in Tanrısı'nın halkıyla bir araya gelmiş;
Çünkü Tanrı'ya aittir yeryüzü kralları.
O çok yücedir.

48. Mezmur

İlahi - Korahoğulları'nın mezmuru

1RAB büyüktür ve yalnız O övülmeye değer
Tanrımız'ın kentinde, kutsal dağında.
2Yükselir zarafetle,
Bütün yeryüzünün sevinci Siyon Dağı,
Safon'un[ş] doruğu, ulu Kral'ın kenti.
3Tanrı onun kalelerinde
Sağlam kule olarak gösterdi kendini.

4Krallar toplandı,
Birlikte Siyon'un üzerine yürüdüler.
5Ama onu görünce şaşkına döndüler,
Dehşete düşüp kaçtılar.
6Doğum sancısı tutan kadın gibi,
Bir titreme aldı onları orada.
7Doğu rüzgarının parçaladığı ticaret gemileri gibi
Yok ettin onları.

8Her Şeye Egemen RAB'bin kentinde,
Tanrımız'ın kentinde,
Nasıl duyduksa, öyle gördük.
Tanrı onu sonsuza dek güvenlik içinde tutacak. *Sela**

9Ey Tanrı, tapınağında,
Ne kadar vefalı olduğunu düşünüyoruz.
10Adın gibi, ey Tanrı, övgün de
Dünyanın dört bucağına varıyor.
Sağ elin zafer dolu.
11Sevinsin Siyon Dağı,
Coşsun Yahuda kentleri
Senin yargılarınla!

12Siyon'un çevresini gezip dolanın,
Kulelerini sayın,
13Surlarına dikkatle bakın,
Kalelerini yoklayın ki,
Gelecek kuşağa anlatasınız:
14Bu Tanrı sonsuza dek bizim Tanrımız olacak,
Bize hep yol gösterecektir.

r *46:9* "Kalkanları" ya da "Savaş arabalarını". **s** *47:7* "Maskil": Anlamı tam olarak bilinmeyen bir müzik veya edebiyat terimi. "Didaktik şiir" anlamına gelebilir.
ş *48:2* "Safon": İlah Baal'ın oturduğu sanılan bir dağ. **48:2** Mat.5:34-35

49. Mezmur

Müzik şefi için - Korahoğulları'nın mezmuru

1 Ey bütün halklar, dinleyin!
Kulak verin hepiniz, ey dünyada yaşayanlar,
2 Halk çocukları, bey çocukları,
Zenginler, yoksullar!
3 Bilgelik dökülecek ağzımdan,
Anlayış sağlayacak içimdeki düşünceler,
4 Kulak vereceğim özdeyişlere,
Lirle yorumlayacağım bilmecemi.

5 Niçin korkayım kötü günlerde
Niyeti bozuk düşmanlarım çevremi sarınca?
6 Onlar varlıklarına güvenir,
Büyük servetleriyle böbürlenirler.
7 Kimse kimsenin hayatının bedelini ödeyemez,
Tanrı'ya fidye veremez.
8 Çünkü hayatın fidyesi büyüktür,
Kimse ödemeye yeltenmemeli.
9 Böyle olmasa,
Sonsuza dek yaşar insan,
Mezar yüzü görmez.

10 Kuşkusuz herkes biliyor bilgelerin öldüğünü,
Aptallarla budalaların yok olduğunu.
Mallarını başkalarına bırakıyorlar.
11 Mezarları, sonsuza dek evleri,
Kuşaklar boyu konutları olacak[t],
Topraklarına kendi adlarını verseler bile.
12 Bütün gösterişine karşın geçicidir insan,
Ölüp giden hayvanlar gibi.

13 Budalaların yolu,
Onların sözünü onaylayanların sonu budur. *Sela**
14 Sürü gibi ölüler diyarına sürülecekler,
Ölüm güdecek onları.
Tan ağarınca doğrular onlara egemen olacak,
Cesetleri çürüyecek,
Ölüler diyarı onlara konut olacak.
15 Ama Tanrı beni
Ölüler diyarının pençesinden kurtaracak
Ve yanına alacak. *Sela*

16 Korkma biri zenginleşirse,
Evinin görkemi artarsa.
17 Çünkü ölünce hiçbir şey götüremez,
Görkemi onunla mezara gitmez.
18 Yaşarken kendini mutlu saysa bile,
Başarılı olunca övülse bile.
19 Atalarının kuşağına katılacak,
Onlar ki asla ışık yüzü görmeyecekler.
20 Bütün gösterişine karşın anlayışsızdır insan,
Ölüp giden hayvanlar gibi.

50. Mezmur

Asaf'ın mezmuru

1 Güçlü olan Tanrı, RAB konuşuyor;
Güneşin doğduğu yerden battığı yere kadar
Yeryüzünün tümüne sesleniyor.
2 Güzelliğin doruğu Siyon'dan
Parıldıyor Tanrı.

3 Tanrımız geliyor, sessiz kalmayacak,
Önünde yanan ateş her şeyi kül ediyor,
Çevresinde şiddetli bir fırtına esiyor.
4 Halkını yargılamak için
Yere göğe sesleniyor:
5 "Toplayın önüme sadık kullarımı,
Kurban keserek benimle antlaşma yapanları."

t *49:11* Septuaginta, Targum, Süryanice "Mezarları, sonsuza dek evleri, kuşaklar boyu konutları olacak", Masoretik metin " 'Evlerimiz sonsuza dek kalacak' diye düşünüyorlar".

6Gökler O'nun doğruluğunu
duyuruyor,
Çünkü yargıç Tanrı'nın kendisidir.
*Sela**

7"Ey halkım, dinle de konuşayım,
Ey İsrail, sana karşı tanıklık
edeyim:
Ben Tanrı'yım, senin Tanrın'ım!
8Kurbanlarından ötürü seni
azarlamıyorum,
Yakmalık sunuların* sürekli
önümde.
9Ne evinden bir boğa,
Ne de ağıllarından bir teke
alacağım.
10Çünkü bütün orman yaratıkları,
Dağlardaki bütün hayvanlar
benimdir.
11Dağlardaki bütün kuşları korurum,
Kırlardaki bütün yabanıl
hayvanlar benimdir.
12Acıksam sana söylemezdim,
Çünkü bütün dünya ve içindekiler
benimdir.
13Ben boğa eti yer miyim?
Ya da keçi kanı içer miyim?
14Tanrı'ya şükran kurbanı sun,
Yüceler Yücesi'ne adadığın
adakları yerine getir.
15Sıkıntılı gününde seslen bana,
Seni kurtarırım, sen de beni
yüceltirsin.

16Ama Tanrı kötüye şöyle diyor:
"Kurallarımı ezbere okumaya
Ya da antlaşmamı ağzına almaya
ne hakkın var?
17Çünkü yola getirilmekten nefret
ediyor,
Sözlerimi arkana atıyorsun.
18Hırsız görünce onunla dost oluyor,
Zina edenlere ortak oluyorsun.
19Ağzını kötülük için kullanıyor,
Dilini yalana koşuyorsun.
20Oturup kardeşine karşı konuşur,
Annenin oğluna kara çalarsın.
21Sen bunları yaptın, ben sustum,
Beni kendin gibi sandın.
Seni azarlıyorum,
Suçlarını gözünün önüne seriyorum.

22"Dikkate alın bunu, ey Tanrı'yı
unutan sizler!
Yoksa parçalarım sizi, kurtaran
olmaz.
23Kim şükran kurbanı sunarsa beni
yüceltir;
Yolunu düzeltene kurtarışımı
göstereceğim."

51. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru
Davut Bat-Şeva'yla yattıktan sonra
Peygamber Natan kendisine geldiği zaman

1Ey Tanrı, lütfet bana,
Sevgin uğruna;
Sil isyanlarımı,
Sınırsız merhametin uğruna.
2Tümüyle yıka beni suçumdan,
Arıt beni günahımdan.

3Çünkü biliyorum isyanlarımı,
Günahım sürekli karşımda.
4Sana karşı, yalnız sana karşı günah
işledim,
Senin gözünde kötü olanı yaptım.
Bu nedenle, söylediklerinde haklı,
Yargılarında adilsin.
5Nitekim suç içinde doğdum ben,
Günah içinde annem bana hamile
kaldı.

6Madem sen gönülde sadakat
istiyorsun,
Bilgelik öğret bana yüreğimin
derinliklerinde.
7Beni mercanköşkotuyla arıt,
paklanayım,
Yıka beni, kardan beyaz olayım.
8Neşe, sevinç sesini duyur bana,
Bayram etsin ezdiğin kemikler.

51:0 2Sa.12:1-15 **51:4** Rom.3:4

9 Bakma günahlarıma,
Sil bütün suçlarımı.

10 Ey Tanrı, temiz bir yürek yarat,
Yeniden kararlı bir ruh var et içimde.
11 Beni huzurundan atma,
Kutsal Ruhun'u benden alma.
12 Geri ver bana sağladığın kurtuluş sevincini,
Bana destek ol, istekli bir ruh ver.
13 Başkaldıranlara senin yollarını öğreteyim,
Günahkârlar geri dönsün sana.

14 Kurtar beni kan dökme suçundan,
Ey Tanrı, beni kurtaran Tanrı,
Dilim senin kurtarışını ilahilerle övsün.
15 Ya Rab, aç dudaklarımı,
Ağzım senin övgülerini duyursun.

16 Çünkü sen kurbandan hoşlanmazsın,
Yoksa sunardım sana,
Yakmalık sunudan* hoşnut kalmazsın.
17 Senin kabul ettiğin kurban alçakgönüllü bir ruhtur,
Alçakgönüllü ve pişman bir yüreği hor görmezsin, ey Tanrı.

18 Lütfet, Siyon'a iyilik yap,
Yeruşalim'in surlarını onar.
19 O zaman doğru sunulan kurbanlar,
Yakmalık sunular, tümüyle yakmalık sunular,
Seni hoşnut kılar;
O zaman sunağında boğalar sunulur.

52. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un Maskili Edomlu Doek gelip Saul'a "Davut Ahimelek'in evine girdi" diye bildirdiği zaman

1-2 Niçin kötülüğünle böbürlenirsin, ey kabadayı,
Tanrı'nın sadık kullarına karşı
Bütün gün dilin yıkım tasarlar
Keskin ustura gibi, ey hilekâr.
3 İyilikten çok kötülüğü,
Doğru konuşmaktan çok yalanı seversin. *Sela**
4 Seni hileli dil seni!
Her yıkıcı sözü seversin.

5 Ama Tanrı seni sonsuza dek yıkacak,
Seni kapıp çadırından fırlatacak,
Yaşam diyarından kökünü sökecek. *Sela*
6 Doğrular bunu görünce korkacak,
Gülerek şöyle diyecekler:
7 "İşte bu adam, Tanrı'ya sığınmak istemedi,
Servetinin bolluğuna güvendi,
Başkalarını yıkarak güçlendi!"

8 Ama ben Tanrı'nın evinde yeşeren zeytin ağacı gibiyim,
Sonsuza dek Tanrı'nın sevgisine güvenirim.
9 Sürekli sana şükrederim yaptıkların için,
Sadık kullarının önünde umut bağlarım,
Çünkü adın iyidir.

53. Mezmur

(Mez.14)

Müzik şefi için - Mahalat[u] makamında Davut'un Maskili

1 Akılsız içinden, "Tanrı yok!" der.
İnsanlar bozuldu, iğrençlik aldı yürüdü,
İyilik eden yok.

2 Tanrı göklerden bakar oldu insanlara,
Akıllı, Tanrı'ya yönelen biri var mı diye.
3 Hepsi saptı,
Tümü yozlaştı,

u *53:0* "Mahalat": Bir müzik terimi, büyük olasılıkla "Nefesli sazlar".
52:0 1Sa.22:9-10 **53:1-3** Rom.3:10-12

İyilik eden yok,
Bir kişi bile!

4Suç işleyenler görmüyor mu?
Halkımı ekmek yer gibi yiyor,
Tanrı'ya yakarmıyorlar.

5Ama korkulmayacak yerde
korkacaklar,
Çünkü Tanrı seni kuşatanların
kemiklerini dağıtacak,
Onları reddettiği için hepsini
utandıracak.

6Keşke İsrail'in kurtuluşu Siyon'dan
gelse!
Tanrı halkını eski gönencine
kavuşturunca,
Yakup soyu sevinecek, İsrail
halkı coşacak.

54. Mezmur

Müzik şefi için - Telli sazlarla - Davut'un Maskili - Zifliler gelip Saul'a: "Davut aramızda gizleniyor" dedikleri zaman

1Ey Tanrı, beni adınla kurtar,
Gücünle akla beni!
2Ey Tanrı, duamı dinle,
Kulak ver ağzımdan çıkan sözlere.
3Çünkü küstahlar bana saldırıyor,
Zorbalar canımı almak istiyor,
Tanrı'ya aldırmıyorlar. *Sela**

4İşte Tanrı benim yardımcımdır,
Tek desteğim Rab'dir.
5Düşmanlarım yaptıkları kötülüğün
cezasını bulsun,
Sadakatin uyarınca yok et onları.

6Ya RAB, sana gönülden bir kurban
sunacağım,
Adına şükredeceğim, çünkü adın
iyidir.
7Beni bütün sıkıntılarımdan kurtardın,
Gözlerim düşmanlarımın yok
oluşunu gördü.

55. Mezmur

Müzik şefi için - Telli sazlarla Davut'un Maskili

1Ey Tanrı, kulak ver duama,
Sırt çevirme yalvarışıma!
2Dikkatini çevir, yanıt ver bana.
Düşüncelerim beni rahatsız
ediyor, şaşkınım
3Düşman sesinden, kötünün
baskısından;
Çünkü sıkıntıya sokuyorlar beni,
Öfkeyle üstüme üstüme geliyorlar.

4Yüreğim sızlıyor içimde,
Ölüm dehşeti çöktü üzerime.
5Korku ve titreme sardı beni,
Ürperti kapladı içimi.
6"Keşke güvercin gibi kanatlarım
olsaydı!"
Dedim kendi kendime, "Uçar,
rahatlardım.
7Uzaklara kaçar,
Çöllerde konaklardım. *Sela**
8Sert rüzgara, kasırgaya karşı
Hemen bir barınak bulurdum."
9Şaşkına çevir kötüleri, ya Rab,
karıştır dillerini,
Çünkü kentte şiddet ve çatışma
görüyorum.
10Gece gündüz kent surları üzerinde
dolaşırlar,
Haksızlık, fesat dolu kentin içi.
11Yıkıcılık kentin göbeğinde,
Zorbalık, hile eksilmez
meydanından.

12Beni aşağılayan bir düşman olsaydı,
Katlanabilirdim;
Bana küstahlık eden bir hasım
olsaydı,
Gizlenebilirdim.
13Ama sensin, bana denk,
Yoldaşım, yakın arkadaşım.
14Birlikte tatlı tatlı yarenlik eder,
Toplulukla Tanrı'nın evine giderdik.

54:0 1Sa.23:19; 26:1

15 Ölüm yakalasın düşmanlarımı
ansızın,
Diri diri ölüler diyarına insinler;
Çünkü içleri ve evleri kötülük dolu.

16 Bense Tanrı'ya seslenirim,
RAB kurtarır beni.
17 Sabah, öğlen, akşam kederimden
feryat ederim,
O işitir sesimi.
18 Bana karşı girişilen savaştan
Esenlikle kurtarır canımı,
Sayısı çok da olsa karşıtlarımın.
19 Öncesizlikten bu yana tahtında
oturan Tanrı,
Duyacak ve ezecek onları. *Sela*
Çünkü hiç değişmiyor
Ve Tanrı'dan korkmuyorlar.

20 Yoldaşım dostlarına saldırarak
Yaptığı antlaşmayı bozdu.
21 Ağzından bal damlar,
Ama yüreğinde savaş var.
Sözleri yağdan yumuşak,
Ama yalın birer kılıçtır.

22 Yükünü RAB'be bırak,
O sana destek olur.
Asla izin vermez
Doğru insanın sarsılmasına.

23 Ama sen, ey Tanrı, ölüm çukuruna
atacaksın kötüleri,
Günlerinin yarısını görmeyecek
katillerle hainler;
Bense sana güveniyorum.

56. Mezmur

Müzik şefi için - "Uzak Yabanıl Fıstık Ağaçlarındaki Güvercin" makamında Davut'un Miktamı - Gat Kenti'nde Filistliler kendisini yakaladığı zaman

1 Acı bana, ey Tanrı,
Çünkü ayak altında çiğniyor
insanlar beni,
Gün boyu saldırıp eziyorlar.
2 Düşmanlarım ayak altında çiğniyor
beni her gün,
Küstahça saldırıyor çoğu.
3 Sana güvenirim korktuğum zaman.
4 Tanrı'ya, sözünü övdüğüm Tanrı'ya
Güvenirim ben, korkmam.
İnsan bana ne yapabilir?

5 Gün boyu sözlerimi çarpıtıyorlar,
Hakkımda hep kötülük tasarlıyorlar.
6 Fesatlık için uğraşıyor, pusuya yatıyor,
Adımlarımı gözlüyor, canımı
almak istiyorlar.
7 Kötülüklerinin cezasından
kurtulacaklar mı?
Ey Tanrı, halkları öfkeyle yere çal!

8 Çektiğim acıları kaydettin,
Gözyaşlarımı tulumunda biriktirdin!
Bunlar defterinde yazılı değil mi?
9 Seslendiğim zaman,
Düşmanlarım geri çekilecek.

Biliyorum, Tanrı benden yana.
10 Sözünü övdüğüm Tanrı'ya,
Sözünü övdüğüm RAB'be,
11 Tanrı'ya güvenirim ben, korkmam;
İnsan bana ne yapabilir?

12 Ey Tanrı, sana adaklar adamıştım,
Şükran kurbanları sunmalıyım
şimdi.
13 Çünkü canımı ölümden kurtardın,
Ayaklarımı tökezlemekten korudun;
İşte yaşam ışığında, Tanrı
huzurunda yürüyorum.

57. Mezmur

(Mez.108:1-5)

Müzik şefi için - "Yok Etme" makamında Davut'un Miktamı - Saul'dan kaçıp mağaraya sığındığı zaman

1 Acı bana, ey Tanrı, acı,
Çünkü sana sığınıyorum;
Felaket geçinceye kadar,
Kanatlarının gölgesine sığınacağım.

55:22 1Pe.5:7 **56:0** 1Sa.21:13-15 **57:0** 1Sa.22:1; 24:3

2 Yüce Tanrı'ya,
Benim için her şeyi yapan
Tanrı'ya sesleniyorum.
3 Gökten gönderip beni kurtaracak,
Beni ezmek isteyenleri
azarlayacak, *Sela**
Sevgisini, sadakatini gösterecektir.

4 Aslanların arasındayım,
Alev kusan insanlar arasında
yatarım,
Mızrak gibi, ok gibi dişleri,
Keskin kılıç gibi dilleri.

5 Yüceliğini göster göklerin üstünde,
ey Tanrı,
Görkemin bütün yeryüzünü
kaplasın!

6 Ayaklarım için ağ serdiler,
Çöktüm;
Yoluma çukur kazdılar,
İçine kendileri düştüler. *Sela*

7 Kararlıyım, ey Tanrı, kararlıyım,
Ezgiler, ilahiler söyleyeceğim.
8 Uyan, ey canım,
Uyan, ey lir, ey çenk,
Seheri ben uyandırayım!
9 Halkların arasında sana şükürler
sunayım, ya Rab,
Ulusların arasında seni ilahilerle
öveyim.
10 Çünkü sevgin göklere erişir,
Sadakatin gökyüzüne ulaşır.
11 Yüceliğini göster göklerin üstünde,
ey Tanrı,
Görkemin bütün yeryüzünü
kaplasın!

58. Mezmur

Müzik şefi için - "Yok Etme" makamında Davut'un Miktamı

1 Ey yöneticiler[ü], gerçekten adil mi
karar verirsiniz?
Doğru mu yargılarsınız insanları?
2 Hayır! Hep haksızlık tasarlarsınız
içinizde,
Zorbalık saçar elleriniz yeryüzüne.

3 Kötüler daha ana rahmindeyken
yoldan çıkar,
Doğdu doğalı yalan söyleyerek
sapar.
4 Zehirleri yılan zehiri gibidir.
Kulakları tıkalı bir kobrayı
andırırlar,
5 Usta büyücülerin,
Afsuncuların sesini duymak
istemeyen bir kobrayı.

6 Ey Tanrı, kır onların ağzında dişlerini,
Sök genç aslanların azı dişlerini,
ya RAB!
7 Akıp giden su gibi yok olsunlar.
Yaylarını gerince oklarının ucu
kırılsın.
8 Süründükçe eriyen sümüklüböceğe
dönsünler.
Düşük çocuk gibi güneş yüzü
görmesinler.
9 Kazanlarınız diken ateşini daha
duymadan,
Yaşı da kurusu da kasırgayla
savrulacak kötülerin.

10 Doğru adam alınan öcü görünce
sevinecek
Ve ayaklarını kötünün kanında
yıkayacak.
11 O zaman insanlar, "Gerçekten
doğrulara ödül var" diyecek,
"Gerçekten dünyayı yargılayan bir
Tanrı var."

59. Mezmur

Müzik şefi için - "Yok Etme" makamında Davut'un Miktamı - Saul'un Davut'u öldürtmek için adam gönderip evini gözetlediği zaman

1 Kurtar beni düşmanlarımdan,
ey Tanrım,

ü ***58:1*** "Yöneticiler" ya da "Dilsizler". **59:0** 1Sa.19:11

Kalem ol hasımlarıma karşı.
2 Kurtar beni suç işleyenlerden,
Uzak tut kanlı katillerden.

3 Bak, canımı almak için pusu
kuruyorlar,
Güçlüler bana karşı birleşiyorlar,
Oysa başkaldırmadım, günahım
yok, ya RAB.
4 Suç işlemediğim halde,
Koşuşup hazırlanıyorlar.
Kalk bana yardım etmek için,
halime bak!
5 Sen, ya RAB, Her Şeye Egemen Tanrı,
İsrail'in Tanrısı,
Uyan bütün ulusları
cezalandırmak için,
Acıma bu suçlu hainlere! *Sela**

6 Akşam döner, köpek gibi hırlayıp
Sinsi sinsi kenti dolaşırlar.
7 Bak, neler dökülür ağızlarından,
Kılıç çıkar dudaklarından.
"Kim duyacak?" derler.
8 Ama sen onlara gülersin, ya RAB,
Bütün uluslarla eğlenirsin.
9 Gücüm sensin, seni gözlüyorum,
Çünkü kalemsin, ey Tanrı.
10 Tanrım sevgisiyle karşılar beni,
Bana düşmanlarımın yıkımını
gösterir.

11 Onları öldürme, yoksa halkım unutur,
Gücünle dağıt ve alçalt onları,
Ya Rab, kalkanımız bizim.
12 Ağızlarının günahı, dudaklarından
çıkan söz yüzünden,
Gururlarının tuzağına düşsünler.
Okudukları lanet, söyledikleri
yalan yüzünden
13 Yok et onları gazabınla, yok et,
tükensinler;
Bilsinler ki, Tanrı'nın Egemenliği
Yakup soyundan
Yeryüzünün ucuna kadar ulaşır.
Sela
14 Akşam döner, köpek gibi hırlayıp
Sinsi sinsi kenti dolaşırlar.
15 Yiyecek bulmak için gezerler,
Doymazlarsa ulurlar.

16 Bense gücün için sabah ezgiler
söyleyecek,
Sevgini sevinçle dile getireceğim.
Çünkü sen bana kale,
Sıkıntılı günümde sığınak oldun.
17 Gücüm sensin, seni ilahilerle
öveceğim,
Çünkü kalem, beni seven Tanrı
sensin.

60. Mezmur

Müzik şefi için - "Antlaşma Zambağı"
makamında - Davut'un öğretici Miktamı
Davut'un Aram-Naharayimliler ve
Aram-Sovalılar'la çarpıştığı ve Yoav
geri dönüp Tuz Vadisi'nde
on iki bin Edomlu öldürdüğü zaman

1 Bizi reddettin, parladın bize karşı,
ey Tanrı,
Öfkelendin; eski halimize döndür
bizi!
2 Salladın yeri, yarıklar açtın;
Onar çatlaklarını, çünkü yer
sarsılıyor.
3 Halkına sıkıntı çektirdin,
Sersemletici bir şarap içirdin bize.

4 Sancak verdin senden korkanlara,
Okçulara karşı[v] açsınlar diye.
*Sela**
5 Kurtar bizi sağ elinle, yardım et,
Sevdiklerin özgürlüğe kavuşsun
diye!

6 Tanrı şöyle konuştu kutsal yerinde:
"Şekem'i sevinçle bölüştürecek,
Sukkot Vadisi'ni ölçeceğim.
7 Gilat benimdir, Manaşşe de benim,
Efrayim miğferim,
Yahuda asam.
8 Moav yıkanma leğenim,

v ***60:4*** "Okçulara karşı" ya da "Doğruluk uğruna". **60:0** 2Sa.8:13; 1Ta.18:12

Edom'un üzerine çarığımı
fırlatacağım[y],
Filist'e zaferle haykıracağım."

9 Kim beni surlu kente götürecek?
Kim bana Edom'a kadar yol
gösterecek?
10 Ey Tanrı, sen bizi reddetmedin mi?
Ordularımıza öncülük etmiyor
musun artık?
11 Yardım et bize düşmana karşı,
Çünkü boştur insan yardımı.
12 Tanrı'yla zafer kazanırız,
O çiğner düşmanlarımızı.

61. Mezmur

Müzik şefi için - Telli sazlarla - Davut'un mezmuru

1 Ey Tanrı, yakarışımı işit,
Duama kulak ver!
2 Sana seslenirim yeryüzünün öbür
ucundan,
Yüreğime hüzün çökünce.

Erişemeyeceğim yüksek bir kayaya
çıkar beni,
3 Çünkü sen benim için sığınak,
Düşmana karşı güçlü bir kule oldun.

4 Çadırında sonsuza dek oturmak
Ve kanatlarının gölgesine
sığınmak isterim. *Sela**
5 Çünkü sen, ey Tanrı, adaklarımı
duydun,
Adından korkanların mirasını
bana verdin.

6 Kralın günlerine gün kat,
Yılları yüzyıllar olsun!
7 Tanrı'nın huzurunda sonsuza dek
tahtında otursun;
Onu sevgin ve sadakatinle koru!

8 O zaman adını hep ilahilerle
öveceğim,
Her gün adaklarımı yerine
getireceğim.

62. Mezmur

Müzik Şefi Yedutun için - Davut'un mezmuru

1 Canım yalnız Tanrı'da huzur bulur,
Kurtuluşum O'ndan gelir.
2 Tek kayam, kurtuluşum,
Kalem O'dur, asla sarsılmam.

3 Birini ezmek için daha ne vakte kadar
Hep birlikte üstüne saldıracaksınız,
Eğri bir duvara,
Yerinden oynamış bir çite saldırır
gibi?
4 Tek düşünceleri onu doruktan
indirmektir.
Yalandan zevk alırlar.
Ağızlarıyla hayırdua ederken,
İçlerinden lanet okurlar. *Sela**

5 Ey canım, yalnız Tanrı'da huzur bul,
Çünkü umudum O'ndadır.
6 Tek kayam, kurtuluşum,
Kalem O'dur, sarsılmam.
7 Kurtuluşum ve onurum Tanrı'ya
bağlıdır,
Güçlü kayam, sığınağım O'dur.

8 Ey halkım, her zaman O'na güven,
İçini dök O'na,
Çünkü Tanrı sığınağımızdır. *Sela*

9 Sıradan insan ancak bir soluk,
Soylu insansa bir yalandır.
Tartıya konduğunda ikisi birlikte
soluktan hafiftir.
10 Zorbalığa güvenmeyin, yağma
malla övünmeyin;
Varlığınız artsa bile, ona gönül
bağlamayın.

11 Tanrı bir şey söyledi,
Ben iki şey duydum:
Güç Tanrı'nındır,

y ***60:8*** "Çarığımı fırlatacağım": Eski törelere göre çarığın fırlatılması, bir yerin sahiplenilmesi anlamına geliyordu.

12 Sevgi de senin, ya Rab!
Çünkü sen herkese, yaptığının
karşılığını verirsin.

63. Mezmur

Yahuda kırlarında bulunduğu zaman - Davut'un mezmuru

1 Ey Tanrı, sensin benim Tanrım,
Seni çok özlüyorum,
Canım sana susamış,
Kurak, yorucu, susuz bir diyarda,
Bütün varlığımla seni arıyorum.
2 Kutsal yerde baktım sana,
Gücünü, görkemini görmek için.
3 Senin sevgin yaşamdan iyidir,
Bu yüzden dudaklarım seni yüceltir.
4 Ömrümce sana övgüler sunacağım,
Senin adınla ellerimi kaldıracağım.
5 Zengin yiyeceklere doyarcasına
doyacağım sana,
Şakıyan dudaklarla ağzım sana
övgüler sunacak.

6 Yatağıma uzanınca seni anarım,
Gece boyunca derin derin seni
düşünürüm.
7 Çünkü sen bana yardımcı oldun,
Kanatlarının gölgesinde
sevincimi dile getiririm.
8 Canım sana sımsıkı sarılır,
Sağ elin bana destek olur.

9 Ama canımı almak isteyenler,
Yerin derinliklerine inecek,
10 Kılıcın ağzına atılacak,
Çakallara yem olacak.
11 Kralsa Tanrı'da sevinç bulacak.
Tanrı'nın adıyla ant içenlerin
hepsi övünecek,
Yalancıların ağzıysa kapanacak.

64. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ey Tanrı, kulak ver sesime
yakındığım zaman,
Hayatımı düşman korkusundan
koru.
2 Kötülerin gizli tasarılarından,
O suçlu güruhun şamatasından
esirge beni.
3 Onlar dillerini kılıç gibi bilemiş,
Acı sözlerini ok gibi hedefe
yöneltmişler,
4 Pusularından masum insanın
üzerine atmak için.
Ansızın vururlar, hiç çekinmeden.
5 Birbirlerini kötülük yapmaya iter,
Gizli tuzaklar tasarlarken,
"Kim görecek?" derler.
6 Haksızlık yapmayı düşünür,
"Kusursuz bir plan yaptık!" derler.
İnsanın içi ve yüreği derin bir
sırdır, bilinmez.

7 Ama Tanrı onlara ok atacak,
Ansızın yaralanacaklar.
8 Dilleri yüzünden yıkıma
uğrayacaklar,
Hallerini gören herkes alayla baş
sallayacak.
9 Bütün insanlar korkuya kapılacak,
Tanrı'nın işini duyuracak,
O'nun yaptıkları üzerinde
düşünecekler.
10 Doğru insan RAB'de sevinç bulacak,
O'na sığınacak,
Bütün temiz yürekliler O'nu
övecek.

65. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru - İlahi

1 Ey Tanrı, Siyon'da seni övgü bekliyor[z],
Yerine getirilecek sana adanan
adaklar.
2 Ey sen, duaları işiten,
Bütün insanlar sana gelecek.
3 Suçlarımızın altında ezildik,
Ama sen isyanlarımızı bağışlarsın.
4 Ne mutlu avlularında otursun diye
Seçip kendine yaklaştırdığın kişiye!

z ***65:1*** Septuaginta, Süryanice "Seni övgü bekliyor", Masoretik metin "Senin için sessizlik övgü". **62:12** Eyü.34:11; Yer.17:10; Mat.16:27; Rom.2:6; 2Ti.4:14; Va.2:23 **63:0** 1Sa.23:14

Evinin, kutsal tapınağının
Nimetlerine doyacağız.

5 Ey bizi kurtaran Tanrı,
Müthiş işler yaparak
Zaferle yanıtlarsın bizi.
Sen yeryüzünün dört bucağında,
Uzak denizlerdekilerin umudusun;
6 Kudret kuşanan,
Gücüyle dağları kuran,
7 Denizlerin kükremesini,
Dalgaların gümbürtüsünü,
Halkların kargaşasını yatıştıran
sensin.
8 Dünyanın öbür ucunda yaşayanlar
Korkuya kapılır senin belirtilerin
karşısında.
Doğudan batıya kadar insanlara
Sevinç çığlıkları attırırsın.

9 Toprağa bakar, çok verimli kılarsın,
Onu zenginliğe boğarsın.
Ey Tanrı, ırmakların suyla doludur,
İnsanlara tahıl sağlarsın,
Çünkü sen toprağı şöyle hazırlarsın:
10 Sabanın açtığı yarıkları bolca sular,
Sırtlarını düzlersin.
Yağmurla toprağı yumuşatır,
Ürünlerine bereket katarsın.
11 İyiliklerinle yılı taçlandırırsın,
Arabalarının geçtiği yollardan
bolluk akar,
12 Otlaklar yeşillenir,
Tepeler sevince bürünür,
13 Çayırlar sürülerle bezenir,
Vadiler ekinle örtünür,
Sevinçten haykırır, ezgi söylerler.

66. Mezmur

Müzik şefi için - İlahi - Mezmur

1 Ey yeryüzündeki bütün insanlar,
Tanrı'ya sevinç çığlıkları atın!
2 Adının yüceliğine ilahiler söyleyin,
O'na görkemli övgüler sunun!
3 "Ne müthiş işlerin var!" deyin
Tanrı'ya,
"Öyle büyük gücün var ki,
Düşmanların eğiliyor önünde.
4 Bütün yeryüzü sana tapınıyor,
İlahiler okuyor, adını ilahilerle
övüyor." *Sela**

5 Gelin, bakın Tanrı'nın neler yaptığına!
Ne müthiş işler yaptı insanlar
arasında:
6 Denizi karaya çevirdi,
Atalarımız yaya geçtiler ırmaktan.
Yaptığına sevindik orada.
7 Kudretiyle sonsuza dek egemenlik
sürer,
Gözleri ulusları süzer;
Başkaldıranlar gurura
kapılmasın! *Sela*

8 Ey halklar, Tanrımız'a şükredin,
Övgülerini duyurun.
9 Hayatımızı koruyan,
Ayaklarımızın kaymasına izin
vermeyen O'dur.

10 Sen bizi sınadın, ey Tanrı,
Gümüş arıtır gibi arıttın.
11 Ağa düşürdün bizi,
Sırtımıza ağır yük vurdun.
12 İnsanları başımıza çıkardın,
Ateşten, sudan geçtik.
Ama sonra bizi bolluğa
kavuşturdun.

13 Yakmalık sunularla* evine gireceğim,
Adaklarımı yerine getireceğim,
14 Sıkıntı içindeyken dudaklarımdan
dökülen,
Ağzımdan çıkan adakları.
15 Yakılan koçların dumanıyla semiz
hayvanlardan
Sana yakmalık sunular sunacağım,
Tekeler, sığırlar kurban edeceğim.
Sela

16 Gelin, dinleyin, ey sizler, Tanrı'dan
korkanlar,

66:6 Çık.14:21 **66:6** Yşu.3:14-17

Benim için neler yaptığını size
anlatayım.
17 Ağzımla O'na yakardım,
Övgüsü dilimden düşmedi.
18 Yüreğimde kötülüğe yer verseydim,
Rab beni dinlemezdi.
19 Oysa Tanrı dinledi beni,
Kulak verdi duamın sesine.
20 Övgüler olsun Tanrı'ya,
Çünkü duamı geri çevirmedi,
Sevgisini benden esirgemedi.

67. Mezmur

Müzik şefi için - Telli sazlarla - Mezmur - İlahi

1 Tanrı bize lütfetsin, bolluk versin,
Yüzünün ışığı üzerimize parlasın.
*Sela**
2 Öyle ki, yeryüzünde yolun,
Bütün uluslar arasında kurtarıcı
gücün bilinsin.

3 Halklar sana şükretsin, ey Tanrı,
Bütün halklar sana şükretsin!

4 Uluslar sevinsin, sevinçten çığlık
atsın,
Çünkü sen halkları adaletle
yargılarsın,
Yeryüzündeki uluslara yol
gösterirsin. *Sela*

5 Halklar sana şükretsin, ey Tanrı,
Bütün halklar sana şükretsin!

6 Toprak ürününü verdi,
Tanrı, Tanrımız, bizi bolluğa
kavuştursun.
7 Tanrı bize bolluk versin,
Dünyanın dört bucağındakiler
O'ndan korksun!

68. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru - İlahi

1 Kalksın Tanrı, dağılsın düşmanları,
Kaçsın önünden O'ndan nefret
edenler!
2 Dağıtsın onları dağılan duman gibi;
Ateşin karşısında eriyen balmumu
gibi
Yok olsun kötüler Tanrı'nın önünde!
3 Ancak doğrular sevinsin,
Bayram etsinler Tanrı'nın önünde,
Neşeyle coşsunlar.

4 Tanrı'ya ezgiler söyleyin, adını
ilahilerle övün,
Çölleri geçecek biniciye yol
hazırlayın[a];
O'nun adı RAB'dir, bayram edin
önünde!
5 Kutsal konutundaki Tanrı,
Öksüzlerin babası, dul kadınların
savunucusudur.
6 Tanrı kimsesizlere ev verir,
Tutsakları özgürlüğe ve gönence
kavuşturur,
Ama başkaldıranlar kurak yerde
oturur.

7 Ey Tanrı, sen halkına öncülük
ettiğinde,
Çölde yürüdüğünde, *Sela**
8 Yer sarsıldı,
Göklerden yağmur boşandı
Tanrı'nın önünde,
Sina Dağı sarsıldı
Tanrı'nın, İsrail'in Tanrısı'nın
önünde.
9 Bol yağmurlar yağdırdın, ey Tanrı,
Canlandırdın yorgun düşen
yurdunu.
10 Halkın oraya yerleşti,
İyiliğinle mazlumların geçimini
sağladın, ey Tanrı.

11 Rab buyruk verdi,
Büyük bir kadın topluluğu
duyurdu müjdeyi:
12 "Kaçıyor, kaçıyor orduların kralları!

a ***68:4*** "Çölleri geçecek biniciye yol hazırlayın" ya da "Bulutlara binmiş olana ezgiler sunun".
68:7-8 Çık.19:18; Hâk.5:4-5

Evi bekleyen kadınlar ganimeti
paylaşıyor.
13 Ağılların arasında uyurken,
Kanatları gümüş, tüyleri pırıl
pırıl altınla kaplı
Bir güvercine benzersiniz."
14 Her Şeye Gücü Yeten, kralları
dağıtırken,
Sanki Salmon Dağı'na kar
yağıyordu.

15 Ey Başan Dağı, Tanrı Dağı!
Ey Başan Dağı, dorukları ulu dağ!
16 Ey ulu dağlar, niçin yan gözle
bakıyorsunuz
Tanrı'nın yerleşmek için seçtiği
dağa?
Evet, RAB orada sonsuza dek
oturacaktır.

17 Tanrı'nın savaş arabaları sayısızdır,
Rab kutsallık içinde Sina'dan geldi.
18 Sen yükseğe çıktın, tutsakları
peşine taktın,
İnsanlardan, başkaldıranlardan
bile armağanlar aldın,
Oraya yerleşmek için, ya RAB
Tanrı.

19 Her gün yükümüzü taşıyan Rab'be,
Bizi kurtaran Tanrı'ya övgüler
olsun. *Sela*
20 Tanrımız kurtarıcı bir Tanrı'dır,
Ölümden kurtarış yalnız Egemen
RAB'be özgüdür.

21 Kuşkusuz Tanrı düşmanlarının
başını,
Suçlu yaşayanların kıllı kafasını
ezer.
22 Rab, "Onları Başan'dan,
Denizin derinliklerinden geri
getireceğim" der,
23 "Öyle ki, ayaklarını düşmanlarının
kanına batırasın,
Köpeklerinin dili de onlardan
payını alsın."

24 Ey Tanrı, senin zafer alayını,
Tanrım'ın, Kralım'ın kutsal yere
törenle gelişini gördüler:
25 Başta okuyucular, arkada çalgıcılar,
Ortada tef çalan genç kızlar.
26 "Ey sizler, İsrail soyundan gelenler,
Toplantılarınızda Tanrı'ya,
RAB'be övgüler sunun!"
27 Önde en küçük oymak Benyamin,
Kalabalık halinde Yahuda
önderleri,
Zevulun ve Naftali önderleri
oradalar!

28-29 Ey Tanrı, Yeruşalim'deki
tapınağından göster gücünü,
Bizim için kullandığın gücünü,
ey Tanrı.
Krallar sana armağanlar sunacak.
30 Azarla kamışlar arasında yaşayan
hayvanı,
Halkların buzağılarıyla boğalar
sürüsünü[b],
Çiğne ayaklarınla gümüşe gönül
verenleri,
Dağıt savaştan zevk alan halkları!
31 Mısır'dan elçiler gelecek,
Kûşlular* ellerini Tanrı'ya doğru
kaldırıverecek.

32 Ey yeryüzünün krallıkları,
Tanrı'ya ezgiler söyleyin,
İlahilerle övün Rab'bi, *Sela*
33 Göklere, kadim göklere binmiş olanı.
İşte sesiyle, güçlü sesiyle gürlüyor!
34 Tanrı'nın gücünü tanıyın;
O'nun yüceliği İsrail'in üzerinde,
Gücü göklerdedir.
35 Ne heybetlisin, ey Tanrı, tapınağında!
İsrail'in Tanrısı'na,
Halkına güç, kudret veren
Tanrı'ya övgüler olsun!

b *68:30* Bu dizede geçen "Hayvan" Mısır'ı, "Buzağılarla boğalar" ise irili ufaklı ulusları simgelemektedir. **68:18** Ef.4:8

69. Mezmur

Müzik şefi için - "Zambaklar" makamında - Davut'un mezmuru

1 Kurtar beni, ey Tanrı,
Sular boyuma ulaştı.
2 Dipsiz batağa gömülüyorum,
Basacak yer yok.
Derin sulara battım,
Sellere kapıldım.
3 Tükendim feryat etmekten,
Boğazım kurudu;
Gözlerimin feri sönüyor
Tanrım'ı beklemekten.

4 Yok yere benden nefret edenler
Saçlarımdan daha çok.
Kalabalıktır canıma kasteden
haksız düşmanlarım.
Çalmadığım malı nasıl geri
verebilirim?
5 Akılsızlığımı biliyorsun, ey Tanrı,
Suçlarım senden gizli değil.

6 Ya Rab, Her Şeye Egemen RAB,
Utanmasın sana umut bağlayanlar
benim yüzümden!
Ey İsrail'in Tanrısı,
Benim yüzümden sana yönelenler
rezil olmasın!
7 Senin uğruna hakarete katlandım,
Utanç kapladı yüzümü.
8 Kardeşlerime yabancı,
Annemin öz oğullarına uzak kaldım.
9 Çünkü evin için gösterdiğim gayret
beni yiyip bitirdi,
Sana edilen hakaretlere ben
uğradım.
10 Oruç* tutup ağlayınca,
Yine hakarete uğradım.
11 Çula büründüğüm zaman
Alay konusu oldum.
12 Kent kapısında oturanlar beni
çekiştiriyor,
Sarhoşların türküsü oldum.
13 Ama benim duam sanadır, ya RAB.
Ey Tanrı, sevginin bolluğuyla,
Güvenilir kurtarışınla uygun
gördüğünde
Yanıtla beni.
14 Beni çamurdan kurtar,
İzin verme batmama;
Benden nefret edenlerden,
Derin sulardan kurtulayım.
15 Seller beni sürüklemesin,
Engin beni yutmasın,
Ölüm çukuru ağzını üstüme
kapamasın.
16 Yanıt ver bana, ya RAB,
Çünkü sevgin iyidir.
Yüzünü çevir bana büyük
merhametinle!
17 Kulundan yüzünü gizleme,
Çünkü sıkıntıdayım, hemen
yanıtla beni!
18 Yaklaş bana, kurtar canımı,
Al başımdan düşmanlarımı.

19 Bana nasıl hakaret edildiğini,
Utandığımı, rezil olduğumu
biliyorsun;
Düşmanlarımın hepsi senin önünde.
20 Hakaret kalbimi kırdı, dertliyim,
Acılarımı paylaşacak birini
bekledim, çıkmadı,
Avutacak birini aradım,
bulamadım.
21 Yiyeceğime zehir kattılar,
Sirke içirdiler susadığımda.

22 Önlerindeki sofra tuzak olsun onlara,
Yandaşları için kapan olsun!
23 Gözleri kararsın, göremesinler!
Bellerini hep bükük tut!
24 Gazabını yağdır üzerlerine,
Öfkenin ateşi yapışsın yakalarına!
25 Issız kalsın konakları,
Çadırlarında oturan olmasın!
26 Çünkü senin vurduğun insanlara
zulmediyor,

69:4 Mez.35:19; Yu.15:25 **69:9** Yu.2:17 **69:9** Rom.15:3
69:21 Mat.27:48; Mar.15:36; Yu.19:28-29 **69:22-23** Rom.11:9-10 **69:25** Elç.1:20

Yaraladığın insanların acısını
konuşuyorlar.
27 Ceza yağdır başlarına,
Senin tarafından aklanmasınlar!
28 Yaşam kitabından silinsin adları,
Doğrularla yan yana yazılmasınlar!

29 Bense ezilmiş ve kederliyim,
Senin kurtarışın, ey Tanrı, bana
bir kale olsun!
30 Tanrı'nın adını ezgilerle öveceğim,
Şükranlarımla O'nu yücelteceğim.
31 RAB'bi bir öküzden,
Boynuzlu, tırnaklı bir boğadan
Daha çok hoşnut eder bu.
32 Mazlumlar bunu görünce sevinsin,
Ey Tanrı'ya yönelen sizler,
yüreğiniz canlansın.
33 Çünkü RAB yoksulları işitir,
Kendi tutsak halkını hor görmez.

34 O'na övgüler sunun, ey yer, gök,
Denizler ve onlardaki bütün
canlılar!
35 Çünkü Tanrı Siyon'u kurtaracak,
Yahuda kentlerini onaracak;
Halk oraya yerleşip sahibi olacak.
36 Kullarının çocukları orayı miras
alacak,
O'nun adını sevenler orada oturacak.

70. Mezmur

(Mez.40:13-17)

Müzik şefi için - Anma sunusu için - Davut'un mezmuru

1 Ey Tanrı, kurtar beni!
Yardımıma koş, ya RAB!
2 Utansın canımı almaya çalışanlar,
Yüzleri kızarsın!
Geri dönsün zararımı isteyenler,
Rezil olsunlar!
3 Bana, "Oh! Oh!" çekenler
Geri çekilsin utançlarından!

4 Sende neşe ve sevinç bulsun
Bütün sana yönelenler!
"Tanrı yücedir!" desin hep
Senin kurtarışını özleyenler!

5 Bense, mazlum ve yoksulum,
Ey Tanrı, yardımıma koş!
Yardımcım ve kurtarıcım sensin,
Geç kalma, ya RAB!

71. Mezmur

(Mez.31:1-4)

1 Ya RAB, sana sığınıyorum,
Utandırma beni hiçbir zaman!
2 Adaletinle kurtar beni, tehlikeden
uzaklaştır,
Kulak ver bana, kurtar beni!
3 Sığınacak kayam ol,
Her zaman başvurabileceğim;
Buyruk ver, kurtulayım,
Çünkü kayam ve kalem sensin.

4 Ey Tanrım, kurtar beni
Kötünün elinden, haksızın,
gaddarın pençesinden!
5 Çünkü umudum sensin, ey Egemen
RAB,
Gençliğimden beri dayanağım
sensin.
6 Doğduğum günden beri sana
güveniyorum,
Beni ana rahminden çıkaran sensin.
Övgülerim hep sanadır.

7 Birçokları için iyi bir örnek oldum,
Çünkü sen güçlü sığınağımsın.
8 Ağzımdan sana övgü eksilmez,
Gün boyu yüceliğini anarım.
9 Yaşlandığımda beni reddetme,
Gücüm tükendiğinde beni terk
etme!
10 Çünkü düşmanlarım benden söz
ediyor,
Beni öldürmek isteyenler
birbirine danışıyor,
11 "Tanrı onu terk etti" diyorlar,
"Kovalayıp yakalayın,
Kurtaracak kimsesi yok!"

69:28 Çık.32:32; Va.3:5; 13:8; 17:8

12 Ey Tanrı, benden uzak durma,
Tanrım, yardımıma koş!
13 Utansın, yok olsun beni suçlayanlar,
Utanca, rezalete bürünsün
kötülüğümü isteyenler.
14 Ama ben her zaman umutluyum,
Sana övgü üstüne övgü dizeceğim.
15 Gün boyu senin zaferini,
Kurtarışını anlatacağım,
Ölçüsünü bilmesem de.
16 Ey Egemen RAB, gelip yiğitliklerini,
Senin, yalnız senin zaferini
duyuracağım.

17 Ey Tanrı, çocukluğumdan beri
beni sen yetiştirdin,
Senin harikalarını hâlâ anlatıyorum.
18 Yaşlanıp saçlarıma ak düşse bile
Terk etme beni, ey Tanrı,
Gücünü gelecek kuşağa,
Kudretini sonrakilere anlatana dek.

19 Ey Tanrı, doğruluğun göklere
erişiyor,
Büyük işler yaptın,
Senin gibisi var mı, ey Tanrı?
20 Sen ki, bana birçok kötü sıkıntı
gösterdin,
Bana yeniden yaşam verecek,
Beni toprağın derinliklerinden
çıkaracaksın.
21 Saygınlığımı artıracak,
Yine beni avutacaksın.

22 Ben de seni,
Senin sadakatini çenkle
öveceğim, ey Tanrım,
Lir çalarak seni ilahilerle öveceğim,
Ey İsrail'in Kutsalı!
23 Seni ilahilerle överken,
Dudaklarımla, varlığımla
sevincimi dile getireceğim,
Çünkü sen beni kurtardın.
24 Dilim gün boyu senin zaferinden
söz edecek,
Çünkü kötülüğümü isteyenler
Utanıp rezil oldu.

72. Mezmur

Süleyman'ın mezmuru

1 Ey Tanrı, adaletini krala,
Doğruluğunu kral oğluna
armağan et.
2 Senin halkını doğrulukla,
Mazlum kullarını adilce yargılasın!
3 Dağlar, tepeler,
Halka adilce gönenç getirsin!
4 Mazlumlara hakkını versin,
Yoksulların çocuklarını kurtarsın,
Zalimleriyse ezsin!
5 Güneş ve ay durdukça,
Kral kuşaklar boyunca yaşasın[c];
6 Yeni biçilmiş çayıra düşen yağmur
gibi,
Toprağı sulayan bereketli
yağmurlar gibi olsun!
7 Onun günlerinde doğruluk serpilip
gelişsin,
Ay ışıdığı sürece esenlik artsın!

8 Egemenlik sürsün denizden denize,
Fırat'tan yeryüzünün ucuna dek!
9 Çöl kabileleri diz çöksün önünde,
Düşmanları toz yalasın.
10 Tarşiş'in ve kıyı ülkelerinin kralları
Ona haraç getirsin,
Saba ve Seva kralları armağanlar
sunsun!
11 Bütün krallar önünde yere kapansın,
Bütün uluslar ona kulluk etsin!

12 Çünkü yardım isteyen yoksulu,
Dayanağı olmayan düşkünü o
kurtarır.
13 Yoksula, düşküne acır,
Düşkünlerin canını kurtarır.
14 Baskıdan, zorbalıktan özgür kılar
onları,
Çünkü onun gözünde onların
kanı değerlidir.

c ***72:5*** Septuaginta "Kral kuşaklar boyunca yaşasın", Masoretik metin "Kuşaklar boyunca senden korksunlar." **72:8** Zek.9:10

15 Yaşasın kral!
Ona Saba altını versinler;
Durmadan dua etsinler onun için,
Gün boyu onu övsünler!
16 Ülkede bol buğday olsun,
Dağ başlarında dalgalansın!
Başakları Lübnan gibi verimli
olsun,
Kent halkı ot gibi serpilip çoğalsın!
17 Kralın adı sonsuza dek yaşasın,
Güneş durdukça adı var olsun,
Onun aracılığıyla insanlar
kutsansın,
Bütün uluslar "Ne mutlu ona"
desin!

18 RAB Tanrı'ya, İsrail'in Tanrısı'na
övgüler olsun,
Harikalar yaratan yalnız O'dur.
19 Yüce adına sonsuza dek övgüler
olsun,
Bütün yeryüzü O'nun yüceliğiyle
dolsun!
Amin! Amin!

20 İşay oğlu Davut'un duaları burada
bitiyor.

3.KİTAP

73. Mezmur

Asaf'ın mezmuru

1 Tanrı gerçekten İsrail'e,
Yüreği temiz olanlara karşı iyidir.
2 Ama benim ayaklarım neredeyse
tökezlemiş,
Adımlarım az kalsın kaymıştı.
3 Çünkü kötülerin gönencini gördükçe,
Küstahları kıskanıyordum.

4 Onlar acı nedir bilmezler,
Bedenleri sağlıklı ve semizdir[ç].
5 Başkalarının derdini bilmez,
Onlar gibi çile çekmezler.
6 Bu yüzden gurur onların gerdanlığı,
Zorbalık onları örten bir giysi
gibidir.
7 Şişmanlıktan gözleri dışarı fırlar,
İçleri kötülük kazanı gibi kaynar.
8 İnsanlarla eğlenir, kötü niyetle
konuşur,
Tepeden bakar, baskıyla tehdit
ederler.
9 Göklere karşı ağızlarını açarlar,
Boş sözleri yeryüzünü dolaşır.
10 Bu yüzden halk onlardan yana döner,
Sözlerini ağzı açık dinler.
11 Derler ki, "Tanrı nasıl bilir?
Bilgisi var mı Yüceler Yücesi'nin?"
12 İşte böyledir kötüler,
Hep tasasız, sürekli varlıklarını
artırırlar.

13 Anlaşılan boş yere yüreğimi temiz
tutmuşum,
Ellerimi yıkamışım suçsuzum diye.
14 Gün boyu içim içimi yiyor,
Her sabah azap çekiyorum.

15 "Ben de onlar gibi konuşayım"
deseydim,
Senin çocuklarına ihanet etmiş
olurdum.
16 Bunu anlamak için düşündüğümde,
Zor geldi bana,
17 Tanrı'nın Tapınağı'na girene dek;
O zaman anladım sonlarının ne
olacağını.
18 Gerçekten onları kaygan yere
koyuyor,
Yıkıma sürüklüyorsun.
19 Nasıl da bir anda yok oluyor,
Siliniveriyorlar dehşet içinde!
20 Uyanan birisi için rüya nasılsa,
Sen de uyanınca, ya Rab,
Hor göreceksin onların
görüntüsünü.

21 Kalbim kırıldığında,
İçim acı dolduğunda,

ç *73:4* "Onlar acı nedir bilmezler, bedenleri sağlıklı ve semizdir" ya da "Ölürken acı çekmezler, bedenleri semizdir".

22 Akılsız ve bilgisizdim,
Karşında bir hayvan gibi.
23 Yine de sürekli seninleyim,
Sağ elimden tutarsın beni.
24 Öğütlerinle yol gösterir,
Beni sonunda yüceliğe eriştirirsin.
25 Senden başka kimim var göklerde?
İstemem senden başkasını
yeryüzünde.
26 Bedenim ve yüreğim tükenebilir,
Ama Tanrı yüreğimde güç,
Bana düşen paydır sonsuza dek.

27 Kuşkusuz yok olacak senden uzak
duranlar,
Ortadan kaldıracaksın sana
vefasızlık edenleri.
28 Ama benim için en iyisi Tanrı'ya
yakın olmaktır;
Bütün işlerini duyurayım diye
Sığınak yaptım Egemen RAB'bi
kendime.

74. Mezmur

Asaf'ın Maskili

1 Ey Tanrı, neden bizi sonsuza dek
reddettin?
Niçin otlağının koyunlarına karşı
öfken tütmekte?
2 Anımsa geçmişte sahiplendiğin
topluluğu,
Kendi halkın olsun diye
kurtardığın oymağı
Ve üzerine konut kurduğun Siyon
Dağı'nı.
3 Yönelt adımlarını şu onarılmaz
yıkıntılara doğru,
Düşman kutsal yerdeki her şeyi
yıktı.

4 Düşmanların bizimle buluştuğun
yerde kükredi,
Zafer simgesi olarak kendi
bayraklarını dikti.
5 Gür bir ormana
Baltayla dalar gibiydiler.
6 Baltayla, balyozla kırdılar,
Bütün oymaları.
7 Ateşe verdiler tapınağını,
Yerle bir edip kutsallığını bozdular
Adının yaşadığı konutun.
8 İçlerinden, "Hepsini ezelim!"
dediler.
Ülkede Tanrı'yla buluşma
yerlerinin tümünü yaktılar.

9 Artık kutsal simgelerimizi
görmüyoruz,
Peygamberler de yok oldu,
İçimizden kimse bilmiyor ne
zamana dek...
10 Ey Tanrı, ne zamana dek düşman
sana sövecek,
Hasmın senin adını hor görecek?
11 Niçin geri çekiyorsun elini?
Çıkar sağ elini bağrından, yok et
onları!

12 Ama geçmişten bu yana kralım
sensin, ey Tanrı,
Yeryüzünde kurtuluş sağladın.
13 Gücünle denizi yardın,
Canavarların kafasını sularda
parçaladın.
14 Livyatan'ın* başlarını ezdin,
Çölde yaşayanlara onu yem ettin.
15 Kaynaklar, dereler fışkırttın,
Sürekli akan ırmakları kuruttun.
16 Gün senindir, gece de senin,
Ay[d] ve güneşi sen yerleştirdin,
17 Yeryüzünün bütün sınırlarını sen
saptadın,
Yazı da kışı da yaratan sensin.

18 Anımsa, ya RAB, düşmanın sana
nasıl sövdüğünü,
Akılsız bir halkın, adını nasıl hor
gördüğünü.
19 Canavara teslim etme kumrunun
canını,
Asla unutma düşkün kullarının
yaşamını.

d *74:16* "Ay": İbranice "Işık". Ayı ya da yıldızları kastediyor. **74:13** Çık.14:21

20 Yaptığın antlaşmayı gözönüne al,
Çünkü ülkenin her karanlık köşesi
Zorbaların inleriyle dolmuş.
21 Düşkünler boynu bükük geri
çevrilmesin,
Mazlumlar, yoksullar adına
övgüler dizsin.

22 Kalk, ey Tanrı, davanı savun!
Anımsa akılsızların gün boyu
sana nasıl sövdüğünü!
23 Unutma hasımlarının yaygarasını,
Sana başkaldıranların durmadan
yükselen patırtısını!

75. Mezmur

Müzik şefi için - "Yok Etme" makamında - Asaf'ın mezmuru - İlahi

1 Sana şükrederiz, ey Tanrı,
Şükrederiz, çünkü sen yakınsın[e],
Harikaların bunu gösterir.

2 "Belirlediğim zaman gelince,
Doğrulukla yargılayacağım"
diyor Tanrı,
3 "Yeryüzü altüst olunca
üzerindekilerle,
Ben pekiştireceğim onun
direklerini. *Sela**
4 Övünenlere, 'Övünmeyin artık!'
dedim;
Kötülere, 'Kaldırmayın başınızı!
5 Kaldırmayın başınızı[f]!
Tepeden konuşmayın!' "

6 Çünkü ne doğudan, ne batıdan,
Ne de çöldeki dağlardan doğar
yargı.
7 Yargıç ancak Tanrı'dır,
Birini alçaltır, birini yükseltir.
8 RAB elinde dolu bir kâse* tutuyor,
Köpüklü, baharat karıştırılmış
şarap döküyor;
Yeryüzünün bütün kötüleri
Tortusuna dek yalayıp onu içiyor.
9 Bense sürekli duyuracağım bunu,
Yakup'un Tanrısı'nı ilahilerle
öveceğim:
10 "Kıracağım kötülerin bütün gücünü,
Doğruların gücüyse yükseltilecek."

76. Mezmur

Müzik şefi için - Telli sazlarla - Asaf'ın mezmuru - İlahi

1 Yahuda'da Tanrı bilinir,
İsrail'de adı uludur;
2 Konutu Şalem'dedir[g],
Yaşadığı yer Siyon'da.
3 Orada kırdı alevli okları,
Kalkanı, kılıcı, savaş silahlarını.
*Sela**

4 Işıl ışıl parıldıyorsun,
Avı bol dağlardan daha görkemli.
5 Yağmaya uğradı yiğitler,
Uykularına daldılar,
En güçlüleri bile elini
kıpırdatamaz oldu.
6 Ey Yakup'un Tanrısı, sen kükreyince,
Atlarla atlılar son uykularına
daldılar.

7 Yalnız sensin korkulması gereken,
Öfkelenince kim durabilir
karşında?
8 Yargını göklerden açıkladın,
Yeryüzü korkup sessizliğe büründü,
9 Ey Tanrı, sen yargılamaya,
Ülkedeki mazlumları kurtarmaya
kalkınca. *Sela*

10 İnsanların gazabı bile sana övgüler
doğuruyor,
Gazabından kurtulanları çevrene
topluyorsun.

11 Adaklar adayın Tanrınız RAB'be,
Yerine getirin adaklarınızı,
Armağanlar sunun korkulması
gereken Tanrı'ya,

e *75:1* "Sen yakınsın": İbranice "Adın yakındır". f *75:4,5* "Başınızı": İbranice "Boynuzunuzu" (Boynuz güç simgesidir). g *76:2* "Şalem", yani "Yeruşalim".

Bütün çevresindekiler.
12 RAB önderlerin soluğunu keser,
Korku salar yeryüzü krallarına.

77. Mezmur

Müzik Şefi Yedutun için - Asaf'ın mezmuru

1 Yüksek sesle Tanrı'ya yakarıyorum,
Haykırıyorum beni duysun diye.
2 Sıkıntılı günümde Rab'be yönelir,
Gece hiç durmadan ellerimi açarım,
Gönlüm avunmaz bir türlü.
3 Tanrı'yı anımsayınca inlerim,
Düşündükçe içim daralır. *Sela**

4 Açık tutuyorsun göz kapaklarımı,
Sıkıntıdan konuşamıyorum.
5 Geçmiş günleri,
Yıllar öncesini düşünüyorum.
6 Gece ilahilerimi anacağım,
Kendi kendimle konuşacağım,
İnceden inceye soracağım:
7 "Rab sonsuza dek mi bizi reddedecek?
Lütfunu bir daha göstermeyecek mi?
8 Sevgisi sonsuza dek mi yok oldu?
Sözü geçerli değil mi artık?
9 Tanrı unuttu mu acımayı?
Sevecenliğinin yerini öfke mi aldı?" *Sela*
10 Sonra kendi kendime, "İşte benim derdim bu!" dedim,
"Yüceler Yücesi gücünü göstermiyor artık."

11 RAB'bin işlerini anacağım,
Evet, geçmişteki harikalarını anacağım.
12 Yaptıkları üzerinde derin derin düşüneceğim,
Bütün işlerinin üzerinde dikkatle duracağım.

13 Ey Tanrı, yolun kutsaldır!
Hangi ilah Tanrı kadar uludur?
14 Harikalar yaratan Tanrı sensin,
Halklar arasında gücünü gösterdin.
15 Güçlü bileğinle kendi halkını,
Yakup ve Yusuf oğullarını kurtardın. *Sela*

16 Sular seni görünce, ey Tanrı,
Sular seni görünce çalkalandı,
Enginler titredi.
17 Bulutlar suyunu boşalttı,
Gökler gürledi,
Her yanda okların uçuştu.
18 Kasırgada gürleyişin duyuldu,
Şimşekler dünyayı aydınlattı,
Yer titreyip sarsıldı.
19 Kendine denizde,
Derin sularda yollar açtın,
Ama ayak izlerin belli değildi.
20 Musa ve Harun'un eliyle
Halkını bir sürü gibi güttün.

78. Mezmur

Asaf'ın Maskili

1 Dinle, ey halkım, öğrettiklerimi,
Kulak ver ağzımdan çıkan sözlere.
2 Özdeyişlerle söze başlayacağım,
Eski sırları anlatacağım,
3 Duyduğumuzu, bildiğimizi,
Atalarımızın bize anlattığını.
4 Torunlarından bunları gizlemeyeceğiz;
RAB'bin övgüye değer işlerini,
Gücünü, yaptığı harikaları
Gelecek kuşağa duyuracağız.

5 RAB Yakup soyuna koşullar bildirdi,
İsrail'e yasa koydu.
Bunları çocuklarına öğretsinler diye
Atalarımıza buyruk verdi.
6 Öyle ki, gelecek kuşak, yeni doğacak çocuklar bilsinler,
Onlar da kendi çocuklarına anlatsınlar,
7 Tanrı'ya güven duysunlar,
Tanrı'nın yaptıklarını unutmasınlar,

78:2 Mat.13:35

O'nun buyruklarını yerine
getirsinler;
8Ataları gibi inatçı, başkaldırıcı,
Yüreği kararsız,
Tanrı'ya sadakatsiz bir kuşak
olmasınlar.

9Oklarla, yaylarla kuşanmış
Efrayimoğulları
Savaş günü sırtlarını döndüler.
10Tanrı'nın antlaşmasına uymadılar,
O'nun yasasına göre yaşamayı
reddettiler.
11Unuttular O'nun işlerini,
Kendilerine gösterdiği harikaları.
12Mısır'da, Soan[h] bölgesinde
Tanrı harikalar yapmıştı
atalarının önünde.
13Denizi yarıp geçirmişti onları,
Bir duvar gibi ayakta tutmuştu
suları.
14Gündüz bulutla,
Gece ateş ışığıyla onlara yol
göstermişti.
15Çölde kayaları yarmış,
Sanki dipsiz kaynaklardan
Onlara kana kana su içirmişti.
16Kayadan akarsular fışkırtmış,
Suları ırmak gibi akıtmıştı.

17Ama onlar çölde Yüceler Yücesi'ne
başkaldırarak
Günah işlemeye devam ettiler.
18Canlarının çektiği yiyeceği isteyerek
İçlerinde Tanrı'yı denediler.
19"Tanrı çölde sofra kurabilir mi?"
diyerek,
Tanrı'ya karşı konuştular.
20"Bak, kayaya vurunca sular fışkırdı,
Dereler taştı.
Peki, ekmek de verebilir mi,
Et sağlayabilir mi halkına?"

21RAB bunu duyunca çok öfkelendi,
Yakup'a ateş püskürdü,
Öfkesi tırmandı İsrail'e karşı;
22Çünkü Tanrı'ya inanmıyorlardı,
O'nun kurtarıcılığına
güvenmiyorlardı.
23Yine de RAB buyruk verdi bulutlara,
Kapaklarını açtı göklerin;
24Man* yağdırdı onları beslemek için,
Göksel tahıl verdi onlara.
25Meleklerin[ı] ekmeğini yedi her biri,
Doyasıya yiyecek gönderdi onlara.
26Doğu rüzgarını estirdi göklerde,
Gücüyle güney rüzgarına yol
gösterdi.
27Toz gibi et yağdırdı başlarına,
Deniz kumu kadar kuş;
28Ordugahlarının ortasına,
Konakladıkları yerin çevresine
düşürdü.
29Yediler, tıka basa doydular,
İsteklerini yerine getirdi Tanrı.
30Ancak onlar isteklerine doymadan,
Daha ağızları doluyken,
31Tanrı'nın öfkesi parladı üzerlerine.
En güçlülerini öldürdü,
Yere serdi İsrail yiğitlerini.

32Yine de günah işlemeye devam
ettiler,
O'nun harikalarına inanmadılar.
33Bu yüzden Tanrı onların günlerini
boşluk,
Yıllarını dehşet içinde bitirdi.
34Tanrı onları öldürdükçe O'na
yönelmeye,
İstekle O'nu yeniden aramaya
başlıyorlardı.
35Tanrı'nın kayaları olduğunu,
Yüce Tanrı'nın kurtarıcıları
olduğunu anımsıyorlardı.
36Oysa ağızlarıyla O'na yaltaklanıyor,
Dilleriyle yalan söylüyorlardı.
37O'na yürekten bağlı değillerdi,
Antlaşmasına sadık kalmadılar.

h *78:12* "Soan": Tanis olduğu sanılıyor. **ı** *78:25* "Meleklerin" ya da "Güçlülerin".
78:12 Çık.7:8-12:32 **78:13** Çık.14:21-22 **78:14** Çık.13:21-22 **78:15-16** Çık.17:1-7; Say.20:2-13
78:18-31 Çık.16:2-15; Say.11:4-23,31-35 **78:24** Yu.6:31 **78:37** Elç.8:21

38 Yine de Tanrı sevecendi,
Suçlarını bağışlıyor, onları yok etmiyordu;
Çok kez öfkesini tuttu,
Bütün gazabını göstermedi.
39 Onların yalnızca insan olduğunu anımsadı,
Geçip giden, dönmeyen bir rüzgar gibi.
40 Çölde kaç kez O'na başkaldırdılar,
Issız yerlerde O'nu gücendirdiler!
41 Defalarca denediler Tanrı'yı,
İncittiler İsrail'in Kutsalı'nı.
42 Anımsamadılar O'nun güçlü elini,
Kendilerini düşmandan kurtardığı günü,
43 Mısır'da gösterdiği belirtileri,
Soan bölgesinde yaptığı şaşılası işleri.
44 Mısır'ın kanallarını kana çevirdi,
Sularını içemediler.
45 Gönderdiği at sinekleri yedi halkı,
Gönderdiği kurbağalar yok etti ülkeyi.
46 Ekinlerini tırtıllara,
Emeklerinin ürününü çekirgelere verdi.
47 Asmalarını doluyla,
Yabanıl incir ağaçlarını iri dolu taneleriyle yok etti.
48 Büyükbaş hayvanlarını kırgına,
Küçükbaş hayvanlarını yıldırıma teslim etti.
49 Üzerlerine kızgın öfkesini,
Gazap, hışım, bela
Ve bir alay kötülük meleği gönderdi.
50 Yol verdi öfkesine,
Canlarını ölümden esirgemedi,
Onları salgın hastalığın pençesine düşürdü.
51 Mısır'da bütün ilk doğanları,
Ham'ın çadırlarında bütün ilk çocukları vurdu.
52 Kendi halkını davar gibi götürdü,
Çölde onları bir sürü gibi güttü.
53 Onlara güvenlik içinde yol gösterdi, korkmadılar;
Düşmanlarınıysa deniz yuttu.
54 Böylece onları kendi kutsal topraklarının sınırına,
Sağ elinin kazandığı dağlık bölgeye getirdi.
55 Önlerinden ulusları kovdu,
Mülk olarak topraklarını
İsrail oymakları arasında bölüştürdü.
Halkını konutlarına yerleştirdi.

56 Ama onlar yüce Tanrı'yı denediler,
O'na başkaldırdılar,
Koşullarına uymadılar.
57 Döneklik edip ataları gibi ihanet ettiler,
Güvenilmez bir yay gibi bozuk çıktılar.
58 Puta taptıkları yerlerle O'nu kızdırdılar,
Putlarıyla O'nu kıskandırdılar.
59 Tanrı bunları duyunca çok öfkelendi,
İsrail'i büsbütün reddetti.
60 İnsanlar arasında kurduğu çadırı,
Şilo'daki konutunu terk etti.
61 Kudretini[i] tutsaklığa,
Görkemini düşman eline teslim etti.
62 Halkını kılıç önüne sürdü,
Öfkesini kendi halkından çıkardı.
63 Gençlerini ateş yuttu,
Kızlarına düğün türküsü söylenmez oldu.
64 Kâhinleri* kılıç altında öldü,
Dul kadınları ağlayamadı.
65 O zaman Rab uykudan uyanır gibi,
Şarabın rehavetinden ayılan bir yiğit gibi oldu.
66 Düşmanlarını püskürttü,
Onları sonsuz utanca boğdu.

i ***78:61*** Bu ayette geçen "Kudret" ve "Görkem" sözcükleri Antlaşma Sandığı'nı kastetmektedir. **78:44** Çık.7:17-21; Va.16:4 **78:45** Çık.8:20-24 **78:45** Çık.8:1-6 **78:46** Çık.10:12-15 **78:47-48** Çık.9:22-25 **78:51** Çık.12:29 **78:52** Çık.13:17-22 **78:53** Çık.14:26-28 **78:54** Çık.15:17; Yşu.3:15-17 **78:55** Yşu.11:16-23 **78:56** Hâk.2:11-15 **78:60** Yşu.18:1; Yer.7:12-14; 26:6 **78:61** 1Sa.4:4-22

67 Tanrı Yusuf soyunu reddetti,
Efrayim oymağını seçmedi;
68 Ancak Yahuda oymağını,
Sevdiği Siyon Dağı'nı seçti.
69 Tapınağını doruklar gibi,
Sonsuzluk için kurduğu yeryüzü
gibi yaptı.
70 Kulu Davut'u seçti,
Onu koyun ağılından aldı.
71 Halkı Yakup'u, kendi halkı İsrail'i
gütmek için,
Onu yavru kuzuların ardından
getirdi.
72 Böylece Davut onlara dürüstçe
çobanlık etti,
Becerikli elleriyle onlara yol
gösterdi.

79. Mezmur

Asaf'ın mezmuru

1 Ey Tanrı, uluslar senin yurduna
saldırdı,
Kutsal tapınağını kirletti,
Yeruşalim'i taş yığınına
çevirdi.
2 Kullarının ölülerini yem olarak
yırtıcı kuşlara,
Sadık kullarının etini yabanıl
hayvanlara verdiler.
3 Kanlarını su gibi akıttılar
Yeruşalim'in çevresine,
Onları gömecek kimse yok.
4 Komşularımıza yüzkarası,
Çevremizdekilere eğlence ve
oyuncak olduk.

5 Ne zamana dek, ya RAB?
Sonsuza dek mi sürecek öfken,
Alev gibi yanan kıskançlığın?
6 Öfkeni seni tanımayan ulusların,
Adını anmayan ülkelerin üzerine
dök.
7 Çünkü onlar Yakup soyunu yiyip
bitirdiler,
Yurdunu viraneye çevirdiler.
8 Atalarımızın suçlarını artık
önümüze sürme,
Sevecenliğini hemen göster bize,
Çünkü tükendikçe tükendik.
9 Yardım et bize yüce adın uğruna,
ey bizi kurtaran Tanrı,
Kurtar bizi adın uğruna, bağışla
günahlarımızı!
10 Niçin uluslar, "Nerede onların
Tanrısı?" diye konuşsun,
Kullarının dökülen kanının
öcünü alacağını bilsinler,
Gözlerimizle bunu görelim!

11 Tutsakların iniltisi senin katına
erişsin,
Koru büyük gücünle ölüme
mahkûm olanları.
12 Komşularımızın sana ettikleri
hakareti
Yedi kat iade et bağırlarına, ya Rab!
13 Bizler, kendi halkın, otlağının
koyunları
Sonsuza dek şükredeceğiz sana,
Kuşaklar boyunca övgülerini
dilimizden düşürmeyeceğiz.

80. Mezmur

Müzik şefi için - "Zambaklar antlaşması" makamında - Asaf'ın mezmuru

1 Kulak ver, ey İsrail'in çobanı,
Ey Yusuf'u bir sürü gibi güden,
Keruvlar* arasında taht kuran,
Saç ışığını,
2 Efrayim, Benyamin, Manaşşe önünde
Uyandır gücünü,
Gel, kurtar bizi!

3 Bizi eski halimize kavuştur, ey Tanrı,
Yüzünün ışığıyla aydınlat,
kurtulalım!

4 Ya RAB, Her Şeye Egemen Tanrı,
Ne zamana dek halkının
dualarına ateş püsküreceksin?

78:70-71 1Sa.16:11-12; 2Sa.7:8; 1Ta.17:7 **79:1** 2Kr.25:8-10; 2Ta.36:17-19; Yer.52:12-14
79:6-7 Yer.10:25 **80:1** Çık.25:22

5Onlara ekmek yerine gözyaşı verdin,
Ölçekler dolusu gözyaşı içirdin.
6Kavga nedeni ettin bizi
komşularımıza,
Düşmanlarımız alay ediyor bizimle.

7Bizi eski halimize kavuştur,
Ey Her Şeye Egemen Tanrı,
Yüzünün ışığıyla aydınlat,
kurtulalım!

8Mısır'dan bir asma çubuğu getirdin,
Ulusları kovup onu diktin.
9Onun için toprağı hazırladın,
Kök saldı, bütün ülkeye yayıldı.
10Gölgesi dağları,
Dalları koca sedir ağaçlarını
kapladı.
11Sürgünleri Akdeniz'e,
Filizleri Fırat'a dek uzandı.
12Niçin yıktın bağın duvarlarını?
Yoldan geçen herkes üzümünü
koparıyor,
13Orman domuzları onu yoluyor,
Yabanıl hayvanlar onunla
besleniyor.

14Ey Her Şeye Egemen Tanrı, ne olur,
dön bize!
Göklerden bak ve gör,
İlgilen bu asmayla.
15İlgilen sağ elinin diktiği filizle,
Kendine seçtiğin oğulla!
16Asman kesilmiş, yakılmış,
Öfkeli bakışların yok etsin
düşmanlarını!
17Elin, sağ kolun olan adamın üzerinde,
Kendine seçtiğin insanın
üzerinde olsun!
18O zaman senden asla
ayrılmayacağız;
Yaşam ver bize, adını analım!

19Ya RAB, ey Her Şeye Egemen Tanrı,
Bizi eski halimize kavuştur,
Yüzünün ışığıyla aydınlat,
kurtulalım!

81. Mezmur

Müzik şefi için - Gittit üzerine - Asaf'ın mezmuru

1Sevincinizi dile getirin gücümüz
olan Tanrı'ya,
Sevinç çığlıkları atın Yakup'un
Tanrısı'na!
2Çalgıya başlayın, tef çalın,
Tatlı sesli lir ve çenk çınlatın.
3Yeni Ay'da, dolunayda,
Boru çalın bayram günümüzde.
4Çünkü bu İsrail için bir kuraldır,
Yakup'un Tanrısı'nın ilkesidir.
5Tanrı Mısır'a karşı yürüdüğünde,
Yusuf soyuna koydu bu koşulu.

Orada tanımadığım bir ses işittim:
6"Sırtındaki yükü kaldırdım,
Ellerin küfeden kurtuldu" diyordu,
7"Sıkıntıya düşünce seslendin, seni
kurtardım,
Gök gürlemesinin ardından sana
yanıt verdim,
Meriva[j] sularında seni sınadım.
*Sela**

8"Dinle, ey halkım, seni uyarıyorum;
Ey İsrail, keşke beni dinlesen!
9Aranızda yabancı ilah olmasın,
Başka bir ilaha tapmayın!
10Seni Mısır'dan çıkaran
Tanrın RAB benim.
Ağzını iyice aç, doldurayım!

11"Ama halkım sesimi dinlemedi,
İsrail bana boyun eğmek istemedi.
12Ben de onları inatçı yürekleriyle
baş başa bıraktım,
Bildikleri gibi yaşasınlar diye.
13Keşke halkım beni dinleseydi,
İsrail yollarımda yürüseydi!
14Düşmanlarını hemen yere serer,

j ***81:7*** "Meriva": "Çıkışma" anlamına gelir (bkz. Çık.17:7).
81:3 Say.10:10 **81:7** Çık.17:7; Say.20:13 **81:9** Çık.20:2-3; Yas.5:6-7

Hasımlarına el kaldırırdım!
15 Benden nefret edenler bana boyun eğerdi,
Bu böyle sonsuza dek sürerdi.
16 Oysa sizleri en iyi buğdayla besler,
Kayadan akan balla doyururdum."

82. Mezmur

Asaf'ın mezmuru

1 Tanrı yerini aldı tanrısal kurulda[k],
Yargısını açıklıyor ilahların ortasında:
2 "Ne zamana dek haksız karar verecek,
Kötüleri kayıracaksınız? *Sela**
3 Zayıfın, öksüzün davasını savunun,
Mazlumun, yoksulun hakkını arayın.
4 Zayıfı, düşkünü kurtarın,
Onları kötülerin elinden özgür kılın."

5 Bilmiyor, anlamıyorlar,
Karanlıkta dolaşıyorlar.

Yeryüzünün temelleri sarsılıyor.
6 " 'Siz ilahlarsınız' diyorum,
'Yüceler Yücesi'nin oğullarısınız hepiniz!'
7 Yine de insanlar gibi öleceksiniz,
Sıradan bir önder gibi düşeceksiniz!"

8 Kalk, ey Tanrı, yargıla yeryüzünü!
Çünkü bütün uluslar senindir.

83. Mezmur

İlahi - Asaf'ın mezmuru

1 Ey Tanrı, susma,
Sessiz, hareketsiz kalma!
2 Bak, düşmanların kargaşa çıkarıyor,
Senden nefret edenler boy gösteriyor.
3 Halkına karşı kurnazlık peşindeler,
Koruduğun insanlara dolap çeviriyorlar.
4 "Gelin, bu ulusun kökünü kazıyalım" diyorlar,
"İsrail'in adı bir daha anılmasın!"
5 Hepsi sözbirliği etmiş, düzen kuruyor,
Sana karşı anlaşmaya vardı:
6 Edomlular, İsmaililer,
Moavlılar, Hacerliler,
7 Geval, Ammon, Amalek,
Filist ve Sur halkı.
8 Asur da onlara katıldı,
Lutoğulları'na güç verdiler. *Sela**

9 Onlara Midyan'a,
Kişon Vadisi'nde Sisera'ya ve Yavin'e yaptığını yap:
10 Onlar Eyn-Dor'da yok oldular,
Toprak için gübreye döndüler.
11 Onların soylularına Orev ve Zeev'e yaptığını,
Beylerine Zevah ve Salmunna'ya yaptığını yap.
12 Onlar: "Gelin, sahiplenelim
Tanrı'nın otlaklarını" demişlerdi.

13 Ey Tanrım, savrulan toza,
Rüzgarın sürüklediği saman çöpüne çevir onları!
14 Orman yangını gibi,
Dağları tutuşturan alev gibi,
15 Fırtınanla kovala,
Kasırganla dehşete düşür onları!
16 Utançla kapla yüzlerini,
Sana yönelsinler, ya RAB.
17 Sonsuza dek utanç ve dehşet içinde kalsınlar,
Rezil olup yok olsunlar.
18 Senin adın RAB'dir,
Anlasınlar yalnız senin yeryüzüne egemen en yüce Tanrı olduğunu.

84. Mezmur

Müzik şefi için - Gittit üzerine - Korahoğulları'nın mezmuru

1 Ey Her Şeye Egemen RAB,
Ne kadar severim konutunu!

k *82:1* "Tanrısal kurulda" ya da "Yargıçlar topluluğunda".
82:6 Yu.10:34 **83:9** Hâk.7:1-23 **83:9** Hâk.4:6-22 **83:11** Hâk.7:25; 8:12

2 Canım senin avlularını özlüyor,
İçim çekiyor,
Yüreğim, bütün varlığım
Sana, yaşayan Tanrı'ya sevinçle
haykırıyor.
3 Kuşlar bile bir yuva,
Kırlangıç, yavrularını koyacak
bir yer buldu
Senin sunaklarının yanında,
Ey Her Şeye Egemen RAB,
Kralım ve Tanrım!
4 Ne mutlu senin evinde oturanlara,
Seni sürekli överler! *Sela**

5 Ne mutlu gücünü senden alan insana!
Aklı hep Siyon'u ziyaret etmekte.
6 Baka Vadisi'nden geçerken,
Pınar başına çevirirler orayı,
İlk yağmurlar orayı berekete boğar.
7 Gittikçe güçlenir,
Siyon'da Tanrı'nın huzuruna çıkarlar.

8 Ya RAB, Her Şeye Egemen Tanrı,
duamı dinle,
Kulak ver, ey Yakup'un Tanrısı!
Sela
9 Ey Tanrı, kalkanımıza bak,
Meshettiğin* krala lütfet!

10 Senin avlularında bir gün,
Başka yerdeki bin günden iyidir;
Kötülerin çadırında yaşamaktansa,
Tanrım'ın evinin eşiğinde
durmayı yeğlerim.
11 Çünkü RAB Tanrı bir güneş, bir
kalkandır.
Lütuf ve yücelik sağlar;
Dürüstçe yaşayanlardan hiçbir
iyiliği esirgemez.
12 Ey Her Şeye Egemen RAB,
Ne mutlu sana güvenen insana!

85. Mezmur

Müzik şefi için - Korahoğulları'nın mezmuru

1 Ya RAB, ülkenden hoşnut kaldın,
Yakup soyunu eski gönencine
kavuşturdun.
2 Halkının suçlarını bağışladın,
Bütün günahlarını yok saydın.
*Sela**
3 Bütün gazabını bir yana koydun,
Kızgın öfkenden vazgeçtin.

4 Ey bizi kurtaran Tanrı, bizi eski
halimize getir,
Bize karşı öfkeni dindir!
5 Sonsuza dek mi öfkeleneceksin bize?
Kuşaktan kuşağa mı
sürdüreceksin öfkeni?
6 Halkın sende sevinç bulsun diye
Bize yeniden yaşam vermeyecek
misin?
7 Ya RAB, sevgini göster bize,
Kurtarışını bağışla!

8 Kulak vereceğim RAB Tanrı'nın ne
diyeceğine;
Halkına, sadık kullarına esenlik
sözü verecek,
Yeter ki, bir daha akılsızlık
etmesinler.
9 Evet, O kendisinden korkanları
kurtarmak üzeredir,
Görkemi ülkemizde yaşasın diye.

10 Sevgiyle sadakat buluşacak,
Doğrulukla esenlik öpüşecek.
11 Sadakat yerden bitecek,
Doğruluk gökten bakacak.
12 Ve RAB iyi olan neyse, onu verecek,
Toprağımızdan ürün fışkıracak.
13 Doğruluk önüsıra yürüyecek,
Adımları için yol yapacak.

86. Mezmur

Davut'un duası

1 Kulak ver, ya RAB, yanıtla beni,
Çünkü mazlum ve yoksulum.
2 Koru canımı, çünkü senin sadık
kulunum.
Ey Tanrım, kurtar sana güvenen
kulunu!
3 Acı bana, ya Rab,
Çünkü gün boyu sana yakarıyorum.

4Sevindir kulunu, ya Rab,
Çünkü dualarımı sana
yükseltiyorum.
5Sen iyi ve bağışlayıcısın, ya Rab,
Sana yakaran herkese bol sevgi
gösterirsin.
6Kulak ver duama, ya RAB,
Yalvarışlarımı dikkate al!
7Sıkıntılı günümde sana yakarırım,
Çünkü yanıtlarsın beni.

8İlahlar arasında senin gibisi yok,
ya Rab,
Eşsizdir işlerin.
9Yarattığın bütün uluslar gelip
Sana tapınacaklar, ya Rab,
Adını yüceltecekler.
10Çünkü sen ulusun, harikalar
yaratırsın,
Tek Tanrı sensin.
11Ya RAB, yolunu bana öğret,
Senin gerçeğine göre yürüyeyim,
Kararlı kıl beni, yalnız senin
adından korkayım.
12Ya Rab Tanrım, bütün yüreğimle
sana şükredeceğim,
Adını sonsuza dek yücelteceğim.
13Çünkü bana sevgin büyüktür,
Canımı ölüler diyarının
derinliklerinden sen kurtardın.

14Ey Tanrı, küstahlar bana saldırıyor,
Zorbalar sürüsü, sana
aldırmayanlar
Canımı almak istiyor,
15Oysa sen, ya Rab,
Sevecen, lütfeden, tez
öfkelenmeyen,
Sevgisi ve sadakati bol bir Tanrı'sın.
16Yönel bana, acı halime,
Kuluna kendi gücünü ver,
Kurtar hizmetçinin oğlunu.
17İyiliğinin bir belirtisini göster bana;
Benden nefret edenler görüp
utansın;
Çünkü sen, ya RAB, bana yardım
ettin,
Beni avuttun.

87. Mezmur

Korahoğulları'nın mezmuru - İlahi

1RAB Siyon'u kutsal dağlar üzerine
kurdu.
2Siyon'un kapılarını
Yakup soyunun bütün
konutlarından daha çok sever.
3Ey Tanrı kenti, senin için ne yüce
sözler söylenir: *Sela**

4"Beni tanıyanlar arasında
Rahav[l] ve Babil'i anacağım,
Filist'i, Sur'u, Kûş'u* da;
'Bu da Siyon'da doğdu' diyeceğim."

5Evet, Siyon için şöyle denecek:
"Şu da orada doğmuş, bu da,
Yüceler Yücesi onu sarsılmaz
kılacak."
6RAB halkları kaydederken,
"Bu da Siyon'da doğmuş" diye
yazacak. *Sela*

7Okuyucular, kavalcılar,
"Bütün kaynaklarım sendedir!"
diyecek.

88. Mezmur

Korahoğulları'nın mezmuru - İlahi - Müzik şefi için - "Mahalat Leannot" makamında - Ezrahlı Heman'ın Maskili

1Ya RAB, beni kurtaran Tanrı,
Gece gündüz sana yakarıyorum.
2Duam sana erişsin,
Kulak ver yakarışıma.

3Çünkü sıkıntıya doydum,
Canım ölüler diyarına yaklaştı.
4Ölüm çukuruna inenler arasında
sayılıyorum,
Tükenmiş gibiyim;

l *87:4* "Rahav": Mısır'ı simgeliyor.
86:9 Va.15:3-4 **86:15** Çık.34:6; Say.14:18; Neh.9:17; Mez.103:8; 145:8; Yoe.2:13; Yun.4:2

5Ölüler arasına atılmış,
Artık anımsamadığın,
İlginden yoksun,
Mezarda yatan cesetler gibiyim.
6Beni çukurun dibine,
Karanlıklara, derinliklere attın.
7Öfken üzerime çöktü,
Dalga dalga kızgınlığınla beni
ezdin. *Sela**

8Yakınlarımı benden uzaklaştırdın,
İğrenç kıldın beni gözlerinde.
Kapalı kaldım, çıkamıyorum.
9Üzüntüden gözlerimin feri
sönüyor,
Her gün sana yakarıyorum, ya
RAB,
Ellerimi sana açıyorum.

10Harikalarını ölülere mi
göstereceksin?
Ölüler mi kalkıp seni övecek?
Sela
11Sevgin mezarda,
Sadakatin yıkım diyarında
duyurulur mu?
12Karanlıklarda harikaların,
Unutulmuşluk diyarında
doğruluğun bilinir mi?

13Ama ben, ya RAB, yardıma
çağırıyorum seni,
Sabah duam sana varıyor.
14Niçin beni reddediyorsun, ya RAB,
Neden yüzünü benden
gizliyorsun?
15Düşkünüm, gençliğimden beri
ölümle burun burunayım,
Dehşetlerinin altında tükendim.
16Şiddetli gazabın üzerimden geçti,
Saçtığın dehşet beni yedi bitirdi.
17Bütün gün su gibi kuşattılar beni,
Çevremi tümüyle sardılar.
18Eşi dostu benden uzaklaştırdın,
Tek dostum karanlık kaldı.

89. Mezmur

Ezrahlı Eytan'ın Maskili

1RAB'bin sevgisini sonsuza dek
ezgilerle öveceğim,
Sadakatini bütün kuşaklara
bildireceğim.
2Sevgin sonsuza dek ayakta kalır
diyeceğim,
Sadakatini gökler kadar kalıcı
kıldın.
3Dedin ki, "Seçtiğim adamla
antlaşma yaptım,
Kulum Davut'a şöyle ant içtim:
4'Soyunu sonsuza dek sürdüreceğim,
Tahtını kuşaklar boyunca sürekli
kılacağım.' " *Sela**

5Ya RAB, gökler över harikalarını,
Kutsallar topluluğunda övülür
sadakatin.
6Çünkü göklerde RAB'be kim eş
koşulur?
Kim benzer RAB'be ilahi
varlıklar arasında?
7Kutsallar topluluğunda Tanrı korku
uyandırır,
Çevresindekilerin hepsinden ulu
ve müthiştir.
8Ya RAB, Her Şeye Egemen Tanrı,
Senin gibi güçlü RAB var mı?
Sadakatin çevreni sarar.
9Sen kudurmuş denizler üzerinde
egemenlik sürer,
Dalgalar kabardıkça onları
dindirirsin.
10Sen Rahav'ı[m] leş ezer gibi ezdin,
Güçlü kolunla düşmanlarını
dağıttın.
11Gökler senindir, yeryüzü de senin;
Dünyanın ve içindeki her şeyin
temelini sen attın.
12Kuzeyi, güneyi sen yarattın,
Tavor ve Hermon dağları
Sana sevincini dile getiriyor.

m ***89:10*** "Rahav": Deniz, deniz canavarı ya da Mısır gibi güçlü düşmanları kastediyor.
89:0 1Kr.4:31 **89:4** 2Sa.7:12-16; 1Ta.17:11-14; Mez.132:11; Elç.2:30

13Kolun güçlüdür,
Elin kudretli, sağ elin yüce.
14Tahtın adalet ve doğruluk üzerine kurulu,
Sevgi ve sadakat önünsıra gider.
15Ne mutlu sevinç çığlıkları atmasını bilen halka, ya RAB!
Yüzünün ışığında yürürler.
16Gün boyu senin adınla sevinir,
Doğruluğunla yücelirler.
17Çünkü sen onların gücü ve yüceliğisin,
Lütfun sayesinde gücümüz artar.
18Kalkanımız RAB'be,
Kralımız İsrail'in Kutsalı'na aittir.

19Geçmişte bir görüm aracılığıyla,
Sadık kullarına şöyle dedin:
"Bir yiğide yardım ettim,
Halkın içinden bir genci yükselttim.
20 Kulum Davut'u buldum,
Kutsal yağımla onu meshettim*.
21Elim ona destek olacak,
Kolum güç verecek.
22Düşman onu haraca bağlayamayacak[n],
Kötüler onu ezmeyecek.
23Düşmanlarını onun önünde kıracağım,
Ondan nefret edenleri vuracağım.
24Sadakatim, sevgim ona destek olacak,
Benim adımla gücü yükselecek.
25Sağ elini denizin,
Irmakların üzerine egemen kılacağım.
26'Babam sensin' diye seslenecek bana,
'Tanrım, kurtuluşumun kayası.'
27Ben de onu ilk oğlum,
Dünyadaki kralların en yücesi kılacağım.
28Sonsuza dek ona sevgi göstereceğim,
Onunla yaptığım antlaşma hiç bozulmayacak.
29Soyunu sonsuza dek,
Tahtını gökler durduğu sürece sürdüreceğim.

30"Çocukları yasamdan ayrılır,
İlkelerime göre yaşamazsa;
31Kurallarımı bozar,
Buyruklarıma uymazsa,
32İsyanlarını sopayla,
Suçlarını dayakla cezalandıracağım.
33Ama onu sevmekten vazgeçmeyecek,
Sadakatime sırt çevirmeyeceğim.
34Antlaşmamı bozmayacak,
Ağzımdan çıkan sözü değiştirmeyeceğim.
35Bir kez kutsallığım üstüne ant içtim,
Davut'a yalan söylemeyeceğim.
36Onun soyu sonsuza dek sürecek,
Tahtı karşımda güneş gibi duracak,
37Göklerde güvenilir bir tanık olan ay gibi
Sonsuza dek kalacak." *Sela*

38Ama sen reddettin, sırt çevirdin,
Çok öfkelendin meshettiğin* krala.
39Kulunla yaptığın antlaşmadan vazgeçtin,
Onun tacını yere atıp kirlettin.
40Yıktın bütün surlarını,
Viran ettin kalelerini.
41Yoldan geçen herkes onu yağmaladı,
Yüzkarası oldu komşularına.
42Hasımlarının sağ elini onun üstüne kaldırdın,
Bütün düşmanlarını sevindirdin.
43Kılıcının ağzını başka yöne çevirdin,
Savaşta ona yan çıkmadın.
44Görkemine son verdin,
Tahtını yere çaldın.
45Gençlik günlerini kısalttın,
Onu utanca boğdun. *Sela*

46Ne zamana dek, ya RAB?
Sonsuza dek mi gizleneceksin?
Ne zamana dek öfken alev alev yanacak?

n *89:22* "Haraca bağlayamayacak" ya da "Aldatamayacak".
89:20 1Sa.13:14; Elç.13:22 **89:20** 1Sa.16:12 **89:27** Va.1:4-6

47 Anımsa ömrümün ne çabuk geçtiğini,
Ne boş yaratmışsın insanoğlunu!
48 Var mı yaşayıp da ölümü görmeyen,
Ölüler diyarının pençesinden
canını kurtaran? *Sela*

49 Ya Rab, nerede o eski sevgin?
Davut'a göstereceğine ant içtiğin
o sadık sevgin!
50-51 Anımsa, ya Rab, kullarının nasıl
rezil olduğunu,
Bütün halkların hakaretini
bağrımda nasıl taşıdığımı,
Düşmanlarının hakaretini, ya RAB,
Meshettiğin kralın attığı adıma
edilen hakaretleri.

52 Sonsuza dek övgüler olsun RAB'be!
Amin! Amin!

4.KİTAP

90. Mezmur

Tanrı adamı Musa'nın duası

1 Ya Rab, barınak oldun bize
Kuşaklar boyunca.
2 Dağlar var olmadan,
Daha evreni ve dünyayı
yaratmadan,
Öncesizlikten sonsuzluğa dek
Tanrı sensin.

3 İnsanı toprağa döndürürsün,
"Ey insanoğulları, toprağa dönün!"
diyerek.
4 Çünkü senin gözünde bin yıl
Geçmiş bir gün, dün gibi,
Bir gece nöbeti gibidir.
5 İnsanları bir düş gibi siler,
süpürürsün,
Sabah biten ot misali:
6 Sabah filizlenir, büyür,
Akşam solar, kurur.

7 Eriyip bitiyoruz senin öfkenden,
Kızgınlığından dehşete düşüyoruz.
8 Suçlarımızı önüne,
Gizli günahlarımızı yüzünün
ışığına çıkardın.

9 Gazabından kısalıyor günlerimiz,
Bir soluk gibi tükeniyor yıllarımız.
10 Ömrümüz yetmiş yıl sürüyor,
Bilemedin seksen, o da sağlıklıysak;
En güzel yıllar da zahmetle,
kederle geçiyor,
Çabucak bitiyor, uçup gidiyoruz.

11 Kim bilir gazabının gücünü?
Çünkü öfken sana duyulan korku
kadar güçlüdür.
12 Bu yüzden günlerimizi saymayı
bize öğret ki,
Bilgelik kazanalım.

13 Vazgeç, ya RAB! Öfken ne
zamana dek sürecek?
Acı kullarına!
14 Sabah bizi sevginle doyur,
Ömrümüz boyunca sevinçle
haykıralım.
15 Kaç gün bizi sıkıntıya soktunsa,
Kaç yıl çile çektirdinse,
O kadar sevindir bizi.
16 Yaptıkların kullarına,
Görkemin onların çocuklarına
görünsün.
17 Tanrımız Rab bizden hoşnut kalsın.
Ellerimizin emeğini boşa çıkarma.
Evet, ellerimizin emeğini boşa
çıkarma.

91. Mezmur

1 Yüceler Yücesi'nin barınağında
oturan,
Her Şeye Gücü Yeten'in
gölgesinde barınır.
2 "O benim sığınağım, kalemdir"
derim RAB için,
"Tanrım'dır, O'na güvenirim."
3 Çünkü O seni avcı tuzağından,
Ölümcül hastalıktan kurtarır.

90:4 2Pe.3:8

4 Seni kanatlarının altına alır,
Onların altına sığınırsın.
O'nun sadakati senin kalkanın,
siperin olur.
5-6 Ne gecenin dehşetinden korkarsın,
Ne gündüz uçan oktan,
Ne karanlıkta dolaşan hastalıktan,
Ne de öğleyin yok eden kırgından.

7 Yanında bin kişi,
Sağında on bin kişi kırılsa bile,
Sana dokunmaz.
8 Sen yalnız kendi gözlerinle
seyredecek,
Kötülerin cezasını göreceksin.

9 Sen RAB'bi kendine sığınak,
Yüceler Yücesi'ni konut edindiğin
için,
10 Başına kötülük gelmeyecek,
Çadırına felaket yaklaşmayacak.
11 Çünkü Tanrı meleklerine buyruk
verecek,
Gideceğin her yerde seni
korusunlar diye.
12 Elleri üzerinde taşıyacaklar seni,
Ayağın bir taşa çarpmasın diye.
13 Aslanın, kobranın üzerine basıp
geçeceksin,
Genç aslanı, yılanı çiğneyeceksin.

14 "Beni sevdiği için
Onu kurtaracağım" diyor RAB,
"Beni iyi tanıdığı için
Ona kale olacağım.
15 Bana seslenince onu yanıtlayacağım,
Sıkıntıda onun yanında olacağım,
Kurtarıp yücelteceğim onu.
16 Onu uzun ömürle doyuracak,
Ona kurtarışımı göstereceğim."

92. Mezmur

Mezmur - Şabat Günü için ilahi*

1-3 Ya RAB, sana şükretmek,
Ey Yüceler Yücesi, adını
ilahilerle övmek,
Sabah sevgini,
Gece sadakatini,
On telli sazla, çenk ve lirle
duyurmak ne güzel!
4 Çünkü yaptıklarınla beni
sevindirdin, ya RAB,
Ellerinin işi karşısında sevinç
ilahileri okuyorum.

5 Yaptıkların ne büyüktür, ya RAB,
Düşüncelerin ne derin!
6 Aptal insan bilemez,
Budala akıl erdiremez:
7 Kötüler mantar gibi bitse,
Suçlular pıtrak gibi açsa bile,
Bu onların sonsuza dek yok oluşu
demektir.
8 Ama sen sonsuza dek yücesin,
ya RAB.

9 Ya RAB, düşmanların kesinlikle,
Evet, kesinlikle yok olacak,
Suç işleyen herkes dağılacak.
10 Beni yaban öküzü kadar güçlü kıldın,
Taze zeytinyağını başıma döktün.
11 Gözlerim düşmanlarımın
bozgununu gördü,
Kulaklarım bana saldıran
kötülerin sonunu duydu.

12 Doğru insan hurma ağacı gibi
serpilip gelişecek,
Lübnan sediri gibi yükselecek.
13 RAB'bin evinde dikilmiş olarak
Tanrımız'ın avlularında serpilip
büyüyecek.
14 Böyleleri yaşlanınca da meyve
verecek,
Taptaze ve yeşil kalacaklar.
15 "RAB doğrudur! Kayamdır benim!
O'nda haksızlık bulunmaz!" diye
duyuracaklar.

93. Mezmur

1 RAB egemenlik sürüyor, görkeme
bürünmüş,

91:11 Mat.4:5-6; Luk.4:10 **91:12** Mat.4:5-6; Luk.4:11 **91:13** Luk.10:19

Kudret giyinip kuşanmış.
Dünya sağlam kurulmuş, sarsılmaz.
2 Ya RAB, tahtın öteden beri kurulmuş,
Varlığın öncesizliğe uzanır.

3 Denizler gürlüyor, ya RAB,
Denizler gümbür gümbür gürlüyor,
Denizler dalgalarını çınlatıyor.
4 Yücelerdeki RAB engin suların
gürleyişinden,
Denizlerin azgın dalgalarından
Daha güçlüdür.

5 Koşulların hep geçerlidir;
Tapınağına kutsallık yaraşır
Sonsuza dek, ya RAB.

94. Mezmur

1 Ya RAB, öç alıcı Tanrı,
Saç ışığını, ey öç alıcı Tanrı!
2 Kalk, ey yeryüzünün yargıcı,
Küstahlara hak ettikleri cezayı ver!
3 Kötüler ne zamana dek, ya RAB,
Ne zamana dek sevinip coşacak?

4 Ağızlarından küstahlık dökülüyor,
Suç işleyen herkes övünüyor.
5 Halkını eziyorlar, ya RAB,
Kendi halkına eziyet ediyorlar.
6 Dulu, garibi boğazlıyor,
Öksüzleri öldürüyorlar.
7 "RAB görmez" diyorlar,
"Yakup'un Tanrısı dikkat etmez."

8 Ey halkın içindeki budalalar, dikkat
edin;
Ey aptallar, ne zaman
akıllanacaksınız?
9 Kulağı yaratan işitmez mi?
Göze biçim veren görmez mi?
10 Ulusları yola getiren yargılamaz mı?
İnsanı eğiten bilmez mi?
11 RAB insanın düşüncelerinin
Boş olduğunu bilir.

12 Ne mutlu, ya RAB, yola getirdiğin,
Yasanı öğrettiğin insana!
13 Kötüler için çukur kazılıncaya dek,
Onu sıkıntılı günlerden kurtarıp
rahatlatırsın.
14 Çünkü RAB halkını reddetmez,
Kendi halkını terk etmez.
15 Adalet yine doğruluk üzerine
kurulacak,
Yüreği temiz olan herkes ona
uyacak.

16 Kötülere karşı beni kim savunacak?
Kim benim için suçlulara karşı
duracak?
17 RAB yardımcım olmasaydı,
Şimdiye dek sessizlik diyarına
göçmüştüm bile.
18 "Ayağım kayıyor" dediğimde,
Sevgin ayakta tutar beni, ya RAB.
19 Kaygılar içimi sarınca,
Senin avutmaların gönlümü
sevindirir.
20 Yasaya dayanarak haksızlık yapan
koltuk sahibi
Seninle bağdaşır mı?
21 Onlar doğruya karşı birleşiyor,
Suçsuzu ölüme mahkûm ediyorlar.
22 Ama RAB bana kale oldu,
Tanrım sığındığım kaya oldu.
23 Tanrımız RAB yaptıkları kötülüğü
Kendi başlarına getirecek,
Kötülükleri yüzünden köklerini
kurutacak,
Evet, köklerini kurutacak.

95. Mezmur

1 Gelin, RAB'be sevinçle haykıralım,
Bizi kurtaran kayaya sevinç
çığlıkları atalım,
2 Şükranla huzuruna çıkalım,
O'na sevinç ilahileri yükseltelim!
3 Çünkü RAB ulu Tanrı'dır,
Bütün ilahların üstünde ulu kraldır.
4 Yerin derinlikleri O'nun elindedir,
Dağların dorukları da O'nun.
5 Deniz O'nundur, çünkü O yarattı,
Karaya da O'nun elleri biçim verdi.

94:11 1Ko.3:20

6 Gelin, tapınalım, eğilelim,
Bizi yaratan RAB'bin önünde diz çökelim.
7 Çünkü O Tanrımız'dır,
Bizse O'nun otlağının halkı,
Elinin altındaki koyunlarız.

Bugün sesini duyarsanız,
8 Meriva'da[o], o gün çölde, Massa'da[ö] olduğu gibi,
Yüreklerinizi nasırlaştırmayın.
9 Yaptıklarımı görmelerine karşın,
Atalarınız orada beni sınayıp denediler.
10 Kırk yıl o kuşaktan hep iğrendim,
"Yüreği kötü yola sapan bir halktır" dedim,
"Yollarımı bilmiyorlar."
11 Bu yüzden öfkeyle ant içtim:
"Huzur diyarıma[p] asla girmeyecekler!"

96. Mezmur

(1Ta.16:23-33)

1 Yeni bir ezgi söyleyin RAB'be!
Ey bütün dünya, RAB'be ezgiler söyleyin!
2 Ezgi söyleyin, RAB'bin adını övün,
Her gün duyurun kurtarışını!
3 Görkemini uluslara,
Harikalarını bütün halklara anlatın!

4 Çünkü RAB uludur, yalnız O övgüye değer,
İlahlardan çok O'ndan korkulur.
5 Halkların bütün ilahları bir hiçtir,
Oysa gökleri yaratan RAB'dir.
6 Yücelik, ululuk O'nun huzurundadır,
Güç ve güzellik O'nun tapınağındadır.

7 Ey bütün halklar, RAB'bi övün,
RAB'bin gücünü, yüceliğini övün,
8 RAB'bin görkemini adına yaraşır biçimde övün,
Sunular getirip avlularına girin!
9 Kutsal giysiler içinde RAB'be tapının!
Titreyin O'nun önünde, ey bütün yeryüzündekiler!

10 Uluslara, "RAB egemenlik sürüyor" deyin.
Dünya sağlam kurulmuş, sarsılmaz.
O halkları adaletle yargılar.
11 Sevinsin gökler, coşsun yeryüzü!
Gürlesin deniz içindekilerle birlikte!
12-13 Bayram etsin kırlar ve üzerindekiler!
O zaman RAB'bin önünde bütün orman ağaçları
Sevinçle haykıracak.
Çünkü O geliyor!
Yeryüzünü yargılamaya geliyor.
Dünyayı adaletle,
Halkları kendi gerçeğiyle yönetecek.

97. Mezmur

1 RAB egemenlik sürüyor, coşsun yeryüzü,
Bütün kıyı halkları sevinsin!
2 Bulut ve zifiri karanlık sarmış çevresini,
Doğruluk ve adalettir tahtının temeli.
3 Ateş yürüyor O'nun önünde,
Düşmanlarını yakıyor çevrede.
4 Şimşekleri dünyayı aydınlatır,
Yeryüzü görüp titrer.
5 Dağlar balmumu gibi erir,
RAB'bin, bütün yeryüzünün Rab'bi önünde.
6 Gökler O'nun doğruluğunu duyurur,
Bütün halklar görkemini görür.

o *95:8* "Meriva": "Çıkışma" anlamına gelir (bkz. Çık.17:7). ö *95:8* "Massa": "Deneme" anlamına gelir (bkz. Çık.17:7). p *95:11* "Huzur diyarıma", yani "Vaat edilen toprağa" (bkz. Say.14:26-35; İbr.4:1-7). **95:7-11** İbr.3:7-11,15; 4:3,5,7 **95:8-9** Çık.17:1-7; Say.20:2-13; **95:11** Say.14:20-23; Yas.1:34-36 **95:11** Yas.12:9-10 **96:7-9** 1Ta.16:29-30; Mez.29:1-2 **96:12-13** Yşa.11:4; Va.19:11

7 Utansın puta tapanlar,
Değersiz putlarla övünenler!
RAB'be tapın, ey bütün ilahlar!
8 Siyon seviniyor yargılarını
duyunca, ya RAB,
Yahuda kentleri coşuyor.
9 Çünkü sensin, ya RAB, bütün
yeryüzünün en yücesi,
Bütün ilahların üstündesin, çok
ulusun.

10 Ey sizler, RAB'bi sevenler,
kötülükten tiksinin.
O sadık kullarının canını korur,
Onları kötülerin elinden kurtarır.
11 Doğrulara ışık,
Temiz yüreklilere sevinç saçar.
12 Ey doğrular, RAB'de sevinç bulun,
Kutsallığını anarak O'na şükredin!

98. Mezmur

Mezmur

1 Yeni bir ezgi söyleyin RAB'be.
Çünkü harikalar yaptı,
Zaferler kazandı sağ eli ve kutsal
koluyla.
2 RAB ulusların gözü önüne serdi
kurtarışını,
Zaferini bildirdi.
3 İsrail halkına sevgisini,
Sadakatini anımsadı;
Tanrımız'ın zaferini gördü
dünyanın dört bucağı.

4 Sevinç çığlıkları yükseltin RAB'be,
ey yeryüzündekiler!
Sevinç ilahileriyle yeri göğü
çınlatın!
5 Lirle ezgiler sunun RAB'be,
Lir ve müzik eşliğinde!
6 Boru ve borazan eşliğinde
Sevinç çığlıkları atın Kral olan
RAB'bin önünde.

7 Gürlesin deniz ve içindekiler,
Gürlesin yeryüzü ve üzerindekiler.
8-9 El çırpsın ırmaklar,
Sevinçle haykırsın dağlar
RAB'bin önünde!
Çünkü O geliyor
Yeryüzünü yönetmeye.
Dünyayı adaletle,
Halkları doğrulukla yönetecek.

99. Mezmur

1 RAB egemenlik sürüyor, titresin
halklar!
Keruvlar* arasında tahtına oturmuş,
Sarsılsın yeryüzü!
2 RAB Siyon'da uludur,
Yücedir O, bütün halklara
egemendir.
3 Övsünler büyük, müthiş adını!
O kutsaldır.

4 Ey adaleti seven güçlü kral,
Eşitliği sen sağladın,
Yakup soyunda doğru ve adil
olanı sen yaptın.
5 Yüceltin Tanrımız RAB'bi,
Ayaklarının taburesi önünde
tapının!
O kutsaldır.

6 Musa'yla Harun O'nun
kâhinlerindendi,
Samuel de O'nu adıyla çağıranlar
arasındaydı.
RAB'be seslenirlerdi,
O da yanıtlardı.
7 Bulut sütunu içinden onlarla konuştu,
Uydular O'nun buyruklarına,
Kendilerine verdiği kurallara.

8 Ya RAB Tanrımız, yanıt verdin
onlara;
Bağışlayıcı bir Tanrı oldun,
Ama yaptıkları kötülüğü cezasız
bırakmadın.
9 Tanrımız RAB'bi yüceltin,
Tapının O'na kutsal dağında!
Çünkü Tanrımız RAB kutsaldır.

98:1 Mez.33:3; Yşa.42:10; Va.5:9-10 **99:1** Çık.25:22 **99:7** Çık.33:9

100. Mezmur

Mezmur - Şükretmek için

[1]Ey bütün dünya, RAB'be sevinç
çığlıkları yükseltin!
[2]O'na neşeyle kulluk edin,
Sevinç ezgileriyle çıkın huzuruna!

[3]Bilin ki RAB Tanrı'dır.
Bizi yaratan O'dur, biz de O'nunuz[r],
O'nun halkı, otlağının koyunlarıyız.

[4]Kapılarına şükranla,
Avlularına övgüyle girin!
Şükredin O'na, adına övgüler sunun!

[5]Çünkü RAB iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.
Sadakati kuşaklar boyunca sürer.

101. Mezmur

Davut'un mezmuru

[1]Sevgini ve adaletini ezgilerle
anacağım,
Seni ilahilerle öveceğim, ya RAB.
[2]Dürüst davranmaya özen
göstereceğim,
Ne zaman geleceksin bana?

Temiz bir yaşam süreceğim evimde,
[3]Önümde alçaklığa izin vermeyeceğim.
Tiksinirim döneklerin işinden,
Etkilemez beni.
[4]Uzak olsun benden sapıklık,
Tanımak istemem kötülüğü.
[5]Yok ederim dostunu gizlice
çekiştireni,
Katlanamam tepeden bakan,
gururlu insana.

[6]Gözüm ülkenin sadık insanları
üzerinde olacak,
Yanımda oturmalarını isterim;
Bana dürüst yaşayan kişi hizmet
edecek.
[7]Hilekâr evimde oturmayacak,
Yalan söyleyen gözümün önünde
durmayacak.
[8]Her sabah ülkedeki kötüleri yok
ederek
Bütün haksızları RAB'bin
kentinden söküp atacağım.

102. Mezmur

Zayıf düşünce derdini RAB'be döken mazlumun duası

[1]Ya RAB, duamı işit,
Yakarışım sana erişsin.
[2]Sıkıntılı günümde yüzünü benden
gizleme,
Kulak ver sesime,
Seslenince yanıt ver bana
hemen.

[3]Çünkü günlerim duman gibi yok
oluyor,
Kemiklerim ateş gibi yanıyor.
[4]Yüreğim kırgın yemiş ot gibi
kurudu,
Ekmek yemeyi bile unuttum.
[5]Bir deri bir kemiğe döndüm
Acı acı inlemekten.
[6]Issız yerlerdeki ishakkuşunu
andırıyorum,
Viranelerdeki kukumav gibiyim.
[7]Gözüme uyku girmiyor,
Damda yalnız kalmış bir kuş
gibiyim.
[8]Düşmanlarım bütün gün bana
hakaret ediyor,
Bana dil uzatanlar adımı lanet
için kullanıyor.

[9-10]Kızıp öfkelendiğin için
Külü ekmek gibi yiyor,
İçeceğime gözyaşı katıyorum.
Beni kaldırıp bir yana attın.
[11]Günlerim akşam uzayan gölge
gibi yitmekte,
Ot gibi sararmaktayım.

r ***100:3*** "Biz de O'nunuz" ya da "Kendimiz değil".
100:5 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11

12 Ama sen, sonsuza dek tahtında
oturursun, ya RAB,
Ünün kuşaklar boyu sürer.
13 Kalkıp Siyon'a sevecenlik
göstereceksin,
Çünkü onu kayırmanın zamanıdır,
beklenen zaman geldi.
14 Kulların onun taşlarından hoşlanır,
Tozunu bile severler.
15 Uluslar RAB'bin adından,
Yeryüzü kralları görkeminden
korkacak.
16 Çünkü RAB Siyon'u yeniden
kuracak,
Görkem içinde görünecek.
17 Yoksulların duasına kulak verecek,
Yalvarışlarını asla hor görmeyecek.

18 Bunlar gelecek kuşak için yazılsın,
Öyle ki, henüz doğmamış insanlar
RAB'be övgüler sunsun.
19 RAB yücelerdeki kutsal katından
aşağı baktı,
Göklerden yeryüzünü gözetledi,
20 Tutsakların iniltisini duymak,
Ölüm mahkûmlarını kurtarmak
için.
21-22 Böylece halklar ve krallıklar
RAB'be tapınmak için toplanınca,
O'nun adı Siyon'da,
Övgüsü Yeruşalim'de duyurulacak.

23 RAB gücümü kırdı yaşam yolunda,
Ömrümü kısalttı.
24 "Ey Tanrım, ömrümün ortasında
canımı alma!" dedim.
"Senin yılların kuşaklar boyu sürer!

25 "Çok önceden attın dünyanın
temellerini,
Gökler de senin ellerinin yapıtıdır.
26 Onlar yok olacak, ama sen kalıcısın.
Hepsi bir giysi gibi eskiyecek.
Onları bir kaftan gibi
değiştireceksin,
Geçip gidecekler.
27 Ama sen hep aynısın,
Yılların tükenmeyecek.
28 Gözetiminde yaşayacak kullarının
çocukları,
Senin önünde duracak soyları."

103. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 RAB'be övgüler sun, ey gönlüm!
O'nun kutsal adına övgüler sun,
ey bütün varlığım!
2 RAB'be övgüler sun, ey canım!
İyiliklerinin hiçbirini unutma!
3 Bütün suçlarını bağışlayan,
Bütün hastalıklarını iyileştiren,
4 Canını ölüm çukurundan kurtaran,
Sana sevgi ve sevecenlik tacı
giydiren,
5 Yaşam boyu seni iyiliklerle
doyuran O'dur,
Bu nedenle gençliğin kartalınki
gibi tazelenir.

6 RAB bütün düşkünlere
Hak ve adalet sağlar.
7 Kendi yöntemlerini Musa'ya,
İşlerini İsrailliler'e açıkladı.
8 RAB sevecen ve lütfedendir,
Tez öfkelenmez, sevgisi engindir.
9 Sürekli suçlamaz,
Öfkesini sonsuza dek sürdürmez.
10 Bize günahlarımıza göre davranmaz,
Suçlarımızın karşılığını vermez.
11 Çünkü gökler yeryüzünden ne
kadar yüksekse,
Kendisinden korkanlara karşı
sevgisi de o kadar büyüktür.
12 Doğu batıdan ne kadar uzaksa,
O kadar uzaklaştırdı bizden
isyanlarımızı.
13 Bir baba çocuklarına nasıl sevecen
davranırsa,
RAB de kendisinden korkanlara
öyle sevecen davranır.

102:12 Ağı.5:19 **102:25-27** İbr.1:10-12 **103:8** Yak.5:11
103:8 Çık.34:6; Say.14:18; Neh.9:17; Mez.86:15; 145:8; Yoe.2:13; Yun.4:2

14Çünkü mayamızı bilir,
Toprak olduğumuzu anımsar.

15İnsana gelince, ota benzer ömrü,
Kır çiçeği gibi serpilir;
16Rüzgar üzerine esince yok olur gider,
Bulunduğu yer onu tanımaz.
17-18Ama RAB kendisinden
korkanları sonsuza dek sever,
Antlaşmasına uyan
Ve buyruklarına uymayı anımsayan
soylarına adil davranır.

19RAB tahtını göklere kurmuştur,
O'nun egemenliği her yeri kapsar.
20RAB'be övgüler sunun, ey sizler,
O'nun melekleri,
O'nun sözünü dinleyen,
Söylediklerini yerine getiren güç
sahipleri!
21RAB'be övgüler sunun, ey sizler,
O'nun bütün göksel orduları,
İsteğini yerine getiren kulları!
22RAB'be övgüler sunun,
Ey O'nun egemen olduğu
yerlerdeki bütün yaratıklar!
RAB'be övgüler sun, ey gönlüm!

104. Mezmur

1RAB'be övgüler sun, ey gönlüm!
Ya RAB Tanrım, ne ulusun!
Görkem ve yücelik kuşanmışsın,
2Bir kaftana bürünür gibi ışığa
bürünmüşsün.
Gökleri bir çadır gibi geren,
3Evini yukarıdaki sular üzerine kuran,
Bulutları kendine savaş arabası
yapan,
Rüzgarın kanatları üzerinde gezen,
4Rüzgarları kendine haberci,
Yıldırımları hizmetkâr eden sensin[s].

5Yeryüzünü temeller üzerine kurdun,
Asla sarsılmasın diye.
6Engini ona bir giysi gibi giydirdin,
Sular dağların üzerinde durdu.
7Sen kükreyince sular kaçtı,
Göğü gürletince hemen çekildi.
8Dağları aşıp derelere aktı,
Onlar için belirlediğin yerlere
doğru.
9Bir sınır koydun önlerine,
Geçmesinler, gelip yeryüzünü bir
daha kaplamasınlar diye.

10Vadilerde fışkırttığın pınarlar,
Dağların arasından akar.
11Bütün kır hayvanlarını suvarır,
Yaban eşeklerinin susuzluğunu
giderirler.
12Kuşlar yanlarında yuva kurar,
Dalların arasında ötüşürler.
13Gökteki evinden dağları sularsın,
Yeryüzü işlerinin meyvesine doyar.

14Hayvanlar için ot,
İnsanların yararı için bitkiler
yetiştirirsin;
İnsanlar ekmeğini topraktan
çıkarsın diye,
15Yüreklerini sevindiren şarabı,
Yüzlerini güldüren zeytinyağını,
Güçlerini artıran ekmeği hep sen
verirsin.

16RAB'bin ağaçları,
Kendi diktiği Lübnan sedirleri
suya doyar.
17Kuşlar orada yuva yapar,
Leyleğin evi ise çamlardadır.
18Yüksek dağlar dağ keçilerinin uğrağı,
Kayalar kaya tavşanlarının*
sığınağıdır.
19Mevsimleri göstersin diye ayı,
Batacağı zamanı bilen güneşi
yarattın.
20Karartırsın ortalığı, gece olur,
Başlar kıpırdamaya orman
hayvanları.
21Genç aslan av peşinde kükrer,

[s] *104:4* "Rüzgarları kendine haberci, yıldırımları hizmetkâr eden sensin" ya da "Meleklerini rüzgarlar, hizmetkârlarını ateş alevleri yapan sensin". **104:4** İbr.1:7

Tanrı'dan yiyecek ister.
22 Güneş doğunca
İnlerine çekilir, yatarlar.
23 İnsan işine gider,
Akşama dek çalışmak için.

24 Ya RAB, ne çok eserin var!
Hepsini bilgece yaptın;
Yeryüzü yarattıklarınla dolu.
25 İşte uçsuz bucaksız denizler,
İçinde kaynaşan sayısız canlılar,
Büyük küçük yaratıklar.
26 Orada gemiler dolaşır,
İçinde oynaşsın diye yarattığın
Livyatan* da orada.

27 Hepsi seni bekliyor,
Yiyeceklerini zamanında veresin
diye.
28 Sen verince onlar toplar,
Sen elini açınca onlar iyiliğe
doyar.
29 Yüzünü gizleyince dehşete
kapılırlar,
Soluklarını kesince ölüp toprak
olurlar.
30 Ruhun'u gönderince var olurlar,
Yeryüzüne yeni yaşam verirsin.

31 RAB'bin görkemi sonsuza dek
sürsün!
Sevinsin RAB yaptıklarıyla!
32 O bakınca yeryüzü titrer,
O dokununca dağlar tüter.
33 Ömrümce RAB'be ezgiler
söyleyecek,
Var oldukça Tanrım'ı ilahilerle
öveceğim.
34 Düşüncem O'na hoş görünsün,
Sevincim RAB olsun!
35 Tükensin dünyadaki günahlılar,
Yok olsun artık kötüler!
RAB'be övgüler sun, ey
gönlüm!
RAB'be övgüler sunun!

105. Mezmur

(1Ta.16:8-22)

1 RAB'be şükredin, O'nu adıyla çağırın,
Halklara duyurun yaptıklarını!
2 O'nu ezgilerle, ilahilerle övün,
Bütün harikalarını anlatın!
3 Kutsal adıyla övünün,
Sevinsin RAB'be yönelenler!
4 RAB'be ve O'nun gücüne bakın,
Durmadan O'nun yüzünü arayın!
5-6 Ey sizler, kulu İbrahim'in soyu,
Seçtiği Yakupoğulları,
O'nun yaptığı harikaları,
Olağanüstü işlerini
Ve ağzından çıkan yargıları
anımsayın!

7 Tanrımız RAB O'dur,
Yargıları bütün yeryüzünü kapsar.
8-9 O antlaşmasını,
Bin kuşak için verdiği sözü,
İbrahim'le yaptığı antlaşmayı,
İshak için içtiği andı sonsuza dek
anımsar.
10-11 "Hakkınıza düşen mülk olarak
Kenan ülkesini size vereceğim"
diyerek,
Bunu Yakup için bir kural,
İsrail'le sonsuza dek geçerli bir
antlaşma yaptı.

12 O zaman bir avuç insandılar,
Sayıca az ve ülkeye yabancıydılar.
13 Bir ulustan öbürüne,
Bir ülkeden ötekine dolaşıp
durdular.
14 RAB kimsenin onları ezmesine
izin vermedi,
Onlar için kralları bile payladı:
15 "Meshettiklerime* dokunmayın,
Peygamberlerime kötülük
etmeyin!" dedi.

16 Ülkeye kıtlık gönderdi,

105:1 1Ta.16:8; Yşa.12:4 **105:8-9** Yar.12:7; 17:8 **105:8-9** Yar.26:3 **105:10-11** Yar.28:13
105:14-15 Yar.20:3-7 **105:16** Yar.41:53-57

Bütün yiyeceklerini yok etti.
17 Önlerinden bir adam göndermişti,
Köle olarak satılan Yusuf'tu bu.
18 Zincir vurup incittiler ayaklarını,
Demir halka geçirdiler boynuna,
19 Söyledikleri gerçekleşinceye dek,
RAB'bin sözü onu sınadı.
20 Kral adam gönderip Yusuf'u
salıverdi,
Halklara egemen olan onu özgür
kıldı.
21 Onu kendi sarayının efendisi,
Bütün varlığının sorumlusu yaptı;
22 Önderlerini istediği gibi eğitsin,
İleri gelenlerine akıl versin diye.

23 O zaman İsrail Mısır'a gitti,
Yakup Ham ülkesine yerleşti.
24 RAB halkını alabildiğine çoğalttı,
Düşmanlarından sayıca artırdı
onları.
25 Sonunda tutumunu değiştirdi
düşmanlarının:
Halkından tiksindiler,
Kullarına kurnazca davrandılar.

26 Kulu Musa'yı,
Seçtiği Harun'u gönderdi aralarına.
27 Onlar gösterdiler RAB'bin
belirtilerini,
Ham ülkesinde şaşılası işlerini.
28 Karanlık gönderip ülkeyi
karanlığa bürüdü RAB,
Çünkü Mısırlılar O'nun sözlerine
karşı gelmişti.
29 Kana çevirdi sularını,
Öldürdü balıklarını.
30 Ülkede kurbağalar kaynaştı
Krallarının odalarına kadar.
31 RAB buyurunca sinek sürüleri,
Sivrisinekler üşüştü ülkenin her
yanına.
32 Dolu yağdırdı yağmur yerine,
Şimşekler çaktırdı ülkelerinde.
33 Bağlarını, incir ağaçlarını vurdu,
Parçaladı ülkenin ağaçlarını.
34 O buyurunca çekirgeler,
Sayısız yavrular kaynadı.
35 Ülkenin bütün bitkilerini yediler,
Toprağın ürününü yiyip
bitirdiler.
36 RAB ülkede ilk doğanların hepsini,
İlk çocuklarını öldürdü.

37 İsrailliler'i ülkeden altın ve
gümüşle çıkardı,
Oymaklarından tek kişi bile
tökezlemedi.
38 Onlar gidince Mısır sevindi,
Çünkü İsrail korkusu çökmüştü
Mısır'ın üzerine.
39 RAB bulutu bir örtü gibi yaydı
üzerlerine,
Gece ateş verdi yollarını
aydınlatsın diye.
40 İstediler, bıldırcın gönderdi,
Göksel ekmekle doyurdu
karınlarını.
41 Kayayı yardı, sular fışkırdı,
Çorak topraklarda bir ırmak gibi
aktı.
42 Çünkü kutsal sözünü,
Kulu İbrahim'e verdiği sözü
anımsadı.

43 Halkını sevinç içinde,
Seçtiklerini sevinç çığlıklarıyla
ülkeden çıkardı.
44 Ulusların topraklarını verdi onlara.
Halkların emeğini miras aldılar;
45 Kurallarını yerine getirsinler,
Yasalarına uysunlar diye.

RAB'be övgüler sunun!

105:17 Yar.37:28; 45:5 **105:18-19** Yar.39:20-40:23 **105:20** Yar.41:14 **105:21** Yar.41:39-41 **105:23** Yar.46:6 **105:23** Yar.47:11 **105:24-25** Çık.1:7-14 **105:26** Çık.3:1-4:17 **105:28** Çık.10:21-23 **105:29** Çık.7:17-21 **105:30** Çık.8:1-6 **105:31** Çık.8:20-24 **105:31** Çık.8:16-17 **105:32-33** Çık.9:22-25 **105:34-35** Çık.10:12-15 **105:36** Çık.12:29 **105:37-38** Çık.12:33-36 **105:39** Çık.13:21-22 **105:40** Çık.16:2-15 **105:41** Çık.17:1-7; Say.20:2-13 **105:44** Yşu.11:16-23

106. Mezmur

(1Ta.16:34-36)

1 Övgüler sunun, RAB'be!
RAB'be şükredin, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.
2 RAB'bin büyük işlerini kim anlatabilir,
Kim O'na yeterince övgü sunabilir?
3 Ne mutlu adalete uyanlara,
Sürekli doğru olanı yapanlara!

4 Ya RAB, halkına lütfettiğinde anımsa beni,
Onları kurtardığında ilgilen benimle.
5 Öyle ki, seçtiklerinin gönencini göreyim,
Ulusunun sevincini,
Kendi halkının kıvancını paylaşayım.

6 Atalarımız gibi biz de günah işledik,
Suç işledik, kötülük ettik.
7 Atalarımız Mısır'dayken
Yaptığın harikaları anlamadı,
Çok kez gösterdiğin sevgiyi anımsamadı,
Denizde, Kamış Denizi'nde* başkaldırdılar.
8 Buna karşın RAB gücünü göstermek için,
Adı uğruna kurtardı onları.
9 Kamış Denizi'ni azarladı, kurudu deniz,
Yürüdüler enginde O'nun öncülüğünde,
Çölde yürür gibi.
10 Kendilerinden nefret edenlerin elinden aldı onları,
Düşmanlarının pençesinden kurtardı.
11 Sular yuttu hasımlarını,
Hiçbiri kurtulmadı.
12 O zaman atalarımız O'nun sözlerine inandılar,
Ezgiler söyleyerek O'nu övdüler.

13 Ne var ki, RAB'bin yaptıklarını çabucak unuttular,
Öğüt vermesini beklemediler.
14 Özlemle kıvrandılar çölde,
Tanrı'yı denediler ıssız yerlerde.
15 Tanrı onlara istediklerini verdi,
Ama üzerlerine yıpratıcı bir hastalık gönderdi.

16 Onlar ordugahlarında Musa'yı,
RAB'bin kutsal kulu Harun'u kıskanınca,
17 Yer yarıldı ve Datan'ı yuttu,
Aviram'la yandaşlarının üzerine kapandı.
18 Ateş kavurdu onları izleyenleri,
Alev yaktı kötüleri.

19 Bir buzağı heykeli yaptılar Horev'de,
Dökme bir puta tapındılar.
20 Tanrı'nın yüceliğini,
Ot yiyen öküz putuna değiştirdiler.
21 Unuttular kendilerini kurtaran Tanrı'yı,
Mısır'da yaptığı büyük işleri,
22 Ham ülkesinde yarattığı harikaları,
Kamış Denizi kıyısında yaptığı müthiş işleri.
23 Bu yüzden onları yok edeceğini söyledi Tanrı,
Ama seçkin kulu Musa O'nun önündeki gedikte durarak,
Yok edici öfkesinden vazgeçirdi O'nu.

24 Ardından hor gördüler güzelim ülkeyi,
Tanrı'nın verdiği söze inanmadılar.
25 Çadırlarında söylendiler,
Dinlemediler RAB'bin sesini.

106:1 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 107:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11
106:7 Çık.14:10-12 **106:9-12** Çık.14:21-31 **106:12** Çık.15:1-21 **106:14-15** Say.11:4,33,34
106:16-18 Say.16:1-35 **106:19-23** Çık.32:1-14 **106:24-26** Say.14:1-35

26-27 Bu yüzden RAB elini kaldırdı
Ve çölde onları yere sereceğine,
Soylarını ulusların arasına saçacağına,
Onları öteki ülkelere dağıtacağına ant içti.

28 Sonra Baal-Peor'a bel bağladılar,
Ölülere sunulan kurbanları yediler.
29 Öfkelendirdiler RAB'bi yaptıklarıyla,
Salgın hastalık çıktı aralarında.
30 Ama Pinehas kalkıp araya girdi,
Felaketi önledi.
31 Bu doğruluk sayıldı ona,
Kuşaklar boyu, sonsuza dek sürecek bu.

32 Yine RAB'bi öfkelendirdiler
Meriva suları yanında,
Musa'nın başına dert açıldı onlar yüzünden;
33 Çünkü onu sinirlendirdiler,
O da düşünmeden konuştu.

34 RAB'bin onlara buyurduğu gibi
Yok etmediler halkları,
35 Tersine öteki uluslara karıştılar,
Onların törelerini öğrendiler.
36 Putlarına taptılar,
Bu da onlara tuzak oldu.
37 Oğullarını, kızlarını
Cinlere kurban ettiler.
38 Kenan putlarına kurban olsun diye
Oğullarının, kızlarının kanını,
Suçsuzların kanını döktüler;
Ülke onların kanıyla kirlendi.
39 Böylece yaptıklarıyla kirli sayıldılar,
Vefasız duruma düştüler töreleriyle.

40 RAB'bin öfkesi parladı halkına karşı,
Tiksindi kendi halkından.
41 Onları ulusların eline teslim etti.
Onlardan nefret edenler onlara egemen oldu.
42 Düşmanları onları ezdi,
Boyun eğdirdi hepsine.
43 RAB onları birçok kez kurtardı,
Ama akılları fikirleri başkaldırmaktaydı
Ve alçaltıldılar suçları yüzünden.
44 RAB yine de ilgilendi sıkıntılarıyla
Yakarışlarını duyunca.
45 Antlaşmasını anımsadı onlar uğruna,
Eşsiz sevgisinden ötürü vazgeçti yapacaklarından.
46 Merhamet koydu onları tutsak alanların yüreğine.

47 Kurtar bizi, ey Tanrımız RAB,
Topla bizi ulusların arasından.
Kutsal adına şükredelim,
Yüceliğinle övünelim.

48 Öncesizlikten sonsuza dek,
İsrail'in Tanrısı RAB'be övgüler olsun!
Bütün halk, "Amin!" desin.
RAB'be övgüler olsun!

5.KİTAP

107. Mezmur

1 RAB'be şükredin, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.
2 Böyle desin RAB'bin kurtardıkları,
Düşman pençesinden özgür kıldıkları,
3 Doğudan, batıdan, kuzeyden, güneyden§,
Bütün ülkelerden topladıkları.

4 Issız çöllerde dolaştılar,
Yerleşecekleri kente giden bir yol bulamadılar.

§ *107:3* "Güneyden": İbranice "Denizden". **106:27** Lev.26:33 **106:28-31** Say.25:1-13 **106:32-33** Say.20:2-13 **106:34-36** Hâk.2:1-3; 3:5-6 **106:37** 2Kr.17:17 **106:38** Say.35:33 **106:40-46** Hâk.2:14-18 **106:47-48** 1Ta.16:35-36; Mez.41:13
107:1 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 118:1; 136:1; Yer.33:11

5 Aç, susuz,
Sefil oldular.
6 O zaman sıkıntı içinde RAB'be
yakardılar,
RAB kurtardı onları dertlerinden.
7 Yerleşecekleri bir kente varıncaya
dek,
Onlara doğru yolda öncülük etti.
8 Şükretsinler RAB'be sevgisi için,
İnsanlar yararına yaptığı
harikalar için.
9 Çünkü O susamış canın
susuzluğunu giderir,
Aç canı iyiliklerle doyurur.

10 Zincire vurulmuş, acıyla kıvranan
tutsaklar,
Karanlıkta, zifiri karanlıkta
oturmuştu.
11 Çünkü Tanrı'nın buyruklarına
karşı çıkmışlardı,
Küçümsemişlerdi Yüceler
Yücesi'nin öğüdünü.
12 Ağır işlerle hayatı onlara zehir etti,
Çöktüler, yardım eden olmadı.
13 O zaman sıkıntı içinde RAB'be
yakardılar,
RAB kurtardı onları dertlerinden;
14 Çıkardı karanlıktan, zifiri
karanlıktan,
Kopardı zincirlerini.
15 Şükretsinler RAB'be sevgisi için,
İnsanlar yararına yaptığı
harikalar için!
16 Çünkü tunç* kapıları kırdı,
Demir kapı kollarını parçaladı O.

17 Cezalarını buldu aptallar,
Suçları, isyanları yüzünden.
18 İğrenir olmuşlardı bütün
yemeklerden,
Ölümün kapılarına yaklaşmışlardı.
19 O zaman sıkıntı içinde RAB'be
yakardılar,
RAB kurtardı onları dertlerinden.
20 Sözünü gönderip iyileştirdi onları,
Kurtardı ölüm çukurundan.
21 Şükretsinler RAB'be sevgisi için,
İnsanlar yararına yaptığı
harikalar için!
22 Şükran kurbanları sunsunlar
Ve sevinç çığlıklarıyla
duyursunlar O'nun yaptıklarını!

23 Gemilerle denize açılanlar,
Okyanuslarda iş yapanlar,
24 RAB'bin işlerini,
Derinliklerde yaptığı harikaları
gördüler.
25 Çünkü O buyurunca şiddetli bir
fırtına koptu,
Dalgalar şaha kalktı.
26 Göklere yükselip diplere indi
gemiler,
Sıkıntıdan canları burunlarına
geldi gemicilerin,
27 Sarhoş gibi sallanıp sendelediler,
Ustalıkları işe yaramadı.
28 O zaman sıkıntı içinde RAB'be
yakardılar,
RAB kurtardı onları dertlerinden.
29 Fırtınayı limanlığa çevirdi,
Yatıştı dalgalar;
30 Rahatlayınca sevindiler,
Diledikleri limana götürdü RAB
onları.
31 Şükretsinler RAB'be sevgisi için,
İnsanlar yararına yaptığı
harikalar için!
32 Yüceltsinler O'nu halk topluluğunda,
Övgüler sunsunlar ileri gelenlerin
toplantısında.

33 Irmakları çöle çevirir,
Pınarları kurak toprağa,
34 Verimli toprağı çorak alana,
Orada yaşayanların kötülüğü
yüzünden.
35 Çölü su birikintisine çevirir,
Kuru toprağı pınara.
36 Açları yerleştirir oraya;
Oturacak bir kent kursunlar,
37 Tarlalar ekip bağlar diksinler,
Bol ürün alsınlar diye.

38 RAB'bin kutsamasıyla,
Çoğaldılar alabildiğine,
Eksiltmedi hayvanlarını.

39 Sonra azaldılar, alçaldılar,
Baskı, sıkıntı ve acı yüzünden.
40 RAB rezalet saçtı soylular üzerine,
Yolu izi belirsiz bir çölde
dolaştırdı onları.
41 Ama yoksulu sefaletten kurtardı,
Davar sürüsü gibi çoğalttı ailelerini.
42 Doğru insanlar görüp sevinecek,
Kötülerse ağzını kapayacak.

43 Aklı olan bunları göz önünde tutsun,
RAB'bin sevgisini dikkate alsın.

108. Mezmur

(Mez.57:7-11; 60:5-12)

Ezgi - Davut'un mezmuru

1 Kararlıyım, ey Tanrı,
Bütün varlığımla sana ezgiler,
ilahiler söyleyeceğim!
2 Uyan, ey lir, ey çenk,
Seheri ben uyandırayım!
3 Halkların arasında sana şükürler
sunayım, ya RAB,
Ulusların arasında seni ilahilerle
öveyim.
4 Çünkü sevgin göklere erişir,
Sadakatin gökyüzüne ulaşır.

5 Yüceliğini göster göklerin üstünde,
ey Tanrı,
Görkemin bütün yeryüzünü
kaplasın!
6 Kurtar bizi sağ elinle, yardım et,
Sevdiklerin özgürlüğe kavuşsun
diye!

7 Tanrı şöyle konuştu kutsal yerinde:
"Şekem'i sevinçle bölüştürecek,
Sukkot Vadisi'ni ölçeceğim.
8 Gilat benimdir, Manaşşe de benim,
Efrayim miğferim,
Yahuda asam.
9 Moav yıkanma leğenim,
Edom'un üzerine çarığımı
fırlatacağım[t],
Filist'e zaferle haykıracağım."

10 Kim beni surlu kente götürecek?
Kim bana Edom'a kadar yol
gösterecek?
11 Ey Tanrı, sen bizi reddetmedin mi?
Ordularımıza öncülük etmiyor
musun artık?
12 Yardım et bize düşmana karşı,
Çünkü boştur insan yardımı.
13 Tanrı'yla zafer kazanırız,
O çiğner düşmanlarımızı.

109. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ey övgüler sunduğum Tanrı,
Sessiz kalma!
2 Çünkü kötüler, yalancılar
Bana karşı ağzını açtı,
Karalıyorlar beni.
3 Nefret dolu sözlerle beni kuşatıp
Yok yere bana savaş açtılar.
4 Sevgime karşılık bana düşman
oldular,
Bense dua etmekteyim.
5 İyiliğime kötülük,
Sevgime nefretle karşılık verdiler.

6 Kötü bir adam koy düşmanın başına,
Sağında onu suçlayan biri dursun!
7 Yargılanınca suçlu çıksın,
Duası bile günah sayılsın!
8 Ömrü kısa olsun,
Görevini bir başkası üstlensin!
9 Çocukları öksüz,
Karısı dul kalsın!
10 Çocukları avare gezip dilensin,
Yıkık evlerinden uzakta yiyecek
arasın!
11 Bütün malları tefecinin ağına düşsün,
Emeğini yabancılar yağmalasın!

t *108:9* "Çarığımı fırlatacağım": Eski törelere göre çarığın fırlatılması, bir yerin sahiplenilmesi anlamına geliyordu. **107:40** Eyü.12:21,24 **109:8** Elç.1:20

12 Kimse ona sevgi göstermesin,
Öksüzlerine acıyan olmasın!
13 Soyu kurusun,
Bir kuşak sonra adı silinsin!
14 Atalarının suçları RAB'bin önünde anılsın,
Annesinin günahı silinmesin!
15 Günahları hep RAB'bin önünde dursun,
RAB anılarını yok etsin yeryüzünden!
16 Çünkü düşmanım sevgi göstermeyi düşünmedi,
Ölesiye baskı yaptı mazluma, yoksula,
Yüreği kırık insana.
17 Sevdiği lanet başına gelsin!
Madem kutsamaktan hoşlanmıyor,
Uzak olsun ondan kutsamak!
18 Laneti bir giysi gibi giydi,
Su gibi içine, yağ gibi kemiklerine işlesin lanet!
19 Bir giysi gibi onu örtünsün,
Bir kuşak gibi hep onu sarsın![u]

20 Düşmanlarıma, beni kötüleyenlere,
RAB böyle karşılık versin!
21 Ama sen, ey Egemen RAB,
Adın uğruna bana ilgi göster;
Kurtar beni, iyiliğin, sevgin uğruna!
22 Çünkü düşkün ve yoksulum,
Yüreğim yaralı içimde.
23 Batan güneş gibi geçip gidiyorum,
Çekirge gibi silkilip atılıyorum.
24 Dizlerim titriyor oruç* tutmaktan;
Bir deri bir kemiğe döndüm.
25 Düşmanlarıma yüzkarası oldum;
Beni görünce kafalarını sallıyorlar!

26 Yardım et bana, ya RAB Tanrım;
Kurtar beni sevgin uğruna!
27 Bilsinler bu işte senin elin olduğunu,
Bunu senin yaptığını, ya RAB!
28 Varsın lanet etsin onlar, sen kutsa beni,
Bana saldıranlar utanacak,
Ben kulunsa sevineceğim.
29 Rezilliğe bürünsün beni suçlayanlar,
Kaftan giyer gibi utançlarıyla örtünsünler!

30 RAB'be çok şükredeceğim,
Kalabalığın arasında O'na övgüler dizeceğim;
31 Çünkü O yoksulun sağında durur,
Onu yargılayanlardan kurtarmak için.

110. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 RAB Efendim'e:
"Ben düşmanlarını ayaklarının altına serinceye dek[ü]
Sağımda otur" diyor.

2 RAB Siyon'dan uzatacak kudret asanı,
Düşmanlarının ortasında egemenlik sür!
3 Savaşacağın gün
Gönüllü gidecek askerlerin.
Seherin bağrından doğan çiy gibi
Kutsal giysiler içinde
Sana gelecek gençlerin.
4 RAB ant içti, kararından dönmez:
"Melkisedek düzeni uyarınca
Sonsuza dek kâhinsin sen!" dedi.

5 Rab senin sağındadır,
Kralları ezecek öfkelendiği gün.
6 Ulusları yargılayacak, ortalığı cesetler dolduracak,
Dünyanın dört bucağında başları ezecek.
7 Yol kenarındaki dereden su içecek;
Bu yüzden başını dik tutacak.

u ***109:6-19*** Bazı uzmanlara göre bu ayetler Davut'un düşmanlarının konuşmasıdır.
ü ***110:1*** "Ayaklarının altına serinceye dek": İbranice "Ayaklarına tabure yapıncaya dek".
109:25 Mat.27:39; Mar.15:29 **110:1** Mat.22:44; Mar.12:36; Luk.20:42-43; Elç.2:34-35; 1Ko.15:25; Ef.1:18-22; Kol.3:1; İbr.1:13; 8:1-2; 10:12-13 **110:4** İbr.5:6,9-10; 6:20; 7:17,21

111. Mezmur

1Övgüler sunun RAB'be!

Doğru insanların toplantısında,
Topluluk içinde,
Bütün yüreğimle RAB'be
şükredeceğim.
2RAB'bin işleri büyüktür,
Onlardan zevk alanlar hep onları
düşünür.
3O'nun yaptıkları yüce ve görkemlidir,
Doğruluğu sonsuza dek sürer.

4RAB unutulmayacak harikalar yaptı,
O sevecen ve lütfedendir.
5Kendisinden korkanları besler,
Antlaşmasını sonsuza dek anımsar.
6Ulusların topraklarını kendi
halkına vermekle
Gösterdi onlara işlerinin gücünü.

7Yaptığı her işte sadık ve adildir,
Bütün koşulları güvenilirdir;
8Sonsuza dek sürer,
Sadakat ve doğrulukla yapılır.
9O halkının kurtuluşunu sağladı,
Antlaşmasını sonsuza dek geçerli
kıldı.
Adı kutsal ve müthiştir.
10Bilgeliğin temeli RAB korkusudur,
O'nun kurallarını yerine getiren
herkes
Sağduyu sahibi olur.
O'na sonsuza dek övgü sunulur!

112. Mezmur

1Övgüler sunun RAB'be!

Ne mutlu RAB'den korkan insana,
O'nun buyruklarından büyük
zevk alana!
2Soyu yeryüzünde güç kazanacak,
Doğruların kuşağı kutsanacak.
3Bolluk ve zenginlik eksilmez evinden,
Sonsuza dek sürer doğruluğu.
4Karanlıkta ışık doğar dürüstler için,
Lütfeden, sevecen, doğru insanlar
için.
5Ne mutlu eli açık olan, ödünç veren,
İşlerini adaletle yürüten insana!
6Asla sarsılmaz,
Sonsuza dek anılır doğru insan.

7Kötü haberden korkmaz,
Yüreği sarsılmaz, RAB'be güvenir.
8Gözü pektir, korku nedir bilmez,
Sonunda düşmanlarının
yenilgisini görür.
9Armağanlar dağıttı, yoksullara
verdi;
Doğruluğu sonsuza dek kalıcıdır,
Gücü ve saygınlığı artar.
10Kötü kişi bunu görünce kudurur,
Dişlerini gıcırdatır, kendi kendini
yer, bitirir.
Kötülerin dileği boşa çıkar.

113. Mezmur

1Övgüler sunun RAB'be!

Övgüler sunun, ey RAB'bin kulları,
RAB'bin adına övgüler sunun!

2Şimdiden sonsuza dek
RAB'bin adına şükürler olsun!
3Güneşin doğduğu yerden battığı
yere kadar
RAB'bin adına övgüler
sunulmalı!
4RAB bütün uluslara egemendir,
Görkemi gökleri aşar.

5Var mı Tanrımız RAB gibi,
Yücelerde oturan,
6Göklerde ve yeryüzünde olanlara
Bakmak için eğilen?
7Düşkünü yerden kaldırır,
Yoksulu çöplükten çıkarır;
8Soylularla,
Halkının soylularıyla birlikte
oturtsun diye.

111:10 Eyü.28:28; Özd.1:7; 9:10 **112:9** 2Ko.9:9 **113:7** 1Sa.2:8

9 Kısır kadını evde oturtur,
Çocuk sahibi mutlu bir anne kılar.

RAB'be övgüler sunun!

114. Mezmur

1 İsrail Mısır'dan çıktığında,
Yakup'un soyu yabancı dil konuşan
bir halktan ayrıldığında,
2 Yahuda Rab'bin kutsal yeri oldu,
İsrail de O'nun krallığı.

3 Deniz olanı görüp geri çekildi,
Şeria Irmağı tersine aktı.
4 Dağlar koç gibi,
Tepeler kuzu gibi sıçradı.

5 Ey deniz, sana ne oldu da kaçtın?
Ey Şeria, neden tersine aktın?
6 Ey dağlar, niçin koç gibi,
Ey tepeler, niçin kuzu gibi
sıçradınız?

7-8 Titre, ey yeryüzü,
Kayayı havuza,
Çakmaktaşını pınara çeviren
Rab'bin önünde,
Yakup'un Tanrısı'nın huzurunda.

115. Mezmur

(Mez.135:13-20)

1 Bizi değil, ya RAB, bizi değil,
Sevgin ve sadakatin uğruna,
Kendi adını yücelt!

2 Niçin uluslar:
"Hani, nerede onların Tanrısı?"
desin.
3 Bizim Tanrımız göklerdedir,
Ne isterse yapar.
4 Oysa onların putları altın ve
gümüşten yapılmış,
İnsan elinin eseridir.
5 Ağızları var, konuşmazlar,
Gözleri var, görmezler,
6 Kulakları var, duymazlar,
Burunları var, koku almazlar,
7 Elleri var, hissetmezler,
Ayakları var, yürümezler,
Boğazlarından ses çıkmaz.
8 Onları yapan, onlara güvenen herkes
Onlar gibi olacak!

9 Ey İsrail halkı, RAB'be güven,
O'dur yardımcınız ve kalkanınız!
10 Ey Harun soyu, RAB'be güven,
O'dur yardımcınız ve kalkanınız!
11 Ey RAB'den korkanlar, RAB'be
güvenin,
O'dur yardımcınız ve kalkanınız!

12 RAB bizi anımsayıp kutsayacak,
İsrail halkını,
Harun soyunu kutsayacak.
13 Küçük, büyük,
Kendisinden korkan herkesi
kutsayacak.

14 RAB sizi,
Sizi ve çocuklarınızı çoğaltsın!
15 Yeri göğü yaratan RAB
Sizleri kutsasın.

16 Göklerin öteleri RAB'bindir,
Ama yeryüzünü insanlara
vermiştir.
17 Ölüler, sessizlik diyarına inenler,
RAB'be övgüler sunmaz;
18 Biziz RAB'bi öven,
Şimdiden sonsuza dek.

RAB'be övgüler sunun!

116. Mezmur

1 RAB'bi seviyorum,
Çünkü O feryadımı duyar.
2 Bana kulak verdiği için,
Yaşadığım sürece O'na
sesleneceğim.
3 Ölüm iplerine dolaşmıştım,

114:1 Çık.12:51 **114:3** Çık.14:21 **114:3** Yşu.3:16 **114:7-8** Çık.17:1-7; Say.20:2-13
115:4-7 Mez.135:15-17; Va.9:20 **115:13** Va.11:18; 19:5

Ölüler diyarının kâbusu yakama
yapışmıştı,
Sıkıntıya, acıya gömülmüştüm.
4O zaman RAB'bi adıyla çağırdım,
"Aman, ya RAB, kurtar canımı!"
dedim.

5RAB lütufkâr ve adildir,
Sevecendir Tanrımız.
6RAB saf insanları korur,
Tükendiğim zaman beni kurtardı.
7Ey canım, yine huzura kavuş,
Çünkü RAB sana iyilik etti.

8Sen, ya RAB, canımı ölümden,
Gözlerimi yaştan,
Ayaklarımı sürçmekten kurtardın.
9Yaşayanların diyarında,
RAB'bin huzurunda yürüyeceğim.
10İman ettim,
"Büyük acı çekiyorum" dediğim
zaman bile[v].
11Şaşkınlık içinde,
"Bütün insanlar yalancı" dedim.

12Ne karşılık verebilirim RAB'be,
Bana yaptığı onca iyilik için?
13Kurtuluş sunusu olarak kadeh
kaldırıp
RAB'bi adıyla çağıracağım.
14Bütün halkının önünde,
RAB'be adadıklarımı yerine
getireceğim.
15RAB'bin gözünde değerlidir[y]
Sadık kullarının ölümü.
16Ya RAB, ben gerçekten senin
kulunum;
Kulun, hizmetçinin oğluyum,
Sen çözdün bağlarımı.
17Ya RAB, seni adınla çağırıp
Şükran kurbanı sunacağım.
18RAB'be adadıklarımı yerine
getireceğim
Bütün halkının önünde,
19RAB'bin Tapınağı'nın avlularında,
Senin orta yerinde, ey Yeruşalim!

RAB'be övgüler sunun!

117. Mezmur

1Ey bütün uluslar, RAB'be övgüler
sunun!
Ey bütün halklar, O'nu yüceltin!
2Çünkü bize beslediği sevgi büyüktür,
RAB'bin sadakati sonsuza dek
sürer.

RAB'be övgüler sunun!

118. Mezmur

1RAB'be şükredin, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.
2"Sonsuzdur sevgisi!" desin İsrail
halkı.
3"Sonsuzdur sevgisi!" desin
Harun'un soyu.
4"Sonsuzdur sevgisi!" desin
RAB'den korkanlar.

5Sıkıntı içinde RAB'be seslendim;
Yanıtladı, rahata kavuşturdu beni.
6RAB benden yana, korkmam;
İnsan bana ne yapabilir?
7RAB benden yana, benim yardımcım,
Benden nefret edenlerin sonuna
zaferle bakacağım.
8RAB'be sığınmak
İnsana güvenmekten iyidir.
9RAB'be sığınmak
Soylulara güvenmekten iyidir.

10Bütün uluslar beni kuşattı,
RAB'bin adıyla püskürttüm onları.
11Kuşattılar, sardılar beni,
RAB'bin adıyla püskürttüm onları.
12Arılar gibi sardılar beni,

v ***116:10*** "İman ettim, 'Büyük acı çekiyorum' dediğim zaman bile" ya da "İman ettim, bu nedenle konuştum. Büyük acı çekiyorum" (bkz. 2Ko.4:13). **y** ***116:15*** "Değerlidir" ya da "Acıdır". **116:10** 2Ko.4:13 **117:1** Rom.15:10-11
118:1 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 136:1; Yer.33:11 **118:6** İbr.13:6

Ama diken ateşi gibi sönüverdiler;
RAB'bin adıyla püskürttüm onları.
13 İtilip kakıldım[z], düşmek üzereydim,
Ama RAB yardım etti bana.
14 RAB gücüm ve ezgimdir,
O kurtardı beni.

15 Sevinç ve zafer çığlıkları
Çınlıyor doğruların çadırlarında:
"RAB'bin sağ eli güçlü işler yapar!
16 RAB'bin sağ eli üstündür,
RAB'bin sağ eli güçlü işler yapar!"
17 Ölmeyecek, yaşayacağım,
RAB'bin yaptıklarını
duyuracağım.
18 RAB beni şiddetle yola getirdi,
Ama ölüme terk etmedi.

19 Açın bana adalet kapılarını,
Girip RAB'be şükredeyim.

20 İşte budur RAB'bin kapısı!
Doğrular girebilir oradan.

21 Sana şükrederim, çünkü bana
yanıt verdin,
Kurtarıcım oldun.
22 Yapıcıların reddettiği taş,
Köşenin baş taşı oldu.
23 RAB'bin işidir bu,
Gözümüzde harika bir iş!
24 Bugün RAB'bin yarattığı gündür,
Onun için sevinip coşalım!
25 Ne olur, ya RAB, kurtar bizi,
Ne olur, başarılı kıl bizi!

26 Kutsansın RAB'bin adıyla gelen!
Kutsuyoruz sizi RAB'bin evinden.
27 RAB Tanrı'dır, aydınlattı bizi.
İplerle bağlayın bayram kurbanını[a],
İlerleyin sunağın boynuzlarına
kadar.
28 Tanrım sensin, şükrederim sana,
Tanrım sensin, yüceltirim seni.

29 RAB'be şükredin, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur.

119. Mezmur
(ALEF)[b]

1 Ne mutlu yolları temiz olanlara,
RAB'bin yasasına göre
yaşayanlara!
2 Ne mutlu O'nun öğütlerine uyanlara,
Bütün yüreğiyle O'na yönelenlere!
3 Hiç haksızlık etmezler,
O'nun yolunda yürürler.
4 Koyduğun koşullara
Dikkatle uyulmasını buyurdun.
5 Keşke kararlı olsam
Senin kurallarına uymakta!
6 Hiç utanmayacağım,
Bütün buyruklarını izledikçe.
7 Şükredeceğim sana temiz yürekle,
Adil hükümlerini öğrendikçe.
8 Kurallarını yerine getireceğim,
Bırakma beni hiçbir zaman!

(BEYT)

9 Genç insan yolunu nasıl temiz tutar?
Senin sözünü tutmakla.
10 Bütün yüreğimle sana yöneliyorum,
İzin verme buyruklarından
sapmama!
11 Aklımdan çıkarmam sözünü,
Sana karşı günah işlememek için.
12 Övgüler olsun sana, ya RAB,
Bana kurallarını öğret.
13 Ağzından çıkan bütün hükümleri
Dudaklarımla yineliyorum.
14 Sevinç duyuyorum öğütlerini
izlerken,
Sanki benim oluyor bütün hazineler.
15 Koşullarını derin derin düşünüyorum,

z *118:13* Septuaginta, Süryanice "İtilip kakıldım", Masoretik metin "Beni itip kaktın".
a *118:27* "İplerle bağlayın bayram kurbanını" ya da "Elinizde dallarla bayramı kutlayın".
b *119:0* Alef, beyt, vb. sözcükleri İbrani alfabesinin harfleridir. 119. Mezmur akrostiş biçimde yazılmış bir şiirdir. **118:14** Çık.15:2; Yşa.12:2 **118:22** Luk.20:17; Elç.4:11; 1Pe.2:7-8 **118:22-23** Mat.21:42; Mar.12:10-11 **118:25** Mat.21:9; Mar.11:9; Yu.12:13 **118:26** Mat.21:9; 23:39; Mar.11:9; Luk.13:35; 19:38; Yu.12:13

Yollarını izlerken.
16 Zevk alıyorum kurallarından,
Sözünü unutmayacağım.

(GİMEL)

17 Ben kuluna iyilik et ki yaşayayım,
Sözüne uyayım.
18 Gözlerimi aç,
Yasandaki harikaları göreyim.
19 Garibim bu dünyada,
Buyruklarını benden gizleme!
20 İçim tükeniyor,
Her an hükümlerini özlemekten.
21 Buyruklarından sapan
Lanetli küstahları azarlarsın.
22 Uzaklaştır benden küçümsemeleri,
hakaretleri,
Çünkü öğütlerini tutuyorum.
23 Önderler toplanıp beni kötüleseler
bile,
Ben kulun senin kurallarını derin
derin düşüneceğim.
24 Öğütlerin benim zevkimdir,
Bana akıl verirler.

(DALET)

25 Toza toprağa serildim,
Sözün uyarınca yaşam ver bana.
26 Yaptıklarımı açıkladım, beni
yanıtladın;
Kurallarını öğret bana!
27 Koşullarını anlamamı sağla ki,
Harikalarının üzerinde
düşüneyim.
28 İçim eriyor kederden,
Sözün uyarınca güçlendir beni!
29 Yalan yoldan uzaklaştır,
Yasan uyarınca lütfet bana.
30 Ben sadakat yolunu seçtim,
Hükümlerini uygun gördüm.
31 Öğütlerine dört elle sarıldım,
ya RAB,
Utandırma beni!
32 İçime huzur verdiğin için
Buyrukların doğrultusunda
koşacağım.

(HE)

33 Kurallarını nasıl izleyeceğimi
öğret bana, ya RAB,
Öyle ki, onları sonuna kadar
izleyeyim.
34 Anlamamı sağla, yasana uyayım,
Bütün yüreğimle onu yerine
getireyim.
35 Buyrukların doğrultusunda yol
göster bana,
Çünkü yolundan zevk alırım.
36 Yüreğimi haksız kazanca değil,
Kendi öğütlerine yönelt.
37 Gözlerimi boş şeylerden[c] çevir,
Beni kendi yolunda yaşat.
38 Senden korkulması için
Ben kuluna verdiğin sözü yerine
getir.
39 Korktuğum hakaretten uzak tut
beni,
Çünkü senin ilkelerin iyidir.
40 Çok özlüyorum senin koşullarını!
Beni doğruluğunun içinde yaşat!

(VAV)

41 Bana sevgini göster, ya RAB,
Sözün uyarınca kurtar beni!
42 O zaman beni aşağılayanlara
Gereken yanıtı verebilirim,
Çünkü senin sözüne güvenirim.
43 Gerçeğini ağzımdan düşürme,
Çünkü senin hükümlerine umut
bağladım.
44 Yasana sürekli,
Sonsuza dek uyacağım.
45 Özgürce yürüyeceğim,
Çünkü senin koşullarına
yöneldim ben.
46 Kralların önünde senin
öğütlerinden söz edecek,
Utanç duymayacağım.
47 Senin buyruklarından zevk alıyor,
Onları seviyorum.
48 Saygı ve sevgi duyuyorum
buyruklarına,

[c] *119:37* "Boş şeylerden" ya da "Değersiz putlardan".

Derin derin düşünüyorum
kurallarını.

(ZAYİN)

49 Kuluna verdiğin sözü anımsa,
Bununla umut verdin bana.
50 Acı çektiğimde beni avutan budur,
Sözün bana yaşam verir.
51 Çok eğlendiler küstahlar benimle,
Yine de yasandan şaşmadım.
52 Geçmişte verdiğin hükümleri
anımsayınca,
Avundum, ya RAB.
53 Çileden çıkıyorum,
Yasanı terk eden kötüler yüzünden.
54 Senin kurallarındır ezgilerimin
konusu,
Konuk olduğum bu dünyada.
55 Gece adını anarım, ya RAB,
Yasana uyarım.
56 Tek yaptığım,
Senin koşullarına uymak.

(HET)

57 Benim payıma düşen sensin,
ya RAB,
Sözlerini yerine getireceğim,
dedim.
58 Bütün yüreğimle sana yakardım.
Lütfet bana, sözün uyarınca.
59 Tuttuğum yolları düşündüm,
Senin öğütlerine göre adım attım.
60 Buyruklarına uymak için
Elimi çabuk tuttum, oyalanmadım.
61 Kötülerin ipleri beni sardı,
Yasanı unutmadım.
62 Doğru hükümlerin için
Gece yarısı kalkıp sana şükrederim.
63 Dostuyum bütün senden korkanların,
Koşullarına uyanların.
64 Yeryüzü sevginle dolu, ya RAB,
Kurallarını öğret bana!

(TET)

65 Ya RAB, iyilik ettin kuluna,
Sözünü tuttun.
66 Bana sağduyu ve bilgi ver,
Çünkü inanıyorum buyruklarına.
67 Acı çekmeden önce yoldan sapardım,
Ama şimdi sözüne uyuyorum.
68 Sen iyisin, iyilik edersin;
Bana kurallarını öğret.
69 Küstahlar yalanlarla beni lekeledi,
Ama ben bütün yüreğimle senin
koşullarına uyarım.
70 Onların yüreği yağ bağladı,
Bense zevk alırım yasandan.
71 İyi oldu acı çekmem;
Çünkü kurallarını öğreniyorum.
72 Ağzından çıkan yasa benim için
Binlerce altın ve gümüşten daha
değerlidir.

(YOD)

73 Senin ellerin beni yarattı,
biçimlendirdi.
Anlamamı sağla ki buyruklarını
öğreneyim.
74 Senden korkanlar beni görünce
sevinsin,
Çünkü senin sözüne umut
bağladım.
75 Biliyorum, ya RAB, hükümlerin
adildir;
Bana acı çektirirken bile sadıksın.
76 Ben kuluna verdiğin söz uyarınca,
Sevgin beni avutsun.
77 Sevecenlik göster bana, yaşayayım,
Çünkü yasandan zevk alıyorum.
78 Utansın küstahlar beni yalan yere
suçladıkları için.
Bense senin koşullarını
düşünüyorum.
79 Bana dönsün senden korkanlar,
Öğütlerini bilenler.
80 Yüreğim kusursuz uysun kurallarına,
Öyle ki, utanç duymayayım.

(KAF)

81 İçim tükeniyor senin kurtarışını
özlerken,
Senin sözüne umut bağladım ben.
82 Gözümün feri sönüyor söz
verdiklerini beklemekten,

"Ne zaman avutacaksın beni?"
diye soruyorum.
83 Dumandan kararmış tuluma döndüm,
Yine de unutmuyorum kurallarını.
84 Daha ne kadar bekleyecek kulun?
Ne zaman yargılayacaksın bana
zulmedenleri?
85 Çukur kazdılar benim için
Yasana uymayan küstahlar.
86 Bütün buyrukların güvenilirdir;
Haksız yere zulmediyorlar,
yardım et bana!
87 Nerdeyse sileceklerdi beni
yeryüzünden,
Ama ben senin koşullarından
ayrılmadım.
88 Koru canımı sevgin uyarınca,
Tutayım ağzından çıkan öğütleri.

(LAMET)

89 Ya RAB, sözün
Göklerde sonsuza dek duruyor.
90 Sadakatin kuşaklar boyu sürüyor,
Kurduğun yeryüzü sapasağlam
duruyor.
91 Bugün hükümlerin uyarınca
ayakta duran her şey
Sana kulluk ediyor.
92 Eğer yasan zevk kaynağım
olmasaydı,
Çektiğim acılardan yok olurdum.
93 Koşullarını asla unutmayacağım,
Çünkü onlarla bana yaşam verdin.
94 Kurtar beni, çünkü seninim,
Senin koşullarına yöneldim.
95 Kötüler beni yok etmeyi beklerken,
Ben senin öğütlerini inceliyorum.
96 Kusursuz olan her şeyin bir sonu
olduğunu gördüm,
Ama senin buyruğun sınır tanımaz.

(MEM)

97 Ne kadar severim yasanı!
Bütün gün düşünürüm onun
üzerinde.
98 Buyrukların beni düşmanlarımdan
bilge kılar,
Çünkü her zaman aklımdadır onlar.
99 Bütün öğretmenlerimden daha
akıllıyım,
Çünkü öğütlerin üzerinde
düşünüyorum.
100 Yaşlılardan daha bilgeyim,
Çünkü senin koşullarına
uyuyorum.
101 Sakınırım her kötü yoldan,
Senin sözünü tutmak için.
102 Ayrılmam hükümlerinden,
Çünkü bana sen öğrettin.
103 Ne tatlı geliyor verdiğin sözler
damağıma,
Baldan tatlı geliyor ağzıma!
104 Senin koşullarına uymakla
bilgelik kazanıyorum,
Bu yüzden nefret ediyorum her
yanlış yoldan.

(NUN)

105 Sözün adımlarım için çıra,
Yolum için ışıktır.
106 Adil hükümlerini izleyeceğime
ant içtim,
Andımı tutacağım.
107 Çok sıkıntı çektim, ya RAB;
Koru hayatımı sözün uyarınca.
108 Ağzımdan çıkan içten övgüleri
Kabul et, ya RAB,
Bana hükümlerini öğret.
109 Hayatım her an tehlikede,
Yine de unutmam yasanı.
110 Kötüler tuzak kurdu bana,
Yine de sapmadım senin
koşullarından.
111 Öğütlerin sonsuza dek mirasımdır,
Yüreğimin sevincidir onlar.
112 Kararlıyım
Sonuna kadar senin kurallarına
uymaya.

(SAMEK)

113 Döneklerden tiksinir,
Senin yasanı severim.
114 Sığınağım ve kalkanım sensin,
Senin sözüne umut bağlarım.

115 Ey kötüler, benden uzak durun,
Tanrım'ın buyruklarını yerine
getireyim.
116 Sözün uyarınca destek ol bana,
yaşam bulayım;
Umudumu boşa çıkarma!
117 Sıkı tut beni, kurtulayım,
Her zaman kurallarını dikkate
alayım.
118 Kurallarından sapan herkesi
reddedersin,
Çünkü onların hileleri boştur.
119 Dünyadaki kötüleri cüruf gibi
atarsın,
Bu yüzden severim senin öğütlerini.
120 Bedenim ürperiyor dehşetinden,
Korkuyorum hükümlerinden.

(AYİN)

121 Adil ve doğru olanı yaptım,
Gaddarların eline bırakma beni!
122 Güven altına al kulunun
mutluluğunu,
Baskı yapmasın bana küstahlar.
123 Gözümün feri sönüyor,
Beni kurtarmanı,
Adil sözünü yerine getirmeni
beklemekten.
124 Kuluna sevgin uyarınca davran,
Bana kurallarını öğret.
125 Ben senin kulunum, bana akıl ver ki,
Öğütlerini anlayabileyim.
126 Ya RAB, harekete geçmenin
zamanıdır,
Yasanı çiğniyorlar.
127 Bu yüzden senin buyruklarını,
Altından, saf altından daha çok
seviyorum;
128 Koyduğun koşulların hepsini
doğru buluyorum,
Her yanlış yoldan tiksiniyorum.

(PE)

129 Harika öğütlerin var,
Bu yüzden onlara candan
uyuyorum.
130 Sözlerinin açıklanışı aydınlık saçar,
Saf insanlara akıl verir.
131 Ağzım açık, soluk soluğayım,
Çünkü buyruklarını özlüyorum.
132 Bana lütufla bak,
Adını sevenlere her zaman
yaptığın gibi.
133 Adımlarımı pekiştir verdiğin söz
uyarınca,
Hiçbir suç bana egemen olmasın.
134 Kurtar beni insan baskısından,
Koşullarına uyabileyim.
135 Yüzün aydınlık saçsın kulunun
üzerine,
Kurallarını öğret bana.
136 Oluk oluk yaş akıyor gözlerimden,
Çünkü uymuyorlar yasana.

(SADE)

137 Sen adilsin, ya RAB,
Hükümlerin doğrudur.
138 Buyurduğun öğütler doğru
Ve tam güvenilirdir.
139 Gayretim beni tüketti,
Çünkü düşmanlarım unuttu senin
sözlerini.
140 Sözün çok güvenilirdir,
Kulun onu sever.
141 Önemsiz ve horlanan biriyim ben,
Ama koşullarını unutmuyorum.
142 Adaletin sonsuza dek doğrudur,
Yasan gerçektir.
143 Sıkıntıya, darlığa düştüm,
Ama buyrukların benim
zevkimdir.
144 Öğütlerin sonsuza dek doğrudur;
Bana akıl ver ki, yaşayayım.

(KOF)

145 Bütün yüreğimle haykırıyorum,
Yanıtla beni, ya RAB!
Senin kurallarına uyacağım.
146 Sana sesleniyorum,
Kurtar beni,
Öğütlerine uyayım.
147 Gün doğmadan kalkıp yardım
dilerim,
Senin sözüne umut bağladım.

148 Verdiğin söz üzerinde düşüneyim
diye,
Gece boyunca uyku girmiyor
gözüme.
149 Sevgin uyarınca sesime kulak ver,
Hükümlerin uyarınca, ya RAB,
yaşam ver bana!
150 Yaklaşıyor kötülük ardınca koşanlar,
Yasandan uzaklaşıyorlar.
151 Oysa sen yakınsın, ya RAB,
Bütün buyrukların gerçektir.
152 Çoktan beri anladım
Öğütlerini sonsuza dek verdiğini.

(REŞ)

153 Çektiğim sıkıntıyı gör, kurtar beni,
Çünkü yasanı unutmadım.
154 Davamı savun, özgür kıl beni,
Sözün uyarınca koru canımı.
155 Kurtuluş kötülerden uzaktır,
Çünkü senin kurallarına
yönelmiyorlar.
156 Çok sevecensin, ya RAB,
Hükümlerin uyarınca koru canımı.
157 Bana zulmedenler, düşmanlarım
çok,
Yine de sapmadım senin
öğütlerinden.
158 Tiksinerek bakıyorum hainlere,
Çünkü uymuyorlar senin sözüne.
159 Bak, ne kadar seviyorum koşullarını,
Sevgin uyarınca, ya RAB, koru
canımı.
160 Sözlerinin temeli gerçektir,
Doğru hükümlerinin tümü
sonsuza dek sürecektir.

(SİN ve ŞİN)

161 Yok yere zulmediyor bana önderler,
Oysa yüreğim senin sözünle titrer.
162 Ganimet bulan biri gibi
Verdiğin sözlerde sevinç bulurum.
163 Tiksinir, iğrenirim yalandan,
Ama senin yasanı severim.
164 Doğru hükümlerin için
Seni günde yedi kez överim.
165 Yasanı sevenler büyük esenlik bulur,
Hiçbir şey sendeletmez onları.
166 Ya RAB, kurtarışına umut bağlar,
Buyruklarını yerine getiririm.
167 Öğütlerine candan uyar,
Onları çok severim.
168 Öğütlerini, koşullarını uygularım,
Çünkü bütün davranışlarımı
görürsün sen.

(TAV)

169 Feryadım sana erişsin, ya RAB,
Sözün uyarınca akıl ver bana!
170 Yalvarışım sana ulaşsın;
Verdiğin söz uyarınca kurtar beni!
171 Dudaklarımdan övgüler aksın,
Çünkü bana kurallarını
öğretiyorsun.
172 Dilimde sözün ezgilere dönüşsün,
Çünkü bütün buyrukların doğrudur.
173 Elin bana yardıma hazır olsun,
Çünkü senin koşullarını seçtim ben.
174 Kurtarışını özlüyorum, ya RAB,
Yasan zevk kaynağımdır.
175 Beni yaşat ki, sana övgüler sunayım,
Hükümlerin bana yardımcı olsun.
176 Kaybolmuş koyun gibi avare
dolaşıyordum;
Kulunu ara,
Çünkü buyruklarını unutmadım
ben.

120. Mezmur

Hac ilahisi[ç]

1 Sıkıntıya düşünce RAB'be
seslendim;
Yanıtladı beni.
2 Ya RAB, kurtar canımı yalancı
dudaklardan,
Aldatıcı dillerden!

3 Ey aldatıcı dil,
RAB ne verecek sana,
Daha ne verecek?

ç ***120:0*** "Hac İlahisi": Fısıh, Hasat, Çardak bayramlarını kutlamak için Yeruşalim'e çıkarken söylenen ezgi.

4 Yiğidin sivri oklarıyla
Retem çalısından alevli korlar!

5 Vay bana, Meşek'te garip kaldım
sanki,
Kedar çadırları arasında oturdum.
6 Fazla kaldım
Barıştan nefret edenler arasında.
7 Ben barış yanlısıyım,
Ama söze başladığımda,
Onlar savaşa kalkıyor!

121. Mezmur
Hac ilahisi

1 Gözlerimi dağlara kaldırıyorum,
Nereden yardım gelecek?
2 Yeri göğü yaratan
RAB'den gelecek yardım.

3 O ayaklarının kaymasına izin vermez,
Seni koruyan uyuklamaz.
4 İsrail'in koruyucusu ne uyur ne
uyuklar.

5 Senin koruyucun RAB'dir,
O sağ yanında sana gölgedir.
6 Gündüz güneş,
Gece ay sana zarar vermez.

7 RAB her kötülükten seni korur,
Esirger canını.
8 Şimdiden sonsuza dek
RAB koruyacak gidişini, gelişini.

122. Mezmur
Davut'un hac ilahisi

1 Bana: "RAB'bin evine gidelim"
dendikçe
Sevinirim.
2 Ayaklarımız senin kapılarında,
Ey Yeruşalim!

3 Bitişik nizamda kurulmuş bir kenttir
Yeruşalim!
4 Oymaklar çıkar oraya, RAB'bin
oymakları,
İsrail'e verilen öğüt uyarınca,
RAB'bin adına şükretmek için.
5 Çünkü orada yargı tahtları,
Davut soyunun tahtları
kurulmuştur.

6 Esenlik dileyin Yeruşalim'e:
"Huzur bulsun seni sevenler!
7 Surlarına esenlik,
Saraylarına huzur egemen olsun!"
8 Kardeşlerim, dostlarım için,
"Esenlik olsun sana!" derim.
9 Tanrımız RAB'bin evi için
İyilik dilerim sana.

123. Mezmur
Hac ilahisi

1 Gözlerimi sana kaldırıyorum,
Ey göklerde taht kuran!
2 Nasıl kulların gözleri efendilerinin,
Hizmetçinin gözleri hanımının
eline bakarsa,
Bizim gözlerimiz de RAB
Tanrımız'a öyle bakar,
O bize acıyıncaya dek.

3 Acı bize, ya RAB, acı;
Gördüğümüz hakaret yeter de artar.
4 Rahat yaşayanların alayları,
Küstahların hakareti
Canımıza yetti.

124. Mezmur
Davut'un hac ilahisi

1 RAB bizden yana olmasaydı,
Desin şimdi İsrail:
2 RAB bizden yana olmasaydı,
İnsanlar bize saldırdığında,
3 Diri diri yutarlardı bizi,
Öfkeleri bize karşı alevlenince.
4 Sular silip süpürürdü bizleri,
Seller geçerdi üzerimizden.
5 Kabaran sular
Aşardı başımızdan.

6 Övgüler olsun
Bizi onların ağzına yem etmeyen
RAB'be!

7Bir kuş gibi
Kurtuldu canımız avcının
tuzağından,
Kırıldı tuzak, kurtulduk.
8Yeri göğü yaratan
RAB'bin adı yardımcımızdır.

125. Mezmur

Hac ilahisi

1RAB'be güvenenler Siyon Dağı'na
benzer,
Sarsılmaz, sonsuza dek durur.
2Dağlar Yeruşalim'i nasıl kuşatmışsa,
RAB de halkını öyle kuşatmıştır,
Şimdiden sonsuza dek.

3Kalmayacak kötülerin asası,
Doğruların payına düşen toprakta,
Yoksa doğrular haksızlığa el
uzatabilir.
4İyilik et, ya RAB,
İyilere, yüreği temiz olanlara.
5Ama kendi halkından eğri yollara
sapanları,
RAB kötü uluslarla birlikte
kovacak.

İsrail'e esenlik olsun!

126. Mezmur

Hac ilahisi

1RAB sürgünleri Siyon'a geri
getirince[d],
Rüya gibi geldi bize.
2Ağzımız gülüşlerle,
Dilimiz sevinç çığlıklarıyla doldu.
"RAB onlar için büyük işler yaptı"
Diye konuşuldu uluslar arasında.
3RAB bizim için büyük işler yaptı,
Sevinç doldu içimiz.

4Ya RAB, eski gönencimize
kavuştur bizi,
Negev'de suya kavuşan vadiler gibi.
5Gözyaşları içinde ekenler,
Sevinç çığlıklarıyla biçecek;
6Ağlayarak tohum çuvalını taşıyıp
dolaşan,
Sevinç çığlıkları atarak
demetlerle dönecek.

127. Mezmur

Süleyman'ın hac ilahisi

1Evi RAB yapmazsa,
Yapıcılar boşuna didinir.
Kenti RAB korumazsa,
Bekçi boşuna bekler.
2Boşuna erken kalkıp
Geç yatıyorsunuz.
Ey zahmetle kazanılan ekmeği
yiyenler,
RAB sevdiklerinin rahat
uyumasını sağlar.

3Çocuklar RAB'bin verdiği bir
armağandır,
Rahmin ürünü bir ödüldür.
4Yiğidin elinde nasılsa oklar,
Öyledir gençlikte doğan çocuklar.
5Ne mutlu ok kılıfı onlarla dolu insana!
Kent kapısında[e] hasımlarıyla
tartışırken
Utanç duymayacaklar.

128. Mezmur

Hac ilahisi

1Ne mutlu RAB'den korkana,
O'nun yolunda yürüyene!

2Emeğinin ürününü yiyeceksin,
Mutlu ve başarılı olacaksın.
3Eşin evinde verimli bir asma gibi
olacak;
Çocukların zeytin filizleri gibi
sofranın çevresinde.
4İşte RAB'den korkan kişi
Böyle kutsanacak.

5RAB seni Siyon'dan kutsasın!
Yeruşalim'in gönencini göresin,

d *126:1* "RAB sürgünleri Siyon'a geri getirince" ya da "RAB Siyon'u eski gönencine kavuşturunca". e *127:5* "Kent kapısında": Eski zamanlarda mahkeme kent kapısında yapılırdı.

Bütün yaşamın boyunca!
6 Çocuklarının çocuklarını göresin!

İsrail'e esenlik olsun!

129. Mezmur

Hac ilahisi

1 Gençliğimden beri bana sık sık
saldırdılar;
Şimdi söylesin İsrail:

2 "Gençliğimden beri bana sık sık
saldırdılar,
Ama yenemediler beni.
3 Çiftçiler saban sürdüler sırtımda,
Upuzun iz bıraktılar."
4 Ama RAB adildir,
Kesti kötülerin bağlarını.

5 Siyon'dan nefret eden herkes
Utanç içinde geri çekilsin.
6 Damlardaki ota,
Büyümeden kuruyan ota
dönsünler.
7 Orakçı avucunu,
Demetçi kucağını dolduramaz
onunla.
8 Yoldan geçenler de,
"RAB sizi kutsasın,
RAB'bin adıyla sizi kutsarız"
demezler.

130. Mezmur

Hac ilahisi

1 Derinliklerden sana sesleniyorum,
ya RAB,
2 Sesimi işit, ya Rab,
Yalvarışıma iyi kulak ver!

3 Ya RAB, sen suçların hesabını tutsan,
Kim ayakta kalabilir, ya Rab?
4 Ama sen bağışlayıcısın,
Öyle ki senden korkulsun.

5 RAB'bi gözlüyorum,
Canım RAB'bi gözlüyor,
Umut bağlıyorum O'nun sözüne.
6 Sabahı gözleyenlerden,
Evet, sabahı gözleyenlerden daha
çok,
Canım Rab'bi gözlüyor.

7 Ey İsrail, RAB'be umut bağla!
Çünkü RAB'de sevgi,
Tam kurtuluş vardır.
8 İsrail'i bütün suçlarından
Fidyeyle O kurtaracaktır.

131. Mezmur

Davut'un hac ilahisi

1 Ya RAB, yüreğimde gurur yok,
Gözüm yükseklerde değil.
Büyük işlerle,
Kendimi aşan harika işlerle
uğraşmıyorum.
2 Tersine, ana kucağında sütten
kesilmiş çocuk gibi,
Kendimi yatıştırıp huzur buldum,
Sütten kesilmiş çocuğa döndüm.
3 Ey İsrail, RAB'be umut bağla
Şimdiden sonsuza dek!

132. Mezmur

(2Ta.6:41-42)

Hac ilahisi

1-2 Ya RAB, Davut'un hatırı için,
Çektiği bütün zorlukları,
Sana nasıl ant içtiğini,
Yakup'un güçlü Tanrısı'na adak
adadığını anımsa:
3 "Evime gitmeyeceğim,
Yatağıma uzanmayacağım,
4 Gözlerime uyku girmeyecek,
Göz kapaklarım kapanmayacak,
5 RAB'be bir yer,
Yakup'un güçlü Tanrısı'na bir
konut buluncaya dek."

6 Antlaşma Sandığı'nın* Efrata'da
olduğunu duyduk,
Onu Yaar kırlarında bulduk.
7 "RAB'bin konutuna gidelim,

130:8 Mat.1:21; Tit.2:14 **132:6-10** 2Ta.6:41-42

Ayağının taburesi önünde
tapınalım" dedik.

8 Çık, ya RAB, yaşayacağın yere,
Gücünü simgeleyen sandıkla
birlikte.
9 Kâhinlerin doğruluğu kuşansın,
Sadık kulların sevinç çığlıkları
atsın.

10 Kulun Davut'un hatırı için,
Meshettiğin* krala yüz çevirme.
11 RAB Davut'a kesin ant içti,
Andından dönmez:
"Senin soyundan birini tahtına
oturtacağım.
12 Eğer oğulların antlaşmama,
Vereceğim öğütlere uyarlarsa,
Onların oğulları da sonsuza dek
Senin tahtına oturacak."

13 Çünkü RAB Siyon'u seçti,
Onu konut edinmek istedi.
14 "Sonsuza dek yaşayacağım yer
budur" dedi,
"Burada oturacağım, çünkü bunu
kendim istedim.
15 Çok bereketli kılacağım erzağını,
Yiyecekle doyuracağım
yoksullarını.
16 Kurtuluşla donatacağım kâhinlerini;
Hep sevinç ezgileri söyleyecek
sadık kulları.
17 Burada Davut soyundan güçlü bir
kral çıkaracağım,
Meshettiğim kralın soyunu
Işık olarak sürdüreceğim.
18 Düşmanlarını utanca bürüyeceğim,
Ama onun başındaki taç
parıldayacak."

133. Mezmur

Davut'un hac ilahisi

1 Ne iyi, ne güzeldir,
Birlik içinde kardeşçe yaşamak!
2 Başa sürülen değerli yağ gibi,
Sakaldan, Harun'un sakalından
Kaftanının yakasına dek inen yağ
gibi.
3 Hermon Dağı'na yağan çiy
Siyon dağlarına yağıyor sanki.
Çünkü RAB orada bereketi,
Sonsuz yaşamı buyurdu.

134. Mezmur

Hac ilahisi

1 Ey sizler, RAB'bin bütün kulları,
RAB'bin Tapınağı'nda gece
hizmet edenler,
O'na övgüler sunun!
2 Ellerinizi kutsal yere doğru kaldırıp
RAB'be övgüler sunun!

3 Yeri göğü yaratan
RAB kutsasın sizi Siyon'dan.

135. Mezmur

(Mez.115:4-11)

1-2 RAB'be övgüler sunun!
RAB'bin adına övgüler sunun,
Ey RAB'bin kulları!
Ey sizler, RAB'bin Tapınağı'nda,
Tanrımız'ın Tapınağı'nın
avlularında hizmet edenler,
Övgüler sunun!
3 RAB'be övgüler sunun,
Çünkü RAB iyidir.
Adını ilahilerle övün,
Çünkü hoştur bu.
4 RAB kendine Yakup soyunu,
Öz halkı olarak İsrail'i seçti.

5 Biliyorum, RAB büyüktür,
Rabbimiz bütün ilahlardan
üstündür.
6 RAB ne isterse yapar,
Göklerde, yeryüzünde,
Denizlerde, bütün derinliklerde.
7 Yeryüzünün dört bucağından
bulutlar yükseltir,

132:11 2Sa.7:12-13; 1Ta.17:11-12; Mez.89:3-4; Elç.2:30
132:17 1Kr.11:36; 15:4; 2Kr.8:19, 2Ta.21:7 **135:7** Yer.10:13; 51:16

Yağmur için şimşek çaktırır,
Ambarlarından rüzgar estirir.

8 İnsanlardan hayvanlara dek
Mısır'da ilk doğanları öldürdü.
9 Ey Mısır, senin orta yerinde,
Firavunla bütün görevlilerine
Belirtiler, şaşılası işler gösterdi.
10 Birçok ulusu bozguna uğrattı,
Güçlü kralları öldürdü:
11 Amorlu kral Sihon'u,
Başan Kralı Og'u,
Bütün Kenan krallarını.
12 Topraklarını mülk,
Evet, mülk olarak halkı İsrail'e
verdi.

13 Ya RAB, adın sonsuza dek sürecek,
Bütün kuşaklar seni anacak.
14 RAB halkını haklı çıkarır,
Kullarına acır.

15 Ulusların putları altın ve gümüşten
yapılmış,
İnsan elinin eseridir.
16 Ağızları var, konuşmazlar,
Gözleri var, görmezler,
17 Kulakları var, duymazlar,
Soluk alıp vermezler.
18 Onları yapan, onlara güvenen
herkes
Onlar gibi olacak!

19 Ey İsrail halkı, RAB'be övgüler sun!
Ey Harun soyu, RAB'be övgüler
sun!
20 Ey Levi soyu, RAB'be övgüler sun!
RAB'be övgüler sunun, ey
RAB'den korkanlar!
21 Yeruşalim'de oturan RAB'be
Siyon'dan övgüler sunulsun!

RAB'be övgüler sunun!

136. Mezmur

1 Şükredin RAB'be, çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuzdur;
2 Şükredin tanrılar Tanrısı'na,
Sevgisi sonsuzdur;
3 Şükredin rabler Rabbi'ne,
Sevgisi sonsuzdur;

4 Büyük harikalar yapan tek varlığa,
Sevgisi sonsuzdur;
5 Gökleri bilgece yaratana,
Sevgisi sonsuzdur;
6 Yeri sular üzerine yayana,
Sevgisi sonsuzdur;
7 Büyük ışıklar yaratana,
Sevgisi sonsuzdur;
8 Gündüze egemen olsun diye güneşi,
Sevgisi sonsuzdur;
9 Geceye egemen olsun diye ayı ve
yıldızları yaratana,
Sevgisi sonsuzdur;

10 Mısır'da ilk doğanları öldürene,
Sevgisi sonsuzdur;
11-12 Güçlü eli, kudretli koluyla
Sevgisi sonsuzdur;
İsrail'i Mısır'dan çıkarana,
Sevgisi sonsuzdur;
13 Kamış Denizi'ni* ikiye bölene,
Sevgisi sonsuzdur;
14 İsrail'i ortasından geçirene,
Sevgisi sonsuzdur;
15 Firavunla ordusunu Kamış
Denizi'ne dökene,
Sevgisi sonsuzdur;
16 Kendi halkını çölde yürütene,
Sevgisi sonsuzdur;
17 Büyük kralları vurana,
Sevgisi sonsuzdur;
18 Güçlü kralları öldürene,
Sevgisi sonsuzdur;
19 Amorlu kral Sihon'u,

135:15-17 Mez.115:4-7; Va.9:20
136:1 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 118:1; Yer.33:11
136:5 Yar.1:1 **136:6** Yar.1:2 **136:7-9** Yar.1:16 **136:10** Çık.12:29 **136:11-12** Çık.12:51
136:13-15 Çık.14:21-29 **136:19** Say.21:21-30

Sevgisi sonsuzdur;
20 Başan Kralı Og'u öldürene,
Sevgisi sonsuzdur;
21-22 Topraklarını mülk olarak,
Sevgisi sonsuzdur;
Kulu İsrail'e mülk verene,
Sevgisi sonsuzdur;

23 Düşkün günlerimizde bizi anımsayana,
Sevgisi sonsuzdur;
24 Düşmanlarımızdan bizi kurtarana,
Sevgisi sonsuzdur;
25 Bütün canlılara yiyecek verene,
Sevgisi sonsuzdur;

26 Şükredin Göklerin Tanrısı'na,
Sevgisi sonsuzdur.

137. Mezmur

1 Babil ırmakları kıyısında oturup
Siyon'u andıkça ağladık;
2 Çevredeki kavaklara
Lirlerimizi astık.
3 Çünkü orada bizi tutsak edenler bizden ezgiler,
Bize zulmedenler bizden şenlik istiyor,
"Siyon ezgilerinden birini okuyun bize!" diyorlardı.

4 Nasıl okuyabiliriz RAB'bin ezgisini
El toprağında?
5 Ey Yeruşalim, seni unutursam,
Sağ elim kurusun.
6 Seni anmaz,
Yeruşalim'i en büyük sevincimden üstün tutmazsam,
Dilim damağıma yapışsın!

7 Yeruşalim'in düştüğü gün,
"Yıkın onu, yıkın temellerine kadar!"
Diyen Edomlular'ın tavrını anımsa, ya RAB.

8 Ey sen, yıkılası Babil kızı,
Bize yaptıklarını
Sana ödetecek olana ne mutlu!
9 Ne mutlu senin yavrularını tutup
Kayalarda parçalayacak insana!

138. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Bütün yüreğimle sana şükrederim, ya RAB,
İlahlar önünde seni ilahilerle överim.
2 Kutsal tapınağına doğru eğilir,
Adına şükrederim,
Sevgin, sadakatin için.
Çünkü adını ve sözünü her şeyden üstün tuttun.
3 Seslendiğim gün bana yanıt verdin,
İçime güç koydun, beni yüreklendirdin.

4 Şükretsin sana, ya RAB, yeryüzü krallarının tümü,
Çünkü ağzından çıkan sözleri işittiler.
5 Yaptığın işleri ezgilerle övsünler, ya RAB,
Çünkü çok yücesin.

6 RAB yüksekse de,
Alçakgönüllüleri gözetir,
Küstahları uzaktan tanır.

7 Sıkıntıya düşersem, canımı korur,
Düşmanlarımın öfkesine karşı el kaldırırsın,
Sağ elin beni kurtarır.
8 Ya RAB, her şeyi yaparsın benim için.
Sevgin sonsuzdur, ya RAB,
Elinin eserini bırakma!

139. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, sınayıp tanıdın beni.
2 Oturup kalkışımı bilirsin,
Niyetimi uzaktan anlarsın.

136:20 Say.21:31-35 **137:8** Va.18:6

3 Gittiğim yolu, yattığım yeri
inceden inceye elersin,
Bütün yaptıklarımdan haberin var.
4 Daha sözü ağzıma almadan,
Söyleyeceğim her şeyi bilirsin, ya
RAB.
5 Beni çepeçevre kuşattın,
Elini üzerime koydun.
6 Kaldıramam böylesi bir bilgiyi,
Başa çıkamam, erişemem.

7 Nereye gidebilirim senin Ruhun'dan,
Nereye kaçabilirim huzurundan?
8 Göklere çıksam, oradasın,
Ölüler diyarına yatak sersem,
yine oradasın.
9 Seherin kanatlarını alıp uçsam,
Denizin ötesine konsam,
10 Orada bile elin yol gösterir bana,
Sağ elin tutar beni.
11 Desem ki, "Karanlık beni kaplasın,
Çevremdeki aydınlık geceye
dönsün."
12 Karanlık bile karanlık sayılmaz
senin için,
Gece, gündüz gibi ışıldar,
Karanlıkla aydınlık birdir senin
için.

13 İç varlığımı sen yarattın,
Annemin rahminde beni sen ördün.
14 Sana övgüler sunarım,
Çünkü müthiş ve harika
yaratılmışım.
Ne harika işlerin var!
Bunu çok iyi bilirim.
15 Gizli yerde yaratıldığımda,
Yerin derinliklerinde örüldüğümde,
Bedenim senden gizli değildi.
16 Henüz döl yatağındayken gözlerin
gördü beni;
Bana ayrılan günlerin hiçbiri
gelmeden,
Hepsi senin kitabına yazılmıştı.
17 Hakkımdaki düşüncelerin ne
değerli, ey Tanrı,
Sayıları ne çok!
18 Kum tanelerinden fazladır
saymaya kalksam.
Uyanıyorum, hâlâ seninleyim.

19 Ey Tanrı, keşke kötüleri öldürsen!
Ey eli kanlı insanlar, uzaklaşın
benden!
20 Çünkü senin için kötü konuşuyorlar,
Adını kötüye kullanıyor
düşmanların.
21 Ya RAB, nasıl tiksinmem senden
tiksinenlerden?
Nasıl iğrenmem sana
başkaldıranlardan?
22 Onlardan tümüyle nefret ediyor,
Onları düşman sayıyorum.
23 Ey Tanrı, yokla beni, tanı yüreğimi,
Sına beni, öğren kaygılarımı.
24 Bak, seni gücendiren bir yönüm
var mı,
Öncülük et bana sonsuz yaşam
yolunda!

140. Mezmur

Müzik şefi için - Davut'un mezmuru

1 Ya RAB, kurtar beni kötü insandan,
Koru beni zorbadan.
2 Onlar yüreklerinde kötülük tasarlar,
Savaşı sürekli körükler,
3 Yılan gibi dillerini bilerler,
Engerek zehiri var dudaklarının
altında. *Sela**

4 Ya RAB, sakın beni kötünün elinden,
Koru beni zorbadan;
Bana çelme takmayı tasarlıyorlar.
5 Küstahlar benim için tuzak kurdu,
Haydutlar ağ gerdi;
Yol kenarına kapan koydular
benim için. *Sela*

6 Sana diyorum, ya RAB: "Tanrım
sensin."
Yalvarışıma kulak ver, ya RAB.
7 Ey Egemen RAB, güçlü kurtarıcım,

140:3 Rom.3:13

Savaş gününde başımı korudun.
8 Kötülerin dileklerini yerine
getirme, ya RAB,
Tasarılarını ileri götürme!
Yoksa gurura kapılırlar. *Sela*

9 Beni kuşatanların başını,
Dudaklarından dökülen fesat
kaplasın.
10 Kızgın korlar yağsın üzerlerine!
Ateşe, dipsiz çukurlara atılsınlar,
Bir daha kalkamasınlar.
11 İftiracılara ülkede hayat kalmasın,
Felaket zorbaları amansızca avlasın.
12 Biliyorum, RAB mazlumun
davasını savunur,
Yoksulları haklı çıkarır.
13 Kuşkusuz doğrular senin adına
şükredecek,
Dürüstler senin huzurunda
oturacak.

141. Mezmur
Davut'un mezmuru

1 Seni çağırıyorum, ya RAB,
yardımıma koş!
Sana yakarınca sesime kulak ver!
2 Duam önünde yükselen buhur gibi,
El açışım akşam sunusu gibi
kabul görsün!

3 Ya RAB, ağzıma bekçi koy,
Dudaklarımın kapısını koru!
4 Yüreğim kötülüğe eğilim
göstermesin,
Suç işleyenlerin fesadına
bulaşmayayım;
Onların nefis yemeklerini
tatmayayım.

5 Doğru insan bana vursa, iyilik sayılır,
Azarlasa, başa sürülen yağ gibidir,
Başım reddetmez onu.
Çünkü duam hep kötülere karşıdır.
6 Önderleri kayalardan aşağı atılınca,
Dinleyecekler tatlı sözlerimi.
7 Sabanla sürülüp yarılmış toprak gibi,
Saçılmış kemiklerimiz ölüler
diyarının ağzına.
8 Ancak gözlerim sende, ey Egemen
RAB,
Sana sığınıyorum, beni
savunmasız bırakma!
9 Koru beni kurdukları tuzaktan,
Suç işleyenlerin kapanlarından.
10 Ben güvenlik içinde geçip giderken,
Kendi ağlarına düşsün kötüler.

142. Mezmur
Davut'un Maskili -
Mağaradayken ettiği dua

1 Yüksek sesle yakarıyorum RAB'be,
Yüksek sesle RAB'be
yalvarıyorum.

2 Önüne döküyorum yakınmalarımı,
Önünde anlatıyorum sıkıntılarımı.
3 Bunalıma düştüğümde,
Gideceğim yolu sen bilirsin.
Tuzak kurdular yürüdüğüm yola.
4 Sağıma bak da gör,
Kimse saymıyor beni,
Sığınacak yerim kalmadı,
Kimse aramıyor beni.

5 Sana haykırıyorum, ya RAB:
"Sığınağım,
Yaşadığımız bu dünyada nasibim
sensin" diyorum.
6 Haykırışıma kulak ver,
Çünkü çok çaresizim;
Kurtar beni ardıma düşenlerden,
Çünkü benden güçlüler.
7 Çıkar beni zindandan,
Adına şükredeyim.
O zaman doğrular çevremi saracak,
Bana iyilik ettiğin için.

143. Mezmur
Davut'un mezmuru

1 Duamı işit, ya RAB,
Yalvarışlarıma kulak ver!

141:2 Va.5:8 **142:0** 1Sa.22:1; 24:3

Sadakatinle, doğruluğunla
yanıtla beni!
2 Kulunla yargıya girme,
Çünkü hiçbir canlı senin karşında
aklanmaz.

3 Düşman beni kovalıyor,
Ezip yere seriyor.
Çoktan ölmüş olanlar gibi,
Beni karanlıklarda oturtuyor.
4 Bu yüzden bunalıma düştüm,
Yüreğim perişan.

5 Geçmiş günleri anıyor,
Bütün yaptıklarını derin derin
düşünüyor,
Ellerinin işine bakıp dalıyorum.
6 Ellerimi sana açıyorum,
Canım kurak toprak gibi sana
susamış. *Sela**

7 Çabuk yanıtla beni, ya RAB,
Tükeniyorum.
Çevirme benden yüzünü,
Yoksa ölüm çukuruna inen
ölülere dönerim.
8 Sabahları duyur bana sevgini,
Çünkü sana güveniyorum;
Bana gideceğim yolu bildir,
Çünkü duam sanadır.

9 Düşmanlarımdan kurtar beni,
ya RAB;
Sana sığınıyorum.
10 Bana istemini yapmayı öğret,
Çünkü Tanrım'sın benim.
Senin iyi Ruhun
Düz yolda bana öncülük etsin!

11 Ya RAB, adın uğruna yaşam ver bana,
Doğruluğunla kurtar beni
sıkıntıdan.
12 Sevginden ötürü,
Öldür düşmanlarımı,
Yok et bütün hasımlarımı,
Çünkü senin kulunum ben.

144. Mezmur

Davut'un mezmuru

1 Ellerime vuruşmayı,
Parmaklarıma savaşmayı öğreten
Kayam RAB'be övgüler olsun!
2 O'dur benim vefalı dostum, kalem,
Kurtarıcım, kulem,
Kalkanım, O'na sığınırım;
O'dur halkları bana boyun eğdiren!

3 Ya RAB, insan ne ki, onu gözetesin,
İnsan soyu ne ki, onu düşünesin?
4 İnsan bir soluğu andırır,
Günleri geçici bir gölge gibidir.

5 Ya RAB, gökleri yar, aşağıya in,
Dokun dağlara, tütsünler.
6 Şimşek çaktır, dağıt düşmanı,
Savur oklarını, şaşkına çevir
onları.
7 Yukarıdan elini uzat, kurtar beni;
Çıkar derin sulardan,
Al eloğlunun elinden.
8 Onların ağzı yalan saçar,
Sağ ellerini kaldırır, yalan yere
ant içerler.

9 Ey Tanrı, sana yeni bir ezgi
söyleyeyim,
Seni on telli çenkle, ilahilerle
öveyim.
10 Sensin kralları zafere ulaştıran,
Kulun Davut'u kötülük kılıcından
kurtaran.
11 Kurtar beni, özgür kıl
Eloğlunun elinden.
Onların ağzı yalan saçar,
Sağ ellerini kaldırır, yalan yere
ant içerler.

12 O zaman gençliğinde
Sağlıklı yetişen fidan gibi olacak
oğullarımız,
Sarayın oymalı sütunları gibi
olacak kızlarımız.

143:2 Rom.3:20; Gal.2:16 **144:3** Eyü.7:17-18; Mez.8:4

13 Her türlü ürünle dolup taşacak
ambarlarımız;
Binlerce, on binlerce yavrulayacak
Çayırlarda davarlarımız.
14 Semiz olacak sığırlarımız;
Surlarımıza gedik açılmayacak,
İnsanlarımız sürgün edilmeyecek,
Meydanlarımızda feryat
duyulmayacak!

15 Ne mutlu bunlara sahip olan halka!
Ne mutlu Tanrısı RAB olan halka!

145. Mezmur

Davut'un övgü ilahisi

1 Ey Tanrım, ey Kral, seni
yücelteceğim,
Adını sonsuza dek öveceğim.
2 Seni her gün övecek,
Adını sonsuza dek yücelteceğim.
3 RAB büyüktür, yalnız O övgüye
yaraşıktır,
Akıl ermez büyüklüğüne.

4 Yaptıkların kuşaktan kuşağa
şükranla anılacak,
Güçlü işlerin duyurulacak.
5 Düşüneceğim harika işlerini,
İnsanlar büyüklüğünü, yüce
görkemini konuşacak.
6 Yaptığın müthiş işlerin gücünden
söz edecekler,
Ben de senin büyüklüğünü
duyuracağım.
7 Eşsiz iyiliğinin anılarını kutlayacak,
Sevinç ezgileriyle övecekler
doğruluğunu.
8 RAB lütufkâr ve sevecendir,
Tez öfkelenmez, sevgisi engindir.
9 RAB herkese iyi davranır,
Sevecenliği bütün yapıtlarını
kapsar.

10 Bütün yapıtların sana şükreder,
ya RAB,
Sadık kulların sana övgüler sunar.
11 Krallığının yüceliğini anlatır,
Kudretini konuşur;
12 Herkes senin gücünü,
Krallığının yüce görkemini bilsin
diye.
13 Senin krallığın ebedi krallıktır,
Egemenliğin kuşaklar boyunca
sürer.

RAB verdiği bütün sözleri tutar,
Her davranışı sadıktır.
14 RAB her düşene destek olur,
İki büklüm olanları doğrultur.
15 Herkesin umudu sende,
Onlara yiyeceklerini zamanında
veren sensin.
16 Elini açar,
Bütün canlıları doyurursun
dilediklerince.
17 RAB bütün davranışlarında adil,
Yaptığı bütün işlerde sevecendir.
18 RAB kendisine yakaran,
İçtenlikle yakaran herkese yakındır.
19 Dileğini yerine getirir kendisinden
korkanların,
Feryatlarını işitir, onları kurtarır.
20 RAB korur kendisini seven herkesi,
Yok eder kötülerin hepsini.

21 RAB'be övgüler sunsun ağzım!
Bütün canlılar O'nun kutsal adına,
Sonsuza dek övgüler dizsin.

146. Mezmur

1 RAB'be övgüler sunun!
Ey gönlüm, RAB'be övgüler sun.
2 Yaşadıkça RAB'be övgüler sunacak,
Var oldukça Tanrım'a ilahiler
söyleyeceğim.

3 Önderlere,
Sizi kurtaramayacak insanlara
güvenmeyin.
4 O son soluğunu verince toprağa
döner,
O gün tasarıları da biter.

145:8 Çık.34:6; Say.14:18; Neh.9:17; Mez.86:15; 103:8; Yoe.2:13; Yun.4:2

5 Ne mutlu yardımcısı Yakup'un
Tanrısı olan insana,
Umudu Tanrısı RAB'de olana!
6 Yeri göğü,
Denizi ve içindeki her şeyi yaratan,
Sonsuza dek güvenilir olan,
7 Ezilenlerin hakkını alan,
Açlara yiyecek sağlayan O'dur.

RAB tutsakları özgür kılar,
8 Körlerin gözünü açar,
İki büklüm olanları doğrultur,
Doğruları sever.
9 RAB garipleri korur,
Öksüze, dul kadına yardım eder,
Kötülerin yolunuysa saptırır.

10 RAB Tanrın sonsuza dek, ey Siyon,
Kuşaklar boyunca egemenlik
sürecek.

RAB'be övgüler sunun!

147. Mezmur

1 RAB'be övgüler sunun!
Ne güzel, ne hoş Tanrımız'ı
ilahilerle övmek!
O'na övgü yaraşır.
2 RAB yeniden kuruyor Yeruşalim'i,
Bir araya topluyor İsrail'in
sürgünlerini.
3 O kırık kalplileri iyileştirir,
Yaralarını sarar.
4 Yıldızların sayısını belirler,
Her birini adıyla çağırır.
5 Rabbimiz büyük ve çok güçlüdür,
Sınırsızdır anlayışı.
6 RAB mazlumlara yardım eder,
Kötüleri yere çalar.

7 RAB'be şükran ezgileri okuyun,
Tanrımız'ı lirle, ilahilerle övün.
8 O'dur gökleri bulutlarla kaplayan,
Yeryüzüne yağmur sağlayan,
Dağlarda ot bitiren.
9 O yiyecek sağlar hayvanlara,
Bağrışan kuzgun yavrularına.
10 Ne atın gücünden zevk alır,
Ne de insanın yiğitliğinden[f]
hoşlanır.
11 RAB kendisinden korkanlardan,
Sevgisine umut bağlayanlardan
hoşlanır.

12 RAB'bi yücelt, ey Yeruşalim!
Tanrın'a övgüler sun, ey Siyon!
13 Çünkü senin kapılarının kol
demirlerine güç katar,
İçindeki halkı kutsar.
14 Sınırlarını esenlik içinde tutar,
Seni en iyi buğdayla doyurur.
15 Yeryüzüne buyruğunu gönderir,
Sözü çarçabuk yayılır.
16 Yapağı gibi kar yağdırır,
Kırağıyı kül gibi saçar.
17 Aşağıya iri iri dolu savurur,
Kim dayanabilir soğuğuna?
18 Buyruk verir, eritir buzları,
Rüzgarını estirir, sular akmaya
başlar.
19 Sözünü Yakup soyuna,
Kurallarını, ilkelerini İsrail'e
bildirir.
20 Başka hiçbir ulus için yapmadı bunu,
Onlar O'nun ilkelerini bilmezler.

RAB'be övgüler sunun!

148. Mezmur

1 RAB'be övgüler sunun!
Göklerden RAB'be övgüler sunun,
Yücelerde O'na övgüler sunun!
2 Ey bütün melekleri, O'na övgüler
sunun,
Övgüler sunun O'na, ey bütün
göksel orduları!
3 Ey güneş, ay, O'na övgüler sunun,
Övgüler sunun O'na, ey ışıldayan
bütün yıldızlar!
4 Ey göklerin gökleri
Ve göklerin üstündeki sular,
O'na övgüler sunun!

f *147:10* "Yiğitliğinden": İbranice "Bacaklarından". **147:4** Yşa.40:26

5 RAB'bin adına övgüler sunsunlar,
Çünkü O buyruk verince, var
oldular;
6 Bozulmayacak bir kural koyarak,
Onları sonsuza dek yerlerine
oturttu.

7 Yeryüzünden RAB'be övgüler sunun,
Ey deniz canavarları, bütün
enginler,
8 Şimşek, dolu, kar, bulutlar,
O'nun buyruğuna uyan fırtınalar,
9 Dağlar, bütün tepeler,
Meyve ağaçları, sedir ağaçları,
10 Yabanıl ve evcil hayvanlar,
Sürüngenler*, uçan kuşlar,
11 Yeryüzünün kralları, bütün halklar,
Önderler, yeryüzünün bütün
yöneticileri,
12 Delikanlılar, genç kızlar,
Yaşlılar, çocuklar!
13 RAB'bin adına övgüler sunsunlar,
Çünkü yalnız O'nun adı yücedir.
O'nun yüceliği yerin göğün
üstündedir.
14 RAB kendi halkını güçlü kıldı,
Bütün sadık kullarına,
Kendisine yakın olan halka,
İsrailliler'e ün kazandırdı.

RAB'be övgüler sunun!

149. Mezmur

1 RAB'be övgüler sunun!
RAB'be yeni bir ezgi söyleyin,
Sadık kullarının toplantısında
O'nu ezgilerle övün!
2 İsrail Yaratıcısı'nda sevinç bulsun,
Siyon halkı Kralları'yla coşsun!
3 Dans ederek övgüler sunsunlar
O'nun adına,
Tef ve lir çalarak O'nu ilahilerle
övsünler!

4 Çünkü RAB halkından hoşlanır,
Alçakgönüllüleri zafer tacıyla
süsler.
5 Bu onurla mutlu olsun sadık kulları,
Sevinç ezgileri okusunlar
yataklarında!
6 Ağızlarında Tanrı'ya yüce övgüler,
Ellerinde iki ağızlı kılıçla
7 Uluslardan öç alsınlar,
Halkları cezalandırsınlar,
8 Krallarını zincire,
Soylularını prangaya vursunlar!
9 Yazılan kararı onlara uygulasınlar!
Bütün sadık kulları için onurdur bu.

RAB'be övgüler sunun!

150. Mezmur

1 RAB'be övgüler sunun!

Kutsal yerde Tanrı'ya övgüler sunun!
Gücünü gösteren göklerde
övgüler sunun O'na!
2 Övgüler sunun O'na güçlü işleri için!
Övgüler sunun O'na eşsiz
büyüklüğüne yaraşır biçimde!

3 Boru çalarak O'na övgüler sunun!
Çenkle ve lirle O'na övgüler sunun!
4 Tef ve dansla O'na övgüler sunun!
Saz ve neyle O'na övgüler sunun!
5 Zillerle O'na övgüler sunun!
Çınlayan zillerle O'na övgüler
sunun!
6 Bütün canlı varlıklar RAB'be
övgüler sunsun!

RAB'be övgüler sunun!

SÜLEYMAN'IN ÖZDEYİŞLERİ

GİRİŞ

Özdeyişler Kitabı deyimler ve özdeyişler biçiminde anlatılan ahlaksal ve dinsel öğretişlerin toplamıdır. Büyük bölümü günlük yaşamla ilgili konuları içerir. Kitap, "RAB korkusudur bilginin temeli" hatırlatmasıyla başlar (1:7). Sadece dinsel ahlak kurallarına dokunmakla kalmıyor, sağduyu ve örnek davranışlar üzerinde özellikle duruyor. Kitapta yer alan kısa deyimler, aklı başında kişilerin hangi durumda nasıl davranacaklarına ilişkin sezgi ve öğütleri açıklar. Bunların kimileri aile, kimileri de iş ilişkileriyle ilgilidir; yine kimileri toplumsal ilişkiler içinde önemli yer tutan görgü kurallarıyla, kimileri de kişisel özdenetimle ilgilidir. Kitapta çokça söz edilen konular arasında alçakgönüllülük, sabır, yoksulların hakkını gözetme ve dostlara sadakat anılabilir.

Ana Hatlar:

1:1-6 Sunuş
1:7-9:18 Bilgeliğin üstünlüğü
10:1-22:16 Süleyman'ın özdeyişleri
22:17-24:22 Bilgeden otuz öğüt
24:23-34 Bilgelerin öbür özdeyişleri
25:1-29:27 Süleyman'ın özdeyişlerinin ikinci bölümü
30:1-33 Agur'un özdeyişleri
31:1-9 Kral Lemuel'in özdeyişleri
31:10-31 Erdemli kadının özellikleri

Sunuş

1 Davut oğlu İsrail Kralı
Süleyman'ın özdeyişleri:
2 Bu özdeyişler, bilgeliğe ve
terbiyeye ulaşmak,
Akıllıca sözleri anlamak,
3 Başarıya götüren terbiyeyi edinip
Doğru, haklı ve adil olanı yapmak,
4 Saf kişiyi ihtiyatlı,
Genç adamı bilgili ve sağgörülü
kılmak içindir.
5-6 Özdeyişlerle benzetmeleri,
Bilgelerin sözleriyle bilmecelerini
anlamak için
Bilge kişi dinlesin ve kavrayışını
artırsın,
Akıllı kişi yaşam hüneri kazansın.

Ayartmalardan Kaç

7 RAB korkusudur bilginin temeli.
Ahmaklarsa bilgeliği ve terbiyeyi
küçümser.
8 Oğlum, babanın uyarılarına kulak ver,
Annenin öğrettiklerinden ayrılma.
9 Çünkü bunlar başın için sevimli bir
çelenk,
Boynun için gerdanlık olacaktır.
10 Oğlum, seni ayartmaya çalışan
günahkârlara teslim olma.
11 Şöyle diyebilirler:
"Bizimle gel,
Adam öldürmek için pusuya
yatalım,
Zevk uğruna masum kişileri
tuzağa düşürelim.

1:1 1Kr.4:32 **1:7** Eyü.28:28; Mez.111:10; Özd.9:10

[12]Onları ölüler diyarı gibi diri diri,
Ölüm çukuruna inenler gibi
Bütünüyle yutalım.
[13]Bir sürü değerli mal ele geçirir,
Evlerimizi ganimetle doldururuz.
[14]Gel, sen de bize katıl,
Tek bir kesemiz olacak."
[15]Oğlum, böyleleriyle gitme,
Onların tuttuğu yoldan uzak dur.
[16]Çünkü ayakları kötülüğe koşar,
Çekinmeden kan dökerler.
[17]Kuşların gözü önünde ağ sermek
boşunadır.
[18]Başkasına pusu kuran kendi
kurduğu pusuya düşer.
Yalnız kendi canıdır tuzağa
düşürdüğü.
[19]Haksız kazanca düşkün olanların
sonu böyledir.
Bu düşkünlük onları canlarından
eder.

Bilgeliğin Sesini Dinle

[20]Bilgelik dışarıda yüksek sesle
haykırıyor,
Meydanlarda sesleniyor.
[21]Kalabalık sokak başlarında
bağırıyor,
Kentin giriş kapılarında sözlerini
duyuruyor:
[22]"Ey budalalar, budalalığı ne
zamana dek seveceksiniz?
Alaycılar ne zamana dek alay
etmekten zevk alacak?
Akılsızlar ne zamana dek bilgiden
nefret edecek?
[23]Uyardığımda yola gelin, o zaman
size yüreğimi açar,
Sözlerimi anlamanıza yardım
ederim.
[24]Ama sizi çağırdığım zaman beni
reddettiniz.
Elimi uzattım, umursayan olmadı.
[25]Duymazlıktan geldiniz bütün
öğütlerimi,
Uyarılarımı duymak istemediniz.
[26-27]Bu yüzden ben de felaketinize
sevineceğim.
Belaya uğradığınızda,
Bela üzerinize bir fırtına gibi
geldiğinde,
Bir kasırga gibi geldiğinde
felaketiniz,
Sıkıntıya, kaygıya düştüğünüzde,
Sizinle alay edeceğim.
[28]O zaman beni çağıracaksınız,
Ama yanıtlamayacağım.
Var gücünüzle arayacaksınız beni,
Ama bulamayacaksınız.
[29]Çünkü bilgiden nefret ettiniz.
RAB'den korkmayı reddettiniz.
[30]Öğütlerimi istemediniz,
Uyarılarımın tümünü
küçümsediniz.
[31]Bu nedenle tuttuğunuz yolun
meyvesini yiyeceksiniz,
Kendi düzenbazlığınıza
doyacaksınız.
[32]Bön adamlar dönekliklerinin
kurbanı olacak.
Akılsızlar kaygısızlıklarının
içinde yok olup gidecek.
[33]Ama beni dinleyen güvenlik içinde
yaşayacak,
Kötülükten korkmayacak, huzur
bulacak."

Bilgeliğin Yararları

2 [1-2]Oğlum, bilgeliğe kulak verip
Yürekten akla yönelerek
Sözlerimi kabul eder,
Buyruklarımı aklında tutarsan,
[3]Evet, aklı çağırır,
Ona gönülden seslenirsen,
[4]Gümüş ararcasına onu ararsan,
Onu ararsan define arar gibi,
[5]RAB korkusunu anlar
Ve Tanrı'yı yakından tanırsın.
[6]Çünkü bilgeliğin kaynağı RAB'dir.
O'nun ağzından bilgi ve anlayış
çıkar.
[7]Doğru kişileri başarıya ulaştırır,

1:16 Yşa.59:7; Rom.3:15 **1:20-21** Özd.8:1-3

Kalkanıdır dürüst yaşayanların.
8 Adil olanların adımlarını korur,
Sadık kullarının yolunu gözetir.
9 O zaman anlarsın her iyi yolu,
Neyin doğru, haklı ve adil
olduğunu.
10 Çünkü yüreğin bilgelikle dolacak,
Zevk alacaksın bilgiden.
11 Sağgörü sana bekçilik edecek
Ve akıl seni koruyacak.
12 Bunlar seni kötü yoldan,
Ahlaksızın sözlerinden kurtaracak.
13 Onlar ki karanlık yollarda
yürümek için
Doğru yoldan ayrılırlar.
14 Kötülük yapmaktan hoşlanır,
Zevk alırlar kötülüğün aşırısından.
15 Yolları dolambaçlı,
Yaşayışları çarpıktır.
16-17 Bilgelik, gençken evlendiği eşini
terk eden,
Tanrı'nın önünde içtiği andı
unutan ahlaksız kadından,
Sözleriyle yaltaklanan
Vefasız kadından seni kurtaracak.
18 O kadının evi insanı ölüme,
Yolları ölülere götürür.
19 Ona gidenlerden hiçbiri geri dönmez,
Yaşam yollarına erişmez.
20 Bu nedenle sen iyilerin yolunda
yürü,
Doğruların izinden git.
21 Çünkü ülkede yaşayacak olan
doğrulardır,
Dürüst kişilerdir orada kalacak
olan.
22 Kötüler ülkeden sürülecek,
Hainler sökülüp atılacak.

Bilgenin Yolu

3 Oğlum, unutma öğrettiklerimi,
Aklında tut buyruklarımı.
2 Çünkü bunlar ömrünü uzatacak,
Yaşam yıllarını, esenliğini
artıracaktır.
3 Sevgiyi, sadakati hiç yanından
ayırma,
Bağla onları boynuna,
Yaz yüreğinin levhasına.
4 Böylece Tanrı'nın ve insanların
gözünde
Beğeni ve saygınlık kazanacaksın.
5 RAB'be güven bütün yüreğinle,
Kendi aklına bel bağlama.
6 Yaptığın her işte RAB'bi an,
O senin yolunu düze çıkarır.
7 Kendini bilge biri olarak görme,
RAB'den kork, kötülükten uzak
dur.
8 Böylece bedenin sağlık
Ve ferahlık bulur.
9 Servetinle ve ürününün turfandasıyla
RAB'bi onurlandır.
10 O zaman ambarların tıka basa[a] dolar,
Teknelerin yeni şarapla dolup taşar.
11 Oğlum, RAB'bin terbiye edişini
hafife alma,
O'nun azarlamasından usanma.
12 Çünkü RAB, oğlundan hoşnut bir
baba gibi,
Sevdiğini azarlar.

13 Bilgeliğe erişene,
Aklı bulana ne mutlu!
14 Gümüş kazanmaktansa onu
kazanmak daha iyidir.
Onun yararı altından daha çoktur.
15 Daha değerlidir mücevherden,
Dileyeceğin hiçbir şey onunla
kıyaslanamaz.
16 Sağ elinde uzun ömür,
Sol elinde zenginlik ve onur vardır.
17 Yolları sevinç yollarıdır,
Evet, bütün yolları esenliğe çıkarır.
18 Bilgelik yaşam ağacıdır ona
sarılanlara,
Ne mutlu ona sımsıkı tutunanlara!

19 RAB dünyanın temelini bilgelikle
attı,

a *3:10* "Tıka basa" ya da "Tahılla".
3:4 1Sa.2:26; Luk.2:52 **3:7** Rom.12:16 **3:11-12** İbr.12:5-6 **3:11** Eyü.5:17 **3:12** Va.3:19

Gökleri akıllıca yerleştirdi.
20 Bilgisiyle enginler yarıldı,
Bulutlar suyunu verdi.
21 Oğlum, sağlam öğüde, sağgörüye
tutun.
Sakın gözünü ayırma onlardan.
22 Onlar sana yaşam verecek
Ve boynuna güzel bir süs olacak.
23 O zaman güvenlik içinde yol alırsın,
Sendelemeden.
24 Korkusuzca yatar,
Tatlı tatlı uyursun.
25 Beklenmedik felaketten,
Ya da kötülerin uğradığı
yıkımdan korkma.
26 Çünkü senin güvencen RAB'dir,
Tuzağa düşmekten seni O
koruyacaktır.

27 Elinden geldikçe,
İyiliğe hakkı olanlardan iyiliği
esirgeme.
28 Elinde varken komşuna,
"Bugün git, yarın gel, o zaman
veririm" deme.
29 Sana güvenerek yanında yaşayan
komşuna
Kötülük tasarlama.
30 Sana kötülük etmemiş biriyle
Yok yere çekişme.
31 Zorba kişiye imrenme,
Onun yollarından hiçbirini seçme.
32 Çünkü RAB sapkınlardan tiksinir,
Ama doğruların candan dostudur.
33 RAB kötülerin evini lanetler,
Doğruların oturduğu yeriyse kutsar.
34 RAB alaycılarla alay eder,
Ama alçakgönüllülere lütfeder.
35 Bilge kişiler onuru miras alacak,
Akılsızlara yalnız utanç kalacak.

Bilgeliğin Üstünlüğü

4 Çocuklarım, babanızın
uyarılarına kulak verin.
Dikkat edin ki anlayışlı olasınız.
2 Çünkü size iyi ders veriyorum,
Ayrılmayın öğrettiğimden.
3 Ben bir çocukken babamın evinde,
Annemin körpecik tek
yavrusuyken,
4 Babam bana şunu öğretti:
"Söylediklerime yürekten sarıl,
Buyruklarımı yerine getir ki
yaşayasın.
5 Bilgeliği ve aklı sahiplen,
Söylediklerimi unutma, onlardan
sapma.
6 Bilgelikten ayrılma, o seni korur.
Sev onu, seni gözetir.
7 Bilgeliğe ilk adım onu
sahiplenmektir.
Bütün servetine mal olsa da akla
sahip çık.
8 Onu el üstünde tut, o da seni
yüceltecek,
Ona sarılırsan seni onurlandıracak.
9 Başına zarif bir çelenk,
Görkemli bir taç giydirecektir."

10 Dinle oğlum, sözlerimi benimse ki,
Uzasın ömrün.
11 Seni bilgelik yolunda eğitir,
Doğru yollara yöneltirim.
12 Ayakların takılmadan yürür,
Sürçmeden koşarsın.
13 Aldığın terbiyeye sarıl, bırakma,
Onu uygula, çünkü odur yaşamın.
14 Kötülerin yoluna ayak basma,
Yürüme alçakların yolunda,
15 O yoldan sakın, yakınından bile
geçme,
Yönünü değiştirip geç.
16 Çünkü kötülük etmedikçe
uyuyamaz onlar,
Uykuları kaçar saptırmadıkça
birilerini.
17 Yedikleri ekmek kötülük,
İçtikleri şarap zorbalık ürünüdür.
18 Oysa doğruların yolu şafak ışığı
gibidir,
Giderek öğle güneşinin
parlaklığına erişir.

3:34 Yak.4:6; 1Pe.5:5

19 Kötülerin yoluysa zifiri karanlık
gibidir,
Neden tökezlediklerini bilmezler.
20 Oğlum, sözlerime dikkat et,
Dediklerime kulak ver.
21 Aklından çıkmasın bunlar,
Onları yüreğinde sakla.
22 Çünkü onları bulan için yaşam,
Bedeni için şifadır bunlar.
23 Her şeyden önce de yüreğini koru,
Çünkü yaşam ondan kaynaklanır.
24 Yalan çıkmasın ağzından,
Uzak tut dudaklarını sapık
sözlerden.
25 Gözlerin hep ileriye baksın,
Dosdoğru önüne!
26 Gideceğin yolu düzle,
O zaman bütün işlerin sağlam olur.
27 Sapma sağa sola,
Ayağını kötülükten uzak tut.

Zinaya Karşı Uyarı

5 Oğlum, bilgeliğime dikkat et,
Akıllıca sözlerime kulak ver.
2 Böylelikle her zaman sağgörülü olur,
Dudaklarınla bilgiyi korursun.
3 Zina eden kadının bal damlar
dudaklarından,
Ağzı daha yumuşaktır
zeytinyağından.
4 Ama sonu pelinotu kadar acı,
İki ağızlı kılıç kadar keskindir.
5 Ayakları ölüme gider,
Adımları ölüler diyarına ulaşır.
6 Yaşama giden yolu hiç düşünmez,
Yolları dolaşıktır, ama farkında
değil.
7 Oğlum, şimdi beni dinle,
Ağzımdan çıkan sözlerden ayrılma.
8 Öyle kadınlardan uzak dur,
Yaklaşma evinin kapısına.
9 Yoksa onurunu başkalarına,
Yıllarını bir gaddara kaptırırsın.
10 Varını yoğunu yer bitirir yabancılar,
Emeğin başka birinin evini
bayındır kılar.
11 Ah çekip inlersin ömrünün son
günlerinde,
Etin, bedenin tükendiğinde.
12 "Eğitilmekten neden bu kadar
nefret ettim,
Yüreğim uyarıları neden
önemsemedi?" dersin.
13 "Öğretmenlerimin sözünü
dinlemedim,
Beni eğitenlere kulak vermedim.
14 Halkın ve topluluğun arasında
Tam bir yıkımın eşiğine gelmişim."
15 Suyu kendi sarnıcından,
Kendi kuyunun kaynağından iç.
16 Pınarların sokakları,
Akarsuların meydanları mı
sulamalı?
17 Yalnız senin olsun onlar,
Paylaşma yabancılarla.
18 Çeşmen bereketli olsun
Ve gençken evlendiğin karınla
mutlu ol.
19 Sevimli bir geyik, zarif bir ceylan
gibi,
Hep seni doyursun memeleri.
Aşkıyla sürekli coş.
20 Oğlum, neden ahlaksız bir kadınla
coşasın,
Neden başka birinin karısını
koynuna alasın?
21 RAB insanın tuttuğu yolu gözler,
Attığı her adımı denetler.
22 Kötü kişiyi kendi suçları ele
verecek,
Günahının kemendi kıskıvrak
bağlayacak onu.
23 Aşırı ahmaklığı onu yoldan
çıkaracak,
Terbiyeyi umursamadığı için
ölecek.

Tuzaklara Dikkat Et!

6 Oğlum, eğer birine kefil oldunsa,
Onun borcunu yüklendinse,
2 Düştünse tuzağa kendi sözlerinle,
Ağzının sözleriyle yakalandınsa,

4:26 İbr.12:12-13

3O kişinin eline düştün demektir.
Oğlum, şunu yap ve kendini kurtar:
Git, yere kapan onun önünde,
Ona yalvar yakar.
4Gözlerine uyku girmesin,
Ağırlaşmasın göz kapakların.
5Avcının elinden ceylan gibi,
Kuşbazın elinden kuş gibi kurtar
kendini.

6Ey tembel kişi, git, karıncalara bak,
Onların yaşamından bilgelik öğren.
7Başkanları, önderleri ya da
yöneticileri olmadığı halde,
8Yazın erzaklarını biriktirirler,
Yiyeceklerini toplarlar biçim
mevsiminde.
9Ne zamana dek yatacaksın, ey
tembel kişi?
Ne zaman kalkacaksın uykundan?
10"Biraz kestireyim, biraz
uyuklayayım,
Ellerimi kavuşturup şöyle bir
uyuyayım" demeye kalmadan,
11Yokluk bir haydut gibi,
Yoksulluk bir akıncı gibi gelir
üzerine.

12Ağzında yalanla dolaşan kişi,
Soysuz ve fesatçıdır.
13Göz kırpar, bir sürü ayak oyunu,
El kol hareketleri yapar,
14Ahlaksız yüreğinde kötülük tasarlar,
Çekişmeler yaratır durmadan.
15Bu yüzden ansızın yıkıma
uğrayacak,
Birdenbire çaresizce yok olacak.
16RAB'bin nefret ettiği altı şey,
İğrendiği yedi şey vardır:
17Gururlu gözler,
Yalancı dil,
Suçsuz kanı döken eller,
18Düzenbaz yürek,
Kötülüğe seğirten ayaklar,
19Yalan soluyan yalancı tanık
Ve kardeşler arasında çekişme
yaratan kişi.

Zinaya Karşı Bir Uyarı Daha

20Oğlum, babanın buyruklarına uy,
Annenin öğrettiklerinden ayrılma.
21Bunlar sürekli yüreğinin bağı olsun,
Tak onları boynuna.
22Yolunda sana rehber olacak,
Seni koruyacaklar yattığın zaman;
Söyleşecekler seninle
uyandığında.
23Bu buyruklar sana çıra,
Öğretilenler ışıktır.
Eğitici uyarılar yaşam yolunu
gösterir.
24Seni kötü kadından,
Başka birinin karısının
yaltaklanan dilinden
Koruyacak olan bunlardır.
25Böyle kadınların güzelliği seni
ayartmasın,
Bakışları seni tutsak etmesin.
26Çünkü fahişe yüzünden insan bir
lokma ekmeğe muhtaç kalır[b],
Başkasının karısıyla yatmak da
kişinin canına mal olur.
27İnsan koynuna ateş alır da,
Giysisi yanmaz mı?
28Korlar üzerinde yürür de,
Ayakları kavrulmaz mı?
29Başkasının karısıyla yatan adamın
durumu budur.
Böyle bir ilişkiye giren cezasız
kalmaz.
30Aç hırsız karnını doyurmak için
çalıyorsa,
Kimse onu hor görmez.
31Ama yakalanırsa, çaldığının yedi
katını ödemek zorunda;
Varını yoğunu vermek anlamına
gelse bile.
32Zina eden adam sağduyudan
yoksundur.
Yaptıklarıyla kendini yok eder.

b *6:26* "Çünkü fahişe yüzünden insan bir lokma ekmeğe muhtaç kalır" ya da "Çünkü fahişenin ücreti ancak bir somun ekmektir". **6:10-11** Özd.24:33-34

33 Payına düşen dayak ve
onursuzluktur,
Asla kurtulamaz utançtan.
34 Çünkü kıskançlık kocanın öfkesini
azdırır,
Öç alırken acımasız olur.
35 Hiçbir fidye kabul etmez,
Gönlünü alamazsın armağanların
çokluğuyla.

7 Oğlum, sözlerimi yerine getir,
Aklında tut buyruklarımı.
2 Buyruklarımı yerine getir ki,
yaşayasın.
Öğrettiklerimi gözünün bebeği
gibi koru.
3 Onları yüzük gibi parmaklarına
geçir,
Yüreğinin levhasına yaz.
4 Bilgeliğe, "Sen kızkardeşimsin",
Akla, "Akrabamsın" de.
5 Zina eden kadından,
Yaltaklanan ahlaksız kadından
seni koruyacak olan bunlardır.

6 Evimin penceresinden,
Kafesin ardından dışarıyı
seyrederken,
7 Bir sürü toy gencin arasında,
Sağduyudan yoksun bir delikanlı
çarptı gözüme.
8-9 Akşamüzeri, alaca karanlıkta,
Akşam karanlığı çökerken,
O kadının oturduğu sokağa
saptığını,
Onun evine yöneldiğini gördüm.
10 Derken kadın onu karşıladı,
Fahişe kılığıyla sinsice.
11 Yaygaracı, dik başlı biriydi kadın.
Bir an bile durmaz evde.
12 Kâh sokakta, kâh meydanlardadır.
Sokak başlarında pusuya yatar.
13 Delikanlıyı tutup öptü,
Yüzü kızarmadan ona şöyle dedi:
14 "Esenlik kurbanlarımı kesmek
zorundaydım,
Adak sözümü bugün yerine
getirdim.
15 Bunun için seni karşılamaya, seni
aramaya çıktım,
İşte buldum seni!
16 Döşeğime Mısır ipliğinden
dokunmuş
Renkli örtüler serdim.
17 Yatağıma mür*, öd
Ve tarçın serptim.
18 Haydi gel, sabaha dek doya doya
sevişelim,
Aşktan zevk alalım.
19 Kocam evde değil,
Uzun bir yolculuğa çıktı.
20 Yanına para torbasını aldı,
Dolunaydan önce eve
dönmeyecek."
21 Onu bir sürü çekici sözlerle baştan
çıkardı,
Tatlı diliyle peşinden sürükledi.
22 Kesimevine götürülen öküz gibi
Hemen izledi onu delikanlı;
Tuzağa düşen geyik gibi,
23 Ciğerini bir ok delene kadar;
Kapana koşan bir kuş gibi,
Bunun yaşamına mal olacağını
bilmeden.
24 Çocuklarım, şimdi dinleyin beni,
Kulak verin söylediklerime,
25 Sakın o kadına gönül vermeyin,
Onun yolundan gitmeyin.
26 Yere serdiği bir sürü kurbanı var,
Öldürdüğü kişilerin sayısı pek çok.
27 Ölüler diyarına giden yoldur onun
evi,
Ölüm odalarına götürür.

Bilgeliğe Kulak Ver

8 Bilgelik çağırıyor,
Akıl sesini yükseltiyor.
2 Yol kenarındaki tepelerin başında,
Yolların birleştiği yerde duruyor o.
3 Kentin girişinde, kapıların yanında,
Sesini yükseltiyor:
4 "Ey insanlar, size sesleniyorum,

8:1-3 Özd.1:20-21

Çağrım insan soyunadır!
5 Ey bön kişiler, ihtiyatlı olmayı öğrenin;
Sağduyulu olmayı öğrenin, ey akılsızlar!
6 Söylediğim yetkin sözleri dinleyin,
Ağzımı doğruları söylemek için açarım.
7 Ağzım gerçeği duyurur,
Çünkü dudaklarım kötülükten iğrenir.
8 Ağzımdan çıkan her söz doğrudur,
Yoktur eğri ya da sapık olanı.
9 Apaçıktır hepsi anlayana,
Bilgiye erişen, doğruluğunu bilir onların.
10 Gümüş yerine terbiyeyi,
Saf altın yerine bilgiyi edinin.
11 Çünkü bilgelik mücevherden değerlidir,
Dilediğin hiçbir şey onunla kıyaslanamaz.

12 Ben bilgelik olarak ihtiyatı kendime konut edindim.
Bilgi ve sağgörü bendedir.
13 RAB'den korkmak kötülükten nefret etmek demektir.
Kibirden, küstahlıktan,
Kötü yoldan, sapık ağızdan nefret ederim.
14 Öğüt ve sağlam karar bana özgüdür.
Akıl ve güç kaynağı benim.
15 Krallar sayemde egemenlik sürer,
Hükümdarlar adil kurallar koyar.
16 Önderler, adaletle yöneten soylular
Sayemde yönetirler.
17 Beni sevenleri ben de severim,
Gayretle arayan beni bulur.
18 Zenginlik ve onur,
Kalıcı değerler ve bolluk bendedir.
19 Meyvem altından, saf altından,
Ürünüm seçme gümüşten daha iyidir.
20 Doğruluk yolunda,
Adaletin izinden yürürüm.
21 Böylelikle, beni sevenleri servet sahibi yapar,
Hazinelerini doldururum.
22 RAB yaratma işine başladığında
İlk beni yarattı,
23 Dünya var olmadan önce,
Ta başlangıçta, öncesizlikte yerimi aldım.
24 Enginler yokken,
Suları bol pınarlar yokken doğdum ben.
25-26 Dağlar daha oluşmadan,
Tepeler belirmeden,
RAB dünyayı, kırları
Ve dünyadaki toprağın zerresini yaratmadan doğdum.
27 RAB gökleri yerine koyduğunda oradaydım,
Engin denizleri ufukla çevirdiğinde,
28 Bulutları oluşturduğunda,
Denizin kaynaklarını güçlendirdiğinde,
29 Sular buyruğundan öte geçmesinler diye
Denize sınır çizdiğinde,
Dünyanın temellerini pekiştirdiğinde,
30 Baş mimar olarak O'nun yanındaydım.
Gün be gün sevinçle dolup taştım,
Huzurunda hep coştum.
31 O'nun dünyası mutluluğum,
İnsanları sevincimdi.
32 Çocuklarım, şimdi beni dinleyin:
Yolumu izleyenlere ne mutlu!
33 Uyarılarımı dinleyin ve bilge kişiler olun,
Görmezlikten gelmeyin onları.
34 Beni dinleyen,
Her gün kapımı gözleyen,
Kapımın eşiğinden ayrılmayan kişiye ne mutlu!
35 Çünkü beni bulan yaşam bulur
Ve RAB'bin beğenisini kazanır.
36 Beni gözardı edense kendine zarar verir,

8:22 Va.3:14-15

Benden nefret eden, ölümü
seviyor demektir."

Bilgeliği mi, Akılsızlığı mı Seveceksin?

9 Bilgelik kendi evini yaptı,
Yedi direğini yonttu.
2 Hayvanlarını kesti,
Şarabını hazırlayıp sofrasını kurdu.
3 Kentin en yüksek noktalarına
gönderdiği
Hizmetçileri aracılığıyla herkesi
çağırıyor:
4-5 "Kim safsa buraya gelsin" diyor.
Sağduyudan yoksun olanlara da,
"Gelin, yiyeceklerimi yiyin,
Hazırladığım şaraptan için" diyor.
6 "Saflığı bırakın da yaşayın,
Aklın yolunu izleyin.

7 "Alaycıyı paylayan aşağılanmayı
hak eder,
Kötü kişiyi azarlayan hakarete
uğrar.
8 Alaycıyı azarlama, yoksa senden
nefret eder.
Bilge kişiyi azarlarsan, seni sever.
9 Bilge kişiyi eğitirsen
Daha bilge olur,
Doğru kişiye öğretirsen bilgisini
artırır.
10 RAB korkusudur bilgeliğin temeli.
Akıl Kutsal Olan'ı tanımaktır.
11 Benim sayemde günlerin çoğalacak,
Ömrüne yıllar katılacak.
12 Bilgeysen, bilgeliğinin yararı
sanadır,
Alaycı olursan acısını yalnız sen
çekersin."

13 Akılsız kadın yaygaracı
Ve saftır, hiçbir şey bilmez.
14-15 Evinin kapısında,
Kentin en yüksek yerinde bir
iskemleye oturur;
Yoldan geçenleri,
Kendi yollarından gidenleri
çağırmak için,
16 "Kim safsa buraya gelsin" der.
Sağduyudan yoksun olanlara da,
17 "Çalıntı su tatlı,
Gizlice yenen yemek lezzetlidir"
der.
18 Ne var ki, evine girenler ölüme
gittiklerini,
Ona konuk olanlar
Ölüler diyarının dibine
indiklerini bilmezler.

Doğrulukla Kötülüğün Karşılaştırılması

10 Süleyman'ın özdeyişleri:
Bilge çocuk babasını sevindirir,
Akılsız çocuk annesini üzer.
2 Haksızca kazanılan servetin yararı
yoktur,
Ama doğruluk ölümden kurtarır.
3 RAB doğru kişiyi aç komaz,
Ama kötülerin isteğini boşa çıkarır.
4 Tembel eller insanı yoksullaştırır,
Çalışkan el zengin eder.
5 Aklı başında evlat ürünü yazın toplar,
Hasatta uyuyansa ailesinin
yüzkarasıdır.
6 Bereket doğru kişinin başına yağar,
Kötülerse zorbalıklarını sözle
gizler.
7 Doğrular övgüyle,
Kötüler nefretle anılır.
8 Bilge kişi buyrukları kabul eder,
Çenesi düşük ahmaksa yıkıma
uğrar.
9 Dürüst kişi güvenlik içinde yaşar,
Ama hileli yoldan giden açığa
vurulacaktır.
10 Sinsice göz kırpan, acılara neden
olur.
Çenesi düşük ahmak da yıkıma
uğrar[c].
11 Doğru kişinin ağzı yaşam pınarıdır,

c *10:10* Masoretik metin "Çenesi düşük ahmak da yıkıma uğrar" (bkz.10:8), Septuaginta "Cesaretle azarlayansa esenlik sağlar". **9:10** Eyü.28:28; Mez.111:10; Özd.1:7

Kötülerse zorbalıklarını sözle
gizlerler.
12 Nefret çekişmeyi azdırır,
Sevgi her suçu bağışlar.
13 Akıllı kişinin dudaklarından
bilgelik akar,
Ama sağduyudan yoksun olan
sırtına kötek yer.
14 Bilge kişi bilgi biriktirir,
Ahmağın ağzıysa onu yıkıma
yaklaştırır.
15 Zenginin serveti onun kalesidir,
Fakirin yoksulluğu ise onu
yıkıma götürür.
16 Doğru kişinin ücreti yaşamdır,
Kötünün geliriyse kendisine
cezadır.
17 Terbiyeye kulak veren yaşam
yolunu bulur.
Uyarıları reddedense başkalarını
yoldan saptırır.
18 Nefretini gizleyen kişinin
dudakları yalancıdır.
İftira yayan akılsızdır.
19 Çok konuşanın günahı eksik olmaz,
Sağduyulu kişiyse dilini tutar.
20 Doğru kişinin dili saf gümüş gibidir,
Kötünün niyetleriyse değersizdir.
21 Doğru kişinin sözleri birçoklarını
besler,
Ahmaklarsa sağduyu
yoksunluğundan ölür.
22 RAB'bin bereketidir kişiyi zengin
eden,
RAB buna dert katmaz.
23 Kötülük akılsızlar için eğlence
gibidir.
Aklı başında olanlar içinse
bilgelik aynı şeydir.
24 Kötü kişinin korktuğu başına gelir,
Doğru kişiyse dileğine erişir.
25 Kasırga gelince kötü kişiyi silip
götürür;
Ama doğru kişi sonsuza dek
ayakta kalır.
26 Dişler için sirke,
Gözler için duman neyse,
Tembel ulak da kendisini
gönderen için öyledir.
27 RAB korkusu ömrü uzatır,
Kötülerin yıllarıysa kısadır.
28 Doğrunun umudu onu sevindirir,
Kötünün beklentileriyse boşa çıkar.
29 RAB'bin yolu dürüst için sığınak,
Fesatçı içinse yıkımdır.
30 Doğru kişi hiçbir zaman sarsılmaz,
Ama kötüler ülkede kalamaz.
31 Doğru kişinin ağzı bilgelik üretir,
Sapık dilse kesilir.
32 Doğru kişinin dudakları
söylenecek sözü bilir,
Kötünün ağzındansa sapık sözler
çıkar.

11 RAB hileli teraziden iğrenir,
Hilesiz tartıdansa hoşnut kalır.
2 Küstahlığın ardından utanç gelir,
Ama bilgelik alçakgönüllülerdedir.
3 Erdemlinin dürüstlüğü ona yol
gösterir,
Hainin yalancılığıysa yıkıma
götürür.
4 Gazap günü servet işe yaramaz,
Oysa doğruluk ölümden kurtarır.
5 Dürüst insanın doğruluğu onun
yolunu düzler,
Kötü kişiyse kötülüğü yüzünden
yıkılıp düşer.
6 Erdemlinin doğruluğu onu kurtarır,
Ama haini kendi hırsı ele verir.
7 Kötü kişi öldüğünde umutları yok
olur,
Güvendiği güç de biter.
8 Doğru kişi sıkıntıdan kurtulur,
Onun yerine sıkıntıyı kötü kişi
çeker.
9 Tanrısız kişi başkalarını ağzıyla
yıkıma götürür,
Oysa doğrular bilgi sayesinde
kurtulur.
10 Doğruların başarısına kent bayram
eder,

10:12 Yak.5:19-20; 1Pe.4:8

Kötülerin ölümüne sevinç
çığlıkları atılır.
11 Dürüstlerin kutsamasıyla kent
gelişir,
Ama kötülerin ağzı kenti yerle
bir eder.
12 Başkasını küçük gören
sağduyudan yoksundur,
Akıllı kişiyse dilini tutar.
13 Dedikoducu sır saklayamaz,
Oysa güvenilir insan sırdaş olur.
14 Yol göstereni olmayan ulus düşer,
Danışmanı bol olan zafere gider.
15 Yabancıya kefil olan mutlaka zarar
görür,
Kefaletten kaçınan güvenlik
içinde yaşar.
16 Sevecen kadın onur[ç],
Zorbalarsa yalnızca servet kazanır.
17 İyilikseverin yararı kendinedir,
Gaddarsa kendi başına bela getirir.
18 Kötü kişinin kazancı aldatıcıdır,
Doğruluk ekenin ödülüyse
güvenlidir.
19 Yürekten doğru olan yaşama
kavuşur,
Kötülüğün ardından giden
ölümünü hazırlar.
20 RAB sapık yürekliden iğrenir,
Dürüst yaşayandan hoşnut kalır.
21 Bilin ki, kötü kişi cezasız kalmaz,
Doğruların soyuysa kurtulur.
22 Sağduyudan yoksun kadının
güzelliği,
Domuzun burnundaki altın
halkaya benzer.
23 Doğruların isteği hep iyilikle
sonuçlanır,
Kötülerin umutlarıysa gazapla.
24 Eliaçık olan daha çok kazanır,
Hak yiyenin sonuysa yoksulluktur.
25 Cömert olan bolluğa erecek,
Başkasına su verene su verilecek.
26 Halk buğday istifleyeni lanetler,
Ama buğday satanı kutsar.
27 İyiliği amaç edinen beğeni kazanır,
Kötülüğü amaç edinense
kötülüğe uğrar.
28 Zenginliğine güvenen tepetaklak
gidecek,
Oysa doğrular dalındaki yaprak
gibi gelişecek.
29 Ailesine sıkıntı çektirenin mirası
yeldir,
Ahmaklar da bilgelerin kulu olur.
30 Doğru kişinin işleri yaşam
ağacının meyvesine benzer,
Bilge kişi insanları kazanır.
31 Bu dünyada doğru kişi bile
cezalandırılırsa,
Kötülerle günahlıların
cezalandırılacağı kesindir.

12 Terbiye edilmeyi seven bilgiyi
de sever,
Azarlanmaktan nefret eden
budaladır.
2 İyi kişi RAB'bin lütfuna erer,
Ama düzenbazı RAB mahkûm
eder.
3 Kötülük kişiyi güvenliğe
kavuşturmaz,
Ama doğruların kökü kazılamaz.
4 Erdemli kadın kocasının tacıdır,
Edepsiz kadınsa kocasını yer bitirir.
5 Doğruların tasarıları adil,
Kötülerin öğütleri aldatıcıdır.
6 Kötülerin sözleri ölüm tuzağıdır,
Doğruların konuşmasıysa onları
kurtarır.
7 Kötüler yıkılıp yok olur,
Doğru kişinin evi ayakta kalır.
8 Kişi sağduyusu oranında övülür,
Çarpık düşünceliyse küçümsenir.
9 Köle sahibi olup aşağılanan
Büyüklük taslayıp ekmeğe
muhtaç olandan yeğdir.
10 Doğru kişi hayvanıyla ilgilenir,
Ama kötünün sevecenliği bile
zalimcedir.

ç *11:16* "Onur" sözcüğünden sonra Septuaginta'da şu tümceler geçiyor: "Ama doğruluktan nefret eden kadın onursuzluk tahtıdır. Tembeller servetten yoksun olur." **11:31** 1Pe.4:18

11 Toprağını işleyenin ekmeği bol olur,
Hayal peşinde koşansa
sağduyudan yoksundur.
12 Kötü kişi kötülerin ganimetini ister,
Ama doğru kişilerin kökü ürün
verir.
13 Kötü kişinin günahlı sözleri
kendisi için tuzaktır,
Ama doğru kişi sıkıntıyı atlatır.
14 İnsan ağzının ürünüyle iyiliğe doyar,
Elinin emeğine göre de
karşılığını alır.
15 Ahmağın yolu kendi gözünde
doğrudur,
Bilge kişiyse öğüde kulak verir.
16 Ahmak sinirlendiğini hemen belli
eder,
Ama ihtiyatlı olan aşağılanmaya
aldırmaz.
17 Dürüst tanık doğruyu söyler,
Yalancı tanıksa hile solur.
18 Düşünmeden söylenen sözler kılıç
gibi keser,
Bilgelerin diliyse şifa verir.
19 Gerçek sözler sonsuza dek
kalıcıdır,
Oysa yalanın ömrü bir anlıktır.
20 Kötülük tasarlayanın yüreği hileci,
Barışı öğütleyenin yüreğiyse
sevinçlidir.
21 Doğru kişiye hiç zarar gelmez,
Kötünün başıysa beladan
kurtulmaz.
22 RAB yalancı dudaklardan iğrenir,
Ama gerçeğe uyanlardan hoşnut
kalır.
23 İhtiyatlı kişi bilgisini kendine saklar,
Oysa akılsızın yüreği
ahmaklığını ilan eder.
24 Çalışkanların eli egemenlik sürer,
Tembellikse köleliğe götürür.
25 Kaygılı yürek insanı çökertir,
Ama güzel söz sevindirir.
26 Doğru kişi arkadaşına da yol gösterir,
Kötünün tuttuğu yolsa kendini
saptırır.
27 Tembel kişi işini bitirmez[d],
Oysa çalışkan değerli bir servet
kazanır.
28 Doğru yol yaşam kaynağıdır,
Bu yol ölümsüzlüğe götürür.

13 Bilge kişi terbiye edilmeyi sever,
Alaycı kişi azarlansa da
aldırmaz.
2 İyi insan ağzından çıkan sözler için
ödüllendirilir,
Ama hainlerin soluduğu zorbalıktır.
3 Dilini tutan canını korur,
Ama boşboğazın sonu yıkımdır.
4 Tembel canının çektiğini elde
edemez,
Çalışkanın istekleriyse tümüyle
yerine gelir.
5 Doğru kişi yalandan nefret eder,
Kötünün sözleriyse iğrençtir,
yüzkarasıdır.
6 Doğruluk dürüst yaşayanı korur,
Kötülük günahkârı yıkar.
7 Kimi hiçbir şeyi yokken kendini
zengin gösterir,
Kimi serveti çokken kendini
yoksul gösterir.
8 Kişinin serveti gün gelir canına
fidye olur,
Oysa yoksul kişi tehdide aldırmaz.
9 Doğruların ışığı parlak yanar,
Kötülerin çırası söner.
10 Kibirden ancak kavga çıkar,
Öğüt dinleyense bilgedir.
11 Havadan kazanılan para yok olur,
Azar azar biriktirenin serveti çok
olur.
12 Ertelenen umut hayal kırıklığına
uğratır,
Yerine gelen dilekse yaşam verir.
13 Uyarılara kulak asmayan bedelini
öder,
Buyruklara saygılı olansa
ödülünü alır.
14 Bilgelerin öğrettikleri yaşam
kaynağıdır,

d *12:27* "İşini bitirmez": İbranice "Avını pişirmez".

İnsanı ölüm tuzaklarından
uzaklaştırır.
15 Sağduyulu davranış saygınlık
kazandırır,
Hainlerin yoluysa yıkıma götürür[e].
16 İhtiyatlı kişi işini bilerek yapar,
Akılsız kişiyse ahmaklığını sergiler.
17 Kötü ulak belaya düşer,
Güvenilir elçiyse şifa getirir.
18 Terbiye edilmeye yanaşmayanı
Yokluk ve utanç bekliyor,
Ama azara kulak veren
onurlandırılır.
19 Yerine getirilen dilek mutluluk verir.
Akılsız kötülükten uzak kalamaz.
20 Bilgelerle oturup kalkan bilge olur,
Akılsızlarla dost olansa zarar görür.
21 Günahkârın peşini felaket bırakmaz,
Doğruların ödülüyse gönençtir.
22 İyi kişi torunlarına miras bırakır,
Günahkârın servetiyse doğru
kişiye kalır.
23 Yoksulun tarlası bol ürün verebilir,
Ama haksızlık bunu alıp götürür.
24 Oğlundan değneği esirgeyen, onu
sevmiyor demektir.
Seven baba özenle[f] terbiye eder.
25 Doğru kişinin yeterince yiyeceği
vardır,
Kötünün karnıysa aç kalır.

14 Bilge kadın evini yapar,
Ahmak kadın evini kendi
eliyle yıkar.
2 Doğru yolda yürüyen, RAB'den
korkar,
Yoldan sapan, RAB'bi hor görür.
3 Ahmağın sözleri sırtına kötektir,
Ama bilgenin dudakları kendisini
korur.
4 Öküz yoksa yemlik boş kalır,
Çünkü bol ürünü sağlayan
öküzün gücüdür.
5 Güvenilir tanık yalan söylemez,
Yalancı tanıksa yalan solur.
6 Alaycı bilgeliği arasa da bulamaz,
Akıllı içinse bilgi edinmek kolaydır.
7 Akılsız kişiden uzak dur,
Çünkü sana öğretecek bir şeyi yok.
8 İhtiyatlı kişinin bilgeliği, ne
yapacağını bilmektir,
Akılsızların ahmaklığıysa
aldanmaktır.
9 Ahmaklar suç sunusuyla[g] alay eder,
Dürüstler ise iyi niyetlidir.
10 Yürek kendi acısını bilir,
Sevinciniyse kimse paylaşmaz.
11 Kötü kişinin evi yerle bir edilecek,
Doğru kişinin konutuysa bayındır
olacak.
12 Öyle yol var ki, insana düz gibi
görünür,
Ama sonu ölümdür.
13 Gülerken bile yürek sızlayabilir,
Sevinç bitince acı yine görünebilir.
14 Yüreği dönek olan tuttuğu yolun,
İyi kişi de yaptıklarının ödülünü
alacaktır.
15 Saf kişi her söze inanır,
İhtiyatlı olansa attığı her adımı
hesaplar.
16 Bilge kişi korktuğu için kötülükten
uzaklaşır,
Akılsızsa büyüklük taslayıp
kendine güvenir.
17 Çabuk öfkelenen ahmakça davranır,
Düzenbazdan herkes nefret eder.
18 Saf kişilerin mirası akılsızlıktır,
İhtiyatlı kişilerin tacı ise bilgidir.
19 Alçaklar iyilerin önünde,
Kötüler doğruların kapısında
eğilirler.
20 Komşusu bile yoksulu sevmez,
Oysa zenginin dostu çoktur.
21 Komşuyu hor görmek günahtır,
Ne mutlu mazluma lütfedene!
22 Kötülük tasarlayan yolunu
şaşırmaz mı?

e *13:15* Septuaginta, Süryanice, Vulgata "Yıkıma götürür", Masoretik metin "Sürer" ya da "Çetindir". **f** *13:24* "Özenle" ya da "Zamanında" veya "Erkenden". **g** *14:9* "Suç sunusuyla" ya da "Suçla". **14:12** Özd.16:25

Oysa iyilik tasarlayan sevgi ve
sadakat kazanır.
23 Her emek kazanç getirir,
Ama boş lakırdı yoksulluğa götürür.
24 Bilgelerin tacı servetleridir,
Akılsızlarsa ahmaklıklarıyla
tanınır[h].
25 Dürüst tanık can kurtarır,
Yalancı tanık aldatıcıdır.
26 RAB'den korkan tam güvenliktedir,
RAB onun çocuklarına da
sığınak olacaktır.
27 RAB korkusu yaşam kaynağıdır,
İnsanı ölüm tuzaklarından
uzaklaştırır.
28 Kralın yüceliği halkının
çokluğuna bağlıdır,
Halk yok olursa hükümdar da
mahvolur.
29 Geç öfkelenen akıllıdır,
Çabuk sinirlenen ahmaklığını
gösterir.
30 Huzurlu yürek bedenin yaşam
kaynağıdır,
Hırs ise insanı için için yer bitirir.
31 Muhtacı ezen, Yaradanı'nı hor
görüyor demektir.
Yoksula acıyansa Yaradan'ı yüceltir.
32 Kötü kişi uğradığı felaketle yıkılır,
Doğru insanın ölümde bile
sığınacak yeri var.
33 Bilgelik akıllı kişinin yüreğinde
barınır,
Akılsızlar arasında bile kendini
belli eder.
34 Doğruluk bir ulusu yüceltir,
Oysa günah herhangi bir halk
için utançtır.
35 Kral sağduyulu kulunu beğenir,
Utanç getirene öfkelenir.

15 Yumuşak yanıt gazabı yatıştırır,
Oysa yaralayıcı söz öfkeyi
alevlendirir.
2 Bilgenin dili bilgiyi iyi kullanır,
Akılsızın ağzındansa ahmaklık akar.
3 RAB'bin gözü her yerde olanı görür,
Kötüleri de iyileri de gözler.
4 Okşayıcı dil yaşam verir[i],
Çarpık dilse ruhu yaralar.
5 Ahmak babasının uyarılarını
küçümser,
İhtiyatlı kişi azara kulak verir.
6 Doğru kişinin evi büyük hazine
gibidir,
Kötünün geliriyse sıkıntı
kaynağıdır.
7 Bilgelerin dudakları bilgi yayar,
Ama akılsızların yüreği öyle
değildir.
8 RAB kötülerin kurbanından iğrenir,
Ama doğruların duası O'nu
hoşnut eder.
9 RAB kötü kişinin yolundan iğrenir,
Doğruluğun ardından gideni sever.
10 Yoldan sapan şiddetle cezalandırılır
Ve azarlanmaktan nefret eden
ölüme gider.
11 RAB, ölüm ve yıkım diyarında
olup biteni bilir,
Nerde kaldı ki insanın yüreği!
12 Alaycı kişi azarlanmaktan
hoşlanmaz,
Bilgelere gidip danışmaz.
13 Mutlu yürek yüzü neşelendirir,
Acılı yürek ruhu ezer.
14 Akıllı yürek bilgi arar,
Akılsızın ağzıysa ahmaklıkla
beslenir.
15 Mazlumun bütün günleri sıkıntı
doludur,
Mutlu bir yürekse sahibine
sürekli ziyafettir.
16 Yoksul olup RAB'den korkmak,
Zengin olup kaygı içinde
yaşamaktan yeğdir.
17 Sevgi dolu bir ortamdaki sebze
yemeği,
Nefret dolu bir ortamdaki besili
danadan yeğdir.

h *14:24* "Akılsızlarsa ahmaklıklarıyla tanınır" ya da "Akılsızların çelengiyse ahmaklıktır".
i *15:4* "Yaşam verir": İbranice "Yaşam ağacı".

18 Huysuz kişi çekişme yaratır,
Sabırlı kişi kavgayı yatıştırır.
19 Tembelin yolu dikenli çit gibidir,
Doğrunun yoluysa ana caddeye benzer.
20 Bilge çocuk babasını sevindirir,
Akılsız çocuksa annesini küçümser.
21 Sağduyudan yoksun kişi ahmaklığıyla sevinir,
Ama akıllı insan dürüst bir yaşam sürer.
22 Karşılıklı danışılmazsa tasarılar boşa çıkar,
Danışmanların çokluğuyla başarıya ulaşılır.
23 Uygun yanıt sahibini mutlu eder,
Yerinde söylenen söz ne güzeldir!
24 Sağduyulu kişi yukarıya, yaşama giden yoldadır,
Bu da ölüler diyarına inmesini önler.
25 RAB kibirlinin evini yıkar,
Dul kadının sınırını korur.
26 RAB kötünün tasarılarından iğrenir,
Temiz düşüncelerden hoşnut kalır[i].
27 Kazanca düşkün kişi kendi evine sıkıntı verir,
Rüşvetten nefret edense rahat yaşar.
28 Doğru kişinin aklı yanıtını iyi tartar,
Kötünün ağzı kötülük saçar.
29 RAB kötülerden uzak durur,
Oysa doğruların duasını duyar.
30 Gülen gözler yüreği sevindirir,
İyi haber bedeni ferahlatır.
31 Yaşam veren uyarıları dinleyen,
Bilgeler arasında konaklar.
32 Terbiyeden kaçan kendine zarar verir,
Azara kulak verense sağduyu kazanır.
33 RAB korkusu bilgelik öğretir,
Alçakgönüllülük de onurun önkoşuludur.

16 İnsan aklıyla çok şey tasarlayabilir,
Ama dilin vereceği yanıt RAB'dendir.
2 İnsan her yaptığını temiz sanır,
Ama niyetlerini tartan RAB'dir.
3 Yapacağın işleri RAB'be emanet et,
O zaman tasarıların gerçekleşir.
4 RAB her şeyi amacına uygun yapar,
Kötü kişinin yıkım gününü de O hazırlar.
5 RAB yüreği küstah olandan iğrenir,
Bilin ki, öyleleri cezasız kalmaz.
6 Sevgi ve bağlılık suçları bağışlatır,
RAB korkusu insanı kötülükten uzaklaştırır.
7 RAB kişinin yaşayışından hoşnutsa
Düşmanlarını bile onunla barıştırır.
8 Doğrulukla kazanılan az şey
Haksızlıkla kazanılan büyük gelirden iyidir.
9 Kişi yüreğinde gideceği yolu tasarlar,
Ama adımlarını RAB yönlendirir.
10 Tanrı buyruklarını kralın ağzıyla açıklar,
Bu nedenle kral adaleti çiğnememelidir.
11 Doğru terazi ve baskül RAB'bindir,
Bütün tartı ağırlıklarını O belirler.
12 Krallar kötülükten iğrenir,
Çünkü tahtın güvencesi adalettir.
13 Kral doğru söyleyenden hoşnut kalır,
Dürüst konuşanı sever.
14 Kralın öfkesi ölüm habercisidir,
Ama bilge kişi onu yatıştırır.
15 Kralın yüzü gülüyorsa, yaşam demektir.
Lütfu son yağmuru getiren bulut gibidir.
16 Bilgelik kazanmak altından daha değerlidir,
Akla sahip olmak da gümüşe yeğlenir.
17 Dürüstlerin tuttuğu yol kötülükten uzaklaştırır,
Yoluna dikkat eden, canını korur.
18 Gururun ardından yıkım,

i *15:26* "Temiz düşüncelerden hoşnut kalır" ya da "Tatlı sözler temizdir".

Kibirli ruhun ardından da düşüş
gelir.
19 Mazlumlar arasında alçakgönüllü
biri olmak,
Kibirlilerle çapul malı
paylaşmaktan iyidir.
20 Öğüde kulak veren başarıya ulaşır,
RAB'be güvenen mutlu olur.
21 Bilge yüreklilere akıllı denir,
Tatlı söz ikna gücünü artırır.
22 Sağduyu, sahibine yaşam kaynağı,
Ahmaklıksa ahmaklara cezadır.
23 Bilgenin aklı diline yön verir,
Dudaklarının ikna gücünü artırır.
24 Hoş sözler petek balı gibidir,
Cana tatlı ve bedene şifadır.
25 Öyle yol var ki, insana düz gibi
görünür,
Ama sonu ölümdür.
26 Emekçinin iştahıdır onu çalıştıran,
Çünkü açlığı onu kamçılar.
27 Alçaklar başkalarına kötülük
tasarlar,
Konuşmaları kavurucu ateş gibidir.
28 Huysuz kişi çekişmeyi körükler,
Dedikoducu can dostları ayırır.
29 Zorba kişi başkalarını ayartır
Ve onları olumsuz yola yöneltir.
30 Göz kırpmak düzenbazlığa,
Sinsi gülücükler kötülüğe işarettir.
31 Ağarmış saçlar onur tacıdır,
Doğru yaşayışla kazanılır.
32 Sabırlı kişi yiğitten üstündür,
Kendini denetleyen de kentler
fethedenden üstündür.
33 İnsan kura atar,
Ama her kararı RAB verir.

17 Huzur içinde kuru bir lokma,
Kavga ve ziyafet dolu evden
iyidir.
2 Sağduyulu köle,
Ailesini utanca sokan oğula
egemen olur
Ve kardeşlerle birlikte mirastan
pay alır.
3 Altın ocakta, gümüş potada arıtılır,
Yüreği arıtansa RAB'dir.
4 Kötü kişi fesat yüklü dudakları dinler,
Yalancı da yıkıcı dile kulak verir.
5 Yoksulla alay eden, onu yaratanı
hor görür.
Felakete sevinen cezasız kalmaz.
6 Torunlar yaşlıların tacıdır,
Çocukların övüncü anne
babalarıdır.
7 Kurumlu sözler ahmağa nasıl
yakışmazsa,
Soyluya da yalancı dudaklar hiç
yakışmaz.
8 Sahibinin gözünde rüşvet bir
tılsımdır.
Ne yapsa başarılı olur.
9 Sevgi isteyen kişi suçları bağışlar,
Olayı diline dolayansa can
dostları ayırır.
10 Akıllı kişiyi azarlamak,
Akılsıza yüz darbe vurmaktan
etkilidir.
11 Kötü kişi ancak başkaldırmaya
eğilimlidir,
Ona gönderilecek ulak acımasız
olacaktır.
12 Azgınlığı üstünde bir akılsızla
karşılaşmak,
Yavrularından edilmiş dişi ayıyla
karşılaşmaktan beterdir.
13 İyiliğin karşılığını kötülükle
ödeyenin
Evinden kötülük eksik olmaz.
14 Kavganın başlangıcı su sızıntısına
benzer,
Bir patlamaya yol açmadan
çekişmeyi bırak.
15 Kötüyü aklayan da, doğruyu
mahkûm eden de
RAB'bi tiksindirir.
16 Akılsız biri bilgelik satın almak
için niye para harcasın?
Zaten sağduyudan yoksun!
17 Dost her zaman sever,
Kardeş sıkıntılı günde belli olur.

16:25 Özd.14:12

18 Sağduyudan yoksun kişi el sıkışıp
Başkasına kefil olur.
19 Başkaldırıyı seven kavgayı sever,
Kapısını yüksek yapan yıkımına
davetiye çıkarır.
20 Sapık yürekli kişi iyilik beklememeli.
Diliyle aldatan da belaya düşer.
21 Akılsız kendisini doğurana derttir,
Ahmağın babası sevinç nedir
bilmez.
22 İç ferahlığı sağlık getirir,
Ezik ruh ise bedeni yıpratır.
23 Kötü kişi adaleti saptırmak için
Gizlice rüşvet alır.
24 Akıllı kişi gözünü bilgelikten
ayırmaz,
Akılsızın gözüyse hep sağda
soldadır.
25 Akılsız çocuk babasına üzüntü,
Annesine acı verir.
26 Ne suçsuza ceza kesmek iyidir,
Ne de görevliyi dürüst davrandığı
için dövmek...
27 Bilgili kişi az konuşur,
Akıllı kişi sakin ruhludur.
28 Çenesini tutup susan ahmak bile
Bilge ve akıllı sayılır.

18 Geçimsiz kişi kendi çıkarı
peşindedir,
İyi öğüde hep karşı çıkar.
2 Akılsız kişi bir şey anlamaktan çok
Kendi düşüncelerini açmaktan
hoşlanır.
3 Kötülüğü aşağılanma,
Ayıbı utanç izler.
4 Bilge kişinin ağzından çıkan sözler
derin sular gibidir,
Bilgelik pınarı da coşkun bir
akarsu.
5 Kötüyü kayırmak da,
Suçsuzdan adaleti esirgemek de
iyi değildir.
6 Akılsızın dudakları çekişmeye yol
açar,
Ağzı da dayağı davet eder.
7 Akılsızın ağzı kendisini mahveder,
Dudakları da canına tuzaktır.
8 Dedikodu tatlı lokma gibidir,
İnsanın ta içine işler.
9 İşini savsaklayan kişi
Yıkıcıya kardeştir.
10 RAB'bin adı güçlü kuledir,
Ona sığınan doğru kişi için
korunaktır.
11 Zengin servetini bir kale,
Aşılmaz bir sur sanır.
12 Yürekteki gururu düşüş,
Alçakgönüllülüğü ise onur izler.
13 Dinlemeden yanıt vermek
Ahmaklık ve utançtır.
14 İnsanın ruhu hastalıkta ona destektir.
Ama ezik ruh nasıl dayanabilir?
15 Akıllı kişi bilgiyi satın alır,
Bilgenin kulağı da bilgi peşindedir.
16 Armağan, verenin yolunu açar
Ve kendisini büyüklerin önüne
çıkartır.
17 Duruşmada ilk konuşan haklı
görünür,
Başkası çıkıp onu sorgulayana dek.
18 Kura çekişmeleri sona erdirir,
Güçlü rakipleri uzlaştırır.
19 Gücenmiş kardeş surlu kentten
daha zor elde edilir.
Çekişme sürgülü kale kapısı gibidir.
20 İnsanın karnı ağzının meyvesiyle,
Dudaklarının ürünüyle doyar.
21 Dil ölüme de götürebilir, yaşama da;
Konuşmayı seven, dilin meyvesine
katlanmak zorundadır.
22 İyi bir eş bulan iyilik bulur
Ve RAB'bin lütfuna erer.
23 Yoksul acınma dilenir,
Zenginin yanıtıysa serttir.
24 Yıkıma götüren dostlar vardır[j],
Ama öyle dost var ki, kardeşten
yakındır insana.

19 Dürüst yaşayan bir yoksul
olmak,
Yalancı bir akılsız olmaktan yeğdir.

j *18:24* "Yıkıma götüren dostlar vardır" ya da "Çok dostu olan yıkıma gider".

2 Bilgisiz heves işe yaramaz,
Acelecilik insanı yanılgıya düşürür.
3 İnsanın ahmaklığı yaşamını yıkar,
Yine de içinden RAB'be öfkelenir.
4 Zenginlik dost üstüne dost kazandırır.
Oysa yoksulun dostu onu yüzüstü bırakır.
5 Yalancı tanık cezasız kalmaz,
Yalan soluyan kurtulamaz.
6 Birçokları önemli kişinin gözüne girmek
Ve eli açık olanın dostu olmak ister.
7 Yoksulun akrabaları bile onu sevmezse,
Dostlarının ondan uzak duracağı daha da kesindir.
Ne kadar yalvarsa ona yaklaşmazlar.
8 Sağduyulu olan canını sever,
Aklı izleyen bolluğa kavuşur.
9 Yalancı tanık cezasız kalmaz,
Yalan soluyan yok olur.
10 Akılsızın gösterişli bir yaşam sürmesi uygun değilse,
Kölelerin önderlere egemen olması
Hiç uygun değildir.
11 Sağduyulu kişi sabırlıdır,
Kusurları hoş görmesi ona onur kazandırır.
12 Kralın öfkesi genç aslanın kükreyişine benzer,
Lütfuysa otların üzerine düşen çiy gibidir.
13 Akılsız çocuk babasının başına beladır,
Dırdır eden kadın sürekli damlayan su gibidir.
14 Ev ve servet babadan mirastır,
Ama sağduyulu kadın RAB'bin armağanıdır.
15 Tembellik insanı uyuşukluğa iter,
Haylaz kişi de aç kalır.
16 Tanrı buyruğuna uyan canını korur,
Gitmesi gereken yolları umursamayan ölür.
17 Yoksula acıyan kişi RAB'be ödünç vermiş olur,
Yaptığı iyilik için RAB onu ödüllendirir.
18 Henüz umut varken çocuğunu eğit,
Onun yıkımına neden olma.
19 Huysuz insan cezasını çekmelidir.
Onu bir kere kurtarsan da, hep aynı şeyi yapman gerekir.
20 Öğüde kulak ver, terbiyeyi kabul et ki,
Ömrünün kalan kısmı boyunca bilge olasın.
21 İnsan yüreğinde çok şey tasarlar,
Ama gerçekleşen, RAB'bin amacıdır.
22 İnsandan istenen vefadır,
Yoksul olmak yalancı olmaktan yeğdir.
23 RAB korkusu
Doygun ve dertsiz bir yaşama kavuşturur.
24 Tembel sahana daldırdığı elini
Ağzına geri götürmek bile istemez.
25 Alaycıyı döversen bön kişi ibret alır,
Akıllı kişiyi azarlarsan bilgisine bilgi katar.
26 Babasına saldıran, annesini kovan çocuk,
Ailesinin utancı ve yüzkarasıdır.
27 Oğlum, uyarılara kulağını tıkarsan,
Bilgi kaynağı sözlerden saparsın.
28 Niyeti bozuk tanık adaletle eğlenir,
Kötülerin ağzı fesatla beslenir.
29 Alaycılar için ceza,
Akılsızların sırtı için kötek hazırdır.

20 Şarap insanı alaycı, içki gürültücü yapar,
Onun etkisiyle yoldan sapan bilge değildir.
2 Kralın öfkesi genç aslanın kükreyişine benzer,
Onu kızdıran canından olur.
3 Kavgadan kaçınmak insan için onurdur,
Oysa her ahmak tartışmaya hazırdır.
4 Sonbaharda çift sürmeyen tembel,

Hasatta aradığını bulamaz.
5 İnsanın niyetleri derin bir kuyunun
sularıgibidir,
Akıllı kişi onları açığa çıkarır.
6 İnsanların çoğu, "Vefalıyım" der.
Ama sadık birini kim bulabilir?
7 Doğru ve dürüst bir babaya
Sahip olan çocuklara ne mutlu!
8 Yargı kürsüsünde oturan kral,
Kötülüğü gözleriyle ayıklar.
9 Kim, "Yüreğimi pak kıldım,
Günahımdan arındım" diyebilir?
10 RAB hileli tartıdan da, hileli
ölçüden de tiksinir.
11 Çocuk bile eylemleriyle kendini
belli eder,
Yaptıkları pak ve doğru mu, değil
mi, anlaşılır.
12 İşiten kulağı da gören gözü de
RAB yaratmıştır.
13 Uykuyu seversen yoksullaşırsın,
Uyanık durursan ekmeğin bol olur.
14 Alıcı, "İşe yaramaz, işe yaramaz" der,
Ama alıp gittikten sonra aldığıyla
övünür.
15 Bol bol altının, mücevherin olabilir,
Ama bilgi akıtan dudaklar daha
değerlidir.
16 Tanımadığı birine kefil olanın
giysisini al;
Bir yabancı için yapıyorsa bunu,
Giysisini rehin tut.
17 Hileyle kazanılan yiyecek insana
tatlı gelir,
Ama sonra ağza dolan çakıl gibidir.
18 Tasarılarını danışarak yap,
Yöntemlere uyarak savaş.
19 Dedikoducu sır saklayamaz,
Bu nedenle ağzı gevşek olanla
arkadaşlık etme.
20 Annesine ya da babasına sövenin
Işığı zifiri karanlıkta sönecek.
21 Tez elde edilen mirasın
Sonu bereketli olmaz.
22 "Bu kötülüğü sana ödeteceğim"
deme;
RAB'bi bekle, O seni kurtarır.
23 RAB hileli tartıdan tiksinir,
Hileli teraziden hoşlanmaz.
24 İnsanın adımlarını RAB
yönlendirir;
Öyleyse insan tuttuğu yolu nasıl
anlayabilir?
25 Düşünmeden adakta bulunmak
Sakıncalıdır.
26 Bilge kral kötüleri ayıklar,
Harman döver gibi cezalandırır.
27 İnsanın ruhu RAB'bin ışığıdır,
İç varlığın derinliklerine işler.
28 Sevgi ve sadakat kralın
güvencesidir.
Onun tahtını sağlamlaştıran
sevgidir.
29 Gençlerin görkemi güçleri,
Yaşlıların onuru ağarmış saçlardır.
30 Yaralayan darbeler kötülüğü
temizler,
Kötek iç varlığın derinliklerini
paklar.

21 Kralın yüreği RAB'bin elindedir,
Kanaldaki su gibi onu istediği
yöne çevirir.
2 İnsan izlediği her yolun doğru
olduğunu sanır,
Ama niyetlerini tartan RAB'dir.
3 RAB kendisine kurban
sunulmasından çok,
Doğruluğun ve adaletin yerine
getirilmesini ister.
4 Küstah bakışlar ve kibirli yürek
Kötülerin çırası ve günahıdır.
5 Çalışkanın tasarıları hep bollukla,
Her türlü acelecilik hep yoklukla
sonuçlanır.
6 Yalan dolanla yapılan servet,
Sis gibi geçicidir ve ölüm tuzağıdır.
7 Kötülerin zorbalığı kendilerini
süpürüp götürür,
Çünkü doğru olanı yapmaya
yanaşmazlar.
8 Suçlunun yolu dolambaçlı,
Pak kişinin yaptıklarıysa
dosdoğrudur.

9 Kavgacı kadınla aynı evde
oturmaktansa,
Damın köşesinde oturmak yeğdir.
10 Kötünün can attığı kötülüktür,
Hiç kimseye acımaz.
11 Alaycı cezalandırılınca bön kişi
akıllanır,
Bilge olan öğretilenden bilgi
kazanır.
12 Adil Olan, kötünün evini dikkatle
gözler
Ve kötüleri yıkıma uğratır.
13 Yoksulun feryadına kulağını
tıkayanın
Feryadına yanıt verilmeyecektir.
14 Gizlice verilen armağan öfkeyi,
Koyna sokuşturulan rüşvet de
kızgın gazabı yatıştırır.
15 Hak yerine gelince doğru kişi sevinir,
Fesatçı dehşete düşer.
16 Sağduyudan uzaklaşan,
Kendini ölüler arasında bulur.
17 Zevkine düşkün olan yoksullaşır,
Şaraba ve zeytinyağına düşkün
kişi de zengin olmaz.
18 Kötü kişi doğru kişinin fidyesidir,
Hain de dürüstün.
19 Çölde yaşamak,
Can sıkıcı ve kavgacı kadınla
yaşamaktan yeğdir.
20 Bilgenin evi değerli eşya ve
zeytinyağıyla doludur,
Akılsızsa malını har vurup
harman savurur.
21 Doğruluğun ve sevginin ardından
koşan,
Yaşam, gönenç ve onur bulur.
22 Bilge kişi güçlülerin kentine saldırıp
Güvendikleri kaleyi yıkar.
23 Ağzını ve dilini tutan
Başını beladan korur.
24 Gururlu, küstah ve alaycı:
Bunlar kaskas kasılan insanın
adlarıdır.
25 Tembelin isteği onu ölüme götürür,
Çünkü elleri çalışmaktan kaçınır;
26 Bütün gün isteklerini sıralar durur,
Oysa doğru kişi esirgemeden verir.
27 Kötülerin sunduğu kurban iğrençtir,
Hele bunu kötü niyetle sunarlarsa.
28 Yalancı tanık yok olur,
Dinlemeyi bilenin tanıklığıysa
inandırıcıdır.
29 Kötü kişi kendine güçlü bir
görünüm verir,
Erdemli insansa tuttuğu yoldan
emindir.
30 RAB'be karşı başarılı olabilecek
Bilgelik, akıl ve tasarı yoktur.
31 At savaş günü için hazır tutulur,
Ama zafer sağlayan RAB'dir.

22 İyi ad büyük servetten,
Saygınlık gümüş ve altından
yeğdir.
2 Zenginle yoksulun ortak yönü şu:
Her ikisini de RAB yarattı.
3 İhtiyatlı kişi tehlikeyi görünce
saklanır,
Bönse öne atılır ve zarar görür.
4 Alçakgönüllülüğün ve RAB
korkusunun ödülü,
Zenginlik, onur ve yaşamdır.
5 Kötünün yolu diken ve tuzakla
doludur.
Canını korumak isteyen
bunlardan uzak durur.
6 Çocuğu tutması gereken yola göre
yetiştir,
Yaşlandığında o yoldan ayrılmaz.
7 Zengin yoksullara egemen olur,
Borç alan borç verenin kulu olur.
8 Fesat eken dert biçer,
Gazabının değneği yok olur.
9 Cömert olan kutsanır,
Çünkü yemeğini yoksullarla
paylaşır.
10 Alaycıyı kov, kavga biter;
Çekişme ve aşağılamalar da sona
erer.
11 Yürek temizliğini ve güzel sözleri
seven,
Kralın dostluğunu kazanır.
12 RAB bilgiyi gözetip korur,

Hainin sözlerini ise altüst eder.
13 Tembel der ki, "Dışarda aslan var,
Sokağa çıksam beni parçalar."
14 Sokak kadınının ağzı dipsiz çukur gibidir,
RAB'bin gazabına uğrayan oraya düşer.
15 Akılsızlık çocuğun öz yapısındadır,
Değnekle terbiye edilirse akılsızlıktan uzaklaşır.
16 Servetini büyütmek için yoksulu ezenle
Zengine armağan verenin sonu yoksulluktur.

Bilgeden Otuz Öğüt

17 Kulak ver, bilgelerin sözlerini dinle,
Öğrettiğimi zihnine işle.
18 Sözlerimi yüreğinde saklarsan mutlu olursun,
Onlar hep hazır olsun dudaklarında.
19 RAB'be güvenmen için
Bugün bunları sana, evet sana da bildiriyorum.
20 Senin için otuz söz[k] yazdım,
Bilgi ve öğüt sözleri...
21 Öyle ki, güvenilir, doğru sözleri bilesin,
Böylece seni gönderene güvenilir yanıt verebilesin.

(1)[l]

22 Yoksulu, yoksul olduğu için soymaya kalkma,
Düşkünü mahkemede ezme.
23 Çünkü onların davasını RAB yüklenecek
Ve onları soyanların canını alacak.

(2)

24 Huysuz kişiyle arkadaşlık etme;
Tez öfkelenenle yola çıkma.
25 Yoksa onun yollarına alışır,
Kendini tuzağa düşmüş bulursun.

(3)

26 El sıkışıp
Başkasının borcuna kefil olmaktan kaçın.
27 Ödeyecek paran olmazsa,
Altındaki döşeğe bile el koyarlar.

(4)

28 Atalarının belirlediği
Eski sınır taşlarının yerini değiştirme.

(5)

29 İşinde usta birini görüyor musun?
Öylesi sıradan kişilere değil,
Krallara bile hizmet eder.

(6)

23 Bir önderle yemeğe oturduğunda
Önüne konulana dikkat et.
2 İştahına yenilecek olursan,
Daya bıçağı kendi boğazına.
3 Onun lezzetli yemeklerini çekmesin canın,
Böyle yemeğin ardında hile olabilir.

(7)

4 Zengin olmak için didinip durma,
Çıkar bunu aklından.
5 Servet göz açıp kapayana dek yok olur,
Kanatlanıp kartal gibi göklere uçar.

(8)

6 Cimrinin verdiği yemeği yeme,
Lezzetli yemeklerini çekmesin canın.
7 Çünkü yediğin her şeyin hesabını tutar,
"Ye, iç" der sana,
Ama yüreği senden yana değildir.

k *22:20* "Otuz söz" ya da "Değerli sözler". **l** *22:22* Ayetleri 1'den 30'a kadar gruplara ayıran bu numaralar Masoretik metinde geçmemektedir.

8 Yediğin azıcık yemeği kusarsın,
Söylediğin güzel sözler de boşa
gider.

(9)

9 Akılsıza öğüt vermeye kalkma,
Çünkü senin sözlerindeki
sağduyuyu küçümser.

(10)

10 Eski sınır taşlarının yerini
değiştirme,
Öksüzlerin toprağına el sürme.
11 Çünkü onların Velisi[m] güçlüdür
Ve onların davasını sana karşı O
yürütür.

(11)

12 Uyarıları zihnine işle,
Bilgi dolu sözlere kulak ver.
13 Çocuğunu terbiye etmekten geri
kalma,
Onu değnekle dövsen de ölmez.
14 Onu değnekle döversen,
Canını ölüler diyarından
kurtarırsın.

(12)

15 Oğlum, bilge yürekli olursan,
Benim yüreğim de sevinir.
16 Dudakların doğru konuştuğunda
Gönlüm de coşar.

(13)

17 Günahkârlara imrenmektense,
Sürekli RAB korkusunda yaşa.
18 Böylece bir geleceğin olur
Ve umudun boşa çıkmaz.

19 Oğlum, dinle ve bilge ol,
Yüreğini doğru yolda tut.

(14)

20 Aşırı şarap içenlerle,
Ete düşkün oburlarla arkadaşlık
etme.
21 Çünkü ayyaş ve obur kişi
yoksullaşır,
Uyuşukluk da insana paçavra
giydirir.

(15)

22 Sana yaşam veren babanın
sözlerine kulak ver,
Yaşlandığı zaman anneni hor
görme.

(16)

23 Gerçeği satın al ve satma;
Bilgeliği, terbiyeyi, aklı da.
24 Doğru kişinin babası coştukça coşar,
Bilgece davranan oğulun babası
sevinir.
25 Annenle baban seninle coşsun,
Seni doğuran sevinsin.

(17)

26 Oğlum, beni yürekten dinle,
Gözünü gittiğim yoldan ayırma.
27 Çünkü fahişe derin bir çukur,
Ahlaksız kadın dar bir kuyudur.
28 Evet, soyguncu gibi pusuda bekler
Ve birçok erkeği yoldan çıkarır.

(18)

29 Ah çeken kim? Vah çeken kim?
Kimdir çekişip duran?
Yakınan kim? Boş yere yaralanan
kim?
Gözleri kanlı olan kim?
30 İçmeye oturup kalkamayanlar,
Karışık şarapları denemeye
gidenlerdir.
31 Şarabın kızıl rengine,
Kadehte ışımasına,
Boğazdan aşağı süzülüvermesine
bakma.
32 Sonunda yılan gibi ısırır,
Engerek gibi sokar.
33 Gözlerin garip şeyler görür,
Aklından ahlaksızlıklar geçer.
34 Kendini kâh denizin ortasında,

m *23:11* "Velisi": İbranice sözcük "Goel" hem yakınlık, hem de kurtarıcılığı vurguluyor.

Kâh gemi direğinin tepesinde
yatıyor sanırsın.
35 "Dövdüler beni ama incinmedim,
Vurdular ama farketmedim" dersin,
"Yeniden içmek için ne zaman
ayılacağım?"

(19)

24 Kötülere imrenme,
Onlarla birlikte olmayı isteme.
2 Çünkü yürekleri zorbalık tasarlar,
Dudakları belalardan söz eder.

(20)

3 Ev bilgelikle yapılır,
Akılla pekiştirilir.
4 Bilgi sayesinde odaları
Her türlü değerli, güzel eşyayla
dolar.

(21)

5 Bilgelik güçten,
Bilgi kaba kuvvetten üstündür[n].
6 Savaşmak için yöntem,
Zafer kazanmak için birçok
danışman gerekli.

(22)

7 Ahmak için bilgelik ulaşılamayacak
kadar yüksektir,
Kent kurulunda ağzını açamaz.

(23)

8 Kötülük tasarlayan kişi
Düzenbaz olarak bilinecektir.
9 Ahmakça tasarılar günahtır,
Alaycı kişiden herkes iğrenir.

(24)

10 Sıkıntılı günde cesaretini yitirirsen,
Gücün kıt demektir.

(25)

11 Ölüm tehlikesi içinde olanları kurtar,
Ölmek üzere olanları esirge.
12 "İşte bunu bilmiyordum" desen de,
İnsanın yüreğindekini bilen
sezmez mi?
Senin canını koruyan anlamaz mı?
Ödetmez mi herkese yaptığını?

(26)

13 Oğlum, bal ye, çünkü iyidir,
Süzme bal damağa tatlı gelir.
14 Bilgelik de canın için öyledir,
bilmiş ol.
Bilgeliği bulursan bir geleceğin olur
Ve umudun boşa çıkmaz.

(27)

15 Ey kötü adam, doğru kişinin evine
karşı pusuya yatma,
Konutunu yıkmaya kalkma.
16 Çünkü doğru kişi yedi kez düşse
yine kalkar,
Ama kötüler felakette yıkılır.

(28)

17 Düşmanın düşüşüne keyiflenme,
Sendelemesine sevinme.
18 Yoksa RAB görür ve hoşnut kalmaz
Ve düşmanına duyduğu öfke yatışır.

(29)

19 Kötülük edenlere kızıp üzülme,
Onlara özenme.
20 Çünkü kötülerin geleceği yok,
Çırası sönecek onların.

(30)

21 Oğlum, RAB'be ve krala saygı göster,
Onlara başkaldıranlarla
arkadaşlık etme.
22 Çünkü onlar ansızın felakete uğrar,
İnsanın başına ne belalar
getireceklerini kim bilir?

Bilgelerin Öbür Özdeyişleri

23 Şunlar da bilgelerin sözleridir:
Yargılarken yan tutmak iyi değildir.

n *24:5* Olası metin "Bilgelik güçten, bilgi kaba kuvvetten üstündür" (bkz. Septuaginta), Masoretik metin "Bilge güçlü olur, bilgi sahibi gücünü artırır."

24 Kötüye, "Suçsuzsun" diyen yargıcı
Halklar lanetler, uluslar kınar.
25 Ne mutlu suçluyu mahkûm edene!
Herkes onu candan kutlar.
26 Dürüst yanıt
Gerçek dostluğun işaretidir[o].
27 İlkin dışardaki işini bitirip tarlanı
hazırla,
Ondan sonra evini yap.
28 Başkalarına karşı nedensiz
tanıklık etme
Ve dudaklarınla aldatma.
29 "Bana yaptığını ben de ona
yapacağım,
Ödeteceğim bana yaptığını" deme.

30 Tembelin tarlasından,
Sağduyudan yoksun kişinin
bağından geçtiğimde
31 Her yanı dikenlerin, otların
Kapladığını gördüm;
Taş duvar da yıkılmıştı.
32 Gördüklerimi derin derin düşündüm,
Seyrettiklerimden ibret aldım.
33 "Biraz kestireyim, biraz
uyuklayayım,
Ellerimi kavuşturup şöyle bir
uyuyayım" demeye kalmadan,
34 Yokluk bir haydut gibi,
Yoksulluk bir akıncı gibi gelir
üzerine.

Süleyman'ın Özdeyişlerinin İkinci Bölümü

25 Bundan sonrakiler de
Süleyman'ın özdeyişleridir.
Bunları Yahuda Kralı Hizkiya'nın
adamları derledi.
2 Tanrı'yı gizli tuttuğu şeyler için,
Krallarıysa açığa çıkardıkları için
yüceltiriz.
3 Göğün yüksekliği, yerin derinliği gibi,
Kralların aklından geçen de
kestirilemez.
4 Cürufu gümüşten ayırınca,
Kuyumcunun işleyeceği madde
kalır.
5 Kötüleri kralın huzurundan
uzaklaştırırsan
Kralın tahtı adaletle pekişir.
6 Kralın önünde kendini yüceltme,
Önemli kişiler arasında yer
edinmeye çalışma.
7 Çünkü kralın seni bir soylunun
önünde alaşağı etmesindense,
Sana, "Yukarıya gel" demesi
yeğdir.
8 Gördüklerinle hemencecik
mahkemeye başvurma;
Çünkü başkası seni utandırabilir,
Sonra ne yapacağını bilemezsin.
9 Davanı doğrudan komşunla gör;
Başkasının sırrını açıklama.
10 Yoksa işiten seni utandırabilir
Ve bu kötü ün yakanı bırakmaz.
11 Yerinde söylenen söz,
Gümüş oymalardaki altın elma[ö]
gibidir.
12 Altın küpe ya da altın bir süs neyse,
Dinleyen kulak için bilgenin
azarlaması da öyledir.
13 Hasatta kar serinliği nasılsa,
Güvenilir ulak da kendisini
gönderenler için öyledir.
Böyle biri efendilerinin canına
can katar.
14 Yağmursuz bulut ve yel nasılsa,
Vermediği armağanla övünen kişi
de öyledir.
15 Sabırla bir hükümdar bile ikna edilir,
Tatlı dil en güçlü direnci[p] kırar.
16 Bal buldun mu yeteri kadar ye,
Fazla doyarsan kusarsın.
17 Başkalarının evine seyrek git,
Yoksa onları bezdirir, nefretini
kazanırsın.
18 Başkasına karşı yalancı tanıklık eden
Topuz, kılıç ya da sivri ok gibidir.

o *24:26* "Dürüst yanıt gerçek dostluğun işaretidir": İbranice "Dürüst yanıt veren dudakları öper." **ö** *25:11* "Elma" ya da "Kayısı". **p** *25:15* "En güçlü direnci": İbranice "Kemiği".
24:33-34 Özd.6:10-11 **25:6-7** Luk.14:7-10

19 Sıkıntılı günde haine güvenmek,
Çürük dişe ya da sakat ayağa
güvenmek gibidir.
20 Dertli kişiye ezgi söylemek,
Soğuk günde giysilerini
üzerinden almaya,
Ya da sodaya sirke katmaya benzer.
21 Düşmanın acıkmışsa doyur,
Susamışsa su ver.
22 Bunu yapmakla onu utanca
boğarsın[r]
Ve RAB seni ödüllendirir.
23 Kuzeyden esen rüzgar nasıl
yağmur getirirse,
İftiracı dil de öfkeli bakışlara yol
açar.
24 Kavgacı kadınla aynı evde
oturmaktansa,
Damın köşesinde oturmak yeğdir.
25 Susamış kişi için soğuk su neyse,
Uzak ülkeden gelen iyi haber de
öyledir.
26 Kötünün önünde pes eden doğru kişi,
Suyu bulanmış pınar, kirlenmiş
kuyu gibidir.
27 Fazla bal yemek iyi değildir;
Hep yüceltilmeyi beklemek de...
28 Kendini denetleyemeyen kişi
Yıkılmış sursuz kent gibidir.

26 Yaz ortasında kar, hasatta
yağmur uygun olmadığı gibi,
Akılsıza da onur yakışmaz.
2 Öteye beriye uçuşan serçe
Ve kırlangıç gibi,
Hak edilmemiş lanet de tutmaz.
3 Ata kırbaç, eşeğe gem,
Akılsızın sırtına da değnek gerek.
4 Akılsıza ahmaklığına göre karşılık
verme,
Yoksa sen de onun düzeyine inersin.
5 Akılsıza ahmaklığına uygun
karşılık ver,
Yoksa kendini bilge sanır.
6 Akılsızın eliyle haber gönderen,
Kendi ayaklarını kesen biri gibi,
Kendine zarar verir.
7 Akılsızın ağzında özdeyiş,
Kötürümün sarkan bacakları
gibidir.
8 Akılsızı onurlandırmak,
Taşı sapana bağlamak gibidir.
9 Sarhoşun elindeki dikenli dal ne ise,
Akılsızın ağzında özdeyiş de odur.
10 Oklarını gelişigüzel fırlatan okçu
neyse,
Yoldan geçen akılsızı ya da
sarhoşu ücretle tutan da öyledir.
11 Ahmaklığını tekrarlayan akılsız,
Kusmuğuna dönen köpek gibidir.
12 Kendini bilge gören birini tanıyor
musun?
Akılsız bile ondan daha umut
vericidir.
13 Tembel, "Yolda aslan var,
Sokaklarda aslan dolaşıyor" der.
14 Menteşeleri üzerinde dönen kapı gibi,
Tembel de yatağında döner durur.
15 Tembel elini sahana daldırır,
Yeniden ağzına götürmeye üşenir.
16 Tembel kendini,
Akıllıca yanıt veren yedi kişiden
daha bilge sanır.
17 Kendini ilgilendirmeyen bir
kavgaya bulaşan kişi,
Yoldan geçen köpeği
kulaklarından tutana benzer.
18-19 Ateşli ve öldürücü oklar savuran
bir deli neyse,
Komşusunu aldatıp, "Şaka
yapıyordum"
Diyen de öyledir.
20 Odun bitince ateş söner,
Dedikoducu yok olunca kavga
diner.
21 Kor için kömür, ateş için odun neyse,
Çekişmeyi alevlendirmek için
kavgacı da öyledir.
22 Dedikodu tatlı lokma gibidir,
İnsanın ta içine işler.

r *25:22* "Onu utanca boğarsın": İbranice "Başına kor yığarsın."
25:21-22 Rom.12:20 **26:11** 2Pe.2:22

23 Okşayıcı dudaklarla kötü yürek,
Sırlanmış toprak kaba benzer.
24 Yüreği nefret dolu kişi sözleriyle
niyetini gizlemeye çalışır,
Ama içi hile doludur.
25 Güzel sözlerine kanma,
Çünkü yüreğinde yedi iğrenç şey
vardır.
26 Nefretini hileyle örtse bile,
Kötülüğü toplumun önünde
ortaya çıkar.
27 Başkasının kuyusunu kazan içine
kendi düşer,
Taşı yuvarlayan altında kalır.
28 Yalancı dil incittiği kişilerden
nefret eder,
Yaltaklanan ağızdan yıkım gelir.

27 Yarınla övünme,
Çünkü ne getireceğini
bilemezsin.
2 Seni kendi ağzın değil, başkaları
övsün,
Kendi dudakların değil, yabancı
övsün.
3 Taş ağırdır, kum bir yüktür,
Ama ahmağın kışkırtması
ikisinden de ağırdır.
4 Öfke zalim, hiddet azgındır,
Ama kıskançlığa kim dayanabilir?
5 Açık bir azar,
Gizli tutulan sevgiden iyidir.
6 Düşmanın öpücükleri aldatıcıdır,
Ama dostun seni iyiliğin için yaralar.
7 Tok insanın canı balı bile çekmez,
Aç kişiye en acı şey tatlı gelir.
8 Yuvasından uzak kalan kuş nasılsa,
Yurdundan uzak kalan insan da
öyledir.
9 Güzel koku ve buhur canı ferahlatır,
Dostun verdiği öğüt insana tatlı
gelir.
10 Kendi dostunu da babanın dostunu
da bırakma
Ve felakete uğradığın gün
kardeşinin evine gitme;
Yakın komşun uzaktaki kardeşten
yeğdir.
11 Oğlum, bilgece davran ki yüreğim
sevinsin,
Beni ayıplayana yanıt vereyim.
12 İhtiyatlı kişi tehlikeyi görünce
saklanır,
Bönse öne atılır ve zarar görür.
13 Tanımadığı birine kefil olanın
giysisini al;
Bir yabancı için yapıyorsa bunu,
Giysisini rehin tut.
14 Sabah sabah komşuya verilen
gürültülü bir selam
Küfür sayılır.
15 Kavgacı kadının dırdırı
Yağmurlu günde damlaların
dinmeyen sesi gibidir.
16 Böyle bir kadını dizginlemeye
kalkmak,
Rüzgarı ya da yağı avuçta
tutmaya çalışmak gibidir.
17 Demir demiri biler,
İnsan da insanı...
18 İncir ağacını budayan meyvesini yer,
Efendisine hizmet eden
onurlandırılır.
19 Su görüntümüzü nasıl yansıtıyorsa,
Yürek de insanın içini yansıtır.
20 Ölüm ve yıkım diyarı insana
doymaz,
İnsanın gözü de hiç doymaz.
21 Altın ocakta, gümüş potada sınanır,
İnsansa aldığı övgüyle sınanır.
22 Ahmağı buğdayla birlikte dibekte
tokmakla dövsen bile,
Ahmaklığından kurtulmaz.
23 Davarına iyi bak,
Sığırlarına dikkat et.
24 Çünkü zenginlik kalıcı değildir
Ve taç kuşaktan kuşağa geçmez.
25 Çayır biçilince, yeni çimen çıkınca,
Dağlardaki otlar toplanınca,
26 Kuzular seni giydirir,
Tekeler tarlanın bedeli olur.
27 Keçilerin sütü yalnız seni değil,

27:1 Yak.4:13-14

Ev halkını, hizmetçilerini de
doyurmaya yeter.

28 Kötü kişi kendisini kovalayan
olmasa bile kaçar,
Doğrularsa genç aslan gibi
yüreklidir.
2 Ayaklanan ülke çok başlı olur,
Ama akıllı, bilgili kişi düzeni sağlar.
3 Yoksulu ezen yoksul,
Ürünü harap eden sağanak
yağmur gibidir.
4 Yasayı terk eden kötüyü över,
Yerine getirense kötüye karşı çıkar.
5 Kötüler adaletten anlamaz,
RAB'be yönelenlerse her yönüyle
anlar.
6 Dürüst bir yoksul olmak,
Yolsuzlukla zengin olmaktan yeğdir.
7 Kutsal Yasa'yı yerine getiren çocuk
akıllıdır,
Oburlarla arkadaşlık edense
babasını utandırır.
8 Faiz ve tefecilikle malına mal katan
kişi,
Bunu yoksullara acıyan için
biriktirir.
9 Yasaya kulağını tıkayanın
Duası da iğrençtir.
10 Dürüst kişileri kötü yola saptıran
Kendi kazdığı çukura düşer.
İyiliği, özü sözü bir olanlar miras
alacak.
11 Zengin kendini bilge sanır,
Ama akıllı yoksul onun içini okur.
12 Doğruların zaferi coşkuyla kutlanır,
Ama kötüler egemen olunca insan
kaçacak yer arar.
13 Günahlarını gizleyen başarılı olmaz,
İtiraf edip bırakansa merhamet
bulur.
14 Günahtan çekinen ne mutludur!
İnatçılık edense belaya düşer.
15 Yoksul halkı yöneten kötü kişi
Kükreyen aslan, saldırgan ayı
gibidir.
16 Gaddar önderin aklı kıttır;
Haksız kazançtan nefret edense
uzun ömürlü olur.
17 Adam öldürmekten vicdan azabı
çeken, mezara dek kaçacaktır;
Kimse ona yardım etmesin.
18 Alnı ak yaşayan kurtulur,
Yolsuzluk yapan ansızın yıkıma
uğrar.
19 Toprağını işleyenin ekmeği bol olur,
Hayal peşinde koşansa
yoksulluğa doyar.
20 Güvenilir kişi bolluğa erer,
Zengin olmaya can atansa
beladan kurtulamaz.
21 Hatır gözetmek iyi değildir,
Çünkü insan bir lokma ekmek
için bile suç işler.
22 Cimri servet peşinde koşar,
Yoksulluğa uğrayacağını düşünmez.
23 Başkasını azarlayan sonunda
Pohpohlayandan daha çok beğeni
kazanır.
24 Annesini ya da babasını soymayı
günah saymayan,
Haydutla birdir.
25 Açgözlü kavga çıkarır,
RAB'be güvenense bolluk içinde
yaşar.
26 Kendine güvenen akılsızdır,
Bilgece davranan güvenlikte olur.
27 Yoksula verenin eksiği olmaz,
Yoksulu görmezden gelense bir
sürü lanete uğrar.
28 Kötüler egemen olunca insan
kaçacak yer arar,
Ama kötüler yok olunca doğrular
çoğalır.

29 Defalarca azarlandığı halde
dikbaşlılık eden,
Ansızın yıkıma uğrayacak, çare yok.
2 Doğru kişiler çoğalınca halk sevinir,
Kötü kişi hükümdar olunca halk
inler.
3 Bilgeliği seven babasını sevindirir,
Fahişelerle dostluk eden malını
yitirir.

4Adaletle yöneten kral ülkesini
ayakta tutar,
Rüşvet alansa çökertir.
5Başkasını pohpohlayan kişi,
Ona tuzak olur.
6Kötünün başkaldırısı kendine tuzak
olur,
Doğru kişiyse ezgi söyler ve
sevinir.
7Doğru kişi yoksulların hakkını verir,
Kötü kişi hak hukuk nedir bilmez.
8Alaycı kişiler kentleri bile karıştırır,
Bilgelerse öfkeyi yatıştırır.
9Bilge kişiyle davası olan ahmak
Kızar, alay eder ve rahat vermez.
10Kana susamışlar dürüst kişiden
nefret eder,
Doğrularsa onun canını korur.
11Akılsız hep patlamaya hazırdır,
Bilgeyse öfkesini dizginler.
12Hükümdar yalana kulak verirse,
Bütün görevlileri de kötü olur.
13Zorbayla yoksulun ortak bir
noktası var:
İkisinin de gözünü açan RAB'dir.
14Yoksulları adaletle yöneten kralın
Tahtı hep güvenlikte olur.
15Değnekle terbiye bilgelik kazandırır,
Kendi haline bırakılan çocuksa
annesini utandırır.
16Kötüler çoğalınca başkaldırı da
çoğalır,
Ama doğrular onların düşüşünü
görecektir.
17Oğlunu terbiye et, o da sana huzur
verecek
Ve gönlünü hoşnut edecektir.
18Tanrısal esinden yoksun olan halk
Sınır tanımaz olur.
Ne mutlu Kutsal Yasa'yı yerine
getirene!
19Köle salt sözle terbiye edilemez,
Çünkü anlasa da kulak àsmaz.
20Sözünü tartmadan konuşan birini
tanıyor musun?
Akılsızın durumu bile onunkinden
daha umut vericidir.
21Çocukluğundan beri kölesini
şımartan,
Sonunda cezasını çeker.
22Öfkeli kişi çekişme yaratır,
Huysuz kişinin başkaldırısı eksik
olmaz.
23Kibir insanı küçük düşürür,
Alçakgönüllülükse onur
kazandırır.
24Hırsızla ortak olanın düşmanı
kendisidir,
Mahkemede yemin etse de
bildiğini söylemez.
25İnsandan korkmak tuzaktır,
Ama RAB'be güvenen güvenlikte
olur.
26Hükümdarın gözüne girmek
isteyen çoktur,
Ama RAB'dir insana adalet
sağlayan.
27Doğrular haksızlardan iğrenir,
Kötüler de dürüst yaşayanlardan.

Agur'un Özdeyişleri

30 Massalı Yake oğlu Agur'un
sözleri:
Bu adam şöyle diyor:
"Yoruldum, ey Tanrım, yoruldum
ve tükendim[s].
2Gerçekten ben insanların en
cahiliyim,
Bende insan aklı yok.
3Bilgeliği öğrenmedim,
Kutsal Olan'a ilişkin bilgiden de
yoksunum.
4Kim göklere çıkıp indi?
Kim yeli avuçlarında topladı?
Suları giysisiyle sarıp sarmalayan
kim?
Kim belirledi dünyanın sınırlarını?
Adı nedir, oğlunun adı nedir,
biliyorsan söyle!
5Tanrı'nın her sözü güvenilirdir,

s *30:1* "Bu adam şöyle diyor: 'Yoruldum, ey Tanrım, yoruldum ve tükendim' " ya da "Bu adam İtiel'e, İtiel'e ve Ukkal'a şöyle diyor".

O kendisine sığınan herkese
kalkandır.
6 O'nun sözüne bir şey katma,
Yoksa seni azarlar, yalancı çıkarsın.
7 Ey Tanrı, iki şey diledim senden:
Ben ölmeden bunları esirgeme
benden.
8 Sahtekârlığı, yalanı benden uzak tut,
Bana ne yoksulluk ne de
zenginlik ver;
Payıma düşen ekmeği ver, yeter.
9 Yoksa bolluktan, 'Kimmiş RAB?'
diye seni yadsır,
Ya da yoksulluktan çalar
Ve Tanrım'ın adını lekelemiş
olurum.

10 "Köleyi efendisine çekiştirme,
Yoksa sana lanet eder, sen de
suçlu çıkarsın.
11 Öyleleri var ki, babalarına lanet eder,
Annelerine değer vermezler.
12 Öyleleri var ki, kendilerini
tertemiz sanırlar,
Oysa kötülüklerinden arınmış
değiller.
13 Öyleleri var ki, kendilerinden
üstün kimse yok sanır,
Herkese tepeden bakarlar.
14 Öyleleri var ki, dişleri kılıç,
çeneleri bıçaktır,
Mazlumlarla yoksulları yutup
yeryüzünden yok ederler.
15 Sülüğün iki kızı vardır, adları
'Ver, ver' dir.
Hiç doymayan üç şey,
'Yeter' demeyen dört şey vardır:
16 Ölüler diyarı, kısır rahim,
Suya doymayan toprak ve 'Yeter'
demeyen ateş.
17 Babasıyla alay edenin, annesinin
sözünü hor görenin
Gözünü vadideki kargalar oyacak;
O akbabalara yem olacak.
18 Aklımın ermediği üç şey,
Anlamadığım dört şey var:
19 Kartalın gökyüzünde,
Yılanın kayada,
Geminin denizde izlediği yol
Ve erkeğin genç kızla tuttuğu yol.
20 Zina eden kadının yolu da şöyledir:
Yer, ağzını siler,
Sonra da, 'Suç işlemedim' der.
21 Yeryüzü üç şeyin altında sarsılır;
Katlanamadığı dört şey vardır:
22 Kölenin kral olması,
Budalanın doyması,
23 Nefret edilen kadının evlenmesi
Ve hizmetçinin hanımının yerine
geçmesi.

24 "Dünyada dört küçük yaratık var ki,
Çok bilgece davranırlar:
25 Karıncalar güçlü olmayan bir
topluluktur,
Ama yiyeceklerini yazdan
biriktirirler.
26 Kaya tavşanları* da güçsüz bir
topluluktur,
Ama yuvalarını kaya
kovuklarında yaparlar.
27 Çekirgelerin kralı yoktur,
Ama bölük bölük ilerlerler.
28 Kertenkele elle bile yakalanır,
Ama kral saraylarında bulunur.

29 "Yürüyüşü gösterişli üç yaratık,
Davranışı gösterişli dört yaratık
var:
30 Hayvanların en güçlüsü olan
Ve hiçbir şeyin önünde pes
etmeyen aslan,
31 Tazı[§], teke
Ve ordusunun başındaki kral.

32 "Eğer budala gibi kendini yücelttinse
Ya da kötülük tasarladınsa,
Dur ve düşün[t]!
33 Çünkü nasıl sütü dövünce tereyağı,
Burnu sıkınca kan çıkarsa,

§ *30:31* "Tazı" ya da "Horoz" veya "Savaş atı". İbranice sözcüğün anlamı tam bilinmiyor.
t *30:32* "Dur ve düşün": İbranice "Elini ağzına koy".

Öfkeyi kurcalayınca da kavga
çıkar."

Lemuel'in Özdeyişleri

31 Massa Kralı Lemuel'in sözleri,
Annesinin ona öğrettikleri:

2 "Oğlum, rahmimin ürünü, ne
diyeyim?
Adaklarımın yanıtı oğlum, ne
diyeyim?
3 Gücünü kadınlara,
Gençliğini kralları mahvedenlere
kaptırma!

4 "Şarap içmek krallara yakışmaz, ey
Lemuel,
Krallara yakışmaz!
İçkiyi özlemek hükümdarlara
yaraşmaz.
5 Çünkü içince kuralları unutur,
Mazlumun hakkını yerler.
6 İçkiyi çaresize,
Şarabı kaygı çekene verin.
7 İçsin ki yoksulluğunu unutsun,
Artık sefaletini anmasın.
8 Ağzını hakkını savunamayan için,
Kimsesizin davasını gütmek için aç.
9 Ağzını aç ve adaletle yargıla,
Mazlumun, yoksulun hakkını
savun."

Erdemli Kadın[u]

10 Erdemli kadını kim bulabilir?
Onun değeri mücevherden çok
üstündür.
11 Kocası ona yürekten güvenir
Ve kazancı eksilmez.
12 Kadın ona kötülükle değil,
Yaşamı boyunca iyilikle karşılık
verir.
13 Yün, keten bulur,
Zevkle elleriyle işler.
14 Ticaret gemileri gibidir,
Yiyeceğini uzaktan getirir.
15 Gün ağarmadan kalkar,
Ev halkına yiyecek,
hizmetçilerine paylarını verir.
16 Bir tarlayı gözüne kestirip satın alır,
El emeğiyle kazandığı parayla
bağ diker.
17 Giyinip kollarını sıvar,
Canla başla çalışır.
18 Ticaretinin kârlı olduğunu bilir,
Çırası gece boyunca yanar.
19 Eliyle örekeyi tutar,
Avucunda iği tutar.
20 Mazluma kollarını açar,
Yoksula elini uzatır.
21 Kar yağınca ev halkı için
kaygılanmaz,
Çünkü hepsinin iki kat[ü] giysisi
vardır.
22 Yatak örtüleri dokur,
Kendi giysileri ince mor
ketendendir.
23 Kocası ülkenin ileri gelenleriyle
oturup kalkar,
Kent kurulunda iyi tanınır.
24 Kadın diktiği keten giysilerle
Ördüğü kuşakları tüccara satar.
25 Güç ve onurla kuşanmıştır,
Geleceğe güvenle bakar.
26 Ağzından bilgelik akar,
Dili iyilik öğütler.
27 Ev halkının işlerini yönetir,
Tembellik nedir bilmez.
28 Çocukları önünde ayağa kalkıp
onu kutlar,
Kocası onu över.
29 "Soylu işler yapan çok kadın var,
Ama sen hepsinden üstünsün" der.
30 Çekicilik aldatıcı, güzellik boştur;
Ama RAB'be saygılı kadın
övülmeye layıktır.
31 Ellerinin hak ettiğini verin kendisine,
Yaptıkları için kent kurulunda
övülsün.

u *31:10-31* ayetleri akrostiş biçimde yazılmıştır. Yani her satır sırayla İbranice alfabenin değişik bir harfiyle başlar. ü *31:21* "İki kat" ya da "Kırmızı".

VAİZ

GİRİŞ

Vaiz Kitabı insan ömrünün ne kadar kısa ve çelişkilerle dolu olduğunu, nedeni belirsiz haksızlık ve umutsuzluğu, sonuç olarak da yaşamın "boş" olduğunu içtenlikle anlatan bir vaizin düşüncelerine yer veriyor. Ama bu vaiz insanlığı gözeten Tanrı'nın yollarını anlamada güçlük çekti. Buna karşın çok çalışmayı ve Tanrı'nın bağışladıklarıyla mümkün olduğunca mutlu olmayı insanlara öğütledi.

Bu düşüncelerin çoğu olumsuz ve üzücü gözüküyor, ama bu kitabın Kutsal Kitap'ta bulunması Kutsal Kitap inancının böyle karamsarlık ve kuşkuları da dikkate alacak kadar çok boyutlu olduğunu göstermektedir. Birçokları Vaiz Kitabı'nın aynasında kendilerine bakarak teselli bulmakta ve bu düşünceleri yansıtan Kutsal Kitap'ın aynı zamanda yaşam kaynağı Tanrısal umudun derin anlamını da keşfetmektedirler.

Ana Hatlar:

1:1-2:26 Yaşamın anlamını araştırmak
3:1-22 Her şeyin zamanı var
4:1-8:17 Yaşam her zaman güzel olmayabilir, bilgece yaşayın
9:1-11:8 Gelecekte neler olacağını kimse bilmez
11:9-12:14 Tanrı'ya saygı duy ve itaat et

Her Şey Bomboş

1 Bunlar Yeruşalim'de krallık yapan
Davut oğlu Vaiz'in sözleridir:

2 "Her şey boş, bomboş, bomboş!"
diyor Vaiz.

3 Ne kazancı var insanın
Güneşin altında harcadığı onca emekten?
4 Kuşaklar gelir, kuşaklar geçer,
Ama dünya sonsuza dek kalır.
5 Güneş doğar, güneş batar,
Hep doğduğu yere koşar.
6 Rüzgar güneye gider, kuzeye döner,
Döne döne eserek
Hep aynı yolu izler.
7 Bütün ırmaklar denize akar,
Yine de deniz dolmaz.
Irmaklar hep çıktıkları yere döner.
8 Her şey yorucu,
Sözcüklerle anlatılamayacak kadar.
Göz görmekle doymuyor,
Kulak işitmekle dolmuyor.
9 Önce ne olduysa, yine olacak.
Önce ne yapıldıysa, yine yapılacak.
Güneşin altında yeni bir şey yok.
10 Var mı kimsenin, "Bak bu yeni!"
diyebileceği bir şey?
Her şey çoktan, bizden yıllar önce de vardı.
11 Geçmiş kuşaklar anımsanmıyor,
Gelecek kuşaklar da
kendilerinden sonra gelenlerce anımsanmayacak.

Bilgelik Boştur

[12]Ben Vaiz, Yeruşalim'de İsrail kra-
lıyken [13]kendimi göklerin altında ya-
pılan her şeyi bilgece araştırıp ince-
lemeye adadım. Tanrı'nın uğraşsınlar
diye insanlara verdiği çetin bir zah-
mettir bu. [14]Güneşin altında yapılan
bütün işleri gördüm; hepsi boştur,
rüzgarı kovalamaya kalkışmaktır!
[15]Eğri olan doğrultulamaz, eksik olan
sayılamaz.
[16]Kendi kendime, "İşte, bilgeliğimi
benden önce Yeruşalim'de krallık ya-
pan herkesten çok artırdım" dedim,
"Alabildiğine bilgi ve bilgelik edin-
dim." [17]Kendimi bilgi ve bilgeliği, de-
liliği ve akılsızlığı anlamaya adadım.
Gördüm ki, bu da yalnızca rüzgarı ko-
valamaya kalkışmakmış. [18]Çünkü çok
bilgelik çok keder doğurur, bilgi art-
tıkça acı da artar.

Zevklerin Anlamsızlığı

2 Kendi kendime, "Gel, zevki tat.
İyi mi, değil mi, gör" dedim. Ama
gördüm ki, o da boş. [2]Gülmeye, "De-
lilik", zevke, "Ne işe yarar?" dedim.
[3]İnsanların göklerin altında geçirdiği
birkaç günlük ömürleri boyunca, ya-
pacakları iyi bir şey olup olmadığını
görünceye dek, bilgeliğimin önderli-
ğinde, bedenimi şarapla nasıl canlan-
dırayım, akılsızlığı nasıl ele alayım
diye düşündüm durdum.
[4]Büyük işlere girdim. Kendime ev-
ler inşa ettim, bağlar diktim. [5]Bahçe-
ler, parklar yaptım, oralara türlü tür-
lü meyve ağaçları diktim. [6]Dal budak
salan orman ağaçlarını sulamak için
havuzlar yaptım. [7]Kadın, erkek köle-
ler satın aldım; evimde doğan köle-
lerim de vardı. Ayrıca benden önce
Yeruşalim'de yaşayan herkesten çok
sığıra, davara sahip oldum. [8]Altın, gü-
müş biriktirdim; kralların, illerin ha-
zinelerini topladım. Kadın, erkek şar-
kıcılar ve erkeklerin özlemi olan bir
harem edindim. [9]Böylece büyük üne
kavuştum, benden önce Yeruşalim'de
yaşayanların hepsini aştım. Bilgeli-
ğimden de bir şey yitirmedim.

[10]Gözümün dilediği hiçbir şeyi
kendimden esirgemedim.
Gönlümü hiçbir zevkten
alıkoymadım.
Yaptığım her işten zevk aldı
gönlüm.
Bütün emeğimin ödülü bu oldu.
[11]Yaptığım bütün işlere,
Çektiğim bütün emeklere
bakınca,
Gördüm ki, hepsi boş ve rüzgarı
kovalamaya kalkışmakmış.
Güneşin altında hiçbir kazanç
yokmuş.

Bilgelik Akılsızlıktan Üstündür

[12]Sonra bilgelik, delilik, akılsızlık
nedir diye baktım;
Çünkü kralın yerine geçecek kişi
Zaten yapılanın ötesinde ne
yapabilir ki?
[13]Işığın karanlıktan üstün olduğu
gibi
Bilgeliğin de akılsızlıktan üstün
olduğunu gördüm.
[14]Bilge nereye gittiğini görür,
Ama akılsız karanlıkta yürür.
İkisinin de aynı sonu paylaştığını
gördüm.
[15]"Akılsızın başına gelen, benim de
başıma gelecek"
Dedim kendi kendime, "Öyleyse
kazancım ne bilgelikten?"
"Bu da boş" dedim içimden.
[16]Çünkü akılsız gibi, bilge de uzun
süre anılmaz,
Gelecekte ikisi de unutulur.
Nitekim bilge de akılsız gibi ölür!

1:16 1Kr.4:29-31 **2:4-8** 1Kr.10:23-27; 2Ta.9:22-27 **2:7** 1Kr.4:23 **2:8** 1Kr.10:10,14-22
2:9 1Ta.29:25

Çalışmanın Anlamsızlığı

17Böylece hayattan nefret ettim.
Çünkü güneşin altında yapılan iş
çetindi bence.
Her şey boş ve rüzgarı
kovalamaya kalkışmakmış.
18Güneşin altında harcadığım bütün
emekten nefret ettim. Çünkü her şe-
yi benden sonra gelecek olana bırak-
mak zorundayım. 19Kim bilir, bilge
mi olacak, akılsız mı? Güneşin altın-
da bilgeliğimi kullanarak harcadığım
bütün emek üzerinde saltanat sürecek.
Bu da boş. 20Bu yüzden güneşin altın-
da harcadığım onca emeğe üzülmeye
başladım. 21Çünkü biri bilgelik, bilgi
ve beceriyle çalışır, sonunda her şe-
yini hiç emek vermemiş başka biri-
ne bırakmak zorunda kalır. Bu da boş
ve büyük bir hüsrandır. 22Çünkü ne
kazancı var adamın, güneşin altında
harcadığı bunca emekten, bunca kafa
yormaktan? 23Günler boyunca çektiği
zahmet acı ve dert doğurur. Gece bile
içi rahat etmez. Bu da boş.
24İnsan için yemekten, içmekten
ve yaptığı işten zevk almaktan daha
iyi bir şey yoktur. Gördüm ki, bu da
Tanrı'dandır. 25O'nsuz kim yiyebilir,
kim zevk alabilir? 26Çünkü Tanrı bil-
giyi, bilgeliği, sevinci hoşnut kaldığı
insana verir. Günahkâra ise, yığma,
biriktirme zahmeti verir; biriktirdik-
lerini Tanrı'nın hoşnut kaldığı insan-
lara bıraksın diye. Bu da boş ve rüz-
garı kovalamaya kalkışmakmış.

Her Şeyin Zamanı Var

3 Her şeyin mevsimi, göklerin
altındaki her olayın zamanı vardır.
2Doğmanın zamanı var, ölmenin
zamanı var.
Dikmenin zamanı var, sökmenin
zamanı var.
3Öldürmenin zamanı var, şifa
vermenin zamanı var.
Yıkmanın zamanı var, yapmanın
zamanı var.
4Ağlamanın zamanı var,
gülmenin zamanı var.
Yas tutmanın zamanı var,
oynamanın zamanı var.
5Taş atmanın zamanı var,
taş toplamanın zamanı var.
Kucaklaşmanın zamanı var,
kucaklaşmamanın zamanı var.
6Aramanın zamanı var,
vazgeçmenin zamanı var.
Saklamanın zamanı var, atmanın
zamanı var.
7Yırtmanın zamanı var,
dikmenin zamanı var.
Susmanın zamanı var,
konuşmanın zamanı var.
8Sevmenin zamanı var,
nefret etmenin zamanı var.
Savaşın zamanı var, barışın
zamanı var.
9Çalışanın harcadığı emekten ne ka-
zancı var? 10Tanrı'nın uğraşsınlar diye
insanlara verdiği zahmeti gördüm. 11O
her şeyi zamanında güzel yaptı. İnsan-
ların yüreğine sonsuzluk kavramını
koydu. Yine de insan Tanrı'nın yaptı-
ğı işi başından sonuna dek anlayamaz.
12İnsan için yaşamı boyunca mutlu ol-
maktan, iyi yaşamaktan daha iyi bir
şey olmadığını biliyorum. 13Her insa-
nın yiyip içmesi, yaptığı her işle do-
yuma ulaşması bir Tanrı armağanıdır.
14Tanrı'nın yaptığı her şeyin sonsuza
dek süreceğini biliyorum. Ona ne bir
şey eklenebilir ne de ondan bir şey çı-
karılabilir. Tanrı insanların kendisine
saygı duymaları için bunu yapıyor.
15Şimdi ne oluyorsa, geçmişte de oldu,
Ne olacaksa, daha önce de olmuştur.
Tanrı geçmiş olayların hesabını
soruyor.

2:23 Eyü.5:7; 14:1 **2:24** Vai.3:13; 5:18; 9:7; Yşa.56:12; Luk.12:19; 1Ko.15:32
2:26 Eyü.32:8; Özd.2:6

[16]Güneşin altında bir şey daha gördüm:
Adaletin ve doğruluğun yerini
kötülük almış.
[17]İçimden "Tanrı doğruyu da, kötüyü
de yargılayacaktır" dedim,
"Çünkü her olayın, her eylemin
zamanını belirledi."
[18]İnsanlara gelince, "Tanrı hayvan
olduklarını görsünler diye insanları
sınıyor" diye düşündüm. [19]Çünkü in-
sanların başına gelen hayvanların da
başına geliyor. Aynı sonu paylaşıyor-
lar. Biri nasıl ölüyorsa, öbürü de öy-
le ölüyor. Hepsi aynı soluğu taşıyor.
İnsanın hayvandan üstünlüğü yoktur.
Çünkü her şey boş. [20]İkisi de aynı ye-
re gidiyor; topraktan gelmiş, toprağa
dönüyor. [21]Kim biliyor insan ruhunun
yukarıya çıktığını, hayvan ruhunun[a]
aşağıya, yeraltına indiğini?
[22]Sonuçta insanın yaptığı işten
zevk almasından daha iyi bir şey ol-
madığını gördüm. Çünkü onun payı-
na düşen budur. Kendisinden sonra
olacakları görmesi için kim onu ge-
ri getirebilir?

Dünyadaki Eziyetler

4 Güneşin altında yapılan baskılara
bir daha baktım,
Ezilenlerin gözyaşlarını gördüm;
Avutanları yok,
Güç ezenlerden yana,
Avutanları yok.
[2]Çoktan ölmüş ölüleri,
Hâlâ sağ olan yaşayanlardan daha
mutlu gördüm.
[3]Ama henüz doğmamış,
Güneşin altında yapılan
kötülükleri görmemiş olan
İkisinden de mutludur.

[4]Harcanan her emeğin, yapılan her
ustaca işin ardında kıskançlık olduğu-
nu gördüm. Bu da boş ve rüzgarı ko-
valamaya kalkışmakmış.

[5]Akılsız ellerini kavuşturup kendi
kendini yer.
[6]Rahat kazanılan bir avuç dolusu
Zahmetle, rüzgarı kovalamaya
kalkışarak kazanılan
İki avuç dolusundan daha iyidir.

Yalnızlığın Anlamsızlığı

[7]Güneşin altında bir boş şey daha
gördüm:
[8]Yalnız bir adam vardı,
Oğlu da kardeşi de yoktu.
Çabaları dinmek nedir bilmezdi,
Gözü zenginliğe doymazdı.
"Kimin için çalışıyorum,
Neden kendimi zevkten yoksun
bırakıyorum?" diye sormazdı.
Bu da boş ve çetin bir zahmettir.

[9]İki kişi bir kişiden iyidir,
Çünkü emeklerine iyi karşılık
alırlar.
[10]Biri düşerse, öteki kaldırır.
Ama yalnız olup da düşenin vay
haline!
Onu kaldıran olmaz.
[11]Ayrıca iki kişi birlikte yatarsa,
birbirini ısıtır.
Ama tek başına yatan nasıl
ısınabilir?
[12]Yalnız biri yenik düşer,
Ama iki kişi direnebilir.
Üç kat iplik kolay kolay kopmaz.

Yükselmenin Anlamsızlığı

[13]Yoksul ama bilge bir genç artık
öğüt almayı bilmeyen kocamış akılsız
kraldan iyidir. [14]Çünkü genç, ülkesin-
de yoksulluk içinde doğsa bile cezae-
vinden krallığa yükselebilir. [15]Güne-
şin altında yaşayan herkesin kralın
yerine geçen genci izlediğini gördüm.
[16]Yeni kralın yönettiği halk sayısız ola-
bilir. Yine de sonrakiler ondan hoşnut
olmayabilir. Gerçekten bu da boş ve
rüzgarı kovalamaya kalkışmaktır.

[a] *3:21* "Ruhunun" ya da "Soluğunun".

Tanrı'ya Karşı Tutumumuz

5 Tanrı'nın evine gittiğinde davranışına dikkat et. Yaptıkları kötülüğün farkında olmayan akılsızlar gibi kurban sunmak için değil, dinlemek için yaklaş.

[2] Ağzını çabuk açma,
Tanrı'nın önünde hemen konuya girme,
Çünkü Tanrı gökte, sen yerdesin,
Bu yüzden, az konuş.
[3] Çok tasa kötü düş,
Çok söz akılsızlık doğurur.

[4] Tanrı'ya adak adayınca, yerine ge-
tirmekte gecikme. Çünkü O akılsızlar-
dan hoşlanmaz. Adağını yerine getir!
[5] Adamamak, adayıp da yerine getir-
memekten iyidir. [6] Ağzının seni gü-
naha sürüklemesine izin verme. Ula-
ğın[b] önünde: "Adağım yanlıştı" deme.
Tanrı niçin senin sözlerine öfkelensin,
yaptığın işi yok etsin? [7] Çünkü çok düş
kurmak hayalciliğe ve laf kalabalığına
yol açar; Tanrı'ya saygı göster.

Zenginliğin Anlamsızlığı

[8] Bir yerde yoksullara baskı yapıl-
dığını, adaletin ve doğruluğun çiğ-
nendiğini görürsen şaşma; çünkü üs-
tü gözeten daha üst biri var, onların
da üstleri var. [9] Tarlaların sürülmesini
isteyen bir kral ülke için her bakım-
dan yararlıdır.

[10] Parayı seven paraya doymaz,
Zenginliği seven kazancıyla yetinmez.
Bu da boştur.

[11] Mal çoğaldıkça yiyeni de çoğalır.
Sahibine ne yararı var,
seyretmekten başka?

[12] Az yesin, çok yesin işçi rahat uyur,
Ama zenginin malı zengini uyutmaz.

[13-14] Güneşin altında acı bir kötülük gördüm:
Sahibinin zararına biriktirilen
Ve bir talihsizlikle yok olup giden servet.
Böyle bir servet sahibi baba olsa bile,
Oğluna bir şey bırakamaz.
[15] Annesinin rahminden çıplak çıkar insan.
Dünyaya nasıl geldiyse öyle gider,
Emeğinden hiçbir şey götürmez elinde.

[16] Dünyaya nasıl geldiyse öyle gider insan.
Bu da acı bir kötülüktür.
Ne kazancı var yel için zahmet çekmekten?
[17] Ömrü boyunca büyük üzüntü,
hastalık, öfke içinde
Karanlıkta yiyor.

[18] Gördüm ki, iyi ve güzel olan şu:
Tanrı'nın insana verdiği birkaç günlük
ömür boyunca yemek, içmek, güneşin
altında harcadığı emekten zevk almak.
Çünkü insanın payına düşen budur.
[19] Üstelik Tanrı bir insana mal mülk ve-
riyor, onu yemesi, ödülünü alması, yap-
tığı işten mutluluk duyması için ona
güç veriyorsa, bu bir Tanrı armağanı-
dır. [20] Bu yüzden insan, geçen ömrünü
pek düşünmez. Çünkü Tanrı onun yü-
reğini mutlulukla meşgul eder.

6 Güneşin altında insana ağır gelen
bir kötülük gördüm: [2] Adam var-
dır, Tanrı kendisine mal, mülk, say-
gınlık verir, yerine gelmeyecek iste-
ği yoktur. Ama Tanrı yemesine izin
vermez; bir yabancı yer. Bu da boş ve
acı bir derttir.

b *5:6* "Ulak": "Kâhin" ya da "Kâhinin ulağı" veya "Melek" anlamına gelebilir.
5:4 Mez.66:13-14 **5:15** Eyü.1:21; Mez.49:17; 1Ti.6:7

3Bir adam yüz çocuk babası olup
uzun yıllar yaşamış, ama uzun ömrü-
ne karşılık, zenginliğin tadını çıkara-
mamış, bir mezara bile gömülmemiş-
se, düşük çocuk ondan iyidir derim.
4Çünkü düşük çocuk boş yere doğu-
yor, karanlık içinde geçip gidiyor, adı
karanlığa gömülüyor. 5-6Ne güneş yü-
zü görüyor, ne de bir şey tanıyor. Öbür
adam iki kez biner yıl yaşasa bile mut-
luluk duymaz, düşük çocuk ondan ra-
hattır. Hepsi aynı yere gitmiyor mu?

7İnsan hep boğazı için çalışır,
Yine de doymaz.
8Bilgenin akılsızdan ne üstünlüğü var?
Yoksul başkasına nasıl
davranacağını bilmekle ne
yarar sağlar?
9Gözün gördüğü gönlün çektiğinden
iyidir.
Bu da boş ve rüzgarı kovalamaya
kalkışmaktır.

10Ne varsa, adı çoktan konmuştur,
İnsanın da ne olduğu biliniyor.
Kimse kendinden güçlü olanla
çekişemez.
11Söz çoğaldıkça anlam azalır,
Bunun kime yararı olur?

12Çünkü gölge gibi gelip geçen kısa
ve boş ömründe insana neyin yarar-
lı olduğunu kim bilebilir? Bir adama
kendisinden sonra güneşin altında ne-
ler olacağını kim söyleyebilir?

Bilgelik

7 İyi ad hoş kokulu yağdan,
Ölüm günü doğum gününden
iyidir.
2Yas evine gitmek, şölen evine
gitmekten iyidir.
Çünkü her insanın sonu ölümdür,
Yaşayan herkes bunu aklında
tutmalı.
3Üzüntü gülmekten iyidir,
Çünkü yüz mahzun olunca yürek
sevinir.
4Bilge kişinin aklı yas evindedir,
Akılsızın aklıysa şenlik evinde.
5Bilgenin azarını işitmek,
Akılsızın türküsünü işitmekten
iyidir.
6Çünkü akılsızın gülmesi,
Kazanın altındaki çalıların
çatırtısı gibidir.
Bu da boştur.

7Haksız kazanç bilgeyi delirtir,
Rüşvet karakteri bozar.

8Bir olayın sonu başlangıcından iyidir.
Sabırlı kibirliden iyidir.
9Çabuk öfkelenme,
Çünkü öfke akılsızların bağrında
barınır.

10"Neden geçmiş günler bugünlerden
iyiydi?" diye sorma,
Çünkü bu bilgece bir soru değil.

11Bilgelik miras kadar iyidir,
Güneşi gören herkes için
yararlıdır.
12Bilgelik siperdir, para da siper,
Bilginin yararı ise şudur:
Bilgelik ona sahip olan kişinin
yaşamını korur.

13Tanrı'nın yaptığını düşün:
O'nun eğrilttiğini kim
doğrultabilir?
14İyi günde mutlu ol,
Ama kötü günde dikkatle düşün;
Tanrı birini öbürü gibi yaptı ki,
İnsan kendisinden sonra neler
olacağını bilmesin.

15Boş ömrümde şunları gördüm:
Doğru insan doğruluğuna karşın
ölüyor,

7:1 Özd.22:1 7:9 Yak.1:19

Kötü insanın ise, kötülüğüne
karşın ömrü uzuyor.
16 Ne çok doğru ol ne de çok bilge.
Niçin kendini yok edesin?
17 Ne çok kötü ol ne de akılsız.
Niçin vaktinden önce ölesin?
18 Birini tutman iyidir,
Öbüründen de elini çekme.
Çünkü Tanrı'ya saygı duyan
ikisini de başarır.

19 Bilgelik, bilge kişiyi kentteki on
yöneticiden daha güçlü kılar.
20 Çünkü yeryüzünde hep iyilik yapan,
Hiç günah işlemeyen doğru insan
yoktur.

21 İnsanların söylediği her söze
aldırma,
Yoksa uşağının bile sana
sövdüğünü duyabilirsin.
22 Çünkü sen de birçok kez
Başkalarına sövdüğünü pekâlâ
biliyorsun.

23 Bütün bunları bilgelikle denedim:
"Bilge olacağım" dedim.
Ama bu beni aşıyordu.
24 Bilgelik denen şey
Uzak ve çok derindir, onu kim
bulabilir?
25 Böylece, bilgelik ve çözüm aramaya,
incelemeye, kavramaya,
Kötülüğün akılsızlık, akılsızlığın
delilik olduğunu anlamaya
kafa yordum.

26 Kimi kadını ölümden acı buldum.
O kadın ki, kendisi tuzak, yüreği
kapan, elleri zincirdir.
Tanrı'nın hoşnut kaldığı insan
ondan kaçar,
Günah işleyense ona tutsak olur.

27 Vaiz diyor ki, "Şunu gördüm:
Bir çözüm bulmak için
Bir şeyi öbürüne eklerken
28 –Araştırıp hâlâ bulamazken–
Binde bir adam buldum,
Ama aralarında bir kadın
bulamadım.
29 Bulduğum tek şey:
Tanrı insanları doğru yarattı,
Oysa onlar hâlâ karmaşık
çözümler arıyorlar."

8 Bilge insan gibisi var mı?
Kim olup bitenlerin anlamını
bilebilir?
Bilgelik insanın yüzünü aydınlatır,
Sert görünüşünü değiştirir.

Kralı Dinle

2 Kralın buyruğuna uy, diyorum.
Çünkü Tanrı'nın önünde ant içtin.
3 Kralın huzurundan ayrılmak için
acele etme. Kötülüğe bulaşma. Çün-
kü o dilediği her şeyi yapar. 4 Kralın
sözünde güç vardır. Kim ona, "Ne ya-
pıyorsun?" diyebilir?

5 Onun buyruğuna uyan zarar görmez.
Bilge kişi bunun zamanını ve
yolunu bilir.
6 Çünkü her işin bir zamanı ve yolu
vardır.
İnsanın derdi kendine yeter.
7 Kimse geleceği bilmez,
Kim kime geleceği bildirebilir?
8 Rüzgarı[c] tutup ona egemen olmaya
kimsenin gücü yetmediği gibi,
Ölüm gününe egemen olmaya da
kimsenin gücü yetmez.
Savaştan kaçış olmadığı gibi,
kötülük de sahibini kurtaramaz.
9 Bütün bunları gördüm ve güne-
şin altında yapılan her iş üzerinde ka-
fa yordum. Gün gelir, insanın insana
egemenliği kendine zarar verir. 10 Bir
de kötülerin gömüldüğünü gördüm.
Kutsal yere girip çıkar, kötülük yap-
tıkları kentte övülürlerdi. Bu da boş.

c *8:8* "Rüzgarı" ya da "Ruhu".

[11]Suçlu çabuk yargılanmazsa, in-
sanlar kötülük etmek için cesaret bu-
lur. [12]Günahlı yüz kez kötülük edip
uzun yaşasa bile, Tanrı'dan korkanla-
rın, O'nun önünde saygıyla duranların
iyilik göreceğini biliyorum. [13]Oysa
kötü, Tanrı'dan korkmadığı için iyi-
lik görmeyecek, gölge gibi olan öm-
rü uzamayacaktır.

[14]Yeryüzünde boş bir şey daha var:
Kötülerin hak ettiği doğruların, doğ-
ruların hak ettiğiyse kötülerin başına
geliyor. Bu da boş, diyorum. [15]Mutlu-
luğu övgüye değer buldum. Çünkü gü-
neşin altında insan için yiyip içmekten,
mutlu olmaktan daha iyi bir şey yoktur.
Çünkü Tanrı'nın güneşin altında ken-
disine verdiği ömür boyunca çektiği
zahmetten insana kalacak olan budur.

[16]Bilgeliği ve dünyada çekilen zah-
meti anlamak için kafamı yorunca
öyleleri var ki, gece gündüz gözü-
ne uyku girmez– [17]Tanrı'nın yaptığı
her şeyi gördüm. İnsan güneşin altın-
da olup bitenleri keşfedemez. Arayıp
bulmak için ne kadar çaba harcarsa
harcasın, yine de anlamını bulamaz.
Bilge kişi anladığını söylese bile ger-
çekten kavrayamaz.

İnsanlar Tanrı'nın Elindedir

9 Böylece bütün bunları düşünüp ta-
şındım ve şu sonuca vardım: Doğ-
rular, bilgeler ve yaptıkları her şey
Tanrı'nın elindedir. Onları sevginin mi,
nefretin mi beklediğini kimse bilmez.

[2]Herkesin başına aynı şey geliyor.
Doğrunun, iyinin, kötünün, temizin,
kirlinin, kurban sunanla sunmayanın
başına gelen şey aynı.

İyi insana ne oluyorsa, günahlıya
da oluyor;
Ant içene ne oluyorsa, ant içmekten
korkana da aynısı oluyor.

[3]Güneşin altında yapılan işlerin tü-
münün kötü yanı şu ki, herkesin ba-
şına aynı şey geliyor. Üstelik insan-
ların içi kötülük doludur, yaşadıkları
sürece içlerinde delilik vardır. Ardın-
dan ölüp gidiyorlar. [4]Yaşayanlar ara-
sındaki herkes için umut vardır. Evet,
sağ köpek ölü aslandan iyidir!

[5]Çünkü yaşayanlar öleceğini biliyor,
Ama ölüler hiçbir şey bilmiyor.
Onlar için artık ödül yoktur,
Anıları bile unutulmuştur.
[6]Sevgileri, nefretleri,
Kıskançlıkları çoktan bitmiştir.
Güneşin altında yapılanlardan
Bir daha payları olmayacaktır.

[7]Git, sevinçle ekmeğini ye, neşeyle
şarabını iç. Çünkü yaptıkların baştan
beri Tanrı'nın hoşuna gitti. [8]Giysile-
rin hep ak olsun. Başından zeytinyağı
eksilmesin. [9]Güneşin altında Tanrı'nın
sana verdiği boş ömrün bütün günle-
rini, bütün anlamsız günlerini sevdi-
ğin karınla güzel güzel yaşayarak ge-
çir. Çünkü hayattan ve güneşin altında
harcadığın emekten payına düşecek
olan budur. [10]Çalışmak için eline ne
geçerse, var gücünle çalış. Çünkü git-
mekte olduğun ölüler diyarında iş, ta-
sarı, bilgi ve bilgelik yoktur.

[11]Güneşin altında bir şey daha gördüm:
Yarışı hızlı koşanlar,
Savaşı yiğitler,
Ekmeği bilgeler,
Serveti akıllılar,
Beğeniyi bilgililer kazanmaz.
Ama zaman ve şans hepsinin
önüne çıkar.

[12]Dahası insan kendi vaktini bilmez:
Balığın acımasız ağa, kuşun
kapana düştüğü gibi,
İnsanlar da üzerlerine ansızın
çöken kötü zamana yakalanırlar.

Bilgelik Akılsızlıktan İyidir

[13]Güneşin altında bilgelik olarak
şunu da gördüm, beni çok etkiledi:

[14]Çok az insanın yaşadığı küçük bir
kent vardı. Güçlü bir kral saldırıp
onu kuşattı. Karşısına büyük rampa-
lar kurdu. [15]Kentte yoksul ama bilge
bir adam vardı. Bilgeliğiyle kenti kur-
tardı. Ne var ki, kimse bu yoksul ada-
mı anmadı. [16]Bunun üzerine, "Bilge-
lik güçten iyidir" dedim, "Ne yazık ki,
yoksul insanın bilgeliği küçümseniyor,
söyledikleri dikkate alınmıyor."

[17]Bilgenin sessizce söylediği sözler,
Akılsızlar arasındaki önderin
bağırışından iyidir.
[18]Bilgelik silahtan iyidir,
Ama bir deli çıkar, her şeyi berbat
eder.

10 Ölü sinekler attarın ıtırını
kokutur.
Biraz aptallık da bilgeliği ve
saygınlığı bastırır.
[2]Bilgenin yüreği hep doğruya
eğilimlidir,
Akılsızın ise, hep yanlışa.
[3]Yolda yürürken bile akılsızın aklı
kıttır,
Akılsız olduğunu herkese
gösterir.
[4]Yöneticinin öfkesi sana karşı
alevlenirse,
Yerinden ayrılma;
Çünkü serinkanlılık büyük
yanlışları bastırır.

[5]Güneşin altında gördüğüm bir
haksızlık var,
Yöneticiden kaynaklanan bir
yanlışı andırıyor:
[6]Zenginler düşük makamlarda
otururken,
Aptallar yüksek makamlara
atanıyor.
[7]Köleleri at sırtında,
Önderleri yerde köleler gibi
yürürken gördüm.

[8]Çukur kazan içine kendi düşer,
Duvarda gedik açanı yılan sokar.
[9]Taş çıkaran taştan incinir,
Odun yaran tehlikeye girer.

[10]Balta körse, ağzı bilenmemişse,
Daha çok güç gerektirir;
Ama bilgelik başarı doğurur.

[11]Yılan büyü yapılmadan önce sokarsa,
Büyücünün yararı olmaz.

[12]Bilgenin ağzından çıkan sözler
benimsenir,
Oysa akılsız kendi ağzıyla
yıkımına yol açar.
[13]Sözünün başı aptallık,
Sonu zırdeliliktir.
[14]Akılsız konuştukça konuşur.

Kimse ne olacağını bilmez.
Kim ona kendisinden sonra ne
olacağını bildirebilir?

[15]Akılsızın emeği kendini öylesine
yıpratır ki,
Kente bile nasıl gideceğini bilemez.

[16]Kralın bir çocuksa[ç],
Önderlerin sabah şölen veriyorsa,
vay sana, ey ülke!
[17]Kralın soyluysa,
Önderlerin sarhoşluk için değil
Güçlenmek için vaktinde yemek
yiyorsa, ne mutlu sana, ey ülke!

[18]Tembellikten dam çöker,
Miskinlikten çatı akar.
[19]Şölen eğlenmek için yapılır,
Şarap yaşama sevinç katar,
Paraysa her ihtiyacı karşılar.

[20]İçinden bile krala sövme,
Yatak odanda zengine lanet etme,
Çünkü gökte uçan kuşlar haber
taşır,

ç ***10:16*** "Çocuk" ya da "Uşak". **10:8** Mez.7:15; Özd.26:27

Kanatlı varlıklar söylediğini
aktarır.

İyilik Yap, Denize At

11 Ekmeğini suya at[d],
Çünkü günler sonra onu
bulursun.
2 Yedi, hatta sekiz kişiye pay ver,
Çünkü ülkenin başına ne felaket
geleceğini bilemezsin.
3 Bulutlar su yüklüyse,
Yeryüzüne döker yağmurlarını.
Ağaç ister güneye ister kuzeye
devrilsin,
Devrildiği yerde kalır.
4 Rüzgarı gözeten ekmez,
Bulutlara bakan biçmez.

5 Ana rahmindeki çocuğun nasıl ruh
ve beden aldığını bilmediğin gibi,
Her şeyi yaratan Tanrı'nın
yaptıklarını da bilemezsin.

6 Tohumunu sabah ek,
Akşam da elin boş durmasın.
Çünkü bu mu iyi, şu mu,
Yoksa ikisi de aynı sonucu mu
verecek, bilemezsin.

7 Işık tatlıdır,
Güneşi görmek güzeldir.
8 Evet, insan uzun yıllar yaşarsa,
Sevinçle yaşasın.
Ama karanlık günleri unutmasın,
Çünkü onlar da az değil.
Gelecek her şey boştur.

Gençliğinin Değerini Bil

9 Ey delikanlı, gençliğinle sevin,
Bırak gençlik günlerinde yüreğin
sevinç duysun.
Gönlünün isteklerini, gözünün
gördüklerini izle,
Ama bil ki, bütün bunlar için
Tanrı seni yargılayacaktır.
10 Öyleyse at tasayı yüreğinden,
Uzaklaştır derdi bedeninden.
Çünkü gençlik de dinçlik de
boştur.

12 1-2 Bu yüzden zor günler
gelmeden,
"Zevk almıyorum" diyeceğin
yıllar yaklaşmadan,
Güneş, ışık, ay ve yıldızlar
kararmadan
Ve yağmurdan sonra bulutlar geri
dönmeden,
Gençlik günlerinde seni yaratanı
anımsa.
3 O gün, evi bekleyenler titreyecek,
Güçlüler eğilecek,
Öğütücüler azaldığı için duracak,
Pencereden bakanlar kararacak.
4 Değirmen sesi yavaşlayınca,
Sokağa açılan çift kapı
kapanacak,
İnsanlar kuş sesiyle uyanacak[e],
Ama şarkıların sesini
duyamayacaklar.
5 Dahası yüksek yerden,
Sokaktaki tehlikelerden
korkacaklar;
Badem ağacı çiçek açacak,
Çekirge ağırlaşacak,
Tutku zayıflayacak[f].
Çünkü insan sonsuzluk evine
gidecek,
Yas tutanlar sokakta dolaşacak.

6 Gümüş tel kopmadan,
Altın tas kırılmadan,
Testi çeşmede parçalanmadan,
Kuyu makarası kırılmadan,
7 Toprak geldiği yere dönmeden,
Ruh onu veren Tanrı'ya dönmeden,

d *11:1* "Ekmeğini suya at": Bu ifade, "Bütün tehlikeleri göze alıp paranı ticarete yatırarak geçimini sağla" ya da "İhtiyacı olanlara ver" anlamına gelir. e *12:4* "İnsanlar kuş sesiyle uyanacak" ya da "İnsanların sesi kuş gibi yükselecek". f *12:5* "Tutku zayıflayacak" ya da "Gebre tohumu patlayacak".

Seni yaratanı anımsa.
8 "Her şey boş" diyor Vaiz,
"Bomboş!"

Son Söz

9 Vaiz yalnız bilge değildi, bildikle-
rini halka da öğretiyordu. Hesap et-
ti, araştırdı ve birçok özdeyişi düzene
soktu. 10 Güzel sözler bulmaya çalıştı.
Yazdıkları gerçek ve doğrudur.
11 Bilgelerin sözleri üvendire gibidir,
derledikleri özdeyişlerse, iyi çakılan
çivi gibi; bir tek Çoban[g] tarafından
verilmişler. 12 Bunların dışındakiler-
den sakın, evladım. Çok kitap yaz-
manın sonu yoktur, fazla araştırma
da bedeni yıpratır.
13 Her şey duyuldu, sonuç şu:
Tanrı'ya saygı göster,
buyruklarını yerine getir,
Çünkü her insanın görevi budur.
14 Tanrı her işi, her gizli şeyi
yargılayacaktır,
İster iyi ister kötü olsun.

g *12:11* "Çoban", yani "Tanrı".

EZGİLER EZGİSİ

GİRİŞ

Ezgiler Ezgisi aşk şiirleridir. Büyük bir çoğunluğu iki sevgilinin, yani erkekle kadının, karşılıklı olarak söylediği şiirlerden oluşur. Kitap "Süleyman'ın Ezgiler Ezgisi" diye başladığı için "Süleyman'ın Ezgisi" olarak da bilinir.

Yahudiler Ezgiler Ezgisi'ni Tanrı'yla halkı arasındaki ilişkiler olarak yorumlarken, Hıristiyanlar Mesih'le kilise arasındaki ilişkiler olarak görmüşlerdir.

---

1 Süleyman'ın Ezgiler Ezgisi.

Kız

2 Beni dudaklarıyla öptükçe öpsün!
Çünkü aşkın şaraptan daha tatlı.
3 Ne güzel kokuyor sürdüğün esans,
Dökülmüş esans sanki adın,
Kızlar bu yüzden seviyor seni.
4 Al götür beni, haydi koşalım!
Kral beni odasına götürsün.

Kızın arkadaşları

Seninle coşup seviniriz,
Aşkını şaraptan çok överiz.

Kız

Ne kadar haklılar seni sevmekte!
5 Esmerim ben, ama güzelim,
Ey Yeruşalim kızları!
Kedar'ın çadırları gibi,
Süleyman'ın çadır bezleri gibi kara.
6 Bakmayın esmer olduğuma,
Güneş kararttı beni.
Çünkü kızdılar bana erkek
kardeşlerim,
Bağlara bakmakla görevlendirdiler.
Ama kendi bağıma bakmadım.
7 Ey sevgilim, söyle bana,
sürünü nerede otlatıyorsun,
Öğleyin nerede yatırıyorsun?
Neden arkadaşlarının sürüleri
yanında
Yüzünü örten bir kadın
durumuna düşeyim[a]?

Kızın Arkadaşları

8 Ey güzeller güzeli,
Bilmiyorsan,
Sürünün izine çık,
Çobanların çadırları yanında
Oğlaklarını otlat.

Erkek

9 Firavunun arabalarına koşulu kısrağa
benzetiyorum seni, aşkım
benim!
10 Yanakların süslerle,
Boynun gerdanlıklarla ne güzel!
11 Sana gümüş düğmelerle altın süsler
yapacağız.

Kız

12 Kral divandayken[b],
Hintsümbülümün güzel kokusu
yayıldı.
13 Memelerim arasında yatan

a *1:7* Eski çağlarda kadının örtünmesi fahişe olduğunu gösterirdi.
b *1:12* "Divandayken" ya da "Sofradayken". **1:1** 1Kr.4:32

Mür* dolu bir kesedir benim için
sevgilim;
14 Eyn-Gedi bağlarında
Bir demet kına çiçeğidir benim
için sevgilim.

Erkek

15 Ah, ne güzelsin, aşkım, ah, ne
güzel!
Gözlerin tıpkı birer güvercin!

Kız

16 Ne yakışıklısın, sevgilim, ah, ne
çekici!
Yeşilliktir yatağımız.

Erkek

17 Sedir ağaçlarıdır evimizin kirişleri,
Tavanımızın tahtaları ardıçlar.

Kız

2 Ben Şaron[c] çiğdemiyim,
Vadilerin zambağıyım.

Erkek

2 Dikenlerin arasında zambak
nasılsa
Kızların arasında öyledir aşkım.

Kız

3 Orman ağaçları arasında bir elma
ağacına benzer
Delikanlıların arasında sevgilim.
Onun gölgesinde oturmaktan
zevk alırım,
Tadı damağımda kalır
meyvesinin.
4 Ziyafet evine götürdü beni,
Üzerimdeki sancağı aşktı.
5 Güçlendirin beni üzüm pestiliyle,
Canlandırın elmayla,
Çünkü aşk hastasıyım ben.
6 Sol eli başımın altında,
Sağ eli sarsın beni.
7 Dişi ceylanlar,
Yabanıl dişi geyikler üstüne
Ant içiriyorum size, ey Yeruşalim
kızları!
Aşkımı ayıltmayasınız,
uyandırmayasınız diye,
Gönlü hoş olana dek.

8 İşte! Sevgilimin sesi!
Dağların üzerinden sekerek,
Tepelerin üzerinden sıçrayarak
geliyor.
9 Sevgilim ceylana benzer, sanki bir
geyik yavrusu.
Bakın, duvarımızın ardında
duruyor,
Pencerelerden bakıyor,
Kafeslerden seyrediyor.
10 Sevgilim şöyle dedi:
"Kalk, gel aşkım, güzelim.
11 Bak, kış geçti,
Yağmurların ardı kesildi,
12 Çiçekler açtı,
Şarkı mevsimi geldi,
Kumrular ötüşmeye başladı
beldemizde.
13 İncir ağacı ilk meyvesini verdi,
Yeşeren asmalar mis gibi kokular
saçmakta.
Kalk, gel aşkım, güzelim."

Erkek

14 Kaya kovuklarında,
Uçurum kenarlarında gizlenen
güvercinim!
Boyunu bosunu göster bana,
Sesini duyur;
Çünkü sesin tatlı, boyun bosun
güzeldir.
15 Yakalayın tilkileri bizim için,
Bağları bozan küçük tilkileri;
Çünkü bağlarımız yeşerdi.

Kız

16 Sevgilim benimdir, ben de onun,
Zambaklar arasında gezinir[ç] durur.
17 Ey sevgilim, gün serinleyip
gölgeler uzayana dek,

c *2:1* "Şaron" verimli bir kıyı bölgesiydi. ç *2:16* "Gezinir": İbranice "Sürü otlatır".

Engebeli dağlar üzerinde bir
ceylan gibi,
Geyik yavrusu gibi ol!

3 Gece boyunca yatağımda
Sevgilimi aradım,
Aradım, ama bulamadım.
2 "Kalkıp kenti dolaşayım,
Sokaklarda, meydanlarda
sevgilimi arayayım" dedim,
Aradım, ama bulamadım.
3 Kenti dolaşan bekçiler buldu beni,
"Sevgilimi gördünüz mü?" diye
sordum.
4 Onlardan ayrılır ayrılmaz
Sevgilimi buldum.
Tuttum onu, bırakmadım;
Annemin evine,
Beni doğuran kadının odasına
götürünceye dek.
5 Dişi ceylanlar,
Yabanıl dişi geyikler üstüne
Ant içiriyorum size, ey Yeruşalim
kızları!
Aşkımı ayıltmayasınız,
uyandırmayasınız diye,
Gönlü hoş olana dek.

6 Kimdir bu kırdan çıkan,
Bir duman sütunu gibi,
Tüccarın türlü türlü baharatıyla,
Mür* ve günnükle tütsülenmiş?
7 İşte Süleyman'ın tahtırevanı!
İsrailli yiğitlerden
Altmış kişi eşlik ediyor ona.
8 Hepsi kılıç kuşanmış, eğitilmiş savaşçı.
Gecenin tehlikelerine karşı,
Hepsinin kılıcı belinde.
9 Kral Süleyman tahtırevanı
Lübnan ağaçlarından yaptı.
10 Direklerini gümüşten,
Tabanını altından yaptı.
Koltuğu mor kumaşla kaplıydı.
İçini sevgiyle döşemişti
Yeruşalim kızları.
11 Dışarı çıkın, ey Siyon kızları!
Düğününde, mutlu gününde
Annesinin verdiği tacı giymiş
Kral Süleyman'ı görün.

Erkek

4 Ah, ne güzelsin, aşkım, ah, ne
güzel!
Peçenin ardındaki gözlerin
güvercinler gibi.
Siyah saçların Gilat Dağı'nın
yamaçlarından inen
Keçi sürüsü sanki.
2 Yeni kırkılıp yıkanmış,
Sudan çıkmış koyun sürüsü gibi
dişlerin,
Hepsinin ikizi var.
Yavrusunu yitiren yok aralarında.
3 Al kurdele gibi dudakların,
Ağzın ne güzel!
Peçenin ardındaki yanakların
Nar parçası sanki.
4 Boynun Davut'un kulesi gibi,
Kakma taşlarla[d] yapılmış,
Üzerine bin kalkan asılmış,
Hepsi de birer yiğit kalkanı.
5 Sanki bir çift geyik yavrusu
memelerin
Zambaklar arasında otlayan
İkiz ceylan yavrusu.
6 Gün serinleyip gölgeler uzayınca,
Mür* dağına,
Günnük tepesine gideceğim.

7 Tepeden tırnağa güzelsin, aşkım,
Hiç kusurun yok.
8 Benimle gel Lübnan'dan, yavuklum,
Benimle gel Lübnan'dan!
Amana doruğundan,
Senir ve Hermon doruklarından,
Aslanların inlerinden,
Parsların dağlarından geç.
9 Çaldın gönlümü kızkardeşim,
yavuklum,
Bir bakışınla,

d *4:4* "Kakma taşlarla" ya da "Silahhane olarak". İbranice sözcüğün anlamı kesin olarak

Gerdanlığının tek zinciriyle
çaldın gönlümü!
10 Aşkın ne güzel, kızkardeşim,
yavuklum,
Şaraptan çok daha tatlı;
Esansının kokusu her türlü
baharattan güzel!
11 Ey yavuklum, bal damlar
dudaklarından,
Bal ve süt var dilinin altında,
Lübnan'ın kokusu geliyor
giysilerinden!
12 Kapalı bahçesin sen, kızkardeşim,
yavuklum,
Kapalı bir kaynak, mühürlü bir
pınar.
13 Fidanların nar bahçesidir;
Seçme meyvelerle,
Kına ve hintsümbülüyle,
14 Hintsümbülü ve safranla,
Güzel kokulu kamış ve tarçınla,
her türlü günnük ağacıyla,
Mür ve ödle, her türlü seçme
baharatla.
15 Sen bir bahçe pınarısın,
Bir taze su kuyusu,
Lübnan'dan akan bir dere.

Kız

16 Uyan, ey kuzey rüzgarı,
Sen de gel, ey güney rüzgarı!
Bahçemde es de güzel kokusu
saçılsın.
Sevgilim bahçesine gelsin, seçme
meyvelerini yesin!

Erkek

5 Bahçeme girdim, kızkardeşim,
yavuklum,
Mürümü* topladım
baharatımla,
Gümecimi, balımı yedim,
Şarabımı, sütümü içtim.

Kızın Arkadaşları

Yiyin, için, ey dostlar!
Mest olun aşktan, ey sevgililer!

Kız

2 Ben uyuyordum ama yüreğim
uyanıktı.
Dinleyin! Sevgilim kapıyı vuruyor.
"Aç bana, kızkardeşim, aşkım,
eşsiz güvercinim!
Sırılsıklam oldu başım çiyden,
Kaküllerim gecenin neminden."
3 Entarimi çıkardım,
Yine giyinmeli miyim?
Ayaklarımı yıkadım,
Yine kirletmeli miyim?
4 Kapı deliğinden uzattı elini sevgilim,
Aşk duygularım kabardı onun için.
5 Kalktım, sevgilime kapıyı açayım
diye,
Mür* elimden damladı,
Parmaklarımdan aktı
Sürgü tokmakları üzerine.
6 Kapıyı açtım sevgilime,
Ama sevgilim yoktu, gitmişti!
Kendimden geçmişim o
konuşurken.
Aradım onu, ama bulamadım,
Seslendim, ama yanıt vermedi.
7 Kenti dolaşan bekçiler buldu beni,
Dövüp yaraladılar.
Sur bekçileri alıp götürdü şalımı.
8 Size ant içiriyorum, ey Yeruşalim
kızları!
Eğer sevgilimi bulursanız,
Söyleyin ona, aşk hastasıyım ben.

Kızın Arkadaşları

9 Farkı ne sevgilinin öbürlerinden,
Ey güzeller güzeli?
Farkı ne ki, bize böyle ant
içiriyorsun?

Kız

10 Sevgilimin teni pembe-beyaz, ışıl
ışıl yanıyor!
Göze çarpıyor on binler arasında.
11 Başı saf altın,
Kakülleri kıvır kıvır, kuzgun gibi
siyah.

12 Akarsu kıyısındaki
Güvercinler gibi gözleri;
Sütle yıkanmış,
Yuvasındaki mücevher sanki.
13 Yanakları güzel kokulu tarhlar gibi,
Nefis kokular saçıyor.
Dudakları zambak gibi,
Mür* yağı damlatıyor.
14 Elleri, üzerine sarı yakut kakılmış altın çubuklar,
Gövdesi laciverttaşıyla süslenmiş cilalı fildişi.
15 Mermer sütun bacakları
Saf altın ayaklıklar üzerine kurulmuş.
Boyu bosu Lübnan dağları gibi,
Lübnan'ın sedir ağaçları gibi eşsiz.
16 Ağzı çok tatlı,
Tepeden tırnağa güzel.
İşte böyledir sevgilim, böyledir yarim, ey Yeruşalim kızları!

Kızın Arkadaşları

6 Nereye gitti sevgilin,
Ey güzeller güzeli,
Ne yana yöneldi?
Biz de onu arayalım seninle birlikte!

Kız

2 Bahçesine indi sevgilim,
Güzel kokulu tarhlara,
Bahçede gezinmek[e], zambak toplamak için.
3 Ben sevgilime aitim, sevgilim de bana,
Gezinip[f] duruyor zambaklar arasında.

Erkek

4 Sevgilim, Tirsa[g] kadar güzelsin,
Yeruşalim kadar şirin,
Sancak açmış bir ordu kadar görkemli.
5 Çevir gözlerini benden,
Çünkü şaşırtıyorlar beni.
Gilat Dağı'nın yamaçlarından inen
Keçi sürüsünü andırıyor siyah saçların.
6 Yeni yıkanmış, sudan çıkmış dişi koyun sürüsü gibi dişlerin,
Hepsinin ikizi var;
Yavrusunu yitiren yok aralarında.
7 Peçenin ardındaki yanakların
Nar parçası sanki.
8 Altmış kraliçe,
Seksen cariye,
Sayısız bakire kız olabilir;
9 Ama bir tanedir benim eşsiz güvercinim,
Biricik kızıdır annesinin,
Gözbebeği kendisini doğuranın.
Kızlar sevgilimi görünce, "Ne mutlu ona!" dediler.
Kraliçeler, cariyeler onu övdüler.

Kızın Arkadaşları

10 Kimdir bu kadın?
Şafak gibi beliren,
Ay kadar güzel,
Güneş kadar parlak,
Sancak açmış bir ordu kadar görkemli.

Kız

11 Ceviz bahçesine indim,
Yeşermiş vadiyi göreyim diye;
Asma tomurcuk verdi mi,
Narlar çiçek açtı mı bakayım diye.
12 Nasıl oldu farkına varmadan,
Tutkum bindirdi beni soylu halkımın savaş arabalarına.

Kızın Arkadaşları

13 Dön, geri dön, ey Şulamlı kız,
Dön, geri dön de seni seyredelim.

Erkek

Niçin Şulamlı kızı seyretmek istiyorsunuz,

e *6:2* "Gezinmek" ya da "Sürü otlatmak". f *6:3* "Gezinip" ya da "Sürü otlatıp".
g *6:4* "Tirsa": İsrail'in kuzey krallığındaki ilk başkenti. "Hoş, güzel" anlamına gelir.

Mahanayim oyununu[h]
seyredercesine?

7 Ne güzel sandaletli ayakların,
Ey soylu kız!
Mücevher gibi yuvarlak
kalçaların,
Usta ellerin işi.
2 Karışık şarabın hiç eksilmediği
Yuvarlak bir tas gibi göbeğin.
Zambaklarla kuşanmış
Buğday yığını gibi karnın.
3 Sanki bir çift geyik yavrusu
memelerin,
İkiz ceylan yavrusu.
4 Fildişi kule gibi boynun.
Bat-Rabim Kapısı yanındaki
Heşbon havuzları gibi gözlerin.
Şam'a bakan
Lübnan Kulesi gibi burnun.
5 Karmel Dağı gibi duruyor başın,
Pırıl pırıl mora çalar saçların.
Kaküllerine tutsak oldu kral.
6 Ne güzel, ne çekicidir aşk!
Zevkten zevke sürükler.
7 Hurma ağacına benziyor boyun,
Salkım salkım memelerin.
8 "Çıkayım hurma ağacına" dedim,
"Tutayım meyveli dallarını."
Üzüm salkımları gibi olsun
memelerin,
Elma gibi koksun soluğun,
9 En iyi şarap gibi ağzın.

Kız

Sevgilimin dudaklarına, dişlerine[ı]
doğru kaysın.
10 Ben sevgilime aitim,
O da bana tutkun.
11 Gel, sevgilim, kıra çıkalım,
Köylerde[i] geceleyelim.
12 Bağlara gidelim sabah erkenden,
Bakalım, asma tomurcuk verdi mi?
Dalları yeşerdi mi,
Narlar çiçek açtı mı,
Orada sevişeceğim seninle.
13 Mis gibi koku saçıyor adamotları,
Kapımızın yanıbaşında
Taze, kuru,
Her çeşit seçme meyve var.
Senin için sakladım onları,
sevgilim.

8 Keşke kardeşim olsaydın,
Annemin memelerinden süt
emmiş.
Dışarıda görünce öperdim seni,
Kimse de kınamazdı beni.
2 Önüne düşer,
Beni eğiten
Annemin evine götürürdüm seni;
Sana baharatlı şarapla
Kendi narlarımın suyundan
içirirdim.
3 Sol eli başımın altında,
Sağ eli sarsın beni.
4 Ant içiriyorum size, ey Yeruşalim
kızları!
Aşkımı ayıltmayasınız,
uyandırmayasınız diye,
Gönlü hoş olana dek.

Kızın Arkadaşları

5 Kim bu,
Sevgilisine yaslanarak çölden
çıkan?

Kız

Elma ağacı altında uyandırdım seni,
Orada doğum sancıları çekti
annen,
Orada doğum sancıları çekip
doğurdu seni.
6 Beni yüreğinin üzerine bir mühür
gibi,
Kolunun üzerine bir mühür gibi
yerleştir.
Çünkü sevgi ölüm kadar güçlü,

h *6:13* "Mahanayim oyunu": "İki grup halinde oynanan bir oyun" anlamına gelebilir.
ı *7:9* Septuaginta, Vulgata "Dudaklarına, dişlerine", Masoretik metin "Uyuyanların dudaklarına". **i** *7:11* "Köylerde" ya da "Kına çalıları arasında".

Tutku ölüler diyarı kadar katıdır.
Alev alev yanar,
Yakıp bitiren ateş gibi.
7Sevgiyi engin sular söndüremez,
Irmaklar süpürüp götüremez.
İnsan varını yoğunu sevgi uğruna
verse bile,
Yine de hor görülür!

Kızın Arkadaşları

8Küçük bir kızkardeşimiz var,
Daha memeleri çıkmadı.
Ne yapacağız kızkardeşimiz için,
Söz kesileceği gün?
9Eğer o bir sursa,
Üzerine gümüş mazgallı siper
yaparız;
Eğer bir kapıysa,
Sedir tahtalarıyla onu kaplarız.

Kız

10Ben bir surum, memelerim de
kuleler gibi,
Böylece hoşnut eden biri oldum
onun gözünde.
11Süleyman'ın bağı vardı
Baal-Hamon'da,
Kiraya verdi bağını;
Her biri bin gümüş öderdi ürünü
için.
12Benim bağım kendi emrimde,
Bin gümüş senin olsun, ey
Süleyman,
İki yüz gümüş de ürününe bakan
kiracıların.

Erkek

13Ey sen, bahçelerde oturan kadın,
Arkadaşlar kulak veriyor sesine,
Bana da duyur onu.

Kız

14Koş, sevgilim,
Mis kokulu dağların üzerinde bir
ceylan gibi,
Geyik yavrusu gibi ol!

YEŞAYA

GİRİŞ

Yeşaya İbranice'de "Rab kurtarır" anlamına gelir. Kitabın adı olan bu ifade bir bakıma kitabın özetidir. Peygamber Yeşaya İ.Ö. 8. yüzyılın ikinci yarısında Yeruşalim'de yaşadı. Kitap üç ana bölüme ayrılabilir:

1. 1-39 arasındaki bölümler güneydeki Yahuda krallığının güçlü komşusu Asur tarafından tehdit edildiği dönemi anlatıyor. Yeşaya, Yahuda'ya yönelen gerçek tehdidin Asur'un yenilmez gücü değil, halkın günahı, Tanrı'ya başkaldırmaları ve Yahuda halkının Tanrı'ya güvensizlikleri olduğunu gördü. Peygamber çarpıcı söz ve davranışlarla Yahuda halkını doğruluğa ve adalete çağırmaktadır. Onları uyarır, Tanrı'ya kulak vermekte gecikirlerse, felaketlerin yakalarını bırakmayacağını söyler. Yeşaya, dünya çapında barışın sağlanacağı dönemi ve Davut'un soyundan gelecek olan örnek kralın gelişini de önceden bildirdi.

2. 40-55 arasındaki bölümler değişen tarihsel durumu yansıtır. Asurlular'dan sonra bölgede egemen güç haline gelen Babilliler İ.Ö. 586'da Yeruşalim'i ele geçirir ve halkını Babil'e sürgün eder. Peygamber, Tanrı'nın kendi halkını özgür kılıp Yeruşalim'e geri götüreceğini ve yeni bir yaşama kavuşturacağını müjdeler. Bu bölümlerde öne çıkan konu, Tanrı'nın tarihi yönlendiren Egemen Rab olduğu, halkının aracılığıyla öteki ulusları da bereketleyen tasarıları olduğudur.

3. 56-66 arasındaki bölümler sürgünden Yeruşalim'e dönenlere ve Tanrı'nın halkına verdiği sözleri yerine getireceğine dair güvence bekleyenlere sesleniyor. Ayrıca doğruluk, adalet, Şabat Günü'ne uyulması ve dua konusunda kaygılar dile getiriliyor. Özet olarak kitap Tanrı'nın mutlak büyüklüğünü, üstünlüğünü vurguluyor. Bütün öbür ilahlar Rab'bin önünde sadece cansız putlar.

Ana Hatlar:

1:1-12:6 Uyarılar, vaatler
13:1-23:18 Ulusların cezalandırılması
24:1-27:13 Tanrı'nın dünyayı yargılaması
28:1-35:10 Yeni uyarılar ve vaatler
36:1-39:8 Yahuda Kralı Hizkiya ve Asurlular
40:1-55:13 Vaat ve umut bildirileri
56:1-66:24 Son uyarılar ve vaatler

---

1 Yahuda kralları Uzziya, Yotam, Ahaz ve Hizkiya zamanında Amots oğlu Yeşaya'nın Yahuda ve Yeruşalim'le ilgili görümü:

Rab Halkını Uyarıyor

2 Ey gökler dinleyin, ey yeryüzü
kulak ver!
Çünkü RAB konuşuyor:
"Çocuklar yetiştirip büyüttüm,
Ama bana başkaldırdılar.
3 Öküz sahibini, eşek efendisinin
yemliğini bilir,
Ama İsrail halkı bu kadarını bile
bilmiyor,
Halkım anlamıyor."

1:1 2Kr.15:1-7; 2Ta.26:1-23 **1:1** 2Kr.15:32-38; 2Ta.27:1-9 **1:1** 2Kr.16:1-20; 2Ta.28:1-27
1:1 2Kr.18:1-20:21; 2Ta.29:1-32:33

4 Günahlı ulusun, suç yüklü halkın,
Kötülük yapan soyun,
Baştan çıkmış çocukların vay
haline!
RAB'bi terk ettiler,
İsrail'in Kutsalı'nı hor gördüler,
O'na sırt çevirdiler.

5 Neden bir daha dövülesiniz?
Neden vefasızlığı
sürdürüyorsunuz?
Baş büsbütün hasta, yürek
büsbütün yaralı.
6 Bedeniniz tepeden tırnağa sağlıksız,
Taze darbe izleriyle, yara bereyle
dolu,
Temizlenmemiş, yağla
yumuşatılmamış, sarılmamış.

7 Ülkeniz ıssız, kentleriniz ateşe
verilmiş.
Yabancılar topraklarınızı
Gözünüzün önünde yiyip
bitiriyor!
Sanki ülkenin kökünü kazımışlar.
8 Siyon kızı* bağdaki çardak,
Salatalık bostanındaki kulübe gibi,
Kuşatılmış bir kent gibi
kalakalmış.
9 Her Şeye Egemen RAB
bazılarımızı
Sağ bırakmamış olsaydı,
Sodom gibi olur, Gomora'ya
benzerdik.

10 Ey Sodom yöneticileri,
RAB'bin söylediklerini dinleyin;
Ey Gomora halkı,
Tanrımız'ın yasasına kulak verin.
11 "Kurbanlarınızın sayısı çokmuş,
Bana ne?" diyor RAB,
"Yakmalık koç sunularına*,
Besili hayvanların yağına
doydum.
Boğa, kuzu, teke kanı değil
istediğim.
12 Huzuruma geldiğinizde
Avlularımı çiğnemenizi mi
istedim sizden?
13 Anlamsız sunular getirmeyin artık.
Buhurdan iğreniyorum.
Kötülük dolu törenlere,
Yeni Ay, Şabat Günü*
kutlamalarına
Ve düzenlediğiniz toplantılara
dayanamıyorum.
14 Yeni Ay törenlerinizden,
bayramlarınızdan nefret
ediyorum.
Bunlar bana yük oldu,
Onları taşımaktan yoruldum.

15 "Ellerinizi açıp bana
yakardığınızda
Gözlerimi sizden kaçıracağım.
Ne kadar çok dua ederseniz edin
dinlemeyeceğim.
Elleriniz kan dolu.
16 Yıkanıp temizlenin,
Kötülük yaptığınızı gözüm
görmesin,
Kötülük etmekten vazgeçin.
17 İyilik etmeyi öğrenin,
Adaleti gözetin, zorbayı yola
getirin,
Öksüzün hakkını verin,
Dul kadını savunun."

18 RAB diyor ki,
"Gelin, şimdi davamızı görelim.
Günahlarınız sizi kana boyamış
bile olsa
Kar gibi ak pak olacaksınız.
Elleriniz kırmız böceği gibi kızıl
olsa da
Yapağı gibi bembeyaz olacak.
19 İstekli olur, söz dinlerseniz,
Ülkenin en iyi ürünlerini
yiyeceksiniz.
20 Ama direnip başkaldırırsanız,
Kılıç sizi yiyip bitirecek."
Bunu söyleyen RAB'dir.

1:9 Yar.19:24; Rom.9:29 **1:11-14** Amo.5:21-22

Günahlı Kent

21 Sadık kent nasıl da fahişe oldu!
Adaletle doluydu, doğruluğun barınağıydı,
Şimdiyse katillerle doldu.
22 Gümüşü cüruf oldu,
Şarabına su katıldı.
23 Yöneticileri asilerle hırsızların işbirlikçisi;
Hepsi rüşveti seviyor,
Armağan peşine düşmüş.
Öksüzün hakkını vermiyor,
Dul kadının davasını görmüyorlar.

24 Bu yüzden Rab, Her Şeye Egemen RAB,
İsrail'in Güçlüsü şöyle diyor:
"Hasımlarımı cezalandırıp rahata kavuşacağım,
Düşmanlarımdan öç alacağım.
25 Sana karşı duracak,
Kül suyuyla arıtır gibi seni cüruftan arıtıp temizleyeceğim.
26 Eskiden, başlangıçta olduğu gibi,
Sana yöneticiler, danışmanlar yetiştireceğim.
Ondan sonra 'Doğruluk Kenti',
'Sadık Kent' diye adlandırılacaksın."

27 Siyon adalet sayesinde,
Tövbe edenleri de doğruluk sayesinde kurtulacak.
28 Ama başkaldıranlarla günahlılar
Birlikte yıkıma uğrayacaklar.
RAB'bi terk edenler yok olacak.

29 "Sevip altında tapındığınız yabanıl fıstık ağaçlarından utanacaksınız,
Putperest törenleriniz için seçtiğiniz bahçelerden ötürü yüzünüz kızaracak.
30 Yaprakları solmuş yabanıl fıstık ağacına,
Susuz bahçeye döneceksiniz.
31 Güçlü adamlarınız kıtık gibi,
Yaptıkları işler kıvılcım gibi olacak;
İkisi birlikte yanacak ve söndüren olmayacak."

Rab'bin Dağı

(Mik.4:1-3)

2 Amots oğlu Yeşaya'nın Yahuda ve Yeruşalim'le ilgili görümü:
2 RAB'bin Tapınağı'nın kurulduğu dağ,
Son günlerde dağların en yücesi,
Tepelerin en yükseği olacak.
Oraya akın edecek ulusların hepsi.
3 Birçok halk gelecek,
"Haydi, RAB'bin Dağı'na,
Yakup'un Tanrısı'nın Tapınağı'na çıkalım" diyecekler,
"O bize kendi yolunu öğretsin,
Biz de O'nun yolundan gidelim."
Çünkü yasa Siyon'dan,
RAB'bin sözü Yeruşalim'den çıkacak.
4 RAB uluslar arasında yargıçlık edecek,
Birçok halkın arasındaki anlaşmazlıkları çözecek.
İnsanlar kılıçlarını çekiçle dövüp saban demiri,
Mızraklarını bağcı bıçağı yapacaklar.
Ulus ulusa kılıç kaldırmayacak,
Savaş eğitimi yapmayacaklar artık.
5 Ey Yakup soyu, gelin RAB'bin ışığında yürüyelim.

Rab'bin Günü

6 Ya RAB, halkını, Yakup soyunu terk ettin,
Çünkü yürekleri doğu kökenli inançlarla dolu.
Filistliler gibi falcılıkla uğraşıyor,
Yabancılarla el sıkışıyorlar.

2:4 Yoe.3:10

7Ülkeleri altınla, gümüşle dolu,
Hazinelerinin sonu yok,
Sayısız atları, savaş arabaları var.
8Ülkeleri putlarla dolu;
Elleriyle yaptıkları,
Parmaklarıyla biçim verdikleri
Putların önünde eğiliyorlar.

9Bu yüzden herkes alçaltılıp dize
getirilecek.
Onları bağışlama, ya RAB!

10 RAB'bin dehşetinden,
Yüce görkeminden kaçmak için
kayalıklara gidin,
Yerin altına saklanın.
11İnsanın küstah bakışları
alçaltılacak,
Gururu kırılacak.
O gün yalnız RAB yüceltilecek.
12Çünkü Her Şeye Egemen RAB o
gün
Kibirlileri, gururluları, kendini
beğenmişleri alçaltacak;
13Lübnan'ın bütün ulu, yüksek sedir
ağaçlarını,
Başan'ın bütün meşelerini yok
edecek;
14Bütün ulu dağları, yüksek tepeleri,
15Bütün yüksek kuleleri, güçlü surları
Yerle bir edecek;
16Ticaret gemilerinin, güzel
teknelerinin hepsini yok edecek.
17İnsanların gururu, kibiri kırılacak,
O gün yalnız RAB yüceltilecek,
18Putlar tümüyle ortadan kalkacak.

19RAB kalkıp yeryüzünü sarsmaya
başlayınca,
İnsanlar O'nun dehşetinden
Ve yüce görkeminden kaçmak için
Kayalık mağaralara, yeraltı
kovuklarına saklanacaklar.
20-21O gün insanlar
Yeryüzünü sarsmak üzere harekete
geçen RAB'bin dehşetinden
Ve yüce görkeminden kaçmak için
Tapmak amacıyla yaptıkları altın,
gümüş putları
Köstebeklere, yarasalara atıp
Kaya kovuklarına, uçurumlardaki
yarıklara saklanacaklar.

22Ölümlü insana güvenmekten
vazgeçin.
Onun ne değeri var ki?

Yeruşalim'de Karışıklık

3 1-3Bakın, Rab, Her Şeye Egemen
RAB,
Her türlü yardım ve desteği,
Yani ekmek ve suyu,
Yiğitlerle savaşçıları,
Yöneticilerle peygamberleri,
Falcılarla ileri gelenleri,
Takım komutanlarıyla soyluları,
danışmanları,
Hünerli büyücülerle bilge
muskacıları
Yeruşalim'den ve Yahuda'dan
çekip alacak.
4Çocukları onlara yönetici atayacak,
Küçük çocuklar onlara egemen
olacak.
5İnsan insana, komşu komşuya
haksızlık edecek.
Genç yaşlıya,
Sıradan adam onurlu kişiye
Hayasızca davranacak.

6Ailede bir kardeş öbürüne sarılıp,
"Hiç olmazsa senin bir üstlüğün
var,
Önderimiz ol! Bu yıkıntıları sen
yönet" diyecek.

7O zaman adam şöyle yanıtlayacak:
"Ben yaranızı saramam.
Evimde ne yiyecek ne giyecek var.
Beni halkın önderi yapmayın."

8Yeruşalim sendeledi, Yahuda düştü.

2:10 2Se.1:9 **2:10** Va.6:15 **2:19-21** Va.6:15

Çünkü söyledikleri de yaptıkları
da RAB'be karşı;
O'nun yüce varlığını aşağılıyor.
9 Yüzlerindeki ifade onlara karşı
tanıklık ediyor.
Sodom gibi günahlarını açıkça
söylüyor, gizlemiyorlar.
Vay onların haline!
Çünkü bu felaketi başlarına
kendileri getirdiler.

10 Doğru kişiye iyilik göreceğini
söyleyin.
Çünkü iyiliklerinin meyvesini
yiyecek.
11 Vay kötülerin haline!
Kötülük görecek, yaptıklarının
karşılığını alacaklar.

12 Çocuklar halkımı eziyor,
Kadınlar onu yönetiyor[a].
Ey halkım, sana yol gösterenler
Seni saptırıyor, yolunu şaşırtıyorlar.

13 RAB davasını görmek için yerini
aldı,
Halkları yargılamak için ayağa
kalkıyor.
14-15 RAB halkının ileri gelenleri ve
önderleriyle davasını görecek.
Rab, Her Şeye Egemen RAB
onlara diyor ki,
"Bağları yiyip bitiren sizsiniz,
Evleriniz yoksullardan zorla
aldığınız malla dolu.
Ne hakla halkımı eziyor,
Yoksulu sömürüyorsunuz?"

Yeruşalim Kadınlarına Uyarı

16 RAB şöyle diyor: "Siyon kızları ki-
birlidir, burunları bir karış havada, göz
kırparak geziyor, ayaklarındaki halhal-
ları şıngırdatarak kırıtıyorlar. 17 Bu yüz-
den onların başlarında yaralar çıkara-
cağım, mahrem yerlerini açacağım."

18-23 O gün Rab güzel halhalları, alın
çatkılarını, hilalleri, küpeleri, bilezik-
leri, peçeleri, başlıkları, ayak zincirle-
rini, kuşakları, koku şişelerini, mus-
kaları, yüzükleri, burun halkalarını,
bayramlık giysileri, pelerinleri, şal-
ları, keseleri, el aynalarını, keten giy-
sileri, baş sargılarını, tülbentleri orta-
dan kaldıracak.
24 O zaman güzel kokunun yerini pis
koku,
Kuşağın yerini ip,
Lüleli saçın yerini kel kafa,
Süslü giysinin yerini çul,
Güzelliğin yerini dağlama izi
alacak.

25 Erkekleri kılıçtan geçirilecek,
Yiğitleri savaşta yok olacak.
26 Siyon'un kapıları ah çekip yas
tutacak;
Kent, yerde oturan,
Terk edilmiş bir kadın gibi olacak.

4 O gün yedi kadın bir erkeği tutup,
"Kendi yemeğimizi de giysimizi
de sağlarız; yeter ki senin adını ala-
lım. Utancımızı gider!" diyecekler.

Yeruşalim'in Geleceği

2 O gün RAB'bin dalı, İsrail hal-
kından sağ kalanların güzelliği ve
görkemi olacak; ülkenin meyvesi de
onların kıvancı ve övüncü olacak. 3 Si-
yon'da, yani Yeruşalim'de sağ kalan-
lara, "Yeruşalim'de yaşıyor" diye kay-
dedilenlere, "Kutsal" denilecek. 4 Rab
Siyon kızlarını pisliklerinden arındıra-
cak. Yeruşalim'de dökülen kanı adil ve
ateşten bir ruhla temizleyecek. 5 Sonra
RAB Siyon Dağı'nın her yanını, orada
toplananların üzerini gündüz bulutla,
gece dumanla ve parlak alevle örtecek.
Yüceliği onların üzerinde bir örtü ola-
cak. 6 Bu, bir çardak, gündüzün sıcağı-

a *3:12* "Çocuklar halkımı eziyor, kadınlar onu yönetiyor" ya da "Yetkililer halkımı eziyor,
tefeciler başa geçti". **4:5** Çık.13:21; 24:16

na karşı gölge, yağmura, fırtınaya karşı sığınak ve korunak olacak.

Bağ Ezgisi

5 Sevgilimin bağı için yaktığı
ezgiyi sevgilim için okuyayım:
Toprağı verimli bir tepede
Sevgilimin bir bağı vardı.
2 Toprağı belleyip taşları ayıkladı,
Seçme asmalar dikip orta yere bir
gözcü kulesi yaptı.
Üzüm sıkmak için bir çukur kazdı
Ve bağının üzüm vermesini bekledi.
Ama bağ yabanıl üzüm verdi.
3 Sevgilim diyor ki, "Ey Yeruşalim'de
yaşayanlar ve Yahuda halkı, lütfen be-
nimle bağım arasında hakem olun!
4 Bağım için yapmadığım ne kaldı?
Ben üzüm vermesini beklerken niçin
yabanıl üzüm verdi? 5 Şimdi bağıma
ne yapacağımı size söyleyeyim: Çitini
söküp atacağım, varsın yiyip bitirsin-
ler; duvarını yıkacağım, varsın çiğ-
nesinler. 6 Viraneye çevireceğim onu;
budanmayacak, çapalanmayacak; di-
kenli çalılar bitecek her yanında. Üze-
rine yağmur yağdırmasınlar diye bu-
lutlara buyruk vereceğim."
7 Her Şeye Egemen RAB'bin bağı
İsrail halkı,
Hoşlandığı fidan da Yahuda
halkıdır.
RAB adalet bekledi,
Zorbalık gördü;
Doğruluk bekledi,
Feryatlar duydu.

İsrail Halkının Kötülükleri

8 Evlerine ev, tarlalarına tarla
katanların vay haline!
Oturacak yer kalmadı,
Ülkede bir tek siz oturuyorsunuz.
9 Her Şeye Egemen RAB'bin şöyle ant
içtiğini duydum:
"Büyük ve gösterişli çok sayıda ev
ıssız kalacak,
İçinde oturan olmayacak.
10 Çünkü on dönümlük[b] bağ ancak
bir bat[c] şarap,
Bir homer[ç] tohum ancak bir efa[d]
tahıl üretecek."
11 Sabah erkenden kalkıp içki pe-
şinden koşanların, gece geç vakte ka-
dar şarap içip kızışanların vay haline!
12 Onların şölenlerinde lir, çenk, tef ve
kaval çalınır, şarap içilir. Ama RAB-
bin yaptıklarına dikkat etmez, ellerinin
yapıtına aldırmazlar. 13 Halkım bilgi-
sizliği yüzünden sürgün edilecek; say-
gın kişileri kıtlıktan ölecek, kalabalık-
lar susuzluktan kırılacak. 14 Bu yüzden
doymak bilmeyen ölüler diyarı ağzını
ardına kadar açtı; Yeruşalim'in soylu-
ları, sıradan insanları ve gürültülü bir
şekilde eğlenenleri oraya inecek.
15 Hepsi alçaltılacak; dize getirilecek,
küstah bakışları alçaltılacak. 16 Ama
Her Şeye Egemen RAB adaletinden
ötürü yüceltilecek. Kutsal Tanrı doğ-
ruluğuyla kutsal olduğunu gösterecek.
17 Kuzular kendi otlaklarındaymış gibi
otlayacak, zenginlerin ıssız kalan ko-
nutlarını yabancılar ele geçirecek.
18 Suçu yalanla örülmüş iplerle, gü-
nahı araba urganıyla çekenlerin vay
haline! 19 Diyorlar ki, "Tanrı elini ça-
buk tutup işini hızlandırsın da göre-
lim. İsrail'in Kutsalı tasarladığını yap-
sın da görelim."
20 Kötüye iyi, iyiye kötü diyenlerin,
karanlığı ışık, ışığı karanlık yerine
koyanların, acıya tatlı, tatlıya acı di-
yenlerin vay haline!
21 Kendilerini bilge görenlerin, akıl-
lı sananların vay haline!
22-23 Şarap içmekte sınır tanımayan-
ların, içkileri karıştırıp içmekten çe-
kinmeyenlerin, rüşvet uğruna kötüyü

b *5:10* "On dönüm": İbranice "On çift öküzün bir günde işleyebileceği alan" anlamına gelir.
c *5:10* "Bir bat": Yaklaşık 22 lt. ç *5:10* "Bir homer": Yaklaşık 220 litrelik bir ölçek.
d *5:10* "Bir efa": Yaklaşık 22 litrelik bir ölçek. **5:1-2** Mat.21:33; Mar.12:1; Luk.20:9

haklı çıkaranların, haklıların hakkını
elinden alanların vay haline! [24]Alev
alev yanan ateş, samanı nasıl yiyip bitirirse, kuru ot alevin içinde nasıl birden tutuşup yok olursa, onlar da kökten çürüyüp gidecek, çiçekleri toz gibi havaya savrulacak. Çünkü Her Şeye Egemen RAB'bin yasasını reddettiler, İsrail'in Kutsalı'nın sözlerini küçümsediler.
[25]Bu yüzden RAB'bin halkına
karşı öfkesi alevlendi, elini kaldırıp onları vurdu. Dağlar titriyor, cesetler çöp gibi sokaklara serildi. Bütün bunlara karşın RAB'bin öfkesi dinmedi, eli hâlâ kalkmış durumda.

[26]RAB uzaktaki ulusları bir sancak işaretiyle, dünyanın en uzağındakileri ıslık sesiyle çağıracak; hızla, hemen
gelecekler. [27]Aralarında yorulan, sen-
deleyen olmayacak; uyuklamayacak, uyumayacaklar. Gevşek kemer, kopuk
çarık bağı olmayacak. [28]Okları sivri,
yayları kuruludur. Atlarının toynakları çakmaktaşı, arabalarının tekerlek-
leri kasırga gibidir. [29]Askerleri dişi as-
lan gibi, genç aslanlar gibi kükrüyor, homurdanarak avlarını kapıp götürüyorlar. Kimse avlarını pençelerinden kurtaramıyor.

[30]O gün İsrail'e karşı denizin gürleyişi gibi gürleyecekler. Karaya bakan biri karanlık ve sıkıntı görecek. Işık karanlık bulutlarla kaplanacak.

Rab Yeşaya'yı Çağırıyor

6 Kral Uzziya'nın öldüğü yıl yüce ve görkemli Rab'bi gördüm; tahtta oturuyordu, giysisinin etekleri tapı-
nağı dolduruyordu. [2]Üzerinde Seraflar
duruyordu; her birinin altı kanadı vardı; ikisiyle yüzlerini, ikisiyle ayaklarını örtüyor, öbür ikisiyle de uçuyorlardı.
[3]Birbirlerine şöyle sesleniyorlardı:
"Her Şeye Egemen RAB
Kutsal, kutsal, kutsaldır.
Yüceliği bütün dünyayı
dolduruyor."

[4]Seraflar'ın sesinden kapı söveleriyle eşikler sarsıldı, tapınak dumanla doldu.

[5]"Vay başıma! Mahvoldum" dedim, "Çünkü dudakları kirli bir adamım, dudakları kirli bir halkın arasında yaşıyorum. Buna karşın Kral'ı, Her Şeye Egemen RAB'bi gözlerimle gördüm."

[6]Seraflar'dan biri bana doğru uçtu, elinde sunaktan maşayla aldığı bir kor
vardı; [7]onunla ağzıma dokunarak, "İş-
te bu kor dudaklarına değdi, suçun silindi, günahın bağışlandı" dedi.

[8]Sonra Rab'bin sesini işittim: "Kimi göndereyim? Bizim için kim gidecek?" diyordu.

"Ben! Beni gönder" dedim.
[9]"Git, bu halka şunu duyur" dedi,
" 'Duyacak duyacak, ama
anlamayacaksınız,
Bakacak bakacak, ama
görmeyeceksiniz!
[10]Bu halkın yüreğini duygusuzlaştır,
Kulaklarını ağırlaştır,
Gözlerini kapat.
Öyle ki, gözleri görmesin,
Kulakları duymasın, yürekleri
anlamasın
Ve bana dönüp şifa bulmasınlar.' "
[11]"Ne vakte kadar, ya Rab?" diye
sordum.
Rab yanıtladı:
"Kentler viraneye dönüp kimsesiz
kalıncaya,
Evler ıpıssız oluncaya,
Toprak büsbütün kıraçlaşıncaya
kadar.
[12]İnsanları çok uzaklara süreceğim,
Ülke bomboş kalacak,
[13]Halkın onda biri kalsa da ülke
mahvolacak.
Ama devrildiği zaman kütüğü
kalan

6:1 2Kr.15:7; 2Ta.26:23 **6:3** Va.4:8 **6:4** Va.15:8
6:9-10 Mat.13:14-15; Mar.4:12; Luk.8:10; Yu.12:39-40; Elç.8:26-27

Yabanıl fıstık ve meşe ağacı gibi,
Kutsal soy kütüğünden çıkacak."

Kral Ahaz'a Bir İşaret: İmmanuel

7 Uzziya oğlu Yotam oğlu Ahaz Ya-
huda Kralı'yken, Aram Kralı Re-
sin'le Remalya oğlu İsrail Kralı Pe-
kah Yeruşalim'e saldırdılar, ama ele
geçiremediler.
2 Davut'un torunları Aram'ın Efra-
yimliler'le güçbirliği ettiğini duydular.
Ahaz'la halkının yürekleri rüzgarda
sallanan orman ağaçları gibi titreme-
ye başladı.
3 Bu arada RAB Yeşaya'ya şöy-
le seslendi: "Ahaz'ı karşılamak için
oğlun Şear-Yaşuv'la[e] birlikte Yukarı
Havuz'un su yolunun sonuna, Çırpıcı
Tarlası'na giden yola çık. 4 Ona de ki,
'Dikkatli ve sakin ol, korkma! Şu tü-
ten iki yanık odun parçasının –Aram
Kralı Resin'le Remalya'nın oğlunun–
öfkesinden korkma. 5 Aram, Efrayim
ve Remalya'nın oğlu sizin için kötü
şeyler tasarlıyor. Diyorlar ki, 6 Haydi,
Yahuda'ya saldıralım, halkı korkutup
ülkeyi ele geçirelim, Taveal'ın oğlunu
kral ilan edelim.
7 " 'Buna karşılık Egemen RAB
diyor ki, bu tasarı asla gerçekleşme-
yecek. 8 Çünkü Şam sadece Aram'ın
başkenti, Resin de sadece Şam'ın ba-
şıdır. Efrayim'e gelince, altmış beş
yıl içinde paramparça edilip halk
olmaktan çıkacak. 9 Samiriye sade-
ce Efrayim'in başkenti, Remalya'nın
oğlu da sadece Samiriye'nin başıdır.
Bana güvenmezseniz, güvenlikte ola-
mazsınız.' "
10 RAB Ahaz'a yine seslendi: 11 "Tan-
rın RAB'den bir işaret iste; ölüler di-
yarı kadar derin, gökler kadar yük-
sek olsun."
12 Ama Ahaz, "Hayır, istemem,
RAB'bi sınamam" dedi.
13 Bunun üzerine Yeşaya, "Dinleyin,
ey Davut'un torunları!" dedi, "İnsan-
ların sabrını taşırmanız yetmezmiş gi-
bi şimdi de Tanrım'ın sabrını mı taşı-
rıyorsunuz? 14 Bundan ötürü Rab'bin
kendisi size bir belirti verecek: İşte,
kız gebe kalıp bir oğul doğuracak; adı-
nı İmmanuel[f] koyacak. 15 Çocuk kötü-
yü reddedip iyiyi seçecek yaşa gelince
tereyağı ve bal yiyecek. 16 Ama çocuk
kötüyü reddedip iyiyi seçecek yaşa
gelmeden, seni dehşete düşüren o iki
kralın toprakları ıssız kalacak.
17 "RAB seni, halkını ve babanın
soyunu Efrayim'in Yahuda'dan ayrıl-
dığı günden bu yana görülmemiş bir
felakete uğratacak; üzerinize Asur
Kralı'nı saldırtacak.
18 "O gün RAB Mısır ırmakları-
nın ta uçlarından sinekleri, Asur top-
raklarından arıları ıslıkla çağıracak.
19 Akın akın gelip derin vadilerde, ka-
ya kovuklarında, dikenli çalılıklarda,
otlaklarda konaklayacaklar.
20 "O gün Rab Fırat'ın ötesinden ki-
raladığı usturayla –Asur Kralı'yla–
sakalınızı, saçlarınızı, beden kılla-
rınızı tıraş edecek. 21 O günlerde bir
inekle bir çift koyun besleyen 22 aldı-
ğı bol süt sayesinde tereyağı yiyecek.
Ülkede kalan herkes bal ve tereyağıy-
la beslenecek.
23 "O gün bin gümüş değerinde bin
asmaya sahip olan her bağ dikenli ça-
lılarla dolacak. 24 İnsanlar oralara okla,
yayla gidecek. Çünkü ülkenin her ya-
nı dikenli çalılarla kaplanacak. 25 Bir
zamanlar çapalanıp ekin ekilen tepe-
ler korkudan kimsenin giremeyeceği
dikenliklere dönecek, sığırın gezindi-
ği, davarın çiğnediği yerler olacak."

Asur Kralı'nın Saldırısı

8 RAB bana şöyle dedi: "Büyük
bir levha alıp okunaklı harfler-

e *7:3* "Şear-Yaşuv": "Sağ kalanlar dönecek" anlamına gelir. f *7:14* "İmmanuel": "Tanrı bizimledir" anlamına gelir. **7:1** 2Kr.16:5; 2Ta.28:5-6 **7:14** Mat.1:22-23

le üzerine, 'Maher-Şalal-Haş-Baz[g]'
yaz. 2 Kâhin* Uriya ile Yeverekya oğ-
lu Zekeriya'yı kendime güvenilir ta-
nık seçiyorum."
3 Peygamber olan karım bundan
bir süre sonra gebe kaldı ve bir erkek
çocuk doğurdu. RAB bana, "Adı-
nı 'Maher-Şalal-Haş-Baz' koy" dedi,
4 "Çocuk daha 'Anne, baba' demesi-
ni öğrenmeden, Şam'ın serveti ve Sa-
miriye'nin ganimeti Asur Kralı'na gö-
türülecek."
5 RAB bana yine seslenip dedi ki,
6 "Bu halk usul usul akan Şiloah sula-
rını reddettiği, Resin'le Remalya'nın
oğluyla mutlu olduğu için[h], 7 ben Rab,
Fırat'ın kabaran güçlü sularını –bütün
dehşetiyle Asur Kralı'nı– üzerlerine sa-
lacağım. Yatağından taşan ırmak, kıyı-
larını su altında bırakacak. 8 Yahuda'yı
kaplayan sular her şeyi silip süpürerek
adam boyu yükselecek, ülkeni boydan
boya dolduracak, ey İmmanuel!"
9 Ey halklar, yıkıma, bozguna uğra-
yacaksınız. Yeryüzünün en uç köşele-
ri, kulak verin. Savaşmaya, bozguna
uğramaya hazırlanın. Evet, savaşa ve
bozguna hazır olun. 10 İstediğinizi ta-
sarlayın, hepsi boşa gidecek. İstediği-
niz kadar konuşun, hiçbiri gerçekleş-
meyecek. Çünkü Tanrı bizimledir.

Rab'bin Uyarısı

11 RAB beni halkın tuttuğu yoldan
gitmeme konusunda şiddetle uyara-
rak şöyle dedi:
12 "Onların entrika dediği her şeye
Siz entrika demeyin;
Onların korktuğundan
korkmayın, yılmayın.

13 "Her Şeye Egemen RAB'bi kutsal
sayın.
Korkunuz, yılgınız O'ndan olsun.
14 Tapınak O olacak.
İsrail'in iki krallığı içinse
Sürçme taşı ve tökezleme kayası,
Yeruşalim'de yaşayanlar için
Kapan ve tuzak olacak.
15 Birçokları sendeleyip düşecek,
parçalanacak,
Tuzağa düşüp ele geçecek."

16 Ya RAB, öğrencilerim arasında
bildirimi koru,
Öğretimi mühürle!
17 Kendini Yakup'un soyundan giz-
leyen RAB'bi özlemle bekliyorum,
umudum O'nda. 18 Ben ve RAB'bin
bana verdiği çocuklar, Siyon Dağı'nda
oturan Her Şeye Egemen RAB'bin
İsrail'deki belirtileri ve işaretleriyiz.
19 Birileri size, "Fısıldaşıp mırılda-
nan medyumlarla ruh çağıranlara da-
nışın" dediğinde, "Halk kendi Tan-
rısı'na danışmaz mı; yaşayanlar için
ölülere mi danışılır?" deyin. 20 Tan-
rı'nın öğretisine ve bildirisine dön-
mek gerek! Böyle düşünmezlerse, on-
lar için hiç şafak sökmeyecek. 21 Aç
ve çaresiz, ülkede dolanıp duracaklar.
Aç kalınca öfkelenip krallarına, Tan-
rıları'na lanet edecekler. Yukarıya da
22 dünyaya da baksalar sıkıntıdan, ka-
ranlıktan, korkunç karanlıktan başka
bir şey görmeyecekler. Kovulacakla-
rı yer koyu karanlıktır.

Esenlik Önderi

9 Bununla birlikte sıkıntı çekmiş olan
ülke karanlıkta kalmayacak. Geç-
mişte Zevulun ve Naftali bölgelerini al-
çaltan Tanrı, gelecekte Şeria Irmağı'nın
ötesinde, Deniz Yolu'nda, ulusların ya-
şadığı Celile'yi onurlandıracak.
2 Karanlıkta yürüyen halk
Büyük bir ışık görecek;
Ölümün gölgelediği diyarda

g *8:1* "Maher-Şalal-Haş-Baz": "Hemen çapulla, çabuk yağmala" anlamına gelir.
h *8:6* "Oğluyla mutlu olduğu için" ya da "Oğlundan korktuğu için". **8:12-13** 1Pe.3:14-15 —
8:14-15 Rom.8:32; 1Pe.2:7-8 **8:17-18** İbr.2:13 **9:1** Mat.4:14-15 **9:2** Mat.4:16; Luk.1:79

Yaşayanların üzerine ışık
parlayacak.
3 Ya RAB, ulusu çoğaltacak,
sevincini artıracaksın.
Ekin biçenlerin neşelendiği,
Ganimet paylaşanların coştuğu
gibi,
Onlar da sevinecek senin önünde.
4 Çünkü onlara yük olan boyunduruğu,
Omuzlarını döven değneği,
Onlara eziyet edenlerin sopasını
paramparça edeceksin;
Tıpkı Midyanlılar'ı yenilgiye
uğrattığın günkü gibi.
5 Savaşta giyilen çizmeleri
Ve kana bulanmış giysileri
Yakılacak, ateşe yem olacak.
6 Çünkü bize bir çocuk doğacak,
Bize bir oğul verilecek.
Yönetim onun omuzlarında olacak.
Onun adı Harika Öğütçü[ı], Güçlü
Tanrı,
Ebedi Baba, Esenlik Önderi olacak.
7 Davut'un tahtı ve ülkesi üzerinde
egemenlik sürecek.
Egemenliğinin ve esenliğinin
büyümesi son bulmayacak.
Egemenliğini adaletle,
doğrulukla kuracak
Ve sonsuza dek sürdürecek.
Her Şeye Egemen RAB'bin
gayreti bunu sağlayacak.

Rab'bin İsrail'e Öfkesi

8 Rab İsrail için,
Yakup soyu için yargısını bildirdi.
Bu yargı yerine gelecek.
9 Bütün halk, Efrayim ve Samiriye'de
yaşayanlar,
Rab'bin bu yargısını duyacak.
Gururlu ve küstah olan bu halk
diyor ki,
10 "Kerpiç evler yıkıldı,
Ama yerlerine yontma taştan
evler yapacağız.
Yabanıl incir ağaçları kesildi,
Ama yerlerine sedir ağaçları
dikeceğiz."

11-12 Bundan dolayı RAB, Resin'in
hasımlarını
Halka karşı güçlendirecek;
Düşmanlarını, doğudan Aramlılar'ı,
Batıdan Filistliler'i ayaklandıracak.
Bunlar ağızlarını ardına kadar
açıp İsrail'i yutacaklar.
Bütün bunlara karşın RAB'bin
öfkesi dinmedi,
Eli hâlâ kalkmış durumda.

13 Halk kendisini cezalandıran
RAB'be dönmeyecek,
Her Şeye Egemen RAB'bi
aramayacak.
14 Bunun için RAB İsrail'den başı da
kuyruğu da
Hurma dalını da sazı da
Bir günde kesip atacak.
15 Baş ileri gelen saygın kişi,
Kuyruksa öğretisi sahte olan
peygamberdir.
16 Çünkü bu halkı saptıranlar ona yol
gösterenlerdir.
Onları izleyenler de yem oluyor.
17 Bu yüzden Rab onların gençleri
için sevinç duymayacak,
Öksüzlerine, dul kadınlarına
acımayacak.
Çünkü hepsi tanrısızdır, kötülük
yaparlar.
Her ağız saçmalıyor.
Bütün bunlara karşın RAB'bin
öfkesi dinmedi,
Eli hâlâ kalkmış durumda.

18 Kötülük dikenli çalıları yiyip
bitiren ateş gibidir.
Ormandaki çalılığı tutuşturur,
Duman sütunları yükseltir.
19 Her Şeye Egemen RAB'bin öfkesi
Ülkeyi ateş gibi sardı.
Halk ateşe yem olacak,

[ı] *9:6* "Harika Öğütçü" ya da "Harikalar yaratan". **9:7** Luk.1:32-33

Kardeş kardeşini esirgemeyecek.
20 İnsanlar şurada burada
bulduklarını yiyecekler,
Ama aç kalacak, doymayacaklar.
Herkes çocuğunun etini yiyecek:
21 Manaşşe Efrayim'i,
Efrayim Manaşşe'yi yiyecek,
Sonra birlikte Yahuda'nın üzerine
yürüyecekler.
Bütün bunlara karşın RAB'bin
öfkesi dinmedi,
Eli hâlâ kalkmış durumda.

10 1-2 Yoksullardan adaleti
esirgemek,
Halkımın düşkünlerinin hakkını
elinden almak,
Dulları avlamak,
Öksüzlerin malını yağmalamak
için
Haksız kararlar alanların,
Adil olmayan yasalar çıkaranların
vay haline!
3 Yargı günü
Uzaklardan başınıza felaket
geldiğinde ne yapacaksınız?
Yardım için kime koşacaksınız,
Servetinizi nereye
saklayacaksınız?
4 Tutsaklar arasında bir köşeye sinmek
Ya da savaşta ölmekten başka
çareniz kalmayacak.
Bütün bunlara karşın RAB'bin
öfkesi dinmedi,
Eli hâlâ kalkmış durumda.

Tanrı'nın Asur'a İlişkin Yargısı

5 "Vay haline Asur, öfkemin değneği!
Elindeki sopa benim gazabımdır.
6 Asur'u tanrısız ulusa karşı salacağım;
Soyup yağma etmesi,
Sokaktaki çamur gibi onları
çiğnemesi,
Öfkelendiğim halkın üzerine
yürümesi için
Buyruk vereceğim."
7 Ama Asur Kralı bundan da
kötüsünü düşünüyor.
Birçok ulusun kökünü kazıyıp
yok etmeyi tasarlıyor.
8 "Komutanlarımın hepsi birer kral
değil mi?" diyor,
9 "Kalno'yu, Karkamış gibi ele
geçirmedim mi?
Hama'nın sonu Arpat'ınki,
Samiriye'nin sonu Şam'ınki gibi
olmadı mı?
10 Putları Yeruşalim ve
Samiriye'ninkinden daha çok
olan putperest ülkeleri nasıl ele
geçirdimse,
11 Samiriye'ye ve putlarına ne yaptımsa,
Yeruşalim'e ve putlarına da
yapamaz mıyım?"

12 Rab Siyon Dağı'na ve Yeruşalim'e
karşı tasarladıklarını yapıp
bitirdikten sonra şöyle diyecek:
"Asur Kralı'nı kibirli yüreği,
Övüngen bakışları yüzünden
cezalandıracağım.
13 Çünkü, 'Her şeyi bileğimin gücüyle,
Bilgeliğimle yaptım' diyor,
'Akıllıyım, ulusları ayıran
sınırları yok ettim,
Hazinelerini yağmaladım,
Güçlü kralları tahtlarından
indirdim.
14 Elimi yuvaya sokup kuş
yumurtalarını toplar gibi
Ulusların varını yoğunu topladım.
Terk edilmiş yumurtaları nasıl
toplarlarsa,
Ben de bütün ülkeleri öyle
topladım.
Kanat çırpan, ağzını açan,
Sesini çıkaran olmadı.' "

15 Balta kendisini kullanana karşı
övünür mü?
Testere kendisini kullanana karşı
büyüklenir mi?

10:5-34 Yşa.14:24-27; Nah.1:1-3:19; Sef.2:13-15

Sanki değnek kendisini kaldıranı
sallayabilir,
Sopa sahibini kaldırabilirmiş gibi...
16 Rab, Her Şeye Egemen RAB,
Asur'un güçlü adamlarını
Yıpratıcı hastalıkla cezalandıracak.
Orduları alev alev yanacak.
17 İsrail'in Işığı ateş,
İsrail'in Kutsalı alev olacak;
Asur'un dikenli çalılarını
Bir gün içinde yakıp bitirecek.
18 Görkemli ormanıyla verimli tarlaları,
Ölümcül bir hastalığa yakalanmış
insan gibi
Tümüyle harap olacak.
19 Ormanda artakalan ağaçlar
Bir çocuğun bile sayabileceği
kadar az olacak.

İsrail'in Sağ Kalanları

20 O gün İsrail'in sağ kalanları,
Yakup'un kaçıp kurtulan torunları,
Kendilerini yok etmek isteyene
değil,
Artık içtenlikle RAB'be, İsrail'in
Kutsalı'na dayanacaklar.
21 Geriye kalanlar,
Yakup soyundan sağ kalanlar,
Güçlü Tanrı'ya dönecekler.
22 Ey İsrail, halkın denizin kumu
kadar çok olsa da,
Ancak pek azı dönecek[i].
Tümüyle adil bir yıkım
kararlaştırıldı.
23 Rab, Her Şeye Egemen RAB,
Kararlaştırılan yıkımı bütün
yeryüzünde gerçekleştirecek.

Rab Asur'u Cezalandıracak

24 Bu nedenle Rab,
Her Şeye Egemen RAB şöyle diyor:
"Ey sen, Siyon'da yaşayan halkım,
Asurlular, Mısırlılar'ın yaptığı gibi
Sana değnekle vurduklarında,
Sopalarını sana karşı
kaldırdıklarında korkma.
25 Çünkü çok yakında gazabım sona
erecek,
Öfkem Asurlular'ın yıkımını
sağlayacak.
26 Ben, Her Şeye Egemen RAB,
Midyanlılar'ı Orev Kayası'nda alt
ettiğim gibi,
Onları da kırbaçla alt edeceğim.
Değneğimi Mısır'a karşı nasıl
denizin üzerine uzattımsa,
Şimdi yine öyle yapacağım.
27 O gün Asur'un yükü sırtınızdan,
Boyunduruğu boynunuzdan
kalkacak;
Semirdiğiniz için[j] boyunduruk
kırılacak."

İşgalcilerin Saldırısı

28 Ayat Kenti'ne saldırdılar,
Migron'dan geçip ağırlıklarını
Mikmas'ta bıraktılar.
29 Geçidi aşarak Geva'da konakladılar.
Rama Kenti korkudan titredi,
Saul'un kenti Giva'da yaşayan
halk kaçıştı.
30 Ey Gallim halkı, sesini yükselt!
Ey Layşa halkı, dinle!
Zavallı Anatot halkı!
31 Madmena halkı kaçıyor,
Hagevim'de yaşayanlar sığınacak
yer arıyor.
32 Düşman bugün Nov'da duracak;
Siyon Kenti'nin kurulduğu dağa,
Yeruşalim Tepesi'ne yumruk
sallayacak.

33 Rab, Her Şeye Egemen RAB
düşmanı
Dal gibi kesip korkunç güçle yere
çalacak.
Uzun boyluları devirecek,
Gururluları alçaltacak.

i *10:22* "Pek azı dönecek": İbranice'de geçen "Şear-Yaşuv" sözcükleri genellikle "Sağ kalanlar dönecek" diye çevrildi. Yeşaya bu sözcükleri ilk oğluna ad olarak verdi (bkz. 7:3).
j *10:27* "Semirdiğiniz için": İbranice "Yağdan ötürü". **10:22-23** Rom.9:27-28

34 Ormandaki çalılıkları baltayla
keser gibi
Kesip devirecek onları.
Lübnan, Güçlü Olan'ın önünde
diz çökecek.

Esenlik Umudu

11 İşay'ın kütüğünden yeni bir
filiz çıkacak,
Kökünden bir fidan meyve verecek.

2 RAB'bin Ruhu, bilgelik ve anlayış
ruhu,
Öğüt ve güç ruhu, bilgi ve RAB
korkusu ruhu
Onun üzerinde olacak.
3 RAB korkusu hoşuna gidecek.
Gözüyle gördüğüne göre
yargılamayacak,
Kulağıyla işittiğine göre karar
vermeyecek.
4 Yoksulları adaletle yargılayacak,
Yeryüzünde ezilenler için
dürüstçe karar verecek.
Dünyayı ağzının değneğiyle
cezalandıracak,
Kötüleri soluğuyla öldürecek.
5 Davranışının temeli adalet ve
sadakat olacak[k].

6 Onun döneminde kurtla kuzu bir
arada yaşayacak,
Parsla oğlak birlikte yatacak,
Buzağı, genç aslan ve besili sığır
yanyana duracak,
Onları küçük bir çocuk güdecek.
7 İnekle ayı birlikte otlayacak,
Yavruları bir arada yatacak.
Aslan sığır gibi saman yiyecek.
8 Emzikteki bebek kobra deliği
üzerinde oynayacak,
Sütten kesilmiş çocuk elini
engerek kovuğuna sokacak.
9 Kutsal dağımın hiçbir yerinde
Kimse zarar vermeyecek, yok
etmeyecek.
Çünkü sular denizi nasıl
dolduruyorsa,
Dünya da RAB'bin bilgisiyle
dolacak.

Sürgünler Geri Dönecek

10 O gün İşay'ın kökü ortaya çıkacak,
Halklara sancak olacak,
Uluslar ona yönelecek.
Kaldığı yer görkemli olacak.
11 O gün Rab, Asur'dan,
Mısır, Patros, Kûş*, Elam,
Şinar[l], Hama ve deniz kıyılarından
Halkının sağ kalanlarını
kurtarmak için
İkinci kez elini uzatacak.
12 Uluslar için sancak kaldıracak,
Sürgün İsrailliler'i toplayacak,
Dağılmış Yahudalılar'ı
Dünyanın dört bucağından bir
araya getirecek.
13 Efrayim halkının kıskançlığı yok
olacak,
Yahudalılar'ı sıkıştıranlar ortadan
kalkacak.
Efrayim Yahuda'yı kıskanmayacak,
Yahuda Efrayim'i sıkıştırmayacak.
14 Batıdaki Filistliler'e saldırıp
Hep birlikte doğudakilerin her
şeyini yağmalayacaklar.
Edom ve Moav halklarının
topraklarına el koyacak,
Ammonlular'a boyun eğdirecekler.
15 RAB Mısır'ın Süveyş Körfezi'ni
tümüyle kurutacak.
Elinin bir sallayışıyla estireceği
kavurucu rüzgarla
Fırat'ı süpürüp yedi dereye bölecek.
Öyle ki, insanlar ırmak
yatağından çarıkla geçebilsin.

k *11:5* "Davranışının temeli adalet ve sadakat olacak" ya da "Adalet ve sadakat belindeki kuşaktır". **l** *11:11* "Şinar", yani "Babil".

11:1 Va.5:5; 22:16 **11:4** Mez.96:12-13; Va.19:11 **11:4** 2Se.2:8 **11:5** Ef.6:14-15 **11:6-9** Yşa.65:25 **11:9** Hab.2:14 **11:10** Rom.15:12 **11:15** Va.16:12

16 RAB'bin Asur'da sağ kalan halkı
için
Bir çıkış yolu olacak;
Tıpkı Mısır'dan çıktıkları gün
İsrailliler'in de bir çıkış yolu
olduğu gibi.

12 İsrail halkı o gün,
"Ya RAB, sana şükrederiz"
diyecek,
"Bize öfkelenmiştin ama öfken
dindi,
Bizi avuttun.
2 Tanrı kurtuluşumuzdur.
O'na güvenecek, yılmayacağız.
Çünkü RAB[m] gücümüz ve
ezgimizdir.
O kurtardı bizi."
3 Kurtuluş pınarlarından sevinçle su
alacaksınız.

4 O gün diyeceksiniz ki,
"RAB'be şükredin, O'nu adıyla
çağırın,
Halklara duyurun yaptıklarını,
Adının yüce olduğunu duyurun!
5 RAB'be ezgiler söyleyin,
Çünkü görkemli işler yaptı.
Bütün dünya bilsin bunu.
6 Ey Siyon halkı, sesini yükselt,
sevinçle haykır!
Çünkü aranızda bulunan İsrail'in
Kutsalı büyüktür."

Tanrı Babil'i Cezalandıracak

13 Amots oğlu Yeşaya'nın Babil'le
ilgili bildirisi:
2 Çıplak dağın tepesine sancak dikin!
Savaşçıları yüksek sesle çağırıp
El sallayın ki
Soylulara ayrılan kapılardan içeri
girsinler.

3 RAB seçtiklerine buyruk verdi,
O'nun yüceliğiyle övünen yiğitleri
Öfkesinin gereğini yapmaya
çağırdı.

4 Dağlardaki kalabalığın gürültüsünü
dinleyin!
Büyük bir halkın sesini andırıyor.
Bir araya gelmiş ulusların
Ve krallıkların gümbürtüsünü
dinleyin!
Her Şeye Egemen RAB bir
orduyu savaşa hazırlıyor.
5 Öfkesinin araçlarıyla uzak bir
ülkeden,
Dünyanın öbür ucundan
Bütün ülkeyi yerle bir etmek
üzere geliyor.

6 Feryat edin! Çünkü RAB'bin günü
yakındır.
Her Şeye Gücü Yeten'in
göndereceği yıkım gibi geliyor
o gün.
7 Bu yüzden ellerde derman
kalmayacak,
Her yürek eriyecek.
8 Herkesi dehşet saracak,
Hepsi acı ve ıstırap içinde
boğulacak,
Doğuran kadın gibi kıvranacak,
Şaşkın şaşkın birbirlerine
bakacaklar;
Yüzleri kızaracak.

9 İşte RAB'bin acımasız günü geliyor.
Ülkeyi viraneye çevirip
İçindeki günahkârları ortadan
kaldıracağı
Gazap ve kızgın öfke dolu gün
geliyor.
10 Gökteki yıldızlarla takımyıldızlar
ışımayacak,
Doğan güneş kararacak, ay
ışığını vermez olacak.

m *12:2* "RAB": İbranice "Yah Yahve" (bkz. Önsöz). **12:2** Çık.15:2; Mez.118:14
12:4 Ta.16:8; Mez.105:1 **13:1-14:23** Yşa.47:1-15; Yer.50:1-51:64 **13:6** Yoe.1:15
13:10 Hez.32:7; Yoe.2:10,31; 3:15; Mat.24:29; Mar.13:24-25; Luk.21:25; Va.6:12-13; 8:12.

11 RAB diyor ki, "Kötülüğünden
ötürü dünyayı,
Suçlarından ötürü kötüleri
cezalandıracağım.
Kibirlilerin küstahlığını sona
erdirecek,
Zalimlerin gururunu kıracağım.
12 İnsanı saf altından,
Ofir altınından daha ender
kılacağım.
13 Ben, Her Şeye Egemen RAB,
Gazaba geldiğim, öfkemin
alevlendiği gün
Gökleri titreteceğim, yer
yerinden oynayacak.

14 "Herkes kovalanan ceylan gibi,
Çobansız koyunlar gibi halkına
dönecek,
Ülkesine kaçacak.
15 Yakalananın bedeni delik deşik
edilecek,
Ele geçen kılıçtan geçirilecek.
16 Yavruları gözleri önünde
parçalanacak,
Evleri yağmalanacak,
Kadınlarının ırzına geçilecek.

17 "Gümüşe değer vermeyen,
Altını sevmeyen Medler'i
Onlara karşı harekete geçireceğim.
18 Oklarıyla gençleri parçalayacak,
Bebeklere acımayacak,
Çocukları esirgemeyecekler.
19 Ben Tanrı, Sodom ve Gomora'yı
nasıl yerle bir ettimse,
Kildaniler'in* yüce gururu,
Krallıkların en güzeli olan Babil'i
de yerle bir edeceğim.
20 Orada bir daha kimse yaşamayacak,
Kuşaklar boyu kimse
oturmayacak,
Bedeviler çadır kurmayacak,
Çobanlar sürülerini
dinlendirmeyecek.
21 Orası yabanıl hayvanlara barınak
olacak,
Evler çakallarla dolacak,
Baykuşlar yuva yapacak, tekeler[n]
oynaşacak orada.
22 Kalelerinde sırtlanlar,
Görkemli saraylarında çakallar
uluyacak.
Babil'in sonu yaklaştı, günleri
uzatılmayacak."

14 Çünkü RAB Yakup soyuna
acıyacak,
İsrail halkını yine seçip
Topraklarına yerleştirecek.
Yabancılar da Yakup soyuna
katılıp onlara bağlanacak.
2 Uluslar İsrail halkını
İsrail topraklarına götürecekler.
İsrail halkı RAB'bin verdiği
topraklarda onları
Erkek ve kadın köle olarak
sahiplenecek.
Kendisini tutsak edenleri tutsak
edecek,
Kendisini ezenlere egemen olacak.

3 RAB İsrail halkını acıdan,
sıkıntıdan
Ve yaptığı ağır işlerden kurtardığı
gün
4 Babil Kralı'nı alaya alarak,
"Halkı ezenin nasıl da sonu geldi!"
diyecekler,
"Zorbalığı nasıl da sona erdi!"
5 RAB kötülerin değneğini,
Egemenlerin asasını kırdı.
6 O asa ki, halklara gazapla vurdukça
vurdu,
Ulusları öfkeyle, dinmeyen
zulümle yönetti[o].
7 Bütün dünya esenlik ve barış içinde
Sevinçle haykırıyor.
8 Lübnan'ın çam ve sedir ağaçları bile
Kralın yok oluşuna seviniyor.

n *13:21* "Teke": "Teke görünümlü cin" anlamına da gelebilir (bkz. Lev.17:7). **o** *14:6* "Yönetti" ya da "Boyun eğdirdi". **13:19** Yar.19:24 **13:20** Yer.50:39 **13:21** Va.18:2

"Onun ölümünden beri kimse bizi
kesmeye gelmiyor" diyorlar.

9 Toprağın altındaki ölüler diyarı
Babil Kralı'nı karşılamak için
sabırsızlanıyor.
Onun gelişi ölüleri,
Dünyanın eski önderlerini
heyecanlandırıyor;
Ulusları yönetmiş kralları
Tahtlarından ayağa kaldırıyor.
10 Hepsi ona seslenip diyecekler ki,
"Sen de bizim gibi gücünü yitirdin,
Bize benzedin."
11 Görkemin de çenklerinin sesi de
Ölüler diyarına indirildi.
Altında kurtlar kaynaşacak,
Üstünü kurtçuklar kaplayacak.

12 Ey parlak yıldız[ö], seherin oğlu,
Göklerden nasıl da düştün!
Ey ulusları ezip geçen,
Nasıl da yere yıkıldın!
13 İçinden, "Göklere çıkacağım" dedin,
"Tahtımı Tanrı'nın yıldızlarından
daha yükseğe koyacağım;
İlahların toplandığı dağda,
Safon'un doruğunda oturacağım.
14 Bulutların üstüne çıkacak,
Kendimi Yüceler Yücesi'yle eşit
kılacağım."
15 Ancak ölüler diyarına,
Ölüm çukurunun dibine
İndirilmiş bulunuyorsun.

16-17 Seni görenler bakıp bakıp şöyle
düşünecekler:
"Dünyayı sarsan, ülkeleri titreten,
Yeryüzünü çöle çeviren,
Kentleri yerle bir eden,
Tutsakları evlerine salıvermeyen
adam bu mu?"
18 Ulusların bütün kralları tek tek,
Görkemli mezarlarda yatıyor.
19 Ama sen reddedilen bir dal gibi
Mezarından dışarı atıldın;
Bedenleri kılıçla delinip
Ölüm çukurunun dibine atılmış
ölülerle örtülüsün;
Ayak altında çiğnenen leş gibisin.
20 Ülkeni harap edip halkını
katlettiğin için
Başkaları gibi gömülmeyeceksin.

Kötülük yapan soy bir daha
anılmayacak.

21 Atalarının suçundan ötürü
Babil Kralı'nın oğullarını
boğazlamak için yer hazırlayın.
Kalkıp dünyayı sahiplenmesinler,
Yeryüzünü kentlerle doldurmasınlar.

22 "Babil halkına karşı harekete
geçeceğim"
Diyor Her Şeye Egemen RAB,
"Babil'in adını, sağ kalanlarını,
Oğullarını, torunlarını dünyadan
sileceğim."
Böyle diyor RAB.
23 "Babil'i baykuş yuvasına,
bataklığa çevirecek,
Yıkım süpürgesiyle süpüreceğim"
Diyor Her Şeye Egemen RAB.

Rab Asurlular'ı Cezalandıracak

24 Her Şeye Egemen RAB ant içerek
şöyle dedi:
"Düşündüğüm gibi olacak,
Tasarladığım gibi gerçekleşecek.
25 Asurlular'ı kendi ülkemde ezecek,
Dağlarımda çiğneyeceğim.
Halkım Asur'un boyunduruğundan,
Omuzlarındaki yükten kurtulacak.
26 İşte bütün dünya için belirlenen
tasarı budur.
Bütün uluslara karşı elim kalkmış
durumda.
27 Her Şeye Egemen RAB'bin
tasarısını kim boşa çıkarabilir?

ö *14:12* "Parlak yıldız": "Hilal" anlamına da gelebilir. **14:12** Va.8:10; 9:1
14:13-15 Mat.11:23; Luk.10:15; Mez.48:2 **14:24-27** Ysa.10:5-34; Nah.1:1-3:19; Sef.2:13-15

Kalkmış durumdaki elini kim
indirebilir?"

Tanrı Filistliler'i Cezalandıracak

28 Kral Ahaz'ın öldüğü yıl gelen bildiri:
29 Ey Filistliler, sizi döven değnek
kırıldı diye sevinmeyin.
Çünkü yılanın kökünden engerek
türeyecek,
Onun ürünü uçan yılan olacak.
30 Yoksulların en yoksulu doyacak,
Düşkünler güvenlikte yatacak.
Ama sizin kökünüzü kıtlıkla
kurutacağım,
Sağ kalanlarınız da ölecek.
31 Ulumaya başla ey kapı! Ey kent,
feryat et!
Ey Filistliler, eridiniz baştan başa.
Kuzeyden toz duman yükseliyor,
Düşman askerleri sıra sıra geliyor.
32 O ulusun elçilerine ne yanıt verilecek?
"RAB Siyon'un temelini attı,
Halkının düşkünleri oraya
sığınacak" denecek.

Moav Yıkıma Uğrayacak

(Yer.48:29-36)

15 Moav'la ilgili bildiri:
Moav'ın Ar Kenti bir gecede
viraneye döndü, yok oldu,
Moav'ın Kîr Kenti bir gecede
viraneye döndü, yok oldu.
2 Bu yüzden Divon halkı ağlamak
için tapınağa,
Tapınma yerlerine çıktı.
Moav halkı, Nevo ve Medeva için
feryat ediyor.
İnsanlar saçlarını sakallarını kesiyor.
3 Çul giyiyorlar sokaklarda,
Damlarda, meydanlarda herkes
feryat ediyor,
Gözyaşları sel gibi.
4 Heşbon ve Elale'nin haykırışları
Yahas'a ulaşıyor.
Moav askerleri bu yüzden feryat
ediyor,
Yürekleri korku içinde.
5 Yüreğim sızlıyor Moav için.
Kaçanlar Soar'a, Eglat-Şelişiya'ya
ulaştı,
Ağlaya ağlaya çıkıyorlar Luhit
Yokuşu'ndan,
Horonayim yolunda yıkımlarına
ağıt yakıyorlar.
6 Nimrim suları kuruduğu için otlar
sararıp soldu.
Taze ot kalmadı, yeşillik yok artık.
7 Bu yüzden halk kazanıp biriktirdiği
ne varsa,
Kavak Vadisi üzerinden taşıyacak.
8 Haykırışları Moav topraklarında
yankılanıyor,
Feryatları Eglayim'e, Beer-Elim'e
dek ulaştı.
9 Çünkü Dimon suları kan dolu,
Ama başına daha beterini
getireceğim.
Moav'dan kaçıp kurtulanların,
Ülkede sağ kalanların üzerine
aslan salacağım.

16 Sela'dan çöl yoluyla Siyon
Kenti'nin kurulduğu dağa,
Ülkenin hükümdarına kuzular
gönderin.
2 Moavlı kızlar yuvalarından atılmış,
Öteye beriye uçuşan kuşlar gibi
Arnon Irmağı'nın geçitlerinde
dolaşıyor.

3 "Bize öğüt ver, bir karar al,
Öğle sıcağında gece gibi gölge sal
üstümüze.
Kovulanları sakla, kaçakları ele
verme" diyorlar.

14:28 2Kr.16:20; 2Ta.28:27
14:29-31 Yer.47:1-7; Hez.25:15-17; Yoe.3:4-8; Amo.1:6-8; Sef.2:4-7; Zek.9:5-7
15:1-16:14 Yşa.25:10-12; Yer.48:1-47; Hez.25:8-11; Amo.2:1-3; Sef.2:8-11
15:2,4-5 Yer.48:5,34,37

4 "Kovulanlarım seninle birlikte
yaşasın.
Kırıp geçirenlere karşı
Biz Moavlılar'a sığınak ol."
Baskı ve yıkım son bulduğunda,
Ülkeyi çiğneyenler yok olduğunda,
Sevgiye dayanan bir yönetim
kurulacak,
5 Davut soyundan biri sadakatle
krallık yapacak.
Yargılarken adaleti arayacak,
Doğru olanı yapmakta tez
davranacak.

6 Moav'ın ne denli gururlanıp
büyüklendiğini,
Kendini ne denli beğendiğini,
Kibirlenip küstahlaştığını duyduk.
Övünmesi boşunadır.
7 Bu yüzden Moavlılar Moav için
feryat edecek,
Hepsi feryat edecek.
Kîr-Hereset'in üzüm pestillerini
Anımsayıp üzülecek, yas tutacaklar.
8 Çünkü Heşbon'un tarlaları,
Sivma'nın asmaları kurudu.
Ulusların beyleri onların seçkin
dallarını kırdılar.
O dallar ki, Yazer'e erişir, çöle
uzanırdı,
Filizleri yayılır, gölü[p] aşardı.
9 Bu yüzden Yazer için,
Sivma'nın asmaları için acı acı
ağlıyorum.
Sizleri gözyaşlarımla sulayacağım,
Ey Heşbon ve Elale!
Çünkü savaş çığlıkları yaz
meyvelerinizin,
Biçtiğiniz ekinin üzerine düştü.
10 Meyve bahçelerindeki sevinç ve
neşe yok oldu.
Bağlarda ne şarkı söyleyen olacak,
Ne sevinç çığlığı atan.
Üzüm sıkma çukurlarında çalışan
kalmayacak,
Sevinç çığlıklarını susturdum.
11 Yüreğim bir lir gibi inliyor Moav
için,
Kîr-Hereset için içim sızlıyor.
12 Moav halkı tapınma yerine çıkarak
kendini yoruyor,
Dua etmek için tapınağa gidiyor,
ama hepsi boşuna!
13 RAB'bin Moav için geçmişte
söylediği budur. 14 RAB şimdi diyor
ki, "Moav'ın övündükleri de kalaba-
lık halkı da tam üç yıl sonra rezil ola-
cak. Sağ kalan çok az sayıda kişiyse
güçsüz olacak."

Tanrı Aram'ı ve İsrail'i Cezalandıracak

17 Şam'la ilgili bildiri:
İşte Şam kent olmaktan çıkacak,
Enkaz yığınına dönecek.
2 Aroer kentleri terk edilecek,
Hayvan sürüleri orada yatacak,
Onları ürküten olmayacak.
3 Efrayim'de surlu kent kalmayacak,
Şam'ın egemenliği yok olacak.
Sağ kalan Aramlılar'ın onuru
İsrail'in onuru gibi kırılacak.
Her Şeye Egemen RAB böyle
diyor.

4 O gün Yakup soyunun görkemi
sönecek,
Hepsi bir deri bir kemik kalacak.
5 İsrail, ekinin elle biçilip
Başakların devşirildiği bir tarla,
Refaim Vadisi'nde hasattan sonra
Başakların toplandığı bir tarla
gibi olacak.
6 Çok az kişi kurtulacak.
Artakalanların sayısı, dövüldükten
sonra tepesinde iki üç,
Dal uçlarında dört beş zeytin
tanesi kalan
Zeytin ağacı gibi olacak.
İsrail'in Tanrısı RAB böyle diyor.

p *16:8* "Göl", yani "Lut Gölü".
16:6,8,10 Yer.48:29,32-33 **17:1-3** Yer.49:23-27; Amo.1:3-5; Zek.9:1

7O gün insanlar kendilerini yaratana
bakacaklar, gözleri İsrail'in Kutsalı'nı
görecek. 8Elleriyle yaptıkları sunak-
lara, parmaklarıyla biçim verdikleri
Aşera* putlarına, buhur sunaklarına
bakmayacaklar.
9O gün İsrail'in güçlü kentleri
İsrailliler'den kaçan Amorlular'la
Hivliler'in[r]
Terk ettiği kentler gibi ıssız olacak.
10Çünkü, ey İsrail, seni kurtaran
Tanrı'yı unuttun,
Sığındığın Kaya'yı anmaz oldun.
Bunun yerine, güzel fidanlar,
ithal asmalar dikiyorsun[s].
11Onlar diktiğin gün filizlenip
Ertesi sabah tomurcuklanabilir.
Ama hastalık ve dinmez acı
gününde meyve vermeyecekler.

12Eyvah, çok sayıda ulus kükrüyor,
Azgın deniz gibi gürlüyorlar.
Halklar güçlü sular gibi çağlıyor.
13Halklar kabaran sular gibi
çağlayabilir,
Ama Tanrı onları azarlayınca
uzaklara kaçacaklar.
Rüzgarın önünde dağdaki saman
ufağı gibi,
Kasırganın önünde diken yumağı
gibi savrulacaklar.
14Akşam dehşet saçıyorlardı,
Sabah olmadan yok olup gittiler.
Bizi yağmalayanların, bizi
soyanların sonu budur.

Tanrı Kûş'u Cezalandıracak

18 Kûş* ırmaklarının ötesinde,
Kanat vızıltılarının duyulduğu
ülkenin vay haline!
2O ülke ki, elçilerini
Sazdan kayıklarla Nil sularından
gönderir.
Ey ayağına tez ulaklar,
Irmakların böldüğü ülkeye,
Her yana korku saçan halka,
Güçlü ve ezici ulusa,
O uzun boylu, pürüzsüz tenli
ulusa gidin!

3Ey sizler, dünyada yaşayan herkes,
Yeryüzünün ahalisi!
Sancak dağların tepesine
dikilince dikkat edin.
Boru çalınınca dinleyin.
4Çünkü RAB bana şöyle dedi:
"Gün ışığında duru sıcaklık gibi,
Hasat döneminin sıcaklığındaki
Çiy bulutu gibi durgun olacak
Ve bulunduğum yerden
seyredeceğim."
5Bağbozumundan önce çiçekler
düşüp
Üzümler olgunlaşmaya yüz tutunca,
Asmanın dalları bıçakla kesilecek,
Çubukları koparılıp atılacak.
6Hepsi dağın yırtıcı kuşlarına,
Yerin yabanıl hayvanlarına terk
edilecek.
Yazın yırtıcı kuşlara,
Kışın yabanıl hayvanlara yem
olacaklar.

7O zaman ırmakların böldüğü ülke,
Her yana korku saçan güçlü ve
ezici halk,
O uzun boylu, pürüzsüz tenli ulus,
Her Şeye Egemen RAB'be
armağanlar getirecek.
Her Şeye Egemen RAB'bin adını
koyduğu
Siyon Dağı'na getirecekler
armağanlarını.

Tanrı Mısır'ı Cezalandıracak

19 Mısır'la ilgili bildiri:
İşte RAB hızla yol alan buluta
binmiş Mısır'a geliyor!

r *17:9* Septuaginta "Amorlular'la Hivliler", Masoretik metin "Orman ve dağ başı".
s *17:10* "Güzel fidanlar, ithal asmalar dikiyorsun": Bunlarla başka ulusların putları ya da
başka uluslarla yapılan antlaşmalar kastediliyor. **19:1-25** Yer.46:2-26; Hez.29:1-32:32

Mısır putları O'nun önünde titriyor,
Mısırlılar'ın yüreği hopluyor.
2 RAB diyor ki,
"Mısırlılar'ı Mısırlılar'a karşı
ayaklandıracağım;
Kardeş kardeşe, komşu komşuya,
kent kente,
Ülke ülkeye karşı savaşacak.
3 Mısırlılar'ın cesareti tükenecek,
Tasarılarını boşa çıkaracağım.
Yardım için putlara, ölülerin
ruhlarına,
Medyumlarla ruh çağıranlara
danışacaklar.
4 Mısırlılar'ı acımasız bir efendiye
teslim edeceğim,
Katı yürekli bir kral onlara
egemen olacak."
Rab, Her Şeye Egemen RAB
böyle diyor.

5 Nil'in suları çekilecek,
Kuruyup çatlayacak yatağı.
6 Su kanalları kokacak,
Kuruyacak ırmağın kolları,
Kamışlarla sazlar solacak.
7 Nil kıyısında, ırmağın ağzındaki
sazlar,
Nil boyunca ekili tarlalar
kuruyacak,
Savrulup yok olacak.
8 Balıkçılar yas tutacak,
Nil'e olta atanların hepsi
ağlayacak,
Suyun yüzüne ağ atanlar perişan
olacak.
9 Taranmış keten işleyenler,
Beyaz bez dokuyanlar
umutsuzluğa kapılacak.
10 Dokumacılar bunalacak,
Ücretliler sıkıntıya düşecek.

11 Soan[s] Kenti'nin önderleri ne kadar
akılsız!
Firavunun bilge danışmanları
Saçma sapan öğütler veriyorlar.
Nasıl olur da firavuna,
"Biz bilgelerin oğulları,
Eski zaman krallarının
torunlarıyız" diyorlar?
12 Ey firavun, hani nerede senin
bilgelerin?
Her Şeye Egemen RAB Mısır'a
karşı neler tasarladı,
Bildirsinler bakalım sana eğer
biliyorlarsa.
13 Soan Kenti'nin önderleri aptal olup
çıktılar,
Nof[t] önderleri aldandılar,
Mısır oymaklarının ileri gelenleri
Mısır'ı saptırdılar.
14 RAB onların aklını karıştırdı;
Kendi kusmuğu içinde yalpalayan
sarhoş nasılsa,
Mısır'ı da her alanda saptırdılar.
15 Mısır'da kimsenin yapabileceği bir
şey kalmadı;
Ne başın ne kuyruğun, ne hurma
dalının ne de sazın.

Mısır Rab'be Bağlı Olacak

16 O gün Mısırlılar kadın gibi olacak-
lar; Her Şeye Egemen RAB'bin ken-
dilerine karşı kalkan elinin önünde
titreyip dehşete kapılacaklar. 17 Yahu-
da Mısır'ı dehşete düşürecek. Yahuda
dendi mi, Her Şeye Egemen RAB'bin
Mısır'a karşı tasarladıklarını anımsa-
yan herkes dehşete kapılacak.
18 O gün Mısır'da Kenan dilini ko-
nuşan beş kent olacak. Bu kentler Her
Şeye Egemen RAB'be bağlılık andı
içecekler; içlerinden biri 'Yıkım Ken-
ti[u]' diye adlandırılacak.
19 O gün Mısır'ın ortasında RAB
için bir sunak, sınırında da bir sütun
dikilecek. 20 Her Şeye Egemen RAB
için Mısır'da bir belirti ve tanık ola-
cak bu. Halk kendine baskı yapanlar-
dan ötürü RAB'be yakarınca, RAB

s *19:11* "Soan": Tanis olduğu sanılıyor. t *19:13* "Nof": Memfis diye de bilinir.
u *19:18* "Yıkım Kenti": İbranice'de "Güneş Kenti", yani Heliopolis anlamına gelebilir.

onları savunacak bir kurtarıcı gön-
derip özgür kılacak. [21]RAB kendi-
ni Mısırlılar'a tanıtacak, onlar da o
gün RAB'bi tanıyacak, kurbanlarla,
sunularla O'na tapınacaklar. RAB'be
adak adayacak ve adaklarını yerine
getirecekler.
[22]RAB Mısırlılar'ı hastalıkla alabil-
diğine cezalandıracak, sonra iyileşti-
recek. RAB'be yönelip yakaracaklar.
RAB de onları iyileştirecek.
[23]O gün Mısır'la Asur arasında bir
yol olacak. Asurlu Mısır'a, Mısır-
lı Asur'a gidip gelecek. Mısırlılar'la
Asurlular birlikte tapınacaklar.
[24]O gün Mısır ve Asur'un yanısıra
İsrail üçüncü ülke olacak. Dünya bu
üçü sayesinde kutsanacak. [25]Her Şeye
Egemen RAB, “Halkım Mısır, elleri-
min işi Asur ve mirasım İsrail kutsan-
sın” diyerek dünyayı kutsayacak.

Mısır ve Kûş'un Başına Gelenler

20 [1-2]Asur ordusunun başkomuta-
nı, Asur Kralı Sargon'un buy-
ruğuyla gelerek Aşdot'a saldırıp kenti
ele geçirdiği yıl RAB Amots oğlu Ye-
şaya aracılığıyla şöyle dedi: “Git, be-
lindeki çulu çöz, ayağındaki çarığı çı-
kar.” Yeşaya denileni yaptı, çıplak ve
yalınayak dolaşmaya başladı.
[3]RAB dedi ki, “Mısır'a ve Kûş'a*
belirti ve ibret olsun diye kulum Yeşa-
ya nasıl üç yıl çıplak ve yalınayak do-
laştıysa, [4]Asur Kralı da Mısır'a utanç
olsun diye Mısırlı tutsaklarla Kûşlu
sürgünleri genç yaşlı demeden, çıp-
lak ve yalınayak, mahrem yerleri açık
yürütecek. [5]Kûş'a bel bağlayan, Mı-
sır'la övünen halk hüsrana uğrayacak,
utanç içinde kalacak. [6]Bu kıyı bölge-
sinde yaşayanlar o gün, “Asur Kra-
lı'nın elinden kurtulmak için yardı-
mına sığındığımız, bel bağladığımız
ulusların başına gelene bakın!” diye-
cekler, “Biz nasıl kurtulacağız?”

Babil'e İlişkin Peygamberlik

21 Deniz kıyısındaki çölle ilgili
bildiri:
Negev'den fırtınalar nasıl üst üste
gelirse,
Çölden, korkunç ülkeden bir
istilacı öyle geliyor.

[2]Korkunç bir görüm gördüm:
Hain hainlik etmede,
Harap eden harap etmede.
Ey Elam, saldır!
Ey Meday, onu kuşat!
Onun neden olduğu iniltileri sona
erdireceğim.

[3]Gördüklerimden ötürü belime ağrı
saplandı,
Doğuran kadının ağrıları gibi
ağrılar tuttu beni.
Duyduklarımdan sarsıldım,
Gördüklerimden dehşete düştüm.
[4]Şaşkınım, titremeler sardı beni.
Özlediğim alaca karanlık bana
korku veriyor artık.

[5]Gördüğüm görümde sofrayı hazırlıyor,
Halıları seriyor, yiyip içiyorlar.
Kalkın, ey önderler, kalkanları
yağlayın!

[6]Rab bana dedi ki,
“Git, bir gözcü dik, gördüğünü
bildirsin.
[7]Savaş arabalarının,
Atlara, eşeklere, develere binmiş
insanların
Çifter çifter geldiğini görünce
dikkat kesilsin.”

[8]Gözcü[ü], “Ey efendim,
Her gün aralıksız gözcü
kulesinde duruyor,
Her gece yerimde nöbet
tutuyorum” diye bağırdı,

ü *21:8* Kumran, Süryanice “Gözcü”, Masoretik metin “Bir aslan”.

9"Bak, savaş arabalarıyla atlılar
Çifter çifter geliyor!"
Sonra, "Yıkıldı, Babil yıkıldı!"
diye haber verdi,
"Taptıkları bütün putlar yere
çalınıp parçalandı!"

10Ey halkım, harman yerinde
Buğday gibi dövülmüş olan
halkım!
Her Şeye Egemen RAB'den,
İsrail'in Tanrısı'ndan duyduklarımı
Size bildirdim.

Edom'a İlişkin Peygamberlik

11Duma[v] ile ilgili bildiri:
Biri Seir'den bana sesleniyor:
"Ey gözcü, geceden geriye ne kaldı?
Geceden geriye ne kaldı?"

12Yanıtım şöyle: "Sabah olmak üzere,
Ama yine gece olacak.
Soracaksanız sorun, yine gelin."

Arabistan'a İlişkin Peygamberlik

13Arabistan'la ilgili bildiri:
Arabistan çalılıklarında
geceleyeceksiniz,
Ey Dedan kervanları!
14Ey Tema'da oturanlar,
Su getirin, susamışları karşılayın,
Kaçıp kurtulana ekmek verin.
15Çünkü onlar kılıçtan, yalın kılıçtan,
Gerilmiş yaydan, çetin
çarpışmalardan kaçtılar.
16Rab bana şöyle dedi: "Kedar'ın bü-
tün övüncü tam bir yıl sonra sona ere-
cek. 17Okçulardan, Kedar savaşçıla-
rından pek az sağ kalan olacak." Bunu
söyleyen, İsrail'in Tanrısı RAB'dir.

Yeruşalim'e İlişkin Peygamberlik

22 1-2Görüm Vadisi'yle ilgili bil-
diri:
Gürültü patırtı içinde eğlenen kent
halkı,
Ne oldu size, neden hepiniz
damlara çıktınız?
Ölenleriniz ne kılıçtan geçirildi,
Ne de savaşta öldü.
3Önderleriniz hep birlikte kaçtılar,
Yaylarını kullanmadan tutsak
alındılar.
Uzağa kaçtığınız halde ele
geçenlerin hepsi tutsak edildi.
4Bunun için dedim ki,
"Beni yalnız bırakın, acı acı
ağlayayım.
Halkımın uğradığı yıkımdan ötürü
Beni avutmaya kalkmayın."
5Çünkü Rab'bin, Her Şeye Egemen
RAB'bin
Görüm Vadisi'nde kargaşa, bozgun
Ve dehşet saçacağı gün,
Duvarların yıkılacağı,
Dağlara feryat edileceği gün
geliyor.

6Elamlılar ok kılıflarını sırtlanıp
savaş arabalarıyla,
Atlılarıyla geldiler.
Kîr halkı kalkanlarını açtı.
7Verimli vadileriniz savaş
arabalarıyla doldu,
Atlılar kent kapılarının karşısına
dizildi.
8RAB'bin Yahuda'yı savunmasız
bıraktığı gün
Orman Sarayı'ndaki silahlara
güvendiniz.
9Davut Kenti'nin duvarlarında
Çok sayıda gedik olduğunu
gördünüz,
Aşağı Havuz'da su depoladınız,
10Yeruşalim'deki evleri saydınız,
Surları onarmak için evleri
yıktınız.
11Eski Havuz'un suları için

v **21:11** "Duma": Edomlular'ın oturduğu yerin doğusunda, Kuzey Arabistan'da bir yer olduğu sanılıyor. "Sessizlik" anlamına gelir. "Edom" sözcüğünü çağrıştırıyor.
21:9 Yer.51:8; Va.14:8; 18:2

İki surun arasında bir depo yaptınız.
Ama bunu çok önceden tasarlayıp
Gerçekleştirmiş olan Tanrı'ya güvenmediniz,
O'nu umursamadınız.

12 Rab, Her Şeye Egemen RAB
O gün sizi ağlayıp yas tutmaya,
Saçlarınızı kesip çul kuşanmaya çağırdı.
13 Oysa siz keyif çatıp eğlendiniz,
"Yiyelim içelim, nasıl olsa yarın öleceğiz" diyerek
Sığır, koyun kestiniz,
Et yiyip şarap içtiniz.

14 Her Şeye Egemen RAB bana,
"Siz ölene dek bu suçunuz bağışlanmayacak" diye seslendi.
Rab, Her Şeye Egemen RAB böyle diyor.

Şevna'ya Uyarı

15 Rab, Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Haydi, o kâhyaya,
Sarayın sorumlusu Şevna'ya git ve de ki,
16 'Burada ne işin var?
Kimin var ki, kendine burada mezar kazdın,
Yüksekte kendine mezar, kayada konut oydun?
17 Ey güçlü kişi,
RAB seni tuttuğu gibi şiddetle savuracak.
18 Top gibi evirip çevirip
Geniş bir ülkeye fırlatacak.
Orada öleceksin,
Gurur duyduğun arabaların orada kalacak.
Efendinin evi için utanç nedenisin!
19 Seni görevden alacak,
Makamından alaşağı edeceğim.
20 " 'O gün Hilkiya oğlu kulum Elyakim'i çağırıp
21 Senin cüppeni ona giydireceğim.
Senin kuşağınla onu güçlendirip
Yetkini ona vereceğim.
Yeruşalim'de yaşayanlara
Ve Yahuda halkına o babalık yapacak.
22 Davut'un evinin anahtarını ona teslim edeceğim.
Açtığını kimse kapayamayacak,
Kapadığını kimse açamayacak.
23 Onu sağlam yere çakılmış çadır kazığı yapacağım,
Ailesi için onur kürsüsü olacak.
24 Ailenin ağırlığı –soyundan türeyen herkes–
Taslardan kâselere kadar her küçük kap ona asılacak.' "
25 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"O gün sağlam yere çakılmış kazık ye-
rinden çıkacak, kırılıp düşecek, ona
asılan yük de yok olacak." Çünkü
RAB böyle diyor.

Sur Kenti'ne İlişkin Peygamberlik

23 Sur Kenti'yle ilgili bildiri:
Ey ticaret gemileri, feryat edin!
Çünkü Sur Kenti evleriyle,
Limanlarıyla birlikte yok oldu.
Kittim'den[y] size haber geldi.
2 Ey kıyı halkı ve denizcilerin zenginleştirdiği
Sayda tüccarları, susun!
3 Şihor'un[z] tahılı, Nil'in ürünü
Denizleri aşar, Sur'a gelir sağlardı.
Ulusların kârı ona akardı.

4 Utan, ey Sayda, ey deniz kıyısındaki kale!
Çünkü deniz sana sesleniyor:
"Ne doğum ağrısı çektim, ne de doğurdum.

y ***23:1,12*** "Kittim": Bugünkü Kıbrıs. **z** ***23:3*** "Şihor": Nil'in kollarından biri olduğu sanılıyor.
22:13 1Ko.15:32 **22:22** Va.3:7-8
23:1-18 Hez.26:1-28:19; Yoe.3:4-8; Amo.1:9-10; Zek.9:2-4; Mat.11:20-22; Luk.10:13-14

Ne delikanlılar büyüttüm, ne de
kızlar."

5 Sur'un haberi Mısır'a ulaşınca,
Yüreği burkulacak insanların.
6 Tarşiş'e geçin, ey kıyıda oturanlar,
Feryat edin.
7 Uzak ülkeleri yurt edinmiş,
Eğlenceye düşkün halkınız,
Eski, tarihsel kentiniz bu mu?

8 Taçlar giydiren Sur'a karşı bu işi
kim tasarladı?
O kent ki, tüccarları prenslerdi,
İş adamları dünyanın saygın
kişileriydi.
9 Görkeminin sonucu olan gururunu
kırmak,
Dünyaca ünlü bütün saygın
kişilerini alçaltmak için
Her Şeye Egemen RAB tasarladı
bunu.

10 Kendi topraklarını Nil gibi basıp geç,
Ey Tarşiş kızı, artık engel yok.
11 RAB denizin üzerine elini uzatıp
ülkeleri titretti,
Kenan kalelerinin yıkılmasını
buyurdu.
12 "Eğlencen sona erdi, ey Sayda,
erden kız!" dedi,
"Kirletildin.
Kalk, Kittim'e[a] geç,
Orada bile rahat yüzü
görmeyeceksin."
13 Kildan* ülkesine bak!
O halk yok artık.
Asurlular onların ülkesini yabanıl
hayvanlara verdi,
Kuşatma kuleleri diktiler,
saraylarını soydular,
Ülkeyi viraneye çevirdiler.
14 Feryat edin, ey ticaret gemileri!
Çünkü sığınağınız harap oldu.
15 Bundan sonra Sur Kenti yetmiş
yıl, bir kralın ömrü süresince unutu-
lacak. Yetmiş yıl bitince, fahişe için
bestelenen türküdeki gibi Sur'a şöy-
le denecek:
16 "Bir lir al, dolaş kenti,
Ey sen, unutulmuş fahişe!
Güzel çal seni anımsamaları için,
Türkü üstüne türkü söyle."
17 Yetmiş yıl geçince RAB Sur'la il-
gilenecek, ama Sur para için yine fa-
hişeliğe dönecek. Dünyanın bütün
krallıklarıyla fahişelik edecek. 18 Ken-
tin ticaretten ve fuhuştan kazandık-
ları RAB'be adanacak. Bunlar birik-
tirilmeyecek, hazineye konmayacak.
Ticaretten kazandıklarını doyunca-
ya dek yesinler, güzel güzel giyinsin-
ler diye RAB'bin önünde yaşayanla-
ra verilecek.

Rab Dünyayı Cezalandıracak

24 İşte RAB yeryüzünü harap
edip viraneye çevirecek,
Yeryüzünü altüst edecek,
Üzerinde yaşayanları darmadağın
edecek.
2 Ayrım yapılmayacak;
Ne halkla kâhin arasında,
Ne köleyle efendi arasında,
Ne hizmetçiyle hanım arasında,
Ne alıcıyla satıcı arasında,
Ne ödünç alanla ödünç veren
arasında,
Ne faizciyle borç alan arasında.
3 Dünya tümüyle yağmalanıp
viraneye çevrilecek.
RAB böyle söyledi.

4 Dünya kuruyup büzülüyor,
Yeryüzü solup büzülüyor,
Dünyadaki soylular güçlerini
yitiriyor.
5 Dünyada yaşayanlar onu kirletti.
Çünkü Tanrı'nın yasalarını
çiğnediler,
Kurallarını ayaklar altına aldılar,
Ebedi antlaşmayı bozdular.

[a] *23:1,12* "Kittim": Bugünkü Kıbrıs. **23:14** Va.18:17-19 **23:17** Va.17:2; 18:3

6 Bu yüzden lanet dünyayı yiyip bitirdi,
Orada yaşayanlar suçlarının
cezasını çekiyorlar.
Yaşayanlar bu nedenle yanıyor,
pek azı kurtulacak.
7 Yeni şarabın sonu geldi,
Asmalar soldu,
Bir zamanlar sevinçli olanların
hepsi inliyor.
8 Tefin coşkun sesi kesildi,
Eğlenenlerin gürültüsü durdu,
Lirin coşkun sesi kesildi.
9 Ezgi eşliğinde şarap içilmiyor artık,
İçkinin tadı içene acı geliyor.
10 Yıkılan kent perişan durumda,
Kimse girmesin diye her evin
girişi kapandı.
11 İnsanlar şarap özlemiyle
sokaklarda bağrışıyor,
Sevinçten eser kalmadı,
Dünyanın coşkusu yok oldu.
12 Kent viraneye döndü,
Kapıları paramparça oldu.
13 Çünkü zeytinler dökülsün diye
dövülen ağaç nasılsa,
Bağbozumundan artakalan
üzümler nasılsa,
Dünyadaki bütün uluslar da öyle
olacak.
14 Sağ kalanlar seslerini yükseltip
Sevinç çığlıkları atacak,
Batıda yaşayanlar RAB'bin
büyüklüğü karşısında
Hayranlıkla bağıracak.
15 Onun için, doğuda yaşayanlar
RAB'bi yüceltin,
Deniz kıyısındakiler,
İsrail'in Tanrısı RAB'bin adını
yüceltin.
16 Dünyanın en uzak köşelerinden
ezgiler işitiyoruz:
"Doğru Olan'a övgüler olsun!"

Ama ben, "Bittim, bittim! Vay
halime!" dedim,
"Hainler hainliklerini sürdürüyor.
Evet, hainler sürekli hainlik
ediyorlar."
17 Ey dünyada yaşayanlar,
Önünüzde dehşet, çukur ve tuzak
var.
18 Dehşet haberinden kaçan çukura
düşecek,
Çukurdan çıkan tuzağa
yakalanacak.
Göklerin kapakları açılacak,
Dünyanın temelleri sarsılacak.
19 Yeryüzü büsbütün çatlayıp yarılacak,
Sarsıldıkça sarsılacak.
20 Dünya sarhoş gibi yalpalayacak,
Bir kulübe gibi sallanacak,
İsyanlarının ağırlığı altında
çökecek
Ve bir daha kalkamayacak.

21 O gün RAB yukarıda, gökteki
güçleri
Ve aşağıda, yeryüzündeki kralları
cezalandıracak.
22 Zindana tıkılan tutsaklar gibi
Cezaevine kapatılacak
Ve uzun süre sonra
cezalandırılacaklar.
23 Ayın yüzü kızaracak, güneş
utanacak.
Çünkü Her Şeye Egemen RAB
Siyon Dağı'nda,
Yeruşalim'de krallık edecek.
Halkın ileri gelenleri
O'nun yüceliğini görecek.

Övgü İlahisi

25 Ya RAB, sensin benim Tanrım,
Seni yüceltir, adını överim.
Çünkü sen eskiden beri
tasarladığın harikaları
Tam bir sadakatle gerçekleştirdin.
2 Kenti bir taş yığınına,
Surlu kenti viraneye çevirdin.
Yabancıların kalesiydi, kent
olmaktan çıktı.
Bir daha da onarılmayacak.

24:8 Hez.26:13; Va.18:22 **24:17** Yer.48:43

3 Bundan ötürü güçlü uluslar seni
onurlandıracak,
Acımasız ulusların kentleri
senden korkacak.
4 Çünkü onların öfkesi
Duvara çarpan sağanak gibi
yükselince,
Sen yoksulun, sıkıntı içindeki
düşkünün kalesi,
Sağanağa karşı sığınak,
Sıcağa karşı gölgelik oldun.
5 Yabancıların gürültüsünü çöl sıcağı
gibi bastırırsın.
Bulutun gölgesi sıcağı nasıl kırarsa,
Bu acımasız adamların türküsü
de öyle diniyor.

Rab'bin Hazırladığı Şölen

6 Her Şeye Egemen RAB bu dağda
Bütün uluslara yağlı yemeklerin
Ve dinlendirilmiş seçkin
şarapların sunulduğu
Zengin bir şölen verecek.
7 Bütün halkların üzerindeki örtüyü,
Bütün ulusların üzerine örülmüş
olan örtüyü
Bu dağda kaldıracak.
8 Ölümü sonsuza dek yutacak.
Egemen RAB bütün yüzlerden
gözyaşlarını silecek.
Halkının utancını bütün
yeryüzünden kaldıracak.
Çünkü RAB böyle diyor.
9 O gün diyecekler ki,
"İşte Tanrımız budur;
O'na umut bağlamıştık, bizi
kurtardı,
RAB O'dur, O'na umut bağlamıştık,
O'nun kurtarışıyla sevinip coşalım."

Rab Moav'ı Cezalandıracak

10 RAB'bin eli bu dağın üzerinde
kalacak,
Ama Moav gübre çukurundaki
saman gibi
Kendi yerinde çiğnenecek.
11 Oracıkta yüzmek isteyen biri gibi
ellerini uzatacak,
Ama kurnazlığına karşın RAB
onun gururunu kıracak.
12 RAB surlarındaki yüksek burçları
Devirip yıkacak, yerle bir edecek.

Sevinç İlahisi

26 O gün Yahuda'da şu ilahi söylenecek:
Güçlü bir kentimiz var.
Çünkü Tanrı'nın kurtarışı
Kente sur ve duvar gibidir.
2 Açın kentin kapılarını,
Sadık kalan doğru ulus içeri girsin.
3 Sana güvendiği için
Düşüncelerinde sarsılmaz olanı
Tam bir esenlik içinde korursun.
4 RAB'be sonsuza dek güvenin,
Çünkü RAB, evet RAB sonsuza
dek kalıcı kayadır.
5 Yüksekte oturanı alçaltır,
Yüce kenti yıkar,
Yerle bir eder.
6 O kent ayak altında,
Mazlumların ayakları,
Yoksulların adımları altında
çiğnenecek.

7 Doğru adamın yolu düzdür,
Ey Dürüst Olan, doğru adamın
yolunu sen düzlersin.

8 Evet, ya RAB, ilkelerinin çizdiği
yolda sana umut bağladık,
Adın ve ünündür yüreğimizin
dileği,
9 Geceleri canım sana susar,
Evet, içimde ruhum seni özler;
Çünkü senin ilkelerin
yeryüzünde oldukça,
Orada oturanlar doğruluğu öğrenir.
10 Kötüler lütfedilse bile doğruluğu
öğrenmez.

25:8 1Ko.15:54 **25:8** Va.7:17; 21:4
25:10-12 Yşa.15:1-16:14; Yer.48:1-47; Hez.25:8-11; Amo.2:1-3; Sef.2:8-11

Dürüstlüğün egemen olduğu
diyarda haksızlık eder,
RAB'bin büyüklüğünü görmezler.
11 Ya RAB, elin yükseldi, ama
görmüyorlar,
Halkın için gösterdiğin gayreti
görüp utansınlar.
Evet, düşmanların için yaktığın
ateş onları yiyip bitirecek.

12 Ya RAB, bizi esenliğe çıkaracak
sensin,
Çünkü ne yaptıysak hepsi senin
başarındır.
13 Ey Tanrımız RAB, senden başka
efendiler bizi yönetti,
Ama yalnız sana, senin adına
yakaracağız.
14 O efendiler öldü, artık yaşamıyorlar,
Dirilmeyecek onlar.
Çünkü onları cezalandırıp yok ettin,
Anılmalarına son verdin.
15 Ulusu çoğalttın, ya RAB,
Evet, ulusu çoğalttın ve yüceltildin.
Her yönde ülkenin sınırlarını
genişlettin.

16 Ya RAB, sıkıntıdayken seni aradılar.
Onları terbiye ettiğinde sessizce
yakararak içlerini döktüler.
17 Doğum vakti yaklaşan gebe kadın
Çektiği sancıdan ötürü nasıl
kıvranır, feryat ederse,
Senin önünde biz de öyle olduk,
ya RAB.
18 Gebe kaldık, kıvrandık,
Rüzgardan başka bir şey
doğurmadık sanki.
Ne dünyaya kurtuluş sağlayabildik,
Ne de dünyada yaşayanları
yaşama kavuşturabildik.

19 Ama senin ölülerin yaşayacak,
Bedenleri dirilecek.
Ey sizler, toprak altında yatanlar,
Uyanın, ezgiler söyleyin.
Çünkü senin çiyin sabah çiyine
benzer,
Toprak ölülerini yaşama
kavuşturacak.
20 Haydi halkım, iç odalarınıza girip
Ardınızdan kapılarınızı kapatın,
RAB'bin öfkesi geçene dek kısa
süre gizlenin.
21 Çünkü dünyada yaşayanları
Suçlarından ötürü cezalandırmak
için
RAB bulunduğu yerden geliyor.
Dünya üzerine dökülen kanı
açığa vuracak,
Öldürülenleri artık saklamayacak.

İsrail'in Kurtuluşu

27 O gün RAB Livyatan'ı*, o
kaçan yılanı,
Evet Livyatan'ı, o kıvrıla kıvrıla
giden yılanı
Acımasız, kocaman, güçlü
kılıcıyla cezalandıracak,
Denizdeki canavarı öldürecek.

2 O gün RAB,
"Sevdiğim bağ için ezgiler
söyleyin" diyecek,
3 "Ben RAB, bağın koruyucusuyum,
Onu sürekli sularım.
Kimse zarar vermesin diye
Gece gündüz beklerim.
4 Kızgın değilim.
Keşke karşıma dikenli çalılar çıksa!
Onların üzerine yürür,
Tümünü ateşe verirdim.
5 Ya da koruyuculuğuma sarılsınlar,
Barışsınlar benimle,
Evet, benimle barışsınlar."

6 Yakup soyu gelecekte kök salacak,
İsrail filizlenip çiçeklenecek,
Yeryüzünü meyvesiyle dolduracak.

7 RAB İsrailliler'i, kendilerini
cezalandıranları cezalandırdığı
gibi cezalandırdı mı?

26:11 İbr.10:26-27

Ya da İsrailliler'i başkalarını
öldürdüğü gibi öldürdü mü?
8RAB onları yargıladı,
Kovup sürgüne gönderdi.
Doğu rüzgarının estiği gün
Onları şiddetli soluğuyla savurdu.
9Böylece Yakup soyunun suçu
bağışlanacak.
Günahlarının kaldırılmasının
sonucu şöyle olacak:
Sunağın taşlarını tebeşir taşı gibi
un ufak ettiklerinde
Ne Aşera* putu ne de buhur
sunağı kalacak.
10Surlu kent terk edildi,
Çöl kadar ıssız, sahipsiz bir yurt
oldu.
Dana orada otlayıp uzanacak,
Filizlerini yiyip bitirecek.
11Kuruyan dalları koparılacak,
Kadınlar gelip bunları yakacaklar.
Çünkü bu halk akıllı bir halk değil.
Bu yüzden onları yaratan
kendilerine acımayacak,
Onlara biçim veren onları
kayırmayacak.
12Ey İsrailoğulları, o gün RAB gürül
gürül akan Fırat ile Mısır Vadisi ara-
sında harman döver gibi, sizi birer birer
toplayacak. 13Evet, o gün büyük bir bo-
ru çalınacak; Asur'da yitenlerle Mısır'a
sürgün edilenler gelip kutsal dağda,
Yeruşalim'de RAB'be tapınacaklar.

Efrayim'e Uyarı

28 Vay haline verimli vadinin ba-
şındaki kentin, Efrayimli sar-
hoşların gurur tacının! Şaraba yenil-
mişlerin yüceliği ve görkemi, solmakta
olan çiçeği andırıyor. 2Rab'bin güçlü
kudretli bir adamı var. Dolu fırtına-
sı gibi, harap eden kasırga gibi, silip
süpüren güçlü sel gibi o kenti şiddet-
le yere çalacak. 3Efrayimli sarhoşların
gurur tacı ayaklar altında çiğnenecek.
4Verimli vadinin başındaki kent, yü-
ce ve görkemli taç, artık solmakta olan
çiçeği andıran kent, mevsiminden ön-
ce olgunlaşmış incir gibi görülür gö-
rülmez koparılıp yutulacak.
5O gün Her Şeye Egemen RAB, hal-
kından sağ kalanlar için yücelik tacı,
güzellik çelengi olacak. 6Yargı kürsü-
sünde oturanlar için adalet ruhu, kent
kapılarında saldırıları geri püskürten-
ler için cesaret kaynağı olacak.

Yeşaya'nın Uyarıları

7Kâhinlerle peygamberler bile şara-
bın ve içkinin etkisiyle yalpalayıp sen-
deliyor; içkinin etkisiyle yalpalayıp
sendeliyorlar, şaraba yenik düşmüş-
ler. Yanlış görümler görüyorlar, karar-
larında tutarsızlar. 8Sofralar kusmuk
dolu, pisliğe bulaşmamış yer yok!
9"Kimi eğitmeye çalışıyor?" diyor-
lar, "Kime iletiyor bildirisini? Sütten
yeni kesilmiş, memeden yeni ayrılmış
çocuklara mı? 10Çünkü bütün söyledi-
ği buyruk üstüne buyruk, buyruk üs-
tüne buyruk, kural üstüne kural, ku-
ral üstüne kural, biraz şurdan, biraz
burdan...[b]"
11Öyle olsun, o zaman RAB bu halka
yabancı dudaklarla, anlaşılmaz bir dil-
le seslenecek. 12Onlara, "Rahatlık bu-
dur, yorgunların rahat etmelerini sağla-
yın, huzur budur" dedi, ama dinlemek
istemediler. 13Bu yüzden RAB'bin sö-
zü onlar için "Buyruk üstüne buyruk,
buyruk üstüne buyruk, kural üstüne
kural, kural üstüne kural, biraz şurdan,
biraz burdan" dır. Madem öyle, varsın
sırtüstü düşüp yaralansınlar, kapana
kısılıp tutsak olsunlar.
14Bundan ötürü, ey alaycılar, Yeru-
şalim'deki bu halkı yöneten sizler,
RAB'bin sözüne kulak verin. 15Şöy-
le diyorsunuz: "Ölümle antlaşma yap-
tık, ölüler diyarıyla uyuştuk; öyle ki,

b *28:10,13* Bu ayetlerdeki alaylı sözlerin İbranice'si şöyle: "Sav lasav, sav lasav, kav lakav, kav lakav, zeer şam, zeer şam!" **28:11-12** 1Ko.14:21

büyük bela ülkeden geçerken bize za-
rar vermeyecek. Çünkü yalanları ken-
dimize sığınak yaptık, hilenin ardı-
na gizlendik." 16Bu yüzden Egemen
RAB diyor ki, "İşte Siyon'a sağlam
temel olarak bir taş, denenmiş bir taş,
değerli bir köşe taşı yerleştiriyorum.
Ona güvenen yenilmeyecek. 17Adale-
ti ölçü ipi, doğruluğu çekül yapacağım.
Yalanlara dayanan sığınağı dolu süpü-
rüp götürecek, gizlendiğiniz yerleri sel
basacak. 18Ölümle yaptığınız antlaşma
yürürlükten kaldırılacak, ölüler diya-
rıyla uyuşmanız geçerli sayılmayacak.
Büyük bela ülkeden geçerken sizi çiğ-
neyecek. 19Bu bela her geldiğinde si-
zi süpürüp götürecek. Her gün, gece
gündüz gelecek. Bu bildiriyi anlayan
dehşete kapılacak. 20Yatak uzanama-
yacağınız kadar kısa, örtü sarınama-
yacağınız kadar dar olacak. 21 Çünkü
RAB, Perasim Dağı'nda olduğu gibi
kalkacak, Givon Vadisi'nde olduğu gi-
bi öfkelenecek. Ne kadar garip olsa da
işini tamamlayacak, ne kadar tuhaf ol-
sa da yapacağını yapacak. 22Alay et-
meyin artık, yoksa zincirleriniz daha
da kalınlaşır. Çünkü bütün ülkenin ke-
sin bir yıkıma uğrayacağını Rab'den,
Her Şeye Egemen RAB'den duydum.
23Kulak verin, sesimi işitin, dikkat
edin, ne söylediğimi dinleyin. 24Çift-
çi ekin ekmek için durmadan topra-
ğı sürer mi, boyuna eşeleyip tırmık-
lar mı? 25Toprağı düzledikten sonra
çörekotunu, kimyonu serpmez mi?
Buğdayı sıra sıra, arpayı ayırdığı yere,
kızıl buğdayı da onun yanına ekmez
mi? 26Tanrısı ona uygun olanı göste-
rir, onu eğitir. 27Çünkü çörekotu har-
manda keskin aletle dövülmez, kim-
yonun üzerinden tekerlekle geçilmez.
Çörekotu değnekle, kimyon çubuk-
la dövülür. 28Buğday ekmek yapmak
için öğütülür, ama boyuna dövülmez.
Harmanın üzerinden tekerlek ve at-
lar geçse de buğdayı ezmez. 29Bu iş-
teki bilgelik de Her Şeye Egemen
RAB'den gelir. O'nun tasarıları hari-
kadır, bilgelikte üstündür.

Davut Kenti'nin Vay Haline!

29 Ariel[c], Ariel,
Davut'un ordugah kurduğu
kent, vay haline!
Sen yıla yıl kat, bayramların
süredursun.
2Ama seni sıkıntıya sokacağım.
Feryat, figan edeceksin,
Benim için sunak ocağı gibi
olacaksın.
3Sana karşı çepeçevre ordugah
kuracak,
Çevreni rampalarla, kulelerle
kuşatacağım.
4Alçaltılacaksın, yerin altından
konuşacak,
Toz toprak içinden boğuk boğuk
sesleneceksin.
Sesin ölü sesi gibi yerden,
Sözlerin fısıltı gibi toprağın
içinden çıkacak.

5Ama sayısız düşmanların ince toz,
Acımasız orduları savrulmuş
saman ufağı gibi olacak.
Bir anda, ansızın,
6Her Şeye Egemen RAB gök
gürlemesiyle,
Depremle, büyük gümbürtü,
kasırga ve fırtınayla,
Her şeyi yiyip bitiren ateş
aleviyle seni cezalandıracak.
7Sonra Ariel'e karşı savaşan çok
sayıda ulus,
Ona ve kalesine saldıranların hepsi,
Onu sıkıntıya sokanlar bir rüya
gibi,

c *29:1* "Ariel": "Sunak ocağı" ya da "Tanrı'nın aslanı" anlamına gelebilir. Yeruşalim Kenti'ni simgeliyor. **28:16** Mez.118:22-23; Rom.9:33; 1Pe.2:6 **28:21** 2Sa.5:20; 1Ta.14:11 **28:21** Yşu.10:10-12

Gece görülen görüm gibi yok
olup gidecekler.
8 Rüyada yemek yediğini gören aç kişi,
Uyandığında hâlâ açtır;
Rüyada su içtiğini gören susuz kişi,
Uyandığında susuzluktan hâlâ
baygındır.
İşte Siyon Dağı'na karşı savaşan
Kalabalık uluslar da böyle olacak.

9 Şaşırın, şaşkına dönün,
Kendinizi kör edin, görmez olun.
Şarap içmeden sarhoş olun,
İçki içmeden sendeleyin.
10 Çünkü RAB size uyuşukluk ruhu
verdi;
Gözlerinizi mühürledi, ey
peygamberler,
Başlarınızı örttü, ey biliciler*.
11 Sizin için bütün görüm
Mühürlenmiş bir kitabın sözleri
gibi oldu.
İnsanlar böyle bir kitabı
Okuma bilen birine verip,
"Rica etsek şunu okur musun?"
diye sorduklarında,
"Okuyamam, çünkü mühürlenmiş"
yanıtını alırlar.
12 Kitabı okuma bilmeyen birine verip,
"Rica etsek şunu okur musun?"
diye sorduklarında ise,
"Okuma bilmem" yanıtını alırlar.

13 Rab diyor ki, "Bu halk bana yaklaşıp
Ağızlarıyla, dudaklarıyla beni
sayar,
Ama yürekleri benden uzak.
Benden korkmaları da
İnsanlardan öğrendikleri
buyrukların sonucudur.
14 Onun için ben de bu halkın
arasında yine bir harika,
Evet, şaşılacak bir şey yapacağım.
Bilgelerin bilgeliği yok olacak,
Akıllının aklı duracak."

15 Tasarılarını RAB'den gizlemeye
uğraşanların vay haline!
Karanlıkta iş gören bu adamlar,
"Bizi kim görecek, kim
tanıyacak?" diye düşünürler.
16 Ne kadar ters düşünceler!
Çömlekçi balçıkla bir tutulur mu?
Yapı, kendini yapan için,
"Beni o yapmadı" diyebilir mi?
Çömlek kendine biçim veren için,
"O bir şeyden anlamaz" diyebilir
mi?

17 Lübnan pek yakında meyve
bahçesine,
Meyve bahçesi ormana
dönmeyecek mi?
18 O gün sağırlar kitabın sözlerini
işitecek,
Körler koyu karanlıkta görecek.
19 Düşkünlerin RAB'de buldukları
sevinç artacak,
Yoksullar İsrail'in Kutsalı
sayesinde coşacak.
20 Çünkü acımasızlar yok olacak,
alaycılar silinecek,
Kötülüğe fırsat kollayanların
hepsi kesilip atılacak.
21 Onlar ki, insanı tek sözle
davasında suçlu çıkarır,
Kent kapısında haksızı
azarlayana tuzak kurar,
Yok yere haklının hakkını çiğnerler.

22 Bundan dolayı, İbrahim'i
kurtarmış olan RAB
Yakup soyuna diyor ki,
"Yakup soyu artık utanmayacak,
Yüzleri korkudan sararmayacak.
23 Elimin yapıtı olan çocuklarını
Aralarında gördüklerinde
Adımı kutsal sayacaklar;
Evet, Yakup'un Kutsalı'nı kutsal
sayacak,
İsrail'in Tanrısı'ndan korkacaklar.

29:10 Rom.11:8 **29:11** Va.5:1 **29:13** Mat.15:7-9; Mar.7:6-7 **29:14** 1Ko.1:19
29:16 Yşa.45:9; Rom.9:20

24 Yoldan sapmış olanlar kavrayışa,
Yakınıp duranlar bilgiye
kavuşacak."

Söz Dinlemeyen Halk

30 RAB, "Vay haline bu dikbaşlı
soyun!" diyor,
"Benim değil, kendi tasarılarını
yerine getirip
Ruhuma aykırı anlaşmalar yaparak
Günah üstüne günah işliyorlar.
2 Bana danışmadan firavunun
koruması altına girmek,
Mısır'ın gölgesine sığınmak için
oraya gidiyorlar.
3 Ne var ki, firavunun koruması
onlar için utanç,
Mısır'ın gölgesine sığınmaları
onlar için rezillik olacak.
4 Önderleri Soan'da[ç] olduğu,
Elçileri Hanes'e ulaştığı halde,
5 Kendilerine yararı olmayan bir halk
yüzünden hepsi utanacak.
O halkın onlara ne yardımı ne de
yararı olacak,
Ancak onları utandırıp rezil
edecek."

6 Negev'deki hayvanlara ilişkin bildiri:
"Elçiler erkek ve dişi aslanların,
Engereklerin, uçan yılanların
yaşadığı
Çetin ve sıkıntılı bir bölgeden
geçerler.
Servetlerini eşeklerin sırtına,
Hazinelerini develerin hörgücüne
yükleyip
Kendilerine hiç yararı olmayan
halka taşırlar.
7 Mısır'ın yardımı boş ve yararsızdır,
Bu yüzden Mısır'a 'Haylaz
Rahav[d]' adını verdim.

8 "Şimdi git, söylediğimi onların
önünde
Bir levhaya yazıp kitaba geçir ki,
Gelecekte kalıcı bir tanık olsun.
9 Çünkü o asi bir halk, yalancı bir soy,
RAB'bin yasasını duymak
istemeyen bir soydur.
10 Bilicilere*, 'Artık görüm görmeyin',
Görenlere, 'Bizim için doğru
şeyler görmeyin,
Bize güzel şeyler söyleyin, asılsız
şeyler açıklayın' diyorlar,
11 'Yoldan çekilin, yolu açın,
Bizi İsrail'in Kutsalı'yla
yüzleştirmekten vazgeçin.' "

12 Bu nedenle İsrail'in Kutsalı diyor ki,
"Madem bu bildiriyi reddettiniz,
Baskıya ve hileye güvenip
dayandınız;
13 Bu suçunuz yüksek bir surda
Sırt veren çatlağa benziyor.
Böyle bir sur birdenbire yıkılıverir.
14 O, toprak çömlek gibi parçalanacak.
Parçalanması öyle şiddetli olacak ki,
Ocaktan ateş almaya ya da
sarnıçtan su çıkarmaya
Yetecek büyüklükte bir parça
kalmayacak."

15 Egemen RAB, İsrail'in Kutsalı
şöyle diyor:
"Bana dönün, huzur bulun,
kurtulursunuz.
Kaygılanmayın, bana güvenin,
güçlü olursunuz.
Ama bunu yapmak istemiyorsunuz.
16 'Hayır, atlara binip kaçarız'
diyorsunuz,
Bu yüzden kaçmak zorunda
kalacaksınız.
'Hızlı atlara bineriz' diyorsunuz,
Bu yüzden sizi kovalayanlar da
hızlı olacak.
17 Bir kişinin tehdidiyle bin kişi kaçacak,
Beş kişinin tehdidiyle hepiniz
kaçacaksınız;

ç *30:4* "Soan": Tanis olduğu sanılıyor. d *30:7* "Rahav": Mısır için takma ad olarak kullanılan Rahav "Fırtına" ya da "Küstah" anlamına gelir.

Dağ başında bir gönder,
Tepede bir sancak gibi kalana dek
kaçacaksınız.

18"Yine de RAB size lütfetmeyi
özlemle bekliyor,
Size merhamet göstermek için
harekete geçiyor.
Çünkü RAB adil Tanrı'dır.
Ne mutlu O'nu özlemle
bekleyenlere!"

Rab Halkını Kutsayacak

19"Ey Yeruşalim'de oturan Siyon halkı,
Artık ağlamayacaksın!
Feryat ettiğinde Rab sana nasıl da
lütfedecek!
Feryadını duyar duymaz seni
yanıtlayacak.
20Rab ekmeği sıkıntıyla,
Suyu cefayla verse de,
Öğretmeniniz artık gizlenmeyecek[e],
Gözünüzle göreceksiniz onu[f].
21Sağa ya da sola sapacağınız zaman,
Arkanızdan, 'Yol budur, bu
yoldan gidin'
Diyen sesini duyacaksınız.
22Gümüş kaplı oyma putlarınızı,
Altın kaplama dökme putlarınızı
'Kirli' ilan edecek,
Kirli bir âdet bezi gibi atıp
'Defol' diyeceksiniz.
23Rab toprağa ektiğiniz tohum için
yağmur verecek,
Toprağın ürünü olan yiyecek bol
ve zengin olacak.
O gün sığırlarınız geniş
otlaklarda otlanacak.
24Toprağı işleyen öküzlerle eşekler
Kürekle, yabayla savrulmuş,
Tuzlanmış yem yiyecekler.
25Kulelerin yıkıldığı o büyük kıyım
günü
Her yüksek dağda, her yüce tepede
Akarsular olacak.
26RAB halkının kırıklarını sardığı,
Vuruşuyla açtığı yaraları
iyileştirdiği gün,
Ay güneş gibi parlayacak,
Güneş yedi kat, yedi günün
toplam parlaklığı kadar parlak
olacak."

Rab Asur'u Cezalandıracak

27Bakın, RAB'bin kendisi[g] uzaktan
geliyor,
Kızgın öfkeyle kara bulut içinde.
Dudakları gazap dolu,
Dili her şeyi yiyip bitiren ateş sanki.
28Soluğu adam boynuna dek
yükselmiş taşkın ırmak gibi.
Ulusları elekten geçirecek,
değersizleri ayıracak,
Halkların ağzına yoldan saptıran
bir gem takacak.
29Ama sizler bayram gecesini kutlar
gibi
Ezgiler söyleyeceksiniz.
RAB'bin dağına, İsrail'in Kayası'na
Kaval eşliğinde çıktığınız gibi
İçten sevineceksiniz.

30RAB heybetli sesini işittirecek;
Kızgın öfkeyle, her şeyi yiyip
bitiren ateş aleviyle,
Sağanak yağmurla, fırtına ve
doluyla
Bileğinin gücünü gösterecek.
31Asur RAB'bin sesiyle dehşete
düşecek,
O'nun değneğiyle vurulacak.
32RAB'bin terbiye değneğiyle onlara
indirdiği her darbeye
Tef ve lir eşlik edecek.
RAB silahlarını savura savura
onlarla savaşacak.
33Tofet* çoktan hazırlandı,
Evet, kral için hazırlandı.
Geniş ve yüksektir odun yığını,
Ateşi, odunu boldur.

e *30:20* "Öğretmeniniz artık gizlenmeyecek" ya da "Öğretmenlerinizi artık dışlamayacaksınız".
f *30:20* "Onu" ya da "Onları". g *30:27* "Kendisi": İbranice "Adı".

RAB kızgın kükürt selini andıran
Soluğuyla tutuşturacak onu.

Mısır'a Güvenmeyin

31 Vay haline yardım bulmak için
Mısır'a inenlerin!
Atlara, çok sayıdaki savaş
arabalarına,
Kalabalık atlılara güveniyorlar,
Ama İsrail'in Kutsalı'na güvenmiyor,
RAB'be yönelmiyorlar.
2 Oysa bilge olan RAB'dir.
Felaket getirebilir ve sözünü geri
almaz.
Kötülük yapan soya,
Suç işleyenlerin yardımına karşı
çıkar.
3 Mısırlılar Tanrı değil, insandır,
Atları da ruh değil, et ve kemiktir.
RAB'bin eli kalkınca yardım
eden tökezler,
Yardım gören düşer, hep birlikte
yok olurlar.

4 Çünkü RAB bana dedi ki,
"Avının başında homurdanan aslan
Bir araya çağrılan çobanlar
topluluğunun
Bağırıp çağırmasından yılmadığı,
gürültüsüne aldırmadığı gibi,
Her Şeye Egemen RAB de
Siyon Dağı'nın doruğuna inip
savaşacak.
5 Her Şeye Egemen RAB
Kanat açmış kuşlar gibi
koruyacak Yeruşalim'i.
Koruyup özgür kılacak, esirgeyip
kurtaracak onu."

6 Ey İsrailoğulları,
Bunca vefasızlık ettiğiniz
RAB'be dönün.
7 Çünkü hepiniz günahkâr ellerinizle
yaptığınız
Altın ve gümüş putları o gün
reddedip atacaksınız.
8 Asur kılıca yenik düşecek,
Ama insan kılıcına değil.
Halkı kılıçtan geçirilecek,
Ama bu insan kılıcı olmayacak.
Kimileri kaçıp kurtulacak,
Gençleri de angaryaya koşulacak.
9 Asur Kralı[h] dehşet içinde kaçacak,
Önderleri sancağı görünce
dehşete kapılacak.
Siyon'da ateşi,
Yeruşalim'de ocağı bulunan RAB
söylüyor bunları.

Adil Kral

32 İşte kral doğrulukla krallık
yapacak,
Önderler adaletle yönetecek.
2 Her biri rüzgara karşı bir sığınak,
Fırtınaya karşı bir barınak, çölde
akarsu,
Çorak yerde gölge salan
Büyük bir kaya gibi olacak.
3 Artık görenlerin gözleri
kapanmayacak,
Dinleyenler kulak kesilecek.
4 Düşüncesizin aklı bilgiye erecek,
Kekeme açık seçik, akıcı konuşacak.
5 Artık budalaya soylu,
Alçağa saygın denmeyecek.
6 Çünkü budala saçmalıyor,
Aklı fikri hep kötülükte.
İşi gücü fesat işlemek,
RAB'be ilişkin yanlış sözler
söylemek,
Açları aç bırakmak,
Susamışlardan suyu esirgemek.
7 Alçağın yöntemleri kötüdür;
Yoksul davasında haklı olsa da
Onu yalanlarla yok etmek için
Kötü düzenler tasarlar.
8 Soylu kişiyse soylu şeyler tasarlar,
Yaptığı soylu işlerle ayakta kalır.

Yargı ve Kurtuluş

9 Ey tasasızca yaşayan kadınlar,
Kalkın, sesimi işitin;

h *31:9* "Asur Kralı": İbranice "Kayası".

Ey kaygısız kızlar, sözüme kulak
verin!
10 Bir yıl kadar sonra sarsılacaksınız,
Ey kaygısız kadınlar.
Çünkü bağbozumu olmayacak,
Devşirecek meyve bulunmayacak.
11 Titreyin, ey tasasızca yaşayan
kadınlar,
Sarsılın, ey kaygısızlar.
Giysilerinizi çıkarın, soyunup
belinize çul kuşanın.
12-13 Güzel tarlalar, verimli asmalar,
Halkımın diken ve çalı bitmiş
toprakları için,
Neşeli kentteki mutluluk dolu
evler için göğsünüzü dövün.
14 Çünkü saray ıssız,
Kalabalık kent bomboş kalacak.
Ofel Mahallesi'yle gözcü kulesi
Sonsuza dek bozkıra dönecek;
Yaban eşeklerinin keyifle gezindiği,
Sürülerin otladığı bir yer olacak.
15 Ta ki yukarıdan üzerimize ruh
dökülene dek;
O zaman çöl meyve bahçesine,
Meyve bahçesi ormana dönecek.
16 O zaman adalet çöle dek yayılacak,
Doğruluk meyve bahçesinde yurt
bulacak.
17 Doğruluğun ürünü esenlik,
Sonucu, sürekli huzur ve güven
olacaktır.
18 Halkım esenlik dolu evlerde,
Güvenli ve rahat yerlerde
yaşayacak.
19 Dolu ormanları harap etse,
Kent yerle bir olsa da,
20 Sulak yerde tohum eken,
Sığırını, eşeğini özgürce çayıra
salan sizlere ne mutlu!

Yardım için Yakarma

33 Vay sana, yıkıp yok eden
Ama kendisi yıkılmamış olan!
Vay sana, ihanete uğramamış hain!
Yıkıma son verir vermez sen de
yıkılacaksın,
İhanetin sona erer ermez sen de
ihanete uğrayacaksın.

2 Ya RAB, lütfet bize,
Çünkü sana umut bağladık,
Gün be gün gücümüz ol!
Sıkıntıya düştüğümüzde bizi
kurtar.
3 Kükreyişinden halklar kaçışır,
Sen ayağa kalkınca uluslar
darmadağın olur.

4 Çekirgeler tarlayı nasıl yağmalarsa,
Ganimetiniz de öyle
yağmalanacak, ey uluslar.
Malınızın üzerine çekirge sürüsü
gibi saldıracaklar.

5 Yükseklerde oturan RAB yücedir,
Siyon'u adalet ve doğrulukla
doldurur.
6 Yaşadığınız sürenin güvencesi O'dur.
Bol bol kurtuluş, bilgi ve bilgelik
sağlayacak.
Halkın hazinesi RAB korkusudur.

7 İşte, en yiğitleri sokaklarda feryat
ediyor,
Barış elçileri acı acı ağlıyor.
8 Anayollar bomboş,
Yolculuk eden kimse kalmadı.
Düşman antlaşmayı bozdu,
kentleri hor gördü,
İnsanları hiçe saydı.
9 Ülke yas tutuyor, zayıflıyor.
Lübnan utancından soldu,
Şaron Ovası çöle döndü,
Başan ve Karmel'de ağaçlar
yaprak döküyor.

Rab Halkları Uyarıyor

10 RAB diyor ki, “Şimdi harekete
geçeceğim,
Ne denli yüce ve üstün olduğumu
göstereceğim.
11 Samana gebe kalıp anız
doğuracaksınız,

Soluğunuz sizi yiyip bitiren bir
ateş olacak.
12 Halklar yanıp kül olacak,
Kesilip yakılan dikenli çalı gibi
olacak.

13 "Ey uzaktakiler, ne yaptığımı işitin,
Ey yakındakiler, gücümü anlayın."
14 Siyon'daki günahkârlar dehşet içinde,
Tanrısızları titreme aldı.
"Her şeyi yiyip bitiren ateşin
yanında
Hangimiz oturabilir?
Sonsuza dek sönmeyecek alevin
yanında
Hangimiz yaşayabilir?" diye
soruyorlar.
15 Ama doğru yolda yürüyüp doğru
dürüst konuşan,
Zorbalıkla edinilen kazancı
reddeden,
Elini rüşvetten uzak tutan,
Kan dökenlerin telkinlerine kulak
vermeyen,
Kötülük görmeye dayanamayan,
16 Yükseklerde oturacak;
Uçurumun başındaki kaleler
onun korunağı olacak,
Ekmeği sağlanacak, hiç susuz
kalmayacak.

Kral Siyon'da

17 Kralı bütün güzelliğiyle görecek,
Uçsuz bucaksız ülkeyi
seyredeceksin.
18 "Haracı tartıp kaydeden nerede,
Kulelerden sorumlu olan nerede?"
diyerek
Geçmişteki dehşetli günleri
düşüneceksin.
19 Garip, anlaşılmaz bir yabancı dil
konuşan
O küstah halkı artık görmeyeceksin.
20 Bayramlarımızın kenti olan
Siyon'a bak!
Yeruşalim'i bir esenlik yurdu,
Kazıkları asla yerinden
sökülmeyen,
Gergi ipleri hiç kopmayan,
Sarsılmaz bir çadır olarak
görecek gözlerin.
21 Heybetli RAB orada bizden yana
olacak.
Orası geniş ırmakların, çayların
yeri olacak.
Bunların üzerinden ne kürekli
tekneler,
Ne de büyük gemiler geçecek.
22 Çünkü yargıcımız RAB'dir;
Yasamızı koyan RAB'dir,
Kralımız RAB'dir, bizi O
kurtaracak.
23 Senin gemilerinin halatları gevşedi,
Direklerinin dibini pekiştirmediler,
Yelkenleri açmadılar.
O zaman büyük ganimet
paylaşılacak,
Topallar bile yağmaya katılacak.
24 Siyon'da oturan hiç kimse
"Hastayım" demeyecek,
Orada yaşayan halkın suçu
bağışlanacak.

Rab Ulusları Cezalandıracak

34 Ey uluslar, işitmek için
yaklaşın!
Ey halklar, kulak verin!
Dünya ve üzerindeki herkes,
Yeryüzü ve ondan türeyenlerin
hepsi işitsin!
2 RAB bütün uluslara öfkelendi,
Onların ordularına karşı gazaba
geldi.
Onları tümüyle mahvolmaya,
Boğazlanmaya teslim edecek.
3 Ölüleri dışarı atılacak,
Pis kokacak cesetleri;
Dağlar kanlarıyla sulanacak.
4 Bütün gök cisimleri küçülecek,
Gökler bir tomar gibi dürülecek;
Gök cisimleri, asma yaprağı,
İncir yaprağı gibi dökülecek.

34:4 Va.6:13

5“Kılıcım göklerde kanıncaya kadar
içti.
Şimdi de Edom'un,
Tümüyle yıkmaya karar verdiğim
halkın
Üzerine inecek” diyor RAB.
6RAB'bin kılıcı kana,
Kuzu ve teke kanına doydu;
Yağla, koç böbreklerinin yağıyla
kaplandı.
Çünkü RAB'bin Bosra'da bir
kurbanı,
Edom'da büyük bir kıyımı var.
7Onlarla birlikte yaban öküzleri,
Körpe boğalarla güçlü boğalar da
yere serilecek.
Toprakları kana doyacak, yağla
sulanacak.
8Çünkü RAB'bin bir öç günü, Si-
yon'un davasını güdeceği bir karşılık
yılı olacak.
9Edom dereleri zifte, toprağı kükür-
de dönecek; ülkenin her yanı yanan
zift olacak. 10Zift gece gündüz sönme-
yecek, dumanı hep tütecek. Ülke ku-
şaklar boyu ıssız kalacak, sonsuza dek
oradan kimse geçmeyecek. 11Baykuşla-
rın mülkü olacak orası, büyük baykuş-
larla kargalar yaşayacak orada. RAB,
Edom'un üzerine kargaşa ipini, boşluk
çekülünü gerecek. 12Kral ilan edebi-
lecekleri soylular kalmayacak, bütün
önderlerinin sonu gelecek. 13Sarayla-
rında dikenler, kalelerinde ısırganlar-
la böğürtlenler bitecek. Orası çakalla-
rın barınağı, baykuşların yurdu olacak.
14Yabanıl hayvanlarla sırtlanlar orada
buluşacak, tekeler[ı] karşılıklı böğüre-
cek. Lilit[i] oraya yerleşip rahata kavu-
şacak. 15Baykuşlar orada yuva kurup
yumurtlayacak, kuluçkaya yatıp yav-
rularını kendi gölgelerinde toplayacak.
Çaylaklar eşleşip orada toplanacaklar.
16RAB'bin kitabını okuyup araştı-
rın: Bunlardan hiçbiri eksik kalma-
yacak, eşten yoksun hiçbir hayvan ol-
mayacak. Çünkü bu buyruk RAB'bin
ağzından çıktı, Ruhu da onları top-
layacak. 17RAB onlar için kura çekti,
ülkeyi ölçüp aralarında pay etti. Orayı
sonsuza dek sahiplenip kuşaklar boyu
orada yaşayacaklar.

Rab'bin Egemenliği

35 Çöl ve kurak toprak sevinecek,
Bozkır coşup çiğdem gibi
çiçeklenecek.
2Her yanı çiçeklenip sevinçle coşacak,
Sevincini haykıracak.
Lübnan'ın yüceliği,
Karmel ve Şaron'un görkemi ona
verilecek.
İnsanlar RAB'bin yüceliğini,
Tanrımız'ın görkemini görecek.
3Gevşek elleri güçlendirin,
Pekiştirin çözülen dizleri.
4Yüreği kaygılı olanlara,
“Güçlü olun, korkmayın” deyin,
“İşte Tanrınız geliyor!
Öç almaya, karşılık vermeye
geliyor.
Sizi O kurtaracak.”

5O zaman körlerin gözleri,
Sağırların kulakları açılacak;
6Topallar geyik gibi sıçrayacak,
Sevinçle haykıracak dilsizlerin dili.
Çünkü çölde sular fışkıracak,
Irmaklar akacak bozkırda.
7Kızgın kum havuza,
Susuz toprak pınara dönüşecek.
Çakalların yattığı yerlerde
Kamış, saz ve ot bitecek.

8Orada bir yol, bir anayol olacak,
“Kutsal yol” diye anılacak,

ı *34:14* “Teke”: Teke görünümlü cin anlamına da gelebilir (bkz. Lev.17:7).
i *34:14* “Lilit”: Bir tür cin olabilir.
34:5-17 Yşa.63:1-6; Yer.49:7-22; Hez.25:12-14; 35:1-15; Amo.1:11-12; Ova.1-14; Mal.1:2-5
34:10 Va.14:11; 19:3 **35:3** İbr.12:12-13 **35:5-6** Mat.11:5; Luk.7:22

Murdar* kişiler geçemeyecek
oradan.
O yol kurtulmuş olanların yoludur.
O yolda yürüyenler, bön kişiler
de olsa yoldan sapmayacak.
9 Aslan olmayacak orada,
Yırtıcı hayvan o yola çıkmayacak;
Orada bulunmayacaklar.
Ancak kurtulmuş olanlar
yürüyecek o yolda.
10 RAB'bin kurtardıkları dönecek,
Sevinçle haykırarak Siyon'a
varacaklar.
Yüzlerinde sonsuz sevinç olacak.
Onların olacak coşku ve sevinç,
Üzüntü ve inilti kaçacak.

Sanherib'in Tehdidi

(2Kr.18:13-37; 2Ta.32:9-19)

36 Hizkiya'nın krallığının on
dördüncü yılında Asur Kralı
Sanherib, Yahuda'nın surlu kentleri-
ne saldırıp hepsini ele geçirdi. 2 Ko-
mutanını büyük bir orduyla Lakiş'ten
Yeruşalim'e, Kral Hizkiya'ya gönder-
di. Komutan Çırpıcı Tarlası yolunda,
Yukarı Havuz'un su yolunun yanında
durdu. 3 Saray sorumlusu Hilkiya oğ-
lu Elyakim, Yazman Şevna ve devlet
tarihçisi Asaf oğlu Yoah onu karşıla-
maya çıktı.
4 Komutan onlara şöyle dedi: "Hiz-
kiya'ya söyleyin. 'Büyük kral, Asur
Kralı diyor ki: Güvendiğin şey ne, ne-
ye güveniyorsun? 5 Savaş tasarıların
ve gücün boş laftan başka bir şey de-
ğil diyorum. Kime güveniyorsun da
bana karşı ayaklanıyorsun? 6 İşte sen
şu kırık kamış değneğe, Mısır'a güve-
niyorsun. Bu değnek kendisine yasla-
nan herkesin eline batar, deler. Firavun
da kendisine güvenenler için böyledir.
7 Yoksa bana, Tanrımız RAB'be güve-
niyoruz mu diyeceksiniz? Hizkiya'nın
Yahuda ve Yeruşalim halkına, yalnız
bu sunağın önünde tapınacaksınız di-
yerek tapınma yerlerini, sunaklarını
ortadan kaldırdığı Tanrı değil mi bu?'
8 "Haydi, efendim Asur Kralı'yla
bahse giriş. Binicileri sağlayabilirsen
sana iki bin at veririm. 9 Mısır'ın savaş
arabalarıyla atlıları sağlayacağına gü-
vensen bile, efendimin en küçük rüt-
beli komutanlarından birini yenemez-
sin! 10 Dahası var: RAB'bin buyruğu
olmadan mı saldırıp ülkeyi yıkmak
için yola çıktığımı sanıyorsun? RAB,
'Git, o ülkeyi yık' dedi."
11 Elyakim, Şevna ve Yoah, "Lütfen
biz kullarınla Aramice* konuş" diye
karşılık verdiler, "Çünkü biz bu dili
anlarız. Yahudice konuşma. Surların
üzerindeki halk bizi dinliyor."
12 Komutan, "Efendim bu sözleri yal-
nız size ve efendinize söyleyeyim di-
ye mi gönderdi beni?" dedi, "Surların
üzerinde oturan bu halka, sizin gibi
dışkısını yemek, idrarını içmek zorun-
da kalacak olan herkese gönderdi."
13 Sonra ayağa kalkıp Yahudi di-
linde bağırdı: "Büyük kralın, Asur
Kralı'nın sözlerini dinleyin! 14 Kral di-
yor ki, 'Hizkiya sizi aldatmasın, o sizi
kurtaramaz. 15 RAB bizi mutlaka kur-
taracak, bu kent Asur Kralı'nın eline
geçmeyecek diyen Hizkiya'ya kanma-
yın, RAB'be güvenmeyin. 16-17 Hiz-
kiya'yı dinlemeyin.' Çünkü Asur Kra-
lı diyor ki, 'Teslim olun, bana gelin.
Böylece ben gelip sizi kendi ülkeniz
gibi bir ülkeye –tahıl ve yeni şarap,
ekmek ve üzüm dolu bir ülkeye– gö-
türene kadar herkes kendi asmasın-
dan, kendi incir ağacından yiyecek,
kendi sarnıcından içecek.
18 " 'Hizkiya, RAB bizi kurtaracak di-
yerek sizi aldatmasın. Ulusların ilahları
ülkelerini Asur Kralı'nın elinden kur-
tarabildi mi? 19 Hani nerede Hama'nın,
Arpat'ın ilahları? Sefarvayim'in[j] ilah-

j *36:19* "Sefarvayim": Asurlular'ın Samiriye'ye sürgün ettiği halk (bkz. 2Kr.17:24,31; 18:34).
35:10 Yşa.51:11 **36:6** Hez.29:6,7

ları nerede? Samiriye'yi elimden kur-
tarabildiler mi? [20]Bütün bu ülkelerin
ilahlarından hangisi ülkesini elimden
kurtardı ki, RAB Yeruşalim'i elimden
kurtarabilsin?' "

[21]Herkes sustu, komutana tek söz-
le bile karşılık veren olmadı. Çünkü
Kral Hizkiya, "Karşılık vermeyin" di-
ye buyurmuştu. [22]Sonra saray sorum-
lusu Hilkiya oğlu Elyakim, Yazman
Şevna ve devlet tarihçisi Asaf oğ-
lu Yoah giysilerini yırttılar ve gidip
komutanın söylediklerini Hizkiya'ya
bildirdiler.

Hizkiya Yeşaya'ya Başvuruyor

(2Kr.19:1-13)

37 Kral Hizkiya olanları duyun-
ca giysilerini yırttı, çul kuşanıp
RAB'bin Tapınağı'na girdi. [2]Saray so-
rumlusu Elyakim'i, Yazman Şevna'yı
ve ileri gelen kâhinleri Amots oğlu
Peygamber Yeşaya'ya gönderdi. Hepsi
çul kuşanmıştı. [3]Yeşaya'ya şöyle dedi-
ler: "Hizkiya diyor ki, 'Bugün sıkıntı,
azar ve utanç günü. Çünkü çocukla-
rın doğum vakti geldi, ama doğuracak
güç yok. [4]Yaşayan Tanrı'yı aşağılamak
için efendisi Asur Kralı'nın gönderdiği
komutanın söylediklerini belki Tanrın
RAB duyar da duyduğu sözlerden ötü-
rü onları cezalandırır. Bu nedenle sağ
kalanlarımız için dua et.' "

[5-6]Yeşaya, Kral Hizkiya'dan gelen
görevlilere şöyle dedi: "Efendinize
şunları söyleyin: 'RAB diyor ki, Asur
Kralı'nın adamlarından benimle ilgi-
li duyduğunuz küfürlerden korkma.
[7]Onun içine öyle bir ruh koyacağım ki,
bir haber üzerine kendi ülkesine döne-
cek. Orada onu kılıçla öldürteceğim.' "

[8]Komutan, Asur Kralı'nın Lakiş'ten
ayrılıp Livna'ya karşı savaştığını duy-
du. Krala danışmak için oraya gitti.
[9]Kûş* Kralı Tirhaka'nın kendisiyle
savaşmak üzere yola çıktığını haber
alan Asur Kralı, Hizkiya'ya ulak-
lar göndererek şöyle dedi: [10]"Yahuda
Kralı Hizkiya'ya deyin ki, 'Güvendi-
ğin Tanrın, Yeruşalim Asur Kralı'nın
eline teslim edilmeyecek diyerek seni
aldatmasın. [11]Asur krallarının bütün
ülkelere neler yaptığını, onları nasıl
yerle bir ettiğini duymuşsundur. Sen
kurtulacağını mı sanıyorsun? [12]Atala-
rımın yok ettiği ulusları –Gozanlılar'ı,
Harranlılar'ı, Resefliler'i, Telassar'da
yaşayan Edenliler'i– ilahları kurtara-
bildi mi? [13]Hani nerede Hama ve Ar-
pat kralları? Lair, Sefarvayim, Hena,
İvva kralları nerede?' "

Hizkiya'nın Duası

(2Kr.19:14-19)

[14]Hizkiya mektubu ulakların elin-
den alıp okuduktan sonra RAB'bin
Tapınağı'na çıktı. RAB'bin önünde
mektubu yere yayarak [15]şöyle dua et-
ti: [16]"Ey Keruvlar* arasında taht ku-
ran İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB, bütün dünya krallıklarının tek
Tanrısı sensin. Yeri, göğü sen yarat-
tın. [17]Ya RAB, kulak ver de işit, göz-
lerini aç da gör, ya RAB; Sanherib'in
söylediklerini, yaşayan Tanrı'yı nasıl
aşağıladığını duy. [18]Ya RAB, gerçek
şu ki, Asur kralları bütün ulusları ve
ülkelerini viraneye çevirdiler. [19]İlah-
larını yakıp yok ettiler. Çünkü onlar
tanrı değil, insan eliyle biçimlendiril-
miş tahta ve taşlardı. [20]Ya RAB Tan-
rımız, şimdi bizi Sanherib'in elinden
kurtar ki, bütün dünya krallıkları se-
nin tek RAB olduğunu anlasın."

Yeşaya'nın Sözleri Gerçekleşiyor

(2Kr.19:20-37; 2Ta.32:20-21)

[21-22]Bunun üzerine Amots oğlu Ye-
şaya, Hizkiya'ya şu haberi gönderdi:
"İsrail'in Tanrısı RAB şöyle diyor:
'Asur Kralı Sanherib'le ilgili olarak
bana yalvardığın için diyorum ki,

37:16 Çık.25:22

" 'Erden kız Siyon seni hor görüyor,
Alay ediyor seninle.
Yeruşalim kızı* ardından alayla
baş sallıyor.
23 Sen kimi aşağıladın, kime küfrettin?
Kime sesini yükselttin?
İsrail'in Kutsalı'na tepeden baktın!
24 Uşakların aracılığıyla Rab'bi
aşağıladın.
Bir sürü savaş arabamla dağların
tepesine,
Lübnan'ın doruklarına çıktım,
dedin.
Yüksek sedir ağaçlarını, seçme
çamlarını kestim,
Lübnan'ın en uzak tepelerine,
Gür ormanlarına ulaştım.
25 Kuyular kazdım, sular içtim,
Mısır'ın bütün ırmaklarını
ayağımın tabanıyla kuruttum,
dedin.

26 " 'Bütün bunları çoktan yaptığımı,
Çok önceden tasarladığımı
duymadın mı?
Surlu kentleri enkaz yığınlarına
çevirmeni
Şimdi ben gerçekleştirdim.
27 O kentlerde yaşayanların kolu
kanadı kırıldı.
Yılgınlık ve utanç içindeydiler;
Kır otuna, körpe filizlere,
Damlarda büyümeden kavrulup
giden ota döndüler.
28 Senin oturuşunu, kalkışını,
Ne zaman gidip geldiğini,
Bana nasıl öfkelendiğini biliyorum.
29 Bana duyduğun öfkeden,
Kulağıma erişen küstahlığından
ötürü
Halkamı burnuna, gemimi ağzına
takacak,
Seni geldiğin yoldan geri
çevireceğim.

30 " 'Senin için belirti şu olacak, ey
Hizkiya:
Bu yıl kendiliğinden yetişeni
yiyeceksiniz,
İkinci yıl ise ardından biteni.
Üçüncü yıl ekip biçin,
Bağlar dikip ürününü yiyin.
31 Yahudalılar'ın kurtulup sağ kalanları
Yine aşağıya doğru kök salacak,
Yukarıya doğru meyve verecek.
32 Çünkü sağ kalanlar Yeruşalim'den,
Kurtulanlar Siyon Dağı'ndan
çıkacak.
Her Şeye Egemen RAB'bin
gayretiyle olacak bu.'

33 "Bundan dolayı RAB Asur
Kralı'na ilişkin şöyle diyor:
'Bu kente girmeyecek, ok
atmayacak.
Kente kalkanla yaklaşmayacak,
Karşısında rampa kurmayacak.
34 Geldiği yoldan dönecek ve kente
girmeyecek' diyor RAB,
35 'Kendim için ve kulum Davut'un
hatırı için
Bu kenti savunup kurtaracağım'
diyor."

36 RAB'bin meleği gidip Asur ordu-
gahında yüz seksen beş bin kişiyi öl-
dürdü. Ertesi sabah uyananlar salt ce-
setlerle karşılaştılar. 37 Bunun üzerine
Asur Kralı Sanherib ordugahını bıra-
kıp çekildi. Ninova'ya döndü ve ora-
da kaldı. 38 Bir gün ilahı Nisrok'un ta-
pınağında tapınırken, oğullarından
Adrammelek'le Şareser, onu kılıçla
öldürüp Ararat ülkesine kaçtılar. Ye-
rine oğlu Esarhaddon kral oldu.

Hizkiya'nın Hastalığı

(2Kr.20:1-11; 2Ta.32:24-26)

38 O günlerde Hizkiya ölümcül bir
hastalığa yakalandı. Amots oğlu
Peygamber Yeşaya ona gidip şöyle dedi:
"RAB diyor ki, 'Ev işlerini düzene sok.
Çünkü iyileşmeyecek, öleceksin.' "
2 Hizkiya yüzünü duvara dönüp
RAB'be yalvardı: 3 "Ya RAB, yürekten

bir sadakatle önünde nasıl yaşadığımı,
gözünde iyi olanı yaptığımı anımsa lütfen." Sonra acı acı ağlamaya başladı.
4 Bunun üzerine RAB Yeşaya'ya
seslendi: 5 "Git, Hizkiya'ya şunu söyle:
'Atan Davut'un Tanrısı RAB diyor ki:
Duanı işittim, gözyaşlarını gördüm.
Bak, ömrünü on beş yıl daha uzatacağım.
6 Bu kenti savunacak, seni de
kenti de Asur Kralı'nın elinden kurtaracağım.
7 Sözümü gerçekleştireceğime ilişkin sana vereceğim belirti şu
olacak:
8 RAB, batmakta olan güneşin Ahaz'ın inşa ettiği basamakların
üzerine düşen gölgesini on basamak
kısaltacak.' " Böylece batmakta olan
güneşin gölgesi on basamak kısaldı.
9 Yahuda Kralı Hizkiya hastalanıp
iyileştikten sonra şunları yazdı:
10 "Hayatımın baharında ölüler
diyarının kapılarından geçip
Ömrümün geri kalan yıllarından
yoksun mu kalmalıyım?"
demiştim,
11 "Yaşayanlar diyarında RAB'bi,
evet, RAB'bi bir daha
görmeyeceğim,
Bu dünyada yaşayanlar gibi insan
yüzü görmeyeceğim bir daha.
12 Evim bir çoban çadırı gibi bozuldu,
alındı elimden.
Dokumacı gibi dürdüm yaşamımı,
RAB tezgahtan beni kesti,
Bir gün içinde sonumu getiriverdi.
13 Sabırla bekledim sabaha kadar,
RAB bir aslan gibi kırdı bütün
kemiklerimi,
Bir gün içinde sonumu getiriverdi.
14 Kırlangıç gibi, turna gibi acı acı
öttüm,
Güvercin gibi inledim, gözlerim
yoruldu yukarı bakmaktan.
Ya Rab, eziyet çekiyorum,
Yardım et bana.

15 "Ne diyeyim? Bana seslenen de
bunu yapan da Rab'dir.
Tattığım bu acılardan sonra daha
dikkatli yaşayacağım.
16 Ya Rab, insanlar bunlarla yaşarlar.
Canım da bunların sayesinde
yaşıyor.
İyileştirdin, yaşattın beni!
17 Çektiğim bunca acı esenlik
bulmam içindi.
Beni sevdiğin için yıkım
çukuruna düşmekten alıkoydun,
Günahlarımı arkana attın.
18 Çünkü ölüler diyarı sana
şükredemez,
Ölüm övgüler sunmaz sana.
Ölüm çukuruna inenler senin
sadakatine umut bağlayamaz.
19 Diriler, yalnız diriler
Bugün benim yaptığım gibi sana
şükreder;
Babalar senin sadakatini
çocuklarına anlatır.
20 Beni kurtaracak olan RAB'dir.
Ömrümüz boyunca O'nun
tapınağında
Telli çalgılarımızı çalacağız."
21 Yeşaya, "İncir pestili getirin, Hizkiya'nın çıbanına koyun, iyileşir" demişti.
22 Hizkiya da, "RAB'bin Tapınağı'na çıkacağıma ilişkin belirti nedir?"
diye sormuştu.

Hizkiya'nın Akılsızlığı

(2Kr.20:12-19)

39 O sırada Hizkiya'nın hastalanıp iyileştiğini duyan Baladan
oğlu Babil Kralı Merodak-Baladan,
ona mektuplarla birlikte bir armağan
gönderdi.
2 Bunlar Hizkiya'yı sevindirdi. O da deposundaki bütün değerli
eşyaları –altını, gümüşü, baharatı, değerli yağı, silah deposunu ve hazine
odalarındaki her şeyi– elçilere gösterdi. Sarayında da krallığında da onlara
göstermediği hiçbir şey kalmadı.
3 Peygamber Yeşaya Kral Hizkiya'ya
gidip, "Bu adamlar sana ne dediler,
nereden gelmişler?" diye sordu.

Hizkiya, "Uzak bir ülkeden, Babil'den
gelmişler" diye karşılık verdi.
4 Yeşaya, "Sarayında ne gördüler?"
diye sordu.
Hizkiya, "Sarayımdaki her şeyi
gördüler, hazinelerimde onlara gös-
termediğim hiçbir şey kalmadı" diye
yanıtladı.
5 Bunun üzerine Yeşaya şöyle de-
di: "Her Şeye Egemen RAB'bin sö-
züne kulak ver. 6 RAB diyor ki, 'Gün
gelecek, sarayındaki her şey, ataları-
nın bugüne kadar bütün biriktirdikle-
ri Babil'e taşınacak. Hiçbir şey kalma-
yacak. 7 Soyundan gelen bazı çocuklar
alınıp götürülecek, Babil Kralı'nın sa-
rayında hadım edilecek.' "
8 Hizkiya, "RAB'den ilettiğin bu söz
iyi" dedi. Çünkü, "Nasıl olsa yaşadı-
ğım sürece barış ve güvenlik olacak"
diye düşünüyordu.

Avutucu Sözler

40 "Avutun halkımı" diyor Tanrınız,
"Avutun!
2 Yeruşalim halkına dokunaklı sözler
söyleyin.
Angaryanın bittiğini,
Suçlarının cezasını ödediklerini,
Günahlarının cezasını RAB'bin
elinden
İki katıyla aldıklarını ilan edin."

3 Şöyle haykırıyor bir ses:
"Çölde RAB'bin yolunu hazırlayın,
Bozkırda Tanrımız için düz bir
yol açın[k].
4 Her vadi yükseltilecek,
Her dağ, her tepe alçaltılacak.
Böylelikle engebeler düzleştirilecek,
Sarp yerler ovaya dönüştürülecek.
5 O zaman RAB'bin yüceliği
görünecek,
Bütün insanlar hep birlikte onu
görecek.
Bunu söyleyen RAB'dir."

6 Ses, "Duyur" diyor.
"Neyi duyurayım?" diye soruyorum[l].
"İnsan soyu ota benzer,
Bütün vefası[m] kır çiçeği gibidir.
7 RAB'bin soluğu esince üzerlerine,
Ot kurur, çiçek solar.
Gerçekten de halk ottan farksızdır.
8 Ot kurur, çiçek solar,
Ama Tanrımız'ın sözü sonsuza
dek durur."

Eşsiz Tanrı

9 Ey Siyon'a müjde getiren,
Yüksek dağa çık!
Ey Yeruşalim'e müjde getiren[n],
Yükselt sesini, bağır,
Sesini yükselt, korkma.
Yahuda kentlerine, "İşte,
Tanrınız!" de.
10 İşte Egemen RAB gücüyle geliyor,
Kudretiyle egemenlik sürecek.
Ücreti kendisiyle birlikte,
Ödülü önündedir.
11 Sürüsünü çoban gibi güdecek,
Kollarına alacak kuzuları,
Bağrında taşıyacak;
Usul usul yol gösterecek
emziklilere.

12 Kim denizleri avucuyla,
Gökleri karışıyla ölçebildi?
Yerin toprağını ölçeğe sığdıran,
Dağları kantarla,

k ***40:3*** "Şöyle haykırıyor bir ses: 'Çölde RAB'bin yolunu hazırlayın, bozkırda Tanrımız için düz bir yol açın' " ya da "Çölde haykıran, 'RAB'bin yolunu hazırlayın, geçeceği patikaları düzleyin' diye sesleniyor". **l** ***40:6*** Septuaginta, Kumran, Vulgata "Soruyorum", Masoretik metin "Sordu". **m** ***40:6*** "Vefası" ya da "Güzelliği". **n** ***40:9*** "Ey Siyon'a müjde getiren, yüksek dağa çık! Ey Yeruşalim'e müjde getiren" ya da "Ey müjde getiren Siyon halkı, yüksek dağa çık! Ey müjde getiren Yeruşalim halkı".

39:7 2Kr.24:10-16; 2Ta.36:10; Dan.1:1-7 **40:3** Mat.3:3; Mar.1:3; Yu.1:23 **40:3-5** Luk.3:4-6 **40:6-8** Yak.1:9-11; 1Pe.1:24-25 **40:10** Yşa.62:11; Va.22:12 **40:11** Yu.10:11

Tepeleri teraziyle tartabilen var
mı?
13RAB'bin düşüncesine kim akıl
erdirebildi?
O'na öğüt verip öğretebilen var mı?
14Akıl almak, adalet yolunu
öğrenmek için
RAB kime danıştı ki?
O'na bilgi veren, anlayış yolunu
bildiren var mı?

15RAB için uluslar kovada bir damla
su,
Terazideki toz zerreciği gibidir.
Adaları ince toz gibi tartar.
16Adakları yakmaya yetmez Lübnan
ormanı,
Yakmalık sunu* için az gelir
hayvanları.
17RAB'bin önünde bütün uluslar bir
hiç gibidir,
Hiçten bile aşağı, değersiz sayılır.

18Öyleyse Tanrı'yı kime
benzeteceksiniz?
Neyle karşılaştıracaksınız O'nu?
19Putu döküm işçisi yapar,
Kuyumcu altınla kaplar,
Gümüş zincirler döker.
20Böyle bir sunuya gücü yetmeyen
yoksul kişi
Çürümez bir ağaç parçası seçer.
Yerinden kımıldamaz bir put
yapsın diye
Usta bir işçi arar.

21Bilmiyor musunuz, duymadınız mı?
Başlangıçtan beri size
bildirilmedi mi?
Dünyanın temelleri atılalı beri
anlamadınız mı?
22Gökkubbenin üstünde oturan
RAB'dir,
Yeryüzünde yaşayanlarsa çekirge
gibidir.
Gökleri perde gibi geren,
Oturmak için çadır gibi kuran O'dur.
23O'dur önderleri bir hiç eden,
Dünyanın egemenlerini sıfıra
indirgeyen.
24O önderler ki, yeni dikilmiş, yeni
ekilmiş ağaç gibi,
Gövdeleri yere yeni kök salmışken
RAB'bin soluğu onları kurutuverir,
Kasırga saman gibi savurur.

25"Beni kime benzeteceksiniz ki,
Eşitim olsun?" diyor Kutsal Olan.
26Başınızı kaldırıp göklere bakın.
Kim yarattı bütün bunları?
Yıldızları sırayla görünür kılıyor,
Her birini adıyla çağırıyor.
Büyük kudreti, üstün gücü
sayesinde hepsi yerli yerinde
duruyor.

27Ey Yakup soyu, ey İsrail!
Neden, "RAB başıma gelenleri
görmüyor,
Tanrı hakkımı gözetmiyor?" diye
yakınıyorsun?
28Bilmiyor musun, duymadın mı?
Ebedi Tanrı, RAB, bütün dünyayı
yaratan,
Ne yorulur ne de zayıflar,
O'nun bilgisi kavranamaz.
29Yorulanı güçlendirir,
Takati olmayanın kudretini artırır.
30Gençler bile yorulup zayıf düşer,
Yiğitler tökezleyip düşerler.
31RAB'be umut bağlayanlarsa taze
güce kavuşur,
Kanat açıp yükselirler kartallar gibi.
Koşar ama zayıf düşmez,
Yürür ama yorulmazlar.

Rab'den Güvence

41 RAB diyor ki, "Susun karşımda,
ey kıyı halkları!
Halklar güçlerini tazelesin,
Öne çıkıp konuşsunlar.
Yargı için bir araya gelelim.

40:13 Rom.11:34; 1Ko.2:16 **40:18-19** Elç.17:29 **40:26** Mez.147:4

2"Doğudan adaleti[o] harekete geçiren,
Hizmete koşan kim?
Ulusları önüne katıyor, krallara
baş eğdiriyor.
Kılıcıyla toz ediyor onları,
Yayıyla savrulan samana çeviriyor.
3Kovalıyor onları,
Ayak basmadığı bir yoldan
esenlikle geçiyor.
4Bunları yapıp gerçekleştiren,
Kuşakları başlangıçtan beri
çağıran kim?
Ben RAB, ilkim; sonuncularla da
yine Ben olacağım."

5Kıyı halkları bunu görüp korktu.
Dünyanın dört bucağı titriyor.
Yaklaşıyor, geliyorlar.
6Herkes komşusuna yardım ediyor,
Kardeşine, "Güçlü ol" diyor.
7Zanaatçı kuyumcuyu yüreklendiriyor,
Madeni çekiçle düzleyen,
"Lehim iyi oldu" diyerek örse
vuranı yüreklendiriyor.
Kımıldamasın diye putu yerine
çiviliyor.

8"Ama sen, ey kulum İsrail,
Seçtiğim Yakup soyu,
Dostum İbrahim'in torunları!
9Sizleri dünyanın dört bucağından
topladım,
En uzak yerlerden çağırdım.
Dedim ki, 'Sen kulumsun, seni
seçtim,
Seni reddetmedim.'
10Korkma, çünkü ben seninleyim,
Yılma, çünkü Tanrın benim.
Seni güçlendireceğim, evet, sana
yardım edeceğim;
Zafer kazanan sağ elimle sana
destek olacağım.

11"Sana öfkelenenlerin hepsi
utanacak, rezil olacak.
Sana karşı çıkanlar hiçe sayılıp
yok olacak.
12Seninle çekişenleri arasan da
bulamayacaksın.
Seninle savaşanlar hiçten beter
olacak.
13Çünkü sağ elinden tutan,
'Korkma, sana yardım edeceğim'
diyen Tanrın RAB benim.

14"Ey Yakup soyu, toprak kurdu,
Ey İsrail halkı, korkma!
Sana yardım edeceğim" diyor
RAB,
Seni kurtaran İsrail'in Kutsalı.
15"İşte, seni dişli, keskin, yepyeni bir
harman düveni yaptım.
Harman edip ufalayacaksın dağları,
Tepeleri samana çevireceksin.
16Onları savurduğunda rüzgar alıp
götürecek,
Darmadağın edecek hepsini
kasırga.
Sense RAB'de sevinç bulacak,
İsrail'in Kutsalı'yla övüneceksin.

17"Düşkünlerle yoksullar su arıyor,
ama yok.
Dilleri kurumuş susuzluktan.
Ben RAB, onları yanıtlayacağım,
Ben, İsrail'in Tanrısı, onları
bırakmayacağım.
18Çıplak tepeler üzerinde ırmaklar,
Vadilerde su kaynakları yapacağım.
Çölü havuza,
Kurak toprağı pınara çevireceğim.
19Çölü sedir, akasya,
Mersin ve iğde ağaçlarına
kavuşturacağım.
Bozkıra çam, köknar
Ve selviyi bir arada dikeceğim.
20Öyle ki, insanlar görüp bilsinler,
Hep birlikte düşünüp anlasınlar ki,
Bütün bunları RAB'bin eli yapmış,
İsrail'in Kutsalı yaratmıştır."

o *41:2* "Adalet" ya da "Galip": Bu sözcük Pers Kralı Koreş'i simgeliyor (bkz. 45:1).
41:8 2Ta.20:7; Yak.2:23

Rab Putlara Karşı

21“Davanızı sunun” diyor RAB,
“Kanıtlarınızı ortaya koyun” diyor
Yakup'un Kralı,
22“Putlarınızı getirin de olacakları
bildirsinler bize.
Olup bitenleri bildirsinler ki
düşünelim,
Sonuçlarını bilelim.
Ya da gelecekte olacakları
duyursunlar bize.
23Ey putlar, bundan sonra olacakları
bize bildirin de,
İlah olduğunuzu bilelim!
Haydi bir iyilik ya da kötülük
edin de,
Hepimiz korkup dehşete düşelim.
24Siz de yaptıklarınız da hiçten
betersiniz,
Sizi yeğleyen iğrençtir.

25“Kuzeyden birini harekete
geçirdim, geliyor,
Gün doğusundan beni adımla
çağıran biri.
Çömlekçinin balçığı çiğnediği
gibi,
Önderleri çamur gibi çiğneyecek
ayağıyla.
26Hanginiz bunu başlangıçtan
bildirdi ki, bilelim,
Kim önceden bildirdi ki,
‘Haklısın’ diyelim?
Konuştuğunuzu bildiren de
Duyuran da
Duyan da olmadı hiç.
27Siyon'a ilk, ‘İşte, geldiler’ diyen
benim.
Yeruşalim'e müjdeci gönderdim.
28Bakıyorum, aralarında öğüt
verebilecek kimse yok ki,
Onlara danışayım, onlar da
yanıtlasınlar.
29Hepsi bomboş, yaptıkları da bir hiç.
Halkın putları yalnızca yeldir,
sıfırdır.”

Rab'bin Kulu

42 “İşte kendisine destek
olduğum,
Gönlümün hoşnut olduğu
seçtiğim kulum!
Ruhum'u onun üzerine koydum.
Adaleti uluslara ulaştıracak.
2Bağırıp çağırmayacak,
Sokakta sesini yükseltmeyecek.
3Ezilmiş kamışı kırmayacak,
Tüten fitili söndürmeyecek.
Adaleti sadakatle ulaştıracak.
4Yeryüzünde adaleti sağlayana dek
Umudunu, cesaretini
yitirmeyecek.
Kıyı halkları onun yasasına umut
bağlayacak.”

5Gökleri yaratıp geren,
Yeryüzünü ve ürününü seren,
Dünyadaki insanlara soluk,
Orada yaşayanlara ruh veren
RAB Tanrı diyor ki,
6“Ben, RAB, seni doğrulukla
çağırdım,
Elinden tutacak,
Seni koruyacağım.
Seni halka antlaşma,
Uluslara ışık yapacağım.
7Öyle ki, kör gözleri açasın,
Zindandaki tutsakları,
Cezaevi karanlığında yaşayanları
özgür kılasın.

8“Ben RAB'bim, adım budur.
Onurumu bir başkasına,
Övgülerimi putlara bırakmam.
9Bakın, önceden bildirdiklerim
gerçekleşti.
Şimdi de yenilerini bildiriyorum;
Bunlar ortaya çıkmadan önce
size duyuruyorum.”

42:1 Mat.3:17; 17:5; Mar.1:11; Luk.3:22; 9:35 **42:1-4** Mat.12:17-21 **42:5** Elç.17:24-25
42:6 Yşa.49:6; Luk.2:32; Elç.13:47; 26:23

Övgü İlahisi

10 Ey denizlere açılanlar ve
denizlerdeki her şey,
Kıyılar ve kıyı halkları,
RAB'be yeni bir ilahi söyleyin,
Dünyanın dört bucağından O'nu
ezgilerle övün.
11 Bozkır ve bozkırdaki kentler,
Kedar köylerinde yaşayan halk
Sesini yükseltsin.
Sela'da oturanlar sevinçle
haykırsın,
Bağırsın dağların doruklarından.
12 Hepsi RAB'bi onurlandırsın,
Kıyı halkları O'nu övsün.
13 Yiğit gibi çıkagelecek RAB,
Savaşçı gibi gayrete gelecek.
Bağırıp savaş çığlığı atacak,
Düşmanlarına üstünlüğünü
gösterecek.

Rab'bin Yardım Sözü

14 "Uzun zamandır ses çıkarmadım,
Sustum, kendimi tuttum.
Ama şimdi feryat edeceğim
doğuran kadın gibi,
Nefesim tutulacak, kesik kesik
soluyacağım.
15 Harap edeceğim dağları, tepeleri,
Bütün yeşilliklerini kurutacağım.
Irmakları adalara çevirip
havuzları kurutacağım.
16 Körlere bilmedikleri yolda
rehberlik edeceğim,
Onlara kılavuz olacağım
bilmedikleri yollarda,
Karanlığı önlerinde ışığa,
Engebeleri düzlüğe çevireceğim.
Yerine getireceğim sözler
bunlardır.
Onlardan geri dönmem.
17 Oyma putlara güvenenler,
Dökme putlara, 'İlahlarımız
sizsiniz' diyenlerse
Geri döndürülüp büsbütün
utandırılacaklar."

Kör, Sağır İsrail

18 "Ey sağırlar, işitin,
Ey körler, bakın da görün!
19 Kulum kadar kör olan
var mı?
Gönderdiğim ulak kadar sağır
olan var mı?
Benimle barışık olan kadar,
RAB'bin kulu kadar kör olan kim
var?
20 Pek çok şey gördünüz, ama
aldırmıyorsunuz,
Kulaklarınız açık, ama
işitmiyorsunuz."

21 Kendi doğruluğu uğruna Kutsal
Yasa'yı
Büyük ve yüce kılmak RAB'bi
hoşnut etti.
22 Ama bu yağmalanmış, soyulmuş
bir halktır.
Hepsi deliklere, cezaevlerine
kapatılmışlardır.
Yağmalanmak için varlar,
kurtaran yok.
Soyulmak içinler, "Geri verin"
diyen yok.

23 Hanginiz kulak verecek?
Gelecekte kim can kulağıyla
dinleyecek?
24 Yakup soyunun soyulmasına,
İsrail'in yağmalanmasına kim
olur verdi?
Kendisine karşı günah
işlediğimiz RAB değil mi?
Çünkü O'nun yolunda yürümek
istemediler,
Yasasına kulak asmadılar.
25 Bu yüzden kızgın öfkesini,
Savaşın şiddetini üzerlerine
yağdırdı.
Ama ateş çemberi içinde
olduklarını farketmediler,
Aldırmadılar kendilerini yakıp
bitiren ateşe.

İsrail'in Tek Kurtarıcısı Rab

43 Ey Yakup soyu, seni yaratan,
Ey İsrail, sana biçim veren
RAB şimdi şöyle diyor:
"Korkma, çünkü seni kurtardım,
Seni adınla çağırdım, sen benimsin.
2 Suların içinden geçerken seninle olacağım,
Irmakların içinden geçerken su boyunu aşmayacak.
Ateşin içinde yürürken yanmayacaksın,
Alevler seni yakmayacak.
3 Çünkü senin Tanrın, İsrail'in Kutsalı,
Seni kurtaran RAB benim.
Fidyen olarak Mısır'ı,
Sana karşılık Kûş* ve Seva diyarlarını verdim.
4 Gözümde değerli ve saygın olduğun,
Seni sevdiğim için, senin yerine insanlar,
Canın karşılığında halklar vereceğim.
5 Korkma, çünkü seninleyim,
Soyundan olanları doğudan getireceğim,
Sizleri de batıdan toplayacağım.

6 "Kuzeye, 'Ver', güneye, 'Alıkoyma;
Oğullarımı uzaktan,
Kızlarımı dünyanın dört bucağından getir' diyeceğim.
7 'Yüceliğim için yaratıp biçim verdiğim,
Adımla çağrılan herkesi,
Evet, oluşturduğum herkesi getirin' diyeceğim."

Rab'bin Tanığı İsrail

8 Gözleri olduğu halde kör,
Kulakları olduğu halde sağır olan halkı öne getir.
9 Bütün uluslar bir araya gelsin, halklar toplansın.
İçlerinden hangisi bunları bildirebilir,
Olup bitenleri bize duyurabilir?
Tanıklarını çağırıp haklı olduklarını kanıtlasınlar,
Ötekiler de duyup, "Doğrudur" desinler.

10 "Tanıklarım sizlersiniz" diyor RAB,
"Seçtiğim kullar sizsiniz.
Öyle ki beni tanıyıp bana güvenesiniz,
Benim O olduğumu anlayasınız.
Benden önce bir tanrı olmadı,
Benden sonra da olmayacak.

11 "Ben, yalnız ben RAB'bim,
Benden başka kurtarıcı yoktur.
12 Ben bildirdim, ben kurtardım, ben duyurdum,
Aranızdaki yabancı ilahlar değil.
Tanıklarım sizsiniz" diyor RAB,
"Tanrı benim,
13 Gün gün olalı ben O'yum.
Elimden kimse kurtaramaz.
Ben yaparım, kim engel olabilir?"

Babil'den Kurtuluş

14 Kurtarıcınız RAB, İsrail'in Kutsalı diyor ki,
"Uğrunuza Babil üzerine bir ordu göndereceğim.
Övündükleri gemilerle kaçan bütün Kildaniler'e*
Boyun eğdireceğim.
15 Kutsalınız, İsrail'in Yaratıcısı,
Kralınız RAB benim."

16-17 Denizde geçit, azgın sularda yol açan,
Atlarla savaş arabalarını,
Yiğit savaşçıları ve orduyu
Yola çıkaran RAB şöyle diyor:
"Onlar yattı, kalkamaz oldu,
Fitil gibi bastırılıp söndürüldüler.

18 "Olup bitenlerin üzerinde durmayın,
Düşünmeyin eski olayları.
19 Bakın, yeni bir şey yapıyorum!

Olmaya başladı bile, farketmiyor
musunuz?
Çölde yol, kurak topraklarda
ırmaklar yapacağım.
20 Kır hayvanları, çakallarla
baykuşlar beni yüceltecek.
Çünkü seçtiğim halkın içmesi
için çölde su,
Kurak yerlerde ırmaklar sağladım.
21 Kendim için biçim verdiğim bu halk
Bana ait olan övgüleri ilan
edecek."

İsrail'in Günahı

22 "Ne var ki, ey Yakup soyu,
Yakardığın ben değildim,
Benden usandın, ey İsrail.
23 Yakmalık sunu* için bana davar
getirmediniz,
Kurbanlarınızla beni
onurlandırmadınız.
Sizi sunularla uğraştırmadım,
Günnük isteyerek sizi
usandırmadım.
24 Benim için güzel kokulu kamış
satın almadınız,
Doyurmadınız beni
kurbanlarınızın yağıyla.
Tersine, beni günahlarınızla
uğraştırdınız,
Suçlarınızla usandırdınız.
25 Kendi uğruna suçlarınızı silen
benim, evet benim,
Günahlarınızı anmaz oldum.

26 "Geçmişi bana anımsatın,
hesaplaşalım,
Haklı çıkmak için davanızı
anlatın.
27 İlk atanız günah işledi,
Sözcüleriniz bana başkaldırdı.
28 Bu yüzden tapınak görevlilerini
bayağılaştırdım;
Yakup soyunu bütünüyle yıkıma,
İsrail'i rezilliğe mahkûm ettim."

Rab Tek Tanrı'dır

44 "Şimdi, ey kulum Yakup soyu,
Seçtiğim İsrail halkı, dinle!
2 Seni yaratan, rahimde sana biçim
veren,
Sana yardım edecek olan RAB
şöyle diyor:
'Korkma, ey kulum Yakup soyu,
Ey seçtiğim Yeşurun[ö]!

3 " 'Susamış toprağı sulayacak,
Kurumuş toprakta dereler
akıtacağım.
Çocuklarının üzerine Ruhum'u
dökecek,
Soyunu kutsayacağım.
4 Akarsu kıyısında otlar arasında
yükselen
Kavaklar gibi boy atacaklar.'

5 "Kimi, 'Ben RAB'be aitim' diyecek,
Kimi Yakup adını alacak,
Kimi de eline 'RAB'be ait' yazıp
İsrail adını benimseyecek."
6 RAB, İsrail'in Kralı ve Kurtarıcısı,
Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"İlk ve son benim,
Benden başka Tanrı yoktur.
7 Benim gibi olan var mı? Haber versin.
Ezeli halkımı var ettiğimden beri
olup bitenleri,
Bundan sonra olacakları söyleyip
sıralasın,
Evet, gelecek olayları bildirsin!
8 Yılmayın, korkmayın!
Size çok önceden beri söyleyip
açıklamadım mı?
Tanıklarım sizsiniz.
Benden başka Tanrı var mı?
Hayır, başka Kaya yok;
Ben bir başkasını bilmiyorum."

Putatapanlar Utanacak

9 Putlara biçim verenlerin hepsi boş
insanlardır.

ö *44:2* "Dürüst" anlamına gelen "Yeşurun" İsrail halkına verilen bir addır.
43:20-21 1Pe.2:9 **44:6** Yşa.48:12; Va.1:17; 22:13

Değer verdikleri nesneler hiçbir
işe yaramaz.
Putların tanıkları onlardır;
Ne bir şey görür ne de bir şey
bilirler.
Bunun sonucunda utanç içinde
kalacaklar.
10 Kim yararsız ilaha biçim vermek,
Dökme put yapmak ister?
11 Bakın, bu putlarla uğraşanların
hepsi utanacak.
Onları yapanlar salt insan.
Hepsi toplanıp yargılanmaya gelsin.
Dehşete düşecek, utanacaklar
birlikte.
12 Demirci aletini alır,
Kömür ateşinde çalışır,
Çekiçle demire biçim verir.
Güçlü koluyla onu işler.
Acıkır, güçsüz kalır, su içmeyince
tükenir.
13 Marangoz iple ölçü alır,
Tahtayı tebeşirle çizer.
Raspayla tahtayı biçimlendirir,
Pergelle işaretler, insan biçimi verir.
İnsan güzelliğinde,
Evde duracak bir put yapar.
14 İnsan kendisi için sedir ağaçları keser,
Palamut, meşe ağaçları alır.
Ormanda kendine bir ağaç seçer.
Bir çam diker, ama ağacı büyüten
yağmurdur.
15 Sonra ağaç odun olarak kullanılır.
İnsan aldığı odunla hem ısınır,
Hem tutuşturup ekmek pişirir,
Hem de bir ilah yapıp tapınır.
Yaptığı putun önünde yere kapanır.
16 Odunun bir kısmını yakar,
Ateşinde et kızartıp karnını
doyurur.
Isınınca bir oh çeker,
"Isındım, ateşin sıcaklığını
duyuyorum" der.
17 Artakalan odundan kendine bir ilah,
Oyma put yapar;
Önünde yere kapanıp ona tapınır,
"Beni kurtar, çünkü ilahım sensin"
diye yakarır.
18 Böyleleri anlamaz, bilmez.
Çünkü gözleri de zihinleri de
öylesine kapalı ki,
Görmez, anlamazlar.
19 Durup düşünmez, bilmez,
Anlamazlar ki şöyle desinler:
"Odunun bir kısmını yakıp
Ateşinde ekmek pişirdim, et
kızartıp yedim.
Artakalanından iğrenç bir şey mi
yapayım?
Bir odun parçasının önünde yere
mi kapanayım?"
20 Külle besleniyorlar.
Aldanan yürekleri onları saptırıyor.
Canlarını kurtaramaz,
"Sağ elimdeki şu nesne aldatıcı
değil mi?" diyemezler.

Rab Yaratıcı ve Kurtarıcıdır

21 "Ey Yakup soyu, ey İsrail,
Söylediklerimi anımsayın, çünkü
kulumsunuz.
Size ben biçim verdim,
kulumsunuz;
Seni unutmam, ey İsrail.
22 İsyanlarınızı bulut gibi,
Günahlarınızı sis gibi sildim.
Bana dönün, çünkü sizi kurtardım."

23 Sevinçle haykırın, ey gökler,
Çünkü bunu RAB yaptı.
Haykırın, ey yerin derinlikleri.
Ey dağlar, ey orman, ormandaki
her ağaç,
Sevinç çığlıklarına katılın.
Çünkü RAB Yakup soyunu
kurtararak
İsrail'de görkemini gösterdi.

24-28 Sizi kurtaran,
Size rahimde biçim veren RAB
diyor ki,
"Her şeyi yaratan,

44:24-28 1Ko.1:20 **44:24-28** 2Ta.36:23; Ezr.1:2

Gökleri yalnız başına geren,
Yeryüzünü tek başına seren,
Sahte peygamberlerin belirtilerini
boşa çıkaran,
Falcılarla alay eden,
Bilgeleri geri çeviren,
Bilgilerini saçmalığa dönüştüren,
Kulunun sözlerini yerine getiren,
Ulaklarının peygamberlik
sözlerini gerçekleştiren,
Yeruşalim için, 'İçinde oturulacak',
Yahuda kentleri için, 'Yeniden
kurulacak,
Yıkıntılarını onaracağım' diyen;
Engine, 'Kuru! Sularını
kurutacağım' diyen,
Koreş[p] için, 'O çobanımdır,
Her istediğimi yerine getirecek',
Yeruşalim için, 'Yeniden kurulacak',
Tapınak için, 'Temeli atılacak'
diyen RAB benim."

Rab Pers Kralı Koreş'i Seçiyor

45 RAB meshettiği* kişiye,
Sağ elinden tuttuğu Koreş'e
sesleniyor.
Uluslara onun önünde baş
eğdirecek,
Kralları silahsızlandıracak[r],
Bir daha kapanmayacak kapılar
açacak.
Ona şöyle diyor:
2 "Senin önünsıra gidip
Dağları düzleyecek,
Tunç* kapıları kırıp
Demir sürgülerini parçalayacağım.
3 Seni adınla çağıranın
Ben RAB, İsrail'in Tanrısı
olduğumu anlayasın diye
Karanlıkta kalmış hazineleri,
Gizli yerlerde saklı zenginlikleri
sana vereceğim.
4 Sen beni tanımadığın halde
Kulum Yakup soyu ve seçtiğim
İsrail uğruna
Seni adınla çağırıp onurlu bir
unvan vereceğim.
5 RAB benim, başkası yok,
Benden başka Tanrı yok.
Beni tanımadığın halde seni
güçlü kılacağım.
6 Öyle ki, doğudan batıya dek
Benden başkası olmadığını
herkes bilsin.
RAB benim, başkası yok.
7 Işığı biçimlendiren, karanlığı yapan,
Esenliği ve felaketi yaratan,
Bütün bunları yapan RAB benim.
8 Ey gökler, yukarıdan doğruluk
damlatın,
Ey bulutlar, doğruluk yağdırın.
Toprak yarılsın, kurtuluş meyvesi
versin,
Onunla birlikte doğruluk yetiştirsin.
Bunları yaratan RAB benim."

Her Şeyi Yaratan Tanrı

9 Kendine biçim verenle çekişenin
vay haline!
Kil, topraktan yapılmış çömlek
parçası,
Kendisine biçim verene, "Ne
yapıyorsun?
Yarattığın nesnenin tutacağı yok"
diyebilir mi?
10 Babasına, "Dünyaya ne getirdin?"
Ya da annesine, "Ne biçim şey
doğurdun?"
Diyenin vay haline!
11 İsrail'in Kutsalı,
Ona biçim veren RAB diyor ki,
"Çocuklarımın geleceği hakkında
beni sorgulayabilir,
Ellerimin yapıtları hakkında bana
buyruk verebilir misiniz?
12 Dünyayı ben yaptım,
Üzerindeki insanı ben yarattım.
Benim ellerim gerdi gökleri,
Bütün gök cisimleri benim
buyruğumda.

p *44:24* "Koreş": Tarihsel kayıtlarda "Keyhüsrev" diye de geçer. r *45:1* "Silahsızlandıracak": İbranice "Kuşağını çözecek". **45:9** Yşa.29:16; Rom.9:20

[13]Koreş'i doğrulukla harekete
geçirecek,
Yollarını düzleyeceğim.
Kentimi o onaracak,
Sürgünlerimi ücret ya da ödül
almadan o özgür kılacak."
Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB.

[14]RAB diyor ki,
"Mısır'ın ürettikleri,
Kûş'un* ticaret gelirleri
Ve uzun boylu Sevalılar size
gelecek, sizin olacak.
Zincire vurulmuş olarak
ardınızsıra yürüyecekler.
Önünüzde yere kapanıp
yalvaracaklar:
'Tanrı yalnız sizinledir,
Başkası, başka Tanrı yok.' "
[15]Gerçekten sen kendini gizleyen bir
Tanrı'sın,
Ey İsrail'in Tanrısı, ey Kurtarıcı!
[16]Put yapanların hepsi utandırılacak,
rezil olacak.
Utanç içinde uzaklaşacaklar.
[17]Ama İsrail RAB tarafından
kurtarılacak,
Sonsuza dek sürecek kurtuluşu.
Çağlar boyunca utandırılmayacak,
Asla rezil olmayacak.

[18]Çünkü gökleri yaratan RAB,
Dünyayı yaratıp biçimlendiren,
pekiştiren,
Üzerinde yaşanmasın diye değil,
yaşansın diye
Biçimlendiren RAB –Tanrı
O'dur– şöyle diyor:
"RAB benim, başkası yok.
[19]Ben gizlide,
Karanlıklar ülkesinin bir
köşesinde konuşmadım.
Yakup soyuna, 'Beni olmayacak
yerlerde[s] arayın' demedim.
Doğru olanı söyleyen, adil olanı
bildiren RAB benim."

Tanrı ve Babil'in Putları

[20]"Ey sizler, uluslardan kaçıp
kurtulanlar,
Toplanıp gelin, birlikte yaklaşın!
Tahtadan oyma putlar taşıyan,
Kurtaramayan ilahlara yakaranlar
bilgisizdir.
[21]Konuşun, davanızı sunun,
Birbirinize danışın.
Bunları çok önceden duyurup
bildiren kim?
Ben RAB, bildirmedim mi?
Benden başka Tanrı yok, adil
Tanrı ve Kurtarıcı benim.
Yok benden başkası.

[22]"Ey dünyanın dört bucağındakiler,
Bana dönün, kurtulursunuz.
Çünkü Tanrı benim, başkası yok.
[23]Kendi üzerime ant içtim,
Ağzımdan çıkan söz doğrudur,
boşa çıkmaz:
Her diz önümde çökecek,
Her dil bana ant içecek.

[24]"Benim için şöyle diyecekler:
'Doğruluk ve güç yalnız
RAB'dedir',
İnsanlar O'na gelecek.
RAB'be öfkelenenlerin hepsi
utandırılacak.
[25]Ama bütün İsrail soyu
RAB tarafından aklanacak,
O'nunla övünecek.

46 "İlah Bel diz çökmüş, ilah
Nebo sinmiş,
Putları hayvanlara, öküzlere
yüklenmiş gidiyor.
Taşınan bu nesneleriniz ağırlık,
Yorgun hayvana yük oldu.
[2]Birlikte sinmiş, diz çökmüşler,
Putlarını yük olmaktan
kurtaramıyorlar.
Sürgüne gidecek onlar.

[s] *45:19* "Olmayacak yerlerde" ya da "Boşuna". **45:23** Rom.14:11; Flp.2:10-11

3 "Ey Yakup soyu, İsrail'in sağ
kalanları,
Doğdunuz doğalı yüklendiğim,
Rahimden çıktınız çıkalı
taşıdığım sizler,
Dinleyin beni:
4 Siz yaşlanıncaya dek ben O'yum;
Saçlarınız ağarıncaya dek
Ben yükleneceğim sizi.
Sizi ben yarattım, ben taşıyacağım,
Evet, sizi ben yüklenecek, ben
kurtaracağım.

5 "Beni kime benzetecek,
Kime denk tutacaksınız?
Kiminle karşılaştıracaksınız ki,
benzer olalım?
6 Kimisi bol keseden harcadığı
altından,
Terazide tarttığı gümüşten
Ücret karşılığında kuyumcuya
ilah yaptırır,
Önünde yere kapanıp tapınır.
7 Onu omuzlayıp taşır, yerine koyar.
Öylece durur put, yerinden
kımıldamaz.
Kendisine yakarana yanıt veremez,
Onu sıkıntısından kurtaramaz.

8 "Bunu anımsayın, ey başkaldıranlar,
Adam olun, aklınızdan çıkarmayın!
9 Çok önceden beri olup bitenleri
anımsayın.
Çünkü Tanrı benim, başkası yok.
Tanrı benim, benzerim yok.
10 Sonu ta başlangıçtan,
Henüz olmamış olayları çok
önceden bildiren,
'Tasarım gerçekleşecek,
İstediğim her şeyi yapacağım'
diyen benim.
11 Doğudan yırtıcı kuşu,
Uzak bir ülkeden
Tasarımı gerçekleştirecek adamı
çağıran benim.
Evet, bunları söyledim,
Kesinlikle yerine getirecek,
Tasarladığımı yapacağım mutlaka.

12 "Ey dikbaşlılar, doğruluktan uzak
olanlar,
Dinleyin beni!
13 Zaferim yaklaştı, uzak değil;
Kurtarışım gecikmeyecek.
Güzelliğim olan İsrail için
Siyon'u kurtaracağım."

Babil'in Düşüşü

47 "Ey Babil, erden kız,
İn aşağı, toprağa otur.
Ey Kildani* kızı,
Tahtın yok artık, yere otur.
Bundan böyle, 'Nazik, narin'
demeyecekler sana.
2 Bir çift değirmen taşı al da un öğüt,
Çıkar peçeni, kaldır eteğini.
Baldırını aç, ırmaklardan geç.
3 Çıplaklığın sergilenecek, mahrem
yerlerin görünecek.
Öç alacağım, kimseyi
esirgemeyeceğim."

4 Bizim kurtarıcımız
İsrail'in Kutsalı'dır.
O'nun adı Her Şeye Egemen
RAB'dir.

5 RAB diyor ki, "Ey Kildani kızı,
Karanlığa çekilip sessizce otur.
Çünkü bundan böyle 'Ülkeler
kraliçesi' demeyecekler sana.
6 Halkıma öfkelenmiş,
Mirasım olduğu halde onu
bayağılaştırıp
Eline teslim etmiştim.
Ama sen onlara acımadın,
Yaşlılara bile çok ağır bir
boyunduruk yükledin.
7 'Sonsuza dek kraliçe olacağım'
diye düşünüyordun,
Bunları aklına getirmedin,
sonuçlarını düşünmedin.

47:1-15 Yşa.13:1-14:23; Yer.50:1-51:64 **47:7-9** Sef.2:15; Va.18:7-8

8"Ey şimdi güvenlikte yaşayan zevk düşkünü,
İçinden, 'Kraliçe benim, başkası yok;
Hiç dul kalmayacak,
Evlat acısı görmeyeceğim' diyorsun.
Dinle şimdi:
9Bir gün içinde ikisi birden başına gelecek:
Çok sayıda büyüye, etkili muskalarına karşın
Hem dul kalacak,
Hem evlat acısını alabildiğine yaşayacaksın.

10"Kötülüğüne güvendin,
'Beni gören yok' diye düşündün.
Bilgin ve bilgeliğin seni saptırdı.
İçinden, 'Kraliçe benim, başkası yok' diyordun.
11Ne var ki, felakete uğrayacaksın.
Onu durduracak büyü yok elinde,
Başına gelecek belayı önleyemeyeceksin.
Üzerine ansızın hiç beklemediğin bir yıkım gelecek.
12Gençliğinden beri emek verdiğin
Muskalarına, çok sayıda büyüye devam et;
Belki yararını görür,
Kimilerini titretirsin.
13Aldığın öğütlerin çokluğu
Seni tüketti.
Yıldız falcıların, yıldızbilimcilerin,
Ay başlarında ne olacağını bildirenlerin,
Şimdi kalksınlar da
Başına geleceklerden seni kurtarsınlar.

14"Bak, hepsi anızdan farksız,
Ateş yakacak onları.
Canlarını alevden kurtaramayacaklar.
Ne ısınmak için kor,
Ne de karşısında oturulacak ateş olacak.
15Emek verdiğin adamlar böyle olacak.
Gençliğinden beri alışveriş ettiğin herkes
Kendi yoluna gidecek,
Seni kurtaran olmayacak."

İsrail'in İnatçılığı

48 "Dinle, ey Yakup soyu!
İsrail adıyla anılan, Yahuda soyundan gelen,
RAB'bin adıyla ant içen sizler,
İsrail'in Tanrısı'na yakarır,
Ama bunu doğrulukla, içtenlikle yapmazsınız.
2Kutsal kentli* olduğunuzu,
İsrail'in Tanrısı'na dayandığınızı ileri sürersiniz.
O'nun adı Her Şeye Egemen RAB'dir.
3Olup bitenleri çok önceden bildirdim,
Ağzımı açıp duyurdum.
Ansızın yaptım ve gerçekleştiler.
4İnatçı olduğunuzu,
Tunç* alınlı, demir boyunlu olduğunuzu bildiğim için
5Bunları size çok önceden bildirdim,
Olmadan önce duyurdum.
Yoksa, 'Bunları yapan putlarımızdır,
Olmalarını buyuran
Oyma ve dökme putlarımızdır' derdiniz.
6Bunları duydunuz, hepsini inceleyin.
Peki, kabul etmeyecek misiniz?
Şimdiden size yeni şeyler,
Bilmediğiniz gizli şeyler açıklayacağım.
7Bunlar şimdi yaratılıyor,
Geçmişte değil;
Bugüne kadar duymadınız,
Yoksa, 'Bunları biliyorduk' derdiniz.
8Ne duydunuz, ne de anladınız,
Öteden beri kulaklarınız tıkalı.
Ne denli hain olduğunuzu biliyorum,
Doğuştan isyankâr olduğunuz biliniyor.

9 Adım uğruna öfkemi geciktiriyorum.
Ünümden ötürü kendimi
tutuyorum,
Yoksa sizi yok ederdim.
10 Bakın, gümüşü arıtır gibi olmasa
da sizleri arıttım,
Sıkıntı ocağında denedim.
11 Bunu kendim için, evet, kendim
için yapıyorum.
Adımı bayağılaştırmanızı nasıl
hoş görebilirim?
Bana ait olan onuru başkasına
vermem."

İsrail Kurtulacak

12 "Ey Yakup soyu, çağırdığım İsrail,
beni dinle:
Ben O'yum; ilk Ben'im, son da
Ben'im.
13 Yeryüzünün temelini elimle attım,
Gökleri sağ elim gerdi.
Onları çağırdığımda
Birlikte önümde dikilirler.

14 "Toplanıp dinleyin hepiniz:
Putlardan hangisi bunları
önceden bildirebildi?
RAB'bin sevdiği kişi
O'nun Babil'e karşı tasarladığını
yerine getirecek.
Gücünü Kildaniler'e* karşı
kullanacak.
15 Ben, evet, ben söyledim, onu ben
çağırdım,
Onu getirdim, görevini başaracak.

16 "Yaklaşın bana, dinleyin
söyleyeceklerimi:
Başlangıçtan beri açıkça konuştum,
O zamandan bu yana oradayım."
Egemen RAB şimdi beni ve
Ruhu'nu gönderiyor.

17 Sizleri kurtaran İsrail'in Kutsalı
RAB diyor ki,
"Yararlı olanı size öğreten,
Gitmeniz gereken yolda sizi
yürüten
Tanrınız RAB benim.

18 "Keşke buyruklarıma dikkat
etseydiniz!
O zaman esenliğiniz ırmak gibi,
Doğruluğunuz denizin dalgaları
gibi olurdu.
19 Soyunuz kum gibi,
Torunlarınız kum taneleri gibi
olurdu.
Adları ne unutulur,
Ne de huzurumdan yok olurdu."

20 Babil'den çıkın, Kildaniler'den
kaçın,
Sevinç çığlıklarıyla ilan edin bunu,
Haberini duyurun, dünyanın dört
bucağına yayın.
"RAB, kulu Yakup'un soyunu
kurtardı" deyin.
21 Onları çöllerden geçirirken
susuzluk çekmediler,
Onlar için sular akıttı kayadan,
Kayayı yardı, sular fışkırdı.

22 "Kötülere esenlik yoktur" diyor
RAB.

Rab'bin Kulunun Görevi

49 Ey kıyı halkları, işitin beni,
Uzaktaki halklar, iyi dinleyin.
RAB beni ana rahmindeyken
çağırdı,
Annemin karnındayken adımı
koydu.
2 Ağzımı keskin kılıç yaptı,
Elinin gölgesinde gizledi beni.
Beni keskin bir ok yaptı,
Kendi ok kılıfına sakladı.
3 Bana, "Kulumsun, ey İsrail,
Görkemimi senin aracılığınla
göstereceğim" dedi.

48:12 Yşa.44:6; Va.1:17; 22:13 **48:20** Va.18:4 **48:22** Yşa.57:21 **49:1** Yer.1:5
49:2 İbr.4:12; Va.1:16

4 Ama ben, "Boşuna emek verdim" dedim,
"Gücümü boş yere, bir hiç için tükettim.
RAB yine de hakkımı savunur,
Tanrım yaptıklarımın karşılığını verir."

5 Kulu olmam için,
Yakup soyunu kendisine geri getirmem,
İsrail'i önünde toplamam için
Rahimde beni biçimlendiren
RAB şimdi şöyle diyor:
–O'nun gözünde onurluyum,
Tanrım bana güç kaynağı oldu.–
6 "Yakup'un oymaklarını canlandırmak,
Sağ kalan İsrailliler'i geri getirmek için
Kulum olman yeterli değil.
Seni uluslara ışık yapacağım.
Öyle ki, kurtarışım yeryüzünün dört bucağına ulaşsın."
7 İnsanların hor gördüğüne,
Ulusların iğrendiğine,
Egemenlerin kulu olana
İsrail'in Kurtarıcısı ve Kutsalı RAB diyor ki,
"Seni seçmiş olan İsrail'in Kutsalı sadık RAB'den ötürü
Krallar seni görünce ayağa kalkacak,
Önderler yere kapanacak."

İsrail'in Rab'be Dönüşü

8 RAB şöyle diyor:
"Lütuf zamanında seni yanıtlayacağım,
Kurtuluş günü sana yardım edecek,
Seni koruyacağım.
Seni halka antlaşma olarak vereceğim.
Öyle ki, yıkık ülkeyi yeniden kurasın,
Mülk olarak yeni sahiplerine veresin.
9 Tutsaklara, 'Çıkın',
Karanlıktakilere, 'Dışarı çıkın' diyeceksin.
Yol boyunca beslenecek,
Her çıplak tepede otlak bulacaklar.
10 Acıkmayacak, susamayacaklar,
Kavurucu sıcak ve güneş çarpmayacak onları.
Çünkü onlara merhamet eden kendilerine yol gösterecek
Ve onları pınarlara götürecek.
11 Bütün dağlarımı yola dönüştüreceğim,
Anayollarım yükseltilecek.
12 İşte halkım ta uzaklardan,
Kimi kuzeyden, kimi batıdan, kimi de Sinim'den[s] gelecek."

13 Ey gökler, sevinçle haykırın,
Neşeyle coş, ey yeryüzü!
Ey dağlar, sevinç çığlıklarına katılın,
Çünkü RAB halkını avutacak,
Ezilene merhamet gösterecek.

14 Oysa Siyon, "RAB beni terk etti,
Rab beni unuttu" diyordu.
15 Ama RAB, "Kadın emzikteki çocuğunu unutabilir mi?" diyor,
"Rahminden çıkan çocuktan sevecenliği esirger mi?
Kadın unutabilir,
Ama ben seni asla unutmam.
16 Bak, adını avuçlarıma kazıdım,
Duvarlarını gözlüyorum sürekli.
17 Oğulların koşar adım geliyor,
Seni yıkıp viran edenlerse çıkıp gidecek.
18 Başını kaldır da çevrene bir bak:
Hepsi toplanmış sana geliyor.
Ben RAB, varlığım hakkı için diyorum ki,
Onların hepsi senin süsün olacak,

[s] *49:12* "Sinim": Mısır'daki Asvan bölgesi olduğu sanılıyor.
49:6 Yşa.42:6; Luk.2:32; Elç.26:23 **49:6** Elç.13:47 **49:8** 2Ko.6:2 **49:10** Va.7:16-17

Bir gelin gibi takınacaksın onları.

19 "Çünkü yıkılmış, viraneye dönmüştün,
Ülken yerle bir olmuştu.
Ama şimdi halkına dar geleceksin,
Seni harap etmiş olanlar senden uzak duracaklar.
20 Yitirdiğini sandığın çocuklarının sesini yine duyacaksın:
'Burası bize dar geliyor,
Yaşayacak bir yer ver bize' diyecekler.
21 O zaman içinden,
'Kim doğurdu bunları bana?' diyeceksin,
'Çocuklarımı yitirmiştim, doğuramıyordum.
Sürgüne gönderilmiş, dışlanmıştım.
Öyleyse bunları kim büyüttü?
Yapayalnız kalmıştım,
Nereden çıkıp geldi bunlar?' "

22 Egemen RAB diyor ki,
"Bakın, uluslara elimle işaret verdiğimde,
Sancağımı yükselttiğimde halklara,
Senin oğullarını kucaklarında getirecek,
Kızlarını omuzlarında taşıyacaklar.
23 Krallar size babalık,
Prensesler sütannelik yapacak,
Yüzüstü yere kapanıp
Ayaklarının tozunu yalayacaklar.
O zaman benim RAB olduğumu anlayacaksın.
Bana umut bağlayan utandırılmayacak."

24 Güçlünün ganimeti elinden alınabilir mi?
Zorbanın[t] elindeki tutsak kurtulabilir mi?

25 Ama RAB diyor ki,
"Evet, güçlünün elindeki tutsaklar alınacak,
Zorbanın aldığı ganimet de kurtarılacak.
Seninle çekişenle ben çekişeceğim,
Senin çocuklarını ben kurtaracağım.
26 Sana zulmedenlere kendi etlerini yedireceğim,
Tatlı şarap içmiş gibi kendi kanlarıyla sarhoş olacaklar.
Böylece bütün insanlar bilecek ki
Seni kurtaran RAB benim;
Kurtarıcın, Yakup'un Güçlüsü benim."

İsrail'in Günahı

50 RAB şöyle diyor:
"Boşadığım annenizin boşanma belgesi nerede?
Hangi alacaklıma sattım sizi?
Suçlarınız yüzünden satıldınız,
Anneniz isyanlarınız yüzünden dışlandı.
2 Geldiğimde neden kimse yoktu,
Çağırdığımda niçin yanıt veren olmadı?
Sizi kurtaramayacak kadar kısa mı elim,
Ya da gücüm yok mu sizi özgür kılmaya?
Azarlayarak denizi kurutur,
Irmakları çöle çeviririm.
Su kalmayınca balıklar ölür ve kokar.
3 Göklere karalar giydirir,
Çul ederim onların örtüsünü."

Kulun Söz Dinleyişi

4 Yorgunlara sözle destek olmayı bileyim diye
Egemen RAB bana eğitilmişlerin dilini verdi.
Eğitilenler gibi dinleyeyim diye
kulağımı uyandırır her sabah.
5 Egemen RAB kulağımı açtı,

t *49:24* Kumran, Süryanice, Vulgata "Zorbanın", Masoretik metin "Doğru olanın" (bkz. 25. ayet).

Karşı koymadım, geri çekilmedim.
6Bana vuranlara sırtımı açtım,
Yanaklarımı uzattım sakalımı
yolanlara.
Aşağılamalardan, tükürükten
yüzümü gizlemedim.
7Egemen RAB bana yardım ettiği
için
Utanç duymam.
Kararımdan dönmem[u],
Utandırılmayacağımı bilirim.
8Beni haklı çıkaran yakınımda.
Benden davacı olan kim,
yüzleşelim,
Kimdir hasmım, karşıma çıksın.
9Bana yardım eden Egemen RAB'dir,
Kim suçlu çıkaracak beni?
Onların hepsi giysi gibi eskiyecek,
Tümünü güve yiyip bitirecek.

10Aranızda RAB'den korkan,
Kulunun sözünü dinleyen kim var?
Karanlıkta yürüyen, ışığı olmayan,
RAB'bin adına güvensin,
Tanrısı'na dayansın.
11Ama ateş yakan,
Alevli oklar kuşanan sizler, hepiniz,
Ateşinizin aydınlığında,
Tutuşturduğunuz alevli okların
arasında yürüyün.
Benden alacağınız şudur:
Azap içinde yatacaksınız.

Rab Siyon'u Avutuyor

51 "Doğruluğun ardından giden,
RAB'be yönelen sizler, beni
dinleyin:
Yontulduğunuz kayaya,
Çıkarıldığınız taş ocağına bakın.
2Atanız İbrahim'e, sizi doğuran
Sara'ya bakın.
Çağırdığımda tek kişiydi İbrahim,
Ama ben onu kutsayıp çoğalttım."
3RAB Siyon'u ve bütün yıkıntılarını
avutacak.
Siyon çölünü Aden'e, bozkırı
RAB'bin bahçesine döndürecek.
Orada coşku, sevinç,
Şükran ve ezgi olacak.

4"Beni dinle, ey halkım,
Bana kulak ver, ey ulusum!
Yasa benden çıkacak,
Halklara ışık olarak adaletimi
yerleştireceğim.
5Zaferim yaklaştı,
Kurtarışım ortaya çıktı.
Halkları gücümle yöneteceğim.
Kıyı halkları bana umut bağladı,
Umutla gücümü bekliyorlar.
6Başınızı kaldırıp göklere bakın,
Aşağıya, yeryüzüne bakın.
Çünkü bu gökler duman gibi
dağılacak,
Giysi gibi eskiyecek yeryüzü;
Üzerinde yaşayanlar sinek gibi
ölecek.
Ama benim kurtarışım sonsuz
olacak,
Ardı kesilmeyecek zaferimin.

7"Ey sizler, doğru olanı bilenler,
Yasamı yüreğinde taşıyan halk,
dinleyin beni!
İnsanların aşağılamalarından
korkmayın,
Yılmayın sövgülerinden.
8Güvenin yediği giysi gibi,
Kurtçuğun yediği yapağı gibi
yitecekler.
Oysa zaferim sonsuza dek kalacak,
Kurtarışım kuşaklar boyu sürecek."

9Uyan, ey RAB'bin gücü, uyan,
kudreti kuşan!
Eski günlerde, önceki kuşaklar
döneminde olduğu gibi uyan!
Rahav'ı[ü] parçalayan,
Deniz canavarının bedenini
deşen sen değil miydin?

u *50:7* "Kararımdan dönmem": İbranice "Yüzümü çakmaktaşı gibi ettim". **ü** *51:9* "Rahav", yani "Mısır" (bkz. 30:7). **50:6** Mat.26:67-68; Mar.14:65 **50:8-9** Rom.8:33-34

10 Denizi, engin suların derinliklerini
kurutan,
Kurtulanların geçmesi için
Denizin derinliklerini yola
çeviren sen değil miydin?
11 RAB'bin kurtardıkları dönecek,
Sevinçle haykırarak Siyon'a
varacaklar.
Yüzlerinde sonsuz sevinç olacak.
Onların olacak coşku ve sevinç,
Üzüntü ve inilti kaçacak.

12 RAB diyor ki,
"Sizi avutan benim, evet benim.
Siz kimsiniz ki, ölümlü insandan,
Ottan farksız insanoğlundan
korkarsınız?
13 Sizi yaratan, gökleri geren,
Dünyanın temellerini atan RAB'bi
Nasıl olur da unutursunuz?
Sizi yok etmeye hazırlanan
zalimin öfkesinden
Neden gün boyu yılıp
duruyorsunuz?
Hani nerede zalimin gazabı?
14 Zincire vurulmuş tutsaklar
Çok yakında özgürlüğe kavuşacak.
Ölüm çukuruna inmeyecek,
Aç kalmayacaklar.
15 Tanrınız RAB benim.
Dalgalar gürlesin diye denizi
çalkalayan benim."
O'nun adı Her Şeye Egemen
RAB'dir!
16 "Sözlerimi ağzına koydum,
Seni elimin gölgesiyle örttüm;
Gökleri yerleştirmen,
Yeryüzünün temellerini atman
Ve Siyon'a, 'Halkım sensin'
demen için..."

Rab'bin Gazap Kâsesi

17 Uyan, ey Yeruşalim, uyan, kalk
ayağa!
Sen ki, RAB'bin gazap kâsesini*
O'nun elinden içtin.
Tamamını içtin sersemleten
kâsenin.
18 Doğurduğun bunca oğuldan sana
yol gösteren yok,
Elinden tutan da yok büyüttüğün
bunca oğuldan.

19 Başına çifte felaket geldi, kim
başsağlığı dileyecek?
Yıkım ve kırım, kıtlık ve kılıç.
Nasıl avutayım seni?
20 Oğulların baygın, ağa düşmüş
ahular gibi
Her sokak başında yatıyor.
RAB'bin öfkesine de
Tanrın'ın azarlayışına da doymuşlar.

21 Bu nedenle, ey ezilmiş Yeruşalim,
Şarapsız sarhoş olmuş halk, şunu
dinle!
22 Egemenin RAB, kendi halkını
savunan Tanrın diyor ki,
"Seni sersemleten kâseyi,
gazabımın kâsesini
Elinden aldım.
Bir daha asla içmeyeceksin ondan.
23 Onu sana eziyet edenlerin eline
vereceğim;
Onlar ki sana, 'Yere yat da
Üzerinden geçelim' dediklerinde,
Sırtını toprak, yol ettin."

Tanrımız'ın Egemenliği

52 Uyan, ey Siyon, uyan,
kudretini kuşan.
Ey Yeruşalim, kutsal kent, güzel
giysilerini giy.
Çünkü sünnetsizlerle* murdarlar*
Kapılarından asla içeri
girmeyecek artık.
2 Üzerindeki tozu silk!
Kalk, ey Yeruşalim, tahtına otur,
Boynundaki zinciri çöz,
Ey Siyon, tutsak kız.

3 RAB diyor ki,

51:11 Yşa.35:10 **51:17** Va.14:9-10; 16:19 **52:1** Va.21:2,27

“Karşılıksız satılmıştınız,
Parasız kurtulacaksınız.”
4 Egemen RAB diyor ki,
“Halkım gurbette yaşamak için
önce Mısır'a inmişti.
Şimdi de Asurlular onları ezdi.
5 Halkım boş yere alınıp götürüldü,
Benim burayla ne ilgim kaldı?”
diyor RAB,
“Yöneticileri feryat ediyor,
Adıma günboyu sövülüyor” diyor
RAB.
6 “Bundan ötürü halkım adımı bilecek,
O gün, ‘İşte ben’ diyenin ben
olduğumu anlayacak.”

7 Dağları aşıp gelen müjdecinin
ayakları ne güzeldir!
O müjdeci ki, esenlik duyuruyor.
İyilik müjdesi getiriyor, kurtuluş
haberi veriyor.
Siyon halkına, “Tanrınız egemenlik
sürüyor!” diye ilan ediyor.
8 Dinleyin! Bekçileriniz seslerini
yükseltiyor,
Hep birlikte sevinçle haykırıyorlar.
Çünkü RAB'bin Siyon'a dönüşünü
gözleriyle görmekteler!

9 Ey Yeruşalim yıkıntıları,
Hep birlikte sevinçle haykırıp
bağırın!
Çünkü RAB halkını avuttu,
Yeruşalim'i kurtardı.
10 Bütün ulusların gözü önünde
Kutsal kolunu sıvadı,
Dünyanın dört bucağı
Tanrımız'ın kurtarışını görecek.

11 Çekilin, çekilin, oradan çıkın,
Murdara dokunmayın.
Oradan çıkıp temizlenin,
Ey RAB'be tapınma araçlarını
taşıyan sizler!
12 Aceleyle çıkmayacak,
Kaçıp gitmeyeceksiniz;
Çünkü RAB önünüzden gidecek,
İsrail'in Tanrısı artçınız olacak.

Kulun Acı Çekmesi ve Yücelmesi

13 Bakın, kulum başarılı olacak;
Üstün olacak, el üstünde tutulup
alabildiğine yüceltilecek.
14 Birçokları onun karşısında dehşete
düşüyor;
Biçimi, görünüşü öyle bozuldu ki,
İnsana benzer yanı kalmadı;
15 Pek çok ulus ona şaşacak,
Onun önünde kralların ağızları
kapanacak.
Çünkü kendilerine anlatılmamış
olanı görecek,
Duymadıklarını anlayacaklar.

53 Verdiğimiz habere kim inandı?
RAB'bin gücü kime açıklandı?
2 O RAB'bin önünde bir fidan gibi,
Kurak yerdeki kök gibi büyüdü.
Bakılacak biçimden, güzellikten
yoksundu.
Gönlümüzü çeken bir görünüşü
de yoktu.
3 İnsanlarca hor görüldü,
Yapayalnız bırakıldı.
Acılar adamıydı, hastalığı
yakından tanıdı.
İnsanların yüz çevirdiği biri gibi
hor görüldü,
Ona değer vermedik.

4 Aslında hastalıklarımızı o üstlendi,
Acılarımızı o yüklendi.
Bizse Tanrı tarafından
cezalandırıldığını,
Vurulup ezildiğini sandık.
5 Oysa, bizim isyanlarımız yüzünden
onun bedeni deşildi,
Bizim suçlarımız yüzünden o
eziyet çekti.
Esenliğimiz için gerekli olan ceza

52:5 Rom.2:24 **52:7** Nah.1:15; Rom.10:15; Ef.6:15 **52:11** 2Ko.6:17 **52:15** Rom.5:21
53:1 Yu.12:38 **53:1** Rom.10:16 **53:4** Mat.8:17 **53:5** 1Pe.2:24

Ona verildi.
Bizler onun yaralarıyla şifa bulduk.
6 Hepimiz koyun gibi yoldan sapmıştık,
Her birimiz kendi yoluna döndü.
Yine de RAB hepimizin cezasını
onа yükledi.

7 O baskı görüp eziyet çektiyse de
Ağzını açmadı.
Kesime götürülen kuzu gibi,
Kırkıcıların önünde sessizce
duran koyun gibi
Açmadı ağzını.
8 Acımasızca yargılanıp ölüme
götürüldü.
Halkımın isyanı ve hak ettiği
ceza yüzünden
Yaşayanlar diyarından atıldı.
Onun kuşağından bunu düşünen
oldu mu?
9 Şiddete başvurmadığı,
Ağzından hileli söz çıkmadığı
halde,
Ona kötülerin yanında bir mezar
verildi,
Ama öldüğünde zenginin
yanındaydı.

10 Ne var ki, RAB onun ezilmesini
uygun gördü,
Acı çekmesini istedi.
Canını suç sunusu* olarak sunarsa
Soyundan gelenleri görecek ve
günleri uzayacak.
RAB'bin istemi onun aracılığıyla
gerçekleşecek.
11 Canını feda ettiği için
Gördükleriyle[v] hoşnut olacak.
Doğru kulum, kendisini kabul
eden[y] birçoklarını aklayacak.
Çünkü onların suçlarını o üstlendi.
12 Bundan dolayı ona ünlüler
arasında bir pay vereceğim,
Ganimeti güçlülerle paylaşacak.
Çünkü canını feda etti,
başkaldıranlarla bir sayıldı.
Pek çoklarının günahını o
üzerine aldı,
Başkaldıranlar için de yalvardı.

İsrail'in Kurtuluşu

54 "Çocuk doğurmayan ey kısır
kadın,
Sevinç çığlıkları at;
Ey doğum ağrısı nedir bilmeyen
sen,
Sevinçle haykır, bağır.
Çünkü terk edilmiş kadının,
Evli kadından daha çok çocuğu
olacaktır" diyor RAB.
2 "Çadırının alanını genişlet,
Perdelerini uzat, çekinme.
Gergi iplerini de uzat, kazıklarını
sağlamlaştır.
3 Çünkü sağa sola yayılacaksın,
Soyundan gelenler ulusları mülk
edinecek,
Issız kentlere yerleşecek.

4 "Korkma, ayıplanmayacaksın,
Utanma, aşağılanmayacaksın.
Unutacaksın gençliğinde
yaşadığın utancı,
Dulluk ayıbını artık anmayacaksın.
5 Çünkü kocan, seni yaratandır.
O'nun adı Her Şeye Egemen
RAB'dir,
İsrail'in Kutsalı'dır seni kurtaran.
O'na bütün dünyanın Tanrısı
denir."
6 Tanrın diyor ki, "RAB seni terk
edilmiş,
Ruhu kederli bir kadın,
Genç yaşta evlenip sonra dışlanmış
Bir kadın olarak çağırıyor:
7 'Bir an için seni terk ettim,
Ama büyük sevecenlikle geri
getireceğim.

v ***53:11*** "Gördükleriyle": Septuaginta, Kumran "Işığı görünce". **y** ***53:11*** "Kendisini kabul eden": "Bilgisiyle". **53:6** 1Pe.2:25 **53:7** 1Pe.2:23; Va.5:6 **53:7-8** Elç.8:32-33 **53:9** 1Pe.2:22 **53:12** Mar.15:28; Luk.22:37 **54:1** Gal.4:27

8Bir anlık taşkın öfkeyle senden yüz
çevirmiştim,
Ama sonsuz sadakatle sana
sevecenlik göstereceğim.' "
Seni kurtaran RAB böyle diyor.

9"Bu benim için Nuh tufanı gibidir.
Nuh tufanının bir daha yeryüzünü
Kaplamayacağına nasıl ant
içtimse,
Sana öfkelenmeyeceğime,
Seni azarlamayacağıma da ant
içiyorum.
10Dağlar yerinden kalksa, tepeler
sarsılsa da
Sadakatim senin üzerinden
kalkmaz,
Esenlik antlaşmam sarsılmaz"
Diyor sana merhamet eden RAB.

11"Ey kasırgaya tutulmuş,
Avuntu bulmamış ezik kent!
Taşlarını koyu harçla yerine
koyacak,
Temellerini laciverttaşıyla
atacağım.
12Kale burçlarını yakuttan,
Kapılarını mücevherden,
Surlarını değerli taşlardan
yapacağım.
13Bütün çocuklarını ben RAB
eğiteceğim,
Esenlikleri tam olacak.
14Doğrulukla güçlenecek,
Baskıdan uzak olacak,
korkmayacaksın.
Dehşet senden uzak kalacak, sana
yaklaşmayacak.
15Sana saldıran olursa, benden
olmadığını bil.
Sana saldıran herkes önünde
yenilgiye uğrayacak.

16"İşte, kor halindeki ateşi üfleyen,
Amaca uygun silah yapan
demirciyi ben yarattım.
Yok etsin diye yıkıcıyı da ben
yarattım.
17Ama sana karşı yapılan hiçbir silah
işe yaramayacak,
Mahkemede seni suçlayan her dili
Suçlu çıkaracaksın.
RAB'be kulluk edenlerin mirası
şudur:
Onların gönenci bendendir" diyor
RAB.

Rab'bin Çağrısı

55 "Ey susamış olanlar, sulara gelin,
Parası olmayanlar, gelin, satın
alın, yiyin.
Gelin, şarabı ve sütü parasız,
bedelsiz alın.
2Paranızı neden ekmek olmayana,
Emeğinizi doyurmayana
harcıyorsunuz?
Beni iyi dinleyin ki, iyi olanı
yiyesiniz,
Bolluğun tadını çıkarasınız!

3"Kulak verin, bana gelin.
Dinleyin ki yaşayasınız.
Ben de sizinle sonsuz bir antlaşma,
Davut'a söz verdiğim kalıcı
iyilikleri içeren bir antlaşma
yapayım.
4Bakın, onu halklara tanık,
Önder ve komutan yaptım.
5Tanımadığınız ulusları
çağıracaksınız,
Sizi tanımayan uluslar koşa koşa
size gelecek.
Tanrınız RAB'den,
İsrail'in Kutsalı'ndan ötürü
gelecekler.
Çünkü RAB sizleri yüceltecek."

6Bulma fırsatı varken RAB'bi arayın,
Yakındayken O'na yakarın.
7Kötü kişi yolunu,
Fesatçı düşüncelerini bıraksın;
RAB'be dönsün, merhamet bulur,

54:9 Yar.9:8-17 **54:11-12** Va.21:18-21 **54:13** Yu.6:45 **55:1** Va.21:6; 22:17 **55:3** Elç.13:34

Tanrımız'a dönsün, bol bol
bağışlanır.
8“Çünkü benim düşüncelerim
Sizin düşünceleriniz değil,
Sizin yollarınız benim yollarım
değil” diyor RAB.
9“Çünkü gökler nasıl yeryüzünden
yüksekse,
Yollarım da sizin yollarınızdan,
Düşüncelerim düşüncelerinizden
yüksektir.
10Gökten inen yağmur ve kar,
Toprağı sulamadan, yeri
yeşertmeden,
Ekinciye tohum, yiyene ekmek
vermeden
Nasıl göğe dönmezse,
11Ağzımdan çıkan söz de öyle
olacaktır.
Bana boş dönmeyecek,
İstemimi yerine getirecek,
Yapması için onu gönderdiğim işi
başaracaktır.
12Sevinçle çıkacak,
Esenlikle geri götürüleceksiniz.
Dağlar, tepeler önünüzde sevinçle
çığıracak,
Kırdaki bütün ağaçlar alkış tutacak.
13Dikenli çalı yerine çam,
Isırgan yerine mersin ağacı bitecek.
Bunlar bana ün getirecek,
Yok olmayan sonsuz bir belirti
olacak.”

Rab Ulusları Kabul Ediyor

56 RAB şöyle diyor:
“Adil ve doğru olanı koruyup
yerine getirin.
Çünkü doğruluğum gelmek,
Adaletim görünmek üzeredir.
2Bunu yapan insana,
Buna sımsıkı sarılan insanoğluna
ne mutlu!
Şabat Günü'nü* tutar,
bayağılaştırmaz,
Her türlü kötülükten sakınır.”
3RAB'be bağlanan hiçbir yabancı,
“Kuşkusuz RAB beni halkından
ayıracak”,
Hiçbir hadım da,
“Ben kuru bir ağacım” demesin.
4Çünkü RAB diyor ki,
“Şabat günlerimi tutan,
Beni hoşnut edeni seçen,
Antlaşmama sımsıkı bağlı kalan
hadıma
5Evimde, evimin dört duvarı arasında
Oğullardan da kızlardan da daha
iyi bir anıt ve ad vereceğim;
Yok edilemez, ebedi bir ad olacak
bu.

6“RAB'be hizmet etmek,
O'nun adını sevmek,
Kulu olmak için O'na bağlanan
yabancıları,
Şabat Günü'nü tutan,
bayağılaştırmayan,
Antlaşmama sımsıkı bağlı kalan
herkesi,
7Kutsal dağıma getirip
Dua evimde sevindireceğim.
Yakmalık sunularıyla* kurbanları
Sunağımda kabul edilecek,
Çünkü evime ‘Bütün ulusların
dua evi’ denecek.”
8İsrail'in sürgünlerini toplayan
Egemen RAB diyor ki,
“Toplanmış olanlara katmak üzere
Daha başkalarını da toplayacağım.”

İsrail'in Kötü Önderleri Yargılanıyor

9Ey bütün kır hayvanları,
Ormanda yaşayan bütün
hayvanlar,
Yiyip bitirmek için gelin!
10İsrail'in bekçileri kördür, hepsi
bilgisizdir.
Havlayamayan dilsiz köpekler
gibidirler.
Uzanıp düş görürler,
Uykuyu pek severler!

55:10 2Ko.9:10 **56:7** Mat.21:13; Mar.11:17; Luk.19:46

11 Doymak bilmeyen azgın köpeklere
benzerler,
Aklı kıt çobanlar bunlar!
Kendi yollarına döndüler,
Her biri yalnız kendi çıkarını
düşünüyor.
12 Birbirlerine, "Haydi, şarap getirelim,
Bol bol içki içelim!
Yarın da bugün gibi geçecek,
Hatta çok daha iyi olacak" diyorlar.

Vefasız Halk

57 Doğru kişi ölüp gidiyor,
Kimsenin umurunda değil.
Sadık adamlar da göçüp gidiyor;
Kimse doğru kişinin göçüp
gitmekle
Kötülükten kurtulduğunun
farkında değil.
2 Doğru kişi esenliğe kavuşur,
Doğru yolda yürümüş olan
mezarında[z] rahat uyur.

3 Ama siz, ey falcı kadının çocukları,
Fahişelik ve zina edenlerin soyu,
buraya gelin!
4-5 Siz kiminle alay ediyorsunuz?
Kime dudak büküyor, dil
çıkarıyorsunuz?
Ağaçlar arasında, bol yapraklı her
ağacın altında
Şehvetle yanıp tutuşan,
Vadilerde, kaya kovuklarında
çocuklarını kurban eden,
İsyan torunları, yalan soyu değil
misiniz siz?
6 Sizin payınız
Vadinin düzgün taşlarından
yapılan putlardır,
Evet, sizin nasibiniz onlardır!
Onlara dökmelik sunular döktünüz,
Tahıl sunuları* sundunuz.
Bütün bunlardan sonra
sizi cezalandırmaktan
çekineceğimi mi sanıyorsunuz?
7 Yatağınızı ulu, yüksek dağa serdiniz,
Oraya bile kurban kesmeye
gidiyorsunuz.
8 Kapılarınızın, sövelerinizin arkasına
İğrenç simgeler koydunuz.
Beni bıraktınız,
Yataklarınızı ardına kadar açıp
içine girdiniz,
Oynaşlarınızla anlaşıp birlikte
yatmaya can atıyorsunuz.
Onların çıplaklığını seyrettiniz.
9 Çeşit çeşit hoş kokular sürünüp ilah
Molek'e[a] yağ götürdünüz.
Elçilerinizi ta uzaklara
gönderdiniz,
Ölüler diyarına dek alçalttınız
kendinizi.
10 Uzun yolculuklar sizi yorduğu halde,
"Pes ettim" demediniz.
Gücünüzü tazeleyip durdunuz,
Bu nedenle de tükenmediniz.

11 "Sizi kaygılandıran, korkutan kim ki,
Bana ihanet ediyor, beni anmıyor,
Yüreğinizde bana yer
vermiyorsunuz?
Benden korkmamanızın nedeni
Uzun zamandır suskun kalışım
değil mi?
12 Sözde doğruluğunuzu da
yaptıklarınızı da ilan edeceğim,
Bunların size yararı olmayacak.
13 Feryat ettiğinizde
Topladığınız putlar sizi kurtarsın
bakalım!
Rüzgar hepsini silip süpürecek,
Bir soluk onları alıp götürecek.
Bana sığınansa ülkeyi mülk
edinecek,
Kutsal dağımı miras alacak."

Tanrı'nın Şifa Sözü

14 RAB diyor ki,
"Toprak yığıp yol yapın,
Halkımın yolundaki engelleri
kaldırın."
15 Yüce ve görkemli Olan,

z *57:2* "Mezarında" ya da "Yatağında". a *57:9* "İlah Molek'e" ya da "Krala".

Sonsuzlukta yaşayan, adı Kutsal
Olan diyor ki,
"Yüksek ve kutsal yerde
yaşadığım halde,
Alçakgönüllülerle, ezilenlerle
birlikteyim.
Yüreklerini sevindirmek için
ezilenlerin yanındayım.
16 Çünkü sonsuza dek davacı ve
öfkeli olacak değilim,
Öyle olsa, yarattığım canlarla
ruhlar karşımda dayanamazdı.
17 Haksız kazanç suçuna öfkelenip
halkı cezalandırdım,
Öfkeyle yüzümü çevirdim
onlardan.
Ne var ki, inatla kendi
yollarından gittiler.

18 "Yaptıklarını gördüm,
Ama onları iyileştirip yol
göstereceğim.
Karşılık olarak hem onları
Hem de aralarında yas tutanları
avutacağım.
19 Dudaklardan övgü sözleri
döktüreceğim.
Uzaktakine de yakındakine de
Tam esenlik olsun" diyor RAB,
"Hepsini iyileştireceğim."
20 Ama kötüler çalkalanan deniz
gibidir,
O deniz ki, rahat duramaz, suları
çamur ve pislik savurur.
21 "Kötülere esenlik yoktur" diyor
Tanrım.

Gerçek Oruç

58 "Avaz avaz bağırın, çekinmeyin,
Sesinizi boru sesi gibi yükseltin;
Halkıma isyanlarını,
Yakup soyuna günahlarını bildirin.
2 Bana her gün danışıyor,
Yollarımı öğrenmekten zevk
duyuyorlarmış!
Doğru davranan,
Tanrısı'nın buyruğundan
ayrılmayan bir ulusmuş gibi...
Benden adil yargılar diliyor,
Bana yaklaşmaktan zevk
alıyorlarmış[b].
3 Diyorlar ki, 'Oruç* tuttuğumuzu
neden görmüyor,
İsteklerimizi denetlediğimizi
neden farketmiyorsun?'

"Bakın, oruç tuttuğunuz gün
keyfinize bakıyor,
İşçilerinizi eziyorsunuz.
4 Orucunuz kavgayla, çekişmeyle,
Şiddetli yumruklaşmayla bitiyor.
Bugünkü gibi oruç tutmakla
Sesinizi yükseklere
duyuramazsınız.
5 İstediğim oruç bu mu sanıyorsunuz?
İnsanın isteklerini denetlemesi
gereken gün böyle mi olmalı?
Kamış gibi baş eğip çul ve kül
üzerine mi oturmalı?
Siz buna mı oruç, RAB'bi hoşnut
eden gün diyorsunuz?
6 Benim istediğim oruç,
Haksız yere zincire, boyunduruğa
vurulanları salıvermek,
Ezilenleri özgürlüğe kavuşturmak,
Her türlü boyunduruğu kırmak
değil mi?
7 Yiyeceğinizi açla paylaşmak değil mi?
Barınaksız yoksulları evinize alır,
Çıplak gördüğünüzü giydirir,
Yakınlarınızdan yardımınızı
esirgemezseniz,
8 Işığınız tan gibi ağaracak,
Çabucak şifa bulacaksınız.
Doğruluğunuz önünüzden gidecek,
RAB'bin yüceliği artçınız olacak.
9 O zaman yardım çağrılarınızı RAB
yanıtlayacak,
Feryat ettiğinizde, 'İşte
buradayım' diyecek.

b *58:2* "Bana yaklaşmaktan zevk alıyorlarmış" ya da "Onlara yakın olmamı istiyorlarmış".
57:19 Ef.2:17 **57:21** Yşa.48:22

"Eğer boyunduruğa, başkalarını
suçlamaya[c],
Kötücül konuşmalara son
verirseniz,
10 Açlar uğruna kendinizi feda eder,
Yoksulların gereksinimini
karşılarsanız,
Işığınız karanlıkta parlayacak,
Karanlığınız öğlen gibi ışıyacak.
11 RAB her zaman size yol gösterecek,
Kurak topraklarda sizi doyurup
güçlendirecek.
İyi sulanmış bahçe gibi,
Tükenmez su kaynağı gibi
olacaksınız.
12 Halkınız eski yıkıntıları onaracak,
Geçmiş kuşakların temelleri
üzerine
Yeni yapılar dikeceksiniz.
'Duvardaki gedikleri onaran,
Sokakları oturulacak hale getiren'
denecek sizlere.

13 "Kutsal günümde dilediğinizi
yapmaz, Şabat Günü'nü*
çiğnemezseniz,
Şabat Günü'ne 'Zevkli',
RAB'bin kutsal gününe 'Onurlu'
derseniz,
Kendi yolunuzdan gitmez,
Keyfinize bakmayıp boş
konulara dalmaz,
O günü yüceltirseniz,
14 RAB'den zevk alırsınız.
O zaman sizi yeryüzünün yüksek
yerlerine çıkarır,
Atanız Yakup'un mirasıyla
doyururum."
Bunu söyleyen RAB'dir.

Günah ve İtiraf

59 Bakın, RAB'bin eli
kurtaramayacak kadar kısa,
Kulağı duyamayacak kadar sağır
değildir.
2 Ama suçlarınız sizi Tanrınız'dan
ayırdı.
Günahlarınızdan ötürü O'nun
yüzünü göremez,
Sesinizi işittiremez oldunuz.
3 Çünkü elleriniz kanla,
Parmaklarınız suçla kirlendi.
Dudaklarınız yalan söyledi,
Diliniz kötülük mırıldanıyor.
4 Adaletle dava açan,
Davasını dürüstçe savunan yok.
Boş laflara güveniyor, yalan
söylüyorlar.
Fesada gebe kalıp kötülük
doğuruyorlar.
5 Engerek yumurtaları üzerinde
kuluçkaya yatıyor,
Örümcek ağı dokuyorlar.
Onların yumurtalarından yiyen ölür,
Kırılan yumurtadan engerek
yavrusu çıkar.
6 Dokudukları ağdan giysi olmaz,
Elleriyle yaptıklarıyla örtünemezler.
Eylemleri kötü eylemlerdir,
Elleri zorbalığın araçlarıdır.
7 Ayakları kötülüğe koşar,
Çekinmeden suçsuz kanı dökerler.
Akılları fikirleri hep kötülükte,
Şiddet ve yıkım var yollarında.
8 Esenlik yolunu bilmezler,
İzledikleri yolda adalet yoktur.
Kendilerine çarpık yollar yaptılar,
O yoldan gidenlerin hiçbiri
esenlik nedir bilmez.

9 Diyorlar ki, "Bu yüzden adalet
bizden uzak,
Doğruluk bize erişemiyor.
Işık bekliyoruz, yalnız karanlık var;
Parıltı bekliyor, koyu karanlıkta
yürüyoruz.
10 Kör gibi duvarı el yordamıyla arıyor,
Yolumuzu bulmaya çalışıyoruz.
Öğle vakti alaca karanlıktaymış
gibi tökezliyoruz,

[c] *58:9* "Başkalarını suçlamak": İbranice "Parmakla göstermek".
59:4 Eyü.15:35; Mez.7:14 **59:7-8** Özd.1:16; Rom.3:15-17

Güçlüler arasında ölüler gibiyiz.
11 Hepimiz ayı gibi homurdanıyor,
Güvercin gibi inim inim inliyoruz.
Adalet bekliyoruz, ortada yok;
Kurtuluş bekliyoruz, bizden uzak.
12 Çünkü sana çok kez başkaldırdık,
Günahlarımız bize karşı tanıklık
ediyor,
İsyanlarımız hep yanıbaşımızda.
Suçlarımızı kabul ediyoruz.
13 Başkaldırıp RAB'bi yadsıdık,
Tanrımız'ı izlemez olduk.
Zorbalık, isyan dolu sözler
söyledik,
Yüreğimizde tasarladığımız
yalanları mırıldandık.
14 Adalet püskürtüldü, doğruluk
bizden uzak duruyor.
Çünkü gerçek, kent meydanında
sendeleyip düştü,
Dürüstlük aramıza giremez oldu.
15 Hiçbir yerde gerçek yok,
Kötülükten çekinen soyuluyor!"

Rab Halkını Kurtaracak

RAB olanları gördü ve adaletin
yokluğuna üzüldü.
16 Kimsenin olmadığını gördü,
Aracılık edecek birinin
olmadığına şaştı.
Kendi gücüyle kurtuluş sağladı,
Doğruluğu O'na destek oldu.
17 Doğruluğu göğüslük gibi kuşandı,
Kurtuluş miğferini başına taktı,
Öç giysisini giydi,
Gayreti kaftan gibi sarındı.
18 Herkese yaptıklarının karşılığını
verecek.
Düşmanlarına öfkeyle,
Hasımlarına ve kıyı halklarına
cezayla karşılık verecek.
19 Böylece batıdan doğuya kadar
insanlar
RAB'bin adından ve
yüceliğinden korkacak.
Çünkü düşman azgın bir ırmak
gibi geldiğinde,
RAB'bin Ruhu[ç] onu kaçırtacak.

20 RAB diyor ki, "Kurtarıcı Siyon'a,
Yakup soyundan olup
başkaldırmaktan vazgeçenlere
gelecek.
21 Bana gelince, onlarla yapacağım
antlaşma şudur:
Üzerindeki Ruhum, ağzına
koyduğum sözler
Şimdiden sonsuza dek senin,
çocuklarının,
Torunlarının ağzından
düşmeyecek."

Yeruşalim'in Görkemli Geleceği

60 "Kalk, parla;
Çünkü Işığın geliyor,
RAB'bin yüceliği üzerine doğuyor.
2 Dünyayı karanlık, halkları koyu
karanlık örtüyor;
Oysa RAB senin üzerine doğacak,
Yüceliği üzerinde görünecek.
3 Uluslar senin Işığına,
Krallar üzerine doğan aydınlığa
gelecek.

4 "Başını kaldır da çevrene bir bak,
Hepsi toplanmış sana geliyor.
Oğulların uzaktan geliyor,
Kızların kucakta taşınıyor.
5 Bunu görünce yüzün parlayacak,
Yüreğin heyecandan hızlı hızlı
çarpacak;
Çünkü denizin zenginlikleri
senin olacak,
Ulusların serveti sana akacak.

6 "Deve sürüleri, Midyan'ın ve
Efa'nın deve yavruları
Senin topraklarını dolduracak.
Bütün Saba halkı geliyor,
Altın ve günnük getiriyor,

ç *59:19* "Ruh": İbranice'de "Ruah" (Ruh) sözcüğü "Rüzgar", "Soluk" anlamına da gelir.
59:16 Yşa.63:5 **59:17** Ef.6:14 **59:17** Ef.6:17; 1Se.5:8 **59:20-21** Rom.11:26-27 **60:3** Va.21:24

RAB'bin erdemlerini ilan ediyorlar.
7Kedar'ın bütün sürüleri sana gelecek,
Nevayot'un koçları senin
buyruğunda olacak,
Sunağımın üzerinde kabul edilen
sunular olarak sunulacak.
Böylece görkemli tapınağımı
daha görkemli kılacağım.

8"Nedir bunlar, bulut gibi,
Yuvalarına yaklaşan güvercinler
gibi süzülüp gelenler?
9Bana umut bağlayan kıyı halklarının,
Ticaret gemileri öncülüğünde
Senin çocuklarını altınlarıyla,
gümüşleriyle birlikte
Tanrın RAB'bin adı için, İsrail'in
Kutsalı için
Uzaktan getiren gemileridir bunlar.
RAB seni görkemli kıldı.

10"Yabancılar senin surlarını onaracak,
Kralları sana hizmet edecek.
Öfkelendiğimde seni
cezalandırdıysam da,
Kabul ettiğimde sana merhamet
göstereceğim.
11Kapıların hep açık duracak,
Ulusların serveti ve zafer alayları
ardında yürütülen yenik krallar
Gece gündüz açık kalan bu
kapılardan girsin diye.
12Çünkü sana kulluk etmeyen ulus
ya da krallık yok olacak,
Evet, o uluslar tam bir yıkıma
uğrayacak.

13"Lübnan'ın görkemi olan çam,
köknar ve selvi ağaçları,
Tapınağımı süslemek için hep
birlikte sana taşınacak.
Ayak bastığım yeri görkemli
kılacağım.
14Seni ezenlerin çocukları
Gelip önünde eğilecekler;
Seni hor görenlerin hepsi,
'RAB'bin kenti, İsrail'in
Kutsalı'nın Siyon'u'
Diyerek ayaklarına kapanacaklar.

15"Kimsenin uğramadığı, terk
edilmiş,
Nefret edilen bir yer olduğun halde
Seni sonsuz bir övünç kaynağı,
Bütün kuşakların sevinci
kılacağım.
16Uluslar ve krallıklar
Bir anne gibi seni emzirecekler.
O zaman bileceksin ki, seni
kurtaran RAB,
Seni fidyeyle kurtaran, Yakup'un
Güçlüsü benim.
17Sana tunç* yerine altın,
Demir yerine gümüş, ağaç yerine
tunç,
Taş yerine demir getireceğim.
Barışı yöneticin, doğruluğu
önderin yapacağım.
18Ülkenden şiddet, sınır boylarından
Soygun ve yıkım haberleri
duyulmayacak artık.
Surlarına Kurtuluş, kapılarına
Övgü adını vereceksin.

19"Gündüz ışığın güneş olmayacak
artık,
Ay da aydınlatmayacak seni;
Çünkü RAB sonsuz ışığın,
Tanrın görkemin olacak.
20Artık güneşin batmayacak,
ayın çekilmeyecek,
Çünkü RAB sonsuz ışığın olacak,
Sona erecek yas günlerin.
21Halkının hepsi doğru kişiler olacak;
El emeğim, görkemimi göstermek
için diktiğim fidan,
Ülkeyi sonsuza dek mülk edinecek.
22En küçük ailen bini bulacak,
Sayıca en az olanı koca bir ulus
olacak.
Ben RAB, zamanı gelince bunu
hızlandıracağım."

60:11 Va.21:25-26 **60:14** Va.3:9 **60:19** Va.21:23; 22:5

Rab'bin Lütuf Yılı

61 [1-3] Egemen RAB'bin Ruhu
üzerimdedir.
Çünkü O beni yoksullara müjde
iletmek için meshetti*.
Yüreği ezik olanların yaralarını
sarmak için,
Tutsaklara serbest bırakılacaklarını,
Zindanlarda bulunanlara
kurtulacaklarını,
RAB'bin lütuf yılını,
Tanrımız'ın öç alacağı günü ilan
etmek,
Yas tutanların hepsini avutmak,
Siyon'da yas tutanlara yardım
sağlamak
–Kül yerine çelenk,
Yas yerine sevinç yağı,
Çaresizlik ruhu yerine
Onlara övgü giysisini vermek– için
RAB beni gönderdi.
Öyle ki, RAB'bin görkemini
yansıtmak için,
Onlara "RAB'bin diktiği
doğruluk ağaçları" densin.
4 O zaman eski yıkıntıları yeniden
inşa edecek,
Çoktan viraneye dönmüş yerleri
yeniden kuracak,
Kuşaklar boyu yıkık kalmış
kentleri onaracaklar.

5 Yabancılar sürülerinizi güdecek,
Irgatınız, bağcınız olacaklar.
6 Sizlerse RAB'bin kâhinleri,
Tanrımız'ın görevlileri diye
çağrılacaksınız.
Ulusların servetiyle beslenecek,
Zenginlikleriyle övüneceksiniz.
7 Utanç yerine iki kat onur
bulacaksınız,
Aşağılanma yerine payınızla
sevineceksiniz,
Böylece ülkenizde iki kat mülk
edineceksiniz;
Sevinciniz sonsuz olacak.

8 "Çünkü ben RAB adaleti severim,
Nefret ederim soygun ve
haksızlıktan[d].
Sözümde durup hak ettiklerini
verecek,
Onlarla ebedi bir antlaşma
yapacağım.
9 Soylarından gelenler uluslar arasında,
Torunları halklar arasında
tanınacak.
Onları gören herkes
RAB'bin kutsadığı soy
olduklarını anlayacak."

10 RAB'de büyük sevinç bulacağım,
Tanrım'la yüreğim coşacak.
Çünkü çelenkle süslenmiş güvey
gibi,
Takılarını kuşanmış gelin gibi,
Bana kurtuluş giysisini giydirdi,
Beni doğruluk kaftanıyla örttü.
11 Toprak filizlerini nasıl çıkartır,
Bahçe ekilen tohumları nasıl
yetiştirirse,
Egemen RAB de doğruluk ve
övgüyü
Bütün ulusların önünde öyle
yetiştirecek.

Siyon'un Yeni Adı

62 Zaferi ışık gibi parlayıncaya,
Kurtuluşu meşale gibi
yanıncaya dek
Siyon uğruna susmayacak,
Yeruşalim uğruna sessiz
kalmayacağım.
2 Uluslar senin zaferini,
Bütün krallar görkemini görecek.
RAB'bin kendi ağzıyla belirlediği
yeni bir adla anılacaksın.

d ***61:8*** "Soygun ve haksızlıktan" ya da "Soyguncuların getirdiği yakmalık sunulardan".
61:1-3 Luk.4:18-19 **61:1-3** Mat.11:5; Luk.7:22 **61:1-3** Mat.5:4 **61:10** Va.21:2
62:2 Yşa.65:15; Va.2:17

[3]RAB'bin elinde güzellik tacı,
Tanrın'ın elinde krallık sarığı
olacaksın.
[4]Artık sana "Terk edilmiş",
Ülkene "Virane" denmeyecek;
Bunun yerine sana "Sevdiğim",
Ülkene "Evli" denecek.
Çünkü RAB seni seviyor,
Ülken de evli sayılacak.

[5]Bir delikanlı bir kızla nasıl evlenirse,
Oğulların da seninle öyle evlenecek[e].
Güvey gelinle nasıl sevinirse,
Tanrın da seninle öyle sevinecek.

[6-7]Ey Yeruşalim, surlarına bekçiler
diktim,
Gece gündüz hiç susmayacaklar.
Ey RAB'be sözünü anımsatanlar,
Yeruşalim'i pekiştirene,
Onu yeryüzünün övüncü kılana
dek
Durup dinlenmeden RAB'be
yakarın, O'na rahat vermeyin.

[8]RAB sağ elini, güçlü kolunu
kaldırıp ant içti:
"Tahılını bir daha düşmanlarına
yedirmeyeceğim,
Emek verdiğin yeni şarabı
yabancılar içmeyecek.
[9]Tahılı devşiren yiyecek
Ve RAB'be övgüler sunacak.
Üzümü toplayan,
Şarabını kutsal avlularımda içecek."

[10]Geçin, geçin kent kapılarından!
Halkın yolunu açın!
Toprak yığıp yol yapın,
Taşları ayıklayın, uluslar için
sancak dikin!

[11]RAB çağrısını dünyanın dört
bucağına duyurdu:
"Siyon kızına*, 'İşte kurtuluşun
geliyor' deyin,
'Ücreti kendisiyle birlikte, ödülü
önündedir.' "
[12]Siyon halkına, "RAB'bin fidyeyle
kurtardığı kutsal halk"
diyecekler.
Ve sen Yeruşalim,
"Aranan, terk edilmemiş kent"
diye anılacaksın.

Rab'bin Gücü

63 Edom'dan[f], Bosra'dan[g]
Al giysiler içinde bu gelen kim?
Göz kamaştırıcı giysiler içinde,
Büyük güçle yürüyen[h] kim?
"O benim! Adaleti duyuran,
Kurtarmaya gücü olan."

[2]Giysilerin neden kırmızı?
Üstün başın neden çukurda
üzüm çiğneyen biri gibi kızıla
bulanmış?

[3]"Çukurda üzümü tek başıma
çiğnedim,
Yanımda halklardan kimse yoktu.
Öfkeyle çiğnedim onları,
Gazapla ayaklarımın altına aldım.
Kanları giysilerime sıçradı, bütün
elbisemi kirletti.
[4]Çünkü öç alma günü yüreğimdeydi,
Halkımı kurtaracağım yıl gelmişti.
[5]Baktım, yardım edecek kimse yoktu,
Destek verecek kimsenin
olmayışına şaştım;
Gücüm kurtuluş sağladı,
Gazabım bana destek oldu.
[6]Öfkeyle halkları çiğnedim,

e *62:5* "Oğulların da seninle öyle evlenecek" ya da "Sana biçim veren seninle evlenecek".
f *63:1* Edom sözcüğü İbranice "Al" sözcüğünü, Edom'un önemli kentlerinden olan Bosra ise "Bağbozumu" sözcüğünü çağrıştırıyor. g *63:1* Edom sözcüğü İbranice "Al" sözcüğünü, Edom'un önemli kentlerinden olan Bosra ise "Bağbozumu" sözcüğünü çağrıştırıyor.
h *63:1* Vulgata "Yürüyen", Masoretik metin "Eğilen". **62:11** Yşa.40:10; Va.22:12
63:1-6 Yşa.34:5-17; Yer.49:7-22; Hez.25:12-14; 35:1-15; Amo.1:11-12; Ova.1-14; Mal.1:2-5
63:3 Va.14:20; 19:15 **63:3** Va.19:13 **63:5** Yşa.59:16

Onları gazapla sarhoş ettim,
Yere akıttım kanlarını."

Rab'bin İyiliği

7 Şefkati ve iyiliği uyarınca
Bizim için yaptıklarından, evet,
İsrail halkı için yaptığı bütün
iyiliklerinden ötürü
RAB'bin iyiliklerini ve övülesi
işlerini anacağım.

8 RAB dedi ki, "Onlar kuşkusuz
benim halkım,
Beni aldatmayacak çocuklardır."
Böylece onların Kurtarıcısı oldu.
9 Sıkıntı çektiklerinde O da sıkıntı
çekti.
Huzurundan çıkan melek onları
kurtardı.
Sevgisi ve merhametinden ötürü
onları kurtardı,
Geçmişte onları sürekli yüklenip
taşıdı.

10 Ama başkaldırıp O'nun Kutsal
Ruhu'nu incittiler.
O da düşmanları olup onlara
karşı savaştı.
11-13 Sonra halkı eski günleri,
Musa'nın dönemini anımsadı.
"Çobanlarıyla birlikte onları
denizden geçiren,
Kutsal Ruhu'nu aralarına
yerleştiren,
Görkemli gücüyle Musa'nın
sağında yol alan,
Sonsuz onur kazanmak için
önlerinde suları yaran,
Bir at nasıl tökezlemeden kırdan
geçerse
Onları deniz yatağından öyle
geçiren RAB nerede?"
Diye sordular.
14 Ovaya götürülen sürü gibi
RAB'bin Ruhu onları rahata
kavuşturdu.
İşte adını onurlandırmak için
Halkına böyle yol gösterdi.

Merhamet ve Yardım Dileği

15 Ya RAB, gökten bak,
Kutsal, görkemli ve yüce
yerinden bizi gör!
Gayretin, gücün nerede?
Gönlündeki özlem ve merhameti
Bizden esirgedin.
16 Babamız sensin.
İbrahim bizi tanımasa da,
İsrail bizi kabul etmese de,
Babamız'sın, ya RAB,
Ezelden beri adın "Kurtarıcımız"dır.
17 Ya RAB, neden bizi yolundan
saptırıyor,
İnatçı kılıyor,
Senden korkmamızı engelliyorsun?
Kulların uğruna,
Mirasın olan oymakların uğruna
geri dön.
18 Kutsal halkın kısa süre tapınağına
sahip oldu,
Ama düşmanlarımız onu çiğnedi.
19 Öteden beri yönetmediğin,
Sana ait olmayan bir halk gibi
olduk.

64 1-2 Ya RAB, adını düşmanlarına
duyurmak için
Keşke gökleri yarıp insen!
Dağlar önünde sarsılsa!
Gelişin, ateşin çalıları
tutuşturmasına,
Suyu kaynatmasına benzese!
Uluslar senin önünde titrese!
3 Beklemediğimiz olağanüstü işler
yaparak
Yeryüzüne indin, dağlar önünde
sarsıldı.
4 Çünkü kendisine umut bağlayanlar
için
Etkin olan tek Tanrı sensin;
Senden başkasını hiçbir zaman
hiç kimse işitmedi,

63:10 Elç.7:51 **63:11-13** Çık.14:21 **64:4** 1Ko.2:9

Hiçbir kulak duymadı, hiçbir göz
görmedi.
5 Doğru olanı sevinçle yapanların,
Senin yollarından yürüyüp seni
unutmayanların yardımına
koşarsın.
Ama onlara karşı uzun süre günah
işlediğimizde öfkelendin.
Nasıl kurtuluruz?
6 Hepimiz murdar* olanlara benzedik,
Bütün doğru işlerimiz kirli
paçavra[ı] gibi.
Yaprak gibi soluyoruz,
Suçlarımız rüzgar gibi sürükleyip
götürüyor bizi.
7 Adınla seni çağıran, sana tutunmak
için çaba gösteren yok;
Çünkü bizden yüz çevirdin,
Suçlarımız yüzünden bizi tükettin.

8 Yine de Babamız sensin, ya RAB,
Biz kiliz, sen çömlekçisin.
Hepimiz senin ellerinin eseriyiz.
9 Ya RAB, fazla öfkelenme,
Suçlarımızı sonsuza dek anma.
Lütfen bak bize, hepimiz senin
halkınız.
10 Kutsal kentlerin çölleşti,
Siyon çöl oldu,
Yeruşalim viraneye döndü.
11 Atalarımızın sana övgü sunduğu
Kutsal ve görkemli tapınağımız
yandı,
Değer verdiğimiz her yer
yıkıntıya döndü.
12 Bunlara karşın, ya RAB,
Hâlâ kendini tutacak mısın,
Suskun kalıp bize alabildiğine
eziyet çektirecek misin?

Yargı ve Kurtuluş

65 "Beni sormayanlara göründüm,
Aramayanlar beni buldu.
Adımla anılmayan bir ulusa,
'Buradayım, buradayım' dedim.
2 Kötü yolda yürüyen,
Kendi tasarılarının ardınca giden
Asi bir halka
Bütün gün ellerimi uzatıp durdum.
3 O halk ki, bahçelerde kurban keserek,
Tuğlalar üzerinde buhur yakarak
Gözümün içine baka baka
boyuna öfkelendirir beni.
4 Mezarlıkta oturur,
Gizli yerlerde geceler,
Domuz eti yerler;
Kaplarında haram et var.
5 Birbirlerine, 'Uzak dur, yaklaşma'
derler,
'Çünkü ben senden daha kutsalım.'
Böyleleri burnumda duman,
Bütün gün yanan ateştir.

6-7 "Bakın, yanıt önümde yazılı duruyor.
Susmayacak, suçlarının
karşılığını vereceğim.
Onların da atalarının da
suçlarının cezasını
Başlarına getireceğim" diyor RAB.
"Çünkü dağların üzerinde buhur
yaktılar,
Tepelerin üzerinde beni aşağıladılar.
Bu nedenle eskiden yaptıklarının
karşılığını
Başlarına getireceğim."

8 RAB diyor ki, "Taneleri sulu
salkımı görünce,
Halk, 'Salkımı yok etmeyin,
bereket onda' diyor.
Kullarımın hatırı için ben de öyle
yapacağım,
Onların hepsini yok etmeyeceğim.
9 Yakup soyunu sürdürecek,
Dağlarımı miras alacak olanları
Yahuda soyuna bırakacağım.
Seçtiklerim oraları miras alacak,
Kullarım orada yaşayacak.
10 Şaron bana yönelen halkımın
sürülerine ağıl,
Akor Vadisi sığırlarına barınak
olacak.

ı *53:11* "Paçavra": "Adet bezi". **65:1-2** Rom.10:20-21 **65:10** Yşu.7:24-26

11 “Ama sizler, RAB'bi terk edenler,
Kutsal dağımı unutanlar,
Talih ilahına sofra kuranlar,
Kısmet ilahına karışık şarap
sunanlar,
12 Ben de sizi kılıca kısmet edeceğim,
Boğazlanmak üzere eğileceksiniz
hepiniz.
Çünkü çağırdığımda yanıt
vermediniz,
Konuştuğumda dinlemediniz;
Gözümde kötü olanı yaptınız,
Hoşlanmadığımı seçtiniz.”

13 Bu yüzden Egemen RAB diyor ki,
“Bakın, kullarım yemek yiyecek,
Ama siz aç kalacaksınız.
Kullarım içecek,
Ama siz susuz kalacaksınız.
Kullarım sevinecek,
Ama sizin yüzünüz kızaracak.
14 Kullarım mutluluk içinde ezgiler
söyleyecek,
Ama siz yürek acısından feryat
edecek,
Ezik bir ruhla haykıracaksınız.
15 Adınız seçtiklerimin ağzında
ancak lanet olarak kalacak.
Egemen RAB sizi öldürecek,
Ama kullarına başka bir ad verecek.
16 Öyle ki, ülkede kim bereket istese
Sadık Tanrı'dan[i] isteyecek;
Ülkede kim ant içse,
Sadık Tanrı üzerine ant içecek.
Çünkü geçmiş sıkıntılar unutulup
Gözümden saklanacak.”

Yeni Yer, Yeni Gök

17 “Çünkü bakın, yeni bir yeryüzü,
Yeni bir gök yaratmak üzereyim;
Geçmiştekiler anılmayacak, akla
bile gelmeyecek.
18 Yaratacaklarımla sonsuza dek
sevinip coşun;
Çünkü Yeruşalim'i coşku,
Halkını sevinç kaynağı olarak
yaratacağım.
19 Yeruşalim için sevinecek,
Halkım için coşacağım.
Orada ağlayış ve feryat
duyulmayacak artık.
20 Orada birkaç gün yaşayıp ölen
bebekler olmayacak,
Yaşını başını almadan kimse
ölümü tatmayacak.
Yüz yaşında ölen genç,
Yüz yaşına basmayan kişi lanetli
sayılacak.
21 Evler yapıp içlerinde yaşayacak,
Bağlar dikip meyvesini yiyecekler.
22 Yaptıkları evlerde başkası
oturmayacak,
Diktikleri bağın meyvesini
başkası yemeyecek.
Çünkü halkım ağaçlar gibi uzun
yaşayacak,
Seçtiklerim, elleriyle ürettiklerinin
tadını çıkaracaklar.
23 Emek vermeyecekler boş yere,
Felakete uğrayan çocuklar
doğurmayacaklar.
Çünkü kendileri de çocukları da
RAB'bin kutsadığı soy olacak.
24 Onlar bana yakarmadan yanıt
verecek,
Daha konuşurlarken işiteceğim
onları.
25 Kurtla kuzu birlikte otlayacak,
Aslan sığır gibi saman yiyecek.
Yılanın yiyeceğiyse toprak olacak.
Kutsal dağımın hiçbir yerinde
Kimse zarar vermeyecek, yok
etmeyecek.”
Böyle diyor RAB.

Yargı ve Umut

66 RAB diyor ki,
“Gökler tahtım,

i *65:16* “Sadık Tanrı”: İbranice “Amin Tanrısı”.
65:15 Yşa.62:2; Va.2:17 **65:17** Yşa.66:22; 2Pe.3:13; Va.21:1 **65:19** Va.21:4
65:25 Yşa.11:6-9 **66:1** Mat.5:34-35; 23:22 **66:1-2** Elç.7:49-50

Yeryüzü ayaklarımın taburesidir.
Nerede benim için yapacağınız ev,
Neresi dinleneceğim yer?
2Çünkü bütün bunları ellerim yaptı,
Hepsi böylece var oldu" diyor
RAB.

"Ancak ben alçakgönüllüye, ruhu
ezik olana,
Sözümden titreyen kişiye değer
veririm.
3Sığır boğazlayan, adam öldüren
gibidir,
Davar kurban eden, köpek boynu
kıran,
Tahıl sunusu* getiren, domuz
kanı sunan,
Anma sunusu olarak günnük
yakan, putperest gibidir.
Evet, bunlar kendi yollarını seçtiler,
Yaptıkları iğrençliklerden
hoşlanıyorlar.
4Ben de onlar için yıkımı seçecek,
Korktuklarını başlarına
getireceğim.
Çünkü çağırdığımda yanıt veren
olmadı,
Konuştuğumda dinlemediler,
Gözümde kötü olanı yaptılar,
Hoşlanmadığımı seçtiler."

5RAB'bin sözünden titreyenler,
Kulak verin O'nun söylediklerine:
"Sizden nefret eden,
Adımdan ötürü sizi dışlayan
kardeşleriniz,
'RAB yüceltilsin de sevincinizi
görelim!' diyorlar.
Utandırılacak olan onlardır.
6Kentten gürültülü sesler,
Tapınaktan bir ses yükseliyor!
Düşmanlarına hak ettikleri
karşılığı veren
RAB'bin sesidir bu.

7"Doğum sancısı çekmeden doğurdu,
Sancısı tutmadan bir erkek çocuk
doğurdu.
8Kim böyle bir şey duydu?
Kim böyle şeyler gördü?
Bir ülke bir günde doğar mı,
Bir anda doğar mı bir ulus?
Ama Siyon, ağrısı tutar tutmaz
çocuklarını doğurdu.
9Doğum anına dek getiririm de
Doğuracak gücü vermez miyim?"
diyor RAB.
"Doğuracak güç veren ben,
rahmi kapatır mıyım?" diyor
Tanrın.
10"Yeruşalim'le birlikte sevinin,
Onu sevenler, hepiniz onun için
coşun,
Yeruşalim için yas tutanlar,
onunla sevinçle coşun.
11Öyle ki, onun avutucu memelerini
emip doyasınız,
Kana kana içip
Onun yüce bolluğundan zevk
alasınız."

12Çünkü RAB diyor ki,
"Bakın, esenliği bir ırmak gibi,
Ulusların servetini taşkın bir
ırmak gibi ona akıtacağım.
Ondan beslenecek, kucakta
taşınacak,
Dizleri üzerinde sallanacaksınız.
13Çocuğunu avutan bir anne gibi
avutacağım sizi,
Yeruşalim'de avuntu bulacaksınız.
14Bunları gördüğünüzde yüreğiniz
sevinecek,
Bedenleriniz körpe ot gibi
tazelenecek.
Herkes bilecek ki, RAB'bin
koruyucu eli kullarının,
Gazabı ise düşmanlarının
üzerindedir."

15Bakın, RAB ateşle geliyor,
Savaş arabaları kasırga gibi.

66:7 Va.12:5

Şiddetli öfkesini,
Azarını alev alev dökmek üzere.
[16]Çünkü O bütün insanlığı ateş ve
kılıçla yargılayacak,
Pek çok kişiyi öldürecek.
[17]"Bahçelere girmek için kendilerini
arıtıp kutsayanlar, domuz, fare ve öte-
ki iğrenç hayvanların etini yiyenlerin
ortasında duranı izleyenler hep birlik-
te yok olacaklar[j]" diyor RAB, [18]"Çün-
kü ben onların eylemlerini de düşün-
celerini de bilirim. Bütün ulusları ve
dilleri bir araya toplayacağım an geli-
yor; gelip yüceliğimi görecekler.
[19]"Aralarına bir belirti koyacağım.
Onlardan kaçıp kurtulanları uluslara,
Tarşiş'e, Pûl'a, Lud'a –yay gerenlere–
Tuval'a, Yâvan'a, ünümü duymamış,
yüceliğimi görmemiş uzak kıyı halk-
larına göndereceğim. Uluslar arasın-
da yüceliğimi ilan edecekler. [20]İsra-
iloğulları tahıl sunularını* pak kaplar
içinde RAB'bin Tapınağı'na nasıl ge-
tiriyorsa, onlar da bütün kardeşlerini-
zi uluslardan atlarla, savaş arabalarıy-
la, at arabalarıyla, katırlarla, develerle
kutsal dağıma, Yeruşalim'e, RAB'be
sunu olarak getirecekler." Böyle diyor
RAB. [21]"Onların arasından kimileri-
ni kâhin ve Levili olarak seçeceğim"
diyor RAB.
[22]"Çünkü yaratacağım yeni yer ve
gök önümde nasıl duracaksa, soyu-
nuz ve adınız da öyle duracak" diyor
RAB. [23]"Yeni Ay'dan Yeni Ay'a, Şa-
bat Günü'nden* Şabat Günü'ne bütün
insanlar önüme gelip bana tapınacak-
lar" diyor RAB. [24]"Dışarı çıktıkların-
da bana başkaldırmış olanların ceset-
lerini görecekler. Öylelerini kemiren
kurt ölmez, yakan ateş sönmez. Bü-
tün insanlar onlardan iğrenecek."

j *66:17* Putperest törenleriyle ilgili olduğu sanılıyor.
66:22 Yşa.65:17; 2Pe.3:13; Va.21:1 **66:24** Mar.9:48

YEREMYA

GİRİŞ

Peygamber Yeremya İ.Ö. 7. yüzyılın sonuyla 6. yüzyılın başlarında yaşadı. Uzun hizmeti sırasında Tanrı'nın halkını uyardı, yaptıkları günah ve putperestlik yüzünden başlarına gelecek büyük felaketi önceden bildirdi. Peygamberliğin yerine geldiğini –Yeruşalim'in Babil Kralı Nebukadnessar'ın eline geçtiğini, kentin ve tapınağın yıkıldığını, Yahuda Kralı'yla birçok kişinin Babil'e sürgüne gittiğini– gördü. Halkın sürgünden geri dönüp eski gönencine kavuşacağını da bildirdi.

Yeremya Kitabı aşağıdaki bölümlere ayrılabilir:

1. Yeremya'nın çağrılışı.
2. Kral Yoşiya, Yehoyakim, Yehoyakin ve Sidkiya döneminde Tanrı'nın Yahuda halkına verdiği uyarılar.
3. Yeremya'nın yazmanı Baruk'un derlediği yazılarla Yeremya'nın peygamberlik sözleri ve yaşamından önemli kesitler.
4. Tanrı'nın birçok ulusa ilişkin bildirileri.
5. Yeruşalim'in düşüşü ve halkın Babil'e sürülmesi

Yeremya çok duyarlı biriydi. Halkını seviyor, halkın başına gelecek yıkımları bildirmekten hoşlanmıyordu. Birçok bölümde Tanrı onu peygamber olarak atadığı için acı duyduğunu söylüyor. Tanrı'nın sözü onun yüreğinde ateş gibiydi, onu söndüremiyordu.

Kitabın 31:31-34 ayetleri umut doludur. Yeni bir antlaşmanın olacağı bir gün gelecek. Öğreten olmadan, anımsatan olmadan halkın Tanrı sözünü yerine getireceği gün gelecek. Çünkü Tanrı sözü onların yürekleri üzerine yazılacak.

Ana Hatlar:

1:1-19 Yeremya'nın çağrılışı
2:1-25:38 Kral Yoşiya, Yehoyakim, Yehoyakin ve Sidkiya döneminde yapılan peygamberlik sözleri
26:1-45:5 Yeremya'nın başından geçen olaylar
46:1-51:64 Uluslara ilişkin bildiriler
52:1-34 Yeruşalim'in düşüşü

---

1 Benyamin topraklarında Anatot
Kenti'ndeki kâhinlerden* Hilkiya
oğlu Yeremya'nın sözleri. 2 RAB, Ya-
huda Kralı Amon oğlu Yoşiya'nın kral-
lığının on üçüncü yılında Yeremya'ya
seslendi. 3 RAB'bin Yeremya'ya sesle-
nişi Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Yeho-
yakim'in döneminden, Yahuda Kra-
lı Yoşiya oğlu Sidkiya'nın krallığının
on birinci yılının beşinci ayına* dek,
yani Yeruşalim halkının sürgüne gön-
derilmesine dek sürdü.

1:2 2Kr.22:3-23:27; 2Ta.34:8-35:19 **1:3** 2Kr.23:36-24:7; 2Ta.36:5-8
1:3 2Kr.24:18-25:21; 2Ta.36:11-21

Yeremya Çağrılıyor

4 RAB bana şöyle seslendi:
5 "Ana rahminde sana biçim
vermeden önce tanıdım seni.
Doğmadan önce seni ayırdım,
Uluslara peygamber atadım."
6 Bunun üzerine, "Ah, Egemen RAB,
konuşmayı bilmiyorum, çünkü gen-
cim" diye karşı çıktım.
7 RAB, " 'Gencim' deme" dedi, "Se-
ni göndereceğim herkese gidecek, sa-
na buyuracağım her şeyi söyleyecek-
sin. 8 Onlardan korkma, çünkü seni
kurtarmak için ben seninleyim." Böy-
le diyor RAB.
9 Sonra RAB elini uzatıp ağzıma do-
kundu, "İşte sözlerimi ağzına koydum"
dedi, 10 "Bak, ulusların ve ülkelerin kö-
künden sökülmesi, yıkılıp yok olması,
yerle bir edilmesi, kurulup dikilmesi
için bugün sana yetki verdim."
11 RAB, "Yeremya, ne görüyorsun?"
diye seslendi. "Bir badem[a] dalı görü-
yorum" diye yanıtladım.
12 RAB, "Doğru gördün" dedi, "Çün-
kü sözümü yerine getirmek için göz-
lemekteyim[a]."
13 RAB yine, "Ne görüyorsun?" diye
seslendi. "Kuzeyden bu yöne bakan,
kaynayan[b] bir kazan görüyorum" di-
ye yanıtladım.
14 RAB şöyle dedi:
"Ülkede yaşayanların tümü üzerine
Kuzeyden felaket salıverilecek[b].
15 Çünkü kuzey krallıklarının bütün
halklarını çağırıyorum" diyor
RAB.
"Kralları gelip Yeruşalim surlarında,
Bütün Yahuda kentlerinin
karşısında,
Yeruşalim'in kapı girişlerinde
Tahtlarını kuracaklar.
16 Yaptıkları kötülükten ötürü
Halkımın cezasını bildireceğim:
Beni bıraktılar,
Başka ilahlara buhur yakıp
Elleriyle yaptıklarına tapındılar.
17 "Sen kalk, hazırlan! Sana buyu-
racağım her şeyi onlara söyle. On-
lardan yılma! Yoksa onların önünde
ben seni yıldırırım. 18 İşte, bütün ül-
keye –Yahuda krallarına, önderlerine,
kâhinlerine, ülke halkına– karşı bu-
gün seni surlu bir kent, demir bir di-
rek, tunç* bir duvar kıldım. 19 Sana sa-
vaş açacak, ama seni yenemeyecekler.
Çünkü seni kurtarmak için ben senin-
leyim." Böyle diyor RAB.

Tanrı İsrail'i Yargılıyor

2 RAB bana şöyle seslendi: 2 "Git,
şunları Yeruşalim halkına duyur.
RAB diyor ki,
" 'Gençliğindeki bağlılığını,
Gelinliğindeki sevgini,
Çölde, ekilmemiş toprakta
Beni nasıl izlediğini anımsıyorum.
3 İsrail RAB için kutsal bir halk,
Hasadının ilk ürünüydü.
Onu yeren herkes suçlu sayılır,
Başına felaket gelirdi' " diyor
RAB.

4 RAB'bin sözünü dinleyin,
Ey Yakup soyu,
İsrail'in bütün boyları!
5 RAB diyor ki,
"Atalarınız bende ne haksızlık
buldular da
Benden uzaklaştılar?
Değersiz putları izleyerek
Kendileri de değersiz oldular.
6 'Mısır'dan bizi çıkaran,
Çölde, çukurlarla dolu çorak
toprakta,
Koyu karanlıkta kalan kurak
toprakta,
Kimsenin geçmediği,
Kimsenin yaşamadığı toprakta

a ***1:11,12*** İbranice "Badem" ve "Gözlemekteyim" sözcükleri birbirini çağrıştırıyor.
b ***1:13,14*** İbranice "Kaynayan" ve "Salıverilecek" sözcükleri birbirini çağrıştırıyor.

Bize yol gösteren RAB nerede?'
diye sormadılar.
7 Meyvesini, en iyi ürününü
yiyesiniz diye
Sizi verimli bir ülkeye getirdim.
Oysa siz gelir gelmez ülkemi
kirlettiniz,
Mülkümü iğrenç bir yere çevirdiniz.
8 Kâhinler, 'RAB nerede?' diye
sormadılar,
Kutsal Yasa uzmanları beni
tanımadılar,
Yöneticiler bana başkaldırdılar;
Peygamberler Baal* adına
peygamberlik edip
İşe yaramaz putların ardınca gittiler.

9 "Bu yüzden sizden yine davacı
olacağım" diyor RAB,
"Torunlarınızdan da davacı
olacağım.
10 Gidin de Kittim[c] kıyılarına bakın!
Kedar[ç] ülkesine adam gönderip
iyice inceleyin,
Hiç böyle bir şey oldu mu, olmadı
mı görün.
11 Hiçbir ulus ilahlarını değiştirdi mi?
–Ki onlar zaten tanrı değildirler–
Ama benim halkım görkemini[d]
İşe yaramaz putlara değişti.
12 Ey gökler, şaşın buna,
Tir tir titreyin, şaşakalın" diyor
RAB.
13 "Çünkü halkım iki kötülük yaptı:
Beni, diri suların pınarını bıraktı,
Kendilerine sarnıçlar,
Su tutmayan çatlak sarnıçlar
kazdılar.
14-15 İsrail uşak mı?
Köle olarak mı doğdu?
Öyleyse neden gümbür gümbür
kükreyen
Genç aslanlara av oldu?
Ülkeyi viraneye çevirdiler,
Kentler yerle bir edildi, kimsesiz
bırakıldı!
16 Nof[e] ve Tahpanhes halkı
Kafanı kırdı.
17 Seni yolda yürüten Tanrın RAB'bi
bırakmakla
Başına bunları getirdin.
18 Şimdi Şihor[f] suyundan içmek için
Mısır'a gitmek size yarar sağlar mı?
Fırat suyundan içmek için
Asur'a gitmek size ne sağlar?
19 Seni kendi kötülüğün yola getirecek,
Dönekliğin seni paylayacak.
Tanrın RAB'bi bırakmanın,
Benden korkmamanın
Ne kadar kötü, ne kadar acı
olduğunu gör de anla."
Rab, Her Şeye Egemen RAB
böyle diyor.

20 "Boyunduruğunu çok önce kırdın,
Bağlarını kopardın.
'Kulluk etmeyeceğim' dedin.
Gerçekten de her yüksek tepede,
Her bol yapraklı ağacın altında
Fahişe gibi yatıp kalktın.
21 Oysa ben seni en iyi cinsten
Seçme bir asma olarak dikmiştim.
Nasıl oldu da yozlaşıp yabanıl
asmaya döndün?
22 Çamaşır sodasıyla yıkansan,
Bol kül suyu kullansan bile,
Suçun önümde yine leke gibi
duruyor"
Diyor Egemen RAB.
23 "Öyleyken nasıl, 'Ben kirlenmedim,
Baallar'ı* izlemedim' diyebilirsin?
Vadide nasıl davrandığına bak da
Ne yaptığını anla.
Sen orada burada dolaşan
Ayağı tez bir dişi devesin.
24 Kösnüyüp havayı koklayan

c *2:10* "Kittim": Kıbrıs ve İsrail'in batısındaki başka ülkeleri temsil ediyor. ç *2:10* "Kedar": İsrail'in doğusundaki ülkeleri temsil ediyor. **d** *2:11* "Görkemini": Bazı eski İbrani din bilginlerine göre "Görkemimi". **e** *2:16* "Nof": Memfis diye de bilinir. **f** *2:18* "Şihor": Nil'in kollarından biri olduğu sanılıyor.

Kıra alışkın yaban eşeğisin.
Azgınken kim tutabilir onu?
Peşine düşenlerin yorulması gerekmez,
Çiftleşme zamanı gelince onu bulurlar.
25 Yalınayak koşmaktan sakın,
Susuzluktan boğazını koru.
Ama sen, 'Boş ver!
Ben başka ilahları seviyorum,
Onları izleyeceğim' dedin.

26 "Hırsız yakalandığında nasıl utanırsa,
İsrail'in halkı, kralları, önderleri,
Kâhinleri, peygamberleri de öyle utanacak.
27 Onlar ağaca, 'Babamsın',
Taşa, 'Bizi sen doğurdun' derler.
Çünkü bana yüzlerini değil,
Sırtlarını çevirdiler.
Ama felakete uğrayınca,
'Kalk da bizi kurtar' diye yakarırlar.
28 Hani nerede kendiniz için yaptığınız ilahlar?
Felakete uğradığınızda kurtarabiliyorlarsa,
Kalkıp gelsinler.
Kentlerinin sayısı kadar
İlahların var, ey Yahuda halkı."

29 "Neden bana dava açıyorsunuz?
Hepiniz bana başkaldırdınız" diyor RAB.
30 "Halkınızı boşuna cezalandırdım, yola gelmediler.
Kılıcınız yırtıcı aslan gibi öldürdü peygamberlerinizi.

31 "Ey siz, bu kuşağın çocukları,
RAB'bin sözünü anlayın!
Ben İsrail için bir çöl,
Kapkaranlık bir ülke mi oldum?
Öyleyse halkım neden, 'Başımıza buyruğuz,
Artık sana dönmeyeceğiz' diyor?
32 Erden kız takılarını,
Gelin çeyizini unutabilir mi?
Ama halkım sayısız günlerce unuttu beni.
33 Aşkı kovalamakta
Ne kadar beceriklisin!
Kötü kadınlara bile kendi yöntemlerini öğretebildin.
34 Eteğin suçsuz yoksulların kanıyla lekelenmiş,
Oysa ev soyarken yakalamadın onları.
Bütün bunlara karşın,
35 'Ben suçsuzum,
Kuşkusuz RAB'bin bana öfkesi dindi' diyorsun.
Ama 'Günah işlemedim' dediğin için
Yargılayacağım seni.
36 Neden boyuna döneklik yapıp duruyorsun?
Asur'da düşkırıklığına uğradığın gibi,
Mısır'da da düşkırıklığına uğrayacaksın.
37 Oradan da ellerin başında çıkacaksın,
Çünkü RAB senin güvendiklerini reddetti;
Onlardan yarar sağlamayacaksın."

Sadakatsiz İsrail

3 "Diyelim ki, bir adam karısını boşar,
Kadın da onu bırakıp başka biriyle evlenir.
Adam bir daha o kadına döner mi?
Bu davranış ülkeyi büsbütün kirletmez mi?
Oysa sen pek çok oynaşla fahişelik ettin,
Yine bana mı dönmek istiyorsun?" diyor RAB.
2 "Çıplak tepelere bak da gör.
Sevişmediğin yer mi kaldı?
Çölde yaşayan bedevi gibi
Yol kenarlarında oynaşlarını bekleyip durdun.
Fahişeliğinle, kötülüklerinle ülkeyi kirlettin.

3Bu yüzden yağmurların ardı kesildi,
Son yağmur yağmadı.
Yüzsüz bir fahişeye benzedin,
Utanç duymak istemedin.
4'Baba, gençliğimden beri
Benim dostumsun' diye az önce
bana seslenmedin mi?
5'Sonsuza dek kızgın mı kalacaksın?
Öfken sonsuza dek mi sürecek?'
Evet, böyle konuşuyor,
Ama elinden gelen her kötülüğü
yapıyorsun."

Dönek İsrail ve Yahuda

6Kral Yoşiya döneminde RAB ba-
na, "Dönek İsrail'in yaptığını gör-
dün mü?" dedi, "Her yüksek tepenin
üzerine, her bol yapraklı ağacın altı-
na gidip fahişelik etti. 7Bütün bunları
yaptıktan sonra bana geri döneceğini
düşündüm, ama dönmedi. Hain kız-
kardeşi Yahuda da gördü bunları. 8Fa-
hişeliği yüzünden dönek İsrail'i boşa-
yıp ona boşanma belgesini verdiğim
halde, kızkardeşi hain Yahuda'nın hiç
korkmadığını, gidip fahişelik ettiğini
gördüm. 9Hiç umursamadan fahişeli-
ğiyle ülkeyi kirletti; taşla, ağaçla zina
etti. 10Bütün bunlara karşın, hain kız-
kardeşi Yahuda içtenlikle değil, gös-
termelik olarak bana döndü." Böyle
diyor RAB.
11RAB bana, "Dönek İsrail hain
Yahuda'dan daha doğru olduğunu gös-
terdi" dedi, 12"Git, bu sözleri kuzeye
duyur. De ki,
" 'Ey dönek İsrail, geri dön' diyor RAB.
'Size artık öfkeyle bakmayacağım,
Çünkü ben sevecenim' diyor RAB.
'Öfkemi sonsuza dek sürdürmem.
13Ancak suçunu kabul et:
Tanrın RAB'be başkaldırdın,
Her bol yapraklı ağacın altında
Sevgini yabancı ilahlarla paylaştın,
Beni dinlemedin.' "
Böyle diyor RAB.

14"Geri dön, ey dönek halk" diyor
RAB, "Çünkü kocan benim. Birinizi
kentten, ikinizi bir boydan alıp Siyon'a
geri getireceğim. 15Size gönlüme gö-
re çobanlar vereceğim; sizi bilgiy-
le, sağduyuyla güdecekler. 16Ülkede
büyüyüp sayıca çoğaldığınız günler-
de" diyor RAB, "Halk artık, 'RAB'bin
Antlaşma Sandığı*' demeyecek. San-
dık bir daha kimsenin aklına gelmeye-
cek; anımsanmayacak, özlenmeyecek,
bir yenisi de yapılmayacak. 17O zaman
Yeruşalim'e, 'RAB'bin Tahtı' diyecek-
ler. RAB'bin adını onurlandırmak için
bütün uluslar Yeruşalim'de toplanacak.
Bundan böyle kötü yüreklerinin inadı
uyarınca davranmayacaklar. 18O gün-
lerde Yahuda halkıyla İsrail halkı ku-
zeyde bir ülkeden birlikte yürüyecek,
atalarına mülk olarak vermiş olduğum
ülkede bir araya gelecekler.
19"Ben RAB, demiştim ki,
'Ne kadar isterdim
Seni çocuklarımdan saymayı;
Sana güzel ülkeyi,
Ulusların en güzel mülkünü
vermeyi!
Bana baba diyeceğini,
Benden hiç ayrılmayacağını
düşündüm.
20Ama bir kadın kocasına nasıl
ihanet ederse,
Sen de bana öyle ihanet ettin, ey
İsrail halkı!' "
Böyle diyor RAB.

21Çıplak tepelerde bir ses duyuluyor,
İsrail halkının ağlayışı ve yakarışı.
Çünkü doğru yoldan saptılar,
Tanrıları RAB'bi unuttular.

22"Geri dönün, ey dönek çocuklar,
Dönekliğinizi iyileştireyim."

Halk, "İşte buradayız, sana
geliyoruz!" diyor,

3:6 2Kr.22:1-23:30; 2Ta.34:1-35:27

"Çünkü Tanrımız RAB sensin.
23 Kuşkusuz dağlardan,
Tepelerden gelen tapınma sesleri aldatıcıdır.
Kuşkusuz İsrail'in kurtuluşu Tanrımız RAB'dedir.
24 Gençliğimizden bu yana
Atalarımızın emeğinin ürününü,
Davarlarını, sığırlarını,
Oğullarını, kızlarını
Utanılası putlar yedi.
25 Utanç içinde yatalım,
Rezilliğimiz bizi örtsün!
Çünkü biz de atalarımız da
Gençliğimizden bu yana
Tanrımız RAB'be karşı günah işledik,
Tanrımız RAB'bin sesine kulak asmadık."

4 "Eğer geri dönersen, ey İsrail,
Eğer bana geri dönersen" diyor RAB,
"İğrenç putlarını gözümün önünden uzaklaştırır,
Bir daha yoldan sapmazsan;
2 'RAB'bin varlığı hakkı için' diyerek
Sadakatle, adaletle, doğrulukla ant içersen,
Uluslar O'nun aracılığıyla kutsanacak,
O'nunla övünecekler."

3 RAB Yahuda ve Yeruşalim halkına şöyle diyor:
"İşlenmemiş toprağınızı sürün,
Dikenler arasına ekmeyin.
4 Ey sizler, Yahuda halkı ve Yeruşalim'de yaşayanlar,
Kendinizi RAB'be adayın,
Bunu engelleyen her şeyi yüreğinizden uzaklaştırın[g].
Yoksa yaptığınız kötülüklerden ötürü
Öfkem ateş gibi yağacak,
Her şeyi yiyip bitirecek
Ve söndüren olmayacak."

Kuzeyden Gelecek Yıkım

5 "Yahuda'da duyurun,
Yeruşalim'de ilan edin,
'Ülkede boru çalın!' deyin,
'Toplanın' diye haykırın,
'Surlu kentlere kaçalım!'
6 Siyon'a giden yolu gösteren
Bir işaret koyun!
Güvenliğiniz için kaçın!
Durmayın!
Üzerinize kuzeyden felaket,
Büyük yıkım getirmek üzereyim."

7 Aslan ininden çıktı,
Ulusları yok eden yola koyuldu.
Ülkenizi viran etmek için
Yerinden ayrıldı.
Kentleriniz yerle bir edilecek,
İçlerinde yaşayan kalmayacak.
8 Onun için çula sarının,
Dövünüp haykırın,
Çünkü RAB'bin kızgın öfkesi üzerimizden kalkmadı.

9 "O gün" diyor RAB,
"Kral da önderler de yılacak,
Kâhinler şaşkına dönecek,
Peygamberler donakalacak."
10 O zaman, "Ah, Egemen RAB" de-
dim, " 'Esenlikte olacaksınız' diyerek
bu halkı da Yeruşalim'i de tam anla-
mıyla aldattın. Çünkü kılıç boğazı-
mıza dayandı."
11 O zaman bu halka ve Yeruşalim'e,
"Çöldeki çıplak tepelerden halkıma
doğru sıcak bir rüzgar esiyor, ama
harman savurmak ya da ayırmak için
değil" denecek, 12 "Benden gelen bu
rüzgar çok daha güçlü olacak. Şimdi
bu halka yargılarımı bildiriyorum."
13 İşte düşman bulut gibi ilerliyor;
Savaş arabaları kasırga sanki,

g *4:4* "Kendinizi RAB'be adayın, bunu engelleyen her şeyi yüreğinizden uzaklaştırın": İbranice "Kendinizi de yüreğinizi de RAB için sünnet edin". **4:3** Hoş.10:12

Atları kartallardan daha çevik.
Vay başımıza! Mahvolduk!
14 Ey Yeruşalim, yüreğini kötülükten
arındır ki,
Kurtulasın.
Ne zamana dek yüreğinde kötü
düşünceler barındıracaksın?
15 Dan'dan bir ses bildiriyor,
Efrayim dağlarından kötü haber
duyuruyor!
16 "Uluslara duyurun,
Yeruşalim'e bildirin:
'Uzak bir ülkeden gelen ordu
çevresini kuşatacak,
Yahuda kentlerine karşı
Savaş naraları atacaklar.
17 Bir tarlayı koruyanlar gibi
Kuşatacaklar Yeruşalim'i.
Çünkü Yeruşalim bana
başkaldırdı' " diyor RAB.
18 "Kendi davranışların, kendi
yaptıkların
Başına gelmesine neden oldu
bunların.
Cezan bu.
Ne acı!
Nasıl da yüreğine işliyor!"

19 Ah, içim, içim!
Acıdan kıvranıyorum.
Ah, yüreğim, yüreğim çarpıyor.
Sessiz duramıyorum!
Çünkü boru sesini, savaş
naralarını işittim!
20 Felaket felaketi izliyor,
Bütün ülke viran oldu.
Bir anda çadırlarım,
Perdelerim yok oldu.
21 Ne zamana dek düşman sancağını
görmek,
Boru sesini duymak zorunda
kalacağım?

22 "Halkım akılsızdır,
Beni tanımıyor.
Aptal çocuklardır,
Akılları yok.
Kötülük etmeyi iyi bilir,
İyilik etmeyi bilmezler" diyor RAB.

23 Ben Yeremya yere baktım,
şekilsizdi, boştu,
Göğe baktım, ışık yoktu.
24 Dağlara baktım, titriyorlardı,
Bütün tepeler sarsılıyordu.
25 Baktım, insan yoktu,
Gökte uçan bütün kuşlar kaçmıştı.
26 Baktım, verimli toprak çöle dönmüş,
Bütün kentler yıkılmıştı.
Bütün bunlar RAB'bin yüzünden,
O'nun kızgın öfkesi yüzünden
olmuştu.

27 RAB diyor ki,
"Bütün ülke viran olacak,
Ama onu büsbütün yok
etmeyeceğim.
28 Bu yüzden yeryüzü yasa gömülecek,
Gök kararacak;
Çünkü ben söyledim, ben
tasarladım.
Fikrimi değiştirmeyecek,
Verdiğim karardan
dönmeyeceğim."

29 Her kentin halkı,
Atlılarla okçuların gürültüsünden
kaçıyor.
Kimi çalılıklara giriyor,
Kimi kayalıklara tırmanıyor.
Bütün kentler terk edildi,
Oralarda kimse yaşamıyor.

30 Ey sen, viran olmuş kent,
Kırmızı giysiler giymekle,
Altın süsler bezenmekle,
Gözüne sürme çekmekle ne elde
edeceksin?
Kendini böyle güzelleştirmen
boşuna.
Oynaşların seni küçümsüyor,
Canını almak istiyorlar.

31 Sancı çeken kadının haykırışını,

İlk çocuğunu doğuran kadının
çektiği acıyı,
Ellerini uzatmış, soluğu kesilmiş
Siyon kızının*,
"Eyvah! Katillerin karşısında
bayılıyorum"
Diye haykırdığını işitir gibi oldum.

Yeruşalim'in Günahı

5 "Yeruşalim sokaklarında dolaşın,
Çevrenize bakıp düşünün,
Kent meydanlarını araştırın.
Eğer adil davranan,
Gerçeği arayan bir kişi bulursanız,
Bu kenti bağışlayacağım.
2 'RAB'bin varlığı hakkı için' deseler
de,
Aslında yalan yere ant içiyorlar."

3 Ya RAB, gözlerin gerçeği arıyor.
Onları vurdun, ama incinmediler,
Onları yiyip bitirdin,
Ama yola gelmeyi reddettiler.
Yüzlerini kayadan çok
sertleştirdiler,
Geri dönmek istemediler.
4 "Bunlar sadece yoksul kişiler,
Akılsızlar" dedim,
"Çünkü RAB'bin yolunu,
Tanrıları'nın buyruklarını
bilmiyorlar.
5 Büyüklere gidip onlarla konuşayım.
RAB'bin yolunu,
Tanrıları'nın buyruklarını bilirler
kuşkusuz."
Gelgelelim onlar da boyunduruğu
kırmış,
Bağları koparmıştı.
6 Bu yüzden ormandan bir aslan çıkıp
onlara saldıracak,
Çölden gelen bir kurt onları parça
parça edecek,
Bir pars kentlerinin önünde pusu
kuracak,
Oradan çıkan herkes parçalanacak.
Çünkü isyanları çok,
Döneklikleri sayısızdır.

7 "Yaptıklarından ötürü neden
bağışlayayım seni?
Çocukların beni terk etti,
Tanrı olmayan ilahların adıyla ant
içtiler.
Onları doyurduğumda zina ettiler,
Fahişelerin evlerine doluştular.
8 Şehvet düşkünü, besili aygırlar!
Her biri komşusunun karısına
kişniyor.
9 Bu yüzden onları cezalandırmayayım
mı?" diyor RAB,
"Böyle bir ulustan öcümü
almayayım mı?

10 "Bağlarını dolaşıp
Asmalarını kesin,
Ama büsbütün yok etmeyin.
Dallarını koparıp atın,
Çünkü onlar RAB'be ait değil.
11 İsrail ve Yahuda halkı
Bana sürekli ihanet etti" diyor
RAB.

12 RAB için yalan söyleyerek,
"O bir şey yapmaz.
Felaket bize uğramayacak,
Kılıç da kıtlık da görmeyeceğiz"
dediler.
13 Peygamberler lafebesidir,
Tanrı'nın sözü onlarda değil.
Onlara böyle yapılacak.

14 Bu yüzden, Her Şeye Egemen
RAB Tanrı diyor ki,
"Madem böyle şeyler
konuşuyorsunuz,
Ben de sözümü ağzınıza ateş,
Bu halkı da odun edeceğim;
Ateş onları yakıp yok edecek.
15 Ey İsrail halkı,
Uzaktan gelecek bir ulusu
Üzerinize saldırtacağım" diyor
RAB,
"Köklü, eski bir ulus;
Sen onların dilini bilmez,
Ne dediklerini anlamazsın.

[16]Oklarının kılıfı açık bir mezar
gibidir,
Hepsi birer yiğittir.
[17]Ürününü, yiyeceklerini tüketecek,
Oğullarını, kızlarını öldürecekler;
Davarlarını, sığırlarını,
Asmalarının, incir ağaçlarının
meyvesini yiyecek,
Güvendiğin surlu kentlerini
Kılıçla yerle bir edecekler.
[18]"Ama o günlerde bile sizi büsbü-
tün yok etmeyeceğim" diyor RAB.
[19]" 'Tanrımız RAB neden bize bü-
tün bunları yaptı?' diye sordukların-
da, şöyle yanıtlayacaksın: 'Beni nasıl
bıraktınız, ülkenizde yabancı ilahlara
nasıl kulluk ettinizse, siz de kendini-
ze ait olmayan bir ülkede yabancılara
öyle kulluk edeceksiniz.'

[20]"Yakup soyuna bildirin,
Yahuda halkına duyurun:
[21]Ey gözleri olan ama görmeyen,
Kulakları olan ama işitmeyen,
Sağduyudan yoksun akılsız halk,
Şunu dinle:
[22]Benden korkman gerekmez mi?"
diyor RAB,
"Huzurumda titremen gerekmez mi?
Ben ki, sonsuza dek geçerli bir
kuralla
Denize sınır olarak kumu koydum.
Deniz sınırı geçemez;
Dalgalar kabarsa da üstün gelemez,
Kükrese de sınırı aşamaz.
[23]Ama bu halkın yüreği asi ve inatçı.
Sapmışlar, kendi yollarına
gitmişler.
[24]İçlerinden,
'İlk ve son yağmurları zamanında
yağdıran,
Belli ürün biçme haftalarını
bizim için koruyan
Tanrımız RAB'den korkalım'
demiyorlar.
[25]Bunları uzaklaştıran suçlarınızdı,
Bu iyilikten sizi yoksun bırakan
günahlarınızdı.

[26]"Halkım arasında kötü kişiler var.
Kuş avlamak için pusuya yatanlar
gibi
Tuzak kuruyor, insan yakalıyorlar.
[27]Kuş dolu bir kafes nasılsa,
Onların evleri de hileyle dolu.
Bu sayede güçlenip zengin oldular,
[28]Semirip parladılar,
Yaptıkları kötülüklerle sınırı
aştılar.
Kazanabilecekleri halde öksüzün
davasına bakmıyor,
Yoksulun hakkını savunmuyorlar.
[29]Bu yüzden onları
cezalandırmayayım mı?" diyor
RAB,
"Böyle bir ulustan öcümü
almayayım mı?

[30]"Ülkede korkunç, dehşet verici bir
şey oldu:
[31]Peygamberler yalan peygamberlik
ediyor,
Halkı başına buyruk kâhinler
yönetiyor,
Halkım da bunu benimsiyor.
Ama bunun sonunda ne
yapacaksınız?"

Yeruşalim Kuşatma Altında

6 "Güvenliğiniz için kaçın, ey
Benyamin halkı!
Yeruşalim'den kaçın!
Tekoa'da boru çalın!
Beythakkerem'e bir işaret koyun.
Çünkü kuzeyden bir felaket,
Büyük bir yıkım gelecek gibi
görünüyor.
[2]Siyon kızını*, o güzel, narin kızı
yok edeceğim.
[3]Çobanlar sürüleriyle ona geliyor,
Çevresinde çadırlarını kuracaklar.
Herkes kendi sürüsünü otlatacak."

5:21 Yşa.6:9-10; Hez.12:2; Mar.8:18-19 **5:22** Eyü.38:8-11

4 "Yeruşalim'e karşı savaş hazırlığı
yapın!
Kalkın, öğleyin saldırıya geçelim!
Vay halimize, gün kararıyor!
Akşamın gölgeleri gitgide uzuyor.
5 Haydi, gece saldırıya geçelim,
Kentin kalelerini yerle bir edelim."

6 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Ağaçları kesin,
Yeruşalim'e karşı kuşatma
rampaları yapın.
Bu kent cezalandırılmalı,
İçinde zorbalıktan başka bir şey
yok.
7 Kuyu suyunu nasıl taze tutuyorsa,
Yeruşalim de kötülüğünü öyle
taze tutuyor.
Şiddet ve yıkım yankılanıyor orada,
Karşımda hep hastalık ve yaralar
var.
8 Uyarılara kulak ver, ey Yeruşalim!
Yoksa seni bırakacağım,
Seni bir viraneye,
Oturulmaz bir ülkeye çevireceğim."

9 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Asmadan nasıl üzüm toplanırsa,
İsrail halkından geride kalanları
da öyle toplayacaklar.
Üzüm toplayan biri gibi
Elini yine asma dallarına uzat."

10 İşitsinler diye kiminle konuşayım,
Kimi uyarayım?
Kulakları tıkalı[h], işitemiyorlar.
RAB'bin sözünü aşağılıyor,
Ondan hoşlanmıyorlar.
11 Bu yüzden RAB'bin öfkesiyle
doluyum,
Kendimi tutmaktan yoruldum.
"Sokaktaki çocukların,
Toplanan gençlerin üzerine boşalt
öfkeni.
Nasıl olsa karı da koca da,
Yaşlı da yıllarca yaşamış olan da
kurtulamayacak.
12 Evleri, tarlaları, karıları
Başkalarına verilecek,
Çünkü ülkede yaşayanlara karşı
Elimi kaldıracağım" diyor RAB.
13 "Küçük büyük herkes kazanç
peşinde,
Peygamberler, kâhinler, hepsi
halkı aldatıyor.
14 Esenlik yokken,
'Esenlik, esenlik' diyerek
Halkımın yarasını sözde
iyileştirdiler.
15 Yaptıkları iğrençliklerden
utandılar mı?
Hayır, ne utanması?
Kızarıp bozarmanın ne olduğunu
bile bilmiyorlar.
Bu yüzden onlar da düşenlerin
arasında yer alacak,
Onları cezalandırdığımda
sendeleyip düşecekler" diyor
RAB.

16 RAB diyor ki,
"Yol kavşaklarında durup bakın,
Eski yolları sorun,
İyi yol nerede, öğrenin,
O yolda yürüyün,
Canlarınız rahata kavuşur.
Ama onlar, 'O yolda yürümeyiz'
dediler.
17 Size bekçiler atayıp,
'Boru sesini dinleyin' dedim,
Ama onlar, 'Dinlemeyiz' dediler.
18 Bundan ötürü, ey uluslar,
Başlarına neler geleceğini işitin!
Sen de anla, ey topluluk!
19 Dinle, ey yeryüzü!
Bu halkın üzerine felaket,
Kendi kurduğu düzenin sonucunu
getirmek üzereyim.
Çünkü sözlerime kulak asmadılar,
Kutsal Yasam'ı reddettiler.

h *6:10* "Tıkalı": İbranice "Sünnetsiz*".
6:12-15 Yer.8:10-12 **6:14** Yer.8:11; Hez.13:10 **6:16** Mat.11:29

20 Neden bana Saba'dan günnük,
Uzak bir ülkeden güzel kokulu
kamış getiriliyor?
Yakmalık sunularınızı* kabul
etmiyorum,
Kurbanlarınızdan hoşnut değilim."

21 Bu yüzden RAB diyor ki,
"Bu halkın önüne tökezler
koyacağım,
Babalar da oğullar da
Tökezleyip birlikte düşecek,
Komşu dostuyla birlikte yok
olacak."

22 RAB diyor ki,
"İşte kuzeyden bir ordu geliyor.
Dünyanın uçlarından
Büyük bir ulus harekete geçiyor.
23 Yay, pala kuşanmışlar,
Gaddar ve acımasızlar.
Atlara binmiş gelirken,
Kükreyen denizi andırıyor sesleri.
Savaşa hazır savaşçılar
Karşına dizilecekler, ey Siyon
kızı!"

24 Haberlerini aldık,
Ellerimizde derman kalmadı.
Doğuran kadın gibi
Üzüntü, sancı sardı bizi.
25 Kırlara çıkmayın,
Yolda yürümeyin!
Düşmanın kılıcı orada,
Her yer dehşet içinde.
26 Ey halkım, çula sarın,
Kül içinde yuvarlan.
Biricik oğul için yas tutar gibi
Acı acı dövün.
Çünkü yok edici ansızın gelecek
üzerimize.

27 "Seni halkımı deneyesin diye
atadım,
Öyle ki, onları tanıyıp yollarını
sınayasın.
28 Hepsi de çok dikbaşlı,
Onu bunu çekiştirerek dolaşan
insanlardır,
Tunç* kadar, demir kadar
katıdırlar.
Hepsi baştan çıkmıştır.
29 Körük üfürdükçe üfürüyor,
Kurşunu ateşte eritiyor,
Ama boşunadır yapılan işlem,
Çünkü kötüler arınmıyor.
30 Onlara gümüş artığı denecek,
Çünkü RAB onları reddetti."

Tapınağa Güvenmek Yararsızdır

7 RAB Yeremya'ya şöyle seslendi:
2 "RAB'bin Tapınağı'nın kapısın-
da durup şu sözü duyur. De ki,
" 'RAB'bin sözünü dinleyin, ey
RAB'be tapınmak için bu kapılardan
giren Yahuda halkı! 3 İsrail'in Tanrısı,
Her Şeye Egemen RAB diyor ki: Ya-
şantınızı ve uygulamalarınızı düzel-
tin. O zaman burada kalmanızı sağ-
larım[ı]. 4 "RAB'bin Tapınağı, RAB'bin
Tapınağı, RAB'bin Tapınağı burada-
dır!" gibi aldatıcı sözlere güvenme-
yin. 5 Eğer yaşantınızı ve uygulama-
larınızı gerçekten düzeltir, birbirinize
karşı adil davranır, 6 yabancıya, öksü-
ze, dula haksızlık etmez, burada suç-
suz kanı akıtmaz, sizi yıkıma götüren
başka ilahların ardınca gitmezseniz,
7 burada, sonsuza dek atalarınıza ver-
miş olduğum ülkede kalmanızı sağla-
rım[ı]. 8 Ne var ki, sizler işe yaramaz al-
datıcı sözlere güveniyorsunuz.
9-10 " 'Çalmak, adam öldürmek, zina
etmek, yalan yere ant içmek, Baal'a*
buhur yakmak, tanımadığınız başka
ilahların ardınca gitmek, bütün bu
iğrençlikleri yapmak için mi bana ait
olan tapınağa gelip önümde duruyor,
güvenlikteyiz diyorsunuz? 11 Bana ait
olan bu tapınak sizin için bir haydut
ini mi oldu? Ama ben görüyorum ne-
ler yaptığınızı!' diyor RAB.

ı *7:3,7* "Kalmanızı sağlarım" ya da "Sizinle kalırım". **7:11** Mat.21:13; Mar.11:17; Luk.19:46

12“ ‘Daha önce adımı yerleştirmiş
olduğum Şilo'daki yerime gidin. Hal-
kım İsrail'in kötülüğü yüzünden ona
ne yaptığımı görün. 13Bütün bunla-
rı yaptınız, diyor RAB, size defalar-
ca seslendim ama dinlemediniz; si-
zi çağırdım ama yanıt vermediniz.
14Bu yüzden Şilo'ya ne yaptımsa, ba-
na ait olan, güvendiğiniz bu tapınağa
da –sizlere, atalarınıza vermiş oldu-
ğum bu yere de– aynısını yapacağım.
15Kardeşlerinizi, bütün Efrayim soyu-
nu nasıl attıysam, sizleri de öyle ata-
cağım huzurumdan.’

16“Sana gelince, ey Yeremya, bu
halk için yalvarma; onlar için ne ya-
kar ne de dilekte bulun; bana yalva-
rıp yakarma, çünkü seni dinlemeye-
ceğim. 17Onların Yahuda kentlerinde,
Yeruşalim sokaklarında neler yaptık-
larını görmüyor musun? 18Çocuklar
odun topluyor, babalar ateş yakıyor,
kadınlar Gök Kraliçesi'ne[i] pide pişir-
mek için hamur yoğuruyor. Beni öfke-
lendirmek için başka ilahlara dökme-
lik sunular sunuyorlar. 19İncittikleri
ben miyim, diyor RAB. Hayır, kendi-
lerini inciterek utanca boğuyorlar.

20“Bu yüzden Egemen RAB diyor
ki, ‘Buranın üzerine, insanın, hayva-
nın, kırdaki ağaçların, toprağın ürü-
nünün üzerine kızgın öfkemi yağdı-
racağım. Yakıp yok edecek her şeyi,
sönmeyecek.’

21“İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Ege-
men RAB diyor ki, ‘Yakmalık sunula-
rınızı* öbür kurbanlarınıza ekleyin de
et yiyin. 22Çünkü atalarınızı Mısır'dan
çıkardığımda, yakmalık sunularla kur-
banlar hakkında onlara seslenip buy-
ruk vermedim. 23Onlara şunu buyur-
dum: Sözümü dinlerseniz, ben sizin
Tanrınız, siz de benim halkım olur-
sunuz. İyilik bulmanız için her konu-
da size buyurduğum yolda yürüyün.
24Ne var ki, dinlemediler, kulak asma-
dılar; kendi isteklerinin, kötü yürekle-
rinin inadı doğrultusunda yürüdüler.
İleri değil, geri gittiler. 25Atalarınızın
Mısır'dan çıktığı günden bu yana, size
her gün defalarca peygamber kulları-
mı gönderdim. 26Ama beni dinlemedi-
niz, kulak asmadınız. İnat ederek ata-
larınızdan daha çok kötülük yaptınız.’

27“Onlara bütün bunları söyleyecek-
sin ama seni dinlemeyecekler. Onları
çağıracaksın ama yanıt vermeyecek-
ler. 28Bunun için onlara de ki, ‘Tanrı-
sı RAB'bin sözünü dinlemeyen, ders
almayan ulus işte budur. Bana bağ-
lılıkları yok oldu, bağlılıktan söz et-
mez oldular.

29“ ‘Saçını kes ve at, ey Yeruşalim,
Çıplak tepeler üzerinde ağıt yak.
Çünkü RAB, öfkesine uğramış
kuşağı
Reddedip terk etti.’ ”

Ben-Hinnom Vadisi'nde İşlenen Günahlar

30“ ‘Yahuda halkı gözümde kötü
olanı yaptı, diyor RAB. Bana ait olan
bu tapınağa iğrenç putlarını yerleşti-
rerek onu kirlettiler. 31 Oğullarını, kız-
larını ateşte kurban etmek için Ben-
Hinnom Vadisi'nde, Tofet'te* puta
tapılan yerler kurdular. Böyle bir şe-
yi ne buyurdum ne de aklımdan ge-
çirdim. 32Bundan ötürü oraya artık
Tofet ya da Ben-Hinnom Vadisi de-
ğil, Kıyım Vadisi deneceği günler
geliyor, diyor RAB. Tofet'te yer kal-
mayana dek gömecekler ölüleri. 33Bu
halkın ölüleri yırtıcı kuşlara, yabanıl
hayvanlara yem olacak; onları korku-
tup kaçıran kimse olmayacak. 34Yahu-
da kentlerinde, Yeruşalim sokakların-
da sevinç ve neşe sesine, gelin güvey
sesine son vereceğim; ülke viraneye
dönecek.

i *7:18* “Gök Kraliçesi”: Babilliler'in tanrıçası İştar. **7:12-14** Yşu.18:1; Mez.78:60; Yer.26:6
7:31 Lev.18:21 **7:31** 2Kr.23:10; Yer.32:35 **7:33** Yas.28:26 **7:34** Yer.16:9; 25:10; Va.18:23

8 " 'O zaman, diyor RAB, Yahuda
krallarıyla önderlerinin, kâhinlerin,
peygamberlerin, Yeruşalim'de yaşamış
olanların kemikleri mezarlarından çı-
karılacak. [2]Toplanmayacak, gömül-
meyecek kemikler, toprağın üzerinde
gübre gibi olacaklar. Yeruşalim halkı-
nın sevdiği, kulluk ettiği, izlediği, da-
nıştığı, taptığı güneşin, ayın, gök ci-
simlerinin önüne serilecekler. [3]Bu kötü
ulustan bütün sağ kalanlar, kendilerini
sürdüğüm yerlerde yaşayanlar, ölümü
yaşama yeğleyecekler. Her Şeye Ege-
men RAB böyle diyor.'

Günah ve Ceza

[4]"Onlara de ki, 'RAB şöyle diyor:
" 'İnsan yere düşer de kalkmaz mı,
Yoldan sapar da geri dönmez mi?
[5]Öyleyse neden bu halk yoldan saptı?
Neden Yeruşalim sürekli
dönekli̇k ediyor?
Hileye yapışıyor,
Geri dönmeyi reddediyorlar.
[6]Dikkatle dinledim,
Ama doğru söylemiyorlar.
Kimse, ne yaptım, diyerek
kötülüğünden pişmanlık
duymuyor.
Savaşta seğirten at gibi
Herkes kendi yoluna gidiyor.
[7]Gökteki leylek bile
Belli mevsimlerini bilir.
Kumru da kırlangıç da turna da
Göç etme zamanını gözetir.
Oysa halkım buyruklarımı bilmez.

[8]" 'Nasıl, biz bilge kişileriz,
RAB'bin Yasası bizdedir,
diyebiliyorsunuz?
İşte, bilginlerin yalancı kalemi
Yasayı yalana çevirmiş.
[9]Bilgeler utandırıldı,
Yıldırılıp ele geçirildi.
RAB'bin sözünü reddettiler.
Nasıl bir bilgelikmiş onlarınki?

[10]Bundan ötürü karılarını başkalarına,
Tarlalarını sahiplenecek yeni
kişilere vereceğim.
Küçük büyük herkes kazanç peşinde,
Peygamberler, kâhinler, hepsi
halkı aldatıyor.
[11]Esenlik yokken,
Esenlik, esenlik, diyerek
Halkımın yarasını sözde
iyileştirdiler.
[12]Yaptıkları iğrençliklerden
utandılar mı?
Hayır, ne utanması?
Kızarıp bozarmanın ne olduğunu
bile bilmiyorlar.
Bu yüzden onlar da düşenlerin
arasında yer alacak,
Cezalandırıldıklarında sendeleyip
düşecekler' diyor RAB.

[13]" 'Onları büsbütün yok edeceğim,
diyor RAB,
Ne asmada üzüm kalacak,
Ne incir ağacında incir.
Yaprakları solup kuruyacak.
Onlara ne verdiysem,
Ellerinden alınacak.' "

[14]"Neden burada oturup duruyoruz?
Toplanalım da surlu kentlere
kaçalım,
Orada ölelim!
Tanrımız RAB bizi ölüme terk etti,
Bize zehirli su içirdi.
Çünkü O'na karşı günah işledik.
[15]Esenlik bekledik, iyilik gelmedi.
Şifa umduk, yılgınlık bulduk.
[16]Düşman atlarının hırıltısı
Dan bölgesinden duyuluyor,
Aygırlarının kişnemesinden
Bütün ülke titriyor.
Ülkeyi ve içindeki her şeyi,
Kenti ve orada yaşayanları
Yok etmeye geliyorlar."

[17]"Bakın, aranıza yılanlar,

8:3 Eyü.3:21; Va.9:6 **8:10-12** Yer.6:12-15 **8:11** Yer.6:14; Hez.13:10

Büyüden etkilenmeyen
engerekler göndereceğim,
Sizi sokacaklar" diyor RAB.

18 Üzüntüm avutulamaz,
Yüreğim baygın,
19 Ülkenin en uzak köşelerinden
Halkımın feryadını dinleyin:
"RAB Siyon'da değil mi?
Kralı orada değil mi?"
RAB, "Putlarıyla,
İşe yaramaz yabancı ilahlarıyla
Neden öfkelendiriyorlar beni?"
diyor.
20 "Ürün biçme zamanı geçti,
Yaz sona erdi,
Biz ise kurtulmadık" diye
haykırıyorlar.

21 Halkımın yarasından ben de
yaralandım.
Yasa büründüm, dehşete düştüm.
22 Gilat'ta merhem yok mu,
Hekim yok mu?
Öyleyse halkımın yarası neden
iyi edilmedi?

9 Keşke başım bir pınar,
Gözlerim bir gözyaşı kaynağı
olsa!
Halkımın öldürülenleri için
Ağlasam gece gündüz!
2 Keşke halkımı bırakabilmem,
Onlardan uzaklaşabilmem için
Çölde konaklayacak bir yerim olsa!
Hepsi zina ediyor,
Hain bir topluluk!

3 "Yalan söylemek için ülkede
Dillerini yay gibi geriyor,
Güçlerini gerçek yolunda
kullanmıyorlar.
Kötülük üstüne kötülük yapıyor,
Beni tanımıyorlar" diyor RAB.
4 "Herkes dostundan sakınsın,
Kardeşlerinizin hiçbirine
güvenmeyin.
Çünkü her kardeş Yakup gibi
aldatıcı,
Her dost iftiracıdır.
5 Dost dostu aldatıyor,
Kimse gerçeği söylemiyor.
Dillerine yalan söylemeyi
öğrettiler,
Suç işleye işleye yorgun düştüler.
6 Sen, ey Yeremya,
Aldatıcılığın ortasında yaşıyorsun.
Aldatıcılıkları yüzünden
Beni tanımak istemiyorlar."
Böyle diyor RAB.

7 Bundan ötürü Her Şeye Egemen
RAB diyor ki,
"İşte, onları arıtıp sınayacağım,
Halkımın günahı yüzünden
Başka ne yapabilirim ki?
8 Dilleri öldürücü bir ok,
Hep aldatıyor.
Komşusuna esenlik diliyor,
Ama içinden ona tuzak kuruyor.
9 Bu yüzden onları cezalandırmayayım
mı?" diyor RAB,
"Böyle bir ulustan öcümü
almayayım mı?"

10 Dağlar için ağlayıp yas tutacağım,
Otlaklar için ağıt yakacağım.
Çöle dönüştüler,
Kimse geçmiyor oralardan.
Sığırların böğürmesi duyulmuyor,
Kuşlar, yabanıl hayvanlar kaçıp
gitti.

11 "Yeruşalim'i taş yığını,
Çakalların barınağı haline
getireceğim.
Yahuda kentlerini
Kimsenin yaşayamayacağı bir
viraneye döndüreceğim."
12 Hangi bilge kişi buna akıl erdire-
cek? RAB'bin seslendiği kişi kim ki,
sözünü açıklayabilsin? Ülke neden yı-
kıldı? Neden kimsenin geçemediği bir
çöle dönüştü?

[13]RAB, "Kendilerine verdiğim ya-
sayı bıraktılar, sözümü dinlemediler,
yasamı izlemediler" diyor, [14]"Onun
yerine yüreklerinin inadını, ataları-
nın öğrettiği gibi Baallar'ı* izlediler."
[15]Bunun için İsrail'in Tanrısı, Her Şe-
ye Egemen RAB diyor ki, "Bu halka
pelinotu yedirecek, zehirli su içirece-
ğim. [16]Onları kendilerinin de atala-
rının da tanımadığı ulusların arasına
dağıtacak, tümünü yok edene dek peş-
lerine kılıcı salacağım."

[17]Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"İyi düşünün!
Ağıt yakan kadınları çağırın
gelsinler.
En iyilerini çağırın gelsinler.
[18]Hemen gelip bizim için ağıt
yaksınlar;
Gözlerimiz gözyaşı döksün,
Gözkapaklarımızdan sular aksın.
[19]Siyon'dan ağlama sesi duyuluyor:
'Yıkıma uğradık!
Büyük utanç içindeyiz,
Çünkü ülkemizi terk ettik,
Evlerimiz yerle bir oldu.' "
[20]Ey kadınlar, RAB'bin sözünü
dinleyin!
Ağzından çıkan her söze kulak
verin.
Kızlarınıza yas tutmayı,
Komşunuza ağıt yakmayı öğretin.
[21]Ölüm pencerelerimize tırmandı,
Kalelerimize girdi;
Sokakları çocuksuz,
Meydanları gençsiz bıraktı.
[22]Onlara de ki, "RAB şöyle diyor:
'İnsan cesetleri gübre gibi,
Biçicinin ardındaki demetler gibi
toprağa serilecek.
Onları toplayacak kimse
olmayacak.' "

[23]RAB şöyle diyor:
"Bilge kişi bilgeliğiyle,
Güçlü kişi gücüyle,
Zengin kişi zenginliğiyle
övünmesin.
[24]Dünyada iyilik yapanın,
Adaleti, doğruluğu sağlayanın
Ben RAB olduğumu anlamakla
Ve beni tanımakla övünsün
övünen.
Çünkü ben bunlardan hoşlanırım"
diyor RAB.
[25]"Yalnız bedence sünnetli olanla-
rı cezalandıracağım günler geliyor"
diyor RAB. [26]"Mısır'ı, Yahuda'yı,
Edom'u, Ammon'u, Moav'ı, çölde ya-
şayan ve zülüflerini[j] kesenlerin hep-
sini cezalandıracağım. Çünkü bütün
bu uluslar gerçekte sünnetsiz*, bütün
İsrail halkı da yürekte sünnetsizdir."

Tanrı ve Putlar

(Yer.51:15-19)

10 RAB'bin sana ne söylediğini
dinle, ey İsrail halkı!
[2]RAB şöyle diyor:
"Ulusların yolunu öğrenmeyin,
Gök belirtilerinden yılmayın;
Bu belirtilerden uluslar yılsa bile.
[3]Ulusların töreleri yararsızdır.
Ormandan ağaç keserler,
Usta keskisiyle ona biçim verir.
[4]Altınla, gümüşle süsler,
Çekiçle, çivilerle
sağlamlaştırırlar;
Yerinden kımıldamasın diye.
[5]Salatalık bostanındaki korkuluk
gibidir putları,
Konuşamazlar;
Onları taşımak gerek, çünkü
yürüyemezler.
Onlardan korkmayın, zarar
veremezler;
İyilik de edemezler."

[6]Senin gibisi yok, ya RAB,
Sen büyüksün,
Adın da büyüktür gücün sayesinde.

j *9:26* "Zülüflerini" ya da "Sakallarının uçlarını". **9:15** Va.8:11 **9:24** 1Ko.1:31; 2Ko.10:17

7Senden kim korkmaz,
Ey ulusların kralı?
Bu sana yakışır.
Ulusların bilgeleri arasında,
Bütün ülkelerinde
Senin gibisi yok.
8Hepsi budala ve akılsız.
Yararsız putlardan ne öğrenilebilir ki?
Ağaçtan yapılmış onlar!
9Tarşiş'ten dövme gümüş,
Ufaz'dan altın getirilir.
Ustayla kuyumcunun yaptığı nesnenin üzerine
Lacivert, mor giydirilir,
Hepsi usta işidir.
10Ama gerçek Tanrı RAB'dir.
O yaşayan Tanrı'dır,
Sonsuza dek kral O'dur.
O öfkelenince yeryüzü titrer,
Uluslar dayanamaz gazabına.
11"Onlara şunu diyeceksin,
'Yeri, göğü yaratmayan bu ilahlar,
Yerden de göğün altından da yok olacaklar.' "[k]
12Gücüyle yeryüzünü yaratan,
Bilgeliğiyle dünyayı kuran,
Aklıyla gökleri yayan RAB'dir.
13O gürleyince gökteki sular çağıldar,
Yeryüzünün dört bucağından bulutlar yükseltir,
Yağmur için şimşek çaktırır,
Ambarlarından rüzgar estirir.
14Hepsi budala, bilgisiz,
Her kuyumcu yaptığı puttan utanacak.
O putlar yapmacıktır,
Soluk yoktur onlarda.
15Yararsız, alay edilesi nesnelerdir,
Cezalandırılınca yok olacaklar.
16Yakup'un Payı onlara benzemez.
Her şeye biçim veren O'dur,
O'nun mirasıdır İsrail oymağı,
Her Şeye Egemen RAB'dir adı.

Yıkım Geliyor

17Kuşatma altında olan sizler,
Eşyalarınızı toplayın yerden.
18RAB diyor ki,
"İşte bu kez bu ülkede yaşayanları
Fırlatıp atacağım;
Ele geçirilmeleri için
Onları sıkıştıracağım."
19Yaramdan ötürü vay başıma gelen!
Derdim iyileşmez!
Ama, 'Dert benim derdim,
Dayanmalıyım' dedim.
20Çadırım yıkıldı, ipleri koptu.
Çocuklarım benden ayrıldı,
Yok artık onlar.
Çadırımı kuracak,
Perdelerimi takacak kimse kalmadı.
21Çobanlar budala,
RAB'be danışmıyorlar.
Bu yüzden işleri yolunda gitmiyor,
Bütün sürüleri dağıldı.
22Dinle! Haber geliyor!
Kuzey ülkesinden büyük patırtı geliyor!
Yahuda kentlerini viraneye çevirecek,
Çakallara barınak edecek.

Yeremya'nın Duası

23İnsanın yaşamının kendi elinde olmadığını,
Adımlarına yön vermenin ona düşmediğini
Biliyorum, ya RAB.
24Beni öfkenle değil,
Yalnız adaletinle yola getir, ya RAB,
Yoksa beni hiçe indirirsin.
25Öfkeni seni tanımayan ulusların,
Adını anmayan toplulukların üzerine dök.
Çünkü onlar Yakup soyunu yiyip bitirdiler,
Onu tümüyle yok ettiler,
Yurdunu viraneye çevirdiler.

k *10:11* Bu ayet Aramice yazılmıştır.
10:7 Va.15:3-4 **10:12-15** Yer.51:15-18 **10:13** Mez.135:7; Yer.51:16 **10:25** Mez.79:6-7

Antlaşma Bozuldu

11 RAB Yeremya'ya şöyle seslendi: [2]"Bu antlaşmanın koşullarını dinle. Yahuda halkına ve Yeruşalim'de yaşayanlara açıkla. [3]Onlara
diyeceksin ki, 'İsrail'in Tanrısı RAB
şöyle diyor: Bu antlaşmanın koşullarına uymayan lanet altındadır! [4]Atalarınızı Mısır'dan, demir eritme ocağından çıkardığımda bu antlaşmaya bağlı kalmalarını buyurdum. Onlara dedim ki: Sözümü dinleyin, buyurduğum her şeyi yerine getirin. Böylece siz benim halkım olursunuz, ben de sizin Tanrınız olurum. [5]İşte o zaman süt ve bal
akan ülkeyi –bugün sizin olan ülkeyi– atalarınıza vereceğime ilişkin içtiğim andı yerine getirmiş olacağım.' "

"Amin, ya RAB" diye karşılık verdim.

[6]RAB şöyle dedi: "Söyleyeceğim her şeyi Yahuda kentlerinde, Yeruşalim sokaklarında duyur: 'Bu antlaşmanın koşullarını dinleyin, onlara
uyun. [7]Atalarınızı Mısır'dan çıkardığım günden bu yana sözümü dinlemeleri için onları defalarca uyardım.
[8]Ama dinlemediler, kulak asmadılar. Bunun yerine kötü yüreklerinin inadı uyarınca davrandılar. Ben de uymalarını buyurduğum, ama uymadıkları bu antlaşmada açıklanan bütün lanetleri başlarına getirdim.' "

[9]RAB bana dedi ki, "Yahuda halkıyla Yeruşalim'de yaşayanlar bana
düzen kuruyorlar. [10]Sözlerimi dinlemek istemeyen atalarının suçlarına döndüler. Başka ilahların ardınca gidip onlara taptılar. İsrail halkıyla Yahuda halkı, atalarıyla yaptığım antlaşmayı bozdu. [11]Bu yüzden RAB,
'Kaçıp kurtulamayacakları bir yıkım getireceğim başlarına' diyor, 'Bana yakarsalar da onları dinlemeyeceğim.
[12]Yahuda kentlerinde oturan halk da Yeruşalim'de yaşayanlar da gidip buhur yaktıkları ilahlara yalvaracaklar. Ama yıkım geldiğinde, bu ilahlar onlara yardım edemez. [13]Kentlerinin sa-
yısı kadar ilahın var, ey Yahuda! O utanılası ilaha, Baal'a* buhur yakmak için Yeruşalim sokaklarının sayısı kadar sunak kurdunuz.'

[14]"Sana gelince, ey Yeremya, bu halk için yalvarma; ne yakar ne de dilekte bulun. Sıkıntılı zamanlarında beni çağırdıklarında onları dinlemeyeceğim.

[15]"Sevgilim kötü düzenler kuruyor,
Öyleyse tapınağımda işi ne?
Adaklar[l] ve kutsanmış et
uğrayacağın felaketi
önleyebilir mi?
Felaket gelince sevinecek misin?"
[16]RAB sana meyvesi ve biçimi güzel,
Yaprağı bol zeytin ağacı adını
vermişti.
Ama güçlü fırtına koptuğunda
Ağacı tutuşturacak;
Dalları kırılacak.
[17]Seni dikmiş olan Her Şeye Egemen
RAB,
Başına felaket getirmeye karar
verdi.
Çünkü İsrail ve Yahuda halkları
Kötülük yaptı,
Baal'a buhur yakarak beni
öfkelendirdiler.

Yeremya'ya Kurulan Düzen

[18]Benim için kurdukları düzeni RAB bana açıkladı. Haberim vardı, çünkü ne yaptıklarını bana gösterdi.
[19]Kesime götürülen uysal bir kuzu gibiydim. Bana düzen kurduklarını anlamamıştım. Şöyle diyorlardı:
"Ağacı da meyvesini de yok edelim,
Bir daha adı anılmasın diye
Onu yaşayanlar diyarından kesip
atalım."
[20]Adaletle yargılayan,
Yüreği ve düşünceyi sınayan,
Her Şeye Egemen RAB,

l *11:15* Septuaginta "Adaklar", Masoretik metin "Birçokları".

Davamı senin eline bırakıyorum.
Onlardan alacağın öcü göreyim!
21“Seni öldürmek isteyen Anatot
halkı için RAB diyor ki, ‘Onlar, RAB-
bin adına peygamberlik etme, yoksa
seni öldürürüz diyorlardı.’ 22Her Şe-
ye Egemen RAB, ‘Onları cezalandı-
racağım’ diyor, ‘Gençleri kılıçtan ge-
çirilecek, oğullarıyla kızları kıtlıktan
ölecek. 23Sağ kalan olmayacak. Ce-
zalandırılacakları yıl Anatot halkının
başına felaket getireceğim.’ ”

Yeremya Yakınıyor

12 Davamı önüne getirsem,
Haklı çıkarsın, ya RAB.
Ama adalet konusunda
Seninle tartışmak istiyorum.
Neden kötülerin işi iyi gidiyor?
Neden hainler tasasızca yaşıyor?
2Onları sen diktin, kök saldılar,
Büyüyüp ürün verdiler.
Adın ağızlarından düşmüyor,
Yürekleriyse senden uzak.
3Beni tanırsın, ya RAB,
Beni görür, yüreğimin seninle
olduğunu bilirsin.
Kasaplık koyun gibi ayır onları,
Kesim gününe hazırla!
4İçinde yaşayanların kötülüğü
yüzünden,
Ülke ne zamana dek yas tutacak,
Otlar ne zamana dek sararıp
solacak?
Hayvanlarla kuşlar yok oldu.
Çünkü bu halk,
“O başımıza neler geleceğini
görmüyor” dedi.

Rab'bin Yeremya'ya Yanıtı

5“Ey Yeremya,
İnsanlarla yarışa girip
yoruldunsa,
Atlarla nasıl yarışacaksın?
Güvenli bir ülkede sendelersen,
Şeria çalılıklarıyla nasıl başa
çıkacaksın?
6Kardeşlerin, öz ailen bile sana
ihanet etti,
Arkandan seslerini yükselttiler.
Yüzüne karşı olumlu konuşsalar
bile onlara güvenme.
7Evimi terk ettim,
Mirasımı reddettim,
Sevgilimi düşmanlarının eline
verdim.
8Mirasım karşımda
Ormandaki aslan gibi oldu;
Kükreyip üzerime saldırdı.
Bu yüzden ondan nefret ediyorum.
9Mirasım sırtlan ya da yırtıcı kuş
mu oldu karşımda?
Çevresindeki yırtıcı kuşlar
saldırıyor ona.
Gidin, bütün yabanıl hayvanları
toplayıp getirin,
Yiyip bitirsinler onu.
10Pek çok çoban bağımı bozdu,
Tarlamı çiğnedi,
Güzelim tarlamı ıssız çöle
döndürdü.
11Onu viraneye çevirdiler,
Önümde viran olmuş ağlıyor;
Bütün ülke viran olmuş,
Yine de aldıran yok.
12Çöldeki çıplak tepelere
Yıkıcılar geldi.
RAB'bin kılıcı ülkeyi
Bir uçtan bir uca yiyip bitiriyor.
Kimse kavuşmayacak esenliğe.
13Halkım buğday ekip diken biçti,
Emek verip yarar görmedi.
RAB'bin kızgın öfkesi yüzünden
Ürününüzden utanacaksınız.”
14RAB diyor ki, “Halkım İsrail'e
verdiğim mülke el koyan bütün kö-
tü komşularımı ülkelerinden söküp
atacak, Yahuda halkını da atacağım.
15Hepsini söküp attıktan sonra Ya-
huda'ya yine acıyacak, her birini ken-
di mülküne, kendi ülkesine geri ge-
tireceğim. 16Halkıma Baal'ın* adıyla
ant içmeyi öğrettiler. Bunun gibi, hal-
kımın yolunda yürümeyi ve ‘RAB-

bin varlığı hakkı için' diyerek benim
adımla ant içmeyi de iyice öğrenirler-
se, halkımın arasında sağlam yerleri
olacak. 17Ama kulak asmayan her ulu-
su kökünden söküp atacak, yok ede-
ceğim" diyor RAB.

Keten Kuşak Simgesi

13 RAB bana, "Git, kendine ke-
ten bir kuşak satın alıp beline
sar, ama suya sokma" dedi. 2RAB'bin
buyruğu uyarınca bir kuşak satın alıp
belime sardım.
3RAB bana ikinci kez seslendi:
4"Satın aldığın belindeki kuşağı al,
Perat'a git. Kuşağı orada bir kaya ko-
vuğuna gizle." 5RAB'bin buyruğu
uyarınca gidip kuşağı Perat'a yakın
bir yere gizledim.
6Uzun süre sonra RAB bana, "Kalk,
Perat'a git, gizlemeni buyurduğum ku-
şağı al" dedi. 7Bunun üzerine Perat'a
gittim, gizlediğim yeri kazıp kuşağı
aldım. Ancak kuşak çürümüştü, hiç-
bir işe yaramazdı.
8RAB bana şöyle seslendi: 9"RAB
diyor ki, 'İşte Yahuda'nın gururunu
da Yeruşalim'in büyük gururunu da
böyle çürüteceğim. 10Sözümü din-
lemek istemeyen, yüreklerinin ina-
dı uyarınca davranan, başka ilahları
izleyip onlara kulluk eden, tapan bu
kötü halk, bu işe yaramaz kuşak gi-
bi olacak. 11Kuşak insanın beline na-
sıl yapışırsa, ben de İsrail ve Yahuda
halklarını kendime öyle yapıştırdım'
diyor RAB, 'Öyle ki, bana ün, övgü,
onur getirecek bir halk olsunlar. Ama
dinlemediler.' "

Şarap Tulumu

12"Onlara de ki, 'İsrail'in Tanrısı
RAB, Her tulum şarapla dolacak, di-
yor.' Eğer sana, 'Her tulumun şarap-
la dolacağını bilmiyor muyuz sanki?'
derlerse, 13onlara de ki, 'Bu ülkede
yaşayan herkesi –Davut'un tahtında
oturan kralları, kâhinleri, peygam-
berleri, Yeruşalim'de yaşayanların
tümünü– sarhoş olana dek şarapla
dolduracağım' diyor RAB. 14'Onla-
rı –babalarla çocukları– birbirlerine
çarpacağım. Acımadan, esirgemeden,
sevecenlik göstermeden hepsini yok
edeceğim' diyor RAB."

Sürgün Yakın

15Dinleyin, kulak verin,
Gururlanmayın,
Çünkü RAB konuştu.
16Karanlık basmadan,
Kararan dağlarda
Ayaklarınız tökezlemeden
Tanrınız RAB'bi onurlandırın.
Siz ışık beklerken,
RAB onu kopkoyu, zifiri
karanlığa çevirecek.
17Ama bu uyarıyı dinlemezseniz,
Gururunuz yüzünden
ağlayacağım gizlice,
Gözlerim acı acı gözyaşı dökecek,
Gözyaşlarım sel gibi akacak.
Çünkü RAB'bin sürüsü sürgüne
gönderilecek.

18Krala ve ana kraliçeye söyle:
"Tahtlarınızdan inin,
Çünkü görkemli taçlarınız
başınızdan düştü."
19Negev'deki kentler kapanacak,
Onları açan olmayacak.
Sürgüne gönderilecek Yahuda,
Tamamı sürgüne gönderilecek.
20Gözlerinizi kaldırıp bakın,
Kuzeyden gelenleri görün.
Nerede sana emanet edilen sürü?
Övündüğün kuzular nerede?
21Sana dost olması için yetiştirdiğin
kişileri
RAB başına yönetici atayınca ne
diyeceksin?
Doğuran kadının çektiği sancı
gibi
Seni de ağrı tutmayacak mı?

22 "Neden bütün bunlar başıma
geldi?" dersen,
Günahlarının çokluğu yüzünden
eteklerin açıldı,
Tecavüze uğradın.
23 Kûşlu* derisinin rengini,
Pars beneklerini değiştirebilir mi?
Kötülük etmeye alışmış olan
sizler de iyilik edemezsiniz.
24 "Çöl rüzgarının savurduğu saman
çöpü gibi
Dağıtacağım sizleri.
25 Payın, sana ayırdığım pay bu
olacak" diyor RAB.
"Çünkü beni unuttun,
Sahte ilahlara güvendin.
26 Ayıbın ortaya çıksın diye
Eteklerini yüzüne dek kaldıracağım.
27 Kırdaki tepeler üzerinde
Yaptığın iğrençlikleri –zinalarını,
Çapkın çapkın kişneyişini,
yüzsüz fahişeliklerini– gördüm.
Vay başına geleceklere, ey
Yeruşalim!
Ne zamana dek böyle kirli
kalacaksın?"

Kuraklık ve Kılıç

14 RAB kuraklığa ilişkin
Yeremya'ya şöyle seslendi:
2 "Yahuda yas tutuyor,
Kentleri bitkin;
Halkı karalar giymiş, yerlere
oturmuş,
Yeruşalim'in haykırışı yükseliyor.
3 Soylular uşaklarını suya gönderiyorlar.
Sarnıçlara gidiyor, ama su
bulamıyor,
Kapları boş dönüyorlar.
Aşağılanmış, utanç içinde,
Başlarını örtüyorlar.
4 Ülke yağmursuz, toprak çatlamış,
Irgatlar utanç içinde başlarını
örtüyorlar.
5 Kırdaki geyik bile
Yeni doğmuş yavrusunu bırakıyor,
Çünkü ot yok.
6 Yaban eşekleri çıplak tepelerde
durmuş,
Çakal gibi soluyorlar;
Gözlerinin feri sönmüş,
Çünkü otlak yok."

7 Suçlarımız bize karşı tanıklık etse de,
Adın uğruna bir şeyler yap, ya
RAB!
Pek çok döneklik ettik,
Sana karşı günah işledik.
8 Ey İsrail'in Umudu,
Sıkıntı anlarındaki Kurtarıcısı!
Neden ülkede bir yabancı,
Ancak bir gece konaklayan yolcu
gibisin?
9 Neden şaşırmış biri gibi,
Kurtarmaya gücü yetmeyen
savaşçı gibisin?
Aramızdasın sen, ya RAB,
Seniniz, bırakma bizi!

10 Bu halk için RAB diyor ki,
"Gezip tozmayı pek sever,
Ayaklarını dolaşmaktan
esirgemezler.
Bu yüzden RAB onlardan hoşnut
değil,
Şimdi anımsayacak suçlarını,
Günahları için onları
cezalandıracak."
11 Sonra RAB bana, "Bu halkın iyi-
liği için yalvarma" dedi, 12 "Oruç* tut-
salar bile feryatlarına kulak vermeye-
ceğim. Yakmalık sunu*, tahıl sunusu*
sunsalar bile kabul etmeyeceğim. Ter-
sine, kılıçla, kıtlıkla, salgın hastalıkla
yok edeceğim onları."
13 Bunun üzerine, "Ah, Egemen
RAB, peygamberler bu halka, 'Kılıç
yüzü görmeyecek, kıtlık çekmeyecek-
siniz; burada size kalıcı esenlik sağla-
yacağım' diyorlar" dedim.
14 RAB, "Peygamberler benim adım-
la yalan peygamberlik ediyorlar" dedi,

14:10 Hoş.8:13

"Onları ne gönderdim, ne onlara buy-
ruk verdim, ne de seslendim. Size uy-
durma görümlerden, falcılıktan, boş
şeylerden, akıllarından geçen hayal-
lerden söz ediyorlar. 15 Adımla konu-
şan peygamberler için ben RAB diyo-
rum ki, onları göndermediğim halde,
'Bu ülkede kılıç da kıtlık da olmaya-
cak' diyorlar. Ama kendileri de kılıç-
la, kıtlıkla yok olacaklar. 16 Peygam-
berlik ettikleri halk da kıtlık ve kılıç
yüzünden Yeruşalim sokaklarına atı-
lacak. Onları da karılarını, oğullarını,
kızlarını da gömecek kimse olmaya-
cak. Yaptıkları kötülüğü kendi başla-
rına getireceğim.

17 "Onlara de ki,
" 'Gözlerim gece gündüz
Durmadan gözyaşı döksün,
Çünkü erden kızım, halkım
Ağır bir yara aldı,
Ezici bir darbe yedi.
18 Kıra çıksam, kılıçtan geçirilenleri,
Kente girsem, kıtlıktan kırılanları
görüyorum.
Olup bitenden habersiz
peygamberlerle kâhinlerse
Ülkeyi dolaşıp duruyorlar.' "

19 Yahuda'yı büsbütün mü reddettin?
Siyon'dan tiksiniyor musun?
Neden şifa bulmayacak kadar
yaraladın bizi?
Esenlik bekledik, iyilik gelmedi.
Şifa umduk, yılgınlık bulduk.
20 Yaptığımız kötülükleri,
Atalarımızın suçlarını biliyoruz,
ya RAB;
Gerçekten sana karşı günah işledik.
21 Adın uğruna bizi küçümseme,
Görkemli tahtının hor
görülmesine izin verme.
Bizimle yaptığın antlaşmayı
anımsa,
Bozma onu.
22 Ulusların değersiz putlarından
herhangi biri
Yağmur yağdırabilir mi?
Gökler kendiliğinden
Sağanak yağdırabilir mi?
Bunu yalnız sen yapabilirsin,
Ya RAB Tanrımız.
Umudumuz sende,
Çünkü bütün bunları yapan sensin.

Yahuda Halkına Yıkım

15 RAB bana dedi ki, "Musa'yla
Samuel önümde durup yalvar-
salar bile, bu halka acımayacağım;
kov onları önümden, gitsinler! 2 Sana,
'Nereye gidelim?' diye sorarlarsa de
ki, 'RAB şöyle diyor:
" 'Ölüm için ayrılanlar ölüme,
Kılıç için ayrılanlar kılıca,
Kıtlık için ayrılanlar kıtlığa,
Sürgün için ayrılanlar sürgüne.'

3 "Onların başına dört tür yıkım ge-
tirmeye karar verdim" diyor RAB, "Öl-
dürmek için kılıcı, paralamak için kö-
pekleri, yiyip bitirmek, yok etmek için
yırtıcı kuşlarla yabanıl hayvanları sala-
cağım üzerlerine. 4 Yahuda Kralı Hiz-
kiya oğlu Manaşşe'nin Yeruşalim'de
yaptıkları yüzünden bütün yeryüzü
krallıklarını dehşete düşüreceğim.
5 "Kim acıyacak sana, ey Yeruşalim?
Kim yas tutacak senin için?
Hal hatır sormak için
Kim yolundan dönüp sana gelecek?
6 Sen beni reddettin" diyor RAB,
"Gerisingeri gidiyorsun.
Ben de elimi sana karşı kaldıracak,
Seni yok edeceğim;
Merhamet ede ede yoruldum.
7 Ülkenin kapılarında,
Halkımı yabayla savuracak,
Çocuksuz bırakacak, yok edeceğim;
Çünkü yollarından dönmediler.
8 Dul kadınlarının sayısı denizin
kumundan çok olacak.

15:1 Çık.32:11-14; Say.14:13-19 **15:1** 1Sa.7:5-9 **15:2** Yer.43:11; Va.13:10
15:4 2Kr.21:1-16; 2Ta.33:1-9

Gençlerinin annelerine
Öğle vakti yok ediciyi
göndereceğim;
Üzerlerine ansızın acı, dehşet
salacağım.
9 Yedi çocuklu kadın
Bayılıp son soluğunu verecek;
Daha gündüzken güneşi batacak,
Utandırılıp alçaltılacak.
Sağ kalanları düşmanlarının
önünde
Kılıca teslim edeceğim."
Böyle diyor RAB.

Yeremya Rab'be İçini Döküyor

10 Vay başıma!
Herkesle çekişip davacı olayım diye
Doğurmuşsun beni, ey annem!
Ne ödünç aldım, ne de verdim,
Yine de herkes lanet okuyor bana.

11 RAB şöyle dedi:
"Kuşkun olmasın, iyilik için seni
özgür kılacağım,
Yıkım ve sıkıntı zamanında
Düşmanlarını sana yalvartacağım.

12 "Demiri, kuzeyden gelen demiri
Ya da tuncu* kimse kırabilir mi?
13 Ülkende işlenen günahlar yüzünden
Servetini de hazinelerini de
karşılıksız,
Çapul malı olarak vereceğim.
14 Bilmediğin bir ülkede
Düşmanlarına köle edeceğim[m] seni.
Çünkü size karşı öfkem
Ateş gibi tutuşup yanacak."

15 Sen bilirsin, ya RAB,
Beni anımsa, beni kolla.
Bana eziyet edenlerden öcümü al.
Sabrınla beni canımdan etme,
Senin uğruna aşağılandığımı
unutma.
16 Sözlerini bulur bulmaz yuttum,
Bana neşe, yüreğime sevinç oldu.
Çünkü seninim ben,
Ya RAB, Her Şeye Egemen Tanrı!
17 Eğlenenlerin arasında oturmadım,
Onlarla sevinip coşmadım.
Elin üzerimde olduğu için
Tek başıma oturdum,
Çünkü beni öfkeyle doldurmuştun.
18 Neden sürekli acı çekiyorum?
Neden yaram ağır ve umarsız?
Benim için aldatıcı bir dere,
Güvenilmez bir pınar mı olacaksın?

19 Bu yüzden RAB diyor ki,
"Eğer dönersen seni yine
hizmetime alırım;
İşe yaramaz sözler değil,
Değerli sözler söylersen,
Benim sözcüm olursun.
Bu halk sana dönecek,
Ama sen onlara dönmemelisin.
20 Bu halkın karşısında
Sağlamlaştırılmış tunç bir duvar
kılacağım seni;
Seninle savaşacak ama
yenemeyecekler,
Çünkü yardım etmek, kurtarmak
için
Ben seninleyim" diyor RAB.
21 "Seni kötünün elinden kurtaracak,
Acımasızın avucundan
kurtaracağım."

Yıkım Günü

16 RAB bana şöyle seslendi:
2 "Kendine karı alma, burada
oğulların, kızların olmasın." 3 Bu ül-
kede doğan oğullarla kızlar ve anne
babaları için RAB diyor ki, 4 "Ölüm-
cül hastalıklardan ölecekler. Onlar
için yas tutulmayacak, gömülmeye-
cekler. Cesetleri toprağın üzerinde
gübre gibi kalacak. Kılıçla, kıtlıkla
yok olacaklar; cesetleri yırtıcı kuşla-
ra, yabanıl hayvanlara yem olacak."
5 Çünkü RAB diyor ki, "Cenaze ye-
meğinin verildiği eve gitme, dövün-

m *15:14* Septuaginta "Köle edeceğim", Masoretik metin "Geçireceğim" (bkz. 17:4).

mek için gitme, başsağlığı dileme.
Çünkü ben bu halktan esenliğimi,
sevgimi, sevecenliğimi geri çektim"
diyor RAB. [6]"Bu ülkede büyükler de
küçükler de ölecek, gömülmeyecek-
ler. Onlar için yas tutan, dövünüp be-
denini yaralayan, başını tıraş eden ol-
mayacak. [7]Ölene yas tutanı avutmak
için kimse onunla yemek yemeyecek.
Anne babasını yitirene kimse avunç
kâsesini sunmayacak.
[8]"Şölen evine de gitme, onlarla
oturma, yiyip içme. [9]Çünkü İsrail'in
Tanrısı, Her Şeye Egemen RAB diyor
ki, 'Burada sevinç ve neşe sesine, ge-
lin güvey sesine senin günlerinde gö-
zünün önünde son vereceğim.'
[10]"Bütün bunları bu halka bildir-
diğinde, 'RAB neden başımıza bu
büyük felaketi getireceğini bildirdi?
Suçumuz ne? Tanrımız RAB'be karşı
işlediğimiz günah ne?' diye sorarlarsa,
[11]de ki, 'Atalarınız beni terk etti' diyor
RAB, 'Başka ilahların ardınca gitti-
ler, onlara kulluk edip taptılar. Beni
terk ettiler, Kutsal Yasam'a uymadı-
lar. [12]Sizse atalarınızdan daha çok kö-
tülük yaptınız. Beni dinleyeceğinize,
kötü yüreğinizin inadı uyarınca dav-
randınız. [13]Bu yüzden sizi bu ülke-
den sizin de atalarınızın da bilmediği
bir ülkeye atacağım. Orada gece gün-
düz başka ilahlara kulluk edeceksiniz,
çünkü size lütfetmeyeceğim.'
[14]"Artık insanların, 'İsrail halkı-
nı Mısır'dan çıkaran RAB'bin varlığı
hakkı için' demeyeceği günler geliyor"
diyor RAB. [15]"Bunun yerine, 'İsrail
halkını kuzey ülkesinden ve sürdü-
ğü bütün öbür ülkelerden geri getiren
RAB'bin varlığı hakkı için' diyecek-
ler. Çünkü atalarına vermiş olduğum
topraklara onları geri getireceğim.
[16]"Birçok balıkçı çağırmak üzere-
yim. Onları yakalayacaklar" diyor
RAB, "Ardından birçok avcı çağıraca-
ğım. Her dağın, her tepenin üzerinden,
kaya kovuklarından avlayacaklar on-
ları. [17]Bütün yaptıklarını görüyorum;
hiçbiri benden gizli değil. Günahları
da gözümden kaçmıyor. [18]İlkin suç-
larını, günahlarını iki katıyla onlara
ödeteceğim. Çünkü tiksindirici can-
sız ilahlarıyla ülkemi kirlettiler, mül-
kümü iğrenç putlarıyla doldurdular.
[19]"Ya RAB, sen benim gücüm,
Kalem, sıkıntı gününde
sığınağımsın.
Dünyanın dört bucağından
Uluslar sana gelip,
'Atalarımız yalnız yalanları,
Kendilerine hiçbir yararı olmayan
Değersiz putları miras aldılar'
diyecekler,
[20]'İnsan kendine ilah yapar mı?
Onlar ilah değil ki!'
[21]"Onun için bu kez onlara
Gücümü, kudretimi tanıtacağım.
O zaman adımın RAB olduğunu
anlayacaklar."

Yahuda'nın Günahı

17 "Yahuda'nın günahı demir
kalemle yazıldı;
Yüreklerinin levhaları,
Sunaklarının boynuzları üzerine
Elmas uçlu aletle oyuldu.
[2]Bol yapraklı her ağacın yanında,
Her yüksek tepedeki sunaklarla,
Aşera* putlarıyla
Çocuklarıymış gibi ilgileniyorlar.
[3]Ey kırdaki dağım, ülkende işlenen
günahlar yüzünden
Servetini, bütün hazinelerini
Ve puta tapılan yerlerini
bırakacağım, yağmalansın.
[4]Sana verdiğim mülkü kendi suçunla
yitireceksin.
Bilmediğin bir ülkede
Düşmanlarına köle edeceğim seni.
Çünkü öfkemi alevlendirdiniz,
Tutuşup sonsuza dek yanacak."

16:9 Yer.7:34; 25:10; Va.18:23

5 RAB diyor ki,
"İnsana güvenen,
İnsanın gücüne dayanan,
Yüreği RAB'den uzaklaşan kişi
lanetlidir.
6 Böylesi bozkırdaki çalı gibidir,
İyilik geldiği zaman görmeyecek;
Kurak çöle,
Kimsenin yaşamadığı tuzlaya
yerleşecek.

7 "Ne mutlu RAB'be güvenen insana,
Güveni yalnız RAB olana!
8 Böylesi su kıyılarına dikilmiş
ağaca benzer,
Köklerini akarsulara salar.
Sıcak gelince korkmaz,
Yaprakları hep yeşildir.
Kuraklık yılında kaygılanmaz,
Meyve vermekten geri durmaz."

9 Yürek her şeyden daha aldatıcıdır,
iyileşmez,
Onu kim anlayabilir?
10 "Ben RAB, herkesi davranışlarına,
Yaptıklarının sonucuna göre
ödüllendirmek için
Yüreği yoklar, düşünceyi
denerim."

11 Yumurtlamadığı yumurtaların
üzerinde oturan keklik nasılsa,
Haksız servet edinen kişi de
öyledir.
Yaşamının ortasında serveti onu
bırakır,
Yaşamının sonunda kendisi aptal
çıkar.

12 Tapınağımızın yeri
Başlangıçtan yüceltilmiş
görkemli bir tahttır.

13 Ey İsrail'in umudu RAB,
Seni bırakanların hepsi
Utanılacak duruma düşecek.
Sana sırtını dönenler toprağa
yazılacak,
Çünkü RAB'bi, diri su pınarını
bıraktılar.
14 Şifa ver bana, ya RAB,
O zaman iyi olurum;
Kurtar beni, kurtuluş bulurum,
Çünkü övgüm sensin.
15 Bana, "Hani, RAB'bin sözü
nerede?
Haydi, gelsin yerine bakalım"
deyip duruyorlar.
16 Senin hizmetinde çoban olmaktan
kaçınmadım,
Felaket gününü de ben istemedim.
Dudaklarımdan çıkan her sözü
bilirsin, ya RAB.
O söz zaten senin ağzındaydı.
17 Dehşet verme bana,
Felaket gününde sığınağım
sensin.
18 Bana eziyet edenler utandırılsın,
Ama beni utandırma;
Onları yılgınlığa düşür,
Ama beni düşürme.
Felaket gününü getir üzerlerine,
Onları iki kat yıkımla ez.

Şabat Günü'nün Kurallarına Uymak

19 RAB bana şöyle dedi: "Yahuda
krallarının girip çıktığı Halk Kapı-
sı'na ve Yeruşalim'in öbür kapıları-
na git, orada dur. 20 Halka de ki, 'Ey
Yahuda kralları, Yahuda halkı, Yeru-
şalim'de oturup bu kapılardan giren-
ler, RAB'bin sözünü dinleyin! 21 RAB
diyor ki, Şabat Günü* yük taşımama-
ya, Yeruşalim kapılarından içeri bir
şey sokmamaya dikkat edin. 22 Şabat
Günü evinizden yük çıkarmayın, hiç
iş yapmayın. Atalarınıza buyurdu-
ğum gibi Şabat Günü'nü kutsal saya-
caksınız. 23 Ne var ki, onlar sözümü
dinlemediler, kulak asmadılar. Dik-

17:8 Mez.1:3 **17:10** Mez.62:12; Yer.32:19 **17:10** Va.2:23 **17:21** Neh.13:15-22; Yu.5:10
17:22 Çık.20:8-10; Yas.5:12-14

başlılık ederek beni dinlemediler, yo-
la gelmek istemediler. 24Beni iyi din-
lerseniz, diyor RAB, Şabat Günü bu
kentin kapılarından yük taşımayıp hiç
iş yapmayarak Şabat Günü'nü kutsal
sayarsanız, 25Davut'un tahtında otu-
ran krallarla önderler savaş araba-
larına, atlara binip Yahuda halkı ve
Yeruşalim'de yaşayanlarla birlikte bu
kentin kapılarından girecekler. Bu
kentte sonsuza dek insanlar yaşaya-
cak. 26Yahuda kentlerinden, Yeruşa-
lim çevresinden, Benyamin toprak-
larından, Şefela'dan, dağlık bölgeden,
Negev'den gelip RAB'bin Tapınağı'na
yakmalık sunular*, kurbanlar, tahıl
sunuları*, günnük ve şükran sunuları
getirecekler. 27Ancak beni dinlemez,
Şabat Günü Yeruşalim kapılarından
yük taşıyarak girer, o günü kutsal say-
mazsanız, kentin kapılarını ateşe ve-
receğim. Yeruşalim saraylarını yakıp
yok edecek, hiç sönmeyecek ateş.' "

Çömlekçinin İşliği

18 RAB Yeremya'ya şöyle ses-
lendi: 2"Kalk, çömlekçinin iş-
liğine git; orada sana sesleneceğim."
3Bunun üzerine çömlekçinin işliği-
ne gittim. Çark üzerinde çalışıyordu.
4Yaptığı balçıktan kap elinde bozu-
lunca çömlekçi balçığa istediği biçi-
mi vererek başka bir kap yaptı.
5RAB bana yine seslendi: 6"Bu
çömlekçinin yaptığını ben de size ya-
pamaz mıyım, ey İsrail halkı? diyor
RAB. Çömlekçinin elinde balçık ney-
se, siz de benim elimde öylesiniz, ey
İsrail halkı! 7Bir ulusun ya da kral-
lığın kökünden söküleceğini, yıkılıp
yok edileceğini duyururum da, 8uyar-
dığım ulus kötülüğünden dönerse, ba-
şına felaket getirme kararımdan vaz-
geçerim. 9Öte yandan, bir ulusun ya
da krallığın kurulup dikileceğini du-
yururum da, 10o ulus sözümü dinle-
meyip gözümde kötü olanı yaparsa,
ona söz verdiğim iyiliği yapmaktan
vazgeçerim.
11"Bu nedenle Yahuda halkıyla Ye-
ruşalim'de yaşayanlara de ki, 'RAB
şöyle diyor: İşte size bir felaket tasar-
lıyor, size karşı bir düzen kuruyorum.
Onun için her biriniz kötü yolundan
dönsün, yaşantınızı da davranışlarını-
zı da düzeltin.' 12Ama onlar, 'Boş ver!
Biz kendi tasarılarımızı sürdüreceğiz;
her birimiz kötü yüreğinin inadı uya-
rınca davranacak' diyecekler."

13Bu yüzden RAB diyor ki,
"Uluslar arasında soruşturun:
Böylesini kim duydu?
Erden kız İsrail
Çok korkunç bir şey yaptı.
14Kayalık bayırlardan
Lübnan'ın karı hiç eksik olur mu?
Uzaktan akan soğuk sular hiç
kesilir mi?
15Oysa halkım beni unuttu,
Değersiz ilahlara buhur yaktı.
Bu ilahlar gidecekleri yollarda,
Eski yollarda sendelemelerine
neden oldu;
Onları sapa, bitmemiş yollarda
yürüttü.
16Ülkeleri viran edilecek,
Sürekli alay konusu olacak;
Oradan her geçen şaşkın şaşkın
Başını sallayacak.
17Onları düşmanlarının önünde
Doğu rüzgarı gibi dağıtacağım;
Yıkım günü yüzümü değil,
Sırtımı çevireceğim onlara."
18Bunun üzerine, "Haydi, Yerem-
ya'ya karşı bir düzen kuralım!" dedi-
ler, "Çünkü yasayı öğretecek kâhin,
öğüt verecek bilge, Tanrı sözünü bil-
direcek peygamber hiç eksik olmaya-
cak. Gelin, ona sözle saldıralım, söy-
lediklerini de dinlemeyelim."
19Dinle beni, ya RAB,
Beni suçlayanların dediklerini işit!
20İyiliğe karşı kötülük mü yapmalı?

Ama onlar bana çukur kazdılar.
Onlara duyduğun öfkeyi
yatıştırmak,
Onların iyiliğini dilemek için
Senin önünde nasıl durduğumu
anımsa.
21 Bu yüzden çocuklarını kıtlığa ver,
Kılıcın ağzına at.
Karıları çocuksuz, dul kalsın,
Erkeklerini ölüm alıp götürsün,
Gençleri savaşta kılıçtan
geçirilsin.
22 Sen üzerlerine ansızın akıncılar
gönderdiğinde,
Evlerinden çığlıklar duyulsun.
Çünkü beni yakalamak için
çukur kazdılar,
Ayaklarıma gizli tuzak kurdular.
23 Beni öldürmek için kurdukları
düzenlerin hepsini
Biliyorsun, ya RAB.
Bağışlama suçlarını,
Günahlarını önünden silme.
Yığılıp kalsınlar senin önünde.
Öfkeliyken uğraş onlarla.

Kırılan Çömlek

19 RAB bana şöyle dedi: "Git,
çömlekçiden bir çömlek satın
al. Halkın ve kâhinlerin ileri gelen-
lerinden birkaçını yanına alıp
2 Harsit[n] Kapısı'na yakın Ben-Hinnom
Vadisi'ne git. Sana söyleyeceklerimi
orada duyur.
3 De ki, 'RAB'bin sö-
zünü dinleyin, ey Yahuda kralları ve
Yeruşalim'de yaşayanlar! İsrail'in Tan-
rısı, Her Şeye Egemen RAB şöyle di-
yor: Dinleyin! Buraya, her duyanı şaş-
kına çevirecek bir felaket göndermek
üzereyim.
4 Çünkü beni terk ettiler,
burayı yabancı bir ülke haline getir-
diler. Kendilerinin de atalarıyla Ya-
huda krallarının da tanımadığı başka
ilahlara burada buhur yaktılar, burayı
döktükleri suçsuz kanıyla doldurdular.
5 Çocuklarını ateşte Baal'a* kurban
etmek için tapınma yerleri kurdular.
Böyle bir şey ne buyurdum ne sözünü
ettim ne de aklımdan geçirdim.
6 Bun-
dan ötürü buranın artık Tofet* ya da
Ben-Hinnom Vadisi değil, Kıyım Va-
disi diye anılacağı günler geliyor, di-
yor RAB.
7 Yahuda ve Yeruşalim'in
tasarılarını burada boşa çıkaracağım.
Onları canlarına susayanların eline
verecek, düşmanlarının önünde kılıç-
la düşüreceğim. Cesetlerini yem ola-
rak yırtıcı kuşlara, yabanıl hayvanlara
vereceğim.
8 Bu kenti viraneye çevi-
recek, alay konusu edeceğim; oradan
her geçen şaşkın şaşkın bakıp başı-
na gelen belalardan ötürü onunla alay
edecek.
9 Onlara oğullarının, kızları-
nın etini yedireceğim. Canlarına su-
samış düşmanları onları kuşattığında
sıkıntıdan birbirlerini yiyecekler.'

10 "O zaman seninle gidenlerin önün-
de çömleği kır
11 ve onlara de ki, 'Her
Şeye Egemen RAB şöyle diyor: Çöm-
lekçinin çömleği nasıl kırılıp bir daha
onarılamazsa, ben de bu halkı ve bu
kenti öyle kıracağım. Ölüleri yer kal-
mayana dek Tofet'te gömecekler.
12 Bu
kente de içinde yaşayanlara da böyle
davranacağım, diyor RAB. Bu kenti
Tofet gibi yapacağım.
13 Yeruşalim'in
evleri de Yahuda krallarının sarayla-
rı da Tofet gibi kirli sayılacak. Çünkü
bu evlerin damlarında gök cisimleri-
ne buhur yaktılar, başka ilahlara dök-
melik sunular sundular.' "

14 Peygamberlik etmesi için RAB'bin
Tofet'e gönderdiği Yeremya oradan
döndü. RAB'bin Tapınağı'nın avlusun-
da durup halka şöyle dedi:
15 "İsrail'in
Tanrısı, Her Şeye Egemen RAB diyor
ki, 'İşte bu kente ve çevresindeki köy-
lere sözünü ettiğim bütün felaketleri
getireceğim. Çünkü dikbaşlılık edip
sözümü dinlemediler.' "

n *19:2* "Harsit": "Kırık çömlek parçaları" anlamına gelir.
19:2 2Kr.23:10; Yer.7:30-32; 32:34-35 **19:5** Lev.18:21

Yeremya Kâhin Paşhur'la Çekişiyor

20 RAB'bin Tapınağı'nın baş gö-
revlisi İmmer oğlu Kâhin Paş-
hur, Yeremya'nın böyle peygamber-
lik ettiğini duyunca, [2]onun dövülüp
RAB'bin Tapınağı'nın Yukarı Benya-
min Kapısı'ndaki tomruğa vurulması-
nı buyurdu. [3]Ertesi gün Paşhur kendi-
sini tomruktan salıverince, Yeremya
ona, "RAB sana Paşhur değil, Magor-
Missaviv[o] adını verdi" dedi, [4]"RAB
diyor ki, 'Seni de dostlarını da yıl-
dıracağım. Dostlarının düşman kılı-
cıyla düştüğünü gözlerinle görecek-
sin. Bütün Yahuda'yı Babil Kralı'nın
eline teslim edeceğim; onları Babil'e
sürecek ya da kılıçtan geçirecek. [5]Bu
kentin bütün zenginliğini –ürününü,
değerli eşyalarını, Yahuda krallarının
hazinelerini– düşmanlarının eline ve-
receğim. Hepsini yağmalayıp Babil'e
götürecekler. [6]Sana gelince, ey Paş-
hur, sen de evinde yaşayanların hep-
si de Babil'e sürüleceksiniz. Sen de
kendilerine yalan peygamberlik etti-
ğin bütün dostların da orada ölüp gö-
müleceksiniz.' "

Yeremya'nın Yakınması

[7]Beni kandırdın, ya RAB,
Ben de kandım.
Bana üstün geldin, beni yendin.
Bütün gün alay konusu oluyorum,
Herkes benimle eğleniyor.

[8]Çünkü konuştukça feryat ediyor,
Şiddet diye, yıkım diye
haykırıyorum.
RAB'bin sözü yüzünden bütün
gün yeriliyor,
Gülünç duruma düşüyorum.
[9]"Bir daha onu anmayacak,
O'nun adına konuşmayacağım"
desem,
Sözü kemiklerimin içine
hapsedilmiş,
Yüreğimde yanan bir ateş sanki.
Onu içimde tutmaktan yoruldum,
Yapamıyorum artık.
[10]Birçoğunun, "Her yer dehşet içinde!
Suçlayın! Suçlayalım onu!" diye
fısıldaştığını duydum.
Bütün güvendiğim insanlar
düşmemi gözlüyor,
"Belki kanar, onu yeneriz,
Sonra da öcümüzü alırız" diyorlar.
[11] Ama RAB güçlü bir savaşçı gibi
benimledir.
Bu yüzden bana eziyet edenler
tökezleyecek,
Üstün gelemeyecek,
Başarısızlığa uğrayıp büyük
utanca düşecekler;
Onursuzlukları sonsuza dek
unutulmayacak.
[12]Ey doğru kişiyi sınayan,
Yüreği ve düşünceyi gören Her
Şeye Egemen RAB!
Davamı senin eline bırakıyorum.
Onlardan alacağın öcü göreyim!
[13]Ezgiler okuyun RAB'be!
Övün RAB'bi!
Çünkü yoksulun canını kötülerin
elinden O kurtardı.

[14]Lanet olsun doğduğum güne!
Kutlu olmasın annemin beni
doğurduğu gün!
[15]"Bir oğlun oldu!" diyerek babama
haber getiren,
Onu sevince boğan adama lanet
olsun!
[16]RAB'bin acımadan yerle bir ettiği
Kentler gibi olsun o adam!
Sabah feryatlar,
Öğlen savaş naraları duysun!
[17]Çünkü beni annemin rahminde
öldürmedi;
Annem mezarım olur,

o *20:3* "Magor-Missaviv": "Her yer dehşet içinde" anlamına gelir. Aynı ifade 20:10'da da geçer.
20:10 Mez.31:13 **20:14-18** Eyü.3:1-19

Rahmi hep gebe kalırdı.
18 Neden ana rahminden çıktım?
Dert, üzüntü görmek,
Ömrümü utanç içinde geçirmek
için mi?

Sidkiya'nın İsteği Reddediliyor

21 Kral Sidkiya Malkiya oğlu
Paşhur'la Maaseya oğlu Kâhin
Sefanya'yı Yeremya'ya gönderince,
RAB Yeremya'ya seslendi. Paşhur'la
Sefanya ona şöyle demişti:
2 "Lütfen
bizim için RAB'be danış. Çünkü Babil Kralı Nebukadnessar bize saldırıyor. Belki RAB bizim için şaşılacak işlerinden birini yapar da Nebukadnessar ülkemizden çekilir."
3 Yeremya şu karşılığı verdi: "Sidkiya'ya deyin ki,
4 'İsrail'in Tanrısı
RAB şöyle diyor: Surların dışında sizi kuşatan Babil Kralı ve Kildaniler'le* savaşmakta kullandığınız silahları size karşı çevireceğim; hepsini bu kentin ortasına toplayacağım.
5 Ben de
elimi size karşı kaldıracağım; kudretle, kızgınlıkla, gazapla, büyük öfkeyle sizinle savaşacağım.
6 Bu kent-
te yaşayanları yok edeceğim; insan da, hayvan da korkunç bir salgın hastalıktan ölecek.
7 Ondan sonra da, di-
yor RAB, Yahuda Kralı Sidkiya'yla görevlilerini, bu kentte salgından, kılıçtan, kıtlıktan sağ çıkan halkı Babil Kralı Nebukadnessar'ın ve canlarına susamış düşmanlarının eline teslim edeceğim. Hepsini kılıçtan geçirecek, canlarını bağışlamayacak, merhamet etmeyecek, acımayacak.'
8 "Bunun yanısıra halka şunları da söyle: 'RAB diyor ki: İşte yaşama giden yolu da ölüme giden yolu da önünüze koyuyorum.
9 Bu kentte kalan
kılıçtan, kıtlıktan, salgından ölecek; dışarı çıkıp kenti kuşatan Kildaniler'e teslim olansa yaşayacak, hiç değilse canını kurtarmış olacak.
10 Bu kente
iyilik değil, kötülük etmeye karar verdim, diyor RAB. Bu kenti Babil Kralı ele geçirip ateşe verecek.' "

Kötü Krallara Karşı Yargı

11 "Yahuda Kralı'nın ailesine de ki,
'RAB'bin sözünü dinleyin:
12 RAB
şöyle diyor, ey Davut soyu:
" 'Her sabah adaleti uygulayın,
Soyguna uğramış kişiyi zorbanın
elinden kurtarın.
Yoksa yaptığınız kötülük yüzünden
Öfkem ateş gibi tutuşup yanacak,
Söndüren olmayacak.
13 Ey vadinin üstünde,
Kayalık ovada oturan Yeruşalim,
Sana karşıyım diyor RAB,
Siz ki, kim bize saldırabilir?
Sığınağımıza kim girebilir,
diyorsunuz.
14 Sizi yaptıklarınıza göre
cezalandıracağım, diyor RAB.
Bütün çevresini yakıp yok edecek
Bir ateş tutuşturacağım kentin
ormanında.' "

22 RAB bana dedi ki, "Yahuda
Kralı'nın sarayına gidip şu haberi bildir:
2 'RAB'bin sözünü dinleyin,
ey Davut'un tahtında oturan Yahuda Kralı'yla görevlileri ve bu kapılardan giren halk!
3 RAB diyor ki: Adil ve
doğru olanı yapın. Soyguna uğrayanı zorbanın elinden kurtarın. Yabancıya, öksüze, dula haksızlık etmeyin, şiddete başvurmayın. Burada suçsuz kanı dökmeyin.
4 Bu buyrukları özenle yeri-
ne getirirseniz, Davut'un tahtında oturan krallar savaş arabalarıyla, atlarıyla bu sarayın kapılarından girecekler; görevlileriyle halkları da onları izleyecek.
5 Ancak bu buyruklara uymazsanız, di-
yor RAB, adım üzerine ant içerim ki, bu saray viraneye dönecek.' "
6 Çünkü Yahuda Kralı'nın sarayı
için RAB diyor ki,

21:2 2Kr.25:1-11; 2Ta.36:17-21

"Sen benim için Gilat gibisin,
Lübnan'ın doruğu gibi.
Ama hiç kuşkun olmasın, seni
çöle döndürecek,
Kimsenin yaşamadığı kentlere
çevireceğim.
7 Eli silahlı yok ediciler
görevlendireceğim sana karşı.
En iyi sedir ağaçlarını kesecek,
Ateşe atacaklar.
8 "Bu kentten geçen birçok ulus bir-
birlerine, 'RAB bu büyük kente neden
bunu yaptı?' diye soracaklar.
9 "Yanıt şöyle olacak: 'Çünkü Tan-
rıları RAB'bin antlaşmasını bıraktılar,
başka ilahlara tapıp kulluk ettiler.' "

Kral Şallum'la İlgili Bildiri

10 Ölen için ağlamayın, yasa
bürünmeyin;
Ancak sürgüne giden için ağlayın
acı acı.
Çünkü bir daha dönmeyecek,
Anayurdunu görmeyecek.
11 Babası Yoşiya'nın yerine Yahuda
Kralı olan ve buradan çıkıp giden Yo-
şiya oğlu Şallum[o] için RAB diyor ki,
"Bir daha dönmeyecek buraya. 12 Sür-
güne gönderildiği yerde ölecek, bir
daha bu ülkeyi görmeyecek."

Kral Yehoyakim'le İlgili Bildiri

13 "Sarayını haksızlıkla,
Yukarı odalarını adaletsizlikle
yapan,
Komşusunu parasız çalıştıran,
Ücretini ödemeyen adamın vay
başına!
14 'Kendim için yukarı odaları havadar,
Geniş bir saray yapacağım'
diyenin vay başına!
Sarayına büyük pencereler açar,
Sedir ağacıyla kaplar,
Kırmızıya boyar.
15 "Bol bol sedir ağacı kullandın diye
Kral mı oldun sanırsın?
Baban doyasıya yiyip içti,
Ama iyi ve doğru olanı yaptı;
Onun için de işleri iyi gitti.
16 Ezilenin, yoksulun davasını
savundu,
Onun için de işleri iyi gitti.
Beni tanımak bu değil midir?"
diyor RAB.
17 "Seninse gözlerin de yüreğin de
yalnız kazanca,
Suçsuz kanı dökmeye,
Baskı, zorbalık yapmaya yönelik."
18 Bu yüzden RAB Yahuda Kralı
Yoşiya oğlu Yehoyakim için diyor ki,
"Onun için kimse, 'Ah kardeşim!
Vah kızkardeşim!' diye
dövünmeyecek.
Onun için kimse, 'Ah efendim!
Vah onun görkemi!' diye
dövünmeyecek.
19 Sürüklenip Yeruşalim kapılarından
dışarı atılacak,
Eşek gömülür gibi gömülecek o."

Yeruşalim'le İlgili Bildiri

20 "Lübnan'a git, feryat et,
Sesin Başan'dan duyulsun,
Haykır Avarim'den,
Çünkü bütün oynaşların ezildi.
21 Kendini güvenlikte sandığında
seni uyardım.
Ama, 'Dinlemem' dedin.
Gençliğinden bu yana böyleydi
tutumun,
Sözümü hiç dinlemedin.
22 Rüzgar bütün çobanlarını alıp
götürecek,
Oynaşların sürgüne gidecek.
İşte o zaman yaptığın kötülükler
yüzünden
Utanacak, aşağılanacaksın.
23 Ey sen, Lübnan'da[p] yaşayan,

o *22:11* "Şallum": Yehoahaz diye de bilinir (bkz. 2Kr.23:29– 30). **p** *22:23* "Lübnan": Yeruşalim'de bir sarayın adı olduğu sanılıyor. **22:8-9** Yas.29:24-26
22:18 2Kr.23:36-24:6; 2Ta.36:5-7

Yuvasını sedir ağacından kuran
adam!
Sana doğuran kadın gibi acılar,
sancılar geldiğinde,
Nasıl da inleyeceksin[r]!"

Kral Yehoyakin'le İlgili Bildiri

24"Varlığım hakkı için derim ki"
diyor RAB, "Ey Yahuda Kralı Yeho-
yakim oğlu Yehoyakin, sağ elimde-
ki mühür yüzüğü olsan bile, çıkarıp
atardım seni. 25Seni can düşmanları-
nın, korktuğun kişilerin, Babil Kralı
Nebukadnessar'la Kildaniler'in* eli-
ne teslim edeceğim. 26Seni de seni
doğuran anneni de doğmadığınız bir
ülkeye atacağım; orada öleceksiniz.
27Dönmeye can attığınız ülkeye bir
daha dönemeyeceksiniz."
28Bu mu Yehoyakin? Bu hor
görülmüş kırık çömlek,
Kimsenin istemediği kap?
Neden kendisi de çocukları da
Bilmedikleri bir ülkeye atıldılar?
29Ülke, ey ülke,
RAB'bin sözünü dinle, ey ülke!
30RAB diyor ki,
"Bu adamı çocuksuz,
Ömrünce başarısız biri olarak
yazın.
Çünkü soyundan gelen hiç kimse
başarılı olmayacak,
Soyundan gelen hiç kimse
Davut'un tahtında oturamayacak,
Yahuda'da bir daha krallık
etmeyecek."

Doğru Dal

23 "Otlağımın koyunlarını yok
edip dağıtan çobanların vay ba-
şına!" diyor RAB. 2Halkımı güden ço-
banlar için İsrail'in Tanrısı RAB şöyle
diyor: "Sürümü dağıtıp sürdünüz, on-
larla ilgilenmediniz. Şimdi ben sizinle
ilgileneceğim, yaptığınız kötülük yü-
zünden sizi cezalandıracağım." RAB
böyle diyor. 3"Sürmüş olduğum bü-
tün ülkelerden sürümün sağ kalanla-
rını toplayıp otlaklarına geri getirece-
ğim; orada verimli olup çoğalacaklar.
4Onları güdecek çobanlar koyacağım
başlarına. Bundan böyle korkmayacak,
yılgınlığa düşmeyecekler. Bir tanesi
bile eksilmeyecek" diyor RAB.
5"İşte Davut için doğru bir dal[s]
Çıkaracağım günler geliyor"
diyor RAB.
"Bu kral bilgece egemenlik
sürecek,
Ülkede adil ve doğru olanı
yapacak.
6Onun döneminde Yahuda kurtulacak,
İsrail güvenlik içinde yaşayacak.
O, 'Yahve sidkenu[ş]' adıyla anılacak.
7"Artık insanların, 'İsrail halkı-
nı Mısır'dan çıkaran RAB'bin varlı-
ğı hakkı için' demeyecekleri günler
geliyor" diyor RAB. 8"Bunun yeri-
ne, 'İsrail soyunu kuzey ülkesinden
ve sürdüğü bütün öbür ülkelerden ge-
ri getiren RAB'bin varlığı hakkı için'
diyecekler. Böylece kendi toprakla-
rında yaşayacaklar."

Yahuda'nın Sahte Peygamberleri

9Peygamberlere gelince,
Yüreğim paramparça,
Bütün kemiklerim titriyor.
RAB'bin yüzünden,
O'nun kutsal sözleri yüzünden
Sarhoş gibi,
Şaraba yenik düşen bir adam
gibiyim.
10Çünkü ülke zina edenlerle dolu,
Lanet yüzünden yas tutuyor.
Otlaklar kurumuş.
İzledikleri yol kötü,
Güçlerini haksızca kullanıyorlar.

r *22:23* Septuaginta, Süryanice, Vulgata "İnleyeceksin", Masoretik metin "Acınacaksın".
s *23:5* "Dal": Mesih'in adlarından biri. **ş** *23:6* "Yahve sidkenu": "RAB doğruluğumuzdur" anlamına gelir. **22:24** 2Kr.24:8-15; 2Ta.36:9-10 **23:5-6** Yer.33:14-16

11“Peygamber de kâhin de tanrısız;
Tapınağımda bile kötülüklerini
gördüm” diyor RAB.
12“Bu yüzden izledikleri yol
Onlar için kaygan olacak;
Karanlığa sürülecek,
Orada tökezleyip düşecekler.
Çünkü cezalandırılacakları yıl
Başlarına felaket getireceğim”
diyor RAB.

13“Samiriye peygamberleri arasında
Şu iğrençliği gördüm:
Baal* adına peygamberlik ederek
Halkım İsrail'i baştan çıkarıyorlar.
14Yeruşalim peygamberleri arasında
Şu korkunç şeyi gördüm:
Zina ediyorlar, yalan peşindeler.
Kötülük edenleri
güçlendirdiklerinden,
Kimse kötülüğünden dönmüyor.
Benim için hepsi Sodom gibi,
Yeruşalim halkı Gomora gibi oldu.”

15Bu nedenle Her Şeye Egemen
RAB peygamberler için şöyle diyor:
“Onlara pelinotu yedirecek,
Zehirli su içireceğim.
Çünkü Yeruşalim peygamberleri
Tanrısızlığın bütün ülkeye
yayılmasına neden oldular.”
16Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
“Size peygamberlik eden
peygamberlerin
Dediklerine kulak asmayın,
Onlar sizi aldatıyor.
RAB'bin ağzından çıkanları değil,
Kendi hayal ettikleri görümleri
anlatıyorlar.
17Beni küçümseyenlere sürekli,
‘RAB diyor ki: Size esenlik
olacak!’ diyorlar.
Yüreklerinin inatçılığı
doğrultusunda davrananlara,
‘Başınıza felaket gelmeyecek’
diyorlar.

18RAB'bin sözünü duyup anlamak
için
RAB'bin meclisinde kim bulundu
ki?
O'nun sözüne kulak verip duyan
kim?
19İşte, RAB'bin fırtınası öfkeyle
kopacak,
Kasırgası döne döne kötülerin
başına patlayacak.
20Aklının tasarladığını tümüyle
yapana dek
RAB'bin öfkesi dinmeyecek.
Son günlerde açıkça
anlayacaksınız bunu.
21Bu peygamberleri ben göndermedim,
Ama çabucak ortaya çıktılar.
Onlara hiç seslenmedim,
Yine de peygamberlik ettiler.
22Ama meclisimde dursalardı,
Sözlerimi halkıma bildirir,
Onları kötü yollarından ve
davranışlarından
Döndürürlerdi.
23Ben yalnızca yakındaki Tanrı
mıyım?
Uzaktaki Tanrı da değil miyim?”
diyor RAB,
24“Kim gizli yere saklanır da
Onu görmem?” diyor RAB,
“Yeri göğü doldurmuyor muyum?”
diyor RAB.
25“Adımla yalancı peygamberlik
edenlerin ne dediklerini duydum. ‘Bir
düş gördüm! Bir düş!’ diyorlar. 26Ka-
falarından uydurdukları hileleri akta-
ran bu yalancı peygamberler ne zama-
na dek sürdürecekler bunu? 27Ataları
nasıl Baal* yüzünden adımı unuttuy-
sa, onlar da birbirlerine düşlerini an-
latarak halkıma adımı unutturmayı
tasarlıyorlar. 28Düşü olan peygamber
düşünü anlatsın; ama sözümü alan
onu sadakatle bildirsin. Buğdayın
yanında saman nedir ki?” diyor RAB.
29“Benim sözüm ateş gibi değil mi?

23:14 Yar.18:20

Kayaları paramparça eden balyoz gi-
bi değil mi?” RAB böyle diyor.
30“İşte bunun için sözlerimi birbir-
lerinden çalan peygamberlere karşı-
yım” diyor RAB. 31“Evet, kendi söz-
lerini söyleyip, ‘RAB böyle diyor’
diyen peygamberlere karşıyım” di-
yor RAB. 32“Uydurma düşler gören
peygamberlere karşıyım” diyor RAB.
“Bu düşleri anlatıyor, yalanlarla, boş
övünmelerle halkımı baştan çıkarı-
yorlar. Ben onları ne gönderdim, ne
de atadım. Bu halka hiç mi hiç yarar-
ları yok” diyor RAB.
33“Halktan biri, bir peygamber ya
da kâhin, ‘RAB'bin bildirisi nedir?’
diye sorarsa, ‘Ne bildirisi?’ diye kar-
şılık vereceksin. Sizi başımdan ata-
cağım” diyor RAB. 34“Eğer bir pey-
gamber, kâhin ya da başka biri, ‘Bu
RAB'bin bildirisidir’ derse, onu da
ailesini de cezalandıracağım. 35Her
biriniz komşunuza ve kardeşinize,
‘RAB ne yanıt verdi?’ ya da, ‘RAB
ne söyledi?’ demelisiniz. 36Bundan
böyle, ‘RAB'bin bildirisi’ lafını ağ-
zınıza almayacaksınız. Herkesin sö-
zü kendi bildirisi olacak. Yaşayan
Tanrı'nın, Her Şeye Egemen RAB'bin,
Tanrımız'ın sözlerini çarpıtıyorsunuz
siz. 37Bir peygambere, ‘RAB sana ne
yanıt verdi?’ ya da, ‘RAB ne söyle-
di?’ demelisiniz. 38Ama, ‘RAB'bin
bildirisidir’ derseniz, RAB diyor ki,
‘RAB'bin bildirisidir’ diyorsunuz. Oy-
sa, ‘RAB'bin bildirisidir’ demeyecek-
siniz diye sizi uyarmıştım. 39Bu yüz-
den sizi büsbütün unutacağım, sizi de
size ve atalarınıza verdiğim kenti de
önümden söküp atacağım. 40Sizi hiç
unutulmayacak bir utanca düşürecek,
sürekli alay konusu edeceğim.”

İki Sepet İncir

24 Babil Kralı Nebukadnessar
Yahuda Kralı Yehoyakim oğlu
Yehoyakin'le Yahuda önderlerini, za-
naatçıları, demircileri Yeruşalim'den
Babil'e sürdükten sonra, RAB bana
tapınağının önüne konmuş iki sepet
incir gösterdi. 2Sepetlerin birinde ilk
ürüne benzer çok iyi incirler vardı;
ötekindeyse çok kötü, yenmeyecek
kadar çürük incirler vardı.
3RAB, “Yeremya, ne görüyorsun?”
diye sordu.
“İncir” diye yanıtladım, “İyi incirler
çok iyi, öbürleriyse çok kötü, yenme-
yecek kadar çürük.”
4Bunun üzerine RAB bana şöyle
seslendi: 5“İsrail'in Tanrısı RAB diyor
ki, ‘Buradan Kildan* ülkesine sürgü-
ne gönderdiğim Yahuda sürgünlerini
bu iyi incirler gibi iyi sayacağım. 6İyi-
lik bulmaları için onları gözetecek, bu
ülkeye geri getireceğim. Onları bina
edeceğim, yıkmayacağım; onları di-
keceğim, kökünden sökmeyeceğim.
7Benim RAB olduğumu anlayacak bir
yürek vereceğim onlara. Onlar benim
halkım olacaklar, ben de onların Tan-
rısı olacağım. Çünkü bütün yürekle-
riyle bana dönecekler.
8“ ‘Ama Yahuda Kralı Sidkiya'yla
önderlerini, Yeruşalim'den sağ çıkıp
da bu ülkede ya da Mısır'da yaşayan-
ları yenmeyecek kadar çürük incir
gibi yapacağım’ diyor RAB, 9‘Onları
bütün ülkelerin gözünde iğrenç, kor-
kunç bir duruma düşüreceğim. On-
ları sürdüğüm her yerde ayıplanacak,
ibret olacak, alaya alınacak, lanet-
lenecekler. 10Kendilerine ve ataları-
na verdiğim topraktan yok olana dek
üzerlerine kılıç, kıtlık, salgın hastalık
salacağım.’ ”

Yetmiş Yıl Sürgünlük

25 Yahuda Kralı Yoşiya oğlu
Yehoyakim'in döneminin dör-
düncü yılında, RAB Yahuda halkıy-
la ilgili olarak Yeremya'ya seslendi.

24:1 2Kr.24:12-16; 2Ta.36:10 **25:1** 2Kr.24:1; 2Ta.36:5-7; Dan.1:1-2

Nebukadnessar'ın Babil Kralı olu-
şunun birinci yılıydı bu. 2 Peygam-
ber Yeremya Yahuda halkına ve
Yeruşalim'de yaşayanlara RAB'bin
sözünü aktararak şöyle dedi: 3 Yirmi
üç yıldır, Yahuda Kralı Amon oğlu
Yoşiya'nın döneminin on üçüncü yı-
lından bugüne dek, RAB bana sesleni-
yor. Ben de RAB'bin sözünü defalarca
size aktardım, ama dinlemediniz.
4 RAB peygamber kullarını defa-
larca size gönderdi, ama dinlemedi-
niz, kulak asmadınız. 5 Sizi uyardılar,
"Şimdi herkes kötü yolundan, kötü iş-
lerinden dönsün ki, RAB'bin sonsu-
za dek size ve atalarınıza verdiği top-
rakta yaşayasınız" dediler, 6 "Kulluk
etmek, tapınmak için başka ilahların
ardınca gitmeyin; elinizle yaptığınız
putlarla beni öfkelendirmeyin ki, ben
de size zarar vermeyeyim."
7 "Ama beni dinlemediniz" diyor
RAB, "Sonuç olarak elinizle yaptığı-
nız putlarla beni öfkelendirip kendi-
nizi zarara soktunuz."
8 Bunun için Her Şeye Egemen RAB
diyor ki, "Madem sözlerimi dinle-
mediniz, 9 ben de bütün kuzeydeki
halkları ve kulum Babil Kralı Nebu-
kadnessar'ı çağırtacağım" diyor RAB,
"Onları bu ülkeye de burada yaşayan-
larla çevresindeki bütün uluslara da
karşı getireceğim. Bu halkı tamamen
yok edeceğim, ülkelerini dehşet ve
alay konusu edip sonsuz bir virane-
ye çevireceğim. 10 Sevinç ve neşe se-
sini, gelin güvey sesini, değirmen taş-
larının sesini, kandil ışığını onlardan
uzaklaştıracağım. 11 Bütün ülke bir vi-
rane, dehşet verici bir yer olacak. Bu
uluslar Babil Kralı'na yetmiş yıl kul-
luk edecekler.
12 "Ama yetmiş yıl dolunca" diyor
RAB, "Suçları yüzünden Babil Kra-
lı'yla ulusunu, Kildan* ülkesini ceza-
landıracak, sonsuz bir viranelik haline
getireceğim. 13 O ülke için söyledikle-
rimin hepsini, Yeremya'nın uluslara
ettiği bu kitapta yazılı bütün peygam-
berlik sözlerini ülkenin başına getire-
ceğim. 14 Pek çok ulus, büyük krallar
onları köle edinecek. Yaptıklarına ve
ellerinden çıkan işe göre karşılık ve-
receğim onlara."

Rab'bin Öfke Kâsesi

15 İsrail'in Tanrısı RAB bana şöyle
dedi: "Elimdeki öfke şarabıyla dolu
kâseyi* al, seni göndereceğim bütün
uluslara içir. 16 Şarabı içince sendele-
yecek, üzerlerine göndereceğim kılıç
yüzünden çıldıracaklar."
17 Böylece kâseyi RAB'bin elinden
alıp beni gönderdiği bütün uluslara
içirdim: 18 Bugün olduğu gibi vira-
nelik, dehşet ve alay konusu, lanet-
lik olsunlar diye Yeruşalim'e, Yahu-
da kentlerine, krallarıyla önderlerine;
19 Firavunla görevlilerine, önderlerine
ve halkına, 20 Mısır'da yaşayan bütün
yabancılara; Ûs krallarına, Filist kral-
larına –Aşkelon'a, Gazze'ye, Ekron'a,
Aşdot'tan sağ kalanlara– 21 Edom'a,
Moav'a, Ammon'a; 22 bütün Sur ve
Sayda krallarına, deniz aşırı ülke-
lerin krallarına; 23 Dedan'a, Tema'ya,
Bûz'a, zülüflerini[t] kesen bütün halk-
lara; 24 Arabistan krallarına, çölde
yaşayan yabancı halkın krallarına;
25 Zimri, Elam, Med krallarına; 26 sı-
rasıyla uzak yakın bütün kuzey kral-
larına, yeryüzündeki bütün ulusların
krallarına içirdim. Hepsinden sonra
Şeşak[u] Kralı da içecektir.
27 "Sonra onlara de ki, 'İsrail'in Tan-
rısı, Her Şeye Egemen RAB şöyle di-
yor: Üzerinize salacağım kılıç yü-
zünden sarhoş olana dek için, kusun,
düşüp kalkmayın.' 28 Eğer kâseyi elin-
den alır, içmek istemezlerse, de ki,

t *25:23* "Zülüflerini" ya da "Sakallarının uçlarını". u *25:26* "Şeşak": Babil'i simgeleyen şifreli bir söz. **25:10** Yer.7:34; 16:9; Va.18:22-23 **25:11** 2Ta.36:21; Yer.29:10; Dan.9:2

'Her Şeye Egemen RAB şöyle diyor:
Kesinlikle içeceksiniz! 29Bana ait olan
kentin üzerine felaket getirmeye baş-
lıyorum. Cezasız kalacağınızı mı sa-
nıyorsunuz? Sizi cezasız bırakmaya-
cağım. İşte dünyada yaşayan herkesin
üzerine kılıcı çağırıyorum. Her Şeye
Egemen RAB böyle diyor.'
30"Bütün bu peygamberlik sözleri-
ni onlara ilet:
" 'Yükseklerden kükreyecek RAB,
Kutsal konutundan gürleyecek,
Ağılına şiddetle kükreyecek.
Dünyada yaşayanların tümüne
Üzüm ezenler gibi bağıracak.
31Gürültü yeryüzünün dört yanında
yankılanacak.
Çünkü RAB uluslara dava açacak;
Herkesi yargılayacak
Ve kötüleri kılıca teslim edecek' "
diyor RAB.

32Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"İşte felaket ulustan ulusa
yayılıyor!
Dünyanın dört bucağından büyük
kasırga kopuyor."
33O gün RAB dünyayı bir uçtan bir
uca öldürülenlerle dolduracak. Onlar
için yas tutulmayacak, toplanıp gö-
mülmeyecekler. Toprağın üzerinde
gübre gibi kalacaklar.
34Haykırın, ey çobanlar,
Acı acı bağırın!
Toprakta yuvarlanın, ey sürü
başları!
Çünkü boğazlanma zamanınız
doldu,
Değerli bir kap gibi düşüp
parçalanacaksınız.
35Çobanlar kaçamayacak,
Sürü başları kurtulamayacak!
36Duy çobanların haykırışını,
Sürü başlarının bağırışını!
RAB onların otlaklarını yok ediyor.
37RAB'bin kızgın öfkesi yüzünden
Güvenlikte oldukları ağıllar yok
oldu.
38İnini terk eden genç aslan gibi,
RAB inini bıraktı.
Zorbanın kılıcı
Ve RAB'bin kızgın öfkesi
yüzünden
Ülkeleri viraneye döndü.

Halk Yeremya'nın Öldürülmesini İstiyor

26 Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Ye-
hoyakim'in krallığının başlan-
gıcında RAB şöyle seslendi: 2"RAB
diyor ki, RAB'bin Tapınağı'nın avlu-
sunda dur, tapınmak için Yahuda kent-
lerinden oraya gelen herkese seslen.
Sana buyurduğum her şeyi tek söz ek-
siltmeden onlara bildir. 3Belki dinler
de kötü yollarından dönerler. O zaman
ben de yaptıkları kötülükler yüzün-
den başlarına getirmeyi tasarladığım
felaketten vazgeçerim. 4Onlara de ki,
'RAB şöyle diyor: Size verdiğim ya-
sa uyarınca yürümez, beni dinlemez,
5size defalarca gönderdiğim kullarım
peygamberlerin sözlerine kulak ver-
mezseniz, ki kulak vermiyorsunuz,
6bu tapınağa Şilo'dakine yaptığımın
aynısını yapar, bu kenti bütün dünya
ulusları arasında lanetlik ederim.' "
7Kâhinler, peygamberler ve bü-
tün halk Yeremya'nın RAB'bin Tapı-
nağı'nda söylediği bu sözleri duydular.
8Yeremya Tanrı'nın halka iletmesini
buyurduğu sözleri bitirince, kâhinlerle
peygamberler ve halk onu yakalayıp,
"Ölmen gerek!" dediler, 9"Neden bu
tapınak Şilo'daki gibi olacak, bu kent
de içinde kimsenin yaşamayacağı bir
viraneye dönecek diyerek RAB'bin
adıyla peygamberlik ediyorsun?"
Bütün halk RAB'bin Tapınağı'nda
Yeremya'nın çevresinde toplanmıştı.

25:30 Yoe.3:16; Amo.1:2 **26:1** 2Kr.23:36-24:6; 2Ta.36:5-7
26:6 Yşu.18:1; Mez.78:60; Yer.7:12-14

[10]Yahuda önderleri olup bitenle-
ri duyunca, saraydan RAB'bin Ta-
pınağı'na gidip tapınağın Yeni Kapı
girişinde yerlerini aldılar. [11]Bunun
üzerine kâhinlerle peygamberler, ön-
derlere ve halka, “Bu adam ölüm ce-
zasına çarptırılmalı” dediler, “Çünkü
bu kente karşı peygamberlik etti. Ken-
di kulaklarınızla işittiniz bunu.”
[12]Bunun üzerine Yeremya önderler-
le halka, “Bu tapınağa ve kente karşı
işittiğiniz peygamberlik sözlerini ilet-
mem için beni RAB gönderdi” dedi,
[13]“Şimdi yollarınızı, davranışlarını-
zı düzeltin, Tanrınız RAB'bin sözüne
kulak verin. O zaman RAB başınıza
getireceğini söylediği felaketten vaz-
geçecek. [14]Bana gelince, işte eliniz-
deyim! Gözünüzde iyi ve doğru olan
neyse, bana öyle yapın. [15]Ancak şunu
kesinlikle bilin ki, eğer beni öldürür-
seniz, siz de bu kent ve içinde yaşayan-
lar da suçsuz birinin kanını dökmek-
ten sorumlu tutulacaksınız. Çünkü
bütün bu sözleri bildirmem için beni
gerçekten RAB size gönderdi.”
[16]Bunun üzerine önderlerle halk,
kâhinlerle peygamberlere, “Bu adam
ölüm cezasına çarptırılmamalı” dedi-
ler, “Çünkü bizimle Tanrımız RAB-
bin adına konuştu.”
[17]Halkın ileri gelenlerinden bir-
kaçı öne çıkıp orada toplanmış hal-
ka, [18]“Moreşetli Mika Yahuda Kralı
Hizkiya döneminde peygamberlik et-
ti” dediler, “Yahuda halkına dedi ki,
Her Şeye Egemen RAB şöyle diyor,
“ ‘Siyon tarla gibi sürülecek,
Taş yığınına dönecek Yeruşalim,
Tapınağın kurulduğu dağ
Çalılarla kaplanacak.’
[19]“Yahuda Kralı Hizkiya ya da Ya-
huda halkından biri onu öldürdü mü?
Bunun yerine Hizkiya RAB'den kor-
karak O'nun lütfunu diledi. RAB de
onlara bildirdiği felaketten vazgeçti.
Bizse, üzerimize büyük bir yıkım ge-
tirmek üzereyiz.”

Kral Yehoyakim Uriya'yı Öldürüyor

[20]Kiryat-Yearimli Şemaya oğlu
Uriya adında peygamberlik eden bir
adam daha vardı. Tıpkı Yeremya gi-
bi o da RAB'bin adına bu kente ve ül-
keye karşı peygamberlik etti. [21]Kral
Yehoyakim'le askerleri ve komutan-
ları Uriya'nın sözlerini duydular. Kral
onu öldürmek istedi. Bunu duyan Uri-
ya korkuya kapılarak kaçıp Mısır'a
gitti. [22]Bunun üzerine Kral Yeho-
yakim peşinden adamlarını –Akbor
oğlu Elnatan'la başkalarını– Mısır'a
gönderdi. [23]Uriya'yı Mısır'dan çıka-
rıp Kral Yehoyakim'e getirdiler. Kral
onu kılıçla öldürtüp cesedini sıradan
halk mezarlığına attırdı.
[24]Ancak Şafan oğlu Ahikam Yerem-
ya'yı korudu. Böylece Yeremya öldü-
rülmek üzere halkın eline teslim edil-
medi.

Yahuda Nebukadnessar'a Veriliyor

27 Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Sid-
kiya'nın krallığının başlangı-
cında RAB Yeremya'ya seslendi:
[2]RAB bana dedi ki, “Kendine sırımla
bağlanmış tahta bir boyunduruk yap,
boynuna geçir. [3]Sonra Yeruşalim'e,
Yahuda Kralı Sidkiya'ya gelen ulak-
lar aracılığıyla Edom, Moav, Ammon,
Sur ve Sayda krallarına haber gönder.
[4]Efendilerine şunu bildirmelerini bu-
yur: İsrail'in Tanrısı Her Şeye Ege-
men RAB diyor ki, ‘Efendilerinize
söyleyin: [5]Yeryüzünü de üstünde ya-
şayan insanlarla hayvanları da büyük
gücümle, kudretli elimle ben yarat-
tım. Onu uygun gördüğüm kişiye ve-
ririm. [6]Şimdi bütün bu ülkeleri Babil
Kralı kulum Nebukadnessar'a vere-
ceğim. Yabanıl hayvanları da kulluk
etsinler diye ona vereceğim. [7]Ülke-

26:18 Mik.3:12 **27:1** 2Kr.24:18-20; 2Ta.36:11-13; Yer.28:1

si için saptanan zaman gelinceye dek
bütün uluslar ona, oğluna, torununa
kulluk edecek. Sonra birçok ulus, bü-
yük krallar onu köle edecekler.

8“ ‘Hangi ulus ya da krallık Babil
Kralı Nebukadnessar'a kulluk edip
boyunduruğuna girmezse, o ulusu
onun eline teslim edene dek[ü] kılıç-
la, kıtlıkla, salgın hastalıkla cezalan-
dıracağım, diyor RAB. 9Size gelince,
peygamberlerinizi, falcılarınızı, düş
görenlerinizi, medyumlarınızı, büyü-
cülerinizi dinlemeyin! Onlar size, Ba-
bil Kralı'na kulluk etmeyeceksiniz
diyorlar. 10Size yalan peygamberlik
ediyorlar. Bunun sonucu sizi ülkeniz-
den uzaklaştırmak oluyor. Sizi süre-
ceğim, yok olacaksınız. 11Ama Babil
Kralı'nın boyunduruğuna girip ona
kulluk eden ulusu kendi toprağında
bırakacağım, diyor RAB. O ulus top-
rağını işleyecek, orada yaşayacak.’ ”

12Yahuda Kralı Sidkiya'ya bütün bu
sözleri ilettim. Dedim ki, “Boyunla-
rınızı Babil Kralı'nın boyunduruğu
altına koyun. Ona ve halkına kulluk
edin ki sağ kalasınız. 13RAB'bin Babil
Kralı'na kulluk etmeyen her ulus için
dediği gibi, niçin sen ve halkın kılıç,
kıtlık, salgın hastalık yüzünden ölesi-
niz? 14Size, ‘Babil Kralı'na kulluk et-
meyeceksiniz’ diyen peygamberlerin
sözlerine kulak asmayın. Onlar size
yalan peygamberlik ediyorlar. 15‘On-
ları ben göndermedim’ diyor RAB,
‘Adımla yalan peygamberlik ediyor-
lar. Bu yüzden sizi de size peygam-
berlik eden peygamberleri de sürece-
ğim, hepiniz yok olacaksınız.’ ”

16Sonra kâhinlerle halka şöyle de-
dim: “RAB diyor ki, ‘İşte RAB'bin Ta-
pınağı'nın eşyaları yakında Babil'den
geri getirilecek’ diyen peygamberleri-
nize kulak asmayın. Onlar size yalan
peygamberlik ediyorlar. 17Onları dinle-
meyin. Sağ kalmak için Babil Kralı'na
kulluk edin. Bu kent neden viraneye
çevrilsin? 18Eğer bunlar peygamberse
ve RAB'bin sözü onlardaysa, RAB'bin
Tapınağı'nda, Yahuda Kralı'nın sara-
yında ve Yeruşalim'de kalan eşyalar
Babil'e götürülmesin diye Her Şeye
Egemen RAB'be yalvarsınlar.

19-20“Çünkü Babil Kralı Nebukad-
nessar Yahuda Kralı Yehoyakim oğlu
Yehoyakin'i Yahuda ve Yeruşalim soy-
lularıyla birlikte Yeruşalim'den Babil'e
sürdüğünde alıp götürmediği sütun-
lar, havuz, ayaklıklar ve kentte kalan
öbür eşyalar için Her Şeye Egemen
RAB şöyle diyor. 21Evet, RAB'bin Ta-
pınağı'nda, Yahuda Kralı'nın sarayın-
da ve Yeruşalim'de kalan eşyalar için
İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB şöyle diyor: 22‘Bunlar Babil'e
alınıp götürülecek, aldıracağım güne
dek de orada kalacaklar’ diyor RAB,
‘O zaman onları alacak, yeniden bura-
ya yerleştireceğim.’ ”

Sahte Peygamber Hananya

28 Aynı yıl Yahuda Kralı Sidki-
ya'nın krallığının başlangı-
cında, dördüncü yılının beşinci ayın-
da* Givonlu Azzur oğlu Peygamber
Hananya RAB'bin Tapınağı'nda
kâhinlerle bütün halkın önünde ba-
na şöyle dedi: 2“İsrail'in Tanrısı, Her
Şeye Egemen RAB diyor ki, ‘Ba-
bil Kralı'nın boyunduruğunu kıraca-
ğım. 3Babil Kralı Nebukadnessar'ın
buradan alıp Babil'e götürdüğü
RAB'bin Tapınağı'na ait bütün eş-
yaları iki yıl içinde buraya geri geti-
receğim. 4Yahuda Kralı Yehoyakim
oğlu Yehoyakin'le Babil'e sürgüne gi-
den bütün Yahudalılar'ı buraya geri
getireceğim’ diyor RAB, ‘Çünkü Ba-
bil Kralı'nın boyunduruğunu kıraca-
ğım.’ ”

ü *27:8* Targum, Süryanice “Onun eline teslim edene dek”, Masoretik metin “Onun eliyle yok edilişi tamamlanana dek”.

5Bunun üzerine Peygamber Ye-
remya, kâhinlerin ve RAB'bin Tapı-
nağı'ndaki halkın önünde Peygamber
Hananya'yı yanıtladı. 6Yeremya şöy-
le dedi: "Amin! RAB aynısını yapsın!
RAB, tapınağına ait eşyalarla bütün
sürgünleri Babil'den buraya geri ge-
tirerek ettiğin peygamberlik sözleri-
ni gerçekleştirsin! 7Yalnız şimdi sana
ve halka söyleyeceğim şu sözü dinle:
8Çok önce, benden de senden de önce
yaşamış peygamberler birçok ülke ve
büyük krallığın başına savaş, felaket,
salgın hastalık gelecek diye peygam-
berlik ettiler. 9Ancak esenlik olacağı-
nı söyleyen peygamberin sözü yerine
gelirse, onun gerçekten RAB'bin gön-
derdiği peygamber olduğu anlaşılır."
10Bunun üzerine Peygamber Ha-
nanya, Peygamber Yeremya'nın boy-
nundan boyunduruğu çıkarıp kır-
dı. 11Sonra halkın önünde şöyle dedi:
"RAB diyor ki, 'Babil Kralı Nebu-
kadnessar'ın bütün ulusların boynu-
na taktığı boyunduruğu iki yıl içinde
işte böyle kıracağım.' "

Böylece Peygamber Yeremya yolu-
na gitti.
12Peygamber Hananya Peygamber
Yeremya'nın boynundaki boyunduru-
ğu kırdıktan sonra RAB Yeremya'ya
şöyle seslendi: 13"Git, Hananya'ya de
ki, 'RAB şöyle diyor: Sen tahtadan
yapılmış boyunduruğu kırdın, ama
yerine demir boyunduruk yapacak-
sın! 14Çünkü İsrail'in Tanrısı, Her Şe-
ye Egemen RAB diyor ki, Babil Kralı
Nebukadnessar'a kulluk etmeleri için
bütün bu ulusların boynuna demir bo-
yunduruk geçirdim, ona kulluk ede-
cekler. Yabanıl hayvanları da onun
denetimine vereceğim.' "
15Peygamber Yeremya Peygamber
Hananya'ya, "Dinle, ey Hananya!" dedi,
"Seni RAB göndermedi. Ama sen bu
ulusu yalana inandırdın. 16Bu nedenle
RAB diyor ki, 'Seni yeryüzünden silip
atacağım. Bu yıl öleceksin. Çünkü hal-
kı RAB'be karşı kışkırttın.' "
17Peygamber Hananya o yılın yedin-
ci ayında öldü.

Sürgündekilere Mektup

29 Peygamber Yeremya'nın sür-
günde sağ kalan halkın ileri
gelenlerine, kâhinlerle peygamberle-
re ve Nebukadnessar'ın Yeruşalim'den
Babil'e sürdüğü bütün halka Yeru-
şalim'den gönderdiği mektubun met-
ni aşağıda yazılıdır. 2Bu mektup Kral
Yehoyakin'in, ana kraliçenin, saray
görevlilerinin, Yahuda ve Yeruşalim
önderlerinin, zanaatçılarla demircile-
rin Yeruşalim'den sürgüne gitmelerin-
den sonra, 3Yahuda Kralı Sidkiya'nın
Babil Kralı Nebukadnessar'a gönder-
diği Şafan oğlu Elasa ve Hilkiya oğlu
Gemarya eliyle gönderildi:
4İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB Yeruşalim'den Babil'e sürdü-
ğü herkese şöyle diyor: 5"Evler yapıp
içinde oturun, bahçe dikip ürününü
yiyin. 6Evlenin, oğullarınız, kızla-
rınız olsun; oğullarınızı, kızlarınızı
evlendirin. Onların da oğulları, kız-
ları olsun. Orada çoğalın, azalmayın.
7Sizi sürmüş olduğum kentin esenliği
için uğraşın. O kent için RAB'be dua
edin. Çünkü esenliğiniz onunkine
bağlıdır." 8Evet, İsrail'in Tanrısı, Her
Şeye Egemen RAB diyor ki, "Aranız-
daki peygamberlerle falcılara aldan-
mayın. Düş görmeye özendirdiğiniz
kişilere kulak asmayın. 9Çünkü on-
lar adımı kullanarak size yalan pey-
gamberlik ediyorlar. Onları ben gön-
dermedim." RAB böyle diyor.
10RAB diyor ki, "Babil'de yetmiş yı-
lınız dolunca sizinle ilgilenecek, bura-
ya sizi geri getirmek için verdiğim iyi
sözü tutacağım. 11Çünkü sizin için dü-
şündüğüm tasarıları biliyorum" diyor

29:1-2 2Kr.24:12-16; 2Ta.36:10 **29:10** 2Ta.36:21; Yer.25:11; Dan.9:2

RAB. "Kötü tasarılar değil, size umut-
lu bir gelecek sağlayan esenlik tasarı-
ları bunlar. [12]O zaman beni çağıracak,
gelip bana yakaracaksınız. Ben de sizi
işiteceğim. [13]Beni arayacaksınız, bü-
tün yüreğinizle arayınca beni bulacak-
sınız. [14]Kendimi size buldurtacağım"
diyor RAB. "Sizi eski gönencinize ka-
vuşturacağım. Sizi sürdüğüm bütün
yerlerden ve uluslardan toplayacağım"
diyor RAB. "Ve sizi sürgün ettiğim
yerden geri getireceğim."
[15]Madem, "RAB bizim için Babil'de
peygamberler çıkardı" diyorsunuz,
[16]Davut'un tahtında oturan kral, bu
kentte kalan halk ve sizinle sürgü-
ne gitmeyen yurttaşlarınız için RAB
şöyle diyor. [17]Evet, Her Şeye Egemen
RAB diyor ki, "Üzerlerine kılıç, kıt-
lık, salgın hastalık göndereceğim. On-
ları yenilmeyecek kadar çürük, bozuk
incir gibi edeceğim. [18]Kılıçla, kıtlık-
la, salgın hastalıkla peşlerine düşece-
ğim. Yeryüzündeki bütün krallıklara
dehşet saçacak, kendilerini sürdüğüm
bütün ülkeler arasında lanetlenecek,
dehşet ve alay konusu olacak, aşağı-
lanacaklar. [19]Çünkü sözlerime kulak
asmadılar" diyor RAB. "Kullarım
peygamberler aracılığıyla sözlerimi
defalarca gönderdim, ama dinlemedi-
niz." RAB böyle diyor. [20]Bunun için,
ey sizler, Yeruşalim'den Babil'e gön-
derdiğim sürgünler, RAB'bin sözüne
kulak verin! [21]Adımı kullanarak size
yalan peygamberlik eden Kolaya oğ-
lu Ahav'la Maaseya oğlu Sidkiya için
İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB diyor ki, "Onları Babil Kralı
Nebukadnessar'ın eline teslim edece-
ğim, gözünüzün önünde ikisini de öl-
dürecek. [22]Onlardan ötürü Babil'deki
bütün Yahuda sürgünleri, 'RAB se-
ni Babil Kralı'nın diri diri yaktırdığı
Sidkiya ve Ahav'la aynı duruma dü-
şürsün' diye lanet edecek. [23]Çünkü
İsrail'de çirkin şeyler yaptılar; kom-
şularının karılarıyla zina ettiler, on-
lara buyurmadığım halde adımla ya-
lan sözler söylediler. Bunu biliyorum
ve buna tanığım" diyor RAB.

Şemaya'ya Bildiri

[24]Nehelamlı Şemaya'ya diyecek-
sin ki, [25]"İsrail'in Tanrısı, Her Şeye
Egemen RAB şöyle diyor: Sen Yeru-
şalim halkına, Maaseya oğlu Kâhin
Sefanya'yla bütün öbür kâhinlere ken-
di adına mektuplar göndererek şöy-
le yazmıştın:
[26]" 'RAB tapınağın sorumlusu ola-
rak Yehoyada yerine seni kâhin atadı.
Peygamber gibi davranan her deliyi
tomruğa, demir boyunduruğa vur-
mak görevindir. [27]Öyleyse aranızda
kendini peygamber ilan eden Ana-
totlu Yeremya'yı neden azarlamadın?
[28]Çünkü Yeremya biz Babil'dekilere
şu haberi gönderdi: Sürgün uzun ola-
cak. Onun için evler yapıp içinde otu-
run; bahçe dikip ürününü yiyin.' "
[29]Kâhin Sefanya mektubu Peygam-
ber Yeremya'ya okuyunca, [30]RAB Ye-
remya'ya şöyle seslendi: [31]"Bütün sür-
günlere şu haberi gönder: 'Nehelamlı
Şemaya için RAB diyor ki: Madem
ben göndermediğim halde Şemaya
peygamberlik edip sizleri yalana inan-
dırdı, [32]ben de Nehelamlı Şemaya'yı ve
bütün soyunu cezalandıracağım: Bu
halkın arasında soyundan kimse sağ
kalmayacak, halkıma yapacağım iyi-
liği görmeyecek, diyor RAB. Çünkü o
halkı bana karşı kışkırttı.' "

İsrail Yenilenecek

30 RAB Yeremya'ya şöyle seslen-
di: [2]"İsrail'in Tanrısı RAB di-
yor ki, 'Sana bildirdiğim bütün sözle-
ri bir kitaba yaz. [3]İşte halkım İsrail'i
ve Yahuda'yı eski gönençlerine ka-
vuşturacağım günler yaklaşıyor' di-

29:13 Yas.4:29

yor RAB, 'Onları atalarına verdiğim
topraklara geri getireceğim, orayı
yurt edinecekler' diyor RAB."
4 İsrail ve Yahuda için RAB'bin bil-
dirdiği sözler şunlardır:
5 "RAB diyor ki,
'Korku sesi duyduk,
Esenlik değil, dehşet sesi.
6 Sorun da görün:
Erkek, çocuk doğurur mu?
Öyleyse neden doğuran kadın gibi
Her erkeğin ellerini belinde
görüyorum?
Neden her yüz solmuş?
7 Ah, ne korkunç gün!
Onun gibisi olmayacak.
Yakup soyu için sıkıntı dönemi
olacak,
Yine de sıkıntıdan kurtulacak.

8 " 'O gün' diyor Her Şeye Egemen
RAB,
'Boyunlarındaki boyunduruğu
kıracak,
Bağlarını koparacağım.
Bundan böyle yabancılar onları
Kendilerine köle etmeyecekler.
9 Onun yerine Tanrıları RAB'be
Ve başlarına atayacağım kralları
Davut'a
Kulluk edecekler.

10 " 'Korkma, ey kulum Yakup,
Yılma, ey İsrail' diyor RAB.
'Çünkü seni uzak yerlerden,
Soyunu sürgün edildiği ülkeden
kurtaracağım.
Yakup yine huzur ve güvenlik
içinde olacak,
Kimse onu korkutmayacak.
11 Çünkü ben seninleyim,
Seni kurtaracağım' diyor RAB.
'Seni aralarına dağıttığım bütün
ulusları
Tümüyle yok etsem de,
Seni büsbütün yok etmeyecek,

Adaletle yola getirecek,
Hiç cezasız bırakmayacağım.'

12 "RAB diyor ki,
'Senin yaran şifa bulmaz,
Beren iyileşmez.
13 Davanı görecek kimse yok,
Yaran umarsız, şifa bulmaz.
14 Bütün oynaşların unuttu seni,
Arayıp sormuyorlar.
Seni düşman vururcasına vurdum,
Acımasızca cezalandırdım.
Çünkü suçun çok,
Günahların sayısız.
15 Neden haykırıyorsun yarandan
ötürü?
Yaran şifa bulmaz.
Suçlarının çokluğu ve sayısız
günahın yüzünden
Getirdim bunları başına.
16 Ama seni yiyenlerin hepsi yem
olacak,
Bütün düşmanların sürgüne
gidecek.
Seni soyanlar soyulacak,
Yağmalayanlar yağmalanacak.
17 Ama ben seni sağlığına kavuşturacak,
Yaralarını iyileştireceğim' diyor
RAB,
'Çünkü Siyon itilmiş,
Onu arayan soran yok diyorlar.'

18 "RAB diyor ki,
'Yakup'un çadırlarını eski
gönencine kavuşturacağım,
Konutlarına acıyacağım.
Yeruşalim höyük üzerinde
yeniden kurulacak,
Saray kendi yerinde duracak.
19 Oralardan şükran ve sevinç sesleri
duyulacak.
Sayılarını çoğaltacağım,
azalmayacaklar,
Onları onurlandıracağım,
küçümsenmeyecekler.
20 Çocukları eskisi gibi olacak,

30:10-11 Yer.46:27-28

Toplulukları önümde sağlam
duracak;
Onlara baskı yapanların hepsini
cezalandıracağım.
21 Önderleri kendilerinden biri olacak,
Yöneticileri kendi aralarından
çıkacak.
Onu kendime yaklaştıracağım,
Bana yaklaşacak.
Kim canı pahasına yaklaşabilir
bana?' diyor RAB.

22 " 'Böylece siz benim halkım
olacaksınız,
Ben de sizin Tanrınız olacağım.'
23 İşte RAB'bin fırtınası öfkeyle
kopacak,
Şiddetli kasırgası kötülerin
başında patlayacak.
24 Aklının tasarladığını tümüyle
yapana dek,
RAB'bin kızgın öfkesi dinmeyecek.
Son günlerde bunu
anlayacaksınız."

İsrail Halkı Yurduna Dönüyor

31 "O zaman" diyor RAB, "Bütün
İsrail boylarının Tanrısı olaca-
ğım, onlar da benim halkım olacaklar."
2 RAB diyor ki,
"Kılıçtan kaçıp kurtulan halk
çölde lütuf buldu.
Ben İsrail'i rahata kavuşturmaya
gelirken,
3 Ona uzaktan görünüp şöyle dedim:
Seni sonsuz bir sevgiyle sevdim,
Bu nedenle sevecenlikle seni
kendime çektim.
4 Seni yeniden bina edeceğim,
Yeniden bina edileceksin, ey
erden kız İsrail!
Yine teflerini alacak,
Sevinçle coşup oynayanlara
katılacaksın.
5 Samiriye dağlarında yine bağ
dikeceksin;
Bağ dikenler üzümünü yiyecekler.
6 Efrayim'in dağlık bölgesindeki
bekçilerin,
'Haydi, Siyon'a, Tanrımız RAB'be
çıkalım'
Diye bağıracakları bir gün var."

7 RAB diyor ki,
"Yakup için sevinçle haykırın!
Ulusların başı olan için bağırın!
Övgülerinizi duyurun!
'Ya RAB, halkını, İsrail'den sağ
kalanları kurtar' deyin.
8 İşte, onları kuzey ülkesinden
Geri getirmek üzereyim;
Onları dünyanın dört bucağından
toplayacağım.
Aralarında kör, topal,
Gebe kadın da, doğuran kadın da
olacak.
Büyük bir topluluk olarak buraya
dönecekler.
9 Ağlaya ağlaya gelecekler,
Benden yardım dileyenleri geri
getireceğim.
Akarsular boyunca
tökezlemeyecekleri
Düz bir yolda yürüteceğim onları.
Çünkü ben İsrail'in babasıyım,
Efrayim de ilk oğlumdur.

10 "RAB'bin sözünü dinleyin, ey
uluslar!
Uzaktaki kıyılara duyurun:
'İsrail'i dağıtan onu toplayacak,
Sürüsünü kollayan çoban gibi
kollayacak onu' deyin.
11 Çünkü RAB Yakup'u kurtaracak,
Onu kendisinden güçlü olanın
elinden özgür kılacak.
12 Siyon'un yüksek tepelerine gelip
Sevinçle haykıracaklar.
RAB'bin verdiği iyilikler karşısında
–Tahıl, yeni şarap, zeytinyağı,
Davar ve sığır yavruları karşısında-
Yüzleri sevinçle parlayacak.
Sulanmış bahçe gibi olacak,
Bir daha solmayacaklar.

[13]O zaman erden kızlar, genç yaşlı erkekler
Hep birlikte oynayıp sevinecek.
Yaslarını coşkuya çevirecek,
Üzüntülerini avutup onları sevindireceğim.
[14]Kâhinleri bol yiyecekle doyuracağım,
Halkım iyiliklerimle doyacak" diyor RAB.

[15]RAB diyor ki,
"Rama'da bir ses duyuldu,
Ağlayış ve acı feryat sesleri!
Çocukları için ağlayan Rahel avutulmak istemiyor.
Çünkü onlar yok artık!"
[16]RAB diyor ki,
"Sesini ağlamaktan,
Gözlerini yaş dökmekten alıkoy.
Çünkü verdiğin emek ödüllendirilecek" diyor RAB.
"Halkım düşman ülkesinden geri dönecek.
[17]Geleceğin için umut var" diyor RAB.
"Çocukların yurtlarına dönecekler.

[18]"Efrayim'in inlemelerini kuşkusuz duydum:
'Beni eğitilmemiş dana gibi yola getirdin
Ve yola geldim.
Beni geri getir, döneyim.
Çünkü RAB Tanrım sensin.
[19]Yanlış yola saptıktan sonra pişman oldum.
Aklım başıma gelince bağrımı dövdüm.
Gençliğimdeki ayıplarımdan utandım,
Rezil oldum.'

[20]"Efrayim değerli oğlum değil mi?
Hoşnut olduğum çocuk değil mi?
Kendisi için ne dersem diyeyim,
Onu hiç unutmuyorum.
Bu yüzden yüreğim sızlıyor,
Çok acıyorum ona" diyor RAB.
[21]"Kendin için yol işaretleri koy,
Direkler dik.
Yolunu, gittiğin yolu iyi düşün.
Geri dön, ey erden kız İsrail, kentlerine dön!
[22]Ne zamana dek bocalayıp duracaksın, ey dönek kız?
RAB dünyada yeni bir şey yarattı:
Kadın erkeği koruyacak."

[23]İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB şöyle diyor: "Yahuda ve kentlerindeki halkı eski gönençlerine kavuşturduğum zaman yine şu sözleri söyleyecekler:
'RAB sizi kutsasın,
Ey doğruluk yurdu, ey kutsal dağ!'
[24]Halk, ırgatlar, sürüleriyle dolaşan çobanlar Yahuda'da ve kentlerinde
birlikte yaşayacak. [25]Yorgun cana
kana kana içirecek, bitkin canı doyuracağım."
[26]Bunun üzerine uyanıp baktım.
Uykum bana tatlı geldi.
[27]"İsrail ve Yahuda'da insan ve hayvan tohumu ekeceğim günler yaklaşıyor" diyor RAB,
[28]"Kökünden söküp yok etmek, yerle bir edip yıkmak, yıkıma uğratmak için onları nasıl gözledimse, kurup dikmek için de gözleyeceğim" diyor RAB.
[29]"O günler insanlar artık,
'Babalar koruk yedi,
Çocukların dişleri kamaştı'
demeyecekler.
[30]Herkes kendi suçu yüzünden ölecek. Koruk yiyenin dişleri kamaşacak.
[31]"İsrail halkıyla ve Yahuda halkıyla
Yeni bir antlaşma yapacağım günler geliyor" diyor RAB,
[32]"Atalarını Mısır'dan çıkarmak için
Ellerinden tuttuğum gün
Onlarla yaptığım antlaşmaya benzemeyecek.

31:15 Mat.2:18 **31:15** Yar.35:16-19 **31:29** Hez.18:2 **31:31-34** İbr.8:8-12
31:31 Mat.26:28; Mar.14:24; Luk.22:20; 1Ko.11:25; 2Ko.3:6

Onların kocası[v] olmama karşın,
Bozdular o antlaşmamı" diyor RAB.
33"Ama o günlerden sonra İsrail halkıyla
Yapacağım antlaşma şudur" diyor RAB,
"Yasamı içlerine yerleştirecek,
Yüreklerine yazacağım.
Ben onların Tanrısı olacağım,
Onlar da benim halkım olacak.
34Bundan böyle kimse komşusunu ya da kardeşini,
'RAB'bi tanıyın' diye eğitmeyecek.
Çünkü küçük büyük hepsi
Tanıyacak beni" diyor RAB.
"Çünkü suçlarını bağışlayacağım,
Günahlarını artık anmayacağım."
35Gündüz ışık olsun diye güneşi sağlayan,
Gece ışık olsun diye ayı, yıldızları düzene koyan,
Dalgaları kükresin diye denizi kabartan RAB
–O'nun adı Her Şeye Egemen RAB'dir– diyor ki,
36"Eğer kurulan bu düzen önümden kalkarsa,
İsrail soyu sonsuza dek
Önümde ulus olmaktan çıkar" diyor RAB.
37RAB şöyle diyor:
"Gökler ölçülebilse,
Dünyanın temelleri incelenip anlaşılabilse,
İsrail soyunu bütün yaptıkları yüzünden
Reddederim" diyor RAB.
38"Yeruşalim Kenti'nin Hananel
Kulesi'nden Köşe Kapısı'na dek benim
için yeniden kurulacağı günler geli-
yor" diyor RAB, 39"Ölçü ipi oradan
Garev Tepesi'ne doğru uzayıp Goa'ya
dönecek. 40Ölülerle küllerin atıldı-
ğı bütün vadi, Kidron Vadisi'ne dek
uzanan tarlalar, doğuda At Kapısı'nın köşesine dek RAB için kutsal olacak. Kent bir daha kökünden sökülmeyecek, sonsuza dek yıkılmayacak."

Yeremya Tarla Satın Alıyor

32 Yahuda Kralı Sidkiya'nın onun-
cu, Nebukadnessar'ın on seki-
zinci yılında RAB Yeremya'ya seslen-
di. 2O sırada Babil Kralı'nın ordusu
Yeruşalim'i kuşatmaktaydı. Peygam-
ber Yeremya Yahuda Kralı'nın sara-
yındaki muhafız avlusunda tutukluy-
du. 3Yahuda Kralı Sidkiya onu orada
tutuklatmıştı. "Neden böyle peygam-
berlik ediyorsun?" demişti, "Sen di-
yorsun ki, 'RAB şöyle diyor: Bu kenti
Babil Kralı'nın eline teslim etmek üze-
reyim, onu ele geçirecek. 4Yahuda Kra-
lı Sidkiya Kildaniler'in* elinden ka-
çıp kurtulamayacak, kesinlikle Babil
Kralı'nın eline teslim edilecek; onun-
la yüzyüze konuşacak, onu gözleriyle
görecek. 5Sidkiya Babil'e götürülecek,
ben onunla ilgilenene dek orada kala-
cak, Kildaniler'le savaşsanız bile başa-
rılı olamayacaksınız diyor RAB.' "

6Yeremya, "RAB bana şöyle seslen-
di" diye yanıtladı, 7"Amcan Şallum
oğlu Hanamel sana gelip, 'Anatot'taki
tarlamı satın al. Çünkü en yakın ak-
rabam olarak tarlayı satın alma hakkı
senindir' diyecek.

8"Sonra RAB'bin sözü uyarınca
amcamın oğlu Hanamel muhafız av-
lusunda yanıma gelip, 'Benyamin böl-
gesinde, Anatot'taki tarlamı satın al'
dedi, 'Çünkü miras hakkı da en ya-
kın akrabalık hakkı da senindir. Onu
kendin için satın al.'

"O zaman RAB'bin sözünün yeri-
ne geldiğini anladım. 9Böylece Ana-
tot'taki tarlayı amcamın oğlu Hana-
mel'den satın aldım. Tarlaya karşılık
kendisine on yedi şekel[y] gümüş tartıp

v *31:32* "Kocası" ya da "Efendisi". y *32:9* "On yedi şekel": Yaklaşık 200 gr.
31:33-34 İbr.10:16-17 **32:1** 2Kr.25:1-7

ödedim. 10 Satış belgesini çağırdığım
tanıkların önünde imzalayıp mühür-
ledim, gümüşü terazide tarttım. 11 Sa-
tış belgesini –kural ve koşulları içeren
mühürlenmiş kâğıdı ve açık sözleş-
me belgesini– aldım. 12 Amcamın oğ-
lu Hanamel'in, satış belgesini imzala-
yan tanıkların ve muhafız avlusunda
oturan bütün Yahudiler'in gözü önün-
de satış belgesini Mahseya oğlu Neri-
ya oğlu Baruk'a verdim.
13 "Hepsinin gözü önünde Baruk'a
şu buyrukları verdim: 14 'İsrail'in Tan-
rısı, Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
Bu satış belgesini –mühürlenmiş, açık
olanını– al, uzun süre durmak üze-
re bir çömleğe koy. 15 Çünkü İsrail'in
Tanrısı, Her Şeye Egemen RAB söz
veriyor, bu ülkede yine evler, tarlalar,
bağlar satın alınacak' diyor.
16 "Tarlanın satış belgesini Neriya
oğlu Baruk'a verdikten sonra RAB'be
şöyle yakardım:
17 "Ey Egemen RAB! Büyük gücün-
le, kudretinle yeri göğü yarattın. Yapa-
mayacağın hiçbir şey yok. 18 Binlerce
insana[z] sevgi gösterir, ama babaların
işlediği günahların karşılığını çocuk-
larına ödetirsin. Ey büyük ve güçlü
Tanrı! Her Şeye Egemen RAB'dir se-
nin adın. 19 Tasarıların ne büyük, iş-
lerin ne güçlü! Gözlerin insanların
bütün yaptıklarına açıktır. Herkese
davranışlarına, yaptıklarının sonucu-
na göre karşılığını verirsin. 20 Sen ki,
Mısır'da, İsrail'de, bütün insanlar ara-
sında bugüne dek mucizeler, harikalar
yarattın. Bugün olduğu gibi ün kazan-
dın. 21 Halkın İsrail'i belirtilerle, şaşı-
lası işlerle, güçlü, kudretli elinle, bü-
yük korku saçarak Mısır'dan çıkardın.
22 Atalarına vereceğine ant içtiğin bu
toprakları, süt ve bal akan ülkeyi on-
lara verdin. 23 Gelip ülkeyi mülk edin-
diler, ama senin sözünü dinlemediler,
Kutsal Yasan uyarınca yürümediler.
Yapmalarını buyurduğun şeylerin hiç-
birini yapmadılar. Bu yüzden bütün bu
felaketleri getirdin başlarına.
24 "İşte, kenti ele geçirmek için ku-
şatma rampaları yapıldı. Kılıç, kıtlık,
salgın hastalık yüzünden kent saldı-
ran Kildaniler'e teslim edilecek. Söy-
lediklerin yerine geldi, sen de görü-
yorsun! 25 Yine de, Egemen RAB, kent
Kildaniler'e teslim edileceği halde
sen bana, 'Tarlayı çağırdığın tanıklar
önünde gümüşle satın al' dedin."
26 Bunun üzerine RAB Yeremya'ya
şöyle seslendi: 27 "Bütün insanlığın
Tanrısı RAB benim. Var mı yapama-
yacağım bir şey? 28 Bu yüzden RAB di-
yor ki: Bak, bu kenti Kildaniler'le Babil
Kralı Nebukadnessar'ın eline vermek
üzereyim; onu ele geçirsin. 29 Kente
saldıran Kildaniler gelip onu ateşe ve-
recekler. Kenti de damlarında Baal'ın*
onuruna buhur yakıp başka ilahlara
dökmelik sunular sunarak beni öfke-
lendirdikleri evleri de yakacaklar.
30 "Çünkü İsrail ve Yahuda halkları
gençliklerinden beri hep gözümde kö-
tü olanı yapıyor; İsrail halkı ellerinin
yaptıklarıyla beni sürekli öfkelendiri-
yor, diyor RAB. 31 Evet, bu kent kurul-
duğundan bu yana beni öyle öfkelen-
dirdi, kızdırdı ki onu önümden söküp
atacağım. 32 Çünkü İsrail ve Yahuda
halklarının –kendilerinin, krallarının,
önderlerinin, kâhinlerinin, peygam-
berlerinin, Yahuda ve Yeruşalim'de
yaşayanların– beni öfkelendirmek
için yaptıkları kötülüklerin haddi he-
sabı yok. 33 Bana yüzlerini değil, sırt-
larını çevirdiler. Onları defalarca
uyarmama karşın dinlemediler, yola
gelmediler. 34 Bana ait olan bu tapına-
ğa iğrenç putlarını yerleştirerek onu
kirlettiler. 35 Ben-Hinnom Vadisi'nde
ilah Molek'e* sunu olarak oğulları-

z *32:18* "İnsana" ya da "Kuşağa". **32:28** 2Kr.25:1-11; 2Ta.36:17-21
32:34 2Kr.23:10; Yer.7:30-31; 19:1-6 **32:35** Lev.18:21 **32:35** 2Kr.23:10; Yer.7:31

nı, kızlarını ateşte kurban etmek için
Baal'ın tapınma yerlerini kurdular.
Böyle iğrenç şeyler yaparak Yahuda'yı
günaha sürüklemelerini ne buyurdum,
ne de aklımdan geçirdim.
36"Siz bu kent için, 'Kılıçla, kıtlıkla,
salgın hastalıkla Babil Kralı'nın eline veriliyor' diyorsunuz. Ama şimdi
İsrail'in Tanrısı RAB diyor ki: 37Kız-
gınlıkla, gazapla, büyük öfkeyle onları sürdüğüm ülkelerden hepsini toplayacağım. Onları buraya geri getirip
güvenlik içinde yaşamalarını sağlayacağım. 38Onlar benim halkım ola-
cak, ben de onların Tanrısı olacağım.
39Tek bir yürek, tek bir yaşam tarzı
vereceğim onlara; gerek kendilerinin
gerekse çocuklarının iyiliği için benden hep korksunlar. 40Onlarla kalıcı
bir antlaşma yapacağım: Onlara iyilik
etmekten vazgeçmeyecek, benden hiç
ayrılmasınlar diye yüreklerine Tanrı
korkusu salacağım. 41Onlara iyilik et-
mekten sevinç duyacağım; gerçekten
bütün yüreğimle, bütün canımla onları bu ülkede dikeceğim.
42"RAB diyor ki: Bu halkın başına
bütün bu büyük felaketleri nasıl getirdiysem, onlara söz verdiğim bütün iyilikleri de öyle sağlayacağım. 43Sizle-
rin, 'Viran olmuş, insansız, hayvansız,
Kildaniler'in eline verilmiş' dediğiniz
bu ülkede yine tarlalar satın alınacak.
44Benyamin bölgesinde, Yeruşalim
çevresindeki köylerde, Yahuda kentlerinde, dağlık bölgenin, Şefela'nın ve
Negev'in kentlerinde gümüşle tarlalar
satın alınacak, satış belgeleri tanıkların önünde imzalanıp mühürlenecek.
Çünkü eski gönençlerine kavuşturacağım onları" diyor RAB.

Yeniden Toparlanma Umudu

33 Yeremya muhafız avlusunda tutukluyken, RAB ona ikinci kez
seslendi: 2"Dünyayı yaratan, yerini alsın diye ona biçim veren, adı RAB olan
şöyle diyor: 3'Bana yakar da seni ya-
nıtlayayım; bilmediğin büyük, akıl almaz şeyleri sana bildireyim.' 4Kuşatma
rampalarına, kılıca karşı siper olsun diye bu kentin yıkılmış olan evleriyle Yahuda krallarının sarayları için İsrail'in
Tanrısı RAB şöyle diyor: 5'Kildaniler[a]
savaşmak, evleri öfke ve kızgınlıkla
vurduğum insanların cesetleriyle doldurmak üzere gelecekler. O insanlar
ki, yaptıkları kötülükler yüzünden bu
kentten yüzümü çevirdim.
6" 'Yine de bu kenti iyileştirip sağlı-
ğa kavuşturacağım. Halkına şifa verecek, bol esenlik, güvenlik içinde yaşamalarını sağlayacağım. 7Yahuda'yı ve
İsrail'i eski gönencine kavuşturacak,
önceden olduğu gibi bina edeceğim.
8Onları bana karşı işledikleri bütün
günahlardan arındıracak, bana karşı işledikleri günahları da isyanlarını
da bağışlayacağım. 9Dünyadaki bütün
ulusların önünde bu kent benim için
sevinç, övgü ve onur kaynağı olacak.
Bu uluslar Yeruşalim halkına yaptığım iyilikleri, sağladığım gönenci duyunca, korkuya kapılıp titreyecekler.'
10-11"RAB şöyle diyor: 'Bu kent viran olmuş, insansız, hayvansız kalmış
diyorsunuz. Ne var ki, terk edilmiş,
insansız, hayvansız Yahuda kentlerinde, Yeruşalim sokaklarında sevinç ve
neşe sesi, gelin güvey sesi, RAB'bin
Tapınağı'na şükran sunuları getirenlerin sesi yine duyulacak:

'Her Şeye Egemen RAB'be
şükredin,
Çünkü O iyidir,
Sevgisi sonsuza dek kalıcıdır.

Çünkü ülkeyi eski gönencine kavuşturacağım' diyor RAB.
12"Her Şeye Egemen RAB diyor
ki, 'Viran olmuş, insansız, hayvansız

a *33:5* Olası metin "Kildaniler", Masoretik metin "Kildaniler'le".
33:11 1Ta.16:34; 2Ta.5:13; 7:3; Ezr.3:11; Mez.100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1

kalmış bu ülkenin bütün kentlerinde
çobanların sürülerini dinlendireceği
otlaklar olacak yeniden. [13]Dağlık böl-
gede, Şefela, Negev, Benyamin bölge-
sindeki kentlerde, Yeruşalim'in çevre-
sindeki köylerde, Yahuda kentlerinde
çoban değneğinin altından geçen sü-
rüler olacak' diyor RAB.
[14]" 'İsrail ve Yahuda halkına verdi-
ğim güzel sözü yerine getireceğim
günler geliyor' diyor RAB.
[15]" 'O günlerde, o zamanda,
Davut için doğru bir dal[b]
yetiştireceğim;
Ülkede adil ve doğru olanı yapacak.
[16]O günlerde Yahuda kurtulacak,
Yeruşalim güvenlik içinde
yaşayacak.
O, Yahve sidkenu[c] adıyla anılacak.'
[17]RAB şöyle diyor: 'İsrail tahtı üze-
rinde oturan Davut soyunun ardı arka-
sı kesilmeyecek. [18]Levili kâhinlerden
önümde yakmalık sunu* sunacak, ta-
hıl sunusu* yakacak, kurban kesecek
biri hiç eksik olmayacak.' "
[19]RAB Yeremya'ya şöyle seslendi:
[20-21]"RAB diyor ki, 'Eğer belirlenmiş
zamanlarda gece ve gündüz olması
için gece ve gündüzle yaptığım antlaş-
ma bozulabilirse, tahtında oturan oğul-
ları krallık yapsın diye kulum Davut'la
ve bana hizmet eden Levili kâhinlerle
yaptığım antlaşma da ancak o zaman
bozulabilir. [22]Kulum Davut'un soyunu
ve bana hizmet eden Levililer'i sayıla-
maz gök cisimleri kadar, ölçülemez de-
niz kumu kadar çoğaltacağım.' "
[23]RAB Yeremya'ya şöyle seslendi:
[24]"Bu halkın, 'RAB seçtiği iki aileyi
de reddetti' dediğini görmüyor mu-
sun? Halkımı öyle küçümsüyorlar ki,
artık bir ulus saymıyorlar onu. [25]RAB
diyor ki, 'Gece ve gündüzle bir antlaş-
ma yapıp yerin, göğün kurallarını sap-
tamasaydım, [26]Yakup soyuyla kulum
Davut'u da reddeder, Davut'un oğulla-
rından birinin İbrahim, İshak, Yakup
soyuna krallık etmesini sağlamazdım.
Ama ben onları eski gönençlerine ka-
vuşturacak, onlara acıyacağım.' "

Kral Sidkiya'ya Uyarı

34 Babil Kralı Nebukadnessar'la
bütün ordusu, krallığı altında-
ki bütün uluslarla halklar, Yeruşalim
ve çevresindeki kentlere karşı savaşır-
ken RAB Yeremya'ya şöyle seslendi:
[2]"İsrail'in Tanrısı RAB diyor ki, 'Git,
Yahuda Kralı Sidkiya'ya RAB şöyle
diyor de: Bu kenti Babil Kralı'nın eli-
ne teslim etmek üzereyim, onu ateşe
verecek. [3]Ve sen Sidkiya, onun elin-
den kaçıp kurtulamayacaksın; kesin-
likle yakalanacak, onun eline teslim
edileceksin. Babil Kralı'nı gözünle
görecek, onunla yüzyüze konuşacak-
sın. Sonra Babil'e götürüleceksin.
[4]" 'Ancak, ey Yahuda Kralı Sidki-
ya, RAB'bin sözünü dinle! RAB se-
nin için şöyle diyor: Kılıçla ölmeye-
ceksin, [5]esenlikle öleceksin. Ataların
olan senden önceki kralların onuruna
ateş yaktıkları gibi, senin onuruna da
ateş yakıp senin için ah efendimiz di-
yerek ağıt tutacaklar. Ben RAB söy-
lüyorum bunu.' "
[6]Peygamber Yeremya bütün bunları
Yeruşalim'de Yahuda Kralı Sidkiya'ya
söyledi. [7]O sırada Babil Kralı'nın or-
dusu Yeruşalim'e ve Yahuda'nın henüz
ele geçirilmemiş kentlerine –Lakiş'e,
Azeka'ya– saldırmaktaydı. Yahuda'da
surlu kent olarak yalnız bunlar kal-
mıştı.

Kölelere Özgürlük

[8]Kral Sidkiya Yeruşalim'deki halk-
la kölelerin özgürlüğünü ilan eden

b *33:15* "Dal": Mesih'in adlarından biri. **c** *33:16* "Yahve sidkenu": "RAB doğruluğumuzdur" anlamına gelir. **33:14-16** Yer.23:5-6 **33:17** 2Sa.7:12-16; 1Kr.2:4; 1Ta.17:11-14 **33:18** Say.3:5-10 **34:1** 2Kr.25:1-11; 2Ta.36:17-21

bir antlaşma yaptıktan sonra RAB
Yeremya'ya seslendi. 9 Bu antlaşmaya
göre herkes kadın, erkek İbrani köle-
lerini özgür bırakacak, hiç kimse Ya-
hudi kardeşini yanında köle olarak
tutmayacaktı. 10 Böylece bu antlaşma-
nın yükümlülüğü altına giren bütün
önderlerle halk kadın, erkek kölele-
rini özgür bırakarak antlaşmaya uy-
dular. Artık kimseyi köle olarak tut-
madılar. Antlaşmaya uyarak köleleri
özgür bıraktılar. 11 Ama sonra düşün-
celerini değiştirerek özgür bıraktıkla-
rı kadın, erkek köleleri geri alıp zorla
köleleştirdiler.
12 Bunun üzerine RAB Yeremya'ya
şöyle seslendi: 13 "İsrail'in Tanrısı RAB
diyor ki: Atalarınızı Mısır'dan, köle ol-
dukları ülkeden çıkardığımda onlarla
bir antlaşma yaptım. Onlara dedim ki,
14 'Size satılıp altı yıl kölelik eden İb-
rani kardeşlerinizi yedinci yıl özgür
bırakacaksınız.' Ama atalarınız beni
dinlemediler, kulak asmadılar. 15 Siz-
se sonradan yola gelip gözümde doğ-
ru olanı yaptınız: Hepiniz İbrani kar-
deşlerinizin özgürlüğünü ilan ettiniz.
Önümde, bana ait olan tapınakta bu
doğrultuda bir antlaşma yapmıştınız.
16 Ama düşüncenizi değiştirerek adıma
saygısızlık ettiniz. Kendi isteğinizle
özgür bıraktığınız kadın, erkek kölele-
rinizi geri alıp zorla köleleştirdiniz.
17 "Bu nedenle RAB diyor ki, İbra-
ni köle kardeşlerinizi, yurttaşlarınızı
özgür bırakmayarak beni dinlemedi-
niz. Şimdi ben size 'özgürlük' –kılıç,
kıtlık ve salgın hastalıkla yok olmanız
için 'özgürlük'– ilan edeceğim, diyor
RAB. Sizi dünyadaki bütün krallıkla-
ra dehşet verici bir örnek yapacağım.
18-19 Antlaşmamı bozan, danayı iki-
ye ayırıp parçaları arasından geçerek
önümde yaptıkları antlaşmanın koşul-
larını yerine getirmeyen bu adamla-
rı –Yahuda ve Yeruşalim önderlerini,
saray görevlilerini, kâhinleri ve dana
parçalarının arasından geçen bütün ül-
ke halkını– 20 can düşmanlarının eline
teslim edeceğim. Cesetleri yırtıcı kuş-
lara, yabanıl hayvanlara yem olacak.
21 "Yahuda Kralı Sidkiya'yla ön-
derlerini de can düşmanlarının eline,
üzerinizden çekilen Babil ordusunun
eline teslim edeceğim. 22 Buyruğu ben
vereceğim diyor RAB. Babilliler'i bu
kente geri getireceğim. Saldırıp kenti
ele geçirecek, ateşe verecekler. Yahu-
da kentlerini içinde kimsenin yaşama-
yacağı bir viraneye çevireceğim."

Rekavlılar'ın Bağlılık Örneği

35 Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Ye-
hoyakim döneminde RAB Ye-
remya'ya şöyle seslendi: 2 "Rekavlı-
lar'ın evine gidip onlarla konuş. Onları
RAB'bin Tapınağı'nın odalarından bi-
rine götürüp şarap içir."
3 Bunun üzerine Havassinya oğlu
Yirmeya oğlu Yaazanya'yı, kardeşleri-
ni, bütün çocuklarını ve Rekav ailesi-
nin öbür üyelerini yanıma alıp 4 Tanrı
adamı Yigdalya oğlu Hanan'ın oğulla-
rının RAB'bin Tapınağı'ndaki odasına
götürdüm. Bu oda önderlerin odası-
nın bitişiğinde, kapı görevlisi Şallum
oğlu Maaseya'nın odasının üstündey-
di. 5 Rekav ailesinin üyelerinin önü-
ne şarap dolu testiler, kâseler koyarak,
"Buyrun, şarap için" dedim.
6 Ne var ki, "Biz şarap içmeyiz" di-
ye karşılık verdiler, "Çünkü atamız
Rekav oğlu Yehonadav bize şu buyru-
ğu verdi: 'Siz de soyunuzdan gelenler
de asla şarap içmeyeceksiniz! 7 Ayrı-
ca ev yapmayacak, tohum ekmeyecek,
bağ dikmeyeceksiniz. Böyle şeyler
edinmeyecek, ömür boyu çadırlarda
yaşayacaksınız. Öyle ki, göç ettiğiniz
topraklarda uzun süre yaşayasınız.'
8 Atamız Rekav oğlu Yehonadav'ın bi-
ze buyurduğu her şeyi yaptık. Kendi-

34:14 Çık.21:2; Yas.15:12 **35:1** 2Kr.23:36-24:6; 2Ta.36:5-7

miz de karılarımız, oğullarımız, kız-
larımız da hiç şarap içmedik. 9İçinde
oturmak için evler yapmadık, bağlar,
tarlalar, ekinler edinmedik. 10Çadırlar-
da yaşadık; atamız Yehonadav ne bu-
yurduysa hepsini yaptık. 11Ama Babil
Kralı Nebukadnessar bu ülkeye saldı-
rınca, 'Haydi, Kildan* ve Aram ordu-
sundan kaçmak için Yeruşalim'e gide-
lim' dedik. Bunun için Yeruşalim'de
kaldık."

12Bundan sonra RAB Yeremya'ya
şöyle seslendi: 13"İsrail'in Tanrısı, Her
Şeye Egemen RAB şöyle diyor: 'Git,
Yahuda halkına ve Yeruşalim'de ya-
şayanlara şunları söyle: Sözlerimi
dinleyerek hiç ders almayacak mı-
sınız, diyor RAB. 14Rekav oğlu Ye-
honadav, soyuna şarap içmemelerini
buyurdu; buyruğuna uyuldu. Bugü-
ne dek şarap içmediler. Çünkü atala-
rının buyruğuna uydular. Bense size
defalarca seslendiğim halde beni din-
lemediniz. 15Defalarca size kullarım
peygamberleri gönderdim. Kötü yo-
lunuzdan dönmeniz, davranışlarınızı
düzeltmeniz, başka ilahların ardınca
gidip onlara tapınmamanız için hepi-
nizi uyardılar. Ancak o zaman size ve
atalarınıza verdiğim toprakta yaşaya-
caksınız. Ama kulak verip beni dinle-
mediniz. 16Rekav oğlu Yehonadav'ın
soyu atalarının verdiği buyruğu tuttu,
ama bu halk beni dinlemedi.'

17"Bu yüzden İsrail'in Tanrısı, Her
Şeye Egemen RAB diyor ki, 'İşte, Ya-
huda ve Yeruşalim'de yaşayan herke-
sin başına sözünü ettiğim her felake-
ti getirmek üzereyim. Çünkü onları
uyardım, ama dinlemediler; onları ça-
ğırdım, ama yanıt vermediler.' "

18Yeremya Rekav ailesine şöyle de-
di: "İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Ege-
men RAB diyor ki, 'Atanız Yeho-
nadav'ın buyruğuna uydunuz, onun
bütün uyarılarını dikkate aldınız, si-
ze buyurduğu her şeyi yaptınız.' 19Bu-
nun için İsrail'in Tanrısı, Her Şeye
Egemen RAB diyor ki, 'Rekav oğlu
Yehonadav'ın soyundan önümde hiz-
met edecek olanlar hiçbir zaman ek-
silmeyecek.' "

Kral Yehoyakim Tomarı Yakıyor

36 Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Ye-
hoyakim'in krallığının dör-
düncü yılında RAB Yeremya'ya şöy-
le seslendi: 2"Bir tomar al, Yoşiya'nın
döneminden bu yana İsrail, Yahuda
ve öteki uluslarla ilgili sana söyledi-
ğim her şeyi yaz. 3Belki Yahuda hal-
kı başına getirmeyi tasarladığım bü-
tün felaketleri duyar da kötü yolundan
döner; ben de suçlarını, günahlarını
bağışlarım."

4Yeremya Neriya oğlu Baruk'u ça-
ğırıp RAB'bin kendisine söylediği
bütün sözleri tomara yazdırdı. 5Sonra
Baruk'a şu buyruğu verdi: "Ben tutuk-
luyum, RAB'bin Tapınağı'na gidemem.
6Sen oruç* günü RAB'bin Tapınağı'na
git. Oradaki halka sana yazdırdığım
RAB'bin sözlerini tomardan oku. Ya-
huda kentlerinden gelen halka da oku.
7Belki RAB'be yalvarır, kötü yolla-
rından dönerler. Çünkü RAB'bin bu
halka karşı sözünü ettiği öfke ve kız-
gınlığı büyüktür." 8Neriya oğlu Ba-
ruk, Peygamber Yeremya'nın buyur-
duğu her şeyi yaptı. RAB'bin tomarda
yazılı sözlerini tapınakta okudu.

9Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Yeho-
yakim'in krallığının beşinci yılının
dokuzuncu ayı*, Yeruşalim'de yaşayan
bütün halk ve Yahuda kentlerinden
Yeruşalim'e gelen herkes için RAB'bin
önünde oruç ilan edildi. 10Şafan oğlu
Yazman Gemarya'nın yukarı avluda,
tapınağın Yeni Kapısı'nın girişindeki
odasında Baruk, Yeremya'nın sözleri-
ni tomardan RAB'bin Tapınağı'ndaki
bütün halka okudu.

36:1 2Kr.24:1; 2Ta.36:5-7; Yer.45:1; Dan.1:1-2

11 Şafan oğlu Gemarya oğlu Mika-
ya tomardan okunan RAB'bin sözle-
rini duyunca, 12 aşağıya inip saraydaki
yazman odasına gitti. Bütün önderler
orada toplantı halindeydi: Yazman
Elişama, Şemaya oğlu Delaya, Ak-
bor oğlu Elnatan, Şafan oğlu Gemar-
ya, Hananya oğlu Sidkiya ve öbürleri.
13 Mikaya Baruk'un halka okuduğu to-
mardan duyduğu her şeyi onlara iletti.
14 Bunun üzerine bütün önderler Ku-
şi oğlu Şelemya oğlu Netanya oğlu
Yehudi'yi Baruk'a gönderdiler. Yehu-
di Baruk'a, "Halka okuduğun tomarı
al, gel" dedi. Neriya oğlu Baruk to-
marı alıp yanlarına gitti. 15 Önderler,
"Lütfen otur, bize de oku" dediler.

Baruk da tomarı onlara okudu. 16 Bü-
tün bu sözleri duyar duymaz, korkuy-
la birbirlerine bakıp Baruk'a, "Bütün
bu sözleri kesinlikle krala bildirme-
miz gerek" dediler. 17 Sonra Baruk'a,
"Söyle bize, bütün bunları nasıl yaz-
dın? Yeremya mı yazdırdı sana?" di-
ye sordular.

18 Baruk, "Evet" diye yanıtladı, "Bü-
tün bu sözleri o söyledi. Ben de hepsi-
ni mürekkeple tomara yazdım."

19 Bunun üzerine Baruk'a, "Git, sen
de Yeremya da gizlenin. Nerede oldu-
ğunuzu kimse bilmesin" dediler.

20 Tomarı Yazman Elişama'nın oda-
sında bırakıp avluda bulunan kralın
yanına gittiler. Ona duydukları her sö-
zü ilettiler. 21 Kral tomarı alıp getirme-
si için Yehudi'yi gönderdi. Yehudi to-
marı Yazman Elişama'nın odasından
getirdi. Krala ve yanındaki önderlere
okudu. 22 Dokuzuncu aydı, kral kışlık
sarayındaydı. Önünde mangalda ateş
yanıyordu. 23 Yehudi tomardan üç dört
sütun okur okumaz kral yazman çakı-
sıyla onları kesip mangaldaki ateşe at-
tı. Tomarın tümü yanıp bitene dek bu
işi sürdürdü. 24 Tomardaki sözleri du-
yan kralla görevlileri ne korktular ne
de giysilerini yırttılar. 25 Elnatan, De-
laya ve Gemarya tomarı yakmaması
için yalvardılarsa da kral onları dinle-
medi. 26 Yazman Baruk'u ve Peygam-
ber Yeremya'yı tutuklamaları için oğ-
lu Yerahmeel'e, Azriel oğlu Seraya'ya
ve Avdeel oğlu Şelemya'ya buyruk
verdi. Oysa RAB onları gizlemişti.

27 Kral, Yeremya'nın Baruk'a yazdır-
dığı sözleri içeren tomarı yaktıktan
sonra, RAB Yeremya'ya şöyle seslen-
di: 28 "Başka bir tomar al, Yahuda Kra-
lı Yehoyakim'in yaktığı ilk tomardaki
bütün sözleri yazdır. 29 Yahuda Kralı
Yehoyakim için de ki, 'RAB şöyle di-
yor: Babil Kralı'nın kesinlikle gelip
bu ülkeyi viraneye çevireceğini, için-
deki insanı da hayvanı da yok edece-
ğini neden tomara yazdın diye sorup
tomarı yaktın. 30 Bu yüzden RAB Ya-
huda Kralı Yehoyakim için şöyle di-
yor: Davut'un tahtında oturan kimse-
si olmayacak; ölüsü gündüzün sıcağa,
gece ayaza bırakılacak. 31 İşledikleri
suçlar yüzünden kendisini de çocuk-
larıyla görevlilerini de cezalandıra-
cağım. Onların, Yeruşalim'de yaşa-
yanların ve Yahuda halkının başına
sözünü ettiğim bütün felaketleri geti-
receğim. Çünkü beni dinlemediler.' "

32 Bunun üzerine Yeremya başka
bir tomar alıp Neriya oğlu Yazman
Baruk'a verdi. Yahuda Kralı Yeho-
yakim'in ateşe atıp yaktığı tomardaki
bütün sözleri Baruk Yeremya'nın ağ-
zından tomara yazdı. Bu sözlere, ben-
zer birçok söz daha eklendi.

Yeremya Tutukevinde

37 Babil Kralı Nebukadnessar'ın
Yahuda'ya atadığı Yoşiya oğlu
Sidkiya, Yehoyakim oğlu Yehoyakin'in
yerine kral oldu. 2 Ama kendisi de gö-
revlileriyle ülke halkı da RAB'bin Pey-
gamber Yeremya aracılığıyla söylediği
sözleri dikkate almadılar.

37:1 2Kr.24:17; 2Ta.36:10

3 Kral Sidkiya, Şelemya oğlu Yehu-
kal'la Maaseya oğlu Kâhin Sefanya'yı
şu haberle Peygamber Yeremya'ya
gönderdi: "Lütfen bizim için Tanrı-
mız RAB'be yalvar."

4 O sırada Yeremya daha cezaevi-
ne konmamıştı, halk arasında dolaşı-
yordu. 5 Firavunun ordusu Mısır'dan
çıkmıştı. Yeruşalim'i kuşatma altında
tutan Kildaniler* bu haberi duyunca
Yeruşalim'den çekildiler.

6 Derken RAB Peygamber Yerem-
ya'ya şöyle seslendi: 7 "İsrail'in Tanrı-
sı RAB diyor ki: Danışmak için sizi
bana gönderen Yahuda Kralı'na şöy-
le deyin: 'Size yardım etmek için Mı-
sır'dan çıkıp gelen firavunun ordusu
ülkesine dönecek. 8 Kildaniler de dö-
necek; bu kentle savaşıp onu ele geçi-
recek, ateşe verecekler.'

9 "RAB diyor ki, 'Kildaniler üzeri-
mizden çekilip gidecek' diyerek ken-
dinizi aldatmayın. Çünkü çekilip git-
meyecekler! 10 Sizinle savaşan bütün
Babil ordusunu bozguna uğratsanız,
çadırlarında yalnız yaralılar kalsa bi-
le, bunlar çadırlardan çıkıp bu kenti
ateşe verecekler."

11 Firavunun ordusu yüzünden Ba-
bil ordusu Yeruşalim'den çekilince,
12-13 Peygamber Yeremya Benyamin
topraklarındaki halkın arasında pa-
yına düşen mirası almak üzere Ye-
ruşalim'den gitmek istedi. Benyamin
Kapısı'na vardığında, Hananya oğlu
Şelemya oğlu bekçibaşı Yiriya, "Sen
Kildaniler'in tarafına geçiyorsun!" di-
yerek onu tutukladı.

14 Yeremya, "Yalan!" dedi, "Ben Kil-
daniler'in tarafına geçmiyorum." Ama
Yiriya onu dinlemedi. Yeremya'yi tu-
tuklayıp önderlere götürdü. 15 Yerem-
ya'ya öfkelenen önderler onu dövdür-
tüp cezaevine çevirdikleri Yazman
Yonatan'ın evine kapattılar. 16 Böylece
bodrumda bir hücreye kapatılan Ye-
remya uzun süre orada kaldı. 17 Sonra
Kral Sidkiya Yeremya'yı sarayına ge-
tirtti. Orada kendisine gizlice, "RAB-
den bir söz var mı?" diye sordu.
"Evet" diye yanıtladı Yeremya, "Ba-
bil Kralı'nın eline verileceksin." 18 Son-
ra Kral Sidkiya'ya şöyle dedi: "Sana,
görevlilerine ve bu halka karşı ne gü-
nah işledim ki beni cezaevine kapattı-
nız? 19 'Babil Kralı sana da bu ülkeye
de saldırmayacak' diyen peygamber-
lerin hani nerede? 20 Şimdi lütfen beni
dinle, ey efendim kral! Lütfen dileği-
mi kabul et. Beni Yazman Yonatan'ın
evine geri gönderme. Orada ölmek
istemiyorum."

21 Bunun üzerine Kral Sidkiya Ye-
remya'nın muhafız avlusuna kapatıl-
masını, kentteki ekmek bitene dek her
gün fırıncılar sokağından kendisine bir
ekmek verilmesini buyurdu. Böylece
Yeremya muhafız avlusunda kaldı.

Yeremya Sarnıca Atılıyor

38 Mattan oğlu Şefatya, Paşhur
oğlu Gedalya, Şelemya oğlu
Yehukal ve Malkiya oğlu Paşhur Ye-
remya'nın halka söylediği şu sözleri
duydular: 2 "RAB diyor ki, 'Bu kent-
te kalan kılıçtan, kıtlıktan, salgından
ölecek. Kildaniler'e* gidense sağ kala-
cak, canını kurtarıp yaşayacak.' 3 RAB
diyor ki, 'Bu kent kesinlikle Babil
Kralı'nın ordusuna teslim edilecek,
Babil Kralı onu ele geçirecek.' "

4 Önderler krala, "Bu adam öldürül-
meli" dediler, "Çünkü söylediği bu
sözlerle kentte kalan askerlerin ve hal-
kın cesaretini kırıyor. Bu adam halkın
yararını değil, zararını istiyor."

5 Kral Sidkiya, "İşte o sizin eliniz-
de" diye yanıtladı, "Kral size engel
olamaz ki."

6 Böylece Yeremya'yı alıp kralın oğ-
lu Malkiya'nın muhafız avlusundaki
sarnıcına halatlarla sarkıtarak indir-
diler. Sarnıçta su yoktu, yalnız çamur
vardı. Yeremya çamura battı.

7Sarayda görevli hadım Kûşlu* Ebet-
Melek Yeremya'nın sarnıca atıldığı-
nı duydu. Kral Benyamin Kapısı'nda
otururken, 8Ebet-Melek saraydan çı-
kıp kralın yanına gitti ve ona şöyle de-
di: 9"Efendim kral, bu adamların Pey-
gamber Yeremya'ya yaptıkları kötüdür.
Onu sarnıca attılar, orada açlıktan öle-
cek. Çünkü kentte ekmek kalmadı."
10Bunun üzerine kral, "Buradan
yanına üç[ç] adam al, Peygamber Ye-
remya'yı ölmeden sarnıçtan çıkarın"
diye ona buyruk verdi.
11Ebet-Melek yanına adamları ala-
rak saray hazinesinin alt odasına gitti.
Oradan eski bezler, yırtık pırtık giysi-
ler alıp halatlarla sarnıca, Yeremya'ya
sarkıttı. 12Sonra Yeremya'ya, "Bu eski
bezleri, yırtık giysileri halatlarla bağ-
layıp koltuklarının altına geçir" diye
seslendi. Yeremya söyleneni yaptı.
13Onu halatlarla çekip sarnıçtan çı-
kardılar. Yeremya muhafız avlusun-
da kaldı.

Sidkiya Yeremya'ya Yine Danışıyor

14Kral Sidkiya Peygamber Yerem-
ya'yı RAB'bin Tapınağı'nın üçüncü gi-
rişine getirterek, "Sana bir şey soraca-
ğım" dedi, "Benden bir şey gizleme."
15Yeremya, "Sana bir şey bildirir-
sem, beni öldürmeyecek misin?" diye
karşılık verdi, "Üstelik öğüt versem
bile beni dinlemeyeceksin."
16Kral Sidkiya, "Bize yaşam veren
RAB'bin varlığı hakkı için seni öldür-
meyeceğim, canının peşinde olan bu
adamların eline seni teslim etmeyece-
ğim" diyerek gizlice ant içti.
17Bunun üzerine Yeremya Sidkiya'ya
şu karşılığı verdi: "İsrail'in Tanrısı,
Her Şeye Egemen RAB Tanrı diyor
ki, 'Babil Kralı'nın komutanlarına tes-
lim olursan, canın bağışlanacak, bu
kent de ateşe verilmeyecek. Sen de ai-
len de sağ kalacaksınız. 18Ama Babil
Kralı'nın komutanlarına teslim olmaz-
san, kent Kildaniler'e* teslim edilecek,
onu ateşe verecekler. Sen de onlardan
kaçıp kurtulamayacaksın.' "
19Kral Sidkiya, "Kildaniler'in ta-
rafına geçen Yahudiler'den korku-
yorum" dedi, "Kildaniler beni onla-
rın eline verebilir, onlar da bana kötü
davranırlar."
20"Vermezler" diye yanıtladı Yerem-
ya, "Lütfen sana aktardığım RAB'bin
sözünü işit. O zaman sağ kalır, iyi-
lik görürsün. 21Ama teslim olmak is-
temezsen, RAB bana şunu açıkladı:
22Yahuda Kralı'nın sarayında kalan
bütün kadınlar Babil Kralı'nın ko-
mutanlarına çıkarılacak. O kadınlar
sana,

" 'Güvendiğin insanlar
Seni aldatıp yenilgiye uğrattı;
Çamura battı ayakların,
Güvendiğin insanlar seni bırakıp
gitti'

diyecekler.
23"Bütün karıların, çocukların Kil-
daniler'e teslim edilecek. Sen de on-
lardan kaçıp kurtulamayacak, Babil
Kralı'nın eliyle yakalanacaksın. Bu
kent ateşe verilecek."
24Sidkiya, "Ölmek istemiyorsan,
konuştuklarımızı kimse duymasın"
dedi, 25"Görevliler seninle konuştu-
ğumu duyup da gelir, 'Krala ne söy-
ledin, kral sana ne dedi, açıkla bize,
bizden gizleme! Yoksa seni öldürürüz'
derlerse, 26'Beni Yonatan'ın evine ge-
ri gönderme, yoksa orada ölürüm diye
krala yalvardım' dersin."
27Bütün görevliler gelip Yeremya'yı
sorguya çektiler. Yeremya kralın ken-
disine söylemesini buyurduğu her şe-
yi onlara anlattı. Sorguyu bıraktılar.
Çünkü kralla yaptığı konuşma du-
yulmamıştı.
28Yeremya Yeruşalim'in ele geçirildi-
ği güne dek muhafız avlusunda kaldı.

ç ***38:10*** Olası metin "Üç", Masoretik metin "Otuz". **38:28** Hez.33:21

Yeruşalim'in Düşüşü

(2Kr.25:1-12; Yer.52:4-16)

39 Yahuda Kralı Sidkiya'nın do-
kuzuncu yılının onuncu ayın-
da* Babil Kralı Nebukadnessar bütün
ordusuyla Yeruşalim önlerine gelerek
kenti kuşattı. 2Sidkiya'nın krallığının
on birinci yılında, dördüncü ayın do-
kuzuncu günü kent surlarında gedik
açıldı. 3Yeruşalim ele geçirilince[d] Ba-
bil Kralı'nın bütün komutanları –Sam-
garlı Nergal-Sareser, askeri danışman
Nebo– Sarsekim, baş görevli Nergal-
Sareser ve bütün öteki görevliler– içe-
ri girip Orta Kapı'da oturdular.
4Yahuda Kralı Sidkiya'yla asker-
ler onları görünce kaçtılar. Gece kral
bahçesinin yolundan iki duvarın ara-
sındaki kapıdan kaçarak Arava yo-
luna çıktılar. 5Ama artlarına düşen
Kildani* ordusu Eriha ovalarında Sid-
kiya'ya yetişti, onu yakalayıp Hama
topraklarında, Rivla'da Babil Kralı
Nebukadnessar'ın huzuruna çıkardılar.
Nebukadnessar onun hakkında karar
verdi: 6Rivla'da Sidkiya'nın gözü önün-
de oğullarını, sonra da bütün Yahuda
ileri gelenlerini öldürttü. 7Sidkiya'nın
gözlerini oydu, zincire vurup Babil'e
götürdü. 8Kildaniler sarayla halkın
evlerini ateşe verdiler, Yeruşalim sur-
larını yıktılar. 9Komutan Nebuzara-
dan kentte sağ kalanları, kendi safı-
na geçen kaçakları ve geri kalan halkı
Babil'e sürgün etti. 10Ancak hiçbir şeyi
olmayan bazı yoksulları Yahuda'da bı-
raktı, onlara bağ ve tarla verdi.

Yeremya Özgür Bırakılıyor

11Babil Kralı Nebukadnessar, muha-
fız birliği komutanı Nebuzaradan ara-
cılığıyla Yeremya'yla ilgili şu buyruğu
verdi: 12"Onu sorumluluğun altına al,
ona iyi bak, hiç zarar verme, senden
ne dilerse yap." 13Bunun üzerine mu-
hafız birliği komutanı Nebuzaradan,
askeri danışman Nebuşazban, baş gö-
revli Nergal-Sareser ve Babil Kralı'nın
öbür görevlileri 14adam gönderip Ye-
remya'yı muhafız avlusundan getirt-
tiler. Evine geri götürmesi için Şafan
oğlu Ahikam oğlu Gedalya'nın koru-
yuculuğuna verdiler. Böylece Yerem-
ya halkı arasında yaşamını sürdürdü.
15Yeremya daha muhafız avlusunda
tutukluyken RAB ona şöyle seslen-
mişti: 16"Git, Kûşlu* Ebet-Melek'e de
ki, 'İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB şöyle diyor: Bu kent üzerine ya-
rar değil, zarar verecek sözlerimi yeri-
ne getirmek üzereyim. O gün olanları
sen de göreceksin. 17Ama o gün seni
kurtaracağım diyor RAB. Korktuğun
adamların eline teslim edilmeyecek-
sin. 18Seni kesinlikle kurtaracağım,
kılıçla öldürülmeyeceksin. Hiç değil-
se canını kurtarmış olacaksın. Çünkü
bana güvendin, diyor RAB.' "

Yeremya Vali Gedalya'nın Yanında Kalıyor

40 Muhafız birliği komutanı Ne-
buzaradan Yeremya'yı Ra-
ma'da salıverdikten sonra RAB Ye-
remya'ya seslendi. Nebuzaradan onu
Babil'e sürülen Yeruşalim ve Yahu-
da halkıyla birlikte zincire vurulmuş
olarak Rama'ya götürmüştü. 2Muha-
fız birliği komutanı Yeremya'yı ya-
nına çağırtıp, "Tanrın RAB bura-
ya karşı bu felaketi belirledi" dedi,
3"Şimdi dediğini yaptı, yapacağı-
nı söylediği her şeyi yerine getirdi.
Çünkü RAB'be karşı günah işledi-
niz, O'nun sözünü dinlemediniz. Bü-
tün bunlar bu yüzden başınıza geldi.
4İşte ellerindeki zincirleri çözüyo-
rum. Benimle Babil'e gelmeyi yeğ-
lersen gel, sana iyi bakarım; eğer be-
nimle Babil'e gelmek istemezsen de
sorun yok. Bak, bütün ülke önünde!

d *39:3* Yer.38:28'den buraya aktarılmıştır.

İyi ve doğru bildiğin yere git. 5 Ama burada kalırsan[e] Babil Kralı'nın Yahuda kentlerine vali atadığı Şafan oğlu Ahikam oğlu Gedalya'nın yanına dönüp onunla birlikte halkın arasında yaşa ya da istediğin yere git."

Muhafız birliği komutanı Yeremya'ya yiyecek ve armağan verip yoluna gönderdi. 6 Yeremya Mispa'ya, Ahikam oğlu Gedalya'nın yanına gitti. Onunla ve ülkede kalan halkla birlikte orada yaşamaya başladı.

Gedalya Öldürülüyor

(2Kr.25:22-26)

7 Kırdaki ordu komutanlarıyla adamları, Babil Kralı'nın Ahikam oğlu Gedalya'yı ülkeye vali atadığını, Babil'e sürülmemiş yoksul kadın, erkek ve çocukları ona emanet ettiğini duyunca, 8 Mispa'ya, Gedalya'nın yanına geldiler. Gelenler Netanya oğlu İsmail, Kareah'ın oğulları Yohanan ve Yonatan, Tanhumet oğlu Seraya, Netofalı Efay'ın oğulları, Maakalı oğlu Yaazanya ve adamlarıydı. 9 Şafan oğlu Ahikam oğlu Gedalya onlara ve adamlarına ant içerek, "Kildaniler'e* kulluk etmekten korkmayın" dedi, "Ülkeye yerleşip Babil Kralı'na hizmet edin. Böylesi sizin için daha iyi olur. 10 Bana gelince, Mispa'da kalacağım, gelecek Kildaniler'in önünde sizi temsil edeceğim. Siz şarap, yaz meyveleri, zeytinyağı toplayıp kaplarınızda depolayın ve aldığınız kentlerde yaşayın."

11 Moav, Ammon, Edom ve öbür ülkelerde yaşayan Yahudiler'in hepsi, Babil Kralı'nın Yahuda'da bir kesim halkı sağ bıraktığını ve Şafan oğlu Ahikam oğlu Gedalya'yı onlara vali atadığını duyunca, 12 sürülmüş oldukları ülkelerden geri dönüp Yahuda'ya, Mispa'da bulunan Gedalya'nın yanına geldiler. Sonra bol bol şarap ve yaz meyvesi topladılar.

13 Kareah oğlu Yohanan'la kırdaki bütün ordu komutanları da Mispa'da bulunan Gedalya'nın yanına geldiler. 14 Ona, "Ammon Kralı Baalis'in seni öldürmek için Netanya oğlu İsmail'i gönderdiğini bilmiyor musun?" dediler. Gelgelelim Ahikam oğlu Gedalya onlara inanmadı. 15 Kareah oğlu Yohanan Mispa'da Gedalya'ya gizlice, "İzin ver de gidip Netanya oğlu İsmail'i öldüreyim" dedi, "Kimse bilmeyecek! Neden seni öldürsün de çevrende toplanan bütün Yahudiler dağılsın, Yahuda'da sağ kalmış olanlar yok olsun?"

16 Ama Ahikam oğlu Gedalya, "Böyle bir şey yapma! İsmail'le ilgili söylediklerin yalan" dedi.

41 O yılın yedinci ayında* kral soyundan ve kralın baş görevlilerinden Elişama oğlu Netanya oğlu İsmail, on adamıyla birlikte Mispa'ya, Ahikam oğlu Gedalya'nın yanına gitti. Orada, Mispa'da birlikte yemek yerlerken, 2 Netanya oğlu İsmail'le yanındaki on adam ayağa kalkıp Babil Kralı'nın ülkeye vali atadığı Şafan oğlu Ahikam oğlu Gedalya'yı kılıçla öldürdüler. 3 İsmail Mispa'da Gedalya'yla birlikte olan bütün Yahudiler'i ve oradaki Kildan* askerlerini de öldürdü.

4 Gedalya öldürüldükten bir gün sonra, ölüm haberi duyulmadan önce 5 Şekem'den, Şilo'dan, Samiriye'den sakallarını tıraş etmiş, giysilerini yırtmış, bedenlerinde yaralar açmış seksen adam geldi. RAB'bin Tapınağı'nda sunmak için yanlarında tahıl, günnük getirmişlerdi. 6 Netanya oğlu İsmail Mispa'dan ağlaya ağlaya onları karşılamaya çıktı. Onları görünce, "Ahikam oğlu Gedalya'ya gelin" dedi. 7 Kente girince, Netanya oğlu İsmail ve yanındakiler onları öldürüp bir sarnıca attılar. 8 Ancak onlardan

e *40:5* Süryanice "Burada kalırsan", Masoretik metin "Dönmedi ve". **41:1-3** 2Kr.25:25

on kişi İsmail'e, “Bizi öldürme!” de-
diler, “Tarlada saklı buğdayımız, ar-
pamız, zeytinyağımız ve balımız var.”
Böylece İsmail vazgeçip onları öbür-
leriyle birlikte öldürmedi. 9İsmail'in
öldürdüğü adamların bedenlerini at-
mış olduğu sarnıç büyüktü[f]. Kral Asa,
bu sarnıcı İsrail Kralı Baaşa'dan ko-
runmak için kazmıştı. Netanya oğlu
İsmail orayı ölülerle doldurdu.
10İsmail, muhafız birliği komuta-
nı Nebuzaradan'ın Ahikam oğlu Ge-
dalya'nın sorumluluğuna bıraktığı
Mispa'daki bütün halkı ve kral kızla-
rını tutsak aldı. Netanya oğlu İsmail
tümünü tutsak alıp Ammonlular'a sı-
ğınmak üzere yola çıktı.

Yohanan Halkı Kurtarıyor

11Kareah oğlu Yohanan ve yanın-
daki ordu komutanları, Netanya oğlu
İsmail'in işlediği cinayetleri duyunca,
12bütün adamlarını alıp Netanya oğlu
İsmail'le savaşmaya gittiler. Givon'daki
büyük havuzun yakınında ona yetişti-
ler. 13İsmail'in yanındaki adamlar, Ka-
reah oğlu Yohanan ve yanındaki or-
du komutanlarını görünce sevindiler.
14İsmail'in Mispa'dan tutsak olarak gö-
türdüğü herkes geri dönüp Kareah oğ-
lu Yohanan'a katıldı. 15Netanya oğlu
İsmail ve sekiz adamıysa Yohanan'dan
kaçıp Ammonlular'a sığındılar.
16Kareah oğlu Yohanan'la yanındaki
ordu komutanları sağ kalanların hep-
sini –Ahikam oğlu Gedalya'yı öldü-
ren Netanya oğlu İsmail'den kurtarıp
Givon'dan geri getirdiği yiğit asker-
leri, kadınları, çocukları, saray gö-
revlilerini– Mispa'dan alıp götürdü-
ler. 17-18Kildaniler'den* kaçmak için
Mısır'a doğru yola çıktılar. Beytle-
hem yakınında, Gerut-Kimham'da
durdular. Kildaniler'den korkuyorlar-
dı. Çünkü Netanya oğlu İsmail, Babil
Kralı'nın ülkeye vali atadığı Ahikam
oğlu Gedalya'yı öldürmüştü.

Yeremya'nın Duası, Rab'bin Yanıtı

42 Ordu komutanları, Kareah
oğlu Yohanan, Hoşaya oğlu
Azarya[g] ve küçük büyük bütün halk
yaklaşıp 2Peygamber Yeremya'ya şöy-
le dediler: “Lütfen dileğimizi kabul
et! Bizim için, bütün sağ kalan bu
halk için Tanrın RAB'be yakar. Çün-
kü bir zamanlar sayıca çok olan bizler
gördüğün gibi şimdi azınlıkta kaldık.
3Tanrın RAB nereye gideceğimizi, ne
yapacağımızı bize bildirsin.”
4Peygamber Yeremya, “Olur” dedi,
“İsteğiniz uyarınca Tanrınız RAB'be
yakaracağım. RAB bana ne yanıt ve-
rirse, bir şey saklamadan size bildi-
receğim.”
5Bunun üzerine, “Tanrın RAB'bin
senin aracılığınla bize bildireceği her
sözü yerine getirmezsek, RAB ara-
mızda gerçek ve güvenilir tanık olsun”
dediler, 6“Seni kendisine gönderdiği-
miz Tanrımız RAB'bin sözünü beğen-
sek de beğenmesek de dinleyeceğiz ki,
üzerimize iyilik gelsin. Evet, Tanrı-
mız RAB'bin sözünü dinleyeceğiz.”
7On gün sonra RAB Yeremya'ya
seslendi. 8Yeremya, Kareah oğlu Yo-
hanan'la yanındaki ordu komutanla-
rını ve küçük büyük bütün halkı ça-
ğırdı. 9Onlara şöyle dedi: “Dileğinizi
önüne sunmam için beni kendisine
gönderdiğiniz İsrail'in Tanrısı RAB
diyor ki, 10‘Bu ülkede kalırsanız, sizi
bina ederim, yıkmam; dikerim, sök-
mem. Çünkü başınıza getirdiğim fela-
kete üzülüyorum. 11Korktuğunuz Ba-
bil Kralı'ndan artık korkmayın, ondan
korkmayın diyor RAB. Çünkü ben si-
zinleyim, sizi kurtaracak, onun elin-
den özgür kılacağım. 12Size seve-
cenlik göstereceğim. Şöyle ki, Babil

[f] *41:9* Septuaginta “Büyüktü”, Masoretik metin “Gedalya'nın aracılığıyla”.
[g] *42:1* Septuaginta “Azarya”, Masoretik metin “Yezanya” (bkz. 43:2).

Kralı size acıyacak, sizi topraklarını-
za geri gönderecek.'
[13]"Ama, 'Bu ülkede kalmayacağız'
der, Tanrınız RAB'bin sözünü dinle-
mezseniz, [14]'Savaş görmeyeceğimiz,
boru sesi duymayacağımız, açlık çek-
meyeceğimiz Mısır'a gidip orada ya-
şayacağız' derseniz, [15]RAB'bin sö-
zünü dinleyin, ey Yahuda'dan sağ
kalanlar! İsrail'in Tanrısı, Her Şe-
ye Egemen RAB şöyle diyor: 'Eğer
Mısır'a gidip orada yerleşmeye ke-
sin kararlıysanız, [16]korktuğunuz kı-
lıç size orada yetişecek, tasalandığı-
nız kıtlık Mısır'da yakanıza yapışacak,
orada öleceksiniz. [17]Yerleşmek üze-
re Mısır'a gitmeye kararlı olan herkes
kılıçtan, kıtlıktan, salgın hastalıktan
ölecek. Başlarına getireceğim felaket-
ten kurtulup sağ kalan olmayacak.'
[18]"İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Ege-
men RAB diyor ki, 'Öfkem, kızgınlı-
ğım Yeruşalim'de yaşayanların üzerine
döküldüğü gibi, siz Mısır'a gidenle-
rin üzerine de dökülecek. Siz lanetlik,
dehşet konusu olacak, aşağılanacak,
yerileceksiniz. Burayı bir daha görme-
yeceksiniz.' [19]Ey Yahuda'dan sağ ka-
lanlar, RAB size, 'Mısır'a gitmeyin!'
diye buyurmuştur. Bunu iyi bilin. Bu-
gün sizi uyarıyorum: [20]Beni Tanrınız
RAB'be gönderip, 'Bizim için Tanrı-
mız RAB'be yakar. O'nun bize söyleye-
ceği her şeyi bildir, yapacağız' demek-
le kendinizi aldatıyorsunuz! [21]Bugün
size bildirdim, ama Tanrınız RAB'bin
benim aracılığımla size ilettiği sözle-
rin hiçbirini dinlemediniz. [22]Şimdi iyi
bilin ki, yerleşmek üzere gitmeye can
attığınız yerde kılıçtan, kıtlıktan, sal-
gın hastalıktan öleceksiniz."

Yeremya Mısır'a Götürülüyor

43 Yeremya Tanrıları RAB'bin
bütün bu sözlerini –Tanrıla-
rı RAB'bin onun aracılığıyla kendi-
lerine ilettiği her şeyi– halka bildir-
meyi bitirince [2]Hoşaya oğlu Azarya,
Kareah oğlu Yohanan ve bütün küs-
tah adamlar ona, "Yalan söylüyor-
sun!" dediler, "Tanrımız RAB, 'Yer-
leşmek üzere Mısır'a gitmeyin' demek
için göndermedi seni bize. [3]Bizi öl-
dürsünler, Babil'e sürsünler diye
Kildaniler'in* eline teslim etmek için
Neriya oğlu Baruk seni bize karşı kış-
kırtıyor." [4]Böylece Kareah oğlu Yoha-
nan, bütün ordu komutanları ve halk
RAB'bin Yahuda'da kalmalarına iliş-
kin buyruğuna karşı geldiler. [5]Kareah
oğlu Yohanan'la bütün ordu komutan-
ları, sürüldükleri uluslardan yerleş-
mek üzere Yahuda'ya geri dönen Ya-
huda halkını alıp götürdüler. [6]Muhafız
birliği komutanı Nebuzaradan'ın Şa-
fan oğlu Ahikam oğlu Gedalya'nın so-
rumluluğuna bırakmış olduğu bütün
kadınları, erkekleri, çocukları, kral
kızlarını da götürdüler. Peygamber
Yeremya'yla Neriya oğlu Baruk'u da
alıp [7]RAB'bin sözünü dinlemeyerek
Mısır'a gittiler. Tahpanhes'e vardılar.
[8]Tahpanhes'te RAB Yeremya'ya
şöyle seslendi: [9]"Yahudiler'in gözü
önünde eline büyük taşlar al, Tah-
panhes'te firavun sarayının girişin-
deki tuğla kaldırımın harcına göm.
[10]Onlara de ki, 'İsrail'in Tanrısı, Her
Şeye Egemen RAB şöyle diyor: İşte
kulum Babil Kralı Nebukadnessar'ı
buraya getirtip tahtını harca gömdü-
ğüm bu taşların üzerine kuracağım.
Nebukadnessar otağını bu taşların
üzerine kuracak. [11]Gelip Mısır'ı boz-
guna uğratacak.

Ölüm için ayrılanlar ölüme,
Sürgün için ayrılanlar sürgüne,
Kılıç için ayrılanlar kılıca gidecek.

[12]Mısır ilahlarının tapınaklarını ateşe
verip yakacak[h], ilahları alıp götü-

h *43:12* Septuaginta, Süryanice, Vulgata "Yakacak", Masoretik metin "Yakacağım".
43:5-7 2Kr.25:26 **43:11** Yer.15:2; Va.13:10

recek. Çoban giysisiyle kendisini
nasıl örterse, o da Mısır'ı öyle örte-
cek. Sonra oradan sağ salim çıkacak.
13Mısır'daki Güneş Tapınağı'nın dikili
taşlarını kıracak, Mısır ilahlarının ta-
pınaklarını ateşe verecek.' "

Yeremya Mısır'daki Yahudiler'i Uyarıyor

44 Mısır'ın Migdol, Tahpanhes,
Nof[ı] kentlerinde ve Patros
bölgesinde yaşayan Yahudiler'e iliş-
kin RAB Yeremya'ya şöyle seslendi:
2-3"İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB diyor ki, Yeruşalim ve Yahuda
kentlerine getirdiğim bütün felaketleri
gördünüz. İşte yaptıkları kötülük yü-
zünden kentler bugün yıkık; içlerin-
de oturan yok. Sizin de kendilerinin
ve atalarının da önceden tanımadığı-
nız başka ilahlara buhur yakıp taparak
beni öfkelendirdiler. 4Peygamber kul-
larımı defalarca gönderip, 'Nefret et-
tiğim bu iğrençlikleri yapmayın!' diye-
rek onları uyardım. 5Ama dinlemediler,
kulak asmadılar. Kötülüklerinden dön-
mediler, başka ilahlara buhur yakmak-
tan vazgeçmediler. 6Bu yüzden kızgın
öfkemi döktüm; Yahuda kentlerine,
Yeruşalim sokaklarına karşı öfkem gi-
derek şiddetlendi. Onlar bugün olduğu
gibi yıkık ve ıssız bırakıldı.
7"İsrail'in Tanrısı RAB, Her Şeye
Egemen Tanrı şöyle diyor: Neden bu
büyük felaketi başınıza getiriyorsu-
nuz? Kadın erkek, çoluk çocuk Ya-
huda halkından kesilip atılacak, siz-
den sağ kalan olmayacak. 8Yerleşmek
üzere geldiğiniz Mısır'da ellerinizin
yaptıklarıyla, başka ilahlara buhur
yakmakla beni öfkelendiriyorsunuz.
Başınıza felaket getiriyorsunuz. Dün-
yadaki uluslarca aşağılanacak, yeri-
leceksiniz. 9Yahuda'da, Yeruşalim
sokaklarında atalarınızın, Yahuda
krallarıyla karılarının, kendinizin, ka-
rılarınızın yaptığı kötülükleri unuttu-
nuz mu? 10Bugüne dek pişmanlık duy-
madılar, benden korkmadılar. Size ve
atalarınıza verdiğim yasa ve kurallar
uyarınca yaşamadılar.
11"Bu yüzden İsrail'in Tanrısı, Her
Şeye Egemen RAB diyor ki: Başınıza
yıkım getirmeye, bütün Yahuda hal-
kını yok etmeye kararlıyım. 12Yer-
leşmek üzere Mısır'a gelmeye karar-
lı olan Yahuda'nın sağ kalanlarını ele
alacağım. Hepsi Mısır'da yok olacak;
kılıçtan geçirilecek ya da kıtlıktan
ölecek. Küçük büyük hepsi kılıçtan,
kıtlıktan ölecek. Lanetlenecek, dehşet
konusu olacak, aşağılanacak, yerile-
cekler. 13Yeruşalim'i cezalandırdığım
gibi, Mısır'da yaşayanları da kılıçla,
kıtlıkla, salgın hastalıkla cezalandıra-
cağım. 14Yerleşmek için Mısır'a gelen
Yahuda halkının sağ kalanlarından
hiçbiri kurtulmayacak, hiç kimse sağ
kalıp Yahuda'ya dönmeyecek. Yerleş-
mek üzere oraya dönmek isteseler de,
kaçıp kurtulan birkaç kişi dışında dö-
nen olmayacak."
15Karılarının başka ilahlara buhur
yaktığını bilen erkekler, orada duran
kadınlar, Mısır'ın Patros bölgesinde
yaşayan bütün halk –ki büyük bir top-
luluktu– Yeremya'ya şu karşılığı verdi:
16"RAB'bin adıyla bize söylediklerini
dinlemeyeceğiz! 17Tersine, yapacağı-
mızı söylediğimiz her şeyi kesinlik-
le yapacağız: Gök Kraliçesi'ne[i] buhur
yakacak, atalarımızın, krallarımızın,
önderlerimizin ve kendimizin Yahuda
kentlerinde, Yeruşalim sokaklarında
yaptığımız gibi ona dökmelik sunu-
lar dökeceğiz. O zamanlar bol yiye-
ceğimiz vardı, her işimiz yolunday-
dı, sıkıntı çekmiyorduk. 18Oysa Gök
Kraliçesi'ne buhur yakmayı, dökmelik
sunular dökmeyi bıraktığımız günden
bu yana her yönden yokluk çekiyoruz;
kılıçtan, kıtlıktan yok oluyoruz."

ı *44:1* "Nof": Memfis diye de bilinir. i *44:17* "Gök Kraliçesi": Babilliler'in tanrıçası İştar.

19Kadınlar, "Evet, Gök Kraliçesi'ne
buhur yakıp dökmelik sunular döke-
ceğiz! Ona benzer pideler pişirip ken-
disine dökmelik sunular döktüğü-
müzü kocalarımız bilmiyor muydu
sanki?" diye eklediler.
20Bunun üzerine Yeremya ona karşı-
lık veren kadın erkek bütün halka şöy-
le dedi: 21"Sizin, atalarınızın, kralla-
rınızın, önderlerinizin, ülke halkının
Yahuda kentlerinde, Yeruşalim sokak-
larında yaktığınız buhuru RAB unuttu
mu? Haberi yok muydu? 22RAB yap-
tığınız kötülüklere, iğrençliklere artık
dayanamadığı için, bugün olduğu gi-
bi ülkeniz aşağılanıp yerildi, kimsenin
yaşamadığı dehşet verici bir viranelik
oldu. 23Siz başka ilahlara buhur yak-
tınız, RAB'be karşı günah işlediniz;
O'nun sözünü dinlemediniz, yasasına,
kurallarına, antlaşma koşullarına uy-
madınız. Bu yüzden bugün olduğu gi-
bi başınıza felaket geldi."
24Yeremya bütün halka, özellikle de
kadınlara, "RAB'bin sözüne kulak ve-
rin, ey Mısır'da yaşayan Yahudalılar"
dedi, 25"İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Ege-
men RAB diyor ki, 'Gök Kraliçesi'ne
buhur yakacağız, dökmelik sunular dö-
keceğiz, adaklarımızı kesinlikle yerine
getireceğiz' diyerek siz de karılarınız
da verdiğiniz sözü yerine getirdiniz.
"Öyleyse verdiğiniz sözü tutun! Ada-
dığınız adakları tümüyle yerine getirin!
26Mısır'da yaşayan Yahudiler, RAB'bin
sözünü dinleyin! 'Büyük adım üzerine
ant içiyorum ki' diyor RAB, 'Mısır'da
yaşayan Yahudiler'den hiçbiri bun-
dan böyle adımı ağzına alıp Egemen
RAB'bin varlığı hakkı için diye ant iç-
meyecek. 27Çünkü onların yararını de-
ğil, zararını gözlüyorum; Mısır'da ya-
şayan Yahudiler yok olana dek kılıçtan,
kıtlıktan ölecek. 28Kılıçtan kurtulup da
Mısır'dan Yahuda'ya dönenlerin sayısı
pek az olacak. Mısır'a yerleşmeye ge-
len Yahuda halkından sağ kalanlar o
zaman kimin sözünün yerine geldiğini
anlayacak: Benim sözümün mü, yoksa
onlarınkinin mi?
29" 'Başınıza yıkım getireceğim; sö-
zümün yerine geleceğini bilesiniz diye'
diyor RAB, 'Sizi burada cezalandıra-
cağıma ilişkin belirti şu olacak.' 30RAB
diyor ki, 'Yahuda Kralı Sidkiya'yı can
düşmanı Babil Kralı Nebukadnessar'ın
eline nasıl teslim ettimse, Mısır Firavu-
nu Hofra'yı da can düşmanlarının eline
öyle teslim edeceğim.' "

Baruk'a Haber

45 Yahuda Kralı Yoşiya oğlu Ye-
hoyakim'in dördüncü yılında
Neriya oğlu Baruk, Peygamber Ye-
remya'nın kendisine söylediği sözleri
tomara yazdıktan sonra Yeremya ona
şunları söyledi: 2"Ey Baruk, İsrail'in
Tanrısı RAB sana şöyle diyor: 3Sen,
'Vay başıma! Çünkü RAB acıma acı
kattı. İnlemekten bitkin düştüm, ba-
na rahat yok' dedin.
4"RAB bana, 'Ona şöyle diyeceksin'
dedi: 'RAB diyor ki, bütün ülkeyi yı-
kacağım; bina ettiğimi yıkacak, dikti-
ğimi sökeceğim. 5Sana gelince, büyük
şeyler peşinde mi koşuyorsun? Sakın
koşma! Çünkü bütün halkın üzeri-
ne felaket getirmek üzereyim' diyor
RAB, 'Ama sen nereye gidersen git,
canını bağışlayacağım.' "

Mısır Karkamış'ta Yenilgiye Uğruyor

46 RAB uluslara ilişkin Peygam-
ber Yeremya'ya şöyle seslendi:
2Mısır'a ilişkin: Yahuda Kralı Yo-
şiya oğlu Yehoyakim'in dördüncü yı-
lında, Babil Kralı Nebukadnessar'ın
Fırat kıyısında, Karkamış'ta yenilgi-
ye uğrattığı Firavun Neko'nun ordu-
suyla ilgili bildiri:

44:30 2Kr.25:1-7 **45:1** 2Kr.24:1; 2Ta.36:5-7; Yer.36:1; Dan.1:1-2
46:2-26 Yşa.19:1-25; Hez.29:1-32:32

3 "Küçük büyük kalkanları dizin,
Savaşmak için ilerleyin!
4 Atları koşun, beygirlere binin!
Miğferlerinizi takın, yerinizi alın!
Mızraklarınızı cilalayın,
Zırhlarınızı kuşanın!
5 Ne görüyorum?
Dehşete düştüler, geri çekiliyorlar!
Yiğitleri bozguna uğramış,
Arkalarına bakmadan kaçışıyorlar.
Her yer dehşet içinde" diyor RAB.
6 "Ayağı tez olan kaçamıyor,
Yiğit kaçıp kurtulamıyor.
Kuzeyde, Fırat kıyısında
Tökezleyip düştüler.
7 Nil gibi yükselen,
Irmak gibi suları çalkalanan kim?
8 Mısır'dır Nil gibi yükselen,
Irmak gibi suları çalkalanan.
'Yükselip yeryüzünü kaplayacağım;
Kentleri de içlerinde oturanları da
Yok edeceğim' diyor Mısır.
9 Şahlanın, ey atlar!
Çılgınca saldırın, ey savaş arabaları!
Ey kalkan taşıyan Kûşlu*, Pûtlu yiğitler,
Yay çeken Ludlular, ilerleyin!

10 "Çünkü o gün Rab'bin, Her Şeye Egemen RAB'bin günüdür.
Düşmanlarından öç alması için
Öç günüdür.
Kılıç doyana dek yiyecek,
Kanlarını kana kana içecek.
Çünkü Rab, Her Şeye Egemen RAB
Kuzeyde, Fırat kıyısında kurban hazırlıyor.

11 "Ey erden kız Mısır,
Gilat'a git de merhem al!
Ama boşuna çok ilaç kullanıyorsun,
Senin için şifa yok.
12 Uluslar utancını duydu,
Feryadınla doldu yeryüzü.
Yiğit yiğide tökezleyip
İkisi birlikte yere seriliyor."

Nebukadnessar Mısır'a Saldırıyor

13 Babil Kralı Nebukadnessar'ın ge-
lip Mısır'a saldıracağına ilişkin RAB-
bin Peygamber Yeremya'ya bildirdiği
söz şudur:
14 "Mısır'da bildirin,
Migdol'da duyurun,
Nof'ta[j], Tahpanhes'te duyurun:
'Yerini al, hazırlan,
Çünkü çevrendekileri yiyip bitiriyor kılıç!'
15 İlahın Apis[k] neden kaçtı?
Boğan neden ayakta kalamadı?
Çünkü RAB onu yere serdi[l]!
16 Boyuna tökezleyip birbirlerinin üzerine düşecekler.
'Kalkın, acımasızların kılıcı yüzünden halkımıza,
Yurdumuza dönelim' diyecekler.
17 'Firavun yaygaracının biri,
Fırsatı kaçırdı' diyecekler.

18 "Varlığım hakkı için" diyor Kral,
Adı Her Şeye Egemen RAB,
"Dağlar arasında Tavor Dağı nasılsa,
Karmel Dağı deniz kıyısında nasılsa,
Size saldıracak kişi de öyledir.
19 Ey sizler, Mısır'da yaşayanlar,
Toplayın eşyanızı, sürgüne gideceksiniz!
Nof[j] öyle viran olup yanacak ki,
Kimse oturmayacak içinde.

20 "Mısır güzel bir düve,
Ama kuzeyden at sineği geliyor ona.
21 Ücretli askerleri besili danalar gibi.

j *46:14,19* "Nof": Memfis diye de bilinir. k *46:15* "Apis": Mısırlılar'ın boğa şeklindeki güç ilahı. l *46:15* Olası metin "İlahın Apis neden kaçtı? Boğan neden ayakta kalamadı? Çünkü RAB onu yere serdi!" (bkz. Septuaginta), Masoretik metin "Yiğitlerin neden yere serildi? Ayakta duracak halleri yok, çünkü RAB onları yere serdi!"
46:13 Yer.43:10-13

Onlar da geri dönüp birlikte
kaçacak,
Yerlerinde durmayacaklar.
Çünkü üzerlerine yıkım günü,
Cezalandırılacakları an gelecek.
22 Düşman ordusu ilerleyince,
Mısır yılan gibi tıslayarak kaçacak.
Ağaç kesen adamlar gibi
Baltalarla ona saldıracaklar.
23 Gür olsa bile kesecekler ormanını"
diyor RAB,
"Çünkü çekirgelerden daha çok onlar,
Sayıya vurulamazlar.
24 Mısır utandırılacak,
Kuzey halkının eline teslim
edilecek."

25 İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB diyor ki, "İşte No[m] Kenti'nin
ilahı Amon'u, firavunu, Mısır'la
ilahlarını, krallarını ve firavuna gü-
venenleri cezalandırmak üzereyim.
26 Hepsini can düşmanları Babil Kra-
lı Nebukadnessar'la görevlilerinin eli-
ne teslim edeceğim. Ama sonra, eski-
den olduğu gibi insanlar yine Mısır'da
yaşayacak" diyor RAB.

Rab Halkını Kurtaracak

27 "Korkma, ey kulum Yakup,
Yılma, ey İsrail.
Çünkü seni uzak yerlerden,
Soyunu sürgün edildiği ülkeden
kurtaracağım.
Yakup yine huzur ve güvenlik
içinde olacak,
Kimse onu korkutmayacak.
28 Korkma, ey kulum Yakup,
Çünkü ben seninleyim" diyor RAB.
"Seni aralarına sürdüğüm
ulusların hepsini
Tümüyle yok etsem de,
Seni büsbütün yok etmeyeceğim.
Adaletle yola getirecek,
Hiç cezasız bırakmayacağım seni."

Filistliler'le İlgili Bildiri

47 Firavun Gazze'ye saldırma-
dan önce RAB'bin Peygam-
ber Yeremya'ya bildirdiği Filistliler'e
ilişkin söz şudur:
2 RAB diyor ki,
"Bakın sular kuzeyden nasıl
yükseliyor!
Taşkın bir ırmak olacak,
Ülkeyi ve içindeki her şeyi,
Kentleri ve içinde yaşayanları
kaplayacak.
İnsanlar yakaracak,
Ülkede yaşayan herkes feryat
edecek.
3 Dörtnala koşan aygırların
Toynak seslerinden,
Savaş arabalarının takırtısından,
Tekerleklerin gürültüsünden
Babalar dönüp çocuklarına
bakmayacak;
Ellerinde derman kalmayacak.
4 Çünkü Filistliler'in yok edileceği
gün geliyor.
Sur ve Sayda'ya yardım edebilecek
Sağ kalan herkes kesilip yok
edilecek.
RAB Kaftor[n] kıyısından gelen
Filistliler'in
Sağ kalanlarını yok edecek.
5 Gazze yastan saçını yolacak,
Aşkelon susturulacak.
Ey ovada sağ kalanlar,
Ne zamana dek bedenlerinizi
yaralayacaksınız?
6 Ah, RAB'bin kılıcı!
Yatışmana daha ne kadar zaman
var?
Dön kınına! Dur ve sessiz ol!
7 Ama RAB ona buyruk vermişken,
Aşkelon'a, deniz kıyısına
Saldırmak üzere
görevlendirmişken
Kılıç nasıl yatışabilir?"

m *46:25* "No": Tebes diye de bilinir. **n** *47:4* "Kaftor": Bugünkü Girit. **46:27-28** Yer.30:10-11
47:1-7 Yşa.14:29-31; Hez.25:15-17; Yoe.3:4-8; Amo.1:6-8; Sef.2:4-7; Zek.9:5-7

Moav'a İlişkin Bildiri

48 Moav'a ilişkin:
İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen RAB şöyle diyor:
"Vay Nevo'nun başına gelenlere!
Çünkü viraneye çevrilecek.
Kiryatayim utandırılacak, ele geçirilecek.
Misgav utandırılacak, kırılıp dökülecek.
2 Moav artık övülmeyecek,
Heşbon'da onun yıkımı için düzen kuracak,
'Haydi, şu Moav ulusuna son verelim' diyecekler.
Ey Madmen[o], sen de susturulacaksın,
Kılıç kovalayacak seni.
3 Horonayim'den feryat duyulacak:
'Kent mahvoldu, büyük yıkıma uğradı!'

4 "Moav yıkılacak,
Yavrularının ağlayışı duyulacak.
5 Ağlaya ağlaya çıkıyorlar Luhit Yokuşu'ndan,
Horonayim inişinde
Yıkımın neden olduğu acı feryatlar duyuluyor.
6 Kaçın, canınızı kurtarın!
Çölde yaban eşeği[ö] gibi koşun!

7 "Evet, başarılarına, mal varlığına güvendiğin için
Sen de ele geçirileceksin.
İlahın Kemoş da kâhinleri ve görevlileriyle birlikte
Sürgün edilecek.
8 Yok edici her kente uğrayacak,
Tek kent kurtulmayacak.
Vadi yerle bir olacak,
Yayla altüst edilecek" diyor RAB.
9 "Moav toprağına tuz dökün, kısırlaşsın,
Kentleri öyle viran olacak ki,
Kimse yaşamayacak oralarda.
10 Lanet olsun RAB'bin işini savsaklayana!
Kılıcını kan dökmekten alıkoyana lanet olsun!
11 Moav gençliğinden bu yana güvenlikteydi,
Şarap tortusu gibi durgun kaldı,
Bir kaptan öbürüne boşaltılmadı,
Sürgüne gönderilmedi.
O yüzden tadını yitirmedi, kokusu bozulmadı.
12 "Ama onu boşaltacak adamları
göndereceğim günler geliyor" diyor
RAB, "Onu boşaltacaklar. Kapları-
nı boşaltacak, küplerini paramparça
edecekler. 13 İsrail halkı güvendiği
Beytel'den nasıl utandıysa, Moav da
Kemoş ilahından öyle utanacak.

14 "Nasıl, 'Biz yiğidiz,
Savaşa hazır askerleriz' dersiniz?
15 Moav ve kentlerini yerle bir eden,
Saldırıya geçti.
En seçkin gençleri kesime gidecek.
Adı Her Şeye Egemen RAB olan
Kral böyle diyor.
16 Moav'ın yıkımı yakında geliyor,
Uğrayacağı felaket hızla yaklaşıyor.
17 Dövünün onun için,
Ey çevresinde yaşayan, ününü bilen sizler!
'Kudret asası,
Görkemli değnek nasıl da kırıldı!' deyin.

18 "Ey Divon Kenti'nde yaşayan halk,
Görkeminden in,
Kuru toprak üstünde otur.
Çünkü Moav'ı yerle bir eden sana da saldıracak,

o *48:2* Heşbon "Düzen kurmak", Madmen "Susturmak" sözcüklerini çağrıştırıyor.
ö *48:6* Septuaginta "Yaban eşeği", Masoretik metin "Ilgın ağacı".
48:1-47 Yşa.15:1-16:14; 25:10-12; Hez.25:8-11; Amo.2:1-3; Sef.2:8-11 **48:5** Yşa.15:5

Kalelerini yıkacak.
19Ey sen, Aroer'de oturan,
Yol kenarında dur da gözle!
Kaçan adama, kurtulan kadına,
'Ne oldu?' diye sor.
20Moav utandırıldı, darmadağın oldu.
Feryat et, haykır!
Moav'ın yıkıldığını Arnon
Vadisi'nde duyur.

21-24"Yayladaki kentler –Holan, Ya-
has, Mefaat, Divon, Nevo, Beytdiv-
latayim, Kiryatayim, Beytgamul,
Beytmeon, Keriyot, Bosra, uzak ya-
kın bütün Moav kentleri– yargılana-
cak. 25Moav'ın boynuzu kesildi, kolu
kırıldı" diyor RAB.
26"Moav'ı sarhoş edin,
Çünkü RAB'be büyüklük tasladı.
Moav kendi kusmuğunda
yuvarlanacak,
Alay konusu olacak.
27İsrail senin için gülünesi bir ulus
mu oldu?
Hırsızlar arasında mı yakalandı ki,
Ondan söz ettikçe baş sallıyorsun?

28"Ey Moav'da yaşayanlar,
Kentlerinizi terk edip kayalara
sığının.
Uçurumun ağzında yuvasını yapan
Güvercin gibi olun.
29Moav'ın ne denli gururlanıp
büyüklendiğini,
Kendini ne denli beğendiğini,
Kibirlenip küstahlaştığını,
Övünüp kabardığını duyduk.
30Küstahlığını biliyorum" diyor RAB,
"Övünmesi boşunadır, yaptıkları da.
31Bu yüzden Moav için haykıracak,
Bütün Moav için feryat edeceğim.
Ağlayacağım Kîr-Hereset halkı
için.
32Ey Sivma asması,
Senin için Yazer halkından çok
ağlayacağım.
Filizlerin gölü[p] aşıp
Yazer'e ulaştı.
Yok edici yaz meyvelerini,
üzümünü yok etti.
33Moav'ın meyve bahçelerinden,
tarlalarından
Sevinç ve neşe yok oldu.
Üzüm sıkma çukurlarından şarap
akışını durdurdum;
Kimse sevinç çığlıklarıyla üzüm
ezmiyor,
Çığlıklar var, ama sevinç
çığlıkları değil.

34"Heşbon ve Elale'nin haykırışları
Yahas'a ulaşıyor.
Soar'dan Horonayim'e,
Eglat-Şelişiya'ya dek çığlıklar
yükseliyor.
Çünkü Nimrim suları bile kurudu.
35Moav'da puta tapılan yerlerde
Sunu sunanları,
İlahlarına buhur yakanları
Yok edeceğim" diyor RAB.
36"Bu yüzden yüreğim ney gibi
İnliyor Moav için;
Kîr-Hereset halkı için ney gibi
İnliyor yüreğim.
Çünkü elde ettikleri zenginlik
uçup gitti.

37"Herkes saçını sakalını kesecek,
Elini yaralayacak,
Beline çul saracak.
38Moav damlarında, meydanlarında
Yalnız ağlayış var.
Çünkü Moav'ı kimsenin
beğenmediği
Bir kap gibi kırdım" diyor RAB.
39"Nasıl da darmadağın oldu Moav!
Nasıl acıyla feryat ediyor!
Nasıl da sırtını dönüyor utançtan!
Moav çevresindekilere alay konusu,
Dehşet verici bir örnek oldu."

40RAB diyor ki,

p *48:32* "Göl", yani "Lut Gölü". **48:29,32-33** Yşa.16:6,8,10 **48:34,37** Yşa.15:2,4

"Bakın! Düşman birden çullanan
bir kartal gibi
Kanatlarını Moav'ın üzerine açacak.
41 Keriyot ele geçirilecek,
Kaleler alınacak.
O gün Moavlı askerlerin yüreği,
Doğum sancısı çeken kadının
yüreği gibi olacak.
42 Moav yıkıma uğrayacak,
Halk olmaktan çıkacak;
Çünkü RAB'be karşı büyüklük
tasladı.
43 Önünde dehşet, çukur ve tuzak var,
Ey Moav halkı!" diyor RAB.
44 "Dehşetten kaçan çukura düşecek,
Çukurdan çıkan tuzağa
yakalanacak;
Çünkü Moav'ın üzerine
Cezalandırma yılını getireceğim"
diyor RAB.
45 "Heşbon'un gölgesinde
Bitkin düşmüş kaçkınlar.
Çünkü Heşbon'dan ateş,
Sihon'un ortasından alev çıktı;
Moavlılar'ın alınlarını,
Kargaşa çıkaranların başlarını
yakıp yok etti.
46 Vay sana, ey Moav!
İlah Kemoş'un halkı yok oldu,
Oğulların sürgüne gönderildi,
Kızların tutsak alındı.
47 Ama son günlerde
Yine eski gönencine
kavuşturacağım Moav'ı" diyor
RAB.

Moav'ın yargısı burada sona eriyor.

Ammon'a İlişkin Bildiri

49 RAB Ammonlular'a ilişkin
şöyle diyor:
"İsrail'in çocukları yok mu?
Yok mu mirasçısı?
Öyleyse neden ilah Molek* Gad'ı
mülk edindi?
Neden onun halkı Gad
kentlerinde oturuyor?
2 İşte bu nedenle" diyor RAB,
"Ammonlular'ın Rabba Kenti'ne
karşı
Savaş narasını işittireceğim
günler geliyor.
Rabba ıssız bir höyük olacak,
Köyleri ateşe verilecek.
Böylece İsrail, kendisini mülk
edinenleri
Mülk edinecek" diyor RAB.
3 "Haykır, ey Heşbon!
Ay Kenti yıkıldı!
Feryat edin, ey Rabba kızları!
Çul sarınıp yas tutun.
Duvarların arasında oraya buraya
koşuşun.
Çünkü Molek kâhinleri ve
görevlileriyle birlikte
Sürgüne gönderilecek.
4 Verimli vadilerinle ne kadar
övünüyorsun,
Ey dönek kız!
Servetine güvenerek,
'Bana kim saldırabilir?' diyorsun.
5 Bütün çevrenden
Dehşet saçacağım üzerine"
Diyor Rab, Her Şeye Egemen RAB.
"Her biriniz apar topar sürülecek,
Kaçkınları toplayan olmayacak.
6 Ama sonra Ammonlular'ı
Eski gönencine kavuşturacağım"
diyor RAB.

Edom'a İlişkin Bildiri

(Ova.1-6)

7 Her Şeye Egemen RAB Edom'a ilişkin şöyle diyor:
"Teman Kenti'nde bilgelik kalmadı
mı artık?
Akıllı kişilerde öğüt tükendi mi?
Bilgelikleri yozlaştı mı?
8 Kaçın, geri dönün, derinliklere
sığının,

48:43 Yşa.24:17 **48:45-46** Say.21:28-29 **49:1-6** Hez.21:28-32; 25:1-7; Amo.1:13-15; Sef.2:8-11
49:7-22 Yşa.34:5-17; 63:1-6; Hez.25:12-14; 35:1-15; Amo.1:11-12; Mal.1:2-5

Ey Dedan'da yaşayanlar!
Çünkü Esav'ı cezalandırdığımda
Başına felaket getireceğim.
9 Üzüm toplayanlar bağına girseydi,
Birkaç salkım bırakmazlar mıydı?
Gece hırsızlar gelselerdi,
Yalnızca gereksindiklerini
çalmazlar mıydı?
10 Oysa ben Esav'ı çırılçıplak soyacak,
Gizli yerlerini açığa çıkaracağım,
Gizlenemeyecek.
Çocukları, akrabaları, komşuları
Yıkıma uğrayacak.
Kendisi de yok olacak!
11 Öksüz çocuklarını bırak,
Ben yaşatırım onları.
Dul kadınların da bana güvensinler."

12 RAB diyor ki,
"Hak etmeyenler bile kâseyi*
içmek zorundayken,
Sen mi cezasız kalacaksın?
Hayır, cezasız kalmayacaksın,
Kesinlikle içeceksin kâseyi.
13 Adım üzerine ant içerim ki" diyor
RAB,
"Bosra dehşet konusu olacak,
yerilecek,
Viraneye dönecek, aşağılanacak.
Bütün kentleri sonsuza dek yıkık
kalacak."

14 RAB'den bir haber aldım:
Uluslara gönderdiği haberci,
"Edom'a saldırmak için toplanın,
Savaşa hazırlanın!" diyor.

15 "Bak, seni uluslar arasında küçük
düşüreceğim,
İnsanlar seni hor görecek.
16 Saçtığın dehşet ve yüreğindeki gurur
Seni aldattı.
Sen ki, kaya[r] kovuklarında yaşıyor,
Tepenin doruğunu elinde
tutuyorsun.
Yuvanı kartal gibi yükseklerde
kursan da,
Oradan indireceğim seni" diyor
RAB.
17 "Edom dehşet konusu olacak,
Oradan geçen herkes şaşkın
şaşkın bakıp
Başına gelen belalardan ötürü
Onunla alay edecek.
18 Sodom'la Gomora'yı ve çevredeki
köyleri
Nasıl yerle bir ettimse" diyor RAB,
"Orada da kimse oturmayacak,
İnsan oraya yerleşmeyecek.

19 "Şeria çalılıklarından
Sulak otlağa çıkan aslan gibi
Edom'u bir anda yurdundan
kovacağım.
Seçeceğim kişiyi ona yönetici
atayacağım.
Var mı benim gibisi?
Var mı bana dava açacak biri,
Bana karşı duracak çoban?"
20 Bu yüzden RAB'bin Edom'a karşı
ne tasarladığını,
Teman'da yaşayanlara karşı ne
amaçladığını işitin:
"Sürünün küçükleri bile sürülecek,
Halkı yüzünden Edom otlakları
çöle dönüştürülecek.
21 Yıkılışlarının gürültüsünden
yeryüzü titreyecek,
Çığlıkları Kamış Denizi'ne* dek
duyulacak.
22 Düşman kartal gibi üzerlerine
çullanacak,
Kanatlarını Bosra'ya karşı açacak.
O gün Edomlu askerlerin yüreği,
Doğum sancısı çeken kadının
yüreği gibi olacak."

Şam'a İlişkin Bildiri

23 Şam'a ilişkin:
"Hama ve Arpat utanacak,

r ***49:16*** "Kaya": İbranice "Sela". "Kaya" anlamına gelen Sela, Edom'un başkentinin adıydı.
49:18 Yar.19:24-25 **49:23-27** Yşa.17:1-3; Amo.1:3-5; Zek.9:1

Çünkü kötü haber işittiler.
Korkudan eridiler,
Sessiz duramayan deniz gibi
Kaygıyla sarsıldılar.

24 “Şam güçsüz düştü,
Kaçmak için döndü;
Telaşa kapıldı,
Doğuran kadın gibi
Sancı ve acılar sardı onu.
25 Nasıl oldu da sevinç bulduğum
ünlü kent
Terk edilmedi?
26 Bu yüzden gençleri meydanlarda
düşecek,
Bütün savaşçıları susturulacak o
gün”
Diyor Her Şeye Egemen RAB.
27 “Şam surlarını ateşe vereceğim,
Yakıp yok edecek Ben-Hadat'ın
saraylarını.”

Kedar ve Hasor'a İlişkin Bildiri

28 Babil Kralı Nebukadnessar'ın boz-
guna uğrattığı Kedar ve Hasor kral-
lıklarına ilişkin RAB şöyle diyor:
“Kalkın, Kedar'a saldırın,
Doğu halkını yok edin.
29 Çadırlarıyla sürüleri alınacak,
Çadır perdeleri,
Eşyalarıyla develeri alınıp
götürülecek.
İnsanlar, ‘Her yer dehşet içinde!’
diye bağıracaklar onlara.
30 Kaçın, uzaklaşın!
Derinliklere sığının,
Ey Hasor'da oturanlar!” diyor RAB.
“Çünkü Babil Kralı Nebukadnessar
Size düzen kurdu;
Sizin için bir tasarısı var.
31 Kalkın, tasasız ve güvenlik içinde
Yaşayan ulusa saldırın” diyor RAB.
“Onun kent kapıları, sürgüleri yok,
Halkı tek başına yaşıyor.
32 Develeri yağma edilecek,
Sayısız sürüleri çapul malı olacak.
Zülüflerini[s] kesenleri
Dört yana dağıtacağım,
Her yandan felaket getireceğim
başlarına” diyor RAB.
33 “Çakalların uğrağı Hasor,
Sonsuza dek viran kalacak,
Orada kimse oturmayacak,
İnsan oraya yerleşmeyecek.”

Elam'a İlişkin Bildiri

34 Yahuda Kralı Sidkiya'nın krallığı-
nın başlangıcında RAB'bin Peygam-
ber Yeremya'ya bildirdiği Elam'a iliş-
kin söz şudur:
35 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
“Bakın, Elam'ın yayını,
Asıl gücünü kıracağım.
36 Üzerine göğün dört ucundan
Dört rüzgarı gönderecek,
Halkını bu rüzgarlara dağıtacağım.
Elam sürgünlerinin gitmediği
Bir ulus kalmayacak.
37 Düşmanlarının önünde,
Can düşmanlarının önünde
Elam'ı darmadağın edeceğim.
Başlarına felaket gönderecek,
Şiddetli öfkemi yağdıracağım”
diyor RAB,
“Onları büsbütün yok edene dek
Peşlerine kılıcı salacağım.
38 Elam'da tahtımı kuracak,
Elam Kralı'yla önderlerini
Yok edeceğim” diyor RAB.
39 “Ama son günlerde
Elam'ı eski gönencine
kavuşturacağım” diyor RAB.

Babil'e İlişkin Bildiri

50 RAB'bin Babil ve Kildan* ülke-
sine ilişkin Peygamber Yerem-
ya aracılığıyla bildirdiği söz şudur:
2 “Uluslara duyurun, haberi bildirin!
Sancak dikip duyurun, hiçbir şey
gizlemeyin!

s *49:32* “Zülüflerini” ya da “Sakallarının uçlarını”.
49:36 Dan.7:2; Va.7:1 **50:1-51:64** Yşa.13:1-14:23; 47:1-15

‘Babil ele geçirilecek’ deyin,
‘İlahı Bel utandırılacak,
İlahı Marduk paramparça olacak.
Putları utandırılacak,
İlahları paramparça olacak.’
3 Çünkü kuzeyden gelen bir ulus ona saldıracak,
Ülkesini viran edecek.
Orada kimse yaşamayacak,
İnsan da hayvan da kaçıp gidecek.
4 O günlerde, o zamanda” diyor RAB,
“İsrail halkıyla Yahuda halkı birlikte gelecek;
Tanrıları RAB'bi aramak için
Ağlaya ağlaya gelecekler.
5 Yüzleri Siyon'a dönük,
Oraya giden yolu soracak,
Kalıcı, unutulmaz bir antlaşmayla
RAB'be bağlanmak için gelecekler.

6 “Halkım yitik koyunlardır,
Çobanları onları baştan çıkardı.
Dağlarda başıboş dolandırdılar onları,
Dağ, tepe avare dolaştılar,
Kendi ağıllarını unuttular.
7 Kim bulduysa yedi onları.
Düşmanları, ‘Biz suçlu değiliz’ dediler,
‘Çünkü onlar gerçek otlakları olan RAB'be,
Atalarının umudu RAB'be karşı günah işlediler.’

8 “Babil'den kaçıp kurtulun!
Kildan ülkesini terk edin,
Sürüye yön veren teke gibi olun!
9 Çünkü birbiriyle anlaşmış büyük ulusları
Kuzeydeki topraklardan kışkırtıp
Babil'in karşısına çıkaracağım.
Babil'le savaşmak üzere karşısına dizilecek,
Onu kuzeyden ele geçirecekler.
Okları usta savaşçı oku gibidir,
Hiçbiri boş dönmeyecek.
10 Kildan ülkesi yağmaya uğrayacak,
Onu yağmalayanlar mala doyacak” diyor RAB.

Babil'in Çöküşü

11 “Ey mirasımı yağmalayan sizler!
Madem sevinip coşuyorsunuz,
Harman döven düve gibi sıçrıyor,
Aygır gibi kişniyorsunuz;
12 Anneniz büyük utanca boğulacak,
Sizi doğuranın yüzü kızaracak.
Ulusların en önemsizi,
Kurak, bozkır, çöl olacak.
13 RAB'bin öfkesi yüzünden kimse yaşamayacak orada,
Büsbütün ıssız kalacak.
Her geçen, Babil'in aldığı yaraları görünce şaşacak,
Hayrete düşecek.
14 Babil'in çevresinde savaşmak üzere dizilin,
Ey bütün yay çekenler!
Oklarla saldırın ona, oklarınızı esirgemeyin!
Çünkü o RAB'be karşı günah işledi.
15 Her yandan ona karşı savaş narası yükseltin!
Teslim oldu, kuleleri düştü,
Surları yerle bir oldu.
Çünkü RAB'bin öcüdür bu.
Ondan öç alın.
Yaptığının aynısını yapın ona.
16 Ekin ekeni biçim vakti orakçıyla birlikte
Babil'den atın.
Zorbanın kılıcı yüzünden
Herkes halkına dönsün,
Ülkesine kaçsın.”

İsrail'in Dönüşü

17 “İsrail aslanların kovaladığı
Dağılmış bir sürüdür.
Önce Asur Kralı yedi onu.
Sonra Babil Kralı Nebukadnessar kemiklerini ezdi.”
18 Bu yüzden İsrail'in Tanrısı,

50:8 Va.18:4

Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Asur Kralı'nı nasıl
cezalandırdıysam,
Babil Kralı'yla ülkesini de öyle
cezalandıracağım.
19İsrail'i yeniden otlağına
kavuşturacağım,
Karmel'de, Başan'da otlayacak;
Efrayim ve Gilat dağlık
bölgelerinde
İstediği kadar yiyip doyacak.
20O günlerde, o zamanda" diyor RAB,
"İsrail'in suçu araştırılacak
Ama bulunamayacak;
Yahuda'nın günahları da
araştırılacak
Ama bulunamayacak.
Çünkü sağ bıraktıklarımı
bağışlayacağım."

Rab Babil'i Yargılayacak

21"Meratayim§ ülkesine,
Pekot'ta§ yaşayanlara saldır.
Onları öldür, tümüyle yok et"
diyor RAB,
"Sana ne buyurduysam hepsini yap.
22Ülkede savaş, büyük yıkım
Gürültüsü duyuluyor.
23Dünyanın balyozu
Nasıl da kırılıp paramparça oldu!
Babil uluslar arasında nasıl
dehşet oldu!
24Senin için tuzak kurdum, ey Babil,
Bilmeden tuzağıma düştün.
Bulunup yakalandın,
Çünkü RAB'be karşı çıktın.
25RAB silahhanesini açtı,
Öfkesinin silahlarını çıkardı.
Rab'bin, Her Şeye Egemen
RAB'bin
Kildan* ülkesinde yapacağı iş var.
26Uzaktan ona saldırın.
Ambarlarını açın,
Mallarını tahıl gibi küme küme
yığın.
Tamamen yok edin onu,
Geriye hiçbir şey kalmasın.
27Genç boğalarını öldürün,
Kesime gitsinler!
Vay başlarına!
Çünkü onların günü,
Cezalandırılma zamanı geldi.
28Dinleyin! Tanrımız RAB'bin öç
aldığını,
Tapınağının öcünü aldığını
Babil'den kaçıp kurtulanlar
Siyon'da duyuruyorlar.

29"Okçuları, yay gerenlerin hepsini
çağırın Babil'e karşı,
Çevresini kuşatın, kaçıp kurtulan
olmasın.
Yaptıklarına göre karşılık verin ona,
Yaptıklarının aynısını yapın.
Çünkü RAB'be, İsrail'in Kutsalı'na
Küstahlık etti.
30Bu yüzden gençleri meydanlarda
düşecek,
Bütün savaşçıları susturulacak o
gün" diyor RAB.
31"İşte, sana karşıyım, ey küstah!"
Diyor Rab, Her Şeye Egemen RAB.
"Çünkü senin günün,
Seni cezalandıracağım zaman
geldi.
32Küstah tökezleyip düşecek,
Onu kaldıran olmayacak.
Kentlerini ateşe vereceğim,
Bütün çevresini yakıp yok edecek."

33Her Şeye Egemen RAB şöyle diyor:
"İsrail halkı da Yahuda halkı da
Eziyet çekiyor.
Onları tutsak edenler sıkı tutmuş,
Salıvermek istemiyorlar.
34Ama onların Kurtarıcısı güçlüdür,
O'nun adı Her Şeye Egemen
RAB'dir.
Onların ülkesine huzur,
Babil'de yaşayanlaraysa
kargaşalık getirmek için
Davalarını hararetle savunacak.

§ *50:21* Meratayim "İki kat isyan", Pekot "Ceza" anlamına gelir. **50:29** Va.18:6.

[35]"Kildaniler'e karşı kılıç!" diyor RAB,
"Babil'de yaşayanlara, Babil
önderlerine,
Bilgelerine karşı kılıç!
[36]Sahte peygamberlere karşı kılıç!
Aptallıkları ortaya çıkacak.
Yiğitlerine karşı kılıç!
Şaşkına dönecek onlar.
[37]Atlarına, savaş arabalarına
Aralarındaki yabancılara karşı
kılıç!
Hepsi kadın gibi ürkek olacak.
Hazinelerine karşı kılıç!
Yağma edilecek onlar.
[38]Sularına kuraklık!
Kuruyacak sular.
Çünkü Babil putlar ülkesidir,
Korkunç putlar yüzünden halkı
çıldırmış.

[39]"Bu yüzden yabanıl hayvanlar,
çakallar,
Baykuşlar yaşayacak orada,
Artık insan yaşamayacak,
Kuşaklar boyu kimse oturmayacak.
[40]Sodom'la Gomora'yı ve çevredeki
köyleri
Nasıl yerle bir ettimse" diyor RAB,
"Orada da kimse oturmayacak,
İnsan oraya yerleşmeyecek.
[41]İşte kuzeyden bir ordu geliyor.
Dünyanın uçlarından
Büyük bir ulus
Ve birçok kral harekete geçiyor.
[42]Yay, pala kuşanmışlar,
Gaddar ve acımasızlar.
Atlara binmiş gelirken,
Kükreyen denizi andırıyor sesleri.
Savaşa hazır savaşçılar
Karşına dizilecekler, ey Babil kızı!
[43]Babil Kralı onların haberini aldı,
Ellerinde derman kalmadı.
Doğuran kadın gibi
Üzüntü, sancı sardı onu.
[44]Şeria çalılıklarından
Sulak otlağa çıkan aslan gibi
Kildaniler'i bir anda yurdundan
kovacağım.
Seçeceğim kişiyi oraya yönetici
atayacağım.
Var mı benim gibisi?
Var mı bana dava açacak biri,
Bana karşı duracak çoban?"
[45]Bu yüzden RAB'bin Babil'e karşı
ne tasarladığını,
Kildan ülkesine karşı ne
amaçladığını işitin:
"Sürünün küçükleri bile sürülecek,
Halkı yüzünden otlakları çöle
dönüştürülecek.
[46]'Babil düştü' sesiyle yeryüzü
titreyecek,
Çığlığı uluslar arasında duyulacak."

51 RAB diyor ki,
"İşte Babil'e ve Lev-Kamay'da[t]
yaşayanlara karşı
Yok edici bir rüzgar çıkaracağım.
[2]Tahıl savuranları göndereceğim
Babil'e;
Onu savurup ayıklasınlar,
Ülkesini boşaltsınlar diye.
Yıkım günü her yandan
saldıracaklar ona.
[3]Okçu yayını germesin,
Zırhını kuşanmasın.
Onun gençlerini esirgemeyin!
Ordusunu tümüyle yok edin.
[4]Kildan ülkesinde ölüler,
Babil sokaklarında yaralılar
serilecek yere.
[5]İsrail'in Kutsalı'na karşı
Ülkeleri suçla dolu olmasına karşın,
Tanrıları Her Şeye Egemen RAB
İsrail ve Yahuda halklarını
bırakmadı.
[6]Babil'den kaçın!
Herkes canını kurtarsın!
Babil'in suçu yüzünden yok
olmayın!

t *51:1* "Lev-Kamay": "Düşmanın yüreği" anlamına gelen Kildan ülkesini simgeleyen şifreli bir söz. **50:39** Yşa.13:20; Va.18:2 **50:40** Yar.19:24-25 **51:6** Va.18:4

Çünkü RAB'bin öç alma
zamanıdır,
Ona hak ettiğini verecek.
7 Babil RAB'bin elinde bir altın
kâseydi*,
Bütün dünyayı sarhoş etti.
Uluslar şarabını içtiler,
Bu yüzden çıldırdılar.
8 Ansızın düşüp paramparça olacak
Babil,
Yas tutun onun için!
Yarasına merhem sürün, belki
iyileşir.
9 'Babil'i iyileştirmek istedik, ama
iyileşmedi.
Bırakalım onu,
Hepimiz kendi ülkemize dönelim.
Çünkü onun yargısı göklere
erişiyor,
Bulutlara kadar yükseliyor.

10 " 'RAB haklı olduğumuzu gösterdi,
Gelin, Tanrımız RAB'bin neler
yaptığını
Siyon'da anlatalım.'

11 "Okları bileyin,
Ok kılıflarını doldurun!
RAB Med krallarını harekete
geçirdi,
Amacı Babil'i yok etmek.
RAB öcünü, tapınağının öcünü
alacak.
12 Babil surlarına karşı sancak
kaldırın!
Muhafızları pekiştirin,
Nöbetçileri yerleştirin,
Pusu kurun!
Çünkü RAB Babil halkı için
söylediklerini
Hem tasarladı hem de yerine
getirdi.
13 Ey sizler, akarsuların kıyısında
yaşayan,
Hazinesi bol olanlar,
Sonunuz geldi, zamanınız doldu.
14 Her Şeye Egemen RAB varlığı
hakkı için ant içti:
Seni çekirge sürüsüyle doldurur
gibi
Askerlerle dolduracağım.
Sana karşı zafer çığlıkları
atacaklar."

Rab'be Övgüler

15 "Gücüyle yeryüzünü yaratan,
Bilgeliğiyle dünyayı kuran,
Aklıyla gökleri yayan RAB'dir.
16 O gürleyince gökteki sular çağıldar,
Yeryüzünün dört bucağından
bulutlar yükseltir,
Yağmur için şimşek çaktırır,
Ambarlarından rüzgar estirir.
17 Hepsi budala, bilgisiz.
Her kuyumcu yaptığı puttan
utanacak.
O putlar yapmacıktır,
Soluk yoktur onlarda.
18 Yararsız, alay edilesi nesnelerdir,
Cezalandırılınca yok olacaklar.
19 Yakup'un Payı onlara benzemez.
Mirası olan oymak dahil
Her şeye biçim veren O'dur,
Her Şeye Egemen RAB'dir adı.

Babil Cezalandırılıyor

20 "Sen benim savaş çomağım,
Savaş silahımsın.
Ulusları parçalayacak,
Krallıkları yok edeceğim seninle.
21 Seninle atlarla binicilerini,
Savaş arabalarıyla sürücülerini
kırıp ezeceğim.
22 Erkeklerle kadınları,
Gençlerle yaşlıları,
Delikanlılarla genç kızları,
23 Çobanla sürüsünü,
Çiftçiyle öküzlerini,
Valilerle yardımcılarını
darmadağın edeceğim.

51:7 Va.17:2-4; 18:3 **51:8** Yşa.21:9; Va.14:8; 18:2 **51:9** Va.18:5 **51:13** Va.17:1
51:16 Mez.135:7; Yer.10:13

24"Babil'de ve Kildan* ülkesinde
yaşayanlara
Siyon'da yaptıkları bütün
kötülüğün karşılığını
Gözlerinizin önünde ödeteceğim"
diyor RAB.
25"Ey yıkıcı dağ, sana karşıyım,
Ey bütün dünyayı yıkan" diyor
RAB,
"Elimi sana karşı kaldırıp
Seni uçuruma yuvarlayacak,
Yanık bir dağa çevireceğim.
26Senden köşe taşı, temel taşı
olmayacak,
Çünkü sonsuza dek viran
kalacaksın" diyor RAB.

27"Ülkeye sancak dikin!
Uluslar arasında boru çalın!
Ulusları Babil'le savaşmaya
hazırlayın.
Ararat, Minni, Aşkenaz
krallıklarını
Ona karşı toplayın.
Ona karşı bir komutan atayın,
Çekirge sürüsü kadar at gönderin
üzerine.
28Ulusları –Med krallarını, valilerini,
Bütün yardımcılarını,
Yönetimi altındaki bütün
ülkeleri–
Onunla savaşmaya hazırlayın.
29Ülke titreyip kıvranıyor!
Çünkü RAB'bin Babil diyarını
Issız bir viraneye çevirme amacı
Yerine gelmeli.
30Babil yiğitleri savaştan vazgeçti,
Kalelerinde oturuyorlar.
Güçleri tükendi,
Ürkek kadınlara döndüler.
Oturdukları yerler ateşe verildi,
Kapı sürgüleri kırıldı.
31-32Babil Kralı'na ulak üstüne ulak,
Haberci üstüne haberci geldi.
'Kent bütünüyle düştü,
Irmak geçitleri tutuldu,
Bataklıklar ateşe verildi,
Askerler dehşete kapıldı' diye
haber verdiler."
33İsrail'in Tanrısı, Her Şeye Egemen
RAB diyor ki,
"Zamanı gelince harman yeri nasıl
çiğnenirse,
Babil kızı da öyle olacak.
Kısa süre sonra onun da
Biçim zamanı gelecek."

34-35Siyon halkı, "Babil Kralı
Nebukadnessar yuttu bizi, ezdi,
Boş bir kaba çevirdi" diyecek,
"Canavar gibi yuttu bizi,
Güzel yemeklerimizle karnını
doyurdu,
Sonra bizi kustu.
Bize ve yurttaşlarımıza yapılan
zorbalık
Babil'in başına gelsin."
Yeruşalim, "Dökülen kanımızın
hesabı
Kildaniler'den sorulsun" diyecek.

Rab İsrail'e Yardım Edecek

36Bunun için RAB diyor ki,
"İşte davanızı ben savunacağım,
Öcünüzü ben alacağım;
Onun ırmağını kurutacak,
Kaynağını keseceğim.
37Babil taş yığınına, çakal yuvasına
dönecek,
Dehşet ve alay konusu olacak.
Kimse yaşamayacak orada.
38Halkı genç aslanlar gibi
kükreyecek,
Aslan yavruları gibi
homurdanacak.
39Ama kızıştıklarında onlara şölen
verip
Hepsini sarhoş edeceğim;
Keyiflensinler,
Uyanmayacakları sonsuz bir
uykuya
Dalsınlar diye" diyor RAB.
40"Onları kuzu gibi, koç ve teke gibi
Boğazlanmaya götüreceğim."

Babil'in Sonu

41 "Şeşak[u] nasıl alındı!
Bütün dünyanın övünç kaynağı
nasıl ele geçirildi!
Uluslar arasında Babil nasıl
dehşet oldu!
42 Deniz basacak Babil'i,
Kabaran dalgalar örtecek.
43 Kentleri viran olacak,
Toprakları kimsenin yaşamadığı,
geçmediği
Kurak bir çöle dönecek.
44 Babil ilahı Bel'i orada
cezalandıracak,
Yuttuğunu ona kusturacağım.
Artık akın akın uluslar
gelmeyecek ona.
Babil surları yıkılacak.

45 "Oradan çık, ey halkım!
Hepiniz canınızı kurtarın!
Kaçın RAB'bin kızgın öfkesinden!
46 Ülkede duyacağınız söylentiler
yüzünden
Cesaretinizi yitirmeyin, korkmayın.
Bir yıl bir söylenti duyulur, ertesi
yıl bir başkası;
Ülkedeki zorbalıkla,
Önderin öndere karşı çıktığıyla
İlgili söylentiler yayılır.
47 İşte bu yüzden Babil'in putlarını
Cezalandıracağım günler geliyor.
Bütün ülke utandırılacak,
Öldürülenler ülkenin ortasında
yere serilecek.
48 O zaman yer, gök ve onlardaki her
şey
Babil'in başına gelenlere sevinecek.
Çünkü kuzeyden gelen yok ediciler
Saldıracaklar ona" diyor RAB.

49 Yeremya şöyle diyor:
"İsrail'in öldürülenleri yüzünden
düşmelidir Babil.
Yeryüzünde öldürülen herkes
Babil yüzünden düştü.
50 Ey sizler, kılıçtan kurtulanlar,
Kaçın, oyalanmayın!
RAB'bi anın uzaktan,
Yeruşalim'i düşünün!"
51 "Rezil olduk, çünkü aşağılandık,
Yüzümüz utanç içinde.
Çünkü yabancılar RAB'bin
Tapınağı'nın
Kutsal yerlerine girmişler."

52 "Bu yüzden" diyor RAB,
"Putlarını cezalandıracağım
günler geliyor,
Yaralılar inleyecek bütün ülkede.
53 Babil göklere çıksa,
Yüksekteki kalesini pekiştirse de,
Yok edicileri göndereceğim
üzerine" diyor RAB.

54 "Babil'den çığlık,
Kildan* ülkesinden büyük yıkım
sesi duyuluyor.
55 Çünkü RAB Babil'i yıkıma
uğratıyor;
Şamatasını susturuyor.
Düşman engin sular gibi kükrüyor,
Seslerinin gürültüsü yankılanıyor.
56 Çünkü Babil'e karşı bir yok edici
çıkacak;
Yiğitleri tutsak olacak,
Yayları paramparça edilecek.
Çünkü RAB karşılık veren bir
Tanrı'dır,
Her şeyin tam karşılığını verir.
57 Babil önderlerini, bilgelerini,
valilerini,
Yardımcılarını, yiğitlerini öyle
sarhoş edeceğim ki,
Sonsuz bir uykuya dalacak, hiç
uyanmayacaklar"
Diyor adı Her Şeye Egemen RAB
olan Kral.
58 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,

u *51:41* "Şeşak": Babil'i simgeleyen şifreli bir söz.
51:45 Va.18:4 **51:48** Va.18:20 **51:49** Va.18:24

"Babil'in kalın surları yerle bir
edilecek,
Yüksek kapıları ateşe verilecek.
Halkların çektiği emek boşuna,
Ulusların didinmesi ateşe
yarayacak."

Yeremya'nın Bildirisi Babil'e Ulaşıyor

59Yahuda Kralı Sidkiya'nın krallı-
ğının dördüncü yılında, baş görev-
li Mahseya oğlu Neriya oğlu Seraya
Sidkiya'yla birlikte Babil'e gittiğin-
de Peygamber Yeremya ona şu buy-
ruğu verdi. 60Yeremya Babil'in başı-
na gelecek bütün felaketleri, Babil'e
ilişkin bütün bu sözleri bir tomara
yazmıştı. 61Yeremya Seraya'ya şöyle
dedi: "Babil'e varır varmaz bütün bu
sözleri okumayı unutma. 62De ki, 'Ya
RAB, burayı yıkacağını, içinde insan
da hayvan da yaşamayacağını, ülke-
nin sonsuza dek viran kalacağını söy-
ledin.' 63Okumayı bitirince tomarı bir
taşa bağlayıp Fırat'a fırlat. 64Sonra de
ki, 'Babil başına getireceğim felaket
yüzünden batacak, bir daha kalkama-
yacak. Bitkin düşecekler.' "

Yeremya'nın sözleri burada son
buluyor.

Yeruşalim'in Düşüşü

(2Kr.24:18-25:21; 2Ta.36:11-20; Yer.39:1-10)

52 Sidkiya yirmi bir yaşında
kral oldu ve Yeruşalim'de on
bir yıl krallık yaptı. Annesi Livnalı
Yeremya'nın kızı Hamutal'dı. 2Yehoya-
kim gibi Sidkiya da RAB'bin gözünde
kötü olanı yaptı. 3RAB Yeruşalim'le
Yahuda'ya öfkelendiği için onları hu-
zurundan attı.

Sidkiya Babil Kralı'na karşı ayak-
landı. 4Sidkiya'nın krallığının doku-
zuncu yılında, onuncu ayın* onun-
cu günü, Babil Kralı Nebukadnessar
bütün ordusuyla Yeruşalim önlerine
gelip ordugah kurdu. Kentin çevresi-
ne rampa yaptılar. 5Kral Sidkiya'nın
krallığının on birinci yılına kadar
kent kuşatma altında kaldı.

6Dördüncü ayın dokuzuncu günü
kentte kıtlık öyle şiddetlendi ki, halk
bir lokma ekmek bulamaz oldu. 7So-
nunda kentin surlarında bir gedik
açıldı. Kildaniler* kenti çepeçevre
kuşatmış olmasına karşın, bütün as-
kerler gece kral bahçesinin yolundan
iki duvarın arasındaki kapıdan kaça-
rak Arava yoluna çıktılar. 8Ama Kil-
dani ordusu Kral Sidkiya'nın ardına
düşerek Eriha ovalarında ona yetiş-
ti. Sidkiya'nın bütün ordusu dağıldı.
9Kral Sidkiya yakalanıp Hama top-
raklarında, Rivla'da Babil Kralı'nın
huzuruna çıkarıldı. Babil Kralı onun
hakkında karar verdi. 10Sidkiya'nın
gözü önünde oğullarını, sonra da bü-
tün Yahuda önderlerini öldürttü. 11Sid
kiya'nın gözlerini oydu, zincire vurup
Babil'e götürdü. Sidkiya öldüğü güne
dek cezaevinde tutuldu.

12Babil Kralı Nebukadnessar'ın kral-
lığının on dokuzuncu yılında, beşinci
ayın onuncu günü muhafız birliği ko-
mutanı, Babil Kralı'nın görevlisi Nebu-
zaradan Yeruşalim'e girdi. 13RAB'bin
Tapınağı'nı, sarayı ve Yeruşalim'deki
bütün evleri ateşe verip önemli ya-
pıları yaktı. 14Muhafız birliği komu-
tanı önderliğindeki Kildani ordusu
Yeruşalim'i çevreleyen bütün surları
yıktı. 15Komutan Nebuzaradan yoksul-
lardan bazılarını, kentte sağ kalanları,
Babil Kralı'nın safına geçen kaçakla-
rı ve zanaatçıları sürgün etti. 16Ancak
bağcılık, çiftçilik yapsınlar diye bazı
yoksulları orada bıraktı.

17Kildaniler RAB'bin Tapınağı'ndaki
tunç* sütunları, ayaklıkları, tunç ha-
vuzu parçalayıp tunçları Babil'e gö-
türdüler. 18Tapınak törenlerinde
kullanılan kovaları, kürekleri, fitil
maşalarını, çanakları, tabakları, bü-

51:63-64 Va.18:21 **52:4** Hez.24:2 **52:7** Hez.33:21 **52:11** Hez.12:13 **52:17-23** 1Kr.7:15-47

tün tunç eşyaları aldılar. 19Muhafız
birliği komutanı saf altın ve gümüş
tasları, buhurdanları, çanakları, ko-
vaları, kandillikleri, tabakları, dök-
melik sunu taslarını alıp götürdü.
20RAB'bin Tapınağı için Kral
Süleyman'ın yaptırmış olduğu iki sü-
tun, havuz ve altındaki on iki tunç bo-
ğa heykeliyle ayaklıklar için hesapsız
tunç harcanmıştı. 21Her sütun on se-
kiz arşın[ü] yüksekliğindeydi, çevresi
on iki arşındı[v]. Her birinin kalınlığı
dört parmaktı, içi boştu. 22Üzerinde
tunç bir başlık vardı. Başlığın yüksek-
liği beş arşındı[y], çevresi tunçtan ağ ve
nar motifleriyle bezenmişti. Öbür sü-
tun da nar motifleriyle süslenmişti ve
ötekine benziyordu. 23Yanlarda dok-
san altı nar motifi vardı. Başlığı çev-
releyen ağ motifinin üzerinde toplam
yüz nar motifi bulunuyordu.

Yahuda Halkı Babil'e Sürülüyor

(2Kr.25:18-21)

24Muhafız birliği komutanı Nebuza-
radan Başkâhin Seraya'yı, Başkâhin
Yardımcısı Sefanya'yı ve üç kapı nö-
betçisini tutsak aldı. 25Kentte kalan
askerlerin komutanını, kralın yedi
danışmanını, ayrıca ülke halkını as-
kere yazan ordu komutanının yazma-
nını ve ülke halkından kentte bulu-
nan altmış kişiyi tutsak etti. 26Hepsini
Rivla'ya, Babil Kralı'nın yanına gö-
türdü. 27Babil Kralı Hama ülkesinde,
Rivla'da onları idam etti.

Böylece Yahuda halkı ülkesinden
sürülmüş oldu.

28Nebukadnessar'ın sürgüne götür-
düğü halkın sayısı şudur:

Yedinci yıl 3 023 Yahudi;
29Nebukadnessar'ın on sekizinci
yılında Yeruşalim'den 832 kişi;
30yirmi üçüncü yılında,
muhafız birliği komutanı
Nebuzaradan'ın sürdüğü 745
Yahudi. Hepsi 4 600 kişiydi.

Kral Yehoyakin Serbest Bırakılıyor

(2Kr.25:27-30)

31Yahuda Kralı Yehoyakin'in sürgün-
deki otuz yedinci yılı Evil-Merodak
Babil Kralı oldu. Evil-Merodak o yılın
on ikinci ayının* yirmi beşinci günü,
Yahuda Kralı Yehoyakin'e lütfederek
onu cezaevinden çıkardı. 32Kendisiy-
le tatlı tatlı konuştu ve ona Babil'deki
öteki sürgün krallardan daha üstün
bir yer verdi. 33Yehoyakin cezaevi
giysilerini üstünden çıkardı. Yaşadı-
ğı sürece Babil Kralı'nın sofrasında
yer aldı. 34Yaşamı boyunca Babil Kra-
lı tarafından günlük yiyeceği sürekli
karşılandı.

ü ***52:21*** "On sekiz arşın": Yaklaşık 8.1 m. **v** ***52:21*** "On iki arşın": Yaklaşık 5.4 m.
y ***52:22*** "Beş arşın": Yaklaşık 2.3 m.

AĞITLAR

GİRİŞ

Ağıtlar Kitabı İ.Ö. 586'da Yeruşalim'in yıkılışı, sürgün ve bu yıkımın sonuçları üzerine yakılan beş ağıttan oluşmaktadır. Kitabın ilk dört bölümü akrostiş biçimde yazılmıştır. Ayetler sırasıyla İbrani alfabesinin harfleriyle başlar. Yalnız üçüncü bölümde üçer ayet aynı harfle başlıyor. Kitap genellikle yas niteliği taşımakla birlikte, geleceğe umut ve Tanrı'ya güven de görülmektedir. Ağıtlar, İ.Ö. 586 yılında İsrailliler'in yaşadığı ulusal felaketin anısına her yıl tutulan yas ve oruç günlerinde tapınmada Yahudiler'ce kullanılır.

Ana Hatlar:

1:1-22 Yeruşalim'in acıları
2:1-22 Yeruşalim'in cezası
3:1-66 Ceza ve umut
4:1-22 Yeruşalim'in viraneye dönmesi
5:1-22 Merhamet için edilen dua

---

1. Ağıt

1 O kent ki, insan doluydu,
Nasıl da tek başına kaldı şimdi!
Büyüktü uluslar arasında,
Dul kadına döndü!
Soyluydu iller arasında,
Angarya altına düştü!
2 Geceleyin acı acı ağlıyor,
Yanaklarında gözyaşı;
Avutan tek kişi bile yok
Bunca oynaşı arasında.
Dostları ona hainlik etti,
Düşman oldu.
3 Yahuda acı çekip ağır kölelik ettikten sonra
Sürgün edildi,
Ulusların arasında oturuyor,
Ama rahat bulamıyor.
O sıkıntıdayken ardına düşenler ona yetişti.
4 Siyon'a giden yollar yas tutuyor,
Çünkü bayramlara gelen yok.
Bütün kapıları ıssız, kâhinleri* inliyor,
Erden kızları sıkıntıda, kendisi de acı çekiyor.
5 Hasımları başa geçti, düşmanları rahat içinde.
Çok isyan ettiği için RAB ona acı çektiriyor,
Yavruları hasımlarının gözü önünde sürgüne gitti.
6 Siyon kızının* bütün güzelliği uçtu,
Önderleri otlak bulamayan geyiklere döndü,
Dermanları kesildi
Kendilerini kovalayanların önünde.
7 Yeruşalim sıkıntı içinde başıboş dolaşırken
Eski günlerdeki varlığını anımsıyor.
Halkı hasmının eline düşüp de
Yardımına koşan çıkmayınca,
Hasımları haline bakıp
Yıkılışına güldüler.
8 Yeruşalim büyük günah işledi,

Bu yüzden kirlendi.
Ona saygı duyanların hepsi
Şimdi onu hor görüyor,
Çünkü onu çıplak gördüler.
O da inleyip öbür yana dönüyor.
9 Kirliliği eteklerindeydi,
Sonunu düşünmedi;
Bu yüzden düşüşü korkunç oldu,
Avutanı yok.
"Ya RAB, düşkün halimi gör,
Çünkü düşmanım kazandı!"
10 Değerli her şeyine düşman el uzattı.
Tapınağına başka ulusların
girdiğini gördü,
Topluluğuna girmesini
yasakladığın uluslar.
11 Halkı inleyip ekmek arıyor,
Yeniden güçlerine kavuşmak için
Değerli neleri varsa ekmekle
değiştiler;
"Bak da gör, ya RAB, ne kadar
sefil oldum."

12 "Ey sizler, yoldan geçenler,
Sizin için önemi yok mu bunun[a]?
Bakın da görün, başıma gelen
dert gibisi var mı?
Öyle bir dert ki, RAB öfkesinin
alevlendiği gün
Başıma yağdırdı onu.
13 Ateş saldı yukarıdan,
Kemiklerimin içine işledi ateş;
Ağ serdi ayaklarıma,
Geri çevirdi beni;
Mahvetti, baygın kaldım bütün gün.
14 İsyanlarım boyunduruğa döndü,
RAB'bin eliyle birbirine tutturulup
Boynuma geçirildi, gücüm tükendi.
Rab karşı duramadığım
İnsanların eline verdi beni.
15 Hiçe saydı beni savunan yiğitleri,
Gençlerimi kırıp geçirmek için
çağrı yaptı ordulara,
Rab erden Yahuda kızını
Üzüm sıkma çukurunda çiğnedi
adeta.
16 "Ağlıyorum bunlara,
Gözlerimden yaşlar boşanıyor;
Çünkü beni avutan,
Canımı tazeleyen benden uzak.
Çocuklarım şaşkına döndü,
Çünkü düşmanım üstün çıktı."

17 Siyon ellerini açmış,
Ama onu avutan yok.
RAB Yakup soyuna karşı buyruk
verdi,
Komşuları ona hasım olsun, dedi.
Yeruşalim aralarında paçavraya
döndü.

18 "RAB haklıdır, çünkü buyruğuna
karşı geldim.
Şimdi dinleyin, ey halklar,
çektiğim acıyı görün;
Erden kızlarım, gençlerim
sürgüne gitti.
19 Oynaşlarımı çağırdım,
Ama aldattılar beni.
Yeniden güçlerine kavuşmak için
yiyecek ararken
Kâhinlerimle önderlerim kentte
can verdi.
20 Gör, ya RAB, ne sıkıntılar
çektiğimi,
İçim kanıyor, yüreğim buruk,
Çünkü çok asilik ettim;
Dışarıda kılıç beni
çocuklarımdan ayırmakta,
İçerdeyse ölüm kol gezmekte.
21 İnlediğimi duydular,
Beni avutan olmadı.
Bütün düşmanlarım başıma gelen
felaketi duydu,
Sen yaptın diye sevinçten coştular.
İlan ettiğin günü getir,
Onlar da benim gibi olsunlar.
22 Yaptıkları her kötülüğü anımsa,
İsyanlarımdan ötürü bana ne
yaptınsa onlara da yap;
Çünkü sürekli inliyor, baygınlık
geçiriyorum."

a *1:12* "Sizin için önemi yok mu bunun?" ya da "Bunlar sizin başınıza da gelmesin."

2. Ağıt

2 Rab öfkelenince Siyon kızını*
nasıl bulutla kapladı!
İsrail'in görkemini gökten yere
fırlattı,
Öfkelendiği gün ayağının
taburesini anımsamadı.
2 Yakup soyunun yaşadığı her yeri
acımadan yuttu,
Yahuda kızının surlu kentlerini
gazabıyla yıktı,
Yerle bir etti onları,
Krallığını ve önderlerini alçalttı.
3 Kızgın öfkesiyle İsrail'in gücünü[b]
kökünden kesti,
Düşmanın önünde sağ elini
onların üstünden çekti,
Çevresini yiyip bitiren alevli ateş
gibi Yakup soyunu yaktı.
4 Düşman gibi yayını gerdi,
Hasım gibi sağ elini kaldırdı,
Göz zevkini okşayan herkesi
öldürdü,
Gazabını Siyon kızının çadırı
üstüne ateş gibi döktü.
5 Rab adeta bir düşman olup İsrail'i
yuttu,
Bütün saraylarını yutup surlu
kentlerini yıktı,
Yahuda kızının feryadını,
figanını arşa çıkardı.
6 Bahçe çardağını söker gibi kendi
çardağını söküp attı,
Buluşma yerini yok etti,
RAB Siyon'da bayram ve Şabat*
günlerini unutturdu,
Şiddetli öfkesi yüzünden kralı da
kâhini de reddetti.
7 Rab sunağını attı,
Tapınağını terk etti;
Siyon saraylarını çeviren surları
düşman eline bıraktı.
Bayram gününde olduğu gibi,
Düşman RAB'bin Tapınağı'nda
sevinç çığlıkları attı.
8 RAB Siyon kızının surlarını
yıkmaya karar verdi,
İpi gerdi ve yıkmaktan el çekmedi,
İç ve dış surlara yas tutturdu,
İkisinin de gücü tükendi.
9 Siyon'un kapıları yere battı,
RAB kapı sürgülerini kırıp yok
etti,
Kralıyla önderleri başka ulusların
arasında kaldı,
Kutsal Yasa uygulanmaz oldu,
Peygamberlerine RAB'den görüm
gelmiyor artık.
10 Siyon kızının ileri gelenleri suskun,
yere oturmuş,
Başlarına toprak saçıp çul
kuşanmışlar,
Yeruşalim'in erden kızları yere
eğmiş başlarını.

11 Gözlerim tükenmekte ağlamaktan,
İçim kanıyor;
Halkımın yıkımından
Yüreğim sızlıyor,
Çünkü kent meydanlarında
çocuklarla bebekler bayılmakta.
12 Kent meydanlarında yaralılar gibi
bayılıp
Can çekişirken annelerinin
bağrında,
"Ekmekle şarap nerede?" diye
soruyorlar annelerine.
13 Senin için ne diyeyim?
Ey Yeruşalim kızı*, seni neye
benzeteyim?
Ey Siyon'un erden kızı, sana neyi
örnek göstereyim de
Seni avutayım?
Sendeki gedik deniz kadar büyük,
Kim sana şifa verebilir?
14 Peygamberlerin senin için boş ve
anlamsız görümler gördüler.
Suçunu ortaya çıkarsalardı, eski
gönencine kavuşabilirdin;
Oysa seni ayartacak boş görümler
gördüler.

b *2:3* "Gücünü": İbranice "Boynuzunu".

15Yoldan geçen herkes el çırparak
seninle alay ediyor,
Yeruşalim kızına baş sallayıp
ıslık çalarak,
"Bütün dünyanın sevinci, güzellik
simgesi dedikleri kent bu mu?"
diyorlar.
16Düşmanlarının hepsi seninle alay
etti,
Islık çalıp diş gıcırdatarak,
"Onu yuttuk" diyorlar,
"İşte beklediğimiz gün, sonunda
gördük onu."
17RAB düşündüğünü yaptı,
Geçmişte söylediği sözü yerine
getirdi,
Yıktı, acımadı,
Düşmanı senin haline sevindirdi,
Hasımlarını güçlü kıldı[c].
18Halk Rab'be yürekten feryat ediyor.
Ey Siyon kızının surları,
Gece gündüz gözyaşın sel gibi
aksın!
Dinlenme, gözüne uyku girmesin!
19Kalk, gece her nöbet başında haykır,
Rab'bin huzurunda yüreğini su
gibi dök!
Her sokak başında açlıktan
bayılan çocuklarının başı için
O'na ellerini aç.

20"Bak, ya RAB, gör! Kime böyle
yaptın?
Kadınlar çocuklarını, sevgili
yavrularını mı yesin?
Kâhinle peygamber Rab'bin
Tapınağı'nda mı öldürülsün?
21Gençler, yaşlılar sokaklarda,
yerlerde yatıyor,
Kılıçtan geçirildi erden
kızlarımla gençlerim,
Öfkelendiğin gün öldürdün
onları, acımadan boğazladın.
22Bir bayram günü davet eder gibi
Beni dehşete düşürenleri davet
ettin her yandan.
RAB'bin öfkelendiği gün kaçıp
kurtulan,
Sağ kalan olmadı.
Sevgiyle büyüttüğüm çocuklarımı
Düşmanım yok etti."

3. Ağıt

3 RAB'bin gazap değneği altında
acı çeken adam benim.
2Beni güttü,
Işıkta değil karanlıkta yürüttü.
3Evet, dönüp dönüp bütün gün bana
elini kaldırıyor.
4Etimi, derimi yıprattı, kemiklerimi
kırdı.
5Beni kuşattı,
Acı ve zahmetle sardı çevremi.
6Çoktan ölmüş ölüler gibi
Beni karanlıkta yaşattı.
7Çevreme duvar çekti, dışarı
çıkamıyorum,
Zincirimi ağırlaştırdı.
8Feryat edip yardım isteyince de
Duama set çekiyor.
9Yontma taşlarla yollarımı kesti,
Dolaştırdı yollarımı.
10Benim için O pusuya yatmış bir ayı,
Gizlenmiş bir aslandır.
11Yollarımı saptırdı, paraladı,
Mahvetti beni.
12Yayını gerdi, okunu savurmak için
Beni nişangah olarak dikti.
13Oklarını böbreklerime sapladı.
14Halkımın önünde gülünç düştüm,
Gün boyu alay konusu oldum
türkülerine.
15Beni acıya doyurdu,
Bana doyasıya pelinsuyu içirdi.
16Dişlerimi çakıl taşlarıyla kırdı,
Kül içinde diz çöktürdü bana.
17Esenlik yüzü görmedi canım,
Mutluluğu unuttum.
18Bu yüzden diyorum ki,
"Dermanım tükendi,
RAB'den umudum kesildi."
19Acımı, başıboşluğumu,

c *2:17* "Hasımlarını güçlü kıldı": İbranice "Hasımlarının boynuzunu yükseltti".

Pelinotuyla ödü anımsa!
20 Hâlâ onları düşünmekte
Ve sıkılmaktayım.
21 Ama şunu anımsadıkça
umutlanıyorum:
22 RAB'bin sevgisi hiç tükenmez[ç],
Merhameti asla son bulmaz;
23 Her sabah tazelenir onlar,
Sadakatin büyüktür.
24 "Benim payıma düşen RAB'dir"
diyor canım,
"Bu yüzden O'na umut bağlıyorum."
25 RAB kendisini bekleyenler,
O'nu arayan canlar için iyidir.
26 RAB'bin kurtarışını sessizce
beklemek iyidir.
27 İnsan için boyunduruğu gençken
taşımak iyidir.
28 RAB insana boyunduruk takınca,
İnsan tek başına oturup susmalı;
29 Umudunu kesmeden yere kapanmalı,
30 Kendisine vurana yanağını dönüp
Utanca doymalı;
31 Çünkü Rab kimseyi sonsuza dek
geri çevirmez.
32 Dert verse de,
Büyük sevgisinden ötürü yine
merhamet eder;
33 Çünkü isteyerek acı çektirmez,
İnsanları üzmez.
34 Ülkedeki bütün tutsakları ayak
altında ezmeyi,
35 Yüceler Yücesi'nin huzurunda
insan hakkını saptırmayı,
36 Davasında insana haksızlık etmeyi
Rab doğru bulmaz.
37 Rab buyurmadıkça kim bir şey
söyler de yerine gelir?
38 İyilikler gibi felaketler de Yüceler
Yücesi'nin ağzından çıkmıyor mu?
39 İnsan, yaşayan insan
Niçin günahlarının cezasından
yakınır?

40 Davranışlarımızı sınayıp gözden
geçirelim,
Yine RAB'be dönelim.
41 Ellerimizin yanısıra yüreklerimizi
de göklerdeki Tanrı'ya açalım:
42 "Biz karşı çıkıp başkaldırdık,
Sen bağışlamadın.
43 Öfkeyle örtünüp bizi kovaladın,
Acımadan öldürdün.
44 Dualar sana erişmesin diye
Bulutları örtündün.
45 Uluslar arasında bizi pisliğe,
süprüntüye çevirdin.
46 Düşmanlarımızın hepsi bizimle
alay etti.
47 Dehşet ve çukur, kırgın ve yıkım
çıktı önümüze."
48 Kırılan halkım yüzünden
Gözlerimden sel gibi yaşlar akıyor.
49 Durup dinmeden yaş boşanıyor
gözümden,
50 RAB göklerden bakıp görünceye
dek.
51 Kentimdeki kızların halini gördükçe
Yüreğim sızlıyor.
52 Boş yere bana düşman olanlar bir
kuş gibi avladılar beni.
53 Beni sarnıca atıp öldürmek istediler,
Üzerime taş attılar.
54 Sular başımdan aştı, "Tükendim"
dedim.

55 Sarnıcın dibinden seni adınla
çağırdım, ya RAB;
56 Sesimi, "Ahıma, çağrıma kulağını
kapama!" dediğimi duydun.
57 Seni çağırınca yaklaşıp, "Korkma!"
dedin.
58 Davamı sen savundun, ya Rab,
Canımı kurtardın.
59 Bana yapılan haksızlığı gördün,
ya RAB,
Davamı sen gör.
60 Benden nasıl öç aldıklarını,
Bana nasıl dolap çevirdiklerini
gördün.
61-62 Aşağılamalarını, ya RAB,
Çevirdikleri bütün dolapları,

ç *3:22* "RAB'bin sevgisi hiç tükenmez" ya da "RAB'bin sevgisi sayesinde yok olmadık."

Bana saldıranların dediklerini,
Gün boyu söylendiklerini duydun.
63 Oturup kalkışlarına bak,
Alay konusu oldum türkülerine.
64 Yaptıklarının karşılığını ver,
ya RAB.
65 İnat etmelerini sağla,
Lanetin üzerlerinden eksilmesin.
66 Göklerinin altından öfkeyle kovala,
yok et onları, ya RAB.

4. Ağıt

4 Altın nasıl donuklaştı,
Saf altın nasıl değişti!
Kutsal taşlar sokak başlarına
dağılmış.
2 Değerleri saf altınla ölçülen Siyon
çocukları
Nasıl çömlekçi işi, toprak testi
yerine sayılır oldu!
3 Çakallar bile meme verip
yavrularını emzirir,
Ama halkım çöldeki devekuşları
kadar acımasız oldu.
4 Susuzluktan emzikteki bebeklerin
dili damağına yapışıyor,
Çocuklar ekmek istiyor, veren
yok.
5 Onlar ki, yemeğin en iyisini yerlerdi,
Sokaklarda perişan oldular;
Onlar ki, al giysiler içinde
büyüdüler,
Çöp yığınlarını kapışır oldular.
6 Halkımın suçu el değmeden, bir
anda yıkılan
Sodom'un günahından daha
büyüktür.
7 Beyleri kardan temiz, sütten aktılar,
Bedence mercandan kızıl,
laciverttaşı kadar biçimliydiler.
8 Şimdiyse görünüşleri kömürden kara,
Sokaklarda tanınmaz oldular.
Bir deri bir kemiğe döndüler,
odun gibi kurudular.
9 Kılıçla öldürülenler kıtlıktan
ölenlerden mutludur,
Çünkü kıtlıktan ölenler tarla
ürününün yokluğundan
yıpranarak erimekteler.
10 Merhametli kadınlar çocuklarını
elleriyle pişirdiler,
Halkım kırılırken yiyecek oldu
bu kendilerine.
11 RAB öfkesini boşalttı, kızgın
öfkesini döktü,
Temellerini yiyip bitiren ateşi
Siyon'un içinde tutuşturdu.
12 Dünyadaki kralların ve insanların
hiçbiri
Yeruşalim kapılarından
hasımların, düşmanların
gireceğine inanmazdı.
13 Peygamberlerinin günahı,
kâhinlerinin suçu yüzündendi bu,
Çünkü onlar kentin ortasında
doğruların kanını döktüler.
14 Sokaklarda körler gibi dolaşıyorlar,
Kanla kirlendikleri için kimse
giysilerine dokunamıyor.
15 "Çekilin! Kirliler!" diye bağırdılar
onlara,
"Çekilin! Çekilin! Dokunmayın!"
Kaçıp başıboş dolaştıklarında,
Öteki uluslar, "Artık burada
kalmasınlar" dediler.
16 RAB kendisi dağıttı onları,
Artık yüzlerine bakmayacak.
Kâhinleri saymadılar, yaşlılara
acımadılar.

17 Boş yere yardım beklemekten
gözlerimizin feri sönüyor,
Gözetleme kulesinde bizi
kurtaramayacak bir ulusu
bekledikçe bekledik.
18 İzlerimizi sürüyorlar,
Sokaklarımızda gezemez olduk.
Sonumuz yaklaştı, günlerimiz
tükendi,
Çünkü sonumuz geldi.
19 Bizi kovalayanlar gökteki
kartallardan çevikti,

4:6 Yar.19:24 **4:10** Yas.28:57; Hez.5:10

Dağların üstünde kovaladılar bizi,
Çölde bize pusu kurdular.
20 Yaşam soluğumuz,
RAB'bin meshettiği* kral onların
çukurunda yakalandı;
Hani onun için, "Ulusların
arasında onun gölgesinde
yaşayacağız" dediğimiz.

21 Ûs ülkesinde yaşayan Edom kızı,
sevin, coş,
Ancak kâse* sana da gelecek,
sarhoş olup soyunacaksın.
22 Ey Siyon kızı*, suçunun cezası
sona erdi,
RAB bir daha seni sürgüne
göndermeyecek.
Ama, ey Edom kızı, suçun
yüzünden seni cezalandırıp
günahlarını ortaya çıkaracak.

5. Ağıt

5 Anımsa, ya RAB, başımıza geleni,
Bak da utancımızı gör.
2 Mülkümüz yabancılara geçti,
Evlerimiz ellere.
3 Öksüz kaldık, babasız,
Annelerimiz dul kadınlara döndü.
4 Suyumuzu parayla içtik,
Odunumuzu parayla almak
zorunda kaldık.
5 Bizi kovalayanlar ensemizde,
Yorgun düştük, rahatımız yok.
6 Ekmek için
Mısır'a, Asur'a el açtık.
7 Atalarımız günah işledi,
Ama artık onlar yok;
Suçlarının cezasını biz yüklendik.
8 Köleler üstümüzde saltanat sürüyor,
Bizi ellerinden kurtaracak kimse
yok.
9 Çöldeki kılıçlı haydutlar yüzünden
Ekmeğimizi canımız pahasına
kazanıyoruz.
10 Kıtlığın yakıcı sıcağından
Derimiz fırın gibi kızardı.
11 Siyon'da kadınların,
Yahuda kentlerinde erden kızların
ırzına geçtiler.
12 Önderler ellerinden asıldı,
Yaşlılar saygı görmedi.
13 Değirmen taşını gençler çevirdi,
Çocuklar odun yükü altında
tökezledi.
14 Yaşlılar kent kapısında oturmaz oldu,
Gençler saz çalmaz oldu.
15 Yüreğimizin sevinci durdu,
Oyunumuz yasa döndü.
16 Taç düştü başımızdan,
Vay başımıza!
Çünkü günah işledik.
17 Bu yüzden yüreğimiz baygın,
Bunlardan ötürü gözlerimiz
karardı.
18 Viran olan Siyon Dağı'nın üstünde
Çakallar geziyor!

19 Ama sen, sonsuza dek tahtında
oturursun, ya RAB,
Egemenliğin kuşaklar boyu sürer.
20 Niçin bizi hep unutuyorsun,
Neden bizi uzun süre terk
ediyorsun?
21 Bizi kendine döndür, ya RAB,
döneriz,
Eski günlerimizi geri ver.
22 Bizi büsbütün attıysan,
Bize çok öfkelenmiş olmalısın.

5:19 Mez.102:12

HEZEKİEL

GİRİŞ

Peygamber Hezekiel İ.Ö. 586 yılında Yeruşalim'in düşüşünden önce ve sonra Babil'de sürgünde yaşadı. Sürgünde olanlara da, Yeruşalim halkına da seslendi Hezekiel. Bu kitabın altı temel noktası var:

1. *Tanrı'nın Hezekiel'i peygamber seçmesi.*
2. *Tanrı'nın yargısı, gelecek felaket ve Yeruşalim'in düşüşüyle ilgili uyarılar.*
3. *İsrail halkına baskı yapan ve onları yanlış yola sürükleyen uluslara karşı Tanrı'nın bildirileri.*
4. *Yeruşalim'in düşüşünden sonra İsrail halkına teselli ve daha parlak bir gelecek için Tanrı'nın vaadi.*
5. *Gog'a karşı söylenen peygamberlik sözleri.*
6. *Yeni tapınak ve İsrail ulusunun eski gönencine kavuşmasıyla ilgili görüm.*

Hezekiel içten bir imana sahipti. Görümler aracılığıyla Tanrı'dan aldığı birçok bildiriyi halka iletti. Bunu yaparken birçok canlı simgesel hareketlere başvurdu. Yüreğin değişmesinin önemini vurgulayan Hezekiel herkesin işlediği günahtan sorumlu olduğunu dile getiriyor. Buna karşın ulusun eski gönencine kavuşacağına inanıyor.

Ana Hatlar:

1:1-3:27 Hezekiel'in çağrılışı
4:1-24:27 Yeruşalim'in yıkılacağına ilişkin bildiriler
25:1-32:32 Tanrı'nın uluslara karşı yargısı
33:1-37:28 Tanrı'nın kendi halkına vaadi
38:1-39:29 Gog'a karşı söylenen peygamberlik sözleri
40:1-48:35 Gelecekteki tapınak ve ülke ile ilgili görüm

Rab'bin Görkemi Hezekiel'e Açıklanıyor

1 Otuzuncu yılda[a], dördüncü ayın*
beşinci günü Kevar Irmağı kıyı-
sında sürgünde yaşayanlar arasınday-
ken gökler açıldı, Tanrı'dan gelen gö-
rümler gördüm. 2 Kral Yehoyakin'in
sürgünlüğünün beşinci yılında, ayın
beşinci günü, 3 Kildan* ülkesinde, Ke-
var Irmağı kıyısında RAB Buzi oğlu
Kâhin* Hezekiel'e seslendi. RAB'bin
eli orada onun üzerindeydi.
4 Kuzeyden esen kasırganın göz
alıcı bir ışıkla çevrelenmiş, ateş sa-
çan büyük bir bulutla geldiğini gör-
düm. Ateşin ortası ışıldayan made-
ni andırıyordu. 5 En ortasında insana
benzer dört canlı yaratık duruyordu;
6 her birinin dört yüzü, dört kanadı
vardı. 7 Bacakları dimdikti, ayakla-
rı buzağı ayağına benziyor ve cilalı
tunç* gibi parlıyordu. 8 Dört yanla-
rında, kanatların altında insan elleri
vardı. Dördünün de yüzleri, kanatla-
rı vardı. 9 Kanatları birbirine değerek

a *1:1* "Otuzuncu yıl": Anlamı kesin olarak bilinmiyorsa da, Hezekiel'in yaşının otuz olduğu sanılıyor. **1:1** Va.19:11 **1:2** 2Kr.24:10-16; 2Ta.36:9-10 **1:5** Va.4:6

dosdoğru ilerliyor, ilerlerken sağa so-
la dönmüyordu.
10 Her yaratığın dört yüzü vardı: Ön-
de dördünün yüzü insan yüzüne, sağ-
da dördünün aslan yüzüne, solda dör-
dünün öküz yüzüne, arkada dördünün
kartal yüzüne benzer bir yüzü vardı.
11 Yüzleri böyleydi. Kanatları yukarı-
ya doğru açılmıştı. Her yaratığın iki
kanadı yanda öbür yaratıkların kana-
dına değiyor, iki kanatla da bedenle-
rini örtüyordu. 12 Her biri dosdoğru
ilerliyordu. Ruhları onları nereye yön-
lendirirse, sağa sola sapmadan oraya
gidiyorlardı. 13 Canlı yaratıkların gö-
rünüşü yanan ateş közleri ya da meşa-
le gibiydi. Ateş yaratıkların ortasında
hareket ediyordu; ışık saçıyor ve için-
den şimşekler çakıyordu. 14 Yaratıklar
şimşek çakar gibi hızla ileri geri gidip
geliyorlardı.
15 Bu dört yüzlü yaratıklara bakar-
ken, her birinin yanında, yere değen
bir tekerlek gördüm. 16 Tekerleklerin
görünüşü ve yapısı şöyleydi: Sarı ya-
kut gibi parlıyorlardı ve dördü de bir-
birine benziyordu. Görünüşleri ve
yapılışları iç içe girmiş bir tekerlek
gibiydi. 17 Hareket edince yaratıkların
baktıkları dört yönden birine doğru
sağa sola sapmadan ilerliyordu. 18 Te-
kerleklerin kenarı yüksek ve korkunç-
tu; hepsi çepeçevre gözlerle doluydu.
19 Canlı yaratıklar hareket edince,
yanlarındaki tekerlekler de hareket
ediyordu; yaratıklar yerden yüksel-
dikçe, tekerlekler de onlarla birlikte
yükseliyordu. 20 Ruhları onları nere-
ye yönlendirirse oraya gidiyorlardı.
Tekerlekler de onlarla birlikte yükse-
liyordu. Çünkü yaratıkların ruhu te-
kerleklerdeydi. 21 Yaratıklar hareket
ettiğinde onlar da hareket ediyor, ya-
ratıklar durduğunda onlar da duruyor,
yaratıklar yerden yükseldiğinde onlar
da yükseliyordu. Çünkü yaratıkların
ruhu tekerleklerdeydi.
22 Kubbeye benzer, billur gibi parlak
ve korkunç bir şey canlı yaratıkların
başları üzerine yayılmıştı. 23 Kubbe-
nin altında kanatlarının biri öbürünün
kanatlarına doğru açılmıştı. Her biri-
nin bedenini örten başka iki kanadı
vardı. 24 Yaratıklar hareket edince, ka-
natlarının çıkardığı sesi duydum. Gü-
rül gürül akan suların çağıltısını, Her
Şeye Gücü Yeten'in sesini, bir ordu-
nun gürültüsünü andırıyordu. Durun-
ca kanatlarını indiriyorlardı. 25 Kanat-
ları inik dururken, başları üzerindeki
kubbeden bir ses duyuldu.
26 Başları üzerindeki kubbenin üs-
tünde laciverttaşından yapılmış tah-
ta benzer bir nesne vardı. Yüksekte,
tahtı andıran nesnede insana benzer
biri oturuyordu. 27 Gördüm ki, beli an-
dıran kısmının yukarısı içi ateş dolu
maden gibi ışıldıyordu, belden aşağı-
sı ateşe benziyordu ve çevresi göz alı-
cı bir ışıkla kuşatılmıştı. 28 Görünüşü
yağmurlu bir gün bulutların arasında
oluşan gökkuşağına benziyordu. Öy-
leydi çevresini saran parlaklık.
RAB'bin görkemini andıran olayın
görünüşü böyleydi. Görünce, yüzüs-
tü yere yığıldım, birinin konuştuğu-
nu duydum.

Rab Hezekiel'i Çağırıyor

2 Bana, "Ey insanoğlu, ayağa kalk,
seninle konuşacağım" dedi. 2 O
benimle konuşur konuşmaz Ruh içime
girdi, beni ayaklarımın üzerinde dur-
durdu; benimle konuşanı duydum.
3 Bana, "Ey insanoğlu, seni İsrail
halkına, bana başkaldıran o asi ulusa
gönderiyorum" dedi, "Onlar ve ataları
bugüne kadar bana karşı geldiler. 4 Bu
halk dikbaşlı ve inatçıdır. Seni onla-
ra gönderiyorum. Onlara, 'Egemen

1:10 Hez.10:14; Va.4:7 **1:13** Va.4:5 **1:15-21** Hez.10:9-13 **1:18** Va.4:8 **1:22** Va.4:6
1:24 Va.1:4-15; 19:6 **1:26** Hez.10:1; Va.4:2-3 **1:27** Hez.8:2

RAB şöyle diyor' diyeceksin. [5]Bu asi
halk seni ister dinlesin, ister dinleme-
sin, yine de aralarında bir peygamber
olduğunu bilecektir. [6]Sen, ey insanoğ-
lu, onlardan ve sözlerinden korkma!
Çevrende çalılar, dikenler olsa, akrep-
ler arasında yaşasan bile korkma. Asi
bir halk olsalar bile, onların söyleye-
ceklerinden korkma, onlar yüzünden
yılgınlığa düşme. [7]Seni ister dinlesin-
ler, ister dinlemesinler, onlara sözle-
rimi söyleyeceksin. Çünkü onlar asi
bir halktır. [8]Sen, ey insanoğlu, sana
söyleyeceğimi dinle! Bu başkaldıran
halk gibi asi olma! Ağzını aç, sana ve-
receğimi ye!"
[9]Baktım, bana doğru uzanmış bir el
gördüm; içinde tomar halinde bir ki-
tap vardı. [10]Tomarı önümde açtı, her
iki yanı da yazılıydı. Orada ağıtlar,
inlemeler, figanlar yazılıydı.

3 Bana, "Ey insanoğlu, sana verile-
ni ye. Bu tomarı yedikten sonra
git, İsrail halkına seslen" dedi. [2]Böy-
lece ağzımı açtım, yemem için toma-
rı bana verdi.
[3]Bana, "Ey insanoğlu, sana verdi-
ğim tomarı ye, mideni onunla doldur"
dedi. Bunun üzerine tomarı yedim.
Bal gibi tatlı geldi bana.
[4]Sonra şöyle dedi: "Ey insanoğlu,
İsrail halkına git, onlara sözlerimi ilet.
[5]Çünkü seni konuşması anlaşılmaz,
dili zor bir halka değil, İsrail halkına
gönderiyorum. [6]Evet, seni konuşma-
sı anlaşılmaz, dili zor, dediklerini an-
lamadığın halklara göndermiyorum.
Onlara gönderseydim, seni dinlerler-
di. [7]İsrail halkı seni dinlemek isteme-
yecektir, çünkü o beni dinlemek iste-
miyor. Bütün İsrail halkı dikbaşlı ve
inatçıdır. [8]Seni onlar kadar inatçı ya-
pacağım, senin alnını onlarınki kadar
katılaştıracağım. [9]Alnını çakmak ta-
şından daha sert bir kaya gibi yapaca-
ğım. Her ne kadar asi bir halksalar da
onlardan korkma, yılma."
[10]Bana, "Ey insanoğlu, iyice din-
le ve sana söyleyeceklerimi yüreği-
ne yerleştir" dedi, [11]"Şimdi sürgün-
de yaşayan halkına git ve seni ister
dinlesinler, ister dinlemesinler, onlara,
'Egemen RAB şöyle diyor' de."
[12]Sonra Ruh beni kaldırdı ve ar-
kamda, "RAB'bin görkemine kendi
yerinde övgüler olsun!" diye büyük
bir gürleme duydum. [13]Canlı yaratık-
ların birbirine çarpan kanatlarının çı-
kardığı sesi, yanlarındaki tekerlekle-
rin gürültüsünü, büyük bir gürleme
duydum. [14]Ruh beni kaldırıp götürdü.
RAB'bin güçlü eli üzerimde olduğu
halde, üzüntüyle, öfkeyle gittim. [15]Ke-
var Irmağı kıyısındaki Tel-Abib'de ya-
şayan sürgünlerin yanına geldim. Ora-
da, yaşadıkları yerde onların arasında
şaşkınlık içinde yedi gün kaldım.

İsrail Halkına Uyarı

[16]Yedi gün sonra RAB bana şöyle
seslendi: [17]"İnsanoğlu, seni İsrail hal-
kına bekçi atadım. Benden bir söz du-
yar duymaz onları benim yerime uya-
racaksın. [18]Kötü kişiye, 'Kesinlikle
öleceksin' dediğim zaman onu uyar-
maz, yaşamını kurtarmak amacıy-
la onu kötü yolundan döndürmek için
konuşmazsan, o kişi günahı içinde öle-
cek; ama onun kanından seni sorumlu
tutacağım. [19]Ancak kötü kişiyi uyardı-
ğın halde kötülüğünden ve kötü yolun-
dan dönmezse, o günahı içinde ölecek.
Ama sen canını kurtarmış olacaksın.
[20]"Doğru kişi doğruluğundan döner
de kötülük yaparsa, onu yıkıma uğ-
ratacağım, o da ölecek. Onu uyarma-
dığın için günahı içinde ölecek, yap-
tığı doğru işler anılmayacak. Ancak
onun kanından seni sorumlu tutaca-
ğım. [21]Ama doğru kişiyi günah işle-
mesin diye uyarırsan, o da günah iş-

2:9-10 Va.5:1 **3:1-3** Va.10:9-10

lemezse, kesinlikle yaşayacak. Çünkü
o uyarılara kulak vermiştir; sen de ca-
nını kurtarmış olacaksın."
22 RAB'bin eli orada üzerimdeydi.
Bana, "Kalk, ovaya git" dedi, "Ora-
da seninle konuşacağım." 23 Böylece
kalkıp ovaya gittim. RAB'bin görkemi
tıpkı Kevar Irmağı kıyısında gördü-
ğüm gibi orada durmaktaydı. Yüzüstü
yere yığıldım. 24 Ruh içime girdi, beni
ayaklarımın üzerinde durdurdu. Be-
nimle şöyle konuştu: "Git, evine ka-
pan. 25 Halkın arasına çıkmaman için
seni halatlarla bağlayacaklar, ey in-
sanoğlu. 26 Dilini damağına yapıştıra-
cağım; konuşmayacak, onları payla-
yamayacaksın. Çünkü bu halk asidir.
27 Ama seninle konuştuğumda dilini
çözeceğim. Onlara, 'Egemen RAB
şöyle diyor' diyeceksin. Dinleyen din-
lesin, dinlemeyen dinlemesin. Çünkü
bu halk asidir."

Yeruşalim'in Kuşatılacağı Önceden Bildiriliyor

4 "Sen, ey insanoğlu, bir tuğla
al, önüne koy, üzerine Yeruşa-
lim Kenti'ni çiz. 2 Kenti kuşat, duvar-
la çevir. Kente karşı toprak rampalar
yap, ordugah kur, çevresine kütükler
yerleştir. 3 Sonra demir bir sac al; de-
mirden bir duvar gibi kendinle kentin
arasına koy. Yüzünü ona doğru çevir.
Kent kuşatma altında tutulacak, onu
sen kuşatacaksın. Bu İsrail halkı için
bir belirti olacak.
4 "Sonra sol yanına uzan, İsrail hal-
kının günahını yüklen. Sol yanına
uzanacağın günler kadar onların su-
çunun cezasını çekeceksin. 5 Suçları-
nın yıl sayısı kadar sana gün ayırdım.
Böylece üç yüz doksan gün İsrail hal-
kının suçunun cezasını çekeceksin.
6 "Bunu yaptıktan sonra, bu kez sağ
yanına uzan, Yahuda halkının suçunun
cezasını çek. Sana kırk gün, her yıl
için bir gün ayırdım. 7 Yüzünü Yeruşa-
lim kuşatmasına çevir, çıplak kollarını
kaldırıp Yeruşalim'e karşı peygamber-
lik et. 8 Kuşatma günlerini bitirinceye
dek bir yandan öbür yana dönmemen
için seni halatlarla bağlayacağım.
9 "Buğday, arpa, bakla, mercimek,
darı, kızıl buğday al, bir kaba koy.
Bunlardan kendine ekmek yap. Bir
yanına uzanacağın üç yüz doksan
gün boyunca bu ekmekten yiyecek-
sin. 10 Her gün belirli zamanda yemen
için yirmi şekel[b] ekmek tartacaksın.
11 Bunun gibi suyu da belirli zaman-
da, ölçüyle, bir hinin altıda biri[c] ka-
dar içeceksin. 12 Yiyeceğini arpa pide-
si yer gibi ye ve insan dışkısından ateş
yakıp üzerinde halkın gözü önünde
pişir." 13 RAB, "Uluslar arasına dağı-
tacağım İsrail halkı böylelikle kirli sa-
yılan yiyecekleri yiyecek" dedi.
14 Ben, "Eyvah, ey Egemen RAB!"
diye karşılık verdim, "Hiçbir zaman
kirli sayılan bir şeye dokunmadım.
Gençliğimden bu yana kendiliğinden
ölmüş ya da yabanıl bir hayvan tara-
fından öldürülmüş bir hayvanın eti-
ni yemedim, ağzıma kirli sayılan et
koymadım."
15 "Peki" dedi, "Ekmeğini insan dış-
kısı yerine tezek yakıp üzerinde pişir-
mene izin vereceğim."
16 Sonra, "İnsanoğlu, Yeruşalim'i her
türlü yiyecekten yoksun bırakacağım"
dedi, "Bu halk yiyeceğini tartıyla ve
kaygı içinde yiyecek, suyunu ölçüyle
ve şaşkınlık içinde içecek. 17 Yiyece-
ği de suyu da azalacak. Hepsi şaşkın-
lığa düşecek, günahları içinde eriyip
yok olacak.

5 "Ey insanoğlu, keskin bir kılıç
al, berber usturası gibi kullana-
rak başını, sakalını tıraş et. Sonra
bir terazi getir, kılları bölümlere ayır.
2 Yeruşalim'in kuşatılması bitince, kıl-

b *4:10* "Yirmi şekel": Yaklaşık 230 gr. c *4:11* "Bir hinin altıda biri": Yaklaşık 0.6 lt.

ların üçte birini kentin ortasında ya-
kacaksın. Üçte birini kılıçla kentin
çevresine fırlatacak, kalan üçte birini
de rüzgara savuracaksın. Ben de yalın
kılıç onların peşine düşeceğim. 3Bir-
kaç tel kıl bırak, giysinin kıvrımları-
na tak. 4Yine birkaçını alıp ateşe at,
yansın. O kıllardan bütün İsrail hal-
kına ateş yayılacak.
5"Egemen RAB diyor ki: Bu Yeru-
şalim'i ulusların ortasına yerleştirdim,
çevresini ülkelerle kuşattım. 6Öyley-
ken Yeruşalim çevresindeki bütün
uluslardan ve ülkelerden daha çok kö-
tülük yaparak ilkelerimi, kurallarımı
çiğnedi. İlkelerime karşı geldi, kural-
larım uyarınca davranmadı. 7Bundan
ötürü Egemen RAB diyor ki: Çevre-
nizde yaşayan uluslardan daha azgın-
dınız, kurallarımı izlemediniz, ilkele-
rime uymadınız. Çevrenizde yaşayan
ulusların ilkelerine de uymadınız.
8"Bundan ötürü Egemen RAB di-
yor ki: İşte ben size karşıyım, ulusla-
rın gözü önünde sizi cezalandıraca-
ğım. 9Yaptığınız bütün iğrençlikler
yüzünden önceden yapmadığımı, bir
daha yapmayacağımı size yapacağım.
10Böylece aranızda babalar çocukları-
nı, çocuklar da babalarını yiyecekler.
Sizi cezalandıracağım, sağ kalanları-
nızı her yana dağıtacağım. 11Egemen
RAB varlığım hakkı için diyor, ma-
dem tapınağımı iğrenç put ve uygu-
lamalarınızla kirlettiniz, ben de sizi
esirgemeyecek, size acımayacak, sizi
kayırmayacağım. 12Kentte yaşayanla-
rınızın üçte biri salgın hastalık ya da
kıtlık yüzünden yok olacak; üçte biri-
niz çevrede kılıçtan geçirilecek; üçte
birinizi de her yana dağıtıp yalın kı-
lıç peşinize düşeceğim.
13"Böylece kızgınlığım son bulacak,
onlara karşı öfkemi yatıştıracağım. O
zaman ben de rahata kavuşacağım.
Öfkemi onların üzerine boşaltınca,
ben RAB'bin kıskançlığımdan onlar-
la konuştuğumu anlayacaklar.
14"Çevrenizdeki uluslar arasında,
yoldan her geçenin gözü önünde si-
zi yıkıma uğratacak, aşağılayacağım.
15Öfke, kızgınlık ve acı paylamalarla
sizi cezalandırdığımda çevrenizdeki
uluslar arasında alay konusu olacak,
aşağılanacaksınız; ders alınacak, şa-
şılacak bir duruma düşeceksiniz. Ben,
RAB bunu söyledim. 16Sizi yok etmek
için üzerinize öldürücü, yıkıcı kıtlık
oklarını salacağım. Üzerinize salaca-
ğım kıtlığı daha da artıracak, sizi her
türlü yiyecekten yoksun bırakacağım.
17Üzerinize kıtlık ve yabanıl hayvan-
lar salacağım, sizi çocuklarınızdan
edecekler. Salgın hastalık ve dökü-
len kan sizi süpürüp yok edecek; ba-
şınıza da kılıç getireceğim. Ben, RAB
böyle söyledim."

İsrail Dağlarındaki Putataparlık Kınanıyor

6 RAB bana şöyle seslendi: 2"Ey
insanoğlu, yüzünü İsrail dağla-
rına doğru çevir ve onlara karşı pey-
gamberlik et. 3De ki, 'Ey İsrail dağla-
rı, Egemen RAB'bin sözünü dinleyin.
Egemen RAB dağlara, tepelere, va-
dilere, derelere şöyle diyor: Üzerini-
ze kılıç göndereceğim, tapınma yer-
lerinizi yıkacağım. 4Sunaklarınızı
devirecek, buhur sunaklarınızı pa-
ramparça edeceğim. Kılıçtan geçiril-
miş halkınızı putlarınızın önüne dü-
şüreceğim. 5İsrailliler'in cesetlerini
putlarının önüne atacak, kemiklerini
sunaklarının çevresine dağıtacağım.
6Yaşadığınız her yerde kentleriniz
yakılıp yıkılacak, tapınma yerleriniz
yerle bir edilecek. Öyle ki, sunakları-
nız devrilip yıkılsın[ç], putlarınız ezi-
lip paramparça olsun, buhur sunak-

ç *6:6* Targum, Süryanice, Vulgata "Yıkılsın", Masoretik metin "Suçlu çıkarılsın".
5:10 Yas.28:57; Ağı.4:10 **5:17** Va.6:8

larınız yok edilsin, el emeğiniz boşa
çıksın. 7Halkınız her yerde öldürüle-
cek. O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaksınız.
8“ ‘Birkaç kişiyi ölümden kurtara-
cağım. Ülkelere, uluslar arasına da-
ğılan bazılarınız kılıçtan kurtulacak.
9Kurtulanlar tutsak alındıkları ulus-
larda beni anımsayacaklar. Benden
dönen sadakatsiz yüreklerinden, put-
ları ardınca şehvete sürükleyen göz-
lerinden derin acı duydum. Yaptıkla-
rı kötülükler ve iğrenç uygulamalar
yüzünden kendilerinden tiksinecek-
ler. 10Benim RAB olduğumu, başla-
rına bu felaketi getireceğimi boşuna
söylemediğimi anlayacaklar.
11“ ‘Egemen RAB şöyle diyor: El-
lerini çırp, ayaklarını yere vur, İsra-
il halkının bütün kötü ve iğrenç uy-
gulamalarından ötürü ah çek! Çünkü
kılıçla, kıtlıkla, salgın hastalıkla yok
olacaklar. 12Uzaktakiler salgın has-
talıktan ölecek, yakındakiler kılıç-
tan geçirilecek, kuşatma sırasında
sağ kalanlar kıtlıktan ölecek. Böyle-
ce onlara duyduğum öfkeye son ve-
receğim. 13Putlarının arasına, sunak-
larının çevresine, her yüksek tepeye,
dağ doruğuna, her yeşeren bol yap-
raklı ağacın altına cesetleri serilince,
benim RAB olduğumu anlayacak-
lar. Oralarda putlarına güzel kokulu
buhur sundular. 14Elimi onlara karşı
uzatacak, çölden Rivla'ya kadar yaşa-
dıkları ülkeyi yerle bir edip ıssız bıra-
kacağım. O zaman benim RAB oldu-
ğumu anlayacaklar.’ ”

Son Yaklaştı

7 RAB bana şöyle seslendi: 2“Ey in-
sanoğlu, Egemen RAB İsrail ülke-
sine şöyle diyor: Son yaklaştı! Ülkenin
dört köşesinin sonu geldi. 3Senin de so-
nun geldi! Senin üzerine öfkemi yağdı-
racağım. Yaptıklarına göre seni yargı-
layacak, bütün iğrenç uygulamalarının
karşılığını vereceğim. 4Sana acımaya-
cak, seni esirgemeyeceğim. Yaptıkla-
rının ve sendeki iğrenç uygulamaların
karşılığını vereceğim. O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaksınız.
5“Egemen RAB şöyle diyor: Yı-
kım! İşte duyulmamış bir yıkım geli-
yor. 6Sonun geldi! Evet, sonun geldi!
Sana karşı uyanıyor. İşte geliyor. 7Ey
ülkede yaşayan halk, yıkıma uğraya-
caksın. Yıkım zamanı yaklaştı! Gün
yakın! Dağların üzerinden sevinç sesi
yerine kargaşa sesi geliyor. 8Çok ya-
kında kızgınlığımı üzerine boşaltacak,
sana duyduğum öfkeyi üzerine döke-
ceğim. Yaptıklarına göre seni yargıla-
yacak, bütün iğrenç uygulamalarının
karşılığını vereceğim. 9Sana acımaya-
cak, seni esirgemeyeceğim. Yaptıkla-
rının ve sendeki iğrenç uygulamaların
karşılığını vereceğim. O zaman seni
cezalandıranın ben RAB olduğumu
anlayacaksın.
10“İşte o gün! Gün yaklaştı! Yıkım
hazır. Değnek çiçeklendi, gurur tomur-
cuklandı. 11Zorbalık ayaklanıp kötü-
lüğün sopası oldu. Halktan, o kalaba-
lıktan kimse kalmayacak; mallarından,
görkemlerinden bir şey kalmayacak.
12“Son yaklaştı! Gün geldi! Alıcı
sevinmesin, satıcı üzülmesin. Çünkü
öfkem bütün halkın üzerine yağacak.
13Satıcı yaşadığı sürece sattığını geri
alamayacak. Çünkü herkesi ilgilendi-
ren bu görüm değiştirilmeyecek. İşle-
diği günahlar yüzünden kimse canı-
nı koruyamayacak. 14Borazan çalındı,
herkes hazır, ama kimse savaşa git-
meyecek. Çünkü öfkem bütün halkın
üzerindedir.
15“İşte dışarda kılıç, içerde salgın
hastalık ve kıtlık. Kentin dışındakiler
kılıçla öldürülecek, kenttekilerse kıt-
lıktan, salgın hastalıktan yok olacak.
16Sağ kalanlar vadilerdeki güvercinler
gibi dağlara kaçacak; her biri güna-
hından ötürü inleyecek. 17Eller gevşe-

yecek, dizler titreyecek. [18]Çul kuşa-
nacak, dehşete düşecekler. Yüzleri
utançtan kızaracak, başları tıraş edi-
lecek. [19]Gümüşlerini sokağa atacaklar.
Altınları kirli sayılacak. RAB'bin öf-
kesini boşalttığı gün onları ne altınla-
rı, ne gümüşleri kurtarabilir. Bunlarla
ne açlıklarını giderebilir, ne karınla-
rını doyurabilirler. Altın ve gümüş
onları suça sürükledi. [20]Mücevherle-
rinin güzelliğiyle gururlanırlardı. İğ-
renç, tiksindirici putlarını bunlardan
yaptılar. Bu yüzden mücevherlerini
kirli bir nesneye çevireceğim. [21]Hep-
sini yağma mal olarak yabancı ulusla-
ra, ganimet olarak dünyadaki kötülere
vereceğim; onları kirletecekler. [22]Yü-
zümü onlardan çevireceğim. Değerli
tapınağımı kirletecekler; zorbalar içe-
ri girip orayı kirletecekler.
[23]"Kendinize zincirler hazırlayın!
Ülkede kan akıtılıyor, kent zorbalık
dolu. [24]Ulusların en kötülerini bura-
ya getireceğim; evlerinizi mülk edi-
necekler. Güçlülerin gururuna son
vereceğim. Kutsal yerleri kirletilecek.
[25]Korku gelince esenlik arayacak, ama
bulamayacaklar. [26]Yıkım üstüne yıkım
gelecek. Kötü haberler birbirini kova-
layacak. Peygamberden görüm isteye-
cekler; kâhin Kutsal Yasa'yı öğreteme-
yecek, ileri gelenler öğüt veremeyecek.
[27]Kral yas tutacak, önder umutsuzluğa
düşecek, ülkedeki halkın korkudan el-
leri titreyecek. Onları yaptıklarına gö-
re cezalandıracak, yargıladıkları gibi
yargılayacağım. O zaman benim RAB
olduğumu anlayacaklar."

Rab'bin Tapınağı'nda Putataparlık

8 Sürgünlüğün altıncı yılı, altın-
cı ayın* beşinci günü, evde Ya-
huda'nın ileri gelenleriyle otururken
Egemen RAB'bin eli bana dokun-
du. [2]Baktım, insana[d] benzer birini
gördüm: Görünüşü, belinden aşağı-
sı ateşi andırıyor, belinden yukarı-
sı maden gibi ışıldıyordu. [3]Eli andı-
ran bir şey uzatıp beni saçlarımdan
tuttu. Ruh beni yerle gök arasına kal-
dırdı ve Tanrı'dan gelen görümlerde
Yeruşalim'e, iç avlunun kuzeye ba-
kan kapısının giriş bölümüne götür-
dü. Tanrı'nın kıskançlığını uyandıran
kıskançlık putu orada dikiliydi. [4]Ova-
da gördüğüm görümdeki gibi, İsrail'in
Tanrısı'nın görkemi oradaydı.
[5]Sonra bana, "Ey insanoğlu, kuzeye
bak!" dedi. Baktım, sunak kapısının
kuzeye bakan giriş bölümünde duran
kıskançlık putunu gördüm.
[6]Bana, "İnsanoğlu, ne yaptıklarını
görüyor musun?" dedi, "Tapınağım-
dan uzaklaşayım diye İsrail halkı çok
iğrenç şeyler yapıyor. Bundan daha
iğrenç şeyler göreceksin."
[7]Beni avlunun giriş bölümüne ge-
tirdi. Baktım, duvarda bir delik gör-
düm. [8]Bana, "Haydi duvarı del, insa-
noğlu" dedi. Duvarı deldim, orada bir
kapı gördüm.
[9]Bana, "İçeri gir de burada yaptık-
ları kötü ve iğrenç şeyleri gör" dedi.
[10]Böylece içeriye girip baktım. Duva-
rın her yanına çeşit çeşit sürüngen*,
iğrenç hayvan şekilleri ve İsrail hal-
kının bütün putları oyulmuştu. [11]İs-
rail ileri gelenlerinden yetmiş kişiyle
Şafan oğlu Yaazanya orada, putların
önünde duruyordu. Her birinin elinde
bir buhurdan vardı; buhurun kokusu
bulut gibi yükseliyordu.
[12]"İnsanoğlu, İsrail halkının ile-
ri gelenlerinin kendi putlarının oda-
larında, karanlıkta neler yaptıklarını
gördün mü?" dedi, "Onlar, 'RAB bizi
görmüyor, RAB ülkeyi bıraktı' diyor-
lar." [13]Bana yine, "Daha iğrenç şeyler
yaptıklarını da göreceksin" dedi.
[14]Bundan sonra beni RAB'bin
Tapınağı'nın kuzeye bakan kapısının
giriş bölümüne götürdü. Orada otu-

d *8:2* Septuaginta "İnsana", Masoretik metin "Ateşe". **8:2** Hez.1:27 **8:4** Hez.1:28

rup Tammuz[e] için ağlayan kadınla-
rı gördüm. 15Bana, "İnsanoğlu, bunu
gördün mü? Bundan daha iğrenç şey-
ler de göreceksin" dedi.
16Beni RAB'bin Tapınağı'nın iç av-
lusuna götürdü. Tapınağın girişin-
de, eyvanla sunak arasında yirmi beş
kadar adam vardı. Sırtlarını RAB'bin
Tapınağı'na, yüzlerini doğuya dön-
müş, güneşe tapınıyorlardı.
17Bana, "İnsanoğlu, bunları gör-
dün mü?" dedi, "Yahuda halkı bura-
da yaptığı iğrenç şeyler yetmiyormuş
gibi, ülkeyi zorbalıkla doldurup beni
sürekli öfkelendiriyor. Bak, dalı na-
sıl burunlarına uzatıyorlar[f]! 18Bundan
ötürü onlara öfkeyle davranacak, acı-
mayacağım, onları esirgemeyeceğim.
Yüksek sesle beni çağırsalar bile on-
ları dinlemeyeceğim."

Yeruşalim Cezalandırılıyor

9 Sonra yüksek sesle, "Kenti ceza-
landıracak olanlar, ellerinde yok
edici silahlarıyla buraya gelsin" di-
ye seslendiğini duydum. 2Kuzeye ba-
kan yukarı kapı yolundan altı kişinin
geldiğini gördüm. Her birinin elinde
ölümcül bir silah vardı. Aralarında
keten giysili, belinde yazı takımı olan
bir adam vardı. İçeriye girip tunç* su-
nağın yanında durdular.
3İsrail Tanrısı'nın görkemi bulun-
duğu yerden, Keruvlar'ın* üzerinden
ayrılıp tapınağın eşiğine gitti. RAB
keten giysili, belinde yazı takımı
olan adama seslendi: 4"Yeruşalim
Kenti'nin içinden geç, orada yapılan
iğrenç şeylerden ötürü dövünüp ağla-
yanların alınlarına işaret koy" dedi.
5Öbürlerine, "Kent boyunca onu
izleyin ve kimseye acımadan, kim-
seyi esirgemeden öldürün" dediğini
duydum. 6"Yaşlıyı, genci, genç kı-
zı, kadını, çocukları öldürün. Yalnız
alınlarında işaret olanlara dokunma-
yın. İşe tapınağımdan başlayın." On-
lar da tapınağın önünde duran İsra-
il ileri gelenlerinden işe başladılar.
7Onlara, "Tapınağı kirletin, avluları-
nı cesetlerle doldurun. Haydi başla-
yın!" dedi. Bunun üzerine onlar gi-
dip kenttekileri öldürmeye başladılar.
8Onlar halkı öldürürken ben tek ba-
şıma kaldım. Yüzüstü yere kapanıp,
"Ah, ey Egemen RAB! Öfkeni Yeru-
şalim üzerine boşaltırken, geri kalan
bütün İsrailliler'i de mi yok edecek-
sin?" diye haykırdım.
9"İsrail ve Yahuda halkının günahı
pek büyük" diye karşılık verdi, "Ülke
kan, kent haksızlık dolu. Onlar, 'RAB
ülkeyi bıraktı, RAB görmüyor' diyor-
lar. 10Ben de onlara acımayacak, onla-
rı esirgemeyeceğim. Yaptıklarını ken-
di başlarına getireceğim."
11Derken keten giysili, belinde yazı
takımı olan adam, "Buyruklarını ye-
rine getirdim" diye haber verdi.

Rab'bin Yüceliği Tapınağı Bırakıyor

10 Baktım, Keruvlar'ın* başı üze-
rindeki kubbenin üzerinde la-
civerttaşından tahta benzer bir nesne
gördüm. 2RAB keten giysili adama,
"Keruvlar'ın altındaki tekerleklerin
arasına gir. Avuçlarını Keruvlar'ın
arasındaki ateş közleriyle doldurup
kentin üzerine közleri saç" dedi. Ada-
mın oraya girdiğini gördüm.
3Adam oraya girdiğinde, Keruvlar
tapınağın güney tarafında duruyordu.
Bulut tapınağın iç avlusunu doldurdu.
4RAB'bin görkemi Keruvlar'ın üze-
rinden ayrılıp tapınağın eşiğine gitti.
Tapınak bulutla doldu. Avlu RAB'bin
görkeminin parıltısıyla doluydu.
5Keruvlar'ın kanatlarının sesi dış av-
ludan bile duyuluyordu; tıpkı Her Şe-
ye Gücü Yeten Tanrı'nın sesi gibiydi.

e *8:14* "Tammuz": Babilliler'in verimlilik tanrısı. **f** *8:17* Putperest törenlerinde yapılan bir davranış. **9:4** Va.7:2-3; 9:4; 14:1 **10:1** Hez.1:26; Va.4:2 **10:2** Va.8:5

[6]RAB keten giysili adama, "Ke-
ruvlar'dan ve tekerleklerin arasından
ateş al" diye buyurunca, adam ora-
ya girip bir tekerleğin yanında dur-
du. [7]Sonra Keruvlar'dan biri arala-
rındaki ateşe elini uzattı, biraz ateş
alıp keten giysili adamın avuçlarına
koydu. Adam ateşi alıp oradan ayrıl-
dı. [8]Keruvlar'ın kanatları altında in-
san eline benzer bir şekil göründü.

[9]Baktım, her Keruv'un yanında bi-
rer tane olmak üzere dört tekerlek gör-
düm. Tekerlekler sarı yakut gibi parıl-
dıyordu. [10]Dördü de birbirine benziyor,
iç içe girmiş bir tekerleği andırıyordu.
[11]Hareket edince Keruvlar'ın baktık-
ları dört yönden birine doğru, sağa
sola dönmeden ilerliyordu. Ön teker-
lek nereye yönelirse, öbür tekerlek-
ler de onun ardınca gidiyordu. [12]Ke-
ruvlar'ın bedenleri –sırtları, elleri,
kanatları– ve dördünün de tekerlek-
leri çepeçevre gözlerle doluydu. [13]Te-
kerleklere "Dönen tekerlekler" den-
diğini duydum. [14]Her Keruv'un dört
yüzü vardı: Birinci yüz öküz[g] yüzü-
ne, ikincisi insan yüzüne, üçüncüsü
aslan yüzüne, dördüncüsü kartal yü-
züne benziyordu.

[15]Keruvlar yukarıya doğru yüksel-
di. Bunlar daha önce Kevar Irmağı
kıyısında gördüğüm canlı yaratıklar-
dı. [16]Keruvlar hareket edince, yanla-
rındaki tekerlekler de hareket ediyor,
Keruvlar yerden yükselmek için ka-
natlarını açınca, tekerlekler de yanla-
rından ayrılmıyordu. [17]Keruvlar dur-
duğunda onlar da duruyor, Keruvlar
yerden yükseldiğinde onlar da yük-
seliyordu. Çünkü yaratıkların ruhu
tekerleklerdeydi.

[18]RAB'bin görkemi tapınağın eşi-
ğinden ayrılıp Keruvlar'ın üzerinde
durdu. [19]Ben bakarken Keruvlar ka-
natlarını açıp yerden yükseldi, teker-
lekler de onlarla yükseldi. RAB'bin
Tapınağı'nın Doğu Kapısı'nın girişin-
de durdular. İsrail Tanrısı'nın görkemi
onların üzerindeydi.

[20]Kevar Irmağı kıyısında, İsrail
Tanrısı'nın altında gördüğüm ve Ke-
ruvlar olduğunu anladığım canlı ya-
ratıklar bunlardı. [21]Her birinin dört
yüzü, dört kanadı vardı. Kanatları-
nın altında insan elini andıran bir şey
vardı. [22]Yüzleri Kevar Irmağı kıyısın-
da gördüğüm yüzlere benziyordu. Her
biri dosdoğru ilerliyordu.

Yeruşalim'in Cezası

11 Ruh beni yine yukarıya kaldı-
rıp RAB'bin Tapınağı'nın Doğu
Kapısı'na götürdü. Kapının giriş bölü-
münde yirmi beş adam vardı. Arala-
rında halkın önderlerinden Azzur oğ-
lu Yaazanya'yı, Benaya oğlu Pelatya'yı
gördüm. [2]RAB bana, "İnsanoğlu,
bunlar kötülük tasarlayan ve bu kent-
te kötü öğüt veren adamlardır" dedi,
[3]"Onlar, 'Yıkım yakın değil, ev yap-
manın zamanıdır. Bu kent kazan, biz
de etiz' diyorlar. [4]Bundan ötürü onları
uyar, ey insanoğlu, onları uyar."

[5]Sonra RAB'bin Ruhu üzerime inip
şunları söylememi buyurdu: "RAB
şöyle diyor: Ey İsrail halkı, neler söy-
lediğinizi ve neler düşündüğünü-
zü bilirim. [6]Bu kentte birçok kişi öl-
dürdünüz, kentin sokaklarını ölülerle
doldurdunuz.

[7]"Bundan ötürü Egemen RAB şöy-
le diyor: Oraya attığınız ölüler et,
kent de kazandır. Ama sizi kentin dı-
şına süreceğim. [8]Kılıçtan korktunuz,
ama ben üzerinize kılıç gönderece-
ğim. Egemen RAB böyle diyor. [9]Si-
zi kentten çıkarıp yabancıların eline
teslim edeceğim. Sizi cezalandıraca-
ğım. [10]Kılıçla öldürüleceksiniz. Sizi
İsrail sınırında cezalandıracağım. O

g ***10:14*** 1:10'a göre "Öküz", Masoretik metin "Keruv".
10:9-13 Hez.1:15-21 **10:12** Va.4:8 **10:14** Hez.1:10; Va.4:7

zaman benim RAB olduğumu anla-
yacaksınız. 11 Bu kent sizin için ka-
zan olmayacak, siz de onun içinde et
olmayacaksınız. Sizi İsrail sınırında
cezalandıracağım. 12 O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaksınız. Ku-
rallarımı izlemediniz, ilkelerime uy-
madınız; çevrenizdeki ulusların ilke-
lerine uydunuz."
13 Ben peygamberlikte bulunurken
Benaya oğlu Pelatya öldü. Yüzüstü
yere kapanıp, "Ah, ey Egemen RAB!
Geri kalan İsrailliler'i büsbütün mü
yok edeceksin?" diye yüksek sesle
haykırdım.

Sürgündekiler İsrail Ülkesine Dönecek

14 RAB bana şöyle seslendi: 15 "Ey
insanoğlu, Yeruşalim'de yaşayan-
lar senin kardeşlerin, akrabaların ve
öbür İsrailliler için, 'Onlar RAB'den
uzaklar, bu ülke mülk olarak bize ve-
rildi' demişler."
16 "Bu yüzden de ki, 'Egemen RAB
şöyle diyor: Onları uzaktaki ulus-
lar arasına gönderdim, ülkeler arası-
na dağıttım. Öyleyken gittikleri ül-
kelerde kısa süre için onlara barınak
oldum.'
17 "De ki, 'Egemen RAB şöyle di-
yor: Sizi uluslar arasından toplayacak,
dağılmış olduğunuz ülkelerden geri
getirecek, İsrail ülkesini yeniden si-
ze vereceğim.'
18 "Ülkeye dönecek, tiksindirici, iğ-
renç putları oradan söküp atacaklar.
19 Onlara tek bir yürek vereceğim, iç-
lerine yeni bir ruh koyacağım. İçle-
rindeki taş yüreği çıkarıp onlara etten
bir yürek vereceğim. 20 O zaman ku-
rallarımı izleyecek, ilkelerime uyma-
ya özen gösterecekler. Onlar halkım
olacak, ben de onların Tanrısı olaca-
ğım. 21 Tiksindirici, iğrenç putlara gö-
nülden yönelenlere gelince, yaptıkla-
rının aynısını başlarına getireceğim.
Böyle diyor Egemen RAB."

Rab'bin Görkemi Tapınaktan Ayrılıyor

22 Keruvlar* kanatlarını açtı, teker-
lekler yanlarında duruyordu. İsrail
Tanrısı'nın görkemi onların üzerin-
deydi. 23 RAB'bin görkemi kentin or-
tasından yükselip kentin doğusunda-
ki dağa kondu. 24 Görümde Tanrı'nın
Ruhu beni yukarı kaldırıp Kildan* ül-
kesindeki sürgünlerin yanına götür-
dü. Sonra gördüğüm görüm kayboldu.
25 Ben de RAB'bin bana gösterdiği her
şeyi sürgündekilere anlattım.

Sürgüne Gidiş Simgelerle Anlatılıyor

12 RAB bana şöyle seslendi: 2 "İn-
sanoğlu, asi bir halkın arasında
yaşıyorsun. Gözleri varken görmüyor,
kulakları varken işitmiyorlar. Çünkü
bu halk asidir.
3 "Sen, insanoğlu, sürgüne gide-
cekmiş gibi eşyanı topla, onların gö-
zü önünde, gündüzün yola çık, bulun-
duğun yerden başka bir yere git. Kim
bilir, asi bir halk olmalarına karşın
seni görüp anlayabilirler. 4 Gündü-
zün, halkın gözü önünde topladığın
sürgün eşyanı çıkar. Akşam yine on-
ların gözü önünde sürgüne giden bi-
ri gibi yola çık. 5 Onlar seni izlerken
duvarı delip eşyanı çıkar. 6 Seni izler-
lerken eşyanı sırtlayıp karanlıkta ta-
şı. Ülkeyi görmemek için yüzünü ört.
Çünkü yapacakların İsrail halkı için
bir uyarı olacaktır."
7 Bana verilen buyruk uyarınca dav-
randım. Gündüzün sürgüne gidecekmiş
gibi eşyalarımı çıkardım. Akşam elim-
le duvarı deldim. Eşyalarımı karanlıkta
çıkarıp onlar izlerken sırtımda taşıdım.
8 Ertesi sabah RAB bana seslendi:
9 "İnsanoğlu, o asi İsrail halkı sana,
'Ne yapıyorsun?' diye sormadı mı?

11:19-20 Hez.36:26-28 **11:22-23** Hez.43:2-5 **12:2** Yşa.6:9-10; Yer.5:21; Mar.8:18

10"Onlara de ki, 'Egemen RAB şöy-
le diyor: Yeruşalim'deki önder ve ora-
da yaşayan bütün İsrail halkına ilişkin
bir bildiridir bu. 11 Ben sizin için bir
uyarıyım' de. Sana yaptığımın tıpkı-
sı onlara da yapılacak. Tutsak olarak
sürgüne gidecekler.
12"Onların önderi karanlıkta eşya-
sını sırtında taşıyarak yola koyulacak.
Eşyasını çıkarmak için duvarda bir ge-
dik açacak. Ülkeyi görmemek için yü-
zünü örtecek. 13 Onun üzerine ağımı
atacağım, kurduğum tuzağa düşecek.
Onu Babil'e, Kildan* ülkesine götü-
receğim, ama ülkeyi göremeden ora-
da ölecek. 14 Çevresindekilerin tümünü
–yardımcılarını, ordusunu– dünyanın
dört bucağına dağıtacağım. Yalın kılıç
onların peşlerine düşeceğim. 15 Onları
uluslar arasına dağıtıp ülkelere sürdü-
ğümde, benim RAB olduğumu anlaya-
caklar. 16 Gittikleri uluslarda yaptıkları
bütün iğrenç uygulamaları anlatmaları
için aralarından birkaç kişiyi kılıçtan,
kıtlıktan, salgın hastalıktan sağ bıra-
kacağım. Böylece benim RAB oldu-
ğumu anlayacaklar."
17 RAB bana şöyle seslendi: 18"İnsa-
noğlu, yiyeceğini titreyerek ye, suyu-
nu korkudan ürpererek iç. 19 Ülkede ya-
şayan halka de ki, 'Egemen RAB İsrail
ve Yeruşalim'de yaşayanlar için şöyle
diyor: Yiyeceklerini umutsuzluk içinde
yiyecek, sularını şaşkınlık içinde içe-
cekler. Orada yaşayanların yaptığı zor-
balık yüzünden ülke ıssız bırakılacak.
20 Halkın içinde yaşadığı kentler yakıla-
cak, ülke çöle dönüşecek. O zaman be-
nim RAB olduğumu anlayacaksınız.' "
21 RAB bana şöyle seslendi: 22"İn-
sanoğlu, İsrail'de yaygın olan, 'Gün-
ler geçiyor, her görüm boşa çıkıyor'
deyişinin anlamı nedir? 23 Onlara de
ki, 'Egemen RAB şöyle diyor: Ben bu
deyişe son vereceğim. Bundan böyle
İsrail'de bir daha söylenmeyecek.' Yi-
ne onlara de ki, 'Her görümün yerine
geleceği günler yaklaştı. 24 Artık İsra-
il halkı arasında yalan görüm ya da al-
datıcı falcılık olmayacak. 25 Ama ben
RAB, ne dersem gecikmeden olacak.
Siz, ey asi İsrail halkı, söylediklerimin
tümünü sizin günlerinizde yerine geti-
receğim. Böyle diyor Egemen RAB.' "
26 RAB bana şöyle seslendi: 27"İnsa-
noğlu, İsrail halkı, 'Onun gördüğü gö-
rüm uzak günler için, peygamberlik
sözleri de uzak gelecekle ilgili' diyor.
28"Bundan ötürü onlara de ki, 'Ege-
men RAB şöyle diyor: Söylediğim
sözlerden hiçbiri artık gecikmeyecek,
ne dersem olacak. Böyle diyor Ege-
men RAB.' "

Sahte Peygamberler Cezalandırılıyor

13 RAB bana şöyle seslendi: 2"İn-
sanoğlu, peygamberlikte bulu-
nan İsrail peygamberlerine karşı sen
peygamberlik et. Kendiliğinden pey-
gamberlik eden o peygamberlere de
ki, 'RAB'bin sözüne kulak verin!
3 Egemen RAB şöyle diyor: Hiçbir
görüm görmemiş ama kurdukları ha-
yaller uyarınca davranan akılsız pey-
gamberlerin vay başına! 4 Ey İsrail,
peygamberlerin yıkıntılar arasında-
ki çakallara benziyor. 5 RAB'bin gü-
nünde İsrail halkının savaşta diren-
mesi için gidip duvardaki gedikleri
onarmadınız. 6 Onların görümleri uy-
durmadır. Yaptıkları yalan peygam-
berliklere RAB'bin sözüdür diyorlar.
Oysa onları ben göndermedim. Yine
de söylediklerinin yerine geleceğini
umuyorlar. 7 Ben söylemediğim halde,
RAB'bin sözüdür diyorsunuz. Oysa
gördüğünüz görümler uydurma, yap-
tığınız falcılık yalan değil mi?
8" 'Bu yüzden Egemen RAB şöyle
diyor: Söylediğiniz boş sözler, gördü-
ğünüz yalan görümlerden ötürü size
karşıyım. Böyle diyor Egemen RAB.

12:13 2Kr.25:7; Yer.52:11

[9]Elim uydurma görüm gören, yalan
yere falcılık eden peygamberlere kar-
şı olacak. Onlar halkımın topluluğun-
da bulunmayacak, İsrail halkının kü-
tüğüne yazılmayacak, İsrail ülkesine
girmeyecekler. O zaman benim Ege-
men RAB olduğumu anlayacaksınız.
[10]“ ‘Esenlik yokken esenlik diyerek
halkımı aldatıyorlar. Biri dayanıksız
bir duvar yapınca, sahte peygamberler
üzerine sıva vuruyorlar. [11]Duvarı sı-
vayanlara de ki: Duvar yıkılacak; sa-
ğanak yağmur yağacak, ardından dolu
yağdıracağım. Şiddetli bir rüzgar çı-
kıp duvara karşı esecek. [12]Duvar çö-
künce size, nerede duvara vurduğu-
nuz sıva demeyecekler mi?
[13]“ ‘Onun için Egemen RAB şöyle
diyor: Öfkemden duvarı yerle bir et-
mek için şiddetli bir rüzgar göndereceğim; kızgınlığımdan sağanak yağmur
ve dolu yağdıracağım. [14]Sıva vurdu-
ğunuz duvarı yıkıp yerle bir edece-
ğim. Temeli açılıp ortaya çıkacak. Yı-
kılacak ve altında yok olacaksınız. O
zaman benim RAB olduğumu anlaya-
caksınız. [15-16]Böylece öfkemi duvarın
ve duvara sıva vuranların üzerine bo-
şaltacağım. Size duvar da duvara sı-
va vuran da Yeruşalim'de esenlik yok-
ken esenlik görümleri gören İsrailli
peygamberler de yok oldu diyeceğim.
Egemen RAB böyle diyor.’ ”
[17]“Sen, ey insanoğlu, kendiliğinden
peygamberlik eden halkının kızlarına
yüzünü çevir. Onlara karşı peygam-
berlik et. [18]De ki, ‘Egemen RAB şöyle
diyor: İnsanları tuzağa düşürmek için
herkese bilek bağı diken, her boyda
baş örtüsü yapan kadınların vay ba-
şına! Kendi canınızı korurken halkı-
mın canını mı tuzağa düşüreceksiniz?
[19]Birkaç avuç arpayla birkaç dilim ek-
mek için halkımın arasında beni kü-
çük düşürdünüz. Yalana kulak veren
halkıma yalan söyleyerek ölümü hak
etmemiş canları öldürdünüz, ölümü
hak etmiş canları yaşattınız.
[20]“ ‘Bundan ötürü Egemen RAB
şöyle diyor: İnsanları kuş gibi tuzağa
düşüren sihirli bilek bağlarınıza karşı-
yım. Onları bileklerinizden koparaca-
ğım. Kuş gibi tuzağa düşürdüğünüz in-
sanları özgür kılacağım. [21]Örtülerinizi
yırtacak, halkımı elinizden kurtaraca-
ğım. Bir daha tuzağınıza düşmeyecek-
ler. O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaksınız. [22]Madem incitmek is-
temediğim doğru kişinin cesaretini
yalanlarınızla kırdınız ve canını kur-
tarmak için kötü kişiyi kötü yolundan
dönmemeye yüreklendirdiniz, [23]bir
daha uydurma görümler görmeyecek,
falcılık etmeyeceksiniz. Halkımı eli-
nizden kurtaracağım. O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaksınız.’ ”

Rab Putataparlığı Cezalandırıyor

14 İsrail ileri gelenlerinden kimisi
gelip yanıma oturdu. [2]O sırada
RAB bana şöyle seslendi: [3]“İnsanoğ-
lu, bu adamların yüreği putlara bağlı.
Diktikleri putların kendilerini günaha
sokmasına olanak veriyorlar. Öyleyse
onların bana danışmasına izin verme-
li miyim? [4]Bunun için onlarla konuş
ve de ki, ‘Egemen RAB şöyle diyor:
Yüreğini puta bağlayan, diktiği putun
kendisini günaha sokmasına olanak
veren, sonra da peygambere danışma-
ya gelen her İsrailli'ye putlarının çok-
luğuna göre ben RAB kendim karşılık
vereceğim. [5]Bunu, putları yüzünden
bana sırt çeviren İsrail halkının yü-
reğini yeniden kendime çekmek için
yapacağım.’
[6]“Bu yüzden İsrail halkına de ki,
‘Egemen RAB şöyle diyor: Geri dö-
nün! Putlarınızdan vazgeçin, iğrenç
uygulamalarınızı bırakın!
[7]“ ‘İsrail halkından biri ya da İsra-
il'de yaşayan bir yabancı benden ay-

13:10 Yer.6:14; 8:11

rılır, yüreğini putlara bağlar, diktiği
putların kendisini günaha sokmasına
olanak verir, sonra da bana danışmak
üzere bir peygambere giderse, ben
RAB kendim ona karşılık vereceğim.
[8]O kişiye karşı çıkacağım. Onu bir be-
lirti, bir alay konusu yapıp halkımın
arasından atacağım. O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaksınız.
[9]" 'Bir peygamber ayartılır da bir
söz söylerse, onu ayartan benim. Eli-
mi ona karşı uzatacağım, onu halkım
İsrail'in arasından çıkarıp yok edece-
ğim. [10]Suçlarının cezasını çekecekler.
Peygamber de ona danışan da aynı şe-
kilde cezalandırılacak. [11]Böylece İsra-
il halkı bir daha benden ayrılmayacak,
günahlarıyla kendilerini kirletmeye-
cekler. Onlar halkım olacaklar, ben
de onların Tanrısı olacağım. Egemen
RAB böyle diyor.' "

Kişisel Sorumluluk

[12]RAB bana şöyle seslendi: [13]"İnsa-
noğlu, eğer bir ülke bana sadakatsizlik
eder, günah işlerse, ben de o ülkeye
karşı elimi uzatır, onu her türlü yiye-
cekten yoksun bırakır, üzerine kıtlık
gönderir, insanları ve hayvanları yok
edersem; [14]şu üç adam –Nuh, Daniel[h],
Eyüp– orada olsalar bile, doğrulukla-
rıyla ancak kendi canlarını kurtarabi-
lirler. Egemen RAB böyle diyor.
[15]"Ya da ülkeye yabanıl hayvanlar
gönderirsem ve ülkeyi kimsesiz bıra-
kırlarsa, ülke viraneye döner, hayvan-
lar yüzünden kimse içinden geçemez-
se; [16]Varlığım hakkı için diyor Egemen
RAB, bu üç kişi o ülkede yaşasa bile,
ne oğullarını ne de kızlarını kurtarabi-
lirler. Ancak kendi canlarını kurtara-
bilirler. Ülke ise viraneye döner.
[17]"Ya da o ülkeye kılıç gönderir, 'Kı-
lıç ülkeyi yarsın' der, oradaki insanla-
rı ve hayvanları yok edersem; [18]var-
lığım hakkı için diyor Egemen RAB,
bu üç kişi orada olsa bile, ne oğulları-
nı ne de kızlarını kurtarabilirler. An-
cak kendi canlarını kurtarabilirler.
[19]"O ülkeye salgın hastalık gönderir,
kan dökerek öfkemi yağdırır, oradaki
insanları ve hayvanları yok edersem;
[20]varlığım hakkı için diyor Egemen
RAB, Nuh, Daniel ve Eyüp orada ol-
sa bile, ne oğullarını ne de kızlarını
kurtarabilirler. Doğruluklarıyla ancak
kendi canlarını kurtarabilirler.
[21]"Egemen RAB şöyle diyor: Yeru-
şalim'deki insanları ve hayvanları yok
etmek için üzerine dört ağır yargı-
mı –kılıcı, kıtlığı, yabanıl hayvanları,
salgın hastalığı– gönderdiğimde da-
ha neler neler olacak! [22]Orada sağ bı-
rakılacak kimi oğullarınız, kızlarınız
olacak, çıkıp yanınıza gelecekler. On-
ların davranışlarını ve yaptıklarını gö-
rünce, Yeruşalim'in başına getirdiğim
yıkımdan ve her tür felaketten avuntu
bulacaksınız. [23]Onların davranışları-
nı ve yaptıklarını görünce avutulacak,
Yeruşalim'in başına getirdiklerimin
amaçsız olmadığını anlayacaksınız.
Egemen RAB böyle diyor."

Yeruşalim, Yararsız Asma

15 RAB bana şöyle seslendi: [2]"İn-
sanoğlu, asma odununun her-
hangi bir orman ağacının dalından
daha fazla değeri var mı? [3]Asma odu-
nundan yararlı bir şey yapılabilir mi?
Ya da üzerine eşya asmak için ondan
askı yaparlar mı? [4]Yakıt olarak ateşe
atılır da ateş odunun iki ucunu yakıp
ortasını kömürleştirince, işe yarar mı?
[5]Yanmadan önce işe yaramadıysa, ya-
nıp kömür haline geldikten sonra bir
işe yarar mı?
[6]"Bu nedenle Egemen RAB şöyle
diyor: Orman ağaçları arasında asma
odununu nasıl yakıt olarak ateşe ver-

h *14:14,20* Burada adı geçen Daniel'in İbranice yazılışı farklı olduğundan bildiğimiz Peygamber Daniel olmayabilir. **14:21** Va.6:8

dimse, Yeruşalim'de yaşayan halka
da aynısını yapacağım. 7Onlara yüz
çevireceğim. Şimdi ateşten kurtulsa-
lar bile, ateş onları yine de yakıp yok
edecek. Onlara yüz çevirince, benim
RAB olduğumu anlayacaksınız. 8Ül-
keyi viraneye çevireceğim. Çünkü ba-
na sadakatsizlik ettiler. Egemen RAB
böyle diyor."

Sadakatsiz Yeruşalim

16 RAB bana şöyle seslendi: 2"İn-
sanoğlu, Yeruşalim'e yaptığı iğ-
renç uygulamaları bildir. 3De ki, 'Ege-
men RAB Yeruşalim'e şöyle diyor:
Kökenin ve doğumun açısından Ke-
nan ülkesindensin; baban Amorlu, an-
nense Hititli'ydi*. 4Doğduğun gün gö-
bek bağın kesilmedi, temizlemek için
seni yıkamadılar, tuzla ovalamadılar,
kundağa sarmadılar. 5Kimse bunlar-
dan birini yapacak kadar sana acıma-
dı, sevecenlik göstermedi. Senden tik-
sindikleri için doğduğun gün seni kıra
attılar.
6" 'Yanından geçtim, senin ken-
di kanının içinde kımıldadığını gör-
düm. Kendi kanının içindeyken yaşa!
dedim. Evet, Kendi kanının içindey-
ken yaşa! dedim. 7Kırda yetişen bir
bitki gibi seni geliştirdim. Geliştin,
büyüdün, kusursuz bir güzelliğe eriş-
tin. Göğüslerin oluştu, saçların uzadı.
Ama çırılçıplaktın.
8" 'Yine yanından geçtim, sana
baktım, sevgi çağındı. Giysimin ete-
ğini üzerine serdim, çıplaklığını ört-
tüm. Sana ant içtim, seninle antlaşma
yaptım. Egemen RAB böyle diyor. Ve
benim oldun.
9" 'Seni yıkadım, üzerindeki kanı
temizledim, derine zeytinyağı sür-
düm. 10Sana işlemeli giysiler giydir-
dim, deriden[ı] çarık verdim. Beline in-
ce keten kuşak bağladım, seni pahalı
giysilerle örttüm, 11takılarla süsledim.
Bileklerine bilezikler, boynuna ger-
danlık taktım. 12Burnuna halka, ku-
laklarına küpeler, başına görkemli bir
taç taktım. 13Altınla gümüşle süslen-
din; giysilerin ince ketenden, pahalı,
işlemeli kumaştandı. İnce unla, balla,
zeytinyağıyla beslendin. Gitgide gü-
zelleştin, krallığa yaraştın. 14Güzel-
liğinden ötürü ünün uluslar arasında
yayıldı. Çünkü seni görkemimle do-
nattığım için güzelliğin kusursuzdu.
Egemen RAB böyle diyor.
15" 'Ama sen güzelliğine güvendin,
ününü kullanarak fahişelik ettin. Her
geçene gönlünü kaptırdın, kendini tes-
lim ettin. 16Giysilerinden alıp kendine
süslü tapınma yerleri yaptın, oralar-
da fahişelik ettin. Böylesi ne olmuştur,
ne de olacaktır. 17Sana verdiğim altın,
gümüş süslerden erkek suretleri yap-
tın, onlarla fahişelik ettin. 18İşlemeli
giysilerini alıp onların üzerine örttün.
Onlara zeytinyağımı, buhurumu sun-
dun. 19Yemen için sağladığım yiyece-
ği –ince unu, zeytinyağını, balı– güzel
kokulu bir sunu olarak onlara sundun.
Böyle yaptın diyor Egemen RAB.
20" 'Bana doğurduğun oğulları, kız-
ları alıp yiyecek olarak putlara kurban
ettin. Fahişelik etmen yetmiyormuş
gibi, 21çocuklarımı kesip sunu olarak
ateşte putlara kurban ettin. 22Bütün
iğrenç uygulamalarını, fahişelikleri-
ni yaparken gençlik günlerini, çırıl-
çıplak olduğun, kanının içinde kımıl-
dandığın zamanı anımsamadın.
23" 'Egemen RAB, vay, vay başına
diyor! Yaptığın kötülüklere ek olarak,
24kendine fuhuş yuvaları kurdun, bü-
tün meydanlarda yüksek tapınma yer-
leri yaptın. 25Her yolun başına kendin
için yüksek tapınma yerleri kurdun,
güzelliğini kirlettin, her geçene ken-
dini teslim ettin, fahişeliklerini ar-
tırdın. 26Şehvet düşkünü komşuların
Mısırlılar'la fahişelik ettin. Fahişe-

ı *16:10* "Deri": Yunus balığı derisi olabilir.

liklerini artırmakla beni öfkelendir-
din. 27İşte bu yüzden elimi sana kar-
şı uzattım, yiyecek payını azalttım.
Ahlaksız davranışından utanç duyan
düşmanların Filist kızları diledikle-
rini yapsınlar diye seni onlara teslim
ettim. 28Asurlular'la da fahişelik ettin,
çünkü doymamıştın. Evet, onlarla fa-
hişelik ettin, yine doymadın. 29Fahişe-
liğini ticaret diyarı olan Kildan* ülke-
sine dek artırdın, yine de doymadın.

30" 'Bütün bunları yaparken yüre-
ğin ne kadar yıpranmış' diyor Egemen
RAB, 'Yüzsüz bir fahişe gibi davran-
dın! 31Her yolun başına fuhuş yuvaları
kurarken, bütün meydanlarda yüksek
tapınma yerleri yaparken, fahişe gibi
bile değildin, ücretini küçümsedin.

32" 'Kocasının yerine yabancıları
yeğleyen, zina eden bir kadındın! 33Fa-
hişelere ücret ödenir. Oysa sen bütün
oynaşlarına armağanlar dağıttın. Fahi-
şelik etmek için her yandan sana gel-
sinler diye rüşvet verdin. 34Fahişeli-
ğinde öbür kadınlara benzemiyorsun.
Çünkü fahişelik edesin diye kimse
senin peşine düşmüyor. Ücret ödeyen
sensin, kimse sana ücret ödemiyor. Bu
yüzden öbürlerine benzemiyorsun.

35" 'Bu nedenle, ey fahişe, RAB'bin
sözünü dinle! 36Egemen RAB şöyle
diyor: Yüzsüzlüğün ortaya döküldüğü,
oynaşlarınla fahişelik ederken çıplaklı-
ğın meydana çıktığı için, bütün iğrenç
putların yüzünden, onlara çocukları-
nın kanını verdiğin için, 37düşüp kalk-
tığın bütün oynaşlarını –sevdiklerini
de nefret ettiklerini de– toplayacağım.
Sana karşı onları her yandan toplaya-
cak, çıplaklığını onların önüne sere-
ceğim; bütün çıplaklığını görecekler.
38Sana zina eden, kan döken kadınlara
verilen cezayı vereceğim. Kanını akı-
tarak seni öfkemin ve kıskançlığımın
öcüne terk edeceğim. 39Seni oynaşla-
rının eline teslim edeceğim. Fuhuş yu-
valarını yıkacak, yüksek tapınma yer-
lerini bozacaklar. Üzerindeki giysileri
soyacak, güzel mücevherlerini alıp se-
ni çırılçıplak bırakacaklar. 40Halkı sa-
na karşı kışkırtacaklar. Seni taşlaya-
cak, kılıçlarıyla delik deşik edecekler.
41Evlerini ateşe verecek, seni birçok
kadının gözü önünde yargılayacak-
lar. Fahişeliklerine son vereceğim, ar-
tık oynaşlarına ücret ödemeyeceksin.
42Böylece sana karşı öfkem yatışacak,
kıskançlığım dinecek. Susacak, bir da-
ha öfkelenmeyeceğim.

43" 'Madem gençlik günlerini anım-
samadın, yaptıklarınla beni öfkelen-
dirdin, ben de yaptıklarını senin başı-
na getireceğim. Böyle diyor Egemen
RAB. Bu iğrenç uygulamalarına ek
olarak ahlaksızlık da ettin.

44" 'Herkes senin için şu deyişi söy-
leyecek: Annesi nasılsa kızı da öyle.
45Sen kocasından ve çocuklarından tik-
sinen annenin kızısın; kocalarından ve
çocuklarından tiksinen kızkardeşleri-
nin kızkardeşisin. Annen Hititli, baban
Amorlu'ydu. 46Kızlarıyla senin kuze-
yinde yaşayan Samiriye ablan, kızla-
rıyla senin güneyinde yaşayan Sodom
kızkardeşindir. 47Sen yalnız onların
yolunda yürümekle, onların iğrenç uy-
gulamalarına uymakla kalmadın, bü-
tün yaptıklarınla kısa sürede onlardan
daha büyük kötülük ettin. 48Varlığım
hakkı için diyor Egemen RAB, kızkar-
deşin Sodom'la kızları, kızlarınla senin
yaptıklarını asla yapmadılar.

49" 'Kızkardeşin Sodom'un günahı
şuydu: Kendisi de kızları da gururluy-
du, ekmeğe doymuşlardı, umursamaz-
lardı. Düşküne, yoksula yardım elini
uzatmadılar. 50Kendilerini beğenmiş-
lerdi. Önümde iğrenç şeyler yaptılar.
Bu nedenle, gördüğün gibi onları
önümden süpürüp attım. 51Samiriye
işlediğin günahın yarısını bile işle-
medi. Sen onlardan çok daha iğrenç
şeyler yaptın. Yaptığın iğrençliklerle
kızkardeşlerini suçsuz çıkardın. 52Dü-

şeceğin utanca katlanacaksın. Çünkü
kızkardeşlerini haklı gibi gösterdin.
İşlediğin günahlar onlarınkinden da-
ha iğrenç olduğundan senin yanında
suçsuz kalıyorlar. Bunun için utan ve
düşeceğin utanca katlan. Çünkü kız-
kardeşlerini suçsuz çıkardın!
53" 'Sodom'la kızlarını, Samiriye'yle
kızlarını, onlarla birlikte de seni eski
gönencine kavuşturacağım. 54 Utanca
boğulacaksın. Bütün yaptıklarından
ötürü kızkardeşlerine avuntu olacak
ve utanacaksın. 55 Kızkardeşlerin So-
dom ve Samiriye ile kızları eski du-
rumlarına dönecekler; kızlarınla sen
de öyle. 56-57 Kötülüğün açığa çıkma-
dan önce, gururlu olduğun günlerde
kızkardeşin Sodom'un adını bile an-
mıyordun. Şimdi sen de Edom kızla-
rıyla komşuları ve Filist kızlarınca
–çevrende seninle alay edenlerce– kü-
çümseniyorsun. 58 Ahlaksızlığının ve
yaptığın iğrençliklerin sonuçlarına
katlanacaksın. RAB böyle diyor.
59" 'Egemen RAB şöyle diyor: Se-
ninle yaptığım antlaşmayı bozarak iç-
tiğin andı küçümsedin. Ben de hak et-
tiğin biçimde seni cezalandıracağım.
60 Gençlik günlerinde seninle yaptığım
antlaşmayı anımsayacağım. Seninle
sonsuza dek kalıcı bir antlaşma yapa-
cağım. 61 Büyük, küçük kızkardeşlerini
yanına aldığında yaptıklarını anımsa-
yacak ve utanacaksın. Seninle yaptı-
ğım antlaşmada olmadığı halde onları
kızların olsunlar diye sana vereceğim.
62 Seninle yeniden antlaşma yapacağım,
benim RAB olduğumu anlayacaksın.
63 Bütün yaptıklarını bağışladığımda,
anımsayacak ve utanacaksın. Utan-
cından bir daha ağzını açmayacaksın.
Egemen RAB böyle diyor.' "

Kartalla Asmanın Simgesel Öyküsü

17 RAB bana şöyle seslendi: 2 "Ey
insanoğlu, İsrail halkına bir bil-
mece sor, simgesel bir öykü anlat. 3 De
ki, 'Egemen RAB şöyle diyor: Kanat-
ları uzun ve güçlü, renk renk tüylerle
dolu iri bir kartal Lübnan'a geldi, bir
sedir ağacının tepesine konup onu ele
geçirdi. 4 Ağacın tepesindeki filizleri
koparıp ticaret ülkesine götürdü, tüc-
carlar kentine yerleştirdi.
5" 'Ülkenin tohumundan alıp ve-
rimli toprağa ekti; onu söğüt ağacı gi-
bi akarsuların kıyısına dikti. 6 Tohum
filizlenip yerde yayılan bodur bir as-
ma oldu. Dalları kartala doğru yayıldı,
kökleriyse aşağıya, derine indi. Böyle-
ce dal salan, filiz veren bir asma oldu.
7" 'Gelgelelim, kanatları güçlü, bol
tüylü başka bir iri kartal da vardı. As-
ma bu kez dikildiği yerden köklerini
bu kartala doğru çevirdi; sulasın diye
dallarını ona doğru saldı. 8 Dallansın,
ürün versin, görkemli bir asma olsun
diye akarsuların kıyısındaki verimli
toprağa dikilmişti.'
9 "Onlara de ki, 'Egemen RAB şöyle
diyor: Asma serpilecek mi? Kurusun
diye ilk kartal kökünü söküp meyvesi-
ni koparmayacak mı? Asmanın yeni fi-
lizlenen bütün dalları kuruyacak. Kö-
künden söküp atmak için güçlü ele ya
da büyük orduya gerek duyulmayacak.
10 Evet, asma dikilmiş, ama serpilip ge-
lişecek mi? Doğu rüzgarı ona çarpınca
büsbütün kurumayacak mı? Evet, filiz-
lendiği yerde solup kuruyacak.' "

Simgesel Öykü Açıklanıyor

11 RAB bana şöyle seslendi: 12 "O asi
halka de ki, 'Bunların ne anlama gel-
diğini bilmiyor musunuz?' Onlara de
ki, 'Babil Kralı Yeruşalim'e gitti; kra-
lını, önderlerini tutsak alıp kendisiyle
birlikte Babil'e götürdü. 13 Sonra kra-
lın soyundan gelen birini alıp ant içi-
rerek onunla bir antlaşma yaptı. Ülke-
nin önderlerini de tutsak aldı. 14 Öyle
ki, ülke gerilesin, bir daha yükselme-

17:12-15 2Kr.24:15-20; 2Ta.36:10-13

sin, ancak yaptığı antlaşmayı yerine
getirerek yaşayabilsin. [15]Ne var ki,
Yahuda Kralı, kendisine at ve çok sa-
yıda asker vermesi için Mısır'a elçiler
göndererek Babil Kralı'na başkaldır-
dı. Yahuda Kralı başaracak mı? Böy-
le şeyler yapan kurtulur mu? Yaptığı
antlaşmayı bozan kurtulur mu?
[16]" 'Egemen RAB, varlığım hakkı
için diyor, onu tahta oturtan kralın ül-
kesinde, Babil'de ölecek. Çünkü içti-
ği andı küçümsedi, yaptığı antlaşma-
yı bozdu. [17]Babilliler birçok kişiyi yok
etmek için toprak rampalar, kuşatma
duvarları yaptığında, firavun güçlü
ordusu ve büyük kalabalıklarla savaş-
ta ona yardımcı olmayacak. [18]Yaptığı
antlaşmayı bozarak içtiği andı küçüm-
sedi. Söz verdiği halde, bütün bunları
yaptı. Bu yüzden kurtulmayacak.
[19]" 'Bu nedenle Egemen RAB şöyle
diyor: Varlığım hakkı için, bana içtiği
andı küçümsediği, antlaşmamı bozdu-
ğu için onu cezalandıracağım. [20]Ağı-
mı gereceğim, tuzağıma düşecek. Onu
Babil'e getirecek, bana sadakatsizli-
ğinden ötürü orada yargılayacağım.
[21]En seçkin askerleri kılıçtan geçiri-
lecek, sağ kalanlar dünyanın dört bu-
cağına dağılacak. O zaman konuşanın
ben RAB olduğumu anlayacaksınız.
[22]" 'Egemen RAB şöyle diyor:
Sedir ağacının tepesinden
Bir filiz alıp dikeceğim.
En yüksek dallarından körpe bir
çubuk koparıp
Yüksek, ulu bir dağın üzerine
dikeceğim.
[23]Onu İsrail'in en yüksek dağının
üzerine dikeceğim.
Dal budak salıp ürün verecek,
Görkemli bir sedir ağacı olacak.
Her çeşit kuş dallarına tüneyecek,
Gölgesinde barınacak.
[24]Bütün orman ağaçları
Her yüksek ağacı bodurlaştıranın,
Her bodur ağacı yükseltenin,
Her yeşil ağacı kurutanın
Ve kuru ağacı yeşertenin
Ben RAB olduğumu anlayacaklar.
Bunu ben RAB söylüyorum ve
dediğimi yapacağım.' "

Kişisel Sorumluluk

18 RAB bana şöyle seslendi:
[2]"İsrail için, 'Babalar koruk
yedi,
Çocukların dişleri kamaştı'
diyorsunuz.
Bu deyişle ne demek istiyorsunuz?
[3]"Varlığım hakkı için diyor Egemen
RAB, İsrail'de artık bu deyişi ağzını-
za almayacaksınız. [4]Her yaşayan can
benimdir. Babanın canı da, çocuğun
canı da benimdir. Ölecek olan, günah
işleyen candır.
[5]"Diyelim ki, adil ve doğru olanı
yapan doğru bir adam var.
[6]Dağlarda putlara sunulan
kurbandan yemez,
İsrail halkının putlarına bel
bağlamaz.
Komşusunun karısını kirletmez,
Âdet gören kadına yaklaşmaz.
[7]Kimseye haksızlık etmez,
Rehin olarak aldığını geri verir,
Soygunculuk etmez,
Aç olana ekmeğini verir,
Çıplağı giydirir.
[8]Faizle para vermez,
Aşırı kâr gütmez.
Elini kötülükten çeker,
İki kişi arasında doğrulukla
yargılar.
[9]Kurallarımı izler,
İlkelerimi özenle uygular.
İşte böyle biri doğru kişidir.
O yaşayacaktır. Egemen RAB
böyle diyor.

[10]"Diyelim ki, bu adamın zorba, kan
döken,

18:2 Yer.31:29 **18:9** Lev.18:5

Kardeşine bunlardan birini yapan
bir oğlu var.
11 Babası bunlardan hiçbirini
yapmazken,
Oğul dağlarda putlara sunulan
kurbandan yer,
Komşusunun karısını kirletir.
12 Düşküne, yoksula haksızlık eder,
Soygunculuk eder,
Rehini geri vermez.
Putlara bel bağlar,
İğrenç şeyler yapar.
13 Faizle para verir, aşırı kâr güder.
Böyle biri yaşayacak mı?
Hayır, yaşamayacak!
Bütün bu iğrençlikleri yapmıştır,
öldürülecektir.
Onun kanından kendisi sorumlu
olacaktır.

14 "Diyelim ki, bu oğulun da bir oğlu
olur ve babasının işlediği bütün
günahları görür,
Ama hiçbirini yapmaz;
15 Dağlarda putlara sunulan
kurbandan yemez,
İsrail halkının putlarına bel
bağlamaz,
Komşusunun karısını kirletmez;
16 Kimseye haksızlık etmez,
Rehin almaz,
Soygunculuk etmez,
Aç olana ekmeğini verir,
Çıplağı giydirir.
17 Böyle biri elini kötülükten[i] çeker,
Faiz almaz, aşırı kâr gütmez,
Kurallarımı izler,
İlkelerimi uygularsa,
Babasının günahı yüzünden
ölmeyecek,
Kesinlikle yaşayacaktır.
18 Ama babası kendi günahı
yüzünden ölecektir.
Çünkü zorbalık etti, kardeşini soydu,
Halkı arasında iyi olmayanı yaptı.

19 "Ama siz, 'Oğul neden babasının
işlediği suçlardan sorumlu tutulma-
sın?' dersiniz. Bu oğul adil ve doğru
olanı yapmış, bütün kurallarımı dik-
katle izlemiştir. Böyle biri kesinlikle
yaşayacaktır. 20 Ölecek olan günah iş-
leyen kişidir. Oğul babasının suçun-
dan sorumlu tutulamaz, baba da oğ-
lunun suçundan sorumlu tutulamaz.
Doğru kişi doğruluğunun, kötü kişi
kötülüğünün karşılığını alacaktır.
21 "Kötü kişi işlediği bütün günahlar-
dan döner, buyruklarıma uyar, adil ve
doğru olanı yaparsa, kesinlikle yaşa-
yacak, ölmeyecektir. 22 İşlediği günah-
lardan hiçbiri ona karşı anılmayacak-
tır. Doğruluğu sayesinde yaşayacaktır.
23 Ben kötü kişinin ölümünden sevinç
duymam, ancak kötü kişinin kötü yol-
larından dönüp yaşamasından sevinç
duyarım. Egemen RAB böyle diyor.
24 "Doğru kişi doğruluğundan döner,
günah işler, kötü kişinin yaptığı bü-
tün iğrenç şeyleri yaparsa, yaşayacak
mı? Onun yaptığı doğru işlerin hiçbi-
ri anılmayacaktır. Sadakatsizliği yü-
zünden suçludur, günahları yüzünden
ölecektir.
25 "Siz yine de, 'Rab'bin yolu doğ-
ru değil' diyorsunuz. Ey İsrail halkı,
dinle: Benim yolum mu doğru değil?
Doğru olmayan sizin yollarınız de-
ğil mi? 26 Doğru kişi doğruluğundan
döner de kötülük yaparsa, bu yüzden
ölecek. Evet, işlediği günah yüzün-
den ölecektir. 27 Ama kötü kişi, yaptığı
kötülükten döner, adil ve doğru olanı
yaparsa, canını kurtaracaktır. 28 Çün-
kü isyanlarının farkına varıyor ve on-
lardan dönüyor. Böyle biri kesinlikle
yaşayacak, ölmeyecektir. 29 Öyleyken,
İsrail halkı, 'Rab'bin yolu doğru değil'
diyor. Ey İsrail halkı, benim yollarım
mı doğru değil? Doğru olmayan sizin
yollarınız değil mi?

i *18:17* Septuaginta "Kötülükten", Masoretik metin "Düşkünden".
18:20 Yas.24:16, 2Kr.14:6; 2Ta.25:4

30“Bu yüzden, ey İsrail halkı, siz-
leri, her birinizi yolunuza göre yar-
gılayacağım. Egemen RAB böyle di-
yor. Dönün! İsyanlarınızdan dönün!
Günahın sizi yıkıma sürüklemesine
izin vermeyin. 31İsyanlarınızı kendi-
nizden uzaklaştırın. Yeni bir yürek,
yeni bir ruh edinin. Neden öleceksin,
ey İsrail halkı? 32Çünkü ben kimsenin
ölümünden sevinç duymam. Egemen
RAB böyle diyor. Öyleyse günahınız-
dan dönün de yaşayın!”

İsrail Önderleri için Ağıt

19 “Sen İsrail önderleri için şu ağı-
tı yak 2ve de ki,
“ ‘Annen neydi? Aslanlar arasında
dişi bir aslan!
Genç aslanlar arasında yatar,
Yavrularını beslerdi.
3Büyüttüğü yavrulardan biri
Genç bir aslan oldu.
Avını kapıp parçalamayı öğrendi,
İnsan yiyen bir aslan oldu.
4Haberi uluslar arasında duyuldu.
Kurdukları tuzağa düştü,
Onu çengellerle Mısır'a
sürüklediler.
5Dişi aslan bekledi, umudunun boşa
çıktığını görünce,
Yavrularından başka birini alıp
Genç bir aslan olarak yetiştirdi.
6Yavru aslanlar arasında dolaşmaya
başladı,
Genç bir aslan oldu.
Avını kapıp parçalamayı öğrendi,
İnsan yiyen bir aslan oldu.
7Onların kalelerini yıktı[j],
Kentlerini viraneye çevirdi.
Ülkede yaşayan herkes
Onun kükreyişinden dehşete düştü.
8Çevredeki uluslar üzerine geldiler,
Ağlarını gerdiler,
Onu tuzağa düşürdüler.
9Çengel takıp onu kafese koydular
Ve Babil Kralı'na götürdüler.
İsrail dağlarında kükreyişi bir
daha duyulmasın diye
Onu gözetim altında tuttular.

10“ ‘Annen su kıyısındaki bağında
Dikilmiş bir asma gibiydi.
Bol su sayesinde dal budak saldı,
Ürün verdi.
11Dalları kral asası olacak kadar
güçlendi.
Asma boy attı,
Bulutlara dek yükseldi.
Yüksekliği ve dallarının çokluğu
Herkesçe görüldü.
12Ama onu öfkeyle kökünden söküp
yere attılar.
Doğu rüzgarı ürününü kuruttu.
Güçlü dalları koparılıp kurudu,
Ateş onları yakıp yok etti.
13Şimdi çöle,
Kurak, susuz bir yere dikildi.
14Gövdesi ateş aldı,
Filizini, ürününü yakıp yok etti.
Kral asası olacak kadar güçlü dalı
kalmadı.’

Bu bir ağıttır ve ağıt olarak
kalacaktır.”

İsrail'in Hainliği

20 Sürgünlüğümüzün yedinci yı-
lı, beşinci ayın* onuncu günü,
İsrail ileri gelenlerinden bazı kişiler
RAB'be danışmak için gelip önüme
oturdular.
2RAB o sırada bana seslendi: 3“İn-
sanoğlu, İsrail ileri gelenlerine de ki,
‘Egemen RAB şöyle diyor: Bana da-
nışmaya mı geldiniz? Varlığım hakkı
için diyor Egemen RAB, bana danış-
manıza izin vermeyeceğim.’
4“Onları yargılayacak mısın? Ey
insanoğlu, onları yargılayacak mı-
sın? Öyleyse onlara atalarının iğrenç
uygulamalarını anımsat. 5Onlara de
ki, ‘Egemen RAB şöyle diyor: İsrail'i

j *19:7* Targum “Kalelerini yıktı”, Masoretik metin “Dul kadınlarını tanıdı”. **20:5-6** Çık.6:2-8

seçtiğim gün Yakup soyuna ant iç-
tim ve kendimi Mısır'da onlara açık-
ladım. Ant içerek, Tanrınız RAB be-
nim dedim. 6 O gün, onları Mısır'dan
çıkaracağıma, kendileri için seçtiğim
en güzel ülkeye, süt ve bal akan ülke-
ye götüreceğime söz verdim. 7 Onlara,
herkes bel bağladığı iğrenç putları at-
sın, Mısır putlarıyla kendinizi kirlet-
meyin, Tanrınız RAB benim dedim.
8 " 'Ne var ki, bana karşı geldiler,
beni dinlemek istemediler. Bel bağ-
ladıkları iğrenç putları hiçbiri atma-
dı, Mısır putlarını da bırakmadılar.
Bu yüzden Mısır'da öfkemi onların
üzerine yağdıracağımı, kızgınlığımı
dökeceğimi söyledim. 9 Ama arala-
rında yaşadıkları ulusların gözünde
adım lekelenmesin diye bunu yap-
madım. Bu ulusların gözü önünde
İsrailliler'i Mısır'dan çıkararak ken-
dimi onlara açıklamıştım. 10 Bu yüz-
den İsrailliler'i Mısır'dan çıkarıp çöle
götürdüm. 11 Uygulayan kişiye yaşam
veren kurallarımı onlara verdim, ilke-
lerimi tanıttım. 12 Kendilerini kutsal
kılanın ben RAB olduğumu anlasın-
lar diye aramızda bir belirti olarak Şa-
bat* günlerimi de onlara verdim.
13 " 'Böyleyken İsrail halkı çölde ba-
na başkaldırdı. Uygulayan kişiye ya-
şam veren kurallarımı izlemediler,
ilkelerimi reddettiler. Şabat günleri-
mi de hiçe saydılar. Bu yüzden çöl-
de öfkemi üzerlerine yağdırıp onla-
rı yok edeceğimi söyledim. 14 Ama
İsrailliler'i Mısır'dan çıkardığımı gö-
ren ulusların gözünde adıma leke gel-
mesin diye bunu yapmadım. 15 Ben de
kendilerine verdiğim en güzel ülkeye,
süt ve bal akan ülkeye onları götürme-
yeceğime çölde ant içtim. 16 Çünkü il-
kelerimi reddettiler, kurallarımı izle-
mediler, Şabat günlerimi hiçe saydılar.
Yürekleri putlarına bağlıydı. 17 Yine de
onlara acıdım, onları yok etmedim,
çölde işlerine son vermedim. 18 Çölde
çocuklarına atalarınızın kurallarını
izlemeyin, ilkelerine göre yaşamayın,
putlarıyla kendinizi kirletmeyin de-
dim. 19 Ben Tanrınız RAB'bim, benim
kurallarımı izleyin, benim ilkelerim
uyarınca yaşayın. 20 Aramızda bir be-
lirti olsun diye Şabat günlerimi kutsal
sayın. O zaman benim Tanrınız RAB
olduğumu anlayacaksınız dedim.
21 " 'Ne var ki, çocuklar bana kar-
şı geldiler. Kurallarımı izlemediler.
Uygulayan kişiye yaşam veren ilke-
lerim uyarınca dikkatle yaşamadı-
lar. Şabat günlerimi hiçe saydılar. Bu
yüzden çölde öfkemi üzerlerine yağ-
dıracağımı, kızgınlığımı dökeceğimi
söyledim. 22 Ama elimi geri çektim,
İsrailliler'i Mısır'dan çıkardığımı gö-
ren ulusların gözünde adıma leke gel-
mesin diye bunu yapmadım. 23 Onları
ulusların arasına dağıtacağıma, baş-
ka ülkelere göndereceğime çölde ant
içtim. 24 Çünkü ilkelerimi izlemediler,
kurallarımı reddettiler. Şabat günleri-
mi hiçe saydılar, gözlerini atalarının
putlarına diktiler. 25 Ben de onlara iyi
olmayan kurallar, yaşam vermeyen il-
keler verdim. 26 Her ilk doğan çocu-
ğu ateşte kurban ederek sundukları
sunularla kendilerini kirletmelerine
izin verdim. Öyle ki, onları dehşete
düşüreyim de benim RAB olduğumu
anlasınlar.'
27 "Bu nedenle, ey insanoğlu, İsra-
il halkına de ki, 'Egemen RAB şöyle
diyor: Atalarınız yine ihanet etmek-
le bana küfretmiş oldular. 28 Kendi-
lerine vermeye ant içtiğim ülkeye
onları getirdiğimde, gördükleri her
yüksek tepede, sık yapraklı her ağa-
cın altında kurbanlarını kestiler. Be-
ni öfkelendiren sunularını, güzel ko-
kulu sunularıyla dökmelik sunularını
orada sundular. 29 Onlara gittikleri bu
puta tapılan yerin ne olduğunu sor-

20:11,13 Lev.18:5 **20:12** Çık.31:13-17 **20:15** Say.14:26-35 **20:23** Lev.26:33

dum.' " Orası bugün de Bama[k] adıy-
la anılıyor.

Yargı ve Bağışlama

30"Bu nedenle İsrail halkına de ki,
'Egemen RAB şöyle diyor: Ataları-
nız gibi siz de kendinizi kirletecek
misiniz? Onların putlarına gönül ve-
recek misiniz? 31Şimdiye dek oğul-
larınızı ateşte kurban edip sunuları-
nızı sunmakla, putlarınızla kendinizi
kirlettiniz. Öyleyken gelip bana da-
nışmanıza izin verir miyim, ey İs-
rail halkı? Varlığım hakkı için diyor
Egemen RAB, bana danışmanıza izin
vermeyeceğim.
32" 'Siz ağaca, taşa tapan öteki ulus-
lar gibi, dünyadaki öbür halklar gibi
olmak istiyoruz diyorsunuz. Ama bu
düşündükleriniz hiçbir zaman gerçek-
leşmeyecek. 33Varlığım hakkı için di-
yor Egemen RAB, sizi güçlü ve kud-
retli elle, şiddetli öfkeyle yöneteceğim.
34Güçlü ve kudretli elle, şiddetli öf-
keyle sizi uluslar arasından çıkara-
cak, dağılmış olduğunuz ülkelerden
toplayacağım. 35Sizi ulusların çölüne
getirecek, orada yüz yüze yargılaya-
cağım. 36Atalarınızı Mısır Çölü'nde
nasıl yargıladıysam, sizi de öyle yar-
gılayacağım. Egemen RAB böyle di-
yor. 37Sizi yoklayıp antlaşmama bağlı
kalmanızı sağlayacağım. 38Aranızda
bana karşı gelenlerle başkaldıranları
ayıracağım. Onları yaşadıkları ülke-
lerden çıkaracağım. Ama İsrail ülke-
sine girmeyecekler. O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaksınız.
39" 'Ey İsrail halkı, Egemen RAB
şöyle diyor: Her biriniz gidip putla-
rınıza tapının! Ama sonra beni din-
leyeceksiniz ve armağanlarınızla,
putlarınızla bir daha kutsal adımı kir-
letmeyeceksiniz. 40Çünkü kutsal da-
ğımda, İsrail'in yüksek dağında, diyor
Egemen RAB, bütün İsrail halkı ora-
da, ülkede bana kulluk edecek. Orada
onları kabul edeceğim. Orada sunu-
larınızı, seçme armağanlarınızı, bü-
tün kutsal adaklarınızı isteyeceğim.
41Sizi ulusların arasından çıkarıp da-
ğılmış olduğunuz ülkelerden topladı-
ğımda, beni hoşnut eden bir koku gibi
kabul edeceğim. Ulusların gözü önün-
de aranızda kutsallığımı göstereceğim.
42Sizleri atalarınıza vermeye ant içti-
ğim ülkeye, İsrail ülkesine getirdiğim-
de, benim RAB olduğumu anlayacak-
sınız. 43Bütün yaptıklarınızı, kendinizi
kirlettiğiniz bütün uygulamaları orada
anımsayacak, yaptığınız kötülükler-
den ötürü kendinizden tiksineceksi-
niz. 44Ey İsrail halkı, kötü yollarınıza,
yozlaşmış uygulamalarınıza göre de-
ğil, adım uğruna sizinle ilgilendiğim-
de, benim RAB olduğumu anlayacak-
sınız. Egemen RAB böyle diyor.' "

Güneye Uyarı

45RAB bana şöyle seslendi: 46"İnsa-
noğlu, yüzünü güneye çevir, güneye
seslen, Negev Ormanı'na karşı pey-
gamberlik et. 47Negev Ormanı'na de ki,
'RAB'bin sözüne kulak ver. Egemen
RAB şöyle diyor: Senin içinde ateş tu-
tuşturacağım. Ateş bütün ağaçlarını
–yeşil ağacı da kuru ağacı da– yiyip
bitirecek. Tutuşan alev söndürüleme-
yecek. Güneyden kuzeye, her yüz ate-
şin sıcağından kavrulacak. 48Ateşi tu-
tuşturanın ben RAB olduğumu herkes
görecek, ateş söndürülmeyecek.' "
49Bunun üzerine, "Ah, ey Egemen
RAB!" dedim, "Onlar benim için,
'Simgesel öyküler anlatan adam değil
mi bu?' diyorlar."

Rab'bin Yargı Kılıcı

21 RAB bana şöyle seslendi: 2"Ey
insanoğlu, yüzünü Yeruşalim'e
çevir, kutsal yerlerine karşı konuş, İs-
rail ülkesine karşı peygamberlik et.

k *20:29* "Bama": "Puta tapılan yer" anlamına gelir.

[3]Ona de ki, 'RAB şöyle diyor: Ben
sana karşıyım! Kılıcımı kınından çı-
karacak, içindeki doğru kişiyi de kötü
kişiyi de kesip yok edeceğim. [4]Doğ-
ru kişiyi de kötü kişiyi de kesip yok
etmek için kılıcım kınından çıkacak
ve güneyden kuzeye herkese karşı
olacak. [5]Böylece herkes kılıcını kı-
nından çıkaranın ben RAB olduğu-
mu anlayacak. Onu bir daha yerine
koymayacağım.'
[6]"Sen, ey insanoğlu, inle! Onların
gözü önünde ezik bir yürekle acı acı
inle! [7]Sana, 'Neden böyle inliyorsun?'
diye sorduklarında, 'Yakında duyu-
lacak haberden ötürü' diye yanıtla-
yacaksın. 'Her yürek eriyecek, her el
gevşeyecek, her ruh baygın düşecek,
her dizin bağı çözülecek. Evet, haber
duyulacak! Bu kesinlikle yerine gele-
cek.' Egemen RAB böyle diyor."
[8]RAB bana şöyle seslendi: [9]"İnsa-
noğlu, peygamberlik et ve de ki, 'Rab
şöyle diyor:

" 'Kılıç, kılıç,
Bilendi, cilalandı.
[10]Öldürmek için bilendi,
Şimşek gibi çaksın diye cilalandı.
Nasıl sevinebiliriz?
Kılıç oğlumun asasını sıradan bir sopa gibi küçümsedi.
[11]Kılıç kullanılmak için
Cilalanmaya verildi;
Öldürenin eline verilsin diye bilenip cilalandı.
[12]İnsanoğlu, bağır, haykır!
Çünkü bu kılıç halkıma karşı;
Bütün İsrail önderlerine karşı.
Onlar halkımla birlikte kılıca teslim edildiler.
Bunun için bağrını döv.

[13]" 'Deneme kuşkusuz gelecek. Kı-
lıcın küçümsediği asa varlığını sür-
düremezse ne olur? Böyle diyor Ege-
men RAB.'

[14]"Sen, ey insanoğlu, peygamberlik et, el çırp.
Bırak kılıç iki, üç kez vursun.
Bu öldüren bir kılıçtır,
Çok sayıda insan kıran,
İnsanı her yandan saran kılıçtır.
[15]Yürekleri erisin,
Tökezleyip düşenler çok olsun diye
Bütün kapılarında öldürmek için
Görevlendirdim kılıcı.
Ah, kılıç şimşek gibi parladı,
Öldürmek için bilendi.
[16]Ey kılıç, sağa, sonra sola savrul,
Ağzın nereye dönerse, oraya savrul!
[17]Ben de elimi çırpacağım
Ve öfkem dinecek.
Bunu ben RAB söylüyorum."

Babil Kralı'nın Kılıcı

[18]RAB bana şöyle seslendi: [19]"İn-
sanoğlu, Babil Kralı'nın kılıcı gelsin
diye iki yol belirle; ikisi de aynı ülke-
den başlamalı. Kent yolunun başladığı
yere bir işaret koy. [20]Ammonlular'ın
Rabba Kenti'ne ya da Yahuda'ya ve
surlarla çevrili Yeruşalim'e ilerlesin
diye kılıç için yol belirle. [21]Çünkü Ba-
bil Kralı iki yolun ayrıldığı, yolların
çatallaştığı yerde fala bakmak için du-
racak. Okları silkeleyecek, aile put-
larına danışacak, kurban edilen bir
hayvanın ciğerine bakacak. [22]Kütük
yerleştirmek, öldür buyruğunu ver-
mek, savaş naraları atmak, kapılara
kütük yerleştirmek, toprak rampalar
oluşturmak, kuşatma duvarları yap-
mak için sağ elinde Yeruşalim'i gös-
teren ok olacak. [23]Onunla ant içerek
antlaşma yapanlar fala yanlış bakıl-
dığını sanacak. Ama kral suçlarını
anımsatıp onları tutsak alacak.
[24]"Bundan ötürü Egemen RAB şöyle
diyor: 'Madem suçlarınızı, isyanlarını-
zı anımsattırdınız, bütün uygulamala-
rınızda günahlarınızı açığa çıkardınız,
madem bütün bunları yaptınız, siz de
tutsak alınıp götürüleceksiniz.
[25]" 'Sen, ey saygısız, kötü İsrail ön-
deri, günün yaklaştı, sonunda yargı

günün geldi. 26 Egemen RAB şöyle
diyor: Sarığı çıkar, tacı kaldır. Artık
eskisi gibi olmayacak. Alçakgönül-
lü yükseltilecek, gururlu alçaltılacak.
27 Yıkım! Yıkım! Kenti yerle bir ede-
ceğim! Hak sahibi gelinceye dek ona-
rılmayacak. Kenti ona vereceğim.'

28 "Sen, ey insanoğlu, peygamberlik
et ve de ki, 'Aşağılayıcı sözler söyle-
yen Ammonlular için Egemen RAB
şöyle diyor:

" 'Kılıç, kılıç,
Öldürmek için kınından çekilmiş,
Yok etmek için,
Şimşek gibi parlamak için
cilalanmış!
29 Size ilişkin görümler aldatıcıdır,
Açılan fal yalandır.
Öldürülecek kötülerin enseleri
üzerine
Yerleştirileceksin, ey kılıç!
Onların günü yaklaştı,
Sonunda yargı günleri geldi.
30 Kılıç kınına koyulsun!
Yaratıldığınız yerde,
Atalarınızın ülkesinde
Yargılayacağım sizi.
31 Öfkemi üzerinize dökeceğim,
Kızgınlığımı üzerinize
üfleyeceğim;
Acımasız adamların,
Yakıp yok etmekte usta kişilerin
eline
Teslim edeceğim sizi.
32 Ateşe yakıt olacaksınız,
Kanınız ülkenizin ortasında
dökülecek,
Bir daha anılmayacaksınız.
Çünkü bunu ben RAB
söylüyorum.' "

Yeruşalim'in Günahı

22 RAB bana şöyle seslendi: 2 "İn-
sanoğlu, Yeruşalim'i yargılaya-
cak mısın? Kan döken bu kenti yargı-
layacak mısın? Öyleyse bütün iğrenç
uygulamalarını ona bildir. 3 Şöyle di-
yeceksin: 'Egemen RAB diyor ki: Ey
kendi içinde kan dökerek yıkımını ha-
zırlayan, putlar yaparak kendini kir-
leten kent! 4 Döktüğün kan yüzünden
suçlu bulundun, yaptığın putlarla kir-
lendin. Böylece günlerin yaklaştı, yıl-
larının sonuna ulaştın. Bu yüzden seni
uluslara alay konusu edeceğim, bütün
ülkelerin gözünde seni gülünç duru-
ma düşüreceğim. 5 Ey adı kötüye çık-
mış, kargaşa dolu kent, yakındakiler de
uzaktakiler de seninle alay edecekler.

6 " 'İşte içindeki her İsrail önde-
ri yetkisini kullanarak kan döküyor.
7 Senin içinde anneye, babaya kötü
davrandılar, yabancıya baskı yaptılar,
öksüze, dul kadına haksızlık ettiler.
8 Benim kutsal eşyalarıma saygısızlık
ettin, Şabat* günlerimi hiçe saydın.
9 Kan dökmek için iftira edenler, dağ-
larda putlara kurban edilen hayvanları
yiyenler, kendilerini şehvete kaptıran-
lar senin içinde yaşıyor. 10 Babalarının
karılarıyla yatanlar, âdet gören din-
sel açıdan kirli kadınlarla cinsel iliş-
ki kuranlar senin içinde yaşıyor. 11 Se-
nin içinde kimi komşusunun karısıyla
iğrenç şeyler yaptı; kimi utanmadan
gelinini kirletti; kimi öz kızkardeşiyle
ilişki kurdu. 12 Senin içinde kan dök-
mek için rüşvet aldılar. Faiz aldın, te-
fecilik yaptın, zorbalıkla komşula-
rından haksız kazanç sağladın. Beni
unuttun. Egemen RAB böyle diyor.

13 " 'Edindiğiniz haksız kazançtan,
içinizde döktüğünüz kandan ötürü el-
lerimi birbirine vuracağım. 14 Sizin-
le uğraşacağım gün cesaretiniz kala-
cak mı? Elleriniz güçlü olabilecek mi?
Bunu ben RAB söylüyorum ve dedi-
ğimi yapacağım. 15 Sizi uluslar arasına

21:28-32 Yer.49:1-6; Hez.25:1-7; Amo.1:3-15; Sef.2:8-11 **22:7** Çık.20:12; Yas.5:16
22:7 Çık.22:21-22; Yas.24:17 **22:8** Lev.19:30; 26:2 **22:10-11** Lev.18:7-20
22:12 Çık.23:8; Yas.16:19 **22:12** Çık.22:25; Lev.25:36-37; Yas.23:19

dağıtıp ülkelere süreceğim. Sizdeki
ruhsal kirliliğe son vereceğim. 16Ulus-
ların gözünde aşağılanacak ve benim
RAB olduğumu anlayacaksınız.' "
17RAB bana şöyle seslendi: 18"İnsa-
noğlu, İsrail halkı benim için cüruf gi-
bi oldu. Hepsi potada tunç*, kalay, de-
mir, kurşundur; gümüşün cürufudur.
19Bundan ötürü Egemen RAB şöyle
diyor: 'Hepiniz cüruf gibi olduğunuz
için sizi Yeruşalim'in ortasına toplaya-
cağım. 20Eritmek için ateşi üfleyerek
gümüşü, tuncu, demiri, kurşunu, ka-
layı nasıl potaya atıyorlarsa, ben de
öfkemle, kızgınlığımla sizi toplaya-
cak, kentin ortasına koyup eriteceğim.
21Sizi toplayacak, öfkemin ateşini
üzerinize üfleyeceğim; siz de kentin
içinde eriyip yok olacaksınız. 22Gü-
müş potada nasıl erirse, siz de kentin
içinde öyle eriyeceksiniz. O zaman
üzerinize kızgınlığını dökenin ben,
RAB olduğumu anlayacaksınız.' "
23RAB bana şöyle seslendi: 24"İnsa-
noğlu, ülkeye de ki, 'Sen öfke günü
temizlenmemiş, üzerine yağmur yağ-
mamış bir ülkesin.' 25Önderleri[1] kük-
reyen, avını parçalayan aslan gibi ora-
da düzen kurdular. Canlara kıydılar,
hazineler, değerli nesneler aldılar, bir-
çok kadını dul bıraktılar. 26Kâhinleri
yasamı hiçe saydılar, kutsal eşyalarımı
kirlettiler, kutsalla bayağı arasındaki
ayrımı yapmadılar, kirliyle temiz ara-
sındaki farkı öğretmediler, Şabat gün-
lerimden gözlerini çevirdiler. Kutsal-
lığımı önemsemediler. 27Yöneticileri
avını parçalayan kurt gibidir. Haksız
kazanç elde etmek için kan döküyor,
canlara kıyıyorlar. 28Peygamberleri
uydurma görümlerle, yalan fal açarak
bu suçları gizlediler; ben RAB konuş-
madığım halde, 'Egemen RAB şöy-
le diyor' diyorlar. 29Ülke halkı baskı
uyguladı, soygunculuk etti. Düşküne,
yoksula baskı yaptı, yabancıya haksız
yere kötü davrandı.
30"İçlerinde duvarı örecek, gedik-
te durup önümde ülkeyi savunacak,
onu yerle bir etmemi engelleyecek bir
adam aradım, ama hiç kimseyi bul-
madım. 31Bunun için öfkemi üzerle-
rine boşaltacak, kızgınlığımla onla-
rı yakıp yok edeceğim. Yaptıklarını
kendi başlarına getireceğim." Egemen
RAB böyle diyor.

İki Günahlı Kızkardeşin Simgesel Öyküsü

23 RAB bana şöyle seslendi: 2"İn-
sanoğlu, bir anneden doğma iki
kadın vardı. 3Gençliklerinde Mısır'da
fahişelik ettiler. Memeleri orada ok-
şandı, erdenliklerini orada yitirdiler.
4Büyüğünün adı Ohola, küçüğünün
Oholiva'ydı. Benim oldular; oğullar,
kızlar doğurdular. Ohola Samiriye'dir,
Oholiva da Yeruşalim.
5-6"Ohola benimken fahişelik etti.
Oynaşları olan Asurlular'a gönül ver-
di. Hepsi de genç, yakışıklı, lacivert-
ler kuşanmış savaşçılar, valiler, komu-
tanlar, atlı askerlerdi. 7Asurlular'ın en
seçkin adamlarına fahişe olarak ken-
dini verdi. Gönül verdiği bu kişilerin
putlarına bağlanarak kendini kirletti.
8Mısır'da başladığı fahişeliği bırak-
madı. Gençken onunla yattılar, erden-
liğini bozdular, şehvetlerini onun üze-
rine boşalttılar.
9"Bu nedenle onu oynaşlarının, gö-
nül verdiği Asurlular'ın eline teslim et-
tim. 10Çıplaklığını açtılar, oğullarını,
kızlarını aldılar, onu kılıçla öldürdü-
ler. Kendisine verilen cezadan ötürü
kadınlar arasında adı kötüye çıktı.
11"Kızkardeşi Oholiva bunu gördü,
ama şehveti ve fahişelikleri kızkarde-
şininkinden daha utanç vericiydi. 12O
da hepsi de genç, yakışıklı Asurlular'a

1 *22:25* Septuaginta "Önderleri", Masoretik metin "Peygamberleri".
22:26 Lev.10:10; Hez.44:23

–valilere, komutanlara, iyi donanmış
savaşçılara, atlılara– gönül verdi.
13 Kendisini ne kadar kirlettiğini gör-
düm. İkisi de aynı yolu izlediler.
14-15 "Oholiva fahişeliklerini gide-
rek artırdı. Duvara oyulmuş insan re-
simlerini –bellerine kuşak, başlarına
geniş sarık bağlamış kırmızı renkli
Kildani* resimlerini– gördü. Hepsi
kökeni Kildan ülkesine dayanan Ba-
bil subaylarına benziyordu. 16 Oholiva
görür görmez onlara gönül verdi, Kil-
dan ülkesine ulaklar gönderdi. 17 Bu-
nun üzerine Babilliler onunla yatakta
sevişmek üzere geldiler, zina ederek
onu kirlettiler. Onu öyle kirlettiler ki,
sonunda hepsinden tiksinip yüzünü
çevirdi. 18 Fahişeliklerini sergileyip
çıplaklığını açınca kızkardeşinden
tiksinerek yüzümü çevirdiğim gibi,
ondan da tiksinerek yüzümü çevir-
dim. 19 Gençliğinde Mısır'da yaptığı
fahişelikleri anımsayarak, fahişeliği-
ni daha da artırdı. 20 Erkeklik organ-
ları eşeğinkine, menileri aygırınki-
ne benzeyen oynaşlarına gönül verdi.
21 Öyle ki, Mısır'da gençliğindeki şeh-
vet düşkünlüğünü özledin. Memele-
rin orada okşanmış, erdenliğini ora-
da yitirmiştin.
22 "Bundan ötürü, ey Oholiva, Ege-
men RAB şöyle diyor: Tiksindiğin
oynaşlarını sana karşı kışkırtacağım.
Onları her yandan sana karşı ayak-
landıracağım. 23 Babilliler'i, bütün
Kildaniler'i, Pekotlular'ı, Şoalılar'ı,
Koalılar'ı, onlarla birlikte bütün Asur-
lular'ı, yakışıklı gençleri –valileri, ko-
mutanları, subayları, ünlü adamları,
atlıları– sana karşı ayaklandıraca-
ğım. 24 Silahlarla, savaş ve yük ara-
balarıyla, çok uluslu bir orduyla sana
saldıracaklar. Seni her yandan bü-
yük, küçük kalkanlarla, miğferlerle
saracaklar. Cezalandırmaları için se-
ni onların eline teslim edeceğim. Se-
ni kendi kurallarına göre yargılaya-
caklar. 25 Öfkemi sana yönelteceğim,
onların sana kızgınlıkla davranmala-
rını sağlayacağım. Burnunu, kulak-
larını kesecekler. Sağ kalanları kılıç-
la öldürecekler. Oğullarını, kızlarını
alacaklar, sağ kalanları ateş yakıp
yok edecek. 26 Üzerindeki giysiyi so-
yacak, güzel mücevherlerini alacak-
lar. 27 Mısır'da yaptığın ahlaksızlıkla-
ra, fahişeliklere son vereceğim. Böyle
şeylere özlem duymayacak, bir daha
Mısır'ı anımsamayacaksın.
28 "Egemen RAB şöyle diyor: Seni
nefret ettiğin, tiksindiğin adamların
eline teslim edeceğim. 29-30 Sana düş-
man gibi davranacak, emeğinin bütün
ürününü alacaklar. Seni çırılçıplak bı-
rakacaklar. Böylece utanç verici fahi-
şeliklerin açığa çıkacak. Bütün bunlar
şehvet düşkünlüğünden, fahişeliğin
yüzünden başına geldi. Çünkü ulus-
larla fahişelik ettin, onların putlarıyla
kendini kirlettin. 31 Kızkardeşinin yo-
lunu izledin. Bu nedenle, sana onun
kâsesinden* içireceğim.
32 "Egemen RAB şöyle diyor:
Kızkardeşinin kâsesinden içeceksin,
O derin ve geniştir;
Sana gülecek, seninle alay
edecekler,
Dopdolu bir kâse.
33 Sarhoş olacak, umutsuzluğa
boğulacaksın,
Kızkardeşin Samiriye'nin kâsesi
Yıkım, perişanlık kâsesidir.
34 Ondan içecek, tüketeceksin;
Parçalarını kemirecek
Ve göğsünü paralayacaksın.
Bunu ben söylüyorum diyor
Egemen RAB.
35 "Bundan ötürü Egemen RAB şöy-
le diyor: Madem beni unuttun, bana
sırt çevirdin, sen de ahlaksızlığının,
fahişeliğinin cezasını yükleneceksin."
36 RAB bana seslendi: "İnsanoğlu,
Ohola'yla Oholiva'yı yargılayacak mı-
sın? Öyleyse onlara iğrenç uygulama-

larını bildir. [37]Çünkü fahişelik ettiler,
kan döktüler. Putlarıyla fahişelik etti-
ler; bana doğurdukları çocukları yiye-
cek olarak putlarına sundular. [38-39]Bu-
nunla kalmayarak, şunları da yaptılar:
Çocuklarını putlara sundukları gün
tapınağımı kirlettiler, Şabat* günle-
rimi hiçe saydılar. Aynı gün tapına-
ğıma girip onu kirlettiler. İşte tapına-
ğımda bunları yaptılar.
[40]"Siz iki kızkardeş uzaklarda ya-
şayan adamların gelmesi için ulaklar
gönderdiniz. Adamlar gelince, onlar
için yıkanıp gözlerinize sürme çekti-
niz, mücevherlerinizi taktınız. [41]Şık
bir divanın üzerine oturdunuz, önü-
ne bir sofra kurup üzerine buhurumu,
zeytinyağımı koydunuz.
[42]"Kaygısız kalabalığın sesi yankı-
landı çevresinde. Düzeysiz bir yığın
kalabalıkla birlikte çölden Sabalılar
getirildi. İki kızkardeşin koluna bile-
zikler taktılar, başlarına güzel bir taç
koydular. [43]Fahişelikten yıpranmış ka-
dın için, 'Bırakın, fahişe olarak kul-
lansınlar onu. Çünkü öyledir' dedim.
[44]Onunla yattılar. Fahişeye gider gi-
bi, bu iki ahlaksız kadının –Ohola'yla
Oholiva'nın– yanına gittiler. [45]Ama
doğru adamlar zina eden, kan döken
kadınlara verilen cezayla onları ceza-
landıracaklar. Çünkü bu iki kadın fa-
hişelik ettiler, elleri kanlıdır.
[46]"Egemen RAB şöyle diyor: Onları
dehşete düşürecek, mallarını yağmala-
yacak bir kalabalık salacağım üzerle-
rine. [47]Onları taşa tutacak, kılıçlarıyla
parçalayacaklar; oğullarını, kızlarını
öldürecek, evlerini ateşe verecekler.
[48]"Ülkede ahlaksızlığa son verece-
ğim. Öyle ki, bütün kadınlar için bir
uyarı olsun bu, sizin yaptığınız ah-
laksızlığı yapmasınlar. [49]Yaptığınız
fahişeliklerin karşılığını ödeyecek,
putlara tapınarak işlediğiniz günah-
ların cezasını çekeceksiniz. Böyle-
ce benim Egemen RAB olduğumu
anlayacaksınız."

Paslanmış Kazan Simgesi

24 Sürgünlüğümüzün dokuzun-
cu yılı, onuncu ayın* onuncu
günü RAB bana şöyle seslendi: [2]"Ey
insanoğlu, bu günü, bu günün tarihi-
ni tam olarak yaz. Çünkü Babil Kra-
lı tam bu gün Yeruşalim'i kuşatmaya
başladı. [3]Bu asi halka simgesel bir öy-
kü anlat. Onlara de ki, 'Egemen RAB
şöyle diyor:

" 'Kazanı ateşe koyun, ateşe koyun,
İçine su doldurun.
[4]Etin parçalarını da koyun,
Etin en iyi parçalarını,
Budu ve döşü.
Seçme kemikleri de doldurun.
[5]Sürünün en iyilerini seçin,
Kazanın altına odun[m] yığın,
Bırakın su kaynasın,
Kemikler pişsin.
[6]Egemen RAB diyor ki,
Kan döken o kentin vay başına!
Pas tutmuş,
Pasından temizlenmemiş o
kazanın vay başına!
Kazandan eti kura çekmeden
Parça parça çıkarın.
[7]Çünkü döktüğü kan ortalıkta
duruyor;
Çıplak bir kayanın üzerine döktü
kanı,
Toprakla örtülebilecek bir yere
dökmedi.
[8]Öfkeyi alevlendirmek,
Öç almak için,
Onun kanını çıplak bir kayanın
üzerine döktüm ki, örtülemesin.
[9]Egemen RAB şöyle diyor:
Kan döken kentin vay başına!
Ben kendim ateş için odun
yığacağım.
[10]Odunları yığ!
Ateşi tutuştur!

m *24:5* Olası metin "Odun", Masoretik metin "Kemikler". **24:2** 2Kr.25:1; Yer.52:4

Eti iyice pişir!
Baharatı kat!
Kemikler kavrulsun!
11 Sonra boş kazanı
Ateş közlerinin üzerine koy.
Kızsın, bakırı yansın,
İçindeki pislik erisin,
Pası yok olsun.
12 Bütün emekler boşa çıktı,
Kazanın kalın pası çıkmıyor.
Ateş bile pası temizlemiyor.
13 Yaptığın ahlaksızlık seni kirletti.
Seni temizlemek istedim,
Ama sen pisliğinden temizlenmek
istemedin.
Sana karşı öfkem yatışıncaya dek
Pisliğinden temizlenmeyeceksin.
14 Bunu ben RAB söylüyorum.
Harekete geçmenin zamanı geldi,
Esirgemeyeceğim,
Acımayacak, pişman
olmayacağım.
Yollarına ve yaptıklarına göre
yargılanacaksın.
Böyle diyor Egemen RAB.' "

Hezekiel'in Karısının Ölümü

15 RAB bana şöyle seslendi: 16 "İn-
sanoğlu, en çok sevdiğin kişiyi bir
vuruşta senin elinden alacağım. Yas
tutmayacak, ağlamayacak, gözyaşı
dökmeyeceksin. 17 İçin için inle; ölü-
ler için yas tutmayacaksın. Sarığın
başında, çarığın ayaklarında kalsın;
yüzünün alt kısmını örtme, yas tutan-
ların[n] yiyeceğini yeme."
18 Sabah halka seslendim, akşam ka-
rım öldü. Ertesi sabah bana söylene-
ni yaptım.
19 Halk bana, "Bu yaptıklarının bi-
zimle ilgisi ne? Bize açıklamayacak
mısın?" diye sordu.
20 Bunun üzerine, "RAB bana şöyle
seslendi" dedim, 21 "İsrail halkına de
ki, 'Egemen RAB şöyle diyor: Övün-
düğünüz güç kaynağınız, gözünüzde
değerli olan, yüreğinizin üzerine tit-
rediği tapınağımın kirletilmesine izin
vereceğim. Geride bıraktığınız oğul-
larınızla kızlarınız kılıçtan geçirile-
cek. 22 Ben ne yaptıysam, siz de ay-
nısını yapacaksınız. Yüzünüzün alt
kısmını örtmeyeceksiniz, yas tutanla-
rın yiyeceğini yemeyeceksiniz. 23 Sa-
rıklarınız başlarınızda, çarıklarınız
ayaklarınızda olacak. Yas tutmaya-
cak, ağlamayacaksınız. Ancak günah-
larınızın içinde eriyip yok olacaksınız,
kendi aranızda inleyip duracaksınız.
24 Hezekiel sizin için bir belirti olacak;
o ne yaptıysa, siz de aynısını yapacak-
sınız. Bunlar olunca, benim Egemen
RAB olduğumu anlayacaksınız.'
25-26 "Övündükleri güç kaynağını,
sevinçlerini, yüceliklerini, gözlerinde
değerli olanı, yüreklerinin dilediğini,
oğullarıyla kızlarını onlardan aldığım
gün, yıkımdan kaçıp kurtulan biri ge-
lip sana haberleri bildirecek, ey insa-
noğlu. 27 O gün dilin çözülecek, kaçıp
kurtulanla konuşacak, bir daha sus-
kun olmayacaksın. O gün onlar için
bir belirti olacaksın. O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaklar."

Ammon Kınanıyor

25 RAB bana şöyle seslendi: 2 "İn-
sanoğlu, yüzünü Ammonlu-
lar'a çevir, onlara karşı peygamberlik
et. 3 Onlara de ki, 'Egemen RAB'bin
sözünü dinleyin! Egemen RAB şöyle
diyor: Madem tapınağım kirletildiği,
İsrail ülkesi viraneye çevrildiği, Ya-
huda halkı sürgüne gittiği zaman, Hah,
hah! diyerek alay ettiniz, 4 ben de si-
zi miras olarak doğuda yaşayan halka
teslim edeceğim. Obalarını, çadırları-
nı ülkenizde kuracaklar; ürününüzü
yiyecek, sütünüzü içecekler. 5 Rabba
Kenti'ni develer için otlak, Ammon ül-

n *24:17,22* Targum, Vulgata "Yas tutanların", Masoretik metin "İnsanların".
25:1-7 Yer.49:1-6; Hez.21:28-32; Amo.1:13-15; Sef.2:8-11

kesini sürüler için ağıl yapacağım. O
zaman benim RAB olduğumu anlaya-
caksınız. 6Egemen RAB şöyle diyor:
Madem İsrail'le alay ederek ellerinizi
çırptınız, ayaklarınızı yere vurdunuz,
bütün yüreğinizle sevindiniz, 7ben de
size karşı elimi uzatacak, çapul malı
olarak sizi uluslara teslim edeceğim.
Sizi halklar arasından süpürüp ata-
cak, ülkeler arasından söküp çıkara-
cak, yok edeceğim. O zaman benim
RAB olduğumu anlayacaksınız.' "

Moav Kınanıyor

8"Egemen RAB şöyle diyor: 'Ma-
dem Moav ve Seir halkı, Bakın, Yahu-
da halkının öteki uluslardan farkı yok,
dedi, 9ben de Moav'ın sınırını, ülke-
nin süsü olan sınır kentlerini, Beyt-
yeşimot, Baal-Meon ve Kiryatayim'i
savunmasız bırakacağım. 10Ammon-
lular uluslar arasında bir daha anılma-
sın diye Moav'ı Ammonlular'la birlik-
te mülk olarak doğuda yaşayan halka
vereceğim. 11Böylece Moav'ı cezalan-
dıracağım. O zaman benim RAB ol-
duğumu anlayacaklar.' "

Edom Kınanıyor

12"Egemen RAB şöyle diyor: 'Ma-
dem Edom Yahuda halkından öç ala-
rak büyük suç işledi, 13Egemen RAB
şöyle diyor: Ben de Edom'a karşı eli-
mi uzatacak, insanları da hayvanla-
rı da yok edecek, ülkeyi viraneye çe-
vireceğim. Teman'dan Dedan'a kadar
Edomlular kılıçla vurulup yok ola-
caklar. 14Halkım İsrail aracılığıy-
la Edom'dan öç alacağım. İsrailliler
onlara öfkem, kızgınlığım uyarınca
davranacak. Böylece Edomlular öcü-
mü anlayacaklar. Egemen RAB böy-
le diyor.' "

Filistliler Kınanıyor

15"Egemen RAB şöyle diyor: 'Ma-
dem Filistliler Yahuda'ya acımasız-
ca davrandılar, eskiden var olan düş-
manlıklarıyla onu yerle bir ederek
öç aldılar, 16Egemen RAB şöyle di-
yor: Elimi Filistliler'e karşı uzata-
cağım, Keretliler'i[o] söküp atacağım,
kıyıda yaşayanlardan sağ kalanlarını
yok edeceğim. 17Onlardan ağır bir öç
alacak, onları öfkeyle paylayacağım.
Kendilerinden öç alınca, benim RAB
olduğumu anlayacaklar.' "

Sur Kenti Kınanıyor

26 Sürgünlüğümüzün on birin-
ci yılı, ayın birinci günü RAB
bana şöyle seslendi: 2"İnsanoğlu, ma-
dem Sur Kenti, Yeruşalim için, 'Oh,
oh! Ulusların kapısı olan kent yıkıldı,
kapıları bana açıldı. O viraneye döndü,
ben zenginleşeceğim' dedi, 3Egemen
RAB şöyle diyor: Ey Sur, sana karşı-
yım! Deniz dalgalarını nasıl kabartırsa,
ben de ulusları senin üzerine öyle sal-
dırtacağım. 4Sur'un duvarlarını yıka-
cak, kulelerini yerle bir edecekler. Top-
rağını kazıp süpürecek, seni çıplak bir
kayalık haline getireceğim. 5Sur deni-
zin ortasında, balıkçıların ağ gerdik-
leri bir yer olacak. Egemen RAB böy-
le diyor. Uluslar Sur'u yağmalayacak,
6Sur'a bağlı kıyı kentlerinde yaşayanla-
rı kılıçtan geçirecek. O zaman Surlular
benim RAB olduğumu anlayacaklar.

7"Egemen RAB şöyle diyor: Krallar
kralı Babil Kralı Nebukadnessar'ı at-
larla, savaş arabalarıyla, atlılarla, bü-
yük bir orduyla kuzeyden Sur'a geti-
riyorum. 8Sur'a bağlı kıyı kentlerinde
yaşayanları kılıçtan geçirecek, size
karşı kuşatma duvarları, toprak ram-

o *25:16* "Keretliler": Büyük olasılıkla "Giritliler".
25:8-11 Yşa.15:1-16:14; 25:10-12; Yer.48:1-47; Amo.2:1-3; Sef.2:8-11
25:12-14 Yşa.34:5-17; 63:1-6; Yer.49:7-22; Hez.35:1-15; Amo.1:11-12; Ova.1-14; Mal.1:2-5
25:15-17 Yşa.14:29-31; Yer.47:1-7; Yoe.3:4-8; Amo.1:6-8; Sef.2:4-7; Zek.9:5-7
26:1-28:19 Yşa.23:1-18; Yoe.3:4-8; Amo.1:9-10; Zek.9:2-4; Mat.11:20-22; Luk.10:13-14

palar yapacak, kalkanını size kar-
şı kaldıracak. 9 Duvarlarınızda gedik
açmak için kütükler yerleştirecek, si-
lahlarıyla kulelerinizi yıkacak. 10 Sa-
yısız atının çıkardığı toz sizi örtecek.
Duvarlarında gedik açılmış bir kente
girer gibi kent kapılarınızdan girdiğin-
de, atlıların, tekerleklerin, savaş ara-
balarının gürültüsünden duvarlarınız
sarsılacak. 11 Atlarının tırnakları bütün
sokaklarınızı çiğneyecek. Halkınız kı-
lıçtan geçirilecek, güçlü sütunlarınız
devrilecek. 12 Servetinizi alacak, mal-
larınızı yağmalayacaklar. Duvarları-
nızı yıkacak, güzel evlerinizi yerle bir
edecekler. Taşlarınızı, kerestenizi, top-
rağınızı denize atacaklar. 13 Okuduğu-
nuz gürültülü şarkılara son vereceğim.
Lirlerinizin sesi bir daha duyulmaya-
cak. 14 Sizi çıplak bir kayalık haline
getireceğim, balıkçıların ağ gerdikle-
ri bir yer olacaksınız. Bir daha kurul-
mayacaksınız. Çünkü ben RAB söylü-
yorum. Egemen RAB böyle diyor.
15 "Egemen RAB Sur'a şöyle diyor:
Yıkımının sesinden, yaralıların inil-
tisinden, senin içinde yapılan kıyım
yüzünden kıyı halkları titreyecek.
16 Kıyıda yaşayan bütün önderler taht-
larından inecek; kaftanlarını, işlemeli
giysilerini çıkaracaklar. Dehşet içinde
yere oturup her an titreyerek başları-
na gelenlere şaşacaklar. 17 Sonra senin
için şöyle bir ağıt yakacaklar:
" 'Nasıl oldu da yıkıldın,
Ey denizcilerin oturduğu ünlü kent!
Sen ve sende oturanlar,
Denizde güçlüydünüz.
Dehşet salmıştınız
Orada yaşayan herkese.
18 Yıkımın olduğu gün
Kıyı halkları titreyecek,
Orada yaşayanlar
Çöküşüne şaşacaklar.'
19 "Egemen RAB şöyle diyor: Issız
kalmış kentler gibi seni viran bir kent
yaptığım, engin denizleri üzerine bo-
şalttığım, derin sular seni örttüğü za-
man, 20 ölüm çukuruna inenlerle birlik-
te seni eski zaman insanlarının yanına
indireceğim. Ölüm çukuruna inenlerle
birlikte eski kalıntılar arasına, yeryü-
zünün derinliklerine yerleştireceğim.
Öyle ki, bir daha dönüp yaşayanlar di-
yarında yerini almayasın[ö]. 21 Seni yıl-
gınlığa düşüreceğim, bu senin sonun
olacak. Seni arayacaklar ama bulama-
yacaklar. Egemen RAB böyle diyor."

Sur Kenti için Yakılan Ağıt

27 RAB bana şöyle seslendi: 2 "İn-
sanoğlu, Sur Kenti için bir ağıt
yak. 3 Denizin kıyısında kurulmuş, kıyı
halklarıyla ticaret yapan Sur Kenti'ne
de ki, 'Egemen RAB şöyle diyor:
" 'Ey Sur, güzellikte kusursuzum dedin.
4 Sınırların denizin bağrındaydı,
Kurucuların güzelliğini doruğa
ulaştırdılar.
5 Bütün kerestelerini
Senir'in çam ağaçlarından yaptılar,
Sana direk yapmak için
Lübnan'dan sedir ağaçları aldılar.
6 Küreklerini Başan meşelerinden,
Güverteni Kittim[p] kıyılarından
getirilen
Selvi ağaçlarından yaptılar,
Fildişiyle süslediler.
7 Mısır'ın işlemeli ince keteninden
yelkenin,
Bayrağın oldu senin.
Güvertenin gölgeliği Elişa
kıyılarının
Lacivert, mor kumaşındandı.
8 Kürekçilerin Saydalı ve Arvatlı'ydı,
Gemicilerin, içindeki becerikli
kişilerdi, ey Sur.
9 Gemilerindeki gedikleri onaranlar

ö *26:20* Olası metin "Dönüp yaşayanlar diyarında yerini almayasın" (bkz. Septuaginta), Masoretik metin "Dönmeyesin, yaşayanlar diyarında yücelik vereyim". p *27:6* "Kittim": Bugünkü Kıbrıs. **26:13** Yşa.24:8; Va.18:22 **26:16-18** Va.18:9-10 **26:21** Va.18:21

Geval'ın deneyimli, usta
adamlarıydı.
Denizdeki bütün gemiler ve
denizciler
Mallarını değiş tokuş etmek için
sana geldiler.
10 Persli, Ludlu, Pûtlu askerler
Ordunda hizmet etti.
Kalkanlarını, miğferlerini
Duvarlarına astılar,
Sana görkem kazandırdılar.
11 Arvat'tan, Helek'ten gelen adamlar
Çepeçevre duvarlarını korudular.
Gammat'tan gelen adamlar
Kulelerinde beklediler.
Kalkanlarını duvarlarına astılar.
Güzelliğini doruğa ulaştırdılar.

12 " 'Tarşiş seninle ticaret yaptı,
Sende her çeşit mal vardı.
Mallarına karşılık
Sana gümüş, demir, kalay, kurşun
verdiler.
13 Yâvan, Tuval, Meşek seninle
ticaret yaptı,
Mallarına karşılık
Sana köle ve tunç* kaplar verdiler.
14 Beyttogarma halkı
Mallarına karşılık
Sana at, savaş atı, katır verdi.
15 Rodos[r] halkı seninle ticaret yaptı.
Birçok kıyı halkı senin müşterindi.
Senden aldıkları mala karşılık
Fildişi ve abanoz verdiler.
16 Sende çok çeşit ürün olduğundan,
Edom seninle ticaret yaptı.
Mallarına karşılık
Sana firuze, mor kumaş, işlemeli
giysiler,
İnce keten, mercan, yakut verdiler.
17 Yahuda ve İsrail seninle ticaret
yaptı.
Mallarına karşılık
Sana Minnit buğdayı, darı, bal,
zeytinyağı, pelesenk verdiler.
18-19 Ürünlerinin çeşitliliği, malının
bolluğundan ötürü
Şam seninle ticaret yaptı.
Mallarına karşılık
Sana Helbon şarabıyla Sahar
yünü,
Uzal'dan getirilmiş şarap
tekneleri verdi[s].
Sana getirilen mallar arasında
İşlenmiş demir, tarçın, güzel
kokulu kamış vardı.
20 Dedan halkı mallarına karşılık
Sana eyerlik kumaş verdi.
21 Arabistan ve Kedar önderleri
müşterindi,
Mallarına karşılık
Sana kuzu, koç, teke verdiler.
22 Saba ve Raama tüccarları seninle
ticaret yaptı,
Mallarına karşılık
Sana her çeşit baharatın en iyisini,
değerli taşlar, altın verdiler.
23 Harran, Kanne, Eden, Saba, Aşur,
Kilmat tüccarları
Seninle ticaret yaptı.
24 Pazarlarındaki mallara karşılık
Güzel giysiler, lacivert kumaş,
işlemeler,
Sık dokunmuş, iplerle sarılmış
renkli halılar verdiler.
25 Ticaret gemileri senin mallarını
taşıdı,
Denizin bağrında büyük yükle
doldun.
26 Kürekçilerin seni açık denizlere
götürdü,
Ama doğu rüzgarı
Denizin bağrında parçaladı seni.
27 Gemin kazaya uğrayacağı gün,
Zenginliğin, malların, ticari
eşyaların,
Gemicilerin, kılavuzların,
kalafatçıların,
Seninle ticaret yapanlar,
Askerlerin ve gemide olan herkes

r *27:15* Septuaginta "Rodos", Masoretik metin "Dedan". **s** *27:18-19* Olası metin "Şarap tekneleri verdi", Masoretik metin "Vedan ve Yâvan halkı alışveriş yaptı". **27:25-36** Va.18:11-19

Denizin derinliklerine batacak.
28 Gemicilerinin bağırışından
Kıyılar titreyecek.
29 Kürekçiler gemilerini bırakacak,
Gemicilerle kılavuzlar kıyıda
duracak.
30 Yüksek sesle haykırıp
Senin için acı acı ağlayacaklar;
Başlarına toprak serpecek,
Külde yuvarlanacaklar.
31 Senin yüzünden başlarını tıraş
edecek,
Çul kuşanacaklar.
Senin için acı acı ağlayacak,
Yas tutacaklar.
32 Ağlayıp yas tutarken,
Senin için bir ağıt yakacaklar:
Her yanı denizle çevrili Sur Kenti
gibi
Susturulmuş bir kent var mı?
33 Malların denizaşırı ülkelere
vardığında
Birçok ulusu doyurdun,
Büyük zenginliğin, çeşit çeşit
malınla
Dünya krallarını zenginleştirdin.
34 Şimdiyse denizde, suların
derinliklerinde
Darmadağın oldun,
Malların ve çalışanlarının tümü
Seninle birlikte battı.
35 Kıyı halkları
Başına gelenlere şaştılar;
Krallarının tüyleri korkudan
diken diken oldu,
Yüzleri sarardı.
36 Ulusların arasındaki tüccarlar,
Başına gelenlere şaşacaklar;
Sonun korkunç oldu.
Bir daha var olmayacaksın.' "

Sur Kralı Kınanıyor

28 RAB bana şöyle seslendi: 2 "İnsanoğlu, Sur önderine de ki,
'Egemen RAB şöyle diyor:
" 'Gurura kapılıp
Ben tanrıyım,
Denizlerin bağrında,
Tanrı'nın tahtında oturuyorum
dedin.
Kendini Tanrı sandın,
Oysa sen Tanrı değil, insansın.
3 İşte, Daniel'den§ daha bilgesin,
Kimse senden bir giz saklayamaz.
4 Bilgeliğin, anlayışın sayesinde,
Kendine servet biriktirdin,
Hazinelerine altın, gümüş yığdın.
5 Ticaretteki üstün becerilerin
sayesinde
Servetini çoğalttın,
Zenginliğin seni gurura sürükledi.
6 Bu yüzden Egemen RAB şöyle
diyor:
Madem kendini Tanrı gibi bilge
sandın,
7 Ben de yabancıları, en acımasız
ulusları
Üzerine göndereceğim.
Bilgeliğinin güzelliğine kılıç
çekecek,
Görkemini kirletecekler.
8 Seni ölüm çukuruna indirecekler,
Denizlerin bağrında korkunç bir
ölümle öleceksin.
9 O zaman seni öldürenlerin önünde
Ben Tanrı'yım diyecek misin?
Seni öldürenlerin elinde
Sen Tanrı değil, insansın.
10 Yabancıların elinde,
Sünnetsizin* ölümüyle öleceksin.
Egemen RAB böyle diyor.' "
11 RAB bana şöyle seslendi: 12 "İnsanoğlu, Sur Kralı için bir ağıt yak.
Ona diyeceksin ki, 'Egemen RAB
şöyle diyor:
" 'Kusursuzlukta örnek biriydin,
Bilgeliğin ve güzelliğin eksiksizdi.
13 Sen Tanrı'nın bahçesi Aden'deydin.
Yakut, topaz, aytaşı,
Sarı yakut, oniks, yeşim,

§ *28:3* Burada adı geçen Daniel'in İbranice yazılışı farklı olduğundan bildiğimiz Peygamber Daniel olmayabilir. **28:13** Yar.2:9

Laciverttaşı, firuze, zümrütle, çeşit
çeşit değerli taşla bezenmiştin.
Kakma ve oyma işlerin hep
altındandı.
Bunlar yaratıldığın gün
hazırlanmışlardı.
14 Meshedilmiş*, koruyucu bir
Keruv* olarak
Seni oraya yerleştirdim.
Tanrı'nın kutsal dağındaydın,
Yanan taşlar arasında dolaştın.
15 Yaratıldığın günden
Sende kötülük bulunana dek
Yollarında kusursuzdun.
16 Ticaretinin bolluğundan
Zorbalıkla doldun
Ve günah işledin.
Bu yüzden kirli bir şey gibi
Seni Tanrı'nın dağından attım,
Yanan taşların arasından kovdum,
Ey koruyucu Keruv.
17 Güzelliğinden ötürü
Gurura kapıldın,
Görkeminden ötürü
Bilgeliğini bozdun.
Böylece seni yere attım,
Kralların önünde seni yüzkarası
yaptım.
18 İşlediğin pek çok günah
Ve ticaretteki hileciliğin yüzünden
Kutsal yerlerini kirlettin.
Seni yakıp yok edecek
Bir ateş çıkardım içinden,
Bütün seyredenlerin gözü önünde
Seni yeryüzünde küle çevirdim.
19 Seni tanıyan bütün uluslar sana şaştı,
Sonun korkunç oldu.
Bir daha var olmayacaksın.' "

Sayda Kenti Kınanıyor

20 RAB bana şöyle seslendi: 21 "İn-
sanoğlu, yüzünü Sayda'ya çevir, ona
karşı peygamberlik et. 22 Diyeceksin
ki, 'Egemen RAB şöyle diyor:
" 'İşte sana karşıyım, ey Sayda,
Senin içinde yüceleceğim.
Onları cezalandırınca,
Kutsallığımı onlara gösterince,
Benim RAB olduğumu
anlayacaklar.
23 Üzerine salgın hastalık gönderecek,
Sokaklarında kan akıtacağım.
Kentin içinde, her yanında
Kılıçla yaralananlar düşüp
ölecekler.
O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaklar.' "

İsrail Halkı Esenliğe Kavuşacak

24 " 'İsrail halkını küçümseyen
Çevre uluslardan hiçbiri
Bir daha İsrail için batan bir çalı,
Acıtan bir diken olmayacak.
O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaklar.
25 " 'Egemen RAB şöyle diyor: İs-
rail halkını aralarına dağılmış olduk-
ları uluslardan topladığım, ulusların
gözü önünde kutsallığımı gösterdi-
ğim zaman kulum Yakup'a verdiğim
kendi ülkelerine yerleşecekler. 26 Ora-
da güvenlik içinde yaşayacak, evler
yapacak, bağlar dikecekler. Onla-
rı küçümseyen bütün çevre ulusları
cezalandırdığımda güvenlik içinde
yaşayacaklar. O zaman benim Tanrı-
ları RAB olduğumu anlayacaklar.' "

Mısır Kınanıyor

29 Sürgünlüğümüzün onuncu yı-
lı, onuncu ayın* on ikinci gü-
nü RAB bana şöyle seslendi: 2 "İnsa-
noğlu, yüzünü firavuna çevir, ona ve
Mısır'a karşı peygamberlik et. 3 Onla-
ra de ki, 'Egemen RAB şöyle diyor:
" 'Kendi kanallarının içinde yatan
Büyük canavar firavun,
İşte, sana karşıyım.
Sen ki, Nil benimdir,
Onu kendim için yaptım dersin.
4 Çenelerine çengeller takacak,
Kanallarındaki balıkları

28:20-26 Yoe.3:4-8; Zek.9:1-2; Mat.11:21-22; Luk.10:13-14 **29:1-32:32** Yşa.19:1-25; Yer.46:2-26

Senin pullarına yapıştıracağım.
Pullarına yapışmış balıklarla
birlikte
Seni kanallarından çıkaracağım.
5Seni de kanallarındaki bütün
balıkları da
Çöle atacağım.
Kırlara düşeceksin,
Toplanmayacak, gömülmeyeceksin.
Seni yem olarak yabanıl
hayvanlara
Ve yırtıcı kuşlara vereceğim.
6O zaman Mısır'da yaşayan herkes
Benim RAB olduğumu anlayacak.
" 'Çünkü sen İsrail halkına kamış
bir değnek oldun. 7Seni elleriyle tut-
tuklarında parçalanıp onların omuz-
larını yardın. Sana dayandıklarında
parçalanıp bellerini burktun[t].
8" 'Bu yüzden Egemen RAB şöyle
diyor: Üzerine halkını ve hayvanları-
nı öldürecek bir kılıç gönderiyorum.
9Mısır kimsesiz bırakılacak, virane-
ye çevrilecek. O zaman benim RAB
olduğumu anlayacaklar.
" 'Madem Nil benimdir, onu ben yap-
tım dedin, 10ben de sana ve kanallarına
karşıyım. Mısır'ı Migdol'dan Asvan'a,
Kûş* sınırına dek kimsesiz bırakacak,
viraneye çevireceğim. 11İçinden insan
ayağı da, hayvan ayağı da geçmeye-
cek. Kırk yıl orada kimse yaşamaya-
cak. 12Mısır'ı ıssız kalmış ülkeler gibi
ıssız bırakacağım. Kentleri, viran ol-
muş kentler arasında kırk yıl kimse-
siz kalacak. Mısırlılar'ı uluslar arasına
gönderecek, ülkelere dağıtacağım.
13" 'Egemen RAB şöyle diyor: Kırk
yıl sonra onları dağılmış oldukları
uluslardan toplayacağım. 14Sürgün-
dekileri geri getirip Patros'a, yurtla-
rına döndüreceğim. Orada güçsüz bir
krallık oluşturacaklar. 15Krallıkların
en güçsüzü olacak, bir daha ulusla-
rın üzerinde egemenlik sürmeyecek.
Ulusları yönetmesinler diye onları kü-
çük düşüreceğim. 16Mısır bir daha İs-
rail halkının güveneceği bir yer olma-
yacak. Ancak Mısırlılar onlara Mısır'a
dönmekle işledikleri günahı anımsata-
caklar. O zaman İsrailliler benim Ege-
men RAB olduğumu anlayacaklar.' "
17Sürgünlüğümüzün yirmi yedin-
ci yılı, birinci ayın birinci günü RAB
bana şöyle seslendi: 18"İnsanoğlu, Ba-
bil Kralı Nebukadnessar ordusunu
Sur Kenti'ne karşı büyük bir saldırı-
ya geçirdi; herkesin saçı döküldü, ağır
yük yüzünden omuz derileri yüzüldü.
Ama Sur'a karşı ordusunu saldırıya
geçirmesine karşın, bundan ne kendisi
ne de ordusu yararlandı. 19Bu yüzden
Egemen RAB şöyle diyor: Mısır'ı Ba-
bil Kralı Nebukadnessar'a vereceğim,
onun servetini alıp götürecek. Ordu-
suna ücret olarak ülkeden yağmaladı-
ğı çapul malını dağıtacak. 20Hizmeti-
ne karşılık Mısır'ı ona verdim; çünkü
o da ordusu da bana hizmet ettiler.
Egemen RAB böyle diyor.
21"O gün İsrail halkını güçle dona-
tacağım. Onların arasında senin dili-
ni çözeceğim. O zaman benim RAB
olduğumu anlayacaklar."

Rab Mısır'ı Cezalandıracak

30 RAB bana şöyle seslendi: 2"İn-
sanoğlu, peygamberlik et ve de
ki, 'Egemen RAB şöyle diyor:
" 'Ah o gün diye haykır.
3Çünkü o gün yakın.
RAB'bin günü yakın,
Bulutların günü,
Ulusların yıkım zamanı.
4Bir kılıç Mısır'a karşı çıkacak.
Kûş'u* acılar saracak.
Mısır'da vurulanlar yere serilince
Ülkenin serveti alınıp götürülecek,
Temelleri yok edilecek.
5Mısır'la birlikte Kûş, Pût, Lud,

t *29:7* Septuaginta, Süryanice "Burktun", Masoretik metin "Dik durdurdun".
29:6 2Kr.18:21; Yşa.36:6

Arabistan, Kuv[u] ve antlaşma
yaptığım halkım
Kılıçtan geçirilecek.

6" 'RAB şöyle diyor:
Mısır'ı destekleyenler öldürülecek,
Mısır'ın övündüğü ordu çökecek,
Migdol'dan Asvan'a dek kılıçtan
geçirilecekler.
Böyle diyor Egemen RAB.
7Kimsesiz kalmış ülkeler arasında
Kimsesiz kalacaklar.
Kentleri viran olmuş kentler gibi
olacak.
8Mısır'ı ateşe verdiğimde,
Onu destekleyenler ezildiğinde,
Benim RAB olduğumu
anlayacaklar.
9" 'O gün kaygısız Kûşlular'ı kor-
kutmak için gemilerle ulaklar gön-
dereceğim. Mısır'ın yıkım günü gel-
diğinde korkuya kapılacaklar. İşte o
gün geliyor.
10" 'Egemen RAB şöyle diyor:
Babil Kralı Nebukadnessar
aracılığıyla
Mısır'ın zenginliğine son
vereceğim.
11O ve ordusu, ulusların en acımasızı,
Ülkeyi yerle bir etmek için
gelecekler.
Mısır'a karşı kılıçlarını çekecek,
Ülkeyi öldürülenlerle
dolduracaklar.
12Nil'in kanallarını kurutup
Ülkeyi kötü kişilere teslim
edeceğim,
Ülkeyi de içindeki her şeyi de
Yabancılar eliyle viran edeceğim.
Bunu ben RAB söylüyorum.
13Egemen RAB şöyle diyor:
Putları yok edecek,
Nof'taki[ü] değersiz putlara son
vereceğim.
Mısır'da artık önder olmayacak,
Ülkeye korku salacağım.
14Patros'u viraneye çevirecek,
Soan'ı[v] ateşe verecek,
No[y] Kenti'ni cezalandıracağım.
15Öfkemi Mısır'ın kalesi Sin üzerine
boşaltacak,
Kalabalık No halkına son
vereceğim.
16Mısır'ı ateşe vereceğim,
Sin acıdan kıvranacak,
No Kenti'nin surları yarılacak,
Nof sürekli tedirgin olacak.
17On Kenti[z] ve Pi-Beset gençleri
Kılıçtan geçirilecek,
Oradaki halk sürgüne
gönderilecek.
18Tahpanhes'te Mısır'ın
boyunduruğunu kırdığım zaman,
Orada gündüz geceye dönecek,
Övündüğü orduya son verilecek,
Kent bulutlarla kaplanacak,
Köylerindeki halk sürgüne
gönderilecek.
19Mısır'ı böyle cezalandırdığımda
Benim RAB olduğumu
anlayacaklar.' "
20Sürgünlüğümüzün on birinci yı-
lı, birinci ayın* yedinci günü RAB
bana şöyle seslendi: 21"İnsanoğlu, fi-
ravunun kolunu kırdım. İyileşmesin,
kılıç tutacak kadar güçlenmesin diye
kimse onu bağlamadı, sargı beziyle
sarmadı. 22Bu yüzden Egemen RAB
şöyle diyor: Firavuna karşıyım. Her
iki kolunu, sağlam olanı da kırık ola-
nı da kıracağım. Kılıcı elinden düşü-
receğim. 23Mısırlılar'ı uluslar arası-
na gönderecek, ülkelere dağıtacağım.
24Babil Kralı'nın kollarını güçlendirip
kılıcımı onun eline vereceğim. Fira-
vunun ise kollarını kıracağım. Babil
Kralı'nın önünde ağır yaralı biri gi-
bi inleyecek. 25Babil Kralı'nın gücü-

u ***30:5*** Masoretik metin "Kuv", Septuaginta "Libyalılar". **ü** ***30:13,16*** "Nof": Memfis diye de bilinir. **v** ***30:14*** "Soan": Tanis olduğu sanılıyor. **y** ***30:14,16*** "No": Tebes diye de bilinir. **z** ***30:17*** "On Kenti": Heliopolis diye de bilinir.

ne güç katacak, firavunun gücünü zayıflatacağım. Kılıcımı Babil Kralı'nın eline verdiğimde ve o kılıcı Mısır'a doğru uzattığında, benim RAB olduğumu anlayacaklar.
[26]Mısırlılar'ı uluslar arasına gönderecek, ülkelere dağıtacağım. O zaman benim RAB olduğumu anlayacaklar."

Sedir Ağacı Benzetmesi

31 Sürgünlüğümüzün on birinci yılı, üçüncü ayın* birinci günü RAB bana şöyle seslendi:
[2]"İnsanoğlu, firavuna ve halkına de ki,

" 'Görkemde kim seninle boy
ölçüşebilir?
[3]Asur'a bak! Lübnan'da bir sedir
ağacıydı,
Ormana gölge salan güzel dalları
vardı.
Çok yüksekti, tepesi bulutlara
erişiyordu.
[4]Sular ağacı besledi,
Derin su kaynakları büyüttü.
Akarsular dikili olduğu yerin
çevresine akıyor,
Kanalları kırdaki bütün ağaçlara
erişiyordu.
[5]Kırdaki bütün ağaçlardan daha çok
büyüdü.
Bol su verildiği için
Dal budak saldı, dalları uzadı.
[6]Kuşlar dallarına yuva yaptı,
Yabanıl hayvanlar dalları altında
yavruladı,
Büyük uluslar gölgesinde yaşadı.
[7]Güzellikte eşsizdi.
Dalları giderek uzadı,
Çünkü kökleri bol su alıyordu.
[8]Tanrı'nın bahçesindeki sedir
ağaçlarından hiçbiri
Onunla boy ölçüşemezdi,
Çam ağaçları dalları kadar bile
değildi.
Çınarlar onun dallarıyla boy
ölçüşemezdi.
Tanrı'nın bahçesindeki ağaçların
hiçbiri
Onun kadar güzel değildi.
[9]Sık dallarla o sedir ağacını
güzelleştirdim.
Tanrı'nın bahçesi Aden'deki
bütün ağaçlar onu kıskandı.

[10]" 'Bu yüzden Egemen RAB şöyle diyor: Ağaç büyüyüp boy attığı, tepesi bulutlara eriştiği, büyüklüğünden ötürü gurura kapıldığı için
[11]ben de onu kovdum, ulusların önderinin eline teslim ettim. Ona kötülüğü uyarınca davranacak.
[12]Yabancı ulusların en acımasızı onu kesip yalnız bıraktı. Dalları dağlara, derelere düştü; ülkenin vadilerinde kesilmiş duruyor. Yeryüzündeki bütün uluslar gölgesinden çekilip onu bıraktılar.
[13]Bütün kuşlar devrik ağaca kondu, yabanıl hayvanlar dalları arasına yerleşti.
[14]Öyle ki, suların yakınında yetişen hiçbir ağaç böylesi büyüyüp boy atmasın, tepesini bulutlara eriştirmesin; bol suyla sulanan hiçbir ağaç bu denli yükselmesin. Çünkü hepsi ölüm çukuruna inen insanlarla birlikte ölüme, yerin derinliklerine gidecek.
[15]" 'Egemen RAB şöyle diyor: Sedir ağacı ölüler diyarına indiği gün, ona yas tutsunlar diye derin su kaynaklarını kapattım. Irmaklarını durdurdum, gür sularının önünü kestim. O ağaç yüzünden Lübnan'ı karanlığa boğdum, bütün orman ağaçlarını kuruttum.
[16]Ölüm çukuruna inenlerle birlikte onu ölüler diyarına indirdiğimde, yıkılışının gürültüsünden ulusları titrettim. O zaman Aden Bahçesi'ndeki bütün ağaçlar, Lübnan'ın en seçkin, en iyi, bol sulanan ağaçları yerin derinliklerinde avunç buldu.
[17]Gölgesinde yaşayanlar, uluslar arasında onu destekleyenler de onunla birlikte ölüler diyarına, kılıçla öldürülmüşlerin yanına indiler.

31:8 Yar.2:9

18" 'Aden ağaçlarından hangisi görkem ve yücelikte seninle boy ölçüşebilir? Ama sen de Aden ağaçlarıyla birlikte yerin derinliklerine indirilecek, sünnetsizlere*, kılıçla öldürülmüşlere katılacaksın.
" 'İşte firavunla halkının sonu böyle olacaktır.' Egemen RAB böyle diyor."

Firavun için Yakılan Ağıt

32 Sürgünlüğümüzün on ikinci yılı, on ikinci ayın* birinci günü RAB bana şöyle seslendi: 2"İnsanoğlu, firavun için bir ağıt yak. Ona de ki,
" 'Uluslar arasında genç bir aslan
gibi kendini öne sürdün,
Ama sen denizlerdeki bir canavar
gibisin.
Irmaklarını karıştırır,
Ayaklarınla suları çalkalar,
Irmakları bulandırırsın.' "
3Egemen RAB şöyle diyor:
"Büyük bir kalabalıkla
Ağımı senin üzerine atacağım;
Onlar seni ağımla çekecekler.
4Seni karaya atacak,
Kırlara fırlatacağım.
Gökte uçan kuşların senin üzerine
konmalarını sağlayacağım,
Yeryüzündeki yabanıl hayvanlara
Seni yem olarak vereceğim.
5Bedenini dağların üzerine serecek,
Vadileri çürüyen bedeninle
dolduracağım.
6Ülkeyi dağlara dek akan kanınla
ıslatacağım,
Vadiler seninle dolacak.
7Seni ortadan kaldırdığım zaman
Gökleri örtecek,
Yıldızları karartacak,
Güneşi bulutla kapatacağım.
Ay ışığını vermeyecek.
8Senin yüzünden gökte ışık veren
bütün cisimleri karartacak,
Ülkeni karanlığa gömeceğim."
Böyle diyor Egemen RAB.
9"Seni tanımadığın ülkelere,
Ulusların arasına sürgüne
gönderdiğimde[a],
Pek çok halkın yüreği üzüntüyle
sarsılacak.
10Başına gelenlerden ötürü
Pek çok halkı şaşkına çevireceğim.
Kılıcımı önlerinde salladığım
zaman,
Senin yüzünden krallar dehşetle
ürperecek.
Yıkıma uğradığın gün
Hepsi kendi canı için
Her an korkuyla titreyecek.
11Egemen RAB şöyle diyor:
Babil Kralı'nın kılıcı üzerine
gelecek.
12Yiğitlerin, ulusların en acımasızının,
Senin halkını kılıçtan
geçirmesine izin vereceğim.
Mısır'ın gururunu kıracak,
Bütün ordusunu yok edecekler.
13Bol suların yanında bütün
sığırlarını yok edeceğim.
Bundan böyle insan ayağı da
hayvan ayağı da
Suları karıştırıp bulandırmayacak.
14O zaman sularını dupduru kılacak,
Irmaklarını yağ gibi akıtacağım.
Egemen RAB böyle diyor.
15Mısır'ı viraneye çevirdiğimde,
Ülkeyi her şeyden yoksun
bıraktığımda,
Orada yaşayan herkesi yok
ettiğimde,
Benim RAB olduğumu
anlayacaklar.
16"Ona yakacakları ağıt budur. Ulusların kızları bu ağıtı yakacaklar. Mısır için, halkı için bu ağıtı yakacaklar." Egemen RAB böyle diyor.
17Sürgünlüğümüzün on ikinci yılı, ayın on beşinci günü RAB bana şöyle seslendi: 18"Ey insanoğlu, Mısır halkı

a *32:9* Septuaginta "Sürgüne gönderdiğimde", Masoretik metin "Yıkıma uğrattığımda".
32:7 Yşa.13:10; Yoe.2:10,31; 3:15; Mat.24:29; Mar.13:24-25; Luk.21:25; Va.6:12-13; 8:12

için yas tut. Onları ve güçlü ulusların
kızlarını ölüm çukuruna inenlerle bir-
likte yerin derinliklerine indir. [19]On-
lara de ki, 'Sen başkalarından daha
mı güzelsin? Aşağı in ve oradaki sün-
netsizlere* katıl.' [20]Mısır halkı kılıç-
la öldürülenlerin arasına düşecek. Kı-
lıç hazır, bırakın Mısır bütün halkıyla
birlikte sürüklensin. [21]Güçlü önderler,
ölüler diyarından, Mısır ve onu des-
tekleyenler için, 'Aşağı indiler, kılıçla
öldürülen sünnetsizlerle birlikte bura-
da yatıyorlar' diyecekler.

[22]"Asur bütün ordusuyla orada. Kı-
lıçtan geçirilmiş, ölmüş askerlerinin
mezarları çevresini sarmış. [23]Mezar-
ları ölüm çukurunun en dibinde, or-
dusu mezarının çevresinde duruyor.
Yaşayanlar diyarında korku salanların
hepsi kılıçtan geçirilmiş, ölmüş.

[24]"Elam bütün halkıyla kendi me-
zarının çevresinde duruyor. Hepsi
kılıçtan geçirilmiş, ölmüş, sünnetsiz
olarak yerin derinliklerine inmiş. Ya-
şayanlar diyarında korku salmışlardı,
şimdiyse utanç içinde ölüm çukuruna
inenlere katıldılar. [25]Elam için öldürü-
lenler arasında bir yatak yapıldı. Bü-
tün halkı mezarının çevresinde. Hepsi
sünnetsiz, kılıçtan geçirilerek ölmüş.
Yaşayanlar diyarında korku salmışlar-
dı, şimdiyse utanç içinde ölüm çuku-
runa inenlere katıldılar, öldürülenle-
rin arasına yerleştirildiler.

[26]"Meşek ve Tuval bütün halkıy-
la kendi mezarları çevresinde duru-
yor. Hepsi sünnetsiz, kılıçtan geçirile-
rek öldürülmüş. Yaşayanlar diyarında
korku salmışlardı. [27]Ölüler diyarına
savaş silahlarıyla inen, kılıçları baş-
larının altına konan, kalkanları[b] ke-
mikleri üzerine yerleştirilen öbür öl-
dürülmüş sünnetsiz yiğitlerle birlikte
mezara konmayacak mı onlar? Oysa
bu yiğitler yaşayanlar diyarında kor-
ku salmışlardı.

[28]"Sen de, ey firavun, düşecek ve
kılıçla öldürülenlerle birlikte sünnet-
sizlerin arasına konacaksın.

[29]"Edom, kralları ve önderleriyle
orada. Güçlü olmalarına karşın kı-
lıçla öldürülenlerin yanına kondular.
Ölüm çukuruna inenlerin, sünnetsiz-
lerin yanında yatıyorlar.

[30]"Bütün kuzey önderleri, bütün
Saydalılar orada. Güçleriyle korku
saldıkları halde öldürülenlerle bir-
likte utanç içinde indiler. Sünnetsiz
olarak kılıçla öldürülenlerle birlikte
utanç içinde ölüm çukuruna inenlerin
yanına kondular.

[31]"Firavunla ordusu kılıçla öldü-
rülmüş bu büyük kalabalığı görünce
avunç bulacak." Böyle diyor Egemen
RAB. [32]"Yaşayanlar diyarında korku
salmasını sağladığım halde, firavun-
la halkı, kılıçla öldürülenlerle birlikte
sünnetsizlerin yanına konacak." Böy-
le diyor Egemen RAB.

Tanrı Hezekiel'i Bekçi Olarak Görevlendiriyor

33 RAB bana şöyle seslendi: [2]"İn-
sanoğlu, kendi halkına şöyle
diyeceksin: 'Bir ülkenin üzerine kı-
lıç gönderdiğim, ülke halkı araların-
dan birini seçip bekçi atadığı, [3]bek-
çi kılıcın ülkenin üzerine yaklaştığını
görüp halkı uyarmak için boru çaldığı
zaman; [4]kim boru sesini işitip de uya-
rıyı dikkate almazsa, kılıç da gelip
onu öldürürse, kanından kendisi so-
rumludur. [5]Boru sesini duymuş, ama
uyarıyı dikkate almamıştır; kanından
kendisi sorumludur. Uyarıyı dikkate
alsaydı, canını kurtaracaktı. [6]Ne var
ki, bekçi kılıcın ülkenin üzerine yak-
laştığını görüp halkı uyarmak için
boru çalmazsa, kılıç da gelip halktan
birini öldürürse, o kişi kendi günahı
içinde öldürülmüştür; kanından bek-
çiyi sorumlu tutacağım.'

b *32:27* Olası metin "Kalkanları", Masoretik metin "Suçları".

7“İnsanoğlu, seni İsrail halkına bek-
çi atadım. Benden bir söz duyar duy-
maz onları benim yerime uyaracaksın.
8Kötü kişiye, ‘Ey kötü kişi, kesinlikle
öleceksin’ dediğim zaman, onu uyar-
maz, kötü yolundan döndürmek için
konuşmazsan, o kişi günahı içinde
ölecek; ama onun kanından seni so-
rumlu tutacağım. 9Ancak kötü kişiyi
uyardığın halde yolundan dönmezse,
o günahı içinde ölecek. Ama sen ca-
nını kurtarmış olacaksın.

10“İnsanoğlu, İsrail halkına de ki,
‘Siz şöyle diyorsunuz: İsyanlarımızla
günahlarımız bizi çökertiyor, onlar-
dan ötürü eriyip yok oluyoruz. Durum
böyleyken nasıl yaşayabiliriz?’ 11On-
lara de ki, ‘Varlığım hakkı için diyor
Egemen RAB, ben kötü kişinin ölü-
münden sevinç duymam, ancak kö-
tü kişinin kötü yollarından dönüp ya-
şamasından sevinç duyarım. Dönün!
Kötü yollarınızdan dönün! Niçin öle-
siniz, ey İsrail halkı!’

12“Sen, ey insanoğlu, halkına de ki,
‘Doğru kişi Tanrı'ya başkaldırırsa, doğ-
ruluğu onu kurtarmaz. Kötü kişi kötülü-
ğünden döndüğü zaman kötülüğü yıkı-
mına neden olmaz. Doğru kişi Tanrı'ya
başkaldırırsa, doğruluğu yaşamasını
sağlamaz.’ 13Doğru kişi için, ‘Kesinlik-
le yaşayacak’ desem, ama o doğrulu-
ğuna güvenip de kötülük yapsa, yaptığı
doğru işlerin hiçbiri anımsanmayacak.
Yaptığı kötülükten ötürü ölecek. 14Kö-
tü kişiye, ‘Kesinlikle öleceksin’ desem,
ama o günahından dönüp adil ve doğ-
ru olanı yapsa, 15aldığı rehini geri verse,
çaldığını ödese, yaşam veren kurallar
uyarınca davranıp günah işlemese ke-
sinlikle yaşayacak, ölmeyecektir. 16İş-
lediği günahlardan hiçbiri ona karşı
anımsanmayacaktır, adil ve doğru ola-
nı yapmıştır; kesinlikle yaşayacaktır.

17“Senin halkın, ‘Rab'bin yolu doğru
değil’ diyor. Oysa doğru olmayan onla-
rın yolu. 18Doğru kişi doğruluğundan
döner de kötülük yaparsa, yaptığı kötü-
lüğün içinde ölecektir. 19Kötü kişi yap-
tığı kötülükten döner de adil ve doğru
olanı yaparsa, yaptığı bu işlerle yaşa-
yacaktır. 20Ey İsrail halkı, ‘Rab'bin yo-
lu doğru değil’ diyorsun. Her birinizi
kendi yoluna göre yargılayacağım.”

Yeruşalim'in Düşüşü Açıklanıyor

21Sürgünlüğümüzün on ikinci yı-
lı, onuncu ayın* beşinci günü Yeru-
şalim'den kaçıp kurtulan biri yanıma
gelip, “Kent düştü!” dedi. 22Akşam,
Yeruşalim'den kaçıp kurtulan adam
gelmeden önce, RAB'bin eli üzerim-
deydi, konuşamıyordum. Sabah o ya-
nıma gelmeden RAB dilimi çözdü.
Dilim açıldı, artık konuşabilirdim.

23RAB bana şöyle seslendi: 24“İnsa-
noğlu, İsrail'in viran olmuş kentlerin-
de yaşayanlar, ‘İbrahim tek kişiyken
ülkeyi miras almıştı. Oysa biz kala-
balığız, ülke miras olarak bize veril-
miştir’ diyorlar. 25Bu nedenle onlara
de ki, ‘Egemen RAB şöyle diyor: Eti
kanıyla yiyor, putlarınıza bel bağlı-
yor, kan döküyorsunuz. Yine de ül-
keyi miras almayı mı umuyorsunuz?
26Kılıcınıza güveniyor, iğrenç şeyler
yapıyor, komşunuzun karısını kirleti-
yorsunuz. Yine de ülkeyi miras alma-
yı mı umuyorsunuz?’

27“Onlara de ki, ‘Egemen RAB şöy-
le diyor: Varlığım hakkı için, viran ol-
muş kentlerde yaşayanlar kılıçtan ge-
çirilecek, kırda yaşayanları yem olarak
yabanıl hayvanlara vereceğim, kaleler-
de, mağaralarda yaşayanlar salgın has-
talıkla yok olacak. 28Ülkeyi ıssız, kim-
sesiz bırakacağım, övündükleri güç
son bulacak. İsrail dağları ıssız kala-
cak, oradan kimse geçmeyecek. 29Yap-
tıkları iğrenç şeylerden ötürü ülkeyi
ıssız, kimsesiz bıraktığım zaman be-
nim RAB olduğumu anlayacaklar.’

33:21 2Kr.25:3-10; Yer.39:2-8; 52:4-14

30“Sen, ey insanoğlu, halkın duvar diplerinde, evlerin kapıları önünde senin hakkında konuşuyor. Birbirlerine, ‘Haydi, gidip RAB'den gelen sözün ne olduğunu duyalım’ diyorlar. 31 Halk her zamanki gibi sana geliyor. Benim halkım olarak önünde oturuyor, sözlerini dinliyor, ama dediklerini yapmıyorlar. Ağızlarıyla istekli olduklarını açıklıyorlar, ama yürekleri haksız kazanç peşinde. 32 Sen onlar için güzel sesle sevgi ezgileri okuyan, iyi çalgı çalan biri gibisin. Sözlerini dinliyor, ama dediklerini yapmıyorlar.

33“Bütün bunlar gerçekleşince –ki gerçekleşecek– aralarında bir peygamber bulunduğunu anlayacaklar.”

İsrail'i Güden Çobanlar

34 RAB bana şöyle seslendi: 2“İnsanoğlu, İsrail'in çobanlarına karşı peygamberlik et ve onlara, bu çobanlara şöyle de: ‘Egemen RAB diyor ki: Vay kendi kendini güden İsrail çobanlarına! Çobanların sürüyü gütmesi gerekmez mi? 3 Yağı yiyor, yünü giyiyor, besili koyunları[c] kesiyorsunuz, ama sürüyü kayırmıyorsunuz. 4Zayıfları güçlendirmediniz, hastaları iyileştirmediniz, yaralıların yarasını sarmadınız. Yolunu şaşıranları geri getirmediniz, yitikleri aramadınız. Ancak sertlik ve şiddetle onlara egemen oldunuz. 5Çobanları olmadığı için dağıldılar, yabanıl hayvanlara yem oldular. 6 Koyunlarım bütün dağlarda, yüksek tepelerde başıboş dolandılar. Koyunlarım yeryüzüne dağıldı. Onları ne arayan var, ne soran.

7“ ‘Bu yüzden, ey çobanlar, RAB-bin sözünü dinleyin: 8 Varlığım hakkı için diyor Egemen RAB, çoban olmadığından koyunlarım yağma edildi, yabanıl hayvanlara yem oldu. Çobanlarım koyunlarımı aramadılar, onları güdeceklerine kendi kendilerini güttüler. 9Onun için, ey çobanlar, RAB'bin sözünü dinleyin. 10Egemen RAB şöyle diyor: Ben çobanlara karşıyım! Koyunlarımdan onları sorumlu tutacağım, koyunlarımı gütmelerine son vereceğim. Öyle ki, artık kendi kendilerini güdemeyecekler. Koyunlarımı onların ağzından kurtaracağım, artık onlara yem olmayacaklar.

11“ ‘Egemen RAB şöyle diyor: Ben kendim koyunlarımı arayıp soracağım. 12 Dağılmış koyunlarının arasındaki bir çoban sürüsüyle nasıl ilgilenirse, ben de koyunlarımla öyle ilgileneceğim. Bulutlu, karanlık bir gün dağılmış oldukları her yerden onları kurtaracağım. 13Onları ulusların arasından çıkaracak, ülkelerden toplayacak, kendi yurtlarına geri getireceğim. Onları İsrail dağlarında, vadilerde, ülkenin bütün oturulabilir yerlerinde güdeceğim. 14Onları iyi bir otlakta güdeceğim; yaylaları İsrail'in yüksek dağları üzerinde olacak. Orada iyi bir otlakta yatacak, İsrail'in yüksek dağlarındaki verimli otlaklarda otlayacaklar. 15 Ben kendim koyunlarımı güdeceğim, onları kendim yatıracağım. Egemen RAB böyle diyor. 16 Yiteni arayacak, yolunu şaşıranı geri getireceğim. Yaralının yarasını saracak, zayıfı güçlendireceğim. Ama semizlerle güçlüleri yok edeceğim. Koyunlarımı adaletle güdeceğim.

17“ ‘Siz, ey benim sürüm, Egemen RAB şöyle diyor: Koyunla koyun arasında yargıyı ben vereceğim. Koçlarla tekelere gelince, 18 iyi otlakta otlamanız yetmiyor mu ki, otlaklarınızın geri kalanını ayaklarınızla çiğniyorsunuz? Duru su içmeniz yetmiyor mu ki, geri kalan suyu ayaklarınızla bulandırıyorsunuz? 19 Koyunlarım ayaklarınızın çiğnediğini otlamak, ayaklarınızın bulandırdığını içmek zorunda kalıyor.

c *34:3* İbranice'den “Koyun” olarak çevrilen sözcük “Keçi” anlamına da gelir.
34:5 Say.27:17; 1Kr.22:17; 2Ta.18:16; Zek.10:2; Mat.9:36; Mar.6:34

20" 'Bu nedenle Egemen RAB on-
lara şöyle diyor: Semiz koyunla cılız
koyun arasında ben kendim yargıçlık
yapacağım. 21Madem bütün cılız ko-
yunları kovup dağıtıncaya dek böğ-
rünüzle vuruyor, omuzunuzla itiyor,
boynuzlarınızla kakıyorsunuz, 22ben
de koyunlarımı kurtaracağım, artık
çapul malı olmayacaklar. Koyunla
koyun arasında ben yargıçlık yapa-
cağım. 23Başlarına, onları güdecek
tek çoban olarak kulum Davut'u ko-
yacağım. Onları o güdecek, çobanla-
rı o olacak. 24Ben RAB onların Tanrı-
sı olacağım, kulum Davut da onların
arasında önder olacak. Ben RAB,
böyle diyorum.
25" 'Onlarla bir esenlik antlaşması
yapacağım, ülkedeki yırtıcı hayvan-
ları yok edeceğim. Çölde güvenlik
içinde yaşayacak, ormanlarda uyu-
yacaklar. 26Onları da dağımın çevre-
sini de bereketli kılacağım. Yağmuru
zamanında yağdıracağım. Bereket-
li yağmurlar olacak. 27Kırdaki ağaç-
lar meyve verecek, toprak ürün vere-
cek. Halk ülkesinde güvenlik içinde
olacak. Boyunduruklarının bağları-
nı koparıp onları köle edenlerin elin-
den kurtardığım zaman benim RAB
olduğumu anlayacaklar. 28Artık ulus-
ların çapul malı, yabanıl hayvanların
yemi olmayacaklar. Güvenlik içinde
yaşayacaklar, kimse onları korkutma-
yacak. 29Onlar için ünlü bir fidanlık
yetiştireceğim. Artık ülke kıtlıktan
yok olmayacak, ulusların aşağılama-
sına uğramayacaklar. 30O zaman ben
Tanrıları RAB'bin onlarla birlikte ol-
duğumu ve İsrail soyunun da benim
halkım olduğunu anlayacaklar.' Böyle
diyor Egemen RAB. 31'Benim koyun-
larım, otlağımın koyunları siz insan-
larsınız. Ben sizin Tanrınız'ım.' Böy-
le diyor Egemen RAB."

Edom Kınanıyor

35 RAB bana şöyle seslendi: 2"İn-
sanoğlu, yüzünü Seir Dağı'na
çevir, ona karşı peygamberlik et. 3Ona
de ki, 'Egemen RAB şöyle diyor: Ey
Seir Dağı, sana karşıyım! Elimi sana
karşı uzatacak, seni viran edip kim-
sesiz bırakacağım. 4Kentlerini yerle
bir edeceğim, kimsesiz kalacaksın.
O zaman benim RAB olduğumu an-
layacaksın.
5" 'Madem İsrailliler'e hep kin bes-
ledin, yıkıma uğradıklarında, ce-
zalandırılmalarının zamanı doruğa
ulaştığında, onları kılıca teslim et-
tin, 6varlığım hakkı için diyor Ege-
men RAB, senin kanını akıtacağım,
kan peşini bırakmayacak. Madem kan
dökmekten nefret etmedin, kan peşi-
ni bırakmayacak. 7Seir Dağı'nı viran
edip kimsesiz bırakacağım, oraya gi-
dip geleni kesip atacağım. 8Dağlarını
ölülerle dolduracağım; kılıçtan geçi-
rilenler senin tepelerinde, vadilerin-
de, derelerinde düşüp ölecekler. 9Seni
sonsuza dek viran edeceğim, kentle-
rinde kimse oturmayacak. O zaman
benim RAB olduğumu anlayacaksın.
10" 'Siz, bu iki ulus, bu iki ülke bi-
zim olacak, onları miras alacağız
demiştiniz. Oysa RAB oralardadır.
11Bundan ötürü varlığım hakkı için
diyor Egemen RAB, beslediğiniz kin
yüzünden halkıma nasıl öfkeyle, kıs-
kançlıkla davrandıysanız, ben de size
öyle davranacağım. Sizi yargıladığım
zaman onlara kendimi tanıtacağım.
12O zaman İsrail dağlarına sövgüleri-
nizi duyduğumu anlayacaksınız. Şöy-
le demiştiniz: "Yerle bir oldular, yuta-
lım diye bize verildiler." 13Bana karşı
böbürlendiğinizi, saygısızca konuştu-
ğunuzu da duydum. 14Egemen RAB
şöyle diyor: Bütün yeryüzü sevinir-

34:23 Va.7:17 **34:24** Hez.37:24
35:1-15 Yşa.34:5-17; 63:1-6; Yer.49:7-22; Hez.25:12-14; Amo.1:11-12; Ova.1-14; Mal.1:2-5

ken, seni yerle bir edeceğim. 15İsra-
il halkının mirası yerle bir olduğun-
da nasıl sevindinse, ben de sana öyle
davranacağım. Ey Seir Dağı, viran
olacaksın; bütün Edom da viran ola-
cak. O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaklar.' "

Tanrı İsrail'e Bereket Yağdırıyor

36 "İnsanoğlu, İsrail dağlarına
peygamberlik et ve de ki, 'Ey
İsrail dağları, RAB'bin sözünü dinle-
yin! 2Egemen RAB şöyle diyor: Düş-
man sizin hakkınızda, Hah, hah! Bu
eski tepeler mülkümüz oldu! dediği
için 3peygamberlik et ve de ki, Ege-
men RAB şöyle diyor: Dağlarınızı vi-
ran ettiler, sizi her yandan sıkıştırıp
çiğnediler; böylece ulusların mülkü
oldunuz, dile düştünüz, alay konusu
oldunuz, 4ey İsrail dağları, Egemen
RAB'bin sözünü dinleyin! Egemen
RAB dağlarla tepelere, vadilerle dere-
lere, yıkıntılara, çevrenizdeki ulusla-
rın yağmasına, alayına uğramış, terk
edilmiş kentlere şöyle diyor: 5Ege-
men RAB şöyle diyor: Yürekleri se-
vinç dolu, aşağılayarak otlaklarınızı
yağmalamak için ülkeme sahip çıkan
öteki uluslara, özellikle Edom'a kar-
şı büyük bir kıskançlıkla konuştum.'
6Bu nedenle İsrail ülkesi için peygam-
berlik et ve dağlara, tepelere, vadilere,
derelere de ki, 'Egemen RAB şöyle
diyor: Ulusların aşağılamasına hedef
olduğunuz için öfkeyle, kıskançlıkla
konuştum. 7Bu nedenle Egemen RAB
şöyle diyor: Ant içiyorum ki, çevre-
nizdeki uluslar da aşağılanacaktır.

8" 'Ama siz, ey İsrail dağları, dal bu-
dak salacak ve halkım İsrail için ürün
vereceksiniz. Çünkü halkım İsrail ya-
kında yurduna dönecek. 9Sizi kayıra-
cak, size yöneleceğim. İşlenecek, eki-
leceksiniz. 10Ülkenizde yaşayanların
sayısını, evet, bütün İsrail halkının sa-
yısını çoğaltacağım. Kentlerde insan-
lar yaşayacak, yıkıntılar onarılacak.
11Ülkenizdeki insan ve hayvan sayısı-
nı çoğaltacağım. Verimli olacak, çoğa-
lacaklar. Geçmişte olduğu gibi ülkeniz
insanlarla dolup taşacak. Sizi eskisin-
den daha verimli kılacağım. O zaman
benim RAB olduğumu anlayacaksınız.
12Ülkenize insanların, halkım İsrail'in
girmesini sağlayacağım. Sizi sahiple-
necekler. Siz de onların mirası olacak-
sınız. Onları bir daha çocuklarından
yoksun bırakmayacaksınız.

13" 'Egemen RAB şöyle diyor: Ey
ülke, insanlar sana insan yiyen, ulu-
sunu çocuksuz bırakan ülke diyorlar.
14Bundan böyle artık sen insan yeme-
yecek, ulusunu çocuksuz bırakma-
yacaksın. Egemen RAB böyle diyor.
15Artık ulusların aşağılamalarını size
işittirmeyeceğim. Ulusların aşağıla-
masına uğramayacaksınız. Halkınızın
bir daha tökezlemesine izin vermeye-
ceksiniz.' Egemen RAB böyle diyor."

16RAB bana şöyle seslendi: 17"İnsa-
noğlu, İsrail halkı kendi ülkesinde ya-
şarken tutumu ve davranışlarıyla ül-
keyi kirletti. Onların davranışı benim
gözümde âdet gören bir kadının kirlili-
ği gibiydi. 18Bu yüzden öfkemi üzerle-
rine boşalttım. Çünkü ülkede kan dök-
tüler, putlarıyla onu kirlettiler. 19Onları
uluslara dağıttım, ülkelere yayıldılar.
Onları tutumlarına ve davranışlarına
göre yargıladım. 20Ulusların arasında
her gittikleri yerde kutsal adımı kirlet-
tiler. Çünkü onlar için, 'Bu RAB'bin
halkı, öyleyken ülkesinden çıkmak
zorunda kaldı' dendi. 21İsrail halkının
gittiği uluslar arasında kirlettiği kutsal
adımın onuru için kaygılandım.

22"Bu nedenle İsrail halkına de ki,
'Egemen RAB şöyle diyor: Ey İsrail
halkı, sizin hatırınız için değil, git-
tiğiniz uluslar arasında kirlettiğiniz
kutsal adımın hatırı için bunları ya-
pacağım. 23Uluslar arasında kirlenen,
onlar arasında kirlettiğiniz büyük adı-

mın kutsallığını göstereceğim. Onla-
rın gözü önünde kutsallığımı sizin
aracılığınızla kanıtladığımda, uluslar
benim RAB olduğumu anlayacaklar.
Egemen RAB böyle diyor.
24" 'Sizi uluslar arasından alacak,
bütün ülkelerden toplayıp ülkenize
geri getireceğim. 25Üzerinize temiz
su dökeceğim, arınacaksınız. Sizi bü-
tün kirliliklerinizden ve putlarınızdan
arındıracağım. 26Size yeni bir yürek
verecek, içinize yeni bir ruh koyaca-
ğım. İçinizdeki taştan yüreği çıkara-
cak, size etten bir yürek vereceğim.
27Ruhumu içinize koyacağım; kural-
larımı izlemenizi, buyruklarıma uyup
onları uygulamanızı sağlayacağım.
28Atalarınıza verdiğim ülkede yaşa-
yacak, benim halkım olacaksınız, ben
de sizin Tanrınız olacağım. 29Sizi bü-
tün kirliliklerinizden kurtaracağım.
Buğdaya seslenecek ve onu çoğalta-
cağım. Artık size kıtlık göndermeye-
ceğim. 30Ulusların arasında bir daha
kıtlık utancı çekmemeniz için ağaçla-
rın meyvesini, tarlaların ürününü ço-
ğaltacağım. 31O zaman kötü yolları-
nızı, kötü işlerinizi anımsayacaksınız.
Günahlarınız, iğrenç uygulamalarınız
yüzünden kendinizden tiksineceksi-
niz. 32Bunu sizin hatırınız için yap-
madığımı iyi bilin. Egemen RAB böy-
le diyor. Davranışlarınızdan utanın,
yüzünüz kızarsın, ey İsrail halkı!
33" 'Egemen RAB şöyle diyor: Sizi
bütün günahlarınızdan arıttığım gün,
kentlerinizde yaşamanızı sağlayaca-
ğım; yıkıntılar onarılacak. 34Gelip ge-
çenlerin gözünde viran olan ülkenin
toprakları işlenecek. 35Şöyle diyecek-
ler: Viran olan bu ülke Aden bahçesi
gibi oldu; yıkılıp yerle bir olmuş, kim-
sesiz kalmış kentler yeniden güçlendi-
riliyor, içinde oturuluyor. 36O zaman
çevrenizde kalan uluslar yıkılanı ye-
niden yapanın, çıplak yerleri yeniden
dikenin ben RAB olduğumu anlaya-
caklar. Bunu ben RAB söylüyorum ve
dediğimi yapacağım.'
37"Egemen RAB şöyle diyor: İsra-
il halkının benden yine yardım dile-
mesini sağlayacak ve onlar için şunu
yapacağım: Onları bir koyun sürüsü
gibi çoğaltacağım. 38Bayramlarda Ye-
ruşalim nasıl kurbanlık hayvanlarla
doluyorsa, viran olmuş kentler de in-
san topluluklarıyla öyle dolup taşa-
cak. O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaklar."

Kuru Kemikler

37 RAB'bin eli üzerimdeydi, Ru-
hu'ylaç beni dışarı çıkardı, ke-
miklerle dolu bir ovanın ortasına koy-
du. 2Beni onların arasında her yöne
dolaştırdı. Ovada her yere yayılmış,
tamamen kurumuş pek çok kemik
vardı. 3RAB, "İnsanoğlu, bu kemik-
ler canlanabilir mi?" diye sordu.
Ben, "Sen bilirsin, ey Egemen RAB"
diye yanıtladım.
4Bunun üzerine, "Bu kemikler üze-
rine peygamberlik et" dedi, "Onlara
de ki, 'Kuru kemikler, RAB'bin sö-
zünü dinleyin! 5Egemen RAB bu ke-
miklere şöyle diyor: İçinize ruh koya-
cağım, canlanacaksınız. 6Size kaslar
verecek, üzerinizde et oluşturacağım,
sizi deriyle kaplayacağım. İçinize
ruh koyacağım, canlanacaksınız. O
zaman benim RAB olduğumu anla-
yacaksınız.' "
7Böylece bana verilen buyruk uya-
rınca peygamberlik ettim. Ben pey-
gamberlik ederken bir gürültü oldu,
bir takırtı duyuldu. Kemikler birbirle-
riyle birleşiyordu. 8Baktım, işte üzer-
lerinde kaslar, etler oluşuyor, üstleri-
ni deri kaplıyordu. Ama onlarda ruh
yoktu.

ç *37:1,9,10* İbranice'de "Ruah" (Ruh) sözcüğü, "Rüzgar", "Soluk" anlamına da gelir.
36:26-28 Hez.11:19-20

[9]Sonra bana şöyle dedi: "Rüzgara
peygamberlik et, insanoğlu, peygam-
berlik et ve de ki, 'Egemen RAB şöy-
le diyor: Ey rüzgar, gel dört yandan
es. Bu öldürülmüşlerin üzerine üfle
ki canlansınlar!' "
[10]Böylece bana verilen buyruk uya-
rınca peygamberlik ettim. Onların içi-
ne soluk girince canlanıp ayağa kalk-
tılar. Çok, çok büyük bir kalabalık
oluşturuyorlardı.
[11]Sonra bana, "İnsanoğlu, bu ke-
mikler bütün İsrail halkını simgeliyor"
dedi, "Onlar, 'Kemiklerimiz kurudu,
umudumuz yok oldu, bittik' diyorlar.
[12]Bu yüzden peygamberlik et ve on-
lara de ki, 'Egemen RAB şöyle diyor:
Ey halkım, mezarlarınızı açıp sizi
oradan çıkaracak, İsrail ülkesine geri
getireceğim. [13]Mezarlarınızı açıp si-
zi çıkardığım zaman benim RAB ol-
duğumu anlayacaksınız, ey halkım.
[14]Ruhumu içinize koyacağım, canla-
nacaksınız. Sizi kendi ülkenize yerleş-
tireceğim. O zaman, bunu söyleyenin
ve yapanın ben RAB olduğumu anla-
yacaksınız.' " Böyle diyor RAB.

Yahuda ile İsrail Birleşiyor

[15]RAB bana şöyle seslendi: [16]"İn-
sanoğlu, bir değnek al, üzerine 'Ya-
huda ve dostları İsrailliler için' diye
yaz. Sonra başka bir değnek al, üze-
rine 'Yusuf'la dostları İsrailliler için
Efrayim'in değneği' diye yaz. [17]İki
değneği yan yana getirerek birleştir.
Öyle ki, elinde bir değnek gibi olsun.
[18]"Halkından biri, 'Bu yaptığının
anlamı ne? Bize açıklamaz mısın?'
diye sorarsa, [19]şöyle yanıtlayacaksın:
'Egemen RAB şöyle diyor: Efrayim'in
elindeki değneği –Yusuf'la dostları
İsrail oymaklarının değneğini– alıp
Yahuda değneğiyle birleştireceğim.
İkisinden bir değnek yapıp elimde tu-
tacağım.' [20]Üzerine yazdığın değnek-
leri görebilecekleri şekilde elinde tut.
[21]Onlara de ki, 'Egemen RAB şöyle
diyor: İsrailliler'i gittikleri ulusların
içinden alacağım. Onları her yerden
toplayıp ülkelerine geri getireceğim.
[22]Onları ülkede, İsrail dağları üzerin-
de tek bir ulus yapacağım. Hepsinin
tek kralı olacak. Artık iki ayrı ulus ol-
mayacaklar, iki krallığa bölünmeye-
cekler. [23]Artık putlarıyla, iğrenç uy-
gulamalarıyla, isyanlarıyla kendilerini
kirletmeyecekler. Onları yerleştikleri,
içinde günah işledikleri yerlerden kur-
tarıp arındıracağım. Onlar halkım ola-
cak, ben de onların Tanrısı olacağım.
[24]" 'Kulum Davut onların kralı ola-
cak, hepsinin tek çobanı olacak. Buy-
ruklarımı izleyecek, kurallarıma uya-
cak, onları uygulayacaklar. [25]Kulum
Yakup'a verdiğim, atalarınızın yaşa-
dığı ülkeye yerleşecekler. Kendile-
ri, çocukları, çocuklarının çocukları
sonsuza dek orada yaşayacaklar. Ku-
lum Davut da sonsuza dek onların ön-
deri olacak. [26]Onlarla esenlik antlaş-
ması yapacağım. Bu onlarla sonsuza
dek geçerli bir antlaşma olacak. Onla-
rı yeniden oraya yerleştirip sayıca ço-
ğaltacağım. Tapınağımı sonsuza dek
onların ortasına kuracağım. [27]Konu-
tum aralarında olacak; onların Tanrısı
olacağım, onlar da benim halkım ola-
cak. [28]Tapınağım sonsuza dek onların
arasında oldukça uluslar İsrail'i kut-
sal kılanın ben RAB olduğumu anla-
yacaklar.' "

Gog Kınanıyor

38 RAB bana şöyle seslendi:
[2]"İnsanoğlu, yüzünü Magog
ülkesinden Roş'un, Meşek'in, Tuval'ın
önderi[d] Gog'a çevir, ona karşı peygam-
berlik et. [3]De ki, 'Egemen RAB şöyle
diyor: Ey Roş'un, Meşek'in, Tuval'ın

d *38:2,3* "Roş'un, Meşek'in, Tuval'ın önderi" ya da "Meşek'in, Tuval'ın baş önderi".
37:10 Va.11:11 **37:24** Hez.34:24 **37:27** Lev.26:11-12; 2Ko.6:16; Va.21:3 **38:2** Va.20:8

önderi Gog, sana karşıyım. 4 Seni gel-
diğin yoldan geri çevirecek, çeneleri-
ne çengel takacağım. Seni ve bütün
ordunu, atları, tam donanmış atlıları,
küçük büyük kalkanlı, hepsi kılıç kul-
lanan büyük kalabalığı dışarıya sürük-
leyeceğim. 5 Onlarla birlikte hepsi kal-
kanlı, miğferli Persliler'i, Kûşlular'ı*,
Pûtlular'ı, 6 Gomer'in bütün ordusunu,
uzak kuzeydeki Beyttogarma'nın bü-
tün ordusunu ve yanındaki birçok ulu-
su da sürükleyeceğim.
7 " 'Hazır ol! Çevrende toplanmış bü-
yük kalabalıkla birlikte hazırlan. On-
ları sen gözeteceksin. 8 Uzun zaman
sonra savaşa çağrılacaksın. Gelecek
yıllarda, halkı birçok ulustan uzun za-
mandır ıssız kalmış İsrail dağlarında
toplanmış, savaştan rahata kavuşmuş
bir ülkeye saldıracaksın. Uluslar ara-
sından çıkarılmış olan bu halk, şimdi
güvenlik içinde yaşıyor. 9 Sen, bütün
askerlerin ve seninle olan birçok ulus
çıkıp kasırga gibi geleceksiniz; ülkeyi
kaplayan bulut gibi olacaksınız.
10 " 'Egemen RAB şöyle diyor: O
gün aklına bazı düşünceler gelecek,
kötü düzenler tasarlayacaksın. 11 Di-
yeceksin ki: Sursuz köyleri olan bir
ülkeye saldıracak, esenlik ve güven-
lik içinde yaşayan insanların üzerine
yürüyeceğim. Bu köylerin tümü sur-
suz; kapıları da kapı sürgüleri de yok.
12 Viran olmuş kentlerde yaşayan hal-
kı soyup malını yağma edeceğim. Sü-
rüsü, malı olan, dünyanın ortasında
yaşayan bu ulusların arasından top-
lanmış halka karşı elimi uzataca-
ğım. 13 Saba, Dedan, Tarşiş tüccarla-
rı ve köyleri sana, Yağmalamak için
mi geldin? Çapul malı toplamak, altın,
gümüş taşımak, hayvan, mal götür-
mek, bol ganimet elde etmek için mi
bu kalabalığı topladın? diyecek.'
14 "Bu yüzden, ey insanoğlu, pey-
gamberlik et ve Gog'a de ki, 'Egemen
RAB şöyle diyor: O gün halkım İsra-
il güvenlik içinde yaşarken bunu far-
ketmeyecek misin? 15 Sen ve seninle
birlikte birçok ulustan oluşan tümü
ata binmiş büyük bir kalabalık, güç-
lü bir ordu uzak kuzeyden geleceksi-
niz. 16 Ülkeyi kaplayan bir bulut gibi
halkım İsrail'in üzerine yürüyeceksi-
niz. Son günlerde, ey Gog, seni ül-
keme saldırtacağım. Öyle ki, ulusla-
rın gözü önünde kutsallığımı senin
aracılığınla gösterdiğim zaman beni
tanıyabilsinler.
17 " 'Egemen RAB şöyle diyor: Eski
günlerde kullarım İsrail peygamberle-
ri aracılığıyla hakkında konuştuğum
kişi değil misin sen? O dönemde seni
onlara saldırtacağıma ilişkin yıllarca
peygamberlik ettiler.
18 " 'Gog İsrail ülkesine saldırdığı
gün öfkem alevlenecek. Egemen RAB
böyle diyor. 19 Kıskançlığımla ve öfke-
min şiddetiyle diyorum ki, o gün İsrail
ülkesinde büyük bir yer sarsıntısı ola-
cak. 20 Denizdeki balıklar, gökteki kuş-
lar, kırdaki hayvanlar, yerde sürünen
bütün yaratıklar ve dünyadaki bütün
insanlar önümde titreyecekler. Dağlar
yerle bir edilecek, kayalıklar ufalana-
cak, her duvar çökecek. 21 Bütün dağ-
larımda Gog'a karşı kılıcı çağıracağım.
Egemen RAB böyle diyor. Herkes bir-
birine kılıç çekecek. 22 Onu salgın has-
talıkla, kanla cezalandıracağım; onun,
ordusunun, ondan yana olan birçok
ulusun üzerine sağanak yağmur, dolu,
ateşli kükürt yağdıracağım. 23 Böyle-
ce büyüklüğümü, kutsallığımı göste-
recek, birçok ulusun gözünde kendimi
tanıtacağım. O zaman benim RAB ol-
duğumu anlayacaklar.' "

Gog Yenilgiye Uğruyor

39 "İnsanoğlu, Gog'a karşı pey-
gamberlik et ve ona de ki,
'Egemen RAB şöyle diyor: Ey Roş'un,

38:22 Va.8:7; 14:9-10

Meşek'in, Tuval'ın önderi[e] Gog, sana
karşıyım. [2]Seni geri çevirip sürükle-
yeceğim. Seni uzak kuzeyden çıkarıp
İsrail'in dağlarına getireceğim. [3]Sol
elindeki yayını vuracak, sağ elindeki
oklarını düşüreceğim. [4]Sen de asker-
lerinle senden yana olan uluslar da İs-
rail dağlarına serileceksiniz. Sizi yem
olarak her çeşit yırtıcı kuşa, yabanıl
hayvana vereceğim. [5]Açık kırlarda
düşüp öleceksiniz. Çünkü bunu ben
söyledim. Egemen RAB böyle diyor.
[6]Magog'un ve kıyıda güvenlik içinde
yaşayanların üzerine ateş yağdıraca-
ğım. O zaman benim RAB olduğumu
anlayacaklar.

[7]" 'Halkım İsrail arasında kutsal
adımı tanıtacağım. Bundan böyle kut-
sal adımın aşağılanmasına izin ver-
meyeceğim. Uluslar benim İsrail'de
kutsal olan RAB olduğumu anlaya-
caklar. [8]O gün yaklaştı! Söyledikle-
rim olacak. Egemen RAB böyle diyor.
Budur sözünü ettiğim gün!

[9]" 'O zaman İsrail kentlerinde yaşa-
yanlar dışarı çıkıp topladıkları silahla-
rı yakacaklar. Küçük büyük kalkanla-
rı, yayları, okları, sopaları, mızrakları
ateşe atacaklar. Bunlarla yedi yıl ateş
yakacaklar. [10]Kırdan odun toplamaya-
cak, ormandan odun kesmeyecekler.
Yakmak için silahları kullanacaklar.
Mallarını yağmalayanları yağmalaya-
cak, kendilerini soyanları soyacaklar.
Egemen RAB böyle diyor.

[11]" 'O gün Lut Gölü'nün doğusunda,
Gezginler Deresi'nde Gog'a İsrail'de
bilinen[f] bir mezar yeri vereceğim.
Gog'la bütün ordusu orada gömüle-
cek. Oraya Hamon-Gog[g] Vadisi adı
verilecek. Oradan geçecek gezginle-
rin önü kesilecek. [12]İsrail halkı ülkeyi
arındırmak için onları gömecek. Bu
yedi ay sürecek. [13]Onları bütün ülke
halkı gömecek. Görkemimi açıkladı-
ğım gün onlar için onur olacak. Ege-
men RAB böyle diyor.

[14]" 'Ülkeyi arındırmak için adam-
lar görevlendirilecek. Bazıları ülkeyi
sürekli dolaşacak, öbürleriyse yerde
kalan cesetleri gömecekler. Yedi ay-
lık süre bitince, araştırma işine baş-
layacaklar. [15]Bu adamlar ülkenin her
yanını dolaşacak. Bir insan kemi-
ği görünce, mezarcılar onu Hamon-
Gog Vadisi'ne gömünceye dek, yanına
bir işaret koyacak. [16]Orada Hamona[h]
adında bir kent olacak. Böylelikle ül-
ke arındırılacak.'

[17]"İnsanoğlu, Egemen RAB şöyle
diyor: Her çeşit kuşa ve yabanıl hay-
vana seslen: 'Sizin için hazırlayaca-
ğım kurbana, İsrail dağları üzerinde-
ki büyük kurbana gelin, her yandan
toplanın! Orada et yiyecek, kan içe-
ceksiniz. [18]Başan'ın besili hayvanla-
rının –koçların, kuzuların, tekelerin,
boğaların– etini yiyip kanını içer gi-
bi yiğitlerin etini yiyecek, dünya ön-
derlerinin kanını içeceksiniz. [19]Sizin
için hazırlayacağım kurbandan doya-
na dek yağ yiyeceksiniz, sarhoş olun-
caya dek kan içeceksiniz. [20]Soframda
atlardan, atlılardan, yiğitlerden ve her
çeşit askerden bol bol yiyip doyacak-
sınız.' Egemen RAB böyle diyor.

[21]"Görkemimi uluslar arasında açık-
layacağım. Bütün uluslar kendilerine
verdiğim cezayı, üzerlerine koyduğum
elimi görecekler. [22]İsrail halkı o gün-
den başlayarak benim Tanrıları RAB
olduğumu anlayacak. [23]Uluslar İsrail
halkının işlediği suç yüzünden, bana
ihanet ettiği için sürgüne gittiğini anla-
yacaklar. Yüzümü onlardan gizledim,
onları düşmanlarının eline teslim et-

e *39:1* "Roş'un, Meşek'in, Tuval'ın önderi" ya da "Meşek'in, Tuval'ın baş önderi".
f *39:11* Septuaginta, Targum, Vulgata "Bilinen", Masoretik metin "Orada".
g *39:11* "Hamon-Gog": "Gog'un kalabalığı" anlamına gelir.
h *39:16* "Hamona": "Kalabalık" anlamına gelir. **39:17-20** Va.19:17-18

tim, hepsi kılıçtan geçirildi. 24Onları
kirliliklerine, isyanlarına göre cezalan-
dırdım, yüzümü onlardan gizledim.
25"Bundan ötürü Egemen RAB şöy-
le diyor: Yakup'un sürgündeki soyunu
geri getirecek, İsrail halkına acıyaca-
ğım. Kutsal adımı kıskançlıkla koru-
yacağım. 26Ülkelerinde güvenlik için-
de yaşayınca, onları korkutan kimse
olmayınca, utançlarını, bana ettikle-
ri bütün ihanetleri unutacaklar. 27On-
ları uluslar arasından geri getirip düş-
man ülkelerinden topladığım zaman,
onlar aracılığıyla birçok ulusa kutsal-
lığımı göstereceğim. 28O zaman be-
nim Tanrıları RAB olduğumu anlaya-
caklar. Onları uluslar arasına sürgüne
göndermeme karşın, hiçbirini bırak-
madan ülkelerine geri getireceğim.
29Onlardan bir daha yüzümü gizle-
meyeceğim, çünkü İsrail halkı üze-
rine Ruhum'u dökeceğim." Egemen
RAB böyle diyor.

Yeni Tapınakla İlgili Görüm

40 Sürgünlüğümüzün yirmi be-
şinci yılı, yılın başında, ayın
onuncu günü, Yeruşalim Kenti'nin
düşüşünün on dördüncü yılı, tam o
gün RAB'bin eli beni yakalayıp ora-
ya götürdü. 2Görümde Tanrı beni İs-
rail ülkesine götürüp çok yüksek bir
dağın üzerine koydu. Dağın güneyin-
de kente benzer yapılar vardı. 3Tan-
rı beni oraya götürdü, tunca* benzer
bir adam gördüm. Elinde keten ip ve
bir ölçü değneği tutarak kapının giri-
şinde duruyordu. 4Bana, "İnsanoğlu,
gözlerinle gör, kulaklarınla işit, sana
göstereceğim her şeye dikkat et" dedi,
"Sen bunun için buraya getirildin. Gö-
receğin her şeyi İsrail halkına anlat."

Doğu Kapısı

5Tapınağı çepeçevre kuşatan bir
duvar gördüm. Adamın elindeki öl-
çü değneğinin uzunluğu altı arşındı.
Her arşına bir elin eni kadar uzunluk
eklenmişti[ı]. Adam duvarı ölçtü; ka-
lınlığı ve yüksekliği bir ölçü değne-
ği kadardı.
6Sonra doğuya bakan kapıya gitti,
basamakları çıkıp kapı eşiğini ölçtü.
Eni bir ölçü değneği kadardı[i]. 7Bekçi
odalarının her birinin uzunluğu ve ge-
nişliği bir ölçü değneği kadardı. Oda-
ların arasındaki duvarın kalınlığı beş
arşındı. Tapınağa bakan eyvanın ka-
pı eşiği bir ölçü değneği uzunluktaydı.
8Eyvanı ölçtü; 9genişliği sekiz arşın,
kapı sövelerinin kalınlığı ikişer arşın-
dı. Eyvan tapınağa bakıyordu. 10Do-
ğu Kapısı'nın her yanında üçer bek-
çi odası vardı. Hepsi aynı ölçüdeydi.
Odalar arasındaki duvarların ölçüsü
de aynıydı.
11Adam kapının genişliğini ölçtü.
Genişliği on, iç girişin genişliği on üç
arşındı. 12Her bekçi odasının önünde
bir arşın yüksekliğinde bir duvar var-
dı. Odalar kare şeklindeydi, kenarları
altışar arşındı. 13Sonra girişleri kar-
şı karşıya olan odaların arka duvar-
larının arasını ölçtü; yirmi beş arşın-
dı. 14Sütunları ölçtü, altmış arşındı[j].
Kapının çevresindeki avlu sütunlara
kadar uzanıyordu. 15Kapı girişinden
eyvanın sonuna kadarki uzaklık elli
arşındı. 16Her iki yandaki bekçi oda-
larında, odalar arasındaki duvarlar-
da ve eyvanın çepeçevre duvarların-
da içe bakan kafesli pencereler vardı.
Bölme duvarları hurma ağacı motif-
leriyle kaplıydı.

ı *40:5* Yeni tapınakla ilgili bölümde kullanılan arşının uzunluğu, bir arşına bir elin eni eklenerek elde edilir (yaklaşık 53 cm). i *40:6* "Kadardı" sözcüğünden sonra Masoretik metinde şu tümce geçmektedir: "Bir kapı eşiğinin eni bir ölçü değneği kadardı." Bu tümce Septuaginta'da yoktur. j *40:14* Masoretik metin "Sütunları ölçtü, altmış arşındı", Septuaginta "Eyvanın açık alanını ölçtü, yirmi arşındı".

40:2 Va.21:10-11 **40:3** Va.11:1; 21:15 **40:5-42:20** 1Kr.6:1-38; 2Ta.3:1-9

Dış Avlu

17 Adam bundan sonra beni dış avluya götürdü. Orada odalar ve dış avluyu çevreleyen taş yol vardı. Taş yol boyunca otuz oda vardı. 18 Girişin iki yanındaki taş yolun genişliği kapıların uzunluğu kadardı. Bu aşağı taş yoldu. 19 Avlunun genişliğini aşağı girişten iç avlunun girişine dek ölçtü. Doğu ve kuzeydeki uzaklık yüz arşındı.

Kuzey Kapısı

20 Adam dış avlunun kuzeye bakan kapısının uzunluğunu ve genişliğini ölçtü. 21 İki yandaki üçer bekçi odasının, aralarındaki duvarların ve eyvanın ölçüsü, birinci kapının ölçüsünün aynısıydı. Uzunluğu elli arşın, genişliği yirmi beş arşındı. 22 Pencerelerin, eyvanın, hurma ağacı motiflerinin ölçüsü, doğuya bakan kapının ölçüsünün aynısıydı. Oraya yedi basamakla çıkılıyordu, eyvan bunların karşısındaydı. 23 Doğu Kapısı'na olduğu gibi, Kuzey Kapısı'na da bakan bir iç avlu kapısı vardı. Adam bu iki kapı arasındaki uzaklığı ölçtü, yüz arşındı.

Güney Kapısı

24 Adam beni güneye doğru götürdü. Orada güneye bakan bir kapı gördüm. Adam kapının sövelerini ve eyvanı ölçtü. Ölçüleri öbürlerinin aynısıydı. 25 Öbürlerinde olduğu gibi, bu kapının ve eyvanın her yanında da pencereler vardı. Uzunluğu elli arşın, genişliği yirmi beş arşındı. 26 Oraya yedi basamakla çıkılıyordu, eyvan bunların karşısındaydı. İki kapı sövesi de hurma ağacı motifleriyle kaplıydı. 27 İç avlunun güneye bakan bir kapısı vardı. Adam bu kapıdan güneydeki dış kapıya kadar olan uzaklığı ölçtü, yüz arşındı.

İç Avlunun Kapıları

28 Adam beni Güney Kapısı'ndan iç avluya götürdü. Güney Kapısı'nı ölçtü. Ölçüleri öbürlerinin aynısıydı. 29 Bekçi odalarının, odalar arasındaki duvarların, eyvanın ölçüleri öbürlerinin aynısıydı. Dış duvarlarda ve eyvanın her yanında pencereler vardı. Girişin uzunluğu elli arşın, genişliği yirmi beş arşındı. 30-31 Eyvan[k] dış avluya bakıyordu. Kapı söveleri hurma ağacı motifleriyle kaplıydı. Oraya sekiz basamakla çıkılıyordu.

32 Adam beni doğudaki iç avluya götürdü. Oradaki kapıyı ölçtü. Ölçüleri öbürlerinin aynısıydı. 33 Bekçi odalarının, odalar arasındaki duvarların, eyvanın ölçüleri öbürlerinin aynısıydı. Dış duvarlarda ve eyvanın her yanında pencereler vardı. Girişin uzunluğu elli arşın, genişliği yirmi beş arşındı. 34 Eyvan dış avluya bakıyordu. Kapı söveleri hurma ağacı motifleriyle kaplıydı. Oraya sekiz basamakla çıkılıyordu.

35 Sonra adam beni Kuzey Kapısı'na götürdü. Kapıyı ölçtü. Ölçüleri öbürlerinin aynısıydı. 36 Bunun da bekçi odaları, aralarındaki duvarlar, eyvanı aynıydı. Kapının her yanında pencereler vardı. Girişin uzunluğu elli arşın, genişliği yirmi beş arşındı. 37 Eyvan dış avluya bakıyordu. Kapı söveleri her yanda hurma ağacı motifleriyle kaplıydı. Oraya sekiz basamakla çıkılıyordu.

Kurbanların Hazırlandığı Odalar

38 İç avlu girişlerindeki eyvanların yanında kapısı eyvana açılan bir oda vardı. Yakmalık sunular* burada yıkanıyordu. 39 Eyvanın her iki yanında ikişer masa vardı. Yakmalık sunu, günah sunusu* ve suç sunusu* için hayvan-

k ***40:30-31*** Masoretik metinde "Eyvan" sözcüğünden önce şu tümce geçiyor: "İç avlunun çevresindeki eyvanların uzunluğu yirmi beş arşın, genişliği beş arşındı." Bu tümce bazı İbranice elyazmalarında geçmemektedir.

lar bu masaların üzerinde kesiliyordu.
40 Eyvanın dış duvarının yanında, Kuzey Kapısı'nın basamaklarının her iki yanında ikişer olmak üzere dört masa daha vardı.
41 Böylece kurbanlık hayvanların kesimi için kapının her iki yanında dörder olmak üzere sekiz masa vardı.
42 Yakmalık sunular için yontma taştan dört masa vardı. Her masanın uzunluğu ve genişliği birer buçuk arşın, yüksekliği bir arşındı. Yakmalık sunularla öbür kurbanların kesiminde kullanılan aletleri bunların üzerine koyuyorlardı.
43 Odanın duvarlarına çifte çengeller asılmıştı; her biri bir el genişliğindeydi. Masalar sunulacak kurban eti için kullanılıyordu.

Kâhinler için Ayrılan Odalar

44 İç kapının dış bölümünde, iç avluda iki oda[l] vardı. Bunlardan biri Kuzey Kapısı'nın yanındaydı ve güneye bakıyordu, öbürü Güney[m] Kapısı'nın yanındaydı ve kuzeye bakıyordu.
45 Adam bana, "Güneye bakan oda tapınakta hizmet görecek kâhinler için" dedi,
46 "Kuzeye bakan oda da sunakta hizmet görecek kâhinler için. Bunlar Levi soyundan, RAB'be hizmet etmek için O'na yaklaşan Sadokoğulları'dır."
47 Adam avluyu ölçtü. Kareydi, uzunluğu yüz arşın, genişliği yüz arşındı. Sunak tapınağın önündeydi.

Tapınak

48 Adam sonra beni tapınağın eyvanına götürüp eyvanın kapı sövelerini ölçtü. Her iki yandaki sövelerin genişliği beşer arşındı. Girişin genişliği on dört arşın, iki yandaki duvarların genişliği de üçer arşındı[n].
49 Eyvanın uzunluğu yirmi arşın, genişliği on iki arşındı[o]. Oraya basamaklarla çıkılıyordu. Kapı sövelerinin her bir yanında sütunlar vardı.

41 Bundan sonra adam beni tapınağın ana bölümüne götürüp kapı sövelerini ölçtü. Sövelerin[ö] genişliği her yandan altı arşındı.
2 Girişinin genişliği on arşın, her yandan buna bağlı duvarların genişliği beşer arşındı. Ana bölümü de ölçtü. Uzunluğu kırk arşın, genişliği yirmi arşındı.
3 Sonra iç odaya gidip girişin sövelerini ölçtü. Her biri iki arşın genişliğindeydi. Girişin genişliği altı arşın, her yandan buna bağlı duvarların genişliği yedi arşındı.
4 Ana bölümün ötesindeki iç odayı ölçtü. Uzunluğu ve genişliği yirmişer arşındı. Adam, "Bu En Kutsal Yer'dir*" dedi.
5 Tapınağın duvarını ölçtü, kalınlığı altı arşındı. Tapınağın çevresindeki her yan odanın genişliği dört arşındı.
6 Bu yan odalar üç kattı, her katta otuz oda vardı. Tapınağın duvarları boyunca yan odalara destek görevi yapan çıkıntılar vardı. Öyle ki, destekler tapınak duvarlarına girmesin.
7 Tapınağın çevresindeki yan odalar yukarı kata doğru çıktıkça genişliyordu. Tapınağın çevresindeki yapının yukarıya çıkan bir merdiveni vardı. Yukarıya doğru çıkıldıkça yan odalar genişliyordu. Merdivenle alt kattan orta kata, oradan da üst kata çıkılıyordu.
8 Tapınağın çevresinde yan odaların temelini oluşturan yüksek bir kaldırım gördüm. Uzunluğu bir değnek kadar, yani altı arşındı.
9-10 Yan odaların dış duvarının kalınlığı beş arşındı. Tapınağın yan odaları ile kâhin odaları arasındaki açık alanın genişliği tapınak çevresi boyunca yirmi arşındı.
11 Yan odaların girişi açık alana bakı-

l *40:44* Septuaginta "İki oda", Masoretik metin "Ezgiciler için odalar". m *40:44* Septuaginta "Güney", Masoretik metin "Doğu". n *40:48* Septuaginta "Girişin genişliği on dört arşın, iki yandaki duvarların genişliği de üçer arşındı", Masoretik metin "Girişin iki yanının genişliği üçer arşındı". o *40:49* Septuaginta "On iki arşın", Masoretik metin "On bir arşın".
ö *41:1* Olası metin "Sövelerin" (bkz. Septuaginta), Masoretik metin "Çadırın".

yordu; biri kuzeyde, öbürü güneydey-
di. Açık alana bitişik temelin genişli-
ği her yandan beş arşındı.
12 Tapınağın batısında açık alana ba-
kan bir yapı vardı. Genişliği yetmiş ar-
şındı; duvarının kalınlığı her yandan
beş arşın, uzunluğu doksan arşındı.
13 Bundan sonra adam tapınağı ölç-
tü. Uzunluğu yüz arşındı. Tapınağın
açık alanı, yapı ve duvarları yüz ar-
şın uzunluktaydı. 14 Doğuda tapınağın
açık alanının tapınağın önüyle birlik-
te genişliği yüz arşındı.
15 Adam tapınağın arkasındaki açık
alana bakan yapının iki yanındaki
koridorların uzunluğunu ölçtü; yüz
arşındı.
Ana bölüm, iç oda, avluya bakan ey-
van, 16 kapı eşikleri, kafesli pencere-
ler, eşiğin karşısındaki üç katı çevre-
leyen koridorlar tabandan pencerelere
dek ağaç kaplıydı. Pencereler açılıp
kapanabiliyordu.
17 Girişin üstü, iç oda, dışarısı ve bü-
tün iç ve dış duvarlar düzenli aralık-
larla 18 Keruv* ve hurma ağacı motif-
leriyle kaplıydı. İki Keruv arasında bir
hurma ağacı vardı. Her Keruv'un iki
yüzü vardı: 19 Bir yanda hurma ağacı-
na bakan insan yüzü, öbür yanda hur-
ma ağacına bakan genç aslan yüzü.
Tapınak çepeçevre Keruv ve hurma
ağacı oymalarıyla bezenmişti. 20 Ta-
bandan girişin üstündeki bölüme dek
ana bölümün duvarları Keruv ve hur-
ma ağacı oymalarıyla kaplıydı.
21 Ana bölümün kapı söveleri kare
şeklindeydi, En Kutsal Yer'in önün-
deki kapı söveleri bunlara benziyor-
du. 22 Üç arşın yüksekliğinde, iki ar-
şın uzunluğunda ağaçtan yapılmış bir
sunak vardı. Köşeleri, ayakları[p], yan-
ları ağaçtandı. Adam bana, “RAB'bin
önündeki masa budur” dedi. 23 Ana
bölümün ve En Kutsal Yer'in çift ka-
natlı birer kapısı vardı. 24 Her kapının
iki menteşeli kanadı vardı. 25 Duvar-
lara olduğu gibi, ana bölümün kapı-
larına da Keruv ve hurma ağacı oy-
maları yapılmıştı. Dışarda, eyvanın
önünde ağaçtan bir asma tavan vardı.
26 Eyvanın yan duvarlarındaki kafes-
li pencerelerin iki yanı hurma ağacı
oymalarıyla kaplıydı. Tapınağın yan
odalarıyla asma tavanları böyleydi.

Dış Avluda Odalar

42 Adam beni kuzeye giden yol-
dan dış avluya çıkardı. Tapı-
nağın açık alanına ve dış avlunun
kuzeyindeki yapılara bakan odalara
götürdü. 2 Kapısı kuzeye bakan bu ya-
pının uzunluğu yüz arşın, genişliği el-
li arşındı. 3 İç avlunun yirmi arşınlık
bölümüyle dış avlunun taş yoluna ba-
kan üç katın koridorları karşı karşı-
yaydı. 4 Odaların önünde genişliği on
arşın, uzunluğu yüz arşın[r] olan bir iç
koridor vardı. Kapıları kuzeye bakı-
yordu. 5 Yapının üst kattaki odaları alt
ve orta kattaki odalardan daha dardı.
Çünkü üst kattaki koridorlar daha çok
yer kaplıyordu. 6 Avlularda sütunlar
olmasına karşın, üçüncü kattaki oda-
ların sütunları yoktu. Bu yüzden bu
odalar alt ve orta kattaki odalardan
daha dardı. 7 Odaların önünde, odalara
ve dış avluya paralel bir dış duvar var-
dı, elli arşın uzunluktaydı. 8 Dış avlu
yanındaki sıra odaların uzunluğu elli
arşınken, ana bölüme daha yakın sı-
ra odaların uzunluğu yüz arşındı. 9 Alt
kattaki odaların dış avludan girilecek
gibi doğu yönünde bir girişleri vardı.
10 İç avlunun güneyi[s] boyunca, açık
alana ve dış avludaki yapılara ba-
kan başka odalar vardı. 11-12 Kuzeyde-
ki odalarda olduğu gibi, bu odaların

p *41:22* Septuaginta “Ayakları”, Masoretik metin “Uzunluğu”.
r *42:4* Septuaginta, Süryanice ve 8. ayet “Yüz arşın”, Masoretik metin “Bir arşın”.
s *42:10* Septuaginta “Güneyi”, Masoretik metin “Doğusu”.

önünde de bir geçit vardı. Odaların
uzunlukları, genişlikleri aynıydı, çı-
kışları ve boyutları kuzeydeki odala-
ra benziyordu. Güneydeki odaların gi-
rişleri kuzeydekiler gibiydi. Geçidin
başlangıcında bir giriş vardı. Arka du-
varlar boyunca doğuya uzanan bu ge-
çit odalara açılıyordu.
13Bundan sonra adam, "Tapınağın
açık alanına bakan kuzey ve güney-
deki odalar kutsaldır" dedi, "RAB'bin
önünde hizmet eden kâhinler orada
en kutsal sunulardan yiyecekler. En
kutsal sunuları –tahıl, günah ve suç
sunularını*– oraya koyacaklar. Çün-
kü orası kutsaldır. 14Kâhinler kutsal
alana girdikten sonra, hizmet ederken
giydikleri giysileri orada bırakmadan
dış avluya çıkmayacaklar. Çünkü bu
giysiler kutsaldır. Halkın bulunduğu
yerlere gitmeden önce başka giysiler
giymeliler."
15Adam iç tapınağı ölçmeyi biti-
rince, beni Doğu Kapısı'ndan dışarı-
ya götürdü, o alanı her yandan ölçtü.
16Doğu yanını ölçü değneğiyle ölçtü,
beş yüz arşın§ kadardı. 17Kuzey yanı-
nı ölçtü, beş yüz arşın kadardı. 18Gü-
ney yanını ölçtü, beş yüz arşın kadar-
dı. 19Sonra batıya dönüp ölçtü, beş
yüz arşın kadardı. 20Böylece alanın
dört yanını ölçtü. Kutsal olanı kutsal
olmayandan ayırmak için alanın çev-
resinde bir duvar vardı; uzunluğu ve
genişliği beşer yüz arşındı.

Tanrı'nın Görkemi Tapınağa Dönüyor

43 Adam beni doğuya bakan kapı-
ya götürdü. 2İsrail Tanrısı'nın
görkeminin doğudan geldiğini gör-
düm. Sesi gürül gürül akan suların
sesi gibiydi. Görkeminden yeryüzü
aydınlıkla doldu. 3Gördüğüm görüm,
Tanrı kenti yok etmeye geldiğinde ve
Kevar Irmağı kıyısında gördüğüm
görümlere benziyordu. Yüzüstü yere
düştüm. 4RAB'bin görkemi doğuya
bakan kapıdan tapınağa girdi. 5Ruh
beni ayağa kaldırıp iç avluya götürdü.
RAB'bin görkemi tapınağı doldurdu.
6Adam orada yanımda dururken,
tapınaktan birinin bana seslendiğini
duydum. 7Bana şöyle dedi: "İnsanoğ-
lu, tahtımın yeri, ayaklarımın basaca-
ğı, İsrail halkıyla sonsuza dek yaşa-
yacağım yer burasıdır. Bundan böyle
İsrail halkı da kralları da fahişelikle-
riyle ve krallarının cesetleriyle bir da-
ha kutsal adımı kirletmeyecek. 8Onlar
kapı eşiklerini kapı eşiğimin, sövele-
rini sövelerimin bitişiğine yerleştirdi-
ler. Benimle aralarında yalnızca bir
duvar vardı. İğrenç uygulamalarıyla
kutsal adımı kirlettiler. Bu yüzden öf-
kemle onları yok ettim. 9Şimdi fahi-
şeliklerini, krallarının cesetlerini ben-
den uzaklaştırsınlar; ben de sonsuza
dek aralarında yaşayayım.
10"İnsanoğlu, günahlarından utan-
maları için bu tapınağı İsrail halkına
tanıt. Tapınağın tasarısını incelesinler.
11Eğer bütün yaptıklarından utanıyor-
larsa, tapınağın tasarını –düzenleme-
sini, girişlerini, çıkışlarını– kuralla-
rını, yasalarını onlara bildir. Tasarı
onların gözü önünde yaz ki, bütün
düzenine, kurallarına bağlılıkla uya-
bilsinler. 12Tapınakla ilgili yasa şudur:
Dağın tepesinde tapınağı çevreleyen
bütün alan çok kutsal olacak. İşte ta-
pınakla ilgili yasa böyle.

Sunak

13"Arşın ölçüsüyle sunağın ölçüleri
şunlardır: –Bu arşın, bir arşına ek ola-
rak bir elin eni kadardır.– Sunağı çev-
releyen hendeğin derinliği bir arşın,
genişliği bir arşın, çevresindeki ke-
narlık bir karış. Sunağın yüksekliğiy-

§ *42:16-19* Septuaginta "Arşın", Masoretik metin "Ölçü değneği".
43:2 Hez.10:3-4,18-19; 11:22-23 **43:13-17** Çık.27:1-2; 2Ta.4:1

se şöyle: 14Sunağın yerdeki hendek-
ten alt çıkıntıya kadarki bölümünün
yüksekliği iki arşın, genişliği bir ar-
şın, küçük çıkıntıdan büyük çıkıntıya
kadarki bölümün yüksekliği dört ar-
şın, genişliği bir arşın. 15Sunağın kur-
ban yakılan üst bölümünün yüksekliği
dört arşın; üst bölümden yukarı doğru
dört boynuz uzanacak. 16Sunağın üst
bölümü kare şeklinde olacak. Uzunlu-
ğu on iki arşın, genişliği on iki arşın.
17Üst çıkıntının dört yandan uzunluğu
ve genişliği de on dörder arşın. Çev-
resindeki kenarlık yarım arşın, hen-
değin çevresi bir arşın. Sunağın ba-
samakları doğuya bakacak."

18Adam konuşmasını şöyle sürdür-
dü: "İnsanoğlu, Egemen RAB şöyle
diyor: 'Sunak yapılacağı gün, üzerin-
de yakmalık sunular* sunmak ve kan
dökmek için kurallar şunlardır: 19Ba-
na hizmet etmek üzere önüme gelen
Sadok soyundan Levili kâhinlere gü-
nah sunusu* olarak bir boğa verecek-
sin. Egemen RAB böyle diyor. 20Bo-
ğanın kanından biraz alıp sunağın dört
boynuzuna, çıkıntının dört köşesine ve
çevresindeki kenarlığın üzerine süre-
ceksin. Böylece sunağı pak kılıp arın-
dıracaksın. 21Boğayı günah sunusu ola-
rak alacak, tapınağın dışında, tapınak
alanında belirlenen yerde yakacaksın.

22" 'İkinci gün günah sunusu olarak
kusursuz bir teke sunacaksın. Sunağı
boğanın kanıyla arındırdığın gibi teke-
nin kanıyla da arındır. 23Arındırma iş-
lemini bitirince, sürüden kusursuz bir
boğayla bir koç sunacaksın. 24Bunları
RAB'bin önüne getireceksin. Kâhinler
üzerlerine tuz serpip yakmalık sunu
olarak RAB'be sunacaklar.

25" 'Yedi gün boyunca günah sunu-
su olarak her gün bir teke sağlayacak-
sın; kusursuz bir boğayla sürüden bir
koç da sağlayacaksın. 26Yedi gün su-
nağı arındırıp pak kılacaklar. Böyle-
ce sunak adanmış olacak. 27Yedi gün
bitince, kâhinler sekizinci gün ve da-
ha sonra yakmalık ve esenlik sunula-
rınızı* sunağın üzerinde sunacak. O
zaman sizi kabul edeceğim. Egemen
RAB böyle diyor.' "

Hizmet Edecek Olanlar

44 Bundan sonra adam beni ta-
pınağın doğuya bakan dış ka-
pısına geri getirdi. Kapı kapalıydı.
2RAB bana, "Bu kapı kapalı kalacak,
açılmayacak, buradan kimse girme-
yecek!" dedi, "İsrail'in Tanrısı RAB
bu kapıdan girdi, bu yüzden kapalı
kalacak. 3Yalnız önder –önder oldu-
ğu için– RAB'bin önünde oturup ek-
mek yemek üzere eyvandan girebilir,
aynı yoldan da çıkabilir."

4Adam Kuzey Kapısı yolundan ta-
pınağın önüne getirdi beni. Baktım,
RAB'bin görkeminin tapınağı dol-
durduğunu gördüm. Yüzüstü yere
düştüm.

5RAB bana şöyle seslendi: "İnsa-
noğlu, RAB'bin Tapınağı'nın bütün
kuralları ve yasalarıyla ilgili söyleye-
ceklerimi iyi dinle, her şeye iyi bak,
kulak ver. Tapınağa kimin girip çıka-
cağına dikkat et. 6Asi İsrail halkına
de ki, 'Egemen RAB şöyle diyor: Ey
İsrail halkı, yaptığınız iğrençliklere
bir son verin artık! 7Yüreği ve bede-
ni sünnet edilmemiş yabancıları tapı-
nağıma aldınız, bana yiyecek olarak
yağ, kan sunmakla tapınağımı kirlet-
tiniz. Böylece iğrenç uygulamaları-
nızla antlaşmamı bozdunuz. 8Kutsal
eşyalarıma ilişkin sorumluluğunu-
zu yerine getirmediniz. Tapınağımda
bu eşyalara bakmaları için başkala-
rını görevlendirdiniz. 9Egemen RAB
şöyle diyor: Yüreği ve bedeni sünnet
edilmemişlerden, İsrail halkı arasında
yaşayan yabancılardan hiçbiri tapına-
ğıma girmeyecek.

43:18-27 Çık.29:35-37

10“ ‘İsrail kötü yola saptığı zaman
beni bırakan, yoldan sapıp putlarına
bağlanan Levililer'se günahlarının ce-
zasını çekecekler. 11 Ama tapınağımda
onlar hizmet edecek: Tapınağın kapı-
larından sorumlu olacaklar; tapınağın
hizmetini yapacak, yakmalık sunu*
ve kurbanlık hayvanları halk için ke-
secek, halkın önünde duracak, halka
hizmet edecekler. 12 Putlarının önünde
İsrail halkına hizmet ederek halkı gü-
naha soktular. Bu nedenle ben RAB
onları günahları yüzünden cezalan-
dıracağıma ant içtim. Egemen RAB
böyle diyor. 13 Kâhin olarak hizmet
etmek üzere bana yaklaşmayacaklar.
Kutsal eşyalarıma, en kutsal sunula-
rıma dokunmayacaklar. İğrenç uygu-
lamalarının utancını yüklenecekler.
14 Yine de tapınağın hizmeti ve ora-
da yapılacak bütün işler için onları
görevlendireceğim.

15“ ‘Ancak İsrail beni bırakıp kötü
yola saptığında tapınağımın hizmetini
sadakatle yapan Sadok soyundan Levi-
li kâhinler önümde hizmet etmek üzere
bana yaklaşacak. Yağ ve kan sunuları-
nı sunmak için önümde onlar duracak.
Böyle diyor Egemen RAB. 16 Yalnız
onlar girecek tapınağıma; önümde hiz-
met etmek için yalnız onlar soframa
yaklaşacak, görev yapacaklar.

17“ ‘Kâhinler iç avlunun kapılarından
girecekleri zaman keten giysi giyecek;
iç avlunun kapılarında ya da tapınak-
ta hizmet ederken yünlü giysi giyme-
yecekler. 18 Başlarına keten sarık sara-
cak, keten don giyecekler. Kendilerini
terletecek bir şey giymeyecekler. 19 Dış
avluya halkın yanına çıkmadan önce,
hizmet ederken giydikleri giysileri çı-
karıp kutsal odalara koyacak, başka
giysiler giyecekler. Öyle ki, o giysile-
rin kutsallığını halka geçirmesinler.

20“ ‘Kâhinler başlarını tıraş etmeye-
cek, saçlarını uzatmayacaklar. Ancak
saçlarını kesip düzeltecekler. 21 İç av-
luya gireceği zaman hiçbir kâhin içki
içmeyecek. 22 Kâhinler dul ya da bo-
şanmış kadınla evlenmeyecek. İsrail
soyundan erden bir kızla ya da başka
bir kâhinden dul kalmış bir kadınla
evlenebilirler. 23 Kutsalla bayağı ara-
sındaki ayrımı halkıma onlar öğrete-
cek, kirliyle temizi ayırt etmeyi onlar
gösterecekler.

24“ ‘Davalarda yargıç olarak kâhinler
görev yapacak, ilkelerim uyarınca ka-
rar verecekler. Bayramlarımla ilgili
yasalarıma, kurallarıma uyacak, Şa-
bat* günlerimi kutsal tutacaklar.

25“ ‘Kâhin bir ölünün yanına gide-
rek kendini kirletmeyecek; ölü annesi,
babası, oğlu, kızı, kardeşi ya da evlen-
memiş kızkardeşiyse kendini kirle-
tebilir. 26 Arındıktan sonra yedi gün
bekleyecek. 27 Tapınakta hizmet etmek
üzere iç avluya gireceği gün, kendisi
için bir günah sunusu* sunacak. Ege-
men RAB böyle diyor.

28“ ‘Kâhinlerin payı vardır, onların
mirası benim. İsrail'de onlara mülk
vermeyeceksiniz. Onların mirası be-
nim. 29 Kâhinler tahıl, günah ve suç su-
nularını* yiyecekler. İsrail'de RAB'be
adanan her şey, onların olacak. 30 İlk
ürünlerin en iyileri ve bütün özel ar-
mağanlarınız kâhinlerin olacak. Evi-
nize bereket yağsın diye tahılınızın il-
kini onlara vereceksiniz. 31 Kâhinler
ölü bulunmuş ya da yabanıl hayvan
tarafından parçalanmış hiçbir kuş ya
da hayvan yemeyecek.’ ”

Rab'bin Payı

45 “ ‘Ülkeyi mülk olarak paylaş-
tırdığınız zaman, RAB'be ülke-
den pay olarak 25 000 arşın[t] uzunlukta,

t *45:1,3,5,6* “25 000 arşın”: Yaklaşık 13.3 km. **44:17-18** Çık.28:39-43; Lev.16:4 **44:19** Lev.16:23 **44:20** Lev.21:5 **44:21** Lev.10:9 **44:22** Lev.21:7,13-14 **44:23** Lev.10:10; Hez.22:26 **44:25** Lev.21:1-4 **44:28** Say.18:20 **44:29-30** Say.18:8-19 **44:31** Lev.22:8

20 000 arşın[u] genişlikte kutsal bir böl-
ge ayıracaksınız. Bütün bu bölge kut-
sal olacak. [2]Uzunluğu ve genişliği 500
arşınlık bir bölüm kutsal yer için, 50
arşınlık bir yer de çevresindeki alan
için ayrılacak. [3]Bu bölgeden uzunluğu
25 000 arşınlık, genişliği 10 000 arşın-
lık[ü] bir bölüm ölçeceksiniz. Tapınak,
En Kutsal Yer* orada olacak. [4]Burası
tapınakta hizmet etmek üzere RAB'be
yaklaşan kâhinlere ayrılacak ve ülke-
nin kutsal payı olacak. Kâhinlerin ev-
leri de tapınak da o kutsal bölgede ola-
cak. [5]Tapınakta hizmet eden Levililer'e
miras olarak 25 000 arşın uzunlukta,
10 000 arşın genişlikte bir bölge veri-
lecek. Orada, yaşamaları için kendile-
rine ait kentler olacak[v].

[6]" 'Kutsal bölgeye düşen payla bir-
likte kent için uzunluğu 25 000, geniş-
liği 5 000 arşınlık[y] bir pay ayıracaksı-
nız; bu bütün İsrail halkı için olacak.

[7]" 'Kutsal bölgeye düşen pay ile ken-
te düşen payın iki yanındaki topraklar
öndere verilecek. Batıdan batıya, do-
ğudan doğuya doğru uzanacak. Batı
sınırından doğu sınırına dek uzunluğu
bir İsrail oymağına düşen pay kadar-
dır. [8]Bu toprak İsrail'de önderin payı
olacak. Bundan böyle önderlerim hal-
kıma bir daha baskı yapmayacak, ama
oymaklarına göre İsrail halkına ülkeyi
miras olarak verecekler.

[9]" 'Egemen RAB şöyle diyor: Ye-
ter artık, ey İsrail önderleri! Zorbalığı,
baskıyı bırakın. Adil ve doğru olanı
yapın. Halkımı kendi topraklarından
kovmayın. Egemen RAB böyle diyor.
[10]Doğru ölçüler kullanın, kullandığı-
nız efa[z] ve bat[a] doğru olsun. [11]Efa ile
bat aynı ölçüde olsun. Bat homerin[b]
onda birine, efa da homerin onda bi-
rine eşit olmalı. İkisinin de ölçüsü ho-
mere göre olacak. [12]Bir şekel[c] yirmi
geraya eşit olmalı. Altmış şekel[ç] de
bir minaya[d] eşit olmalı.' "

Sunular ve Kutsal Günler

[13]" 'Sunacağınız sunular şunlardır:
Her homer buğdaydan efanın altıda bi-
ri[e], her homer arpadan efanın altıda
biri[f] kadarını vereceksiniz. [14]Bat ölçü-
süne göre istenen zeytinyağı miktarı,
her kordan[g] batın onda biri[h] kadardır.
Bir kor on bat ya da bir homere eşittir.
[15]İsrail'in sulak otlaklarındaki sürüden
iki yüz koyundan bir koyun alınacak.
Halkın günahlarını bağışlatmak için
bu koyunlar yakmalık sunular*, ta-
hıl ve esenlik sunuları* için kullanıla-
cak. Egemen RAB böyle diyor. [16]Ülke
halkı bu armağanları İsrail'deki önde-
re verecek. [17]İsrail'de kutlanan bütün
bayramlarda –şenliklerde, Yeni Ay tö-
renlerinde, Şabat* günlerinde– tahıl
sunularını*, yakmalık ve dökmelik su-
nuları önder sağlayacak. İsrail halkı-
nın günahlarını bağışlatmak için yak-
malık sunuları, günah, tahıl, esenlik
sunularını sağlayacak.

[18]" 'Egemen RAB şöyle diyor: Birin-
ci ayın* birinci günü kusursuz bir boğa
alacak, tapınağı arındıracaksın. [19]Kâhin
günah sunusunun* kanından alıp tapı-
nağın kapı sövelerine, sunağın üst çı-
kıntısının dört köşesine, iç avlunun ka-
pı sövelerine sürecek. [20]Yanlışlıkla ya
da bilgisizlikten günah işleyen biri için

u *45:1* Septuaginta "20 000 arşın", yaklaşık 10.6 km. Masoretik metin "10 000 arşın", yaklaşık 5.3 km. **ü** *45:3,5* "10 000 arşın": Yaklaşık 5.3 km. **v** *45:5* Septuaginta "Yaşamaları için kendilerine ait kentler olacak", Masoretik metin "Mülk olarak yirmi oda alacaklar".
y *45:6* "5 000 arşın": Yaklaşık 2.7 km. **z** *45:10,11* "Efa": Yaklaşık 22 litrelik bir ölçek.
a *45:10,11* "Bat": Yaklaşık 22 lt. **b** *45:11* "Bir homer": Yaklaşık 220 litrelik bir ölçek.
c *45:12* "Bir şekel": Yaklaşık 11.5 gr. **ç** *45:12* "Altmış şekel": İbranice "Yirmi şekel, yirmi beş şekel, on beş şekel". **d** *45:12* "Altmış şekelden oluşan bir mina": Yaklaşık 690 gr.
e *45:13* "Buğdaydan efanın altıda biri": Yaklaşık 2.9 kg. **f** *45:13* "Arpadan efanın altıda biri": Yaklaşık 2.4 kg. **g** *45:14* "Bir kor": Yaklaşık 220 lt. **h** *45:14* "Batın onda biri": Yaklaşık 2.2 lt. **45:10** Lev.19:36

ayın yedinci günü aynısını yapacaksın.
Böylece tapınağı arındıracaksın.
21“ ‘Birinci ayın on dördüncü günü
Fısıh Bayramı'nı* yedi gün kutlaya-
cak, mayasız ekmek yiyeceksiniz. 22O
gün önder kendisi ve ülke halkı için
günah sunusu olarak bir boğa sağlaya-
cak. 23Yedi gün bayram boyunca her
gün RAB'be yakmalık sunu* olarak
kusursuz yedi boğayla yedi koç, gü-
nah sunusu olarak da bir teke sağlaya-
cak. 24Tahıl sunusu olarak her boğa ve
koç için birer efa[ı] tahıl, her efa için bir
hin[i] zeytinyağı sağlayacak.
25“ ‘Yedinci ayın on beşinci günü
başlayan ve yedi gün süren bayram-
da önder yakmalık sunuları, günah ve
tahıl sunularını, zeytinyağını her gün
aynı miktarda sağlayacak.

46 “ ‘Egemen RAB şöyle diyor:
İç avlunun doğuya bakan kapı-
sı altı çalışma günü kapalı, Şabat Gü-
nü* ve Yeni Ay Günü ise açık kalacak.
2Önder dışarıdan eyvana girip kapı
sövesinin yanında duracak. Kâhinler
onun yakmalık ve esenlik sunularını
sunacaklar. Önder kapı eşiğinde tapın-
dıktan sonra çıkıp gidecek. Kapı ak-
şama dek açık kalacak. 3Şabat günleri
ve Yeni Ay törenlerinde ülke halkı bu
kapının girişinde RAB'bin önünde ta-
pınacak. 4Önder Şabat Günü RAB'be
sunacağı yakmalık sunu olarak kusur-
suz altı kuzu, bir koç sunacak. 5Koç
için verilecek tahıl sunusu bir efa[j] ta-
hıl olacak, kuzular için verebileceği
kadar tahıl sunusu sunabilir. Her efa
tahıl için bir hin[k] zeytinyağı verilecek.
6Yeni Ay Günü kusursuz bir boğa, altı
kuzu ve bir koç sunacak. 7Boğa ve koç
için tahıl sunusu olarak birer efa tahıl
sağlayacak; kuzular için istediği kadar
tahıl sağlayabilir. Her efa tahıl için bir
hin zeytinyağı sağlayacak. 8Önder içe-
ri gireceği zaman eyvandan girecek ve
aynı yoldan dışarı çıkacak.
9“ ‘Ülke halkı bayramlarda RAB-
bin önüne geldiğinde, tapınmak için
Kuzey Kapısı'ndan giren Güney Ka-
pısı'ndan çıkacak, Güney Kapısı'ndan
giren Kuzey Kapısı'ndan çıkacak. Hiç
kimse girdiği kapıdan çıkmayacak.
Herkes girdiği kapının karşısındaki
kapıdan çıkacak. 10Önder halkın ara-
sında olacak. Halkla birlikte girecek,
halkla birlikte çıkacak.
11“ ‘Bayramlarda ve kutsal günlerde
boğa ve koç için tahıl sunusu olarak bi-
rer efa tahıl verecek; kuzular için ve-
rebileceği kadar tahıl sağlayabilir. Her
efa tahıl için bir hin zeytinyağı verecek.
12Önder RAB'be gönülden verilen yak-
malık sunular ya da esenlik sunuları su-
nacağı zaman doğuya bakan kapı ken-
disine açılacak. Yakmalık sunuları ya
da esenlik sunularını Şabat Günü sun-
duğu gibi sunacak. Sonra dışarı çıka-
cak; o çıktıktan sonra kapı kapanacak.
13“ ‘Her gün, her sabah yakmalık su-
nu olarak RAB'be bir yaşında kusur-
suz bir kuzu sağlayacaksın. 14Bununla
birlikte her sabah tahıl sunusu olarak
efanın altıda biri[l] tahıl ve ince unu ıs-
latmak için bir hinin üçte biri[m] kadar
zeytinyağı sağlayacaksın. Bu tahıl su-
nusunun RAB'be sunulması sürekli bir
kural olacak. 15Böylece günlük yak-
malık sunu olarak her sabah kuzu, ta-
hıl sunusu ve zeytinyağı sunulacak.’ ”

Öndere Düşecek Pay

16“ ‘Egemen RAB şöyle diyor: Eğer
önder oğullarından birine kendi mül-
künden armağan ederse, bu mülk to-
runlarına da geçecek. Miras yoluyla bu

ı *45:24* “Bir efa”: Yaklaşık 22 litrelik bir ölçek. **i** *45:24* “Bir hin”: Yaklaşık 3.6 lt.
j *46:5,7,11* “Bir efa”: Yaklaşık 22 litrelik bir ölçek. **k** *46:5,7,11* “Bir hin”: Yaklaşık 3.6 lt.
l *46:14* “Efanın altıda biri”: Yaklaşık 3.6 litrelik bir ölçek. **m** *46:14* “Bir hinin üçte biri”: Yaklaşık 1.2 lt. **45:21** Çık.12:1-20; Say.28:16-25 **45:25** Lev.23:33-36; Say.29:12-38

onların mülkü olacak. [17]Önder görevli-
lerinden birine kendi mülkünden arma-
ğan ederse, görevli toprak parçasını öz-
gürlük yılına dek elinde tutacak. Sonra
öndere geri verecek. Önderin mira-
sı ancak oğullarına geçebilir, onların
olacak. [18]Önder halkı mülkünden ko-
varak miraslarından etmemeli. Oğul-
larına ancak kendi mülkünden miras
verebilir. Öyle ki, halkımdan hiç kimse
mülkünden ayrılıp dağılmasın.' "

Tapınağın Mutfakları

[19]Bundan sonra adam beni ka-
pı yanındaki girişten kuzeye bakan,
kâhinlere ait kutsal odalara getirdi.
Bana batıda bir yer gösterdi. [20]"Kâ-
hinlerin suç sunusuyla* günah sunu-
sunun* etini haşlayacakları, tahıl su-
nusunu* pişirecekleri yer burası" dedi,
"Öyle ki, bunları dış avluya çıkarıp
kutsallıklarını halka geçirmesinler."
[21]Daha sonra adam beni dış avluya
çıkarıp sırayla avlunun dört köşesine
götürdü. Avlunun her köşesinde küçük
birer avlu olduğunu gördüm. [22]Dış av-
lunun dört köşesinde kırk arşın uzun-
luğunda, otuz arşın genişliğinde birer
kapalı avlu vardı. Köşelerdeki avluların
ölçüsü aynıydı. [23]Dört avlunun çevre-
sinde de taş duvar vardı; duvarın dibin-
de yemek pişirmek için yerler yapılmış-
tı. [24]Bana, "Bunlar tapınakta hizmet
edenlerin halkın sunduğu kurban etini
pişirecekleri mutfaklar" dedi.

Tapınaktan Akan Irmak

47 Adam beni tapınağın girişi-
ne geri getirdi. Doğuya doğru
tapınağın kapı eşiğinin altından su-
lar aktığını gördüm. Tapınak doğuya
bakıyordu. Sular tapınağın güney ya-
nının altından, sunağın güneyinden
aşağıya akıyordu. [2]Beni oradan, Ku-
zey Kapısı'ndan çıkarıp dış yoldan do-
ğuya bakan dış kapıya götürdü. Sular
güney yönünden akıyordu.
[3]Adam elinde bir ölçü ipiyle doğuya
doğru gitti. Bin arşın ölçtükten sonra
beni ayak bileğine dek çıkan sulara ge-
tirdi. [4]Bin arşın daha ölçtü ve beni di-
ze kadar çıkan sulara getirdi. Bin arşın
daha ölçtü, beni bele kadar çıkan sulara
getirdi. [5]Bin arşın daha ölçtü, içinden
geçemediğim bir ırmak oluştu. Sular
yükselmişti, içinden yürüyerek karşı-
ya geçilemezdi, yüzülecek kadar derin
bir ırmak oluşmuştu. [6]Bana, "İnsanoğ-
lu, bunu gördün mü?" diye sordu.
Daha sonra beni ırmağın kıyısına ge-
ri getirdi. [7]Oraya varınca, ırmağın her
iki kıyısında birçok ağaç gördüm. [8]Ba-
na şöyle dedi: "Bu sular doğu bölgesine
doğru akıyor, oradan Arava Vadisi'ne,
sonra Lut Gölü'ne dökülüyor. Göle dö-
külünce oradaki sular tatlı suya dönü-
şecek. [9]Irmağın aktığı yerlerde her çeşit
canlı yaratık kaynaşacak. Çok sayıda
balık olacak. Çünkü bu sular oraya akı-
yor, oradaki tuzlu suyu tatlı suya dö-
nüştürüyor. Irmak aktığı her yere ya-
şam getirecek. [10]Irmak kıyısı boyunca
balıkçılar duracak; Eyn-Gedi'den Eyn-
Eglayim'e dek ağ gerecek yerler olacak.
Akdeniz'deki gibi çok sayıda balık çeşi-
di olacak. [11]Ama Lut Gölü'nün çamurlu,
bataklık kesimi tatlı suya dönüşmeye-
cek, tuzla olarak kalacak. [12]Irmağın her
iki yanında her çeşit meyve ağacı yeti-
şecek. Yaprakları solmayacak, meyve-
leri tükenmeyecek. Her ay meyve ve-
recekler, çünkü tapınaktan çıkan sular
oraya akıyor. Meyveleri yiyecek olarak,
yaprakları şifa için kullanılacak."

Ülkenin Sınırları

[13]Egemen RAB şöyle diyor: "Ülke-
yi mülk olarak İsrail'in on iki oymağı-
na böleceğiniz sınırlar şöyle[n] olacak:
Yusuf'a iki pay düşecek. [14]Ülkeyi on

n *47:13* Septuaginta "Şöyle", Masoretik metin "Vadi".
46:17 Lev.25:10 **47:1** Zek.14:8; Yu.7:38; Va.22:1

iki oymak arasında eşit olarak payla-
şacaksınız. Ülkeyi atalarınıza verece-
ğime ant içtim. Bu ülke size mülk ola-
rak verilecek.
15“Ülkenin sınırı şöyle olacak: Ku-
zeyde Akdeniz'den, Hetlon yoluyla
Levo-Hamat'a, Sedat'a[o], 16Berota'ya
ve Şam'la Hama'nın toprakları arasın-
da bulunan Sivrayim'e, Havran sını-
rında Haser-Hattikon'a kadar uzana-
cak. 17Sınır denizden Hasar-Enan'a,
Şam'ın kuzey sınırı boyunca uzana-
cak, Hama sınırı kuzeyde olacak. Ku-
zey sınırı bu olacak.
18“Doğuda sınır Havran'la Şam ara-
sında Gilat'ı İsrail'den ayıran Şeria Ir-
mağı boyunca Lut Gölü'ne ve Tamar'a
dek uzanacak[ö]. Doğu sınırı bu olacak.
19“Güneyde sınır Tamar'dan Meriva-
Kadeş sularına, Mısır Vadisi boyunca
Akdeniz'e dek uzanacak. Güney sını-
rı bu olacak.
20“Batıda Levo-Hamat'ın karşısın-
daki noktaya dek Akdeniz sınır oluş-
turacak. Batı sınırı bu olacak.
21“Bu ülkeyi İsrail oymaklarına göre
aranızda paylaşacaksınız. 22Ülkeyi içi-
nizde yaşayan ve içinizdeyken çocuk-
ları olan yabancılarla kendiniz arasın-
da mülk olarak bölüşeceksiniz. Onları
İsrail'de doğan yerliler sayacaksınız.
Onların da İsrail oymakları arasında
sizin gibi mülkleri olacak. 23Yabancı
hangi oymağa yerleşmişse, orada ona
düşen payı mülk olarak vereceksiniz.”
Egemen RAB böyle diyor.

Ülkenin Paylaştırılması

48 “Oymakların adları şunlardır:
Kuzey sınırında Dan'a bir pay
verilecek. Dan sınırı Hetlon yolundan
Levo-Hamat'a uzanacak; Hasar-Enan
ve Hama'ya yakın Şam'ın kuzey sınırı
doğudan batıya uzanan sınırın bir bö-
lümünü oluşturacak.
2“Aşer'e bir pay verilecek; sınırı
Dan'ın doğudan batıya uzanan sınırı-
na bitişik olacak.
3“Naftali'ye bir pay verilecek; sınırı
Aşer'in doğudan batıya uzanan sınırı-
na bitişik olacak.
4“Manaşşe'ye bir pay verilecek; sı-
nırı Naftali'nin doğudan batıya uza-
nan sınırına bitişik olacak.
5“Efrayim'e bir pay verilecek; sınırı
Manaşşe'nin doğudan batıya uzanan
sınırına bitişik olacak.
6“Ruben'e bir pay verilecek; sınırı
Efrayim'in doğudan batıya uzanan sı-
nırına bitişik olacak.
7“Yahuda'ya bir pay verilecek; sını-
rı Ruben'in doğudan batıya uzanan sı-
nırına bitişik olacak.
8“Yahuda'nın doğudan batıya uzanan
sınırına bitişik topraklar, RAB'be ayıra-
cağınız özel armağan olacak. Genişliği
25 000 arşın[p], doğudan batıya uzunlu-
ğu bir oymağa düşen pay kadar olacak.
Tapınak bunun ortasında olacak.
9“RAB'be özel olarak sunacağınız
payın uzunluğu 25 000 arşın, genişli-
ği 10 000 arşın[r] olacak. 10Bu kâhinler
için kutsal pay olacak. Kuzeyde uzun-
luğu 25 000 arşın, batıda genişliği
10 000 arşın, doğuda genişliği 10 000
arşın, güneyde uzunluğu 25 000 arşın
olacak. RAB'bin Tapınağı bunun or-
tasında olacak. 11Bu bölge Sadok so-
yundan gelen kutsanmış kâhinler için
olacak. Onlar bana bağlılıkla hizmet
ettiler, İsrail halkı yoldan saptığında
Levililer de yoldan saptı, ama onlar
sapmadı. 12Orası ülkenin kutsal pa-
yından özel bir armağan olarak onlara
verilecek. Levililer'in topraklarına bi-
tişik çok kutsal bir bölge olacak.

o ***47:15*** Septuaginta “Levo-Hamat'a, Sedat'a”, Masoretik metin “Levo-Sedat'a, Hama'ya”.
ö ***47:18*** Süryanice “Lut Gölü'ne ve Tamar'a dek uzanacak”, Masoretik metin “Lut Gölü'ne dek ölçeceksiniz”. **p** ***48:8,9,10,13,15,20,21*** “25 000 arşın”: Yaklaşık 13.3 km.
r ***48:9,10,13,18*** “10 000 arşın”: Yaklaşık 5.3 km.

13“Levililer'in kâhinlerin sınırı ya-
kınında 25 000 arşın uzunlukta, 10
000 arşın genişlikte bir payları olacak.
Bu bölgenin uzunluğu 25 000 arşın,
genişliği 10 000 arşın olacak. 14Levi-
liler orayı satmayacak, değiş tokuş et-
meyecekler. Bu, ülkenin en iyi bölü-
müdür, başkasının eline geçmemeli.
Çünkü orası RAB'be adanmıştır.
15“Bölgenin geri kalan 25 000 ar-
şın uzunlukta, 5 000 arşın[s] genişlik-
teki bölümü halkın yerleşmesi içindir.
Orası evlere, otlaklara ayrılacak. Kent
bunun ortasında kurulacak. 16Ölçü-
leri şöyle olacak: Kuzeyde, güneyde,
doğuda, batıda 4 500'er arşın[ş]. 17Kent
için ayrılan otlak da kuzeyde, güney-
de, doğuda, batıda 250'şer arşın ola-
cak. 18Kutsal bölgenin sınırında ka-
lan yerin doğusu 10 000 arşın, batısı
10 000 arşın olacak. Kutsal bölgeye
bitişik topraklarda yetişen ürün kent-
te çalışanların olacak. 19İsrail'in her
oymağından kentte çalışanlar topra-
ğı işleyecekler. 20Bu bölgenin tamamı
kare şeklindedir. Her yanı 25 000 ar-
şındır. Özel bir armağan olarak kentin
mülküyle birlikte kutsal bölgeye dü-
şen payı ayıracaksınız.
21“Kutsal bölgeye düşen pay ile ken-
te düşen payın iki yanındaki topraklar
öndere verilecek. Bu topraklar kutsal
bölgeye düşen 25 000 arşınlık payın
doğusundan ve batısından ülkenin do-
ğu ve batı sınırlarına uzanacak. Oy-
maklara düşen paylar boyunca uzanan
bu iki bölge önderin olacak. Kutsal
bölgeye düşen pay ile tapınak bunun
ortasında olacak. 22Böylece Levililer'e
düşen pay ile kente düşen pay öndere
verilen toprakların ortasında kâlacak.
Öndere verilecek topraklar Yahuda'yla
Benyamin sınırı arasında kalacak.

23“Geri kalan oymaklara düşen pay
şöyle: Benyamin'e bir pay verilecek;
sınırı doğudan batıya uzanacak.
24“Şimon'a bir pay verilecek; sınırı
Benyamin'in doğudan batıya uzanan
sınırına bitişik olacak.
25“İssakar'a bir pay verilecek; sınırı
Şimon'un doğudan batıya uzanan sı-
nırına bitişik olacak.
26“Zevulun'a bir pay verilecek; sı-
nırı İssakar'ın doğudan batıya uzanan
sınırına bitişik olacak.
27“Gad'a bir pay verilecek; sınırı
Zevulun'un doğudan batıya uzanan
sınırına bitişik olacak.
28“Gad'ın güney sınırı Tamar'dan
güneye, oradan Meriva-Kadeş sula-
rına, oradan da Mısır Vadisi boyunca
Akdeniz'e dek uzanacak.
29“Mülk olarak İsrail oymaklarına
bölüştüreceğiniz ülke budur. Onlara
düşecek paylar bunlardır.” Böyle di-
yor Egemen RAB.

Yeruşalim'in Kapıları

30-31“Kentin çıkış kapıları şunlar
olacak: 4 500 arşın[t] uzunluktaki ku-
zey yanında üç kapı olacak. Kentin
kapılarına İsrail oymaklarının adla-
rı verilecek. Kuzeyde Ruben Kapı-
sı, Yahuda Kapısı, Levi Kapısı ola-
cak. 324 500 arşın uzunluktaki doğu
yanında üç kapı olacak: Yusuf Kapısı,
Benyamin Kapısı, Dan Kapısı. 334 500
arşın uzunluktaki güney yanında üç
kapı olacak: Şimon Kapısı, İssakar
Kapısı, Zevulun Kapısı. 344 500 ar-
şın uzunluktaki batı yanında üç kapı
olacak: Gad Kapısı, Aşer Kapısı, Naf-
tali Kapısı.
35“Kentin çevresi 18 000 arşın[u] ola-
cak ve o günden başlayarak kentin adı
‘Yahve şamma[ü]’ olacak.”

s *48:15* “5 000 arşın”: Yaklaşık 2.7 km. ş *48:16* “4 500 arşın”: Yaklaşık 2.4 km.
t *48:30-34* “4 500 arşın”: Yaklaşık 2.4 km. u *48:35* “18 000 arşın”: Yaklaşık 9.5 km.
ü *48:35* “Yahve şamma”: “RAB orada” anlamına gelir. **48:30-34** Va.21:12-13

DANİEL

GİRİŞ

Daniel Kitabı'nın iki temel noktası vardır:

1. Kitap, Babil Kralı Nebukadnessar tarafından sürgün edilen Daniel'le üç Yahudi genç arkadaşının büyük zorluklar karşısında Tanrı'ya nasıl sadık kaldıklarını anlatır. İmanları ve Tanrı'ya bağlılıkları sayesinde düşmanlarından üstün oldular. Bu olaylar hem Babil hem de Pers krallıkları döneminde gelişti.

2. Daniel tarafından görülen görümler: Bu görümlerde Babil'den başlayarak birçok krallıkların yükselip düşeceği, Tanrı'ya karşı gelen baskıcı kralın yıkıma uğrayacağı, Tanrı'nın halkının zafere ulaşacağı açıklanıyor.

Sonuç olarak kitap Tanrı'nın dünyasal krallara egemen olduğunu vurgular.

Ana Hatlar:

1:1-6:28 Daniel'le arkadaşları
7:1-12:13 Daniel'in görümleri
a.7:1-28 Dört yaratık
b.8:1-9:27 Koçla teke
c.10:1-11:45 Göksel haberci
ç.12:1-13 Zamanın sonu

Daniel Babil'de Eğitiliyor

1 Yahuda Kralı Yehoyakim'in kral-
lığının üçüncü yılında Babil Kra-
lı Nebukadnessar Yeruşalim'in üze-
rine yürüyüp kenti kuşattı. 2 Rab,
Yahuda Kralı Yehoyakim'i ve Tanrı-
nın Tapınağı'ndaki bazı eşyaları Ne-
bukadnessar'ın eline teslim etti. Ne-
bukadnessar bunları Şinar[a] ülkesine
götürüp kendi ilahının tapınağının
hazinesine yerleştirdi.
3-4 Kral İsrailliler arasından kral so-
yundan gelme ya da soylu bazı genç-
lerin seçilip saraya getirilmesi için sa-
ray görevlilerinin yöneticisi Aşpenaz'a
buyruk verdi. Bu gençler kusursuz,
yakışıklı, her konuda bilge, bilgili,
öğrenmeye yetenekli, sarayda görev
almaya uygun nitelikte kişiler olma-
lıydı. Aşpenaz onlara Kildaniler'in*
dilini ve yazısını öğretecekti. 5 Kral
bu gençler için kendi sofrasından gün-
delik yiyecek ve şarap ayırdı. Üç yıl
eğitildikten sonra gençler kralın önü-
ne çıkarılacaklardı. 6 Seçilen genç-
ler arasında Yahudalılar'dan Daniel,
Hananya, Mişael ve Azarya da vardı.
7 Saray görevlilerinin yöneticisi onlara
yeni adlar koydu. Daniel'e Belteşassar,
Hananya'ya Şadrak, Mişael'e Meşak,
Azarya'ya Abed-Nego adını verdi.
8 Daniel dinsel açıdan kendini kirlet-
memek için kralın onlara ayırdığı ye-

a ***1:2*** "Şinar", yani "Babil".

1:1 2Kr.24:1; 2Ta.36:5-7 **1:2-4** 2Kr.20:17-18; 24:10-16; 2Ta.36:10; Yşa.39:7-8

meklerden yemeyi de şaraptan içmeyi
de istemedi. Bu yoldan kendini kirlet-
memek için saray görevlilerinin yöne-
ticisine ricada bulundu. 9Tanrı saray
görevlileri yöneticisinin Daniel'e sev-
giyle, sevecenlikle davranmasını sağ-
ladı. 10Adam Daniel'e, "Yiyecek içe-
cek payınızı ayıran efendimiz kraldan
korkarım" dedi, "Eğer yüzünüzü ya-
şıtınız olan öbür gençlerin yüzünden
daha solgun görürse, başımı tehlike-
ye sokmuş olursunuz."
11-12Daniel, saray görevlileri yöne-
ticisinin Hananya, Mişael, Azarya ve
kendisinin başına koyduğu gözeticiye
gidip, "Lütfen kullarınıza on gün ola-
nak tanıyın" dedi, "Bu on gün içinde
bize yemek için sebze, içmek için de
su verilsin. 13Sonra yüzlerimizi kralın
yemeklerini yiyen öbür gençlerin yüz-
leriyle kıyaslayın ve kullarınıza gör-
düğünüze göre davranın." 14Gözetici
bu isteği kabul etti ve onlara on gün
deneme fırsatı verdi.
15On gün sonra dört genç kralın ye-
meklerini yiyen öbür gençlerin hep-
sinden daha sağlıklı, daha iyi beslen-
miş görünüyordu. 16Böylece gözetici o
günden sonra kralın gençler için ayır-
dığı yemekle şarabı kaldırdı ve onlara
sebze vermeyi sürdürdü.
17Tanrı bu dört gence her konuda
bilgi, beceri, bilgelik verdi. Daniel
her çeşit görümü ve düşü yorumlaya-
biliyordu.
18Kralın belirlediği süre tamamlanın-
ca, saray görevlileri yöneticisi gençleri
Nebukadnessar'a götürdü. 19Kral on-
larla görüştü; içlerinde Daniel, Hanan-
ya, Mişael, Azarya gibisi yoktu. Bu
yüzden kralın hizmetine onlar atandı.
20Kral bilgelik ve anlayışla ilgili konu-
larda onları sınadı ve dört genci ülke-
sindeki bütün sihirbazlardan, falcılar-
dan on kat üstün buldu.
21Kral Koreş'in[b] krallığının birinci
yılına dek Daniel sarayda kaldı.

Nebukadnessar'ın Gördüğü Düş

2 Krallığının ikinci yılında Nebu-
kadnessar bir düş gördü. Ruhu
üzüntüyle sarsıldı, uykusu kaçtı. 2Dü-
şünün ne olduğunu söylesinler diye si-
hirbazları, falcıları, büyücüleri, yıl-
dızbilimcileri çağırttı. Hepsi gelip
kralın önünde durdular. 3Kral, "Be-
ni üzüntüyle sarsan bir düş gördüm.
Ne anlama geldiğini öğrenmek isti-
yorum" dedi.
4Yıldızbilimciler Aramice[c], "Ey
kral, sen çok yaşa!" dediler, "Düşü-
nü bu kullarına anlat ki, ne anlama
geldiğini söyleyelim."
5Kral, "Gördüğüm düşü ve ne an-
lama geldiğini bana açıklamazsanız,
kararım kesin, paramparça edileceksi-
niz" diye karşılık verdi, "Evleriniz de
çöplüğe çevrilecek. 6Ama düşü ve ne
anlama geldiğini açıklayabilirseniz,
sizi büyük armağanlarla ödüllendirip
onurlandıracağım. Onun için bana dü-
şü ve ne anlama geldiğini açıklayın."
7Onlar yine, "Ey kral, düşü bu kul-
larına anlat ki, ne anlama geldiğini
söyleyelim" dediler.
8Bunun üzerine kral, "Kararımın
kesin olduğunu bildiğiniz için zaman
kazanmak istediğinizi anlıyorum"
dedi, 9"Ama düşün ne olduğunu ba-
na açıklamazsanız, sizin için tek ceza
vardır. Durumun değişeceğini uma-
rak bana yalan yanlış şeyler söylemek
için aranızda anlaşmışsınız. Şimdi ba-
na düşün ne olduğunu söyleyin ki, ne
anlama geldiğini açıklayabileceğini-
zi anlayayım."
10Yıldızbilimciler, "Yeryüzünde se-
nin bu isteğini yerine getirecek tek ki-
şi yoktur" diye yanıtladılar, "Kaldı ki,
büyük, güçlü hiçbir kral bir sihirbaz-

b *1:21* "Koreş": Tarihsel kayıtlarda "Keyhüsrev" diye de geçer. **c** *2:4* 2:4-7:28 ayetleri Babil'de o dönemin resmi dili Aramice yazılmıştır.

dan, falcıdan ya da yıldızbilimciden
böyle bir şey istememiştir. 11Kralın
isteğini yerine getirmek güçtür. İn-
sanlar arasında yaşamayan ilahlar-
dan başka krala bunu açıklayabilecek
kimse yoktur."
12Buna çok öfkelenen kral, Ba-
bil'deki bütün bilgelerin öldürülme-
sini buyurdu. 13Böylece hepsinin öl-
dürülmesi için buyruk çıktı. Daniel'le
arkadaşlarının öldürülmesi için de
adamlar gönderildi.
14Daniel Babil'in bilgelerini öldür-
meye giden kralın muhafız birliği ko-
mutanı Aryok'la bilgece, akıllıca ko-
nuştu. 15Aryok'a, "Kralın buyruğu
neden bu denli sert?" diye sordu. Ar-
yok durumu Daniel'e anlattı. 16Bunun
üzerine Daniel krala gidip düşünün
ne anlama geldiğini söyleyebilmesi
için zaman istedi.
17Sonra evine dönüp olup bitenle-
ri arkadaşları Hananya'ya, Mişael'e,
Azarya'ya anlattı. 18Göklerin Tan-
rısı'na yakarmalarını istedi; öyle ki,
Tanrı onlara lütfedip bu gizi açıklasın
ve kendisiyle arkadaşları Babil'in öbür
bilgeleriyle birlikte öldürülmesinler.
19Gece giz bir görümde Daniel'e açık-
landı. Bunun üzerine Daniel Göklerin
Tanrısı'nı övdü.
20Şöyle dedi:
"Tanrı'nın adına öncesizlikten
sonsuzluğa dek övgüler olsun!
Bilgelik ve güç O'na özgüdür.
21O'dur zamanları ve mevsimleri
değiştiren.
Kralları tahttan indirir, tahta
çıkarır.
Bilgelere bilgelik,
Anlayışlılara bilgi verir.
22Derin ve gizli şeyleri ortaya çıkarır,
Karanlıkta neler olduğunu bilir,
Çevresi ışıkla kuşatılmıştır.
23Ey atalarımın Tanrısı,
Sana şükreder, seni överim.
Sen ki, bana bilgelik ve güç verdin,
Senden istediklerimizi bana
bildirdin
Ve kralın düşünü bize açıkladın."

Daniel Düşü Yorumluyor

24Daniel, kralın Babil'in bilgeleri-
ni öldürmeye atadığı Aryok'a giderek,
"Babil'in bilgelerini yok etme" dedi,
"Beni krala götür, düşünün ne anlama
geldiğini açıklayacağım."
25Aryok onu hemen krala götürdü
ve, "Sürgündeki Yahudalılar arasında
kralın düşünü yorumlayabilecek biri-
ni buldum" dedi.
26Kral, öbür adı Belteşassar olan
Daniel'e, "Gördüğüm düşü ve ne an-
lama geldiğini bana söyleyebilir mi-
sin?" diye sordu.
27Daniel şöyle yanıtladı: "Kralın
açıklanmasını istediği gizi ne bir bil-
ge, ne falcı, ne de sihirbaz açıklayabi-
lir. 28Ama gökte gizleri açıklayan bir
Tanrı var. Gelecekte neler olacağını
Kral Nebukadnessar'a O bildirmiştir.
Yatağında yatarken gördüğün düş ve
görümler şunlardır:
29"Sen, ey kral, yatarken gelecekle
ilgili düşüncelere daldın, gizleri açan
da neler olacağını sana bildirdi. 30Ba-
na gelince, ey kral, öbür insanlardan
daha bilge olduğum için değil, düşü-
nün ne anlama geldiğini bilesin, ak-
lından geçenleri anlayasın diye bu giz
bana açıklandı.
31"Ey kral, düşünde önünde duran
büyük bir heykel gördün. Çok büyük
ve olağanüstü parlaktı, görünüşü ür-
kütücüydü. 32Başı saf altından, göğ-
süyle kolları gümüşten, karnıyla kal-
çaları tunçtan*, 33bacakları demirden,
ayaklarının bir kesimi demirden, bir
kesimi kildendi. 34Sen bakıyordun ki,
bir taş insan eli değmeden kesilip hey-
kelin demirden, kilden ayaklarına çar-
parak onları paramparça etti. 35Demir,
kil, tunç, gümüş, altın aynı anda parça-
landı; yazın harman yerindeki saman

çöpleri gibi oldular. Derken bir rüzgar
çıktı, hiç iz bırakmadan hepsini alıp
götürdü. Heykele çarpan taşsa büyük
bir dağ oldu, bütün dünyayı doldurdu.
36“Gördüğün düş buydu. Şimdi de
ne anlama geldiğini sana açıklaya-
lım. 37Sen, ey kral, kralların kralısın.
Göklerin Tanrısı sana egemenlik, güç,
kudret, yücelik verdi. 38İnsanoğulla-
rını, yabanıl hayvanları, gökte uçan
kuşları senin eline teslim etti. Seni
hepsine egemen kıldı. Altından baş
sensin. 39Senden sonra senden daha
aşağı durumda başka bir krallık çıka-
cak. Sonra bütün dünyada egemenlik
sürecek tunçtan üçüncü bir krallık çı-
kacak. 40Dördüncü krallık demir gibi
güçlü olacak. Çünkü demir her şeyi
kırıp ezer. Demir gibi tümünü kırıp
parçalayacak. 41Ayaklarla parmakla-
rın bir kesiminin çömlekçi kilinden,
bir kesiminin demirden olduğunu gör-
dün; yani bölünmüş bir krallık olacak
bu. Öyleyken onda demirin gücü de
bulunacak, çünkü demiri kille karışık
gördün. 42Ayak parmaklarının bir ke-
simi demirden, bir kesimi kilden oldu-
ğu gibi, krallığın da bir bölümü güç-
lü, bir bölümü zayıf olacak. 43Demirin
kille karışık olduğunu gördüğüne gö-
re halklar evlilik bağıyla birbirleriy-
le karışacaklar, ama demirin kille ka-
rışmadığı gibi onlar da birbirine bağlı
kalmayacaklar.
44“Bu krallar döneminde Göklerin
Tanrısı hiç yıkılmayacak, başka hal-
kın eline geçmeyecek bir krallık kura-
cak. Bu krallık önceki krallıkları ezip
yok edecek, kendisiyse sonsuza dek
sürecek. 45İnsan eli değmeden dağdan
kesilip gelen taşın demiri, tuncu, kili,
gümüşü, altını parçaladığını gördün.
Ulu Tanrı bundan sonra neler olacağı-
nı krala açıklamıştır. Düş gerçek, yo-
rumu da güvenilirdir.”
46Bunun üzerine Kral Nebukadnes-
sar Daniel'in önünde yüzüstü yere ka-
pandı. Ona bir sunu ve buhur sunul-
masını buyurdu. 47Daniel'e, “Madem
bu gizi açıklayabildin, Tanrın gerçek-
ten tanrıların Tanrısı, kralların Efen-
disi” dedi, “Gizleri açan O'dur.”
48Sonra Daniel'i yüksek bir göre-
ve getirdi; ona birçok değerli arma-
ğan verdi. Onu Babil İli'ne vali atadı,
Babil'in bütün bilgelerinin başka-
nı yaptı. 49Daniel'in isteği üzerine
Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Nego'yu da
Babil İli'nde yüksek görevlere atadı.
Daniel ise sarayda kaldı.

Nebukadnessar'ın Diktiği Altın Heykel

3 Kral Nebukadnessar altın bir hey-
kel yaptı; boyu altmış[ç], eni al-
tı arşındı[d]. Onu Babil İli'nde, Dura
Ovası'na dikti. 2Satrapları*, kayma-
kamları, valileri, danışmanları, haz-
nedarları, yargıçları, güvenlik görev-
lilerini ve illerin bütün öbür yüksek
memurlarını diktiği heykeli adama
törenine çağırttı. 3Böylece satraplar,
kaymakamlar, valiler, danışmanlar,
haznedarlar, yargıçlar, güvenlik görev-
lileri ve illerin bütün öbür yüksek me-
murları Kral Nebukadnessar'ın diktiği
heykeli adama töreni için toplanarak
heykelin önünde durdular. 4Sonra ha-
berci yüksek sesle bağırdı: “Ey halklar,
uluslar, her dilden insanlar, size şöyle
yapmanız buyruluyor: 5Boru, ney, lir,
kanun, arp, davul ve her çeşit çalgı se-
sini duyar duymaz yere kapanıp Kral
Nebukadnessar'ın dikmiş olduğu altın
heykele tapınacaksınız. 6Her kim ye-
re kapanıp tapınmazsa hemen kızgın
fırına atılacaktır.” 7Bu yüzden ne za-
man boru, ney, lir, kanun, arp ve her
çeşit çalgı sesi duyulsa, bütün halklar,
uluslar, her dilden insanlar yere kapa-

ç *3:1* “Altmış arşın”: Yaklaşık 27 m. d *3:1* “Altı arşın”: Yaklaşık 2.7 m.
3:6 Mat.13:41-42; 49-50

nıp Kral Nebukadnessar'ın diktiği al-
tın heykele tapındılar.

Daniel'in Arkadaşları Suçlanıyor

8Bunun üzerine bazı Kildaniler*
yaklaşıp Yahudiler'i suçladılar. 9Kral
Nebukadnessar'a, “Ey kral, sen çok
yaşa!” dediler, 10-11“Boru, ney, lir, ka-
nun, arp, davul ve her çeşit çalgı se-
sini duyan herkes yere kapanıp altın
heykele tapınacak; kim yere kapanıp
tapınmazsa kızgın fırına atılacak diye
bir buyruk çıkardın, ey kral. 12Oysa
Babil İli'nde yüksek görevlere atadı-
ğın Şadrak, Meşak, Abed-Nego adın-
da bazı Yahudiler var. Bu adamlar
seni saymadılar, ey kral. Senin ilah-
larına kulluk etmiyor, diktiğin altın
heykele tapınmıyorlar.”
13Büyük öfkeye kapılan Nebukad-
nessar, Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-Ne-
go'yu çağırttı. Bu kişiler kralın yanı-
na getirildiler. 14Nebukadnessar, “Ey
Şadrak, Meşak, Abed-Nego, ilahları-
ma kulluk etmediğiniz, diktiğim altın
heykele tapınmadığınız doğru mu?”
diye sordu, 15“Şimdi boru, ney, lir, ka-
nun, arp, davul ve her çeşit çalgı sesini
duyar duymaz yere kapanıp yaptığım
heykele tapınmaya hazırsanız ne iyi!
Ama ona tapınmazsanız, hemen kızgın
fırına atılacaksınız. O zaman bakalım
hangi ilah sizi elimden kurtaracak?”
16Şadrak, Meşak, Abed-Nego, “Bu
konuda kendimizi savunma gereğini
duymuyoruz” diye karşılık verdiler,
17“Kızgın fırına atılsak bile, ey kral,
kendisine kulluk ettiğimiz Tanrı bi-
zi kızgın fırından kurtarabilir; senin
elinden de bizi kurtaracaktır. 18Ama
bizi kurtarmasa bile bil ki, ey kral,
ilahlarına kulluk etmeyiz, diktiğin
altın heykele tapınmayız.”

Daniel'in Üç Arkadaşı Fırına Atılıyor

19Nebukadnessar Şadrak, Meşak,
Abed-Nego'ya çok öfkelendi; onlara
karşı tutumu değişti. Fırının her za-
mankinden yedi kat daha çok ısıtıl-
masını buyurdu. 20Sonra ordusun-
daki bazı güçlü askerlere Şadrak'ı,
Meşak'ı, Abed-Nego'yu bağlayıp kız-
gın fırına atmalarını buyurdu. 21Böy-
lece bu kişiler, şalvarları, kaftanları,
sarıkları ve öbür giysileriyle birlikte
bağlanıp kızgın fırına atıldılar. 22Kra-
lın buyruğu çok sıkı, fırın da çok ısı-
tılmış olduğundan, Şadrak'ı, Meşak'ı,
Abed-Nego'yu götüren adamları ate-
şin alevleri yakıp öldürdü. 23Üç adam-
sa –Şadrak, Meşak, Abed-Nego– bağ-
lı olarak kızgın fırına düştüler.
24O zaman Kral Nebukadnessar şaş-
kınlık içinde birden ayağa kalktı. Da-
nışmanlarına, “Biz ateşin içine bağlı
üç kişi atmadık mı?” diye sordu.
Danışmanlar, “Kuşkusuz, ey kral”
diye karşılık verdiler.
25Kral, “Ben dört kişi görüyorum”
dedi, “Ateşin içinde yürüyorlar, bağ-
larından çözülmüş, hiçbir zarara uğ-
ramamışlar. Dördüncünün görünümü
de bir ilahi varlığa benziyor.”
26Sonra kızgın fırının kapısına yak-
laşarak, “Ey Yüce Tanrı'nın kulları
Şadrak, Meşak, Abed-Nego, dışarı
çıkıp buraya gelin!” diye seslendi.
Bunun üzerine Şadrak, Meşak,
Abed-Nego ateşin içinden çıktılar.
27Satraplar*, kaymakamlar, valiler,
kralın danışmanları onların çevre-
sinde toplandılar. Adamların beden-
lerinde ateşin hiçbir etkisi olmadığını
gördüler. Başlarındaki tek saç yanma-
mış, giysileri değişmemiş, ateşin ko-
kusu üzerlerine sinmemişti.
28Bunun üzerine Nebukadnessar,
“Şadrak, Meşak ve Abed-Nego'nun
Tanrısı'na övgüler olsun!” dedi, “Me-
leğini gönderip kendisine güvenen
kullarını kurtardı. Onlar buyruğuma
karşı geldiler, kendi Tanrıları'ndan
başka bir ilaha kulluk edip tapın-
mamak için canlarını tehlikeye attı-

lar. 29 İşte buyuruyorum: Hangi halk-
tan, ulustan ya da dilden olursa olsun,
Şadrak, Meşak ve Abed-Nego'nun
Tanrısı'ndan saygısızca söz eden her-
kes paramparça edilecek, evleri çöp-
lüğe çevrilecek. Çünkü böyle kurtara-
bilen başka bir tanrı yoktur."
30 Sonra Şadrak'ı, Meşak'ı, Abed-
Nego'yu Babil İli'nde daha yüksek
görevlere atadı.

Nebukadnessar'ın İkinci Düşü

4 Kral Nebukadnessar dünyada-
ki bütün halklara, uluslara ve her
dilden insanlara şu bildiriyi gönderdi:
"Esenliğiniz bol olsun! 2 Yüce Tan-
rı'nın benim için gerçekleştirdiği be-
lirtileri ve şaşılası işleri size bildirme-
yi uygun gördüm.

3 "Belirtileri ne büyük!
Şaşılası işleri ne yüce!
Krallığı ebedi krallıktır,
Egemenliği kuşaklar boyu sürecek.

4 "Ben, Nebukadnessar, evimde hu-
zur, sarayımda gönenç içindeydim.
5 Beni korkutan bir düş gördüm. Ya-
tağımda yatarken düşüncelerimle gö-
rümlerim beni ürküttü. 6 Düşün ne
anlama geldiğini açıklamaları için
Babil'in bütün bilgelerinin yanıma
getirilmesini buyurdum. 7 Sihirbazlar,
yıldızbilimciler, falcılar yanıma gelin-
ce, gördüğüm düşü onlara anlattımsa
da ne anlama geldiğini açıklayama-
dılar. 8 Sonunda ilahımın adından ge-
len Belteşassar adıyla çağrılan ve ken-
disinde kutsal ilahların ruhu bulunan
Daniel yanıma geldi. Gördüğüm dü-
şü ona anlattım.
9 "Ona şöyle dedim: Ey sihirbazla-
rın başkanı Belteşassar, sende kut-
sal ilahların ruhu olduğunu, her gi-
zi açıklayabileceğini biliyorum. İşte
gördüğüm düş: Ne anlama geldiği-
ni bana açıkla. 10 Yatarken gördüğüm
görümler şunlar: Dünyanın ortasında
çok yüksek bir ağaç gördüm. 11 Ağaç
büyüdü, güçlendi, boyu göklere eriş-
ti. Dünyanın dört bucağından görülü-
yordu. 12 Yaprakları güzeldi, herkese
yetecek kadar bol meyvesi vardı. Ya-
banıl hayvanlar gölgesinde barınıyor,
gökte uçan kuşlar dallarına tünüyordu.
Her canlı ondan besleniyordu.
13 "Yatağımda yatarken gördüğüm
görümlerde gökten inen bir gözcü,
kutsal bir varlık gördüm. 14 Yüksek
sesle, 'Ağacı ve dallarını kesin, yap-
raklarını yolun, meyvesini atın' di-
ye bağırdı, 'Altında barınan hayvan-
larla dallarına tüneyen kuşlar kaçsın.
15 Ama köklerin bulunduğu kütüğü de-
mirle, tunçla* çevreleyip yerde, otla-
rın içinde bırakın.
" 'Göğün çiyiyle ıslansın, hayvanlar-
la birlikte yerdeki otlardan pay alsın.
16 Ondaki insan yüreği değiştirilsin,
yerine hayvan yüreği verilsin. Üze-
rinden yedi vakit geçsin. 17 Bu yargıyı
gözcüler, kararı kutsallar verdi. Öyle
ki, her canlı Yüce Olan'ın insan kral-
lıkları üzerinde egemenlik sürdüğünü
ve onları dilediği kişiye, en hor görü-
len birine bile verebileceğini bilsin.'
18 "İşte ben Kral Nebukadnessar'ın
gördüğü düş! Şimdi, ey Belteşassar,
bunun ne anlama geldiğini söyle. Çün-
kü krallığımdaki bilgelerin hiçbiri bu
düşün ne anlama geldiğini bana açıkla-
yamadı. Ama sen açıklayabilirsin, çün-
kü kutsal ilahların ruhu var sende."

Daniel Düşü Yorumluyor

19 O zaman öbür adı Belteşassar olan
Daniel bir süre şaşkın şaşkın durdu,
düşünceleri onu ürküttü. Bunun üze-
rine kral, "Ey Belteşassar, bu düş de
yorumu da seni ürkütmesin" dedi.
Belteşassar, "Ey efendim, keşke bu
düş senden nefret edenlerin, yoru-
mu da düşmanlarının başına gelsey-
di!" diye karşılık verdi, 20 "Büyüyen,
güçlenen, boyu göklere erişen, dün-

yadaki herkesçe görülebilen bir ağaç
gördün. [21]Yaprakları güzeldi, meyvesi
herkese yetecek kadar boldu. Yabanıl
hayvanlar altında barınır, gökte uçan
kuşlar dallarına tünerdi. [22]Ey kral, o
ağaç sensin! Sen büyüdün, güçlen-
din. Büyüklüğün giderek göklere eriş-
ti, egemenliğin dünyanın dört bucağı-
na yayıldı.

[23]"Sen, ey kral, bir gözcünün, kut-
sal bir varlığın gökten indiğini gördün.
'Ağacı kesip yok edin, ama köklerin
bulunduğu kütüğü demirle, tunçla*
çevreleyip yerde, otların içinde bıra-
kın. Göğün çiyiyle ıslansın; üzerinden
yedi vakit geçinceye dek yabanıl hay-
vanlarla birlikte pay alsın' diyordu.

[24]"Ey efendim kral, düşün anlamı
ve Yüce Olan'ın senin başına getire-
ceği yargı şudur: [25]İnsanlar arasın-
dan kovulacak, yabanıl hayvanlarla
yaşayacaksın; öküz gibi otla beslene-
cek, göğün çiyiyle ıslanacaksın. Yüce
Olan'ın insan krallıkları üzerinde ege-
menlik sürdüğünü ve krallığı dilediği
kişiye verdiğini anlayıncaya dek yedi
vakit geçecek. [26]Köklerin bulunduğu
kütüğün bırakılması için buyruk ve-
rildi. Bunun anlamı şu: Sen göklerin
egemenlik sürdüğünü anlayınca kral-
lığın sana geri verilecek. [27]Bu yüzden,
ey kral, öğüdümü benimse: Doğru
olanı yaparak günahından, düşkün-
lere iyilik ederek suçlarından vazgeç.
Olur ya, gönencin uzun sürer."

Düş Gerçekleşiyor

[28]Bunların hepsi Kral Nebukad-
nessar'ın başına geldi. [29]On iki ay
sonra kral Babil Sarayı'nın damında
geziniyordu. [30]Kral, "İşte onurum ve
yüceliğim için üstün gücümle krallı-
ğımın başkenti olarak kurduğum bü-
yük Babil!" dedi. [31]Daha sözünü bi-
tirmeden gökten bir ses duyuldu: "Ey
Kral Nebukadnessar, krallık senden
alındı. [32]İnsanlar arasından kovula-
cak, yabanıl hayvanlarla yaşayacak-
sın. Öküz gibi otla besleneceksin. Yü-
ce Olan'ın insan krallıkları üzerinde
egemenlik sürdüğünü ve krallığı dile-
diği kişiye verdiğini anlayıncaya dek
yedi vakit geçecek."

[33]Nebukadnessar'a ilişkin bu söz
hemen yerine geldi. İnsanlar arasın-
dan kovuldu. Öküz gibi otla beslen-
di. Bedeni göğün çiyiyle ıslandı. Sa-
çı kartal tüyü, tırnakları kuş pençesi
gibi uzadı.

[34]Belirlenen sürenin sonunda ben
Nebukadnessar gözlerimi göğe kaldır-
dım ve kendime geldim. Yüce Olan'ı
övdüm. Sonsuza dek Diri Olan'ı onur-
landırıp yücelttim.

O'nun egemenliği ebedi egemenliktir,
  Krallığı kuşaklar boyu sürecek.
[35]Dünyada yaşayanlar bir hiç sayılır.
  O gökteki güçlere de dünyada
    yaşayanlara da
  Dilediğini yapar.
  O'nun elini durduracak,
  O'na, "Ne yapıyorsun?" diyecek
    kimse yoktur.

[36]O anda aklım başıma geldi. Kral-
lığımın yüceliği için onurum ve gör-
kemim bana geri verildi. Danışman-
larımla soylu adamlarım beni aradılar.
Krallığıma kavuştum, bana daha bü-
yük yücelik verildi. [37]Ben Nebukad-
nessar Göklerin Kralı'na şükrederim.
O'nu över, yüceltirim. Çünkü bütün
yaptıkları gerçek, yolları doğrudur;
kendini beğenmişleri alçaltmaya gü-
cü yeter.

Kral Belşassar'ın Verdiği Şölen

5 Kral Belşassar soylu adamların-
dan bin kişiye büyük bir şölen
verdi, onlarla şarap içti. [2]Şarabını ke-
yifle içerken, atası Nebukadnessar'ın
Yeruşalim'deki tapınaktan çıkarıp ge-
tirdiği altın ve gümüş kapların geti-
rilmesini buyurdu. Öyle ki, kendi-
si, karıları, cariyeleri, soylu adamları

onlarla içsinler. [3]Böylece Tanrı'nın
Yeruşalim'deki tapınağından alınan
altın kaplar getirildi; kral, karıları, ca-
riyeleri, soylu adamları onlarla içtiler.
[4]Şaraplarını içerken altından, gümüş-
ten, tunçtan*, demirden, ağaçtan, taş-
tan ilahları övdüler.

[5]Ansızın bir insan elinin parmakları
belirdi, kandilliğin yanındaki saray du-
varının sıvası üzerine yazmaya başladı.
Kral yazan eli gördü, [6]aklından geçen-
ler onu ürküttü, benzi soldu; eli ayağı
tutmaz oldu, dizlerinin bağı çözüldü.

[7]Yüksek sesle Babil'in bilgelerini
–falcılarla yıldızbilimcileri– çağırt-
tı. Onlara, "Bu yazıyı kim okuyup ne
anlama geldiğini bana açıklarsa, ken-
disine mor giysi giydirilip boynuna al-
tın zincir takılacak ve ülkede üçüncü
önder olacak" dedi.

[8]Kralın bütün bilgeleri geldiyse de
yazıyı kimse okuyamadı, ne anlama
geldiğini de açıklayamadı. [9]Bu yüz-
den Kral Belşassar daha da korktu,
benzi büsbütün soldu. Soylu adamla-
rıysa şaşkındı.

[10]Kralla soyluların seslerini duyan
kraliçe[e] şölen salonuna geldi. "Çok
yaşa, ey kral!" dedi, "Aklından geçen-
ler seni ürkütmesin, benzin solmasın!
[11]Ülkende kendisinde kutsal ilahların
ruhu bulunan biri var. Atan Kral Ne-
bukadnessar'ın döneminde kavrayışa,
sağduyuya, ilahlara özgü bilgeliğe sa-
hip olmakla tanınırdı. Atan Kral Ne-
bukadnessar onu sihirbazların, yıldız-
bilimcilerin, falcıların başkanlığına
atadı. [12]Kralın Belteşassar diye çağır-
dığı Daniel olağanüstü bir ruha, bilgi-
ye, sağduyuya sahiptir. Üstelik düş-
leri yorumlama, bilmeceleri çözme,
gizemleri açıklama yeteneği de var-
dır. Daniel'i çağırt, yazının ne anlama
geldiğini o sana söyleyecektir."

[13]Böylece Daniel'i kralın önüne ge-
tirdiler. Kral, "Kral atamın Yahuda'dan
getirdiği, Yahuda sürgünlerinden Da-
niel sen misin?" diye sordu, [14]"Sende
ilahların ruhu bulunduğunu, kavrayış,
sağduyu ve olağanüstü bilgelikle do-
nanmış olduğunu duydum. [15]Bu yazıyı
okuyup ne anlama geldiğini söyleme-
leri için bilgelerle falcıları çağırttım.
Ama ne anlama geldiğini açıklayama-
dılar. [16]Senin yorum yapabildiğini, gi-
zemleri açıklayabildiğini duydum. Bu
yazıyı okur, ne anlama geldiğini açık-
layabilirsen, sana mor giysi giydirilip
boynuna altın zincir takılacak; ülkede
üçüncü önder olacaksın."

[17]Daniel, "Armağanların senin ol-
sun, ödüllerini de bir başkasına ver"
diye karşılık verdi, "Ama ben yine de
yazıyı okuyup ne anlama geldiğini sa-
na açıklayacağım.

[18]"Ey kral, Yüce Tanrı atan Nebu-
kadnessar'a krallığı, büyüklüğü, yü-
celiği, görkemi verdi. [19]Tanrı'nın
sağladığı büyüklük yüzünden bütün
halklar, uluslar, her dilden insan on-
dan korkup titredi. Dilediğini öldürür,
dilediğini yaşatırdı; dilediğini yücel-
tir, dilediğini alçaltırdı. [20]Ne var ki,
gurura kapılıp saygısızlıkta direnin-
ce krallık tahtından indirildi, yüceliği
kendisinden alındı. [21]İnsanlar arasın-
dan kovuldu ve ona hayvan yüreği ve-
rildi. Yüce Tanrı'nın insanların kral-
lığı üzerinde egemenlik sürdüğünü,
onu dilediği kişiye verdiğini anlayın-
caya dek yaban eşekleri arasında ya-
şadı, öküz gibi otla beslendi, bedeni
göğün çiyiyle ıslandı.

[22]"Ama ey sen, onun torunu Bel-
şassar, bunların hepsini bildiğin hal-
de alçakgönüllülüğü benimsemedin.
[23]Bunun yerine göğün Rabbi'ne kar-
şı kendini yükselttin. O'nun tapına-
ğından aldıkları kapları sana getirdi-
ler. Sen, karıların, cariyelerin, soylu
adamların onlarla şarap içtiniz. Gör-
meyen, duymayan, anlamayan altın-

e *5:10* "Kraliçe" ya da "Kralın annesi" veya "Ninesi".

dan, gümüşten, tunçtan, demirden,
ağaçtan, taştan ilahları övdün. Soluğu-
nu elinde tutan, bütün yollarını göze-
ten Tanrı'yı ise yüceltmedin. 24 Bu yüz-
den Tanrı o yazıyı yazan eli gönderdi.
25 "Yazılan yazı şudur:
MENE, MENE, TEKEL ve PAR-
SİN.
26 "Bu sözcüklerin anlamı şudur:
MENE[f]: Tanrı senin krallığının
günlerini saydı ve ona son verdi.
27 TEKEL[g]: Terazide tartıldın ve ek-
sik bulundun.
28 PERES[h]: Krallığın ikiye bölüne-
rek Medler'le Persler'e verildi."
29 Belşassar'ın buyruğu üzerine Da-
niel'e mor giysi giydirilip boynuna al-
tın zincir takıldı ve ülkede üçüncü ön-
der ilan edildi.
30 Kildan* Kralı Belşassar o gece
öldürüldü. 31 Altmış iki yaşında olan
Medli Darius krallığı eline geçirdi.

Daniel Aslan Çukuruna Atılıyor

6 Darius bütün ülkeyi yönetecek yüz
yirmi satrap* atamayı uygun gör-
dü. 2 Bunların başına da biri Daniel ol-
mak üzere üç bakan atadı. Krala zarar
gelmemesi için bakanlar satraplardan
hesap soracaklardı. 3 Kendisinde bulu-
nan olağanüstü ruh sayesinde Daniel
öbür bakanlarla satraplardan üstün ol-
duğundan, kral onu bütün ülkenin ba-
şına atamayı tasarlıyordu. 4 Bunun üze-
rine öbür bakanlarla satraplar Daniel'i
ülke yönetimi konusunda suçlamak
için fırsat kollamaya başladılar. An-
cak ne suçlanacak bir yanını, ne de bir
yanlışını buldular. Çünkü Daniel güve-
nilir biriydi. Kendisinde hiçbir eksiklik
ya da yanlışlık bulamadılar. 5 Sonunda,
"Daniel'i Tanrısı'nın Yasası'yla ilgili bir
konuda suçlayamazsak, bir suçlama
nedeni bulamayacağız" dediler.
6 Bunun üzerine bakanlarla satrap-
lar hep birlikte krala gidip, "Ey Kral
Darius, çok yaşa!" dediler, 7 "Ülkenin
bütün bakanları, kaymakamları, sat-
rapları, danışmanları, valileri olarak
kralın zorlu bir yasa çıkarması üze-
rinde anlaştık. Ey kral, kim otuz gün
içinde senden başka bir insana ya
da ilaha dua ederse, aslan çukuruna
atılsın. 8 Şimdi, ey kral, yasağı koy;
Medler'le Persler'in değişmez yasası
uyarınca yazıyı imzala ki değiştirile-
mesin." 9 Böylece Kral Darius yasağı
içeren yasayı imzaladı.
10 Daniel yasanın imzalandığını öğ-
renince evine gitti. Yukarı odasının
Yeruşalim yönüne bakan pencereleri
açıktı. Daha önce yaptığı gibi her gün
üç kez diz çöküp dua etti, Tanrısı'na
övgüler sundu. 11 Ona tuzak kuran
adamlar hep birlikte oraya gittiklerin-
de, onu Tanrısı'na dua edip yalvarır-
ken gördüler. 12 Bunun üzerine krala
gidip çıkardığı yasayla ilgili şunla-
rı söylediler: "Ey kral, kim otuz gün
içinde senden başka bir insana ya da
ilaha dua ederse, aslan çukuruna atıl-
sın diye yasa imzalamadın mı?"
Kral, "Medler'le Persler'in değiş-
mez yasası uyarınca çıkardığım yasa
geçerlidir" diye karşılık verdi.
13 Bunun üzerine, "Ey kral, Yahuda
sürgünlerinden olan Daniel seni de
imzaladığın yasayı da saymıyor; gün-
de üç kez dua ediyor" dediler. 14 Bu-
nu duyan kral çok üzüldü, Daniel'i
kurtarmayı kafasına koydu. Onu
kurtarmak için güneş batıncaya dek
uğraştı.
15 O zaman adamlar toplu halde kra-
la gidip, "Ey kral, Medler'le Persler'in
yasası uyarınca, kralın koyduğu yasa-
nın ya da yasağın değiştirilemeyece-
ğini bilmelisin" dediler.

f *5:26* "MENE": "Sayılan" anlamına gelir. **g** *5:27* "TEKEL": "Tartılan" anlamına gelir.
h *5:28* "PERES": "Bölünen" anlamına gelmekle birlikte "Persler" sözcüğünü de çağrıştırır. Peres "Parsin"in tekilidir.

[16]Bunun üzerine kral Daniel'i getirip aslan çukuruna atmalarını buyurdu. Daniel'e de, "Kendisine sürekli kulluk ettiğin Tanrın seni kurtarsın!" dedi.

[17]Bir taş getirip çukurun ağzına koydular. Daniel'le ilgili hiçbir şey değiştirilmesin diye kral hem kendi mühür yüzüğüyle, hem soyluların mühür yüzükleriyle taşı mühürledi.
[18]Sonra sarayına döndü; geceyi yemek yemeden, eğlenmeden geçirdi; uykusu kaçtı.

[19]Şafak sökerken kalkıp acele aslan çukuruna gitti.
[20]Çukura yaklaşınca üzgün bir sesle, "Ey yaşayan Tanrı'nın kulu Daniel, kendisine sürekli kulluk ettiğin Tanrın seni aslanlardan kurtarabildi mi?" diye haykırdı.

[21]Daniel, "Ey kral, sen çok yaşa!" diye yanıtladı,
[22]"Tanrım meleğini gönderip aslanların ağzını kapadı. Beni incitmediler. Çünkü Tanrı'nın önünde suçsuz bulundum. Sana karşı da, ey kral, hiçbir yanlışlık yapmadım."

[23]Kral buna çok sevindi, Daniel'i çukurdan çıkarmalarını buyurdu. Daniel çukurdan çıkarıldı. Bedeninde hiçbir yara izi bulunmadı. Çünkü Tanrısı'na güvenmişti.

[24]Kralın buyruğu uyarınca, Daniel'i haksız yere suçlayan adamları, karılarıyla, çocuklarıyla birlikte getirip aslan çukuruna attılar. Daha çukurun dibine varmadan aslanlar onları kapıp kemiklerini kırdılar.

[25]Kral Darius dünyada yaşayan bütün halklara, uluslara ve her dilden insanlara şöyle yazdı:

"Esenliğiniz bol olsun!
[26]Krallığımda yaşayan herkesin
Daniel'in Tanrısı'ndan korkup
titremesini buyuruyorum.
O yaşayan Tanrı'dır,
Sonsuza dek var olacak.
Krallığı yıkılmayacak,
Egemenliği son bulmayacak.
[27]O kurtarır, O yaşatır,
Gökte de yerde de
Belirtiler, şaşılası işler yapar.
Daniel'i aslanların pençesinden
kurtaran O'dur."

[28]Böylece Darius'un ve Persli Koreş'in krallığı döneminde Daniel'in işleri iyi gitti.

Daniel'in Dört Yaratıkla İlgili Düşü

7 Babil Kralı Belşassar'ın krallığının birinci yılında, Daniel yatağında yatarken bir düş ve görümler gördü. Sonra düşünün özetini yazdı;
[2]şöyle dedi:

"Gece bir görümde göğün dört rüzgarının büyük denize saldırdığını gördüm.
[3]Denizden birbirinden farklı dört büyük yaratık çıktı.

[4]"Birinci yaratık aslana benziyordu, kartal kanatları vardı. Ben bakarken kanatları koparıldı, yaratık yerden kaldırıldı, insan gibi ayakları üzerine durduruldu. Ona bir insan yüreği verildi.

[5]"İkinci yaratık ayıya benziyordu. Bir yanı üzerinde doğrulmuştu. Ağzında, dişleri arasında üç kaburga kemiği vardı. Ona, 'Haydi kalk, yiyebildiğin kadar et ye!' dediler.

[6]"Sonra baktım, parsa benzer bir başka yaratık gördüm. Sırtında dört kuş kanadı vardı. Bu yaratığın dört başı vardı ve ona egemenlik verilmişti.

[7]"Bundan sonraki gece görümlerimde korkunç, ürkütücü, çok güçlü dördüncü bir yaratık gördüm. Büyük demir dişleri vardı; yiyip parçalıyor, artakalanı ayakları altında çiğniyordu. Kendisinden önceki yaratıklara benzemiyordu. On boynuzu vardı.

[8]"Ben gözümü dikmiş boynuzlara bakarken, onların arasından daha küçük başka bir boynuz çıktı. İlk boynuzlardan üçü onun önünde söküldü. Bu boynuzun insan gözü gibi gözleri, böbürlenen bir ağzı vardı.

7:2 Yer.49:36; Va.7:1 **7:3** Va.13:1; 17:8 **7:4-6** Va.13:2 **7:7** Va.12:3; 13:1 **7:8** Va.13:5-6

9“Ben bakarken
Tahtlar kuruldu,
Eskiden beri var Olan yerine
oturdu.
Giysileri kar gibi beyaz,
Başındaki saçlar yün gibi apaktı.
Tahtı alev alev,
Tekerlekleri kızgın ateş gibiydi.
10 Önünden ateşten bir ırmak çıkıp
akıyordu.
Binlerce binler
O'na hizmet ediyordu;
On binlerce on binler
Önünde duruyordu.
Mahkeme kuruldu,
Kitaplar açıldı.

11“Boynuzun söylediği övüngen
sözleri duyunca baktım, yaratık gö-
zümün önünde öldürüldü, bedeni kız-
gın ateşe atıldı, yok oldu. 12Öbür ya-
ratıklara gelince, egemenlik onlardan
alınmış, ancak belirli bir süre için ya-
şamalarına izin verilmişti.

13“Gece görümlerimde insanoğlu-
na benzer birinin göğün bulutlarıy-
la geldiğini gördüm. Eskiden beri var
Olan'ın yanına doğru ilerledi, O'nun
önüne getirildi. 14Ona egemenlik, yü-
celik ve krallık verildi. Bütün halklar,
uluslar ve her dilden insan ona tapın-
dı. Egemenliği hiç bitmeyecek sonsuz
bir egemenlik, krallığı hiç yıkılmaya-
cak bir krallıktır.”

Düşün Yorumu

15“Ben Daniel'e gelince, ruhum
üzüntüyle sarsıldı, gördüğüm görüm-
ler beni ürküttü. 16Orada duranlardan
birine yaklaştım, bütün bunların ger-
çek anlamını açıklamasını istedim.

“O da bana bunların ne anlama geldi-
ğini açıkladı: 17‘Bu dört büyük yaratık
yeryüzünde ortaya çıkacak dört kral-
dır. 18Ama Yüceler Yücesi'nin kutsalla-
rı krallığı alacak, sonsuza dek ellerinde
tutacaklar. Evet, sonsuzlara dek.’

19“Bundan sonra öbürlerinden farklı,
çok korkunç, demirden dişleri, tunç-
tan* tırnakları olan, yiyip parçalayan,
artakalanı ayakları altında çiğneyen
dördüncü yaratığın ne anlama geldi-
ğini öğrenmek istedim. 20Bunun ya-
nısıra başındaki on boynuzdan son-
ra çıkan öbür boynuzun ne olduğunu
da öğrenmek istedim. Bu boynuzun
önünden üç boynuz düşmüştü, sanki
ötekilerden daha iriceydi. Gözleri ve
böbürlenen bir ağzı vardı. 21Ben bak-
tığım sırada bu boynuz kutsallarla sa-
vaşıyor ve onları yeniyordu. 22Eskiden
beri var Olan –Yüceler Yücesi– gelip
kutsallarının lehine yargı verene dek
bu böyle sürdü. Kutsalların krallığı
alma zamanı gelmişti.

23“Bana şu açıklamayı yaptı: ‘Dör-
düncü yaratık yeryüzünde ortaya çı-
kacak dördüncü krallıktır. Bütün öbür
krallıklardan farklı olacak, bütün
dünyayı yiyip bitirecek, çiğneyip par-
çalayacak. 24On boynuz bu krallıktan
çıkacak on kraldır. Bunlardan sonra
öncekilerden farklı bir başka kral or-
taya çıkıp üç kralı tahtlarından indi-
recek. 25Yüceler Yücesi'ni kötüleyen
sözler söyleyecek, O'nun kutsalları-
na baskı yapacak. Belirlenen zaman-
ları, yasaları değiştirmeyi amaçlaya-
cak. Kutsallar üç buçuk yıl için[1] eline
teslim edilecekler.

26“ ‘Ama mahkeme kurulacak, onun
egemenliğine son verilecek, büsbü-
tün yok edilecek. 27Göklerin altında-
ki krallıklara özgü krallık, egemen-
lik ve büyüklük kutsallara, Yüceler
Yücesi'nin halkına verilecek. Bu hal-
kın krallığı sonsuza dek sürecek, bü-

1 *7:25* “Üç buçuk yıl için”: Aramice “Bir vakte, vakitlere, yarım vakte kadar”.
7:9 Va.20:4 **7:9** Va.1:14 **7:10** Va.5:11 **7:10** Va.20:12
7:13 Mat.24:30; 26:64; Mar.13:26; 14:62; Luk.21:27; Va.1:7,12-13; 14:14 **7:14** Va.11:15
7:18 Va.22:5 **7:21** Va.13:7 **7:22** Va.20:4 **7:24** Va.17:12 **7:25** Dan.12:7; Va.12:14; 13:5
7:27 Va.20:4 **7:27** Va.22:5

tün uluslar ona kulluk edip sözünü
dinleyecek.’
28 “İşte olayın gelişimi burada biti-
yor. Ben Daniel'e gelince, düşüncele-
rim beni çok ürküttü, benzim soldu.
Ama bu olayı içimde sakladım.”

Koç ve Tekeyle İlgili Görüm

8 Kral Belşassar'ın krallığının
üçüncü yılında, ben Daniel daha
önce gördüğüm görümden başka bir
görüm gördüm. 2 Görümde kendimi
Elam İli'ndeki Sus Kalesi'nde, Ulay
Kanalı'nın yanında gördüm. 3 Gözle-
rimi kaldırıp bakınca kanal kıyısın-
da duran bir koç gördüm; iki uzun
boynuzu vardı. Boynuzlardan daha
geç çıkanı öbüründen daha uzundu.
4 Koçun batıya, kuzeye, güneye doğru
boynuz attığını gördüm. Hiçbir hay-
van ona karşı koyamıyor, kimse onun
elinden kurtaramıyordu. Koç dilediği
gibi davrandı ve gitgide güçlendi.
5 Ben bu olayı düşünürken, batıdan
ansızın gözleri arasında çarpıcı bir
boynuzu olan bir teke geldi. Yere bas-
madan bütün dünyayı aştı. 6 Güç ve öf-
keyle, kanalın yanında durduğunu gör-
düğüm iki boynuzlu koça doğru koştu.
7 Öfkeyle saldırdığını, koça vurup boy-
nuzlarını kırdığını gördüm. Koçun te-
keye karşı duracak gücü yoktu; teke
koçu yere vurup çiğnedi. Koçu onun
elinden kurtaracak kimse yoktu. 8 Te-
ke çok güçlendi, ama en güçlü olduğu
sırada büyük boynuzu kırıldı. Kırılan
boynuzun yerine, göğün dört rüzgarı-
na doğru çarpıcı dört boynuz çıktı.
9 Bu boynuzların birinden başka bir
küçük boynuz çıktı; güneye, doğuya
ve Güzel Ülke'ye[i] doğru yayılarak çok
güçlendi. 10 Göklerin ordusuna erişin-
ceye dek büyüdü. Gökteki ordudan
ve yıldızlardan bazılarını yeryüzüne
düşürdü, ayakları altına alıp çiğnedi.
11 Kendisini Gök Ordusu'nun Önderi[j]
kadar yükseltti. Tanrı'ya sunulan gün-
lük sunu kaldırıldı, O'nun tapınağı yı-
kıldı. 12 Başkaldırı yüzünden günlük
sunuya karşı çıkıldı. Gerçek ayak al-
tında çiğnendi. Küçük boynuz yaptı-
ğı her şeyde başarılı oldu.
13 Sonra kutsal bir varlığın konuştu-
ğunu duydum. Başka kutsal bir var-
lık ona, “Bu görümde –günlük sunuy-
la, yıkım getiren başkaldırıyla, kutsal
yerin ve ordunun ayak altında çiğnen-
mesiyle ilgili görümde– olanlar ne za-
mana dek sürecek?” diye sordu.
14 Kutsal varlık bana, “2 300 akşam,
sabah olacak, sonra kutsal yer yeni-
den düzene konulacak” dedi.

Görümün Yorumu

15 Ben Daniel, gördüğüm görümün
ne anlama geldiğini çözmeye çalı-
şırken, insana benzer biri karşımda
durdu. 16 Bir insan sesinin Ulay Ka-
nalı'ndan, “Ey Cebrail, görümün ne
anlama geldiğini şuna açıkla” diye
seslendiğini duydum. 17 Cebrail dur-
duğum yere yaklaşınca korkudan yere
yığıldım. Bana, “Ey insanoğlu!” de-
di, “Bu görümün sonla ilgili olduğu-
nu anla.”
18 O benimle konuşurken, yüzükoyun
yere uzanmış, derin bir uykuya dalmı-
şım. Dokunup beni ayağa kaldırdı.
19 Bana, “Daha sonra Tanrı'nın öf-
kesi sona erdiğinde neler olacağını
sana söyleyeceğim” dedi, “Çünkü
görüm sonun belirlenen zamanıyla il-
gilidir. 20 Gördüğün iki boynuzlu koç
Med ve Pers krallarını simgeler. 21 Te-
ke Grek Kralı'dır; gözleri arasındaki
büyük boynuz birinci kraldır. 22 Kırı-
lan boynuzun yerine çıkan dört boy-
nuz, ulusundan çıkacak dört krallığı
simgeliyor. Ama ilk kral kadar güçlü
olmayacaklar.

i *8:9* “Güzel Ülke”: “İsrail ülkesi”. j *8:11* “Gök Ordusu'nun Önderi”: “Tanrı”.
8:10 Va.12:4 **8:16** Dan.9:21; Luk.1:19,26

[23]“Bu dört krallığın sonu yaklaşıp
yapılan kötülükler doruğa varınca,
sert yüzlü ve aldatmada usta bir kral
ortaya çıkacak. [24]Kendisinden gelme-
yen büyük bir güce kavuşacak. Şaşır-
tıcı yıkımlar yapacak, el attığı her iş-
te başarılı olacak. Güçlüleri ve kutsal
halkı yok edecek. [25]Yapacağı işleri
aldatarak başaracak, kendisini yük-
seltecek. Güvenlikte olan birçokları-
nı yok edecek, Önderler Önderi'ne[k]
karşı duracak. Ama kendisi insan eli
değmeden yok edilecek.
[26]“Akşam ve sabahla ilgili sana bil-
dirilen görüm gerçektir. Ama sen gö-
rümü gizli tut. Çünkü uzak bir gele-
cekle ilgilidir.”
[27]Ben Daniel günlerce bitkin ve has-
ta kaldım. Sonra kalkıp kralın işlerini
yapmayı sürdürdüm. Bu anlaşılması
güç görümden ötürü şaşkındım.

Daniel Dua Ediyor

9 [1-2]Medli Ahaşveroş oğlu Darius
Kildan* Kralı oldu. Krallığının
birinci yılında ben Daniel, RAB'bin
Peygamber Yeremya'ya bildirdiği sa-
yının –Yeruşalim'in ıssız kalacağı yıl-
ların sayısının– yetmiş olduğunu Kut-
sal Yazılar'dan anladım.
[3]Bunun üzerine yüzümü Rab Tan-
rı'ya çevirdim. Duayla, yakarışla, oruç-
la* O'na yalvardım; çul kuşanıp külde
oturdum. [4]RAB Tanrım'a dua edip gü-
nahlarımızı itiraf ettim. Şöyle dedim:
“Ya Rab, kendisini sevenlerle, buy-
ruklarına uyanlarla yaptığı antlaşma-
ya bağlı kalan yüce ve görkemli Tanrı!
[5]Buyruklarından, ilkelerinden ayrı-
lıp günah, suç işledik, kötülük yaptık,
başkaldırdık. [6]Senin adına kralları-
mıza, önderlerimize, atalarımıza, ül-
kedeki bütün halka seslenen kulların
peygamberleri dinlemedik.
[7]“Sen adaletlisin, ya Rab! Sadakat-
sizliğimiz yüzünden bizi uzak yakın
ülkelere sürdün. Oralarda yaşayan biz
Yahudiler, Yeruşalim halkı, İsrailli-
ler bugün utanç içindeyiz. [8]Evet, ya
RAB, bizler, krallarımız, önderleri-
miz, atalarımız sana karşı işlediğimiz
günah yüzünden utanç içindeyiz. [9]Sa-
na karşı geldiğimiz halde, sen acıyan,
bağışlayan Tanrımız Rab'sin. [10]Tanrı-
mız RAB'bin sözüne kulak vermedik,
kulları peygamberler aracılığıyla bize
verdiği yasalara uymadık. [11]Bütün İs-
rail halkı yasanı çiğnedi, sırtını sana
dönüp seni dinlemek istemedi.
“Bu yüzden Tanrı kulu Musa'nın
Yasası'nda yazılan lanet başımıza yağ-
dı, içilen ant yerine geldi. Çünkü sa-
na karşı günah işledik. [12]Üzerimize
büyük yıkım getirerek bizim ve bizi
yöneten önderlerimiz için söylediğin
sözleri yerine getirdin. Yeruşalim'in
başına gelen, göğün altındaki baş-
ka hiçbir kentin başına gelmemiştir.
[13]Musa'nın Yasası'nda yazıldığı gi-
bi, bütün bu yıkımlar başımıza geldi.
Buna karşın, ey Tanrımız RAB, su-
çumuzdan dönüp senin gerçeklerine
yönelerek lütfunu dilemedik. [14]RAB
üzerimize yıkım göndermekten cay-
madı. Çünkü Tanrımız RAB yaptığı
her şeyde adildir. Bizse O'nun sözüne
kulak vermedik.
[15]“Ey Tanrımız Rab, sen halkını Mı-
sır'dan güçlü elinle çıkardın ve bugün
olduğu gibi ün kazandın. Bizse günah
işledik, kötülük yaptık. [16]Ya Rab, doğru
işlerin uyarınca kentin Yeruşalim'den,
kutsal dağından öfkeni, kızgınlığını
kaldırmanı dilerim. Günahlarımız ve
atalarımızın suçları yüzünden Yeruşa-
lim de halkın da çevremizdekilerin tü-
müne alay konusu oldu.
[17]“Şimdi, ey Tanrımız, kulunun du-
asını, yakarışını işit. Adın uğruna, ya
Rab, yüzünü viran tapınağına çevir.
[18]Ey Tanrım, kulak ver ve işit! Göz-
lerini aç, senin olan viran kenti gör.

k *8:25* “Önderler Önderi”: “Tanrı”. **9:1-2** Yer.25:11; 29:10

Doğruluğumuzdan değil, senin büyük
merhametinden ötürü dilekte bulunu-
yoruz. [19]Ya Rab, dinle! Ya Rab, bağış-
la! İşit ve davran, ya Rab! Ey Tanrım,
adının hatırı için gecikme! Çünkü
kent ve halk senindir."

Cebrail Açıklama Yapıyor

[20]Ben daha konuşup dua ederken,
günahımı ve halkım İsrail'in günahı-
nı açıkça kabul edip Tanrım'ın kutsal
dağı için Tanrım RAB'be dilekte bu-
lunurken, [21]daha dua ediyorken, önce-
den görümde gördüğüm adam –Ceb-
rail– akşam sunusu saatinde hızla
uçarak[l] yanıma geldi. [22]"Daniel, sa-
na anlayış vermek için geldim" diye
açıkladı, [23]"Sen Tanrı'ya yalvarmaya
başlar başlamaz, duan yanıtlandı; bu-
nu bildirmeye geldim. Çünkü sen çok
sevilen birisin. Bu nedenle sözün an-
lamını kavra ve görümü anla:

[24]"Başkaldırıyı ortadan kaldırmak,
günaha son vermek, suçu bağışlatmak,
sonsuza dek kalıcı doğruluğu sağla-
mak, görüm ve peygamberliği mü-
hürlemek, En Kutsal'ı meshetmek*
için senin halkına ve kutsal kentine*
yetmiş hafta[m] kadar zaman saptan-
mıştır.

[25]"Şunu bil ve anla: Yeruşalim'i ye-
niden kurmak için buyruğun veril-
mesinden, meshedilmiş* olan önde-
rin gelişine dek yedi hafta geçecek.
Altmış iki hafta içinde Yeruşalim ye-
niden sokaklarla, hendeklerle kuru-
lacak. Ancak bu sıkıntılı zamanlarda
olacak. [26]Bu altmış iki hafta sonunda
meshedilmiş olan öldürülecek ve onu
destekleyen olmayacak. Gelecek ön-
derin halkı, kenti ve kutsal yeri yerle
bir edecek. Sonu tufanla olacak: Sa-
vaş sona dek sürecek. Yıkımların da
olacağı kararlaştırıldı. [27]Gelecek ön-
der[n] birçoklarıyla bir haftalık sağlam
bir antlaşma yapacak. Haftanın yarı-
sı geçince, kurbanı da sunuyu da kal-
dıracak. Kararlaştırılan yıkım başına
gelinceye dek yok edici önder tapına-
ğın üst bölümüne yıkıcı iğrenç şeyler*
yerleştirecek."

Daniel'in Dicle Irmağı'nda Gördüğü Görüm

10 Pers Kralı Koreş'in krallığının
üçüncü yılında Belteşassar di-
ye çağrılan Daniel'e bir giz açıklandı.
Büyük bir savaşla ilgili olan bu giz
gerçekti. Daniel görümde kendisine
açıklanan gizi anladı. [2]O sırada ben
Daniel üç haftadır yas tutuyordum.
[3]Üç hafta dolana dek ağzıma ne gü-
zel bir yiyecek ya da et koydum, ne
şarap içtim, ne de yağ süründüm.

[4]Birinci ayın* yirmi dördüncü günü,
Büyük Irmak'ın, yani Dicle'nin kıyı-
sındayken, [5]gözlerimi kaldırıp bakın-
ca keten giysi giyinmiş, beline Ufaz
altınından kemer kuşanmış bir adam
gördüm. [6]Bedeni sarı yakut gibiydi.
Yüzü şimşek gibi parlıyordu. Gözleri
alevli meşalelere benziyordu. Kolla-
rıyla bacakları cilalı tunç* gibi parlı-
yor, sesi büyük bir kalabalığın çıkar-
dığı gürültüyü andırıyordu.

[7]Görümü yalnız ben Daniel gördüm.
Yanımdakiler görmediler, ama deh-
şete düşerek gizlenmek için kaçtılar.
[8]Böylece ben yalnız kaldım. Bu bü-
yük görümü seyrederken gücüm tü-
kendi, benzim büsbütün soldu, ken-
dimi toparlayamadım. [9]Sonra adamın
sesini duyunca yüzüstü yere düşüp
derin bir uykuya daldım.

[10]Derken bir el dokundu, titredim;
beni dizlerimle ellerimin üzerine kal-
dırdı. [11]Bana, "Ey Daniel, sen ki çok
sevilen birisin!" dedi, "Ayağa kalk

l *9:21* "Hızla uçarak" ya da "Çok yorgun". m *9:24* "Hafta": Bu bölümde bir haftanın yedi yıl anlamına geldiği sanılıyor. n *9:27* "Gelecek önder": İbranice "O". **9:21** Dan.8:16; Luk.1:19,26 **9:27** Dan.11:31; 12:11; Mat.24:15-16; Mar.13:14 **10:5-6** Va.1:12-15; 2:18; 19:12

ve söyleyeceklerime iyi kulak ver.
Çünkü sana gönderildim.” O bunla-
rı söyler söylemez titreyerek ayağa
kalktım.
12 “Korkma, ey Daniel!” diye devam
etti, “Anlayışa erişmeye ve kendi-
ni Tanrın'ın önünde alçaltmaya karar
verdiğin gün duan işitildi. İşte bu yüz-
den geldim. 13 Pers krallığının önderi
yirmi bir gün bana karşı durdu. Sonra
baş önderlerden Mikail bana yardıma
geldi, çünkü orada, Pers krallarının
yanında alıkonulmuştum. 14 Son gün-
lerde halkının başına neler geleceği-
ni sana açıklamak için geldim şimdi,
çünkü bu görüm gelecekle ilgilidir.”
15 O bunları söyleyince, suskun
suskun yere baktım. 16 Derken insa-
noğluna benzeyen biri dudaklarıma
dokundu. Ben de ağzımı açıp konuş-
maya başladım. Karşımda durana,
“Ey efendim, bu görüm yüzünden acı
çekiyorum, kendimi toparlayamıyo-
rum” dedim, 17 “Ben kulun nasıl se-
ninle konuşayım? Gücüm tükendi, so-
luğum kesildi.”
18 İnsana benzeyen varlık yine doku-
nup beni güçlendirdi. 19 “Ey çok sevi-
len adam, korkma!” dedi, “Esenlik ol-
sun sana! Güçlü ol! Evet, güçlü ol!”
O benimle konuşunca güçlendim.
“Konuşmanı sürdür, efendim, çünkü
bana güç verdin” dedim.
20 Bunun üzerine, “Sana neden gel-
diğimi biliyor musun?” dedi, “Çok ya-
kında dönüp Pers önderiyle savaşaca-
ğım. Ben gidince Grek önderi gelecek.
21 Ama önce Gerçek Kitap'ta neler ya-
zıldığını sana bildireceğim. Onlara
karşı önderiniz Mikail dışında bana
yardım eden kimse yok.

11 “Medli Darius'un krallığının bi-
rinci yılında Mikail'i destekle-
yip korumak için onun yanında dur-
dum.”

Güney ve Kuzey Kralları

2 “Şimdi sana gerçeği bildireceğim:
Pers krallığında üç kral daha orta-
ya çıkacak. Ama dördüncü kral öbür
üçünden daha zengin olacak. Zengin-
liği sayesinde elde edeceği güçle her-
kesi Grek ülkesine karşı kışkırtacak.
3 Sonra güçlü bir kral çıkacak. Büyük
yetkiyle krallık edecek ve dilediği gi-
bi davranacak. 4 Ne var ki, o gücünün
doruğundayken, krallığı darmadağın
edilecek, göğün dört rüzgarı gibi dört
parçaya bölünecek. Krallık onun so-
yundan gelenlere geçmeyecek, yerine
geçenlerin hiçbiri onun gibi egemen-
lik sürmeyecek. Krallığı yıkılıp baş-
kalarına verilecek.
5 “Güney Kralı[o] güçlenecek. Ancak
komutanlarından biri ondan daha çok
güçlenecek ve krallığı büyük olacak.
6 Birkaç yıl sonra bu ikisi uzlaşacak.
Güney Kralı yapılan uzlaşmayı onay-
lamak için kızını Kuzey Kralı'na[ö] eş
olarak verecek. Ama kız gücünü ko-
ruyamayacak. Kralın ömrü de gücü
de uzun sürmeyecek. Bu arada kızla
babası da, ona eşlik edenlerle onu des-
tekleyen de ele verilecek.
7 “Babasının yerine kızın ailesinden
biri ortaya çıkacak. Kuzey Kralı'nın
ordusuna saldırıp kalesini alacak. On-
larla savaşıp yenecek. 8 Onların ilah-
larını, dökme putlarını, değerli altın
ve gümüş kaplarını alıp Mısır'a götü-
recek. Kuzey Kralı'nı birkaç yıl rahat
bırakacak. 9 Sonra Kuzey Kralı gidip
Güney Kralı'nın ülkesine saldıracak,
ardından kendi ülkesine dönecek.
10 Kuzey Kralı'nın oğulları savaşa ha-
zırlanarak çok büyük bir ordu topla-
yacaklar. Ordu sel gibi taşacak, önü-
ne geleni alıp götürecek, gelip Güney
Kralı'nın kalesine dayanacak.
11 “Güney Kralı öfkeyle çıkıp Ku-
zey Kralı'na karşı savaşacak. Kuzey

o *11:5* “Güney Kralı”: “Mısır Kralı”. **ö** *11:6* “Kuzey Kralı”: “Suriye Kralı”. **10:13,21** Va.12:7

Kralı büyük bir ordu topladığı halde,
bu ordu Güney Kralı'nın eline teslim
edilecek. [12]Bu büyük ordu yenilgiye
uğrayınca Güney Kralı gurura kapı-
lacak. On binlerce insanı öldürecek,
ama zaferi uzun sürmeyecek. [13]Çün-
kü Kuzey Kralı öncekinden daha bü-
yük bir ordu toplayacak ve birkaç yıl
sonra büyük, iyi donatılmış bir orduy-
la ülkeye doğru ilerleyecek.

[14]"Bu sırada birçokları Güney Kra-
lı'na karşı çıkacak. Senin halkından
bazı zorbalar da, görüm yerine gelsin
diye ayaklanacak, ama yenilgiye uğ-
rayacaklar. [15]Sonra Kuzey Kralı ge-
lip toprak yığarak tepecikler yapacak
ve surlu kenti ele geçirecek. Güney
Kralı'nın güçleri buna karşı durama-
yacak. En seçme askerlerinin bile karşı
durmaya güçleri yetmeyecek. [16]Kente
saldıran Kuzey Kralı dilediği gibi dav-
ranacak, kimse ona karşı duramaya-
cak. Güzel Ülke'yi[p] yönetecek, yıkıp
yok etme yetkisi onun elinde olacak.
[17]Krallığının bütün gücünü toplayıp
Güney Kralı'nın üzerine yürümeyi
amaçlayacak ve Güney Kralı'yla bir
antlaşma yapacak. Ülkesini yerle bir
etmek için kızını eş olarak ona vere-
cek. Ama tasarısı[r] başarılı olmayacak,
ona yarar sağlamayacak. [18]Bundan
sonra deniz kıyısındaki bölgelere yö-
nelecek, birçoklarını ele geçirecek. Ne
var ki, bir komutan onun saygısızlık-
larını sona erdirecek, saygısızlığının
karşılığını verecek. [19]Bunun üzerine
Kuzey Kralı kendi ülkesinin kaleleri-
ne yönelecek, ama tökezleyip düşecek.
Bir daha da ortaya çıkmayacak.

[20]"Yerine geçen kral, krallığının yü-
celiği için zorla vergi toplayacak biri-
ni gönderecek. Ama birkaç gün içinde
öfkesiz ve savaşsız yok edilecek.

[21]"Yerine krallıkla onurlandırılma-
mış değersiz biri geçecek. Halk gü-
venlik içindeyken, kurduğu düzenler
sayesinde gelip krallığı ele geçirecek.
[22]Çok güçlü orduları süpürüp yok
edecek; antlaşma önderi de yok edi-
lecek. [23]Onunla antlaşma yaptıktan
sonra hileye başvuracak. Az sayıda
insanla gittikçe güçlenecek. [24]Bek-
lenmedik bir anda ilin zengin bölge-
lerine saldırıp babalarının, atalarının
yapmadığı şeyleri yapacak. Adamla-
rına yağma ve çapul malı, servetler
dağıtacak. Kalelere saldırmak için
düzenler kuracak, ama bu uzun sür-
meyecek.

[25]"Gücünü ve cesaretini toplayarak
büyük bir orduyla Güney Kralı'na
karşı çıkacak. Güney Kralı da büyük
ve çok güçlü bir orduyla savaşacak.
Ne var ki, kurulan düzenler yüzün-
den ona karşı duramayacak. [26]Sofra-
sından yiyenler Güney Kralı'nı yık-
maya çalışacaklar; ordusu dağılacak,
birçokları vurulup öldürülecek. [27]Her
iki kral da kötülük tasarlayacak. Aynı
masada oturup birbirlerine yalan söy-
leyecekler. Ancak bu bir yarar sağla-
mayacak. Çünkü son yine de belirle-
nen zamanda gelecek. [28]Kuzey Kralı
büyük bir servetle ülkesine dönecek,
ama amacı kutsal antlaşmaya karşı
gelmek olacak. Dilediğini yaptıktan
sonra ülkesine dönecek.

[29]"Belirlenen zamanda dönüp yine
Güney'e saldıracak. Ancak bu kez so-
nuç öncekinden farklı olacak. [30]Ona
karşı koymak için Kittim'den gelen
gemiler cesaretini kıracak. Geri dö-
necek ve öfkeyle kutsal antlaşmaya
karşı çıkacak, kutsal antlaşmayı bıra-
kanları yine kayıracak.

[31]"Askerleri gidip tapınakla kaleyi
kirletecek, günlük sunuları kaldırıp
yıkıcı iğrenç şeyi* koyacaklar. [32]Ku-
zey Kralı antlaşmayı bozanları yal-
taklanarak ayartacak, ama Tanrısı'nı

p *11:16* "Güzel Ülke": "İsrail ülkesi". r *11:17* "Tasarısı" ya da "Kızı".
11:31 Dan.9:27; 12:11; Mat.24:15-16; Mar.13:14

tanıyan halk var gücüyle ona karşı
duracak.
33“Halkın arasındaki bilge kişiler
birçoklarını eğitecekler. Ama bir süre
bu kişiler ya kılıçla öldürülecek, yakı-
lacak, tutsak edilecek ya da malların-
dan edilecekler. 34Yenilgiye uğrayınca
biraz yardım görecekler. İçtenlikten
uzak birçok kişi onlardan yana geçe-
cek. 35Bilgelerden kimisi tökezleye-
cek; öyle ki, son gelinceye dek arınıp
temizlenebilsin, lekesiz duruma gele-
bilsinler[s]. Çünkü son yine de belirle-
nen zamanda gelecek.
36 “Kral dilediği gibi davranacak.
Kendini bütün tanrılardan daha bü-
yük, daha yüce gösterecek, tanrıların
Tanrısı'na karşı duyulmamış sözler
söyleyecek. Tanrı'nın öfkesi tamam-
lanıncaya dek başarılı olacak. Çünkü
tasarlanan, yerine gelecektir. 37Kral
hiçbir tanrıya, atalarının ilahlarına
da kadınların bağlandığına da ilgi
göstermeyecek. Kendisini hepsinden
üstün görecek. 38Bu ilahların yerine,
kaleler ilahını yüceltecek. Atalarının
tanımadığı bu ilaha altın, gümüş, de-
ğerli taşlar, pahalı armağanlar sunup
onu onurlandıracak. 39Bu yabancı ila-
hın yardımıyla en güçlü kalelere saldı-
racak; onu kabul edenleri alabildiğine
onurlandıracak, onları birçoklarının
başına önder atayacak, ülkeyi ödül
olarak onlar arasında bölüştürecek.
40“Son gelince, Güney Kralı Ku-
zey Kralı'yla savaşa tutuşacak. Kuzey
Kralı savaş arabalarıyla, atlılarla, bir-
çok gemilerle saldıracak. Her şeyi sü-
pürüp götüren sel gibi taşarak birçok
ülkeden geçecek. 41Güzel Ülke'ye[ş] de
girecek, birçok ülke yenilgiye uğraya-
cak. Ancak Edom, Moav ve Ammon
önderleri onun elinden kurtulacak.
42Öbür ülkelere de saldıracak. Mısır
bile elinden kurtulmayacak. 43Altın ve
gümüş hazinelerine, Mısır'ın bütün de-
ğerli eşyalarına el koyacak. Luvlular'la
Kûşlular* onun ardınca yürüyecekler.
44Ne var ki, doğudan ve kuzeyden ge-
len haberler onu ürkütecek. Birçokla-
rını yıkıp yok etmek için büyük öfkey-
le yola çıkacak. 45Denizle güzel kutsal
dağ arasında saray çadırlarını kura-
cak. Yine de yaşamı son bulacak ve
ona yardım eden olmayacak.”

Zamanın Sonu

12 “O zaman senin halkını koru-
yan büyük önder Mikail görü-
necek. Ulusun oluşumundan beri hiç
görülmemiş bir sıkıntı dönemi olacak.
Bu dönemde halkın –adı kitapta yazılı
olanlar– kurtulacak. 2Yeryüzü topra-
ğında uyuyanların birçoğu uyanacak:
Kimisi sonsuz yaşama, kimisi utan-
ca ve sonsuz iğrençliğe gönderilecek.
3Bilgeler gökkubbe gibi, birçokları-
nı doğruluğa döndürenler yıldızlar gi-
bi sonsuza dek parlayacaklar. 4Ama
sen, ey Daniel, son gelinceye dek bu
sözleri sakla, kitabı mühürle. Bilgi-
leri artsın diye birçokları oraya bura-
ya gidecek.”
5Ben Daniel baktım, biri ırmağın
bu kıyısında, öbürü öbür kıyısında
duran başka iki varlık gördüm. 6İç-
lerinden biri, ırmağın suları üzerinde
duran keten giysili adama, “Bu şaşır-
tıcı olayların son bulması ne kadar za-
man alacak?” diye sordu.
7 Irmağın suları üzerinde duran ke-
ten giysili adamın sağ ve sol elini gö-
ğe kaldırarak sonsuza dek Diri Olan'ın
adıyla ant içip, “Üç buçuk yıl[t] alacak”

s *11:35* “Öyle ki, son gelinceye dek arınıp temizlenebilsin, lekesiz duruma gelebilsinler” ya da “Öyle ki, son gelinceye dek Tanrı'nın halkı arınıp temizlenebilsin, lekesiz duruma gelebilsin”.
ş *11:41* “Güzel Ülke”: “İsrail ülkesi”. t *12:7* “Üç buçuk yıl”: İbranice “Bir vakit, vakitler ve yarım vakit”. **11:36** 2Se.2:4 **11:36** Va.13:5-6 **12:1** Va.12:7
12:1 Mat.24:21; Mar.13:19; Va.7:14 **12:2** Mat.25:46; Yu.5:29 **12:4** Va.22:10
12:7 Va.10:5 **12:7** Dan.7:25; Va.12:14, 13:5

dediğini duydum, "Kutsal halkın gü-
cü tümüyle kırılınca, bütün bu olaylar
son bulacak."
8 Adamın söylediklerini duydumsa
da anlamadım. Bunun için, "Ey efen-
dim, bunların sonu ne olacak?" diye
sordum.
9 Şöyle yanıtladı: "Sen git, Daniel.
Bu sözler son gelinceye dek saklanıp
mühürlenecek. 10 Birçokları kendileri-
ni arıtıp temizlenecek, lekesiz duruma
gelecek, ama kötüler kötülük etmeyi
sürdürecek. Kötülerin hiçbiri anlama-
yacak, bilgeler anlayacak.
11 "Günlük sununun kaldırılıp yıkıcı
iğrenç şeyin* konduğu zamandan baş-
layarak 1 290 gün geçecek. 12 Bekle-
yip 1 335 güne ulaşana ne mutlu!
13 "Sana gelince, ey Daniel, son ge-
linceye dek yoluna devam et. Raha-
tına kavuşacak ve günlerin sonunda
ödülünü almak için uyanacaksın."

12:10 Va.22:11 **12:11** Dan.9:27; 11:31; Mat.24:15-16; Mar.13:14

HOŞEA

GİRİŞ

Efrayim diye bilinen İsrail'in kuzey krallığının başkenti Samiriye İ.Ö. 722 yılında Asurlular tarafından ele geçirildi. Peygamber Hoşea bu olaydan önceki sıkıntılı günlerde ortaya çıktı. Özellikle putperestlik ve Tanrı'ya sadakatsizlik konusuna değindi. İsrail halkının Tanrı'ya sırt çevirip başka ilahlara yönelmesi zinayla özdeşleştiriliyor. Nitekim Hoşea Tanrı'yla İsrail halkı arasındaki ilişkileri sergilemek için Tanrı tarafından zina eden bir kadınla evlenmeye yönlendiriliyor. Karısı Gomer kendisine sadakatsizlik ettiği gibi Tanrı'nın halkı da Rab'be sadakatsizlik ediyor. Bu yüzden Tanrı İsrail'i cezalandıracak. Ama sonunda Tanrı'nın sürekli sevgisi halkını yeniden kazanacak, onlarla ilişkisini düzeltecektir. Bu sevgi 11:8 ayetinde şöyle açıklanır: "Nasıl vazgeçerim senden, ey Efrayim? Nasıl teslim ederim seni, ey İsrail? ... Yüreğim değişti içimde, alevlendi acıma duygularım."

Ana Hatlar:

1:1-3:5 Hoşea'nın evliliği ve ailesi
4:1-13:16 İsrailliler'e karşı bildiriler
14:1-9 Tövbe ve vaat bildirisi

---

1 Uzziya, Yotam, Ahaz ve Hizki-
ya'nın Yahuda'da ve Yehoaş oğlu
Yarovam'ın İsrail'de krallık ettiği dö-
nemde RAB'bin Beeri oğlu Hoşea'ya
bildirdiği sözler.

Hoşea'nın Karısı ve Çocukları

2 RAB Hoşea aracılığıyla konuşma-
ya başladığında ona şöyle dedi: "Git,
kötü bir kadınla evlen, ondan zina ço-
cukların olsun. Çünkü ülke halkı ben-
den ayrılarak adice zina ediyor."
3 Böylece Hoşea gidip Divlayim'in
kızı Gomer'le evlendi. Kadın hami-
le kalıp kendisine bir oğul doğurdu.
4 RAB Hoşea'ya, "Çocuğun adını Yiz-
reel[a] koy" dedi, "Çünkü çok geçmeden
Yizreel'de dökülen kanın öcünü Yehu
soyundan alacağım. İsrail krallığının
sonunu getireceğim. 5 Ve o gün Yizreel
Vadisi'nde İsrail'in yayını kıracağım."
6 Gomer yine hamile kaldı ve bir
kız doğurdu. RAB Hoşea'ya, "Adını
Lo-Ruhama[b] koy" dedi, "Çünkü ar-
tık İsrail soyuna acımayacağım, onları
bağışlamayacağım. 7 Ancak Yahuda so-
yuna merhamet edeceğim. Ben kurta-
racağım onları, ama yay, kılıç, savaş,
at ve atlılar aracılığıyla değil, kendi
aracılığımla."
8 Gomer Lo-Ruhama'yı sütten ke-
since yine hamile kaldı ve bir oğul
doğurdu. 9 RAB Hoşea'ya, "Adını Lo-
Ammi[c] koy" dedi, "Çünkü siz benim
halkım değilsiniz, ben de sizin Tan-
rınız değilim.

a ***1:4*** "Yizreel": "Tanrı ekecek" ya da "Tanrı dağıtacak" anlamına gelir. **b** ***1:6*** "Lo-Ruhama": "Merhamete ermeyecek" anlamına gelir. **c** ***1:9*** "Lo-Ammi": "Halkım değil" anlamına gelir.

1:1 2Kr.15:1-7; 2Ta.26:1-23 **1:1** 2Kr.15:32-38; 2Ta.27:1-8 **1:1** 2Kr.16:1-20; 2Ta.28:1-27 **1:1** 2Kr.18:1-20:21; 2Ta.29:1-32:33 **1:1** 2Kr.14:23-29 **1:4** 2Kr.10:11

10"Yine de İsrailliler'in sayısı de-
nizin kumu gibi sayılamaz, ölçüle-
mez olacak. Kendilerine, 'Siz halkım
değilsiniz' denilen yerde, 'Yaşayan
Tanrı'nın çocuklarısınız' denecek.
11Yahuda ve İsrail halkları yeniden
birleşecek. Başlarına tek önder ata-
yacaklar. Ülkeden çıkacaklar. Çünkü
Yizreel günü büyük bir gün olacak.

2 "Kardeşlerinizi 'Halkım', kızkar-
deşlerinizi 'Merhamete ermişler'
diye çağırın."

Sadakatsiz İsrail

2"Azarlayın annenizi, azarlayın,
Çünkü o benim karım değil
artık,
Ben de onun kocası değilim.
Yüzünden akan fahişeliği,
Koynundan zinaları atsın.
3Yoksa onu çırılçıplak soyacak,
Anneden doğma edeceğim,
Çöle, çorak toprağa çevirecek,
Susuzluktan öldüreceğim.
4Acımayacağım çocuklarına,
Çünkü onlar zina çocuklarıdır.
5Anneleri zina etti,
Onlara gebe kaldı, rezillik etti.
'Oynaşlarımın ardından
gideceğim' dedi,
'Ekmeğimi, suyumu, yapağımı,
ketenimi, zeytinyağımı, içkimi
onlar veriyor.'
6İşte bu yüzden onun yoluna dikenli
çit çekeceğim,
Yolunu bulamasın diye
Önüne duvar öreceğim.
7Oynaşlarının ardına düşecek,
Ama onlara erişemeyecek,
Onları arayacak,
Ama bulamayacak.
O zaman, 'İlk kocama döneyim'
diyecek,
'Çünkü o zamanki halim
şimdikinden iyiydi!'
8Ama kendisine tahıl, yeni şarap,
zeytinyağı verenin,
Baal* için harcadığı altınla
gümüşü bol bol sağlayanın
Ben olduğumu bilmedi.
9Bu yüzden zamanında tahılımı,
Mevsiminde yeni şarabımı geri
alacağım;
Çıplak bedenini örten yapağımı,
ketenimi çekip alacağım.
10Evet, oynaşlarının önünde ayıbını
ortaya çıkaracağım,
Kimse elimden kurtaramayacak
onu.
11Bütün sevincine, bayramlarına,
Yeni Ay törenlerine, Şabat*
günlerine,
Dinsel bayramlarının tümüne son
vereceğim.
12Viran edeceğim asmalarını, incir
ağaçlarını,
Hani, 'Bunlar oynaşlarımın bana
verdiği ücrettir' dediği;
Çalılığa çevireceğim onları,
Yem olacaklar yabanıl
hayvanlara.
13Cezalandıracağım onu,
Baallar'a buhur yaktığı günler
için;
Halkalarla, takılarla süslenmiş,
Oynaşlarının ardınca gitmiş,
Beni unutmuştu"
Diyor RAB.

14"İşte bu yüzden onu ikna edip çöle
götürecek,
Onunla dostça konuşacağım.
15Kendisine orada bağlar vereceğim,
Akor[ç] Vadisi'ni ona umut kapısı
yapacağım.
Gençlik günlerinde olduğu gibi,
Mısır'dan çıktığı günlerde olduğu
gibi,
Ezgiler söyleyecek.
16Ve o gün gelecek" diyor RAB,
"Bana, 'Kocam' diyeceksin;

ç *2:15* "Akor": "Sıkıntı" anlamına gelir. **1:10** Rom.9:26 **2:15** Yşu.7:24-26

Artık, 'Efendim[d]' demeyeceksin.
17Ağzından Baallar'ın adını sileceğim,
Adları bir daha anılmayacak.
18Kırdaki hayvanlarla, gökteki
kuşlarla,
Toprakta yaşayan canlılarla,
Halkım için o gün antlaşma
yapacağım;
Ülkeden yayı, kılıcı, savaşı
kaldıracağım,
Güvenlik içinde yatıracağım onları.
19Seni sonsuza dek kendime eş
alacağım,
Doğruluk, adalet, sevgi,
merhamet temelinde
Seninle evleneceğim.
20Sadakatle seninle evleneceğim,
RAB'bi tanıyacaksın.

21"Ve o gün yanıt vereceğim" diyor
RAB,
"Göklere yanıt vereceğim;
Onlar da yere yanıt verecek;
22Yerse, tahıla, yeni şaraba,
Zeytinyağına yanıt verecek,
Onlar da Yizreel'e yanıt verecekler.
23Onu ülkede kendim için ekeceğim,
Merhamete ermemiş olana
acıyacağım,
Halkım olmayana, 'Halkımsın'
diyeceğim;
Onlar da bana, 'Tanrım'
diyecekler."

Hoşea ve Vefasız Kadın

3 RAB bana şöyle dedi: "İsrailli-
ler'in başka ilahlara yönelmelerine,
üzüm pestillerine[e] gönül vermelerine
karşın, RAB onları nasıl seviyorsa,
sen de git, o kadını sev, başkasınca
sevilmiş, zina etmiş olsa bile."
2Böylece onu on beş şekel[f] gümüş,
bir homer bir letek arpa[g] karşılığın-
da satın aldım kendime. 3Ona, "Uzun
süre benimle yaşayacaksın" dedim,
"Zina etmeyecek, başka bir erkekle
dostluk kurmayacaksın. Ben de sa-
na öyle davranacağım." 4Çünkü İsra-
illiler uzun süre kral, önder, kurban,
dikili taş, efod*, aile putu olmadan
yaşayacak. 5Sonra dönüp Tanrıları
RAB'bi, kralları Davut'u arayacak-
lar. Son günlerde korkarak RAB'be
ve O'nun iyiliğine yönelecekler.

Rab İsrail'i Azarlıyor

4 Ey İsrailliler, dinleyin RAB'bin
sözünü,
Çünkü RAB'bin davası var bu
ülkede yaşayanlarla;
"Yok olmuş sevgi, sadakat, Tanrı
bilgisi.
2Lanet, yalan, adam öldürme,
hırsızlık,
Zina almış her şeyin yerini.
Zorbalık ediyorlar,
Kan üstüne kan döküyorlar.
3Bu yüzden ülke yas tutuyor,
Tükeniyor orada yaşayan herkes,
Kırdaki hayvanlar, gökteki kuşlar
Denizdeki balıklar...

4"Ancak kimse kimseyle çekişmesin,
Kimse kimseyi suçlamasın,
Çünkü halkın kâhinle*
çekişenlere benziyor.
5Sen gündüz tökezleyeceksin,
Peygamber de gece seninle birlikte,
Yok edeceğim anneni.

6"Yok oldu halkım bilgisizlikten,
Sen bilgiyi reddettiğin için,
Ben de seni reddedeceğim,
Bana kâhinlik etmeyesin diye.
Sen Tanrın'ın yasasını unuttuğun
için,

d ***2:16*** "Efendim": İbranice "Baalım". Burada bir söz sanatı var. Baal hem bir ilahın adı hem de "Koca", "Efendi" anlamlarına gelir. **e** ***3:1*** Üzüm pestilleri putlara sunulurdu. **f** ***3:2*** "On beş şekel": Yaklaşık 170 gr. **g** ***3:2*** "Bir homer bir letek arpa": Yaklaşık 220 kg.
2:23 Rom.9:25; 1Pe.2:10

Ben de senin çocuklarını
unutacağım.
7Kâhinler çoğaldıkça
Daha çok günah işlediler bana
karşı,
Onların onurunu utanca
çevireceğim[h].
8Halkımın günahlarıyla[ı] besleniyorlar,
Onların suç işlemesini istiyorlar.
9Halkın başına gelenler kâhinlerin
başına da gelecek,
Tuttukları yol yüzünden
cezalandıracağım onları,
Yaptıklarının karşılığını vereceğim.
10Yiyecekler, ama doymayacaklar,
Zina edecekler, ama
çoğalmayacaklar.
Çünkü RAB'bi dinlemekten
vazgeçtiler.

11"Zina, yeni ve eski şarap insanın
aklını başından alır.
12Halkım tahta puta danışıyor,
Değneğinden yanıt alıyor.
Çünkü zina ruhu onları saptırdı,
Kendi Tanrıları'ndan ayrılarak
zina ettiler.
13Dağ başlarında kurban kesiyor,
Tepelerde meşe, aselbent, yabanıl
fıstık ağaçları altında buhur
yakıyorlar,
Gölgeleri güzel olduğu için.
Bu yüzden kızlarınız fahişelik
ediyor,
Gelinleriniz zina.
14Fahişelik ettiklerinde kızlarınızı,
Zina ettiklerinde gelinlerinizi
cezalandırmayacağım.
Çünkü erkekleriniz fahişelerle
oynaşıyor,
Putların tapınağında fuhuş
yapanlarla kurban kesiyorlar.
Anlayışsız halk mahvolacak.
15"Ey İsrail, sen zina etsen de,
Yahuda suç işlemese bari.

"Gilgal'a gitmeyin,
Beytaven'e[i] çıkmayın.
'Yaşayan RAB'bin hakkı için'
diye ant içmeyin.
16Çünkü İsrail inatçı bir inek gibi
inat etti,
Şimdi RAB nasıl güder onları
otlakta kuzu gibi?
17Efrayim putlarına sarıldı,
Bırak onu!
18İçkileri tükendi,
Hâlâ zina ediyorlar;
Önderleri rezilliğe gönül verdi.
19Rüzgar onları kanatlarına sardı,
Kurbanları yüzünden utanacaklar.

5 "Ey kâhinler, işitin bunu!
Ey İsrailliler, dikkatle dinleyin!
Kulak verin, ey saraydakiler!
Bu yargı size uygulanacak.
Çünkü siz Mispa'da bir tuzak,
Tavor Dağı'na serilmiş bir ağ
oldunuz.
2Başkaldıranlar azıttıkça azıttı,
Ama ben hepsini yola getireceğim.
3Efrayim'i tanırım,
İsrail'de de benim için gizli bir
şey yok.
Çünkü daha yeni zina ettin, ey
Efrayim,
Kirlenmiş İsrail.
4Yaptıkları işler Tanrıları'na
dönmeye izin vermiyor,
Çünkü zina ruhu var içlerinde,
RAB'bi tanımıyorlar.
5İsrail'in gururu kendine karşı
tanıklık ediyor;
Suç içinde tökezliyor İsrail'le
Efrayim,
Yahuda da birlikte.

h *4:7* Masoretik metin "Onların onurunu utanca çevireceğim", Süryanice ve bazı eski İbrani din bilginlerine göre "Onurumu utanca çevirecekler". ı *4:8* "Günahlarıyla": İbranice sözcük hem "Günah" hem de "Günah sunusu" anlamına gelir (bkz. Lev.6:25-30). i *4:15* Gilgal ve Beytaven (Beytel) Tanrı'nın benimsemediği tapınma merkezleriydi.

6 Davarlarıyla, sığırlarıyla RAB'bi
aramaya gidecekler,
Ama bulamayacaklar.
Çünkü RAB onlardan uzaklaştı.
7 RAB'be ihanet ettiler,
Evlilik dışı çocuk yaptılar;
Şimdi yiyip bitirecek Yeni Ay
törenleri,
Hem onları hem de tarlalarını.

8 "Giva'da boru, Rama'da borazan
çalın,
Beytaven'de savaş çağrısı yapın;
Düşman peşinizde, ey
Benyaminliler!
9 Azar günü Efrayim yıkıma
uğrayacak,
Kararımı bildiriyorum İsrail
oymaklarına.
10 Yahuda önderleri sınır taşlarının
yerini değiştirenlere benziyor,
Gazabımı su gibi dökeceğim
üzerlerine.
11 Baskı gördü Efrayim,
Ezildi yargı önünde,
Çünkü bile bile boş şeylerin
ardına düştü.
12 Ben Efrayimliler'e karşı güve,
Yahuda halkına karşı küf gibi
olacağım.

13 "Efrayim hastalığını,
Yahuda yarasını görünce,
Efrayim Asur'a gitti,
Büyük kraldan yardım istedi.
Ama o size şifa veremez,
Yaranızı iyileştiremez.
14 Çünkü ben Efrayim'e bir aslan,
Yahuda halkına genç bir aslan
gibi saldıracağım.
Ben parçalayacağım onları,
Alıp götüreceğim, kurtaran
çıkmayacak.
15 Sonra gidip yerime döneceğim,
Onlar suçlarını kabul edinceye,
Yüzümü arayıncaya dek orada
kalacağım.
Sıkıntıya düşünce gayretle beni
arayacaklar."

İsrail Tövbe Etmiyor

6 "Gelin, RAB'be dönelim.
Bizi O parçaladı,
O iyileştirecek.
Bizi O yaraladı,
Yaramızı O saracak.
2 İki gün sonra bizi diriltecek,
Üçüncü gün ayağa kaldıracak,
Huzurunda yaşayalım diye.
3 RAB'bi tanıyalım,
RAB'bi tanımaya gayret edelim.
O tan gibi şaşmadan doğacak,
Yağmur gibi, toprağı sulayan
Son yağmur gibi bize gelecektir."

4 Tanrı şöyle diyor:
"Ey Efrayim, ne yapayım sana?
Ey Yahuda, sana ne yapayım?
Sevginiz sabah sisine benziyor,
Erkenden uçup giden çiy gibi.
5 Bu yüzden sizi peygamberler
aracılığıyla lime lime doğradım,
Ağzımdan çıkan sözlerle
öldürdüm;
Yargılarım şimşek gibi ışıldıyor.
6 Çünkü ben kurbandan değil,
bağlılıktan hoşlanırım,
Yakmalık sunulardan* çok beni
tanımanızı isterim.
7 Oysa onlar Adam Kenti'nde[j]
Antlaşmaya uymadılar,
Orada bana ihanet ettiler.
8 Gilat kötülük yapanların kentidir,
Kan izleriyle doludur.
9 Haydut çeteleri nasıl pusuya yatarsa,
Kâhinler takımı da öyle;
Şekem yolunda adam öldürüyor,
Rezillik yapıyorlar.
10 İsrail halkında korkunç bir şey
gördüm.

j *6:7* "Adam Kenti'nde": "Adem gibi", "Adam gibi" ya da "Adam Kenti gibi" anlamlarına da gelebilir. **6:6** Mat.9:13; 12:7

Efrayim zinaya kapılmış,
Kirlenmiş İsrail.

11 "Ey Yahuda, senin için de bir hasat
günü saptandı.

"Ne zaman halkımın durumunu
düzeltmek,

7 "İsrail'e şifa vermek istesem,
Efrayim'in suçları,
Samiriye'nin kötülükleri ortaya
çıkıyor.
Çünkü hile yapıyorlar,
Evlere hırsız giriyor,
Dışarda haydut çeteleri soygun
yapıyor.
2 Ne var ki, düşünmüyorlar,
Kötülüklerini unutmadığımı.
Günahları kuşatıyor onları,
Gözümün önündeler.

3 "Kralı kötülükleriyle,
Önderleri yalanlarıyla
sevindiriyorlar.
4 Hepsi zinaya düşkün,
Yoğrulan hamur ekşiyinceye dek
Fırıncının ateşini karıştırmaya gerek
duymadığı fırın gibi kızgınlar.
5 Kralımızın şenlik gününde,
Önderler şarabın ateşinden
hastalandılar,
Kral da alaycılarla elele verdi.
6 Fırın gibidir yürekleri,
Dolap çevirerek ona yaklaşırlar.
İçin için yanar öfkeleri
Gece boyunca.
Alevli ateş gibi parlar
Sabah olunca.
7 Hepsi fırın gibi kızgındır,
Yutar yöneticilerini.
Bütün kralları düştü,
Kimse yardıma çağırmıyor beni.

8 "Efrayim öteki halklarla karışıyor,
Çevrilmemiş pideye döndü.
9 Gücünü yabancılar yedi,
Farkında değil;
Saçlarına ak düştü,
Farkında değil.
10 İsrail'in gururu kendine karşı
tanıklık ediyor;
Bütün bunlara karşın
Yine de dönmüyorlar bana,
Tanrıları RAB'be,
Aramıyorlar beni.

11 "Efrayim bön, akılsız bir güvercin
gibi,
Ya Mısır'ı yardıma çağırıyor,
Ya Asur'a gidiyor.
12 Gittiklerinde ağımı üzerlerine atacak,
Gökte uçan kuşlar gibi onları
yere indireceğim.
Topluluklarına bildirildiği gibi,
Onları yola getireceğim.
13 Vay onların haline,
Çünkü benden uzaklaştılar!
Felaket gelecek başlarına,
Çünkü başkaldırdılar bana!
Ben onları kurtarmak istiyorum,
Onlarsa iftira ediyor bana.
14 Yürekten yakarmıyorlar,
Uluyorlar yataklarının üzerinde.
Tahıl ve yeni şarap için
kendilerini yaralıyor[k],
Bana sırt çeviriyorlar.
15 Ben onları eğittim, bileklerine güç
verdim,
Onlarsa bana düzen kuruyor.
16 Dönüyorlar,
Ama Yüce Olan'a değil;
Kusurlu yay gibiler.
Arsız dilleri yüzünden
Önderleri kılıçtan geçirilecek.
Mısır'da gülünç duruma
düşecekler bu yüzden."

Tanrı Putperestleri Cezalandırıyor

8 "Boru çalmaya hazırlan!
Düşman kartal gibi dolaşıyor
evimin üzerinde;

k *7:14* "Kendilerini yaralıyor" ya da "Toplanıyor".

Çünkü İsrail antlaşmaya uymadı,
Yasama karşı çıktılar.
2 'Ey Tanrımız,
Biz İsrailliler seni tanıyoruz!'
Diye bana yakarıyorlar.
3 İyi olanı reddettiler,
Düşman kovalayacak onları.
4 Krallar atadılar bana sormadan,
Önderler seçtiler benden habersiz.
Altın ve gümüşleriyle yıkımlarına
yol açan putlar yaptılar.
5 Ey Samiriye, atın buzağı putunuzu,
Öfkem alevleniyor size karşı!
Hiç mi temiz olamayacaksınız?
6 Çünkü bu İsrail'in işidir.
O buzağıyı bir usta yaptı,
Tanrı değildir o.
Samiriye'nin buzağı putu
parçalanacak.
7 Çünkü rüzgar eken kasırga biçer.
Baş vermeyen buğday un vermez.
Verse bile yabancılar yutacak onu.

8 "Yutuldu İsrail,
Şimdi uluslar arasında kimsenin
beğenmediği bir kap gibi.
9 Tek başına dolaşan yaban eşeği gibi
Asur'a gittiler,
Efrayim ücretli oynaşlar tuttu.
10 Uluslar arasında oynaşlar tutsalar
da,
Şimdi onları bir araya
toplayacağım.
Çünkü azalmaya başladılar güçlü
kralın baskısı altında.

11 "Efrayim günah sunusu* sunmak
için çok sunak yaptı,
Bunlar günah işlemelerine neden
oldu.
12 Yasamdaki pek çok şeyi onlar için
yazdım,
Ne var ki garipsediler bunları.
13 Bana sundukları kurbanlara gelince,
Kurban kesiyor, eti kendileri
yiyorlar;
Oysa RAB bunu yapanlardan
hoşlanmaz.
Şimdi anımsayacak suçlarını,
Günahları için onları
cezalandıracak;
Geri dönecekler Mısır'a.
14 Çünkü İsrail Yaratıcısı'nı unuttu,
Saraylar yaptı;
Yahuda'ysa birçok kenti surlarla
çevirdi,
Ama ateş göndereceğim
kentlerinin üstüne,
Yiyip bitirsin kalelerini."

İsrail Cezalandırılıyor

9 Ey İsrail, öteki halklar gibi
sevinme, coşma!
Çünkü kendi Tanrın'a vefasızlık
ederek zina ettin,
Harman yerlerinin tümünde zina
kazancına gönül verdin.
2 Ama harman yeri, şarap teknesi
halkı doyurmayacak,
Yeni şarap umutları boşa çıkacak.
3 RAB'bin diyarında kalmayacaklar,
Mısır'a dönecek Efrayim,
Asur'da kirli sayılan şeyleri
yiyecekler.
4 RAB'be şarap sunuları
dökmeyecekler,
O'nu hoşnut etmeyecek kurbanları.
Kurbanları yas yemeğine dönecek,
Kirli sayılacak onları yiyenlerin
hepsi.
Yalnız kendi karınlarını
doyuracak yiyecekleri,
RAB'bin Tapınağı'na girmeyecek.

5 Ne yapacaksınız dinsel bayramlarda,
RAB'bin bayram gününde?
6 Yıkımdan kaçsalar bile,
Mısır bir araya toplayacak onları,
Mof[l] gömecek.
Değerli gümüş eşyalarını yabanıl
otlar saracak,
Diken bitecek çadırlarında.

l *9:6* "Mof": Memfis diye de bilinir. **8:13** Yer.14:10

7Onların ceza günleri geldi,
Hesap günleri çattı.
Bunu bilsin İsrail!
Suçunuzun çokluğundan,
Düşmanlığınızın büyüklüğü
yüzünden,
Peygamber aptal, ruhsal insan
deli sayıldı.
8Peygamber Tanrım'ın yanısıra
Efrayim'e gözcülük eder,
Ama tuzak kurulmuş bütün
yollarına,
Düşmanlık var Tanrı'nın
Tapınağı'nda.
9Alabildiğine yozlaştılar,
Giva'da olduğu gibi.
Tanrı suçlarını anımsayacak,
Günahlarının cezasını verecek.

10"İsrail çölde
Bir salkım üzüm gibi geldi bana,
Atalarıysa incir ağacının ilk
ürünü gibi.
Ama Baal-Peor'a geldiklerinde
Utanç dolu puta adadılar
kendilerini,
Sevdikleri şey kadar iğrenç oldular.
11Efrayim'in görkemi bir kuş gibi
uçup gidecek,
Ne doğum ne gebelik olacak,
kimse gebe kalmayacak.
12Çocuklarını büyütseler bile,
Çocuklarından edeceğim onları,
Kimse kalmayıncaya dek;
Evet, vay başlarına,
Onları terk ettiğimde!
13Efrayim'i, Sur Kenti gibi,
Güzel bir yere kurulmuş gördüm.
Ama Efrayim çocuklarını
celladın önüne götürecek."

14Ya RAB, ver onlara ne vereceksen!
Düşük yapan rahimler, sütsüz
memeler ver.

15"Gilgal'daki kötülükleri yüzünden,
Nefret ettim orada onlardan.
İşledikleri günahlardan ötürü,
Onları evimden kovacağım.
Artık sevmeyeceğim onları,
Bütün önderleri asidir.
16Vuruldu Efrayim,
Kökleri kurudu,
Meyve vermeyecekler artık.
Çocuk doğursalar bile,
Rahimlerinin değerli meyvelerini
öldüreceğim."

17Reddedecek Tanrım onları,
Çünkü O'nu dinlemediler,
Uluslar arasında dolaşıp duracaklar.

10 İsrail serpilen bir asmaya benzer,
Meyvesini veriyor.
Meyvesi arttıkça,
Sunakları da arttı.
Ülkesi zenginleştikçe,
Onu güzel dikili taşlarla donattı.
2İçleri yalan doldu,
Şimdi suçlarının cezasını
taşımalılar.
RAB sunaklarını yıkacak,
Dikili taşlarını yok edecek.

3O zaman, "Kralsız kaldık" diyecekler,
"Çünkü RAB'den korkmadık.
Kralımız olsa bile,
Ne yapabilirdi bize?"
4Antlaşma yaparken,
Boş sözler veriyor, yalan yere ant
içiyorlar,
Bu yüzden davalar, sürülmüş
tarladaki zehirli ot gibi boy
veriyor.
5Samiriye'de yaşayanlar
Beytaven'deki inek putu
yüzünden korkuya kapılacak.
Halkı onun ardından yas tutacak,
Onun görkemiyle coşan putperest
kâhinler
Oradan sürgün edildiği için
dövünecek.

9:7 Luk.21:22 **9:9** Hâk.19:1-30 **9:10** Say.25:1-5

6 Put armağan olarak büyük krala,
Asur'a götürülecek.
Efrayim rezil olacak,
İsrail aldığı öğütten utanacak.
7 Samiriye, Kralı'yla birlikte
Su üstündeki çubuk gibi akıp
gidecek.
8 İsrail'in günahı olan Aven'deki[m]
puta tapılan yerler yok olacak,
Sunaklarını dikenler,
devedikenleri saracak.
O zaman dağlara, "Bizi örtün!",
Tepelere, "Üzerimize düşün!"
diyecekler.

9 "Ey İsrail, Giva'da geçirdiğin
günlerden beri
Günah işledin.
Orada direndiniz bana.
Kötülere karşı açılan savaş
Giva'da size erişemez mi?
10 İstediğim zaman onları
cezalandıracağım,
Çifte günahlarına bağlandıkları
zaman,
Uluslar toplanacak onlara karşı.
11 Efrayim eğitilmiş ineğe benzer,
Buğday dövmeyi sever.
Ama ben boyunduruk takacağım
onun güzel boynuna.
Koşum vuracağım Efrayim'in
sırtına,
Yahuda çift sürecek,
Yakup tırmık çekecek.
12 Doğruluk ekin kendiniz için,
Sevgi meyveleri biçin.
Nadasa bıraktığınız toprağı
işleyin;
Çünkü RAB'be yönelme zamanıdır,
Gelip üzerinize doğruluk
yağdırıncaya dek.
13 Ama siz kötülük ektiniz,
Fesat biçtiniz,
Yalanın meyvesini yediniz.
Çünkü kendi yolunuza,
Yiğitlerinizin çokluğuna
güvendiniz.
14 Bu yüzden halkınızın arasında
savaş uğultusu çıkacak,
Yıkılacak bütün surlarınız,
Şalman'ın savaşta Beytarvel'i
yıktığı gibi.
Anneler çocuklarıyla birlikte yere
çalınıp parçalandı.
15 Ey Beytel, sana da aynısı yapılacak,
Kötülüğünün büyüklüğü yüzünden.
Tan ağarırken İsrail Kralı
büsbütün yok olacak.

Tanrı'nın İsrail'e Sevgisi

11 "Çocukluğunda sevdim İsrail'i,
Oğlumu Mısır'dan çağırdım.
2 Peygamberler İsrail'i çağırdıkça,
İsrail uzaklaştı onlardan.
Kurban kestiler Baallar'a*,
Buhur yaktılar putlara.
3 Efrayim'e yürümeyi ben öğrettim,
Kollarıma aldım onları.
Ama kendilerine şifa verenin ben
olduğumu anlamadılar.
4 Onları insancıl iplerle,
Sevgi bağlarıyla kendime çektim;
Boyunduruklarını kaldıran biri
gibi oldum,
Eğilip yiyeceklerini verdim.

5 "Mısır'a dönmeyecekler,
Asur kral olacak başlarına,
Çünkü bana dönmek istemediler.
6 Fırıl fırıl kılıç dönecek kentlerinde,
Kapı sürgülerini yok edecek,
Tüketecek onları düzenleri
yüzünden.
7 Halkım benden uzaklaşmaya kararlı.
Beni, Yüce Olan'ı çağırsalar bile,
Asla yüceltmeyeceğim onları.

8 "Nasıl vazgeçerim senden, ey
Efrayim?
Nasıl teslim ederim seni, ey İsrail?

m ***10:8*** "Aven": "Kötülük" anlamına gelir (bkz. 4:15). **10:8** Luk.23:30; Va.6:16
10:9 Hâk.19:1-30 **10:12** Yer.4:3 **11:1** Çık.4:22; Mat.2:15 **11:8** Yas.29:23

Adma'ya yaptığımı nasıl sana
yaparım?
Seni nasıl Sevoyim'e çeviririm?
Yüreğim değişti içimde,
Alevlendi acıma duygularım.
9 Kızgın öfkemi başınıza
yağdırmayacağım,
Efrayim'i yeniden yok etmeyeceğim.
Çünkü ben insan değil, Tanrı'yım,
Kutsal Olan'ım aranızda,
Artık öfkeyle üzerinize
varmayacağım.
10 Aslan gibi kükreyen
RAB'bin ardınca yürüyecekler;
O kükreyince titreyerek gelecek
çocukları batıdan.
11 Mısır'dan kuşlar gibi,
Asur'dan güvercinler gibi
Titreyerek gelecekler.
Evlerine oturtacağım onları"
Diyor RAB.

İsrail'in Günahı

12 Efrayim yalanla,
İsrail halkı hileyle çevremi sardı.
Yahuda'ysa hâlâ dizginsiz,
Tanrı'ya, Kutsal ve Sadık Olan'a
karşı.

12 Efrayim rüzgarı güdüyor,
Doğu rüzgarının ardına
düşüyor bütün gün;
Yalanı, zorbalığı artıyor.
Asur'la antlaşma yapıyor,
Mısır'a zeytinyağı gönderiyor.
2 RAB'bin davası var Yahuda'yla,
Yakup soyunu izlediği yola göre
cezalandıracak,
Yaptıklarının karşılığını verecek.
3 Yakup ana rahminde kardeşinin
topuğunu tuttu,
Büyüyünce Tanrı'yla güreşti.
4-5 Melekle güreşip yendi,
Ağladı, kutsanmak istedi.
Tanrı'yı Beytel'de buldu,
RAB, Her Şeye Egemen Tanrı
bizimle orada konuştu,
O RAB diye anılır.
6 Bu yüzden Tanrın'a dön sen,
Sevgiye, adalete sarıl,
Sürekli Tanrın'ı bekle.
7 Efrayim tüccardır,
Hileli terazi kullanır,
Aldatmayı sever.
8 "Çok zengin oldum" diye böbürlenir,
"Varlığa kavuştum,
Çok emek çektim,
Günah denecek bir suç
bulamayacaklar bende."

9 "Ama seni Mısır'dan çıkaran
Tanrın RAB benim.
Bayram günlerindeki gibi,
Seni yine çadırlarda oturtacağım.
10 Peygamberlere de söyledim,
Çok görümler sağladım,
Onlar aracılığıyla örnekler verdim."

11 Kötülük mü var Gilat'ta?
Gerçekten değersiz bir halk!
Gilgal'da sığır üstüne sığır
kurban ediyorlar,
Sunakları sürülmüş tarladaki taş
yığınlarını andırıyor.
12 Yakup Aram'a kaçtı,
İsrail bir karı için kul oldu,
Koyun güttü.
13 RAB İsrail'i bir peygamber
aracılığıyla Mısır'dan çıkardı,
Yine bir peygamber korudu onları.
14 Ama Efrayim Tanrı'yı aşırı
öfkelendirdi.
Rab döktükleri kanın hesabını
soracak,
Aşağılamalarının karşılığını
verecek.

Rab İsrail'e Öfkeleniyor

13 Efrayim konuştuğunda herkes
titrerdi,

12:3-5 Yar.25:26 **12:3-5** Yar.32:24-26 **12:4** Yar.28:10-22 **12:9** Lev.23:42-43
12:12 Yar.29:1-20 **12:13** Çık.12:50-51

Yücelmişti İsrail'de.
Ama Baal'a* taparak suç işleyince
öldü.
2 Şimdi günah üstüne günah işliyorlar,
Gümüşlerinden dökme putlar,
Akıllıca tasarlanmış putlar
yapıyorlar,
Hepsi de usta işi.
Bu insanlar hakkında,
"İnsan kurban edenler
Buzağıları öpüyor!" diye
konuşuluyor.
3 Bu yüzden sabah sisine,
Erken uçup giden çiye,
Harman yerinden savrulan saman
çöpüne,
Bacadan tüten dumana dönecekler.

4 "Ama seni Mısır'dan çıkaran
Tanrın RAB benim,
Benden başka tanrı
tanımayacaksın,
Çünkü başka kurtarıcı yoktur.
5 Ben sana çölde,
Kurak topraklarda göz kulak
oldum.
6 Otlaklara sahip olunca doydular,
Doyunca gurura kapıldılar;
Bu yüzden unuttular beni.
7 Ben de onlara karşı bir aslan gibi
olacağım,
Bir pars gibi yol kenarında
pusuya yatacağım.
8 Yavrularından edilmiş dişi ayı gibi
Karşılarına çıkacak,
Yüreklerinin zarını yırtacağım,
Dişi aslan gibi onları oracıkta
yiyip bitireceğim,
Yabanıl bir hayvan parçalayacak
onları.

9 "Ey İsrail, bana, yardımcına karşı
çıkman
Yıkıma uğratıyor seni.
10 Nerede seni bütün kentlerinde
Kurtaracak kralın?
Yöneticilerin nerede?
Hani, onlar için:
'Bana bir kral ve önderler ver!'
demiştin.
11 Öfkelendiğimde bir kral verdim
sana,
Gazaba gelince alıp götürdüm onu.
12 Efrayim'in suçu birikmiş,
Günahı kayda geçmiş.
13 Doğum sancıları çeken kadının
akılsız oğludur o,
Çünkü zamanı geldiğinde,
Açık rahimden çıkmıyor.

14 "Onları fidyeyle kurtaracağım
Ölüler diyarının elinden,
Ölümden fidyeyle kurtaracağım.
Felaketin nerede, ey ölüm?
Yıkıcılığın nerede, ey ölüler diyarı?
Hiç pişmanlık duymayacağım.

15 "Kardeşleri arasında serpilip
gelişse de,
Doğu rüzgarı, çölden esen
RAB'bin soluğu üzerine gelecek,
Onun kaynağı kuruyacak,
Pınarı kesilecek,
Değerli eşyalarının hazinesi
yağmalanacak.
16 Samiriye halkı suçunun cezasını
çekecek,
Çünkü Tanrısı'na başkaldırdı.
Kılıçla yıkılacaklar,
Yere çalınıp parçalanacak
yavruları,
Gebe kadınlarının karnı
yarılacak."

Hoşea'nın İsrail'e Yalvarışı

14 Tanrın RAB'be dön, ey İsrail,
Çünkü suçlarından ötürü
tökezledin.
2 Dualarla gidin, RAB'be dönün,
O'na, "Bağışla bütün suçlarımızı"
deyin,
"Lütfet, kabul et bizi,

13:5-6 Yas.8:11-17 **13:10** 1Sa.8:5-6 **13:11** 1Sa.10:17-24 **13:11** 1Sa.15:26 **13:14** 1Ko.15:55

Öyle ki, dudaklarımızın
kurbanını[n] sunalım.
3 Asur kurtaramaz bizi,
Savaş atlarına binmeyeceğiz.
Artık ellerimizle yaptığımıza
'Tanrımız' demeyeceğiz,
Çünkü öksüz sende merhamet
bulur."

Rab İsrail'e Umut Veriyor

4 "Onların dönekliğini düzelteceğim,
Gönülden seveceğim onları,
Çünkü onlara karşı öfkem dindi.
5 Çiy gibi olacağım İsrail'e;
Zambak gibi çiçek açacak,
Lübnan sediri gibi kök salacaklar.
6 Dallanıp budaklanacaklar,
Görkemleri zeytin ağacını,
Kokuları Lübnan sedirini andıracak.
7 Yine insanlar oturacak gölgesinde;
Buğday gibi gelişecek,
Asma gibi serpilecekler;
Lübnan şarabı kadar ün
kazanacaklar.
8 Ey Efrayim, artık ne işim var
putlarla?
Yanıtlayacak, seninle
ilgileneceğim.
Yeşil çam gibiyim ben,
Senin verimliliğin benden
kaynaklanıyor."

9 Bilge kişi kavrasın bunları,
Anlayan anlasın.
Çünkü RAB'bin yolları adildir;
Bu yollarda yürür doğrular,
Ama başkaldıranlar bu yollarda
sendeler.

n *14:2* "Kurban": İbranice "Boğa".

YOEL

GİRİŞ

Peygamber Yoel korkunç bir çekirge belasından ve İsrail'deki kuraklıktan söz etmektedir. Bu olayları Rab'bin gününün –adil iradesine karşı olanları cezalandıracağı zamanın– belirtisi olarak görmektedir. Rab'bin halkını eski haline döndürmek, kutsamak için verdiği sözü, tövbe etmeleri için yaptığı çağrıyı halka iletmektedir. Önemli bir nokta da Tanrı'nın Ruhu'nu kadın erkek, genç yaşlı herkese göndereceğine ilişkin verdiği sözdür.

Ana Hatlar:

1:1-2:17 Çekirge belası
2:18-27 Halkını eski gönencine kavuşturmak için Rab'bin verdiği söz
2:28-3:21 Rab'bin günü

---

1 RAB'bin Petuel oğlu Yoel'e
bildirdikleri.

Çekirgelerin Saldırısı

2 Ey yaşlılar, dinleyin,
Ülkede yaşayan herkes, kulak verin:
Sizin zamanınızda ya da
atalarınızın zamanında
Hiç böyle bir şey oldu mu?
3 Bunu çocuklarınıza anlatın;
Çocuklarınız kendi çocuklarına,
Onların çocukları da bir sonraki
kuşağa anlatsınlar.
4 Genç çekirgeden artakalan ürünü
olgunlaşmış çekirge yedi,
Ondan artakalanı yumurtadan
yeni çıkan çekirge yedi;
Ondan artakalanı da yavru
çekirgeler yedi.

5 Ey sarhoşlar, ayılın ve ağlayın.
Ey şarap düşkünleri, tatlı şarap
için ağıt yakın.
Çünkü şarabınızı ağzınızdan
kaptılar.
6 Güçlü ve sayılamayacak kadar
büyük bir çekirge ordusu
saldırdı ülkeme.
Aslan dişine benzer,
Dişi aslanın kesici dişlerine
benzer dişleri var.
7 Asmalarımı harap ettiler,
İncir ağaçlarımı mahvettiler,
Kabuklarını soyup yere attılar.
Soyulan dallar bembeyaz.

8 Sözlüsünü yitirip çul kuşanan bir
genç kız gibi yas tutun.
9 RAB'bin Tapınağı'na götürülecek
Tahıl ve şarap sunusu yok artık.
RAB'be hizmet eden kâhinler*
yas tutuyorlar.
10 Tarlalar harap oldu, toprak acılı.
Çünkü tahıl mahvoldu,
Yeni şarap tükendi, zeytinyağı
kesildi.
11 Arpa, buğday için dövünün, ey
ırgatlar,
Ağıt yakın, ey bağcılar,
Çünkü tarlaların ürünü yok oldu.

1:6 Va.9:8

12 Asmalar kurudu, incir ağaçları
soldu;
Nar, hurma, elma, bütün meyve
ağaçları kurudu.
İnsanoğlunun sevinci yok oldu.

Tövbeye Çağrı

13 Ey kâhinler, çul kuşanıp yas tutun.
Ey sunakta hizmet edenler, ağıt
yakın,
Ey Tanrım'ın hizmetkârları,
tapınağa gelin,
Çul içinde geceleyin.
Çünkü Tanrınız'ın Tapınağı için
Tahıl ve şarap sunusu kalmadı.
14 Oruç* için gün belirleyin, özel bir
toplantı yapın;
Yaşlıları ve ülkede yaşayanların
tümünü
Tanrınız RAB'bin Tapınağı'na
toplayıp RAB'be yakarın.

15 Eyvahlar olsun! Çünkü RAB'bin
günü yakındır.
Her Şeye Gücü Yeten'in
göndereceği yıkım gibi geliyor
o gün.
16 Yiyeceğimiz gözümüzün önünde
yok edildi.
Tanrımız'ın Tapınağı'nda sevinç
ve coşku sona erdi.
17 Tohumlar keseklerin altında çürüdü,
Tahıl yok oldu,
Ambarlar boş kaldı, depolar yıkıldı.
18 Hayvanlar nasıl da inliyor!
Sığır sürüleri çaresiz.
Çünkü otlaklar kurudu.
Koyun sürüleri perişan oldu.
19 Ya RAB, sana yakarıyorum.
Çünkü ateş otlakları yok etti,
Bütün ağaçları kavurdu.
20 Yabanıl hayvanlar bile sana
sesleniyor.
Çünkü akarsular kurudu,
Ateş otlakları yok etti.

Çekirge Ordusu

2 Siyon'da boru çalın,
Kutsal dağımda boru sesiyle
halkı uyarın.
Ülkede yaşayan herkes korkudan
titresin.
Çünkü RAB'bin günü çok
yaklaştı, geliyor.
2 Zifiri karanlık bir gün olacak,
Bulutlu, koyu karanlık bir gün.
Dağların üzerine çöken karanlık
gibi
Kalabalık ve güçlü bir çekirge
ordusu[a] geliyor.
Böylesi hiçbir zaman görülmedi,
Kuşaklar boyu da görülmeyecek.
3 Önlerini ateş kavuruyor,
Artları alev alev.
Önlerinde Aden bahçesi gibi
uzanan topraklar
Artlarında ıssız çöllere dönüyor.
Hiçbir şey onlardan kurtulamıyor.

4 Atlara benziyorlar,
Savaş atları gibi koşuyorlar.
5 Savaş arabalarının, anızı yiyip
bitiren alevlerin
Çıkardığı gürültüye benzer bir
sesle,
Savaşa hazırlanmış güçlü bir
ordu gibi
Sıçraya sıçraya dağları aşıyorlar.
6 Uluslar onların karşısında dehşete
düşüyor;
Herkesin beti benzi soluyor.
7 Yiğitler gibi saldırıyorlar,
Askerler gibi surları aşıyorlar.
Dosdoğru ilerliyorlar,
Yollarından sapmadan.
8 İtişip kakışmadan,
Her biri kendi yolundan yürüyor.
Savunma hatlarını yarıp geçiyorlar,
Sırayı bozmadan.
9 Kente doğru koşuşuyor,

a *2:2* "Çekirge ordusu": İbranice'de sadece "Ordu" sözcüğü geçiyor.
1:15 Yşa.13:6 **2:2** Sef.1:15 **2:2** Çık.10:14 **2:4-5** Va.9:7-9 **2:6** Nah.2:10

Surların üzerinden aşıyorlar.
Evlere tırmanıyor ve hırsız gibi
Pencerelerden içeri süzülüyorlar.

10 Yeryüzü önlerinde sarsılıyor,
Gökyüzü titriyor;
Güneş ve ay kararıyor,
Yıldızların parıltısı görünmez
oluyor.
11 RAB ordusunun başında gürlüyor.
Sayısızdır O'nun orduları
Ve buyruğuna uyan güçlüdür.
RAB'bin o büyük günü ne
korkunçtur!
O güne kim dayanabilir?

Rab'be Dönün

12 RAB diyor ki,
"Şimdi oruç* tutarak, ağlayıp yas
tutarak
Bütün yüreğinizle bana dönün.
13 Giysilerinizi değil,
Yüreklerinizi paralayın
Ve Tanrınız RAB'be dönün.
Çünkü RAB lütfeder, acır,
Tez öfkelenmez, sevgisi engindir,
Cezalandırmaktan vazgeçer.
14 Kim bilir, belki size acır da
kararından döner.
Ardında bereket bırakır.
O zaman O'na tahıl ve şarap
sunuları sunarsınız.

15 "Siyon'da boru çalın,
Oruç için gün belirleyin, özel bir
toplantı yapın.
16 Halkı toplayın, topluluğu kutsal
kılın,
Yaşlıları bir araya getirin.
Çocukları, hatta emzikte olanları
toplayın.
Güvey odasından, gelin
gerdeğinden çıkıp gelsin.
17 Kâhinler, RAB'bin hizmetkârları,
Tapınağın girişiyle sunak
arasında ağlaşıp,
'Ya RAB, halkını esirge' diye
yalvarsınlar.
'Mirasın olan halkının
aşağılanmasına izin verme,
Uluslar onunla alay etmesin.
Halklar arasında neden,
Onların Tanrısı nerede? densin?' "

Rab'bin Yanıtı

18 O zaman RAB halkına acıyıp
ülkesini esirgeyecek.
19 Halkına şöyle yanıt verecek:
"Bakın, size tahıl, yeni şarap
Ve zeytinyağı vereceğim,
Bunlara doyacaksınız.
Artık ulusların sizi aşağılamasına
izin vermeyeceğim.
20 Kuzeyden gelen çekirge ordusunu[b]
sizden uzaklaştıracağım,
Kurak ve ıssız bir ülkeye süreceğim.
Önden gidenleri Lut Gölü'ne,
Arkadan gelenleri Akdeniz'e
süreceğim.
Leşleri kokacak,
Kokuları göklere yükselecek.
Çünkü korkunç şeyler yaptılar.

21 "Ey toprak, korkma, sevinçle coş!
Çünkü RAB büyük işler yaptı.
22 Ey kır hayvanları, korkmayın!
Çünkü otlaklar yeşeriyor.
Ağaçlar meyvelerini yükleniyor,
İncir ağaçları, asmalar ürünlerini
veriyor.
23 Ey Siyon halkı,
Tanrınız RAB'de sevinç bulun,
coşun.
İlk yağmuru size tam ölçüsüyle
veriyor[c];
Daha önce olduğu gibi,
İlk ve son yağmurları yağdırıyor.
24 Harman yeri tahılla dolacak.

b *2:20,25* "Çekirge ordusu": İbranice'de sadece "Ordu" sözcüğü geçiyor. **c** *2:23* "İlk yağmuru size tam ölçüsüyle veriyor" ya da "Size doğruluğu öğretecek olan öğretmeni veriyor".
2:10 Va.8:12 **2:11** Va.6:17 **2:13** Çık.34:6; Say.14:18; Neh.9:17; Mez.86:15; 103:8; 145:8; Yun.4:2

Şarap ve zeytinyağı tekneleri
taşacak.
25Üzerinize gönderdiğim büyük
çekirge ordusunun,
Olgunlaşmış ve yumurtadan yeni
çıkmış çekirgenin,
Yavrunun ve genç çekirgenin
Size kaybettirdiği yılları geri
vereceğim.
26Bol bol yiyip doyacak
Ve sizin için harikalar yaratan
Tanrınız RAB'bin adını
öveceksiniz.
Halkım bir daha utandırılmayacak.
27Bileceksiniz ki, İsrail halkının
arasındayım,
Tanrınız RAB benim, başka biri
yok.
Halkım bir daha utandırılmayacak."

Rab'bin Günü

28"Ondan sonra bütün insanların
üzerine
Ruhum'u dökeceğim.
Oğullarınız, kızlarınız
peygamberlikte bulunacaklar.
Yaşlılarınız düşler,
Gençleriniz görümler görecek.
29O günler kadın, erkek kullarınızın
üzerine de Ruhum'u dökeceğim.
30Göklerde ve yeryüzünde,
Kan, ateş ve duman sütunlarından
belirtiler göstereceğim.
31RAB'bin büyük ve korkunç günü
gelmeden önce
Güneş kararacak, ay kan rengine
dönecek.
32O zaman RAB'bi adıyla çağıran
herkes kurtulacak.
RAB'bin dediği gibi,
Siyon Dağı'nda ve Yeruşalim'de
kurtulup
Sağ kalanlar arasında
RAB'bin çağıracağı kimseler
olacak."

Uluslar Yargılanacak

3 "O günler Yahuda ve Yeruşalim
halkını
Sürgünden geri getirdiğimde,
2Bütün ulusları toplayıp
Yehoşafat[ç] Vadisi'ne indireceğim.
Mirasım olan İsrail halkını
Uluslar arasına dağıttıkları ve
ülkemi bölüştükleri için
Onları orada yargılayacağım.
3Çünkü halkım için kura çektiler,
Erkek çocukları fahişelere ücret
olarak verdiler.
İçtikleri şaraba karşılık kızları
sattılar.
4 Ey Sur, Sayda ve bütün Filist halkı,
Bana yapmak istediğiniz nedir?
Neye karşılık vermeye
çalışıyorsunuz?
Eğer karşılık verirseniz,
Karşılığını çarçabuk ödetirim size.
5Altınımı, gümüşümü alıp
Değerli eşyalarımı
tapınaklarınıza götürdünüz.
6Yahuda ve Yeruşalim halkını
Topraklarından uzaklaştırmak
için Grekler'e sattınız.
7Göreceksiniz, onları, sattığınız yerde
Harekete geçireceğim.
Onlara yaptığınızı kendi başınıza
getireceğim.
8Oğullarınızı, kızlarınızı
Yahuda halkına sattıracağım.
Onları uzak bir ulusa, Sabalılar'a
satacaklar."
RAB böyle diyor.

9"Uluslar arasında şunu duyurun:
Savaşa hazırlanın, yiğitlerinizi
harekete geçirin.

ç *3:2* "Yehoşafat": "RAB yargılar" anlamına gelir.
2:28-32 Elç.2:16-21 **2:31** Mat.24:29; Mar.13:24-25; Luk.21:25; Va.6:12-13 **2:32** Rom.10:13
3:4-8 Yşa.23:1-18; Hez.26:1-28:26; Amo.1:9-10; Zek.9:2-4; Mat.11:20-22; Luk.10:13-14
3:4-8 Yşa.14:29-31; Yer.47:1-7; Hez.25:15-17; Amo.1:6-8; Sef.2:4-7; Zek.9:5-7

Bütün savaşçılarınız toplanıp
saldırıya geçsin.
10 Saban demirlerinizi
Çekiçle dövüp kılıç yapın,
Bağcı bıçaklarınızı mızrak yapın.
Güçsüz olan 'Güçlüyüm' desin.
11 Ey çevredeki uluslar,
Tez gelin, bir araya toplanın.
Ya RAB, yiğitlerini oraya indir.
12 Uluslar harekete geçip
Yehoşafat Vadisi'nde toplansınlar.
Çünkü çevredeki bütün ulusları
Yargılamak için orada olacağım.
13 Salın orakları, ekinler olgunlaştı.
Gelin, üzümleri çiğneyin,
Sıkma çukuru üzümle dolu, şarap
tekneleri taşıyor.
Ulusların kötülükleri bu denli
çoktur."
14 Kalabalıklar,
Yargı vadisini dolduran nice
kalabalıklar...
Yargı vadisinde RAB'bin günü
yaklaştı.
15 Güneş ve ay kararıyor,
Yıldızların parıltısı görünmez
oluyor.
16 RAB Siyon'dan kükreyecek,
Yeruşalim'den gürleyecek.
Gök ve yer sarsılacak.
Ama RAB kendi halkı için sığınak,
İsrailliler için kale olacak.

Rab Halkını Kutsayacak

17 "O zaman bileceksiniz ki,
Siyon'da, kutsal dağımda oturan
Tanrınız RAB benim.
Yeruşalim kutsal olacak;
Yabancılar bir daha orayı ele
geçiremeyecek.

18 "O gün dağlardan
Tatlı şarap damlayacak;
Tepelerde süt,
Yahuda derelerinde su akacak.
RAB'bin Tapınağı'ndan çıkan bir
pınar
Şittim[d] Vadisi'ni sulayacak.

19 "Ama Mısır viraneye,
Edom ıssız çöle dönecek.
Çünkü Yahudalılar'ın ülkesine
saldırıp
Suçsuz insanların kanını
döktüler.
20 Oysa Yahuda sonsuza dek
yaşayacak.
Yeruşalim kuşaktan kuşağa
sürecek.
21 Akan kanların öcünü alacağım[e],
Suçluyu cezasız
bırakmayacağım."

RAB Siyon'da oturur.

d *3:18* "Şittim": "Akasyalar" anlamına gelir. **e** *3:21* Septuaginta, Süryanice "Akan kanların öcünü alacağım", Masoretik metin "Akan kanları cezasız bırakacağım".
3:10 Yşa.2:4; Mik.4:3 **3:13** Va.14:15 **3:13** Va.14:19-20; 19:15 **3:16** Yer.25:30; Amo.1:2

AMOS

GİRİŞ

Amos Kutsal Kitap'ta sözleri ayrıntılarıyla kaydedilen ilk peygamberdir. Yahudalı olmasına karşın, İ.Ö. 8. yüzyılın ortalarında daha çok İsrail'in kuzey krallığında yaşayan insanlara seslendi. Bu dönemde insanlar bolluk, güvenlik içinde yaşıyorlardı. Ne var ki, Amos bolluğun belirli zenginlerle sınırlı olduğunu, haksızlık ve yoksullara yapılan baskıyla beslendiğini gördü. Dinsel uygulamalar içten değildi; güvenlik görünüşte var, gerçekte yoktu. Amos cesaretle Tanrı'nın halkı cezalandıracağını duyurdu. "Doğruluk ırmak gibi sürekli aksın" diye çağrı yaptı, "Belki RAB, Her Şeye Egemen Tanrı, Yusuf'un soyundan sağ kalanlara lütfeder" dedi (5:15).

Ana Hatlar:

1:1-2:5 İsrail'in komşularının cezalandırılması
2:6-6:14 İsrailliler'in cezalandırılması
7:1-9:15 Beş görüm

---

1 Tekoalı koyun yetiştiricilerinden
Amos'un sözleri. Uzziya'nın Yahu-
da, Yehoaş oğlu Yarovam'ın İsrail Kralı
olduğu günlerde, depremden iki yıl ön-
ce Amos İsrail'le ilgili görümler gördü.
2Şöyle dedi:

"RAB Siyon'dan kükrüyor,
Yeruşalim'den gürlüyor.
Yas tutuyor çobanların otlakları,
Karmel Dağı'nın dorukları kuruyor."

Rab İsrail'in Komşularını Cezalandırıyor

3RAB şöyle diyor:
"Şamlılar'ın cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Demir düvenlerle Gilat halkını
dövdüler.
4Bu yüzden Hazael'in evine ateş
yağdıracağım,
Yakıp yok edecek Ben-Hadat'ın
saraylarını.
5Şam'ın kapı sürgüsünü kıracağım,
Söküp atacağım
Aven Vadisi'nde oturanı,
Beyteden'de elinde asayla dolaşanı;
Kîr'e sürgün edilecek Aram halkı."
RAB diyor.

6RAB şöyle diyor:
"Gazzeliler'in cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Edomlular'a teslim etmek için
Bütün halkı sürgün ettiler.
7Bu yüzden Gazze surlarına ateş
yağdıracağım,
Yakıp yok edecek saraylarını.

1:1 2Kr.15:1-7; 2Ta.26:1-23 **1:1** 2Kr.14:23-29 **1:2** Yer.25:30; Yoe.3:16
1:3-5 Yşa.7:1-3; Yer.49:23-27; Zek.9:1
1:6-8 Yşa.14:29-31; Yer.47:1-7; Hez.25:15-17; Yoe.3:4-8; Sef.2:4-7; Zek.9:5-7

8 Söküp atacağım
Aşdot'ta oturanı,
Aşkelon'da elinde asayla
dolaşanı,
Elimin tersini göstereceğim
Ekron'a,
Yok olacak Filistliler'in sağ
kalanları!"
Egemen RAB böyle diyor.

9 RAB şöyle diyor:
"Surlular'ın cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Bütün halkı Edomlular'a teslim
edip sürdüler,
Dostluk antlaşmasını
anımsamadılar.
10 Bu yüzden Sur Kenti'nin surlarına
ateş yağdıracağım,
Yakıp yok edecek saraylarını."

11 RAB şöyle diyor:
"Edomlular'ın cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Kılıçla kovaladılar kardeşlerini,
Acıma nedir bilmediler;
Hep yırtıcıydı öfkeleri,
Sonsuza dek sürdü gazapları.
12 Bu yüzden Teman'a ateş
yağdıracağım,
Yakıp yok edecek Bosra
saraylarını."

13 RAB şöyle diyor:
"Ammonlular'ın cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Sınırlarını genişletmek için
Gilatlı gebe kadınların karınlarını
yardılar.
14 Bu yüzden Rabba surlarını
tutuşturacağım,
Savaş günü çığlıklarla,
Kasırga günü fırtınayla
Ateş yakıp yok edecek saraylarını.
15 Krallarıyla görevlileri,
Hepsi sürgüne gidecek."
RAB böyle diyor.

2 RAB şöyle diyor:
"Moavlılar'ın cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Edom Kralı'nın kemiklerini
Kireçleşinceye dek yaktılar.
2 Bu yüzden Moav'a ateş
yağdıracağım,
Yakıp yok edecek Keriyot
saraylarını.
Kargaşa, savaş naraları,
Boru sesleri arasında ölecek
Moav halkı.
3 Söküp atacağım içinden yöneticisini,
Öldüreceğim onunla bütün
görevlilerini."
RAB böyle diyor.

4 RAB şöyle diyor:
"Yahudalılar'ın cezasını
kaldırmayacağım.
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Reddettiler yasamı,
Kurallarıma uymadılar;
Yalancı putlar saptırdı onları,
Atalarının da izlediği putlar.
5 Bu yüzden Yahuda'ya ateş
yağdıracağım,
Yakıp yok edecek Yeruşalim
saraylarını."

1:9-10 Yşa.23:1-18; Hez.26:1-28:19; Yoe.3:4-8; Zek.9:2-4; Mat.11:20-22; Luk.10:13-14
1:11-12 Yşa.34:5-17; 63:1-6; Yer.49:7-22; Hez.25:12-14; 35:1-15; Ova.1-14; Mal.1:2-5
1:13-15 Yer.49:1-6; Hez.21:28-32; 25:1-7; Sef.2:8-11
2:1-3 Yşa.15:1-16:14; 25:10-12; Yer.48:1-47; Hez.25:8-11; Sef.2:8-11

Rab İsrail'i Cezalandırıyor

6RAB şöyle diyor:
"İsrailliler'in cezasını
kaldırmayacağım,
Çünkü günah üstüne günah
işlediler,
Doğruyu para için,
Yoksulu bir çift çarık için sattılar.
7Onlar ki,
Yoksulun başını toz toprak içinde
çiğner
Ve mazlumun hakkını bir yana
iterler.
Baba oğul aynı kızla yatarak
Kutsal adımı kirletirler.
8Her sunağın yanına,
Rehin alınan giysilerin üzerine
uzanır,
Tanrıları'nın Tapınağı'nda
Ceza karşılığı alınan şarabı içerler.
9Ama ben onların önünde
Amorlular'ı yok ettim;
Sedir ağaçları kadar boylu,
Meşe kadar güçlü olsa da,
Yukarıdan meyvesini,
Aşağıdan kökünü kuruttum.
10Sizi Mısır'dan ben çıkardım,
Amor topraklarını sahiplenesiniz
diye
Çölde kırk yıl size yol gösterdim.
11Oğullarınızdan peygamberler,
Gençlerinizden bana adanmış*
kişiler atadım.
Doğru değil mi, ey İsrailliler?"
RAB böyle diyor.
12"Sizse bana adanmış kişilere şarap
içirdiniz
Ve peygamberlere, 'Peygamberlik
etmeyin!'
Diye buyruk verdiniz.

13"Tahıl yüklü araba toprağı nasıl
ezerse,
İşte ben de sizi öyle ezeceğim.
14Hızlı koşan kaçamayacak,
Güçlü gücünü gösteremeyecek,
Yiğit canını kurtaramayacak,
15Okçu yerini koruyamayacak,
Ayağı tez olan uzaklaşamayacak,
Atlı canını kurtaramayacak,
16En yürekli yiğitler bile
O gün silahlarını bırakıp kaçacak."
RAB böyle diyor.

3 Ey İsrailliler, kulak verin RAB'bin
size, Mısır'dan çıkardığı halka
söylediği şu sözlere:
2"Yeryüzündeki bütün halklar
arasından yalnız sizi tanıdım,
Bu yüzden suçlarınızı karşılıksız
bırakmayacağım."

Tanrı Konuşursa, Peygamber Susamaz

3İki kişi anlaşmadan birlikte yürür
mü?
4Avı olmayan aslan ormanda kükrer
mi?
Bir şey yakalamadıkça genç aslan
ininde homurdanır mı?
5Tuzak kurulmamışsa,
Yerdeki kapana kuş düşer mi?
İçine bir şey düşmedikçe
Kapan yerden fırlar mı?
6Kentte boru çalınır da halk
korkmaz mı?
RAB'bin onayı olmadan bir
kentin başına felaket gelir mi?
7Gerçek şu ki, Egemen RAB kulu
peygamberlere
Sırrını açmadıkça bir şey yapmaz.
8Aslan kükrer de kim korkmaz?
Egemen RAB söyler de kim
peygamberlik etmez?

9Aşdot ve Mısır saraylarına duyurun:
"Samiriye dağlarında toplanın"
deyin,
"Kentin ortasındaki büyük
kargaşayı,
İçindeki baskıyı görün."

2:9 Yas.3:8-11 **2:11** Say.6:1-8

10 RAB, "Onlar doğruluk nedir
bilmiyorlar" diyor,
"Saraylarına zorbalık ve çapul
yığmışlar."

11 Bu yüzden Egemen RAB diyor ki,
"Düşman kuşatmakta ülkenizi,
Saraylarınızı yağmalayacak,
güçsüz kılacak sizi."
12 RAB şöyle diyor:
"Bir çoban aslanın ağzındaki
hayvanın iki bacağını
Ya da kulağının parçasını nasıl
kaparsa,
Samiriye'de sedir köşelerine,
Divan yastıklarına
Kurulan İsrailliler de öyle
kurtarılacak.
13 Dinleyin ve Yakup soyunu uyarın."
Egemen RAB, Her Şeye Egemen
Tanrı konuşuyor:
14 "İsyanlarından ötürü
İsrail'i cezalandırdığım gün,
Beytel'in sunaklarını da yok
edeceğim.
Kesilip yere düşecek sunağın
boynuzları.
15 Hem kışlık hem yazlık evi
vuracağım,
Yok olacak fildişi evler,
Sonu gelecek büyük evlerin."
RAB böyle diyor.

İsrail Rab'be Dönmüyor

4 Ey sizler, Samiriye Dağı'ndaki
Başan inekleri[a],
Yoksula baskı yapan,
Mazlumu ezen,
Beylerine, "Getir de içelim!"
diyen hanımlar!
Kulak verin şu sözlere:
2 Egemen RAB kutsallığı üstüne ant
içerek şöyle dedi:
"İşte geliyor o günler;
Sizi et kancalarıyla,
En son kalanlarınızı balık
çengelleriyle götürecekleri
günler.
3 Her biriniz karşınızdaki gedikten
çıkacak,
Harmon'a atılacaksınız."
RAB böyle diyor.

4 "Beytel'e gelip günah işleyin,
Gilgal'a gelip daha da günah işleyin!
Her sabah kurbanlarınızı,
Üç günde bir de ondalıklarınızı
getirin.
5 Şükran sunusu olarak mayalı
ekmek yakın,
Gönülden verdiğiniz sunuları
açıklayıp duyurun!
Çünkü bundan hoşlanıyorsunuz,
ey İsrailliler."
Egemen RAB böyle diyor.

6 "Bütün kentlerinizde açlıktan
nefesiniz koktu[b],
Bulunduğunuz her yerde size
kıtlık verdim,
Yine de bana dönmediniz."
RAB böyle diyor.
7 "Hasat mevsimine daha üç ay varken,
Sizden yağmuru da esirgedim.
Bir kente yağmur yağdırdım,
Öbürüne yağdırmadım.
Bir tarla yağmur aldı,
Öteki almayıp kurudu.
8 Su bulmak için
Kent kent sersemce dolaştınız;
Suya doyamadınız,
Yine de bana dönmediniz."
RAB böyle diyor.
9 "Samyeli ve küfle sizi cezalandırdım,
Mahvettim[c] bağlarınızı,
bahçelerinizi,
İncir ve zeytin ağaçlarınızı
çekirge yedi,
Yine de bana dönmediniz."
RAB böyle diyor.

a *4:1* Başan inekleri semizlikleriyle ünlüydü. **b** *4:6* "Açlıktan nefesiniz koktu": İbranice "Size diş temizliği verdim". **c** *4:9* "Mahvettim" ya da "Çok kez". **3:14** 2Kr.23:15

10"Mısır'da olduğu gibi
Aranıza salgın hastalık gönderdim,
Kılıçtan geçirdim yiğitlerinizi,
Atlarınızı düşmanlarınıza verdim,
Ordugahınızın pis kokusunu
burunlarınıza doldurdum;
Yine de bana dönmediniz."
RAB böyle diyor.
11"Sodom ve Gomora'yı altüst
ettiğim gibi,
Altüst ettim içinizden bazılarını.
Ateşten kurtarılan yanık odun
parçasına döndünüz,
Yine de yönelmediniz bana."
RAB böyle diyor.

12"Bu yüzden sana şunu yapacağım,
ey İsrail.
Yapacaklarım için
Tanrın'ı karşılamaya hazırlan, ey
İsrail!"
13Çünkü dağlara biçim veren,
Rüzgarı yaratan, düşüncelerini
insana bildiren,
Şafağı karanlığa çeviren,
Dünyanın yüksek yerlerine ayak
basan işte O'dur,
O'nun adı RAB, Her Şeye
Egemen Tanrı'dır.

Tövbeye Çağrı

5 Ey İsrail halkı, kulak ver,
Üzerine yakacağım ağıtın sözlerine:
2"Düştü erden kız İsrail,
Bir daha kalkamaz,
Serilmiş kendi toprağına,
Kaldıran yok."
3Bu yüzden Egemen RAB şöyle diyor:
"Bin kişiyle savaşa çıkan kentin
Yüz adamı sağ kalacak,
Yüz kişiyle çıkanın
On adamı kalacak İsrail halkına."

4Bu yüzden RAB İsrail halkına
şöyle diyor:
"Bana yönelin, yaşarsınız;
5Beytel'e gitmeyin,
Gilgal'a girmeyin,
Beer-Şeva'ya geçmeyin,
Çünkü Gilgal halkı kesinlikle
sürgün edilecek,
Beytel bir hiç[ç] olacak."
6RAB'be yönelin, yaşarsınız,
Yoksa Yusuf soyunda bir ateş gibi
parlar,
Beytel'i yakıp yok eder.
Yangını söndürecek kimse çıkmaz.

7Ey adaleti acı pelinotuna çevirenler,
Doğruluğu yere çalanlar!
8Ülker ve Oryon takımyıldızlarını
yaratan,
Zifiri karanlığı sabaha çeviren,
Gündüzü geceyle karartan,
Deniz sularını çağırıp
Yeryüzüne dökenin adı RAB'dir.
9Kaleyi ansızın yıkar,
Surlu kenti yerle bir eder.

10Mahkemede kendilerini
azarlayandan nefret ediyor,
Doğru konuşandan iğreniyorlar.
11Yoksulu ezdiğiniz,
Ondan zorla buğday kopardığınız
için
Yaptığınız yontma taş evlerde
oturmayacak,
Diktiğiniz güzel bağların şarabını
içmeyeceksiniz.
12Çünkü isyanlarınızın çok,
Günahlarınızın sayısız olduğunu
biliyorum,
Ey doğru kişiye baskı yapan,
Rüşvet alan,
Mahkemede mazlumun hakkını
yiyenler!
13Bu yüzden susmak düşer akıllı
insana
Böyle bir zamanda,
Çünkü zaman kötüdür.

ç *5:5* "Hiç": İbranice "Aven". Bu sözcük "Hiç" ya da "Kötülük" anlamına gelir. "Beytaven" aşağılamak amacıyla Beytel için kullanılırdı. **4:11** Yar.19:24 **5:8** Eyü.9:9; 38:31

14 Kötülüğe değil,
İyiliğe yönelin ki yaşayasınız;
Böylece dediğiniz gibi,
RAB, Her Şeye Egemen Tanrı
sizinle olur.
15 Kötülükten nefret edin,
İyiliği sevin,
Mahkemede adaleti koruyun.
Belki RAB, Her Şeye Egemen
Tanrı,
Yusuf'un soyundan sağ kalanlara
lütfeder.

16 Bu yüzden RAB,
Her Şeye Egemen Tanrı Rab
şöyle diyor:
"Bütün meydanlarda çığlık kopacak,
Sokaklarda inim inim inleyecekler;
Irgatları yas tutmaya,
Ağıtçıları feryat etmeye
çağıracaklar.
17 Bütün bağlarda çığlık kopacak,
Çünkü ben aranızdan geçeceğim."
RAB böyle diyor.

Rab'bin Günü

18 Vay başına, RAB'bin gününü
özlemle bekleyenlerin!
Niçin özlüyorsunuz RAB'bin
gününü?
O gün aydınlık değil, karanlık
olacak.
19 Nasıl ki, biri aslanın önünden
kaçar da karşısına ayı çıkar,
Evine döner, elini duvara dayar
da elini yılan sokar.
20 RAB'bin günü aydınlık değil,
karanlık olmayacak mı?
Hem de zifiri karanlık,
Bir parıltı bile yok.

21 RAB şöyle diyor:
"İğreniyor, tiksiniyorum
bayramlarınızdan,
Hoşlanmıyorum dinsel
toplantılarınızdan,
22 Yakmalık ve tahıl sunularınızı*
Bana sunsanız bile kabul
etmeyeceğim,
Besili hayvanlarınızdan
sunacağınız
Esenlik sunularına* dönüp
bakmayacağım.
23 Uzak tutun benden ezgilerinizin
gürültüsünü,
Çenklerinizin sesini
dinlemeyeceğim.
24 Bunun yerine adalet su gibi,
Doğruluk ırmak gibi sürekli aksın.

25 "Ey İsrail halkı, çölde kırk yıl
boyunca
Bana mı kurbanlar, sunular
sundunuz?
26 Gerçekte kralınız Sakkut'u,
putunuz Kayvan'ı[d],
Kendiniz için yaptığınız ilahın
yıldızını taşıdınız.
27 Bu yüzden sizi Şam'ın ötesine
süreceğim."
RAB böyle diyor, O'nun adı Her
Şeye Egemen Tanrı'dır.

Vay Başına Kaygısızların

6 Vay başına Siyon'daki kaygısızların,
Samiriye Dağı'nda kendilerini
güvende sananların,
İsrail halkının başvurduğu
Önder ulusun tanınmış
insanlarının!
2 Kalne Kenti'ne gidin de görün,
Oradan büyük Hama'ya geçin,
Filistliler'in Gat Kenti'ne inin,
Sizin bu krallıklarınızdan daha
mı iyiler?
Toprakları sizinkinden daha mı
geniş?
3 Ey sizler, kötü günü uzak sanan,

d *5:26* "Gerçekte kralınız Sakkut'u, putunuz Kayvan'ı" ya da "Gerçekte kralınızın çadırını, putlarınızın kaidesini". Sakkut ve Kayvan İsrail'de tapılan ilahlardı. Asur ilahları olduğu sanılıyor. **5:21-22** Yşa.1:11-14 **5:25-27** Elç.7:42-43

Zorbalık tahtını yaklaştıranlar.
4Ey sizler, fildişi süslü yataklara
uzananlar,
Sedirlere serilenler,
Seçme kuzular, besili buzağılar
yiyenler,
5Çenk eşliğinde türkü söyleyenler,
Davut gibi beste yapanlar,
6Tas tas şarap içenler,
Yağların en güzelini sürünenler,
Yusuf'un yıkımına
kederlenmeyenler!
7Bu yüzden şimdi bunlar
Sürgüne gideceklerin başını
çekecekler;
Sona erecek sedire serilenlerin
cümbüşü.
8Egemen RAB başı üzerine ant içti,
Her Şeye Egemen Tanrı RAB
şöyle diyor:
"Yakup'un gururundan iğreniyor,
Saraylarından tiksiniyorum.
Bu yüzden içindeki her şeyle kenti
Düşmana teslim edeceğim."
9Eğer bir evden on kişi kalmışsa,
Onlar da ölecek.
10Ölünün akrabası yakmak için
cesedi evden almaya gelince,
Evdekine, "Yanında kimse var
mı?" diye soracak,
O da, "Hayır!" yanıtını alınca,
"Sus!" diyecek, "RAB'bin adı
anılmamalı."
11Çünkü RAB buyuruyor,
Büyük ev toza,
Küçük ev küle dönecek.

12Atlar kaya üzerinde koşar mı?
Kimse denizde[e] öküzle çift sürer
mi?
Ama siz adaleti zehire,
Doğruluk meyvesini pelinotuna
çevirdiniz.
13Sizler, Lo-Devar[f] Kenti'ni aldık
diye sevinenler,
"Karnayim'i[g] kendi bileğimizle ele
geçirmedik mi?" diyenlersiniz.
14"İşte bu yüzden, ey İsrail halkı,
Üzerinize bir ulus göndereceğim"
Diyor Her Şeye Egemen Tanrı
RAB,
"Levo-Hamat'tan Arava Vadisi'ne
kadar ezecekler sizi."

Amos'un Görümleri

7 Egemen RAB bana şunu göster-
di: Kralın payına düşen otlar bi-
çilmişti. Otlar yeniden yeşermeye
başlarken RAB sürüyle çekirge ya-
ratıyordu. 2Çekirgeler ülkedeki yeşil
bitkileri yiyip bitirince:
"Ey Egemen RAB, lütfen halkını
bağışla!" dedim,
"Yakup soyu buna nasıl dayanır?
Zaten küçük bir halk!"

3Bunun üzerine RAB düşüncesini
değiştirdi.
"Gerçekleşmeyecek bu" dedi.
4Egemen RAB bana şunu gösterdi:
Baktım, Egemen RAB halkını ceza-
landırmak için ateşi çağırdı. Ateş en-
ginleri yakıp tüketti, karayı yakıp tü-
ketmeye başladı. 5O zaman,
"Ey Egemen RAB, lütfen dur!"
dedim,
"Yakup soyu buna nasıl dayanır?
Zaten küçük bir halk!"
6Bunun üzerine RAB düşüncesini
değiştirdi.
Egemen RAB, "Bu da
gerçekleşmeyecek" dedi.
7Başka bir görümde şunu gösterdi
bana: Baktım, Rab çekül kullanılarak
örülmüş dümdüz bir duvarın yanında
duruyor; elinde bir çekül var. 8RAB,
"Ne görüyorsun, Amos?" diye sordu.
Ben de, "Bir çekül" dedim.
Bunun üzerine Rab, "İşte, halkım
İsrail'in ortasına da bir çekül koyaca-

e *6:12* "Denizde" ya da "Orada". f *6:13* "Lo-Devar": "Bir hiç" anlamına gelir.
g *6:13* "Karnayim": "Boynuzlar" anlamına gelir. Boynuz gücün simgesidir.

ğım" dedi, "Bir daha onları esirgeme-
yeceğim.

9"Yok olacak İshak soyunun
tapınma yerleri,
Yıkılacak İsrail'in kutsal yerleri,
Kılıçla yürüyeceğim Yarovam
soyunun üstüne."

Amos ile Amatsya

10Beytel'deki Kâhin* Amatsya, İs-
rail Kralı Yarovam'a haber gönderip
şöyle dedi: "Amos İsrail'in göbeğin-
de sana düzen kurdu. Ülke onun bun-
ca sözünü kaldıramaz. 11Çünkü Amos
diyor ki,
" 'Yarovam kılıçla öldürülecek,
İsrail halkı kesinlikle ülkesinin
dışına,
Sürgüne gönderilecek.' "
12Bunun üzerine Amatsya Amos'a,
"Çek git, ey bilici*!" dedi, "Yahuda'ya
kaç. Ekmeğini orada kazan. Orada
peygamberlik et. 13Bir daha Beytel'de
peygamberlik etme. Çünkü burası kra-
lın kutsal yeri, krallık tapınağıdır."
14Amos, "Ben ne peygamberdim ne
de peygamber oğluydum" diye karşı-
lık verdi, "Yalnızca sığır yetiştirirdim.
Yabanıl incir ağaçlarına bakardım.
15RAB beni sürünün ardından aldı,
'Git, halkım İsrail'e peygamberlik et'
dedi. 16Şimdi kulak ver RAB'bin söz-
lerine:
" 'İsrail'e karşı peygamberlik etme,
İshak soyuna karşı konuşma!'
diyorsun.
17Bu yüzden RAB şöyle diyor:
'Karın kentte fahişe olacak,
Oğulların, kızların kılıçtan
geçirilecek.
Ölçü ipiyle paylaşılacak toprağın,
Sen ise kirli sayılan toprakta can
vereceksin.
İsrail halkı kesinlikle ülke dışına,
Sürgüne gönderilecek.' "

Bir Sepet Meyve

8 Egemen RAB bana şunu göster-
di: Baktım bir sepet olgun mey-
ve. 2Bana, "Ne görüyorsun, Amos?"
diye sordu.
"Bir sepet olgun meyve" diye yanıt-
ladım.
Bunun üzerine RAB, "Halkım İsra-
il'in sonu[h] geldi" dedi, "Bir daha onla-
rı esirgemeyeceğim. 3O gün sarayda-
ki türküler yas çığlıklarına dönecek."
Egemen RAB, "Her yer atılmış ceset-
lerle dolacak, sessizlik hüküm süre-
cek" diyor.

4Dinleyin bunu, ey yoksulu
çiğneyenler,
Ülkedeki mazlumları yok edenler!

5Diyorsunuz ki,
"Yeni Ay Töreni geçse de
tahılımızı satsak,
Şabat Günü* geçse de
buğdayımızı satışa çıkarsak.
Ölçeği[ı] küçültüp fiyatı[i]
yükseltsek,
Hileli tartı kullanıp
6Yoksulları gümüş,
Mazlumları bir çift çarık
karşılığında satın alsak.
Buğday yerine süprüntüsünü
satsak."

7Yakup soyunun gurur duyduğu
RAB kendi başı üstüne ant içti:
"Onların yaptıklarının hiçbirini
asla unutmayacağım.
8Bu yüzden yer sarsılmayacak mı,
Üzerinde yaşayan herkes yas
tutmayacak mı?
Bütün yer Nil gibi yükselecek,

h *8:2* İbranice "Olgun" ve "Son" sözcükleri birbirini çağrıştırıyor. **ı** *8:5* "Ölçek": İbranice "Efa", yaklaşık 22 litrelik bir ölçek. **i** *8:5* "Fiyat": İbranice "Şekel", yaklaşık 11.5 gramlık bir ağırlık taşı.

Kabarıp yine inecek Mısır'ın
ırmağı gibi."
9"O gün" diyor Egemen RAB,
"Öğleyin güneşi batıracağım,
Güpegündüz yeryüzünü
karartacağım.
10Bayramlarınızı yasa,
Bütün ezgilerinizi ağıta
döndüreceğim.
Her bele çul kuşattıracağım,
Her başın saçını yoldurtacağım.
O günü biricik oğulun ardından
tutulan yasa çevirecek,
Sonunu acı getireceğim.

11"İşte günler geliyor,
Ülkeye kıtlık göndereceğim"
Diyor Egemen RAB,
"Ekmek ya da su kıtlığı değil,
RAB'bin sözlerine susamışlık
göndereceğim.
12RAB'bin sözünü bulmak için
İnsanlar denizden denize,
Kuzeyden doğuya dek dolaşacak,
Oraya buraya koşacak, ama
bulamayacaklar.
13O gün güzel kızlar,
Yiğitler susuzluktan bayılacak.
14Samiriye tanrıçası Aşima[j] üzerine
ant içenler,
'Ey Dan, senin ilahının başı üzerine'
Ve, 'Beer-Şeva ilahının[k] başı
üzerine' diyenler
Düşecek ve bir daha kalkmayacak."

İsrail Yıkıma Uğruyor

9 Rab'bi gördüm,
Sunağın yanında duruyordu.
"Sütun başlıklarına vur,
Eşikler sarsılsın" dedi,
"Başlıkları insanların başında parala.
Sağ kalanları kılıçtan geçireceğim.
Kaçan, kurtulan olmayacak,
2Ölüler diyarını delip girseler,
Elimi uzatıp onları çıkaracağım.
Göklere çıksalar,
Onları oradan indireceğim.
3Karmel Dağı'nın doruklarına
gizlenseler,
Artlarına düşüp onları
yakalayacağım.
Gözümün önünden uzağa,
denizin dibine girseler,
Orada yılana buyruk vereceğim,
Onları sokacak.
4Düşmanlarınca sürgün edilseler,
Orada kılıca buyruk vereceğim,
Onları biçecek.
Gözümü üzerlerinden
ayırmayacağım,
Ama iyilik için değil, kötülük için."

5Rab, Her Şeye Egemen RAB
Yere dokununca yer erir,
Üzerinde yaşayan herkes yasa
bürünür,
Bütün yeryüzü Nil gibi kabarır,
Mısır'ın ırmağı gibi yine alçalır.
6Yukarı odalarını gökyüzünde yapan,
Kubbesini yeryüzünde kuran,
Denizin sularını çağırıp
yeryüzüne döken O'dur;
O'nun adı RAB'dir.
7"Ey İsrailliler,
Benim için Kûşlular'dan* ne
farkınız var?"
Diyor RAB.
"İsrailliler'i Mısır'dan,
Filistliler'i Kaftor'dan[l],
Aramlılar'ı Kîr'den çıkaran ben
değil miyim?

8"İşte, Egemen RAB'bin gözleri
Bu günahlı krallığın üzerindedir.
Onu yeryüzünden söküp atacağım,
Ancak Yakup soyunu büsbütün
yok etmeyeceğim"
Diyor RAB.

9"İşte buyruk vereceğim,

j *8:14* "Samiriye tanrıçası Aşima" ya da "Samiriye rezaleti". **k** *8:14* Septuaginta "İlahının", Masoretik metin "Yolunun". **l** *9:7* "Kaftor": Bugünkü Girit.

Bütün uluslar arasından
İsrail'i kalburla eler gibi
eleyeceğim,
Bir çakıl bile yere düşmeyecek.
10 Halkımın arasındaki bütün
günahlılar,
'Kötülük bizi bulmaz, bize
erişmez' diyenler
Kılıçtan geçirilecek."

İsrail'in Rab'be Dönüşü

11 "O gün Davut'un yıkık çardağını
yeniden kuracağım,
Gediklerini kapayacak,
Yıkık yerlerini onaracağım,
Onu eskisi gibi yapacağım,
12 Öyle ki, Edomlular'ın sağ kalanlarını,
Bana ait olan bütün ulusları
sahiplensinler."
Bunu yapacak olan RAB böyle
diyor.

13 "İşte, günler geliyor" diyor RAB,
"Çift süren orakçıya,
Üzüm basan ekin ekene erişecek,
Dağlardan tatlı şarap damlayacak,
Bütün tepelerden akacak.
14 Sürgün halkım İsrail'i geri
getireceğim,
Yıkık kentleri onarıp orada
yaşayacaklar,
Bağlar dikip şarabını içecekler,
Bahçeler yapıp meyvesini
yiyecekler.
15 Onları topraklarına dikeceğim,
Bir daha sökülmeyecekler
Kendilerine verdiğim topraktan."
Tanrınız RAB böyle diyor.

9:11-12 Elç.15:15-18

OVADYA

GİRİŞ

Kitap, Babilliler'in İ.Ö. 586'da Yeruşalim'i ele geçirmesinden sonra yazıldı. Yahuda'nın düşmanı Esav soyundan gelen Edomlular Yeruşalim'in düşmesine sevinmekle kalmadılar, Yahuda'nın kötü durumunu kullanarak kenti yağmalayıp işgalcilere yardım ettiler. Ovadya İsrail'in öteki düşmanları tarafından Edom'un bozguna uğratılıp cezalandırılacağına ilişkin peygamberlik etti.

Ana Hatlar:

1-14 Edom'un cezalandırılması
15-21 Rab'bin günü

Rab Edom'u Cezalandıracak

(Yer.49:7-22)

1 Ovadya'nın görümü.
Egemen RAB'bin Edom için söyledikleri:
RAB'den bir haber aldık:
Uluslara gönderdiği haberci,
"Gelin, Edom'la savaşalım!" diyor.
2 Edom'a, "Bak, seni uluslar arasında
küçük düşüreceğim,
Herkes seni hor görecek" diyor.
3 "Kaya[a] kovuklarında yaşayan,
Evini yükseklerde kuran sen!
Yüreğindeki gurur seni aldattı.
İçinden, 'Beni kim yere
indirebilir?' diyorsun.
4 Kartal gibi yükselsen de,
Yuvanı yıldızlar arasında kursan
da,
Oradan indireceğim seni" diyor
RAB.

5 "Hırsızlar ya da haydutlar gece
sana gelselerdi,
Yalnızca gereksindiklerini
çalmazlar mıydı?
Üzüm toplayanlar bağına girseydi,
Birkaç salkım bırakmazlar mıydı?
Ama seni ne felaketler bekliyor;
6 Esav'ın her şeyi yağmalanacak,
Gizli hazineleri ortaya çıkarılacak.
7 Seninle antlaşma yapanların hepsi
Seni toprağından sürecek.
Güvendiğin insanlar
Seni aldatıp yenilgiye uğratacak,
Ekmeğini yiyenler sana tuzak
kuracak
Ve sen farkına varmayacaksın
bile."

8 RAB diyor ki,
"O gün Edom'un bilge adamlarını,
Esav'ın dağlarındaki bilgiçleri
yok edeceğim.
9 Ey Teman[b], yiğitlerin öyle bir
korkuya kapılacak ki,
Esav'ın dağlarında bulunanların
hepsi
Kıyıma uğrayıp yok olacak.

a *3* "Kaya": İbranice "Sela". "Kaya" anlamına gelen Sela, Edom'un başkentinin adıydı.
b *9* "Teman": Edom'un önemli kentlerinden biriydi.
1:1-14 Yşa.34:5-17; 63:1-6; Yer.49:7-22; Hez.25:12-14; 35:1-15; Amo.1:11-12; Mal.1:2-5

10 "Yakup soyundan gelen
kardeşlerine
Yaptığın zorbalıktan ötürü utanca
boğulacak
Ve sonsuza dek yok olacaksın.
11 Çünkü yabancılar onların malını
mülkünü yağmaladıkları gün
Uzakta durup seyrettin.
Öteki uluslar kapılarından içeri
girip
Yeruşalim için kura çektiklerinde
Sen de onlardan biri gibi
davrandın.
12 Yahudalı kardeşlerinin o kötü
gününden
Zevk almamalıydın.
Başlarına gelen yıkıma
sevinmemeli,
Sıkıntılı günlerinde onlarla alay
etmemeliydin.
13 Halkım felakete uğradığı gün
Kente girmemeliydin,
O gün halkımın uğradığı
kötülükten zevk almamalı,
Malını mülkünü ele geçirmeye
kalkmamalıydın.
14 Kaçmaya çalışanları öldürmek
için
Yol ağzında durmamalı,
O sıkıntılı günde kurtulanları
Düşmana teslim etmemeliydin."

Tanrı Ulusları Yargılayacak

15 "RAB'bin bütün ulusları
yargılayacağı gün yaklaştı.
Ey Edom, ne yaptıysan sana da
aynısı yapılacak.
Yaptıkların kendi başına gelecek.
16 Ey Yahudalılar, kutsal dağımda
nasıl içtiyseniz,
Bütün uluslar da öyle içecekler.
İçip içip yok olacaklar,
Hiç var olmamış gibi."

İsrail'in Zaferi

17 "Ama kurtulanlar Siyon Dağı'nda
toplanacak
Ve orası kutsal olacak.
Yakup soyu da mirasına
kavuşacak.
18 Yakup soyu ateş,
Yusuf soyu alev,
Esav soyu anız olacak.
Onları yakıp yok edecekler.
Esav soyundan kurtulan
olmayacak."
RAB böyle diyor.
19 Yahudalılar'dan Negev halkı
Esav'ın dağlarını; Şefela halkı Filist
bölgesini; Yahudalılar'ın tümü Efra-
yim ve Samiriye topraklarını; Ben-
yaminliler Gilat'ı mülk edinecekler.
20 Kenan'dan sürülmüş olan İsrailli sa-
vaşçılar Sarefat'a kadar uzanan toprak-
ları, Sefarat'taki Yeruşalimli sürgünler
de Negev'deki kentleri mülk edinecek-
ler. 21 Halkı kurtaranlar Esav'ın dağla-
rını yönetimleri altına almak için Si-
yon Dağı'na çıkacaklar ve egemenlik
RAB'bin olacak.

YUNUS

GİRİŞ

Yunus Kitabı Kutsal Kitap'taki öbür peygamberlik kitaplarından farklılık göstermektedir. Tanrı'nın buyruğuna uymamaya çalışan bir peygamberin başından geçen olayları anlatan bir öyküdür. Tanrı Yunus'a İsrail'in acımasız düşmanı, Asur'un başkenti Ninova'ya gitmesini buyurdu. Ama Yunus oraya gidip Tanrı'nın söylediklerini bildirmek istemedi. Çünkü Tanrı'nın onları yok etmeyeceğini biliyordu. Başına gelenlerden sonra isteksiz olarak Tanrı'ya itaat etti. Sonunda halka bildirdiği kötü son gerçekleşmeyince suratını astı. Kitap Tanrı'nın yarattıkları üzerindeki sınırsız gücünü göstermektedir. Ama Tanrı her şeyden önce cezalandıran, yok eden bir Tanrı olmaktan çok, halkının düşmanlarını bile bağışlayıp kurtaran, seven ve acıyan Tanrı olarak tanımlanmaktadır.

Ana Hatlar:

1:1-17 Yunus'un çağrılması ve itaatsizliği
2:1-10 Yunus'un duası ve kurtulması
3:1-10 Yunus'un Ninova'ya karşı bildirisi
4:1-11 Tanrı'nın Ninova'ya acıması

Yunus Rab'den Kaçıyor

1 [1-2]RAB bir gün Amittay oğlu Yu-
nus'a, "Kalk, Ninova'ya, o büyük
kente git ve halkı uyar" diye seslen-
di, "Çünkü kötülükleri önüme kadar
yükseldi."
[3]Ne var ki, Yunus RAB'bin huzu-
rundan Tarşiş'e kaçmaya kalkıştı. Ya-
fa'ya inip Tarşiş'e giden bir gemi bul-
du. Ücretini ödeyip gemiye bindi,
RAB'den uzaklaşmak için Tarşiş'e
doğru yola çıktı.
[4]Yolda RAB şiddetli bir rüzgâr gön-
derdi denize. Öyle bir fırtına koptu ki,
gemi neredeyse parçalanacaktı. [5]Ge-
miciler korkuya kapıldı, her biri ken-
di ilahına yalvarmaya başladı. Gemiyi
hafifletmek için yükleri denize attılar.
Yunus ise teknenin ambarına inmiş,
yatıp derin bir uykuya dalmıştı.
[6]Gemi kaptanı Yunus'un yanına gi-
dip, "Hey! Nasıl uyursun sen?" dedi,
"Kalk, tanrına yalvar, belki halimizi
görür de yok olmayız."
[7]Sonra denizciler birbirlerine, "Ge-
lin, kura çekelim" dediler, "Baka-
lım, bu bela kimin yüzünden başımı-
za geldi." Kura çektiler, kura Yunus'a
düştü.
[8]Bunun üzerine Yunus'a, "Söyle bi-
ze!" dediler, "Bu bela kimin yüzün-
den başımıza geldi? Ne iş yapıyorsun
sen, nereden geliyorsun, nerelisin,
hangi halka mensupsun?"
[9]Yunus, "İbrani'yim" diye karşılık
verdi, "Denizi ve karayı yaratan Gök-
lerin Tanrısı RAB'be taparım[a]."

a ***1:9*** "RAB'be taparım": İbranice "RAB'den korkarım". **1:1** 2Kr.14:25

10Denizciler bu yanıt karşısında
dehşete düştüler. "Neden yaptın bu-
nu?" diye sordular. Yunus'un RAB'den
uzaklaşmak için kaçtığını biliyorlardı.
Daha önce onlara anlatmıştı.
11Deniz gittikçe kuduruyordu. Yu-
nus'a, "Denizin dinmesi için sana ne
yapalım?" diye sordular.
12Yunus, "Beni kaldırıp denize atın"
diye yanıtladı, "O zaman sular durulur.
Çünkü biliyorum, bu şiddetli fırtına-
ya benim yüzümden yakalandınız."
13Denizciler karaya dönmek için
küreklere asıldılar, ama başaramadı-
lar. Çünkü deniz gittikçe kuduruyor-
du. 14RAB'be seslenerek, "Ya RAB,
yalvarıyoruz" dediler, "Bu adamın ca-
nı yüzünden yok olmayalım. Suçsuz
bir adamın ölümünden bizi sorum-
lu tutma. Çünkü sen kendi istediği-
ni yaptın, ya RAB." 15Sonra Yunus'u
kaldırıp denize attılar, kuduran deniz
sakinleşti. 16Bu olaydan ötürü deniz-
ciler RAB'den öyle korktular ki, O'na
kurbanlar sundular, adaklar adadılar.
17Bu arada RAB Yunus'u yutacak
büyük bir balık sağladı. Yunus üç gün
üç gece bu balığın karnında kaldı.

Yunus'un Duası

2 Yunus balığın karnından Tanrısı
RAB'be şöyle dua etti:
2"Ya RAB, sıkıntı içinde sana
yakardım,
Yanıtladın beni.
Yardım istedim ölüler diyarının
bağrından,
Kulak verdin sesime.
3Beni engine, denizin ta dibine
fırlattın.
Sular sardı çevremi.
Azgın dalgalar geçti üzerimden.
4'Huzurundan kovuldum' dedim,
'Yine de göreceğim kutsal
tapınağını[b].'
5Sular boğacak kadar kuşattı beni,
Çevremi enginler sardı,
Yosunlar dolaştı başıma.
6Dağların köklerine kadar battım,
Dünya sonsuza dek sürgülendi
arkamdan;
Ama, ya RAB, Tanrım,
Canımı sen kurtardın çukurdan.
7Soluğum tükenince seni andım, ya
RAB,
Duam sana, kutsal tapınağına
erişti.
8Değersiz putlara tapanlar,
Vefasızlık etmiş olurlar.
9Ama şükranla kurban sunacağım
sana,
Adağımı yerine getireceğim.
Kurtuluş senden gelir, ya RAB!"
10RAB balığa buyruk verdi ve balık
Yunus'u karaya kustu.

Yunus Ninovalılar'a Sesleniyor

3 RAB Yunus'a ikinci kez şöyle ses-
lendi: 2"Kalk, Ninova'ya, o büyük
kente git ve sana söyleyeceklerimi
halka bildir."
3Yunus RAB'bin sözü uyarınca
kalkıp Ninova'ya gitti. Ninova öy-
le büyük bir kentti ki, ancak üç gün-
de dolaşılabilirdi. 4Yunus kente girip
dolaşmaya başladı. Bir gün geçince,
"Kırk gün sonra Ninova yıkılacak!"
diye ilan etti. 5Ninova halkı Tanrı'ya
inandı. Oruç* ilan ederek büyüğün-
den küçüğüne hepsi çula sarındı.
6Ninova Kralı olanları duyunca,
tahtından kalkıp kaftanını çıkardı;
çula sarınarak küle oturdu. 7Ardından
Ninova'da şu buyruğu yayımladı:
"Kral ve soyluların buyruğudur:
Hiçbir insan ya da hayvan –ister sı-
ğır, ister davar olsun– ağzına bir şey
koymayacak, otlamayacak, içmeye-
cek. 8Bütün insanlar ve hayvanlar çula
sarınsın. Herkes var gücüyle Tanrı'ya

b *2:4* "Yine de göreceğim kutsal tapınağını" ya da "Bir daha kutsal tapınağını nasıl göreceğim?"
1:17 Mat.12:40 **3:4-5** Mat.12:41; Luk.11:32

yakararak kötü yoldan, zorbalıktan
vazgeçsin. [9]Belki o zaman Tanrı fik-
rini değiştirip bize acır, kızgın öfke-
sinden döner de yok olmayız."
[10]Tanrı Ninovalılar'ın yaptıkları-
nı, kötü yoldan döndüklerini görün-
ce, onlara acıdı, yapacağını söylediği
kötülükten vazgeçti.

Yunus Tanrı'nın Acımasını Kınıyor

4 Yunus buna çok gücenip öfkelen-
di. [2]RAB'be şöyle dua etti: "Ah,
ya RAB, ben daha ülkemdeyken böy-
le olacağını söylemedim mi? Bu yüz-
den Tarşiş'e kaçmaya kalkıştım. Bi-
liyordum, sen lütfeden, acıyan, tez
öfkelenmeyen, sevgisi engin, cezalan-
dırmaktan vazgeçen bir Tanrı'sın. [3]Ya
RAB, lütfen şimdi canımı al. Çünkü
benim için ölmek yaşamaktan iyi-
dir."
[4]RAB, "Ne hakla öfkeleniyorsun?"
diye karşılık verdi.
[5]Yunus kentten çıktı, kentin doğu-
sundaki bir yerde durdu. Kendisine
bir çardak yaptı, gölgesinde oturup
kentin başına neler geleceğini görmek
için beklemeye başladı. [6]RAB Tanrı
Yunus'un üzerine gölge salacak, sıkın-
tısını giderecek bir keneotu sağladı.
Yunus buna çok sevindi. [7]Ama ertesi
gün şafak sökerken, Tanrı'nın sağladı-
ğı bir bitki kurdu keneotunu kemirip
kuruttu. [8]Güneş doğunca Tanrı yakıcı
bir doğu rüzgarı estirdi. Yunus başı-
na vuran güneşten bayılmak üzereydi.
Ölümü dileyerek, "Benim için ölmek
yaşamaktan iyidir" dedi.
[9]Ama Tanrı, "Keneotu yüzünden
öfkelenmeye hakkın var mı?" dedi.
Yunus, "Elbette hakkım var, ölesiye
öfkeliyim" diye karşılık verdi.
[10]RAB, "Keneotu bir gecede çık-
tı ve bir gecede yok oldu" dedi, "Sen
emek vermediğin, büyütmediğin bir
keneotuna acıyorsun da, [11]ben Ni-
nova'ya, o koca kente acımayayım mı?
O kentte sağını solundan ayırt edeme-
yen yüz yirmi bini aşkın insan, çok
sayıda hayvan var."

4:2 Çık.34:6; Say.14:18; Neh.9:17; Mez.86:15; 103:8; 145:8; Yoe.2:13

MİKA

GİRİŞ

Peygamber Mika, Yeşaya'yla aynı dönemde yaşadı. Yahuda'nın kırsal bir kentinde doğmuştu. Amos'un kuzey krallığına bildirdiği ulusal felaketin bir benzerinin aynı nedenle güney krallığı Yahuda'nın da başına geleceğinden emindi. Tanrı adaletsizlikten ötürü halkı cezalandıracaktı. Buna karşın Mika'nın peygamberliği geleceğe ilişkin açık ve net bir umut vaat ediyordu. Kitap Tanrı'nın yönetimindeki evrensel barışın altını çiziyor (4:1-4); yüce kralın Davut soyundan çıkacağını ve ulusa barış getireceğini bildiriyordu (5:2-5a). Ayrıca bir ayet de İsrail peygamberlerinin söylemek istediğini şöyle özetliyordu (6:8): "Adil davranmanızdan, sadakati sevmenizden ve alçakgönüllülükle yolunda yürümenizden başka Tanrınız RAB sizden ne istedi?"

Ana Hatlar:

1:1-3:12 Yahuda ve İsrail'in yargılanması
4:1-5:15 Yenilenme ve barış
6:1-7:20 Umut ve uyarı bildirisi

---

1 Yahuda kralları Yotam, Ahaz ve Hizkiya zamanında RAB Moreşetli Mika'ya, Samiriye ve Yeruşalim'le ilgili olarak bir görümde şunu bildirdi:

2 Ey halklar, hepiniz duyun;
Ey dünya ve bütün içindekiler, dinleyin.
Egemen RAB kendi kutsal tapınağından size karşı tanıklık edecek.

Samiriye ve Yeruşalim'in Yargılanması

3 İşte, RAB yerinden çıkıp gelecek,
Yeryüzüne inip dağ doruklarında yürüyecek.
4 Dağlar O'nun önünde ateş karşısında eriyen balmumu gibi eriyecek,
Vadiler, bayır aşağı akan sular gibi yarılacak.

5 Bütün bunlar Yakupoğulları'nın isyanı
Ve İsrail halkının günahları yüzünden olacak.
Yakupoğulları'nın isyanından kim sorumlu?
Samiriye değil mi?
Yahuda'daki putperestlikten kim sorumlu?
Yeruşalim değil mi?
6 Bu yüzden RAB, "Samiriye'yi kırdaki taş yığınına,
Bağ dikilecek yere çevireceğim" diyor,
"Taşlarını vadiye döküp temellerini açacağım.
7 Bütün putları paramparça edilecek,
Tapınaklarındaki fahişelere verilen armağanlar yakılacak.
Samiriye'nin bütün putlarını yok edeceğim.
Fahişelerin ücretiyle topladığı armağanlar
Yine fahişelere ücret olacak."
8 Ben Mika, bundan ötürü ağlayıp ağıt yakacağım,

1:1 2Kr.15:32-38; 2Ta.27:1-7 **1:1** 2Kr.16:1-20; 2Ta.28:1-27 **1:1** 2Kr.18:1-20:21; 2Ta.29:1-32:33

Çırçıplak, yalınayak dolaşacağım.
Çakal gibi uluyup baykuş gibi
öteceğim.
9Çünkü Samiriye'nin yaraları onmaz.
Yahuda da aynı sona uğramak üzere.
Halkımın yaşadığı Yeruşalim'in
kapılarına dayandı yıkım.

Düşman Yeruşalim'e Yaklaşıyor

10Bunu Gat'a[a] duyurmayın,
Ağlamayın sakın!
Beytofra'da[b] toz toprak içinde
yuvarlanın.
11Ey Şafir halkı,
Çıplak ve utanç içinde geçip git.
Saanan'da[c] yaşayanlar
kentlerinden çıkamayacaklar,
Beytesel halkı yas tutacak.
Kesecek sizden yardımını.
12Marot'ta yaşayanlar kurtulmayı
sabırsızlıkla bekliyor.
Çünkü RAB'bin gönderdiği felaket
Yeruşalim'in kapılarına dayandı.
13Ey Lakiş'te[ç] oturanlar, atları koşun
arabalara.
Siyon Kenti'ni günaha ilk
düşüren siz oldunuz.
Çünkü İsrail'in isyanını örnek
aldınız.
14Bundan ötürü Moreşet-Gat'a[d] veda
armağanları[e] vereceksiniz.
İsrail kralları Akziv[f] Kenti'nden
boşuna yardım bekleyecek.
15Ey Mareşa'da[g] yaşayanlar,
RAB kentinizi ele geçirecek olanı
üzerinize gönderecek.
İsrail'in yüce önderleri
Adullam'daki mağaraya
sığınacak.
16Sevgili çocuklarınız için
saçlarınızı yolup kazıyın.
Akbabalar gibi kafalarınızın keli
görünsün.
Çünkü çocuklarınız sizden alınıp
sürgüne götürülecek.

Halkı Sömürenlerin Cezalandırılması

2 Yatarken fesat ve kötülük
tasarlayanların vay haline!
Ortalık ağarınca tasarladıklarını
yaparlar.
Çünkü güçleri buna yeter.
2Göz diktikleri tarlaları zorla alır,
evlere el koyarlar.
Birini evinden, bir başkasını
mirasından ederler.
3Bu nedenle RAB bu halka şöyle diyor:
"Bakın, size öyle bir bela
hazırlıyorum ki,
Bundan yakanızı
kurtaramayacaksınız.
Öyle amansız bir zaman gelecek ki,
Başınız dik yürüyemeyeceksiniz.
4O gün sizinle alay edecekler.
Sizin için şu acıklı ezgiyi
söyleyecekler:
'Büsbütün mahvolduk!
RAB halkımızın varını yoğunu
başkalarına bölüştürüyor,
Topraklarımızı hainlere dağıtıyor.' "

5Bu nedenle, ülkeyi kurayla
bölüştürme zamanı gelince
RAB'bin topluluğunda sizden
kimse bulunmayacak.

6İnsanlar, "Peygamberlik etmeyin"
diyorlar,
"Bu konularda peygamberlik
etmemeli.
Utandırılmayacağız."
7Ey Yakupoğulları, böyle konuşulur mu?
"RAB'bin sabrı mı tükendi acaba?
O böyle şeyler yapar mı?
Benim sözlerim doğru yolda
yürüyenin yararına değil mi?"
diyor RAB,

a *1:10* "Gat": "Duyurmak" sözcüğünü çağrıştırır. **b** *1:10* "Beytofra": "Toz evi" anlamına gelir. **c** *1:11* "Saanan": "Çıkmak" sözcüğünü çağrıştırır. **ç** *1:13* "Lakiş": "At takımı" anlamına gelir. **d** *1:14* "Moreşet": "Nişanlı" sözcüğünü çağrıştırır. **e** *1:14* "Veda armağanları": Burada geline verilen veda armağanlarından söz ediliyor. **f** *1:14* "Akziv": "Aldatıcı" anlamına gelir. **g** *1:15* "Mareşa": "Ele geçiren" sözcüğünü çağrıştırır.

8“Daha dün halkım düşman gibi
ayaklandı.
Savaştan dönenlerin, kaygısızca
önünüzden geçenlerin sırtından
Güzel giysilerini sıyırıp alırsınız.
9Halkımın kadınlarını rahat
evlerinden kovar,
Çocuklarını yüce huzurumdan
yoksun bırakırsınız.
10Kalkıp gidin, dinlenme yeriniz
değil burası!
Murdarlığınız* yüzünden bu yer
korkunç biçimde yıkılacak.
11Yalancı, aldatıcı biri gelip,
‘Size şarap ve içkiden söz edeyim’
dese,
Bu halk onu peygamber kabul
edecek.”

Kurtuluş Müjdesi

12“Ey Yakupoğulları,
Elbette hepinizi bir araya
getireceğim.
İsrail'in geride kalanlarını elbette
toplayacağım.
Ağıldaki davar gibi,
Otlaktaki sürü gibi bir araya
getireceğim sizleri.
Topraklarınız insanlarla dolacak.”
13Tanrı yolu açıp halkın önünden
gidecek.
Kent kapılarını kırıp dışarı çıkacaklar.
Kralları olan RAB önlerinden
gidecek.

Önderlerin ve Peygamberlerin Suçu

3 Dedim ki,
“Ey Yakupoğulları'nın önderleri,
İsrail halkının yöneticileri,
Dinleyin! Adil olmanız gerekmez
mi?
2Siz ki iyiden nefret eder, kötüyü
seversiniz.
Halkımın derisini yüzer, etini
kemiğinden sıyırırsınız.
3Halkımın derisini yüzer, etini yersiniz.
Kemiklerini kırar,
Tencerede, kazanda haşlanacak et
gibi doğrarsınız.”
4Gün gelecek RAB'be yakaracaklar.
Ama O yanıtlamayacak,
Yüzünü onlardan gizleyecek.
Çünkü kötülük yaptılar.
5RAB diyor ki,
“Ey halkımı saptıran peygamberler,
Sizi doyuranlara esenlik diler,
Doyurmayanlara savaş açarsınız.
6Bu nedenle üzerinize görümsüz
geceler çökecek.
Karanlıktan fal bakamayacaksınız.
Ey peygamberler, güneşiniz
batacak, gününüz kararacak.
7Biliciler* utandırılacak.
Rezil olacak falcılar.
Utançtan yüzlerini örtecekler.
Çünkü Tanrı'dan yanıt gelmeyecek.”

8Ama Yakupoğulları'na isyanlarını,
İsrail halkına günahlarını
bildirmek için
Ben RAB'bin Ruhu'yla, güçle,
Adalet ve cesaretle donatıldım.
9Adaletten nefret eden,
Doğruları çarpıtan ey
Yakupoğulları'nın önderleri
Ve İsrail halkının yöneticileri, iyi
dinleyin:
10Siyon'u kan dökerek,
Yeruşalim'i zorbalıkla bina
ediyorsunuz.
11Önderleri rüşvetle yönetir,
Kâhinleri* ücretle öğretir,
Peygamberleri para için falcılık eder.
Sonra da, “RAB bizimle birlikte
değil mi?
Başımıza bir şey gelmez” diyerek
RAB'be dayanmaya kalkışırlar.
12Siyon tarla gibi sürülecek sizin
yüzünüzden.
Taş yığınına dönecek Yeruşalim.
Tapınağın kurulduğu dağ
Çalılarla kaplanacak.

3:12 Yer.26:18

Rab'bin Dağı
(Yşa.2:1-4)

4 RAB'bin Tapınağı'nın
kurulduğu dağ,
Son günlerde dağların en yücesi,
Tepelerin en yükseği olacak.
Oraya akın edecek halklar.
2 Birçok ulus gelecek,
"Haydi, RAB'bin Dağı'na,
Yakup'un Tanrısı'nın Tapınağı'na
çıkalım" diyecekler,
"O bize kendi yolunu öğretsin,
Biz de O'nun yolundan gidelim.
Çünkü yasa Siyon'dan,
RAB'bin sözü Yeruşalim'den
çıkacak."

3 RAB halklar arasında yargıçlık
edecek,
Uzaklardaki güçlü ulusların
anlaşmazlıklarını çözecek.
İnsanlar kılıçlarını çekiçle dövüp
saban demiri,
Mızraklarını bağcı bıçağı
yapacaklar.
Ulus ulusa kılıç kaldırmayacak,
Savaş eğitimi yapmayacaklar artık.
4 Herkes kendi asmasının, incir
ağacının altında oturacak.
Kimse kimseyi korkutmayacak.
Bunu söyleyen, Her Şeye Egemen
RAB'dir.

5 Bütün halklar ilahlarının izinden
gitse bile,
Biz sonsuza dek Tanrımız
RAB'bin izinden gideceğiz.

Yeruşalim Halkı Sürgünden Dönecek

6 "Gün gelecek, düşkünü, sürgüne
gönderip ezdiğim halkı
Bir araya getireceğim" diyor RAB,
7 "Düşkünü yaşatacak,
Uzaklara sürülenleri güçlü bir
ulus yapacağım.
Onları Siyon Dağı'nda bugünden
sonsuza dek ben yöneteceğim."
8 Ve sen, sürünün gözcü kulesi olan
ey Siyon Kenti'nin doruğu,
Eski egemenliğine kavuşacaksın.
Ey Yeruşalim, krallığını yeniden
elde edeceksin.
9 Neden öyle hıçkıra hıçkıra
ağlıyorsun şimdi?
Doğuran kadın gibi neden acı
çekiyorsun?
Kralın olmadığı için mi,
Öğütçün öldüğü için mi?
10 Doğuran kadın gibi ağrı çek,
acıyla kıvran, ey Siyon halkı.
Şimdi kentten çıkıp kırlarda
konaklayacaksın.
Babil'e gidecek,
Orada özgürlüğe kavuşacaksın.
RAB seni orada kurtaracak
düşmanlarının elinden.
11 Ama şimdi birçok ulus sana karşı
birleşti.
"Siyon murdar* olsun,
Başına gelenleri gözlerimizle
görelim" diyorlar.
12 Ne var ki, RAB'bin ne
düşündüğünü bilmiyorlar,
O'nun tasarılarını anlamıyorlar.
RAB onları harman yerinde
dövülen buğday demetleri gibi
Cezalandırmak için topladı.
13 RAB şöyle diyor:
"Ey Siyon halkı, kalk ve harmanı döv.
Çünkü seni demir boynuzlu,
Tunç* tırnaklı boğalar kadar
güçlü kılacağım.
Birçok halkı ezip geçecek,
Zorbalıkla elde ettikleri serveti,
zenginlikleri bana,
Yeryüzünün sahibi olan Rab'be
adayacaksın."

5 Ey ordular kenti, şimdi
ordularını topla.
Çevremizi sardılar,

4:3 Yoe.3:10 **4:4** Zek.3:10

İsrail'i yönetenin yanağına
değnekle vuracaklar.

Kurtarıcı Beytlehem'den Çıkacak

2 Ama sen, ey Beytlehem Efrata,
Yahuda boyları arasında önemsiz
olduğun halde,
İsrail'i benim adıma yönetecek
olan senden çıkacak.
Onun kökeni öncesizliğe,
zamanın başlangıcına dayanır.
3 Bu yüzden onu doğuracak olan
kadın doğurana dek
RAB İsrailliler'i düşmanlarına
teslim edecek.
Sonra öbür soydaşları İsrailliler'e
katılacak.
4 O gelince, halkını RAB'den aldığı
güçle
Tanrısı RAB'bin görkemli adına
yönetecek.
Halk güvenlik içinde yaşayacak.
Çünkü bütün dünya onun
büyüklüğünü kabul edecek.
5 Halkına esenlik getirecek.

Kurtuluş ve Yıkım

Asurlular ülkemize saldırıp
Kalelerimizi ele geçirince,
Onlara karşı çok sayıda önder[h]
çıkaracağız.
6 Asur topraklarını kılıçla,
Nemrut'un topraklarını yalın
kılıçla yönetecekler.
Ülkemize saldırıp
sınırlarımızdan içeri girecek
olan Asurlular'dan
Bizi bu önderler kurtaracak.
7 Yakup'un soyundan geride kalanlar,
Birçok halkın arasında
RAB'bin gönderdiği çiy gibi,
Kimseye dayanmadan, kimsenin
onayını beklemeden
Otları sulayan sağanak
yağmurları gibi olacaklar.
8 Orman hayvanları arasında aslan
ne ise,
Davar sürülerini paralayıp
dağıtan, kurtulma fırsatı
vermeyen genç aslan ne ise,
Yakup'un soyundan geride
kalanlar da uluslar arasında,
Halkların ortasında öyle olacaklar.
9 Ey İsrailliler, düşmanlarınızı
yeneceksiniz.
Karşıtlarınızın hepsi ortadan
kalkacak.
10 RAB diyor ki,
“O gün atlarınızı elinizden alacak,
Savaş arabalarınızı yok edeceğim.
11 Ülkenizdeki kentleri yıkacak,
Bütün kalelerinizi yerle bir
edeceğim.
12 Büyü yapma gücünüzü kıracağım,
Aranızda falcı kalmayacak.
13 Putlarınızı, dikili taşlarınızı
kaldırıp atacağım.
Ellerinizle yaptığınız putlara
artık tapmayacaksınız.
14 Aşera* putlarınızı söküp atacağım,
Yerle bir edeceğim kentlerinizi.
15 Söz dinlemeyen ulusları öfke ve
gazapla cezalandıracağım.”

Rab'bin Yargısı

6 RAB'bin söylediğine kulak verin:
Kalkın, davanızı dağların
önünde dile getirin.
Tepeler duysun sesinizi.
2 Ey dağlar ve yeryüzünün sarsılmaz
temelleri,
RAB'bin suçlamasını dinleyin.
Çünkü RAB halkından davacı,
İsrail'den şikâyetçi.
3 “Ey halkım, sana ne yaptım?” diyor
RAB,
“Sana nasıl yük oldum, yanıtla.
4 Seni Mısır'dan ben çıkardım,
Ben kurtardım seni kölelik
diyarından.

h *5:5* “Çok sayıda önder”: İbranice “Yedi çoban ve sekiz önder”.
5:2 Mat.2:6; Yu.7:42 **5:6** Yar.10:8-11 **6:4** Çık.12:50-51 **6:4** Çık.4:10-16; 15:20

Sana öncülük etsinler diye
Musa'yı, Harun'u, Miryam'ı
ben gönderdim.
5 Ey halkım, Moav Kralı Balak'ın
neler öğütlediğini,
Beor oğlu Balam'ın onu nasıl
yanıtladığını anımsa.
Şittim'den Gilgal'a dek olup biteni an.
Sizleri nasıl kurtardığımı o
zaman anlayacaksın."

6 RAB'bin önüne ne ile çıkayım,
Yüce Tanrı'ya nasıl tapınayım?
O'nun önüne yakmalık sunuyla* mı,
Bir yaşında danayla mı çıkayım?
7 Binlerce koç sunsam,
Zeytinyağından on binlerce dere
akıtsam,
RAB hoşnut kalır mı?
Suçuma karşılık ilk oğlumu,
İşlediğim günah için bedenimin
ürününü versem olur mu?
8 Ey insanlar, RAB iyi olanı size
bildirdi;
Adil davranmanızdan, sadakati
sevmenizden
Ve alçakgönüllülükle yolunda
yürümenizden başka
Tanrınız RAB sizden ne istedi?

Yeruşalim'in Suçu ve Cezası

9 Dinleyin! RAB kente sesleniyor.
O'nun adından korkmak bilgeliktir.
Diyor ki, "Ey halk ve kent meclisi,
dinleyin[ı].
10 Kötü adamların evleri
Haksızca kazanılmış servetlerle
dolu,
Bilmiyor muyum sanıyorsunuz?
Eksik ölçek lanetlidir.
11 Hileli terazi kullanan,
Torbasında eksik ağırlıklar olan
adamı nasıl aklayayım?
12 Kentin zenginleri zorba,
Halkı da yalancıdır.
Dillerinden aldatıcı sözler dökülür.
13 Günahlarınızdan ötürü yıkımınızı,
Mahvınızı hazırladım bile.
14 Yiyecek, ama doymayacaksınız.
Aç kalacak karnınız,
Biriktireceksiniz, ama
saklayamayacaksınız.
Koruyabildiğinizi kılıçla yok
edeceğim.
15 Ekecek, ama biçemeyeceksiniz.
Zeytin ezecek, ama yağını
sürünemeyeceksiniz.
Üzümü sıkacak, ama şarabını
içemeyeceksiniz.
16 Kral Omri'nin buyruklarına,
Ahav soyunun kötü adetlerine
uyduğunuz,
Onların törelerini izlediğiniz için
sizi utanca boğacağım, yıkıma
uğratacağım.
Halkım olarak aşağılanmaya
dayanmak zorunda
kalacaksınız."

Mika'nın Ağıtı

7 Vay halime benim! Yazın meyve
toplandıktan
Ve bağbozumundan artakalan
üzümler alındıktan sonra
Tek bir salkım bulamayan adam
gibiyim.
Canım turfanda inciri nasıl da
çekiyor!
2 Ülkede Tanrı'ya sadık kul kalmadı.
İnsanlar arasında dürüst kimse yok.
Herkes kan dökmek için pusuda.
Kardeş kardeşe tuzak kuruyor.
3 Kötülük yapmakta elleri ne becerikli!
Önderler armağan istiyor,
yargıçlar rüşvet alıyor.
Güçlüler her istediklerini zorla
yaptırıyor,
Düzen üstüne düzen kuruyorlar.
4 En iyileri çalı çırpıdan değersiz,
En dürüstleri dikenli çitten beterdir.

ı *6:9* Olası metin "Ey halk ve kent meclisi, dinleyin", Masoretik metin "Ey halk, dinle ve onu kim atadı?" **6:5** Say.22:2-24:25 **6:5** Yşu.3:1-4:19 **6:16** 1Kr.16:23-28 **6:16** 1Kr.16:29-34; 21:25-26

Ama peygamberlerinin[i] uyardığı gibi,
Cezalandırılacakları gün geldi çattı.
Şaşkınlık içindeler şimdi.
5 İnanmayın komşunuza,
Dostunuza güvenmeyin.
Koynunuzda yatan karınızın
yanında bile
Sıkı tutun ağzınızı.
6 Çünkü oğul babasına saygısızlık
ediyor,
Kız annesine, gelin kaynanasına
karşı geliyor.
İnsanın düşmanı kendi ev halkıdır.
7 Ama ben umutla RAB'be bakıyor,
Kurtarıcım olan Tanrı'yı bekliyorum.
Duyacak beni Tanrım.

Kurtuluş Yolu

8 Halime sevinme, ey düşmanım!
Düşsem de kalkarım.
Karanlıkta kalsam bile RAB
bana ışık olur.
9 RAB'be karşı günah işlediğim için,
O'nun öfkesine dayanmalıyım.
Sonunda davamı savunup
hakkımı alacak,
Beni ışığa çıkaracak, adaletini
göreceğim.
10 Düşmanım da görecek ve utanç
içinde kalacak.
O düşman ki,
"Hani Tanrın RAB nerede?" diye
soruyordu bana.
Onun düşüşünü gözlerimle
göreceğim.
Sokaktaki çamur gibi ayak
altında çiğnenecek.
11 Ey Yeruşalim,
Surlarının onarılacağı,
Sınırlarının genişletileceği gün
gelecek.
12 Halkımızdan olanlar o gün
Asur'dan Mısır'a,
Mısır'dan Fırat'a kadar uzanan
topraklardan,
Denizler arasında, dağlar
arasında kalan topraklardan
sana gelecekler.
13 Ama ülke, içinde yaşayanların
yaptığı kötülükler yüzünden
viraneye dönecek.

Dua ve Teşekkür

14 Ya RAB, mirasın olan
Ve Karmel'in ortasındaki ormanda[j]
ayrı yaşayan sürünü, halkını
Değneğinle güt.
Geçmişte olduğu gibi,
Başan'da ve Gilat'ta beslensinler.
15 Bizi Mısır'dan çıkardığın
günlerdeki gibi,
Harikalar yarat halkın için.
16 Uluslar bunu görünce
Yaptıkları bunca zorbalıktan
utanacaklar.
Elleriyle ağızlarını kapayacak,
kulaklarını tıkayacaklar.
17 Yılanlar gibi, sürüngenler* gibi
toprak yalayacak,
Titreyerek sığınaklarından
çıkacaklar.
Ey Tanrımız RAB, dehşet içinde
sana dönecek
Ve senden korkacaklar.
18 Senin gibi suçları silen,
Kendi halkından geride
kalanların isyanlarını
bağışlayan başka tanrı var mı?
Sonsuza dek öfkeli kalmazsın,
Çünkü merhametten hoşlanırsın.
19 Bize yine acıyacaksın,
Çiğneyeceksin suçlarımızı ayak
altında.
Bütün günahlarımızı denizin
dibine atacaksın.
20 Geçmişte atalarımıza ant içtiğin gibi,
Yakup'un ve İbrahim'in torunları
olan bizlere de
Verdiğin sözü tutacak ve sadık
kalacaksın.

i *7:4* "Peygamberlerinin" ya da "Gözcülerinin". **j** *7:14* "Karmel'in ortasındaki ormanda" ya da "Ormandaki verimli topraklarda". **7:6** Mat.10:35-36; Luk.12:53

NAHUM

GİRİŞ

Nahum, İsrailliler'in güçlü düşmanı Asur'un başkenti Ninova'nın düşüşünü önceden bildiren bir kitaptır. Ninova'nın İ.Ö. 612 yılında yıkılması, Tanrı'nın acımasız ve gururlu bir ulusu yargılaması olarak görülmektedir.

Ana Hatlar:

1:1-15 Ninova'nın yargılanması
2:1-3:19 Ninova'nın düşüşü

---

1 Ninova ile ilgili bildiri, Elkoşlu Nahum'un görümünü anlatan kitaptır.

Rab'bin Ninova'ya Öfkesi

2 RAB kıskanç, öç alıcı bir Tanrı'dır.
Öç alır ve gazapla doludur.
Hasımlarından öç alır,
Düşmanlarına karşı öfkesi süreklidir.
3 RAB tez öfkelenmez ve çok güçlüdür.
Suçlunun suçunu asla yanına koymaz.
Geçtiği yerde kasırgalar, fırtınalar kopar.
O'nun ayaklarının tozudur bulutlar.
4 Bir buyrukla kurutur denizi,
Kurutur bütün ırmakları.
Solar Başan'ın, Karmel Dağı'nın yeşillikleri
Ve Lübnan'ın çiçekleri.
5 Dağlar RAB'bin önünde titrer,
Erir tepeler.
Yer sarsılır önünde.
Dünya ve üzerinde yaşayanların tümü titrer.
6 O'nun gazabına kim karşı durabilir,
Kim dayanabilir kızgın öfkesine?
Ateş gibi dökülür öfkesi,
Kayaları paramparça eder.

7 RAB iyidir,
Sığınaktır sıkıntı anında.
Korur kendisine sığınanları.
8 Ama Ninova'yı azgın sellerle yok edecek,
Düşmanlarını karanlığa sürecek.
9 RAB'be karşı neler tasarlarsanız,
Hepsini yok edecek.
İkinci kez kimse karşı koyamayacak.
10 Birbirine dolaşmış dikenler gibi,
Kuru anız gibi,
Yanıp biteceksiniz, ey ayyaşlar.

11 Ey Ninova, RAB'be karşı kötülük tasarlayan,
Şer öğütleyen kişi senden çıktı.
12 RAB diyor ki,
"Asurlular güçlü ve çok olsalar bile, yok olup gidecekler.
Ey halkım, seni sıkıntıya soktuysam da, bir daha sokmayacağım.
13 Şimdi boyunduruğunu parçalayıp üzerindeki bağları koparacağım."
14 RAB, "Artık soyunu sürdürecek torunların olmasın"
Diye buyurdu, ey Ninova.

1:1-3:19 Yşa.10:5-34; 14:24-27; Sef.2:13-15

"Tanrılarının tapınağındaki oyma
ve dökme putları yok
edeceğim" diyor.
"Mezarını hazırlayacağım.
Çünkü sen aşağılıksın."

15 İşte, müjde getirenin ayakları
dağları aşıp geliyor,
Size esenlik haberini getiriyor.
Ey Yahudalılar, bayramlarınızı
kutlayın,
Adak sözünüzü yerine getirin.
O kötü ulusun istilasına
uğramayacaksınız bir daha.
Çünkü o büsbütün yok edildi.

Ninova'nın Düşüşü

2 Saldırı altındasın, ey Ninova,
surlarını koru,
Yolu gözle, belini doğrult, topla
bütün gücünü.
2 Çünkü RAB Yakup'un soyunu
İsrail'in eski görkemine
kavuşturacak;
Düşmanları onları perişan edip
asmalarını harap etmiş olsa bile.
3 Askerlerinin kalkanları kıpkızıl,
Yiğitler allar kuşanmış.
Savaş arabalarının demirleri
hazırlık günü nasıl da parıldıyor!
Çam mızraklar sallanıyor havada.

4 Sokaklardan fırtına gibi geçiyor
savaş arabaları,
Meydanlardan koşuşuyorlar her
yöne,
Şimşek gibi seğirtiyorlar.
Görünüşleri meşalelerden farksız.
5 Ninova Kralı topluyor seçkin
askerlerini,
Ama sendeliyorlar yolda.
Saldıranlar kent surlarına doğru
seğirtiyor,
Siperler kuruluyor.
6 Irmakların kapıları açıldı
Ve yerle bir oldu saray.
7 Tanrı'nın dediği oldu, soyup
götürdüler kenti.
Güvercinler gibi inliyor kadın
köleler,
Göğüslerini döverek.
8 Kaçıp gidiyor Ninova halkı,
Boşalan bir havuzun suyu gibi,
"Durun, durun!" diye bağırıyorlar,
Ama geri dönüp bakan yok.

9 Yağmalayın altınını, gümüşünü,
Yok servetinin sonu.
Her tür değerli eşyayla dolup taşıyor.

10 Yıkıldı, yerle bir oldu, viraneye
döndü Ninova.
Eriyor yürekler,
Bükülüyor dizler, titriyor bedenler,
Herkesin beti benzi soluyor.

11 Aslanların inine,
Yavru aslanların beslendiği yere
ne oldu?
Aslanla dişisinin ve yavrularının
korkusuzca gezindiği yere ne
oldu?
12 Aslan, yavrularına yetecek
kadarını avladı,
Dişileri için avını boğazladı.
Mağarasını avladıklarıyla,
İnini kurbanlarıyla doldurdu.

13 Her Şeye Egemen RAB, "Sana
karşıyım" diyor,
"Yakacağım savaş arabalarını,
Dumanları tütecek.
Genç aslanlarını kılıç yiyip
tüketecek.
Yeryüzünde av bırakmayacağım
sana
Ulaklarının sesi işitilmeyecek
artık."

3 Elleri kanlı kentin vay haline!
Yalanla, talanla dolu.
Yağmalamaktan geri kalmıyor.

1:15 Yşa.52:7 **2:10** Yoe.2:6

2Kamçı şaklamaları, tekerlek
gürültüleri,
Koşan atlar, sarsılan savaş
arabaları,
3Saldıran atlılar, çakan kılıçlar,
Parıldayan mızraklar, yığın yığın
ölüler...
Sayısız ceset.
Yürürken ayaklar takılıyor ölülere.
4Her şey o alımlı, büyücü fahişenin
sınırsız ahlaksızlığından oldu.
Fahişeliğiyle ulusları, büyüleriyle
halkları kendine tutsak etti.

5Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Sana karşıyım, ey Ninova!
Savuracağım eteklerini yüzüne.
Uluslara çıplaklığını,
Halklara ayıp yerlerini
göstereceğim.
6Seni pislikle sıvayıp rezil edeceğim.
Dehşetle seyredecek herkes seni.
7Seni kim görse kaçacak.
'Harabeye döndü Ninova'
diyecekler,
'Kim dövünecek onun için?
Nereden bulalım onu avutacak
birilerini?' "

8Sen No-Amon'dan[a] daha mı
üstünsün?
O kent ki, kanallar arasındaydı,
Suyla çevrelenmişti,
Kalesi Nil Irmağı, surlarıysa
sulardı.
9Kûş* ve Mısır onun sınırsız
gücünün kaynağıydı.
Pût ve Luv da yandaşlarıydı.
10Öyleyken tutsak düştü, halkı sürüldü.
Yavruları köşe başlarında
paramparça edildi.
Soyluları için kura çekildi,
Zincire vuruldu ileri gelenleri.
11Acıyla kendinden geçeceksin, ey
Ninova,
Düşmanlarından korunacak yer
arayacaksın.
12Senin kalelerin incir ağacının ilk
olgunlaşan meyvesi gibidir.
Bir silkeleyişte yiyenin ağzına
düşecekler.
13Askerlerine bak! Kadın gibi hepsi.
Kapıların ardına kadar düşmana
açık.
Ateş yiyip bitirmiş kapı sürgülerini.
14Kuşatma vakti için su biriktir
kendine,
Savunmanı güçlendir.
Tuğla yapmak için kili çiğne,
Kalıpları hazırla.
15Orada ateş seni yiyip bitirecek,
Kılıç seni kesip biçecek.
Genç çekirgelerin yiyip bitirdiği
ekin gibi yok olacaksın.

Çekirgeler gibi, genç çekirgeler
gibi çoğalmalısın.
16Tüccarlarının sayısı gökteki
yıldızlardan çok.
Ama düşmanların genç çekirgeler
gibi ülkeyi talan edip gidecekler.
17Koruyucularınla görevlilerin serin
günlerde duvarlara konan
çekirgeler gibidir,
Güneş doğunca uçup kayıplara
karışan çekirge sürüsü gibi.
18Ey Asur Kralı, yöneticilerin öldü,
Uyudu sonsuza dek soyluların.
Halkın dağlara dağıldı.
Onları toplayacak kimse yok.
19Uğradığın felaketten kurtuluş yok,
yaraların ölümcül.
Başına gelenleri duyanlar
sevinçle el ovuşturuyorlar.
Çünkü dinmeyen vahşetinden
kim kaçabildi ki?

a *3:8* "No-Amon": Mısır'ın Tebes diye de bilinen eski başkenti.

HABAKKUK

GİRİŞ

Peygamber Habakkuk İ.Ö. 7. yüzyılın sonlarına doğru, Babilliler'in Ortadoğu'da egemen olduğu dönemde yaşadı. Bu acımasız insanların zorbalığından çok derin rahatsızlık duyan Habakkuk Rab'be şunu sordu: "Doğrular kötülere yem olurken neden susuyorsun?" (1:13). Rab uygun bulduğu zamanda harekete geçeceğini söyledi. Aynı zamanda, "Doğru kişi sadakatiyle yaşayacaktır" dedi (2:4).

Kitabın geri kalan bölümü kötülerin başına gelecek korkunç sonu bildiriyor. Kitap, Habakkuk'un güçlü imanını dile getiren, Tanrı'nın büyüklüğünü kutlayan bir ilahiyle son buluyor.

Ana Hatlar:

1:1-2:4 Habakkuk'un yakınmaları ve Rab'bin yanıtı
2:5-20 Kötülerin korkunç sonu
3:1-19 Habakkuk'un duası

---

1 Peygamber Habakkuk'a bir görümde verilen bildiridir.

Habakkuk'un Rab'be Yakınması

2 Ya RAB, ne zamana dek seni yardıma çağıracağım,
Beni duymuyor musun?
"Zorbalık var" diye haykırıyorum sana,
Ama kurtarmıyorsun!
3 Bunca kötülüğü bana neden gösteriyorsun,
Nasıl hoş görürsün bunca haksızlığı?
Nereye baksam şiddet ve zorbalık var.
Kavgaların, çekişmelerin sonu gelmiyor.
4 Bu yüzden yasa işlemez oldu,
Bir türlü yerini bulmuyor hak.
Kötüler doğruları kıskaca almış
Ve böylece adalet saptırılıyor.

Rab'bin Yanıtı

5 "Bakın öbür uluslara,
Gördüklerinize büsbütün şaşacaksınız.
Sizin gününüzde öyle işler yapacağım ki,
Anlatsalar inanmayacaksınız.
6 Başkalarına ait toprakları ele geçirmek için
Dünyanın dört yanına yürüyen o acımasız ve saldırgan ulusu,
Kildaniler'i* güçlendireceğim.
7 Dehşetli ve korkunçturlar,
Gururlu ve başlarına buyrukturlar.
8 Parstan çeviktir atları,
Aç kurttan daha azgın.
Atlıları yeri deşerek geliyor uzaklardan,
Avına saldıran kartal gibi uçuyorlar,
9 Yağmalamak için geliyor hepsi.
Orduları çöl rüzgarı gibi ilerliyor
Ve kum gibi tutsak topluyorlar.

1:5 Elç.13:40-41 **1:6** 2Kr.24:2

10Küçümsüyorlar kralları,
Yöneticilerle alay ediyorlar.
Dudak büküyorlar bütün surlu
kentlere,
Önlerine toprak yığıp onları ele
geçiriyorlar.
11Rüzgar gibi geçip gidiyorlar.
Bu suçlu adamların ilahları kendi
güçleridir."

Habakkuk Rab'be Yine Yakınıyor

12Ya RAB, kutsal Tanrım,
Öncesizlikten beri var olan sen
değil misin?
Sen ölmeyeceksin[a].
Ya RAB, bizi yargılamak için
Kildaniler'i* mi seçtin?
Ey sığınağımız[b], onlara mı
verdin cezalandırma yetkisini?
13Kötüye bakamayacak kadar saftır
gözlerin.
Haksızlığı hoş göremezsin.
Öyleyse nasıl hoş görürsün
Bu hain adamları?
Doğrular kötülere yem olurken
Neden susuyorsun?
14İnsanları denizdeki balıklara,
Yöneticiden yoksun sürüngenlere*
çevirdin.
15Kildaniler onları oltayla, ağla,
Serpme ağla tutar gibi tutuyor
Ve sevinç çığlıkları atıyorlar.
16Kurban kesiyorlar ağlarına bu
yüzden.
Kendilerine lezzetli ve bol
yiyecek sağlayan ağları için
buhur yakıyorlar.
17Ağlarını durmadan boşaltmaya,
Ulusları acımasızca öldürmeye
devam edecekler mi?

2 Nöbet yerinde, gözcü kulesinde
durayım,
Bakayım RAB bana ne diyecek,
Yakınmalarıma ne yanıt verecek
göreyim.

Rab'bin Yanıtı

2Şöyle yanıtladı RAB:
"Göreceklerini taş levhalara
oyarak yaz.
Öyle ki, herkes bir çırpıda
okusun.
3Bu olayların zamanı gelmedi henüz.
Sonun belirtileridir bunlar ve
yalan değildir.
Gecikiyormuş gibi görünse de
bekle olacakları,
Kesinlikle olacak, gecikmeyecek.
4Bakın şu övüngen kişiye, niyeti iyi
değildir.
Ama doğru kişi sadakatiyle[c]
yaşayacaktır.
5Servet aldatıcıdır.
Küstahlar kalıcı değildir;
Açgözlüdürler ölüler diyarı gibi
Ve ölüm gibi hiç doymazlar.
Ülkeleri ele geçirip halkları
tutsak alırlar.
6Tutsak alınanlar onları küçümseyip
alay etmeyecekler mi?
'Kendisine ait olmayanı ele
geçirenin,
Haraç alarak zenginleşenin vay
haline!
Daha ne kadar sürecek bu?'
demeyecekler mi?
7Haraca kestikleriniz ansızın
ayaklanmayacak mı?
Uyanıp yakanıza
yapışmayacaklar mı?
İşte o zaman onlar için çapul malı
gibi olacaksınız.
8Birçok ulusu soyduğunuz,
Kan döktüğünüz,
Ülkelere, kentlere ve oralarda
yaşayan herkese zorbalık
ettiğiniz için,

a *1:12* Olası metin "Sen ölmeyeceksin", Masoretik metin "Biz ölmeyeceğiz".
b *1:12* "Sığınağımız" ya da "Kayamız". c *2:4* "Sadakatiyle": Septuaginta "Bana olan imanla".
2:3-4 Rom.1:17; Gal.3:11; İbr.10:37-38

Halklardan sağ kalanlar da sizi
soyacaklar.
9 Evini haksız kazançla dolduranın,
Felaketten kaçmak için yuvasını
yüksek yere kuranın vay haline!
10 Birçok halkı kıyıma uğratmakla
Kendi soyunuzu utanca boğdunuz,
Kendi yıkımınızı hazırladınız.
11 Duvar taşları bile haykıracak bunu
Ve yankılanacak ahşap kirişler.
12 Kan dökerek kentler kuranın,
Zorbalıkla beldeler yapanın vay
haline!
13 Halkların bütün emeklerinin
yanması,
Ulusların bütün çabalarının boşa
gitmesi
Her Şeye Egemen RAB'bin işi
değil mi?
14 Çünkü sular denizi nasıl
dolduruyorsa,
Dünya da RAB'bin yüceliğinin
bilgisiyle dolacak.
15 Çıplak bedenlerini seyretmek için
Komşularına içki içirip sarhoş eden,
İçkiye zehir bile katan sizlerin
vay haline!
16 Onur yerine utanca boğulacaksınız.
Şimdi sıra sizde, için de
çıplaklığınız görünsün.
RAB size sağ elindeki ceza dolu
kâseden* içirecek.
Onurunuz kırılacak, rezil
olacaksınız.
17 Lübnan'a ettiğiniz zorbalık kendi
başınıza gelecek.
Telef ettiğiniz hayvanlar sizi
dehşete düşürecek.
Çünkü insan kanı döktünüz,
Ülkelere, kentlere ve oralarda
yaşayan herkese zorbalık ettiniz.
18 İnsanın biçim verdiği oyma ya da
dökme putun ne yararı var ki
aldatmaktan başka?
Putu yapan, yaptığına güvenir,
Ama yaptığı ne ki, dilsiz puttan
başka.
19 Tahta puta, 'Canlan!' diyenin,
Dilsiz taşa, 'Uyan' diyenin
Vay haline!
Put yol gösterebilir mi?
Altınla, gümüşle kaplanmış,
Ama içinde yaşam soluğu yok.
20 Oysa RAB kutsal tapınağındadır.
Sussun bütün dünya O'nun
önünde."

Habakkuk'un Duası

3 Peygamber Habakkuk'un Duası -
Şigyonot[ç] Makamında

2 Ya RAB, ününü duydum ve
yaptıklarının karşısında
ürperdim.
Günümüzde de aynı şeyleri yap,
ya RAB,
Şimdi herkes bilsin neler
yapabildiğini.
Öfkeliyken merhametini anımsa!

3 Tanrı Teman'dan,
Kutsal Tanrı Paran Dağı'ndan
geldi. *Sela*[d]
Görkemi kapladı gökleri,
O'na sunulan övgüler dünyayı
doldurdu.
4 Güneş gibi parıldıyor,
Elleri ışık saçıyor.
Gücünün gizi ellerinde.
5 Yayılıyor salgın hastalıklar önüsıra,
Ardısıra da ölümcül hastalıklar.
6 Duruşuyla dünyayı sarstı,
Titretti ulusları bakışıyla,
Yaşlı dağlar darmadağın oldu,
Dünya kurulalı beri var olan
tepeler O'na baş eğdi.
Tanrı'nın yolları değişmezdir.

7 Kuşan çadırlarını çaresizlik içinde
gördüm,

ç *3:1* "Şigyonot": Bir müzik makamı ya da duygusal bir şiir biçimi olduğu sanılıyor.
d *3:3,9,13* "Sela": Müzikte duruş ifade eden bir terim olduğu sanılıyor. **2:14** Yşa.11:9

Midyan konutları korkudan
titriyordu.
8Ya RAB, nehirlere mi öfkelendin?
Gazabın ırmaklara mı?
Yoksa denize mi kızdın da,
Atlarına, yenilmez savaş
arabalarına bindin?
9Gerdin yayını,
Okların içtiğin antlardır. *Sela*
Yeryüzünü akarsularla yardın.
10Sarsıldı dağlar seni görünce,
Seller her yanı süpürüp geçti.
Engin denizler gürledi, dalgalar
yükseldi.
11Uçuşan oklarının pırıltısından,
Parlayan mızrağının ışıltısından,
Yerlerinde durakaldı güneş ve ay.
12Gazap içinde ilerledin yeryüzünde,
Ulusları öfkeyle çiğneyip ezdin.
13Kendi halkını, seçtiğin ulusu[e]
kurtarmaya geldin.
Kötü soyun başını ezdin,
Soydun onu tepeden tırnağa. *Sela*
14Başını kendi mızrağıyla deldin.
Askerleri fırtına gibi gelmişti bizi
dağıtmaya,
Saklanan düşkünleri yok etmiş
gibi seviniyorlardı.
15Sense atlarınla çiğneyip geçtin
büyük denizleri,
Sularını köpürterek...

16Sesini duyunca yüreğim hopladı,
Seğirdi dudaklarım,
Kemiklerim eridi sanki,
Çözüldü dizlerimin bağı.

Ama bize saldıran halkın felakete
uğrayacağı günü
Sabırla bekleyeceğim.

17Tomurcuklanmasa incir ağaçları,
Asmalar üzüm vermese,
Boşa gitse de zeytine verilen emek,
Tarlalar ürün vermese de,
Boşalsa da davar ağılları,
Sığır kalmasa da ahırlarda,
18Ben yine RAB sayesinde
sevineceğim,
Kurtuluşumun Tanrısı sayesinde
sevinçten coşacağım.
19Egemen RAB gücümdür benim.
Ayaklarıma geyik ayağının
çevikliğini verir.
Aşırtır beni yükseklerden.

Müzik şefi için: Telli sazlar eşliğinde söylenecek.

e *3:13* "Seçtiğin ulusu": İbranice "Meshettiğini*".
3:19 2Sa.22:34; Mez.18:33

SEFANYA

GİRİŞ

Peygamber Sefanya İ.Ö. 7. yüzyılın ikinci yarısında, büyük olasılıkla Kral Yoşiya'nın İ.Ö. 621 yılında yaptığı dinsel reformlardan önceki yıllarda Yahuda ve çevresindeki halklara seslendi. Kitap şu peygamberlik konularını içeriyor: Başka ilahlara tapan Yahuda'nın korkunç şekilde cezalandırılacağı gün gelecek. Tanrı öteki ulusları da cezalandıracaktır. Yeruşalim kötü sona uğrasa bile, zamanla kent onarılacak, orada yaşayan alçakgönüllü ve doğru insanlar rahata kavuşacak.

Ana Hatlar:

1:1-2:3 Rab'bin yargı günü
2:4-15 İsrail'in komşularının korkunç sonu
3:1-20 Yeruşalim'in cezası ve kurtuluşu

---

1 RAB, Yahuda Kralı Amon oğlu Yoşiya zamanında Hizkiya oğlu Amarya oğlu Gedalya oğlu Kuşi oğlu Sefanya'ya şöyle seslendi:

Felakete Karşı Uyarı

2 "Yeryüzünden her şeyi silip
süpüreceğim.
3 İnsanları, hayvanları,
Gökteki kuşları,
Denizdeki balıkları,
Kötüleri ve onların günah
tuzaklarını silip süpüreceğim.
Yok edeceğim insanı yeryüzünden."
İşte böyle diyor RAB.

4-6 "Elimi Yahuda ve Yeruşalim'de
yaşayanlara karşı uzatacağım.
Baal'dan* kalan izleri,
Putperest din adamlarıyla
kâhinlerin* adını,
Damlardan gök cisimlerine
tapınanları,
Hem benim adıma, hem de Molek*
putu adına ant içip tapınanları,
Yolumdan dönenleri,
Bana yönelmeyenleri,
Kılavuzluğumu istemeyenleri
buradan yok edeceğim."

7 Susun Egemen RAB'bin önünde,
Çünkü O'nun günü yaklaştı.
RAB bir kurban hazırladı,
Konuklarını çağırdı.
8 "O kurban günü" diyor RAB,
"Önderleri, kral oğullarını,
Yabancıların geleneklerine
uyanları
Cezalandıracağım.
9 İlahların tapınaklarını zorbalık ve
hileyle dolduran putperestleri[a]
O gün cezalandıracağım.

10 Diyorum ki, o gün kentin Balık
Kapısı'ndan çığlıklar,
İkinci Mahalle'den feryatlar

a ***1:9*** "Putperestler": İbranice "Eşiğe basmadan içeri girenler" (bkz. 1Sa.5:4-5).
1:1 2Kr.22:1-23:30; 2Ta.34:1-35:27

Ve tepelerden büyük çatırtılar
yükselecek."
İşte böyle diyor RAB.
11"Kentin aşağı mahallesinde
oturanlar, feryat edin.
Bütün tüccarlarınız yok olacak,
Gümüş ticareti yapanların hepsi
mahvolacak.
12O gün kandille arayacağım
Yeruşalim'in her yanını,
İçlerinden, 'RAB bir şey yapmaz,
Ne iyilik eder ne kötülük'
Diyen o rahatına düşkün[b]
aymazları cezalandıracağım.
13Servetleri yağmalanacak.
Viraneye dönecek evleri.
Yaptıkları evlerde oturamayacak,
Diktikleri bağların şarabını
içemeyecekler."

Rab'bin Büyük Günü

14RAB'bin büyük günü yaklaştı,
Yaklaştı ve çabucak geliyor.
Dinleyin, RAB'bin gününde
En yiğit asker bile acı acı feryat
edecek.
15Öfke günü o gün!
Acı ve sıkıntı,
Yıkım ve felaket,
Zifiri karanlık bir gün olacak,
Bulutlu, koyu karanlık bir gün.
16Surlu kentlere, köşelerdeki yüksek
kulelere karşı
Savaş borularının çalındığı,
Savaş naralarının atıldığı gündür.
17RAB diyor ki, "İnsanları öyle bir
felakete uğratacağım ki,
Körler gibi, nereye gittiklerini
göremeyecekler.
Çünkü bana karşı günah işlediler.
Su[c] gibi akacak kanları,
Bedenleri yerde çürüyecek."

18RAB'bin öfke gününde,
Altınları da gümüşleri de
Onları kurtaramayacak.
RAB'bin kıskançlık ateşi bütün
ülkeyi yakıp yok edecek.
RAB ülkede yaşayanların hepsini
korkunç bir sona uğratacak.

2 1-2Ey utanmaz ulus, toparlan!
Hakkında ferman çıkmadan,
Gün saman ufağı gibi geçip
gitmeden,
RAB'bin kızgın öfkesi üzerine
dökülmeden,
RAB'bin öfke günü gelmeden
toparlan.
3Ey RAB'bin ilkelerini yerine
getirenler,
Ülkedeki bütün alçakgönüllüler,
RAB'be yönelin.
Doğruluğu ve alçakgönüllülüğü
amaç edinin.
Belki RAB'bin öfke gününde
kurtulabilirsiniz.

Rab Ulusları Cezalandırıyor

4Gazze bomboş kalacak,
Viraneye dönecek Aşkelon,
Boşaltılacak Aşdot öğle vakti,
Ekron temelden yıkılacak.
5Deniz kıyısında yaşayan
Keret[ç] ulusunun vay haline!
Ey Filist ülkesi Kenan,
RAB'bin yargısı sana karşıdır.
Hepinizi yok edecek RAB,
Ülkede yaşayan kimse kalmayacak.
6Deniz kıyısındaki ülkeniz,
Çoban barınaklarıyla sürü
ağıllarının bulunduğu otlaklara
dönecek;
7Yahuda oymağından sağ kalanların
eline geçecek.
Orada otlatacaklar sürülerini,
Aşkelon'un evlerinde
geceleyecekler.

b *1:12* "Rahatına düşkün": İbranice "Tortusu dibe çökmüş şarap gibi". **c** *1:17* "Su": İbranice "Toz". **ç** *2:5* "Keret": Büyük olasılıkla "Girit". **1:15** Yoe.2:2
2:4-7 Yşa.14:29-31; Yer.47:1-7; Hez.25:15-17; Yoe.3:4-8; Amo.1:6-8; Zek.9:5-7

Çünkü Tanrıları RAB onları
kayıracak.
Eski gönençlerine kavuşturacak
onları.
8-9 İsrail'in Tanrısı Her Şeye Egemen
RAB şöyle diyor:
"Moavlılar'ın halkımı nasıl
aşağıladığını,
Ammon halkının onlara nasıl
hakaret ettiğini,
Onları nasıl alaya aldığını,
Topraklarını nasıl tehdit ettiğini
duydum.
Varlığım hakkı için,
Moav kesinlikle Sodom gibi,
Ammon da Gomora gibi olacak.
Otlarla, tuz çukurlarıyla dolacak,
Sonsuza dek virane kalacak.
Mallarını halkımdan geride
kalanlar yağmalayacak.
Topraklarını ulusumdan sağ
kalanlar miras alacak."
10 Gururlanmalarının,
Her Şeye Egemen RAB'bin
halkını aşağılayıp
Alay etmelerinin karşılığı bu
olacak.
11 Dehşete düşürecek RAB onları,
Yeryüzünün bütün ilahlarını yok
edecek.
Kıyılardaki bütün uluslar,
Bulundukları yerde O'na
tapınacaklar.
12 "Ey Kûşlular*,
Siz de benim kılıcımla
öleceksiniz" diyor RAB.
13 RAB elini kuzeye doğru uzatıp
Asur'u yok edecek.
Ninova'yı viraneye,
Çöl gibi kurak bir alana çevirecek.
14 Orası sürülerin, her türlü hayvanın
yattığı yer olacak.
Sütun başlıklarında ishakkuşları,
kır baykuşları barınacak.
Sesleri pencerelerde yankılanacak,
Yıkıntılar dolduracak eşiklerin
önünü,
Sedir kirişler ortaya çıkacak.
15 İşte budur güvenlikte olduğunu
sanan,
"Bir ben varım, benden başkası yok"
diyen eğlence düşkünü kent.
Nasıl da viraneye döndü,
Yabanıl hayvanlara barınak oldu!
Yanından her geçen gördüğü
dehşetten irkiliyor.

Yeruşalim'in Geleceği

3 Başkaldıran, yozlaşan, acımasız
kentin vay haline!
2 Söz dinlemedi, ders almadı,
RAB'be güvenmedi,
Tanrısı'na sığınmadı.

3 Yöneticileri kükreyen aslanlar,
Önderleri akşam gezen aç kurtlar
gibi,
Sabaha bir şey bırakmazlar.
4 Peygamberleri sorumsuz ve
güvenilmezdir.
Kâhinleri kutsal olanı kirletip,
Yasayı çarpıtırlar.
5 Ama adil RAB hâlâ o kentte;
O haksızlık etmez,
Aksatmadan dağıtır adaletini her
yeni günün sabahında.
Ne var ki, bu yetmiyor haksızları
utandırmaya.
6 RAB diyor ki, "Ulusları yok ettim,
Kalelerini yıktım, sokaklarını
harap ettim.
O sokaklardan geçen kimse yok
artık.
Kentleri viraneye döndü,
Eser kalmadı insandan.
7 Halkım benden korkar,
Ders alır bundan dedim.
O zaman konutlarına dokunmaz,

2:8-11 Yşa.15:1-16:14; 25:10-12; Yer.48:1-47; Hez.25:8-11; Amo.1:13-15
2:8-11 Yer.49:1-6; Hez.21:28-32; 25:1-7; Amo.1:13-15 **2:9** Yar.19:24
2:13-15 Yşa.10:5-34; 14:24-27; Nah.1:1-3:19 **2:15** Yşa.47:8

Onları tasarladığım cezaya
çarptırmazdım.
Ama her türlü kötülüğü yapmaya
istekli görünüyorlar."
8 Bu yüzden, "Bekleyin de görün"
diyor RAB,
"Ulusları yargılayacağım günü
bekleyin.
Ulusları toplamaya,
Krallıkları bir araya getirmeye,
Gazabımı, kızgın öfkemi
Üzerlerine dökmeye karar verdim.
Çünkü kıskançlığımın ateşi
bütün dünyayı yiyip bitirecek.
9 O zaman, hep birlikte beni adımla
çağırmaları,
Omuz omuza bana hizmet
etmeleri için,
Halkların dudaklarını pak
kılacağım.
10 Dağılmış olan, bana tapan halkım,
Kûş* ırmaklarının ötesinden
Bana sunular getirecek.
11 Halkım bana yaptığı bunca kötülük
yüzünden utandırılmayacak o
gün.
Çünkü gururlu, küstah olanları
uzaklaştıracağım aralarından.
Kutsal dağımda bir daha
böbürlenmeyecekler.
12 Orada sadece benim adıma sığınan
uysal ve alçakgönüllüleri
bırakacağım.
13 İsrailliler'den geride kalanlar
haksızlık etmeyecek,
Yalan söylemeyecek,
Kimseyi aldatmayacak,
Tok karna yatacaklar ve onları
korkutan olmayacak."

Sevinç Ezgisi

14 Ey Siyon kızı*, ezgiler söyle!
Ey İsrail, haykır!
Yürekten sevin, sevinçle coş,
Ey Yeruşalim kızı*!
15 RAB senin cezanı kaldırdı,
Kovdu düşmanlarını.
İsrail'in Kralı RAB seninle.
Korkma artık kötülükten.
16 O gün Yeruşalim'e denecek ki,
"Korkma, ey Siyon, gevşemesin
ellerin.
17 Tanrın RAB, o güçlü Kurtarıcı
seninle.
Alabildiğine sevinecek senin için,
Sevgisiyle seni yenileyecek[d],
ezgilerle coşacak."
18-20 RAB, "Bayramlar için çektiğiniz
özlemleri sona erdireceğim"
diyor,
"Bunlar sizin için ağırlık ve utançtır.
Sizi ezenlerin tümünü
cezalandıracağım o gün.
Düşkünleri kurtaracak,
sürgünleri toplayacağım.
Utanç içinde kaldıkları bütün
ülkelerde
Onları yüceltip onurlandıracağım.
O zaman sizi toplayıp yurdunuza
geri getireceğim.
Göreceksiniz, sizi yeniden
bayındır kılacak,
Dünyanın bütün halkları arasında
yüceltip onurlandıracağım."

d *3:17* Septuaginta "Seni yenileyecek", Masoretik metin "Susacak".
3:13 Nah.14:5

HAGAY

GİRİŞ

Hagay Kitabı Rab'bin Peygamber Hagay aracılığıyla İ.Ö. 520 yılında ilettiği bildirileri içerir. İsrail halkı sürgünden dönüp Yeruşalim'e yerleşerek kendi evlerini kurmuşlardı. Ama tapınak hâlâ yıkık durumdaydı. Bildiriler halkın önderlerini tapınağı yeniden kurmaları için göreve çağırıyordu. Rab de yenilenmiş ve kutsanmış halk için gönenç ve barış dolu bir gelecek vaat ediyor.

Ana Hatlar:

1:1-15 Tapınağı kurmak için çağrı
2:1-23 Teselli ve umut bildirileri

Tapınağı Yeniden Kurmak için Çağrı

1 Kral Darius'un krallığının ikinci
yılında, altıncı ayın* birinci günü
RAB Peygamber Hagay aracılığıyla
Şealtiel'in torunu Yahuda Valisi Zerubbabil ve Yehosadak oğlu Başkâhin
Yeşu'ya seslendi:
2 "Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
'Bu halk, RAB'bin Tapınağı'nı yeniden kurmak için vakit daha gelmedi
diyor.' "
3 Sonra RAB, Peygamber Hagay
aracılığıyla şöyle seslendi:
4 "Bu tapınak yıkık durumdayken, sizin ağaç
kaplamalı evlerinizde oturmanızın sırası mı?"
5 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Şimdi tuttuğunuz yolları iyi düşünün!
6 Çok ektiniz ama az biçtiniz; yiyorsunuz ama doyamıyorsunuz, içiyorsunuz ama neşelenemiyorsunuz; giyiniyorsunuz ama ısınamıyorsunuz;
ücretinizi alıyorsunuz ama paranızı
sanki delik keseye koyuyorsunuz."
7-8 Her Şeye Egemen RAB, "Tuttuğunuz yolları iyi düşünün!" diyor,
"Dağlara çıkıp kütük getirin, tapınağı
yeniden kurun. Öyle ki, ondan hoşnut olayım, yüceltileyim.
9 Bol ürün
umdunuz ama az topladınız. Eve ne
getirdiyseniz üfleyip dağıttım. Acaba
neden?" Böyle soruyor Her Şeye Egemen RAB. "Yıkık duran tapınağımdan ötürü! Oysa hepiniz kendi evinizle uğraşıyorsunuz.
10 İşte bunun içindir
ki, gök çiyini, toprak ürününü sizden
esirgiyor.
11 Ülkeyi –dağlarını, tahılını,
yeni şarabını, zeytinyağını, toprağın
verdiği ürünleri, insanlarını, hayvanlarını, ellerinizin bütün emeğini– kuraklıkla cezalandırdım."

Halk Çağrıya Kulak Veriyor

12 Şealtiel'in torunu Zerubbabil, Yehosadak oğlu Başkâhin Yeşu ve sürgünden dönen halkın tümü Tanrıları RAB'bin sözüne, O'nun tarafından gönderilen Peygamber Hagay'ın sözlerine kulak verdiler. Halk RAB'den
korktu.
13 Sonra RAB'bin ulağı Hagay,
RAB'bin şu sözlerini halka bildirdi:
"RAB, 'Ben sizinle birlikteyim' diyor."

1:1 Ezr.5:1; 6:14

[14-15]Böylece RAB Şealtiel'in torunu
Yahuda Valisi Zerubbabil'i, Yehosa-
dak oğlu Başkâhin Yeşu'yu ve sürgün-
den dönen halkın tümünü bu konuda
harekete geçirdi. Darius'un krallığı-
nın ikinci yılında, altıncı ayın* yir-
mi dördüncü günü gelip Tanrıları Her
Şeye Egemen RAB'bin Tapınağı'nda
işe başladılar.

Kurulacak Tapınağın Görkemi

2 Yedinci ayın* yirmi birinci gü-
nü RAB Peygamber Hagay ara-
cılığıyla şöyle seslendi: [2]“Şealtiel'in
torunu Yahuda Valisi Zerubbabil'e,
Yehosadak oğlu Başkâhin Yeşu'ya
ve sürgünden dönen halka de ki,
[3]‘Aranızda bu tapınağı önceki görke-
miyle gören kaldı mı? Şimdi size na-
sıl görünüyor? Bir hiç olarak görün-
müyor mu? [4]Şimdi sen, ey Zerubbabil,
yüreklen!’ RAB böyle diyor. ‘Ey Ye-
hosadak oğlu Başkâhin Yeşu, yürek-
len! Ey ülke halkı, yüreklen!’ RAB
böyle diyor. ‘İşi sürdürün. Çünkü ben
sizinle birlikteyim.’ Böyle diyor Her
Şeye Egemen RAB. [5]‘Mısır'dan çık-
tığınızda, size bu konuda söz verdim.
Ruhum aranızdadır. Korkmayın!’
[6]“Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
‘Kısa zamanda bir kez daha yeri, gö-
ğü, denizi, karayı sarsacağım. [7]Bütün
ulusları sarsacağım, değerli eşyalarını
buraya getirecekler[a]. Ben de bu tapı-
nağı görkemle dolduracağım.’ Böyle
diyor Her Şeye Egemen RAB. [8]‘Gü-
müş de, altın da benim’ diyor Her Şe-
ye Egemen RAB. [9]‘Yeni tapınağın
görkemi, öncekinden daha büyük ola-
cak. Buraya esenlik vereceğim.’ Böy-
le diyor Her Şeye Egemen RAB.”

Kirli Sayılan Halk

[10]Darius'un krallığının ikinci yılın-
da, dokuzuncu ayın* yirmi dördüncü
günü RAB, Peygamber Hagay'a ses-
lendi: [11]“Her Şeye Egemen RAB diyor
ki, ‘Kâhinlere* yasayla ilgili şu soru-
yu sor: [12]Eğer biri giysisinin kıvrım-
ları arasında kutsanmış et taşır ve o
kıvrım ekmeğe, yemeğe, şaraba, zey-
tinyağına ya da başka bir yiyeceğe de-
ğerse, o yiyecek kutsal olur mu?’ ”
Kâhinler, “Hayır” diye yanıtladılar.
[13]Hagay konuşmasını şöyle sürdür-
dü: “Ölüye dokunduğu için kirli sayı-
lan biri, bu yiyeceklerden birine doku-
nursa, o yiyecek kirlenmiş olur mu?”
Kâhinler, “Evet, kirlenmiş olur” di-
ye karşılık verdiler.
[14]Bunun üzerine Hagay şöyle de-
di: “RAB, ‘Bu halk, bu ulus gözüm-
de böyledir’ diyor, ‘Her yaptıkları, su-
nakta her sundukları da kirlidir.’ ”

Rab Bereket Yağdıracak

[15-16]“ ‘Bugüne dek olanları iyi düşü-
nün; RAB'bin Tapınağı'nda taş üstüne
taş konulmadan önce, yirmi ölçeklik
bir tahıl yığınına gelen biri, yalnız-
ca on ölçek bulurdu; şarap teknesin-
den elli ölçek çıkarmaya varan biri,
yalnızca yirmi ölçek bulurdu. [17]El-
lerinizin bütün emeğini samyeliy-
le, küfle, doluyla cezalandırdım. Yi-
ne de bana dönmediniz.’ RAB böyle
diyor. [18]‘Bugünden, dokuzuncu ayın*
yirmi dördüncü gününden, RAB'bin
Tapınağı'nın temelinin atıldığı gün-
den başlayarak olacakları iyi düşü-
nün. [19]Ambarda hiç tohum kaldı mı?
Asma, incir, nar, zeytin ağaçları bu-
güne dek ürün verdi mi?
“ ‘Bugünden başlayarak üzerinize
bereket yağdıracağım.’ ”

Rab'bin Zerubbabil'e Verdiği Söz

[20]Ayın yirmi dördüncü günü RAB
Hagay'a ikinci kez seslendi: [21]“Yahu-
da Valisi Zerubbabil'e de ki, ben yeri,

a *2:7* “Değerli eşyalarını buraya getirecekler” ya da “Onların özlediği kişi buraya gelecek.”
2:3 Ezr.3:12 **2:5** Çık.29:45-46 **2:6** Hag.2:21; İbr.12:26 **2:13** Say.19:11-22

göğü sarsmak üzereyim. 22Kralların
tahtlarını devireceğim, yabancı ulus-
ların gücünü yok edeceğim. Savaş
arabalarıyla sürücülerini de devirece-
ğim; atlarla binicileri düşecek, hepsi
kardeşinin kılıcıyla öldürülecek.

23“Her Şeye Egemen RAB ‘O gün
seni alacağım, ey Şealtiel'in torunu
kulum Zerubbabil’ diyor, ‘Ve seni
mühür yüzüğü gibi yapacağım. Çün-
kü ben seni seçtim.’ Böyle diyor Her
Şeye Egemen RAB.”

ZEKERİYA

GİRİŞ

Zekeriya Kitabı iki ana bölümden oluşur:

1) 1-8 bölümleri İ.Ö. 520-518 yılları arasında Peygamber Zekeriya'nın Tanrı'dan aldığı peygamberlikleri içerir. Bu peygamberliklerin çoğu görüm şeklindedir. Yeruşalim'de düzenin yeniden kurulacağını, tapınağın yeniden yapılacağını, Tanrı halkının kutsanacağını dile getirir.

2) 9-14 bölümleri beklenen Mesih'in geleceğinden ve son yargıdan söz eder.

Ana Hatlar:

1:1-8:23 Uyarı ve umut bildirileri

9:1-8 İsrail'in komşuları cezalandırılıyor

9:9-14:21 Gelecek gönenç ve barış

Rab Halkını Kendisine Dönmeye Çağırıyor

1 Darius'un krallığının ikinci yılının sekizinci ayında* RAB İddo oğlu Berekya oğlu Peygamber Zekeriya aracılığıyla şöyle seslendi:
2 "RAB atalarınıza çok öfkelendi.
3 Bu nedenle halka de ki, Her Şeye Egemen RAB böyle diyor: Her Şeye Egemen RAB, 'Bana dönün' diyor; 'Ben de size dönerim' diyor Her Şeye Egemen RAB.
4 Atalarınız gibi davranmayın! Önceki peygamberler, Her Şeye Egemen RAB kötü yollarınızdan ve kötü uygulamalarınızdan dönün diyor, diyerek onları uyardılar. Ne var ki, onlar dinlemediler, bana aldırış etmediler. Böyle diyor RAB.
5 Hani atalarınız nerede? Peygamberler de sonsuza kadar mı yaşar?
6 Peygamber kullarıma buyurduğum sözler ve kurallar atalarınıza ulaşmadı mı?'

"Onlar da dönüp, 'Her Şeye Egemen RAB yollarımıza ve uygulamalarımıza bakarak bizim için ne düşündüyse aynen yaptı' dediler."

Birinci Görüm: Atlı

7 Darius'un krallığının ikinci yılında, on birinci ay* olan Şevat ayının yirmi dördüncü günü RAB İddo oğlu Berekya oğlu Peygamber Zekeriya'ya görümlerle seslendi.
8 Gece vadideki mersin ağaçlarının arasında kızıl ata binmiş bir adam gördüm. Arkasında kızıl, kula ve beyaz atlar vardı.
9 "Efendim, bunlar ne?" diye sordum.

Benimle konuşan melek, "Bunların ne olduğunu sana göstereceğim" diye yanıtladı.

10 Mersin ağaçları arasında duran adam da, "Bunlar dünyayı dolaşmak için RAB'bin gönderdikleridir" diye açıkladı.

11 Mersin ağaçları arasında duran RAB'bin meleğine, "Dünyayı dolaştık" dediler, "İşte bütün dünya esenlik ve güvenlik içinde!"

1:1 Ezr.5:1; 6:14 **1:8** Zek.6:2-3; Va.6:2,4

[12]Bunun üzerine RAB'bin mele-
ği, "Ey Her Şeye Egemen RAB, yet-
miş yıldır öfkelendiğin Yeruşalim'den
ve Yahuda kentlerinden sevecenliğini
ne zamana dek esirgeyeceksin?" dedi.
[13]RAB benimle konuşan meleği tatlı,
avutucu sözlerle yanıtladı.
[14]Bunun üzerine benimle konuşan
melek, "Şunu duyur!" dedi, "Her Şe-
ye Egemen RAB, 'Yeruşalim ve Siyon
için büyük kıskançlık duyuyorum' di-
yor, [15]'Tasasız uluslara ise çok öfkeli-
yim; çünkü ben biraz öfkelenmiştim,
onlarsa kötülüğe kötülük kattılar.'
[16]"Onun için RAB, 'Yeruşalim'e se-
vecenlikle döneceğim' diyor, 'Tapı-
nağım orada yeniden kurulacak ve
Yeruşalim üzerine ölçü ipi çekilecek!'
Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB.
[17]"Şunu da duyur: Her Şeye Egemen
RAB, 'Kentlerim yine bollukla dolup
taşacak' diyor, 'Ben RAB, Siyon'u yi-
ne avutacağım, Yeruşalim'i yine se-
çeceğim.' "

İkinci Görüm: Dört Boynuzla Dört Usta

[18]Sonra gözlerimi kaldırıp baktım,
dört boynuz vardı. [19]Benimle konuşan
meleğe, "Bunlar ne?" diye sordum.
Melek, "Bunlar Yahuda, İsrail ve
Yeruşalim halkını dağıtmış olan boy-
nuzlardır" diye karşılık verdi.
[20]Sonra RAB bana dört usta göster-
di. [21]"Bunlar ne yapmaya geliyor?" di-
ye sordum.
Melek, "Şu boynuzlar Yahuda hal-
kını öyle dağıttı ki, kimse başını kal-
dıramadı" dedi, "Bu ustalar da Ya-
huda halkını dağıtmak için boynuz
kaldıran ulusları yıldırıp boynuzları-
nı yere çalmaya geldiler."

Üçüncü Görüm: Ölçü İpi

2 Sonra gözlerimi kaldırıp baktım,
elinde ölçü ipi tutan bir adam
vardı. [2]"Nereye gidiyorsun?" diye
sordum.
Adam, "Yeruşalim'i ölçmeye, geniş-
liğinin, uzunluğunun ne kadar oldu-
ğunu öğrenmeye gidiyorum" diye ya-
nıtladı.
[3]Benimle konuşan melek yanımdan
ayrılınca başka bir melek onu karşı-
lamaya çıktı. [4]Önceki meleğe şöyle
dedi: "Koş, o gence de ki, içinde ba-
rınacak sayısız insan ve hayvandan
ötürü Yeruşalim sursuz bir kent ola-
cak. [5]RAB, 'Ben kendim onun çevre-
sinde ateşten sur ve içindeki görkem
olacağım' diyor."
[6]RAB, "Haydi! Haydi! Kuzey ülke-
sinden kaçın!" diyor, "Çünkü sizi gö-
ğün dört bucağına dağıttım." Böyle
diyor RAB. [7]"Babil'de oturan Siyon
halkı, haydi kaçıp kurtul!" [8]Çünkü
Her Şeye Egemen RAB beni onur-
landırdı ve sizi yağmalamış uluslara
şu haberle gönderdi: "Size dokunan
gözbebeğime[a] dokunmuş olur" diyor,
[9]"Elimi onlara karşı kaldıracağım, kö-
leleri onları yağmalayacak." O zaman
siz de beni Her Şeye Egemen RAB'bin
gönderdiğini anlayacaksınız.
[10]RAB, "Ey Siyon kızı*, sevinçle
bağır! Çünkü aranızda yaşamaya ge-
liyorum" diyor. [11]O gün birçok ulus
RAB'be bağlanacak, O'nun halkı ola-
cak. O zaman RAB aranızda yaşaya-
cak, siz de beni Her Şeye Egemen
RAB'bin gönderdiğini anlayacaksınız.
[12]RAB kutsal topraklarda Yahuda'yı
kendi payı olarak miras edinecek ve
Yeruşalim'i yine seçecek.
[13]Ey insanlar, RAB'bin önünde ses-
siz durun! RAB kutsal konutundan
kalkmış geliyor!

Dördüncü Görüm: Başkâhin Yeşu

3 RAB, meleğinin önünde duran
Başkâhin Yeşu'yu ve onu suçla-
mak için sağında duran Şeytan'ı bana

a ***2:8*** Olası metin "Gözbebeğime", Masoretik metin "Gözbebeğine". **3:1** Ezr.5:2 **3:1** Va.12:10

gösterdi. 2 RAB'bin meleği[b] Şeytan'a,
"RAB seni azarlasın, ey Şeytan!" de-
di, "Yeruşalim'i seçen RAB seni azar-
lasın! Bu adam ateşten çıkarılan yarı
yanmış odun parçası değil mi?"
3 Yeşu meleğin önünde çok kirli giy-
siler içinde duruyordu. 4 Melek önün-
deki meleklere, "Üzerinden kirli giy-
sileri çıkarın" dedi. Sonra Yeşu'ya,
"Bak, suçunu kaldırdım. Sana bayram-
lık giysiler giydireceğim" dedi.
5 Ben de Yeşu'nun başına temiz bir sa-
rık sarmalarını söyledim. Başına temiz
bir sarık sarıp onu giydirdiler. RAB'bin
meleği de onun yanında duruyordu.
6 Sonra RAB'bin meleği Yeşu'yu
uyardı: 7 "Her Şeye Egemen RAB di-
yor ki, 'Eğer yollarımda yürür, verdi-
ğim görevleri yerine getirirsen, tapı-
nağımı sen yönetecek, avlularımı sen
koruyacaksın. Sana burada duranla-
rın arasına katılıp huzuruma çıkma
ayrıcalığını vereceğim.
8 " 'Ey Başkâhin Yeşu, sen ve önün-
de oturan kâhin* arkadaşların, dinle-
yin! Çünkü onlar gelecek olayların
önbelirtisidir. Dal[c] adındaki kulumu
ortaya çıkarıyorum. 9 Yeşu'nun önü-
ne koyduğum taşa bakın! O tek taşın
yedi gözü[ç] var; onun üzerine bir ya-
zıt oyacağım' diyor Her Şeye Egemen
RAB, 'Bir günde bu ülkenin günahı-
nı kaldıracağım. 10 O gün her biriniz
komşusunu asmasının, incir ağacının
altında oturmaya çağıracak.' Böyle
diyor Her Şeye Egemen RAB."

Beşinci Görüm: Kandillik ve Zeytin Ağaçları

4 Benimle konuşan melek yine gel-
di ve uykudan uyandırır gibi be-
ni uyandırdı. 2 "Ne görüyorsun?" di-
ye sordu.
"Som altın bir kandillik görüyorum"
diye yanıtladım, "Tepesinde zeytin-
yağı için bir tas, üzerinde yedi kandil,
kandillerde yedişer oluk var. 3 Ayrı-
ca kandilliğin yanında, biri zeytinya-
ğı tasının sağında, öbürü solunda iki
zeytin ağacı da var."
4 Benimle konuşan meleğe, "Bunların
anlamı nedir, efendim?" diye sordum.
5 Melek, "Bunların anlamını bilmi-
yor musun?" diye karşılık verdi.
"Hayır, efendim" dedim.
6 Bunun üzerine şöyle dedi: "RAB
Zerubbabil'e, 'Güçle kuvvetle değil,
ancak benim Ruhum'la başaracak-
sın' diyor. Böyle diyor Her Şeye Ege-
men RAB. 7 Sen kim oluyorsun, ey ulu
dağ? Zerubbabil'in önünde bir düzlük
olacaksın! O tapınağın son taşını çı-
karırken, halk da, 'Ne güzel, ne gü-
zel!' diye bağıracak."
8 RAB bana yine seslendi: 9 "Bu ta-
pınağın temelini Zerubbabil'in elleri
attı, tapınağı tamamlayacak olan da
onun elleridir. O zaman beni size Her
Şeye Egemen RAB'bin gönderdiğini
anlayacaksınız.
10 "Küçük işleri yapma gününü kim
küçümsüyor? İnsanlar Zerubbabil'in
elinde çekülü görünce sevinecekler.
–"Bu yedi kandil RAB'bin bütün
yeryüzünde dolaşan gözleridir."–
11 Meleğe, "Kandilliğin sağındaki ve
solundaki bu iki zeytin ağacı nedir?"
diye sordum, 12 "Altın gibi yağ akıtan
iki altın oluğun yanındaki bu iki zey-
tin dalı nedir?"
13 "Bunların anlamını bilmiyor mu-
sun?" diye karşılık verdi.
"Hayır, efendim" dedim.
14 Melek, "Bunlar bütün dünyanın
Rabbi'ne hizmet eden, zeytinyağıyla
kutsanmış iki kişidir" diye açıkladı.

b *3:2* Süryanice "RAB'bin meleği", Masoretik metin "RAB".
c *3:8* "Dal": Mesih'in adlarından biri. ç *3:9* "Gözü" ya da "Yüzü".
3:2 Yah.9 **3:8** Yer.23:5; 33:15; Zek.6:12 **3:10** Mik.4:4 **4:2** Va.4:5 **4:3,11** Va.11:4
4:6 Ezr.5:2 **4:10** Va.5:6

Altıncı Görüm: Uçan Tomar

5 Gözlerimi yine kaldırıp bakınca,
uçan bir tomar gördüm.
2 Melek, "Ne görüyorsun?" diye sor-
du.
"Uçan bir tomar görüyorum. Uzun-
luğu yirmi[d], genişliği on arşın[e]" diye
yanıtladım.
3 Melek, "Bütün ülkeye yağacak la-
nettir bu" dedi, "Tomarın bir yanına
yazılanlar uyarınca, hırsızlık eden
herkes sökülüp atılacak; öbür yanı-
na yazılanlar uyarınca da yalan yere
ant içenler kovulacak. 4 Her Şeye Ege-
men RAB, 'Lanet yağdıracağım' di-
yor, 'Hırsızın ve benim adımla yalan
yere ant içenin evi üzerine lanet ya-
ğacak. Ve lanet o evin üzerinde ka-
lacak; kerestesiyle, taşlarıyla birlikte
evin tümünü yok edecek.' "

Yedinci Görüm: Ölçü Kabındaki Kadın

5 Sonra benimle konuşan melek yak-
laşıp, "Gözlerini kaldır" dedi, "Ortaya
çıkan şu nesnenin ne olduğuna bak."
6 "Nedir?" diye sordum.
"Bir ölçü kabı[f]" dedi, sonra ekle-
di: "Bu, bütün ülke halkının suçu-
dur." 7 Derken kurşun kapak kaldırıl-
dı. Kabın içinde bir kadın oturuyordu.
8 Melek, "İşte bu kötülüktür!" diyerek
kadını gerisingeri ölçü kabına itip
kurşun kapağı yerine koydu.
9 Gözlerimi kaldırıp bakınca, rüz-
garda uçarak yaklaşan iki kadın gör-
düm. Leylek kanatlarına benzeyen ka-
natları vardı. Kabı yerle gök arasına
kaldırdılar.
10 Benimle konuşan meleğe, "Kabı
nereye götürüyorlar?" diye sordum.
11 "Kadın için bir ev yapmak üze-
re Şinar[g] topraklarına" diye yanıtla-
dı, "Ev hazır olunca kap oraya, yeri-
ne konulacak."

Sekizinci Görüm: Dört Savaş Arabası

6 Yine gözlerimi kaldırıp baktım,
iki tunç* dağın arasından çıkıp
gelen dört savaş arabası gördüm. 2 Bi-
rinci savaş arabasının kızıl, ikincisinin
siyah, 3 üçüncüsünün beyaz, dördüncü-
sünün benekli atları vardı. Atların hep-
si güçlüydü. 4 Benimle konuşan meleğe,
"Bunlar ne, efendim?" diye sordum.
5 Melek şöyle karşılık verdi: "Bun-
lar bütün dünyanın Rabbi'ne hizmet
ettikleri yerden çıkan göğün dört ru-
hudur[h]. 6 Siyah atların çektiği savaş
arabası bölgenin kuzeyine, beyaz at-
larınki batıya, benekli atlarınki de gü-
neye doğru gidiyor."
7 Yola çıktıklarında güçlü atlar yer-
yüzünü dolaşmak üzere gitmek isti-
yorlardı. Melek, "Gidin, yeryüzünü
dolaşın!" deyince, gidip yeryüzünü
dolaştılar.
8 Sonra melek bana seslendi: "Bak,
bölgenin kuzeyine gidenler, orada öf-
kemi yatıştırdılar."

Yeşu'ya Verilen Taç

9 RAB bana şöyle seslendi: 10 "Ar-
mağanları sürgünden dönenlerden
–Babil'den gelen Helday, Toviya ve
Yedaya'dan– al ve aynı gün Sefan-
ya oğlu Yoşiya'nın evine git. 11 Aldı-
ğın altınla gümüşten bir taç yaparak
Yehosadak oğlu Başkâhin Yeşu'nun
başına tak. 12 Ona Her Şeye Egemen
RAB şöyle diyor de: 'İşte Dal adında-
ki adam! Bulunduğu yerde filizlene-
cek ve RAB'bin Tapınağı'nı kuracak.
13 Evet, RAB'bin Tapınağı'nı kuracak
olan odur. Görkemle kuşanacak, tah-
tında oturup egemenlik sürecek. Tah-

d *5:2* "Yirmi arşın": Yaklaşık 9 m. **e** *5:2* "On arşın": Yaklaşık 4.5 m. **f** *5:6* "Ölçü kabı": İbranice "Efa", yaklaşık 22 litrelik bir ölçek. **g** *5:11* "Şinar", yani "Babil". **h** *6:5* "Ruhudur" ya da "Rüzgarıdır". **6:2-3** Zek.1:8; Va.6:2,4 **6:5** Va.7:1 **6:12** Yer.23:5; 33:15; Zek.3:8

tında oturan kâhin olacak. İkisi ara-
sında tam bir uyum olacak.’ 14 Helday
'ın[i], Toviya'nın, Yedaya'nın, Sefanya
oğlu Yoşiya'nın[i] anısına taç RAB'bin
Tapınağı'na konulacak. 15 Uzaktaki-
ler de gelip RAB'bin Tapınağı'nın
yapımında çalışacak. Böylece beni
size Her Şeye Egemen RAB'bin gön-
derdiğini anlayacaksınız. Tanrınız
RAB'bin sözüne özenle uyarsanız bü-
tün bunlar gerçekleşecektir.”

Oruç Değil, Adalet ve Sevecenlik

7 Kral Darius'un krallığının dör-
düncü yılının dokuzuncu ayı*
olan Kislev ayının dördüncü günü
RAB Zekeriya'ya seslendi. 2-3 Bey-
tel halkı, Her Şeye Egemen RAB'bin
Tapınağı'ndaki kâhinlerle peygamber-
lere, “Yıllardır yaptığımız gibi beşin-
ci ay oruç* tutup ağlayalım mı?” diye
sormuş ve RAB'be yalvarmaları için
Sareser'i, Regem-Melek'i ve adamla-
rını göndermişti.

4 Her Şeye Egemen RAB bana dedi
ki, 5 “Bütün ülke halkına ve kâhinlere
sor: ‘Yetmiş yıldır beşinci ve yedinci
aylarda oruç tutup dövündüğünüzde
gerçekten benim için mi oruç tuttu-
nuz? 6 Yiyip içerken kendiniz için yi-
yip içmiyor muydunuz? 7 Yeruşalim'le
çevresindeki kentler gönenç içinde
yaşarken, Negev ve Şefela insanlarla
doluyken, RAB'bin önceki peygam-
berler aracılığıyla açıkladığı sözler
bunlar değil mi?’ ”

8 RAB Zekeriya'ya yine seslendi:
9 “Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
‘Gerçek adaletle yargılayın; birbirini-
ze sevgi ve sevecenlik gösterin. 10 Dul
kadına, öksüze, yabancıya, yoksula
baskı yapmayın. Yüreğinizde birbi-
rinize karşı kötülük tasarlamayın.’

11 “Ama atalarımız dinlemek iste-
mediler; inatla sırtlarını çevirdiler,
duymamak için kulaklarını tıkadılar.
12 Kutsal Yasa'yı ve Her Şeye Egemen
RAB'bin kendi Ruhu'yla gönderdiği,
önceki peygamberler aracılığıyla ilet-
tiği sözleri dinlememek için yürekle-
rini taş gibi sertleştirdiler. Bu yüz-
den Her Şeye Egemen RAB onlara
çok öfkelendi.

13 “ ‘Madem ben çağırınca dinleme-
diler’ diyor Her Şeye Egemen RAB,
‘Onlar çağırınca, ben de onları dinle-
meyeceğim. 14 Onları tanımadıkları
ulusların arasına fırtına gibi dağıttım.
Geride bıraktıkları ülke öyle ıssız kal-
dı ki, oraya kimse gidip gelemez oldu.
Güzelim ülkeyi viraneye çevirdiler.’ ”

Rab Yeruşalim'i Kutsayacağına Söz Veriyor

8 Her Şeye Egemen RAB bana yi-
ne seslendi: 2 Her Şeye Egemen
RAB, “Siyon için büyük kıskançlık
duyuyorum” diyor, “Evet, onu şiddet-
le kıskanıyorum. 3 Siyon'a dönecek ve
Yeruşalim'de oturacağım. Yeruşalim'e
Sadık Kent, Her Şeye Egemen RAB-
bin dağına Kutsal Dağ denecek.

4-5 “İlerlemiş yaşlarından ötürü el-
lerinde bastonlarıyla yaşlı erkeklerle
kadınlar yine Yeruşalim meydanla-
rında oturacaklar. Kentin meydanla-
rı orada oynayan erkek ve kız çocuk-
larla dolacak.” Böyle diyor Her Şeye
Egemen RAB.

6 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
“O günlerde sürgünden dönen halkın
gözünde bu olanaksız olsa da, benim
gözümde de böyle mi olmalı?” Böyle
diyor Her Şeye Egemen RAB.

7-8 “Halkımı doğudaki, batıdaki ül-
kelerden kurtarıp geri getireceğim.
Yeruşalim'de yaşayacak, halkım ola-
caklar; ben de onların sadık ve adil
Tanrısı olacağım.” Böyle diyor Her
Şeye Egemen RAB.

i *6:14* Süryanice “Helday” (bkz.6:10), Masoretik metin “Helem”. i *6:14* Süryanice “Yoşiya” (bkz. 6:10), Masoretik metin “Hen”.

[9]"Her Şeye Egemen RAB'bin Ta-
pınağı'nın kurulması için temel atıldı-
ğında orada bulunan peygamberlerin
bu günlerde söylediği sözleri duyan
sizler yüreklenin!" diyor Her Şeye
Egemen RAB, [10]"O günlerden önce
insan ya da hayvan için ücret yoktu.
Düşman yüzünden hiç kimse güvenlik
içinde gidip gelemiyordu. Çünkü her-
kesi birbirine düşürmüştüm. [11]Ama
şimdi sürgünden dönen bu halka geç-
miş günlerde davrandığım gibi dav-
ranmayacağım." Böyle diyor Her Şe-
ye Egemen RAB, [12]"Ekilen tohum
verimli olacak; asma üzüm, toprak
ürün, gökler çiy verecek. Bunların tü-
münü sürgünden dönen bu halka mülk
olarak vereceğim. [13]Sizi kurtaracağım,
ey Yahuda ve İsrail halkı. Siz uluslar
arasında nasıl lanet konusu olduysanız,
şimdi de bereket kaynağı olacaksınız.
Korkmayın, yürekli olun!"
[14]Her Şeye Egemen RAB şöyle di-
yor: "Atalarınız beni öfkelendirdiğin-
de başınıza felaket getirmeyi tasarla-
dım ve vazgeçmedim" diyor Her Şeye
Egemen RAB, [15]"Şimdi de Yeruşalim
ve Yahuda halkına yine iyilik yapmayı
tasarladım. Korkmayın! [16]Yapmanız
gerekenler şunlardır: Birbirinize ger-
çeği söyleyin, kent kapılarınızda[j] esen-
liği sağlayan gerçek adaletle yargılayın,
[17]yüreğinizde birbirinize karşı kötülük
tasarlamayın, yalan yere ant içmekten
tiksinin. Çünkü ben bütün bunlardan
nefret ederim." Böyle diyor RAB.
[18]Her Şeye Egemen RAB bana yi-
ne seslendi: [19]Her Şeye Egemen RAB
diyor ki, "Dördüncü, beşinci, yedin-
ci ve onuncu ayların* oruçları* Yahu-
da halkı için sevinç, coşku dolu mutlu
bayramlar olacak. Bu nedenle gerçeği
ve esenliği sevin."
[20]Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"Daha birçok halk, birçok kentte yaşa-
yanlar gelecek. [21]Bir kentte yaşayan-
lar başka kente gidip, 'RAB'be yal-
varmak, Her Şeye Egemen RAB'be
yönelmek için hemen yola çıkalım.
Ben de gideceğim' diyecekler. [22]Her
Şeye Egemen RAB'be yönelmek, O'na
yalvarmak için çok sayıda halkla bir-
çok ulus Yeruşalim'e gelecek."
[23]Her Şeye Egemen RAB diyor
ki, "O günlerde her dil ve ulustan
on kişi bir Yahudi'nin eteğinden tu-
tup, 'İzin verin, sizinle gidelim. Çün-
kü Tanrı'nın sizinle olduğunu duyduk'
diyecekler."

İsrail'in Düşmanlarına Yargı

9 Bildiri: RAB'bin sözü Hadrak ül-
kesine ve Şam Kenti'ne yöneliktir.
Çünkü insanların, özellikle
bütün İsrail oymaklarının gözü
RAB'be çevrilidir.
[2]Bu söz Hadrak sınırındaki Hama'ya,
Çok becerikli olmasına karşın Sur
ve Sayda kentlerine de yöneliktir.
[3]Sur kendine bir kale yaptı;
Toprak kadar gümüş
Ve sokaktaki çamur kadar altın
biriktirdi.
[4]Ama Rab onun mal varlığını alıp
götürecek;
Denizdeki gücünü yok edecek
Ve ateş kenti yiyip bitirecek.
[5]Aşkelon bunu görünce korkacak;
Gazze acıdan kıvranacak,
Ekron da öyle, çünkü umudu
sönecek.
Gazze kralını yitirecek,
Aşkelon ıssız kalacak.
[6]Aşdot'ta melez bir halk oturacak,
Filistliler'in gururunu kıracağım.
[7]Ağızlarından kanı alınmamış eti,

j *8:16* "Kent kapılarınızda": Eski zamanlarda mahkeme kent kapısında yapılırdı.
8:16 Ef.4:25 **9:1** Yşa.17:1-3; Yer.49:23-27; Amo.1:3-5
9:2-4 Yşa.23:1-18; Hez.26:1-28:26; Yoe.3:4-8; Amo.1:9-10; Mat.11:20-22; Luk.10:13-14
9:5-7 Yşa.14:29-31; Yer.47:1-7; Hez.25:15-17; Yoe.3:4-8; Amo.1:6-8; Sef.2:4-7

Dişlerinin arasından yasak
yiyecekleri alacağım.
Sağ kalanlar Tanrımız'a bağlanacak
Ve Yahuda oymağında bir boy
sayılacak.
Ekron Yevuslular gibi olacak.
8 Akın eden ordulara karşı
Evimin çevresinde ordugah
kuracağım.
Hiçbir kıyıcı
Bir daha halkımın üzerinden
geçmeyecek,
Çünkü artık halkımı ben
gözetiyorum.

Vaat Edilen Kral

9 Ey Siyon kızı*, sevinçle coş!
Sevinç çığlıkları at, ey Yeruşalim
kızı*!
İşte kralın!
O adil kurtarıcı ve alçakgönüllüdür.
Eşeğe, evet, sıpaya,
Eşek yavrusuna binmiş sana
geliyor!
10 Savaş arabalarını Efrayim'den,
Atları Yeruşalim'den
uzaklaştıracağım.
Savaş yayları kırılacak.
Kralınız uluslara barışı duyuracak,
Onun egemenliği bir denizden bir
denize,
Fırat'tan yeryüzünün uçlarına dek
uzanacak.
11 Size gelince,
Sizinle yaptığım kurban kanıyla
yürürlüğe girmiş antlaşma
uyarınca,
Sürgündeki halkınızı
Susuz çukurdan çıkarıp özgür
kılacağım.
12 Kalenize dönün,
Ey siz, umut sürgünleri!
Bugün bildiriyorum ki,
Size yitirdiğinizin iki katını
vereceğim.
13 Yahuda'yı yayımı gerer gibi
gereceğim
Ve Efrayim'i ok gibi ona
dolduracağım.
Oğullarını Grekler'e karşı
uyandıracağım, ey Siyon
Ve seni bir savaşçının kılıcı gibi
yapacağım.

Rab Gelecek

14 O zaman RAB halkının üzerinde
görünecek,
Oku şimşek gibi çakacak.
Egemen RAB boru çalacak
Ve güney fırtınalarıyla ilerleyecek.
15 Onları Her Şeye Egemen RAB
koruyacak.
Düşmanlarını yok edecek
Ve sapan taşlarıyla yenecekler.
Şarap içmiş gibi içip gürleyecek
Ve kurban kanı serpmekte
kullanılan çanaklar gibi
sunağın köşelerine dolacaklar.

16 O gün Tanrıları RAB
Sürüsü olan halkını kurtaracak.
O'nun ülkesinde taç mücevherleri
gibi parlayacaklar.
17 Ne yakışıklı ve güzel olacaklar!
Delikanlılar tahılla,
Genç kızlar yeni şarapla
güçlenecek.

Rab Yahuda ve Efrayim'i Kayıracak

10 İlkbaharda RAB'den yağmur
dileyin.
O'dur yağmur bulutlarını oluşturan.
İnsanlara yağmur sağanakları
Ve herkese tarlada ot verir.
2 Oysa aile putlarından alınan
yanıtlar boştur,
Falcılar yalan görümler görür
Ve gerçek yanı olmayan düşler
anlatarak
Boşuna avuturlar.

9:9 Mat.21:4-5; Yu.12:14-15 **9:10** Mez.72:8
10:2 Say.27:17; 1Kr.22:17; 2Ta.18:16; Hez.34:5; Mat.9:36; Mar.6:34

Bu yüzden halk sürü gibi dağınık,
Sıkıntı çekiyor, çünkü çoban yok.
3 RAB şöyle diyor:
"Öfkem çobanlara karşı alevlendi,
Önderleri[k] cezalandıracağım.
Her Şeye Egemen RAB kendi
sürüsünü,
Yahuda halkını kayıracak.
Görkemli savaş atı gibi yapacak
onları.
4 Köşe taşı,
Çadır kazığı,
Savaş yayı
Ve bütün önderler Yahuda'dan
çıkacak.
5 Savaşta düşmanlarını sokaklardaki
çamurda çiğneyen yiğitler gibi
olacaklar.
RAB onlarla olduğu için
Savaşacak ve atlıları utandıracaklar.

6 "Yahuda halkını güçlendireceğim,
Yusuf soyunu kurtarıp
Sürgünden geri getireceğim.
Çünkü onlara acıyorum.
Sanki onları reddetmemişim gibi
olacaklar.
Çünkü ben onların Tanrısı
RAB'bim ve onları
yanıtlayacağım.
7 Efrayimliler yiğitler gibi olacaklar,
Şarap içmiş gibi yürekleri coşacak.
Çocukları bunu görüp neşelenecek,
Yürekleri RAB'de sevinç bulacak.

8 "Islık çalıp onları toplayacağım,
Onları kesinlikle kurtaracağım.
Eskiden olduğu gibi
Yine çoğalacaklar.
9 Onları halklar arasına dağıttımsa da,
Uzak ülkelerde beni
anımsayacaklar;
Çocuklarıyla birlikte sağ kalacak
ve geri dönecekler.
10 Onları Mısır'dan geri getirecek,
Asur'dan toplayacağım;
Gilat'a, Lübnan'a getireceğim.
Onlara yeterince yer
bulunmayacak.
11 Sıkıntı denizinden geçecekler,
Denizin dalgaları yatışacak,
Nil'in bütün derinlikleri kuruyacak.
Asur'un gururu alaşağı edilecek,
Mısır'ın krallık asası elinden
alınacak.
12 Halkımı kendi gücümle
güçlendireceğim,
Adıma layık bir yaşam
sürdürecekler."
Böyle diyor RAB.

11 Ey Lübnan, kapılarını aç ki,
Ateş sedir ağaçlarını yakıp yok
etsin!
2 Ey çam ağacı, haykır!
Sedir ağacı yıkıldı,
Ulu ağaçlar yok oldu!
Haykırın, ey Başan meşeleri,
Gür ormanın ağaçları devrildi!
3 Çobanların haykırışını duy,
Çünkü güzelim otlakları yok oldu!
Genç aslanların kükremesini dinle,
Çünkü Şeria Irmağı'nın
kıyısındaki ağaçlık yok oldu!

İki Çoban

4 Tanrım RAB, "Kesime ayrılmış
sürüyü sen güt" diyor, 5 "Sürüyü satın
alanlar koyunları kesiyor ama cezala-
rını çekmiyorlar. Koyunları satanlar
da, 'Tanrı'ya övgüler olsun, zengin ol-
dum!' diyorlar. Çobanlar kendi sürü-
lerine acımıyor. 6 Çünkü ülkede yaşa-
yan halka artık acımayacağım" diyor
RAB, "Herkesi kendi komşusunun ve
kralının eline teslim edeceğim. Ülke-
yi ezecekler, ben de halkı ellerinden
kurtarmayacağım."
7 Bunun üzerine kesime ayrılmış sü-
rünün özellikle ezilenlerini güttüm.
Elime iki değnek aldım; birine "Lü-
tuf", ötekine "Birlik" adını koydum.

k *10:3* "Önderleri": İbranice "Tekeleri".

Böylece sürüyü gütmeye başladım.
[8]Bir ayda üç çobanı başımdan sav-
dım. Çünkü ben sürüden bıkmıştım,
sürü de benden tiksinmişti. [9]Sürüye,
"Artık sizi gütmeyeceğim. Ölen ölsün,
kesilen kesilsin, geri kalanlar da bir-
birinin etini yesin" dedim.

[10]Sonra "Lütuf" adındaki değneği-
mi aldım ve bütün uluslarla yapmış
olduğum antlaşmayı bozmak için kır-
dım. [11]Böylece antlaşma o gün bozul-
du. Beni gözleyen sürünün ezilenle-
ri RAB'bin sözünün yerine geldiğini
anladılar.

[12]Onlara, "Uygun görürseniz ücre-
timi ödeyin, yoksa boş verin" dedim.
Onlar da ücret olarak bana otuz gü-
müş verdiler.

[13]RAB bana, "Çömlekçiye[1] at" de-
di. Böylece bana biçtikleri yüksek de-
ğerin karşılığı olan otuz gümüşü alıp
RAB'bin Tapınağı'ndaki çömlekçiye
attım.

[14]Sonra Yahuda ile İsrail arasındaki
kardeşliği bozmak için "Birlik" adın-
daki öteki değneğimi kırdım.

[15]RAB bana, "Sen yine akılsız bir
çoban gibi donat kendini" dedi, [16]"Ül-
keye öyle bir çoban atayacağım ki, yi-
tiklere bakmayacak, dağılmışları ara-
mayacak, yaralıları iyileştirmeyecek,
sağlamları beslemeyecek. Ancak se-
miz koyunların etini yiyecek, tırnak-
larını koparacak.

[17]"Sürüyü terk eden değersiz
çobanın vay haline!
Kılıç kolunu ve sağ gözünü vursun!
Kolu tamamen kurusun,
Sağ gözü kör olsun!"

Yeruşalim'in Düşmanları Yok Oluyor

12 Bildiri: İşte RAB'bin İsrail'e iliş-
kin sözleri. Gökleri geren, yer-
yüzünün temelini atan, insanın içinde-
ki ruha biçim veren RAB şöyle diyor:
[2]"Yeruşalim'i çevredeki bütün halk-
ları sersemleten bir kâse* yapacağım.
Yeruşalim gibi Yahuda da kuşatma al-
tına alınacak. [3]O gün Yeruşalim'i bü-
tün halklar için ağır bir taş yapaca-
ğım. Onu kaldırmaya yeltenen herkes
ağır yaralanacak. Yeryüzünün bütün
ulusları Yeruşalim'e karşı birleşecek.
[4]O gün her atı dehşete düşürecek, her
atlıyı çılgına döndüreceğim. Yahuda
halkını gözeteceğim, ama öbür halk-
ların bütün atlarını kör edeceğim. [5]O
zaman Yahuda önderleri, 'Her Şeye
Egemen Tanrısı RAB'be güvenen Ye-
ruşalim halkı güç kaynağımızdır' di-
ye düşünecekler.

[6]"O gün Yahuda önderlerini odun-
ların ortasında yanan bir mangal gibi,
ekin demetleri arasında alev alev ya-
nan bir meşale gibi yapacağım. Sağda
solda, çevredeki bütün halkları yakıp
yok edecekler. Yeruşalim ise sapasağ-
lam yerinde duracak.

[7]"Ben RAB önce çadırlarda oturan
Yahuda halkını kurtaracağım. Öyle ki,
Davut soyuyla Yeruşalim'de oturan-
lar Yahuda'dan daha çok onura kavuş-
masın. [8]Ben RAB o gün Yeruşalim'de
oturanları koruyacağım. Böylece ara-
larındaki en güçsüz kişi Davut gibi,
Davut soyu da Tanrı gibi, kendilerine
öncülük eden RAB'bin meleği gibi ola-
cak. [9]O gün Yeruşalim'e saldıran bütün
ulusları yok etmeye başlayacağım.

[10]"Davut soyuyla Yeruşalim'de otu-
ranların üzerine lütuf ve yakarış ru-
hunu dökeceğim. Bana, yani deştikle-
rine bakacaklar; biricik oğlu için yas
tutan biri gibi yas tutacak, ilk oğlu
için acı çeken biri gibi acı çekecekler.
[11]O gün Yeruşalim'de tutulan yas, Me-
giddo Ovası'nda, Hadat-Rimmon'da
tutulan yas gibi büyük olacak. [12-14]Ül-
kede her boy kendi içinde yas tutacak:
Davut, Natan, Levi, Şimi boyundan

1 *11:13* Masoretik metin "Çömlekçiye", Süryanice "Hazineye".
11:12-13 Mat.27:9-10 **12:10** Yu.19:37; Va.1:7 **12:11** 2Kr.23:29; Va.16:16

ve geri kalan boylardan aileler. Her
boyun erkekleri ayrı, kadınları ayrı
yas tutacak."

Günahtan Arınma

13 "O gün Davut soyunu ve Ye-
ruşalim'de yaşayanları günah-
tan ve ruhsal kirlilikten arındırmak
için bir pınar açılacak. 2O gün ülke-
den putların adlarını kaldıracağım, bir
daha anılmayacaklar" diyor Her Şeye
Egemen RAB, "Sahte peygamberleri
de, kirli ruhu da ülkeden uzaklaştıra-
cağım. 3Biri yine peygamberlik ede-
cek olursa, öz annesiyle babası, 'Öle-
ceksin, çünkü RAB'bin adıyla yalan
söylüyorsun' diyecekler. Peygamber-
lik ettiğinde de öz annesi babası onun
bedenini deşecekler.

4"O gün her peygamber peygamber-
lik ederken gördüğü görümden utana-
cak; insanları aldatmak için çuldan
giysi giymeyecek. 5'Ben peygamber
değilim, çiftçiyim. Gençliğimden beri
hep tarlada çalıştım[m]' diyecek. 6Biri,
'Bağrındaki bu yaralar ne?' diye sordu-
ğunda da, 'Bunlar dostlarımın evinde
aldığım yaralar' diye yanıtlayacak."

Çoban Vuruluyor

7"Uyan, ey kılıç!
Çobanıma, yakınıma karşı
harekete geç"
Diyor Her Şeye Egemen RAB.
"Çobanı vur da
Koyunlar darmadağın olsun.
Ben de elimi küçüklere karşı
kaldıracağım.
8Bütün ülkede" diyor RAB,
"Halkın üçte ikisi vurulup ölecek,
Üçte biri sağ kalacak.
9Kalan üçte birini ateşten geçireceğim,
Onları gümüş gibi arıtacağım,
Altın gibi sınayacağım.
Beni adımla çağıracaklar,
Ben de onlara karşılık vereceğim,
'Bunlar benim halkım' diyeceğim.
Onlar da, 'Tanrımız RAB'dir'
diyecekler."

Mesih'in Gelişi ve Krallığı

14 İşte RAB'bin günü geliyor! Ey
Yeruşalim halkı, senden yağ-
malanan mal gözlerinin önünde payla-
şılacak.

2Yeruşalim'e karşı savaşmaları için
bütün ulusları bir araya getireceğim.
Kent ele geçirilecek, evler yağmalana-
cak, kadınların ırzına geçilecek. Kent-
te yaşayanların yarısı sürgüne gönde-
rilecek, geri kalanlar kentte kalacak.

3Sonra RAB, savaş zamanlarında
yaptığı gibi, gidip bu uluslara kar-
şı savaşacak. 4O gün O'nun ayakla-
rı Yeruşalim'in doğusundaki Zeytin
Dağı'nın üzerinde duracak. Zeytin
Dağı doğuya ve batıya doğru ortadan
yarılıp çok büyük bir vadi oluşturacak.
Dağın yarısı kuzeye, öbür yarısı güne-
ye çekilecek. 5Yarılan dağımın oluş-
turduğu vadiden kaçacaksınız, çün-
kü vadi Asal'a dek uzanacak. Yahuda
Kralı Uzziya döneminde depremden
nasıl kaçtıysanız, öyle kaçacaksınız.
O zaman Tanrım RAB bütün kutsal-
larla birlikte gelecek!

6O gün ışık olmayacak, ışık veren
cisimler kararacak. 7Özel bir gün, yal-
nız RAB'bin bildiği bir gün olacak.
Gece de gündüz de olmayacak. Gece
aydınlık olacak.

8O gün Yeruşalim'in içinden di-
ri sular akacak. Yaz kış suların yarı-
sı Lut Gölü'ne, öbür yarısı Akdeniz'e
akacak.

9RAB bütün dünyanın kralı olacak.
O gün yalnız RAB, yalnız O'nun adı
kalacak.

m *13:5* Olası metin "Gençliğimden beri hep tarlada çalıştım", Masoretik metin "Çünkü bir adam beni gençliğimde köle olarak satın aldı".

13:7 Mat.26:31; Mar.14:27 **14:8** Hez.47:1; Yu.7:38; Va.22:1

10Bütün ülke Geva'dan Yeruşalim'in
güneyindeki Rimmon'a dek Arava
Ovası gibi olacak. Ama Yeruşalim
yükseltilecek ve Benyamin Kapısı'n-
dan ilk kapıya, Köşe Kapısı'na, Ha-
nanel Kulesi'nden kralın üzüm sıkma
çukurlarına dek yerli yerinde dura-
cak. 11İnsanlar oraya yerleşip güven-
lik içinde yaşayacak. Yeruşalim bir
daha yıkıma[n] uğramayacak.
12Yeruşalim'e karşı savaşan bütün
halkları RAB şu belayla cezalandı-
racak: Daha sağken bedenleri, göz-
leri, dilleri çürüyecek. 13O gün RAB
insanları büyük dehşete düşürecek.
Herkes yanındakinin elini yakalaya-
cak, birbirlerine saldıracaklar. 14Ya-
hudalılar da Yeruşalim'de savaşacak.
Çevredeki bütün ulusların serveti, çok
miktarda altın, gümüş, giysi toplana-
cak. 15Düşman ordugahlarındaki bü-
tün hayvanlar da –at, katır, deve, eşek–
benzer bir belaya çarptırılacak.
16Yeruşalim'e saldıran uluslardan
sağ kalanların hepsi Her Şeye Ege-
men RAB olan Kral'a tapınmak ve
Çardak Bayramı'nı* kutlamak için
yıldan yıla Yeruşalim'e gidecekler.
17Yeryüzü halklarından hangisi Her
Şeye Egemen RAB olan Kral'a tapın-
mak için Yeruşalim'e gitmezse, ül-
kesine yağmur yağmayacak. 18Mı-
sırlılar bunlara katılıp Yeruşalim'e
gitmezlerse, RAB onları da Çardak
Bayramı'nı kutlamak için Yeruşalim'e
gitmeyen bütün ulusların başına ge-
tirdiği aynı belayla cezalandıracak.
19Mısırlılar'a ve Çardak Bayramı'nı
kutlamak için Yeruşalim'e gitme-
yen bütün uluslara verilecek ceza
budur.
20O gün atların çıngırakları üzeri-
ne, "RAB'be adanmıştır" diye yazıla-
cak. RAB'bin Tapınağı'ndaki kazan-
lar da sunağın önündeki çanaklar gibi
olacak. 21Yeruşalim ve Yahuda'da her
kazan Her Şeye Egemen RAB'be ada-
nacak. Kurban kesmeye gelenler bu
kazanları kurban etini pişirmek için
kullanacaklar. O gün Her Şeye Ege-
men RAB'bin Tapınağı'nda artık tüc-
car[o] bulunmayacak.

n *14:11* "Yıkıma" ya da "Lanete". **o** *14:21* "Tüccar" ya da "Kenanlı".
14:11 Va.22:3

MALAKİ

GİRİŞ

Malaki Kitabı'nda geçen olaylar, Yeruşalim'de tapınak kurulduktan sonra İ.Ö. 5. yüzyılda yazıldı. Peygamber Malaki'nin çağrısı, kâhinlerle halkın Tanrı'ya olan sadakatlerini yinelemeleridir. Tanrı halkının yaşamında ve Tanrı'ya tapınmasında savsaklık, günah vardı. Kâhinler ve halk Tanrı'ya verilmesi gereken ondalıkları vermemekle Tanrı'ya karşı hile yapıyor, O'na doğru yürekle sunu sunmuyordu. O'nun öğretileri uyarınca da yaşamıyordu. Ama Rab yolu hazırlamak ve antlaşmasını açıklamak için habercisini önünden gönderecek, sonra kendisi gelecek, halkını cezalandırıp arındıracak.

Ana Hatlar:

1:1-2:16 İsrail halkının günahı
2:17-4:6 Tanrı'nın yargısı ve acıması

---

1 RAB'bin Malaki[a] aracılığıyla İs-
rail halkına bildirisi.

Rab İsrail'i Seviyor

2 RAB, "Sizi sevdim" diyor.
"Oysa siz, 'Bizi nasıl sevdin?' diye
soruyorsunuz."
RAB, "Esav Yakup'un ağabeyi de-
ğil mi?" diye karşılık veriyor, "Ben
Yakup'u sevdim, 3 Esav'dan ise nefret
ettim[b]. Dağlarını viraneye çevirdim,
yurdunu kırın çakallarına verdim."
4 Edomlular, "Biz ezildik, ama yı-
kıntıları yeniden kuracağız" deseler
de, Her Şeye Egemen RAB şu karşı-
lığı verecek: "Onlar kurabilirler, ama
ben yıkacağım. Ülkeleri kötülük ül-
kesi, kendileri de RAB'bin her za-
man lanetlediği halk olarak tanınacak.
5 Bunu gözlerinizle görünce, 'RAB İs-
rail sınırının ötesinde de büyüktür!'
diyeceksiniz."

Rab Kâhinleri Uyarıyor

6 Her Şeye Egemen RAB, adını kü-
çümseyen siz kâhinlere*, "Oğul ba-
basına, kul efendisine saygı gösterir"
diyor, "Eğer ben babaysam, hani bana
saygınız? Eğer efendiysem, hani ben-
den korkunuz?
"Oysa siz, 'Adını nasıl küçümsedik?'
diye soruyorsunuz.
7 "Hem sunağıma murdar* yiyecek
getiriyor, hem de, 'Yiyeceği[c] nasıl
murdar ettik?' diye soruyorsunuz.
" 'RAB'bin sofrası[ç] küçümsenir' de-
menizle. 8 Kör hayvan kurban etmek
kötü değil mi? Topal ya da hasta hay-
van kurban etmek kötü değil mi? Böy-

a *1:1* "Malaki": "Habercim" anlamına gelir. **b** *1:2-3* "Ben Yakup'u sevdim, Esav'dan ise nefret ettim": "Esav yerine Yakup'u yeğledim" anlamına gelir. **c** *1:7* Olası metin "Yiyeceği" (bkz. Septuaginta), Masoretik metin "Seni". **ç** *1:7,12* "RAB'bin sofrası", yani "RAB'be sunulan kurbanlarla sunuların tümü" ya da "RAB'bin sunağı". **1:2-3** Rom.9:13
1:2-5 Yşa.34:5-17; 63:1-6; Yer.49:7-22; Hez.25:12-14; 35:1-15; Amo.1:11-12; Ova.1-14
1:8 Yas.15:21

le bir hayvanı kendi valine sun baka-
lım! Senden hoşnut kalır mı, ya da
seni kabul eder mi?" Böyle diyor Her
Şeye Egemen RAB.
9"Şimdi bize lütfetmesi için Tanrı'ya
yalvarın. Siz böyle sunular sunarken
hiç sizi kabul eder mi?" Böyle diyor
Her Şeye Egemen RAB.
10"Ne olurdu, sunağımda boşuna ateş
yakmayasınız diye aranızda tapınağın
kapılarını kapatan biri olsaydı! Ben
sizden hoşnut değilim" diyor Her Şeye
Egemen RAB, "Getireceğiniz sunuları
da kabul etmeyeceğim. 11 Doğudan ba-
tıya kadar uluslar arasında adım büyük
olacak! Her yerde adıma buhur yakıla-
cak, temiz sunular sunulacak. Çünkü
uluslar arasında adım büyük olacak!"
diyor Her Şeye Egemen RAB.
12" 'Rab'bin sofrası murdardır, ye-
meği de küçümsenir' diyerek adımı
bayağılaştırıyorsunuz. 13Üstelik, 'Ne
yorucu!' diyerek bana burun kıvırı-
yorsunuz." Böyle diyor Her Şeye Ege-
men RAB.
"Kurban olarak çalıntıyı, topalı,
hastayı getirdiğinizde, elinizden ka-
bul mu edeyim?" diye soruyor RAB.
14"Sürüsünden adadığı erkek hayvan
yerine Rab'be kusurlu hayvan kur-
ban eden aldatıcıya lanet olsun! Çün-
kü ben büyük bir kralım" diyor Her
Şeye Egemen RAB, "Ve uluslar adım-
dan korku duyacak."

2 "Şimdi, ey kâhinler, bu buyruk
sizin içindir. 2Her Şeye Egemen
RAB diyor ki, söz dinlemez, adımı
onurlandırmaya istekli olmazsanız,
üzerinize lanet yağdırıp hayırduala-
rınızı lanete çevireceğim. Lanetledim
bile. Çünkü beni onurlandırmaya is-
tekli değilsiniz.
3"Soyunuzu paylayacağım. Bayram-
larınızda kurban ettiğiniz hayvanların
gübresini yüzünüze saçacağım. Sizi
önümden atacağım[d]. 4Levi'yle yap-
tığım antlaşmanın sürmesi için size
bu buyruğu gönderdiğimi bilesiniz."
Böyle diyor Her Şeye Egemen RAB.
5"Onunla yaşam ve esenlik verecek
bir antlaşma yaptım ve bana saygı gös-
tersin diye kendisine bunları verdim.
Benden korkup adıma saygı gösterdi.
6Doğru öğüt ağzındaydı. Dudakların-
da hile yoktu. Benimle esenlik ve doğ-
ruluk içinde yürüdü. Birçoklarını da
suç yolundan döndürdü.
7"Kâhinin dudakları bilgiyi koru-
malı ve insanlar onun ağzından öğüt
aramalı. Çünkü o Her Şeye Egemen
RAB'bin ulağıdır. 8Ne var ki, siz yol-
dan saptınız ve öğrettiklerinizle bir-
çoklarını suça sürüklediniz; Levi'yle
yaptığım antlaşmayı bozdunuz." Böy-
le diyor Her Şeye Egemen RAB. 9"Be-
nim yollarımı izlemediniz, Kutsal
Yasa'yla ilgili konularda adam kayır-
dınız. Bu yüzden ben de bütün halkın
önünde sizi aşağılayıp gülünç duruma
düşürdüm."

Yahuda Halkının Tanrı'ya İhaneti

10Hepimizin babası bir değil mi? Bi-
zi yaratan aynı Tanrı değil mi? Öyley-
se neden atalarımızın yaptığı antlaş-
mayı bozarak herkes kardeşine ihanet
ediyor?
11Yahuda halkı haince davrandı. İs-
rail'de ve Yeruşalim'de iğrenç şeyler
yapıldı: Yahuda yabancı ilaha tapı-
nan kızla evlenerek RAB'bin sevdiği
kutsal yeri kirletti. 12Bunu yapan kişi,
kim olursa olsun, Her Şeye Egemen
RAB'be sunular getirse bile RAB onu
Yakup'un topluluğundan atsın!
13Yaptığınız başka bir şey var: RAB-
'bin sunağını gözyaşı seline boğuyor-
sunuz. Ağlayıp sızlanıyorsunuz. Çün-
kü RAB artık getirdiğiniz sunulara ilgi

d *2:3* Septuaginta, Süryanice "Sizi önümden atacağım", Masoretik metin "Sizi ona götürecek".
2:4 Say.3:11-13 **2:5** Say.25:12

göstermiyor, onları elinizden beğeniy-
le kabul etmiyor. 14"Neden?" diye so-
ruyorsunuz. Çünkü RAB seninle genç-
ken evlendiğin karın arasında tanıktır.
O yoldaşın ve evlilik antlaşmasıyla ka-
rın olduğu halde ona ihanet ettin.
15Tanrı sizi tek beden ve ruh yapma-
dı mı? Neden tek? Çünkü O kendisine
özgü bir soy arıyordu. Onun için ken-
dinize dikkat edin, hiçbiriniz gençken
evlendiği karısına ihanet etmesin.
16İsrail'in Tanrısı RAB, "Ben bo-
şanmadan nefret ederim" diyor, "Giy-
sisinin üstüne bir de zorbalığı kuşa-
nan kişiden de nefret ederim." Böyle
diyor Her Şeye Egemen RAB. Bunun
için kendinize dikkat edin ve ihanet
etmeyin.

Yargı Günü Yakındır

17Sözlerinizle RAB'bi usandırdınız.
"O'nu neyle usandırdık?" diye soru-
yorsunuz.
"Kötülük yapan herkes RAB'bin gö-
zünde iyidir, O onlardan hoşnuttur"
ya da "Hani, adalet sağlayan Tanrı
nerede?" diyerek usandırdınız.

3 "İşte habercimi gönderiyorum.
Önümde yolu hazırlayacak. Ara-
dığınız Rab ansızın tapınağına gele-
cek; görmeyi özlediğiniz antlaşma
habercisi gelecek" diyor Her Şeye
Egemen RAB.
2Ama onun geleceği güne kim da-
yanabilir? O belirince kim durabilir?
Çünkü o maden arıtıcının ateşi, çama-
şırcının kül suyu gibi olacak; 3gümüş
eritip arıtan gibi davranacak: Levililer'i
arındırıp altın, gümüş temizler gibi te-
mizleyecek. Böylece RAB'be doğ-
rulukla sunular sunacaklar. 4Geçmiş
günlerde, geçmiş yıllarda olduğu gibi,
RAB Yahuda ve Yeruşalim'in sunaca-
ğı sunulardan hoşnut kalacak.
5Her Şeye Egemen RAB, "Yargı-
lamak için size yaklaşacağım" diyor,
"Büyücülere, zina edenlere, yalan ye-
re ant içenlere, işçinin, dulun, öksü-
zün, yabancının hakkını çiğneyenlere
–benden korkmayanlara– karşı hemen
tanık olacağım."

Verilen Ondalıkları Çalmak

6"Ben RAB'bim, değişmem. Siz bu-
nun için yok olmadınız, ey Yakup so-
yu! 7Atalarınızın günlerinden bu yana
kurallarımı çiğnediniz, onlara uyma-
dınız. Bana dönün, ben de size döne-
rim" diyor Her Şeye Egemen RAB.
"Oysa siz, 'Nasıl döneriz?' diye so-
ruyorsunuz.
8"İnsan Tanrı'dan çalar mı? Oysa
siz benden çalıyorsunuz.
" 'Senden nasıl çalıyoruz?' diye so-
ruyorsunuz.
"Ondalıkları, sunuları çalıyorsunuz.
9Siz lanete uğradınız. Çünkü bütün
ulus benden çalıyorsunuz. 10Tapına-
ğımda yiyecek bulunması için bütün
ondalıklarınızı ambara getirin. Beni
bununla sınayın" diyor Her Şeye Ege-
men RAB. "Göreceksiniz ki, göklerin
kapaklarını size açacağım, üzerinize
dolup taşan bereket yağdıracağım.
11Çekirgelerin ekinlerinizi yemesi-
ni engelleyeceğim. Tarlada asmanız
ürünsüz kalmayacak" diyor Her Şe-
ye Egemen RAB. 12"Bütün uluslar ne
mutlu size diyecekler. Çünkü ülkeniz
özlenen bir yer olacak." Böyle diyor
Her Şeye Egemen RAB.
13"Bana karşı sert sözler söylediniz"
diyor RAB.
"Oysa siz, 'Sana karşı ne söyledik?'
diye soruyorsunuz.
14"Şunu dediniz: 'Tanrı'ya kulluk
etmek yararsızdır. Her Şeye Egemen
RAB'bin isteklerini yerine getirmek,
O'nun önünde yas tutar gibi davran-

3:1 Mat.11:10; Mar.1:2; Luk.1:76-77; 7:27 **3:2** Va.6:17
3:10 Lev.27:30; Say.18:21-24; Yas.12:6; 14:22-29; Neh.13:12

mak bize ne kazanç sağlıyor? 15Şim-
di kendini beğenmişlere mutlu diyo-
ruz. Kötülük edenler başarılı oluyor,
Tanrı'yı deneyenler cezadan kurtulu-
yor.' "

16Bunun üzerine RAB'den korkan-
lar birbirleriyle konuştular. RAB de-
diklerine kulak verip duydu. RAB'den
korkup adını sayanlar için O'nun
önünde bir anma kitabı yazıldı.

17Her Şeye Egemen RAB, "Öz hal-
kımı ortaya çıkardığım gün, benim
olacaklar" diyor, "Bir baba kendisi-
ne hizmet eden oğlunu nasıl esirger-
se ben de onları öyle esirgeyeceğim.
18O zaman siz doğru kişiyle kötü kişi,
Tanrı'ya kulluk edenle etmeyen ara-
sındaki ayrımı yine göreceksiniz."

Rab'bin Günü

4 Her Şeye Egemen RAB diyor ki,
"İşte o gün geliyor, fırın gibi ya-
nıyor. Kendini beğenmişlerle kötülük
yapanlar samandan farksız olacak; o
gün hepsini yakacak. Onlarda ne kök,
ne dal bırakılacak. 2Ama siz, adıma
saygı gösterenler için ışınlarıyla şifa
getiren doğruluk güneşi doğacak. Ve
çıkıp ahırdan salınmış buzağılar gibi
sıçrayacaksınız. 3Kötüleri ezeceksi-
niz. Çünkü bunları yaptığım gün, aya-
ğınızın altında kül olacaklar." Böyle
diyor Her Şeye Egemen RAB.

4"Kulum Musa'nın yasasını, bütün
İsrail'e iletmesi için Horev Dağı'nda
ona verdiğim kuralları, ilkeleri anım-
sayın.

5"RAB'bin büyük ve korkunç günü
gelmeden önce size Peygamber İlyas'ı
göndereceğim. 6O babaların yürekle-
rini çocuklarına, çocukların yürekle-
rini babalarına döndürecek. Öyle ki,
gelip ülkeyi lanetleyerek yok etme-
yeyim."

4:5 Mat.11:14; 17:10-13; Mar.9:11-13; Luk.1:17; Yu.1:21

YENİ ANTLAŞMA

(İncil)

MATTA

GİRİŞ

Genel Bakış: *Matta'nın amacı, İsa'nın yaşamını, öğretisini, ölümünü ve dirilişini anlatmaktır. Özellikle İsa'nın peygamberlerce geleceği bildirilen ve Yahudilerce uzun zamandır beklenen Mesih olduğunu göstermek ister. Bunun için İsa'nın gelişiyle gerçekleşen peygamberlik sözlerinden alıntılara yer verir[1]. İsa'nın kurtuluş Müjdesi'nin bütün uluslar için olduğunu ayrıca vurgular[2].*

Kitabın İçeriği: *Matta, İsa'nın soyağacı ve doğumuna ilişkin bilgileri vermekle başlar (1:1-2:23). İsa'nın vaftiz oluşunu ve Şeytan tarafından nasıl denendiğini anlattıktan sonra O'nun faaliyetlerine geçer. Kendisine gelen hastaların tümünü iyileştirdiği bazı olayları kaydeder[3]; belirli bazı hastaları iyileştirmesinden[4] ve öbür mucizelerinden[5] de söz eder. Bununla birlikte ağırlık, İsa'nın beş temel bölümde[6] toplanan öğretisine veriliyor. Bu öğretinin odağında Göklerin Egemenliği[7] bulunuyor. Göklerin Egemenliği, İncil'in öbür kısımlarında Tanrı'nın Egemenliği diye de geçer. İsa'nın ilk gelişiyle başlayan bu egemenlik, O'nun Kral olarak dönüşüyle tamamlanacaktır. Günahlarından dönüp İsa'yı izleyenler, egemenliğin çocukları olurlar. Bunlar, İsa'nın özellikle Dağdaki Konuşma'da açıkladığı yeni yaşama çağrılıyorlar (5-7 bölümleri). Örneğin, ön planda bulunmak yerine başkalarına hizmet etmeyi amaç edinmeliler[8]; gösterişe kapılmadan iyilik yapmalılar (6:1-18); bağışlayıcı olmalılar (18:21-35); canları pahasına da olsa İsa'yı izlemeliler[9].*

İsa, sözleri ile eylemleri arasında büyük uyumsuzluklar olan Yahudi din önderlerini şiddetle eleştirir. Onlar için şöyle der: «Göklerin Egemenliği'nin kapısını insanların yüzüne kaparlar; ne kendileri içeri girerler, ne de girmek isteyenleri bırakırlar»[10]. Buna karşılık İsa, doğru kişileri değil, günahkârları çağırmaya gelmiştir (9:13). İsa ayrıca çağın sonu, kendisinin ikinci gelişi ve son yargı konusunda açıklamalarda bulunur; izleyicilerinin bütün bu olaylara hazırlıklı olmaları gerektiğini anlatır[11]. İsa'nın kimliğine gelince, Matta imalı ama kesin konuşur[12].

Son bölümler İsa'nın ölümünü ve dirilişini anlatır. Ondan önce İsa, nasıl öleceğini birkaç kez açıklar. Son yemeğinde, «Kanım... günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır» der (26:28). Uzun zamandan beri onu öldürmeyi tasarlayan Yahudi önderlerce tutuklanır, yargılanır ve Romalı vali tarafından çarmıha gerilir. Ölür ve dirilir. Kitap, İsa'nın izleyicilerine verdiği ünlü son buyruğuyla noktalanır: «Gökte ve yeryüzünde bütün yetki bana verildi. Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin...»

Ana Hatlar:

1:1-2:23 İsa'nın doğumu ve çocukluğu
3:1-4:16 İsa'nın göreve hazırlanması
4:17-18:35 İsa'nın Celile ve çevresindeki faaliyetleri
19:1-20:34 Yeruşalim (Kudüs) yolunda
21:1-27:66 İsa'nın Yeruşalim'de öğretisini yayması, tutuklanıp çarmıha gerilmesi
28:1-20 İsa'nın dirilmesi

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1367*

İsa Mesih'in Soyu

(Luk.3:23-38)

1 [1-2]İbrahim oğlu, Davut oğlu İsa Mesih'in soy kaydı şöyledir:

İbrahim İshak'ın babasıydı,
İshak Yakup'un babasıydı,
Yakup Yahuda ve kardeşlerinin babasıydı,
[3]Yahuda, Tamar'dan doğan Peres'le Zerah'ın babasıydı,
Peres Hesron'un babasıydı,
Hesron Ram'ın babasıydı,
[4]Ram Amminadav'ın babasıydı,
Amminadav Nahşon'un babasıydı,
Nahşon Salmon'un babasıydı,
[5]Salmon, Rahav'dan doğan Boaz'ın babasıydı,
Boaz, Rut'tan doğan Ovet'in babasıydı,
Ovet İşay'ın babasıydı,
[6]İşay Kral Davut'un babasıydı,
Davut, Uriya'nın karısından doğan Süleyman'ın babasıydı,
[7]Süleyman Rehavam'ın babasıydı,
Rehavam Aviya'nın babasıydı,
Aviya Asa'nın babasıydı,
[8]Asa Yehoşafat'ın babasıydı,
Yehoşafat Yehoram'ın babasıydı,
Yehoram Uzziya'nın babasıydı,
[9]Uzziya Yotam'ın babasıydı,
Yotam Ahaz'ın babasıydı,
Ahaz Hizkiya'nın babasıydı,
[10]Hizkiya Manaşşe'nin babasıydı,
Manaşşe Amon'un babasıydı,
Amon Yoşiya'nın babasıydı,
[11]Yoşiya, Babil sürgünü* sırasında doğan Yehoyakin'le kardeşlerinin babasıydı,
[12]Yehoyakin, Babil sürgününden sonra doğan Şealtiel'in babasıydı,
Şealtiel Zerubbabil'in babasıydı,
[13]Zerubbabil Avihut'un babasıydı,
Avihut Elyakim'in babasıydı,
Elyakim Azor'un babasıydı,
[14]Azor Sadok'un babasıydı,
Sadok Ahim'in babasıydı,
Ahim Elihut'un babasıydı,
[15]Elihut Elazar'ın babasıydı,
Elazar Mattan'ın babasıydı,
Mattan Yakup'un babasıydı,
[16]Yakup Meryem'in kocası Yusuf'un babasıydı.
Meryem'den Mesih* diye tanınan İsa doğdu.

[17]Buna göre, İbrahim'den Davut'a kadar toplam on dört kuşak, Davut'tan Babil sürgününe kadar on dört kuşak, Babil sürgününden Mesih'e kadar on dört kuşak vardır.

İsa Mesih'in Doğumu

(Luk.2:1-7)

[18]İsa Mesih'in doğumu şöyle oldu:
Annesi Meryem, Yusuf'la nişanlıy-
dı. Ama birlikte olmalarından önce
Meryem'in Kutsal Ruh'tan gebe oldu-
ğu anlaşıldı. [19]Nişanlısı Yusuf, doğ-
ru bir adam olduğu ve onu herkesin
önünde utandırmak istemediği için
ondan sessizce ayrılmak niyetindey-
di. [20]Ama böyle düşünmesi üzerine
Rab'bin bir meleği rüyada ona görü-
nerek şöyle dedi: "Davut oğlu Yusuf,
Meryem'i kendine eş olarak almaktan
korkma. Çünkü onun rahminde olu-
şan, Kutsal Ruh'tandır. [21]Meryem bir
oğul doğuracak. Adını İsa[a] koyacak-
sın. Çünkü halkını günahlarından O
kurtaracak."
[22]Bütün bunlar, Rab'bin peygam-
ber aracılığıyla bildirdiği şu söz yeri-
ne gelsin diye oldu: [23]"İşte, kız gebe
kalıp bir oğul doğuracak; adını İm-
manuel koyacaklar." İmmanuel, Tan-
rı bizimle demektir.
[24]Yusuf uyanınca Rab'bin meleği-
nin buyruğuna uydu ve Meryem'i eş

a *1:21* "İsa": "Rab kurtarır" anlamına gelir.
1:11 2Kr.24:14-15; 2Ta.36:10; Yer.27:20 **1:18** Luk.1:26-27 **1:21** Luk.1:31 **1:22-23** Yşa.7:14

olarak yanına aldı. 25 Ama oğlunu do-
ğuruncaya dek Yusuf ona dokunmadı.
Doğan çocuğun adını İsa koydu.

Yıldızbilimcilerin Ziyareti

2 1-2 İsa'nın Kral Hirodes* devrinde
Yahudiye'nin Beytlehem Kenti'nde
doğmasından sonra bazı yıldızbilim-
ciler doğudan Yeruşalim'e* gelip şöy-
le dediler: "Yahudiler'in Kralı olarak
doğan çocuk nerede? Doğuda O'nun
yıldızını gördük[b] ve O'na tapınmaya
geldik."
3 Kral Hirodes bunu duyunca ken-
disi de bütün Yeruşalim halkı da te-
dirgin oldu. 4 Bütün başkâhinleri ve
halkın din bilginlerini* toplayarak on-
lara Mesih'in nerede doğacağını sordu.
5 "Yahudiye'nin Beytlehem Kenti'nde"
dediler. "Çünkü peygamber aracılı-
ğıyla şöyle yazılmıştır:

6 'Ey sen, Yahuda'daki Beytlehem,
Yahuda önderleri arasında hiç de
en önemsizi değilsin!
Çünkü halkım İsrail'i güdecek
önder
Senden çıkacak.' "

7 Bunun üzerine Hirodes yıldızbilim-
cileri gizlice çağırıp onlardan yıldı-
zın göründüğü anı tam olarak öğren-
di. 8 "Gidin, çocuğu dikkatle arayın,
bulunca bana haber verin, ben de ge-
lip O'na tapınayım" diyerek onları
Beytlehem'e gönderdi.
9 Yıldızbilimciler, kralı dinledikten
sonra yola çıktılar. Doğuda[c] görmüş
oldukları yıldız onlara yol gösteriyor-
du, çocuğun bulunduğu yerin üzeri-
ne varınca durdu. 10 Yıldızı gördükle-
rinde olağanüstü bir sevinç duydular.
11 Eve girip çocuğu annesi Meryem'le
birlikte görünce yere kapanarak O'na
tapındılar. Hazinelerini açıp O'na ar-
mağan olarak altın, günnük ve mür*
sundular. 12 Sonra gördükleri bir düş-
te Hirodes'in yanına dönmemeleri
için uyarılınca ülkelerine başka yol-
dan döndüler.

Mısır'a Kaçış

13 Yıldızbilimciler gittikten sonra
Rab'bin bir meleği Yusuf'a rüyada gö-
rünerek, "Kalk!" dedi, "Çocukla an-
nesini al, Mısır'a kaç. Ben sana haber
verinceye dek orada kal. Çünkü Hiro-
des öldürmek için çocuğu aratacak."
14 Böylece Yusuf kalktı, aynı gece ço-
cukla annesini alıp Mısır'a doğru yola
çıktı. 15 Hirodes'in ölümüne dek orada
kaldı. Bu, Rab'bin peygamber aracılı-
ğıyla bildirdiği şu söz yerine gelsin diye
oldu: "Oğlumu Mısır'dan çağırdım."
16 Hirodes, yıldızbilimciler tarafın-
dan aldatıldığını anlayınca çok öf-
kelendi. Onlardan öğrendiği vakti
göz önüne alarak Beytlehem ve bü-
tün yöresinde bulunan iki ve iki ya-
şından küçük erkek çocukların hep-
sini öldürttü. 17 Böylelikle Peygamber
Yeremya aracılığıyla bildirilen şu söz
yerine gelmiş oldu:

18 "Rama'da bir ses duyuldu,
Ağlayış ve acı feryat sesleri!
Çocukları için ağlayan Rahel
Avutulmak istemiyor.
Çünkü onlar yok artık!"

Nasıra'ya Dönüş

19-20 Hirodes öldükten sonra, Rab'bin
bir meleği Mısır'da Yusuf'a rüyada
görünerek, "Kalk!" dedi, "Çocukla
annesini al, İsrail'e dön. Çünkü çocu-
ğun canına kıymak isteyenler öldü."
21 Bunun üzerine Yusuf kalktı, ço-
cukla annesini alıp İsrail'e döndü.

b *2:1-2* "Doğuda O'nun yıldızını gördük" ya da "O'nun yıldızının doğuşunu gördük".
c *2:9* "Doğuda" ya da "Doğuşunu".
1:25 Luk.2:21 **2:6** 2Sa.5:2; 1Ta.11:2; Mik.5:2 **2:15** Hoş.11:1 **2:18** Yer.31:15

22 Ama Yahudiye'de Hirodes'in yeri-
ne oğlu Arhelas'ın kral olduğunu du-
yunca oraya gitmekten korktu. Rüya-
da uyarılınca Celile bölgesine gitti.
23 Oraya varınca Nasıra denen kente
yerleşti. Bu, peygamberler aracılığıyla
bildirilen, "O'na Nasıralı denecektir"
sözü yerine gelsin diye oldu.

Yahya'nın Çağrısı

(Mar.1:1-8; Luk.3:1-18; Yu.1:19-28)

3 1-2 O günlerde Vaftizci Yahya Ya-
hudiye Çölü'nde ortaya çıktı. Şu
çağrıyı yapıyordu: "Tövbe edin! Gök-
lerin Egemenliği yaklaşmıştır." 3 Ni-
tekim Peygamber Yeşaya aracılığıy-
la sözü edilen kişi Yahya'dır. Yeşaya
şöyle demişti:

"Çölde haykıran,
'Rab'bin yolunu hazırlayın,
Geçeceği patikaları düzleyin'
diye sesleniyor."

4 Yahya'nın deve tüyünden giysisi,
belinde deri kuşağı vardı. Yediği, çe-
kirge ve yaban balıydı.
5-6 Yeruşalim, bütün Yahudiye ve Şe-
ria yöresinin halkı ona geliyor, günah-
larını itiraf ediyor, onun tarafından
Şeria Irmağı'nda vaftiz ediliyordu.
7 Ne var ki, birçok Ferisi'yle Sadu-
ki'nin* vaftiz olmak için kendisine
geldiğini gören Yahya onlara şöyle
seslendi: "Ey engerekler soyu! Gele-
cek gazaptan kaçmak için sizi kim
uyardı? 8 Bundan böyle tövbeye yara-
şır meyveler verin. 9 Kendi kendinize,
'Biz İbrahim'in soyundanız' diye dü-
şünmeyin. Ben size şunu söyleyeyim:
Tanrı, İbrahim'e şu taşlardan da çocuk
yaratabilir. 10 Balta ağaçların köküne
dayanmış bile. İyi meyve vermeyen
her ağaç kesilip ateşe atılır. 11 Gerçi
ben sizi tövbe için suyla vaftiz ediyo-
rum, ama benden sonra gelen benden
daha güçlüdür. Ben O'nun çarıklarını
çıkarmaya bile layık değilim. O sizi
Kutsal Ruh'la ve ateşle vaftiz edecek.
12 Yabası elindedir. Harman yerini te-
mizleyecek, buğdayını toplayıp amba-
ra yığacak, samanı ise sönmeyen ateş-
te yakacak."

İsa Vaftiz Oluyor

(Mar.1:9-11; Luk.3:21-22)

13 Bu sırada İsa, Yahya tarafından
vaftiz edilmek üzere Celile'den Şe-
ria Irmağı'na, Yahya'nın yanına geldi.
14 Ne var ki Yahya, "Benim senin tara-
fından vaftiz edilmem gerekirken sen
mi bana geliyorsun?" diyerek O'na en-
gel olmak istedi.
15 İsa ona şu karşılığı verdi: "Şim-
dilik buna razı ol! Çünkü doğru olan
her şeyi bu şekilde yerine getirmemiz
gerekir." O zaman Yahya O'nun dedi-
ğine razı oldu.
16 İsa vaftiz olur olmaz sudan çıktı.
O anda gökler açıldı ve İsa, Tanrı'nın
Ruhu'nun güvercin gibi inip üzerine
konduğunu gördü. 17 Göklerden gelen
bir ses, "Sevgili Oğlum budur, O'ndan
hoşnudum" dedi.

İsa Deneniyor

(Mar.1:12-13; Luk.4:1-13)

4 Bundan sonra İsa, İblis tarafından
denenmek üzere Ruh aracılığıyla
çöle götürüldü. 2 İsa kırk gün kırk ge-
ce oruç* tuttuktan sonra acıktı. 3 O
zaman Ayartıcı[ç] yaklaşıp, "Tanrı'nın
Oğlu'ysan, söyle şu taşlar ekmek ol-
sun" dedi.
4 İsa ona şu karşılığı verdi: " 'İnsan
yalnız ekmekle yaşamaz, Tanrı'nın
ağzından çıkan her sözle yaşar' diye
yazılmıştır."

ç *4:3* "Ayartıcı": Şeytan. **3:1-2** Mat.4:17; Mar.1:15 **3:3** Yşa.40:3 **3:4** 2Kr.1:8
3:7 Mat.12:34; 23:33; Luk.3:7 **3:9** Yu.8:33 **3:10** Mat.7:19
3:17 Mez.2:7; Yşa.42:1; Mat.12:18; 17:5; Mar.1:11; Luk.9:35 **4:1** İbr.2:18; 4:15 **4:4** Yas.8:3

[5-6]Sonra İblis O'nu kutsal kente*
götürdü. Tapınağın tepesine çıkarıp,
"Tanrı'nın Oğlu'ysan, kendini aşağı at"
dedi, "Çünkü şöyle yazılmıştır:

'Tanrı, senin için meleklerine
buyruk verecek.'

'Ayağın bir taşa çarpmasın diye
Seni elleri üzerinde taşıyacaklar.' "

[7]İsa İblis'e şu karşılığı verdi: " 'Tan-
rın Rab'bi denemeyeceksin' diye de
yazılmıştır."
[8]İblis bu kez İsa'yı çok yüksek bir
dağa çıkardı. O'na bütün görkemiy-
le dünya ülkelerini göstererek, [9]"Ye-
re kapanıp bana taparsan, bütün bun-
ları sana vereceğim" dedi.
[10]İsa ona şöyle karşılık verdi: "Çe-
kil git, Şeytan! 'Tanrın Rab'be tapa-
cak, yalnız O'na kulluk edeceksin' di-
ye yazılmıştır."
[11]Bunun üzerine İblis İsa'yı bıra-
kıp gitti. Melekler gelip İsa'ya hizmet
ettiler.

İsa Müjde'yi Duyurmaya Başlıyor

(Mar.1:14-15; Luk.4:14-15)

[12]İsa, Yahya'nın tutuklandığını du-
yunca Celile'ye döndü. [13]Nasıra'dan
ayrılarak Zevulun ve Naftali yöre-
sinde, Celile Gölü kıyısında bulunan
Kefarnahum'a yerleşti. [14-15]Bu, Pey-
gamber Yeşaya aracılığıyla bildirilen
şu söz yerine gelsin diye oldu:

"Zevulun ve Naftali bölgeleri,
Şeria Irmağı'nın ötesinde, Deniz
Yolu'nda,
Ulusların yaşadığı Celile!
[16]Karanlıkta yaşayan halk,
Büyük bir ışık gördü.
Ölümün gölgelediği diyarda
Yaşayanlara ışık doğdu."

[17]O günden sonra İsa şu çağrıda bu-
lunmaya başladı: "Tövbe edin! Çünkü
Göklerin Egemenliği yaklaştı."

İsa İlk Öğrencilerini Seçiyor

(Mar.1:16-20; Luk.5:1-11)

[18]İsa, Celile Gölü'nün kıyısında yü-
rürken Petrus diye de anılan Simun'la
kardeşi Andreas'ı gördü. Balıkçı olan
bu iki kardeş göle ağ atıyorlardı. [19]On-
lara, "Ardımdan gelin" dedi, "Sizle-
ri insan tutan balıkçılar yapacağım."
[20]Onlar da hemen ağlarını bırakıp
O'nun ardından gittiler. [21]İsa daha ileri
gidince başka iki kardeşi, Zebedi'nin
oğulları Yakup'la Yuhanna'yı gördü.
Babaları Zebedi'yle birlikte teknede
ağlarını onarıyorlardı. Onları da ça-
ğırdı. [22]Hemen tekneyi ve babalarını
bırakıp İsa'nın ardından gittiler.

İsa Hastaları İyileştiriyor

(Luk.6:17-19)

[23]İsa, Celile bölgesinin her tarafını
dolaştı. Buralardaki havralarda öğre-
tiyor, göksel egemenliğin Müjdesi'ni
duyuruyor, halk arasında rastlanan
her hastalığı, her illeti iyileştiriyor-
du. [24]Ünü bütün Suriye'ye yayılmıştı.
Türlü hastalıklara yakalanmış bütün
hastaları, acı çekenleri, cinlileri, sara-
lıları, felçlileri O'na getirdiler; hepsini
iyileştirdi. [25]Celile, Dekapolis, Yeru-
şalim, Yahudiye ve Şeria Irmağı'nın
karşı yakasından gelen büyük kalaba-
lıklar O'nun ardından gidiyordu.

Gerçek Mutluluk

(Luk.6:20-23)

5 İsa kalabalıkları görünce dağa
çıktı. Oturunca öğrencileri yanı-
na geldi. [2]İsa konuşmaya başlayıp on-
lara şunları öğretti:

[3]"Ne mutlu ruhta yoksul olanlara!

4:5-6 Mez.91:11-12 **4:7** Yas.6:16 **4:10** Yas.6:13 **4:12** Mat.14:3; Mar.6:17-18; Luk.3:19-20
4:13 Yu.2:12 **4:14-16** Yşa.9:1-2 **4:17** Mat.3:1-2 **4:23** Mat.9:35; Mar.1:39

Çünkü Göklerin Egemenliği
onlarındır.
4Ne mutlu yaslı olanlara!
Çünkü onlar teselli edilecekler.
5Ne mutlu yumuşak huylu olanlara!
Çünkü onlar yeryüzünü miras
alacaklar.
6Ne mutlu doğruluğa acıkıp
susayanlara!
Çünkü onlar doyurulacaklar.
7Ne mutlu merhametli olanlara!
Çünkü onlar merhamet bulacaklar.
8Ne mutlu yüreği temiz olanlara!
Çünkü onlar Tanrı'yı görecekler.
9Ne mutlu barışı sağlayanlara!
Çünkü onlara Tanrı oğulları
denecek.
10Ne mutlu doğruluk uğruna zulüm
görenlere!
Çünkü Göklerin Egemenliği
onlarındır.

11"Benim yüzümden insanlar size
sövüp zulmettikleri, yalan yere size
karşı her türlü kötü sözü söyledikle-
ri zaman ne mutlu size! 12Sevinin, se-
vinçle coşun! Çünkü göklerdeki ödü-
lünüz büyüktür. Sizden önce yaşayan
peygamberlere de böyle zulmettiler."

Tuz ve Işık

(Mar.9:50; Luk.14:34-35)

13"Yeryüzünün tuzu sizsiniz. Ama
tuz tadını yitirirse, bir daha ona nasıl
tuz tadı verilebilir? Artık dışarı atı-
lıp ayak altında çiğnenmekten başka
işe yaramaz.
14"Dünyanın ışığı sizsiniz. Tepe-
ye kurulan kent gizlenemez. 15Kim-
se kandil yakıp tahıl ölçeğinin altına
koymaz. Tersine, kandilliğe koyar;
evdekilerin hepsine ışık sağlar. 16Si-
zin ışığınız insanların önünde öyle
parlasın ki, iyi işlerinizi görerek gök-
lerdeki Babanız'ı yüceltsinler!"

Kutsal Yasa

17"Kutsal Yasa'yı* ya da peygam-
berlerin sözlerini geçersiz kılmak
için geldiğimi sanmayın. Ben geçer-
siz kılmaya değil, tamamlamaya gel-
dim. 18Size doğrusunu söyleyeyim,
yer ve gök ortadan kalkmadan, her
şey gerçekleşmeden, Kutsal Yasa'dan
ufacık bir harf ya da bir nokta bile yok
olmayacak. 19Bu nedenle, bu buyruk-
ların en küçüğünden birini kim çiğner
ve başkalarına öyle öğretirse, Gökle-
rin Egemenliği'nde en küçük sayıla-
cak. Ama bu buyrukları kim yerine
getirir ve başkalarına öğretirse, Gök-
lerin Egemenliği'nde büyük sayılacak.
20Size şunu söyleyeyim: Doğruluğu-
nuz din bilginleriyle* Ferisiler'inkini*
aşmadıkça, Göklerin Egemenliği'ne
asla giremezsiniz!"

Öfke ve Cinayet

21"Atalarımıza, 'Adam öldürmeye-
ceksin. Öldüren yargılanacak' dendi-
ğini duydunuz. 22Ama ben size diyo-
rum ki, kardeşine öfkelenen herkes
yargılanacaktır. Kim kardeşine aşa-
ğılayıcı bir söz[d] söylerse, Yüksek Ku-
rul'da* yargılanacaktır. Kim kardeşi-
ne ahmak derse, cehennem ateşini hak
edecektir. 23-24Bu yüzden, sunakta
adak sunarken kardeşinin sana kar-
şı bir şikâyeti olduğunu anımsarsan,
adağını orada, sunağın önünde bırak,
git önce kardeşinle barış; sonra gelip
adağını sun. 25Senden davacı olanla
daha yoldayken çabucak anlaş. Yok-
sa o seni yargıca, yargıç da gardiyana
teslim edebilir; sonunda da hapse atı-
labilirsin. 26Sana doğrusunu söyleye-

d *5:22* "Aşağılayıcı bir söz": Grekçe "Raka", yani "Boş kafalı".
5:4 Yşa.61:1-3 **5:5** Mez.37:11 **5:6** Yşa.55:1-2 **5:8** Mez.24:3-4 **5:10** 1Pe.3:14
5:11 1Pe.4:14 **5:12** 2Ta.36:16; Elç.7:52-53 **5:13** Mar.9:50; Luk.14:34-35 **5:14** Yu.8:12; 9:5
5:15 Mar.4:21; Luk.8:16; 11:33 **5:16** 1Pe.2:12 **5:18** Luk.16:17 **5:21** Çık.20:13; Yas.5:17

yim, borcunun son kuruşunu[e] ödeme-
den oradan asla çıkamazsın."

Zina ve Boşanma

[27]" 'Zina etmeyeceksin' dendiğini
duydunuz. [28]Ama ben size diyorum ki,
bir kadına şehvetle bakan her adam,
yüreğinde o kadınla zina etmiş olur.
[29]Eğer sağ gözün günah işlemene ne-
den olursa, onu çıkar at. Çünkü vücu-
dunun bir üyesinin yok olması, bütün
vücudunun cehenneme atılmasından
iyidir. [30]Eğer sağ elin günah işlemene
neden olursa, onu kes at. Çünkü vü-
cudunun bir üyesinin yok olması, bü-
tün vücudunun cehenneme gitmesin-
den iyidir.

[31]" 'Kim karısını boşarsa ona boşan-
ma belgesi versin' denmiştir. [32]Ama
ben size diyorum ki, karısını fuhuş dı-
şında bir nedenle boşayan onu zinaya
itmiş olur. Boşanmış bir kadınla ev-
lenen de zina etmiş olur."

Ant İçmek

[33] "Yine atalarımıza, 'Yalan yere ant
içmeyeceksin, ama Rab'bin önünde iç-
tiğin antları yerine getireceksin' dendi-
ğini duydunuz. [34-35]Oysa ben size diyo-
rum ki, hiç ant içmeyin: Ne gök üzerine,
çünkü orası Tanrı'nın tahtıdır; ne yer
üzerine, çünkü orası O'nun ayak tabu-
residir; ne de Yeruşalim üzerine, çünkü
orası Büyük Kral'ın kentidir. [36]Başını-
zın üzerine de ant içmeyin. Çünkü saçı-
nızın tek telini ak ya da kara edemezsi-
niz. [37]'Evet' iniz evet, 'hayır' ınız hayır
olsun. Bundan fazlası Şeytan'dandır[f]."

Göze Göz, Dişe Diş

(Luk.6:29-30)

[38]" 'Göze göz, dişe diş' dendiğini
duydunuz. [39]Ama ben size diyorum ki,
kötüye karşı direnmeyin. Sağ yana-
ğınıza bir tokat atana öbür yanağını-
zı da çevirin. [40]Size karşı davacı olup
mintanınızı almak isteyene abanızı
da verin. [41]Sizi bin adım yol yürüme-
ye zorlayanla iki bin adım yürüyün.
[42]Sizden bir şey dileyene verin, sizden
ödünç isteyeni geri çevirmeyin."

Düşmanlarınızı Sevin

(Luk.6:27-28,32-36)

[43]" 'Komşunu seveceksin, düşma-
nından nefret edeceksin' dendiğini
duydunuz. [44]Ama ben size diyorum ki,
düşmanlarınızı sevin, size zulmeden-
ler için dua edin. [45]Öyle ki, göklerdeki
Babanız'ın oğulları olasınız. Çünkü
O, güneşini hem kötülerin hem iyi-
lerin üzerine doğdurur; yağmurunu
hem doğruların hem eğrilerin üzeri-
ne yağdırır. [46]Eğer yalnız sizi sevenle-
ri severseniz, ne ödülünüz olur? Ver-
gi görevlileri* de öyle yapmıyor mu?
[47]Yalnız kardeşlerinize selam verir-
seniz, fazladan ne yapmış olursunuz?
Putperestler de öyle yapmıyor mu?
[48]Bu nedenle, göksel Babanız yetkin
olduğu gibi, siz de yetkin olun."

Yoksullara Yardım

6 "Doğruluğunuzu insanların gö-
zü önünde gösteriş amacıyla ser-
gilemekten kaçının. Yoksa göklerdeki
Babanız'dan ödül alamazsınız.
[2]"Bu nedenle, birisine sadaka ve-
rirken bunu borazan çaldırarak ilan
etmeyin. İkiyüzlüler, insanların öv-
güsünü kazanmak için havralarda ve
sokaklarda böyle yaparlar. Size doğ-
rusunu söyleyeyim, onlar ödüllerini
almışlardır. [3]Siz sadaka verirken, sol
eliniz sağ elinizin ne yaptığını bilme-
sin. [4]Öyle ki, verdiğiniz sadaka gizli

e *5:26* "Kuruş": Grekçe "Kodrantis" (bkz. Birimler Cetveli). f *5:37* "Şeytan": Grekçe "Kötü olan". **5:27** Çık.20:14; Yas.5:18 **5:29** Mat.18:9; Mar.9:47 **5:30** Mat.18:8; Mar.9:43-44 **5:31-32** Yas.24:1-4; Mat.19:7-9; Mar.10:4,11-12; Luk.16:18; 1Ko.7:10-11 **5:33** Lev.19:12 **5:33** Say.30:2; Yas.23:21 **5:34-35** Mez.48:2; Yşa.66:1; Mat.23:22; Yak.5:12 **5:38** Çık.21:23-25; Lev.24:20; Yas.19:21 **5:43** Lev.19:18 **5:48** Lev.19:2; Yas.18:13 **6:1** Mat.23:5

kalsın. Gizlice yapılanı gören Baba-
nız sizi ödüllendirecektir.”

Dua

(Luk.11:2-4)

5“Dua ettiğiniz zaman ikiyüzlüler
gibi olmayın. Onlar, herkes kendile-
rini görsün diye havralarda ve cadde-
lerin köşe başlarında dikilip dua et-
mekten zevk alırlar. Size doğrusunu
söyleyeyim, onlar ödüllerini almışlar-
dır. 6 Ama siz dua edeceğiniz zaman
iç odanıza çekilip kapıyı örtün ve giz-
lide olan Babanız'a dua edin. Gizli-
lik içinde yapılanı gören Babanız si-
zi ödüllendirecektir. 7Dua ettiğinizde,
putperestler gibi boş sözler tekrarla-
yıp durmayın. Onlar söz kalabalığıyla
seslerini duyurabileceklerini sanırlar.
8 Siz onlara benzemeyin! Çünkü Baba-
nız nelere gereksinmeniz olduğunu siz
daha O'ndan dilemeden önce bilir.
9“Bunun için siz şöyle dua edin:

‘Göklerdeki Babamız,
Adın kutsal kılınsın.
10 Egemenliğin gelsin.
Gökte olduğu gibi, yeryüzünde de
Senin istediğin olsun.
11 Bugün bize gündelik ekmeğimizi
ver.
12 Bize karşı suç işleyenleri
bağışladığımız gibi,
Sen de bizim suçlarımızı bağışla.
13 Ayartılmamıza izin verme.
Bizi kötü olandan kurtar.
Çünkü egemenlik, güç ve yücelik
Sonsuzlara dek senindir! Amin[g]’.

14“Başkalarının suçlarını bağışlar-
sanız, göksel Babanız da sizin suçla-
rınızı bağışlar. 15 Ama siz başkalarının
suçlarını bağışlamazsanız, Babanız
da sizin suçlarınızı bağışlamaz.”

Oruç

16“Oruç* tuttuğunuz zaman, ikiyüz-
lüler gibi surat asmayın. Onlar oruç
tuttuklarını insanlara belli etmek için
kendilerine perişan bir görünüm verir-
ler. Size doğrusunu söyleyeyim, onlar
ödüllerini almışlardır. 17 Siz oruç tut-
tuğunuz zaman, başınıza yağ sürüp
yüzünüzü yıkayın. 18 Öyle ki, insanla-
ra değil, gizlide olan Babanız'a oruçlu
görünesiniz. Gizlilik içinde yapılanı
gören Babanız sizi ödüllendirecektir.”

Göksel Hazineler

(Luk.12:33-36; 16:13)

19“Yeryüzünde kendinize hazineler
biriktirmeyin. Burada güve ve pas on-
ları yiyip bitirir, hırsızlar da girip ça-
larlar. 20 Bunun yerine kendinize gök-
te hazineler biriktirin. Orada ne güve
ne pas onları yiyip bitirir, ne de hır-
sızlar girip çalar. 21 Hazineniz nere-
deyse, yüreğiniz de orada olacaktır.
22“Bedenin ışığı gözdür. Gözünüz
sağlamsa[h], bütün bedeniniz aydınlık
olur. 23 Gözünüz bozuksa[ı], bütün be-
deniniz karanlık olur. Buna göre, içi-
nizdeki ‘ışık’ karanlıksa, ne korkunç-
tur o karanlık!
24“Hiç kimse iki efendiye kulluk
edemez. Ya birinden nefret edip öbü-
rünü sever, ya da birine bağlanıp öbü-
rünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem
de paraya[i] kulluk edemezsiniz.”

Kaygılanmayın

(Luk.12:22-31)

25“Bu nedenle size şunu söylüyo-
rum: ‘Ne yiyip ne içeceğiz?’ diye ca-

g ***6:13*** “Çünkü egemenlik, güç ve yücelik sonsuzlara dek senindir! Amin” sözleri bazı Grekçe elyazmalarında yoktur. **h** ***6:22*** “Gözünüz sağlamsa” diye çevrilen Grekçe deyim “Cömertseniz” anlamına gelebilir. **ı** ***6:23*** “Gözünüz bozuksa” diye çevrilen Grekçe deyim “Açgözlüyseniz” anlamına gelebilir. **i** ***6:24*** “Para”: Grekçe “Mamon”. Aramice'de* zenginlik anlamına gelen mamon sözcüğü, para ya da para kazanma hırsı anlamında kullanılır.

6:5 Luk.18:9-14 **6:13** 1Ta.29:11 **6:14-15** Mar.11:25-26 **6:19** Yak.5:2-3

nınız için, 'Ne giyeceğiz?' diye be-
deniniz için kaygılanmayın. Can
yiyecekten, beden de giyecekten daha
önemli değil mi? [26]Gökte uçan kuşla-
ra bakın! Ne eker, ne biçer, ne de am-
barlarda yiyecek biriktirirler. Göksel
Babanız yine de onları doyurur. Siz
onlardan çok daha değerli değil mi-
siniz? [27]Hangi biriniz kaygılanmakla
ömrünü bir anlık[j] uzatabilir? [28]Giye-
cek konusunda neden kaygılanıyorsu-
nuz? Kır zambaklarının nasıl büyüdü-
ğüne bakın! Ne çalışırlar, ne de iplik
eğirirler. [29]Ama size şunu söyleyeyim,
bütün görkemine karşın Süleyman bi-
le bunlardan biri gibi giyinmiş değil-
di. [30]Bugün var olup yarın ocağa atı-
lacak olan kır otunu böyle giydiren
Tanrı'nın sizi de giydireceği çok da-
ha kesin değil mi, ey kıt imanlılar?
[31]"Öyleyse, 'Ne yiyeceğiz?' 'Ne içe-
ceğiz?' ya da 'Ne giyeceğiz?' diyerek
kaygılanmayın. [32]Uluslar hep bu şey-
lerin peşinden giderler. Oysa göksel
Babanız bütün bunlara gereksinmeniz
olduğunu bilir. [33]Siz öncelikle O'nun
egemenliğinin ve doğruluğunun ar-
dından gidin, o zaman size bütün
bunlar da verilecektir. [34]O halde ya-
rın için kaygılanmayın. Yarının kay-
gısı yarının olsun. Her günün derdi
kendine yeter."

Başkasını Yargılamayın

(Luk.6:37-38,41-42)

7 "Başkasını yargılamayın ki, siz de
yargılanmayasınız. [2]Çünkü nasıl
yargılarsanız öyle yargılanacaksınız.
Hangi ölçekle verirseniz, aynı ölçek-
le alacaksınız. [3]Sen neden kardeşi-
nin gözündeki çöpü görürsün de ken-
di gözündeki merteği farketmezsin?
[4]Kendi gözünde mertek varken kar-
deşine nasıl, 'İzin ver, gözündeki çö-
pü çıkarayım' dersin? [5]Seni ikiyüzlü!
Önce kendi gözündeki merteği çıkar,
o zaman kardeşinin gözündeki çöpü
çıkarmak için daha iyi görürsün.
[6]"Kutsal olanı köpeklere vermeyin.
İncilerinizi domuzların önüne atmayın.
Yoksa bunları ayaklarıyla çiğnedikten
sonra dönüp sizi parçalayabilirler."

Tanrı'dan Dileyin

(Luk.11:9-13)

[7]"Dileyin, size verilecek; arayın,
bulacaksınız; kapıyı çalın, size açıla-
caktır. [8]Çünkü her dileyen alır, ara-
yan bulur, kapı çalana açılır. [9]Hangi-
niz kendisinden ekmek isteyen oğluna
taş verir? [10]Ya da balık isterse yılan
verir? [11]Sizler kötü yürekli olduğunuz
halde çocuklarınıza güzel armağan-
lar vermeyi biliyorsanız, göklerdeki
Babanız'ın, kendisinden dileyenlere
güzel armağanlar vereceği çok daha
kesin değil mi?
[12]"İnsanların size nasıl davranması-
nı istiyorsanız, siz de onlara öyle dav-
ranın. Çünkü Kutsal Yasa'nın ve pey-
gamberlerin söylediği budur."

Dar Kapı, Geniş Kapı

(Luk.13:24)

[13]"Dar kapıdan girin. Çünkü yıkı-
ma götüren kapı geniş ve yol enlidir.
Bu kapıdan girenler çoktur. [14]Oysa
yaşama götüren kapı dar, yol da çe-
tindir. Bu yolu bulanlar azdır."

Ağaç ve Meyvesi

(Mat.12:33-35; Luk.6:43-44)

[15]"Sahte peygamberlerden sakının!
Onlar size kuzu postuna bürünerek
yaklaşırlar, ama özde yırtıcı kurtlar-
dır. [16]Onları meyvelerinden tanıya-
caksınız. Dikenli bitkilerden üzüm,
devedikenlerinden incir toplanabi-
lir mi? [17]Bunun gibi, her iyi ağaç iyi
meyve verir, kötü ağaç ise kötü mey-

j *6:27* "Ömrünü bir anlık" ya da "Boyunu bir arşın".
6:29 1Kr.10:4-7; 2Ta.9:3-6 **7:2** Mar.4:24 **7:12** Luk.6:31

ve verir. 18İyi ağaç kötü meyve, kö-
tü ağaç da iyi meyve veremez. 19İyi
meyve vermeyen her ağaç kesilip ate-
şe atılır. 20Böylece sahte peygamberle-
ri meyvelerinden tanıyacaksınız.
21"Bana, 'Ya Rab, ya Rab!' diye ses-
lenen herkes Göklerin Egemenliği'ne
girmeyecek. Ancak göklerdeki Ba-
bam'ın isteğini yerine getiren girecek-
tir. 22O gün birçokları bana diyecek ki,
'Ya Rab, ya Rab! Biz senin adınla pey-
gamberlik etmedik mi? Senin adınla
cinler kovmadık mı? Senin adınla bir-
çok mucize yapmadık mı?' 23O zaman
ben de onlara açıkça, 'Sizi hiç tanı-
madım, uzak durun benden, ey kötü-
lük yapanlar!' diyeceğim."

Sağlam Temel, Çürük Temel

(Luk.6:47-49)

24"İşte bu sözlerimi duyup uygula-
yan herkes, evini kaya üzerine kuran
akıllı adama benzer. 25Yağmur ya-
ğar, seller basar, yeller eser, eve sal-
dırır; ama ev yıkılmaz. Çünkü kaya
üzerine kurulmuştur. 26Bu sözlerimi
duyup da uygulamayan herkes, evi-
ni kum üzerine kuran budala adama
benzer. 27Yağmur yağar, seller basar,
yeller eser, evi sarsar. Ev yıkılır; yı-
kılışı da korkunç olur."
28İsa konuşmasını bitirince, halk
O'nun öğretişine şaşıp kaldı. 29Çün-
kü onlara kendi din bilginleri gibi de-
ğil, yetkili biri gibi öğretiyordu.

İsa Bir Cüzamlıyı İyileştiriyor

(Mar.1:40-45; Luk.5:12-16)

8 İsa dağdan inince büyük bir kala-
balık O'nun ardından gitti. 2Bu sı-
rada cüzamlı* bir adam yaklaşıp, "Ya
Rab, istersen beni temiz kılabilirsin"
diyerek O'nun ayaklarına kapandı.
3İsa elini uzatıp adama dokundu,
"İsterim, temiz ol!" dedi. Adam anında
cüzamdan temizlendi. 4Sonra İsa ada-
ma, "Sakın kimseye bir şey söyleme!"
dedi. "Git, kâhine* görün ve cüzam-
dan temizlendiğini herkese kanıtlamak
için Musa'nın buyurduğu sunuyu sun."

Yüzbaşının İmanı

(Luk.7:1-10)

5-6İsa Kefarnahum'a varınca bir yüz-
başı O'na gelip, "Ya Rab" diye yalvardı,
"Uşağım felç oldu, evde yatıyor; kor-
kunç acı çekiyor."
7İsa, "Gelip onu iyileştireceğim" de-
di.
8Ama yüzbaşı, "Ya Rab, evime gir-
mene layık değilim" dedi, "Yeter ki bir
söz söyle, uşağım iyileşir. 9Ben de buy-
ruk altında bir adamım, benim de buy-
ruğumda askerlerim var. Birine, 'Git'
derim, gider; ötekine, 'Gel' derim, ge-
lir; köleme, 'Şunu yap' derim, yapar."
10İsa, duyduğu bu sözlere hayran
kaldı. Ardından gelenlere, "Size doğ-
rusunu söyleyeyim" dedi, "Ben İsra-
il'de böyle imanı olan birini görmedim.
11Size şunu söyleyeyim, doğudan ve
batıdan birçok insan gelecek, Gökle-
rin Egemenliği'nde İbrahim'le, İshak-
la ve Yakup'la birlikte sofraya otura-
caklar. 12Ama bu egemenliğin asıl
mirasçıları dışarıdaki karanlığa atı-
lacak. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı
olacak." 13Sonra İsa yüzbaşıya, "Git,
inandığın gibi olsun" dedi.
Ve uşak o anda iyileşti.

İsa Birçoklarını İyileştiriyor

(Mar.1:29-34; Luk.4:38-41)

14İsa Petrus'un evine geldiğinde
onun kaynanasının ateşler içinde yat-
tığını gördü. 15Eline dokununca ka-
dının ateşi düştü. Kadın kalkıp İsa'ya
hizmet etmeye başladı.
16Akşam olunca birçok cinliyi ken-
disine getirdiler. İsa onlardaki kötü

7:19 Mat.3:10; Luk.3:9 **7:20** Mat.12:33 **7:23** Mez.6:8; Luk.13:27 **7:28-29** Mar.1:22; Luk.4:32
8:4 Lev.14:1-32 **8:11** Luk.13:29 **8:12** Mat.22:13; 25:30; Luk.13:28

ruhları tek sözle kovdu, hastaların
hepsini iyileştirdi. 17Bu, Peygamber
Yeşaya aracılığıyla bildirilen şu söz
yerine gelsin diye oldu:

"Zayıflıklarımızı O kaldırdı,
Hastalıklarımızı O üstlendi."

İsa'yı İzlemenin Bedeli

(Luk.9:57-62)

18İsa, çevresindeki kalabalığı gö-
rünce gölün karşı yakasına geçilmesi-
ni buyurdu. 19O sırada din bilginlerin-
den* biri O'na yaklaşıp, "Öğretmenim"
dedi, "Nereye gidersen, senin ardın-
dan geleceğim."
20İsa ona, "Tilkilerin ini, kuşların
yuvası var, ama İnsanoğlu'nun* başını
yaslayacak bir yeri yok" dedi.
21Başka bir öğrencisi İsa'ya, "Ya
Rab, izin ver, önce gidip babamı gö-
meyim" dedi.
22İsa ona, "Ardımdan gel" dedi. "Bı-
rak ölüleri, kendi ölülerini kendileri
gömsün."

İsa Fırtınayı Dindiriyor

(Mar.4:35-41; Luk.8:22-25)

23İsa tekneye binince, ardından öğ-
rencileri de bindi. 24Gölde ansızın bü-
yük bir fırtına koptu. Öyle ki, dalga-
lar teknenin üzerinden aşıyordu. İsa
bu arada uyuyordu. 25Öğrenciler gidip
O'nu uyandırarak, "Ya Rab, kurtar bi-
zi, yoksa öleceğiz!" dediler.
26İsa, "Neden korkuyorsunuz, ey kıt
imanlılar?" dedi. Sonra kalkıp rüzgarı
ve gölü azarladı. Ortalık sütliman oldu.
27Hepsi hayret içinde kaldı. "Bu na-
sıl bir adam ki, rüzgar da göl de O'nun
sözünü dinliyor?" dediler.

İki Cinlinin İyileştirilmesi

(Mar.5:1-20; Luk.8:26-39)

28İsa gölün karşı yakasında Gada-
ralılar'ın memleketine vardı. Orada
O'nu mezarlık mağaralardan çıkan
iki cinli karşıladı. Bunlar öyle tehlike-
liydi ki, kimse o yoldan geçemiyordu.
29İsa'ya, "Ey Tanrı'nın Oğlu, bizden
ne istiyorsun?" diye bağırdılar. "Bu-
raya, vaktinden önce bize işkence et-
mek için mi geldin?"
30Onlardan uzakta otlayan bü-
yük bir domuz sürüsü vardı. 31Cinler
İsa'ya, "Bizi kovacaksan, şu domuz
sürüsüne gönder" diye yalvardılar.
32İsa onlara, "Gidin!" dedi. Cinler
de adamlardan çıkıp domuzların içine
girdiler. O anda bütün sürü dik yamaç-
tan aşağı koşuşarak göle atlayıp boğul-
du. 33Domuzları güdenler kaçıp kente
gittiler. Cinli adamlarla ilgili haberler
dahil, olup bitenlerin hepsini anlattılar.
34Bunun üzerine bütün kent halkı İsa'yı
karşılamaya çıktı. O'nu görünce bölge-
lerinden ayrılması için yalvardılar.

Bir Felçlinin İyileştirilmesi

(Mar.2:1-12; Luk.5:17-26)

9 İsa tekneye binip karşı kıyıya geç-
ti ve kendi kentine gitti. 2Kendisi-
ne, yatak üzerinde felçli bir adam ge-
tirdiler. İsa onların imanını görünce
felçliye, "Cesur ol, oğlum, günahla-
rın bağışlandı" dedi.
3Bunun üzerine bazı din bilginleri
içlerinden, "Bu adam Tanrı'ya küfre-
diyor!" dediler.
4Onların ne düşündüklerini bilen
İsa dedi ki, "Yüreğinizde neden kötü
düşüncelere yer veriyorsunuz? 5Han-
gisi daha kolay? 'Günahların bağış-
landı' demek mi, yoksa 'Kalk, yürü'
demek mi? 6Ne var ki, İnsanoğlu'nun*
yeryüzünde günahları bağışlama yet-
kisine sahip olduğunu bilesiniz diye..."
Sonra felçliye, "Kalk, yatağını topla,
evine git!" dedi. 7Adam da kalkıp evi-
ne gitti. 8Halk bunu görünce korkuya
kapıldı. İnsana böyle bir yetki veren
Tanrı'yı yücelttiler.

8:17 Yşa.53:4

Matta'nın Öğrencilere Katılması

(Mar.2:13-17; Luk.5:27-32)

9İsa oradan geçerken, vergi toplama
yerinde oturan birini gördü. Matta adın-
daki bu adama, "Ardımdan gel" dedi.
Adam da kalkıp İsa'nın ardından gitti.
10Sonra İsa, Matta'nın evinde sof-
rada otururken, birçok vergi görevli-
siyle* günahkâr gelip O'nunla ve öğ-
rencileriyle birlikte sofraya oturdu.
11Bunu gören Ferisiler, İsa'nın öğren-
cilerine, "Sizin öğretmeniniz neden
vergi görevlileri ve günahkârlarla bir-
likte yemek yiyor?" diye sordular.
12İsa bunu duyunca şöyle dedi: "Sağ-
lamların değil, hastaların hekime ihti-
yacı var. 13Gidin de, 'Ben kurban değil,
merhamet isterim' sözünün anlamını
öğrenin. Çünkü ben doğru kişileri de-
ğil, günahkârları çağırmaya geldim."

Oruçla İlgili Soru

(Mar.2:18-22; Luk.5:33-39)

14Bu arada Yahya'nın öğrencileri
gelip İsa'ya, "Neden biz ve Ferisiler
oruç tutuyoruz da senin öğrencilerin
tutmuyor?" diye sordular.
15İsa şöyle karşılık verdi: "Güvey
aralarındayken, davetliler yas tutar
mı? Ama güveyin aralarından alına-
cağı günler gelecek, o zaman oruç tu-
tacaklar. 16Hiç kimse eski giysiyi ye-
ni kumaş parçasıyla yamamaz. Çünkü
yeni kumaş çeker, giysiden kopar, yır-
tık daha beter olur. 17Hiç kimse ye-
ni şarabı eski tulumlara doldurmaz.
Yoksa tulumlar patlar; hem şarap dö-
külür, hem de tulumlar mahvolur. Ye-
ni şarap yeni tulumlara konur, böyle-
ce her ikisi de korunmuş olur."

Dirilen Kız, İyileşen Kadın

(Mar.5:21-43; Luk.8:40-56)

18İsa onlara bu sözleri söylerken bir
havra yöneticisi gelip O'nun önünde
yere kapanarak, "Kızım az önce öl-
dü. Ama sen gelip elini onun üzerine
koyarsan, dirilecek" dedi. 19İsa kal-
kıp öğrencileriyle birlikte adamın ar-
dından gitti.
20Tam o sırada, on iki yıldır kana-
ması olan bir kadın İsa'nın arkasından
yetişip giysisinin eteğine dokundu.
21İçinden, "Giysisine bir dokunsam
kurtulurum" diyordu. 22İsa arkasına
dönüp onu görünce, "Cesur ol, kızım!
İmanın seni kurtardı" dedi. Ve kadın
o anda iyileşti.
23-24İsa, yöneticinin evine varıp ka-
val çalanlarla gürültülü kalabalığı gö-
rünce, "Çekilin!" dedi. "Kız ölmedi,
uyuyor." Onlar ise kendisiyle alay et-
tiler. 25Kalabalık dışarı çıkarılınca İsa
içeri girip kızın elini tuttu, kız aya-
ğa kalktı. 26Bu haber bütün bölgeye
yayıldı.

İki Körle Bir Dilsizin İyileştirilmesi

27İsa oradan ayrılırken iki kör, "Ey
Davut Oğlu, halimize acı!" diye feryat
ederek O'nun ardından gittiler. 28İsa
eve girince körler yanına geldi. Onla-
ra, "İstediğinizi yapabileceğime ina-
nıyor musunuz?" diye sordu.
Körler, "İnanıyoruz, ya Rab!" dedi-
ler.
29Bunun üzerine İsa körlerin göz-
lerine dokunarak, "İmanınıza göre
olsun" dedi. 30Ve adamların gözleri
açıldı.
İsa, "Sakın kimse bunu bilmesin"
diyerek onları sıkı sıkı uyardı. 31On-
lar ise çıkıp İsa'yla ilgili haberi bütün
bölgeye yaydılar.
32Adamlar çıkarken İsa'ya dilsiz bir
cinli getirdiler. 33Cin kovulunca ada-
mın dili çözüldü. Halk hayret içinde,
"İsrail'de böylesi hiç görülmemiştir"
diyordu.
34Ferisiler ise, "Cinleri, cinlerin ön-
derinin gücüyle kovuyor" diyorlardı.

9:10-11 Luk.15:1-2 **9:13** Hoş.6:6; Mat.12:7 **9:34** Mat.10:25; 12:24; Mar.3:22; Luk.11:15

Ürün Bol, İşçi Az

35 İsa bütün kent ve köyleri dolaşa-
rak havralarda öğretiyor, göksel ege-
menliğin Müjdesi'ni duyuruyor, her
hastalığı, her illeti iyileştiriyordu.
36 Kalabalıkları görünce onlara acıdı.
Çünkü çobansız koyunlar gibi şaşkın
ve perişandılar. 37 O zaman İsa öğren-
cilerine, "Ürün bol, ama işçi az" dedi,
38 "Bu nedenle ürünün sahibi Rab'be
yalvarın, ürününü kaldıracak işçiler
göndersin."

İsa On İki Elçisini Göreve Gönderiyor

(Mar.3:13-19; 6:7-13; Luk.6:12-16; 9:1-6)

10 İsa on iki öğrencisini yanına
çağırıp onlara kötü ruhlar üze-
rinde yetki verdi. Böylece kötü ruh-
ları kovacak, her hastalığı, her illeti
iyileştireceklerdi.
2-4 Bu on iki elçinin adları şöyle:
Birincisi Petrus adıyla bilinen Simun,
onun kardeşi Andreas, Zebedi'nin
oğulları Yakup ve Yuhanna, Filipus
ve Bartalmay, Tomas ve vergi görev-
lisi Matta, Alfay oğlu Yakup ve Ta-
day, Yurtsever* Simun ve İsa'ya iha-
net eden Yahuda İskariot.
5 İsa Onikiler'i şu buyrukla hal-
kın arasına gönderdi: "Öteki ulusla-
rın arasına girmeyin. Samiriyeliler'in
kentlerine de uğramayın. 6 Bunun ye-
rine, İsrail halkının yitik koyunlarına
gidin. 7 Gittiğiniz her yerde Göklerin
Egemenliği'nin yaklaştığını duyurun.
8 Hastaları iyileştirin, ölüleri diriltin,
cüzamlıları* temiz kılın, cinleri ko-
vun. Karşılıksız aldınız, karşılıksız
verin. 9 Kuşağınıza altın, gümüş, ya da
bakır para koymayın. 10 Yolculuk için
ne torba, ne yedek mintan, ne çarık,
ne de değnek alın. Çünkü işçi yiyece-
ğini hak eder. 11 Hangi kent ya da kö-
ye girerseniz, orada saygıdeğer birini
arayın ve ayrılıncaya dek onunla ka-
lın. 12 Onun evine girerken, evdekilere
esenlik dileyin. 13 Eğer evdekiler bu-
na layıksa, dilediğiniz esenlik üzerle-
rinde kalsın; layık değillerse, size geri
dönsün. 14 Sizi kabul etmez, sözlerini-
zi dinlemezlerse o evden ya da kentten
ayrılırken, ayaklarınızın tozunu silkin.
15 Size doğrusunu söyleyeyim, yargı
günü o kentin hali Sodom'la Gomora
bölgesinin halinden beter olacaktır."

Gelecekteki Sıkıntılar

(Mar.13:9-13; Luk.21:12-17)

16 "İşte, sizi koyunlar gibi kurtların
arasına gönderiyorum. Yılan gibi ze-
ki, güvercin gibi saf olun. 17 İnsanlar-
dan sakının. Çünkü sizi mahkemelere
verecek, havralarında kamçılayacak-
lar. 18 Benden ötürü valilerin, kralların
önüne çıkarılacak, böylece onlara ve
uluslara tanıklık edeceksiniz. 19 Siz-
leri mahkemeye verdiklerinde, neyi
nasıl söyleyeceğinizi düşünerek kay-
gılanmayın. Ne söyleyeceğiniz o an-
da size bildirilecek. 20 Çünkü konu-
şan siz değil, aracılığınızla konuşan
Babanız'ın Ruhu olacak.
21 "Kardeş kardeşi, baba çocuğunu
ölüme teslim edecek. Çocuklar anne
babaya başkaldırıp onları öldürtecek.
22 Benim adımdan ötürü herkes sizden
nefret edecek. Ama sonuna kadar da-
yanan kurtulacaktır. 23 Bir kentte si-
ze zulmettikleri zaman ötekine kaçın.
Size doğrusunu söyleyeyim, İnsanoğ-
lu* gelinceye dek İsrail'in bütün kent-
lerini dolaşmış olmayacaksınız.
24 "Öğrenci öğretmeninden, köle
efendisinden üstün değildir. 25 Öğ-

9:35 Mat.4:23; Mar.1:39; Luk.4:44
9:36 Say.27:17; 1Kr.22:17; 2Ta.18:16; Hez.34:5; Zek.10:2; Mar.6:34 **9:37-38** Luk.10:2
10:7-15 Luk.10:4-12 **10:10** 1Ko.9:14; 1Ti.5:18 **10:14** Elç.13:51 **10:15** Yar.19:24-28; Mat.11:24
10:16 Luk.10:3 **10:21** Mar.13:12; Luk.21:16 **10:22** Mat.24:9,13
10:24 Luk.6:40; Yu.13:16; 15:20 **10:25** Mat.9:34; 12:24; Mar.3:22; Luk.11:15

rencinin öğretmeni gibi, kölenin de
efendisi gibi olması yeterlidir. İnsan-
lar evin efendisine Baalzevul* derler-
se, ev halkına neler demezler!"

Kimden Korkmalı

(Luk.12:2-9)

26"Bu yüzden onlardan korkmayın.
Çünkü örtülü olup da açığa çıkarıl-
mayacak, gizli olup da bilinmeyecek
hiçbir şey yoktur. 27Size karanlıkta
söylediklerimi, siz gün ışığında söy-
leyin. Kulağınıza fısıldananı, damlar-
dan duyurun. 28Bedeni öldüren, ama
canı öldüremeyenlerden korkmayın.
Canı da bedeni de cehennemde mah-
vedebilen Tanrı'dan korkun. 29İki ser-
çe bir meteliğe satılmıyor mu? Ama
Babanız'ın izni olmadan bunlardan
bir teki bile yere düşmez. 30Size gelin-
ce, başınızdaki bütün saçlar bile sayı-
lıdır. 31Onun için korkmayın, siz bir-
çok serçeden daha değerlisiniz.
32"İnsanların önünde beni açıkça
kabul eden herkesi, ben de göklerde-
ki Babam'ın önünde açıkça kabul ede-
ceğim. 33İnsanların önünde beni inkâr
edeni, ben de göklerdeki Babam'ın
önünde inkâr edeceğim."

İsa'ya Layık Olmak

(Mar.9:41; Luk.12:51-53; 14:26-27)

34"Yeryüzüne barış getirmeye geldi-
ğimi sanmayın! Barış değil, kılıç ge-
tirmeye geldim. 35Çünkü ben babayla
oğulun, anneyle kızın, gelinle kayna-
nanın arasına ayrılık sokmaya geldim.
36'İnsanın düşmanı kendi ev halkı ola-
cak.' 37Annesini ya da babasını beni
sevdiğinden çok seven bana layık de-
ğildir. Oğlunu ya da kızını beni sevdi-
ğinden çok seven bana layık değildir.
38Çarmıhını yüklenip ardımdan gel-
meyen bana layık değildir. 39Canını
kurtaran onu yitirecek. Canını benim
uğruma yitiren ise onu kurtaracaktır.
40"Sizi kabul eden beni kabul etmiş
olur. Beni kabul eden de beni gönde-
reni kabul etmiş olur. 41Bir peygambe-
ri peygamber olduğu için kabul eden,
peygambere yaraşan bir ödül alacaktır.
Doğru birini doğru olduğu için kabul
eden, doğru kişiye yaraşan bir ödül
alacaktır. 42Bu sıradan kişilerden bi-
rine, öğrencim olduğu için bir bardak
soğuk su bile veren, size doğrusunu
söyleyeyim, ödülsüz kalmayacaktır."

İsa ve Vaftizci Yahya

(Luk.7:18-35)

11 İsa, on iki öğrencisine bu buy-
rukları verdikten sonra onların
kentlerinde öğretmek ve Tanrı sözünü
duyurmak üzere oradan ayrıldı.
2-3Tutukevinde bulunan Yahya, Me-
sih'in yaptığı işleri duyunca, O'na gön-
derdiği öğrencileri aracılığıyla şunu
sordu: "Gelecek Olan sen misin, yok-
sa başkasını mı bekleyelim?"
4İsa onlara şöyle karşılık verdi: "Gi-
din, işitip gördüklerinizi Yahya'ya bil-
dirin. 5Körlerin gözleri açılıyor, kö-
türümler yürüyor, cüzamlılar temiz
kılınıyor, sağırlar işitiyor, ölüler diri-
liyor ve Müjde yoksullara duyurulu-
yor. 6Benden ötürü sendeleyip düşme-
yene ne mutlu!"
7Yahya'nın öğrencileri ayrılırken
İsa halka Yahya'dan söz etmeye baş-
ladı. "Çöle ne görmeye gittiniz?" de-
di. "Rüzgarda sallanan bir kamış mı?
8Söyleyin, ne görmeye gittiniz? Pa-
halı giysiler giymiş bir adam mı? Oy-
sa pahalı giysi giyenler, kral sarayla-
rında bulunur. 9Öyleyse ne görmeye
gittiniz? Bir peygamber mi? Evet! Si-
ze şunu söyleyeyim, gördüğünüz kişi
peygamberden de üstündür.

10:26 Mar.4:22; Luk.8:17 **10:33** 2Ti.2:12 **10:35-36** Mik.7:6
10:38 Mat.16:24; Mar.8:34; Luk.9:23 **10:39** Mat.16:25; Mar.8:35; Luk.9:24; 17:33; Yu.12:25
10:40 Mar.9:36-37; Luk.9:47-48; 10:16; Yu.13:20 **11:5** Yşa.35:5-6; 61:1-3

[10]'İşte, habercimi senin önünden
gönderiyorum;
O önden gidip senin yolunu
hazırlayacak'

diye yazılmış olan sözler onunla il-
gilidir. [11]Size doğrusunu söyleyeyim,
kadından doğanlar arasında Vaftizci
Yahya'dan daha üstün biri çıkma-
mıştır. Bununla birlikte, Göklerin
Egemenliği'nde en küçük olan on-
dan üstündür. [12]Vaftizci Yahya'nın
ortaya çıktığı günden bu yana Gök-
lerin Egemenliği zorlanıyor, zorlu
kişiler onu ele geçirmeye çalışıyor[k].
[13]Yahya'ya dek bütün peygamberler-
le Kutsal Yasa, olacakları önceden
bildirdiler. [14]Eğer bunu kabul etmek
isterseniz, gelecek olan İlyas odur.
[15]Kulağı olan, işitsin!
[16-17]"Bu kuşağın insanlarını neye
benzeteyim? Çarşı meydanlarında
oturup arkadaşlarına,

'Size kaval çaldık, oynamadınız;
Ağıt yaktık, dövünmediniz'

diye seslenen çocuklara benziyorlar.
[18]Yahya geldiği zaman oruç tutup
içkiden kaçındı, ona 'cinli' diyorlar.
[19]İnsanoğlu* geldiği zaman yiyip iç-
ti. Bu kez de diyorlar ki, 'Şu obur ve
ayyaş adama bakın! Vergi görevlileri*
ve günahkârlarla dost oldu!' Ne var ki
bilgelik, ortaya koyduğu işlerle doğ-
rulanır."

Tövbe Etmeyen Kentler

(Luk.10:13-15)

[20-21]Sonra İsa, mucizelerinin çoğunu
yapmış olduğu kentleri, tövbe etme-
dikleri için şöyle azarlamaya başladı:
"Vay haline, ey Horazin! Vay haline,
ey Beytsayda! Sizlerde yapılan mu-
cizeler Sur ve Sayda'da yapılmış ol-
saydı, çoktan çul* kuşanıp kül içinde
oturarak tövbe etmiş olurlardı. [22]Si-
ze şunu söyleyeyim, yargı günü sizin
haliniz Sur ve Sayda'nın halinden be-
ter olacaktır! [23]Ya sen, ey Kefarna-
hum, göğe mi çıkarılacaksın? Hayır,
ölüler diyarına indirileceksin! Çün-
kü sende yapılan mucizeler Sodom'da
yapılmış olsaydı, bugüne dek ayakta
kalırdı. [24]Sana şunu söyleyeyim, yar-
gı günü senin halin Sodom bölgesinin
halinden beter olacaktır!"

Yorgunlara Müjde

(Luk.10:21-22)

[25]İsa bundan sonra şöyle dedi: "Ba-
ba, yerin ve göğün Rabbi! Bu gerçek-
leri bilge ve akıllı kişilerden gizleyip
küçük çocuklara açtığın için sana
şükrederim. [26]Evet Baba, senin iste-
ğin buydu.
[27]"Babam her şeyi bana teslim etti.
Oğul'u, Baba'dan başka kimse tanı-
maz. Baba'yı da Oğul'dan ve Oğul'un
O'nu tanıtmak istediği kişilerden baş-
kası tanımaz.
[28]"Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır
olanlar! Bana gelin, ben size rahat ve-
ririm. [29]Boyunduruğumu yüklenin,
benden öğrenin. Çünkü ben yumu-
şak huylu, alçakgönüllüyüm. Böyle-
ce canlarınız rahata kavuşur. [30]Bo-
yunduruğumu taşımak kolay, yüküm
hafiftir."

Şabat Günü Sorunu

(Mar.2:23-3:6; Luk.6:1-11)

12 O sıralarda, bir Şabat Günü* İsa
ekinler arasından geçiyordu.

k ***11:12*** "Göklerin Egemenliği zorlanıyor, zorlu kişiler onu ele geçirmeye çalışıyor" ya da "Göklerin Egemenliği zorlu biçimde gelişiyor, zorlu kişiler ona sahip çıkıyor".

11:10 Mal.3:1 **11:12-13** Luk.16:16 **11:14** Mal.4:5; Mat.17:10-13; Mar.9:11-13 **11:20-21** Yşa.23:1-18; Hez.26:1-28:26; Yoe.3:4-8; Amo.1:9-10; Zek.9:2-4 **11:23** Yşa.14:13-15 **11:23** Yar.19:24-28; **11:24** Mat.10:15; Luk.10:12 **11:27** Yu.1:18; 3:35; 10:15 **11:29** Yer.6:16 **12:1** Yas.23:25

Öğrencileri acıkınca başakları koparıp
yemeye başladılar. 2Bunu gören Feri-
siler İsa'ya, "Bak, öğrencilerin Şabat
Günü yasak olanı yapıyor" dediler.
3İsa onlara, "Davut'la yanındakiler
acıkınca Davut'un ne yaptığını okuma-
dınız mı?" diye sordu. 4"Tanrı'nın evi-
ne girdi, kendisinin ve yanındakilerin
yemesi yasak olan, ancak kâhinlerin
yiyebileceği adak ekmeklerini* yedi.
5Ayrıca kâhinlerin her hafta tapınak-
ta Şabat Günü'yle ilgili buyruğu çiğ-
nedikleri halde suçlu sayılmadıklarını
Kutsal Yasa'da okumadınız mı? 6Size
şunu söyleyeyim, burada tapınaktan
daha üstün bir şey var. 7Eğer siz, 'Ben
kurban değil, merhamet isterim' sözü-
nün anlamını bilseydiniz, suçsuzları
yargılamazdınız. 8Çünkü İnsanoğlu*
Şabat Günü'nün de Rabbi'dir."
9İsa oradan ayrılıp onların havra-
sına gitti. 10Orada eli sakat bir adam
vardı. İsa'yı suçlamak amacıyla ken-
disine, "Şabat Günü bir hastayı iyileş-
tirmek Kutsal Yasa'ya uygun mudur?"
diye sordular.
11İsa onlara şu karşılığı verdi: "Han-
ginizin bir koyunu olur da Şabat Günü
çukura düşerse onu tutup çıkarmaz?
12İnsan koyundan çok daha değerli-
dir! Demek ki, Şabat Günü iyilik yap-
mak Yasa'ya uygundur."
13Sonra adama, "Elini uzat" dedi.
Adam elini uzattı. Eli öteki gibi yine
sapasağlam oluverdi. 14Bunun üzeri-
ne Ferisiler dışarı çıktılar, İsa'yı yok
etmek için anlaştılar.

Tanrı'nın Seçtiği Kul

15İsa bunu bildiği için oradan ayrıl-
dı. Birçok kişi ardından gitti. İsa hep-
sini iyileştirdi. 16Kim olduğunu açık-
lamamaları için onları uyardı. 17-18Bu,
Peygamber Yeşaya aracılığıyla bildiri-
len şu söz yerine gelsin diye oldu:

"İşte Kulum, O'nu ben seçtim.
Gönlümün hoşnut olduğu sevgili
Kulum O'dur.
Ruhum'u O'nun üzerine
koyacağım,
O da adaleti uluslara bildirecek.
19Çekişip bağırmayacak,
Sokaklarda kimse O'nun sesini
duymayacak.
20Ezilmiş kamışı kırmayacak,
Tüten fitili söndürmeyecek,
Ve sonunda adaleti zafere
ulaştıracak.
21Uluslar da O'nun adına umut
bağlayacak."

İsa ve Baalzevul

(Mar.3:20-30; Luk.6:43-45; 11:14-23)

22Daha sonra İsa'ya kör ve dilsiz bir
cinli getirdiler. İsa adamı iyileştirdi.
Adam konuşmaya, görmeye başladı.
23Bütün kalabalık şaşırıp kaldı. "Bu,
Davut'un Oğlu* olabilir mi?" diye so-
ruyorlardı.
24Ferisiler bunu duyunca, "Bu
adam cinleri, ancak cinlerin önderi
Baalzevul'un* gücüyle kovuyor" de-
diler.
25Onların ne düşündüğünü bilen İsa
şöyle dedi: "Kendi içinde bölünen ül-
ke yıkılır. Kendi içinde bölünen kent
ya da ev ayakta kalamaz. 26Eğer Şey-
tan Şeytan'ı kovarsa, kendi içinde bö-
lünmüş demektir. Bu durumda onun
egemenliği nasıl ayakta kalabilir?
27Eğer ben cinleri Baalzevul'un gü-
cüyle kovuyorsam, sizin adamlarınız
kimin gücüyle kovuyor? Bu durumda
sizi kendi adamlarınız yargılayacak.
28Ama ben cinleri Tanrı'nın Ruhu'yla
kovuyorsam, Tanrı'nın Egemenliği
üzerinize gelmiş demektir.
29"Bir kimse güçlü adamın evine gi-
rip malını nasıl çalabilir? Ancak onu
bağladıktan sonra evini soyabilir.

12:3-4 Lev.24:9; 1Sa.21:1-6 **12:7** Hoş.6:6; Mat.9:13 **12:11** Luk.14:5 **12:17-21** Yşa.42:1-4
12:24 Mat.9:34; 10:25

30“Benden yana olmayan bana karşı-
dır. Benimle birlikte toplamayan dağı-
tıyor demektir. 31Bunun için size diyo-
rum ki, insanların işlediği her günah,
ettiği her küfür bağışlanacak; ama
Ruh'a edilen küfür bağışlanmayacak-
tır. 32İnsanoğlu'na* karşı bir söz söyle-
yen, bağışlanacak; ama Kutsal Ruh'a
karşı bir söz söyleyen, ne bu çağda, ne
de gelecek çağda bağışlanacaktır.

33“Ya ağacı iyi, meyvesini de iyi sa-
yın; ya da ağacı kötü, meyvesini de
kötü sayın. Çünkü her ağaç meyve-
sinden tanınır. 34 Sizi engerekler soyu!
Kötü olan sizler nasıl iyi sözler söyle-
yebilirsiniz? Çünkü ağız yürekten ta-
şanı söyler. 35İyi insan içindeki iyilik
hazinesinden iyilik, kötü insan için-
deki kötülük hazinesinden kötülük çı-
karır. 36Size şunu söyleyeyim, insan-
lar söyledikleri her boş söz için yargı
günü hesap verecekler. 37Kendi sözle-
rinizle aklanacak, yine kendi sözleri-
nizle suçlu çıkarılacaksınız.”

Yunus'un Belirtisi

(Mar.8:11-12; Luk.11:24-26,29-32)

38Bunun üzerine bazı din bilginle-
ri ve Ferisiler, “Öğretmenimiz, sen-
den doğaüstü bir belirti görmek isti-
yoruz” dediler.

39İsa onlara şu karşılığı verdi: “Kö-
tü ve vefasız kuşak bir belirti istiyor!
Ama ona Peygamber Yunus'un belir-
tisinden başka bir belirti gösterilme-
yecektir. 40Yunus, nasıl üç gün üç ge-
ce o koca balığın karnında kaldıysa,
İnsanoğlu* da üç gün üç gece yerin
bağrında kalacaktır. 41Ninova halkı,
yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp
bu kuşağı yargılayacak. Çünkü Nino-
valılar, Yunus'un çağrısı üzerine töv-
be ettiler. Bakın, Yunus'tan daha üs-
tün olan buradadır. 42Güney Kraliçesi,
yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp
bu kuşağı yargılayacak. Çünkü krali-
çe, Süleyman'ın bilgece sözlerini din-
lemek için dünyanın ta öbür ucundan
gelmişti. Bakın, Süleyman'dan daha
üstün olan buradadır.

43“Kötü ruh insandan çıkınca kurak
yerlerde dolanıp huzur arar, ama bula-
maz. 44O zaman, ‘Çıktığım eve, ken-
di evime döneyim’ der. Eve gelince
orayı bomboş, süpürülmüş, düzeltil-
miş bulur. 45Bunun üzerine gider, ya-
nına kendisinden kötü yedi ruh daha
alır ve eve girip yerleşirler. Böylece
o kişinin son durumu ilkinden beter
olur. Bu kötü kuşağın başına gelecek
olan da budur.”

İsa'nın Annesi ve Kardeşleri

(Mar.3:31-35; Luk.8:19-21)

46İsa daha halka konuşurken, anne-
siyle kardeşleri geldi. Dışarıda dur-
muş, O'nunla konuşmak istiyorlardı.
47Birisi İsa'ya, “Bak, annenle kardeş-
lerin dışarıda duruyor, seninle görüş-
mek istiyorlar” dedi.

48İsa, kendisiyle konuşana, “Kimdir
annem, kimdir kardeşlerim?” karşılı-
ğını verdi. 49Eliyle öğrencilerini gös-
tererek, “İşte annem, işte kardeşle-
rim!” dedi. 50“Göklerdeki Babam'ın
isteğini kim yerine getirirse, karde-
şim, kızkardeşim ve annem odur.”

Tohum Benzetmesi

(Mar.4:1-20; Luk.8:4-15)

13 Aynı gün İsa evden çıktı, gidip
göl kıyısında oturdu. 2Çevre-
sinde büyük bir kalabalık toplandı.
Bu yüzden İsa tekneye binip otur-
du. Bütün kalabalık kıyıda duruyor-
du. 3İsa onlara benzetmelerle birçok
şey anlattı. “Bakın” dedi, “Ekincinin
biri tohum ekmeye çıktı. 4Ektiği to-

12:30 Mar.9:40 **12:32** Luk.12:10 **12:33** Mat.7:20 **12:34** Mat.3:7; 23:33; Luk.3:7
12:34 Mat.15:18 **12:38** Mat.16:1 **12:39** Mat.16:4 **12:40** Yun.1:17 **12:41** Yun.3:5
12:42 1Kr.10:1-13; 2Ta.9:1-12 **13:2** Luk.5:1-3

humlardan kimi yol kenarına düştü.
Kuşlar gelip bunları yedi. 5Kimi, top-
rağı az, kayalık yerlere düştü; toprak
derin olmadığından hemen filizlendi.
6Ne var ki, güneş doğunca kavruldu-
lar, kök salamadıkları için kuruyup
gittiler. 7Kimi, dikenler arasına düştü.
Dikenler büyüdü, filizleri boğdu. 8Ki-
mi ise iyi toprağa düştü. Bazısı yüz,
bazısı altmış, bazısı da otuz kat ürün
verdi. 9Kulağı olan işitsin!"
10Öğrencileri gelip İsa'ya, "Halka
neden benzetmelerle konuşuyorsun?"
diye sordular.
11İsa şöyle yanıtladı: "Göklerin Ege-
menliği'nin sırlarını bilme ayrıcalı-
ğı size verildi, ama onlara verilme-
di. 12Çünkü kimde varsa, ona daha
çok verilecek, bolluğa kavuşturula-
cak. Ama kimde yoksa, elindeki de
alınacak. 13Onlara benzetmelerle ko-
nuşmamın nedeni budur. Çünkü,

'Gördükleri halde görmezler,
Duydukları halde duymaz ve
anlamazlar.'

14"Böylece Yeşaya'nın peygamberlik
sözü onlar için gerçekleşmiş oldu:

'Duyacak duyacak, ama hiç
anlamayacaksınız,
Bakacak bakacak, ama hiç
görmeyeceksiniz!
15Çünkü bu halkın yüreği
duygusuzlaştı,
Kulakları ağırlaştı.
Gözlerini kapadılar.
Öyle ki, gözleri görmesin,
Kulakları duymasın, yürekleri
anlamasın
Ve bana dönmesinler.
Dönselerdi, onları iyileştirirdim.'

16"Ama ne mutlu size ki, gözleriniz
görüyor, kulaklarınız işitiyor! 17Size
doğrusunu söyleyeyim, nice peygam-
berler, nice doğru kişiler sizin gördük-
lerinizi görmek istediler, ama göre-
mediler. Sizin işittiklerinizi işitmek
istediler, ama işitemediler.
18"Şimdi ekinciyle ilgili benzetmeyi
siz dinleyin. 19Kim göksel egemenlik-
le ilgili sözü işitir de anlamazsa, kö-
tü olan* gelir, onun yüreğine ekile-
ni söker götürür. Yol kenarına ekilen
tohum işte budur. 20-21Kayalık yerlere
ekilen ise işittiği sözü hemen sevinçle
kabul eden, ama kök salamadığı için
ancak bir süre dayanan kişidir. Böy-
le biri Tanrı sözünden ötürü sıkıntı
ya da zulme uğrayınca hemen sende-
leyip düşer. 22Dikenler arasında eki-
len de şudur: Sözü işitir, ama dünya-
sal kaygılar ve zenginliğin aldatıcılığı
sözü boğar ve ürün vermesini engel-
ler. 23İyi toprağa ekilen tohum ise, sö-
zü işitip anlayan birine benzer. Böy-
lesi elbette ürün verir, kimi yüz, kimi
altmış, kimi de otuz kat."

Deliceler Benzetmesi

24İsa onlara başka bir benzetme an-
lattı: "Göklerin Egemenliği, tarlasına
iyi tohum eken adama benzer" dedi.
25"Herkes uyurken, adamın düşma-
nı geldi, buğdayın arasına delice ekip
gitti. 26Ekin gelişip başak salınca, de-
liceler de göründü.
27"Mal sahibinin köleleri gelip ona
şöyle dediler: 'Efendimiz, sen tarlana
iyi tohum ekmedin mi? Bu deliceler
nereden çıktı?'
28"Mal sahibi, 'Bunu bir düşman
yapmıştır' dedi.
" 'Gidip delicelerí toplamamızı ister
misin?' diye sordu köleler.
29" 'Hayır' dedi adam. 'Deliceleri
toplarken belki buğdayı da sökersiniz.
30Bırakın biçim vaktine dek birlikte
büyüsünler. Biçim vakti orakçılara,
önce deliceleri toplayın diyeceğim,

13:12 Mat.25:29; Mar.4:25; Luk.8:18; 19:26 **13:14-15** Yşa.6:9-10 **13:16-17** Luk.10:23-24

yakmak için demet yapın. Buğdayı
ise toplayıp ambarıma koyun.' "

Hardal Tanesi ve Maya Benzetmeleri

(Mar.4:30-34; Luk.13:18-21)

31 İsa onlara bir benzetme daha anlat-
tı: "Göklerin Egemenliği, bir adamın
tarlasına ektiği hardal tanesine benzer"
dedi. 32"Hardal tohumların en küçüğü
olduğu halde, gelişince bahçe bitkile-
rinin boyunu aşar, ağaç olur. Böylece
kuşlar gelip dallarında barınır."
33 İsa onlara başka bir benzetme an-
lattı: "Göklerin Egemenliği, bir kadı-
nın üç ölçek[1] una karıştırdığı mayaya
benzer. Sonunda bütün hamur kaba-
rır."
34 İsa bütün bunları halka benzetme-
lerle anlattı. Benzetme kullanmadan
onlara hiçbir şey anlatmazdı. 35 Bu,
peygamber aracılığıyla bildirilen şu
söz yerine gelsin diye oldu:

"Ağzımı benzetmeler anlatarak
açacağım,
Dünyanın kuruluşundan beri
Gizli kalmış sırları dile
getireceğim."

Deliceler Benzetmesi Açıklanıyor

36 Bundan sonra İsa halktan ayrı-
lıp eve gitti. Öğrencileri yanına gelip,
"Tarladaki delicelerle ilgili benzetme-
yi bize açıkla" dediler.
37 İsa, "İyi tohumu eken, İnsanoğ-
lu'dur*" diye karşılık verdi. 38"Tarla
ise dünyadır. İyi tohum, göksel ege-
menliğin oğulları, deliceler de kötü
olanın* oğullarıdır. 39 Deliceleri eken
düşman, İblis'tir. Biçim vakti, çağın
sonu; orakçılar ise meleklerdir.
40"Deliceler nasıl toplanıp yakılır-
sa, çağın sonunda da böyle olacaktır.
41-42 İnsanoğlu meleklerini gönderecek,
onlar da insanları günaha düşüren her
şeyi, kötülük yapan herkesi O'nun ege-
menliğinden toplayıp kızgın fırına ata-
caklar. Orada ağlayış ve diş gıcırtı-
sı olacaktır. 43 Doğru kişiler o zaman
Babaları'nın egemenliğinde güneş gibi
parlayacaklar. Kulağı olan işitsin!"

Define ve İnci Benzetmeleri

44"Göklerin Egemenliği, tarlada
saklı bir defineye benzer. Onu bulan
yeniden sakladı, sevinçle koşup gitti,
varını yoğunu satıp tarlayı satın aldı.
45"Yine Göklerin Egemenliği, gü-
zel inciler arayan bir tüccara benzer.
46 Tüccar, çok değerli bir inci bulun-
ca gitti, varını yoğunu satıp o inciyi
satın aldı."

Ağ Benzetmesi

47"Yine Göklerin Egemenliği, deni-
ze atılan ve her çeşit balığı toplayan
ağa benzer. 48 Ağ dolunca onu kıyıya
çekerler. Oturup işe yarayan balıkları
kaplara koyar, yaramayanları atarlar.
49-50 Çağın sonunda da böyle olacak.
Melekler gelecek, kötü kişileri doğ-
ruların arasından ayırıp kızgın fırına
atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcır-
tısı olacaktır."
51 İsa, "Bütün bunları anladınız mı?"
diye sordu.
"Evet" karşılığını verdiler.
52 O da onlara, "İşte böylece Gökle-
rin Egemenliği için eğitilmiş her din
bilgini, hazinesinden hem yeni hem
eski değerler çıkaran bir mal sahibi-
ne benzer" dedi.

İsa Reddediliyor

(Mar.6:1-6; Luk.4:16-30)

53 İsa bütün bu benzetmeleri anlat-
tıktan sonra oradan ayrıldı. 54 Kendi
memleketine gitti ve oradaki havrada
halka öğretmeye başladı. Halk şaşıp
kalmıştı. "Adamın bu bilgeliği ve mu-
cizeler yaratan gücü nereden geliyor?"
diyorlardı. 55"Marangozun oğlu değil

1 *13:33* "Ölçek": Grekçe "Saton" (bkz. Birimler Cetveli). **13:35** Mez.78:2

mi bu? Annesinin adı Meryem değil
mi? Yakup, Yusuf, Simun ve Yahuda
O'nun kardeşleri değil mi? [56]Kızkar-
deşlerinin hepsi aramızda yaşamıyor
mu? O halde O'nun bütün bu yaptık-
ları nereden geliyor?" [57]Ve gücenip
O'nu reddettiler.

Ama İsa onlara şöyle dedi: "Bir
peygamber, kendi memleketinden ve
evinden başka yerde hor görülmez."

[58]İmansızlıkları yüzünden İsa ora-
da pek fazla mucize yapmadı.

Yahya'nın Öldürülmesi

(Mar.6:14-29; Luk.9:7-9)

14 [1-2]O günlerde İsa'yla ilgili haber-
leri duyan bölge kralı* Hirodes,
adamlarına, "Bu, Vaftizci Yahya'dır"
dedi. "Ölümden dirildi. Olağanüstü
güçlerin onda etkin olmasının nede-
ni budur."

[3]Hirodes, kardeşi Filipus'un karısı
Hirodiya yüzünden Yahya'yı tutuklat-
mış, bağlatıp zindana attırmıştı. [4]Çün-
kü Yahya Hirodes'e, "O kadınla evlen-
men Kutsal Yasa'ya aykırıdır" demişti.
[5]Hirodes Yahya'yı öldürtmek istemiş,
ama halktan korkmuştu. Çünkü halk
Yahya'yı peygamber sayıyordu.

[6-7]Hirodes'in doğum günü şenliği
sırasında Hirodiya'nın kızı ortaya çı-
kıp dans etti. Bu, Hirodes'in öyle ho-
şuna gitti ki, ant içerek kıza ne diler-
se vereceğini söyledi. [8]Kız, annesinin
kışkırtmasıyla, "Bana şimdi, bir tep-
si üzerinde Vaftizci Yahya'nın başını
ver" dedi. [9]Kral buna çok üzüldüyse
de, konuklarının önünde içtiği anttan
ötürü bu dileğin yerine getirilmesini
buyurdu. [10]Adam gönderip zindanda
Yahya'nın başını kestirdi. [11]Kesik baş
tepsiyle getirilip kıza verildi, kız da
bunu annesine götürdü. [12]Yahya'nın
öğrencileri gelip cesedi aldılar ve
gömdüler. Sonra gidip İsa'ya haber
verdiler.

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor

(Mar.6:30-44; Luk.9:10-17; Yu.6:1-14)

[13]İsa bunu duyunca, tek başına ten-
ha bir yere çekilmek üzere bir tekney-
le oradan ayrıldı. Bunu öğrenen halk,
kentlerden çıkıp O'nu yaya olarak iz-
ledi. [14]İsa tekneden inince büyük bir
kalabalıkla karşılaştı. Onlara acıdı ve
hasta olanlarını iyileştirdi.

[15]Akşama doğru öğrencileri yanı-
na gelip, "Burası ıssız bir yer" dedi-
ler, "Vakit de geç oldu. Halkı salıver
de köylere gidip kendilerine yiyecek
alsınlar."

[16]İsa, "Gitmelerine gerek yok, onla-
ra siz yiyecek verin" dedi.

[17]Öğrenciler, "Burada beş ekmek-
le iki balıktan başka bir şeyimiz yok
ki" dediler.

[18]İsa, "Onları buraya, bana getirin"
dedi. [19]Halka çayıra oturmalarını bu-
yurduktan sonra, beş ekmekle iki ba-
lığı aldı, gözlerini göğe kaldırarak
şükretti; sonra ekmekleri bölüp öğ-
rencilerine verdi, onlar da halka da-
ğıttılar. [20]Herkes yiyip doydu. Arta-
kalan parçalardan on iki sepet dolusu
topladılar. [21]Yemek yiyenlerin sayısı,
kadın ve çocuklar hariç, yaklaşık beş
bin erkekti.

İsa Su Üstünde Yürüyor

(Mar.6:45-56; Yu.6:15-21)

[22]Bundan hemen sonra İsa öğren-
cilerine, tekneye binip kendisinden
önce karşı yakaya geçmelerini bu-
yurdu. Bu arada halkı evlerine gön-
derecekti. [23]Halkı gönderdikten sonra
dua etmek için tek başına dağa çıktı.
Akşam olurken orada yalnızdı. [24]O sı-
rada tekne kıyıdan bir hayli uzakta[m]

m *14:24* "Bir hayli uzakta": Grekçe "Birçok stadion uzakta" (bkz. Birimler Cetveli).
13:57 Yu.4:44 **14:1-2** Mat.16:13-14; Mar.6:14-15; Luk.9:7-8 **14:3-4** Luk.3:19-20
14:4 Lev.18:16; 20:21

dalgalarla boğuşuyordu. Çünkü rüz-
gar karşı yönden esiyordu.
25 Sabaha karşı[n] İsa, gölün üstünde
yürüyerek onlara yaklaştı. 26 Öğrenci-
ler, O'nun gölün üstünde yürüdüğü-
nü görünce dehşete kapıldılar. "Bu bir
hayalet!" diyerek korkuyla bağrıştılar.
27 Ama İsa hemen onlara seslene-
rek, "Cesur olun, benim, korkma-
yın!" dedi.
28 Petrus buna karşılık, "Ya Rab" de-
di, "Eğer sen isen, buyruk ver suyun
üstünden yürüyerek sana geleyim."
29 İsa, "Gel!" dedi.
Petrus da tekneden indi, suyun üs-
tünden yürüyerek İsa'ya yaklaştı.
30 Ama rüzgarın ne kadar güçlü esti-
ğini görünce korktu, batmaya başladı.
"Ya Rab, beni kurtar!" diye bağırdı.
31 İsa hemen elini uzatıp onu tut-
tu. Ona, "Ey kıt imanlı, neden kuşku
duydun?" dedi.
32 Onlar tekneye bindikten sonra
rüzgar dindi. 33 Teknedekiler, "Sen
gerçekten Tanrı'nın Oğlu'sun" diye-
rek O'na tapındılar.
34 Gölü aşıp Ginnesar'da karaya çık-
tılar. 35 Yöre halkı İsa'yı tanıyınca çev-
reye haber saldı. Bütün hastaları O'na
getirdiler. 36 Giysisinin eteğine bir do-
kunsak diye yalvarıyorlardı. Doku-
nanların hepsi iyileşti.

Töre mi, Tanrı'nın Sözü mü?

(Mar.7:1-13)

15 1-2 Bu sırada Yeruşalim'den bazı
Ferisiler ve din bilginleri İsa'ya
gelip, "Öğrencilerin neden atalarımı-
zın töresini çiğniyor?" diye sordular,
"Yemekten önce ellerini yıkamıyorlar."
3 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Ya
siz, neden töreniz uğruna Tanrı buy-
ruğunu çiğniyorsunuz? 4 Çünkü Tanrı
şöyle buyurdu: 'Annene babana saygı
göstereceksin'; 'Annesine ya da ba-
basına söven kesinlikle öldürülecek-
tir.' 5-6 Ama siz, 'Her kim anne ya da
babasına, benden alacağın bütün yar-
dım Tanrı'ya adanmıştır derse, artık
babasına saygı göstermek zorunda de-
ğildir' diyorsunuz. Böylelikle, töre-
niz uğruna Tanrı'nın sözünü geçersiz
kılmış oluyorsunuz. 7-8 Ey ikiyüzlüler!
Yeşaya'nın sizinle ilgili şu peygamber-
lik sözü ne kadar yerindedir:

'Bu halk dudaklarıyla beni sayar,
Ama yürekleri benden uzak.
9 Bana boşuna taparlar.
Çünkü öğrettikleri, sadece insan
buyruklarıdır.' "

İnsanı Kirleten Nedir?

(Mar.7:14-23)

10 İsa, halkı yanına çağırıp onla-
ra, "Dinleyin ve şunu belleyin" dedi.
11 "Ağızdan giren şey insanı kirletmez.
İnsanı kirleten ağızdan çıkandır."
12 Bu sırada öğrencileri O'na gelip,
"Biliyor musun?" dediler, "Ferisiler bu
sözü duyunca gücendiler."
13 İsa şu karşılığı verdi: "Göksel Ba-
bam'ın dikmediği her fidan kökünden
sökülecektir. 14 Bırakın onları; onlar
körlerin kör kılavuzlarıdır. Eğer kör
köre kılavuzluk ederse, ikisi de çu-
kura düşer."
15 Petrus, "Bu benzetmeyi bize açık-
la" dedi.
16 "Siz de mi hâlâ anlamıyorsunuz?"
diye sordu İsa. 17 "Ağza giren her şe-
yin mideye indiğini, oradan da helaya
atıldığını bilmiyor musunuz? 18 Ne var
ki ağızdan çıkan, yürekten kaynakla-
nır. İnsanı kirleten de budur. 19 Çünkü
kötü düşünceler, cinayet, zina, fuhuş,
hırsızlık, yalan yere tanıklık ve ifti-
ra hep yürekten kaynaklanır. 20 İnsanı
kirleten bunlardır. Yıkanmamış eller-
le yemek yemek insanı kirletmez."

n *14:25* "Sabaha karşı": Grekçe "Gecenin dördüncü nöbetinde" (bkz. Sözlük, "Saat").
15:4 Çık.20:12; 21:17; Lev.20:9; Yas.5:16 **15:7-9** Yşa.29:13 **15:14** Luk.6:39 **15:18** Mat.12:34

Kenanlı Kadının İmanı

(Mar.7:24-30)

21 İsa oradan ayrılıp Sur ve Sayda
bölgesine geçti. 22 O yöreden Kenan-
lı bir kadın İsa'ya gelip, "Ya Rab, ey
Davut Oğlu, halime acı! Kızım cine
tutuldu, çok kötü durumda" diye fer-
yat etti.
23 İsa kadına hiçbir karşılık vermedi.
Öğrencileri yaklaşıp, "Sal şunu, git-
sin!" diye rica ettiler. "Arkamızdan
bağırıp duruyor."
24 İsa, "Ben yalnız İsrail halkının
kaybolmuş koyunlarına gönderildim"
diye yanıtladı.
25 Kadın ise yaklaşıp, "Ya Rab, ba-
na yardım et!" diyerek O'nun önünde
yere kapandı[o].
26 İsa ona, "Çocukların ekmeğini
alıp köpeklere atmak doğru değildir"
dedi.
27 Kadın, "Haklısın, ya Rab" dedi.
"Ama köpekler de efendilerinin sofra-
sından düşen kırıntıları yer."
28 O zaman İsa ona şu karşılığı ver-
di: "Ey kadın, imanın büyük! Diledi-
ğin gibi olsun." Ve kadının kızı o sa-
atte iyileşti.

İsa Dört Bin Kişiyi Doyuruyor

(Mar.8:1-10)

29 İsa oradan ayrıldı, Celile Gölü'nün
kıyısından geçerek dağa çıkıp otur-
du. 30 Yanına büyük bir kalabalık geldi.
Beraberlerinde kötürüm, kör, çolak,
dilsiz ve daha birçok hasta getirdiler.
Hastaları O'nun ayaklarının dibine bı-
raktılar. O da onları iyileştirdi. 31 Halk,
dilsizlerin konuştuğunu, çolakların
iyileştiğini, körlerin gördüğünü, kö-
türümlerin yürüdüğünü görünce şaştı
ve İsrail'in Tanrısı'nı yüceltti.
32 İsa öğrencilerini yanına çağırıp,
"Halka acıyorum" dedi. "Üç gündür
yanımdalar, yiyecek hiçbir şeyleri yok.
Onları aç aç evlerine göndermek iste-
miyorum, yolda bayılabilirler."
33 Öğrenciler kendisine, "Böyle ıssız
bir yerde bu kadar kalabalığı doyura-
cak ekmeği nereden bulalım?" dediler.
34 İsa, "Kaç ekmeğiniz var?" diye
sordu.
"Yedi ekmekle birkaç küçük balığı-
mız var" dediler.
35 Bunun üzerine İsa, halka yere
oturmalarını buyurdu. 36 Yedi ekmekle
balıkları aldı, şükredip bunları böldü,
öğrencilerine verdi. Onlar da halka
dağıttılar. 37 Herkes yiyip doydu. Ar-
takalan parçalardan yedi küfe dolusu
topladılar. 38 Yemek yiyenlerin sayısı,
kadın ve çocuklar hariç, dört bin er-
kekti. 39 İsa, halkı evlerine gönderdik-
ten sonra tekneye binip Magadan böl-
gesine geçti.

Doğaüstü Bir Belirti İsteniyor

(Mar.8:11-13; Luk.12:54-56)

16 Ferisiler'le Sadukiler* İsa'nın
yanına geldiler. O'nu denemek
amacıyla kendilerine gökten bir belir-
ti göstermesini istediler.
2 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Ak-
şam, 'Gökyüzü kızıl olduğuna göre
hava iyi olacak' dersiniz. 3 Sabah, 'Bu-
gün gök kızıl ve bulutlu, hava bozacak'
dersiniz. Gökyüzünün görünümünü
yorumlayabiliyorsunuz da, zamanın
belirtilerini yorumlayamıyor musu-
nuz? 4 Kötü ve vefasız kuşak bir belirti
istiyor! Ama ona Yunus'un belirtisin-
den başka bir belirti gösterilmeyecek."
Sonra İsa onları bırakıp gitti.

Ferisiler'le Sadukiler'in Mayası

(Mar.8:14-21)

5 Öğrenciler gölün karşı yakasına
geçerken ekmek almayı unutmuşlar-
dı. 6 İsa onlara, "Dikkatli olun, Feri-

o ***15:25*** "O'nun önünde yere kapandı" ya da "O'na tapındı".
16:1 Mat.12:38; Luk.11:16 **16:4** Mat.12:39; Luk.11:29 **16:6** Luk.12:1

siler'in ve Sadukiler'in mayasından
kaçının!" dedi.
[7]Onlar ise kendi aralarında tartışarak, "Ekmek almadığımız için böyle diyor" dediler.
[8]Bunun farkında olan İsa şöyle dedi: "Ey kıt imanlılar! Ekmeğiniz yok diye niçin tartışıyorsunuz?
[9-10]Hâlâ anlamıyor musunuz? Beş ekmekle beş bin kişinin doyduğunu, kaç sepet dolusu yemek fazlası topladığınızı hatırlamıyor musunuz? Yedi ekmekle dört bin kişinin doyduğunu, kaç küfe dolusu yemek fazlası topladığınızı hatırlamıyor musunuz?
[11]Ben size, 'Ferisiler'in ve Sadukiler'in mayasından kaçının' derken, ekmekten söz etmediğimi nasıl olur da anlamazsınız?"
[12]Ekmek mayasından değil de, Ferisiler'le Sadukiler'in öğretisinden kaçının dediğini o zaman anladılar.

Petrus'un Mesih'i Tanıması

(Mar.8:27-30; Luk.9:18-21)

[13]İsa, Filipus Sezariyesi bölgesine geldiğinde öğrencilerine şunu sordu: "Halk, İnsanoğlu'nun* kim olduğunu söylüyor?"
[14]Öğrencileri şu karşılığı verdiler: "Kimi Vaftizci Yahya, kimi İlyas, kimi de Yeremya ya da peygamberlerden biridir diyor."
[15]İsa onlara, "Siz ne dersiniz" dedi, "Sizce ben kimim?"
[16]Simun Petrus, "Sen, yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin*" yanıtını verdi.
[17]İsa ona, "Ne mutlu sana, Yunus oğlu Simun!" dedi. "Bu sırrı sana açan insan[ö] değil, göklerdeki Babam'dır.
[18]Ben de sana şunu söyleyeyim, sen Petrus'sun[p] ve ben kilisemi* bu kayanın[r] üzerine kuracağım. Ölüler diyarının kapıları ona karşı direnemeyecek.
[19]Göklerin Egemenliği'nin anahtarlarını sana vereceğim. Yeryüzünde bağlayacağın her şey göklerde de bağlanmış olacak; yeryüzünde çözeceğin her şey göklerde de çözülmüş olacak."
[20]Bu sözlerden sonra İsa, kendisinin Mesih olduğunu kimseye söylememeleri için öğrencilerini uyardı.

İsa Ölüp Dirileceğini Önceden Bildiriyor

(Mar.8:31-9:1; Luk.9:22-27)

[21]Bundan sonra İsa, kendisinin Yeruşalim'e gitmesi, ileri gelenler, başkâhinler ve din bilginlerinin elinden çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini öğrencilerine anlatmaya başladı.
[22]Bunun üzerine Petrus O'nu bir kenara çekip azarlamaya başladı. "Tanrı korusun, ya Rab! Senin başına asla böyle bir şey gelmeyecek!" dedi.
[23]Ama İsa Petrus'a dönüp, "Çekil önümden, Şeytan!" dedi, "Bana engel oluyorsun. Düşüncelerin Tanrı'ya değil, insana özgüdür."
[24]Sonra İsa, öğrencilerine şunları söyledi: "Ardımdan gelmek isteyen kendini inkâr etsin, çarmıhını yüklenip beni izlesin.
[25]Canını kurtarmak isteyen onu yitirecek, canını benim uğruma yitiren ise onu kurtaracaktır.
[26]İnsan bütün dünyayı kazanıp da canından olursa, bunun kendisine ne yararı olur? İnsan kendi canına karşılık ne verebilir?
[27]İnsanoğlu*, Babası'nın görkemi içinde melekleriyle gelecek ve herkese, yaptığının karşılığını verecektir.
[28]Size doğrusunu söyleyeyim, burada bulunanlar arasında, İnsanoğlu'nun kendi egemenliği içinde gelişini görmeden ölümü tatmayacak olanlar var."

ö *16:17* "İnsan": Grekçe "Et ve kan". p *16:18* "Petrus": Grekçe "Petros", yani "Kaya parçası, taş". r *16:18* "Kaya": Grekçe "Petra", yani "Büyük taş kütlesi, kaya".
16:9-10 Mat.14:17-21; 15:34-38 **16:14** Mat.14:1-2; Mar.6:14-15; Luk.9:7-8 **16:16** Yu.6:68-69 **16:19** Mat.18:18; Yu.20:23 **16:21** Mat.17:22-23; 20:19; 27:62-63 **16:24** Mat.10:38; Luk.14:27 **16:25** Mat.10:39; Luk.17:33; Yu.12:25 **16:27** Mat.25:31 **16:27** Mez.62:12; Rom.2:6; Va.2:23

İsa'nın Görünümü Değişiyor
(Mar.9:2-13; Luk.9:28-36)

17 Altı gün sonra İsa, yanına yal-
nız Petrus, Yakup ve Yakup'un
kardeşi Yuhanna'yı alarak yüksek
bir dağa çıktı. [2]Onların gözü önünde
İsa'nın görünümü değişti. Yüzü güneş
gibi parladı, giysileri ışık gibi bembe-
yaz oldu. [3]O anda Musa'yla İlyas öğ-
rencilere göründü. İsa'yla konuşuyor-
lardı. [4]Petrus İsa'ya, "Ya Rab" dedi,
"Burada bulunmamız ne iyi oldu! İs-
tersen burada üç çardak kurayım: Biri
sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a."
[5] Petrus daha konuşurken parlak
bir bulut onlara gölge saldı. Bulut-
tan gelen bir ses, "Sevgili Oğlum bu-
dur, O'ndan hoşnudum. O'nu dinle-
yin!" dedi.
[6]Öğrenciler bunu işitince, dehşet
içinde yüzüstü yere kapandılar. [7]İsa
gelip onlara dokundu, "Kalkın, kork-
mayın!" dedi. [8]Başlarını kaldırınca
İsa'dan başka kimseyi göremediler.
[9]Dağdan inerlerken İsa onlara, "İn-
sanoğlu* ölümden dirilmeden, gör-
düklerinizi kimseye söylemeyin" di-
ye buyurdu.
[10]Öğrencileri O'na şunu sordular:
"Peki, din bilginleri* neden önce İl-
yas'ın gelmesi gerektiğini söylüyor-
lar?"
[11]İsa, "İlyas gerçekten gelecek ve
her şeyi yeniden düzene koyacak"
diye yanıtladı. [12]"Size şunu söyleye-
yim, İlyas zaten geldi, ama onu tanı-
madılar, ona yapmadıklarını bırak-
madılar. Aynı şekilde İnsanoğlu da
onların elinden acı çekecektir." [13]O
zaman öğrenciler İsa'nın kendilerine
Vaftizci Yahya'dan söz ettiğini an-
ladılar.

Cinli Çocuk İyileştiriliyor
(Mar.9:14-32; Luk.9:37-45)

[14]Kalabalığın yanına vardıkların-
da bir adam İsa'ya yaklaşıp önünde
diz çöktü. [15]"Ya Rab" dedi, "Oğlu-
mun haline acı! Sarası var, çok acı
çekiyor. Sık sık ateşe, suya düşüyor.
[16]Onu senin öğrencilerine getirdim,
ama iyileştiremediler."
[17]İsa, "Ey imansız ve sapmış kuşak!"
dedi. "Sizinle daha ne kadar kalaca-
ğım? Size daha ne kadar katlanaca-
ğım? Çocuğu buraya, bana getirin."
[18]İsa cini azarlayınca, cin çocuktan
çıktı, çocuk o anda iyileşti.
[19]Sonra öğrenciler tek başlarına
İsa'ya gelip, "Biz cini neden kovama-
dık?" diye sordular.
[20-21]İsa, "İmanınız kıt olduğu için"
karşılığını verdi. "Size doğrusunu
söyleyeyim, bir hardal tanesi kadar
imanınız olsa şu dağa, 'Buradan şu-
raya göç' derseniz, göçer; sizin için
imkânsız bir şey olmayacaktır."[s]

İsa Ölüp Dirileceğini Tekrar Bildiriyor
(Mar.9:30-32; Luk.9:43-45)

[22-23]Celile'de bir araya geldiklerin-
de İsa onlara, "İnsanoğlu*, insanların
eline teslim edilecek ve öldürülecek,
ama üçüncü gün dirilecek" dedi.
Öğrenciler buna çok kederlendi-
ler.

Tapınak Vergisi

[24]Kefarnahum'a geldiklerinde, iki
dirhemlik tapınak vergisini[ş] topla-
yanlar Petrus'a gelip, "Öğretmeniniz
tapınak vergisini ödüyor, değil mi?"
diye sordular.
[25]Petrus, "Ödüyor" dedi.

s ***17:20-21*** Birçok Grekçe elyazması, "Ama bu tür cinler ancak dua ve oruçla kovulabilir" sözlerini de içerir. ş ***17:24*** "İki dirhemlik tapınak vergisi": Grekçe "Didrahma" (bkz. Birimler Cetveli). **17:1-5** 2Pe.1:17-18
17:5 Mez.2:7; Yşa.42:1; Mat.3:17; 12:18; Mar.1:11; Luk.3:21-22 **17:5** Yas.18:15 **17:10** Mal.4:5
17:12 Mat.11:14 **17:20-21** Mat.21:21; Mar.11:23; 1Ko.13:2 **17:24** Çık.30:13; 38:26

Petrus eve gelince, daha kendisi bir
şey söylemeden İsa ona, "Simun, ne
dersin?" dedi. "Dünya kralları gümrük
ya da vergiyi kimlerden alır? Kendi
oğullarından mı, yabancılardan mı?"
[26]Petrus'un, "Yabancılardan" deme-
si üzerine İsa, "O halde oğullar mu-
aftır" dedi. [27]"Ama vergi toplayanları
gücendirmeyelim. Göle gidip oltanı at.
Tuttuğun ilk balığı çıkar, onun ağzını
aç, dört dirhemlik bir akçe[t] bulacak-
sın. Parayı al, ikimizin vergisi olarak
onlara ver."

En Büyük Kim?

(Mar.9:33-37,42-48; Luk.9:46-48; 17:1-2)

18 Bu sırada öğrencileri İsa'ya yak-
laşıp, "Göklerin Egemenliği'nde
en büyük kimdir?" diye sordular.
[2-3]İsa, yanına küçük bir çocuk ça-
ğırdı, onu orta yere dikip şöyle de-
di: "Size doğrusunu söyleyeyim, yo-
lunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi
olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne
asla giremezsiniz. [4]Kim bu çocuk
gibi alçakgönüllü olursa, Göklerin
Egemenliği'nde en büyük odur. [5]Böy-
le bir çocuğu benim adım uğruna ka-
bul eden, beni kabul etmiş olur.
[6]"Ama kim bana iman eden bu kü-
çüklerden birini günaha düşürürse,
boynuna kocaman bir değirmen taşı
asılıp denizin dibine atılması kendisi
için daha iyi olur. [7]İnsanı günaha dü-
şüren tuzaklardan ötürü vay dünyanın
haline! Böyle tuzakların olması kaçı-
nılmazdır. Ama bu tuzaklara aracılık
eden kişinin vay haline!
[8]"Eğer elin ya da ayağın günah iş-
lemene neden olursa, onu kesip at.
Tek el, tek ayakla yaşama kavuşman,
iki elle, iki ayakla sönmez ateşe atıl-
mandan iyidir. [9]Eğer gözün günah iş-
lemene neden olursa, onu çıkar at. Tek
gözle yaşama kavuşman, iki gözle ce-
hennem ateşine atılmandan iyidir.
[10-11]"Bu küçüklerden birini bile hor
görmekten sakının! Size şunu söyle-
yeyim, onların göklerdeki melekleri,
göklerdeki Babam'ın yüzünü her za-
man görürler."[u]

Kaybolan Koyun Benzetmesi

(Luk.15:3-7)

[12]"Siz ne dersiniz? Bir adamın yüz
koyunu olsa ve bunlardan biri yolu-
nu şaşırsa, doksan dokuzunu dağlar-
da bırakıp yolunu şaşıranı aramaya
gitmez mi? [13]Size doğrusunu söyle-
yeyim, eğer onu bulursa, yolunu şa-
şırmamış doksan dokuz koyun için
sevindiğinden daha çok onun için se-
vinir. [14]Bunun gibi, göklerdeki Baba-
nız da bu küçüklerden hiçbirinin kay-
bolmasını istemez."

Bir Kardeş Günah İşlerse

[15]"Eğer kardeşin sana karşı günah
işlerse, ona git, suçunu kendisine gös-
ter. Her şey yalnız ikinizin arasında
kalsın. Kardeşin seni dinlerse, onu
kazanmış olursun. [16]Ama dinlemez-
se, yanına bir ya da iki kişi daha al
ki, söylenen her şey iki ya da üç ta-
nığın sözüyle doğrulansın. [17]Onları
da dinlemezse, durumu inanlılar top-
luluğuna* bildir. Topluluğu da dinle-
mezse, onu putperest ya da vergi gö-
revlisi* say.
[18]"Size doğrusunu söyleyeyim, yer-
yüzünde bağlayacağınız her şey gökte
de bağlanmış olacak. Yeryüzünde çö-
zeceğiniz her şey gökte de çözülmüş
olacak. [19]Yine size şunu söyleyeyim,
yeryüzünde aranızdan iki kişi, dile-
yecekleri herhangi bir şey için anla-

t *17:27* "Dört dirhemlik bir akçe": Grekçe "Bir statir" (bkz. Birimler Cetveli).
u ***18:10-11*** Birçok Grekçe elyazması, "İnsanoğlu, kaybolanı kurtarmak için geldi" sözlerini de içerir. **18:1** Luk.22:24 **18:2-3** Mar.10:15; Luk.18:17 **18:8** Mat.5:30 **18:9** Mat.5:29 **18:15** Luk.17:3 **18:16** Yas.19:15 **18:18** Mat.16:19; Yu.20:23

şırlarsa, göklerdeki Babam dilekleri-
ni yerine getirir. [20]Nerede iki ya da üç
kişi benim adımla toplanırsa, ben de
orada, aralarındayım."

Acımasız Köle Benzetmesi

[21]Bunun üzerine Petrus İsa'ya gelip,
"Ya Rab" dedi, "Kardeşim bana karşı
kaç kez günah işlerse onu bağışlama-
lıyım? Yedi kez mi?"
[22]İsa, "Yedi kez değil" dedi. "Yet-
miş kere yedi kez derim sana. [23]Şöyle
ki, Göklerin Egemenliği, köleleriyle
hesaplaşmak isteyen bir krala benzer.
[24]Kral hesap görmeye başladığında
kendisine, borcu on bin talantı bulan
bir köle getirildi. [25]Kölenin ödeme gü-
cü olmadığından efendisi onun, karı-
sının, çocuklarının ve bütün malının
satılıp borcun ödenmesini buyurdu.
[26]Köle yere kapanıp efendisine, 'Ne
olur, sabret! Bütün borcumu ödeye-
ceğim' dedi. [27]Efendisi köleye acıdı,
borcunu bağışlayıp onu salıverdi.
[28]"Ama köle çıkıp gitti, kendisine
yüz dinar borcu olan başka bir köle-
ye rastladı. Onu yakalayıp, 'Borcunu
öde' diyerek boğazına sarıldı. [29]Bu
köle yüzüstü yere kapandı, 'Ne olur,
sabret! Borcumu ödeyeceğim' diye
yalvardı. [30]Ama ilk köle bunu red-
detti. Gitti, borcunu ödeyinceye dek
adamı zindana kapattı. [31]Öteki köle-
ler, olanları görünce çok üzüldüler.
Efendilerine gidip bütün olup biten-
leri anlattılar.
[32]"Bunun üzerine efendisi köleyi
yanına çağırdı. 'Ey kötü köle!' dedi.
'Bana yalvardığın için bütün borcunu
bağışladım. [33]Benim sana acıdığım
gibi, senin de köle arkadaşına acıman
gerekmez miydi?' [34]Bu öfkeyle efen-
disi, bütün borcunu ödeyinceye dek
onu işkencecilere teslim etti.
[35]"Eğer her biriniz kardeşini gönül-
den bağışlamazsa, göksel Babam da
size öyle davranacaktır."

Boşanmayla İlgili Soru

(Mar.10:1-12)

19 İsa konuşmasını bitirdikten
sonra Celile'den ayrılıp Yahu-
diye'nin* Şeria Irmağı'nın karşı yaka-
sındaki topraklarına geçti. [2]Büyük
halk toplulukları da O'nun ardından
gitti. Hasta olanları orada iyileştirdi.
[3]İsa'nın yanına gelen bazı Ferisiler*,
O'nu denemek amacıyla şunu sordu-
lar: "Bir adamın, herhangi bir nedenle
karısını boşaması Kutsal Yasa'ya uy-
gun mudur?"
[4-5]İsa şu karşılığı verdi: "Kutsal Ya-
zılar'ı okumadınız mı? Yaradan baş-
langıçtan 'İnsanları erkek ve dişi ola-
rak yarattı' ve şöyle dedi: 'Bu nedenle
adam annesini babasını bırakıp karı-
sına bağlanacak, ikisi tek beden ola-
cak.' [6]Şöyle ki, onlar artık iki değil,
tek bedendir. O halde Tanrı'nın bir-
leştirdiğini, insan ayırmasın."
[7]Ferisiler İsa'ya, "Öyleyse" dediler,
"Musa neden erkeğin boşanma bel-
gesi verip karısını boşayabileceğini
söyledi?"
[8]İsa onlara, "İnatçı olduğunuz için
Musa karılarınızı boşamanıza izin
verdi" dedi. "Başlangıçta bu böyle de-
ğildi. [9]Ben size şunu söyleyeyim, ka-
rısını fuhuştan başka bir nedenle bo-
şayıp başkasıyla evlenen, zina etmiş
olur. Boşanan kadınla evlenen de zi-
na etmiş olur[ü]."
[10]Öğrenciler İsa'ya, "Eğer erkekle
karısı arasındaki ilişki buysa, hiç ev-
lenmemek daha iyi!" dediler.
[11]İsa onlara, "Herkes bu sözü kabul
edemez, ancak Tanrı'nın güç verdiği
kişiler kabul edebilir" dedi. [12]"Çün-

ü *19:9* "Boşanan kadınla evlenen de zina etmiş olur" sözleri birçok Grekçe elyazmasında yoktur.
18:21-22 Luk.17:3-4 **19:4-5** Yar.1:27; 2:24; 5:2 **19:7** Yas.24:1-4; Mat.5:31
19:9 Mat.5:32; 1Ko.7:10-11

kü kimisi doğuştan hadımdır, kimisi
insanlar tarafından hadım edilir, ki-
misi de Göklerin Egemenliği uğruna
kendini hadım sayar. Bunu kabul ede-
bilen etsin!"

İsa Küçük Çocukları Kutsuyor

(Mar.10:13-16; Luk.18:15-17)

13-14 O sırada bazıları küçük çocuk-
ları İsa'nın yanına getirdiler; ellerini
onların üzerine koyup dua etmesini
istediler. Öğrenciler onları azarlayın-
ca İsa, "Bırakın çocukları" dedi. "Ba-
na gelmelerine engel olmayın! Çünkü
Göklerin Egemenliği böylelerinindir."
15 Ellerini onların üzerine koyduktan
sonra oradan ayrıldı.

Zenginlik ve Sonsuz Yaşam

(Mar.10:17-31; Luk.18:18-30)

16 Adamın biri İsa'ya gelip, "Öğretme-
nim, sonsuz yaşama kavuşmak için na-
sıl bir iyilik yapmalıyım?" diye sordu.
17 İsa, "Bana neden iyilik hakkında
soru soruyorsun?" dedi. "İyi olan yal-
nız biri var. Yaşama kavuşmak istiyor-
san, O'nun buyruklarını yerine getir."
18-19 "Hangi buyrukları?" diye sor-
du adam.

İsa şu karşılığı verdi: " 'Adam öl-
dürmeyeceksin, zina etmeyeceksin,
çalmayacaksın, yalan yere tanıklık
etmeyeceksin, annene babana saygı
göstereceksin' ve 'Komşunu kendin
gibi seveceksin.' "

20 Genç adam, "Bunların hepsini
yerine getirdim" dedi, "Daha ne ek-
siğim var?"
21 İsa ona, "Eğer eksiksiz olmak isti-
yorsan, git, varını yoğunu sat, parasını
yoksullara ver; böylece göklerde hazi-
nen olur. Sonra gel, beni izle" dedi.
22 Genç adam bu sözleri işitince
üzüntü içinde oradan uzaklaştı. Çün-
kü çok malı vardı.

23 İsa öğrencilerine, "Size doğrusunu
söyleyeyim" dedi, "Zengin kişi Gökle-
rin Egemenliği'ne zor girecek. 24 Yine
şunu söyleyeyim ki, devenin iğne de-
liğinden geçmesi, zenginin Tanrı Ege-
menliği'ne girmesinden daha kolaydır."
25 Bunu işiten öğrenciler büsbütün
şaşırdılar, "Öyleyse kim kurtulabilir?"
diye sordular.
26 İsa onlara bakarak, "İnsanlar için
bu imkânsız, ama Tanrı için her şey
mümkündür" dedi.
27 Bunun üzerine Petrus O'na, "Bak"
dedi, "Biz her şeyi bırakıp senin ardın-
dan geldik, kazancımız ne olacak?"
28 İsa onlara, "Size doğrusunu söyle-
yeyim" dedi, "Her şey yenilendiğinde,
İnsanoğlu* görkemli tahtına oturdu-
ğunda, siz, evet ardımdan gelen siz-
ler, on iki tahta oturup İsrail'in on iki
oymağını yargılayacaksınız. 29 Benim
adım uğruna evlerini, kardeşlerini,
anne ya da babasını, çocuklarını ya
da topraklarını bırakan herkes, bun-
ların yüz katını elde edecek ve sonsuz
yaşamı miras alacak. 30 Ne var ki, bi-
rincilerin birçoğu sonuncu, sonuncu-
ların birçoğu da birinci olacak."

Bağcı Benzetmesi

20 "Göklerin Egemenliği, sabah
erkenden bağında çalışacak iş-
çi aramaya çıkan toprak sahibine ben-
zer. 2 Adam, işçilerle günlüğü bir di-
nara anlaşıp onları bağına gönderdi.
3 "Saat* dokuza doğru tekrar dışa-
rı çıktı, çarşı meydanında boş duran
başka adamlar gördü. 4-5 Onlara, 'Siz
de bağa gidip çalışın. Hakkınız neyse,
veririm' dedi, onlar da bağa gittiler.

"Öğleyin ve saat üçe doğru yine çı-
kıp aynı şeyi yaptı. 6 Saat beşe doğru
çıkınca, orada duran başka işçiler gör-
dü. Onlara, 'Neden bütün gün burada
boş duruyorsunuz?' diye sordu.

19:18-19 Çık.20:12-16; Yas.5:16-20; Lev.19:18
19:30 Mat.20:16; Luk.13:30
19:28 Mat.25:31; Luk.22:30

7“ ‘Kimse bize iş vermedi ki’ dediler.
“Onlara, ‘Siz de bağa gidin, çalışın’
dedi.
8“Akşam olunca, bağın sahibi kâh-
yasına, ‘İşçileri çağır’ dedi. ‘Sonuncu-
dan başlayarak ilkine kadar, hepsine
ücretlerini ver.’
9“Saat beşe doğru işe başlayan-
lar gelip kâhyadan birer dinar aldılar.
10İlk başlayanlar gelince daha çok ala-
caklarını sandılar, ama onlara da birer
dinar verildi. 11Paralarını alınca bağ
sahibine söylenmeye başladılar: 12‘En
son çalışanlar yalnız bir saat çalıştı’
dediler. ‘Ama onları günün yükünü
ve sıcağını çeken bizlerle bir tuttun!’
13“Bağ sahibi onlardan birine şöyle
karşılık verdi: ‘Arkadaş, sana haksız-
lık etmiyorum ki! Seninle bir dinara
anlaşmadık mı? 14Hakkını al, git! Sa-
na verdiğimi sonuncuya da vermek is-
tiyorum. 15Kendi paramla istediğimi
yapmaya hakkım yok mu? Yoksa cö-
mertliğimi kıskanıyor musun?’
16“İşte böylece sonuncular birinci,
birinciler de sonuncu olacak.”

İsa Ölüp Dirileceğini Üçüncü Kez Bildiriyor

(Mar.10:32-34; Luk.18:31-34)

17-18İsa Yeruşalim'e giderken, yolda
on iki öğrencisini bir yana çekip on-
lara özel olarak şunu söyledi: “Şim-
di Yeruşalim'e gidiyoruz. İnsanoğlu*,
başkâhinlerin ve din bilginlerinin eline
teslim edilecek, onlar da O'nu ölüm ce-
zasına çarptıracaklar. 19O'nunla alay et-
meleri, kamçılayıp çarmıha germeleri
için O'nu öteki uluslara teslim edecek-
ler. Ne var ki O, üçüncü gün dirilecek.”

Bir Annenin İsteği

(Mar.10:35-45)

20O sırada Zebedi oğullarının anne-
si oğullarıyla birlikte İsa'ya yaklaştı.
Önünde yere kapanarak kendisinden
bir dileği olduğunu söyledi.
21İsa kadına, “Ne istiyorsun?” di-
ye sordu.
Kadın, “Buyruk ver, senin egemen-
liğinde bu iki oğlumdan biri sağında,
biri solunda otursun” dedi.
22“Siz ne dilediğinizi bilmiyorsunuz”
diye karşılık verdi İsa. “Benim içece-
ğim kâseden* siz içebilir misiniz?”
“Evet, içebiliriz” dediler.
23İsa onlara, “Elbette benim kâsem-
den içeceksiniz” dedi, “Ama sağımda
ya da solumda oturmanıza izin vermek
benim elimde değil. Babam bu yerleri
belirli kişiler için hazırlamıştır.”
24Bunu işiten on öğrenci iki kardeşe
kızdılar. 25Ama İsa onları yanına ça-
ğırıp şöyle dedi: “Bilirsiniz ki, ulus-
ların önderleri onlara egemen kesilir,
ileri gelenleri de ağırlıklarını hisset-
tirirler. 26Sizin aranızda böyle olma-
yacak. Aranızda büyük olmak isteyen,
ötekilerin hizmetkârı olsun. 27Ara-
nızda birinci olmak isteyen, ötekile-
rin kulu olsun. 28Nitekim İnsanoğlu*,
hizmet edilmeye değil, hizmet etme-
ye ve canını birçokları için fidye ola-
rak vermeye geldi.”

İki Körün Gözleri Açılıyor

(Mar.10:46-52; Luk.18:35-43)

29Eriha'dan ayrılırlarken büyük bir
kalabalık İsa'nın ardından gitti. 30Yol
kenarında oturan iki kör, İsa'nın ora-
dan geçmekte olduğunu duyunca, “Ya
Rab, ey Davut Oğlu*, halimize acı!”
diye bağırdılar.
31Kalabalık onları azarlayarak sus-
turmak istediyse de onlar, “Ya Rab,
ey Davut Oğlu, halimize acı!” diye-
rek daha çok bağırdılar.
32İsa durup onları çağırdı. “Sizin
için ne yapmamı istiyorsunuz?” di-
ye sordu.

20:8 Lev.19:13; Yas.24:15 **20:16** Mat.19:30; Mar.10:31; Luk.13:30
20:25-27 Mat.23:11; Mar.9:35; Luk.22:25-26

[33]Onlar da, "Ya Rab, gözlerimiz
açılsın" dediler.
[34]İsa onlara acıdı, gözlerine dokun-
du. O anda yeniden görmeye başladı-
lar ve O'nun ardından gittiler.

İsa'nın Yeruşalim'e Girişi

(Mar.11:1-11; Luk.19:28-40; Yu.12:12-19)

21 [1-2]Yeruşalim'e yaklaşıp Zeytin
Dağı'nın yamacındaki Beytfaci
Köyü'ne geldiklerinde İsa, iki öğren-
cisini önden gönderdi. Onlara, "Kar-
şınızdaki köye gidin" dedi, "Hemen
orada bağlı bir dişi eşek ve yanında
bir sıpa bulacaksınız. Onları çözüp
bana getirin. [3]Size bir şey diyen olur-
sa, 'Rab'bin bunlara ihtiyacı var, he-
men geri gönderecek' dersiniz."
[4]Bu olay, peygamber aracılığıyla bil-
dirilen şu söz yerine gelsin diye oldu:

[5]"Siyon* kızına deyin ki,
'İşte, alçakgönüllü Kralın,
Eşeğe, evet sıpaya,
Eşek yavrusuna binmiş
Sana geliyor.' "

[6]Öğrenciler gidip İsa'nın kendileri-
ne buyurduğu gibi yaptılar. [7]Eşekle sı-
payı getirip üzerlerine giysilerini yay-
dılar, İsa sıpaya bindi. [8]Halkın büyük
bir bölümü giysilerini yolun üzerine
serdi. Bazıları da ağaçlardan dal ke-
sip yola seriyordu. [9]Önden giden ve
arkadan gelen kalabalıklar şöyle ba-
ğırıyorlardı:

"Davut Oğlu'na hozana*!
Rab'bin adıyla gelene övgüler olsun,
En yücelerde hozana!"

[10]İsa Yeruşalim'e girdiği zaman bütün
kent, "Bu kimdir?" diyerek çalkandı.
[11]Kalabalıklar, "Bu, Celile'nin Nasıra
Kenti'nden Peygamber İsa'dır" diyordu.

İsa Satıcıları Tapınaktan Kovuyor

(Mar.11:15-19; Luk.19:45-48; Yu.2:13-22)

[12]İsa, tapınağın avlusuna girerek
oradaki bütün alıcı ve satıcıları dışa-
rı kovdu. Para bozanların* masalarını,
güvercin satanların sehpalarını devir-
di. [13]Onlara şöyle dedi: " 'Evime dua
evi denecek' diye yazılmıştır. Ama
siz onu haydut inine çevirdiniz!"
[14]İsa tapınaktayken kendisine gelen
kör ve kötürümleri iyileştirdi. [15]Ne var
ki, başkâhinlerle din bilginleri, O'nun
yarattığı harikaları ve tapınakta, "Da-
vut Oğlu'na hozana!" diye bağıran ço-
cukları görünce öfkelendiler.
[16]İsa'ya, "Bunların ne söylediğini
duyuyor musun?" diye sordular.
"Duyuyorum" dedi İsa. "Siz şu sözü
hiç okumadınız mı? 'Küçük çocukla-
rın ve emziktekilerin dudaklarından
kendine övgüler döktürdün.' "
[17]İsa onları bırakıp kentten çıktı.
Beytanya'ya dönüp geceyi orada ge-
çirdi.

Meyvesiz İncir Ağacı

(Mar.11:12-14,20-24)

[18]İsa sabah erkenden kente dönerken
acıkmıştı. [19]Yol kenarında gördüğü bir
incir ağacına yaklaştı. Ağaçta yapraktan
başka bir şey bulamayınca ağaca, "Artık
sonsuza dek sende meyve yetişmesin!"
dedi. İncir ağacı o anda kurudu.
[20]Öğrenciler bunu görünce şaşkına
döndüler. "İncir ağacı birdenbire na-
sıl kurudu?" diye sordular.
[21]İsa onlara şu karşılığı verdi: "Size
doğrusunu söyleyeyim, eğer imanınız
olur da kuşku duymazsanız, yalnız in-
cir ağacına olanı yapmakla kalmazsı-
nız; şu dağa, 'Kalk, denize atıl' derse-
niz, dediğiniz olacaktır. [22]İmanla dua
ederseniz, dilediğiniz her şeyi alır-
sınız."

21:5 Yşa.62:11; Zek.9:9 **21:9** Mez.118:25-26 **21:13** Yşa.56:7; Yer.7:11 **21:16** Mez.8:2
21:21 Mat.17:20; 1Ko.13:2

İsa'nın Yetkisi

(Mar.11:27-33; Luk.20:1-8)

23 İsa tapınağa girmiş öğretiyordu.
Bu sırada başkâhinler ve halkın ileri
gelenleri O'nun yanına gelerek, "Bun-
ları hangi yetkiyle yapıyorsun, bu yet-
kiyi sana kim verdi?" diye sordular.
24 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Ben
de size bir soru soracağım. Bana ya-
nıt verirseniz, ben de size bunları han-
gi yetkiyle yaptığımı söylerim. 25 Yah-
ya'nın vaftiz etme yetkisi[v] nereden
geldi, Tanrı'dan mı[y], insanlardan mı?"
Bunu aralarında şöyle tartışmaya
başladılar: " 'Tanrı'dan' dersek, bize,
'Öyleyse ona niçin inanmadınız?' di-
yecek. 26 Yok eğer 'İnsanlardan' der-
sek... Halkın tepkisinden korkuyoruz.
Çünkü herkes Yahya'yı peygamber sa-
yıyor."
27 İsa'ya, "Bilmiyoruz" diye yanıt
verdiler.
İsa, "Ben de size bunları hangi
yetkiyle yaptığımı söylemeyeceğim"
dedi.

İki Oğul Benzetmesi

28 "Ama şuna ne dersiniz? Bir adamın
iki oğlu vardı. Adam birincisine gidip,
'Oğlum, git bugün bağda çalış' dedi.
29 "Oğlu, 'Gitmem!' dedi. Ama son-
ra pişman olup gitti.
30 "Adam ikinci oğluna gidip aynı
şeyi söyledi. O, 'Olur, efendim' dedi,
ama gitmedi.
31 "İkisinden hangisi babasının iste-
ğini yerine getirmiş oldu?"
"Birincisi" diye karşılık verdiler.
İsa da onlara, "Size doğrusunu söy-
leyeyim, vergi görevlileriyle fahişeler,
Tanrı'nın Egemenliği'ne sizden önce
giriyorlar" dedi. 32 "Yahya size doğ-
ruluk yolunu göstermeye geldi, ona
inanmadınız. Oysa vergi görevlile-
riyle fahişeler ona inandılar. Siz bu-
nu gördükten sonra bile pişman olup
ona inanmadınız."

Bağ Kiracıları Benzetmesi

(Mar.12:1-12; Luk.20:9-19)

33 "Bir benzetme daha dinleyin: Top-
rak sahibi bir adam, bağ dikti, çevre-
sini çitle çevirdi, üzüm sıkma çukuru
kazdı, bir de bekçi kulesi yaptı. Son-
ra bağı bağcılara kiralayıp yolculuğa
çıktı. 34 Bağbozumu yaklaşınca, ürün-
den kendisine düşeni almaları için
kölelerini bağcılara yolladı. 35 Bağcı-
lar adamın kölelerini yakaladı, biri-
ni dövdü, birini öldürdü, ötekini de
taşladı. 36 Bağ sahibi bu kez ilkinden
daha çok sayıda köle yolladı. Bağcı-
lar bunlara da aynı şeyi yaptılar. 37 So-
nunda bağ sahibi, 'Oğlumu sayarlar'
diyerek bağcılara onu yolladı.
38 "Ama bağcılar adamın oğlunu gö-
rünce birbirlerine, 'Mirasçı bu; gelin,
onu öldürüp mirasına konalım' dedi-
ler. 39 Böylece onu yakaladılar, bağ-
dan atıp öldürdüler. 40 Bu durumda
bağın sahibi geldiği zaman bağcıla-
ra ne yapacak?"
41 İsa'ya şu karşılığı verdiler: "Bu
korkunç adamları korkunç bir şekil-
de yok edecek; bağı da, ürününü ken-
disine zamanında verecek olan başka
bağcılara kiralayacak."
42 İsa onlara şunu sordu: "Kutsal Ya-
zılar'da şu sözleri hiç okumadınız mı?

'Yapıcıların reddettiği taş,
İşte köşenin baş taşı oldu.
Rab'bin işidir bu,
Gözümüzde harika bir iş!'

43 "Bu nedenle size şunu söyleyeyim,
Tanrı'nın Egemenliği sizden alınacak
ve bunun ürünlerini yetiştiren bir ulu-
sa verilecek.

v ***21:25*** "Yahya'nın vaftiz etme yetkisi": Grekçe "Yahya'nın vaftizi". y ***21:25*** "Tanrı'dan mı": Grekçe "Gökten mi". **21:32** Luk.3:12; 7:29-30 **21:33** Yşa.5:1-7 **21:42** Mez.118:22-23

44“Bu taşın üzerine düşen, param-
parça olacak; taş da kimin üzerine dü-
şerse, onu ezip toz edecek.”
45Başkâhinler ve Ferisiler, İsa'nın
anlattığı benzetmeleri duyunca bun-
ları kendileri için söylediğini anladı-
lar. 46O'nu tutuklamak istedilerse de,
halkın tepkisinden korktular. Çünkü
halk, O'nu peygamber sayıyordu.

Düğün Şöleni Benzetmesi

(Luk.14:15-24)

22 1-2İsa söz alıp onlara yine
benzetmelerle şöyle seslendi:
“Göklerin Egemenliği, oğlu için dü-
ğün şöleni hazırlayan bir krala benzer.
3Kral şölene davet ettiklerini çağır-
mak üzere kölelerini gönderdi, ama
davetliler gelmek istemedi.
4“Kral yine başka kölelerini gön-
derirken onlara dedi ki, ‘Davetlilere
şunu söyleyin: Bakın, ben ziyafeti-
mi hazırladım. Sığırlarım, besili hay-
vanlarım kesildi. Her şey hazır, buy-
run şölene!’
5“Ama davetliler aldırmadılar. Biri
tarlasına, biri ticaretine gitti. 6Öbür-
leri de kralın kölelerini yakalayıp hır-
paladılar ve öldürdüler. 7Kral öfkelen-
di. Ordularını gönderip o katilleri yok
etti, kentlerini ateşe verdi.
8“Sonra kölelerine şöyle dedi: ‘Dü-
ğün şöleni hazır, ama çağırdıklarım
buna layık değilmiş. 9Gidin yol kav-
şaklarına, kimi bulursanız düğü-
ne çağırın.’ 10Böylece köleler yolla-
ra döküldü, iyi kötü kimi buldularsa,
hepsini topladılar. Düğün yeri konuk-
larla doldu.
11“Kral konukları görmeye geldiğin-
de, orada düğün giysisi giymemiş bir
adam gördü. 12Ona, ‘Arkadaş, düğün
giysisi giymeden buraya nasıl girdin?’
diye sorunca, adamın dili tutuldu.
13“O zaman kral, uşaklarına, ‘Şu-
nun ellerini ayaklarını bağlayın, dışa-
rıya, karanlığa atın!’ dedi. ‘Orada ağ-
layış ve diş gıcırtısı olacaktır.’
14“Çünkü çağrılanlar çok, ama se-
çilenler azdır.”

Sezar'ın Hakkı Sezar'a

(Mar.12:13-17; Luk.20:20-26)

15Bunun üzerine Ferisiler çıkıp git-
tiler. İsa'yı, kendi söyleyeceği sözlerle
tuzağa düşürmek amacıyla düzen kur-
dular. 16Hirodes* yanlılarıyla birlikte
gönderdikleri kendi öğrencileri İsa'ya
gelip, “Öğretmenimiz” dediler, “Senin
dürüst biri olduğunu, Tanrı yolunu dü-
rüstçe öğrettiğini, kimseyi kayırma-
dığını biliyoruz. Çünkü insanlar ara-
sında ayrım yapmazsın. 17Peki, söyle
bize, sence Sezar'a* vergi vermek Kut-
sal Yasa'ya uygun mu, değil mi?”
18İsa onların kötü niyetlerini bildi-
ğinden, “Ey ikiyüzlüler!” dedi. “Beni
neden deniyorsunuz? 19Vergi öderken
kullandığınız parayı gösterin bana!”
O'na bir dinar getirdiler. 20İsa, “Bu re-
sim, bu yazı kimin?” diye sordu.
21“Sezar'ın” dediler.
O zaman İsa, “Öyleyse Sezar'ın
hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını
Tanrı'ya verin” dedi.
22Bu sözleri duyunca şaştılar, İsa'yı
bırakıp gittiler.

Dirilişle İlgili Soru

(Mar.12:18-27; Luk.20:27-40)

23-24Ölümden sonra diriliş olmadı-
ğını söyleyen Sadukiler*, aynı gün
İsa'ya gelip şunu sordular: “Öğret-
menimiz, Musa şöyle buyurmuştur:
‘Eğer bir adam çocuk sahibi olma-
dan ölürse, kardeşi onun karısını al-
sın, soyunu sürdürsün.’ 25Aramızda
yedi kardeş vardı. İlki evlendi ve öldü.
Çocuğu olmadığından karısını karde-
şine bıraktı. 26İkincisi, üçüncüsü, ye-
dincisine kadar hepsine aynı şey ol-
du. 27Hepsinden sonra kadın da öldü.

22:13 Mat.8:12; 25:30; Luk.13:28 **22:23-24** Elç.23:8; **22:23-24** Yas.25:5

[28]Buna göre diriliş günü kadın bu ye-
di kardeşten hangisinin karısı olacak?
Çünkü hepsi de onunla evlendi."
[29]İsa onlara, "Siz Kutsal Yazılar'ı
ve Tanrı'nın gücünü bilmediğiniz için
yanılıyorsunuz" diye karşılık verdi.
[30]"Dirilişten sonra insanlar ne evlenir,
ne de evlendirilir, gökteki melekler gi-
bidirler. [31]Ölülerin dirilmesi konusuna
gelince, Tanrı'nın size bildirdiği şu sö-
zü okumadınız mı? [32]'Ben İbrahim'in
Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un
Tanrısı'yım' diyor. Tanrı ölülerin de-
ğil, dirilerin Tanrısı'dır."
[33]Bunları işiten halk, O'nun öğreti-
şine şaşıp kaldı.

En Büyük Buyruk

(Mar.12:28-34; Luk.10:25-28)

[34]Ferisiler, İsa'nın Sadukiler'i sus-
turduğunu duyunca bir araya toplan-
dılar. [35-36]Onlardan biri, bir Kutsal Ya-
sa uzmanı, İsa'yı denemek amacıyla
O'na şunu sordu: "Öğretmenim, Kutsal
Yasa'da en önemli buyruk hangisidir?"
[37]İsa ona şu karşılığı verdi: " 'Tanrın
Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canın-
la ve bütün aklınla seveceksin.' [38]İşte
ilk ve en önemli buyruk budur. [39]İlki-
ne benzeyen ikinci buyruk da şudur:
'Komşunu kendin gibi seveceksin.'
[40]Kutsal Yasa'nın tümü ve peygamber-
lerin sözleri bu iki buyruğa dayanır."

Mesih Kimin Oğlu?

(Mar.12:35-37; Luk.20:41-44)

[41-42]Ferisiler toplu haldeyken İsa on-
lara şunu sordu: "Mesih'le* ilgili ola-
rak ne düşünüyorsunuz? O kimin oğ-
ludur?"
Onlar da, "Davut'un Oğlu" dediler.
[43]İsa şöyle dedi: "O halde nasıl olu-
yor da Davut, Ruh'tan esinlenerek
O'ndan 'Rab' diye söz ediyor? Şöy-
le diyor Davut:

[44]'Rab Rabbim'e dedi ki,
Ben düşmanlarını
Ayaklarının altına serinceye dek
Sağımda otur.'

[45]Davut O'ndan Rab diye söz ettiği-
ne göre, O nasıl Davut'un Oğlu olur?"
[46]İsa'ya hiç kimse karşılık veremedi.
O günden sonra artık kimse de O'na
bir şey sormaya cesaret edemedi.

Vay Halinize!

*(Mar.12:38-40; Luk.11:39-51;
13:34-35; 20:45-47)*

23 [1-2]Bundan sonra İsa halka ve
öğrencilerine şöyle seslendi:
"Din bilginleri* ve Ferisiler* Musa'nın
kürsüsünde otururlar. [3]Bu nedenle si-
ze söylediklerinin tümünü yapın ve
yerine getirin, ama onların yaptıkla-
rını yapmayın. Çünkü söyledikleri
şeyleri kendileri yapmazlar. [4]Ağır ve
taşınması güç yükleri bağlayıp başka-
larının sırtına yüklerler, kendileriyse
bu yükleri taşımak için parmaklarını
bile oynatmak istemezler.
[5]"Yaptıklarının tümünü gösteriş için
yaparlar. Örneğin, hamaillerini[z] büyük,
giysilerinin püsküllerini[a] uzun yapar-
lar. [6]Şölenlerde başköşeye, havralarda
en seçkin yerlere kurulmaya bayılırlar.
[7]Meydanlarda selamlanmaktan ve in-
sanların kendilerini 'Rabbî*' diye ça-
ğırmalarından zevk duyarlar.
[8]"Kimse sizi 'Rabbî' diye çağırma-
sın. Çünkü sizin tek öğretmeniniz var
ve hepiniz kardeşsiniz. [9]Yeryüzün-
de kimseye 'Baba' demeyin. Çünkü
tek Babanız var, O da göksel Baba'dır.
[10]Kimse sizi 'Önder' diye çağırmasın.

z ***23:5*** "Hamail": Eski Antlaşma'dan alınan bazı ayetlerin içine konduğu, alna ya da sol kola takılan küçük kutu anlamındadır (bkz. Çık.13:9; Yas.6:8,9). **a** ***23:5*** "Püskül": Dindar Yahudiler, Kutsal Yasa'yı hatırlamak için giysilerinin eteğine dört püskül dikerler (bkz. Say.15:38,39; Yas.22:12). **22:32** Çık.3:6 **22:37** Yas.6:5 **22:39** Lev.19:18 **22:44** Mez.110:1

Çünkü tek önderiniz var, O da Me-
sih'tir. [11]Aranızda en üstün olan, öte-
kilerin hizmetkârı olsun. [12]Kendini
yücelten alçaltılacak, kendini alçaltan
yüceltilecektir.

[13-14]"Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Göklerin Egemenliği'nin kapısını insanların yüzüne kapıyorsunuz; ne kendiniz içeri giriyor, ne de girmek isteyenleri bırakıyorsunuz![b]

[15]"Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Tek bir kişiyi dininize döndürmek için denizleri, kıtaları dolaşırsınız. Dininize döneni de kendinizden iki kat cehennemlik yaparsınız.

[16]"Vay halinize kör kılavuzlar! Di-
yorsunuz ki, 'Tapınak üzerine ant içe-
nin andı sayılmaz, ama tapınaktaki
altın üzerine ant içen, andını yerine
getirmek zorundadır.' [17]Budalalar, kör-
ler! Hangisi daha önemli, altın mı, al-
tını kutsal kılan tapınak mı? [18]Yine di-
yorsunuz ki, 'Sunak üzerine ant içenin
andı sayılmaz, ama sunaktaki adağın
üzerine ant içen, andını yerine getir-
mek zorundadır.' [19]Ey körler! Hangisi
daha önemli, adak mı, adağı kutsal kı-
lan sunak mı? [20]Öyleyse sunak üzerine
ant içen, hem sunağın hem de sunak-
taki her şeyin üzerine ant içmiş olur.
[21]Tapınak üzerine ant içen de hem ta-
pınak, hem de tapınakta yaşayan Tanrı
üzerine ant içmiş olur. [22]Gök üzerine
ant içen, Tanrı'nın tahtı ve tahtta otu-
ranın üzerine ant içmiş olur.

[23]"Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Siz nanenin, dereotunun ve kimyonun ondalığını verirsiniz de, Kutsal Yasa'nın daha önemli konularını –adaleti, merhameti, sadakati– ihmal edersiniz. Ondalık vermeyi ihmal etmeden asıl bunları
yerine getirmeniz gerekirdi. [24]Ey kör
kılavuzlar! Küçük sineği süzer ayırır,
ama deveyi yutarsınız!

[25]"Vay halinize ey din bilginleri ve
Ferisiler, ikiyüzlüler! Bardağın ve ça-
nağın dışını temizlersiniz, oysa bunla-
rın içi açgözlülük ve taşkınlıkla dolu-
dur. [26]Ey kör Ferisi! Sen önce bardağın
ve çanağın içini temizle ki, dıştan da
temiz olsunlar.

[27]"Vay halinize ey din bilginleri ve
Ferisiler, ikiyüzlüler! Siz dıştan güzel
görünen, ama içi ölü kemikleri ve her
türlü pislikle dolu badanalı mezarlara
benzersiniz. [28]Dıştan insanlara doğru
görünürsünüz, ama içte ikiyüzlülük
ve kötülükle dolusunuz.

[29]"Vay halinize ey din bilginleri ve
Ferisiler, ikiyüzlüler! Peygamberle-
rin mezarlarını yapar, doğru kişile-
rin anıtlarını donatırsınız. [30]'Ataları-
mızın yaşadığı günlerde yaşasaydık,
onlarla birlikte peygamberlerin kanı-
na girmezdik' diyorsunuz. [31]Böylece,
peygamberleri öldürenlerin torunları
olduğunuza kendiniz tanıklık ediyor-
sunuz. [32]Haydi, atalarınızın başlattığı
işi bitirin!

[33]"Sizi yılanlar, engerekler soyu!
Cehennem cezasından nasıl kaçacak-
sınız? [34]İşte bunun için size peygam-
berler, bilge kişiler ve din bilginleri
gönderiyorum. Bunlardan kimini öldü-
recek, çarmıha gereceksiniz. Kimini
havralarınızda kamçılayacak, kentten
kente kovalayacaksınız. [35] Böylelik-
le, doğru kişi olan Habil'in kanından,
tapınakla sunak arasında öldürdüğü-
nüz Berekya oğlu Zekeriya'nın kanına
kadar, yeryüzünde akıtılan her doğru

b *23:13-14* Birçok Grekçe elyazması, "Vay halinize, ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Bir yandan gösteriş için uzun uzun dua edersiniz, öte yandan dul kadınların malını mülkünü sömürürsünüz. Bundan ötürü cezanız daha ağır olacaktır" sözlerini de içerir (bkz. Mar.12:40; Luk.20:47). **23:11** Mat.20:25-27; Mar.9:35; 10:43-44; Luk.22:25-26 **23:12** Luk.14:11; 18:14 **23:22** Yşa.66:1; Mat.5:34-35 **23:23** Lev.27:30 **23:27** Elç.23:3 **23:33** Mat.3:7; 12:34; Luk.3:7 **23:35** Yar.4:8 **23:35** 2Ta.24:20-21

kişinin kanından sorumlu tutulacak-
sınız. [36]Size doğrusunu söyleyeyim,
bunların hepsinden bu kuşak[c] sorum-
lu tutulacaktır.
[37]"Ey Yeruşalim! Peygamberleri öl-
düren, kendisine gönderilenleri taşla-
yan Yeruşalim! Tavuğun civcivlerini
kanatları altına topladığı gibi ben de
kaç kez senin çocuklarını toplamak
istedim, ama siz istemediniz. [38]Bakın,
eviniz ıssız bırakılacak! [39]Size şunu
söyleyeyim: 'Rab'bin adıyla gelene
övgüler olsun!' diyeceğiniz zamana
dek beni bir daha görmeyeceksiniz."

Sonun Belirtileri

(Mar.13:1-31; Luk.21:5-33)

24 İsa tapınaktan çıkıp giderken,
öğrencileri, tapınağın binaları-
nı O'na göstermek için yanına geldi-
ler. [2]İsa onlara, "Bütün bunları görü-
yor musunuz?" dedi. "Size doğrusunu
söyleyeyim, burada taş üstünde taş
kalmayacak, hepsi yıkılacak!"
[3]İsa, Zeytin Dağı'nda otururken öğ-
rencileri yalnız olarak yanına geldiler.
"Söyle bize" dediler, "Bu dediklerin ne
zaman olacak, senin gelişini ve çağın
bitimini gösteren belirti ne olacak?"
[4]İsa onlara şu karşılığı verdi: "Sa-
kın kimse sizi saptırmasın! [5]Birçok-
ları, 'Mesih* benim' diyerek benim
adımla gelip birçok kişiyi aldatacak-
lar. [6]Savaş gürültüleri, savaş haberleri
duyacaksınız. Sakın korkmayın! Bun-
ların olması gerek, ama bu daha son
demek değildir. [7]Ulus ulusa, devlet
devlete savaş açacak; yer yer kıtlık-
lar, depremler olacak. [8]Bütün bunlar,
doğum sancılarının başlangıcıdır.
[9]"O zaman sizi sıkıntıya sokacak,
öldürecekler. Benim adımdan ötürü
bütün uluslar sizden nefret edecek.
[10]O zaman birçok kişi imandan sa-
pacak, birbirlerini ele verecek ve bir-
birlerinden nefret edecekler. [11]Birçok
sahte peygamber türeyecek ve bunlar
birçok kişiyi saptıracak. [12]Kötülükle-
rin çoğalmasından ötürü birçokları-
nın sevgisi soğuyacak. [13]Ama sonuna
kadar dayanan kurtulacaktır. [14]Gök-
sel egemenliğin bu Müjdesi bütün
uluslara tanıklık olmak üzere dünya-
nın her yerinde duyurulacak. İşte o
zaman son gelecektir.
[15-16]"Peygamber Daniel'in sözünü et-
tiği yıkıcı iğrenç şeyin* kutsal yerde
dikildiğini gördüğünüz zaman –oku-
yan anlasın– Yahudiye'de bulunanlar
dağlara kaçsın. [17]Damda olan, evinde-
ki eşyalarını almak için aşağı inmesin.
[18]Tarlada olan, abasını almak için ge-
ri dönmesin. [19]O günlerde gebe olan,
çocuk emziren kadınların vay haline!
[20]Dua edin ki, kaçışınız kışa ya da Şa-
bat Günü'ne* rastlamasın. [21]Çünkü o
günlerde öyle korkunç bir sıkıntı ola-
cak ki, dünyanın başlangıcından bu
yana böylesi olmamış, bundan son-
ra da olmayacaktır. [22]O günler kısal-
tılmamış olsaydı, hiç kimse kurtula-
mazdı. Ama seçilmiş olanlar uğruna o
günler kısaltılacak. [23]Eğer o zaman bi-
ri size, 'İşte Mesih burada', ya da 'İş-
te şurada' derse, inanmayın. [24]Çünkü
sahte mesihler, sahte peygamberler tü-
reyecek; bunlar büyük belirtiler ve ha-
rikalar yapacaklar. Öyle ki, ellerinden
gelse, seçilmiş olanları bile saptıracak-
lar. [25]İşte size önceden söylüyorum.
[26]"Bunun için size, 'İşte Mesih çöl-
de' derlerse gitmeyin. 'Bakın, iç oda-
larda' derlerse inanmayın. [27]Çünkü
İnsanoğlu'nun* gelişi, doğuda çakıp
batıya kadar her taraftan görülen şim-
şek gibi olacaktır.
[28]"Leş neredeyse, akbabalar oraya
üşüşecek.

c *23:36* "Kuşak" ya da "Soy". **23:38** Yer.12:7; 22:5; 26:6 **23:39** Mez.118:26 **24:9** Mat.10:22 **24:13** Mat.10:22 **24:15-16** Dan.9:27; 11:31; 12:11 **24:17-18** Luk.17:31 **24:21** Dan.12:1; Va.7:14 **24:26-27** Luk.17:23-24 **24:28** Eyü.39:30; Luk.17:37

29“O günlerin sıkıntısından hemen
sonra,

‘Güneş kararacak,
Ay ışık vermez olacak,
Yıldızlar gökten düşecek,
Göksel güçler sarsılacak.’

30“O zaman İnsanoğlu'nun belir-
tisi gökte görünecek. Yeryüzündeki
bütün halklar ağlayıp dövünecek, İn-
sanoğlu'nun gökteki bulutlar üzerinde
büyük güç ve görkemle geldiğini gö-
recekler. 31Kendisi güçlü bir borazan
sesiyle meleklerini gönderecek. Me-
lekler O'nun seçtiklerini göğün bir
ucundan öbür ucuna dek, dünyanın
dört bucağından toplayacaklar.
32“İncir ağacından ders alın! Dalla-
rı filizlenip yaprakları sürünce, yaz
mevsiminin yakın olduğunu anlar-
sınız. 33Aynı şekilde, bütün bunların
gerçekleştiğini gördüğünüzde bilin ki,
İnsanoğlu yakındır, kapıdadır. 34Size
doğrusunu söyleyeyim, bütün bunlar
olmadan bu kuşak[ç] ortadan kalkma-
yacak. 35Yer ve gök ortadan kalka-
cak, ama benim sözlerim asla orta-
dan kalkmayacaktır.”

Bilinmeyen Gün ve Saat

(Mar.13:32-37; Luk.12:41-48; 17:26-30,34-36)

36“O günü ve saati, ne gökteki me-
lekler, ne de Oğul bilir; Baba'dan baş-
ka kimse bilmez. 37Nuh'un günlerinde
nasıl olduysa, İnsanoğlu'nun* gelişin-
de de öyle olacak. 38Nuh'un gemiye
bindiği güne dek, tufandan önceki
günlerde insanlar yiyip içiyor, evlenip
evlendiriliyorlardı. 39Tufan gelinceye,
hepsini süpürüp götürünceye'dek baş-
larına geleceklerden habersizdiler. İn-
sanoğlu'nun gelişi de öyle olacak. 40O
gün tarlada bulunan iki kişiden biri
alınacak, biri bırakılacak. 41Değir-
mende buğday öğüten iki kadından
biri alınacak, biri bırakılacak.
42“Bunun için uyanık kalın. Çünkü
Rabbiniz'in geleceği günü bilemez-
siniz. 43Ama şunu bilin ki, ev sahibi,
hırsızın gece hangi saatte geleceğini
bilse, uyanık kalır, evinin soyulması-
na fırsat vermez. 44Bunun için siz de
hazır olun! Çünkü İnsanoğlu bekle-
mediğiniz saatte gelecektir.
45“Efendinin, hizmetkârlarına vak-
tinde yiyecek vermek için başlarına
atadığı güvenilir ve akıllı köle kim-
dir? 46Efendisi eve döndüğünde işi-
nin başında bulacağı o köleye ne
mutlu! 47Size doğrusunu söyleyeyim,
efendisi onu bütün malının üzerinde
yetkili kılacak. 48-51Ama o köle kötü
olur da içinden, ‘Efendim gecikiyor’
der ve öteki köleleri dövmeye baş-
larsa, sarhoşlarla birlikte yiyip içer-
se, efendisi, onun beklemediği günde,
ummadığı saatte gelecek, onu şiddet-
le cezalandırıp ikiyüzlülerle bir tuta-
cak. Orada ağlayış ve diş gıcırtısı ola-
caktır.”

On Kız Benzetmesi

25 “O zaman Göklerin Egemen-
liği, kandillerini alıp güveyi
karşılamaya çıkan on kıza benzeye-
cek. 2Bunların beşi akıllı, beşi akılsız-
dı. 3Akılsızlar yanlarına kandillerini
aldılar, ama yağ almadılar. 4Akıllılar
ise, kandilleriyle birlikte kaplar içinde
yağ da aldılar. 5Güvey gecikince hep-
sini uyku bastı, dalıp uyudular.
6“Gece yarısı bir ses yankılandı:
‘İşte güvey geliyor, onu karşılamaya
çıkın!’ 7Bunun üzerine kızların hepsi
kalkıp kandillerini tazelediler.
8“Akılsızlar akıllılara, ‘Kandilleri-
miz sönüyor, bize yağ verin!’ dediler.

ç *24:34* “Kuşak” ya da “Soy”.
24:29 Yşa.13:10; 34:4; Hez.32:7; Yoe.2:10,31; 3:15; Va.6:12-13 **24:30** Dan.7:13; Va.1:7
24:37 Yar.6:5-8 **24:39** Yar.7:6-24 **24:43-44** Luk.12:39-40; Va.3:3; 16:15 **25:1** Luk.12:35

9“Akıllılar, ‘Olmaz! Hem bize hem
size yetmeyebilir. En iyisi satıcılara
gidin, kendinize yağ alın’ dediler.
10“Ne var ki, onlar yağ satın alma-
ya giderlerken güvey geldi. Hazırlıklı
olan kızlar, onunla birlikte düğün şö-
lenine girdiler ve kapı kapandı.
11“Daha sonra gelen öbür kızlar,
‘Efendimiz, efendimiz, aç kapıyı bi-
ze!’ dediler.
12“Güvey ise, ‘Size doğrusunu söy-
leyeyim, sizi tanımıyorum’ dedi.
13“Bu nedenle uyanık kalın. Çünkü
o günü ve o saati bilemezsiniz.”

Emanet Para Benzetmesi
(Luk.19:11-27)

14“Göksel egemenlik, yolculuğa çı-
kan bir adamın kölelerini çağırıp ma-
lını onlara emanet etmesine benzer.
15“Adam, her birinin yeteneğine gö-
re, birine beş, birine iki, birine de bir
talant vererek yola çıktı. 16Beş talant
alan, hemen gidip bu parayı işletti ve
beş talant daha kazandı. 17İki talant
alan da iki talant daha kazandı. 18Bir
talant alan ise gidip toprağı kazdı ve
efendisinin parasını sakladı.
19“Uzun zaman sonra bu kölelerin
efendisi döndü, onlarla hesaplaşma-
ya oturdu. 20Beş talant alan gelip beş
talant daha getirdi, ‘Efendimiz’ dedi,
‘Bana beş talant emanet etmiştin; bak,
beş talant daha kazandım.’
21“Efendisi ona, ‘Aferin, iyi ve güve-
nilir köle!’ dedi. ‘Sen küçük işlerde
güvenilir olduğunu gösterdin, ben de
seni büyük işlerin başına geçireceğim.
Gel, efendinin şenliğine katıl!’
22“İki talant alan da geldi, ‘Efendi-
miz’ dedi, ‘Bana iki talant emanet et-
miştin; bak, iki talant daha kazandım.’
23“Efendisi ona, ‘Aferin, iyi ve gü-
venilir köle!’ dedi. ‘Sen küçük işlerde
güvenilir olduğunu gösterdin, ben de
seni büyük işlerin başına geçireceğim.
Gel, efendinin şenliğine katıl!’
24“Sonra bir talant alan geldi, ‘Efen-
dimiz’ dedi, ‘Senin sert bir adam oldu-
ğunu biliyordum. Ekmediğin yerden
biçer, harman savurmadığın yerden
devşirirsin. 25Bu nedenle korktum,
gidip senin verdiğin talantı toprağa
gömdüm. İşte, al paranı!’
26-27“Efendisi ona şu karşılığı ver-
di: ‘Kötü ve tembel köle! Ekmediğim
yerden biçtiğimi, harman savurmadı-
ğım yerden devşirdiğimi bildiğine gö-
re paramı faize vermeliydin. Ben de
geldiğimde onu faiziyle geri alırdım...
28Haydi, elindeki talantı alın, on ta-
lantı olana verin! 29Çünkü kimde var-
sa, ona daha çok verilecek ve o bol-
luk içinde olacak. Ama kimde yoksa,
kendisinde olan da elinden alınacak.
30Şu yararsız köleyi dışarıya, karan-
lığa atın. Orada ağlayış ve diş gıcırtı-
sı olacaktır.’ ”

Yargı Günü

31“İnsanoğlu* kendi görkemi için-
de bütün melekleriyle birlikte gelin-
ce, görkemli tahtına oturacak. 32Ulus-
ların hepsi O'nun önünde toplanacak,
O da koyunları keçilerden ayıran bir
çoban gibi, insanları birbirinden ayı-
racak. 33Koyunları sağına, keçileri so-
luna alacak.
34“O zaman Kral, sağındaki kişilere,
‘Sizler, Babam'ın kutsadıkları, gelin!’
diyecek. ‘Dünya kurulduğundan beri
sizin için hazırlanmış olan egemenliği
miras alın! 35Çünkü acıkmıştım, ba-
na yiyecek verdiniz; susamıştım, ba-
na içecek verdiniz; yabancıydım, beni
içeri aldınız. 36Çıplaktım, beni giydir-
diniz; hastaydım, benimle ilgilendi-
niz; zindandaydım, yanıma geldiniz.’
37“O vakit doğru kişiler O'na şu kar-
şılığı verecek: ‘Ya Rab, seni ne zaman

25:11-12 Luk.13:25 **25:29** Mat.13:12; Mar.4:25; Luk.8:18 **25:30** Mat.8:12; 22:13; Luk.13:28
25:31 Mat.16:27; 19:28

aç görüp doyurduk, susuz görüp su
verdik? 38 Ne zaman seni yabancı gö-
rüp içeri aldık, ya da çıplak görüp giy-
dirdik? 39 Seni ne zaman hasta ya da
zindanda görüp yanına geldik?'
40 "Kral da onları şöyle yanıtlaya-
cak: 'Size doğrusunu söyleyeyim, bu
en basit kardeşlerimden biri için yap-
tığınızı, benim için yapmış oldunuz.'
41 "Sonra solundakilere şöyle di-
yecek: 'Ey lanetliler, çekilin önüm-
den! İblis'le melekleri için hazırlan-
mış sönmez ateşe gidin! 42-43 Çünkü
acıkmıştım, bana yiyecek vermedi-
niz; susamıştım, bana içecek verme-
diniz; yabancıydım, beni içeri alma-
dınız; çıplaktım, beni giydirmediniz;
hastaydım, zindandaydım, benimle
ilgilenmediniz.'
44 "O vakit onlar da şöyle karşılık
verecekler: 'Ya Rab, seni ne zaman
aç, susuz, yabancı, çıplak, hasta ya
da zindanda gördük de yardım etme-
dik?'
45 "Kral da onlara şu yanıtı verecek:
'Size doğrusunu söyleyeyim, madem-
ki bu en basit kardeşlerimden biri için
bunu yapmadınız, benim için de yap-
mamış oldunuz.'
46 "Bunlar sonsuz azaba, doğrular
ise sonsuz yaşama gidecekler."

İsa'yı Öldürme Tasarısı

(Mar.14:1-2; Luk.22:1-2; Yu.11:45-53)

26 1-2 İsa bütün bunları anlattıktan
sonra öğrencilerine, "İki gün
sonra Fısıh Bayramı* olduğunu bili-
yorsunuz" dedi, "İnsanoğlu* çarmıha
gerilmek üzere ele verilecek."
3 Bu sırada başkâhinlerle halkın ileri
gelenleri, Kayafa adındaki başkâhinin
sarayında toplandılar. 4 İsa'yı hileyle
tutuklayıp öldürmek için düzen kur-
dular. 5 Ama, "Bayramda olmasın ki,
halk arasında kargaşalık çıkmasın"
diyorlardı.

İsa Beytanya'da

(Mar.14:3-9; Yu.12:1-8)

6-7 İsa Beytanya'da cüzamlı* Simun-
un evindeyken, yanına bir kadın geldi.
Kadın kaymaktaşından bir kap için-
de çok değerli, güzel kokulu yağ ge-
tirmişti. İsa sofrada otururken, kadın
yağı O'nun başına döktü.
8 Öğrenciler bunu görünce kızdılar.
"Nedir bu savurganlık?" dediler. 9 "Bu
yağ pahalıya satılabilir, parası yoksul-
lara verilebilirdi."
10 Söylenenleri farkeden İsa, öğren-
cilerine, "Kadını neden üzüyorsu-
nuz?" dedi. "Benim için güzel bir şey
yaptı. 11 Yoksullar her zaman aranız-
dadır, ama ben her zaman aranızda ol-
mayacağım. 12 Kadın bu güzel koku-
lu yağı, beni gömülmeye hazırlamak
için bedenimin üzerine boşalttı. 13 Si-
ze doğrusunu söyleyeyim, bu Müjde
dünyanın neresinde duyurulursa, bu
kadının yaptığı da onun anılması için
anlatılacak."

Yahuda'nın İhaneti

(Mar.14:10-11; Luk.22:3-6)

14-15 O sırada Onikiler'den* biri –adı
Yahuda İskariot olanı– başkâhinlere
giderek, "O'nu ele verirsem bana ne
verirsiniz?" dedi. Otuz gümüş tartıp
ona verdiler. 16 Yahuda o andan itiba-
ren İsa'yı ele vermek için fırsat kolla-
maya başladı.

Fısıh Yemeği

*(Mar.14:12-26; Luk.22:7-23;
Yu.13:21-30; 1Ko.11:23-25)*

17 Mayasız Ekmek Bayramı'nın* ilk
günü öğrenciler İsa'nın yanına gele-
rek, "Fısıh* yemeğini yemen için ne-
rede hazırlık yapmamızı istersin?" di-
ye sordular.
18 İsa onlara, "Kente varıp o adamın
evine gidin" dedi. "Ona şöyle deyin:

25:46 Dan.12:2 **26:1-2** Çık.12:1-27 **26:6-7** Luk.7:37-38 **26:11** Yas.15:11

'Öğretmen diyor ki, zamanım yaklaş-
tı. Fısıh Bayramı'nı, öğrencilerimle
birlikte senin evinde kutlayacağım.' "
19Öğrenciler, İsa'nın buyruğunu yeri-
ne getirerek Fısıh yemeği için hazır-
lık yaptılar.
20Akşam olunca İsa on iki öğrenci-
siyle yemeğe oturdu. 21Yemek yerler-
ken, "Size doğrusunu söyleyeyim, siz-
den biri bana ihanet edecek" dedi.
22Bu söz onları kedere boğdu. Teker
teker, "Ya Rab, beni demek istemedin
ya?" diye sormaya başladılar.
23O da, "Bana ihanet edecek olan"
dedi, "Elindeki ekmeği benimle bir-
likte sahana batırandır. 24İnsanoğlu*,
kendisi için yazılmış olduğu gibi gi-
diyor, ama İnsanoğlu'na ihanet edenin
vay haline! O adam hiç doğmamış ol-
saydı, kendisi için daha iyi olurdu."
25O'na ihanet edecek olan Yahuda,
"Rabbî*, yoksa beni mi demek iste-
din?" diye sordu.

İsa ona, "Söylediğin gibidir" karşı-
lığını verdi.
26Yemek sırasında İsa eline ekmek
aldı, şükredip ekmeği böldü ve öğren-
cilerine verdi. "Alın, yiyin" dedi, "Bu
benim bedenimdir." 27Sonra bir kâse
alıp şükretti ve bunu öğrencilerine
vererek, "Hepiniz bundan için" dedi.
28"Çünkü bu benim kanımdır, günah-
ların bağışlanması için birçokları uğ-
runa akıtılan antlaşma kanıdır. 29Size
şunu söyleyeyim, Babam'ın egemen-
liğinde sizinle birlikte yenisini içece-
ğim o güne dek, asmanın bu ürünün-
den bir daha içmeyeceğim."
30İlahi söyledikten sonra dışarı çı-
kıp Zeytin Dağı'na doğru gittiler.

Petrus'un İnkârı Önceden Bildiriliyor

(Mar.14:27-31; Luk.22:31-34; Yu.13:36-38)

31Bu arada İsa öğrencilerine, "Bu
gece hepiniz benden ötürü sendele-
yip düşeceksiniz" dedi. "Çünkü şöy-
le yazılmıştır:

'Çobanı vuracağım,
Sürüdeki koyunlar darmadağın
olacak.'

32Ama ben dirildikten sonra sizden
önce Celile'ye gideceğim."
33Petrus O'na, "Herkes senden ötü-
rü sendeleyip düşse de ben asla düş-
mem" dedi.
34"Sana doğrusunu söyleyeyim" de-
di İsa, "Bu gece horoz ötmeden beni
üç kez inkâr edeceksin."
35Petrus, "Seninle birlikte ölmem
gerekse bile seni asla inkâr etmem"
dedi. Öğrencilerin hepsi de aynı şe-
yi söyledi.

Getsemani Bahçesinde

(Mar.14:32-42; Luk.22:39-46)

36Sonra İsa öğrencileriyle birlikte
Getsemani denen yere geldi. Öğrenci-
lerine, "Ben şuraya gidip dua edece-
ğim, siz burada oturun" dedi. 37Petrus
ile Zebedi'nin iki oğlunu yanına aldı.
Kederlenmeye, ağır bir sıkıntı duyma-
ya başlamıştı. 38Onlara, "Ölesiye ke-
derliyim" dedi. "Burada kalın, benim-
le birlikte uyanık durun."
39Biraz ilerledi, yüzüstü yere kapa-
nıp dua etmeye başladı. "Baba" dedi,
"Mümkünse bu kâse* benden uzaklaş-
tırılsın. Yine de benim değil, senin is-
tediğin olsun."
40Öğrencilerin yanına döndüğünde
onları uyumuş buldu. Petrus'a, "De-
mek ki benimle birlikte bir saat uya-
nık kalamadınız!" dedi. 41"Uyanık du-
rup dua edin ki, ayartılmayasınız. Ruh
isteklidir, ama beden güçsüzdür."
42İsa ikinci kez uzaklaşıp dua et-
ti. "Baba" dedi, "Eğer ben içmeden
bu kâsenin uzaklaştırılması mümkün
değilse, senin istediğin olsun."

26:23 Mez.41:9 **26:28** Çık.24:8; Yer.31:31-34 **26:31** Zek.13:7 **26:32** Mat.28:16

43Geri geldiğinde öğrencilerini yine
uyumuş buldu. Onların göz kapakla-
rına ağırlık çökmüştü. 44Onları bıra-
kıp tekrar uzaklaştı, yine aynı sözler-
le üçüncü kez dua etti.
45Sonra öğrencilerin yanına dönerek,
"Hâlâ uyuyor, dinleniyor musunuz?"
dedi. "İşte saat yaklaştı, İnsanoğlu*
günahkârların eline veriliyor. 46Kal-
kın, gidelim. İşte bana ihanet eden
geldi!"

İsa Tutuklanıyor

(Mar.14:43-50; Luk.22:47-53; Yu.18:3-12)

47İsa daha konuşurken, Onikiler'den*
biri olan Yahuda geldi. Yanında, baş-
kâhinlerle halkın ileri gelenleri tara-
fından gönderilmiş kılıçlı sopalı bü-
yük bir kalabalık vardı. 48İsa'ya ihanet
eden Yahuda, "Kimi öpersem, İsa
O'dur, O'nu tutuklayın" diye onlarla
sözleşmişti. 49Dosdoğru İsa'ya gidip,
"Selam, Rabbî*!" diyerek O'nu öptü.
50İsa, "Arkadaş, ne yapacaksan yap[d]!"
dedi. Bunun üzerine adamlar yaklaştı,
İsa'yı yakalayıp tutukladılar. 51İsa'yla
birlikte olanlardan biri, ani bir hare-
ketle kılıcını çekti, başkâhinin kölesi-
ne vurup kulağını uçurdu. 52O zaman
İsa ona, "Kılıcını yerine koy!" dedi.
"Kılıç çekenlerin hepsi kılıçla ölecek.
53Yoksa Babam'dan yardım isteyemez
miyim sanıyorsun? İstesem, hemen şu
an bana on iki tümenden* fazla melek
gönderir. 54Ama böyle olması gerekti-
ğini bildiren Kutsal Yazılar o zaman
nasıl yerine gelir?"
55Bundan sonra İsa kalabalığa dö-
nüp şöyle seslendi: "Niçin bir haydut-
muşum gibi beni kılıç ve sopalarla ya-
kalamaya geldiniz? Her gün tapınakta
oturup öğretiyordum, beni tutuklama-
dınız. 56Ama bütün bunlar, peygam-
berlerin yazdıkları yerine gelsin di-
ye oldu." O zaman öğrencilerin hepsi
O'nu bırakıp kaçtı.

İsa Yüksek Kurul'un Önünde

(Mar.14:53-65; Luk.22:54-55,63-71; Yu.18:13-14,19-24)

57İsa'yı tutuklayanlar, O'nu Başkâhin
Kayafa'ya götürdüler. Din bilginle-
riyle ileri gelenler de orada toplan-
mışlardı. 58Petrus, İsa'yı uzaktan, ta
başkâhinin avlusuna kadar izledi. So-
nucu görmek için içeri girip nöbetçi-
lerin yanına oturdu.
59Başkâhinlerle Yüksek Kurul'un*
öteki üyeleri, İsa'yı ölüm cezasına
çarptırmak için kendisine karşı ya-
lancı tanıklar arıyorlardı. 60-61Ortaya
birçok yalancı tanık çıktığı halde, ara-
dıklarını bulamadılar. Sonunda orta-
ya çıkan iki kişi şöyle dedi: "Bu adam,
'Ben Tanrı'nın Tapınağı'nı yıkıp üç
günde yeniden kurabilirim' dedi."
62Başkâhin ayağa kalkıp İsa'ya,
"Hiç yanıt vermeyecek misin?" dedi.
"Nedir bunların sana karşı ettiği bu
tanıklıklar?" 63İsa susmaya devam et-
ti. Başkâhin ise O'na, "Yaşayan Tanrı
adına ant içmeni buyuruyorum, söyle
bize, Tanrı'nın Oğlu Mesih* sen mi-
sin?" dedi.
64İsa, "Söylediğin gibidir" karşılığı-
nı verdi. "Üstelik size şunu söyleye-
yim, bundan sonra İnsanoğlu'nun*,
Kudretli Olan'ın[e] sağında oturduğu-
nu ve göğün bulutları üzerinde geldi-
ğini göreceksiniz."
65Bunun üzerine başkâhin giysilerini
yırtarak, "Tanrı'ya küfretti!" dedi. "Ar-
tık tanıklara ne ihtiyacımız var? İşte kü-
fürü işittiniz. 66Buna ne diyorsunuz?"
"Ölümü hak etti!" diye karşılık ver-
diler.
67-68Bunun üzerine İsa'nın yüzüne
tükürüp O'nu yumrukladılar. Bazıla-

d ***26:50*** "Ne yapacaksan yap" ya da "Bunun için mi geldin?" **e** ***26:64*** "Kudretli Olan": Tanrı.
26:55 Luk.19:47; 21:37 **26:60-61** Yu.2:19 **26:64** Dan.7:13 **26:65-66** Lev.24:16
26:67-68 Yşa.50:6

rı da O'nu tokatlayıp, "Ey Mesih, pey-
gamberliğini göster bakalım, sana vu-
ran kim?" dediler.

Petrus İsa'yı İnkâr Ediyor

(Mar.14:66-72; Luk.22:56-62; Yu.18:15-18,25-27)

69 Petrus ise dışarıda, avluda otu-
ruyordu. Bir hizmetçi kız yanına ge-
lip, "Sen de Celileli İsa'yla birliktey-
din" dedi.
70 Ama Petrus bunu herkesin önün-
de inkâr ederek, "Neden söz ettiğini
anlamıyorum" dedi.
71 Sonra avlu kapısının önüne çık-
tı. Onu gören başka bir hizmetçi kız
orada bulunanlara, "Bu adam Nasıra-
lı İsa'yla birlikteydi" dedi.
72 Petrus ant içerek, "Ben o adamı
tanımıyorum" diye yine inkâr etti.
73 Orada duranlar az sonra Petrus'a
yaklaşıp, "Gerçekten sen de onlardan-
sın. Konuşman seni ele veriyor" de-
diler.
74 Petrus kendine lanet okuyup ant
içerek, "O adamı tanımıyorum!" dedi.
Tam o anda horoz öttü. 75 Petrus,
İsa'nın, "Horoz ötmeden beni üç kez
inkâr edeceksin" dediğini hatırladı ve
dışarı çıkıp acı acı ağladı.

Yahuda Kendini Asıyor

(Elç.1:18-19)

27 Sabah olunca bütün başkâ-
hinlerle halkın ileri gelenleri,
İsa'yı ölüm cezasına çarptırmak konu-
sunda anlaştılar. 2 O'nu bağladılar ve
götürüp Vali Pilatus'a teslim ettiler.
3 İsa'ya ihanet eden Yahuda, O'nun
mahkûm edildiğini görünce yaptı-
ğına pişman oldu. Otuz gümüşü baş-
kâhinlere ve ileri gelenlere geri götür-
dü. 4 "Ben suçsuz birini[f] ele vermekle
günah işledim" dedi.
Onlar ise, "Bundan bize ne? Onu
sen düşün" dediler.
5 Yahuda paraları tapınağın içine
fırlatarak oradan ayrıldı, gidip ken-
dini astı.
6 Paraları toplayan başkâhinler, "Kan
bedeli olan bu paraları tapınağın hazi-
nesine koymak doğru olmaz" dediler.
7 Kendi aralarında anlaşarak bu paray-
la yabancılar için mezarlık yapmak
üzere Çömlekçi Tarlası'nı satın aldı-
lar. 8 Bunun için bu tarlaya bugüne dek
"Kan Tarlası" denilmiştir. 9-10 Böylece
Peygamber Yeremya aracılığıyla bildi-
rilen şu söz yerine gelmiş oldu:

"İsrailoğulları'ndan kimilerinin
O'na biçtikleri değerin karşılığı olan
Otuz gümüşü aldılar;
Rab'bin bana buyurduğu gibi,
Çömlekçi Tarlası'nı satın almak
için harcadılar."

İsa Vali Pilatus'un Önünde

(Mar.15:2-15; Luk.23:3-5,13-25; Yu.18:33-19:16)

11 İsa valinin önüne çıkarıldı. Vali
O'na, "Sen Yahudiler'in Kralı mısın?"
diye sordu.
İsa, "Söylediğin gibidir" dedi.
12 Başkâhinlerle ileri gelenler O'nu
suçlayınca hiç karşılık vermedi. 13 Pi-
latus O'na, "Senin aleyhinde yaptıkla-
rı bunca tanıklığı duymuyor musun?"
dedi. 14 İsa tek konuda bile ona yanıt
vermedi. Vali buna çok şaştı.
15 Her Fısıh Bayramı'nda* vali, hal-
kın istediği bir tutukluyu salıverme-
yi adet edinmişti. 16 O günlerde Ba-
rabba adında ünlü bir tutuklu vardı.
17 Halk bir araya toplandığında, Pila-
tus onlara, "Sizin için kimi salıverme-
mi istersiniz, Barabba'yı mı, Mesih*
denen İsa'yı mı?" diye sordu. 18 İsa'yı
kıskançlıktan ötürü kendisine teslim
ettiklerini biliyordu.
19 Pilatus yargı kürsüsünde oturur-
ken karısı ona, "O doğru adama do-
kunma. Dün gece rüyamda O'nun yü-

f *27:4* "Birini": Grekçe "Kanı". **27:9-10** Zek.11:12-13

zünden çok sıkıntı çektim" diye haber
gönderdi.
20 Başkâhinler ve ileri gelenler ise,
Barabba'nın salıverilmesini ve İsa'nın
öldürülmesini istesinler diye halkı
kışkırttılar.
21 Vali onlara şunu sordu: "Sizin için
hangisini salıvermemi istersiniz?"
"Barabba'yı" dediler.
22 Pilatus, "Öyleyse Mesih denen
İsa'yı ne yapayım?" diye sordu.
Hep bir ağızdan, "Çarmıha geril-
sin!" dediler.
23 Pilatus, "O ne kötülük yaptı ki?"
diye sordu.
Onlar ise daha yüksek sesle, "Çar-
mıha gerilsin!" diye bağrışıp durdu-
lar.
24 Pilatus, elinden bir şey gelmediği-
ni, tersine, bir kargaşalığın başladığı-
nı görünce su aldı, kalabalığın önünde
ellerini yıkayıp şöyle dedi: "Bu ada-
mın kanından ben sorumlu değilim.
Bu işe siz bakın!"
25 Bütün halk şu karşılığı verdi:
"O'nun kanının sorumluluğu bizim ve
çocuklarımızın üzerinde olsun!"
26 Bunun üzerine Pilatus onlar için
Barabba'yı salıverdi. İsa'yı ise kamçı-
lattıktan sonra çarmıha gerilmek üze-
re askerlere teslim etti.

Askerlerin İsa'yı Aşağılaması

(Mar.15:16-20; Yu.19:2-3)

27 Sonra valinin askerleri İsa'yı vali
konağına götürüp bütün taburu başına
topladılar. 28 O'nu soyup üzerine kır-
mızı bir kaftan geçirdiler. 29 Dikenler-
den bir taç örüp başına koydular, sağ
eline de bir kamış tutturdular. Önün-
de diz çöküp, "Selam, ey Yahudiler'in
Kralı!" diyerek O'nunla alay ettiler.
30 Üzerine tükürdüler, kamışı alıp ba-
şına vurdular. 31 O'nunla böyle alay et-
tikten sonra kaftanı üzerinden çıkarıp
kendi giysilerini giydirdiler ve çarmı-
ha germeye götürdüler.

İsa Çarmıha Geriliyor

(Mar.15:21-32; Luk.23:26-43; Yu.19:17-27)

32 Dışarı çıktıklarında Simun adında
Kireneli bir adama rastladılar. İsa'nın
çarmıhını ona zorla taşıttılar. 33-34 Gol-
gota, yani Kafatası denilen yere var-
dıklarında içmesi için İsa'ya ödle ka-
rışık şarap verdiler. İsa bunu tadınca
içmek istemedi.
35 Askerler O'nu çarmıha gerdikten
sonra kura çekerek giysilerini araların-
da paylaştılar. 36 Sonra oturup yanında
nöbet tuttular. 37 Başının üzerine,

BU, YAHUDİLER'İN KRALI
İSA'DIR

diye yazan bir suç yaftası astılar.
38 İsa'yla birlikte, biri sağında öbü-
rü solunda olmak üzere iki haydut da
çarmıha gerildi. 39-40 Oradan geçenler
başlarını sallayıp İsa'ya sövüyor, "Ha-
ni sen tapınağı yıkıp üç günde yeni-
den kuracaktın? Haydi, kurtar kendi-
ni! Tanrı'nın Oğlu'ysan çarmıhtan in!"
diyorlardı.
41-42 Başkâhinler, din bilginleri ve ile-
ri gelenler de aynı şekilde O'nunla alay
ederek, "Başkalarını kurtardı, kendi-
ni kurtaramıyor" diyorlardı. "İsrail'in
Kralı imiş! Şimdi çarmıhtan aşağı in-
sin de O'na iman edelim. 43 Tanrı'ya gü-
veniyordu; Tanrı O'nu seviyorsa, kur-
tarsın bakalım! Çünkü, 'Ben Tanrı'nın
Oğlu'yum' demişti." 44 İsa'yla birlikte
çarmıha gerilen haydutlar da O'na ay-
nı şekilde hakaret ettiler.

İsa'nın Ölümü

(Mar.15:33-41; Luk.23:44-49; Yu.19:28-30)

45 Öğleyin on ikiden üçe kadar bü-
tün ülkenin üzerine karanlık çöktü.

27:24 Yas.21:6-9 **27:35** Mez.22:18 **27:39-40** Mez.22:7; 109:25
27:39-40 Mat.26:61; Yu.2:19 **27:43** Mez.22:8

[46]Saat* üçe doğru İsa yüksek sesle,
"Eli, Eli, lema şevaktani?" yani, "Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin?"
diye bağırdı.
[47]Orada duranlardan bazıları bunu işitince, "Bu adam İlyas'ı çağırıyor"
dediler.
[48]İçlerinden biri hemen koşup bir sünger getirdi, ekşi şaraba batırıp bir kamışın ucuna takarak İsa'ya içirdi.
[49]Öbürleri ise, "Dur bakalım, İlyas gelip O'nu kurtaracak mı?" dediler.
[50]İsa, yüksek sesle bir kez daha bağırdı ve ruhunu teslim etti.
[51]O anda tapınaktaki perde* yukarıdan aşağıya yırtılarak ikiye bölündü.
Yer sarsıldı, kayalar yarıldı. [52]Mezar-
lar* açıldı, ölmüş olan birçok kutsal
kişinin cesetleri dirildi. [53]Bunlar me-
zarlarından çıkıp İsa'nın dirilişinden sonra kutsal kente* girdiler ve birçok kimseye göründüler.
[54]İsa'yı bekleyen yüzbaşı ve beraberindeki askerler, depremi ve öbür olayları görünce dehşete kapıldılar, "Bu gerçekten Tanrı'nın Oğlu'ydu!" dediler.
[55]Orada, olup bitenleri uzaktan izleyen birçok kadın vardı. Bunlar, Celile'den İsa'nın ardından gelip O'na
hizmet etmişlerdi. [56]Aralarında Mec-
delli Meryem, Yakup ile Yusuf'un annesi Meryem ve Zebedi oğullarının annesi de vardı.

İsa'nın Gömülmesi

(Mar.15:42-47; Luk.23:50-56; Yu.19:38-42)

[57]Akşama doğru Yusuf adında zengin bir Aramatyalı geldi. O da
İsa'nın bir öğrencisiydi. [58]Pilatus'a
gidip İsa'nın cesedini istedi. Pilatus da cesedin ona verilmesini buyurdu.
[59-60]Yusuf cesedi aldı, temiz keten beze sardı, kayaya oydurduğu kendi yeni mezarına yatırdı. Mezarın girişine büyük bir taş yuvarlayıp oradan
ayrıldı. [61]Mecdelli Meryem ile öteki
Meryem ise orada, mezarın karşısında oturuyorlardı.
[62-63]Ertesi gün, yani Hazırlık Günü'nden* sonraki gün, başkâhinlerle Ferisiler Pilatus'un önünde toplanarak, "Efendimiz" dediler, "O aldatıcının, daha yaşarken, 'Ben öldükten üç gün sonra dirileceğim' dediğini hatırlıyo-
ruz. [64]Onun için buyruk ver de üçüncü güne dek mezarı güvenlik altına alsınlar. Yoksa öğrencileri gelir, cesedini çalar ve halka, 'Ölümden dirildi' derler. Son aldatmaca ilkinden beter olur."
[65]Pilatus onlara, "Yanınıza asker alın, gidip mezarı dilediğiniz gibi gü-
venlik altına alın" dedi. [66]Onlar da as-
kerlerle birlikte gittiler, taşı mühürleyip mezarı güvenlik altına aldılar.

İsa'nın Dirilişi

(Mar.16:1-10; Luk.24:1-12; Yu.20:1-10)

28 Şabat Günü'nü* izleyen haftanın ilk günü*, tan yeri ağarırken, Mecdelli Meryem ile öbür Meryem mezarı* görmeye gittiler.
[2]Ansızın büyük bir deprem oldu. Rab'bin bir meleği gökten indi ve mezara gidip taşı bir yana yuvarlayarak
üzerine oturdu. [3]Görünüşü şimşek gi-
bi, giysileri ise kar gibi bembeyazdı.
[4]Nöbetçiler korkudan titremeye başladılar, sonra ölü gibi yere yıkıldılar.
[5]Melek kadınlara şöyle seslendi: "Korkmayın! Çarmıha gerilen İsa'yı
aradığınızı biliyorum. [6]O burada
yok; söylemiş olduğu gibi dirildi. Ge-
lin, O'nun yattığı yeri görün. [7]Çabuk
gidin, öğrencilerine şöyle deyin: 'İsa ölümden dirildi. Sizden önce Celile'ye gidiyor, kendisini orada göreceksiniz.' İşte ben size söylemiş bulunuyorum."
[8]Kadınlar korku ve büyük sevinç içinde hemen mezardan uzaklaştı-

27:46 Mez.22:1 **27:48** Mez.69:21 **27:51** Çık.26:31-33 **27:55-56** Luk.8:2-3
27:62-63 Mat.16:21; 17:23; 20:19; Mar.8:31; 9:31; 10:32-34; Luk.9:22; 18:31-33

lar; koşarak İsa'nın öğrencilerine ha-
ber vermeye gittiler. 9İsa ansızın kar-
şılarına çıktı, "Selam!" dedi. Yaklaşıp
İsa'nın ayaklarına sarılarak O'na ta-
pındılar. 10O zaman İsa, "Korkma-
yın!" dedi. "Gidip kardeşlerime haber
verin, Celile'ye gitsinler, beni orada
görecekler."

Nöbetçilerin Getirdiği Haber

11Kadınlar daha yoldayken nöbet-
çi askerlerden bazıları kente giderek
olup bitenleri başkâhinlere bildirdi-
ler. 12-13Başkâhinler ileri gelenlerle
birlikte toplanıp birbirlerine danış-
tıktan sonra askerlere yüklü para ve-
rerek dediler ki, "Siz şöyle diyeceksi-
niz: 'Öğrencileri geceleyin geldi, biz
uyurken O'nun cesedini çalıp götür-
düler.' 14Eğer bu haber valinin kula-
ğına gidecek olursa biz onu yatıştı-
rır, size bir zarar gelmesini önleriz."
15Böylece askerler parayı aldılar ve
kendilerine söylendiği gibi yaptılar.
Bu söylenti Yahudiler arasında bu-
gün de yaygındır.

Son Buyruk

(Mar.16:14-18; Luk.24:36-49; Yu.20:19-23; Elç.1:6-8)

16On bir öğrenci Celile'ye, İsa'nın
kendilerine bildirdiği dağa gittiler.
17İsa'yı gördükleri zaman O'na tapın-
dılar. Ama bazıları kuşku içindeydi.
18İsa yanlarına gelip kendilerine şun-
ları söyledi: "Gökte ve yeryüzünde
bütün yetki bana verildi. 19Bu ne-
denle gidin, bütün ulusları öğrenci-
lerim olarak yetiştirin; onları Baba,
Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla[g] vaf-
tiz edin; 20size buyurduğum her şeye
uymayı onlara öğretin. İşte ben, dün-
yanın sonuna dek her an sizinle bir-
likteyim."

g ***28:19*** "Adıyla": Grekçe "Adı içine".
28:16 Mat.26:32; Mar.14:28 **28:19** Elç.1:8

MARKOS

GİRİŞ

Kitabın İçeriği: *Markos, İsa'nın yaşamını anlatan İncil'in ilk dört kısmı arasında en kısa olanıdır. İsa'nın ne doğumundan, ne soyağacından, ne de çocukluğundan söz eder. Öğretiye daha az ağırlık verir. Örneğin Matta'da 21, Luka'da 26 benzetmeye karşılık Markos'ta sadece 9 benzetme vardır. Markos daha çok İsa'nın yaptıklarını yazıyor. Kısa ve öz yazar (birinci bölümde ne denli çok sayıda olayın anlatıldığına bakın). Anlatım canlı ve hareketlidir. Markos, öbür yazarlara oranla belirli bazı olayları daha ayrıntılı yazar[1]. Dikkatini, özellikle insanların İsa'ya gösterdiği ilginin üzerinde yoğunlaştırır[2].*

Kitabın konusu *1:1'de yalın bir şekilde açıklanır: «Tanrı'nın Oğlu İsa Mesih'le ilgili Müjde'nin başlangıcı.» Gerçekte Markos, İsa'yı Tanrı Oğlu[3], İnsanoğlu[4] ve çoktan beri beklenen kurtarıcı-kral Mesih[5] diye tanıtır. Ne var ki İsa, «İnsanoğlu hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye ve canını birçokları için fidye olarak vermeye geldi» diyor (10:45). Böylece İsa durup dinlenmeden gezer ve öğretisini yayar, hastaları iyileştirir. Yaptığı mucizelerle kimliğini ve yetkisini kanıtlayarak[6] kalabalıkları peşinden sürükler. Ama görevinin bu döneminde, kendisini tanıyanları sık sık uyararak kendisiyle ve mucizeleriyle ilgili haberleri yaymalarını engellemeye çalışır[7]. Dikkatini daha çok seçtiği kişileri eğitmeye verir[8]. Konuşmalarında, onu izlemenin bedelini[9], imanı[10] ve Tanrı'nın Egemenliği'ni[11] durmadan vurgular. Eylemleri önemli tepkilere yol açar. Bir yandan kötü ruhlara meydan okur, onları kovar[12], öte yandan Yahudi dininin ileri gelenleriyle çatışır[13]. Bunların kışkırtmasıyla gerçekleşecek ölümünden ve dirilişinden sık sık söz eder[14]. Kitabın neredeyse dörtte biri İsa'nın ölümünü ve dirilişini anlatır.*

Ana Hatlar:

1:1-13	*İsa'nın ortaya çıkışı*
1:14-9:50	*İsa'nın Celile ve çevresindeki faaliyetleri*
10:1-52	*İsa'nın Yeruşalim'e giderken yolda öğrettikleri*
11:1-16:20	*Yeruşalim'deki son günler*

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1367*

Vaftizci Yahya'nın Gelişi

(Mat.3:1-12; Luk.3:1-18; Yu.1:19-28)

1 Tanrı'nın Oğlu İsa Mesih'le* ilgili
Müjde'nin başlangıcı.
2 Peygamber Yeşaya'nın Kitabı'nda
şöyle yazılmıştır:

"İşte, habercimi senin önünden
gönderiyorum;
O senin yolunu hazırlayacak."
3 "Çölde haykıran,
'Rab'bin yolunu hazırlayın,
Geçeceği patikaları düzleyin'
diye sesleniyor."

1:2 Mal.3:1 **1:3** Yşa.40:3

4 Böylece Vaftizci Yahya çölde or-
taya çıktı. İnsanları, günahlarının
bağışlanması için tövbe edip vaftiz*
olmaya çağırıyordu. 5 Bütün Yahudi-
ye halkı ve Yeruşalimliler'in hepsi
ona geliyor, günahlarını itiraf ediyor,
onun tarafından Şeria Irmağı'nda vaf-
tiz ediliyordu.
6 Yahya'nın deve tüyünden giysisi,
belinde deri kuşağı vardı. Çekirge ve
yaban balı yerdi. 7 Şu haberi yayıyor-
du: "Benden sonra benden daha güç-
lü olan geliyor. Eğilip O'nun çarıkları-
nın bağını çözmeye bile layık değilim.
8 Ben sizi suyla vaftiz ettim, ama O si-
zi Kutsal Ruh'la vaftiz edecektir."

İsa Görevine Başlıyor

(Mat.3:13-4:22; Luk.3:21-22; 4:1-15; 5:1-11)

9 O günlerde Celile'nin Nasıra Ken-
ti'nden çıkıp gelen İsa, Yahya tara-
fından Şeria Irmağı'nda vaftiz edildi.
10 Tam sudan çıkarken, göklerin yarıl-
dığını ve Ruh'un güvercin gibi üzeri-
ne indiğini gördü. 11 Göklerden, "Sen
benim sevgili Oğlum'sun, senden hoş-
nudum" diyen bir ses duyuldu.
12 O an Ruh, İsa'yı çöle gönderdi.
13 İsa çölde kaldığı kırk gün boyun-
ca Şeytan tarafından denendi. Yaba-
nıl hayvanlar arasındaydı, melekler
O'na hizmet ediyordu.
14 Yahya'nın tutuklanmasından son-
ra İsa, Tanrı'nın Müjdesi'ni duyura du-
yura Celile'ye gitti. 15 "Zaman doldu"
diyordu, "Tanrı'nın Egemenliği yak-
laştı. Tövbe edin, Müjde'ye inanın!"
16 İsa, Celile Gölü'nün kıyısından
geçerken, göle ağ atmakta olan Simun
ile kardeşi Andreas'ı gördü. Bu adam-
lar balıkçıydı. 17 İsa onlara, "Ardımdan
gelin" dedi, "Sizleri insan tutan balık-
çılar yapacağım." 18 Onlar da hemen
ağlarını bırakıp O'nun ardından gitti-
ler. 19 İsa biraz ileri gidince Zebedi'nin
oğulları Yakup'la Yuhanna'yı gördü.
Teknede ağlarını onarıyorlardı. 20 He-
men onları çağırdı. Onlar da babaları
Zebedi'yi işçilerle birlikte teknede bı-
rakıp İsa'nın ardından gittiler.

İsa Kötü Ruhları Kovuyor, Hastaları İyileştiriyor

(Mat.8:14-17; Luk.4:31-44)

21 Kefarnahum'a girdiler. Şabat Gü-
nü* İsa havraya gidip öğretmeye baş-
ladı. 22 Halk O'nun öğretişine şaşıp
kaldı. Çünkü onlara din bilginleri*
gibi değil, yetkili biri gibi öğretiyor-
du. 23-24 Tam o sırada havrada bulunan
ve kötü ruha tutulmuş bir adam, "Ey
Nasıralı İsa, bizden ne istiyorsun?" di-
ye bağırdı. "Bizi mahvetmeye mi gel-
din? Senin kim olduğunu biliyorum,
Tanrı'nın Kutsalı'sın sen!"
25 İsa, "Sus, çık adamdan!" diyerek
kötü ruhu azarladı. 26 Kötü ruh adamı
sarstı ve büyük bir çığlık atarak için-
den çıktı.
27 Herkes şaşıp kaldı. Birbirlerine,
"Bu nasıl şey?" diye sormaya başladı-
lar. "Yepyeni bir öğreti! Kötü ruhlara
bile yetkiyle buyruk veriyor, onlar da
sözünü dinliyor." 28 Böylece İsa'yla il-
gili haber, Celile bölgesinin her yeri-
ne hızla yayıldı.
29 İsa havradan çıkar çıkmaz, Yakup
ve Yuhanna ile birlikte Simun ve An-
dreas'ın evine gitti. 30 Simun'un kay-
nanası ateşler içinde yatıyordu. Du-
rumu hemen İsa'ya bildirdiler. 31 O da
hastaya yaklaştı, elinden tutup kaldır-
dı. Kadının ateşi düştü, onlara hizmet
etmeye başladı.
32 Akşam olup güneş batınca, bütün
hastaları ve cinlileri İsa'ya getirdiler.
33 Bütün kent halkı kapıya toplanmış-
tı. 34 İsa, çeşitli hastalıklara yakalan-
mış birçok kişiyi iyileştirdi, birçok ci-
ni kovdu. Cinlerin konuşmasına izin

1:6 2Kr.1:8 **1:11** Mez.2:7; Yşa.42:1; Mat.3:17; 12:18; Mar.9:7; Luk.3:21-22 **1:15** Mat.3:1-2
1:22 Mat.7:28-29

vermiyordu. Çünkü onlar kendisinin
kim olduğunu biliyorlardı.
35 Sabah çok erkenden, ortalık he-
nüz ağarmadan İsa kalktı, evden çıkıp
ıssız bir yere gitti, orada dua etme-
ye başladı. 36 Simun ile yanındakiler
İsa'yı aramaya çıktılar. 37 O'nu bulun-
ca, “Herkes seni arıyor!” dediler.
38 İsa onlara, “Başka yerlere, yakın
kasabalara gidelim” dedi. “Oralarda da
Tanrı sözünü duyurayım. Bunun için
çıkıp geldim.” 39 Böylece havralarında
Tanrı sözünü duyurarak ve cinleri ko-
varak bütün Celile bölgesini dolaştı.

İsa Bir Cüzamlıyı İyileştiriyor

(Mat.8:1-4; Luk.5:12-16)

40 İsa'ya cüzamlı* biri geldi, diz çö-
kerek, “İstersen beni temiz kılabilir-
sin” diye yalvardı.
41 İsa'nın yüreği sızladı, elini uzatıp
adama dokundu, “İsterim, temiz ol!”
dedi. 42 Adam anında cüzamdan kur-
tulup tertemiz oldu.
43 İsa onu sıkıca uyararak hemen ya-
nından uzaklaştırdı. 44 “Sakın kimseye
bir şey söyleme!” dedi. “Git, kâhine*
görün ve cüzamdan temizlendiğini
herkese kanıtlamak için Musa'nın bu-
yurduğu sunuları sun.”
45 Ne var ki, adam çıkıp gitti, olay-
la ilgili haberi her tarafa yayıp duyur-
maya başladı. Öyle ki, İsa artık hiç-
bir kente açıkça giremez oldu. Ancak
dışarıda, ıssız yerlerde kalıyordu. Ve
halk her yerden O'na akın ediyordu.

Bir Felçlinin İyileştirilmesi

(Mat.9:1-8; Luk.5:17-26)

2 Birkaç gün sonra İsa tekrar Ke-
farnahum'a geldiğinde, evde ol-
duğu duyuldu. 2 O kadar çok insan
toplandı ki, artık kapının önünde bi-
le duracak yer kalmamıştı. İsa onla-
ra Tanrı sözünü anlatıyordu. 3 Bu ara-
da O'na dört kişinin taşıdığı felçli bir
adamı getirdiler. 4 Kalabalıktan O'na
yaklaşamadıkları için, bulunduğu ye-
rin üzerindeki damı delip açarak felç-
liyi üstünde yattığı şilteyle birlikte
aşağı indirdiler. 5 İsa onların imanını
görünce felçliye, “Oğlum, günahların
bağışlandı” dedi.
6-7 Orada oturan bazı din bilginleri
ise içlerinden şöyle düşündüler: “Bu
adam neden böyle konuşuyor? Tan-
rı'ya küfrediyor! Tanrı'dan başka kim
günahları bağışlayabilir?”
8 Akıllarından geçeni hemen ruhun-
da sezen İsa onlara, “Aklınızdan ne-
den böyle şeyler geçiriyorsunuz?” dedi.
9 “Hangisi daha kolay, felçliye, ‘Gü-
nahların bağışlandı’ demek mi, yoksa,
‘Kalk, şilteni topla, yürü’ demek mi?
10-11 Ne var ki, İnsanoğlu'nun* yeryü-
zünde günahları bağışlama yetkisine
sahip olduğunu bilesiniz diye...” Son-
ra felçliye, “Sana söylüyorum, kalk,
şilteni topla, evine git!” dedi. 12 Adam
kalktı, hemen şiltesini topladı, hepsi-
nin gözü önünde çıkıp gitti. Herkes şa-
şakalmıştı. Tanrı'yı övüyorlar, “Böyle-
sini hiç görmemiştik” diyorlardı.

Levi'nin Öğrencilere Katılması

(Mat.9:9-13; Luk.5:27-32)

13 İsa yine çıkıp göl kıyısına gitti.
Bütün halk yanına geldi, O da onlara
öğretmeye başladı. 14 Yoldan geçerken,
vergi toplama yerinde oturan Alfay
oğlu Levi'yi gördü. Ona, “Ardımdan
gel” dedi. Levi de kalkıp İsa'nın ar-
dından gitti.
15 Sonra İsa, Levi'nin evinde ye-
mek yerken, birçok vergi görevlisiy-
le* günahkâr O'nunla ve öğrencile-
riyle birlikte sofraya oturmuştu. O'nu
izleyen böyle birçok kişi vardı. 16 Fe-
risiler'den* bazı din bilginleri, O'nu
günahkârlar ve vergi görevlileriyle
birlikte yemekte görünce öğrencile-
rine, “Niçin vergi görevlileri ve günah-

1:39 Mat.4:23; 9:35 **1:44** Lev.14:1-32

kârlarla birlikte yemek yiyor?" diye sordular.

[17]Bunu duyan İsa onlara, "Sağlamların değil, hastaların hekime ihtiyacı var" dedi. "Ben doğru kişileri değil, günahkârları çağırmaya geldim."

Oruçla İlgili Soru

(Mat.9:14-17; Luk.5:33-39)

[18]Yahya'nın öğrencileriyle Ferisiler oruç tutarken, bazı kişiler İsa'ya gelip, "Yahya'nın ve Ferisiler'in öğrencileri oruç tutuyor da senin öğrencilerin neden tutmuyor?" diye sordular.

[19]İsa şöyle karşılık verdi: "Güvey aralarında olduğu sürece davetliler oruç tutar mı? Güvey aralarında oldukça oruç tutmazlar! [20]Ama güveyin aralarından alınacağı günler gelecek, onlar işte o zaman, o gün oruç tutacaklar. [21]Hiç kimse eski giysiyi yeni kumaş parçasıyla yamamaz. Yoksa yeni yama çeker, eski giysiden kopar, yırtık daha beter olur. [22]Hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara doldurmaz. Yoksa şarap tulumları patlatır, şarap da tulumlar da mahvolur. Yeni şarap yeni tulumlara doldurulur."

Şabat Günü Sorunu

(Mat.12:1-8; Luk.6:1-5)

[23]Bir Şabat Günü* İsa ekinler arasından geçiyordu. Öğrencileri yolda giderken başakları koparmaya başladılar. [24]Ferisiler İsa'ya, "Bak, Şabat Günü yasak olanı neden yapıyorlar?" dediler.

[25]İsa onlara, "Davut'la yanındakiler aç ve muhtaç kalınca Davut'un ne yaptığını hiç okumadınız mı?" diye sordu. [26]"Başkâhin Aviyatar'ın zamanında Davut, Tanrı'nın evine girdi, kâhinlerden başkasının yemesi yasak olan adak ekmeklerini* yedi ve yanındakilere de verdi." [27]Sonra onlara, "İnsan Şabat Günü için değil, Şabat Günü insan için yaratıldı" dedi. [28]"Bu nedenle İnsanoğlu* Şabat Günü'nün de Rabbi'dir."

Eli Sakat Bir Adam İyileştiriliyor

(Mat.12:9-14; Luk.6:6-11)

3 İsa yine havraya girdi. Orada eli sakat bir adam vardı. [2]Bazıları İsa'yı suçlamak amacıyla, Şabat Günü* hastayı iyileştirecek mi diye O'nu gözlüyorlardı. [3]İsa, eli sakat adama, "Kalk, öne çık!" dedi. [4]Sonra havradakilere, "Kutsal Yasa'ya göre Şabat Günü iyilik yapmak mı doğru, kötülük yapmak mı? Can kurtarmak mı doğru, can almak mı?" diye sordu. Onlardan ses çıkmadı.

[5]İsa, çevresindekilere öfkeyle baktı. Yüreklerinin duygusuzluğu O'nu kederlendirmişti. Adama, "Elini uzat!" dedi. Adam elini uzattı, eli yine sapasağlam oluverdi.

[6]Bunun üzerine Ferisiler dışarı çıktılar, İsa'yı yok etmek için Hirodes yanlılarıyla hemen görüşmeye başladılar.

İsa, Celile Gölü'nün Kıyısında

[7-8]İsa, öğrencileriyle birlikte göl kıyısına çekildi. Celile'den büyük bir kalabalık O'nun ardından geldi. Ayrıca, bütün yaptıklarını duyan büyük kalabalıklar Yahudiye'den, Yeruşalim'den, İdumeya'dan, Şeria Irmağı'nın karşı yakasından, Sur ve Sayda bölgelerinden kendisine akın etti. [9]İsa, kalabalığın arasında sıkışıp kalmamak için öğrencilerine bir kayık hazır bulundurmalarını söyledi. [10]Birçoklarını iyileştirmiş olduğundan, çeşitli hastalıklara yakalananlar O'na dokunmak için üzerine üşüşüyordu. [11]Kötü ruhlar O'nu görünce ayaklarına kapanıyor, "Sen Tanrı'nın Oğlu'sun!" diye bağırıyorlardı. [12]Ama İsa, kim olduğunu açıklamamaları için onları sıkı sıkıya uyardı.

2:23 Yas.23:25 **2:25-26** Lev.24:9; 1Sa.21:1-6 **3:9-10** Mar.4:1; Luk.5:1-3

İsa On İki Elçisini Seçiyor

(Mat.10:1-4; Luk.6:12-16)

13 İsa, dağa çıkarak istediği kişileri
yanına çağırdı. Onlar da yanına git-
tiler. 14-19 İsa bunlardan on iki kişiyi
yanında bulundurmak, Tanrı sözü-
nü duyurmaya göndermek ve cinleri
kovmaya yetkili kılmak üzere seçti.
Seçtiği bu on iki kişi şunlardır: Pet-
rus adını verdiği Simun, Beni-Regeş,
yani Gökgürültüsü Oğulları adını ver-
diği Zebedi'nin oğulları Yakup ve Yu-
hanna, Andreas, Filipus, Bartalmay,
Matta, Tomas, Alfay oğlu Yakup, Ta-
day, Yurtsever* Simun ve İsa'ya iha-
net eden Yahuda İskariot.

İsa ve Baalzevul

(Mat.12:22-32; Luk.11:14-23; 12:10)

20 İsa bundan sonra eve gitti. Yine
öyle büyük bir kalabalık toplandı ki,
İsa'yla öğrencileri yemek bile yiye-
mediler. 21 Yakınları bunu duyunca,
"Aklını kaçırmış" diyerek O'nu alma-
ya geldiler.

22 Yeruşalim'den gelen din bilginle-
ri ise, "Baalzevul* O'nun içine girmiş"
ve "Cinleri, cinlerin önderinin gücüy-
le kovuyor" diyorlardı.

23 Bunun üzerine İsa din bilginle-
rini yanına çağırıp onlara benzetme-
lerle seslendi. "Şeytan, Şeytan'ı na-
sıl kovabilir?" dedi. 24 "Bir ülke kendi
içinde bölünmüşse, ayakta kalamaz.
25 Bir ev kendi içinde bölünmüşse,
ayakta kalamaz. 26 Şeytan da kendi-
ne karşı gelip kendi içinde bölünmüş-
se, artık ayakta kalamaz; sonu gelmiş
demektir. 27 Hiç kimse güçlü adamın
evine girip malını çalamaz. Ancak
onu bağladıktan sonra evini soyabi-
lir. 28-29 Size doğrusunu söyleyeyim,
insanların işlediği her günah, ettiği
her küfür bağışlanacak, ama Kutsal
Ruh'a küfreden asla bağışlanmaya-
cak. Bunu yapan, asla silinmeyecek
bir günah işlemiş olur."
30 İsa bu sözleri, "O'nda kötü ruh
var" dedikleri için söyledi.

İsa'nın Annesiyle Kardeşleri

(Mat.12:46-50; Luk.8:19-21)

31 Daha sonra İsa'nın annesiyle kar-
deşleri geldi. Dışarıda durdular, ha-
ber gönderip O'nu çağırdılar. 32 İsa'nın
çevresinde oturan kalabalıktan bazı-
ları, "Bak" dediler, "Annenle kardeş-
lerin dışarıda, seni istiyorlar."
33 İsa buna karşılık onlara, "Kimdir
annem ve kardeşlerim?" dedi. 34 Son-
ra çevresinde oturanlara bakıp şöyle
dedi: "İşte annem, işte kardeşlerim!
35 Tanrı'nın isteğini kim yerine geti-
rirse, kardeşim, kızkardeşim ve an-
nem odur."

Tohum Benzetmesi

(Mat.13:1-9; Luk.8:4-8)

4 İsa göl kıyısında halka yine öğ-
retmeye başladı. Çevresinde çok
büyük bir kalabalık toplandı. Bu yüz-
den İsa göldeki bir tekneye binip otur-
du. Bütün kalabalık göl kıyısında du-
ruyordu. 2-3 İsa onlara benzetmelerle
birçok şey öğretiyordu. Öğretirken,
"Şunu dinleyin" dedi. "Ekincinin biri
tohum ekmeye çıktı. 4 Ektiği tohum-
lardan kimi yol kenarına düştü. Kuş-
lar gelip bunları yedi. 5 Kimi, toprağı
az kayalık yerlere düştü. Toprak de-
rin olmadığından hemen filizlendi.
6 Ne var ki, güneş doğunca kavruldu-
lar, kök salamadıkları için kuruyup
gittiler. 7 Kimi, dikenler arasına düş-
tü. Dikenler büyüdü, filizleri boğdu
ve filizler ürün vermedi. 8 Kimi ise
iyi toprağa düştü, büyüyüp çoğaldı,
ürün verdi. Bazısı otuz, bazısı altmış,
bazısı da yüz kat ürün verdi." 9 Sonra
İsa şunu ekledi: "İşitecek kulağı olan
işitsin!"

3:22 Mat.9:34; 10:25 **4:1** Luk.5:1-3

Benzetmelerin Amacı

(Mat.13:10-17; Luk.8:9-10)

10 Onikiler'le* öbür izleyicileri İsa'yla
yalnız kalınca, kendisinden benzetme-
lerin anlamını sordular. 11 O da onlara
şöyle dedi: "Tanrı'nın Egemenliği'nin
sırrı sizlere açıklandı, ama dışarıda
olanlara her şey benzetmelerle anla-
tılır. 12 Öyle ki,

'Bakıp bakıp görmesinler,
Duyup duyup anlamasınlar da,
Dönüp bağışlanmasınlar.' "

Tohum Benzetmesi Açıklanıyor

(Mat.13:18-23; Luk.8:11-15)

13 İsa sonra onlara, "Siz bu benzet-
meyi anlamıyor musunuz?" dedi. "Öy-
leyse bütün benzetmeleri nasıl anla-
yacaksınız? 14 Ekincinin ektiği, Tanrı
sözüdür. 15 Bazı insanlar sözün ekildi-
ği yerde yol kenarına düşen tohumlara
benzer. Bunlar sözü işitir işitmez, Şey-
tan gelir, yüreklerine ekilen sözü alır
götürür. 16-17 Kayalık yerlere ekilenler
ise, işittikleri sözü hemen sevinçle ka-
bul eden, ama kök salamadıkları için
ancak bir süre dayanan kişilerdir. Böy-
leleri Tanrı sözünden ötürü sıkıntı ya
da zulme uğrayınca hemen sendele-
yip düşerler. 18-19 Yine bazıları diken-
ler arasında ekilen tohumlara benzer-
ler. Bunlar sözü işitirler, ama dünyasal
kaygılar, zenginliğin aldatıcılığı ve da-
ha başka hevesler araya girip sözü bo-
ğar ve ürün vermesini engeller. 20 İyi
toprağa ekilenler ise, sözü işiten, onu
benimseyen, kimi otuz, kimi altmış,
kimi de yüz kat ürün veren kişilerdir."

Kandil Kandilliğe Konur

(Luk.8:16-18)

21 Onlara, "Kandili, tahıl ölçeğinin
ya da yatağın altına koymak için mi
getirirler?" dedi. "Kandilliğe koymak
için değil mi? 22 Gizli olan ne varsa,
açığa çıkarılmak üzere gizlenmiştir;
saklı olan ne varsa, aydınlığa çıkmak
üzere saklanmıştır. 23 İşitecek kulağı
olan işitsin!"

24 İsa şöyle devam etti: "İşittikleri-
nize dikkat edin! Hangi ölçekle verir-
seniz, aynı ölçekle alacaksınız. Hatta
size daha fazlası verilecek. 25 Çünkü
kimde varsa, ona daha çok verilecek.
Ama kimde yoksa, elindeki de alına-
cak."

Filizlenen Tohum Benzetmesi

26 Sonra İsa şöyle dedi: "Tanrı'nın
Egemenliği, toprağa tohum saçan
adama benzer. 27 Gece olur, uyur; gün-
düz olur, kalkar. Kendisi nasıl olduğu-
nu bilmez ama, tohum filizlenir, geli-
şir. 28 Toprak kendiliğinden ürün verir.
Önce filizi, sonra başağı, sonunda da
başağı dolduran taneleri verir. 29 Ürün
olgunlaşınca, adam hemen orağı vu-
rur. Çünkü biçim vakti gelmiştir."

Hardal Tanesi Benzetmesi

(Mat.13:31-32,34; Luk.13:18-19)

30 İsa sonra şöyle dedi: "Tanrı'nın
Egemenliği'ni neye benzetelim, nasıl
bir benzetmeyle anlatalım? 31-32 Tan-
rı'nın Egemenliği, hardal tanesine ben-
zer. Hardal, yeryüzünde toprağa eki-
len tohumların en küçüğü olmakla
birlikte, ekildikten sonra gelişir, bütün
bahçe bitkilerinin boyunu aşar. Öyle-
sine dal budak salar ki, kuşlar gölge-
sinde barınabilir."

33 İsa, Tanrı sözünü, buna benzer
birçok benzetmeyle halkın anlaya-
bildiği ölçüde anlatırdı. 34 Benzetme
kullanmadan onlara hiçbir şey an-
latmazdı. Ama kendi öğrencileriy-
le yalnız kaldığında, onlara her şeyi
açıklardı.

4:12 Yşa.6:9-10 **4:21** Mat.5:15; Luk.11:33 **4:22** Mat.10:26; Luk.12:2
4:24 Mat.7:2; Luk.6:38 **4:25** Mat.13:12; 25:29; Luk.19:26 **4:29** Yoe.3:13; Yu.4:44

İsa Fırtınayı Yatıştırıyor

(Mat.8:23-27; Luk.8:22-25)

35 O gün akşam olunca öğrencileri-
ne, "Karşı yakaya geçelim" dedi.
36 Öğrenciler kalabalığı geride bıra-
karak İsa'yı, içinde bulunduğu tekney-
le götürdüler. Yanında başka tekneler
de vardı. 37 Bu sırada büyük bir fırtı-
na koptu. Dalgalar tekneye öyle bindir-
di ki, tekne neredeyse suyla dolmuştu.
38 İsa, teknenin kıç tarafında bir yastığa
yaslanmış uyuyordu. Öğrenciler O'nu
uyandırıp, "Öğretmenimiz, öleceğiz!
Hiç aldırmıyor musun?" dediler.
39 İsa kalkıp rüzgarı azarladı, göle,
"Sus, sakin ol!" dedi. Rüzgar dindi, or-
talık sütliman oldu.
40 İsa öğrencilerine, "Neden korku-
yorsunuz? Hâlâ imanınız yok mu?"
dedi.
41 Onlar ise büyük korku içinde bir-
birlerine, "Bu adam kim ki, rüzgar
da göl de O'nun sözünü dinliyor?"
dediler.

Cinli Bir Adamın İyileştirilmesi

(Mat.8:28-34; Luk.8:26-39)

5 Gölün karşı yakasına, Gerasa-
lılar'ın memleketine vardılar. 2 İsa
tekneden iner inmez, kötü ruha tutul-
muş bir adam mezarlık mağaralardan
çıkıp O'nu karşıladı. 3 Mezarların için-
de yaşayan bu adamı artık kimse zin-
cirle bile bağlı tutamıyordu. 4 Birçok
kez zincir ve köstekler ile bağlandığı
halde, zincirleri koparmış, köstekleri
parçalamıştı. Hiç kimse onunla başa
çıkamıyordu. 5 Gece gündüz mezarlar-
da, dağlarda bağırıp duruyor, kendini
taşlarla yaralıyordu.
6 Uzaktan İsa'yı görünce koşup gel-
di, O'nun önünde yere kapandı. 7 Yük-
sek sesle haykırarak, "Ey İsa, yüce
Tanrı'nın Oğlu, benden ne istiyorsun?
Tanrı hakkı için sana yalvarırım, ba-
na işkence etme!" dedi. 8 Çünkü İsa,
"Ey kötü ruh, adamın içinden çık!"
demişti.
9 Sonra İsa adama, "Adın ne?" di-
ye sordu.
"Adım Tümen*. Çünkü sayımız çok"
dedi. 10 Ruhları o bölgeden çıkarma-
ması için İsa'ya yalvarıp yakardı.
11 Orada, dağın yamacında otlayan
büyük bir domuz sürüsü vardı. 12 Kö-
tü ruhlar İsa'ya, "Bizi şu domuzlara
gönder, onlara girelim" diye yalvardı-
lar. 13 İsa'nın izin vermesi üzerine kö-
tü ruhlar adamdan çıkıp domuzların
içine girdiler. Yaklaşık iki bin domuz-
dan oluşan sürü, dik yamaçtan aşağı
koşuşarak göle atlayıp boğuldu.
14 Domuzları güdenler kaçıp kent-
te ve köylerde olayın haberini yaydı-
lar. Halk olup biteni görmeye çıktı.
15 İsa'nın yanına geldiklerinde, önce-
leri bir tümen cine tutulan adamı gi-
yinmiş, aklı başına gelmiş, oturmuş
görünce korktular. 16 Olayı görenler,
cinli adama olanları ve domuzların
başına gelenleri halka anlattılar. 17 Bu-
nun üzerine halk, bölgelerinden ayrıl-
ması için İsa'ya yalvarmaya başladı.
18 İsa tekneye binerken, önceleri cin-
li olan adam O'na, "Seninle geleyim"
diye yalvardı.
19 Ama İsa adama izin vermedi. Ona,
"Evine, yakınlarının yanına dön" dedi.
"Rab'bin senin için neler yaptığını, sa-
na nasıl merhamet ettiğini onlara an-
lat." 20 Adam da gitti, İsa'nın kendisi
için neler yaptığını Dekapolis'te du-
yurmaya başladı. Anlattıklarına her-
kes şaşıp kalıyordu.

Dirilen Kız, İyileşen Kadın

(Mat.9:18-26; Luk.8:40-56)

21 İsa tekneyle karşı yakaya dönünce,
çevresinde büyük bir kalabalık top-
landı. Kendisi gölün kıyısında duru-
yordu. 22-23 Bu sırada havra yönetici-
lerinden Yair adında biri geldi. İsa'yı
görünce ayaklarına kapandı, "Küçük

kızım can çekişiyor. Gelip ellerini
onun üzerine koy da kurtulsun, yaşa-
sın!" diye yalvardı. [24]İsa adamla bir-
likte gitti. Büyük bir kalabalık da ar-
dından gidiyor, O'nu sıkıştırıyordu.
[25]Orada, on iki yıldır kanaması olan
bir kadın vardı. [26]Birçok hekimin
elinden çok çekmiş, varını yoğunu
harcamış, ama iyileşeceğine daha da
kötüleşmişti. [27]Kadın, İsa hakkında an-
latılanları duymuştu. Bu nedenle, kala-
balıkta O'nun arkasından gelip giysi-
sine dokundu. [28]İçinden, "Giysilerine
bile dokunsam kurtulurum" diyordu.
[29]O anda kanaması kesiliverdi. Kadın,
bedeninin derinliğinde acıdan kurtul-
duğunu hissetti. [30]İsa ise, kendisinden
bir gücün akıp gittiğini hemen anladı.
Kalabalığın ortasında dönüp, "Giysile-
rime kim dokundu?" diye sordu.
[31]Öğrencileri O'na, "Seni sıkıştıran
kalabalığı görüyorsun! Nasıl oluyor
da, 'Bana kim dokundu' diye soruyor-
sun?" dediler.
[32]İsa kendisine dokunanı görmek
için çevresine bakındı. [33]Kadın da
kendisindeki değişikliği biliyordu.
Korkuyla titreyerek geldi, İsa'nın ayak-
larına kapandı ve O'na bütün gerçeği
anlattı. [34]İsa ona, "Kızım" dedi, "İma-
nın seni kurtardı. Esenlikle git. Acı-
ların son bulsun."
[35]İsa daha konuşurken, havra yöne-
ticisinin evinden adamlar geldi. Yö-
neticiye, "Kızın öldü" dediler. "Öğret-
meni neden hâlâ rahatsız ediyorsun?"
[36]İsa bu sözlere aldırmadan havra
yöneticisine, "Korkma, yalnız iman
et!" dedi.
[37]İsa, Petrus, Yakup ve Yakup'un
kardeşi Yuhanna'dan başka hiç kimse-
nin kendisiyle birlikte gitmesine izin
vermedi. [38]Havra yöneticisinin evi-
ne vardıklarında İsa, acı acı ağlayıp
feryat eden gürültülü bir kalabalıkla
karşılaştı. [39]İçeri girerek onlara, "Ni-
ye gürültü edip ağlıyorsunuz?" dedi.
"Çocuk ölmedi, uyuyor." [40]Onlar ise
kendisiyle alay ettiler. Ama İsa hepsini
dışarı çıkardıktan sonra çocuğun an-
nesini babasını ve kendisiyle birlikte
olanları alıp çocuğun bulunduğu oda-
ya girdi. [41]Çocuğun elini tutarak ona,
"Talita kumi!" dedi. Bu söz, "Kızım,
sana söylüyorum, kalk" demektir.
[42]On iki yaşında olan kız hemen
ayağa kalktı, yürümeye başladı.
Oradakileri derin bir şaşkınlık aldı.
[43]İsa, "Bunu kimse bilmesin" diyerek
onları sıkı sıkıya uyardı ve kıza ye-
mek verilmesini buyurdu.

İsa Reddediliyor

(Mat.13:53-58; Luk.4:16-30)

6 İsa oradan ayrılarak kendi memle-
ketine gitti. Öğrencileri de ardın-
dan gittiler. [2]Şabat Günü* olunca İsa
havrada öğretmeye başladı. Söyledik-
lerini işiten birçok kişi şaşıp kaldı. "Bu
adam bunları nereden öğrendi?" diye
soruyorlardı. "Kendisine verilen bu
bilgelik nedir? Nasıl böyle mucizeler
yapabiliyor? [3]Meryem'in oğlu, Yakup,
Yose, Yahuda ve Simun'un kardeşi
olan marangoz değil mi bu? Kızkar-
deşleri burada, aramızda yaşamıyor
mu?" Ve gücenip O'nu reddettiler.
[4]İsa da onlara, "Bir peygamber, ken-
di memleketinden, akraba çevresinden
ve kendi evinden başka yerde hor gö-
rülmez" dedi. [5]Orada birkaç hastayı,
üzerlerine ellerini koyarak iyileştir-
mekten başka hiçbir mucize yapama-
dı. [6]Halkın imansızlığına şaşıyordu.

İsa On İki Elçisini Görevlendiriyor

(Mat.10:5-15; Luk.9:1-6)

İsa çevredeki köyleri dolaşıp öğreti-
yordu. [7]On iki öğrencisini yanına ça-
ğırdı ve onları ikişer ikişer halk ara-
sına göndermeye başladı. Onlara kötü
ruhlar üzerinde yetki verdi.

6:4 Mat.13:57; Luk.4:24; Yu.4:44

[8]Yolculuk için yanlarına değnek-
ten başka bir şey almamalarını söyle-
di. Ne ekmek, ne torba, ne de kuşak-
larında para götüreceklerdi. [9]Onlara
çarık giymelerini söyledi. Ama, "İki
mintan giymeyin" dedi.

[10]"Bir yere gittiğiniz zaman, ora-
dan ayrılıncaya dek hep aynı evde
kalın" diye devam etti. [11]"İnsanların
sizi kabul etmedikleri, sizi dinleme-
dikleri bir yerden ayrılırken, onlara
uyarı olsun diye ayağınızın altında-
ki tozu silkin!"

[12]Böylece öğrenciler yola çıkıp in-
sanları tövbeye çağırmaya başladılar.
[13]Birçok cin kovdular; birçok hastayı,
üzerlerine yağ sürerek iyileştirdiler.

Yahya'nın Öldürülmesi

(Mat.14:1-12; Luk.9:7-9)

[14]Kral Hirodes* de olup bitenleri
duydu. Çünkü İsa'nın ünü her tarafa
yayılmıştı. Bazıları, "Bu adam, ölüm-
den dirilen Vaftizci Yahya'dır. Ola-
ğanüstü güçlerin onda etkin olması-
nın nedeni budur" diyordu. [15]Başkaları,
"O İlyas'tır" diyor, yine başkaları, "Es-
ki peygamberlerden biri gibi bir pey-
gamberdir" diyordu.

[16]Hirodes bunları duyunca, "Başını
kestirdiğim Yahya dirildi!" dedi.

[17-18]Hirodes'in kendisi, kardeşi Fi-
lipus'un karısı Hirodiya'nın yüzünden
adam gönderip Yahya'yı tutuklatmış,
zindana attırıp zincire vurdurmuştu.
Çünkü Hirodes bu kadınla evlenince
Yahya ona, "Kardeşinin karısıyla ev-
lenmen Kutsal Yasa'ya aykırıdır" de-
mişti. [19]Hirodiya bu yüzden Yahya'ya
kin bağlamıştı; onu öldürtmek isti-
yor, ama başaramıyordu. [20]Çünkü
Yahya'nın doğru ve kutsal bir adam
olduğunu bilen Hirodes ondan korku-
yor ve onu koruyordu. Yahya'yı dinle-
diği zaman büyük bir şaşkınlık için-
de kalıyor, yine de onu dinlemekten
zevk alıyordu.

[21]Ne var ki, Hirodes'in kendi doğum
gününde saray büyükleri, komutan-
lar ve Celile'nin ileri gelenleri için
verdiği şölende beklenen fırsat doğ-
du. [22]Hirodiya'nın kızı içeri girip dans
etti. Bu, Hirodes'le konuklarının ho-
şuna gitti.

Kral genç kıza, "Dile benden, ne
dilersen veririm" dedi. [23]Ant içerek,
"Benden ne dilersen, krallığımın ya-
rısı da olsa, veririm" dedi.

[24]Kız dışarı çıkıp annesine, "Ne is-
teyeyim?" diye sordu.

"Vaftizci Yahya'nın başını iste" de-
di annesi.

[25]Kız hemen koşup kralın yanına
girdi, "Vaftizci Yahya'nın başını bir
tepsi üzerinde hemen bana vermeni
istiyorum" diyerek dileğini açıkladı.

[26]Kral buna çok üzüldüyse de, ko-
nuklarının önünde içtiği anttan ötürü
kızı reddetmek istemedi. [27]Hemen bir
cellat gönderip Yahya'nın başını getir-
mesini buyurdu. Cellat zindana giderek
Yahya'nın başını kesti. [28]Kesik başı bir
tepsi üzerinde getirip genç kıza verdi,
kız da annesine götürdü. [29]Yahya'nın
öğrencileri bunu duyunca gelip cesedi
aldılar ve mezara koydular.

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor

(Mat.14:13-21; Luk.9:10-17; Yu.6:1-14)

[30]Elçiler, İsa'nın yanına dönerek
yaptıkları ve öğrettikleri her şeyi O'na
anlattılar. [31]İsa onlara, "Gelin, tek ba-
şımıza tenha bir yere gidelim de bi-
raz dinlenin" dedi. Gelen giden öyle
çoktu ki, yemek yemeye bile vakit bu-
lamıyorlardı.

[32]Tekneye binip tek başlarına tenha
bir yere doğru yol aldılar. [33]Gittikleri-
ni gören birçok kişi onları tanıdı. Halk
civardaki bütün kentlerden yaya ola-

6:8-11 Luk.10:4-11 **6:11** Elç.13:51 **6:13** Yak.5:14 **6:14-15** Mat.16:14; Mar.8:28; Luk.9:19
6:17-18 Luk.3:19-20

rak yola dökülüp onlardan önce oraya
vardı. 34 İsa tekneden inince büyük bir
kalabalıkla karşılaştı. Çobansız koyun-
lara benzeyen bu insanlara acıdı ve on-
lara birçok konuda öğretmeye başladı.
35-36 Vakit ilerlemişti. Öğrencileri
İsa'ya gelip, "Burası ıssız bir yer" de-
diler, "Vakit de ilerledi. Halkı salıver
de çevredeki çiftlik ve köylere gidip
kendilerine yiyecek alsınlar."
37 İsa ise, "Onlara siz yiyecek verin"
diye karşılık verdi.
Öğrenciler İsa'ya, "Gidip iki yüz di-
narlık ekmek alıp onlara yedirelim mi
yani?" diye sordular.
38 İsa onlara, "Kaç ekmeğiniz var,
gidin bakın" dedi.
Öğrenip geldiler, "Beş ekmekle iki
balığımız var" dediler.
39 İsa herkesi küme küme yeşil ça-
yıra oturtmalarını buyurdu. 40 Halk
yüzer ellişer kişilik bölükler halinde
oturdu. 41 İsa beş ekmekle iki balığı al-
dı, gözlerini göğe kaldırarak şükretti;
sonra ekmekleri böldü ve halka da-
ğıtmaları için öğrencilerine verdi. İki
balığı da hepsinin arasında paylaştır-
dı. 42-43 Herkes yiyip doydu. Artakalan
ekmek ve balıktan on iki sepet dolusu
topladılar. 44 Yemek yiyen erkeklerin
sayısı beş bin kadardı.

İsa Su Üstünde Yürüyor

(Mat.14:22-33; Yu.6:15-21)

45 Bundan hemen sonra İsa öğrenci-
lerine, tekneye binip kendisinden ön-
ce karşı yakada bulunan Beytsayda'ya
geçmelerini buyurdu. Bu arada kendi-
si halkı evlerine gönderecekti. 46 Onları
uğurladıktan sonra, dua etmek için da-
ğa çıktı. 47-48 Akşam olduğunda, tekne
gölün ortasına varmıştı. Yalnız başına
karada kalan İsa, öğrencilerinin kü-
rek çekmekte çok zorlandıklarını gör-
dü. Çünkü rüzgar onlara karşı esiyor-
du. Sabaha karşı[a] İsa, gölün üstünde
yürüyerek onlara yaklaştı. Yanların-
dan geçip gidecekti. 49 Onlar ise, gölün
üstünde yürüdüğünü görünce O'nu ha-
yalet sanarak bağrıştılar. 50 Hepsi O'nu
görmüş ve dehşete kapılmıştı. İsa he-
men onlara seslenerek, "Cesur olun,
benim, korkmayın!" dedi. 51 Tekne-
ye binip onlara katılınca rüzgar dindi.
Onlarsa büyük bir şaşkınlık içindeydi.
52 Ekmekle ilgili mucizeyi bile anla-
mamışlardı; zihinleri körelmişti.

İsa Ginnesar'da Hastaları İyileştiriyor

(Mat.14:34-36)

53 İsa'yla öğrencileri gölü aştılar, Gin-
nesar'da karaya çıkıp tekneyi bağladı-
lar. 54 Onlar tekneden inince, halk İsa'yı
hemen tanıdı. 55 Bazıları koşarak bütün
yöreyi dolaştı. İsa'nın bulunduğu ye-
ri öğrenenler, hastaları şilteleriyle ora-
ya götürmeye başladılar. 56 Köy olsun,
kent ya da çiftlik olsun, İsa'nın gittiği
her yerde, hastaları meydanlara yatırı-
yor, sadece giysisinin eteğine dokun-
malarına izin vermesi için yalvarıyor-
lardı. Dokunanların hepsi de iyileşti.

İnsanı Kirleten Nedir?

(Mat.15:1-20)

7 Yeruşalim'den gelen Ferisiler ve
bazı din bilginleri, İsa'nın çevre-
sinde toplandılar. 2 O'nun öğrencile-
rinden bazılarının murdar*, yani yı-
kanmamış ellerle yemek yediklerini
gördüler. 3 Ferisiler, hatta bütün Yahu-
diler, atalarının töresi uyarınca elleri-
ni iyice yıkamadan yemek yemezler.
4 Çarşıdan dönünce de, yıkanmadan
yemek yemezler[b]. Ayrıca kâse, testi

a ***6:47-48*** "Sabaha karşı": Grekçe "Gecenin dördüncü nöbetinde" (bkz. Sözlük, "Saat").
b *7:4* "Çarşıdan dönünce de, yıkanmadan yemek yemezler" ya da "Çarşıdan dönünce de, aldıklarını yıkamadan yemezler."
6:34 Say.27:17; 1Kr.22:17; 2Ta.18:16; Hez.34:5; Zek.10:2; Mat.9:36

ve bakır kapların yıkanmasıyla ilgili
başka birçok töreye de uyarlar.
5 Ferisiler ve din bilginleri İsa'ya,
"Öğrencilerin neden atalarımızın tö-
resine uymuyorlar, niçin murdar eller-
le yemek yiyorlar?" diye sordular.
6 İsa onları şöyle yanıtladı: "Yeşa-
ya'nın siz ikiyüzlülerle ilgili peygam-
berlik sözü ne kadar yerindedir! Yaz-
mış olduğu gibi,

'Bu halk, dudaklarıyla beni[c] sayar,
Ama yürekleri benden uzak.
7 Bana boşuna taparlar.
Çünkü öğrettikleri, sadece insan
buyruklarıdır.'

8 Siz Tanrı buyruğunu bir yana bırak-
mış, insan töresine uyuyorsunuz."
9 İsa onlara ayrıca şunu söyledi:
"Kendi törenizi sürdürmek için Tan-
rı buyruğunu bir kenara itmeyi ne de
güzel beceriyorsunuz! 10 Musa, 'An-
nene babana saygı göstereceksin' ve,
'Annesine ya da babasına söven kesin-
likle öldürülecektir' diye buyurmuştu.
11-12 Ama siz, 'Eğer bir adam annesine
ya da babasına, benden alacağın bütün
yardım kurbandır, yani Tanrı'ya adan-
mıştır derse, artık annesi ya da baba-
sı için bir şey yapmasına izin yok' di-
yorsunuz. 13 Böylece kuşaktan kuşağa
aktardığınız törelerle Tanrı'nın sözü-
nü geçersiz kılıyorsunuz. Buna benzer
daha birçok şey yapıyorsunuz."
14 İsa, halkı yine yanına çağırıp on-
lara, "Hepiniz beni dinleyin ve şunu
belleyin" dedi. 15-16 "İnsanın dışında
olup içine giren hiçbir şey onu kirle-
temez. İnsanı kirleten, insanın için-
den çıkandır."[ç]
17 İsa kalabalığı bırakıp eve girince,
öğrencileri O'na bu benzetmenin an-
lamını sordular. 18 O da onlara, "De-
mek siz de anlamıyorsunuz, öyle mi?"
dedi. "Dışarıdan insanın içine giren
hiçbir şeyin onu kirletemeyeceğini
bilmiyor musunuz? 19 Dıştan giren, in-
sanın yüreğine değil, midesine gider,
oradan da helaya atılır." İsa bu sözler-
le, bütün yiyeceklerin temiz olduğunu
bildirmiş oluyordu.
20 İsa şöyle devam etti: "İnsanı kirle-
ten, insanın içinden çıkandır. 21-22 Çün-
kü kötü düşünceler, fuhuş, hırsızlık,
cinayet, zina, açgözlülük, kötülük, hi-
le, sefahat, kıskançlık, iftira, kibir ve
akılsızlık içten, insanın yüreğinden
kaynaklanır. 23 Bu kötülüklerin hepsi
içten kaynaklanır ve insanı kirletir."

Fenikeli Kadının İmanı

(Mat.15:21-28)

24 İsa oradan ayrılarak Sur[d] bölgesi-
ne gitti. Burada bir eve girdi. Kimse-
nin bunu bilmesini istemiyordu, ama
gizlenemedi. 25 Küçük kızı kötü ruha
tutulmuş bir kadın, İsa'yla ilgili ha-
beri duyar duymaz geldi, ayaklarına
kapandı. 26 Yahudi olmayan bu kadın
Suriye-Fenike ırkındandı. Kızından
cini kovması için İsa'ya rica etti.
27 İsa ona, "Bırak, önce çocuklar doy-
sunlar" dedi. "Çocukların ekmeğini
alıp köpeklere atmak doğru değildir."
28 Kadın buna karşılık, "Haklısın,
Rab" dedi. "Ama köpekler de sofra-
nın altında çocukların ekmek kırın-
tılarını yer."
29 İsa ona, "Bu sözden ötürü cin kı-
zından çıktı, gidebilirsin" dedi.
30 Kadın evine gittiğinde çocuğu-
nu cinden kurtulmuş, yatakta yatar
buldu.

Sağır Bir Adam İyileştiriliyor

31 Sur bölgesinden ayrılan İsa, Sayda
yoluyla Dekapolis bölgesinin ortasın-

c *7:6* "Beni": Tanrı'yı. **ç** *7:15-16* Birçok Grekçe elyazması, "İşitecek kulağı olan işitsin!" sözlerini de içerir (bkz. Mar.4:9,23). **d** *7:24* "Sur": Bazı Grekçe elyazmalarında, "Sur ve Sayda" diye geçer. **7:6-7** Yşa.29:13 **7:10** Çık.20:12; 21:17; Lev.20:9; Yas.5:16

dan geçerek tekrar Celile Gölü'ne gel-
di. [32]O'na sağır ve dili tutuk bir adam
getirdiler, elini üzerine koyması için
yalvardılar.
[33]İsa adamı kalabalıktan ayırıp bir
yana çekti. Parmaklarını adamın ku-
laklarına soktu, tükürüp onun diline
dokundu. [34]Sonra göğe bakarak içini
çekti ve adama, "Effata", yani "Açıl!"
dedi. [35]Adamın kulakları hemen açıl-
dı, dili çözüldü ve düzgün bir şekilde
konuşmaya başladı.
[36]İsa orada bulunanları, bunu kim-
seye söylememeleri için uyardı. Ama
onları ne kadar uyardıysa, onlar da
haberi o kadar yaydılar. [37]Halk bü-
yük bir hayret içinde kalmıştı. "Yap-
tığı her şey iyi. Sağırların kulaklarını
açıyor, dilsizleri konuşturuyor!" di-
yorlardı.

İsa Dört Bin Kişiyi Doyuruyor

(Mat.15:32-39)

8 [1-2]O günlerde yine büyük bir ka-
labalık toplanmıştı. Yiyecek bir
şeyleri olmadığı için İsa öğrencileri-
ni yanına çağırıp, "Halka acıyorum"
dedi. "Üç gündür yanımdalar, yiye-
cek hiçbir şeyleri yok. [3]Onları aç aç
evlerine gönderirsem, yolda bayılırlar.
Hem bazıları uzak yoldan geliyor."
[4]Öğrencileri buna karşılık, "Böyle
ıssız bir yerde bu kadar kişiyi doyu-
racak ekmeği insan nereden bulabi-
lir?" dediler.
[5]İsa, "Kaç ekmeğiniz var?" diye
sordu.
"Yedi tane" dediler.
[6]Bunun üzerine İsa, halka yere
oturmalarını buyurdu. Sonra yedi
ekmeği aldı, şükredip bunları böldü,
dağıtmaları için öğrencilerine ver-
di. Onlar da halka dağıttılàr. [7]Birkaç
küçük balıkları da vardı. İsa şükre-
dip bunları da dağıtmalarını söyledi.
[8]Herkes yiyip doydu. Artakalan par-
çalardan yedi küfe dolusu topladılar.
[9-10]Orada yaklaşık dört bin kişi var-
dı. İsa onları evlerine gönderdikten
sonra öğrencileriyle birlikte hemen
tekneye binip Dalmanuta bölgesine
geçti.

Ferisiler'in ve Hirodes'in Mayası

(Mat.16:1-12)

[11]Ferisiler* gelip İsa'yla tartışma-
ya başladılar. O'nu denemek amacıy-
la gökten bir belirti göstermesini iste-
diler. [12]İsa içten bir ah çekerek, "Bu
kuşak neden bir belirti istiyor?" dedi.
"Size doğrusunu söyleyeyim, bu ku-
şağa hiçbir belirti gösterilmeyecek."
[13]Sonra onları orada bırakıp yine tek-
neye bindi ve karşı yakaya yöneldi.
[14]Öğrenciler ekmek almayı unut-
muşlardı. Teknede, yanlarında yal-
nız bir ekmek vardı. [15]İsa onlara şu
uyarıda bulundu: "Dikkatli olun, Fe-
risiler'in mayasından ve Hirodes'in*
mayasından sakının!"
[16]Onlar ise kendi aralarında, "Ek-
meğimiz olmadığı için böyle diyor"
şeklinde tartıştılar.
[17]Bunun farkında olan İsa, "Ekme-
ğiniz yok diye niçin tartışıyorsunuz?"
dedi. "Hâlâ akıl erdiremiyor, anlamı-
yor musunuz? Zihniniz köreldi mi?
[18-19]Gözleriniz olduğu halde görmü-
yor musunuz? Kulaklarınız olduğu
halde işitmiyor musunuz? Hatırlamı-
yor musunuz, beş ekmeği beş bin kişi-
ye bölüştürdüğümde kaç sepet dolusu
yemek fazlası topladınız?"
"On iki" dediler.
[20]"Yedi ekmeği dört bin kişiye bö-
lüştürdüğümde kaç küfe dolusu ye-
mek fazlası topladınız?"
"Yedi" dediler.
[21]İsa onlara, "Hâlâ anlamıyor mu-
sunüz?" dedi.

8:11 Mat.12:38; Luk.11:16 **8:12** Mat.12:39; Luk.11:29 **8:15** Luk.12:1
8:18-19 Yşa.6:9-10; Yer.5:21; Hez.12:2; Mar.4:12

Beytsayda'da Kör Bir Adam İyileştiriliyor

22İsa ile öğrencileri Beytsayda'ya
geldiler. Orada bazı kişiler İsa'ya kör
bir adam getirip ona dokunması için
yalvardılar. 23İsa körün elinden tuta-
rak onu köyün dışına çıkardı. Gözle-
rine tükürüp ellerini üzerine koydu ve,
"Bir şey görüyor musun?" diye sordu.
24Adam başını kaldırıp, "İnsanlar
görüyorum" dedi, "Ağaçlara benzi-
yorlar, ama yürüyorlar."
25Sonra İsa ellerini yeniden adamın
gözleri üzerine koydu. Adam gözle-
rini açtı, baktı; iyileşmiş ve her şeyi
açık seçik görmeye başlamıştı. 26İsa,
"Köye bile girme!" diyerek onu evi-
ne gönderdi.

Petrus'un Mesih'i Tanıması

(Mat.16:13-20; Luk.9:18-21)

27İsa, öğrencileriyle birlikte Filipus
Sezariyesi'ne bağlı köylere gitti. Yol-
da öğrencilerine, "Halk benim kim ol-
duğumu söylüyor?" diye sordu.
28Öğrencileri O'na şu karşılığı ver-
diler: "Vaftizci Yahya diyorlar. Ama
kimi İlyas, kimi de peygamberlerden
biri olduğunu söylüyor."
29O da onlara, "Siz ne dersiniz, siz-
ce ben kimim?" diye sordu.
Petrus, "Sen Mesih'sin*" yanıtını
verdi.
30Bunun üzerine İsa bu konuda kim-
seye bir şey söylememeleri için onla-
rı uyardı.

İsa Ölüp Dirileceğini Önceden Bildiriyor

(Mat.16:21-28; Luk.9:22-27)

31İsa, İnsanoğlu'nun* çok acı çek-
mesi, ileri gelenler, başkâhinler ve din
bilginlerince* reddedilmesi, öldürül-
mesi ve üç gün sonra dirilmesi ge-
rektiğini onlara anlatmaya başladı.
32Bunları açıkça söylüyordu. Bunun
üzerine Petrus O'nu bir kenara çekip
azarlamaya başladı.
33İsa dönüp öteki öğrencilerine bak-
tı; Petrus'u azarlayarak, "Çekil önüm-
den, Şeytan!" dedi. "Düşüncelerin
Tanrı'ya değil, insana özgüdür."
34Öğrencileriyle birlikte halkı da
yanına çağırıp şöyle konuştu: "Ar-
dımdan gelmek isteyen kendini inkâr
etsin, çarmıhını yüklenip beni izle-
sin. 35Canını kurtarmak isteyen onu
yitirecek, canını benim ve Müjde'nin
uğruna yitiren ise onu kurtaracaktır.
36İnsan bütün dünyayı kazanıp da ca-
nından olursa, bunun kendisine ne ya-
rarı olur? 37İnsan kendi canına karşılık
ne verebilir? 38Bu vefasız ve günahkâr
kuşağın ortasında, kim benden ve be-
nim sözlerimden utanırsa, İnsanoğlu
da, Babası'nın görkemi içinde kutsal
meleklerle birlikte geldiğinde o kişi-
den utanacaktır."

9 İsa, "Size doğrusunu söyleyeyim"
diye devam etti, "Burada bulu-
nanlar arasında, Tanrı Egemenliği'nin
güçlü biçimde gerçekleştiğini görme-
den ölümü tatmayacak olanlar var."

İsa'nın Görünümü Değişiyor

(Mat.17:1-13; Luk.9:28-36)

2Altı gün sonra İsa, yanına yalnız
Petrus, Yakup ve Yuhanna'yı alarak
yüksek bir dağa çıktı. Onların gö-
zü önünde İsa'nın görünümü değişti.
3Giysileri göz kamaştırıcı bir beyazlı-
ğa büründü; yeryüzünde hiçbir çama-
şırcının erişemeyeceği bir beyazlıktı
bu. 4O anda Musa'yla İlyas öğrencile-
re göründü. İsa'yla konuşuyorlardı.
5Petrus İsa'ya, "Rabbî*, burada bu-
lunmamız ne iyi oldu! Üç çardak ku-
ralım: Biri sana, biri Musa'ya, biri de

8:28 Mar.6:14-15; Luk.9:7-8 **8:29** Yu.6:68-69 **8:34** Mat.10:38; Luk.14:27
8:35 Mat.10:39; Luk.17:33; Yu.12:25 **9:2-7** 2Pe.1:17-18

İlyas'a" dedi. [6]Ne söyleyeceğini bilmi-
yordu. Çünkü çok korkmuşlardı.
[7]Bu sırada bir bulut gelip onlara göl-
ge saldı. Buluttan gelen bir ses, "Sevgi-
li Oğlum budur, O'nu dinleyin!" dedi.
[8]Öğrenciler birden çevrelerine bak-
tılar, ama bu kez yanlarında İsa'dan
başka kimseyi göremediler.
[9]Dağdan inerlerken İsa, İnsanoğlu*
ölümden dirilmeden orada gördüklerini
hiç kimseye söylememeleri için onları
uyardı. [10]Bu uyarıya uymakla birlikte
kendi aralarında, "Ölümden dirilmek
ne demek?" diye tartışıp durdular.
[11]İsa'ya, "Din bilginleri* neden ön-
ce İlyas'ın gelmesi gerektiğini söylü-
yorlar?" diye sordular.
[12]O da onlara şöyle dedi: "Gerçek-
ten de önce İlyas gelir ve her şeyi ye-
niden düzene koyar. Ama nasıl oluyor
da İnsanoğlu'nun çok acı çekeceği ve
hiçe sayılacağı yazılmıştır? [13]Size şu-
nu söyleyeyim, İlyas geldi bile, onun
hakkında yazılmış olduğu gibi, ona
yapmadıklarını bırakmadılar."

Cinli Bir Çocuğun İyileştirilmesi

(Mat.17:14-23; Luk.9:37-45)

[14]Öteki öğrencilerin yanına döndük-
lerinde, onların çevresinde büyük bir
kalabalığın toplandığını, birtakım din
bilginlerinin onlarla tartıştığını gör-
düler. [15]Kalabalık İsa'yı görünce bü-
yük bir şaşkınlığa kapıldı ve koşup
O'nu selamladı.
[16]İsa öğrencilerine, "Onlarla ne tar-
tışıyorsunuz?" diye sordu.
[17]Halktan biri O'na, "Öğretmenim"
diye karşılık verdi, "Dilsiz bir ruha
tutulan oğlumu sana getirdim. [18]Ruh
onu nerede yakalarsa yere çarpıyor.
Çocuk ağzından köpükler saçıyor,
dişlerini gıcırdatıyor ve kaskatı kesi-
liyor. Ruhu kovmaları için öğrencile-
rine başvurdum, ama başaramadılar."
[19]İsa onlara, "Ey imansız kuşak!"
dedi. "Sizinle daha ne kadar kalaca-
ğım? Size daha ne kadar katlanaca-
ğım? Çocuğu bana getirin!"
[20]Çocuğu kendisine getirdiler. Ruh,
İsa'yı görür görmez çocuğu şiddetle
sarstı; çocuk yere düştü, ağzından kö-
pükler saçarak yuvarlanmaya başladı.
[21]İsa çocuğun babasına, "Bu hal
çocuğun başına geleli ne kadar oldu?"
diye sordu.
"Küçüklüğünden beri böyle" dedi ba-
bası. [22]"Üstelik ruh onu öldürmek için
sık sık ateşe, suya attı. Elinden bir şey
gelirse, bize yardım et, halimize acı!"
[23]İsa ona, "Elimden gelirse mi? İman
eden biri için her şey mümkün!" dedi.
[24]Çocuğun babası hemen, "İman
ediyorum, imansızlığımı yenmeme
yardım et!" diye feryat etti.
[25]İsa, halkın koşuşup geldiğini gö-
rünce kötü ruhu azarlayarak, "Sana
buyuruyorum, dilsiz ve sağır ruh, ço-
cuğun içinden çık ve ona bir daha gir-
me!" dedi.
[26]Bunun üzerine ruh bir çığlık attı
ve çocuğu şiddetle sarsarak çıktı. Ço-
cuk ölü gibi hareketsiz kaldı, öyle ki
oradakilerin birçoğu, "Öldü!" diyor-
du. [27]Ama İsa elinden tutup kaldırın-
ca, çocuk ayağa kalktı.
[28]İsa eve girdikten sonra öğrencile-
ri özel olarak O'na, "Biz kötü ruhu ne-
den kovamadık?" diye sordular.
[29]İsa onlara, "Bu tür ruhlar ancak
duayla[e] kovulabilir" yanıtını verdi.

İsa Ölüp Dirileceğini Tekrar Bildiriyor

(Mat.17:22-23; Luk.9:43-45)

[30]Oradan ayrılmış, Celile bölge-
sinden geçiyorlardı. İsa hiç kimsenin
bunu bilmesini istemiyordu. [31]Öğ-
rencilerine öğretirken şöyle diyordu:
"İnsanoğlu*, insanların eline teslim

e *9:29* "Duayla": Birçok Grekçe elyazmasında, "Dua ve oruçla" diye geçer.
9:7 Mat.3:17; Mar.1:11; Luk.3:21-22 **9:11** Mal.4:5; Mat.11:14

edilecek ve öldürülecek, ama öldürül-
dükten üç gün sonra dirilecek." 32 On-
lar bu sözleri anlamıyor, İsa'ya soru
sormaktan da korkuyorlardı.

En Büyük Kim?

(Mat.18:1-5; Luk.9:46-48)

33 Kefarnahum'a vardılar. Eve gir-
dikten sonra İsa onlara, "Yolda neyi
tartışıyordunuz?" diye sordu. 34 Hiç
birinden ses çıkmadı. Çünkü yolda
aralarında kimin en büyük olduğunu
tartışmışlardı.

35 İsa oturup Onikiler'i* yanına ça-
ğırdı. Onlara şöyle dedi: "Birinci ol-
mak isteyen en sonuncu olsun, herke-
sin hizmetkârı olsun."

36-37 Küçük bir çocuğu alıp orta yere
dikti, sonra onu kucağına alarak onla-
ra şöyle dedi: "Böyle bir çocuğu benim
adım uğruna kabul eden, beni kabul et-
miş olur. Beni kabul eden de beni değil,
beni göndereni kabul etmiş olur."

Bize Karşı Olmayan Bizden Yanadır

(Luk.9:49-50)

38 Yuhanna O'na, "Öğretmenim" de-
di, "Senin adınla cin kovan birini gör-
dük, ama bizi izleyenlerden olmadığı
için ona engel olmaya çalıştık."

39 "Ona engel olmayın!" dedi İsa.
"Çünkü benim adımla mucize yapıp
da ardından beni kötüleyecek kim-
se yoktur. 40 Bize karşı olmayan, biz-
den yanadır. 41 Size doğrusunu söy-
leyeyim, Mesih'e ait olduğunuz için
sizlere bir bardak su veren ödülsüz
kalmayacaktır."

Birini Günaha Sokmanın Cezası

(Mat.18:6-9; Luk.17:1-2)

42 "Kim bana iman eden bu küçük-
lerden birini günaha düşürürse, boy-
nuna kocaman bir değirmen taşı geçi-
rilip denize atılması kendisi için daha
iyi olur. 43-44 Eğer elin günah işlemene
neden olursa, onu kes. Tek elle yaşa-
ma kavuşman, iki elle sönmez ateşe,
cehenneme gitmenden iyidir. 45-46 Eğer
ayağın günah işlemene neden olursa,
onu kes. Tek ayakla yaşama kavuş-
man, iki ayakla cehenneme atılman-
dan iyidir. 47 Eğer gözün günah işleme-
ne neden olursa, onu çıkar at. Tanrı'nın
Egemenliği'ne tek gözle girmen, iki
gözle cehenneme atılmandan iyidir.

48 'Oradakileri kemiren kurt ölmez,
Yakan ateş sönmez.'[f]

49 Çünkü herkes ateşle tuzlanacaktır.
50 Tuz yararlıdır. Ama tuz tuzlulu-
ğunu yitirirse, bir daha ona nasıl tat
verebilirsiniz? İçinizde tuz olsun ve
birbirinizle barış içinde yaşayın!"

Boşanmayla İlgili Soru

(Mat.19:1-12; Luk.16:18)

10 İsa oradan ayrılıp Yahudiye'nin*
Şeria Irmağı'nın karşı yakasın-
daki topraklarına geçti. Çevresinde
yine kalabalıklar toplanmıştı; her za-
manki gibi onlara öğretiyordu.

2 Yanına gelen bazı Ferisiler O'nu
denemek amacıyla, "Bir erkeğin, ka-
rısını boşaması Kutsal Yasa'ya uygun
mudur?" diye sordular.

3 İsa karşılık olarak, "Musa size ne
buyurdu?" dedi.

4 Onlar, "Musa, erkeğin bir boşan-
ma belgesi yazarak karısını boşama-
sına izin vermiştir" dediler.

5 İsa onlara, "İnatçı olduğunuz için
Musa bu buyruğu yazdı" dedi. 6 "Tanrı,
yaratılışın başlangıcından 'İnsanları
erkek ve dişi olarak yarattı.' 7-8 'Bu ne-

f *9:48* Bu ayet bazı Grekçe elyazmalarında ayrıca 45. ve 47. ayetlerden önce tekrarlanır.
9:34 Luk.22:24 **9:35** Mat.20:26-27; 23:11; Mar.10:43-44; Luk.22:25-26
9:36-37 Mat.10:40; Luk.10:16; Yu.13:20 **9:40** Mat.12:30; Luk.11:23 **9:41** Mat.10:42
9:43-44 Mat.5:30 **9:47** Mat.5:29 **9:48** Yşa.66:24 **9:49** Lev.2:13
9:50 Mat.5:13; Luk.14:34-35 **10:4** Yas.24:1-4; Mat.5:31 **10:6** Yar.1:27; 5:2 **10:7-8** Yar.2:24

denle adam annesini babasını bırakıp
karısına bağlanacak, ikisi tek beden
olacak.' Şöyle ki, onlar artık iki değil,
tek bedendir. [9]O halde Tanrı'nın bir-
leştirdiğini insan ayırmasın."
[10]Öğrencileri evde O'na yine bu ko-
nuyla ilgili bazı sorular sordular. [11]İsa
onlara, "Karısını boşayıp başkasıyla
evlenen, karısına karşı zina etmiş olur"
dedi. [12]"Kocasını boşayıp başkasıyla
evlenen kadın da zina etmiş olur."

İsa Küçük Çocukları Kutsuyor

(Mat.19:13-15; Luk.18:15-17)

[13]Bu arada bazıları küçük çocukları
İsa'nın yanına getiriyor, onlara dokun-
masını istiyorlardı. Ne var ki, öğren-
ciler onları azarladılar. [14]İsa bunu gö-
rünce kızdı. Öğrencilerine, "Bırakın,
çocuklar bana gelsin" dedi. "Onlara
engel olmayın! Çünkü Tanrı'nın Ege-
menliği böylelerinindir. [15]Size doğru-
sunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemen-
liği'ni bir çocuk gibi kabul etmeyen,
bu egemenliğe asla giremez." [16]Ço-
cukları kucağına aldı, ellerini üzerle-
rine koyup onları kutsadı.

Zenginlik ve Sonsuz Yaşam

(Mat.19:16-30; Luk.18:18-30)

[17]İsa yola çıkarken, biri koşarak yanı-
na geldi. Önünde diz çöküp O'na, "İyi
öğretmenim, sonsuz yaşama kavuşmak
için ne yapmalıyım?" diye sordu.
[18]İsa, "Bana neden iyi diyorsun?"
dedi. "İyi olan yalnız biri var, O da
Tanrı'dır. [19]O'nun buyruklarını bili-
yorsun: 'Adam öldürmeyeceksin, zina
etmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan
yere tanıklık etmeyeceksin, kimsenin
hakkını yemeyeceksin, annene baba-
na saygı göstereceksin.' "
[20]Adam, "Öğretmenim, bunların
hepsini gençliğimden beri yerine ge-
tiriyorum" dedi.
[21]Ona sevgiyle bakan İsa, "Bir ek-
siğin var" dedi. "Git neyin varsa sat,
parasını yoksullara ver; böylece gökte
hazinen olur. Sonra gel, beni izle."
[22]Bu sözler üzerine adamın yüzü
asıldı, üzüntü içinde oradan uzaklaş-
tı. Çünkü çok malı vardı.
[23]İsa çevresine göz gezdirdikten
sonra öğrencilerine, "Varlıklı kişile-
rin Tanrı Egemenliği'ne girmesi ne
güç olacak!" dedi.
[24]Öğrenciler O'nun sözlerine şaştı-
lar. Ama İsa onlara yine, "Çocuklar"
dedi, "Tanrı'nın Egemenliği'ne girmek
ne güçtür! [25]Devenin iğne deliğinden
geçmesi, zenginin Tanrı Egemenliği'ne
girmesinden daha kolaydır."
[26]Öğrenciler büsbütün şaşırmışlar-
dı. Birbirlerine, "Öyleyse kim kurtu-
labilir?" diyorlardı.
[27]İsa onlara bakarak, "İnsanlar için
bu imkânsız, ama Tanrı için değil.
Tanrı için her şey mümkündür" dedi.
[28]Petrus O'na, "Bak, biz her şeyi bı-
rakıp senin ardından geldik" deme-
ye başladı.
[29-30]"Size doğrusunu söyleyeyim"
dedi İsa, "Benim ve Müjde'nin uğru-
na evini, kardeşlerini, anne ya da ba-
basını, çocuklarını ya da topraklarını
bırakıp da şimdi, bu çağda çekeceği
zulümlerle birlikte yüz kat daha faz-
la eve, kardeşe, anneye, çocuğa, top-
rağa ve gelecek çağda sonsuz yaşa-
ma kavuşmayacak hiç kimse yoktur.
[31]Ne var ki, birincilerin birçoğu so-
nuncu, sonuncuların birçoğu da birin-
ci olacak."

İsa Ölüp Dirileceğini Üçüncü Kez Bildiriyor

(Mat.20:17-19; Luk.18:31-34)

[32-33]Yola çıkmış Yeruşalim'e gidiyor-
lardı. İsa önlerinde yürüyordu. Öğren-
cileri şaşkınlık içindeydi, ardından ge-

10:11-12 Mat.5:32; 1Ko.7:10-11 **10:15** Mat.18:2-3 **10:19** Çık.20:12-16; Yas.5:16-20
10:31 Mat.20:16; Luk.13:30

lenler ise korkuyorlardı. İsa Onikiler'i*
yine bir yana çekip kendi başına ge-
lecekleri anlatmaya başladı: "Şimdi
Yeruşalim'e gidiyoruz" dedi. "İnsanoğ-
lu*, başkâhinlerin ve din bilginlerinin
eline teslim edilecek. Onlar da O'nu
ölüm cezasına çarptıracak ve öteki
uluslara teslim edecekler. 34 O'nunla
alay edecek, üzerine tükürecek ve
O'nu kamçılayıp öldürecekler. Ne var
ki O, üç gün sonra dirilecek."

Yakup'la Yuhanna'nın Dileği

(Mat.20:20-28)

35 Zebedi'nin oğulları Yakup ile Yu-
hanna İsa'ya yaklaşıp, "Öğretmeni-
miz, bir dileğimiz var, bunu yapmanı
istiyoruz" dediler.

36 İsa onlara, "Sizin için ne yapma-
mı istiyorsunuz?" diye sordu.

37 "Sen yüceliğine kavuşunca biri-
mize sağında, ötekimize de solunda
oturma ayrıcalığını ver" dediler.

38 "Siz ne dilediğinizi bilmiyorsunuz"
dedi İsa. "Benim içeceğim kâseden siz
içebilir misiniz? Benim vaftiz olacağım
gibi siz de vaftiz olabilir misiniz?"[g]

39-40 "Evet, olabiliriz" dediler.

İsa onlara, "Benim içeceğim kâse-
den siz de içeceksiniz, benim vaftiz
olacağım gibi siz de vaftiz olacaksı-
nız" dedi. "Ama sağımda ya da so-
lumda oturmanıza izin vermek benim
elimde değil. Bu yerler belirli kişiler
için hazırlanmıştır."

41 Bunu işiten on öğrenci Yakup'la
Yuhanna'ya kızmaya başladılar. 42 İsa
onları yanına çağırıp şöyle dedi: "Bi-
lirsiniz ki, ulusların önderleri sayılan-
lar, onlara egemen kesilir, ileri gelen-
leri de onlara ağırlıklarını hissettirirler.
43 Sizin aranızda böyle olmayacak.
Aranızda büyük olmak isteyen, öte-
kilerin hizmetkârı olsun. 44 Aranızda
birinci olmak isteyen, hepinizin kulu
olsun. 45 Çünkü İnsanoğlu bile hizmet
edilmeye değil, hizmet etmeye ve ca-
nını birçokları için fidye olarak ver-
meye geldi."

Kör Bartimay'ın Gözleri Açılıyor

(Mat.20:29-34; Luk.18:35-43)

46 Sonra Eriha'ya geldiler. İsa, öğ-
rencileri ve büyük bir kalabalıkla bir-
likte Eriha'dan ayrılırken, Timay oğ-
lu Bartimay adında kör bir dilenci
yol kenarında oturuyordu. 47 Nasıralı
İsa'nın orada olduğunu duyunca, "Ey
Davut Oğlu İsa, halime acı!" diye ba-
ğırmaya başladı. 48 Birçok kimse onu
azarlayarak susturmak istediyse de o,
"Ey Davut Oğlu, halime acı!" diyerek
daha çok bağırdı.

49 İsa durdu, "Çağırın onu" dedi.

Kör adama seslenerek, "Ne mutlu
sana! Kalk, seni çağırıyor!" dediler.
50 Adam abasını üstünden atarak aya-
ğa fırladı ve İsa'nın yanına geldi.

51 İsa, "Senin için ne yapmamı isti-
yorsun?" diye sordu.

Kör adam, "Rabbuni[h], gözlerim
görsün" dedi.

52 İsa, "Gidebilirsin, imanın seni
kurtardı" dedi. Adam o anda yeniden
görmeye başladı ve yol boyunca İsa-
nın ardından gitti.

İsa'nın Yeruşalim'e Girişi

(Mat.21:1-11; Luk.19:28-40; Yu.12:12-19)

11 1-2 Yeruşalim'e yaklaşıp Zeytin
Dağı'nın yamacındaki Beytfaci
ile Beytanya'ya geldiklerinde İsa iki
öğrencisini önden gönderdi. Onlara,
"Karşınızdaki köye gidin" dedi, "Köye
girer girmez, üzerine daha hiç kim-
senin binmediği, bağlı duran bir sıpa
bulacaksınız. Onu çözüp bana getirin.
3 Biri size, 'Bunu niye yapıyorsunuz?'

g *10:38* Bu ayette İsa, çekeceği acılardan ve çarmıhtaki ölümünden söz etmektedir.
h *10:51* "Rabbuni": Aramice'de* öğretmenim anlamına gelir.
10:38 Luk.12:50 **10:42-44** Mat.23:11; Mar.9:35; Luk.22:25-26

derse, ‘Rab'bin ona ihtiyacı var, he-
men geri gönderecek’ dersiniz.”
4Gittiler ve yol üzerinde, bir evin
sokak kapısının yanında bağlı bulduk-
ları sıpayı çözdüler. 5Orada duranlar-
dan bazıları, “Sıpayı ne diye çözüyor-
sunuz?” dediler.
6Öğrenciler İsa'nın kendilerine söy-
lediklerini tekrarlayınca, adamlar on-
ları rahat bıraktı. 7Sıpayı İsa'ya geti-
rip üzerine kendi giysilerini yaydılar.
İsa sıpaya bindi. 8Birçokları giysile-
rini, bazıları da çevredeki ağaçlardan
kestikleri dalları yola serdiler. 9Ön-
den gidenler ve arkadan gelenler şöy-
le bağırıyorlardı:

“Hozana*!
Rab'bin adıyla gelene övgüler olsun!
10Atamız Davut'un yaklaşan
egemenliği kutlu olsun!
En yücelerde hozana!”

11İsa Yeruşalim'e varınca tapınağa
gitti, her tarafı gözden geçirdi. Sonra
vakit ilerlemiş olduğundan Onikiler'le*
birlikte Beytanya'ya döndü.

Meyvesiz İncir Ağacı

(Mat.21:18-19)

12Ertesi gün Beytanya'dan çıktıkla-
rında İsa acıkmıştı. 13Uzakta, yaprak-
lanmış bir incir ağacı görünce belki
incir bulurum diye yaklaştı. Ağacın
yanına vardığında yapraktan başka bir
şey bulamadı. Çünkü incir mevsimi
değildi. 14İsa ağaca, “Artık sonsuza
dek senden kimse meyve yiyemesin!”
dedi. Öğrencileri de bunu duydular.

İsa Satıcıları Tapınaktan Kovuyor

(Mat.21:12-17; Luk.19:45-48; Yu.2:13-22)

15Oradan Yeruşalim'e geldiler. İsa
tapınağın avlusuna girerek oradaki
alıcı ve satıcıları dışarı kovdu. Para
bozanların* masalarını, güvercin sa-
tanların sehpalarını devirdi. 16Yük ta-
şıyan hiç kimsenin tapınağın avlusun-
dan geçmesine izin vermedi.
17Halka öğretirken şunları söyledi:
“ ‘Evime, bütün ulusların dua evi de-
necek’ diye yazılmamış mı? Ama siz
onu haydut inine çevirdiniz.”
18Başkâhinler ve din bilginleri bu-
nu duyunca İsa'yı yok etmek için bir
yol aramaya başladılar. O'ndan korku-
yorlardı. Çünkü bütün halk O'nun öğ-
retisine hayrandı.
19Akşam olunca İsa'yla öğrencileri
kentten ayrıldı.

İncir Ağacından Alınacak Ders

(Mat.21:20-22)

20Sabah erkenden incir ağacının ya-
nından geçerlerken, ağacın kökten
kurumuş olduğunu gördüler. 21Olayı
hatırlayan Petrus, “Rabbî*, bak! La-
netlediğin incir ağacı kurumuş!” dedi.
22İsa onlara şöyle karşılık verdi:
“Tanrı'ya iman edin. 23Size doğrusunu
söyleyeyim, kim şu dağa, ‘Kalk, deni-
ze atıl!’ der ve yüreğinde kuşku duy-
madan dediğinin olacağına inanırsa,
dileği yerine gelecektir. 24Bunun için
size diyorum ki, duayla dilediğiniz
her şeyi daha şimdiden almış oldu-
ğunuza inanın, dileğiniz yerine gele-
cektir. 25-26Kalkıp dua ettiğiniz zaman,
birine karşı bir şikâyetiniz varsa onu
bağışlayın ki, göklerdeki Babanız da
sizin suçlarınızı bağışlasın.”[ı]

İsa'nın Yetkisi

(Mat.21:23-27; Luk.20:1-8)

27-28Yine Yeruşalim'e geldiler. İsa
tapınakta gezinirken başkâhinler, din
bilginleri* ve ileri gelenler O'nun ya-
nına gelip, “Bunları hangi yetkiyle ya-

ı ***11:25-26*** Birçok Grekçe elyazması, “Ama siz bağışlamazsanız, göklerdeki Babanız da sizin suçlarınızı bağışlamaz” sözlerini de içerir (bkz. Mat.6:15; 18:35). **11:9** Mez.118:25-26 **11:17** Yşa.56:7; Yer.7:11 **11:23** Mat.17:20-21; 1Ko.13:2 **11:25-26** Mat.6:14-15; 18:35

pıyorsun, bunları yapma yetkisini sa-
na kim verdi?" diye sordular.
29İsa da onlara, "Size bir soru sora-
cağım" dedi. "Bana yanıt verin, ben
de size bunları hangi yetkiyle yaptığı-
mı söylerim. 30Yahya'nın vaftiz etme
yetkisi Tanrı'dan[i] mıydı, insanlardan
mı? Yanıt verin bana."
31Bunu aralarında şöyle tartışmaya
başladılar: " 'Tanrı'dan' dersek, 'Öy-
leyse ona niçin inanmadınız?' diyecek.
32Yok eğer 'İnsanlardan' dersek..."
Halkın tepkisinden korkuyorlar-
dı. Çünkü herkes Yahya'yı gerçekten
peygamber sayıyordu.
33İsa'ya, "Bilmiyoruz" diye yanıt
verdiler.
İsa da onlara, "Ben de size bunları
hangi yetkiyle yaptığımı söylemeye-
ceğim" dedi.

Bağ Kiracıları Benzetmesi

(Mat.21:33-46; Luk.20:9-19)

12 İsa onlara benzetmelerle konuş-
maya başladı. "Adamın biri bağ
dikti, çevresini çitle çevirdi, üzüm
sıkmak için bir çukur kazdı, bir de
bekçi kulesi yaptı. Sonra bağı bağcı-
lara kiralayıp yolculuğa çıktı. 2Mev-
simi gelince bağın ürününden payına
düşeni almak üzere bağcılara bir kö-
le yolladı. 3Bağcılar köleyi yakalayıp
dövdü ve eli boş gönderdi. 4Bağ sahi-
bi bu kez onlara başka bir köle yolladı.
Onu da başından yaralayıp aşağıladı-
lar. 5Birini daha yolladı, onu öldürdü-
ler. Daha birçok köle yolladı. Kimini
dövüp kimini öldürdüler.
6"Bağ sahibinin yanında tek kişi
kaldı, o da sevgili oğluydu. 'Oğlumu
sayarlar' diyerek bağcılara en son onu
yolladı.
7"Ama bağcılar birbirlerine, 'Miras-
çı budur, gelin onu öldürelim, miras bi-
zim olur' dediler. 8Böylece onu yakala-
dılar, öldürüp bağdan dışarı attılar.
9"Bu durumda bağın sahibi ne ya-
pacak? Gelip bağcıları yok edecek,
bağı da başkalarına verecek. 10-11Şu
Kutsal Yazı'yı okumadınız mı?

'Yapıcıların reddettiği taş,
İşte köşenin baş taşı oldu.
Rab'bin işidir bu,
Gözümüzde harika bir iş!' "

12İsa'nın bu benzetmede kendilerin-
den söz ettiğini anlayan Yahudi ön-
derler O'nu tutuklamak istediler; ama
halkın tepkisinden korktukları için
O'nu bırakıp gittiler.

Sezar'ın Hakkı Sezar'a

(Mat.22:15-22; Luk.20:20-26)

13Daha sonra İsa'yı söyleyeceği söz-
lerle tuzağa düşürmek amacıyla Fe-
risiler'den ve Hirodes yanlılarından
bazılarını O'na gönderdiler. 14Bunlar
gelip İsa'ya, "Öğretmenimiz" dediler,
"Senin dürüst biri olduğunu, kimseyi
kayırmadan, insanlar arasında ayrım
yapmadan Tanrı yolunu dürüstçe öğ-
rettiğini biliyoruz. Sezar'a* vergi ver-
mek Kutsal Yasa'ya uygun mu, değil
mi? Verelim mi, vermeyelim mi?"
15Onların ikiyüzlülüğünü bilen İsa
şöyle dedi: "Beni neden deniyorsu-
nuz? Bana bir dinar getirin bakayım."
16Parayı getirdiler. İsa, "Bu resim, bu
yazı kimin?" diye sordu.
"Sezar'ın" dediler.
17İsa da, "Sezar'ın hakkını Sezar'a,
Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin" dedi.
İsa'nın sözlerine şaşakaldılar.

Dirilişle İlgili Soru

(Mat.22:23-33; Luk.20:27-40)

18-19Ölümden sonra diriliş olmadı-
ğını söyleyen Sadukiler İsa'ya gelip

i ***11:30*** "Yahya'nın vaftiz etme yetkisi Tanrı'dan": Grekçe "Yahya'nın vaftizi gökten". 31. ayette de "Tanrı'dan" diye çevrilen sözcük Grekçe "Gökten" diye geçer.

12:1 Yşa.5:1-7 **12:10-11** Mez.118:22-23 **12:18-19** Elç.23:8 **12:18-19** Yas.25:5

şunu sordular: "Öğretmenimiz, Mu-
sa yazılarında bize şöyle buyurmuş-
tur: 'Eğer bir adam ölür, geride bir
dul bırakır, ama çocuk bırakmazsa,
kardeşi onun karısını alıp soyunu sür-
dürsün.' 20 Yedi kardeş vardı. Birinci-
si evlendi ve çocuk bırakmadan öldü.
21 İkincisi aynı kadını aldı, o da ço-
cuk sahibi olmadan öldü. Üçüncüsü-
ne de öyle oldu. 22 Yedisi de çocuk-
suz öldü. Hepsinden sonra kadın da
öldü. 23 Diriliş günü, ölümden diril-
diklerinde kadın bunlardan hangisi-
nin karısı olacak? Çünkü yedisi de
onunla evlendi."
24 İsa onlara şöyle karşılık verdi: "Ne
Kutsal Yazılar'ı ne de Tanrı'nın gücü-
nü biliyorsunuz. Yanılmanızın nedeni
de bu değil mi? 25 İnsanlar ölümden di-
rilince ne evlenir ne evlendirilir, gök-
lerdeki melekler gibidirler. 26 Ölülerin
dirilmesi konusuna gelince, Musa'nın
Kitabı'nda, alevlenen çalıyla ilgili bö-
lümde Tanrı'nın Musa'ya söyledikle-
rini okumadınız mı? 'Ben İbrahim'in
Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un
Tanrısı'yım' diyor. 27 Tanrı ölülerin de-
ğil, dirilerin Tanrısı'dır. Siz büyük bir
yanılgı içindesiniz."

En Büyük Buyruk

(Mat.22:34-40; Luk.10:25-28)

28 Onların tartışmalarını dinleyen
ve İsa'nın onlara güzel yanıt verdiği-
ni gören bir din bilgini* yaklaşıp O'na,
"Buyrukların en önemlisi hangisidir?"
diye sordu.
29 İsa şöyle karşılık verdi: "En önem-
lisi şudur: 'Dinle, ey İsrail! Tanrımız
Rab tek Rab'dir. 30 Tanrın Rab'bi bü-
tün yüreğinle, bütün canınla, bütün
aklınla ve bütün gücünle seveceksin.'
31 İkincisi de şudur: 'Komşunu kendin
gibi seveceksin.' Bunlardan daha bü-
yük buyruk yoktur."
32 Din bilgini İsa'ya, "İyi söyledin,
öğretmenim" dedi. " 'Tanrı tektir ve
O'ndan başkası yoktur' demekle doğ-
ruyu söyledin. 33 İnsanın Tanrı'yı bü-
tün yüreğiyle, bütün anlayışıyla ve
bütün gücüyle sevmesi, komşusunu
da kendi gibi sevmesi, bütün yakma-
lık sunulardan* ve kurbanlardan da-
ha önemlidir."
34 İsa onun akıllıca yanıt verdiğini
görünce, "Sen Tanrı'nın Egemenli-
ği'nden uzak değilsin" dedi.
Bundan sonra kimse O'na soru sor-
maya cesaret edemedi.

Mesih Kimin Oğlu?

(Mat.22:41-46; Luk.20:41-44)

35 İsa tapınakta öğretirken şunu sor-
du: "Nasıl oluyor da din bilginleri,
'Mesih*, Davut'un Oğlu'dur' diyorlar?
36 Davut'un kendisi, Kutsal Ruh'tan
esinlenerek şöyle demişti:

'Rab Rabbim'e dedi ki,
Ben düşmanlarını
Ayaklarının altına serinceye dek
Sağımda otur.'

37 Davut'un kendisi O'ndan Rab diye
söz ettiğine göre, O nasıl Davut'un
Oğlu olur?"
Oradaki büyük kalabalık O'nu zevk-
le dinliyordu.

İsa İkiyüzlü Din Bilginlerini Kınıyor

(Mat.23:1-36; Luk.20:45-47)

38-39 İsa öğretirken şöyle dedi: "Uzun
kaftanlar içinde dolaşmaktan, mey-
danlarda selamlanmaktan, havralar-
da en seçkin yerlere ve şölenlerde baş-
köşelere kurulmaktan hoşlanan din
bilginlerinden sakının. 40 Dul kadın-
ların malını mülkünü sömüren, göste-
riş için uzun uzun dua eden bu kişile-
rin cezası daha ağır olacaktır."

12:26 Çık.3:6 **12:29-30** Yas.6:4-5 **12:31** Lev.19:18 **12:32** Yas.4:35 **12:33** Hoş.6:6
12:36 Mez.110:1

Dul Kadının Bağışı

(Luk.21:1-4)

41İsa tapınakta bağış toplanan ye-
rin karşısında oturmuş, kutulara para
atan halkı seyrediyordu. Birçok zen-
gin kişi kutuya bol para attı. 42Yoksul
bir dul kadın da geldi, birkaç kuruş
değerinde iki bakır para[j] attı.
43İsa öğrencilerini yanına çağırarak,
"Size doğrusunu söyleyeyim" dedi,
"Bu yoksul dul kadın kutuya herkes-
ten daha çok para attı. 44Çünkü öte-
kilerin hepsi, zenginliklerinden arta-
nı attılar. Bu kadın ise yoksulluğuna
karşın, varını yoğunu, geçinmek için
elinde ne varsa, tümünü verdi."

Sonun Belirtileri

(Mat.24:1-28; Luk.21:5-24)

13 İsa tapınaktan çıkarken öğren-
cilerinden biri O'na, "Öğretme-
nim" dedi, "Şu güzel taşlara, şu gör-
kemli yapılara bak!"
2İsa ona, "Bu büyük yapıları gö-
rüyor musun? Burada taş üstünde
taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!"
dedi.
3-4İsa, Zeytin Dağı'nda, tapınağın
karşısında otururken Petrus, Yakup,
Yuhanna ve Andreas özel olarak ken-
disine şunu sordular: "Söyle bize, bu
dediklerin ne zaman olacak, bütün
bunların gerçekleşmek üzere oldu-
ğunu gösteren belirti ne olacak?"
5İsa onlara anlatmaya başladı: "Sa-
kın kimse sizi saptırmasın" dedi. 6"Bir-
çokları, 'Ben O'yum' diyerek benim
adımla gelip birçok kişiyi saptıracak-
lar. 7Savaş gürültüleri, savaş haberle-
ri duyunca korkmayın. Bunların ol-
ması gerek, ama bu daha son demek
değildir. 8Ulus ulusa, devlet devlete
savaş açacak; yer yer depremler, kıt-
lıklar olacak. Bunlar, doğum sancıla-
rının başlangıcıdır.
9"Ama siz kendinize dikkat edin!
İnsanlar sizi mahkemelere verecek,
havralarda dövecekler. Benden ötü-
rü valilerin, kralların önüne çıkarıla-
cak, böylece onlara tanıklık edeceksi-
niz. 10Ne var ki, önce Müjde'nin bütün
uluslara duyurulması gerekir. 11Sizi
tutuklayıp mahkemeye verdiklerin-
de, 'Ne söyleyeceğiz?' diye önceden
kaygılanmayın. O anda size ne esin-
lenirse onu söyleyin. Çünkü konuşan
siz değil, Kutsal Ruh olacak. 12Kar-
deş kardeşi, baba çocuğunu ölüme
teslim edecek. Çocuklar anne baba-
larına başkaldırıp onları öldürtecek.
13Benim adımdan ötürü herkes sizden
nefret edecek. Ama sonuna kadar da-
yanan kurtulacaktır.
14"Yıkıcı iğrenç şeyin*, bulunma-
ması gereken yerde dikildiğini gördü-
ğünüz zaman –okuyan anlasın– Ya-
hudiye'de bulunanlar dağlara kaçsın.
15Damda olan, evinden bir şey almak
için aşağı inmesin, içeri girmesin.
16Tarlada olan, abasını almak için ge-
ri dönmesin. 17O günlerde gebe olan,
çocuk emziren kadınların vay haline!
18Dua edin ki, kaçışınız kışa rastlama-
sın. 19Çünkü o günlerde öyle bir sıkın-
tı olacak ki, Tanrı'nın var ettiği yara-
tılışın başlangıcından bu yana böylesi
olmamış, bundan sonra da olmayacak-
tır. 20Rab o günleri kısaltmamış olsay-
dı, hiç kimse kurtulamazdı. Ama Rab,
seçilmiş olanlar, kendi seçtiği kişiler
uğruna o günleri kısaltmıştır. 21Eğer
o zaman biri size, 'İşte Mesih* bura-
da', ya da, 'İşte şurada' derse, inan-
mayın. 22Çünkü sahte mesihler, sahte
peygamberler türeyecek; bunlar, belir-
tiler ve harikalar yapacaklar. Öyle ki,
ellerinden gelse seçilmiş olanları sap-

j *12:42* "Birkaç kuruş değerinde iki bakır para": Grekçe "Bir kodrantis olan iki lepton" (bkz. Birimler Cetveli). **13:9-11** Mat.10:17-20; Luk.12:11-12 **13:13** Mat.10:22 **13:14** Dan.9:27; 11:31; 12:11 **13:15-16** Luk.17:31 **13:19** Dan.12:1; Va.7:14

tıracaklar. [23]Ama siz dikkatli olun. İş-
te size her şeyi önceden söylüyorum."

Mesih'in Görkemli Gelişi

(Mat.24:29-35; Luk.21:25-33)

[24-25]"Ama o günlerde, o sıkıntıdan
sonra,

'Güneş kararacak,
Ay ışık vermez olacak,
Yıldızlar gökten düşecek,
Göksel güçler sarsılacak.'

[26]"O zaman İnsanoğlu'nun* bulutlar
içinde büyük güç ve görkemle geldi-
ğini görecekler. [27]İnsanoğlu o zaman
meleklerini gönderecek, seçtiklerini
yeryüzünün bir ucundan göğün öbür
ucuna dek, dünyanın dört bucağından
toplayacak.
[28]"İncir ağacından ders alın. Dalla-
rı filizlenip yaprakları sürünce, yaz
mevsiminin yakın olduğunu anlarsı-
nız. [29]Aynı şekilde, bu olayların ger-
çekleştiğini gördüğünüzde bilin ki
Tanrı'nın Egemenliği yakındır, kapı-
dadır. [30]Size doğrusunu söyleyeyim,
bütün bunlar olmadan bu kuşak[k] or-
tadan kalkmayacak. [31]Yer ve gök or-
tadan kalkacak, ama benim sözlerim
asla ortadan kalkmayacaktır."

Bilinmeyen Gün ve Saat

(Mat.24:36-44)

[32]"O günü ve o saati, ne gökteki me-
lekler, ne de Oğul bilir; Baba'dan baş-
ka kimse bilmez. [33]Dikkat edin, uya-
nık kalın, dua edin. Çünkü o anın ne
zaman geleceğini bilemezsiniz. [34]Bu,
yolculuğa çıkan bir adamın durumu-
na benzer. Evinden ayrılırken kölele-
rine yetki ve görev verir, kapıdaki nö-
betçiye de uyanık kalmasını buyurur.
[35]Siz de uyanık kalın. Çünkü ev sahi-
bi ne zaman gelecek, akşam mı, gece
yarısı mı, horoz öttüğünde mi, sabaha
doğru mu, bilemezsiniz. [36]Ansızın ge-
lip sizi uykuda bulmasın! [37]Size söy-
lediklerimi herkese söylüyorum; uya-
nık kalın!"

İsa'nın Ölümü Yaklaşıyor

(Mat.26:1-16; Luk.22:1-6; Yu.11:45-53)

14 Fısıh ve Mayasız Ekmek Bay-
ramı'na* iki gün kalmıştı. Baş-
kâhinlerle din bilginleri İsa'yı hileyle
tutuklayıp öldürmenin bir yolunu arı-
yorlardı. [2]"Bayramda olmasın, yok-
sa halk arasında kargaşalık çıkar" di-
yorlardı.
[3]İsa Beytanya'da cüzamlı* Simun'un
evinde sofrada otururken yanına bir
kadın geldi. Kadın kaymaktaşından
bir kap içinde çok değerli, saf hint-
sümbülü yağı getirmişti. Kabı kıra-
rak yağı O'nun başına döktü. [4-5]Ba-
zıları buna kızdılar; birbirlerine, "Bu
yağ niçin böyle boş yere harcandı? Üç
yüz dinardan fazlaya satılabilir, para-
sı yoksullara verilebilirdi" diyerek ka-
dını azarlamaya başladılar.
[6]"Kadını rahat bırakın" dedi İsa.
"Neden üzüyorsunuz onu? Benim için
güzel bir şey yaptı. [7]Yoksullar her za-
man aranızdadır, dilediğiniz anda on-
lara yardım edebilirsiniz; ama ben her
zaman aranızda olmayacağım. [8]Kadın
elinden geleni yaptı, beni gömülmeye
hazırlamak üzere daha şimdiden be-
denimi yağladı. [9]Size doğrusunu söy-
leyeyim, Müjde dünyanın neresinde
duyurulursa, bu kadının yaptığı da
onun anılması için anlatılacak."
[10]Bu arada Onikiler'den* biri olan
Yahuda İskariot, İsa'yı ele vermek
amacıyla başkâhinlerin yanına gitti.
[11]Onlar bunu işitince sevindiler, Ya-
huda'ya para vermeyi vaat ettiler. O

k *13:30* "Kuşak" ya da "Soy".
13:24-25 Yşa.13:10; 34:4; Hez.32:7; Yoe.2:10,31; 3:15; Va.6:12-13 **13:26** Dan.7:13; Va.1:7
13:32 Mat.24:36 **13:34** Luk.12:36-38 **14:1** Çık.12:1-27 **14:3** Luk.7:37-38 **14:7** Yas.15:11

da İsa'yı ele vermek için fırsat kolla-
maya başladı.

Fısıh Yemeği

(Mat.26:17-30; Luk.22:7-23; Yu.13:21-30)

12 Fısıh* kurbanının kesildiği Ma-
yasız Ekmek Bayramı'nın* ilk günü
öğrencileri İsa'ya, "Fısıh yemeğini
yemen için nereye gidip hazırlık yap-
mamızı istersin?" diye sordular.
13 O da öğrencilerinden ikisini şu
sözlerle önden gönderdi: "Kente gidin,
orada su testisi taşıyan bir adam çıka-
cak karşınıza. Onu izleyin. 14 Adamın
gideceği evin sahibine şöyle deyin:
'Öğretmen, öğrencilerimle birlikte Fı-
sıh yemeğini yiyeceğim konuk odası
nerede? diye soruyor.' 15 Ev sahibi si-
ze üst katta döşenmiş, hazır büyük bir
oda gösterecek. Orada bizim için ha-
zırlık yapın."
16 Öğrenciler yola çıkıp kente gittiler.
Her şeyi, İsa'nın kendilerine söyledi-
ği gibi buldular ve Fısıh yemeği için
hazırlık yaptılar. 17 Akşam olunca İsa
Onikiler'le* birlikte geldi. 18 Sofraya
oturmuş yemek yerlerken İsa, "Size
doğrusunu söyleyeyim" dedi, "Sizden
biri, benimle yemek yiyen biri bana
ihanet edecek."
19 Onlar da kederlenerek birer birer
kendisine, "Beni demek istemedin
ya?" diye sormaya başladılar.
20 İsa onlara, "Onikiler'den biridir,
ekmeğini benimle birlikte sahana
batırandır" dedi. 21 "Evet, İnsanoğlu*
kendisi için yazılmış olduğu gibi gi-
diyor, ama İnsanoğlu'na ihanet edenin
vay haline! O adam hiç doğmamış ol-
saydı, kendisi için daha iyi olurdu."
22 İsa yemek sırasında eline ekmek
aldı, şükredip ekmeği böldü ve, "Alın,
bu benim bedenimdir" diyerek öğren-
cilerine verdi. 23 Sonra bir kâse alıp
şükretti ve bunu öğrencilerine verdi.
Hepsi bundan içti. 24 "Bu benim kanım"
dedi İsa, "Birçokları uğruna akıtılan
antlaşma kanıdır. 25 Size doğrusunu
söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği'nde
yenisini içeceğim o güne dek, asmanın
ürününden bir daha içmeyeceğim."
26 İlahi söyledikten sonra dışarı çı-
kıp Zeytin Dağı'na doğru gittiler.

Petrus'un İnkârı Önceden Bildiriliyor

(Mat.26:31-35; Luk.22:31-34; Yu.13:36-38)

27 Bu arada İsa öğrencilerine, "He-
piniz sendeleyip düşeceksiniz" dedi.
"Çünkü şöyle yazılmıştır:

'Çobanı vuracağım,
Koyunlar darmadağın olacak.'

28 Ama ben dirildikten sonra sizden
önce Celile'ye gideceğim."
29 Petrus O'na, "Herkes sendeleyip
düşse bile ben düşmem" dedi.
30 "Sana doğrusunu söyleyeyim"
dedi İsa, "Bugün, bu gece, horoz iki
kez ötmeden sen beni üç kez inkâr
edeceksin."
31 Ama Petrus üsteleyerek, "Seninle
birlikte ölmem gerekse bile seni asla
inkâr etmem" dedi. Öğrencilerin hep-
si de aynı şeyi söyledi.

Getsemani Bahçesinde

(Mat.26:36-46; Luk.22:39-46)

32 Sonra Getsemani denilen yere
geldiler. İsa öğrencilerine, "Ben dua
ederken siz burada oturun" dedi.
33 Petrus'u, Yakup'u ve Yuhanna'yı
yanına aldı. Hüzünlenmeye ve ağır bir
sıkıntı duymaya başlamıştı. 34 Onla-
ra, "Ölesiye kederliyim" dedi. "Bura-
da kalın, uyanık durun."
35 Biraz ilerledi, yüzüstü yere kapa-
nıp dua etmeye başladı. "Mümkünse
o saati yaşamayayım" dedi. 36 "Abba[l],

l *14:36* "Abba": Aramice'de* baba anlamına gelir.

14:18 Mez.41:9 **14:24** Çık.24:8; Yer.31:31-34 **14:27** Zek.13:7 **14:28** Mat.28:16

Baba, senin için her şey mümkün, bu
kâseyi* benden uzaklaştır.[m] Ama be-
nim değil, senin istediğin olsun."
37Öğrencilerinin yanına döndüğün-
de onları uyumuş buldu. Petrus'a, "Si-
mun" dedi, "Uyuyor musun? Bir saat
uyanık kalamadın mı? 38Uyanık du-
rup dua edin ki, ayartılmayasınız. Ruh
isteklidir, ama beden güçsüzdür."
39Yine uzaklaştı, aynı sözleri tekrar-
layarak dua etti. 40Geri geldiğinde öğ-
rencilerini yine uyumuş buldu. Onla-
rın göz kapaklarına ağırlık çökmüştü.
İsa'ya ne diyeceklerini bilemiyorlardı.
41İsa üçüncü kez yanlarına döndü,
"Hâlâ uyuyor, dinleniyor musunuz?"
dedi. "Yeter! Saat geldi. İşte İnsanoğlu*
günahkârların eline veriliyor. 42Kal-
kın, gidelim. İşte bana ihanet eden
geldi!"

İsa Tutuklanıyor

(Mat.26:47-56; Luk.22:47-53; Yu.18:3-12)

43Tam o anda, İsa daha konuşurken,
Onikiler'den* biri olan Yahuda çıka-
geldi. Yanında başkâhinler, din bilgin-
leri ve ileri gelenler tarafından gönde-
rilmiş kılıçlı sopalı bir kalabalık vardı.
44İsa'ya ihanet eden Yahuda, "Kimi
öpersem, İsa O'dur. O'nu tutuklayın,
güvenlik altına alıp götürün" diye on-
larla sözleşmişti. 45Gelir gelmez İsa'ya
yaklaştı, "Rabbî*" diyerek O'nu öptü.
46Onlar da İsa'yı yakalayıp tutukladı-
lar. 47İsa'nın yanında bulunanlardan
biri kılıcını çekti, başkâhinin kölesi-
ne vurup kulağını uçurdu.
48İsa onlara, "Niçin bir haydutmu-
şum gibi beni kılıç ve sopalarla yaka-
lamaya geldiniz?" dedi. 49"Her gün ta-
pınakta, yanıbaşınızda öğretiyordum,
beni tutuklamadınız. Ama bu, Kutsal
Yazılar yerine gelsin diye oldu." 50O
zaman öğrencilerinin hepsi O'nu bı-
rakıp kaçtı.
51İsa'nın ardından sadece keten be-
ze sarınmış bir genç gidiyordu. Bu
genç de yakalandı. 52Ama keten bez-
den sıyrılıp çıplak olarak kaçtı.

İsa Yüksek Kurul'un Önünde

(Mat.26:57-68; Luk.22:54-55,63-71; Yu.18:13-14,19-24)

53İsa'yı görevli başkâhine götürdü-
ler. Bütün başkâhinler, ileri gelenler
ve din bilginleri* de orada toplandı.
54Petrus, İsa'yı başkâhinin avlusuna
kadar uzaktan izledi. Avluda nöbet-
çilerle birlikte ateşin başında oturup
ısınmaya başladı.
55Başkâhinler ve Yüksek Kurul'un*
öteki üyeleri, İsa'yı ölüm cezasına
çarptırmak için kendisine karşı tanık
arıyor, ama bulamıyorlardı. 56Birçok
kişi O'na karşı yalan yere tanıklık et-
tiyse de, tanıklıkları birbirini tutmadı.
57-58Bazıları kalkıp O'na karşı yalan
yere şöyle tanıklık ettiler: "Biz O'nun,
'Elle yapılmış bu tapınağı yıkacağım
ve üç günde, elle yapılmamış başka
bir tapınak kuracağım' dediğini işit-
tik." 59Ama bu noktada bile tanıklık-
ları birbirini tutmadı.
60Sonra başkâhin topluluğun orta-
sında ayağa kalkarak İsa'ya, "Hiç ya-
nıt vermeyecek misin? Nedir bunların
sana karşı ettiği bu tanıklıklar?" diye
sordu. 61Ne var ki, İsa susmaya devam
etti, hiç yanıt vermedi.
Başkâhin O'na yeniden, "Yüce Ola-
n'ın[n] Oğlu Mesih* sen misin?" diye
sordu.
62İsa, "Benim" dedi. "Ve sizler, İn-
sanoğlu'nun* Kudretli Olan'ın[o] sağın-
da oturduğunu ve göğün bulutlarıyla
geldiğini göreceksiniz."

m ***14:35-36*** Grekçe, "Biraz ilerledi, yüzüstü yere kapanıp mümkünse o saatin kendisinden geçmesi için dua etti. Dedi ki, 'Abba, Baba, senin için her şey mümkün, bu kâseyi benden uzaklaştır.' " **n** ***14:61*** "Yüce Olan'ın": Grekçe "Mübarek'in", yani "Tanrı'nın".
o ***14:62*** "Kudretli Olan": Tanrı. **14:49** Luk.19:47-48; 21:37 **14:57-58** Yu.2:19 **14:62** Dan.7:13

[63-64]Başkâhin giysilerini yırtarak,
"Artık tanıklara ne ihtiyacımız var?"
dedi. "Küfürü işittiniz. Buna ne di-
yorsunuz?"
Hepsi İsa'nın ölüm cezasını hak et-
tiğine karar verdiler. [65]Bazıları O'nun
üzerine tükürmeye, gözlerini bağla-
yarak O'nu yumruklamaya başladılar.
"Haydi, peygamberliğini göster!" di-
yorlardı. Nöbetçiler de O'nu araları-
na alıp tokatladılar.

Petrus İsa'yı İnkâr Ediyor

(Mat.26:69-75; Luk.22:56-62; Yu.18:15-18,25-27)

[66-67]Petrus aşağıda, avludayken,
başkâhinin hizmetçi kızlarından biri
geldi. Isınmakta olan Petrus'u görün-
ce onu dikkatle süzüp, "Sen de Nası-
ralı İsa'yla birlikteydin" dedi.
[68]Petrus ise bunu inkâr ederek, "Se-
nin neden söz ettiğini bilmiyorum,
anlamıyorum" dedi ve dışarıya, dış
kapının önüne çıktı. Bu arada horoz
öttü.
[69]Hizmetçi kız Petrus'u görünce
çevrede duranlara yine, "Bu adam
onlardan biri" demeye başladı.
[70]Petrus tekrar inkâr etti. Çevrede
duranlar az sonra Petrus'a yine, "Ger-
çekten onlardansın; sen de Celileli'sin"
dediler.
[71]Petrus kendine lanet okuyup ant
içerek, "Sözünü ettiğiniz o adamı ta-
nımıyorum" dedi.
[72]Tam o anda horoz ikinci kez öttü.
Petrus, İsa'nın kendisine, "Horoz iki
kez ötmeden beni üç kez inkâr ede-
ceksin" dediğini hatırladı ve hüngür
hüngür ağlamaya başladı.

İsa, Vali Pilatus'un Önünde

(Mat.27:1-2,11-14; Luk.23:1-5; Yu.18:28-38)

15 Sabah olunca başkâhinler, ileri
gelenler, din bilginleri ve Yük-
sek Kurul'un* öteki üyeleri bir danış-
ma toplantısı yaptıktan sonra İsa'yı
bağladılar, götürüp Pilatus'a teslim
ettiler.
[2]Pilatus O'na, "Sen Yahudiler'in
Kralı mısın?" diye sordu.
İsa, "Söylediğin gibidir" yanıtını
verdi.
[3]Başkâhinler O'na karşı birçok suç-
lamada bulundular. [4]Pilatus O'na ye-
niden, "Hiç yanıt vermeyecek misin?"
diye sordu. "Bak, seni ne çok şeyle
suçluyorlar!"
[5]Ama İsa artık yanıt vermiyordu.
Pilatus buna şaştı.

İsa Ölüm Cezasına Çarptırılıyor

(Mat.27:15-26; Luk.23:13-25; Yu.18:39-19:16)

[6]Pilatus, her Fısıh Bayramı'nda*
halkın istediği bir tutukluyu salıve-
rirdi. [7]Ayaklanma sırasında adam öl-
düren isyancılarla birlikte Barabba
adında bir tutuklu da vardı. [8]Halk, Pi-
latus'a gelip her zamanki gibi kendile-
ri için birini salıvermesini istedi.
[9]Pilatus onlara, "Sizin için Yahu-
diler'in Kralı'nı salıvermemi ister
misiniz?" dedi. [10]Başkâhinlerin İsa'yı
kıskançlıktan ötürü kendisine tes-
lim ettiklerini biliyordu. [11]Ne var ki
başkâhinler, İsa'nın değil, Barabba'nın
salıverilmesini istemeleri için halkı
kışkırttılar.
[12]Pilatus onlara tekrar seslenerek,
"Öyleyse Yahudiler'in Kralı dediğiniz
adamı ne yapayım?" diye sordu.
[13]"O'nu çarmıha ger!" diye bağır-
dılar yine.
[14]Pilatus onlara, "O ne kötülük yap-
tı ki?" dedi.
Onlar ise daha yüksek sesle, "O'nu
çarmıha ger!" diye bağrıştılar.
[15]Halkı memnun etmek isteyen Pi-
latus, onlar için Barabba'yı salıverdi.
İsa'yı ise kamçılattıktan sonra çar-
mıha gerilmek üzere askerlere tes-
lim etti.

14:63-64 Lev.24:16

Askerlerin İsa'yı Aşağılaması

(Mat.27:27-31; Yu.19:2-3)

16 Askerler İsa'yı, Pretorium denilen
vali konağına götürüp bütün taburu
topladılar. 17 O'na mor bir giysi giydir-
diler, dikenlerden bir taç örüp başına
geçirdiler. 18 "Selam, ey Yahudiler'in
Kralı!" diyerek O'nu selamlamaya
başladılar. 19 Başına bir kamışla vu-
ruyor, üzerine tükürüyor, diz çöküp
önünde yere kapanıyorlardı. 20 O'nunla
böyle alay ettikten sonra mor giysi-
yi üzerinden çıkarıp kendi giysilerini
giydirdiler ve çarmıha germek üzere
O'nu dışarı götürdüler.

İsa Çarmıha Geriliyor

(Mat.27:32-44; Luk.23:26-43; Yu.19:17-27)

21 Kırdan gelmekte olan Simun adın-
da Kireneli bir adam oradan geçiyor-
du. İskender ve Rufus'un babası olan
bu adama İsa'nın çarmıhını zorla ta-
şıttılar. 22 İsa'yı Golgota, yani Kafatası
denilen yere götürdüler. 23 O'na mürle*
karışık şarap vermek istediler, ama iç-
medi. 24 Sonra O'nu çarmıha gerdiler.
Kim ne alacak diye kura çekerek giy-
silerini aralarında paylaştılar.

25 İsa'yı çarmıha gerdiklerinde saat
dokuzdu. 26 Üzerindeki suç yaftasında,

YAHUDİLER'İN KRALI

diye yazılıydı. 27-28 İsa'yla birlikte, biri
sağında öbürü solunda olmak üzere iki
haydudu da çarmıha gerdiler.[ö] 29-30 O-
radan geçenler başlarını sallayıp İsa'ya
sövüyor, "Hani sen tapınağı yıkıp üç
günde yeniden kuracaktın? Çarmıhtan
in de kurtar kendini!" diyorlardı.

31 Aynı şekilde başkâhinler ve din
bilginleri de O'nunla alay ederek ara-
larında, "Başkalarını kurtardı, ken-
dini kurtaramıyor" diye konuşuyor-
lardı. 32 "İsrail'in Kralı Mesih şimdi
çarmıhtan insin de görüp iman ede-
lim." İsa'yla birlikte çarmıha gerilen-
ler de O'na hakaret ettiler.

İsa'nın Ölümü

(Mat.27:45-56; Luk.23:44-49; Yu.19:28-30)

33 Öğleyin on ikiden üçe kadar bütün
ülkenin üzerine karanlık çöktü. 34 Saat
üçte İsa yüksek sesle, "Elohi, Elohi, le-
ma şevaktani" yani, "Tanrım, Tanrım,
beni neden terk ettin?" diye bağırdı.

35 Orada duranlardan bazıları bu-
nu işitince, "Bakın, İlyas'ı çağırıyor"
dediler.

36 Aralarından biri koşup bir süngeri
ekşi şaraba batırdı, bir kamışın ucuna
takarak İsa'ya içirdi. "Dur bakalım, İl-
yas gelip O'nu indirecek mi?" dedi.

37 Ama İsa yüksek sesle bağırarak
son nefesini verdi.

38 O anda tapınaktaki perde* yuka-
rıdan aşağıya yırtılarak ikiye bölün-
dü. 39 İsa'nın karşısında duran yüzbaşı,
O'nun bu şekilde son nefesini verdi-
ğini görünce, "Bu adam gerçekten
Tanrı'nın Oğlu'ydu" dedi.

40 Olup bitenleri uzaktan izleyen
bazı kadınlar da vardı. Aralarında
Mecdelli Meryem, küçük Yakup ile
Yose'nin annesi Meryem ve Salome
bulunuyordu. 41 İsa daha Celile'deyken
bu kadınlar O'nun ardından gitmiş,
O'na hizmet etmişlerdi. O'nunla bir-
likte Yeruşalim'e gelmiş olan daha bir-
çok kadın da olup bitenleri izliyordu.

İsa'nın Gömülmesi

(Mat.27:57-61; Luk.23:50-56; Yu.19:38-42)

42-43 O gün Hazırlık Günü, yani Şa-
bat Günü'nden* önceki gündü. Artık

ö *15:27-28* Birçok Grekçe elyazması, "Böylece 'O, suçlularla bir sayıldı' diyen Kutsal Yazı yerine geldi" sözlerini de içerir (bkz. Luk.22:37). **15:21** Rom.16:13 **15:24** Mez.22:18 **15:29-30** Mez.22:7; 109:25 **15:29-30** Mar.14:57-58; Yu.2:19 **15:34** Mez.22:1 **15:36** Mez.69:21 **15:38** Çık.26:31-33 **15:40-41** Luk.8:2-3

akşam oluyordu. Bu nedenle, Yük-
sek Kurul'un* saygın bir üyesi olup
Tanrı'nın Egemenliği'ni umutla bekle-
yen Aramatyalı Yusuf geldi, cesareti-
ni toplayarak Pilatus'un huzuruna çıktı,
İsa'nın cesedini istedi. 44 Pilatus, İsa'nın
bu kadar çabuk ölmüş olmasına şaştı.
Yüzbaşıyı çağırıp, "Öleli çok oldu mu?"
diye sordu. 45 Yüzbaşıdan durumu öğ-
renince Yusuf'a, cesedi alması için izin
verdi. 46 Yusuf keten bez satın aldı, ce-
sedi çarmıhtan indirip beze sardı, kaya-
ya oyulmuş bir mezara yatırarak meza-
rın girişine bir taş yuvarladı. 47 Mecdelli
Meryem ile Yose'nin annesi Meryem,
İsa'nın nereye konulduğunu gördüler.

İsa'nın Dirilişi

(Mat.28:1-8; Luk.24:1-12; Yu.20:1-10)

16 Şabat Günü* geçince, Mecdelli
Meryem, Yakup'un annesi Mer-
yem ve Salome gidip İsa'nın cesedi-
ne sürmek üzere baharat satın aldılar.
2 Haftanın ilk günü* sabah çok erken-
den, güneşin doğuşuyla birlikte me-
zara gittiler. 3 Aralarında, "Mezarın
girişindeki taşı bizim için kim yana
yuvarlayacak?" diye konuşuyorlardı.
4 Başlarını kaldırıp bakınca, o koca-
man taşın yana yuvarlanmış olduğunu
gördüler. 5 Mezara girip sağ tarafta, be-
yaz kaftan giyinmiş genç bir adamın
oturduğunu görünce çok şaşırdılar.
6 Adam onlara, "Şaşırmayın!" dedi.
"Çarmıha gerilen Nasıralı İsa'yı arı-
yorsunuz. O dirildi, burada yok. İşte
O'nu yatırdıkları yer. 7 Şimdi öğren-
cilerine ve Petrus'a gidip şöyle deyin:
'İsa sizden önce Celile'ye gidiyor. Si-
ze bildirdiği gibi, kendisini orada gö-
receksiniz.' "
8 Kadınlar mezardan çıkıp kaçtılar.
Onları bir titreme, bir şaşkınlık al-
mıştı. Korkularından kimseye bir şey
söylemediler.

İsa Öğrencilerine Görünüyor

(Mat.28:9-10; Luk.24:13-35; Yu.20:11-18)

9 İsa, haftanın ilk günü* sabah er-
kenden dirildiği zaman önce Mecdel-
li Meryem'e göründü. Ondan yedi cin
kovmuştu. 10 Meryem gitti, İsa'yla bu-
lunmuş olan, şimdiyse yas tutup göz-
yaşı döken öğrencilerine haberi verdi.
11 Ne var ki onlar, İsa'nın yaşadığını,
Meryem'e göründüğünü duyunca
inanmadılar.
12 Bundan sonra İsa kırlara doğru yü-
rümekte olan öğrencilerinden ikisine
değişik bir biçimde göründü. 13 Bunlar
geri dönüp öbürlerine haber verdiler,
ama öbürleri bunlara da inanmadılar.
14 İsa daha sonra, sofrada otururlarken
Onbirler'e* göründü. Onları imansız-
lıklarından ve yüreklerinin duygusuz-
luğundan ötürü azarladı. Çünkü kendi-
sini diri görenlere inanmamışlardı.

İsa Öğrencilerini Bütün Dünyaya Gönderiyor

(Mat.28:16-20; Luk.24:36-53;
Yu.20:19-23; Elç.1:6-11)

15 İsa onlara şöyle buyurdu: "Dün-
yanın her yanına gidin, Müjde'yi bü-
tün yaratılışa duyurun. 16 İman edip
vaftiz olan kurtulacak, iman etmeyen
ise hüküm giyecek. 17-18 İman edenler-
le birlikte görülecek belirtiler şunlar-
dır: Benim adımla cinleri kovacaklar,
yeni dillerle konuşacaklar, yılanları
elleriyle tutacaklar. Öldürücü bir ze-
hir içseler bile, zarar görmeyecekler.
Ellerini hastaların üzerine koyacak-
lar ve hastalar iyileşecek."
19 Rab İsa, onlara bu sözleri söyle-
dikten sonra göğe alındı ve Tanrı'nın
sağında oturdu. 20 Öğrencileri de gidip
Tanrı sözünü her yere yaydılar. Rab
onlarla birlikte çalışıyor, görülen be-
lirtilerle sözünü doğruluyordu.[p]

p ***16:20*** 9-20 ayetleri bazı Grekçe elyazmalarında yoktur.
16:7 Mat.26:32; Mar.14:28 **16:15** Elç.1:8 **16:19** Elç.1:9-11

LUKA

GİRİŞ

Kitabın Amacı: *Luka, daha kitabın başında amacının, İsa'nın yaşamını doğru ve ayrıntılı bir biçimde anlatmak olduğunu açıkça ortaya koyuyor (1:1-4). Luka, Elçilerin İşleri Kitabı'nda da Müjde'nin o çağda bilinen dünyanın merkezi durumundaki Roma'ya kadar nasıl yayıldığını anlatır. O devirde yazarların, yapıtlarını ileri gelen kişilere adamaları bir gelenek haline gelmişti. Nitekim Luka da her iki kitabı, adı Teofilos -«Tanrı'yı seven» anlamında- olan bir kişiye hitaben kaleme almıştır. Kuşkusuz Luka bu adamın kişiliğinde geniş bir kitleye seslenmeyi amaçlamıştır.*

Kitabın İçeriği: *Kitap, «Rab'bin yolunu hazırlamaya» gelen Vaftizci Yahya'nın[1] ve İsa'nın doğumuna ilişkin bilgileri vererek başlıyor. Bundan sonra İsa'nın Müjde'yi duyurduğu, öğretisini yayıp mucizeler yaptığı döneme geçiyor. Daha sonra İsa'nın, giderek artan baskılara rağmen Yeruşalim'e, bile bile ölüme gidişi anlatılıyor. Bunu, İsa'nın dirilişi ve göğe alınışını anlatan bölümler izliyor.*

Luka, peygamberlik sözlerini yerine getiren Tanrı'nın, bir kurtarıcı göndermekle insanlık tarihini nasıl yönlendirdiğini vurgular[2]. Tanrı'nın bu etkinliği, meleklerin gönderilmesi olayında[3]; Tanrı'nın gökten seslenişinde[4]; ve özellikle birçok inanlının Kutsal Ruh'la dolması olayında[5] açıkça görülüyor. Tanrı'nın gücü, İsa'nın yaptığı mucizelerde de gözle görülür bir şekilde etkindi[6]. On altı ayrı olayda, belirli hastalıklara yakalanmış kişilerin mucizevi şekilde iyileştirildiğinden söz ediliyor. Bunun yanısıra, İsa'nın bir arada bulunan çok sayıda hastayı iyileştirdiği, kitabın beş ayrı yerinde belirtiliyor.

Luka'nın yaklaşık yüzde kırkı İsa'nın öğretisinden oluşuyor. İsa öğretisinde birçok benzetme kullandı; Luka'da 26 benzetme var. Bunların 16'sı İncil'in öbür kısımlarında yer almaz. İsa'nın bütün öğretisini kısaca özetlemek oldukça güçtür. Şu kadarını söyleyelim ki, İsa Tanrı'nın Egemenliği'ni duyuruyor[7]. Sözü edilen egemenlik, değer yargıları yönünden tümüyle farklı, insanın yüreğinde etkin olan tanrısal egemenliktir[8]. İsa'nın kendisi, egemenliği günden güne büyüyen, ikinci gelişinde de bu egemenliği tümüyle gerçekleşecek olan Kral olarak çıkar karşımıza[9].

Kitapta bireye iletilmek istenen bildiri, günahların bağışlanmasıyla gerçekleşen kurtuluş müjdesidir[10]. Dünya malına kökten değişik bir yaklaşım içinde olan İsa[11], bu müjdeyle özellikle yoksullara, hastalara ve ezilmişlere sesleniyor[12]. Bildirisinin o çağda hor görülen kadınlara ve Yahudi olmayan uluslara da yönelik olduğunu vurguluyor[13]. Nitekim, «Kaybolmuş olanı arayıp kurtarmaya geldim» diyordu[14]. Ama kişinin kurtulmaya istekli olması gerekir. Bu nedenle önce Yahya, sonra İsa, daha sonra da İsa'nın öğrencileri insanları tövbeye çağırdılar[15]. İsa'yı izleyecek olanlar bütün varlıklarıyla adanmış birer öğrenci olmaya[16] ve sürekli bir dua yaşamı sürmeye çağrılmışlardır[17].

Ana Hatlar:

1:1-4 Giriş
1:5-2:52 Vaftizci Yahya ile İsa'nın doğum ve çocuklukları
3:1-20 Vaftizci Yahya'nın görevi
3:21-4:13 İsa'nın vaftiz olması ve denenmesi
4:14-9:50 İsa'nın Celile ve çevresindeki etkinlikleri
9:51-19:27 İsa Yeruşalim yolunda
19:28-22:46 İsa'nın Yeruşalim'deki son günleri
22:47-23:56 İsa'nın tutuklanması, yargılanması ve çarmıha gerilmesi
24:1-52 İsa'nın dirilmesi ve göğe yükselmesi

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1367*

---

1 [1-3]Sayın Teofilos,
Birçok kişi aramızda olup bi-
tenlerin tarihçesini yazmaya giriş-
ti. Nitekim başlangıçtan beri bu olay-
ların görgü tanığı ve Tanrı sözünün
hizmetkârı olanlar bunları bize ilet-
tiler. Ben de bütün bu olayları ta ba-
şından özenle araştırmış biri olarak
bunları sana sırasıyla yazmayı uygun
gördüm. [4]Öyle ki, sana verilen bilgi-
lerin doğruluğunu bilesin.

Yahya'nın Doğumu Önceden Bildiriliyor

[5]Yahudiye Kralı Hirodes* zamanın-
da, Aviya bölüğünden Zekeriya adın-
da bir kâhin* vardı. Harun soyundan
gelen karısının adı ise Elizabet'ti. [6]Her
ikisi de Tanrı'nın gözünde doğru kişi-
lerdi, Rab'bin bütün buyruk ve kural-
larına eksiksizce uyarlardı. [7]Elizabet
kısır olduğu için çocukları olmuyordu.
İkisinin de yaşı ilerlemişti.
[8]Zekeriya, hizmet sırasının kendi
bölüğünde olduğu bir gün, Tanrı'nın
önünde kâhinlik görevini yerine ge-
tiriyordu. [9]Kâhinlik geleneği uyarın-
ca Rab'bin Tapınağı'na girip buhur
yakma görevi kurayla ona verilmişti.
[10]Buhur yakma saatinde bütün halk
topluluğu dışarıda dua ediyordu.
[11]Bu sırada, Rab'bin bir meleği bu-
hur sunağının sağında durup Zeke-
riya'ya göründü. [12]Zekeriya onu gö-
rünce şaşırdı, korkuya kapıldı. [13]Melek,
"Korkma, Zekeriya" dedi, "Duan ka-
bul edildi. Karın Elizabet sana bir
oğul doğuracak, adını Yahya koya-
caksın. [14]Sevinip coşacaksın. Birçok-
ları da onun doğumuna sevinecek. [15]O,
Rab'bin gözünde büyük olacak. Hiç
şarap ve içki içmeyecek; daha anne-
sinin rahmindeyken Kutsal Ruh'la do-
lacak. [16]İsrailoğulları'ndan birçoğunu,
Tanrıları Rab'be döndürecek. [17]Baba-
ların yüreklerini çocuklarına döndür-
mek, söz dinlemeyenleri doğru kişile-
rin anlayışına yöneltmek ve Rab için
hazırlanmış bir halk yetiştirmek üze-
re, İlyas'ın ruhu ve gücüyle Rab'bin
önünden gidecektir."
[18]Zekeriya meleğe, "Bundan nasıl
emin olabilirim?" dedi. "Çünkü ben
yaşlandım, karımın da yaşı ilerledi."
[19]Melek ona şöyle karşılık verdi:
"Ben Tanrı'nın huzurunda duran Ceb-
rail'im. Seninle konuşmak ve bu müj-
deyi sana bildirmek için gönderildim.
[20]İşte, belirlenen zamanda yerine ge-
lecek olan sözlerime inanmadığın için
dilin tutulacak, bunların gerçekleşe-
ceği güne dek konuşamayacaksın."
[21]Zekeriya'yı bekleyen halk, onun
tapınakta bu kadar uzun süre kalma-
sına şaştı. [22]Zekeriya ise dışarı çıktı-
ğında onlarla konuşamadı. O zaman

1:5 1Ta.24:10 **1:15** Say.6:3 **1:17** Mal.4:5-6 **1:19** Dan.8:16; 9:21

tapınakta bir görüm gördüğünü anla-
dılar. Kendisi onlara işaretler yapıyor,
ama konuşamıyordu.
23 Görev süresi bitince Zekeriya
evine döndü. 24 Bir süre sonra karısı
Elizabet gebe kaldı ve beş ay evine
kapandı. 25 "Bunu benim için yapan
Rab'dir" dedi. "Bu günlerde benim-
le ilgilenerek insanlar arasında utan-
cımı giderdi."

İsa'nın Doğumu Önceden Bildiriliyor

26-27 Elizabet'in hamileliğinin al-
tıncı ayında Tanrı, Melek Cebrail'i
Celile'de bulunan Nasıra adlı kente,
Davut'un soyundan Yusuf adındaki
adamla nişanlı kıza gönderdi. Kızın
adı Meryem'di. 28 Onun yanına giren
melek, "Selam, ey Tanrı'nın lütfuna
erişen kız! Rab seninledir" dedi.
29 Söylenenlere çok şaşıran Meryem,
bu selamın ne anlama gelebileceği-
ni düşünmeye başladı. 30 Ama melek
ona, "Korkma Meryem" dedi, "Sen
Tanrı'nın lütfuna eriştin. 31 Bak, gebe
kalıp bir oğul doğuracak, adını İsa ko-
yacaksın. 32 O büyük olacak, kendisi-
ne 'Yüceler Yücesi'nin Oğlu' denecek.
Rab Tanrı O'na, atası Davut'un tahtını
verecek. 33 O da sonsuza dek Yakup'un
soyu üzerinde egemenlik sürecek,
egemenliğinin sonu gelmeyecektir."
34 Meryem meleğe, "Bu nasıl olur?
Ben erkeğe varmadım ki" dedi.
35 Melek ona şöyle yanıt verdi: "Kut-
sal Ruh senin üzerine gelecek, Yüce-
ler Yücesi'nin gücü sana gölge salacak.
Bunun için doğacak olana kutsal, Tan-
rı Oğlu denecek. 36 Bak, senin akraba-
larından Elizabet de yaşlılığında bir
oğula gebe kaldı. Kısır bilinen bu ka-
dın şimdi altıncı ayındadır. 37 Tanrı'nın
yapamayacağı hiçbir şey yoktur."
38 "Ben Rab'bin kuluyum" dedi
Meryem, "Bana dediğin gibi olsun."
Bundan sonra melek onun yanından
ayrıldı.

Meryem, Elizabet'i Ziyaret Ediyor

39 O günlerde Meryem kalkıp ace-
leyle Yahuda'nın dağlık bölgesinde-
ki bir kente gitti. 40 Zekeriya'nın evine
girip Elizabet'i selamladı. 41-42 Eliza-
bet Meryem'in selamını duyunca rah-
mindeki çocuk hopladı. Kutsal Ruh'la
dolan Elizabet yüksek sesle şöyle de-
di: "Kadınlar arasında kutsanmış bu-
lunuyorsun, rahminin ürünü de kut-
sanmıştır! 43 Nasıl oldu da Rabbim'in
annesi yanıma geldi? 44 Bak, selamın
kulaklarıma eriştiği an, çocuk rah-
mimde sevinçle hopladı. 45 İman eden
kadına ne mutlu! Çünkü Rab'bin ona
söylediği sözler gerçekleşecektir."
46-47 Meryem de şöyle dedi:

"Canım Rab'bi yüceltir;
Ruhum, Kurtarıcım Tanrı
sayesinde sevinçle coşar.
48 Çünkü O, sıradan biri olan kuluyla
ilgilendi.
İşte, bundan böyle bütün kuşaklar
beni mutlu sayacak.
49 Çünkü Güçlü Olan, benim için
büyük işler yaptı.
O'nun adı kutsaldır.
50 Kuşaklar boyunca kendisinden
korkanlara merhamet eder.
51 Bileğiyle büyük işler yaptı;
Gururluları yüreklerindeki
kuruntularla darmadağın etti.
52 Hükümdarları tahtlarından indirdi,
Sıradan insanları yükseltti.
53 Aç olanları iyiliklerle doyurdu,
Zenginleri ise elleri boş çevirdi.
54-55 Atalarımıza söz verdiği gibi,
İbrahim'e ve onun soyuna
sonsuza dek
Merhamet etmeyi unutmayarak
Kulu İsrail'in yardımına yetişti."

1:26-27 Mat.1:18 **1:31** Mat.1:21 **1:32-33** 2Sa.7:12-16; Yşa.9:7 **1:37** Yar.18:14
1:46-55 1Sa.2:1-10 **1:54-55** Yar.17:7

[56]Meryem, üç ay kadar Elizabet'in ya-
nında kaldı, sonra kendi evine döndü.

Yahya'nın Doğumu

[57]Elizabet'in doğurma vakti geldi
ve bir oğul doğurdu. [58]Komşularıy-
la akrabaları, Rab'bin ona ne büyük
merhamet gösterdiğini duyunca, onun
sevincine katıldılar. [59]Sekizinci gün
çocuğun sünnetine geldiler. Ona ba-
bası Zekeriya'nın adını vereceklerdi.
[60]Ama annesi, "Hayır, adı Yahya ola-
cak" dedi.

[61]Ona, "Akrabaların arasında bu adı
taşıyan kimse yok ki" dediler.

[62]Bunun üzerine babasına işaretle
çocuğun adını ne koymak istediğini
sordular. [63]Zekeriya bir yazı levhası
istedi ve, "Adı Yahya'dır" diye yazdı.
Herkes şaşakaldı. [64]O anda Zekeri-
ya'nın ağzı açıldı, dili çözüldü. Tanrı'yı
överek konuşmaya başladı. [65]Çevrede
oturanların hepsi korkuya kapıldı. Bü-
tün bu olaylar, Yahudiye'nin dağlık
bölgesinin her yanında konuşulur oldu.
[66]Duyan herkes derin derin düşünüyor,
"Acaba bu çocuk ne olacak?" diyordu.
Çünkü Rab[a] onunla birlikteydi.

Zekeriya'nın Şükran İlahisi

[67]Çocuğun babası Zekeriya, Kut-
sal Ruh'la dolarak şu peygamberlik-
te bulundu:

[68]"İsrail'in Tanrısı Rab'be övgüler
olsun!
Çünkü halkının yardımına gelip
onları fidyeyle kurtardı.
[69-71] Eski çağlardan beri
Kutsal peygamberlerinin
ağzından bildirdiği gibi,
Kulu Davut'un soyundan
Bizim için güçlü bir kurtarıcı[b]
çıkardı;
Düşmanlarımızdan,
Bizden nefret edenlerin hepsinin
elinden
Kurtuluşumuzu sağladı.
[72]Böylece atalarımıza merhamet
ederek
Kutsal antlaşmasını anmış oldu.
[73-75] Nitekim bizi düşmanlarımızın
elinden kurtaracağına
Ve ömrümüz boyunca
Kendi önünde kutsallık ve
doğruluk içinde,
Korkusuzca kendisine
tapınmamızı sağlayacağına dair
Atamız İbrahim'e ant içerek söz
vermişti.
[76-77] Sen de, ey çocuk,
Yüceler Yücesi'nin peygamberi
diye anılacaksın.
Rab'bin yollarını hazırlamak
üzere önünden gidecek
Ve O'nun halkına,
Günahlarının bağışlanmasıyla
kurtulacaklarını bildireceksin.
[78-79] Çünkü Tanrımız'ın yüreği
merhamet doludur.
O'nun merhameti sayesinde,
Yücelerden doğan Güneş[c],
Karanlıkta ve ölümün gölgesinde
yaşayanlara ışık saçmak
Ve ayaklarımızı esenlik yoluna
yöneltmek üzere
Yardımımıza gelecektir."

[80]Çocuk büyüyor, ruhsal yönden
güçleniyordu. İsrail halkına görüne-
ceği güne dek ıssız yerlerde yaşadı.

İsa'nın Doğumu

(Mat.1:18-25)

2 O günlerde Sezar* Avgustus bü-
tün Roma dünyasında bir nüfus
sayımının yapılması için buyruk çı-
kardı. [2]Bu ilk sayım, Kirinius'un Su-

a ***1:66*** "Rab": Grekçe "Rab'bin eli". **b** ***1:69-71*** "Güçlü bir kurtarıcı": Grekçe "Bir kurtuluş boynuzu". (Boynuz, güç simgesidir.) **c** ***1:78-79*** "Doğan Güneş": Mesih* (bkz. Mal.4:2).
1:59 Lev.12:3 **1:76-77** Mal.3:1 **1:78-79** Yşa.9:2

riye valiliği zamanında yapıldı. [3]Her-
kes yazılmak için kendi kentine gitti.
[4]Böylece Yusuf da, Davut'un so-
yundan ve torunlarından olduğu için
Celile'nin Nasıra Kenti'nden Yahudiye
bölgesine, Davut'un kenti Beytlehem'e
gitti. [5]Orada, hamile olan nişanlısı
Meryem'le birlikte yazılacaktı. [6-7]On-
lar oradayken, Meryem'in doğurma
vakti geldi ve ilk oğlunu doğurdu.
O'nu kundağa sarıp bir yemliğe ya-
tırdı. Çünkü handa[ç] yer yoktu.

Çobanlar ve Melekler

[8]Aynı yörede, sürülerinin yanında
nöbet tutarak geceyi kırlarda geçi-
ren çobanlar vardı. [9]Rab'bin bir me-
leği onlara göründü ve Rab'bin gör-
kemi çevrelerini aydınlattı. Büyük bir
korkuya kapıldılar. [10-11]Melek onlara,
"Korkmayın!" dedi. "Size, bütün hal-
kı çok sevindirecek bir haber müjdeli-
yorum: Bugün size, Davut'un kentin-
de bir Kurtarıcı doğdu. Bu, Rab olan
Mesih'tir*. [12]İşte size bir işaret: Kun-
dağa sarılmış ve yemlikte yatan bir
bebek bulacaksınız."
[13-14]Birdenbire meleğin yanında,
göksel ordulardan oluşan büyük bir
topluluk belirdi. Tanrı'yı överek,

"En yücelerde Tanrı'ya yücelik olsun,
Yeryüzünde O'nun hoşnut kaldığı
insanlara
Esenlik olsun!" dediler.

[15]Melekler yanlarından ayrılıp gö-
ğe çekildikten sonra çobanlar bir-
birlerine, "Haydi, Beytlehem'e gide-
lim, Rab'bin bize bildirdiği bu olayı
görelim" dediler. [16]Aceleyle gidip
Meryem'le Yusuf'u ve yemlikte ya-
tan bebeği buldular. [17]Onları görünce,
çocukla ilgili kendilerine anlatılanla-
rı bildirdiler. [18]Bunu duyanların hepsi,
çobanların söylediklerine şaşıp kal-
dılar. [19]Meryem ise bütün bu sözleri
derin derin düşünerek yüreğinde sak-
lıyordu. [20]Çobanlar, işitip gördükleri-
nin tümü için Tanrı'yı yüceltip överek
geri döndüler. Her şeyi, kendilerine
anlatıldığı gibi bulmuşlardı.

İsa'nın Tapınakta Tanrı'ya Adanması

[21] Sekizinci gün, çocuğu sünnet et-
me zamanı gelince, O'na İsa adı veril-
di. Bu, O'nun anne rahmine düşme-
sinden önce meleğin kendisine verdiği
isimdi.
[22]Musa'nın Yasası'na göre arınma
günlerinin[d] bitiminde Yusuf'la Mer-
yem çocuğu Rab'be adamak için Ye-
ruşalim'e* götürdüler. [23]Nitekim Rab-
bin Yasası'nda, "İlk doğan her erkek
çocuk Rab'be adanmış sayılacak" di-
ye yazılmıştır. [24]Ayrıca Rab'bin Yasa-
sı'nda buyrulduğu gibi, kurban olarak
"bir çift kumru ya da iki güvercin yav-
rusu" sunacaklardı.
[25]O sırada Yeruşalim'de Şimon adın-
da bir adam vardı. Doğru ve dindar
biriydi. İsrail'in avutulmasını özlemle
bekliyordu. Kutsal Ruh onun üzerin-
deydi. [26]Rab'bin Mesihi'ni görmeden
ölmeyeceği Kutsal Ruh aracılığıy-
la kendisine bildirilmişti. [27-28]Böyle-
ce Şimon, Ruh'un yönlendirmesiyle
tapınağa geldi. Küçük İsa'nın annesi
babası, Kutsal Yasa'nın ilgili kuralını
yerine getirmek üzere O'nu içeri getir-
diklerinde, Şimon O'nu kucağına aldı,
Tanrı'yı överek şöyle dedi:

[29]"Ey Rabbim, verdiğin sözü tuttun;
Artık ben, kulun huzur içinde
ölebilirim[e].

ç *2:6-7* "Han" ya da "Konuk odası". Aynı sözcük Luk.22:11'de de böyle çevrilir.
d *2:22* "Arınma günleri": Lev.12:1-4'e göre bir kadın, bir erkek çocuk doğurduktan sonra kırk gün süreyle dinsel açıdan kirli sayılırdı. Bu dönemin sonunda bir kurban sunarak tekrar temiz hale gelirdi. **e** *2:29* "Artık ben, kulun huzur içinde ölebilirim": Grekçe "Kulunu şimdi esenlikle salıveriyorsun". **2:21** Lev.12:3 **2:21** Luk.1:31 **2:22-24** Lev.12:6-8 **2:23** Çık.13:1-2,12

30-32 Çünkü senin sağladığın,
Bütün halkların gözü önünde
hazırladığın kurtuluşu,
Ulusları aydınlatıp
Halkın İsrail'e yücelik
kazandıracak ışığı
Gözlerimle gördüm."

33 İsa'nın annesiyle babası, O'nun
hakkında söylenenlere şaştılar. 34 Şi-
mon onları kutsayıp çocuğun anne-
si Meryem'e şöyle dedi: "Bu çocuk,
İsrail'de birçok kişinin düşmesine ya
da yükselmesine yol açmak ve aley-
hinde konuşulacak bir belirti olmak
üzere belirlenmiştir. 35 Senin kalbi-
ne de adeta bir kılıç saplanacak. Bü-
tün bunlar, birçoklarının yüreğinde-
ki düşüncelerin açığa çıkması için
olacak."
36-37 Anna adında çok yaşlı bir ka-
dın peygamber vardı. Aşer oymağın-
dan Fanuel'in kızıydı. Genç kız olarak
evlenip kocasıyla yedi yıl yaşadık-
tan sonra dul kalmıştı. Şimdi seksen
dört yaşındaydı. Tapınaktan ayrılmaz,
oruç tutup dua ederek gece gündüz
Tanrı'ya tapınırdı. 38 Tam o sırada or-
taya çıkan Anna, Tanrı'ya şükrederek
Yeruşalim'in kurtuluşunu bekleyen
herkese İsa'dan söz etmeye başladı.
39 Yusuf'la Meryem, Rab'bin Yasa-
sı'nda öngörülen her şeyi yerine getir-
dikten sonra Celile'ye, kendi kentleri
Nasıra'ya döndüler. 40 Çocuk büyü-
yor, güçleniyor ve bilgelikte yetkin-
leşiyordu. Tanrı'nın lütfu O'nun üze-
rindeydi.

İsa Tapınakta

41 İsa'nın annesi babası her yıl Fısıh
Bayramı'nda* Yeruşalim'e giderlerdi.
42 İsa on iki yaşına gelince, bayram ge-
leneğine uyarak yine gittiler. 43-44 Bay-
ramdan sonra eve dönerlerken küçük
İsa Yeruşalim'de kaldı. Bunu farket-
meyen annesiyle babası, çocuğun yol
arkadaşlarıyla birlikte olduğunu sana-
rak bir günlük yol gittiler. Sonra O'nu
akrabalar ve dostlar arasında aramaya
başladılar. 45 Bulamayınca O'nu araya
araya Yeruşalim'e döndüler. 46 Üç gün
sonra O'nu tapınakta buldular. Din
öğretmenleri arasında oturmuş, onla-
rı dinliyor, sorular soruyordu. 47 O'nu
dinleyen herkes, zekâsına ve verdiği
yanıtlara hayran kalıyordu. 48 Anne-
siyle babası O'nu görünce şaşırdılar.
Annesi, "Çocuğum, bize bunu niçin
yaptın? Bak, babanla ben büyük kaygı
içinde seni arayıp durduk" dedi.
49 O da onlara, "Beni niçin arayıp
durdunuz?" dedi. "Babam'ın evinde
bulunmam gerektiğini bilmiyor muy-
dunuz?" 50 Ne var ki onlar ne demek
istediğini anlamadılar.
51 İsa onlarla birlikte yola çıkıp Na-
sıra'ya döndü. Onların sözünü din-
lerdi. Annesi bütün bu olup bitenleri
yüreğinde sakladı. 52 İsa bilgelikte ve
boyda gelişiyor, Tanrı'nın ve insanla-
rın beğenisini kazanıyordu.

Yahya Rab'bin Yolunu Hazırlıyor

(Mat.3:1-12; Mar.1:1-8; Yu.1:19-28)

3 Sezar* Tiberius'un egemenliğinin
on beşinci yılıydı. Yahudiye'de
Pontius Pilatus valilik yapıyordu. Ce-
lile'yi Hirodes*, İtureya ve Trahonitis
bölgesini Hirodes'in kardeşi Filipus,
Avilini'yi Lisanias yönetiyordu. 2 Ha-
nan ile Kayafa başkâhinlik ediyorlar-
dı. Bu sırada Tanrı çölde bulunan Ze-
keriya oğlu Yahya'ya seslendi. 3 O da
Şeria Irmağı'nın çevresindeki bütün
bölgeyi dolaşarak insanları, günah-
larının bağışlanması için tövbe edip
vaftiz* olmaya çağırdı. 4 Nitekim Pey-
gamber Yeşaya'nın sözlerini içeren ki-
tapta şöyle yazılmıştır:

2:30-32 Yşa.42:6-7; 49:6; 52:10 **2:39** Mat.2:23 **2:41** Çık.12:1-27; Yas.16:1-8
2:52 1Sa.2:26; Özd.3:4 **3:4-6** Yşa.40:3-5

"Çölde haykıran,
'Rab'bin yolunu hazırlayın,
Geçeceği patikaları düzleyin'
diye sesleniyor.
5'Her vadi doldurulacak,
Her dağ ve her tepe alçaltılacak.
Dolambaçlı yollar doğrultulacak,
Engebeli yollar düzleştirilecek.
6Ve bütün insanlar
Tanrı'nın sağladığı kurtuluşu
görecektir.' "

7Yahya, vaftiz olmak için kendisine gelen kalabalıklara şöyle seslendi: "Ey engerekler soyu! Gelecek gazaptan kaçmak için sizi kim uyardı?
8Bundan böyle tövbeye yaraşır meyveler verin! Kendi kendinize, 'Biz İbrahim'in soyundanız' demeye kalkmayın. Ben size şunu söyleyeyim: Tanrı, İbrahim'e şu taşlardan da çocuk yaratabilir.
9Balta ağaçların köküne dayanmış bile. İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır."
10Halk ona, "Öyleyse biz ne yapalım?" diye sordu.
11Yahya onlara, "İki mintanı olan birini mintanı olmayana versin; yiyeceği olan yiyeceği olmayanla paylaşsın" yanıtını verdi.
12Bazı vergi görevlileri* de vaftiz olmaya gelerek, "Öğretmenimiz, biz ne yapalım?" dediler.
13Yahya, "Size buyrulandan çok vergi almayın" dedi.
14Bazı askerler de, "Ya biz ne yapalım?" diye sordular.
O da, "Kaba kuvvetle ya da yalan suçlamalarla kimseden para koparmayın" dedi, "Ücretinizle yetinin."
15Halk umut içinde bekliyordu. Yahya'yla ilgili olarak herkesin aklında, "Acaba Mesih* bu mu?" sorusu vardı.
16Yahya ise hepsine şöyle yanıt verdi: "Ben sizi suyla vaftiz ediyorum, ama benden daha güçlü Olan geliyor. Ben O'nun çarıklarının bağını çözmeye bile layık değilim. O sizi Kutsal Ruh'la ve ateşle vaftiz edecek.
17Harman yerini temizlemek ve buğdayı toplayıp ambarına yığmak için yabası elinde hazır duruyor. Samanı ise sönmeyen ateşte yakacak."
18Yahya başka birçok konuda halka çağrıda bulunuyor, Müjde'yi duyuruyordu.
19-20Ne var ki bölgenin kralı* Hirodes, kardeşinin karısı Hirodiya'yla ilgili olayı ve kendi yapmış olduğu bütün kötülükleri yüzüne vuran Yahya'yı hapse attırarak kötülüklerine bir yenisini ekledi.

İsa'nın Vaftiz Olması

(Mat.3:13-17; Mar.1:9-11)

21-22Bütün halk vaftiz olduktan sonra İsa da vaftiz oldu. Dua ederken gök açıldı ve Kutsal Ruh, bedensel görünümde, güvercin gibi O'nun üzerine indi. Gökten, "Sen benim sevgili Oğlum'sun, senden hoşnudum" diyen bir ses duyuldu.

İsa'nın Soyu

(Mat.1:1-17)

23İsa görevine başladığı zaman otuz yaşlarındaydı. Yusuf'un oğlu olduğu sanılıyordu.
Yusuf da Eli oğlu,
24Mattat oğlu, Levi oğlu, Malki oğlu, Yannay oğlu, Yusuf oğlu,
25Mattitya oğlu, Amos oğlu, Nahum oğlu, Hesli oğlu, Nagay oğlu,
26Mahat oğlu, Mattitya oğlu, Şimi oğlu, Yosek oğlu, Yoda oğlu,
27Yohanan oğlu, Reşa oğlu, Zerubbabil oğlu, Şealtiel oğlu, Neri oğlu,
28Malki oğlu, Addi oğlu, Kosam oğlu, Elmadam oğlu, Er oğlu,
29Yeşu oğlu, Eliezer oğlu, Yorim oğlu, Mattat oğlu, Levi oğlu,

3:7 Mat.12:34; 23:33 **3:8** Yu.8:33 **3:9** Mat.7:19 **3:12** Luk.7:29 **3:19-20** Mat.14:3-4; Mar.6:17-18
3:21-22 Yar.22:2; Mez.2:7; Yşa.42:1; Mat.3:17; Mar.1:11; Luk.9:35

30Şimon oğlu, Yahuda oğlu, Yusuf
oğlu, Yonam oğlu, Elyakim oğlu,
31Mala oğlu, Menna oğlu, Mattata
oğlu, Natan oğlu, Davut oğlu,
32İşay oğlu, Ovet oğlu, Boaz oğlu,
Salmon[f] oğlu, Nahşon oğlu,
33Amminadav oğlu, Ram oğlu[g], Hes-
ron oğlu, Peres oğlu, Yahuda oğlu,
34Yakup oğlu, İshak oğlu, İbrahim
oğlu, Terah oğlu, Nahor oğlu,
35Seruk oğlu, Reu oğlu, Pelek oğlu,
Ever oğlu, Şelah oğlu,
36Kenan oğlu, Arpakşat oğlu, Sam
oğlu, Nuh oğlu, Lemek oğlu,
37Metuşelah oğlu, Hanok oğlu, Ye-
ret oğlu, Mahalalel oğlu, Kenan oğlu,
38Enoş oğlu, Şit oğlu, Adem oğlu,
Tanrı Oğlu'ydu.

İsa'nın Çölde Denenmesi

(Mat.4:1-11; Mar.1:12-13)

4 1-2Kutsal Ruh'la dolu olarak Şeria
Irmağı'ndan dönen İsa, Ruh'un
yönlendirmesiyle çölde dolaştırılarak
kırk gün İblis tarafından denendi. O
günlerde hiçbir şey yemedi. Dolayısıy-
la bu süre sonunda acıktı. 3Bunun üze-
rine İblis O'na, "Tanrı'nın Oğlu'ysan,
şu taşa söyle ekmek olsun" dedi.
4İsa, " 'İnsan yalnız ekmekle yaşa-
maz' diye yazılmıştır" karşılığını ver-
di.
5Sonra İblis İsa'yı yükseklere çıka-
rarak bir anda O'na dünyanın bütün ül-
kelerini gösterdi. 6O'na, "Bütün bun-
ların yönetimini ve zenginliğini sana
vereceğim" dedi. "Bunlar bana teslim
edildi, ben de dilediğim kişiye veririm.
7Bana taparsan, hepsi senin olacak."
8İsa ona şu karşılığı verdi: " 'Tan-
rın Rab'be tapacak, yalnız O'na kulluk
edeceksin' diye yazılmıştır."
9İblis O'nu Yeruşalim'e götürüp ta-
pınağın tepesine çıkardı. "Tanrı'nın
Oğlu'ysan, kendini buradan aşağı at"
dedi. 10"Çünkü şöyle yazılmıştır:

'Tanrı, seni korumaları için
Meleklerine buyruk verecek.'

11'Ayağın bir taşa çarpmasın diye
Seni elleri üzerinde taşıyacaklar.' "

12İsa ona şöyle karşılık verdi: " 'Tan-
rın Rab'bi denemeyeceksin!' diye buy-
rulmuştur."
13İblis, İsa'yı her bakımdan dene-
dikten sonra bir süre için O'nun ya-
nından ayrıldı.

İsa Celile'de

(Mat.4:12-17; Mar.1:14-15)

14İsa, Ruh'un gücüyle donanmış ola-
rak Celile'ye döndü. Haber bütün böl-
geye yayıldı. 15Oranın havralarında öğ-
retiyor, herkes tarafından övülüyordu.
16-17İsa, büyüdüğü Nasıra Kenti'ne
geldiğinde her zamanki gibi Şabat
Günü* havraya gitti. Kutsal Yazılar'ı
okumak üzere ayağa kalkınca O'na
Peygamber Yeşaya'nın Kitabı verildi.
Kitabı açarak şu sözlerin yazılı oldu-
ğu yeri buldu:

18-19 "Rab'bin Ruhu üzerimdedir.
Çünkü O beni yoksullara
Müjde'yi iletmek için meshetti*.
Tutsaklara serbest bırakılacaklarını,
Körlere gözlerinin açılacağını
duyurmak için,
Ezilenleri özgürlüğe kavuşturmak
Ve Rab'bin lütuf yılını ilan etmek
için
Beni gönderdi."

20Sonra kitabı kapattı, görevliye ge-
ri verip oturdu. Havradakilerin hepsi
dikkatle O'na bakıyordu. 21İsa, "Din-

f *3:32* "Salmon": Bazı Grekçe elyazmalarında, "Sala" diye geçer. **g** *3:33* "Ram oğlu": Bazı Grekçe elyazmalarında, "Admin oğlu, Arni oğlu" diye geçer. **4:4** Yas.8:3 **4:8** Yas.6:13 **4:10** Mez.91:11 **4:11** Mez.91:12 **4:12** Yas.6:16 **4:18-19** Yşa.61:1-3

lediğiniz bu Yazı bugün yerine gel-
miştir" diye konuşmaya başladı.
22 Herkes İsa'yı övüyor, ağzından çı-
kan lütufkâr sözlere hayran kalıyor-
du. "Yusuf'un oğlu değil mi bu?" di-
yorlardı.
23 İsa onlara şöyle dedi: "Kuşku-
suz bana şu deyimi hatırlatacaksı-
nız: 'Ey hekim, önce kendini iyileştir!
Kefarnahum'da yaptıklarını duyduk.
Aynısını burada, kendi memleketin-
de de yap.' "
24 "Size doğrusunu söyleyeyim" di-
ye devam etti İsa, "Hiçbir peygam-
ber kendi memleketinde kabul gör-
mez. 25 Yine size gerçeği söyleyeyim,
gökyüzünün üç yıl altı ay kapalı kal-
dığı, bütün ülkede korkunç bir kıtlı-
ğın baş gösterdiği İlyas zamanında
İsrail'de çok sayıda dul kadın vardı.
26 İlyas bunlardan hiçbirine gönde-
rilmedi; yalnız Sayda bölgesinin Sa-
refat Kenti'nde bulunan dul bir kadı-
na gönderildi. 27 Peygamber Elişa'nın
zamanında İsrail'de çok sayıda cü-
zamlı* vardı. Bunlardan hiçbiri iyi-
leştirilmedi; yalnız Suriyeli Naaman
iyileştirildi."
28 Havradakiler bu sözleri duyun-
ca öfkeden kudurdular. 29 Ayağa kal-
kıp İsa'yı kentin dışına kovdular. O'nu
uçurumdan aşağı atmak için kentin
kurulduğu tepenin yamacına götürdü-
ler. 30 Ama İsa onların arasından geçe-
rek oradan uzaklaştı.

İsa Kötü Bir Ruhu Kovuyor

(Mar.1:21-28)

31 Sonra İsa Celile'nin Kefarnahum
Kenti'ne gitti. Şabat Günü* halka öğ-
retiyordu. 32 Yetkiyle konuştuğu için
O'nun öğretişine şaşıp kaldılar.
33-34 Havrada cinli, içinde kötü ruh
olan bir adam vardı. Adam yüksek
sesle, "Ey Nasıralı İsa, bırak bizi!
Bizden ne istiyorsun?" diye bağırdı.
"Bizi mahvetmeye mi geldin? Senin
kim olduğunu biliyorum, Tanrı'nın
Kutsalı'sın sen!"
35 İsa, "Sus, çık adamdan!" diye-
rek cini azarladı. Cin adamı herkesin
önünde yere vurduktan sonra, ona hiç
zarar vermeden içinden çıktı.
36 Herkes şaşkına dönmüştü. Birbir-
lerine, "Bu nasıl söz? Güç ve yetkiy-
le kötü ruhlara çıkmalarını buyuruyor,
onlar da çıkıyor!" diyorlardı. 37 İsa'yla
ilgili haber o bölgenin her yanında
yankılandı.

İsa Birçok Hastayı İyileştiriyor

(Mat.8:14-17; Mar.1:29-34)

38 İsa havradan ayrılarak Simun'un
evine gitti. Simun'un kaynanası has-
taydı, ateşler içindeydi. Onun için
İsa'dan yardım istediler. 39 İsa kadı-
nın başucunda durup ateşi azarladı,
kadının ateşi düştü. Kadın hemen
ayağa kalkıp onlara hizmet etmeye
başladı.
40 Güneş batarken herkes çeşitli
hastalıklara yakalanmış akrabaları-
nı İsa'ya getirdi. İsa her birinin üze-
rine ellerini koyarak onları iyileştir-
di. 41 Birçoğunun içinden cinler de,
"Sen Tanrı'nın Oğlu'sun!" diye bağı-
rarak çıkıyordu. Ne var ki, İsa onları
azarladı, konuşmalarına izin verme-
di. Çünkü kendisinin Mesih* olduğu-
nu biliyorlardı.
42 Sabah olunca İsa dışarı çıkıp ıs-
sız bir yere gitti. Halk ise O'nu arı-
yordu. Bulunduğu yere geldikle-
rinde O'nu yanlarında alıkoymaya
çalıştılar. 43 Ama İsa, "Öbür kentler-
de de Tanrı'nın Egemenliği'yle ilgili
Müjde'yi yaymam gerek" dedi. "Çün-
kü bunun için gönderildim." 44 Böy-
lece Yahudiye'deki[h] havralarda Tanrı
sözünü duyurmaya devam etti.

h *4:44* "Yahudiye'deki": Birçok Grekçe elyazmasında, "Celile'deki" diye geçer.
4:24 Yu.4:44 **4:25** 1Kr.17:1 **4:26** 1Kr.17:8-16 **4:27** 2Kr.5:1-14 **4:32** Mat.7:28-29

İsa'nın İlk Öğrencileri

(Mat.4:18-22; Mar.1:16-20)

5 Halk, Ginnesar Gölü'nün kıyısın-
da duran İsa'nın çevresini sarmış,
Tanrı'nın sözünü dinliyordu. 2İsa, gö-
lün kıyısında iki tekne gördü. Balık-
çılar teknelerinden inmiş ağlarını yı-
kıyorlardı. 3İki tekneden Simun'a ait
olanına binen İsa, ona kıyıdan biraz
açılmasını rica etti. Sonra oturdu, tek-
nenin içinden halka öğretmeye devam
etti. 4Konuşmasını bitirince Simun'a,
"Derin sulara açılın, balık tutmak için
ağlarınızı atın" dedi.
5Simun şu karşılığı verdi: "Efendi-
miz, bütün gece çabaladık, hiçbir şey
tutamadık. Yine de senin sözün üze-
rine ağları atacağım."
6Bunu yapınca öyle çok balık ya-
kaladılar ki, ağları yırtılmaya başla-
dı. 7Öbür teknedeki ortaklarına işaret
ederek gelip yardım etmelerini istedi-
ler. Onlar da geldiler ve her iki tekne-
yi balıkla doldurdular; tekneler nere-
deyse batıyordu.
8Simun Petrus bunu görünce, "Ya
Rab, benden uzak dur, ben günahlı
bir adamım" diyerek İsa'nın dizleri-
ne kapandı. 9Kendisi ve yanındaki-
ler, tutmuş oldukları balıkların çok-
luğuna şaşıp kalmışlardı. 10Simun'un
ortakları olan Zebedi oğulları Ya-
kup'la Yuhanna'yı da aynı şaşkınlık
almıştı.
İsa Simun'a, "Korkma" dedi, "Bun-
dan böyle balık yerine insan tutacak-
sın." 11Sonra onlar tekneleri karaya
çektiler ve her şeyi bırakıp İsa'nın ar-
dından gittiler.

İsa Bir Cüzamlıyı İyileştiriyor

(Mat.8:1-4; Mar.1:40-45)

12İsa kentlerden birindeyken, her ya-
nını cüzam* kaplamış bir adamla kar-
şılaştı. Adam İsa'yı görünce yüzüstü
yere kapanıp yalvardı: "Ya Rab, ister-
sen beni temiz kılabilirsin" dedi.
13İsa elini uzatıp adama dokundu,
"İsterim, temiz ol!" dedi. Adam anın-
da cüzamdan kurtuldu.
14İsa ona, bundan kimseye söz etme-
mesini buyurdu. "Git, kâhine* görün
ve cüzamdan temizlendiğini herkese
kanıtlamak için Musa'nın buyurduğu
sunuları sun" dedi. 15Ne var ki, İsa'yla
ilgili haber daha da çok yayıldı. Kala-
balık halk toplulukları İsa'yı dinlemek
ve hastalıklarından kurtulmak ama-
cıyla akın akın geliyordu. 16Kendisi
ise ıssız yerlere çekilip dua ediyordu.

Bir Felçlinin İyileştirilmesi

(Mat.9:1-8; Mar.2:1-12)

17Bir gün İsa öğretiyordu. Celile'nin
ve Yahudiye'nin bütün köylerinden ve
Yeruşalim'den gelen Ferisiler'le* Kut-
sal Yasa öğretmenleri O'nun çevresin-
de oturuyorlardı. İsa, Rab'bin gücü sa-
yesinde hastaları iyileştiriyordu. 18O
sırada birkaç kişi, yatak üzerinde taşı-
dıkları felçli bir adamı evden içeri so-
kup İsa'nın önüne koymaya çalışıyordu.
19Kalabalıktan ötürü onu içeri sokacak
yol bulamayınca dama çıktılar, kire-
mitleri kaldırıp adamı yatakla birlik-
te orta yere, İsa'nın önüne indirdiler.
20İsa onların imanını görünce, "Dos-
tum, günahların bağışlandı" dedi.
21Din bilginleriyle* Ferisiler, "Tan-
rı'ya küfreden bu adam kim? Tanrı'dan
başka kim günahları bağışlayabilir?"
diye düşünmeye başladılar.
22Akıllarından geçenleri bilen İsa
onlara şöyle seslendi: "Aklınızdan
neden böyle şeyler geçiriyorsunuz?
23Hangisi daha kolay, 'Günahların
bağışlandı' demek mi, yoksa 'Kalk,
yürü' demek mi? 24Ne var ki, İnsa-
noğlu'nun* yeryüzünde günahları
bağışlama yetkisine sahip olduğunu
bilesiniz diye..." Sonra felçli adama,

5:1-3 Mat.13:1-2; Mar.3:9-10; 4:1 **5:5** Yu.21:3 **5:6** Yu.21:6 **5:14** Lev.14:1-32

"Sana söylüyorum, kalk, yatağını top-
layıp evine git!" dedi.
25 Adam onların gözü önünde he-
men ayağa kalktı, üzerinde yattığı
yatağı topladı ve Tanrı'yı yüceltérek
evine gitti. 26 Herkesi bir şaşkınlık al-
mıştı. Tanrı'yı yüceltiyor, büyük kor-
ku içinde, "Bugün şaşılacak işler gör-
dük!" diyorlardı.

Levi'nin Öğrencilere Katılması

(Mat.9:9-13; Mar.2:13-17)

27 Bu olaydan sonra İsa dışarı çıktı,
vergi toplama yerinde oturan Levi adın-
da bir vergi görevlisini* gördü. Adama,
"Ardımdan gel" dedi. 28 O da kalktı, her
şeyi bırakıp İsa'nın ardından gitti.
29 Sonra Levi, evinde İsa'nın onuru-
na büyük bir şölen verdi. Vergi gö-
revlileriyle başka kişilerden oluşan
büyük bir kalabalık onlarla birlikte
yemeğe oturmuştu. 30 Ferisiler'le on-
ların din bilginleri söylenmeye baş-
ladılar. İsa'nın öğrencilerine, "Siz ne-
den vergi görevlileri ve günahkârlarla
birlikte yiyip içiyorsunuz?" dediler.
31 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Sağ-
lıklı olanların değil, hastaların heki-
me ihtiyacı var. 32 Ben doğru kişileri
değil, günahkârları tövbeye çağırma-
ya geldim."

Oruçla İlgili Soru

(Mat.9:14-17; Mar.2:18-22)

33 Onlar İsa'ya, "Yahya'nın öğrenci-
leri sık sık oruç tutup dua ediyorlar,
Ferisiler'in öğrencileri de öyle. Senin-
kiler ise yiyip içiyor" dediler.
34 İsa şöyle karşılık verdi: "Güvey
aralarında olduğu sürece davetlilere
oruç tutturabilir misiniz? 35 Ama gü-
veyin aralarından alınacağı günler
gelecek, onlar işte o zaman, o günler
oruç tutacaklar."
36 İsa onlara şu benzetmeyi de anlat-
tı: "Hiç kimse yeni giysiden bir par-
ça yırtıp eski giysiyi yamamaz. Yoksa
hem yeni giysi yırtılır, hem de o giy-
siden koparılan yama eskisine uymaz.
37 Hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara
doldurmaz. Yoksa yeni şarap tulumla-
rı patlatır; hem şarap dökülür, hem de
tulumlar mahvolur. 38 Yeni şarabı ye-
ni tulumlara doldurmak gerek. 39 Üste-
lik hiç kimse eski şarabı içtikten sonra
yenisini istemez. 'Eskisi güzel' der."

Şabat Günü Sorunu

(Mat.12:1-14; Mar.2:23-3:6)

6 Bir Şabat Günü* İsa ekinler ara-
sından geçiyordu. Öğrencileri ba-
şakları koparıyor, avuçlarında ufala-
yıp yiyorlardı. 2 Ferisiler'den bazıları,
"Şabat Günü yasak olanı neden yapı-
yorsunuz?" dediler.
3 İsa onlara şöyle karşılık verdi: "Da-
vut'la yanındakiler acıkınca Davut'un
ne yaptığını okumadınız mı? 4 Tanrı'nın
evine girdi, kâhinlerden başkasının
yemesi yasak olan adak ekmeklerini*
alıp yedi ve yanındakilere de verdi."
5 Sonra İsa onlara, "İnsanoğlu* Şabat
Günü'nün de Rabbi'dir" dedi.
6 Bir başka Şabat Günü İsa havraya
girmiş öğretiyordu. Orada sağ eli sa-
kat bir adam vardı. 7 İsa'yı suçlamak
için fırsat kollayan din bilginleriyle
Ferisiler, Şabat Günü hastaları iyileş-
tirecek mi diye O'nu gözlüyorlardı.
8 İsa, onların ne düşündüklerini bili-
yordu. Eli sakat olan adama, "Ayağa
kalk, öne çık" dedi. O da kalktı, orta
yerde durdu.
9 İsa onlara, "Size sorayım" dedi,
"Kutsal Yasa'ya göre Şabat Günü iyi-
lik yapmak mı doğru, kötülük yapmak
mı? Can kurtarmak mı doğru, öldür-
mek mi?" 10 Gözlerini hepsinin üze-
rinde gezdirdikten sonra adama, "Eli-
ni uzat" dedi. Adam elini uzattı, eli
yine sapasağlam oluverdi. 11 Onlar ise
öfkeden deliye döndüler ve araların-

5:30 Luk.15:1-2 **6:1** Yas.23:25 **6:3-4** 1Sa.21:1-6 **6:4** Lev.24:9

da İsa'ya ne yapabileceklerini tartışmaya başladılar.

İsa On İki Elçisini Seçiyor

(Mat.10:1-4; Mar.3:13-19)

12 O günlerde İsa, dua etmek için
dağa çıktı ve bütün geceyi Tanrı'ya
dua ederek geçirdi.
13-16 Gün doğunca öğrencilerini yanına çağırdı ve onların arasından, elçi diye adlandırdığı şu on iki kişiyi seçti: Petrus adını verdiği Simun, onun kardeşi Andreas, Yakup, Yuhanna, Filipus, Bartalmay, Matta, Tomas, Alfay oğlu Yakup, Yurtsever* diye tanınan Simun, Yakup oğlu Yahuda ve İsa'ya ihanet eden Yahuda İskariot.
17 İsa bunlarla birlikte aşağı inip düzlük bir yerde durdu. Öğrencilerinden büyük bir kalabalık ve bütün Yahudiye'den, Yeruşalim'den, Sur'la Sayda yakınlarındaki kıyı bölgesinden gelen büyük bir halk topluluğu da oradaydı.
18 İsa'yı dinlemek ve hastalıklarına şifa bulmak için gelmişlerdi. Kötü ruhlar yüzünden sıkıntı çekenler de iyileştiriliyordu.
19 Kalabalıkta herkes İsa'ya dokunmak için çabalıyordu. Çünkü O'nun içinden akan bir güç herkese şifa veriyordu.

Mutlular ve Mutsuzlar

(Mat.5:1-12)

20 İsa, gözlerini öğrencilerine çevirerek şöyle dedi:

"Ne mutlu size, ey yoksullar!
Çünkü Tanrı'nın Egemenliği
sizindir.
21 Ne mutlu size, şimdi açlık çekenler!
Çünkü doyurulacaksınız.
Ne mutlu size, şimdi ağlayanlar!
Çünkü güleceksiniz.
22 İnsanoğlu'na* bağlılığınız yüzünden
İnsanlar sizden nefret ettikleri,
Sizi toplum dışı edip aşağıladıkları
Ve adınızı kötüleyip sizi
reddettikleri zaman
Ne mutlu size!
23 O gün sevinin, coşkuyla zıplayın!
Çünkü gökteki ödülünüz büyüktür.
Nitekim onların ataları da
Peygamberlere böyle davrandılar.
24 Ama vay halinize, ey zenginler,
Çünkü tesellinizi almış
bulunuyorsunuz!
25 Vay halinize, şimdi karnı tok olan
sizler,
Çünkü açlık çekeceksiniz!
Vay halinize, ey şimdi gülenler,
Çünkü yas tutup ağlayacaksınız!
26 Bütün insanlar sizin için iyi sözler
söyledikleri zaman,
Vay halinize!
Çünkü onların ataları da
Sahte peygamberlere böyle
davrandılar."

Düşmanlarınızı Sevin

(Mat.5:38-48; 7:12)

27-28 "Ama beni dinleyen sizlere şunu söylüyorum: Düşmanlarınızı sevin, sizden nefret edenlere iyilik yapın, size lanet edenler için iyilik dileyin, size hakaret edenler için dua edin.
29 Bir yanağınıza vurana öbür yanağınızı da çevirin. Abanızı alandan mintanınızı da esirgemeyin.
30 Sizden bir şey dileyen herkese verin, malınızı alandan onu geri istemeyin.
31 İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın.
32 "Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile kendilerini sevenleri sever.
33 Size iyilik yapanlara iyilik yaparsanız, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile böyle yapar.
34 Geri alacağınızı umduğunuz kişilere ödünç verirseniz, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile verdiklerini geri almak koşuluyla günahkârlara

6:22 1Pe.4:14 **6:23** 2Ta.36:16; Elç.7:52-53

ödünç verirler. [35]Ama siz düşmanla-
rınızı sevin, iyilik yapın, hiçbir kar-
şılık beklemeden ödünç verin. Ala-
cağınız ödül büyük olacak, Yüceler
Yücesi'nin oğulları olacaksınız. Çün-
kü O, nankör ve kötü kişilere karşı iyi
yüreklidir. [36]Babanız merhametli ol-
duğu gibi, siz de merhametli olun."

Başkasını Yargılamayın

(Mat.7:1-5)

[37]"Başkasını yargılamayın, siz de
yargılanmazsınız. Suçlu çıkarmayın,
siz de suçlu çıkarılmazsınız. Başka-
sını bağışlayın, siz de bağışlanırsınız.
[38]Verin, size verilecektir. İyice bas-
tırılmış, silkelenmiş ve taşmış, dolu
bir ölçekle kucağınıza boşaltılacak.
Hangi ölçekle verirseniz, aynı ölçek-
le alacaksınız."

[39]İsa onlara şu benzetmeyi de anlat-
tı: "Kör köre kılavuzluk edebilir mi?
İkisi de çukura düşmez mi? [40]Öğren-
ci öğretmeninden üstün değildir, ama
eğitimini tamamlayan her öğrenci öğ-
retmeni gibi olacaktır.

[41]"Sen neden kardeşinin gözünde-
ki çöpü görürsün de kendi gözündeki
merteği farketmezsin? [42]Kendi gözün-
deki merteği görmezken, kardeşine
nasıl, 'Kardeş, izin ver, gözündeki çö-
pü çıkarayım' dersin? Seni ikiyüzlü!
Önce kendi gözündeki merteği çıkar,
o zaman kardeşinin gözündeki çöpü
çıkarmak için daha iyi görürsün."

Ağaç ve Meyvesi

(Mat.7:16-20; 12:33-35)

[43]"İyi ağaç kötü meyve, kötü ağaç da
iyi meyve vermez. [44]Her ağaç meyve-
sinden tanınır. Dikenli bitkilerden incir
toplanmaz, çalılardan üzüm devşiril-
mez. [45]İyi insan yüreğindeki iyilik ha-
zinesinden iyilik, kötü insan içindeki
kötülük hazinesinden kötülük çıkarır.
İnsanın ağzı, yüreğinden taşanı söyler.
[46]"Niçin beni 'Ya Rab, ya Rab' di-
ye çağırıyorsunuz da söylediklerimi
yapmıyorsunuz? [47]Bana gelen ve söz-
lerimi duyup uygulayan kişinin kime
benzediğini size anlatayım. [48]Böyle
bir kişi, evini yaparken toprağı ka-
zan, derinlere inip temeli kaya üze-
rine atan adama benzer. Sel sularıyla
kabaran ırmak o eve saldırsa da, onu
sarsamaz. Çünkü ev sağlam yapılmış-
tır. [49]Ama sözlerimi duyup da uygula-
mayan kişi, evini temel koymaksızın
toprağın üzerine kuran adama benzer.
Kabaran ırmak saldırınca ev hemen
çöker. Evin yıkılışı da korkunç olur."

Yüzbaşının İmanı

(Mat.8:5-13)

7 İsa, kendisini dinleyen halka bü-
tün bu sözleri söyledikten sonra
Kefarnahum'a gitti. [2]Orada bir yüz-
başının çok değer verdiği kölesi ölüm
döşeğinde hasta yatıyordu. [3]İsa'yla il-
gili haberleri duyan yüzbaşı, gelip kö-
lesini iyileştirmesini rica etmek üzere
O'na Yahudiler'in bazı ileri gelenle-
rini gönderdi. [4]Bunlar İsa'nın yanına
gelince içten bir yalvarışla O'na şöy-
le dediler: "Bu adam senin yardımına
layıktır. [5]Çünkü ulusumuzu seviyor.
Havramızı yaptıran da kendisidir."

[6]İsa onlarla birlikte yola çıktı. Eve
yaklaştığı sırada, yüzbaşı bazı dostla-
rını yollayıp O'na şu haberi gönderdi:
"Ya Rab, zahmet etme; evime girme-
ne layık değilim. [7]Bu yüzden yanına
gelmeye de kendimi layık görmedim.
Sen yeter ki bir söz söyle, uşağım iyi-
leşir. [8]Ben de buyruk altında bir gö-
revliyim, benim de buyruğumda asker-
lerim var. Birine, 'Git' derim, gider;
ötekine, 'Gel' derim, gelir; köleme,
'Şunu yap' derim, yapar."

[9]Bu sözleri duyan İsa yüzbaşıya
hayran kaldı. Ardından gelen kalaba-
lığa dönerek, "Size şunu söyleyeyim"

6:39 Mat.15:14 **6:40** Mat.10:24-25; Yu.13:16; 15:20

dedi, "İsrail'de bile böyle iman görme-
dim." [10]Gönderilenler eve döndükle-
rinde köleyi iyileşmiş buldular.

İsa Bir Dulun Oğlunu Diriltiyor

[11]Bundan kısa bir süre sonra İsa,
Nain denilen bir kente gitti. Öğren-
cileriyle büyük bir kalabalık O'na
eşlik ediyordu. [12]İsa kentin kapısı-
na tam yaklaştığı sırada, dul annesi-
nin tek oğlu olan bir adamın cenazesi
kaldırılıyordu. Kent halkından büyük
bir kalabalık da kadınla birlikteydi.
[13]Rab kadını görünce ona acıdı. Ka-
dına, "Ağlama" dedi.
[14]Yaklaşıp cenaze sedyesine doku-
nunca sedyeyi taşıyanlar durdu. İsa,
"Delikanlı" dedi, "Sana söylüyorum,
kalk!" [15]Ölü doğrulup oturdu ve ko-
nuşmaya başladı. İsa onu annesine ge-
ri verdi.
[16]Herkesi bir korku almıştı. "Ara-
mızda büyük bir peygamber ortaya
çıktı!" ve "Tanrı, halkının yardımı-
na geldi!" diyerek Tanrı'yı yüceltme-
ye başladılar. [17]İsa'yla ilgili bu haber
bütün Yahudiye'ye ve çevre bölgele-
re yayıldı.

İsa ve Vaftizci Yahya

(Mat.11:2-19)

[18-19]Yahya'nın öğrencileri bütün bu
olup bitenleri kendisine bildirdiler.
Öğrencilerinden ikisini yanına çağı-
ran Yahya, "Gelecek Olan sen misin,
yoksa başkasını mı bekleyelim?" diye
sormaları için onları Rab'be gönderdi.
[20]Adamlar İsa'nın yanına gelince
şöyle dediler: "Bizi sana Vaftizci Yah-
ya gönderdi. 'Gelecek Olan sen mi-
sin, yoksa başkasını mı bekleyelim?'
diye soruyor."
[21]Tam o sırada İsa, çeşitli hastalık-
lara, illetlere ve kötü ruhlara tutulmuş
birçok kişiyi iyileştirdi, birçok körün
gözünü açtı. [22]Sonra Yahya'nın öğ-
rencilerine şöyle karşılık verdi: "Gi-
din, görüp işittiklerinizi Yahya'ya
bildirin. Körlerin gözleri açılıyor, kö-
türümler yürüyor, cüzamlılar temiz
kılınıyor, sağırlar işitiyor, ölüler diri-
liyor ve Müjde yoksullara duyurulu-
yor. [23]Benden ötürü sendeleyip düş-
meyene ne mutlu!"
[24]Yahya'nın gönderdiği haberciler
gittikten sonra İsa, halka Yahya'dan
söz etmeye başladı. "Çöle ne görme-
ye gittiniz?" dedi. "Rüzgarda sallanan
bir kamış mı? [25]Söyleyin, ne görme-
ye gittiniz? Pahalı giysiler giymiş bir
adam mı? Oysa şahane giysiler giyip
bolluk içinde yaşayanlar kral sarayla-
rında bulunur. [26]Öyleyse ne görmeye
gittiniz? Bir peygamber mi? Evet! Si-
ze şunu söyleyeyim, gördüğünüz kişi
peygamberden de üstündür.

[27]'İşte, habercimi senin önünden
gönderiyorum;
O önden gidip senin yolunu
hazırlayacak'

diye yazılmış olan sözler onunla ilgili-
dir. [28]Size şunu söyleyeyim, kadından
doğanlar arasında Yahya'dan daha
üstün olanı yoktur. Bununla birlikte,
Tanrı'nın Egemenliği'nde en küçük
olan ondan üstündür."
[29]Yahya tarafından vaftiz edilen halk,
hatta vergi görevlileri* bile bunu du-
yunca Tanrı'nın adil olduğunu doğru-
ladılar. [30]Oysa Yahya tarafından vaftiz
edilmeye yanaşmayan Ferisiler'le Kut-
sal Yasa uzmanları, Tanrı'nın kendile-
riyle ilgili tasarısını reddettiler.
[31]İsa, "Bu kuşağın insanlarını neye
benzeteyim? Bunlar neye benziyor-
lar?" dedi. [32]"Çarşı meydanında otu-
rup birbirlerine,

'Size kaval çaldık, oynamadınız;
Ağıt yaktık, ağlamadınız'

7:22 Yşa.35:5-6; 61:1-3 **7:27** Mal.3:1 **7:29-30** Mat.21:32; Luk.3:12

diye seslenen çocuklara benziyorlar.
33 Vaftizci Yahya geldiği zaman oruç
tutup şaraptan kaçındı, ona 'cinli' di-
yorsunuz. 34 İnsanoğlu* geldiği zaman
yiyip içti. Bu kez de diyorsunuz ki, 'Şu
obur ve ayyaş adama bakın! Vergi gö-
revlileri* ve günahkârlarla dost oldu!'
35 Ne var ki bilgelik, onu benimseyen
herkes tarafından doğrulanır."

İsa ve Günahkâr Kadın

36 Ferisiler'den biri İsa'yı yemeğe
çağırdı. O da Ferisi'nin evine gidip
sofraya oturdu. 37-38 O sırada, kentte
günahkâr olarak tanınan bir kadın,
İsa'nın, Ferisi'nin evinde yemek yedi-
ğini öğrenince kaymaktaşından bir
kap içinde güzel kokulu yağ getirdi.
İsa'nın arkasında, ayaklarının dibinde
durup ağlayarak, gözyaşlarıyla O'nun
ayaklarını ıslatmaya başladı. Saçlarıy-
la ayaklarını sildi, öptü ve yağı üzer-
lerine sürdü.
39 İsa'yı evine çağırmış olan Feri-
si bunu görünce kendi kendine, "Bu
adam peygamber olsaydı, kendisine
dokunan bu kadının kim ve ne tür bir
kadın olduğunu, günahkâr biri oldu-
ğunu anlardı" dedi.
40 Bunun üzerine İsa Ferisi'ye, "Si-
mun" dedi, "Sana bir söyleyeceğim
var."
O da, "Buyur, öğretmenim" dedi.
41 "Tefeciye borçlu iki kişi vardı. Bi-
ri beş yüz, öbürü de elli dinar borç-
luydu. 42 Borçlarını ödeyecek güçte ol-
madıklarından, tefeci her ikisinin de
borcunu bağışladı. Buna göre, hangi-
si onu çok sever?"
43 Simun, "Sanırım, kendisine daha
çok bağışlanan" diye yanıtladı.
İsa ona, "Doğru söyledin" dedi.
44 Sonra kadına bakarak Simun'a şun-
ları söyledi: "Bu kadını görüyor mu-
sun? Ben senin evine geldim, ayakla-
rım için bana su vermedin. Bu kadın
ise ayaklarımı gözyaşlarıyla ıslatıp
saçlarıyla sildi. 45 Sen beni öpmedin,
ama bu kadın eve girdiğimden beri
ayaklarımı öpüp duruyor. 46 Sen ba-
şıma zeytinyağı sürmedin, ama bu
kadın ayaklarıma güzel kokulu yağ
sürdü. 47 Bu nedenle sana şunu söyle-
yeyim, kendisinin çok olan günahları
bağışlanmıştır. Çok sevgi göstermesi-
nin nedeni budur. Oysa kendisine az
bağışlanan, az sever."
48 Sonra kadına, "Günahların bağış-
landı" dedi.
49 İsa'yla birlikte sofrada oturanlar
kendi aralarında, "Kim bu adam? Gü-
nahları bile bağışlıyor!" şeklinde ko-
nuşmaya başladılar.
50 İsa ise kadına, "İmanın seni kur-
tardı, esenlikle git" dedi.

İsa'yı İzleyen Kadınlar

8 Bundan kısa bir süre sonra İsa on
iki öğrencisiyle birlikte köy kent
dolaşmaya başladı. Tanrı'nın Egemen-
liği'ni duyurup müjdeliyordu. 2-3 Kötü
ruhlardan ve hastalıklardan kurtulan
bazı kadınlar, içinden yedi cin çık-
mış olan Mecdelli denilen Meryem,
Hirodes'in* kâhyası Kuza'nın karısı
Yohanna, Suzanna ve daha birçokla-
rı İsa'yla birlikte dolaşıyordu. Bunlar,
kendi olanaklarıyla İsa'ya ve öğrenci-
lerine yardım ediyorlardı.

Tohum Benzetmesi

(Mat.13:1-23; Mar.4:1-20)

4-5 Büyük bir kalabalığın toplandığı,
insanların her kentten kendisine akın
akın geldiği bir sırada İsa şu benzet-
meyi anlattı: "Ekincinin biri tohum
ekmeye çıktı. Ektiği tohumlardan ki-
mi yol kenarına düştü, ayak altında
çiğnenip gökteki kuşlara yem oldu.
6 Kimi kayalık yere düştü, filizlenin-
ce susuzluktan kuruyup gitti. 7 Kimi,
dikenler arasına düştü. Filizlerle bir-

7:37-38 Mat.26:6-7; Mar.14:3; Yu.12:3 **8:2-3** Mat.27:55-56; Mar.15:40-41; Luk.23:49

likte büyüyen dikenler filizleri boğdu.
[8]Kimi ise iyi toprağa düştü, büyüyün-
ce yüz kat ürün verdi." Bunları söy-
ledikten sonra, "İşitecek kulağı olan
işitsin!" diye seslendi.
[9-10]İsa, bu benzetmenin anlamını
kendisinden soran öğrencilerine, "Tanrı
Egemenliği'nin sırlarını bilme ayrıcalı-
ğı size verildi" dedi. "Ama başkalarına
benzetmelerle sesleniyorum. Öyle ki,

'Gördükleri halde görmesinler,
Duydukları halde anlamasınlar.'

[11]"Benzetmenin anlamı şudur: To-
hum Tanrı'nın sözüdür. [12]Yol kena-
rındakiler sözü işiten kişilerdir. Ama
sonra İblis gelir, inanıp kurtulmasın-
lar diye sözü yüreklerinden alır götü-
rür. [13]Kayalık yere düşenler, işittikle-
ri sözü sevinçle kabul eden, ama kök
salamadıkları için ancak bir süre ina-
nan kişilerdir. Böyleleri denendikle-
ri zaman imandan dönerler. [14]Diken-
ler arasına düşenler, sözü işiten ama
zamanla yaşamın kaygıları, zengin-
likleri ve zevkleri içinde boğulan, do-
layısıyla olgun ürün vermeyenlerdir.
[15]İyi toprağa düşenler ise, sözü işitin-
ce onu iyi ve sağlam bir yürekte sak-
layanlardır. Bunlar sabırla dayanarak
ürün verirler."

Her Şey Işığa Çıkacak

(Mar.4:21-25)

[16]"Hiç kimse kandil yakıp bunu bir
kapla örtmez, ya da yatağın altına
koymaz. Tersine, içeri girenler ışığı
görsünler diye onu kandilliğe koyar.
[17]Çünkü açığa çıkarılmayacak giz-
li hiçbir şey yok; bilinmeyecek, ay-
dınlığa çıkmayacak saklı hiçbir şey
yoktur. [18]Bunun için, nasıl dinlediği-
nize dikkat edin. Kimde varsa, ona
daha çok verilecek. Ama kimde yok-
sa, kendisinde var sandığı bile elin-
den alınacak."

İsa'nın Yakınları

(Mat.12:46-50; Mar.3:31-35)

[19]İsa'nın annesiyle kardeşleri O'na
geldiler, ama kalabalıktan ötürü ken-
disine yaklaşamadılar. [20]İsa'ya, "An-
nenle kardeşlerin dışarıda duruyor,
seni görmek istiyorlar" diye haber
verildi.
[21]İsa haberi getirenlere şöyle karşılık
verdi: "Annemle kardeşlerim, Tanrı'nın
sözünü duyup yerine getirenlerdir."

İsa Fırtınayı Dindiriyor

(Mat.8:23-27; Mar.4:35-41)

[22]Bir gün İsa öğrencileriyle birlik-
te bir tekneye binerek onlara, "Gölün
karşı yakasına geçelim" dedi. Böy-
lece kıyıdan açıldılar. [23]Teknede gi-
derlerken İsa uykuya daldı. O sırada
gölde fırtına koptu. Tekne su almaya
başlayınca tehlikeli bir duruma düştü-
ler. [24]Gidip İsa'yı uyandırarak, "Efen-
dimiz, Efendimiz, öleceğiz!" dediler.
İsa kalkıp rüzgarı ve kabaran dalga-
ları azarladı. Fırtına dindi ve ortalık
sütliman oldu.
[25]İsa öğrencilerine, "Nerede imanı-
nız?" dedi.
Onlar korku ve şaşkınlık içindey-
diler. Birbirlerine, "Bu adam kim ki,
rüzgara, suya bile buyruk veriyor, on-
lar da sözünü dinliyor!" dediler.

Cinli Bir Adamın İyileştirilmesi

(Mat.8:28-34; Mar.5:1-20)

[26]Celile'nin karşısında bulunan Ge-
rasalılar'ın memleketine vardılar. [27]İsa
karaya çıkınca kentten bir adam O'nu
karşıladı. Cinli ve uzun zamandan be-
ri giysi giymeyen bu adam evde de-
ğil, mezarlık mağaralarda yaşıyor-
du. [28]Adam İsa'yı görünce çığlık atıp

8:9-10 Yşa.6:9-10 **8:16** Mat.5:15; Luk.11:33 **8:17** Mat.10:26; Luk.12:2
8:18 Mat.25:29; Luk.19:26

önünde yere kapandı. Yüksek sesle,
"Ey İsa, yüce Tanrı'nın Oğlu, benden
ne istiyorsun?" dedi. "Sana yalvarırım,
bana işkence etme!" [29]Çünkü İsa, kötü
ruha adamın içinden çıkmasını buyur-
muştu. Kötü ruh adamı sık sık etkisi
altına alıyordu. Adam zincir ve kös-
teklerle bağlanıp başına nöbetçi konul-
duğu halde bağlarını paralıyor ve cin
tarafından ıssız yerlere sürülüyordu.
[30]İsa ona, "Adın ne?" diye sordu.
O da, "Tümen*" diye yanıtladı. Çün-
kü onun içine bir sürü cin girmişti.
[31]Cinler, dipsiz derinliklere gitmele-
rini buyurmasın diye İsa'ya yalvarıp
durdular.
[32]Orada, dağın yamacında otlayan
büyük bir domuz sürüsü vardı. Cin-
ler, domuzların içine girmelerine izin
vermesi için İsa'ya yalvardılar. O da
onlara izin verdi. [33]Adamdan çıkan
cinler domuzların içine girdiler. Sü-
rü dik yamaçtan aşağı koşuşarak gö-
le atlayıp boğuldu.
[34]Domuzları güdenler olup bite-
ni görünce kaçtılar, kentte ve köy-
lerde olayın haberini yaydılar. [35]Bu-
nun üzerine halk olup biteni görmeye
çıktı. İsa'nın yanına geldikleri zaman,
cinlerden kurtulan adamı giyinmiş
ve aklı başına gelmiş olarak İsa'nın
ayakları dibinde oturmuş buldular ve
korktular. [36]Olayı görenler, cinli ada-
mın nasıl kurtulduğunu halka anlattı-
lar. [37]O zaman Gerasa yöresinden ge-
len bütün kalabalık büyük bir korkuya
kapılarak İsa'nın yanlarından ayrıl-
masını rica ettiler. O da geri dönmek
üzere tekneye bindi.
[38-39]Cinlerden kurtulan adam İsa'nın
yanında kalmak için O'na yalvardı.
Ama İsa, "Evine dön, Tanrı'nın senin
için neler yaptığını anlat" diyerek onu
salıverdi. Adam da gitti, İsa'nın ken-
disi için neler yaptığını bütün kentte
duyurdu.

Dirilen Kız, İyileşen Kadın

(Mat.9:18-26; Mar.5:21-43)

[40]Karşı yakaya dönen İsa'yı halk
karşıladı. Çünkü herkes O'nu bek-
liyordu. [41]O sırada, havra yönetici-
si olan Yair adında bir adam gelip
İsa'nın ayaklarına kapandı, evine gel-
mesi için yalvardı. [42]Çünkü on iki yaş-
larındaki biricik kızı ölmek üzereydi.
İsa oraya giderken kalabalık O'nu
her yandan sıkıştırıyordu. [43]On iki
yıldır kanaması olan bir kadın da ora-
daydı. Varını yoğunu hekimlere har-
camıştı; ama hiçbiri onu iyileştire-
memişti. [44]İsa'nın arkasından yetişip
giysisinin eteğine dokundu ve o anda
kanaması kesildi.
[45]İsa, "Bana kim dokundu?" dedi.
Herkes inkâr ederken Petrus[1], "Efen-
dimiz, kalabalık seni çepeçevre sar-
mış sıkıştırıyor" dedi.
[46]Ama İsa, "Birisi bana dokundu"
dedi. "İçimden bir gücün akıp gitti-
ğini hissettim."
[47]Yaptığını gizleyemeyeceğini an-
layan kadın titreyerek geldi, İsa'nın
ayaklarına kapandı. Bütün halkın
önünde, O'na neden dokunduğunu ve
o anda nasıl iyileştiğini anlattı. [48]İsa
ona, "Kızım" dedi, "İmanın seni kur-
tardı. Esenlikle git."
[49]İsa daha konuşurken havra yöneti-
cisinin evinden biri geldi. Yöneticiye,
"Kızın öldü" dedi, "Artık öğretmeni
rahatsız etme."
[50]İsa bunu duyunca havra yöneti-
cisine şöyle dedi: "Korkma, yalnız
iman et, kızın kurtulacak."
[51]İsa adamın evine gelince Petrus,
Yuhanna, Yakup ve kızın annesi ba-
bası dışında hiç kimsenin kendisiyle
birlikte içeri girmesine izin vermedi.
[52]Herkes kız için ağlıyor, dövünüyor-
du. İsa, "Ağlamayın" dedi, "Kız öl-
medi, uyuyor."

1 *8:45* "Petrus": Birçok Grekçe elyazmasında, "Petrus ve yanındakiler" diye geçer.

53 Kızın öldüğünü bildikleri için
İsa'yla alay ettiler. 54 O ise kızın eli-
ni tutarak, "Kızım, kalk!" diye ses-
lendi. 55 Ruhu yeniden bedenine dö-
nen kız hemen ayağa kalktı. İsa, kıza
yemek verilmesini buyurdu. 56 Kızın
annesiyle babası şaşkınlık içindeydi.
İsa, olanları hiç kimseye anlatmama-
ları için onları uyardı.

İsa On İki Elçisini Görevlendiriyor

(Mat.10:5-15; Mar.6:7-13)

9 İsa, Onikiler'i* yanına çağırıp
onlara bütün cinler üzerinde ve
hastalıkları iyileştirmek için güç ve
yetki verdi. 2 Sonra onları Tanrı'nın
Egemenliği'ni duyurmaya ve hastala-
ra şifa vermeye gönderdi. 3 Onlara şöy-
le dedi: "Yolculuk için yanınıza hiçbir
şey almayın: Ne değnek, ne torba, ne
ekmek, ne para, ne de yedek mintan.
4 Hangi eve girerseniz, kentten ayrı-
lıncaya dek orada kalın. 5 Sizi kabul et-
meyenlere gelince, kentten ayrılırken
onlara uyarı olsun diye ayaklarınızın
tozunu silkin." 6 Onlar da yola çıktılar,
her yerde Müjde'yi yayarak ve hastala-
rı iyileştirerek köy köy dolaştılar.
7-8 Bölgenin kralı* Hirodes bütün bu
olanları duyunca şaşkına döndü. Çün-
kü bazıları Yahya'nın ölümden diril-
diğini, bazıları İlyas'ın göründüğünü,
başkaları ise eski peygamberlerden
birinin dirildiğini söylüyordu. 9 Hiro-
des, "Yahya'nın başını ben kestirdim.
Şimdi hakkında böyle haberler duy-
duğum bu adam kim?" diyor ve İsa'yı
görmenin bir yolunu arıyordu.

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor

(Mat.14:13-21; Mar.6:30-44; Yu.6:1-14)

10 Elçiler geri dönünce, yaptıkla-
rı her şeyi İsa'ya anlattılar. Sonra İsa
yalnızca onları yanına alıp Beytsayda
denilen bir kente çekildi. 11 Bunu öğ-
renen halk O'nun ardından gitti. İsa
onları ilgiyle karşıladı, kendilerine
Tanrı'nın Egemenliği'nden söz etti ve
şifaya ihtiyacı olanları iyileştirdi.
12 Günbatımına doğru Onikiler ge-
lip O'na, "Halkı salıver de çevredeki
köylere ve çiftliklere gidip kendileri-
ne barınak ve yiyecek bulsunlar. Çün-
kü ıssız bir yerdeyiz" dediler.
13 İsa, "Onlara siz yiyecek verin" dedi.
"Beş ekmekle iki balıktan başka bir
şeyimiz yok" dediler. "Yoksa bunca
halk için yiyecek almaya biz mi gi-
delim?" 14 Orada yaklaşık beş bin er-
kek vardı.
İsa öğrencilerine, "Halkı yaklaşık el-
lişer kişilik kümeler halinde yere otur-
tun" dedi. 15 Öğrenciler öyle yapıp her-
kesi yere oturttular. 16 İsa, beş ekmekle
iki balığı aldı, gözlerini göğe kaldıra-
rak şükretti; sonra bunları böldü ve hal-
ka dağıtmaları için öğrencilerine verdi.
17 Herkes yiyip doydu. Artakalan parça-
lardan on iki sepet dolusu toplandı.

Petrus'un Mesih'i Tanıması

(Mat.16:13-28; Mar.8:27-9:1)

18 Bir gün İsa tek başına dua ediyor-
du, öğrencileri de yanındaydı. İsa on-
lara, "Halk benim kim olduğumu söy-
lüyor?" diye sordu.
19 Şöyle yanıtladılar: "Vaftizci Yah-
ya diyorlar. Ama kimi İlyas, kimi de
eski peygamberlerden biri dirilmiş,
diyor."
20 İsa onlara, "Siz ne dersiniz" dedi,
"Sizce ben kimim?"
Petrus, "Sen Tanrı'nın Mesihi'sin*"
yanıtını verdi.
21 İsa, onları uyararak bunu hiç kim-
seye söylememelerini buyurdu. 22 İn-
sanoğlu'nun* çok acı çekmesi, ileri
gelenler, başkâhinler ve din bilgin-
lerince reddedilmesi, öldürülmesi ve
üçüncü gün dirilmesi gerektiğini söy-

9:3-5 Luk.10:4-11 **9:5** Elç.13:51 **9:7-8** Mat.16:14; Mar.8:28; Luk.9:19
9:19 Mat.14:1-2; Mar.6:14-15; Luk.9:7-8 **9:20** Yu.6:68-69

ledi. [23]Sonra hepsine, "Ardımdan gel-
mek isteyen kendini inkâr etsin, her
gün çarmıhını yüklenip beni izlesin"
dedi, [24]"Canını kurtarmak isteyen
onu yitirecek, canını benim uğruma
yitiren ise onu kurtaracaktır. [25]İnsan
bütün dünyayı kazanıp da canını yi-
tirirse, canından olursa, bunun kendi-
sine ne yararı olur? [26]Kim benden ve
benim sözlerimden utanırsa, İnsanoğ-
lu da kendisinin, Babası'nın ve kutsal
meleklerin görkemi içinde geldiğinde
o kişiden utanacaktır. [27]Size gerçeği
söyleyeyim, burada bulunanlar ara-
sında, Tanrı'nın Egemenliği'ni görme-
den ölümü tatmayacak olanlar var."

İsa'nın Görünümü Değişiyor

(Mat.17:1-8; Mar.9:2-8)

[28]Bu sözleri söyledikten yaklaşık
sekiz gün sonra İsa, yanına Petrus,
Yuhanna ve Yakup'u alarak dua etmek
üzere dağa çıktı. [29]İsa dua ederken
yüzünün görünümü değişti, giysileri
şimşek gibi parıldayan bir beyazlığa
büründü. [30-31]O anda görkem içinde
beliren iki kişi İsa'yla konuşmaya baş-
ladılar. Bunlar Musa ile İlyas'tı. İsa'nın
yakında Yeruşalim'de gerçekleşecek
olan ayrılışını[i] konuşuyorlardı.
[32]Petrus ile yanındakilerin üzerine
uyku çökmüştü. Ama uykuları iyi-
ce dağılınca İsa'nın görkemini ve ya-
nında duran iki kişiyi gördüler. [33]Bun-
lar İsa'nın yanından ayrılırken Petrus
İsa'ya, "Efendimiz" dedi, "Burada bu-
lunmamız ne iyi oldu! Üç çardak ku-
ralım: Biri sana, biri Musa'ya, biri de
İlyas'a." Aslında ne söylediğinin far-
kında değildi.
[34]Petrus daha bunları söylerken bir
bulut gelip onlara gölge saldı. Bulut
onları sarınca korktular. [35]Buluttan
gelen bir ses, "Bu benim Oğlum'dur,
seçilmiş Olan'dır. O'nu dinleyin!" de-
di. [36]Ses kesilince İsa'nın tek başına
olduğu görüldü. Öğrenciler bunu giz-
li tuttular ve o günlerde hiç kimseye
gördüklerinden söz etmediler.

Cinli Bir Çocuğun İyileştirilmesi

(Mat.17:14-23; Mar.9:14-32)

[37]Ertesi gün dağdan indikleri zaman,
İsa'yı büyük bir kalabalık karşıladı.
[38]Kalabalığın içinden bir adam, "Öğret-
menim" diye seslendi, "Yalvarırım, oğ-
lumu bir gör, o tek çocuğumdur. [39]Bir
ruh onu yakalıyor, o da birdenbire çığ-
lık atıyor. Ruh onu, ağzından köpükler
gelene dek şiddetle sarsıyor. Bedenini
yara bere içinde bırakarak güçbela ay-
rılıyor. [40]Ruhu kovmaları için öğrenci-
lerine yalvardım, ama başaramadılar."
[41]İsa şöyle karşılık verdi: "Ey iman-
sız ve sapmış kuşak! Sizinle daha ne
kadar kalıp size katlanacağım? Oğlu-
nu buraya getir."
[42]Çocuk daha İsa'ya yaklaşırken cin
onu yere vurup şiddetle sarstı. Ama
İsa kötü ruhu azarladı, çocuğu iyileş-
tirerek babasına geri verdi. [43-44]Herkes
Tanrı'nın büyük gücüne şaşıp kaldı.

İsa Ölüp Dirileceğini Tekrar Bildiriyor

(Mat.17:22-23; Mar.9:30-32)

Herkes İsa'nın bütün yaptıkları kar-
şısında hayret içindeyken, İsa öğren-
cilerine, "Şu sözlerime iyice kulak
verin" dedi. "İnsanoğlu*, insanların
eline teslim edilecek." [45]Onlar bu sö-
zü anlamadılar. Sözü kavramasınlar
diye anlamı kendilerinden gizlenmiş-
ti. Üstelik İsa'ya bu sözle ilgili soru
sormaktan korkuyorlardı.

En Büyük Kim?

(Mat.18:1-5; Mar.9:33-40)

[46]Öğrenciler, aralarında kimin en
büyük olduğunu tartışmaya başladılar.

i *9:30-31* "Ayrılış": Ölüm. **9:23** Mat.10:38; Luk.14:27 **9:24** Mat.10:39; Luk.17:33; Yu.12:25
9:28-35 2Pe.1:17-18 **9:35** Yşa.42:1; Mat.3:17; 12:18; Mar.1:11 14:13-15

47-48 Akıllarından geçeni bilen İsa, kü-
çük bir çocuğu tutup yanına çekti ve
onlara şöyle dedi: "Bu çocuğu benim
adım uğruna kabul eden, beni kabul
etmiş olur. Beni kabul eden de beni
göndereni kabul etmiş olur. Aranızda
en küçük kim ise, işte en büyük odur."
49 Yuhanna buna karşılık, "Efendi-
miz" dedi, "Senin adınla cin kovan
birini gördük, ama bizimle birlikte
seni izlemediği için ona engel olma-
ya çalıştık."
50 İsa, "Ona engel olmayın!" dedi.
"Size karşı olmayan, sizden yanadır."

Samiriyeliler İsa'yı İstemiyor

51 Göğe alınacağı gün yaklaşınca İsa,
kararlı adımlarla Yeruşalim'e doğru
yola çıktı. 52 Kendi önünden haberciler
gönderdi. Bunlar, kendisi için hazırlık
yapmak üzere gidip Samiriyeliler'e*
ait bir köye girdiler. 53 Ama Samiri-
yeliler İsa'yı kabul etmediler. Çünkü
Yeruşalim'e doğru gidiyordu. 54 Öğ-
rencilerden Yakup'la Yuhanna bunu
görünce, "Rab, bunları yok etmek için
bir buyrukla gökten ateş yağdırmamı-
zı ister misin?" dediler.
55 Ama İsa dönüp onları azarladı.
56 Sonra[j] başka bir köye gittiler.

İsa'yı İzlemenin Bedeli

(Mat.8:19-22)

57 Yolda giderlerken bir adam İsa'ya,
"Nereye gidersen, senin ardından ge-
leceğim" dedi.
58 İsa ona, "Tilkilerin ini, kuşların
yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını
yaslayacak bir yeri yok" dedi.
59 Bir başkasına, "Ardımdan gel"
dedi.
Adam ise, "İzin ver, önce gidip ba-
bamı gömeyim" dedi.
60 İsa ona şöyle dedi: "Bırak ölüleri,
kendi ölülerini kendileri gömsün. Sen
gidip Tanrı'nın Egemenliği'ni duyur."
61 Bir başkası, "Ya Rab" dedi, "Se-
nin ardından geleceğim ama, izin ver,
önce evimdekilerle vedalaşayım."
62 İsa ona, "Sabanı tutup da geriye
bakan, Tanrı'nın Egemenliği'ne layık
değildir" dedi.

Yetmişler'in Görevlendirilmesi

10 Bu olaylardan sonra Rab yet-
miş[k] kişi daha görevlendirdi.
Bunları ikişer ikişer, kendisinin gide-
ceği her kente, her yere kendi önünden
gönderdi. 2 Onlara, "Ürün bol, ama iş-
çi az" dedi, "Bu nedenle ürünün sa-
hibi Rab'be yalvarın, ürününü kaldı-
racak işçiler göndersin. 3 Haydi gidin!
İşte, sizi kuzular gibi kurtların arası-
na gönderiyorum. 4 Yanınıza ne kese,
ne torba, ne de çarık alın. Yolda hiç
kimseyle selamlaşmayın. 5 Hangi eve
girerseniz, önce, 'Bu eve esenlik ol-
sun!' deyin. 6 Orada esenliksever biri
varsa, dilediğiniz esenlik onun üze-
rinde kalacak; yoksa, size dönecektir.
7 Girdiğiniz evde kalın, size ne verir-
lerse onu yiyip için. Çünkü işçi ücreti-
ni hak eder. Evden eve taşınmayın.
8 "Bir kente girdiğinizde sizi kabul
ederlerse, önünüze konulanı yiyin.
9 Orada bulunan hastaları iyileştirin
ve kendilerine, 'Tanrı'nın Egemenli-
ği size yaklaştı' deyin. 10-11 Ama bir
kente girdiğinizde sizi kabul etmez-
lerse, o kentin caddelerine çıkıp şöy-
le deyin: 'Kentinizden ayaklarımızda
kalan tozu bile size karşı silkiyoruz.
Yine de şunu bilin ki, Tanrı'nın Ege-
menliği yaklaştı.' 12 Size şunu söyleye-
yim, yargı günü o kentin hali Sodom
Kenti'nin halinden beter olacaktır.

j *9:56* Bazı Grekçe elyazmalarında 54-56 ayetleri şöyle geçer: ..." 'Rab, İlyas'ın yaptığı gibi, bunları yok etmek için bir buyrukla gökten ateş yağdırmamızı ister misin?' dediler. 55 Ama İsa dönüp onları azarladı ve şöyle dedi: 'Siz hangi ruha ait olduğunuzu bilmiyorsunuz. 56 Çünkü İnsanoğlu insanları yok etmeye değil, kurtarmaya geldi.' Sonra..."
k ***10:1,17*** "Yetmiş": Bazı Grekçe elyazmalarında "Yetmiş iki".

13"Vay haline, ey Horazin! Vay ha-
line, ey Beytsayda! Sizlerde yapı-
lan mucizeler Sur ve Sayda'da yapıl-
mış olsaydı, çoktan çul* kuşanıp kül
içinde oturarak tövbe etmiş olurlar-
dı. 14 Ama yargı günü sizin haliniz Sur
ve Sayda'nın halinden beter olacaktır.
15Ya sen, ey Kefarnahum, göğe mi çı-
karılacaksın? Hayır, ölüler diyarına
indirileceksin!
16"Sizi dinleyen beni dinlemiş olur,
sizi reddeden beni reddetmiş olur. Be-
ni reddeden de beni göndereni reddet-
miş olur."
17Yetmişler sevinç içinde döndüler.
"Ya Rab" dediler, "Senin adını andığı-
mızda cinler bile bize boyun eğiyor."
18İsa onlara şöyle dedi: "Şeytan'ın
gökten yıldırım gibi düştüğünü gör-
düm. 19Ben size, yılanları ve akrep-
leri ayak altında ezmek ve düşma-
nın bütün gücünü alt etmek için yetki
verdim. Hiçbir şey size zarar verme-
yecektir. 20Bununla birlikte, ruhla-
rın size boyun eğmesine sevinmeyin,
adlarınızın gökte yazılmış olmasına
sevinin."
21O anda İsa Kutsal Ruh'un etkisiy-
le coşarak şöyle dedi: "Baba, yerin ve
göğün Rabbi! Bu gerçekleri bilge ve
akıllı kişilerden gizleyip küçük ço-
cuklara açtığın için sana şükrederim.
Evet Baba, senin isteğin buydu.
22"Babam her şeyi bana teslim etti.
Oğul'un kim olduğunu Baba'dan baş-
ka kimse bilmez. Baba'nın kim oldu-
ğunu da Oğul'dan ve Oğul'un O'nu
tanıtmak istediği kişilerden başkası
bilmez."
23Sonra öğrencilerine dönüp özel
olarak şöyle dedi: "Sizin gördükle-
rinizi gören gözlere ne mutlu! 24Size
şunu söyleyeyim, nice peygamberler,
nice krallar sizin gördüklerinizi gör-
mek istediler, ama göremediler. Sizin
işittiklerinizi işitmek istediler, ama
işitemediler."

İyi Samiriyeli

25Bir Kutsal Yasa uzmanı İsa'yı
denemek amacıyla gelip şöyle dedi:
"Öğretmenim, sonsuz yaşamı miras
almak için ne yapmalıyım?"
26İsa ona, "Kutsal Yasa'da ne yazıl-
mıştır?" diye sordu. "Orada ne oku-
yorsun?"
27Adam şöyle karşılık verdi: "Tan-
rın Rab'bi bütün yüreğinle, bütün ca-
nınla, bütün gücünle ve bütün aklınla
seveceksin. Komşunu da kendin gibi
seveceksin."
28İsa ona, "Doğru yanıt verdin" de-
di. "Bunu yap ve yaşayacaksın."
29Oysa adam kendini haklı çıkar-
mak isteyerek İsa'ya, "Peki, komşum
kim?" dedi.
30İsa şöyle yanıt verdi: "Adamın biri
Yeruşalim'den Eriha'ya inerken haydut-
ların eline düştü. Onu soyup dövdüler,
yarı ölü bırakıp gittiler. 31Bir rastlan-
tı olarak o yoldan bir kâhin geçiyordu.
Adamı görünce yolun öbür yanından
geçip gitti. 32Bir Levili* de oraya va-
rıp adamı görünce aynı şekilde geçip
gitti. 33O yoldan geçen bir Samiriye-
li* ise adamın bulunduğu yere gelip
onu görünce, yüreği sızladı. 34Adamın
yanına gitti, yaralarının üzerine yağ-
la şarap dökerek sardı. Sonra adamı
kendi hayvanına bindirip hana götür-
dü, onunla ilgilendi. 35Ertesi gün iki
dinar çıkararak hancıya verdi. 'Ona
iyi bak' dedi, 'Bundan fazla ne har-
carsan, dönüşümde sana öderim.'
36"Sence bu üç kişiden hangisi hay-
dutlar arasına düşen adama komşu gi-
bi davrandı?"
37Yasa uzmanı, "Ona acıyıp yardım
eden" dedi.
İsa, "Git, sen de öyle yap" dedi.

10:16 Mat.10:40; Mar.9:36-37; Luk.9:47-48; Yu.13:20 **10:19** Mez.91:13 **10:22** Yu.3:35; 10:15
10:25-28 Mat.22:35-40; Mar.12:28-34 **10:27** Lev.19:18; Yas.6:5 **10:28** Lev.18:5

İsa, Marta ve Meryem'in Evinde

[38]İsa, öğrencileriyle birlikte yola de-
vam edip bir köye girdi. Marta adın-
da bir kadın İsa'yı evinde konuk etti.
[39]Marta'nın Meryem adındaki kızkar-
deşi, Rab'bin ayakları dibine oturmuş
O'nun konuşmasını dinliyordu. [40]Mar-
ta ise işlerinin çokluğundan ötürü te-
laş içindeydi. İsa'nın yanına gelerek,
"Ya Rab" dedi, "Kardeşimin beni hiz-
met işlerinde yalnız bırakmasına al-
dırmıyor musun? Ona söyle de bana
yardım etsin."
[41]Rab ona şu karşılığı verdi: "Marta,
Marta, sen çok şey için kaygılanıp te-
laşlanıyorsun. [42]Oysa gerekli olan tek
bir şey vardır. Meryem iyi olanı seçti
ve bu kendisinden alınmayacak."

Nasıl Dua Etmeli

(Mat.6:9-13; 7:7-11)

11 İsa bir yerde dua ediyordu. Du-
asını bitirince öğrencilerinden
biri, "Ya Rab" dedi, "Yahya'nın ken-
di öğrencilerine öğrettiği gibi sen de
bize dua etmesini öğret."
[2]İsa onlara, "Dua ederken şöyle
söyleyin" dedi:

"Baba, adın kutsal kılınsın.
Egemenliğin gelsin.
[3]Her gün bize gündelik ekmeğimizi
ver.
[4]Günahlarımızı bağışla.
Çünkü biz de bize karşı suç
işleyen herkesi bağışlıyoruz.
Ayartılmamıza izin verme."

[5-7]Sonra şöyle dedi: "Sizlerden biri-
nin bir arkadaşı olur da gece yarısı ona
gidip, 'Arkadaş, bana üç ekmek ödünç
ver. Bir arkadaşım yoldan geldi, önü-
ne koyacak bir şeyim yok' derse, öbü-
rü içerden, 'Beni rahatsız etme! Kapı
kilitli, çocuklarım da yanımda yatıyor.
Kalkıp sana bir şey veremem' der mi
hiç? [8]Size şunu söyleyeyim, arkadaş-
lık gereği kalkıp ona istediğini verme-
se bile, adamın yüzsüzlüğünden ötürü
kalkar, ihtiyacı neyse ona verir.
[9]"Ben size şunu söyleyeyim: Dile-
yin, size verilecek; arayın, bulacak-
sınız; kapıyı çalın, size açılacaktır.
[10]Çünkü her dileyen alır, arayan bu-
lur, kapı çalana açılır.
[11]"Aranızda hangi baba, ekmek is-
teyen oğluna taş verir? Ya da balık
isterse balık yerine yılan verir? [12]Ya
da yumurta isterse ona akrep verir?
[13]Sizler kötü yürekli olduğunuz halde
çocuklarınıza güzel armağanlar ver-
meyi biliyorsanız, gökteki Baba'nın,
kendisinden dileyenlere Kutsal Ruh'u
vereceği çok daha kesin değil mi?"

İsa ve Baalzevul

(Mat.12:22-30; Mar.3:20-27)

[14]İsa adamın birinden dilsiz bir ci-
ni kovuyordu. Cin çıkınca adamın di-
li çözüldü. Halk hayret içinde kaldı.
[15]Ama içlerinden bazıları, "Cinleri,
cinlerin önderi Baalzevul'un* gücüyle
kovuyor" dediler. [16]Bazıları ise O'nu
denemek amacıyla gökten bir belirti
göstermesini istediler.
[17]Onların ne düşündüğünü bilen İsa
şöyle dedi: "Kendi içinde bölünen ül-
ke yıkılır, kendi içinde bölünen ev çö-
ker. [18]Şeytan da kendi içinde bölün-
müşse, onun egemenliği nasıl ayakta
kalabilir? Siz, benim Baalzevul'un gü-
cüyle cinleri kovduğumu söylüyorsu-
nuz. [19]Eğer ben cinleri Baalzevul'un
gücüyle kovuyorsam, sizin adamları-
nız kimin gücüyle kovuyor? Sizi bu
durumda kendi adamlarınız yargıla-
yacak. [20]Ama ben cinleri Tanrı'nın
eliyle kovuyorsam, Tanrı'nın Egemen-
liği üzerinize gelmiş demektir.
[21]"Tepeden tırnağa silahlanmış güç-
lü bir adam kendi evini koruduğu süre-

10:38-39 Yu.11:1 **11:15** Mat.9:34; 10:25 **11:16** Mat.12:38; 16:1; Mar.8:11

ce, malları güvenlik içinde olur. 22Ne
var ki, ondan daha güçlü biri saldırıp
onu alt ettiğinde güvendiği bütün si-
lahları elinden alır ve mallarını yağ-
malayarak bölüştürür. 23Benden yana
olmayan bana karşıdır, benimle birlik-
te toplamayan dağıtıyor demektir.
24"Kötü ruh insandan çıkınca kurak
yerlerde dolanıp huzur arar. Bulama-
yınca da, 'Çıktığım eve, kendi evime
döneyim' der. 25Eve gelince orayı sü-
pürülmüş, düzeltilmiş bulur. 26Bunun
üzerine gider, kendisinden kötü yedi
ruh daha alır ve eve girip yerleşirler.
Böylece o kişinin son durumu ilkin-
den beter olur."
27İsa bu sözleri söylerken kalabalı-
ğın içinden bir kadın O'na, "Ne mut-
lu seni taşımış olan rahme, emzirmiş
olan memelere!" diye seslendi.
28İsa, "Daha doğrusu, ne mutlu Tan-
rı'nın sözünü dinleyip uygulayanla-
ra!" dedi.

Yunus'un Belirtisi

(Mat.12:38-42)

29Çevredeki kalabalık büyürken İsa
konuşmaya başladı. "Şimdiki kuşak
kötü bir kuşaktır" dedi. "Doğaüstü
bir belirti istiyor, ama ona Yunus'un
belirtisinden başka bir belirti gös-
terilmeyecek. 30Yunus nasıl Ninova
halkına bir belirti olduysa, İnsanoğ-
lu* da bu kuşak için öyle olacak-
tır. 31Güney Kraliçesi, yargı günü bu
kuşağın adamlarıyla birlikte kalkıp
onları yargılayacak. Çünkü kraliçe,
Süleyman'ın bilgece sözlerini dinle-
mek için dünyanın ta öbür ucundan
gelmişti. Bakın, Süleyman'dan daha
üstün olan buradadır. 32Ninova halkı,
yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp
bu kuşağı yargılayacak. Çünkü Nino-
valılar, Yunus'un çağrısı üzerine töv-
be ettiler. Bakın, Yunus'tan daha üs-
tün olan buradadır."

Bedenin Işığı

(Mat.5:15; 6:22-23)

33"Hiç kimse kandil yakıp onu giz-
li yere ya da tahıl ölçeğinin altına
koymaz. Tersine, içeri girenler ışı-
ğı görsünler diye onu kandilliğe ko-
yar. 34Bedenin ışığı gözdür. Gözün
sağlamsa, bütün bedenin de aydınlık
olur. Gözün bozuksa, bedenin de ka-
ranlık olur. 35Öyleyse dikkat et, sen-
deki 'ışık' karanlık olmasın. 36Eğer
bütün bedenin aydınlık olur ve hiçbir
yanı karanlık kalmazsa, kandilin seni
ışınlarıyla aydınlattığı zamanki gibi,
bedenin tümden aydınlık olur."

Vay Halinize, Ferisiler!

(Mat.23:1-36; 12:38-40)

37İsa konuşmasını bitirince bir Feri-
si* O'nu evine yemeğe çağırdı. O da
içeri girerek sofraya oturdu. 38İsa'nın
yemekten önce yıkanmadığını gören
Ferisi şaştı.
39Rab ona şöyle dedi: "Siz Ferisi-
ler, bardağın ve tabağın dışını temiz-
lersiniz, ama içiniz açgözlülük ve kö-
tülükle doludur. 40Ey akılsızlar! Dışı
yapanla içi yapan aynı değil mi? 41Siz
kaplarınızın içindekini[1] sadaka ola-
rak verin, o zaman sizin için her şey
temiz olur.
42"Ama vay halinize, ey Ferisiler!
Siz nanenin, sedefotunun ve her tür
sebzenin ondalığını verirsiniz de, ada-
leti ve Tanrı sevgisini ihmal edersiniz.
Ondalık vermeyi ihmal etmeden esas
bunları yerine getirmeniz gerekirdi.
43Vay halinize, ey Ferisiler! Havralar-
da en seçkin yerlere kurulmaya, mey-
danlarda selamlanmaya bayılırsınız.
44Vay halinize! İnsanların, farkında

1 *11:41* "Kaplarınızın içindekini": Grekçe "İçtekileri".

11:23 Mar.9:40 **11:29** Mat.16:4; Mar.8:12 **11:30** Yun.3:4 **11:31** 1Kr.10:1-13; 2Ta.9:1-12
11:32 Yun.3:5 **11:33** Mar.4:21; Luk.8:16 **11:42** Lev.27:30

olmadan üzerlerinde gezindiği belir-
siz mezarlara benziyorsunuz."
45Kutsal Yasa uzmanlarından biri
söz alıp İsa'ya, "Öğretmenim, bunla-
rı söylemekle bize de hakaret etmiş
oluyorsun" dedi.
46İsa, "Sizin de vay halinize, ey Yasa
uzmanları!" dedi. "İnsanlara taşınma-
sı güç yükler yüklersiniz, kendiniz ise
bu yükleri kaldırmak için parmağınızı
bile kıpırdatmazsınız. 47Vay halinize!
Peygamberlerin anıtlarını yaparsınız,
oysa onları sizin atalarınız öldürmüş-
tür. 48Böylelikle atalarınızın yaptıkla-
rına tanıklık ederek bunları onaylamış
oluyorsunuz. Çünkü onlar peygamber-
leri öldürdüler, siz de anıtlarını yapı-
yorsunuz. 49İşte bunun için Tanrı'nın
Bilgeliği şöyle demiştir: 'Ben onla-
ra peygamberler ve elçiler göndere-
ceğim, bunlardan kimini öldürecek,
kimine zulmedecekler.' 50-51 Böyle-
ce bu kuşak, Habil'in kanından tutun
da, sunakla tapınak arasında öldürü-
len Zekeriya'nın kanına değin, dünya-
nın kuruluşundan beri akıtılan bütün
peygamberlerin kanından sorumlu tu-
tulacaktır. Evet, size söylüyorum, bu
kuşak sorumlu tutulacaktır. 52Vay ha-
linize, ey Yasa uzmanları! Bilgi kapı-
sının anahtarını alıp götürdünüz. Ken-
diniz bu kapıdan girmediniz, girmek
isteyenlere de engel oldunuz."
53İsa oradan ayrılınca, din bilgin-
leriyle Ferisiler O'nu şiddetle sıkış-
tırarak birçok konuda ağzını arama-
ya başladılar. 54Ağzından çıkacak bir
sözle O'nu tuzağa düşürmek için fır-
sat kolluyorlardı.

Uyarılar ve Teşvikler

(Mat.10:26-31)

12 O sırada halktan binlerce ki-
şi birbirlerini ezercesine top-
lanmıştı. İsa önce kendi öğrenci-
lerine şunları söylemeye başladı:
"Ferisiler'in mayasından –yani, iki-
yüzlülükten– kaçının. 2Örtülü olup
da açığa çıkarılmayacak, gizli olup
da bilinmeyecek hiçbir şey yoktur.
3Bunun için karanlıkta söylediğiniz
her söz gün ışığında duyulacak, kapa-
lı kapılar ardında kulağa fısıldadıkla-
rınız damlardan duyurulacaktır.
4"Siz dostlarıma söylüyorum, be-
deni öldüren, ama ondan sonra baş-
ka bir şey yapamayanlardan korkma-
yın. 5Kimden korkmanız gerektiğini
size açıklayayım: Kişiyi öldürdükten
sonra cehenneme atma yetkisine sa-
hip olan Tanrı'dan korkun. Evet, size
söylüyorum, O'ndan korkun. 6Beş ser-
çe iki meteliğe satılmıyor mu? Ama
bunlardan bir teki bile Tanrı katın-
da unutulmuş değildir. 7Nitekim ba-
şınızdaki bütün saçlar bile sayılıdır.
Korkmayın, siz birçok serçeden daha
değerlisiniz.
8"Size şunu söyleyeyim, insanların
önünde beni açıkça kabul eden herke-
si, İnsanoğlu* da Tanrı'nın melekle-
ri önünde açıkça kabul edecek. 9Ama
kim beni insanlar önünde inkâr eder-
se, kendisi de Tanrı'nın melekleri
önünde inkâr edilecek. 10İnsanoğlu'na
karşı bir söz söyleyen herkes bağış-
lanacak. Oysa Kutsal Ruh'a küfreden
bağışlanmayacaktır.
11"Sizi havra topluluklarının, yöne-
ticilerin ve yetkililerin önüne çıkar-
dıklarında, 'Kendimizi neyle, nasıl sa-
vunacağız?' ya da, 'Ne söyleyeceğiz?'
diye kaygılanmayın. 12Kutsal Ruh o
anda size ne söylemeniz gerektiğini
öğretecektir."

Zengin Budala

13Kalabalığın içinden biri İsa'ya,
"Öğretmenim, kardeşime söyle de mi-
rası benimle paylaşsın" dedi.

11:50-51 Yar.4:8 **11:50-51** 2Ta.24:20-21 **12:1** Mat.16:6; Mar.8:15 **12:2** Mar.4:22; Luk.8:17 **12:10** Mat.12:32; Mar.3:29 **12:11-12** Mat.10:19-20; Mar.13:11; Luk.21:14-15

[14] İsa ona şöyle dedi: "Ey adam!
Kim beni üzerinizde yargıç ya da ha-
kem yaptı?" [15] Sonra onlara, "Dikkatli
olun!" dedi. "Her türlü açgözlülükten
sakının. Çünkü insanın yaşamı, malı-
nın çokluğuna bağlı değildir."

[16] İsa onlara şu benzetmeyi anlattı:
"Zengin bir adamın toprakları bol ürün
verdi. [17] Adam kendi kendine, 'Ne ya-
pacağım? Ürünlerimi koyacak yerim
yok' diye düşündü. [18] Sonra, 'Şöyle ya-
pacağım' dedi. 'Ambarlarımı yıkıp da-
ha büyüklerini yapacağım, bütün tahıl-
larımı ve mallarımı oraya yığacağım.
[19] Kendime, ey canım, yıllarca yetecek
kadar bol malın var. Rahatına bak, ye,
iç, yaşamın tadını çıkar diyeceğim.'

[20] "Ama Tanrı ona, 'Ey akılsız!' dedi.
'Bu gece canın senden istenecek. Bi-
riktirdiğin bu şeyler kime kalacak?'

[21] "Kendisi için servet biriktiren,
ama Tanrı katında zengin olmayan
kişinin sonu böyle olur."

Kaygılanmayın

(Mat.6:25-34)

[22] İsa öğrencilerine şöyle dedi: "Bu
nedenle size şunu söylüyorum: 'Ne
yiyeceğiz?' diye canınız için, 'Ne gi-
yeceğiz?' diye bedeniniz için kaygı-
lanmayın. [23] Can yiyecekten, beden de
giyecekten daha önemlidir. [24] Karga-
lara bakın! Ne eker, ne biçerler; ne ki-
lerleri, ne ambarları vardır. Tanrı yi-
ne de onları doyurur. Siz kuşlardan
çok daha değerlisiniz! [25] Hangi biri-
niz kaygılanmakla ömrünü bir anlık[m]
uzatabilir? [26] Bu küçücük işe bile gü-
cünüz yetmediğine göre, öbür konu-
larda neden kaygılanıyorsunuz?

[27] "Zambakların nasıl büyüdüğüne
bakın! Ne çalışırlar, ne de iplik eği-
rirler. Ama size şunu söyleyeyim, bü-
tün görkemine karşın Süleyman bile
bunlardan biri gibi giyinmiş değildi.
[28] Ey kıt imanlılar, bugün var olup ya-
rın ocağa atılacak olan kır otunu böyle
giydiren Tanrı'nın sizi de giydireceği
çok daha kesindir. [29] 'Ne yiyeceğiz, ne
içeceğiz?' diye düşünüp tasalanmayın.
[30] Dünya ulusları hep bu şeylerin pe-
şinden giderler. Oysa Babanız, bunla-
ra gereksinmeniz olduğunu bilir. [31] Siz
O'nun egemenliğinin ardından gidin,
o zaman size bunlar da verilecektir.

[32] "Korkma, ey küçük sürü! Çünkü
Babanız, egemenliği size vermeyi uy-
gun gördü. [33] Mallarınızı satın, sadaka
olarak verin. Kendinize eskimeyen ke-
seler, göklerde tükenmeyen bir hazine
edinin. Orada ne hırsız ona yaklaşır,
ne de güve onu yer. [34] Hazineniz nere-
deyse, yüreğiniz de orada olacaktır."

Uyanık ve Hazırlıklı Olun

(Mat.10:34-36; 24:42-51; Mar.10:38; 13:34-36)

[35] "Kuşaklarınız belinizde bağlı ve
kandilleriniz yanar durumda hazır
olun. [36] Düğün şenliğinden dönecek
olan efendilerinin gelip kapıyı çaldı-
ğı an kapıyı açmak için hazır bekle-
yen köleler gibi olun. [37] Efendileri gel-
diğinde uyanık bulunan kölelere ne
mutlu! Size doğrusunu söyleyeyim,
efendileri beline kuşağını bağlaya-
cak, kölelerini sofraya oturtacak ve
gelip onlara hizmet edecek. [38] Efendi
gecenin ister ikinci, ister üçüncü nö-
betinde[n] gelsin, uyanık bulacağı kö-
lelere ne mutlu! [39] Ama şunu bilin ki,
ev sahibi, hırsızın hangi saatte gele-
ceğini bilse, evinin soyulmasına fır-
sat vermez. [40] Siz de hazır olun. Çün-
kü İnsanoğlu* beklemediğiniz saatte
gelecektir."

[41] Petrus, "Ya Rab" dedi, "Bu ben-
zetmeyi bizim için mi anlatıyorsun,
yoksa herkes için mi?"

[42] Rab de şöyle dedi: "Efendinin,
uşaklarına vaktinde azık vermek için

m ***12:25*** "Ömrünü bir anlık" ya da "Boyunu bir arşın". **n** ***12:38*** "Nöbet": Bkz. Sözlük, "Saat".
12:27 1Kr.10:4-7; 2Ta.9:3-6 **12:35** Mat.25:1-13

başlarına atadığı güvenilir ve akıllı
kâhya kimdir? 43 Efendisi eve döndü-
ğünde işinin başında bulacağı o köleye
ne mutlu! 44 Size gerçeği söyleyeyim,
efendisi onu bütün malının üzerinde
yetkili kılacak. 45-46 Ama o köle için-
den, 'Efendim gecikiyor' der, kadın
ve erkek hizmetkârları dövmeye, yiyip
içip sarhoş olmaya başlarsa, efendisi,
onun beklemediği günde, ummadığı
saatte gelecek, onu şiddetle cezalandı-
rıp imansızlarla bir tutacaktır.
47 "Efendisinin isteğini bilip de ha-
zırlık yapmayan, onun isteğini yeri-
ne getirmeyen köle çok dayak yiyecek.
48 Oysa bilmeden dayağı hak eden dav-
ranışlarda bulunan, az dayak yiyecek.
Kime çok verilmişse, ondan çok iste-
necek. Kime çok şey emanet edilmişse,
kendisinden daha fazlası istenecektir.
49 "Ben dünyaya ateş yağdırmaya
geldim. Keşke bu ateş daha şimdiden
alevlenmiş olsaydı! 50 Katlanmam ge-
reken bir vaftiz var. Bu vaftiz gerçek-
leşinceye dek nasıl da sıkıntı çekiyo-
rum![o] 51 Yeryüzüne barış getirmeye
mi geldiğimi sanıyorsunuz? Size ha-
yır diyorum, ayrılık getirmeye geldim.
52 Bundan böyle bir evde beş kişi, ikiye
karşı üç, üçe karşı iki bölünmüş ola-
cak. 53 Baba oğluna karşı, oğul babası-
na karşı, anne kızına karşı, kız annesi-
ne karşı, kaynana gelinine karşı, gelin
kaynanasına karşı olacaktır."

Belirtileri Anlamak

(Mat.5:25-26; 16:2-3)

54 İsa halka şunları da söyledi: "Batı-
da bir bulutun yükseldiğini görünce siz
hemen, 'Sağanak geliyor' diyorsunuz,
ve öyle oluyor. 55 Rüzgarın güneyden
estiğini görünce, 'Çok sıcak olacak'
diyorsunuz, ve öyle oluyor. 56 Sizi iki-
yüzlüler! Yeryüzünün ve gökyüzünün
görünümünden bir anlam çıkarabili-
yorsunuz da, şimdiki zamanın anlamı-
nı nasıl oluyor da çıkaramıyorsunuz?
57 "Doğru olana neden kendiniz karar
vermiyorsunuz? 58 Sizden davacı olanla
birlikte yargıca giderken, yolda onun-
la anlaşmak için elinizden geleni yapın.
Yoksa o sizi yargıcın önüne sürükler,
yargıç gardiyanın eline verir, gardiyan
da sizi hapse atar. 59 Size şunu söyleye-
yim, borcunuzun son kuruşunu[ö] öde-
medikçe oradan asla çıkamazsınız."

Tövbe Ediniz

13 O sırada bazı kişiler gelip İsa'ya
bir haber getirdiler. Pilatus'un
nasıl bazı Celileliler'i öldürüp kanla-
rını kendi kestikleri kurbanların kanı-
na kattığını anlattılar. 2 İsa onlara şöy-
le karşılık verdi: "Böyle acı çeken bu
Celileliler'in, bütün öbür Celileliler'den
daha günahlı olduğunu mu sanıyorsu-
nuz? 3 Size hayır diyorum. Ama tövbe
etmezseniz, hepiniz böyle mahvola-
caksınız. 4 Ya da, Şiloah'taki kule üzer-
lerine yıkılınca ölen o on sekiz kişinin,
Yeruşalim'de yaşayan öbür insanların
hepsinden daha suçlu olduğunu mu
sanıyorsunuz? 5 Size hayır diyorum.
Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böy-
le mahvolacaksınız."

Meyve Vermeyen Ağaç

6 İsa şu benzetmeyi anlattı: "Adamın
birinin bağında dikili bir incir ağacı
vardı. Adam gelip ağaçta meyve aradı,
ama bulamadı. 7 Bağcıya, 'Bak' dedi,
'Ben üç yıldır gelip bu incir ağacında
meyve arıyorum, bulamıyorum. Onu
kes. Toprağın besinini neden boş ye-
re tüketsin?'
8 "Bağcı, 'Efendim' diye karşılık ver-
di, 'Ağacı bir yıl daha bırak, bu ara-
da ben çevresini kazıp gübreleyeyim.
9 Gelecek yıl meyve verirse, ne iyi; ver-
mezse, onu kesersin.' "

o ***12:50*** Bu ayette İsa vaftiz diye çarmıhtaki ölümünden söz etmektedir. ö ***12:59*** "Kuruş": Grekçe "Lepton" (bkz. Birimler Cetveli). **12:53** Mik.7:6

Beli Bükük Bir Kadının İyileştirilmesi

10 Bir Şabat Günü* İsa, havralardan
birinde öğretiyordu. 11 On sekiz yıldır
içinde hastalık ruhu bulunan bir kadın
da oradaydı. İki büklüm olmuş, beli-
ni hiç doğrultamıyordu. 12 İsa onu gö-
rünce yanına çağırdı. "Kadın" dedi,
"Hastalığından kurtuldun." 13 Elleri-
ni kadının üzerine koydu. Kadın he-
men doğruldu ve Tanrı'yı yüceltme-
ye başladı.
14 İsa'nın hastayı Şabat Günü iyileş-
tirmesine kızan havra yöneticisi kala-
balığa seslenerek, "Çalışmak için altı
gün vardır" dedi. "O günler gelip iyi-
leşin, Şabat Günü değil."
15 Rab ona şu karşılığı verdi: "Sizi
ikiyüzlüler! Her biriniz Şabat Günü
kendi öküzünü ya da eşeğini yemlik-
ten çözüp suya götürmez mi? 16 Bu-
na göre, Şeytan'ın on sekiz yıldır bağ-
lı tuttuğu, İbrahim'in bir kızı olan bu
kadının da Şabat Günü bu bağdan çö-
zülmesi gerekmez miydi?"
17 İsa'nın bu sözleri, kendisine kar-
şı gelenlerin hepsini utandırdı. Bütün
kalabalık ise O'nun yaptığı görkemli
işlerin tümünü sevinçle karşıladı.

Hardal Tanesi ve Maya

(Mat.13:31-33; Mar.4:30-32)

18 Sonra İsa şunları söyledi: "Tanrı-
nın Egemenliği neye benzer, onu neye
benzeteyim? 19 Tanrı'nın Egemenliği,
bir adamın bahçesine ektiği hardal ta-
nesine benzer. Tane gelişip ağaç olur,
kuşlar dallarında barınır."
20 İsa yine, "Tanrı'nın Egemenliği'ni
neye benzeteyim?" dedi. 21 "O, bir ka-
dının üç ölçek[p] una karıştırdığı ma-
yaya benzer. Sonunda bütün hamur
kabarır."

Dar Kapı

(Mat.7:13-14,21-23)

22 İsa köy kent dolaşarak öğretiyor,
Yeruşalim'e doğru ilerliyordu. 23-24 Biri
O'na, "Ya Rab" dedi, "Kurtulanların
sayısı az mı olacak?"
İsa oradakilere şöyle dedi: "Dar ka-
pıdan girmeye gayret edin. Size şunu
söyleyeyim, çok kişi içeri girmek is-
teyecek, ama giremeyecek. 25 Ev sa-
hibi kalkıp kapıyı kapattıktan sonra
dışarıda durup, 'Ya Rab, kapıyı aç
bize!' diyerek kapıyı vurmaya başla-
yacaksınız.
"O da size, 'Kim olduğunuzu, nere-
den geldiğinizi bilmiyorum' diye kar-
şılık verecek.
26 "O zaman, 'Biz senin önünde yi-
yip içtik, sen de bizim sokaklarımız-
da öğrettin' demeye başlayacaksınız.
27 "O da size şöyle diyecek: 'Kim ol-
duğunuzu, nereden geldiğinizi bilmi-
yorum. Çekilin önümden, ey kötülük
yapanlar!'
28 "İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u ve
bütün peygamberleri Tanrı'nın Ege-
menliği'nde, kendinizi ise dışarı atıl-
mış gördüğünüz zaman, aranızda ağla-
yış ve diş gıcırtısı olacaktır. 29 İnsanlar
doğudan batıdan, kuzeyden güneyden
gelecek ve Tanrı'nın Egemenliği'nde
sofraya oturacaklar. 30 Ve işte, sonun-
cu olan bazıları birinci, birinci olan
bazıları da sonuncu olacak."

Ey Yeruşalim!

(Mat.23:37-39)

31 Tam o sırada bazı Ferisiler gelip
İsa'ya, "Buradan ayrılıp başka yere
git. Hirodes* seni öldürmek istiyor"
dediler.
32 İsa onlara şöyle dedi: "Gidin, o til-
kiye söyleyin, 'Bugün ve yarın cinle-

p ***13:21*** "Ölçek": Grekçe "Saton" (bkz. Birimler Cetveli).
13:14 Çık.20:9-10; Yas.5:13-14 **13:27** Mez.6:8 **13:28** Mat.22:13; 25:30
13:28-29 Mat.8:11-12 **13:30** Mat.19:30; 20:16; Mar.10:31

ri kovup hastaları iyileştireceğim ve
üçüncü gün hedefime ulaşacağım.'
33Yine de bugün, yarın ve öbür gün
yoluma devam etmeliyim. Çünkü bir
peygamberin Yeruşalim'in dışında öl-
mesi düşünülemez!
34"Ey Yeruşalim! Peygamberleri öl-
düren, kendisine gönderilenleri taşla-
yan Yeruşalim! Tavuğun civcivlerini
kanatları altına topladığı gibi ben de
kaç kez senin çocuklarını toplamak
istedim, ama siz istemediniz. 35 Ba-
kın, eviniz ıssız bırakılacak! Size şu-
nu söyleyeyim: 'Rab'bin adıyla gelene
övgüler olsun!' diyeceğiniz zamana
dek beni bir daha görmeyeceksiniz."

İsa Bir Ferisi'nin Evinde

14 Bir Şabat Günü* İsa Ferisiler'in
ileri gelenlerinden birinin evine
yemek yemeye gitti. Herkes O'nu dik-
katle gözlüyordu. 2Önünde, vücudu su
toplamış bir adam vardı. 3İsa, Kut-
sal Yasa uzmanlarına ve Ferisiler'e,
"Şabat Günü bir hastayı iyileştirmek
Kutsal Yasa'ya uygun mudur, değil
midir?" diye sordu. 4Onlar ses çıkar-
madılar. İsa adamı tutup iyileştirdi,
sonra eve gönderdi.
5İsa onlara şöyle dedi: "Hanginiz
oğlu ya da öküzü Şabat Günü kuyu-
ya düşer de hemen çıkarmaz?" 6Onlar
buna hiçbir karşılık veremediler.
7-9Yemeğe çağrılanların başköşe-
leri seçtiğini farkeden İsa, onlara şu
benzetmeyi anlattı: "Biri seni düğüne
çağırdığı zaman başköşeye kurulma.
Belki senden daha saygın birini de
çağırmıştır. İkinizi de çağıran gelip,
'Yerini bu adama ver' diyebilir. O za-
man utançla kalkıp en arkaya geçer-
sin. 10Bir yere çağrıldığın zaman git,
en arkada otur. Öyle ki, seni çağıran
gelince, 'Arkadaşım, daha öne buyur-
maz mısın?' desin. O zaman seninle
birlikte sofrada oturan herkesin önün-
de onurlandırılmış olursun. 11Kendini
yücelten herkes alçaltılacak, kendini
alçaltan yüceltilecektir."

Şölen Benzetmesi

(Mat.22:1-10)

12İsa kendisini yemeğe çağırmış
olana da şöyle dedi: "Bir öğlen ya da
akşam yemeği verdiğin zaman dostla-
rını, kardeşlerini, akrabalarını ve zen-
gin komşularını çağırma. Yoksa on-
lar da seni çağırarak karşılık verirler.
13Ama ziyafet verdiğin zaman yoksul-
ları, kötürümleri, sakatları, körleri ça-
ğır. 14Böylece mutlu olursun. Çünkü
bunlar sana karşılık verecek durumda
değildirler. Karşılığı sana, doğru kişi-
ler dirildiği zaman verilecektir."
15Sofrada oturanlardan biri bunu
duyunca İsa'ya, "Tanrı'nın Egemen-
liği'nde yemek yiyecek olana ne mut-
lu!" dedi.
16İsa ona şöyle dedi: "Adamın bi-
ri büyük bir şölen hazırlayıp birçok
konuk çağırdı. 17Şölen saati gelin-
ce davetlilere, 'Buyurun, her şey ha-
zır' diye haber vermek üzere kölesi-
ni gönderdi.
18"Ne var ki, hepsi anlaşmışçası-
na özür dilemeye başladılar. Birinci-
si, 'Bir tarla satın aldım, gidip gör-
mek zorundayım. Rica ederim, beni
hoş gör' dedi.
19"Bir başkası, 'Beş çift öküz al-
dım, onları denemeye gidiyorum. Ri-
ca ederim, beni hoş gör' dedi.
20"Yine bir başkası, 'Yeni evlendim,
bu nedenle gelemiyorum' dedi.
21"Köle geri dönüp durumu efen-
disine bildirdi. Bunun üzerine ev sa-
hibi öfkelenerek kölesine, 'Koş' de-
di, 'Kentin caddelerine, sokaklarına
çık; yoksulları, kötürümleri, körleri,
sakatları buraya getir.'

13:35 Mez.118:26 **13:35** Yer.12:7; 22:5; 26:6 **14:5** Mat.12:11 **14:7-10** Özd.25:6-7
14:11 Mat.23:12; Luk.18:14

[22]"Köle, 'Efendim, buyruğun ye-
rine getirilmiştir, ama daha yer var'
dedi.
[23]"Efendisi köleye, 'Çıkıp yolla-
rı ve çit boylarını dolaş, bulduklarını
gelmeye zorla da evim dolsun' dedi.
[24]'Size şunu söyleyeyim, ilk çağrılan
o adamlardan hiçbiri benim yeme-
ğimden tatmayacaktır.' "

İsa'nın Öğrencileri

(Mat.10:37-38)

[25-26]Kalabalık halk toplulukları
İsa'yla birlikte yol alıyordu. İsa dönüp
onlara şöyle dedi: "Biri bana gelip de
babasını, annesini, karısını, çocukla-
rını, kardeşlerini, hatta kendi canını
bile gözden çıkarmazsa[r], öğrencim
olamaz. [27]Çarmıhını yüklenip ardım-
dan gelmeyen, öğrencim olamaz.
[28]"Aranızdan biri bir kule yapmak
isterse, bunu tamamlayacak kadar pa-
rası var mı yok mu diye önce oturup
yapacağı masrafı hesap etmez mi?
[29-30]Çünkü temel atıp da işi bitiremez-
se, durumu gören herkes, 'Bu adam
inşaata başladı, ama bitiremedi' diye-
rek onunla eğlenmeye başlar.
[31]"Ya da hangi kral başka bir kralla
savaşa gittiğinde, üzerine yirmi bin
askerle yürüyen düşmana on bin as-
kerle karşı koyabilir miyim diye ön-
ce oturup bir değerlendirme yapmaz?
[32]Eğer karşı koyamayacaksa, öbürü
henüz uzaktayken elçiler gönderip
barış koşullarını ister. [33]Aynı şekilde
sizden kim varını yoğunu gözden çı-
karmazsa, öğrencim olamaz.
[34]"Tuz yararlıdır. Ama tuz tadını yi-
tirirse, bir daha nasıl o tadı kazanabi-
lir? [35]Ne toprağa, ne de gübreye ya-
rar; onu çöpe atarlar. İşitecek kulağı
olan işitsin."

Kaybolan Koyun Benzetmesi

(Mat.18:12-14)

15 Bütün vergi görevlileriyle* gü-
nahkârlar İsa'yı dinlemek için
O'na akın ediyordu. [2]Ferisiler'le din
bilginleri ise, "Bu adam günahkârları
kabul ediyor, onlarla birlikte yemek
yiyor" diye söyleniyorlardı.
[3-4]Bunun üzerine İsa onlara şu ben-
zetmeyi anlattı: "Sizlerden birinin
yüz koyunu olsa ve bunlardan bir ta-
nesini kaybetse, doksan dokuzu boz-
kırda bırakarak kaybolanı bulana dek
onun ardına düşmez mi? [5-6]Onu bu-
lunca da sevinç içinde omuzlarına alır,
evine döner; arkadaşlarını, komşula-
rını çağırıp onlara, 'Benimle birlikte
sevinin, kaybolan koyunumu buldum!'
der. [7]Size şunu söyleyeyim, aynı şekil-
de gökte, tövbe eden tek bir günahkâr
için, tövbeyi gereksinmeyen doksan
dokuz doğru kişi için duyulandan da-
ha büyük sevinç duyulacaktır."

Kaybolan Para Benzetmesi

[8]"Ya da on gümüş parası olan bir
kadın bunlardan bir tanesini kaybetse,
kandil yakıp evi süpürerek parayı bu-
lana dek her tarafı dikkatle aramaz mı?
[9]Parayı bulunca da arkadaşlarını, kom-
şularını çağırıp, 'Benimle birlikte sevi-
nin, kaybettiğim parayı buldum!' der.
[10]Size şunu söyleyeyim, aynı şekilde
Tanrı'nın melekleri de tövbe eden bir
tek günahkâr için sevinç duyacaklar."

Kaybolan Oğul Benzetmesi

[11]İsa, "Bir adamın iki oğlu vardı"
dedi. [12]"Bunlardan küçüğü babasına,
'Baba' dedi, 'Malından payıma düşe-
ni ver bana.' Baba da servetini iki oğ-
lu arasında paylaştırdı.

r *14:25-26* "Biri bana gelip de babasını, annesini, karısını, çocuklarını, kardeşlerini, hatta kendi canını bile gözden çıkarmazsa": Grekçe "Biri bana gelip de babasından, annesinden, karısından, çocuklarından, kardeşlerinden, hatta kendi canından bile nefret etmezse".
14:27 Mat.16:24; Mar.8:34; Luk.9:23 **15:1-2** Luk.5:29-30

[13]"Bundan birkaç gün sonra küçük oğul her şeyini toplayıp uzak bir ülkeye gitti. Orada sefahat içinde bir yaşam sürerek varını yoğunu çarçur etti. [14]Delikanlı her şeyini harcadıktan sonra, o ülkede şiddetli bir kıtlık baş gösterdi, o da yokluk çekmeye başladı. [15]Bunun üzerine gidip o ülkenin vatandaşlarından birinin hizmetine girdi. Adam onu, domuz gütmek üzere otlaklarına yolladı. [16]Delikanlı, domuzların yediği keçiboynuzlarıyla karnını doyurmaya can atıyordu. Ama hiç kimse ona bir şey vermedi.

[17]"Aklı başına gelince şöyle dedi: 'Babamın nice işçisinin fazlasıyla yiyeceği var, bense burada açlıktan ölüyorum. [18]Kalkıp babamın yanına döneceğim, ona, Baba diyeceğim, Tanrı'ya[s] ve sana karşı günah işledim. [19]Ben artık senin oğlun olarak anılmaya layık değilim. Beni işçilerinden biri gibi kabul et.'

[20]"Böylece kalkıp babasının yanına döndü. Kendisi daha uzaktayken babası onu gördü, ona acıdı, koşup boynuna sarıldı ve onu öptü. [21]Oğlu ona, 'Baba' dedi, 'Tanrı'ya ve sana karşı günah işledim. Ben artık senin oğlun olarak anılmaya layık değilim.'

[22]"Babası ise kölelerine, 'Çabuk, en iyi kaftanı getirip ona giydirin!' dedi. 'Parmağına yüzük takın, ayaklarına çarık giydirin! [23]Besili danayı getirip kesin, yiyelim, eğlenelim. [24]Çünkü benim bu oğlum ölmüştü, yaşama döndü; kaybolmuştu, bulundu.' Böylece eğlenmeye başladılar.

[25]"Babanın büyük oğlu ise tarladaydı. Gelip eve yaklaştığında çalgı ve oyun seslerini duydu. [26]Uşaklardan birini yanına çağırıp, 'Ne oluyor?' diye sordu.

[27]"O da, 'Kardeşin geldi, baban da ona sağ salim kavuştuğu için besili danayı kesti' dedi.

[28-29]"Büyük oğul öfkelendi, içeri girmek istemedi. Babası dışarı çıkıp ona yalvardı. Ama o, babasına şöyle yanıt verdi: 'Bak, bunca yıl senin için köle gibi çalıştım, hiçbir zaman buyruğundan çıkmadım. Ne var ki sen bana, arkadaşlarımla eğlenmem için hiçbir zaman bir oğlak bile vermedin. [30]Oysa senin malını fahişelerle yiyen şu oğlun eve dönünce, onun için besili danayı kestin.'

[31]"Babası ona, 'Oğlum, sen her zaman yanımdasın, neyim varsa senindir' dedi. [32]'Ama sevinip eğlenmek gerekiyordu. Çünkü bu kardeşin ölmüştü, yaşama döndü; kaybolmuştu, bulundu!' "

Kurnaz Kâhya

16 İsa öğrencilerine şunları da anlattı: "Zengin bir adamın bir kâhyası vardı. Kâhya, efendisinin mallarını çarçur ediyor diye efendisine ihbar edildi. [2]Efendisi kâhyayı çağırıp ona, 'Nedir bu senin hakkında duyduklarım? Kâhyalığının hesabını ver. Çünkü sen artık kâhyalık edemezsin' dedi.

[3]"Kâhya kendi kendine, 'Ne yapacağım ben?' dedi. 'Efendim kâhyalığı elimden alıyor. Toprak kazmaya gücüm yetmez, dilenmekten utanırım. [4]Kâhyalıktan kovulduğum zaman başkaları beni evlerine kabul etsinler diye ne yapacağımı biliyorum.'

[5]"Böylelikle efendisine borcu olanların hepsini tek tek yanına çağırdı. Birincisine, 'Efendime ne kadar borcun var?' dedi.

[6]"Adam, 'Yüz ölçek[ş] zeytinyağı' karşılığını verdi.

"Kâhya ona, 'Borç senedini al ve hemen otur, elli ölçek diye yaz' dedi.

[7]"Sonra bir başkasına, 'Senin borcun ne kadar?' dedi.

" 'Yüz ölçek[t] buğday' dedi öteki.

s *15:18,21* "Tanrı'ya": Grekçe "Göğe". **ş** *16:6* "Ölçek": Grekçe "Batos" (bkz. Birimler Cetveli). **t** *16:7* "Ölçek": Grekçe "Koros" (bkz. Birimler Cetveli).

"Ona da, 'Borç senedini al, seksen
ölçek diye yaz' dedi.
8"Efendisi, dürüst olmayan kâhyayı,
akıllıca davrandığı için övdü. Gerçekten
bu çağın insanları, kendilerine benzer
kişilerle ilişkilerinde, ışıkta yürüyenler-
den[u] daha akıllı oluyorlar. 9Size şunu
söyleyeyim, dünyanın aldatıcı serveti-
ni[ü] kendinize dost edinmek için kulla-
nın ki, bu servet yok olunca sizi sonsuza
dek kalacak konutlara kabul etsinler."

Servet ve Güvenilirlik

10"En küçük işte güvenilir olan kişi,
büyük işte de güvenilir olur. En küçük
işte dürüst olmayan kişi, büyük işte
de dürüst olmaz. 11Dünyanın aldatı-
cı serveti konusunda güvenilir değil-
seniz, gerçek serveti size kim emanet
eder? 12Başkasının malı konusunda
güvenilir değilseniz, kendi malınız
olmak üzere size kim bir şey verir?
13"Hiçbir uşak iki efendiye kulluk
edemez. Ya birinden nefret edip öbü-
rünü sever, ya da birine bağlanıp öbü-
rünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem
paraya[v] kulluk edemezsiniz."
14Parayı seven Ferisiler bütün bu
sözleri duyunca İsa'yla alay etmeye
başladılar. 15O da onlara şöyle dedi:
"Siz insanlar önünde kendinizi temize
çıkarıyorsunuz, ama Tanrı yüreğinizi
biliyor. İnsanların gururlandıkları ne
varsa, Tanrı'ya iğrenç gelir.
16"Kutsal Yasa ve peygamberlerin
devri Yahya'nın zamanına dek sürdü.
O zamandan bu yana Tanrı'nın Ege-
menliği müjdeleniyor ve herkes ora-
ya zorla girmeye çalışıyor. 17Yerin
ve göğün ortadan kalkması, Kutsal
Yasa'nın ufacık bir noktasının yok ol-
masından daha kolaydır.
18"Karısını boşayıp başkasıyla evle-
nen zina etmiş olur. Kocasından bo-
şanmış bir kadınla evlenen de zina et-
miş olur."

Dilenci ile Zengin Adam

19"Zengin bir adam vardı. Mor, ince
keten giysiler giyer, bolluk içinde her
gün eğlenirdi. 20-21Her tarafı yara için-
de olan Lazar adında yoksul bir adam
bu zenginin kapısının önüne bırakılır-
dı; zenginin sofrasından düşen kırın-
tılarla karnını doyurmaya can atardı.
Bir yandan da köpekler gelip onun ya-
ralarını yalardı.
22"Bir gün yoksul adam öldü, me-
lekler onu alıp İbrahim'in yanına gö-
türdüler. Sonra zengin adam da öldü
ve gömüldü. 23Ölüler diyarında ıstı-
rap çeken zengin adam başını kaldı-
rıp uzakta İbrahim'i ve onun yanında
Lazar'ı gördü. 24'Ey babamız İbrahim,
acı bana!' diye seslendi. 'Lazar'ı gön-
der de parmağının ucunu suya batırıp
dilimi serinletsin. Bu alevlerin içinde
azap çekiyorum.'
25"İbrahim, 'Oğlum' dedi, 'Yaşamın
boyunca senin iyilik payını, Lazar'ın
da kötülük payını aldığını unutma.
Şimdiyse o burada teselli ediliyor, sen
de azap çekiyorsun. 26Üstelik, aramı-
za öyle bir uçurum kondu ki, ne bu-
radan size gelmek isteyenler gelebilir,
ne de oradan kimse bize gelebilir.'
27"Zengin adam şöyle dedi: 'Öyleyse
baba, sana rica ederim, Lazar'ı baba-
mın evine gönder. 28Çünkü beş karde-
şim var. Lazar onları uyarsın ki, onlar
da bu ıstırap yerine düşmesinler.'
29"İbrahim, 'Onlarda Musa'nın ve
peygamberlerin sözleri var, onları
dinlesinler' dedi.

u *16:8* "Işıkta yürüyenlerden": Grekçe "Işık oğullarından". **ü** *16:9* "Dünyanın aldatıcı serveti": Grekçe "Haksızlık mamonu". Aramice'de* zenginlik anlamına gelen mamon sözcüğü, para ya da para kazanma hırsı anlamında kullanılır. Buna benzer bir deyim 11. ayette de kullanılmaktadır. **v** *16:13* "Para": Grekçe "Mamon". Aramice'de* zenginlik anlamına gelen mamon sözcüğü, para ya da para kazanma hırsı anlamında kullanılır.
16:13 Mat.6:24 **16:16** Mat.11:12-13 **16:17** Mat.5:18 **16:18** Mat.5:32; 1Ko.7:10-11

[30]"Zengin adam, 'Hayır, İbrahim
baba, dinlemezler!' dedi. 'Ancak ölü-
ler arasından biri onlara giderse, töv-
be ederler.'
[31]"İbrahim ona, 'Eğer Musa ile pey-
gamberleri dinlemezlerse, ölüler ara-
sından biri dirilse bile ikna olmazlar'
dedi."

Günah, İman ve Görev

(Mat.18:6-7; Mar.9:42)

17 İsa öğrencilerine şöyle dedi: "İn-
sanı günaha düşüren tuzakların
olması kaçınılmazdır. Ama bu tuzak-
lara aracılık eden kişinin vay haline!
[2]Böyle bir kişi bu küçüklerden biri-
ni günaha düşüreceğine, boynuna bir
değirmen taşı geçirilip denize atılsa,
kendisi için daha iyi olur. [3]Yaşantınıza
dikkat edin! Kardeşiniz günah işlerse,
onu azarlayın; tövbe ederse, bağışla-
yın. [4]Günde yedi kez size karşı günah
işler ve yedi kez size gelip, 'Tövbe edi-
yorum' derse, onu bağışlayın."
[5]Elçiler Rab'be, "İmanımızı artır!"
dediler.
[6]Rab şöyle dedi: "Bir hardal tanesi
kadar imanınız olsa, şu dut ağacına,
'Kökünden sökül ve denizin içine di-
kil' dersiniz, o da sözünüzü dinler.
[7]"Hanginizin çift süren ya da çoban-
lık eden bir kölesi olur da, tarladan dö-
nüşünde ona, 'Çabuk gel, sofraya otur'
der? [8]Tersine ona, 'Yemeğimi hazırla,
kuşağını bağla, ben yiyip içerken ba-
na hizmet et. Sonra sen yiyip içersin'
demez mi? [9]Verdiği buyrukları yerine
getirdi diye köleye teşekkür eder mi?
[10]Siz de böylece, size verilen buyruk-
ların hepsini yerine getirdikten sonra,
'Biz değersiz kullarız; sadece yapma-
mız gerekeni yaptık' deyin."

On Cüzamlı

[11]Yeruşalim'e doğru yoluna devam
eden İsa, Samiriye ile Celile arasındaki
sınır bölgesinden geçiyordu. [12-13]Kö-
yün birine girerken O'nu cüzamlı* on
adam karşıladı. Bunlar uzakta dura-
rak, "İsa, Efendimiz, halimize acı!" di-
ye seslendiler.
[14]İsa onları görünce, "Gidin, kâhin-
lere* görünün" dedi. Adamlar yolda
giderken cüzamdan temizlendiler.
[15-16]Onlardan biri, iyileştiğini görünce
yüksek sesle Tanrı'yı yücelterek ge-
ri döndü, yüzüstü İsa'nın ayaklarına
kapanıp O'na teşekkür etti. Bu adam
Samiriyeli'ydi*.
[17]İsa, "İyileşenler on kişi değil miy-
di?" diye sordu. "Öbür dokuzu nerede?
[18]Tanrı'yı yüceltmek için bu yaban-
cıdan başka geri dönen olmadı mı?"
[19]Sonra adama, "Ayağa kalk, git" de-
di. "İmanın seni kurtardı."

Tanrı'nın Egemenliği Ne Zaman Gelecek?

(Mat.24:23-28,37-41)

[20]Ferisiler İsa'ya, "Tanrı'nın Ege-
menliği ne zaman gelecek?" diye sor-
dular.
İsa onlara şöyle yanıt verdi: "Tan-
rı'nın Egemenliği göze görünür bir
şekilde gelmez. [21]İnsanlar da, 'İşte
burada' ya da, 'İşte şurada' demeye-
cekler. Çünkü Tanrı'nın Egemenliği
aranızdadır."
[22]İsa öğrencilerine şöyle dedi: "Öy-
le günler gelecek ki, İnsanoğlu'nun*
günlerinden birini görmeyi özleye-
ceksiniz, ama görmeyeceksiniz. [23]İn-
sanlar size, 'İşte orada', 'İşte burada'
diyecekler. Gitmeyin, onların arka-
sından koşmayın. [24]Şimşek çakıp gö-
ğü bir ucundan öbür ucuna dek nasıl
aydınlatırsa, İnsanoğlu kendi günün-
de öyle olacaktır. [25]Ama önce O'nun
çok acı çekmesi ve bu kuşak tarafın-
dan reddedilmesi gerekir.
[26]"Nuh'un günlerinde nasıl olduy-
sa, İnsanoğlu'nun günlerinde de öyle

17:3 Mat.18:15 **17:14** Lev.14:1-32 **17:26** Yar.6:5-8

olacak. [27]Nuh'un gemiye bindiği gü-
ne dek insanlar yiyip içiyor, evlenip
evlendiriliyorlardı. Sonra tufan gelip
hepsini yok etti. [28]Lut'un günlerinde
de durum aynıydı. İnsanlar yiyip içi-
yor, alıp satıyor, tohum ekiyor, ev ya-
pıyorlardı. [29]Ama Lut'un Sodom'dan
ayrıldığı gün gökten ateşle kükürt
yağdı ve hepsini yok etti.

[30]"İnsanoğlu'nun ortaya çıkacağı
gün durum aynı olacaktır. [31]O gün
damda olan, evdeki eşyalarını almak
için aşağı inmesin. Tarlada olan da ge-
ri dönmesin. [32]Lut'un karısına olanları
hatırlayın! [33]Canını esirgemek isteyen
onu yitirecek. Canını yitiren ise onu
yaşatacaktır. [34]Size şunu söyleyeyim,
o gece aynı yatakta olan iki kişiden bi-
ri alınacak, öbürü bırakılacak. [35-36]Bir-
likte buğday öğüten iki kadından biri
alınacak, öbürü bırakılacak."[y]

[37]Onlar İsa'ya, "Bu olaylar nerede
olacak, Rab?" diye sordular.

O da onlara, "Leş neredeyse, akba-
balar da oraya üşüşecek" dedi.

Sürekli Dua

18 [1-2]İsa öğrencilerine, hiç usan-
madan, her zaman dua etmele-
ri gerektiğini belirten şu benzetme-
yi anlattı: "Kentin birinde Tanrı'dan
korkmayan, insana saygı duymayan
bir yargıç vardı. [3]Yine o kentte bir
dul kadın vardı. Yargıca sürekli gidip,
'Davacı olduğum kişiden hakkımı al'
diyordu.

[4-5]"Yargıç bir süre ilgisiz kaldı. Ama
sonunda kendi kendine, 'Ben her ne
kadar Tanrı'dan korkmaz, insana say-
gı duymazsam da, bu dul kadın beni
rahatsız ettiği için hakkını alacağım.
Yoksa sürekli gelip beni canımdan
bezdirecek' dedi."

[6]Rab şöyle devam etti: "Adaletsiz
yargıcın ne söylediğini duydunuz.
[7]Tanrı da, gece gündüz kendisine ya-
karan seçilmişlerinin hakkını alma-
yacak mı? Onları çok bekletecek mi?
[8]Size şunu söyleyeyim, onların hakkı-
nı tez alacaktır. Ama İnsanoğlu* gel-
diği zaman acaba yeryüzünde iman
bulacak mı?"

Ferisi ve Vergi Görevlisi

[9-10]Kendi doğruluklarına güvenip
başkalarına tepeden bakan bazı kişi-
lere İsa şu benzetmeyi anlattı: "Biri
Ferisi*, öbürü vergi görevlisi* iki kişi
dua etmek üzere tapınağa çıktı. [11]Feri-
si ayakta kendi kendine şöyle dua etti:
'Tanrım, öbür insanlara –soyguncula-
ra, hak yiyenlere, zina edenlere– ya
da şu vergi görevlisine benzemediğim
için sana şükrederim. [12]Haftada iki
gün oruç tutuyor, bütün kazancımın
ondalığını veriyorum.'

[13]"Vergi görevlisi ise uzakta dur-
du, gözlerini göğe kaldırmak bile is-
temiyordu, ancak göğsünü döverek,
'Tanrım, ben günahkâra merhamet et'
diyordu.

[14]"Size şunu söyleyeyim, Ferisi de-
ğil, bu adam aklanmış olarak evine
döndü. Çünkü kendini yücelten her-
kes alçaltılacak, kendini alçaltan ise
yüceltilecektir."

İsa Küçük Çocukları Kutsuyor

(Mat.19:13-15; Mar.10:13-16)

[15]Bazıları bebekleri bile İsa'ya ge-
tiriyor, onlara dokunmasını istiyor-
lardı. Bunu gören öğrenciler onları
azarladılar. [16]Ama İsa çocukları ya-
nına çağırarak, "Bırakın, çocuklar ba-
na gelsin, onlara engel olmayın!" dedi.
"Çünkü Tanrı'nın Egemenliği böylele-

y *17:35-36* Bazı Grekçe elyazmaları, "Tarlada bulunan iki kişiden biri alınacak, öbürü bırakılacak" sözlerini de içerir (bkz. Mat.24:40).

17:27 Yar.7:6-24 **17:28-29** Yar.18:20-19:25 **17:31** Mat.24:17-18; Mar.13:15-16
17:32 Yar.19:26 **17:33** Mat.10:39; 16:25; Mar.8:35; Luk.9:24; Yu.12:25
17:37 Eyü.39:30; Mat.24:28 **18:14** Mat.23:12; Luk.14:11

rinindir. [17]Size doğrusunu söyleyeyim,
Tanrı'nın Egemenliği'ni bir çocuk gi-
bi kabul etmeyen, bu egemenliğe as-
la giremez."

Zenginlik ve Sonsuz Yaşam

(Mat.19:16-30; Mar.10:17-31)

[18]İleri gelenlerden biri İsa'ya, "İyi
öğretmenim, sonsuz yaşama kavuş-
mak için ne yapmalıyım?" diye sordu.
[19]İsa, "Bana neden iyi diyorsun?"
dedi. "İyi olan yalnız biri var, O da
Tanrı'dır. [20]O'nun buyruklarını bili-
yorsun: 'Zina etmeyeceksin, adam öl-
dürmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan
yere tanıklık etmeyeceksin, annene
babana saygı göstereceksin.' "
[21]"Bunların hepsini gençliğimden
beri yerine getiriyorum" dedi adam.
[22]İsa bunu duyunca ona, "Hâlâ bir
eksiğin var" dedi. "Neyin varsa hepsi-
ni sat, parasını yoksullara dağıt; böy-
lece göklerde hazinen olur. Sonra gel,
beni izle."
[23]Adam bu sözleri duyunca çok
üzüldü. Çünkü son derece zengindi.
[24]Onun üzüntüsünü gören İsa, "Var-
lıklı kişilerin Tanrı Egemenliği'ne gir-
mesi ne kadar güç!" dedi. [25]"Nitekim
devenin iğne deliğinden geçmesi, zen-
ginin Tanrı Egemenliği'ne girmesin-
den daha kolaydır."
[26]Bunu işitenler, "Öyleyse kim kur-
tulabilir?" dediler.
[27]İsa, "İnsanlar için imkânsız olan,
Tanrı için mümkündür" dedi.
[28]Petrus, "Bak, biz her şeyimizi bı-
rakıp senin ardından geldik" dedi.
[29-30]İsa onlara şöyle dedi: "Size doğ-
rusunu söyleyeyim, Tanrı'nın Ege-
menliği uğruna evini, karısını, kar-
deşlerini, annesiyle babasını ya da
çocuklarını bırakıp da bu çağda bun-
ların kat kat fazlasına ve gelecek çağ-
da sonsuz yaşama kavuşmayacak hiç
kimse yoktur."

İsa Ölüp Dirileceğini Üçüncü Kez Bildiriyor

(Mat.20:17-19; Mar.10:32-34)

[31]İsa, Onikiler'i* bir yana çekip onla-
ra şöyle dedi: "Şimdi Yeruşalim'e gidi-
yoruz. Peygamberlerin İnsanoğlu'yla*
ilgili yazdıklarının tümü yerine ge-
lecektir. [32-33]O, öteki uluslara teslim
edilecek. O'nunla alay edecek, O'na
hakaret edecekler; üzerine tükürecek
ve O'nu kamçılayıp öldürecekler. Ne
var ki O, üçüncü gün dirilecek."
[34]Öğrenciler bu sözlerden hiçbir
şey anlamadılar. Bu sözlerin anlamı
onlardan gizlenmişti, anlatılanları
kavrayamıyorlardı.

Bir Körün Gözleri Açılıyor

(Mat.20:29-34; Mar.10:46-52)

[35]İsa Eriha'ya yaklaşırken kör bir
adam yol kenarında oturmuş dileni-
yordu. [36]Adam oradan geçen kalabalı-
ğı duyunca, "Ne oluyor?" diye sordu.
[37]Ona, "Nasıralı İsa geçiyor" dediler.
[38]O da, "Ey Davut Oğlu İsa, halime
acı!" diye bağırdı. [39]Önden gidenler
onu azarlayarak susturmak istediler-
se de o, "Ey Davut Oğlu, halime acı!"
diyerek daha çok bağırdı.
[40-41]İsa durup adamın kendisine ge-
tirilmesini buyurdu. Adam yaklaşınca
İsa, "Senin için ne yapmamı istiyor-
sun?" diye sordu.
O da, "Ya Rab, gözlerim görsün"
dedi.
[42]İsa, "Gözlerin görsün" dedi. "İma-
nın seni kurtardı." [43]Adam o anda yeni-
den görmeye başladı ve Tanrı'yı yücel-
terek İsa'nın ardından gitti. Bunu gören
bütün halk Tanrı'ya övgüler sundu.

İsa ile Zakkay

19 İsa Eriha'ya girdi. Kentin için-
den geçiyordu. [2]Orada vergi gö-
revlilerinin* başı olan, Zakkay adında

18:20 Çık.20:12-16; Yas.5:16-20

zengin bir adam vardı. [3]İsa'nın kim ol-
duğunu görmek istiyor, ama boyu kı-
sa olduğu için kalabalıktan ötürü göre-
miyordu. [4]İsa'yı görebilmek için önden
koşup bir yabanıl incir ağacına tırman-
dı. Çünkü İsa oradan geçecekti.
[5]İsa oraya varınca yukarı bakıp,
"Zakkay, çabuk aşağı in!" dedi. "Bu-
gün senin evinde kalmam gerekiyor."
[6]Zakkay hızla aşağı indi ve sevinç
içinde İsa'yı evine buyur etti.
[7]Bunu görenlerin hepsi söylenmeye
başladı: "Gidip günahkâr birine ko-
nuk oldu!" dediler.
[8]Zakkay ayağa kalkıp Rab'be şöyle
dedi: "Ya Rab, işte malımın yarısını
yoksullara veriyorum. Bir kimseden
haksızlıkla bir şey aldımsa, dört ka-
tını geri vereceğim."
[9]İsa dedi ki, "Bu ev bugün kurtuluşa
kavuştu. Çünkü bu adam da İbrahim'in
oğludur. [10]Nitekim İnsanoğlu*, kaybo-
lanı arayıp kurtarmak için geldi."

Güvenilirlik Sınavı

(Mat.25:14-30)

[11]Oradakiler bu sözleri dinlerken
İsa konuşmasını bir benzetmeyle sür-
dürdü. Çünkü Yeruşalim'e yaklaşmış-
tı ve onlar, Tanrı'nın Egemenliği'nin
hemen ortaya çıkacağını sanıyorlar-
dı. [12]Bu nedenle İsa şöyle dedi: "Soy-
lu bir adam, kral atanıp dönmek üzere
uzak bir ülkeye gitti. [13]Gitmeden ön-
ce kölelerinden onunu çağırıp onlara
birer mina verdi. 'Ben dönünceye dek
bu paraları işletin' dedi.
[14]"Ne var ki, ülkesinin halkı adam-
dan nefret ediyordu. Arkasından tem-
silciler göndererek, 'Bu adamın üzeri-
mize kral olmasını istemiyoruz' diye
haber ilettiler.
[15]"Adam kral atanmış olarak ge-
ri döndüğünde, parayı vermiş oldu-
ğu köleleri çağırtıp ne kazandıkları-
nı öğrenmek istedi. [16]Birincisi geldi,
'Efendimiz' dedi, 'Senin bir minan on
mina daha kazandı.'
[17]"Efendisi ona, 'Aferin, iyi köle!'
dedi. 'En küçük işte güvenilir oldu-
ğunu gösterdiğin için on kent üzerin-
de yetkili olacaksın.'
[18]"İkincisi gelip, 'Efendimiz, se-
nin bir minan beş mina daha kazan-
dı' dedi.
[19]"Efendisi ona da, 'Sen beş kent
üzerinde yetkili olacaksın' dedi.
[20]"Başka biri geldi, 'Efendimiz' de-
di, 'İşte senin minan! Onu bir mendile
sarıp sakladım. [21]Çünkü senden kork-
tum, sert adamsın; kendinden koyma-
dığını alır, ekmediğini biçersin.'
[22]"Efendisi ona, 'Ey kötü köle, seni
kendi ağzından çıkan sözle yargılaya-
cağım' dedi. 'Kendinden koymadığını
alan, ekmediğini biçen sert bir adam
olduğumu bildiğine göre, [23]neden pa-
ramı faize vermedin? Ben de geldi-
ğimde onu faiziyle geri alırdım.'
[24]"Sonra çevrede duranlara, 'Elin-
deki minayı alın, on minası olana ve-
rin' dedi.
[25]"Ona, 'Efendimiz' dediler, 'Onun
zaten on minası var!'
[26]"O da, 'Size şunu söyleyeyim,
kimde varsa ona daha çok verilecek.
Ama kimde yoksa, kendisinde olan da
elinden alınacak' dedi. [27]'Beni kral
olarak istemeyen o düşmanlarıma ge-
lince, onları buraya getirin ve gözü-
mün önünde kılıçtan geçirin!' "

İsa'nın Yeruşalim'e Girişi

(Mat.21:1-11; Mar.11:1-11; Yu.12:12-19)

[28]İsa, bu sözleri söyledikten sonra ön-
den yürüyerek Yeruşalim'e doğru iler-
ledi. [29-30]Zeytin Dağı'nın yamacındaki
Beytfaci ile Beytanya'ya yaklaştığında
iki öğrencisini önden gönderdi. Onla-
ra, "Karşıdaki köye gidin" dedi, "Köye
girince, üzerine daha hiç kimsenin bin-
mediği, bağlı duran bir sıpa bulacaksı-

19:26 Mat.13:12; Mar.4:25; Luk.8:18

nız. Onu çözüp bana getirin. 31 Biri size,
'Onu niçin çözüyorsunuz?' diye sorarsa,
'Rab'bin ona ihtiyacı var' dersiniz."
32 Gönderilen öğrenciler gittiler, her
şeyi İsa'nın kendilerine anlattığı gibi
buldular. 33 Sıpayı çözerlerken hayva-
nın sahipleri onlara, "Sıpayı niye çö-
züyorsunuz?" dediler.
34 Onlar da, "Rab'bin ona ihtiyacı
var" karşılığını verdiler.
35 Sıpayı İsa'ya getirdiler, üzerine
kendi giysilerini atarak İsa'yı üstüne
bindirdiler. 36 İsa ilerlerken halk, giysi-
lerini yola seriyordu. 37 İsa Zeytin Da-
ğı'ndan aşağı inen yola yaklaştığı sıra-
da, öğrencilerinden oluşan kalabalığın
tümü, görmüş oldukları bütün muci-
zelerden ötürü, sevinç içinde yüksek
sesle Tanrı'yı övmeye başladılar.

38 "Rab'bin adıyla gelen Kral'a
övgüler olsun!
Gökte esenlik, en yücelerde
yücelik olsun!" diyorlardı.

39 Kalabalığın içinden bazı Ferisiler
O'na, "Öğretmen, öğrencilerini sus-
tur!" dediler.
40 İsa, "Size şunu söyleyeyim, bun-
lar susacak olsa, taşlar bağıracaktır!"
diye karşılık verdi.

İsa Yeruşalim için Ağlıyor

41 İsa Yeruşalim'e yaklaşıp kenti gö-
rünce ağladı. 42 "Keşke bugün sen de
esenliğe giden yolu bilseydin" dedi.
"Ama şimdilik bu senin gözlerinden
gizlendi. 43 Senin için öyle günler gele-
cek ki, düşmanların seni setlerle çevire-
cek, kuşatıp her yandan sıkıştıracaklar.
44 Seni de, bağrındaki çocukları da yere
çalacaklar. Sende taş üstünde taş bırak-
mayacaklar. Çünkü Tanrı'nın senin yar-
dımına geldiği zamanı farketmedin."

İsa Satıcıları Tapınaktan Kovuyor

(Mat.21:12-17; Mar.11:15-19; Yu.2:12-22)

45 Sonra İsa tapınağın avlusuna gi-
rerek satıcıları dışarı kovmaya başla-
dı. 46 Onlara, " 'Evim dua evi olacak'
diye yazılmıştır. Ama siz onu haydut
inine çevirdiniz" dedi.
47-48 İsa her gün tapınakta öğretiyor-
du. Başkâhinler, din bilginleri ve hal-
kın ileri gelenleri ise O'nu yok etmek
istiyor, ama bunu nasıl yapacakları-
nı bilemiyorlardı. Çünkü bütün halk
O'nu can kulağıyla dinliyordu.

İsa'nın Yetkisi

(Mat.21:23-27; Mar.11:27-33)

20 O günlerden birinde, İsa tapı-
nakta halka öğretip Müjde'yi
duyururken, başkâhinler ve din bil-
ginleri*, ileri gelenlerle birlikte çıka-
geldiler. 2 O'na, "Söyle bize, bunları
hangi yetkiyle yapıyorsun? Bu yetkiyi
sana kim verdi?" diye sordular.
3-4 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Ben
de size bir soru soracağım. Söyleyin
bana, Yahya'nın vaftiz* etme yetkisi
Tanrı'dan[z] mıydı, insanlardan mı?"
5 Bunu aralarında şöyle tartıştılar: "
'Tanrı'dan' dersek, 'Ona niçin inanma-
dınız?' diyecek. 6 Yok eğer 'İnsanlar-
dan' dersek, bütün halk bizi taşa tu-
tacak. Çünkü Yahya'nın peygamber
olduğuna inanmışlardır."
7 Sonunda, "Nereden olduğunu bil-
miyoruz" yanıtını verdiler.
8 İsa da onlara, "Ben de size bunla-
rı hangi yetkiyle yaptığımı söyleme-
yeceğim" dedi.

Bağ Kiracıları Benzetmesi

(Mat.21:33-46; Mar.12:1-12)

9 İsa sözüne devam ederek halka şu
benzetmeyi anlattı: "Adamın biri bağ

z ***20:3-4*** "Yahya'nın vaftiz etme yetkisi Tanrı'dan": Grekçe "Yahya'nın vaftizi gökten". 5. ayette de "Tanrı'dan" diye çevrilen sözcük Grekçe "Gökten" diye geçer.
19:38 Mez.118:26 **19:46** Yşa.56:7; Yer.7:11 **19:47-48** Luk.21:37 **20:9** Yşa.5:1-7

dikti, bunu bağcılara kiralayıp uzun
süre yolculuğa çıktı. 10 Mevsimi ge-
lince, bağın ürününden payına düşeni
vermeleri için bağcılara bir köle yolla-
dı. Ama bağcılar köleyi dövüp eli boş
gönderdiler. 11 Bağ sahibi başka bir kö-
le daha yolladı. Bağcılar onu da döv-
düler, aşağılayıp eli boş gönderdiler.
12 Adam bir üçüncüsünü yolladı, bağ-
cılar onu da yaralayıp kovdular.

13 "Bağın sahibi, 'Ne yapacağım?'
dedi. 'Sevgili oğlumu göndereyim.
Belki onu sayarlar.'

14 "Ama bağcılar onu görünce arala-
rında şöyle konuştular: 'Mirasçı bu-
dur; onu öldürelim de miras bize kal-
sın.' 15 Böylece, onu bağdan dışarı atıp
öldürdüler.

"Bu durumda bağın sahibi onlara ne
yapacak? 16 Gelip o bağcıları yok ede-
cek, bağı da başkalarına verecek."

Halk bunu duyunca, "Tanrı koru-
sun!" dedi.

17 İsa gözlerinin içine bakarak şöyle
dedi: "Öyleyse Kutsal Yazılar'daki şu
sözün anlamı nedir?

'Yapıcıların reddettiği taş,
İşte köşenin baş taşı oldu.'

18 O taşın üzerine düşen herkes param-
parça olacak, taş da kimin üzerine
düşerse onu ezip toz edecek."

19 İsa'nın bu benzetmeyi kendilerine
karşı anlattığını farkeden din bilgin-
leriyle başkâhinler O'nu o anda yaka-
lamak istediler, ama halkın tepkisin-
den korktular.

Sezar'ın Hakkı Sezar'a

(Mat.22:15-22; Mar.12:13-17)

20 İsa'yı dikkatle gözlüyorlardı. O'na,
kendilerine dürüst süsü veren muhbir-
ler gönderdiler. O'nu, söyleyeceği bir
sözle tuzağa düşürmek ve böylelikle
valinin yetki ve yargısına teslim et-
mek istiyorlardı. 21-22 Muhbirler O'na,
"Öğretmenimiz, senin doğru olanı
söyleyip öğrettiğini, insanlar arasında
ayrım yapmaksızın Tanrı yolunu dü-
rüstçe öğrettiğini biliyoruz. Sezar'a*
vergi vermemiz Kutsal Yasa'ya uygun
mu, değil mi?" diye sordular.

23-24 Onların hilesini anlayan İsa,
"Bana bir dinar gösterin" dedi. "Üze-
rindeki resim ve yazı kimin?"

"Sezar'ın" dediler.

25 O da, "Öyleyse Sezar'ın hakkını
Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya ve-
rin" dedi.

26 İsa'yı, halkın önünde söylediği
sözlerle tuzağa düşüremediler. Ver-
diği yanıta şaşarak susup kaldılar.

Dirilişle İlgili Soru

(Mat.22:23-33; Mar.12:18-27)

27-28 Ölümden sonra dirilişi yadsı-
yan Sadukiler'den bazıları İsa'ya ge-
lip şunu sordular: "Öğretmenimiz,
Musa yazılarında bize şöyle buyur-
muştur: 'Eğer bir adamın evli karde-
şi çocuksuz ölürse, adam ölenin ka-
rısını alıp soyunu sürdürsün.' 29 Yedi
kardeş vardı. Birincisi kendine bir eş
aldı, ama çocuksuz öldü. 30-31 İkincisi
de, üçüncüsü de kadını aldı; böylece
kardeşlerin yedisi de çocuk bırakma-
dan öldü. 32 Son olarak kadın da öldü.
33 Buna göre, diriliş günü kadın bun-
lardan hangisinin karısı olacak? Çün-
kü yedisi de onunla evlendi."

34 İsa onlara şöyle dedi: "Bu ça-
ğın insanları evlenip evlendirilirler.
35 Ama gelecek çağa ve ölülerin di-
rilişine erişmeye layık görülenler ne
evlenir, ne evlendirilir. 36 Bir daha öl-
meleri de söz konusu değildir. Çün-
kü meleklere benzerler ve dirilişin
çocukları olarak Tanrı'nın çocukları-
dırlar. 37 Musa bile alevlenen çalıyla
ilgili bölümde Rab için, 'İbrahim'in
Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un

20:17 Mez.118:22 **20:27-28** Elç.23:8 **20:27-28** Yas.25:5 **20:37** Çık.3:6

Tanrısı' deyimini kullanarak ölülerin
dirileceğine işaret etmişti. [38]Tanrı ölü-
lerin değil, dirilerin Tanrısı'dır. Çün-
kü O'na göre bütün insanlar diridir."
[39-40]Artık O'na başka soru sorma-
ya cesaret edemeyen din bilginlerin-
den bazıları, "Öğretmenimiz, güzel
konuştun" dediler.

Mesih Kimin Oğlu?

(Mat.22:41-46; Mar.12:35-37)

[41]İsa onlara şöyle dedi: "Nasıl olu-
yor da, 'Mesih* Davut'un Oğlu'dur'
diyorlar? [42-43]Çünkü Davut'un kendi-
si Mezmurlar Kitabı'nda şöyle diyor:

'Rab Rabbim'e dedi ki,
Ben düşmanlarını
Ayaklarının altına serinceye dek[a]
Sağımda otur.'

[44]Davut O'ndan 'Rab' diye söz ettiği-
ne göre, O nasıl Davut'un Oğlu olur?"
[45-46]Bütün halk dinlerken İsa öğren-
cilerine şöyle dedi: "Uzun kaftanlar
içinde dolaşmaktan hoşlanan, mey-
danlarda selamlanmaya, havralarda
en seçkin yerlere, şölenlerde başkö-
şelere kurulmaya bayılan din bilginle-
rinden sakının. [47]Dul kadınların ma-
lını mülkünü sömüren, gösteriş için
uzun uzun dua eden bu kişilerin ce-
zası daha ağır olacaktır."

Dul Kadının Bağışı

(Mar.12:41-44)

21 İsa başını kaldırdı ve bağış top-
lanan yerde bağışlarını bırakan
zenginleri gördü. [2-3]Yoksul bir dul ka-
dının oraya iki bakır para[b] attığını gö-
rünce, "Size gerçeği söyleyeyim" dedi,
"Bu yoksul dul kadın herkesten daha
çok verdi. [4]Çünkü bunların hepsi kutu-
ya, zenginliklerinden artanı attılar. Bu
kadın ise yoksulluğuna karşın, geçin-
mek için elinde ne varsa hepsini verdi."

Sonun Belirtileri

(Mat.24:1-35; Mar.13:1-31)

[5-6]Bazı kişiler tapınağın nasıl güzel
taşlar ve adaklarla süslenmiş olduğun-
dan söz edince İsa, "Burada gördükle-
rinize gelince, öyle günler gelecek ki,
taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yı-
kılacak!" dedi.
[7]Onlar da, "Peki, öğretmenimiz, bu
dediklerin ne zaman olacak? Bunların
gerçekleşmek üzere olduğunu göste-
ren belirti ne olacak?" diye sordular.
[8]İsa, "Sakın sizi saptırmasınlar" de-
di. "Birçokları, 'Ben O'yum' ve 'Za-
man yaklaştı' diyerek benim adımla
gelecekler. Onların ardından gitmeyin.
[9]Savaş ve isyan haberleri duyunca te-
laşlanmayın. Önce bunların olması
gerek, ama son hemen gelmeyecek."
[10]Sonra onlara şöyle dedi: "Ulus
ulusa, devlet devlete savaş açacak.
[11]Şiddetli depremler, yer yer kıtlıklar
ve salgın hastalıklar, korkunç olaylar
ve gökte olağanüstü belirtiler olacak.
[12]"Ama bütün bu olaylardan önce
sizi yakalayıp zulmedecekler. Sizi
havralara teslim edecek, zindanlara
atacaklar. Benim adımdan ötürü kral-
ların, valilerin önüne çıkarılacaksınız.
[13]Bu size tanıklık etme fırsatı olacak.
[14]Buna göre kendinizi nasıl savunaca-
ğınızı önceden düşünmemekte kararlı
olun. [15]Çünkü ben size öyle bir konuş-
ma yeteneği, öyle bir bilgelik verece-
ğim ki, size karşı çıkanların hiçbiri
buna karşı direnemeyecek, bir şey di-
yemeyecek. [16]Anne babanız, kardeş-
leriniz, akraba ve dostlarınız bile sizi
ele verecek ve bazılarınızı öldürte-
cekler. [17]Benim adımdan ötürü her-
kes sizden nefret edecek. [18]Ne var ki,

a ***20:42-43*** "Ayaklarının altına serinceye dek": Grekçe "Ayaklarına tabure yapıncaya dek".
b ***21:2-3*** "Bakır para": Grekçe "Lepton" (bkz. Birimler Cetveli).
20:42-43 Mez.110:1 **21:14-15** Luk.12:11-12

başınızdaki saçlardan bir tel bile yok
olmayacaktır. [19]Dayanmakla canları-
nızı kazanacaksınız.
[20]"Yeruşalim'in ordular tarafından
kuşatıldığını görünce bilin ki, kentin
yıkılacağı zaman yaklaşmıştır. [21]O
zaman Yahudiye'de bulunanlar dağla-
ra kaçsın, kentte olanlar dışarı çıksın,
kırdakiler kente dönmesin. [22]Çünkü
o günler, yazılmış olanların tümünün
gerçekleşeceği ceza günleridir. [23]O
günlerde gebe olan, çocuk emziren
kadınların vay haline! Çünkü ülke bü-
yük sıkıntıya düşecek ve bu halk gaza-
ba uğrayacaktır. [24]Kılıçtan geçirilecek,
tutsak olarak bütün uluslar arasına sü-
rülecekler. Yeruşalim, öteki ulusların
dönemleri tamamlanıncaya dek onla-
rın ayakları altında çiğnenecektir.
[25]"Güneşte, ayda ve yıldızlarda be-
lirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar
denizin ve dalgaların uğultusundan
şaşkına dönecek, dehşete düşecekler.
[26]Dünyanın üzerine gelecek felaket-
leri bekleyen insanlar korkudan ba-
yılacak. Çünkü göksel güçler sarsıla-
cak. [27]O zaman İnsanoğlu'nun* bulut
içinde büyük güç ve görkemle geldi-
ğini görecekler. [28]Bu olaylar gerçek-
leşmeye başlayınca doğrulun ve baş-
larınızı kaldırın. Çünkü kurtuluşunuz
yakın demektir."
[29]İsa onlara şu benzetmeyi anlattı:
"İncir ağacına ya da herhangi bir ağa-
ca bakın. [30]Bunların yapraklandığı-
nı gördüğünüz zaman yaz mevsimi-
nin yakın olduğunu kendiliğinizden
anlarsınız. [31]Aynı şekilde, bu olayla-
rın gerçekleştiğini gördüğünüzde bi-
lin ki, Tanrı'nın Egemenliği yakındır.
[32]Size doğrusunu söyleyeyim; bütün
bunlar olmadan, bu kuşak[c] ortadan
kalkmayacak. [33]Yer ve gök ortadan
kalkacak, ama benim sözlerim asla
ortadan kalkmayacaktır.
[34-35]"Kendinize dikkat edin! Yürek-
leriniz sefahat, sarhoşluk ve bu yaşa-
mın kaygılarıyla ağırlaşmasın. O gün,
üzerinize bir tuzak gibi aniden inme-
sin. Çünkü o gün bütün yeryüzünde
yaşayan herkesin üzerine gelecektir.
[36]Her an uyanık kalın, gerçekleşmek
üzere olan bütün bu olaylardan kur-
tulabilmek ve İnsanoğlu'nun önünde
durabilmek için dua edin."
[37]İsa gündüz tapınakta öğretiyor,
geceleri ise kentten dışarı çıkıp Zey-
tin Dağı'nda sabahlıyordu. [38]Sabah
erkenden bütün halk O'nu tapınakta
dinlemek için O'na akın ediyordu.

Yahuda'nın İhaneti

(Mat.26:1-5,14-15;
Mar.14:1-2,10-11; Yu.11:45-53)

22 Fısıh* denilen Mayasız Ekmek
Bayramı* yaklaşmıştı. [2]Başkâ-
hinlerle din bilginleri İsa'yı ortadan
kaldırmak için bir yol arıyor, ama
halktan korkuyorlardı. [3]Şeytan, Oni-
kiler'den* biri olup İskariot diye ad-
landırılan Yahuda'nın yüreğine girdi.
[4]Yahuda gitti, başkâhinler ve tapınak
koruyucularının komutanlarıyla İsa'yı
nasıl ele verebileceğini görüştü. [5]On-
lar buna sevindiler ve kendisine pa-
ra vermeye razı oldular. [6]Bunu kabul
eden Yahuda, kalabalığın olmadığı bir
zamanda İsa'yı ele vermek için fırsat
kollamaya başladı.

Fısıh Yemeği

(Mat.26:17-35; Mar.14:12-31;
Yu.13:21-30,36-38; 1Ko.11:23-25)

[7]Fısıh* kurbanının kesilmesi gere-
ken Mayasız Ekmek Günü geldi. [8]İsa,
Petrus'la Yuhanna'yı, "Gidin, Fısıh
yemeğini yiyebilmemiz için hazırlık
yapın" diyerek önden gönderdi.
[9]O'na, "Nerede hazırlık yapmamızı
istersin?" diye sordular.

c *21:32* "Kuşak" ya da "Soy". **21:22** Hoş.9:7 **21:25** Yşa.13:10; Hez.32:7; Yoe.2:31; Va.6:12-13
21:27 Dan.7:13; Va.1:7 **21:37** Luk.19:47-48 **22:1** Çık.12:1-27

[10-11]İsa onlara, “Bakın” dedi, “Kente
girdiğinizde karşınıza su testisi taşı-
yan bir adam çıkacak. Adamı, gidece-
ği eve kadar izleyin ve evin sahibine
şöyle deyin: ‘Öğretmen, öğrencilerim-
le birlikte Fısıh yemeğini yiyeceğim
konuk odası nerede? diye soruyor.’
[12]Ev sahibi size üst katta, döşenmiş
büyük bir oda gösterecek. Orada ha-
zırlık yapın.”

[13]Onlar da gittiler, her şeyi İsa'nın
kendilerine söylediği gibi buldular ve
Fısıh yemeği için hazırlık yaptılar.

[14-15]Yemek saati gelince İsa, elçile-
riyle birlikte sofraya oturdu ve onla-
ra şöyle dedi: “Ben acı çekmeden ön-
ce bu Fısıh yemeğini sizinle birlikte
yemeyi çok arzulamıştım. [16]Size şunu
söyleyeyim, Fısıh yemeğini, Tanrı'nın
Egemenliği'nde yetkinliğe erişeceği[ç]
zamana dek, bir daha yemeyeceğim.”

[17]Sonra kâseyi alarak şükretti ve,
“Bunu alın, aranızda paylaşın” dedi.
[18]“Size şunu söyleyeyim, Tanrı'nın
Egemenliği gelene dek, asmanın ürü-
nünden bir daha içmeyeceğim.”

[19]Sonra eline ekmek aldı, şükredip
ekmeği böldü ve onlara verdi. “Bu si-
zin uğrunuza feda edilen bedenimdir.
Beni anmak için böyle yapın” dedi.

[20]Aynı şekilde, yemekten sonra
kâseyi alıp şöyle dedi: “Bu kâse, sizin
uğrunuza akıtılan kanımla gerçekle-
şen yeni antlaşmadır. [21]Ama bana iha-
net edecek kişinin eli şu anda benim-
kiyle birlikte sofradadır. [22]İnsanoğlu*,
belirlenmiş olan yoldan gidiyor. Ama
O'na ihanet eden adamın vay haline!”
[23]Elçiler, aralarında bunu kimin yapa-
bileceğini tartışmaya başladılar.

[24]Ayrıca aralarında hangisinin en
üstün sayılacağı konusunda bir çe-
kişme oldu. [25]İsa onlara, “Ulusların
kralları, kendi uluslarına egemen ke-
silirler. İleri gelenleri de kendilerine
iyiliksever unvanını yakıştırırlar” de-
di. [26]“Ama siz böyle olmayacaksınız.
Aranızda en büyük olan, en küçük
gibi olsun; yöneten, hizmet eden gibi
olsun. [27]Hangisi daha büyük, sofrada
oturan mı, hizmet eden mi? Sofrada
oturan değil mi? Oysa ben aranızda
hizmet eden biri gibi oldum. [28]Denen-
diğim zamanlar benimle birlikte da-
yanmış olanlar sizlersiniz. [29]Babam
bana nasıl bir egemenlik verdiyse,
ben de size bir egemenlik veriyorum.
[30]Öyle ki, egemenliğimde benim sof-
ramda yiyip içesiniz ve tahtta otura-
rak İsrail'in on iki oymağını yargıla-
yasınız.

[31]“Simun, Simun, Şeytan sizleri
buğday gibi kalburdan geçirmek için
izin almıştır. [32]Ama ben, imanını yi-
tirmeyesin diye senin için dua ettim.
Geri döndüğün zaman kardeşlerini
güçlendir.”

[33]Simun İsa'ya, “Ya Rab, ben senin-
le birlikte zindana da, ölüme de git-
meye hazırım” dedi.

[34]İsa, “Sana şunu söyleyeyim, Pet-
rus, bu gece horoz ötmeden beni tanı-
dığını üç kez inkâr edeceksin” dedi.

[35]Sonra İsa onlara, “Ben sizi kese-
siz, torbasız ve çarıksız gönderdiğim
zaman, herhangi bir eksiğiniz oldu
mu?” diye sordu.

“Hiçbir eksiğimiz olmadı” dediler.

[36]O da onlara, “Şimdi ise kesesi olan
da, torbası olan da yanına alsın” dedi.
“Kılıcı olmayan, abasını satıp bir kılıç
alsın. [37]Size şunu söyleyeyim, yazıl-
mış olan şu sözün yaşamımda yerine
gelmesi gerekiyor: ‘O, suçlularla bir
sayıldı.’ Gerçekten de benimle ilgili
yazılmış olanlar yerine gelmektedir.”

ç *22:16* “Yetkinliğe erişeceği”: Grekçe “Tamamlanacağı”.
22:20 Yer.31:31-34 **22:21** Mez.41:9 **22:24** Mat.18:1; Mar.9:34; Luk.9:46
22:25-26 Mat.20:25-27; 23:11; Mar.9:35; 10:42-44 **22:27** Yu.13:12-15 **22:30** Mat.19:28
22:35 Mat.10:9-10; Mar.6:8-9; Luk.9:3; 10:4 **22:37** Yşa.53:12

38“Ya Rab, işte burada iki kılıç var”
dediler.
O da onlara, “Yeter!” dedi.

Zeytin Dağı'ndaki Dua

(Mat.26:36-46; Mar.14:32-42)

39İsa dışarı çıktı, her zamanki gi-
bi Zeytin Dağı'na gitti. Öğrenciler de
O'nun ardından gittiler. 40Oraya va-
rınca İsa onlara, “Dua edin ki ayartıl-
mayasınız” dedi. 41-42Onlardan bir taş
atımı kadar uzaklaştı ve diz çökerek
şöyle dua etti: “Baba, senin isteğine
uygunsa, bu kâseyi* benden uzaklaş-
tır. Yine de benim değil, senin istedi-
ğin olsun.” 43Gökten bir melek İsa'ya
görünerek O'nu güçlendirdi. 44Derin
bir acı içinde olan İsa daha hararetle
dua etti. Teri, toprağa düşen kan dam-
lalarını andırıyordu.
45İsa duadan kalkıp öğrencilerin ya-
nına dönünce onları üzüntüden uyu-
muş buldu. 46Onlara, “Niçin uyuyor-
sunuz?” dedi. “Kalkıp dua edin ki
ayartılmayasınız.”

İsa Tutuklanıyor

(Mat.26:47-68; Mar.14:43-50; Yu.18:3-12)

47-48İsa daha konuşurken bir kalaba-
lık çıkageldi. Onikiler'den* biri, Ya-
huda adındaki kişi, kalabalığa öncülük
ediyordu. İsa'yı öpmek üzere yaklaşın-
ca İsa, “Yahuda” dedi, “İnsanoğlu'na*
bir öpücükle mi ihanet ediyorsun?”
49İsa'nın çevresindekiler olacakları
anlayınca, “Ya Rab, kılıçla vuralım mı?”
dediler. 50İçlerinden biri başkâhinin kö-
lesine vurarak sağ kulağını uçurdu.
51Ama İsa, “Bırakın, yeter!” dedi,
sonra kölenin kulağına dokunarak
onu iyileştirdi.
52İsa, üzerine yürüyen başkâhinlere,
tapınak koruyucularının komutanları-
na ve ileri gelenlere şöyle dedi: “Ni-
çin bir haydutmuşum gibi kılıç ve so-
palarla geldiniz? 53Her gün tapınakta
sizinle birlikteydim, bana el sürmedi-
niz. Ama bu saat sizindir, karanlığın
egemen olduğu saattir.”
54İsa'yı tutukladılar, alıp başkâhinin
evine götürdüler. Petrus onları uzak-
tan izliyordu. 55Avlunun ortasında
ateş yakıp çevresinde oturduklarında
Petrus da gelip onlarla birlikte oturdu.
56Bir hizmetçi kız ateşin ışığında otu-
ran Petrus'u gördü. Onu dikkatle süze-
rek, “Bu da O'nunla birlikteydi” dedi.
57Ama Petrus, “Ben O'nu tanımıyo-
rum, kadın!” diye inkâr etti.
58Biraz sonra onu gören başka biri,
“Sen de onlardansın” dedi.
Petrus, “Değilim, arkadaş!” dedi.
59Yaklaşık bir saat sonra yine bir baş-
kası ısrarla, “Gerçekten bu da O'nunla
birlikteydi” dedi. “Çünkü Celileli'dir.”
60Petrus, “Sen ne diyorsun be adam,
anlamıyorum!” dedi. Tam o anda,
Petrus daha konuşurken horoz öttü.
61-62Rab arkasına dönüp Petrus'a bak-
tı. O zaman Petrus, Rab'bin kendisine,
“Bu gece horoz ötmeden beni üç kez
inkâr edeceksin” dediğini hatırladı ve
dışarı çıkıp acı acı ağladı.
63İsa'yı göz altında tutan adamlar
O'nunla alay ediyor, O'nu dövüyor-
lardı. 64Gözlerini bağlayıp, “Peygam-
berliğini göster bakalım, sana vuran
kim?” diye soruyorlardı. 65Kendisine
daha bir sürü küfür yağdırdılar.

İsa Yüksek Kurul'un Önünde

(Mat.26:59-66; Mar.14:55-64; Yu.18:19-24)

66Gün doğunca halkın ileri gelen-
leri, başkâhinler ve din bilginleri top-
landılar. İsa, bunlardan oluşan Yük-
sek Kurul'un* önüne çıkarıldı. 67O'na,
“Sen Mesih* isen, söyle bize” dediler.
İsa onlara şöyle dedi: “Size söyle-
sem, inanmazsınız. 68Size soru sor-
sam, yanıt vermezsiniz. 69Ne var ki,
bundan böyle İnsanoğlu*, kudretli
Tanrı'nın sağında oturacaktır.”

22:53 Luk.19:47-48; 21:37

70 Onların hepsi, "Yani, sen Tanrı'nın
Oğlu musun?" diye sordular.
O da onlara, "Söylediğiniz gibi, ben
O'yum" dedi.
71 "Artık tanıklığa ne ihtiyacımız
var?" dediler. "İşte kendi ağzından
duyduk!"

İsa Vali Pilatus'un Önünde

(Mat.27:1-2,11-14; Mar.15:1-5; Yu.18:28-38)

23 Sonra bütün kurul üyeleri kalkıp İsa'yı Pilatus'a götürdüler.
2 O'nu şöyle suçlamaya başladılar: "Bu
adamın ulusumuzu yoldan saptırdığı-
nı gördük. Sezar'a* vergi ödenmesi-
ne engel oluyor, kendisinin de Mesih*,
yani bir kral olduğunu söylüyor."
3 Pilatus İsa'ya, "Sen Yahudiler'in
Kralı mısın?" diye sordu.
İsa, "Söylediğin gibidir" yanıtını
verdi.
4 Pilatus, başkâhinlerle halka, "Bu
adamda hiçbir suç görmüyorum" dedi.
5 Ama onlar üstelediler: "Yahudi-
ye'nin her tarafında öğretisini yaya-
rak halkı kışkırtıyor; Celile'den başla-
yıp ta buraya kadar geldi" dediler.
6 Pilatus bunu duyunca, "Bu adam
Celileli mi?" diye sordu. 7 İsa'nın, Hi-
rodes'in* yönetimindeki bölgeden
geldiğini öğrenince, kendisini o sı-
rada Yeruşalim'de bulunan Hirodes'e
gönderdi.
8 Hirodes İsa'yı görünce çok sevin-
di. O'na ilişkin haberleri duyduğu
için çoktandır O'nu görmek istiyor,
gerçekleştireceği bir belirtiye tanık
olmayı umuyordu. 9 O'na birçok so-
ru sordu, ama O hiç karşılık verme-
di. 10 Orada duran başkâhinlerle din
bilginleri, İsa'yı ağır bir dille suçladı-
lar. 11 Hirodes de askerleriyle birlikte
O'nu aşağılayıp alay etti. O'na göste-
rişli bir kaftan giydirip Pilatus'a geri
gönderdi. 12 Bu olaydan önce birbiri-
ne düşman olan Hirodes'le Pilatus, o
gün dost oldular.

Pilatus'un Kararı

(Mat.27:15-26; Mar.15:6-15; Yu.18:39-19:16)

13-14 Pilatus, başkâhinleri, yönetici-
leri ve halkı toplayarak onlara, "Siz
bu adamı bana, halkı saptırıyor diye
getirdiniz" dedi. "Oysa ben bu ada-
mı sizin önünüzde sorguya çektim ve
kendisinde öne sürdüğünüz suçlar-
dan hiçbirini bulmadım. 15 Hirodes
de bulmamış olmalı ki, O'nu bize ge-
ri gönderdi. Görüyorsunuz, ölüm ce-
zasını gerektiren hiçbir şey yapmadı.
16-17 Bu nedenle ben O'nu dövdürüp
salıvereceğim."[d]
18 Ama onlar hep bir ağızdan, "Yok
et bu adamı, bize Barabba'yı salıver!"
diye bağırdılar. 19 Barabba, kentte çı-
kan bir ayaklanmaya katılmaktan ve
adam öldürmekten hapse atılmıştı.
20 İsa'yı salıvermek isteyen Pilatus
onlara yeniden seslendi. 21 Onlar ise,
"O'nu çarmıha ger, çarmıha ger!" di-
ye bağrışıp durdular.
22 Pilatus üçüncü kez, "Bu adam ne
kötülük yaptı ki?" dedi. "Ölüm ceza-
sını gerektirecek hiçbir suç bulma-
dım O'nda. Bu nedenle O'nu dövdü-
rüp salıvereceğim."
23-24 Ne var ki onlar, yüksek sesle
bağrışarak İsa'nın çarmıha gerilme-
si için direttiler. Sonunda bağırışları
baskın çıktı ve Pilatus, onların iste-
ğinin yerine getirilmesine karar ver-
di. 25 İstedikleri kişiyi, ayaklanmaya
katılmak ve adam öldürmekten hap-
se atılan kişiyi salıverdi. İsa'yı ise on-
ların isteğine bıraktı.

İsa Çarmıha Geriliyor

(Mat.27:32-44; Mar.15:21-32; Yu.19:17-27)

26 Askerler İsa'yı götürürken, kırdan
gelmekte olan Simun adında Kirene-

d *23:16-17* Birçok Grekçe elyazması, "Pilatus'un her Fısıh Bayramı'nda onlar için bir kişi salıvermesi gerekiyordu" sözlerini de içerir.

li bir adamı yakaladılar, çarmıhı sırtı-
na yükleyip İsa'nın arkasından yürüt-
tüler. [27]Büyük bir halk topluluğu da
İsa'nın ardından gidiyordu. Araların-
da İsa için dövünüp ağıt yakan kadın-
lar vardı. [28]İsa bu kadınlara dönerek,
"Ey Yeruşalim kızları, benim için ağ-
lamayın" dedi. "Kendiniz ve çocukla-
rınız için ağlayın. [29]Çünkü öyle gün-
ler gelecek ki, 'Kısır kadınlara, hiç
doğurmamış rahimlere, emzirmemiş
memelere ne mutlu!' diyecekler. [30]O
zaman dağlara, 'Üzerimize düşün!'
ve tepelere, 'Bizi örtün!' diyecekler.
[31]Çünkü yaş ağaca böyle yaparlarsa,
kuruya neler olacaktır?"

[32]İsa'yla birlikte idam edilmek üze-
re ayrıca iki suçlu da götürülüyordu.
[33]Kafatası denilen yere vardıkların-
da İsa'yı, biri sağında öbürü solun-
da olmak üzere, iki suçluyla birlikte
çarmıha gerdiler. [34]İsa, "Baba, onları
bağışla" dedi. "Çünkü ne yaptıklarını
bilmiyorlar." O'nun giysilerini arala-
rında paylaşmak için kura çektiler.

[35]Halk orada durmuş, olanları sey-
rediyordu. Yöneticiler İsa'yla alay
ederek, "Başkalarını kurtardı; eğer
Tanrı'nın Mesihi*, Tanrı'nın seçtiği O
ise, kendini de kurtarsın" diyorlardı.

[36-37]Askerler de yaklaşıp İsa'yla
eğlendiler. O'na ekşi şarap sunarak,
"Sen Yahudiler'in Kralı'ysan, kurtar
kendini!" dediler. [38]Başının üzerinde
şu yafta vardı:

YAHUDİLER'İN KRALI BUDUR

[39]Çarmıha asılan suçlulardan biri,
"Sen Mesih değil misin? Haydi, ken-
dini de bizi de kurtar!" diye küfretti.

[40]Ne var ki, öbür suçlu onu azarladı.
"Sende Tanrı korkusu da mı yok?" di-
ye karşılık verdi. "Sen de aynı cezayı
çekiyorsun. [41]Nitekim biz haklı olarak
cezalandırılıyor, yaptıklarımızın kar-
şılığını alıyoruz. Oysa bu adam hiçbir
kötülük yapmadı." [42]Sonra, "Ey İsa,
kendi egemenliğine girdiğinde beni
an" dedi.

[43]İsa ona, "Sana doğrusunu söyleye-
yim, sen bugün benimle birlikte cen-
nette olacaksın" dedi.

İsa'nın Ölümü

(Mat.27:45-56; Mar.15:33-41; Yu.19:28-30)

[44-45]Öğleyin on iki sularında güneş
karardı, üçe kadar bütün ülkenin üze-
rine karanlık çöktü. Tapınaktaki per-
de* ortasından yırtıldı. [46]İsa yüksek
sesle, "Baba, ruhumu ellerine bırakı-
yorum!" diye seslendi. Bunu söyledik-
ten sonra son nefesini verdi.

[47]Olanları gören yüzbaşı, "Bu adam
gerçekten doğru biriydi" diyerek Tan-
rı'yı yüceltmeye başladı. [48]Olayı sey-
retmek için biriken halkın tümü olup
bitenleri görünce göğüslerini döve dö-
ve geri döndüler. [49]Ama İsa'nın bütün
tanıdıkları ve Celile'den O'nun ardın-
dan gelen kadınlar uzakta durmuş,
olanları seyrediyorlardı.

İsa'nın Gömülmesi

(Mat.27:57-61; Mar.15:42-47; Yu.19:38-42)

[50]Yüksek Kurul* üyelerinden Yusuf
adında iyi ve doğru bir adam vardı.
[51]Bir Yahudi kenti olan Aramatya'dan
olup Tanrı'nın Egemenliği'ni umutla
bekleyen Yusuf, Kurul'un kararını ve
eylemini onaylamamıştı. [52]Pilatus'a
gidip İsa'nın cesedini istedi. [53]Cese-
di çarmıhtan indirip keten beze sar-
dı, hiç kimsenin konulmadığı, kayaya
oyulmuş bir mezara yatırdı. [54]Hazır-
lık Günü'ydü* ve Şabat Günü* başla-
mak üzereydi.

[55]İsa'yla birlikte Celile'den gelen ka-
dınlar da Yusuf'un ardından giderek
mezarı ve İsa'nın cesedinin oraya nasıl

23:30 Hoş.10:8; Va.6:16 **23:34** Mez.22:18 **23:44-45** Çık.26:31-33 **23:46** Mez.31:5
23:49 Luk.8:2-3

konulduğunu gördüler. [56]Evlerine dö-
nerek baharat ve güzel kokulu yağlar
hazırladılar. Ama Şabat Günü, Tan-
rı'nın buyruğu uyarınca dinlendiler.

İsa'nın Dirilişi

(Mat.28:1-10; Mar.16:1-8; Yu.20:1-10)

24 Kadınlar haftanın ilk günü*,
sabah çok erkenden, hazırlamış
oldukları baharatı alıp mezara gittiler.
[2]Taşı mezarın girişinden yuvarlan-
mış buldular. [3]Ama içeri girince Rab
İsa'nın cesedini bulamadılar. [4]Onlar
bu durum karşısında şaşırıp kalmış-
ken, şimşek gibi parıldayan giysilere
bürünmüş iki kişi yanlarında belirdi.
[5]Korkuya kapılan kadınlar başlarını
yere eğdiler. Adamlar ise onlara, "Di-
ri olanı neden ölüler arasında arıyor-
sunuz?" dediler. [6]"O burada yok, diril-
di. Daha Celile'deyken size söylediğini
anımsayın. [7]İnsanoğlu'nun* günahlı
insanların eline verilmesi, çarmıha ge-
rilmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerek-
tiğini bildirmişti."
[8]O zaman kadınlar İsa'nın sözlerini
anımsadılar. [9]Mezardan dönüp bütün
bunları Onbirler'e* ve ötekilerin hep-
sine bildirdiler. [10]Bunları elçilere an-
latanlar, Mecdelli Meryem, Yohanna,
Yakup'un annesi Meryem ve bunlarla
birlikte bulunan öbür kadınlardı. [11]Ne
var ki, bu sözler elçilere saçma gel-
di ve kadınlara inanmadılar. [12]Yine
de, Petrus kalkıp mezara koştu. Eği-
lip içeri baktığında keten bezlerden
başka bir şey görmedi. Olay karşısın-
da şaşkına dönmüş bir halde oradan
uzaklaştı.

Emmaus Yolunda İki Öğrenci

(Mar.16:12-13)

[13]Aynı gün öğrencilerden ikisi, Ye-
ruşalim'den altmış ok atımı[e] uzak-
lıkta bulunan ve Emmaus denilen bir
köye gitmekteydiler. [14]Bütün bu olup
bitenleri kendi aralarında konuşuyor-
lardı. [15]Bunları konuşup tartışırlarken
İsa yanlarına geldi ve onlarla birlik-
te yürümeye başladı. [16]Ama onların
gözleri O'nu tanıma gücünden yoksun
bırakılmıştı.
[17]İsa, "Yolda birbirinizle ne tartışıp
duruyorsunuz?" dedi.
Üzgün bir halde, oldukları yerde dur-
dular. [18]Bunlardan adı Kleopas olan
O'na, "Yeruşalim'de bulunup da bu
günlerde orada olup bitenleri bilme-
yen tek yabancı sen misin?" diye kar-
şılık verdi.
[19]İsa onlara, "Hangi olup bitenle-
ri?" dedi.
O'na, "Nasıralı İsa'yla ilgili olayla-
rı" dediler. "O adam, Tanrı'nın ve bü-
tün halkın önünde gerek söz, gerek ey-
lemde güçlü bir peygamberdi. [20-23]Baş
kâhinlerle yöneticilerimiz O'nu, ölüm
cezasına çarptırmak için valiye teslim
ederek çarmıha gerdirdiler; oysa biz
O'nun, İsrail'i kurtaracak kişi olduğunu
ummuştuk. Dahası var, bu olaylar olalı
üç gün oldu ve aramızdan bazı kadın-
lar bizi şaşkına çevirdiler. Bu sabah er-
kenden mezara gittiklerinde, O'nun ce-
sedini bulamamışlar. Sonra geldiler, bir
görümde, İsa'nın yaşamakta olduğunu
bildiren melekler gördüklerini söyle-
diler. [24]Bizimle birlikte olanlardan ba-
zıları mezara gitmiş ve durumu, tam
kadınların anlatmış olduğu gibi bul-
muşlar. Ama O'nu görmemişler."
[25]İsa onlara, "Sizi akılsızlar! Pey-
gamberlerin bütün söylediklerine inan-
makta ağır davranan kişiler! [26]Me-
sih'in* bu acıları çekmesi ve yüceliğine
kavuşması gerekli değil miydi?" dedi.
[27]Sonra Musa'nın ve bütün peygam-
berlerin yazılarından başlayarak, Kut-
sal Yazılar'ın hepsinde kendisiyle ilgi-
li olanları onlara açıkladı.

e *24:13* "Altmış ok atımı": Yaklaşık 11 km. **23:56** Çık.20:10; Yas.5:14
24:6-7 Mat.16:21; 17:22-23; 20:17-19; Mar.8:31; 9:31; 10:32-34; Luk.9:22; 18:31-33

28-29 Gitmekte oldukları köye yaklaş-
tıkları sırada İsa, yoluna devam ede-
cekmiş gibi davrandı. Ama onlar, "Bi-
zimle kal. Neredeyse akşam olacak,
gün batmak üzere" diyerek O'nu zor-
ladılar. Böylece İsa onlarla birlikte
kalmak üzere içeri girdi.
30 Onlarla sofrada otururken İsa
ekmek aldı, şükretti ve ekmeği bö-
lüp onlara verdi. 31 O zaman onların
gözleri açıldı ve kendisini tanıdılar.
İsa ise gözlerinin önünden kayboldu.
32 Onlar birbirine, "Yolda kendisi bi-
zimle konuşurken ve Kutsal Yazılar'ı
bize açıklarken yüreklerimiz nasıl da
sevinçle çarpıyordu, değil mi?" de-
diler.
33 Kalkıp hemen Yeruşalim'e dön-
düler. Onbirler'i* ve onlarla birlikte
olanları toplanmış buldular. 34 Bun-
lar, "Rab gerçekten dirildi, Simun'a
görünmüş!" diyorlardı. 35 Kendile-
ri de yolda olup bitenleri ve ekmeği
böldüğü zaman İsa'yı nasıl tanıdıkla-
rını anlattılar.

İsa Onbirler'e Görünüyor

(Mat.28:16-20; Mar.16:14-18; Yu.20:19-23; Elç.1:6-8)

36 Bunları anlatırlarken İsa gelip ara-
larında durdu. Onlara, "Size esenlik
olsun!" dedi.
37 Ürktüler, bir hayalet gördüklerini
sanarak korkuya kapıldılar. 38 İsa on-
lara, "Neden telaşlanıyorsunuz? Ne-
den kuşkular doğuyor içinizde?" de-
di. 39 "Ellerime, ayaklarıma bakın; işte
benim! Dokunun da görün. Hayaletin
eti kemiği olmaz, ama görüyorsunuz,
benim var."
40 Bunu söyledikten sonra onlara el-
lerini ve ayaklarını gösterdi. 41 Sevinç-
ten hâlâ inanamayan, şaşkınlık için-
deki öğrencilerine, "Sizde yiyecek bir
şey var mı?" diye sordu. 42 Kendisine
bir parça kızarmış balık verdiler. 43 İsa
onu alıp gözlerinin önünde yedi.
44 Sonra onlara şöyle dedi: "Daha
sizlerle birlikteyken, 'Musa'nın Ya-
sası'nda, peygamberlerin yazılarında
ve Mezmurlar'da benimle ilgili yazıl-
mış olanların tümünün gerçekleşme-
si gerektir' demiştim."
45 Bundan sonra Kutsal Yazılar'ı
anlayabilmeleri için zihinlerini aç-
tı. 46-47 Onlara dedi ki, "Şöyle yazıl-
mıştır: Mesih acı çekecek ve üçüncü
gün ölümden dirilecek; günahların
bağışlanması için tövbe çağrısı da
Yeruşalim'den başlayarak bütün ulus-
lara O'nun adıyla duyurulacak. 48 Siz-
ler bu olayların tanıklarısınız. 49 Ben
de Babam'ın vaat ettiğini size gönde-
receğim. Ama siz, yücelerden gelecek
güçle kuşanıncaya dek kentte kalın."

İsa'nın Göğe Yükselmesi

(Mar.16:19-20; Elç.1:9-11)

50 İsa onları kentin dışına, Beytan-
ya'nın yakınlarına kadar götürdü. El-
lerini kaldırarak onları kutsadı. 51 Ve
onları kutsarken yanlarından ayrıldı,
göğe alındı. 52 Öğrencileri O'na tapındı-
lar ve büyük sevinç içinde Yeruşalim'e
döndüler. 53 Sürekli tapınakta bulunu-
yor, Tanrı'yı övüyorlardı.

24:49 Elç.1:4

YUHANNA

GİRİŞ

Kitabın Özelliği: *Yuhanna, Matta'dan, Markos'tan ve Luka'dan farklı konuları vurgular. İsa'nın doğumunu anlatarak başlayacağına, İsa'nın başlangıçtan beri Tanrı'yla birlikte bulunmuş, beden alıp aramızda yaşamış olan Tanrı Sözü olduğunu açıklamakla başlar (1:1-18). Kitapta daha az sayıda mucizeden söz edilir ve bunlar İsa'nın bildirisini doğrulayan belirtiler diye anılır. («Belirti» olarak çevrilen Grekçe sözcük dile uygunluk açısından yer yer «doğaüstü belirti» ya da «mucize» olarak çevrilmiştir). Yuhanna'da birkaç yerde örnekten söz edilmekle birlikte (10:6; 16:25), benzetme sözcüğü hiç geçmez. Bunların yerine İsa'nın konuşmalarına yer verilir. Yuhanna, Celile'de geçen olayların ancak bir bölümünü anarken Yeruşalim'de geçen olaylara daha çok yer verir. İsa'nın, tutuklanmasından önceki son gece anlattıkları (13-16 bölümleri) ve 17. bölümdeki duası bunların en önemlileridir. İsa'nın ölüp dirildikten sonra izleyicilerine birkaç kez görünmesine bu kitapta daha çok yer verilir (20 ve 21).*

Amaç ve İçerik: *Yuhanna'nın farklı yaklaşımı hiç de şaşırtıcı değildir. Bizzat kendisi şöyle diyor: «İsa, öğrencilerinin önünde, bu kitapta yazılı olmayan başka birçok doğaüstü belirti gerçekleştirdi. Ne var ki yazılanlar, İsa'nın, Tanrı'nın Oğlu Mesih olduğuna iman edesiniz ve iman ederek O'nun adıyla yaşama kavuşasınız diye yazılmıştır» (20:30-31). Görülüyor ki, iman konusu güçlü bir biçimde vurgulanıyor[1]. Dinleyicilerin İsa'ya gösterdikleri ilgi, iman edip etmemeleriyle ölçülüyor[2]. Sonsuz yaşam konusu ayrıca vurgulanıyor[3]. İsa diyor ki, «Ben, insanlar yaşama, bol yaşama sahip olsunlar diye geldim» (10:10) ve «Sonsuz yaşam, tek gerçek Tanrı olan seni ve gönderdiğin İsa Mesih'i tanımalarıdır» (17:3).*

Kitapta üzerinde durulan başka bir konu, Yahudi önderlerin dinmeyen karşı koymalarıdır[4]. Nitekim İsa'nın çarmıha gerilmesini isteyenler de bu önderler oldu.

Bununla birlikte kitabın ana amacı, İsa'nın kim olduğunu açıklamaktır. İsa'ya «Söz»[5], «Mesih»[6], «Tanrı Oğlu»[7], «İnsanoğlu»[8] ve daha birçok unvan[9] verilir. İsa-Baba Tanrı ilişkisi konusundaki öğreti bu açıklamalarla içiçedir[10]. İsa bu kitapta 109 kez Tanrı'yı «Baba» diye anar. 23 kez de Tanrı'dan, «beni gönderen» diye söz eder. İsa'nın Baba'ya dönmesinden sonra inanlılara gönderilen Kutsal Ruh'la[11] ilgili öğretiyi de anmalıyız. Bundan başka İsa Tanrı'yla inanlılar arasındaki harikulade ilişkilerden söz eder[12]. Bu konuda şöyle diyor: «Beni seven sözüme uyar, Babam da onu sever. Biz de ona gelir, onunla birlikte yaşarız» (14:23).

Ana Hatlar:

1:1-18 Giriş
1:19-51 Vaftizci Yahya ve İsa'nın ilk öğrencileri
2:1-11:57 İsa'nın konuşmaları ve yaptığı mucizeler
12:1-19:42 İsa'nın ölümünden önceki son haftası
20:1-21:25 İsa'nın dirilişinden sonra izleyicilerine görünmesi

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1367*

Tanrısal Söz

1 Başlangıçta Söz vardı. Söz Tan-
rı'yla birlikteydi[a] ve Söz Tanrı'ydı.
2 Başlangıçta O, Tanrı'yla birlikteydi.
3 Her şey O'nun aracılığıyla var ol-
du, var olan hiçbir şey O'nsuz olma-
dı. 4 Yaşam O'ndaydı ve yaşam insan-
ların ışığıydı. 5 Işık karanlıkta parlar.
Karanlık onu alt edemedi[b].
6 Tanrı'nın gönderdiği Yahya ad-
lı bir adam ortaya çıktı. 7 Tanıklık
amacıyla, ışığa tanıklık etsin ve her-
kes onun aracılığıyla iman etsin di-
ye geldi. 8 Kendisi ışık değildi, ama
ışığa tanıklık etmeye geldi. 9 Dünya-
ya gelen, her insanı aydınlatan ger-
çek ışık vardı. 10 O, dünyadaydı, dün-
ya O'nun aracılığıyla var oldu, ama
dünya O'nu tanımadı. 11 Kendi yurdu-
na geldi, ama kendi halkı O'nu kabul
etmedi. 12 Kendisini kabul edip adına
iman edenlerin hepsine Tanrı'nın ço-
cukları olma hakkını verdi. 13 Onlar
ne kandan, ne beden ne de insan is-
teğinden doğdular; tersine, Tanrı'dan
doğdular.
14 Söz, insan[c] olup aramızda yaşa-
dı. O'nun yüceliğini –Baba'dan gelen,
lütuf ve gerçekle dolu biricik Oğul'un
yüceliğini– gördük. 15 Yahya O'na
tanıklık etti. Yüksek sesle şöyle de-
di: " 'Benden sonra gelen benden üs-
tündür. Çünkü O benden önce vardı'
diye sözünü ettiğim kişi budur."
16 Nitekim hepimiz O'nun doluluğun-
dan lütuf üzerine lütuf aldık. 17 Kutsal
Yasa Musa aracılığıyla verildi, ama lü-
tuf ve gerçek İsa Mesih* aracılığıyla
geldi. 18 Tanrı'yı hiçbir zaman hiç kim-
se görmedi. Baba'nın bağrında bulu-
nan ve Tanrı olan biricik Oğul O'nu
tanıttı.

Yahya'nın Ortaya Çıkışı

(Mat.3:1-12; Mar.1:1-8; Luk.3:1-18)

19-20 Yahudi yetkililer[ç] Yahya'ya,
"Sen kimsin?" diye sormak üzere Ye-
ruşalim'den* kâhinlerle* Levililer'i*
gönderdikleri zaman Yahya'nın tanık-
lığı şöyle oldu –açıkça konuştu, inkâr
etmedi– "Ben Mesih* değilim" diye
açıkça konuştu.
21 Onlar da kendisine, "Öyleyse sen
kimsin? İlyas mısın?" diye sordular.
O da, "Değilim" dedi.
"Sen beklediğimiz peygamber mi-
sin?" sorusuna,
"Hayır" yanıtını verdi.
22 Bu kez, "Kim olduğunu söyle de
bizi gönderenlere bir yanıt verelim"
dediler. "Kendin için ne diyorsun?"
23 Yahya, "Peygamber Yeşaya'nın de-
diği gibi, 'Rab'bin yolunu düzleyin' di-
ye çölde haykıranın sesiyim ben" dedi.
24-25 Yahya'ya gönderilen bazı Ferisi-
ler* ona, "Sen Mesih, İlyas ya da bek-
lediğimiz peygamber değilsen, niye
vaftiz* ediyorsun?" diye sordular.
26 Yahya onlara şöyle yanıt ver-
di: "Ben suyla vaftiz ediyorum, ama
aranızda tanımadığınız biri duruyor.
27 Benden sonra gelen O'dur. Ben O'nun
çarığının bağını çözmeye bile layık
değilim."
28 Bütün bunlar Şeria Irmağı'nın öte-
sinde bulunan Beytanya'da, Yahya'nın
vaftiz ettiği yerde oldu.

Tanrı Kuzusu

29 Yahya ertesi gün İsa'nın kendisine
doğru geldiğini görünce şöyle dedi: "İş-
te, dünyanın günahını ortadan kaldıran
Tanrı Kuzusu! 30 Kendisi için, 'Benden
sonra biri geliyor, O benden üstündür.
Çünkü O benden önce vardı' dediğim

a *1:1,2* "Tanrı'yla birlikteydi" ya da "Tanrı'daydı". **b** *1:5* "Alt edemedi" ya da "Anlamadı".
c *1:14* "İnsan" ya da "Beden". **ç** *1:19-20* "Yahudi yetkililer": Grekçe "Yahudiler". Yuhanna bu sözcüğü birçok yerde Yahudi yetkililer anlamında kullanıyor.
1:6 Mat.3:1-2; Mar.1:4; Luk.3:1-2 **1:21** Yas.18:15-18; Mal.4:5 **1:23** Yşa.40:3

kişi işte budur. 31 Ben O'nu tanımıyor-
dum, ama İsrail'in O'nu tanıması için
ben suyla vaftiz ederek geldim." 32 Yah-
ya tanıklığını şöyle sürdürdü: "Ruh'un
güvercin gibi gökten indiğini, O'nun
üzerinde durduğunu gördüm. 33 Ben
O'nu tanımıyordum. Ama suyla vaftiz
etmek için beni gönderen, 'Ruh'un ki-
min üzerine inip durduğunu görürsen,
Kutsal Ruh'la vaftiz eden O'dur' dedi.
34 Ben de gördüm ve 'Tanrı'nın Oğlu
budur' diye tanıklık ettim."

İsa'nın İlk Öğrencileri

35 Ertesi gün Yahya yine öğrencile-
rinden ikisiyle birlikteydi. 36 Oradan
geçen İsa'ya bakarak, "İşte Tanrı Ku-
zusu!" dedi.
37 Onun söylediklerini duyan iki öğ-
renci İsa'nın ardından gitti. 38 İsa arka-
sına dönüp ardından geldiklerini gö-
rünce, "Ne arıyorsunuz?" diye sordu.
Onlar da, "Rabbî, nerede oturuyor-
sun?" dediler. Rabbî, öğretmenim an-
lamına gelir.
39 İsa, "Gelin, görün" dedi.
Gidip O'nun nerede oturduğunu gör-
düler ve o gün O'nunla kaldılar. Saat*
dört sularıydı. 40 Yahya'yı işitip İsa'nın
ardından giden iki kişiden biri Simun
Petrus'un kardeşi Andreas'tı. 41 Andre-
as önce kendi kardeşi Simun'u bularak
ona, "Biz Mesih'i bulduk" dedi. Me-
sih, meshedilmiş* anlamına gelir.
42 Andreas kardeşini İsa'ya götürdü.
İsa ona baktı, "Sen Yuhanna'nın oğlu
Simun'sun. Kefas diye çağrılacaksın"
dedi. Kefas, kaya[d] anlamına gelir.
43 Ertesi gün İsa, Celile'ye gitmeye
karar verdi. Filipus'u bulup ona, "Ar-
dımdan gel" dedi.
44 Filipus da Andreas ile Petrus'un
kenti olan Beytsayda'dandı. 45 Filipus,
Natanel'i bularak ona, "Musa'nın Kut-
sal Yasa'da hakkında yazdığı, peygam-
berlerin de sözünü ettiği kişiyi, Yusuf
oğlu Nasıralı İsa'yı bulduk" dedi.
46 Natanel Filipus'a, "Nasıra'dan iyi
bir şey çıkabilir mi?" diye sordu.
Filipus, "Gel de gör" dedi.
47 İsa, Natanel'in kendisine doğru gel-
diğini görünce onun için, "İşte, içinde
hile olmayan gerçek bir İsrailli!" dedi.
48 Natanel, "Beni nereden tanıyor-
sun?" diye sordu.
İsa, "Filipus çağırmadan önce seni
incir ağacının altında gördüm" yanı-
tını verdi.
49 Natanel, "Rabbî, sen Tanrı'nın Oğ-
lu'sun, sen İsrail'in Kralı'sın!" dedi.
50 İsa ona dedi ki, "Seni incir ağa-
cının altında gördüğümü söylediğim
için mi inanıyorsun? Bunlardan da-
ha büyük şeyler göreceksin." 51 Sonra
da, "Size doğrusunu söyleyeyim, gö-
ğün açıldığını, Tanrı meleklerinin İn-
sanoğlu* üzerinde yükselip indikleri-
ni göreceksiniz" dedi.

İsa'nın İlk Mucizesi

2 Üçüncü gün Celile'nin Kana Kö-
yü'nde bir düğün vardı. İsa'nın an-
nesi de oradaydı. 2 İsa'yla öğrencileri
de düğüne çağrılmışlardı. 3 Şarap tü-
kenince annesi İsa'ya, "Şarapları kal-
madı" dedi.
4 İsa, "Anne[e], benden ne istiyorsun?
Benim saatim daha gelmedi" dedi.
5 Annesi hizmet edenlere, "Size ne
derse onu yapın" dedi.
6 Yahudiler'in geleneksel temizliği
için oraya konmuş, her biri seksenle
yüz yirmi litre[f] alan altı taş küp var-
dı. 7 İsa hizmet edenlere, "Küpleri suy-
la doldurun" dedi. Küpleri ağızları-
na kadar doldurdular. 8 Sonra hizmet
edenlere, "Şimdi biraz alıp şölen baş-
kanına götürün" dedi.
Onlar da götürdüler. 9-10 Şölen başka-
nı, şaraba dönüşmüş suyu tattı. Bunun

d *1:42* "Kaya": Grekçe "Petros". **e** *2:4* "Anne": Grekçe "Kadın". **f** *2:6* "Seksenle yüz yirmi litre": Grekçe "İki üç metritis" (bkz. Birimler Cetveli). **1:51** Yar.28:12

nereden geldiğini bilmiyordu, oysa su-
yu küpten alan hizmetkârlar biliyorlar-
dı. Şölen başkanı güveyi çağırıp, "Her-
kes önce iyi şarabı, çok içildikten sonra
da kötüsünü sunar" dedi, "Ama sen iyi
şarabı şimdiye dek saklamışsın."
11 İsa bu ilk doğaüstü belirtisini Ce-
lile'nin Kana Köyü'nde gerçekleştirdi
ve yüceliğini gösterdi. Öğrencileri de
O'na iman ettiler.

İsa Satıcıları Tapınaktan Kovuyor
(Mat.21:12-13; Mar.11:15-17; Luk.19:45-46)

12 Bundan sonra İsa, annesi, kardeş-
leri ve öğrencileri Kefarnahum'a gidip
orada birkaç gün kaldılar.
13 Yahudiler'in Fısıh Bayramı* ya-
kındı. İsa da Yeruşalim'e gitti. 14 Ta-
pınağın avlusunda sığır, koyun ve gü-
vercin satanları, orada oturmuş para
bozanları* gördü. 15 İpten bir kamçı
yaparak hepsini koyunlar ve sığırlar-
la birlikte tapınaktan kovdu, para bo-
zanların paralarını döküp masalarını
devirdi. 16 Güvercin satanlara, "Bun-
ları buradan kaldırın, Babam'ın evini
pazar yerine çevirmeyin!" dedi.
17 Öğrencileri, "Evin için gösterdi-
ğim gayret beni yiyip bitirecek" diye
yazılmış olan sözü hatırladılar.
18 Yahudi yetkililer İsa'ya, "Bunla-
rı yaptığına göre, bize nasıl bir belirti
göstereceksin?" diye sordular.
19 İsa şu yanıtı verdi: "Bu tapınağı yı-
kın, üç günde onu yeniden kuracağım."
20 Yahudi yetkililer, "Bu tapınak kırk
altı yılda yapıldı, sen onu üç günde mi
kuracaksın?" dediler.
21 Ama İsa'nın sözünü ettiği tapınak
kendi bedeniydi. 22 İsa ölümden diri-
lince öğrencileri bu sözü söylediğini
hatırladılar, Kutsal Yazı'ya ve İsa'nın
söylediği bu söze iman ettiler.
23 Fısıh Bayramı'nda İsa'nın Yeruşa-
lim'de bulunduğu sırada gerçekleştir-
diği belirtileri gören birçokları O'nun
adına iman ettiler. 24 Ama İsa bütün
insanların yüreğini bildiği için onla-
ra güvenmiyordu. 25 İnsan hakkında
kimsenin O'na bir şey söylemesine
gerek yoktu. Çünkü kendisi insanın
içinden geçenleri biliyordu.

İsa ile Nikodim

3 1-2 Yahudiler'in Nikodim adlı bir
önderi vardı. Ferisiler'den* olan bu
adam bir gece İsa'ya gelerek, "Rabbî*,
senin Tanrı'dan gelmiş bir öğretmen
olduğunu biliyoruz. Çünkü Tanrı ken-
disiyle olmadıkça kimse senin yaptı-
ğın bu mucizeleri yapamaz" dedi.
3 İsa ona şu karşılığı verdi: "Sa-
na doğrusunu söyleyeyim, bir kimse
yeniden[g] doğmadıkça Tanrı'nın Ege-
menliği'ni göremez."
4 Nikodim, "Yaşlanmış bir adam na-
sıl doğabilir? Annesinin rahmine ikin-
ci kez girip doğabilir mi?" diye sordu.
5 İsa şöyle yanıt verdi: "Sana doğru-
sunu söyleyeyim, bir kimse sudan ve
Ruh'tan doğmadıkça Tanrı'nın Ege-
menliği'ne giremez. 6 Bedenden doğan
bedendir, Ruh'tan doğan ruhtur. 7 Sa-
na, 'Yeniden doğmalısınız' dediğime
şaşma. 8 Yel dilediği yerde eser; sesini
işitirsin, ama nereden gelip nereye git-
tiğini bilemezsin. Ruh'tan doğan her-
kes böyledir."
9 Nikodim İsa'ya, "Bunlar nasıl ola-
bilir?" diye sordu.
10 İsa ona şöyle yanıt verdi: "Sen
İsrail'in öğretmeni olduğun halde
bunları anlamıyor musun? 11 Sana
doğrusunu söyleyeyim, biz bildiği-
mizi söylüyoruz, gördüğümüze tanık-
lık ediyoruz. Sizler ise bizim tanıklı-
ğımızı kabul etmiyorsunuz. 12 Sizlere
yeryüzüyle ilgili şeyleri söylediğim
zaman inanmazsanız, gökle ilgili şey-
leri söylediğimde nasıl inanacaksınız?

g *3:3* "Yeniden" ya da "Yukarıdan".
2:12 Mat.4:13 **2:13** Çık.12:1-27 **2:17** Mez.69:9 **2:19** Mat.26:61; 27:40; Mar.14:58; 15:29

13 Gökten inmiş olan[h] İnsanoğlu'ndan*
başka hiç kimse göğe çıkmamıştır.
14 Musa çölde yılanı nasıl yukarı kal-
dırdıysa, İnsanoğlu'nun da öylece yu-
karı kaldırılması gerekir. 15 Öyle ki,
O'na iman eden herkes sonsuz yaşa-
ma kavuşsun.

16 "Çünkü Tanrı dünyayı o kadar
çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi.
Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbi-
ri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşa-
ma kavuşsun. 17 Tanrı, Oğlu'nu dünya-
yı yargılamak için göndermedi, dünya
O'nun aracılığıyla kurtulsun diye gön-
derdi. 18 O'na iman eden yargılanmaz,
iman etmeyen ise zaten yargılanmış-
tır. Çünkü Tanrı'nın biricik Oğlu'nun
adına iman etmemiştir. 19 Yargı da şu-
dur: Dünyaya ışık geldi, ama insanlar
ışık yerine karanlığı sevdiler. Çünkü
yaptıkları işler kötüydü. 20 Kötülük ya-
pan herkes ışıktan nefret eder ve yap-
tıkları açığa çıkmasın diye ışığa yak-
laşmaz. 21 Ama gerçeği uygulayan kişi
yaptıklarını, Tanrı'ya dayanarak yap-
tığını göstermek için ışığa gelir."

Yahya'nın Tanıklığı

22 Bundan sonra İsa'yla öğrencileri
Yahudiye diyarına gittiler. İsa onlar-
la birlikte orada bir süre kalarak vaf-
tiz* etti. 23 Yahya da Salim yakınında-
ki Aynon'da vaftiz ediyordu. Çünkü
orada bol su vardı. İnsanlar gelip vaf-
tiz oluyorlardı. 24 Yahya henüz hapse
atılmamıştı. 25 O sıralarda Yahya'nın
öğrencileriyle bir Yahudi arasında
temizlenme konusunda bir tartışma
çıktı. 26 Öğrencileri Yahya'ya gelerek,
"Rabbî" dediler, "Şeria Irmağı'nın kar-
şı yakasında birlikte olduğun ve ken-
disi için tanıklık ettiğin adam var ya,
işte O vaftiz ediyor, herkes de O'na
gidiyor."

27 Yahya şöyle yanıt verdi: "İnsan,
kendisine gökten verilmedikçe hiçbir
şey alamaz. 28 'Ben Mesih* değilim,
ama O'nun öncüsü olarak gönderil-
dim' dediğime siz kendiniz tanıksınız.
29 Gelin kiminse, güvey odur. Ama gü-
veyin yanında duran ve onu dinleyen
dostu onun sesini işitince çok sevinir.
İşte benim sevincim böylece tamam-
landı. 30 O büyümeli, bense küçülme-
liyim."

31 Yukarıdan gelen, herkesten üstün-
dür. Dünyadan olan dünyaya aittir ve
dünyadan söz eder. Gökten gelen ise,
herkesten üstündür. 32 Ne görmüş ne
işitmişse ona tanıklık eder, ama ta-
nıklığını kimse kabul etmez. 33 O'nun
tanıklığını kabul eden, Tanrı'nın ger-
çek olduğuna mührünü basmıştır.
34 Tanrı'nın gönderdiği kişi Tanrı'nın
sözlerini söyler. Çünkü Tanrı, Ruh'u
ölçüyle vermez. 35 Baba Oğul'u sever;
her şeyi O'na teslim etmiştir. 36 Oğul'a
iman edenin sonsuz yaşamı vardır.
Ama Oğul'un sözünü dinlemeyen ya-
şamı görmeyecektir. Tanrı'nın gazabı
böylesinin üzerinde kalır.

İsa ile Samiriyeli Kadın

4 1-3 Ferisiler*, İsa'nın Yahya'dan da-
ha çok öğrenci edinip vaftiz* etti-
ğini duydular –aslında İsa'nın kendisi
değil, öğrencileri vaftiz ediyorlardı–
İsa bunu öğrenince Yahudiye'den ay-
rılıp yine Celile'ye gitti. 4 Giderken
Samiriye'den geçmesi gerekiyordu.
5 Böylece Samiriye'nin Sihar denilen
kentine geldi. Burası Yakup'un kendi
oğlu Yusuf'a vermiş olduğu toprağın
yakınındaydı. 6 Yakup'un kuyusu da
oradaydı. İsa, yolculuktan yorulmuş
olduğu için kuyunun yanına oturmuş-
tu. Saat* on iki sularıydı. 7 Samiriyeli*
bir kadın su çekmeye geldi.

h *3:13* "Gökten inmiş olan": Bazı Grekçe elyazmalarında, "Gökten inmiş ve gökte olan" diye geçer. **3:14** Say.21:9 **3:24** Mat.14:3; Mar.6:17-18; Luk.3:19 **3:28** Yu.1:19-20 **3:35** Mat.11:27; Luk.10:22 **4:5** Yar.33:19; Yşu.24:32

İsa ona, "Bana su ver, içeyim" dedi.
8İsa'nın öğrencileri yiyecek satın al-
mak için kente gitmişlerdi.
9Samiriyeli kadın, "Sen Yahudi'sin,
bense Samiriyeli bir kadınım" de-
di, "Nasıl olur da benden su istersin?"
Çünkü Yahudiler'in Samiriyeliler'le
ilişkileri yoktur.
10İsa kadına şu yanıtı verdi: "Eğer
sen Tanrı'nın armağanını ve sana,
'Bana su ver, içeyim' diyenin kim ol-
duğunu bilseydin, sen O'ndan dilerdin,
O da sana yaşam suyunu verirdi."
11Kadın, "Efendim" dedi, "Su çeke-
cek bir şeyin yok, kuyu da derin, ya-
şam suyunu nereden bulacaksın? 12Sen,
bu kuyuyu bize vermiş, kendisi, oğul-
ları ve davarları ondan içmiş olan ata-
mız Yakup'tan daha mı büyüksün?"
13İsa şöyle yanıt verdi: "Bu sudan
her içen yine susayacak. 14Oysa be-
nim vereceğim sudan içen sonsuza
dek susamaz. Benim vereceğim su,
içende sonsuz yaşam için fışkıran bir
pınar olacak."
15Kadın, "Efendim" dedi, "Bu suyu
bana ver. Böylece ne susayayım, ne
de su çekmek için buraya kadar ge-
leyim."
16İsa, "Git, kocanı çağır ve buraya
gel" dedi.
17Kadın, "Kocam yok" diye yanıt-
ladı.
İsa, "Kocam yok demekle doğruyu
söyledin" dedi. 18"Beş kocaya vardın.
Şimdi birlikte yaşadığın adam kocan
değil. Doğruyu söyledin."
19Kadın, "Efendim, anlıyorum, sen
bir peygambersin" dedi. 20"Atalarımız
bu dağda tapındılar, ama sizler tapıl-
ması gereken yerin Yeruşalim'de ol-
duğunu söylüyorsunuz."
21İsa ona şöyle dedi: "Kadın, bana
inan, öyle bir saat geliyor ki, Baba'ya
ne bu dağda, ne de Yeruşalim'de tapı-
nacaksınız! 22Siz bilmediğinize tapı-
yorsunuz, biz bildiğimize tapıyoruz.
Çünkü kurtuluş Yahudiler'dendir.
23Ama içtenlikle tapınanların Baba'ya
ruhta ve gerçekte tapınacakları saat
geliyor. İşte, o saat şimdidir. Baba
da kendisine böyle tapınanları arıyor.
24Tanrı ruhtur, O'na tapınanlar da ruh-
ta ve gerçekte tapınmalıdırlar."
25Kadın İsa'ya, "Mesih denilen mes-
hedilmiş* Olan'ın geleceğini biliyo-
rum" dedi, "O gelince bize her şeyi
bildirecek."
26İsa, "Seninle konuşan ben, O'yum"
dedi.
27Bu sırada İsa'nın öğrencileri gel-
diler. O'nun bir kadınla konuşmasına
şaştılar. Bununla birlikte hiçbiri, "Ne
istiyorsun?" ya da, "O kadınla neden
konuşuyorsun?" demedi.
28-29Sonra kadın su testisini bıra-
karak kente gitti ve halka şöyle dedi:
"Gelin, yaptığım her şeyi bana söyle-
yen adamı görün. Acaba Mesih bu
mudur?" 30Halk da kentten çıkıp İsa-
ya doğru gelmeye başladı.
31Bu arada öğrencileri O'na, "Rab-
bî*, yemek ye!" diye rica ediyorlardı.
32Ama İsa, "Benim, sizin bilmedi-
ğiniz bir yiyeceğim var" dedi.
33Öğrenciler birbirlerine, "Acaba bi-
ri O'na yiyecek mi getirdi?" diye sor-
dular.
34İsa, "Benim yemeğim, beni gön-
derenin isteğini yerine getirmek ve
O'nun işini tamamlamaktır" dedi.
35"Sizler, 'Ekinleri biçmeye daha dört
ay var' demiyor musunuz? İşte, size
söylüyorum, başınızı kaldırıp tarlala-
ra bakın. Ekinler sararmış, biçilmeye
hazır! 36Eken ve biçen birlikte sevin-
sinler diye, biçen kişi şimdiden ücre-
tini alır ve sonsuz yaşam için ürün
toplar. 37'Biri eker, başkası biçer' sö-
zü bu durumda doğrudur. 38Ben sizi,
emek vermediğiniz bir ürünü biçme-
ye gönderdim. Başkaları emek verdi-

4:9 Ezr.4:1-5; Neh.4:1-2 **4:10,11** Yu.7:38

ler, siz ise onların emeğinden yarar-
landınız."
39O kentten birçok Samiriyeli, "Yap-
tığım her şeyi bana söyledi" diye ta-
nıklık eden kadının sözü üzerine İsa'ya
iman etti. 40Samiriyeliler O'na gelip
yanlarında kalması için rica ettiler. O
da orada iki gün kaldı. 41O'nun sözü
üzerine daha birçokları iman etti.
42Bunlar kadına, "Bizim iman et-
memizin nedeni artık senin sözlerin
değil" diyorlardı. "Kendimiz işittik,
O'nun gerçekten dünyanın Kurtarıcı-
sı olduğunu biliyoruz."

Bir Memurun Oğlu İyileştiriliyor

43Bu iki günden sonra İsa oradan
ayrılıp Celile'ye gitti. 44İsa'nın kendisi,
bir peygamberin kendi memleketin-
de saygı görmediğine tanıklık etmiş-
ti. 45Celile'ye geldiği zaman Celileli-
ler O'nu iyi karşıladılar. Çünkü onlar
da bayram için gitmişler ve bayram-
da O'nun Yeruşalim'de yaptığı her şe-
yi görmüşlerdi.
46İsa yine, suyu şaraba çevirdiği
Celile'nin Kana Köyü'ne geldi. Ora-
da saraya bağlı bir memur vardı. Oğ-
lu Kefarnahum'da hastaydı. 47Adam,
İsa'nın Yahudiye'den Celile'ye geldi-
ğini işitince yanına gitti, evine gelip
ölmek üzere olan oğlunu iyileştirme-
si için O'na yalvardı.
48İsa adama, "Sizler belirtiler ve ha-
rikalar görmedikçe iman etmeyecek-
siniz" dedi.
49Saray memuru İsa'ya, "Efendim,
çocuğum ölmeden yetiş!" dedi.
50İsa, "Git, oğlun yaşayacak" dedi.
Adam, İsa'nın söylediği söze iman
ederek gitti. 51Daha yoldayken köle-
leri onu karşılayıp oğlunun yaşadığı-
nı bildirdiler. 52Adam onlara, oğlu-
nun iyileşmeye başladığı saati sordu.
"Dün öğle üstü saat* birde ateşi düş-
tü" dediler.
53Baba bunun, İsa'nın, "Oğlun ya-
şayacak" dediği saat olduğunu anla-
dı. Kendisi ve bütün ev halkı iman
etti. 54İsa, bu ikinci belirtiyi de Ya-
hudiye'den Celile'ye döndükten son-
ra gerçekleştirdi.

Havuzdaki Kötürüm İyileştiriliyor

5 İsa bundan sonra Yahudiler'in bir
bayramı nedeniyle Yeruşalim'e
gitti. 2Yeruşalim'de Koyun Kapısı
yanında, İbranice'de* Beytesta deni-
len beş eyvanlı bir havuz vardır. 3-4Bu
eyvanların altında kör, kötürüm, felç-
li hastalardan bir kalabalık yatardı.[ı]
5Orada otuz sekiz yıldır hasta olan bir
adam vardı. 6İsa hasta yatan bu adamı
görünce ve uzun zamandır bu durum-
da olduğunu anlayınca, "İyi olmak is-
ter misin?" diye sordu.
7Hasta şöyle yanıt verdi: "Efendim,
su çalkandığı zaman beni havuza in-
direcek kimsem yok, tam gireceğim
an benden önce başkası giriyor."
8İsa ona, "Kalk, şilteni topla ve yü-
rü" dedi.
9Adam o anda iyileşti. Şiltesini top-
layıp yürümeye başladı.
O gün Şabat Günü'ydü*. 10Bu yüz-
den Yahudi yetkililer iyileşen adama,
"Bugün Şabat Günü" dediler, "Şilteni
toplaman yasaktır."
11Ama adam onlara şöyle yanıt ver-
di: "Beni iyileştiren kişi bana, 'Şilteni
topla ve yürü' dedi."
12"Sana, 'Şilteni topla ve yürü' di-
yen adam kim?" diye sordular.
13İyileşen adam ise O'nun kim ol-
duğunu bilmiyordu. Orası kalabalıktı,
İsa da çekilip gitmişti. 14İsa daha son-

ı *5:3-4* Birçok Grekçe elyazmasında ayet şöyle devam eder: "Havuzun çalkanmasını beklerlerdi. Çünkü Rab'bin bir meleği zaman zaman havuzun içine iner, suyu çalkardı. Suyun çalkanmasından sonra havuza ilk giren, tutulduğu herhangi bir hastalıktan kurtulurdu."
4:44 Mat.13:57; Mar.6:4; Luk.4:24 **4:45** Yu.2:23 **4:46** Yu.2:1-11 **5:10** Neh.13:19; Yer.17:21

ra adamı tapınakta buldu. "Bak, iyi
oldun. Artık günah işleme de başına
daha kötü bir şey gelmesin" dedi.
[15]Adam gidip Yahudi yetkililere
kendisini iyileştirenin İsa olduğunu
bildirdi. [16]Şabat Günü böyle şeyler
yaptığı için İsa'ya zulmetmeye baş-
ladılar. [17]Ama İsa onlara şu karşılı-
ğı verdi: "Babam hâlâ çalışmaktadır,
ben de çalışıyorum."
[18]İşte bu nedenle Yahudi yetkililer
O'nu öldürmek için daha çok gayret
ettiler. Çünkü yalnız Şabat Günü dü-
zenini bozmakla kalmamış, Tanrı'nın
kendi Babası olduğunu söyleyerek
kendisini Tanrı'ya eşit kılmıştı.

Oğul'un Yetkisi

[19]İsa Yahudi yetkililere şöyle karşı-
lık verdi: "Size doğrusunu söyleyeyim,
Oğul, Baba'nın yaptıklarını görmedik-
çe kendiliğinden bir şey yapamaz. Ba-
ba ne yaparsa Oğul da aynı şeyi yapar.
[20]Çünkü Baba Oğul'u sever ve yaptık-
larının hepsini O'na gösterir. Şaşasınız
diye O'na bunlardan daha büyük iş-
ler de gösterecektir. [21]Baba nasıl ölü-
leri diriltip onlara yaşam veriyorsa,
Oğul da dilediği kimselere yaşam ve-
rir. [22]Baba kimseyi yargılamaz, bütün
yargılama işini Oğul'a vermiştir. [23]Öy-
le ki, herkes Baba'yı onurlandırdığı gi-
bi Oğul'u onurlandırsın. Oğul'u onur-
landırmayan, O'nu gönderen Baba'yı
da onurlandırmaz.
[24]"Size doğrusunu söyleyeyim, sö-
zümü işitip beni gönderene iman ede-
nin sonsuz yaşamı vardır. Böyle biri
yargılanmaz, ölümden yaşama geç-
miştir. [25]Size doğrusunu söyleyeyim,
ölülerin Tanrı Oğlu'nun sesini işite-
cekleri ve işitenlerin yaşayacakları sa-
at geliyor, geldi bile. [26]Çünkü Baba,
kendisinde yaşam olduğu gibi, Oğul'a
da kendisinde yaşam olma özelliği-
ni verdi. [27]O'na yargılama yetkisi-
ni de verdi. Çünkü O İnsanoğlu'dur*.
[28]Buna şaşmayın. Mezarda olanların
hepsinin O'nun sesini işitecekleri sa-
at geliyor. [29]Ve onlar mezarlarından
çıkacaklar. İyilik yapmış olanlar ya-
şamak, kötülük yapmış olanlar yargı-
lanmak üzere dirilecekler."

İsa'ya Tanıklık Edenler

[30]"Ben kendiliğimden hiçbir şey ya-
pamam. İşittiğim gibi yargılarım ve
benim yargım adildir. Çünkü amacım
kendi istediğimi değil, beni göndere-
nin istediğini yapmaktır. [31]Eğer ken-
dim için ben tanıklık edersem, tanık-
lığım geçerli olmaz. [32]Ama benim için
tanıklık eden başka biri vardır. O'nun
benim için ettiği tanıklığın geçerli ol-
duğunu bilirim. [33]Siz Yahya'ya adam-
lar gönderdiniz, o da gerçeğe tanıklık
etti. [34]İnsanın tanıklığını kabul etti-
ğim için değil, kurtulmanız için bun-
ları söylüyorum. [35]Yahya, yanan ve
ışık saçan bir çıraydı. Sizler onun ışı-
ğında bir süre için coşmak istediniz.
[36]Ama benim, Yahya'nınkinden da-
ha büyük bir tanıklığım var. Tamam-
lamam için Baba'nın bana verdiği iş-
ler, şu yaptığım işler, beni Baba'nın
gönderdiğine tanıklık ediyor. [37]Beni
gönderen Baba da benim için tanıklık
etmiştir. Siz hiçbir zaman ne O'nun se-
sini işittiniz, ne de suretini gördünüz.
[38]O'nun sözü sizde yaşamıyor. Çünkü
O'nun gönderdiği kişiye iman etmiyor-
sunuz. [39]Kutsal Yazılar'ı araştırıyorsu-
nuz. Çünkü bunlar aracılığıyla sonsuz
yaşama sahip olduğunuzu sanıyorsu-
nuz. Bana tanıklık eden de bu yazılar-
dır! [40]Öyleyken siz, yaşama kavuşmak
için bana gelmek istemiyorsunuz.
[41]"İnsanlardan övgü kabul etmiyo-
rum. [42]Ama ben sizi bilirim, içinizde
Tanrı sevgisi yoktur. [43]Ben Babam'ın
adına geldim, ama beni kabul etmiyor-
sunuz. Oysa başka birisi kendi adına

5:29 Dan.12:2 **5:33** Yu.1:19-27; 3:27-30 **5:37** Mat.3:17; Mar.1:11; Luk.3:21-22

gelirse, onu kabul edeceksiniz. [44]Bir-
birinizden övgüler kabul ediyor, ama
tek olan Tanrı'nın övgüsünü kazanma-
ya çalışmıyorsunuz. Bu durumda nasıl
iman edebilirsiniz? [45]Baba'nın önün-
de sizi suçlayacağımı sanmayın. Sizi
suçlayan, umut bağladığınız Musa'dır.
[46]Musa'ya iman etmiş olsaydınız, ba-
na da iman ederdiniz. Çünkü o benim
hakkımda yazmıştır. [47]Ama onun ya-
zılarına iman etmezseniz, benim söz-
lerime nasıl iman edeceksiniz?"

İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor

(Mat.14:13-21; Mar.6:30-44; Luk.9:10-17)

6 Bundan sonra İsa, Celile –Taberi-
ye– Gölü'nün karşı yakasına geç-
ti. [2]Ardından büyük bir kalabalık gidi-
yordu. Çünkü hastalar üzerinde yaptığı
mucizeleri görmüşlerdi. [3]İsa dağa çı-
kıp orada öğrencileriyle birlikte oturdu.
[4]Yahudiler'in Fısıh Bayramı* yakındı.
[5]İsa başını kaldırıp büyük bir kala-
balığın kendisine doğru geldiğini gö-
rünce Filipus'a, "Bunları doyurmak
için nereden ekmek alalım?" diye sor-
du. [6]Bu sözü onu denemek için söyle-
di, aslında kendisi ne yapacağını bi-
liyordu.
[7]Filipus O'na şu yanıtı verdi: "Her
birinin bir lokma yiyebilmesi için iki
yüz dinarlık ekmek bile yetmez."
[8-9]Öğrencilerinden biri, Simun Pet-
rus'un kardeşi Andreas, İsa'ya dedi ki,
"Burada beş arpa ekmeğiyle iki balı-
ğı olan bir çocuk var. Ama bu kadar
adam için bunlar nedir ki?"
[10]İsa, "Halkı yere oturtun" dedi.
Orası çayırlıktı. Böylece halk yere
oturdu. Yaklaşık beş bin erkek vardı.
[11]İsa ekmekleri aldı, şükrettikten son-
ra oturanlara dağıttı. Balıklardan da
istedikleri kadar verdi. [12]Herkes do-
yunca İsa öğrencilerine, "Artakalan
parçaları toplayın, hiçbir şey ziyan ol-
masın" dedi.
[13]Onlar da topladılar. Yedikleri beş
arpa ekmeğinden artakalan parçalar-
la on iki sepet doldurdular. [14]Halk,
İsa'nın yaptığı mucizeyi görünce,
"Gerçekten dünyaya gelecek olan pey-
gamber budur" dedi.
[15]İsa onların gelip kendisini kral
yapmak üzere zorla götüreceklerini
bildiğinden tek başına yine dağa çe-
kildi.

İsa Su Üstünde Yürüyor

(Mat.14:22-33; Mar.6:45-52)

[16]Akşam olunca öğrencileri göle in-
diler. [17]Bir tekneye binerek gölün kar-
şı yakasındaki Kefarnahum'a doğru
yol aldılar. Karanlık basmış, İsa henüz
yanlarına gelmemişti. [18]Güçlü bir rüz-
gar estiğinden göl kabarmaya başladı.
[19]Öğrenciler beş kilometre kadar[i] kü-
rek çektikten sonra, İsa'nın gölün üs-
tünde yürüyerek tekneye yaklaştığını
görünce korktular. [20]Ama İsa, "Kork-
mayın, benim!" dedi. [21]Bunun üzeri-
ne O'nu tekneye almak istediler. O an-
da tekne gidecekleri kıyıya ulaştı.
[22]Ertesi gün, gölün karşı yakasında
kalan halk, önceden orada sadece bir
tek tekne bulunduğunu, İsa'nın kendi
öğrencileriyle birlikte bu tekneye bin-
mediğini, öğrencilerinin yalnız gittik-
lerini anladı. [23]Rab'bin şükretmesin-
den sonra halkın ekmek yediği yerin
yakınına Taberiye'den başka tekneler
geldi. [24]Halk, İsa'nın ve öğrencilerinin
orada olmadığını görünce teknelere
binerek Kefarnahum'a, İsa'yı arama-
ya gitti. [25]O'nu gölün karşı yakasında
buldukları zaman, "Rabbî*, buraya ne
zaman geldin?" diye sordular.

Yaşam Ekmeği

[26]İsa şöyle yanıt verdi: "Size doğru-
sunu söyleyeyim, doğaüstü belirtiler
gördüğünüz için değil, ekmeklerden
yiyip doyduğunuz için beni arıyorsu-

i *6:19* "Beş kilometre kadar": Grekçe "Yirmi beş ile otuz stadion" (bkz. Birimler Cetveli).

nuz. 27Geçici yiyecek için değil, son-
suz yaşam boyunca kalıcı yiyecek için
çalışın. Bunu size İnsanoğlu* verecek.
Çünkü Baba Tanrı O'na bu onayı ver-
miştir[j]."
28Onlar da şunu sordular: "Tanrı'nın
istediği işleri yapmak için ne yapma-
lıyız?"
29İsa, "Tanrı'nın işi O'nun gönder-
diği kişiye iman etmenizdir" diye ya-
nıt verdi.
30Bunun üzerine, "Görüp sana iman
etmemiz için nasıl bir belirti gerçek-
leştireceksin? Ne yapacaksın?" dedi-
ler. 31"Atalarımız çölde man* yediler.
Yazılmış olduğu gibi, 'Yemeleri için
onlara gökten ekmek verdi.' "
32İsa onlara dedi ki, "Size doğrusu-
nu söyleyeyim, gökten ekmeği size
Musa vermedi, gökten size gerçek ek-
meği Babam verir. 33Çünkü Tanrı'nın
ekmeği, gökten inen ve dünyaya ya-
şam verendir."
34Onlar da, "Efendimiz, bizlere her
zaman bu ekmeği ver!" dediler.
35İsa, "Yaşam ekmeği Ben'im. Bana
gelen asla acıkmaz, bana iman eden
hiçbir zaman susamaz" dedi. 36"Ama
ben size dedim ki, 'Beni gördünüz, yi-
ne de iman etmiyorsunuz.' 37Baba'nın
bana verdiklerinin hepsi bana gelecek
ve bana geleni asla kovmam. 38Çünkü
kendi isteğimi değil, beni gönderenin
isteğini yerine getirmek için gökten
indim. 39Beni gönderenin isteği, bana
verdiklerinden hiçbirini yitirmemem,
son gün hepsini diriltmemdir. 40Çün-
kü Babam'ın isteği, Oğul'u gören ve
O'na iman eden herkesin sonsuz ya-
şama kavuşmasıdır. Ben de böylele-
rini son günde dirilteceğim."
41"Gökten inmiş olan ekmek Ben'im"
dediği için Yahudiler O'na karşı söy-
lenmeye başladılar. 42"Yusuf oğlu İsa
değil mi bu?" diyorlardı. "Annesini
de, babasını da tanıyoruz. Şimdi nasıl
oluyor da, 'Gökten indim' diyor?"
43İsa, "Aranızda söylenmeyin" de-
di. 44"Beni gönderen Baba bir kim-
seyi bana çekmedikçe, o kimse bana
gelemez. Bana geleni de son günde
dirilteceğim. 45Peygamberlerin yaz-
dığı gibi, 'Tanrı onların hepsine ken-
di yollarını öğretecektir.' Baba'yı işi-
ten ve O'ndan öğrenen herkes bana
gelir. 46Bu, bir kimsenin Baba'yı gör-
düğü anlamına gelmez. Baba'yı sade-
ce Tanrı'dan gelen görmüştür. 47Size
doğrusunu söyleyeyim, iman edenin
sonsuz yaşamı vardır. 48Yaşam ekme-
ği Ben'im. 49Atalarınız çölde man ye-
diler, yine de öldüler. 50Gökten inen
öyle bir ekmek var ki, ondan yiyen
ölmeyecek. 51Gökten inmiş olan di-
ri ekmek Ben'im. Bu ekmekten yiyen
sonsuza dek yaşayacak. Dünyanın ya-
şamı uğruna vereceğim ekmek de be-
nim bedenimdir."
52Bunun üzerine Yahudiler, "Bu
adam yememiz için bedenini bize na-
sıl verebilir?" diyerek birbirleriyle çe-
kişmeye başladılar.
53İsa onlara şöyle dedi: "Size doğ-
rusunu söyleyeyim, İnsanoğlu'nun
bedenini yiyip kanını içmedikçe, siz-
de yaşam olmaz. 54Bedenimi yiyenin,
kanımı içenin sonsuz yaşamı vardır
ve ben onu son günde dirilteceğim.
55Çünkü bedenim gerçek yiyecek, ka-
nım gerçek içecektir. 56Bedenimi yi-
yip kanımı içen bende yaşar, ben de
onda. 57Yaşayan Baba beni gönderdiği
ve ben Baba'nın aracılığıyla yaşadığım
gibi, bedenimi yiyen de benim aracılı-
ğımla yaşayacak. 58İşte gökten inmiş
olan ekmek budur. Atalarınızın yedik-
leri man gibi değildir. Atalarınız öldü-
ler. Oysa bu ekmeği yiyen sonsuza dek
yaşar." 59İsa bu sözleri Kefarnahum'da
havrada öğretirken söyledi.

j *6:27* "Bu onayı vermiştir" ya da "Mühür basmıştır".
6:31 Çık.16:4,15; Mez.78:24 **6:45** Yşa.54:13

Birçok Kişi İsa'yı Terk Ediyor

60 Öğrencilerinin birçoğu bunu işi-
tince, "Bu söz çok çetin, kim kabul
edebilir?" dediler.
61 Öğrencilerinin buna karşı söylen-
diğini anlayan İsa, "Bu sizi şaşırtıyor
mu?" dedi. 62 "Ya İnsanoğlu'nun* ön-
ceden bulunduğu yere yükseldiğini
görürseniz...? 63 Yaşam veren Ruh'tur.
Beden bir yarar sağlamaz. Sizlere söy-
lediğim sözler ruhtur, yaşamdır. 64 Yine
de aranızda iman etmeyenler var." İsa
iman etmeyenlerin ve kendisine iha-
net edecek kişinin kim olduğunu baş-
tan beri biliyordu. 65 "Sizlere, 'Baba'nın
bana yöneltmediği hiç kimse bana ge-
lemez'[k] dememin nedeni budur" dedi.
66 Bunun üzerine öğrencilerinin
birçoğu geri döndüler, artık O'nunla
dolaşmaz oldular. 67 İsa o zaman Oni-
kiler'e*, "Siz de mi ayrılmak istiyor-
sunuz?" diye sordu.
68 Simun Petrus şu yanıtı verdi: "Rab,
biz kime gidelim? Sonsuz yaşamın
sözleri sendedir. 69 İman ediyor ve bi-
liyoruz ki, sen Tanrı'nın Kutsalı'sın."
70 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Siz
Onikiler'i seçen ben değil miyim? Bu-
na karşın içinizden biri iblistir." 71 Si-
mun İskariot'un oğlu Yahuda'dan söz
ediyordu. Çünkü Yahuda Onikiler'den
biri olduğu halde İsa'ya ihanet ede-
cekti.

İsa Yeruşalim'e Gidiyor

7 Bundan sonra İsa Celile'de dolaş-
maya başladı. Yahudi yetkililer
O'nu öldürmeyi amaçladıkları için Ya-
hudiye'de dolaşmak istemiyordu. 2 Ya-
hudiler'in Çardak Bayramı* yaklaş-
mıştı. 3 Bu nedenle İsa'nın kardeşleri
O'na, "Buradan ayrıl, Yahudiye'ye git"
dediler, "Öğrencilerin de yaptığın iş-
leri görsünler. 4 Çünkü kendini açıkça
tanıtmak isteyen bir kimse yaptıklarını
gizlemez. Mademki bu şeyleri yapıyor-
sun, kendini dünyaya göster!" 5 Kardeş-
leri bile O'na iman etmiyorlardı.
6 İsa onlara, "Benim zamanım daha
gelmedi" dedi, "Oysa sizin için zaman
hep uygundur. 7 Dünya sizden nefret
edemez, ama benden nefret ediyor.
Çünkü yaptıklarının kötü olduğuna
tanıklık ediyorum. 8 Siz bu bayramı
kutlamaya gidin. Ben şimdilik gitme-
yeceğim. Çünkü benim zamanım da-
ha dolmadı."
9 İsa bu sözleri söyleyip Celile'de
kaldı.
10 Ne var ki, kardeşleri bayramı kut-
lamaya gidince, kendisi de gitti. Ancak
açıktan açığa değil, gizlice gitti. 11 Ya-
hudi yetkililer O'nu bayram sırasında
arıyor, "O nerede?" diye soruyorlardı.
12 Kalabalık arasında O'nunla ilgi-
li bir sürü laf fısıldanıyordu. Bazıları,
"İyi adamdır", bazıları da, "Hayır, tam
tersine, halkı saptırıyor" diyorlardı.
13 Bununla birlikte yetkililerden kork-
tukları için, hiç kimse O'ndan açıkça
söz etmiyordu.
14 Bayramın yarısı geçmişti. İsa ta-
pınağa gidip öğretmeye başladı. 15 Ya-
hudiler şaşırdılar. "Bu adam hiç öğre-
nim görmediği halde, nasıl bu kadar
bilgili olabilir[l]?" dediler.
16 İsa onlara, "Benim öğretim benim
değil, beni gönderenindir" diye karşı-
lık verdi. 17 "Eğer bir kimse Tanrı'nın
isteğini yerine getirmek istiyorsa, bu
öğretinin Tanrı'dan mı olduğunu, yok-
sa kendiliğimden mi konuştuğumu bi-
lecektir. 18 Kendiliğinden konuşan ken-
dini yüceltmek ister, ama kendisini
göndereni yüceltmek isteyen doğru-
dur ve O'nda haksızlık yoktur. 19 Musa
size Kutsal Yasa'yı vermedi mi? Yine

k *6:65* "Baba'nın bana yöneltmediği hiç kimse bana gelemez": Grekçe "Kendisine Baba'dan verilmedikçe hiç kimse bana gelemez". **l** *7:15* "Nasıl bu kadar bilgili olabilir?" ya da "Kutsal Yazılar'ı nasıl biliyor?" **6:68-69** Mat.16:16; Mar.8:29; Luk.9:20 **7:2** Lev.23:34; Yas.16:13

de hiçbiriniz Yasa'yı yerine getirmiyor.
Neden beni öldürmek istiyorsunuz?"
[20]Kalabalık, "Cin çarpmış seni!"
dedi. "Seni öldürmek isteyen kim?"
[21]İsa, "Ben bir mucize[m] yaptım, he-
piniz şaşkına döndünüz" diye yanıt
verdi. [22]"Musa size sünneti buyurduğu
için –aslında bu, Musa'dan değil, ata-
larınızdan kalmadır– Şabat Günü* bi-
rini sünnet edersiniz. [23]Musa'nın Ya-
sası bozulmasın diye Şabat Günü biri
sünnet ediliyor da, Şabat Günü bir ada-
mı tamamen iyileştirdim diye bana ne-
den kızıyorsunuz? [24]Dış görünüşe göre
yargılamayın, yargınız adil olsun."

İsa, Mesih Midir?

[25]Yeruşalimliler'in bazıları, "Öldür-
mek istedikleri adam bu değil mi?" di-
yorlardı. [26]"Bakın, açıkça konuşuyor,
O'na bir şey demiyorlar. Yoksa önder-
ler O'nun Mesih* olduğunu gerçekten
kabul ettiler mi? [27]Ama biz bu adamın
nereden geldiğini biliyoruz. Oysa Me-
sih geldiği zaman O'nun nereden gel-
diğini kimse bilmeyecek."
[28]O sırada tapınakta öğreten İsa
yüksek sesle şöyle dedi: "Hem beni
tanıyorsunuz, hem de nereden oldu-
ğumu biliyorsunuz! Ben kendiliğim-
den gelmedim. Beni gönderen gerçek-
tir. O'nu siz tanımıyorsunuz. [29]Ben
O'nu tanırım. Çünkü ben O'ndanım,
beni O gönderdi."
[30]Bunun üzerine O'nu yakalamak
istediler, ama kimse O'na el sürmedi.
Çünkü O'nun saati henüz gelmemiş-
ti. [31]Halktan birçok kişi ise O'na iman
etti. "Mesih gelince, bunun yaptıkla-
rından daha mı çok mucize yapacak?"
diyorlardı.
[32]Ferisiler* halkın İsa hakkında böy-
le fısıldaştığını duydular. Başkâhinler
ve Ferisiler O'nu yakalamak için gö-
revliler gönderdiler.
[33]İsa, "Kısa bir süre daha sizinleyim"
dedi, "Sonra beni gönderene gidece-
ğim. [34]Beni arayacaksınız ama bula-
mayacaksınız. Ve benim bulunduğum
yere siz gelemezsiniz."
[35]Bunun üzerine Yahudiler birbirle-
rine, "Bu adam nereye gidecek de biz
O'nu bulamayacağız?" dediler. "Yoksa
Grekler* arasında dağılmış olanlara
gidip Grekler'e mi öğretecek? [36]'Beni
arayacaksınız ama bulamayacaksınız.
Ve benim bulunduğum yere siz gele-
mezsiniz' diyor. Ne demek istiyor?"
[37]Bayramın son ve en önemli günü
İsa ayağa kalktı, yüksek sesle şöyle
dedi: "Bir kimse susamışsa bana gel-
sin, içsin. [38]Kutsal Yazı'da dendiği gi-
bi, bana iman edenin 'içinden diri su
ırmakları akacaktır.' "
[39]Bunu, kendisine iman edenlerin
alacağı Ruh'la ilgili olarak söylüyor-
du. Ruh henüz verilmemişti. Çünkü
İsa henüz yüceltilmemişti. [40]Halktan
bazıları bu sözleri işitince, "Gerçek-
ten beklediğimiz peygamber budur"
dediler.
[41]Bazıları da, "Bu Mesih'tir" diyor-
lardı.
Başkaları ise, "Olamaz! Mesih Ce-
lile'den mi gelecek?" dediler. [42]"Kutsal
Yazı'da, 'Mesih, Davut'un soyundan,
Davut'un yaşadığı Beytlehem Kenti'n-
den gelecek' denmemiş midir?"
[43]Böylece İsa'dan dolayı halk ara-
sında ayrılık doğdu. [44]Bazıları O'nu
yakalamak istedilerse de, kimse O'na
el sürmedi.

Yahudi Önderlerin İmansızlığı

[45]Görevliler geri dönünce, başkâ-
hinlerle Ferisiler, "Niçin O'nu getir-
mediniz?" diye sordular.
[46]Görevliler, "Hiç kimse hiçbir za-
man bu adamın konuştuğu gibi konuş-
mamıştır" karşılığını verdiler.

m *7:21* "Mucize": Grekçe "İş" (bkz. Yu.5:1-16). **7:22** Yar.17:10; Lev.12:3 **7:23** Yu.5:9
7:37 Lev.23:36 **7:38** Özd.18:4; Yşa.58:11; Hez.47:1 **7:40** Yas.18:15-18 **7:42** Mik.5:2

[47]Ferisiler, “Yoksa siz de mi aldan-
dınız?” dediler. [48]“Önderlerden ya
da Ferisiler'den O'na iman eden oldu
mu hiç? [49]Kutsal Yasa'yı bilmeyen bu
halk lanetlidir.”
[50-51]İçlerinden biri, daha önce İsa'ya
gelen Nikodim, onlara şöyle dedi:
“Yasamıza göre, bir adamı dinleme-
den, ne yaptığını öğrenmeden onu
yargılamak doğru mu?”
[52]Ona, “Yoksa sen de mi Celile'den-
sin?” diye karşılık verdiler. “Araştır,
bak, Celile'den peygamber çıkmaz.”

Zinada Yakalanan Kadın

[53]Bundan sonra herkes evine gitti.

8 İsa ise Zeytin Dağı'na gitti. [2]Er-
tesi sabah erkenden yine tapına-
ğa döndü. Bütün halk O'nun yanına
geliyordu. O da oturup onlara öğret-
meye başladı. [3-4]Din bilginleri* ve Fe-
risiler*, zina ederken yakalanmış bir
kadın getirdiler. Kadını orta yere çı-
kararak İsa'ya, “Öğretmen, bu kadın
tam zina ederken yakalandı” dediler.
[5]“Musa, Yasa'da bize böyle kadınla-
rın taşlanmasını buyurdu, sen ne der-
sin?” [6]Bunları İsa'yı denemek amacıy-
la söylüyorlardı; O'nu suçlayabilmek
için bir neden arıyorlardı.
İsa eğilmiş, parmağıyla toprağa ya-
zı yazıyordu. [7]Durmadan aynı soruyu
sormaları üzerine doğruldu ve, “İçi-
nizde kim günahsızsa, ilk taşı o at-
sın!” dedi.
[8]Sonra yine eğildi, toprağa yazma-
ya başladı. [9]Bunu işittikleri zaman,
başta yaşlılar olmak üzere, birer bi-
rer dışarı çıkıp İsa'yı yalnız bıraktı-
lar. Kadın ise orta yerde duruyordu.
[10]İsa doğrulup ona, “Kadın, nerede
onlar? Hiçbiri seni yargılamadı mı?”
diye sordu.
[11]Kadın, “Hiçbiri, Efendim” dedi.
İsa, “Ben de seni yargılamıyorum”
dedi. “Git, artık bundan sonra günah
işleme!”[n]

Geçerli Tanıklık

[12]İsa yine halka seslenip şöyle de-
di: “Ben dünyanın ışığıyım. Benim
ardımdan gelen, asla karanlıkta yü-
rümez, yaşam ışığına sahip olur.”
[13]Ferisiler, “Sen kendin için tanık-
lık ediyorsun, tanıklığın geçerli de-
ğil” dediler.
[14]İsa onlara şu karşılığı verdi: “Ken-
dim için tanıklık etsem bile tanıklı-
ğım geçerlidir. Çünkü nereden geldi-
ğimi ve nereye gideceğimi biliyorum.
Oysa siz nereden geldiğimi, nere-
ye gideceğimi bilmiyorsunuz. [15]Siz
insan gözüyle yargılıyorsunuz. Ben
kimseyi yargılamam. [16]Yargılasam
bile benim yargım doğrudur. Çünkü
ben yalnız değilim, ben ve beni gön-
deren Baba, birlikte yargılarız. [17]Ya-
sanızda da, ‘İki kişinin tanıklığı ge-
çerlidir’ diye yazılmıştır. [18]Kendim
için tanıklık eden bir ben varım, bir
de beni gönderen Baba benim için ta-
nıklık ediyor.”
[19]O zaman O'na, “Baban nerede?”
diye sordular.
İsa şu karşılığı verdi: “Siz ne beni
tanırsınız, ne de Babam'ı. Beni tanı-
saydınız, Babam'ı da tanırdınız.”
[20]İsa bu sözleri tapınakta öğretirken,
bağış toplanan yerde söyledi. Kimse
O'nu yakalamadı. Çünkü saati henüz
gelmemişti.
[21]İsa yine onlara, “Ben gidiyorum.
Beni arayacaksınız ve günahınızın
içinde öleceksiniz. Benim gideceğim
yere siz gelemezsiniz” dedi.
[22]Yahudi yetkililer, “Yoksa kendi-
ni mi öldürecek?” dediler. “Çünkü,
‘Benim gideceğim yere siz gelemez-
siniz’ diyor.”

n ***8:11*** Birçok Grekçe elyazmasında 7:53-8:11 ayetleri yoktur.
7:50-51 Yu.3:1-2 **8:5** Lev.20:10; Yas.22:22-24 **8:12** Mat.5:14; Yu.9:5 **8:13** Yu.5:31

23 İsa onlara, "Siz aşağıdansınız, ben
yukarıdanım" dedi. "Siz bu dünyadan-
sınız, ben bu dünyadan değilim. 24 İşte
bu nedenle size, 'Günahlarınızın için-
de öleceksiniz' dedim. Benim O oldu-
ğuma[o] iman etmezseniz, günahlarını-
zın içinde öleceksiniz."
25 O'na, "Sen kimsin?" diye sordular.
İsa, "Başlangıçtan beri size ne söy-
ledimse, O'yum" dedi. 26 "Sizinle ilgi-
li söyleyecek ve sizleri yargılayacak
çok şeyim var. Beni gönderen gerçek-
tir. Ben O'ndan işittiklerimi dünyaya
bildiriyorum."
27 İsa'nın kendilerine Baba'dan söz
ettiğini anlamadılar. 28 Bu nedenle İsa
şöyle dedi: "İnsanoğlu'nu* yukarı kal-
dırdığınız zaman benim O olduğumu,
kendiliğimden hiçbir şey yapmadığı-
mı, ama tıpkı Baba'nın bana öğretti-
ği gibi konuştuğumu anlayacaksınız.
29 Beni gönderen benimledir, O beni
yalnız bırakmadı. Çünkü ben her za-
man O'nu hoşnut edeni yaparım."
30 Bu sözler üzerine birçokları O'na
iman etti.

İbrahim'in Çocukları, İblis'in Çocukları

31-32 İsa kendisine iman etmiş olan
Yahudiler'e, "Eğer benim sözüme bağ-
lı kalırsanız, gerçekten öğrencilerim
olursunuz. Gerçeği bileceksiniz ve
gerçek sizi özgür kılacak" dedi.
33 "Biz İbrahim'in soyundanız" diye
karşılık verdiler, "Hiçbir zaman kim-
seye kölelik etmedik. Nasıl oluyor da
sen, 'Özgür olacaksınız' diyorsun?"
34 İsa, "Size doğrusunu söyleyeyim,
günah işleyen herkes günahın kölesi-
dir" dedi. 35 "Köle ev halkının sürek-
li bir üyesi değildir, ama oğul sürekli
üyesidir. 36 Bunun için, Oğul sizi öz-
gür kılarsa, gerçekten özgür olursunuz.
37 İbrahim'in soyundan olduğunuzu bi-
liyorum. Yine de beni öldürmek istiyor-
sunuz. Çünkü yüreğinizde sözüme yer
vermiyorsunuz. 38 Ben Babam'ın yanın-
da gördüklerimi söylüyorum, siz de ba-
banızdan işittiklerinizi yapıyorsunuz."
39 "Bizim babamız İbrahim'dir" di-
ye karşılık verdiler.
İsa, "İbrahim'in çocukları olsaydınız,
İbrahim'in yaptıklarını yapardınız" de-
di. 40 "Ama şimdi beni –Tanrı'dan işitti-
ği gerçeği sizlere bildireni– öldürmek
istiyorsunuz. İbrahim bunu yapmadı.
41 Siz babanızın yaptıklarını yapıyor-
sunuz."
"Biz zinadan doğmadık. Bir tek Ba-
bamız var, o da Tanrı'dır" dediler.
42 İsa, "Tanrı Babanız olsaydı, beni
severdiniz" dedi. "Çünkü ben Tanrı'dan
çıkıp geldim. Kendiliğimden gelme-
dim, beni O gönderdi. 43 Söyledikleri-
mi neden anlamıyorsunuz? Benim sö-
zümü dinlemeye dayanamıyorsunuz da
ondan. 44 Siz babanız İblis'tensiniz ve
babanızın arzularını yerine getirmek
istiyorsunuz. O başlangıçtan beri ka-
tildi. Gerçeğe bağlı kalmadı. Çünkü
onda gerçek yoktur. Yalan söylemesi
doğaldır[ö]. Çünkü o yalancıdır ve yala-
nın babasıdır. 45 Ama ben gerçeği söy-
lüyorum. İşte bunun için bana iman et-
miyorsunuz. 46 Hanginiz bana günahlı
olduğumu kanıtlayabilir? Gerçeği söy-
lüyorsam, niçin bana iman etmiyorsu-
nuz? 47 Tanrı'dan olan, Tanrı'nın sözleri-
ni dinler. İşte siz Tanrı'dan olmadığınız
için dinlemiyorsunuz."

İsa'nın Yüceliği

48 Yahudiler O'na şu karşılığı verdi-
ler: " 'Sen, cin çarpmış bir Samiriye-
li'sin*' demekte haklı değil miyiz?"
49 İsa, "Beni cin çarpmadı" dedi.
"Ben Babam'ı onurlandırıyorum, ama

o *8:24* "Benim O olduğuma": Grekçe "Ben olduğuma" (bkz. Çık.3:14). Aynı ifade 28. ve 58. ayetlerde de geçer. **ö *8:44*** "Yalan söylemesi doğaldır": Grekçe "Yalan söylediği zaman kendininkilerden söyler". **8:33** Mat.3:9; Luk.3:8

siz beni aşağılıyorsunuz. 50Ben kendi-
mi yüceltmek istemiyorum, ama bunu
isteyen ve yargılayan biri vardır. 51Si-
ze doğrusunu söyleyeyim, bir kimse
sözüme uyarsa, ölümü asla görmeye-
cektir."
52Yahudiler, "Seni cin çarptığını
şimdi anlıyoruz" dediler. "İbrahim öl-
dü, peygamberler de öldü. Oysa sen,
'Bir kimse sözüme uyarsa, ölümü asla
tatmayacaktır' diyorsun. 53Yoksa sen
babamız İbrahim'den üstün müsün? O
öldü, peygamberler de öldü. Sen ken-
dini kim sanıyorsun?"
54İsa şu karşılığı verdi: "Eğer ben
kendimi yüceltirsem, yüceliğim hiçtir.
Beni yücelten, 'Tanrımız' diye çağır-
dığınız Babam'dır. 55Siz O'nu tanımı-
yorsunuz, ama ben tanıyorum. O'nu
tanımadığımı söylersem, sizin gibi
yalancı olurum. Ama ben O'nu tanı-
yor ve sözüne uyuyorum. 56Babanız
İbrahim günümü göreceği için sevinç-
le coşmuştu. Gördü ve sevindi."
57Yahudiler, "Sen daha elli yaşın-
da bile değilsin. İbrahim'i de mi gör-
dün?" dediler.
58İsa, "Size doğrusunu söyleyeyim,
İbrahim doğmadan önce ben varım"
dedi.
59O zaman İsa'yı taşlamak için yer-
den taş aldılar, ama O gizlenip tapı-
naktan çıktı.

Kör Bir Adam İyileştiriliyor

9 İsa yolda giderken doğuştan kör
bir adam gördü. 2Öğrencileri
İsa'ya, "Rabbî*, kim günah işledi de
bu adam kör doğdu? Kendisi mi, yok-
sa annesi babası mı?" diye sordular.
3İsa şu yanıtı verdi: "Ne kendisi, ne
de annesi babası günah işledi. Tan-
rı'nın işleri onun yaşamında görülsün
diye kör doğdu. 4Beni gönderenin iş-
lerini vakit daha gündüzken yapmalı-
yız. Gece geliyor, o zaman kimse ça-
lışamaz. 5Dünyada olduğum sürece
dünyanın ışığı Ben'im."
6Bu sözleri söyledikten sonra yere
tükürdü, tükürükle çamur yaptı ve ça-
muru adamın gözlerine sürdü. 7Adama,
"Git, Şiloah Havuzu'nda yıkan" dedi.
Şiloah, gönderilmiş anlamına gelir.
Adam gidip yıkandı, gözleri açılmış
olarak döndü. 8Komşuları ve onu da-
ha önce dilenirken görenler, "Oturup
dilenen adam değil mi bu?" dediler.
9Kimi, "Evet, odur" dedi, kimi de
"Hayır, ama ona benziyor" dedi.
Kendisi ise, "Ben oyum" dedi.
10"Öyleyse, gözlerin nasıl açıldı?"
diye sordular.
11O da şöyle yanıt verdi: "İsa adın-
daki adam çamur yapıp gözlerime
sürdü ve bana, 'Şiloah'a git, yıkan'
dedi. Ben de gidip yıkandım ve göz-
lerim açıldı."
12Ona, "Nerede O?" diye sordular.
"Bilmiyorum" dedi.

Ferisiler'in Soruşturması

13Eskiden kör olan adamı Ferisiler'in*
yanına götürdüler. 14İsa'nın çamur ya-
pıp adamın gözlerini açtığı gün Şa-
bat Günü'ydü*. 15Bu nedenle Ferisiler
de adama gözlerinin nasıl açıldığı-
nı sordular. O da, "İsa gözlerime ça-
mur sürdü, yıkandım ve şimdi görü-
yorum" dedi.
16Bunun üzerine Ferisiler'in bazıları,
"Bu adam Tanrı'dan değildir" dediler.
"Çünkü Şabat Günü'nü tutmuyor."
Ama başkaları, "Günahkâr bir adam
nasıl bu tür belirtiler gerçekleştirebi-
lir?" dediler.
Böylece aralarında ayrılık doğdu.
17Eskiden kör olan adama yine sor-
dular: "Senin gözlerini açtığına göre,
O'nun hakkında sen ne diyorsun?"
Adam, "O bir peygamberdir" dedi.
18Yahudi yetkililer, gözleri açılan
adamın annesiyle babasını çağırma-

8:58 Çık.3:14; Yu.1:1; 8:24,28; Va.1:4-6,8 **9:5** Mat.5:14; Yu.8:12

dan onun daha önce kör olduğuna
ve gözlerinin açıldığına inanmadılar.
[19]Onlara, "Kör doğdu dediğiniz oğ-
lunuz bu mu? Peki, şimdi nasıl görü-
yor?" diye sordular.
[20]Adamın annesiyle babası şu kar-
şılığı verdiler: "Bunun bizim oğlu-
muz olduğunu ve kör doğduğunu bi-
liyoruz. [21]Ama şimdi nasıl gördüğünü,
gözlerini kimin açtığını bilmiyoruz,
ona sorun. Ergin yaştadır, kendisi için
kendisi konuşsun."
[22]Yahudi yetkililerden korktukları
için böyle konuştular. Çünkü yetki-
liler, İsa'nın Mesih* olduğunu açıkça
söyleyeni havra dışı etmek için arala-
rında sözbirliği etmişlerdi. [23]Bundan
dolayı adamın annesiyle babası, "Er-
gin yaştadır, ona sorun" dediler.
[24]Eskiden kör olan adamı ikinci
kez çağırıp, "Tanrı hakkı için doğ-
ruyu söyle"[p] dediler, "Biz bu adamın
günahkâr olduğunu biliyoruz."
[25]O da şöyle yanıt verdi: "O'nun
günahkâr olup olmadığını bilmiyo-
rum. Bildiğim bir şey var, kördüm,
şimdi görüyorum."
[26]O zaman ona, "Sana ne yaptı?
Gözlerini nasıl açtı?" dediler.
[27]Onlara, "Size demin söyledim,
ama dinlemediniz" dedi. "Niçin ye-
niden işitmek istiyorsunuz? Yoksa siz
de mi O'nun öğrencileri olmak niye-
tindesiniz?"
[28]Adama söverek, "O'nun öğrenci-
si sensin!" dediler. "Biz Musa'nın öğ-
rencileriyiz. [29]Tanrı'nın Musa'yla ko-
nuştuğunu biliyoruz. Ama bu adamın
nereden geldiğini bilmiyoruz."
[30]Adam onlara şu karşılığı verdi:
"Şaşılacak şey! O'nun nereden geldi-
ğini bilmiyorsunuz, ama gözlerimi O
açtı. [31]Tanrı'nın, günahkârları dinle-
mediğini biliriz. Ama Tanrı, kendi-
sine tapan ve isteğini yerine getiren
kişiyi dinler. [32]Dünya var olalı, bir
kimsenin doğuştan kör olan birinin
gözlerini açtığı duyulmamıştır. [33]Bu
adam Tanrı'dan olmasaydı, hiçbir şey
yapamazdı."
[34]Onlar buna karşılık, "Tamamen
günah içinde doğdun, sen mi bize ders
vereceksin?" diyerek onu dışarı attılar.

Ruhsal Körlük

[35]İsa adamı kovduklarını duydu.
Onu bularak, "Sen İnsanoğlu'na* iman
ediyor musun?" diye sordu.
[36]Adam şu yanıtı verdi: "Efendim,
O kimdir? Söyle de kendisine iman
edeyim."
[37]İsa, "O'nu gördün. Şimdi seninle
konuşan O'dur" dedi.
[38]Adam, "Rab, iman ediyorum!" di-
yerek İsa'ya tapındı.
[39]İsa, "Görmeyenler görsün, gören-
ler kör olsun diye yargıçlık etmek üze-
re bu dünyaya geldim" dedi.
[40]O'nun yanında bulunan bazı Feri-
siler bu sözleri işitince, "Yoksa biz de
mi körüz?" diye sordular.
[41]İsa, "Kör olsaydınız günahınız ol-
mazdı" dedi, "Ama şimdi, 'Görüyoruz'
dediğiniz için günahınız duruyor."

İyi Çoban

10 "Size doğrusunu söyleyeyim,
koyun ağılına kapıdan girme-
yip başka yoldan giren kişi hırsız ve
hayduttur. [2]Kapıdan giren ise koyun-
ların çobanıdır. [3]Kapıyı bekleyen ona
kapıyı açar. Koyunlar çobanın sesini
işitirler, o da kendi koyunlarını adla-
rıyla çağırır ve onları dışarı götürür.
[4]Kendi koyunlarının hepsini dışarı çı-
karınca önlerinden gider, koyunlar da
onu izler. Çünkü onun sesini tanırlar.
[5]Bir yabancının peşinden gitmezler,
ondan kaçarlar. Çünkü yabancıların
sesini tanımazlar."

p *9:24* "Tanrı hakkı için doğruyu söyle": Grekçe "Tanrı'ya yücelik ver". Bu deyim, birine ant içirmek için kullanılırdı (bkz. Yşu.7:19).

6 İsa onlara bu örneği anlattıysa da,
ne demek istediğini anlamadılar.
7 Bunun için İsa yine, "Size doğrusu-
nu söyleyeyim" dedi, "Ben koyunların
kapısıyım. 8 Benden önce gelenlerin
hepsi hırsız ve hayduttu, ama koyun-
lar onları dinlemedi. 9 Kapı Ben'im. Bir
kimse benim aracılığımla içeri girer-
se kurtulur. Girer, çıkar ve otlak bulur.
10 Hırsız ancak çalıp öldürmek ve yok
etmek için gelir. Bense insanlar yaşa-
ma, bol yaşama sahip olsunlar diye
geldim. 11 Ben iyi çobanım. İyi çoban
koyunları uğruna canını verir. 12 Ko-
yunların çobanı ve sahibi olmayan üc-
retli adam, kurdun geldiğini görünce
koyunları bırakıp kaçar. Kurt da onları
kapar ve dağıtır. 13 Adam kaçar. Çünkü
ücretlidir ve koyunlar için kaygı duy-
maz. 14-15 Ben iyi çobanım. Benimki-
leri tanırım. Baba beni tanıdığı, ben
de Baba'yı tanıdığım gibi, benimkiler
de beni tanır. Ben koyunlarımın uğru-
na canımı veririm. 16 Bu ağıldan olma-
yan başka koyunlarım var. Onları da
getirmeliyim. Benim sesimi işitecek-
ler ve tek sürü, tek çoban olacak. 17 Ca-
nımı, tekrar geri almak üzere veririm.
Bunun için Baba beni sever. 18 Canımı
kimse benden alamaz; ben onu ken-
diliğimden veririm. Onu vermeye de
tekrar geri almaya da yetkim var. Bu
buyruğu Babam'dan aldım."
19 Bu sözlerden dolayı Yahudiler
arasında yine ayrılık doğdu. 20 Birço-
ğu, "O'nu cin çarpmış, delidir. Niçin
O'nu dinliyorsunuz?" diyordu.
21 Başkaları ise, "Bunlar, cin çarp-
mış bir adamın sözleri değil" dediler.
"Cin, körlerin gözlerini açabilir mi?"

İsa'ya Karşı Tepkiler Büyüyor

22 O sırada Yeruşalim'de Tapınağın
Açılışını Anma Bayramı* kutlanıyordu.
Mevsim kıştı. 23 İsa tapınağın avlusun-
da, Süleyman'ın Eyvanı'nda yürüyor-
du. 24 Yahudi yetkililer O'nun çevresi-
ni sararak, "Bizi daha ne kadar zaman
kuşkuda bırakacaksın?" dediler. "Eğer
Mesih* isen, bize açıkça söyle."
25 İsa onlara şu karşılığı verdi: "Si-
ze söyledim, ama iman etmiyorsunuz.
Babam'ın adıyla yaptığım işler bana ta-
nıklık ediyor. 26 Ama siz iman etmiyor-
sunuz. Çünkü benim koyunlarımdan
değilsiniz. 27 Koyunlarım sesimi işitir.
Ben onları tanırım, onlar da beni izler.
28 Onlara sonsuz yaşam veririm; asla
mahvolmayacaklar. Onları hiç kimse
elimden kapamaz. 29 Onları bana ve-
ren Babam her şeyden üstündür. Onla-
rı Baba'nın elinden kapmaya kimsenin
gücü yetmez. 30 Ben ve Baba biriz."
31 Yahudi yetkililer O'nu taşlamak
için yerden yine taş aldılar. 32 İsa onla-
ra, "Size Baba'dan kaynaklanan birçok
iyi işler gösterdim" dedi. "Bu işlerden
hangisi için beni taşlıyorsunuz?"
33 Şöyle yanıt verdiler: "Seni iyi iş-
lerden ötürü değil, küfrettiğin için
taşlıyoruz. İnsan olduğun halde Tan-
rı olduğunu ileri sürüyorsun."
34 İsa şu karşılığı verdi: "Yasanızda,
'Siz ilahlarsınız, dedim' diye yazılı de-
ğil mi? 35 Tanrı, kendilerine sözünü
gönderdiği kimseleri ilahlar diye ad-
landırır. Kutsal Yazı da geçerliliğini
yitirmez. 36 Baba beni kendine ayırıp
dünyaya gönderdi. Öyleyse 'Tanrı'nın
Oğlu'yum' dediğim için bana nasıl
'Küfrediyorsun' dersiniz? 37 Eğer Ba-
bam'ın işlerini yapmıyorsam, bana
iman etmeyin. 38 Ama yapıyorsam, ba-
na iman etmeseniz bile, yaptığım işle-
re iman edin. Öyle ki, Baba'nın bende,
benim de Baba'da olduğumu bilesiniz
ve anlayasınız."
39 O'nu yine yakalamaya çalıştılarsa
da, ellerinden sıyrılıp kurtuldu.
40 Tekrar Şeria Irmağı'nın karşı ya-
kasına, Yahya'nın başlangıçta vaftiz
ettiği yere gitti ve orada kaldı. 41 Bir-

10:14-15 Mat.11:27; Luk.10:22 **10:33** Lev.24:16 **10:34** Mez.82:6 **10:40** Yu.1:28

çokları, “Yahya hiç mucize yapmadı,
ama bu adam için söylediklerinin hep-
si doğru çıktı” diyerek İsa'ya geldiler.
42Ve orada birçokları O'na iman etti.

Lazar'ın Ölümü

11 Meryem ile kızkardeşi Marta'nın
köyü olan Beytanya'dan Lazar
adında bir adam hastalanmıştı. 2Mer-
yem, Rab'be güzel kokulu yağ sürüp
saçlarıyla O'nun ayaklarını silen ka-
dındı. Hasta Lazar ise Meryem'in kar-
deşiydi. 3İki kızkardeş İsa'ya, “Rab,
sevdiğin kişi hasta” diye haber gön-
derdiler.
4İsa bunu işitince, “Bu hastalık
ölümle sonuçlanmayacak; Tanrı'nın
yüceliğine, Tanrı Oğlu'nun yüceltil-
mesine hizmet edecek” dedi.
5İsa Marta'yı, kızkardeşini ve La-
zar'ı severdi. 6-7Bu nedenle, Lazar'ın
hasta olduğunu duyunca bulunduğu
yerde iki gün daha kaldıktan sonra
öğrencilere, “Yahudiye'ye dönelim”
dedi.
8Öğrenciler, “Rabbî*” dediler, “Ya-
hudi yetkililer demin seni taşlamaya
kalkıştılar. Yine oraya mı gidiyorsun?”
9İsa şu karşılığı verdi: “Günün on
iki saati yok mu? Gündüz yürüyen
sendelemez. Çünkü bu dünyanın ışı-
ğını görür. 10Oysa gece yürüyen sen-
deler. Çünkü kendisinde ışık yok-
tur.” 11Bu sözleri söyledikten sonra,
“Dostumuz Lazar uyudu” diye ekledi,
“Onu uyandırmaya gidiyorum.”
12Öğrenciler, “Ya Rab” dediler, “Uyu-
duysa iyileşecektir.”
13İsa Lazar'ın ölümünden söz edi-
yordu, ama onlar olağan uykudan söz
ettiğini sanmışlardı. 14Bunun üzerine
İsa açıkça, “Lazar öldü” dedi. 15“İman
edesiniz diye, orada bulunmadığıma
sizin için seviniyorum. Şimdi onun
yanına gidelim.”
16“İkiz[r]” diye anılan Tomas öbür
öğrencilere, “Biz de gidelim, O'nunla
birlikte ölelim!” dedi.

İsa Lazar'ı Diriltiyor

17İsa Beytanya'ya yaklaşınca La-
zar'ın dört gündür mezarda olduğu-
nu öğrendi. 18Beytanya, Yeruşalim'e
on beş ok atımı[s] kadar uzaklıktaydı.
19Birçok Yahudi, kardeşlerini yitiren
Marta'yla Meryem'i avutmaya gelmiş-
ti. 20Marta İsa'nın geldiğini duyunca
O'nu karşılamaya çıktı, Meryem ise
evde kaldı.
21Marta İsa'ya, “Ya Rab” dedi, “Bura-
da olsaydın, kardeşim ölmezdi. 22Şim-
di bile, Tanrı'dan ne dilersen Tanrı'nın
onu sana vereceğini biliyorum.”
23İsa, “Kardeşin dirilecektir” dedi.
24Marta, “Son gün, diriliş günü onun
dirileceğini biliyorum” dedi.
25İsa ona, “Diriliş ve yaşam Ben'im”
dedi. “Bana iman eden kişi ölse de ya-
şayacaktır. 26Yaşayan ve bana iman
eden asla ölmeyecek. Buna iman edi-
yor musun?”
27Marta, “Evet, ya Rab” dedi. “Se-
nin, dünyaya gelecek olan Tanrı'nın
Oğlu Mesih* olduğuna iman ettim.”
28Bunu söyledikten sonra gidip kız-
kardeşi Meryem'i gizlice çağırdı. “Öğ-
retmen burada, seni çağırıyor” dedi.
29Meryem bunu işitince hemen kal-
kıp İsa'nın yanına gitti. 30İsa henüz kö-
ye varmamıştı, hâlâ Marta'nın kendi-
sini karşıladığı yerdeydi. 31Meryem'le
birlikte evde bulunan ve kendisini te-
selli eden Yahudiler, onun hızla kal-
kıp dışarı çıktığını gördüler. Ağlamak
için mezara gittiğini sanarak onu iz-
lediler.
32Meryem İsa'nın bulunduğu yere
vardı. O'nu görünce ayaklarına kapa-
narak, “Ya Rab” dedi, “Burada olsay-
dın, kardeşim ölmezdi.”

r *11:16* “İkiz”: Grekçe “Didimos”. **s** *11:18* “On beş ok atımı”: Yaklaşık 2.8 km.
11:1 Luk.10:38-39 **11:2** Yu.12:3

33 Meryem'in ve onunla gelen Yahu-
diler'in ağladığını gören İsa'nın içini
hüzün kapladı, yüreği sızladı. 34 "Onu
nereye koydunuz?" diye sordu.
O'na, "Ya Rab, gel gör" dediler.
35 İsa ağladı. 36 Yahudiler, "Bakın,
onu ne kadar seviyormuş!" dediler.
37 Ama içlerinden bazıları, "Körün
gözlerini açan bu kişi, Lazar'ın ölü-
münü de önleyemez miydi?" dediler.
38 İsa yine derinden hüzünlenerek
mezara vardı. Mezar bir mağaraydı,
girişinde de bir taş duruyordu. 39 İsa,
"Taşı çekin!" dedi.
Ölenin kızkardeşi Marta, "Rab, o
artık kokmuştur, öleli dört gün oldu"
dedi.
40 İsa ona, "Ben sana, 'İman edersen
Tanrı'nın yüceliğini göreceksin' de-
medim mi?" dedi.
41 Bunun üzerine taşı çektiler. İsa
gözlerini gökyüzüne kaldırarak şöy-
le dedi: "Baba, beni işittiğin için sana
şükrediyorum. 42 Beni her zaman işit-
tiğini biliyordum. Ama bunu, çevrede
duran halk için, beni senin gönderdiği-
ne iman etsinler diye söyledim." 43 Bun-
ları söyledikten sonra yüksek sesle,
"Lazar, dışarı çık!" diye bağırdı.
44 Ölü, elleri ayakları sargılarla bağ-
lı, yüzü peşkirle sarılmış olarak dışa-
rı çıktı. İsa oradakilere, "Onu çözün,
bırakın gitsin" dedi.
45 O zaman, Meryem'e gelen ve
İsa'nın yaptıklarını gören Yahudiler'in
birçoğu İsa'ya iman etti. 46 Ama içle-
rinden bazıları Ferisiler'e* giderek
İsa'nın yaptıklarını onlara bildirdiler.

İsa'yı Öldürme Tasarısı

(Mat.26:1-5; Mar.14:1-2; Luk.22:1-2)

47 Bunun üzerine başkâhinler ve Fe-
risiler, Yüksek Kurul'u* toplayıp de-
diler ki, "Ne yapacağız? Bu adam bir-
çok doğaüstü belirti gerçekleştiriyor.
48 Böyle devam etmesine izin verirsek,
herkes O'na iman edecek. Romalılar
da gelip kutsal yerimizi ve ulusumu-
zu ortadan kaldıracaklar."
49 İçlerinden biri, o yıl başkâhin
olan Kayafa, "Hiçbir şey bilmiyorsu-
nuz" dedi. 50 "Bütün ulus yok olacağı-
na, halk uğruna bir tek adamın ölmesi
sizin için daha uygun. Bunu anlamı-
yor musunuz?"
51-52 Bunu kendiliğinden söylemiyor-
du. O yılın başkâhini olarak İsa'nın,
ulusun uğruna, ve yalnız ulusun uğ-
runa değil, Tanrı'nın dağılmış çocuk-
larını toplayıp birleştirmek için de
öleceğine ilişkin peygamberlikte bu-
lunuyordu. 53 Böylece o günden itiba-
ren İsa'yı öldürmek için düzen kurma-
ya başladılar.
54 Bu yüzden İsa artık Yahudiler ara-
sında açıkça dolaşmaz oldu. Oradan
ayrılarak çöle yakın bir yere, Efrayim
denilen kente gitti. Öğrencileriyle bir-
likte orada kaldı. 55 Yahudiler'in Fısıh
Bayramı* yakındı. Taşradakilerin bir-
çoğu bayramdan önce arınmak için
Yeruşalim'e gitti. 56 Orada İsa'yı arayıp
durdular. Tapınaktayken birbirlerine,
"Ne dersiniz, bayrama hiç gelmeyecek
mi?" diye soruyorlardı.
57 Başkâhinlerle Ferisiler O'nu yaka-
layabilmek için, yerini bilenlerin ha-
ber vermesini buyurmuşlardı.

İsa Beytanya'da

(Mat.26:6-13; Mar.14:3-9)

12 İsa, Fısıh Bayramı'ndan* altı
gün önce, ölümden dirilttiği
Lazar'ın bulunduğu Beytanya'ya geldi.
2 Orada kendisi için bir ziyafet düzen-
lediler. Marta hizmet ediyordu. İsa-
yla birlikte sofrada oturanlardan biri
de Lazar'dı. 3 Meryem, çok değerli saf
hintsümbülü yağından yarım litre ka-
dar§ getirerek İsa'nın ayaklarına sürdü
ve saçlarıyla ayaklarını sildi. Ev yağın
güzel kokusuyla doldu.

§ *12:3* "Yarım litre kadar": Grekçe "Bir litra" (bkz. Birimler Cetveli). **12:3** Luk.7:37-38

4-5 Ama öğrencilerinden biri, İsa'ya
sonradan ihanet eden Yahuda İskari-
ot, "Bu yağ neden üç yüz dinara satı-
lıp parası yoksullara verilmedi?" de-
di. 6 Bunu, yoksullarla ilgilendiği için
değil, hırsız olduğu için söylüyordu.
Ortak para kutusu ondaydı ve kutuya
konulandan aşırıyordu.
7 İsa, "Kadını rahat bırak" dedi. "Bu-
nu benim gömüleceğim gün için sak-
lasın. 8 Yoksullar her zaman aranız-
dadır, ama ben her zaman aranızda
olmayacağım."
9 Yahudiler'den büyük bir kalabalık
İsa'nın Beytanya'da bulunduğunu öğ-
rendi ve yalnız İsa için değil, O'nun
ölümden dirilttiği Lazar'ı da görmek
için oraya geldi. 10 Başkâhinler ise La-
zar'ı da öldürmeyi tasarladılar. 11 Çün-
kü onun yüzünden birçok Yahudi gi-
dip İsa'ya iman ediyordu.

İsa'nın Yeruşalim'e Girişi

(Mat.21:1-11; Mar.11:1-11; Luk.19:28-40)

12 Ertesi gün, bayramı kutlamaya
gelen büyük kalabalık İsa'nın Yeru-
şalim'e gelmekte olduğunu duydu.
13 Hurma dalları alarak O'nu karşı-
lamaya çıktılar. "Hozana*! Rab'bin
adıyla gelene, İsrail'in Kralı'na övgü-
ler olsun!" diye bağırıyorlardı.
14-15 İsa bir sıpa bulup üzerine bindi.
Yazılmış olduğu gibi,

"Korkma, ey Siyon* kızı!
İşte, Kralın sıpaya binmiş geliyor."

16 Öğrencileri ilkin bunları anlama-
dılar. Ama İsa yüceltildikten sonra
bu sözlerin O'nun hakkında yazıldı-
ğını, halkın bunları O'nun için yap-
tığını hatırladılar. 17 Lazar'ı mezar-
dan çağırıp ölümden dirilttiği sırada
İsa'yla birlikte bulunan kalabalık bu-
na tanıklık etti. 18 İsa'nın bu doğaüs-
tü belirtiyi gerçekleştirdiğini duyan
halk O'nu karşılamaya çıktı. 19 Ferisi-
ler* ise birbirlerine, "Görüyorsunuz,
elinizden hiçbir şey gelmiyor. Bütün
dünya O'nun peşine takıldı" dediler.

İsa Öleceğini Önceden Bildiriyor

20 Bayramda tapınmak üzere Yeru-
şalim'e gidenler arasında bazı Grekler*
vardı. 21 Bunlar, Celile'nin Beytsay-
da Kenti'nden olan Filipus'a gelerek,
"Efendimiz, İsa'yı görmek istiyoruz"
diye rica ettiler.
22 Filipus gitti, bunu Andreas'a bil-
dirdi. Andreas ve Filipus da gidip
İsa'ya haber verdiler.
23 İsa, "İnsanoğlu'nun* yüceltileceği
saat geldi" diye karşılık verdi. 24 "Size
doğrusunu söyleyeyim, buğday tanesi
toprağa düşüp ölmedikçe yalnız kalır.
Ama ölürse çok ürün verir. 25 Canını se-
ven onu yitirir. Ama bu dünyada canını
gözden çıkaran[t] onu sonsuz yaşam için
koruyacaktır. 26 Bana hizmet etmek is-
teyen, ardımdan gelsin. Ben neredey-
sem bana hizmet eden de orada olacak.
Baba, bana hizmet edeni onurlandıra-
caktır. 27 Şimdi yüreğim sıkılıyor, ne di-
yeyim? 'Baba, beni bu saatten kurtar'
mı diyeyim? Ama ben bu amaç için bu
saate geldim. 28 Baba, adını yücelt!"
Bunun üzerine gökten bir ses gel-
di: "Adımı yücelttim ve yine yücelte-
ceğim."
29 Orada duran ve bunu işiten kala-
balık, "Gök gürledi" dedi.
Başkaları, "Bir melek O'nunla ko-
nuştu" dedi.
30 İsa, "Bu ses benim için değil, si-
zin içindi" dedi. 31 "Bu dünya şimdi
yargılanıyor. Bu dünyanın egeme-
ni[u] şimdi dışarı atılacak. 32 Ben yer-
den yukarı kaldırıldığım zaman bütün

t *12:25* "Canını gözden çıkaran": Grekçe "Canından nefret eden". u *12:31* "Bu dünyanın egemeni": Şeytan. **12:8** Yas.15:11 **12:13** Mez.118:25-26 **12:14-15** Zek.9:9 **12:25** Mat.10:39; 16:25; Mar.8:35; Luk.9:24; 17:33

insanları kendime çekeceğim." 33İsa
bunu, nasıl öleceğini belirtmek için
söylüyordu.
34Kalabalık O'na şöyle karşılık ver-
di: "Kutsal Yasa'dan öğrendiğimize
göre Mesih* sonsuza dek kalacaktır.
Nasıl oluyor da sen, 'İnsanoğlu yukarı
kaldırılmalıdır' diyorsun? Kimdir bu
İnsanoğlu?"
35İsa, "Işık kısa bir süre daha ara-
nızdadır" dedi. "Karanlıkta kalma-
mak için ışığınız varken yürüyün.
Karanlıkta yürüyen nereye gittiğini
bilmez. 36Sizde ışık varken ışığa iman
edin ki, ışık oğulları olasınız."
İsa bu sözleri söyledikten sonra
uzaklaşıp onlardan gizlendi.

Halkın İnadı

37Gözleri önünde bunca doğaüs-
tü belirti gerçekleştirdiği halde O'na
iman etmediler. 38Bütün bunlar Pey-
gamber Yeşaya'nın söylediği şu söz
yerine gelsin diye oldu:

"Rab, verdiğimiz habere kim inandı?
Rab'bin gücü kime açıklandı?"

39-40İşte bu yüzden iman edemiyor-
lardı. Nitekim Yeşaya başka bir yerde
de şöyle demişti:

"Tanrı onların gözlerini kör etti
Ve yüreklerini nasırlaştırdı.
Öyle ki, gözleri görmesin,
Yürekleri anlamasın
Ve bana dönmesinler.
Dönselerdi, onları iyileştirirdim."

41Bunları söyleyen Yeşaya, İsa'nın
yüceliğini görmüş ve O'nun hakkında
konuşmuştu. 42Bununla birlikte, ön-
derlerin bile birçoğu İsa'ya iman etti.
Ama Ferisiler* yüzünden, havra dışı
edilmemek için iman ettiklerini açık-
ça söylemediler. 43Çünkü insandan ge-
len övgüyü, Tanrı'dan gelen övgüden
daha çok seviyorlardı.
44İsa yüksek sesle, "Bana iman eden
bana değil, beni gönderene iman etmiş
olur" dedi. 45"Beni gören beni gönde-
reni de görür. 46Bana iman eden hiç
kimse karanlıkta kalmasın diye, dün-
yaya ışık olarak geldim. 47Sözlerimi
işitip de onlara uymayanı ben yargıla-
mam. Çünkü ben dünyayı yargılama-
ya değil, dünyayı kurtarmaya geldim.
48Beni reddeden ve sözlerimi kabul
etmeyen kişiyi yargılayacak biri var.
O kişiyi son günde yargılayacak olan,
söylediğim sözdür. 49Çünkü ben ken-
diliğimden konuşmadım. Beni gönde-
ren Baba'nın kendisi ne söylemem ve
ne konuşmam gerektiğini bana buyur-
du. 50O'nun buyruğunun sonsuz ya-
şam olduğunu biliyorum. Bunun için
ne söylüyorsam, Baba'nın bana söyle-
diği gibi söylüyorum."

Alçakgönüllülük Örneği

13 Fısıh Bayramı'ndan* önceydi.
İsa, bu dünyadan ayrılıp Ba-
ba'ya gideceği saatin geldiğini biliyor-
du. Dünyada kendisine ait olanları hep
sevmişti; sonuna kadar da sevdi. 2Ak-
şam yemeği sırasında İblis, Simun İs-
kariot'un oğlu Yahuda'nın yüreğine
İsa'ya ihanet etme isteğini koymuştu bi-
le. 3İsa, Baba'nın her şeyi kendisine tes-
lim ettiğini, kendisinin Tanrı'dan çıkıp
geldiğini ve Tanrı'ya döneceğini bili-
yordu. 4Yemekten kalktı, üstlüğünü bir
yana koydu, bir havlu alıp beline doladı.
5Sonra bir leğene su doldurup öğrenci-
lerin ayaklarını yıkamaya ve beline do-
ladığı havluyla kurulamaya başladı.
6İsa, Simun Petrus'a geldi. Simun,
"Ya Rab, ayaklarımı sen mi yıkaya-
caksın?" dedi.
7İsa ona şu yanıtı verdi: "Ne yaptı-
ğımı şimdi anlayamazsın, ama sonra
anlayacaksın."

12:34 Mez.110:4; Yşa.9:7; Hez.37:25; Dan.7:14 **12:38** Yşa.53:1 **12:39-40** Yşa.6:10

8 Petrus, "Benim ayaklarımı asla yı-
kamayacaksın!" dedi.
İsa, "Yıkamazsam yanımda yerin
olmaz" diye yanıtladı.
9 Simun Petrus, "Ya Rab, o halde
yalnız ayaklarımı değil, ellerimi ve
başımı da yıka!" dedi.
10 İsa ona dedi ki, "Yıkanmış olan ta-
mamen temizdir; ayaklarının yıkan-
masından başka şeye ihtiyacı yoktur.
Sizler temizsiniz, ama hepiniz değil."
11 İsa, kendisine kimin ihanet edeceği-
ni biliyordu. Bu nedenle, "Hepiniz te-
miz değilsiniz" demişti.
12 Onların ayaklarını yıkadıktan son-
ra giyinip yine sofraya oturdu. "Size
ne yaptığımı anlıyor musunuz?" de-
di. 13 "Siz beni Öğretmen ve Rab diye
çağırıyorsunuz. Doğru söylüyorsunuz,
öyleyim. 14 Ben Rab ve Öğretmen ol-
duğum halde ayaklarınızı yıkadım; öy-
leyse, sizler de birbirinizin ayaklarını
yıkamalısınız. 15 Size yaptığımın aynı-
sını yapmanız için bir örnek gösterdim.
16 Size doğrusunu söyleyeyim, köle
efendisinden, elçi de kendisini gönde-
renden üstün değildir. 17 Bildiğiniz bu
şeyleri yaparsanız, ne mutlu size!"

İsa'ya İhanet

(Mat.26:20-25; Mar.14:17-21; Luk.22:21-23)

18 "Hepiniz için söylemiyorum, ben
seçtiklerimi bilirim. Ama, 'Ekmeği-
mi yiyen bana ihanet etti[ü]' diyen Kut-
sal Yazı'nın yerine gelmesi için böyle
olacak. 19 Size şimdiden, bunlar olma-
dan önce söylüyorum ki, bunlar olun-
ca, benim O olduğuma[v] inanasınız.
20 Size doğrusunu söyleyeyim, benim
gönderdiğim herhangi bir kimseyi ka-
bul eden beni kabul etmiş olur. Beni
kabul eden de beni göndereni kabul
etmiş olur."

21 İsa bunları söyledikten sonra ru-
hunda derin bir sıkıntı duydu. Açıkça
konuşarak, "Size doğrusunu söyleye-
yim, sizden biri bana ihanet edecek"
dedi.
22 Öğrenciler, kimden söz ettiği-
ni merak ederek birbirlerine baktılar.
23 Öğrencilerinden biri İsa'nın göğsüne
yaslanmıştı. İsa onu severdi. 24 Simun
Petrus bu öğrenciye, kimden söz etti-
ğini İsa'ya sorması için işaret etti. 25 O
da İsa'nın göğsüne yaslanmış durum-
da, "Ya Rab, kimdir o?" diye sordu.
26 İsa, "Lokmayı sahana batırıp kime
verirsem odur" diye yanıtladı. Sonra
lokmayı batırıp Simun İskariot'un oğ-
lu Yahuda'ya verdi. 27 Yahuda lokmayı
alır almaz Şeytan onun içine girdi. İsa
da ona, "Yapacağını tez yap!" dedi.
28 Sofrada oturanların hiçbiri, İsa'nın
ona bu sözleri neden söylediğini an-
lamadı. 29 Para kutusu Yahuda'da ol-
duğundan, bazıları İsa'nın ona, "Bay-
ram için bize gerekli şeyleri al" ya da,
"Yoksullara bir şey ver" demek iste-
diğini sandılar. 30 Yahuda lokmayı al-
dıktan hemen sonra dışarı çıktı. Ge-
ce olmuştu.

Birbirinizi Sevin

31 Yahuda dışarı çıkınca İsa, "İnsa-
noğlu* şimdi yüceltildi" dedi. "Tanrı
da O'nda yüceltildi. 32 Tanrı O'nda yü-
celtildiğine göre, Tanrı da O'nu ken-
dinde yüceltecek. Hem de hemen yü-
celtecektir. 33 Çocuklar! Kısa bir süre
daha sizinleyim. Beni arayacaksınız,
ama Yahudiler'e söylediğim gibi, şim-
di size de söylüyorum, benim gidece-
ğim yere siz gelemezsiniz. 34 Size ye-
ni bir buyruk veriyorum: Birbirinizi
sevin. Sizi sevdiğim gibi siz de bir-
birinizi sevin. 35 Birbirinize sevginiz

ü *13:18* "Bana ihanet etti": Grekçe "Bana karşı ökçesini kaldırdı". v *13:19* "Benim O olduğuma": Grekçe "Ben olduğuma" (bkz. Çık.3:14).

13:12-15 Luk.22:27 **13:16** Mat.10:24; Luk.6:40; Yu.15:20 **13:18** Mez.41:9
13:20 Mat.10:40; Mar.9:37; Luk.9:47-48; 10:16 **13:33** Yu.7:34
13:34 Yu.15:12,17; 1Yu.3:23; 2Yu.5

olursa, herkes bununla benim öğren-
cilerim olduğunuzu anlayacaktır."

Petrus, İsa'yı İnkâr Edecek

(Mat.26:31-35; Mar.14:27-31; Luk.22:31-34)

36 Simun Petrus O'na, "Ya Rab, ne-
reye gidiyorsun?" diye sordu.
İsa, "Gideceğim yere şimdi ardım-
dan gelemezsin, ama sonra gelecek-
sin" diye yanıtladı.
37 Petrus, "Ya Rab, neden şimdi se-
nin ardından gelemeyeyim? Senin
için canımı veririm!" dedi.
38 İsa şöyle yanıtladı: "Benim için
canını mı vereceksin? Sana doğrusu-
nu söyleyeyim, horoz ötmeden beni
üç kez inkâr edeceksin."

İsa - Tanrı'ya Giden Yol

14 "Yüreğiniz sıkılmasın. Tanrı'ya
iman edin, bana da iman edin.
2 Babam'ın evinde kalacak çok yer var.
Öyle olmasa size söylerdim. Çünkü si-
ze yer hazırlamaya gidiyorum. 3 Gider
ve size yer hazırlarsam, siz de benim
bulunduğum yerde olasınız diye yine
gelip sizi yanıma alacağım. 4 Benim gi-
deceğim yerin yolunu biliyorsunuz."
5 Tomas, "Ya Rab, senin nereye gi-
deceğini bilmiyoruz, yolu nasıl bile-
biliriz?" dedi.
6 İsa, "Yol, gerçek ve yaşam Ben'im"
dedi. "Benim aracılığım olmadan Ba-
ba'ya kimse gelemez. 7 Beni tanısaydı-
nız, Babam'ı da tanırdınız. Artık O'nu
tanıyorsunuz, O'nu gördünüz."
8 Filipus, "Ya Rab, bize Baba'yı gös-
ter, bu bize yeter" dedi.
9 İsa, "Filipus" dedi, "Bunca zaman-
dır sizinle birlikteyim. Beni daha tanı-
madın mı? Beni görmüş olan, Baba'yı
görmüştür. Sen nasıl, 'Bize Baba'yı
göster' diyorsun? 10 Benim Baba'da,
Baba'nın da bende olduğuna inan-
mıyor musun? Size söylediğim söz-
leri kendiliğimden söylemiyorum,
ama bende yaşayan Baba kendi işle-
rini yapıyor. 11 Bana iman edin; ben
Baba'dayım, Baba da bendedir. Hiç
değilse bu işlerden dolayı iman edin.
12 Size doğrusunu söyleyeyim, benim
yaptığım işleri, bana iman eden de ya-
pacak; hatta daha büyüklerini yapa-
caktır. Çünkü ben Baba'ya gidiyorum.
13 Baba Oğul'da yüceltilsin diye, be-
nim adımla dilediğiniz her şeyi yapa-
cağım. 14 Benim adımla benden ne di-
lerseniz yapacağım."

Kutsal Ruh

15 "Beni seviyorsanız, buyruklarımı
yerine getirirsiniz. 16-17 Ben de Baba'dan
dileyeceğim. O sonsuza dek sizinle bir-
likte olsun diye size başka bir Yardım-
cı*, Gerçeğin Ruhu'nu verecek. Dünya
O'nu kabul edemez. Çünkü O'nu ne gö-
rür, ne de tanır. Siz O'nu tanıyorsunuz.
Çünkü O aranızda yaşıyor ve içinizde
olacaktır. 18 Sizi öksüz bırakmayaca-
ğım, size geri döneceğim. 19 Az sonra
dünya artık beni görmeyecek, ama siz
beni göreceksiniz. Ben yaşadığım için
siz de yaşayacaksınız. 20 O gün anlaya-
caksınız ki, ben Babam'dayım, siz ben-
desiniz, ben de sizdeyim. 21 Kim buy-
ruklarımı bilir ve yerine getirirse, işte
beni seven odur. Beni seveni Babam
da sevecektir. Ben de onu seveceğim
ve kendimi ona göstereceğim."
22 Yahuda –İskariot değil– O'na, "Ya
Rab, nasıl olur da kendini dünyaya
göstermeyip bize göstereceksin?" di-
ye sordu.
23 İsa ona şu karşılığı verdi: "Beni se-
ven sözüme uyar, Babam da onu se-
ver. Biz de ona gelir, onunla birlikte
yaşarız. 24 Beni sevmeyen, sözlerime
uymaz. İşittiğiniz söz benim değil, be-
ni gönderen Baba'nındır.
25 "Ben daha aranızdayken size bun-
ları söyledim. 26 Ama Baba'nın benim
adımla göndereceği Yardımcı, Kutsal
Ruh, size her şeyi öğretecek, bütün
söylediklerimi size hatırlatacak. 27 Si-

ze esenlik bırakıyorum, size kendi
esenliğimi veriyorum. Ben size dün-
yanın verdiği gibi vermiyorum. Yüre-
ğiniz sıkılmasın ve korkmasın. [28]Size,
'Gidiyorum, ama yanınıza döneceğim'
dediğimi işittiniz. Beni sevseydiniz,
Baba'ya gideceğim için sevinirdiniz.
Çünkü Baba benden üstündür. [29]Bun-
ları size şimdiden, her şey olup bit-
meden önce söyledim. Öyle ki, bun-
lar olunca inanasınız. [30]Artık sizinle
uzun uzun konuşmayacağım. Çünkü
bu dünyanın egemeni[y] geliyor. Onun
benim üzerimde hiçbir yetkisi yoktur.
[31]Ama dünyanın, Baba'yı sevdiğimi ve
Baba'nın bana buyurduğu her şeyi ye-
rine getirdiğimi anlamasını istiyorum.
Haydi kalkın, buradan gidelim."

Asma ile Çubuklar

15 "Ben gerçek asmayım ve Ba-
bam bağcıdır. [2]Bende meyve
vermeyen her çubuğu kesip atar, mey-
ve veren her çubuğu ise daha çok mey-
ve versin diye budayıp temizler. [3]Size
söylediğim sözle siz şimdiden temiz-
siniz. [4]Bende kalın, ben de sizde kala-
yım. Çubuk asmada kalmazsa kendi-
liğinden meyve veremez. Bunun gibi,
siz de bende kalmazsanız meyve ve-
remezsiniz. [5]Ben asmayım, siz çubuk-
larsınız. Bende kalan ve benim kendi-
sinde kaldığım kişi çok meyve verir.
Bensiz hiçbir şey yapamazsınız. [6]Bir
kimse bende kalmazsa, çubuk gibi dı-
şarı atılır ve kurur. Böylelerini toplar,
ateşe atıp yakarlar. [7]Eğer bende kalır-
sanız ve sözlerim sizde kalırsa, ne is-
terseniz dileyin, size verilecektir. [8]Ba-
bam çok meyve vermenizle yüceltilir.
Böylelikle öğrencilerim olursunuz.

[9]"Baba'nın beni sevdiği gibi, ben de
sizi sevdim. Benim sevgimde kalın.
[10]Eğer buyruklarımı yerine getirirse-
niz sevgimde kalırsınız, tıpkı benim
de Babam'ın buyruklarını yerine ge-
tirdiğim ve sevgisinde kaldığım gibi...
[11]Bunları size, sevincim sizde olsun
ve sevinciniz tamamlansın diye söy-
ledim. [12]Benim buyruğum şudur: Sizi
sevdiğim gibi birbirinizi sevin. [13]Hiç
kimsede, insanın, dostları uğruna ca-
nını vermesinden daha büyük bir sev-
gi yoktur. [14]Size buyurduklarımı ya-
parsanız, benim dostlarım olursunuz.
[15]Artık size kul demiyorum. Çünkü
kul efendisinin ne yaptığını bilmez.
Size dost dedim. Çünkü Babam'dan
bütün işittiklerimi size bildirdim.
[16]Siz beni seçmediniz, ben sizi seçtim.
Gidip meyve veresiniz, meyveniz de
kalıcı olsun diye sizi ben atadım. Öyle
ki, benim adımla Baba'dan ne dilerse-
niz size versin. [17]Size şu buyruğu ve-
riyorum: Birbirinizi sevin!"

Dünyanın Nefreti

[18]"Dünya sizden nefret ederse, siz-
den önce benden nefret etmiş olduğu-
nu bilin. [19]Dünyadan olsaydınız, dün-
ya kendisine ait olanı severdi. Ne var
ki, dünyanın değilsiniz; ben sizi dün-
yadan seçtim. Bunun için dünya siz-
den nefret ediyor. [20]Size söylediğim
sözü hatırlayın: 'Köle efendisinden
üstün değildir.' Bana zulmettilerse,
size de zulmedecekler. Benim sözü-
me uydularsa, sizinkine de uyacaklar.
[21]Bütün bunları size benim adımdan
ötürü yapacaklar. Çünkü beni gön-
dereni tanımıyorlar. [22]Eğer gelmemiş
ve onlara söylememiş olsaydım, gü-
nahları olmazdı; ama şimdi günahla-
rı için özürleri yoktur. [23]Benden nef-
ret eden, Babam'dan da nefret eder.
[24]Başka hiç kimsenin yapmadığı iş-
leri onların arasında yapmamış ol-
saydım, günahları olmazdı. Şimdiy-
se yaptıklarımı gördükleri halde hem
benden hem de Babam'dan nefret etti-

y *14:30* "Bu dünyanın egemeni": Şeytan.
15:12 Yu.13:34; 15:17; 1Yu.3:23; 2Yu.5 **15:20** Mat.10:24; Luk.6:40; Yu.13:16

ler. [25]Bu, yasalarında yazılı, 'Yok yere
benden nefret ettiler' sözü yerine gel-
sin diye oldu.

[26]"Baba'dan size göndereceğim Yar-
dımcı*, yani Baba'dan çıkan Gerçe-
ğin Ruhu geldiği zaman, bana tanıklık
edecek. [27]Siz de tanıklık edeceksiniz.
Çünkü başlangıçtan beri benimle bir-
liktesiniz.

16 "Bunları size, sendeleyip düş-
meyesiniz diye söyledim. [2]Sizi
havra dışı edecekler. Evet, öyle bir saat
geliyor ki, sizi öldüren herkes Tanrı'ya
hizmet ettiğini sanacak. [3]Bunları,
Baba'yı ve beni tanımadıkları için ya-
pacaklar. [4]Bunları size şimdiden bil-
diriyorum. Öyle ki, saati gelince bun-
ları size söylediğimi hatırlayasınız.
Başlangıçta bunları size söylemedim.
Çünkü sizinle birlikteydim."

Kutsal Ruh'un İşleyişi

[5]"Şimdiyse beni gönderenin yanına
gidiyorum. Ne var ki, içinizden hiç-
biri bana, 'Nereye gidiyorsun?' diye
sormuyor. [6]Ama bunları söylediğim
için yüreğiniz kederle doldu. [7]Size
gerçeği söylüyorum, benim gidişim
sizin yararınızadır. Gitmezsem, Yar-
dımcı* size gelmez. Ama gidersem,
O'nu size gönderirim. [8]O gelince gü-
nah, doğruluk ve gelecek yargı konu-
sunda dünyayı suçlu olduğuna ikna
edecektir: [9]Günah konusunda, çünkü
bana iman etmezler; [10]doğruluk ko-
nusunda, çünkü Baba'ya gidiyorum,
artık beni görmeyeceksiniz; [11]yargı
konusunda, çünkü bu dünyanın ege-
meni[z] yargılanmış bulunuyor.

[12]"Size daha çok söyleyeceklerim
var, ama şimdi bunlara dayanamaz-
sınız. [13]Ne var ki O, yani Gerçeğin
Ruhu gelince, sizi tüm gerçeğe yönel-
tecek. Çünkü kendiliğinden konuş-
mayacak, yalnız duyduklarını söy-
leyecek ve gelecekte olacakları size
bildirecek. [14]O beni yüceltecek. Çün-
kü benim olandan alıp size bildirecek.
[15]Baba'nın nesi varsa benimdir. 'Be-
nim olandan alıp size bildirecek' de-
memin nedeni budur.

[16]"Kısa süre sonra beni artık gör-
meyeceksiniz; yine kısa süre sonra
beni göreceksiniz."

Kederiniz Sevince Dönüşecek

[17]Öğrencilerinden bazıları birbirleri-
ne, "Ne demek istiyor?" diye sordular.
" 'Kısa süre sonra beni görmeyeceksi-
niz; yine kısa süre sonra beni görecek-
siniz' diyor. Ayrıca, 'Çünkü Baba'ya
gidiyorum' diyor." [18]Onun için, "Bu
'kısa süre' dediği nedir? Söylediklerini
anlamıyoruz" deyip durdular.

[19]İsa kendisine soru sormak istedik-
lerini anladı. Onlara dedi ki, " 'Kı-
sa süre sonra beni görmeyeceksiniz;
yine kısa süre sonra beni göreceksi-
niz' dememi mi tartışıyorsunuz? [20]Si-
ze doğrusunu söyleyeyim, siz ağlayıp
yas tutacaksınız, dünya ise sevinecek-
tir. Kederleneceksiniz, ama kederiniz
sevince dönüşecek. [21]Kadın doğum
yapacağı zaman ağrı çeker. Çünkü sa-
ati gelmiştir. Ama doğurunca, dün-
yaya bir çocuk getirmenin sevinciy-
le çektiği acıyı unutur. [22]Bunun gibi,
siz de şimdi kederleniyorsunuz, ama
sizi yine göreceğim. O zaman yürek-
ten sevineceksiniz. Sevincinizi kim-
se sizden alamaz. [23]O gün bana hiçbir
şey sormayacaksınız. Size doğrusunu
söyleyeyim, benim adımla Baba'dan
ne dilerseniz, size verecektir. [24]Şim-
diye dek benim adımla bir şey dile-
mediniz. Dileyin, alacaksınız. Öyle
ki, sevinciniz tam olsun.

[25]"Size bunları örneklerle anlattım.
Öyle bir saat geliyor ki, artık örnek-
lerle konuşmayacağım; Baba'yı size
açıkça tanıtacağım. [26]O gün dileye-

z *16:11* "Bu dünyanın egemeni": Şeytan. **15:25** Mez.35:19; 69:4

ceğinizi benim adımla dileyeceksiniz.
Sizin için Baba'dan istekte bulunaca-
ğımı söylemiyorum. 27Çünkü beni
sevdiğiniz ve Baba'dan çıkıp geldiği-
me iman ettiğiniz için Baba'nın ken-
disi sizi seviyor. 28Ben Baba'dan çıkıp
dünyaya geldim. Şimdi dünyayı bıra-
kıp Baba'ya dönüyorum."

29Öğrencileri, "İşte, şimdi açıkça
konuşuyorsun, hiç örnek kullanmı-
yorsun" dediler. 30"Şimdi senin her şe-
yi bildiğini anlıyoruz. Kimsenin sana
soru sormasına gerek yok. Tanrı'dan
geldiğine bunun için iman ediyoruz."

31İsa onlara, "Şimdi iman ediyor
musunuz?" diye karşılık verdi. 32"İş-
te, hepinizin evlerinize gitmek üzere
dağılacağınız ve beni yalnız bırakaca-
ğınız saat geliyor, geldi bile. Ama ben
yalnız değilim, Baba benimle birlik-
tedir. 33Bunları size, bende esenliği-
niz olsun diye söyledim. Dünyada sı-
kıntınız olacak. Ama cesur olun, ben
dünyayı yendim!"

İsa Dua Ediyor

17 İsa bunları söyledikten sonra,
gözlerini gökyüzüne kaldırıp
şöyle dedi: "Baba, saat geldi. Oğlun'u
yücelt ki, Oğul da seni yüceltsin. 2Çün-
kü sen O'na bütün insanlık üzerinde
yetki verdin. Öyle ki, O'na verdikleri-
nin hepsine sonsuz yaşam versin. 3Son-
suz yaşam, tek gerçek Tanrı olan seni
ve gönderdiğin İsa Mesih'i tanımaları-
dır. 4Yapmam için bana verdiğin işi ta-
mamlamakla seni yeryüzünde yücelt-
tim. 5Baba, dünya var olmadan önce
ben senin yanındayken sahip olduğum
yücelikle şimdi beni yanında yücelt.

6"Dünyadan bana verdiğin insan-
lara senin adını açıkladım. Onlar se-
nindiler, bana verdin ve senin sözüne
uydular. 7Bana verdiğin her şeyin sen-
den olduğunu şimdi biliyorlar. 8Çün-
kü bana ilettiğin sözleri onlara ilettim,
onlar da kabul ettiler. Senden çıkıp
geldiğimi gerçekten anladılar, beni
senin gönderdiğine iman ettiler. 9On-
lar için istekte bulunuyorum. Dünya
için değil, bana verdiğin kimseler için
istekte bulunuyorum. Çünkü onlar se-
nindir. 10Benim olan her şey senindir,
seninkiler de benimdir. Ben onlar-
da yüceltildim. 11Ben artık dünyada
değilim, ama onlar dünyadalar. Ben
sana geliyorum. Kutsal Baba, onla-
rı bana verdiğin kendi adınla koru ki,
bizim gibi bir olsunlar. 12Kendileriyle
birlikte olduğum sürece, bana verdi-
ğin kendi adınla onları esirgeyip ko-
rudum. Kutsal Yazı yerine gelsin diye,
mahva giden adamdan[a] başka içlerin-
den hiçbiri mahvolmadı.

13"İşte şimdi sana geliyorum. Se-
vincimin onlarda tamamlanması için
bunları ben dünyadayken söylüyo-
rum. 14Ben onlara senin sözünü ilet-
tim, dünya ise onlardan nefret etti.
Çünkü ben dünyadan olmadığım gibi,
onlar da dünyadan değiller. 15Onları
dünyadan uzaklaştırmanı değil, kötü
olandan* korumanı istiyorum. 16Ben
dünyadan olmadığım gibi, onlar da
dünyadan değiller. 17Onları gerçekle
kutsal kıl. Senin sözün gerçektir. 18Sen
beni dünyaya gönderdiğin gibi, ben de
onları dünyaya gönderdim. 19Onlar da
gerçekle kutsal kılınsınlar diye kendi-
mi onların uğruna adıyorum[b].

20-21"Yalnız onlar için değil, onların
sözüyle bana iman edenler için de is-
tekte bulunuyorum, hepsi bir olsunlar.
Baba, senin bende olduğun ve benim
sende olduğum gibi, onlar da bizde ol-
sunlar. Dünya da beni senin gönderdi-
ğine iman etsin. 22Bana verdiğin yü-
celiği onlara verdim. Öyle ki, bizim
bir olduğumuz gibi bir olsunlar. 23Ben
onlarda, sen bende olmak üzere tam

a *17:12* "Mahva giden adamdan": Grekçe "Mahv oğlundan". **b** *17:19* "Adıyorum" ya da "Kutsal kılıyorum". **17:12** Mez.41:9; Yu.13:18

bir birlik içinde bulunsunlar ki, dün-
ya beni senin gönderdiğini, beni sev-
diğin gibi onları da sevdiğini anlasın.
24 Baba, bana verdiklerinin de bulun-
duğum yerde benimle birlikte olma-
larını ve benim yüceliğimi, bana ver-
diğin yüceliği görmelerini istiyorum.
Çünkü dünyanın kuruluşundan önce
sen beni sevdin. 25 Adil Baba, dünya
seni tanımıyor, ama ben seni tanıyo-
rum. Bunlar da beni senin gönderdiği-
ni biliyorlar. 26 Bana beslediğin sevgi
onlarda olsun, ben de onlarda olayım
diye senin adını onlara bildirdim ve
bildirmeye devam edeceğim."

İsa Tutuklanıyor

(Mat.26:47-56; Mar.14:43-50; Luk.22:47-53)

18 İsa bu sözleri söyledikten son-
ra öğrencileriyle birlikte dışarı
çıkıp Kidron Vadisi'nin ötesine geçti.
Orada bir bahçe vardı. İsa'yla öğren-
cileri bu bahçeye girdiler. 2 O'na iha-
net eden Yahuda da burayı biliyordu.
Çünkü İsa, öğrencileriyle orada sık
sık buluşurdu. 3 Böylece Yahuda ya-
nına bir bölük askerle başkâhinlerin
ve Ferisiler'in* gönderdiği görevlileri
alarak oraya geldi. Onların ellerinde
fenerler, meşaleler ve silahlar vardı.
4 İsa, başına geleceklerin hepsini bi-
liyordu. Öne çıkıp onlara, "Kimi arı-
yorsunuz?" diye sordu.
5 "Nasıralı İsa'yı" diye karşılık ver-
diler.
İsa onlara, "Benim" dedi.
O'na ihanet eden Yahuda da onlarla
birlikte duruyordu. 6 İsa, "Benim" de-
yince gerileyip yere düştüler.
7 Bunun üzerine İsa onlara yine,
"Kimi arıyorsunuz?" diye sordu.
"Nasıralı İsa'yı" dediler.
8 İsa, "Size söyledim, benim" dedi.
"Eğer beni arıyorsanız, bunları bıra-
kın gitsinler." 9 Kendisinin daha önce
söylediği, "Senin bana verdiklerinden
hiçbirini yitirmedim" şeklindeki sözü
yerine gelsin diye böyle konuştu.
10 Simun Petrus yanında taşıdığı kılı-
cı çekti, başkâhinin Malkus adındaki
kölesine vurup sağ kulağını kopardı.
11 İsa Petrus'a, "Kılıcını kınına koy!
Baba'nın bana verdiği kâseden* içme-
yeyim mi?" dedi.
12 Bunun üzerine komutanla buyru-
ğundaki asker bölüğü ve Yahudi gö-
revliler İsa'yı tutup bağladılar. 13 O'nu
önce, o yıl başkâhin olan Kayafa'nın
kayınbabası Hanan'a götürdüler. 14 Hal-
kın uğruna bir tek adamın ölmesinin
daha uygun olacağını Yahudi yetkili-
lere telkin eden Kayafa idi.

Petrus'un İlk İnkârı

(Mat.26:69-70; Mar.14:66-68; Luk.22:55-57)

15 Simun Petrus'la başka bir öğren-
ci İsa'nın ardından gidiyorlardı. O öğ-
renci başkâhinin tanıdığı olduğu için
İsa'yla birlikte başkâhinin avlusuna
girdi. 16 Petrus ise dışarıda, kapının ya-
nında duruyordu. Başkâhinin tanıdı-
ğı öğrenci dışarı çıkıp kapıcı kızla ko-
nuştu ve Petrus'u içeri getirdi. 17 Kapıcı
kız Petrus'a, "Sen de bu adamın öğren-
cilerinden değil misin?" diye sordu.
Petrus, "Hayır, değilim" dedi.
18 Hava soğuk olduğu için köleler
ve nöbetçiler yaktıkları kömür ateşi-
nin çevresinde durmuş ısınıyorlardı.
Petrus da onlarla birlikte ayakta ısı-
nıyordu.

Başkâhinin Soruşturması

(Mat.26:59-66; Mar.14:55-64; Luk.22:66-71)

19 Başkâhin İsa'ya, öğrencileri ve öğ-
retisiyle ilgili sorular sordu. 20 İsa onu
şöyle yanıtladı: "Ben söylediklerimi
dünyaya açıkça söyledim. Her zaman
bütün Yahudiler'in toplandıkları hav-
ralarda ve tapınakta öğrettim. Gizli
hiçbir şey söylemedim. 21 Beni neden
sorguya çekiyorsun? Konuştuklarımı

18:11 Mat.26:39; Mar.14:36; Luk.22:41-42 **18:14** Yu.11:49-50

işitenlerden sor. Onlar ne söylediğimi biliyorlar."
22 İsa bunları söyleyince, yanında duran görevlilerden biri, "Başkâhine nasıl böyle karşılık verirsin?" diyerek O'na bir tokat attı.
23 İsa ona, "Eğer yanlış bir şey söyledimse, yanlışımı göster!" diye yanıtladı. "Ama söylediklerim doğruysa, niçin bana vuruyorsun?"
24 Bunun üzerine Hanan, O'nu bağlı olarak Başkâhin Kayafa'ya gönderdi.

Petrus'un İkinci ve Üçüncü İnkârı

(Mat.26:71-75; Mar.14:69-72; Luk.22:58-62)

25 Simun Petrus hâlâ ateşin yanında durmuş ısınıyordu. O'na, "Sen de O'nun öğrencilerinden değil misin?" dediler.
"Hayır, değilim" diyerek inkâr etti.
26 Başkâhinin kölelerinden biri, Petrus'un, kulağını kestiği adamın akrabasıydı. Bu köle Petrus'a, "Bahçede, seni O'nunla birlikte görmedim mi?" diye sordu.
27 Petrus yine inkâr etti ve tam o anda horoz öttü.

İsa, Vali Pilatus'un Önünde

(Mat.27:1-2,11-31; Mar.15:1-20; Luk.23:1-5,13-25)

28 Sabah erkenden Yahudi yetkililer İsa'yı Kayafa'nın yanından alarak vali konağına götürdüler. Dinsel kuralları bozmamak[c] ve Fısıh* yemeğini yiyebilmek için kendileri vali konağına
girmediler. 29 Bunun üzerine Pilatus dışarı çıkıp yanlarına geldi. "Bu adamı neyle suçluyorsunuz?" diye sordu.
30 Ona şu karşılığı verdiler: "Bu adam kötülük eden biri olmasaydı, O'nu sana getirmezdik."
31 Pilatus, "O'nu siz alın, kendi yasanıza göre yargılayın" dedi.
Yahudi yetkililer, "Bizim hiç kimseyi ölüm cezasına çarptırmaya yetkimiz yok" dediler.
32 Bu, İsa'nın nasıl öleceğini belirtmek için söylediği sözler yerine gelsin diye oldu.
33 Pilatus yine vali konağına girdi. İsa'yı çağırıp O'na, "Sen Yahudiler'in Kralı mısın?" diye sordu.
34 İsa şöyle karşılık verdi: "Bunu kendiliğinden mi söylüyorsun, yoksa başkaları mı sana söyledi?"
35 Pilatus, "Ben Yahudi miyim?" dedi. "Seni bana kendi ulusun ve başkâhinlerin teslim ettiler. Ne yaptın?"
36 İsa, "Benim krallığım bu dünyadan değildir" diye karşılık verdi. "Krallığım bu dünyadan olsaydı, yandaşlarım, Yahudi yetkililere teslim edilmemem için savaşırlardı. Oysa benim krallığım buradan değildir."
37 Pilatus, "Demek sen bir kralsın, öyle mi?" dedi.
İsa, "Kral olduğumu sen söylüyorsun" karşılığını verdi. "Ben gerçeğe tanıklık etmek için doğdum, bunun için dünyaya geldim. Gerçekten yana olan herkes benim sesimi işitir."
38 Pilatus O'na, "Gerçek nedir?" diye sordu.
Bunu söyledikten sonra Pilatus yine dışarıya, Yahudiler'in yanına çıktı. Onlara, "Ben O'nda hiçbir suç görmüyo-
rum" dedi. 39 "Ama sizin bir geleneğiniz var, her Fısıh Bayramı'nda sizin için birini salıveriyorum. Yahudiler'in Kralı'nı sizin için salıvermemi ister misiniz?"
40 Onlar yine, "Bu adamı değil, Barabba'yı isteriz!" diye bağrıştılar.
Oysa Barabba bir haydututtu.

İsa Ölüme Mahkûm Ediliyor

19 O zaman Pilatus İsa'yı tutup kamçılattı. 2 Askerler de diken-

c *18:28* "Dinsel kuralları bozmamak": Grekçe "Kirlenmemek". Yahudi olmayanlarla yakın ilişkilerde bulunan Yahudiler dinsel açıdan kirli sayılır, kutsal Fısıh Bayramı'nı kutlayamazdı.
18:32 Yu.3:14; 12:32

lerden bir taç örüp O'nun başına ge-
çirdiler. Sonra O'na mor bir kaftan
giydirdiler. 3Önüne geliyor, "Selam,
ey Yahudiler'in Kralı!" diyor, yüzü-
ne tokat atıyorlardı.
4Pilatus yine dışarı çıktı. Yahudiler'e,
"İşte, O'nu dışarıya, size getiriyorum.
O'nda hiçbir suç bulmadığımı bilesi-
niz" dedi.
5Böylece İsa, başındaki dikenli taç
ve üzerindeki mor kaftanla dışarı çıktı.
Pilatus onlara, "İşte o adam!" dedi.
6Başkâhinler ve görevliler İsa'yı gö-
rünce, "Çarmıha ger, çarmıha ger!"
diye bağrıştılar.
Pilatus, "O'nu siz alıp çarmıha ge-
rin!" dedi. "Ben O'nda bir suç bula-
mıyorum!"
7Yahudiler şu karşılığı verdiler: "Bi-
zim bir yasamız var, bu yasaya göre
O'nun ölmesi gerekir. Çünkü kendi-
sinin Tanrı Oğlu olduğunu ileri sürü-
yor."
8Pilatus bu sözü işitince daha çok
korktu. 9Yine vali konağına girip İsa'ya,
"Sen nereden geliyorsun?" diye sordu.
İsa ona yanıt vermedi.
10Pilatus, "Benimle konuşmayacak
mısın?" dedi. "Seni salıvermeye de,
çarmıha germeye de yetkim olduğu-
nu bilmiyor musun?"
11İsa, "Sana gökten verilmeseydi,
benim üzerimde hiçbir yetkin olmaz-
dı" diye karşılık verdi. "Bu nedenle
beni sana teslim edenin günahı daha
büyüktür."
12Bunun üzerine Pilatus İsa'yı sa-
lıvermek istedi. Ama Yahudiler, "Bu
adamı salıverirsen, Sezar'ın* dostu
değilsin!" diye bağrıştılar. "Kral ol-
duğunu ileri süren herkes Sezar'a kar-
şı gelmiş olur."
13Pilatus bu sözleri işitince İsa'yı dı-
şarı çıkardı. Taş Döşemeç –İbranice'de*
Gabbata– denilen yerde yargı kürsü-
süne oturdu. 14Fısıh Bayramı'na* Ha-
zırlık Günü'ydü*. Saat* on iki sula-
rıydı. Pilatus Yahudiler'e, "İşte, sizin
Kralınız!" dedi.
15Onlar, "Yok et O'nu! Yok et, çar-
mıha ger!" diye bağrıştılar.
Pilatus, "Kralınızı mı çarmıha ge-
reyim?" diye sordu.
Başkâhinler, "Sezar'dan başka kra-
lımız yok!" karşılığını verdiler. 16Bu-
nun üzerine Pilatus İsa'yı, çarmıha
gerilmek üzere onlara teslim etti.

İsa Çarmıha Geriliyor

(Mat.27:32-44; Mar.15:21-32; Luk.23:26-43)

17Askerler İsa'yı alıp götürdüler. İsa
çarmıhını kendisi taşıyıp Kafatası
–İbranice'de* Golgota– denilen yere
çıktı. 18Orada O'nu ve iki kişiyi daha
çarmıha gerdiler. Biri bir yanda, öbü-
rü öteki yanda, İsa ise ortadaydı. 19Pi-
latus bir de yafta yazıp çarmıhın üze-
rine astırdı. Yaftada şöyle yazılıydı:

NASIRALI İSA - YAHUDİLER'İN
KRALI

20İsa'nın çarmıha gerildiği yer kente
yakındı. Böylece İbranice, Latince ve
Grekçe yazılan bu yaftayı Yahudiler'in
birçoğu okudu. 21Bu yüzden Yahudi
başkâhinler Pilatus'a, " 'Yahudiler'in
Kralı' diye yazma," dediler. "Kendisi,
'Ben Yahudiler'in Kralı'yım dedi' diye
yaz."
22Pilatus, "Ne yazdımsa yazdım"
karşılığını verdi.
23Askerler İsa'yı çarmıha gerdikten
sonra giysilerini alıp her birine birer
pay düşecek biçimde dört parçaya
böldüler. Mintanını da aldılar. Min-
tan boydan boya tek parça dikişsiz
bir dokumaydı. 24Birbirlerine, "Bunu
yırtmayalım" dediler, "Kime düşecek
diye kura çekelim."
Bu olay, şu Kutsal Yazı yerine gel-
sin diye oldu:

ç *19:13* "Taş Döşeme": Yeruşalim'deki vali konağının taş döşenmiş avlusu. **19:24** Mez.22:18

"Giysilerimi aralarında paylaştılar,
Elbisem üzerine kura çektiler."

Bunları askerler yaptı. [25]İsa'nın çar-
mıhının yanında ise annesi, teyzesi,
Klopas'ın karısı Meryem ve Mecdelli
Meryem duruyordu. [26]İsa, annesiyle
sevdiği öğrencinin yakınında durdu-
ğunu görünce annesine, "Anne[d], işte
oğlun!" dedi. [27]Sonra öğrenciye, "İş-
te, annen!" dedi.

O andan itibaren bu öğrenci İsa'nın
annesini kendi evine aldı.

İsa'nın Ölümü

(Mat.27:45-56; Mar.15:33-41; Luk.23:44-49)

[28]Daha sonra İsa, her şeyin artık
tamamlandığını bilerek Kutsal Yazı
yerine gelsin diye, "Susadım!" dedi.
[29]Orada ekşi şarap dolu bir kap var-
dı. Şaraba batırılmış bir süngeri mer-
canköşk dalına takarak O'nun ağzına
uzattılar. [30]İsa şarabı tadınca, "Ta-
mamlandı!" dedi ve başını eğerek ru-
hunu teslim etti.

[31]Yahudi yetkililer Pilatus'tan çar-
mıha gerilenlerin bacaklarının kırıl-
masını ve cesetlerin kaldırılmasını is-
tediler. Hazırlık Günü* olduğundan,
cesetlerin Şabat Günü* çarmıhta kal-
masını istemiyorlardı. Çünkü o Şa-
bat Günü büyük bayramdı. [32]Bunun
üzerine askerler gidip birinci adamın,
sonra da İsa'yla birlikte çarmıha geri-
len öteki adamın bacaklarını kırdılar.
[33]İsa'ya gelince O'nun ölmüş olduğu-
nu gördüler. Bu yüzden bacaklarını
kırmadılar. [34]Ama askerlerden biri
O'nun böğrünü mızrakla deldi. Böğ-
ründen hemen kan ve su aktı. [35]Bu-
nu gören adam tanıklık etmiştir ve
tanıklığı doğrudur. Doğruyu söyledi-
ğini bilir. Siz de iman edesiniz diye
tanıklık etmiştir. [36]Bunlar, "O'nun bir
tek kemiği kırılmayacak" diyen Kut-
sal Yazı'nın yerine gelmesi için oldu.
[37]Yine başka bir Yazı'da, "Bedenini
deştiklerine bakacaklar" deniyor.

İsa'nın Gömülmesi

(Mat.27:57-61; Mar.15:42-47; Luk.23:50-56)

[38]Bundan sonra Aramatyalı Yu-
suf, İsa'nın cesedini kaldırmak için
Pilatus'a başvurdu. Yusuf, İsa'nın öğ-
rencisiydi, ama Yahudi yetkililerden
korktuğundan bunu gizli tutuyor-
du. Pilatus izin verince, Yusuf gelip
İsa'nın cesedini kaldırdı. [39]Daha önce
geceleyin İsa'nın yanına gelen Niko-
dim de otuz litre[e] kadar karışık mür*
ve sarısabır özü alarak geldi. [40]İkisi,
İsa'nın cesedini alıp Yahudiler'in göm-
me geleneğine uygun olarak onu ba-
haratla keten bezlere sardılar. [41]İsa'nın
çarmıha gerildiği yerde bir bahçe, bu
bahçenin içinde de henüz hiç kim-
senin konulmadığı yeni bir mezar*
vardı. [42]O gün Yahudiler'in Hazırlık
Günü'ydü*. Mezar da yakın olduğun-
dan İsa'yı oraya koydular.

İsa'nın Dirilişi

(Mat.28:1-8; Mar.16:1-8; Luk.24:1-12)

20 Haftanın ilk günü* erkenden,
ortalık daha karanlıkken Mec-
delli Meryem mezara gitti. Taşın me-
zarın girişinden kaldırılmış olduğu-
nu gördü. [2]Koşarak Simun Petrus'a
ve İsa'nın sevdiği öbür öğrenciye gel-
di. "Rab'bi mezardan almışlar, nereye
koyduklarını da bilmiyoruz" dedi.

[3]Bunun üzerine Petrus'la öteki öğ-
renci dışarı çıkıp mezara yöneldiler.
[4]İkisi birlikte koşuyordu. Ama öteki
öğrenci Petrus'tan daha hızlı koşarak
mezara önce vardı. [5]Eğilip içeri baktı,
keten bezleri orada serili gördü, ama
içeri girmedi. [6-7]Ardından Simun Pet-

d ***19:26*** "Anne": Grekçe "Kadın". **e** ***19:39*** "Otuz litre": Grekçe "Yüz litra" (bkz. Birimler Cetveli). **19:28** Mez.22:15; 69:21 **19:36** Çık.12:46; Say.9:12; Mez.34:20 **19:37** Zek.12:10; Va.1:7 **19:39** Yu.3:1-2

rus geldi ve mezara girdi. Orada serili
duran bezleri ve İsa'nın başına sarılmış olan peşkiri gördü. Peşkir keten
bezlerle birlikte değildi, ayrı bir yerde
dürülmüş duruyordu. [8]O zaman me-
zara ilk varan öteki öğrenci de içeri girdi. Olanları gördü ve iman etti.
[9]İsa'nın ölümden dirilmesi gerektiğini belirten Kutsal Yazı'yı henüz anlamamışlardı.

İsa, Mecdelli Meryem'e Görünüyor

(Mat.28:9-10; Mar.16:9-11)

[10]Bundan sonra öğrenciler yine ev-
lerine döndüler. [11]Meryem ise meza-
rın dışında durmuş ağlıyordu. Ağlarken eğilip mezarın içine baktı.
[12]Beyazlara bürünmüş iki melek gördü; biri İsa'nın cesedinin yattığı yerin başucunda, öteki ayakucunda oturuyordu.
[13]Meryem'e, "Kadın, niçin ağlıyorsun?" diye sordular.
Meryem, "Rabbim'i almışlar" dedi. "O'nu nereye koyduklarını bilmiyorum."
[14]Bunları söyledikten sonra arkası-
na döndü, İsa'nın orada, ayakta durduğunu gördü. Ama O'nun İsa olduğunu anlamadı.
[15]İsa, "Kadın, niçin ağlıyorsun?" dedi. "Kimi arıyorsun?"
Meryem O'nu bahçıvan sanarak, "Efendim" dedi, "Eğer O'nu sen götürdünse, nereye koyduğunu söyle de gidip O'nu alayım."
[16]İsa ona, "Meryem!" dedi.
O da döndü, İsa'ya İbranice*, "Rabbuni!" dedi. Rabbuni, öğretmenim demektir.
[17]İsa, "Bana dokunma!" dedi. "Çünkü daha Baba'nın yanına çıkmadım. Kardeşlerime git ve onlara söyle, benim Babam'ın ve sizin Babanız'ın, benim Tanrım'ın ve sizin Tanrınız'ın yanına çıkıyorum."
[18]Mecdelli Meryem öğrencilerin ya-
nına gitti. Onlara, "Rab'bi gördüm!" dedi. Sonra Rab'bin kendisine söylediklerini onlara anlattı.

İsa Öğrencilerine Görünüyor

(Mat.28:16-20; Mar.16:14-18; Luk.24:36-49)

[19]Haftanın o ilk günü akşam olunca, öğrencilerin Yahudi yetkililerden korkusu nedeniyle bulundukları yerin kapıları kapalıyken İsa geldi, ortalarında durup, "Size esenlik olsun!" dedi.
[20]Bunu söyledikten sonra onlara el-
lerini ve böğrünü gösterdi. Öğrenciler Rab'bi görünce sevindiler.
[21]İsa yi-
ne onlara, "Size esenlik olsun!" dedi. "Baba beni gönderdiği gibi, ben de sizi gönderiyorum."
[22]Bunu söyledik-
ten sonra onların üzerine üfleyerek, "Kutsal Ruh'u alın!" dedi.
[23]"Kimin
günahlarını bağışlarsanız, bağışlanmış olur; kimin günahlarını bağışlamazsanız, bağışlanmamış kalır."

İsa Tomas'a Görünüyor

[24]Onikiler'den* biri, "İkiz[f]" diye
anılan Tomas, İsa geldiğinde onlarla birlikte değildi.
[25]Öbür öğrenciler ona,
"Biz Rab'bi gördük!" dediler.
Tomas ise, "O'nun ellerinde çivilerin izini görmedikçe, çivilerin izine parmağımla dokunmadıkça ve elimi böğrüne sokmadıkça inanmam" dedi.
[26]Sekiz gün sonra İsa'nın öğrenci-
leri yine evdeydiler. Tomas da onlarla birlikteydi. Kapılar kapalıyken İsa gelip ortalarında durdu, "Size esenlik olsun!" dedi.
[27]Sonra Tomas'a, "Parmağını uzat" dedi, "Ellerime bak, elini uzat, böğrüme koy. İmansız olma, imanlı ol!"
[28]Tomas O'nu, "Rabbim ve Tanrım!"
diye yanıtladı.
[29]İsa, "Beni gördüğün için mi iman
ettin?" dedi. "Görmeden iman edenlere ne mutlu!"
[30]İsa, öğrencilerinin önünde, bu ki-
tapta yazılı olmayan başka birçok do-

f ***20:24*** "İkiz": Grekçe "Didimos". **20:23** Mat.16:19; 18:18

ğaüstü belirti gerçekleştirdi. [31]Ne var
ki yazılanlar, İsa'nın, Tanrı'nın Oğ-
lu Mesih* olduğuna iman edesiniz
ve iman ederek O'nun adıyla yaşama
kavuşasınız diye yazılmıştır.

İsa Göl Kenarında

21 [1-2]Bundan sonra İsa Taberiye
Gölü'nün kenarında öğrencile-
rine yine göründü. Bu da şöyle oldu:
Simun Petrus, "İkiz[g]" diye anılan To-
mas, Celile'nin Kana Köyü'nden Na-
tanel, Zebedi'nin oğulları ve İsa'nın
öğrencilerinden iki kişi daha birlikte
bulunuyorlardı. [3]Simun Petrus öteki-
lere, "Ben balık tutmaya gidiyorum"
dedi.

Onlar, "Biz de seninle geliyoruz"
dediler.

Dışarı çıkıp tekneye bindiler. Ama
o gece bir şey tutamadılar. [4]Sabah
olurken İsa kıyıda duruyordu. Ne var
ki öğrenciler, O'nun İsa olduğunu an-
lamadılar. [5]İsa, "Çocuklar, balığınız
yok mu?" diye sordu.

"Yok" dediler.

[6]İsa, "Ağı teknenin sağ yanına atın,
tutarsınız" dedi.

Bunun üzerine ağı attılar. O kadar
çok balık tuttular ki, artık ağı çeke-
mez olmuşlardı. [7]İsa'nın sevdiği öğ-
renci, Petrus'a, "Bu Rab'dir!" dedi.

Simun Petrus O'nun Rab olduğu-
nu işitince üzerinden çıkarmış olduğu
üstlüğü giyip göle atladı. [8]Öbür öğren-
ciler balık dolu ağı çekerek tekneyle
geldiler. Çünkü karadan ancak iki yüz
arşın[h] kadar uzaktaydılar. [9]Karaya çı-
kınca orada yanan bir kömür ateşi, ate-
şin üzerinde balık ve ekmek gördüler.

[10]İsa onlara, "Şimdi tuttuğunuz ba-
lıklardan getirin" dedi.

[11]Simun Petrus tekneye atladı ve
tam yüz elli üç iri balıkla yüklü ağı
karaya çekti. Bu kadar çok balık oldu-
ğu halde ağ yırtılmamıştı. [12]İsa onlara,
"Gelin, yemek yiyin" dedi.

Öğrencilerden hiçbiri O'na, "Sen
kimsin?" diye sormaya cesaret ede-
medi. Çünkü O'nun Rab olduğunu bi-
liyorlardı. [13]İsa gidip ekmeği aldı, on-
lara verdi. Aynı şekilde balıkları da
verdi. [14]İşte bu, İsa'nın ölümden diril-
dikten sonra öğrencilere üçüncü gö-
rünüşüydü.

İsa ile Petrus

[15]Yemekten sonra İsa, Simun Pet-
rus'a, "Yuhanna oğlu Simun, beni bun-
lardan daha çok seviyor musun?" di-
ye sordu.

Petrus, "Evet, ya Rab" dedi, "Seni
sevdiğimi bilirsin."

İsa ona, "Kuzularımı otlat" dedi.
[16]İkinci kez yine ona, "Yuhanna oğ-
lu Simun, beni seviyor musun?" diye
sordu.

O da, "Evet, ya Rab, seni sevdiğimi
bilirsin" dedi.

İsa ona, "Koyunlarımı güt" dedi.
[17]Üçüncü kez ona, "Yuhanna oğlu Si-
mun, beni seviyor musun?" diye sordu.

Petrus kendisine üçüncü kez, "Beni
seviyor musun?" diye sormasına üzül-
dü. "Ya Rab, sen her şeyi bilirsin, seni
sevdiğimi de bilirsin" dedi.

İsa ona, "Koyunlarımı otlat" de-
di. [18]"Sana doğrusunu söyleyeyim,
gençliğinde kendi kuşağını kendin
bağlar, istediğin yere giderdin. Ama
yaşlanınca ellerini uzatacaksın, baş-
kası seni bağlayacak ve istemediğin
yere götürecek." [19]Bunu, Tanrı'yı ne
tür bir ölümle yücelteceğini belirt-
mek için söyledi. Sonra ona, "Ardım-
dan gel" dedi.

[20]Petrus arkasına döndü, İsa'nın
sevdiği öğrencinin kendilerini izle-
diğini gördü. Bu öğrenci, akşam ye-
meğinde İsa'nın göğsüne yaslanan ve,

g *21:1-2* "İkiz": Grekçe "Didimos". **h** *21:8* "İki yüz arşın": Yaklaşık 105 m.
21:3 Luk.5:5 **21:6** Luk.5:6 **21:20** Yu.13:25

"Ya Rab, sana kim ihanet edecek?" di-
ye soran öğrencidir. 21 Petrus onu gö-
rünce İsa'ya, "Ya Rab, ya bu ne ola-
cak?" diye sordu.
22 İsa, "Ben gelinceye dek onun ya-
şamasını istiyorsam, bundan sana ne?"
dedi. "Sen ardımdan gel!"
23 Bu yüzden kardeşler arasında o
öğrencinin ölmeyeceğine dair bir söy-
lenti çıktı. Ama İsa Petrus'a, "O öl-
meyecek" dememişti. Sadece, "Ben
gelinceye dek onun yaşamasını isti-
yorsam, bundan sana ne?" demişti.
24 Bütün bunlara tanıklık eden ve
bunları yazan öğrenci budur. Onun ta-
nıklığının doğru olduğunu biliyoruz.
25 İsa'nın yaptığı daha başka çok
şey vardır. Bunlar tek tek yazılsay-
dı, sanırım yazılan kitaplar dünyaya
sığmazdı.

ELÇİLERİN İŞLERİ

GİRİŞ

Genel Bakış: *Eski çağlarda yazılmış olan birçok yapıtın yazarı gibi, bu kitabın yazarı da kendini doğrudan bize tanıtmıyor. Bununla birlikte, ikinci yüzyılda yaşamış ve bir kısmı İsa'nın elçilerini bizzat tanımış inanlı yazarların hepsi, bu kitabı Luka'nın yazdığında birleşiyorlar. Kitabın yakından incelenmesi halinde «sevgili hekim» Luka'nın (Kol.4:14) elinden çıktığına dair ipuçları görülebilir. Örneğin «biz» çoğul zamirinin kullanılmış olmasından yazarın, Pavlus'un yol arkadaşlarından biri olduğunu anlıyoruz (16:10-17; 20:5-21:18; 27:1-28:16). Yazarın titiz biri olduğu su götürmez bir gerçek. Elçilerin İşleri Yeruşalim, Sezariye, Antakya, Efes, Korint, Atina, Roma ve daha birçok yere ilişkin kesin ve doğru tasvirlerle doludur. Arkeolojik araştırma ve bulgular, gidilen, gezilen yerlerin çeşitliliğine ve büyük kültür farklarına rağmen Luka'nın, kullandığı terim ve kavramlarda ne denli tutarlı olduğunu ortaya koyuyor. Bununla birlikte Luka'nın kendisi, Elçilerin İşleri Kitabı'nın ilk inanlı topluluklarının bütün bir tarihçesi olmadığını ifade ediyor. Örneğin bölüm 8'de, topluluğun dağıtıldığını, inanlıların Müjde'yi yaya yaya dört bir yana gittiklerini yazar. Bunun sonucunda birçok yerde yerli topluluklar filizlenip gelişir. Ama Luka bu toplulukların tarihçesini yazmaya girişmez. Sonuç olarak, Elçilerin İşleri, kilisenin büyüyüp gelişmesinde önemli bir yer tutan, ders alabileceğimiz temel olaylar dizisini sunuyor bize.*

İsa'nın göğe yükseldiği İ.S. 30 yılları ile Elçi Pavlus'un Roma'da tutuklandığı İ.S. 63 yılları arasındaki dönemi konu eden kitap, büyük olasılıkla bu tarihten az sonra yazıldı.

İncil'deki Yeri: *Elçilerin İşleri, Luka'nın bir devamıdır. Her iki kitabın da Teofilos adında bir adama hitaben yazıldığı özellikle belirtiliyor. Luka, İsa'nın başlangıçtan göğe alındığı güne dek yapıp öğrettiklerini kaydeder (1:1-3). İncil'in ilk dört kısmından sonra yer alan ve Müjde'nin Yeruşalim'den Anadolu'ya, oradan da antik çağın merkezi Roma'ya yayılışını anlatan Elçilerin İşleri Kitabı, bu özelliğiyle bir köprü görevi görmekte ve İncil'deki mektuplara zemin hazırlamaktadır. Örneğin kitap, Pavlus'un, adını sanını anarak sonradan mektuplar yazdığı birçok kente yaptığı ziyaretleri anlatıyor. Elçilerin İşleri Kitabı'nın bir diğer önemli özelliği, inanlılar topluluğunun ders alabileceği ilkeleri de sergilemesidir.*

Konusu: *Elçilerin İşleri Kitabı, ilk Mesih inanlılarının Müjde'yi, «Yeruşalim'de, bütün Yahudiye ve Samiriye'de ve dünyanın dört bucağında» (1:8) nasıl yaymaya başladıklarını anlatır. Bütün bu olaylar Kutsal Ruh'un inanlılar topluluğuna verilmesiyle başlar (bölüm 2). Sonraki bölümler, Tanrı'nın kilisesini adım adım nasıl yönlendirdiğini gözler önüne serer. İsa'nın elçileri dolaşıp Müjde'yi yayarken Tanrı da yaptığı mucizelerle onların bildirisini doğruladı (3:1-10; 14:3). Kilise, Yahudi din önderlerinin başını çektiği karşı koymalara rağmen hızla büyüdü. Gerçekte Yahudi kökenli olan inanlılar topluluğunun bütün ulusları kucaklayan bir kimliğe nasıl kavuştuğu, Elçilerin İşleri Kitabı'nda ön plana çıkan önemli konulardan biridir (10:1-11:18 ve 15. bölümün tamamı).*

Ana Hatlar:

1:1-11 İsa'nın son buyrukları ve göğe alınması
1:12-8:3 Yeruşalim'deki inanlılar topluluğu
8:4-9:43 Tanrı sözünün Yahudiye ve Samiriye'de yayılması, Pavlus'un iman etmesi
10:1-11:30 Yahudi olmayan ilk inanlılar
12:1-25 Baskılara karşı zafer
13:1-28:31 Pavlus'un elçilik görevi:
13:1-14:28 İlk yolculuk
15:1-35 Yeruşalim'deki toplantı
15:36-18:22 İkinci yolculuk
18:23-21:16 Üçüncü yolculuk
21:17-28:31 Pavlus'un tutukluluk dönemi

---

1 1-2 Ey Teofilos,
İlk kitabımda[a] İsa'nın yapıp öğ-
retmeye başladığı her şeyi, seçmiş ol-
duğu elçilere Kutsal Ruh aracılığıyla
buyruklar verip yukarı alındığı gü-
ne dek olanları yazmıştım. 3 İsa, ölüm
acısını çektikten sonra birçok inandı-
rıcı kanıtlarla elçilere dirilmiş oldu-
ğunu gösterdi. Kırk gün süreyle on-
lara görünerek Tanrı'nın Egemenliği*
hakkında konuştu. 4 Kendileriyle bir-
likteyken onlara şu buyruğu vermişti:
"Yeruşalim'den* ayrılmayın, Baba'nın
verdiği ve benden duyduğunuz sözün
gerçekleşmesini bekleyin. 5 Şöyle ki,
Yahya suyla vaftiz* etti, ama sizler
birkaç güne kadar Kutsal Ruh'la vaf-
tiz edileceksiniz."

İsa Göğe Alınıyor

6 Elçiler bir araya geldiklerinde İsa-
ya şunu sordular: "Ya Rab, İsrail'e
egemenliği şimdi mi geri verecek-
sin?"
7 İsa onlara, "Baba'nın kendi yetki-
siyle belirlemiş olduğu zamanları ve
tarihleri bilmenize gerek yok" karşı-
lığını verdi. 8 "Ama Kutsal Ruh üzeri-
nize inince güç alacaksınız. Yeruşa-
lim'de, bütün Yahudiye ve Samiriye'de
ve dünyanın dört bucağında benim ta-
nıklarım olacaksınız."
9 İsa bunları söyledikten sonra, on-
ların gözleri önünde yukarı alındı.
Bir bulut O'nu alıp gözlerinin önün-
den uzaklaştırdı. 10 İsa giderken on-
lar gözlerini göğe dikmiş bakıyorlar-
dı. Tam o sırada, beyaz giysiler içinde
iki adam yanlarında belirdi. 11 "Ey Ce-
lileliler, neden göğe bakıp duruyorsu-
nuz?" diye sordular. "Aranızdan göğe
alınan İsa, göğe çıktığını nasıl gördü-
nüzse, aynı şekilde geri gelecektir."

Mattiya, Yahuda'nın Yerine Seçiliyor

12 Bundan sonra elçiler, Yeruşalim-
den yaklaşık bir kilometre[b] uzaklık-
taki Zeytin Dağı'ndan Yeruşalim'e
döndüler. 13 Kente girince kaldıkları
evin üst katındaki odaya çıktılar. Pet-
rus, Yuhanna, Yakup, Andreas, Fili-
pus, Tomas, Bartalmay, Matta, Alfay
oğlu Yakup, Yurtsever* Simun ve Ya-
kup oğlu Yahuda oradaydı. 14 Bunlar
İsa'nın annesi Meryem, öbür kadınlar
ve İsa'nın kardeşleriyle tam bir birlik
içinde sürekli dua ediyordu.
15-16 O günlerde Petrus, yaklaşık yüz
yirmi kardeşten oluşan bir topluluğun
ortasında ayağa kalkıp şöyle konuş-
tu: "Kardeşler, Kutsal Ruh'un, İsa'yı
tutuklayanlara kılavuzluk eden Ya-
huda ile ilgili olarak Davut'un ağzıy-
la önceden bildirdiği Kutsal Yazı'nın

a *1:1-2* "İlk kitabım": İncil'in Luka kısmı. **b** *1:12* "Yaklaşık bir kilometre": Grekçe "Bir Şabat Günü yolculuğu". Yahudi din kurallarına göre Şabat Günü 2 000 arşından (yaklaşık 1 050 m.) fazla yol gitmek yasaktı. **1:1-2** Luk.1:1-4 **1:4** Luk.24:49
1:5 Mat.3:11; Mar.1:8; Luk.3:16; Yu.1:33 **1:8** Mat.28:19; Mar.16:15; Luk.24:47-48
1:9 Mar.16:19; Luk.24:50-51 **1:13** Mat.10:2-4; Mar.3:14-19; Luk.6:13-16

yerine gelmesi gerekiyordu. [17]Yahu-
da bizden biri sayılmış ve bu hizmet-
te yerini almıştı."
[18]Bu adam, yaptığı kötülüğün kar-
şılığında aldığı ücretle bir tarla satın
aldı. Sonra baş aşağı düştü, bedeni
yarıldı ve bütün bağırsakları dışarı
döküldü. [19]Yeruşalim'de yaşayan her-
kes olayı duydu. Tarlaya kendi dille-
rinde Kan Tarlası anlamına gelen Ha-
keldema adını verdiler.
[20]"Nitekim Mezmurlar Kitabı'nda
şöyle yazılmıştır" dedi Petrus.

" 'Onun konutu ıssız kalsın,
İçinde oturan olmasın.'

Ve, 'Onun görevini bir başkası
üstlensin.'

[21-22] "Buna göre, Yahya'nın vaftiz*
döneminden başlayarak Rab İsa'nın
aramızdan yukarı alındığı güne değin
bizimle birlikte geçirdiği bütün süre
boyunca yanımızda bulunan adamlar-
dan birinin, İsa'nın dirilişine tanıklık
etmek üzere bize katılması gerekir."
[23]Böylece iki kişiyi, Barsabba deni-
len ve Yustus diye de bilinen Yusuf ile
Mattiya'yı önerdiler. [24-25]Sonra şöyle
dua ettiler: "Ya Rab, sen herkesin yüre-
ğini bilirsin. Yahuda'nın, ait olduğu ye-
re gitmek için bıraktığı bu hizmeti ve
elçilik görevini üstlenmek üzere bu iki
kişiden hangisini seçtiğini göster bize."
[26]Ardından bu iki kişiye kura çektirdi-
ler; kura Mattiya'ya düştü. Böylelikle
Mattiya on bir elçiye katıldı.

Kutsal Ruh'un Gelişi

2 Pentikost Günü geldiğinde bütün
imanlılar bir arada bulunuyordu.
[2]Ansızın gökten, güçlü bir rüzgarın
esişini andıran bir ses geldi ve bulun-
dukları evi tümüyle doldurdu. [3]Ateş-
ten dillere benzer bir şeylerin dağılıp
her birinin üzerine indiğini gördüler.
[4]İmanlıların hepsi Kutsal Ruh'la dol-
dular, Ruh'un onları konuşturduğu
başka dillerle konuşmaya başladılar.
[5]O sırada Yeruşalim'de, dünyanın
her ülkesinden gelmiş dindar Yahudiler
bulunuyordu. [6]Sesin duyulması üzeri-
ne büyük bir kalabalık toplandı. Her-
kes kendi dilinin konuşulduğunu du-
yunca şaşakaldı. [7]Hayret ve şaşkınlık
içinde, "Bakın, bu konuşanların hepsi
Celileli değil mi?" diye sordular. [8]"Na-
sıl oluyor da her birimiz kendi ana dili-
ni işitiyor? [9-11]Aramızda Partlar, Med-
ler, Elamlılar var. Mezopotamya'da,
Yahudiye ve Kapadokya'da, Pontus ve
Asya İli'nde*, Frikya ve Pamfilya'da,
Mısır ve Libya'nın Kirene'ye yakın
bölgelerinde yaşayanlar var. Hem Ya-
hudi hem de Yahudiliğe dönen Romalı
konuklar, Giritliler ve Araplar var ara-
mızda. Ama her birimiz Tanrı'nın bü-
yük işlerinin kendi dilimizde konuşul-
duğunu işitiyoruz."
[12]Hepsi hayret ve şaşkınlık içinde
birbirlerine, "Bunun anlamı ne?" diye
sordular. [13]Başkalarıysa, "Bunlar taze
şarabı fazla kaçırmış" diye alay ettiler.

Petrus'un Pentikost Günü Konuşması

[14-15]Bunun üzerine Onbirler'le bir-
likte öne çıkan Petrus yüksek sesle
kalabalığa şöyle seslendi: "Ey Yahu-
diler ve Yeruşalim'de bulunan herkes,
bu durumu size açıklayayım. Sözle-
rime kulak verin. Bu adamlar, sandı-
ğınız gibi sarhoş değiller. Saat* daha
sabahın dokuzu! [16-17]Bu gördüğünüz,
Peygamber Yoel aracılığıyla önceden
bildirilen olaydır:

'Son günlerde, diyor Tanrı,
Bütün insanların üzerine
Ruhum'u dökeceğim.

1:18-19 Mat.27:3-8 **1:20** Mez.69:25; Mez.109:8 **1:21-22** Mat.3:16; Mar.1:9; Luk.3:21-22
1:21-22 Mar.16:19; Luk.24:51 **2:1** Lev.23:15-21; Yas.16:9-11 **2:16-21** Yoe.2:28-32

Oğullarınız, kızlarınız
peygamberlikte bulunacaklar.
Gençleriniz görümler,
Yaşlılarınız düşler görecek.
[18]O günler kadın erkek
Kullarımın üzerine Ruhum'u
dökeceğim,
Onlar da peygamberlik edecekler.
[19]Yukarıda, gökyüzünde harikalar
yaratacağım.
Aşağıda, yeryüzünde belirtiler,
Kan, ateş ve duman bulutları
görülecek.
[20]Rab'bin büyük ve görkemli günü
gelmeden önce
Güneş kararacak,
Ay kan rengine dönecek.
[21]O zaman Rab'bi adıyla çağıran
herkes kurtulacak.'

[22]"Ey İsrailliler, şu sözleri dinleyin:
Bildiğiniz gibi Nasıralı İsa, Tanrı'nın,
kendisi aracılığıyla aranızda yaptı-
ğı mucizeler, harikalar ve belirtilerle
kimliği kanıtlanmış bir kişidir. [23]Tan-
rı'nın belirlenmiş amacı ve öngörüsü
uyarınca elinize teslim edilen bu ada-
mı, yasa tanımaz kişilerin eliyle çar-
mıha çivileyip öldürdünüz. [24]Tanrı ise,
ölüm acılarına son vererek O'nu di-
riltti. Çünkü O'nun ölüme tutsak kal-
ması olanaksızdı. [25]O'nunla ilgili ola-
rak Davut şöyle der:

'Rab'bi her zaman önümde
gördüm,
Sağımda durduğu için sarsılmam.
[26]Bu nedenle yüreğim mutlu, dilim
sevinçlidir.
Dahası, bedenim de umut içinde
yaşayacak.
[27]Çünkü sen canımı ölüler diyarına
terk etmeyeceksin,
Kutsalının çürümesine izin
vermeyeceksin.
[28]Yaşam yollarını bana bildirdin;
Varlığınla beni sevinçle
dolduracaksın.'

[29]"Kardeşler, size açıkça söyleye-
bilirim ki, büyük atamız Davut öldü,
gömüldü, mezarı da bugüne dek yanı-
başımızda duruyor. [30]Davut bir pey-
gamberdi ve soyundan birini tahtına
oturtacağına dair Tanrı'nın kendisi-
ne ant içerek söz verdiğini biliyordu.
[31]Geleceği görerek Mesih'in* ölümden
dirilişine ilişkin şunları söyledi: 'O,
ölüler diyarına terk edilmedi, bedeni
çürümedi.' [32]Tanrı, İsa'yı ölümden di-
riltti ve biz hepimiz bunun tanıkları-
yız. [33]O, Tanrı'nın sağına yüceltilmiş,
vaat edilen Kutsal Ruh'u Baba'dan al-
mış ve şimdi gördüğünüz ve işittiğiniz
gibi, bu Ruh'u üzerimize dökmüştür.
[34-35]Davut, kendisi göklere çıkmadığı
halde şöyle der:

'Rab Rabbim'e dedi ki,
Ben düşmanlarını
Ayaklarının altına serinceye dek[c],
Sağımda otur.'

[36]"Böylelikle bütün İsrail halkı şu-
nu kesinlikle bilsin: Tanrı, sizin çar-
mıha gerdiğiniz İsa'yı hem Rab hem
Mesih yapmıştır."
[37]Bu sözleri duyanlar, yüreklerine
hançer saplanmış gibi oldular. Petrus
ve öbür elçilere, "Kardeşler, ne yap-
malıyız?" diye sordular.
[38]Petrus onlara şu karşılığı verdi:
"Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih'in
adıyla vaftiz* olsun. Böylece günah-
larınız bağışlanacak ve Kutsal Ruh ar-
mağanını alacaksınız. [39]Bu vaat sizler,

c *2:34-35* "Ayaklarının altına serinceye dek": Grekçe "Ayaklarına tabure yapıncaya dek".
2:23 Mat.27:35; Mar.15:24; Luk.23:33; Yu.19:18 **2:24** Mat.28:5-6; Mar.16:6; Luk.24:5
2:25-28 Mez.16:8-11 **2:30** 2Sa.7:12-13; 1Ta.17:11-12; Mez.132:11 **2:31** Mez.16:10
2:34-35 Mez.110:1

çocuklarınız, uzaktakilerin hepsi için,
Tanrımız Rab'bin çağıracağı herkes
için geçerlidir."
40Petrus daha birçok sözlerle onla-
rı uyardı. "Kendinizi bu sapık kuşak-
tan kurtarın!" diye yalvardı. 41Onun
sözünü benimseyenler vaftiz oldu. O
gün yaklaşık üç bin kişi topluluğa ka-
tıldı. 42Bunlar kendilerini elçilerin öğ-
retisine, paydaşlığa, ekmek bölmeye
ve duaya adadılar.

İmanlılar Arasındaki Birlik

43Herkesi bir korku sarmıştı. Elçi-
lerin aracılığıyla birçok belirtiler ve
harikalar yapılıyordu. 44İmanlıların
tümü bir arada bulunuyor, her şeyi
ortaklaşa kullanıyorlardı. 45Mallarını
mülklerini satıyor ve bunun parasını
herkese ihtiyacına göre dağıtıyorlar-
dı. 46-47Her gün tapınakta toplanma-
ya devam eden imanlılar, kendi evle-
rinde de ekmek bölüp içten bir sevinç
ve sadelikle yemek yiyor ve Tanrı'yı
övüyorlardı. Bütün halkın beğenisini
kazanmışlardı. Rab de her gün yeni
kurtulanları topluluğa katıyordu.

Sakat Dilencinin İyileştirilmesi

3 Bir gün Petrus'la Yuhanna, saat*
üçte, dua vaktinde tapınağa çıkı-
yorlardı. 2O sırada, doğuştan kötürüm
olan bir adam, tapınağın Güzel Kapı
diye adlandırılan kapısına getiriliyor-
du. Tapınağa girenlerden para dilen-
mesi için onu her gün getirip oraya
bırakırlardı. 3Tapınağa girmek üzere
olan Petrus'la Yuhanna'yı gören adam,
kendilerinden sadaka istedi. 4Petrus'la
Yuhanna ona dikkatle baktılar. Sonra
Petrus, "Bize bak" dedi. 5Adam, on-
lardan bir şey alacağını umarak göz-
lerini onların üzerine dikti.
6Petrus, "Bende altın ve gümüş yok,
ama bende olanı sana veriyorum" de-
di. "Nasıralı İsa Mesih'in adıyla, yü-
rü!" 7Sonra onu sağ elinden kavrayıp
kaldırdı. Adamın ayakları ve bilekle-
ri o anda sapasağlam oldu. 8Sıçrayıp
ayağa kalktı, yürümeye başladı. Yü-
rüyüp sıçrayarak, Tanrı'yı överek on-
larla birlikte tapınağa girdi. 9Bütün
halk, onun yürüyüp Tanrı'yı övdü-
ğünü gördü. 10Onun, tapınağın Güzel
Kapısı'nda oturup para dilenen kişi ol-
duğunu anlayınca ondaki değişiklik
karşısında büyük bir hayret ve şaşkın-
lığa düştüler.

Petrus'un Tapınaktaki Konuşması

11Adam, Petrus'la Yuhanna'yı bir
türlü bırakamıyordu. Bütün halk hay-
ret içinde Süleyman'ın Eyvanı denilen
yerde onlara doğru koşuştu. 12Bunu
gören Petrus halka şöyle seslendi: "Ey
İsrailliler, buna neden şaştınız? Neden
gözlerinizi dikmiş bize bakıyorsu-
nuz? Kendi gücümüz ya da dindarlı-
ğımızla bu adamın yürümesini sağla-
mışız gibi...! 13İbrahim'in, İshak'ın ve
Yakup'un Tanrısı, atalarımızın Tan-
rısı, Kulu İsa'yı yüceltti. Siz O'nu ele
verdiniz. Pilatus O'nu serbest bırak-
maya karar verdiği halde, siz O'nu
Pilatus'un önünde reddettiniz. 14Kut-
sal ve adil Olan'ı reddedip bir katilin
salıverilmesini istediniz. 15Siz Yaşam
Önderi'ni öldürdünüz, ama Tanrı O'nu
ölümden diriltti. Biz bunun tanıkları-
yız. 16Gördüğünüz ve tanıdığınız bu
adam, İsa'nın adı sayesinde, O'nun
adına olan imanla sapasağlam oldu.
Hepinizin gözü önünde onu tam sağ-
lığa kavuşturan, İsa'nın aracılığıyla
etkin olan[ç] imandır.
17"Şimdi ey kardeşler, yöneticile-
riniz gibi sizin de bilgisizlikten ötü-
rü böyle davrandığınızı biliyorum.
18Ama bütün peygamberlerin ağzın-
dan Mesihi'nin* acı çekeceğini önce-

ç *3:16* "Aracılığıyla etkin olan": Grekçe "Aracılığıyla olan". **2:44-45** Elç.4:32-35
3:13 Çık.3:15 **3:14** Mat.27:15-23; Mar.15:6-14; Luk.23:13-24; Yu.19:12-15

den bildiren Tanrı, sözünü bu şekilde
yerine getirmiştir. [19-20]Öyleyse, günah-
larınızın silinmesi için tövbe edin ve
Tanrı'ya dönün. Öyle ki, Rab size ye-
nilenme fırsatları versin ve sizin için
önceden belirlenen Mesih'i, yani İsa'yı
göndersin. [21]Tanrı'nın eski çağlardan
beri kutsal peygamberlerinin ağzından
bildirdiği gibi, her şeyin yeniden dü-
zenleneceği zamana dek İsa'nın gökte
kalması gerekiyor. [22]Musa şöyle de-
mişti: 'Tanrınız Rab size, kendi kar-
deşlerinizin arasından benim gibi bir
peygamber çıkaracak. O'nun size söy-
leyeceği her sözü dinleyin. [23]O pey-
gamberi dinlemeyen herkes Tanrı'nın
halkından koparılıp yok edilecektir.'

[24]"Samuel ve ondan sonra konuşan
peygamberlerin hepsi bu günleri du-
yurdu. [25]Sizler peygamberlerin miras-
çıları, Tanrı'nın atalarınızla yaptığı
antlaşmanın mirasçılarısınız. Nitekim
Tanrı İbrahim'e şöyle demişti: 'Senin
soyunun aracılığıyla yeryüzündeki
bütün halklar kutsanacak.' [26]Tanrı,
sizleri kötü yollarınızdan döndürüp
kutsamak için Kulu'nu ortaya çıkarıp
önce size gönderdi."

Petrus'la Yuhanna Yüksek Kurul'un Önünde

4 Kâhinler, tapınak koruyucularının
komutanı ve Sadukiler*, halka ses-
lenmekte olan Petrus'la Yuhanna'nın
üzerine yürüdüler. [2]Çünkü onların hal-
ka öğretmelerine ve İsa'yı örnek göste-
rerek ölülerin dirileceğini söylemeleri-
ne çok kızmışlardı. [3]Onları yakaladılar,
akşam olduğu için ertesi güne dek ha-
piste tuttular. [4]Ne var ki, konuşmayı
dinlemiş olanların birçoğu iman etti.
Böylece imanlı erkeklerin sayısı aşağı
yukarı beş bine ulaştı.

[5]Ertesi gün Yahudiler'in yönetici-
leri, ileri gelenleri ve din bilginleri*
Yeruşalim'de toplandılar. [6]Başkâhin
Hanan'ın yanısıra, Kayafa, Yuhanna,
İskender ve başkâhin soyundan gelen
herkes oradaydı. [7]Petrus'la Yuhanna'yı
huzurlarına getirtip onlara, "Siz bunu
hangi güçle ya da kimin adına daya-
narak yaptınız?" diye sordular.

[8]O zaman Kutsal Ruh'la dolan Pet-
rus onlara şöyle dedi: "Halkın yöneti-
cileri ve ileri gelenler! [9-10]Eğer bugün
bir hastaya yapılan iyilik nedeniyle
bizden hesap soruluyor ve bu adamın
nasıl iyileştiği soruşturuluyorsa, he-
piniz ve bütün İsrail halkı şunu bilin:
Bu adam, sizin çarmıha gerdiğiniz,
ama Tanrı'nın ölümden dirilttiği Na-
sıralı İsa Mesih'in adı sayesinde önü-
nüzde sapasağlam duruyor. [11]İsa,

'Siz yapıcılar tarafından hiçe sayılan,
Ama köşenin baş taşı durumuna
gelen taş' tır.

[12]Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur.
Bu göğün altında insanlara bağışlan-
mış, bizi kurtarabilecek başka hiçbir
ad yoktur."

[13]Kurul üyeleri, Petrus'la Yuhan-
na'nın yürekliliğini görüp de bunla-
rın eğitim görmemiş, sıradan kişiler
olduklarını anlayınca şaştılar ve onla-
rın İsa'yla birlikte bulunduklarını far-
kettiler. [14]İyileştirilen adam, Petrus ve
Yuhanna'yla birlikte gözleri önünde
duruyordu; bunun için hiçbir karşılık
veremediler.

[15]Kurul üyeleri onlara dışarı çıkma-
larını buyurduktan sonra durumu kendi
aralarında tartışmaya başladılar. [16]"Bu
adamları ne yapacağız?" dediler. "Ye-
ruşalim'de yaşayan herkes, bunların
eliyle olağanüstü bir belirti gerçekleşti-
rildiğini biliyor. Biz bunu inkâr edeme-
yiz. [17]Ama bu haberin halk arasında da-
ha çok yayılmasını önlemek için onları
tehdit edelim ki, bundan böyle İsa'nın
adından kimseye söz etmesinler."

3:22-23 Yas.18:15,18,19 **3:25** Yar.12:3; 22:18; 26:4; 28:14 **4:11** Mez.118:22

18 Böylece onları çağırdılar, İsa'nın
adını hiç anmamalarını, o adı kullana-
rak hiçbir şey öğretmemelerini buyur-
dular. 19 Ama Petrus'la Yuhanna şöy-
le karşılık verdiler: "Tanrı'nın önünde,
Tanrı'nın sözünü değil de sizin sözü-
nüzü dinlemek doğru mudur, kendiniz
karar verin. 20 Biz gördüklerimizi ve
işittiklerimizi anlatmadan edemeyiz."
21 Kurul üyeleri onları bir daha teh-
dit ettikten sonra serbest bıraktılar;
onları cezalandırmak için hiçbir ge-
rekçe bulamamışlardı. Çünkü bütün
halk, olup bitenler için Tanrı'yı yücel-
tiyordu. 22 Nitekim bu mucize sonucu
iyileşen adamın yaşı kırkı geçmişti.

İmanlılar Cesaret için Dua Ediyor

23 Serbest bırakılan Petrus'la Yu-
hanna, arkadaşlarının yanına dönerek
başkâhinlerle ileri gelenlerin kendile-
rine söylediği her şeyi bildirdiler. 24 Ar-
kadaşları bunu duyunca hep birlikte
Tanrı'ya şöyle seslendiler: "Ey Efen-
dimiz! Yeri göğü, denizi ve onların
içindekilerin tümünü yaratan sensin.
25 Kutsal Ruh aracılığıyla kulun ata-
mız Davut'un ağzından şöyle dedin:

'Uluslar neden hiddetlendi,
Halklar neden boş düzenler kurdu?
26 Dünyanın kralları saf bağladı,
Hükümdarlar birleşti
Rab'be ve Mesihi'ne karşı.'

27-28 "Gerçekten de Hirodes* ile Pon-
tius Pilatus, bu kentte İsrail halkı ve
öteki uluslarla birlikte senin meshet-
tiğin* kutsal Kulun İsa'ya karşı bir
araya geldiler. Senin kendi gücün[d]
ve isteğinle önceden kararlaştırdığın
her şeyi gerçekleştirdiler. 29 Ve şimdi
ya Rab, onların savurduğu tehditlere
bak! Senin sözünü tam bir yüreklilik-
le duyurmak için biz kullarına güç ver.
30 Kutsal Kulun İsa'nın adıyla hastala-
rı iyileştirmek için, belirtiler ve hari-
kalar yapmak için elini uzat."
31 Duaları bitince toplandıkları yer
sarsıldı. Hepsi Kutsal Ruh'la doldular
ve Tanrı'nın sözünü cesaretle duyur-
maya devam ettiler.

İmanlılar Her Şeylerini Paylaşıyorlar

32 İnananlar topluluğunun yüreği ve
düşüncesi birdi. Hiç kimse sahip oldu-
ğu herhangi bir şey için "Bu benimdir"
demiyor, her şeylerini ortak kabul edi-
yorlardı. 33 Elçiler, Rab İsa'nın ölüm-
den dirildiğine çok etkili bir biçimde
tanıklık ediyorlardı. Tanrı'nın büyük
lütfu hepsinin üzerindeydi. 34-35 Arala-
rında yoksul olan yoktu. Çünkü toprak
ya da ev sahibi olanlar bunları satar,
sattıklarının bedelini getirip elçilerin
buyruğuna verirlerdi[e]; bu da herkese
ihtiyacına göre dağıtılırdı.
36-37 Örneğin, Kıbrıs doğumlu bir Le-
vili olan ve elçilerin Barnaba, yani Ce-
saret Verici diye adlandırdıkları Yusuf,
sahip olduğu bir tarlayı sattı, parasını
getirip elçilerin buyruğuna verdi.

Hananya ile Safira

5 1-2 Hananya adında bir adam, ka-
rısı Safira'nın onayıyla bir mülk
sattı, paranın bir kısmını kendine sak-
layarak gerisini getirip elçilerin buy-
ruğuna verdi. Karısının da olup biten-
lerden haberi vardı.
3 Petrus ona, "Hananya, nasıl oldu
da Şeytan'a uydun[f], Kutsal Ruh'a ya-
lan söyleyip mülkün parasının bir kıs-
mını kendine sakladın?" dedi. 4 "Mülk
satılmadan önce sana ait değil miydi?

d *4:27-28* "Gücün": Grekçe "Elin". **e** *4:34-35* "Buyruğuna verirlerdi": Grekçe "Ayaklarının dibine koyarlardı". (Benzeri bir deyim 4:36-37 ve 5:1-2'de de geçiyor.) **f** *5:3* "Şeytan'a uydun": Grekçe "Şeytan senin yüreğini doldurdu". **4:24** Çık.20:11; Neh.9:6; Mez.146:6 **4:25-26** Mez.2:1-2 **4:27-28** Mat.27:1-2; Mar.15:1; Luk.23:1,7-11; Yu.18:28-29 **4:32** Elç.2:44-45

Sen onu sattıktan sonra da parayı di-
lediğin gibi kullanamaz mıydın? Ne-
den yüreğinde böyle bir düzen kur-
dun? Sen insanlara değil, Tanrı'ya
yalan söylemiş oldun."
5 Hananya bu sözleri işitince yere yı-
kılıp can verdi. Olanları duyan herke-
si büyük bir korku sardı. 6 Gençler kal-
kıp Hananya'nın ölüsünü kefenlediler
ve dışarı taşıyıp gömdüler.
7 Bundan yaklaşık üç saat sonra Ha-
nanya'nın karısı, olanlardan habersiz
içeri girdi. 8 Petrus, "Söyle bana, mül-
kü bu fiyata mı sattınız?" diye sordu.
"Evet, bu fiyata" dedi Safira.
9 Petrus ona şöyle dedi: "Rab'bin Ru-
hu'nu sınamak için nasıl oldu da söz-
birliği ettiniz? İşte, kocanı gömenlerin
ayak sesleri kapıda, seni de dışarı ta-
şıyacaklar." 10 Kadın o anda Petrus'un
ayakları dibine yıkılıp can verdi. İçe-
ri giren gençler onu ölmüş buldular,
onu da dışarı taşıyarak kocasının ya-
nına gömdüler. 11 İnanlılar topluluğu-
nun* tümünü ve olayı duyanların hep-
sini büyük bir korku sardı.

Elçiler Birçok Kişiyi İyileştiriyor

12 Elçilerin aracılığıyla halk arasın-
da birçok belirtiler ve harikalar yapı-
lıyordu. İmanlıların hepsi Süleyman'ın
Eyvanı'nda toplanıyordu. 13 Halk onla-
ra büyük saygı duyduğu halde, dışarı-
dan hiç kimse onlara katılmayı göze
alamıyordu. 14 Buna karşın, Rab'be ina-
nıp topluluğa katılan erkek ve kadın-
ların sayısı giderek arttı. 15 Bütün bun-
ların sonucu, yoldan geçen Petrus'un
hiç değilse gölgesi bazılarının üzerine
düşsün diye halk, hasta olanları cad-
delere çıkartıp şilteler ve döşekler üze-
rine yatırır oldu. 16 Yeruşalim'in çevre-
sindeki kasabalardan da kalabalıklar
geliyor, hastaları ve kötü ruhlardan acı
çekenleri getiriyorlardı. Bunların hep-
si iyileştirildi.

Elçilere Yapılan Baskılar

17-18 Bunun üzerine, kıskançlıkla do-
lan başkâhin ve yanındakilerin hepsi,
yani Saduki* mezhebinden olanlar, el-
çileri yakalatıp devlet tutukevine attır-
dılar. 19-20 Ama geceleyin Rab'bin bir
meleği zindanın kapılarını açıp onları
dışarı çıkarttı. "Gidin! Tapınağa girip
bu yeni yaşamla ilgili sözlerin hepsi-
ni halka duyurun" dedi. 21 Elçiler bu
buyruğa uyarak gün doğarken tapına-
ğa girip öğretmeye başladılar.
Başkâhin ve yanındakiler gelince
Yüksek Kurul'u*, İsrail halkının bü-
tün ileri gelenlerini toplantıya çağırdı-
lar. Sonra elçileri getirtmek için tutu-
kevine adam yolladılar. 22-23 Ne var ki,
görevliler zindana vardıklarında elçi-
leri bulamadılar. Geri dönerek şu ha-
beri ilettiler: "Tutukevini kilitli ve tam
bir güvenlik altında, nöbetçileri de ka-
pılarda durur bulduk. Ama kapıları aç-
tığımızda içerde kimseyi bulamadık!"
24 Bu sözleri işiten tapınak koruyucula-
rının komutanıyla başkâhinler şaşkına
döndüler, bu işin sonunun nereye vara-
cağını merak etmeye başladılar.
25 O sırada yanlarına gelen biri, "Ba-
kın, hapse attığınız adamlar tapınakta
dikilmiş, halka öğretiyor" diye haber
getirdi. 26 Bunun üzerine komutanla
görevliler gidip elçileri getirdiler. Hal-
kın kendilerini taşlamasından kork-
tukları için zor kullanmadılar.
27-28 Elçileri getirip Yüksek Kurul'un
önüne çıkardılar. Başkâhin onları sor-
guya çekti: "Bu adı kullanarak öğret-
meyin diye size kesin buyruk vermiştik"
dedi. "Ama siz öğretinizi Yeruşalim
Kenti'nin her tarafına yaydınız. İlle de
bizi bu adamın kanını dökmekten so-
rumlu göstermek istiyorsunuz."
29 Petrus ve öbür elçiler şöyle karşılık
verdiler: "İnsanlardan çok, Tanrı'nın
sözünü dinlemek gerek. 30 Atalarımı-

5:27-28 Mat.27:25

zın Tanrısı, sizin çarmıha gererek öl-
dürdüğünüz İsa'yı diriltti. 31İsrail'e, gü-
nahlarından tövbe etme ve bağışlanma
fırsatını vermek için Tanrı O'nu Ön-
der ve Kurtarıcı olarak kendi sağına
yükseltti. 32Biz, Tanrı'nın kendi sözü-
nü dinleyenlere verdiği Kutsal Ruh'la
birlikte bu olayların tanıklarıyız."
33Kurul üyeleri bu sözleri işitince
çok öfkelendiler ve elçileri yok etmek
istediler. 34-35Ama bütün halkın say-
gısını kazanmış bir Kutsal Yasa öğ-
retmeni olan Gamaliel adlı bir Ferisi*,
Yüksek Kurul'da ayağa kalktı, elçile-
rin kısa bir süre için dışarı çıkartılma-
sını buyurarak kurul üyelerine şunla-
rı söyledi: "Ey İsrailliler, bu adamlara
yapacağınızı iyi düşünün! 36Bir süre
önce Tevdas da kendi kendisiyle il-
gili büyük iddialarda bulunarak baş-
kaldırdı. Dört yüz kadar kişi de ona
katıldı. Ama adam öldürüldü, izleyi-
cilerinin hepsi dağıtıldı, hareket yok
oldu. 37Ondan sonra, sayım yapıldığı
günlerde ortaya çıkan Celileli Yahu-
da, pek çok insanı ayartıp peşine taktı.
Ama o da öldürüldü ve izleyicilerinin
hepsi darmadağın oldu. 38Şimdi size
şunu söyleyeyim: Bu adamlarla uğraş-
mayın, onları rahat bırakın! Çünkü bu
girişim, bu hareket insan işiyse, yok
olup gidecektir. 39Yok eğer Tanrı'nın
işiyse, bu adamları yok edemezsiniz.
Hatta kendinizi Tanrı'ya karşı savaşır
durumda bulabilirsiniz."
Kurul üyeleri Gamaliel'in bu öğü-
dünü kabul ettiler. 40Elçileri içeri ça-
ğırtıp kamçılattılar ve İsa'nın adından
söz etmemelerini buyurduktan sonra
salıverdiler.
41Elçiler İsa'nın adı uğruna hakа-
rete layık görüldükleri için Yüksek
Kurul'un huzurundan sevinç içinde ay-
rıldılar. 42Her gün tapınakta ve evlerde
öğretmekten ve Mesih İsa'yla ilgili
Müjde'yi yaymaktan geri kalmadılar.

Yedi Yardımcı

6 İsa'nın öğrencilerinin sayıca ço-
ğaldığı o günlerde, Grekçe ko-
nuşan Yahudiler, günlük yardım da-
ğıtımında kendi dullarına gereken
ilginin gösterilmediğini ileri sürerek
İbranice* konuşan Yahudiler'den ya-
kınmaya başladılar. 2Bunun üzerine
Onikiler*, bütün öğrencileri bir ara-
ya toplayıp şöyle dediler: "Tanrı'nın
sözünü yayma işini bırakıp maddi iş-
lerle uğraşmamız[g] doğru olmaz. 3Bu
nedenle, kardeşler, aranızdan Ruh'la
ve bilgelikle dolu, yedi saygın kişi se-
çin. Onları bu iş için görevlendirelim.
4Biz ise kendimizi duaya ve Tanrı sö-
zünü yaymaya adayalım."
5-6Bu öneri bütün topluluğu hoşnut
etti. Böylece, iman ve Kutsal Ruh'la
dolu biri olan İstefanos'un yanısıra Fi-
lipus, Prohoros, Nikanor, Timon, Par-
menas ve Yahudiliğe dönen Antakyalı
Nikolas'ı seçip elçilerin önüne çıkar-
dılar. Elçiler de dua edip ellerini on-
ların üzerine koydular.
7Böylece Tanrı'nın sözü yayılıyor,
Yeruşalim'deki öğrencilerin sayısı art-
tıkça artıyor, kâhinlerden birçoğu da
iman çağrısına uyuyordu.

İstefanos Tutuklanıyor

8Tanrı'nın lütfuyla ve kudretle dolu
olan İstefanos, halk arasında büyük
belirtiler ve harikalar yapıyordu. 9Ne
var ki, Azatlılar Havrası diye bilinen
havranın bazı üyeleri ve Kirene'den,
İskenderiye'den, Kilikya'dan ve Asya
İli'nden* bazı kişiler İstefanos'la çekiş-
meye başladılar. 10Ama İstefanos'un
konuşmasındaki bilgeliğe ve Ruh'a
karşı koyamadılar. 11Bunun üzerine
birkaç kişiyi el altından ayartarak on-
lara, "Bu adamın Musa'ya ve Tanrı'ya
karşı küfür dolu sözler söylediğini
duyduk" dedirttiler.

g *6:2* "Maddi işlerle uğraşmamız" ya da "Sofralara hizmet etmemiz".

12 Böylelikle halkı, ileri gelenle-
ri ve din bilginlerini kışkırttılar. Gi-
dip İstefanos'u yakaladılar ve Yüksek
Kurul'un* önüne çıkardılar. 13 Getir-
dikleri yalancı tanıklar, "Bu adam
durmadan bu kutsal yere ve Yasa'ya
karşı konuşuyor" dediler. 14 " 'Nasıra-
lı İsa burayı yıkacak, Musa'nın bize
emanet ettiği töreleri de değiştirecek'
dediğini duyduk."

15 Kurul'da oturanların hepsi, İste-
fanos'a baktıklarında yüzünün bir me-
lek yüzüne benzediğini gördüler.

İstefanos'un Konuşması

7 Başkâhin, "Bu iddialar doğru mu?"
diye sordu.

2-3 İstefanos şöyle karşılık verdi:
"Kardeşler ve babalar, beni dinleyin.
Atamız İbrahim daha Mezopotam-
ya'dayken, Harran'a yerleşmeden ön-
ce, yüce Tanrı ona görünüp şöyle de-
di: 'Ülkeni, akrabalarını bırak, sana
göstereceğim ülkeye git.'

4 "Bunun üzerine İbrahim Kildani-
ler'in* ülkesini bırakıp Harran'a yer-
leşti. Babasının ölümünden sonra da
Tanrı onu oradan alıp şimdi sizin yaşa-
dığınız bu ülkeye getirdi. 5 Burada ona
herhangi bir miras, bir karış toprak bi-
le vermemişti. Ama İbrahim'in o sıra-
da hiç çocuğu olmadığı halde, Tanrı
bu ülkeyi mülk olarak ona ve ondan
sonra gelecek torunlarına vereceğini
vaat etti. 6 Tanrı şöyle dedi: 'Senin so-
yun yabancı bir ülkede, gurbette ya-
şayacak. Dört yüz yıl köle olarak ça-
lıştırılacak, baskı görecek. 7 Ama ben
kölelik edecekleri ulusu cezalandıra-
cağım. Bundan sonra oradan çıkacak
ve bana bu yerde tapınacaklar.' 8 Sonra
Tanrı onunla, sünnete dayalı antlaşma-
yı yaptı. Böylelikle İbrahim, İshak'ın
babası oldu ve onu sekiz günlükken
sünnet etti. Ve İshak Yakup'un, Yakup
da on iki büyük atamızın babası oldu.

9-10 "Yusuf'u kıskanan atalarımız,
onu köle olarak Mısır'a sattılar. Ama
Tanrı onunlaydı ve onu bütün sıkıntı-
larından kurtardı. Ona bilgelik vererek
Mısır Firavunu'nun gözüne girmesini
sağladı. Firavun da onu Mısır ve bütün
saray halkı üzerine yönetici atadı.

11 "Sonra bütün Mısır ve Kenan ülke-
sini kıtlık vurdu, büyük sıkıntılar baş-
ladı. Atalarımız yiyecek bulamadılar.
12 Mısır'da tahıl bulunduğunu duyan
Yakup, atalarımızı oraya ilk yolculuk-
larına gönderdi. 13 Mısır'a ikinci geliş-
lerinde Yusuf kardeşlerine kimliğini
açıkladı. Firavun böylece Yusuf'un
ailesini tanımış oldu. 14 Yusuf haber
yollayıp babası Yakup'u ve bütün ak-
rabalarını, toplam yetmiş beş kişiyi
çağırttı. 15 Böylece Yakup Mısır'a gitti.
Kendisi de atalarımız da orada öldüler.
16 Kemikleri sonra Şekem'e getirilerek
İbrahim'in Şekem'de Hamor oğulların-
dan bir miktar gümüş karşılığında sa-
tın almış olduğu mezara konuldu.

17 "Tanrı'nın İbrahim'e verdiği sö-
zün gerçekleşeceği zaman yaklaştı-
ğında, Mısır'daki halkımızın nüfusu
bir hayli çoğalmıştı. 18 Sonunda Yu-
suf hakkında bilgisi olmayan yeni bir
kral Mısır'da tahta çıktı. 19 Bu adam,
halkımıza karşı haince davrandı, ata-
larımıza kötülük etti. Onları, yeni do-
ğan çocuklarını açıkta bırakıp ölüme
terk etmeye zorladı.

20-21 "O sırada, son derece güzel bir
çocuk olan Musa doğdu. Musa, üç ay
babasının evinde beslendikten sonra
açıkta bırakıldı. Firavunun kızı onu

7:2-3 Yar.12:1 **7:4** Yar.11:31; 12:4 **7:5** Yar.12:7; 13:15; 15:18-21; 17:8
7:6-7 Yar.15:13-14; Çık.3:12 **7:8** Yar.17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18
7:9-10 Yar.37:11,28; 39:2,21; 41:39-41 **7:11** Yar.42:1-2 **7:13** Yar.45:1-3; 47:2-10
7:14 Yar.45:9-11,17-18; 46:27 **7:15** Yar.46:1-7; 49:33 **7:16** Yar.23:3-16; 33:19; 50:7-13; Yşu.24:32
7:17-18 Çık.1:7-8 **7:19** Çık.1:10-11,22 **7:20-21** Çık.2:2-10

bulup evlat edindi ve kendi oğlu ola-
rak yetiştirdi. 22Musa, Mısırlılar'ın bü-
tün bilim dallarında eğitildi. Gerek
sözde, gerek eylemde güçlü biri oldu.

23"Kırk yaşını doldurunca Musa-
nın yüreğinde öz kardeşleri İsrailo-
ğulları'nın durumunu yakından gör-
me arzusu doğdu. 24Onlardan birine
haksızlık edildiğini gören Musa, onu
savundu. Haksızlığı yapan Mısırlı'yı
öldürerek ezilenin öcünü aldı. 25'Kar-
deşlerim Tanrı'nın benim aracılığımla
kendilerini kurtaracağını anlarlar' di-
ye düşünüyordu. Ama onlar bunu an-
lamadılar. 26Ertesi gün Musa, kavga
eden iki İbrani'yle karşılaşınca onla-
rı barıştırmak istedi. 'Efendiler' dedi,
'Siz kardeşsiniz. Niye birbirinize hak-
sızlık ediyorsunuz?'

27"Ne var ki, soydaşına haksızlık
eden kişi Musa'yı yana iterek, 'Kim
seni başımıza yönetici ve yargıç ata-
dı?' dedi. 28'Yoksa dün Mısırlı'yı öl-
dürdüğün gibi beni de mi öldürmek
istiyorsun?' 29Bu söz üzerine Musa
Midyan ülkesine kaçtı. Orada gurbet-
te yaşadı ve iki oğul babası oldu.

30"Kırk yıl geçtikten sonra Musa'ya,
Sina Dağı'nın yakınlarındaki çölde,
yanan bir çalının alevleri içinde bir
melek göründü. 31-32Musa gördükleri-
ne şaştı. Daha yakından bakmak için
yaklaştığında, Rab ona şöyle seslendi:
'Senin atalarının Tanrısı, İbrahim'in,
İshak'ın ve Yakup'un Tanrısı benim.'
Korkuyla titreyen Musa bakmaya ce-
saret edemedi.

33"Sonra Rab, 'Çarıklarını çıkar!
Çünkü bastığın yer kutsal toprak-
tır' dedi. 34'Mısır'da halkıma yapılan
baskıyı yakından gördüm, iniltilerini
duydum ve onları kurtarmaya geldim.
Şimdi gel, seni Mısır'a göndereceğim.'

35"Bu Musa, 'Kim seni yönetici
ve yargıç atadı?' diye reddettikle-
ri Musa'ydı. Tanrı onu, çalıda ken-
disine görünen meleğin aracılığıyla
yönetici ve kurtarıcı olarak gönder-
di. 36Halkı Mısır'dan çıkaran, orada,
Kamış Denizi'nde* ve kırk yıl bo-
yunca çölde belirtiler ve harikalar
yapan oydu. 37İsrailoğulları'na, 'Tan-
rı size kendi kardeşlerinizin arasın-
dan benim gibi bir peygamber çıka-
racak' diyen Musa odur. 38Çöldeki
topluluğun arasında yaşamış, Sina
Dağı'nda kendisiyle konuşan melek-
le ve atalarımızla birlikte bulunmuş
olan odur. Bize iletmek üzere yaşam
dolu sözler aldı.

39"Ne var ki, atalarımız onun sözü-
nü dinlemek istemediler. Onu reddet-
tiler, Mısır'a dönmeyi özler oldular.
40Harun'a, 'Bize öncülük edecek ilah-
lar yap' dediler. 'Çünkü bizi Mısır'dan
çıkaran o Musa'ya ne oldu bilmiyo-
ruz!' 41Ve o günlerde buzağı biçimin-
de bir put yapıp ona kurban sundular.
Kendi elleriyle yaptıkları bu put için
bir şenlik düzenlediler. 42Bu yüzden
Tanrı onlardan yüz çevirip onları gök-
sel cisimlere kulluk etmeye terk etti.
Peygamberlerin kitabında yazılmış ol-
duğu gibi:

'Ey İsrail halkı,
Çölde kırk yıl boyunca
Bana mı sunular, kurbanlar
sundunuz?
43Siz Molek'in* çadırını
Ve ilahınız Refan'ın[h] yıldızını
taşıdınız.
Tapınmak için yaptığınız putlardı
bunlar.
Bu yüzden sizi Babil'in ötesine
süreceğim.'

h *7:43* "Refan": Refan ya da Remfan, Satürn gezegeniyle ilgili olan ve eski çağlarda bazı Filistinli halkların taptığı bir ilahtı. **7:23-29** Çık.2:11-15 **7:29** Çık.18:2-4 **7:30-34** Çık.3:1-10 **7:36** Çık.7:3; 14:21; Say.14:33 **7:37** Yas.18:15,18 **7:38** Çık.19:1-20:17; Yas.5:1-33 **7:40-41** Çık.32:1-6 **7:42-43** Amo.5:25-27

44“Çölde atalarımızın Tanıklık Ça-
dırı[ı] vardı. Musa bunu, kendisiyle
konuşan Tanrı'nın buyurduğu gibi,
gördüğü örneğe göre yapmıştı. 45Ta-
nıklık Çadırı'nı önceki kuşaktan tes-
lim alan atalarımız, Yeşu'nun önder-
liğinde öteki ulusların topraklarını
ele geçirdikleri zaman, çadırı yanla-
rında getirdiler. Ulusları atalarımızın
önünden kovan, Tanrı'nın kendisiydi.
Çadır Davut'un zamanına dek kaldı.
46Tanrı'nın beğenisini kazanmış olan
Davut, Yakup'un Tanrısı için bir ko-
nut yapmaya izin istedi. 47Oysa Tanrı
için bir ev yapan Süleyman oldu.
48-50“Ne var ki, en yüce Olan, elle
yapılmış konutlarda oturmaz. Pey-
gamberin belirttiği gibi,

‘Gök tahtım,
Yeryüzü ayaklarımın taburesidir.
Benim için nasıl bir ev
yapacaksınız?
Ya da, neresi dinleneceğim yer?
Bütün bunları yapan elim değil
mi? diyor Rab.’

51“Ey dik kafalılar, yürekleri ve ku-
lakları sünnet edilmemiş olanlar[i]! Siz
tıpkı atalarınıza benziyorsunuz, her
zaman Kutsal Ruh'a karşı direniyor-
sunuz. 52-53Atalarınız peygamberle-
rin hangisine zulmetmediler ki? Adil
Olan'ın geleceğini önceden bildirenle-
ri de öldürdüler. Melekler aracılığıyla
buyrulan Yasa'yı alıp da buna uyma-
yan sizler, şimdi de Adil Olan'a ihanet
edip O'nu katlettiniz!”

İstefanos'un Taşlanıp Öldürülmesi

54Kurul üyeleri bu sözleri duyun-
ca öfkeden kudurdular, İstefanos'a
karşı dişlerini gıcırdattılar. 55Kutsal
Ruh'la dolu olan İstefanos ise, gözle-
rini göğe dikip Tanrı'nın görkemini ve
Tanrı'nın sağında duran İsa'yı gördü.
56“Bakın” dedi, “Göklerin açıldığını
ve İnsanoğlu'nun* Tanrı'nın sağında
durmakta olduğunu görüyorum.”
57Bunun üzerine kulaklarını tıkayıp
çığlıklar atarak hep birlikte İstefanos'a
saldırdılar. 58Onu kentten dışarı atıp
taşa tuttular. İstefanos'a karşı tanıklık
etmiş olanlar, kaftanlarını Saul adlı
bir gencin ayaklarının dibine bırak-
tılar. 59İstefanos taş yağmuru altında,
“Rab İsa, ruhumu al!” diye yakarıyor-
du. 60Sonra diz çökerek yüksek sesle
şöyle dedi: “Ya Rab, bu günahı onla-
ra yükleme!” Bunu söyledikten sonra
gözlerini yaşama kapadı.

8 İstefanos'un öldürülmesini Saul
da onaylamıştı.
O gün Yeruşalim'deki kiliseye* kar-
şı korkunç bir baskı dönemi başladı.
Elçiler hariç bütün imanlılar Yahudi-
ye ve Samiriye'nin her yanına dağıl-
dılar. 2Bazı dindar kişiler, İstefanos'u
gömdükten sonra onun için büyük yas
tuttular. 3Saul ise inanlılar topluluğu-
nu* kırıp geçirmeye başladı. Ev ev do-
laşarak, kadın erkek demeden imanlı-
ları dışarı sürüklüyor, hapse atıyordu.

Filipus Samiriye'de

4Bunun sonucu dağılan imanlılar, git-
tikleri her yerde Tanrı sözünü müjdeli-
yorlardı. 5Filipus, Samiriye* Kenti'ne
gidip oradakilere Mesih'i* tanıtmaya
başladı. 6Filipus'u dinleyen ve gerçek-
leştirdiği belirtileri gören kalabalıklar,
hep birlikte onun söylediklerine ku-
lak verdiler. 7Birçoklarının içinden kö-

ı *7:44* “Tanıklık Çadırı”: İsrailliler'in, Buluşma Çadırı diye de bilinen taşınabilir tapınağı. Tanrı'nın Musa aracılığıyla halkına verdiği, On Buyruk'un yazıldığı taş levhalar bu çadırda bulunurdu. **i** *7:51* “Yürekleri ve kulakları sünnet edilmemiş olanlar”: Tanrı'ya yürekten bağlı olmayan, O'nun sözünü dinlemeyen kişiler.

7:44 Çık.25:9,40; İbr.8:5 **7:45** Yşu.3:14-17; 18:1 **7:46** 2Sa.7:1-16; 1Ta.17:1-14
7:47 1Kr.6:1-38; 2Ta.3:1-17 **7:48-50** Yşa.66:1-2 **7:51** Yşa.63:10 **8:3** Elç.22:4-5; 26:9-11

tü ruhlar yüksek sesle haykırarak çık-
tı; birçok felçli ve kötürüm iyileştirildi.
8Ve o kentte büyük sevinç oldu.

Büyücü Simun

9Ne var ki, kentte bir süreden beri
büyücülük yapan ve Samiriye halkı-
nı şaşkına çeviren Simun adlı biri var-
dı. Simun, büyük adam olduğunu iddia
ediyordu. 10Küçük büyük, herkes onu
dikkatle dinler, "Büyük Güç dedikleri
Tanrı gücü işte budur" derlerdi. 11Uzun
zamandan beri onları büyücülüğüyle
şaşkına çevirdiği için onu dikkatle din-
lerlerdi. 12Ama Tanrı'nın Egemenliği*
ve İsa Mesih adıyla ilgili Müjde'yi du-
yuran Filipus'un söylediklerine inan-
dıkları zaman, erkekler de kadınlar da
vaftiz* oldular. 13Simun'un kendisi de
inanıp vaftiz oldu. Ondan sonra sürek-
li olarak Filipus'un yanında kaldı. Do-
ğaüstü belirtileri ve yapılan büyük mu-
cizeleri görünce şaşkına döndü.

14Yeruşalim'deki elçiler, Samiriye
halkının, Tanrı'nın sözünü benimse-
diğini duyunca Petrus'la Yuhanna'yı
onlara gönderdiler. 15Petrus'la Yuhan-
na oraya varınca, Samiriyeli imanlı-
ların Kutsal Ruh'u almaları için dua
ettiler. 16Çünkü Ruh daha hiçbirinin
üzerine inmemişti. Rab İsa'nın adıyla
vaftiz olmuşlardı, o kadar. 17Petrus'la
Yuhanna onların üzerine ellerini ko-
yunca, onlar da Kutsal Ruh'u aldılar.

18-19Elçilerin bu el koyma hareketiyle
Kutsal Ruh'un verildiğini gören Simun
onlara para teklif ederek, "Bana da bu
yetkiyi verin, kimin üzerine ellerimi
koysam Kutsal Ruh'u alsın" dedi.

20Petrus, "Paran da yok olsun, sen
de!" dedi, "Çünkü Tanrı'nın armağa-
nını parayla elde edebileceğini sandın.
21Senin bu işte bir payın, bir hakkın
yok. Yüreğin, Tanrı'nın gözünde doğ-
ru değildir. 22Bu kötülüğünden tövbe
et ve Rab'be yalvar, yüreğindeki bu
düşünce belki bağışlanır. 23Senin kin
dolu, kötülüğe tutsak biri olduğunu
görüyorum."

24Simun, "Benim için Rab'be yalva-
rın da söylediklerinizden hiçbiri başı-
ma gelmesin" diye karşılık verdi.

25Petrus'la Yuhanna tanıklık edip
Rab'bin sözünü bildirdikten sonra, Sa-
miriye'nin birçok köyünde de Müjde'yi
duyura duyura Yeruşalim'e döndüler.

Filipus ve Etiyopyalı

26Bu arada Rab'bin bir meleği Fi-
lipus'a şöyle seslendi: "Kalk, güneye
doğru, Yeruşalim'den Gazze'ye inen
yola, çöl yoluna git." 27Filipus da kal-
kıp gitti. Giderken Etiyopyalı bir ha-
dım gördü. Bu adam Etiyopya[j] Krali-
çesi Kandaki'nin vezirlerinden biriydi.
Kraliçenin bütün hazinelerinden so-
rumluydu. Yeruşalim'e, tapınmaya
gelmişti. 28Geri dönerken arabasın-
da oturmuş, Peygamber Yeşaya'nın
Kitabı'nı okuyordu. 29Ruh Filipus'a,
"Git" dedi, "Şu arabaya yetiş."

30Filipus koşup arabanın yanına gel-
di ve hadımın Peygamber Yeşaya'yı
okumakta olduğunu işitti. "Acaba oku-
duklarını anlıyor musun?" diye sordu.

31Hadım, "Biri bana yol gösterme-
dikçe nasıl anlayabilirim ki?" diyerek
Filipus'un arabaya binip yanına otur-
masını rica etti. 32Kutsal Yazılar'dan
okuduğu bölüm şuydu:

"Koyun gibi kesime götürüldü;
Kırkıcının önünde kuzu nasıl ses
çıkarmazsa,
O da öylece ağzını açmadı.
33Aşağılandığında adalet O'ndan
esirgendi.
O'nun soyunu kim anacak?
Çünkü yeryüzündeki yaşamına
son verildi."

j *8:27* O çağda Etiyopya krallığı bugünkü Sudan'ın ve Etiyopya'nın bazı bölgelerini kapsıyor-
du. **8:32-33** Yşa.53:7-8

34 Hadım Filipus'a, “Lütfen açıklar
mısın, peygamber kimden söz ediyor,
kendisinden mi, bir başkasından mı?”
diye sordu.
35 Bunun üzerine Filipus anlatma-
ya koyuldu. Kutsal Yazılar'ın bu bö-
lümünden başlayarak ona İsa'yla ilgi-
li Müjde'yi bildirdi.
36-37 Yolda giderlerken su bulunan
bir yere geldiler. Hadım, “Bak, bura-
da su var” dedi. “Vaftiz* olmama ne
engel var?”[k]
38 Sonra arabanın durmasını bu-
yurdu. Filipus'la hadım birlikte suya
girdiler ve Filipus hadımı vaftiz etti.
39 Sudan çıktıkları zaman Rab'bin Ru-
hu Filipus'u hemen oradan uzaklaştır-
dı. Filipus'u bir daha görmeyen hadım
sevinç içinde yoluna devam etti. 40 Fi-
lipus ise kendini Aşdot Kenti'nde bul-
du. Sezariye'ye varıncaya dek bütün
kentleri dolaşarak Müjde'yi duyurdu.

İsa Saul'a Görünüyor

9 1-2 Saul ise Rab'bin öğrencilerine
karşı hâlâ tehdit ve ölüm soluyor-
du. Başkâhine gitti, Şam'daki havrala-
ra verilmek üzere mektuplar yazmasını
istedi. Orada İsa'nın yolunda yürü-
yen kadın erkek, kimi bulsa tutukla-
yıp Yeruşalim'e getirmek niyetindeydi.
3 Yol alıp Şam'a yaklaştığı sırada, bir-
denbire gökten gelen bir ışık çevresini
aydınlattı. 4 Yere yıkılan Saul, bir sesin
kendisine, “Saul, Saul, neden bana zul-
mediyorsun?” dediğini işitti.
5 Saul, “Ey Efendim, sen kimsin?”
dedi.
“Ben senin zulmettiğin İsa'yım” diye
yanıt geldi. 6 “Haydi kalk ve kente gir,
ne yapman gerektiği sana bildirilecek.”
7 Saul'la birlikte yolculuk eden adam-
ların dilleri tutuldu, oldukları yerde
kalakaldılar. Sesi duydularsa da, kim-
seyi göremediler. 8 Saul yerden kalk-
tı, ama gözlerini açtığında hiçbir şey
göremiyordu. Sonra kendisini elinden
tutup Şam'a götürdüler. 9 Üç gün bo-
yunca gözleri görmeyen Saul hiçbir
şey yiyip içmedi.
10 Şam'da Hananya adında bir İsa
öğrencisi vardı. Bir görümde Rab ona,
“Hananya!” diye seslendi.
“Buradayım, ya Rab” dedi Hananya.
11 Rab ona, “Kalk” dedi, “Doğru So-
kak denilen sokağa git ve Yahuda'nın
evinde Saul adında Tarsuslu birini
sor. Şu anda orada dua ediyor. 12 Gö-
rümünde yanına Hananya adlı birinin
geldiğini ve gözlerini açmak için el-
lerini kendisinin üzerine koyduğunu
görmüştür.”
13 Hananya şöyle karşılık verdi: “Ya
Rab, birçoklarının bu adam hakkın-
da neler anlattıklarını duydum. Ye-
ruşalim'de senin kutsallarına nice
kötülük yapmış! 14 Burada da senin
adını anan herkesi tutuklamak için
başkâhinlerden yetki almıştır.”
15 Rab ona, “Git!” dedi. “Bu adam,
benim adımı öteki uluslara*, krallara
ve İsrailoğulları'na duyurmak üzere
seçilmiş bir aracımdır. 16 Benim adım
uğruna ne kadar sıkıntı çekmesi gere-
keceğini ona göstereceğim.”
17 Bunun üzerine Hananya gitti, eve
girdi ve ellerini Saul'un üzerine koy-
du. “Saul kardeş” dedi, “Sen buraya
gelirken yolda sana görünen Rab, yani
İsa, gözlerin açılsın ve Kutsal Ruh'la
dolasın diye beni yolladı.” 18 O anda
Saul'un gözlerinden balık pulunu an-
dıran şeyler düştü. Saul yeniden gör-
meye başladı. Kalkıp vaftiz* oldu.
19 Sonra yemek yiyip kuvvet buldu.

Saul, Şam'da ve Yeruşalim'de

Saul birkaç gün Şam'daki öğrencile-
rin yanında kaldı. 20 Havralarda İsa'nın
Tanrı'nın Oğlu olduğunu hemen du-

k *8:36-37* Bazı Grekçe elyazmaları, “Filipus, ‘Bütün yüreğinle iman edersen, vaftiz olabilirsin’ dedi. Hadım da, ‘İman ediyorum ki, İsa Mesih Tanrı'nın Oğlu'dur’ dedi” sözlerini de içerir.

yurmaya başladı. 21 Onu duyanların
hepsi şaşkına döndü. "Yeruşalim'de
bu adı ananları kırıp geçiren adam
bu değil mi? Buraya da, öylelerini tu-
tuklayıp başkâhinlere götürmek ama-
cıyla gelmedi mi?" diyorlardı. 22 Saul
ise günden güne güçleniyordu. İsa'nın
Mesih* olduğuna dair kanıtlar göste-
rerek Şam'da yaşayan Yahudiler'i şaş-
kına çeviriyordu.
23 Aradan günler geçti. Yahudiler
Saul'u öldürmek için bir düzen kurdu-
lar. 24 Ne var ki, kurdukları düzenle il-
gili haber Saul'a ulaştı. Yahudiler onu
öldürmek için gece gündüz kentin ka-
pılarını gözlüyorlardı. 25 Ama Saul'un
öğrencileri geceleyin kendisini aldılar,
kentin surlarından sarkıttıkları bir kü-
fe içinde aşağı indirdiler.
26 Saul Yeruşalim'e varınca orada-
ki öğrencilere katılmaya çalıştı. Ama
hepsi ondan korkuyor, İsa'nın öğren-
cisi olduğuna inanamıyorlardı. 27 O za-
man Barnaba onu alıp elçilere götürdü.
Onlara, Saul'un Şam yolunda Rab'bi
nasıl gördüğünü, Rab'bin de onunla
konuştuğunu, Şam'da ise onun İsa adı-
nı nasıl korkusuzca duyurduğunu an-
lattı. 28 Böylelikle Saul, Yeruşalim'de
girip çıktıkları her yerde öğrencilerle
birlikte bulunarak Rab'bin adını kor-
kusuzca duyurmaya başladı. 29 Dili
Grekçe olan Yahudiler'le konuşup tar-
tışıyordu. Ama onlar onu öldürmeyi
tasarlıyorlardı. 30 Kardeşler bunu öğ-
renince onu Sezariye'ye götürüp ora-
dan Tarsus'a yolladılar.
31 Bütün Yahudiye, Celile ve Samiri-
ye'deki* inanlılar topluluğu* esenliğe
kavuştu. Gelişen ve Rab korkusu için-
de yaşayan topluluk Kutsal Ruh'un
yardımıyla sayıca büyüyordu.

Eneas ve Tabita

32 Bu arada her tarafı dolaşan Petrus,
Lidda'da yaşayan kutsallara da uğra-
dı. 33 Orada Eneas adında birine rast-
ladı. Eneas felçliydi. Sekiz yıldan be-
ri yatalaktı. 34 Petrus ona, "Eneas, İsa
Mesih seni iyileştiriyor" dedi. "Kalk,
yatağını topla." Eneas hemen ayağa
kalktı. 35 Lidda ve Şaron'da yaşayan
herkes onu gördü ve Rab'be döndü.
36 Yafa'da, İsa öğrencisi olan Tabita
adında bir kadın vardı. Tabita, ceylan
anlamına gelir. Bu kadın her zaman
iyilik yapıp yoksullara yardım ederdi.
37 O günlerde hastalanıp öldü. Ölüsü-
nü yıkayıp üst kattaki odaya koydu-
lar. 38 Lidda Yafa'ya yakın olduğundan,
Petrus'un Lidda'da bulunduğunu du-
yan öğrenciler ona iki kişi yollayıp,
"Vakit kaybetmeden yanımıza gel" di-
ye yalvardılar.
39 Petrus kalkıp onlarla birlikte gitti.
Eve varınca onu üst kattaki odaya çı-
kardılar. Bütün dul kadınlar ağlayarak
Petrus'un çevresinde toplandılar. Ona,
Ceylan'ın kendileriyle birlikteyken
diktiği entarilerle üstlükleri göster-
diler. 40 Petrus, herkesi dışarı çıkarttı,
diz çöküp dua etti. Sonra ölüye doğru
dönerek, "Tabita, kalk" dedi. Kadın
gözlerini açtı, Petrus'u görünce doğ-
rulup oturdu. 41 Petrus elini uzatarak
onu ayağa kaldırdı. Sonra kutsallar-
la dul kadınları çağırdı, Ceylan'ı diri
olarak onlara teslim etti. 42 Bu olayın
haberi bütün Yafa'ya yayıldı ve bir-
çokları Rab'be inandı. 43 Petrus uzun-
ca bir süre Yafa'da, Simun adında bir
dericinin evinde kaldı.

İman Eden Yüzbaşı

10 Sezariye'de Kornelius adında
bir adam vardı. "İtalyan" tabu-
runda yüzbaşıydı. 2 Dindar bir adamdı.
Hem kendisi hem de bütün ev halkı
Tanrı'dan korkardı. Halka çok yar-
dımda bulunur, Tanrı'ya sürekli dua
ederdi. 3 Bir gün saat* üç sularında,
bir görümde Tanrı'nın bir meleğinin

9:23-25 2Ko.11:32-33

kendisine geldiğini açıkça gördü. Me-
lek ona, "Kornelius" diye seslendi.
4Kornelius korku içinde gözlerini
ona dikti, "Ne var, efendim?" dedi.
Melek ona şöyle dedi: "Duaların ve
sadakaların anılmak üzere Tanrı ka-
tına ulaştı. 5Şimdi Yafa'ya adam yolla,
Petrus olarak da tanınan Simun'u ça-
ğırt. 6Petrus, evi deniz kıyısında bu-
lunan Simun adlı bir dericinin yanın-
da kalıyor."
7Kendisiyle konuşan melek uzaklaş-
tıktan sonra Kornelius, iki uşağıyla
özel yardımcılarından dindar bir aske-
ri çağırdı. 8Kendilerine her şeyi anlat-
tıktan sonra onları Yafa'ya gönderdi.

Petrus'un Görümü

9Ertesi gün onlar yol alıp kente yakla-
şırlarken, saat* on iki sularında Petrus
dua etmek için dama çıktı. 10Acıkınca
da yemek istedi. Yemek hazırlanırken
Petrus kendinden geçti. 11Göğün açıl-
dığını ve büyük bir çarşafı andıran bir
nesnenin dört köşesinden sarkıtılarak
yeryüzüne indirildiğini gördü. 12Çar-
şafın içinde, yeryüzünde yaşayan her
türden dört ayaklı hayvanlar, sürün-
genler ve kuşlar vardı. 13Bir ses ona,
"Kalk Petrus, kes ve ye!" dedi.
14"Asla olmaz, ya Rab!" dedi Petrus.
"Hiçbir zaman bayağı ya da murdar*
herhangi bir şey yemedim."
15Ses tekrar, ikinci kez duyuldu;
Petrus'a, "Tanrı'nın temiz kıldıklarına
sen bayağı deme" dedi. 16Bu, üç kez
tekrarlandı. Sonra çarşafı andıran nes-
ne hemen göğe alındı.
17Petrus şaşkınlık içindeydi. Gördü-
ğü görümün ne anlama gelebileceğini
düşünürken, Kornelius'un gönderdiği
adamlar sora sora Simun'un evinin ka-
pısına kadar geldiler. 18Evdekilere ses-
lenerek, "Petrus diye tanınan Simun
burada mı kalıyor?" diye sordular.
19Petrus hâlâ görümün anlamını dü-
şünürken Ruh ona, "Bak, üç kişi seni
arıyor" dedi. 20"Haydi kalk, aşağı in.
Hiç çekinmeden onlarla git. Çünkü
onları ben gönderdim."
21Petrus aşağı inip adamlara, "Ara-
dığınız kişi benim" dedi. "Gelişinizin
sebebi ne acaba?"
22"Doğru ve Tanrı'dan korkan, bü-
tün Yahudi ulusunca iyiliğiyle tanı-
nan, Kornelius adında bir yüzbaşı var"
dediler. "Kutsal bir melek ona, seni
evine çağırtıp senin söyleyeceklerini
dinlemesini buyurdu." 23Bunun üzeri-
ne Petrus onları içeri alıp konuk etti.

Petrus, Kornelius'un Evinde

Ertesi gün Petrus kalktı, onlarla bir-
likte yola çıktı. Yafa'daki kardeşlerden
bazıları da ona katıldı. 24İkinci gün
Sezariye'ye vardılar. Bu arada Korneli-
us, akraba ve yakın dostlarını toplamış
onları bekliyordu. 25Eve giren Petrus'u
karşıladı, tapınırcasına ayaklarına ka-
pandı. 26Petrus ise onu ayağa kaldıra-
rak, "Kalk, ben de insanım" dedi.
27Petrus Kornelius'la konuşa konu-
şa içeri girdiğinde birçok insanın top-
lanmış olduğunu gördü. 28Onlara şöy-
le dedi: "Bir Yahudi'nin başka ulustan
biriyle ilişki kurmasının, onu ziyaret
etmesinin töremize aykırı olduğunu
bilirsiniz. Oysa Tanrı bana, hiç kim-
seye bayağı ya da murdar* dememem
gerektiğini gösterdi. 29Bu nedenle,
çağrıldığım zaman hiç itiraz etmeden
geldim. Şimdi, beni ne amaçla çağırt-
tığınızı sorabilir miyim?"
30Kornelius, "Üç gün[l] önce bu sıra-
larda, saat* üçte evimde dua ediyor-
dum" dedi. "Birdenbire, parlak giysili
bir adam önüme çıkıverdi. 31'Korneli-
us' dedi, 'Tanrı senin duanı işitti, ver-
diğin sadakaları andı. 32Yafa'ya adam
yolla, Petrus diye tanınan Simun'u ça-

l ***10:30*** "Üç gün": Grekçe "Dördüncü gün". O çağda insanlar günleri hesaplarken yaşadıkları günü de sayarlardı.

ğırt. O, deniz kıyısında oturan deri-
ci Simun'un evinde kalıyor.' [33]Bunun
üzerine sana hemen adam yolladım.
Sen de lütfedip geldin. İşte şimdi biz
hepimiz, Rab'bin sana buyurduğu her
şeyi dinlemek üzere Tanrı'nın önünde
toplanmış bulunuyoruz."

[34-35]O zaman Petrus söz alıp şöy-
le dedi: "Tanrı'nın insanlar arasında
ayrım yapmadığını, ama kendisin-
den korkan ve doğru olanı yapan ki-
şiyi, ulusuna bakmaksızın kabul etti-
ğini gerçekten anlıyorum. [36]Tanrı'nın,
herkesin Rabbi olan İsa Mesih aracı-
lığıyla esenliği müjdeleyerek İsrailo-
ğulları'na ilettiği bildiriden haberiniz
vardır. [37-38]Yahya'nın vaftiz* çağrısın-
dan sonra Celile'den başlayarak bütün
Yahudiye'de meydana gelen olayları,
Tanrı'nın, Nasıralı İsa'yı nasıl Kutsal
Ruh'la ve kudretle meshettiğini* bili-
yorsunuz. İsa her yanı dolaşarak iyilik
yapıyor, İblis'in baskısı altında olan-
ların hepsini iyileştiriyordu. Çünkü
Tanrı O'nunla birlikteydi.

[39]"Biz İsa'nın, Yahudiler'in ülkesin-
de ve Yeruşalim'de yaptıklarının hep-
sine tanık olduk. O'nu çarmıha gerip
öldürdüler. [40]Ama Tanrı O'nu üçün-
cü gün diriltti ve açıkça görünmesi-
ni sağladı. [41]İsa halkın tümüne değil
de, Tanrı'nın önceden seçtiği tanık-
lara –ölümden dirilmesinden sonra
kendisiyle birlikte yiyip içen bizlere–
göründü. [42]Tanrı tarafından ölülerle
dirilerin Yargıcı olarak atanan kişi-
nin kendisi olduğunu halka duyurma-
mızı, buna tanıklık etmemizi buyur-
du. [43]Peygamberlerin hepsi O'nunla
ilgili tanıklıkta bulunuyorlar. Şöyle ki,
O'na inanan herkesin günahları O'nun
adıyla bağışlanır."

[44]Petrus daha bu sözleri söylerken
Kutsal Ruh, konuşmayı dinleyen her-
kesin üzerine indi. [45]Petrus'la birlikte
gelen Yahudi[m] imanlılar, Kutsal Ruh
armağanının öteki uluslardan olan-
ların da üzerine dökülmesini şaşkın-
lıkla karşıladılar. [46-47]Çünkü onların,
bilmedikleri dillerle konuşup Tanrı'yı
yücelttiklerini duyuyorlardı.

O zaman Petrus, "Bunlar, tıpkı bi-
zim gibi Kutsal Ruh'u almışlar. Suyla
vaftiz* olmalarına kim engel olabilir?"
dedi. [48]Böylelikle onların İsa Mesih
adıyla vaftiz olmalarını buyurdu. Son-
ra onlar Petrus'a, birkaç gün yanların-
da kalması için ricada bulundular.

Petrus'un Açıklamaları

11 Elçilerle bütün Yahudiye'deki
kardeşler, öteki ulusların da
Tanrı'nın sözünü kabul ettiklerini duy-
dular. [2]Ama Petrus Yeruşalim'e gittiği
zaman sünnet yanlıları onu eleştirdi-
ler. [3]"Sünnetsiz* kişilerin evine gidip
yemek yemişsin!" dediler.

[4]Petrus baştan başlayarak olanla-
rı tek tek onlara anlattı. [5]"Ben Yafa
Kenti'nde dua ediyordum" dedi. "Ken-
dimden geçerek bir görüm gördüm.
Büyük bir çarşafı andıran bir nesne-
nin dört köşesinden sarkıtıldığını, bu-
nun gökten inip benim bulunduğum
yere kadar geldiğini gördüm. [6]Göz-
lerimi çarşafa dikip dikkatle baktım.
Çarşafın içinde, yeryüzünde yaşayan
dört ayaklılar, yabanıl hayvanlar, sü-
rüngenler ve kuşlar gördüm. [7]Sonra
bir sesin bana, 'Kalk, Petrus, kes ve
ye!' dediğini işittim.

[8]" 'Asla olmaz, ya Rab!' dedim. 'Ağ-
zıma hiçbir zaman bayağı ya da mur-
dar* bir şey girmedi.'

[9]"Ses ikinci kez gökten geldi: 'Tan-
rı'nın temiz kıldıklarına sen bayağı
deme' dedi. [10]Bu, üç kez tekrarlandı;
sonra her şey yeniden göğe alındı.

[11]"Tam o sırada Sezariye'den ba-
na gönderilen üç kişi, bulunduğumuz
evin önünde durdular. [12]Ruh bana, ay-
rım gözetmeden onlarla birlikte git-

m *10:45* "Yahudi": Grekçe "Sünnetlilikten olan". **10:34-35** Yas.10:17

memi söyledi. Bu altı kardeş de be-
nimle geldiler, varıp adamın evine
girdik. 13Adam bize, evinde beliren
meleği nasıl gördüğünü anlattı. Melek
ona şöyle demiş: 'Yafa'ya adam yol-
la, Petrus diye tanınan Simun'u çağırt.
14O sana, senin ve bütün ev halkının
kurtuluş bulacağı sözler söyleyecek.'
15"Ben konuşmaya başlayınca Kut-
sal Ruh, başlangıçta bizim üzerimize
indiği gibi, onların da üzerine indi. 16O
zaman Rab'bin söylediği şu sözü anım-
sadım: 'Yahya suyla vaftiz* etti, sizler
ise Kutsal Ruh'la vaftiz edileceksiniz.'
17Böylelikle Tanrı, Rab İsa Mesih'e
inanmış olan bizlere verdiği armağa-
nın aynısını onlara verdiyse, ben ki-
mim ki Tanrı'ya karşı koyayım?"
18Bunları dinledikten sonra yatıştı-
lar. Tanrı'yı yücelterek şöyle dediler:
"Demek ki Tanrı, tövbe etme ve yaşa-
ma kavuşma fırsatını öteki uluslara
da vermiştir."

Antakya'daki İmanlılar

19İstefanos'un öldürülmesiyle baş-
layan baskı sonucu dağılan imanlılar,
Fenike, Kıbrıs ve Antakya'ya kadar
gittiler. Tanrı sözünü sadece Yahu-
diler'e duyuruyorlardı. 20Ama içle-
rinden Kıbrıslı ve Kireneli olan bazı
adamlar Antakya'ya gidip Grekler'le*
de konuşmaya başladılar. Onlara Rab
İsa'yla ilgili Müjde'yi bildirdiler. 21On-
ların arasında etkin olan Rab'bin gü-
cü[n] sayesinde çok sayıda kişi inanıp
Rab'be döndü.
22Olup bitenlerin haberi, Yeruşa-
lim'deki kiliseye ulaştı. Bunun üze-
rine imanlılar Barnaba'yı Antakya'ya
gönderdiler. 23-24Kutsal Ruh'la ve
imanla dolu, iyi bir adam olan Barna-
ba, Antakya'ya varıp Tanrı lütfunun
meyvelerini görünce sevindi. Herkesi,
candan ve yürekten Rab'be bağlı kal-
maya özendirdi. Sonuç olarak Rab'be
daha birçok kişi kazanıldı.
25-26Sonra Barnaba, Saul'u aramak
için Tarsus'a gitti. Onu bulunca da
Antakya'ya getirdi. Böylece Barna-
ba'yla Saul bir yıl boyunca oradaki
inanlılar topluluğuyla* bir araya ge-
lerek büyük bir kitleyi eğittiler. Öğ-
rencilere ilk kez Antakya'da Mesih-
çiler[o] adı verildi.
27O günlerde Yeruşalim'den Antak-
ya'ya bazı peygamberler geldi. 28Bun-
lardan Hagavos adlı biri ortaya çıkıp
bütün dünyada şiddetli bir kıtlık ola-
cağını Ruh aracılığıyla bildirdi. Bu
kıtlık, Klavdius'un imparatorluğu
sırasında oldu. 29Öğrenciler, her bi-
ri kendi gücü oranında, Yahudiye'de
yaşayan kardeşlere gönderilmek üze-
re yardım toplamayı kararlaştırdılar.
30Bu kararı yerine getirip bağışlarını
Barnaba ve Saul'un eliyle kilisenin ih-
tiyarlarına* gönderdiler.

Petrus'un Hapisten Kaçışı

12 O sırada kral Hirodes*, kilise-
den* bazı kişilere eziyet etme-
ye başladı. 2Yuhanna'nın kardeşi Ya-
kup'u kılıçla öldürttü. 3Yahudiler'in
bundan memnun kaldığını görünce
ardından Petrus'u da yakalattı. Bunu,
Mayasız Ekmek Bayramı* sırasında
yaptı. 4Petrus'u tutuklatıp hapse attır-
dı ve dörder kişilik dört takım aske-
rin gözetimine teslim etti. Fısıh Bay-
ramı'ndan* sonra onu halkın önünde
yargılamak niyetindeydi. 5Bu neden-
le Petrus hapiste tutuldu. Ama inanlı-
lar topluluğu* onun için Tanrı'ya ha-
raretle dua ediyordu.
6Petrus, Hirodes'in kendisini yargı-
layacağı günden önceki gece, çift zin-
cirle bağlı olarak iki askerin arasın-

n *11:21* "Rab'bin gücü": Grekçe "Rab'bin eli". **o** *11:25-26* "Mesihçiler": Mesih* sözcüğünden türetilen bu lakap Grekçe'de "Hristianos" diye geçer.

11:16 Elç.1:5 **11:19** Elç.8:1-4 **11:28** Elç.21:10 **12:4** Çık.12:1-27

da uyuyordu. Kapıda duran nöbetçiler
de zindanın güvenliğini sağlıyordu.
7Birdenbire Rab'bin bir meleği görün-
dü ve hücrede bir ışık parladı. Melek,
Petrus'un böğrüne dokunup onu uyan-
dırdı. "Çabuk, kalk!" dedi. O anda zin-
cirler Petrus'un bileklerinden düştü.
8Melek ona, "Kuşağını bağla, ça-
rıklarını giy" dedi. Petrus da söyle-
neni yaptı. "Abanı giy, beni izle" de-
di melek. 9Petrus onu izleyerek dışarı
çıktı. Ama meleğin yaptığının gerçek
olduğunu anlamıyor, bir görüm gör-
düğünü sanıyordu. 10Birinci ve ikinci
nöbetçiyi geçerek kente açılan demir
kapıya geldiler. Kapı, önlerinde ken-
diliğinden açıldı. Dışarı çıkıp bir so-
kak boyunca yürüdüler, sonra melek
ansızın Petrus'un yanından ayrıldı.
11O zaman kendine gelen Petrus,
"Rab'bin bana meleğini gönderdiği-
ni şimdi gerçekten anlıyorum" dedi.
"O beni Hirodes'in elinden ve Yahudi
halkının uğrayacağımı umduğu bütün
belalardan kurtardı."
12Petrus olanların farkına varınca
Markos diye tanınan Yuhanna'nın an-
nesi Meryem'in evine gitti. Orada bir-
çok kişi toplanmış dua ediyordu. 13Pet-
rus'un dış kapıyı çalması üzerine Roda
adlı bir hizmetçi kız kapıya bakmaya
gitti. 14Petrus'un sesini tanıyan kız, se-
vincinden kapıyı açmadan tekrar içeri
koşarak, "Petrus kapıda duruyor!" di-
ye haber verdi.
15"Çıldırmışsın sen!" dediler ona.
Ama kız üsteleyince, "Onun meleği
olmalı" dediler.
16Petrus ise kapıyı çalmaya devam
etti. Kapıyı açıp onu görünce şaşıp kal-
dılar. 17Petrus, eliyle susmalarını işâret
ederek Rab'bin onu zindandan nasıl çı-
kardığını anlattı. Sonra, "Bu haberleri
Yakup'la öbür kardeşlere iletin" diyerek
oradan ayrılıp başka bir yere gitti.
18Askerler sabahleyin büyük bir te-
laşa kapıldılar. Birbirlerine, "Petrus'a
ne oldu?" diye sordular. 19Hirodes
onu arattı, bulamayınca da nöbetçi-
leri sorguya çekti ve idam edilmeleri
için buyruk verdi.

Kral Hirodes'in Ölümü

Bundan sonra Hirodes, Yahudiye'den
Sezariye'ye gidip bir süre orada kal-
dı. 20Bu arada Sur ve Sayda halkları-
na ateş püskürüyordu. Bunlar birleşip
kendisiyle görüşmeye geldiler. Önce
kralın başdanışmanı Vlastus'u kendi
taraflarına çekerek barış isteğinde bu-
lundular. Çünkü kendi ülkelerinin ge-
reksindiği yiyecekler kralın ülkesin-
den sağlanıyordu.
21Belirlenen günde krallık giysileri-
ni giyen Hirodes tahtına oturarak hal-
ka bir konuşma yaptı. 22Halk, "Bu bir
insanın sesi değil, bir ilahın sesidir!"
diye bağırıyordu. 23O anda Rab'bin
bir meleği Hirodes'i vurdu. Çünkü
Tanrı'ya ait olan yüceliği kendine mal
etmişti. İçi kurtlarca kemirilerek can
verdi.
24Tanrı'nın sözü ise yayılıyor, etki-
sini artırıyordu.
25Görevlerini tamamlayan Barna-
ba'yla Saul, Markos diye tanınan Yu-
hanna'yı yanlarına alarak Yeruşa-
lim'den döndüler.

Barnaba'yla Saul'un Görevlendirilmesi

13 Antakya'daki kilisede* pey-
gamberler ve öğretmenler var-
dı: Barnaba, Niger denilen Şimon, Ki-
reneli Lukius, bölge kralı* Hirodes'le
birlikte büyümüş olan Menahem ve
Saul. 2Bunlar Rab'be tapınıp oruç*
tutarlarken Kutsal Ruh kendileri-
ne şöyle dedi: "Barnaba'yla Saul'u,
kendilerini çağırmış olduğum görev
için bana ayırın." 3Böylece oruç tu-
tup dua ettikten sonra, Barnaba'yla
Saul'un üzerine ellerini koyup onla-
rı yolcu ettiler.

Kıbrıs'ta

4 Kutsal Ruh'un buyruğuyla yola çı-
kan Barnaba'yla Saul, Selefkiye'ye git-
tiler, oradan da gemiyle Kıbrıs'a geç-
tiler. 5 Salamis'e varınca Yahudiler'in
havralarında Tanrı'nın sözünü duyur-
maya başladılar. Yuhanna'yı da yar-
dımcı olarak yanlarına almışlardı.
6 Adayı baştan başa geçerek Baf'a
geldiler. Orada büyücü ve sahte pey-
gamber Baryeşu adında bir Yahudi'yle
karşılaştılar. 7-8 Baryeşu, Vali Sergius
Pavlus'a yakın biriydi. Akıllı bir ki-
şi olan vali, Barnaba'yla Saul'u çağır-
tıp Tanrı'nın sözünü dinlemek istedi.
Ne var ki Baryeşu –büyücü anlamı-
na gelen öbür adıyla Elimas– onlara
karşı koyarak valiyi iman etmekten
caydırmaya çalıştı. 9-10 Ama Kutsal
Ruh'la dolan Saul, yani Pavlus, göz-
lerini Elimas'a dikerek, "Ey İblis'in
oğlu!" dedi. "Yüreğin her türlü hile
ve sahtekârlıkla dolu; doğru olan her
şeyin düşmanısın. Rab'bin düz yolla-
rını çarpıtmaktan vazgeçmeyecek mi-
sin? 11 İşte şimdi Rab'bin eli sana kar-
şı kalktı. Kör olacaksın, bir süre gün
ışığını göremeyeceksin."
O anda adamın üzerine bir sis, bir
karanlık çöktü. Dört dönerek, elinden
tutup kendisine yol gösterecek birile-
rini aramaya başladı. 12 Olanları gören
vali, Rab'le ilgili öğretiyi hayranlıkla
karşıladı ve iman etti.

Pisidya Sınırındaki Antakya'da

13 Pavlus'la beraberindekiler Baf'tan
denize açılıp Pamfilya bölgesinin Per-
ge Kenti'ne gittiler. Yuhanna ise onla-
rı bırakıp Yeruşalim'e döndü. 14 Onlar
Perge'den yollarına devam ederek Pi-
sidya sınırındaki Antakya'ya geçtiler.
Şabat Günü* havraya girip oturdu-
lar. 15 Kutsal Yasa ve peygamberlerin
yazıları okunduktan sonra, havranın
yöneticileri onlara, "Kardeşler, halka
verecek bir öğüdünüz varsa buyurun,
konuşun" diye haber yolladılar.
16 Pavlus ayağa kalktı, eliyle bir işa-
ret yaparak, "Ey İsrailliler ve Tanrı'dan
korkan* yabancılar, dinleyin" dedi.
17-18 "Bu halkın, yani İsrail'in Tanrı-
sı, bizim atalarımızı seçti ve Mısır'da
gurbette yaşadıkları süre içinde onları
büyük bir ulus yaptı. Sonra güçlü eliy-
le onları oradan çıkardı, çölde yakla-
şık kırk yıl onlara katlandı[ö]. 19-20 Ke-
nan ülkesinde yenilgiye uğrattığı yedi
ulusun topraklarını İsrail halkına mi-
ras olarak verdi. Bütün bunlar aşağı
yukarı dört yüz elli yıl sürdü.
"Sonra Tanrı, Peygamber Samuel'in
zamanına kadar onlar için hâkimler
yetiştirdi. 21 Halk bir kral isteyin-
ce, Tanrı onlar için Benyamin oyma-
ğından Kiş oğlu Saul'u yetiştirdi. Sa-
ul kırk yıl krallık yaptı. 22 Tanrı, onu
tahttan indirdikten sonra onlara kral
olarak Davut'u başa geçirdi. Onunla
ilgili şu tanıklıkta bulundu: 'İşay oğ-
lu Davut'u gönlüme uygun bir adam
olarak gördüm, o her istediğimi ya-
par.' 23 Tanrı, verdiği sözü tutarak bu
adamın soyundan İsrail'e bir Kurtarı-
cı, İsa'yı gönderdi. 24 İsa'nın gelişinden
önce Yahya, bütün İsrail halkını, tövbe
edip vaftiz* olmaya çağırdı. 25 Yahya
görevini tamamlarken şöyle diyordu:
'Beni kim sanıyorsunuz? Ben Mesih*
değilim. Ama O benden sonra geliyor.
Ben O'nun ayağındaki çarığın bağını
çözmeye bile layık değilim.'
26 "Kardeşler, İbrahim'in soyundan
gelenler ve Tanrı'dan korkan yabancı-
lar, bu kurtuluş bildirisi bize gönderil-

ö *13:17-18* "Onlara katlandı": Bazı Grekçe elyazmalarında "Onları besledi".

13:17-18 Çık.1:7; 12:51 **13:17-18** Say.14:34; Yas.1:30-31 **13:19-20** Yas.7:1; Yşu.14:1-19:51
13:19-20 Hâk.2:16; 1Sa.3:20 **13:21** 1Sa.8:5; 10:21 **13:22** 1Sa.13:14
13:22 1Sa.16:12; Mez.89:20 **13:24** Mar.1:4; Luk.3:3
13:25 Mat.3:11; Mar.1:7; Luk.3:16; Yu.1:19-20,27

di. 27 Çünkü Yeruşalim'de yaşayanlar
ve onların yöneticileri İsa'yı reddetti-
ler. O'nu mahkûm etmekle her Şabat
Günü okunan peygamberlerin sözle-
rini yerine getirmiş oldular. 28 O'nda
ölüm cezasını gerektiren herhangi bir
suç bulamadıkları halde, Pilatus'tan
O'nun idamını istediler. 29 O'nunla il-
gili yazılanların hepsini yerine getir-
dikten sonra O'nu çarmıhtan indirip
mezara koydular. 30 Ama Tanrı O'nu
ölümden diriltti. 31 İsa, daha önce ken-
disiyle birlikte Celile'den Yeruşalim'e
gelenlere günlerce göründü. Bu kişiler
şimdi halka O'nun tanıklığını yapıyor.
32-33 "Biz de size Müjde'yi duyuru-
yoruz: Tanrı İsa'yı diriltmekle, atala-
rımıza verdiği sözü, onların çocukla-
rı olan bizler için yerine getirmiştir.
İkinci Mezmur'da da yazıldığı gibi:

'Sen benim Oğlum'sun,
Bugün ben sana Baba oldum.'

34 "Tanrı, O'nu asla çürümemek üze-
re ölümden dirilttiğini şu sözlerle be-
lirtmiştir:

'Size, Davut'a söz verdiğim
Kutsal ve güvenilir nimetleri
vereceğim.'

35 "Bunun için başka bir yerde de
şöyle der:

'Kutsalının çürümesine izin
vermeyeceksin.'

36 "Davut, kendi kuşağında Tanrı'nın
amacı uyarınca hizmet ettikten sonra
gözlerini yaşama kapadı, atalari gi-
bi gömüldü ve bedeni çürüyüp gitti.
37 Oysa Tanrı'nın dirilttiği Kişi'nin be-
deni çürümedi. 38-39 Dolayısıyla kar-
deşler, şunu bilin ki, günahların bu
Kişi aracılığıyla bağışlanacağı size
duyurulmuş bulunuyor. Şöyle ki, iman
eden herkes, Musa'nın Yasası'yla ak-
lanamadığınız her suçtan O'nun ara-
cılığıyla aklanır. 40-41 Dikkat edin, pey-
gamberlerin sözünü ettiği şu durum
sizin başınıza gelmesin:

'Bakın, siz alay edenler,
Şaşkına dönüp yok olun!
Sizin gününüzde bir iş yapıyorum,
Öyle bir iş ki, biri size anlatsa
inanmazsınız.' "

42 Pavlus'la Barnaba havradan çıkar-
ken halk onları, bir sonraki Şabat Günü
aynı konular üzerinde konuşmaya ça-
ğırdı. 43 Havradaki topluluk dağılınca,
Yahudiler ve Yahudiliğe dönüp Tanrı'ya
tapan yabancılardan birçoğu onların
ardından gitti. Pavlus'la Barnaba onlar-
la konuşarak onları devamlı Tanrı'nın
lütfunda yaşamaya özendirdiler.
44 Ertesi Şabat Günü kent halkının
hemen hemen tümü Rab'bin sözünü
dinlemek için toplanmıştı. 45 Kalabalı-
ğı gören Yahudiler büyük bir kıskanç-
lık içinde, küfürlerle Pavlus'un söy-
lediklerine karşı çıktılar. 46 Pavlus'la
Barnaba ise cesaretle karşılık verdiler:
"Tanrı'nın sözünü ilk önce size bildir-
memiz gerekiyordu. Siz onu reddet-
tiğinize ve kendinizi sonsuz yaşama
layık görmediğinize göre, biz şimdi
öteki uluslara gidiyoruz. 47 Çünkü Rab
bize şöyle buyurmuştur:

'Yeryüzünün dört bucağına
kurtuluş götürmen için
Seni uluslara ışık yaptım.' "

48 Öteki uluslardan olanlar bunu işi-
tince sevindiler ve Rab'bin sözünü yü-

13:28 Mat.27:22-23; Mar.15:13-14; Luk.23:21-24; Yu.19:15
13:29 Mat.27:57-61; Mar.15:42-47; Luk.23:50-56; Yu.19:38-42 **13:31** Elç.1:3
13:32-33 Mez.2:7 **13:34** Yşa.55:3 **13:35** Mez.16:10 **13:40-41** Hab.1:5 **13:47** Yşa.42:6; 49:6-7

celttiler. Sonsuz yaşam için belirlen-
miş olanların hepsi iman etti.
49 Böylece Rab'bin sözü bütün yö-
rede yayıldı. 50 Ne var ki Yahudiler,
Tanrı'ya tapan saygın kadınlarla ken-
tin ileri gelen erkeklerini kışkırttılar,
Pavlus'la Barnaba'ya karşı bir baskı
hareketi başlatıp onları bölge sınırla-
rının dışına attılar. 51 Bunun üzerine
Pavlus'la Barnaba, onlara bir uyarı ol-
sun diye ayaklarının tozunu silkerek
Konya'ya gittiler. 52 Öğrenciler ise se-
vinç ve Kutsal Ruh'la doluydu.

Konya'da

14 Aynı şekilde Konya'da da Yahu-
diler'in havrasına giren Pavlus'la
Barnaba öyle etkili konuştular ki, hem
Yahudiler'den hem de Grekler'den* çok
kişi iman etti. 2 Ama inanmayan Yahu-
diler, öteki uluslardan olanları kardeş-
lere karşı kışkırtarak zihinlerini bulan-
dırdılar. 3 Orada uzunca bir süre kalan
Pavlus'la Barnaba, Rab hakkında ce-
saretle konuşuyorlardı. Rab de onlara
belirtiler ve harikalar yapma gücü ve-
rerek kendi lütfunu açıklayan bildiriyi
doğruladı. 4 Kent halkı ikiye bölündü.
Bazıları Yahudiler'in, bazıları da elçi-
lerin tarafını tuttu.
5 Yahudiler'le öteki uluslardan olan-
lar ve bunların yöneticileri, elçile-
ri hırpalayıp taşa tutmak için düzen
kurdular. 6-7 Bunu öğrenen Pavlus'la
Barnaba, Likaonya'nın Listra ve Der-
be kentlerine ve çevre bölgeye kaça-
rak oralarda da Müjde'yi yaydılar.

Listra ve Derbe'de

8 Listra'da, ayakları tutmayan bir
adam vardı. Doğuştan kötürümdü,
hiç yürüyemiyordu. 9-10 Pavlus'un söy-
lediklerini dinledi. Onu dikkatle sü-
zen Pavlus, iyileştirilebileceğine ima-
nı olduğunu görerek yüksek sesle ona,
“Kalk, ayaklarının üzerinde dur!” de-
di. Adam yerinden fırlayıp yürüme-
ye başladı.
11 Pavlus'un ne yaptığını gören halk
Likaonya dilinde, “Tanrılar insan kılı-
ğına girip yanımıza inmiş!” diye hay-
kırdı. 12 Barnaba'ya Zeus[p], Pavlus'a da
konuşmada öncülük ettiği için Her-
mes[r] adını taktılar. 13 Kentin hemen
dışında bulunan Zeus Tapınağı'nın
kâhini kent kapılarına boğalar ve çe-
lenkler getirdi, halkla birlikte elçilere
kurban sunmak istedi.
14 Ne var ki elçiler, Barnaba'yla Pav-
lus, bunu duyunca giysilerini yırtarak
kalabalığın içine daldılar. 15 “Efendi-
ler, neden böyle şeyler yapıyorsunuz?”
diye bağırdılar. “Biz de sizin gibi in-
sanız, aynı yaradılışa sahibiz. Size
müjde getiriyoruz. Sizi bu boş şey-
lerden vazgeçmeye, yeri, göğü, de-
nizi ve bunların içindekilerin hepsi-
ni yaratan, yaşayan Tanrı'ya dönmeye
çağırıyoruz. 16 Geçmiş çağlarda Tanrı,
bütün ulusların kendi yollarından git-
melerine izin verdi. 17 Yine de kendi-
ni tanıksız bırakmadı. Size iyilik edi-
yor. Gökten yağmur yağdırıyor, çeşitli
ürünleriyle mevsimleri düzenliyor, si-
zi yiyecekle doyurup yüreklerinizi se-
vinçle dolduruyor.” 18 Bu sözlerle bile
halkın kendilerine kurban sunmasını
güçlükle engelleyebildiler.
19 Ne var ki, Antakya ve Konya'dan
gelen bazı Yahudiler, halkı kendi ta-
raflarına çekerek Pavlus'u taşladılar;
onu ölmüş sanarak kentin dışına sü-
rüklediler. 20 Ama öğrenciler çevre-
sinde toplanınca Pavlus ayağa kalkıp
kente döndü. Ertesi gün Barnaba'yla
birlikte Derbe'ye gitti. 21-22 O kentte
de Müjde'yi duyurup birçok öğrenci
edindiler.

p *14:12* “Zeus”: Grekler'in inanışına göre en büyük ilah. **r** *14:12* “Hermes”: Grekler'in inanışına göre, Zeus'un özel yardımcısı ve sözcüsü olan ilah.
13:51 Mat.10:14; Mar.6:11; Luk.9:5; 10:10-11

Antakya'ya Dönüş

Pavlus'la Barnaba daha sonra Listra,
Konya ve Antakya'ya dönerek öğren-
cileri ruhça pekiştirdiler, imana bağ-
lı kalmaları için onlara cesaret verdi-
ler. "Tanrı'nın Egemenliği'ne*, birçok
sıkıntıdan geçerek girmemiz gerekir"
diyorlardı. 23 İmanlılar için her kilisede*
ihtiyarlar* seçtiler. Dua ve oruçla* on-
ları, inandıkları Rab'be emanet ettiler.
24 Pisidya bölgesinden geçerek Pam-
filya'ya geldiler. 25 Perge'de Tanrı sö-
zünü bildirdikten sonra Antalya'ya
gittiler. 26 Oradan gemiyle, artık ta-
mamlamış bulundukları görev için
Tanrı'nın lütfuna emanet edildikleri
yer olan Antakya'ya döndüler. 27 Ora-
ya vardıklarında inanlılar topluluğu-
nu* bir araya getirip Tanrı'nın kendi-
leri aracılığıyla neler yaptığını, öteki
uluslara* iman kapısını nasıl açtığını
anlattılar. 28 Oradaki öğrencilerin ya-
nında uzun bir süre kaldılar.

Yeruşalim'deki Toplantı

15 Yahudiye'den gelen bazı kişiler
Antakya'daki kardeşlere, "Siz
Musa'nın töresi uyarınca sünnet olma-
dıkça kurtulamazsınız" diye öğretiyor-
lardı. 2 Pavlus'la Barnaba bu adamlar-
la bir hayli çekişip tartıştılar. Sonunda
Pavlus'la Barnaba'nın, başka birkaç
kardeşle birlikte Yeruşalim'e gidip bu
sorunu elçiler ve ihtiyarlarla* görüş-
mesi kararlaştırıldı. 3 Böylece kilise*
tarafından gönderilenler, öteki ulus-
lardan* olanların Tanrı'ya nasıl döndü-
ğünü anlata anlata Fenike ve Samiriye
bölgelerinden geçerek bütün kardeşle-
re büyük sevinç verdiler. 4 Yeruşalim'e
geldiklerinde inanlılar topluluğu*, el-
çiler ve ihtiyarlarca iyi karşılandılar.
Tanrı'nın kendileri aracılığıyla yapmış
olduğu her şeyi anlattılar.
5 Ne var ki, Ferisi* mezhebinden
bazı imanlılar kalkıp şöyle dediler:
"Öteki uluslardan olanları sünnet et-
mek ve onlara Musa'nın Yasası'na uy-
malarını buyurmak gerekir."
6 Elçilerle ihtiyarlar bu konuyu gö-
rüşmek için toplandılar. 7 Uzunca bir
tartışmadan sonra Petrus ayağa kalkıp
onlara, "Kardeşler" dedi, "Öteki ulus-
lar Müjde'nin bildirisini benim ağzım-
dan duyup inansınlar diye Tanrı'nın
uzun zaman önce aranızdan beni seç-
tiğini biliyorsunuz. 8 İnsanın yüreği-
ni bilen Tanrı, Kutsal Ruh'u tıpkı bize
verdiği gibi onlara da vermekle, onları
kabul ettiğini gösterdi. 9 Onlarla bizim
aramızda hiçbir ayrım yapmadı, iman
etmeleri üzerine yüreklerini arındır-
dı. 10 Öyleyse, ne bizim ne de ataları-
mızın taşıyamadığı bir boyunduruğu
öğrencilerin boynuna geçirerek şimdi
neden Tanrı'yı deniyorsunuz? 11 Bizler,
Rab İsa'nın lütfuyla kurtulduğumuza
inanıyoruz; onlar da öyle."
12 Bunun üzerine bütün topluluk
sustu ve Barnaba'yla Pavlus'u din-
lemeye başladı. Barnaba'yla Pavlus,
Tanrı'nın kendileri aracılığıyla öte-
ki uluslar arasında yaptığı harikalar-
la belirtileri tek tek anlattılar. 13 On-
lar konuşmalarını bitirince Yakup söz
aldı: "Kardeşler, beni dinleyin" dedi.
14 "Simun, Tanrı'nın öteki uluslardan
kendine ait olacak[s] bir halk çıkarmak
amacıyla onlara ilk kez nasıl yaklaş-
tığını anlatmıştır. 15-16 Peygamberlerin
sözleri de bunu doğrulamaktadır. Ya-
zılmış olduğu gibi:

'Bundan sonra ben geri dönüp,
Davut'un yıkık konutunu yeniden
kuracağım.
Onun yıkıntılarını yeniden kurup
Onu tekrar ayağa kaldıracağım.
17-18 Öyle ki, geriye kalan insanlar,

s *15:14* "Kendine ait olacak": Grekçe "Kendi adı için".
15:1 Lev.12:3 **15:7** Elç.10:1-43 **15:8** Elç.2:4; 10:44 **15:15-18** Amo.9:11-12

Bana ait olan[§] bütün uluslar
Rab'bi arasınlar.
Bunları ta başlangıçtan bildiren
Rab,
İşte böyle diyor.'

19"Bu nedenle, kanımca öteki ulus-
lardan Tanrı'ya dönenlere güçlük çı-
karmamalıyız. 20Ancak putlara su-
nulup murdar* hale gelen etlerden,
fuhuştan, boğularak öldürülen hay-
vanların etinden ve kandan sakın-
maları gerektiğini onlara yazmalıyız.
21Çünkü çok eski zamanlardan beri
Musa'nın sözleri her kentte duyurul-
makta, her Şabat Günü* havralarda
okunmaktadır."

Öteki Uluslardan Olan İmanlılara Mektup

22Bunun üzerine bütün inanlılar top-
luluğuyla* elçiler ve ihtiyarlar*, kendi
aralarından seçtikleri adamları Pav-
lus ve Barnaba'yla birlikte Antakya'ya
göndermeye karar verdiler. Kardeşle-
rin önde gelenlerinden Barsabba deni-
len Yahuda ile Silas'ı seçtiler. 23Onla-
rın eliyle şu mektubu yolladılar:

"Kardeşleriniz olan biz elçilerle ih-
tiyarlardan, öteki uluslardan olup An-
takya, Suriye ve Kilikya'da bulunan
siz kardeşlere selam! 24Bizden bazı
kişilerin yanınıza geldiğini, sözleriy-
le sizi tedirgin edip aklınızı karıştır-
dığını duyduk. Oysa onları biz gön-
dermedik. 25Bu nedenle aramızdan
seçtiğimiz bazı kişileri, sevgili kar-
deşlerimiz Barnaba ve Pavlus'la bir-
likte size göndermeye oybirliğiyle ka-
rar verdik. 26Bu ikisi, Rabbimiz İsa
Mesih'in adı uğruna canlarını gözden
çıkarmış kişilerdir. 27Kararımız uya-
rınca size Yahuda ile Silas'ı gönderiyo-
ruz. Onlar aynı şeyleri sözlü olarak da
aktaracaklar. 28-29Kutsal Ruh ve bizler,
gerekli olan şu kuralların dışında size
herhangi bir şey yüklememeyi uygun
gördük: Putlara sunulan kurbanların
etinden, kandan, boğularak öldürülen
hayvanların etinden ve fuhuştan sa-
kınmalısınız. Bunlardan kaçınırsanız,
iyi edersiniz. Esen kalın."

30Adamlar böylece yola koyulup
Antakya'ya gittiler. Topluluğu bir
araya getirerek onlara mektubu ver-
diler. 31İmanlılar, mektuptaki yürek-
lendirici sözleri okuyunca sevindiler.
32Kendileri peygamber olan Yahuda
ile Silas, birçok konuşmalar yaparak
kardeşleri yüreklendirip ruhça pekiş-
tirdiler. 33-34Bir süre orada kaldıktan
sonra, kendilerini göndermiş olanla-
rın yanına dönmek üzere kardeşler
tarafından esenlikle yolcu edildiler.[t]
35Pavlus'la Barnaba ise Antakya'da
kaldılar, birçoklarıyla birlikte öğre-
tip Rab'bin sözünü müjdelediler.

Pavlus'la Barnaba Arasında Anlaşmazlık

36Bundan bir süre sonra Pavlus Bar-
naba'ya, "Rab'bin sözünü duyurduğu-
muz bütün kentlere dönüp kardeşleri
ziyaret edelim, nasıl olduklarını göre-
lim" dedi. 37Barnaba, Markos denilen
Yuhanna'yı da yanlarında götürmek
istiyordu. 38Ama Pavlus, Pamfilya'da
kendilerini yüzüstü bırakıp birlik-
te göreve devam etmeyen Markos'u
yanlarında götürmeyi uygun görmedi.
39Aralarında öylesine keskin bir an-
laşmazlık çıktı ki, birbirlerinden ayrıl-
dılar. Barnaba Markos'u alıp Kıbrıs'a
doğru yelken açtı. 40Silas'ı seçen Pav-
lus ise, kardeşlerce Rab'bin lütfuna
emanet edildikten sonra yola çıktı.

§ *15:17-18* "Bana ait olan": Grekçe "Üzerlerinde adımın anıldığı". **t** *15:33-34* Bazı Grekçe elyazmaları, "Ama Silas orada kalmaya karar verdi" sözlerini de içerir.
15:20 Çık.34:15-17; Lev.17:10-16; 18:6-23 **15:38** Elç.13:13

41 Suriye ve Kilikya bölgelerini dolaşa-
rak inanlı topluluklarını* pekiştirdi.

Timoteos, Pavlus'la Silas'a Katılıyor

16 Pavlus, Derbe ve Listra'ya da uğ-
radı. Listra'da Timoteos adında
bir İsa öğrencisi vardı. Annesi imanlı
bir Yahudi, babası ise Grek'ti*. 2 Listra
ve Konya'daki kardeşler ondan övgüy-
le söz ediyorlardı. 3 Timoteos'u kendi-
siyle birlikte götürmek isteyen Pavlus,
oralarda bulunan Yahudiler yüzünden
onu sünnet ettirdi. Çünkü hepsi, baba-
sının Grek olduğunu biliyordu. 4 Kent
kent dolaşarak Yeruşalim'deki elçiler-
le ihtiyarların* aldığı kararları iman-
lılara iletiyor, bunlara uymalarını is-
tiyorlardı. 5 Böylelikle toplulukların*
imanı güçleniyor ve sayıları günden
güne artıyordu.

Pavlus'un Makedonya'yla İlgili Görümü

6 Kutsal Ruh'un, Tanrı sözünü Asya
İli'nde* yaymalarını engellemesi üze-
rine Pavlus'la arkadaşları Frikya ve
Galatya bölgesinden geçtiler. 7 Misya
sınırına geldiklerinde Bitinya bölgesi-
ne geçmek istediler. Ama İsa'nın Ru-
hu onlara izin vermedi. 8 Bunun üze-
rine Misya'dan geçip Troas Kenti'ne
gittiler. 9 O gece Pavlus bir görüm gör-
dü. Önünde Makedonyalı bir adam
durmuş, ona yalvarıyordu: "Make-
donya'ya geçip bize yardım et" diyor-
du. 10 Pavlüs'un gördüğü bu görümden
sonra hemen Makedonya'ya gitmenin
bir yolunu aradık. Çünkü Tanrı'nın bi-
zi, Müjde'yi oradakilere duyurmaya
çağırdığı sonucuna varmıştık.

Lidya'nın İman Etmesi

11 Troas'tan denize açılıp doğru Se-
madirek Adası'na, ertesi gün de Nea-
polis'e gittik. 12 Oradan da Filipi'ye
geçtik. Burası bir Roma yerleşim mer-
kezi ve Makedonya'nın o bölgesinde
önemli bir kentti. Birkaç gün bu kent-
te kaldık.
13 Şabat Günü* kent kapısından çıkıp
ırmak kıyısına gittik. Orada bir dua ye-
ri olacağını düşünüyorduk. Oturduk,
orada toplanmış kadınlarla konuşma-
ya başladık. 14 Bizi dinleyenler arasın-
da Tiyatira Kenti'nden Lidya adında bir
kadın vardı. Mor kumaş ticareti yapan
Lidya, Tanrı'ya tapan biriydi. Pavlus'un
söylediklerine kulak vermesi için Rab
onun yüreğini açtı. 15 Lidya, ev halkıy-
la birlikte vaftiz* olduktan sonra bizi
evine çağırdı. "Beni Rab'bin bir inanlı-
sı kabul ediyorsanız, gelin, evimde ka-
lın" dedi ve bizi razı etti.

Pavlus'la Silas Hapiste

16 Bir gün biz dua yerine giderken,
karşımıza, falcılık ruhuna tutulmuş
köle bir kız çıktı. Bu kız, gelecekten
haber vererek efendilerine bir hayli ka-
zanç sağlıyordu. 17 Pavlus'u ve bizleri
izleyerek, "Bu adamlar yüce Tanrı'nın
kullarıdır, size kurtuluş yolunu bildiri-
yorlar!" diye bağırıp durdu. 18 Ve gün-
lerce sürdürdü bunu. Sonunda, bun-
dan çok rahatsız olan Pavlus arkasına
dönerek ruha, "İsa Mesih'in adıyla, bu
kızın içinden çıkmanı buyuruyorum"
dedi. Ruh hemen kızın içinden çıktı.
19 Kızın efendileri, kazanç umutla-
rının yok olduğunu görünce Pavlus'la
Silas'ı yakalayıp çarşı meydanına, yet-
kililerin önüne sürüklediler. 20-21 On-
ları yargıçların karşısına çıkartarak,
"Bu adamlar Yahudi'dir" dediler, "Ken-
timizi altüst ettiler. Biz Romalılar için
benimsenmesi ve uygulanması yasak
birtakım töreler yayıyorlar."
22 Halk da Pavlus'la Silas'a yapılan
saldırıya katıldı. Yargıçlar onların
giysilerini yırtıp sıyırarak değnekle
dövülmeleri için buyruk verdi. 23 On-
ları iyice dövdürdükten sonra hapse
attılar. Zindancıya, onları sıkı güven-
lik altında tutmasını buyurdular. 24 Bu

buyruğu alan zindancı onları hapisha-
nenin iç bölmesine atarak ayaklarını
tomruğa vurdu.
25 Gece yarısına doğru Pavlus'la Si-
las dua ediyor, Tanrı'yı ilahilerle yü-
celtiyorlardı. Öbür tutuklular da onları
dinliyordu. 26 Birdenbire öyle şiddetli
bir deprem oldu ki, tutukevi temelden
sarsıldı. Bir anda bütün kapılar açıl-
dı, herkesin zincirleri çözüldü. 27 Zin-
dancı uyandı. Zindan kapılarını açık
görünce kılıcını çekip canına kıymak
istedi. Çünkü tutukluların kaçtığını
sanmıştı. 28 Ama Pavlus yüksek sesle,
"Canına kıyma, hepimiz buradayız!"
diye seslendi.
29 Zindancı ışık getirtip içeri dal-
dı. Titreyerek Pavlus'la Silas'ın önün-
de yere kapandı. 30 Onları dışarı çıka-
rarak, "Efendiler, kurtulmak için ne
yapmam gerekir?" diye sordu.
31 Onlar, "Rab İsa'ya iman et, sen de
ev halkın da kurtulursunuz" dediler.
32 Sonra kendisine ve ev halkının hep-
sine Rab'bin sözünü bildirdiler. 33 Gece-
nin o saatinde zindancı onları götürüp
yaralarını yıkadı. Sonra hem kendi-
si hem ev halkı hemen vaftiz* oldu.
34 Pavlus'la Silas'ı evine götürerek sofra
kurdu. Tanrı'ya inanmak, onu ve evin-
dekilerin hepsini sevince boğmuştu.
35 Gün doğunca yargıçlar görevli-
leri göndererek, "O adamları serbest
bırak" dediler. 36 Zindancı bu sözleri
Pavlus'a iletti. "Yargıçlar serbest bıra-
kılmanız için haber gönderdi. Şimdi
çıkabilirsiniz, esenlikle gidin" dedi.
37 Ama Pavlus görevlilere şöyle de-
di: "Roma vatandaşı* olduğumuz hal-
de, bizi yargılamadan herkesin önünde
dövüp hapse attılar. Şimdi bizi gizlice
mi kovacaklar? Olmaz böyle şey! Ken-
dileri gelsinler, bizi alıp çıkarsınlar!"
38 Görevliler bu sözleri yargıçlara
iletti. Yargıçlar, Pavlus'la Silas'ın Roma
vatandaşı olduğunu duyunca korktular.
39 Gelip özür dilediler. Sonra onları dı-
şarı çıkararak kentten ayrılmalarını ri-
ca ettiler. 40 Pavlus'la Silas zindandan
çıkınca Lidya'nın evine gittiler. Kar-
deşlerle görüşüp onları yüreklendir-
dikten sonra oradan ayrıldılar.

Selanik'te

17 Amfipolis ve Apollonya'dan ge-
çerek Selanik'e geldiler. Burada
Yahudiler'in bir havrası vardı. 2 Pavlus,
her zamanki gibi Yahudiler'e giderek
art arda üç Şabat Günü* onlarla Kut-
sal Yazılar üzerinde tartıştı. 3 Mesih'in*
acı çekip ölümden dirilmesi gerekti-
ğine dair açıklamalarda bulunuyor,
kanıtlar gösteriyordu. "Size duyur-
makta olduğum bu İsa, Mesih'tir" di-
yordu. 4 Onlardan bazıları, Tanrı'ya ta-
pan Grekler'den büyük bir topluluk ve
ileri gelen kadınların da birçoğu ikna
olup Pavlus'la Silas'a katıldılar.
5 Yahudiler bunu kıskandı. Çarşı pa-
zardan topladıkları bazı kötü insan-
lardan bir kalabalık oluşturup kentte
kargaşalık çıkarttılar. Pavlus'la Silas'ı
bulmak ve halkın önünde yargılamak
amacıyla Yason'un evine saldırdılar.
6 Onları bulamayınca, Yason ile bazı
kardeşleri kent yetkililerinin önüne
sürüklediler. "Dünyayı altüst eden o
adamlar buraya da geldiler" diye ba-
ğırıyorlardı. 7 "Yason onları evine aldı.
Onların hepsi, İsa adında başka bir kral
olduğunu söyleyerek Sezar'ın* buyruk-
larına karşı geliyorlar." 8 Bu sözleri işi-
ten kalabalık ve kentin yetkilileri telaşa
kapıldı. 9 Sonunda yetkililer Yason ve
öbürlerini kefaletle serbest bıraktılar.

Veriya'da

10 Kardeşler hemen o gece Pavlus'la
Silas'ı Veriya Kenti'ne gönderdiler.
Onlar oraya varınca Yahudiler'in hav-
rasına gittiler. 11 Veriya'daki Yahudiler
Selanik'tekilerden daha açık fikirliydi.
Tanrı sözünü büyük ilgiyle karşılaya-
rak her gün Kutsal Yazılar'ı inceliyor,

öğretilenlerin doğru olup olmadığını
araştırıyorlardı. 12Böylelikle içlerin-
den birçokları ve çok sayıda saygın
Grek kadın ve erkek iman etti.
13Selanik'teki Yahudiler Pavlus'un
Veriya'da da Tanrı'nın sözünü duyur-
duğunu öğrenince oraya gittiler, hal-
kı kışkırtıp ayağa kaldırdılar. 14Bunun
üzerine kardeşler Pavlus'u hemen de-
niz kıyısına yolladılar. Silas ile Timo-
teos ise Veriya'da kaldılar. 15Pavlus'la
birlikte gidenler onu Atina'ya kadar
götürdüler. Sonra Pavlus'tan, Silas'la
Timoteos'un bir an önce kendisine ye-
tişmeleri yolunda buyruk alarak geri
döndüler.

Atina'da

16Onları Atina'da bekleyen Pavlus,
kenti putlarla dolu görünce yüreğinde
derin bir acı duydu. 17Bu nedenle, ge-
rek havrada Yahudiler'le ve Tanrı'ya
tapan yabancılarla, gerek her gün
çarşı meydanında karşılaştığı kişiler-
le tartışıp durdu. 18Epikürcü[u] ve Sto-
acı[ü] bazı filozoflar onunla atışmaya
başladılar. Kimi, "Bu lafebesi ne de-
mek istiyor?" derken, kimi de, "Gali-
ba yabancı ilahların haberciliğini ya-
pıyor" diyordu. Çünkü Pavlus, İsa'yla
ve dirilişle ilgili Müjde'yi duyuruyor-
du. 19Onlar Pavlus'u alıp Ares Tepe-
si Kurulu'na[v] götürdüler. Ona, "Yay-
dığın bu yeni öğretinin ne olduğunu
öğrenebilir miyiz?" dediler. 20"Kula-
ğımıza yabancı gelen bazı konulardan
söz ediyorsun. Bunların anlamını öğ-
renmek isteriz."
21Bütün Atinalılar ve kentte bulu-
nan yabancılar, vakitlerini hep yeni
düşünceleri anlatarak ve dinleyerek
geçirirlerdi.
22Pavlus, Ares Tepesi Kurulu'nun
önüne çıkıp şunları söyledi: "Ey Ati-
nalılar, sizin her bakımdan çok dindar
olduğunuzu görüyorum. 23Ben çevre-
de dolaşırken, tapındığınız yerleri in-
celerken üzerinde,

BİLİNMEYEN TANRI'YA

diye yazılmış bir sunağa bile rastla-
dım. Sizin bilmeden tapındığınız bu
Tanrı'yı ben size tanıtayım.
24"Dünyayı ve içindekilerin tümü-
nü yaratan, yerin ve göğün Rabbi olan
Tanrı, elle yapılmış tapınaklarda otur-
maz. 25Herkese yaşam, soluk ve her
şeyi veren kendisi olduğuna göre, bir
şeye gereksinmesi varmış gibi O'na in-
san eliyle hizmet edilmez. Tanrı, bütün
ulusları tek insandan türetti ve onları
yeryüzünün dört bucağına yerleştir-
di. 26Ulusların sürelerini ve yerleşe-
cekleri bölgelerin sınırlarını önceden
saptadı. 27Bunu, kendisini arasınlar ve
el yordamıyla da olsa bulabilsinler di-
ye yaptı. Aslında Tanrı hiçbirimizden
uzak değildir. 28Nitekim, 'O'nda yaşı-
yor ve hareket ediyoruz; O'nda varız.'
Bazı ozanlarınızın belirttiği gibi, 'Biz
de O'nun soyundanız.'
29"Tanrı'nın soyundan olduğumuza
göre, tanrısal özün, insan düşüncesi ve
becerisiyle biçimlendirilmiş altın, gü-
müş ya da taştan bir nesneye benzedi-
ğini düşünmemeliyiz. 30Tanrı, geçmiş
dönemlerin bilgisizliğini görmezlik-
ten geldi; ama şimdi her yerde herke-
sin tövbe etmesini buyuruyor. 31Çün-

u *17:18* "Epikürcü": Grek filozofu Epikür'ün (İ.Ö. 341-270) öğretisini benimseyen kişi. Bu öğretiye göre ruh, beden gibi ölümlüdür, yeryüzündeki yaşamdan başka yaşam yoktur. Kişinin, mutluluğu ataraksiyada (ruh dinginliğinde) araması gereklidir. ü *17:18* "Stoacı": Kişinin, mutluluğu ancak bütün acılar ve zevklerden kaçınmakla bulabileceğini savunan Grek filozofu Zenon'un (İ.Ö.?335-?263) öğretilerini benimseyen kişi.
v *17:19* "Ares Tepesi Kurulu": Grekçe "Areopagos" (Ares Tepesi); eski Atinalılar'ın, ilk zamanlarda Ares Tepesi'nde toplanmış, daha sonraları da bu adla anılagelmiş olan ulusal meclisi. **17:24-25** 1Kr.8:27; 2Ta.6:18; Yşa.42:5

kü dünyayı, atadığı Kişi aracılığıyla
adaletle yargılayacağı günü saptamış-
tır. Bu Kişi'yi ölümden diriltmekle bu-
nun güvencesini herkese vermiştir."
32 Ölülerin dirilmesiyle ilgili sözleri
duyunca kimi alay etti, kimi de, "Se-
ni bu konuda bir daha dinlemek iste-
riz" dedi. 33 Bunun üzerine Pavlus ara-
larından çıkıp gitti. 34 Birkaç kişi ona
katılıp inandı. Bunların arasında ku-
rul üyesi Dionisios, Damaris adlı bir
kadın ve birkaç kişi daha vardı.

Korint'te

18 Bundan sonra Pavlus Atina'dan
ayrılıp Korint'e gitti. 2-3 Ora-
da Pontus doğumlu, Akvila adında
bir Yahudi ile karısı Priskilla'yı bul-
du. Bunlar, Klavdius'un bütün Yahu-
diler'in Roma'yı terk etmesi yolunda-
ki buyruğu üzerine, kısa süre önce
İtalya'dan gelmişlerdi. Akvila ile Pris-
killa'nın yanına giden Pavlus, aynı
meslekten olduğundan onlarla kalıp
çalıştı. Çünkü meslekleri çadırcılıktı.
4 Pavlus, her Şabat Günü* havrada tar-
tışarak hem Yahudiler'i hem Grekler'i
ikna etmeye çalışıyordu.
5 Silas'la Timoteos Makedonya'dan
gelince, Pavlus kendini tümüyle Tan-
rı sözünü yaymaya verdi. Yahudiler'e,
İsa'nın Mesih* olduğuna dair tanıklık
ediyordu. 6 Ama Yahudiler karşı gelip
ona sövmeye başlayınca Pavlus, giysi-
lerini silkerek, "Başınıza geleceklerin
sorumlusu sizsiniz!" dedi. "Sorumlu-
luk benden gitti[y]. Bundan böyle öteki
uluslara gideceğim." 7 Pavlus oradan
çıktı, Tanrı'ya tapan Titius Yustus adlı
birinin evine gitti. Yustus'un evi hav-
ranın bitişiğindeydi. 8 Havranın yöne-
ticisi Krispus bütün ev halkıyla bir-
likte Rab'be inandı. Pavlus'u dinleyen
Korintliler'den birçoğu da inanıp vaf-
tiz* oldu.
9 Bir gece Rab bir görümde Pavlus'a,
"Korkma" dedi, "Konuş, susma! 10 Ben
seninle birlikteyim; hiç kimse sana
dokunmayacak, kötülük yapmayacak.
Çünkü bu kentte benim halkım çoktur."
11 Pavlus, orada bir buçuk yıl kaldı ve
halka sürekli Tanrı'nın sözünü öğretti.
12 Gallio'nun Ahaya Valisi olduğu
sıralarda, hep birlikte Pavlus'a karşı
gelen Yahudiler onu mahkemeye çı-
kardılar. 13 "Bu adam Yasa'ya aykırı
biçimde Tanrı'ya tapınmaları için in-
sanları kandırıyor" dediler.
14 Pavlus tam söze başlayacakken
Gallio Yahudiler'e şöyle dedi: "Ey
Yahudiler, davanız bir haksızlık ya
da ciddi bir suçla ilgili olsaydı, sizle-
ri sabırla dinlemem gerekirdi. 15 Ama
sorun bir öğreti, bazı adlar ve kendi
yasanızla ilgili olduğuna göre, bu da-
vaya kendiniz bakın. Ben böyle şey-
lere yargıçlık etmek istemem." 16 Son-
ra Gallio onları mahkemeden kovdu.
17 Hep birlikte, havranın yöneticisi Sos-
tenis'i yakalayıp mahkemenin önünde
dövdüler. Gallio ise olup bitenlere hiç
aldırmadı.

Antakya'ya Dönüş

18 Pavlus Korint'teki kardeşlerin ya-
nında bir süre daha kaldı. Sonra onlar-
la vedalaştı, Priskilla ve Akvila ile bir-
likte Suriye'ye gitmek üzere gemiyle
yola çıktı. Adakta bulunmuş olduğu
için Kenhere'de saçlarını kestirmiş-
ti. 19 Efes'e vardıkları zaman Priskil-
la ve Akvila'yı orada bıraktı. Kendisi
havraya giderek Yahudiler'le tartışma-
ya başladı. 20 Bunlar daha uzun bir sü-
re kalmasını istedilerse de, Pavlus ka-
bul etmedi. 21 Ama onlara veda ederken,
"Tanrı dilerse yanınıza yine döneceğim"
dedi. Sonra Efes'ten denize açıldı.
22 Sezariye'ye vardıktan sonra Yeru-
şalim'e gidip oradaki kiliseyi* ziya-

y *18:6* " 'Başınıza geleceklerin sorumlusu sizsiniz!' dedi. 'Sorumluluk benden gitti.' ": Grekçe " 'Kanınız başınıza!' dedi. 'Ben temizim.' "

ret etti, oradan da Antakya'ya geçti.
23Bir süre orada kaldıktan sonra yola
çıktı; Galatya bölgesini ve Frikya'yı
dolaşarak bütün öğrencileri ruhça
pekiştirdi.

Apollos

24Bu arada İskenderiye doğumlu
Apollos adında bir Yahudi Efes'e gel-
di. Üstün bir konuşma yeteneği olan
Apollos, Kutsal Yazılar'ı çok iyi bi-
liyordu. 25Rab'bin yolunda eğitilmiş
bir kişiydi. Ateşli bir ruhla konuşuyor
ve sadece Yahya'nın vaftizini* bildi-
ği halde İsa'yla ilgili gerçekleri doğ-
ru öğretiyordu. 26Havrada cesaretle
konuşmaya başladı. Kendisini dinle-
yen Priskilla ile Akvila, onu yanları-
na alarak Tanrı yolunu ona daha doğ-
ru biçimde açıkladılar.
27Apollos Ahaya'ya gitmek iste-
yince kardeşler onu cesaretlendirdi-
ler. Onu iyi karşılamaları için oradaki
öğrencilere mektup yazdılar. Apol-
los Ahaya'ya varınca Tanrı'nın lüt-
fuyla iman etmiş olanlara çok yar-
dım etti. 28Şöyle ki Kutsal Yazılar'dan,
İsa'nın Mesih* olduğunu kanıtlayarak
Yahudiler'in iddialarını açıkça ve güç-
lü bir şekilde çürüttü.

Pavlus Efes'te

19 1-2Apollos Korint'teyken Pavlus,
iç bölgelerden geçerek Efes'e
geldi. Orada bazı öğrencileri bularak
onlara, "İman ettiğiniz zaman Kutsal
Ruh'u aldınız mı?" diye sordu.
"Kutsal Ruh'un varlığından haberi-
miz yok ki!" dediler.
3"Öyleyse neye dayanarak vaftiz*
oldunuz?" diye sordu.
"Yahya'nın öğretisine dayanarak
vaftiz olduk" dediler.
4Pavlus, "Yahya'nın yaptığı vaftiz,
tövbeyle ilgili bir vaftizdi" dedi. "Hal-
ka, kendisinden sonra gelecek Olan'a,
yani İsa'ya inanmalarını söyledi." 5On-
lar bunu duyunca, Rab İsa'nın adıyla
vaftiz oldular. 6Pavlus ellerini onların
üzerine koyunca Kutsal Ruh üzerleri-
ne indi ve bilmedikleri dillerle konu-
şup peygamberlik etmeye başladılar.
7Aşağı yukarı on iki kişiydiler.
8Havraya giren Pavlus cesaretle ko-
nuşmaya başladı. Üç ay boyunca ora-
dakilerle tartışıp durdu, onları Tan-
rı'nın Egemenliği* konusunda ikna
etmeye çalıştı. 9Ne var ki, bazıları
sert bir tutum takınıp ikna olmamak-
ta direndiler ve İsa'nın yolunu halkın
önünde kötülemeye başladılar. Bunun
üzerine Pavlus onlardan ayrıldı. Öğ-
rencilerini de alıp götürdü ve Tira-
nus'un dershanesinde her gün tartış-
malarını sürdürdü. 10Bu durum iki yıl
sürdü. Sonunda Yahudi olsun Grek*
olsun, Asya İli'nde* yaşayan herkes
Rab'bin sözünü işitti.
11Tanrı, Pavlus'un eliyle olağanüs-
tü mucizeler yaratıyordu. 12Şöyle ki,
Pavlus'un bedenine değen peşkir ve
peştamallar hasta olanlara götürüldü-
ğünde, hastalıkları yok oluyor, kötü
ruhlar içlerinden çıkıyordu.
13Çevrede dolaşıp kötü ruhları kov-
makla uğraşan bazı Yahudiler de kö-
tü ruhlara tutsak olanları Rab İsa'nın
adını anarak kurtarmaya kalkıştılar.
"Pavlus'un tanıttığı İsa'nın adıyla size
emrediyoruz!" diyorlardı. 14Bunu ya-
panlar arasında Skeva adlı bir Yahudi
başkâhinin yedi oğlu da vardı.
15Kötü ruh ise onlara şöyle karşılık
verdi: "İsa'yı biliyor, Pavlus'u da tanı-
yorum, ama siz kimsiniz?" 16İçinde
kötü ruh bulunan adam onlara saldır-
dı, hepsini alt ederek bozguna uğrattı.
Öyle ki, o evden çıplak ve yaralı ola-
rak kaçtılar.
17Bu haber, Efes'te yaşayan bütün
Yahudiler'le Grekler'e ulaştı. Hepsi-
ni bir korku aldı ve Rab İsa'nın adı

19:4 Mat.3:11; Mar.1:4,7-8; Luk.3:4,16; Yu.1:26-27

büyük bir saygınlık kazandı. 18İman
edenlerin birçoğu geliyor, yaptıkla-
rı kötülükleri itiraf edip anlatıyor-
du. 19Büyücülükle uğraşmış bir sürü
kişi de kitaplarını toplayıp herkesin
önünde yaktılar. Kitapların değerini
hesapladıklarında toplam elli bin gü-
müş tuttuğunu gördüler. 20Böylelikle
Rab'bin sözü güçlü biçimde yayılıp et-
kinlik kazanıyordu.

21Pavlus, bu olup bitenlerden son-
ra Makedonya ve Ahaya'dan geçip
Yeruşalim'e gitmeye karar verdi. "Ora-
ya gittikten sonra Roma'yı da görmem
gerek" diyordu. 22Yardımcılarından
ikisini, Timoteos ile Erastus'u Make-
donya'ya göndererek kendisi bir süre
daha Asya İli'nde kaldı.

Efes'teki Kargaşalık

23O sırada İsa'nın yoluna ilişkin bü-
yük bir kargaşalık çıktı. 24Artemis[z]
Tapınağı'nın gümüşten maketlerini ya-
pan Dimitrios adlı bir kuyumcu, el sa-
natçılarına bir hayli iş sağlıyordu. 25Sa-
natçıları ve benzer işlerle uğraşanları
bir araya toplayarak onlara şöyle dedi:
"Efendiler, bu işten büyük kazanç sağ-
ladığımızı biliyorsunuz. 26Ama Pavlus
denen bu adamın, elle yapılan tanrıla-
rın gerçek tanrılar olmadığını söyle-
yerek yalnız Efes'te değil, neredeyse
bütün Asya İli'nde* çok sayıda kişiyi
kandırıp saptırdığını görüyor ve duyu-
yorsunuz. 27Hem bu sanatımız saygın-
lığını yitirmek tehlikesiyle karşı kar-
şıyadır, hem de ulu tanrıça Artemis'in
Tapınağı'nın hiçe sayılması ve bütün
Asya İli'yle bütün dünyanın tapındığı
tanrıçanın, ululuğundan yoksun kal-
ması tehlikesi vardır."

28Oradakiler bunu duyunca öfkey-
le doldular. "Efesliler'in Artemisi ulu-
dur!" diye bağırmaya başladılar. 29Kent
büsbütün karıştı. Halk, Pavlus'un yol
arkadaşlarından Makedonyalı Gayus
ve Aristarhus'u yakalayıp sürükleye-
rek birlikte tiyatroya koşuştu. 30Pav-
lus halkın arasına girmek istediyse
de, öğrenciler onu bırakmadı. 31Hatta,
Pavlus'un dostu olan bazı Asya İli yö-
neticileri ona haber yollayarak tiyatro-
da görünmemesi için yalvardılar.

32Tiyatrodaki topluluk karışıklık
içindeydi. Her kafadan bir ses çıkıyor-
du. Çoğu ne için toplandığını bile bil-
miyordu. 33Yahudiler İskender'i öne çı-
karınca kalabalıktan bazıları olayı ona
bağladı. Eliyle bir işaret yapan İsken-
der, halka savunmasını yapmak istedi.
34Ama halk kendisinin Yahudi oldu-
ğunu anlayınca hep bir ağızdan yakla-
şık iki saat boyunca, "Efesliler'in Ar-
temisi uludur!" diye bağırıp durdu.

35Kalabalığı yatıştıran belediye yaz-
manı, "Ey Efesliler" dedi, "Efes Ken-
ti'nin, ulu Artemis Tapınağı'nın ve
gökten düşen kutsal taşın bekçisi ol-
duğunu bilmeyen var mı? 36Bunları
hiç kimse inkâr edemez. Bunun için
sakin olmanız ve düşüncesiz bir şey
yapmamanız gerekir. 37Buraya ge-
tirdiğiniz bu adamlar, ne tapınakları
yağma ettiler, ne de tanrıçamıza söv-
düler. 38Dimitrios ve sanatçı arkadaş-
larının herhangi birinden şikâyeti var-
sa, mahkemeler açık, yargıçlar[a] da var.
Karşılıklı suçlamalarını orada yapsın-
lar. 39Soruşturacağınız başka bir du-
rum varsa, bunun yasal bir toplantı-
da çözümlenmesi gerekir. 40Bugünkü
olaylardan ötürü ayaklanma suçundan
yargılanmak tehlikesindeyiz. Hiçbir
gerekçesi olmayan bu kargaşanın he-
sabını veremeyeceğiz." 41Bunları söy-
ledikten sonra topluluğu dağıttı.

Pavlus Troas'ta

20 Pavlus, kargaşalık yatıştıktan
sonra öğrencileri çağırtıp onla-

z *19:24* "Artemis": Grekler'in önemli bir tanrıçası; Artemis'in ya da Latince adıyla Diana'nın en büyük tapınağı Efes Kenti'ndeydi. **a** *19:38* "Yargıçlar": Grekçe "Valiler".

rı yüreklendirdi. Sonra kendilerine ve-
da ederek Makedonya'ya gitmek üzere
yola çıktı. [2]O yöreleri dolaşarak iman-
lıları yüreklendiren birçok konuşma-
lar yaptıktan sonra Yunanistan'a[b] git-
ti. [3]Orada üç ay kaldı. Suriye'ye deniz
yoluyla gitmek üzereyken Yahudiler'in
kendisine karşı bir düzen kurması ne-
deniyle dönüşü Makedonya üzerin-
den yapmaya karar verdi. [4]Piros oğ-
lu Veriyalı Sopater, Selanikliler'den
Aristarhus ile Sekundus, Derbeli Ga-
yus, Timoteos ve Asya İli'nden* Tihi-
kos ile Trofimos onunla birlikte gitti-
ler. [5]Bunlar önden gidip bizi Troas'ta
beklediler. [6]Biz de Mayasız Ekmek
Bayramı'ndan* sonra Filipi'den deni-
ze açılıp beş günde Troas'a gelerek on-
larla buluştuk. Orada yedi gün kaldık.
[7]Haftanın ilk günü* ekmek böl-
mek için bir araya toplandığımızda
Pavlus imanlılara bir konuşma yaptı.
Ertesi gün oradan ayrılacağı için ko-
nuşmasını gece yarısına dek sürdür-
dü. [8]Toplanmış olduğumuz üst kattaki
odada birçok kandil yanıyordu. [9]Efti-
hos adlı bir delikanlı pencerede oturu-
yordu. Pavlus konuşmasını uzattıkça
Eftihos'u uyku bastı. Uykuya dalınca
da ikinci[c] kattan aşağı düştü ve yer-
den ölüsü kaldırıldı. [10]Aşağı inen Pav-
lus delikanlının üzerine kapanıp onu
kucakladı. "Telaşlanmayın, yaşıyor!"
dedi. [11]Sonra yukarı çıkıp ekmek böl-
dü ve yemek yedi. Gün doğuncaya dek
onlarla uzun uzun konuştu, sonra ora-
dan ayrıldı. [12]Çocuğu diri olarak evi-
ne götüren imanlılar bu olaydan bü-
yük cesaret aldılar.
[13]Biz önden giderek gemiye bindik
ve Assos'a hareket ettik. Pavlus'u ora-
dan alacaktık. Kendisi karadan git-
mek istediği için bunu böyle düzenle-
mişti. [14]Bizi Assos'ta karşılayınca onu
gemiye alıp Midilli'ye geçtik. [15]Ora-
dan denize açılıp ertesi gün Sakız
Adası'nın karşısına geldik. Üçüncü
gün Sisam'a uğradık ve bir gün sonra
Milet'e vardık. [16]Pavlus, Asya İli'nde
vakit kaybetmemek için Efes'e uğra-
mamaya karar vermişti. Pentikost Gü-
nü Yeruşalim'de olabilmek umuduyla
acele ediyordu.

Pavlus Efesli İhtiyarlara Veda Ediyor

[17]Pavlus, Milet'ten Efes'e haber yol-
layarak kilisenin ihtiyarlarını* yanı-
na çağırttı. [18]Yanına geldikleri za-
man onlara şöyle dedi: "Asya İli'ne*
ayak bastığım ilk günden beri, sizin-
le bulunduğum bütün süre boyun-
ca, nasıl davrandığımı biliyorsunuz.
[19]Yahudiler'in kurduğu düzenlerden
çektiğim sıkıntıların ortasında Rab'be
tam bir alçakgönüllülükle, gözyaşla-
rı içinde kulluk ettim. [20]Yararlı olan
herhangi bir şeyi size duyurmaktan,
gerek açıkta gerek evden eve dola-
şarak size öğretmekten çekinmedim.
[21]Hem Yahudiler'i hem de Grekler'i*,
tövbe edip Tanrı'ya dönmeye ve Rab-
bimiz İsa'ya inanmaya çağırdım.
[22]"Şimdi de Ruh'a boyun eğerek
Yeruşalim'e gidiyorum. Orada başıma
neler geleceğini bilmiyorum. [23]Ancak
Kutsal Ruh, beni zincirler ve sıkıntı-
ların beklediğine dair her kentte be-
ni uyarıyor. [24]Canımı hiç önemsemi-
yorum, ona değer vermiyorum. Yeter
ki yarışı bitireyim ve Rab İsa'dan al-
dığım görevi, Tanrı'nın lütfunu bildi-
ren Müjde'ye tanıklık etme görevini
tamamlayayım.
[25]"Şimdi aralarında dolaşıp Tan-
rı'nın Egemenliği'ni duyurduğum siz-
lerden hiçbirinin yüzümü bir daha
görmeyeceğini biliyorum. [26]Bu yüz-
den bugün size şunu açıkça söyleye-

b *20:2* Burada Yunanistan sözcüğünün Roma İmparatorluğu'nun ili Ahaya için kullanıldığı sanılıyor. **c** *20:9* "İkinci": Grekçe "Üçüncü". (Zemin kat birinci kat sayılırdı).
20:24 2Ti.4:7

yim: Ben kimsenin uğrayacağı ce-
zadan sorumlu değilim[ç]. 27Tanrı'nın
isteğini size tam olarak bildirmekten
çekinmedim. 28Kendinize ve Kutsal
Ruh'un sizi gözetmen olarak görevlen-
dirdiği bütün sürüye göz kulak olun.
Rab'bin kendi kanı pahasına sahip ol-
duğu kiliseyi gütmek üzere atandınız.
29Ben gittikten sonra sürüyü esirge-
meyen yırtıcı kurtların aranıza gire-
ceğini biliyorum. 30Hatta öğrencileri
kendi peşlerinden sürüklemek için si-
zin aranızdan da sapık sözler söyleyen
kişiler çıkacak. 31Bunun için uyanık
durun. Üç yıl boyunca, aralıksız, gece
gündüz demeden, gözyaşı dökerek her
birinizi nasıl uyardığımı hatırlayın.

32"Şimdi sizi Tanrı'ya ve O'nun lüt-
funu bildiren söze emanet ediyorum.
Bu söz, sizi ruhça geliştirecek ve kut-
sal kılınmış olan bütün insanlar ara-
sında mirasa kavuşturacak güçtedir.
33Ben hiç kimsenin altınına, gümü-
şüne ya da giysisine göz dikmedim.
34Siz de bilirsiniz ki, bu eller hem be-
nim, hem de benimle birlikte olanla-
rın gereksinmelerini karşılamak için
hizmet etmiştir. 35Yaptığım her işte
sizlere, böyle emek vererek güçsüz-
lere yardım etmemiz ve Rab İsa'nın,
'Vermek, almaktan daha büyük mut-
luluktur' diyen sözünü unutmamamız
gerektiğini gösterdim."

36Pavlus bu sözleri söyledikten son-
ra diz çöküp onlarla birlikte dua etti.
37Sonra hepsi acı acı ağlayarak Pav-
lus'un boynuna sarıldılar, onu öptüler.
38Onları en çok üzen, "Yüzümü bir
daha görmeyeceksiniz" demesi oldu.
Sonra onu gemiye kadar geçirdiler.

Yeruşalim'e Yolculuk

21 Onlardan ayrılınca denize açı-
lıp doğru İstanköy'e gittik. Er-
tesi gün Rodos'a, oradan da Patara'ya
geçtik. 2Fenike'ye gidecek bir gemi
bulduk, buna binip denize açıldık.
3Kıbrıs'ı görünce güneyinden geçerek
Suriye'ye yöneldik ve Sur Kenti'nde
karaya çıktık. Gemi, yükünü orada
boşaltacaktı. 4İsa'nın oradaki öğrenci-
lerini arayıp bulduk ve yanlarında bir
hafta kaldık. Öğrenciler Ruh'un yön-
lendirmesiyle Pavlus'u Yeruşalim'e
gitmemesi için uyardılar. 5Günümüz
dolunca kentten ayrılıp yolumuza de-
vam ettik. İmanlıların hepsi, eşleri ve
çocuklarıyla birlikte bizi kentin dışı-
na kadar geçirdiler. Deniz kıyısında
diz çöküp dua ettik. 6Birbirimizle ve-
dalaştıktan sonra biz gemiye bindik,
onlar da evlerine döndüler.

7Sur'dan deniz yolculuğumuza de-
vam ederek Batlamya Kenti'ne gel-
dik. Oradaki kardeşleri ziyaret edip
bir gün yanlarında kaldık. 8Ertesi gün
ayrılıp Sezariye'ye geldik. Yediler'den
biri olan müjdeci Filipus'un evine gi-
derek onun yanında kaldık. 9Bu ada-
mın peygamberlik eden, evlenmemiş
dört kızı vardı.

10Oraya varışımızdan birkaç gün
sonra Yahudiye'den Hagavos adlı
bir peygamber geldi. 11Bu adam bize
yaklaşıp Pavlus'un kuşağını aldı, bu-
nunla kendi ellerini ayaklarını bağ-
layarak dedi ki, "Kutsal Ruh şöyle
diyor: 'Yahudiler, bu kuşağın sahibi-
ni Yeruşalim'de böyle bağlayıp öteki
uluslara teslim edecekler.' "

12Bu sözleri duyunca hem bizler
hem de oralılar Yeruşalim'e gitmemesi
için Pavlus'a yalvardık. 13Bunun üze-
rine Pavlus şöyle karşılık verdi: "Ne
yapıyorsunuz, ne diye ağlayıp yüreği-
mi sızlatıyorsunuz? Ben Rab İsa'nın
adı uğruna Yeruşalim'de yalnız bağ-
lanmaya değil, ölmeye de hazırım."

14Pavlus'u ikna edemeyince, "Rab-
bin istediği olsun" diyerek sustuk.

ç *20:26* "Kimsenin uğrayacağı cezadan sorumlu değilim": Grekçe "Herkesin kanından temizim". **21:8** Elç.6:1-6 **21:10** Elç.11:28

[15]Bir süre sonra hazırlığımızı yapıp
Yeruşalim'e doğru yola çıktık. [16]Se-
zariye'deki öğrencilerden bazıları da
bizimle birlikte geldiler. Bizi, evinde
kalacağımız adama, eski öğrenciler-
den Kıbrıslı Minason'a götürdüler.

Pavlus Yeruşalim'de

[17]Yeruşalim'e vardığımız zaman kar-
deşler bizi sevinçle karşıladılar. [18]Er-
tesi gün Pavlus'la birlikte Yakup'u gör-
meye gittik. İhtiyarların* hepsi orada
toplanmıştı. [19]Pavlus, onların hal hatı-
rını sorduktan sonra, hizmetinin aracı-
lığıyla Tanrı'nın öteki uluslar arasında
yaptıklarını teker teker anlattı.
[20]Bunları işitince Tanrı'yı yücelttı-
ler. Pavlus'a, "Görüyorsun kardeş, Ya-
hudiler arasında binlerce imanlı var ve
hepsi Kutsal Yasa'nın candan savunu-
cusudur" dediler. [21]"Ne var ki, duyduk-
larına göre sen öteki uluslar arasında
yaşayan bütün Yahudiler'e, çocukla-
rını sünnet etmemelerini, törelerimi-
ze uymamalarını söylüyor, Musa'nın
Yasası'na sırt çevirmeleri gerektiğini
öğretiyormuşsun. [22]Şimdi ne yapma-
lı? Senin buraya geldiğini mutlaka du-
yacaklar. [23]Bunun için sana dediğimizi
yap. Aramızda adak adamış dört ki-
şi var. [24]Bunları yanına al, kendileriy-
le birlikte arınma törenine katıl. Baş-
larını tıraş edebilmeleri için kurban
masraflarını sen öde. Böylelikle her-
kes, seninle ilgili duyduklarının asılsız
olduğunu, senin de Kutsal Yasa'ya uy-
gun olarak yaşadığını anlasın. [25]Öte-
ki uluslardan olan imanlılara gelince,
biz onlara, putlara sunulan kurbanların
etinden, kandan, boğularak öldürülen
hayvanlardan ve fuhuştan sakınmala-
rını öngören kararımızı yazmıştık."
[26]Bunun üzerine Pavlus o dört kişiyi
yanına aldı, ertesi gün onlarla birlikte
arınma törenine katıldı. Sonra tapına-
ğa girerek arınma günlerinin ne zaman
tamamlanacağını, her birinin adına ne
zaman kurban sunulacağını bildirdi.

Pavlus Tutuklanıyor

[27]Yedi günlük süre bitmek üzerey-
di. Asya İli'nden* bazı Yahudiler Pav-
lus'u tapınakta görünce bütün kalaba-
lığı kışkırtarak onu yakaladılar. [28]"Ey
İsrailliler, yardım edin!" diye bağır-
dılar. "Her yerde herkese, halkımıza,
Kutsal Yasa'ya ve bu kutsal yere karşı
öğretiler yayan adam budur. Üstelik ta-
pınağa bazı Grekler'i sokarak bu kutsal
yeri kirletti." [29]Bu Yahudiler, daha ön-
ce kentte Pavlus'un yanında gördükleri
Efesli Trofimos'un, Pavlus tarafından
tapınağa sokulduğunu sanıyorlardı.
[30]Bütün kent ayağa kalkmıştı. Her
taraftan koşuşup gelen halk Pavlus'u
tutup tapınaktan dışarı sürükledi. Ar-
kasından tapınağın kapıları hemen ka-
patıldı. [31]Onlar Pavlus'u öldürmeye ça-
lışırken, bütün Yeruşalim'in karıştığı
haberi Roma taburunun komutanına
ulaştı. [32]Komutan hemen yüzbaşılar-
la askerleri yanına alarak kalabalığın
olduğu yere koştu. Komutanla asker-
leri gören halk Pavlus'u dövmeyi bı-
raktı. [33]O zaman komutan yaklaşıp
Pavlus'u yakaladı, çift zincirle bağlan-
ması için buyruk verdi. Sonra, "Kim-
dir bu adam, ne yaptı?" diye sordu.
[34]Kalabalıktakilerin her biri ayrı bir
şey bağırıyordu. Kargaşalıktan ötürü
kesin bilgi edinemeyen komutan, Pav-
lus'un kaleye götürülmesini buyurdu.
[35]Pavlus merdivenlere geldiğinde ka-
labalık öylesine azmıştı ki, askerler
onu taşımak zorunda kaldılar. [36]Ka-
labalık, "Öldürün onu!" diye bağıra-
rak onları izliyordu.

Pavlus Kendini Savunuyor

[37]Kaleden içeri girmek üzereyken
Pavlus komutana, "Sana bir şey söy-
leyebilir miyim?" dedi.

21:25 Elç.15:28-29 **21:29** Elç.20:4

Komutan, "Grekçe biliyor musun?"
dedi. 38"Sen bundan bir süre önce bir
ayaklanma başlatıp dört bin tedhişçi-
yi[d] çöle götüren Mısırlı değil misin?"
39Pavlus, "Ben Kilikya'dan Tarsuslu
bir Yahudi, hiç de önemsiz olmayan
bir kentin vatandaşıyım" dedi. "Rica
ederim, halka birkaç söz söylememe
izin ver." 40Komutanın izin verme-
si üzerine Pavlus merdivende dikilip
eliyle halka bir işaret yaptı. Derin bir
sessizlik olunca, İbrani* dilinde ko-
nuşmaya başladı.

22 "Kardeşler ve babalar, size şim-
di yapacağım savunmayı din-
leyin" dedi. 2-3Pavlus'un kendilerine
İbrani dilinde seslendiğini duydukla-
rında daha derin bir sessizlik oldu. Pav-
lus şöyle devam etti: "Ben Yahudi'yim.
Kilikya'nın Tarsus Kenti'nde doğdum
ve burada, Yeruşalim'de Gamaliel'in
dizinin dibinde büyüdüm. Atalarımı-
zın yasasıyla ilgili sıkı bir eğitimden
geçtim. Bugün hepinizin yaptığı gi-
bi, ben de Tanrı için gayretle çalışan
biriydim. 4İsa'nın yolundan gidenle-
re öldüresiye zulmeder, kadın erkek
demeden onları bağlayıp hapse atar-
dım. 5Başkâhin ile bütün kurul üye-
leri söylediklerimi doğrulayabilirler.
Onlardan Yahudi kardeşlere yazılmış
mektuplar alarak Şam'a doğru yola
çıkmıştım. Amacım, oradaki İsa inan-
lılarını da cezalandırmak üzere bağla-
yıp Yeruşalim'e getirmekti.
6"Ben öğleye doğru yol alıp Şam'a
yaklaşırken, birdenbire gökten parlak
bir ışık çevremi aydınlattı. 7Yere yıkıl-
dım. Bir sesin bana, 'Saul, Saul! Neden
bana zulmediyorsun?' dediğini işittim.
8" 'Ey Efendim, sen kimsin?' diye
sordum.
"Ses bana, 'Ben senin zulmettiğin
Nasıralı İsa'yım' dedi. 9Yanımdakiler
ışığı gördülerse de, benimle konuşa-
nın söylediklerini anlamadılar.
10" 'Rab, ne yapmalıyım?' diye sor-
dum.
"Rab bana, 'Kalk, Şam'a git' dedi,
'Yapmanı tasarladığım her şey orada
sana bildirilecek.' 11Parlayan ışığın
görkeminden gözlerim görmez oldu-
ğundan, yanımdakiler elimden tutup
beni Şam'a götürdüler.
12-13"Orada Hananya adında dindar,
Kutsal Yasa'ya bağlı biri vardı. Kentte
yaşayan bütün Yahudiler'in kendisin-
den övgüyle söz ettiği bu adam gelip
yanımda durdu ve, 'Saul kardeş, göz-
lerin görsün!' dedi. Ve ben o anda onu
gördüm.
14"Hananya, 'Atalarımızın Tanrı-
sı, kendisinin isteğini bilmen ve Adil
Olan'ı görüp O'nun ağzından bir ses
işitmen için seni seçmiştir' dedi. 15'Gö-
rüp işittiklerini bütün insanlara duyu-
rarak O'nun tanıklığını yapacaksın.
16Haydi, ne bekliyorsun? Kalk, O'nun
adını anarak vaftiz* ol ve günahların-
dan arın!'
17-18"Ben Yeruşalim'e döndükten
sonra, tapınakta dua ettiğim bir sıra-
da, kendimden geçerek Rab'bi gördüm.
Bana, 'Çabuk ol' dedi, 'Yeruşalim'den
hemen ayrıl. Çünkü benimle ilgili ta-
nıklığını kabul etmeyecekler.'
19" 'Ya Rab' dedim, 'Benim havradan
havraya giderek sana inananları tutuk-
layıp dövdüğümü biliyorlar. 20Üstelik
sana tanıklık eden İstefanos'un kanı
döküldüğü zaman, ben de oradaydım.
Onu öldürenlerin kaftanlarına bekçilik
ederek yapılanları onayladım.'
21"Rab bana, 'Git' dedi, 'Seni uzak-
taki uluslara göndereceğim.' "

Roma Vatandaşı Pavlus

22Pavlus'u buraya kadar dinleyenler,
bu söz üzerine, "Böylesini yeryüzün-

d *21:38* "Tedhişçi": Grekçe "Hançerli", şiddet yanlısı milliyetçi bir Yahudi partisinin üyelerine verilen ad. **22:2-3** Elç.5:34-39 **22:4-5** Elç.8:3; 26:9-11 **22:20** Elç.7:58

den temizlemeli, yaşaması uygun de-
ğil!” diye seslerini yükselttiler.
23-24 Onlar böyle bağırır, üstlükle-
rini sallayıp havaya toz savururken
komutan, Pavlus'un kalenin içine gö-
türülmesini buyurdu. Halkın neden
Pavlus'un aleyhine böyle bağırdığı-
nı öğrenmek için onun kamçılanarak
sorguya çekilmesini istedi. 25 Kendi-
sini sırımlarla bağlayıp kollarını ge-
riyorlardı ki, Pavlus orada duran yüz-
başıya, “Mahkemesi yapılmamış bir
Roma vatandaşını* kamçılamanız ya-
saya uygun mudur?” dedi.
26 Yüzbaşı bunu duyunca gidip komu-
tana haber verdi. “Ne yapıyorsun?” de-
di. “Bu adam Roma vatandaşıymış.”
27 Komutan Pavlus'un yanına geldi,
“Söyle bakayım, sen Romalı mısın?”
diye sordu.
Pavlus da, “Evet” dedi.
28 Komutan, “Ben bu vatandaşlığı
yüklü bir para ödeyerek elde ettim”
diye karşılık verdi.
Pavlus, “Ben ise doğuştan Roma va-
tandaşıyım” dedi.
29 Onu sorguya çekecek olanlar he-
men yanından çekilip gittiler. Kendi-
sini bağlatan komutan da, onun Roma
vatandaşı olduğunu anlayınca korktu.

Pavlus Yüksek Kurul'un Önünde

30 Komutan ertesi gün, Yahudiler'in
Pavlus'u tam olarak neyle suçladıkları-
nı öğrenmek için onu hapisten getirtti,
başkâhinlerle bütün Yüksek Kurul'un*
toplanması için buyruk verdi ve onu
aşağı indirip Kurul'un önüne çıkardı.

23 Yüksek Kurul'u dikkatle sü-
zen Pavlus, “Kardeşler” dedi,
“Ben bugüne dek Tanrı'nın önünde ter-
temiz bir vicdanla yaşadım.” 2 Baş-
kâhin Hananya, Pavlus'un yanında
duranlara onun ağzına vurmaları için
buyruk verdi. 3 Bunun üzerine Pavlus
ona, “Seni badanalı duvar, Tanrı sa-
na vuracaktır!” dedi. “Hem oturmuş
Kutsal Yasa'ya göre beni yargılıyor-
sun, hem de Yasa'yı çiğneyerek beni
dövdürüyorsun.”
4 Çevrede duranlar, “Tanrı'nın başkâ-
hinine hakaret mi ediyorsun?” dediler.
5 Pavlus, “Kardeşler, başkâhin oldu-
ğunu bilmiyordum” dedi. “Nitekim,
‘Halkını yönetenleri kötüleme’ diye
yazılmıştır.”
6 Oradakilerden bir bölümünün Sa-
duki*, öbürlerinin de Ferisi* mezhe-
binden olduğunu anlayan Pavlus, Yük-
sek Kurul'a şöyle seslendi: “Kardeşler,
ben özbeöz Ferisi'yim. Ölülerin diri-
leceği umudunu beslediğim için yar-
gılanmaktayım.” 7 Pavlus'un bu sözü
üzerine Ferisiler'le Sadukiler çekiş-
meye başladılar, Kurul ikiye bölündü.
8 Sadukiler, ölümden diriliş, melek ve
ruh yoktur derler; Ferisiler ise bunla-
rın hepsine inanırlar.
9 Kurul'da büyük bir kargaşalık çıktı.
Ferisi mezhebinden bazı din bilginleri*
kalkıp ateşli bir şekilde, “Bu adamda
hiçbir suç görmüyoruz” diye bağırdı-
lar. “Bir ruh ya da bir melek kendisiy-
le konuşmuşsa, ne olmuş?” 10 Çekişme
öyle şiddetlendi ki komutan, Pavlus'u
parçalayacaklar diye korktu. Asker-
lerin aşağı inip onu zorla aralarından
alarak kaleye götürmelerini buyurdu.
11 O gece Rab Pavlus'a görünüp,
“Cesur ol” dedi, “Yeruşalim'de benim-
le ilgili nasıl tanıklık ettinse, Roma'da
da öyle tanıklık etmen gerekir.”

Pavlus'u Öldürme Girişimleri

12 Ertesi sabah Yahudiler aralarında
gizli bir anlaşma yaptılar. “Pavlus'u
öldürmeden bir şey yiyip içersek, bi-
ze lanet olsun!” diye ant içtiler. 13 Bu
anlaşmaya katılanların sayısı kırkı

23:3 Mat.23:27-28 **23:5** Çık.22:28 **23:6** Elç.26:5; Flp.3:5
23:8 Mat.22:23-24; Mar.12:18-19; Luk.20:27-28

aşıyordu. 14 Bunlar başkâhinlerle ileri
gelenlerin yanına gidip şöyle dediler:
"Biz, 'Pavlus'u öldürmeden ağzımı-
za bir şey koyarsak, bize lanet olsun!'
diye ant içtik. 15 Şimdi siz Yüksek
Kurul'la* birlikte, Pavlus'a ilişkin du-
rumu daha ayrıntılı bir şekilde araş-
tıracakmış gibi, komutanın onu size
getirmesini rica edin. Biz de, Pavlus
daha Kurul'a gelmeden onu öldürme-
ye hazır olacağız."
16 Ne var ki, Pavlus'un kızkardeşinin
oğlu onların pusu kurduğunu duydu.
Varıp kaleye girdi ve haberi Pavlus'a
iletti. 17 Yüzbaşılardan birini yanına
çağıran Pavlus, "Bu genci komuta-
na götür, kendisine ileteceği bir ha-
ber var" dedi.
18 Yüzbaşı, genci alıp komutana gö-
türdü. "Tutuklu Pavlus beni çağırıp
bu genci sana getirmemi rica etti. Sa-
na bir söyleyeceği varmış" dedi.
19 Komutan, genci elinden tutup bir
yana çekti. "Bana bildirmek istediğin
nedir?" diye sordu.
20 "Yahudiler sözbirliği ettiler" dedi,
"Pavlus'la ilgili durumu daha ayrıntı-
lı bir şekilde araştırmak istiyorlarmış
gibi, yarın onu Yüksek Kurul'a götür-
meni rica edecekler. 21 Ama sen onlara
kanma! Aralarından kırktan fazla ki-
şi ona pusu kurmuş bekliyor. 'Onu or-
tadan kaldırmadan bir şey yiyip içer-
sek, bize lanet olsun!' diye ant içtiler.
Şimdi hazırlar, senden olumlu bir ya-
nıt gelmesini bekliyorlar."
22 Komutan, "Bunları bana açıkladı-
ğını hiç kimseye söyleme" diye uyar-
dıktan sonra genci salıverdi.

Pavlus Sezariye'ye Yollanıyor

23 Komutan, yüzbaşılardan ikisini
yanına çağırıp şöyle dedi: "Akşam sa-
at* dokuzda Sezariye'ye hareket et-
mek üzere iki yüz piyade, yetmiş atlı
ve iki yüz mızraklı hazırlayın. 24 Ayrı-
ca Pavlus'u bindirip Vali Feliks'in ya-
nına sağ salim ulaştırmak için hayvan
sağlayın." 25-26 Sonra şöyle bir mektup
yazdı:

"Klavdius Lisias'tan,
Sayın Vali Feliks'e selam.
27 Bu adamı Yahudiler yakalamış öl-
dürmek üzereydiler. Ne var ki, kendi-
sinin Roma vatandaşı olduğunu öğre-
nince askerlerle yetişip onu kurtardım.
28 Kendisini neyle suçladıklarını bil-
mek istediğim için onu Yahudiler'in
Yüksek Kurulu'nun önüne çıkarttım.
29 Suçlamanın, Yahudiler'in yasasına
ilişkin bazı sorunlarla ilgili olduğu-
nu öğrendim. Ölüm ya da hapis ceza-
sını gerektiren herhangi bir suçlama
yoktu. 30 Bana bu adama karşı bir tu-
zak kurulduğu bildirilince onu hemen
sana gönderdim. Onu suçlayanlara da
kendisiyle ilgili şikâyetlerini sana bil-
dirmelerini buyurdum."

31 Askerler, kendilerine verilen buy-
ruk uyarınca Pavlus'u alıp geceleyin
Antipatris'e götürdüler. 32 Ertesi gün,
atlıları Pavlus'la birlikte yola devam
etmek üzere bırakarak kaleye döndü-
ler. 33 Atlılar Sezariye'ye varınca mek-
tubu valiye verip Pavlus'u teslim et-
tiler. 34-35 Vali mektubu okuduktan
sonra Pavlus'un hangi ilden olduğunu
sordu. Kilikyalı olduğunu öğrenince,
"Seni suçlayanlar da gelsin, o zaman
seni dinlerim" dedi. Sonra Pavlus'un,
Hirodes'in* sarayında gözaltında tu-
tulması için buyruk verdi.

Pavlus Feliks'in Önünde Suçlanıyor

24 Bundan beş gün sonra Başkâ-
hin Hananya, bazı ileri gelenler
ve Tertullus adlı bir hatip Sezariye'ye
gelip Pavlus'la ilgili şikâyetlerini vali-
ye ilettiler. 2-3 Pavlus çağrılınca Tertul-
lus suçlamalarına başladı. "Ey erdem-
li Feliks!" dedi. "Senin sayende uzun
süredir esenlik içinde yaşamaktayız.

Aldığın önlemlerle de bu ulusun ya-
rarına olumlu gelişmeler kaydedilmiş-
tir. Yaptıklarını, her zaman ve her yer-
de büyük bir şükranla anıyoruz. 4Seni
fazla yormak istemiyorum; söyleye-
ceğimiz birkaç sözü hoşgörüyle din-
lemeni rica ediyorum.

5"Biz şunu anladık ki, bu adam dün-
yanın her yanında bütün Yahudiler ara-
sında kargaşalık çıkaran bir fesatçı ve
Nasrani tarikatının elebaşılarından bi-
ridir. 6-8Tapınağı bile kirletmeye kal-
kıştı. Ama biz onu yakaladık.[e] Onu
sorguya çekersen, onunla ilgili bütün
suçlamalarımızın doğruluğunu kendi-
sinden öğrenebilirsin." 9Oradaki Yahu-
diler de anlatılanların doğru olduğunu
söyleyerek bu suçlamalara katıldılar.

10Valinin bir işareti üzerine Pavlus
şöyle karşılık verdi: "Senin yıllardan
beri bu ulusa yargıçlık ettiğini bildi-
ğim için, kendi savunmamı sevinçle
yapıyorum. 11Sen kendin de öğrenebi-
lirsin, tapınmak amacıyla Yeruşalim'e
gidişimden bu yana sadece on iki gün
geçti. 12Beni ne tapınakta, ne havra-
larda, ne de kentin başka bir yerin-
de herhangi biriyle tartışırken ya da
halkı ayaklandırmaya çalışırken gör-
müşlerdir. 13Şu anda bana yönelttikle-
ri suçlamaları da sana kanıtlayamaz-
lar. 14Bununla birlikte, sana şunu itiraf
edeyim ki, kendilerinin tarikat dedik-
leri Yol'un bir izleyicisi olarak atala-
rımızın Tanrısı'na kulluk ediyorum.
Kutsal Yasa'da ve peygamberlerin ki-
taplarında yazılı her şeye inanıyorum.
15Aynı bu adamların kabul ettiği gi-
bi, hem doğru kişilerin hem doğru ol-
mayanların ölümden dirileceğine dair
Tanrı'ya umut bağladım. 16Bu nedenle
ben gerek Tanrı, gerek insanlar önün-
de vicdanımı temiz tutmaya her za-
man özen gösteriyorum.

17"Uzun yıllar sonra, ulusuma ba-
ğışlar getirmek ve adaklar sunmak
için Yeruşalim'e geldim. 18Beni ta-
pınakta adaklar sunarken buldukları
zaman arınmış durumdaydım. Çev-
remde ne bir kalabalık ne de karışık-
lık vardı. Ancak orada Asya İli'nden*
bazı Yahudiler bulunuyordu. 19On-
ların bana karşı bir diyecekleri var-
sa, senin önüne çıkıp suçlamalarını
belirtmeleri gerekir. 20Buradakiler
de, Yüksek Kurul'un* önündeki du-
ruşmam sırasında bende ne suç bul-
duklarını açıklasınlar. 21Önlerine çı-
karıldığımda, 'Bugün, ölülerin dirilişi
konusunda tarafınızdan yargılanmak-
tayım' diye seslenmiştim. Olsa olsa
beni bu konuda suçlayabilirler."

22İsa'nın yoluna ilişkin derin bilgisi
olan Feliks duruşmayı başka bir gü-
ne ertelerken, "Davanızla ilgili ka-
rarımı komutan Lisias gelince veri-
rim" dedi. 23Oradaki yüzbaşıya da
Pavlus'u gözaltında tutmasını, ama
kendisine biraz serbestlik tanıması-
nı, ona yardımda bulunmak isteyen
dostlarından hiçbirine engel olmama-
sını buyurdu.

24Birkaç gün sonra Feliks, Yahudi
olan karısı Drusilla ile birlikte geldi,
Pavlus'u çağırtarak Mesih İsa'ya olan
inancı konusunda onu dinledi. 25Pav-
lus doğruluk, özdenetim ve gelecek
olan yargı gününden söz edince Fe-
liks korkuya kapıldı. "Şimdilik gidebi-
lirsin" dedi, "Fırsat bulunca seni yine
çağırtırım." 26Bir yandan da Pavlus'un
kendisine rüşvet vereceğini umuyor-
du. Bu nedenle onu sık sık çağırtır,
onunla sohbet ederdi.

27İki yıl dolunca görevini Porkius
Festus'a devreden Feliks, Yahudiler'in
gönlünü kazanmak amacıyla Pavlus'u
hapiste bıraktı.

e *24:6-8* Bazı Grekçe elyazmaları, "Ve kendi yasamıza göre yargılamak istedik. Ne var ki, komutan Lisias gelip kaba kuvvet kullanarak onu elimizden aldı götürdü. Onu suçlayanların sana başvurmalarını buyurdu" sözlerini de içerir. **24:17-18** Elç.21:17-28 **24:21** Elç.23:6

Festus'un Önünde Yargılanma

25 Eyalete vardıktan üç gün son-
ra Festus, Sezariye'den Yeru-
şalim'e gitti. [2-3]Başkâhinlerle Yahu-
diler'in ileri gelenleri, Pavlus'la ilgili
şikâyetlerini ona açıkladılar. Festus'tan
kendilerine bir iyilikte bulunmasını
isteyerek Pavlus'u Yeruşalim'e getirt-
mesi için yalvardılar. Bu arada pusu
kurup Pavlus'u yolda öldüreceklerdi.
di. [4-5]Festus ise Pavlus'un Sezariye'de
tutuklu bulunduğunu, kendisinin de
yakında oraya gideceğini söyleyerek,
"Aranızda yetkili olanlar benimle gel-
sinler; bu adam yanlış bir şey yapmış-
sa, ona karşı suç duyurusunda bulun-
sunlar" dedi.

[6]Festus, onların arasında sadece
sekiz on gün kadar kaldı; sonra Se-
zariye'ye döndü. Ertesi gün yargı kür-
süsüne oturarak Pavlus'un getirilme-
sini buyurdu. [7]Pavlus içeri girince,
Yeruşalim'den gelen Yahudiler çev-
resini sardılar ve kanıtlayamadıkla-
rı birçok ağır suçlamada bulundular.
[8]Pavlus, "Ne Yahudiler'in yasasına,
ne tapınağa, ne de Sezar'a* karşı hiç-
bir günah işlemedim" diyerek kendi-
ni savundu.

[9]Yahudiler'in gönlünü kazanmak is-
teyen Festus, Pavlus'a şöyle karşılık
verdi: "Yeruşalim'e gidip orada benim
önümde bu konularda yargılanmak is-
ter misin?"

[10]Pavlus, "Ben Sezar'ın yargı kürsü-
sü önünde durmaktayım" dedi, "Bu-
rada yargılanmam gerekir. Sen de çok
iyi biliyorsun ki, Yahudiler'e karşı hiç-
bir suç işlemedim. [11]Şayet suçum var-
sa, ölüm cezasını gerektirecek bir şey
yapmışsam, ölmekten çekinmem. Yok
eğer bunların bana karşı yaptığı suç-
lamalar asılsız ise, hiç kimse beni on-
ların eline teslim edemez. Davamın
Sezar'a iletilmesini istiyorum."

[12]Festus, danışma kuruluyla görüş-
tükten sonra şu yanıtı verdi: "Davanı
Sezar'a ilettin, Sezar'a gideceksin."

Festus, Kral Agrippa'ya Danışıyor

[13]Birkaç gün sonra Kral Agrippa
ile Berniki[f], Festus'a bir nezaket zi-
yaretinde bulunmak üzere Sezariye'ye
geldiler. [14]Bir süre orada kaldılar. Bu
arada Festus, Pavlus'la ilgili duru-
mu krala anlattı. "Feliks'in tutuklu
olarak bıraktığı bir adam var" dedi.
[15]"Yeruşalim'de bulunduğum sırada
Yahudiler'in başkâhinleriyle ileri ge-
lenleri, onunla ilgili şikâyetlerini açık-
ladılar, onu cezalandırmamı istediler.
[16]"Ben onlara, 'Herhangi bir sanığı,
kendisini suçlayanlarla yüzleştirme-
den, kendisine yöneltilen ithamlarla il-
gili olarak savunma fırsatı vermeden,
onu suçlayanların eline teslim etmek
Romalılar'ın geleneğine aykırıdır' de-
dim. [17]Onlar benimle buraya gelince,
hiç vakit kaybetmeden, ertesi gün yar-
gı kürsüsüne oturup adamın getiril-
mesini buyurdum. [18]Ne var ki, kalkıp
konuşan davacılar ona, beklediğim tür-
den kötülüklerle ilgili hiçbir suçlama
yöneltmediler. [19]Ancak onunla çekiş-
tikleri bazı sorunlar vardı. Bunlar, ken-
di dinlerine ve ölmüş de Pavlus'un iddi-
asına göre yaşamakta olan İsa adındaki
birine ilişkin konulardı. [20]Bunları na-
sıl soruşturacağımı bilemediğim için
Pavlus'a, Yeruşalim'e gidip orada bu
konularda yargılanmaya razı olup ol-
mayacağını sordum. [21]Ama kendisi da-
vasını İmparator'a[g] iletti, İmparator'un
kararına dek tutuklu kalmak istedi.
Ben de onu İmparator'a[h] göndereceğim
ğim zamana kadar tutuklu kalmasını
buyurdum."

f *25:13* "Berniki": Agrippa'nın kızkardeşi. g *25:21,25* "İmparator": Grekçe "Sevastos", Roma imparatorlarının unvanlarından biri olan Avgustus'un karşılığı. h *25:21* "İmparator'a": Grekçe "Sezar'a".

[22]Agrippa Festus'a, "Ben de bu ada-
mı dinlemek isterdim" dedi.
Festus da, "Yarın onu dinlersin" de-
di.

Pavlus, Agrippa'nın Önünde

[23]Ertesi gün Agrippa ile Berniki
büyük bir tantanayla gelip komutan-
lar ve kentin ileri gelenleriyle birlikte
toplantı salonuna girdiler. Festus'un
buyruğu üzerine Pavlus içeri getirildi.
[24]Festus, "Kral Agrippa ve burada bi-
zimle bulunan bütün efendiler" dedi,
"Yeruşalim'de olsun, burada olsun, bü-
tün Yahudi halkının bana şikâyet et-
tiği bu adamı görüyorsunuz. 'Onu ar-
tık yaşatmamalı!' diye haykırıyorlardı.
[25]Oysa ben, ölüm cezasını gerektiren
hiçbir suç işlemediğini anladım. Yine
de, kendisi davasının İmparator'a ile-
tilmesini istediğinden, onu gönderme-
ye karar verdim. [26]Ama Efendimiz'e
bu adamla ilgili yazacak kesin bir şe-
yim yok. Bu yüzden onu sizin önünü-
ze ve özellikle, Kral Agrippa, senin
önüne çıkartmış bulunuyorum. Ama-
cım, bu soruşturmanın sonucunda
yazacak bir şey bulabilmektir. [27]Bir
tutukluyu İmparator'a gönderirken,
kendisine yöneltilen suçlamaları be-
lirtmemek bence anlamsız."

26 [1-2]Agrippa Pavlus'a, "Kendini
savunabilirsin" dedi.
Bunun üzerine Pavlus elini uzatarak
savunmasına şöyle başladı: "Kral Ag-
rippa! Yahudiler'in bana yönelttiği bü-
tün suçlamalarla ilgili olarak savunma-
mı bugün senin önünde yapacağım için
kendimi mutlu sayıyorum. [3]Özellikle
şuna seviniyorum ki, sen Yahudiler'in
bütün törelerini ve sorunlarını yakın-
dan bilen birisin. Bu nedenle beni sa-
bırla dinlemeni rica ediyorum.
[4]"Bütün Yahudiler, gerek başlan-
gıçta kendi memleketimde, gerek Ye-
ruşalim'de, gençliğimden beri nasıl
yaşadığımı bilirler. [5]Beni eskiden be-
ri tanırlar ve isteseler, geçmişte dini-
mizin en titiz mezhebi olan Ferisiliğe*
bağlı yaşadığıma tanıklık edebilirler.
[6]Şimdi ise, Tanrı'nın atalarımıza olan
vaadine umut bağladığım için bura-
da bulunmakta ve yargılanmaktayım.
[7]Bu, on iki oymağımızın gece gün-
düz Tanrı'ya canla başla kulluk ederek
erişmeyi umdukları vaattir. Ey kra-
lım, Yahudiler'in bana yönelttikleri
suçlamalar bu umutla ilgilidir. [8]Siz-
ler, Tanrı'nın ölüleri diriltmesini ne-
den 'inanılmaz' görüyorsunuz?
[9]"Doğrusu ben de, Nasıralı İsa adına
karşı elimden geleni yapmam gerektiği
düşüncesindeydim. [10]Ve Yeruşalim'de
bunu yaptım. Başkâhinlerden aldığım
yetkiyle kutsallardan birçoğunu hapse
attırdım; ölüm cezasına çarptırıldık-
ları zaman oyumu onların aleyhinde
kullandım. [11]Bütün havraları dolaşıp
sık sık onları cezalandırır, inandıkla-
rına küfretmeye zorlardım. Öylesine
kudurmuştum ki, onlara zulmetmek
için bulundukları yabancı kentlere bi-
le giderdim.
[12]"Bir keresinde başkâhinlerden al-
dığım yetki ve görevle Şam'a doğru
yola çıkmıştım. [13]Ey kralım, öğlende
yolda giderken, gökten gelip benim ve
yol arkadaşlarımın çevresini aydınla-
tan, güneşten daha parlak bir ışık gör-
düm. [14]Hepimiz yere yıkılmıştık. Bir
sesin bana İbrani* dilinde seslendiğini
duydum. 'Saul, Saul, neden bana zul-
mediyorsun?' dedi. 'Üvendireye karşı
tepmekle kendine zarar veriyorsun.'
[15]"Ben de, 'Ey Efendim, sen kim-
sin?' dedim.
" 'Ben senin zulmettiğin İsa'yım'
diye yanıt verdi Rab. [16]'Haydi, aya-
ğa kalk. Seni hizmetimde görevlen-
dirmek için sana göründüm. Hem
gördüklerine, hem de kendimle ilgili

26:5 Elç.23:6; Flp.3:5 **26:9-11** Elç.8:3; 22:4-5

sana göstereceklerime tanıklık ede-
ceksin. 17-18 Seni kendi halkının ve öte-
ki ulusların elinden kurtaracağım. Se-
ni, ulusların gözlerini açmak ve onları
karanlıktan ışığa, Şeytan'ın hüküm-
ranlığından Tanrı'ya döndürmek için
gönderiyorum. Öyle ki, bana iman
ederek günahlarının affına kavuş-
sunlar ve kutsal kılınanların arasın-
da yer alsınlar.'

19 "Bunun için, ey Kral Agrippa, bu
göksel görüme uymazlık etmedim.
20 Önce Şam ve Yeruşalim halkını,
sonra bütün Yahudiye bölgesini ve öte-
ki ulusları, tövbe edip Tanrı'ya dönme-
ye ve bu tövbeye yaraşır işler yapmaya
çağırdım. 21 Yahudiler'in beni tapınak-
ta yakalayıp öldürmeye kalkmalarının
nedeni buydu. 22 Ama bugüne dek Tan-
rı yardımcım oldu. Bu sayede burada
duruyor, büyük küçük herkese tanık-
lık ediyorum. Benim söylediklerim,
peygamberlerin ve Musa'nın önceden
haber verdiği olaylardan başka bir şey
değildir. 23 Onlar, Mesih'in* acı çeke-
ceğini ve ölümden dirilenlerin ilki ola-
rak gerek kendi halkına, gerek öteki
uluslara ışığın doğuşunu ilan edece-
ğini bildirmişlerdi."

24 Pavlus bu şekilde savunmasını sür-
dürürken Festus yüksek sesle, "Pavlus,
çıldırmışsın sen! Çok okumak seni de-
lirtiyor!" dedi.

25 Pavlus, "Sayın Festus" dedi, "Ben
çıldırmış değilim. Gerçek ve akla uy-
gun sözler söylüyorum. 26 Kral bu ko-
nularda bilgili olduğu için kendisiyle
çekinmeden konuşuyorum. Bu olay-
lardan hiçbirinin onun dikkatinden
kaçmadığı kanısındayım. Çünkü bun-
lar ücra bir köşede yapılmış işler de-
ğildir. 27 Kral Agrippa, sen peygam-
berlerin sözlerine inanıyor musun?
İnandığını biliyorum."

28 Agrippa Pavlus'a şöyle dedi: "Bu
kadar kısa bir sürede beni ikna edip
Mesihçi[ı] mi yapacaksın?"

29 "İster kısa ister uzun sürede ol-
sun" dedi Pavlus, "Tanrı'dan dilerim
ki yalnız sen değil, bugün beni din-
leyen herkes, bu zincirler dışında be-
nim gibi olsun!"

30-31 Kral, vali, Berniki ve onlarla
birlikte oturanlar kalkıp dışarı çıktık-
tan sonra aralarında şöyle konuştular:
"Bu adamın, ölüm ya da hapis cezasını
gerektiren bir şey yaptığı yok." 32 Ag-
rippa da Festus'a, "Bu adam davasını
Sezar'a* iletmeseydi, serbest bırakı-
labilirdi" dedi.

Pavlus'un Roma'ya Deniz Yolculuğu

27 İtalya'ya doğru yelken açma-
mıza karar verilince, Pavlus'la
öteki bazı tutukluları Avgustus[i] tabu-
rundan Yulius adlı bir yüzbaşıya tes-
lim ettiler. 2 Asya İli'nin* kıyılarındaki
limanlara uğrayacak olan bir Edremit
gemisine binerek denize açıldık. Se-
lanik'ten Makedonyalı Aristarhus da
yanımızdaydı.

3 Ertesi gün Sayda'ya uğradık. Pav-
lus'a dostça davranan Yulius, ihtiyaç-
larını karşılamaları için dostlarının
yanına gitmesine izin verdi. 4 Ora-
dan yine denize açıldık. Rüzgar ters
yönden estiği için Kıbrıs'ın rüzgar al-
tından geçtik. 5 Kilikya ve Pamfilya
açıklarından geçerek Likya'nın Mi-
ra Kenti'ne geldik. 6 Orada, İtalya'ya
gidecek bir İskenderiye gemisi bulan
yüzbaşı, bizi o gemiye bindirdi.

7 Günlerce ağır ağır yol alarak Kni-
dos Kenti'nin açıklarına güçlükle gele-
bildik. Rüzgar bize engel olduğundan
Salmone burnundan dolanarak Girit'in
rüzgar altından geçtik. 8 Kıyı boyunca
güçlükle ilerleyerek Laseya Kenti'nin

ı *26:28* "Mesihçi": Mesih* sözcüğünden türetilen bu lakap Grekçe'de "Hristianos" diye geçer.
i *27:1* "Avgustus": Grekçe "Sevastos".
26:20 Elç.9:18-20,28-29 **26:23** 1Ko.15:20 **26:23** Yşa.42:6; 49:6

yakınlarında bulunan ve Güzel Li-
manlar denilen bir yere geldik.
[9-10]Epey vakit kaybetmiştik; oruç
günü[j] bile geçmişti. O mevsimde de-
niz yolculuğu tehlikeli olacaktı. Bu
nedenle Pavlus onları uyardı: "Efen-
diler" dedi, "Bu yolculuğun yalnız
yük ve gemiye değil, canlarımıza da
çok zarar ve ziyan getireceğini gö-
rüyorum." [11]Ama yüzbaşı, Pavlus'un
söylediklerini dinleyeceğine, kaptanla
gemi sahibinin sözüne uydu. [12]Liman
kışlamaya elverişli olmadığından ge-
midekilerin çoğu, oradan tekrar deni-
ze açılmaya, mümkünse Feniks'e ula-
şıp kışı orada geçirmeye karar verdiler.
Feniks, Girit'in lodos ve karayele ka-
palı bir limanıdır.

Fırtına

[13]Güneyden hafif bir rüzgar esmeye
başlayınca, bekledikleri anın geldiği-
ni sanarak demir aldılar; Girit kıyısını
yakından izleyerek ilerlemeye başla-
dılar. [14]Ne var ki, çok geçmeden kara-
dan Evrakilon denen bir kasırga kop-
tu. [15]Kasırgaya tutulan gemi rüzgara
karşı gidemeyince, kendimizi sürük-
lenmeye bıraktık. [16]Gavdos denen kü-
çük bir adanın rüzgar altına sığınarak
geminin filikasını güçlükle sağlama
alabildik. [17]Filikayı yukarı çektikten
sonra halatlar kullanarak gemiyi alt-
tan kuşattılar. Sirte Körfezi'nin[k] sığ-
lıklarında karaya oturmaktan kork-
tukları için yelken takımlarını indirip
kendilerini sürüklenmeye bıraktılar.
[18]Fırtına bizi bir hayli hırpaladığı
için ertesi gün gemiden yük atmaya
başladılar. [19]Üçüncü gün geminin ta-
kımlarını kendi elleriyle denize attılar.
[20]Günlerce ne güneş ne de yıldızlar
göründü. Fırtına da olanca şiddetiyle
sürdüğünden, artık kurtuluş umudu-
nu tümden yitirmiştik.
[21]Adamlar uzun zaman yemek yiye-
meyince Pavlus ortaya çıkıp şöyle de-
di: "Efendiler, beni dinleyip Girit'ten
ayrılmamanız, bu zarar ve ziyana
uğramamanız gerekirdi. [22]Şimdi size
öğüdüm şu: Cesur olun! Gemi mahvo-
lacak, ama aranızda hiçbir can kaybı
olmayacak. [23-24]Çünkü kendisine ait
olduğum, kendisine kulluk ettiğim
Tanrı'nın bir meleği bu gece yanıma
gelip dedi ki, 'Korkma Pavlus, Se-
zar'ın* önüne çıkman gerekiyor. Da-
hası Tanrı, seninle birlikte yolculuk
edenlerin hepsini sana bağışlamıştır.'
[25]Bunun için efendiler, cesur olun!
Tanrı'ya inanıyorum ki, her şey tıp-
kı bana bildirildiği gibi olacak. [26]An-
cak bir adada karaya oturmamız gere-
kiyor."

Gemi Karaya Oturuyor

[27]On dördüncü gece İyon Denizi'nde[l]
sürükleniyorduk. Gece yarısına doğ-
ru gemiciler karaya yaklaştıkları-
nı sezinlediler. [28]Denizin derinliği-
ni ölçtüler ve yirmi kulaç[m] olduğunu
gördüler. Biraz ilerledikten sonra bir
daha ölçtüler, on beş kulaç[n] olduğu-
nu gördüler. [29]Kayalıklara bindirmek-
ten korkarak kıçtan dört demir attılar
ve günün tez doğması için dua ettiler.
[30]Bu sırada gemiciler gemiden kaç-
ma girişiminde bulundular. Baş taraf-
tan demir atacaklarmış gibi yapıp fi-
likayı denize indirdiler. [31]Ama Pavlus
yüzbaşıyla askerlere, "Bunlar gemide
kalmazsa, siz kurtulamazsınız" dedi.
[32]Bunun üzerine askerler ipleri kesip
filikayı denize düşürdüler.

j *27:9-10* "Oruç günü": Yahudiler'in Eylül ya da Ekim ayında kutladıkları bayram. Günümüzde Yom Kippur olarak bilinir (bkz. Lev.16:29-34).
k *27:17* "Sirte Körfezi": Libya'nın kuzeybatı kıyılarında yer yer çok sığ olan körfez.
l *27:27* "İyon Denizi": Grekçe "Adriya Denizi". O çağda Adriya Denizi terimi bugünkü İyon Denizi'ni de içine alıyordu. **m** *27:28* "Yirmi kulaç": Yaklaşık 36 m. (bkz. Birimler Cetveli).
n *27:28* "On beş kulaç": Yaklaşık 27 m. (bkz. Birimler Cetveli).

33Gün doğmak üzereyken Pavlus
herkesi yemek yemeye çağırdı. "Bu-
gün on dört gündür kaygılı bir bekle-
yiş içindesiniz, hiçbir şey yemeyip aç
kaldınız" dedi. 34"Bunun için size rica
ediyorum, yemek yiyin. Kurtuluşunuz
için bu gerekli. Hiçbirinizin başından
tek kıl bile eksilmeyecektir." 35Pavlus
bunları söyledikten sonra ekmek al-
dı, hepsinin önünde Tanrı'ya şükretti,
ekmeği bölüp yemeye başladı. 36Hep-
si bundan cesaret alarak yemek yedi.
37Gemide toplam iki yüz yetmiş al-
tı kişiydik. 38Herkes doyduktan son-
ra, buğdayı denize boşaltarak gemiyi
hafiflettiler.

39Gündüz olunca gördükleri karayı
tanıyamadılar. Ama kumsalı olan bir
körfez farkederek, mümkünse gemiyi
orada karaya oturtmaya karar verdiler.
40Demirleri kesip denizde bıraktılar.
Aynı anda dümenlerin iplerini çözüp
ön yelkeni rüzgara vererek kumsala
yöneldiler. 41Gemi bir kum yükselti-
sine çarpıp karaya oturdu. Geminin
başı kuma saplanıp kımıldamaz oldu,
kıç tarafı ise dalgaların şiddetiyle da-
ğılmaya başladı.

42Askerler, tutuklulardan hiçbiri yü-
zerek kaçmasın diye onları öldürmek
niyetindeydi. 43-44Ama Pavlus'u kur-
tarmak isteyen yüzbaşı askerleri bu
düşünceden vazgeçirdi. Önce yüzme
bilenlerin denize atlayıp karaya çık-
malarını, sonra geriye kalanların, ki-
minin tahtalara kiminin de geminin
öbür döküntülerine tutunarak onları
izlemesini buyurdu. Böylelikle her-
kes sağ salim karaya çıktı.

Malta'da

28 Kurtulduktan sonra adanın
Malta adını taşıdığını öğren-
dik. 2Yerliler bize olağanüstü bir ya-
kınlık gösterdiler. Hava yağışlı ve so-
ğuk olduğu için ateş yakıp hepimizi
dostça karşıladılar. 3Pavlus bir yığın
çalı çırpı toplayıp ateşin üzerine attı.
O anda ısıdan kaçan bir engerek onun
eline yapıştı. 4Yerliler Pavlus'un eli-
ne asılan yılanı görünce birbirlerine,
"Bu adam kuşkusuz bir katil" dediler.
"Denizden kurtuldu, ama adalet onu
yaşatmadı." 5Ne var ki, elini silkip yı-
lanı ateşin içine fırlatan Pavlus hiçbir
zarar görmedi. 6Halk, Pavlus'un bede-
ninin şişmesini ya da birdenbire dü-
şüp ölmesini bekliyordu. Ama uzun
süre bekleyip de ona bir şey olmadı-
ğını görünce fikirlerini değiştirdiler.
"Bu bir ilahtır!" dediler.

7Bulunduğumuz yerin yakınında
adanın baş yetkilisi olan Publius adlı
birinin toprakları vardı. Bu adam bi-
zi evine kabul ederek üç gün dostça
ağırladı. 8O sırada Publius'un babası
kanlı ishale yakalanmış ateşler için-
de yatıyordu. Hastanın yanına giren
Pavlus dua etti, ellerini üzerine ko-
yup onu iyileştirdi. 9Bu olay üzerine
adadaki öbür hastalar da gelip iyileş-
tirildiler. 10Bizi bir sürü armağanla
onurlandırdılar; denize açılacağımız
zaman gereksindiğimiz malzemeleri
gemiye yüklediler.

Roma'ya Varış

11Üç ay sonra, kışı adada geçiren
ve ikiz tanrılar simgesini taşıyan bir
İskenderiye gemisiyle denize açıldık.
12Sirakuza Kenti'ne uğrayıp üç gün
kaldık. 13Oradan da yolumuza de-
vam ederek Regium'a geldik. Ertesi
gün güneyden esmeye başlayan rüz-
garın yardımıyla iki günde Puteoli'ye
vardık. 14Orada bulduğumuz kardeş-
ler, bizi yanlarında bir hafta kalma-
ya çağırdılar.

Sonunda Roma'ya vardık. 15Habe-
rimizi alan Roma'daki kardeşler, bi-
zi karşılamak için Appius Çarşısı'na
ve Üç Hanlar'a kadar geldiler. Pav-
lus onları görünce Tanrı'ya şükretti,
yüreklendi. 16Roma'ya girdiğimizde

Pavlus'un, bir asker gözetiminde yal-
nız başına kalmasına izin verildi.

Pavlus'un Roma'daki Etkinlikleri

17Üç gün sonra Pavlus, Yahudiler'in
ileri gelenlerini bir araya çağırdı.
Bunlar toplandıkları zaman Pavlus
kendilerine şöyle dedi: "Kardeşler,
halkımıza ya da atalarımızın töreleri-
ne karşı hiçbir şey yapmadığım halde,
Yeruşalim'de tutuklanıp Romalılar'ın
eline teslim edildim. 18Onlar beni sor-
guya çektikten sonra serbest bırak-
mak istediler. Çünkü ölüm cezasını
gerektiren hiçbir suç işlememiştim.
19Ama Yahudiler buna karşı çıkınca,
davamı Sezar'a* iletmek zorunda kal-
dım. Bunu, kendi ulusumdan herhan-
gi bir şikâyetim olduğu için yapma-
dım. 20Ben İsrail'in umudu uğruna bu
zincire vurulmuş bulunuyorum. Sizi
buraya, işte bu konuyu görüşmek ve
konuşmak için çağırdım."

21Onlar Pavlus'a, "Yahudiye'den
seninle ilgili mektup almadık, ora-
dan gelen kardeşlerden hiçbiri de se-
nin hakkında kötü bir haber getirme-
di, kötü bir şey söylemedi" dediler.
22"Biz senin fikirlerini senden duy-
mak isteriz. Çünkü her yerde bu mez-
hebe karşı çıkıldığını biliyoruz."

23Pavlus'la bir gün kararlaştırdılar
ve o gün, daha büyük bir kalabalıkla
onun kaldığı yere geldiler. Pavlus sa-
bahtan akşama dek onlara Tanrı'nın
Egemenliği'ne* ilişkin açıklamalar-
da bulundu ve bu konuda tanıklık etti.
Gerek Musa'nın Yasası'na, gerek pey-
gamberlerin yazılarına dayanarak on-
ları İsa hakkında ikna etmeye çalıştı.
24Bazıları onun sözlerine inandı, bazı-
ları ise inanmadı. 25Birbirleriyle anla-
şamayınca, Pavlus'un şu son sözünden
sonra ayrıldılar: "Peygamber Yeşaya
aracılığıyla atalarınıza seslenen Kut-
sal Ruh doğru söyledi. 26Ruh dedi ki,

'Bu halka gidip şunu söyle:
Duyacak duyacak, ama hiç
anlamayacaksınız,
Bakacak bakacak, ama hiç
görmeyeceksiniz.
27Çünkü bu halkın yüreği
duygusuzlaştı,
Kulakları ağırlaştı.
Gözlerini kapadılar.
Öyle ki, gözleri görmesin,
Kulakları duymasın, yürekleri
anlamasın,
Ve bana dönmesinler.
Dönselerdi, onları iyileştirirdim.'

28-29"Şunu bilin ki, Tanrı'nın sağla-
dığı bu kurtuluşun haberi öteki ulus-
lara gönderilmiştir. Ve onlar buna ku-
lak vereceklerdir."*o*

30Pavlus tam iki yıl kendi kiraladığı
evde kaldı ve ziyaretine gelen herke-
si kabul etti. 31Hiçbir engelle karşılaş-
madan Tanrı'nın Egemenliği'ni tam bir
cesaretle duyuruyor, Rab İsa Mesih'le
ilgili gerçekleri öğretiyordu.

o ***28:28-29*** Bazı Grekçe elyazmaları, "Pavlus'un bu sözlerinden sonra Yahudiler kendi aralarında şiddetle tartışarak oradan ayrıldılar" sözlerini de içerir.
28:19 Elç.25:11 **28:26-27** Yşa.6:9-10

Pavlus'tan

ROMALILAR'A MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Elçi Pavlus bu mektubu Yeruşalim'e yaptığı bir yolculuk sırasında yazmıştır. Toplanan bağışları oradaki yoksul inanlılara iletmekle görevlendirilmişti (15:25-27). Bu da İ.S. 57-59 yılları arasında, Müjde'yi yaymak için çıktığı üçüncü yolculuğun sonlarında olabilir. Büyük olasılıkla Korint'ten yazmaktadır (Elç.20:1-3). Bundan sonra Yeruşalim'e, Yeruşalim'den de İspanya'ya gitmeyi, yol üzerinde de Roma'ya uğramayı tasarlar (1:9-15; 15:22-32). Daha önce Roma'da Müjde'yi yaymış değildi, ama oradaki inanlıların birçoğunu tanıyordu (16:3-16). Yaydığı Müjde'yi, Tanrı'nın kendisini duyurmaya çağırdığı bildiriyi[1] bu mektupta açıklamaktadır. 1:16-17 ayetlerinde şöyle diyor: Müjde'den utanmıyorum. Müjde iman eden herkesin... kurtuluşu için Tanrı gücüdür. Tanrı'nın insanı akladığı, Müjde'de açıklanır. Aklanma yalnız imanla olur. Yazılmış olduğu gibi, `İmanla aklanan yaşayacaktır.'»*

Mektubun İçeriği: *Mektubun ilk önemli konusu, Tanrı'nın gazabına ve yargısına yol açan insan günahıdır[2]. Pavlus bunu belirttikten sonra insanın bu kötü durumu için Tanrı'nın sunduğu çareyi açıklıyor. Tanrı insanları, İsa Mesih'e iman ettikleri için aklar, Musa'nın Yasası'na uydukları için değil[3]. Kutsal Yasa'nın gereklerini hiç kimse tümüyle yerine getiremez. Zaten Kutsal Yasa'nın amacı da başkadır. Yasa günahı tanımlar ve ciddiyetini vurgular. Dahası, Pavlus 6:1-23 ayetlerinde, Mesih'e ait olanların yalnız geçmişlerinden ötürü bağışlanmakla kalmadıklarını, günahtan da özgür kılındıklarını açıklar. Pavlus'un dediği gibi, «Günah size egemen olmayacaktır» (6:14). İnananlar Kutsal Ruh'un yönetiminde yaşadıkça Tanrı'nın istediği gibi yaşamış olacaklardır (8:1-14). Gerçekte Tanrı'nın amacı bunun da ötesine geçiyor (8:14-39): «Tanrı önceden bildiği kişileri Oğlu'nun benzerliğine dönüştürmek üzere önceden belirledi. Öyle ki, Oğul birçok kardeş arasında ilk doğan olsun» (8:29).*

Yahudi kökenli olan inanlılar topluluğu her ulustan geleni kabul etmeye başladığı bir sırada Pavlus Tanrı'nın Yahudiler'e ilişkin amacını irdelemeye başlar[4]. Öyle anlaşılıyor ki, Roma'daki kilise hem Yahudi[5] hem de öteki uluslardan[6] gelen üyelerden oluşuyordu. Et yiyip yememek, belirli günleri kutlayıp kutlamamak (14:1-6) konusundaki tartışmalar da buna bir ipucu sayılabilir. Pavlus, Müjde'yi öteki uluslara duyurmaya çağrılmıştı, ama kendi halkı için de büyük kaygıları vardı[7]. Bir başka kaygısı daha vardı, bu da öteki uluslardan olan inanlıların Yahudiler'e neler borçlu olduklarını bilmelerini istemesiydi[8].

Pavlus mektubun son bölümlerinde (12:1-15:13) uygulamaya ilişkin öğütleri peş peşe sıralıyor.

Ana Hatlar:

1:1-17 Giriş ve ana konu
1:18-3:20 İnsanın günahı
3:21-5:21 Tanrı, Mesih'e iman edenleri aklar
6:1-8:39 Artık günah size egemen olmayacaktır: Ruh'a bağlı yeni yaşam
9:1-11:36 Tanrı'nın İsrail için tasarladıkları
12:1-15:13 Yaşayan kurbanlar: Doğru davranmaya ilişkin öğütler
15:14-16:27 Pavlus'un tasarladığı ziyaret ve son selamlar

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1368*

---

1 İsa Mesih'in kulu, Tanrı'nın Müj-
desi'ni yaymak üzere seçilip elçi
olmaya çağrılan ben Pavlus'tan selam!
2-4 Tanrı, Oğlu Rabbimiz İsa Mesih'le
ilgili bu Müjde'yi peygamberleri ara-
cılığıyla Kutsal Yazılar'da önceden
vaat etti. Rabbimiz İsa Mesih beden
açısından Davut'un soyundandır; kut-
sallık ruhu açısından ise ölümden di-
rilmekle Tanrı'nın Oğlu olduğu kud-
retle ilan edildi. 5 Her ulustan insanın
iman edip söz dinlemesini sağlamak
için Mesih aracılığıyla ve O'nun adı
uğruna Tanrı lütfuna ve elçilik göre-
vine sahip olduk. 6 İsa Mesih'in çağrıl-
mışları olan sizler de bu uluslardan-
sınız. 7 Tanrı'nın Roma'da bulunan,
kutsal olmaya çağrılan bütün sevdik-
lerine, Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa
Mesih'ten size lütuf ve esenlik olsun.

Pavlus'un Roma'ya Gitme Özlemi

8 İlkin hepiniz için İsa Mesih aracı-
lığıyla Tanrım'a şükrediyorum. Çün-
kü imanınız bütün dünyada duyurulu-
yor. 9-10 Oğlu'nun Müjdesi'ni yaymakta
bütün varlığımla kulluk ettiğim Tanrı,
sizi durmadan, her zaman dualarımda
andığıma tanıktır. Tanrı'nın isteğiyle
sonunda bir yol bulup yanınıza gelmek
için dua ediyorum. 11 Çünkü ruhça pe-
kişmeniz için size ruhsal bir armağan
ulaştırmak üzere sizi görmeyi çok isti-
yorum. 12 Yani, ben aranızdayken kar-
şılıklı olarak birbirimizin imanıyla ce-
saret buluruz demek istiyorum.
13 Kardeşler, öteki uluslar arasında
olduğu gibi, çalışmalarımın sizin ara-
nızda da ürün vermesi için yanınıza
gelmeyi birçok kez amaçladığımı, ama
şimdiye dek hep engellendiğimi bilme-
nizi istiyorum. 14 Grekler'e* ve Grek
olmayanlara, bilgelere ve bilgisizlere
karşı sorumluluğum var. 15 Bu nedenle
Roma'da bulunan sizlere de Müjde'yi
elimden geldiğince bildirmek için sa-
bırsızlanıyorum. 16 Çünkü Müjde'den
utanmıyorum. Müjde iman eden her-
kesin –önce Yahudiler'in, sonra Yahu-
di olmayanların– kurtuluşu için Tanrı
gücüdür. 17 Tanrı'nın insanı akladığı[a],
Müjde'de açıklanır. Aklanma yalnız
imanla olur. Yazılmış olduğu gibi,
"İmanla aklanan yaşayacaktır[b]."

Tanrı'ya İsyan

18 Haksızlıkla gerçeğe engel olan in-
sanların bütün tanrısızlığına ve hak-
sızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gök-
ten açıkça gösterilmektedir. 19 Çünkü
Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, göz-
lerinin önündedir; Tanrı hepsini göz-
lerinin önüne sermiştir. 20 Tanrı'nın
görünmeyen nitelikleri –sonsuz gü-
cü ve Tanrılığı– dünya yaratılalı be-
ri O'nun yaptıklarıyla anlaşılmak-

a *1:17* "Tanrı'nın insanı akladığı" ya da "Tanrı'nın adaleti". **b** *1:17* "İmanla aklanan yaşayacaktır" ya da "Doğru kişi imanla yaşayacaktır".
1:13 Elç.19:21 **1:16** Mar.8:38 **1:17** Hab.2:4

ta, açıkça görülmektedir. Bu nedenle
özürleri yoktur. [21]Tanrı'yı bildikleri
halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler,
O'na şükretmediler. Tersine, düşünce-
lerinde budalalığa düştüler; anlayışsız
yüreklerini karanlık bürüdü. [22]Akıllı
olduklarını ileri sürerken akılsız olup
çıktılar. [23]Ölümsüz Tanrı'nın yüceli-
ği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört
ayaklılara, sürüngenlere benzeyen
putları yeğlediler.

[24]Bu yüzden Tanrı, birbirlerinin
bedenlerini aşağılasınlar diye, onla-
rı yüreklerinin tutkuları içinde ah-
laksızlığa teslim etti. [25]Tanrı'yla il-
gili gerçeğin yerine yalanı[c] koydular.
Yaradan'ın yerine yaratığa tapıp kul-
luk ettiler. Oysa Tanrı sonsuza dek
övülmeye layıktır! Amin.

[26]İşte böylece Tanrı onları utanç ve-
rici tutkulara teslim etti. Kadınları bi-
le doğal ilişki yerine doğal olmayanı
yeğlediler. [27]Aynı şekilde erkekler de
kadınla doğal ilişkilerini bırakıp bir-
birleri için şehvetle yanıp tutuştular.
Erkekler erkeklerle utanç verici ilişki-
lere girdiler ve kendi bedenlerinde sa-
pıklıklarına yaraşan karşılığı aldılar.

[28]Tanrı'yı tanımakta yarar görme-
dikleri için Tanrı onları yararsız dü-
şüncelere, yakışıksız davranışlara tes-
lim etti. [29]Her türlü haksızlık, kötülük,
açgözlülük ve kinle doldular. Kıs-
kançlık, öldürme hırsı, çekişme, hi-
le, kötü niyetle doludurlar. [30-31]Dedi-
koducu, yerici, Tanrı'dan nefret eden,
küstah, kibirli, övüngen, kötülük üre-
ten, anne baba sözü dinlemeyen, an-
layışsız, sözünde durmaz, sevgiden
yoksun, acımasız insanlardır. [32]Böyle
davrananların ölümü hak ettiğine iliş-
kin Tanrı buyruğunu bildikleri halde,
bunları yalnız yapmakla kalmaz, ya-
panları da onaylarlar.

Tanrı Ayrım Yapmaz

2 Bu nedenle sen, ey başkasını yar-
gılayan insan, kim olursan ol, öz-
rün yoktur. Başkasını yargıladığın
konuda kendini mahkûm ediyorsun.
Çünkü ey yargılayan sen, aynı şey-
leri yapıyorsun. [2]Böyle davrananla-
rı Tanrı'nın haklı olarak yargıladığını
biliriz. [3]Bu gibi şeyleri yapanları yar-
gılayan, ama aynısını yapan ey insan,
Tanrı'nın yargısından kaçabileceği-
ni mi sanıyorsun? [4]Tanrı'nın sınırsız
iyiliğini, hoşgörüsünü, sabrını hor mu
görüyorsun? O'nun iyiliğinin seni töv-
beye yönelttiğini bilmiyor musun?

[5]İnatçılığın ve tövbesiz yüreğin yü-
zünden Tanrı'nın adil yargısının açık-
lanacağı gazap günü için kendine karşı
gazap biriktiriyorsun. [6]Tanrı "herkese,
yaptıklarının karşılığını verecektir."
[7]Sürekli iyilik ederek yücelik, say-
gınlık, ölümsüzlük arayanlara sonsuz
yaşam verecek. [8]Bencillerin, gerçeğe
uymayıp haksızlık peşinden gidenle-
rin üzerineyse gazap ve öfke yağdıra-
cak. [9-10]Kötülük eden herkese –önce
Yahudi'ye, sonra Yahudi olmayana– sı-
kıntı ve elem verecek; iyilik eden her-
kese –yine önce Yahudi'ye, sonra Ya-
hudi olmayana– yücelik, saygınlık,
esenlik verecektir. [11]Çünkü Tanrı in-
sanlar arasında ayrım yapmaz.

[12]Kutsal Yasa'yı* bilmeden günah
işleyenler Yasa olmadan da mahvola-
caklar. Yasa'yı bildikleri halde günah
işleyenlerse Yasa'yla yargılanacak-
lar. [13]Çünkü Tanrı katında aklanacak
olanlar Yasa'yı işitenler değil, yerine
getirenlerdir. [14]Kutsal Yasa'dan yok-
sun uluslar Yasa'nın gereklerini ken-
diliklerinden yaptıkça, Yasa'dan ha-
bersiz olsalar bile kendi yasalarını
koymuş olurlar. [15]Böylelikle Kutsal

c *1:25* "Tanrı'yla ilgili gerçeğin yerine yalanı" ya da "Gerçek Tanrı'nın yerine sahte ilahları".
1:21 Ef.4:17-18 **1:23** Yas.4:16-18 **2:1** Mat.7:1; Luk.6:37 **2:6** Mez.62:12; Özd.24:12
2:11 Yas.10:17

Yasa'nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleriyse onları ya suçlar ya da savunur.
16 Yaydığım Müjde'ye göre Tanrı'nın, insanları gizlice yaptıkları şeylerden ötürü İsa Mesih aracılığıyla yargılayacağı gün böyle olacaktır.

Yahudiler ve Kutsal Yasa

17 Ya sen? Kendine Yahudi diyor, Kutsal Yasa'ya dayanıp Tanrı'yla övünüyorsun. 18 Tanrı'nın isteğini biliyorsun. En üstün değerleri ayırt etmeyi Yasa'dan öğrenmişsin. 19-20 Kutsal Yasa'da bilginin ve gerçeğin özüne kavuşmuş olarak körlerin kılavuzu, karanlıkta kalanların ışığı, akılsızların eğiticisi, çocukların[ç] öğretmeni olduğuna inanmışsın. 21 Öyleyse başkasına öğretirken, kendine de öğretmez misin? Çalmamayı öğütlerken, çalar mısın? 22 "Zina etmeyin" derken, zina eder misin? Putlardan tiksinirken, tapınakları yağmalar mısın? 23 Kutsal Yasa'yla övünürken, Yasa'ya karşı gelerek Tanrı'yı aşağılar mısın? 24 Nitekim şöyle yazılmıştır: "Sizin yüzünüzden uluslar arasında Tanrı'nın adına küfrediliyor."

25 Kutsal Yasa'yı yerine getirirsen, sünnetin elbet yararı vardır. Ama Yasa'ya karşı gelirsen, sünnetli olmanın hiçbir anlamı kalmaz[d]. 26 Bu nedenle, sünnetsizler* Yasa'nın buyruklarına uyarsa, sünnetli sayılmayacak mı?
27 Sen Kutsal Yazılar'a ve sünnete sahip olduğun halde Yasa'yı çiğnersen, bedence sünnetli olmayan ama Yasa'ya uyan kişi seni yargılamayacak mı?
28 Çünkü ne dıştan Yahudi olan gerçek Yahudi'dir, ne de görünüşte, bedensel olan sünnet gerçek sünnettir.
29 Ancak içten Yahudi olan Yahudi'dir. Sünnet de yürekle ilgilidir; yazılı yasanın değil, Ruh'un işidir. İçten Yahudi olan kişi, insanların değil, Tanrı'nın övgüsünü kazanır.

Tanrı'nın Güvenilirliği

3 Öyleyse Yahudi'nin ne üstünlüğü var? Sünnetin yararı nedir? 2 Her yönden çoktur. İlk olarak, Tanrı'nın sözleri Yahudiler'e emanet edilmiştir.
3 Peki, kimi Yahudiler güvenilmez çıkmışsa ne olur? Onların güvenilmezliği Tanrı'nın güvenilirliğini ortadan kaldırır mı? 4 Kesinlikle hayır! Herkes yalancı olsa bile, Tanrı'nın doğruyu söylediği bilinmelidir. Yazılmış olduğu gibi:

"Öyle ki, sözlerinde doğru çıkasın
Ve yargılandığında davayı
kazanasın."

5 Ama bizim haksızlığımız Tanrı'nın adil olduğunu ortaya çıkarıyorsa, ne diyelim? İnsanların diliyle konuşuyorum: Gazapla cezalandıran Tanrı haksız mı? 6 Kesinlikle hayır! Öyle olsa Tanrı dünyayı nasıl yargılayacak?
7 Ama Tanrı'nın her zaman doğruyu söylediği benim yalanımla yüceliği için daha açık şekilde ortaya çıkmışsa, ben niçin yine bir günahkâr olarak yargılanıyorum? 8 Bazılarının bizi kötüleyerek, söylediğimizi ileri sürdüğü gibi niçin, "Kötülük yapalım da bundan iyilik çıksın" demeyelim? Böylelerinin yargılanması yerindedir.

Doğru Olan Yok

9 Şimdi ne diyelim? Biz Yahudiler öteki uluslardan üstün müyüz? Elbette değiliz. İster Yahudi ister Grek* olsun, daha önce herkesi günahın denetiminde olmakla suçladık. 10 Yazılmış olduğu gibi:

ç *2:19-20* "Çocukların" ya da "Yeni öğrencilerin". **d** *2:25* "Sünnetli olmanın hiçbir anlamı kalmaz": Grekçe "Sünnetin sünnetsizlik olmuştur".

2:24 Yşa.52:5 **2:29** Yas.30:6 **3:4** Mez.51:4 **3:10-12** Mez.14:1-3; 53:1-3

"Doğru kimse yok, tek kişi bile yok.
11 Anlayan kimse yok,
Tanrı'yı arayan yok.
12 Hepsi saptı,
Tümü yararsız oldu.
İyilik eden yok, tek kişi bile!"
13 "Ağızları açık birer mezardır.
Dilleriyle aldatırlar."
"Engerek zehiri var dudaklarının
altında."
14 "Ağızları lanet ve acı sözle doludur."
15 "Ayakları kan dökmeye seğirtir.
16 Yıkım ve dert var yollarında.
17 Esenlik yolunu da bilmezler."
18 "Tanrı korkusu yoktur onlarda."

19 Kutsal Yasa'da söylenenlerin her
ağız kapansın, bütün dünya Tanrı'ya
hesap versin diye Yasa'nın yöneti-
mi altındakilere söylendiğini biliyo-
ruz. 20 Bu nedenle Yasa'nın gerekleri-
ni yapmakla hiç kimse Tanrı katında
aklanmayacaktır. Çünkü Yasa saye-
sinde günahın bilincine varılır.

İmanla Aklanma

21 Ama şimdi Yasa'dan bağımsız ola-
rak Tanrı'nın insanı nasıl aklayacağı
açıklandı. Yasa ve peygamberler buna
tanıklık ediyor. 22 Tanrı insanları İsa
Mesih'e olan imanlarıyla[e] aklar. Bu-
nu, iman eden herkes için yapar. Hiç
ayrım yoktur. 23 Çünkü herkes günah
işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yok-
sun kaldı. 24 İnsanlar İsa Mesih'te olan
kurtuluşla[f], Tanrı'nın lütfuyla, karşı-
lıksız olarak aklanırlar. 25-26 Tanrı Me-
sih'i, kanıyla günahları bağışlatan[g] ve
imanla benimsenen kurban olarak
sundu. Böylece adaletini gösterdi.
Çünkü sabredip daha önce işlenmiş
günahları cezasız bıraktı. Bunu, adil
kalmak ve İsa'ya iman edeni aklamak
için şimdiki zamanda kendi adaletini
göstermek amacıyla yaptı.
27 Öyleyse neyle övünebiliriz? Hiç-
bir şeyle! Hangi ilkeye dayanarak?
Yasa'yı yerine getirme ilkesine mi?
Hayır, iman ilkesine. 28 Çünkü insa-
nın, Yasa'nın gereklerini yaparak değil,
iman ederek aklandığı kanısındayız.
29 Yoksa Tanrı yalnız Yahudiler'in Tan-
rısı mı? Öteki ulusların da Tanrısı değil
mi? Elbet öteki ulusların da Tanrısı'dır.
30 Çünkü sünnetlileri* imanları saye-
sinde, sünnetsizleri* de aynı imanla
aklayacak olan Tanrı tektir.
31 Öyleyse biz iman aracılığıyla Kut-
sal Yasa'yı geçersiz mi kılıyoruz?
Hayır, tam tersine, Yasa'yı doğrulu-
yoruz.

İbrahim'in İmanı

4 Şu halde soyumuzun atası İbra-
him'in durumu için ne diyelim?
2 Eğer İbrahim yaptığı iyi işlerden do-
layı aklandıysa, övünmeye hakkı var-
dır; ama Tanrı'nın önünde değil. 3 Kut-
sal Yazı ne diyor? "İbrahim Tanrı'ya
iman etti, böylece aklanmış sayıldı[h]."
4 Çalışana verilen ücret lütuf değil, hak
sayılır. 5 Ancak çalışmayan, ama tan-
rısızı aklayana iman eden kişi imanı
sayesinde aklanmış sayılır. 6 Nitekim,
iyi işlerine bakmaksızın Tanrı'nın ak-
lanmış saydığı kişinin mutluluğunu
Davut da şöyle anlatır:

7 "Ne mutlu suçları bağışlanmış,
Günahları örtülmüş olanlara!
8 Günahı Rab tarafından
sayılmayana ne mutlu!"

e *3:22* "Mesih'e olan imanlarıyla" ya da "Mesih'in sadakatiyle". **f** *3:24* "Kurtuluşla" ya da "Fidyeyle". **g** *3:25-26* Günahları bağışlatan kurban diye çevrilen Grekçe ifade gazabı yatıştırmak kavramını da içerir. **h** *4:3* "Böylece aklanmış sayıldı": Grekçe "Ve ona doğruluk sayıldı". Grekçe "Doğruluk saymak" terimi 4:5,6,9,10,11,22,23 ve 24 ayetlerinde de geçmektedir. **3:13** Mez.5:9 **3:13** Mez.140:3 **3:14** Mez.10:7 **3:15-17** Özd.1:16; Yşa.59:7-8 **3:18** Mez.36:1 **3:20** Mez.143:2; Gal.2:16 **3:22** Gal.2:16 **3:30** Yas.6:4; Gal.3:20 **4:3** Yar.15:6; Gal.3:6 **4:7-8** Mez.32:1-2

9 Bu mutluluk yalnız sünnetliler*
için mi, yoksa aynı zamanda sünnet-
sizler* için midir? Diyoruz ki, "İb-
rahim, imanı sayesinde aklanmış sa-
yıldı." 10 Hangi durumda aklanmış
sayıldı? Sünnet olduktan sonra mı,
sünnetsizken mi? Sünnetliyken değil,
sünnetsizken... 11 İbrahim daha sün-
netsizken imanla aklandığının kanı-
tı olarak sünnet işaretini aldı. Öyle ki,
sünnetsiz oldukları halde iman eden-
lerin hepsinin babası olsun, böylece
onlar da aklanmış sayılsın. 12 Böyle-
likle atamız İbrahim, yalnız sünnetli
olmakla kalmayan, ama kendisi sün-
netsizken sahip olduğu imanın izin-
den yürüyen sünnetlilerin de babası
oldu. 13 Çünkü İbrahim'e ve soyuna
dünyanın mirasçısı olma vaadi Kutsal
Yasa yoluyla değil, imandan gelen ak-
lanma yoluyla verildi. 14 Eğer Yasa'ya
bağlı olanlar mirasçı olursa, iman boş
ve vaat geçersizdir. 15 Yasa, Tanrı'nın
gazabına yol açar. Ama yasanın olma-
dığı yerde yasaya karşı gelmek de söz
konusu değildir.

16-17 Bu nedenle vaat, Tanrı'nın lütfu-
na dayanmak ve İbrahim'in bütün so-
yu için güvence altına alınmak üzere
imana bağlı kılınmıştır. İbrahim'in so-
yu yalnız Kutsal Yasa'ya bağlı olanlar
değil, aynı zamanda İbrahim'in imanı-
na sahip olanlardır. "Seni birçok ulu-
sun babası yaptım" diye yazılmış oldu-
ğu gibi İbrahim, iman ettiği Tanrı'nın
–ölülere yaşam veren, var olmayanı
buyruğuyla var eden Tanrı'nın– gö-
zünde hepimizin babasıdır.

18 İbrahim umutsuz bir durumday-
ken birçok ulusun babası olacağına
umutla iman etti. "Senin soyun böyle[1]
olacak" sözüne güveniyordu. 19 Yüz
yaşına yaklaşmışken, ölü denebile-
cek bedenini ve Sara'nın ölü rahmi-
ni düşündüğünde imanı zayıflamadı.
20 İmansızlık edip Tanrı'nın vaadinden
kuşkulanmadı; tersine, imanı güçlen-
di ve Tanrı'yı yüceltti. 21 Tanrı'nın vaa-
dini yerine getirecek güçte olduğuna
tümüyle güvendi. 22 Bunun için de ak-
lanmış sayıldı. 23-24 "Aklanmış sayıldı"
sözü, yalnız onun için değil, aklanmış
sayılacak olan bizler –Rabbimiz İsa'yı
ölümden dirilten Tanrı'ya iman eden
bizler– için de yazıldı. 25 İsa suçları-
mız için ölüme teslim edildi ve aklan-
mamız için diriltildi.

Tanrı'yla Barışmak

5 Böylece imanla aklandığımı-
za göre, Rabbimiz İsa Mesih sa-
yesinde Tanrı'yla barışmış oluyoruz.
2 İçinde bulunduğumuz bu lütfa Me-
sih aracılığıyla, imanla kavuştuk ve
Tanrı'nın yüceliğine erişmek umu-
duyla övünüyoruz. 3-4 Yalnız bunun-
la değil, sıkıntılarla da övünüyoruz.
Çünkü biliyoruz ki, sıkıntı dayanma
gücünü, dayanma gücü Tanrı'nın be-
ğenisini, Tanrı'nın beğenisi de umudu
yaratır. 5 Umut düş kırıklığına uğrat-
maz. Çünkü bize verilen Kutsal Ruh
aracılığıyla Tanrı'nın sevgisi yürekle-
rimize dökülmüştür.

6 Evet, biz daha çaresizken Mesih
belirlenen zamanda tanrısızlar için
öldü. 7 Bir kimse doğru insan için
güç ölür, ama iyi insan için belki bi-
ri ölmeyi göze alabilir. 8 Tanrı ise bi-
zi sevdiğini şununla kanıtlıyor: Biz
daha günahkârken, Mesih bizim için
öldü. 9 Böylece şimdi O'nun kanıyla
aklandığımıza göre, O'nun aracılığıy-
la Tanrı'nın gazabından kurtulacağı-
mız çok daha kesindir. 10 Çünkü biz
Tanrı'nın düşmanlarıyken Oğlu'nun
ölümü sayesinde O'nunla barıştıksa,
barışmış olarak Oğlu'nun yaşamıy-

1 *4:18* "Böyle", yani "Yıldızlar kadar çok" (bkz. Yar.15:5).
4:11 Yar.17:10 **4:13** Yar.17:4-6; 22:17-18; Gal.3:29 **4:14** Gal.3:18 **4:16-17** Yar.17:5; Gal.3:7
4:18 Yar.15:5 **4:19** Yar.17:17 **4:25** Yşa.53:4-5

la kurtulacağımız çok daha kesindir.
[11]Yalnız bu kadar da değil, bizi şimdi
Tanrı'yla barıştırmış olan Rabbimiz
İsa Mesih aracılığıyla, Tanrı'nın ken-
disiyle de övünüyoruz.

Ölüm ve Yaşam

[12]Günah bir insan aracılığıyla, ölüm
de günah aracılığıyla dünyaya girdi.
Böylece ölüm bütün insanlara yayıl-
dı. Çünkü hepsi günah işledi. [13]Kutsal
Yasa'dan önce de dünyada günah var-
dı; ama yasa olmayınca günahın he-
sabı tutulmaz. [14]Oysa ölüm Adem'den
Musa'ya dek, gelecek Kişi'nin örneği
olan Adem'in suçuna benzer bir gü-
nah işlememiş olanlar üzerinde de ege-
mendi. [15]Ne var ki, Tanrı'nın armağa-
nı Adem'in suçu gibi değildir. Çünkü
bir kişinin suçu yüzünden birçokları
öldüyse, Tanrı'nın lütfu ve bir tek ada-
mın, yani İsa Mesih'in lütfuyla verilen
bağış birçokları yararına daha da ço-
ğaldı. [16]Tanrı'nın bağışı o tek adamın
günahının sonucu gibi değildir. Tek
suçtan sonra verilen yargı mahkûmiyet
getirdi; oysa birçok suçtan sonra veri-
len armağan aklanmayı sağladı. [17]Çün-
kü ölüm bir tek adamın suçu yüzün-
den o tek adam aracılığıyla egemenlik
sürdüyse, Tanrı'nın bol lütfunu ve ak-
lanma bağışını alanların bir tek adam,
yani İsa Mesih sayesinde yaşamda ege-
menlik sürecekleri çok daha kesindir.
[18]İşte, tek bir suçun bütün insanla-
rın mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir
doğruluk eylemi de bütün insanlara ya-
şam veren aklanmayı sağladı. [19]Çünkü
bir adamın sözdinlemezliği yüzünden
nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir
adamın söz dinlemesiyle birçoğu da
doğru kılınacaktır. [20]Kutsal Yasa suç
çoğalsın diye araya girdi; ama günahın
çoğaldığı yerde Tanrı'nın lütfu daha da
çoğaldı. [21]Öyle ki, günah nasıl ölüm
yoluyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın
lütfu da Rabbimiz İsa Mesih aracılı-
ğıyla sonsuz yaşam vermek üzere doğ-
rulukla egemenlik sürsün.

6 Öyleyse ne diyelim? Lütuf çoğal-
sın diye günah işlemeye devam
mı edelim? [2]Kesinlikle hayır! Gü-
nah karşısında ölmüş olan bizler ar-
tık nasıl günah içinde yaşarız? [3]Mesih
İsa'ya vaftiz* edildiğimizde, hepimi-
zin O'nun ölümüne vaftiz edildiğimi-
zi bilmez misiniz? [4]Baba'nın yüceliği
sayesinde Mesih nasıl ölümden diril-
diyse, biz de yeni bir yaşam sürmek
üzere vaftiz yoluyla O'nunla birlikte
ölüme gömüldük. [5]Eğer O'nunkine
benzer bir ölümde O'nunla birleştiy-
sek, O'nunkine benzer bir dirilişte de
O'nunla birleşeceğiz. [6]Artık günaha
kölelik etmeyelim diye, günahlı varlı-
ğımızın ortadan kaldırılması için eski
yaradılışımızın Mesih'le birlikte çar-
mıha gerildiğini biliriz. [7]Çünkü öl-
müş kişi günahtan özgür kılınmıştır.
[8]Mesih'le birlikte ölmüşsek, O'nunla
birlikte yaşayacağımıza da inanıyoruz.
[9]Çünkü Mesih'in ölümden dirilmiş ol-
duğunu ve bir daha ölmeyeceğini, ölü-
mün artık O'nun üzerinde egemenlik
sürmeyeceğini biliyoruz. [10]O'nun ölü-
mü günaha karşılık ilk ve son ölüm ol-
muştur. Sürmekte olduğu yaşamı ise
Tanrı için sürmektedir. [11]Siz de böyle-
ce kendinizi günah karşısında ölü, Me-
sih İsa'da Tanrı karşısında diri sayın.
[12]Bu nedenle bedenin tutkularına uy-
mamak için günahın ölümlü bedenleri-
nizde egemenlik sürmesine izin verme-
yin. [13]Bedeninizin üyelerini haksızlığa
araç ederek günaha sunmayın. Ölüm-
den dirilenler gibi kendinizi Tanrı'ya
adayın; bedeninizin üyelerini doğruluk
araçları olarak Tanrı'ya sunun. [14]Gü-
nah size egemen olmayacaktır. Çünkü
Kutsal Yasa'nın yönetimi altında değil,
Tanrı'nın lütfu altındasınız.

5:12 Yar.3:6 **6:4** Kol.2:12

Doğruluğa Köle Olmak

15 Öyleyse ne diyelim? Yasa'nın yö-
netimi altında değil de, Tanrı'nın lütfu
altında olduğumuz için günah mı işle-
yelim? Kesinlikle hayır! 16 Söz dinle-
yen köleler gibi kendinizi kime teslim
ederseniz, sözünü dinlediğiniz kişinin
köleleri olduğunuzu bilmez misiniz?
Ya ölüme götüren günahın ya da doğ-
ruluğa götüren sözdinlerliğin köleleri-
siniz. 17 Ama şükürler olsun Tanrı'ya!
Eskiden günahın köleleri olan sizler,
adandığınız öğretinin özüne yürekten
bağlandınız. 18 Günahtan özgür kılına-
rak doğruluğun köleleri oldunuz.
19 Doğanızın güçsüzlüğü yüzünden
insan ölçülerine göre konuşuyorum.
Bedeninizin üyelerini ahlaksızlığa ve
kötülük yapmak üzere kötülüğe nasıl
köle olarak sundunuzsa, şimdi de bu
üyelerinizi kutsal olmak üzere doğ-
ruluğa köle olarak sunun. 20 Sizler gü-
nahın kölesiyken doğruluktan özgür-
dünüz. 21 Şimdi utandığınız şeylerden
o dönemde ne kazancınız oldu? On-
ların sonucu ölümdür. 22 Ama şimdi
günahtan özgür kılınıp Tanrı'nın kul-
ları olduğunuza göre, kazancınız kut-
sallaşma ve bunun sonucu olan son-
suz yaşamdır. 23 Çünkü günahın ücreti
ölüm, Tanrı'nın armağanı ise Rabbi-
miz Mesih İsa'da sonsuz yaşamdır.

Yasa'dan Özgür Olmak

7 Bilmez misiniz ki, ey kardeşler
–Kutsal Yasa'yı bilenlere söylüyo-
rum– Yasa insana ancak yaşadığı sü-
rece egemendir? 2 Örneğin, evli kadın,
kocası yaşadıkça yasayla ona bağlıdır;
kocası ölürse, onu kocasına bağlayan
yasadan özgür olur. 3 Buna göre kadın,
kocası yaşarken başka bir erkekle iliş-
ki kurarsa, zina etmiş sayılır. Ama ko-
cası ölürse, kadın yasadan özgür olur.
Şöyle ki, başka bir erkeğe varırsa, zi-
na etmiş olmaz. 4 Aynı şekilde kardeş-
lerim, siz de bir başkasına –ölümden
dirilmiş olan Mesih'e– varmak üzere
Mesih'in bedeni aracılığıyla Kutsal Ya-
sa karşısında öldünüz. Bu da Tanrı'nın
hizmetinde verimli olmamız içindir.
5 Çünkü biz benliğin denetimindeyken,
Yasa'nın kışkırttığı günah tutkuları be-
denimizin üyelerinde etkindi. Bunun
sonucu olarak ölüme götüren meyve-
ler verdik. 6 Şimdiyse biz, daha önce
tutsağı olduğumuz Yasa karşısında öl-
düğümüz için Yasa'dan özgür kılındık.
Sonuç olarak, yazılı yasanın eski yo-
lunda değil, Ruh'un yeni yolunda kul-
luk ediyoruz.

Yasa ve Günah

7 Öyleyse ne diyelim? Kutsal Ya-
sa günah mı oldu? Kesinlikle hayır!
Ama Yasa olmasaydı, günahın ne ol-
duğunu bilemezdim. Yasa, "Göz dik-
meyeceksin" demeseydi, başkasının
malına göz dikmenin ne olduğunu bi-
lemezdim. 8 Ne var ki günah, bu buy-
ruğun verdiği fırsatla içimde her tür-
lü açgözlülüğü üretti. Çünkü Kutsal
Yasa olmadıkça günah ölüdür. 9-10 Bir
zamanlar, Yasa'nın bilincinde değil-
ken diriydim. Ama buyruğun bilin-
cine vardığımda günah dirildi, bense
öldüm. Buyruk da bana yaşam getire-
ceğine, ölüm getirdi. 11 Çünkü günah
buyruğun verdiği fırsatla beni aldat-
tı, buyruk aracılığıyla beni öldürdü.
12 İşte böyle, Yasa gerçekten kutsaldır.
Buyruk da kutsal, doğru ve iyidir.
13 Öyleyse, iyi olan bana ölüm mü
getirdi? Kesinlikle hayır! Ama gü-
nah, günah olarak tanınsın diye, iyi
olanın aracılığıyla bana ölüm geti-
riyordu. Öyle ki, buyruk aracılığıyla
günahın ne denli günahlı olduğu anla-
şılsın. 14 Yasa'nın ruhsal olduğunu bi-
liriz. Bense benliğin denetimindeyim,
köle gibi günaha satılmışım. 15 Ne yap-

7:7 Çık.20:17; Yas.5:21 **7:11** Yar.3:13

tığımı anlamıyorum. Çünkü istediğimi
yapmıyorum; nefret ettiğim ne ise, onu
yapıyorum. [16]Ama istemediğimi yapar-
sam, Yasa'nın iyi olduğunu kabul et-
miş olurum. [17]Öyleyse bunu artık ben
değil, içimde yaşayan günah yapıyor.
[18]İçimde, yani benliğimde iyi bir şey
bulunmadığını biliyorum. İçimde iyiyi
yapmaya istek var, ama güç yok. [19]İste-
diğim iyi şeyi yapmıyorum, istemedi-
ğim kötü şeyi yapıyorum. [20]İstemedi-
ğimi yapıyorsam, bunu yapan artık ben
değil, içimde yaşayan günahtır.

[21]Bundan şu kuralı çıkarıyorum:
Ben iyi olanı yapmak isterken, karşım-
da hep kötülük vardır. [22]İç varlığımda
Tanrı'nın Yasası'ndan zevk alıyorum.
[23]Ama bedenimin üyelerinde bambaş-
ka bir yasa görüyorum. Bu da aklımın
onayladığı yasaya karşı savaşıyor ve
beni bedenimin üyelerindeki günah
yasasına tutsak ediyor. [24]Ne zaval-
lı insanım! Ölüme götüren bu beden-
den beni kim kurtaracak? [25]Rabbimiz
İsa Mesih aracılığıyla Tanrı'ya şükür-
ler olsun! Sonuç olarak ben aklımla
Tanrı'nın Yasası'na, ama benliğimle
günahın yasasına kulluk ediyorum.

Yaşam Veren Ruh

8 Böylece Mesih İsa'ya ait olanlara
artık hiçbir mahkûmiyet yoktur.
[2]Çünkü yaşam veren Ruh'un yasası,
Mesih İsa sayesinde beni günahın ve
ölümün yasasından özgür kıldı. [3]İn-
san benliğinden ötürü güçsüz olan
Kutsal Yasa'nın yapamadığını Tanrı
yaptı. Öz Oğlu'nu günahlı insan ben-
zerliğinde günah sunusu* olarak gön-
derip günahı insan benliğinde[i] yargı-
ladı. [4]Öyle ki, Yasa'nın gereği, benliğe
göre değil, Ruh'a göre yaşayan bizler-
de yerine gelsin.

[5]Benliğe uyanlar benlikle ilgi-
li, Ruh'a uyanlarsa Ruh'la ilgili işleri
düşünürler. [6]Benliğe dayanan düşün-
ce ölüm, Ruh'a dayanan düşünceyse
yaşam ve esenliktir. [7]Çünkü benliğe
dayanan düşünce Tanrı'ya düşman-
dır; Tanrı'nın Yasası'na boyun eğmez,
eğemez de... [8]Benliğin denetimin-
de olanlar Tanrı'yı hoşnut edemezler.
[9]Ne var ki, Tanrı'nın Ruhu içinizde
yaşıyorsa, benliğin değil, Ruh'un de-
netimindesiniz. Ama içinde Mesih'in
Ruhu olmayan kişi Mesih'in değildir.
[10]Eğer Mesih içinizdeyse, bedeniniz
günah yüzünden ölü olmakla birlik-
te, aklanmış olduğunuz için ruhunuz
diridir. [11]Mesih İsa'yı ölümden diril-
ten Tanrı'nın Ruhu içinizde yaşıyorsa,
Mesih'i ölümden dirilten Tanrı, içiniz-
de yaşayan Ruhu'yla ölümlü bedenle-
rinize de yaşam verecektir.

[12]Öyleyse kardeşlerim, borçluyuz
ama, benliğe göre yaşamak için benli-
ğe borçlu değiliz. [13]Çünkü benliğe gö-
re yaşarsanız öleceksiniz; ama bedenin
kötü işlerini Ruh'la öldürürseniz yaşa-
yacaksınız. [14]Tanrı'nın Ruhu'yla yöne-
tilenlerin hepsi Tanrı'nın oğullarıdır.
[15]Çünkü sizi yeniden korkuya sürükle-
yecek kölelik ruhunu almadınız, oğul-
luk ruhunu aldınız. Bu ruhla, "Abba[j],
Baba!" diye sesleniriz. [16]Ruh'un kendi-
si, bizim ruhumuzla birlikte, Tanrı'nın
çocukları olduğumuza tanıklık eder.
[17]Eğer Tanrı'nın çocuklarıysak, aynı
zamanda mirasçıyız. Mesih'le birlik-
te yüceltilmek üzere Mesih'le birlikte
acı çekiyorsak, Tanrı'nın mirasçıları-
yız, Mesih'le ortak mirasçılarız.

Görkemli Gelecek

[18]Kanım şu ki, bu anın acıları, gö-
zümüzün önüne serilecek yücelikle
karşılaştırılmaya değmez. [19]Yaratı-
lış, Tanrı çocuklarının ortaya çıkma-
sını büyük özlemle bekliyor. [20-21]Çün-
kü yaratılış amaçsızlığa teslim edildi.

i *8:3* "İnsan benliğinde" ya da "Bedende". **j** *8:15* "Abba": Aramice'de* baba anlamına gelir.
8:11 1Ko.3:16 **8:15-17** Mar.14:36; Gal.4:5-7 **8:20-21** Yar.3:17-19

Bu da yaratılışın isteğiyle değil, onu
amaçsızlığa teslim eden Tanrı'nın iste-
ğiyle oldu. Çünkü yaratılışın, yozlaş-
maya köle olmaktan kurtarılıp Tanrı
çocuklarının yüce özgürlüğüne ka-
vuşturulması umudu vardı. 22Bütün
yaratılışın şu ana dek birlikte inle-
yip doğum ağrısı çektiğini biliyoruz.
23Yalnız yaratılış değil, biz de –evet
Ruh'un turfandasına sahip olan bizler
de– evlatlığa alınmayı, yani bedenle-
rimizin kurtulmasını özlemle bekleye-
rek içimizden inliyoruz. 24Çünkü bu
umutla kurtulduk. Ama görülen umut,
umut değildir. Gördüğü şeyi kim umut
eder? 25Oysa görmediğimize umut
bağlarsak, sabırla bekleyebiliriz.

26Bunun gibi, Ruh da güçsüzlüğü-
müzde bize yardım eder. Ne için dua
etmemiz gerektiğini bilmeyiz, ama
Ruh'un kendisi, sözle anlatılamaz inil-
tilerle bizim için aracılık eder. 27Yü-
rekleri araştıran Tanrı, Ruh'un dü-
şüncesinin ne olduğunu bilir. Çünkü
Ruh, Tanrı'nın isteği uyarınca kutsal-
lar için aracılık eder. 28Tanrı'nın, ken-
disini sevenlerle, amacı uyarınca çağ-
rılmış olanlarla birlikte her durumda
iyilik için etkin olduğunu biliriz[k].
29Çünkü Tanrı önceden bildiği kişi-
leri Oğlu'nun benzerliğine dönüştür-
mek üzere önceden belirledi. Öyle ki,
Oğul birçok kardeş arasında ilk doğan
olsun. 30Tanrı önceden belirlediği ki-
şileri çağırdı, çağırdıklarını akladı ve
akladıklarını yüceltti.

Tanrı Sevgisi

31Öyleyse buna ne diyelim? Tanrı
bizden yanaysa, kim bize karşı ola-
bilir? 32Öz Oğlu'nu bile esirgemeyip
O'nu hepimiz için ölüme teslim eden
Tanrı, O'nunla birlikte bize her şeyi
bağışlamayacak mı? 33Tanrı'nın seç-
tiklerini kim suçlayacak? Onları akla-
yan Tanrı'dır. 34Kim suçlu çıkaracak?
Ölmüş, üstelik dirilmiş olan Mesih
İsa, Tanrı'nın sağındadır ve bizim için
aracılık etmektedir. 35Mesih'in sevgi-
sinden bizi kim ayırabilir? Sıkıntı mı,
elem mi, zulüm mü, açlık mı, çıplak-
lık mı, tehlike mi, kılıç mı? 36Yazıl-
mış olduğu gibi:

"Senin uğruna bütün gün
öldürülüyoruz,
Kasaplık koyun sayılıyoruz."

37Ama bizi sevenin aracılığıyla bu
durumların hepsinde galiplerden üs-
tünüz. 38-39Eminim ki, ne ölüm, ne
yaşam, ne melekler, ne yönetimler, ne
şimdiki ne gelecek zaman, ne güçler,
ne yükseklik, ne derinlik, ne de ya-
ratılmış başka bir şey bizi Rabbimiz
Mesih İsa'da olan Tanrı sevgisinden
ayırmaya yetecektir.

Tanrı'nın Seçtikleri

9 Mesih'e ait biri olarak gerçeği
söylüyorum, yalan söylemiyorum.
Vicdanım da söylediklerimi Kutsal
Ruh aracılığıyla doğruluyor. 2Yüre-
ğimde büyük bir keder, dinmeyen bir
acı var. 3-4Kardeşlerimin, soydaşlarım
olan İsrailliler'in yerine ben kendim
lanetlenip Mesih'ten uzaklaştırılma-
yı dilerdim. Evlatlığa kabul edilen-
ler, Tanrı'nın yüceliğini görenler on-
lardır. Antlaşmalar, buyrulan Kutsal
Yasa, tapınma düzeni, vaatler onların-
dır. 5Büyük atalar onların atalarıdır.
Mesih de bedence onlardandır. O her
şeyin üzerinde hüküm süren, sonsuza
dek övülecek Tanrı'dır! Amin.
6Tanrı'nın sözü boşa çıktı demek
istemiyorum. Çünkü İsrail soyun-

k *8:28* "Tanrı'nın, kendisini sevenlerle, amacı uyarınca çağrılmış olanlarla birlikte her durumda iyilik için etkin olduğunu biliriz" ya da "Tanrı'yı sevenler, O'nun amacı uyarınca çağrılmış olanlar uğruna her şeyin birlikte iyilik için etkin olduğunu biliriz".

8:23 1Ko.15:35-54; 2Ko.5:2-4 **8:36** Mez.44:22 **9:3-4** Çık.4:22; 24:1-17

dan gelenlerin hepsi İsrailli sayılmaz.
[7]İbrahim'in soyundan olsalar bile,
hepsi onun çocukları değildir. Ama,
"Senin soyun İshak'la sürecek" diye
yazılmıştır. [8]Demek ki Tanrı'nın ço-
cukları olağan yoldan doğan çocuk-
lar değildir; İbrahim'in soyu sayılan-
lar Tanrı'nın vaadi uyarınca doğan
çocuklardır. [9]Çünkü vaat şöyleydi:
"Gelecek yıl bu zamanda geleceğim
ve Sara'nın bir oğlu olacak."
[10]Ayrıca Rebeka bir erkekten, ata-
mız İshak'tan ikizlere gebe kalmıştı.
[11-12]Çocuklar henüz doğmamış, iyi ya
da kötü bir şey yapmamışken, Tanrı
Rebeka'ya, "Büyüğü küçüğüne kulluk
edecek" dedi. Öyle ki, Tanrı'nın se-
çim yapmaktaki amacı yapılan işlere
değil, kendi çağrısına dayanarak sür-
sün. [13]Yazılmış olduğu gibi, "Yakup'u
sevdim, Esav'dan ise nefret ettim."
[14]Öyleyse ne diyelim? Tanrı ada-
letsizlik mi ediyor? Kesinlikle hayır!
[15]Çünkü Musa'ya şöyle diyor:

"Merhamet ettiğime merhamet
edeceğim,
Acıdığıma acıyacağım."

[16]Demek ki bu, insanın isteğine ya da
çabasına değil, Tanrı'nın merhameti-
ne bağlıdır. [17]Tanrı Kutsal Yazı'da
firavuna şöyle diyor:

"Gücümü senin aracılığınla
göstermek
Ve adımı bütün dünyada
duyurmak için
Seni yükselttim."

[18]Demek ki Tanrı dilediğine merhamet
eder, dilediğinin yüreğini nasırlaştırır.
[19]Şimdi bana, "Öyleyse Tanrı insa-
nı neden hâlâ suçlu buluyor? O'nun is-
teğine kim karşı durabilir?" diyecek-
sin. [20]Ama, ey insan, sen kimsin ki
Tanrı'ya karşılık veriyorsun? "Kendi-
sine biçim verilen, biçim verene, 'Be-
ni niçin böyle yaptın' der mi?" [21]Ya da
çömlekçinin aynı kil yığınından bir
kabı onurlu iş için, ötekini bayağı iş
için yapmaya hakkı yok mu? [22]Eğer
Tanrı gazabını göstermek ve gücü-
nü tanıtmak isterken, gazabına hedef
olup mahvolmaya hazırlananlara bü-
yük sabırla katlandıysa, ne diyelim?
[23]Yüceltmek üzere önceden hazırla-
yıp merhamet ettiklerine yüceliğinin
zenginliğini göstermek için bunu yap-
tıysa, ne diyelim? [24]Yalnız Yahudiler
arasından değil, öteki uluslar arasın-
dan da çağırdığı bu insanlar biziz.
[25]Tanrı Hoşea Kitabı'nda şöyle diyor:

"Halkım olmayana halkım,
Sevgili olmayana sevgili
diyeceğim."
[26]"Kendilerine, 'Siz halkım
değilsiniz' denilen yerde,
Yaşayan Tanrı'nın çocukları diye
adlandırılacaklar."

[27]Yeşaya, İsrail için şöyle sesleniyor:

"İsrailoğulları'nın sayısı
Denizin kumu kadar çok olsa da,
Ancak pek azı[l] kurtulacak.
[28]Çünkü Rab yeryüzündeki
yargılama işini
Tez yapıp bitirecek."

[29]Yeşaya'nın önceden dediği gibi:

"Her Şeye Egemen Rab
Soyumuzu sürdürecek birkaç kişiyi
Sağ bırakmamış olsaydı,
Sodom gibi olur, Gomora'ya
benzerdik."

l *9:27* "Pek azı": Grekçe "Kalıntı". **9:7** Yar.21:12 **9:9** Yar.18:10 **9:11-12** Yar.25:23
9:13 Mal.1:2-3 **9:15** Çık.33:19 **9:17** Çık.9:16 **9:20** Yşa.29:16; 45:9 **9:25** Hoş.2:23
9:26 Hoş.1:10 **9:27-28** Yşa.10:22-23 **9:29** Yşa.1:9

İsrail'in İmansızlığı

30Öyleyse ne diyelim? Aklanma
peşinde olmayan uluslar aklanmaya,
imandan gelen aklanmaya kavuştular.
31Aklanmak için Yasa'nın ardından
giden İsrail ise Yasa'yı yerine getire-
medi. 32Neden? Çünkü imanla değil,
iyi işlerle olurmuş gibi aklanmaya ça-
lıştılar ve "sürçme taşı" nda sürçtüler.
33Yazılmış olduğu gibi:

"İşte, Siyon'a* bir sürçme taşı,
Bir tökezleme kayası koyuyorum.
O'na iman eden utandırılmayacak."

10 Kardeşler! İsrailliler'in kurtulma-
sını yürekten özlüyor, bunun için
Tanrı'ya yalvarıyorum. 2Onlara ilişkin
tanıklık ederim ki, Tanrı için gayret-
lidirler; ama bu bilinçli bir gayret de-
ğildir. 3Tanrı'nın öngördüğü doğruluğu
anlamadıkları ve kendi doğruluklarını
yerleştirmeye çalıştıkları için Tanrı'nın
öngördüğü doğruluğa boyun eğmediler.
4Oysa her iman edenin aklanması için
Mesih, Kutsal Yasa'nın sonudur.
5Musa, Kutsal Yasa'ya dayanan doğ-
rulukla ilgili şöyle yazıyor: "Yasa'nın
gereklerini yapan, onlar sayesinde ya-
şayacaktır." 6-7İmana dayanan doğru-
luk ise şöyle diyor: "Yüreğinde, 'Göğe
–yani Mesih'i indirmeye– kim çıka-
cak?' ya da, 'Dipsiz derinliklere –ya-
ni Mesih'i ölüler arasından çıkarmaya–
kim inecek?' deme." 8Ne deniyor?

"Tanrı sözü sana yakındır,
Ağzında ve yüreğindedir."

İşte duyurduğumuz iman sözü budur.
9İsa'nın Rab olduğunu ağzınla açık-
ça söyler ve Tanrı'nın O'nu ölümden
dirilttiğine yürekten iman edersen,
kurtulacaksın. 10Çünkü insan yü-
rekten iman ederek aklanır, imanını
ağzıyla açıklayarak kurtulur. 11Kutsal
Yazı, "O'na iman eden utandırılma-
yacak" diyor. 12Çünkü Yahudi Grek*
ayrımı yoktur, aynı Rab hepsinin Rab-
bi'dir. Kendisini çağıranların tümüne
eliaçıktır. 13"Rab'bi adıyla çağıran her-
kes kurtulacak."

14Ama iman etmedikleri kişiyi na-
sıl çağıracaklar? Duymadıkları kişi-
ye nasıl iman edecekler? Tanrı sözü-
nü yayan olmazsa, nasıl duyacaklar?
15Sözü yaymaya gönderilmezlerse, sö-
zü nasıl yayacaklar? Yazılmış olduğu
gibi: "İyi haber müjdeleyenlerin ayak-
ları ne güzeldir!"

16Ne var ki, herkes Müjde'ye uyma-
dı. Yeşaya'nın dediği gibi: "Ya Rab,
verdiğimiz habere kim inandı?" 17De-
mek ki iman, haberi duymakla, duy-
mak da Mesih'le ilgili sözün yayılma-
sıyla olur. 18Ama soruyorum: Onlar
duymadılar mı? Elbet duydular.

"Sesleri bütün yeryüzüne,
Sözleri dünyanın dört bucağına
ulaştı."

19Yine soruyorum: İsrail anlamadı
mı? Önce Musa,

"Ben sizi ulus olmayanla
kıskandıracağım,
Anlayışsız bir ulusla sizi
öfkelendireceğim" diyor.

20Sonra Yeşaya cesaretle,

"Aramayanlar beni buldu,
Sormayanlara kendimi gösterdim"
diyor.

21Öte yandan İsrail için şöyle diyor:

"Söz dinlemeyen, asi bir halka
Bütün gün ellerimi uzatıp durdum."

9:32 Yşa.8:14 **9:33** Yşa.28:16; 1Pe.2:6-8 **10:5** Lev.18:5 **10:6-8** Yas.30:12-14
10:11 Yşa.28:16 **10:13** Yoe.2:32 **10:15** Yşa.52:7 **10:16** Yşa.53:1 **10:18** Mez.19:4
10:19 Yas.32:21 **10:20-21** Yşa.65:1-2

Tanrı'nın Kendine Ayırdığı Kişiler

11 Öyleyse soruyorum: Tanrı kendi halkından yüz mü çevirdi? Kesinlikle hayır! Ben de İbrahim soyundan, Benyamin oymağından bir İsrailli'yim. [2]Tanrı önceden bildiği kendi halkından yüz çevirmedi. Yoksa İlyas'la ilgili bölümde Kutsal Yazı'nın ne dediğini, İlyas'ın Tanrı'ya nasıl İsrail'den yakındığını bilmez misiniz? [3]"Ya Rab, senin peygamberlerini öldürdüler, senin sunaklarını yıktılar. Yalnız ben kaldım. Beni de öldürmeye çalışıyorlar."

[4]Tanrı'nın ona verdiği yanıt nedir? "Baal'ın* önünde diz çökmemiş yedi bin kişiyi kendime ayırdım." [5]Aynı şekilde, şimdiki dönemde de Tanrı'nın lütfuyla seçilmiş küçük bir topluluk[m] vardır. [6]Eğer bu, lütufla olmuşsa, iyi işlerle olmamış demektir. Yoksa lütuf artık lütuf olmaktan çıkar! [7]Sonuç ne? İsrail aradığına kavuşamadı, seçilmiş olanlar ise kavuştular. Geriye kalanlarınsa yürekleri nasırlaştırıldı. [8]Yazılmış olduğu gibi:

"Tanrı onlara uyuşukluk ruhu verdi;
Bugüne dek görmeyen gözler,
duymayan kulaklar verdi."

[9]Davut da şöyle diyor:

"Sofraları onlara tuzak,
Kapan, tökez ve ceza olsun.
[10]Gözleri kararsın, göremesinler.
Bellerini hep iki büklüm et!"

Aşılanmış Dallar

[11]Öyleyse soruyorum: İsrailliler, bir daha kalkmamak üzere mi sendeleyip düştüler? Kesinlikle hayır! Ama onların suçu yüzünden öteki uluslara kurtuluş verildi; öyle ki, İsrailliler onlara imrensin. [12]Eğer İsrailliler'in suçu dünyaya zenginlik, bozgunu uluslara zenginlik getirdiyse, bütünlüğü çok daha büyük bir zenginlik getirecektir! [13]Öteki uluslardan olan sizlere söylüyorum: Uluslara elçi olarak gönderildiğim için görevimi yüce sayarım. [14]Böylelikle belki soydaşlarımı imrendirip bazılarını kurtarırım. [15]Çünkü onların reddedilmesi dünyanın Tanrı'yla barışmasını sağladıysa, kabul edilmeleri ölümden yaşama geçiş değil de nedir? [16]Hamurun ilk parçası kutsalsa, tümü kutsaldır; kök kutsalsa, dallar da kutsaldır.

[17-18]Ama zeytin ağacının bazı dalları kesildiyse ve sen yabanıl bir zeytin filiziyken onların yerine aşılanıp ağacın semiz köküne ortak oldunsa, o dallara karşı övünme. Eğer övünüyorsan, unutma ki, sen kökü taşımıyorsun, kök seni taşıyor. [19]O zaman, "Ben aşılanayım diye dallar kesildi" diyeceksin. [20]Doğru, onlar imansızlık yüzünden kesildiler. Sense imanla yerinde duruyorsun. Böbürlenme, kork! [21]Çünkü Tanrı asıl dalları esirgemediyse, seni de esirgemeyecektir.

[22]Onun için Tanrı'nın iyiliğini de sertliğini de gör. O, düşenlere karşı serttir; ama O'nun iyiliğine bağlı kalırsan, sana iyi davranır. Yoksa sen de kesilip atılırsın! [23]İmansızlıkta direnmezlerse, İsrailliler de öz ağaca aşılanacaklar. Çünkü Tanrı'nın onları eski yerlerine aşılamaya gücü vardır. [24]Eğer sen doğal yapısı yabanıl zeytin ağacından kesilip doğaya aykırı olarak cins zeytin ağacına aşılandınsa, asıl dalların öz zeytin ağacına aşılanacakları çok daha kesindir!

Bütün İsrail Kurtulacak

[25]Kardeşler, bilgiçliğe kapılmamanız için şu sırdan habersiz kalmanızı istemem: İsrailliler'den bir bölümünün

m *11:5* "Küçük bir topluluk": Grekçe "Bir kalıntı". **11:1** Flp.3:5 **11:3** 1Kr.19:10,14 **11:4** 1Kr.19:18 **11:8** Yas.29:4; Yşa.29:10 **11:9-10** Mez.69:22-23

yüreği, öteki uluslardan kurtulacakla-
rın sayısı tamamlanıncaya dek duyar-
sız kalacaktır. 26Sonunda bütün İsrail
kurtulacaktır. Yazılmış olduğu gibi:

"Kurtarıcı Siyon'dan* gelecek,
Yakup'un soyundan tanrısızlığı
uzaklaştıracak.
27Onların günahlarını kaldıracağım
zaman
Kendileriyle yapacağım antlaşma
budur."

28İsrailliler Müjde'yi reddederek si-
zin uğrunuza Tanrı'ya düşman oldu-
lar; ama Tanrı'nın seçimine göre, atala-
rı sayesinde sevilmektedirler. 29Çünkü
Tanrı'nın armağanları ve çağrısı geri
alınamaz. 30Bir zamanlar Tanrı'nın
sözünü dinlemeyen sizler şimdi İs-
railliler'in sözdinlemezliğinin sonucu
merhamete kavuştunuz. 31Bunun gibi,
İsrailliler de, sizin kavuştuğunuz mer-
hametle merhamete erişmek için şim-
di söz dinlemez oldular. 32Çünkü Tan-
rı, merhametini herkese göstermek için
herkesi sözdinlemezliğin tutsağı kıldı.

Tanrı'ya Övgüler

33Tanrı'nın zenginliği ne büyük,
bilgeliği ve bilgisi ne derindir! O'nun
yargıları ne denli akıl ermez, yolları
ne denli anlaşılmazdır!

34"Rab'bin düşüncesini kim bilebildi?
Ya da kim O'nun öğütçüsü olabildi?"

35"Kim Tanrı'ya bir şey verdi ki,
Karşılığını O'ndan isteyebilsin?"

36Her şeyin kaynağı O'dur; her şey
O'nun aracılığıyla ve O'nun için var
oldu. O'na sonsuza dek yücelik ol-
sun! Amin.

Tanrı'yı Hoşnut Etmek

12 Öyleyse kardeşlerim, Tanrı'nın
merhameti adına size yalvarı-
rım: Bedenlerinizi diri, kutsal, Tan-
rı'yı hoşnut eden birer kurban olarak
sunun. Ruhsal[n] tapınmanız budur. 2Bu
çağın gidişine uymayın; bunun yerine,
Tanrı'nın iyi, beğenilir ve yetkin iste-
ğinin ne olduğunu ayırt edebilmek için
düşüncenizin yenilenmesiyle değişin.
3Tanrı'nın bana bağışladığı lütufla
hepinize söylüyorum: Kimse kendi-
sine gereğinden çok değer vermesin.
Herkes Tanrı'nın kendisine verdiği
iman ölçüsüne göre düşüncelerinde
sağduyulu olsun. 4-5Bir bedende ayrı
ayrı işlevleri olan çok sayıda üyemiz
olduğu gibi, çok sayıda olan bizler de
Mesih'te tek bir bedeniz ve birbirimi-
zin üyeleriyiz. 6Tanrı'nın bize bağışla-
dığı lütfa göre, ayrı ayrı ruhsal arma-
ğanlarımız vardır. Birinin armağanı
peygamberlikse, imanı oranında pey-
gamberlik etsin. 7Hizmetse, hizmet et-
sin. Öğretmekse, öğretsin. 8Öğüt ve-
ren, öğütte bulunsun. Bağışta bulunan,
bunu cömertçe yapsın. Yöneten, gay-
retle yönetsin. Merhamet eden, bunu
güler yüzle yapsın.
9Sevginiz ikiyüzlü olmasın. Kötü-
lükten tiksinin, iyiliğe bağlanın. 10Bir-
birinize kardeşlik sevgisiyle bağlı olun.
Birbirinize saygı göstermekte yarışın.
11Gayretiniz eksilmesin. Ruhta ateşli
olun. Rab'be kulluk edin. 12Umudu-
nuzla sevinin. Sıkıntıya dayanın. Ken-
dinizi duaya verin. 13İhtiyaç içinde olan
kutsallara yardım edin. Konuksever ol-
mayı amaç edinin. 14Size zulmedenler
için iyilik dileyin. İyilik dileyin, lanet
etmeyin. 15Sevinenlerle sevinin, ağ-
layanlarla ağlayın. 16Birbirinizle aynı
düşüncede olun. Böbürlenmeyin; ter-

n *12:1* "Ruhsal" ya da "Akla uygun". **11:26-27** Yşa.59:20-21; Yer.31:33-34 **11:33** Yşa.55:8 **11:34** Yşa.40:13 **11:35** Eyü.41:11 **11:36** 1Ko.8:5-6 **12:4-5** 1Ko.12:12 **12:6-8** 1Ko.12:4-11 **12:14** Mat.5:44; Luk.6:27-28 **12:16** Özd.3:7

sine, hor görülenlerle arkadaşlık edin.
Bilgiçlik taslamayın. 17 Kötülüğe kötü-
lükle karşılık vermeyin. Herkesin gö-
zünde iyi olanı yapmaya dikkat edin.
18 Mümkünse, elinizden geldiğince her-
kesle barış içinde yaşayın.
19 Sevgili kardeşler, kimseden öç al-
mayın; bunu Tanrı'nın gazabına bıra-
kın. Çünkü şöyle yazılmıştır: "Rab
diyor ki, 'Öç benimdir, ben karşılık
vereceğim.' " 20 Ama,

"Düşmanın acıkmışsa doyur,
Susamışsa su ver.
Bunu yapmakla onu utanca
boğarsın[o]."

21 Kötülüğe yenilme, kötülüğü iyilikle
yen.

Yönetime Bağlı Olmak

13 Herkes, baştaki yönetime bağlı
olsun. Çünkü Tanrı'dan olma-
yan yönetim yoktur. Var olanlar Tanrı
tarafından kurulmuştur. 2 Bu nedenle,
yönetime karşı direnen, Tanrı buyru-
ğuna karşı gelmiş olur. Karşı gelenler
yargılanır. 3 İyilik edenler değil, kötü-
lük edenler yöneticilerden korkmalı-
dır. Yönetimden korkmamak ister mi-
sin, öyleyse iyi olanı yap, yönetimin
övgüsünü kazanırsın. 4 Çünkü yöne-
tim, senin iyiliğin için Tanrı'ya hiz-
met etmektedir. Ama kötü olanı ya-
parsan, kork! Yönetim, kılıcı boş yere
taşımıyor; kötülük yapanın üzerine
Tanrı'nın gazabını salan öç alıcı ola-
rak Tanrı'ya hizmet ediyor. 5 Bunun
için, yalnız Tanrı'nın gazabı nedeniy-
le değil, vicdan nedeniyle de yönetime
bağlı olmak gerekir. 6 Vergi ödemeni-
zin nedeni de budur. Çünkü yöneticiler
Tanrı'nın bu amaç için gayretle çalışan
hizmetkârlarıdır. 7 Herkese hakkını ve-
rin: Vergi hakkı olana vergi, gümrük
hakkı olana gümrük, saygı hakkı ola-
na saygı, onur hakkı olana onur verin.

Birbirinizi Sevin

8 Birbirinizi sevmekten başka hiç
kimseye bir şey borçlu olmayın. Çün-
kü başkalarını seven, Kutsal Yasa'yı
yerine getirmiş olur. 9 "Zina etmeye-
ceksin, adam öldürmeyeceksin, çal-
mayacaksın, başkasının malına göz
dikmeyeceksin" buyrukları ve bun-
dan başka ne buyruk varsa, şu sözde
özetlenmiştir: "Komşunu kendin gi-
bi seveceksin." 10 Seven kişi komşusu-
na kötülük etmez. Bu nedenle sevmek
Kutsal Yasa'yı yerine getirmektir.
11 Bunu, yaşadığınız zamanın bilin-
cinde olarak yapın. Artık sizin için
uykudan uyanma saati gelmiştir. Çün-
kü şu anda kurtuluşumuz ilk iman et-
tiğimiz zamankinden daha yakındır.
12 Gece ilerledi, gündüz yaklaştı. Bu-
nun için karanlığın işlerini üzerimiz-
den atıp ışığın silahlarını kuşanalım.
13 Kendimizi çılgınca eğlenceye ve
sarhoşluğa, ahlaksızlığa ve sefahate,
çekişmeye ve kıskançlığa kaptırmaya-
lım. Gün ışığında olduğu gibi, saygın
bir yaşam sürelim. 14 Rab İsa Mesih'i
kuşanın. Benliğinizin tutkularına uy-
mayı düşünmeyin.

Zayıf İman, Güçlü İman

14 İmanı zayıf olanı aranıza kabul
edin, ama tartışmalı konulara
girmeyin. 2 Biri her şeyi yiyebileceğine
inanır; imanı zayıf olansa yalnız sebze
yer. 3 Her şeyi yiyen, yemeyeni hor gör-
mesin. Her şeyi yemeyen, yiyeni yargı-
lamasın. Çünkü Tanrı onu kabul etmiş-
tir. 4 Sen kimsin ki, başkasının kulunu
yargılıyorsun? Kulu haklı çıkaran da
haksız çıkaran da efendisidir. Kul hak-
lı çıkacaktır. Çünkü Rab'bin onu haklı

o *12:20* "Onu utanca boğarsın": Grekçe "Onun başı üzerine ateş korları yığarsın".
12:19 Yas.32:35; İbr.10:30 **12:20** Özd.25:21-22 **13:6-7** Mat.22:21; Mar.12:17; Luk.20:25
13:9 Çık.20:13-17; Yas.5:17-19,21 **13:9** Lev.19:18 **14:1-6** Kol.2:16

çıkarmaya gücü vardır. 5 Kimi bir gü-
nü başka bir günden üstün sayar, ki-
mi her günü bir sayar. Herkesin kendi
görüşüne tam güveni olsun. 6 Belli bir
günü kutlayan, Rab için kutlar. Her şe-
yi yiyen, Tanrı'ya şükrederek Rab için
yer. Bazı şeyleri yemeyen de Rab için
yemez ve Tanrı'ya şükreder.
7 Hiçbirimiz kendimiz için yaşama-
yız, hiçbirimiz de kendimiz için öl-
meyiz. 8 Yaşarsak Rab için yaşarız;
ölürsek Rab için ölürüz. Öyleyse, ya-
şasak da ölsek de Rab'be aitiz. 9 Mesih
hem ölülerin hem yaşayanların Rab-
bi olmak üzere ölüp dirildi. 10 Sen ne-
den kardeşini yargılıyorsun? Ya sen,
kardeşini neden küçümsüyorsun?
Tanrı'nın yargı kürsüsü önüne hepimiz
çıkacağız. 11 Yazılmış olduğu gibi:

“Rab şöyle diyor:
‘Varlığım hakkı için her diz
önümde çökecek,
Her dil Tanrı olduğumu açıkça
söyleyecek.’ ”

12 Böylece her birimiz kendi adına
Tanrı'ya hesap verecektir.
13 Onun için, artık birbirimizi yargı-
lamayalım. Bunun yerine, hiçbir karde-
şin yoluna sürçme ya da tökezleme taşı
koymamaya kararlı olun. 14 Rab İsa'ya
ait biri olarak kesinlikle biliyorum ki,
hiçbir şey kendiliğinden murdar* de-
ğildir. Ama bir şeyi murdar sayan için
o şey murdardır. 15 Yediğin bir şey yü-
zünden kardeşin incinmişse, artık sev-
gi yolunda yürümüyorsun demektir.
Mesih'in, uğruna öldüğü kardeşini ye-
diklerinle mahvetme! 16 Size göre iyi
olanın kötülenmesine fırsat vermeyin.
17 Çünkü Tanrı'nın Egemenliği*, yiyecek
içecek sorunu değil, doğruluk, esenlik
ve Kutsal Ruh'ta sevinçtir. 18 Mesih'e bu
yolda hizmet eden, Tanrı'yı hoşnut eder,
insanların da beğenisini kazanır.
19 Öyleyse kendimizi esenlik geti-
ren ve karşılıklı gelişmemizi sağla-
yan işlere verelim. 20 Yiyecek uğruna
Tanrı'nın işini bozma! Her yiyecek te-
mizdir, ama yedikleriyle başkasının
sürçmesine yol açan kişi kötülük et-
miş olur. 21 Et yememen, şarap içme-
men, kardeşinin sürçmesine yol aça-
cak bir şey yapmaman iyidir. 22 Bu
konulardaki inancını Tanrı'nın önün-
de kendine sakla. Onayladığı şey-
den ötürü kendini yargılamayan ki-
şi ne mutludur! 23 Ama bir yiyecekten
kuşkulanan kişi onu yerse yargılanır;
çünkü imanla yemiyor. İmana dayan-
mayan her şey günahtır.

15 İmanı güçlü olan bizler, kendi-
mizi hoşnut etmeye değil, güç-
süzlerin zayıflıklarını yüklenmeye
borçluyuz. 2 Her birimiz komşusunu
ruhça geliştirmek için komşusunun
iyiliğini gözeterek onu hoşnut etsin.
3 Çünkü Mesih bile kendini hoşnut et-
meye çalışmadı. Yazılmış olduğu gibi:
“Sana edilen hakaretlere ben uğradım.”
4 Önceden ne yazıldıysa, bize öğret-
mek için, sabırla ve Kutsal Yazılar'ın
verdiği cesaretle umudumuz olsun di-
ye yazıldı. 5 Sabır ve cesaret kaynağı
olan Tanrı'nın, sizleri Mesih İsa'nın
isteğine uygun olarak aynı düşünce-
de birleştirmesini dilerim. 6 Öyle ki,
Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrısı'nı ve
Babası'nı birlik içinde hep bir ağız-
dan yüceltesiniz.
7 Bu nedenle, Mesih sizi kabul ettiği
gibi, Tanrı'nın yüceliği için birbirinizi
kabul edin. 8-9 Çünkü diyorum ki Me-
sih, Tanrı'nın güvenilir olduğunu gös-
termek için Yahudiler'in hizmetkârı
oldu. Öyle ki, atalarımıza verilen söz-
ler doğrulansın ve öteki uluslar mer-
hameti için Tanrı'yı yüceltsin. Yazıl-
mış olduğu gibi:

14:10 2Ko.5:10 **14:11** Yşa.45:23; Flp.2:10-11 **14:13-15** 1Ko.8:1-13 **15:3** Mez.69:9
15:8-9 2Sa.22:50; Mez.18:49

"Bunun için uluslar arasında sana
şükredeceğim,
Adını ilahilerle öveceğim."

[10-11]Yine deniyor ki,

"Ey uluslar, O'nun halkıyla
birlikte sevinin!"

Ve, "Ey bütün uluslar, Rab'be
övgüler sunun!
Ey bütün halklar, O'nu yüceltin!"

[12]Yeşaya da şöyle diyor:

"İşay'ın Kökü ortaya çıkacak,
Uluslara egemen olmak üzere
yükselecek.
Uluslar O'na umut bağlayacak."

[13]Umut kaynağı olan Tanrı, Kutsal
Ruh'un gücüyle umutla dolup taşma-
nız için iman yaşamınızda sizleri tam
bir sevinç ve esenlikle doldursun.

Mesih'in Hizmetkârı

[14]Size gelince, kardeşlerim, iyilik-
le dolu, her bilgiyle donanmış oldu-
ğunuzdan ben eminim. Ayrıca, birbi-
rinize öğüt verebilecek durumdasınız.
[15]Yine de Tanrı'nın bana bağışladığı
lütufla bazı noktaları yeniden anım-
satmak için size yazma cesaretini gös-
terdim. [16]Ben Tanrı'nın lütfuyla ulus-
lar yararına Mesih İsa'nın hizmetkârı
oldum. Tanrı'nın Müjdesi'ni bir kâhin*
olarak yaymaktayım. Öyle ki uluslar,
Kutsal Ruh'la kutsal kılınarak Tanrı'yı
hoşnut eden bir sunu olsun.
[17]Bunun için Mesih İsa'ya ait biri ola-
rak Tanrı'ya verdiğim hizmetle övüne-
bilirim. [18-19]Ulusların söz dinlemesi
için Mesih'in benim aracılığımla, söz-
le ve eylemle, mucizeler ve harikalar
yaratan güçle, Kutsal Ruh'un gücüy-
le yaptıklarından başka şeyden söz et-
meye cesaret edemem. Yeruşalim'den*
başlayıp İllirikum bölgesine kadar
dolaşarak Mesih'in Müjdesi'ni eksik-
siz duyurdum. [20]Bir başkasının attı-
ğı temel üzerine inşa etmemek için
Müjde'yi Mesih'in adının duyulmadığı
yerlerde yaymayı amaç edindim. [21]Ya-
zılmış olduğu gibi:

"O'ndan habersiz olanlar görecekler.
Duymamış olanlar anlayacaklar."

Roma'ya Gitme Tasarısı

[22]İşte bu yüzden yanınıza gelmem
kaç kez engellendi. [23-24]Şimdiyse bu
yörelerde artık yapacağım bir şey kal-
madığından, yıllardır da yanınıza gel-
meyi arzuladığımdan, İspanya'ya gi-
derken size uğrarım. Yol üzerinde
sizi görüp bir süre arkadaşlığınıza
doyduktan sonra beni oraya uğurla-
yacağınızı umarım. [25]Ama şimdi kut-
sallara bir hizmet için Yeruşalim'e
gidiyorum. [26]Çünkü Makedonya ve
Ahaya'da bulunanlar, Yeruşalim'deki
kutsallar arasında yoksul olanlar için
yardım toplamayı uygun gördüler.
[27]Evet, uygun gördüler. Gerçekte on-
lara yardım borçlular. Uluslar, onların
ruhsal bereketlerine ortak oldukları-
na göre, maddesel bereketlerle onlara
hizmet etmeye borçlular. [28]Bu işi bi-
tirip sağlanan yardımı onlara ulaştır-
dıktan sonra[ö] size uğrayacağım, sonra
da İspanya'ya gideceğim. [29]Yanınıza
geldiğimde, Mesih'in bereketinin do-
luluğuyla geleceğimi biliyorum.
[30]Kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih ve
Ruh'un sevgisi adına size yalvarıyorum,
benim için Tanrı'ya dua ederek uğra-
şıma katılın. [31]Yahudiye'deki imansız-
lardan kurtulmam için ve Yeruşalim'e
olan hizmetimin kutsallarca kabul edil-
mesi için dua edin. [32]Öyle ki, Tanrı'nın
isteğiyle sevinçle yanınıza gelip sizlerle

ö *15:28* "Bu işi bitirip sağlanan yardımı onlara ulaştırdıktan sonra": Grekçe "Bu işi bitirip bu meyveyi onlara mühürledikten sonra". **15:10-11** Yas.32:43; Mez.117:1 **15:12** Yşa.11:10 **15:21** Yşa.52:15 **15:22** Rom.1:13 **15:25-26** 1Ko.16:1-4 **15:27** 1Ko.9:11

gönlümü ferahlatayım. [33]Esenlik veren
Tanrı hepinizle birlikte olsun! Amin.

Özel İstekler ve Selamlar

16 Kenhere'deki kilisenin* görev-
lisi olan kızkardeşimiz Fibi'yi
size salık veririm. [2]Kutsallara yaraşır
biçimde onu Rab'bin adına kabul edin.
Herhangi bir ihtiyacı olursa, kendisi-
ne yardım edin. Çünkü o, ben dahil,
birçoklarına destek sağlamıştır.

[3]Mesih İsa yolunda emektaşlarım
olan Priska ve Akvila'ya selam edin.
[4]Onlar benim uğruma yaşamları-
nı tehlikeye attılar. Yalnız ben değil,
öteki ulusların* bütün kiliseleri de on-
lara minnettardır. [5]Onların evindeki
inanlılar topluluğuna* da selam söy-
leyin. Asya İli'nden* Mesih'e ilk iman
eden sevgili kardeşim Epenetus'a se-
lam edin. [6]Sizin için çok çalışmış olan
Meryem'e selam söyleyin. [7]Mesih'in
elçileri arasında tanınmış ve benden
önce Mesih'e inanmış olan soydaşla-
rım ve hapishane arkadaşlarım An-
dronikus'la Yunya'ya selam edin.

[8]Rab'be ait olan sevgili kardeşim
Ampliatus'a selam söyleyin. [9]Mesih
yolunda emektaşımız olan Urbanus'a
ve sevgili kardeşim Stakis'e selam edin.
[10]Mesih'in beğenisini kazanmış olan
Apellis'e selam söyleyin. Aristobulus'un
ev halkından olanlara selam edin.
[11]Soydaşım Herodion'a selam söyle-
yin. Narkis'in ev halkından Rab'be ait
olanlara selam söyleyin. [12]Rab'bin hiz-
metinde çalışan Trifena'yla Trifosa'ya
selam edin. Rab'bin hizmetinde çok ça-
lışmış olan sevgili Persis'e selam söyle-
yin. [13]Rab'bin seçkin kulu olan Rufus'a
ve bana da annelik etmiş olan annesine
selam edin. [14]Asinkritus, Flegon, Her-
mes, Patrovas, Hermas ve yanlarında-
ki kardeşlere selam edin. [15]Filologus'la
Yulya'ya, Nereus'la kızkardeşine, Olim-
pas'la yanlarındaki bütün kutsallara se-
lam edin. [16]Birbirinizi kutsal öpüşle se-
lamlayın. Mesih'in bütün kiliseleri size
selam ederler.

[17]Kardeşler, size yalvarırım, aldığı-
nız öğretiye karşı gelerek ayrılıklara
ve sapmalara neden olanlara dikkat
edin, onlardan sakının. [18]Böyle kişi-
ler Rabbimiz Mesih'e değil, kendi mi-
delerine kulluk ediyorlar. Saf kişilerin
yüreklerini kulağı okşayan tatlı söz-
lerle aldatıyorlar. [19]Sözdinlerliğinizi
herkes duydu, bu nedenle sizin adını-
za seviniyorum. İyilik konusunda bil-
ge, kötülük konusunda deneyimsiz ol-
manızı isterim. [20]Esenlik veren Tanrı
çok geçmeden Şeytan'ı ayaklarınızın
altında ezecektir.

Rabbimiz İsa'nın lütfu sizinle bir-
likte olsun.

[21]Emektaşım Timoteos, soydaşla-
rımdan Lukius, Yason ve Sosipater si-
ze selam ederler. [22]Mektubu yazıya ge-
çiren ben Tertius, Rab'be ait biri olarak
size selamlarımı gönderirim. [23-24]Ben
Pavlus'a ve bütün inanlılar topluluğuna
konukseverlik eden Gayus size selam
eder. Kent haznedarı Erastus'un ve Ku-
artus kardeşin size selamları var.[p]

[25]Tanrı, duyurduğum Müjde ve İsa
Mesih'le ilgili bildiri uyarınca, sonsuz
çağlardan beri saklı tutulan sırrı açık-
layan vahiy uyarınca sizi ruhça pekiş-
tirecek güçtedir. [26]O sır şimdi aydın-
lığa çıkarılmış ve öncesiz Tanrı'nın
buyruğuna göre peygamberlerin yazı-
ları aracılığıyla bütün ulusların iman
ederek söz dinlemesi için bildirilmiş-
tir. [27]Bilge olan tek Tanrı'ya İsa Me-
sih aracılığıyla sonsuza dek yücelik
olsun! Amin.

p ***16:23-24*** Birçok Grekçe elyazması, "Rabbimiz İsa Mesih'in lütfu hepinizle birlikte olsun! Amin" sözlerini de içerir.

16:3 Elç.18:2-3 **16:13** Mar.15:21 **16:21** Elç.16:1 **16:23-24** Elç.19:29; 1Ko.1:14; 2Ti.4:20

Pavlus'tan KORİNTLİLER'E BİRİNCİ MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Korint, orta Yunanistan ile Mora Yarımadası arasındaki körfezin ağzında kalan, kuzey-güney ve doğu-batı ticaret yollarını denetimi altında tutan önemli bir kentti. (Deniz yüklerinin büyük bölümü, fırtınalı bir yol olan Mora Yarımadası'nın güneyinden değil de körfezden geçirilirdi.) Korint Kenti fuhuş yapmakla ün salmıştı. Eski Grek tanrılarına ait en az on iki tapınağın bulunduğu bu kent alabildiğine putperestliğin pençesindeydi. Örneğin, putlara sunulan adakların sadece belirli bölümleri yakılır, geri kalanı yenir ya da kasaplarda satılırdı. Bunun yanısıra felsefe ve bilgelik büyük değer taşırdı. Hem Yahudi, hem Yahudi olmayanlardan oluşan inanlılar topluluğu böyle bir ortamda belirli bazı kültürel sorunlarla karşı karşıya kaldı.[1]*

Pavlus, Korint'e İ.S. 50 yılı dolaylarında geldi. Rab'bin, «Bu kentte benim halkım çoktur» sözü üzerine orada bir buçuk yıl kaldı (Elç.18:1-18). Bu mektubu, Makedonya'ya[2] gitmek üzere Efes'ten ayrılmadan önce, İ.S. 55 yılları dolayında yazdı. Korint'i bir kez daha ziyaret etmeyi tasarlıyordu (16:2-7). Bu mektuptan önce Korintliler'le yazışmıştı (5:9). Onlar da ona bazı sorular sormuşlardı (7:1). Pavlus bu mektubu kaleme almadan önce Korint'ten gelen ziyaretçiler ona üzücü haberler getirmişti (1:11; 16:17-18).

Mektubun İçeriği: *Her ne kadar Pavlus olumlu bazı şeylerden (1:4-7; 11:12) söz edebiliyorsa da, mektup genelde ruhsal açıdan olgunlaşmamış bir topluluğun kendine bir çekidüzen vermesi için yazılmıştır (3:1-4). Mektup, bu inanlıların manevi babası olan Pavlus'un onlar için çektiği kaygılardan kaynaklanan uyarıları içerir (4:14-20). Pavlus onları her bakımdan kutsal olmaya çağırıyor[3]. Aralarındaki bölünmeler[4] ve dünyasal bilgeliklerine[5] ilişkin gururlanmalar Pavlus'u en çok kaygılandıran konulardandır. Bu sözde bilgeliğe karşı, çarmıha gerilen Mesih'i, Tanrı'nın bilgeliği ve gücü olarak ilan etmektedir (1:17-2:16). Pavlus ayrıca Korintliler'i fuhuş[6], birbirlerine karşı açtıkları davalar (6:1-8) ve toplantılardaki düzensizlikleri (11:17-34) konusunda bir hayli azarlar. Buna karşılık onları, sevgiyi kendilerine amaç edinmeye özendirir (13. bölüm).*

Yazdıkları mektupta kendisine yönelttikleri sorulara yanıt verir. Bu sorular temelde bekârlık, evlilik (7. bölüm); putlara sunulan kurbanların etinin yenip yenmemesi[7]; ruhsal armağanlar ve bunların işlevleri[8] ve Yeruşalim'de bulunan yoksul inanlılara verilecek bağışların toplanmasıyla[9] ilgilidir.

Mektup, Korint'teki bazı kişilerin yadsıdıkları diriliş konusuna ilişkin öğretiyi de içerir (15. bölüm).

Ana Hatlar:

1:1-9 Selam ve teşekkürler
1:10-6:20 Korint kilisesindeki karışıklıklar
- *1:10-17 Bölünmeler*
- *1:18-2:16 Dünyanın bilgeliğine karşı Tanrı'nın bilgeliği*
- *3:1-4:21 Bölünmeler*
- *5:1-13 Topluluğun fuhuş karşısındaki tutumu*
- *6:1-11 Topluluk içi davalar*
- *6:12-20 Fuhuş*

7:1-16:4 Korintliler'in sorularına verilen yanıtlar
- *7:1-40 Evlilik*
- *8:1-11:1 Putlara sunulan kurbanların eti*
- *11:2-33 Toplantıdaki düzen*
- *12:1-14:20 Ruhsal armağanlar*
- *15:1-58 Diriliş*
- *16:1-4 Kutsallar için toplanacak bağışlar*

16:5-24 Sonuç

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1368*

Selamlar ve Şükranlar

1 [1-3]Tanrı'nın isteğiyle Mesih İsa'nın elçisi olmaya çağrılan ben Pavlus ve kardeşimiz Sostenis'ten Tanrı'nın Korint'teki kilisesine* selam! Mesih İsa'da kutsal kılınmış, kutsal olmaya çağrılmış olan sizlere ve hepimizin Rabbi İsa Mesih'in adını her yerde anan herkese Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten lütuf ve esenlik olsun. [4]Tanrı'nın Mesih İsa'da size bağışladığı lütuftan ötürü sizin için her zaman Tanrım'a şükrediyorum. [5-6]Mesih'le ilgili tanıklığımız sizde pekiştiği gibi Mesih'te her bakımdan –her tür söz ve bilgi bakımından– zenginleştiniz. [7]Şöyle ki, Rabbimiz İsa Mesih'in görünmesini beklerken hiçbir ruhsal armağandan yoksun değilsiniz. [8]Rabbimiz İsa Mesih kendi gününde kusursuz olmanız için sizi sonuna dek pekiştirecektir. [9]Sizleri Oğlu Rabbimiz İsa Mesih'le paydaşlığa çağıran Tanrı güvenilirdir.

İnanlılar Topluluğunda Bölünmeler

[10]Kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla yalvarıyorum: Hepiniz uyum içinde olun, aranızda bölünmeler olmadan aynı düşünce ve görüşte birleşin. [11]Kardeşlerim, Kloi'nin ev halkından aranızda çekişmeler olduğunu öğrendim. [12]Şunu demek istiyorum: Her biriniz, "Ben Pavlus yanlısıyım", "Ben Apollos yanlısıyım", "Ben Kefas* yanlısıyım" ya da "Ben Mesih yanlısıyım" diyormuş.

[13]Mesih bölündü mü? Sizin için çarmıha gerilen Pavlus muydu? Pavlus'un adıyla mı vaftiz* edildiniz? [14-15]Hiç kimse benim adımla vaftiz edildiğinizi söylemesin diye Krispus'la Gayus'tan başka hiçbirinizi vaftiz etmediğim için Tanrı'ya şükrediyorum. [16]Evet, bir de İstefanas'ın ev halkını vaftiz ettim; bunun dışında kimseyi vaftiz ettiğimi anımsamıyorum. [17]Çünkü Mesih beni vaftiz etmeye değil, Mesih'in çarmıhtaki ölümü boşa gitmesin diye, bilgece sözlere dayanmaksızın Müjde'yi yaymaya gönderdi.

Mesih: Tanrı'nın Gücü ve Bilgeliği

[18]Çarmıhla ilgili bildiri mahva gidenler için saçmalık, biz kurtulmakta olanlar içinse Tanrı gücüdür. [19]Nitekim şöyle yazılmıştır:

"Bilgelerin bilgeliğini yok edeceğim,
Akıllıların aklını boşa çıkaracağım."

1:1-3 Elç.18:1 **1:12** Elç.18:24 **1:14** Elç.18:8; 19:29; Rom.16:23 **1:16** 1Ko.16:15-16 **1:19** Yşa.29:14

20 Hani nerede bilge kişi? Din bil-
gini* nerede? Nerede bu çağın hüner-
li tartışmacısı? Tanrı dünya bilgeliği-
nin saçma olduğunu göstermedi mi?
21 Mademki dünya Tanrı'nın bilgeliği
uyarınca Tanrı'yı kendi bilgeliğiyle ta-
nımadı, Tanrı iman edenleri saçma sa-
yılan bildiriyle kurtarmaya razı oldu.
22 Yahudiler doğaüstü belirtiler ister,
Grekler'se* bilgelik arar. 23 Ama biz
çarmıha gerilmiş Mesih'i duyuruyo-
ruz. Yahudiler bunu yüzkarası, öte-
ki uluslar da saçmalık sayarlar. 24 Oy-
sa Mesih, çağrılmış olanlar için –ister
Yahudi ister Grek olsun– Tanrı'nın gü-
cü ve Tanrı'nın bilgeliğidir. 25 Çünkü
Tanrı'nın “saçmalığı” insan bilgeliğin-
den daha üstün, Tanrı'nın “zayıflığı”
insan gücünden daha güçlüdür.

26 Kardeşlerim, aldığınız çağrıyı dü-
şünün. Birçoğunuz insan ölçülerine
göre bilge, güçlü ya da soylu kişiler
değildiniz. 27 Ne var ki, Tanrı bilgeleri
utandırmak için dünyanın saçma say-
dıklarını, güçlüleri utandırmak için
de dünyanın zayıf saydıklarını seçti.
28 Dünyanın önemli gördüklerini hiçe
indirmek için dünyanın önemsiz, soy-
suz, değersiz gördüklerini seçti. 29 Öy-
le ki, Tanrı'nın önünde hiç kimse övü-
nemesin. 30 Ama siz Tanrı sayesinde
Mesih İsa'dasınız. O bizim için tan-
rısal bilgelik, doğruluk, kutsallık ve
kurtuluş oldu. 31 Bunun için yazılmış
olduğu gibi, “Övünen, Rab'le övün-
sün.”

Çarmıha Gerilmiş Mesih'i Tanıtmak

2 Kardeşler, Tanrı'yla ilgili bildiri-
yi[a] duyurmak için size geldiğim-
de, söz ustalığıyla ya da üstün bilge-
likle gelmedim. 2 Aranızdayken, İsa
Mesih'ten ve O'nun çarmıha gerili-
şinden başka hiçbir şey bilmemeye
kararlıydım. 3 Size zayıflık ve korku
içinde geldim, tir tir titriyordum! 4 Sö-
züm ve bildirim, insan bilgeliğinin ik-
na edici sözlerine değil, Ruh'un kanıt-
layıcı gücüne dayanıyordu. 5 Öyle ki,
imanınız insan bilgeliğine değil, Tan-
rı gücüne dayansın.

Tanrı'nın Bilgeliği

6 Gerçi olgun kişiler arasında bilge-
ce sözler söylüyoruz; ama bu bilge-
lik ne şimdiki çağın, ne de bu çağın
gelip geçici önderlerinin bilgeliğidir.
7-8 Tanrı'nın saklı bilgeliğinden gizem-
li biçimde söz ediyoruz. Zamanın baş-
langıcından önce Tanrı'nın bizim yüce-
liğimiz için belirlediği bu bilgeliği bu
çağın önderlerinden hiçbiri anlamadı.
Anlasalardı yüce Rab'bi çarmıha ger-
mezlerdi. 9 Yazılmış olduğu gibi,

“Tanrı'nın kendisini sevenler için
hazırladıklarını
Hiçbir göz görmedi,
Hiçbir kulak duymadı,
Hiçbir insan yüreği kavramadı.”

10 Oysa Tanrı Ruh aracılığıyla bunla-
rı bize açıkladı. Çünkü Ruh her şeyi,
Tanrı'nın derin düşüncelerini bile araş-
tırır. 11 İnsanın düşüncelerini, insanın
içindeki ruhundan başka kim bilebilir?
Bunun gibi, Tanrı'nın düşüncelerini de
Tanrı'nın Ruhu'ndan başkası bilemez.
12 Tanrı'nın bize lütfettiklerini bile-
lim diye, bu dünyanın ruhunu değil,
Tanrı'dan gelen Ruh'u aldık. 13 Ruhsal
kişilere ruhsal gerçekleri açıklarken,
Tanrı'nın lütfettiklerini insan bilgeli-
ğinin öğrettiği sözlerle değil, Ruh'un
öğrettiği sözlerle bildiririz.

14 Doğal kişi, Tanrı'nın Ruhu'yla il-
gili gerçekleri kabul etmez. Çünkü
bunlar ona saçma gelir, ruhça değer-
lendirildikleri için bunları anlayamaz.
15 Ruhsal kişi her konuda yargı yürüte-

a *2:1* “Bildiriyi”: Bazı Grekçe elyazmalarında, “Sırrı” diye geçer. **1:20** Eyü.12:17; Yşa.19:12; 33:18 **1:20** Yşa.44:24-28 **1:31** Yer.9:23-24 **2:3** Elç.18:9 **2:9** Yşa.64:4

bilir, ama kimse onun hakkında yar-
gı yürütemez.

16 "Rab'bin düşüncesini kim bildi ki,
O'na öğüt verebilsin?"

Oysa biz Mesih'in düşüncesine sa-
hibiz.

Toplulukta Uyum

3 Kardeşler, ben sizinle ruhsal kişi-
lerle konuşur gibi konuşamadım.
Benliğe uyanlarla, Mesih'te henüz be-
beklik çağında olanlarla konuşur gibi
konuştum. 2 Size süt verdim, katı yiye-
cek değil. Çünkü katı yiyeceği henüz
yiyemiyordunuz. Şimdi bile yiyemez-
siniz. 3 Çünkü hâlâ benliğe uyuyorsu-
nuz. Aranızda kıskançlık ve çekişme
olması, benliğe uyduğunuzu, öbür in-
sanlar gibi yaşadığınızı göstermiyor
mu? 4 Biriniz, "Ben Pavlus yanlısı-
yım", ötekiniz, "Ben Apollos yanlı-
sıyım" diyorsa, öbür insanlardan ne
farkınız kalır?
5 Apollos kim, Pavlus kim? İman et-
menize aracı olmuş hizmetkârlardır.
Rab her birimize bir görev vermiştir.
6 Tohumu ben ektim, Apollos sula-
dı. Ama Tanrı büyüttü. 7 Önemli olan,
eken ya da sulayan değil, ekileni bü-
yüten Tanrı'dır. 8 Ekenle sulayanın de-
ğeri birdir. Her biri kendi emeğinin
karşılığını alacaktır. 9 Biz Tanrı'nın
emektaşlarıyız. Sizler de Tanrı'nın
tarlası, Tanrı'nın binasısınız.
10 Tanrı'nın bana lütfettiği görev uya-
rınca bilge bir mimar gibi temel attım,
başkaları da bu temel üzerine inşa edi-
yor. Herkes nasıl inşa ettiğine dikkat
etsin. 11 Çünkü hiç kimse atılan temel-
den, yani İsa Mesih'ten başka bir temel
atamaz. 12 Bu temel üzerine kimi al-
tın, gümüş ya da değerli taşlarla, kimi
de tahta, ot ya da kamışla inşa edecek.
13 Herkesin yaptığı iş belli olacak, yar-
gı günü ortaya çıkacak. Herkesin işi
ateşle açığa vurulacak. Ateş her işin
niteliğini sınayacak. 14 Bir kimsenin
inşa ettikleri ateşe dayanırsa, o kimse
ödülünü alacak. 15 Yaptıkları yanarsa,
zarar edecek. Kendisi kurtulacak, ama
ateşten geçmiş gibi olacaktır.
16 Tanrı'nın tapınağı olduğunuzu,
Tanrı'nın Ruhu'nun sizde yaşadığını
bilmiyor musunuz? 17 Kim Tanrı'nın
tapınağını yıkarsa, Tanrı da onu yı-
kacak. Çünkü Tanrı'nın tapınağı kut-
saldır ve o tapınak sizsiniz.
18 Kimse kendini aldatmasın. Ara-
nızdan biri bu çağın ölçülerine gö-
re kendini bilge sanıyorsa, bilge ol-
mak için "akılsız" olsun! 19 Çünkü
bu dünyanın bilgeliği Tanrı'nın gö-
zünde akılsızlıktır. Yazılmış olduğu
gibi, "O, bilgeleri kurnazlıklarında
yakalar." 20 Yine, "Rab bilgelerin dü-
şüncelerinin boş olduğunu bilir" di-
ye yazılmıştır. 21 Bu nedenle hiç kim-
se insanlarla övünmesin. Çünkü her
şey sizindir. 22 Pavlus, Apollos, Kefas*,
dünya, yaşam ve ölüm, şimdiki ve ge-
lecek zaman, her şey sizindir. 23 Siz
Mesih'insiniz, Mesih de Tanrı'nındır.

Mesih'in Elçileri

4 Böylece insanlar bizi Mesih'in
hizmetkârları ve Tanrı'nın sırla-
rının kâhyaları saysın. 2 Kâhyada ara-
nan başlıca nitelik güvenilir olmasıdır.
3 Sizin tarafınızdan ya da olağan bir
mahkeme tarafından yargılanırsam
hiç aldırmam. Kendi kendimi de yar-
gılamıyorum. 4 Kendimde bir kusur
görmüyorum. Ama bu beni aklamaz.
Beni yargılayan Rab'dir. 5 Bu neden-
le, belirlenen zamandan önce hiçbir
şeyi yargılamayın. Rab'bin gelişini
bekleyin. O, karanlığın gizledikleri-
ni aydınlığa çıkaracak, yüreklerdeki

2:16 Yşa.40:13 **3:2** İbr.5:12-13 **3:4** 1Ko.1:12 **3:6** Elç.18:4-11,24-28
3:16 1Ko.6:19; 2Ko.6:16 **3:19** Eyü.5:13 **3:20** Mez.94:11

amaçları açığa vuracaktır. O zaman
herkes Tanrı'dan payına düşen övgü-
yü alacaktır.
6 Kardeşler, bizden örnek alarak,
"Yazılmış olanın dışına çıkmayın"
sözünün anlamını öğrenmeniz için
bu ilkeleri sizin yararınıza kendime
ve Apollos'a uyguladım. Öyle ki, hiç
kimse biriyle övünüp bir başkasını
hor görmesin. 7 Seni başkasından üs-
tün kılan kim? Tanrı'dan almadığın
neyin var ki? Madem aldın, niçin al-
mamış gibi övünüyorsun?
8 Zaten tok ve zenginsiniz! Biz ol-
madan krallar olmuşsunuz! Keşke
gerçekten krallar olsaydınız da, biz
de sizinle birlikte krallık etseydik!
9 Kanımca Tanrı biz elçileri, en geri-
den gelen ölüm hükümlüleri gibi göz-
ler önüne serdi. Hem melekler hem in-
sanlar için, bütün evren için seyirlik
oyun olduk. 10 Biz Mesih uğruna akıl-
sızız, ama siz Mesih'te akıllısınız! Biz
zayıfız, siz güçlüsünüz! Siz saygıde-
ğer kişilersiniz, bizse değersiziz! 11 Şu
ana dek aç, susuz, çıplağız. Dövülü-
yoruz, barınacak yerimiz yok. 12 Ken-
di ellerimizle çalışıp emek veriyoruz.
Bize sövenlere iyilik diliyoruz, zul-
medilince sabrediyoruz. 13 İftiraya uğ-
rayınca tatlılıkla karşılık veriyoruz.
Şu ana dek adeta dünyanın süprüntü-
sü, her şeyin döküntüsü olduk.
14 Bunları sizi utandırmak için değil,
siz sevgili çocuklarımı uyarmak için
yazıyorum. 15 Çünkü Mesih'in yolun-
da sayısız eğiticiniz olsa da çok sayıda
babanız yoktur. Size Müjde'yi ulaştır-
makla Mesih İsa'da manevi babanız ol-
dum. 16 Bu nedenle beni örnek almaya
çağırıyorum sizi. 17 Rab'be sadık olan
sevgili çocuğum Timoteos'u bu amaç-
la size gönderiyorum. Her yerde, her
kilisede* öğrettiğim ve Mesih'te izle-
diğim yolları o size anımsatacaktır.
18 Bazılarınız yanınıza gelmeyeceği-
mi sanarak küstahlaşıyor. 19 Ama Rab
dilerse yakında yanınıza geleceğim. O
zaman bu küstahların söylediklerini
değil, güçlerinin ne olduğunu öğrene-
ceğim. 20 Çünkü Tanrı'nın Egemenli-
ği lafta değil, güçtedir. 21 Ne istiyorsu-
nuz? Size sopayla mı geleyim, yoksa
sevgi ve yumuşak bir ruhla mı?

Topluluğa Düzen Verin

5 Aranızda fuhuş olduğu söyleniyor,
üstelik putperestler arasında bi-
le rastlanmayan türden bir fuhuş! Bi-
ri babasının karısını almış. 2 Siz hâlâ
böbürleniyorsunuz! Oysa yas tutup bu
işi yapanı aranızdan atmanız gerek-
mez miydi?
3-5 Bedence olmasa da ruhça aranız-
dayım. Bu suçu işleyeni, aranızday-
mışım gibi Rabbimiz İsa'nın adıyla
zaten yargılamış bulunuyorum. Ben
ruhça aranızdayken Rabbimiz İsa'nın
gücüyle toplandığınız zaman, bedeni-
nin yok olması için bu adamı Şeytan'a
teslim edin ki, Rab İsa'nın gününde
ruhu kurtulabilsin.
6 Övünmeniz yersizdir. Azıcık ma-
yanın bütün hamuru kabarttığını bil-
miyor musunuz? 7 Yeni bir hamur
olabilmek için eski mayadan arınıp te-
mizlenin. Zaten mayasızsınız. Çünkü
Fısıh* kuzumuz Mesih kurban edildi.
8 Bunun için eski mayayla –kin ve kö-
tülük mayasıyla– değil, içtenliğin ve
dürüstlüğün mayasız ekmeğiyle bay-
ram edelim.
9 Mektubumda size fuhuş yapan-
larla arkadaşlık etmemenizi yazdım.
10 Kuşkusuz dünyadaki ahlaksızları,
açgözlüleri, soyguncuları ya da put-
perestleri demek istemedim. Öyle
olsaydı, dünyadan ayrılmak zorun-
da kalırdınız! 11 Ama şimdi size şunu
yazıyorum: Kardeş diye bilinirken fu-

4:12 Elç.18:2-3 **4:16** 1Ko.11:1; Flp.3:17 **5:1** Lev.18:8; 20:11; Yas.22:30; 27:20 **5:6** Gal.5:9
5:7 Çık.12:5 **5:8** Çık.13:7; Yas.16:3

huş yapan, açgözlü, putperest, sövücü, ayyaş ya da soyguncu olanla arkadaşlık etmeyin, böyle biriyle yemek bile yemeyin. [12]İnanlılar topluluğunun dışındakileri yargılamaya benim ne hakkım var? Sizin de yargılamanız gereken kişiler topluluğun içindekiler değil mi? [13]Topluluğun dışında kalanları Tanrı yargılar. "Kötü adamı aranızdan kovun!"

Davalar Konusu

6 Sizden birinin öbürüne karşı bir davası varsa kutsallar önünde değil de, imansızlar[b] önünde yargılanmaya cesaret eder mi? [2]Kutsalların dünyayı yargılayacağını bilmiyor musunuz? Madem dünyayı yargılayacaksınız, böyle önemsiz davaları görmeye yeterli değil misiniz? [3]Bu yaşamla ilgili davalar bir yana, melekleri bile yargılayacağımızı bilmiyor musunuz? [4]Bu yaşamla ilgili davalarınız olduğunda, inanlılar topluluğunda* en önemsiz sayılanları mı yargıç atıyorsunuz[c]? [5]Sizi utandırmak için söylüyorum bunu. Kardeşler arasındaki davalarda yargıçlık edecek kadar bilge biri yok mu aranızda? [6]Kardeş kardeşe karşı dava açıyor, üstelik imansızlar önünde!

[7]Aslında birbirinizden davacı olmanız bile sizin için düpedüz yenilgidir. Haksızlığa uğrasanız daha iyi olmaz mı? Dolandırılsanız daha iyi olmaz mı? [8]Bunun yerine, siz kendiniz haksızlık edip başkasını dolandırıyorsunuz. Üstelik bunu kardeşlerinize yapıyorsunuz.

[9-10]Günahkârların[ç], Tanrı Egemenliği'ni miras almayacağını bilmiyor musunuz? Aldanmayın! Ne fuhuş yapanlar Tanrı'nın Egemenliği'ni miras alacaktır, ne puta tapanlar, ne zina edenler, ne oğlanlar, ne oğlancılar, ne hırsızlar, ne açgözlüler, ne ayyaşlar, ne sövücüler, ne de soyguncular. [11]Bazılarınız böyleydiniz; ama yıkandınız, kutsal kılındınız, Rab İsa Mesih adıyla ve Tanrımız'ın Ruhu aracılığıyla aklandınız.

Fuhuştan Kaçının

[12]"Bana her şey serbest" diyorsunuz, ama her şey yararlı değildir. "Bana her şey serbest" diyorsunuz, ama hiçbir şeyin tutsağı olmayacağım. [13]"Yemek mide için, mide de yemek içindir" diyorsunuz, ama Tanrı hem mideyi hem de yemeği ortadan kaldıracaktır. Beden fuhuş için değil, Rab içindir. Rab de beden içindir. [14]Rab'bi dirilten Tanrı, kudretiyle bizi de diriltecek. [15]Bedenlerinizin Mesih'in üyeleri olduğunu bilmiyor musunuz? Mesih'in üyelerini alıp bir fahişenin üyeleri mi yapayım? Asla! [16]Yoksa fahişeyle birleşenin, onunla tek beden olduğunu bilmiyor musunuz? Çünkü "İkisi tek beden olacak" deniyor. [17]Rab'le birleşen kişiyse O'nunla tek ruh olur. [18]Fuhuştan kaçının. İnsanın işlediği bütün öbür günahlar bedenin dışındadır; ama fuhuş yapan, kendi bedenine karşı günah işler. [19]Bedeninizin, Tanrı'dan aldığınız ve içinizdeki Kutsal Ruh'un tapınağı olduğunu bilmiyor musunuz? Kendinize ait değilsiniz. [20]Bir bedel karşılığı satın alındınız; onun için Tanrı'yı bedeninizde yüceltin.

Evlilik Konusu

7 Şimdi bana yazdığınız konulara gelelim: "Erkeğin kadına dokunmaması iyidir" diyorsunuz. [2]Ama fuhuştan ötürü her erkek karısıyla, her kadın da kocasıyla yaşasın. [3]Erkek karısına, kadın da kocasına hakkını versin. [4]Kadının bedeni kendisine değil, kocasına

b *6:1* "İmansızlar": Grekçe "Doğru olmayanlar". **c** *6:4* "Sayılanları mı yargıç atıyorsunuz?" ya da "Sayılanları yargıç atayın." **ç** *6:9-10* "Günahkârların": Grekçe "Doğru olmayanların".
5:13 Yas.13:5; 17:7 **6:12** 1Ko.10:23 **6:16** Yar.2:24 **6:19** 1Ko.3:16; 2Ko.6:16

aittir. Bunun gibi, erkeğin bedeni de
kendisine değil, karısına aittir. 5Geçi-
ci bir süre için anlaşıp kendinizi duaya
vermekten başka bir nedenle birbirini-
zi mahrum etmeyin. Sonra yine birle-
şin ki, kendinizi denetleyemediğiniz
için Şeytan sizi ayartmasın.
6Bunu bir buyruk olarak değil, bir
uzlaşma yolu olarak söylüyorum.
7Herkesin benim gibi olmasını diler-
dim. Ama herkesin Tanrı'dan aldığı
ruhsal bir armağanı vardır; kiminin
şöyle, kiminin böyle.
8Yine de evli olmayanlarla dul ka-
dınlara şunu söyleyeyim: Benim gibi
kalsalar kendileri için iyi olur. 9Ama
kendilerini denetleyemiyorlarsa, ev-
lensinler. Çünkü için için yanmaktan-
sa evlenmek daha iyidir.
10Evlilereyse şunu buyuruyorum,
daha doğrusu Rab buyuruyor: Kadın
kocasından ayrılmasın. 11Ayrılırsa ev-
lenmesin, ya da kocasıyla barışsın. Er-
kek de karısını boşamasın.
12Geri kalanlara Rab değil, ben söy-
lüyorum: Eğer bir kardeşin karısı iman
etmemişse ama kendisiyle yaşamaya
razıysa, onu boşamasın. 13Bir kadının
kocası iman etmemişse ama kendisiy-
le yaşamaya razıysa, kadın onu boşa-
masın. 14Çünkü iman etmemiş koca
karısı aracılığıyla, iman etmemiş ka-
dın da imanlı kocası aracılığıyla kutsa-
nır. Yoksa çocuklarınız murdar olurdu.
Ama şimdi kutsaldırlar. 15İman etme-
yen ayrılırsa ayrılsın. Kardeş ya da
kızkardeş böyle durumlarda özgürdür.
Tanrı sizi barış içinde yaşamaya çağır-
dı. 16Ey kadın, kocanı kurtarıp kurta-
ramayacağını nereden biliyorsun? Ey
erkek, karını kurtarıp kurtaramayaca-
ğını nereden biliyorsun?

Aldığınız Çağrıya Göre Yaşayın

17Ancak herkes Rab'bin kendisi
için belirlediği duruma uygun biçim-
de, Tanrı'dan aldığı çağrıya göre yaşa-
sın. Bunu bütün kiliselere* buyuruyo-
rum. 18Biri sünnetliyken mi çağrıldı,
sünnetsiz olmasın. Bir başkası sün-
netsizken mi çağrıldı, sünnet olma-
sın. 19Sünnetli olup olmamak önemli
değildir. Önemli olan, Tanrı'nın buy-
ruklarını yerine getirmektir. 20Herkes
ne durumda çağrıldıysa, o durumda
kalsın. 21Köleyken mi çağrıldın, üzül-
me. Ama özgür olabilirsen, fırsatı ka-
çırma! 22Çünkü Rab'bin çağrısını al-
dığı zaman köle olan kimse, şimdi
Rab'bin özgürüdür. Özgürken çağrı-
lan kişi de Mesih'in kölesidir. 23Bir be-
del karşılığı satın alındınız, insanlara
köle olmayın. 24Kardeşler, herkes ne
durumda çağrıldıysa, Tanrı önünde o
durumda kalsın.

Evli Olmayanlar

25Kızlara gelince, Rab'den onlarla
ilgili bir buyruk almış değilim. Ama
Rab'bin merhameti sayesinde güveni-
lir biri olarak düşündüklerimi söylü-
yorum. 26Öyle sanıyorum ki, şimdi-
ki sıkıntılar nedeniyle insanın olduğu
gibi kalması iyidir. 27Karın varsa, bo-
şanmayı isteme. Karın yoksa, kendi-
ne eş arama. 28Ama evlenirsen günah
işlemiş olmazsın. Bir kız da evlenir-
se günah işlemiş olmaz. Ne var ki, ev-
lenenler bu yaşamda sıkıntılarla kar-
şılaşacak. Ben sizi bu sıkıntılardan
esirgemek istiyorum. 29-31Kardeşler,
şunu demek istiyorum: Zaman da-
ralmıştır. Bundan böyle, karısı olan-
lar karıları yokmuş gibi, yas tutanlar
yas tutmuyormuş gibi, sevinenler se-
vinmiyormuş gibi, mal alanlar mal-
ları yokmuş gibi, dünyadan yararla-
nanlar alabildiğine yararlanmıyormuş
gibi olsun. Çünkü dünyanın şimdiki
hali geçicidir.
32Kaygısız olmanızı istiyorum. Ev-
li olmayan erkek, Rab'bi nasıl hoşnut

7:10-11 Mat.5:32; 19:9; Mar.10:11-12; Luk.16:18

edeceğini düşünerek Rab'bin işleri
için kaygılanır. 33Evli erkekse karısı-
nı nasıl hoşnut edeceğini düşünerek
dünya işleri için kaygılanır. 34Böyle-
ce ilgisi bölünür. Evli olmayan kadın
ya da kız hem bedence hem ruhça kut-
sal olmak amacıyla Rab'bin işleri için
kaygılanır. Evli kadınsa kocasını nasıl
hoşnut edeceğini düşünerek dünya iş-
leri için kaygılanır. 35Bunu sizin iyili-
ğiniz için söylüyorum, özgürlüğünüzü
kısıtlamak için değil. İlginizi dağıtma-
dan, Rab'be adanmış olarak, O'na ya-
raşır biçimde yaşamanızı istiyorum.

36Bir kimse nişanlı olduğu kıza
yakışıksız davrandığını düşünüyor-
sa, aşırı tutkuları varsa ve evlenme-
si gerekiyorsa, istediğini yapsın, gü-
nah işlemiş olmaz; evlensinler. 37Ama
zorunluluk altında bulunmayan, yüre-
ği kararlı, istediğini yapabilecek du-
rumdaki kişi, nişanlısıyla evlenmeme-
ye yüreğinde karar vermişse, iyi eder.
38Kısacası nişanlısıyla evlenen iyi
eder, evlenmeyense daha iyi eder.[d]

39Kadın, kocası yaşadıkça kocasına
bağlıdır. Kocası ölürse dilediği kim-
seyle evlenmekte özgürdür; yeter ki, o
kişi Rab'be ait biri olsun. 40Ama dul
kadın, olduğu gibi kalırsa daha mutlu
olur. Ben böyle düşünüyorum ve sanı-
rım bende de Tanrı'nın Ruhu vardır.

Putlara Sunulan Kurbanların Eti

8 Şimdi putlara sunulan kurbanla-
rın etine gelelim. "Hepimizin bil-
gisi var" diyorsunuz, bunu biliyoruz.
Bilgi insanı böbürlendirir, sevgiyse
geliştirir. 2Bir şey bildiğini sanan, he-
nüz bilmesi gerektiği gibi bilmiyordur.
3Ama Tanrı'yı seveni Tanrı bilir.*

4Putlara sunulan kurban etinin yen-
mesine gelince, biliyoruz ki,* "Dün-
yada put bir hiçtir" ve "Birden faz-
la Tanrı yoktur". 5-6Yerde ya da gökte
ilah diye adlandırılanlar varsa da –ni-
tekim pek çok "ilah", pek çok "rab"
vardır– bizim için tek bir Tanrı Baba
vardır. O her şeyin kaynağıdır, bizler
O'nun için yaşıyoruz. Tek bir Rab var,
O da İsa Mesih'tir. Her şey O'nun ara-
cılığıyla yaratıldı, biz de O'nun aracı-
lığıyla yaşıyoruz.

7Ne var ki, herkes bu bilgiye sahip
değildir. Hâlâ putperest alışkanlıkları-
nın etkisinde kalan bazıları, yedikleri
etin puta sunulduğunu düşünüyorlar.
Vicdanları zayıf olduğu için lekeleni-
yor. 8Yiyecek bizi Tanrı'ya yaklaştır-
maz. Yemezsek bir kaybımız olmaz,
yersek de bir kazancımız olmaz. 9Yal-
nız dikkat edin, bu özgürlüğünüz vic-
danı zayıf olanların sürçmesine neden
olmasın. 10Eğer zayıf vicdanlı biri,
bilgili olan seni bir put tapınağında
sofraya oturmuş görürse, puta sunu-
lan kurbanın etini yemek için cesaret
almaz mı? 11Sonuçta bu zayıf vicdanlı
kişi, Mesih'in uğruna öldüğü bu kar-
deş, senin bilgin yüzünden mahvolur!
12Bu şekilde kardeşlere karşı günah
işleyip onların zayıf vicdanlarını ya-
ralayarak Mesih'e karşı günah işlemiş
olursunuz. 13Bu nedenle, yediğim şey
kardeşimin sendeleyip düşmesine yol
açacaksa, kardeşimin düşmemesi için
bir daha et yemeyeceğim.

Elçinin Hakları

9 Özgür değil miyim? Elçi değil
miyim? Rabbimiz İsa'yı görme-
dim mi? Sizler Rab yolunda verdiğim
emeğin ürünü değil misiniz? 2Başka-
ları için elçi değilsem bile, sizler için
elçiyim ya! Rab yolunda elçiliğimin
kanıtı sizsiniz.

d *7:36-38* ayetleri şu anlama da gelebilir: 36 Bir kimse kızına haksız davrandığını düşünüyorsa, kızın yaşı geçiyor ve evlenmesi gerekiyorsa, o kimse istediğini yapsın, günah işlemiş olmaz; nişanlılar evlensinler. 37 Ama zorunluluk altında bulunmayan, yüreği kararlı, istediğini yapabilecek durumdaki kişi, kızını evlendirmemeye yüreğinde karar verirse, iyi eder. 38 Kısacası, kızını evlendiren iyi eder, evlendirmeyense daha iyi eder.

[3]Beni sorguya çekenlere karşı ken-
dimi böyle savunurum. [4]Yiyip içme-
ye hakkımız yok mu bizim? [5]Öbür el-
çiler gibi, Rab'bin kardeşleri ve Kefas*
gibi, yanımızda imanlı bir eş gezdir-
meye hakkımız yok mu? [6]Geçimi için
çalışması gereken yalnız Barnaba'yla
ben miyim? [7]Kim kendi parasıyla as-
kerlik yapar? Kim bağ diker de ürü-
nünü yemez? Kim sürüyü güder de
sütünden içmez?

[8]İnsansal açıdan mı söylüyorum
bunları? Kutsal Yasa* da aynı şeyle-
ri söylemiyor mu? [9-10]Musa'nın Yasa-
sı'nda, “Harman döven öküzün ağzı-
nı bağlamayacaksın” diye yazılmıştır.
Tanrı'nın kaygısı öküzler mi, yoksa
bunu özellikle bizim için mi söylüyor?
Kuşkusuz, bizim için yazılmıştır bu.
Çünkü çift sürenin umutla sürmesi,
harman dövenin de harmana ortak ol-
ma umuduyla dövmesi gerekir. [11]Ara-
nıza ruhsal tohumlar ektiysek, sizden
maddesel bir harman biçmemiz çok
mu? [12]Başkalarının sizden yardım al-
maya hakları varsa, bizim daha çok
hakkımız yok mu? Ama biz bu hakkı-
mızı kullanmadık. Mesih Müjdesi'nin
yayılmasına engel olmayalım diye her
şeye katlanıyoruz. [13]Tapınakta çalı-
şanların tapınaktan beslendiklerini,
sunakta görevli olanların da sunak-
ta adanan adaklardan pay aldıkları-
nı bilmiyor musunuz? [14]Bunun gibi,
Rab Müjde'yi yayanların da geçimle-
rini Müjde'den sağlamasını buyurdu.

[15]Ama ben bu haklardan hiçbirini
kullanmış değilim. Bunlar bana sağ-
lansın diye de yazmıyorum. Bunu
yapmaktansa ölmeyi yeğlerim. Kim-
se beni bu övünçten yoksun bırak-
mayacaktır! [16]Müjde'yi yayıyorum
diye övünmeye hakkım yok. Çün-
kü bunu yapmakla yükümlüyüm.
Müjde'yi yaymazsam vay halime!
[17]Eğer Müjde'yi gönülden yayarsam,
ödülüm olur; gönülsüzce yayarsam,
yalnızca bana emanet edilen görevi
yapmış olurum. [18]Peki, ödülüm ne-
dir? Müjde'yi karşılıksız yaymak ve
böylece Müjde'yi yaymaktan doğan
hakkımı kullanmamaktır.

[19]Ben özgürüm, kimsenin köle-
si değilim. Ama daha çok kişi ka-
zanayım diye herkesin kölesi oldum.
[20]Yahudiler'i kazanmak için Yahu-
diler'e Yahudi gibi davrandım. Ken-
dim Kutsal Yasa'nın denetimi altında
olmadığım halde, Yasa altında olan-
ları kazanmak için onlara Yasa altın-
daymışım gibi davrandım. [21]Tanrı'nın
Yasası'na sahip olmayan biri değilim,
Mesih'in Yasası altındayım. Buna kar-
şın, Yasa'ya sahip olmayanları kazan-
mak için Yasa'ya sahip değilmişim gi-
bi davrandım. [22]Güçsüzleri kazanmak
için onlarla güçsüz oldum. Ne yapıp
yapıp bazılarını kurtarmak için her-
kesle her şey oldum. [23]Bunların hep-
sini Müjde'de payım olsun diye, Müj-
de uğruna yapıyorum.

[24]Koşu alanında yarışanların hep-
si koştuğu halde ödülü bir kişinin ka-
zandığını bilmiyor musunuz? Öyle
koşun ki ödülü kazanasınız. [25]Ya-
rışa katılan herkes kendini her yön-
den denetler. Böyleleri bunu çürü-
yüp gidecek bir defne tacı kazanmak
için yaparlar. Bizse hiç çürümeyecek
bir taç için yapıyoruz. [26]Bunun için-
dir ki, amaçsızca koşan biri gibi koş-
muyorum. Yumruğumu havayı döver
gibi boşa atmıyorum. [27]Müjde'yi baş-
kalarına duyurduktan sonra kendim
reddedilmemek için bedenime eziyet
çektirip onu köle ediyorum.

İsrail Tarihinden Alınacak Dersler

10 Kardeşler, atalarımızın hepsi-
nin bulut altında korunduğunu

9:9-10 Yas.25:4; 1Ti.5:18 **9:11** Rom.15:27 **9:13** Yas.18:1 **9:14** Mat.10:10; Luk.10:7
10:1 Çık.13:21-22; 14:22-29

ve hepsinin denizden geçtiğini bilme-
nizi istiyorum. 2 Musa'ya bağlanmak
üzere hepsi bulutta ve denizde vaftiz*
edildi. 3 Hepsi aynı ruhsal yiyeceği ye-
di; 4 hepsi aynı ruhsal içeceği içti. Art-
larından gelen ruhsal kayadan içtiler;
o kaya Mesih'ti. 5 Ne var ki, Tanrı on-
ların çoğundan hoşnut değildi; nite-
kim cesetleri çöle serildi.
6 Bu olaylar, onlar gibi kötü şeyle-
re özlem duymamamız için bize ders
olsun diye oldu. 7 Onlardan bazıları
gibi puta tapanlar olmayın. Nitekim
şöyle yazılmıştır: "Halk yiyip içme-
ye oturdu, sonra kalkıp çılgınca eğ-
lendi." 8 Onlardan bazıları gibi fuhuş
yapmayalım. Fuhuş yapanların yirmi
üç bini bir günde yok oldu. 9 Yine ba-
zıları gibi Rab'bi denemeyelim. Böyle
yapanları yılanlar öldürdü. 10 Kimileri
gibi de söylenip durmayın. Söylenen-
leri ölüm meleği öldürdü.
11 Bu olaylar başkalarına ders ol-
sun diye onların başına geldi; çağla-
rın sonuna ulaşmış olan bizleri uyar-
mak için yazıya geçirildi. 12 Onun
için, ayakta sağlam durduğunu sa-
nan dikkat etsin, düşmesin! 13 Herke-
sin karşılaştığı denemelerden başka
denemelerle karşılaşmadınız. Tanrı
güvenilirdir, gücünüzü aşan biçimde
denenmenize izin vermez. Dayana-
bilmeniz için denemeyle birlikte çı-
kış yolunu da sağlayacaktır.

Putlar ve Rab'bin Sofrası

14 Bu nedenle, sevgili kardeşlerim,
putperestlikten kaçının. 15 Aklı ba-
şında insanlarla konuşur gibi konu-
şuyorum. Söylediklerimi kendiniz
tartın. 16 Tanrı'ya şükrettiğimiz şük-
ran kâsesiyle Mesih'in kanına paydaş
olmuyor muyuz? Bölüp yediğimiz ek-
mekle Mesih'in bedenine paydaş ol-
muyor muyuz? 17 Ekmek bir olduğu
gibi, biz de çok olduğumuz halde bir
bedeniz. Çünkü hepimiz bir ekmeği
paylaşıyoruz. 18 İsrail halkına bakın;
kurban etini yiyenler sunağa paydaş
değil midir? 19 Öyleyse ne demek is-
tiyorum? Puta sunulan kurban etinin
bir özelliği mi var? Ya da putun bir
önemi mi var? 20 Hayır, yok! Dediğim
şu: Putperestler kurbanlarını Tanrı'ya
değil, cinlere sunuyorlar. Cinlerle pay-
daş olmanızı istemem. 21 Hem Rab'bin,
hem cinlerin kâsesinden içemezsiniz;
hem Rab'bin, hem cinlerin sofrasına
ortak olamazsınız. 22 Yoksa Rab'bi
kıskandırmaya mı çalışıyoruz? Biz
O'ndan daha mı güçlüyüz?

İmanlının Özgürlüğü

23 "Her şey serbest" diyorsunuz, ama
her şey yararlı değildir. "Her şey ser-
best" diyorsunuz, ama her şey yapıcı
değildir. 24 Herkes kendi yararını değil,
başkalarının yararını gözetsin. 25 Ka-
saplar çarşısında satılan her eti vicdan
sorunu yapmadan, sorgusuz sualsiz
yiyin. 26 Çünkü "Yeryüzü ve içinde-
ki her şey Rab'bindir." 27 İman etme-
miş biri sizi yemeğe çağırır, siz de git-
mek isterseniz, önünüze konulan her
şeyi vicdan sorunu yapmadan, sorgu-
suz sualsiz yiyin. 28 Ama biri size, "Bu
kurban etidir" derse, hem bunu söyle-
yen için, hem de vicdan huzuru için
yemeyin. 29 Senin değil, öbür adamın
vicdan huzuru için demek istiyorum.
Benim özgürlüğümü neden başkası-
nın vicdanı yargılasın? 30 Şükrederek
yemeğe katılırsam, şükrettiğim yiye-
cekten ötürü neden kınanayım?
31 Sonuç olarak, ne yer ne içerse-
niz, ne yaparsanız, her şeyi Tanrı'nın

10:3 Çık.16:35 **10:4** Çık.17:6; Say.20:11 **10:5** Say.14:29-30 **10:6** Say.11:4 **10:7** Çık.32:6
10:8 Say.25:1-18 **10:9** Say.21:5-6 **10:10** Say.16:41-49
10:16 Mat.26:26-28; Mar.14:22-24; Luk.22:19-20 **10:18** Lev.7:6 **10:20** Yas.32:17
10:22 Yas.32:21 **10:23** 1Ko.6:12 **10:26** Mez.24:1

yüceliği için yapın. 32Yahudiler'in,
Grekler'in* ya da Tanrı topluluğunun*
tökezleyip düşmesine neden olmayın.
33Ben de kendi yararımı değil, kurtul-
sunlar diye birçoklarının yararını gö-
zeterek herkesi her yönden hoşnut et-
meye çalışıyorum.

11 Mesih'i örnek aldığım gibi, siz
de beni örnek alın.

Duada Düzen

2Her durumda beni anımsadığınız
ve size ilettiğim öğretileri olduğu gi-
bi koruduğunuz için sizi övüyorum.
3Ama şunu da bilmenizi isterim: Her
erkeğin başı Mesih, kadının başı erkek,
Mesih'in başı da Tanrı'dır. 4Başına bir
şey takıp[e] dua ya da peygamberlik
eden her erkek, başını küçük düşürür.
5Ama başı açık[f] dua ya da peygamber-
lik eden her kadın, başını küçük düşü-
rür. Böylesinin, başı tıraş edilmiş bir
kadından farkı yoktur. 6Kadın başı-
nı açarsa, saçını kestirsin. Ama kadı-
nın saçını kestirmesi ya da tıraş etme-
si ayıpsa, başını örtsün. 7Erkek başını
örtmemeli; o, Tanrı'nın benzeri ve yü-
celiğidir. Kadın da erkeğin yüceliğidir.
8Çünkü erkek kadından değil, kadın
erkekten yaratıldı. 9Erkek kadın için
değil, kadın erkek için yaratıldı. 10Bu
nedenle ve melekler uğruna kadının
başı üzerinde yetkisi olmalıdır.
11Ne var ki, Rab'de ne kadın erkek-
ten ne de erkek kadından bağımsız-
dır. 12Çünkü kadın erkekten yaratıl-
dığı gibi, erkek de kadından doğar.
Ama her şey Tanrı'dandır. 13Siz ken-
diniz karar verin: Kadının açık baş-
la Tanrı'ya dua etmesi uygun mu?
14-15Doğanın kendisi bile size erkeğin
uzun saçlı olmasının kendisini küçük
düşürdüğünü, kadının uzun saçlı ol-
masının ise kendisini yücelttiğini öğ-
retmiyor mu? Çünkü saç kadına örtü
olarak verilmiştir. 16Bu konuda çekiş-
mek isteyen varsa, şunu bilsin ki, bi-
zim ya da Tanrı'nın kiliselerinin* böy-
le bir alışkanlığı yoktur.

Rab'bin Sofrası'na İlişkin Öğütler

17Toplantılarınız yarardan çok zarar
getirdiği için aşağıdaki uyarıları ya-
parken sizi övemem. 18Birincisi, top-
lulukça* bir araya geldiğinizde ara-
nızda ayrılıklar olduğunu duyuyorum.
Buna biraz da inanıyorum. 19Çünkü
Tanrı'nın beğenisini kazananların
belli olması için aranızda bölünmeler
olması gerekiyor! 20Toplandığınızda
Rab'bin Sofrası'na katılmak için top-
lanmıyorsunuz. 21Her biriniz öteki-
ni beklemeden kendi yemeğini yiyor.
Kimi aç kalıyor, kimi sarhoş oluyor.
22Yiyip içmek için evleriniz yok mu?
Tanrı'nın topluluğunu hor mu görü-
yorsunuz, yiyeceği olmayanları utan-
dırmak mı istiyorsunuz? Size ne di-
yeyim? Sizi öveyim mi? Bu konuda
övemem!
23-24Size ilettiğimi ben Rab'den öğ-
rendim. Ele verildiği gece Rab İsa eli-
ne ekmek aldı, şükredip ekmeği böldü
ve şöyle dedi: "Bu sizin uğrunuza feda
edilen bedenimdir. Beni anmak için
böyle yapın." 25Aynı biçimde yemek-
ten sonra kâseyi alıp şöyle dedi: "Bu
kâse kanımla gerçekleşen yeni ant-
laşmadır. Her içtiğinizde beni anmak
için böyle yapın." 26Bu ekmeği her ye-
diğinizde ve bu kâseden her içtiğiniz-
de, Rab'bin gelişine dek Rab'bin ölü-
münü ilan etmiş olursunuz.
27Bu nedenle kim uygun olmayan
biçimde ekmeği yer ya da Rab'bin

e *11:4* "Başına bir şey takıp": Grekçe deyim "Uzun saçla" anlamına da gelebilir. f *11:5* "Başı açık": Grekçe deyim "Başını örtmeden" ya da "Saçını toplamadan" anlamına da gelebilir. Benzeri bir deyim 6,7 ve 13. ayetlerde de geçer. **11:1** 1Ko.4:16; Flp.3:17 **11:7** Yar.1:26-27 **11:8-9** Yar.2:18-23 **11:25** Çık.24:6-8; Yer.31:31-34

kâsesinden içerse, Rab'bin bedenine
ve kanına karşı suç işlemiş olur. 28Kişi
önce kendini sınasın, sonra ekmekten
yiyip kâseden içsin. 29Çünkü bedeni
farketmeden yiyip içen, böyle yiyip
içmekle kendi kendini mahkûm eder.
30İşte bu yüzden birçoğunuz zayıf
ve hastadır, bazılarınız da ölmüştür.
31Kendimizi doğrulukla yargılasay-
dık, yargılanmazdık. 32Dünyayla bir-
likte mahkûm olmayalım diye Rab bi-
zi yargılayıp terbiye ediyor.
33Öyleyse kardeşlerim, yemek için
bir araya geldiğinizde birbirinizi bek-
leyin. 34Aç olan karnını evde doyur-
sun. Öyle ki, toplanmanız yargılan-
manıza yol açmasın. Öbür sorunları
ise geldiğimde çözerim.

Ruhsal Armağanlar

12 Ruhsal armağanlara gelince,
kardeşlerim, bu konuda bilgi-
siz kalmanızı istemem. 2Biliyorsu-
nuz, putperestken şöyle ya da böyle
saptırılıp dilsiz putlara tapmaya yö-
neltilmiştiniz. 3Bunun için bilmeni-
zi isterim ki: Tanrı'nın Ruhu aracılı-
ğıyla konuşan hiç kimse, "İsa'ya lanet
olsun!" demez. Kutsal Ruh'un aracılı-
ğı olmaksızın da kimse, "İsa Rab'dir"
diyemez.
4Çeşitli ruhsal armağanlar vardır,
ama Ruh birdir. 5Çeşitli görevler var-
dır, ama Rab birdir. 6Çeşitli etkinlik-
ler vardır, ama herkeste hepsini etkin
kılan aynı Tanrı'dır. 7Herkesin ortak
yararı için herkese Ruh'u belli eden
bir yetenek veriliyor[g]. 8-10Ruh aracı-
lığıyla birine bilgece konuşma yetene-
ği, ötekine aynı Ruh'tan bilgi iletme
yeteneği, birine aynı Ruh aracılığıyla
iman, ötekine aynı Ruh aracılığıyla
hastaları iyileştirme armağanları, bi-
rine mucize yapma olanakları, birine
peygamberlikte bulunma, birine ruh-
ları ayırt etme, birine çeşitli dillerle
konuşma, bir başkasına da bu dille-
ri çevirme armağanı veriliyor. 11Bun-
ların tümünü etkin kılan tek ve aynı
Ruh'tur. Ruh bunları herkese dilediği
gibi, ayrı ayrı dağıtır.

Bedenin Birliği

12Beden bir olmakla birlikte bir-
çok üyeden oluşur ve çok sayıdaki bu
üyelerin hepsi tek bir beden oluşturur.
Mesih de böyledir. 13İster Yahudi is-
ter Grek*, ister köle ister özgür olalım,
hepimiz bir beden olmak üzere aynı
Ruh'ta vaftiz edildik ve hepimizin ay-
nı Ruh'tan içmesi sağlandı. 14İşte be-
den tek üyeden değil, birçok üyeden
oluşur. 15Ayak, "El olmadığım için be-
dene ait değilim" derse, bu onu beden-
den ayırmaz. 16Kulak, "Göz olmadı-
ğım için bedene ait değilim" derse, bu
onu bedenden ayırmaz. 17Bütün beden
göz olsaydı, nasıl duyardık? Bütün
beden kulak olsaydı, nasıl koklardık?
18Gerçek şu ki, Tanrı bedenin her üye-
sini dilediği biçimde bedene yerleştir-
miştir. 19Eğer hepsi bir tek üye olsay-
dı, beden olur muydu? 20Gerçek şu ki,
çok sayıda üye, ama tek beden vardır.
21Göz ele, "Sana ihtiyacım yok!" ya
da baş ayaklara, "Size ihtiyacım yok!"
diyemez. 22Tam tersine, bedenin daha
zayıf görünen üyeleri vazgeçilmezdir.
23Bedenin daha az değerli saydığımız
üyelerine daha çok değer veririz. Böy-
lece gösterişsiz üyelerimiz daha gös-
terişli olur. 24Gösterişli üyelerimizin
özene ihtiyacı yoktur. Ama Tanrı, de-
ğeri az olana daha çok değer vererek
bedende birliği sağladı. 25Öyle ki, be-
dende ayrılık olmasın, üyeler birbiri-
ni eşit biçimde gözetsin. 26Bir üye acı
çekerse, bütün üyeler birlikte acı çe-
ker; bir üye yüceltilirse, bütün üyeler
birlikte sevinir.

g *12:7* "Herkesin ortak yararı için herkese Ruh'u belli eden bir yetenek veriliyor" ya da "Herkesin ortak yararı için Ruh herkese kendini belli ediyor". **12:4-12** Rom.12:4-8

[27]Sizler Mesih'in bedenisiniz, bu
bedenin ayrı ayrı üyelerisiniz. [28]Tan-
rı kilisede* ilkin elçileri, ikinci olarak
peygamberleri, üçüncü olarak öğret-
menleri, sonra mucize yapanları, has-
taları iyileştirme armağanlarına sahip
olanları, başkalarına yardım edenleri,
yönetme yeteneği olanları ve çeşitli
dillerle konuşanları atadı. [29]Hepsi elçi
mi? Hepsi peygamber mi? Hepsi öğ-
retmen mi? Hepsi mucize yapar mı?
[30]Hepsinin hastaları iyileştirme arma-
ğanları var mı? Hepsi bilmediği dil-
leri konuşabilir mi? Hepsi bu dilleri
çevirebilir mi? [31]Ama siz daha üstün
armağanları gayretle isteyin. Şimdi
size en iyi yolu göstereyim.

Sevginin Üstünlüğü

13 İnsanların ve meleklerin diliyle
konuşsam, ama sevgim olmasa,
ses çıkaran bakırdan ya da çınlayan
zilden farkım kalmaz. [2]Peygamber-
likte bulunabilsem, bütün sırları bil-
sem, her bilgiye sahip olsam, dağları
yerinden oynatacak kadar büyük ima-
nım olsa, ama sevgim olmasa, bir hi-
çim. [3]Varımı yoğumu sadaka olarak
dağıtsam, bedenimi yakılmak üzere[h]
teslim etsem, ama sevgim olmasa, bu-
nun bana hiçbir yararı olmaz.

[4]Sevgi sabırlıdır, sevgi şefkatlidir.
Sevgi kıskanmaz, övünmez, böbür-
lenmez. [5]Sevgi kaba davranmaz, ken-
di çıkarını aramaz, kolay kolay öfke-
lenmez, kötülüğün hesabını tutmaz.
[6]Sevgi haksızlığa sevinmez, gerçek
olanla sevinir. [7]Sevgi her şeye katla-
nır, her şeye inanır, her şeyi umut eder,
her şeye dayanır.

[8]Sevgi asla son bulmaz. Ama pey-
gamberlikler ortadan kalkacak, diller
sona erecek, bilgi ortadan kalkacak-
tır. [9]Çünkü bilgimiz de peygamberli-
ğimiz de sınırlıdır. [10]Ne var ki, yetkin
olan geldiğinde sınırlı olan ortadan
kalkacaktır. [11]Çocukken çocuk gibi
konuşur, çocuk gibi anlar, çocuk gi-
bi düşünürdüm. Yetişkin biri olunca
çocukça davranışları bıraktım. [12]Şim-
di her şeyi aynadaki silik görüntü gi-
bi görüyoruz, ama o zaman yüz yüze
görüşeceğiz. Şimdi bilgim sınırlıdır,
ama o zaman bilindiğim gibi tam bi-
leceğim. [13]İşte kalıcı olan üç şey var-
dır: İman, umut, sevgi. Bunların en
üstünü de sevgidir.

Diller ve Peygamberlik

14 Sevginin ardınca koşun ve ruh-
sal armağanları, özellikle pey-
gamberlik yeteneğini gayretle isteyin.
[2]Bilmediği dilde konuşan, insanlar-
la değil, Tanrı'yla konuşur. Kimse
onu anlamaz. O, ruhuyla sırlar söyler.
[3]Peygamberlikte bulunansa insanla-
rın ruhça gelişmesi, cesaret ve teselli
bulması için insanlara seslenir. [4]Bil-
mediği dilde konuşan kendi kendini
geliştirir; ama peygamberlikte bulu-
nan, inanlılar topluluğunu* geliştirir.
[5]Hepinizin dillerle konuşmasını iste-
rim, ama peygamberlikte bulunmanı-
zı yeğlerim. Diller inanlılar toplulu-
ğunun gelişmesi için çevrilmedikçe
peygamberlikte bulunan, dillerle ko-
nuşandan üstündür.

[6]Şimdi kardeşlerim, yanınıza gelip
dillerle konuşsam, ama size bir vahiy,
bir bilgi, bir peygamberlik sözü ya da
bir öğreti getirmesem, size ne yara-
rım olur? [7]Kaval ya da lir gibi ses ve-
ren cansız nesneler bile değişik sesler
çıkarmasa, kaval mı, lir mi çalındı-
ğını kim anlar? [8]Borazan belirgin bir
ses çıkarmasa, kim savaşa hazırlanır?
[9]Bunun gibi, siz de anlaşılır bir dil ko-
nuşmazsanız, söyledikleriniz nasıl an-
laşılır? Havaya konuşmuş olursunuz!
[10]Kuşkusuz dünyada çeşit çeşit diller

h *13:3* “Yakılmak üzere”: Bazı Grekçe elyazmalarında, “Övünmek için” diye geçer.
12:28 Ef.4:11 **13:2** Mat.17:20-21; 21:21; Mar.11:23

vardır, hiçbiri de anlamsız değildir.
[11]Ne var ki, konuşulan dili anlamaz-
sam, ben konuşana yabancı olurum,
konuşan da bana yabancı olur. [12]Bu
nedenle, siz de ruhsal armağanlara
heveslendiğinize göre, inanlılar top-
luluğunu geliştiren ruhsal armağanlar
bakımından zenginleşmeye bakın.

[13]Bunun için, bilmediği dili konu-
şan, kendi söylediklerini çevirebilmek
için dua etsin. [14]Bilmediğim dille dua
edersem ruhum dua eder, ama zihni-
min buna katkısı olmaz. [15]Öyleyse ne
yapmalıyım? Ruhumla da zihnimle de
dua edeceğim. Ruhumla da zihnimle
de ilahi söyleyeceğim. [16]Tanrı'yı yal-
nız ruhunla övsen, yeni katılanlar
senin ne söylediğini bilmediğinden,
ettiğin şükran duasına nasıl "Amin!"
desin? [17]Uygun biçimde şükrediyor
olabilirsin, ama bu başkasını geliş-
tirmez. [18]Dillerle hepinizden çok ko-
nuştuğum için Tanrı'ya şükrediyorum.
[19]Ama inanlılar topluluğunda dillerle
on bin söz söylemektense, başkalarını
eğitmek için zihnimden beş söz söy-
lemeyi yeğlerim.

[20]Kardeşler, çocuk gibi düşünme-
yin. Kötülük konusunda çocuklar gibi,
ama düşünmekte yetişkinler gibi olun.
[21]Kutsal Yasa'da* şöyle yazılmıştır:

"Rab, 'Yabancı diller konuşanların
aracılığıyla,
Yabancıların dudaklarıyla bu
halka sesleneceğim;
Yine de beni dinlemeyecekler!'
diyor."

[22]Görülüyor ki, bilinmeyen diller
imanlılar için değil, imansızlar için
bir belirtidir. Peygamberlikse iman-
sızlar için değil, imanlılar için bir be-
lirtidir. [23]Şimdi bütün inanlılar top-
luluğu bir araya gelip hep birlikte
bilmedikleri dillerle konuşurlarken
yeni katılanlar ya da iman etmeyen-
ler içeri girerse, "Siz çıldırmışsınız!"
demezler mi? [24]Ama herkes peygam-
berlikte bulunurken iman etmeyen ya
da yeni katılan biri içeri girerse, söy-
lenen her sözle günahlı olduğuna ik-
na edilecek, her sözle yargılanacak.
[25]Yüreğindeki gizli düşünceler açığa
çıkacak ve, "Tanrı gerçekten aranız-
dadır!" diyerek yüzüstü yere kapanıp
Tanrı'ya tapınacaktır.

Düzenli Tapınma

[26]Öyleyse ne diyelim, kardeşler?
Toplandığınızda her birinizin bir ilahi-
si, öğretecek bir konusu, bir vahyi, bil-
mediği dilde söyleyecek bir sözü ya da
bir çevirisi vardır. Her şey topluluğun
gelişmesi için olsun. [27]Eğer bilinme-
yen dillerle konuşulacaksa, iki ya da
en çok üç kişi sırayla konuşsun, biri de
söylenenleri çevirsin. [28]Çeviri yapa-
cak biri yoksa, bilmediği dilde konu-
şan, toplulukta sessiz kalsın, içinden
Tanrı'yla konuşsun. [29]İki ya da üç pey-
gamber konuşsun, öbürleri söylenen-
leri iyice düşünüp tartsın. [30]Toplantı-
da oturanlardan birine vahiy gelirse,
konuşmakta olan sussun. [31]Herkesin
öğrenmesi ve cesaret bulması için he-
piniz teker teker peygamberlikte bulu-
nabilirsiniz. [32]Peygamberlerin ruhla-
rı peygamberlerin denetimi altındadır.
[33]Çünkü Tanrı karışıklık değil, esen-
lik Tanrısı'dır. Kutsalların bütün top-
luluklarında böyledir.

[34]Kadınlar toplantılarınızda sessiz
kalsın.[ı] Konuşmalarına izin yoktur.
Kutsal Yasa'nın da belirttiği gibi, uy-
sal olsunlar. [35]Öğrenmek istedikleri

ı *14:33-34* "Çünkü Tanrı karışıklık değil, esenlik Tanrısı'dır. Kutsalların bütün toplulukların-da böyledir.// Kadınlar toplantılarınızda sessiz kalsın" ya da "Çünkü Tanrı karışıklık değil, esenlik Tanrısı'dır.// Kadınlar, kutsalların bütün topluluklarında olduğu gibi, toplantılarınızda sessiz kalsın". **14:21** Yşa.28:11-12

bir şey varsa, evde kocalarına sorsun-
lar. Çünkü kadının toplantı sırasında
konuşması ayıptır.
36 Tanrı'nın sözü sizden mi kay-
naklandı, ya da yalnız size mi ulaştı?
37 Kendini peygamber ya da ruhça ol-
gun sayan varsa, bilsin ki, size yazdık-
larım Rab'bin buyruğudur. 38 Bunları
önemsemeyenin kendisi de önemsen-
mesin. 39-40 Özet olarak, kardeşlerim,
peygamberlikte bulunmayı gayretle
isteyin, bilinmeyen dillerle konuşul-
masına engel olmayın. Ancak her şey
uygun ve düzenli biçimde yapılsın.

Mesih'in Dirilişinin Önemi

15 Şimdi, kardeşler, size bildirdi-
ğim, sizin de kabul edip bağ-
lı kaldığınız Müjde'yi anımsatmak
istiyorum. 2 Size müjdelediğim söze
sımsıkı sarılırsanız, onun aracılığıy-
la kurtulursunuz. Yoksa boşuna iman
etmiş olursunuz.
3-4 Aldığım bilgiyi size öncelikle
ilettim: Kutsal Yazılar uyarınca Mesih
günahlarımıza karşılık öldü, gömül-
dü ve Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü
gün ölümden dirildi. 5 Kefas'a*, son-
ra Onikiler'e* göründü. 6 Daha sonra
da beş yüzden çok kardeşe aynı anda
göründü. Bunların çoğu hâlâ yaşıyor,
bazılarıysa öldüler. 7-8 Bundan son-
ra Yakup'a, sonra bütün elçilere, son
olarak zamansız doğmuş bir çocuğa
benzeyen bana da göründü. 9 Ben el-
çilerin en önemsiziyim. Tanrı'nın ki-
lisesine* zulmettiğim için elçi olarak
anılmaya bile layık değilim. 10 Ama
şimdi neysem, Tanrı'nın lütfuyla öy-
leyim. O'nun bana olan lütfu boşa git-
medi. Elçilerin hepsinden çok emek
verdim. Aslında ben değil, Tanrı'nın
bende olan lütfu emek verdi. 11 İşte,
gerek benim yaydığım, gerek öbür
elçilerin yaydığı ve sizin de iman et-
tiğiniz bildiri budur.

Ölüler Dirilecek

12 Eğer Mesih'in ölümden dirildiği
duyuruluyorsa, nasıl oluyor da ara-
nızda bazıları ölüler dirilmez diyor?
13 Ölüler dirilmezse, Mesih de diril-
memiştir. 14 Mesih dirilmemişse, bil-
dirimiz de imanınız da boştur. 15 Bu
durumda Tanrı'yla ilgili tanıklığımız
da yalan demektir. Çünkü Tanrı'nın,
Mesih'i dirilttiğine tanıklık ettik.
Ama ölüler gerçekten dirilmezse,
Tanrı Mesih'i de diriltmemiştir. 16 Ölü-
ler dirilmezse, Mesih de dirilmemiş-
tir. 17 Mesih dirilmemişse imanınız
yararsızdır, siz de hâlâ günahlarını-
zın içindesiniz. 18 Buna göre Mesih'e
ait olarak ölmüş olanlar da mahvol-
muşlardır. 19 Eğer yalnız bu yaşam için
Mesih'e umut bağlamışsak, herkesten
çok acınacak durumdayız.
20 Oysa Mesih, ölmüş olanların ilk
örneği olarak ölümden dirilmiştir.
21 Ölüm bir insan aracılığıyla geldi-
ğine göre, ölümden diriliş de bir in-
san aracılığıyla gelir. 22 Herkes nasıl
Adem'de ölüyorsa, herkes Mesih'te ya-
şama kavuşacak. 23 Her biri sırası ge-
lince dirilecek: İlk örnek olarak Me-
sih, sonra Mesih'in gelişinde Mesih'e
ait olanlar. 24 Bundan sonra Mesih her
yönetimi, her hükümranlığı, her gü-
cü ortadan kaldırıp egemenliği Baba
Tanrı'ya teslim ettiği zaman son gel-
miş olacak. 25 Çünkü Tanrı bütün düş-
manlarını ayakları altına serinceye
dek O'nun egemenlik sürmesi gerekir.
26 Ortadan kaldırılacak son düşman
ölümdür. 27 Çünkü, "Tanrı her şeyi
Mesih'in ayakları altına sererek O'na
bağımlı kıldı." "Her şey O'na bağımlı
kılındı" sözünün, her şeyi Mesih'e ba-

15:3-4 Yşa.53:5-12 **15:3-4** Mez.16:8-10; Mat.12:40; Elç.2:24-32
15:5 Mat.28:16-17; Mar.16:14; Luk.24:34,36; Yu.20:19 **15:7-8** Elç.9:3-6 **15:9** Elç.8:3
15:25 Mez.110:1 **15:27** Mez.8:6

ğımlı kılan Tanrı'yı içermediği açık-
tır. 28Her şey Oğul'a bağımlı kılınınca,
Oğul da her şeyi kendisine bağımlı kı-
lan Tanrı'ya bağımlı olacaktır. Öyle ki,
Tanrı her şeyde her şey olsun.

29Diriliş yoksa, ölüler için vaftiz*
edilenler ne olacak? Ölüler gerçek-
ten dirilmeyecekse, insanlar neden
ölüler için vaftiz ediliyorlar? 30Biz
de neden her saat kendimizi tehlike-
ye atıyoruz? 31Kardeşler, sizinle ilgi-
li olarak Rabbimiz Mesih İsa'da sa-
hip olduğum övüncün hakkı için her
gün ölüyorum. 32Eğer insansal neden-
lerle Efes'te canavarlarla dövüştüm-
se, bunun bana yararı ne? Eğer ölüler
dirilmeyecekse, "Yiyelim içelim, na-
sıl olsa yarın öleceğiz." 33Aldanma-
yın, "Kötü arkadaşlıklar iyi huyu bo-
zar." 34Uslanıp kendinize gelin, artık
günah işlemeyin. Bazılarınız Tanrı'yı
hiç tanımıyor. Utanasınız diye söylü-
yorum bunları.

Dirilişten Sonraki Beden

35Ama biri çıkıp, "Ölüler nasıl diri-
lecek? Nasıl bir bedenle gelecekler?"
diye sorabilir. 36Ne akılsızca bir soru!
Ektiğin tohum ölmedikçe yaşama ka-
vuşmaz ki! 37Ekerken, oluşacak bitki-
nin[i] kendisini değil, yalnızca tohumu-
nu –buğday ya da başka bir bitkinin
tohumunu– ekersin. 38Tanrı tohuma
dilediği bedeni –her birine kendine
özgü bedeni– verir. 39Her canlının eti
aynı değildir. İnsan eti başka, hay-
van eti başka, kuş eti, balık eti baş-
ka başkadır. 40Göksel bedenler var-
dır, dünyasal bedenler vardır. Göksel
olanların görkemi başka, dünyasal
olanlarınki başkadır. 41Güneşin görke-
mi başka, ayın görkemi başka, yıldız-
ların görkemi başkadır. Görkem bakı-
mından yıldız yıldızdan farklıdır.

42Ölülerin dirilişi de böyledir. Be-
den çürümeye mahkûm olarak gömü-
lür, çürümez olarak diriltilir. 43Düş-
kün olarak gömülür, görkemli olarak
diriltilir. Zayıf olarak gömülür, güçlü
olarak diriltilir. 44Doğal beden olarak
gömülür, ruhsal beden olarak diriltilir.
Doğal beden olduğu gibi, ruhsal beden
de vardır. 45Nitekim şöyle yazılmış-
tır: "İlk insan Adem yaşayan can oldu."
Son Adem'se[j] yaşam veren ruh oldu.
46Önce ruhsal olan değil, doğal olan
geldi. Ruhsal olan sonra geldi. 47İlk
insan yerden, yani topraktandır. İkin-
ci insan[k] göktendir. 48Topraktan olan
insan nasılsa, topraktan olanlar da öy-
ledir. Göksel insan[l] nasılsa, göksel
olanlar da öyledir. 49Bizler topraktan
olana nasıl benzediysek, göksel ola-
na da benzeyeceğiz. 50Kardeşler, şunu
demek istiyorum, et ve kan Tanrı'nın
Egemenliği'ni miras alamaz. Çürüyen
de çürümezliği miras alamaz.

51-52İşte size bir sır açıklıyorum. He-
pimiz ölmeyeceğiz; son borazan çalı-
nınca hepimiz bir anda, göz açıp ka-
payana dek değiştirileceğiz. Evet,
borazan çalınacak, ölüler çürümez ola-
rak dirilecek, ve biz de değiştirileceğiz.
53Çünkü bu çürüyen beden çürümez-
liği, bu ölümlü beden ölümsüzlüğü gi-
yinmelidir. 54Çürüyen ve ölümlü beden
çürümezliği ve ölümsüzlüğü giyinince,
"Ölüm yok edildi, zafer kazanıldı!" di-
ye yazılmış olan söz yerine gelecektir.

55"Ey ölüm, zaferin nerede?
Ey ölüm, dikenin nerede?"

56Ölümün dikeni günahtır. Gü-
nah ise gücünü Kutsal Yasa'dan alır.
57Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla bi-
zi zafere ulaştıran Tanrı'ya şükürler
olsun!

i *15:37* "Bitki": Grekçe "Beden". **j** *15:45* "Son Adem": İsa Mesih. **k** *15:47* "İkinci insan": İsa Mesih. **l** *15:48* "Göksel insan": İsa Mesih.

15:32 Yşa.22:13 **15:45** Yar.2:7 **15:51-52** 1Se.4:15-17 **15:54** Yşa.25:8 **15:55** Hoş.13:14

58 Bu nedenle, sevgili kardeşlerim,
Rab yolunda verdiğiniz emeğin boşa
gitmeyeceğini bilerek dayanın, sarsıl-
mayın, Rab'bin işinde her zaman gay-
retli olun.

Para Yardımına İlişkin Öğütler

16 Kutsallara yapılacak para yar-
dımına gelince: Galatya kilise-
lerine* ne buyurduysam, siz de öyle
yapın. 2 Haftanın ilk günü* herkes ka-
zancına göre bir miktar para ayırıp bi-
riktirsin. Öyle ki, yanınıza geldiğimde
para toplamaya gerek kalmasın. 3 Ora-
ya vardığımda, bağışlarınızı götürmek
üzere uygun gördüğünüz kişileri tanı-
tıcı mektuplarla Yeruşalim'e* gönde-
receğim. 4 Benim de gitmeme değerse,
onları yanıma alıp gideceğim.

Pavlus'un Kişisel Dilekleri

5 Makedonya'dan geçtikten sonra
yanınıza geleceğim. Çünkü Makedon-
ya'dan geçmek niyetindeyim. 6 Belki
bir süre yanınızda kalırım, hatta kışı
da sizinle geçirebilirim. Öyle ki, son-
ra nereye gidecek olsam, bana yardım
edebilesiniz. 7 Sizi öyle kısaca görüp
geçmek istemiyorum. Rab'bin izniy-
le uzunca bir süre yanınızda kalma-
yı umut ediyorum. 8 Ama Pentikost
Günü'ne dek Efes'te kalacağım. 9 Çün-
kü büyük ve etkili işler yapmam için
burada bana bir kapı açıldı. Ne var ki,
bana karşı çıkanlar çoktur.
10 Timoteos yanınıza gelirse, bir
şeyden korkmamasına dikkat edin.
Çünkü o da benim gibi Rab'bin işi-
ni yapıyor. 11 Kimse onu hor görme-
sin. Yanıma gelmesi için onu esenlik-
le uğurlayın. Kardeşlerle birlikte onun
da gelmesini bekliyorum.
12 Kardeşimiz Apollos'a gelince, kar-
deşlerle birlikte size gelmesi için ona
çok ricada bulundum, ama şimdilik
gelmeye hiç de istekli değil. Fırsat bu-
lunca gelecek.
13 Uyanık kalın, imanda dimdik du-
run, mert ve güçlü olun. 14 Her şeyi
sevgiyle yapın.
15-16 Ahaya'da ilk iman eden ve ken-
dilerini kutsalların hizmetine adayan
İstefanas'ın ev halkını bilirsiniz. Kar-
deşler, size yalvarırım, bu gibilere ve
onlarla birlikte çalışıp emek verenle-
rin hepsine bağımlı olun. 17 İstefanas,
Fortunatus ve Ahaykos'un gelişine se-
vindim. Yokluğunuzu bana unuttur-
dular. 18 Sizin ruhunuzu da benim ru-
humu da ferahlattılar. Böylelerinin
değerini bilin.

Son Selamlar

19 Asya İli'ndeki* kiliseler* size se-
lam eder. Akvila ve Priska, evlerinde
buluşan toplulukla* birlikte Rab'de si-
ze çok selam ederler. 20 Buradaki bü-
tün kardeşlerin size selamı var. Birbi-
rinizi kutsal öpüşle selamlayın.
21 Ben Pavlus, bu selamı kendi elim-
le yazıyorum. 22 Rab'bi sevmeyene la-
net olsun. Maranata[m]! 23 Rab İsa'nın
lütfu sizinle birlikte olsun. 24 Hepinize
Mesih İsa'da sevgiler! Amin.

m *16:22* "Maranata": "Efendimiz, gel!" anlamına gelen Aramice* bir söz. İsa Mesih'in tekrar gelişi için edilen dualarda kullanılır.

16:1 Rom.15:25-26 **16:5** Elç.19:21 **16:8** Lev.23:15-21; Yas.16:9-11 **16:8-9** Elç.19:8-10 **16:10** 1Ko.4:17 **16:15** 1Ko.1:16 **16:19** Elç.18:2-3

Pavlus'tan KORİNTLİLER'E İKİNCİ MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Pavlus'un Korintliler'e yazdığı birinci mektuptan sonra neler olup bittiğini ayrıntılarıyla bilmiyoruz. Yalnızca ikinci mektuba bakarak durumu anlamaya çalışıyoruz. Pavlus, Korintliler'e yazdığı ilk mektupta onları bazı günahlarından ötürü azarlamıştı (1. Korintliler'e Giriş bölümüne bkz.). Ama sonuç alamayınca onları doğru yola döndürmek için ikinci ziyarette bulunuyor (2:1; 13:1-2). Umduğu sonucu vermeyen bu ziyareti «keder dolu» bir ziyaret diye niteliyor. Üçüncü bir ziyaret tasarlar; ama aynı durumla karşılaşmamak için bundan vazgeçer (1:15-2:3). Sonunda «büyük bir sıkıntı ve yürek acısıyla» başka bir mektup yazar (2:4), Titus'un eliyle Korint'e gönderir. Korintliler mektubu alınca tövbe ederler. Titus bu haberle döner ve Pavlus'u sevince boğar (7:5-16).*

Pavlus ve Timoteos bu arada Asya İli'nde (bugünkü Ege Bölgesi) büyük sıkıntılardan geçmekteler. O kadar ki, yaşama umutlarını bile yitirirler (1:8-11). Pavlus buradan Troas'a geçer; ama Korintliler'in mektubu nasıl karşıladıklarına ilişkin haberleri getirecek olan Titus'u bulamayınca huzur içinde çalışamaz, Makedonya'ya gider (2:12-13). Burada da sıkıntılar peşini bırakmaz (7:5). Bu mektubu buradan, Titus'un getirdiği sevindirici haberleri aldıktan sonra, büyük olasılıkla İ.S. 56-57 yıllarında yazar.

Mektubun İçeriği: *Korintliler tövbe ettikleri halde her şey pek de yolunda görünmüyor. Kimi Yahudi din adamları, ya da Pavlus'un deyimiyle «sözüm ona üstün elçiler» (11:5) Korintliler'e gelerek «farklı bir müjde» yaymaya çalışırlar (11:4-5). Pavlus bu adamları, Korintliler'i köleleştirmek isteyen «sahte elçiler, düzenbaz işçiler» diye niteler ve şiddetle eleştirir (11:13)[1]. Öte yandan Korintliler'in hâlâ kendisini ve yazdıklarını daha içtenlikle benimsemelerini bekler[2].*

Pavlus, biraz da bu din adamlarının kendisine saldırmasından ötürü mektupta kendinden epey söz eder. Amacının ve görevinin Korintlilerce anlaşılmasını ister (1:12-14). Bunun için görevini açıklamakta[3] ve Korintliler'e nasıl davrandığını[4] anlatmaktadır. Kendi yaşayışını, «sözüm ona üstün elçilerin» faaliyetleriyle karşılaştırır[5]. Pavlus'un bu denli gayretli olmasının nedenlerini kavramak, ruhsal önderlerin çağlar boyunca görevlerini yerine getirmelerine büyük ölçüde yardım etmiştir.

Pavlus, 8 ve 9. bölümlerde Yeruşalim'deki yoksullara yapılacak bağışlardan söz ederek Korintliler'i, vaat ettikleri bağışları toplamaya çağırır (Rom.15:26). Titus'la birlikte iki kardeş bunun hazırlığı için Korint'e gider (8:16-24).

Ana Hatlar:

1:1-7:16	*Pavlus'un görevi*
8:1-9:15	*Yahudiye'deki inanlılar için bağış toplanması*
10:1-12:18	*Pavlus ve sahte elçiler*
12:19-13:14	*Son uyarılar*

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1368*

1 Tanrı'nın isteğiyle Mesih İsa'nın
elçisi atanan ben Pavlus ve karde-
şimiz Timoteos'tan Ahaya'nın her ya-
nındaki bütün kutsallara ve Tanrı'nın
Korint'teki kilisesine* selam!
2 Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Me-
sih'ten sizlere lütuf ve esenlik olsun.

Teselli Kaynağı Tanrı

3 Her türlü tesellinin kaynağı olan
Tanrı'ya, merhametli Baba'ya, Rabbi-
miz İsa Mesih'in Tanrısı ve Babası'na
övgüler olsun! 4 Kendisinden aldığı-
mız teselliyle her türlü sıkıntıda olan-
ları teselli edebilmemiz için bizi bü-
tün sıkıntılarımızda teselli ediyor.
5 Çünkü Mesih'in acılarını nasıl bü-
yük ölçüde çekiyorsak, Mesih saye-
sinde büyük teselli de buluyoruz. 6 Sı-
kıntı çekiyorsak, bu sizin teselliniz ve
kurtuluşunuz içindir. Teselli buluyor-
sak bu, bizim çektiğimiz acıların ay-
nısına dayanmanızda etkin olan bir
teselli bulmanız içindir. 7 Size ilişkin
umudumuz sarsılmaz. Çünkü acıları-
mıza olduğu gibi, tesellimize de ortak
olduğunuzu biliyoruz.
8 Kardeşlerim, Asya İli'nde* çektiği-
miz sıkıntılardan habersiz kalmanızı
istemiyoruz. Dayanabileceğimizden
çok ağır bir yük altındaydık. Öyle ki,
yaşamaktan bile umudumuzu kesmiş-
tik. 9 Ölüme mahkûm olduğumuzu içi-
mizde hissettik. Ama bu, kendimize
değil, ölüleri dirilten Tanrı'ya güven-
memiz için oldu. 10-11 Tanrı bizi böy-
lesine büyük bir ölüm tehlikesinden
kurtardı; daha da kurtaracaktır. Umu-
dumuzu O'na bağladık. Siz de duala-
rınızla bize yardım ettikçe, bizi yine
kurtaracaktır. Öyle ki, birçok kişinin
dualarıyla bize sağlanan lütuftan ötü-
rü birçoklarının ağzından bizim için
şükranlar sunulsun.
12 Dünyaya ve özellikle size, insan
bilgeliğiyle değil, Tanrı'nın lütfuyla,
Tanrı'dan gelen saflık ve içtenlikle
davrandığımıza vicdanımız tanıktır.
Ve biz bununla övünüyoruz. 13-14 Oku-
yup anlayabileceğinizden başka bir
şey yazmıyoruz. Bizi bir ölçüde an-
ladığınız gibi, tümüyle anlayacağını-
zı umarım. Rabbimiz İsa'nın gününde
bizim övüncümüz siz olacağınız gibi,
sizin övüncünüz de biz olalım.

Pavlus'un Geciken Ziyareti

15-16 Bu güvenle, sizleri iki kez se-
vindirmek için önce size uğramak,
sonra Makedonya'ya geçmek, Make-
donya'dan yine size geri gelerek ta-
rafınızdan Yahudiye'ye uğurlanmak
niyetindeydim. 17 Bunu isterken aca-
ba kararsız mıydım? Ya da isteklerim
benlikten mi doğuyor ki, önce "Evet,
evet", sonra "Hayır, hayır" diyeyim?
18 Tanrı'nın güvenilirliği hakkı için
diyorum ki, size ilettiğimiz söz hem
"evet" hem "hayır" değildir. 19 Silva-
nus ve Timoteos'la birlikte size tanıt-
tığımız Tanrı'nın Oğlu İsa Mesih hem
"evet" hem "hayır" değildi. O'nda yal-
nız "evet" vardır. 20 Çünkü Tanrı'nın
bütün vaatleri Mesih'te "evet" tir. Bu
nedenle Tanrı'nın yüceliği için Me-
sih aracılığıyla Tanrı'ya "Amin" deriz.
21 Bizi sizinle birlikte Mesih'te pekişti-
ren ve meshetmiş* olan Tanrı'dır. 22 O
bizi mühürledi, güvence olarak da yü-
reklerimize Kutsal Ruh'u yerleştirdi.
23 Tanrı'yı tanık tutarım ki, Korint'e
dönmeyişimin nedeni sizi esirgemek-
ti. 24 İmanınıza egemen olmak istemi-
yoruz, sevinmeniz için sizinle birlik-
te çalışıyoruz. Çünkü imanda dimdik
duruyorsunuz.

2 Size tekrar keder dolu bir ziyaret
yapmamaya karar verdim. 2 Çün-
kü sizi kederlendirirsem, keder verdi-
ğim sizlerden başka beni kim sevindi-
recek? 3 Bunu yazdım ki, geldiğimde

1:1 Elç.18:1 **1:8** 1Ko.15:32 **1:15-16** Elç.19:21 **1:19** Elç.18:5

beni sevindirmesi gerekenler beni ke-
derlendirmesin. Sevincimin hepinizin
sevinci olduğuna ilişkin hepinize gü-
venim var. [4]Kederlenesiniz diye de-
ğil, size beslediğim derin sevgiyi an-
layasınız diye büyük bir sıkıntı ve
yürek acısıyla gözyaşları içinde size
yazdım.

Suçluyu Bağışlamak

[5]Eğer biri bir başkasını kederlendir-
diyse, beni değil –abartmadan söyle-
yeyim– bir dereceye kadar hepinizi
kederlendirmiş olur. [6]Böyle birine
çoğunluğun verdiği bu ceza yeterli-
dir. [7]Aşırı kedere boğulmasın diye o
kişiyi daha fazla cezalandırmayıp ba-
ğışlamalı ve teselli etmelisiniz. [8]Bu-
nun için ona duyduğunuz sevgiyi ye-
nilemenizi rica ederim. [9]Sizi sınamak
ve her durumda söz dinleyenler olup
olmadığınızı anlamak için yazdım si-
ze. [10]Kimi bağışlarsanız, ben de onu
bağışlarım. Eğer bir şeyi bağışladım-
sa, bunu sizin için Mesih'in önünde
bağışladım. [11]Öyle ki, Şeytan'ın oyu-
nuna gelmeyelim. Çünkü onun düzen-
lerini bilmez değiliz.

Yeni Antlaşmanın Elçileri

[12-13]Mesih'in Müjdesi'ni yaymak
amacıyla Troas'a geldiğimde Rab'bin
işi için bana bir kapı açıldığı halde,
kardeşim Titus'u orada bulamadığım
için iç huzurum yoktu. Bu nedenle
oradakilere veda ederek Makedon-
ya'ya gittim.

[14]Bizi her zaman Mesih'in zafer ala-
yında yürüten, O'nu tanımanın güzel
kokusunu aracılığımızla her yerde ya-
yan Tanrı'ya şükürler olsun! [15]Çün-
kü biz hem kurtulanlar hem de mah-
volanlar arasında Tanrı için Mesih'in
güzel kokusuyuz. [16]Mahvolanlar için
ölüme götüren ölüm kokusu, kurtu-
lanlar içinse yaşama götüren yaşam
kokusuyuz. Böylesi bir işe kim yeter-
lidir? [17]Birçokları gibi, Tanrı'nın sözü-
nü ticaret aracı yapanlar değiliz. Tanrı
tarafından gönderilen ve Mesih'e ait
olan kişiler olarak Tanrı'nın önünde
içtenlikle konuşuyoruz.

3 Kendimizi yine tavsiye etmeye mi
başlıyoruz? Yoksa bazıları gibi si-
ze ya da sizden tavsiye mektuplarına
ihtiyacımız mı var? [2]Bütün insanlarca
bilinen ve okunan, yüreklerimize ya-
zılmış mektubumuz sizsiniz. [3]Hizme-
timizin sonucu olup mürekkeple değil,
yaşayan Tanrı'nın Ruhu'yla, taş levha-
lara değil, insan yüreğinin levhalarına
yazılmış Mesih'in mektubu olduğu-
nuz açıktır. [4]Mesih sayesinde Tanrı'ya
böyle bir güvenimiz vardır. [5]Herhan-
gi bir şeyi kendi başarımız olarak say-
maya yeterliyiz demek istemiyorum;
bizi yeterli kılan Tanrı'dır. [6]O bizi ya-
zılı yasaya[a] değil, Ruh'a dayalı yeni
bir antlaşmanın hizmetkârları olmaya
yeterli kıldı. Yazılı yasa öldürür, Ruh
ise yaşatır.

Yeni Antlaşmanın Yüceliği

[7-8]Ölümle sonuçlanan hizmet, ya-
ni taş üzerine harf harf kazılan yasa
yücelik içinde geldiyse –öyle ki, İsra-
iloğulları geçici olan parlaklığından
ötürü Musa'nın yüzüne bakamadılar–
Ruh'a dayalı hizmetin yücelik içinde
olacağı daha kesin değil mi? [9]İnsanı
suçlu çıkaran hizmetin yüceliği varsa,
aklanmayı sağlayan hizmetin yüceli-
ği çok daha aşkındır. [10]Çünkü eskiden
yüceltilmiş olanın, şimdi yücelikte aş-
kın olana göre yüceliği yoktur. [11]Geçi-
ci olan, yücelik içinde geldiyse, kalıcı
olanın yüceliği çok daha büyüktür.

[12]Böyle bir umuda sahip olduğu-
muz için büyük cesaretle konuşabili-

a *3:6* "Yazılı yasa": Grekçe "Harf". **2:12-13** Elç.20:1
3:3 Çık.24:12; Yer.31:33; Hez.11:19-20; 36:26 **3:6** Yer.31:31 **3:7-8** Çık.34:29-30

riz. 13Yüzündeki parlaklığın giderek
söndüğünü İsrailoğulları görmesin
diye yüzünü peçeyle örten Musa gibi
değiliz. 14İsrailoğulları'nın zihinleri
körelmişti. Bugün bile Eski Antlaş-
ma okunurken zihinleri aynı peçeyle
örtülü kalıyor. Çünkü bu peçe ancak
Mesih aracılığıyla kalkar. 15Ne var ki,
bugün bile Musa'nın yazıları okun-
duğunda yüreklerini bir peçe örtü-
yor. 16Oysa ne zaman biri Rab'be dö-
nerse, o peçe kaldırılır. 17Rab Ruh'tur,
Rab'bin Ruhu neredeyse orada özgür-
lük vardır. 18Ve biz hepimiz peçesiz
yüzle Rab'bin yüceliğini görerek[b] yü-
celik üstüne yücelikle O'na benzer ol-
mak üzere değiştiriliyoruz. Bu da Ruh
olan Rab sayesinde oluyor.

Cesaretimizi Yitirmeyiz

4 Bu hizmeti Tanrı'nın merhame-
tiyle üstlendiğimiz için cesareti-
mizi yitirmeyiz. 2Utanç verici gizli
yolları reddettik. Hileye başvurma-
yız, Tanrı'nın sözünü de çarpıtmayız.
Gerçeği ortaya koyarak kendimizi
Tanrı'nın önünde her insanın vicda-
nına tavsiye ederiz. 3Yaydığımız Müj-
de örtülüyse de, mahvolanlar için ör-
tülüdür. 4Tanrı'nın görünümü olan
Mesih'in yüceliğiyle ilgili Müjde'nin
ışığı imansızların üzerine doğmasın
diye, bu çağın ilahı[c] onların zihinleri-
ni kör etmiştir. 5Biz kendimizi ilan et-
miyoruz; ama Mesih İsa'yı Rab, ken-
dimizi de İsa uğruna kullarınız ilan
ediyoruz. 6Çünkü, "Işık karanlıktan
parlayacak" diyen Tanrı, İsa Mesih'in
yüzünde parlayan kendi yüceliğini ta-
nımamızdan doğan ışığı bize vermek
için yüreklerimizi aydınlattı.
7Üstün gücün bizden değil, Tanrı'dan
kaynaklandığı bilinsin diye bu hazine-
ye toprak kaplar içinde sahibiz. 8Her
yönden sıkıştırılmışız, ama ezilmiş de-
ğiliz. Şaşırmışız, ama çaresiz değiliz.
9Kovalanıyoruz, ama terk edilmiş de-
ğiliz. Yere yıkılmışız, ama yok olmuş
değiliz. 10İsa'nın yaşamı bedenimizde
açıkça görülsün diye İsa'nın ölümünü
her an bedenimizde taşıyoruz. 11Çün-
kü İsa'nın yaşamı ölümlü bedenimiz-
de açıkça görülsün diye, biz yaşayanlar
İsa uğruna sürekli olarak ölüme teslim
ediliyoruz. 12Böylece ölüm bizde, ya-
şamsa sizde etkin olmaktadır.
13"İman ettim, bu nedenle konuş-
tum" diye yazılmıştır. Aynı iman ru-
huna sahip olarak biz de iman ediyor
ve bu nedenle konuşuyoruz. 14Çünkü
Rab İsa'yı dirilten Tanrı'nın, bizi de
İsa'yla diriltip sizinle birlikte kendi
önüne çıkaracağını biliyoruz. 15Bü-
tün bunlar sizin yararınızadır. Böyle-
likle Tanrı'nın lütfu çoğalıp daha çok
insana ulaştıkça, Tanrı'nın yüceliği
için şükran da artsın.
16Bu nedenle cesaretimizi yitirme-
yiz. Her ne kadar dış varlığımız ha-
rap oluyorsa da, iç varlığımız günden
güne yenileniyor. 17Çünkü geçici, ha-
fif sıkıntılarımız bize, ağırlıkta hiçbir
şeyle karşılaştırılamayacak kadar bü-
yük, sonsuz bir yücelik kazandırmak-
tadır. 18Gözlerimizi görünen şeylere
değil, görünmeyenlere çeviriyoruz.
Çünkü görünenler geçicidir, görün-
meyenlerse sonsuza dek kalıcıdır.

Göksel Konutumuz

5 Biliyoruz ki, barındığımız bu
dünyasal çadır[ç] yıkılırsa, gökler-
de Tanrı'nın bize sağladığı bir konut
–elle yapılmamış, sonsuza dek kalacak
bir evimiz– vardır. 2Şimdiyse göksel
evimizi giyinmeyi özleyerek inliyo-
ruz. 3Onu giyinirsek çıplak kalmayız.
4Dünyasal çadırda yaşayan bizler ağır
bir yük altında inliyoruz. Asıl istedi-
ğimiz soyunmak değil, giyinmektir.

b *3:18* "Görerek" ya da "Yansıtarak". **c** *4:4* "Bu çağın ilahı": Şeytan. **ç** *5:1* "Çadır": Beden.
3:13 Çık.34:33 **4:6** Yar.1:3 **4:13** Mez.116:10

Öyle ki, ölümlü olan, yaşam tarafın-
dan yutulsun. 5 Bizleri tam bu amaç
için hazırlamış ve güvence olarak bi-
ze Ruh'u vermiş olan Tanrı'dır.
6 Bu nedenle her zaman cesaretimiz
vardır. Şunu biliyoruz ki, bu bedende
yaşadıkça Rab'den uzaktayız. 7 Gözle
görülene değil, imana dayanarak ya-
şarız. 8 Cesaretimiz vardır diyorum
ve bedenden uzakta, Rab'bin yanın-
da olmayı yeğleriz. 9 Bunun için, is-
ter bedende yaşayalım ister bedenden
uzak olalım, amacımız Rab'bi hoşnut
etmektir. 10 Çünkü bedende yaşar-
ken gerek iyi gerek kötü, yaptıkları-
mızın karşılığını almak için hepimiz
Mesih'in yargı kürsüsü önüne çıkmak
zorundayız.

Barıştırma Görevi

11 Rab'den korkmanın ne demek ol-
duğunu bildiğimizden insanları ikna
etmeye çalışıyoruz. Ne olduğumuzu
Tanrı biliyor; umarım siz de vicdanı-
nızda biliyorsunuz. 12 Kendimizi yi-
ne size tavsiye etmeye çalışmıyoruz.
Ama yürekle değil, dış görünüşle övü-
nenleri yanıtlayabilmeniz için bizimle
övünmenize fırsat veriyoruz. 13 Eğer
kendimizde değilsek, bu Tanrı içindir.
Aklımız başımızdaysa, bu sizin için-
dir. 14 Bizi zorlayan, Mesih'in sevgisi-
dir. Yargımız şu: Biri herkes için öldü;
öyleyse hepsi öldü. 15 Evet, Mesih her-
kes için öldü. Öyle ki, yaşayanlar artık
kendileri için değil, kendileri uğruna
ölüp dirilen Mesih için yaşasınlar.
16 Bu nedenle, biz artık kimseyi insan
ölçülerine göre tanımayız. Mesih'i bu
ölçülere göre tanıdıksa da, artık öyle
tanımıyoruz. 17 Bir kimse Mesih'teyse,
yeni yaratıktır; eski şeyler geçmiş, her
şey yeni olmuştur. 18 Bunların hep-
si Tanrı'dandır. Tanrı, Mesih aracılı-
ğıyla bizi kendisiyle barıştırdı ve bize
barıştırma görevini verdi. 19 Şöyle ki
Tanrı, insanların suçlarını saymayarak
dünyayı Mesih'te kendisiyle barıştırdı
ve barıştırma sözünü bize emanet etti.
20 Böylece, Tanrı aracılığımızla çağrı-
da bulunuyormuş gibi Mesih'in adına
elçilik ediyor, O'nun adına yalvarıyo-
ruz: Tanrı'yla barışın. 21 Tanrı, günahı
bilmeyen Mesih'i bizim için günah su-
nusu[d] yaptı. Öyle ki, Mesih sayesinde
Tanrı'nın doğruluğu olalım.

6 Tanrı'yla birlikte çalışan bizler,
O'nun lütfunu boş yere kabul et-
memenizi ayrıca rica ediyoruz. 2 Çün-
kü Tanrı diyor ki,

"Uygun zamanda seni duydum,
Kurtuluş günü sana yardım ettim."

Uygun zaman işte şimdidir, kurtuluş
günü işte şimdidir.

Pavlus'un Çektiği Sıkıntılar

3 Hizmetimizin kötülenmemesi için
hiçbir konuda hiç kimsenin sürçmesi-
ne neden olmadık. 4-8 Tersine Tanrı'nın
hizmetkârları olarak olağanüstü da-
yanmada, sıkıntı, güçlük ve elemlerde,
dayak, hapis, karışıklık, emek, uyku-
suzluk ve açlıkta; pak yaşayışta, bilgi,
sabır, iyilik, Kutsal Ruh ve içten sev-
gide; gerçeğin ilanında ve Tanrı'nın
gücünde; sağ ve sol ellerimizde doğ-
ruluğun silahlarıyla, yücelikte ve onur-
suzlukta, iyi ünde ve kötü ünde, kendi-
mizi her durumda örnek gösteriyoruz.
Aldatanlar sayılıyorsak da dürüst ki-
şileriz. 9 Tanınmıyor gibiyiz, ama iyi
tanınıyoruz. Ölümün ağzındayız, ama
işte yaşıyoruz. Dövülüyorsak bile öl-
dürülmüş değiliz. 10 Kederliyiz ama her
zaman seviniyoruz. Yoksuluz ama bir-
çoklarını zengin ediyoruz. Hiçbir şeyi-
miz yok ama her şeye sahibiz.

d *5:21* "Günah sunusu" ya da "Günah".
5:10 Rom.14:10 **6:2** Yşa.49:8 **6:4-8** Elç.16:23

[11]Ey Korintliler, sizinle açıkça ko-
nuştuk, size yüreğimizi açtık. [12]Siz-
den sevgimizi esirgemedik, ama siz
bizden sevginizi esirgediniz. [13]Bize
aynı karşılığı verebilmek için –çocuk-
larıma söyler gibi söylüyorum– siz de
yüreğinizi açın.

Tanrı'nın Tapınağıyız

[14]İmansızlarla aynı boyunduruğa
girmeyin. Çünkü doğrulukla fesadın
ne ortaklığı, ışıkla karanlığın ne pay-
daşlığı olabilir? [15]Mesih'le Beliyal[e]
uyum içinde olabilir mi? İman edenle
iman etmeyenin ortak yanı olabilir mi?
[16]Tanrı'nın tapınağıyla putlar uyuşabi-
lir mi? Çünkü biz yaşayan Tanrı'nın ta-
pınağıyız. Nitekim Tanrı şöyle diyor:

"Aralarında yaşayacak,
Aralarında yürüyeceğim.
Onların Tanrısı olacağım,
Onlar da benim halkım olacak."

[17]Bu nedenle, "İmansızların arasından
çıkıp ayrılın" diyor Rab.

"Murdara* dokunmayın,
Ben de sizi kabul edeceğim."

[18]Her Şeye Gücü Yeten Rab diyor ki,

"Size Baba olacağım,
Siz de oğullarım, kızlarım
olacaksınız."

7 Sevgili kardeşler, bu vaatlere sa-
hip olduğumuza göre, bedeni ve
ruhu lekeleyen her şeyden kendimizi
arındıralım; Tanrı korkusuyla kutsal-
lıkta yetkinleşelim.

Pavlus'un Sevinci

[2]Yüreklerinizde bize yer verin. Kim-
seye haksızlık etmedik, kimseyi yol-
dan saptırmadık, kimseyi sömürmedik.
[3]Bunu sizi yargılamak için söylemi-
yorum. Daha önce de söylediğim gi-
bi, yüreğimizde öyle bir yeriniz var ki,
sizinle ölürüz de yaşarız da. [4]Size çok
güveniyor, sizinle çok övünüyorum.
Teselliyle doluyum. Bütün sıkıntılar
arasında sevincim sonsuzdur.

[5]Makedonya'ya geldiğimizde de hiç
rahat yüzü görmedik. Her bakımdan
sıkıntı çekiyorduk. Dışarıda kavgalar,
yüreğimizde korkular vardı. [6-7]Ama
yüreği ezik olanları teselli eden Tan-
rı, Titus'un yanımıza gelişiyle –yalnız
gelişiyle değil, sizden aldığı teselliyle
de– bizi teselli etti. Titus beni özledi-
ğinizi, benim için üzülüp gayret etti-
ğinizi bize anlatınca sevincim bir kat
daha arttı. [8-9]Mektubumla size acı ver-
diysem bile pişman değilim. Aslında
pişman olmuştum –kısa bir süre için
de olsa, o mektubun size acı verdiğini
görüyorum– ama şimdi seviniyorum;
acı duymanıza değil, bu acınızın si-
zi tövbeye yöneltmesine seviniyorum.
Tanrı'nın isteğine uygun olarak acı
çektiniz. Böylece hiçbir şekilde bizden
zarar görmediniz. [10]Tanrı'nın isteğiyle
çekilen acı, kişiyi kurtuluşla sonuçla-
nan ve pişmanlık doğurmayan tövbe-
ye götürür. Dünyanın acılarıysa ölüm
getirir. [11]Bakın bu acılar, Tanrı'nın is-
teğiyle çektiğiniz bu acılar sizde ne bü-
yük ciddiyet, paklanmak için ne büyük
istek yarattı! Sizde ne büyük öfke, kor-
ku, özlem, gayret ve suçluyu cezalan-
dırma arzusu uyandırdı! Bu konuda her
bakımdan masum olduğunuzu kanıtla-
dınız. [12]Size o mektubu yazdımsa da,
haksızlık edeni ya da haksızlık göre-
ni düşünerek yazmadım; bize ne den-
li adanmış olduğunuzu Tanrı önünde
açıkça görmenizi istiyordum.

[13]Bütün bunlarla teselli buluyoruz.
Tesellimize ek olarak Titus'un sevin-
ci bizi daha da çok sevindirdi. Çünkü
hepiniz onun yüreğini ferahlattınız.

e *6:15* "Beliyal": Şeytan'ın adlarından biri. **6:16** Lev.26:12; Hez.37:27; 1Ko.3:16; 6:19; Va.21:3
6:17 Yşa.52:11 **6:18** 2Sa.7:14; 1Ta.17:13; Yşa.43:5-7; Yer.31:9 **7:5** 2Ko.2:12-13

[14]Sizleri ona övdüm, beni utandırma-
dınız. Size söylediğimiz her şey nasıl
doğru idiyse, sizi Titus'a övmemiz de
öylece doğru çıktı. [15]Hepinizin nasıl
söz dinlediğini, kendisini nasıl saygı
ve korkuyla kabul ettiğinizi anımsa-
dıkça size olan sevgisi daha da artı-
yor. [16]Size her bakımdan güvenebil-
diğim için seviniyorum.

Cömertlik Örneği

8 [1-2]Kardeşler, sizlere Tanrı'nın Ma-
kedonya'daki kiliselerine* sağ-
ladığı lütuftan söz etmek istiyoruz:
Büyük sıkıntılarla denendiklerinde,
coşkun sevinçleri ve aşırı yoksulluk-
ları tam bir cömertliğe dönüştü. [3]El-
lerinden geldiği kadarını, hatta daha
fazlasını kendi istekleriyle verdikleri-
ne tanıklık ederim. [4]Kutsallara yapı-
lan yardıma katkıda bulunma ayrıca-
lığının kendilerine verilmesi için bize
yalvarıp yakardılar. [5]Umduğumuzdan
da öte, kendilerini önce Rab'be, sonra
Tanrı'nın isteğiyle bize adadılar. [6]Bu
nedenle, aranızda daha önce başla-
dığı bu hayırlı işi tamamlaması için
Titus'u isteklendirdik. [7]İmanda, söz
söylemekte, bilgide, her tür gayrette,
bize beslediğiniz sevgide, her şeyde
üstün olduğunuz gibi, bu hayırlı işte
de üstün olmaya bakın.

[8]Bunu buyruk olarak söylemiyorum,
yalnızca sevginizin içtenliğini ötekile-
rin gayretiyle karşılaştırarak sınamak
istiyorum. [9]Rabbimiz İsa Mesih'in lüt-
funu bilirsiniz. O'nun yoksulluğuyla
siz zengin olasınız diye, zengin oldu-
ğu halde sizin uğrunuza yoksul oldu.
[10]Bu konuda size yararlı olanı salık ve-
riyorum. Geçen yıl bağış toplamaya
ilk girişen, hatta buna ilk heveslenen
siz oldunuz. [11]Şimdi bu işi tamamla-
yın; bunu candan arzuladığınız gibi,
elinizden geldiğince tamamlamaya
bakın. [12]Çünkü istek varsa, insanın
elinde olmayana göre değil, elindeki-
ne göre yardımda bulunması uygun-
dur. [13-15]Amacımız sizi sıkıntıya so-
kup başkalarını rahatlatmak değildir.
Ama eşitlik olsun diye, şimdi elinizde-
ki fazlalık onların eksiğini tamamladı-
ğı gibi, başka zaman onların elindeki
fazlalık sizin eksiğinizi tamamlasın.
Öyle ki, "Çok toplayanın fazlası, az
toplayanın da eksiği yoktu" diye ya-
zılmış olduğu gibi, eşitlik olsun.

Titus Korint'e Gönderiliyor

[16]Titus'un yüreğinde sizin için ay-
nı ilgiyi uyandıran Tanrı'ya şükürler
olsun! [17]Çünkü Titus yalnız ricamızı
kabul etmekle kalmadı, size derin il-
gi duyduğu için kendi isteğiyle yanı-
nıza geliyor. [18]Müjde'yi yayma çabala-
rından ötürü bütün kiliselerce* övülen
bir kardeşi de onunla birlikte gönderi-
yoruz. [19]Üstelik bu kardeş, Rab'bi yü-
celtmek ve yardıma hazır olduğumuzu
göstermek için yürüttüğümüz bu ha-
yırlı hizmette yol arkadaşımız olmak
üzere kiliseler tarafından seçildi. [20]Bu
büyük bağışla ilgili hizmetimizde kim-
senin eleştirisine hedef olmamaya özen
gösteriyoruz. [21]Çünkü yalnız Rab'bin
gözünde değil, insanların gözünde de
doğru olanı yapmaya dikkat ediyoruz.
[22]Birçok konuda defalarca deneyip
gayretli bulduğumuz, şimdi size duy-
duğu büyük güvenle çok daha gayretli
olan kardeşimizi de bu iki kişiyle bir-
likte gönderiyoruz. [23]Titus'a gelince, o
benim paydaşım ve aranızdaki emek-
taşımdır. Öbür kardeşlerimizse kili-
selerin elçileri, Mesih'in kıvancıdırlar.
[24]Bunun için onlara sevginizi kanıtla-
yın, kiliselerin önünde sizinle övün-
memizin nedenini gösterin.

Yoksullara Yardım

9 Kutsallara yapılacak bu yardımla
ilgili olarak size yazmama gerek

8:1-4 Rom.15:26 **8:13-15** Çık.16:18 **8:21** Özd.3:4

yok. 2Çünkü yardıma hazır olduğu-
nuzu biliyorum. Ahaya'daki sizlerin
geçen yıldan beri hazırlıklı olduğu-
nu söyleyerek Makedonyalılar karşı-
sında sizinle övünmekteyim. Gayre-
tiniz onların çoğunu harekete geçirdi.
3Bu konuda sizinle övünmemiz bo-
şa çıkmasın; dediğim gibi, hazırlıklı
olasınız diye kardeşleri yanınıza gön-
deriyorum. 4Öyle ki, bazı Makedon-
yalılar benimle birlikte gelir ve sizi
hazırlıksız bulurlarsa, sizler bir yana,
bizler duyduğumuz güvenden ötürü
utanmayalım. 5Bu nedenle önce ya-
nınıza gelmeleri ve cömertçe vermeyi
vaat ettiğiniz armağanları hazırlama-
ları için kardeşlere ricada bulunmayı
gerekli gördüm. Öyle ki, armağanınız
cimrilik değil, cömertlik örneği ola-
rak hazır olsun.
6Şunu unutmayın: Az eken az biçer,
çok eken çok biçer. 7Herkes yüreğinde
niyet ettiği gibi versin; isteksizce ya
da zorlanmış gibi değil. Çünkü Tan-
rı sevinçle vereni sever. 8Her zaman,
her yönden, her şeye yeterli ölçüde sa-
hip olarak her iyi işe cömertçe katkı-
da bulunabilmeniz için, Tanrı her ni-
meti size bol bol sağlayacak güçtedir.
9Nitekim şöyle yazılmıştır:

"Armağanlar dağıttı, yoksullara
verdi;
Doğruluğu sonsuza dek kalıcıdır."

10Ekinciye tohum ve yiyecek ekmek
sağlayan Tanrı, sizin de ekeceğinizi
sağlayıp çoğaltacak, doğruluğunuzun
ürünlerini artıracaktır. 11Her durum-
da cömert olmanız için her bakım-
dan zenginleştiriliyorsunuz. Cömert-
liğiniz bizim aracılığımızla Tanrı'ya
şükran nedeni oluyor. 12Yaptığınız bu
hizmet yalnız kutsalların eksiklerini
gidermekle kalmıyor, birçoklarının
Tanrı'ya şükretmesiyle de zenginleşi-
yor. 13Onlar, içtenliğinizi kanıtlayan
bu hizmetten ötürü, açıkça benim-
sediğiniz Mesih Müjdesi'ne uyarak
kendileriyle ve herkesle malınızı cö-
mertçe paylaştığınız için Tanrı'yı yü-
celtiyorlar. 14Tanrı'nın size bağışladığı
olağanüstü lütuftan dolayı sizler için
dua ediyor, sizi özlüyorlar.
15Sözle anlatılamayan armağanı
için Tanrı'ya şükürler olsun!

Pavlus'un Savunması

10 1-2Sizinle birlikteyken ürkek,
ama aranızda değilken yiğit
kesilen ben Pavlus, Mesih'teki alçak-
gönüllülük ve yumuşaklıkla size rica
ediyor, yalvarıyorum: Yanınıza geldi-
ğim zaman, bizi olağan insanlar gibi
yaşayanlardan sayan bazılarına karşı
güvenle takınmak niyetinde olduğum
tavrı aynı cesaretle size karşı takın-
maya zorlamayın beni. 3Olağan insan-
lar gibi yaşıyorsak da, insansal güce
dayanarak savaşmıyoruz. 4Çünkü sa-
vaşımızın silahları insansal silahlar
değil, kaleleri yıkan tanrısal güce sa-
hip silahlardır. 5Safsataları, Tanrı bil-
gisine karşı diklenen her engeli yıkı-
yor, her düşünceyi tutsak edip Mesih'e
bağımlı kılıyoruz. 6Mesih'e tümüyle
bağımlı olduğunuz zaman, O'na ba-
ğımlı olmayan her eylemi cezalandır-
maya hazır olacağız.
7Gözünüzün önündekine bakın. Bir
kimse Mesih'e ait olduğuna güveni-
yorsa, yine düşünsün: Kendisi ka-
dar biz de Mesih'e aitiz. 8Sizi yıkmak
için değil, geliştirmek için Rab'bin bi-
ze verdiği yetkiyle biraz fazla övün-
sem de utanmam. 9Mektuplarımla sizi
korkutmaya çalışıyormuş gibi görün-
mek istemiyorum. 10Çünkü bazıları,
"Mektupları ağır ve etkilidir, ama ki-
şisel varlığı etkisiz, konuşma yetene-
ği de sıfır" diyormuş. 11Böyle diyenler
şunu bilsin ki, uzaktayken mektupla-

9:9 Mez.112:9 **9:10** Yşa.55:10

rımızda ne diyorsak, aranızdayken de
öyle davranıyoruz.
12 Kendilerini tavsiye eden bazıla-
rıyla kendimizi bir tutmaya ya da kar-
şılaştırmaya elbette cesaret edemeyiz!
Onlar kendilerini kendileriyle ölçüp
karşılaştırmakla akılsızlık ediyor-
lar. 13 Ama biz haddimizi aşıp fazla
övünmeyiz; övünmemiz, Tanrı'nın bi-
zim için belirlediği, sizlere kadar da
uzanan alanın sınırları içinde kalır.
14 Etkinlik alanımız size kadar uzan-
masaydı, sizinle ilgilenmekle sınırla-
rımızın dışına çıkmış sayılabilirdik.
Oysa Mesih'in Müjdesi'ni size kadar
ilk ulaştıran biz olduk. 15 Başkaları-
nın emeğiyle övünüp haddimizi aşma-
yız. Umudumuz odur ki, sizin ima-
nınız büyüdükçe sayenizde etkinlik
alanımız alabildiğine genişleyecek.
16 Böylelikle Müjde'yi sizlerden daha
ötelere yayabileceğiz. Çünkü başkası-
nın etkinlik alanında başarılmış işler-
le övünmek istemiyoruz. 17 "Övünen,
Rab'le övünsün." 18 Kabule değer ki-
şi kendi kendini tavsiye eden değil,
Rab'bin tavsiye ettiği kişidir.

Sahte Elçiler

11 Umarım yapacağım küçük bir
akılsızlığı hoş görürsünüz. Ne
olur, beni hoş görün! 2 Sizler için tan-
rısal bir kıskançlık duyuyorum. Çün-
kü sizleri el değmemiş kız gibi tek ere,
Mesih'e sunmak üzere nişanladım.
3 Ne var ki, yılanın Havva'yı kurnazlı-
ğıyla aldatması gibi, düşüncelerinizin
Mesih'e olan içten ve pak adanmış-
lıktan saptırılmasından korkuyorum.
4 Çünkü size gelen ve bizim tanıttığı-
mızdan değişik bir İsa'yı tanıtan'ları
pekâlâ hoş görüyorsunuz. Ayrıca, al-
dığınız ruhtan farklı bir ruhu ve ka-
bul ettiğinizden farklı bir müjdeyi ka-
bul ederek bunları hoş görüyorsunuz.
5 Sözüm ona üstün elçilerden hiç de
aşağı olduğumu sanmıyorum! 6 Ace-
mi bir konuşmacı olabilirim, ama bil-
giden yana acemi değilim. Bunu si-
ze her durumda, her bakımdan açıkça
gösterdik.
7 Yücelmeniz için kendimi alçal-
tarak Tanrı'nın Müjdesi'ni size kar-
şılıksız bildirmekle günah mı işle-
dim? 8 Size hizmet etmek için yardım
aldığım başka kiliseleri* adeta soy-
dum. 9 Aranızdayken ihtiyacım oldu-
ğu halde hiçbirinize yük olmadım.
Çünkü Makedonya'dan gelen kar-
deşler eksiklerimi tamamladılar. Si-
ze yük olmamaya hep özen gösterdim,
bundan böyle de özen göstereceğim.
10 Mesih'in gerçeğine sahip olarak ke-
sinlikle diyebilirim ki, Ahaya İli'nde
hiç kimse beni böyle övünmekten alı-
koyamaz. 11 Neden mi? Sizi sevmedi-
ğimden mi? Tanrı biliyor ki, sizi se-
viyorum. 12 Övündükleri konuda bize
eşit sayılmak isteyen fırsatçılara fır-
sat vermemek için, yaptığımı yapma-
ya devam edeceğim. 13 Bu tür adamlar
sahte elçiler, düzenbaz işçiler, kendi-
lerine Mesih'in elçisi süsü verenlerdir.
14 Buna şaşmamalı. Şeytan da kendi-
sine ışık meleği süsü verir. 15 Ona hiz-
met edenlerin de kendilerine doğru-
luğun hizmetkârları süsü vermesi
şaşırtıcı değildir. Onların sonu yap-
tıklarına göre olacaktır.

Övünmek Gerekirse...

16 Yine söylüyorum, kimse beni akıl-
sız sanmasın. Öyle sanıyorsanız, akıl-
sız birini kabul eder gibi de olsa beni
kabul edin ki, ben de biraz övüneyim!
17 Söylediklerimi Rab'bin söyleyeceği
gibi değil, akılsız biri gibi, bu övün-
gen tavırla söylüyorum. 18 Mademki
birçokları ne olduklarıyla övünüyor-
lar, ben de övüneceğim. 19 Sizler akıl-
lı olduğunuz için akılsızlara seve seve
katlanıyorsunuz! 20 Aslında sizi köle

10:17 Yer.9:24 **11:3** Yar.3:1-13 **11:9** Flp.4:15-18

edenlere, sömürenlere, sizden yarar-
lananlara, büyüklük taslayanlara ya
da sizi tokatlayanlara katlanıyorsunuz.
[21]Utanarak kabul ediyorum ki, biz bu-
nu yapacak güçte değildik!
Ama birinin övünmeye cesaret et-
tiği konuda –akılsız biri gibi konu-
şuyorum– ben de övünmeye cesaret
ediyorum. [22]Onlar İbrani mi? Ben
de İbrani'yim. İsrailli mi? Ben de İs-
railli'yim. İbrahim'in soyundan mı-
dırlar? Ben de onun soyundanım.
[23]Mesih'in hizmetkârları mıdırlar? Ak-
lımı kaçırmış gibi konuşuyorum. Ben
O'nun daha üstün bir hizmetkârıyım.
Ben daha çok emek verdim, hapse da-
ha çok girdim, sayısız dayak yedim,
çok kez ölümle burun buruna geldim.
[24]Beş kez Yahudiler'den otuz doku-
zar kırbaç yedim. [25]Üç kez değnekle
dövüldüm, bir kez taşlandım, üç kez
deniz kazasına uğradım. Bir gün bir
gece açık denizde kaldım. [26]Sık sık
yolculuk ettim. Irmaklarda, haydutlar
arasında, gerek soydaşlarımın gerek-
se öteki ulusların* arasında tehlikelere
uğradım. Kentte, kırda, denizde, sahte
kardeşler arasında tehlikelere düştüm.
[27]Emek verdim, sıkıntı çektim, çok
kez uykusuz kaldım. Açlığı, susuzluğu
tattım. Çok kez yiyecek sıkıntısı çek-
tim, soğukta çıplak kaldım. [28]Öbür so-
runların yanısıra, bütün kiliseler* için
her gün çektiğim kaygının baskısı var
üzerimde. [29]Kim güçsüz olur da ben
güçsüz olmam? Kim günaha düşürü-
lür de ben onun için yanmam?
[30]Övünmem gerekiyorsa, güçsüz-
lüğümü gösteren şeylerle övünece-
ğim. [31]Rab İsa'nın sonsuza dek övü-
lecek olan Tanrısı ve Babası biliyor ki,
yalan söylemiyorum. [32]Şam'da Kral
Aretas'ın valisi beni yakalatmak için
kenti denetim altına almıştı. [33]Ama
beni küfe içinde surdaki bir pencere-
den sarkıttılar; böylece onun elinden
sıyrılıp kaçtım.

12 Yararlı olmasa da övünmek
gereklidir. Şimdi görümlere
ve Rab'bin vahiylerine geleyim. [2]On
dört yıl önce alınıp üçüncü göğe gö-
türülmüş bir Mesih izleyicisi tanıyo-
rum. Bu, bedensel olarak mı, yoksa
beden dışında mı oldu, bilmiyorum,
Tanrı bilir. [3-4]Evet, bu adamın cennete
götürüldüğünü biliyorum; bu, beden-
sel olarak mı, yoksa bedenden ayrı mı
oldu, bilmiyorum, Tanrı bilir. Orada,
dille anlatılamaz, insanın söylemesi
yasak olan sözler işitti. [5]Böyle biriyle
övüneceğim. Ama kendimle ilgili ola-
rak, güçsüzlüklerimden başka bir şey-
le övünmeyeceğim. [6]Övünmek iste-
sem bile akılsız olmayacağım. Çünkü
gerçeği söylemiş olacağım. Ama kim-
se beni gördüğünden ya da işittiğin-
den daha üstün görmesin diye övün-
mekten kaçınıyorum.
[7]Aldığım vahiylerin üstünlüğüyle
gururlanmayayım diye bana beden-
de bir diken, beni yumruklamak için
Şeytan'ın bir meleği verildi, gururlan-
mayayım diye. [8]Bundan kurtulmak
için Rab'be üç kez yalvardım. [9]Ama O
bana, "Lütfum sana yeter. Çünkü gü-
cüm, güçsüzlükte tamamlanır" dedi.
İşte, Mesih'in gücü içimde bulunsun
diye güçsüzlüklerimle sevinerek da-
ha çok övüneceğim. [10]Bu nedenle Me-
sih uğruna güçsüzlükleri, hakaretleri,
zorlukları, zulümleri ve darlıkları se-
vinçle karşılıyorum. Çünkü ne zaman
güçsüzsem, o zaman güçlüyüm.
[11]Akılsız biri gibi davrandım, ama
beni buna siz zorladınız. Aslında be-
ni siz tavsiye etmeliydiniz. Çünkü bir
hiç isem de, sözüm ona üstün elçiler-
den hiç de aşağı değilim. [12]Elçiliğimin
kanıtları aranızda büyük bir sabır-

11:23 Elç.16:23 **11:24** Yas.25:3 **11:25** Elç.14:19; 16:22 **11:26** Elç.9:23; 14:5
11:32-33 Elç.9:23-25

la, belirtiler, harikalar ve mucizelerle
gösterildi. [13]Size yük olmayışımdan
başka öbür kiliselerden ne eksiğiniz
var ki? Bu haksızlığımı bağışlayın!

Pavlus'un Kaygısı

[14]İşte, üçüncü kez yanınıza gelme-
ye hazırım ve size yük olmayacağım.
Çünkü sizde olanı değil, sizi istiyorum.
Çocukların anne babaları için değil,
anne babaların çocukları için para bi-
riktirmesi gerekir. [15]Ben de canlarınız
uğruna malımı da kendimi de seve se-
ve harcayacağım. Sizi daha çok sever-
sem, daha az mı sevileceğim? [16]Öy-
le olsun, ben size yük olmadım. Ama
kurnaz biri olduğumdan sizi hileyle el-
de etmişim! [17]Size gönderdiğim adam-
lardan biri aracılığıyla sizi sömürdüm
mü? [18]Titus'u size gelmeye isteklen-
dirdim ve öbür kardeşi de onunla bir-
likte gönderdim. Titus sizi sömürme-
di, değil mi? Aynı ruhla davranmadık
mı, aynı yolu izlemedik mi?
[19]Bunca zamandır önünüzde kendi-
mizi savunduğumuzu mu düşünüyor-
sunuz? Tanrı'nın önünde, Mesih'e ait
kişiler olarak konuşuyoruz. Sevgili kar-
deşler, yaptığımız her şey sizin geliş-
meniz içindir. [20]Çünkü geldiğimde sizi
istediğim durumda bulamayacağımdan
korkuyorum. Sizler de beni istediğiniz
durumda bulamayabilirsiniz. Aranızda
çekişme, kıskançlık, öfke, bencil tutku-
lar, iftira, dedikodu, böbürlenme, kar-
gaşa olmasından korkuyorum. [21]Kor-
karım size tekrar geldiğimde Tanrım
beni önünüzde utandıracak; daha önce
günah işleyip de kapıldıkları pislikler-
den, fuhuş ve sefahatten tövbe etmeyen
birçokları için yas tutacağım.

Uyarılar, Selamlar

13 Bu, yanınıza üçüncü gelişim
olacak. Her suçlama iki ya da
üç tanığın tanıklığıyla doğrulanmalı-
dır. [2]Daha önce, aranızda ikinci kez
bulunduğumda, geçmişte günah işle-
miş olanlarla onların dışında kalanla-
rın hepsine söylemiştim, şimdi sizden
uzaktayken de yineliyorum: Tekrar
yanınıza gelirsem, hiç kimseyi esir-
gemeyeceğim! [3]Mesih'in benim ara-
cılığımla konuştuğuna ilişkin kanıt is-
tiyorsunuz. Mesih size karşı güçsüz
değildir; O'nun gücü sizde etkindir.
[4]Güçsüzlük içinde çarmıha gerildiği
halde, şimdi Tanrı'nın gücüyle yaşıyor.
Biz de O'nda güçsüz olduğumuz hal-
de, Tanrı'nın gücü sayesinde O'nunla
birlikte sizin yararınıza yaşayacağız.
[5]İman yolunda olup olmadığınızı
anlamak için kendinizi sınayıp yok-
layın. İsa Mesih'in içinizde olduğunu
bilmiyor musunuz? Yoksa sınavdan
başarısız çıkarsınız. [6]Umarım bizim
başarısızlığa uğramadığımızı anlaya-
caksınız. [7]Kötü bir şey yapmamanız
için Tanrı'ya dua ediyoruz. Dileğimiz,
bizim sınavı geçmiş görünmemiz de-
ğil, biz sınavda başarısız görünsek bi-
le sizin iyi olanı yapmanızdır. [8]Çün-
kü gerçeğe karşı değil, ancak gerçek
uğruna bir şey yapabiliriz. [9]Biz güç-
süz, sizse güçlüyken seviniyoruz.
Yetkin olmanız için de dua ediyoruz.
[10]Rab'bin yıkmak değil, geliştirmek
için bana verdiği yetkiyi yanınıza gel-
diğimde sert biçimde kullanmak zo-
runda kalmayayım diye, bunları ara-
nızda değilken yazıyorum.
[11]Son olarak hoşça kalın, kardeş-
lerim. Yaşantınızı düzeltin, çağrıma
kulak verin, düşüncelerinizde birlik
olun, esenlik içinde yaşayın. Sevgi
ve esenlik kaynağı olan Tanrı sizinle
birlikte olacaktır. [12]Birbirinizi kutsal
öpüşle selamlayın.
[13]Bütün kutsallar size selam eder.
[14]Rab İsa Mesih'in lütfu, Tanrı'nın
sevgisi ve Kutsal Ruh'un paydaşlığı
hepinizle birlikte olsun.

13:1 Yas.17:6; 19:15

Pavlus'tan
GALATYALILAR'A MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Pavlus bu mektubu Galatya'da (İç Anadolu) kurduğu kiliselere yazdı. Orada Müjde'ye inananların birçoğu Yahudi değildi. Galatya'ya gelen bazı Yahudiler, Yahudi olmayanların sünnet olmaları ve Kutsal Yasa'ya uymaları gerektiğini savunuyorlardı*[1]*. Elçilerin İşleri'nden*[2] *anlaşılacağı gibi, ilk inanlı toplulukları için duyarlı bir konuydu bu. O yıllarda İncil henüz yazılmamıştır. İnananların sahip olduğu kaynaklar, İsa'nın öğretisinden ve sünneti öngören Eski Antlaşma'dan oluşuyordu. Pavlus'un en önemli görevlerinden biri de Eski Antlaşma'nın, İsa'nın öğretisi ışığında nasıl anlaşılması gerektiğini göstermekti.*

Mektubun İçeriği: *Pavlus, Galatya'daki durumu duyar duymaz kaleme sarılır. İnanlıların «değişik bir müjdeye» yönelmeleri onu şaşırtmıştır*[3]*. Yaydığı bildirinin tek geçerli Müjde olduğunu, bunu doğrudan doğruya İsa Mesih'ten aldığını söylüyor*[4]*. Yıllar sonra Yeruşalim'e gider ve bildirisini elçilere de sunar. Elçiler bunu onaylayarak Pavlus'un Müjde'yi Yahudi olmayanlara ulaştırmak için aldığı çağrıyı da kabul ederler*[5]*.*

Sonra Pavlus Müjde'yi özetler: «İnsanın Kutsal Yasa'nın gereklerini yaparak değil, İsa Mesih'e iman ederek aklandığını biliyoruz... Çünkü hiç kimse Yasa'nın gereklerini yaparak aklanmaz» (2:16). Pavlus, Galatya'daki inanlılara şunu hatırlatıyor: Tanrı onlara Kutsal Ruh'u, Kutsal Yasa'ya uydukları için değil, iman ettikleri için verdi. İbrahim de imanıyla aklanmıştı. Şimdiyse, inanlılar Mesih'le birleşmişlerdir; hepsi O'nda birdirler. Bu nedenle aralarında ırk, cinsiyet ya da mevkiye dayanan ayrımlar son bulmuştur. Hepsi Tanrı'nın çocuklarıdır. Tanrı, Kutsal Yasa'ya bağlı yaşayanları, Yasa'nın bütün gereklerini yerine getirme tutsaklığından kurtarmak için Oğlu'nu gönderdi. Ama bu özgürlük benliğin tutkularına uymak için fırsat olmamalı[6]*. Tersine, inanlılar Kutsal Ruh'un yönetiminde olmalı. Böylece Ruh'un meyvesi olan sevgi, sevinç, esenlik, sabır vb. niteliklere sahip olacaklardır.*

Ana Hatlar:

1:1-2:10	*Tek Müjde*
2:11-4:7	*Müjde'nin içeriği*
4:8-5:12	*Özgürlük ya da kölelik*
5:13-26	*Kutsal Ruh ya da benlik*
6:1-18	*Öğütler ve son sözler*

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1368*

---

1 [1-2]İnsanlarca ya da insan aracılığıyla değil, İsa Mesih ve O'nu ölümden dirilten Baba Tanrı aracılığıyla elçi atanan ben Pavlus'tan ve benimle birlikte olan bütün kardeşlerden Galatya'daki kiliselere* selam! [3]Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizlere lütuf ve esenlik olsun. [4]Mesih, Babamız Tanrı'nın isteğine uyarak bizi şimdiki kötü çağdan kurtarmak için günahlarımıza karşılık kendini feda etti. [5]Tanrı'ya sonsuzlara dek yücelik olsun! Amin.

Tek Müjde

[6]Sizi Mesih'in lütfuyla çağıranı bırakıp değişik bir müjdeye böylesine çarçabuk dönmenize şaşıyorum. [7]Gerçekte başka bir müjde yoktur. Ancak aklınızı karıştırıp Mesih'in Müjdesi'ni çarpıtmak isteyenler vardır. [8]İster biz, ister gökten bir melek size bildirdiğimize ters düşen bir müjde bildirirse, lanet olsun ona! [9]Daha önce söylediğimizi şimdi yine söylüyorum: Bir kimse size kabul ettiğinize ters düşen bir müjde bildirirse, ona lanet olsun! [10]Şimdi ben insanların onayını mı, Tanrı'nın onayını mı arıyorum? Yoksa insanları mı hoşnut etmeye çalışıyorum? Eğer hâlâ insanları hoşnut etmek isteseydim, Mesih'in kulu olmazdım.

Mesih'in Elçisi Pavlus

[11]Kardeşlerim, yaydığım Müjde'nin insandan kaynaklanmadığını bilmenizi istiyorum. [12]Çünkü ben onu insandan almadım, kimseden de öğrenmedim. Bunu bana İsa Mesih vahiy yoluyla açıkladı. [13]Yahudi dinine bağlı olduğum zaman nasıl bir yaşam sürdüğümü duydunuz. Tanrı'nın kilisesine* alabildiğine zulmediyor, onu kırıp geçiriyordum. [14]Yahudi dininde yaşıtım olan soydaşlarımın birçoğundan daha ilerideydim, atalarımın geleneklerini savunmakta çok daha gayretliydim.

[15-16]Ama beni daha annemin rahmindeyken seçip lütfuyla çağıran Tanrı, uluslara müjdelemem için Oğlu'nu bana göstermeye razı olunca hemen insanlara[a] danışmadım; [17]Yeruşalim'e*, benden önce elçi olanların yanına da gitmedim; Arabistan'a gittim, sonra yine Şam'a döndüm.

[18]Bundan üç yıl sonra Kefas'la* tanışmak üzere Yeruşalim'e gittim, on beş gün onun yanında kaldım. [19]Öbür elçilerden hiçbirini görmedim, yalnız Rab İsa'nın kardeşi Yakup'u gördüm. [20]Bakın, size yazdıklarımın yalan olmadığını Tanrı'nın önünde belirtiyorum. [21]Sonra Suriye ve Kilikya bölgelerine gittim. [22]Yahudiye'nin Mesih'e ait kiliseleri beni şahsen tanımıyorlardı. [23]Yalnız, "Bir zamanlar bize zulmeden adam, önceleri yıkmaya çalıştığı imanı şimdi yayıyor" dendiğini duymuşlardı. [24]Böylece benden ötürü Tanrı'yı yüceltiyorlardı.

Öbür Elçiler Pavlus'u Kabul Ediyor

2 On dört yıl aradan sonra Titus'u da yanıma alıp Barnaba'yla birlikte yine Yeruşalim'e gittim. [2]Vahiy uyarınca gittim. Boş yere koşmayayım ya da koşmuş olmayayım diye, öteki uluslar* arasında yaydığım Müjde'yi özel olarak ileri gelenlere sundum. [3]Benimle birlikte olan Titus bile Grek* olmasına karşın sünnet edilmeye zorlanmadı. [4]Ne var ki, İsa Mesih'te sahip olduğumuz özgürlüğü el altından öğrenmek ve böylece bizi köleleştirmek için gizlice aramıza sızan sahte kardeşler vardı. [5]Müjde gerçeği sürekli sizinle kalsın diye bir an bile onlara boyun eğip teslim olmadık.

[6]Ama ileri gelenler –ne oldukları bence önemli değil, Tanrı insanlar

a ***1:15-16*** "İnsanlara": Grekçe "Ete ve kana". **1:13-14** Elç.8:3; 22:2-5; 26:9-11 **1:15-16** Elç.9:3-6; 22:6-10; 26:13-18 **1:18** Elç.9:26-30 **2:6** Yas.10:17

arasında ayrım yapmaz– evet, bu ileri
gelenler söylediklerime bir şey katma-
dılar. 7Tam tersine, Müjde'yi sünnetli-
lere* bildirme işi nasıl Petrus'a veril-
diyse, sünnetsizlere* bildirme işinin
de bana verildiğini gördüler. 8Çünkü
sünnetlilere elçilik etmesi için Pet-
rus'ta etkin olan Tanrı, öteki uluslara
elçilik etmem için bende de etkin ol-
du. 9Topluluğun direkleri sayılan Ya-
kup, Kefas* ve Yuhanna bana bağış-
lanan lütfu sezince paydaşlığımızın
işareti olarak bana ve Barnaba'ya sağ
ellerini uzattılar. Öteki uluslara bizle-
rin, Yahudiler'e kendilerinin gitmesi-
ni uygun gördüler. 10Ancak yoksulları
anımsamamızı istediler. Zaten ben de
bunu yapmaya gayret ediyordum.

Pavlus Antakya'da Kefas'ı Azarlıyor

11Ne var ki, Kefas* Antakya'ya gel-
diği zaman, suçlu olduğu için ona açık-
ça karşı geldim. 12Çünkü Yakup'un ya-
nından bazı adamlar gelmeden önce
Kefas öteki uluslardan* olanlarla bir-
likte yemek yerdi. Ama o adamlar ge-
lince sünnet yanlılarından korkarak
sünnetsizlerden* uzaklaştı, onlarla
yemek yemez oldu.
13Öbür Yahudiler de onun gibi iki-
yüzlülük ettiler. Sonunda Barnaba bile
onların ikiyüzlülüğüne kapıldı. 14Müj-
de gerçeğine uygun davranmadıkları-
nı görünce hepsinin önünde Kefas'a
şöyle dedim: "Yahudi olduğun halde
Yahudi gibi değil, öteki uluslardan bi-
ri gibi yaşıyorsun, nasıl olur da ulus-
ları Yahudi gibi yaşamaya zorlarsın?
15Doğuştan Yahudi olan bizler öte-
ki uluslardan olan 'günahlılar' deği-
liz. 16Yine de insanın Kutsal Yasa'nın*
gereklerini yaparak değil, İsa Mesih'e
iman ederek aklandığını biliyoruz.
Bunun için biz de Yasa'nın gerekleri-
ni yaparak değil, Mesih'e iman ederek
aklanalım diye Mesih İsa'ya iman et-
tik. Çünkü hiç kimse Yasa'nın gerek-
lerini yaparak aklanmaz. 17Mesih'te
aklanmak isterken kendimiz günahlı
çıkarsak, Mesih günahın yardakçısı
mı olur? Kesinlikle hayır! 18Yıktığımı
yeniden kurarsam, yasayı çiğnediğimi
kanıtlamış olurum. 19Çünkü ben Tan-
rı için yaşamak üzere Yasa aracılığıy-
la Yasa karşısında öldüm. 20Mesih'le
birlikte çarmıha gerildim. Artık ben
yaşamıyorum, Mesih bende yaşıyor.
Şimdi bedende sürdürdüğüm yaşamı,
beni seven ve benim için kendini fe-
da eden Tanrı Oğlu'na imanla sürdü-
rüyorum. 21Tanrı'nın lütfunu geçersiz
saymış değilim. Çünkü aklanma Yasa
aracılığıyla sağlanabilseydi, o zaman
Mesih boş yere ölmüş olurdu."

Kutsal Yasa ve İman

3 Ey akılsız Galatyalılar! Sizi kim
büyüledi? İsa Mesih çarmıha ge-
rilmiş olarak gözlerinizin önünde tas-
vir edilmedi mi? 2Sizden yalnız şu-
nu öğrenmek istiyorum: Kutsal Ruh'u,
Yasa'nın gereklerini yaparak mı, yoksa
duyduklarınıza iman ederek mi aldı-
nız? 3Bu kadar akılsız mısınız? Ruh'la
başladıktan sonra şimdi insan çabasıy-
la mı bitirmeye çalışıyorsunuz? 4Boş
yere mi bu kadar acı çektiniz? Gerçek-
ten boşuna mıydı? 5Size Kutsal Ruh'u
veren ve aranızda mucizeler yaratan
Tanrı, bunu Yasa'nın gereklerini yap-
tığınız için mi, yoksa duyduklarınıza
iman ettiğiniz için mi yapıyor?
6Örneğin, "İbrahim Tanrı'ya iman et-
ti, böylece aklanmış sayıldı[b]." 7Öyleyse
şunu bilin ki, İbrahim'in gerçek oğulları
iman edenlerdir. 8Kutsal Yazı, Tanrı'nın
öteki ulusları* imanlarına göre akla-
yacağını önceden görerek İbrahim'e,
"Bütün uluslar senin aracılığınla kutsa-
nacak" müjdesini önceden verdi. 9Böy-

b *3:6* "Böylece aklanmış sayıldı": Grekçe "Ve ona doğruluk sayıldı".
2:16 Mez.143:2; Rom.3:20,22 **3:6** Yar.15:6; Rom.4:3; Yak.2:23 **3:7** Rom.4:16 **3:8** Yar.12:3

lece iman edenler, iman etmiş olan
İbrahim'le birlikte kutsanırlar.
10Yasa'nın gereklerini yapmış olma-
ya güvenenlerin hepsi lanet altında-
dır. Çünkü şöyle yazılmıştır: "Yasa
Kitabı'nda yazılı olan her şeyi sürekli
yerine getirmeyen herkes lanetlidir."
11Tanrı katında hiç kimsenin Yasa'yla
aklanmadığı açıktır. Çünkü "İmanla
aklanan yaşayacaktır[c]." 12Yasa imana
dayalı değildir. Tersine, "Yasa'nın ge-
reklerini yapan, onlar sayesinde yaşa-
yacaktır." 13-14İbrahim'e sağlanan kut-
sama Mesih İsa aracılığıyla uluslara
sağlansın ve bizler vaat edilen Ruh'u
imanla alalım diye, Mesih bizim için
lanetlenerek bizi Yasa'nın lanetinden
kurtardı. Çünkü, "Ağaç üzerine asılan
herkes lanetlidir" diye yazılmıştır.

Kutsal Yasa ve Tanrı'nın Vaadi

15Kardeşler, insan yaşamından bir
örnek vereyim. İnsanlar arasında ya-
pılmış bile olsa, onaylanmış bir ant-
laşmayı kimse geçersiz saymaz, ona
bir şey eklemez. 16Vaatler İbrahim'e
ve soyundan olana verildi. Tanrı bir-
çok kişiden söz ediyormuş gibi, "Ve
soyundan olanlara" demiyor; "Soyun-
dan olana" demekle tek bir kişiden, ya-
ni Mesih'ten söz ediyor. 17Şunu demek
istiyorum: Dört yüz otuz yıl sonra ge-
len Yasa, Tanrı'nın önceden onayladı-
ğı antlaşmayı geçersiz kılmaz, vaa-
di ortadan kaldırmaz. 18Çünkü miras
Yasa'ya bağlıysa, artık vaade bağlı de-
ğildir. Ama Tanrı mirası İbrahim'e va-
atle bağışlamıştır.
19Öyleyse Yasa'nın amacı neydi?
Yasa suçları ortaya çıkarmak için ant-
laşmaya eklendi. Vaadi alan ve İbra-
him'in soyundan olan Kişi[ç] gelene dek
yürürlükte kalacaktı. Melekler yoluy-
la, bir aracı eliyle düzenlendi. 20Ara-
cı tek bir tarafa ait değildir; Tanrı ise
birdir.

Kutsal Yasa'nın Amacı

21Öyleyse Kutsal Yasa Tanrı'nın va-
atlerine aykırı mıdır? Kesinlikle ha-
yır! Çünkü yaşam sağlayabilen bir ya-
sa verilseydi, elbette insanlar yasayla
aklanırdı. 22Oysa İsa Mesih'e olan
imana[d] dayanan vaat iman edenlere
verilsin diye, Kutsal Yazı bütün dün-
yayı günahın tutsağı ilan ediyor.
23Bu iman gelmeden önce Yasa al-
tında hapsedilmiştik, gelecek iman
açıklanıncaya dek Yasa'nın tutuklu-
suyduk. 24Yani imanla aklanalım diye
Mesih'in gelişine dek Yasa eğitmeni-
miz oldu. 25Ama iman gelmiş oldu-
ğundan, artık Yasa'nın denetiminde
değiliz. 26Çünkü Mesih İsa'ya iman
ettiğiniz için hepiniz Tanrı'nın oğulla-
rısınız. 27Vaftizde* Mesih'le birleşen-
lerinizin hepsi Mesih'i giyindi. 28Artık
ne Yahudi ne Grek*, ne köle ne özgür,
ne erkek ne dişi ayrımı var. Hepiniz
Mesih İsa'da birsiniz. 29Eğer Mesih'e
aitseniz, İbrahim'in soyundansınız,
vaade göre de mirasçısınız.

4 Şunu demek istiyorum: Mirasçı
her şeyin sahibiyse de, çocuk ol-
duğu sürece köleden farksızdır. 2Baba-
sının belirlediği zamana dek vasilerin,
vekillerin gözetimi altındadır. 3Bunun
gibi, biz de ruhsal yönden çocukken,
dünyanın temel ilkelerine bağlı yaşa-
yan kölelerdik. 4-5Ama zaman dolunca
Tanrı, Yasa altında olanları özgürlü-
ğe kavuşturmak için kadından doğan,
Yasa altında doğan öz Oğlu'nu gönder-
di. Öyle ki, bizler oğulluk hakkını ala-
lım. 6Oğullar olduğunuz için Tanrı öz

c *3:11* "İmanla aklanan yaşayacaktır" ya da "Doğru kişi imanla yaşayacaktır".
ç *3:19* "İbrahim'in soyundan olan Kişi": Grekçe "Tohum", yani İsa Mesih. **d** *3:22* "Mesih'e olan imana" ya da "Mesih'in sadakatine".
3:10 Yas.27:26 **3:11** Hab.2:4 **3:12** Lev.18:5 **3:13-14** Yas.21:22-23 **3:16** Yar.12:7; 13:14-15 **3:17** Çık.12:40 **3:18** Rom.4:14 **3:29** Rom.4:13 **4:4-7** Rom.8:15-17

Oğlu'nun "Abba[e]! Baba!" diye seslenen Ruhu'nu yüreklerinize[f] gönderdi.
[7]Bu nedenle artık köle değil, oğullarsınız. Oğullar olduğunuz için de Tanrı sizi aynı zamanda mirasçı yaptı.

Pavlus'un Galatyalılar için Kaygıları

[8]Ne var ki, eskiden Tanrı'yı tanımadığınız zamanlarda, gerçek olmayan
tanrılara kölelik ettiniz. [9]Şimdiyse
Tanrı'yı tanıdınız, daha doğrusu Tanrı tarafından tanındınız. Öyleyse nasıl oluyor da bu değersiz, etkisiz ilkelere dönüyorsunuz? Yeniden onların kölesi
mi olmak istiyorsunuz? [10]Özel günler,
aylar, mevsimler, yıllar kutluyorsunuz!
[11]Sizin için korkuyorum. Yoksa uğrunuza boş yere mi emek verdim?
[12]Kardeşler, size yalvarıyorum, benim gibi olun. Çünkü ben de sizin gibi oldum. Bana hiç haksızlık etmediniz.
[13]Bildiğiniz gibi, Müjde'yi size ilk kez bedensel hastalığım nedeniyle bildirmiştim.
[14]Bedensel durumum sizin için çetin bir deneme olduğu halde beni ne hor gördünüz ne de reddettiniz. Tanrı'nın bir meleğini, hatta Mesih İsa'yı kabul eder gibi kabul ettiniz
beni. [15]Şimdi o sevincinize ne oldu?
Sizin için tanıklık ederim ki, elinizden gelse gözlerinizi oyar bana verirdiniz.
[16]Peki, size gerçeği söylediğim için düşmanınız mı oldum?
[17]Başkaları sizi kazanmaya gayret ediyor, ama niyetleri iyi değil. Kendileri için gayret edesiniz diye sizi bizden ayırmak istiyorlar.
[18]Niyet iyiyse, yalnız aranızda olduğum zaman değil, her zaman gayretli olmak iyidir.
[19]Çocuklarım! Mesih sizde biçimleninceye dek sizin için yine doğum ağrısı
çekiyorum. [20]Şimdi yanınızda bulunmayı ve sesimin tonunu değiştirmeyi isterdim. Bu halinize şaşıyorum!

Sara'yla Hacer Örneği

[21]Kutsal Yasa altında yaşamak isteyen sizler, söyleyin bana, Yasa'nın
ne dediğini bilmiyor musunuz? [22]İbrahim'in biri köle, biri de özgür kadından iki oğlu olduğu yazılıdır.
[23]Köle kadından olan olağan yoldan, özgür kadından olansa vaat sonucu doğdu.
[24]Burada bir benzetme vardır. Bu kadınlar iki antlaşmayı simgelemektedir. Biri Sina Dağı'ndandır, köle olacak çocuklar doğurur. Bu Hacer'dir.
[25]Hacer, Arabistan'daki Sina Dağı'nı simgeler. Şimdiki Yeruşalim'in karşılığıdır. Çünkü çocuklarıyla birlikte kölelik etmektedir.
[26]Oysa göksel Yeruşalim özgürdür, annemiz odur.
[27]Nitekim şöyle yazılmıştır:

"Sevin, çocuk doğurmayan ey
kısır kadın!
Doğum ağrısı nedir bilmeyen sen,
Yükselt sesini, haykır!
Çünkü terk edilmiş kadının,
Kocası olandan daha çok çocuğu
var."

[28]Kardeşler, İshak gibi sizler de vaat çocuklarısınız.
[29]Olağan yoldan doğan, Kutsal Ruh'a göre doğana o zaman nasıl zulmettiyse, şimdi de öyle
oluyor. [30]Ama Kutsal Yazı ne diyor?

"Köle kadınla oğlunu kov.
Çünkü köle kadının oğlu
Özgür kadının oğluyla birlikte
Asla mirasa ortak olmayacaktır."

[31]İşte böyle, kardeşler, bizler köle kadının değil, özgür kadının çocuklarıyız.

Özgürlüğünüzü Koruyun

5 Mesih bizi özgür olalım diye özgür kıldı. Bunun için dayanın.

e *4:6* "Abba": Aramice'de* baba anlamına gelir. f *4:6* "Yüreklerinize": Birçok Grekçe elyazmasında, "Yüreklerimize" diye geçer.
4:22 Yar.16:15; 21:2-3 **4:27** Yşa.54:1 **4:29-30** Yar.21:9-10 **4:30** Yar.21:10,12

Bir daha kölelik boyunduruğuna gir-
meyin.
[2]Bakın, ben Pavlus size diyorum ki,
sünnet olursanız Mesih'in size hiç ya-
rarı olmaz. [3]Sünnet edilen her adamı
bir daha uyarıyorum: Kutsal Yasa'nın
tümünü yerine getirmek zorundadır.
[4]Yasa aracılığıyla aklanmaya çalışan
sizler Mesih'ten ayrıldınız, Tanrı'nın
lütfundan uzak düştünüz. [5]Ama biz
aklanmanın verdiği umudun[g] gerçek-
leşmesini Ruh'a dayanarak, imanla
bekliyoruz. [6]Mesih İsa'da ne sünnet-
liliğin ne de sünnetsizliğin yararı var-
dır; yararlı olan, sevgiyle etkisini gös-
teren imandır.
[7]İyi koşuyordunuz. Sizi gerçeğe
uymaktan kim alıkoydu? [8]Buna kan-
manız sizi çağıranın isteği değildir.
[9]"Azıcık maya bütün hamuru kabar-
tır." [10]Başka türlü düşünmeyeceğinize
ilişkin Rab'de size güvenim var. Ama
aklınızı karıştıran kim olursa olsun,
cezasını çekecektir.
[11]Bana gelince, kardeşler, eğer hâlâ
sünneti savunuyor olsaydım, bugüne
dek baskı görür müydüm? Öyle ol-
saydı, çarmıh engeli ortadan kalkar-
dı. [12]Aklınızı çelenler keşke kendile-
rini hadım etseler!

Benlik ve Kutsal Ruh

[13]Kardeşler, siz özgür olmaya çağ-
rıldınız. Ancak özgürlük benlik için
fırsat olmasın. Birbirinize sevgiyle
hizmet edin. [14]Bütün Kutsal Yasa tek
bir sözde özetlenmiştir: "Komşunu
kendin gibi seveceksin." [15]Ama bir-
birinizi ısırıp yiyorsanız, dikkat edin,
birbirinizi yok etmeyesiniz!
[16]Şunu demek istiyorum: Kutsal
Ruh'un yönetiminde yaşayın. O za-
man benliğin tutkularını asla yerine
getirmezsiniz. [17]Çünkü benlik Ruh'a,
Ruh da benliğe aykırı olanı arzu-
lar. Bunlar birbirine karşıttır; sonuç
olarak, istediğinizi yapamıyorsunuz.
[18]Ruh'un yönetimindeyseniz, Yasa'ya
bağımlı değilsiniz.
[19-21]Benliğin işleri bellidir. Bunlar
fuhuş, pislik, sefahat, putperestlik,
büyücülük, düşmanlık, çekişme, kıs-
kançlık, öfke, bencil tutkular, ayrılık-
lar, bölünmeler, çekememezlik, sar-
hoşluk, çılgın eğlenceler ve benzeri
şeylerdir. Sizi daha önce uyardığım
gibi yine uyarıyorum, böyle davra-
nanlar Tanrı Egemenliği'ni miras ala-
mayacaklar.
[22-23]Ruh'un ürünüyse sevgi, sevinç,
esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlı-
lık, yumuşak huyluluk ve özdenetim-
dir. Bu tür nitelikleri yasaklayan ya-
sa yoktur. [24]Mesih İsa'ya ait olanlar,
benliği, tutku ve arzularıyla birlikte
çarmıha germişlerdir. [25]Ruh sayesin-
de yaşıyorsak, Ruh'un izinde yürü-
yelim. [26]Boş yere övünen, birbirine
meydan okuyan, birbirini kıskanan
kişiler olmayalım.

İyilik Yapmaktan Usanmayalım

6 Kardeşler, eğer biri suç işlerken
yakalanırsa, ruhsal olan sizler,
böyle birini yumuşak ruhla yola geti-
rin. Siz de ayartılmamak için kendini-
zi kollayın. [2]Birbirinizin ağır yükünü
taşıyın, böylece Mesih'in Yasası'nı ye-
rine getirirsiniz. [3]Kişi bir hiçken ken-
dini bir şey sanıyorsa, kendini aldat-
mış olur. [4]Herkes kendi yaptıklarını
denetlesin. O zaman başkasının yap-
tıklarıyla değil, yalnız kendi yaptıkla-
rıyla övünebilir. [5]Herkes kendine dü-
şen yükü taşımalı.
[6]Tanrı sözünde eğitilen, kendisini
eğitenle bütün nimetleri paylaşsın.
[7]Aldanmayın, Tanrı alaya alınmaz.
İnsan ne ekerse onu biçer. [8]Kendi ben-
liğine eken, benlikten ölüm biçecektir.

g *5:5* "Aklanmanın verdiği umudun" ya da "Doğruluğa kavuşma umudunun".
5:9 1Ko.5:6 **5:14** Lev.19:18

Ruh'a eken, Ruh'tan sonsuz yaşam bi-
çecektir. 9İyilik yapmaktan usanma-
yalım. Gevşemezsek mevsiminde bi-
çeriz. 10Bunun için fırsatımız varken
herkese, özellikle iman ailesinin üye-
lerine iyilik yapalım.

Son Uyarılar ve Selamlar

11Bakın, size kendi elimle ne den-
li büyük harflerle yazıyorum! 12Be-
dende gösterişe önem verenler, yalnız
Mesih'in çarmıhı uğruna zulüm gör-
memek için sizi sünnet olmaya zorlu-
yorlar. 13Oysa sünnetlilerin kendileri
bile Kutsal Yasa'yı yerine getirmiyor,
sizin bedenlerinizle övünebilmek için
sünnet olmanızı istiyorlar. 14Bana ge-
lince, Rabbimiz İsa Mesih'in çarmı-
hından başka bir şeyle asla övünmem.
O'nun çarmıhı aracılığıyla dünya be-
nim için ölüdür[h], ben de dünya için.
15Sünnetli olup olmamanın önemi
yoktur, önemli olan yeni yaratılıştır.
16Bu kurala uyan herkese ve Tanrı'nın
İsraili'ne esenlik ve merhamet olsun.

17Bundan böyle kimse bana sorun
çıkarmasın. Çünkü ben İsa'nın yara
izlerini bedenimde taşıyorum.

18Kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih'in
lütfu ruhunuzla birlikte olsun! Amin.

h *6:14* "O'nun çarmıhı aracılığıyla dünya benim için ölüdür": Grekçe "Bunun (ya da O'nun) aracılığıyla dünya benim için çarmıha gerilmiştir".

Pavlus'tan
EFESLİLER'E MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Bu mektup Pavlus'un hapishaneden yazdığı mektuplardan biridir[1]. Mektubu götürmek görevi Tihikos'a verilir[2]. Tihikos, bu yolculuğu sırasında Kolose'yi de ziyaret etmiş olabilir[3]. Pavlus daha önce Efes'i iki kez ziyaret etmiş[4], ikinci ziyaretinde orada iki yıldan fazla kalmıştı.*

Mektubun İçeriği: *Bu mektup Tanrı'nın Mesih İsa aracılığıyla gerçekleştirdiği tasarıyı gözler önüne seriyor[5]. Bu tasarı inanlıları, kiliseyi ve Mesih'i kapsıyor. Biz inanlılar bir zamanlar günah içinde ölüydük, «ama merhameti bol olan Tanrı... bizi Mesih'le birlikte yaşama kavuşturdu»[6]. Bizleri kendi «kutsal ve kusursuz» oğulları olmak ve «yüceliğinin övülmesi için» yaşamak üzere önceden seçmiştir[7]. Tanrı'nın öngördüğü iyi işleri yapmak için Mesih İsa'da yaratıldık[8]. İnanlılar birbirlerine yakın olmalıdırlar. Mesih, Yahudiler'le öteki uluslar arasındaki düşmanlık duvarını yıkmıştır. Buna göre her iki topluluktan inananlar da Tanrı'nın ev halkındandır[9]. Pavlus Müjde'yi öteki uluslara ulaştırmakla görevlendirildi[10].*

İnanlılar topluluğu, korunması gereken bir birlik içindedir[11]. Topluluğun üyelerine, onu geliştiren ayrı ayrı ruhsal yetenekler verilmiştir[12]. Tanrı'nın kiliseye ilişkin tasarısını açıklayan Pavlus, çeşitli benzetmeler kullanır. Mesih, bedene benzetilen kilisenin başıdır. Kilise de O'nun önderliğinde gelişmektedir. Bir yapıya benzetilen kilise hem «kutsal bir tapınak» hem de «Tanrı'nın konutu»dur[13]. «Mesih'in gelini» olarak da tanıtılıyor[14]. Aynı zamanda Tanrı'nın bilgeliğini göklerdeki ruhsal güçlere gösteren araçtır[15].

Tanrı'nın tasarısı öncelikle Mesih'le ilgilidir. Tanrı her şeyi, «bütün yönetimlerin, hükümranlıkların, güç ve egemenliklerin... üstüne çıkardığı» Mesih'te birleştirmeyi tasarladı[16].

Tanrı'nın tasarısını bu şekilde açıklayan Pavlus, mektubunu okuyanların yaşamlarında yer alması gereken değişiklikleri de vurguluyor[17]. Eşler, anne babalarla çocukları, kölelerle efendileri arasındaki ilişkileri özellikle konu ediyor. Pavlus'un inanlılar için yaptığı dualar[18] ve Şeytan'ın saldırılarına karşı koyabilmek için inanlıların kuşanması gereken ruhsal silahlar[19] mektubun önemli konularındandır.

Ana Hatlar:

1:1-3:21 Tanrı'nın tasarısı
4:1-6:9 Çağrınıza yaraşır biçimde yaşayın
6:10-24 Tanrı'nın sağladığı ruhsal silahları kuşanın

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1368*

---

1 Tanrı'nın isteğiyle Mesih İsa'nın el-
çisi atanan ben Pavlus'tan Efes'te[a]
bulunan kutsallara, Mesih İsa'ya
ait olan sadıklara selam! 2 Babamız
Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten sizle-
re lütuf ve esenlik olsun.

Mesih'te Sahip Olduğumuz Ayrıcalıklar

3 Bizi Mesih'te her ruhsal kutsamay-
la göksel yerlerde kutsamış olan Rab-
bimiz İsa Mesih'in Babası Tanrı'ya
övgüler olsun. 4 O kendi önünde sev-
gide kutsal ve kusursuz olmamız
için dünyanın kuruluşundan önce bi-
zi Mesih'te seçti. 5 Kendi isteği ve iyi
amacı uyarınca İsa Mesih aracılığıy-
la kendisine oğullar olalım diye bizi
önceden belirledi.[b] 6 Öyle ki, sevgili
Oğlu'nda[c] bize bağışladığı yüce lüt-
fu övülsün. 7-8 Tam bir bilgelik ve an-
layışla üzerimize yağdırdığı lütfunun
zenginliği sayesinde Mesih'in kanı
aracılığıyla Mesih'te kurtuluşa, suç-
larımızın bağışlanmasına kavuştuk.
9 Tanrı sır olan isteğini, Mesih'te
edindiği iyi amaç uyarınca bize açık-
ladı. 10 Zaman dolunca gerçekleştirece-
ği bu tasarıya göre, yerdeki ve gökteki
her şeyi Mesih'te birleştirecek. 11 Her
şeyi kendi isteği doğrultusunda düzen-
leyen Tanrı'nın amacı uyarınca önce-
den belirlenip Mesih'te seçildik[ç]. 12 Öy-
le ki, Mesih'e ilk umut bağlayan bizler,
O'nun yüceliğinin övülmesi için yaşa-
yalım. 13 Gerçeğin bildirisini, kurtulu-
şunuzun Müjdesi'ni duyup O'na iman
ettiğinizde, siz de vaat edilen Kutsal
Ruh'la O'nda mühürlendiniz. 14 Ruh,
Tanrı'nın yüceliğinin övülmesi için
Tanrı'ya ait olanların kurtuluşuna dek
mirasımızın güvencesidir.

Pavlus'un İmanlılar için Duası

15-16 Bunun için, Rab İsa'ya iman et-
tiğinizi ve bütün kutsalları sevdiği-
nizi duyduğumdan beri ben de sizin
için sürekli şükrediyor, sizi duala-
rımda hep anıyorum. 17 Rabbimiz İsa
Mesih'in Tanrısı, yüce Baba, kendisi-
ni tanımanız için size bilgelik ve va-
hiy ruhunu versin diye dua ediyorum.
18-20 O'nun çağrısından doğan umudu,
kutsallara verdiği mirasın[d] yüce zen-
ginliğini ve iman eden bizler için et-
kin olan kudretinin aşkın büyüklü-
ğünü anlamanız için, yüreklerinizin
gözleri aydınlansın diye dua ediyorum.
Bu kudret, Tanrı'nın, Mesih'i ölümden
diriltirken ve göksel yerlerde sağında
oturturken O'nda sergilediği üstün
güçle aynı etkinliktedir. 21 Tanrı O'nu
bütün yönetimlerin, hükümranlıkla-
rın, güç ve egemenliklerin, yalnız bu
çağda değil, gelecek çağda da anıla-
cak bütün adların çok üstüne çıkardı.
22 Her şeyi ayakları altına sererek O'na
bağımlı kıldı. O'nu her şeyin üzerinde
baş olmak üzere kiliseye* verdi. 23 Ki-
lise O'nun bedenidir, her yönden her
şeyi dolduranın doluluğudur.

Ölümden Yaşama Geçtik

2 1-2 Sizler bir zamanlar içinde yaşa-
dığınız suçlardan ve günahlardan
ötürü ölüydünüz. Bu dünyanın gidişi-
ne ve havadaki hükümranlığın egeme-
nine[e], yani söz dinlemeyen insanlarda

a *1:1* "Efes'te" sözcüğü bazı Grekçe elyazmalarında yoktur. **b** *1:4-5* "Sevgide kutsal ve kusursuz olmamız için dünyanın kuruluşundan önce bizi Mesih'te seçti. Kendi isteği ve iyi amacı uyarınca İsa Mesih aracılığıyla kendisine oğullar olalım diye bizi önceden belirledi" ya da "Kutsal ve kusursuz olmamız için dünyanın kuruluşundan önce bizi Mesih'te seçti. Kendi isteği ve iyi amacı uyarınca İsa Mesih aracılığıyla kendisine oğullar olalım diye bizi sevgiyle önceden belirledi". **c** *1:6* "Sevgili Oğlu'nda": Grekçe "Sevgili'de", yani İsa Mesih'te.
ç *1:11* "Seçildik" ya da "Mirasçı atandık". **d** *1:18-20* "Kutsallara verdiği mirasın" ya da "Kutsallardan oluşan mirasının". **e** *2:1-2* "Havadaki hükümranlığın egemeni": Şeytan.
1:1 Elç.18:19-21; 19:1 **1:7-8** Kol.1:14 **1:18-20** Mez.110:1 **1:22** Mez.8:6 **1:22-23** Kol.1:18 **2:1-5** Kol.2:13

şimdi etkin olan ruha uymaktaydınız.
[3]Bir zamanlar hepimiz böyle insanla-
rın arasında, benliğin ve aklın istek-
lerini yerine getirerek benliğimizin
tutkularına göre yaşıyorduk. Doğal
olarak ötekiler gibi biz de gazap ço-
cuklarıydık[f]. [4-5]Ama merhameti bol
olan Tanrı bizi çok sevdiği için, suç-
larımızdan ötürü ölü olduğumuz hal-
de, bizi Mesih'le birlikte yaşama ka-
vuşturdu. O'nun lütfuyla kurtuldunuz.
[6]Tanrı bizi Mesih İsa'da, Mesih'le bir-
likte diriltip göksel yerlerde oturttu.
[7]Bunu, Mesih İsa'da bize gösterdiği
iyilikle, lütfunun sonsuz zenginliğini
gelecek çağlarda sergilemek için yap-
tı. [8]İman yoluyla, lütufla kurtuldunuz.
Bu sizin başarınız değil, Tanrı'nın ar-
mağanıdır. [9]Kimsenin övünmemesi
için iyi işlerin ödülü değildir. [10]Çün-
kü biz Tanrı'nın yapıtıyız, O'nun ön-
ceden hazırladığı iyi işleri yapmak
üzere Mesih İsa'da yaratıldık.

Tanrı'nın Yeni Topluluğu

[11]Bunun için, öteki uluslardan* do-
ğan sizler bir zamanlar ne olduğunu-
zu anımsayın: Bedende elle yapılmış
sünnete sahip olup "sünnetli" diye
anılanların "sünnetsiz" dedikleri siz-
ler, [12]o zaman Mesihsiz, İsrail'de va-
tandaşlıktan yoksun, vaade dayanan
antlaşmalara yabancı, dünyada umut-
suz ve tanrısızdınız. [13]Ama bir za-
manlar uzak olan sizler, şimdi Mesih
İsa'da Mesih'in kanı sayesinde yakın
kılındınız. [14-16]Çünkü Mesih'in kendi-
si barışımızdır. Kutsal Yasa'yı*, buy-
rukları ve kurallarıyla birlikte etkisiz
kılarak iki topluluğu birleştirdi, ara-
daki engel duvarını, yani düşmanlı-
ğı kendi bedeninde yıktı. Amacı bu
iki topluluktan kendisinde yeni bir in-
san yaratarak esenliği sağlamak, düş-
manlığı çarmıhta öldürmek ve çarmıh
aracılığıyla bir bedende iki topluluğu
Tanrı'yla barıştırmaktı. [17]O gelip hem
uzakta olan sizlere hem de yakında-
kilere esenliği müjdeledi. [18]O'nun ara-
cılığıyla hepimiz tek Ruh'ta Baba'nın
huzuruna çıkabiliriz.

[19]Böylece artık yabancı ve garip de-
ğil, kutsallarla birlikte yurttaş ve Tan-
rı'nın ev halkısınız. [20]Elçilerle peygam-
berlerden oluşan temel üzerine inşa
edildiniz. Köşe taşı Mesih İsa'nın ken-
disidir. [21]Bütün yapı Rab'be ait kutsal
bir tapınak olmak üzere O'nda kenet-
lenip yükseliyor. [22]Siz de Ruh aracılı-
ğıyla Tanrı'nın konutu olmak üzere hep
birlikte Mesih'te inşa ediliyorsunuz.

Pavlus'a Açıklanan Sır

3 Bu nedenledir ki, ben Pavlus siz
uluslar uğruna Mesih İsa'nın tu-
tuklusu oldum. [2]Tanrı'nın bana ba-
ğışladığı lütfu size ulaştırmakla gö-
revlendirildiğimi duymuşsunuzdur.
[3]Yukarıda kısaca değindiğim gibi
Tanrı, sır olan tasarısını bana vahiy
yoluyla bildirdi. [4]Bu mektubu oku-
duğunuzda Mesih sırrını nasıl kav-
radığımı anlayabilirsiniz. [5]Bu sır ön-
ceki kuşaklara açıkça bildirilmemişti.
Şimdiyse Mesih'in kutsal elçilerine
ve peygamberlerine Ruh aracılığıyla
açıklanmış bulunuyor. [6]Şöyle ki, öte-
ki uluslar* da mirasa ortaktır, aynı
bedenin üyeleridir ve Müjde aracılı-
ğıyla Mesih İsa'da vaade ortaktır.

[7]Tanrı'nın etkin gücüyle bana ve-
rilen lütuf armağanı uyarınca bu
Müjde'yi yaymakla görevlendirildim.
[8-9]Bütün kutsalların en değersiziydim.
Yine de Mesih'in akıl ermez zengin-
liğini uluslara müjdeleme ve her şe-
yi yaratan Tanrı'da öncesizlikten beri
gizli tutulan sırrın nasıl düzenlendiği-
ni bütün insanlara açıklama ayrıcalığı
bana verildi. [10]Öyle ki, Tanrı'nın çok

f *2:3* "Gazap çocukları": Tanrı'nın öfkesine uğrayanlar.
2:14-16 Kol.1:19-20; 2:14 **2:17** Yşa.57:19 **3:4-6** Kol.1:25-27

yönlü bilgeliği, kilise* aracılığıyla
göksel yerlerdeki yönetimlere ve hü-
kümranlıklara[g] şimdiki dönemde bil-
dirilsin. 11 Bu, Tanrı'nın başlangıçtan
beri tasarladığı ve Rabbimiz Mesih
İsa'da yerine getirdiği amaca uygun-
du. 12 Mesih'te ve Mesih'e olan ima-
nımızla Tanrı'ya cesaret ve güvenle
yaklaşabiliriz. 13 Bu nedenle, uğrunu-
za çektiğim sıkıntılar karşısında yıl-
mamanızı rica ediyorum. Bunlar size
yücelik kazandırır.

Mesih'in Sevgisini Anlamak

14-15 Bunun için, yerde ve gökte her ai-
lenin adını kendisinden aldığı Baba'nın
önünde diz çökerim. 16-19 Baba'nın ken-
di yüceliğinin zenginliği uyarınca
Ruhu'yla sizi iç varlığınızda kudretle
güçlendirmesini ve Mesih'in iman yo-
luyla yüreklerinizde yaşamasını dile-
rim. Öyle ki, Tanrı'nın bütün dolulu-
ğuyla dolmanız için, sevgide köklenmiş
ve temellenmiş olarak bütün kutsallarla
birlikte Mesih'in sevgisinin ne denli ge-
niş ve uzun, yüksek ve derin olduğunu
anlamaya, bilgiyi çok aşan bu sevgiyi
kavramaya gücünüz yetsin.

20 Tanrı, bizde etkin olan kudretiyle,
dilediğimiz ya da düşündüğümüz her
şeyden çok daha fazlasını yapabilecek
güçtedir. 21 Kilisede* ve Mesih İsa'da
bütün kuşaklar boyunca sonsuzlara
dek O'na yücelik olsun! Amin.

Bedenin Birliği

4 Bu nedenle, Rab'bin uğruna tutuk-
lu olan ben, aldığınız çağrıya ya-
raşır biçimde yaşamanızı rica ederim.
2 Her bakımdan alçakgönüllü, yumuşak
huylu, sabırlı olun. Birbirinize sevgiyle,
hoşgörüyle davranın. 3 Ruh'un birliğini
esenlik bağıyla korumaya gayret edin.
4-6 Çağrınızdan doğan tek bir umuda
çağrıldığınız gibi, beden bir, Ruh bir,
Rab bir, iman bir, vaftiz* bir, her şey-
den üstün, her şeyle ve her şeyde olan
herkesin Tanrısı ve Babası birdir.

7 Ama lütuf her birimize Mesih'in
armağanı ölçüsünde bağışlandı. 8 Bu-
nun için Kutsal Yazı şöyle der:

"Yükseğe çıktı ve tutsakları peşine
takti,
İnsanlara armağanlar verdi."

9 Şimdi bu "çıktı" sözcüğü, Mesih
önce aşağılara, yeryüzüne[h] indi de-
mek değil de nedir? 10 İnen de O'dur,
her şeyi doldurmak üzere bütün
göklerin çok üstüne çıkan da O'dur.
11 Kendisi kimini elçi, kimini peygam-
ber, kimini müjdeci, kimini önder[ı] ve
öğretmen atadı. 12 Öyle ki, kutsallar
hizmet görevini yapmak ve Mesih'in
bedenini geliştirmek üzere donatılsın.
13 Sonunda hepimiz imanda ve Tanrı
Oğlu'nu tanımada birliğe, yetkinli-
ğe, Mesih doluluğundaki olgunluk
düzeyine erişeceğiz. 14 Böylece artık
insanların kurnazlığıyla, aldatıcı dü-
zenler kurmaktaki becerileriyle, her
öğretinin rüzgarıyla çalkalanıp öteye
beriye sürüklenen çocuklar olmayaca-
ğız. 15 Tersine, sevgiyle gerçeğe uyarak
bedenin başı olan Mesih'e doğru her
yönden büyüyeceğiz. 16 O'nun önder-
liğinde bütün beden, her eklemin
yardımıyla kenetlenip kaynaşmış
olarak her üyesinin düzenli işleyişiyle
büyüyüp sevgide gelişiyor.

Eski ve Yeni Yaşam

17 Bunun için şunu söylüyor ve Rab
adına sizi uyarıyorum: Artık öteki
uluslar* gibi boş düşüncelerle yaşa-

g *3:10* "Göksel yerlerdeki yönetimler ve hükümranlıklar": Şeytan'a hizmet eden ruhsal varlıklardan (örneğin cinlerden) oluşan yönetimler ve hükümranlıklar. **h** *4:9* "Aşağılara, yeryüzüne" ya da "Dünyanın aşağı kısımlarına". **ı** *4:11* "Önder": Grekçe "Çoban".
4:2 Kol.3:12-13 **4:8** Mez.68:18 **4:16** Kol.2:19

mayın. [18]Onların zihinleri karardı. Bil-
gisizlikleri ve yüreklerinin duygusuz-
luğu yüzünden Tanrı'nın yaşamına
yabancılaştılar. [19]Bütün duyarlılıkları-
nı yitirip açgözlülükle her türlü pisliği
yapmak üzere kendilerini sefahate ver-
diler. [20]Ama siz Mesih'i böyle öğren-
mediniz. [21]Kuşkusuz İsa'nın sesini duy-
dunuz, O'ndaki gerçeğe uygun olarak
O'nun yolunda eğitildiniz. [22-23]Önceki
yaşayışınıza ait olup aldatıcı tutkular-
la yozlaşan eski yaradılışı üzerinizden
sıyırıp atmayı, düşüncede ve ruhta ye-
nilenmeyi, [24]gerçek doğruluk ve kut-
sallıkta Tanrı'ya benzer yaratılan yeni
yaradılışı giyinmeyi öğrendiniz.

[25]Bunun için yalanı üzerinizden sıyı-
rıp atarak her biriniz komşusuna gerçe-
ği söylesin. Çünkü hepimiz aynı bede-
nin üyeleriyiz. [26]Öfkelenin, ama günah
işlemeyin. Öfkenizin üzerine güneş
batmasın. [27]İblis'e de fırsat vermeyin.
[28]Hırsızlık eden artık hırsızlık etmesin.
Tersine, kendi elleriyle iyi olanı yapa-
rak emek versin; böylece ihtiyacı olan-
la paylaşacak bir şeyi olsun.

[29]Ağzınızdan hiç kötü söz çıkma-
sın. İşitenler yararlansın diye, ihtiyaca
göre, başkalarının gelişmesine yara-
yacak olanı söyleyin. [30]Tanrı'nın Kut-
sal Ruhu'nu kederlendirmeyin. Kurtu-
luş günü için o Ruh'la mühürlendiniz.
[31]Her kötü niyetle birlikte her türlü
kin, öfke, kızgınlık, bağrışma ve if-
tira sizden uzak olsun. [32]Birbirinize
karşı iyi yürekli, şefkatli olun. Tanrı
sizi Mesih'te bağışladığı gibi, siz de
birbirinizi bağışlayın.

5 Bunun için, sevgili çocukları ola-
rak Tanrı'yı örnek alın. [2]Mesih bi-
zi nasıl sevdiyse ve bizim için kendi-
sini güzel kokulu bir sunu ve kurban
olarak nasıl Tanrı'ya sunduysa, siz de
öylece sevgi yolunda yürüyün.

[3]Aranızda fuhuş, ahlaksızlık ya da
açgözlülük anılmasın bile. Kutsallara
yaraşmaz bu. [4]Aranızda açık saçıklık,
budalaca konuşmalar, bayağı şakalar
da olmasın. Bunlar size yakışmaz. Bu-
nun yerine şükredin. [5]Şunu kesinlik-
le bilin ki, fuhuş yapanın, pisliğe düş-
kün olanın ya da putperest demek olan
açgözlü kişinin, Mesih'in ve Tanrı'nın
Egemenliği'nde mirası yoktur. [6]Hiç
kimse sizi boş sözlerle aldatmasın. Bu
şeylerden ötürü Tanrı'nın gazabı söz
dinlemeyenlerin üzerine gelir. [7]Onun
için böyleleriyle oturup kalkmayın.

Işıkta Yürüyün!

[8]Bir zamanlar karanlıktınız, ama
şimdi Rab'de ışıksınız. Işık çocukları
olarak yaşayın. [9]Çünkü ışığın meyve-
si her iyilikte, doğrulukta ve gerçekte
görülür. [10]Rab'bi neyin hoşnut ettiğini
ayırt edin. [11]Karanlığın meyvesiz iş-
lerine katılmayın. Tersine, onları açı-
ğa çıkarın. [12]Karanlıktakilerin gizlice
yaptıklarından söz etmek bile ayıptır.
[13]Işığın açığa vurduğu her şey görü-
nür. [14]Çünkü görünen her şey ışıktır.
Bunun için şöyle deniyor:

"Uyan, ey uyuyan! Ölümden diril!
Mesih sana ışık saçacak."

[15]Öyleyse nasıl yaşadığınıza çok
dikkat edin. Bilgelikten yoksun olan-
lar gibi değil, bilgeler gibi yaşayın.
[16]Fırsatı değerlendirin. Çünkü yaşa-
dığımız günler kötüdür. [17]Bunun için
akılsız olmayın, Rab'bin isteğinin ne
olduğunu anlayın.

[18]Şarapla sarhoş olmayın, bu sizi se-
fahate götürür. Bunun yerine Ruh'la
dolun: [19]Birbirinize mezmurlar, ilahi-
ler, ruhsal ezgiler söyleyin; yürekten
Rab'be ezgiler, mezmurlar okuyun;
[20]durmadan, her şey için Rabbimiz

4:22-24 Yar.1:26; Kol.3:9,10 **4:25** Zek.8:16 **4:26** Mez.4:4 **4:32** Kol.3:13
5:2 Çık.29:18; Mez.40:6 **5:16** Kol.4:5 **5:19-20** Kol.3:16-17

İsa Mesih'in adıyla Baba Tanrı'ya şük-
redin; [21]Mesih'e duyduğunuz saygıdan
ötürü birbirinize bağımlı olun.

Karı Koca İlişkileri

[22]Ey kadınlar, Rab'be bağımlı ol-
duğunuz gibi, kocalarınıza bağım-
lı olun. [23]Çünkü Mesih bedenin kur-
tarıcısı olarak kilisenin* başı olduğu
gibi, erkek de kadının başıdır. [24]Ki-
lise Mesih'e bağımlı olduğu gibi, ka-
dınlar da her durumda kocalarına ba-
ğımlı olsunlar.
[25]Ey kocalar, Mesih kiliseyi nasıl
sevip onun uğruna kendini feda et-
tiyse, siz de karılarınızı öyle sevin.
[26]Mesih kiliseyi suyla yıkayıp tanrısal
sözle temizleyerek kutsal kılmak için
kendini feda etti. [27]Öyle ki, kiliseyi
üzerinde leke, buruşukluk ya da buna
benzer bir şey olmadan, görkemli bi-
çimde kendine sunabilsin. Amacı ki-
lisenin kutsal ve kusursuz olmasıdır.
[28]Aynı biçimde kocalar da karılarını
kendi bedenleri gibi sevmelidir. Karı-
sını seven kendini sever. [29]Hiç kimse
hiçbir zaman kendi bedeninden nefret
etmemiştir. Tersine, onu besler ve ka-
yırır; tıpkı Mesih'in kiliseyi besleyip
kayırdığı gibi. [30]Çünkü bizler O'nun
bedeninin üyeleriyiz. [31]"Bunun için
adam annesini babasını bırakıp karı-
sına bağlanacak, ikisi tek beden ola-
cak." [32]Bu sır büyüktür; ben bunu
Mesih ve kiliseyle ilgili olarak söy-
lüyorum. [33]Size gelince, her biriniz
karısını kendisi gibi sevsin. Kadın da
kocasına saygı göstersin.

Aile İlişkileri

6 Ey çocuklar, Rab yolunda anne
babanızın sözünü dinleyin. Çün-
kü doğrusu budur. [2-3]"İyilik bulmak,
yeryüzünde uzun ömürlü olmak için
annene babana saygı göstereceksin."
Vaat içeren ilk buyruk budur.
[4]Ey babalar, siz de çocuklarınızın
öfkesini uyandırmayın. Onları Rab-
bin terbiye ve öğüdüyle büyütün.

Köle Efendi İlişkileri

[5]Ey köleler, dünyadaki efendilerini-
zin sözünü Mesih'in sözünü dinler gi-
bi saygı ve korkuyla, saf yürekle din-
leyin. [6]Bunu, yalnız insanları hoşnut
etmek isteyenler gibi göze hoş görün-
mek için yapmayın. Mesih'in kulları
olarak Tanrı'nın isteğini candan ye-
rine getirin. [7]İnsanlara değil, Rab'be
hizmet eder gibi gönülden hizmet edin.
[8]Çünkü ister köle ister özgür olsun,
herkesin yaptığı her iyiliğin karşılığı-
nı Rab'den alacağını biliyorsunuz.
[9]Ey efendiler, siz de kölelerinize
aynı biçimde davranın. Artık onları
tehdit etmeyin. Onların da sizin de
Efendiniz'in göklerde olduğunu ve
insanlar arasında ayrım yapmadığını
biliyorsunuz.

Tanrı'nın Sağladığı Ruhsal Silahlar

[10]Son olarak Rab'de, O'nun üstün
gücüyle güçlenin. [11]İblis'in hilelerine
karşı durabilmek için Tanrı'nın sağla-
dığı bütün silahları kuşanın. [12]Çünkü
savaşımız insanlara[i] karşı değil, yöne-
timlere, hükümranlıklara, bu karanlık
dünyanın güçlerine, kötülüğün göksel
yerlerdeki ruhsal ordularına karşıdır[j].
[13]Bu nedenle, kötü günde dayanabil-
mek, gerekli her şeyi yaptıktan sonra
yerinizde durabilmek için Tanrı'nın
bütün silahlarını kuşanın.
[14-15]Böylece, belinizi gerçekle ku-
şatmış, göğsünüze doğruluk zırhını
takmış ve ayaklarınıza esenlik Müj-

i *6:12* "İnsanlara": Grekçe "Et ve kana". **j** *6:12* Sözkonusu yönetimler vb., cinler ve Şeytan'a hizmet eden öbür kötü güçlerdir. **5:22** Kol.3:18; 1Pe.3:1-2 **5:25** Kol.3:19; 1Pe.3:7 **5:31** Yar.2:24 **6:1** Kol.3:20 **6:2-3** Çık.20:12; Yas.5:16 **6:4** Kol.3:21 **6:5-8** Kol.3:22-25 **6:9** Kol.4:1 **6:9** Yas.10:17; Kol.3:25 **6:14** Yşa.59:17 **6:15** Yşa.52:7

desi'ni yayma hazırlığını giymiş ola-
rak yerinizde durun. [16]Bunların hep-
sine ek olarak, Şeytan'ın[k] bütün ateşli
oklarını söndürebileceğiniz iman kal-
kanını alın. [17]Kurtuluş miğferini ve
Ruh'un kılıcını, yani Tanrı sözü-
nü alın. [18]Her türlü dua ve yalvarış-
la, her zaman Ruh'un yönetiminde
dua edin. Bu amaçla, bütün kutsal-
lar için yalvarışta bulunarak tam bir
adanmışlıkla uyanık durun. [19]Ağzımı
her açtığımda bana gerekli söz veril-
sin diye benim için de dua edin; öyle
ki, Müjde'nin sırrını cesaretle bildire-
bileyim. [20]Uğruna zincire vurulmuş
durumda elçilik ettiğim Müjde'yi ge-
rektiği gibi cesaretle duyurabilmem
için dua edin.

Son Selamlar

[21]Nasıl olduğumu, ne yaptığımı si-
zin de bilmeniz için sevgili kardeşi-
miz, Rab'bin güvenilir hizmetkârı
Tihikos size her şeyi bildirecektir.
[22]Kendisini bu amaçla, durumumuzu
iletmesi ve yüreklerinize cesaret ver-
mesi için size gönderiyorum.
[23]Baba Tanrı'dan ve Rab İsa Me-
sih'ten kardeşlere imanla birlikte esen-
lik ve sevgi diliyorum. [24]Tanrı'nın lütfu
Rabbimiz İsa Mesih'i ölümsüz sevgiyle
sevenlerin hepsiyle birlikte olsun.

k ***6:16*** "Şeytan'ın": Grekçe "Kötü olanın".
6:17 Yşa.59:17; 1Se.5:8 **6:21** Elç.20:4; 2Ti.4:12 **6:21-22** Kol.4:7-8

Pavlus'tan
FİLİPİLİLER'E MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Bugünkü Yunanistan'ın Kavala Kenti'ne yakın olan Filipi, ilk yüzyılda Makedonya'nın en önemli kentlerinden biriydi. Pavlus burada bir inanlılar topluluğu oluşturmuştu[1]. Bu mektubu, büyük olasılıkla İ.S. 61 yılında Roma'da tutukluyken yazıyor[2]. O sırada Pavlus evde göz hapsindeydi[3]. Durumu öğrenen Filipili inanlılar, bağışlarını Epafroditus'un eliyle ona gönderirler. Pavlus ise ölüm derecesinde hastalanıp iyileşen Epafroditus'u övgülerle[4] ve kendisine ulaştırılan bağışlar için[5] sunduğu candan teşekkürlerle Filipi'ye geri gönderir. Bu arada Pavlus yargılanmayı beklemektedir[6]. Cesaretini yitirmeyeceğini ummakta, sonunda da görevini sürdürmek üzere hayatta kalacağına inanmaktadır. Durumu belli olur olmaz, Timoteos'u kendisiyle ilgili haberlerle Filipi'ye göndermeyi tasarlıyor[7]. Daha sonra onları bizzat ziyaret edebileceğini umuyor[8].*

Mektubun İçeriği: *Pavlus'un imanı ve sevinci, çektiği acılara rağmen, mektup boyunca göze çarpıyor. Gerçekte «sevinç» ve «sevinmek» sözcükleri on yedi kez tekrarlanır[9]. Pavlus, Mesih uğruna tutuklandığının saray muhafızlarınca bilinmesinden, ayrıca birçok inanlının, çektiği sıkıntılardan cesaret alıp Tanrı sözünü yüreklilikle yaymalarından büyük sevinç duyuyor[10]. Hiçbir şeyin, Mesih'i tanımakla karşılaştırılamayacağını söylüyor. Hedefe ulaşmak umuduyla koşmaya devam ettiğini yazıyor[11].*

Bunun yanısıra Filipili dostları için dua etmekte[12] ve onları yüreklendirmeye çalışmaktadır. Sevinmeleri[13]; birlik içinde olmaları[14]; yalnız kendilerini değil, başkalarını da düşünmeleri gerektiğini yazıyor[15]. Filipililer'i, mektubun ünlü 2:5-11 ayetlerinde, Mesih'in olağanüstü alçakgönüllülük örneğiyle cesaretlendirmeye çalışır. Yanlış öğreti yayanlar tarafından saptırılmamaları, kendilerine karşı olanlardan yılmadan Rab'be bağlı kalmaları gerektiğini hatırlatır. Onlara da, kendisi gibi Mesih uğruna acı çekmek ayrıcalığı verilmiştir[16]. Pavlus onlara, «Beni örnek alın» diyor[17].

Ana Hatlar:

1:1-11 Selamlar, teşekkür ve dua
1:12-26 Pavlus'un durumu
1:27-2:18 Yüreklendirici sözler
2:19-30 Timoteos ve Epafroditus
3:1-21 Hedefimiz
4:1-23 Son öğütler, bağışlar için teşekkür

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1369*

---

1 Mesih İsa'nın kulları ben Pavlus
ve Timoteos'tan Filipi'deki gözet-
menler ve görevlilerle birlikte Mesih
İsa'ya ait bütün kutsallara selam! 2 Ba-
bamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten
sizlere lütuf ve esenlik olsun.

Şükran ve Dua

3 Sizi hatırladıkça Tanrım'a şükre-
diyorum. 4-5 İlk günden şimdiye dek
Müjde'nin yayılmasındaki işbirliği-
nizden dolayı her duamda hepiniz için
her zaman sevinçle dilekte bulunuyo-
rum. 6 Sizde iyi bir işe başlamış olan
Tanrı'nın bunu Mesih İsa'nın gününe
dek tamamlayacağına güvenim var.
7 Hepiniz için böyle düşünmekte hak-
lıyım. Her an yüreğimdesiniz. İster
zincire vurulmuş, ister Müjde'yi sa-
vunup doğrulamakta olayım, hepiniz
benimle birlikte Tanrı'nın lütfuna or-
taksınız. 8 Hepinizi Mesih İsa'nın sev-
gisiyle nasıl özlediğime Tanrı tanıktır.
9 Duam şu ki, sevginiz, bilgi ve her tür
sezgiyle durmadan artsın. 10-11 Öyle ki,
üstün değerleri ayırt edebilesiniz ve
böylece Tanrı'nın yüceltilip övülmesi
için İsa Mesih aracılığıyla gelen doğ-
ruluk meyvesiyle dolarak Mesih'in
gününde saf ve kusursuz olasınız.

Müjde'nin Yayılması

12 Kardeşler, şunu bilmenizi isterim:
Başıma gelenler daha çok Müjde'nin
yayılmasına yaramıştır. 13 Sonuç ola-
rak bütün saray muhafızları dahil,
herkes Mesih uğruna zincire vuruldu-
ğumu öğrendi. 14 Kardeşlerin çoğu da
zincire vuruluşumdan ötürü Rab'be
güvenerek Tanrı'nın sözünü korkusuz-
ca söylemekte daha da cesur davranı-
yorlar. 15 Gerçi kimi Mesih'i kıskançlık
ve rekabetle, kimiyse iyi niyetle duyu-
ruyor. 16 Sonuncular, Müjde'yi savun-
maya atandığımı[a] bilerek bunu sev-
giyle yapıyorlar. 17 Ötekilerse Mesih'i
temiz yürekle değil, bencil tutkular-
la duyuruyorlar. Böylece tutuklulu-
ğumda bana sıkıntı vereceklerini sa-
nıyorlar. 18 Ama ne önemi var? İster
art niyetle ister içtenlikle olsun, her
durumda Mesih duyurulmuş oluyor.
Buna seviniyorum, sevineceğim de.
19 Çünkü dualarınızla ve İsa Mesih'in
Ruhu yardımıyla bunun bana kurtu-
luş getireceğini biliyorum.
20 Hiçbir şekilde utandırılmayaca-
ğımı, yaşasam da ölsem de Mesih'in
her zamanki gibi şimdi de bedenimde
yüceltilmesi için tam bir cesaret gös-
terebileceğimi bekliyor ve umut edi-
yorum. 21 Çünkü benim için, yaşamak
Mesih'tir, ölmek kazançtır. 22 Hayat-
ta kalırsam yararlı işler yapacağım.
Ama hangisini seçeceğimi bilemiyo-
rum. 23 İki seçenek arasında kaldım.
Dünyadan ayrılıp Mesih'le birlikte
olmayı arzuluyorum; bu çok daha iyi.
24 Ama hayatta kalmam sizin için da-
ha gereklidir. 25 Bundan emin olarak
kalacağımı biliyorum. İmanda gelişip
sevinmeniz için hepinizle birlikte ol-
maya devam edeceğim. 26 Öyle ki, tek-
rar yanınıza geldiğimde, Mesih İsa'da
benimle daha çok övünebilesiniz.
27-28 Ancak yaşayışınız Mesih'in
Müjdesi'ne layık olsun. Öyle ki, ge-
lip sizi görsem de gelmesem de sizin-
le ilgili haberleri, tek bir ruhta dim-
dik durduğunuzu, Müjde'de açıklanan
inanç uğruna tek can halinde birlikte
mücadele ettiğinizi, size karşı olanlar-
dan hiçbir şekilde yılmadığınızı du-
yayım. Böyle davranmanız onlara bir
belirtidir – kendilerinin mahvolaca-
ğını, sizlerin ise kurtulacağını göste-
ren bir belirti. Bu da Tanrı'nın işidir.
29-30 Çünkü Mesih uğruna size yalnız
Mesih'e iman etmek değil, daha önce
bende gördüğünüz ve hâlâ sürdürdü-

a *1:16* "Savunmaya atandığımı" ya da "Savunduğum için hapis yattığımı".
1:1 Elç.16:12 **1:13** Elç.28:30 **1:29-30** Elç.16:19-40

ğümü duyduğunuz zorlu çabanın ay-
nısını göstererek Mesih uğruna acı
çekmek ayrıcalığı da verildi.

Mesih'i Örnek Alın

2 [1-2]Böylece Mesih'ten gelen bir ce-
saret, sevgiden doğan bir teselli
ve Ruh'la bir paydaşlık varsa, yürek-
ten bir sevgi ve sevecenlik varsa, ay-
nı düşüncede, sevgide, ruhta ve amaç-
ta birleşerek sevincimi tamamlayın.
[3]Hiçbir şeyi bencil tutkularla ya da
boş övünmeyle yapmayın. Her biri-
niz alçakgönüllülükle öbürünü ken-
dinden üstün saysın. [4]Yalnız kendi
yararını değil, başkalarının yararını
da gözetsin.
[5]Mesih İsa'daki düşünce sizde de ol-
sun. [6]Mesih, Tanrı özüne sahip olduğu
halde, Tanrı'ya eşitliği sımsıkı sarıla-
cak bir hak saymadı. [7-8]Ama kul özünü
alıp insan benzeyişinde doğarak ulu-
luğunu bir yana bıraktı[b]. İnsan biçi-
mine bürünmüş olarak ölüme, çarmıh
üzerinde ölüme bile boyun eğip ken-
dini alçalttı. [9]Bunun için de Tanrı O'nu
pek çok yükseltti ve O'na her adın üs-
tünde olan adı bağışladı. [10-11]Öyle ki,
İsa'nın adı anıldığında gökteki, yerde-
ki ve yer altındakilerin hepsi diz çök-
sün ve her dil, Baba Tanrı'nın yüceltil-
mesi için İsa Mesih'in Rab olduğunu
açıkça söylesin.

Kurtuluşunuzu Etkin Kılın

[12]Öyleyse sevgili kardeşlerim, her
zaman söz dinlediğiniz gibi, yalnız
ben aranızdayken değil, ama şim-
di yokluğumda, kurtuluşunuzu say-
gı ve korkuyla sonuca götürmek için
daha çok gayret edin. [13]Çünkü kendi-
sini hoşnut edeni hem istemeniz hem
de yapmanız için sizde etkin olan
Tanrı'dır. [14-16]Her şeyi söylenmeden
ve çekişmeden yapın ki, yaşam sözü-
ne sımsıkı sarılarak aralarında evren-
deki yıldızlar gibi parladığınız bu eğri
ve sapık kuşağın ortasında kusursuz
ve saf, Tanrı'nın lekesiz çocukları ola-
sınız. Öyle ki, boşuna koşmadığımı,
boşuna emek vermediğimi görerek
Mesih'in gününde övünecek bir ne-
denim olsun. [17]Kanım imanınızın su-
nusu ve hizmeti üzerine adak şarabı
gibi dökülecek olsa da seviniyor, he-
pinizin sevincine katılıyorum. [18]Aynı
şekilde siz de sevinin ve benim sevin-
cime katılın.

Timoteos ve Epafroditus

[19]Durumunuzu öğrenmek, böyle-
ce içimi rahatlatmak üzere yakında
Timoteos'u yanınıza gönderebilece-
ğime ilişkin Rab İsa'da umudum var.
[20]Timoteos gibi düşünen, durumunuz-
la içtenlikle ilgilenecek başka kim-
sem yok. [21]Herkes kendi işini düşü-
nüyor, Mesih İsa'nınkini değil. [22]Ama
Timoteos'un, değerini kanıtlamış biri
olduğunu, babasının yanında hizmet
eden çocuk gibi, Müjde'nin yayılma-
sı için benim yanımda hizmet ettiği-
ni bilirsiniz. [23]Durumum belli olur ol-
maz onu size göndermeyi umuyorum.
[24]Ben de yakında geleceğim, bu konu-
da Rab'be güveniyorum.
[25]Ama muhtaç anımda bana yar-
dım etmek üzere gönderdiğiniz elçi-
yi, omuz omuza mücadele verdiğim
kardeşim ve emektaşım Epafroditus'u
size geri yollamayı gerekli gördüm.
[26]Çünkü hepinizi özlüyor, hasta oldu-
ğunu öğrendiğiniz için çok üzülüyor-
du. [27]Gerçekten de ölecek kadar has-
taydı. Ama Tanrı ona acıdı; yalnız ona
değil, acı üstüne acı duymayayım diye
bana da acıdı. [28]İşte bu nedenle, onu
tekrar görüp sevinesiniz diye kendisi-
ni daha büyük bir istekle yanınıza gön-
deriyorum. Böylelikle benim de kaygı-

b *2:7-8* "Uluğunu bir yana bıraktı": Grekçe "Kendini boş kıldı".
2:10-11 Yşa.45:23; Rom.14:11

larım hafifleyecek. 29 Onu Rab'de tam
bir sevinçle kabul edin, onun gibi kişi-
leri onurlandırın. 30 Çünkü sizin bana
yapamadığınız yardımı yapmak için
canını tehlikeye atarak Mesih'in işi
uğruna neredeyse ölüyordu.

Gerçek Doğruluk

3 Sonuç olarak, kardeşlerim, Rab'de
sevinin. Size aynı şeyleri yazmak
bana usanç vermez; hem bu sizin için
bir güvencedir.
2 Kötülük yapan o adamlardan, o
köpeklerden sakının; o sünnet bağ-
nazlarından[c] sakının! 3 Çünkü ger-
çek sünnetliler Tanrı'nın Ruhu aracı-
lığıyla tapınan, Mesih İsa'yla övünen,
insansal özelliklere güvenmeyen biz-
leriz. 4 Ben aslında bunlara da güve-
nebilirdim. Eğer başka biri bunlara
güvenebileceğini sanıyorsa, ben da-
ha çok güvenebilirim. 5 Sekiz gün-
lükken sünnet oldum. İsrail soyun-
dan, Benyamin oymağından, özbeöz
İbrani'yim. Kutsal Yasa'ya* bağlılık
derseniz, Ferisi'ydim*. 6 Gayret derse-
niz, kiliseye* zulmeden biriydim. Ya-
sa'ya dayanan doğruluk derseniz, ku-
sursuzdum.
7 Ama benim için kazanç olan her
şeyi Mesih uğruna zarar saydım.
8-9 Dahası var, uğruna her şeyi yitir-
diğim Rabbim İsa Mesih'i tanıma-
nın üstün değeri yanında her şeyi za-
rar sayıyorum, süprüntü sayıyorum.
Öyle ki, Mesih'i kazanayım ve Kut-
sal Yasa'ya dayanan kişisel doğrulu-
ğa değil, Mesih'e iman etmekle[ç] ka-
zanılan, iman sonucu Tanrı'dan gelen
doğruluğa sahip olarak Mesih'te bu-
lunayım. 10-11 Ölümünde O'nunla öz-
deşleşerek O'nu tanımak, dirilişinin
gücünü ve acılarına ortak olmanın ne
demek olduğunu bilmek ve böylece
ne yapıp yapıp ölümden dirilişe eriş-
mek istiyorum.

Hedefe Doğru Koşalım

12 Bunlara şimdiden kavuştuğumu
ya da yetkinliğe eriştiğimi söylemiyo-
rum. Ama Mesih İsa'nın beni kazan-
makla benim için öngördüğü ödülü
kazanmak için koşuyorum. 13-14 Kar-
deşler, kendimi bunu kazanmış say-
mıyorum. Ancak şunu yapıyorum:
Geride kalan her şeyi unutup ileride
olanlara uzanarak, Tanrı'nın Mesih
İsa aracılığıyla yaptığı göksel çağrıda
öngörülen ödülü kazanmak için hede-
fe doğru koşuyorum. 15 Bunun için ol-
gun olanlarımızın hepsi bu düşüncede
olsun. Herhangi bir konuda farklı bir
düşünceniz varsa, Tanrı bunu da size
açıkça gösterecek. 16 Ancak, eriştiği-
miz düzeye uygun bir yaşam sürelim.
17 Kardeşler, hepiniz beni örnek alın.
Size verdiğimiz örnek uyarınca yaşa-
yanlara dikkatle bakın. 18 Size defalar-
ca söylediğim gibi, şimdi gözyaşları
içinde tekrar söylüyorum: Birçok ki-
şi Mesih'in çarmıhına düşman olarak
yaşıyor. 19 Onların sonu yıkımdır; tan-
rıları mideleridir. Ayıplarıyla övünür,
yalnız bu dünyayı düşünürler. 20 Oysa
bizim vatanımız göklerdedir. Oradan
Kurtarıcı'yı, Rab İsa Mesih'i bekliyo-
ruz. 21 O her şeyi kendine bağlı kılma-
ya yeten gücünün etkinliğiyle zavallı
bedenlerimizi değiştirip kendi yüce
bedenine benzer hale getirecektir.

Son Öğütler

4 Bu nedenle, ey sevgililer, sevin-
cim, başımın tacı, içten özlediğim
sevgili kardeşlerim, böylece Rab'de
dimdik durun.
2 Evodiya'ya rica ediyorum, Sinti-
hi'ye rica ediyorum, Rab yolunda aynı

c *3:2* “Sünnet bağnazları” ya da “Bedeni kesip biçenler”; sünnet gibi bedenle ilgili dinsel törelere aşırı bağlı olanlar. ç *3:8-9* “Mesih'e iman etmekle” ya da “Mesih'in sadakatiyle”.
3:5 Elç.23:6; 26:5; Rom.11:1 **3:6** Elç.8:3; 22:4; 26:9-11 **3:17** 1Ko.4:16; 11:1

düşüncede olun. 3 Evet, gerçek yolda-
şım[d], sana da yalvarırım, bu kadın-
lara yardım et. Çünkü onlar benimle,
Klement'le ve adları yaşam kitabın-
da bulunan öbür emektaşlarımla bir-
likte Müjde'yi yaymak için mücade-
le ettiler.

4 Rab'de her zaman sevinin; yine
söylüyorum, sevinin! 5 Uysallığınız
bütün insanlarca bilinsin. Rab'bin
gelişi yakındır[e]. 6 Hiç kaygılanmayın;
her konudaki dileklerinizi, Tanrı'ya
dua edip yalvararak şükranla bildi-
rin. 7 O zaman Tanrı'nın her kavrayı-
şı aşan esenliği Mesih İsa aracılığıy-
la yüreklerinizi ve düşüncelerinizi
koruyacaktır.

8 Sonuç olarak, kardeşlerim, ger-
çek, saygıdeğer, doğru, pak, sevim-
li, hayranlık uyandıran, erdemli ve
övülmeye değer ne varsa, onu düşü-
nün. 9 Benden öğrendiğiniz, kabul et-
tiğiniz, işittiğiniz, bende gördüğünüz
ne varsa, onu yapın. O zaman esenlik
veren Tanrı sizinle olacaktır.

Pavlus'un Minnettarlığı

10 Bana duyduğunuz ilgiyi sonun-
da tazelediğiniz için Rab'de çok se-
vindim. Aslında ilgi duyuyordunuz,
ama bunu göstermeye fırsatınız olma-
dı. 11 Bunu ihtiyacım olduğu için söy-
lemiyorum. Çünkü ben her durumda
eldekiyle yetinmeyi öğrendim. 12 Yok-
sulluk çekmeyi de bilirim, bolluk için-
de yaşamayı da. İster tok ister aç, is-
ter bolluk ister ihtiyaç içinde olayım,
her durumda, her koşulda yaşamanın
sırrını öğrendim. 13 Beni güçlendire-
nin aracılığıyla her şeyi yapabilirim.
14 Yine de sıkıntılarıma ortak olmak-
la iyi ettiniz.

15 Siz de bilirsiniz, ey Filipililer,
Müjde yayılmaya başladığında, Ma-
kedonya'dan ayrılışımdan sonra siz-
den başka hiçbir topluluk* karşılıklı
yardımlaşma konusunda benimle iş-
birliği yapmadı. 16 Ben Selanik'teyken
de, ihtiyacım olduğunda birkaç kez
bana yardımda bulundunuz. 17 Arma-
ğan peşinde değilim, ama ruhsal ka-
zancın hesabınızda birikmesini isti-
yorum. 18 Benim her şeyim var, bolluk
içindeyim. Epafroditus'un eliyle gön-
derdiğiniz armağanları alınca bir ek-
siğim kalmadı. Bunlar güzel kokulu
sunular, Tanrı'nın beğenisini kaza-
nan, O'nu hoşnut eden kurbanlardır.
19 Tanrım da her ihtiyacınızı kendi
zenginliğiyle Mesih İsa'da görkemli
bir biçimde karşılayacaktır. 20 Baba-
mız Tanrı'ya sonsuzlara dek yücelik
olsun! Amin.

Son Selamlar

21 Mesih İsa'ya ait bütün kutsallara
selam söyleyin. Yanımdaki kardeşler
size selam ederler. 22 Bütün kutsallar,
özellikle Sezar'ın* ev halkından olan-
lar size selam ederler.

23 Rab İsa Mesih'in lütfu ruhunuzla
birlikte olsun.

d *4:3* "Gerçek yoldaşım" ya da "Sadık Sizigos". **e** *4:5* "Rab'bin gelişi yakındır": Grekçe "Rab yakındır". **4:15-16** 2Ko.11:9 **4:16** Elç.17:1 **4:18** Çık.29:18

Pavlus'tan KOLOSELİLER'E MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Kolose, Denizli'nin 16 km. doğusunda bulunuyordu. Pavlus, oraya henüz gitmemişti; ama Epafras, büyük olasılıkla Pavlus Efes'teyken, onun temsilcisi olarak Müjde'yi Kolose'ye ulaştırmıştı. Bu arada, «Asya İli'nde yaşayan herkes Rab'bin sözünü işitti»[1]. Kolose'deki inanlıların gösterdiği gelişmeleri Pavlus'a bildiren de Epafras'tı. Pavlus, bundan sonra Tihikos ve Onisimos'u bu mektupla birlikte Kolose'ye gönderir[2].*

Mektubun İçeriği: *Pavlus, Kolose'deki inanlıların içten iman ve sevgilerine ilişkin haberleri duymaktan mutludur[3]. Onlar için hararetle dua eder[4]; aralarında yanlış öğreti yayanların bulunmasından kaygı duyar[5]. Anladığımız kadarıyla bu öğreti, Yahudi din kuralları (Şabat Günü, bayramlar ve yiyeceklerle ilgili kurallar) ile sonradan Gnostisizm diye adlandırılan felsefe akımının karmaşığıdır. Özel bilgilere duyulan tutku, çilecilik ve meleklere tapınmayı da içerirdi. Pavlus, «bedenin başı» durumunda olan Mesih'e dayanmayan bu öğretiye şiddetle saldırıyor[6].*

Pavlus inanlıların dikkatini yine Mesih'e çekerek O'nun üstünlüğünü vurguluyor. O, «görünmez Tanrı'nın görünümü», «bütün yaratılışın ilk doğanı»dır. «Her şey O'nun aracılığıyla ve O'nun için yaratılmıştır» ve «Tanrı bütün doluluğunun O'nda bulunmasını uygun gördü»[7]. Koloseliler'i şu sözlerle uyarıyor: «Rab Mesih İsa'yı nasıl kabul ettinizse, O'nda öylece yaşayın»[8]. Tanrı'yı daha iyi tanımalarını istiyor[9].

Yanlış öğretiler bireyleri iyi davranmaya da yöneltemiyor. «Benliğin tutkularını denetlemekte hiçbir yararları yoktur»[10]. Pavlus, «Tanrı'nın kutsal ve sevgili seçilmişleri»[11] olan Koloseli inanlıların, «Rab'be yaraşır biçimde yaşamalarını, O'nu her yönden hoşnut etmelerini»[12] ister. Böylece 3:1 ile 4:6 arasında kalan ayetler, inanlıların nasıl davranması gerektiği konusunu işliyor.

Ana Hatlar:

1:1-12 Koloseliler'e selam ve dualar
1:13-23 Mesih'in üstünlüğü
1:24-2:5 Pavlus'un kutsallara hizmeti
2:6-15 Mesih'te yaşayın
2:16-23 Yanlış öğretilere karşı uyarılar
3:1-4:6 Mesih'te yeni yaşam
4:7-18 Haberler ve son selamlar

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1369*

1 1-2Tanrı'nın isteğiyle Mesih İsa'nın
elçisi atanan ben Pavlus ve karde-
şimiz Timoteos'tan, Kolose'de bulu-
nan, Mesih'e ait kutsal ve güvenilir
kardeşlere selam! Babamız Tanrı'dan
sizlere lütuf ve esenlik olsun.

Pavlus Tanrı'ya Şükrediyor

3Sizler için dua ederken Tanrı'ya,
Rabbimiz İsa Mesih'in Babası'na her
zaman şükrediyoruz. 4Çünkü Mesih
İsa'ya iman ettiğinizi ve bütün kut-
salları sevdiğinizi duyduk. 5-6İma-
nınız ve sevginiz göklerde sizin için
saklı bulunan umuttan kaynaklanı-
yor. Bu umudun haberini gerçeğin
bildirisinden, size daha önce ula-
şan Müjde'den aldınız. Müjde, onu
işittiğiniz ve Tanrı'nın lütfunu ger-
çekten anladığınız günden beri ara-
nızda olduğu gibi, bütün dünyada
da meyve vermekte, yayılmaktadır.
7Müjde'yi bizim adımıza Mesih'in
güvenilir hizmetkârı olan sevgili
emektaşımız Epafras'tan öğrendi-
niz. 8Ruh'tan kaynaklanan sevgini-
zi de bize o bildirdi.

Pavlus'un Koloseliler için Duası

9Bunu işittiğimiz günden beri biz
de sizler için dua etmekten, tam bir
bilgelik ve ruhsal anlayışla Tanrı'nın
isteğini bütünüyle bilmenizi sağla-
masını dilemekten geri kalmadık.
10Rab'be yaraşır biçimde yaşamanız,
O'nu her yönden hoşnut etmeniz, her
iyi işte meyve vererek Tanrı'yı tanı-
makta ilerlemeniz için dua ediyoruz.
11Her şeye sevinçle katlanıp sabrede-
bilmeniz için O'nun yüce gücüne da-
yanarak bütün kudretle güçlenmeni-
zi diliyoruz. 12Bizi kutsalların ışıktaki
mirasına ortak olmaya yeterli kılan
Baba'ya şükretmeniz için dua ediyo-
ruz. 13O bizi karanlığın hükümranlı-
ğından kurtarıp sevgili Oğlu'nun ege-
menliğine aktardı. 14O'nda kurtuluşa,
günahlarımızın bağışına sahibiz.

Mesih'in Kimliği ve Görevi

15Görünmez Tanrı'nın görünümü,
bütün yaratılışın ilk doğanı O'dur. 16Ni-
tekim yerde ve gökte, görünen ve gö-
rünmeyen her şey –tahtlar, egemenlik-
ler, yönetimler, hükümranlıklar– O'nda
yaratıldı. Her şey O'nun aracılığıyla ve
O'nun için yaratıldı. 17Her şeyden ön-
ce var olan O'dur ve her şey varlığını
O'nda sürdürmektedir. 18Bedenin, ya-
ni kilisenin* başı O'dur. Her şeyde ilk
yeri alsın diye başlangıç olan ve ölü-
ler arasından ilk doğan O'dur. 19Çünkü
Tanrı bütün doluluğunun O'nda bulun-
masını uygun gördü. 20Mesih'in çar-
mıhta akıtılan kanı aracılığıyla esenli-
ği sağlamış olarak yerdeki ve gökteki
her şeyi O'nun aracılığıyla kendisiyle
barıştırmaya razı oldu.

21Yaptığınız kötülükler yüzünden bir
zamanlar düşüncelerinizde Tanrı'ya
yabancı ve düşmandınız. 22Şimdiy-
se Mesih sizi Tanrı'nın önüne kutsal,
lekesiz ve kusursuz olarak çıkarmak
için öz bedeninin ölümü sayesinde si-
zi Tanrı'yla barıştırdı. 23Yeter ki, duy-
duğunuz Müjde'nin verdiği umuttan
kopmadan, imanda temellenip yerleş-
miş olarak kalın. Ben Pavlus, göğün
altındaki bütün yaratılışa duyurulan
bu Müjde'nin hizmetkârı oldum.

Pavlus'un İmanlılara Hizmeti

24Sizin için acı çektiğime şimdi se-
viniyorum. Mesih'in, kendi bedeni,
yani kilise* uğruna çektiği sıkıntı-
lardan eksik kalanlarını kendi bede-
nimde tamamlıyorum. 25-26Tanrı'nın
sizin yararınıza bana verdiği görev-
le kilisenin hizmetkârı oldum. Göre-
vim, Tanrı'nın sözünü, yani geçmiş
çağlardan ve kuşaklardan gizlenmiş,
ama şimdi O'nun kutsallarına açık-

1:7 Kol.4:12; Flm.23-24 **1:14** Ef.1:7 **1:18-20** Ef.1:22-23; 2:14-16

lanmış olan sırrı eksiksiz[a] duyur-
maktır. 27 Tanrı kutsallarına bu sırrın
uluslar arasında ne denli yüce ve zen-
gin olduğunu bildirmek istedi. Bu sır-
rın özü şudur: Mesih içinizdedir. Bu
da size yüceliğe kavuşma umudunu
veriyor. 28 Her insanı Mesih'te yetkin-
leşmiş olarak Tanrı'ya sunmak için
herkesi uyararak ve herkesi tam bir
bilgelikle eğiterek Mesih'i tanıtıyoruz.
29 O'nun kudretle bende etkin olan gü-
cüne dayanarak uğraşıp emek verme-
min amacı da budur.

2 Gerek sizler, gerek Laodikya'da-
kiler, gerekse sizler gibi yüzümü
hiç görmemiş olanlar için ne denli bü-
yük bir uğraş verdiğimi bilmenizi is-
terim. 2-3 Yüreklerinin cesaret bulma-
sını, sevgide birleşmelerini dilerim.
Öyle ki, anlayışın verdiği tam güven-
liğin bütün zenginliğine kavuşsunlar
ve Tanrı'nın sırrını, yani bilginin ve
bilgeliğin bütün hazinelerinin saklı
olduğu Mesih'i tanısınlar. 4 Kimse si-
zi kulağı okşayan sözlerle aldatmasın
diye söylüyorum bunu. 5 Çünkü her ne
kadar bedence aranızda değilsem de,
ruhça sizinle birlikteyim. Düzenlili-
ğinizi, Mesih'e imanınızın sağlamlı-
ğını görüp seviniyorum.

Mesih'in Sağladığı Yaşam

6 Bu nedenle Rab Mesih İsa'yı nasıl
kabul ettinizse, O'nda öylece yaşayın.
7 Şükranla dolup taşarak O'nda kök-
lenin ve gelişin, size öğretildiği gibi
imanda güçlenin.

8 Dikkatli olun! Mesih'e değil de, in-
sanların geleneğine, dünyanın temel
ilkelerine dayanan felsefeyle, boş ve
aldatıcı sözlerle kimse sizi tutsak et-
mesin. 9 Çünkü Tanrılığın bütün dolu-
luğu bedence Mesih'te bulunuyor. 10 Siz
de her yönetim ve hükümranlığın başı
olan Mesih'te doluluğa kavuştunuz.

11 Ayrıca Mesih'in gerçekleştirdiği
sünnet sayesinde bedenin benliğin-
den soyunarak elle yapılmayan sün-
netle O'nda sünnet edildiniz. 12 Vaf-
tizde* O'nunla birlikte gömüldünüz,
O'nu ölümden dirilten Tanrı'nın gü-
cüne iman ederek O'nunla birlikte di-
rildiniz. 13 Sizler suçlarınız ve benliği-
nizin sünnetsizliği yüzünden ölüyken,
Tanrı sizi Mesih'le birlikte yaşama ka-
vuşturdu. Bütün suçlarımızı O bağış-
ladı. 14 Kurallarıyla bize karşı ve aley-
himizde olan yazılı antlaşmayı[b] sildi,
onu çarmıha çakarak ortadan kaldırdı.
15 Yönetimlerin ve hükümranlıkların[c]
elindeki silahları alıp onları çarmıhta
yenerek açıkça gözler önüne serdi.

Yanlış Öğretilere Kapılmayın

16 Bu nedenle kimse yiyecek içecek,
bayram, Yeni Ay ya da Şabat Günü*
konusunda sizi yargılamasın. 17 Bun-
lar gelecek şeylerin gölgesidir, aslı ise
Mesih'tedir. 18-19 Sözde alçakgönüllü-
lükte[ç] ve meleklere tapınmakta dire-
nen, gördüğü düşlerin üzerinde dura-
rak benliğin düşünceleriyle boş yere
böbürlenen, Baş'a[d] tutunmayan hiç
kimse sizi ödülünüzden yoksun bı-
rakmasın. Bütün beden eklemler ve
bağlar yardımıyla bu Baş'tan besle-
nip bütünlenmekte, Tanrı'nın sağla-
dığı büyümeyle gelişmektedir.

20-21 Mesih'le birlikte ölüp dünyanın
temel ilkelerinden kurtulduğunuza
göre, niçin dünyada yaşayanlar gibi,
"Şunu elleme", "Bunu tatma", "Şuna
dokunma" gibi kurallara uyuyorsu-
nuz? 22 Bu kuralların hepsi, kullanıl-
dıkça yok olacak nesnelerle ilgilidir;

a *1:25-26* "Eksiksiz" ya da "Her yerde". **b** *2:14* "Yazılı antlaşma" ya da "Borç belgesi".
c *2:15* "Yönetimler ve hükümranlıklar": Şeytan'a hizmet eden ruhsal varlıklardan (örneğin cinlerden) oluşan yönetimler ve hükümranlıklar. **ç** *2:18-19,23* "Sözde alçakgönüllülük" ya da "Çilecilik". **d** *2:18-19* "Baş": İsa Mesih.

2:12 Rom.6:4 **2:13** Ef.2:1-5 **2:14** Ef.2:14-16 **2:16** Rom.14:1-6 **2:19** Ef.4:16

insanların buyruklarına, öğretilerine
dayanır. [23]Kuşkusuz bu kuralların uy-
duruk dindarlık, sözde alçakgönüllü-
lük[e], bedene eziyet açısından bilgece
bir görünüşü vardır; ama benliğin tut-
kularını denetlemekte hiçbir yararla-
rı yoktur.

Mesih'te Yeni Yaşam

3 Mesih'le birlikte dirildiğinize göre,
gökteki değerlerin ardından gidin.
Mesih orada, Tanrı'nın sağında oturu-
yor. [2]Yeryüzündeki değil, gökteki de-
ğerleri düşünün. [3]Çünkü siz öldünüz,
yaşamınız Mesih'le birlikte Tanrı'da
saklıdır. [4]Yaşamınız olan Mesih gö-
ründüğü zaman, siz de O'nunla birlik-
te yücelmiş olarak görüneceksiniz.
[5]Bu nedenle bedenin dünyasal eği-
limlerini –fuhşu, pisliği, şehveti, kö-
tü arzuları ve putperestlikle eş olan
açgözlülüğü– öldürün. [6]Bunlar yü-
zünden Tanrı'nın gazabı söz dinle-
meyenlerin üzerine geliyor. [7]Geçmiş-
te bunlarla iç içe yaşadığınız zaman
siz de bu yollarda yürüdünüz. [8]Ama
şimdi öfke, kızgınlık, kötü niyet da-
hil, hepsini üzerinizden sıyırıp atın.
Ağzınızdan hiçbir iftira ya da edepsiz
söz çıkmasın. [9]Birbirinize yalan söy-
lemeyin. Çünkü eski yaradılışı kötü
alışkanlıklarıyla birlikte üzerinizden
çıkarıp attınız; [10]eksiksiz bilgiye eriş-
mek için Yaratıcısı'na benzer olmak
üzere yenilenen yeni yaradılışı giyin-
diniz. [11]Bu yenilikte Grek* ve Yahudi,
sünnetli ve sünnetsiz, barbar[f], İskit[g],
köle ve özgür ayrımı yoktur. Mesih
her şeydir ve her şeydedir.
[12]Öyleyse, Tanrı'nın kutsal ve sev-
gili seçilmişleri olarak yürekten se-
vecenliği, iyiliği, alçakgönüllülüğü,
sabrı, yumuşaklığı giyinin. [13]Birbi-
rinize hoşgörülü davranın. Birinizin
ötekinden bir şikâyeti varsa, Rab'bin
sizi bağışladığı gibi, siz de birbirinizi
bağışlayın. [14]Bunların hepsinin üze-
rine yetkin birliğin bağı olan sevgiyi
giyinin. [15]Mesih'in esenliği yürekle-
rinizde hakem olsun. Tek bir bedenin
üyeleri olarak bu esenliğe çağrıldı-
nız. Şükredici olun! [16]Mesih'in sözü
bütün zenginliğiyle içinizde yaşasın.
Tam bir bilgelikle birbirinize öğretin,
öğüt verin, mezmurlar, ilahiler, ruh-
sal ezgiler söyleyerek yüreklerinizde
şükranla Tanrı'ya nağmeler yüksel-
tin. [17]Söylediğiniz, yaptığınız her şeyi
Rab İsa'nın adıyla, O'nun aracılığıyla
Baba Tanrı'ya şükrederek yapın.

Yeni Yaşamda Aile, Toplum İlişkileri

[18]Ey kadınlar, Rab'be ait olanlara
yaraşır biçimde kocalarınıza bağımlı
olun. [19]Ey kocalar, karılarınızı sevin.
Onlara sert davranmayın. [20]Ey çocuk-
lar, her konuda anne babalarınızın sö-
zünü dinleyin. Çünkü bu Rab'bi hoş-
nut eder. [21]Ey babalar, çocuklarınızı
incitmeyin, yoksa cesaretleri kırılır.
[22]Ey köleler, dünyadaki efendileri-
nizin her sözünü dinleyin. Bunu, yal-
nız insanları hoşnut etmek isteyenler
gibi göze hoş görünen hizmetle değil,
saf yürekle, Rab korkusuyla yapın.
[23-24]Rab'den miras ödülünü alacağını-
zı bilerek, her ne yaparsanız, insanlar
için değil, Rab için yapar gibi candan
yapın. Rab Mesih'e kulluk ediyorsu-
nuz. [25]Haksızlık eden ettiği haksız-
lığın karşılığını alacak, hiçbir ayrım
yapılmayacaktır.

e ***2:18-19,23*** "Sözde alçakgönüllülük" ya da "Çilecilik". **f** ***3:11*** "Barbar": Grekler'in Grek olmayan herkes için kullandığı, başlangıçta aşağılayıcı bir anlam taşımayan, sadece yabancı anlamına gelen bir sözcük. **g** ***3:11*** İskitler: Çok eski çağlarda Karadeniz'in kuzey ve doğusunda yaşamış göçebe bir halk.

3:1 Mez.110:1 **3:9-10** Yar.1:26; Ef.4:22-24 **3:12-13** Ef.4:2 **3:13** Ef.4:32
3:16-17 Ef.5:19-20 **3:18** Ef.5:22; 1Pe.3:1-2 **3:19** Ef.5:25; 1Pe.3:7 **3:20** Ef.6:1 **3:21** Ef.6:4
3:22-25 Ef.6:5-8 **3:25** Yas.10:17; Ef.6:9

4 Ey efendiler, gökte sizin de bir
Efendiniz olduğunu bilerek köle-
lerinize adalet ve eşitlikle davranın.

Çeşitli Öğütler

2 Kendinizi duaya verin. Duada uya-
nık kalın, şükredin. 3 Aynı zamanda bi-
zim için de dua edin ki Tanrı, sözünü
yaymamız ve uğruna hapsedildiğim
Mesih sırrını açıklamamız için bize
bir kapı açsın. 4 Bu sırrı gerektiği gibi
açıklıkla bildirebilmem için dua edin.
5 Sizden olmayanlara karşı bilgece
davranın. Fırsatı değerlendirin. 6 Sö-
zünüz tuzla terbiye edilmiş gibi her
zaman lütufla dolu olsun. Böylece
herkese nasıl karşılık vermek gerek-
tiğini bileceksiniz.

Son Selamlar

7 Rab yolunda emektaşım ve güve-
nilir bir hizmetkâr olan sevgili karde-
şimiz Tihikos, benimle ilgili her şeyi
size bildirecektir. 8 İşte bu amaçla, du-
rumumuzu iletmesi ve yüreklerinize
cesaret vermesi için kendisini size gön-
deriyorum. 9 Onunla birlikte, sizden
biri olan, güvenilir ve sevgili kardeş
Onisimos'u da gönderiyorum. Burada
olup biten her şeyi size bildirecekler.
10 Hapishane arkadaşım Aristarhus
ve Barnaba'nın yeğeni Markos size se-
lam ederler. Markos'la ilgili buyruk-
lar aldınız; yanınıza gelirse kendisini
kabul edin. 11 Yustus diye tanınan Ye-
şu da size selam eder. Tanrı'nın Ege-
menliği* için çalışan emektaşım Ya-
hudiler yalnız bunlardır. Bunlar bana
teselli oldular. 12 Sizden biri ve Mesih
İsa'nın kulu olan Epafras size selam
eder. Tanrı'nın her isteğinden emin,
yetkin kişiler olarak ayakta kalasınız
diye sizin için her zaman duayla mü-
cadele ediyor. 13 Gerek sizin gerekse
Laodikya ve Hierapolis'tekiler için
çok emek verdiğine tanıklık ederim.
14 Sevgili hekim Luka'yla Dimas da si-
ze selam ederler.
15 Laodikya'daki kardeşlere, Nim-
fa'ya[h] ve evindeki topluluğa* selam
edin. 16 Bu mektup aranızda okun-
duktan sonra Laodikya kilisesine* de
okutun. Siz de Laodikya'dan gelecek
mektubu okuyun. 17 Arhippus'a, "Rab
yolunda üstlendiğin görevi tamamla-
maya dikkat et!" deyin.
18 Ben Pavlus bu selamı elimle ya-
zıyorum. Zincire vurulduğumu unut-
mayın. Tanrı'nın lütfu sizinle birlik-
te olsun.

h *4:15* "Nimfa": Bir kadın adı.
4:1 Ef.6:9 **4:5** Ef.5:16 **4:7** Elç.20:4; 2Ti.4:12 **4:7-8** Ef.6:21-22 **4:9** Flm.10-12
4:10 Elç.12:12,25; 15:37-39; 19:29; 27:2; Flm.23-24 **4:12** Kol.1:7; Flm.23-24
4:14 2Ti.4:10-11; Flm.23-24 **4:17** Flm.1-2

Pavlus'tan SELANİKLİLER'E BİRİNCİ MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Pavlus Müjde'yi yaymak için yaptığı ikinci yolculukta Selanik Kenti'ne uğradı*[1]. *Bu işlek liman kenti, Roma İmparatorluğu'nun Makedonya eyaletinin de başkentiydi. Pavlus'un ziyareti oldukça kısa sürdü. O kadar çok kişiyi İsa'ya döndürdü ki, Yahudi önderler halkı ayaklandırarak onu kenti terk edip yoluna devam etmeye zorladı. Pavlus, ayrılışından sonra çeşitli sıkıntılarla karşılaşan yeni inanlılar için çok kaygı çekiyordu*[2]. *Durumlarını öğrenmek ve onları yüreklendirmek için Timoteos'u Atina'dan Selanik'e gönderdi. Timoteos Selanik'teyken Pavlus Korint'e geçti*[3]. *Mektup kaleme alındığı sıralarda Timoteos, Selanik'teki inanlıların gösterdiği gelişmelerle ilgili olumlu haberlerle Pavlus'un yanına dönmüştü*[4]. *Elç. 18:12'de Pavlus'un Korint'teki Vali Gallio'nun önüne nasıl çıkarıldığını okuyoruz. Gallio'nun, İ.S. 51-52 yılları arasında Korint'te görev yaptığını belirten yazıt sayesinde, bu mektubun İ.S. 50 yılı dolaylarında yazıldığını anlıyoruz.*

Mektubun İçeriği: *Mektup, Selanik kilisesi için Tanrı'ya sunulan teşekkürle başlıyor*[5]. *Selanik'teki inanlılar, baskılara dayanmakla kalmayıp Müjde'yi civar bölgede de yaymışlardı. Pavlus, arkadaşlarıyla birlikte Selanik'teyken nasıl bir yaşam sürdüğünü, Selanikliler için nasıl kaygılandığını hatırlatıyor*[6] *ve onları tekrar görmeyi ne denli arzuladığını dile getiriyor*[7]. *Pavlus, iman konusundaki eksiklerini tamamlamak istiyor. O güne kadarki gayretlerini överken daha da ilerlemelerini arzu ediyor*[8]. *Böylece onları ahlaksızlıktan uzak kalmaya çağırıyor*[9], *birçok alanda yüreklendiriyor*[10].

Pavlus, Selanik'teki inanlıların aklını kurcalayan şu soruya değiniyor: Mesih tekrar gelmeden ölen inanlılara ne olacak? Umudu olmayan öbür insanlar gibi kederlenmelerini önlemek için[11] *Mesih'in gelişinde ilk dirilecek olanların Mesih'e ait olarak ölenler olduğunu söylüyor. Mesih'in ikinci gelişi işlenen önemli konulardan biridir*[12].

Ana Hatlar:

1:1-10	*Selanikli inanlılar için sunulan şükranlar*
2:1-16	*Pavlus'un Selanik'teki etkinlikleri*
2:17-3:13	*Pavlus'un kaygıları, Selanik'ten gelen iyi haberler*
4:1-12	*Tanrı'yı hoşnut etmenin yolu*
4:13-5:11	*Mesih'in ikinci gelişi*
5:12-28	*Son öğütler*

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1369*

---

1 Pavlus, Silvanus ve Timoteos'tan
Baba Tanrı'ya ve Rab İsa Mesih'e
ait olan Selanik kilisesine* selam!
Sizlere lütuf ve esenlik olsun.

Örnek İman

2-3Dualarımızda sizleri anıyor, her
zaman hepiniz için Tanrı'ya şükredi-
yoruz. İmanın ürünü olan etkinliği-
nizi, sevgiye dayanan emeğinizi ve
Rabbimiz İsa Mesih'e bağladığınız
umuttan kaynaklanan dayanıklılığı-
nızı Babamız Tanrı'nın önünde dur-
madan anıyoruz. 4Tanrı'nın sevdiği
kardeşlerim, sizleri O'nun seçtiğini
biliyoruz. 5Çünkü yaydığımız Müjde
size yalnız sözle değil, kudretle, Kut-
sal Ruh'la ve büyük güvenle ulaştı.
Nitekim aranızdayken sizin yararını-
za nasıl yaşadığımızı bilirsiniz.
6Siz de büyük sıkıntılara karşın,
Kutsal Ruh'un verdiği sevinçle Tan-
rı sözünü kabul ederek bizi ve Rab'bi
örnek aldınız. 7Böylece Makedonya
ve Ahaya'daki bütün imanlılara örnek
oldunuz. 8Rab'bin sözü sizden yayıl-
dı. Tanrı'ya imanınızın haberi yalnız
Makedonya ve Ahaya'ya değil, her
yere ulaştı. Artık bizim bir şey söy-
lememize gerek kalmadı. 9-10Çünkü
herkes bizi ne kadar iyi karşıladığı-
nızı anlatıp duruyor. Yaşayan gerçek
Tanrı'ya kulluk etmek, O'nun ölüm-
den dirilttiği ve bizleri gelecek gazap-
tan kurtaran Oğlu İsa'nın göklerden
gelişini beklemek üzere putlardan
Tanrı'ya nasıl döndüğünüzü anlatı-
yorlar.

Pavlus'un Selanik'teki Hizmeti

2 Kardeşler, size yaptığımız ziya-
retin boşa gitmediğini siz de bili-
yorsunuz. 2Bildiğiniz gibi, daha önce
Filipi'de eziyet görmüş, aşağılanmış-
tık. Ama şiddetli karşı koymalara rağ-
men, tanrısal Müjde'yi size duyur-
mak için Tanrımız'dan cesaret aldık.
3Çağrımız yalana ya da kirli bir ama-
ca dayanmıyor; bunun hileli bir yönü
de yoktur. 4Tersine, Tanrı tarafından
Müjde'yi emanet almaya layık görül-
düğümüz için, insanları değil, yürek-
lerimizi sınayan Tanrı'yı hoşnut ede-
cek biçimde konuşuyoruz. 5Bildiğiniz
gibi, hiçbir zaman pohpohlayıcı söz-
lerle ya da açgözlülüğü örten bir mas-
keyle gelmedik. Tanrı buna tanıktır.
6İnsanlardan –ne sizden ne başkala-
rından– gelecek övgünün peşinde de
değildik. 7Mesih'in elçileri olarak si-
ze ağırlığımızı hissettirebilirdik. Ama
çocuklarını bağrına basan bir anne
gibi size şefkatle davrandık. 8Sizle-
re öylesine gönülden bağlanmıştık ki,
sizinle yalnız Tanrı'nın Müjdesi'ni de-
ğil, kendi canlarımızı da paylaşma-
ya razıydık. Çünkü sizi o denli çok
sevdik!
9Evet, kardeşler, nasıl uğraşıp di-
dindiğimizi anımsarsınız. Hiçbirini-
ze yük olmamak için gece gündüz
çalıştık, Tanrı'nın Müjdesi'ni size du-
yurduk. 10İman eden sizlere karşı dav-
ranışımızın ne denli kutsal, adil, ku-
sursuz olduğuna siz tanıksınız; Tanrı
da buna tanıktır. 11Bildiğiniz gibi,
bir baba çocuklarına nasıl davranır-
sa, her birinize öyle davrandık. 12Si-
zi yüreklendirdik, teselli ettik; sizle-
ri egemenliğine ve yüceliğine çağıran
Tanrı'ya yaraşır biçimde yaşamaya
özendirdik.
13Tanrı'ya sürekli şükretmemiz için
bir neden daha var: Tanrı sözünü biz-
den duyup kabul ettiğiniz zaman bu-
nu insan sözü olarak değil, gerçekte
olduğu gibi, Tanrı sözü olarak benim-
sediniz. Siz imanlılarda etkin olan
da bu sözdür. 14Çünkü kardeşler, siz
Tanrı'nın Yahudiye'de bulunan ve Me-

1:1 Elç.17:1 **1:6** Elç.17:5-9 **2:2** Elç.16:19-24; 17:1-9
2:14-16 Elç.9:23,29; 13:45,50; 14:2,5,19; 17:5,13; 18:12

sih İsa'ya bağlı olan kiliselerini* örnek
aldınız. Onların Yahudiler'den çektiği
sıkıntıların aynısını siz de kendi yurt-
taşlarınızdan çektiniz. 15-16Rab İsa'yı
ve peygamberleri öldüren, bize de zul-
meden Yahudiler'dir. Öteki uluslar-
dan olanlarla konuşmamızı ve böyle-
ce onların kurtulmasını engellemekle
Tanrı'nın hoşnutsuzluğuna yol açıyor
ve bütün insanlara karşı geliyorlar.
Böylece durmadan günahlarına gü-
nah katıyorlar[a]. Sonunda Tanrı'nın
gazabına uğradılar.

Geciken Ziyaret

17Kardeşler, kısa bir süre için dü-
şüncede olmasa da bedende sizden
ırak düştük. Ama büyük bir özlem-
le yüzünüzü yeniden görmek için
çok çaba gösterdik. 18Evet, yanını-
za gelmek istiyorduk. Hele ben Pav-
lus, bunu birkaç kez istedim. Ama
Şeytan bize engel oldu. 19Umudu-
muz, sevincimiz kimdir? Rabbimiz
İsa geldiğinde O'nun önünde övüne-
ceğimiz zafer tacı nedir? Siz değil
misiniz? 20Evet, övüncümüz ve se-
vincimiz sizsiniz.

3 1-3İşte bu özleme daha fazla da-
yanacak halimiz kalmayınca Ati-
na'da yalnız bırakılmaya razı olduk
ve Mesih'in Müjdesi'ni yayan Tanrı
emektaşı kardeşimiz Timoteos'u yanı-
nıza gönderdik. Bu sıkıntılardan ötü-
rü kimse sarsılmasın diye sizi imanda
güçlendirip yüreklendirmesini istedik.
Sıkıntılardan geçmek için belirlendi-
ğimizi siz de biliyorsunuz. 4Çünkü sı-
kıntı çekeceğimizi size önceden, daha
yanınızdayken söylemiştik. Bildiğiniz
gibi, öyle oldu. 5Bu nedenle ben de
daha fazla dayanamadım; acaba Ayar-
tıcı[b] bir yolunu bulup sizi ayarttı mı,
emeğimiz boşa mı gitti diye iman du-
rumunuzu öğrenmek için Timoteos'u
gönderdim.

Selanik'ten Güzel Haberler

6Ama yanınızdan henüz dönen Ti-
moteos, imanınıza, sevginize ilişkin
bize güzel haberler getirdi. Bizi her
zaman iyi anılarla hatırladığınızı, si-
zi görmeyi özlediğimiz kadar sizin de
bizi özlediğinizi söyledi. 7Bu nedenle
kardeşler, bütün çile ve sıkıntılarımız
arasında, imanınızdan ötürü sizinle
teselli bulduk. 8Çünkü siz Rab'be bağ-
lı kalırsanız, biz asıl o zaman yaşarız.
9Tanrımız'ın önünde sizden ötürü bü-
yük sevinç duymaktayız. Buna karşı-
lık Tanrımız'a sizin için yeterince na-
sıl şükredebiliriz? 10Sizinle yüz yüze
görüşmek, iman konusundaki eksikle-
rinizi tamamlamak için gece gündüz
var gücümüzle dua ediyoruz.
11Babamız Tanrı'nın kendisi ve
Rabbimiz İsa size kavuşmamız için
yolumuzu açsın! 12Rab birbirinize ve
bütün insanlara beslediğiniz sevgi-
yi, bizim size beslediğimiz sevgi öl-
çüsünde çoğaltıp artırsın! 13Öyle ki,
Rabbimiz İsa bütün kutsallarıyla gel-
diğinde, Babamız Tanrı'nın önünde
kutsallıkta kusursuz olmanız için yü-
reklerinizi pekiştirsin.

Tanrı'yı Hoşnut Etmek

4 Kardeşler, nasıl yaşamanız, Tan-
rı'yı nasıl hoşnut etmeniz gerekti-
ğini bizden öğrendiniz. Nitekim öyle
yaşıyorsunuz. Son olarak bu konuda
daha da ilerlemeniz için Rab İsa adı-
na size rica ediyor, yalvarıyoruz. 2Rab
İsa'nın yetkisiyle size hangi buyrukla-
rı ilettiğimizi biliyorsunuz.
3Tanrı'nın isteği şudur: Kutsal ol-
manız, fuhuştan kaçınmanız, 4-5her
birinizin, Tanrı'yı tanımayan uluslar
gibi şehvet tutkusuyla değil, kutsallık

a *2:15-16* "Durmadan günahlarına günah katıyorlar": Grekçe "Durmadan günahlarını tamamlıyorlar". **b** *3:5* "Ayartıcı": Şeytan. **3:1-3** Elç.17:15 **3:6** Elç.18:5

ve saygınlıkla kendine bir eş alması
[6]ve bu konuda haksızlık edip[c] karde-
şini aldatmamasıdır. Daha önce de si-
ze söylediğimiz, sizi uyardığımız gibi,
Rab bütün bu suçlardan ötürü insan-
ları cezalandıracaktır. [7]Çünkü Tanrı
bizi ahlaksızlığa değil, kutsal bir ya-
şam sürmeye çağırdı. [8]Dolayısıyla bu
çağrıyı reddeden kişi insanı değil, si-
ze Kutsal Ruhu'nu veren Tanrı'yı red-
detmiş olur.
[9]Kardeşlik sevgisi konusunda kim-
senin size bir şey yazmasına gerek
yoktur. Çünkü Tanrı size birbirini-
zi sevmeyi öğretti. [10]Gerçekte bütün
Makedonya'daki kardeşlerin hepsi-
ni seviyorsunuz. Kardeşler, size rica
ediyoruz, bu konuda daha da ilerleyin.
[11]Size buyurduğumuz gibi, sakin bir
yaşam sürmeyi, kendi işinize bakma-
yı, ellerinizle çalışmayı amaç edinin.
[12]Öyle ki, kimseye muhtaç olmadan
öbür insanların önünde saygın bir ya-
şam süresiniz.

İsa'nın Tekrar Gelişi

[13]Kardeşler, umudu olmayan öbür
insanlar gibi kederlenmemeniz için,
gözlerini yaşama kapamış olanlar ko-
nusunda bilgisiz kalmanızı istemi-
yoruz. [14]İsa'nın ölüp dirildiğine ina-
nıyoruz. Aynı şekilde Tanrı, İsa'ya
bağlı olarak gözlerini yaşama kapamış
olanları da O'nunla birlikte geri geti-
recektir. [15]Rab'bin sözüne dayanarak
size diyoruz ki, biz yaşamakta olan-
lar, Rab'bin gelişinde hayatta olanlar,
gözlerini yaşama kapayanların önüne
asla geçmeyeceğiz. [16]Rab'bin kendisi,
bir emir çağrısıyla, başmeleğin seslen-
mesiyle, Tanrı'nın borazanıyla gökten
inecek. Önce Mesih'e ait ölüler diri-
lecek. [17]Sonra biz yaşamakta olanlar,
hayatta olanlar, onlarla birlikte Rab'bi
havada karşılamak üzere bulutlar için-
de alınıp götürüleceğiz. Böylece son-
suza dek Rab'le birlikte olacağız. [18]İş-
te birbirinizi bu sözlerle teselli edin.

5
Kardeşler, bu olayların zamanı
ve tarihi konusunda size yazma-
ya gerek yoktur. [2]Çünkü siz de çok iyi
bilirsiniz ki, Rab'bin günü gece hır-
sız nasıl gelirse öyle gelecektir. [3]İn-
sanlar, "Her şey esenlik ve güvenlik
içinde" dedikleri bir anda, gebe kadı-
nın birden sancılanması gibi, ansızın
yıkıma uğrayacak ve asla kaçamaya-
caklar. [4]Ama kardeşler, siz karanlık-
ta değilsiniz ki, o gün sizi hırsız gi-
bi yakalasın. [5]Hepiniz ışık çocukları,
gündüz çocuklarısınız. Geceye ya da
karanlığa ait değiliz. [6]Öyleyse başka-
ları gibi uyumayalım, ayık ve uyanık
olalım. [7]Çünkü uyuyanlar gece uyur,
sarhoş olanlar da gece sarhoş olurlar.
[8]Gündüze ait olan bizlerse, iman ve
sevgi zırhını kuşanıp başımıza miğ-
fer olarak kurtuluş umudunu giyerek
ayık duralım. [9]Çünkü Tanrı bizi ga-
zaba uğrayalım diye değil, Rabbimiz
İsa Mesih aracılığıyla kurtuluşa ka-
vuşalım diye belirledi. [10]Mesih biz-
ler için öldü; öyle ki, ister uyanık ister
uykuda[ç] olalım, O'nunla birlikte ya-
şayalım. [11]Bunun için şimdi yaptığı-
nız gibi, birbirinizi yüreklendirip ruh-
ça geliştirin.

Son Öğütler ve Selamlar

[12]Kardeşler, aranızda çalışanla-
rın, Rab yolunda size önderlik edip
öğüt verenlerin değerini bilmenizi
rica ederiz. [13]Yaptıkları işten ötürü
onlara fazlasıyla saygı, sevgi göste-
rin. Birbirinizle barış içinde yaşayın.

c *4:4-6* "Kendine bir eş alması ve bu konuda haksızlık edip" ya da "Kendi bedenini denetleye-
bilmesi ve iş konusunda haksızlık edip". ç *5:10* "İster uyanık ister uykuda" ya da "İster diri
ister ölü". **4:15-17** 1Ko.15:51-52 **5:2** Mat.24:43; Luk.12:39; 2Pe.3:10; Va.16:15
5:8 Yşa.59:17; Ef.6:13-17

14 Size yalvarırız, kardeşler, boş ge-
zenleri uyarın, yüreksizleri cesaret-
lendirin, güçsüzlere destek olun, her-
kese karşı sabırlı olun. 15 Sakın kimse
kötülüğe kötülükle karşılık vermesin.
Birbiriniz ve bütün insanlar için her
zaman iyiliği amaç edinin. 16 Her za-
man sevinin. 17 Sürekli dua edin. 18 Her
durumda şükredin. Çünkü Tanrı'nın
Mesih İsa'da sizin için istediği budur.
19 Ruh'u söndürmeyin. 20 Peygamber-
lik sözlerini küçümsemeyin. 21 Her şe-
yi sınayın, iyi olana sımsıkı tutunun.
22 Her çeşit kötülükten kaçının.

23 Esenlik kaynağı olan Tanrı'nın
kendisi sizi tümüyle kutsal kılsın.
Ruhunuz, canınız ve bedeniniz Rab-
bimiz İsa Mesih'in gelişinde eksiksiz
ve kusursuz olmak üzere korunsun.
24 Sizi çağıran Tanrı güvenilirdir; bu-
nu yapacaktır.

25 Kardeşler, bizim için dua edin.
26 Bütün kardeşleri kutsal öpüşle se-
lamlayın. 27 Rab adına size buyuru-
yorum, bu mektup bütün kardeşlere
okunsun.

28 Rabbimiz İsa Mesih'in lütfu sizin-
le birlikte olsun.

Pavlus'tan SELANİKLİLER'E İKİNCİ MEKTUP

GİRİŞ

İşlenen konuların benzerliği gözönüne alındığında, Pavlus'un 2.Selanikliler Mektubu'nu 1.Selanikliler Mektubu'ndan kısa bir süre sonra kaleme aldığı anlaşılıyor (her iki mektuba genel bir bakış için 1.Selanikliler'e Giriş bölümüne bakınız).

Pavlus, Selanikli inanlılar ve onların sevgide ve imanda gösterdikleri sürekli gelişmeler için Tanrı'ya şükreder durur (1:3-4). Bir taraftan onlar için hep dua eder (1:11-12); öbür taraftan, çektikleri zulüm ve sıkıntılara dayanabilmeleri için onları yüreklendirir (1:4-8; 2:15).

Anlaşılan Pavlus, Selanikli inanlıların aklını hâlâ kurcalayan iki konuya ilişkin haberler almış bulunuyor. Konuların ilki, çalışmak; ikincisiyse, gelecekteki olaylardır. Rab'bin gününün geldiğini ileri süren birilerinin, sözde Pavlus'tan gelen sahte bir mektubu da buna kanıt olarak gösterip Selanikliler'in aklını çeldiği anlaşılıyor (2:1-3). Pavlus buna karşılık, Mesih'in ikinci gelişinden önce imandan çok sayıda dönenler olacağını, Mesih'in ortadan kaldıracağı «yasa tanımaz adam»ın ortaya çıkacağını (2:3-12) bildiriyor. Bunlar henüz gerçekleşmediğine göre telaşlanacak bir şey yok demeye getiriyor. Mesih henüz ikinci kez gelmedi. Ama geldiği zaman, inanlılar rahata ererken, Tanrı, onlara «sıkıntı çektirenlere sıkıntı ile karşılık verecektir» (1:5-10).

Geçinmek için çalışma konusuna gelince, Pavlus, Selanikli inanlılara iyi bir örnek olmak için, kendisi ve arkadaşlarının Selanik'teyken nasıl çalışıp didindiklerini hatırlatarak, boşta gezenlerle nasıl baş edebileceklerini anlatır (3:6-15'i 1Se.4:11-12'yle karşılaştırın).

Ana Hatlar:

1:1-2 Selamlar
1:3-12 Sıkıntılara karşılık yüreklendirici sözler
2:1-12 İsa'nın geleceği gün
2:13-3:5 Dayanın
3:6-15 Geçinmek için çalışın
3:16-17 Selamlar

---

1 Pavlus, Silvanus ve Timoteos'tan
Babamız Tanrı'ya ve Rab İsa Me-
sih'e ait Selanik kilisesine* selam!
2 Baba Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten
sizlere lütuf ve esenlik olsun.

Gelecek Yargı

3 Kardeşler, sizin için her zaman
Tanrı'ya şükran borçluyuz. Böyle yap-
mamız da yerindedir. Çünkü imanı-
nız büyüdükçe büyüyor, her birinizin
öbürüne olan sevgisi artıyor. 4 Bu ne-
denle bizler, katlandığınız bütün zu-
lüm ve sıkıntılar karşısındaki sabır ve
imanınızdan ötürü Tanrı'nın kilisele-
ri* arasında sizinle övünüyoruz.
5 Bütün bunlar Tanrı'nın adil yargı-
sının belirtisidir. Sonuç olarak, uğrun-
da acı çektiğiniz Tanrı Egemenliği'ne*
layık sayılacaksınız. 6-8 Tanrı adil ola-
nı yapacak: Size sıkıntı çektirenlere
sıkıntı ile karşılık verecek, sıkıntı çe-
ken sizleriyse bizimle birlikte raha-
ta kavuşturacaktır. Bütün bunlar Rab
İsa alev alev yanan ateş içinde güçlü
melekleriyle gökten gelip göründüğü
zaman olacak. Rabbimiz İsa, Tanrı'yı
tanımayanları ve kendisiyle ilgili
Müjde'ye uymayanları cezalandıra-
cak. 9-10 Böyleleri Rab'bin varlığından
ve yüce gücünden uzak kalarak son-
suza dek mahvolma cezasına çarptı-
rılacaklar. Bütün bunlar Rab'bin ken-
di kutsalları arasında yüceltilmek ve
bütün imanlılarda hayranlık uyandır-
mak üzere geldiği gün olacak. Sizler
ise iman edenlerdensiniz. Çünkü size
ettiğimiz tanıklığa inandınız.
11 İşte bu nedenle Tanrımız sizi çağ-
rısına layık görsün, iyiliğe yönelik her
dileğinizi, imana dayanan her uğra-
şınızı kendi gücüyle sonuçlandırsın
diye sizin için her zaman dua ediyo-
ruz. 12 Öyle ki, Tanrımız'ın ve Rab İsa
Mesih'in lütfuyla Rabbimiz İsa'nın adı
sizde yüceltilsin, siz de O'nda yücel-
tilesiniz.

Yasa Tanımaz Adam

2 1-2 Rabbimiz İsa Mesih'in gelişine
ve O'nunla birlikte olmak üzere
toplanmamıza gelince: Kardeşler, si-
ze rica ediyoruz, Rab'bin gününün gel-
diğini ileri süren herhangi bir esin, bir
söz ya da bizden gelmiş gibi gösterilen
bir mektup hemen aklınızı karıştırma-
sın, sizi telaşlandırmasın. 3 Hiç kimse
hiçbir şekilde sizi aldatmasın. Çünkü
imandan dönüş[a] başlamadıkça, mah-
volacak olan o yasa tanımaz adam or-
taya çıkmadıkça o gün gelmeyecek-
tir. 4 Bu adam, tanrı diye anılan ya da
tapılan her şeye karşı gelerek kendi-
ni hepsinden yüce gösterecek, hatta
kendisini Tanrı ilan ederek Tanrı'nın
Tapınağı'nda oturacaktır.
5 Daha yanınızdayken bunları si-
ze söylediğimi hatırlamıyor musu-
nuz? 6 Zamanı gelince ortaya çıkarı-
lacak olan bu adamı şimdilik neyin
engellediğini biliyorsunuz. 7 Evet, ya-
sa tanımazlığın gizli gücü şu anda bi-
le etkindir; ama bu gücü şimdilik en-
gelleyen ortadan kaldırılıncaya dek
görevini sürdürecektir. 8 Sonra yasa
tanımaz adam ortaya çıkacak. Rab İsa
onu ağzının soluğuyla öldürecek, ge-
lişinin görkemiyle yok edecek. 9-10 Ya-
sa tanımaz adam, her türlü mucize-
de, yanıltıcı belirtilerle harikalarda ve
mahvolanları aldatan her türlü kötü-
lükte sergilenen Şeytan'ın etkinliğiyle
gelecek. Mahvolanlar, gerçeği sevme-
ye ve böylece kurtulmaya yanaşma-
dıklarından mahvoluyorlar. 11 İşte bu
nedenle Tanrı yalana kanmaları için
onların üzerine yanıltıcı bir güç gön-
deriyor. 12 Öyle ki, gerçeğe inanma-
yan ve kötülükten hoşlananların hep-
si yargılansın.

a *2:3* "İmandan dönüş" ya da "İsyan".
1:1 Elç.17:1 **2:1-2** 1Se.4:15-17 **2:4** Hez.28:2; Dan.11:36; **2:8** Yşa.11:4 **2:9-10** Mat.24:24

Dayanın!

13Ama biz, ey Rab'bin sevdiği kar-
deşler, sizler için her zaman Tanrı'ya
şükran borçluyuz. Çünkü Tanrı, Ruh
aracılığıyla kutsal kılınıp gerçeğe ina-
narak kurtulmanız için sizi ta başlan-
gıçtan[b] seçti. 14Rabbimiz İsa Mesih'in
yüceliğine kavuşmanız için, bildirdi-
ğimiz Müjde'yle sizi bu kurtuluşa ça-
ğırdı. 15Öyleyse dayanın, kardeşlerim!
İster sözle ister mektupla, size ilettiği-
miz öğretilere sımsıkı tutunun.
16-17Rabbimiz İsa Mesih'in kendisi
ve bizi sevip lütfuyla bize sonsuz ce-
saret ve sağlam bir umut veren Baba-
mız Tanrı sizi yüreklendirsin, her iyi
eylem ve sözde pekiştirsin.

Bizim için Dua Edin

3 Son olarak, kardeşler, Rab'bin sö-
zü aranızda olduğu gibi hızla ya-
yılıp yüceltilsin diye bizim için dua
edin. 2Ahlaksız, kötü insanlardan
kurtulmamız için de dua edin. Çün-
kü herkes iman etmiş değildir. 3Ama
Rab güvenilirdir. O sizi pekiştirecek,
kötü olandan* koruyacaktır. 4Buyur-
duklarımızı yaptığınıza ve yapaca-
ğınıza dair Rab'de size güveniyoruz.
5Rab yüreklerinizi Tanrı'nın sevgisi-
ne, Mesih'in sabrına yöneltsin.

Kendi Emeğinizle Geçinin

6Kardeşler, bizden aldıkları öğre-
tilere uymayıp boş gezen bütün kar-
deşlerden uzak durmanızı Rab İsa
Mesih'in adıyla buyuruyoruz. 7Bizleri
nasıl örnek almanız gerektiğini ken-
diniz biliyorsunuz. Çünkü biz aranız-
dayken boş gezenler değildik. 8Kim-
senin ekmeğini karşılıksız yemedik.
Herhangi birinize yük olmamak için
uğraşıp didindik, gece gündüz çalış-
tık. 9Yardımlarınızı hak etmediğimiz
için değil, izleyebileceğiniz bir örnek
bırakmak için böyle yaptık. 10Hatta si-
zinle birlikteyken şu buyruğu vermiş-
tik: "Çalışmak istemeyen yemek de
yemesin!" 11Çünkü aranızda bazıları-
nın boş gezdiğini duyuyoruz. Bunlar
hiçbir iş yapmıyor, başkalarının işi-
ne karışıp duruyorlarmış. 12Böylele-
rine Rab İsa Mesih adına yalvarıyor,
şunu buyuruyoruz: Sakin bir şekilde
çalışıp kendi kazançlarından[c] yesin-
ler. 13Sizlerse kardeşler, iyilik yap-
maktan usanmayın. 14Eğer bu mek-
tuptaki sözlerimize uymayan olursa
onu mimleyin. Yaptıklarından utan-
ması için onunla ilişkinizi kesin. 15Yi-
ne de onu düşman saymayın, bir kar-
deş olarak uyarın.

Son Selamlar

16Esenlik kaynağı olan Rab'bin
kendisi size her zaman, her durum-
da esenlik versin. Rab hepinizle bir-
likte olsun.
17Ben Pavlus bu selamı kendi elim-
le yazıyorum. Her mektubumun özel
işaretidir bu; böyle yazarım. 18Rabbi-
miz İsa Mesih'in lütfu hepinizle bir-
likte olsun.

b *2:13* "Ta başlangıçtan": Birçok Grekçe elyazmasında, "İlk ürün olarak" diye geçer.
c *3:12* "Kazançlarından": Grekçe "Ekmeklerini".

Pavlus'tan TİMOTEOS'A BİRİNCİ MEKTUP

GİRİŞ

Pavlus ve Timoteos: *Timoteos, Konya İli'nin sınırları içinde kalan bugünkü Hatunsaray'a yakın Listra Kenti'ndendi. Çocukluğundan beri Kutsal Yazılar'ı bilen biriydi[1]. Pavlus Müjde'yi yaymak için çıktığı ilk yolculuğu sırasında Timoteos'la karşılaştı[2]. İkinci yolculuğu sırasında Timoteos'u da ekibine kattı[3]. Bundan sonra sık sık birlikte çalıştılar. Böylece İncil'de bulunan altı mektup hem Pavlus'un hem de Timoteos'un adını taşıyor. Timoteos, Pavlus tarafından Selanik'e[4], Makedonya'ya[5] ve Korint'e[6] görevli olarak gönderildi. Yakında ölüm cezasına çarptırılacağını sezen Pavlus, Timoteos'un zaman yitirmeden yanına gelmesini istedi[7]. Bu olayların ışığında, Pavlus'un onu «imanda öz oğlum» diye çağırması şaşırtıcı değildir[8]. İbr. 13:23'te Timoteos'un salıverildiğini okuyoruz, ama olayların nasıl geliştiğini bilmiyoruz.*

Mektubun İçeriği: *Timoteos, özellikle yanlış öğretilerin yayılmasını önlemek için Efes'teki kilisede bırakılmıştır[9]. Pavlus'un yazılı uyarıları, belki de Timoteos'u yanlış öğretiler yayanlara karşı güçlendirmeyi amaçlıyordu. Pavlus'un umudu, çok geçmeden dönmektir; ama bu arada Timoteos'a, Tanrı'nın topluluğu içinde nasıl davranması gerektiğini de hatırlatmaktan geri kalmaz[10]. Timoteos'a verilen görevler arasında, öğretmek ve öğüt vermek, örnek biri olmak ve topluluğa Kutsal Yazılar'ı okumak da var[11]. Genç yaşlı, erkek kadın, herkese nasıl yaklaşması gerektiği anlatılıyor[12]. Pavlus ayrıca topluluk içi sorunlara pratik çözüm yolları da öneriyor. Örneğin, dulların hangi durumlarda yardım görenlerin listesine dahil edilmesi gerektiğini[13]; önder atanacaklarda hangi özelliklerin aranacağını[14]; önderlere karşı nasıl davranılacağını[15] anlatıyor. Pavlus bu mektupta ayrıca duadan[16], inanlı kadınların özelliklerinden[17], para konusundaki tutumdan[18] ve Kutsal Yasa'nın amaçlarından söz ediyor[19].*

Ana Hatlar:

1:1-20 Pavlus'la Timoteos	*4:1-5:2 Timoteos'a çağrı*
2:1-15 Dua ve tapınma	*5:3-6:2 İnanlı topluluklarında uygulanacak ilkeler*
3:1-16 Önderlerde aranacak özellikler	*6:3-21 Tanrı yolunda yürümek*

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1369*

---

1 [1-2]Kurtarıcımız Tanrı'nın ve umu-
dumuz Mesih İsa'nın buyruğuy-
la Mesih İsa'nın elçisi atanan ben
Pavlus'tan imanda öz oğlum Timo-
teos'a selam! Baba Tanrı'dan ve Rab-
bimiz Mesih İsa'dan sana lütuf, mer-
hamet ve esenlik olsun.

Yanlış Öğretilere Karşı Uyarı

[3-4]Makedonya'ya giderken sana rica
ettiğim gibi, Efes'te kal ve bazı kişile-
rin farklı öğretiler yaymamasını, ma-
sallarla ve sonu gelmeyen soyağaçla-
rıyla uğraşmamasını öğütle. Bu şeyler,

1:1-2 Elç.16:1

imana dayanan tanrısal düzene hiz-
met etmekten çok, tartışmalara yol
açar. [5]Bu buyruğun amacı, pak yürek-
ten, temiz vicdandan, içten imandan
doğan sevgiyi uyandırmaktır. [6]Bazı
kişiler bunlardan saparak boş konuş-
malara daldılar. [7]Kutsal Yasa* öğret-
meni olmak istiyorlar, ama ne söyle-
dikleri sözleri ne de iddialı oldukları
konuları anlıyorlar.

[8]Yasa'yı özüne uygun biçimde kul-
lanan için Yasa'nın iyi olduğunu bi-
liyoruz. [9-10]Çünkü biliyoruz ki, Yasa
doğrular için değil, yasa tanımayan-
larla asiler, tanrısızlarla günahkârlar,
kutsallıktan yoksunlarla kutsala kar-
şı saygısız olanlar, anne ya da babası-
nı öldürenler, katiller, fuhuş yapanlar,
oğlancılar, köle tüccarları, yalancılar,
yalan yere ant içenler ve sağlam öğ-
retiye karşıt olan başka ne varsa onlar
için konmuştur. [11]Mübarek Tanrı'nın
bana emanet edilen yüce Müjdesi'ne
göre bu böyledir.

Tanrı Merhametlidir

[12]Beni güçlendiren Rabbimiz Me-
sih İsa'ya şükrederim. Çünkü be-
ni güvenilir sayarak hizmetine al-
dı. [13]Bir zamanlar O'na küfreden,
zalim ve küstah biri olduğum hal-
de bana merhamet edildi. Çünkü ne
yaptıysam bilgisizlikten ve imansız-
lıktan yaptım. [14]Ama Rabbimiz'in
lütfu, imanla ve Mesih İsa'da olan
sevgiyle birlikte bol bol üzerime dö-
küldü. [15]"Mesih İsa günahkârları kur-
tarmak için dünyaya geldi" sözü, gü-
venilir ve her bakımdan kabule layık
bir sözdür. Günahkârların en kötüsü
benim. [16]Ama Mesih İsa, kendisine
iman edip sonsuz yaşama kavuşacak
olanlara örnek olayım diye sınırsız
sabrını öncelikle bende sergilemek
için bana merhamet etti. [17]Onur ve
yücelik sonsuzlara dek bütün çağla-
rın Kralı, ölümsüz ve görünmez tek
Tanrı'nın olsun! Amin.

[18]Oğlum Timoteos, senin hakkında
önceden söylenen peygamberlik söz-
leri uyarınca, bu buyruğu sana emanet
ediyorum. Öyle ki, bu sözlere dayana-
rak iyi savaşı sürdüresin. [19]İmana ve
temiz vicdana sarıl. Bazıları temiz vic-
danı bir yana iterek iman konusunda
battılar. [20]Himeneos ve İskender bun-
lardandır. Küfretmemeyi öğrensinler
diye onları Şeytan'a teslim ettim.

Dua ve Tapınma

2 [1-2]Her şeyden önce şunu öğütle-
rim: Tanrı yoluna tam bir bağlı-
lık ve ağırbaşlılık içinde sakin ve hu-
zurlu bir yaşam sürelim diye, krallarla
bütün üst yöneticiler dahil, bütün in-
sanlar için dilekler, dualar, yakarışlar
ve şükürler sunulsun. [3]Böyle yapmak
iyidir ve Kurtarıcımız Tanrı'yı hoş-
nut eder. [4]O bütün insanların kurtu-
lup gerçeğin bilincine erişmesini is-
ter. [5-6]Çünkü tek Tanrı ve Tanrı'yla
insanlar arasında tek aracı vardır. O
da insan olan ve kendisini herkes için
fidye olarak sunmuş bulunan Mesih
İsa'dır. Uygun zamanda verilen tanık-
lık budur. [7]Ben bunun habercisi ve el-
çisi atandım –gerçeği söylüyorum, ya-
lan söylemiyorum– uluslara imanı ve
gerçeği öğretmeye atandım.

[8]Buna göre, erkeklerin öfkelenip
çekişmeden, her yerde pak eller yük-
selterek dua etmelerini isterim. [9-10]Ka-
dınların da saç örgüleriyle, altınlarla,
incilerle ya da pahalı giysilerle değil,
sade giyimle, edepli ve ölçülü tutum-
la, Tanrı yolunda yürüdüklerini ileri
süren kadınlara yaraşır biçimde, iyi
işlerle süslenmelerini isterim. [11]Ka-
dın sükûnet ve tam bir uysallık için-
de öğrensin. [12]Kadının öğretmesine,
erkeğe egemen olmasına izin vermi-
yorum; sakin olsun. [13-14]Çünkü önce

1:13 Elç.8:3; 9:4-5 **2:7** 2Ti.1:11 **2:9-10** 1Pe.3:3 **2:13-14** Yar.2:7,21-22; 3:1-6

Adem, sonra Havva yaratıldı; aldatı-
lan da Adem değildi, kadın aldatılıp
suç işledi. 15 Ama doğum yapıp[a] kur-
tulacaktır; yeter ki, sağduyuyla iman,
sevgi ve kutsallıkta yaşasın.

Kilise Önderleri

3 İşte güvenilir söz: Bir kimse gö-
zetmen olmayı gönülden istiyorsa,
iyi bir görev arzu etmiş olur. 2 Ancak
gözetmen ayıplanacak bir yanı olma-
yan, tek karılı, ölçülü, sağduyulu, say-
gın, konuksever, öğretmeye yetenekli
biri olmalı. 3 Şarap düşkünü, zorba ol-
mamalı; uysal, kavgadan ve para sev-
gisinden uzak olmalı. 4 Evini iyi yö-
netmeli, çocuklarına söz dinletmeli,
her yönden saygılı olmalarını sağla-
malı. 5 Kendi evini yönetmesini bilme-
yen, Tanrı'nın topluluğunu* nasıl ka-
yırabilir? 6 Gözetmen yeni iman etmiş
biri olmamalı. Yoksa gurura kapılıp
İblis'in uğradığı yargıya uğrayabilir.
7 Topluluğun dışındakiler tarafından
da iyi bir insan olarak tanınmalı-
dır. Öyle ki, ayıplanacak duruma ve
İblis'in tuzağına düşmesin.

8 Aynı şekilde kilise* görevlileri, özü
sözü ayrı, şarap tutkunu, haksız ka-
zanç peşinde koşan kişiler değil, ağır-
başlı kişiler olmalı. 9 Temiz vicdanla
imanın sırrına sarılmalıdırlar. 10 Bunlar
da önce denensin; eleştirilecek bir yön-
leri yoksa görev alsınlar. 11 Aynı şekilde
kadınlar ağırbaşlı olmalı; iftiracı değil,
ama ölçülü ve her bakımdan güvenilir
olmalı. 12 Görevliler tek karılı, çocuk-
larını ve evlerini iyi yöneten kişiler ol-
sun. 13 Görevlerini iyi yapanlar, kendi-
leri için iyi bir yer edinir, Mesih İsa'ya
imanda büyük cesaret kazanırlar.

Büyük Sır

14-15 Yakında yanına gelmeyi umuyo-
rum. Ama gecikirsem, gerçeğin dire-
ği ve dayanağı olan Tanrı'nın ev halkı
arasında, yani yaşayan Tanrı'nın top-
luluğunda* nasıl davranmak gerekti-
ğini bilesin diye sana bunları yazıyo-
rum. 16 Kuşkusuz Tanrı yolunun sırrı
büyüktür.

O, bedende göründü,
Ruh'ça doğrulandı,
Meleklerce görüldü,
Uluslara tanıtıldı,
Dünyada O'na iman edildi,
Yücelik içinde yukarı alındı.

İmandan Dönüş

4 1-3 Ruh açıkça diyor ki, son za-
manlarda bazıları yalancıların
ikiyüzlülüğü nedeniyle aldatıcı ruh-
lara ve cinlerin öğretilerine kulak ve-
rerek imandan dönecek. Vicdanları
adeta kızgın bir demirle dağlanmış
bu yalancılar evlenmeyi yasaklayacak,
iman edip gerçeği bilenlerin şükran-
la yemesi için Tanrı'nın yarattığı yi-
yeceklerden çekinmek gerektiğini bu-
yuracaklar. 4 Oysa Tanrı'nın yarattığı
her şey iyidir, hiçbir şey reddedilme-
meli; yeter ki, şükranla kabul edilsin.
5 Çünkü her şey Tanrı'nın sözüyle ve
duayla kutsal kılınır.

İyi Görevli

6 Bunları kardeşlere öğütlersen, ima-
nın ve izlediğin iyi öğretinin sözleriy-
le beslenmiş olarak Mesih İsa'nın iyi
bir görevlisi olursun. 7 Kutsallıktan
yoksun kocakarı masallarını reddet.
Kendini Tanrı yolunda eğit. 8 Bedeni
eğitmenin biraz yararı var; ama şimdi-
ki ve gelecek yaşamın vaadini içeren
Tanrı yolunda yürümek her yönden
yararlıdır. 9 Bu güvenilir ve her bakım-
dan kabule layık bir sözdür. 10 Bunun
için emek veriyor, mücadele ediyoruz.
Çünkü umudumuzu bütün insanların,

a *2:15* "Doğum yapıp": Grekçe deyim "Çocuğu doğurmakla" anlamına da gelebilir.
3:2-7 Tit.1:6-9

özellikle iman edenlerin Kurtarıcısı
olan diri Tanrı'ya bağladık.
11 Bunları buyur ve öğret. 12 Gençsin
diye kimse seni küçümsemesin. Ko-
nuşmada, davranışta, sevgide, imanda,
paklıkta imanlılara örnek ol. 13 Ben
yanına gelinceye dek kendini toplu-
luğa Kutsal Yazılar'ı okumaya, öğüt
vermeye, öğretmeye ada. 14 Peygam-
berlik sözüyle, ihtiyarlar* kurulunun
ellerini senin üzerine koymasıyla sa-
na verilen ve hâlâ sende olan ruhsal
armağanı ihmal etme. 15 Bu konuların
üzerinde dur, kendini bunlara ver ki,
ilerlediğini herkes görsün. 16 Kendine
ve öğretine dikkat et, bu yolda yürü-
meye devam et. Çünkü bunu yapmak-
la hem kendini hem seni dinleyenleri
kurtaracaksın.

Topluluk İçi Sorumluluklar

5 1-2 Yaşlı adama[b] çıkışma, baban-
mış gibi yol göster. Genç erkek-
lere kardeşinmiş gibi, yaşlı kadınla-
ra annenmiş gibi, genç kadınlara tam
bir yürek temizliğiyle kızkardeşinmiş
gibi yol göster.
3 Gerçekten kimsesiz dul kadınla-
ra saygı göster. 4 Ama dul kadının ço-
cukları ya da torunları varsa, bunlar
öncelikle kendi ev halkına yardım
ederek Tanrı yolunda yürümeyi ve
büyüklerine iyilik borcunu ödemeyi
öğrensinler. Çünkü bu Tanrı'yı hoşnut
eder. 5 Gerçekten kimsesiz, yalnız kal-
mış dul kadın umudunu Tanrı'ya bağ-
lamıştır; gece gündüz O'na dilekte bu-
lunmaya ve dua etmeye devam eder.
6 Kendini zevke veren dul kadınsa da-
ha yaşarken ölmüştür. 7 Ayıplanacak
duruma düşmemeleri için onları bu
konularda uyar. 8 Kendi yakınlarına,
özellikle de ev halkına bakmayan ki-
şi imanı inkâr etmiş, imansızdan be-
ter olmuştur.
9-10 Yaptığı iyiliklerle tanınmış, tek
erkekle evlenmiş, en az altmış ya-
şında olan dul kadın, eğer çocuk bü-
yütmüş, konuk ağırlamış, kutsalların
ayaklarını yıkamış[c], sıkıntıda olan-
lara yardım etmiş, kendini her tür
iyi işe adamışsa, adı dullar listesi-
ne yazılsın. 11 Daha genç dulları lis-
teye alma. Çünkü bedensel arzuları
Mesih'e bağlılıklarına baskın çıkın-
ca evlenmek isterler. 12 Böylece ver-
dikleri ilk sözü çiğneyerek hüküm gi-
yerler. 13 Aynı zamanda ev ev gezerek
tembelliğe alışırlar. Yalnız tembelliğe
alışmakla kalmazlar, üzerlerine düş-
meyen sözler söyleyerek başkaları-
nın işine karışan boşboğazlar olurlar.
14 Bu nedenle, daha genç dulların ev-
lenmelerini, çocuk yapmalarını, ev-
lerini yönetmelerini, düşmana hiçbir
iftira fırsatı vermemelerini isterim.
15 Kimisi zaten sapmış, Şeytan'ın ar-
dına düşmüştür. 16 İmanlı bir kadının
dul yakınları varsa onlara yardım et-
sin. İnanlılar topluluğu* yük altına
girmesin ki, gerçekten kimsesiz olan
dullara yardım edebilsin.
17 Topluluğu iyi yöneten ihtiyarlar*,
özellikle Tanrı sözünü duyurup öğret-
meye emek verenler iki kat saygıya la-
yık görülsün. 18 Çünkü Kutsal Yazı'da
şöyle deniyor: "Harman döven ökü-
zün ağzını bağlama" ve "İşçi ücretini
hak eder." 19 İki ya da üç tanık olma-
dıkça, bir ihtiyara yöneltilen suçla-
mayı kabul etme. 20 Günah işleyenle-
ri herkesin önünde azarla ki, öbürleri
de korksun. 21 Bu söylediklerimi yan
tutmadan, kimseyi kayırmadan yeri-
ne getirmen için seni Tanrı'nın, Mesih
İsa'nın ve seçilmiş meleklerin önünde
uyarıyorum. 22 Birinin üzerine ellerini
koymakta aceleci davranma, başkala-
rının günahlarına ortak olma. Kendi-
ni temiz tut.

b *5:1-2* "Yaşlı adam" ya da "İhtiyar", yani kilise önderi. c *5:9-10* Ayak yıkamak, bir konukseverlik gösterisiydi. **5:18** Yas.25:4; Mat.10:10; Luk.10:7 **5:19** Yas.17:6; 19:15

23 Artık yalnız su içmekten vazgeç;
miden ve sık sık baş gösteren rahat-
sızlıkların için biraz da şarap iç.
24 Bazı kişilerin günahları bellidir,
kendilerinden önce yargı kürsüsüne
ulaşır. Bazılarının günahlarıysa son-
radan ortaya çıkar. 25 Bunun gibi, iyi
işler de bellidir; belli olmayanlar bile
gizli kalamaz.

6 Kölelik boyunduruğu altında
olanların hepsi kendi efendileri-
ni tam bir saygıya layık görsünler ki,
Tanrı'nın adı ve öğretisi kötülenme-
sin. 2 Efendileri iman etmiş olanlarsa,
nasıl olsa kardeşiz deyip efendilerine
saygısızlık etmesinler. Tersine, daha
iyi hizmet etsinler. Çünkü bu iyi hiz-
metten yararlananlar, sevdikleri iman-
lılardır. Bu ilkeleri öğret ve öğütle.

Tanrı Yolunda Yürümek

3-5 Eğer biri farklı öğretiler yayar,
doğru sözleri, yani Rabbimiz İsa Me-
sih'in sözlerini ve Tanrı yoluna daya-
nan öğretiyi onaylamazsa, kendini be-
ğenmiş, bilgisiz bir kişidir. Böyle biri
tartışmaları ve kelime kavgalarını has-
talık derecesinde sever. Bu şeyler kıs-
kançlığa, çekişmeye, iftiraya, kötü
kuşkulara, düşünceleri yozlaşmış ve
gerçeği yitirmiş kişilerin durmadan
sürtüşmesine yol açar. Onlar Tanrı yo-
lunu kazanç yolu sanıyorlar. 6 Oysa el-
dekiyle yetinerek Tanrı yolunda yürü-
mek büyük kazançtır. 7 Çünkü dünyaya
ne bir şey getirdik, ne de ondan bir şey
götürebiliriz. 8 Yiyeceğimiz, giyeceği-
miz varsa bunlarla yetiniriz. 9 Zengin
olmak isteyenler ayartılıp tuzağa dü-
şerler, insanı çöküşe ve yıkıma götüren
birçok saçma ve zararlı arzulara kapı-
lırlar. 10 Çünkü her türlü kötülüğün bir
kökü de para sevgisidir. Kimileri zen-
gin olma hevesiyle imandan saptılar,
kendi kendilerine çok acı çektirdiler.
11 Ama sen, ey Tanrı adamı, bu şey-
lerden kaç! Doğruluğun, Tanrı yolu-
nun, imanın, sevginin, sabrın, uysal-
lığın ardından koş. 12 İman uğrunda
yüce mücadeleyi sürdür. Sonsuz yaşa-
ma sımsıkı sarıl. Bunun için çağrıldın
ve birçok tanık önünde yüce inancı
açıkça benimsedin. 13-14 Her şeye ya-
şam veren Tanrı'nın ve Pontius Pila-
tus önünde yüce inanca tanıklık etmiş
olan Mesih İsa'nın huzurunda sana
buyuruyorum: Rabbimiz İsa Mesih'in
gelişine dek Tanrı buyruğunu lekesiz
ve kusursuz olarak koru. 15-16 Müba-
rek ve tek Hükümdar, kralların Kralı,
rablerin Rabbi, ölümsüzlüğün tek sa-
hibi, yaklaşılmaz ışıkta yaşayan, hiç-
bir insanın görmediği ve göremeyece-
ği Tanrı, Mesih'i belirlenen zamanda
ortaya çıkaracaktır. Onur ve kudret
sonsuza dek O'nun olsun! Amin.
17 Şimdiki çağda zengin olanlara gu-
rurlanmamalarını, gelip geçici zen-
ginliğe umut bağlamamalarını buyur.
Zevk almamız için bize her şeyi bol
bol veren Tanrı'ya umut bağlasınlar.
18 İyilik yapmalarını, iyilikten yana
zengin, eliaçık ve paylaşmaya istek-
li olmalarını buyur. 19 Böylelikle ger-
çek yaşama kavuşmak üzere gelecek
için kendilerine sağlam temel olacak
bir hazine biriktirmiş olurlar.
20 Ey Timoteos, sana emanet edileni
koru! Kutsallıktan yoksun, boş sözler-
den, yalan yere "bilgi" denen düşün-
celerin çelişkilerinden sakın. 21 Kimi-
leri bu sözde bilgiye sahip olduklarını
ileri sürerek imandan saptılar.

Tanrı'nın lütfu sizlerle birlikte ol-
sun.

6:13-14 Yu.18:37

Pavlus'tan TİMOTEOS'A İKİNCİ MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Pavlus bu mektubu yaşamının sonuna doğru, yıllarca yakın işbirliği içinde olduğu genç çömezi Timoteos'a yazmıştır (bkz. 1.Timoteos'a Giriş). Mektubu, Müjde'yi yaymak ve öğretmekten ötürü tutuklu bulunduğu Roma'dan gönderiyor[1]. İlk savunmasından (4:16-17) sonra, ölüme mahkûm olacağını biliyordur (4:6-8). Tarihi kaynaklar, çok geçmeden de kafasının kesilerek öldürüldüğünü yazar.*

Arkadaşlarının çoğu ya onu terk etmiş ya da çok uzağında kalmışlardı[2]. Pavlus bu arada Timoteos'u bir hayli özler (1:1-5); iki kez, zaman yitirmeden yanına gelmesini ister (4:9,21).

Mektubun İçeriği: *Timoteos'u durumdan haberdar edip ivedilikle yanına gelmesini istemenin dışında Pavlus'un esas kaygısı ona, İsa'ya tanıklık etmenin utanılacak bir şey olmadığını, tersine, sıkıntı ve baskılara dayanıp Tanrı sözünü yüreklilikle yaymanın gerekliliğini anlatmaktır[3]. Pavlus ayrıca Timoteos'u yanlış öğreti yayanların[4] çok olduğu bir ortamda doğru öğretiye bağlı kalmaya çağırır[5]. Bu çağrıyı yaparken de kendini örnek gösterir (2:8-10; 3:10-12); kendisinden öğrendiklerini, «başkalarına da öğretmeye yeterli olacak güvenilir kişilere emanet etmesini» ister (2:2). Adım adım ölüme yaklaşan Pavlus, Tanrı'ya duyduğu güveni oldukça duygulu sözlerle ifade eder[6].*

Ana Hatlar:

1:1-2:13 Sıkıntıya göğüs ger
2:14-26 Anlamsız tartışmalardan kaçın
3:1-9 Dünyanın son günleri
3:10-4:5 Öğrendiğin ilkelere bağlı kal, Tanrı sözünü duyur
4:6-18 Pavlus'un durumu
4:19-22 Sonuç

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1369*

---

1 1-2 Mesih İsa'daki yaşam vaadi uya-
rınca Tanrı'nın isteğiyle Mesih
İsa'nın elçisi atanan ben Pavlus'tan
sevgili oğlum Timoteos'a selam! Ba-
ba Tanrı'dan ve Rabbimiz Mesih İsa-
dan sana lütuf, merhamet ve esenlik
olsun.

Müjde'ye Bağlılık Çağrısı

3 Durmadan, gece gündüz duala-
rımda seni anarak atalarım gibi te-
miz vicdanla kulluk ettiğim Tanrı'ya
şükrediyorum. 4 Gözyaşlarını anımsı-
yor, sevinçle dolmak için seni görme-

1:1-2 Elç.16:1

yi özlemle bekliyorum. [5]Sendeki içten
imanı anımsıyorum. Önce büyükan-
nen Lois'in ve annen Evniki'nin sahip
olduğu imana şimdi senin de sahip ol-
duğuna eminim. [6]Bu nedenle, elleri-
mi senin üzerine koymamla Tanrı'nın
sana verdiği armağanı alevlendirmen
gerektiğini hatırlatıyorum. [7]Çünkü
Tanrı bize korkaklık ruhu değil, güç,
sevgi ve özdenetim ruhu vermiştir.
[8]Bunun için Rabbimiz'e tanıklık et-
mekten de O'nun uğruna tutuklu bulu-
nan benden de utanma. Tanrı'nın gü-
cüyle Müjde uğruna benimle birlikte
sıkıntıya göğüs ger. [9-10]Tanrı bizi yap-
tıklarımıza göre değil, kendi amacı-
na ve lütfuna göre kurtarıp kutsal bir
yaşama çağırdı. Bu lütuf bize zama-
nın başlangıcından önce Mesih İsa'da
bağışlanmış, şimdi de O'nun gelişiy-
le açığa çıkarılmıştır. Kurtarıcımız
Mesih İsa ölümü etkisiz kılmış, yaşa-
mı ve ölümsüzlüğü Müjde aracılığıy-
la ışığa çıkarmıştır. [11]Ben Müjde'nin
habercisi, elçisi ve öğretmeni atan-
dım. [12]Bu acıları çekmemin nedeni
de budur. Ama bundan utanmıyorum.
Çünkü kime inandığımı biliyorum.
O'nun bana emanet ettiğini[a] o güne
dek koruyacak güçte olduğuna emi-
nim. [13]Benden işitmiş olduğun doğ-
ru sözleri örnek alarak imanla ve Me-
sih İsa'da olan sevgiyle bunlara bağlı
kal. [14]Sana emanet edilen iyi öğreti-
leri içimizde yaşayan Kutsal Ruh ara-
cılığıyla koru.
[15]Biliyorsun, Asya İli'ndekilerin*
hepsi beni terk edip gittiler. Figelos'la
Hermogenis de bunlardandır. [16]Rab,
Onisiforos'un ev halkına merhamet
etsin. Çünkü o çok kez içimi ferah-
lattı ve zincire vurulmuş olmamdan
utanmadı. [17]Tersine, Roma'ya geldi-
ğinde beni gayretle arayıp buldu. [18]O
gün Rab'den merhamet bulmasını di-
lerim. Efes'te onun bana ne kadar hiz-
met ettiğini sen de çok iyi bilirsin.

Sıkıntıya Göğüs Ger

2 Oğlum, Mesih İsa'da olan lütufla
güçlen. [2]Birçok tanık önünde ben-
den işittiğin sözleri, başkalarına da öğ-
retmeye yeterli olacak güvenilir kişi-
lere emanet et. [3]Mesih İsa'nın iyi bir
askeri olarak benimle birlikte sıkıntıya
göğüs ger. [4]Askerlik yapan kişi günlük
yaşamla ilgili işlere karışmaz; kendi-
sini askerliğe çağıranı hoşnut etmeye
çalışır. [5]Bunun gibi, spor yarışmasına
katılan kişi de kurallar uyarınca yarış-
mazsa zafer tacını giyemez. [6]Emek ve-
ren çiftçi üründen ilk payı alan kişi ol-
malıdır. [7]Dediklerimi iyi düşün. Rab
sana her konuda anlayış verecektir.
[8]Yaydığım Müjde'de açıklandığı gi-
bi, Davut'un soyundan olup ölümden
dirilmiş olan İsa Mesih'i anımsa. [9]Bu
Müjde uğruna bir suçlu gibi zincire vu-
rulmaya kadar varan sıkıntılara katla-
nıyorum. Ama Tanrı'nın sözü zincire
vurulmuş değildir. [10]Bunun içindir ki,
seçilmişler uğruna her şeye dayanıyo-
rum. Öyle ki, onlar da sonsuz yüceliğin
yanısıra Mesih İsa'da olan kurtuluşa ka-
vuşsunlar. [11]Şu güvenilir bir sözdür:

"O'nunla birlikte öldüysek,
O'nunla birlikte yaşayacağız.
[12]Dayanırsak,
O'nunla birlikte egemenlik süreceğiz.
O'nu inkâr edersek,
O da bizi inkâr edecek.
[13]Biz sadık kalmasak da,
O sadık kalacak.
Çünkü kendi özüne aykırı
davranamaz."

Alnı Ak İşçi

[14]Bu konuları imanlılara anımsat.
Dinleyenleri felakete sürüklemekten

a *1:12* "O'nun bana emanet ettiğini" ya da "O'na emanet ettiğimi".
1:5 Elç.16:1 **1:11** 1Ti.2:7 **2:12** Mat.10:33; Luk.12:9

başka yararı olmayan kelime kavgala-
rı çıkarmamaları için onları Tanrı'nın
önünde uyar. [15]Kendini Tanrı'ya mak-
bul, gerçeğin bildirisini doğru kulla-
nan, alnı ak bir işçi olarak sunmaya
gayret et. [16]Bayağı, boş sözlerden sa-
kın. Çünkü bunlara dalanlar tanrısız-
lıkta daha da ileri gidecekler. [17]Sözleri
kangren gibi yayılacak. Himeneos'la
Filitos bunlardandır. [18]Diriliş olup bit-
ti diyerek gerçek yoldan saptılar. Şim-
di de bazılarının imanını altüst edi-
yorlar. [19]Ne var ki, Tanrı'nın attığı
sağlam temel, "Rab kendine ait olan-
ları bilir" ve "Rab'bin adını anan her-
kes kötülükten uzak dursun" sözleriy-
le mühürlenmiş olarak duruyor.

[20]Büyük bir evde yalnız altın ve gü-
müş kaplar bulunmaz; tahta ve toprak
kaplar da vardır. Kimi onurlu, kimi
bayağı iş için kullanılır. [21]Bunun gibi,
kişi de kendini bayağı işlerden arıtır-
sa, onurlu amaçlara uygun, kutsal kı-
lınmış, efendisine yararlı, her iyi işe
hazır bir kap olur.

[22]Gençlik arzularından kaç. Temiz
yürekle Rab'be yakaranlarla birlikte
doğruluğun, imanın, sevginin ve esen-
liğin ardından koş. [23]Saçma, cahilce
tartışmalara girmeyi reddet. Bunların
kavga doğurduğunu bilirsin. [24]Rab'bin
kulu kavgacı olmamalı. Tersine, her-
kese şefkatle davranmalı, öğretme ye-
teneği olmalı, haksızlıklara sabırla da-
yanmalıdır. [25]Kendisine karşı olanları
yumuşak huyla yola getirmeli. Gerçe-
ği anlamaları için Tanrı belki onlara
bir tövbe yolu açar. [26]Böylelikle ayı-
labilir, isteğini yerine getirmeleri için
kendilerini tutsak eden İblis'in tuza-
ğından kurtulabilirler.

Son Günler

3 Şunu bil ki, son günlerde çetin
anlar olacaktır. [2-3]İnsanlar ken-
dilerini seven, para düşkünü, övün-
gen, kibirli, küfürbaz, anne baba sö-
zü dinlemez, nankör, kutsallıktan ve
sevgiden yoksun, uzlaşmaz, iftiracı,
özünü denetleyemeyen, azgın, iyilik
düşmanı olacaklar. [4-5]Hain, aceleci,
kendini beğenmiş, Tanrı'dan çok eğ-
lenceyi seven, Tanrı yolundaymış gibi
görünüp bu yolun gücünü inkâr eden-
ler olacaklar. Böylelerinden uzak dur.
[6-7]Bunların arasında evlerin içine so-
kulup günahla yüklü, çeşitli arzularla
sürüklenen, her zaman öğrenen, ama
gerçeğin bilgisine bir türlü erişeme-
yen zayıf iradeli kadınları adeta tutsak
eden adamlar var. [8]Yannis'le Yambris
nasıl Musa'ya karşı geldilerse, bunlar
da gerçeğe karşı gelirler. Düşünceleri
yozlaşmış, iman konusunda reddedil-
miş insanlardır. [9]Ama daha ileri gide-
meyecekler. Çünkü Yannis'le Yambris
örneğindeki gibi, bunların da akılsız-
lığını herkes açıkça görecektir.

Timoteos'a Son Öğütler

[10-11]Sense benim öğretimi, davra-
nışımı, amacımı, imanımı, sabrımı,
sevgimi, dayanma gücümü, çektiğim
zulüm ve acıları, örneğin Antakya'da,
Konya'da ve Listra'da başıma gelen-
leri yakından izledin. Ne zulümlere
katlandım! Ama Rab beni hepsinden
kurtardı. [12]Mesih İsa'ya ait olup Tanrı
yoluna yaraşır bir yaşam sürmek iste-
yenlerin hepsi zulüm görecek. [13]Ama
kötüler ve sahtekârlar, aldatarak ve al-
danarak gittikçe daha beter olacaklar.
[14-15]Sense öğrendiğin ve güvendiğin
ilkelere bağlı kal. Çünkü bunları kim-
lerden öğrendiğini biliyorsun. Mesih
İsa'ya iman aracılığıyla seni bilge kı-
lıp kurtuluşa kavuşturacak güçte olan
Kutsal Yazılar'ı da çocukluğundan be-
ri biliyorsun. [16]Kutsal Yazılar'ın tümü
Tanrı esinlemesidir ve öğretmek, azar-
lamak, yola getirmek, doğruluk konu-
sunda eğitmek için yararlıdır. [17]Bun-

3:8 Çık.7:11 **3:10-11** Elç.13:14-14:20

lar sayesinde Tanrı adamı her iyi iş
için donatılmış olarak yetkin olur.

4 1-2 Tanrı'nın ve dirilerle ölüleri yar-
gılayacak olan Mesih İsa'nın önün-
de, O'nun gelişi ve egemenliği hakkı
için sana buyuruyorum: Tanrı sözü-
nü duyur. Zaman uygun olsun olmasın,
bu görevi sürdür. İnsanları tam bir sa-
bırla eğiterek ikna et, uyar, isteklendir.
3 Çünkü öyle bir zaman gelecek ki, sağ-
lam öğretiye katlanamayacaklar. Ku-
laklarını okşayan sözler duymak için
çevrelerine kendi arzularına uygun
öğretmenler toplayacaklar. 4 Kulakla-
rını gerçeğe tıkayıp masallara sapacak-
lar. 5 Ama sen her durumda ayık ol, sı-
kıntıya göğüs ger, müjdeci olarak işini
yap, görevini tamamla. 6 Çünkü kanım
adak şarabı gibi dökülmek üzere[b]. Be-
nim için ayrılma zamanı geldi. 7 Yüce
mücadeleyi sürdürdüm, yarışı bitirdim,
imanı korudum. 8 Bundan böyle doğru-
luk tacı benim için hazır duruyor. Adil
yargıç olan Rab o gün bu tacı bana, yal-
nız bana değil, O'nun gelişini özlemle
beklemiş olanların hepsine verecektir.

Özel İstekler, Selamlar

9 Yanıma tez gelmeye gayret et.
10 Çünkü Dimas bu dünyayı sevdiği
için beni terk edip Selanik'e gitti. Kris-
kis Galatya'ya, Titus Dalmaçya'ya gitti.
11 Yanımda yalnız Luka var. Markos'u
alıp beraberinde getir, yapacağım hiz-
mette bana yardım eder. 12 Tihikos'u
Efes'e gönderdim. 13 Troas'ta Karp'ın
yanında bıraktığım abayı, kitapları,
özellikle yazı derilerini gelirken bera-
berinde getir. 14 Bakırcı İskender ba-
na çok kötülük etti. Rab ona yaptıkla-
rının karşılığını verecektir. 15 Sen de
ondan sakın. Çünkü söylediklerimi-
ze şiddetle karşı koydu.

16 İlk savunmamda benden yana çı-
kan olmadı, hepsi beni terk etti. Bunun
hesabı onlardan sorulmasın. 17 Ama
Tanrı bildirisi aracılığımla tam olarak
açıklansın, bütün uluslar bunu duy-
sun diye Rab yardımıma gelip beni
güçlendirdi. Aslanın ağzından böyle
kurtuldum! 18 Rab beni her kötülükten
kurtarıp güvenlik içinde göksel ege-
menliğine ulaştıracak. Sonsuzlara dek
O'na yücelik olsun! Amin.

19 Priska, Akvila ve Onisiforos'un
ev halkına selam söyle. 20 Erastus, Ko-
rint'te kaldı. Trofimos'u da Milet'te
hasta bıraktım. 21 Kış bastırmadan
gelmeye gayret et. Evvulus, Pudens,
Linus, Klavdiya ve bütün kardeşler
sana selam ederler.

22 Rab ruhunla birlikte olsun. Tan-
rı'nın lütfu sizlerle olsun.

b ***4:6*** "Kanım adak şarabı gibi dökülmek üzere": Grekçe "Ben zaten adak şarabı gibi dökülmekteyim". **4:10** 2Ko.8:23; Gal.2:3; Kol.4:14; Tit.1:4; Flm.23-24
4:11 Elç.12:12,25; 15:37-39; Kol.4:10,14; Flm.23-24 **4:12** Elç.20:4; Ef.6:21-22; Kol.4:7-8
4:13 Elç.20:6 **4:14** 1Ti.1:20 **4:14** Mez.62:12; Rom.2:6 **4:19** Elç.18:2-3; 2Ti.1:16-17
4:20 Elç.19:22; 20:4; 21:29; Rom.16:23-24

Pavlus'tan TİTUS'A MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Grek asıllı olan Titus, uzun süre Pavlus'la çok yakın bir işbirliği yapmıştır (1:4, 2Ko.8:23). Pavlus, yaymakta olduğu öğretiyi ileri gelen inanlılarla gözden geçirmek için Yeruşalim'e gittiğinde Titus'u birlikte götürür (Gal.2:1-3). Titus, bir kez de Korint'te (2Ko.7:6-8:24), Pavlus'un temsilcisi olarak karşımıza çıkar. Bu mektubun yazıldığı tarihlerde ise Girit'teydi. Bu yöredeki kiliselerin ortaya çıkışında Pavlus'la yakın işbirliği içinde olduğu anlaşılıyor. Titus, Pavlus'un ayrılmasından sonra geri kalan işleri düzene sokma ve her kentte oluşan topluluğa ihtiyarlar atama görevini yüklenir (1:5). Yerini alacak birileri gelir gelmez, Pavlus'a katılması istenir (3:12). Daha sonra Pavlus'un onu Dalmaçya'ya (Arnavutluk ve eski Yugoslavya toprakları) gönderdiğini okuruz (2Ti.4:10).*

Pavlus'un gerek Girit'e yaptığı ziyaret, gerekse bunu izleyen öbür yolculukları Elçilerin İşleri Kitabı'nda yer almadığı için, Titus'a yazdığı bu mektubun tarihini ve olayların gelişimini tam olarak belirleyemiyoruz. En yaygın kanı Pavlus'un, Elç. 28. bölümde açıklanan olaylardan sonra salıverildiği yönündedir. Tekrar tutuklanıp Roma'da öldürülmeden önce Girit'i ve başka birçok yeri ziyaret ettiği sanılıyor (bkz. 1. ve 2. Timoteos'a Giriş).

Mektubun İçeriği: *Pavlus'un Titus'a verdiği görevi gözönüne alırsak, inanlılar topluluğunu güdecek önderlerde bulunması gereken özellikleri burada tekrarlaması pek şaşırtıcı olmamalıdır (1:6-9). Pavlus sağlam öğretiye ve tutarlı davranışlara duyulan ihtiyacı açıkça vurguluyor. Öğreti ve davranışlarında önemli sapmalar gösteren Giritli birçok din öğretmeni, bu konuların tekrar tekrar gündeme gelmesine neden olmuş olabilir (1:10-16; 3:9-11).*

Ana Hatlar:

1:1-4 Giriş	
1:5-16	*Yönetim de öğreti de sağlam olmalı*
2:1-3:11	*Ne öğretmeli*
3:12-15	*Öğüt ve selamlar*

---

1 Tanrı'nın seçtiği kişilerin iman et-
meleri, Tanrı yoluna uygun gerçeği
anlamaları için Tanrı'nın kulu ve İsa
Mesih'in elçisi atanan ben Pavlus'tan
selam! [2]Elçiliğim, yalan söylemeyen
Tanrı'nın zamanın başlangıcından
önce vaat ettiği sonsuz yaşam umu-
duna dayanmaktadır. [3]Kurtarıcımız
Tanrı'nın buyruğuyla bana emanet
edilen bildiride Tanrı, kendi sözünü
uygun zamanda açıklamıştır.
[4]Ortak imanımıza göre öz oğlum olan
Titus'a Baba Tanrı'dan ve Kurtarıcımız
Mesih İsa'dan lütuf ve esenlik olsun.

Titus'un Girit'teki Görevi

[5]Geri kalan işleri düzene sokman ve
sana buyurduğum gibi her kentte ihti-

1:4 2Ko.8:23; Gal.2:3; 2Ti.4:10

yarlar* ataman için seni Girit'te bırak-
tım. 6İhtiyar seçilecek kişi eleştirile-
cek yönü olmayan, tek karılı biri olsun.
Çocukları imanlı olmalı, sefahatle
suçlanan ya da asi çocuklar olmamalı.
7Gözetmen, Tanrı evinin kâhyası ol-
duğuna göre, eleştirilecek yönü olma-
malı. Dikbaşlı, tez öfkelenen, şarap
düşkünü, zorba, haksız kazanç peşin-
de koşan biri olmamalı. 8Tersine, ko-
nuksever, iyiliksever, sağduyulu, adil,
pak, kendini denetleyebilen biri olma-
lı. 9Hem başkalarını sağlam öğretiyle
yüreklendirmek, hem de karşı çıkanla-
rı ikna edebilmek için imanlılara öğre-
tilen güvenilir söze sımsıkı sarılmalı.

10Çünkü asi, boşboğaz, aldatıcı bir-
çok kişi vardır. Özellikle sünnet yan-
lıları bunlardandır. 11Onların ağzını
kapamak gerek. Haksız kazanç uğ-
runa, öğretmemeleri gerekeni öğre-
terek bazı aileleri tümüyle yıkıyorlar.
12Kendilerinden biri, öz peygamberle-
rinden biri şöyle demiştir: "Giritliler
hep yalancıdır, azgın canavarlar, tem-
bel oburlardır." 13-14Bu tanıklık doğru-
dur. Bu nedenle, Yahudi masallarına,
gerçeği reddedenlerin buyruklarına
kulak vermeyip sağlam imana sahip
olmaları için onları sert bir şekilde
uyar. 15Yüreği temiz olanlar için her
şey temizdir, ama yüreği kirli olanlar
ve imansızlar için hiçbir şey temiz de-
ğildir. Çünkü onların zihinleri de vic-
danları da kirlenmiştir. 16Tanrı'yı tanı-
dıklarını ileri sürer, ama yaptıklarıyla
O'nu yadsırlar. Söz dinlemez, hiçbir
iyi işe yaramaz iğrenç kişilerdir.

Uygun Olanı Öğret

2 Sana gelince, sağlam öğretiye uy-
gun olanı öğret. 2Yaşlı erkeklere
ölçülü, ağırbaşlı, sağduyulu olmaları-
nı buyur. İmanda, sevgide ve sabırda
sağlam olsunlar. 3Aynı şekilde yaşlı
kadınlar saygın bir yaşam sürmeli. İf-
tiracı, şaraba tutsak olmamalı; iyi ola-
nı öğretmeli. 4-5Öyle ki genç kadınları,
kocalarını ve çocuklarını seven, sağ-
duyulu, temiz yürekli, iyi birer ev ka-
dını ve kocalarına bağımlı olmak üze-
re eğitebilsinler. O zaman Tanrı'nın
sözü kötülenmez. 6Genç erkekleri de
sağduyulu olmaya özendir. 7-8İyi ola-
nı yaparak her konuda onlara örnek
ol. Öğretişinde dürüst ve ağırbaşlı
ol, kimsenin kınayamayacağı doğru
sözler söyle. Öyle ki bize karşı gelen,
hakkımızda söyleyecek kötü bir söz
bulamayıp utansın.

9Köleleri, her konuda efendilerine
bağımlı olmaya özendir. Efendilerini
hoşnut etsinler. Ters yanıt vermeden,
10hırsızlık yapmadan, tümüyle güve-
nilir olduklarını göstersinler. Böylece
Kurtarıcımız Tanrı'yla ilgili öğretiyi
her yönden çekici kılsınlar.

11Çünkü Tanrı'nın bütün insanla-
ra kurtuluş sağlayan lütfu ortaya çık-
mıştır. 12Bu lütuf, tanrısızlığı ve dün-
yasal arzuları reddedip şimdiki çağda
sağduyulu, doğru, Tanrı yoluna yara-
şır bir yaşam sürebilmemiz için bizi
eğitiyor. 13Bu arada, mübarek umu-
dumuzun gerçekleşmesini, ulu Tanrı
ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in yücelik
içinde gelmesini bekliyoruz. 14Mesih
bizi her suçtan kurtarmak, arıtıp ken-
disine ait, iyilik etmekte gayretli bir
halk yapmak üzere kendini bizim için
feda etti.

15Bunları tam bir yetkiyle bildir,
dinleyenleri isteklendir, günahlı olan-
ları ikna et. Hiç kimse seni küçüm-
semesin.

Doğru Olanı Yapmak

3 Yöneticilerle yönetimlere bağlı ol-
maları, söz dinlemeleri ve iyi olan
her şeyi yapmaya hazır olmaları ge-
rektiğini imanlılara anımsat. 2Kimse-
yi kötülemesinler. Kavgacı değil, uysal

1:6-9 1Ti.3:2-7 **2:14** Çık.19:5; Yas.4:20; 7:6; 14:2; 1Pe.2:9

olsunlar. Herkese her zaman yumuşak
davransınlar. [3]Çünkü bir zamanlar biz
de anlayışsız, söz dinlemez, kolay al-
danan, türlü arzulara ve zevklere köle
olan, kötülük ve kıskançlık içinde ya-
şayan, nefret edilen ve birbirimizden
nefret eden kişilerdik. [4-6]Ama Kurta-
rıcımız Tanrı iyiliğini ve insana olan
sevgisini açıkça göstererek bizi kur-
tardı. Bunu doğrulukla yaptığımız iş-
lerden dolayı değil, kendi merhame-
tiyle, yeniden doğuş yıkamasıyla ve
Kurtarıcımız İsa Mesih aracılığıy-
la üzerimize bol bol döktüğü Kutsal
Ruh'un yenilemesiyle yaptı. [7]Öyle ki,
O'nun lütfuyla aklanmış olarak umut
içinde sonsuz yaşamın mirasçıları ola-
lım. [8]Bu güvenilir bir sözdür. Tanrı'ya
iman etmiş olanların, kendilerini iyi
işlere vermeye özen göstermeleri için
bu konularda ısrarlı olmanı istiyorum.
Bunlar insan için iyi ve yararlıdır.

[9]Akılsız tartışmalardan, soyağa-
cı didişmelerinden, Kutsal Yasa'yla*
ilgili çekişme ve kavgalardan sakın.
Bunlar yararsız ve boş şeylerdir. [10]Bi-
rinci ve ikinci uyarıdan sonra bölü-
cü kişiyle ilişkini kes. [11]Böyle birinin
sapmış olduğundan ve günah işledi-
ğinden emin olabilirsin; o kendi ken-
dini mahkûm etmiştir.

Son İstekler ve Selamlar

[12]Ben Artemas'ı ya da Tihikos'u sa-
na gönderir göndermez, Nikopolis'e,
yanıma gelmeye gayret et. Çünkü kışı
orada geçirmeye karar verdim. [13]Hu-
kukçu Zenas'la Apollos'u yolcu eder-
ken bir eksikleri olmamasına dikkat
et. [14]Bizimkiler de kendilerini iyi işle-
re vermeyi öğrensinler. Böylelikle te-
mel ihtiyaçları karşılamış ve verimsiz
bir yaşam sürmemiş olurlar.

[15]Yanımdakilerin hepsi sana se-
lam eder. Bizi seven imanlılara se-
lam söyle.

Tanrı'nın lütfu hepinizle birlikte
olsun.

3:12 Elç.20:4; Ef.6:21-22; Kol.4:7-8; 2Ti.4:12 **3:13** Elç.18:24; 1Ko.16:12

Pavlus'tan FİLİMON'A MEKTUP

GİRİŞ

Pavlus bu mektubu Filimon, Afiya, Arhippus ve Filimon'un evinde toplanan imanlılara yazmakla birlikte, seslenmek istediği esas kişi, büyük olasılıkla Kolose'deki kilisenin önderlerinden biri olan Filimon'dur. Pavlus ondan övgüyle söz ediyor (4-7), onu «sevgili emektaşımız» diye adlandırıyor ve hapisten salıverildikten sonra onun yanına gitmeyi umuyor (22).

Pavlus, tutukluluğu sırasında Filimon'un kaçak kölesi Onisimos'la tanışır. Yazdığı bu mektupta da Onisimos için Filimon'dan önemli bir ricada bulunur. Onisimos, Pavlus'un aracılığıyla iman etmekle kalmamış (10-11), onun sevgisini kazanmış (12), «güvenilir ve sevgili» bir kardeş olduğunu da kanıtlamıştır (Kol.4:9).

Onisimos, kaçak dolaşan bir köle olarak Roma yasalarına göre ölüm cezasına çarptırılabilirdi. Ayrılırken Filimon'u soyduğu da sanılıyor (18). Ama Pavlus, her şeye rağmen Filimon'dan Onisimos'u, aynı imana sahip sevgili bir kardeş olarak kabul etmesini rica eder (16-21).

Öyle görülüyor ki, bu mektup, Koloseliler'e yazılan mektupla aynı zamanda, büyük olasılıkla İ.S. 60 yılı dolaylarında Roma'dan yazıldı. Onisimos'un kendisi Koloseli'ydi ve oraya Tihikos'la birlikte döndü (Kol.4:7-9).

Ana Hatlar:

1-3 Selamlar
4-7 Teşekkür ve dua
8-22 Pavlus'un Onisimos için ricaları
23-25 Son selamlar

1-2 Sevgili emektaşımız Filimon,
Mesih İsa uğruna tutuklu olan ben
Pavlus ve kardeşimiz Timoteos'tan
sana, kızkardeşimiz Afiya'ya, birlik-
te mücadele verdiğimiz Arhippus'a ve
senin evindeki inanlılar topluluğuna*
selam! 3 Babamız Tanrı'dan ve Rab
İsa Mesih'ten sizlere lütuf ve esen-
lik olsun.

1:1-2 Kol.4:17

Şükran ve Dua

4-5 Rab İsa'ya olan imanını ve bütün
kutsallara beslediğin sevgiyi duyduk-
ça dualarımda seni anıyor, Tanrım'a
sürekli şükrediyorum. 6 Mesih'te sahip
olduğumuz her iyiliğin bilincine vara-
rak imana dayanan paydaşlıkta etkin
olman için dua ediyorum. 7 Sevgin be-

nim için büyük sevinç ve teselli kay-
nağı oldu. Çünkü kutsalların yürekle-
ri senin sayende ferahladı, kardeşim.

Pavlus'un Onisimos için Ricası

8-9 Bu nedenle, gerekeni sana bu-
yurmaya Mesih'te büyük cesaretim
olduğu halde, şimdi Mesih İsa uğ-
runa tutuklu bulunan ben yaşlı Pav-
lus sana sevgiyle rica etmeyi yeğli-
yorum. 10-11 Tutukluluğum sırasında
kendisine ruhsal baba olduğum oğlum
Onisimos'la[a] ilgili bir ricam var. Bir
zamanlar sana yararsızdı; ama şim-
di hem sana hem de bana yararlıdır.
12 Kendisini, yani can ciğerimi[b] sa-
na geri gönderiyorum. 13-14 Müjde'nin
uğruna tutuklu kaldığım sürece senin
yerine bana hizmet etmesi için onu ya-
nımda alıkoymak isterdim; ama senin
onayın olmadan bir şey yapmak iste-
medim. Öyle ki, yapacağın iyilik zo-
runluluktanmış gibi görünmesin, gö-
nülden olsun. 15 Onisimos'un bir süre
senden ayrılması belki de onu temel-
li geri alman içindi. 16 Onu artık köle
değil, köleden üstün, sevgili bir kar-
deş olarak geri alacaksın. O, özellikle
benim için çok değerlidir. Ama hem
bir insan, hem de Rab'be ait biri ola-
rak senin için daha da çok sevilecek
bir kardeştir.

17 Bu nedenle, eğer beni yoldaşın
sayıyorsan, kendisini beni kabul eder
gibi kabul et. 18 Sana herhangi bir hak-
sızlık etmişse ya da bir borcu varsa,
bunu benim hesabıma say. 19 Ben Pav-
lus bunu kendi elimle yazıyorum, be-
delini ben öderim. Senin kendi ya-
şamını bile bana borçlu olduğunu
söylememe gerek yok. 20 Evet, kardeş,
Rab yolunda bana bir yardımın olsun.
Mesih'te yüreğimi ferahlat. 21 Sözümü
dinleyeceğinden emin olarak ve iste-
diğimden fazlasını da yapacağını bi-
lerek sana yazıyorum.

22 Bu arada bana kalabileceğim bir
yer hazırla. Çünkü dualarınız aracı-
lığıyla sizlere bağışlanacağımı umu-
yorum.

Son Selamlar

23-24 Mesih İsa uğruna kendisiyle
birlikte tutuklu bulunduğum Epafras,
emektaşlarım Markos, Aristarhus, Di-
mas ve Luka sana selam ederler.

25 Rab İsa Mesih'in lütfu ruhunuzla
birlikte olsun.

a ***10-11*** "Onisimos": Yararlı anlamına gelir. **b** ***12*** "Can ciğerimi": Grekçe "Yüreğimi".
1:10 Kol.4:9 **1:23** Kol.1:7; 4:12
1:24 Elç.12:12,25; 15:37-39; 19:29; 27:2; Kol.4:10,14; 2Ti.4:10-11

İBRANİLER'E MEKTUP

GİRİŞ

Genel Bakış: *Yazar ne kendi kimliğini, ne de mektubu kime yazdığını açıklıyor. Böylece işimiz, metinde verilen ipuçlarından bazı sonuçlar çıkarmaya kalıyor. Yazarın kendisi, İsa'nın on iki elçisi arasında yer almaz; ama İsa'nın öğretilerini ilk izleyicilerinden duymuştur (2:2-3). Eski Antlaşma'yı iyi bildiği apaçık; Eski Antlaşma'dan yaptığı 29 aktarmanın yanısıra, 50'nin üzerinde bölümden de söz eder. Geleneksel başlıkla (İbraniler'e) içeriğin tamamı, mektubun Yahudi asıllı Mesih inanlılarına yazıldığını gösteriyor. Bu insanlar, daha önce ölüm derecesinde olmamakla birlikte, inançları uğruna büyük baskılara uğramışlardı[1]. Ama şimdi o kadar gayretli görünmüyorlar. Bunun için inandıklarına sımsıkı sarılmaya özendiriliyorlar[2]. Mektubun İ.S. 70'ten önce yazıldığı anlaşılıyor. Çünkü Yeruşalim'deki tapınağın İ.S. 70 yılında yıkılmasından hiç söz edilmiyor. Tersine yazar, tapınakta sürekli sunulan sunulardan söz ediyor (örn. 9:6-9).*

Mektubun İçeriği: *Yazarın ilk sözleri, iletmek istediği bildiriyi özetliyor: «Tanrı eski zamanlarda peygamberler aracılığıyla birçok kez çeşitli yollardan atalarımıza seslendi. Bu son çağda da her şeye mirasçı kıldığı ve aracılığıyla evreni yarattığı kendi Oğlu'yla bize seslenmiştir». İbraniler, özde Tanrı Oğlu'na ilişkin bir mektuptur[3]. Yazar, Oğul'u meleklerden (1:4-14; 2:15-18) ve Musa'dan (3:2-6) üstün gösterir. Zayıflıklarımızı bilen, «Kendisini bir kez kurban ederek günahı ortadan kaldırmak için çağların sonunda ortaya çıkan» ve kendisinin aracılığıyla «Tanrı'ya yaklaşanları tümüyle kurtarabilen» başkâhin O'dur (4:15; 9:26; 7:25). Başkâhin olarak ortaya çıkması, Kutsal Yasa'da değişikliği gerekli kılıyor[4]; yeni bir antlaşma eskisinin yerini alıyor. Bu yeni antlaşmaya göre Tanrı diyor ki, «Yasalarımı zihinlerine işleyeceğim, yüreklerine yazacağım. Ben onların Tanrısı olacağım, onlar da benim halkım olacak... Suçlarını bağışlayacağım, günahlarını artık anmayacağım»[5]. İsa, Tanrı'nın huzuruna giden yeni bir yol açtı. Biz de Tanrı'ya güvenle yaklaşabiliriz (10:19-22).*

Mektup ayrıca Tanrı'dan uzaklaşmak tehlikesiyle ilgili uyarılar içerir[6]. «İman olmadan Tanrı'yı hoşnut etmek olanaksızdır» ifadesinin yer aldığı 11. bölüm, iman konusunda eşsiz bir bölümdür. İmanda örnek alınacak erkek ve kadınlardan söz ediliyor. Bunlar öyle kişiler ki, «Tanrı onların Tanrısı olarak anılmaktan utanmıyor.»

Mektubun son bölümü uygulamaya yönelik öğütler içerir.

Ana Hatlar:

1:1-3 Giriş
1:4-3:6 Mesih'in üstünlüğü
3:7-4:13 Yüreklerinizi nasırlaştırmayın
4:14-7:28 Başkâhinimiz Mesih
8:1-9:28 Daha iyi bir antlaşma
10:1-39 Daha iyi bir kurban
11:1-40 İmanın zaferi
12:1-29 Tanrı sözünü reddetmeyin
13:1-25 Son öğütler

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1369*

Oğul Meleklerden Üstündür

1 Tanrı eski zamanlarda peygamber-
ler aracılığıyla birçok kez çeşitli
yollardan atalarımıza seslendi.
2 Bu
son çağda da her şeye mirasçı kıldı-
ğı ve aracılığıyla evreni yarattığı ken-
di Oğlu'yla bize seslenmiştir.
3 Oğul,
Tanrı yüceliğinin parıltısı, O'nun var-
lığının öz görünümüdür. Güçlü sözüy-
le her şeyi devam ettirir. Günahlardan
arınmayı sağladıktan sonra, yüce-
lerde ulu Tanrı'nın[a] sağında oturdu.
4 Meleklerden ne denli üstün bir adı
miras aldıysa, onlardan o denli üstün
oldu.
5 Çünkü Tanrı meleklerin her-
hangi birine,

"Sen benim Oğlum'sun,
Bugün ben sana Baba oldum"

Ya da, "Ben O'na Baba olacağım,
O da bana Oğul olacak"

demiş midir?
6 Yine Tanrı ilk doğanı
dünyaya gönderirken diyor ki, "Tan-
rı'nın bütün melekleri O'na tapınsın."
7 Melekler için,

"Kendi meleklerini rüzgar,
Hizmetkârlarını ateş alevi yapar"
diyor.

8 Ama Oğul için şöyle diyor:

"Ey Tanrı, tahtın sonsuzluklar
boyunca kalıcıdır,
Egemenliğinin asası adalet
asasıdır.
9 Doğruluğu sevdin, kötülükten
nefret ettin.
Bunun için Tanrı, senin Tanrın,
Seni sevinç yağıyla
Arkadaşlarından daha çok
meshetti*."

10 Yine diyor ki,

"Ya Rab, başlangıçta
Dünyanın temellerini sen attın.
Gökler de senin ellerinin yapıtıdır.
11 Onlar yok olacak, ama sen kalıcısın.
Hepsi bir giysi gibi eskiyecek.
12 Bir kaftan gibi düreceksin onları,
Bir giysi gibi değiştirilecekler.
Ama sen hep aynısın,
Yılların tükenmeyecek."

13 Tanrı meleklerin herhangi birine,

"Ben düşmanlarını
Ayaklarının altına serinceye dek[b],
Sağımda otur"

demiş midir?
14 Bütün melekler kur-
tuluşu miras alacaklara hizmet etmek
için gönderilen görevli ruhlar değil
midir?

Dikkatli Olalım

2 Bu nedenle, akıntıya kapılıp sü-
rüklenmemek için işittiklerimizi
daha çok önemsemeliyiz.
2-3 Çünkü
melekler aracılığıyla bildirilen söz ge-
çerli olduysa, her suç ve her sözdinle-
mezlik hak ettiği karşılığı aldıysa, bu
denli büyük kurtuluşu görmezlikten
gelirsek nasıl kurtulabiliriz? Başlan-
gıçta Rab tarafından bildirilen bu kur-
tuluş, Rab'bi dinlemiş olanlarca bize
doğrulandı.
4 Tanrı da belirtiler, hari-
kalar, çeşitli mucizeler ve kendi isteği
uyarınca dağıttığı Kutsal Ruh arma-
ğanlarıyla buna tanıklık etti.

İzleyicileriyle Özdeşleşen İsa

5 Tanrı, sözünü ettiğimiz gelecek
dünyayı meleklere bağlı kılmadı.
6 A-
ma biri bir yerde şöyle tanıklık et-
miştir:

a *1:3* "Ulu Tanrı'nın": Grekçe "Ululuğun". **b** *1:13* "Ayaklarının altına serinceye dek": Grekçe "Ayaklarına tabure yapıncaya dek". **1:5** Mez.2:7 **1:5** 2Sa.7:14; 1Ta.17:13 **1:7** Mez.104:4 **1:8-9** Mez.45:6-7 **1:10-12** Mez.102:25-27 **1:13** Mez.110:1 **2:6-8** Mez.8:4-6

"Ya Rab, insan ne ki, onu anasın,
Ya da insanoğlu ne ki, ona ilgi
gösteresin?
7Onu meleklerden biraz[c] aşağı kıldın,
Başına yücelik ve onur tacını
koydun,
Ellerinin yapıtları üzerine onu
görevlendirdin[ç].
8Her şeyi ayakları altına sererek
Ona bağımlı kıldın."

Tanrı her şeyi insana bağımlı kılmak-
la insana bağımlı olmayan hiçbir şey
bırakmadı. Ne var ki, her şeyin insana
bağımlı kılındığını henüz görmüyo-
ruz. 9Ama meleklerden biraz[d] aşağı
kılınmış olan İsa'yı, Tanrı'nın lütfuyla
herkes için ölümü tatsın diye çektiği
ölüm acısı sonucunda yücelik ve onur
tacı giydirilmiş olarak görüyoruz.
10Birçok oğulu yüceliğe eriştirirken
onların kurtuluş öncüsünü acılarla yet-
kinliğe erdirmesi, her şeyi kendisi için
ve kendi aracılığıyla var eden Tanrı'ya
uygun düşüyordu. 11Çünkü hepsi –kut-
sal kılan da kutsal kılınanlar da– aynı
Baba'dandır. Bunun içindir ki, İsa onla-
ra "kardeşlerim" demekten utanmıyor.

12"Adını kardeşlerime duyuracağım,
Topluluğun ortasında
Seni ilahilerle öveceğim" diyor.

13Yine,

"Ben O'na güveneceğim"

ve yine,

"İşte ben ve Tanrı'nın bana verdiği
çocuklar" diyor.

14Bu çocuklar etten ve kandan olduk-
ları için İsa, ölüm gücüne sahip olanı,
yani İblis'i, ölüm aracılığıyla etkisiz
kılmak üzere onlarla aynı insan ya-
pısını aldı. 15Bunu, ölüm korkusu
yüzünden yaşamları boyunca köle
olanların hepsini özgür kılmak için
yaptı. 16Kuşkusuz O, meleklere değil,
İbrahim'in soyundan olanlara yardım
ediyor. 17Bunun için her yönden kar-
deşlerine benzemesi gerekiyordu. Öyle
ki, Tanrı'ya hizmetinde merhametli ve
sadık bir başkâhin olup halkın günah-
larını bağışlatabilsin. 18Çünkü kendisi
denenip acı çektiği için denenenlere
yardım edebilir.

İsa Musa'dan Yücedir

3 Bunun için, göksel çağrıya ortak
olan kutsal kardeşlerim, dikkatini-
zi açıkça benimsediğimiz inancın el-
çisi ve başkâhini İsa'ya çevirin. 2Musa
Tanrı'nın bütün evinde Tanrı'ya nasıl
sadık kaldıysa, İsa da kendisini gö-
revlendirene sadıktır. 3Evi yapan nasıl
evden daha çok saygı görürse, İsa da
Musa'dan daha büyük yüceliğe layık
sayıldı. 4Her evin bir yapıcısı vardır,
her şeyin yapıcısı ise Tanrı'dır. 5Musa,
gelecekte söylenecek sözlere tanıklık
etmek için Tanrı'nın bütün evinde bir
hizmetkâr olarak sadık kaldı. 6Oy-
sa Mesih, O'nun evi üzerinde yetkili
oğul olarak sadıktır. Eğer cesaretimi-
zi ve övündüğümüz umudu gevşeme-
den sonuna dek sürdürürsek, O'nun
evi biziz.

İmansızlığa Karşı Uyarı

7-8Bu nedenle, Kutsal Ruh'un dedi-
ği gibi,

"Bugün O'nun sesini duyarsanız,
Atalarınızın başkaldırdığı,
Çölde O'nu sınadığı günkü gibi
Yüreklerinizi nasırlaştırmayın.

c *2:7,9* "Meleklerden biraz" ya da "Kısa bir süre için meleklerden". ç *2:7,9* "Meleklerden biraz" ya da "Kısa bir süre için meleklerden". d *2:7,9* "Meleklerden biraz" ya da "Kısa bir süre için meleklerden". **2:12** Mez.22:22 **2:13** Yşa.8:17-18 **3:2,5** Say.12:7 **3:7-11** Mez.95:7-11

9Atalarınız beni orada sınayıp
denediler
Ve kırk yıl boyunca yaptıklarımı
gördüler.
10Bu nedenle o kuşağa darıldım
Ve dedim ki,
'Yürekleri hep kötüye sapar,
Yollarımı öğrenmediler.
11Öfkelendiğimde ant içtiğim gibi,
Onlar huzur diyarıma asla
girmeyecekler.' "

12Ey kardeşler, hiçbirinizde diri Tan-
rı'yı terk eden kötü, imansız bir yüreğin
bulunmamasına dikkat edin. 13"Gün
bugündür" denildikçe birbirinizi her
gün yüreklendirin. Öyle ki, hiçbirini-
zin yüreği günahın aldatıcılığıyla na-
sırlaşmasın. 14Çünkü Mesih'e ortak ol-
duk. Yalnız başlangıçtaki güvenimizi
gevşemeden sonuna dek sürdürmeliyiz.
15Yukarıda belirtildiği gibi,

"Bugün O'nun sesini duyarsanız,
Atalarınızın başkaldırdığı günkü
gibi
Yüreklerinizi nasırlaştırmayın."

16O'nun sesini işitip başkaldıran kim-
lerdi? Musa önderliğinde Mısır'dan çı-
kanların hepsi değil mi? 17Tanrı kimle-
re kırk yıl dargın kaldı? Günah işleyip
cesetleri çöle serilenlere değil mi?
18Sözünü dinlemeyenler dışında kendi
huzur diyarına kimlerin girmeyeceği-
ne ant içti? 19Görüyoruz ki, imansız-
lıklarından ötürü oraya giremediler.

Tanrı'nın Huzur Diyarı

4 Bu nedenle Tanrı'nın huzur diya-
rına girme vaadi hâlâ geçerliyken,
herhangi birinizin buna erişmemiş sa-
yılmasından korkalım. 2Çünkü onlar
gibi biz de iyi haberi aldık. Ama on-
lar duydukları sözü imanla birleştir-
medikleri için bunun kendilerine bir
yararı olmadı. 3Biz inanmış olanlar
huzur diyarına gireriz. Nitekim Tan-
rı şöyle demiştir:

"Öfkelendiğimde ant içtiğim gibi,
Onlar huzur diyarıma asla
girmeyecekler."

Oysa Tanrı dünyanın kuruluşundan
beri işlerini tamamlamıştır. 4Çünkü
bir yerde yedinci günle ilgili şunu
demiştir:

"Tanrı bütün işlerinden yedinci
gün dinlendi."

5Bu konuda yine diyor ki,

"Onlar huzur diyarıma asla
girmeyecekler."

6Demek ki, bazılarının huzur diyarı-
na gireceği kesindir. Daha önce iyi ha-
beri almış olanlar söz dinlemedikleri
için o diyara giremediler. 7Bu yüzden
Tanrı, uzun zaman sonra Davut'un ara-
cılığıyla, "bugün" diyerek yine bir gün
belirliyor. Daha önce denildiği gibi,

"Bugün O'nun sesini duyarsanız,
Yüreklerinizi nasırlaştırmayın."

8Eğer Yeşu onları huzura kavuştursay-
dı, Tanrı daha sonra bir başka günden
söz etmezdi. 9Böylece Tanrı halkı için
bir Şabat Günü* rahatı kalıyor. 10Tanrı
işlerinden nasıl dinlendiyse, O'nun hu-
zur diyarına giren de kendi işlerinden
öylece dinlenir. 11Bu nedenle o huzur
diyarına girmeye gayret edelim; öyle
ki, hiçbirimiz aynı tür sözdinlemez-
likten ötürü düşmesin.
12Tanrı'nın sözü diri ve etkilidir, iki
ağızlı kılıçtan daha keskindir. Canla ru-

3:15 Mez.95:7-8 **3:16-18** Say.14:1-35 **4:3** Mez.95:11 **4:4** Yar.2:2 **4:5** Mez.95:11
4:7 Mez.95:7-8 **4:8** Yas.31:7; Yşu.22:4 **4:10** Yar.2:2

hu, ilikle eklemleri birbirinden ayıracak
kadar derinlere işler; yüreğin düşünce-
lerini, amaçlarını yargılar. 13Tanrı'nın
görmediği hiçbir yaratık yoktur. Kendi-
sine hesap vereceğimiz Tanrı'nın gözü
önünde her şey çıplak ve açıktır.

Başkâhinimiz İsa

14Tanrı Oğlu İsa gökleri aşan büyük
başkâhinimiz olduğu için açıkça be-
nimsediğimiz inanca sımsıkı sarıla-
lım. 15Çünkü başkâhinimiz zayıflık-
larımızda bize yakınlık duyamayan
biri değildir; tersine, her alanda bizim
gibi denenmiş, ama günah işlememiş-
tir. 16Onun için Tanrı'nın lütuf tahtına
cesaretle yaklaşalım; öyle ki, yardım
gereksindiğimizde merhamet görelim
ve lütuf bulalım.

5 İnsanlar arasından seçilen her
başkâhin, günahlara karşılık su-
nular ve kurbanlar sunmak üzere Tan-
rı'yla ilgili konularda insanları temsil
etmek için atanır. 2Bilgisizlere, yol-
dan sapanlara yumuşak davranabilir.
Çünkü kendisi de zayıflıklarla kuşa-
tılmıştır. 3Bundan ötürü, halk için ol-
duğu gibi, kendisi için de günah su-
nusu* sunmak zorundadır. 4Kimse
başkâhin olma onurunu kendi ken-
dine alamaz; ancak Harun gibi, Tan-
rı tarafından çağrılırsa alır. 5Nitekim
Mesih de başkâhin olmak için kendi
kendini yüceltmedi. O'na,

"Sen benim Oğlum'sun,
Bugün ben sana Baba oldum"

diyen Tanrı O'nu yüceltti. 6Başka bir
yerde de diyor ki,

"Melkisedek düzeni uyarınca
Sen sonsuza dek kâhinsin."

7Mesih, yeryüzünde[e] olduğu gün-
lerde kendisini ölümden kurtaracak
güçte olan Tanrı'ya büyük feryat ve
gözyaşlarıyla dua etti, yakardı ve Tan-
rı korkusu nedeniyle işitildi. 8Oğul ol-
duğu halde, çektiği acılarla söz din-
lemeyi öğrendi. 9Yetkin kılınınca,
sözünü dinleyen herkes için sonsuz
kurtuluş kaynağı oldu. 10Çünkü Tan-
rı tarafından Melkisedek düzeni uya-
rınca başkâhin atanmıştı.

Temel İlkeleri Aşıp İlerleyin

11Bu konuda söyleyecek çok sözü-
müz var, ama kulaklarınız uyuştu-
ğu için anlatmak zor. 12Şimdiye dek
öğretmen olmanız gerekirken, Tan-
rı sözlerinin temel ilkelerini size ye-
ni baştan öğretecek birine ihtiyacınız
var. Size yine süt gerekli, katı yiyecek
değil! 13Sütle beslenen herkes bebek-
tir ve doğruluk sözünde deneyimsiz-
dir. 14Katı yiyecek, yetişkinler için-
dir; onlar duyularını iyi ile kötüyü
ayırt etmek üzere alıştırmayla eğit-
miş kişilerdir.

6 1-2Bunun için, ölü işlerden töv-
be etmenin ve Tanrı'ya inanma-
nın temelini, vaftizler*, elle kutsama[f],
ölülerin dirilişi ve sonsuz yargıyla il-
gili öğretinin temelini yeni baştan at-
madan Mesih'le ilgili ilk öğretileri
aşarak yetkinliğe doğru ilerleyelim.
3Tanrı izin verirse, bunu yapacağız.
4-6Bir kez aydınlatılmış, göksel ar-
mağanı tatmış ve Kutsal Ruh'a ortak
edilmiş, Tanrı sözünün iyiliğini ve ge-
lecek çağın güçlerini tatmış oldukla-
rı halde yoldan sapanları yeniden töv-
be edecek duruma getirmeye olanak
yoktur. Çünkü onlar Tanrı'nın Oğlu'nu
adeta yeniden çarmıha geriyor, herke-
sin önünde aşağılıyorlar. 7Üzerine sık

e *5:7* "Yeryüzünde": Grekçe "Bedende". **f** *6:1-2* "Elle kutsama": Grekçe "El koyma".
5:3 Lev.9:7 **5:4** Çık.28:1 **5:5** Mez.2:7 **5:6** Mez.110:4
5:7 Mat.26:36-46; Mar.14:32-42; Luk.22:39-46 **5:12-13** 1Ko.3:2

sık yağan yağmuru emen ve kimler
için işleniyorsa onlara yararlı bitkiler
üreten toprağı Tanrı bereketli kılar.
8Ama dikenli bitki, devedikeni üre-
ten toprak yararsızdır; lanetlenmeye
yakındır, sonu yanmaktır.
9Size gelince, sevgili kardeşler, böy-
le konuştuğumuz halde, durumunu-
zun daha iyi olduğuna, kurtuluşa
uygun düştüğüne eminiz. 10Tanrı ada-
letsiz değildir; emeğinizi ve kutsallara
hizmet etmiş olarak ve etmeye devam
ederek O'nun adına gösterdiğiniz sev-
giyi unutmaz. 11 Umudunuzdan doğan
tam güvenceye kavuşmanız için her
birinizin sona dek aynı gayreti gös-
termesini diliyoruz. 12Tembel olma-
manızı, vaat edilenleri iman ve sabır
aracılığıyla miras alanların örneğine
uymanızı istiyoruz.

Tanrı'nın Vaadi

13Tanrı İbrahim'e vaatte bulunduğu
zaman, üzerine ant içecek daha üstün
biri olmadığı için kendi üzerine ant
içerek şöyle dedi:

14"Seni kutsadıkça kutsayacağım,
Soyunu çoğalttıkça çoğaltacağım."

15Böylece İbrahim sabırla dayanarak
vaade erişti.
16İnsanlar kendilerinden üstün biri
üzerine ant içerler. Onlar için ant, söy-
leneni doğrular ve her tartışmayı sona
erdirir. 17Tanrı da amacının değişmez-
liğini vaadin mirasçılarına daha açık-
ça belirtmek istediği için vaadini antla
pekiştirdi. 18Öyle ki, önümüze konan
umuda tutunmak için Tanrı'ya sığınan
bizler, Tanrı'nın yalan söylemesi ola-
naksız olan bu iki değişmez şey aracı-
lığıyla büyük cesaret bulalım. 19Can-
larımız için gemi demiri gibi sağlam
ve güvenilir olan bu umut, perdenin*
arkasındaki iç bölmeye geçer. 20Mel-
kisedek düzeni uyarınca sonsuza dek
başkâhin olan İsa oraya uğrumuza ön-
cü olarak girdi.

Kâhin Melkisedek

7 Bu Melkisedek, Şalem Kralı ve
yüce Tanrı'nın kâhiniydi*. Kralları
bozguna uğratmaktan dönen İbrahim'i
karşılamış ve onu kutsamıştı. 2İbra-
him de ona her şeyin ondalığını ver-
di. Melkisedek, adının anlamına gö-
re, önce "Doğruluk Kralı" dır; sonra
da "Şalem Kralı", yani "Esenlik Kra-
lı" dır. 3Babasız, annesizdir; soyağacı
yoktur. Ne günlerinin başlangıcı, ne
yaşamının sonu vardır. Tanrı'nın Oğlu
gibi sonsuza dek kâhin kalacaktır.
4Bakın, büyük ata İbrahim'in ga-
nimetten ondalık verdiği bu adam ne
kadar büyüktür! 5Levioğulları'ndan
olup kâhinlik görevini üstlenenlere
Kutsal Yasa* uyarınca halktan, yani
İbrahim'in soyundan oldukları hal-
de, kardeşlerinden ondalık almaları
buyrulmuştur. 6Melkisedek ise Levi-
li* kâhinlerin soyundan olmadığı hal-
de, vaatleri alan İbrahim'den ondalık
kabul etmiş ve onu kutsamıştır. 7Hiç
kuşkusuz, kutsayan kutsanandan üs-
tündür. 8Birinde ölümlü insanlar on-
dalık alıyor, ötekinde yaşadığına ta-
nıklık edilen biri alıyor. 9Ondalık alan
Levi bile İbrahim aracılığıyla ondalık
vermiştir denebilir. 10Çünkü Melkise-
dek İbrahim'i karşıladığı zaman, Levi
hâlâ atasının bedenindeydi.

Yeni Kâhinlik Düzeni

11 Eğer Levililer'in kâhinliği* aracı-
lığıyla yetkinliğe erişilebilseydi –ni-
tekim Kutsal Yasa bu kâhinliği öngö-
rerek halka verildi– Harun düzenine
göre değil de, Melkisedek düzenine
göre başka bir kâhinin gelmesinden
söz etmeye ne gerek kalırdı? 12Çün-
kü kâhinlik değişince, Yasa da zorun-

6:13-14 Yar.22:16-17 **6:19** Lev.16:1-2 **6:20** Mez.110:4 **7:1-2** Yar.14:17-20 **7:5** Say.18:21

lu olarak değişir. [13]Kendisinden böyle
söz edilen kişi başka bir oymaktandır.
Bu oymaktan hiç kimse sunakta hiz-
met etmemiştir. [14]Rabbimiz'in Yahu-
da oymağından geldiği açıktır. Musa
bu oymaktan söz ederken kâhinlere
ilişkin bir şey söylemedi. [15]Melki-
sedek benzeri başka bir kâhin orta-
ya çıktığından, bu söylediğimiz artık
daha da açıktır. [16]O, Yasa'nın soyla il-
gili önkoşuluna göre değil, yok edile-
mez bir yaşamın gücüne göre kâhin
olmuştur. [17]Çünkü,

"Melkisedek düzeni uyarınca
Sen sonsuza dek kâhinsin"

diye tanıklık ediliyor. [18]Önceki buy-
ruk, zayıflığı ve yararsızlığı nedeniyle
geçersiz kılındı. [19]Çünkü Yasa hiçbir
şeyi yetkinleştiremedi. Bunun yerine,
aracılığıyla Tanrı'ya yaklaştığımız
daha sağlam bir umut verildi. [20]Bu da
antsız olmadı. Öbürleri ant içilmeden
kâhin olmuşlardı. [21]Ama O kendisine,

"Rab ant içti, kararından dönmez,
Sen sonsuza dek kâhinsin"

diyen Tanrı'nın andıyla kâhin oldu.
[22]Böylece İsa daha iyi bir antlaşmanın
kefili olmuştur. [23]Önceki düzende çok
sayıda kâhin görev aldı. Çünkü ölüm,
görevlerini sürdürmelerini engelliyor-
du. [24]Ama İsa sonsuza dek yaşadığı
için kâhinliği süreklidir. [25]Bu nedenle
O'nun aracılığıyla Tanrı'ya yaklaşan-
ları tümüyle[g] kurtaracak güçtedir.
Çünkü onlara aracılık etmek için hep
yaşamaktadır.

Yeni Bir Antlaşmanın Başkâhini

[26]Böyle bir başkâhinimiz –kutsal,
suçsuz, lekesiz, günahkârlardan ay-
rılmış, göklerden daha yücelere çıka-
rılmış bir başkâhinimiz– olması uy-
gundur. [27]O, öbür başkâhinler gibi her
gün önce kendi günahları, sonra da
halkın günahları için kurbanlar sun-
mak zorunda değildir. Çünkü kendi-
ni sunmakla bunu ilk ve son kez yaptı.
[28]Kutsal Yasa, zayıflıkları olan insan-
ları başkâhin atamaktadır. Ama Ya-
sa'dan sonra gelen ant sözü, sonsu-
za dek yetkin kılınmış olan Oğul'u
başkâhin atamıştır.

8 [1-2]Söylediklerimizin özü şudur:
Göklerde, Yüce Olan'ın tahtının
sağında oturan, kutsal yerde, insanın
değil, Rab'bin kurduğu asıl tapın-
ma çadırında görev yapan böyle bir
başkâhinimiz vardır. [3]Her başkâhin
sunular, kurbanlar sunmak için ata-
nır. Bu nedenle bizim başkâhinimizin
de sunacak bir şeyi olması gerekir.
[4]Eğer kendisi yeryüzünde olsaydı,
kâhin* olamazdı. Çünkü Kutsal Yasa
uyarınca sunuları sunanlar var. [5]Bun-
lar göktekinin örneği ve gölgesi olan
tapınakta hizmet ediyorlar. Nitekim
Musa tapınma çadırını kurmak üze-
reyken Tanrı tarafından şöyle uyarıldı:
"Her şeyi sana dağda gösterilen örne-
ğe göre yapmaya dikkat et." [6]Şimdiy-
se, İsa daha iyi vaatler üzerine kurul-
muş daha iyi bir antlaşmanın aracısı
olduğu kadar, daha üstün bir göreve
de sahip olmuştur.

[7]Eğer o ilk antlaşma kusursuz ol-
saydı, ikincisine gerek duyulmazdı.
[8]Oysa halkını kusurlu bulan Tanrı
şöyle diyor:

" 'İsrail halkıyla ve Yahuda halkıyla
Yeni bir antlaşma yapacağım
günler geliyor'
Diyor Rab.
[9]'Atalarını Mısır'dan çıkarmak için
Ellerinden tuttuğum gün

g *7:25* "Tümüyle" ya da "Sonsuza kadar". **7:17** Mez.110:4 **7:21** Mez.110:4 **7:27** Lev.9:7
8:1-2 Mez.110:1 **8:5** Çık.25:40; Elç.7:44 **8:8-12** Yer.31:31-34

Onlarla yaptığım antlaşmaya
benzemeyecek.
Çünkü onlar antlaşmama bağlı
kalmadılar,
Ben de onlardan yüz çevirdim'
Diyor Rab.
10 'O günlerden sonra İsrail halkıyla
Yapacağım antlaşma şudur' diyor
Rab,
'Yasalarımı zihinlerine işleyeceğim,
Yüreklerine yazacağım.
Ben onların Tanrısı olacağım,
Onlar da benim halkım olacak.
11 Hiç kimse yurttaşını, kardeşini,
Rab'bi tanı diye eğitmeyecek.
Çünkü küçük büyük hepsi
tanıyacak beni.
12 Çünkü suçlarını bağışlayacağım,
Günahlarını artık anmayacağım.' "

13 Tanrı, "Yeni bir antlaşma" demek-
le ilkini eskimiş saymıştır. Eskiyip
köhneleşense çok geçmeden yok olur.

Eski Tapınma Düzeni

9 İlk antlaşmanın tapınma kuralla-
rı ve dünyasal tapınağı vardı. 2 Bir
çadır kurulmuştu. Kutsal Yer* denen
birinci bölmede kandillik, masa ve
adak ekmekleri* bulunurdu. 3 İkin-
ci perdenin arkasında En Kutsal Yer*
denen bir bölme vardı. 4 Altın buhur
sunağıyla her yanı altınla kaplanmış
Antlaşma Sandığı* buradaydı. San-
dığın içinde altından yapılmış man*
testisi, Harun'un filizlenmiş değne-
ği ve antlaşma levhaları vardı. 5 San-
dığın üstünde Bağışlanma Kapağı'nı[h]
gölgeleyen yüce Keruvlar[ı] dururdu.
Ama şimdi bunların ayrıntılarına gi-
remeyiz.

6 Her şey böyle düzenlendikten son-
ra kâhinler* her zaman çadırın ilk
bölmesine girer, tapınma görevleri-
ni yerine getirirler. 7 Ama iç bölmeye
yılda bir kez yalnız başkâhin girebilir.
Üstelik kendisi için ve halkın bilme-
den işlediği suçlar için sunacağı kur-
ban kanı olmaksızın giremez. 8 Kut-
sal Ruh bununla çadırın ilk bölmesi
durdukça, kutsal yere giden yolun he-
nüz açıkça gösterilmediğini belirtiyor.
9 Bu, şimdiki çağ için bir örnektir; su-
nulan kurbanlarla sunuların tapınan
kişinin vicdanını yetkinleştiremediği-
ni gösteriyor. 10 Bunlar yalnız yiyecek,
içecek, çeşitli dinsel yıkanmalarla il-
gilidir; yeni düzenin başlangıcına ka-
dar geçerli olan bedensel kurallardır.

Mesih'in Kanı

11 Ama Mesih, gelecek[i] iyi şeylerin
başkâhini olarak ortaya çıktı. İnsan
eliyle yapılmamış, yani bu yaratılış-
tan olmayan daha büyük, daha yetkin
çadırdan geçti. 12 Tekelerle danaların
kanıyla değil, sonsuz kurtuluşu sağ-
layarak kendi kanıyla kutsal yere ilk
ve son kez girdi. 13 Tekelerle boğala-
rın kanı ve serpilen düve külü murdar*
olanları kutsal kılıyor, bedensel açı-
dan temizliyor. 14 Öyleyse sonsuz Ruh
aracılığıyla kendini lekesiz olarak
Tanrı'ya sunmuş olan Mesih'in kanı-
nın, diri Tanrı'ya kulluk edebilmemiz
için vicdanımızı ölü işlerden temizle-
yeceği ne kadar daha kesindir!
15 Bu nedenle, çağrılmış olanların
vaat edilen sonsuz mirası almaları
için Mesih yeni antlaşmanın aracısı
oldu. Kendisi onları ilk antlaşma[j] za-
manında işledikleri suçlardan kurtar-

h *9:5* "Bağışlanma Kapağı": Tanrı'nın öfkesinin yatıştırıldığı, halkının günahlarının bağışlanıp Tanrı'yla barıştırıldığı özel yeri ifade ediyordu. **ı** *9:5* "Yüce Keruvlar": Tanrı'nın yüceliğiyle birlikte görünen göksel varlıklar. **i** *9:11* "Gelecek": Bazı elyazmalarında, "Gelmiş" diye geçer. **j** *9:15,16* "Antlaşma" ve "Vasiyet" için Grekçe'de aynı sözcük kullanılmıştır. **9:2** Çık.25:23-40; 26:1-30; 36:8-34; 37:10-24 **9:3** Çık.26:31,33 **9:4** Çık.16:33; 25:10-16; 30:1-6; 37:25-28; Say.17:8-10; Yas.10:3-5 **9:5** Çık.25:17-22; 37:6-9 **9:6** Say.18:2-6 **9:7** Lev.16:1-34 **9:12-13** Lev.16:15-16; Say.19:9,17-19

mak için fidye olarak öldü. 16 Ortada
bir vasiyet[k] varsa, vasiyet edenin ölü-
münün kanıtlanması gerekir. 17 Çünkü
vasiyet ancak ölümden sonra geçerli
olur. Vasiyet eden yaşadıkça, vasiye-
tin hiçbir etkinliği yoktur. 18 Bu neden-
le ilk antlaşma bile kan akıtılmadan
yürürlüğe girmedi. 19 Musa, Kutsal
Yasa'nın her buyruğunu bütün halka
bildirdikten sonra su, al yapağı, mer-
canköşkotu ile danaların ve tekelerin
kanını alıp hem kitabın hem de bü-
tün halkın üzerine serpti. 20 "Tanrı'nın
uymanızı buyurduğu antlaşmanın ka-
nı budur" dedi. 21 Aynı biçimde çadı-
rın ve tapınmada kullanılan bütün eş-
yaların üzerine kan serpti. 22 Nitekim
Kutsal Yasa uyarınca hemen her şey
kanla temiz kılınır, kan dökülmeden
bağışlama olmaz.

Son Kurban

23 Böylelikle aslı göklerde olan ör-
neklerin bu kurbanlarla, ama gökteki
asıllarının bunlardan daha iyi kurban-
larla temiz kılınması gerekti. 24 Çünkü
Mesih, asıl kutsal yerin örneği olup
insan eliyle yapılan kutsal yere de-
ğil, ama şimdi bizim için Tanrı'nın
önünde görünmek üzere asıl göğe
girdi. 25 Başkâhin her yıl kendisinin
olmayan kanla En Kutsal Yer'e* gi-
rer; oysa Mesih kendisini tekrar tek-
rar sunmak için göğe girmedi. 26 Öyle
olsaydı, dünyanın kuruluşundan beri
Mesih'in tekrar tekrar acı çekmesi ge-
rekirdi. Oysa Mesih, kendisini bir kez
kurban ederek günahı ortadan kaldır-
mak için çağların sonunda ortaya çık-
mıştır. 27-28 İnsanın bir kez ölmesi, son-
ra da yargılanması kaçınılmaz olduğu
gibi, Mesih de birçoklarının günah-
larını yüklenmek için bir kez kurban
edildi. İkinci kez, günah yüklenmek
için değil, kurtuluş getirmek için ken-
disini bekleyenlere görünecektir.

10 Kutsal Yasa'da gelecek iyi şey-
lerin aslı yoktur, sadece gölge-
si vardır. Bu nedenle Yasa, her yıl sü-
rekli aynı kurbanları sunarak Tanrı'ya
yaklaşanları asla yetkinliğe erdiremez.
2 Erdirebilseydi, kurban sunmaya son
verilmez miydi? Çünkü tapınanlar bir
kez günahlarından arındıktan sonra
artık günahlılık duygusu kalmazdı.
3 Ancak o kurbanlar insanlara yıldan
yıla günahlarını anımsatıyor. 4 Çünkü
boğalarla tekelerin kanı günahları or-
tadan kaldıramaz. 5 Bunun için Mesih
dünyaya gelirken şöyle diyor:

"Kurban ve sunu istemedin,
Ama bana bir beden hazırladın.
6 Yakmalık sunudan* ve günah
sunusundan*
Hoşnut olmadın.
7 O zaman şöyle dedim:
'Kutsal Yazı tomarında
Benim için yazıldığı gibi,
Senin isteğini yapmak üzere,
Ey Tanrı, işte geldim.' "

8 Mesih ilkin, "Kurban, sunu, yakma-
lık sunu, günah sunusu istemedin ve
bunlardan hoşnut olmadın" dedi. Oysa
bunlar Yasa'nın bir gereği olarak su-
nulur. 9 Sonra, "Senin isteğini yapmak
üzere işte geldim" dedi. Yani ikinciyi
geçerli kılmak için birinciyi ortadan
kaldırıyor. 10 Tanrı'nın bu isteği uyarın-
ca, İsa Mesih'in bedeninin ilk ve son
kez sunulmasıyla kutsal kılındık.
11 Her kâhin* her gün ayakta durup
görevini yapar ve günahları asla orta-
dan kaldıramayan aynı kurbanları tek-
rar tekrar sunar. 12 Oysa Mesih günahlar
için sonsuza dek geçerli tek bir kurban

k ***9:15,16*** "Antlaşma" ve "Vasiyet" için Grekçe'de aynı sözcük kullanılmıştır.
9:19-20 Çık.24:6-8 **9:21** Lev.8:15 **9:22** Lev.17:11 **9:27-28** Yşa.53:12 **10:5-7** Mez.40:6-8
10:12-13 Mez.110:1

sunduktan sonra Tanrı'nın sağında
oturdu. [13]O zamandan beri düşmanları-
nın, kendi ayaklarının altına serilmesi-
ni[l] bekliyor. [14]Çünkü kutsal kılınanları
tek bir sunuyla sonsuza dek yetkinliğe
erdirmiştir. [15]Kutsal Ruh da bu konuda
bize tanıklık ediyor. Önce diyor ki,

[16]"Rab, 'O günlerden sonra
Onlarla yapacağım antlaşma şudur:
Yasalarımı yüreklerine koyacağım,
Zihinlerine yazacağım' diyor."

[17]Sonra şunu ekliyor:

"Onların günahlarını ve suçlarını
artık anmayacağım."

[18]Bunların bağışlanması durumunda
artık günah için sunuya gerek yoktur.

Dayanın!

[19-20]Bu nedenle, ey kardeşler, İsa'nın
kanı sayesinde perdede*, yani kendi
bedeninde bize açtığı yeni ve diri yol-
dan kutsal yere girmeye cesaretimiz
vardır. [21]Tanrı'nın evinden sorumlu
büyük bir kâhinimiz* bulunmaktadır.
[22]Öyleyse yüreklerimiz serpmeyle kö-
tü vicdandan arınmış, bedenlerimiz
temiz suyla yıkanmış olarak, imanın
verdiği tam güvenceyle, yürekten bir
içtenlikle Tanrı'ya yaklaşalım. [23]Açık-
ça benimsediğimiz umuda sımsıkı tu-
tunalım. Çünkü vaat eden Tanrı güve-
nilirdir. [24]Birbirimizi sevgi ve iyi işler
için nasıl gayrete getirebileceğimizi
düşünelim. [25]Bazılarının alıştığı gibi,
bir araya gelmekten vazgeçmeyelim;
o günün yaklaştığını gördükçe birbi-
rimizi daha da çok yüreklendirelim.
[26-27]Gerçeği öğrenip benimsedikten
sonra, bile bile günah işlemeye devam
edersek, günahlar için artık kurban
kalmaz; geriye sadece yargının deh-
şetli beklenişi ve düşmanları yiyip bi-
tirecek kızgın ateş kalır. [28]Musa'nın
Yasası'nı hiçe sayan, iki ya da üç tanı-
ğın sözüyle acımasızca öldürülür. [29]E-
ğer bir kimse Tanrı Oğlu'nu ayaklar
altına alır, kendisini kutsal kılan ant-
laşma kanını bayağı sayar ve lütufkâr
Ruh'a hakaret ederse, bundan ne ka-
dar daha ağır bir cezaya layık görüle-
cek sanırsınız? [30]Çünkü, "Öç benim-
dir, karşılığını ben vereceğim" ve
yine, "Rab halkını yargılayacak" di-
yeni tanıyoruz. [31]Diri Tanrı'nın eline
düşmek korkunç bir şeydir.

[32]Sizlerse aydınlandıktan sonra acı-
larla dolu büyük bir mücadeleye da-
yandığınız o ilk günleri anımsayın.
[33]Bazen sitemlere, sıkıntılara uğrayıp
seyirlik oldunuz, bazen de aynı du-
rumda olanlarla dayanışma içine gir-
diniz. [34]Hem hapistekilerin dertlerine
ortak oldunuz, hem de daha iyi ve ka-
lıcı bir malınız olduğunu bilerek mal-
larınızın yağma edilmesini sevinçle
karşıladınız. [35]Onun için cesaretinizi
yitirmeyin; bu cesaretin ödülü büyük-
tür. [36]Çünkü Tanrı'nın isteğini yeri-
ne getirmek ve vaat edilene kavuşmak
için dayanma gücüne ihtiyacınız var-
dır. [37]Artık,

"Gelecek olan pek yakında gelecek
Ve gecikmeyecek.
[38]Doğru adamım, imanla
yaşayacaktır.
Ama geri çekilirse, ondan hoşnut
olmayacağım."

[39]Bizler geri çekilip mahvolanlardan
değiliz; iman edip canlarının kurtu-
luşuna kavuşanlardanız.

l *10:13* "Ayaklarının altına serilmesini": Grekçe "Ayaklarına tabure yapılmasını".
10:16-17 Yer.31:33-34 **10:22** Lev.8:30; Hez.36:25 **10:26-27** Yşa.26:11
10:28 Yas.17:6; 19:15 **10:29** Çık.24:8 **10:30** Yas.32:35-36; Rom.12:19
10:37-38 Hab.2:3-4; Rom.1:17; Gal.3:11

İman

11 İman, umut edilenlere güven-
mek, görünmeyen şeylerin var-
lığından emin olmaktır[m]. [2]Atalarımız
bununla Tanrı'nın beğenisini kazan-
dılar. [3]Evrenin Tanrı'nın buyruğuyla
yaratıldığını, böylece görülenlerin gö-
rünmeyenlerden oluştuğunu iman sa-
yesinde anlıyoruz. [4]Habil'in Tanrı'ya
Kayin'den daha iyi bir kurban sunma-
sı iman sayesinde oldu. İmanı saye-
sinde doğru biri olarak Tanrı'nın be-
ğenisini kazandı. Çünkü Tanrı onun
sunduğu adakları kabul etti. Nitekim
Habil ölmüş olduğu halde, iman saye-
sinde hâlâ konuşmaktadır.

[5]İman sayesinde Hanok ölümü tat-
mamak üzere yukarı alındı. Kimse
onu bulamadı, çünkü Tanrı onu yu-
karı almıştı. Yukarı alınmadan önce
Tanrı'yı hoşnut eden biri olduğuna ta-
nıklık edildi. [6]İman olmadan Tanrı'yı
hoşnut etmek olanaksızdır. Tanrı'ya
yaklaşan, O'nun var olduğuna ve ken-
disini arayanları ödüllendireceğine
iman etmelidir.

[7]İman sayesinde Nuh, henüz olma-
mış olaylarla ilgili olarak Tanrı tara-
fından uyarılınca, Tanrı korkusuyla ev
halkının kurtuluşu için bir gemi yaptı.
Bununla dünyayı yargıladı ve imana
dayanan doğruluğun mirasçısı oldu.

[8]İman sayesinde İbrahim miras
alacağı yere gitmesi için çağrılınca,
Tanrı'nın sözünü dinledi ve nereye gi-
deceğini bilmeden yola çıktı. [9]İman
sayesinde bir yabancı olarak vaat edi-
len ülkeye yerleşti. Aynı vaadin ortak
mirasçıları olan İshak ve Yakup'la bir-
likte çadırlarda yaşadı. [10]Çünkü mi-
marı ve kurucusu Tanrı olan temelli
kenti bekliyordu.

[11]İbrahim, yaşı geçmiş ve karısı
Sara kısır olduğu halde, imanı saye-
sinde vaat edeni güvenilir saydığın-
dan çocuk sahibi olmak için güç bul-
du. [12]Böylece tek bir adamdan, üstelik
ölüden farksız birinden gökteki yıl-
dızlar, deniz kıyısındaki kum kadar
sayısız torun meydana geldi.

[13]Bu kişilerin hepsi imanlı olarak
öldüler. Vaat edilenlere kavuşama-
dılarsa da bunları uzaktan görüp se-
lamladılar, yeryüzünde yabancı ve
konuk olduklarını açıkça kabul etti-
ler. [14]Böyle konuşanlar bir vatan ara-
dıklarını gösteriyorlar. [15]Ayrıldıkla-
rı ülkeyi düşünselerdi, geri dönmeye
fırsatları olurdu. [16]Ama onlar daha
iyisini, yani göksel olanı arzu ediyor-
lardı. Bunun içindir ki, Tanrı onların
Tanrısı olarak anılmaktan utanmıyor.
Çünkü onlara bir kent hazırladı.

[17]İbrahim sınandığı zaman imanla
İshak'ı kurban olarak sundu. Vaatle-
ri almış olan İbrahim biricik oğlunu
kurban etmek üzereydi. [18]Oysa Tan-
rı ona, "Senin soyun İshak'la sürecek"
demişti. [19]İbrahim Tanrı'nın ölüle-
ri bile diriltebileceğini düşündü; ni-
tekim İshak'ı simgesel şekilde ölüm-
den geri aldı.

[20]İman sayesinde İshak gelecek
olaylarla ilgili olarak Yakup'la Esav'ı
kutsadı. [21]Yakup ölürken iman saye-
sinde Yusuf'un iki oğlunu da kutsadı,
değneğinin ucuna yaslanarak Tanrı'ya
tapındı. [22]Yusuf ölürken iman saye-
sinde İsrailoğulları'nın Mısır'dan çı-
kacağını anımsattı ve kemiklerine
ilişkin buyruk verdi.

[23]Musa doğduğunda annesiyle ba-
bası onu imanla üç ay gizlediler. Çün-
kü çocuğun güzel olduğunu gördüler
ve kralın fermanından korkmadılar.

m *11:1* "Varlığından emin olmaktır" ya da "Varlığına kanıttır". **11:3** Yar.1:1; Mez.33:6,9; Yu.1:3
11:4 Yar.4:3-10 **11:5** Yar.5:21-24 **11:7** Yar.6:13-22 **11:8** Yar.12:1-5 **11:9** Yar.35:27
11:11 Yar.18:11-14; 21:2 **11:12** Yar.15:5; 22:17; 32:12 **11:13** Yar.23:4; 1Ta.29:15; Mez.39:12
11:17 Yar.22:1-14 **11:18** Yar.21:12 **11:20** Yar.27:27-29,39-40 **11:21** Yar.47:31-48:20
11:22 Yar.50:24-25; Çık.13:19 **11:23** Çık.1:22; 2:2

[24]Musa büyüyünce iman sayesinde
firavunun kızının oğlu olarak tanın-
mayı reddetti. [25]Bir süre için günahın
sefasını sürmektense, Tanrı'nın hal-
kıyla birlikte baskı görmeyi yeğledi.
[26]Mesih uğruna aşağılanmayı Mısır
hazinelerinden daha büyük zenginlik
saydı. Çünkü alacağı ödülü düşünü-
yordu. [27]Kralın öfkesinden korkma-
dan imanla Mısır'dan ayrıldı. Görün-
mez Olan'ı görür gibi dayandı. [28]İlk
doğanları öldüren melek İsrailliler'e
dokunmasın diye Musa imanla, Fısıh*
kurbanının kesilmesini ve kanının ka-
pılara sürülmesini sağladı. [29]İman sa-
yesinde İsrailliler karadan geçer gibi
Kamış Denizi'nden* geçtiler. Mısırlı-
lar bunu deneyince boğuldular.

[30]İsrailliler yedi gün boyunca Eriha
surları çevresinde dolandılar; sonun-
da imanları sayesinde surlar yıkıldı.
[31]Fahişe Rahav casusları dostça karşı-
ladığı için imanı sayesinde söz dinle-
meyenlerle birlikte öldürülmedi.

[32] Daha ne diyeyim? Gidyon, Ba-
rak, Şimşon, Yiftah, Davut, Samuel
ve peygamberlerle ilgili olanları an-
latsam, zaman yetmeyecek. [33]Bunlar
iman sayesinde ülkeler ele geçirdiler,
adaleti sağladılar, vaat edilenlere ka-
vuştular, aslanların ağzını kapadılar.
[34]Kızgın ateşi söndürdüler, kılıcın
ağzından kaçıp kurtuldular. Güçsüz-
lükte kuvvet buldular, savaşta güçlen-
diler, yabancı orduları bozguna uğrat-
tılar. [35]Kadınlar dirilen ölülerini geri
aldılar. Başkalarıysa salıverilmeyi
reddederek dirilip daha iyi bir yaşama
kavuşma umuduyla işkencelere kat-
landılar. [36]Daha başkaları alaya alınıp
kamçılandı, hatta zincire vurulup hap-
sedildi. [37]Taşlandılar, testereyle biçil-
diler[n], kılıçtan geçirilip öldürüldüler.
Koyun postu, keçi derisi içinde do-
laştılar, yoksulluk çektiler, sıkıntıla-
ra uğradılar, baskı gördüler. [38]Dünya
onlara layık değildi. Çöllerde, dağlar-
da, mağaralarda, yeraltı oyuklarında
dolanıp durdular.

[39]İmanları sayesinde bunların hep-
si Tanrı'nın beğenisini kazandıkları
halde, hiçbiri vaat edilene kavuşma-
dı. [40]Bizden ayrı olarak yetkinliğe er-
mesinler diye, Tanrı bizim için daha
iyi bir şey hazırlamıştı.

Rab Sevdiklerini Terbiye Eder

12 İşte çevremizi bu denli büyük
bir tanıklar bulutu sardığına gö-
re, biz de her yükü ve bizi kolayca ku-
şatan günahı üzerimizden sıyırıp ata-
lım ve önümüze konan yarışı sabırla
koşalım. [2]Gözümüzü imanımızın ön-
cüsü ve tamamlayıcısı İsa'ya dikelim.
O kendisini bekleyen sevinç uğruna
utancı hiçe sayıp çarmıhta ölüme kat-
landı ve şimdi Tanrı'nın tahtının sa-
ğında oturuyor. [3]Yorulup cesaretinizi
yitirmemek için, günahkârların bunca
karşı koymasına katlanmış Olan'ı dü-
şünün. [4]Günaha karşı verdiğiniz mü-
cadelede henüz kanınızı akıtacak ka-
dar direnmiş değilsiniz. [5]Size oğullar
diye seslenen şu öğüdü de unuttunuz:

"Oğlum, Rab'bin terbiye edişini
hafife alma,
Rab seni azarlayınca cesaretini
yitirme.
[6]Çünkü Rab sevdiğini terbiye eder,
Oğulluğa kabul ettiği herkesi
cezalandırır."

n *11:37* "Biçildiler": Birçok Grekçe elyazmasında, "Biçildiler, denendiler" diye geçer.
11:24 Çık.2:10-12 **11:27** Çık.2:15 **11:28** Çık.12:21-30 **11:29** Çık.14:21-31
11:30-31 Yşu.2:1-21; 6:12-25 **11:32** Hâk.6:11-8:32 **11:32** Hâk.4:6-5:31
11:32 Hâk.13:2-16:31 **11:32** Hâk.11:1-12:7 **11:32** 1Sa.1:1-28:3 **11:32** 1Sa.16:11-1Kr.2:11
11:33 Dan.6:1-27 **11:34** Dan.3:1-30 **11:35** 1Kr.17:17-24; 2Kr.4:25-37
11:36 1Kr.22:26-27; 2Ta.18:25-26; Yer.20:2; 37:15; 38:6 **11:37** 2Ta.24:21
12:5-6 Eyü.5:17; Özd.3:11-12; Va.3:19

7 Terbiye edilmek uğruna acılara
katlanmalısınız. Tanrı size oğullarına
davranır gibi davranıyor. Hangi oğul
babası tarafından terbiye edilmez?
8 Herkesin gördüğü terbiyeden yoksun-
sanız, oğullar değil, yasadışı evlatlar-
sınız. 9 Kaldı ki, bizi terbiye eden dün-
yasal babalarımız vardı ve onlara saygı
duyardık. Öyleyse Ruhlar Babası'na
bağımlı olup yaşamamız çok daha
önemli değil mi? 10 Babalarımız bizi
kısa bir süre için, uygun gördükleri gi-
bi terbiye ettiler. Ama Tanrı, kutsallığı-
na ortak olalım diye bizi kendi yararı-
mıza terbiye ediyor. 11 Terbiye edilmek
başlangıçta hiç tatlı gelmez, acı gelir.
Ne var ki, böyle eğitilenler için bu son-
radan esenlik veren doğruluğu üretir.
12-13 Bunun için sarkık ellerinizi kaldı-
rın, bükük dizlerinizi doğrultun, ayak-
larınız için düz yollar yapın. Öyle ki,
kötürüm olan parça eklemden çıkma-
sın, tersine şifa bulsun.

Tanrı'yı Reddetmeyin

14 Herkesle barış içinde yaşamaya,
kutsal olmaya gayret edin. Kutsallığa
sahip olmadan kimse Rab'bi göreme-
yecek. 15 Dikkat edin, kimse Tanrı'nın
lütfundan yoksun kalmasın. İçinizde
sizi rahatsız edecek ve birçoklarını
zehirleyecek acı bir kök filizlenme-
sin. 16 Kimse fuhuş yapmasın ya da ilk
oğulluk hakkını bir yemeğe karşılık
satan Esav gibi kutsal değerlere say-
gısızlık etmesin. 17 Biliyorsunuz, Esav
daha sonra kutsanma hakkını miras
almak istediyse de geri çevrildi. Kut-
sanmak için gözyaşı döküp yalvarma-
sına karşın, vermiş olduğu kararın so-
nucunu değiştiremedi[o].
18-19 Sizler dokunulabilen, alev alev
yanan dağa, karanlığa, koyu karanlık
ve kasırgaya, gürleyen çağrı borusuna,
tanrısal sözleri ileten sese yaklaşmış
değilsiniz. O sesi işitenler, kendilerine
bir sözcük daha söylenmesin diye yal-
vardılar. 20 "Dağa bir hayvan bile do-
kunsa taşlanacak" buyruğuna dayana-
madılar. 21 Görünüm öyle korkunçtu
ki, Musa, "Çok korkuyorum, titri-
yorum" dedi. 22-24 Oysa sizler Siyon*
Dağı'na, yaşayan Tanrı'nın kenti olan
göksel Yeruşalim'e, bir bayram şenli-
ği içindeki on binlerce meleğe, adları
göklerde yazılmış ilk doğanların top-
luluğuna yaklaştınız. Herkesin yargı-
cı olan Tanrı'ya, yetkinliğe erdirilmiş
doğru kişilerin ruhlarına, yeni antlaş-
manın aracısı olan İsa'ya ve Habil'in
kanından daha üstün bir anlam taşı-
yan serpmelik kana yaklaştınız.
25 Bunları söyleyeni reddetmemeye
dikkat edin. Çünkü yeryüzünde ken-
dilerini uyaranı reddedenler kurtula-
madılarsa, göklerden bizi uyarandan
yüz çevirirsek, bizim de kurtulamaya-
cağımız çok daha kesindir. 26 O zaman
O'nun sesi yeri sarsmıştı. Ama şim-
di, "Bir kez daha yalnız yeri değil, gö-
ğü de sarsacağım" diye söz vermiştir.
27 "Bir kez daha" sözü, sarsılanların,
yani yaratılmış olan şeylerin ortadan
kaldırılacağını, böylelikle sarsılma-
yanların kalacağını anlatıyor. 28 Böyle-
ce sarsılmaz bir egemenliğe kavuştu-
ğumuz için minnettar olalım. Öyle ki,
Tanrı'yı hoşnut edecek biçimde saygı
ve korkuyla tapınalım. 29 Çünkü Tan-
rımız yakıp yok eden bir ateştir.

Son Öğütler

13 Kardeş sevgisi sürekli olsun.
2 Konuksever olmaktan geri
kalmayın. Çünkü bu sayede bazıla-
rı bilmeden melekleri konuk ettiler.

o *12:17* "Vermiş olduğu kararın sonucunu değiştiremedi" ya da "Tövbe olanağını bulamadı".
12:12-13 Özd.4:26; Yşa.35:3 **12:15** Yas.29:18 **12:16** Yar.25:29-34 **12:17** Yar.27:30-40
12:18-19 Çık.19:16-22; 20:18-21; Yas.4:11-12; 5:22-27 **12:20** Çık.19:12-13 **12:21** Yas.9:19
12:22-24 Yar.4:10 **12:25** Çık.20:22 **12:26** Hag.2:6 **12:29** Yas.4:24; 9:3
13:2 Yar.18:1-8; 19:1-3

3 Hapiste olanları, onlarla birlikte hap-
sedilmiş gibi anımsayın. Sizin de bir
bedeniniz olduğunu düşünerek baskı
görenleri hatırlayın. 4 Herkes evliliğe
saygı göstersin. Evlilik yatağı günah-
la lekelenmesin. Çünkü Tanrı fuhuş
yapanları, zina edenleri yargılayacak.
5 Yaşayışınız para sevgisinden uzak
olsun. Sahip olduklarınızla yetinin.
Çünkü Tanrı şöyle dedi:

"Seni asla terk etmeyeceğim,
Seni asla yüzüstü
bırakmayacağım."

6 Böylece cesaretle diyoruz ki,

"Rab benim yardımcımdır,
korkmam;
İnsan bana ne yapabilir?"

7 Tanrı'nın sözünü size iletmiş olan
önderlerinizi anımsayın. Yaşayışları-
nın sonucuna bakarak onların imanını
örnek alın. 8 İsa Mesih dün, bugün ve
sonsuza dek aynıdır. 9 Çeşitli garip öğ-
retilerin etkisine kapılıp sürüklenme-
yin. Yüreğin yiyeceklerle değil, Tanrı
lütfuyla güçlenmesi iyidir. Yiyecekle-
re güvenenler hiçbir yarar görmediler.
10 Bir sunağımız var ki, tapınma çadı-
rında hizmet edenlerin ondan yeme-
ye hakları yoktur. 11 Başkâhin günah
sunusu* olarak hayvanların kanını
kutsal yere taşır, ama bu hayvanla-
rın cesetleri ordugahın dışında yakı-
lır. 12 Bunun gibi, İsa da kendi kanıyla
halkı kutsal kılmak için kent kapısı-
nın dışında acı çekti. 13 Öyleyse biz de
O'nun uğradığı aşağılanmaya katla-
narak ordugahtan dışarıya çıkıp ya-
nına gidelim. 14 Çünkü burada kalıcı
bir kentimiz yoktur, biz gelecekteki
kenti özlüyoruz.

15 Bu nedenle, İsa aracılığıyla Tan-
rı'ya sürekli övgü kurbanları, yani
O'nun adını açıkça anan dudakların
meyvesini sunalım. 16 İyilik yapma-
yı, sizde olanı başkalarıyla paylaş-
mayı unutmayın. Çünkü Tanrı bu tür
kurbanlardan hoşnut olur. 17 Önderle-
rinizin sözünü dinleyin, onlara bağ-
lı kalın. Çünkü onlar canlarınız için
hesap verecek kişiler olarak sizi kol-
larlar. Onların sözünü dinleyin ki, gö-
revlerini inleyerek değil –bunun size
yararı olmaz– sevinçle yapsınlar.

18 Bizim için dua edin. Vicdanımı-
zı temiz tuttuğumuza, her bakımdan
olumlu bir yaşam sürmek istediğimi-
ze eminiz. 19 Yanınıza tez zamanda
dönebilmem için dua etmenizi özel-
likle rica ediyorum.

20 Esenlik veren Tanrı, koyunların
büyük Çobanı'nı, Rabbimiz İsa'yı son-
suza dek sürecek antlaşmanın kanıyla
ölümden diriltti. 21 Tanrı, isteğini yeri-
ne getirebilmeniz için sizi her iyilikle
donatsın; kendisini hoşnut eden şeyi
İsa Mesih aracılığıyla bizlerde gerçek-
leştirsin. Mesih'e sonsuzlara dek yü-
celik olsun! Amin.

22 Kardeşler, size rica ediyorum,
öğütlerimi hoş görün. Zaten size kısa-
ca yazdım. 23 Kardeşimiz Timoteos'un
salıverildiğini bilmenizi istiyorum.
Yakında yanıma gelirse, onunla bir-
likte sizi görmeye geleceğim. 24 Ön-
derlerinizin hepsine ve bütün kutsal-
lara selam söyleyin. İtalya'dan olanlar
size selam ederler. 25 Tanrı'nın lütfu
hepinizle birlikte olsun! Amin.

13:5 Yas.31:6,8; Yşu.1:5 **13:6** Mez.118:6 **13:11** Lev.16:27

YAKUP'UN MEKTUBU

GİRİŞ

Genel Bakış: *Mektup, öteki uluslar arasında «dağılmış olan on iki oymağa» hitaben yazıldı (1:1). Büyük olasılıkla bunlar o çağda bilinen dünyaya dağılmış Yahudi kökenli inanlılardı. Elçilerin İşleri Kitabı'nda, Yahudi inanlıların, İstefanos'un ölümüyle başlayan baskılardan sonra Yeruşalim'den ayrılarak geniş bir alana dağıldıklarını okuruz (Elç.8:1; 11:19-21). Ayrıca Pentikost Günü İsa'ya iman edenlerin bir kısmının uzak ülkelerden geldikleri anlaşılıyor (Elç.2:9-11).*

Mektubun inanlılar topluluğunun ilk yıllarında, topluluğun henüz Yahudi olmayanları bağrına basamadığı dönemde yazıldığını gösteren işaretler var. Örneğin 2:2-4'te, «toplandığınız yer» diye çevrilen Grekçe sözcük «havranız» anlamındadır.

Yakup bu mektupta Eski Antlaşma'da geçen birçok olaydan söz eder. Mektup ayrıca İsa'nın öğretisiyle, özellikle dağdaki konuşmasıyla birçok paralellikler gösterir[1].

Mektubun İçeriği: *Mektup, inanlının tutum, davranış ve özellikle sözleri üzerinde durur. İçten bir imanın, iyi eylemlerle kol kola yürümesi gerektiğini üstüne basa basa vurgular[2]. Böylece 108 ayetten oluşan bu kısa mektup, nasıl düşünmemiz ve davranmamız gerektiğini açıklayan 45 kadar buyruk içerir. Mektup inanlının tutumunu irdelerken, sıkıntıya dayanmak, alçakgönüllülük, tarafsızlık, merhamet, sabır, arzularımızın sonucu doğan günah gibi konuları ele alır[3]. Zengin ve yoksulun durumuyla yakından ilgilenir[4]. Dizginlenemeyen dilden ve nasıl konuşmamız gerektiğinden bir hayli söz eder[5]. İnanlıyı sürekli dua etmeye özendirir[6].*

Ana Hatlar:

1:1-18 Denenmek ve ayartılmak
1:19-27 Dinlemek ve uygulamak
2:1-13 Ayrım yapmayın
2:14-26 İman ve eylem
3:1-12 Dizginlenemeyen dil
3:13-18 Bilge olan kim?
4:1-17 Tanrı'ya bağımlı olun
5:1-6 Zenginlere uyarı
5:7-12 Sabredin
5:13-20 İmanla dua edin

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1370*

---

1 Tanrı'nın ve Rab İsa Mesih'in kulu ben Yakup, dağılmış olan on iki oymağa selam ederim.

Denenmek ve Ayartılmak

2 Kardeşlerim, çeşitli denemelerle
yüz yüze geldiğinizde bunu büyük
sevinçle karşılayın. 3 Çünkü bilirsi-
niz ki, imanınızın sınanması dayan-
ma gücünü yaratır. 4 Dayanma gücü
de, hiçbir eksiği olmayan, olgun, yet-
kin kişiler olmanız için tam bir etkin-
liğe erişsin.
5 İçinizden birinin bilgelikte eksiği
varsa, herkese cömertçe, azarlamadan
veren Tanrı'dan istesin; kendisine ve-

1:1 Mat.13:55; Mar.6:3; Elç.15:13; Gal.1:19

rilecektir. [6]Yalnız hiç kuşku duyma-
dan, imanla istesin. Çünkü kuşku
duyan kişi rüzgarın sürükleyip savur-
duğu deniz dalgasına benzer. [7-8]Her
bakımdan değişken, kararsız olan kişi
Rab'den bir şey alacağını ummasın.

[9-10]Düşkün olan kardeş kendi yük-
sekliğiyle, zengin olansa kendi düş-
künlüğüyle övünsün. Çünkü zen-
gin kişi kır çiçeği gibi solup gidecek.
[11]Güneş yakıcı sıcağıyla doğar ve otu
kurutur. Otun çiçeği düşer, görünüşü-
nün güzelliği yok olur. Zengin de bu-
nun gibi kendi uğraşları içinde kaybo-
lup gidecektir.

[12]Ne mutlu denemeye dayanan kişi-
ye! Denemeden başarıyla çıktığı za-
man Rab'bin kendisini sevenlere vaat
ettiği yaşam tacını alacaktır. [13]Ayar-
tılan kişi, "Tanrı beni ayartıyor" de-
mesin. Çünkü Tanrı kötülükle ayar-
tılamadığı gibi kendisi de kimseyi
ayartmaz. [14]Herkes kendi arzularıyla
sürüklenip aldanarak ayartılır. [15]Son-
ra arzu gebe kalır ve günah doğurur.
Günah olgunlaşınca da ölüm getirir.

[16]Sevgili kardeşlerim, aldanmayın!
[17]Her nimet, her mükemmel armağan
yukarıdan, kendisinde değişkenlik ya
da döneklik gölgesi olmayan Işıklar
Babası'ndan[a] gelir. [18]O, yarattıkları-
nın bir anlamda ilk meyveleri olmamız
için bizleri kendi isteği uyarınca, ger-
çeğin bildirisiyle yaşama kavuşturdu.

Dinlemek ve Uygulamak

[19]Sevgili kardeşlerim, şunu aklınız-
da tutun: Herkes dinlemekte çabuk,
konuşmakta yavaş, öfkelenmekte de
yavaş olsun. [20]Çünkü insanın öfke-
si Tanrı'nın istediği doğruluğu sağla-
maz. [21]Bunun için, her türlü pisliği ve
her tarafa yayılmış olan kötülüğü üs-
tünüzden sıyırıp atarak, içinize ekil-
miş, canlarınızı kurtaracak güçte olan
sözü alçakgönüllülükle kabul edin.

[22]Tanrı sözünü yalnız duymakla
kalmayın, sözün uygulayıcıları da
olun. Yoksa kendinizi aldatmış olur-
sunuz. [23]Çünkü sözün dinleyicisi olup
da uygulayıcısı olmayan kişi, ayna-
da kendi doğal yüzüne bakan kişiye
benzer. [24]Kendini görür, sonra gider
ve nasıl bir kişi olduğunu hemen unu-
tur. [25]Oysa mükemmel yasaya, özgür-
lük yasasına yakından bakıp ona bağlı
kalan, unutkan dinleyici değil de et-
kin uygulayıcı olan kişi, yaptıklarıy-
la mutlu olacaktır.

[26]Dindar olduğunu sanıp da dili-
ni dizginlemeyen kişi kendini aldatır.
Böylesinin dindarlığı boştur. [27]Ba-
ba Tanrı'nın gözünde temiz ve ku-
sursuz dindarlık, kişinin sıkıntı çe-
ken öksüzler ve dullarla ilgilenmesi
ve kendini dünyanın lekelemesinden
korumasıdır.

Ayrım Yapmayın

2 Kardeşlerim, yüce Rabbimiz İsa
Mesih'e iman edenler olarak insan-
lar arasında ayrım yapmayın. [2-4]Top-
landığınız yere altın yüzüklü, şık gi-
yimli bir adamla kirli giysiler içinde
yoksul bir adam geldiğinde, şık gi-
yimliye ilgiyle, "Sen şuraya, iyi yere
otur", yoksula da, "Sen orada dur" ya
da "Ayaklarımın dibine otur" derseniz,
aranızda ayrım yapmış, kötü düşün-
celi yargıçlar gibi davranmış olmuyor
musunuz? [5]Dinleyin, sevgili kardeş-
lerim: Tanrı, bu dünyada yoksul olan-
ları imanda zenginleşmek ve kendisi-
ni sevenlere vaat ettiği egemenliğin
mirasçıları olmak üzere seçmedi mi?
[6]Ama siz yoksulun onurunu kırdınız.
Sizi sömüren zenginler değil mi? Si-
zi mahkemelere sürükleyen onlar de-
ğil mi? [7]Ait olduğunuz Kişi'nin yüce
adına küfreden onlar değil mi?

[8]"Komşunu kendin gibi sevecek-
sin" diyen Kutsal Yazı'ya uyarak Kra-

a *1:17* "Işıklar Babası": Tanrı. **1:9-11** Yşa.40:6-7 **2:8** Lev.19:18

lımız Tanrı'nın Yasası'nı gerçekten
yerine getiriyorsanız, iyi ediyorsunuz.
[9]Ama insanlar arasında ayrım yapar-
sanız, günah işlemiş olursunuz; Yasa
tarafından, Yasa'yı çiğnemekten suçlu
bulunursunuz. [10]Çünkü Yasa'nın her
dediğini yerine getirse de tek konuda
ondan sapan kişi bütün Yasa'ya karşı
suçlu olur. [11]Nitekim "Zina etmeye-
ceksin" diyen, aynı zamanda "Adam
öldürmeyeceksin" demiştir. Zina et-
mez, ama adam öldürürsen, Yasa'yı
yine de çiğnemiş olursun. [12]Özgürlük
Yasası'yla yargılanacak olanlar gibi ko-
nuşup davranın. [13]Çünkü yargı merha-
met göstermeyene karşı merhametsiz-
dir. Merhamet yargıya galip gelir.

İman ve Eylem

[14]Kardeşlerim, bir kimse iyi ey-
lemleri yokken imanı olduğunu söy-
lerse, bu neye yarar? Böylesi bir iman
onu kurtarabilir mi? [15-16]Bir erkek ya
da kız kardeş çıplak ve günlük yiye-
cekten yoksunken, içinizden biri ona,
"Esenlikle git, ısınmanı, doymanı di-
lerim" der, ama bedenin gereksindik-
lerini vermezse, bu neye yarar? [17]Bu-
nun gibi, tek başına eylemsiz iman da
ölüdür.
[18]Ama biri şöyle diyebilir: "Senin
imanın var, benimse eylemlerim." Ey-
lemlerin olmadan sen bana imanını
göster, ben de sana imanımı eylemle-
rimle göstereyim. [19]Sen Tanrı'nın bir
olduğuna inanıyorsun, iyi ediyorsun.
Cinler bile buna inanıyor ve titriyor-
lar! [20]Ey akılsız adam, eylem olma-
dan imanın yararsız olduğuna kanıt
mı istiyorsun? [21]Atamız İbrahim, oğlu
İshak'ı sunağın üzerinde Tanrı'ya ada-
ma eylemiyle aklanmadı mı? [22]Gö-
rüyorsun, onun imanı eylemleriyle
birlikte etkindi; imanı eylemleriyle
tamamlandı. [23]Böylelikle, "İbrahim
Tanrı'ya iman etti, böylece aklanmış
sayıldı[b]" diyen Kutsal Yazı yerine
gelmiş oldu. İbrahim'e de Tanrı'nın
dostu dendi. [24]Görüyorsunuz, insan
yalnız imanla değil, eylemle de ak-
lanır. [25]Aynı biçimde, ulakları konuk
edip değişik bir yoldan geri gönderen
fahişe Rahav da bu eylemiyle aklan-
madı mı? [26]Ruhsuz beden nasıl ölüy-
se, eylemsiz iman da ölüdür.

Dizginlenemeyen Dil

3 Kardeşlerim, biz öğretmenlerin[c]
daha titiz bir yargılamadan geçe-
ceğini biliyorsunuz; bu nedenle çoğu-
nuz öğretmen olmayın. [2]Çünkü hepi-
miz çok hata yaparız. Sözleriyle hata
yapmayan kimse, bütün bedenini de
dizginleyebilen yetkin bir kişidir. [3]Bi-
ze boyun eğmeleri için atların ağzına
gem vururuz, böylece bütün bedenle-
rini yönlendiririz. [4]Düşünün, gemiler
de o kadar büyük olduğu, güçlü rüz-
garlar tarafından sürüklendiği halde,
dümencinin gönlü nereye isterse kü-
çücük bir dümenle o yöne çevrilirler.
[5]Bunun gibi, dil de bedenin küçük bir
üyesidir, ama büyük işlerle övünür.
Düşünün, küçücük bir kıvılcım ko-
ca bir ormanı tutuşturabilir. [6]Dil de
bir ateş, bedenimizin üyeleri arasın-
da bir kötülük dünyasıdır. Bütün var-
lığımızı kirletir. Cehennemden alev-
lenmiş olarak yaşamımızın gidişini
alevlendirir. [7]İnsan soyu, her tür ya-
banıl hayvanı, kuşu, sürüngeni ve de-
niz yaratığını evcilleştirmiş ve evcil-
leştirmektedir. [8]Ama dili hiçbir insan
evcilleştiremez. Dil öldürücü zehirle
dolu, dinmeyen bir kötülüktür. [9]Di-
limizle Rab'bi, Baba'yı överiz. Yine

b *2:23* "Böylece aklanmış sayıldı": Grekçe "Ve ona doğruluk sayıldı". c *3:1* "Öğretmen": Burada, inanlılar topluluğunda* ruhsal konuları öğreten kişi demektir.

2:11 Çık.20:13-14; Yas.5:17-18 **2:21** Yar.22:1-14 **2:23** Yar.15:6; Rom.4:3,9; Gal.3:6
2:23 2Ta.20:7; Yşa.41:8 **2:25** Yşu.2:1-21 **3:9** Yar.1:26

dilimizle Tanrı'ya benzer yaratılmış
insana söveriz. [10]Övgü ve sövgü aynı
ağızdan çıkar. Kardeşlerim, bu böy-
le olmamalı. [11] Bir pınar aynı gözden
tatlı ve acı su akıtır mı? [12]Kardeşle-
rim, incir ağacı zeytin ya da asma in-
cir verebilir mi? Bunun gibi, tuzlu su
kaynağı tatlı su veremez.

Bilge Olan Kim?

[13]Aranızda bilge ve anlayışlı olan
kim? Olumlu yaşayışıyla, bilgelikten
doğan alçakgönüllülükle iyi eylem-
lerini göstersin. [14]Ama yüreğinizde
kin, kıskançlık, bencillik varsa övün-
meyin, gerçeği yadsımayın. [15]Böyle-
si "bilgelik" gökten inen değil, dün-
yadan, insan doğasından, cinlerden
gelen bilgeliktir. [16]Çünkü nerede kıs-
kançlık, bencillik varsa, orada karı-
şıklık ve her tür kötülük vardır. [17]Ama
gökten inen bilgelik her şeyden önce
paktır, sonra barışçıldır, yumuşaktır,
uysaldır. Merhamet ve iyi meyveler-
le doludur. Kayırıcılığı, ikiyüzlülüğü
yoktur. [18]Barış içinde eken barış yapı-
cıları doğruluk ürününü biçerler.

Tanrı'ya Bağımlı Olun

4 Aranızdaki kavgaların, çekişme-
lerin kaynağı nedir? Bedeninizin
üyelerinde savaşan tutkularınız değil
mi? [2]Bir şey arzu ediyor, elde edeme-
yince adam öldürüyorsunuz. Kıska-
nıyorsunuz, isteğinize erişemeyince
çekişip kavga ediyorsunuz. Elde ede-
miyorsunuz, çünkü Tanrı'dan dilemi-
yorsunuz. [3]Dilediğiniz zaman da di-
leğinize kavuşamıyorsunuz. Çünkü
kötü amaçla, tutkularınız uğruna kul-
lanmak için diliyorsunuz. [4]Ey vefasız-
lar, dünyayla dostluğun Tanrı'ya düş-
manlık olduğunu bilmiyor musunuz?
Dünyayla dost olmak isteyen, kendi-
ni Tanrı'ya düşman eder. [5]Sizce Kut-
sal Yazı boş yere mi şöyle diyor: "Tanrı
içimize koyduğu ruhu kıskançlık dere-
cesinde özler[ç]." [6]Yine de bize daha çok
lütfeder. Bu nedenle Yazı şöyle diyor:

"Tanrı kibirlilere karşıdır,
Ama alçakgönüllülere lütfeder."

[7]Bunun için Tanrı'ya bağımlı olun.
İblis'e karşı direnin, sizden kaçacak-
tır. [8]Tanrı'ya yaklaşın, O da size yak-
laşacaktır. Ey günahkârlar, ellerinizi
günahtan temizleyin. Ey kararsız-
lar, yüreklerinizi paklayın. [9]Keder-
lenin, yas tutup ağlayın. Gülüşünüz
yasa, sevinciniz üzüntüye dönüşsün.
[10]Rab'bin önünde kendinizi alçaltın,
sizi yüceltecektir.

[11] Kardeşlerim, birbirinizi yermeyin.
Kardeşini yeren ya da yargılayan ki-
şi, Yasa'yı yermiş ve yargılamış olur.
Yasa'yı yargılarsan, Yasa'nın uygu-
layıcısı değil, yargılayıcısı olursun.
[12]Oysa tek Yasa koyucu, tek Yargıç
vardır; kurtarmaya da mahvetmeye de
gücü yeten O'dur. Ya komşusunu yar-
gılayan sen, kim oluyorsun?

[13-14]Dinleyin şimdi, "Bugün ya da
yarın filan kente gideceğiz, orada bir
yıl kalıp ticaret yapacak, para kazana-
cağız" diyen sizler, yarın ne olacağı-
nı bilmiyorsunuz. Yaşamınız nedir ki?
Kısa süre görünen, sonra yitip giden
buğu gibisiniz. [15]Bunun yerine, "Rab
dilerse yaşayacak, şunu şunu yapaca-
ğız" demelisiniz. [16]Ne var ki, şimdi
küstahlıklarınızla övünüyorsunuz. Bu
tür övünmelerin hepsi kötüdür. [17]Bu
nedenle, yapılması gereken iyi şeyi bi-
lip de yapmayan, günah işlemiş olur.

Zenginlere Uyarı

5 Dinleyin şimdi ey zenginler, ba-
şınıza gelecek felaketlerden ötürü
feryat edip ağlayın. [2]Servetiniz çürü-

ç *4:5* "Tanrı içimize koyduğu ruhu kıskançlık derecesinde özler" ya da "Tanrı'nın içimize koyduğu ruh kıskançlığa çok eğilimlidir". **4:6** Özd.3:34 **4:13-14** Özd.27:1 **5:2-3** Mat.6:19

müş, giysinizi güve yemiştir. 3Altın-
larınız, gümüşleriniz pas tutmuştur.
Onların pası size karşı tanıklık edecek,
etinizi ateş gibi yiyecek. Bu son çağda
servetinize servet kattınız. 4İşte, ekin-
lerinizi biçen işçilerin haksızca alıkoy-
duğunuz ücretleri size karşı haykırıyor.
Orakçıların feryadı Her Şeye Egemen
Rab'bin kulağına erişti. 5Yeryüzünde
zevk ve bolluk içinde yaşadınız. Bo-
ğazlanacağınız gün için kendinizi besi-
ye çektiniz. 6Size karşı koymayan doğ-
ru kişiyi yargılayıp öldürdünüz.

Sabredin

7Öyleyse kardeşler, Rab'bin gelişine
dek sabredin. Bakın, çiftçi ilk ve son
yağmurları alıncaya dek toprağın de-
ğerli ürününü nasıl sabırla bekliyor!
8Siz de sabredin. Yüreklerinizi güç-
lendirin. Çünkü Rab'bin gelişi yakın-
dır. 9Kardeşler, yargılanmamak için
birbirinize karşı homurdanmayın. İşte,
Yargıç kapının önünde duruyor. 10Kar-
deşler, Rab'bin adıyla konuşmuş olan
peygamberleri sıkıntılarda sabır örneği
olarak alın. 11 Sıkıntıya dayanmış olan-
ları mutlu sayarız. Eyüp'ün nasıl da-
yandığını duydunuz. Rab'bin en sonun-
da onun için neler yaptığını bilirsiniz.
Rab çok şefkatli ve merhametlidir.

12Kardeşlerim, öncelikle şunu söy-
leyeyim: Ne gök üzerine, ne yer üze-
rine, ne de başka bir şey üzerine ant
için. "Evet" iniz evet, "hayır" ınız ha-
yır olsun ki, yargıya uğramayasınız.

İmanla Dua Edin

13İçinizden biri sıkıntıda mı, dua et-
sin. Sevinçli mi, ilahi söylesin. 14İçi-
nizden biri hasta mı, kilisenin* ihti-
yarlarını* çağırtsın; Rab'bin adıyla
üzerine yağ sürüp onun için dua etsin-
ler. 15İmanla edilen dua hastayı iyileş-
tirecek ve Rab onu ayağa kaldıracaktır.
Eğer hasta günah işlemişse, günah-
ları bağışlanacaktır. 16Bu nedenle, şi-
fa bulmak için günahlarınızı birbiri-
nize itiraf edin ve birbiriniz için dua
edin. Doğru kişinin yalvarışı çok güç-
lü ve etkilidir. 17İlyas da tıpkı bizim
gibi insandı. Yağmur yağmaması için
gayretle dua etti; üç yıl altı ay ülkeye
yağmur yağmadı. 18Yeniden dua et-
ti; gök yağmurunu, toprak da ürünü-
nü verdi.

19-20Kardeşlerim, içinizden biri ger-
çeğin yolundan sapar da başka biri
onu yine gerçeğe döndürürse, bilsin
ki, günahkârı sapık yolundan döndü-
ren, ölümden bir can kurtarmış, bir
sürü günahı örtmüş olur.

5:4 Yas.24:14-15 **5:11** Eyü.1:20-22; 2:10 **5:11** Mez.103:8 **5:12** Mat.5:34-37 **5:14** Mar.6:13
5:17 1Kr.17:1; 18:1 **5:18** 1Kr.18:41-45 **5:19-20** Özd.10:12; 1Pe.4:8

PETRUS'UN BİRİNCİ MEKTUBU

GİRİŞ

Mektubun İçeriği: *Petrus mektubun amacını 5:12'de şöyle özetliyor: «Sizi yüreklendiriyor ve sözünü ettiğim lütfun, Tanrı'nın gerçek lütfu olduğuna tanıklık ediyorum. Buna bağlı kalın.» İnanlıları, özellikle karşılaştıkları baskı ve sıkıntılar karşısında dimdik ayakta durmaya ve doğru olanı yapmaya özendiriyor. Baskı, mektup boyunca işlenen bir konudur[1]. Tanrı kutsal olduğu için, Petrus inanlıları da kutsal olmaya çağırıyor. İnanlılar bunu özel yaşamlarında[2], yetkililere (2:13-17) ve efendilerine (2:18) bağımlılıkta, eşleriyle (3:1-7) ve birbirleriyle (4:8-11) olan ilişkilerinde göstermelidirler. Mektupta, inanlıların nasıl davranması gerektiğini anlatan yaklaşık 65 buyruk var. Yine de her şey Tanrı'nın lütuf çerçevesi içinde kalır. Petrus, Mesih'in sıkıntıları karşılamakta bize örnek olduğunu vurgular[3]. Tanrı'nın kendisi yeniden doğmamızı sağladı; bizi yaşayan bir umuda, göklerde saklı olan bir mirasa kavuşturdu (1:3-4). Bizler «seçilmiş bir soy, Kral'ın kâhinleri, kutsal ulus, Tanrı'nın öz halkıyız». Bizi «karanlıktan şaşılası ışığına çağıran Tanrı'nın erdemlerini duyurmak için» seçildik (2:9). Petrus, inanlıları şöyle yüreklendiriyor: «Sizleri Mesih'te sonsuz yüceliğine çağıran ve bütün lütfun kaynağı olan Tanrı'nın kendisi kısa bir süre acı çekmenizden sonra sizi yetkinleştirip pekiştirecek, güçlendirip temellendirecektir» (5:10).*

Ana Hatlar:

1:1-12 Kurtuluş ve umut
1:13-3:7 Kutsal olun
- *1:13-2:3 «Kutsal olun, çünkü ben kutsalım»*
- *2:4-12 Diri taş, seçkin halk*
- *2:13-20 Yönetici ve efendilere bağımlı olmak*
- *2:21-25 Mesih'in özverisi*
- *3:1-7 Karı koca ilişkileri*

3:8-4:19 Doğruluk uğruna acı çekmek
- *3:8-17 Doğru olanı yapmak*
- *3:18-22 Mesih'in özverisi*
- *4:1-11 Tanrı için yaşamak*
- *4:12-19 Mesih uğruna acı çekmek*

5:1-7 Önderler ve gençler
5:8-19 Sonuç

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1370*

---

1 Mesih İsa'nın elçisi ben Petrus'tan
Pontus, Galatya, Kapadokya, As-
ya İli* ve Bitinya'ya dağılmış ve bu-
ralarda yabancı olarak yaşayan seçil-
mişlere selam! 2İsa Mesih'in sözünü
dinlemeniz ve O'nun kanının üzeri-
nize serpilmesi için, Baba Tanrı'nın
öngörüsü uyarınca Ruh tarafından
kutsal kılınarak seçildiniz. Lütuf ve
esenlik artan ölçüde sizin olsun.

Göksel Miras

3-4Rabbimiz İsa Mesih'in Tanrı-
sı ve Babası'na övgüler olsun. Çün-
kü O büyük merhametiyle yeniden
doğmamızı sağladı. İsa Mesih'i ölüm-
den diriltmekle bizi yaşayan bir umu-
da, çürümez, lekesiz, solmaz bir mi-
rasa kavuşturdu. Bu miras sizin için
göklerde saklıdır. 5Zaman sona erer-
ken açığa çıkarılmaya hazır olan kur-
tuluşa kavuşasınız diye iman sayesin-
de Tanrı'nın gücüyle korunuyorsunuz.
6Bu nedenle şimdi kısa bir süre çeşit-
li denemeler sonucu acı çekmeniz ge-
rekiyorsa da, sevinçle coşmaktasınız.
7Böylelikle içtenliği kanıtlanan ima-
nınız, İsa Mesih göründüğünde si-
ze övgü, yücelik, onur kazandıracak.
İmanınız, ateşle arıtıldığı halde yok
olup giden altından daha değerlidir.
8Mesih'i görmemiş olsanız da O'nu se-
viyorsunuz. Şu anda O'nu görmediği-
niz halde O'na iman ediyor, sözle anla-
tılmaz yüce bir sevinçle coşuyorsunuz.
9Çünkü imanınızın sonucu olarak can-
larınızın kurtuluşuna erişiyorsunuz.
10Size bağışlanacak lütuftan söz et-
miş olan peygamberler, bu kurtuluşla
ilgili dikkatli incelemeler, araştırmalar
yaptılar. 11İçlerinde olan Mesih Ruhu,
Mesih'in çekeceği acılara ve bu acıların
ardından gelecek yüceliklere tanıklık
ettiğinde, Ruh'un hangi zamanı[a] ya da
nasıl bir dönemi belirttiğini araştırdı-
lar. 12Şimdi size de bildirilen gerçekler-
le kendilerine değil, size hizmet ettikle-
ri onlara açıkça gösterildi. Bu gerçekleri
gökten gönderilen Kutsal Ruh'un gü-
cüyle size Müjde'yi iletenler bildirdi.
Melekler bu gerçekleri yakından gör-
meye büyük özlem duyarlar.

Kutsal Olun

13Bu nedenle zihinlerinizi eyleme
hazırlayıp ayık kalarak umudunuzu
tümüyle İsa Mesih'in görünmesiyle
size sağlanacak olan lütfa bağlayın.
14Söz dinleyen çocuklar olarak, bil-
gisiz olduğunuz geçmiş zamandaki
tutkularınıza uymayın. 15Sizi çağıran
Tanrı kutsal olduğuna göre, siz de her
davranışınızda kutsal olun. 16Nitekim
şöyle yazılmıştır: "Kutsal olun, çünkü
ben kutsalım."
17Kimseyi kayırmadan, kişiyi yap-
tıklarına bakarak yargılayan Tanrı'yı
Baba diye çağırdığınıza göre, gurbe-
ti andıran bu dünyadaki zamanını-
zı Tanrı korkusuyla geçirin. 18-19Bili-
yorsunuz ki, atalarınızdan kalma boş
yaşayışınızdan altın ya da gümüş gi-
bi geçici şeylerle değil, kusursuz ve
lekesiz kuzuyu andıran Mesih'in de-
ğerli kanının fidyesiyle kurtuldunuz.
20Dünyanın kuruluşundan önce bili-
nen Mesih, çağların sonunda sizin ya-
rarınıza ortaya çıktı. 21O'nu ölümden
diriltip yücelten Tanrı'ya O'nun ara-
cılığıyla iman ediyorsunuz. Böylece
imanınız ve umudunuz Tanrı'dadır.
22Gerçeğe uymakla kendinizi arıttı-
nız, kardeşler için içten bir sevgiye sa-
hip oldunuz. Onun için birbirinizi can-
dan, yürekten sevin. 23Çünkü ölümlü
değil, ölümsüz bir tohumdan, yani
Tanrı'nın diri ve kalıcı sözü aracılığıy-
la yeniden doğdunuz. 24-25Nitekim,

"İnsan soyu ota benzer,
Bütün yüceliği kır çiçeği gibidir.
Ot kurur, çiçek solar,

a *1:11* "Hangi zamanı" ya da "Kimi". **1:16** Lev.11:44-45; 19:2 **1:24-25** Yşa.40:6-8

Ama Rab'bin sözü sonsuza dek
kalır."

İşte size müjdelenmiş olan söz bu-
dur.

2 Bu nedenle her kötülüğü, hileyi,
ikiyüzlülüğü, kıskançlığı ve bü-
tün iftiraları üzerinizden sıyırıp atın.
2 Yeni doğmuş bebekler gibi, hilesiz
sütü andıran Tanrı sözünü özleyin ki,
bununla beslenip büyüyerek kurtulu-
şa erişesiniz. 3 Çünkü Rab'bin iyiliği-
ni tattınız.

Diri Taş, Seçkin Halk

4 İnsanlarca reddedilmiş, ama Tan-
rı'ya göre seçkin ve değerli olan diri
taşa, Rab'be gelin. 5 O sizi diri taşlar
olarak ruhsal bir tapınağın yapımın-
da kullansın. Böylelikle, İsa Mesih
aracılığıyla Tanrı'nın beğenisini ka-
zanan ruhsal kurbanlar sunmak üze-
re kutsal bir kâhinler* topluluğu olur-
sunuz. 6 Çünkü Kutsal Yazı'da şöyle
deniyor:

"İşte, Siyon'a* bir taş,
Seçkin, değerli bir köşe taşı
koyuyorum.
O'na iman eden hiç
utandırılmayacak."

7-8 İman eden sizler için bu taş de-
ğerlidir. Ama imansızlar için,

"Yapıcıların reddettiği taş
Köşenin baş taşı,"
"Sürçme taşı ve tökezleme kayası
oldu."

İmansızlar Tanrı'nın sözünü dinleme-
dikleri için sürçerler. Zaten sürçmek
üzere belirlenmişlerdir.

9 Ama siz seçilmiş soy, Kral'ın[b] kâ-
hinleri, kutsal ulus, Tanrı'nın öz halkısı-
nız. Sizi karanlıktan şaşılası ışığına ça-
ğıran Tanrı'nın erdemlerini duyurmak
için seçildiniz. 10 Bir zamanlar halk de-
ğildiniz, ama şimdi Tanrı'nın halkısınız.
Bir zamanlar merhamete erişmemişti-
niz, şimdiyse merhamete eriştiniz.

11 Sevgili kardeşler, size yalvarırım,
cana karşı savaşan benliğin tutkula-
rından kaçının. Çünkü bu dünyada
yabancı ve konuksunuz. 12 İnanmayan-
lar arasında olumlu bir yaşam sürün.
Öyle ki, kötülük yapanlarmışsınız gi-
bi size iftira etseler de, iyi işlerinizi
görerek Tanrı'yı, kendilerine yaklaş-
tığı gün yüceltsinler.

Yöneticilere Bağımlı Olun

13-14 İnsanlar arasında yetkili kı-
lınmış her kuruma –gerek her şeyin
üstünde olan krala[c] gerekse kötülük
yapanların cezalandırılması, iyilik
edenlerin onurlandırılması için kral
tarafından gönderilen valilere– Rab
adına bağımlı olun. 15 Çünkü Tanrı'nın
isteği, iyilik yaparak akılsızların bil-
gisizliğini susturmanızdır. 16 Özgür in-
sanlar olarak yaşayın, ancak özgürlü-
ğünüzü kötülük yapmak için bahane
etmeyin. Tanrı'nın kulları olarak ya-
şayın. 17 Herkese saygı gösterin. İman-
lı kardeşlerinizi sevin, Tanrı'dan kor-
kun, krala saygı gösterin.

18 Ey hizmetkârlar, efendilerinizin
yalnız iyi ve yumuşak huylu olanları-
na değil, ters huylu olanlarına da tam
bir saygıyla bağımlı olun. 19 Haksız
yere acı çeken kişi, Tanrı bilinciyle
acıya katlanırsa, Tanrı'yı hoşnut eder.
20 Çünkü günah işleyip dövüldüğü-
nüzde dayanırsanız, bunda övülecek
ne var? Ama iyilik edip acı çektiği-
nizde dayanırsanız, Tanrı'yı hoşnut

b *2:9* "Kral": Tanrı. **c** *2:13-14* "Kral": Burada Roma İmparatoru anlamına gelir.
2:3 Mez.34:8 **2:6** Yşa.28:16 **2:7-8** Mez.118:22 **2:7-8** Yşa.8:14-15
2:9 Çık.19:5-6; Yas.4:20; 7:6; 14:2; Yşa.43:20-21; Tit.2:14 **2:10** Hoş.2:23

edersiniz. 21Nitekim bunun için çağ-
rıldınız. Mesih, izinden gidesiniz diye
uğrunuza acı çekerek size örnek oldu.
22"O günah işlemedi, ağzından hileli
söz çıkmadı." 23Kendisine sövüldü-
ğünde sövgüyle karşılık vermedi, acı
çektiğinde kimseyi tehdit etmedi; da-
vasını, adaletle yargılayan Tanrı'ya bı-
raktı. 24Bizler günah karşısında öle-
lim, doğruluk uğruna yaşayalım diye,
günahlarımızı çarmıhta kendi bede-
ninde yüklendi. O'nun yaralarıyla şi-
fa buldunuz. 25Çünkü yolunu şaşırmış
koyunlar gibiydiniz, şimdiyse canla-
rınızın Çobanı'na ve Gözetmeni'neç
döndünüz.

Karı Koca İlişkileri

3 1-2Bunun gibi, ey kadınlar, siz de
kocalarınıza bağımlı olun. Öyle ki,
kimileri Tanrı sözüne inanmasa bile,
Tanrı korkusuna dayanan temiz yaşa-
yışınızı görerek söze gerek kalmadan
karılarının yaşayışıyla kazanılsınlar.
3Süsünüz örgülü saçlar, altın takılar,
güzel giysiler gibi dışla ilgili olma-
sın. 4Gizli olan iç varlığınız, sakin ve
yumuşak bir ruhun solmayan güzelli-
ğiyle süsünüz olsun. Bu, Tanrı'nın gö-
zünde çok değerlidir. 5Çünkü geçmiş-
te umudunu Tanrı'ya bağlamış olan
kutsal kadınlar da kocalarına bağım-
lı olarak böyle süslenirlerdi. 6Örneğin
Sara İbrahim'i "Efendim" diye çağı-
rır, sözünü dinlerdi. İyilik eder, hiçbir
tehditten yılmazsanız, siz de Sara'nın
çocukları olursunuz.

7Bunun gibi, ey kocalar, siz de daha
zayıf varlıklar olan karılarınızla anla-
yış içinde yaşayın. Tanrı'nın lütfetti-
ği yaşamın ortak mirasçıları oldukla-
rı için onlara saygı gösterin. Öyle ki,
dualarınıza bir engel çıkmasın.

Doğruluk Uğruna Acı Çekmek

8Sonuç olarak hepiniz aynı düşün-
cede birleşin. Başkalarının duyguları-
nı paylaşın. Birbirinizi kardeşçe sevin.
Şefkatli, alçakgönüllü olun. 9Kötülü-
ğe kötülükle, sövgüye sövgüyle de-
ğil, tersine, kutsamayla karşılık ve-
rin. Çünkü kutsanmayı miras almak
için çağrıldınız. 10Şöyle ki,

"Yaşamdan zevk almak,
İyi günler görmek isteyen,
Dilini kötülükten,
Dudaklarını yalandan uzak tutsun.
11Kötülükten sakınıp iyilik yapsın.
Esenliği amaçlasın, ardınca gitsin.
12Çünkü Rab'bin gözleri
Doğru kişilerin üzerindedir.
Kulakları onların yakarışına
açıktır.
Ama Rab kötülük yapanlara
karşıdır."

13İyilik yapmakta gayretli olursanız,
size kim kötülük edecek? 14Doğruluk
uğruna acı çekseniz bile, ne mutlu si-
ze! İnsanların "korktuğundan korkma-
yın, ürkmeyin." 15Mesih'i Rab olarak
yüreklerinizde kutsayın. İçinizdeki
umudun nedenini soran herkese uy-
gun bir yanıt vermeye her zaman ha-
zır olun. 16Yalnız bunu yumuşak huyla,
saygıyla yapın. Vicdanınızı temiz tu-
tun. Öyle ki, Mesih'e ait olarak sürdür-
düğünüz olumlu yaşamı kınayanlar si-
ze ettikleri iftiradan utansınlar. 17İyilik
edip acı çekmek –eğer Tanrı'nın isteği
buysa– kötülük yapıp acı çekmekten
daha iyidir. 18Nitekim Mesih de bizle-
ri Tanrı'ya ulaştırmak amacıyla doğru
kişi olarak doğru olmayanlar için gü-
nah sunusu* olarak ilk ve son kez öl-

ç *2:25* "Canlarınızın Çobanı ve Gözetmeni": İsa Mesih.
2:22 Yşa.53:9 **2:23** Yşa.53:7 **2:24** Yşa.53:5 **2:25** Yşa.53:6 **3:1-2** Ef.5:22; Kol.3:18
3:3 1Ti.2:9-10 **3:6** Yar.18:12 **3:7** Ef.5:25; Kol.3:19 **3:10-12** Mez.34:12-16
3:14-15 Yşa.8:12-13; Mat.5:10

dü[d]. Bedence öldürüldü, ama ruhça di-
riltildi. 19Ruhta gidip bunları zindanda
olan ruhlara da duyurdu. 20Bir zaman-
lar, Nuh'un günlerinde gemi yapılırken,
Tanrı'nın sabırla beklemesine karşın
bu ruhlar söz dinlememişlerdi. O ge-
mide birkaç kişi, daha doğrusu sekiz
kişi suyla kurtuldu[e]. 21Bu olay vaftizi*
simgeliyor. Bedenin kirden arınması
değil, Tanrı'ya yönelen temiz vicdanın
dileği olan vaftiz, İsa Mesih'in dirili-
şiyle şimdi sizi de kurtarıyor. 22Göğe
çıkmış olan Mesih, Tanrı'nın sağında-
dır. Bütün melekler, yetkiler ve güçler
O'na bağlı kılınmıştır.

Tanrı için Yaşamak

4 Mesih bedence acı çektiğine göre,
siz de aynı düşünceyle silahlanın.
Çünkü bedence acı çekmiş olan, gü-
naha sırt çevirmiştir. 2Sonuç olarak,
dünyadaki yaşamının geri kalan bö-
lümünü artık insan tutkularına göre
değil, Tanrı'nın isteğine göre sürdü-
rür. 3İnanmayanların hoşlandıkları-
nı yaparak sefahat, şehvet, sarhoşluk,
çılgın eğlenceler, içki alemleri ve ilke
tanımayan putperestlik içinde yaşaya-
rak geçmişte harcadığınız günler ye-
ter! 4İnanmayanlar, kendinizi onlarla
birlikte aynı sefahat seline atmama-
nızı yadırgıyor, size sövüyorlar. 5On-
lar, ölüleri de dirileri de yargılamaya
hazır olan Tanrı'ya hesap verecekler.
6Çünkü ölüler bedence öbür insan-
lar gibi yargılansın, ama ruhça Tan-
rı gibi yaşasın diye Müjde onlara da
bildirildi.

7Her şeyin sonu yakındır. Bu neden-
le, sağduyulu olun ve dua etmek için
ayık durun. 8Her şeyden önce birbiri-
nizi candan sevin. Çünkü sevgi birçok
günahı örter. 9Söylenmeksizin birbi-
rinize konukseverlik gösterin. 10Her
biriniz hangi ruhsal armağanı aldıy-
sanız, bunu Tanrı'nın çok yönlü lüt-
funun iyi kâhyaları olarak birbirinize
hizmet etmekte kullanın. 11Konuşan,
Tanrı'nın sözlerini iletir gibi konuşsun.
Başkalarına hizmet eden, Tanrı'nın
verdiği güçle hizmet etsin. Öyle ki,
İsa Mesih aracılığıyla Tanrı her şey-
de yüceltilsin. Yücelik ve kudret son-
suzlara dek Mesih'indir! Amin.

Mesih Uğruna Acı Çekmek

12Sevgili kardeşlerim, sınanmanız
için size giydirilen ateşten gömleği,
size garip bir şey oluyormuş gibi ya-
dırgamayın. 13Tersine, Mesih'in acıla-
rına ortak olduğunuz oranda sevinin
ki, Mesih'in görkemi göründüğün-
de de sevinçle coşasınız. 14Mesih'in
adından ötürü hakarete uğrarsanız,
ne mutlu size! Çünkü Tanrı'nın yüce
Ruhu üzerinizde bulunuyor. 15Hiçbi-
riniz katil, hırsız, kötülük yapan ya da
başkalarının işine karışan biri olarak
acı çekmesin. 16Ama Mesih inanlısı
olduğu için acı çeken, bundan utanç
duymasın. Taşıdığı bu adla Tanrı'yı
yüceltsin. 17Çünkü yargının, Tanrı'nın
ev halkından başlayacağı an gelmiştir.
Eğer yargılama önce bizden başlarsa,
Tanrı'nın Müjdesi'ne kulak asmayan-
ların sonu ne olacak?

18"Doğru kişi güçlükle kurtuluyorsa,
Tanrısız ve günahlı kişiye ne
olacak?"

19Bunun için, Tanrı'nın isteği uyarın-
ca acı çekenler, iyilik ederek canlarını
güvenilir Yaradan'a emanet etsinler.

İhtiyarlar ve Gençler

5 1-3Bu nedenle aranızdaki ihtiyarla-
ra*, onlar gibi bir ihtiyar, Mesih'in

d *3:18* "Öldü": Birçok Grekçe elyazmasında, "Acı çekti" diye geçer. **e** *3:20* "Suyla kurtuldu" ya da "Sudan sağ salim çıktı".

3:20 Yar.6:1-7:24 **4:8** Özd.10:12; Yak.5:19-20 **4:18** Özd.11:31 **5:1-3** Yu.21:15-17

çektiği acıların tanığı, açığa çıkacak
olan yüceliğin paydaşı olarak rica
ediyorum: Tanrı'nın size verdiği sü-
rüyü güdün. Zorunluymuş gibi değil,
Tanrı'nın istediği gibi gönüllü gözet-
menlik yapın. Para hırsıyla değil, gö-
nül rızasıyla, size emanet edilenlere
egemenlik taslamadan, sürüye örnek
olarak görevinizi yapın. 4 Baş Çoban[f]
göründüğü zaman yüceliğin solmaz
tacına kavuşacaksınız.

5 Ey gençler, siz de ihtiyarlara ba-
ğımlı olun. Hepiniz birbirinize karşı
alçakgönüllülüğü kuşanın. Çünkü,

"Tanrı kibirlilere karşıdır,
Ama alçakgönüllülere lütfeder."

6 Uygun zamanda sizi yüceltmesi için,
Tanrı'nın kudretli eli altında kendini-
zi alçaltın. 7 Bütün kaygılarınızı O'na
yükleyin, çünkü O sizi kayırır.

8 Ayık ve uyanık olun. Düşmanınız
İblis kükreyen aslan gibi yutacak bi-
rini arayarak dolaşıyor. 9 Dünyanın her
yerindeki kardeşlerinizin de aynı acıla-
rı çektiğini bilerek imanda sarsılmadan
İblis'e karşı direnin. 10 Sizleri Mesih'te
sonsuz yüceliğine çağıran ve bütün lüt-
fun kaynağı olan Tanrı'nın kendisi kı-
sa bir süre acı çekmenizden sonra sizi
yetkinleştirip pekiştirecek, güçlendirip
temellendirecektir. 11 Kudret sonsuzla-
ra dek O'nun olsun! Amin.

Son Selamlar

12 Kendisini güvenilir bir kardeş say-
dığım Silvanus aracılığıyla size kısa-
ca yazmış bulunuyorum. Sizi yürek-
lendiriyor ve sözünü ettiğim lütfun
Tanrı'nın gerçek lütfu olduğuna ta-
nıklık ediyorum. Buna bağlı kalın.

13 Sizler gibi seçilmiş olan Babil'deki
kilise* ve oğlum Markos size selam
ederler. 14 Birbirinizi sevgiyle öperek
selamlayın.

Sizlere, Mesih'e ait olan herkese
esenlik olsun.

f *5:4* "Baş Çoban": İsa Mesih.
5:5 Özd.3:34 **5:6** Mat.23:12; Luk.14:11; 18:14 **5:7** Mez.55:22 **5:12** Elç.15:22,40
5:13 Elç.12:12,25; 15:37-39; Kol.4:10; Flm.23-24

PETRUS'UN İKİNCİ MEKTUBU

GİRİŞ

Genel Bakış: *Elçi Petrus'un İkinci Mektubu'nu[1] alanlar, Birinci Mektubu'nu alan Anadolu'daki inanlılarla aynı kişiler olabilir. Petrus mektubunu yazdığında yakında öleceğini biliyordu[2]. Mektubu ruhsal gerçekleri arkadaşlarına anımsatmak için yazıyor[3]. Amacı, öğretisini yazıya dökmektir. Böylelikle arkadaşları ölümünden sonra da bunu anımsayabilecekler[4].*

Bu mektupla Yahuda'nın Mektubu arasında benzerlikler var. Petrus'un yanlış öğreti yayanlara ilişkin öğretisini (2. bölüm) Yahuda'nın aynı konuya ilişkin öğretisiyle karşılaştırın (4-18).

Mektubun İçeriği: *Petrus, mektubu alanlara Tanrı'nın neler sağladığını hatırlatmakla söze başlıyor[5]. Tanrı bize, kendi yolunda yürüyebilmemiz için gereken her şeyi vermiştir. Petrus, inanlıların geliştirmesini istediği yedi temel niteliği -erdem, bilgi, özdenetim, dayanma gücü, Tanrı yoluna bağlılık, kardeşseverlik ve sevgi- sıralayarak inanlıları gayretli olmaya özendiriyor[6]. Bildirisinin, uydurma masallara dayanmayıp peygamberlerin sözlerinden ve kişisel deneyimlerinden kaynaklandığını altını çizerek belirtir. İsa ile birlikte dağa çıktığında İsa'nın görünümünün değiştiğini görmüş ve Tanrı'nın sesini işitmişti[7].*

Bunların yanısıra Kutsal Yazılar'ın kesinliğini de vurgular[8]. Okuyucularını yanlış öğreti yayanlara karşı uyarır[9]. Eski Antlaşma'dan örnekler vererek bu tür adamların uğrayacağı cezayı belirtir. Yaşamlarının, tıpkı öğretileri gibi kötülükle dolu olduğunu vurgular. Bu adamların İsa'nın ikinci gelişindeki gecikmeye ilişkin alaycı iddialarını yanıtlar[10]. Gecikme, kimsenin mahvolmasını istemeyen, ama herkesin tövbe etmesini dileyen Tanrı'nın sabrıyla açıklanır. Petrus inanlıları, Rab'bin gelişini bekler ve o günün yaklaşmasını çabuklaştırırken kutsal ve Tanrı yoluna yaraşır bir yaşam sürmeye çağırır[11]. Sonra Petrus, «sevgili kardeşimiz Pavlus'tan» övgüyle söz ediyor. Anlaşılan o ki, Petrus, Pavlus'un mektuplarını öbür Kutsal Yazılar'la aynı değerde buluyor[12].

Ana Hatlar:

1:1-11	*Gayretli olun*
1:12-21	*Petrus'un amacı ve yetkisi*
2:1-20	*Yanlış öğreti yayanlar*
3:1-18	*Rab'bin gelişi*

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1370*

---

1 İsa Mesih'in kulu ve elçisi ben Si-
mun Petrus'tan Tanrımız ve Kur-
tarıcımız İsa Mesih'in doğruluğu sa-
yesinde bizimkiyle eşdeğer bir imana
kavuşmuş olanlara selam! 2 Tanrı'yı ve
Rabbimiz İsa'yı tanımakla lütuf ve
esenlik artan ölçüde sizin olsun.

Tanrısal Çağrı

3 Kendi yüceliği ve erdemiyle[a] bi-
zi çağıranın tanrısal gücü, kendisini
tanımamız sonucunda yaşamamız ve
Tanrı yolunda yürümemiz için gere-
ken her şeyi bize verdi. 4 O'nun yüce-
liği ve erdemi sayesinde bize çok bü-
yük ve değerli vaatler verildi. Öyle ki,
dünyada kötü arzuların yol açtığı yoz-
laşmadan kurtulmuş olarak, bu vaat-
ler aracılığıyla tanrısal özyapıya ortak
olasınız. 5-7 İşte bu nedenle her türlü
gayreti göstererek imanınıza erdemi,
erdeminize bilgiyi, bilginize özdene-
timi, özdenetiminize dayanma gücü-
nü, dayanma gücünüze Tanrı yoluna
bağlılığı, bağlılığınıza kardeşseverli-
ği, kardeşseverliğinize sevgiyi katın.
8 Çünkü bu niteliklere artan ölçüde sa-
hip olursanız, Rabbimiz İsa Mesih'i
tanımakta etkisiz ve verimsiz olmaz-
sınız. 9 Bu niteliklere sahip olmayan
uzağı göremez, kördür. Eski günah-
larından temizlendiğini unutmuştur.
10 Bunun için, ey kardeşler, çağrılmış-
lığınızı ve seçilmişliğinizi kökleştir-
meye daha çok gayret edin. Bunları
yaparsanız, hiçbir zaman tökezlemez-
siniz. 11 Böylece Rabbimiz ve Kurta-
rıcımız İsa Mesih'in sonsuz egemen-
liğine girme hakkı size cömertçe
sağlanacaktır.

12 Onun için, her ne kadar bunları bi-
liyorsanız ve sahip olduğunuz gerçekle
pekiştirilmişseniz de, bunları size her
zaman anımsatacağım. 13 Bu bedende[b]
yaşadığım sürece bunları anımsatarak
sizi gayrete getirmeyi doğru buluyo-
rum. 14 Rabbimiz İsa Mesih'in bana
bildirdiği gibi, bedenden ayrılışımın
yakın olduğunu biliyorum. 15 Ben bu
dünyadan göçtükten sonra da bunları
sürekli anımsayabilmeniz için şimdi
her gayreti göstereceğim.

16 Rabbimiz İsa Mesih'in kudretini
ve gelişini size bildirirken uydurma
masallara başvurmadık. O'nun gör-
kemini gözlerimizle gördük. 17 Me-
sih, yüce ve görkemli Olan'dan ken-
disine ulaşan sesle, "Sevgili Oğlum
budur, O'ndan hoşnudum" diyen ses-
le Baba Tanrı'dan onur ve yücelik al-
dı. 18 Kutsal dağda O'nunla birlikte
bulunduğumuz için gökten gelen bu
sesi biz de işittik. 19 Peygamberlerin
sözleri bizim için daha büyük kesin-
lik kazandı. Gün ağarıp sabah yıldızı
yüreklerinizde doğuncaya dek, karan-
lık yerde ışık saçan çıraya benzeyen
bu sözlere kulak verirseniz, iyi eder-
siniz. 20 Öncelikle şunu bilin ki, Kut-
sal Yazılar'daki hiçbir peygamberlik
sözü kimsenin özel yorumu değildir.
21 Çünkü hiçbir peygamberlik sözü in-
san isteğinden kaynaklanmadı. Kut-
sal Ruh tarafından yöneltilen insanlar
Tanrı'nın sözlerini ilettiler.

Yanlış Öğreti Yayanların Yıkımı

2 Ama İsrail halkı arasında sah-
te peygamberler vardı; tıpkı si-
zin de aranızda yanlış öğreti yayan-
lar olacağı gibi. Bunlar kendilerini
satın alan Efendi'yi[c] bile yadsıyarak
gizlice aranıza yıkıcı öğretiler so-
kacaklar. Böyleleri kendi başlarına
ani bir yıkım getirecek. 2 Birçokları
da onların sefahatine kapılacak. On-
ların yüzünden gerçeğin yoluna sö-
vülecek. 3 Açgözlülüklerinden ötürü

a *1:3* "Erdemiyle" ya da "Erdemine". **b** *1:13,14* "Beden": Grekçe "Çadır".
c *2:1* "Kendilerini satın alan Efendi": Rab İsa.
1:14 Yu.21:18 **1:17-18** Mat.17:1-5; Mar.9:2-7; Luk.9:28-35

uydurma sözlerle sizi sömürecekler.
Onlar için çoktan beri verilmiş olan
yargı gecikmez. Onları bekleyen yı-
kım da uyuklamaz.
4 Tanrı günah işleyen melekleri esir-
gemedi; onları cehenneme atıp ka-
ranlıkta zincire vurdu[ç]. Yargılanın-
caya dek orada tutulacaklar. 5 Tanrı
eski dünyayı da esirgemedi. Ama tan-
rısızların dünyasına tufanı gönderdi-
ğinde, doğruluk yolunu bildiren Nuh'u
ve yedi kişiyi daha korudu. 6 Sodom ve
Gomora kentlerini yakıp yıkarak yar-
gıladı. Böylece tanrısızların başına ge-
leceklere bir örnek verdi. 7 Ama ilke ta-
nımayan kişilerin sefih yaşayışından
azap duyan doğru adam Lut'u kurtardı.
8 Çünkü onların arasında yaşayan bu
doğru adam, görüp işittiği yasa tanı-
maz davranışlar yüzünden doğru yüre-
ğinde her gün ıstırap çekerdi. 9-10 Görü-
lüyor ki Rab kendi yolunda yürüyenleri
karşılaştıkları denemelerden nasıl kur-
taracağını bilir. Doğru olmayanları,
özellikle benliğin yozlaşmış tutkuları
ardından giden ve yetkisini hor gören-
leri cezalandırarak yargı gününe dek
nasıl alıkoyacağını da bilir.
Bu küstah, dikbaşlı kişiler yüce var-
lıklara sövmekten korkmazlar. 11 Oy-
sa melekler bile, güç ve kudrette da-
ha üstün oldukları halde bu varlıkları
Rab'bin önünde söverek yargılamaz-
lar. 12 Ama anlamadıkları konularda
sövüp sayan bu kişiler, içgüdüleriyle
yaşayan, yakalanıp boğazlanmak üze-
re doğan, akıldan yoksun hayvanlar
gibidir. Hayvanlar gibi onlar da yıkı-
ma uğrayacaklar. 13 Ettikleri haksızlı-
ğa karşılık zarar görecekler. Gündü-
zün zevk alemlerine dalmayı eğlence
sayarlar. Birer leke ve yüzkarasıdır-
lar. Sizinle yiyip içerken kendi hilele-
rinden zevk alırlar. 14 Gözleri zinayla[d]
doludur, günaha doymazlar. Kararsız
kişileri ayartırlar. Yüreği açgözlülüğe
alıştırılmış lanetli insanlardır. 15 Hak-
sızlıkla elde ettiği kazancı seven Be-
or oğlu Balam'ın yolunu tutarak doğru
yolu bırakıp saptılar. 16 Balam işlediği
suçtan ötürü azarlandı. Konuşamayan
eşek, insan diliyle konuşarak bu pey-
gamberin çılgınlığına engel oldu.
17 Bu kişiler, susuz pınarlar, fırtına-
nın dağıttığı sis gibidirler. Onları ko-
yu karanlık bekliyor. 18 Çünkü yanlış
yolda yürüyenlerden henüz kurtulan-
ları, boş ve kurumlu sözler söyleyerek
benliğin tutkularıyla, sefahatle ayartır-
lar. 19 Onlara özgürlük vaat ederler, oy-
sa kendileri yozlaşmışlığın kölesidirler.
Çünkü insan neye yenilirse onun kölesi
olur. 20 Rab ve Kurtarıcı İsa Mesih'i ta-
nımakla dünyanın çirkefliğinden kur-
tulduktan sonra yine aynı işlere karışıp
yenilirlerse, son durumları ilk durum-
larından beter olur. 21 Çünkü doğruluk
yolunu bilip de kendilerine emanet edi-
len kutsal buyruktan geri dönmekten-
se, bu yolu hiç bilmemiş olmak onlar
için daha iyi olurdu. 22 Şu gerçek özde-
yiş onların durumunu anlatıyor: "Kö-
pek kendi kusmuğuna döner", "Domuz
da yıkandıktan sonra çamurda yuvar-
lanmaya döner."

Rab'bin Günü

3 Sevgili kardeşler, şimdi bu benim
size yazdığım ikinci mektuptur.
Her iki mektubumda da bu konula-
rı anımsatarak temiz düşüncelerinizi
uyandırmaya çalıştım. 2 Öyle ki, kut-
sal peygamberlerin çok önceden söy-
lediği sözleri ve Kurtarıcımız Rab'bin
elçileriniz aracılığıyla verdiği buyruğu
anımsayasınız. 3-4 Öncelikle şunu bil-
melisiniz: Dünyanın son günlerinde
kendi tutkularının ardından giden alay-

ç *2:4* "Karanlıkta zincire vurdu": Bazı Grekçe elyazmalarında, "Karanlık mağaralara kapattı" diye geçer. d *2:14* "Zinayla": Grekçe "Zina yapan kadınla". **2:5** Yar.6:1-7:24 **2:6** Yar.19:24 **2:7** Yar.19:1-16 **2:15-16** Say.22:4-35 **2:22** Özd.26:11 **3:3-4** Yah.18

cı kişiler türeyecek. Bunlar, "Rab'bin
gelişiyle ilgili vaat ne oldu? Atalarımı-
zın ölümünden beri her şey yaratılışın
başlangıcında olduğu gibi duruyor" di-
yerek alay edecekler. [5]Ne var ki, gökle-
rin çok önceden Tanrı'nın sözüyle var
olduğunu, yerin sudan ve su aracılığıy-
la şekillendiğini bile bile unutuyorlar.
[6]O zamanki dünya yine suyla, tufan-
la mahvolmuştu. [7]Şimdiki yer ve gök-
lerse ateşe verilmek üzere aynı sözle
saklanıyor, tanrısızların yargılanarak
mahvolacağı güne dek korunuyorlar.

[8]Sevgili kardeşlerim, şunu unut-
mayın ki, Rab'bin gözünde bir gün
bin yıl, bin yıl bir gün gibidir. [9]Ba-
zılarının düşündüğü gibi Rab vaadi-
ni yerine getirmekte gecikmez; ama
size karşı sabrediyor. Çünkü kimse-
nin mahvolmasını istemiyor, herkesin
tövbe etmesini istiyor. [10]Ama Rab'bin
günü hırsız gibi gelecek. O gün gökler
büyük bir gürültüyle ortadan kalka-
cak, maddesel öğeler yanarak yok ola-
cak, yer ve yeryüzünde yapılmış olan
her şey yanıp tükenecek[e]. [11-12]Her şey
böylece yok olacağına göre, sizin na-
sıl kişiler olmanız gerekir? Tanrı'nın
gününü bekleyip o günün gelişini ça-
buklaştırarak kutsallık içinde yaşama-
lı, Tanrı yolunu izlemelisiniz. O gün
gökler yanarak yok olacak, maddesel
öğeler şiddetli ateşte eriyip gidecek.
[13]Ama biz Tanrı'nın vaadi uyarınca
doğruluğun barınacağı yeni gökleri,
yeni yeryüzünü bekliyoruz.

[14]Bunun için, sevgili kardeşlerim,
mademki bunları bekliyorsunuz, Tan-
rı'nın önünde lekesiz, kusursuz ve ba-
rış içinde olmaya gayret edin. [15]Sevgi-
li kardeşimiz Pavlus'un da kendisine
verilen bilgelikle size yazdığı gibi,
Rabbimiz'in sabrını kurtuluş fırsatı
sayın. [16]Pavlus bütün mektuplarında
bu konulardan böyle söz eder. Mek-
tuplarında güç anlaşılan bazı yerler
var ki, bilgisiz ve kararsız kişiler, öbür
Kutsal Yazılar'ı olduğu gibi bunları da
çarpıtarak kendi yıkımlarını hazırlı-
yorlar. [17]Bu nedenle, sevgili kardeş-
lerim, ilke tanımayan kişilerin aldat-
masıyla sürüklenip kararlılığınızdan
sapmamak için bunları önceden bile-
rek sakının. [18]Öte yandan Rabbimiz
ve Kurtarıcımız İsa Mesih'in lütfun-
da ve O'nu tanımakta ilerleyin. Şim-
di ve sonsuza[f] dek O'na yücelik ol-
sun! Amin.

e *3:10* "Yanıp tükenecek": Birçok Grekçe elyazmasında, "Açığa çıkarılacak" diye geçer.
f *3:18* "Sonsuza": Grekçe "Sonsuzluğun gününe".
3:5 Yar.1:6-9 **3:6** Yar.7:11-12 **3:8** Mez.90:4 **3:10** Mat.24:43; Luk.12:39; 1Se.5:2; Va.16:15
3:13 Yşa.65:17; 66:22; Va.21:1

YUHANNA'NIN BİRİNCİ MEKTUBU

GİRİŞ

Genel Bakış: *Yuhanna, bu mektupta İsa Mesih'le ilgili kişisel deneyimlerini vurguluyor*[1]*. Elimizdeki kanıtlara göre mektup önceleri Asya İli'ndeki (bugünkü Ege Bölgesi) topluluklar arasında okunuyordu. Onlara yazılmış olabilir. Dili oldukça yumuşaktır. Yuhanna okuyucularına, «sevgili kardeşlerim», «yavrularım», «çocuklar» diye seslenir.*

Mektubun İçeriği: *Yuhanna, mektubunun birkaç amacı olduğunu söyler*[2]*:*

(a) *Mesih'in kimliği üzerinde duruyor. Mesih, Baba'yla birlikteydi, sonra beden alıp dünyaya geldi ve bizlere göründü*[3]*. O, Tanrı Oğlu'dur*[4]*; «günahları kaldırmak» ve «İblis'in yaptıklarına son vermek için» geldi*[5]*. «Gerçek Olan'ı (Tanrı'yı) tanımamız için bize anlama gücü vermiştir»*[6]*.*

(b) *«Bunları size, günah işlemeyesiniz diye yazıyorum» diyor*[7]*. Gerçekte günah konusunu uzun uzun işler*[8]*. İnanan, «Mesih pak olduğu gibi kendini pak kılar»*[9] *ve günah içinde yaşamaz. Ne var ki, «Günahımız yok dersek, kendimizi aldatırız, içimizde gerçek olmaz. Ama günahlarımızı itiraf edersek, güvenilir ve adil olan Tanrı, günahlarımızı bağışlayıp bizi her kötülükten arındıracaktır»*[10]*. Günaha karşı sahip olduğumuz seçenek, Mesih'in buyruklarına uyup birbirimizi severek «ışıkta yürümektir»*[11]*. «Çünkü sevgi Tanrı'dandır... Tanrı sevgidir»*[12]*.*

(c) *«Tanrı Oğlu'nun adına iman eden sizlere, sonsuz yaşama sahip olduğunuzu bilesiniz diye bunları yazdım» diyor*[13]*. Böylesine güven veren bilgi*[14]*, yaşam*[15] *ve iman*[16] *tekrar tekrar işlenen konulardır.*

(ç) *«Bunları sizi saptırmak isteyenlerle ilgili olarak yazıyorum» diyor*[17]*. Çünkü yanlış öğreti yayan bu kişiler, İsa Mesih'in beden alıp dünyaya geldiğini yadsıyorlardı*[18]*. Mektubun önemli bir bölümü, büyük olasılıkla bu kişilerin küçümsediği gerçekleri vurgulamak için kaleme alınmıştır. Mektupta sıkça tekrarlanan kavramlardan biri de «gerçek» kavramıdır*[19]*.*

Ana Hatlar:

1:1-4 Yaşam Sözü
1:5-2:17 Işık ve karanlık
2:18-27 Yanlış öğreti yayanlar
2:28-3:24 Günah ya da sevgi
4:1-6 Ruhları sınayın
4:7-21 Tanrı sevgidir
5:1-21 İman ve yaşam

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1370*

Yaşam Sözü

1 Yaşam Sözü'yle ilgili olarak baş-
langıçtan beri var olanı, işittiği-
mizi, gözlerimizle gördüğümüzü,
seyredip ellerimizle dokunduğumu-
zu duyuruyoruz. 2 Yaşam açıkça gö-
ründü, O'nu gördük ve O'na tanıklık
ediyoruz. Baba'yla birlikte[a] olup bize
görünmüş olan sonsuz Yaşam'ı size
duyuruyoruz. 3 Evet, sizin de bizler-
le paydaşlığınız olsun diye gördüğü-
müzü, işittiğimizi size duyuruyoruz.
Bizim paydaşlığımız da Baba'yla ve
Oğlu İsa Mesih'ledir. 4 Bunları size, se-
vincimiz tam olsun diye yazıyoruz.

Işıkta Yürüyelim

5 Mesih'ten işittiğimiz ve şimdi size
ilettiğimiz bildiri şudur: Tanrı ışıktır,
O'nda hiç karanlık yoktur. 6 O'nunla
paydaşlığımız var deyip de karanlık-
ta yürürsek, yalan söylemiş, gerçeğe
uymamış oluruz. 7 Ama O ışıkta ol-
duğu gibi biz de ışıkta yürürsek, bir-
birimizle paydaşlığımız olur ve Oğlu
İsa'nın kanı bizi her günahtan arındı-
rır. 8 Günahımız yok dersek, kendimi-
zi aldatırız, içimizde gerçek olmaz.
9 Ama günahlarımızı itiraf edersek,
güvenilir ve adil olan Tanrı günah-
larımızı bağışlayıp bizi her kötülük-
ten arındıracaktır. 10 Günah işleme-
dik dersek, O'nu yalancı durumuna
düşürmüş oluruz; O'nun sözü içimiz-
de olmaz.

2 Yavrularım, bunları size günah
işlemeyesiniz diye yazıyorum.
Ama içimizden biri günah işlerse, adil
olan İsa Mesih bizi Baba'nın önün-
de savunur. 2 O günahlarımızı, yal-
nız bizim günahlarımızı değil, bütün
dünyanın günahlarını da bağışlatan
kurbandır[b]. 3 Buyruklarını yerine ge-
tirirsek, O'nu tanıdığımızdan emin
olabiliriz. 4 "O'nu tanıyorum" deyip
de buyruklarını yerine getirmeyen
yalancıdır, kendisinde gerçek yok-
tur. 5 Ama O'nun sözüne uyan kişi-
nin Tanrı'ya olan sevgisi[c] gerçekten
yetkinleşmiştir. Tanrı'da olduğumu-
zu bununla anlarız. 6 "Tanrı'da yaşıyo-
rum" diyen, Mesih'in yürüdüğü yolda
yürümelidir.

7 Sevgili kardeşlerim, size yeni bir
buyruk değil, başlangıçtan beri ka-
bul ettiğiniz eski buyruğu yazıyorum.
Eski buyruk, işitmiş olduğunuz Tanrı
sözüdür. 8 Yine de size yeni bir buy-
ruk yazıyorum. Bunun gerçek olduğu,
Mesih'te ve sizde görülüyor. Çünkü
karanlık geçiyor, gerçek ışık şimdi-
den parlıyor. 9 Işıkta olduğunu söyle-
yip de kardeşinden nefret eden hâlâ
karanlıktadır. 10 Kardeşini seven ışık-
ta yaşar ve başkasının tökezlemesine
neden olmaz. 11 Ama kardeşinden nef-
ret eden karanlıktadır, karanlıkta yü-
rür ve nereye gittiğini bilmez. Çünkü
karanlık gözlerini kör etmiştir.

12 Yavrularım, size yazıyorum,
Çünkü Mesih'in adı uğruna
günahlarınız bağışlandı.
13 Babalar, size yazıyorum,
Çünkü başlangıçtan beri var
Olan'ı tanıyorsunuz.
Gençler, size yazıyorum,
Çünkü kötü olanı* yendiniz.
Çocuklar, size yazdım,
Çünkü Baba'yı tanıyorsunuz.
14 Babalar, size yazdım,
Çünkü başlangıçtan beri var
Olan'ı tanıyorsunuz.
Gençler, size yazdım,
Çünkü güçlüsünüz,
Tanrı'nın sözü içinizde yaşıyor,
Kötü olanı yendiniz.

a *1:2* "Baba'yla birlikte" ya da "Baba'da". **b** *2:2* Günahları bağışlatan kurban diye çevrilen Grekçe ifade gazabı yatıştırmak kavramını da içerir. **c** *2:5* "Kişinin Tanrı'ya olan sevgisi" ya da "Kişide Tanrı'nın sevgisi". **1:1** Yu.1:1 **1:2** Yu.1:14 **2:7** Yu.13:34

[15]Dünyayı da dünyaya ait şeyleri de
sevmeyin. Dünyayı sevenin Baba'ya
sevgisi yoktur. [16]Çünkü dünyaya ait
olan her şey –benliğin tutkuları, gö-
zün tutkuları, maddi yaşamın verdiği
gurur– Baba'dan değil, dünyadandır.
[17]Dünya da dünyasal tutkular da ge-
çer, ama Tanrı'nın isteğini yerine ge-
tiren sonsuza dek yaşar.

Mesih Karşıtı

[18]Çocuklar, bu son saattir. Mesih
Karşıtı'nın* geleceğini duydunuz.
Nitekim şimdiden çok sayıda Mesih
karşıtı türemiş bulunuyor. Son saat
olduğunu bundan biliyoruz. [19]Bunlar
aramızdan çıktılar, ama bizden değil-
diler. Bizden olsalardı, bizimle kalır-
lardı. Ayrılmaları hiçbirinin bizden
olmadığını ortaya çıkardı. [20]Sizler-
se Kutsal Olan tarafından meshedil-
diniz*; hepiniz bilgilisiniz. [21]Gerçe-
ği bilmediğiniz için değil, gerçeği ve
hiçbir yalanın gerçekle ilgisi olmadı-
ğını bildiğiniz için size yazıyorum.
[22]İsa'nın Mesih olduğunu yadsıyan ya-
lancı değilse, kim yalancıdır? Baba'yı
ve Oğul'u yadsıyan Mesih karşıtıdır.
[23]Oğul'u yadsıyanda Baba da yoktur;
Oğul'u açıkça kabul edende Baba da
vardır. [24]Başlangıçtan beri işittiğiniz
söz içinizde yaşasın. Başlangıçtan
beri işittiğiniz söz içinizde yaşarsa,
siz de Oğul'da ve Baba'da yaşarsınız.
[25]Mesih'in bize vaat ettiği budur, ya-
ni sonsuz yaşamdır.

[26]Bunları sizi saptırmak isteyenler-
le ilgili olarak yazıyorum. [27]Size ge-
lince, O'ndan aldığınız mesh sizde ka-
lır. Kimsenin size bir şey öğretmesine
gerek yoktur. O'nun size her şeyi öğ-
reten meshi gerçektir, sahte değildir.
Size öğrettiği gibi, Mesih'te yaşayın.

[28]Evet, yavrularım, şimdi Mesih'te
yaşayın ki, O göründüğünde cesare-
timiz olsun, geldiğinde O'nun önünde
utanmayalım. [29]O'nun doğru olduğu-
nu bilirseniz, doğru olanı yapan herke-
sin O'ndan doğduğunu da bilirsiniz.

Tanrı'nın Çocukları

3 Bakın, Baba bizi o kadar çok se-
viyor ki, bize "Tanrı'nın çocukları"
deniyor! Gerçekten de öyleyiz. Dünya
Baba'yı tanımadığı için bizi de tanı-
mıyor. [2]Sevgili kardeşlerim, daha şim-
diden Tanrı'nın çocuklarıyız, ama ne
olacağımız henüz bize gösterilmedi.
Ancak, Mesih göründüğü zaman O'na
benzer olacağımızı biliyoruz. Çünkü
O'nu olduğu gibi göreceğiz. [3]Mesih'te
bu umuda sahip olan, Mesih pak oldu-
ğu gibi kendini pak kılar.

[4]Günah işleyen, yasaya karşı gelmiş
olur. Çünkü günah demek, yasaya kar-
şı gelmek demektir. [5]Mesih'in, günah-
ları kaldırmak için ortaya çıktığını ve
kendisinde günah olmadığını bilirsi-
niz. [6]Mesih'te yaşayan, günah işlemez.
Günah işleyen O'nu ne görmüştür, ne
de tanımıştır. [7]Yavrularım, kimse si-
zi aldatmasın. Mesih doğru olduğu gi-
bi, doğru olanı yapan da doğru kişidir.
[8]Günah işleyen, İblis'tendir. Çünkü İb-
lis başlangıçtan beri günah işlemekte-
dir. Tanrı'nın Oğlu, İblis'in yaptıklarına
son vermek için ortaya çıktı. [9]Tanrı'dan
doğmuş olan, günah işlemez. Çünkü
Tanrı'nın tohumu onda yaşar. Tanrı'dan
doğmuş olduğu için günah işleyemez.
[10]Doğru olanı yapmayan ve kardeşini
sevmeyen kişi Tanrı'dan değildir. İşte
Tanrı'nın çocuklarıyla İblis'in çocukla-
rı böyle ayırt edilir.

Birbirimizi Sevelim

[11]Başlangıçtan beri işittiğiniz buy-
ruk şudur: Birbirimizi sevelim. [12]Şey-
tan'a[ç] ait olup kardeşini öldüren Ka-
yin gibi olmayalım. Kayin kardeşini

ç *3:12* "Şeytan'a": Grekçe "Kötü olana".
3:1 Yu.1:12 **3:5** Yu.1:29 **3:11** Yu.13:34 **3:12** Yar.4:8

neden öldürdü? Kendi yaptıkları kö-
tü, kardeşinin yaptıkları doğru oldu-
ğu için öldürdü.
[13]Kardeşler, dünya sizden nefret
ederse şaşmayın. [14]Biz kardeşleri sev-
diğimiz için ölümden yaşama geçti-
ğimizi biliyoruz. Sevmeyen ölümde
kalır. [15]Kardeşinden nefret eden katil-
dir. Hiçbir katilin sonsuz yaşama sa-
hip olmadığını bilirsiniz. [16]Sevginin
ne olduğunu Mesih'in bizim için ca-
nını vermesinden anlıyoruz. Bizim de
kardeşlerimiz için canımızı vermemiz
gerekir. [17]Dünya malına sahip olup da
kardeşini ihtiyaç içinde gördüğü hal-
de ondan şefkatini esirgeyen kişide
Tanrı'nın sevgisi olabilir mi?
[18]Yavrularım, sözle ve dille değil, ey-
lemle ve içtenlikle sevelim. [19-20]Böy-
lelikle gerçeğe ait olduğumuzu bile-
ceğiz ve yüreğimiz bizi ne zaman
suçlarsa, Tanrı'nın önünde onu yatış-
tıracağız. Çünkü Tanrı yüreğimiz-
den daha büyüktür ve her şeyi bilir.
[21-22]Sevgili kardeşlerim, yüreğimiz
bizi suçlamazsa, Tanrı'nın önünde ce-
saretimiz olur, O'ndan ne dilersek alı-
rız. Çünkü O'nun buyruklarını yeri-
ne getiriyor, O'nu hoşnut eden şeyleri
yapıyoruz. [23]O'nun buyruğu Oğlu İsa
Mesih'in adına inanmamız ve İsa'nın
buyurduğu gibi birbirimizi sevmemiz-
dir. [24]Tanrı'nın buyruklarını yerine ge-
tiren Tanrı'da yaşar, Tanrı da o kişide
yaşar. İçimizde yaşadığını bize verdi-
ği Ruh sayesinde biliriz.

Ruhları Sınayın

4 Sevgili kardeşlerim, her ruha
inanmayın. Tanrı'dan olup olma-
dıklarını anlamak için ruhları sına-
yın. Çünkü birçok sahte peygamber
dünyanın her yanına yayılmış bulu-
nuyor. [2]İsa Mesih'in beden alıp geldi-
ğini kabul eden her ruh Tanrı'dandır.
Tanrı'nın Ruhu'nu bununla tanıya-
caksınız. [3]İsa'yı kabul etmeyen hiçbir
ruh Tanrı'dan değildir. Böylesi, Mesih
Karşıtı'nın* ruhudur. Onun geleceğini
duydunuz. Zaten o şimdiden dünyada-
dır. [4]Yavrularım, siz Tanrı'dansınız ve
sahte peygamberleri yendiniz. Çün-
kü sizde olan, dünyadakinden üstün-
dür. [5]Sahte peygamberler dünyadan-
dır. Bu nedenle söyledikleri sözler de
dünyadandır ve dünya onları dinler.
[6]Bizse Tanrı'danız; Tanrı'yı tanıyan
bizi dinler, Tanrı'dan olmayan dinle-
mez. Gerçeğin Ruhu'yla yalan ruhunu
böyle ayırt ederiz.

Tanrı Sevgidir

[7]Sevgili kardeşlerim, birbirimizi se-
velim. Çünkü sevgi Tanrı'dandır. Se-
ven herkes Tanrı'dan doğmuştur ve
Tanrı'yı tanır. [8]Sevmeyen kişi Tanrı'yı
tanımaz. Çünkü Tanrı sevgidir. [9]Tan-
rı biricik Oğlu aracılığıyla yaşayalım
diye O'nu dünyaya gönderdi, böyle-
ce bizi sevdiğini gösterdi. [10]Tanrı'yı
biz sevmiş değildik, ama O bizi sevdi
ve Oğlu'nu günahlarımızı bağışlatan
kurban[d] olarak dünyaya gönderdi. İş-
te sevgi budur. [11]Sevgili kardeşlerim,
Tanrı bizi bu kadar çok sevdiğine göre
biz de birbirimizi sevmeye borçluyuz.
[12]Hiç kimse hiçbir zaman Tanrı'yı
görmüş değildir. Ama birbirimizi se-
versek, Tanrı içimizde yaşar ve sevgi-
si içimizde yetkinleşmiş olur.
[13]Tanrı'da yaşadığımızı ve O'nun
bizde yaşadığını bize kendi Ruhu'ndan
vermiş olmasından anlıyoruz. [14]Baba-
nın Oğlu'nu dünyanın Kurtarıcısı ola-
rak gönderdiğini gördük, şimdi buna
tanıklık ediyoruz. [15]Kim İsa'nın Tan-
rı'nın Oğlu olduğunu açıkça kabul
ederse, Tanrı onda yaşar, o da Tanrı'da
yaşar. [16]Tanrı'nın bize olan sevgisini
tanıdık ve buna inandık.

d ***4:10*** Günahları bağışlatan kurban diye çevrilen Grekçe ifade gazabı yatıştırmak kavramını da içerir. **3:14** Yu.5:24 **3:23** Yu.13:34; 15:12,17 **4:12** Yu.1:18

Tanrı sevgidir. Sevgide yaşayan
Tanrı'da yaşar, Tanrı da onda yaşar.
17Yargı gününde cesaretimiz olsun
diye sevgi böylelikle içimizde yet-
kin kılınmıştır. Çünkü Mesih nasılsa,
biz de bu dünyada öyleyiz. 18Sevgi-
de korku yoktur. Tersine, yetkin sev-
gi korkuyu siler atar. Çünkü korku iş-
kencedir[e]. Korkan kişi sevgide yetkin
kılınmamıştır. 19Bizse seviyoruz, çün-
kü önce O bizi sevdi. 20"Tanrı'yı sevi-
yorum" deyip de kardeşinden nefret
eden yalancıdır. Çünkü gördüğü kar-
deşini sevmeyen, görmediği Tanrı'yı
sevemez. 21"Tanrı'yı seven kardeşini
de sevsin" diyen buyruğu Mesih'ten
aldık.

Tanrı Oğlu'na İman

5 İsa'nın Mesih olduğuna inanan
herkes Tanrı'dan doğmuştur. Ba-
ba'yı seven O'ndan doğmuş olanı da
sever. 2Tanrı'yı sevip buyruklarını ye-
rine getirmekle, Tanrı'nın çocuklarını
sevdiğimizi anlarız. 3Tanrı'yı sevmek
O'nun buyruklarını yerine getirmek
demektir. O'nun buyrukları da ağır
değildir. 4Çünkü Tanrı'dan doğmuş
olan herkes dünyayı yener. Bize dün-
yaya karşı zafer kazandıran imanımız-
dır. 5İsa'nın Tanrı Oğlu olduğuna iman
edenden başka dünyayı yenen kim?

6Suyla ve kanla gelen İsa Mesih'tir.
O yalnız suyla değil, suyla ve kanla
gelmiştir. Buna tanıklık eden Ruh'tur.
Çünkü Ruh gerçektir. 7-8Şöyle ki, ta-
nıklık edenler üçtür: Ruh, su ve kan.
Bunların üçü de uyum içindedir. 9İn-
sanların tanıklığını kabul ediyoruz,
oysa Tanrı'nın tanıklığı daha üstün-
dür. Çünkü bu, Tanrı'nın tanıklığıdır,
kendi Oğlu'yla ilgili olarak yaptığı ta-
nıklıktır. 10Tanrı'nın Oğlu'na inanan,
yüreğinde Tanrı'nın tanıklığına sahip-
tir. Tanrı'ya inanmayansa O'nu yalan-
cı durumuna düşürmüş olur. Çünkü
Tanrı'nın Oğlu'yla ilgili tanıklığına
inanmamıştır. 11Tanıklık da şudur:
Tanrı bize sonsuz yaşam verdi, bu ya-
şam O'nun Oğlu'ndadır. 12Kendisinde
Tanrı Oğlu bulunanda yaşam vardır,
kendisinde Tanrı Oğlu bulunmayan-
da yaşam yoktur.

Sonsuz Yaşam

13Tanrı Oğlu'nun adına iman eden
sizlere, sonsuz yaşama sahip olduğu-
nuzu bilesiniz diye bunları yazdım.
14Tanrı'nın önünde güvenimiz şu ki,
O'nun isteğine uygun ne dilersek bizi
işitir. 15Her ne dilersek bizi işittiğini
bildiğimize göre, O'ndan dilediklerі-
mizi aldığımızı da biliriz.

16Kardeşinin ölümcül olmayan bir
günah işlediğini gören, onun için dua
etsin. Duasıyla kardeşine yaşam ve-
recektir. Bu, ölümcül olmayan günah
işleyenler için geçerlidir. Ölümcül gü-
nah da vardır, bunun için dua etsin de-
miyorum. 17Her kötülük günahtır, ama
ölümcül olmayan günah da vardır.

18Tanrı'dan doğmuş olanın günah
işlemediğini biliriz. Tanrı'dan doğ-
muş olan İsa Mesih onu korur ve kötü
olan* ona dokunamaz. 19Biliyoruz ki,
biz Tanrı'danız, bütün dünya ise kötü
olanın denetimindedir. 20Yine biliyo-
ruz ki, Tanrı'nın Oğlu gelmiş ve ger-
çek Olan'ı tanımamız için bize anlama
gücü vermiştir. Biz gerçek Olan'dayız,
O'nun Oğlu İsa Mesih'teyiz. O gerçek
Tanrı ve sonsuz yaşamdır.

21Yavrularım, kendinizi putlardan
koruyun.

e *4:18* "Korku işkencedir" ya da "Korku cezalandırılma düşüncesinden doğar".
5:3 Yu.14:15 **5:11** Yu.3:36

YUHANNA'NIN İKİNCİ MEKTUBU

GİRİŞ

Genel Bakış: *Bu mektupla İncil'in Yuhanna kısmı ve Yuhanna'nın birinci ve üçüncü mektupları arasında yakın benzerlikler var. Mektupta seslenilen «hanımefendi ve çocukları», büyük olasılıkla bir inanlılar topluluğunu simgeliyor. Her kim ise, Yuhanna onları yakında ziyaret etmek umudundadır (12).*

Mektubun İçeriği: *Yuhanna, okuyucularını «Mesih'in beden alıp geldiğini» yadsıyanlar konusunda uyarmak için yazıyor (7). İlk iki yüzyılda gezici müjdeci ve din öğretmenlerinin Müjde'yi yaymakta önemli payları vardı. İnananlar çoğu kez onları ağırlayıp sonraki yolculuklarında yardım etmişlerdir. Yuhanna, yanlış öğreti yayanları ağırlamak bir yana, onlara selam bile verilmemeli diyor. Yanlış öğretiler karşısında İsa Mesih'e (3,7,9), sevgiye (1-6) ve gerçeğe (1-4) ilişkin doğru öğretiye ağırlık veriyor.*

Ana Hatlar:

1-4 Giriş
5-6 Sevgiye çağrı
7-11 Yanlış öğreti yayanlara karşı uyarılar
12-13 Sonuç

Sevgi ve Gerçek

1Ben ihtiyardan*, Tanrı'nın seçtiği,
gerçekten sevdiğim hanımefendiye
ve çocuklarına selamlar! Yalnız ben
değil, gerçeği bilenlerin hepsi de siz-
leri seviyor. 2Çünkü gerçek içimizde
yaşıyor ve sonsuza dek bizimle ola-
cak. 3Baba Tanrı'dan ve Baba'nın Oğ-
lu İsa Mesih'ten gelen lütuf, merhamet
ve esenlik de gerçekte ve sevgide bi-
zimle olacaktır.

4Senin çocuklarından bazılarının
Baba'dan aldığımız buyruğa uyarak
gerçeğin izinden yürüdüğünü görünce
çok sevindim. 5Şimdi sana rica ediyo-
rum, hanımefendi, birbirimizi sevelim.
Bu sana yazdığım yeni bir buyruk de-
ğil, başlangıçtan beri kabul ettiğimiz
buyruktur. 6Sevgi Tanrı'nın buyrukla-
rına uygun yaşamamız demektir. Baş-
langıçtan beri işittiğiniz gibi, O'nun
buyruğu sevgi yolunda yürümenizdir.
7Ne var ki, İsa Mesih'in beden alıp gel-
diğini kabul etmeyen birçok aldatıcı
dünyanın her yanına yayıldı. Aldatıcı,
Mesih karşıtı olan bunlardır. 8Başar-
dıklarınızı[a] yitirmemek ve ödülünüzü
eksiksiz almak için kendinize dikkat
edin. 9Haddini aşıp Mesih'in öğretisi-

a ***8*** "Başardıklarınızı": Birçok Grekçe elyazmasında, "Başardıklarımızı" diye geçer.
1:5 Yu.13:34; 15:12,17

ne bağlı kalmayan hiç kimsede Tanrı
yoktur. Bu öğretiye bağlı kalanda ise
hem Baba, hem de Oğul vardır. 10 Size
gelip de bu öğretiyi getirmeyeni evini-
ze almayın, ona selam bile vermeyin.
11 Çünkü böyle birine selam veren, kö-
tü işlerine ortak olur.

12 Size yazacak çok şeyim var, ama
bunları kâğıtla, mürekkeple iletmek
istemedim. Sevincimiz tam olsun diye
yanınıza gelmek ve sizinle yüz yüze
konuşmak umudundayım. 13 Tanrı'nın
seçtiği kızkardeşinin çocukları sana
selam ederler.

YUHANNA'NIN ÜÇÜNCÜ MEKTUBU

GİRİŞ

Genel Bakış: *Yuhanna'nın seslendiği kişi Gayus'tur. Onu çocuklarından biri olarak nitelerken, büyük olasılıkla kendisinin aracılığıyla iman ettiğini anlatmak istiyor. Yuhanna çok geçmeden Gayus'u ziyaret etmek umudundadır.*

Mektubun İçeriği: *Yuhanna, Gayus'u gerçeğe bağlılığından (3-4) ve Müjde'yi yayanlara gösterdiği konukseverlikten (5-6) ötürü över. Buna karşılık, gezici müjdecileri kabul etmeyip topluluğu etkisi altına almak isteyen Diotrefis'i kınar (9-10). Yuhanna'nın Gayus'a salık verdiği Dimitrios, aynı zamanda mektubu da getiren kişi olabilir (12).*

Ana Hatlar:

1-4 Giriş
5-8 Gezici müjdecilere hizmet
9-12 Diotrefis ve Dimitrios
13-14 Veda ve selamlar

---

1 Ben ihtiyardan*, gerçekten sevdi-
ğim sevgili Gayus'a selam!
2 Sevgili kardeşim, canın gönenç için-
de olduğu gibi, her bakımdan sağlıklı
ve gönenç içinde olman için dua ediyo-
rum. 3 Bazı kardeşler gelip senin ger-
çeğe bağlı kaldığına, gerçeğin izinden
yürüdüğüne tanıklık edince çok sevin-
dim. 4 Benim için, çocuklarımın gerçe-
ğin izinden yürüdüklerini duymaktan
daha büyük bir sevinç olamaz!

Övgüler, Öğütler

5 Sevgili kardeşim, sana yabancı ol-
dukları halde, kardeşler için yaptığın
her şeyi içten bir bağlılıkla yapıyor-
sun. 6 Onlar kilise* önünde sevgine
tanıklık ettiler. Onları Tanrı'ya ya-
raşır biçimde yardımlarınla birlikte
uğurlarsan iyi edersin. 7 Çünkü inan-
mayanlardan hiçbir yardım almadan,
Mesih'in adı uğruna yola çıktılar. 8 Bu
nedenle, gerçek uğruna emektaşlar ol-
mak için böylelerini desteklemeliyiz.

9 Kiliseye bazı şeyler yazdım, ama
aralarında en üstün olma sevdasın-
da olan Diotrefis bizi kabul etmiyor.
10 Bunun için, eğer gelirsem, bize yö-
nelttiği haksız suçlamalarla yaptığı
kötülükleri anımsatacağım. Bununla
yetinmeyerek kardeşleri de kabul et-
miyor, kabul etmek isteyenlere de en-
gel olup onları kiliseden dışarı atıyor.
11 Sevgili kardeşim, kötüyü değil,
iyiyi örnek al. İyilik yapan kişi Tan-
rı'dandır. Kötülük yapansa Tanrı'yı
görmemiştir. 12 Herkesle birlikte ger-
çeğin kendisi, Dimitrios'un değerli bi-
ri olduğuna tanıklık ediyor. Biz de ta-
nıklık ederiz. Tanıklığımızın doğru
olduğunu biliyorsun.
13 Sana yazacak çok şeyim var, ama
mürekkeple, kalemle yazmak istemi-
yorum. 14 Yakında seni görmek umu-
dundayım, o zaman yüz yüze konuşu-
ruz. Esen kal! Arkadaşlar sana selam
ederler. Sen de oradaki arkadaşlara
adlı adınca selam söyle.

1:1 Elç.19:29; Rom.16:23-24; 1Ko.1:14-15

YAHUDA'NIN MEKTUBU

GİRİŞ

Genel Bakış: *Bu mektup oldukça kısadır, kime ve ne zaman yazıldığı açıkça belirtilmez. Kendini «Yakup'un kardeşi» diye tanıtan yazarın İsa'ya ihanet eden Yahuda İskariot'la ilgisi yoktur. Mektubun, inananları, aralarına sızıp yanlış öğreti yayanlara karşı uyarmak için yazıldığı anlaşılıyor (4). Söz konusu uyarılarla Petrus'un İkinci Mektubu'nda geçen uyarılar arasında benzerlikler var (2Pe.2).*

Mektubun İçeriği: *Yahuda, «tek Efendimiz ve Rabbimiz İsa Mesih'i yadsıyan» bu kişilerin yaşamına ilişkin çok şey söylüyor (4). Kendi tutkularının peşinden giden bu adamlar, Tanrı lütfunu sefahate araç ederler[1]. Yakınıp söylenen (16), yerici (8-10) ve alaycı (17-19) kişilerdir. «Yalnız kendilerini besleyen çobanlar» gibi, amaçları sadece kazançtır[2]. Bölücüdürler (19) ve meyvesiz bir yaşam sürerler (12). Yahuda okuyucularına, Eski Antlaşma zamanında Tanrı'nın söz dinlemeyenleri cezalandırdığı gibi, yanlış öğreti yayan bu kişileri de cezalandıracağını hatırlatıyor (5-7, 13-15). Bu bağlamda, inanlıları gerçek iman uğrunda mücadeleye (3) ve kendilerini bu iman temeli üzerinde geliştirmeye (20)özendiriyor. Yoldan sapanları tekrar yola çekip kurtarmalarını istiyor (22-23). Mektubunu şu güvenceli sözlerle bitiriyor: «Kurtarıcımız tek Tanrı, sizi düşmekten alıkoyacak, büyük sevinç içinde lekesiz olarak yüce huzuruna çıkaracak güçtedir»[3].*

Kuşkulandığımız öğreticilerle karşılaştığımızda Yahuda Mektubu bize yol gösterebilir. Mektupta sözü geçen günahların bu tür kişilerin yaşamında olup olmadığına bakmalıyız. İsa, «Onları meyvelerinden tanıyacaksınız» diyor (Mat.7:15-20).

Ana Hatlar:
1-3 Selamlar ve amaç
4-19 Yanlış öğreti yayanlar
20-25 Öğütler ve Tanrı'ya övgüler

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1370*

---

1 İsa Mesih'in kulu, Yakup'un kardeşi ben Yahuda'dan, Baba Tanrı tarafından sevilip İsa Mesih için korunmuş olan çağrılmışlara selam! 2 Merhamet, esenlik ve sevgi artan ölçüde sizin olsun.

Günah ve Yargı

3 Sevgili kardeşlerim, size ortak kurtuluşumuzla ilgili yazmaya çok gayret ettim. Bu arada sizi kutsallara ilk ve son kez emanet edilen iman uğrunda mücadeleye özendirmek için yazma gereğini duydum. 4 Çünkü Tanrımız'ın lütfunu sefahate araç eden, tek Efendimiz ve Rabbimiz İsa Mesih'i yadsıyan bazı tanrısızlar gizlice aranıza sızdılar. Onların yargılanacakları çoktan beri yazılmıştır.

5 Bütün bunları bildiğiniz halde, size anımsatmak isterim ki, ilk ve son kez halkı Mısır'dan kurtaran Rab iman et-

1:1 Mat.13:55; Mar.6:3 **1:5** Çık.12:51; Say.14:28-30

meyenleri daha sonra yok etti. 6 Yet-
kilerinin sınırı içinde kalmayıp ken-
dilerine ayrılan yeri terk etmiş olan
melekleri, büyük yargı günü için çö-
zülmez bağlarla bağlayarak karanlı-
ğa hapsetti. 7 Sodom, Gomora ve çev-
relerindeki kentler de benzer biçimde
kendilerini fuhuş ve sapıklığa teslim
ettiler. Sonsuza dek ateşte yanma ce-
zasını çeken bu kentler ders alınacak
birer örnektir.

8 Aranıza sızan bu kişiler de onlar
gibi gördükleri düşlere dayanarak öz
bedenlerini kirletiyor, Rab'bin yetki-
sini hiçe sayıyor, yüce varlıklara sö-
vüyorlar. 9 Oysa Başmelek Mikail bi-
le Musa'nın cesedi konusunda İblis'le
çekişip tartışırken, söverek onu yar-
gılamaya kalkışmadı. Ancak, "Seni
Rab azarlasın" dedi. 10 Ama bu kişi-
ler anlamadıkları her şeye sövüyorlar.
Öte yandan, akıldan yoksun hayvan-
lar gibi içgüdüleriyle anladıkları ne
varsa, onları yıkıma götürüyor. 11 Vay
onların haline! Çünkü Kayin'in yo-
lundan gittiler. Kazanç için kendile-
rini Balam'ınkine benzer bir yanılgı-
ya kaptırdılar. Korah'ınkine benzer bir
isyanda mahvoldular. 12 Sevgi şölenle-
rinizde sizinle birlikte pervasızca yi-
yip içen bu kişiler birer kara lekedir.
Yalnız kendilerini besleyen çobanlar-
dır. Rüzgarın sürüklediği yağmursuz
bulutlara, iki kez ölmüş, kökünden sö-
külmüş, sonbaharın meyvesiz ağaçla-
rına benzerler. 13 Köpüğünü savuran
denizin azgın dalgaları gibi ayıpları-
nı çevreye savururlar. Serseri yıldız-
lar gibidirler. Onları sonsuza dek sü-
recek koyu karanlık bekliyor.

14-15 Adem'den sonraki altıncı[a] ku-
şaktan olan Hanok, bu adamlara iliş-
kin şu peygamberlikte bulundu: "İşte
Rab herkesi yargılamak üzere on bin-
lerce kutsalıyla[b] geliyor. Tanrı yoluna
aykırı, tanrısızca yapılan bütün işler-
den ve tanrısız günahkârların kendi-
sine karşı söylediği bütün ağır söz-
lerden ötürü Rab, bütün insanlara
suçluluklarını gösterecektir." 16 Bunlar
hep yakınıp söylenir, kendi tutkuları-
nın peşinden giderler. Ağızlarından
kurumlu sözler çıkar, kendi çıkarları
için başkalarını pohpohlarlar.

Uyarılar ve Öğütler

17 Ama siz, sevgili kardeşlerim, Rab-
bimiz İsa Mesih'in elçileri tarafından
önceden söylenen sözleri anımsayın.
18 Size demişlerdi ki, "Dünyanın son
günlerinde alay edenler, tanrısızlığa
yönelip kendi tutkularına göre yaşa-
yanlar olacaktır." 19 Bunlar bölücü, in-
san doğasıyla sınırlı, Kutsal Ruh'tan
yoksun kişilerdir. 20 Ama siz, sevgili
kardeşlerim, kendinizi tümden kutsal
olan imanınızın temeli üzerinde geliş-
tirin. Kutsal Ruh'un yönetiminde dua
edin. 21 Rabbimiz İsa Mesih'in sizi son-
suz yaşama kavuşturacak olan merha-
metini beklerken kendinizi Tanrı'nın
sevgisinde koruyun. 22 Kimi kararsız-
lara merhamet edin. 23 Kimini ateşten
çekip kurtarın. Kimine de korkuyla
merhamet edin. Ama günahlı bir bede-
nin lekelediği giysiden bile tiksinin.

24-25 Kurtarıcımız tek Tanrı, sizi düş-
mekten alıkoyacak, büyük sevinç için-
de lekesiz olarak yüce huzuruna çıka-
racak güçtedir. Yücelik, ululuk, güç
ve yetki Rabbimiz İsa Mesih aracılı-
ğıyla bütün çağlardan önce, şimdi ve
bütün çağlar boyunca Tanrı'nın olsun!
Amin.

a *14-15* "Altıncı": Grekçe "Yedinci". Adem'i birinci kuşak sayarsak, Hanok yedinci kuşaktan oluyor (bkz. Yar.5:4-20; Luk.3:37-38). **b** *14-15* "Kutsal": Burada melek anlamına gelir.
1:7 Yar.19:1-24 **1:9** Yas.34:6; Dan.10:13,21; 12:1; Va.12:7 **1:9** Zek.3:2
1:11 Yar.4:3-8; Say.16:1-35; 22:1-35 **1:14-15** Yar.5:18,21-24 **1:18** 2Pe.3:3-4

VAHİY

GİRİŞ

Kitabın Özelliği: *Vahiy, Yuhanna'nın görümlerinden oluşuyor. Kendini «sıkıntıda, tanrısal egemenlikte ve sabırda ortağınız ve kardeşiniz» (1:9) diye tanıtan Yuhanna, kitaba kaynaklık eden görümleri, inanlıların baskı altında olduğu bir dönemde[1], ya Roma İmparatoru Neron'un (İ.S. 54-68) son yıllarında, ya da Domitian zamanında (İ.S. 81-96) almıştır.*

Kitap, ilk yüzyılda oldukça yaygın ve sembolizm yönünden zengin bir yazın türü olan «apokaliptik» türündendir. Bu yazın türü, Tanrı'nın insanlık tarihindeki amacını açıklamayı hedef edinir (apokaliptik, Grekçe'de «açınlama, vahiy» anlamında bir sözcükten gelir). Apokaliptik yazılar, ağırlıklı olarak Eski Antlaşma'ya dayanır. Tanrı'nın tek egemen olduğu, iyi ve mükemmel amacını gerçekleştirmek için sonunda dünya tarihini doğaüstü olaylarla etkileyeceği görüşü, apokaliptik görüşün ağırlık noktasını oluşturur. Tanrı'nın karşıtları, simgesel olarak çoğu kez karşımıza canavarlar vb. biçiminde çıkan kötülüğün çeşitli güçleridir. Görümler, konuşan melekler, kıyasıya dövüşen büyük güçler var. Sonunda, Tanrı'ya inanıp zulüm görmüş olanların öcü alınır. Sorunumuz şu ki, kitabın yazılışından iki bin yıl sonra bugün bu simgelerin çoğunun ne anlama geldiğini bilmiyoruz. Bu nedenle Vahiy'i yorumlamakta dikkatli olmalıyız. Ayrıntılar hakkında fazlaca dogmatik olmamalıyız.

Her ne olursa olsun, bu kitap Tanrı'nın bir vahyidir; anlaşılsın ve uygulansın diye verilmiştir (1:1-3; 22:7). Ana konular açıktır.

Kitabın İçeriği: *Yuhanna bize bunun İsa Mesih'in vahyi olduğunu, Tanrı'nın, yakın zamanda olması gereken olayları kendi kullarına göstermesi için İsa'ya bu vahyi verdiğini özellikle belirtir[2]. Yuhanna'dan, gördüklerini, o anda olup bitenleri ve gelecekte olacakları yazması istenir (1:19). Kutsal Ruh ve melekler, ne yazması gerektiği konusunda onu yönlendirir[3].*

Yuhanna, ilk yüzyılda Anadolu'nun bugünkü Ege Bölgesi'nde oluşan yedi inanlı topluluğuna yönelik özel bildirimler alır. Bunları 2. ve 3. bölümlerde okuruz. Bildirimler, çeşitli buyruklar, övgüler, uyarılar ve vaatler içerir. Vahiy Kitabı İsa'ya[4] ve Tanrı görkemine (4:2-11) ilişkin görümler ve gökte yer alan tapınmadan sahneler[5] de içerir. İsa'ya ve Tanrı'ya ait çeşitli unvanları sıralar.

Kitap, dünyanın uğrayacağı Tanrı gazabından ve Tanrı yargısından söz eder. İnsanlar bu yargıya aldırmaz, tövbe etmeye yanaşmazlar. Söz konusu yargı, yedi mühürün açılması, yedi borazanın çalınması ve Tanrı öfkesiyle dolu yedi tasın yeryüzüne boşaltılmasıyla gerçekleşir. 11:15-17'de, yedinci borazanın çalınmasıyla «Dünyanın egemenliği Rabbimiz'in ve Mesihi'nin oldu» deniyor. Ejderha, yani Şeytan, gökten yeryüzüne atılır (12:7-12). Kendisi ve yandaşları bir süre için sahip oldukları gücü sergilerler. Ne var ki, birer birer yenilgiye uğrarlar. «Babil» yıkılır, «canavar ve sahte peygamber» ve sonunda Şeytan «ateş gölüne atılır.»

Ölüler yaptıklarına göre yargılanır. Adları yaşam kitabında bulunanlar yeni bir göğe, yeni bir dünyaya kavuşur. Bundan böyle «Tanrı'nın konutu insanların arasındadır. Tanrı onların arasında yaşayacak. Onlar O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendisi de onların arasında bulunacak. Onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas, ne ağlayış, ne de ıstırap olacak» (21:3-4). Adları yaşam kitabında olmayanlar ateş gölüne atılır; ikinci ölüm budur (20:14-15).

Ana Hatlar:

1:1-1:20 Giriş
2:1-3:22 Yedi kiliseye mektuplar
4:1-5:14 Taht, tomar ve Kuzu
6:1-8:1 Yedi mühür
8:2-11:19 Yedi borazan
12:1-14:20 Görümler: Kadın ve ejderha, canavarlar, yerin ürünü
15:1-16:21 Yedi tas
17:1-19:10 Büyük fahişe Babil yıkıldı
19:11-20:10 Şeytan'ın yenilmesi
20:11-20:15 Ölüler yargılanıyor
21:1-22:5 Yeni gökyüzü, yeni yer ve yeni Yeruşalim
22:6-22:21 Son

Kaynak Ayetler: *Bkz. s. 1370*

---

1 İsa Mesih'in vahyidir. Tanrı yakın
zamanda olması gereken olayları
kullarına göstermesi için O'na bu vah-
yi verdi. O da gönderdiği meleği ara-
cılığıyla bunu kulu Yuhanna'ya ilet-
ti. [2]Yuhanna, Tanrı'nın sözüne ve İsa
Mesih'in tanıklığına –gördüğü her şe-
ye– tanıklık etmektedir. [3]Bu peygam-
berlik sözlerini okuyana, burada ya-
zılanları dinleyip yerine getirene ne
mutlu! Çünkü beklenen zaman ya-
kındır.

Yedi Kiliseye Selam

[4-6]Ben Yuhanna'dan, Asya İli'ndeki*
yedi kiliseye* selam! Var olan, var ol-
muş ve gelecek olandan, O'nun tah-
tının önünde bulunan yedi ruhtan ve
ölüler arasından ilk doğan, dünya
krallarına egemen olan güvenilir ta-
nık İsa Mesih'ten sizlere lütuf ve esen-
lik olsun.

Yücelik ve güç sonsuzlara dek, bizi
seven, kanıyla bizi günahlarımızdan
özgür kılmış ve bizi bir krallık hali-
ne getirip Babası Tanrı'nın hizmetin-
de kâhinler* yapmış olan Mesih'in ol-
sun! Amin.

[7]İşte bulutlarla geliyor!
Her göz O'nu görecek,
O'nun bedenini deşmiş olanlar
bile.
O'nun için dövünecek
yeryüzünün bütün halkları.
Evet, böyle olacak! Amin.

[8]Var olan, var olmuş ve gelecek
olan, Her Şeye Gücü Yeten Rab Tan-
rı, "Alfa* ve Omega* Ben'im" diyor.

İlk ve Son İsa'dır

[9]İsa'ya ait biri olarak sıkıntıda, tan-
rısal egemenlikte ve sabırda ortağı-
nız ve kardeşiniz olan ben Yuhanna,
Tanrı'nın sözü ve İsa'ya tanıklık uğru-
na Patmos denilen adada bulunuyor-
dum. [10]Rab'bin gününde Ruh'un etki-
sinde kalarak arkamda borazan sesine
benzer yüksek bir ses işittim. [11]Ses,
"Gördüklerini kitaba yaz ve yedi kili-
seye*, yani Efes, İzmir, Bergama, Ti-

1:4-6 Çık.3:14; 19:6; Mez.89:27; Yşa.55:4; Va.4:5; 5:10
1:7 Dan.7:13; Zek.12:10; Mat.24:30; Mar.13:26; Luk.21:27; Yu.19:34,37; 1Se.4:17
1:8 Va.21:6; 22:13 **1:8** Çık.3:14

yatira, Sart, Filadelfya ve Laodikya'ya
gönder" dedi.
12-13 Bana sesleneni görmek için ar-
kama döndüm. Döndüğümde yedi al-
tın kandillik ve bunların ortasında,
giysileri ayağına kadar uzanan, göğsü-
ne altın kuşak sarınmış, insanoğluna
benzer birini gördüm. 14 Başı, saçı ak
yapağı gibi beyaz, kar gibi bembeyaz-
dı. Gözleri alev alev yanan ateşti sanki.
15 Ayakları, ocakta kor haline gelmiş
parlak tunca benziyordu. Sesi, gürül
gürül akan suların sesi gibiydi. 16 Sağ
elinde yedi yıldız vardı. Ağzından iki
ağızlı keskin bir kılıç uzanıyordu. Yü-
zü bütün gücüyle parlayan güneş gi-
biydi. 17 O'nu görünce, ölü gibi ayak-
larının dibine yığıldım. O ise sağ elini
üzerime koyup şöyle dedi: "Korkma!
İlk ve son Ben'im. 18 Diri Olan Ben'im.
Ölmüştüm, ama işte sonsuzluklar bo-
yunca diriyim. Ölümün ve ölüler di-
yarının anahtarları bendedir. 19 Bu-
nun için gördüklerini, şimdi olanları
ve bundan sonra olacakları yaz. 20 Sağ
elimde gördüğün yedi yıldızla yedi al-
tın kandilliğin sırrına gelince, yedi yıl-
dız yedi kilisenin melekleri, yedi kan-
dillikse yedi kilisedir."

Efes'teki Kiliseye

2 "Efes'teki kilisenin* meleğine yaz.
Yedi yıldızı sağ elinde tutan, ye-
di altın kandilliğin ortasında yürüyen
şöyle diyor: 2 'Yaptıklarını, çalışkanlı-
ğını, sabrını biliyorum. Kötü kişilere
katlanamadığını da biliyorum. Elçi ol-
madıkları halde kendilerini elçi diye
tanıtanları sınadın ve onları yalancı
buldun. 3 Evet, sabırlısın, adım uğru-
na acılara dayandın ve yılmadın. 4 Ne
var ki, bir konuda sana karşıyım: Baş-
langıçtaki sevginden uzaklaştın. 5 Bu-
nun için, nereden düştüğünü anımsa!
Tövbe et ve başlangıçta yaptıklarını
sürdür. Tövbe etmezsen, gelip kandil-
liğini yerinden kaldırırım. 6 Yine de
olumlu bir yanın var: Nikolas yan-
lılarının yaptıklarından nefret edi-
yorsun; ben de nefret ederim. 7 Kula-
ğı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini
işitsin. Galip gelene Tanrı'nın cenne-
tinde bulunan yaşam ağacından yeme
hakkını vereceğim.' "

İzmir'deki Kiliseye

8 "İzmir'deki kilisenin* meleğine
yaz. Ölmüş ve yaşama dönmüş, ilk ve
son olan şöyle diyor: 9 'Sıkıntılarını,
yoksulluğunu biliyorum. Oysa zen-
ginsin! Yahudi olduklarını söyleyen,
ama Yahudi değil de Şeytan'ın hav-
rası durumunda olanların iftiralarını
biliyorum. 10 Çekmek üzere olduğun
sıkıntılardan korkma! Bak, denenesi-
niz diye İblis içinizden bazılarını ya-
kında zindana atacak. On gün sıkıntı
çekeceksiniz. Ölüm pahasına da olsa
sadık kal, sana yaşam tacını verece-
ğim. 11 Kulağı olan, Ruh'un kiliselere
ne dediğini işitsin. Galip gelen, ikinci
ölümden hiçbir zarar görmeyecek.' "

Bergama'daki Kiliseye

12 "Bergama'daki kilisenin* meleğine
yaz. İki ağızlı keskin kılıca sahip olan
şöyle diyor: 13 'Nerede yaşadığını bili-
yorum; Şeytan'ın tahtı oradadır. Yine
de adıma sımsıkı bağlısın. Aranızda,
Şeytan'ın yaşadığı yerde öldürülen sa-
dık tanığım Antipa'nın günlerinde bi-
le bana olan imanını yadsımadın. 14 Ne
var ki, birkaç konuda sana karşıyım:
Aranızda Balam'ın öğretisine bağlı
olanlar var. Putlara sunulan kurban-
ların etini yemeleri, fuhuş yapmaları
için İsrailoğulları'nı ayartmayı Balak'a
öğreten Balam'dı. 15 Bunun gibi, sizin

1:12-15 Hez.1:24; 43:2; Dan.7:9,13; 10:5-6 **1:17** Yşa.44:6; 48:12; Va.2:8; 22:13
2:7 Yar.2:9; Hez.28:13; 31:8; Va.22:2 **2:8-9** Yşa.44:6; 48:12; Va.1:17; 22:13
2:11 Va.20:14; 21:8 **2:14** Say.22:5,6; 25:1-3; 31:16; Yas.23:4

aranızda da Nikolas yanlılarının öğ-
retisine bağlı olanlar var. [16]Bunun için
tövbe et! Yoksa yanına tez gelir, ağ-
zımdaki kılıçla onlara karşı savaşırım.
[17]Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne de-
diğini işitsin. Galip gelene saklı man-
dan* vereceğim. Ayrıca, ona beyaz bir
taş ve bu taşın üzerinde yazılı olan ye-
ni bir ad, alandan başka kimsenin bil-
mediği bir ad vereceğim.' "

Tiyatira'daki Kiliseye

[18]"Tiyatira'daki kilisenin* meleği-
ne yaz. Gözleri alev alev yanan ate-
şe, ayakları parlak tunca benzeyen
Tanrı'nın Oğlu şöyle diyor: [19]'Yap-
tıklarını, sevgini, imanını, hizmetini,
sabrını biliyorum. Son yaptıklarının
ilk yaptıklarını aştığını da biliyorum.
[20]Ne var ki, bir konuda sana karşıyım:
Kendini peygamber diye tanıtan İze-
bel adındaki kadını hoşgörüyle karşı-
lıyorsun. Bu kadın öğretisiyle kulla-
rımı saptırıp fuhuş yapmaya, putlara
sunulan kurbanların etini yemeye yö-
neltiyor. [21]Tövbe etmesi için ona bir
süre tanıdım, ama fuhuş yapmaktan
tövbe etmek istemiyor. [22]Bak, onu
yatağa düşüreceğim; onun yaptıkla-
rından tövbe etmezlerse, onunla zina
edenleri de büyük sıkıntıların içine
atacağım. [23]Onun çocuklarını salgın
hastalıkla öldüreceğim. O zaman bü-
tün kiliseler, gönülleri ve yürekleri
denetleyenin ben olduğumu bilecek-
ler. Her birinize yaptıklarınızın karşı-
lığını vereceğim.
[24-25]" 'Ama size, yani Tiyatira'da bu-
lunan öbürlerine, bu öğretiyi benim-
sememiş, Şeytan'ın sözde derin sır-
larını öğrenmemiş olanların hepsine
şunu söylüyorum: Ben gelinceye dek
sizde olana sımsıkı sarılın. Üzerinize
bundan başka bir yük koymuyorum.
[26-28]Ben Babam'dan nasıl yetki aldım-
sa, galip gelene, yaptığım işleri sonu-
na dek sürdürene ulusların üzerinde
yetki vereceğim.

Demir çomakla güdecek onları,
Çömlek gibi kırıp parçalayacaktır.

Galip gelene sabah yıldızını da vere-
ceğim. [29]Kulağı olan, Ruh'un kilise-
lere ne dediğini işitsin.' "

Sart'taki Kiliseye

3 "Sart'taki kilisenin* meleğine yaz.
Tanrı'nın yedi ruhuna ve yedi yıl-
dıza sahip olan şöyle diyor: 'Yaptık-
larını biliyorum. Yaşıyorsun diye ad
yapmışsın, ama ölüsün. [2]Uyan! Geri-
ye kalan ve ölmek üzere olan ne var-
sa güçlendir. Çünkü yaptıklarının
Tanrım'ın önünde tamamlanmamış
olduğunu gördüm. [3]Bu nedenle neler
aldığını, neler işittiğini anımsa. Bun-
ları yerine getir, tövbe et! Eğer uyan-
mazsan, hırsız gibi geleceğim. Hangi
saatte geleceğimi hiç bilemeyeceksin.
[4]Ama Sart'ta, aranızda giysilerini le-
kelememiş birkaç kişi var ki, beyazlar
içinde benimle birlikte yürüyecekler.
Çünkü buna layıktırlar. [5]Galip gelen
böylece beyaz giysiler giyecek. Onun
adını yaşam kitabından hiç silmeye-
ceğim. Babam'ın ve meleklerinin
önünde o kişinin adını açıkça anaca-
ğım. [6]Kulağı olan, Ruh'un kiliselere
ne dediğini işitsin.' "

Filadelfya'daki Kiliseye

[7]"Filadelfya'daki kilisenin* mele-
ğine yaz. Kutsal ve gerçek olan, Da-
vut'un anahtarına sahip olan, açtığı-
nı kimsenin kapayamadığı, kapadığını

2:17 Çık.16:12-15, 33-35; Yu.6:31, 48-50, 58 **2:17** Yşa.62:2; 65:15
2:20 1Kr.16:31; 2Kr.9:22,30 **2:23** Mez.7:9; 62:12; Yer.17:10 **2:26-28** Mez.2:8-9
3:3 Mat.24:43-44; Luk.12:39-40; Va.16:15 **3:5** Çık.32:32-33; Mez.69:28; Va.20:12
3:5 Mat.10:32; Luk.12:8 **3:7-8** Eyü.12:14; Yşa.22:22

kimsenin açamadığı kişi şöyle diyor:
[8]'Yaptıklarını biliyorum. İşte önüne
kimsenin kapayamayacağı açık bir kapı koydum. Gücünün az olduğunu biliyorum; yine de sözüme uydun, adımı
yadsımadın. [9]Bak, Şeytan'ın havrasından olanları, Yahudi olmadıkları halde Yahudi olduklarını ileri süren yalancıları öyle edeceğim ki, gelip ayaklarına kapanacak, benim seni sevdiğimi
anlayacaklar. [10]Sözüme uyarak sabırla dayandın. Ben de yeryüzünde yaşayanları denemek için bütün dünyanın üzerine gelecek olan denenme saatinden seni esirgeyeceğim. [11]Tez ge-
liyorum. Tacını kimse elinden almasın diye sahip olduğuna sımsıkı sarıl.
[12]Galip geleni Tanrım'ın Tapınağı'nda sütun yapacağım. Böyle biri artık oradan hiç ayrılmayacak. Onun üzerine Tanrım'ın adını, Tanrım'a ait kentin –gökten Tanrım'ın yanından inen yeni Yeruşalim'in– adını ve benim yeni adı-
mı yazacağım. [13]Kulağı olan, Ruh'un
kiliselere ne dediğini işitsin.' "

Laodikya'daki Kiliseye

[14]"Laodikya'daki kilisenin* meleğine yaz. Amin[a], sadık ve gerçek tanık, Tanrı yaratılışının kaynağı şöyle diyor:
[15]'Yaptıklarını biliyorum. Ne soğuksun, ne sıcak. Keşke ya soğuk ya sıcak
olsaydın! [16]Oysa ne sıcak ne soğuksun, ılıksın. Bu yüzden seni ağzımdan
kusacağım. [17]Zenginim, zenginleştim, hiçbir şeye gereksinmem yok diyorsun; ama zavallı, acınacak durumda, yoksul, kör ve çıplak olduğunu bilmi-
yorsun. [18]Zengin olmak için benden ateşte arıtılmış altın, giyinip çıplaklığının ayıbını örtmek için beyaz giysiler, görmek için gözlerine sürmek üzere merhem satın almanı salık ve-
riyorum. [19]Ben sevdiklerimi azarlayıp terbiye ederim. Onun için gayre-
te gel, tövbe et. [20]İşte kapıda durmuş, kapıyı çalıyorum. Biri sesimi işitir ve kapıyı açarsa, onun yanına gireceğim; ben onunla, o da benimle, birlikte ye-
mek yiyeceğiz. [21]Ben nasıl galip gelerek Babam'la birlikte Babam'ın tahtına oturdumsa, galip gelene de benimle birlikte tahtıma oturma hakkını vere-
ceğim. [22]Kulağı olan, Ruh'un kiliselere ne dediğini işitsin.' "

Gökteki Taht

4 Bundan sonra gökte açık duran bir kapı gördüm. Benimle konuştuğunu işittiğim, borazan sesine benzeyen ilk ses şöyle dedi: "Buraya çık! Bundan sonra olması gereken olayları sana
göstereyim." [2]O anda Ruh'un etkisinde kalarak gökte bir taht ve tahtta otu-
ran birini gördüm. [3]Tahtta oturanın, yeşim ve kırmızı akik taşına benzer bir görünüşü vardı. Zümrüdü andıran
bir gökkuşağı tahtı çevreliyordu. [4]Tahtın çevresinde yirmi dört ayrı taht vardı. Bu tahtlara başlarında altın taçlar olan, beyaz giysilere bürünmüş yirmi
dört ihtiyar oturmuştu. [5]Tahttan şimşekler çakıyor, uğultular, gök gürlemeleri işitiliyordu. Tahtın önünde alev alev yanan yedi meşale vardı. Bunlar
Tanrı'nın yedi ruhudur. [6]Tahtın önünde billur gibi, sanki camdan bir deniz vardı. Tahtın ortasında ve çevresinde, önü ve arkası gözlerle kaplı dört yara-
tık duruyordu. [7]Birinci yaratık aslana, ikincisi danaya benziyordu. Üçüncü yaratığın yüzü insan yüzü gibiydi. Dördüncü yaratık uçan bir kartalı an-
dırıyordu. [8]Dört yaratığın her birinin altışar kanadı vardı. Yaratıkların her yanı, kanatlarının alt tarafı bile göz-

a *3:14* "Amin": İbranice'de "Öyle olsun" anlamına gelen Amin sözcüğü burada İsa Mesih için bir unvan olarak kullanılır. **3:9** Yşa.43:4; 49:23; 60:14 **3:12** Yşa.62:2; 65:15; Va.21:2
3:14-15 Özd.8:22 **3:19** Özd.3:12; İbr.12:6 **4:2-3** Hez.1:26-28; 10:1
4:5 Çık.19:16; Hez.1:13; Va.8:5; 11:19; 16:18 **4:5** Va.1:4
4:6-8 Yşa.6:2-3; Hez.1:5-10,18,22; 10:12,14

lerle kaplıydı. Gece gündüz durup dinlenmeden şöyle diyorlar:

"Kutsal, kutsal, kutsaldır,
Her Şeye Gücü Yeten Rab Tanrı,
Var olmuş, var olan ve gelecek olan."

9-11 Yaratıklar tahtta oturanı, sonsuzluklar boyunca yaşayanı yüceltip ona saygı ve şükran sundukça, yirmi dört ihtiyar tahtta oturanın, sonsuzluklar boyunca yaşayanın önünde yere kapanarak O'na tapınıyorlar. Taçlarını tahtın önüne koyarak şöyle diyorlar:

"Rabbimiz ve Tanrımız!
Yüceliği, saygıyı, gücü almaya
layıksın.
Çünkü her şeyi sen yarattın;
Hepsi senin isteğinle yaratılıp var
oldu."

Mühürlü Tomar ve Kuzu

5 Tahtta oturanın sağ elinde iki yanı
da yazılı, yedi mühürle mühürlen-
miş bir tomar gördüm. 2 Yüksek sesle,
"Tomarı açmaya, mühürlerini çözme-
ye kim layıktır?" diye seslenen güçlü
bir melek de gördüm. 3 Ama ne gök-
te, ne yeryüzünde, ne de yer altında
tomarı açıp içine bakabilecek kimse
yoktu. 4 Acı acı ağlamaya başladım.
Çünkü tomarı açıp içine bakmaya la-
yık kimse bulunamadı.
5 Bunun üzerine ihtiyarlardan biri
bana, "Ağlama!" dedi. "İşte, Yahuda
oymağından gelen Aslan, Davut'un
Kökü galip geldi. Tomarı ve yedi
mührünü O açacak."
6 Tahtın, dört yaratığın ve ihtiyarla-
rın ortasında, boğazlanmış gibi du-
ran bir Kuzu gördüm. Yedi boynuzu,
yedi gözü vardı. Bunlar Tanrı'nın bü-
tün dünyaya gönderilmiş yedi ruhu-
dur. 7 Kuzu gelip tahtta oturanın sağ
elinden tomarı aldı. 8 Tomarı alınca,
dört yaratıkla yirmi dört ihtiyar O'nun
önünde yere kapandılar. Her birinin
elinde birer lir ve kutsalların duaları
olan buhur dolu altın taslar vardı. 9 Ye-
ni bir ezgi söylüyorlardı:

"Tomarı almaya,
Mühürlerini açmaya layıksın!
Çünkü boğazlandın
Ve kanınla her oymaktan, her dilden,
Her halktan, her ulustan
İnsanları Tanrı'ya satın aldın.
10 Onları Tanrımız'ın hizmetinde
Bir krallık haline getirdin,
Kâhinler* yaptın.
Dünya üzerinde egemenlik
sürecekler."

11 Sonra tahtın, yaratıkların ve ihti-
yarların çevresinde çok sayıda melek
gördüm, seslerini işittim. Sayıları bin-
lerce binler, on binlerce on binlerdi.
12 Yüksek sesle şöyle diyorlardı:

"Boğazlanmış Kuzu
Gücü, zenginliği, bilgeliği, kudreti,
Saygıyı, yüceliği, övgüyü
Almaya layıktır."

13 Ardından gökte, yeryüzünde, yer
altında ve denizlerdeki bütün yara-
tıkların, bunlardaki bütün varlıkla-
rın şöyle dediğini işittim:

"Övgü, saygı, yücelik ve güç
sonsuzlara dek
Tahtta oturanın ve Kuzu'nun olsun!"

14 Dört yaratık, "Amin" dediler. İhti-
yarlar da yere kapanıp tapındılar.

Yedi Mühür

6 Sonra Kuzu'nun yedi mühürden
birini açtığını gördüm. O anda

5:1 Yşa.29:11; Hez.2:9-10 **5:5** Yar.49:9; Yşa.11:1,10 **5:6** Yşa.53:7; Zek.4:10 **5:8** Mez.141:2 **5:9-10** Çık.19:6; Mez.33:3; 98:1; Yşa.42:10; Va.1:6 **5:11** Dan.7:10

dört yaratıktan birinin, gök gürültü-
süne benzer bir sesle, "Gel!" dediğini
işittim. 2Bakınca beyaz bir at gördüm.
Binicisinin yayı vardı. Kendisine bir
taç verildi ve galip gelen biri olarak
zafer kazanmaya çıktı.
3Kuzu ikinci mührü açınca, ikinci
yaratığın "Gel!" dediğini işittim. 4O
zaman kızıl renkte başka bir at çık-
tı ortaya. Binicisine dünyadan barışı
kaldırma yetkisi verildi. Bunun sonu-
cu olarak insanlar birbirlerini boğaz-
layacaklar. Atlıya ayrıca büyük bir kı-
lıç verildi.
5Kuzu üçüncü mührü açınca, üçün-
cü yaratığın "Gel!" dediğini işittim.
Bakınca siyah bir at gördüm. Binici-
sinin elinde bir terazi vardı. 6Dört ya-
ratığın ortasında sanki bir sesin şöyle
dediğini işittim: "Bir ölçek buğday bir
dinara[b], üç ölçek arpa bir dinara. Ama
zeytinyağına, şaraba zarar verme!"
7Kuzu dördüncü mührü açınca,
"Gel!" diyen dördüncü yaratığın sesi-
ni işittim. 8Bakınca soluk renkli bir
at gördüm. Binicisinin adı Ölüm'dü.
Ölüler diyarı onun ardınca geliyordu.
Bunlara kılıçla, kıtlıkla, salgın hasta-
lıkla, yeryüzünün yabanıl hayvanla-
rıyla ölüm saçmak için yeryüzünün
dörtte biri üzerinde yetki verildi.
9Kuzu beşinci mührü açınca, suna-
ğın altında, Tanrı'nın sözü ve sürdür-
dükleri tanıklık nedeniyle öldürülen-
lerin canlarını gördüm. 10Yüksek sesle
feryat ederek şöyle diyorlardı: "Kutsal
ve gerçek olan Efendimiz! Yeryüzün-
de yaşayanları yargılayıp onlardan ka-
nımızın öcünü almak için daha ne ka-
dar bekleyeceksin?"
11Onların her birine beyaz birer kaf-
tan verildi. Kendileri gibi öldürülecek
olan öbür Tanrı kullarının ve kardeş-
lerinin sayısı tamamlanıncaya dek kı-
sa bir süre daha beklemeleri istendi.
12Kuzu altıncı mührü açınca, büyük
bir deprem olduğunu gördüm. Güneş
keçi kılından yapılmış siyah bir çul gi-
bi karardı. Ay baştan aşağı kan rengine
döndü. 13İncir ağacı, güçlü bir rüzgarla
sarsıldığında nasıl ham incirlerini dö-
kerse, gökteki yıldızlar da öylece yer-
yüzüne düştü. 14Gökyüzü dürülen bir
tomar gibi ortadan kalktı. Her dağ, her
ada yerinden sökülüp alındı. 15Dünya
kralları, büyükleri, komutanları, zen-
ginleri, güçlüleri, özgürü kölesi herkes
mağaralara, dağlardaki kayaların ara-
sına gizlendiler. 16Dağlara, kayalara,
"Üzerimize düşün!" dediler, "Tahtta
oturanın yüzünden ve Kuzu'nun gaza-
bından saklayın bizi! 17Çünkü onla-
rın gazabının büyük günü geldi. Buna
kim dayanabilir?"

Mühürlenmiş 144 000 Kişi

7 Bundan sonra yeryüzünün dört
köşesinde duran dört melek gör-
düm. Bunlar karaya, denize ya da her-
hangi bir ağaç üzerine esmesin diye,
yeryüzünün dört rüzgarını tutuyor-
lardı. 2Sonra gündoğusundan yükse-
len başka bir melek gördüm. Yaşayan
Tanrı'nın mührünü taşıyordu. Karaya,
denize zarar vermek için yetki veri-
len dört meleğe yüksek sesle bağırdı:
3"Biz Tanrımız'ın kullarını alınların-
dan mühürleyene dek karaya, denize
ya da ağaçlara zarar vermeyin!" 4Mü-
hürlenmiş olanların sayısını işittim.
İsrailoğulları'nın bütün oymakların-
dan 144 000 kişi mühürlenmişti:

5Yahuda oymağından 12 000 kişi
mühürlenmişti.
Ruben oymağından 12 000,

b *6:6* "Bir ölçek buğday bir dinara": Burada ölçek diye çevrilen Grekçe sözcük, o çağda bir erin günlük yiyeceği, dinarsa işçinin günlük ücretiydi. **6:2-5** Zek.1:8; 6:2-3,6 **6:8** Hez.14:21 **6:12** Va.11:13; 16:18 **6:12** Yşa.13:10; Yoe.2:10,31; 3:15; Mat.24:29; Mar.13:24-25; Luk.21:25 **6:13-14** Yşa.34:4 **6:14** Va.16:20 **6:15** Yşa.2:19-21 **6:16** Hoş.10:8; Luk.23:30 **6:17** Yoe.2:11; Mal.3:2 **7:1** Yer.49:36; Dan.7:2; Zek.6:5 **7:2-3** Hez.9:4,6

Gad oymağından 12 000,
6Aşer oymağından 12 000,
Naftali oymağından 12 000,
Manaşşe oymağından 12 000,
7Şimon oymağından 12 000,
Levi oymağından 12 000,
İssakar oymağından 12 000,
8Zevulun oymağından 12 000,
Yusuf oymağından 12 000,
Benyamin oymağından 12 000
kişi mühürlenmişti.

Beyaz Kaftanlara Bürünmüş Kalabalık

9Bundan sonra gördüm ki, her ulus-
tan, her oymaktan, her halktan, her
dilden oluşan, kimsenin sayamaya-
cağı kadar büyük bir kalabalık tahtın
ve Kuzu'nun önünde duruyordu. Hep-
si de birer beyaz kaftan giymişti, el-
lerinde hurma dalları vardı. 10Yüksek
sesle bağırıyorlardı:

"Kurtarış, tahtta oturan Tanrımız'a
Ve Kuzu'ya özgüdür!"

11Bütün melekler tahtın, ihtiyarların
ve dört yaratığın çevresinde duruyor-
du. Tahtın önünde yüzüstü yere ka-
panıp Tanrı'ya tapınarak şöyle diyor-
lardı:

12"Amin!
Övgü, yücelik, bilgelik,
Şükran, saygı, güç, kudret,
Sonsuzlara dek Tanrımız'ın olsun!
Amin!"

13Bu sırada ihtiyarlardan biri bana
sordu: "Beyaz kaftan giymiş olan bu
kişiler kim, nereden geldiler?"
14"Sen bunu biliyorsun, efendim"
dedim.
Bana dedi ki, "Bunlar o büyük sı-
kıntıdan geçip gelenlerdir. Kaftanları-
nı Kuzu'nun kanıyla yıkamış, bembe-
yaz etmişlerdir. 15Bunun için,

"Tanrı'nın tahtı önünde duruyor,
Tapınağında gece gündüz O'na
tapınıyorlar.
Tahtta oturan, çadırını onların
üzerine gerecek.
16Artık acıkmayacak,
Artık susamayacaklar.
Ne güneş ne kavurucu sıcak
Çarpacak onları.
17Çünkü tahtın ortasında olan Kuzu
onları güdecek
Ve yaşam sularının pınarlarına
götürecek.
Tanrı gözlerinden bütün yaşları
silecek."

Yedinci Mühür ve Altın Buhurdan

8 Kuzu yedinci mührü açınca, gök-
te yarım saat kadar sessizlik oldu.
2Tanrı'nın önünde duran yedi meleği
gördüm. Onlara yedi borazan verildi.
3Altın bir buhurdan taşıyan başka
bir melek gelip sunağın önünde durdu.
Tahtın önündeki altın sunakta bütün
kutsalların dualarıyla birlikte sunmak
üzere kendisine çok miktarda buhur
verildi. 4Kutsalların dualarıyla buhu-
run dumanı, Tanrı'nın önünde meleğin
elinden yükseldi. 5Melek buhurdanı al-
dı, sunağın ateşiyle doldurup yeryüzü-
ne attı. Gök gürlemeleri, uğultular işi-
tildi, şimşekler çaktı, yer sarsıldı.

Yedi Borazan

6Yedi melek ellerindeki yedi bora-
zanı çalmaya hazırlandı.
7Birinci melek borazanını çaldı.
Kanla karışık dolu ve ateş oluştu, yer-
yüzüne yağdı. Yerin üçte biri, ağaçla-
rın üçte biri ve bütün yeşil otlar yandı.
8İkinci melek borazanını çaldı.
Alev alev yanan, dağ gibi büyük bir

7:14 Dan.12:1; Mat.24:21; Mar.13:19 **7:16-17** Mez.23:1-2; Yşa.25:8; 49:10; Hez.34:23
8:5 Çık.19:16; Lev.16:12; Hez.10:2; Va.11:19; 16:18 **8:7** Çık.9:23-25; Hez.38:22

kütle denize atıldı. Denizin üçte biri
kana dönüştü. [9]Denizdeki yaratıkla-
rın üçte biri öldü, gemilerin üçte bi-
ri yok oldu.
[10]Üçüncü melek borazanını çaldı.
Gökten meşale gibi yanan büyük bir
yıldız ırmakların üçte biri üzerine ve
su pınarlarının üzerine düştü. [11]Bu
yıldızın adı Pelin'dir. Suların üçte bi-
ri pelin gibi acılaştı. Acılaşan sular-
dan içen birçok insan öldü.
[12]Dördüncü melek borazanını çaldı.
Güneşin üçte biri, ayın üçte biri, yıl-
dızların üçte biri vuruldu. Sonuç ola-
rak ışıklarının üçte biri söndü, gündü-
zün ve gecenin üçte biri ışıksız kaldı.
[13]Sonra göğün ortasında uçan bir
kartal gördüm. Yüksek sesle şöyle ba-
ğırdığını işittim: “Borazanlarını ça-
lacak olan öbür üç meleğin borazan
seslerinden yeryüzünde yaşayanların
vay, vay, vay haline!”

9 Beşinci melek borazanını çal-
dı. Gökten yere düşmüş bir yıl-
dız gördüm. Dipsiz derinliklere açılan
kuyunun anahtarı ona verildi. [2]Dip-
siz derinliklerin kuyusunu açınca, ku-
yudan büyük bir ocağın dumanı gibi
bir duman çıktı. Kuyunun dumanın-
dan güneş ve hava karardı. [3]Duma-
nın içinden yeryüzüne çekirgeler
yağdı. Bunlara yeryüzündeki akrep-
lerin gücüne benzer bir güç verilmiş-
ti. [4]Çekirgelere yeryüzündeki otlara,
herhangi bir bitki ya da ağaca değil
de, yalnız alınlarında Tanrı'nın müh-
rü bulunmayan insanlara zarar ver-
meleri söylendi. [5]Bu insanları öldür-
melerine değil, beş ay süreyle işkence
etmelerine izin verildi. Yaptıkları iş-
kence akrebin insanı soktuğu zaman
verdiği acıya benziyordu. [6]O günlerde
insanlar ölümü arayacak, ama bula-
mayacaklar. Ölümü özleyecekler, ama
ölüm onlardan kaçacak.
[7]Çekirgelerin görünümü, savaşa ha-
zırlanmış atlara benziyordu. Başların-
da altın taçlara benzer başlıklar vardı.
Yüzleri insan yüzleri gibiydi. [8]Saçları
kadın saçına, dişleri aslan dişine ben-
ziyordu. [9]Demir zırhlara benzer gö-
ğüs zırhları vardı. Kanatlarının sesi
savaşa koşan çok sayıda atlı araba-
nın sesine benziyordu. [10]Akrebinki-
ne benzer kuyrukları ve iğneleri vardı.
Kuyruklarında, insanlara beş ay zarar
verecek güce sahiptiler. [11]Başlarında
kral olarak dipsiz derinliklerin meleği
vardı. Bu meleğin İbranice* adı Avad-
don, Grekçe adıysa Apolyon'dur[c].
[12]Birinci “vay” geçti, işte bundan
sonra iki “vay” daha geliyor.
[13]Altıncı melek borazanını çaldı.
Tanrı'nın önündeki altın sunağın dört
boynuzundan gelen bir ses işittim.
[14]Ses, elinde borazan olan altıncı me-
leğe, “Büyük Fırat Irmağı'nın yanın-
da bağlı duran dört meleği çöz” dedi.
[15]Tam o saat, o gün, o ay, o yıl için ha-
zır tutulan dört melek, insanların üçte
birini öldürmek üzere çözüldü. [16]At-
lı ordularının sayısı iki yüz milyondu,
sayılarını duydum. [17]Görümümde at-
ları ve binicilerini gördüm. Ateş, gök-
yakut ve kükürt renginde göğüs zırhla-
rı kuşanmışlardı. Atların başları aslan
başına benziyordu. Ağızlarından ateş,
duman, kükürt fışkırıyordu. [18]İnsanla-
rın üçte biri bunların ağzından fışkıran
ateş, duman ve kükürtten, bu üç bela-
dan öldü. [19]Atların gücü ağızlarında ve
kuyruklarındadır. Yılanı andıran kuy-
ruklarının başıyla zarar verirler.
[20]Geriye kalan insanlar, yani bu be-
lalardan ölmemiş olanlar, kendi elle-

c *9:11* “Avaddon”, “Apolyon”: Mahvedici anlamına gelir.
8:10 Yşa.14:12 **8:11** Yer.9:15 **8:12** Yşa.13:10; Hez.32:7; Yoe.2:10,31; 3:15 **9:2** Yar.19:28
9:3 Çık.10:12-15 **9:4** Hez.9:4 **9:6** Eyü.3:21; Yer.8:3 **9:7** Yoe.2:4 **9:8** Yoe.1:6 **9:9** Yoe.2:5
9:13 Çık.30:1-3; 37:25-26 **9:20** Mez.115:4-7; 135:15-17; Dan.5:23

riyle yaptıkları putlardan dönüp tövbe
etmediler. Cinlere ve göremeyen, işi-
temeyen, yürüyemeyen altın, gümüş,
tunç, taş, tahta putlara tapmaktan vaz-
geçmediler. 21 Adam öldürmekten, bü-
yü, fuhuş, hırsızlık yapmaktan da töv-
be etmediler.

Melek ve Küçük Tomar

10 Sonra gökten inen güçlü başka
bir melek gördüm. Buluta sa-
rınmıştı, başının üzerinde gökkuşağı
vardı. Yüzü güneşe, ayakları ateşten
sütunlara benziyordu. 2-3 Elinde açıl-
mış küçük bir tomar vardı. Sağ ayağı-
nı denize, sol ayağını karaya koyarak
aslanın kükremesini andıran yüksek
sesle bağırdı. O bağırınca, yedi gök
gürlemesi dile gelip seslendiler. 4 Ye-
di gök gürlemesi seslendiğinde yaz-
mak üzereydim ki, gökten, "Yedi gök
gürlemesinin söylediklerini mühürle,
yazma!" diyen bir ses işittim.
5 Denizle karanın üzerinde durdu-
ğunu gördüğüm melek, sağ elini gö-
ğe kaldırdı. 6 Göğü ve göktekileri, yeri
ve yerdekileri, denizi ve denizdekile-
ri yaratanın, sonsuzluklar boyunca
yaşayanın hakkı için ant içip dedi ki,
"Artık gecikme olmayacak. 7 Yedinci
melek borazanını çaldığı zaman, Tan-
rı'nın sır olan tasarısı tamamlanacak.
Nitekim Tanrı bunu, kulları peygam-
berlere müjdelemişti."
8 Gökten işittiğim ses benimle yine
konuşmaya başladı: "Git, denizle ka-
ranın üzerinde duran meleğin elinde-
ki açık tomarı al" dedi.
9 Meleğin yanına gidip küçük toma-
rı bana vermesini istedim. "Al, bunu
ye!" dedi. "Midende bir acılık yapa-
cak, ama ağzına bal gibi tatlı gelecek."
10 Küçük tomarı meleğin elinden alıp
yedim, ağzımda bal gibi tatlıydı. Ama
yutunca midem acılaştı. 11 Sonra bana
şöyle dendi: "Yine birçok halk, ulus,
dil ve kralla ilgili olarak peygamber-
likte bulunmalısın."

İki Tanık

11 Bana değneğe benzer bir öl-
çü kamışı verilip şöyle dendi:
"Git, Tanrı'nın Tapınağı'nı ve sunağı
ölç, orada tapınanları say! 2 Tapına-
ğın dış avlusunu bırak, orayı ölçme.
Çünkü orası, kutsal kenti* kırk iki ay
ayaklarıyla çiğneyecek olan uluslara
verildi. 3 İki tanığıma güç vereceğim;
çul giysiler içinde bin iki yüz altmış
gün peygamberlik edecekler."
4 Bunlar yeryüzünün Rabbi önünde
duran iki zeytin ağacıyla iki kandil-
liktir. 5 Biri onlara zarar vermeye kal-
kışırsa, ağızlarından ateş fışkıracak
ve düşmanlarını yiyip bitirecek. Onla-
ra zarar vermek isteyen herkesin böy-
le öldürülmesi gerekir. 6 Peygamber-
lik ettikleri sürece yağmur yağmasın
diye göğü kapamaya yetkileri vardır.
Suları kana dönüştürme ve yeryüzü-
nü, kaç kez isterlerse, her türlü belayla
vurma yetkisine sahiptirler. 7 Tanıklık
görevleri sona erince dipsiz derinlik-
lerden çıkan canavar onlarla savaşa-
cak, onları yenip öldürecek. 8 Ceset-
leri, simgesel olarak Sodom ve Mısır
diye adlandırılan büyük kentin ana-
yoluna serilecek. Onların Rabbi de
orada çarmıha gerilmişti. 9 Her halk-
tan, oymaktan, dilden, ulustan insan
üç buçuk gün cesetlerini seyredecek,
cesetlerinin mezara konulmasına izin
vermeyecekler. 10 Yeryüzünde yaşa-
yanlar onların bu durumuna sevinip
bayram edecek, birbirlerine armağan-
lar gönderecekler. Çünkü bu iki pey-
gamber yeryüzünde yaşayanlara çok
eziyet etmişti.

10:5-7 Yas.32:40; Dan.12:7; Amo.3:7 **10:8-10** Hez.2:8-3:3 **11:1** Hez.40:3; Zek.2:1-2
11:2 Luk.21:24 **11:4** Zek.4:3,11-14 **11:6** 1Kr.17:1 **11:6** Çık.7:17-19 **11:6** 1Sa.4:8
11:7 Dan.7:7,21; Va.13:1-7; 17:8 **11:8** Yşa.1:9-10

[11]Üç buçuk gün sonra iki peygam-
ber, Tanrı'dan gelen yaşam soluğunu
alınca ayağa kalktılar. Onları gören-
ler dehşete kapıldı. [12]İki peygamber
gökten gelen yüksek bir sesin, "Bu-
raya çıkın!" dediğini işittiler. Sonra
düşmanlarının gözü önünde bir bulut
içinde göğe yükseldiler. [13]Tam o saat-
te şiddetli bir deprem oldu, kentin on-
da biri yıkıldı. Depremde yedi bin kişi
can verdi. Geriye kalanlar dehşete ka-
pılıp gökteki Tanrı'yı yücelttiler.
[14]İkinci "vay" geçti. İşte, üçüncü
"vay" tez geliyor.

Yedinci Borazan

[15]Yedinci melek borazanını çaldı.
Gökte yüksek sesler duyuldu:

"Dünyanın egemenliği
Rabbimiz'in ve Mesihi'nin oldu.
O sonsuzlara dek egemenlik
sürecek."

[16-17]Tanrı'nın önünde tahtlarında
oturan yirmi dört ihtiyar yüzüstü ye-
re kapandı. Tanrı'ya tapınarak şöyle
dediler:

"Her Şeye Gücü Yeten,
Var olan, var olmuş olan Rab Tanrı!
Sana şükrediyoruz.
Çünkü büyük gücünü kuşanıp
Egemenlik sürmeye başladın.
[18]Uluslar gazaba gelmişlerdi.
Şimdiyse senin gazabın
üzerlerine geldi.
Ölüleri yargılamak,
Kulların olan peygamberleri,
kutsalları,
Küçük olsun büyük olsun,
Senin adından korkanları
ödüllendirmek
Ve yeryüzünü mahvedenleri
mahvetmek zamanı da geldi."

[19]Ardından Tanrı'nın gökteki tapı-
nağı açıldı, tapınakta O'nun Antlaşma
Sandığı* göründü. O anda şimşekler
çaktı, uğultular, gök gürlemeleri işi-
tildi. Yer sarsıldı, şiddetli bir dolu fır-
tınası koptu.

Kadın ve Ejderha

12 Gökte olağanüstü bir belirti,
güneşe sarınmış bir kadın gö-
ründü. Ay ayaklarının altındaydı, ba-
şında on iki yıldızdan oluşan bir taç
vardı. [2]Kadın gebeydi. Doğum sancı-
ları içinde kıvranıyor, feryat ediyordu.
[3]Ardından gökte başka bir belirti gö-
ründü: Yedi başlı, on boynuzlu, kızıl
renkli büyük bir ejderhaydı bu. Yedi
başında yedi taç vardı. [4]Kuyruğuyla
gökteki yıldızların üçte birini sürük-
leyip yeryüzüne attı. Sonra doğum
yapmak üzere olan kadının önünde
durdu; kadın doğurur doğurmaz ej-
derha çocuğu yutacaktı. [5]Kadın bir
oğul, bütün ulusları demir çomakla
güdecek bir erkek çocuk doğurdu. Ço-
cuk hemen alınıp Tanrı'ya, Tanrı'nın
tahtına götürüldü. [6]Kadınsa çöle kaç-
tı. Orada bin iki yüz altmış gün bes-
lenmesi için Tanrı tarafından hazır-
lanmış bir yeri vardı.
[7-8]Gökte savaş oldu. Mikail'le me-
lekleri ejderhayla savaştılar. Ejder-
ha kendi melekleriyle birlikte karşı
koydu, ama gücü yetmedi. Bu yüz-
den gökteki yerlerini yitirdiler. [9]Bü-
yük ejderha –İblis ya da Şeytan denen,
bütün dünyayı saptıran o eski yılan–
melekleriyle birlikte yeryüzüne atıldı.
[10]Bundan sonra gökte yüksek bir se-
sin şöyle dediğini duydum:

11:11 Hez.37:10 **11:12** 2Kr.2:11 **11:13** Va.6:12; 16:18 **11:15** Çık.15:18; Dan.2:44; 7:14,27
11:18 Mez.2:5; 110:5; 115:13 **11:19** Va.8:5; 16:18,21 **12:3** Dan.7:7 **12:4** Dan.8:10
12:5 Mez.2:9; Yşa.66:7 **12:7-8** Dan.10:13,21; 12:1; Yah.9 **12:9** Yar.3:1; Luk.10:18
12:10 Eyü.1:9-11; Zek.3:1

"Tanrımız'ın kurtarışı, gücü,
egemenliği
Ve Mesihi'nin yetkisi şimdi
gerçekleşti.
Çünkü kardeşlerimizin suçlayıcısı,
Onları Tanrımız'ın önünde gece
gündüz suçlayan
Aşağı atıldı.
11 Kardeşlerimiz Kuzu'nun kanıyla
Ve ettikleri tanıklık bildirisiyle
Onu yendiler.
Ölümü göze alacak kadar
Vazgeçmişlerdi can sevgisinden.
12 Bunun için, ey gökler ve orada
yaşayanlar,
Sevinin!
Vay halinize, yer ve deniz!
Çünkü İblis zamanının az
olduğunu bilerek
Büyük bir öfkeyle üzerinize indi."

13 Ejderha yeryüzüne atıldığını gö-
rünce, erkek çocuğu doğuran kadını
kovalamaya başladı. 14 Yılanın önün-
den çöle, üç buçuk yıl[ç] besleneceği
yere uçup kaçabilmesi için kadına bü-
yük kartal kanatları verildi. 15 Yılan ağ-
zından, kadını selle süpürüp götürmek
için onun ardından ırmak gibi su akıttı.
16 Ama yeryüzü, ağzını açıp ejderhanın
ağzından akıttığı ırmağı yutarak kadı-
na yardım etti. 17 Bunun üzerine ejderha
kadına öfkelendi. Kadının soyundan
geriye kalanlarla, Tanrı'nın buyrukla-
rını yerine getirip İsa'ya tanıklıklarını
sürdürenlerle savaşmaya gitti. 18 Deni-
zin kıyısında dikilip durdu.

Denizden Çıkan Canavar

13 Sonra on boynuzlu, yedi baş-
lı bir canavarın denizden çıktı-
ğını gördüm. Boynuzlarının üzerinde
on taç vardı, başlarının üzerinde kü-
für niteliğinde adlar yazılıydı. 2 Gör-
düğüm canavar parsa benziyordu.
Ayakları ayı ayağı, ağzı aslan ağzı gi-
biydi. Ejderha canavara kendi gücü
ve tahtıyla birlikte büyük yetki ver-
di. 3 Canavarın başlarından biri ölüm-
cül bir yara almışa benziyordu. Ne var
ki, bu ölümcül yara iyileşmişti. Bütün
dünya şaşkınlık içinde canavarın ar-
dından gitti. 4 İnsanlar canavara yetki
veren ejderhaya taptılar. "Canavar gi-
bisi var mı? Onunla kim savaşabilir?"
diyerek canavara da taptılar.
5 Canavara, kurumlu sözler söyle-
yen, küfürler savuran bir ağız ve kırk
iki ay süreyle kullanabileceği bir yet-
ki verildi. 6 Tanrı'ya küfretmek, O'nun
adına ve konutuna, yani gökte yaşa-
yanlara küfretmek için ağzını açtı.
7 Kutsallarla savaşıp onları yenmesi-
ne izin verildi. Canavar her oymak,
her halk, her dil, her ulus üzerinde
yetkili kılındı. 8 Yeryüzünde yaşayan
ve dünya kurulalı beri boğazlanmış
Kuzu'nun yaşam kitabına adı yazıl-
mamış olan herkes ona tapacak. 9 Ku-
lağı olan işitsin!

10 Tutsak düşecek olan[d]
Tutsak düşecek.
Kılıçla öldürülecek olan[e]
Kılıçla öldürülecek.

Bu, kutsalların sabrını ve imanını
gerektirir.

Yerden Çıkan Canavar

11 Bundan sonra başka bir canavar
gördüm. Yerden çıkan bu canavarın
kuzu gibi iki boynuzu vardı, ama ej-
derha gibi ses çıkarıyordu. 12 İlk ca-
navarın bütün yetkisini onun adına
kullanıyor, yeryüzünü ve orada yaşa-

ç *12:14* "Üç buçuk yıl": Grekçe "Bir vakit ve vakitler ve yarım vakit". **d** *13:10* "Tutsak düşecek olan": Birçok Grekçe elyazmasında, "Başkasını tutsak eden" diye geçer.
e *13:10* "Kılıçla öldürülecek olan": Birçok Grekçe elyazmasında, "Kılıçla öldüren" diye geçer.
12:14 Dan.7:25; 12:7 **13:1-2** Dan.7:3-6; Va.17:3,7-12 **13:5-6** Dan.7:8,25; 11:36
13:7 Dan.7:21 **13:8** Mez.69:28 **13:10** Yer.15:2; 43:11

yanları ölümcül yarası iyileşen ilk ca-
navara tapmaya zorluyordu. [13]İnsan-
ların gözü önünde, gökten yere ateş
yağdıracak kadar büyük belirtiler ger-
çekleştiriyordu. [14]İlk canavarın adına
gerçekleştirmesine izin verilen belir-
tiler sayesinde, yeryüzünde yaşayan-
ları saptırdı. Onlara kılıçla yaralanan,
ama sağ kalan canavarın onuruna bir
heykel yapmalarını buyurdu. [15]Ca-
navarın heykeline yaşam soluğu ver-
mesi için kendisine güç verildi. Öyle
ki, heykel konuşabilsin ve kendisine
tapmayan herkesi öldürebilsin. [16]Kü-
çük büyük, zengin yoksul, özgür köle,
herkesin sağ eline ya da alnına bir işa-
ret vurduruyordu. [17]Öyle ki, bu işareti,
yani canavarın adını ya da adını sim-
geleyen sayıyı taşımayan ne bir şey
satın alabilsin, ne de satabilsin.
[18]Bu konu bilgelik gerektirir. Anla-
yabilen, canavara ait sayıyı hesapla-
sın. Çünkü bu sayı insanı[f] simgeler.
Sayısı 666'dır.

Kuzu ve 144 000 Kişi

14 Sonra Kuzu'nun Siyon* Da-
ğı'nda durduğunu gördüm.
O'nunla birlikte 144 000 kişi vardı.
Alınlarında kendisinin ve Babası'nın
adları yazılıydı. [2]Gökten, gürül gürül
akan suların sesini, güçlü gök gürle-
mesini andıran bir ses işittim. İşittiğim
ses, lir çalanların çıkardığı sese benzi-
yordu. [3]Bu 144 000 kişi, tahtın önünde,
dört yaratığın ve ihtiyarların önünde
yeni bir ezgi söylüyordu. Yeryüzünden
satın alınmış olan bu kişilerden başka
kimse o ezgiyi öğrenemedi. [4]Kendi-
lerini kadınlarla lekelememiş olanlar
bunlardır. Pak kişilerdir. Kuzu nere-
ye giderse ardısıra giderler. Tanrı'ya
ve Kuzu'ya ait olacakların ilk bölümü
olmak üzere insanlar arasından satın
alınmışlardır. [5]Ağızlarından hiç yalan
çıkmamıştır. Kusursuzdurlar.

Üç Melek

[6]Bundan sonra göğün ortasında
uçan başka bir melek gördüm. Yer-
yüzünde yaşayanlara –her ulusa, her
oymağa, her dile, her halka– iletmek
üzere sonsuza dek kalıcı olan Müjde'yi
getiriyordu. [7]Yüksek sesle şöyle diyor-
du: "Tanrı'dan korkun! O'nu yüceltin!
Çünkü O'nun yargılama saati geldi.
Göğü, yeri, denizi, su pınarlarını yara-
tana tapının!" [8]Ardından gelen ikinci
bir melek, "Yıkıldı! Kendi azgın fuhuş
şarabını bütün uluslara içiren büyük
Babil yıkıldı!" diyordu.
[9-10]Onları üçüncü bir melek izledi.
Yüksek sesle şöyle diyordu: "Bir kim-
se canavara ve heykeline taparsa, alnı-
na ya da eline canavarın işaretini koy-
durursa, Tanrı gazabının kâsesinde saf
olarak hazırlanmış Tanrı öfkesinin şa-
rabından içecektir. Böylelerine kutsal
meleklerin ve Kuzu'nun önünde ateş
ve kükürtle işkence edilecek. [11]Çek-
tikleri işkencenin dumanı sonsuzlara
dek tütecek. Canavara ve heykeline
tapıp onun adının işaretini alanlar ge-
ce gündüz rahat yüzü görmeyecekler.
[12]Bu da, Tanrı'nın buyruklarını yeri-
ne getiren, İsa'ya imanlarını sürdüren
kutsalların sabrını gerektirir."
[13]Gökten bir ses işittim. "Yaz! Bun-
dan böyle Rab'be ait olarak ölenlere
ne mutlu!" diyordu.
Ruh, "Evet" diyor, "Uğraşlarından
dinlenecekler. Çünkü yaptıkları on-
ları izleyecek."

Yerin Ürünü Toplanıyor

[14]Sonra beyaz bir bulut gördüm. Bu-
lutun üzerinde "insanoğluna benzer
biri" oturuyordu. Başında altın bir taç,

f *13:18* "İnsanı" ya da "Bir insanı".
14:1 Hez.9:4; Va.7:2-3 **14:5** Sef.3:13 **14:8** Yşa.21:9; Yer.51:8; Va.18:2
14:9-10 Yar.19:24; Yşa.51:17; Hez.38:22 **14:11** Yşa.34:10 **14:14** Dan.7:13

elinde keskin bir orak vardı. [15]Tapınaktan çıkan başka bir melek bulutun üzerinde oturana yüksek sesle bağırdı: "Orağını uzat ve biç! Biçme saati geldi. Çünkü yerin ekini olgunlaşmış bulunuyor." [16]Bulutun üzerinde oturan, orağını yerin üzerine salladı, yerin ekini biçildi.

[17]Gökteki tapınaktan başka bir melek çıktı. Onun da keskin bir orağı vardı. [18]Ateş üzerinde yetkili olan başka bir melek de sunaktan çıkıp geldi. Keskin orağı olana yüksek sesle, "Keskin orağını uzat!" dedi. "Yerin asmasının salkımlarını topla. Çünkü üzümleri olgunlaştı." [19]Bunun üzerine melek orağını yerin üzerine salladı. Yerin asmasının ürününü toplayıp Tanrı öfkesinin büyük masarasına[g] attı. [20]Kentin dışında çiğnenen masaradan kan aktı. Kan, 1 600 ok atımı[h] kadar yayılıp atların gemlerine dek yükseldi.

Yedi Melek ve Yedi Bela

15 Gökte büyük ve şaşılası başka bir belirti gördüm: Son yedi belayı taşıyan yedi melekti. Çünkü Tanrı'nın öfkesi bu belalarla son buluyordu.

[2]Ateşle karışık camdan deniz gibi bir şey gördüm. Canavara, heykeline ve adını simgeleyen sayıya karşı zafer kazananlar, ellerinde Tanrı'nın verdiği lirlerle cam denizin üzerinde durmuşlardı. [3-4]Tanrı kulu Musa'nın ve Kuzu'nun ezgisini söylüyorlardı:

"Her Şeye Gücü Yeten Rab Tanrı,
Senin işlerin büyük ve şaşılası
işlerdir.
Ey ulusların kralı,
Senin yolların doğru ve adildir.
Ya Rab, senden kim korkmaz,
Adını kim yüceltmez?
Çünkü kutsal olan yalnız sensin.
Bütün uluslar gelip sana
tapınacaklar.
Çünkü adil işlerin açıkça görüldü."

[5]Bundan sonra gökteki tapınağın, yani Tanıklık Çadırı'nın[ı] açıldığını gördüm. [6]Yedi belayı taşıyan yedi melek temiz, parlak keten giysiler giymiş, göğüslerine altın kuşaklar sarınmış olarak tapınaktan çıktı. [7]Dört yaratıktan biri yedi meleğe, sonsuzluklar boyunca yaşayan Tanrı'nın öfkesiyle dolu yedi altın tas verdi. [8]Tapınak Tanrı'nın yüceliğinden ve gücünden ötürü dumanla doldu. Yedi meleğin yedi belası sona erinceye dek kimse tapınağa giremedi.

Tanrı'nın Öfkesi ve Yedi Tas

16 Sonra tapınaktan yükselen gür bir sesin yedi meleğe, "Gidin, Tanrı'nın öfkesiyle dolu yedi tası yeryüzüne boşaltın!" dediğini işittim.

[2]Birinci melek gidip tasını yeryüzüne boşalttı. Canavarın işaretini taşıyıp heykeline tapanların üzerinde acı veren iğrenç yaralar oluştu.

[3]İkinci melek tasını denize boşalttı. Deniz ölü kanına benzer kana dönüştü, içindeki bütün canlılar öldü.

[4]Üçüncü melek tasını ırmaklara, su pınarlarına boşalttı; bunlar da kana dönüştü. [5]Sulardan sorumlu meleğin şöyle dediğini işittim:

"Var olan, var olmuş olan kutsal
Tanrı!
Bu yargılarında adilsin.
[6]Kutsalların ve peygamberlerin
kanını döktükleri için,

g *14:19,20* "Masara": Sıkmaç, üzüm sıkma çukuru. h *14:20* "1 600 ok atımı": Yaklaşık 300 km. ı *15:5* "Tanıklık Çadırı": İsrailliler'in, Buluşma Çadırı diye de bilinen taşınabilir tapınağı. Tanrı'nın Musa aracılığıyla İsrail halkına verdiği, On Buyruk'un yazıldığı taş levhalar bu çadırda bulunurdu. **14:15** Yoe.3:13 **14:20** Yşa.63:3; Ağı.1:15; Va.19:15 **15:3-4** Çık.15:1; Mez.86:9; Yer.10:7 **15:5** Çık.38:21 **15:8** Çık.40:34; 1Kr.8:10-11; 2Ta.5:13-14; Yşa.6:4 **16:2** Çık.9:10 **16:4** Çık.7:17-21; Mez.78:44

İçecek olarak sen de onlara kan
verdin.
Bunu hak ettiler."

7Sunaktan gelen bir sesin,

"Evet, Her Şeye Gücü Yeten Rab
Tanrı,
Yargıların doğru ve adildir"

dediğini işittim.
8Dördüncü melek tasını güneşe bo-
şalttı. Bununla güneşe insanları yak-
ma gücü verildi. 9İnsanlar korkunç bir
ısıyla kavruldular. Tövbe edip bu be-
lalara egemen olan Tanrı'yı yücelte-
ceklerine, O'nun adına küfrettiler.
10Beşinci melek tasını canavarın
tahtına boşalttı. Canavarın egemenliği
karanlığa gömüldü. İnsanlar ıstıraptan
dillerini ısırdılar. 11Istırap ve yarala-
rından ötürü Göğün Tanrısı'na küfret-
tiler. Yaptıklarından tövbe etmediler.
12Altıncı melek tasını büyük Fırat
Irmağı'na boşalttı. Gündoğusundan
gelen kralların yolu açılsın diye ırma-
ğın suları kurudu. 13Bundan sonra ej-
derhanın ağzından, canavarın ağzın-
dan ve sahte peygamberin ağzından
kurbağaya benzer üç kötü ruhun çıktı-
ğını gördüm. 14Bunlar doğaüstü belir-
tiler gerçekleştiren cinlerin ruhlarıdır.
Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'nın büyük
gününde olacak savaş için bütün dün-
yanın krallarını toplamaya gidiyorlar.
15"İşte hırsız gibi geliyorum! Çıp-
lak dolaşmamak ve utanç içinde kal-
mamak için uyanık durup giysilerini
üstünde bulundurana ne mutlu!"
16Üç kötü ruh, kralları İbranice* Ar-
magedon denilen yere topladılar. 17Ye-
dinci melek tasını havaya boşalttı. Ta-
pınaktaki tahttan yükselen gür bir ses,
"Tamam!" dedi. 18O anda şimşekler
çaktı, uğultular, gök gürlemeleri işi-
tildi. Öyle büyük bir deprem oldu ki,
yeryüzünde insan oldu olalı bu kadar
büyük bir deprem olmamıştı. 19Bü-
yük kent üçe bölündü. Ulusların kent-
leri yerle bir oldu. Tanrı büyük Babil'i
anımsadı, ona ateşli gazabının şarabı-
nı içeren kâseyi verdi. 20Bütün adalar
ortadan kalktı, dağlar yok oldu. 21İn-
sanların üzerine gökten tanesi yakla-
şık kırk kilo[i] ağırlığında iri dolu yağdı.
Dolu belası öyle korkunçtu ki, insanlar
bu yüzden Tanrı'ya küfrettiler.

Canavarın Sırtındaki Kadın

17 Yedi tası alan yedi melekten bi-
ri gelip benimle konuştu: "Gel!"
dedi. "Sana engin suların kenarında
oturan büyük fahişenin çarptırılaca-
ğı cezayı göstereyim. 2Dünya kralla-
rı onunla fuhuş yaptılar. Yeryüzünde
yaşayanlar onun fuhşunun şarabıyla
sarhoş oldular."
3Bundan sonra melek beni Ruh'un
yönetiminde çöle götürdü. Orada yedi
başlı, on boynuzlu, üzeri küfür niteli-
ğinde adlarla kaplı kırmızı bir cana-
varın üstüne oturmuş bir kadın gör-
düm. 4Kadın, mor ve kırmızı giysilere
bürünmüş, altınlar, değerli taşlar, in-
cilerle süslenmişti. Elinde iğrenç şey-
lerle, fuhşunun çirkeflikleriyle dolu
altın bir kâse vardı. 5Alnına şu gizem-
li ad yazılmıştı:

BÜYÜK BABİL,
DÜNYA FAHİŞELERİNİN
VE İĞRENÇLİKLERİNİN ANASI

6Kadının, kutsalların ve İsa'ya tanık-
lık etmiş olanların kanıyla sarhoş oldu-
ğunu gördüm. Onu görünce büyük bir

i *16:21* "Kırk kilo": Grekçe "Bir talanton". **16:10** Çık.10:21-23 **16:12** Yşa.11:15
16:15 Mat.24:43-44; Luk.12:39-40; Va.3:3 **16:16** 2Kr.23:29; Zek.12:11
16:18 Va.8:5; 11:13,19 **16:19** Yşa.51:17 **16:20** Va.6:14 **16:21** Çık.9:23-25; Va.11:19
17:1 Yer.51:13 **17:2** Yşa.23:17; Yer.51:7 **17:3** Va.13:1 **17:4** Yer.51:7

şaşkınlığa düştüm. 7Melek bana, "Ne-
den şaştın?" diye sordu. "Kadının ve
onu taşıyan yedi başlı, on boynuzlu ca-
navarın sırrını ben sana açıklayayım.
8Gördüğün canavar bir zamanlar var-
dı, ama şimdi yok. Biraz sonra dipsiz
derinliklerden çıkacak ve yıkıma gi-
decek. Yeryüzünde yaşayan ve dünya
kurulalı beri adları yaşam kitabına ya-
zılmamış olanlar canavarı görünce şa-
şacaklar. Çünkü o bir zamanlar vardı,
şimdi yok, ama yine gelecek.
9"Bunu anlamak için bilgelik gerek.
Yedi baş, kadının üzerinde oturduğu
yedi tepedir; aynı zamanda yedi kral-
dır. 10Bunların beşi düştü, biri duru-
yor, ötekiyse henüz gelmedi. Gelin-
ce kısa süre kalması gerek. 11Yaşamış,
ama şimdi yok olan canavarın kendisi
sekizinci kraldır. O da yedilerden bi-
ridir ve yıkıma gitmektedir. 12Gördü-
ğün on boynuz henüz egemenlik sür-
memiş on kraldır; canavarla birlikte
bir saat egemenlik sürmek üzere yet-
ki alacaklar. 13Düşünce birliği içinde
olan bu krallar güçlerini ve yetkile-
rini canavara verecekler. 14Kuzu'ya
karşı savaşacaklar, ama Kuzu onları
yenecek. Çünkü Kuzu, rablerin Rab-
bi, kralların Kralı'dır. O'nunla birlik-
te olanlar, çağrılmış, seçilmiş ve O'na
sadık kalmış olanlardır."
15Bundan sonra melek bana, "Şu
gördüğün sular –fahişenin kenarın-
da oturduğu sular– halklar, toplum-
lar, uluslar ve dillerdir" dedi. 16"Gör-
düğün canavarla on boynuz fahişeden
nefret edecek, onu perişan edip çıp-
lak bırakacaklar. Etini yiyip kendisi-
ni ateşte yakacaklar. 17Çünkü Tanrı,
amacını gerçekleştirme isteğini on-
ların yüreğine koymuştur. Öyle ki,
Tanrı'nın sözleri yerine gelinceye dek
krallıklarını canavara devretmekte
sözbirliği edecekler. 18Gördüğün ka-
dın dünya kralları üzerinde egemen-
lik süren büyük kenttir."

Babil'in Yıkılışı

18 Bundan sonra büyük yetkiye
sahip başka bir meleğin gök-
ten indiğini gördüm. Yeryüzü onun
görkemiyle aydınlandı. 2 Melek gür
bir sesle bağırdı:

"Yıkıldı! Büyük Babil yıkıldı!
Cinlerin barınağı,
Her kötü ruhun uğrağı,
Her murdar* ve iğrenç kuşun
sığınağı oldu.
3Çünkü bütün uluslar
Azgın fuhşunun şarabından içtiler.
Dünya kralları da
Onunla fuhuş yaptılar.
Dünya tüccarları
Onun aşırı sefahatiyle
zenginleştiler."

4Gökten başka bir ses işittim:

"Ey halkım!" diyordu.
"Onun günahlarına ortak olmamak,
Uğradığı belalara uğramamak
için çık oradan!
5Çünkü üst üste yığılan günahları
göğe erişti,
Ve Tanrı onun suçlarını anımsadı.
6Babil nasıl davrandıysa, karşılığını
ona aynen verin,
Yaptıklarının iki katını ödeyin.
Hazırladığı kâsedeki içkinin
İki katını hazırlayıp ona içirin.
7Kendini yücelttiği, sefahate verdiği
oranda
Istırap ve keder verin ona.
Çünkü içinden diyor ki,
'Tahtında oturan bir kraliçeyim,
dul değilim.

17:8 Dan.7:7; Va.11:7 **17:12** Dan.7:24 **18:2** Yşa.21:9; Yer.51:8; Va.14:8
18:2 Yşa.13:19-21; Yer.50:39 **18:3** Yşa.23:17; Yer.51:7 **18:4** Yşa.48:20; Yer.50:8; 51:6,45
18:5 Yar.18:20-21; Yer.51:9 **18:6** Mez.137:8; Yer.50:29 **18:7-8** Yşa.47:7-9

Asla yas tutmayacağım!'
8Bu nedenle başına gelecek belalar
–Ölüm, yas ve kıtlık–
Bir gün içinde gelecek.
Ateş onu yiyip bitirecek.
Çünkü onu yargılayan Rab Tanrı
güçlüdür.

9"Kendisiyle fuhuş yapan ve sefahat-
te yaşayan dünya kralları onu yakan
ateşin dumanını görünce onun için ağ-
layıp dövünecekler. 10Çektiği ıstırap-
tan dehşete düşecek, uzakta durup,

'Vay başına koca kent,
Vay başına güçlü kent Babil!
Bir saat içinde cezanı buldun'
diyecekler.

11"Dünya tüccarları onun için ağla-
yıp yas tutuyor. Çünkü mallarını satın
alacak kimse yok artık. 12-13Altını, gü-
müşü, değerli taşları, incileri, ince ke-
teni, ipeği, mor ve kırmızı kumaşları,
her çeşit kokulu ağacı, fildişinden ya-
pılmış her çeşit eşyayı, en pahalı ağaç-
lardan, tunç, demir ve mermerden ya-
pılmış her çeşit malı, tarçın ve kakule,
buhur, güzel kokulu yağ, günnük, şa-
rap, zeytinyağı, ince un ve buğdayı,
sığırları, koyunları, atları, arabaları
ve köleleri, insanların canını satın ala-
cak kimse yok artık.

14"Diyecekler ki,
'Canının çektiği meyveler elinden
gitti,
Bütün değerli ve göz alıcı
malların yok oldu.
İnsanlar bunları bir daha
göremeyecek.'

15Babil'de bu malları satarak zenginle-
şen tüccarlar, kentin çektiği ıstıraptan
dehşete düşecekler. Uzakta durup ağ-
layacak, yas tutacaklar.

16" 'Vay başına, vay!' diyecekler.
'İnce keten, mor ve kırmızı kumaş
kuşanmış,
Altın, değerli taş ve incilerle
süslenmiş
Koca kent!
17-18 Onca büyük zenginlik
Bir saat içinde yok oldu.'

"Gemi kaptanları, yolcular, tayfalar,
denizde çalışanların hepsi, onu yakan
ateşin dumanını görünce uzakta durup,
'Koca kent gibisi var mı?' diye feryat
ettiler. 19Başlarına toprak döktüler, yas
tutup ağlayarak feryat ettiler:

'Vay başına koca kent, vay!
Denizde gemileri olanların hepsi
Onun sayesinde, onun değerli
mallarıyla
Zengin olmuşlardı.
Kent bir saat içinde viraneye
döndü.'

20Ey gök, kutsallar, elçiler,
peygamberler!
Onun başına gelenlere sevinin!
Çünkü Tanrı onu yargılayıp
hakkınızı aldı."

21Sonra güçlü bir melek değirmen
taşına benzer büyük bir taşı kaldırıp
denize atarak şöyle dedi:

"Koca kent Babil de
İşte böyle şiddetle atılacak
Ve bir daha görülmeyecek.
22Artık sende lir çalanların, ezgi
okuyanların,
Kaval ve borazan çalanların sesi
Hiç işitilmeyecek.

18:9-10 Hez.26:16-18 **18:11** Hez.27:31,36 **18:12-13** Hez.27:12-13,22 **18:15** Hez.27:31,36
18:17-19 Yşa.23:14; Hez.27:26-34 **18:20** Yas.32:43; Yer.51:48 **18:21** Yer.51:63-64
18:22 Yşa.24:8; Hez.26:13

Artık sende hiçbir el sanatının
ustası bulunmayacak.
Sende artık değirmen sesi
duyulmayacak.
23 Artık sende hiç kandil ışığı
parlamayacak.
Sende artık gelin güvey sesi
duyulmayacak.
Senin tüccarların dünyanın
büyükleriydi.
Bütün uluslar senin
büyücülüğünle yoldan sapmıştı.
24 Peygamberlerin, kutsalların
Ve yeryüzünde boğazlanan
herkesin kanı
Sende bulundu."

Gökte Sevinç

19 Bundan sonra gökte büyük bir
kalabalığın sesini andıran yük-
sek bir ses işittim.

"Haleluya[j]!" diyorlardı.
"Kurtarış, yücelik ve güç
Tanrımız'a özgüdür.
2 Çünkü O'nun yargıları doğru ve
adildir.
Yeryüzünü fuhşuyla yozlaştıran
Büyük fahişeyi yargılayıp
Kendi kullarının kanının öcünü
aldı."

3 İkinci kez,

"Haleluya!
Onun dumanı sonsuzlara dek
tütecek" dediler.

4 Yirmi dört ihtiyarla dört yaratık
yere kapanıp, "Amin! Haleluya!" diye-
rek tahtta oturan Tanrı'ya tapındılar.
5 Sonra tahttan bir ses yükseldi:

"Ey Tanrımız'ın bütün kulları!
Küçük büyük, O'ndan korkan
hepiniz,
O'nu övün!"

6 Ardından büyük bir kalabalığın,
gürül gürül akan suların, güçlü gök
gürlemelerinin sesine benzer sesler
işittim.

"Haleluya!" diyorlardı.
"Çünkü Her Şeye Gücü Yeten Rab
Tanrımız
Egemenlik sürüyor.
7 Sevinelim, coşalım!
O'nu yüceltelim!
Çünkü Kuzu'nun düğünü başlıyor,
Gelini hazırlandı.
8 Giymesi için ona temiz ve parlak
İnce keten giysiler verildi."

İnce keten kutsalların adil işlerini
simgeler.
9 Sonra melek bana, "Yaz!" dedi.
"Ne mutlu Kuzu'nun düğün şölenine
çağrılmış olanlara!" Ardından ekle-
di: "Bunlar gerçek sözlerdir, Tanrı'nın
sözleridir."
10 Ona tapınmak üzere ayaklarına ka-
pandım. Ama o, "Sakın yapma!" dedi.
"Ben de senin ve İsa'ya tanıklığını sür-
düren kardeşlerin gibi bir Tanrı kulu-
yum. Tanrı'ya tap! Çünkü İsa'ya tanık-
lık, peygamberlik ruhunun özüdür."

Beyaz Atın Binicisi

11 Bundan sonra göğün açılmış oldu-
ğunu, beyaz bir atın orada durduğu-
nu gördüm. Binicisinin adı Sadık ve
Gerçek'tir. Adaletle yargılar, savaşır.
12 Gözleri alev alev yanan ateş gibidir.
Başında çok sayıda taç var. Üzerinde
kendisinden başka kimsenin bilme-
diği bir ad yazılıdır. 13 Kana batırıl-
mış bir kaftan giymişti. Tanrı'nın Sö-

j *19:1* "Haleluya": İbranice "Rab'bi övün" anlamına gelir. **18:23** Yer.7:34; 16:9; 25:10
18:24 Yer.51:49 **19:2** Yas.32:43; 2Kr.9:7 **19:3** Yşa.34:10 **19:5** Mez.115:13 **19:6** Hez.1:24
19:6 Mez.93:1; 97:1; 99:1 **19:9** Mat.22:2-3 **19:11** Hez.1:1 **19:11** Yşa.11:4 **19:12** Dan.10:6

zü adıyla anılır. [14]Beyaz, temiz, ince
ketene bürünmüş olan gökteki ordular,
beyaz atlara binmiş O'nu izliyorlardı.
[15] Ağzından ulusları vuracak keskin
bir kılıç uzanıyor. Onları demir çomakla güdecek. Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'nın ateşli gazabının şarabını
üreten masarayı[k] kendisi çiğneyecek.
[16]Kaftanının ve kalçasının üzerinde
şu ad yazılıydı:

KRALLARIN KRALI VE
RABLERİN RABBİ

[17-18]Bundan sonra güneşte duran
bir melek gördüm. Göğün ortasında uçan bütün kuşları yüksek sesle çağırdı: "Kralların, komutanların, güçlü adamların, atlarla binicilerinin, özgür köle, küçük büyük, hepsinin etini yemek için toplanın, Tanrı'nın büyük şölenine gelin!"
[19]Sonra canavarı, dünya krallarını ve
onların ordularını, ata binmiş Olan'la O'nun ordusuna karşı savaşmak üzere
toplanmış gördüm. [20]Canavarla onun
önünde doğaüstü belirtiler gerçekleştiren sahte peygamber yakalandı. Sahte peygamber, canavarın işaretini alıp heykeline tapanları bu belirtilerle saptırmıştı. Her ikisi de kükürtle yanan
ateş gölüne diri diri atıldı. [21]Geriye
kalanlar, ata binmiş Olan'ın ağzından uzanan kılıçla öldürüldü. Bütün kuşlar bunların etiyle doydu.

Bin Yıl

20 Sonra bir meleğin gökten indiğini gördüm. Elinde dipsiz derinliklerin anahtarı ve büyük bir zincir vardı. [2]Melek ejderhayı –İblis ya
da Şeytan denen o eski yılanı– yakalayıp bin yıl için bağladı. [3]Bin yıl ta-
mamlanıncaya dek ulusları bir daha saptırmasın diye onu dipsiz derinliklere attı, oraya kapayıp girişi mühürledi. Bin yıl geçtikten sonra kısa bir süre için serbest bırakılması gerekiyor.
[4]Bazı tahtlar ve bunlara oturanları gördüm. Onlara yargılama yetkisi verilmişti. İsa'ya tanıklık ve Tanrı'nın sözü uğruna başı kesilenlerin canlarını da gördüm. Bunlar, canavara ve heykeline tapmamış, alınlarına ve ellerine onun işaretini almamış olanlardı. Hepsi dirilip Mesih'le birlikte
bin yıl egemenlik sürdüler. [5]İlk diriliş
budur. Ölülerin geri kalanı bin yıl tamamlanmadan dirilmedi. [6]İlk dirilişe
dahil olanlar mutlu ve kutsaldır. İkinci ölümün bunların üzerinde yetkisi yoktur. Onlar Tanrı'nın ve Mesih'in kâhinleri* olacak, O'nunla birlikte bin yıl egemenlik sürecekler.

Şeytan'ın Cezalandırılması

[7]Bin yıl tamamlanınca Şeytan atıldığı zindandan serbest bırakılacak.
[8]Yeryüzünün dört bucağındaki ulusları –Gog'la Magog'u[l]– saptırmak, savaş için bir araya toplamak üzere zindandan çıkacak. Toplananların sayısı deniz kumu kadar çoktur.
[9]Yeryüzünün dört bir yanından gelerek kutsalların ordugahını ve sevilen kenti kuşattılar. Ama gökten ateş
yağdı, onları yakıp yok etti. [10]Onları
saptıran İblis ise canavarla sahte peygamberin de içinde bulunduğu ateş ve kükürt gölüne atıldı. Gece gündüz, sonsuzlara dek işkence çekeceklerdir.

Ölülerin Yargılanması

[11]Sonra büyük, beyaz bir taht ve
tahtta oturanı gördüm. Yerle gök önünden kaçtılar, yok olup gittiler.

k *19:15* "Masara": Sıkmaç, üzüm sıkma çukuru.
l *20:8* "Gog'la Magog": Yecüc'le Mecüc diye de bilinir.
19:15 Mez.2:9 **19:15** Yşa.63:3; Yoe.3:13; Va.14:20 **19:17-18** Hez.39:17-20 **19:20** Va.13:1-18
20:2 Yar.3:1 **20:4** Dan.7:9,22 **20:8** Hez.7:2; 38:2,9,15 **20:11-12** Dan.7:9-10

12Tahtın önünde duran küçük büyük,
ölüleri gördüm. Sonra kitaplar açıl-
dı. Yaşam kitabı denen başka bir kitap
daha açıldı. Ölüler kitaplarda yazılan-
lara bakılarak yaptıklarına göre yargı-
landı. 13Deniz kendisinde olan ölüleri,
ölüm ve ölüler diyarı da kendilerin-
de olan ölüleri teslim ettiler. Her biri
yaptıklarına göre yargılandı. 14Ölüm
ve ölüler diyarı ateş gölüne atıldı. İşte
bu ateş gölü ikinci ölümdür. 15Adı ya-
şam kitabına yazılmamış olanlar ateş
gölüne atıldı.

Yeni Yeruşalim

21 Bundan sonra yeni bir gökle ye-
ni bir yeryüzü gördüm. Çünkü
önceki gökle yeryüzü ortadan kalk-
mıştı. Deniz de yoktu artık. 2 Kutsal
kentin, yeni Yeruşalim'in gökten, Tan-
rı'nın yanından indiğini gördüm. Gü-
veyi için hazırlanmış süslü bir gelin gi-
biydi. 3Tahttan yükselen gür bir sesin
şöyle dediğini işittim: "İşte, Tanrı'nın
konutu insanların arasındadır. Tan-
rı onların arasında yaşayacak. Onlar
O'nun halkı olacaklar, Tanrı'nın kendi-
si de onların arasında bulunacak. 4On-
ların gözlerinden bütün yaşları silecek.
Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas,
ne ağlayış, ne de ıstırap olacak. Çünkü
önceki düzen ortadan kalktı."
5Tahtta oturan, "İşte her şeyi yenili-
yorum" dedi. Sonra, "Yaz!" diye ekle-
di, "Çünkü bu sözler güvenilir ve ger-
çektir." 6Bana, "Tamam!" dedi, "Alfa*
ve Omega*, başlangıç ve son Ben'im.
Susayana yaşam suyunun pınarından
karşılıksız su vereceğim. 7Galip gelen
bunları miras alacak. Ben onun Tan-
rısı olacağım, o da bana oğul olacak.
8Ama korkak, imansız, iğrenç, adam
öldüren, fuhuş yapan, büyücü, putpe-
rest ve bütün yalancılara gelince, on-
ların yeri, kükürtle yanan ateş gölü-
dür. İkinci ölüm budur."
9Son yedi belayla dolu yedi tası taşı-
yan yedi melekten biri gelip benimle
konuştu. "Gel!" dedi, "Kuzu'ya eş ola-
cak gelini sana göstereyim." 10-11Son-
ra melek beni Ruh'un yönetiminde bü-
yük, yüksek bir dağa götürdü. Oradan
bana gökten, Tanrı'nın yanından inen
ve O'nun görkemiyle ışıldayan kutsal
kenti, Yeruşalim'i gösterdi. Kentin
ışıltısı çok değerli bir taşın, billur gi-
bi parıldayan yeşim taşının ışıltısına
benziyordu. 12Büyük ve yüksek sur-
ları ve on iki kapısı vardı. Kapıları on
iki melek bekliyordu. Kapıların üze-
rine İsrailoğulları'nın on iki oymağı-
nın adları yazılmıştı. 13Doğuda üç ka-
pı, kuzeyde üç kapı, güneyde üç kapı,
batıda üç kapı vardı. 14Kenti çevrele-
yen surların on iki temel taşı bulunu-
yordu. Bunların üzerinde Kuzu'nun
on iki elçisinin adları yazılıydı.
15Benimle konuşan meleğin elinde
kenti ve kent kapılarıyla surları ölç-
mek için altın bir ölçü kamışı vardı.
16Kent kare biçimindeydi, uzunluğu
enine eşitti. Melek kenti kamışla ölç-
tü, her bir yanı 12 000 ok atımı[m] geldi.
Uzunluğu, eni ve yüksekliği birbirine
eşitti. 17Melek surları da ölçtü. Kullan-
dığı insan ölçüsüne göre 144 arşındı[n].
18Surlar yeşimden yapılmıştı. Kent
ise, cam duruluğunda saf altındandı.
19-20Kent surlarının temelleri her tür
değerli taşla bezenmişti. Birinci temel
taşı yeşim, ikincisi laciverttaşı, üçün-
cüsü akik, dördüncüsü zümrüt, be-
şincisi damarlı akik, altıncısı kırmızı
akik, yedincisi sarı yakut, sekizincisi
beril, dokuzuncusu topaz, onuncusu
sarıca zümrüt, on birincisi gökyakut,

m *21:16* "12 000 ok atımı": Yaklaşık 2 200 km. **n** *21:17* "144 arşın": Yaklaşık 75 m.
21:1 Yşa.65:17; 66:22; 2Pe.3:13 **21:2** Yşa.52:1 **21:2** Yşa.61:10 **21:2** Va.3:12
21:3 Lev.26:11,12; Hez.37:27 **21:4** Yşa.25:8; 65:19 **21:6** Yşa.55:1
21:7 2Sa.7:14; Mez.89:26-27 **21:10-11** Hez.40:2 **21:12-13** Hez.48:30-34 **21:15** Hez.40:3
21:18-21 Yşa.54:11-12

on ikincisi ametistti. 21 On iki kapı on
iki inciydi; kapıların her biri birer in-
ciden yapılmıştı. Kentin anayolu cam
saydamlığında saf altındandı.
22 Kentte tapınak görmedim. Çün-
kü Her Şeye Gücü Yeten Rab Tanrı
ve Kuzu, kentin tapınağıdır. 23 Aydın-
lanmak için kentin güneş ya da aya
gereksinimi yoktur. Çünkü Tanrı'nın
görkemi onu aydınlatıyor. Kuzu da
onun çırasıdır. 24 Uluslar kentin ışığın-
da yürüyecekler. Dünya kralları ser-
vetlerini oraya getirecekler. 25 Kentin
kapıları gündüz hiç kapanmayacak,
orada gece olmayacak. 26 Ulusların
görkemi ve zenginliği oraya taşınacak.
27 Oraya murdar* hiçbir şey, iğrenç ve
aldatıcı işler yapan hiç kimse asla gir-
meyecek; yalnız adları Kuzu'nun ya-
şam kitabında yazılı olanlar girecek.

22 Melek bana Tanrı'nın ve Ku-
zu'nun tahtından çıkan billur
gibi berrak yaşam suyu ırmağını gös-
terdi. 2 Kentin anayolunun ortasında
akan ırmağın iki yanında on iki çeşit
meyve üreten ve her ay meyvesini ve-
ren yaşam ağacı bulunuyordu. Ağacın
yaprakları uluslara şifa vermek için-
dir. 3 Artık hiçbir lanet kalmayacak.
Tanrı'nın ve Kuzu'nun tahtı kentin
içinde olacak, kulları O'na tapınacak.
4 O'nun yüzünü görecek, alınlarında
O'nun adını taşıyacaklar. 5 Artık gece
olmayacak. Çıra ışığına da güneş ışığı-
na da gereksinmeleri olmayacak. Çün-
kü Rab Tanrı onlara ışık verecek ve
sonsuzlara dek egemenlik sürecekler.

İsa Geliyor

6 Melek bana, "Bu sözler güvenilir
ve gerçektir" dedi. "Peygamberlerin
ruhlarının Tanrısı olan Rab, yakın za-
manda olması gereken olayları kul-
larına göstermek için meleğini gön-
derdi."
7 "İşte tez geliyorum! Bu kitapta-
ki peygamberlik sözlerine uyana ne
mutlu!"
8 Bunları işiten ve gören ben Yuhan-
na'yım. İşitip gördüğümde bunla-
rı bana gösteren meleğe tapmak için
ayaklarına kapandım. 9 Ama o bana,
"Sakın yapma!" dedi, "Ben senin, pey-
gamber kardeşlerin ve bu kitabın söz-
lerine uyanlar gibi bir Tanrı kuluyum.
Tanrı'ya tap!"
10 Sonra bana, "Bu kitabın peygam-
berlik sözlerini mühürleme" dedi,
"Çünkü beklenen zaman yakındır.
11 Kötülük yapan, yine kötülük yap-
sın. Kirli olan, kirli işlerini sürdür-
sün. Doğru olan, yine doğruyu yap-
sın. Kutsal olan kutsal kalsın."
12 "İşte tez geliyorum! Vereceğim
ödüller yanımdadır. Herkese yaptığı-
nın karşılığını vereceğim. 13 Alfa* ve
Omega*, birinci ve sonuncu, başlan-
gıç ve son Ben'im.
14 "Kaftanlarını yıkayan, böylelikle
yaşam ağacından yemeye hak kaza-
narak kapılardan geçip kente girenle-
re ne mutlu! 15 Köpekler[o], büyücüler,
fuhuş yapanlar, adam öldürenler, put-
perestler, yalanı sevip hile yapanların
hepsi dışarıda kalacaklar.
16 "Ben İsa, kiliselerle* ilgili bu ta-
nıklığı sizlere iletsin diye meleğimi
gönderdim. Davut'un kökü ve soyu
Ben'im, parlak sabah yıldızı Ben'im."
17 Ruh ve Gelin[ö], "Gel!" diyorlar. İşi-
ten, "Gel!" desin. Susayan gelsin. Di-
leyen, yaşam suyundan karşılıksız
alsın.

o *22:15* "Köpek": Burada "Düşük karakterli insan" anlamındadır. **ö** *22:17* "Gelin": İnanlılar topluluğu (bkz. Va.21:2). **21:23** Yşa.60:19-20 **21:24** Yşa.60:3 **21:25-26** Yşa.60:11 **21:27** Yşa.52:1; Hez.44:9 **22:1** Hez.47:1; Zek.14:8 **22:2** Yar.2:9 **22:3** Zek.14:11 **22:5** Yşa.60:19; Dan.7:18 **22:11** Dan.12:10 **22:12** Mez.28:4; Yşa.40:10; 62:11; Yer.17:10 **22:13** Va.1:8 **22:13** Yşa.44:6; 48:12; Va.1:17; 2:8 **22:14** Yar.2:9; 3:22 **22:16** Yşa.11:1,10 **22:17** Yşa.55:1

18 Bu kitaptaki peygamberlik sözle-
rini duyan herkesi uyarıyorum! Her
kim bu sözlere bir şey katarsa, Tan-
rı da bu kitapta yazılı belaları ona ka-
tacaktır.
19 Her kim bu peygamberlik
kitabının sözlerinden bir şey çıkarır-
sa, Tanrı da bu kitapta yazılı yaşam
ağacından ve kutsal kentten ona dü-
şen payı çıkaracaktır.
20 Bunlara tanıklık eden, "Evet, tez
geliyorum!" diyor. Amin! Gel, ya Rab
İsa!
21 Rab İsa'nın lütfu kutsallarla bir-
likte olsun! Amin.

22:18-19 Yas.4:2; 12:32

BİRİMLER CETVELİ

ESKİ ANTLAŞMA'DA GEÇEN TARTI VE ÖLÇÜ CETVELİ

Aşağıda verilen ölçülerin yaklaşık olduğu ve bunların yer ve zamana göre değiştiği göz önünde bulundurulmalı.

UZUNLUK ÖLÇÜLERİ

Türkçesi	Geçtiği ayetler	İbranicesi	Birimi
dört parmak	Çık.25:25; 37:12; 1Kr.7:26; 2Ta.4:5	tefah / tofah	8 cm.
elin eni	Hez.40:5; 43:13	tofah	8 cm.
el genişliği	Hez.40:43	tofah	8 cm.
karış	Çık.28:16; 39:9; 1Sa.17:4; Yşa.40:12; Hez.43:13	zeret	22.5 cm.
arşın	Yar.6:15 vb.	amma	45 cm.

Not: Hezekiel 40 - 48 bölümlerinde geçen yeni tapınakla ilgili bölümde kullanılan arşının uzunluğu, bir arşına bir elin eni eklenerek elde edilir (yaklaşık 53 cm).

TAHIL ÖLÇÜLERİ

İbranicesi / Aramicesi	Geçtiği ayetler	Birimi
kav	2Kr.6:25	1.2 lt.
omer	Çık.16:16-36	2.2 lt.
sea	Yar.18:6; 1Sa.25:18; 1Kr.18:32; 2Kr.7:1,16,18	7.5 lt.
efa	Çık.16:36 vb.	22 lt.
letek	Hoş.3:2	110 lt.
homer	Lev.27:16; Say.11:32; Yşa.5:10; Hez.45:11,13,14; Hoş.3:2	220 lt.
kor	1Kr.4:22; 5:11; 2Ta.2:10; 27:5; Ezr.7:22; Hez.45:14	220 lt.

SIVI ÖLÇÜLERİ

İbranicesi / Aramicesi	Geçtiği ayetler	Birimi
log	Lev.14:10-24	0.3 lt.
hin	Çık.29:40 vb.	3.6 lt.
bat	1Kr.7:26,38; 2Ta.2:10; 4:5; Ezr.7:22; Yşa.5:10; Hez.45:10,11,14	22 lt.

TARTILAR

Türkçesi	Geçtiği ayetler	İbranicesi	Birimi
_____	Çık.30:13; Lev.27:25; Say.3:47; 18:16; Hez.45:12	gera	0.6 gr.
_____	Yar.24:22; Çık.38:26	beka	5.8 gr.
kutsal yerin şekeli	Çık.30:13 vb.		10 gr.
şekel	Yar.23:14-15 vb.	şekel	11.5 gr.
krallık ölçüsüne göre şekel	2Sa.14:26		12.5 gr.
mina	1Kr.10:17; Ezr.2:69; Neh.7:71,72; Hez.45:12	mane	575 gr.
talant	Çık.25:39 vb.	kikkar	34.5 kg.

YENİ ANTLAŞMA'DA GEÇEN TARTI VE ÖLÇÜ CETVELİ

Aşağıda verilen ölçülerin ve para değerlerinin yaklaşık olduğu ve bunların yer ve zamana göre değiştiği göz önünde bulundurulmalıdır.

UZUNLUK ÖLÇÜLERİ

Türkçesi	**Geçtiği ayetler**	**Grekçesi**	**Birimi**
arşın	Yu.21:8; Va.21:17	pihis	53 cm.
kulaç	Elç.27:28	orgia	1.8 m.
ok atımı	Luk.24:13; Yu.11:18; Va.14:20; 21:16	stadion	185 m.
bin adım	Mat.5:41	milion	1 480 m.

TAHIL ÖLÇÜLERİ

Türkçesi	**Geçtiği ayetler**	**Grekçesi**	**Birimi**
ölçek	Va.6:6	hiniks	1.1 lt.
tahıl ölçeği	Mat.5:15; Mar.4:21; Luk.11:33	modios	8.8 lt.
ölçek	Mat.13:33; Luk.13:21	saton	12.3 lt.
ölçek	Luk.16:7	koros	525 lt.

SIVI ÖLÇÜLERİ

Türkçesi	**Geçtiği ayetler**	**Grekçesi**	**Birimi**
ölçek	Luk.16:6	batos	40 lt.
kırk litre	Yu.2:6	metritis	40 lt.

TARTILAR

Türkçesi	Geçtiği ayetler	Grekçesi	Birimi
(yarım, otuz) litre	Yu.12:3; 19:39	litra	330 gr.
kırk kilo	Va.16:21	talanton	40 kg.

PARA BİRİMLERİ

Türkçesi	Geçtiği ayetler	Grekçesi
bakır para / kuruş	Mar.12:42; Luk.12:59; 21:2	lepton
(birkaç) kuruş	Mat.5:26; Mar.12:42	kodrantis
metelik	Mat.10:29; Luk.12:6	assarion
dinar	Mat.18:28 vb.	dinarion
(gümüş) para	Luk.15:8,9	drahmi
iki dirhem	Mat.17:24	didrahmon
dört dirhemlik bir akçe / gümüş	Mat.17:27; 26:15	statir / argirion
mina	Luk.19:13-25	mna
talant	Mat.18:24; 25:15-28	talanton

2 lepton = 1 kodrantis
4 kodrantis = 1 assarion
16 assarion = 1 dinar (dirhem)
4 dinar (dirhem) = 1 statir
100 dinar = 1 mina
6 000 dinar = 1 talant

Not: 1 dinar, İsa Mesih zamanında vasıfsız bir işçinin günlük ücretiydi.

SÖZLÜK

adak ekmekleri
Tapınma Çadırı'nda ve Yeruşalim'deki* tapınakta her Şabat Günü* Tanrı'ya adanan on iki ekmek (bkz. Lev.24:5-9). Ayrıca, «Tanrı'nın huzuruna konan ekmek» diye bilinir.

adanmış kişi
Kendisini belirli bir süre için Tanrı'ya adayan kişi. Kişi bu zaman içinde alkolden ve ölülere dokunmaktan sakınır, saçlarını uzatırdı. Bu sürenin sonunda Tanrı'ya sunular sunar ve saçlarını kestirirdi (bkz. Say.6:1-21).

alfa
Grek alfabesinin ilk harfi olan alfa, başlangıç simgesi olarak kullanılır.

Antlaşma Sandığı
Önceleri İsrailliler'in Tapınma Çadırı'nda, daha sonraları tapınağın En Kutsal Yeri'nde* bulunan, On Buyruk'un yazılı olduğu taş levhalarla çeşitli kutsal eşyaların içinde korunduğu sandık. Sandık, «Bağışlanma Kapağı» ile örtülürdü (bkz. Çık.25:17-22; İbr.9:5).

Aramice
Antik çağda bugünkü Suriye'de oturan bir Sami halkının konuştuğu, Süryanice'ye benzeyen bir dil. Pers İmparatorluğu'nun resmi diliydi. Eski Antlaşma'da Ezr.4:8-6:18; 7:12-26; Dan.2:4-7:28 ve Yer.10:11 ayetleri Aramice yazıldı. İsa Mesih zamanında Yahudiler İbranice* yerine genellikle Aramice konuşurlardı.

Asya İli
Anadolu'nun bugünkü Ege bölgesi.

Aşera
Kenanlılar'ın ana tanrıçası. Aşera kimi yerlerde dikilen oymalı ağaç sütunlarla temsil edilirdi.

Aştoret
Astarte diye de bilinir. Kenanlılar'ın doğurganlık, aşk ve savaş tanrıçası.

ay
Eski İsrail'de yeni yıl ve ayların başlangıcı bugün kullandığımız takvimden farklıydı. Musa'nın kitaplarında iki ayrı takvime rastlıyoruz. Biri Mart/Nisan'da, öbürü Eylül/Ekim'de başlar. Bazı yerlerde hangi takvime uyulduğu pek belli değil. Kral Süleyman'dan itibaren (İ.Ö. 971-931) aşağıdaki takvimin kullanıldığı sanılıyor.

Aylar	İbranice adları	Türkçe karşılığı
1. ay	Aviv, Nisan	Mart-Nisan
2. ay	Ziv, İyyar	Nisan-Mayıs
3. ay	Sivan	Mayıs-Haziran
4. ay	Tammuz	Haziran-Temmuz
5. ay	Av	Temmuz-Ağustos
6. ay	Elul	Ağustos-Eylül
7. ay	Etanim, Tişri	Eylül-Ekim
8. ay	Bul, Markesvan	Ekim-Kasım
9. ay	Kislev	Kasım-Aralık
10. ay	Tevet	Aralık-Ocak
11. ay	Şevat	Ocak-Şubat
12. ay	Adar	Şubat-Mart

Baal
«Efendi» ya da «koca» anlamına gelen Baal, Kenanlılar'ın verimlilik ilahıydı.

Baalzevul
Bkz. Baalzevuv

Baalzevuv
«Sineklerin efendisi» anlamına gelen Baalzevuv, İsrailliler'in Baalzevul (Yüksek yerin tanrısı) adlı bir Filist ilahına taktıkları alaylı bir isimdi (bkz. 2Kr.1:1-6). Yeni Antlaşma'da geçen Baalzevul, Şeytan anlamında kullanılır.

Babil sürgünü
Babil Kralı Nebukadnessar, İ.Ö. 597 yılında Yahudiler'in başkenti Yeruşalim'i* ele geçirdi ve halkın ileri gelenlerini Babil'e götürdü. İ.Ö. 586 yılında kenti yıkarak halkı Babil'e sürdü. Yahudiler'in orada kaldıkları 70 yıllık dönem «Babil sürgünü» diye bilinir (bkz. 2Kr.24-25; 2Ta.36).

bayram
Kutsal Kitap'ta geçen bayramlar:

Bayram Adı	Geçtiği Ayetler	Tarih
Fısıh* Bayramı	Çık.12:1-14; Lev.23:5; Say.9:1- 14; 28:16; Yas.16:1-3a, 4b-7	14 Aviv (Mart-Nisan)
Mayasız Ekmek Bayramı	Çık.12:15-20; 13:3-10; 23:15; 34:18; Lev.23:6-8; Say.28:17-25; Yas.16:3b,4a,8	15-21 Aviv (Mart-Nisan)
Hasat Bayramı / Haftalar Bayramı / Pentikost Bayramı	Çık.23:16a; 34:22a; Lev.23:15-21; Say.28:26-31; Yas.16:9-12; Elç.2:1	6 Sivan (Mayıs-Haziran)

Bayram Adı	Geçtiği Ayetler	Tarih
Anma Günü / Boru Çalma Günü / Yeni yıl	Lev.23:23-25; Say.29:1-6	1 Tişri (Eylül-Ekim)
Günahları Bağışlatma Günü	Lev.16:1-34; 23:26-32; Say.29:7-11; Elç.27:9-10	10 Tişri (Eylül-Ekim)
Çardak Bayramı / Ürün Devşirme Bayramı	Çık.23:16b; 34:22b; Lev.23:33-36a; 39:43; Say.29:12-34; Yas.16:13-15; Zek.14:16-19	15-21 Tişri (Eylül-Ekim)
Tapınağın Açılışını Anma Bayramı	Yu.10:22	25 Kislev (Kasım-Aralık)
Purim Bayramı	Est.9:18-32	14,15 Adar (Şubat-Mart)

bilici
Eş anlamlı «hoze» ve «roe» İbranice sözcüklerin karşılığı olarak kullanılan bilici, sözcüğü sözcüğüne «gören» anlamına gelir. Bu terimler peygamberleri nitelemek için kullanılırdı (bkz. 1Sa.9:9).

bölge kralı
Grekçe «Tetrarhis», Roma adına küçük bir bölge üzerinde yetkili kılınan krala verilen özel bir unvandır. (Ayrıca bkz. Hirodes*.)

cüzam
İncil'de «cüzam» diye çevrilen sözcük birçok deri hastalığı için kullanılırdı.

çul ve kül
Çul, kıldan yapılmış kaba dokumadır. Eski çağlarda Yahudiler tövbe ya da yas işareti olarak çul giyer ve üzerlerine kül serperlerdi.

Davut Oğlu
İsa Mesih'in unvanlarından biri.

dillerle konuşmak
Kişinin bir dili Kutsal Ruh'un etkisiyle konuşması (bkz. Elç.2:4-13; 10:46; 19:6; 1Ko.12:8,28,30; 14:2-39).

din bilginleri
Yeni Antlaşma'da, Kutsal Yazılar'ı kopya etmek, yorumlamak ve öğretmekle uğraşan Yahudi din adamları anlamındadır.

efod
Ayrıntıları Çık.28 ve 39. bölümlerde anlatılan keten bir üst giysi. Halk Rab'bin isteğini öğrenmek için efodun göğüs kısmında bulunan Urim ve Tummim'e* başvururdu. Efod sözcüğü bazı yerlerde bir çeşit put olarak da kabul ediliyor (örneğin Hak.8:27; 17:5; 18:14-20).

En Kutsal Yer
Önceleri Tapınma Çadırı'nda, sonraları da Yeruşalim'deki* tapınakta yer alan ve yalnız başkâhinin yılda bir kez girebildiği en kutsal bölme, iç oda.

Ferisiler
İsa Mesih döneminde dindar bir Yahudi mezhebi. Bu mezhep Kutsal Yasa'ya ve yüzyıllar boyu Yasa'ya dayandırılan dinsel kurallara sıkı sıkıya bağlıydı.

Fısıh
«Dokunmadan geçmek» anlamına gelen İbranice «Pasah» sözcüğünün karşılığıdır. İsrailliler Fısıh Bayramı'nda* Mısır'daki kölelikten kurtuluşlarını kutlarlar (bkz. Çık.12:13,27).

göğüslük
Başkâhinin efod* üzerine taktığı kare biçimindeki dokuma (Çık.28:15-16). Bu dokumaya iliştirilmiş on iki değerli taşın üzerine de İsrail'in on iki oymağının adları kazınmıştı. Bu sayede başkâhin En Kutsal Yer'e* her girdiğinde halkı Tanrı'nın huzuruna çıkarmış oluyordu.

Grekler
Grek törelerine göre yaşayan halklar. Rom.10:12; 1Ko.12:13; Gal.3:28'de Yahudi olmayanlar anlamına gelir.

haftanın ilk günü
Pazar günü.

Hazırlık Günü
Perşembe günbatımından Cuma günbatımına kadar olan süre; bu süre içinde Yahudiler, Şabat Günü* için hazırlık yaparlar.

Hirodes
Yeni Antlaşma'da beş ayrı kişinin adıdır:
1) Birincisi İ.Ö. 40 ile 4 yılları arasında Filistin'i Roma adına yöneten Büyük Hirodes'tir (bkz. Mat.2:1-15). Büyük Hirodes öldüğünde krallığı üç oğlu arasında paylaşıldı: Yahudiye* ile Samiriye Hirodes Arhelas'a (İ.Ö. 4 - İ.S. 6), Celile ile Perea Hirodes Antipa'ya (İ.Ö. 4 - İ.S. 39) ve kuzeydoğu toprakları Filipus'a (İ.Ö. 4 - İ.S. 33/4) verildi.
2) Hirodes Arhelas'ın (bkz. Mat.2:22) kötü idaresinden ötürü Yahudiye ile Samiriye'nin yönetimi daha sonra bir Roma Valisi'ne verildi (İ.S. 6).
3) Tetrarhis (bölge kralı*) Hirodes diye de bilinen Hirodes Antipa, Peygamber Yahya'yı tutuklatıp öldürttü, İsa Mesih'i yargılanmak üzere Pontius Pilatus'a gönderdi (bkz. Mat.14:1-12; Luk.23:7-12).
4) Büyük Hirodes'in torunlarından Kral I. Hirodes Agrippa, İ.S. 37 ile 44 yılları arasında Filistin'in çeşitli bölgelerini yönetti. 44 yılındaki ölümü Yeni Antlaşma'da kaydedilmiştir (bkz. Elç.12:20-23).
5) I. Hirodes Agrippa'nın oğlu olan II. Hirodes Agrippa, babasının krallığını İ.S. 48 yılında miras aldı. Pavlus'un duruşmasında bulunan bu Agrippa'ydı (bkz. Elç.25:13-26:32).

Hitit
Eski Antlaşma'da geçen Hitit adı iki farklı halkı tanımlıyor:
1) İsrailliler'in fethinden önce Kenan'da yaşayan halk (örneğin Yar.23:10);
2) Anadolu Hititleri'nin Güneydoğu Anadolu ve Suriye'de «Geç-Hitit» krallıklarını kurmuş olan torunları (1Kr.10:29; 2Ta.1:17). Bu halkların ilişki derecesi tam bilinmiyor.

hozana
Aramice* «Şimdi kurtar» anlamına gelen «hoşana» sözcüğü, Yeni Antlaşma'da Kurtarıcı İsa'yı selamlamak için kullanılıyor.

İbranice
İsrailliler'in dili. Yeni Antlaşma'da, İbranice'den söz edildiği bazı yerlerde bu dile benzeyen Aramice* kastedilir.

ihtiyar
Kilise* önderi. İhtiyar unvanı İsrail'de halkın ileri gelenleri için de kullanılırdı.

inanlılar topluluğu
Grekçe «ekklisia» sözcüğünün kök anlamı «topluluk» ya da «toplantı»dır. Eski Antlaşma'nın Grekçe çevirisi olan Septuaginta'da İsrail halkı için kullanıldı. Sonradan Hıristiyan topluluğu için teknik terim olup Yunanca'dan Türkçe'ye «kilise» şeklinde geçti. Elinizdeki çeviride bu sözcük, dünya çapındaki ya da belirli bir kentteki Hıristiyan topluluğundan söz ederken «kilise»; topluluk bireylerinin karşılıklı davranışlarından, ilişkilerinden ve sorunlarından söz ederken «inanlılar topluluğu» ya da «topluluk» diye çevrilmiştir.

İnsanoğlu
Dan.7:13'te geçen ve İncil'de İsa Mesih'in kendisi için kullandığı unvan.

kâhin
Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrı'ya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli. Kâhinin büyücülük, falcılık, sihirbazlık, gaipten haber vermek gibi işlerle uğraşması söz konusu değildi. Bu uygulamalar Yas.18:9-14 ayetlerinde yasaklanmıştır.

kâse
Bazen büyük acı simgesi olarak kullanılır (bkz. Mat.20:22-23; 26:39-42; Mar.10:38-40; 14:36; Luk.22:41-44; Yu.18:11).

kaya tavşanı
Bilimsel açıdan «kır sıçanımsı» olarak adlandırılan bu otobur hayvan tavşan büyüklüğünde olup kayalık tepelerde yaşar.

Kefas
«Kaya» anlamına gelen Petrus adının Aramice'si*.

Keretliler'le Peletliler
Benaya komutasında olan ve Davut'u koruma birliğini oluşturan paralı askerler. Keretliler'in Giritli, Peletliler'inse Filistli olduğu sanılıyor.

Keruvlar
Kanatlı doğaüstü varlıklar ve bunların heykelleri.

Kamış Denizi
Bu olayın Sina Yarımadası'nda bulunan bir bataklık bölgede geçtiği sanılıyor. Bugün "Acı Göller" diye bilinen yer olabilir.

Kildaniler
Kuzey Arabistan'da yaşamış olan Sami ırkından yarı göçebe bir halk. Sonraları Güney Mezopotamya'nın Ur Kenti çevresine yerleştiler (Yar.11:28). Yeni-Babil İmparatorluğu'nu (İ.Ö. 626-539) yöneten krallar bu halktandı. Daniel

Kitabı'nda «yıldızbilimciler» diye çevrilen «Kildaniler» sözcüğü İbranice'de ve Aramice'de* bir büyücü topluluğu anlamına da geliyor.

kilise
Bkz. inanlılar topluluğu.

kötü olan
Şeytan.

Kûş
1) Kûş adı genellikle Mısır'ın güneyindeki Asvan'dan bugünkü Hartum'a yakın olan Beyaz Nil ile Mavi Nil'in birleştiği yer arasında uzanan bölge için kullanılırdı.
2) Sadece Yar.2:13'te geçen Kûş adı ise Aden bahçesine yakın bir bölgeyi niteliyor.

kutsal kent
Yeruşalim*, Kudüs.

Kutsal Yasa
Tanrı'nın Peygamber Musa'ya verdiği yasalar dizisi.

Kutsal Yer
Önceleri Tapınma Çadırı'nda, sonraları da Yeruşalim'deki* tapınakta yer alan ve yalnız İsrailli kâhinlerin* girebildiği bölme. Tapınağın ikinci odası olan bu bölüme «ana bölüm» denilir. Kutsal Yer küçük harfle yazıldığı zaman Tapınma Çadırı'nı ya da tapınağın tümünü anlatır.

Levililer
İsrail'in on iki oymağından biri. Harun ve Harun'un soyundan gelen kâhinler bu oymaktandı. Levililer adı, bu kâhinlere tapınakta yardım eden görevliler için kullanılırdı (bkz. 1 Ta.23:28-32).

Livyatan
Kenan mitolojisinde de geçen bir çeşit deniz canavarı.

man
Tanrı'nın Mısır'dan çıkan İsrailliler'i çölde doyurmak için gökten gönderdiği yiyecek (bkz. Çık.16:13-36).

meshetmek
Eski Antlaşma'da kutsal bir amaçla kullanılacak bir eşyanın üzerine ya da yeni göreve atanacak bir kişinin başına zeytinyağı sürmek. Yeni Antlaşma'da «mesh» sözcüğü Tanrı'nın, Kutsal Ruhu'nu inanlılara verişini de kapsıyor (bkz. Çık.30:22-29; 1Sa.10:1-10; 16:3; 24:6; 1Kr.19:5-16; Yşa.61:1-3; Elç.10:38; 1Yu.2:20,27).

Mesih
Mesih, «Meshedilmiş Olan» (Grekçe «Hristos»). Peygamberlerin geleceğini önceden haber verdikleri Kurtarıcı Kral İsa.

Mesih Karşıtı
1) Dünyanın son günlerinde İsa Mesih'e karşı koymak üzere Şeytan tarafından güçlendirilecek olan kötü kişi.
2) İsa Mesih'e karşı koyan kimse (1Yu.2:18-22, 4:3; 2Yu.7).

mezar
Yahudiler ölülerini kayadan oyulmuş mağaralarda gömerlerdi. Mağara, ağzına büyük bir taşın yuvarlanmasıyla kapatılırdı.

Millo
İbranice «dolmak» fiilinden türetilmiş ad. Toprağın düzeltilip engebeli yerleri doldurmasıyla oluşturulan alan olabilir.

Molek
Ammonlular'ın Molok, Milkom ya da Malkam diye de bilinen ilahı. Zaman zaman bu ilahın sözde öfkesini dindirmek için çocukları yakarak kurban ederlerdi. Kutsal Yasa bu çeşit uygulamaları yasaklıyor (bkz. Lev.18:21, 20:2-5).

murdar
Dinsel açıdan kirli.

mür
İlaç ve parfüm olarak kullanılan değerli ve hoş kokulu bir yağ.

omega
Grek alfabesinin son harfi olan omega, sonu simgelemek için kullanılır.

Onbirler
Yahuda İskariot'un ölümünden sonra İsa Mesih'in elçileri bir süre «Onbirler» olarak anıldı. Yahuda'nın yerine Mattiya seçildikten sonra elçilerden tekrar «Onikiler» diye söz edilmeye başlandı.

Onikiler
İsa Mesih'in on iki elçisi (havarisi).

oruç
Belli bir süre yiyecekten içecekten kaçınmak. Kutsal Kitap'ta oruç için kesin bir süre belirtilmez; gece gündüz sürdürülebilir.

öteki uluslar
Yahudi olmayanlar.

para bozanlar
Putperestliğin işaretlerini taşıyan Roma parasını tapınak vergisini ödemekte kullanmak yasaktı. Onun için, bu parayı özel bir akçeyle değiştirmek gerekiyordu. Para bozan kişiler bu iş için fahiş ücretler alırdı.

perde
Yahudiler'in tapınağında, En Kutsal Yer'i* Kutsal Yer'den* ayıran perde (bkz. Çık.26:31-35; İbr.10:19-20).

Rabbî
Kutsal Yasa uzmanlarına verilen ve «Hocam» anlamına gelen Aramice* bir unvan.

Rab'bin Sofrası
Yeni Antlaşma'da İsa Mesih'in ölümünü anmak için yapılan tören (bkz. Mat.26:26-29; Mar.14:22-25; Luk.22:15-20; 1Ko.11:23-34).

Roma vatandaşı
Eski Roma imparatorluğunun sınırları içinde yaşayan herkes Roma vatandaşı değildi. Roma vatandaşı olmanın ayrıcalıkları arasında, dayak ve çarmıh gibi

utanç verici cezalardan muaf tutulma, suçlamalar karşısında imparatora başvurabilme hakkı vardı. Doğuştan Romalı olmayan bir kişi bu vatandaşlığı, kölelikten özgür kılınarak, bir ödül olarak ya da parayla satın alarak elde edebilirdi.

saat

Eski çağlarda genellikle günbatımı, yeni bir günün başlangıcı sayılırdı. Gece, on iki saate ya da «nöbet» denen üçer veya dörder saatlik zaman dilimlerine bölünmüştü. Gündüz ise gün doğuşundan başlayarak on iki saate bölünmüştü. Örneğin, bu düzenlemeye göre (gündüz) altıncı saat = öğle vakti; dokuzuncu saat = saat 15:00, vb. Yeni Antlaşma'da belirtilen saatler bu sisteme göre düzenlenmişti. Ne var ki, bazı uzmanlara göre Yuhanna yazılarında bugünkü sisteme yakın bir sistem kullandı. Bu durumda onuncu saat sabah saat 10:00 olur (bkz. Yu.1:39).

Sadukiler

Yahudilik'te akılcılığı savunan bir mezhep. Sadukiler, Eski Antlaşma'dan yalnız Musa'nın kitaplarını kabul eder, ölümden sonraki yaşam, diriliş, cennet, cehennem düşüncesine ve cin, melek gibi doğaüstü varlıklara inanmazlardı.

Samiriyeliler

Yahudiler'le öbür halkların karışımından oluşan, Yahudiye* ile Celile arasında yaşayan melez bir halk. Tektanrıcı oldukları halde Samiriyeliler, saf kan Yahudi olmadıklarından ve birtakım değişik dinsel görenekleri izlediklerinden Yahudilerce hor görülürdü.

satraplar

Pers Kralı adına geniş bölgeleri yöneten üst düzey valiler (İ.Ö. 6-4. yüzyıl arası).

Sela

Müzikte duruş ifade eden bir terim olduğu sanılıyor.

Sezar

Roma imparatorlarına verilen bir unvan. Kayser diye de bilinir.

Siyon

Yeruşalim* Kenti'nin kurulduğu tepelerden biri olan «Siyon» sözcüğü, mecazi anlamda «Tanrı'nın konutu», «Tanrı'nın halkı» demektir. «Siyon kızı» ise «Yeruşalim halkı» anlamına gelir.

sunular

Levililer Kitabı'nda açıklanan sunular sistemi oldukça karmaşıktır. Beş temel sunu vardır.

Sununun Adı	Geçtiği Ayetler	Amaç ve Anlamı
Yakmalık sunu	Lev.1; 6:8-13; 8:18-21; 16:24	Gönüllü tapınma, günahları bağışlatmak, Tanrı'ya bağlılık göstermek
Tahıl sunusu	Lev.2; 6:14-23	Gönüllü tapınma, Tanrı'nın lütfunu hatırlamak
Esenlik sunusu	Lev.3; 7:11-34	Gönüllü tapınma, şükran ve Paydaşlık

Sununun Adı	Geçtiği Ayetler	Amaç ve Anlamı
Günah sunusu	Lev.4:1-5:13; 6:24-30; 8:14-17; 16:3-22	Günaha karşılık zorunlu sunu, günahları bağışlatmak, arınma
Suç sunusu	Lev.5:14-6:7; 7:1-6	Bedeli ödenmesi gereken günahlara karşılık zorunlu sunu sünnetli İsrail halkı.

sünnetsiz
Kutsal Kitap'ta İsrail halkından olmayanlar.

sürüngen
İbranice sözcük fare, böcek gibi öteki kara hayvanlarını da kapsıyor. Buna benzer başka bir İbranice sözcük Levililer Kitabı'nda «küçük kara hayvanı» diye çevrildi (bkz. Lev.11:29-30).

Şabat Günü
İsrailliler'in dinlenme ve tapınma günü (Cuma günbatımından Cumartesi günbatımına dek sürer). Bkz. Çık.20:8-11; Yas.5:12-15.

Tanrı'dan korkanlar
İsa Mesih zamanında Yahudi soyundan olmayıp da Yahudi dinini benimsemiş ama sünnet olmamış kişiler.

Tanrı'nın Egemenliği
Bu terim, Tanrı'nın dünya üzerinde bir kral gibi egemenlik sürdüğünü anlatır. Mat.3:2-3 ve Luk.11:20'ye göre İsa'nın dünyaya gelişiyle başlamış olan bu egemenlik, yine Mat.24-25'e göre İsa'nın ikinci gelişinden sonra tümüyle gerçekleşecektir.

Tanrı'nın huzuruna konan ekmek
Bkz. adak ekmekleri.

Tofet
Yeruşalim* dışında Ben-Hinnom Vadisi'nde bir tapınma yeriydi. Burada halk ilah Molek'in* sözde öfkesini dindirmek için çocukları yakarak kurban ederdi.

topluluk
Bkz. inanlılar topluluğu.

tunç
İbranice ve Aramice'deki* ilgili sözcükler hem bakır hem tunç anlamına gelir. Bakır ısıya daha dayanıklıdır ve Çık.27:1-8'le 38:1-7'de açıklandığı gibi sunağın yapımında kullanılmış olabilir. Tunç daha serttir ve 1Sa.17:5'te belirtildiği gibi silah yapımında kullanılırdı.

tümen
İsa Mesih zamanında Roma ordusunun «lejyon» denilen ve yaklaşık 6 000 erden oluşan askeri birliği.

Urim ve Tummim
Başkâhinin efodundaki* göğüslüğünde* bulunan iki küçük nesne. Bunlar kura çekmek ve Tanrı'nın isteğini öğrenmek için kullanılırdı.

vaftiz

Sözcük anlamıyla «suyla yıkama», «suya daldırma» (bkz. Mat.3:5-17; 28:19; Mar.1:4-11; 16:15-16; Luk.3:2-22; Yu.1:24-28,33; 4:1-3; Elç.1:5; 2:38-41; 10:46-48; 19:1-6; Rom.6:3-4; 1Ko.12:13; Gal.3:27; Kol.2:12; 1Pe.3:20-21).

vergi görevlisi

İsa zamanında Roma İmparatorluğu adına Yahudi halkından vergi toplayan ve bu yüzden sevilmeyen kişi.

Yahudiye

1) Roma İmparatorluğu zamanında Filistin'in güney kısmından oluşan eyalet;
2) Bu eyaletle birlikte Yahudiler'in çok sayıda bulunduğu komşu eyaletlerin topraklarının tümü.

Yardımcı

Yeni Antlaşma'nın Yuhanna bölümünde Grekçe'deki «Paraklitos» sözcüğünün karşılığı. Kutsal Ruh'un unvanlarından biri olan Paraklitos, ayrıca «Tesellici» ya da «Öğütçü» diye çevrilebilir.

Yeruşalim

Bugünkü Kudüs; Kutsal Kitap'ta Şalem, Davut Kenti, Siyon*, kutsal kent, Ariel diye de geçer. «Yeruşalim kızı» ise «Yeruşalim halkı» anlamına gelir.

yıkıcı iğrenç şey

İlk defa Dan.9:27'de sözü edilen yıkıcı iğrenç şeyle ilgili yorumlar şöyledir:
1) İ.Ö. 168 yılında Suriye Kralı Antiohos Epifanis tarafından Yahudiler'in Yeruşalim'deki* tapınağında dikilen put;
2) İ.S. 70 yılında Yahudiye'de* büyük tahribat yapan Roma ordusu;
3) Gelecekte Tanrı'ya başkaldıracak olan Mesih Karşıtı*.

Yurtseverler

Roma döneminde aşırı milliyetçi bir Yahudi partisi.

Yüksek Kurul

İsa döneminde Yahudiler'in milli meclisi olan ve «Sanhedrin» diye bilinen yetmiş kişilik Yüksek Kurul, önemli kâhinler*, ileri gelenler ve din bilginlerinden* oluşurdu. Başkâhin Kurul'a başkanlık ederdi.

KAYNAK AYETLER

MATTA

1 2:6,17-18; 3:3; 4:15-16; 8:17; 12:17-21; 13:14-15,35; 21:4-5,42; 26:31; 27:9-10
2 8:10-12; 21:33-45; 24:14; 28:18-20
3 4:23-24; 8:16; 9:35; 19:2
4 Örn. 17:14-17; 20:29-34
5 Örn. 8:23-27; 14:15-21
6 5-7; 10; 13:1-52; 18:1-35; 23-25. Bu bölümlerin hepsi,“İsa bu konuşmasını bitirince...” gibi bir deyimle biter.
7 3:1-2; 4:17,23; 6:10-13,33; 9:35; 10:7; 11:11-12; 12:28; 13:1-52; 16:19,28; 18:23-25; 20:1-16; 22:2-14; 24:14; 25:1-46
8 18:1-5; 20:21-28; 23:8-12
9 6:19-34; 8:18-22; 10:16-42; 16:25-26; 19:16-30
10 23:13-14; ayrıca bkz. 5:20; 15:1-20; 16:1-12; 18:33-37; 21:23-22:46; 23:1-39
11 7:13-23; 11:20-24; 12:36-42; 13:24-30,36-43; 24:1-25:46
12 3:17; 9:1-7; 11:4-6,27; 13:16-17; 14:32; 16:16-20,27; 17:1-7; 26:64; 27:43,54; 28:9

MARKOS

1 Örn. 3:20-21; 5:3-6,25-27
2 Örn. 6:51; 7:37; 9:15
3 1:1,11; 3:11; 5:7; 9:7; 12:1-11; 14:61-62; 15:39
4 2:28; 8:31,38; 9:9-12,31; 10:32-33,45; 13:26; 14:21,41;62
5 1:1; 8:29; 9:41; 12:35; 14:61
6 Örn. 1:25-28; 2:5-12; 4:39-41; 6:47-51
7 Örn. 1:37-38,43-45; 5:43; 7:36; 8:30
8 Örn. 1:16-20; 3:11-19; 4:10-12,34; 8:27-33; 13:3-36; 16:7, 9-18
9 8:34-38; 9:33-37; 10:28-31, 35-45
10 1:15; 2:5; 4:40; 5:34,36; 9:23-24; 10:52; 11:22-26; 16:11-18
11 1:15; 4:11,26-32; 9:1; 10:14-15,24-27; 12:34; 14:25
12 1:23-27,32-34,39; 3:11-19; 5:2-20; 6:7; 7:25-30; 9:17-29
13 Örn. 3:2-6,22-30; 7:1-13; 11:18,27-33; 12:1-13,38-39; 14:1,43-65
14 8:31; 9:9; 10:32-34,45; 14:8

LUKA

1 3:4; 1:17,76-77
2 1:68-79; 2:10-11
3 1:11-20; 1:26-38: 2:8-15
4 3:21-22; 9:35
5 Örn. 1:41-42; 1:67; 2:25-28
6 5:17; 9:43-44; 11:14-20
7 4:43; 8:1,9-10; 9:2,11,60; 10:9-11
8 Örn. 6:20; 12:31-32; 17:20-21; 18:16-17,24-30
9 1:32-33; 13:18-21, 28-30; 17:20-21; 19:11-27; 21:5-31; 22:16-18,29-30; 23:42
10 1:77; 7:41-50; 11:4
11 6:24-26; 12:13-34; 16:13,19-31; 18:18-30; 19:1-10
12 2:8-15; 4:18-19; 6:20-26
13 7:36-50; 8:3; 10:30-42; 17:11-19
14 19:10 ve 15:1-32; 18:9-14
15 3:3; 5:32; 24:47
16 5:11,27-28; 6:22-23; 9:23-26,58-62; 12:22-34; 14:25-33
17 6:27-28; 11:1-13; 18:1-6; 22:39-46

YUHANNA

1 Örn. 1:7,12; 3:15-18,36; 5:24; 6:29,47; 7:38-39; 8:24; 11:25-27; 14:1,10-12; 16:27
2 2:11,23; 4:39-42,53; 7:31; 8:30; 10:42; 11:45; 12:11

3 1:4; 3:15-16,36; 4:14; 6:27,32-35,40,47-54,63,68; 10:28; 11:25-26; 12:25,50; 14:6; 17:2-3; 20:31
4 5:15-18; 7:32; 8:57-59; 9:22; 10:33-39; 11:47-57; bölüm 18 ve 19
5 1:1-18; ayrıca bkz. 3:32-36; 6:48; 7:46; 8:26-32; 12:44-50; 14:24-26; 18:37
6 1:41; 11:27; 20:31
7 1:34,49; 3:16-18; 5:18; 11:4,27; 19:7; 20:28
8 1:51; 3:13-15; 5:27; 6:27,53,62; 8:28; 12:23
9 1:29; 4:42; 6:35; 8:12; 10:7-18; 11:25-27; 14:6; 15:1-8; 18:36-37
10 3:16-21; 5:18-37; 6:32-46; 8:16-19,25-29,42,49-55; 10:30,36-38; 12:44-50; 13:3; 14:7-14; 15:9-10; 16:27-28; 17:1-26
11 1:32-33; 3:5-8; 4:23-24; 6:63; 7:39; 14:16-17,25-26; 15:26; 16:7-14; 20:22
12 1:12-13; 3:5-8; 7:38-39; 8:31-36; 10:7-15,26-30; 12:24-26; 13:1-17,20,34-35; 14:1-27; 15:1-21; 16:1-28; 17:1-26; 20:17,20-23

ROMALILAR

1 1:1,14: 2:16; 15:16-21; 16:25
2 1:18-3:20; ayrıca bkz. 5:12-21; 7:5-8:4
3 3:21-4:25; ayrıca bkz. 9:30-10:13
4 1:5,16; 2:12-3:2; 3:9,19-20,29-30; 9:1-11:36; 15:8-12
5 4:1; 2:18
6 1:6; 11:13,28-31
7 9:2-4; 10:1; 11:13-14; 15:16
8 11:17-23; 15:27

KORİNTLİLER'E BİRİNCİ MEKTUP

1 Elç.18:1-8; 1Ko.1:20-25; 7:18-19; 8:1-13; 9:19-23; 10:23-11:16
2 16:5,8 bkz. Elç.19:21-22
3 1:1-3,8; 3:10-17; 6:9-20; 10:31; 11:27-32; 15:34
4 1:10-16; 3:3-9; 11:17-19
5 1:17-2:16; 3:18-21; 8:1-3; 13:9-12
6 5:1-13; 6:9-20; 10:7-8
7 8:1-13; 9:19-23; 10:14-33
8 12:1-14:40
9 16:1-4 bkz. Rom.15:25-28

KORİNTLİLER'E İKİNCİ MEKTUP

1 Ayrıca bkz. 5:12; 10:12,18; 11:3-23
2 6:1,13; 10:1-2; 12:14,20-13:4; 13:10
3 2:14-6:13; 7:2-16
4 6:11-12; 7:2-4; 11:2-3; 12:15-21; 13:5-10
5 2:17; 3:1-6; 10:7,13-18; 11:7-12,16-12:6; 12:11-12

GALATYALILAR

1 1:7; 4:17; 5:10,12; 6:12-13
2 Elç.10:1-11:18 ve 15:1-35
3 1:6; 3:1,3; 4:9,11,20; 5:7
4 1:11-12
5 2:1-10
6 5:13-26

EFESLİLER

1 4:1; 6:20
2 6:21-22
3 Kol.4:7-8
4 Elç.18:19-21; 19:1-20:1
5 3:11
6 2:1-10
7 1:4,5,12
8 2:10
9 2:11-22
10 3:1-10
11 4:2-6
12 4:7-16
13 2:20-22
14 5:25-27
15 3:10; 2:7'ye de bkz.
16 1:10,18-23
17 4:1-6:9
18 1:15-20; 3:14-19
19 6:10-18

FİLİPİLİLER

1 Elç.16:12-40
2 1:13; 4:22
3 Elç.28:16-31
4 2:25-30
5 1:4-5; 4:10,14-18
6 1:20-25
7 2:19-23
8 2:24
9 1:4-5,18,25; 2:1-2,17-18,28-29; 3:1; 4:1,4,10
10 1:12-18
11 3:3-14; ayrıca bkz. 1:21; 4:13
12 1:4-5,9-11
13 3:1; 4:4
14 1:27-28; 2:1-2,14-16; 4:2
15 2:3-4
16 1:27-30; 3:2-3; 4:1
17 3:15-17; 4:9

KOLOSELİLER

1 Elç.19:10; Kol.1:7
2 4:7-9; bkz. Filimon'a Giriş.
3 1:3-8; 2:5
4 1:3,9-12; 2:1-4
5 2:4,8,16-23
6 2:18-19
7 1:15-20. Ayrıca bkz. 1:13-14,27-28; 2:2-3,9-15; 3:1-4,11
8 2:6
9 1:10,28; 2:1-3,7,19
10 2:23
11 3:12
12 1:10

SELANİKLİLER'E BİRİNCİ MEKTUP

1 Elç.17:1-9
2 3:1-4
3 Elç.18:1
4 3:6
5 1:2-10
6 2:1-12
7 2:17-18; 3:10
8 4:1,10; 5:11
9 4:3-8
10 4:10-12; 5:6-22
11 4:13
12 1:9-10; 2:19; 3:13; 4:13-5:11. Ayrıca 2. Selanikliler'e giriş bölümüne bakınız.

TİMOTEOS'A BİRİNCİ MEKTUP

1 2Ti.1:5; 3:15
2 Elç.13:50-14:19; 2Ti.3:10-11
3 Elç.16:1-3
4 1Se.3:1-5
5 Elç.19:22
6 1Ko.4:17; 16:10-11
7 2Ti.4:9,21
8 Flp.2:19-23; 1Ti.1:1-2
9 1:3-7; 4:1-3,7; 6:3-5,20-21
10 3:14-15
11 4:11-16
12 5:1-2
13 5:3-16
14 3:1-13
15 5:17-22
16 2:1-4,8
17 2:9-15
18 6:6-10,17-19
19 1:8-11

TİMOTEOS'A İKİNCİ MEKTUP

1 1:8,11-12,17; 2:9-10
2 1:15-16; 4:10-12,16,20
3 1:6-8; 2:1-7,11-13; 3:12; 4:1-5
4 2:14-18; 3:1-9,13
5 1:13-14; 2:15; 3:14-17
6 1:12; 4:6-8,18

İBRANİLER

1 10:32-34; 12:4
2 2:1-3; 5:11-14; 6:12; 10:23; 12:1-3
3 1:1-14; 2:9-3:6; 4:14-5:10; 6:20-8:6; 8:13-10:22; 12:2-3,24; 13:8,11,13
4 7:12,18-19
5 8:10-12; 10:16-17
6 2:1-4; 3:6-4:13; 6:4-12; 10:26-31; 12:14-17,25-29

YAKUP'UN MEKTUBU

1 3:12 bkz. Mat.7:16; 5:2 bkz. Mat.6:19; 5:12 bkz. Mat.5:34-37
2 1:22-25,27; 2:14-26; 3:13; 4:16
3 1:2-10,14-17,19-21,27; 2:1-13; 3:14-18; 4:1-10,13-17; 5:7-11
4 1:9-11; 2:2-7; 5:1-6
5 1:19-20,26; 3:1-12; 4:11,16; 5:9,12
6 5:13-18

PETRUS'UN BİRİNCİ MEKTUBU

1 1:6-7; 2:19-25; 3:14-18; 4:1-5,12-19; 5:8-10
2 2:1,11-12; 3:8-12; 4:2-8
3 1:11,18-21; 2:4,21-24; 3:18; 4:13

PETRUS'UN İKİNCİ MEKTUBU

1 1:16; 3:1
2 1:14
3 1:12-13; 3:1-2
4 1:15
5 1:3-4
6 1:5-13; 3:11-12,14,17
7 1:16-19, ayrıca Mat.17:1-8, Mar.9:2-8 ve Luk.9:28-36'ya bkz.
8 1:19-21; 3:2,16
9 2:1-22
10 3:3-13
11 3:11-12
12 3:15-16

YUHANNA'NIN BİRİNCİ MEKTUBU

1 1:1-5; 4:21
2 1:1-2,3,4; 2:1,21,26; 5:13
3 1:1-4; 4:2,9
4 1:3; 3:22-25; 4:14-15; 5:5,9-12,18,20
5 1:7; 2:2; 3:5-8,16; 4:10,14
6 5:20
7 2:1
8 1:5-2:12; 2:15-17; 3:3-12; 5:16-19
9 3:3
10 1:8-9
11 1:5-7; 2:3-10,29; 3:1-3,11-24; 4:7-12; 4:16-5:3
12 4:7-8,16
13 5:13
14 2:3-5,13-14,18,29; 3:1,6,16,19-20,24; 4:2,6-8,13,16; 5:2,20
15 1:1-2; 2:25; 3:15; 5:11-13,16,20
16 3:23; 4:1,16; 5:1,4-5,10-11
17 2:26
18 2:18-26; 4:1-6
19 1:6,8; 2:4,8,21,27; 3:18-20; 4:6; 5:6,20

YAHUDA

1 4,8,13,16,18
2 11,12,16
3 24-25, ayrıca 1 ve 21

VAHİY

1 1:9; 2:10,12-13
2 1:1 bkz. ayrıca 4:1 ve 22:6
3 1:10; 10:8-11; 17:3; 21:10-11; 22:1,16
4 1:12-20; 5:6-14; 19:11-16
5 7:9-12; 11:16-18; 15:3-4; 19:1-8

HARİTALAR

ve

ELYAZMALARI

Eski Antlaşma'da (Tevrat ve Zebur) Geçen Yerlerin Haritası

Eski Antlaşma'nın (Tevrat ve Zebur) Yazıldığı Dönemde Filistin
Sayda
Sarefat
LÜBNAN
Sur
Dan
Hasor
BAŞAN
HAVVOT-YAİR
Karmel Dağı
AKDENİZ
Tavor Dağı
Eyn-Dor
Şunem
Ramot-Gilat
Dor
Megiddo
GİLAT
Yizreel
Beytşean
Taanak
Yaveş-Gilat
Dotan
Tirsa
Sukkot
Samiriye
Peniel
Eval Dağı
Şekem
Gerizim Dağı
AMMON
Afek
Yafa
Şilo
Rabba
Gezer
Beytel
Nevo Dağı
Ayalon
Gilgal
Anatot
Nov
Eriha
Aşdot
Ekron
Yeruşalim (Kudüs)
Gat
Beytşemeş
Beytlehem
Aşkelon
Livna
Adullam
Tekoa
Lakiş
Hevron
Gazze
Eyn-Gedi
Lut Gölü (Tuz Gölü, Arava Gölü)
Divon
Aroer
ŞEFELA
Ziklak
Gerar
MOAV
Arat
Ar
Beer-Şeva
Kîr-Hereset
0
50km
ARAVA
NEGEV

Yeni Antlaşma'nın (İncil) Yazıldığı Dönemde Filistin
Sayda
Sarefat
Sur
Filipus Sezariyesi
CELİLE
Horazin
Kefarnahum
Beytsayda
Kana
Celile Gölü
Magdala
Taberiye
Nasıra
AKDENİZ
Nain
Gadara
Sezariye
DEKAPOLİS
Gerasa
SAMİRİYE
Samiriye
Antipatris
Sihar
Yafa
Aramatya
Emmaus
Eriha
Beytfaci
Aşdot
Yeruşalim
(Kudüs)
Beytanya
Beytlehem
YAHUDİYE
Lut Gölü
Gazze
0
50km

Pavlus'un İncil'i Yaymak İçin Yaptığı Yolculukların ve Roma Yolculuğunun Güzergâhları

BİTİNYA
Troas
Assos
Edremit
MİSYA
PONTUS
Bergama
GALATYA
Tiyatira
FRİKYA
ASYA İLİ
İzmir
Sart
Pisidya Antakyası
Filadelfya
Efes
Hierapolis
PİSİDYA
Konya
KAPADOKYA
Patmos Adası
Milet
Laodikya
Kolose
Listra
LİKAONYA
PAMFİLYA
Derbe
İstanköy Adası
Antalya
LİKYA
Perge
Tarsus
KİLİKYA
Patara
Mira
Selefkiye
Antakya
KIBRIS
Yeni Antlaşma'nın (İncil) Yazıldığı Dönemde Asya İli ve Çevresi
Salamis
Baf
Asya İli'nde bulunan ve Vahiy Kitabı'nın 2. ile 3. bölümlerinde sözü edilen yedi kilise
0
250km

Yukarıdaki elyazması, Elizabeth Hay Bechtel Mezmurlar tomarı (11QPs.) olarak bilinen ve İ.S. 30-50 yılları arasında yazılan bir Kumran elyazmasıdır. Metin, Mezmurlar 119:82-96'yı içermektedir. Şu anda Yeruşalim'de bulunan İsrail Müzesi'nin "The Shrine of the Book" bölümünde sergilenmektedir.

Yukarıdaki metin İncil'in İ.S. 200 yıllarında yazılmış bir kopyasından alınmıştır. Genellikle p46 olarak bilinen 2. Chester Beatty Papirüsü'nden alınan bu sayfa Galatyalılar 6:10-18 ve Filipililer 1:1'i içerir. Papirüsün bu bölümü Dublin'deki Chester Beatty Kütüphanesi kolleksiyonundadır.

ISBN 978-975-462-090-0
9 789754 620900

THG
0637858
RPS